Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

TOMVS II.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemeſnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Franciſci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & ſelectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca
ISAACI VOSSII.

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Proſtant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

	pag.
Imagines.	1
Pro Imaginibus.	16
Toxaris, sive Amicitia.	31
Lucius, sive Asinus.	76
Iupiter Confutatus.	117
Iupiter Tragœdus.	127
Somnium, seu Gallus.	157
Icaromenippus, sive Hypernephelus.	186
Bis Accusatus, seu Fora.	211
De Parasito, sive quòd Ars sit Parasitica.	238
Anacharsis, seu de Gymnasiis.	269
De Luctu.	299
Rhetorum præceptor.	308
Philopseudes, sive Incredulus.	326
Hippias, seu Balneum.	354
Præsatio, seu Bacchus.	359
Præsatio, seu Hercules Gallicus.	365
De Electro, seu Cygnis.	369
Muscæ Encomium.	372
Adversus indoctum, & multos libros ementem.	378
De non temerè credendo Calumniæ.	395
Pseudologista, seu de Apophrade.	431
De Domo.	450
Macrobii.	465
Patriæ encomium.	476
De Dipsadibus.	481
Dissertatio cum Hesiodo.	486
Navigium, seu Vota.	490

Dialogi Meretricii.

Glycera & Thaïs.	515
Myrtium, Pamphilus, & Doris.	517
Mater, & Philinna.	519
Melissa, & Bacchis.	522

Clonarium, & Læna. 525
Crobyle, & Corinna. 528
Mater, & Muſarium. 531
Ampelis, & Chryſis. 534
Dorcas, Pannychis, Philoſtratus, Polemon. 536
Chelidonium, & Droſe. 539
Tryphæna, & Charmides. 542
Ioëſſa, Pythias, & Lyſias. 545
Leontichus, Chenidas, & Hymnis. 549
Cochlis, & Parthenis. 556
De morte Peregrini. 558
Fugitivi. 591
Saturnalia. 606
Cronoſolon. 613
Epiſtolæ Saturnales. 623
Sympoſium, vel Lapithæ. 633
De Syria Dea. 655
Demoſthenis encomium. 685
Deorum concilium. 708
Cynicus. 717
Pſeudoſophiſta, ſeu Soloeciſta. 728
Philopatris, ſeu Qui docetur. 763
Charidemus, ſeu de Pulchritudine. 780
Nero, ſive de Foſſione Iſthmi. 798
Tragopodagra. 804
Ocypus. 822
Epigrammata. 834

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS

LECTORI

S. P. D.

Vides hic recentem editionem Luciani, quam adornarunt Amſterodamenſes bibliopolae, hoc nomine ſane ceteris meliorem, quod in illam contulerint Bourdelotii, Palmerii, Tanaquilli Fabri, aliorumque polstiorum hominum notas: quibus etiam acceſſerunt novae curae nunquam antehac publicatae virorum Clariſſimorum, Menagii, Guieti, Boivinii, quas mihi miſit Menagius, Iacobi I. F. F. Gronovii, nec nullae meae. Excerpturus plures eram, ſi per temporis anguſtias, & occupationes alias potuiſſem huic negotio maturius & diutius vacare. Vſus ſum editione Florentina anni milleſimi quadringenteſimi nonageſimi ſexti, quam Vir doctus cum optimo codice manu exarato contulerat. Eam primam omnium eſſe perſuaſum habeo. Vſus etiam ſum Aldina anni milleſimi quingenteſimi tertii, nec non duabus Baſileenſibus, altera Graeca anni milleſimi quingenteſimi quinquageſimi quinti, alteri adjecta eſt verſio Latina, quae notiſſima eſt, ut & Salmurienſis Benedicti. Bourdelotianam mihi conſulere nunc non licuit, quam vis olim adoleſcens eam evolverim. Secuti ſunt typographi tam in Graecis, quam Latinis exprimendis, editionem Benedicti, qui vetuſtiorum interpretum verſiones interpolavit. Si quis poſt haec novam Luciani editionem moliri velit, ei ſim auctor, ut novam interpretationem Latinam concinnet, dignam tam culto ſcriptore. Nam ſatis magnus campus patet Graeca docto induſtriam ſuam exercendi. Cum jam omnia typis eſſent deſcripta, miſſus fuit typographis ex Anglia Scholiaſtes Graecus ineditus, quem cum illis communicavit, cum id ab eo petiiſſent, Vir Illuſtris Iſaacus Voſſius. Is enim ex ſuo codice juſſit eum deſcribi, & Amſterodamum perferri. Typographi calci Luciani haec Scholia ſubnecti juſſerunt. Si quid in illis deſiderabis, curis poſterioribus ſperant id emendatum iri. Nunc feſtinantibus multas ob cauſſas ignoſce, & vale.

** IOHAN-

IOHANNIS BENEDICTI,
De hac ſua Græci Contextus, & Latinæ verſionis Luciani recognitione, ad candidum & φιλέλληνα Lectorem

PRAEFATIO.

Mirum tibi videri poſſit, Amice Lector, me poſt viginti celebria Doctorum virorum nomina, recognoſcendis Luciani ſcriptis, & retextendæ maxima ex parte illorum in Latinam phraſim tranſlationi manum admoviſſe: cùm veriſimile ſit eos viros, ſui temporis lumina, Græcam linguam ita calluiſſe, ut probè intellectum authorem è Græcia in Latium pede nunquam cæſpitante, animo nunquam dormitante tranſtulerint: me verò, jam primum hoc eruditionis ſpecimine innoteſcentem, nihil melius præſtare potuiſſe, quàm excellentes illi interpretes præſtiterint: adeò ut huic cœpto plus audaciæ ſit tribuendum, quàm veræ laudis rependendum. Ego ſanè ingenuè agnoſco cùm eruditionis meæ mediocritatem, tum egregiam virorum illorum præſtantiam, quam neque ſuſpicere, neque laudare ſatis poſſum: imò cui plurimum deberi ſyncerè confiteor. Sed, veluti non rarò accidit, ut etiam indoctiores doctiorum inventis non contemnenda ſuperſtruant & addant: ita & mihi contigiſſe, ni fallor, judicabis, ut via, editæ antehac metaphraſeos beneficio, reſerata, pleriſque in locis ſcopum authoris clariùs & meliùs attingam. Occaſionem exhauriendi laboris iſtius obtulêre mihi ſelectiores & graviores quidam authoris hujus Dialogi, quos dum utile dulci permixturus, publicè legebam, & ſingulas ſententias ac voces diligenter expendebam, plerunque non placebat vetus interpretatio, quandoque etiam mendoſa videbatur lectio, unde fiebat ut non plenè, planéque ſatis locorum nonnullorum ſenſus caperetur. Idcirco Græcum contextum, vel ex collatione variorum

riorum & antiquorum codicum, vel ex proprio judicio emendabam: & ſicubi mentem authoris meliùs reddere poteram, id ſobriè quidem, & moderatè faciebam. Poſt ea mihi ſuccurrit, ſiquidem diverſi diverſorum Dialogorum & Tractatuum erant interpretes, ſingulorum partem ſaltem aliquam attentè examinare: quò perſpicerem an Græca Latinis apprimè reſponderent. Hinc variorum interpretum varia ingenia, & quàm alius alio fœlicior eſſet metaphraſtes, intellexi. Vtque quod ſentio, ingenuè pro innato mihi animi candore dicam: comperi Thomam Morum tam fœliciter officio metaphraſtæ functum, ſententias ſingulas ad verbum ſervata latinitate pura reddendo, ut vix aliquid nactus ſim, quod meliùs redderem: imò potiùs ipſum hac in mea recognitione imitari voluerim. Ad hanc laudem proximè accedit Eraſmus Roterodamus: in quo quanquam plura quàm in illo immutanda judicavi, pauca quidem illa ſunt, ſi cum reliquis compares. Tertius eſt Iocobus Micyllus, Eraſmo ferè æquiparandus hoc in negotio. Reliqui interpretes inter ſe ferme pares, tribus illis, me judice, multum cedunt. At omnium infœliciſſimus mihi viſus eſt *Vincentius* Obſopœus: qui non ſolùm ſuperflua verborum luxurie mentem authoris paſſim obſcurat, ſed etiam plerunque vel non capit, vel corrumpit. Atque is eſt qui tertiam ad minimum illius partem Latinè exaravit. Cujus interpretationis, quanquam retineo quicquid poſſum, tam obſcura reliqui veſtigia, ut hæc prorſus mea non immeritò dici poſſit: non ſecus atque [Aſini.] ſive [Lucii] verſio, quæ uſque adeo miſera priùs erat, ut ſuo nomini bene conſuluerit vetus interpres, quum illud reticuit. Cæterùm hoc in cœpto ſum verſatus, non ut laudem magnis illis viris ullo pacto præripiam, præreptam in me transferam, ab iſtiuſmodi veſana φιλοπμία tantum ſum alienus, quantum virtus à vitio, jus ab injuria diſtat. Hic animus, hoc conſilium ſolummodo fuit, ut dum otio in aliquo negotio uti licebat, quod eſſet opis meæ (quæ quàm ſit tenuis, agnoſco)

id in rem literariam conferrem. Velim igitur, Amice Lector, conatum hunc meum boni consulas, eóque sic fruaris, ut quod in eo desiderabis, humaniter toleres: &, si saltus asperrimos superasse non videbor, clementer condones. Nolim enim tam bene de me sentire, ut contendam me tibi versionem istiusmodi exhibere, quæ omnis censuræ expers esse possit: quandoquidem ardua res est eadem elegantia, eadémque festivitate authorem hunc de Græca phrasi in Latinam transferre: ita proprius est unicuique linguæ genius, & inexplicabilis venustas. Fortè autem objiciat aliquis me debuisse eos locos notare, quibus in primis emendandis operam impendi. Id utique facere nolui duabus præcipuè de causis. Vna, quoniam commoda forma, in gratiam eorum qui libros hosce secum circunferre volent, editionem faciendam, & voluminum majorem vel molem vel munerum vitandum putavi. Altera, quoniam confido eum qui veterem versionem cum hac recognitione, & priùs excusos Græcè codices cum nostro conferet, nullo negotio vel ex ipsa sermonis serie, & locorum sensu, nostræ mutationis rationem deprehensurum. Quamobrem duxi me satis in præsentia præstiturum, si, quoad fieri posset, purum authorem, & versionem antè vulgata commodiorem & fideliorem, cum Indice rerum opere illo contentarum exhiberem. Nunc superesset ut aliqua commendatione Lucianum cohonestarem, nisi sic, actum ab aliis multis, agerem. Et cettè quid opus est ut post illos repetam eum esse Atticæ eloquentiæ exemplar syncerum, summa dicendi festivitate, magna rerum varietate, magna scientia, multáque doctrina clarêre? Hic si res serias tractat, fit gravis: si jococas, festivus: si præcipit, si monet, si mordet, est prudens, est lenis, est asper: si orator causam agit, est facundus, acutus, solidus. Denique adeò fœcundo, flexilique valet ingenio, ut veluti Proteus omnes formas, veluti Chamæleon omnes orationis colores suscipiat: varióque styli penicillo varia argumenta explanet, dum in gravibus exur-

exurgit sublimis, in tenuibus incedit humilis, in mediis inter utrumque dicendi genus fertur medius: semper sacrificat perspicuitati: sicubi lubet obscuritatem affectare, dextrè id facit. Ex quibus constat nullum esse authorem, quo commodiùs uti possit, quicunque Græcè discere studebit. Hic, si locos rectè deligas, tyronibus est facilis, provectioribus accommodus, Græca lingua jam plenè imbutis utilis. Hinc florentissimis Europæ gymnasiis commendatissimus, ut ex eo studiosa juventus, tanquam ex fonte, purum Græcismum hauriret: illique aliorum, qui in scholis prælegi solent, authorum fabulis scatentium, amplus & planus esset commentarius: & ex varietate scriptorum πολυτρόπου hominis hujus, apud quem nulla ferè res est, quæ non veniat in sermonem, Græcè loquendi formularum flores decerperet. Quæ cùm citra controversiam ita sint, omne punctum tulit Lucianus, qui utile dulci miscuit: dignus profectò quem omnis φιλόμουσος amet, quem alioqui impium vel pius non dedignetur, siquidem puris omnia pura, qui ceu Ponticæ apes, mel dulcissimum ex amarissimo absinthio conficiunt. *Age ergo* quicunque seria, quicunque *jocosa* quæris, hîc invenies quod animum tuum quocunque tandem modo affectum refocillet, sivete domi hærentem, sive ruri versantem, sive peregrè euntem, politissimi authoris lectione recreare cupies. Hinc inter agrorum fata læta, rerum omnis generis segetem tibi suppeditabit: in horto florido, rhetoricorum florum varias coronas nectet: in viridi & irriguo prato, perenni eloquentiæ scaturigine, & limpidis facundiæ rivis te recreabit. Denique magno parvo-ve sub lare degentem, moribus tuæ sorti convenientibus, nunc salsa dicacitate vitia mordendo, nunc merita laude virtutem extollendo, nunc recta præcipiendo, te informabit.

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΝ,

Σὺν χαλίοις Ἑλληνικοῖς καὶ ἄλλοις, ἐν Ἀμστελοδάμῳ ἐκτυπωθέντα.

Πρὸς Φίλον.

Θύσανθ' ἡδυλόγῳ Πειθοῖ Χαρίτεσί τε πάσαις,
Ἀτθίδος ὄγλωσσον μήσορ' ἐϋλαλίης·
Ὅς γλυκερῇ μέλιτος γλυκίων ῥέει, ἔστι δὲ τῆτο
Πολλάκις καὶ ὄξει καὶ ἁλὶ μιγνύμενον.

Εἰ, φίλε, βούλεαι ἀναγνῶσαι ἠΰ τε γνῶσαι,
Εὐλιβάνῳ κλεῖτος κυδάλιμον Συρίης,
Βίβλον τήνδε λάβοις, ἐν ᾗ Πειθώ τε Χάρις τε
Φαίνεσιν, κ' ἄλλα πολὺν καλύκρυπτόμενα.

Αὐτὰρ δυσεβείῃσι βλάσφημον τηλόθι φόβοις,
Τηλόθι καὶ φόβοις τ' μεταφερόμενον,
Ὃν κεληὶς δῶκεν γαίη, γλυκερόν περ ἐόντα,
Κελπίδα δὲ πολλὴν, ἠ Χάρις Ἑλλάδι ἔχει.

ΜΑΤΘ. ΣΛΑΔΟΣ,
ἰατρὸς Ἀμστελ.

De Somnio, seu Vita Luciani. pag. 1
Contra eum qui dixerat, Prometheus es in verbis. 13
Nigrinus, seu de moribus Philosophi. 20
Iudicium Vocalium. 44
Timon, sive, Misanthropos. 52
Alcyon, sive de Transformatione. 167
Prometheus, sive Caucasus. 172

Deorum Dialogi.

Promethei, & Iovis. 185
Cupidinis, & Iovis. 186
Iovis, & Mercurii. 188
Iovis, & Ganymedis. 189
Iunonis, & Iovis. 192
Iunonis, & Iovis. 195
Apollinis, & Vulcani. 197
Vulcani, & Iovis. 199
Neptuni, & Mercurii. 201
Mercurii, & Solis. 202
Veneris, & Lunæ. 204
Veneris, & Cupidinis. 205
Iovis, Æsculapii, & Herculis. 207
Mercurii, & Apollinis. 209
Mercurii, & Apollinis. 210
Iunonis, & Latonæ. 211
Apollinis, & Mercurii. 213
Iunonis, & Iovis. 215
Veneris, & Cupidinis. 216
Deorum Iudicium. 218
Martis, & Mercurii. 227
Panos, & Mercurii. 228
Apollinis, & Bacchi. 231
Mercurii, & Maiæ. 232
Iovis, & Solis. 234
Apollinis, & Mercurii. 236

Dialogi Marini.

Dorides, & Galateæ. 238
Cyclopis, & Neptuni. 241
Alphei, & Neptuni. 243
Menelai, & Protei. 244
Panopes, & Galenes. 245
Tritonis, Amymones, & Neptuni. 248
Noti, & Zephyri. 248
Neptuni, & Delphinum. 250
Neptuni, & Nereïdum. 251
Iridis, & Neptuni. 252
Xanthi, & Maris. 253
Doridis, & Thetidis. 254
Neptuni, & Enipeï. 256
Tritonis, & Nereïdum. 257
Zephyri, & Noti. 259

Mortuorum Dialogi.

Diogenis, & Pollucis. 262
Pluto, seu contra Menippum. 265
Menippi, Amphilochi, & Trophonii. 266
Mercurii, & Charontis. 267
Plutonis, & Mercurii. 269
Terpsionis, & Plutonis. 270

Ze-

Zenophantæ, & Callidemidæ. 273
Cnemonis, & Damnippi. 274
Simyli, & Polyſtrati. 275
Charontis, & Mercurii. 277
Cratetis, & Diogenis. 283
Alexandri, Annibalis, Scipionis, & Minois. 285
Diogenis, & Alexandri. 290
Alexandri, & Philippi. 293
Achillis, & Antilochi. 296
Diogenis, & Herculis. 298
Menippi, & Tantali. 300
Menippi, & Mercurii. 301
Æaci, Proteſilai, Menelai, & Paridis, 302
Menippi, & Æaci. 304
Menippi, & Cerberi. 307
Charontis, & Menippi. 308
Plutonis, & Proteſilai. 309
Diogenis, & Mauſoli. 311
Nerei, Therſitæ, & Menippi. 313
Menippi, & Chironis. 314
Diogenis, Antiſthenis, & Cratetis. 315
Menippi, & Tireſiæ. 319
Ajacis, & Agamemnonis. 321
Minois, & Soſtrati. 322
Menippus, ſeu Necyomantia. 324
Charon, ſeu Contemplantes. 340
De Sacrificiis. 361
Vitarum Auctio. 370
Piſcator, ſive Reviviſcentes. 388
Cataplus, ſive Tyrannus. 421
De iis qui mercede conducti in divitum familiis vivunt. 443
Apologia pro iis qui mercede conducti ſerviunt. 480
Pro eo quòd inter ſalutandum verbo lapſus fuerat. 494
Hermotimus, ſive de Sectis. 503
Herodotus, vel Aëtio. 571
Zeuxis, vel Antiochus. 576
Harmonides. 584
Scytha, ſeu Hoſpes. 590
Quomodo hiſtoria conſcribenda ſit. 600
Hiſtoriæ Veræ liber primus. 639
Hiſtoriæ veræ liber ſecundus. 666
Tyrannicida. 693
Abdicatus. 707
Phalaris primus. 730
Phalaris ſecundus. 740
Alexander, ſeu Pſeudomantis. 746
De Saltatione. 783
Lexiphanes. 818
Eunuchus, ſeu Pamphilus. 840
De Aſtrologia. 847
Demonactis Vita. 856
Amores. 873

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI

SAMOSATENSIS

DIALOGI.

ΕΙΚΟΝΕΣ. | IMAGINES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Hic Lucianus formosæ & pudicæ mulieris absolutissimam imaginem tradit. Quam cùm non ab uno archetypo perficere possit: ab Euphranore comam, à Polygnoto supercilia, ruborem malarum, & amictum, ab Aëtione labia, ab Apelle reliquum corpus mutuatur. Addit quoque ea quæ diversis excellentissima tribuit Homerus, & collationibus exemplorum tum historicorum, tum poëticorum rem illustrat. Interim Pantheam quandam formæ & ingenio præstantissimam laudibus extollit.

ΛΥΚΙΝΟΣ. | LVCIANVS.

[1] Ἀλλ' ἦ τοιοῦτόν τι ἄρα ἔπαθον οἱ τὴν Γοργὼ ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἔπαθον ὡ Πολύστρατε, παρακαλῶ πρὸ γυναῖκα ἰδών. αὐτὸ γὰρ τὸ μύθῳ ἐκεῖνο, μικρῷ δεῖν λίθος ἐξ ἀνθρώπου σε γεγενῆσθαι, πεπηγὼς ὑπὸ τοῦ θαύματος. Πο. Ἡ ῥᾳδίως. ὑπερφυές τι τὸ θέαμα φῂς, καὶ δεινῶς βίαιον, εἶγε καὶ Λυκῖνον ἐξέπληξε γυνή τις οὖσα. σὺ γὰρ ὑπὸ τῆς μειρακίου

At profecto tale quippiam conspecta Gorgone accidebat spectantibus, quale mihi nuper, Polystrate, visa muliere summè formosa, accidit. Nam quod ea fertur fabula, parum abfuit, quin ex homine saxum factus sim, & spectaculi admiratione diriguerim. *Pol.* Mirum, hercle, admodumque violentum dicis spectaculum, siquidem etiam Lucianum mulier in stuporem induxit. Tu enim adoleſcen-

1 Dialogi isti duo, in quibus Pantheam Abradatæ uxorem describit, doctissimi sunt. Beurdeletius.

καὶ πάνυ ῥᾳδίως αὐτὸ πάσχεις. ὥσπερ γὰρ ἂν τις ὅλον Σίπυλον μετακινήσειεν, ἢ σὲ τῶν καλῶν ἀπάγοι, μὴ οὐχὶ παρεστάναι αὐτοῖς κεχηνότα, καὶ ἐπιδακρύοντά γε πολλάκις, ὥσπερ ἐκείνῳ αὐτῷ τῷ Ταντάλου. ἀπόκριναί μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα ἡμῖν ἐστι, κἀγὼ πόθεν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδωμεν. ἐγὼ δὲ οἶμαι φθονήσεις ἡμῖν τὸ θέας, οὐδὲ ζηλοτυπήσεις, εἰ μέλλοιμεν πλησίον σοῦ αὐτὴν προσβλέπειν. Λυ. καὶ μὴν οὐκ εἰδέναι χρή σε, ὡς κἂν σὺ φείσῃ μόνον ἀπίδῃς εἰς αὐτόν, ἀκίνητόν σε ποιήσει. κρίνει τοῦτο μὲν ἴσως, εὐρωικώτερόν ἐστι. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἧττον κακίζειν, εἰ αὐτὸς ἴδοις. εἰ δὲ κἀκείνη προσβλέψειέ σε, τίς ἔσται μηχανὴ ἀποσῆναι αὐτῆς ἀπιέναι γάρ σε ἀναδησαμένη ἕψεται ἂν ἐθέλῃ, ὅποι ἡ λίθος ἡ ἡρακλεία ἕλκει τὸν σίδηρον. Πο. ποῦ ὦ Λυκῖνε, πρᾴστιον πρόβλημα ἀνεπλάσω. ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνή ἐστιν. Λυ. οἵα γάρ με ὑπερβαλεῖσθε τῷ λόγῳ. ὃς δεῦρο μή σοι ἰδοῦσι, ἀδύνης τὴν ἐπαινέσαι δίκην. ἀγνοεῖτον ἄμεινον φανεῖται; πολλοῦ, ἀλλὰ ἤ τις μοῦσ', οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. θεραπεία γ' ὅλη, καὶ ἄλλη δὲ αὐτῷ ἀθρόως λαμπρά, καὶ δύναμιν τοσήνδε, καὶ ἄθροα πάνυ πολλά· ἐλως, μεῖζόν γε, ἢ κατ' ἰδιώτην τύχην ἐδόκει τὸ πρᾶγμα εἶναι. Πο. οὐδὲ τοῦτο μοι ἐπύθου σύγε, ἥτις καλοῖτο; Λυ. οὐδαμῶς. ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι Ἰωνίας ἐστί. τῶν θεατῶν γάρ τις ἀπιόντων εἰς τὸ πλησίον, leſcentum forma fecillimè afficeris: ita ut Sipylum totum loco citius moverit quiſpiam, quam te à formoſis dimoverit, ne hianti ore illis aſtes, & ſæpe illachrymeris, ut illam Tantali filiam Nioben perhibent. At dic mihi quænam eſt ſaxifica illa Meduſa, & cuias? ut & nos illam videamus. Non enim ſpectaculum illud nobis invidebis, neque zelotypia laborabis, ſi futurum eſt ut ea viſa prope te dirigeamus. *Luc.* Atqui probè ſcias oportet, fore ut etiamſi ſolùm è ſpecula illam intuearis, mutum te, & ſtatuis immobiliorem reddat. Et hoc fortè magis ad pacem facit, minuſque lethale erit vulnus ſi conſpicias ipſe. Sed ſi te illa conſpexerit, qua ratione ab illa abſcedes: ſiquidem te vinctum abducet quocunque volet, quemadmodum lapis heracleus ferrum? *Pol.* Deſine Luciane, prodigioſam pulchritudinem effingere: ſed mihi dicito quænam ſit illa mulier. *Luc.* An me rem verbis auxiſſe putas, qui vereor, ne quum eam videris, ingenii culpa non ſatis laudaſſe videar: tantò apparebit excellentior? Verùm, quænam illa ſit, dicere non poſſim. Magnus circa illam cultus, & ſplendidus apparatus, eunuchorum multitudo, ancillæ permultæ cernebantur, denique omnia videbantur, quam pro vulgari fortuna, ampliora. *Pol.* Ergo ne nomen quidem es ſciſcitatus, quo modo vocaretur. *Luc.* Nequaquam. Hoc ſolum ſcio illam eſſe ex Ionia oriundam. Nam quidam ex ſpectatoribus, proximum in-

1 Λίθος ἡ Ἡρακλεία] Plin. Ariſtot. Sic apud Pifid. Coſmurg.
Πάντας ὑφέλκων οἷα μαγνῆτις λίθος,
Ἢ μᾶλλον εἰπεῖν Ἡρακλείαν τὴν λίθον,
Φύσιν γὰρ αὐτοῖς ἐλκτικωτέραν ἔχει. Bourd.

1 Ve-

ἐπεὶ πορεύῃ; τοιαῦτα μέντοι ἔφη τὰ σμυρναῖα κάλλη. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πόλεων, τὴν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκεν. ἐδόκει δέ μοι σμυρναῖος ὢν ὁ ἀνὴρ οὗτος ὑπερηδέως ἐπ' αὐτῇ. Πο. σοὶ δὲ ἐπὶ λίθῳ τῷ τοιούτῳ ἀληθῶς ἐπίνησας, ὅτι ἀδακρυτὶ ἐποίησας, ὅτι τὰ σμυρναῖα σεαυτὸν ἐφύλαξας, ὅπως ἦν, καὶ τὸ εἶδος ὡς οἷόν τε ἀκριβέστατον τῷ λόγῳ. πάνυ γὰρ ἂν ὄντως γνοίην μι. Λυ. ὁρᾷς ἁλίκων τῶν πόνων ἀπηλλαγμένος, εἰ μὴ λόγῳ δυνατὸν ἦν, καὶ μόλις μὲν τοῦτο ἡμῖν, ἐμφανίσαι ὅτι θαυμαστὸν εἰκόνα, ὡς ἂν μόλις ἂν ἡ Ἀπελλοῦ, ἢ Ζεύξις, ἢ Παρράσιος, ἐπιεικεῖς ἔδοξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης. ἐγὼ δ', ἀνυμφωνήμην τὸ δεῖμα τοῦτο ἀσθενείᾳ ἢ τέχνης. Πο. ἆρα ὦ Λυκῖνε, ποία τις ἦν τὴν ὄψιν; εἰ γὰρ ἐπισφαλὲς τὸ πάλαισμα, εἰ φίλον ἀνδρὶ ἐπιδείξασθαι τὴν εἰκόνα, ὅπως ἂν ἔχοι. Λυ. καὶ μὲν ἀσφαλέστερον αὐτὸς ποιήσειν μοι δοκῶ, τὸ παλαιὸν πως ἐκείνων τεχνιτῶν ἀναλαβόντα ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἀνεπλάσειάν μοι τὴν γυναῖκα. Πο. πῶς τοῦτο φῄς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιτό σε ὡς ποιητὴν ἐτῶν λαβόντα; Λυ. ῥᾳδίως, ἢν μὴ σὺ ἀνήσῃς δεηθεῖσά τί μοι. Πο. ἐρῶ μόνον. Λυ. ἐπεδήμησάς ποτε ὦ Πολέμαρχε τῇ Κνιδίων; Πο. ἔγωγε. Λυ. οὐκοῦν ἔτι τὴν Ἀφροδίτην εἶδες πάντως αὐτῶν; Πο. νὴ Δία τὴν Περιξυπάλοις ποιημάτων τὸ κάλλιστον. Λυ. ἀλλὰ ἔτι μῶν, ὦ λίintuitus, cùm transisset, Tales, inquit, Smyrnæ sunt pulchritudines. Nec mirum est, si Ionicarum urbium pulcherrima, mulierem tulit pulcherrimam. Qui verò hæc dicebat, mihi videbatur esse Smyrneus, adeò illa gloriabatur. *Pol.* Proinde hoc revera prout lapis fecisti, qui neque illam secutus es, neque Smyrneum illum, quænam esset, interrogasti. Atqui speciem illius, quoad fieri potest, oratione mihi demonstra: sic enim fortè cognovero. *Luc.* Vides quantam rem à me exigas? Nulla oratione, præcipuè verò mea, tam admirabilis imago declarari possit, ad quam delineandam vix Apelles, vel Zeuxis, vel Parrhasius viderentur idonei: aut siquis Phidias, aut Alcamenes. Ego verò archetypum artis imbecillitate labefactarem. *Pol.* Attamen Luciane, quali erat vultu? Neque enim periculosa fuerit audacia, si familiari tuo hujus imaginis lineamenta demonstraveris. *Luc.* At me hoc tutiùs facturum puto, siquos priscorum artificum ad hoc opus ascivero, ut mihi mulierem hanc efforment. *Pol.* Quomodo hoc dicis? aut quî tot antè annis vita functi veniant ad te? *Luc.* Facilè, dummodo te non pigeat ad interrogata respondere. *Pol.* Interroges licet. *Luc.* Nunquamne Polystrate ad Cnidios es profectus? *Pol.* Maximè. *Luc.* Nunquid [1] Venerem illorum prorsus vidisti? *Pol.* Pulcherrimum per Iovem Praxitelis operum. *Luc.* Nunquid & quod de ipsâ dicunt indigenæ,

1 *Venerem*] Venerem Gnidiam marmoream, Euploiam à Gnidiis nuncupatam, quam Praxiteles fecit, magni æstimat Lucianus in Amorib. Nec me fugit id Sami contigisse, ab Athenæo id esse proditum, qui volumine 13. Gnidiæ Veneris simulacro effingendo Phrynes amicæ corporis venustatem quasi exemplar imitatum esse Praxitelem contexuit. *Cogn.*

γοισιν ἤκουσας οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρωδιάν τις ᾗ ἀγάλμα[τ]ος καὶ λαθὼν ὑπολειφθεὶς ὑπ' ἰερᾷ, συγγένοιτο ὡς δυναθὼ ἀγάλματι. τὸ θὲ μὴ σοι ἄλλως ἱστορεῖσθω. σὺ γ', τοῦτ' γὰρ ὡς φῄς εἶδες, ἴδι μοι, καὶ τὸ δὲ ἀπόκεινα, εἰ ἓ τὴν ὑπ' κήποις Ἀθήνησι, τὴν Ἀλκαμένους ἐώρακας. Πο. ἢ πάντων γ' ἂν ὦ Λυκῖνε ὁ καλλιστον ἓ Ἀλκαμένης ἄγαλμα[τ]ος ἦν, εἰ τὸ κάλλιστον ἓ Ἀλκαμένης παρεῖδον. Λυ. ἐκεῖνο μὴ γὰρ Πολύστρατε, οὐκ ἐξερήσομαί σε, εἰ πολλάκις ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς, καὶ τὴν Καλαμίδου Σωσάνδραν πέπεισαι. Πο. εἶδον κἀκείνην πολλάκις. Λυ. ἀλλὰ καὶ ταύτην μὴν, ἱκανῶς ἓ ὑπ' Φειδίου ἔργον, τί μάλιστα ἐπῄνεσας; Πο. τί δ' ἄλλο, ἢ τὴν λημνίαν, ἣ ἓ ἐπιχειρήσας τῶνομα ὁ Φειδίας ἠξίωσε; καὶ νὴ Δία τὴν ἀμαζόνα, τὴν ἐπερειδομένην τῷ δορατίῳ. Λυ. τὰ καλλιστα ὦ ἑταῖρε. ὥστε οὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δεήσῃ. φέρε δὴ ἐξ ἁπασῶν ἤδη τούτων, ὡς οἷον τε σωφρονέστερος, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξαίρετον παρ' ἑκάστης ἔχουσαν. Πο. καὶ πῶς ἂν τοῦτο γένοιτο; Λυ. ὁ χαλεπὸν ὦ Πολύστρατε, εἰ τοῖς ποιηταῖς ἐξαδόντες τὰς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἐπιτρέψαιμεν αὐτῷ μεταχειρίσαι, καὶ συνθέσεως, καὶ ἁρμόσεως, ὡς ἂν ῥυθμοῖτο δυνατὸν, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγὲς ἐκεῖνο, καὶ ποικίλον. Πο. οὐ λέγεις. καὶ δὴ ἐξαρκεῖ, καὶ ἁρμόττει τοῦτο ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις. Λυ. ἐπαινῶ σε. ἐπεὶ τοίνυν ἐξαρκεῖ, ἄκουε ἤδη τῆς ἐμῆς ἐπιδείξεως.

genæ, audivisti, ut quidam hanc statuam amavit, & clam in templo relictus, statuam quoad potuit, compressit. Sed hoc alias à te commemoretur. Age verò, siquidem, ut ais hanc vidisti, Dic mihi num illam Alcamenis [1] Hortensem Athenis videris. *Pol.* Omnium sanè hominum, Luciane essem inertissimus, si pulcherrimum Alcamenis figmentum contempsissem. *Luc.* Illud te non interrogabo Polystrate, num in arcem sæpe ascendens, Calamidis Sosandram contemplatus sis. *Pol.* Illam etiam sæpe vidi. *Luc.* Hæc quidem sufficiunt. Quodnam verò Phidiæ operum in primis laudasti? *Pol.* Quodnam aliud, quam [2] Lemniam, cui etiam suum nomen inscribere est dignatus? Quinetiam per Iovem, Amazonem illam quæ hastæ innititur. *Luc.* Pulcherrima sunt ista, ô amice. Itaque non ampliùs aliis artificibus indigebis. Age verò jam ex omnibus his, quoad ejus fieri poterit, unicam imaginem compositam tibi ostendam, quæ quod in quaque est eximium, habeat. *Pol.* Sed qui hoc fieri potest? *Luc.* Haud difficile, Polystrate, si hinc imaginibus orationi traditis, illi permiserimus ut ornatum transferat, & quam maximè concinnè componat, & aptet, observata simul commixtura, & varietate. *Pol.* Rectè dicis. proinde assum-

1 *Quæ in hortis*] De Venere hortensi vel potiùs in hortis posita (Græcis enim ἐν κήποις Ἀφροδίτη) Lucianus in Dial. Meretr. *cogn.*

2 *Lemniam* | Lemniam omnibus Phidiæ operibus anteponit, cui & nomen suum, ad eam scriptitile Phidiam refert; ab his qui eam dicarunt nomen fortitam credit in Atticis Pausan. nonnulli à loco qui est in arce Athenien sium λίμνη nuncupato, unde & Dionys. Λιμναῖος. Idem.

3 Ἐξ ἁπασῶν ἤδη τούτων] Sic Homerus ex omnibus Diis Agamemnonem efformavit, Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.*

1 Ἀστε-

λαβὼν, δεικνύτω. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ἔ, τι ἐχρήσατο αὐτοῖς, ἢ ὅπως οὐκ τοσοῦτον μίσος τινὰ σωθεὶς, σὺν ἀπαθύσει ἀπεργάσεται. Λυ. καὶ μὴν ἤδη σοι ὁρᾶν παρέχει γεγυμνῶσθαι τὴν εἰκόνα, ὥστε συναρμόζειν τὸ σὸν Κνίδιον ἡκούσης μόνον τῶν κιφαλῶν λαβεῖν, ὡδὶ γὰρ ἂν ἄλλως σύμπαν γενηθεῖ ὄντως, δέσποτα, τὰ μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μίτωπον, ὀφρύων τε τὸ εὔχαριμμον, ἐάσεις ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐποίησε. καὶ τὰ ὀφθαλμῶν ἃ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ, καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τοῦτο διαφυλάξῃ κἂν τὸ Πραξιτέλη δάκνωσι. τὰ μῆλα ἃ, καὶ ὅσα τῆς ὄψεως ἀντωπᾶ, παρ' Ἀλκαμένους, καὶ τὰ σὺν πίεσις λήψεται. καὶ σφυρὰ, χεῖρες ἄκρα, καὶ πρόσωπον τὸ εὔρυθμον, καὶ δακτύλων τὸ διάγλυφον, εἰς λεπτὸν ἀπολῆψον, ὡδὶ τὰ σὺν πίεσις ἐστίω. τὴν δὲ σωστὸς σοφίσμα περιέρραφεν, καὶ παρειῶν τὸ ἁπαλὸν, καὶ ῥῖνα σύμμετρον, ἡλιμνία παρίξει, καὶ Φειδίας ἔλε. καὶ γύμνωσιν ἀμφιγνοεῖ αὐτὸς, καὶ τὰ αὐχένα ὡδὶ τὰ ἀμάζονος λαβὼν. ἡ Σωσάνδρα ἃ, καὶ ὁ Κάλαμις, αἰδὼ κοσμήσουσι αὐτῷ. καὶ τὸ μεσόλαμφε, [1] λεπτὸν, καὶ λεληθὸς, ὥστε τὸ σύμπαν ἴσχει, καὶ τὸ ὑστελὲς ἃ, καὶ κόσμιον τὰ ἀναβολῆς, ὡδὶ τὰ [2] Σωσάνδρας. πλὴν ὅτι ἀκόλυπτον αὐτὴ ἴσχει τῶν κιφαλήν. τὰ ἡλικίας ἃ τὸ μέτρον, κλίκων ἂν ἥδιστο, κἂν τῷ Κνίδῳ σύμπαν μᾶλιστα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο κἂν τὰ Πραξιτέλη μεμετρῆσθαι. τί σοι ὦ Πολύφραπε [3] δοκεῖ, καλὴ γλυπτοῖς ἡ εἰκὼν, καὶ μᾶλιστα ἐπιδεῖν εἰς τὸ ἀκριβέστατον ἀπαλεσθῆ; Πο. ἔτι γὰρ ὦ γενναιό-

sumptis illis demonstret. Velim enim scire quid hisce fit fa-ctura, aut quomodo ex iis unam non dissonantem absolutura. *Luc.* Atqui videndam tibi jam præbet hanc imaginem, ita componens. Veneris è Cnido adductæ si tantùm caput sumpserit (non enim reliquo corpore nudo opus habebit) quoad comam & frontem, scitèque ducta superciliorum lineamenta, ea se habere fines, ut à Praxitele facta sunt. Quinetiam oculorum mobilitatem, cum hilaritate, & gratia conjunctam, prout visum est Praxiteli retinebit. Genas autem, & quæcunque priores sunt vultus partes, ab Alcamenis hortensi venere mutuabitur: præterea manus extremas, concinnos carpos, ductiles digitos, in tenue desinentes, ab eadem. Totius verò faciei ambitum, & genarum mollitiem, & nasi justam magnitudinem præbebit Lemnia, & Phidias. Idem quoque dabit oris commissuram, & cervicem ab Amazone desumptam. Sosandra verò & Calamis eam verecundia ornabunt. Risus tenuis latitansque erit, ut illius. Vestitus expeditus, & mundus à Sosandra petetur: nisi quòd aperto erit capite. Ætatis verò modum ab illa Cnidia potissimùm metiatur: prout à Praxitele est expressus. Quid tibi videtur Polystrate, num pulchra futura est hæc imago, ac in primis quum accuratissimè absoluta fuerit? *Pol.* Adhuc ô generosissime ali-

1 Λεπτὸν καὶ λεληθὸς] Angl. σεμνὸν καὶ λολ. Bourd.
2 Σωσάνδρας] Florent. Δωσάνδρας. Idem.
3 Δοκεῖ] Post hanc vocem in Anglicano Cod. σολὺ. Idem.

ζατε, καὶ ἐλείποιτε πάνυ τι καλὸν ἔξω τῆς ἁλάμης; Λυ. τί τοῦτο μικρόζηλον ὦ φιλότης, εἰ μή σοι δέξῃ ὀλίγα τοῦς δύο φοίνικα συντελεῖν, χρῶμα δὲ τὸ ἐκείνῳ πρέπον. ὡς μέλανα μὲν εἶναι ἀκριβῶς, ὁπόσα μέλανα. λευκὸν δέ, ὅσα τοιαῦτα χρή. καὶ τὸ ἐρύθημα ἐπαινῆσαι. καὶ τὰ τοιαῦτα κινδυνεύω δὲ μείζω εἶπεῖν ἡμῖν ἐπεσθαι δεῖν. πόθεν οὖν δὲ ταῦτα περισταίμεθ' ἄν, ἢ ὅτι καὶ ἐλέσαι μὲν δηλαδὴ τὰς γραφίας, καὶ μάλιστα ὁπόσοι αὐτῶν ἄριστοι ἐγένοντο, κεράσασθαι τὰ χρώματα, καὶ δίκαιον ποιεῖσθαι τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν; καὶ δὴ τὸν Πολύγνωτον, καὶ Εὐφράνορα ἐκεῖνον, καὶ Ἀπελλῆν, καὶ Ἀέτιον. ἤτοι ὃ διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ, χρωσάτω τὴν κόμην, οἷαν ἡ Ἥρα ἔχρωσεν. ὁ Πολύγνωτος δὲ ὀφρύων τὸ ἐπιπρεπὲς, καὶ παρειῶν τὸ ὑπέρυθρες, οἷον τὴν Κασσάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς. καὶ ἐοίκατω ἢ ἔτι ποιησάτω, ἐς τὸ λεπτότριχον ἐξειργασμένον, ὡς συνεστάλθαι μὲ ὅσα χρὴ, διηρεμωκέναι δὲ καὶ πολλά. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα, ὁ Ἀπελλῆς δειξάτω, καὶ τὴν Παναθήναιον, μάλιστα μὴ ἄγαν λευκὴν, ἀλλὰ ἔναιμον ἀπλῶς. καὶ χείλη δὲ, οἷα Ῥωξάνης, ὁ Ἀέτιον ποιησάτω. μᾶλλον δὲ, τὸ ἄριστον τῶν γραφίων ὄμμεν, παρόντων Εὐφράνορος, καὶ Ἀπελλοῦ, δοθείημεν. οἷον γάρ τι τοῖς Μενελάου μηροῖς τὸ χρῶμα ἐπέβαλλεν, ἐλέφαντι εἰκότως ἠρέμα πεφοινιγμένῳ, τοιόνδε ἔστω τὸ σῶμα. ὁ δὲ αὖ τοὺς ὀφθαλμοὺς χρωσάτω, βοῶπιν ποιήσας αὐτήν. συνεπιλήψεται δὲ ἔργου αὐτῷ καὶ ὁ Θηβαῖος ποιητὴς, ὡς τὸ βλέφαρον ἐξεργάσεται. καὶ φιλομειδῆ Ὅμηρος ποιήσει, καὶ λευκώλενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον. καὶ ὅλως, ἴλλε ποέτα, ut palpebram elaboret.

aliquam formam omisisti extrà statuam, quum sic omnia in unum contulisti. *Luc.* Hoc minimum est, amice, nisi pauca tibi videbuntur ad formæ decus conferre, videlicet color, & cujusque partis decorum: ut nigra sint exquisitè, quæ nigra: alba, quæ hujusmodi esse oportet: atque rubor efflorescat. Ac jam de his periclitamur, quum adhuc quod maximum est, desideramus. Vnde igitur nobis hæc parabimus? an accersemus videlicet pictores, in primis verò eos qui fuerunt præstantissimi miscendis, & accommodandis coloribus? Accersatur sanè Polygnotus, & Euphranor ille, & Apelles, & Aëtion, qui diviso opere, pingant. Euphranor colorem comæ illinat qualem Iunonis. Polygnotus superciliorum decus, genarum ruborem inducat, qualem Delphis in cœnaculo Cassandram fecit. Idem quoque vestem referat tenuissimè elaboratam, ut quæ par est succingantur, multa verò ventis diffundantur. Porrò corpus reliquum exprimat Apelles secundum suam Pacaten, ne nimium albedinis habeat, sed modicè rubescat. Labia faciat, qualia Roxanes Aëtion. Quin potiùs præstantissimum pictorum Homerum, præsente Euphranore, & Apelle suscipimus. Nam cujusmodi colorem Menelai femoribus illevit, assimilatis ebori leniter purpura intincto: ejusmodi sit totum corpus. Hic ipse oculos pingat, amplitudine decoros. Partem operis suscipiat Thebanus ille poëta, ut palpebram elaboret. Illam verò faciat Homerus risus amantem, candidis lacertis, & roseis digitis decoram. Denique multò

τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ εἰκότως πολὺ δικαιότερον, ἢ τῷ Βρισέως. πῶς γὰρ οὐ πλατῶν, καὶ χαρίεν, ἐ ποιητῶν παῖδες ἐργάσονται. ὃ δὴ πᾶσιν ἐπιπρέπει, τούτοις ἡ χάρις, μᾶλλον δ' ἅπασιν ἅμα, ὁπόσαι χάριτες, καὶ ὁπόσοι ἔρωτες περιχορεύοντες, τίς ἂν μιμήσεται διαιτᾶσθαι; Πο. Θαυμάσιόν τι χρῆμα ὦ Λυκῖνε φῄς, καὶ θεῖπετὸς ὡς ἀληθῶς, οἷον τὸ ἔργον ἰδεῖν. τί δ' ἐποίησε; Λυ. βιβλίον ἐν ταῖν χροῖν εἶχεν, ἐς δύο σωτειλημμένον. ἐ ἐώκει τὸ μέγεθος, ἀναγνώσεσθαι αὐτῷ. τὸ δ', ἡδὺ ἀναγνώσεται. μεθεξὺ δ' ἐποίουν, διελίττων τε παρομαρτούντων τινὶ σὺν αἰδοῖ ὅ, τι καὶ ἐς ἐπήκοον ἐφθέγγετο. πάλαι μεδιάσεται γάρ Πολύστρατε, ὀδόντας ἐξέφηνε, πῶς ἂν εὐπρεπὴς σοι, ὅπως μὴ, λάθρᾳ. ὅπως δ', συμμίτους, καὶ ἐοὺς ἀλλήλοις συνηρμοσμένους, εἰ τις καλλίων ὄψιν εἶδες σὺν τῷ πλατυρῖνι, καὶ ἰσομεγέθων μεσοδοντῶν, ὅπως ἐπὶ σίχυι ἐπεφύκεσαν. ἐκοσμοῦντο δὲ μάλιστα τῇ τῶν χειλίων ἐρυθρήματι. ὑπεφαίνοντο γοῦν αὐτῇ δὴ τῇ τῶν ὀμμάτων ἐλλιφαῖ τῇ σκιᾷ, ὅμοιοι ἐχ οἱμαὶ, πλατύτεροι αὐτῶν, οἱδὲ, ἐσφίγκτες, ἢ διεσπάτες, οἷοι τοῖς πλείστοις, ἀλλά τις πάντων ἰσοτιμία, καὶ ὁμόχροια, ἐ μίλτῳ ὦν, καὶ ἐσπεσχίς ὁμοίως. καὶ ὅλως, μίζα τι ἡδύσμα, καὶ δίαιτα, πᾶσιν τοῖς ἀνθρωπίνοις ὁμορφίαν ὑπερπιπτούσης. Πο. ἐχ' ἀτρέμας. συνήκαμεν δὴ πάνυ φανερῶς λῷ τινα ἐ λέγεις τὴν γυναῖκα, τούτοις τε αὐτοῖς γενέσεως, καὶ τῇ πατρίδι. καὶ δύσχοις δὲ τοῖς ἐπεσθαι αὐτῇ ἦσθα, νὴ Δία ἐ ῥᾳδίως τισίν. τὸν βασιλεῖ συνόντα ὦ μακάριε, τὸν ἀοίδιμον τοῦτον λέγεις. Λυ. τί δ' ἐστι. σὺ

multò justiùs illam cum aurea Venere comparabit, quàm Brisei filiam. Hæc igitur fictores, pictores, & poetæ elaborabunt. Quod autem in omnibus nitet, quibus hoc est Gratia, imò potiùs omnes simul, quotquot Gratiæ, quotquot Cupidines chorum circumducunt, quis imitari possit? *Pol.* Divinum quoddam dicis opus Luciane, & revera cœlitus delapsum, quale apud superos extat. Quid autem vidisti eam facientem? *Luc.* Librum habebat præ manibus, in duas partes complicatum, quarum alteram legere, alteram legisse jam videbatur. Inter progrediendum autem nescio qua de re cum quodam ex comitantibus differebat: non enim tam clara voce loquebatur, ut exaudiri posset. At ridendo, Polystrate, dentes ostendebat, Dii boni, quàm albos, quàm justæ magnitudinis, & inter se coaptatos. Sicubi monile pulcherrimum vidisti ex nitidissimis, & magnitudine paribus margaritis compositum, adeò concinna serie erant nati. Plurimum verò decoris ex rubore labiorum illis accedebat. Itaque serrato illi Homerico ebori similes apparebant. Neque ex illis alii latiores erant, alii eminentiores, alii distantiores, quales pleriſque sunt: sed erat una omnibus æqualitas, idem color, eadem magnitudo, similis continuitas. Denique magnam hoc spectaculum pariebat admirationem, quòd omnem humanam speciem superaret. *Pol.* Quiesce. Iam enim planè intelligo quam mulierem dicas, cùm eam ab his, & à patria cognoscendam præbueris: quódque eunuchos, ac per Iovem milites aliquos eam comitari dixeris. Regis uxorem, ô beate, celebrem illam dicis. *Luc.* Quodnam illi est

τῇ τἄνομα; Πο. πάνυ γε τοῦτο γλαφυρὸν ὦ Λυκῖνε, καὶ ἐπίφθονον. ὁμώνυμος γάρ ἐστι τῇ Ἀβραδάτᾳ σπείρῃ τῇ καλῇ. οἶδα πολλάκις ἀκούσας Ξενοφῶντος ἐπαινοῦντος τινα σώφρονα, καὶ καλὴν γυναῖκα; Λυ. νὴ Δία γε ὥσπερ ἄρτι ὁρῶν αὐτὴν ἅτε ἀφνίδιον ἰδών, ὁπότων κατ' ὀλίγον τε ἀναμιγνώσκων ἠρώμην. καὶ μοντοι καὶ ἀκούων λεγούσης αὐτῆς, ὡς περιῄειμι λέγουσα, καὶ ὡς ἄπαλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἷα ἐκείνῳ ἐπεμπόμενα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην. Πο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, σὺ μὲν ὥσπερ τινὰ ἀφνίδιον παραφαμένου ἄπαξ εἶδες αὐτὴν, καὶ ἔοικας τὰ φθόχερα ταῦτα, λέγω δὲ τὸ σῶμα, καὶ τὴν μορφὴν ἐπαινεῖν. τὴν δὲ ψυχῆς ἀρετὴν, ἀγνοεῖς. ὑδὲ οἶδα ὅσον τὸ καλὸν σοφὸν ἐστι αὐτῆς, μακρῷ τινι ἄμεινον, καὶ θειότερον τοῦ σώματος. ἐγὼ δὲ, συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις, ὁμοιότατος ὤν. καὶ γὰρ ὡς εἴδομαι ἐκείνης, τὸ ἥμερον, καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφρονικὸν, καὶ παιδείαν, ἃ δὴ καλλίστη ἐπαινῶ. ἄξια γὰρ φθονερίσαι ταῦτα τοῦ σώματος. ἐπεὶ ἄλογον ἂν εἴη, καὶ γελοῖον, ὥσπερ εἴ τις τῶν ἐδωδίμων ἅπτοιτο τοῦ σώματος θαυμάζοι. τὸ δὲ ὑπολὲς καλὸν οἶμαι τοῦτό ἐστιν, ὁπότων ἐς τὸ αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρετὴ, καὶ σύμμορφία σώματος. ἐμὲ γὰρ πολλὰς ἂν σοι δείξαιμι, μορφῆς μὲν, δυσηκόους, τὰς δὲ ἄλλας αἰσχυνούσας, τὸ καλὸν, ὡς μόνον φθεγξαμένων, ἀποθεσπεῖν αὐτό, καὶ ἀπομαμαίνεσθαι, ἐλεγχόμενόν τε, καὶ ἀχθομένων, καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν, πονηρᾷ τινι δεσποίνῃ τῇ ψυχῇ. καίγε αἱ τοιαῦται, ὁμοιαί μοι δοκοῦσι τοῖς αἰγυπτίοις ἱεροῖς. κἀκεῖ γὰρ, οὗτος μὲν ὁ νεὼς, καλλίστος τε, καὶ μέγιστος, λίθοις τοῖς πολυτε-

nomen? *Pol.* Planè elegans, Luciane, & amabile. Etenim cognominis eſt formoſæ illi Abradatæ conjugi: quam ſæpe audito Xenophonte noſti, qui modeſtam & formoſam quandam mulierem laudat. *Luc.* Per Iovem afficior, perinde ac ſi viderem ipſam, quoties Xenophontis locum lego: ac loquentem propemodum audio, quæ fecit dicendo, & ut maritum armabat, & qualis erat quum ipſum ad pugnam deducebat. *Pol.* At optime vir, ipſam ceu prætercurrens fulgur ſemel vidiſti, & vulgaria illa, corpus, & formam dico, laudare videris. Sed animi dotes cernere non potes: neque noſti quanta ſit illæ ejus pulchritudo longè quàm forma corporis præſtantior & divinior. At ego novi, qui ejus ſum familiaris, ac popularis, atque adeò cum ea ſermonis commercium habui. Vt enim probè ſcis ipſe, manſuetudinem, humanitatem, magnanimitatem, modeſtiam, eruditionem formæ anteponere ſoleo: ſiquidem digna ſunt quæ corporis dotibus præferantur. Siquidem abſurdum & ridiculum foret, ut ſiquis veſtem præ corpore admiraretur. Porrò abſoluta mihi videtur eſſe hæc pulchritudo, quanto & animæ virtus, & corporis venuſtas in idem concurrunt. Nimirum multas tibi poſſum oſtendere, forma quidem præſtantes, cæterùm pulchritudinem fœdantes: adeò ut illis tantùm loquentibus ea moriatur, & flacceſcat, reprehenſioni, & turpitudini obnoxia, cúmque anima, prava nimirum hera, immeritò converſans. Et ſanè tales templis Ægyptiis, meo judicio ſunt ſimiles. Ibi enim, templum quidem eſt pulcherrimum, & maximum, ſumptuoſis lapidibus ex-

λέσιν ἠσκημένῳ, καὶ χρυσοῦ, καὶ χαραφῆς διλωσισμένῳ. ἔνδον δ', ἂν ζητῇς τί θεόν, ἢ πίθηκός ἐστιν, ἢ ἴβις, ἢ τραγέλαφος, ἢ αἴλουρος. τοιαῦτας πολλὰς ἰδεῖν ἔνεστιν. εἰ τοίνυν δεῖ χρῆναι τὸ πάλλῳ, ἂν μὴ κεκόσμηται τοῖς δικαίοις κοσμήμασι. λέγω δὴ σὺν ἐμοὶ ἁλουργαῖ, καὶ ὄρμοις, ἀλλ' οἷς πρέπει ἐκείνοις, δίκῃ καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις τοῦτο ὄρος ἐστίν. Λυ. Σὺν ὦ Πολύστρατε, μῦθον ἀντὶ μύθου ἀμείψαι αὐτῷ τῷ μέτρῳ φασίν, ἢ ἐλλιπῆ, διώσαμεν γάρ, καί τινα εἰκόνα χαλκέως τῆς ψυχῆς, ἐπίδειξον, ὡς μὴ ἐξ ἡμισείας ἀκουμάζοιμι αὐτῷ. Πο. ἐ μικρὸν ὦ ἑταῖρε τὸ ἀγώνισμα προτίθεις. εἰ γὰρ ὅμοιον τὸ πᾶσι φανὲν ἐπαινέσαι, καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφανίσαι τῷ λόγῳ. καίμοι δικαίως συμπρᾶξαι ἐμοὶ αὐτὸς δεήσεται πρὸς τὴν εἰκόνα, εἰ πλαστὸν ἐδὲ χαλκεῖον μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλοσόφων, ὡς πρὸς τοὺς ἐκείνων κανόνας ἀπιδόντας τὸ ἄγαλμα. καὶ δεῖξαι καὶ τὸν ἀρχαῖον πλαστικὸν κανόνα σκιαγραφοῦντα. καὶ δὴ ἐπιτιθέσθω. ἀκήκοεν μὲν τὸ πρόσθεν, καὶ λέγεται. καὶ τὸ, γλυκίων μέλιτος δοκεῖ τὸ γλυκύτης πρὸς αὐτῆς μᾶλλον, ἢ πρὸς ἣν Πυλίᾳ γέροντι ἐκείνῃ, ὁ Ὅμηρος ἂν εἴρηκε. πῶς γὰρ ὁ τόνος ἦν φθέγματος, οἷος ἁπαλώτατος, ὅτε βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρεῖον ἁρμόσαι, ὅτε παῖνο λεπτὸς, ὡς ἡλικιωτικός τις εἶναι, καὶ ἡμιδιήκλυστος, ἀλλ' οἷος ἥδοιτ' ἂν παιδὶ μήπω ἡδέσκοντι, ἡδὺς, καὶ πρᾶος ἀδιαφθόρῳ εἰς τὴν ἀκοὴν, ὡς ἐ παντελμάδης, ἐναυλογεῖναι τὴν βολὴν, καὶ πλείψαι extructum, auro & picturis distinctum. Intus verò, si Deum quæras, est vel simia, vel ciconia, vel hircus, vel felis. Cujusmodi multas mulieres formosas videre est. Proinde corporis forma non sufficit, nisi justis exornetur ornamentis. Non autem dico purpura & monilibus, sed iis quæ priùs dixi, virtute, temperantia, æquitate, humanitate, atque aliis, quæcunque his terminis comprehenduntur. *Luc.* Proinde Polystrate, eadem, quod ajunt, mensura sermonem sermone rependas, vel cùm possis, etiam cumulatiùs. Et à te depictam animæ imaginem, commonstra, ne illam ex dimidio tantùm admirer. *Pol.* Non leve nobis amice negocium injungis. Non enim perinde facile est id quod patet oculis, laudare, atque quod visum fugit oratione declarare. Atque existimo ad hanc imaginem exprimendam, opus mihi fore opera, non fictorum, non pictorum tantùm, sed etiam philosophorum, ad quorum regulam Simulachrum dirigam, & ad antiquam plasticen formatum edam. Sed rem aggrediamur. Primùm vocalis est, & facunda. Illudque, dulciorem melle orationem ex ejus ore manare, de ipsa potiùs quàm de Pylio sene, dixisset Homerus. Omnis autem vocis tonus, qualis est molliſſimus: neque gravis ita ut viro conveniat: neque prorsus tenuis, ita ut sit effæminatus & solutus: sed qualis esset puero nondum pubescenti, jucundus, & blandus, inque aurem sese leniter insinuans, ut ea desinente, verba adhuc insonent, & aliquæ

1 Λ'μειψαι αὐτῷ τῷ μέτρῳ] Vide Paræmiogr. *Board.*

ὁν ἐκπατρίζειν, καὶ θεσπεσιόφωνον ποιῆσαι, καθάπερ ἤχω τινὰ ἐναπολιπεῖν τοῖς ἀκροάσεσι, καὶ ἴχνη τῶν λόγων μελιχρὰ ἄττα, καὶ πειθοῦς μέτρα ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀπολιμπάνεσθαι. ὁ πότνιος δὲ ὁ καλὸν ἐκεῖνο ᾄδῃ, καὶ μάλιστα σοὶ τοῖς κιθάρᾳ, τότε δὴ τί ποτε, ὥρᾳ μὲ σιωπᾶν τοῦτο ἀλκυόσι, καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἅμιλλα γὰρ ὡς σοὶ ἐκείνων ἅπαντα. καὶ τοῖς Πανδίονος εἴπῃς, ἰδιώτης καὶ ἐκείνη, καὶ ἄπειρος, εἰ δὲ πολλὴν χάριν τοῖς φαύλοις ἀφίησιν. Ὀρφεῖς δ', καὶ Ἀμφίων, οἵπερ ἐπαγωγοὶ τοῖς ἀκούουσι τῶν ἀκροωμένων, ὡς δὲ τὸ ἄψυχα ἐπικηλίσαιεν σοὶ τὸ μέλος, αὐτοὶ ἂν οἶμαι ἄμα ἥκουσι, καὶ παλαιπόντες ἂν τοῖς κιθάραις, παρεσκευασμένοι σιωπᾶν, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς ἁρμονίας τὸ ἀκριβέστατον διαφυλάττειν, ὡς μὴ διαβαίνειν τὸν ῥυθμόν, ἀλλ' ἑκάστου τῇ ἄρσει, καὶ θέσει διαμετρεῖσθαι τὸ ἆσμα, καὶ σιωπᾶν εἶναι τοῖς κιθάραις, καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ διαφὲς τῶν δακτύλων, καὶ τὸ εὔκαμπτες τῶν μελῶν, πόθεν ἂν τοῦτο ὑπῆρχε τῷ θρηνοῦντι, καὶ τῷ ἀνὰ τὰ Κιθαιρῶνα μελέτην βουκόλῳ, καὶ κιθαρίζειν μελέτωντι; ὥστε λύπη ποτὲ ἂν Λυκίνῳ, καὶ ἀδάμαντι αὐτῆς ἀκούσῃ, εὐκαίρῳ τὸ τῆς Γοργόνος μόνον ἔσῃ πεπονθώς, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γλυκόμενος, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν σειρήνων ἔσῃ, οἱοῖσί τινες λέγουσιν. παρεσκήξῃ γὰρ δήπου, κεκηληθώς, πατρῴδος, καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενος. καὶ λίθος κηρὸς ἐπιφέρεται

quæ immorentur reliquiæ, quæ aures circunſonent, auſcultationem echûs inſtar producendo, mellitaque verborum veſtigia, ac perſuaſionis plena in animis relinquendo. Quum verò eximium illud canet, in primis ad citharam, tunc utique tacendum halcyonibus, cicadis, & oloribus. Præ illa enim hæc omnia cantus ſunt rudia. Quinetiam ſi luſciniam [1] Pandione natam dicas, rudis etiam illa & imperita, quanquam vocem multiſonam emittit. [2] Orpheus quoque & Amphion qui ad demulcendos auditores fuerunt uſque adeò accommodati, ut ad melos res inanimas invitarent, illi me judice ſi hanc audiſſent, taciti derelictis citharis, ad auſcultandum aſtitiſſent. Etenim harmoniæ rationes accuratiſſimas obſervare, ut nequid peccet rhythmus, ſed ablatione & poſitione tempeſtiva modulorum menſuræ ſervantur, & cithara conſonet, eodemque tempore lingua exerceatur, & plectrum, & decens digitorum tactus, & agilis membrorum motus, undenam hæc ſuppetiſſent Thraci illi, & huic in Cithærone boves paſcenti, & citharæ pulſationem curanti? Itaque Luciane, ſiquando canentem illam audieris non amplius ut Gorgonum viſu ſolum obſtupeſces, ex homine in lapidem converſus, ſed etiam quàm eſſet efficax Sirenum modulatio, cogноſces. Aſtabis enim, ſat ſcio, delinitus, patriæ & domeſticorum oblitus. Quinetiam au-

1 *Pandionis natam*] Philomelam intelligit, reſpicitque ad fabulam de Procne & Philomela Pandionis filiabus de quibus Ovid. in Metam. *Cogn.*

2 *Orpheus quoque & Amphion*] De Orpheo dictum antea, de Amphione, Mercurii & Antiopes filio, Horat. in art. poët. extatque illius ſimulacrum apud Plin. lib. 36. c. 5. *Idem.*

ξη τὰ ὦτα, καὶ λέξ ἓ κηρὸν λεδύσεται σοι τὸ μέλος, τοῦτον τ' ἄκουσμά ἐσι, Τερψιχόρης τινὸς, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παίδευμα, μυρία τὰ θέλγητρα, καὶ πανηδία ἐν ἑαυτῷ ἔχον. ἐπί τι λόγῳ σπουδὴν, φαίλη ἂν, τοιαύτης μοι δοκεῖς ἀκούειν νόμισον, οἷον εἰκὸς εἶναι τὸν λέξ τοιούτων χαλῶν, δι' ἐκείνων ἓ τῶν ὀδόντων ἐξιέναι. ὑπολαμβάνω ἓ ἐγὼ αὐτὸς οὕτω φημι. ἆρα ἐ ἀκριβοῦς τοῦτο ἦν φωνῆς, καὶ κωμῳδικῆς ἐπαινῶν, καὶ ὅτι ὁμιλήσαι σαφῶς, καὶ πολὺ τῶν ἀττικῶν χαρίεντα ἔχουσα, οὐδὲ θαυμάζειν ἄξιον. πάτριον γὰρ αὐτῇ, καὶ ἐγγενικόν. οὐδ' ἄλλως ἐχρῆν, μετέχουσα τῶν Ἀθηναίων καὶ τὴν ἀποικίαν. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνο θαυμάσειεν ἄν, εἰ ἓ ποιητοῦ χαίρει, καὶ τὰ πολλὰ τοῦτῃ ὁμιλεῖ, ἓ Ὁμήρου πολίτις ἐστι. μία μὲν δὴ σοι ὦ Λυκῖνε, κωμῳδίας αὕτη, καὶ φόδης εἰκὼν, ὡς ἂν τις ἐπὶ τὸ ἔλαττον εἰκάσειε. σκόπει ἓ δὴ ἐ τὰς ἄλλας. εἰ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ ἐκ πολλῶν σωθῆς, ἐπιδεῖξαι διέγνωκα. ἦττον χαίρ τοῦτο, καὶ χαριεστέρως σωπλεσθὲν κρᾶμα τοσοῦτο, καὶ πολυειδὲς τ ἐκ πολλῶν ἀπολεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνομοιώμενον. ἀλλ' εἰ πᾶσαν τ ψυχὴν δέοιτο, καθ' ἑκάστην, εἰκὼν μία χαράψειεν ἂν ὡς τὸ ἀρχέτυπον μεμιμημένη. Λυ. ἐστω ὦ Πολύστρατε, καὶ παιδαγωγίαν ἐπαγγέλλεις. ἔοικας δ' οὐ λέγειν ὡς ἀληθῶς ἀποδώσειν μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρει δ' ὅν, ὡς ἔχει ἔχει ὁ, τι ἂν ἄλλο ποιήσεις, μᾶλλον χαρίσεταί μοι. Πο. ἐκοῦν ἐπειδὴ πάντων καλῶν παιδείαν ἡλίκην ἀνάγκη, καὶ μάλιστα τούτων, ὁπόσα μελετητά, φέρε ἓ τοῦτο ἤδη συνθώμεθα, ποικίλλειν

auribus cera obturatis, per ceram etiam melos penetrabit, hujusmodi est id quod auditur, Terpsichores alicujus, aut Melpomenes, aut Calliopes ipsius documentum, quod infinitas, omnigenasque illecebras habeat. Vt uno verbo complexus dicam, puta quæso, te hujusmodi cantionem audire, cujusmodi per talia labia, perque illos dentes emanare par est. Vidisti autem ipse quam dico: itaque & audisse existima. Nam hæc accurata vocis elegantia, & merè Ionica, quodque in colloquiis blanda est, multumque Atticæ gratiæ habet, admirationem non meretur. Nam hoc ipsi est hæreditarium, & à majoribus contractum. Neque id secus esse conveniebat, cùm ratione coloniæ, Athenienſium sit particeps. Neque enim vel illud mirari velim, si poëſi gaudet, & cum ea sæpe versatur, quando est Homeri civis. Vna hæc, Luciane, vocis præclaræ, & modulationis imago, ut quis tenuiter exprimere possit. Iam verò & alias considera. Non enim unam, sicut tu, ex multis compositam, referre decrevi. Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere. Sed omnium animæ virtutum, sigillatim, una imago ad archetypum expressa depingetur. *Luc.* Diem festum, Polystrate, publicumque convivium mihi denuntias: & mihi videris mensuram cumulatiorem remetiturus. Proinde auctarium adjice: nam nulla res est qua perinde possis mihi gratificari. *Pol.* Ergo quandoquidem necesse est, omnibus eximiis rebus liberales disciplinas præire, ac istis in primis quæ meditatione constant: age jam etiam hanc construamus, variam utique & multifor-

μῶτοι, καὶ πολύμορφον, ὡς μὴ ὃ κᾷ τῦτο ἀπολιπόμεθα τ σῆς τελεσικῆς. κἂν δὴ γεγράφθω πάντα συλλήβδην τὰ ὑπ' Ἑλικῶνος ἀγαθὰ ἔχουσα, ὐχ ἧττον ἡ Κλειὼ, κᾷ ἡ Πολύμνια, κᾷ ἡ Καλλιόπη, κᾷ αἱ ἄλλαι, ἵν τι ἐκφύγῃ ἐπισταμένη, ἀλλὰ πασῶν. κᾷ πρὸσθεν, τὰ Ἑρμοῦ, κᾷ Ἀπόλλωνος. ὁπόσα γὰρ ἡ ποιητικὴ μέτροις ἀφηγησαμένοις, ἐξενίωσαν; ἢ συγγραφεῖς ἱστόρησαν, ἢ φιλόσοφοι παρῆνεσαν, πᾶσι τύτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμήσθω. σὺν ἄκρᾳ δὲ ἐπιμελείᾳ μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος δυσεκπλύτοις τισὶ φαρμάκοις ἐς κόρον καταβαφεῖσα. κᾷ συγγνώμη, εἰ μηδὲν δεῖγμα ἐπιδείξαι τύτων δυναίμην τ γραφῆς. ἴσως γὰρ ἐσ' ὅτε τοιῦτον οὐ τοῖς πάλαι, παιδείας πέρι μνημονεύεται. πλὴν ἀλλ' εἴγε δεῖ ἀνακείσθω ἐ αὖτη. ἴσως γὰρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. Λυ. καλλίστη μὲν ὦ Πολύστρατε, κᾷ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη. Πο. μῶν τύτῳ, ἢ τ σοφίας, κᾷ συνέσεως εἰκὼν γραπτέα. δεῖσθ' ἡμῖν σὺ ταῦτα ποιῶν τ ἀνδρειεμένων, δεῖται δὲ τελείων, ἑνὸς μὲν ἐ αὐτῦ ἰωνικῦ. γραφεὶς δ', κᾷ δημιεργὸς αὐτῦ, Αἰσχίνης, Σωκράτους ἑταῖρος, κᾷ αὐτὸς Σωκρατικὸς, μιμηλόγλωττος τεχνιτῶν ἁπάντων, ὅσῳ ἐ μετ' ἔρωτος ἔγραφον. τῷ δ' ὄντι τ Μιλησίας ἐκείνης Ἀσπασίας, ἣ ἐ ὁ Ὀλύμπιος θαυμασπόλλως ἐ αὐτὸς, συνῆν, ἀ φαῦλον συνέσεως παράδειγμα ἀποδείμενον, ὁπόσον ἐμπειρίας ἐραστῶν, κᾷ ὁξύτητος ἐς τὰ πολιτικὰ, ἐ ἀγχινοίας, κᾷ δεξιότητος ἐκείνη προσῆν, τῦτο πᾶν ἐπὶ τῶν ἡμετέρων εἰκόνα μεταχαράττων ἀκριβεῖ τῇ σταθμῇ. πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν ἐν μικρᾷ

tiformem, ne & hac in parte tua fingendi arte simus inferiores. Et sanè pingatur, quæ omnia simul Heliconis bona possideat, non ut Clio, & Polymnia, & Calliope, atque aliæ, quarum unaquæque unicam scientiam callet, sed omnium scientia muniatur: præterea Mercurii, & Apollinis dotibus sit prædita. Quæcunque enim poëtæ versibus exornata prodiderunt, aut historici scriptis mandarunt, aut philosophi monuerunt, hisce omnibus Imago exornetur: ita ut non leviter color illinatur, sed indelebilibus pigmentis in imum usque ad satietatem imbuatur. Et ignoscendum est si nullum hujus picturæ archetypum queam ostendere. Neque enim uspiam in veteribus de hujusmodi absoluta disciplinarum cognitione fit mentio. Verumtamen si tibi videtur, ista reponatur, non enim uti mihi videtur, est mala. *Luc.* Elegantissima profectò, Polystrate, & lineamentis omnibus absoluta. *Pol.* Porrò post istam Sapientiæ, & Intelligentiæ imago est depingenda: ad quam multis nobis opus erit exemplaribus, maxima parte veteribus, atque uno quidem, & Ionico illo. Cæterùm ejus pictores & artifices erunt Æschines Socratis socius, & ipse Socrates, imitandi dexteritate omnium artificum præstantissimi, quatenus cum amore pingebant. Porrò Milesiam illam Aspasiam, cùm qua Olympius, ipse quoque maximè admirandus conversabatur, non ignobile prudentiæ exemplum proponentes quanta rerum peritia, quanto in administranda repub. acumine, solertia & prudentia polleret, hoc omne ad nostram hanc imaginem accurata amussi transferamus: præter quàm quòd illa, quamvis

Co-

πανελὼν ἐμέγεθος, αὕτη ἡ κολοσσαία τὸ μέγεθός ἐστι. Λυ. πῶς τοῦτο φῄς; Πο. ὅπῃ Λυκῖνε, οὐκ ἰσομεγέθεις εἶναι φημὶ τὰς εἰκόνας, ὁμοίας ὄσας. ἀ γὰρ ἴση, ὑδὲ ἐγγὺς Ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παροῦσα τῶ Ῥωμαίων δυνάμις. ὥστε εἰ καὶ τῇ ὁμοιότητι ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ μεγέθει γε ἀμείνων αὕτη, ὡς ἂν ἐπὶ πλατυτέρᾳ πίνακος κεχαραγμένη. δεύτερον δὲ τρίτον παράδειγμα, Θεανώ τε σοφὴ, καὶ ἡ λεσβία μελοποιὸς, καὶ Διοτίμα ἐπὶ τούτοις. ἡ μὲν, τὸ μεγαλόνουν, ἡ Θεανὼ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφήν. ἡ Σαπφὼ δὲ, τὸ γλαφυρὸν καὶ ὠραϊσμένης. τῇ Διοτίμᾳ δὲ, ἴσως ἂν Σωκράτης ἐπήνεσεν αὐτὴν, ἐοικυῖαν ἴσῃ μέγεθος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σωφροσύνην τε, καὶ συμβουλίαν. τοιαύτη σοι καὶ αὐτὴ Λυκῖνε, ἀναπεπλασθω εἰκών. Λυ. νὴ Δί' ὦ Πολύστρατε, θαυμασίως ἔοικε. σὺ δὲ, ἄλλας γράφε, τὰς τῆς χρηστότητος ἀξίρε, καὶ φιλανθρωπίας, ἢ τὸ ἥμερον ἐμφανεῖ ἔν τρόπῳ, καὶ ὡς τὰς δυσμενὰς ὠφελεῖς. Πο. εἰκάθω οὖν καὶ αὐτὴ Θεανοῖ τε σωφρονῇ τῇ Ἀντωνίου, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικάᾳ, καὶ εἴ τις ἄλλη σὺν μεγέθει πρᾳότητα ἐσωφρόνησε ὡς τὴν τύχην. ἐξῆς δὲ μὴ ταύτην, ἢ τὸ σωφρονικὸς αὐτῆς μεγαλόφρον, καὶ τὸ ὡς τὸ συμφέρον δίκαιος, ὡς κἂν τὴν ἔλαττον μέλιστα εἶναι τὴν σώφρονα, καὶ τὴν ἀσέλγειαν ἧττον δὲ Ὀδυσσέως μέλλουσαν. τοιαύτην γὰρ τὴν τοῦ Πηνελόπης εἰκόνα σκιᾶς ἔγραψεν, ἢ καὶ νὴ Δία καὶ τὴν ὁμώνυμον αὐτῆς, τὴν δὲ Ἀβραδάτα, ἧς μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμνημονεύσαμεν. Λυ. παγκάλλα καὶ ταύτην ὦ Πολύστρατε, ἀπείργασαι. καὶ σχεδὸν ἤδη τέλος σοι ἔχουσιν αἱ εἰκόνες. ἅπασαι γὰρ ἐπλήρωσας τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ μέρη ἐπαινεῖς

Coloſſæa eſſet magnitudine, parva in tabella depicta erat. *Luc.* Quorſum hoc dicis? *Pol.* Quoniam Luciane, non æquè magnas dico imagines, quæ ſunt ſimiles. Non enim æqualis nec propè, vetus Athenienſium Reſpub. & præſens Romanorum potentia. Itaque quanvis illa ſimilitudine reſpondeat, hæc tamen potior eſt magnitudine, veluti depicta in latiſſima tabula. Secundum autem & tertium exemplar, Theano illa, & poëtria Lesbia, & præter eas Diotima. Hæc quidem Theano, animi magnitudinem ad picturam conferat: Sappho inſtitutæ vitæ jucunditatem. Diotimæ verò ſimilis erit non in iis tantùm ob quæ Socrates ipſam laudavit, ſed etiam reliqua mentis acie, & conſilio. Talis & illa Luciane, tibi reponatur Imago. *Luc.* Per Iovem, Polyſtrate, admiranda. Tu verò, amice, alias depinge: benignitatis nimirum, & humanitatis, quæ morum manſuetudinem, & in egenos clementiam commonſtrabit. *Pol.* Proinde & illa aſſimiletur Theanoni Antenoris conjugi, & Arete, & filiæ ejus Nauſicæ, & ſi qua alia in negociorum & fœlicitatis magnitudine erga fortunam modeſtè ſe geſſit. Deinde poſt hanc Caſtitatis imago depingatur, & erga familiarem Benevolentiæ, ut juxta illam Icari filiam, quam Homerus pudicam ſcribit, maximè ſit continens. Talem enim ille Penelopes imaginem deſcripſit. Vel etiam per Iovem, juxta illi cognominem Abradatæ conjugem, cujus paulò antè meminimus. *Luc.* Hanc etiam modis omnibus pulchram effeciſti, Polyſtrate, jamque ferme finem habent Imagines: omnem enim animam, & partes laudando percurriſti.

Pol.

νῶν. Πο. ἀχ ἅπασαν. ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῶν ἐπαίνων ἀφελείπεται. λέγω δὲ τὸ εὐτελικώτατον ὄγκῳ ἡγεμονίαν αὐτὴν, μήτε πόροι ἐπὶ τῇ ὑπεραξίᾳ πεφεύγασι, μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον ἐπαρθῆναι, πεισθέντα τῇ τύχῃ. φυλάττειν δὲ ἐπὶ ἴσης πάντα ἑαυτὸν μηδὲν ἀπιεγκόλον, ἢ φορτικὸν φρονοῦντα, καὶ τοῖς προσιοῦσι δημοτικῶς τε, καὶ ὡς ἂν δέῃ ὁμιλεῖν προσφέρεσθαι, καὶ δεξιώσεις, καὶ φιλοφρονήσεις φιλοφρονεῖσθαι. τοσούτῳ ἡδίους τοῖς προσομιλοῦσιν, ὅσῳ καὶ πρὸς μείζονες ὁμοίως ἡγεμόνας, ἀδὲν τραχηλιῶν ἐμφαίνοισιν, ὡς ὁπόσοι τῷ μέγα δυνάσθαι μὴ πρὸς ὑπερηφάνειαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐποιΐαν, ἐχρήσαντο, ἅτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τῶν παρὰ τύχης δοθέντων ἀγαθῶν ἄφθονοι. καὶ μόνοι ἂν ἅτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον ἀφεύγοιεν. ὑβρεῖς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ ὑπερέχοντι, ἢ μετριάζοντα ἐπὶ τοῖς ὑπερέχουσιν αὐτὸν ὁρᾷ, καὶ μὴ κατὰ τὸν Ὁμηρον ἄτην σκαίνων ἐπ' ἀνθρώπων κεφαλὰς βεβηκέναι, καὶ τὸ ὑποδιέστραπται πατοῦντα. ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνώμας, τάχιστα ἀπιεγκολίας ἡ τύχη, ἐπειδὰν αὐτοὺς ἡ τύχη μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίσαντας, ἄφνω ἀναβιβάσῃ ἐς πλεῖόν τι, καὶ μεῖζον ὄγκημα, ὑ ῥιφοῦσιν ἐπὶ τὸ ὑπαρχόντων, οὐκ ἀφορῶσι κάτω, ἀλλ' ἀεὶ πρὸς τὸ ἄνω τε βιάζονται. τηκομένου ἀσπερ ὁ Ἴκαρος, ταχέως αὐτοῖς τάχιστα τὰ κηρᾶ, καὶ τὰ πτερὰ διαῤῥυέντων, γελῶσι ὀφλισκάνουσιν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς πλάγη, καὶ κλύδωνα ἐμπίπτοντες. ὅσοι δὲ τὸν Δαίδαλον ἐχρήσαντο τοῖς πτεροῖς, καὶ μὴ πάνυ ἁπαρήσαν, εἰδότες ὅτι οὐ κηρᾷ ἦν

Pol. Non omnem. Nam maximæ laudis caput reliquum est. Dico verò cùm in tantam rerum magnitudinem provecta sit, ut neque fastum in secundis induat, neque supra sortis humanæ modum efferatur, fortunæ confidens. Sed se in plano contineat animo non insolenti, nec arroganti molesta: & populariter erga eos se gerat cum quibus commercium habebit, & salutet, & comiter excipiat. Quæ eo sunt colloquentibus jucundiora, quo, cùm à majore procedant, nihil tragicæ granditatis præ se ferunt, ut qui magnitudine potentiæ non ad superbiam, sed ad beneficentiam utantur. Atque hi bonis à fortuna datis maximè digni visi sunt: soli etiam effugere invidiam queant. Nemo enim præstanti inviderit quem prosperis rebus moderatè utentem videat: nec instar illius [1] Homericæ Ates super hominum capita incedentem & inferiora calcantem. Quod iis accidere solet qui abjecto sunt animo, cùm fortuna nesciant uti: postquam fortuna nihil tale sperantes, repente in volucrem & sublimem currum evexit, intra præsentes facultates non manent, neque deorsum despiciunt, sed in arduum semper nituntur. Quare quemadmodum Icarus, liquefacta ipsis quàm celerrimè cera, & defluentibus alis, præcipites in mare, & fluctus devoluti deridentur. Sed qui Dædali in morem alis utuntur, neque nimium efferuntur quari cereas sibi esse illas, sed

1 *Aten Homericam*] Ate dea fingitur ab Homero Iliad. 9. quam interpretantur noxam: de qua Erasm. in proverb. *ira enimm tardissimè senescit.* Bud. lib. 5. de Asse. *Cogn.*

αὐτοῖς πτεροφυήσα, ἐπαμιδύσασθαι δ' ἂν τὸ ἀνθρώπινον τῶν φορτίων, καὶ μὴ μόνον ὑπελόπτερα μόνον τὰ κυμάτων εἰσχέοντα, ὥστε ῥᾳδίως τοῖς ζεύγεσιν αὐτοῖς ἀεὶ τὰ πλεῖστα, καὶ μὴ παρίχειν αὐτὰ μόνῳ τῷ ἡλίῳ, ὅτι δ' ἀσφαλῶς τε ἅμα, καὶ σωφρόνως διέπλευσαν. ὅπως καὶ τοῦτ' ἄν τις μάλιστα ἐπαινέσειε. τοιαῦτα δ' ἄξιον ἅπαντα λαμβάνειν τὸν κεκτημένον, ὁ γραφεὺς ταῦτα τε αὐτῇ παρεσκευάσθω τὰ πλεῖστα, καὶ ἐπιτηδείως ἐπιῤῥεῖν πειράσθω. Λυ. καὶ ὅπως ὦ Πολύστρατε, γνώσῃ. ἐξὸν γὰρ οὐ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη ἡδὺ ἦν, καλὴν δὲ καὶ ἐρασμιωτέραν αὐτῶν τὴν ψυχὴν σκέψασθαι. ἔπρεπε δὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, χρηστῷ καὶ ἡμέρῳ ὄντι, καὶ τῶν μὴ ἄλλων ἀγαθῶν, ὁ πᾶσι ἐστὶν αὐτῷ, δαιμονῆσαι, ὡς ἐπ' αὐτῷ ἡ φύσει γυναῖκα τοιαύτην, καὶ σωθῆναι αὐτῷ, καὶ εἶναι αὐτόν. ἃ γὰρ μικρὸν τῶν δαιμονήματα γυνὴ, τάχ' ἂν τις εὐλόγως τὸ ὁμοιότατον εἰπεῖν, χρυσῆν μὲν αὐτὴν Ἀφροδίτην ἐοικέναι τὸ κάλλος, ἔργα δὲ, αὐτὴν Ἀθηναίᾳ ἐσφαιρίζειν. γυναικῶν γὰρ σωφρόνως οὐκ ἄν τις ἀφροδισιάζοι αὐτῇ, ἐ δήμους, οὐδὲ φυλὰς φησὶν Ὅμηρος, ὅτ' ἂρ φρένας, ἢτί τι ἔρδα. Πο. ἀληθῆ φῂς ὦ Λυκῖνε. ὥστ' εἰ δοκεῖ, ἀναμίξαντες ἤδη τὰς εἰκόνας, ἵν' τι σὺ ἐπλάσω, τὴν δ' ὑμῶν, καὶ ἃς ἐγὼ ἐκ ψυχῆς ἐγραψάμην, μίαν ἐξ ἁπασῶν συνθέντες, βιβλίον κατασκήψομεν ἅπασιν θαυμάζειν, τοῖς νῦν οὖσι, καὶ τοῖς ὑστέρῳ ἐσομένοις. μνημαντέρα γοῦν τὰ Ἀπελλῆ, καὶ Παῤῥασίου, καὶ Πολυγνώτου ἡμῶν ἂν, καὶ αὐτὴ σκιὰ πολὺ τῶν τοιούτων κεχαλασμένη, ὅσῳ μὴ ξύλου, καὶ κηροῦ, καὶ

sed humanæ facultati impetum accommodant, & contenti sunt si undis paulò altiores ferantur, ita ut alas semper madefaciant, nec Soli tantùm liquandas exhibeant, hi tutò simul & prudenter pervolant. Quod & in ista Imagine maximè laudaveris. Quocirca meritum ab omnibus fructum percipit, qui precantur ut hæ alæ ipsi permaneant, & bona magis magisque affluant. *Luc.* Sic quidem fiat ô Polystrate. Neque enim solùm corporis venustate conspicua est, prout Helena, sed pulchrior & amabilior, cùm his præsidiis animam muniat. Conveniebat autem magno regi, bono mansuetóque viro, hoc etiam bonum simul cum aliis quotquot possidet, ad fœlicitatem: ut & ipsius tempore mulier hujusmodi nasceretur, & ejus consuetudinis desiderio flagraret. Non enim hæc fœlicitas est exigua, mulier de qua Homericum illud aliquis meritò dicere possit, eam cum aurea Venere de forma contendere, & operibus, Minervæ parem esse. Neque ulla ex omni mulierum numero cum ipsa comparetur, non corpore, non indole, inquit Homerus, non ingenio, nec operibus. *Pol.* Vera dicis Luciane. Quare si tibi videtur, commixtis Imaginibus, Corporis, quam tu finxisti, Animæ quas ego delineavi, unam ex omnibus compositam libro mandemus, quem omnibus admirandum exhibeamus, tum hujus ætatis hominibus, tum etiam posteris. Itaque hæc erit longè diuturnior, quàm Apellis, Parrhasii & Polygnori gratior, quatenus non ligno, imagines, eaque illis multò cera-ve aut coloribus constat,

sed

ἀλλ' οὐκ ἐμφύτου πίστεως ἔκφασις, ἥτις ἀκριβεστάτη εἰκὼν ἂν γένοιτο, σώματος καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίζουσα.

sed suggesto à Musis commento expressa est, quæ cùm corporis pulchritudinem, & animæ virtutes una commonstret, absolutissima Imago futura est.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ. | PRO IMAGINIBVS.

ARGVMENTVM.

Panthea superiori Dialogo laudata Lucianum accusat, primùm immodica laudis: Deinde quod ab eo Diis fuerit comparata. Quas laudum hyperbolas pra modestia & pietate agnoscere non vult: cùm sint assentatoris potiùs quàm laudatoris. Ad quæ respondet Lucianus, primùm se non satis illam laudasse, nedum nimium. Idque se ex libertate laudatorum feciſſe, quos exemplis ostendit ab adulatoribus differre. Deinde se illam non cum Deabus, sed cum earum Imaginibus comparasse. Quod etsi feciſſet, id se rectè facturum fuisse exemplis probat.

Ἐγώ σοι ὦ Λυκῖνε φησὶν ἡ γυνὴ, τὰ μὲν ἄλλα, πολλὴν σου εἰδυῖα τὴν εὔνοιαν ὡς ἐμὲ, καὶ τιμῶντα καὶ συγγράμματα. ὁ γὰρ ἂν ὑπερεπήνεσε τις, εἰ μὴ καὶ μετ' εὐνοίας συνεγράφετο. τὸ γὰρ ἐμὲ ὡς ἂν εἰδῇς, τοιόνδε ἐστιν. οὐδὲ ἄλλως μὲν χαίρω τοῖς κολακικοῖς τὸ τρόπον, ἀλλά μοι δοκοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, γόητες εἶναι, καὶ ἥκιστα ἐλεύθεροι τὴν φύσιν. ἐν δὲ τοῖς ἐπαίνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ με φοβούμενος, καὶ ὑπερμέτρους ποιούμενος τὰς ὑπερβολὰς, ἐνυβρίζεσθαι, καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπιφθέγγεσθαι τὰ ὦτα. καὶ τὸ πρᾶγμα χλοῦν μᾶλλον, ἢ ἐπαίνου ἐοικέναι μοι δοκεῖ. μέχρι μὲν τοῦδε, οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνωρίζῃ ἑαυτὸν ἔνεστιν τὸ λεγόμενον ἐφ' ἑαυτῷ. τὸ δὲ ὑπὲρ τοῦτο, ἀλλότριον ἤδη,

Ego Luciane, inquit mulier, alias quidem magnam erga me perspexi tuam benevolentiam, & honorem ex libro à te conscripto. Non enim me tantis laudibus eveheres, nisi cum benevolentia hoc scriberes. Ego verò, ne non scias, hoc sum animo. Non temerè assentatoribus delector, atqui sunt hujusmodi, mihi videntur esse præstigiatores, & minimè libero ingenio. Cæterùm inter laudes, maximè quando quis molestis, & immoderatis amplificationibus me extollit, erubesco, & ferè aures obtuto: idque subsannationi potiùs, quàm laudi simile existimo. Nam tolerabiles eatenus sunt laudes, quatenus is qui laudatur, singula quæ dicuntur, inesse sibi cognoscit. Sed quicquid præter hoc additur, alienum est,

&

ἥδη, καὶ κολακεία σαφής. καίτοι πολλοὺς οἶδα ἔφη χαίροντας, εἴ τις αὐτοὺς ἐπαινοῖ, καὶ ἃ μὴ ἔχουσι σφόδρα τοῦ λόγου. οἷον, εἰ γέροντας ὄντας ἀδυνάμους ἅπαντας. ἢ ἀμόρφους ὄντι, τὸ Νιρέως κάλλος, ἢ τὸ Φάωνος ἐνθεῖναι. οἴονται γὰρ αὐτοὶ τὰς ἐπαίνους ἀλλαχήσαι σφίσι τὰς μορφὰς, καὶ αὖθις ἀνηβῆσαι αὖθις, ὥσπερ ὁ Πελίας φῆσι. τὸ δ' οὐκ ὄντως ἥδιστον. πολλοῦ γὰρ ἂν ὁ ἔπαινος ἦν τιμίου, εἴ τι ἐποίει αὐτοῖς ἀληθῶς δύνασθαι ἢ ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς; νῦν δ', ὁμοίως μοι δοκοῦσιν ἔχειν, πάσχειν, ὥσπερ ἂν εἴ τινι ἀμόρφῳ, σφόδρα εὐπρεπὲς ὑμένα ἐπιθεῖεν τὴν φάρυγα. ὁ δὲ, μέγα ἐπὶ τῇ κάλλει φρονοίη. καὶ τοῦτο, ἐκπεπαιρεῖσθαι ὄνου, καὶ ὑπὸ δ' τυχόντος σπουδεσθῆναι δυναμένου. ὅτι ἐκ γελοιοτέρου ἂν γέλοιος, αὐτοσχεδιαστοῦ φωνὴς, οἷον ὤν, ὑφ' οἵου κέκρυπται. ἢ ἐκ τῆ Δῖ ἔ τις ὑποδησαμένου κοθόρνους, μικρὸς αὐτὸς ὤν, ἐρίζοι ἐκεῖ μεγάλοις τοῖς ἐκ ἐσπέδου ὅλου πῆχυ ὑπερέχουσιν. ἐμέμνηθ γάρ καὶ τοιούτου τινός. ἔφη γυναικός τινα ἔτι ἐπιφανῆ, τὰ μὲ ἄλλα, καλὴν, καὶ κόσμιον, μικρὰν δ', καὶ πολὺ δ' συμμέτρως ἀποδέουσαν, ἐπαινεῖσθαι ὡς τινος ποιητοῦ ὠνόμαθ, τὰ τ' ἄλλα, καὶ ὅτι καλή τε, καὶ μεγαλήν. αὐχίζειν δ' αὐτῆς εἰκάζειν ἐκεῖνος τὸ σύμμετρός τε, καὶ ὄρθιον, τῷ ῥάβδῳ, δὴ γάννυσθαι τῷ ἐπαίνῳ, καθάπερ αὐξανομένῳ ὡς τὸ μέλος, καὶ τῷ χαίρειν ἐποιεῖτο. τὸ ποιητὴν τε πολλάκις τὸ αὐτὸ ᾄδειν, ὁρῶντα ὡς ἡδέως ἐπαινούμενον, ἄχρι δὴ τῶν παρόντων, τινὰ ὑποκρούσασθαι, πρὸς τὸ δ', ἐκεῖνον αὐτῷ, πέπαυσο ἤδη, μὴ ἐναφῆναι ποιήσῃς τὴν γυναῖκα. δεδιὼς δ', καὶ μακρῷ τούτου γελοιότερον Στρατονίκην

& manifesta assentatio. Atqui permultos novi, inquit, qui gaudent, si quis eos laudando, etiam quæ non habent, orationi adjecerit: puta, si senes ob ætatis vigorem beatos prædicarit: aut deformibus, Nirei vel Phaonis formam tribuerit. Putant enim suas formas à laudibus immutatum iri, & fore ut denuo repubescant, ut de se Pelias putavit. Sed non ita se res habet. Laus enim magni æstimaretur, si re ipsa, hujusmodi hyperboles beneficio, frui possemus. Nunc verò mihi videntur illi hoc modo affecti, quo deformis aliquis qui apposita sibi formosa larva, pulchritudine superbiret; quam quivis tollere, & atterere posset: unde magis ridiculo esset, nativa facie detecta, quam ascititia forma occultaverat. Aut per Iovem, quo pusillus aliquis, qui cothurnis indutis, de proceritate contenderet cùm iis qui ex planitie toto cubito essent proceriores. Nam & hujusmodi cujuspiam mentionem faciebat. Ajebat virum illustris uxorem, aliàs quidem pulchram & honestam, sed pusillam, & cui multum de justa statura deesset, à quodam poëta carmine laudari; quòd inter cætera, cùm formosa, tum procera esset: cujus longitudinem & rectitudinem populo comparabat. Illam verò laude ista lætari, quasi ad modulos crescaret, & manum concutere. Poëtam autem idem sæpe canere, cùm hac laude delectari videret. Donec aliquis ex præsentibus ad aurem admotus ipsi dixit, Heus tu desine, ne mulierem surgere facias. Dicebat etiam Stratonicen

ποιήσω τὴν Σελεύκου γυναῖκα. τοῖς γὰρ ποιηταῖς ἀρχὴν ἐθέλειν αὐτῶν τὸν τελάντα, ὃς τις ἂν ἄμεινον ἐπαινέσῃ αὐτῆς τὴν κόμην. καίτοι φαλακρὰ τυγχάνει οὖσα, καὶ μόλις ὅσας ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τρίχας ἔχουσα. καὶ ὅμως ὅτῳ διακειμένη τὴν κεφαλὴν, ἁπάντων εἰδότων ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τοῦτο ἐπεπόνθει, ἤκουε τῶν κωμῳδούντων ποιητῶν ἀκινδύνως τὰς τρίχας αὐτῆς ληζόντων, καὶ ἄλυς τινὰς τολυπίμους ἀναπλεκόντων, καὶ σελίνοις τὰς μὴ ὄλους ἄνθας εἰκαζόντων. ἁπάντων οὖν τῶν τοιούτων κωτιλλα, τῶν παρεχόντων αὐτοὺς τοῖς κάλαξι. καὶ ἐθισθήσῃ ἴσως μὴ σὺ ἐπαινοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ γραφαῖς τὸ ὅμοιον πολλοὶ κολακεύσῃ τε, καὶ ἐξαπατᾶσθαι θέλωσι. χαίρουσι γὰρ ἔφη τῶν γραφέων ἐκείνοις μάλιστα, οἳ ἂν αὐτῇ τὸ σύμμορφότερον αὐτὰς εἰκάσωσιν. εἶναι δέ τινας, οἳ καὶ ἐθισθήσεσθαι τοῖς τεχνίταις, ἢ ἀφελεῖν τι τοῦ ῥινὸς, ἢ μελάντερα γράψαι τὰ ὄμματα, ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν, αὐτοῖς ἐθισθέναι. εἶτα λανθάνειν αὐτὰς ἀλλοτρίας εἰκόνας στεφανουμένας, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς ἐοικυίας. τοιαῦτα μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινοῦσα καὶ συγχαίρουσα, ἓν δὲ τοῦτο ἐπιφέρουσα, ὅτι θεαῖς αὐτὴν, Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ εἰκάσας. ὑπὲρ ἐμὲ γάρ φησι, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δέ σε μὲν οὐκ εἶνα ἠξίουν, τοῖς ἡρωίναις τοιαῦτα θεωρεῖν με, Πηνελόπῃ, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ Θεανοῖ, ἵν' ὅπως θεῶν τοῖς ἀρίστοις. καὶ δὴ καὶ ἐκ τόδε πάνυ ἔφη. τὰ μὲν τοῖς θεοῖς, δεισιδαιμόνως, καὶ ψοφοδεῶς ἔχω. δέδια τοίνυν μὴ κατὰ τὴν Κασσιέπειαν εἶναι δόξω, τὰ τοιαῦτα ἐπαινοῦσα μᾶλλον. καίτοι περίεισιν οὐκέτι

Seleuci uxorem, assimile quiddam, sed longè magis ridiculum fecisse. Eam poëtis pro talento certamen proposuisse, quicunque suam comam meliùs laudaret, quanquàm calva erat, & ne paucos quidem crines habebat. Attamen sic affecto capite, cui ex longo morbo id accidisse omnes norant, execrandos illos poëtas audiebat, qui capillos ejus Hyacinthinos dicebant, & crispos quosdam cincinnos nectebant, & apio, quamvis nulli prorsus essent, comparabant. Tales igitur omnes deridebant, qui se assentatoribus traderent. Addebat etiam non solùm in laudibus, sed etiam in picturis plerosque assentationem captare, & decipi velle: qui illis potissimùm, inquit, pictoribus gaudent, à quibus formosiores effingantur. Esse quoque nonnullos qui artificibus injungunt, ut aliquid nari detrahant, aut nigriores oculos pingant, aut aliquid aliud, quod inesse sibi cupiverint. Deinde eos nescire se alienas imagines coronare, & sibi nullatenus similes. Hæc & ejusmodi dicebat, alia quidem quæ tuo libro mandaras collaudans, sed hoc unum non ferens quod eam cum Deabus Iunone & Venere comparaveris. Nam hæc me, inquit, imò humanam omnem naturam superant. Cæterùm ne illud quidem optavi, ut Heroinis illis, Penelope, Arete, & Theanoni, nedum præstantissimis Deabus comparares. Etenim Deos metuo vehementer & expaveſco. Quare vereor ne ut Cassiopea laudem illam expetivisse videar: quanquam illa cum Nereidibus contendebat,

Iu-

ἀντεξεζήτει. Ἤρεσκε δὲ, καὶ Ἀφροδίτην ἔσεσθαι. ὥστε ὦ Λυκῖνε, μεταχειρίσῃ σὺ τὰ τοιαῦτα ἐπίλυσον. ἢ αὐτὴ μὲ μαρτύρασθαι τὰς θεὰς, ὡς ἀκούσης αὐτῆς γράφας. σὺ δὲ εἰδέναι ὅτι ἀνιάσῃ αὐτῇ τὸ βιβλίον, ὅταν ἐξενεγκῶ, ὥσπερνῶν σοι λέγεται, ἢ μᾶλλον δυσεῖδῶς, ἢ δὲ ὅσιος τὰ περὶ τὰς θεάς. ἰδική τι ἀσέβημα ἑαυτῆς, καὶ πλημμέλημα τῇ δέξει, εἰ ὑπομβρόι τῇ ἐν Κνίδῳ, καὶ τῇ ἐν κήποις ὁμοίᾳ λέγεται. καί σε ὑπεμίμνησκε τῶν πλουτείων ἐν τῷ βιβλίῳ τῷδε αὐτῆς εἰρημένων, ὅπ μείζεσιν, καὶ ἄλυσον ἔφης αὐτῇ, ἐπὶ ἀναπεπταμένῳ ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον, ἀλλὰ πρόσωπον τῶν πλησιον ποιουμένων. ὁδὶ, πρὸς εἶπον, ὑπὲρ αὐτὸν ἡ ὑργὴ ἀναβιβάζεις τὴν γυναῖκα, ὡς ἐ θεᾶς αὐτῇ ἀπεικάζειν. τί δὲ σε μὴ ἦ ἀξιωτέραν αὐτὴν ἡγεῖται ἢ Ἀλεξάνδρου. Ὃς ἢ ἀρχιτέκτονος ὑπισχνουμένου τὸν Ἄθω ὅλον μεταχηματίσειν, καὶ μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἅπαν εἰκόνα ἔχειν βασιλέως, ἔχοντα δύο πόλεις ἐν ταῖν χερσῖν, ἢ θαυμάσαντος τὴν περιτέχνειαν τοῦ ὑπισχνουμένου, ἀπὸ ὑπὲρ αὐτὸν ἡγησαμένου τὸ τόλμημα, ἔπαυσεν τὸν ἄνθρωπον, ἢ πλατεῖς Κολοσσοὺς ἀναπλάττοντα. καὶ τὸν Ἄθω κελεύσαντα ἐᾶν ἐπίλυσιν, μὴ ἦ καταμικρύνειν ὀρος ὕτω μέγα πρὸς μικρὸν σῶμα τὸν ὁμιλοῦντα. ἐπῆνει ἢ τὸν Ἀλέξανδρον τῆ μεγαλοψυχίας, καὶ ἀνδριάντα μείζω τούτου ἢ Ἄθω ἔλεγεν αὐτὸν ἐπιστήσειν, ἐν ταῖς τῶν ἀεὶ μεμνησομένων ἀγαθοῖς. ἢ δὲ μεγαλῆς εἶναι γνώμης ὑπερεδέχετο ὕτω δοξάζειν πρὸς. καὶ ἑαυτὸν οἰεσθαι

Iunonem autem & Venerem venerabatur. Quocirca Luciane, jussit ut ista corrigas, alioqui se testaturam Deas, hæc à te se invita scripta esse: scias verò tu, molestum sibi esse libellum illum qui sic obambulat, ut à te non admodum piè, nec sanctè de Diis est compositus. Existimabat etiam fore ut impium facinus commisisse videretur, si pateretur se similem dici Cnidiæ & Hortensi Veneri. Præterea tibi in memoriam revocabat ea quæ sub libri finem de ipsa dixisti, modestam vocans, & fastus expertem, quæ supra modum humanum sese non efferat, sed terræ proxima volet. At tu his dictis, mulierem supra cœlum ipsum extollis, ita ut cum Deabus compares. A te etiam postulabat, ne Alexandro imprudentiorem se putares, qui architecto pollicente se totum Atho transformaturum, & ad ejus simulachrum accommodaturum, ita ut totus mons Regis imago fieret, duas urbes manibus tenentis, prodigiosam pollicitationem non admisit, sed ausum illud majus ipso ratus, compescuit hominem non credibiles Colossos effingentem: jussitque ut suo loco intactum Atho relinqueret, neque montem adeò magnum ad corporis exigui similitudinem imminueret. Alexandrum autem magnanimitatis nomine laudabat, eumque sibi hoc facto statuam Atho majorem dicebat erexisse in animis hominum, qui ejus rei semper memores essent futuri. Non enim abjecti esse animi honorem adeò incredibilem contemnere. Quare se tuum figmentum lau-

1 Ὃς τῶ δὲ χιτέκτονος ὑπισχνουμένου τὸν Ἄθω,] Idem superius posuimus lib. De historia scribenda. *Marc.*

τὸ μὲ τελέσμα σε ἐπαινεῖν, καὶ τὴν ἐπίνοιαν τῆ εἰκόνος, μὴ γνωρίζειν δ τὴν ὁμοιότητα. μὴ γὰρ εἶναι τῶ τηλικούτων ἀξίαν; μηδὲ ἐγγὺς, ὅτι μὴ δὲ ἄλλῳ τινὶ γυναικὶ γε ὅσον. ὥστε ἀφίησί σοι ταύτην τὴν τιμὴν, καὶ προσκυνεῖ σε τὰ δρέπανα ἀνδρείσματα. σὺ δ', τὰ ἀνθρώπινα ταῦτα ἐπαινῆ αὐτῶν, μὴ δ' ὑπὲρ τὸ πόδα ἔσω τὸ ὑποδήματος, μὴ καὶ ἐπισκώψῃ μέ φησιν ἐμπεριπατοῦσαν αὐτῆ. κἀκεῖνο δέ σοι εἰπεῖν ἀνεῖλατο. ἀκούω ἔφη πολλῶν λεγόντων. εἰδὲ ἀληθὲς ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἴστε, μήθ' ὁλυμπιάσιν ἐξεῖναι τοῖς νικῶσι μείζους τὰ σώματα ἀνιστάναι τὰς ἀνδριάντας, ἀλλ' ἐπιμελεῖσθαι τὰς Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲ εἷς ὑποφαλήτην τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀνδριάντων ἀκριβεστέραν γίνεσθαι τῶν ἀθλητῶν ἀγωνίσεως. ὥστε ὅρα ἔφη μὴ αἰτίαν λάβωμεν ψεύδεσθαι σὺ τῷ μέτρῳ. καλῶς ἡμῶν ἀνατρέψωσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τὴν εἰκόνα. ταῦτα μὲ ἔλεγεν ἐκεῖνος. σὺ δ' σκόπει ὦ Λυκῖνε, ὅπως μεταρρυθμίσῃς τὸ βιβλίον, καὶ ἀφανίσῃς τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῆς πρὸς τὸ θεῖον, ὡς ἐκεῖνη πάνυ γε αὐτῷ ἐδυσχέραινε, καὶ ὑπέρειπε μεταξὺ ἀναγινωσκομένων, καὶ παρητεῖτο τὰς θεὰς ἵλεως εἶναι αὐτῇ. καὶ συγγνώμη, εἰ γυναικεῖόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, καὶ αὐτῷ μοὶ τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἔδοξε. τὸ μὲ γὰρ πρῶτον ἀκούειν, ὑδὲν ἐπλημμέλησε, σιωπῶν τοῖς γεγραμμένοις. ἐπεὶ δ' ἐκείνη ἐπεσημήνατο, καὶ αὐτὸς ἤρχόμην τὰ ὅμοια γιγνώσκειν ἐμαυτῷ. καὶ παλαιόν τι ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τῆ ὀφθαλμίαν πάσχομεν. ὡς μὲ πάνυ ἐγγύθεν σκοπῶμέν τι, καὶ κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, ὑδὲν ἀκριβὲς ἀμφιγνώσκομεν. ὡς δ' ἀπωτέρω τιθέντες, ὃν ἂν συμμέτρῳ ἀφεστήκοτα

laudare, & Imaginum commentum: ſed ſimilitudinem non agnoſcere: non enim tantis ac talibus eſſe dignam, ne propè quidem: ac neque mulierem ullam, quamcunque tandem aliam. Itaque tibi honorem hunc remittit, tuaque archetypa adorat. Tu verò, humanis laudibus ipſam decora: nec pede major ſit calceus, ne illo, inquit, mihi inambulanti os obturet. Illud etiam tibi dicendum dedit in mandatis. Multos, inquit, dicentes audio: quod verum-ne ſit vos viri ſcitis, Ne Olympicis quidem victoribus licere ſtatuas corporibus majores erigere, ſed Hellanodicis curæ eſſe, ut ne unus quidem veritatem excedat, & ſtatuarum examen, athletarum admiſſione fieri accuratius. Itaque vide, ne ementitæ menſuræ accuſemur: ac deinde noſtram imaginem ſubvertant Hellanodicæ. Hæc quidem illa dicebat. Tu verò perſpice Luciane, quomodo librum hunc transformes, atque talia demas, nec in numen pecces, velut illa graviſſimè hæc ferebat, interque legendum ſubhorreſcebat, ac Deas ut ſibi eſſent propitiæ, rogabat. At certè illi ignoſcendum, quòd animo fuit muliebri. Atqui, ut verùm dicam, etiam mihi ipſi tale quid dicere viſa eſt. Ac primùm quidem audiens, dum ſcripta intueor, delictum non animadverti: ſed poſtquam illa mihi indicavit, ipſe etiam ſimilia de iis ſentire cœpi. Ac mihi ſimile quid accidit, quod in iis quæ intuemur uſuvenit. Siquid proxime ſub oculis conſtitutum comtemplemur, id nequaquam exquiſitè dignoſcimus. At ſi juſto intervallo diſtantes intueamur,

omnia

τῷ ἰδιώτῃ, ἀπαιτῶ σαφῶς καὶ φανερῶς τὰ δύο, καὶ τὸ μὴ ὅπως ἔχουσι. τὸ δὲ ἄνθρωπον ὄντα, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι, τί ἄλλο, ἢ ἀλαζονός ἐστιν ἐπιτελίζειν τὰς θεάς; οὐ γὰρ τοῖς τοιούτοις, οὐχ ὅτι τὸ μικρὸν μεῖζον γίγνεται τῇ παραθέσει, ἀλλὰ τὸ μεῖζον ἀποσμικρύνεται, πρὸς τὸ ταπεινότερον καταφέρον. εἰσὶ, αἳ πρὸς ἄμφω ζωδίζουσι, ἄμφω, μέγας, ὁ δὲ, πάνυ τῇ ἡλικίᾳ χαμαίζηλος, εἶτα δύνανται ἀπισῶσαι αὐτὰς, ὡς μὴ ὑπερέχειν θατέρᾳ τὸ ἕτερον, ἢ ἐξ βραχυτέρου ὑπεραντανῆναι τοῦ ἑτέρου ἄν, κἂν ὀλίγα μάλιστα ἀκροποδιᾷ ἐπεγείρῃ ἑαυτὴν, ἀλλ' εἰ μείωσιν ἀμάλικες φανεῖσαι, ὁ μεῖζον ἐπιτίνος ἐπικύψῃ, καὶ ταπεινότερον ἀποφανεῖ ἑαυτήν. ὥσπερ οὖν καὶ ἐν ταῖς τοιαύταις εἰκόσιν, οὐχ ὅτι ἄνθρωπος μεῖζον γένηται, ἂν τις αὐτὴν θεᾷ ἀπεικάζῃ, ὡς τὸ θεῖον ἀναγκη ἐλαττοῦσθαι πρὸς τὸ ἐνδέον ἐπικλύσθαι. καὶ εἰ μὲν ὑπὸ λύπης τὴν ἐπιμέλειαν, ἐπὶ τὰ ἱερώτερα ἐκτείνοιό τις τὸν λόγον, ἤδεσαν ἂν ὁ τοιοῦτος αἰτίαν ἔχοι ὑπὸ ἀσεβείας αὐτὸ ῥῆξαι. σὺ δὲ πόσου ἔχων κάλλη γυναικῶν, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσας αὐτὼ ἐβλάμησας, οὐδὲν δίκαιον. ἔστι τὸ ἄγος τοῦτο, καὶ ἐπίφθονον, ἀφαίρει ὦ Λυκῖνε. οὐ γὰρ πρὸς σὲ σοὶ πρέπει τὸ τοιοῦτον, ὃς οὐδὲ ἄλλως ῥᾳδίως πρὸς τὰς ἐπαίνους, καὶ πρόχειρος ὢν, ἐπίζηλος. ἀλλὰ νῦν σοι δοκῶ ὅπως ἀθρόως πεπλῆσθαι τῶν μεζόνων, ἐπιδεᾶ λιμοῦ. καὶ ἐκ δὴ τοῦ φειδομένου, ὥσπερ ἐν τοῖς ἐπαίνοις ἀνακρήνας. ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο αἰσχύνου, εἰ μεταρρυθμιεῖς τὸν λόγον ἤδη ἀμφεδεμένον. ἐπὶ δὲ Φειδίου φασὶν ὅπως ποιῆσαι, ἐπιπιέζειν ἐπιχειρήσαντα τοῖς Ἠλείοις τὸν Δία.

omnia liquidiùs apparent, quæ bene, quæque secus se habent. Ergo hanc, cùm sit homo, Veneri & Iunoni assimilare, quid aliud est quàm Deas ex professo extenuare? siquidem in ejusmodi comparationibus, non tam quod parvum est collatione crescit, quàm quod majus, imminuitur, dum ad id quod humilius est, pertrahitur. Exempli gratia, si duo simul incederent, alter prægrandis, alter pumilio, deinde ipsos adæquare oporteret, ne alter alterum statura superaret, nequaquam breviore semet quantumvis extendente hoc fieret, etiamsi sese in summos pedes maximè erigeret. At si statura pares videri debeant, major ille caput demittet, ac se humiliorem reddet. Similiter & in id genus imaginibus, non tam major fit homo, si cum Deo comparetur, quam necesse est imminui Deum, ad id quod est inferius, reflexum. Et siquidem terrestrium penuria, orationem ad cœlestia extenderes, minùs vitio verteretur, quod per impietatem hoc feciſſes. At tu quamvis tam eximias mulierum formas haberes, cum Venere, & Iunone ausus es ipsam comparare, cùm nihil opus esset. Quare hoc nimium atque invidiosum demas Luciane. Neque enim hoc tui est moris, qui ad laudandum alioqui non eras facilis ac promptus. At nunc nescio quo pacto derepente mutatus es, hoc abundè faciens: & qui laudum hactenus fuisti parcissimus, earundem evasisti prodigus. At ne te pudeat jam editam orationem retractare: quandoquidem & à Phidia sic factum fuisse dicunt; quum apud Eleos Iovem construxit,

στάς γὰρ αὐτὸν καθ' ὅπην τὰς θύρας, ὁπότε τοσοῦτον ἀναπτύξας ἐπιδεῖκνυε τὸ ἔργον, ἐπαινέσειν τὰ αἰτιωμένων τι, ἢ ἐπαινουμένων. ἠπᾶτο δ', ὁ μὲ, τῷ ῥίνα, ὡς παχείαν. ὁ δὲ, ὡς ἐπιμηκέστερον τὸ πρόσωπον. ὁ δὲ ἄλλο, ἄλλό τι. εἶτ' ἐπειδὴ ἀπηλλάγησαν οἱ θεαταὶ αὖθις τὸν Φειδίαν ἐγκελεύσομαι ἑαυτὸν, ἐπανορθοῦν, καὶ ῥυθμίζειν τὸ ἄγαλμα πρὸς τὸ τοῖς πολλοῖς δοκοῦν. ὁ γὰρ ἦλθον μικρὰν ἔπαρ συμβαλὼν δῆμον ποσάν, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὰς πολλὰς πιστότερον ὁρᾶν ἕνος, κἂν Φειδίας ᾖ. ταῦτά σοι ἀπ' ἐμαυτοῦ κρίνω, καὶ αὐτὸς πρᾶξαι, ἑταῖρός τε, καὶ φίλος ὤν. Λυ. Πολύστρατε, οἷον ὦν ῥήτορα ἐλελήθεις με. ῥᾴδιον γοῦν ἦν τοσαύτην ἐξενηνοχὼς κατηγορίαν τοσαύτην ἐξενηνοχὼς καὶ συγγράμματος, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἔτι καταλείπειν. πολλὰ μὲν ἐκεῖνο γε ἡ δικαστὴς ἐποίησας, καὶ μάλιστα σύ, ἐρήμην καταδικάσας βιβλίον, μὴ παρόντος αὐτοῦ συνηγόρου. ῥᾴδιον οἶμαι τοῦτ' ἐστὶ, καὶ τῷ παρόντι μέν, μόνον θεοὺς κρατεῖν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ ἡμᾶς ἐάλωμεν, ὅτε ὕδατος ἡμῖν ἐκέχυτο, ὅτε ἀπολογίας ἀπεδίδοτο. μᾶλλον δὲ τοῦτο πάσχω ἀπιστῶν, εἰ αὐτοῖς καταγνοῖς, καὶ δικαίως ἴσως. πῶς δὲ σοὶ ἐδόκει, ἀγαπήσας τοὺς ἐναντίους ἡσυχίαν ἄγειν, ἢ καὶ τὴν Ἱμεραίου ποιητὴν, παλιλλογίαν τινὰ συγγράφων; ἢ δώσετέ μοι ἐφεστηκότα γνώμην τῷ δίκῃ; Πο. Νὴ Δί' ὥσπερ ἔχω τι δίκαιον εἰπεῖν. εἰ γὰρ ἀνυπόδικος εἶ σὺ φῂς, φὴ' ἐν φίλοις ποιήσῃ τὴν ἀπολογίαν. ἐγὼ δ', καὶ συνεξεζήτησά σοι ἕτοιμος ἐπὶ

Stabat enim ille post fores, ubi primùm opus expansum ostendit, unde eos qui vel reprehenderent, vel laudarent quippiam exaudiebat. Cæterùm alius nasum, utpote crassiorem, alius faciem, utpote longiorem, alius aliud reprehendebat. Deinde cùm discessissent spectatores, intus inclusus Phidias denuo effigiem corrigebat, & ad vulgi sententiam accommodabat: siquidem populi tam numerosi consilium non leve censebat, imò necesse esse ut plus viderent multi quàm unus, etsi Phidias foret. Hæc ab illa tibi affero, eademque ipse te moneo, qui tui amicus sum & studiosus. *Luc.* Hactenus Polystrate te tantum rhetorem esse ignoraveram. Itaque orationem ita prolixam, accusationem ita gravem adversus meum libellum protulisti, ut mihi nulla spes defensionis ampliùs supersit. Verumenimvero non ex judiciario more feciſtis, in primis verò tu, quum indicta causa librum condemnasti, cui deerat patronus. Facillimum autem illud est, ut opinor, juxta paræmiam, Solum currentem vincere. Itaque nihil mirum, si victi fuimus, neque effusa nobis aqua, neque respondendi facultate concessa. Quin potiùs illud est omnium absurdissimum, quod ipsi & accusatores, & judices eratis. Vtrum ergo vis, sileam decretis acquiescens, an juxta Himerænm illum poëtam, retractationem conscribam? aut mihi copiam facietis provocandi ad aliud judicium? *Pol.* Sanè per Iovem, siquid justi habes quod dicas. Non enim contra adversarios, ut dicis, sed apud amicos defensionem suscipies. Ego verò in hac causa tuis è partibus stare sum paratus.

Luc.

ἢ δίκης. Λυ. ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναγκαῖον ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὴ ἐκείνης παρούσης, ποιήσομαι τοὺς λόγους. μακρῷ γὰρ ἂν ἄμεινον ἦν. νυνὶ δ' ἀνάγκη ἐπ' ὀντοῖς ἀπολογήσασθαι. ἀλλ' εἴ μοι τοιοῦτον ἀγγελιαφόρον γένοιο σαυτὸν αὐτῷ, οἷον παρ' ἐκείνης σὲ μὲ γενέσθαι, πολλήν ἂν ἀπορίψαι τὴν κύβον. Πο. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε τοῦτο γὰ ἕνεκα, ὡς ἢ φαῦλόν με ὑποκριτὴν ἕξειν τῆς ἀπολογίας, πειρώμενον λέγε βραχέων εἰπεῖν, ὡς ἂν μᾶλλον μεμνησοίμην. Λυ. τὸ μὲν πάνυ μοι ἔδοξε μακρῶν τῶν λόγων, ὡς ὕπω σφοδρὰν τὴν κατηγορίαν. ὅμως δὲ σοῦ ἕνεκα ἐπιμνήσομαι τοῦ ἀπολογίου. καὶ παρ' ἐμοῦ τοίνυν τόδε αὐτῇ ἀπάγγελλε. Πο. μηδαμῶς ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὥσπερ αὐτῆς ἐκείνης παρούσης λέγε τὸν λόγον. εἶτ' ἐγὼ μιμήσομαί σε πρὸς αὐτόν. Λυ. σοὶ μὲν ἐπιδείξω ὅτου σοι δοκεῖ ὦ Πολύστρατε, τὸ μὲν, πάρεστι, καὶ προσείρηκε δηλαδὴ ἐκείνα, ἁπόσα σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγειλας. ἡμᾶς δὲ χρὴ τὸ δευτερολόγον ἀνάρχεσθαι. ἡμῖν, ἐγὼ ὀκνῶ πρὸς σὲ εἰπεῖν, ὦ πάτερ, σὸν φίλ' ὅπως φωδιεράτερόν μοι τὸ πρόσωπον ἀπαντήκας. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἰδρῶ τε ἤδη, καὶ δέδοικα, καὶ μεταμέλει μοι ὁρᾷν αὐτὴν οἴμαι, καὶ τὸ πρόσωπον πολλοῦ μοι δεῖν παραχεῖν πτοήσειν. ἔρχομαι δ' ὅμως. ἐγὼ δ' οἷον τὸ ἀναδοῦναι, ἤδη παρούσης. Πο. καὶ νὴ Δία πολλοῦ δεῖν δύμβρειαν ἐπιφανῆ τῷ προσώπῳ. φαιδρὰ γὰρ ὡς ὁρᾷς, καὶ προσηνὴς ὥστε θαῤῥῶν λέγε τὸν λόγον. Λυ. ἐγὼ σε ὦ γυναικῶν ἐρῆσαι, μεγάλα ὡς φῄς, καὶ πάρα δὴ μέτρια ἐπαινέσας, οὐχ ὁρῶ ὅτι πολυειδῶν ἐπῄνεσα, ἡλίκον αὐτὴ σὺ τοῦθ' ἑαυτὸν ὑπὲρ σαυτῆς ἐξενίκησας, τὴν πρὸς τὸ θεῖον τιμὴν

Luc. At molestum illud Polystrate, quòd ea non præsente verba faciam. Id enim longè foret satius. Nunc verò mihi jusso respondere necesse est. Sed si talis apud illam internuncius mihi fueris, qualis illius apud me fuisti, aleam jacere audebo. *Pol.* Quod ad hoc attinet, confide Luciane, fore ut me tuæ defensionis actorem non malum habeas, si paucis dicere coneris, quò faciliùs omnia recorder. *Luc.* Atqui longissima oratione mihi opus erat, adversus accusationem adeò vehementem; tamen in tui gratiam, defensionem præsecabo. Itaque hæc illi meo nomine renuncia. *Pol.* Nequaquam Luciane; sed tanquam illa præsente orationem habeto. Deinde apud ipsam te imitabor. *Luc.* Proinde, quando ita tibi videtur Polystrate: illa quidem præsto est, eaque dixit videlicet, quæ tu ipsius nomine mihi renunciasti. Nobis autem exordienda est secunda oratio. Atqui, non verebor enim tibi dicere quod mihi accidit, nescio quomodo rem hanc mihi magis metuendam reddidisti: & ut vides, jam sudo, & metuo, eamque tantùm non videre puto, quæ res multum me perturbavit. Incipiam tamen: cùm ea jam præsente nulla sit fugiendi facultas. *Pol.* At, per Jovem, magnam vultu præ se fert benevolentiam, viden' ut est hilaris, & mansueta. Quare orationem confidenter aggredere. *Luc.* Ego te fœminarum præstantissima, magna immodicaque laude prosequutus, non video factum esse ut te tantum laudaverim, quantum ipsa hoc de te encomium protuliſti, dum honorem qui numini tribuitur ma-

ὲν μεγάλῳ πηδήμη. χρεὼν γὰρ ἁπάντων τοῦδε μεῖζον, ὧν εἴρηκα ἀκριβὲς σοῦ. καὶ συγχώρει, εἰ μὴ ἐπὶ τούτῳ σοι προσέγραψα τὴν εἰκόνα, ὑπ' ἀγνοίας με λαθοῦσαν. εἰ γὰρ ἂν ἄλλου πρὸ αὐτῆς ἐγραψάμην. ὥστε τοίνυν γε οὐχ ὅπως ὑπεισέλθοις τὰς ἐπαίνους, ἀλλὰ πολὺ κατελείποις μοι δοκῶ τὰ ἀξίας εἰρηκέναι. σκόπει γοῦν ἡλίκον τοῦδε παρέλιπον, ὡς παμμέγεθες εἰς ἐπίδειξιν τέχνης χρηστῆς, καὶ γνώμης ὀρθῆς, ὡς ὅστις τὸ θεῖον μὴ ἐν παρέργῳ σέβοιτο, ὅτοι ἐπί τι πρὸς ἀνθρώπους ἄριστοι ἂν εἶεν. ὥστε εἰ πάντως μεγαληγορεῖν δοκοῖ τὸ λόγον, καὶ τὸ ἄγαλμα ἐπιτορνώσασθαι, ἀφελεῖν μὲν οὐκ ἂν τι τολμήσαιμι αὐτοῦ, προσθήσω γὰρ τοῦδε, ὡς πᾶσι κεφαλὴν καὶ πάντος ἔργου, καὶ κορυφήν. ἐπ' ἐκείνῳ μέντοι ἐγὼ πάνυ πολλοῦ σοι εἰδέναι τὴν χάριν ὁμολογῶ. ἐμὲ γὰρ ἐπαινέσαι, καὶ τὸ μέτριον ἐν σοὶ τέχνης, καὶ ὅτι μηδὲν ὑπερπετὲς, μὴ ἂν τύφος μεῖον ἐνεποίησέ σοι ὁ παρὼν ὄγκος τῶν πραγμάτων, σὺ τὰ τοιαῦτα αἰτιάσασθαι καὶ λόγῳ καὶ ἐπιστάσει καὶ ἐπαίνῳ τῷ ἀληθείας. τὸ γὰρ μὴ παραπαίζειν πὶ τοιούτῳ τὸ ἐγκωμίων, ἀλλ' αἰδεῖσθαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μείζω ἢ κατὰ σὲ εἶναι λέγειν, μετρίας καὶ δημοτικῆς γνώμης ἀληθοῦς δεῖ μάλιστα, πολλοῦ ἀλλ' ὅσῳ καὶ ἂν πρός τὸ ἐπαινεῖσθαι αὐτὸ ὅτῳ ἀληθεύεται συγχάνῃς, τοσούτῳ ἀξιωτέραν ὑπερεπαινεῖσθαι φοφαίνεις σεαυτόν. καὶ χρεὼν ἐς τὸν Διογένους λόγον σοι ἐλθεῖν σὲ τὸ πρᾶγμα. ὃς ἐρομένου τινὸς ὅπως ἂν τις εὐδοξοῖ καὶ γνοίτο, εἰ δέξηται φήσας καὶ ἐρεῖται. φαίη γὰρ ἂν καὶ οὗτος, εἴ τις ἔροιτό με, τίνες εἰσὶ μάλιστα ἐπαίνου ἄξιοι, ἀκούσοι ἐπαινεῖσθαι μὴ θέλοιεν. ἀλλὰ σοῦ γε

gni facis. Istud enim, omnium quæ de te dixi, ferme est maximum. Ac veniam deprecor, quòd etiam hanc imaginem tibi non ascripsi, quæ me per ignorantiam latebat: non enim aliam ante ipsam delineassem. Itaque ista ratione quidem, nedum laudando nimius fui, sed longè inferiora quàm pro dignitate dixisse mihi videor. Igitur considera quantum sit illud quod prætermisi, quàm insigniter magnum ad demonstrationem bonorum morum, & recti judicii: quòd quicunque numen non perfunctoriè colunt, etiam humanis in rebus optimi sint. Quocirca si omnis oratio esset retexenda, & emendandum simulachrum, ex ea nihil auferre auderem, imò & hoc adderem tanquam totius operis caput & verticem. Quo nomine me tibi magnam gratiam debere confiteor. Cùm enim animi tui moderationem laudarim, & quod nihil sublime, nihil fastu plenum tibi indidit præsens rerum amplitudo, tu his in oratione mea reprehensis, laudum veritati fidem attulisti. Nam quòd laudes istiusmodi non præripis, sed earum te pudet, majoresque dicis quàm ut tibi conveniant, modesti & popularis animi est argumentum. At quanto magis ergà laudes ita affecto es animo, tantò summis laudibus digniorem te reddis. Eaque res in Diogenis sententiam ferme tibi cecidit. Qui interrogante quopiam quo pacto quis gloriam consequi posset: si gloriam inquit contempserit. Ipse etiam dicerem, siquis me interrogaret, quinam potissimum laudi digni sint, quicunque laudari nolunt. At hæc aliena fortè sunt,

ἅ ἴσως ἐξαρώσια, καὶ πόρρω ἔφ προσμαι. ὑπὲρ ἧς δὲ χρὴ ἀπολογήσασθαι, τοῦτό ἐστιν, ὅτι τῇ σὺ Κνίδῳ, καὶ κάποις, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾷ, τὴν μορφὴν ἀναπλάττων, ἅπασι. [1] τοιαῦτά σοι ἔκμιτρα ἴδοξε, [2] καὶ ὑπὲρ τὰ πέδιλα; ὡδὶ αὐτῶν δὴ τούτων ἱρῶ. καίτοι παλαιὸς ὅτι ὁ λόγος, ἀνοδύνους εἶναι ποιητὰς, καὶ γραφέας. τοὺς δὲ ἐπαινοῦντας, καὶ μᾶλλον οἶμαι, εἰ καὶ χωλοὺς, καὶ βαιόλους, ἄσμενος ἡμεῖς, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέτρου φέροντο. ἱλαρώτερον γὰρ τὸ ἔπαινος. ὅθεν ἔστι αὐτοῦ μέτρον εἰς μίαν ἁρμονίαν, ἢ ὅσα χρόνῳ γένεσθαι μεμηχανημένον. ἀλλὰ τοῦτο μόνοι ἐξέπαυσαν ἡμᾶς, ὅσοι ὑπερθυμοῦνται, καὶ ζηλωτὸν ἀποφαίνει τὸ ἐπαινούμενον. ὃ μὲν τοίνυν ἐγὼ βαδιοῦμαι, μὴ δοκεῖ δέχου ὑπ' ἀπορίας αὐτὸ ὁδὸν. ἐκεῖνο δέ σε φημὶ [3] τοιούτοις ἡμῖν τοῖς ἐφόδοις τῶν ἐπαινετικῶν τούτων λόγων, ὡς χρὴ τὰ ἐπαινοῦντα, καὶ εἰκόσι, καὶ ἀμοιβαίοις παραβολαῖς. καὶ χρὴ δὲ τούτῳ τὸ μέγεθος ἐπὶ τῷ εἰκασμένῳ. τὸ δὲ ὅλον, ἁδὴ μάλιστα κεῖνο. ὅτι ἤν τις τοῖς ὁμοίοις παραβάλλῃ, ὅσῳ ἂν πρὸς τὸ ὑποδεέστερον ποιῆται τὴν παραβολήν, ἀλλ' ἤν τις πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. οἷον, ἤν τις παῖδα ἐπαινῶν, εἴποι ἀλλοκότως μείζω εἶναι αὐτὸν, ἢ μάλιστα, ἐρεῖ σοι ὁ τοιοῦτος δεῖσθαι ἐπαινῶν ἐδόκει; σὺ δὲν εἴποις. ἀλλὰ μὴν ὅσῳ τὸ λοιπὸν φαίη ἴσον αὐτοῦ ὑπάρχειν, ὅ ἦν ὅτου μειζόνως τι ἐπῄνει τοῦτο. ἀλλὰ πῶς τὸ

sunt, & extra rem. Verùm de quo instituenda mihi defensio, illud est, quod te cum Cnidia, & hortensi Venere, cum Iunone, & Minerva, formam tuam effingendo, comparavi. Ea-ne modum excedere, & pede latiora tibi visa sunt? De his ipsis igitur dicam: quanquam vetus est hoc verbum, rationibus reddendis non esse obnoxios poëtas & pictores: puto etiam laudatores, eoque magis, si humi & gressim, ut nos, at non præter modum ferantur. Laus enim res est libera. Neque modum ullum ad magnitudinem, aut brevitatem, ipsi leges præscripsêre. Sed illud tantùm ex omnibus respicit, quomodo summè admirabitur, & insignem faciet eum quem laudat. At ego viam hanc non ingrediar, ne id inopia consilii facere tibi videar. Illud vero dico, ejusmodi nobis esse laudativarum orationum occasiones, quomodo imaginibus & comparationibus laudatorem uti oporteat. Et ferme in hoc sita est bene effingendi summa. Illud vero rectè efficitum, sic potissimum judicabitur, Non si quis cum similibus comparaverit, neque si cum eo quod vilius est composuerit, sed si quod laudatur, ad excellentioris archetypum, quoad fieri potest, extulerit. Exempli gratia, si quis canem laudando, diceret esse vulpe autfele majorem, nunquid ille laudandi rationem tibi videtur nosse? Non utique dixeris. Sed neque si lupo parem esse diceret, neque sic magnificè laudaret. Sed ubi tandem

1 Ταῦτά σοι ἔμμιτρα ἴδοξε] Ταῦτά σοι ἔμιτρα ἰδ. Itaque adjungit, καὶ ὑπὲρ τὰ πέδιλα. Marcil.

2 Καὶ ὑπὲρ τὰ πέδιλα.] Vide Pascemiogr. Emend.

3 Τοιούτοις ἡμῖν τοῖς ἐφόδοις] Τοιαῦτας ἡμῖν παρασκευὰς τοῖς ἐφόδοις. Marc.

ἴδιον ἔ ἐπαίνε ἀποπλεῖτον; ἢν ὁ κύων τῇ λέοντι ἐοικέναι λέγηται ἐ μεγέθει, καὶ ἀλκήν. ὡς τ Ὠρίωνος κυνὰ ἐπαινῶν ἔφη ποιητὴς, λεοντοδάμαν αὐτόν. ὅτ γὰρ δὴ κυνὸς ἐτέλης ἔπαινος. καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τ ἐκ Κρότωνος, ἢ Γλαῦκον τ ἐκ Καρύστε, ἢ Πολυδάμανθ ἐπαινέσαι θέλων, ἔπειτα λέγοι ἰσχυρότερον ἑκάτων αὐτῶν γυναικὸς ἕκαστον, ἆρ ἂν οἴῃ γελοιοδῆναι αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀοιδῇ ἔ ἐπαίνῳ, ὅπερα εἴ ἐ ἴσος ἀνδρὸς ἔλεγχον ἀμείνων εἶναι αὐτὸν, ἀδὲ τὸν ἀπέχεσθαι ἂν πρὸς ἔπαινον. ἀλλὰ πῶς ἐπῄνεσε ποιητὴς Ὁμήρου τ Γλαῦκον; ἀδὲ Πολυδάμαντος βίαν φήσας ἀναστέναξαι ἂν αὐτῷ σφαντίας τὰς χεῖρας. ἀδὲ σιδήρεον Ἀλκμήνας τέκος. ὁρᾷς οἰκείοις αὐτὸν θεοῖς ἴσκοντα; μᾶλλον ἢ ἐ αὐτῶν ἐκείνων ἀπέφηνε. καὶ ὅτε αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠγανάκτησε τοῖς ἐφόροις τ ἀθλητῶν θεοῖς ἀπεικαζομένοις, ὅτε ἐκεῖνος ἠμείνετο ἢ τ Γλαῦκον, ἢ τ ποιητὴν, ὡς ἀσεβοῦντα εἰκὸς τ ἔπαινον, ἀλλὰ δεδιέναι ἄμφω, καὶ ὑπομῶντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ὁ μὲν, ἐπὶ τῇ ἀλκῇ ὁ Γλαῦκος. ὁ ἢ ποιητὴς, ὅτι ἐν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ μάλιστα τῷ ἄσματι. μὴ δὴ θαυμάσῃς εἰ ἐ αὐτὸς εἰκάσει βωλόμενος ὅσῳ ἢν τῷ ἐπαινεῖν ἀναγκαιότερον, ὑψηλοτέρου ἐχρῃσάμην τῷ σχεδιάσματι, τοῦτο ἐπεβαλόμην ἐ λέγειν ὅτι ἢ ἐ πολλάκις ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲ ἐ σὺ μισεῖς τὴν ἀληθινὴν ἐπαινῶ μᾶλλον σε, καὶ σὸν ἐλέγχῳ ἄλλως. ἐθέλω δέ σοι διακρῖναι, καὶ θέσθαι τὸ, τε ἐπαινητοῦ ἔργον, καὶ τὸν ἐ κόλακος

dem quod laudis eſt proprium, abſolvitur? Si canis dicatur magnitudine & robore, leoni eſſe ſimilis, ut Orionis canem laudans poëta, leonis domitorem appellat. Nam hæc utique canis perfecta laus eſt. Rurſus ſiquis Milonem Grotoniaten, aut Glaucum Caryſtium, aut Polydamantem laudare volens, eorum unumquemque muliere robuſtiorem eſſe diceret; nonne deridendum putares ob inſulſam laudationem, ſiquidem etſi eum viro aliquo præſtantiorem dixiſſet, neque hoc ad laudem ſuffeciſſet? At quomodo celebris poëta Glaucum laudavit? non dixit Pollucem manus adverſarias cum ipſo conſeruiſſe: neque ferreum Alcmenæ filium. Vides qualibus Diis ipſum aſſimilarit? quin potiùs ipſis imaginibus expreſſit. Et neque Glaucus indignatus eſt quòd cum inſpectoribus athletarum Diis collatus laudaretur, neque illi ulti ſunt vel Glaucum, vel poëtam, prout in laude impium: ſed ambo celebres, & in honore apud Græcos fuerunt: ille roboris nomine Glaucus: poëta verò & rerum aliarum, in primis verò carminis hujus ratione. Nec verò mireris, ſi & ipſe cùm effigiem fingere vellem: altiori, quod laudanti erat neceſſarium, uſus ſum exemplari, ratione id ſubjiciente. Quandoquidem autem adulationis mentionem feciſti, quòd aſſentatores odiſti, laudote, nec aliter fieri conveniebat. Sed enim volo tibi laudatoris opus, & adulatoris nimietatem diſcernere, & definire. Ita-

1 Μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῷ ἐκείνων] Μᾶλλον δὲ καὶ περὶ τῶ αὐτῷ ἐκείνων. *Mars.*

1 Τὸν

ὑπερβολήν. ὁ μὲν γὰρ κόλαξ, ἅτε τῆς ἀληθείας ἕνεκα τῆς αὐτοῦ ἐπαινῶν, ἀλη-θείας ὀλίγον προσέρχεσθαι τῷ σχέσει, ἅπαντα ὑπερεπαινῶν οἴεται δεῖν. ἐπιψευδόμενος δὲ καὶ σοφιστὴς παρ' αὐτὸ τὸ πλεῖον, ὡς μὴ ἂν ἐπαινέσαι δέ τι Θερσίτου συμφορότερον ἀποφήνας τὸν Ἀχιλέως. καὶ τὸν Νέστορα φῆναι τὸν ἐκ Ἰλίου σμικρότατον, τὸ γενέσθαι εἶναι. διομόσαιτο δ' ἂν δὲ Κροίσου υἱὸν ὀξυτέρου εἶναι καὶ Μελάμποδος. καὶ τὴν Ἰφίκλου ὀξύτερον διδεγκέναι καὶ Λυγκέως, ἤν τι μόνον κερδῶναι τῆς ἐλπίσῃ ἐπὶ τῷ ψεύσματι. ὁ δὲ τοιαῦτα ἐπαινῶν, οὐχ ὅπως ὑφ' ἂν ψεύσαιτό τι, ἢ καὶ ἀφέλοιτο τὸ μὴ ὂν ὅλως καὶ ὑπάρχον. τὰ δ' ὑπάρχοντα αὐτῷ φύσει ἀγαθὰ, κἂν μὴ πάνυ μεγάλα ᾖ, ἐξηλάσειν, ἐπηύξησεν, καὶ μείζω ἀπέφηνε. καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ὅτι πᾶν ἐπαινέσαι θέλων, φύσει κοῦφον ὂν ἵππον ζῷον, καὶ δρομικὸν, ὅτι ἄκρον ἐπ' αἰγείροις καρπὸν θέοι, μὴδὲ κατάκλα. καὶ πάλιν οὐκ ἂν ἐκπέσαι φῆναι ἀελλοπόδων δρόμων ἵππων, καὶ ἡνιόχων ἐπαινητὴ κελεύσει, καὶ ἅρματα κατακεκλασμένα, εἴποι ἄν, Διὸς πω τοιῆδε γ' ὁλυμπίᾳ ἴδοθεν αὐλή. ὁ δὲ κόλαξ, τοῦτο τὸ ἴπον, κἂν τύχῃ τὸ συβώτου κεκλύοις εἶπαι, εἰ μόνον τι ἐξέλθοι δὲ συβώτου λαβεῖν ἐλπίσειεν. ὅπερ Κυκλωπὸς ὁ Δημητρίου δὲ πολιορκητὴς κόλαξ, ἀπάντων αὐτῷ τῶν ἐντὸς τοῦ κεκλεικέναι κατακεκλεισμένων, ἐπήνει ὡς βυβλὸς ἀνακλίνασθαι τὸ Δημήτριον, ὅτι ἐμπλεῖς ἐχρέμπτεσθε. ὁ μόνον ἦ τοῦτο ἐπαι-

Itaque assentator utpote proprii compendii causa laudans, nulla veritatis ratione habita, omnia supra modum laudanda putat: multa mentiens, deque suo addens, adeò ut Thersiten Achille formosiorem facere, & Nestorem eorum qui ad Ilium militarunt natu minimum dicere non vereatur. Quinetiam jurare ausit Crœsi filium auditus acumine Melampodem antecellere, Iphnea verò visu Lynceum, dummodo lucri aliquid ex mendacio se capturum speret. Porrò laudator, mentiri nolit, aut aliquid ex iis quæ neutiquam insunt, addere: sed quæ bona habet à natura, quamvis non sint admodum magna, per comparationem auget, & majora ostendit. Et dicere ausit, laudando equum, natura levem, ut ea scimus esse animantia, & cursu velocem, Ille per intactæ segetis, vel summa volaret Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas. Rursus non dubitaret dicere, Procellipedum cursum equorum. Quinetiam si domum eximiam, & optimè extructam laudet, dixerit. Talis & intus erat magni Iovis aula suprema. At hunc versiculum assentator, etiam de subulci tugurio id diceret, si modò aliquid à subulco acceptum se speraret. Veluti Cynæthus Demetrii illius Poliocetæ assentator, absumptis omnibus assentandi rationibus, Demetrium tussi vexatum laudabat quòd scitè spueret & excrearet. Non solum autem

1 Τὸν Κροίσου υἱὸν ὀξυτοκώτερον ἅπαντα τοῦ Μελάμποδος] Atqui Herodotus lib. 1. ἐὼν δὲ τοῖς ἄλλοισι ὁ ἄφωνος. videtur itaque aut alios secutus auctores Lucianus, aut memoria ei vacillavisse. Nam & infrà in Gallo sive somnio, λυπεῖ δέ, inquit, τὸν μὲν Λυδὸν, ὅτι κωφὸς ἦν. Neque dixeris hoc Luciani loco reponi posse λαλίστερον. Repugnat enim comparatio cum Melampode. *Mart.*

1 Vos

τέρα αὐτῶν γνώσεσθαί ἐστι, τὸ τὰς μὲ κόλακας σὺν ἀκριβείᾳ, καὶ ψεύσεσθαι δοκεῖν καὶ χαρίσεσθαι ἄνευ τοῦ ἐπαινουμένοις, ἐξαίρειν δὲ τοὺς ἐπαινοῦντας τὰ ὑπάρχοντα πειρᾶσθαι, ἀλλὰ κἀκείνω ὀλίγα διαλλάττουσιν. ὅπου οἱ μὲ κόλακες, ἐφ' ὅσον οἷόν τε αὐτοῖς, χρῶνται τοῖς ὑπερβολαῖς. οἱ ἐπαινέτται δὲ, καὶ σὺ αὐτοῖς πιθοῖο σωφρονοῦσι, καὶ σοὶ τὸ ὅρον μόνον. τοιγαροῦν σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα κολακείας, καὶ ἐπαίνου ἀληθοῦς δείγματα, ὡς μὴ πάντας ὑποπτεύῃς τοὺς ἐπαινοῦντας, ἀλλὰ ἀφικνεῖσθαι, καὶ ἀναμετρῆς τῷ οἰκείῳ μέτρῳ ἑκάστοτε. φέρ' οὖν εἰ δοκεῖ, πρόσεχε τοῖς ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένοις, τοὺς καινοὺς ἀμφοτέρους, ὡς μήθοις εἴ τι τούτῳ εἶτ' ἐκείνῳ ἐοίκασιν. ἐγὼ γὰρ εἰ μὴν τινα ἀμορφον ὄντα ἔφην τῷ σὺ Κνίδῳ ἀγάλματι ὁμοῖον εἶναι, καὶ σὺ Κυνάθῳ κολακικώτερον ὄντως νομιζοίμην. εἰ δὲ τοιοῦτόν τι ὑπάρχοιτο, οἷον πάντες ἴσασιν, ἀ πάνυ σοι πολλοῖς ἀφεστήκασιν ἐμοῦ τὸ τόλμημα, τάχα ὁ νῦν φαίης, μᾶλλον δὲ ἤδη εἴρηκας, ἐπαινεῖν μὲν σοὶ ἐς τὸ κάλλος ἐφείσθαι, ἀνεπίφθονον μέντοι ποιήσειν τὸ ἔπαινον ἐκεῖνο, ἀλλὰ μὴ θεοῖς ἀπεικάζειν ἀνθρωπον ὄντα. ἐγὼ δὲ, ἤδη γάρ με προέρρητο τἀληθῆ εἰπεῖν, ἃ θεοῖς μὲ ὡ βελτίστη εἰκάσω, τεχνιτῶν δ' ἀγαλμάτων δημιουργήμασι, λίθοις, καὶ χαλκοῖ, ἢ ἐλεφαντίνοις πεποιημένοις, τὰ δὲ ὑπ' ἀνθρώπων γεγονυῖα, σὺν ἀσθενεῖ ὁμοῖ ἀνθρώποις εἰκάζειν. σὺ τοῦτο εἰ μὴ σὺ τοῦτο εἶναι τὴν Ἀθηναῖαν ὑπείληφας, τὸ ὑπὸ Φειδίου ποιηθὲν, ἢ τοῦτο τὴν οὐρανίαν Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησε Πραξιτέλης ὁ Κνίδῳ, ἃ πάνυ πολλῶν ἐστιν. ἀλλ' ὅρα μὴ ἄσμενον ᾖς, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν δοξάζειν. ἂν γὰς τὰς τε ἀληθεῖς εἰκόνας

autem hac nota à se invicem discernuntur ambo, quòd non dubitent assentatores mentiri in eorum qui laudantur, gratiam. Laudatores verò dotes quæ insunt, extollere conantur. Sed hac re etiam non exigua à se invicem differunt, quòd assentatores, quoad fieri potest, Hyperbolis utuntur: laudatores in iis sibi temperant, & intra terminos manent. En tibi ex multis pauca assentationis, & veræ laudis indicia: ne laudatores omnes suspiceris, sed utrumque discernas, & propria mensura metiaris. Age itaque si videtur, ea quæ à me dicta sunt ad utriusque canonem expende, ut intelligas huic-ne an illi sint similia. Nam si deformem aliquam Cnidio simulachro similem dixissem, revera præstigiator, & Cynætho adulantior existimarer. Sed si dixi eam, quæ talis est, qualem norunt omnes, non admodum longo intervallo distabat ausum. At dices fortasse, aut potiùs jam dixisti: pulchritudinem quidem laudare tibi liceat. Sed enim immunem ab invidia laudem tribuere conveniebat: non autem Deabus hominem me comparare. Ego verò, jam enim adducar ut verum eloquar, te ô præstantissima, nequaquam cum Deabus comparavi, sed cum eximiorum artificum operibus, ex lapide, ære, aut ebore confectis. At quæ ab hominibus sunt facta, cum hominibus comparare non puto impium, nisi Minervam illud esse existimasti, quod Phidias effinxit, aut cœlestem Venerem illud, quod non multis abhinc annis Praxiteles Cnidi fecit. At vide ne inquorum imagines veras nulla humana

decorum sit talia de Diis sentire:

ἀνεφίκτως εἶναι ἀνθρωπίνῃ μιμήσει ἔργα ἐπιλαμβάνειν. εἰδὲ ἕ, πρόλιστέ γε αὐτοῖς ἐκείνους εἶπεῖν, ἐκὼν ἐμὲ τοῦτο, οὐδὲ ἐγὼ ἀντιτοιοῦτόν τινα τῶν ἐπιγόνων τῶν ἐμῶν, ἀλλὰ πολλοὺς, καὶ ἀγαθοὺς ποιητάς. καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὅμηρος, ὃν ἐγὼ ἀναβιβάσομαι συναγορεύσοντά μοι. ἢ οὐδεμία μηχανὴ, μὴ οὐχὶ ἐξ αὐτοῦ σοῦ ἐμοὶ ἀλῶναι. ἐρώτησόν τινα αὐτὸν, μᾶλλον δὲ σὺ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἀληθεστάτους, ἃ ποιοῦσα τὰ χαριέστατα τῶν ἐργασμάτων αὐτοῦ, τί σοι ἐκεῖνο δοκεῖ, ὁπόταν ᾠδὴ τὸ αἰχμαλώτου λέγῃ τὸ Βρισηΐδος, ὅτι χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἐικέλη, ἐπιδοῦσα τὸν Πάτροκλον. εἶτα μᾶ μικρὸν, ὡς οὐκ ἐοικὸν εἰ μόνῃ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα ἔσται, εἶπε δ' ἄρα φησὶ κλαίουσα γυνὴ εἰκυῖα ἧκεν. ὁπόταν οὖν τοιαῦτα λέγῃ, μισεῖς κἀκεῖνον, καὶ ἀποῤῥίπτεις τὸ βιβλίον, ἢ δίδως αὐτῷ ἐλευθεριάζειν ἐν τοῖς ἐπαίνοις. ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ δῶς, ὅρα τοσοῦτον αἰδῶ δίδωκεν, ὡς ἔστιν ὅς τις αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ ἐτιάσατο, οὐδὲ ὁ μουσίζων τολμήσας αὐτὸ τοῦτο εἰκόνα, οὐδὲ ὁ τὰ νόθα ἐπισημαινόμενος τῶν ἐπῶν ἐν τῇ διορθώσει τὸ ὀβελόν. εἶτα ἐκείνου μὲν ἐφιέσεται βάρβαρον γυναῖκα, καὶ ταῦτα, κλαίουσαν τὴν χρυσῆν Ἀφροδίτην εἰκάσαι. ἐγὼ δέ, ἵνα μὴ τὸ καλὸν εἶπω, δίοτι μὴ ἀνίσχῃ ἀκούσασα, οὐκ ἂν διαβάλλοιμι εἰκάσι θεῶν γυναῖκα φαιδρὰν, καὶ μειδιῶσαν τὰ πολλά. ὅπερ θεοῖς ὅμοιον ἄνθρωποι ἔχουσιν ἐπὶ μύτοι τῷ Ἀγαμέμνονι, ὅρα ὅσην αὐτὸς φειδὼ ἐποιήσατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐπαμιδόσθη τὰς εἰκόνας εἰς τὸ σύμμετρον. ὡς ὄμμασι μὲν φησι, καὶ κεφαλὴν ἴκελον αὐτὸν εἶναι τῷ Διΐ, τῷ Ἄρει δ', τὼ ζώνῃ, στέρνον δὲ τῷ Ποσειδάωνι, ἀλφηστὴν δ' ἀνθρωπον κεῖ μίλα· τοσοῦτον θεῶν εἰκόνας.

mana induſtria imitatione aſſequi poteſt, ut ſentio. Quod ſi etiam te illis aſſimilaſſem, meum hoc non eſſet: neque primus hanc viam aperui, ſed multi, & eximii poëtæ, cum primis verò Homerus civis tuus, quem mihi patrocinaturum proferam: aut fieri non poteſt, quin mecum vincatur. Quare ipſum interrogabo, aut te potiùs illius loco. Etenim memoriæ mandas, quod præclarè facis, elegantiſſima carminum ejus, quid tibi videtur illud ubi de captiva Briſeide ſic loquitur, aureæ Veneri ſimilis Patroclum lugebat. Deinde paulò pòſt, ac ſi non ſufficeret, ſi ſoli Veneri ſimilis eſſet, addit, Sic itaque eſt mulier lachrymans effata Deabus Conſimilis. Ergo cùm talia dicat, illumne odiſti, & librum projicis, an illi libertatem in laudando permittis? At non des, tamen tanta ſæculorum ſeries ipſi conceſſit. Ac nemo inventus eſt qui hujus rei illum arguerit, neque qui Imaginem ejus flagris cædere auſus ſit, neque qui obeliſcis adſcriptis nothos verſus notarit. An licebit illi mulierem barbaram, idque plorantem, aureæ Veneri comparare? Ego verò, ut pulchritudinem taceam, quoniam audire non ſuſtines, Deorum imaginibus non comparaverim mulierem hilarem, & ſæpe ridentem? Quod homines Diis ſimile habent. In laudando autem Agamemnone, vide quantum Diis pepercerit, & quàm accommodatè Imagines deprompſerit, ut illum oculis & capite Iovi ſimilem eſſe dicit, balteo Marti, pectore Neptuno, membratim dividens hominem ad tantorum Deorum imagines collatum,

Rur-

καὶ αὖ πάλιν, βεβτολογεῖ Ἀρεῖ φησὶν ὅμοιον εἶναι. καὶ ἄλλον ἄλλῳ. ἰσοειδῆ τὸ φρύγα τὸ Ἕ Περσέως. ἰσοείκελον, πολλάκις δ Πηλέως. ἀλλὰ ἐπαινέσω αὖθις ἐπὶ τὸ γυναικεῖα τῶν ἀνδραδελφήτων. ἀκούεις γὰρ δήπου αὐτὸν λέγοντος, Ἀρτέμιδι ἐικέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' ὄρεος. ἐμόγον ὃ τὰς ἀνθρώπους αὐτὰς ἰσοῖς ἀπεικάζει, ἀλλὰ ἓ τῶν Εὐφόρβου κόμων, παῖς χαρίεσσιν ἀπείκασε, καὶ τοῦτο, αἵματι δεδευμένον. καὶ ὅλως τοσαῦτά ἐστι τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν εἶναι τῶν ποιήσεως μέρος, ὃ μὴ παῖς ἰδίαις εἰκόσι κεκόσμηται. ὥστε ἢ κἀκεῖνα ἐξαλαλίφθω, ἢ ἓ ἡμῖν τὸ ὅμοια τολμᾶν ἐφείσθω. ὥστε ὃ τὸ κατ' τὰς εἰκόνας, καὶ τὰς ὁμοιώσεις, ἀναθύωόν ἐστιν, ὡς Ὅμηρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς σὺν ἄκνησεν ἀπὸ τῶν ἐλαφίοιων ἐπαινέσας. τὰς γοῦν τῆς Ἥρας ὀφθαλμὰς, βοῶν τῶν βοῶν εἴκασεν. ἕτερος δέ τις ἰοβλέφαρον τὴν Ἀφροδίτην ἔφη. τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλόν τις ἀγνοεῖ, τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχιστον τῇ Ὁμήρου ποιήσει ὡμιληκότων, καίτοι τὰ μὲν τῆς μοχθηρίας, ἔτι μᾶλλον, εἴ τις θεᾶς ἐοικέναι λέγοιτο. ἀλλὰ τὰς ἀσθενείας αὐτὰς, πόσοι ἐμιμήσαντο τὰς τῶν θεῶν, Διονύσιοι, καὶ Ἡφαίστιοι, καὶ Ζήνωνες, καὶ Ποσειδώνιοι, καὶ Ἑρμαῖοι ἀσθενοῦντες; Λητὼ γὰρ, γυνὴ τις ἐγχωρίου Εὐαγόρου τοῦ Κυπρίων βασιλέως. καὶ ὅμως σὺν ἠγανάκτησεν ἡ θεὸς, ὅτι κατὰ μικρὸν λίθον αὐτὴν ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀπεργάσαιτο. ἐῶ γὰρ τοὺς Αἰγυπτίους, οἷς ἓ δεισιδαιμονέστατοί εἰσι πάντων, ὅμως τοῖς θείοις ἐπόμενοι, εἰς πόρρω ἐπιχωμάζουσι. σχεδὸν γοῦν τὰ πλεῖστα αὐτοῖς, ἐξ οὐρανοῦ ἐστιν. ὥστε ὃ ὅστις γε σοῦ τὸ πιθανὸν, ψοφοῦ

Rursus hunc homicidæ Marti similem esse ait, & alium alii. Deiformem Phrygem illum Priami filium, Deo similem sæpe Achillem. At rursus ad muliebria exempla redeo. Ipsum enim audis dicentem, Dianæ similis, vel aureæ Veneri, Item, qualis Diana it per montem. Nec solùm homines Diis assimilat, sed etiam Euphorbi comam Gratiis assimilavit, idque sanguine imbutam. Denique tam multa sunt id genus, ut nulla poëseos ejus pars non sit divinis Imaginibus exornata. Quocirca aut illa deleantur, aut similia audere nobis liceat. Adeò verò liberum est quod Imaginibus, & similitudinibus illustratur, ut Dearum etiam laudes à rebus inferioribus promere Homerus non dubitarit. Itaque Iunonis oculos bovinis assimilavit: alius quispiam Veneris palpebras violis similes dixit. Ecquis, etiam eorum qui in Homerica poëfi minimum sunt versati, roseis digitis Auroram ignorat? Atqui mediocria sunt quæ ad formam pertinent, siquis Deo similis dicatur. Verum quo sunt numero, qui Deorum appellationes imitati sunt, Dionysii, Hephestiones, Zenones, Posidonii, Hermæi agnominati. Latona quoque fuit quædam Euagoræ Cypriorum regis uxor. Nec tamen indignata est Dea, quæ non secus ac Nioben, poterat eam in lapidem convertere. Omitto Ægyptios, qui quamvis mortalium omnium sint superstitiosissimi: divinis tamen nominibus ad satietatem utuntur. Itaque penè omnia è coelo illis defumpta sunt. Quare nihil est quod ob laudem hanc per-

διὸς Αἰσχινέας ἀσὸς τ ἔπαινον. εἰ γάρ τι κὸ τῷ συγγράμματι πλημμέληται ἐς τὸ θεῖον, σὺ μ ἀπόδυσον αὐτῦ, ὡτὸς εἰμή τινα νομίζεις ἀκριβέστερον ἀξιόλογα εἶναι. ἐμὲ γ ἀμυνόντων οἱ θεοὶ ἐπισθὲν ἀσὸ ἐμοῦ τ Ὁμήρου, κὴ τὰς ἄλλας ποιητὰς ἀμυνόντων. ἀλλ ἐδέπω, ὑδὲ τ ἄριστον φιλοσόφων ἠμυνάσθη, εἰκόνα θεᾶς τ ἀνθρώπου εἰπόντα εἶναι. πολλὰ δ ἔτι ἔχων ἀσὸς σὲ εἰπεῖν, Πολυστράτε ἕνεκα τύτου παύσομαι, ἵνα κ ἀπομνημονεύσω δυνηθῇ τὰ εἰρημένα. Πο. σὺ δ οἶδα εἴ μοι τῦτο δυνατὸν ἔτι ὦ Λυκῖνε. μακρὰ γὰρ εἴρηταί σοι ὁ ταῦτα, κὴ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ ἐκχυθέν μοι. πειράσομαι δ' ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν. κὴ ὡς ὁρᾷς, ἤδη ἀποσβῶ πρὸ αὐτῶν, ἐπισυσάμενος τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρεμπεσὸν ἄλλο συγχέῃ τὸν τάξιν αὐτῶν, εἴ μοι συελίσαι συμβῇ ἀσὸς τῶν θεατῶν. Λυ. αὐτὸ σοι μελήσει ὦ Πολύστρατε, ὅπως ἄριστα ὑποκρινῇ. ἐγὼ γ, ἐπείπερ ἅπαξ σοι τὸ ἀγῶνος ἐξηδέσθην, νῦν μ ἐκ ποδὸν ἀποστήσομαι. ὁπόταν γ τὰς ψήφους ἀναπρύψωσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη ἐ αὖτὸς παρίσομαι, ἀψόμενος ὁποῖόν τι τὸ τέλος ἔσται ἀγῶνος ἔσῃ.

pertimescas. Nam siquid in Deum hoc libello est peccatum, à culpa es immunis, nisi & in audiendo culpam esse putes. At me ulciscentur Dii, quandoquidem Homerum, aliosque poëtas ante me ulti sunt. At Philosophorum præstantissimum, qui hominem Dei imaginem esse dixit, necdum puniverunt. Quanquam autem multa adhuc habeo tibi dicenda, hujus tamen Polystrati gratia finem faciam, ut dicta recordari possit. *Pol.* Haud scio, Luciane, num id adhuc possim. Nam longa fuit tua oratio, & effusam aquam prætergressa. Eorum tamen conabor meminisse. Et ut vides, hæc ad ipsam obturatis auribus jam deferre propero, nequid interlabatur quod eorum ordinem confundat, deinde mihi à spectatoribus exibilari contingat. *Luc.* Istud sanè tibi curæ erit Polystrate, ut personam optimè agas. Cæterùm ego quandoquidem fabulam tibi semel tradidi, nunc è medio discedam. Postea verò pronunciatis judicum suffragiis, iterum adero, visurus quem finem hoc certamen habiturum sit.

ΤΟΞΑΡΙΣ, Η ΦΙΛΙΑ.

TOXARIS, SIVE AMICITIA.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, amicitiæ dignitatem, atque effectum commendare voluisse, dum Toxarim & Mnesippum introducit, alterum Scytharum, alterum Græcorum, in amicitiis colendis fidem, prædicantem, utrumque autem pro patria sua, contendentem, commemoratis aliquot suæ ætatis hominum exemplis, quæ

mutua

mutua inter se amicitia devincti, extrema etiam pericula interim alii pro aliis obiere. Occasio contentionis à solemni sacrificio & cultu Pyladis & Oresti, quibus illos Scytha venerantur, sumpta est, altero videlicet mirante, & causſam sciſcitante, ob quam homines externos, & etiam hoſtes ſuos, divinis honoribus Scytha proſequerentur, altero autem, fidem & amicitiam illorum exponente, ob quam tantos honores proſequuti eſſent. Neque enim quicquam ſanctius, aut religioſius à Scythis obſervari, & cuſtodiri, quàm amicitiam, eáque magis illos jactare ſeſe, quàm ullis aliis operibus ac rebus. Interim tamen & illa memorabilia ſunt, qua de ritu jungendi fœderis & amicitiæ, cujus etiam Herodotus meminit in Melpomene, & de conſuetudine contrahendi auxilia atque exercitus obiter addit.

ΜΝΗΣΙΠΠΟΣ.

Ἰφὴς ὦ Τόξαρι, ἦτε Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεὸς εἶναι πιστεύσαντες αὐτοῖς; Το. θύομεν ὦ Μνήσιππε, θύομεν, εἰ μὲν θεὸς γε οἰόμενοι εἶναι, ἀλλὰ ἄνδρας ἀγαθούς. Μνη. νόμῳ δ' ὑμῖν ἐστὶν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἀποθεσπίζειν ἥκειν, ὥσπερ θεοῖς; Το. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἑορτὰς, καὶ πανηγύρεσι τιμῶμεν αὐτούς. Μνη. τί θηρεύομενοι παρ' αὐτῶν; εἰ γὰρ δὴ ἐπ' ὠφελείᾳ θύετε αὐτοῖς, νεκροῖς γε ὄντες. Το. εἰ χαίροντι μὲν ἴσως, εἰ δὲ οἱ νεκροὶ ἡμῖν ὠφελεῖν εἶεν. εἰ μὲν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν ζώντων ἄμεινον ἡγούμεθα πράξειν, μεμνημένοι τῶν ἀρίστων. καὶ τιμῶμεν ἀποθανόντας. ἡγούμεθα γὰρ ὅσοι ἂν ἡμῖν πολλὰς ὠφελίας αὐτοῖς ἐθελήσωσι χαρίσασθαι. Μνη. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐφὰς γενώσεται. Ὀρέστην γὰρ, καὶ Πυλάδην, τίνα μᾶλλον θαυμάσαντες, ἰσοθέους

hac ratione futurum arbitramur, ut multi apud nos illorum ſimiles evadere cupiant. *Mne.* Hæc quidem rectè judicatis. At Oreſtem, & Pyladem quo nomine potiſſimùm ſuſpexiſtis, ut Diis eos æquaveritis,

MNESIPPVS.

Quid ais Toxari? ſacrificatis Oreſti, & Pyladi [1] vos Scythæ, Deoſque eſſe illos creditis? *Tox.* Sacrificamus Mneſippe, ſacrificamus inquam: haud tamen eſſe Deos arbitrati, ſed viros bonos. *Mne.* An verò mos apud vos, etiam bonis viris vita functis ſacra facere perinde ac Diis? *Tox.* Non iſtuc modò, verùm illos feſtis diebus & celebritatibus honoramus. *Mne.* Quid ab illis captantes? non enim illis, mortui cùm ſint, ad captandam benevolentiam ſacra facitis. *Tox.* Nihil obſit forte, ſi mortuos quoque benevolos habeamus. Quinetiam exiſtimamus nos rem iis, quæ in vita ſunt, magis conducibilem eſſe facturos, ſi præſtantium virorum memoriam celebremus. Et defunctos honore proſequimur: ſiquidem

1 *Vos Scytha.*] Qui oram inter Tanaim & Phaſim accolunt, nunc Circaſſi dicti, eos nonnulli Ziccos eſſe volunt. *Cogn.*

ἐποιήσασθε, καὶ ταῦτα, ἐπὶ ξένους ὑμῖν ὄντας; ἢ τὸ μίσγεσθαι, πολεμίοις; οἷα, ἐπὶ σφᾶς ναυαγίῳ ἀφικομένους, οἱ τότε Σκύθαι συλλαβόντες, ἀπῆγον, ὡς τῇ Ἀρτέμιδι καθιερώσοντες, ἐπιθήμενοι τοῖς δεσμοφύλαξι. καὶ τὸ φρούριον ἐπικρατήσαντες, τύραννοί τε βασιλεῖς κτείνασι, καὶ τὴν ἱέρειαν τὴν Ἑλλάδα ὁσίαν, ἅμα τῷ Ἀρτέμιδι αὐτὴν ἀποσυλήσαντες, ὠχοντο ἀποπλέοντες, καθαγιάσαντες τῷ νηῷ τὸ Σκυθῶν νόμῳ. ὥστε εἰ ἀφ' ὧν ταῦτα πράττετε τοὺς ἄνδρας, οὓς ἂν φίλους ποιῆσθε πολλοὺς ὑμῖν αὐτοῖς ἐξεργασόμενοι. καὶ τοίνυν δοκεῖ αὐτοῖς ἤδη ὡσπερ τὰ παλαιὰ ἀποπέμπειν, εἰ καλῶς ἔχει ὑμῖν πολλοὺς εἰς τὴν Σκυθίαν Ὀρέστας, καὶ Πυλάδας καθεῖρξαι. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖτε πάσχειν ἂν ὅτιοῦν ἀσεβεῖς αὐτοὶ, καὶ ἄθεοι γεγενῆσθαι, τὰ θεῖα λοιπὸν θεῶν τὸν αὐτὸν τρόπον ὑμῖν οὐκ ἐν χέρσῳ ἀποξενωθέντων. εἶτ' οἰόμενοι αὐτὰ τὰ θεῖα ἀπόντων, τοὺς ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἥκοντας ἄνδρας ἀνθεύσεσθε ἐν ἱεροσύλοις ὑμῶν ὄσι, θύσετε ὡς θεοῖς. εἰ γὰρ μὴ ἀντὶ τούτων Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ πρῶτα, ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο ὦ Τόξαρι, ἀγαθὸν ὑμῖν εἰργάσασθε, ἀνθ' ὅτε πάλαι ἃ θεὸς εἶναι δικαιώσαντες αὐτὸς, νῦν τὸ ἔμπαλιν θύσαντες αὐτοῖς, θεὸς εἶναι γνωρίσητε, καὶ ἱερεῖοι ἀλίγα δεῖν τότε γενόμενοι, ἱερεῖα νῦν ἀποσφάγητε. γελοῖα γὰρ ἂν ταῦτα δόξειε, καὶ ὑπεναντία τοῖς πάλαι. *To.* καὶ ταῦτα μὲν ὦ Μνήσιππε, γενναῖα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, ἃ διῆλθες. τὸ γὰρ δύο ὄντας, ὅτι μέγα τόλμημα τολμῆσαι, καὶ τοσοῦτον δὴ τῶν αὐτῶν ἀπεργάζεσθαι, ἀπλοῦσαι εἰς τὸν πόντον, ἀπείργειν ἔτι τοῖς Ἕλλησιν ὄντα, πολὺ μᾶλλον veritis, idque cùm vobis essent hospites, aut quod maximum est, hostes? Qui quidem, cùm ipsos naufragio dejectos, illius temporis Scythæ comprehendissent, & abducerent ut Dianæ immolarentur: adorti carceris custodes, oppressisque excubiis, & regem trucidarunt, & assumpta sacerdote, quin ipsa quoque Diana sublata, in navi abiverunt, irrisa communi Scytharum lege. Quare si ob istiusmodi facinora viros istos in honore habetis: facilè assecuti fueritis, ut multos illorum similes reddatis. Iamque ipsi ab hoc die usque ad prisca illa respicite, num vobis expedierit multos Orestes ac Pylades in Scythiam appellere. Nam mihi quidem isto pacto religionis & Deorum expertes mox fore videmini, Diis reliquis eodem modo è vestra regione in alienam delatis. Postea, opinor Deorum omnium vice, viros qui eos eductum venerint, divinitate donabitis, & qui sacrilegi in vos fuerint, iis tanquam Diis sacrificabitis. Quod si nequaquam horum gratia, Orestem ac Pyladem colitis, sed aliud quippiam, ô Toxari, in vos beneficii contulerunt: qua gratia, quanquam olim non judicastis ipsos esse Deos, nunc contra sacrificantes ipsis, Deos esse decrevistis: & iis qui tunc propemodum victimæ fuerant, nunc victimas offertis? Enimvero ridicula videantur ista, cumque his quæ quondam statueratis, pugnantia. *Tox.* Et ista, quidem, Mnesippe, generosa sunt virorum illorum facinora, quæ commemoraſti: quòd duo cum essent, tam ingens ausum sint ausi, tamque procul à sua patria profecti, in Pontum navigarint, Græcis ad id usque temporis intactum, nisi

ἐπὶ τὸ Ἀργῶος εἰς τὴν Κολχίδα στρατεύσαντων, μὴ καταπλαγῆναι, μήτε τοὺς μύθους τοὺς ἐν αὐτῷ, μήτε τὴν ὠνομασμένην ἀλαζονείαν καταδείσαντας, ὅπως ἄξενον ἐκαλεῖτο, οἷα οἶμαι ἀρχαῖον ἐθνῶν ἀθρόων ἐπελθόντων, καὶ ἐπειδὴ εὐάλωτον, ὅτως ἀνδρείως χρήσασθαι τῷ πράγματι, καὶ μὴ ἀγαπῆσαι εἰ ἀσφαλῶς ἐκπλεύσαντας μόνον, ἀλλὰ πυθομένους τὰ βασιλέως τὰ ὕστερα, καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀναλαβόντας, λοιπὸν ἀθῶοι ἐκπλεύσαι, πῶς ταῦτα ἐθαυμάσατε, καὶ θείας πρὸς τιμῆς ἄξια ἔδοξε πάντων, ὁπόσοι ἀρετὴν ἐπαινοῦσιν, ἀπὸ δὲ ταύτης ἡμεῖς Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην σεβόντες, ἥρωσιν αὐτοῖς χρώμεθα. Μνη. λέγεις ἀνήδη ὄ, τι σιμόν, καὶ θεῖον ἄλλο ἐξειργάσαντο. ἐπεὶ ὅσον γε τῷ πλῆ, καὶ τῇ ἀποδημίᾳ, πολλοὺς ἂν σοι θεοτίμους ἐκείνων ἀποδείξαιμι τοὺς ἐμπόρους. καὶ μάλιστα τοὺς Φοίνικας αὐτῶν. οὗτοι γὰρ τὸν πόντον, ὑδὲ ἄχρι τῆς Μαιώτιδος, καὶ τὸν Βοσπόριον μόνον ἐπιπλέουσιν, ἀλλὰ παντα χοῦ τὴν Ἑλληνικὴν, καὶ βαρβαρικὴν θαλάττης ναυπλοοῦσιν. ἅπασαν δ' ὅτι ἀκριβῶς, καὶ πάνυ αἰσχυλλονώς εἰπεῖν, διερευνησάμενοι καθ' ἕκαστον ἔτος, ὀψὲ δὲ μεθ' ὥρας, εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανίασιν. ὃς κἀγὼ τὸν αὐτὸν λόγον, θεὸς νομίζει. καὶ ταῦτα, καπήλους, καὶ ταριχοπώλους, εἰ τύχοι, τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ὄντας. Το. ἄκουε δὴ ὦ θαυμάσιε, καὶ σκόπει, καθ' ὅσον ἡμεῖς οἱ βάρβαροι; σύγκρινε δὲ ἡμᾶς πρὸς ὑμᾶς τοὺς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίνομεν, εἴτε ἐν Ἄργει μὲν, καὶ Μυκήναις, ὑδὲ ταφὸν ἐνδοξὸν ἔχειν ἰδίᾳ Ὀρέστην, ἢ Πυλάδην. πυρὰ ἡμῖν ἦν, καὶ νεὼς ἀποδέδεικται αὐτοῖς ἅμα ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἰκὸς ἦν ἑταίροις γε ὄσι. καὶ θυσίαι τοσαῦται, ὅσαις his qui Argo in Colchidem trajecerunt exercitum: nihil expavefacti, neque fabulas quæ de illo feruntur, neque appellationem veriti, quòd inhospitum vocaretur, videlicet, opinor, quòd feræ undique gentes accolerent: deinde cùm jam capti essent, adeò strenuè se gesserint, nec sat habuerint, si tantùm incolumes evaderent: nisi & à rege contumeliam acceptam ulti, & Diana sublata abnavigassent. Quid? annon hæc admiranda, & digna quæ divino quodam honore excipiantur in omnibus qui virtutem laudant? Sed nos hæc in Oreste & Pylade non spectantes, pro Heroibus illos habemus. *Mne.* Dicito jam quidnam aliud splendidum ac divinum patrarint. Nam quantum ad navigationem, & peregrinationem attinet, multos istis diviniores ostendero negociatores: atque inter hos potissimùm Phœnices, qui non in Pontum, neque ad Mæotidem usque, aut Bosphorum tantùm enavigant, verùm quaqua versus, Græcum ac Barbarum mare permetiuntur. Hi siquidem omnem oram, & omne littus, ut ita dixerim, quotannis scrutati, extremo tandem autumno in suam patriam revertuntur: quos ad eandem rationem pro Diis habeto, idque quanquam illorum multi fortè sunt caupones, & salsamentarii. *Tox.* Audi nunc, & considera, vir admirande, quanto nos qui barbari sumus: rectiùs vobis de bonis viris sentiamus. Siquidem in Argo, & Mycenis, ne sepulchrum quidem ullum insigne videre est Orestis ac Pyladis: apud nos verò & templum ostenditur simul utrique sacrum, ita ut par erat amicis, & hostiæ offeruntur, reliquusque omnis

καὶ ἡ ἄλλη τιμὴ ἅπασα. καλόν τι ἴδιον, ὅτι ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ Σκύθαι, ἀγαθοὶ κεκρίθησαν. ὁ γὰρ ἐξετάζομεν ὅθεν οἱ καλοί, καὶ ἀγαθοί εἰσιν, οὐδὲ φθονοῦμεν, εἰ μὴ φίλοι ὄντες ἀγαθοὶ εἰργάσαντο. ἐπαινοῦντες δὲ ἃ ἔπραξαν, οἰκείας αὐτοὺς λαμβάνομεν τῶν ἔργων ποιούμεθα. ὃ δὴ μάλιστα πεφιλοτιμήμεθα ἐπὶ τοῖς ἀνδράσιν οἷς ἐπαινοῦμεν, τοῦτ' ἐστὶν, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι ὄντες δὴ ἄριστοι ἁπάντων γεγονέναι, καὶ τοῖς ἄλλοις, νομίζειν καὶ χρῆσθαι, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ἁπάσης τύχης κοινωνεῖν, καὶ ὑπὲρ Σκυθῶν τὸν ἄριστον θεραπεύειν. καὶ ἃ μὲν ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἔπαθον ἀναγεγράψαντες οἱ ἐκγονοι ἡμῶν ἐπὶ στήλης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὀρέστειον, καὶ νόμον ἐποιήσαντο, τοῦτον τὸν τρόπον μάθημα, καὶ παίδευμα τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι τὴν στήλην ταύτην, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα ἀναμιμνήσκεσθαι. διὸ καὶ ἐγὼ τοῦτο ἔφασκον αὐτῶν ἐπιλαθοίμην πατρῴων, ἢ τοὺς Ὀρέστου, καὶ Πυλάδου πράξεις ἀγνοήσαιμι. ἀλλὰ δὲ τοῦτ' ἐβουλόμην καὶ νεὼ τὰ αὐτὰ, ὁπόσα ἡ στήλη δηλοῖ, γεγραφῆς ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἰκασμένα διήκοντας, πλὴν Ὀρέστου ἅμα τῷ φίλῳ. εἶπα δὲ τοῖς γεγραμμένοις ἀφῳδηκόσι αὐτῶν τὰ νεὼς, [1] σωσιπλημμύρῳ, καὶ πρὸς τὴν θυσίαν παρισκευασμένῳ. καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη κεφαλὴν ἅπτεται αὐτῶν. κατατετρωκὼς δὲ ἐπὶ θατέρᾳ τοίχῳ, ἤδη ἐκδεδυκὼς τὰ δεσμὰ μάχεται, καὶ φονεύων τὸν Θόαντα, καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν Σκυθῶν. καὶ πάλιν, ἀποθλίβοντες, ἔχοντες τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὴν θεόν. οἱ Σκύθαι δὲ, ἄλ-

omnis honos. Porrò quòd hospites erant, non Scythæ, nihil obstat quominus viri boni judicentur. Neque enim inquirimus cujates sint viri honesti ac probi, neque invidemus, si quanquam amici *non* sunt, res egregias gesserunt: quin magis ea quæ patrarunt, probantes, illos ab ipsis factis nostrates ducimus. Quod autem potissimùm stupentes in illis viris efferimus, illud est, quod hi nobis visi sunt amici inter se omnium longè optimi extitisse, atque aliis ceu legem statuisse, quemadmodum oportet amicos omnem inter se communicare fortunam: & promeruisse ut à præstantissimis Scytharum colerentur. Itaque quæcunque alter cum altero, vel alter pro altero tulit, ea majores nostri descripta in ærea columna Orestis in templo reposuerunt, legemque tulerunt, ut ea columna suis liberis prima esset institutio & disciplina, & quæ in illa essent adscripta recordarentur. Itaque patris quisque sui nomen citius oblivisceretur, quàm res gestas Orestis ac Pyladis ignoraret. Quin & in ambitu templi, quæcunque in columna notantur, eadem priscorum picturis adumbrata visuntur: Nempe Orestes una cum amico navigans, deinde fracta inter abruptas cautes ipsorum nave comprehensus, & ad victimam adornatus. Iamque Iphigenia initiat eos. Ex adverso verò in altero pariete, idem jam vinculis exutus depictus est, ac Thoantem alios: postremò solventes, & occidens, multosque ex Scythis Iphigeniam ac Deam habentes. Porrò Scythæ frustra scapham ado-

[1] Σωσιπλημμύρῳ, καὶ πρὸς τὴν θυσίαν παρισκευασμένῳ] Σωσιπλημμύτης, ἢ. φρ. τ. θυ. παρισκευασμένος. *Marc.*

λως ἐπιλαμβάνονται ἤδη πλέοντος, σκαρεμφυόμενοι τῆ πηδαλίῳ, καὶ ἐπαναβαίνειν πειρώμενοι. εἶτ' ἤδη ἀνύσαντες. οἱ μὲν αὐτῶν, πραυμοτέρᾳ. οἱ δ', καὶ δεῦτε τύτῳ, ἀπονήχονται πρὸς τὸ γλῶ, ἔνθα δὴ ἐν μάλιστα ἴδοι τις ἂν ὁπόσην ὑπὲρ ἀλλήλων εὔνοιαν ἐπιδείκνυσθε οὐ τῇ πρὸς τὸς Σκύθας συμπλοκῇ. πεποίηκε γὰρ ὁ γραφεὺς ἑκάτερον, ἀμελοῦντα μὲν τῆ καθ' ἑαυτὸν πολεμίων, ἀμυνόμενον δὲ τὰς ἐπιφερομένας ἀκτῖνας, καὶ πρὸ ἐκείνων ἁπαντᾶν, πειρώμενον τοῖς τοξεύμασι, καὶ παρ' ὀλίγον τῆ μένον, εἰ ἀκοντιεῖται, σώσας τὸ φίλον, καὶ τὸ ἐπ' ἐκεῖνον φερόμενον πληγὸν προαποτίσας τῷ αὐτὸ σώματι. τὸν δὲ τοσοῦτον εὔνοιαν αὐτῶν, καὶ τὸν σὺν τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πιστὸν, καὶ φιλέπαινον, καὶ τὸ ἀληθὲς, καὶ βέβαιον δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔρωτα, τάχ' ἀνθρώπινα τοῦτ' ἂν εἶναι, ἀλλὰ πολὺ γνώμης βελτίονα, ἢ καθ' τὰς πολλὰς τύτας ἀνθρώπους. οἱ μέχρι μὲν καλοῦ ὄντος τοῦ λόγου εἶναι, τοῖς φίλοις ἀγαπᾶσι, εἰ μὴ ἐπίσης κοινωνήσουσι τῶν ἡδέων. εἰ δέ τι μικρὸν ἀνίσως δύσειεν αὐτοῖς, οἰχομένην, μόνος τοῖς κινδυνοις ἐπλιπόντας. καὶ γὰρ οὐ τόδε ὅπως εἰδῆς, ἤδη Σκύθαι φιλίας μεῖζον οἴονται εἶναι. ἤδη ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἄνδρας σκύθης μᾶλλον σεμνύσεται, ἢ ἐπὶ τῷ συμποιῆσαι φίλῳ ἀνδρὶ, καὶ κοινωνῆσαι τῶν δεινῶν, ὥσπερ ἤδη ὄνειδος μεῖζον παρ' ἡμῖν, ἢ προδῶναι φιλίας χαλεπὸν δοκεῖν. λέγω τὸν Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην τὸν ἐμὸν, ἀρίστους νομισθέντας τῶν Σκυθῶν ἀγαθῶν, καὶ οὐ φιλίᾳ διενεγκόντας. ὃ πρῶτον ἡμεῖς ἁπάντων θαυμάζομεν. καὶ τίθεμεν ἐπὶ τύτοις αὐτῶν ἐπίκλησιν, κορυφαίους φιλίας.

adoriuntur jam navigantem, hærentes gubernaculis ac conscendere conâtes. Deinde re nequicquam tentata, alii quidem ex iis saucii, alii verò ejus rei metu compulsi, natatu semet in solum recipiunt, ubi vel maximè liceat perspicere, quantam in conflictu cum Scythis alter in alterum benevolentiam præstiterit. Fecit enim pictor utrumque de suis hostibus securum, sed propellentem eos qui in alterum feruntur, & ante illum jaculis occurrere conantem, ac pro nihilo ducentem si intereat ipse, modò amicum servet, vel suo ipsius corpore in illum intentos ictus præripiens. Jam verò tantam illorum benevolentiam, atque in rebus tristibus communionem, fidem, humanitatem, veritatem: denique alterius in alterum amoris constantiam, hæc haudquaquam humana putavimus esse, verùm animi cujusdam præstantioris, quàm pro hominum vulgo: qui donec secundis ventis navigatur, amicis indignantur, nisi ex æquo participes fiant rerum lætarum: quod si vel paululum iis reflare venti cœperint, aufugiunt solos in periculis deserentes. Enimvero & illud noveris, nihil amicitia melius arbitrantur Scythæ, nec ulla re magis gloriatur Scytha, quàm adjuvandis amicis, & communicandis rebus acerbis: quemadmodum neque probrum apud nos majus ullum, quàm amicitiæ proditorem videri. Has ob res Orestem & Pyladem veneramur, quòd præstantissimi extiterint in Scytharum virtutibus; atque in amicitia præcellentes: quod nos primum omnium admiramur. Appellationem quoque ex his illorum factis imposuimus, ut Coraci vocen-

τοῦτο δέ ἐστι σὺ τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ, ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι, φίλιοι δαίμονες. Μνη. ὦ Τόξαρι, ἦ μήν ἄρα τοξεύειν ἀγαθοὶ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν ἄλλων ἀμείνους, ἀλλὰ καὶ ῥᾴστην εἰπεῖν, ἀπάντων πιθανώτατοι. ἐμοὶ γοῦν πάνυ ἄλλως μεγάσκοπος, ἤδη καὶ αὐτὸ δηλοῦν ποιεῖν δοκεῖτε, ὅτι τὸν Ὀρέστην καὶ Πυλάδην σκηπιάσαντες. εἰκότως δέ μοι ὦ γραφεῦ, καὶ γραφεὺς ἀγαθὸς ὤν. πάνυ γοῦν σαφῶς ἐπέδειξας ἡμῖν τοῖς ἐν τῷ ἱερείῳ εἰκόνας, καὶ τὴν μάχην τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὸ ὑπὲρ ἀλλήλων τραύματα. πολλοῦ γε ἀλλὰ δεῖ φθῆναι ἂν ὥστε ποτὲ τοιαῦτα ἐπιδεῖξαι εἶναι φίλοις ἐν Σκύθαις. ἄτε γὰρ ξένους, καὶ ἀγελεῖς ὄντας αὐτοὺς, ἔχθρας μὲν ἀεὶ σωτῆρας, καὶ ὀργῆς, καὶ θυμοῦ, φιλίας δὲ μὰ Δία τοὺς οἰκειοτάτους ἐπαναιρεῖσθαι, πλημμελούμενον τοῖς τε ἄλλοις, ἀ καὶ αὐτῶν ἀκούομεν, καὶ ὅτι καταθύουσι τοὺς πατέρας ἀποθνήσκοντας. Το. εἰ μὲν ἐν τἄλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων, καὶ δικαιότεροι τὰ θεῶν τοὺς γονέας, καὶ ὁσιώτεροι ἐσμὲν, ἴσως ἂν σὺ τοῦ παρόντος φιλοτιμηθείης πρὸς σέ. ὅπου δὲ οἱ φίλοι Σκύθαι πολὺ πιθανότεροι τῶν Ἑλλήνων φίλοι εἰσὶ, καὶ ὅπου φιλίας λόγον πλείων παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥᾴδιον ἐπιδεῖξαι. καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὰ πρὸς ἀχθηδόνα μὰ ἀκοὴν, ἵν' εἴπω τι, ὧν κατέγνωκα, πολὺν ἤδη χρόνον ὑμῖν συγχίνομαι. ὑμεῖς γὰρ μοι δοκεῖτε τὸν μὲν περὶ φιλίας λόγον, ἄμεινον ἄλλων εἰπεῖν ἂν δύνασθαι. τὰ ἔργα δ' αὐτῆς, καὶ μόνον οὐ καὶ ἀξίαν τοῦ λόγου σκοπεῖσθαι, οὐκ ἐπαινέσαι τι ὑμῖν ἐπαινέσαι τι αὐτὸν, καὶ δεῖξαι ἡλίκον ἀγαθόν ἐστιν. ἐν δὲ τοῖς χρείας παθοῦσι τὰς λόγους, θραπεύσαι

centur. Quod quidem noſtra in lingua perinde ſonat, ac ſiquis dicat, Dii amicitiæ præſides. *Mne.* Profectò Toxari, non arcu modò valuerunt Scythæ, belliciſque in rebus cæteris antecelluerunt: ſed etiam ad dicendum & perſuadendum aptiſſimi omnium fuerunt: unde mihi cùm dudum ſecus videretur, nunc eidem meritò feciſſe videmini, qui ſic Oreſtem ac Pyladem in Deorum numerum retuleritis. Neſciebam & illud, vir optime, quòd pictor quoque bonus eſſes: qui admodum evidenter oſtendiſti nobis, quæ ſunt in Oreſtis templo, picturas, pugnamque virorum, alterique pro altero ſuſcepta vulnera. Atqui non putabam olim apud Scythas, tanto ſtudio cultam fuiſſe amicitiam: ſed ipſos ut pote peregrinos, agreſtes, odio perpetuo, ira, & excandeſcentia committi, amicitiam verò ne in familiariſſimos quidem exercere, idque conjiciens, cum ex aliis quæ de illis audivimus, tum ex hoc quòd patres vita functos devorant. *Tox.* An nos Græcis cùm aliis in rebus, tum in cultu parentum juſtiores & ſanctiores ſimus, in præſentia rum haudquaquam contenderim tecum. Verùm amicos noſtratem Græcis amicis longè eſſe fideliores, & majorem apud nos, quàm apud vos amicitiæ rationem haberi, facile fuerit docere. Ac per Deos Græcorum, ne tibi ſit moleſtum audire, ſi quæ perſpexi, dixero, multum jam temporis apud vos verſatus. Vos enim mihi videmini præclariùs cæteris de amicitia verba facere poſſe: vim verò factaque illius, adeò non ſolùm pro ſermonum dignitate non exercere, ut ſat vobis ſit prædicare eam, & quantum ſit bonum, oſtendere. At in uſu, deficientes, ſer-

σὺν οἶσθ' ὅπως ἐν μέσῳ τῷ ἔργῳ. καὶ ὁπόταν ὑμῖν οἱ τραγῳδοὶ τὰς τοιαύτας φιλίας ἐπὶ τῶν σκηνῶν ἀναβιβάσαντες δεικνύωσιν, ἐπαινεῖτε, καὶ ἐπικροτεῖτε. καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς ὑπὲρ ἀλλήλων οἱ πολλοί. καὶ ἐπιδακρύετε. αὐτοὶ δ', εἰδὲν ἄξιον ἐπαίνου ὑπὲρ τῶν φίλων παρέχεσθε τολμῶντες. ἀλλ' ἰὼ πρὸς φίλου δαιμόνιε τύχη, αὐτίκα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα οἴχονται ὑμῖν ἐκποδὼν ἀπταμένων αἱ πολλαὶ σκιειναὶ τραγῳδίαι, τοῖς κενοῖς τούτοις, καὶ καρφοῖς ὠθουμένοις ἐοικόσι ὑμῶν ἀπολιπόσαι. ἃ δὴ ῥηγνύμενα τὸ στόμα, καὶ πανυμέλεσθαι κεχηνότα, εἶδε τὸ σμικρότατον φθέγξεται. ἡμεῖς δ' ἔμπαλιν, ὅσον γε δὴ λειπόμεθα τῶν τοῖς πρὸ φιλίας λόγοις, τοσοῦτον τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πλεονεκτοῦμεν. εἴγ' οἶμαι δοκεῖ, ἵνα καὶ ποιῶμεν. τοὺς μὲν παλαιοὺς φίλους ἐᾶσαι μεν ἐάσομεν, εἴ τινας ἢ ἡμεῖς, ἢ ὑμεῖς τῶν πάλαι κεκτήμεθα ἔχομεν. ἐπὶ κεφαλὴ γε τοῦτο, πλεονεκτοῦμεν, πολλοῖς, καὶ ἀξιοπίστοις μάρτυρας τοὺς ποιητὰς παρεχόμενοι, τὸν Ἀχιλλέως, καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θησέως, καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλων ἁπασῶν, οὐ καλλίστοις ἔπεσι, καὶ μίτρᾳσι ῥαψῳδοῦσας. ὀλίγους δέ τινας παρειλήφαμεν τῶν καθ' ἡμᾶς αὐτούς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησάμενοι. ἐγὼ μὲν, ἃ πρὸς Σκυθικὰ. σὺ δ', τὰ ἑλληνικά. καὶ ὁ πότερος ἂν οὖν τούτοις κρατῇ, καὶ ἀμείνους παρέχηται τοὺς φίλους, αὐτὸς τε νενικηκὼς ἔστω, καὶ τὸν αὑτοῦ ἀνακηρυξάτω, καλλίστου ἀγῶνος, καὶ σμικρότου ἀγωνισταῖν. ὡς ἐγωγε πολὺ ἡδίονι μοι δοκῶ μονομαχῶν ἀποθνήσκειν, ἀποτμηθήναι τὴν δεξιὰν, ὅπερ ἐν Σκυθῶν ἐπιτίμιόν ἐστι, ἢ χεῖρα ἀλλὰ καὶ φιλίαν κεκρικὼς, καὶ πεῦσθαι, ἥττω φίλων κεκρικώς. ἐγὼ μὲν οὖν ἐν τοῖς Σκυθικοῖς ἐπιδείξομαι τὰ ἐμαυτοῦ. σὺ δὲ, ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς.

sermonibus, neſcio quomodo è medio opere aufugitis. Cæterùm quum Tragœdi in ſcenam progreſſi, iſtiuſmodi amicitias vobis repræſentant, approbatis, applauditis, illiſque pro ſe mutuo periclitantibus illachrymamini plerique: ipſi verò nihil dignum laude pro amicis præſtare audetis. Quin ſi egeat amicus re aliqua protinus ut inſomnia, procul avolantes evaneſcunt multæ illæ tragœdiæ, voſque ſimiles relinquunt inanibus iſtis, ac mutis perſonis, quæ diducto rictu, atque immane hiantes, ne minimum quidem loquuntur. At nos è diverſo, quo ſumus in dicendo de amicitia poſteriores, hoc in ea præſtanda præcedimus. Itaque ſi videtur, nunc ita faciamus: priſcos illos amicos ſilentio prætereamus, ſiquos vel nos, vel vos, ex his qui olim fuerunt, recenſere valemus, poſtquam iſta quidem parte ſuperaveritis, compluribus, ac gravibus adductis teſtibus, nempe poëtis qui Achillis, & Patrochi amicitiam, tum Theſei, Pirithoique, neque non aliorum neceſſitudinem, pulcherrimis verſibus, carminibuſque decinerunt. Quin paucos quoſdam in medium afferamus ex his qui noſtra memoria fuerunt, eorumque res gegeſtas exponamus: ego quidem Scythicas, tu verò Græcanicas. Et in his uter ſuperarit, melioreſque amicos produxerit, is & victor eſto, & ſuam ipſius victoriam promulgato, tanquam qui pulcherrimum atque honeſtiſſimum certamen decertarit: adeò ut ego quidem malim mihi devicto in ſingulari certamine, dextram amputari (quæ apud Scythas victo eſt pœna) quàm in amicitia quopiam inferior judicari,

Ἕλλην, σύθης αὐτὸς ὤν. Μνη. ἔη μὰ τὼ Τέκμαρ ἀ φαῦλον τὸ ἔργον ἀνδρὶ οἵῳ σοί, πολεμιστῇ μαινομαχήτᾳ, πάνυ δύσχρις, καὶ πεπυγμένως παρεσκευασμένῳ τὰς λόγους. ἀ μὲν ἀληθῶς γε ὅτι καταφρονεῖς ἐν βραχεῖ τὸ ἑλλωνικὸν ἅπαν, ὑπερχαίρω σοι. καὶ γὰρ ἂν εἴη πάνδεινον, ὑπὸ δυοῖν μὰ ἐκείνοιν ἡττηθῆναι τοσούτους τῶν Σκυθῶν, ὁπόσους οἵ τε μῦθοι δηλοῦσι, καὶ αἱ ὑμέτεραι πλακαὶ γραφαί, ἃς μικρὰ πρόσθεν ὦ μέλα ἐξεπαγῴδησας. Ἕλλανας γὰρ πάντας, τοσαύτας ἔθνη, καὶ τοσούσδε πόλεις ἑνὶ μόνῳ ὑπὸ σὲ ἀλῶναι. εἰ γὰρ τὸ γλῶσσαν δεῖν ἀποκναίειν ὥσπερ ὑμεῖς, ἀλλὰ τὸ γλῶτταν δεῖν ἀποκναίειν καλόν. πότερον ἡ ἀρίστη χρὴ τὸ ἀριθμὸν ἡμῖν τῶν φιλικῶν τῶν πρὸς ἐκείνους, ἢ ὁπόσῳ ἂν τις πλείους ἔχῃ λέγειν, τοσούτῳ δικαιότερον δέχεσθαι ἂν τοὺς πλῶ νίκλω; Το. ἐγὼμὰς. ἀλλ' ἀρέσθω μὲν ὁ τῷ πλήθει αὐτῶν τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰ ἀμείνους, καὶ εἰ τομώτερα φαίνοιτο αἱ σαὶ τῶν ἐμῶν. ἴσως τὸ ἀριθμὸν ἴσας, καὶ ἐλάττονα δηλονότι ἐρχάσονταί μοι πὸ τραύματα, καὶ ῥᾷττον ἐνδώσουσι τοῖς πλη γαῖς. Μνη. εὖ λέγεις. καὶ ἀρέσθωσαν ὁπόσους ἐκφυγεῖν. Το. πέντε ἕμοιγε δοκεῖσιν ἐκφέρειν. Μνη. καμοὶ δοκεῖ. ὥσπερ γὰ λέγω. ἀλλὰ ἐπομοσατόν μοι ἢ μὲν ἀληθῆ ἐρεῖν. ἄλλως γὰρ ἂν πλάττειν τὰ τοιαῦτα, ἃ πάνυ χαλεπόν. καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφανής. εἰ δ' ὀμόσαιας, οὐκ ὄσιον ἀπιστεῖν. Το. ὀμόσομαι, εἴ τι γε δρκειν δεῖν νομίζεις. Μνη. τίς δέ σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ' ἐκεῖνος ὁ φίλιος; Το. καὶ μάλα. ἐγὼ γὰρ τὸν ἐπιχώριον ὀμοῦμαί σοι ἐν τῇ ἐμαυτοῦ λόγῳ. Μνη. ἴσως τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος, jurando opus esse censes. *Mne.* At quis tibi è Diis nostratibus? num idoneus Iupiter Philius? *Tox.* Maximè. Ego quoque nostratem meapte in lingua jurabo. *Mne.* Testis igitur, esto Iupiter Philius.

præsertim Græco, ipse Scytha cum sim. *Mne.* Equidem haud mediocris est negotii, cum viro, ut tu es, bellatore, singulari certamine congredi, singularis solertiæ & acuminis orationibus instructo. Haud tamen usque adeò ignaviter, tam citò universam deferens Græciam, tibi cessero. Etenim hoc esset gravissimum, ut à duobus illis tot Scythæ victi fuissent, quot fabulæ declarant, & vetustæ picturæ vestræ, quas paulò antè scitè admodum repræsentasti: Græci verò, tot gentes, tot civitates, nullo defendente abs te vincerentur. Nam istud si fiat, non vestro more dextram, sed linguam execari conveniat. Vtrum verò nobis definiendus est numerus rerum ab amicis actarum, an quanto quis plures dicendas habuerit, tanto ad victoriam consequendam locupletior videbitur. *Tox.* Nequaquam. Imò non multitudine vis harum definiatur, sed præstantia, ut si tuæ meis acutiores appareant, quamvis numero sint pares, magis lethalia vulnera mihi infligant, quarum ictibus memet ocyus dabo. *Mne.* Probè loqueris. Statuamus ergo quot erunt satis. *Tox.* Quinque utrique fore satis mihi videntur. *Mne.* Itidem mihi videtur. At prior dicito: verùm juratus te vera dicturum: alioqui fingere ejusmodi, non admodum fuerit difficile: nec palàm refelli queant. Porrò si juraris, nefas sit non habere fidem. *Tox.* Iurabimus, siquid etiam jurando opus esse censes. *Mne.* At quis tibi è Diis nostratibus? num idoneus Iupiter Philius? *Tox.* Maximè. Ego quoque nostratem meapte in lingua jurabo. *Mne.* Testis igitur, esto Iupiter Philius.

ἢ μᾶλλον ὁπόσα ἂν λέγω σοὶ, ἢ αὐτὸς εἶδὼς, ἢ παρ' ἄλλων, ὁπόσον οἷόν τε ἦν δι' ἀκριβείας ἐπιπεπληγμένως ἐρεῖν, μηδὲν παρ' ἐμαυτοῦ ἐπιτραγῳδῶν. καὶ πρῶτόν σοι τὰ Ἀγαθοκλέους, καὶ Δεινίου φιλίαν διηγήσομαι, οἷσίδιμοι σὺ τοῖς Ἴωσι γνώριμοι. Ἀγαθοκλῆς γὰρ ἦν ὁ Σάμιος, ὑπὸ παιδὸς εἰληφὼς, ἄνευ μὲν εἰς φιλίαν ὡς ἤδιξε, τἄλλα γὰρ, ἤδη ἀμείνων Σαμίων τε πολλῶν, ἴσως εἰς τὸ γένος, ἴσως εἰς τὰ ἄλλα περιουσίαν. Δεινίᾳ δὲ τῷ Λυσίου ὁ φίλος ἐκ παίδων ἦν. ὁ δὲ Δεινίας, ἁπλότητι ἄγαν εἰς ὑπερβολήν. καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεόπλουτον ὄντα, πολλὰς ἐξ ἄλλης εἶχε περὶ αὐτὸν, ἑταίρους μὲν συμπίειν, καὶ πρὸς ἡδονὴν συνεῖναι, φιλίας δὲ, πλείστου ὅσου ἀπέδοντας. τίνας μὲν οὖν καὶ τούτους, καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐξηλάζετο, καὶ ἐκώλυε, καὶ συνίστατο αὐτοῖς, ὑπὸκαὶ χαίρων τῇ τοιαύτῃ ἀφελείᾳ. καὶ ὁ Δεινίας, ἤδη αὐτὸν ἐπιμόνως ἐξ ἔχθρας καλάκαν. πολυτίμου δὲ, καὶ ἀστείρως, τὰ πολλὰ ἐπῄνει, καὶ φορτικὸς ἐδόκει, ὑπομιμήσκων ἔστ' ἀφεῖναι, καὶ φυλάττειν ἀγγέλλων, ἃ μὴ πολλῶν κομιδῇ τῶν ὁ πατὴρ αὐτῷ κτησάμενος, κατέλιπεν. ὥστε δὴ ταῦτα, ἤδη ἐπὶ τοῖς κώμοις ἐπῄρθη ἐπ' αὐτὸν, ἀλλὰ μόνον μεθ' ἑαυτοῦ ἐκώμαζε, λαμβάνων περιόντα τὸν Ἀγαθοκλέα. καὶ δή ποτε ὑπὸ τῆς καλάκαν ἑαυτὸν ὁ ἄθλιος ἀναπίπτειν, ὡς ἐρᾷ αὐτῆς Χαρίκλειος Δημάνακτος γυνὴ, ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς, καὶ πρώτου Ἐφεσίων τὰ πολιτικά. καὶ χαμαιπετῆ τε εἰσφοίτα πρὸς τὴν γυναῖκας αὐ-

quæcunque tibi sum dicturus, vel quæ viderim ipse, vel quæ ab aliis quoad fieri potuit, diligentissimè perceperim, narraturum, nihil ex me ipso exaggerantem. Ac primo quidem loco, Agathoclis & Diniæ amicitiam tibi referam, quæ celebris est apud Ionas. Nam Samius hic Agathocles, non ita pridem vixit, vir in amicitia præstantissimus, ut re declaravit. Cæterùm reliquis in rebus vulgo Samiorum nihilo præstantior, neque genere, neque opibus aliis. Huic cum Dinia Ephesio, Lysionis filio, amicitia à puero intercesserat. Porrò Dinias supra modum ditatus est, utque solent ii qui nuper opes nacti sunt, complures & alios secum habebat, idoneos illos ad compotationem, & ad voluptariam consuetudinem; ab amicitia verò longè alieniſſimos. Atque inter hos interim habebatur Agathocles, cumque illis versabatur, & compotabat, non admodum approbans eam convivendi rationem. Ac Dinias hunc nihilo majori in pretio habebat quàm adulatores. Tandem etiam offendere cœpit, crebriùs objurgans; molestuique videbatur, quippe qui majores ipsi commemoraret, præciperetque ut servaret, quæ multo labore parta, pater illi reliquisset: adeò ut ob hæc ne ad comessationes quidem deinceps adhiberetur, sed solus cum illis comessaretur, celare cupiens Agathoclem. Demum ab assentatoribus illi misero persuasum est, quòd amaretur [1] à Chariclea Demonactis uxore, viri illustris atque inter Ephesios in honoribus civilibus primarii. Iam & literulæ à muliere ad illum

1 *A Chariclea*] Claudia nimirum quadrantaria Ciceronis in Plut. & apud Cic. pro M. Cœlio. *Cogn.*

1 Ὁ ἀνὴρ

τῷ, καὶ στέφανοι ἡμιμάραντοι, καὶ μᾶλά τινα λαπιδιδωγμένα. καὶ ἄλλα, ὁπόσα αἱ μαστροποὶ ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, καὶ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιτεχνώμεναι τὰς ὁρμάς, καὶ ἀναφλέγουσι τὸ ἐρᾶσθαι· ἐπαγωγότερον γὰρ τοῦτό γε ἐς μάλιστα τοῖς πολλοῖς εἶναι οἰομένοις, ἄχρις ἂν λάθωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δέ, ἦν ἀστεῖον μὲν γυναῖον, ἐπιεικὴς δὲ οὐδαμῶς, καὶ ἐς τὰ μάλιστα ἑταιρικὴ ἀεί, καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐθελοντήν τις. καὶ εἰ σωφρονίσαι τις μέλοι, εὐμὰ ἐπόνει. καὶ δὴ καὶ ἤδη ἦν, μή πως αὐτίκα τὴν Χαρίκλειαν. δεινὴ δὲ ἐς τἄλλα τεχνίτις, ὥστε ἂν τινα βάλῃ τῶν ἐπειρῶν ἐπιτήδευμα ἐρᾶσθαι. καὶ ἀμφίβολον ἦν ἔτι, ὅλον ἐκπολιήσειεν, καὶ σὺν χρόνῳ ἤδη ἐκτίθενεν, καὶ σωφρονίσειεν ἄρα μὲ ὀργῇ, ἄρα δὲ κολακείᾳ. καὶ μὴν μικρὸν, ὑπερορᾶν δοκεῖν· καὶ τῷ πρὸς ἕτερον ἀποκλίνειν δοκεῖν· καὶ ὅλη συγκεκρότηται ἀπανταχόθεν ἡ γυνή, καὶ πολλὰ μηχανήματα παρεσκεύαστο καὶ τὰ ἐρᾶσθαι. τοιούτων φωὶ τότε οἱ Δεινίου κόλακες ἀθροίσαντες ἐπὶ τὸ μειρακίσκον, καὶ τὰ πολλὰ ὑπεκκωμῳδοῦν, συνωθοῦντες αὐτὸν εἰς τὸ ἐρᾶσθαι τὴν Χαρικλείας, ἡ δὲ, πολλὰς ἤδη νύκτας ὀρθρογραφήσασα, καὶ μυρίας ἐρωτικὰς ὑποκρισιάσασα, καὶ αἰκίας παντοδαπὰς ἀναδήψασα, ποικίλον τινὰ, καὶ πολυχείμασον κακὸν, ἀθρόαν ἔδοσε εἰς τὰς χεῖρας ἀπολοῦσαν, καὶ ἄπιστον τὸ τοιοῦτον μηχάνημα τοῖς νέοις κακόν, οὐκ ἀσήκεν οὐκ τὸ σύνολον. ἀλλὰ ἀθεῖσα πανταχόθεν, καὶ ἀφεῖσα, ὅτε ἤδη παντάπασιν σκληρὸν, αὐτὴ τι ἀπώλεσε τοῦ τῆς ἄρχης, καὶ τῷ κακοδαίμονι Δεινίᾳ μυρίων κακῶν αἰτία ἐγένετο, τὸ μὲ illum ventitabant, & serta semimarcida, & admorsa poma: denique quicquid ad hæc lenæ machinantur in adolescentes, quòd paulatim illis amorem artibus quibusdam inserant, primumque hac incendant opinione, quòd sese credant amari. Nam & hoc plurimum illicit, præsertim eos qui sibi formosi videntur, donec imprudentes in casses inciderint. Erat autem Chariclea urbana mulier, mirum in modum meretricia: & quivis obvius, etiamsi vel minimum concupiviſſet, & si duntaxat aspexiſſet, protinus annuebat, nec erat metuendum, ne recusaret Chariclea: potens alioqui artifex: & quavis meretrice doctior amatorem allicere, & ambiguus cùm adhuc esset, totum subigere: ac quum jam teneretur, incitare, & accendere, nunc ira, nunc blandimentis, mox fastidio, & quod ad alterum inclinare videretur: & tota erat undique comparata mulier, artibusque omnigenis in amantes instructa. Tunc igitur Diniæ adulatores hanc ad adolescentulum adducunt, multaque assimulabant, quò eum in amorem Charicleæ impellerent. Hæc autem quæ jam complures adolescentes jugularat, & innumerabiles amores mentita fuerat, domosque opulentas everterat: varium quoddam & inexpugnabile malum: ubi manibus prehendit simplicem hunc adolescentulum, & hujusmodi artium imperitum, ex unguibus non dimisit. Verùm ubi undique complexa fuisset & confixisset ipsum, cùm jam omnino teneret, tum ipsa à captura est perdita, tum infœlici Diniæ sexcentorum malorum fuit causa. Nam primùm

γὰρ τοῦτον δίδυς ὀπῖνα ἐπ' αὐτὸν καὶ δίδ τὰ γράμματα. καὶ σωιχῶς πεμπομένη τῷ ἄνδρι, ὡς ἐδάκρυσε, καὶ ἐπηρώτησε. καὶ τίλ, ὡς ἀπάγξαι ἑαυτὴν ἡ ἀθλία ὑπὸ τῦ ἔρωτ. ἕως δὴ ὁ μακάριος ἐπείδη καλὸς εἶναι, καὶ πῖς Ἐφεσίων γυναιξὶ σφόδρα πόθητ. καὶ πῶς συνωιχήθη πολλὰ ἱκετ/δυθείς. καὶ τὸ ἐντ/δῦθεν ἤδη ῥᾷον, ὡς τὸ εἰκὸς ἀλώσεσθαι ἔμελλεν ὑπὸ γυναικὸς καλῆς, καὶ πρὸς ἡδονήν τε ὁμιλῆσαι ἐπισταμένης, καὶ σὺν καιρῷ διακρύσαι, καὶ μεταξὺ τῶν λόγων, ἐλεεινῶς ὑποστενάξαι. καὶ ἀπιόντ ἤδη, λαθέσθαι. καὶ εἰσελθόντα, σφοδραμεῖν, καὶ καλλωπίζεσθαι, ὡς ἂν μάλιστα ἀρέσειε. καὶ πῶς καὶ ἆσαι; καὶ χιθαρίσαι. οἷς ἅπασι καὶ τῦ Δεινίου συνέχεθη. καὶ ἐπὶ ἠθέλησε πονηρὸν ἔργον, καὶ ἀμφιβρόχου ἤδη τῷ ἔρωτι, καὶ παρεργαζομένου, ἄλλο ἐπὶ τούτοις ἐπενόησε, καὶ τὸ ἄθλιον ἀπώλλυε. κύειν τε γὰρ ἐξ αὐτῦ σκήπτεται. ἐκμαθὸν δὲ καὶ τοῦτο, βλάπτειν ἐφιεῖτο σφοδρότερον. καὶ συνέτι ἐφοίτα πρὸς αὐτόν, φυλάττεσθαι ὑπὸ τ' ἀνδρὸς λέγουσα, πεπυσμένου τὰ ἐρωτικά. ὁ δὲ συνέβαινεν οἷος τε ἦν φέρειν τὸ πρᾶγμα, καὶ δὲ ἠνείχετο μὴ ὁρᾶν αὐτὴν, ἀλλὰ ἐδάκρυε, καὶ τὰς κώλακας ἐσέπεμπε, καὶ τὸν νομὸν τῆς Χαιρηλείας ἐπεβόα. καὶ τὴν εἰκόνα φιλεβαλὼν αὐτῆς, ἐπεποίητο λίθου λευκῦ, σμώχων καὶ τίλ, καβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὸ δάφν, σκυλινδεῖτο. καὶ λύπαι ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν γὰρ δῶρα, ὡ τῦ μῆλα, καὶ στέφανος ἀνεπλέκετο αὐτῇ, ἀλλὰ σωροικίαι ὅλαι, καὶ ἀγροὶ, καὶ θεραπαινίαι, καὶ ἐσθῆτες ἁπαλαὶ, καὶ χρυσὸν ὁπόσον ἐζήλωσεν. καὶ τί γὰρ, σὺν βραχεῖ ὁ Λυσίου οἶκος ὀνομαστὸς τῶν ἐν Ἰωνίᾳ πλούσιος, ἐξήντλητο ἤδη, καὶ

quidem statim literulas illas ad eum dat, ancillam subinde missitando quibus renuntiaret, ut fleret, ut vigilaret, utque tandem misera se ipsam præ amore esset strangulatura: donec jam beatus ille persuasus, sibi formosus esse videretur, & Ephesiorum uxoribus amabilis. At tandem multum exoratus in congressum est adductus. Et ex eo tempore facilis erat conjectura fore ut caperetur à muliere formosa, ad voluptatem congredi docta, & in occasione flere, & inter loquendum miserabiliter suspirare, & jam abeuntem amplecti, & adeunti occurrere, & formam, ut quàm maximè placeret, colere, interdum vel voce, vel cithara canere: quibus omnibus in Diniam usa est. Postquam verò sensit excruciari, jamque amore illaqueatum, & colliquatum esse, adhæc aliud excogitat, quo miserum perdat. Gravidam se ex eo simulat (& hoc quoque est efficax ad magis inflammandum stultum amantem) neque postea illum adibat, affirmans à viro sese observari, qui hunc amorem persensisset. Hic verò rem ampliùs ferre non poterat, nec durare quum illam non videret: sed flebat, adulatores accersebat, Charicleæ nomen inclamabat, imaginemque illius amplexus (albo autem lapide facta erat) ejulabat. Demum in solum sese projiciens, volutabatur, idque perfecta rabies erat. Siquidem mulieri reddita sunt dona, non pro pomorum aut sertorum pretio: sed solidæ domus, agri, famulæ, vestes floridæ, auri quantum optaret. Quid multa? brevi Lysionis domus, antea inter Iones nobilissima exhausta est atque exinanita.

ἐξεκύκλῳ. εἶπε δὲ ἤδη αὖθις ἐῶ, ἀπολιπόντα αὐτὸν, ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τῷ χρυσίῳ, ἐθήρᾳ, καὶ μετέβαινεν ἐπ' ἐκεῖνον. καὶ ἤρκει ἤδη αὐτῷ. κακεῖνον ἐπίσευεν. ἀμελεῖ μὲν οὖν ὁ Δεινίας, οὐχ ὑπὸ τῆς Χαριξλείας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἡλίκων, καίπερ γὰρ ἤδη τὸν ἐρώμενον μεταπεπλάσθαι, ἔρχεται ὅμως τὸν Ἀγαθοκλέα, καὶ πάλαι εἰδὼς ὡς ἔχει πονηρῶς τὰ πρὸς μοιχείαν αὐτῷ, καὶ αἰδούμενον τὸ ἀρχαῖον, ὅμως διηλθεῖν πάντα. τὸν ἔρωτα. τὴν ἀπεροψίαν τῆς γυναικός. τὴν ἀπορρησίαν τῆς Κρῆτης. καὶ τέλος, ὡς δυσώπητος μὴ ἐκ χρυσῶν τῇ Χαριξλείᾳ. ὁδὶ, ἄκουσον εἶναι νομίσας τὸ τοῦτο λυπηρὸν δρᾶσαι τῷ Δεινίᾳ, διότι μόνος αὐτὸν τῶν φίλων, ἀλλὰ τοὺς ἡλίκους αὐτῷ ἀφεῖλεν τότε, ἢν μόνον ἔχῃ παρόντα οἰκεῖον τὸν Σάμῳ ἀπεπλάσας, ἦκεν αὐτῷ τὴν πρώην κομίζων, τρία τάλαντα. λαβὼν ὁ Δεινίας, οὐκ ἀφωνὸς δ' ὢν τῇ Χαριξλείᾳ, κολὸς πρὸν αὖθις γεγονὼς μόνον. καὶ αὖθις ἡ ἄφορος, καὶ τὰ χαμαιπέτη. καὶ μέμψις, ὅτι μὴ πολλοῦ χρόνου ἀφίκετο. καὶ οἱ ἡλικες σωφρονέστερον, ἐπαπειλαμένου μόνον, [1] ὁρῶντες ἐδόλουν ἵνα ὄνος τὸν Δεινίαν. ὡς ὃ ὑπέχυθη ἥξειν παρ' αὐτὴν, καὶ ἦκε περὶ τὸ ἀρχαῖον ὕπνον, ἐν ᾧ δὴ ὁ Δημώναξ ὁ τῆς Χαριξλείας ἀνὴρ, εἴτε ἐν ἄλλῳ αἰδοίῳ, εἴτε ἐν ἀπὸ συμπτώματος τῆς γυναικὸς, ἄμφω γὰρ λέγεται, ἐπαναστὰς, ὥσπερ εἰκὸς λόγου, τὸν τε αὐλεῶνα ἀπεκλείσεν

nanita. Deinde ubi jam exſuccus eſſet, eo relicto, alium quempiam adoleſcentulum Cretenſem bene nummatum venata eſt, atque ad illum deſcivit. Iam videlicet illum adamabat, atque is quidem credebat. Itaque Dinias neglectus non à Chariclea modò, ſed etiam ab aſſentatoribus (nam iſti quoque ad Cretenſem amatorem jam deſciverant) abit ad Agathoclem jam pridem non inſcium, quàm illi res miſerè haberent: & quanquam primùm pudebat, omnia tamen expoſuit, amorem, egeſtatem, arrogantiam mulieris, rivalem Cretenſem, denique ſe non victurum niſi cum Chariclea conſueſcat. Ille verò intempeſtivum eſſe ratus exprobrare Diniæ, quòd ex amicis unum ſeſe non admiſiſſet, ſed tunc ſibi aſſentatores antepoſuiſſet: divendita, quam unam in Samo habebat, domo paterna, pretium illi attulit, talenta tria. Quibus acceptis Dinias, ilico Charicleæ formoſus denuo factus apparuit. Rurſus ancilla, literulæ, & expoſtulatio, quòd jamdiu ſeſe non adiiſſet, concurrerunt: item adulatores correpturi ſuis dolis Diniam, quem adhuc arrodi poſſe cernerent. Cùm autem ſe illam aditurum promiſiſſet, veniſſetque primo ferè ſomno, eſſetque intus Demonax Charicleæ maritus, ſeu alioqui ſenſerat, ſive ex compacto uxoris (nam utrunque ajunt) exiliens velut ex inſidiis, & atrium occludit, & Di-

1 Ὁρῶντες ἐδόλουν] Eraſmus hujus Dialogi Interpres lectorem ſæpe decipit. Verte igitur hunc locum ut Godofredus Malvinus Senator Clariſſimus monuit, *machinantes*; *ut viderunt in Dinia adhuc eſſe quod edi poſſet.* Sic Terent. Ennuch. *hunc comedendum & deridendum vobis propino.* Idem Malvinus *debibendum* legebat. *Bourd.*

σάλλει, καὶ συλλαμβάνειν τ Δεινίαν, τὸν δ, καὶ μάστιγας ἀπειλῶν, καὶ ξίφος ὡς ἐπὶ μοιχὸν παρασύρων. ὁ δ, συνιδὼν ἃ κακῶν ἦν, μοχλόν τινα πλησίον κείμενον ἁρπάσας, αὐτόν τε ἀποκτείνει τ Δημώνακτα, παίξας εἰς τ κεφαλὴν, & τῷ Χαρίκλειαν, ἃ μιᾷ πληγῇ πατάξω, ἀλλὰ & τῷ μοχλῷ πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει τ Δημώνακτος ὑστερον. οἱ δ' οἰκέται, πάνυ μὲν ἐκπεπληγμένοι τὸ παράπαν ἐπὶ τῇ καινότητι τ πραγμάτων, ὅμως δὲ ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ σφᾶς ἐκείνοις ἐπῆλθε τὸ ξίφος, ἔφυγον. ὁ Δεινίας δ, ὑπεξέρχεται, τηλικοῦτον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ τὸ μέχρι τ ἐν Ἀγαθοκλεῖ διέτριβεν, ἀναλογιζόμενος τὰ πεπραγμένα, καὶ οἷα τ μελλόντων, ἅ, τι ἀποβήσεται σκοπούμενος. ἐῶμεν δ οἱ στρατηγοὶ παρῆσαν. ἤδη γὰρ τὸ πραγμα διεβέβοητο. καὶ συλλαβόντες τ Δεινίαν, οὐδ' αὐτὸν ἐξαρνον ὄντα μὴ οὐχὶ πφονευκέναι, ἀπάγουσι πρὸς τ ἁρμοστὴν, ὃς ἦρχε τῆς Ἀσίας τότε. ὁδὲ [1] βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ἀναπέμπει αὐτόν. καὶ μετ' ὀλίγον κατεπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς Γύαρον τῶν τ Κυκλάδων, ἐν ταύτῃ φεύγειν εἰς ἀεὶ πεφευγμένος ὑπὸ τ βασιλέως. ὁ δ Ἀγαθοκλῆς, & τάλλα μὲν συνῆν, καὶ συναπῆρεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, & συνεισῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον τῶν φίλων, καὶ πρὸς ὀλίγον συνέδικησεν. ἐπεὶ δ ἤδη ἐφεύγων ὁ Δεινίας, οὐδὲ τότε ἀπελείφθη τ ἑταίρου. κατασιγάσας δ αὐτὸς ἑαυτ

& Diniam comprehendi jubet, ignem & flagra minitans, & enſem prout in mœchum educens. Hic verò cognoſcens ubi malorum eſſet, vecte, qui propè jacebat, arrepto, & Demonactem ipſum in tempora percuſſum & Charicleam occidit, non uno quidem ictu hanc, verùm & vecte ſæpius, poſtremò Demonactis gladio. At famuli interea muti ſtabant rei novitate attoniti, deinde comprehendere conati, cùm in hos quoque ferro inſiliret, ipſi aufugerunt. At Dinias clam ſeſe ſubduxit tanto facinore perpetrato. Et ad auroram uſque apud Agathoclem eſt commoratus, ubi quæ facta eſſent reputabant, & quid in poſterum eſſet eventurum, diſpiciebant. Vt autem diluxit, milites aderant (jam enim res erat divulgata) illi comprehenſum Diniam, nec inficiantem homicidium, adducunt ad præfectum qui tunc Aſiam moderabatur. Hic verò ad Perſarum regem eum remittit. Nec ita multo pòſt relegatus eſt Dinias in Gyarum Inſulam ex Cycladibus unam, damnatus à rege ut ibi in perpetuum exularet. Agathocles autem cùm reliquis in rebus nunquam abfuerat, tum pariter ſolvit in Italiam, & amicorum ſolus, una in judicium eſt comitatus, neque uſquam defuit officio. Porrò ubi jam in exilium profectus eſt Dinias, ne tum quidem deſertus eſt ab amico: ſed ipſe ſua ſponte

1 Βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ.] Eraſmus *ad Perſarum Regem.* verte *ad Imperatorem.* Solebant enim præſides Provinciarum, ubi in honeſtos homines pœna ſtatuenda erat, principem conſulere l. Divi fratres §. 1. & 2. ff. de pœnis. At mentio Gyari Eraſmum ſaltem admoniſſet, loci Romanis exiliis frequentis. Hoc monebat idem Senator, & Vincentius Obſopeus argumento εἰκώγιον. *Bourd.*

1 Περ-

τῦ, διέτριβεν ἐν Γυάρῳ, καὶ συνέφθαρτο αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ παντάπασιν ἠπόρησε τὰ ἀναγκαῖα, ἐπρίατο ἑαυτὸν τοῖς Πορφυρεῦσι, συγκαπηλεύοντα. καὶ τὸ κυούμενον ἐκ τῦτο ἀποφέρων, ἐτρέφετο Δενίας. καὶ νοσήσαντα ἐπεμελήσατο, ἐθεράπευσε. καὶ ἀποθανόντος ἐκείνε ἐπανελθεῖν εἰς τὸν ἑαυτῦ οἶκον ἠθέλησεν, ἀλλ' αὐτῦ ἐν τῇ νήσῳ ἔμεινεν, αἰσχυνόμενος τὸν πεθνεῶτα ἀπολιπεῖν τὸν φίλον. τῦτό ἐστι ἔργον φίλε Ἑλλῆνος, ἃ ἐγὼ πολλὰ θρύλλω. ἔτι γὰρ ἐκ οἶδα εἰ πάντες διελήλυθεν, ἀφ' ὧν Ἀγαθοκλῆς ὁ Γυάρου ἀπέθανε. Το. καὶ εἶπεν ὁ Μνησιππε, ἀνώμοτος ἂν τοῦτο ἔλεγες, ἵνα μὴ ἀπιστεῖν ἐν ἰδιωτικῷ αὐτοῖς. ὕπο σκυθικόν τινα φίλον τὸν Ἀγαθοκλέα τῦτον διηγήσω. πλὴν δέδια μή πως μὴ ἄλλον ὅμοιον εἴπῃς αὐτῷ. Μνη. ἄκυε τοίνυν μὴ ἄλλον ὦ Τόξαρι, Εὐθύδικον τὸν χαλκιδέα. διηγεῖτο δέ μοι περὶ αὐτῦ Σίμυλος ὁ ναύκληρος ὁ μεγαρικός, ἐπομοσάμενος, ἢ μὴν αὐτὸς ἐωρακέναι τὸ ἔργον. πλεῖν μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Ἰταλίας Ἀθήναζε περὶ δύσιν πλειάδος, συλλογιμοῖς πᾶς ἀνθρώπων κομίζων. ἐν δὲ τούτοις, εἶναι τὸν Εὐθύδικον. καὶ μετ' αὐτῦ, Δάμωνα τὸν χαλκιδέα. καὶ τῦτον ἐπιέζειν αὐτῦ. πλαισίως δ' εἶναι, τὸν μὲν Εὐθύδικον, ἐῤῥωμένον, καὶ πυκτεύοντα. τὸν δὲ Δάμωνα, ὑπομόχθον, ἐκ ἀδενικὸν, ἄρτι δὲ νόσῳ μακρᾷ ὡς εἰκὸς ἀνεστάμενον. ἄχρι μὲν οὖν Σικελίας, δύτυχῶς διεπλεύσατ ἔφη ὁ Σίμυλος φάς. ἐπεὶ δὲ τὸ πορθμὸν διεπερᾶσαντες, ἐν αὐτῷ ἤδη τῷ Ἰονίῳ ἐπλέομεν, χειμὼνα μέγιστον ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέγοι; ſponte damnatus ſimul in Gyaro verſabatur, & cum illo exulem agebat. At quum jam rerum omnino neceſſariam inopia laborarent, locans ſe ipſum purpurariis, urinabat, natumque hinc lucrum referens, Diniam alebat. Quin & ægrotanti diutiſſimè inſervivit: & ubi vita defunctus eſt, noluit unquam in patriam reverti, ſed ibi in Inſula permanſit, cùm amicum vel mortuum deſerere puderet. Hoc non ita pridem Græcus amicus præſtitit: neque enim ſcio an quinque anni præterierint, ex quo Agathocles in Gyaro mortem obiit. *Tox.* Vtinam Mneſippe, injuratus hæc dixiſſes, ut iis fidem non habere poſſem: adeò Scythicum quendam amicum Agathoclem iſtum deſcripſiſti. Quin vereor ne quem etiam alium huic ſimilem narres. *Mne.* Audi etiam alium Toxari, ſcilicet Euthydicum Chalcidenſem: de quo mihi retulit Simylus Chalcidenſis nauclerus, adjurans ſe teſte rem factam eſſe. Ajebat enim navigaſſe ſeſe ex Italia Athenas, circiter Pleiadum occaſum, collectitios quoſdam homines vehentem, inter quos fuiſſet Euthydicus, & cum ipſo DamonChalcidenſis ejus amicus, coæquales illi, Euthydicus quidem validus & robuſtus. Damon contrà ſuppallidus, & valetudinarius: qui nuper ex diuturno morbo convaluiſſe videretur. Ergo ad Siciliam uſque ipſos fœliciter navigaſſe ajebat Simylus: ſed ubi trajecto freto, in ipſo mari Ionio jam navigarent, tempeſtatem maximam eis incubuiſſe. Quid autem attinet multa referre? nimi-

1 Πορφυρεῦσι] Verte ut idem Senator *purpuratarum piſcatoribus*. Alibi de quibuſdam hujus Dialogi narrationibus fuſius. *Bourd.*

τερπνμίας πνας, καὶ προβόλους, καὶ χαλάζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος κακά. ἐπεὶ δὲ ἤδη σφᾶς κατὰ τὸν Ζάκυνθον εἶναι ἀπὸ ψαλῆς τ κεραίας πλέοντας, ἔπ δ ἀσείρας τινὰς ἐπισυρομένους, ὡς τ ῥόθιον ἐπιδέχεσθ τ ὁρμῆς, καὶ μέσης νύκτος, οἷον εἰ τοῦτο στέλλοι ναυλόσασθα τ Δάμωνα, ἐμεῖν ἐγκεκυφότα εἰς τὸν θάλασσαν. ἔπα οἶμαι τ νεὼς βιαιότερον ἐς θ κεκύφει μέρος ἐπικλιθείσης, καὶ δ κύματος συναπόσυρθος, ἐκπεσεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὸν κεφαλὴν ἐς τὸ πέλαγος, εὐθὺ γυμνὸν τ ἄθλιον, ὡς ἂν δ ῥᾷον δυάσειν νεῖν. δύθος οὖν βοᾶν ἀπειρόμενον, δ μόνος ἑαυτὸν ἐπεφέρετο δ κλύδωνος. τ δ Εὐθύδικον, ὡς ἤκουσε, τυχὸν δ γυμνὸν ἐν τῇ δύῃ ὄντα, ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς τὸν θάλασσαν. καὶ καθαλαβόντα τ Δάμωνα ἤδη ἀπαγορεύοντα, φαίνεσθ δ ἐπικαλὲ ταῦτα, τ σελήνης καθαλαμπούσης, συμπαρεκέκλεσθαι, καὶ συγκυφίζειν. σφᾶς δ, ἐπιθυμεῖν μ αὐτοῖς βοηθεῖν, καὶ ἐλεεῖν τὸν συμφορᾶν τ ἀνδρῶν. μὴ δυάσθαι δ, μεγάλων τῶν ἀνδμάλων ἐλαυνομένους. πάλιν ἐκεῖνά γε ποιῆσαι. φέλλους τε γὰρ πολλοὺς ἀφεῖναι αὐτοῖς, δ τ κρημνῶν τινας, ὡς ἐπὶ τούτων ἀποκρήξαιντο, εἴ τινι αὐτῶν περιτύχοιεν. καὶ τέλος, καὶ τὸν ἀποδάθρων αὐτὸν, ὑ μικρᾶν ὄσαν. ἐννόησον τοίνυν ὡς δεῖν, ἤν τινα ἄν τις ἄλλον ἐπίδειξιν ἐπιδείξαιθ ἑαυτοῦ βεβαιοτέραν πρὸς ἄνδρα φίλον, ἐν νυκτὶ ἐκπεσόντα εἰς πέλαγος ὕδατος ἠρεμοῦντος, ἢ κρατησάσης δ θαλάττης. καὶ μοὶ ἐπ' ὀφθαλμῶν λάβε τὸν ἐπανάστασιν τ κυμάτων. τ δ ἦχον δ ὕδατος ἐπικλωμένου. τ ἀφρὸν ἐκζέοντα. τὸν νύκτα, καὶ τὸν ἀπόγνωσιν. εἶτα ἀποπνιγόμενον ἐκεῖνον, δ μόνος

nimirum immanes procellas ac sinuosas, grandines, & siquæ alia tempestatis mala. Cùm autem jam essent juxta Zacynthum, nuda navigantes antenna, præterea funes quosdam trahentes, quo nimirum fluctus impetum exciperent, circiter noctem mediam, Damonem qui in tanta jactatione nausearet in mare propendentem vomuisse. Deinde, ut conjicio, nave vehementius in eam partem in quam ille propendebat, inclinata, simulque propellente fluctu, eum prono capite in pelagus excidisse, neque nudum tamen, ut misero vel commodè natare liceret, mox exclamasse cùm præfocaretur, vixque sese ab undis extolleret. Quod simul atque Euthydicus audivisset, cum nudus in strato jaceret, eum semet in mare abjecisse, arreptoque Damone qui jam deficiebat(nam hæc refulgente Luna diutius cerni poterant) illi adnasse, ac sublevasse. Ac voluisse quidem illis opitulari sese miseratos virorum calamitatem, verùm nequisse, cùm vento prævalido agitarentur. Illud tamen fecisse, subera complura illis immisisse, & contos aliquos, quibus innixi enatarent, siquos ex illis nanciscerentur: postremò scansoria quoque tabulata, eaque non exigua. Ergo per Deos perpende, quod aliud gravius benevolentiæ documentum quispiam edere queat in hominem amicum, qui in mare usque adeò sæviens, noctu decidisset, quàm communicata morte? Iamque mihi ante oculos pone surgentes procellas, fragorem aquæ sese frangentis, spumam undique efferveſcentem, noctem ac desperationem. Ad hæc illum præfocari incipientem, vixque undis ex-

ἀναπήδοντα, καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγοντα τῷ ἑταίρῳ. Τ. Ὦ, ἐπιπηδῶντα λύσης, καὶ σωτίσοντα, καὶ ὑπὸδύοντα μὴ ὥσπαπόληται αὐτῷ ὁ Δάμων. ὅτῳ γὰρ ἂν μᾶλλον, ὡς σὺν ἀγχύνῃ σοι ἐ τοῦτον φίλον τ Εὐθύδικον διηγησάμην. Το. πότερον ὦ, ἀπώλεσθ' ὦ Μνήσιππε οἱ ἄνδρες, ἢ τις αὐτοῖς ἐκ ἀπροσδοκήτου σωτηρία ἐγένετο, ὡς ἐγὼ μετρίως ὑπὲρ αὐτῶν. Μνη. Θαῤῥεῖ ὦ Τόξαρι. ἰσώθησαν. καὶ ἔτι ἐ νῦν εἰσιν Ἀθήνησιν ἅμφω φιλοσοφοῦντες. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος, ταῦτα μόνα εἶχε λέγειν, ἃ πρῴην εἶδε τ νυκτός. τ μ. ἐκπίπτοντα. τ δὴ, ἐπισπεύδοντα. καὶ ἡμεῖς, ἐς ὅσον ἐνυκτὶ καθορᾶν ἐδυνάμεθα. τὰ Ὦ λοιπὰ τούτων, οἱ ἀμφὶ τ Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγοῦνται. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, φίλοις τισὶ ἐντυχόντας, ἀνέχεσθαι ἐπὶ τούτων ἑαυτῶν, καὶ ἀποκλαῦσαι ἱκανῶς. ὕστερον Ὦ τῷ ἀποβάντων ἰδίᾳ, ἤδη πρὸς ἕω, ὑπνώξασθαί τε αὐτῆ. καὶ τὸ λοιπὸν ἐπιβάντας, ὑμαρῶς ὑπνεχθῆναι τῇ Ζακύνθῳ. μᾶ Ὦ τούτους ὁ φαῦλος ὄντως, ὡς ἔγωγ' ἂν εἴποιμι, ἄκυρον ἤδη τρίτον ἄλλον ὑδέν τ χείρονα αὐτῶν. Εὐδαμίδης κορίνθιος, Ἀρεταίῳ τῷ κορινθίῳ, καὶ Χαρίξενος τῷ σικυωνίῳ, φίλοις ἐκ χρῆτο ἀπόροις ὄσι, πειρᾶσθαι αὐτὸς ὤν. ἐπεὶ Ὦ ἀπέθνησκε, λαβόντας ἀπέλιπε, τοῖς μὲν ἄλλοις, ἴσως γελοίοις, σοὶ Ὦ σὺν οἶδα εἰ τοιαῦτα δεῖξαι, ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ φίλῳ ἐμῶν τε, καὶ σοὶ τ σὺν αὐτῷ ὑπομνῆσαι ἀμελλήσαντι. ἐμέμνητο γὰρ ὁ αὐτοῖς, ἀπολείπων Ἀρεταίῳ μὲν τῷ μητρὸς μου τρέφειν, καὶ γηροκομεῖν. Χαρίξενον Ὦ, τῷ θυγατρὸς μου ἐκδώσειν μᾶ θᾶττον, ὁπόσην ἂν πλείστην ἐπιδοῦναι παρ' αὐτῆ δύνηται. ὧ Ὦ αὐτῷ ἐ μήτηρ πρεσβύτις, καὶ θυ-

extantem, manusque porrigentem amico: Hunc autem incontanter insilientem, simulque nantem, ac metuentem ne se prior Damon interiret. Sic enim profectò cognosces, quod generosium hunc quoque amicum Euthydicum retulerim. *Tox.* Vtrum perierunt viri Mnesippe, an illis ex insperato salus obtigit? adeò illis non mediocriter timui. *Mne.* Bono sis animo, Toxari, servati sunt: quinetiam nunc Athenis ambo philosophantes degunt. Nam Simylus hæc sola habebat dicenda, quæ olim noctu vidit, hunc delapsum illum desilientem, simulque nantes, quatenus per noctem aspicere dabatur. Porrò quæ post hæc acciderint Euthydicus ipse narrat. Primùm quidem subera quædam fortè nactos, his sese sustinuisse, & incommodè enatasse. Deinde conspectis jam sub auroram tabulatis annasse, quibus postremò conscensis, facilè Zacynthum appulissent. Post hos autem qui neutiquam mali sunt, ut ego quidem autumo, accipe jam tertium nihilo illis inferiorem. Eudamidas Corinthius Aretæo Corinthio, & Charixeno Sicyonio amicis utebatur, iis quidem opulentis, ipse cùm esset pauperrimus. Hic moriens testamentum reliquit, aliis quidem fortasse ridiculum, quod haud scio an tale tibi videbitur, viro probo, & apud quem amicitia in pretio sit, quique de primis in ea partibus contendas. Sic enim in eo scriptum erat, Lego Aretæo matrem meam alendam: & in senectute curandam: Charixeno filiam meam elocandam cum dote, quanta ab illo maxima dari poterit. Erat autem illi mater anus, & filiola nuptiis

γάτερσι ὡραῖον ἤδη γάμε. ἰὼ δέ τι ἕτερος αὐτῶν ὁ τοσοῦτος πάϊς, καὶ τὴν σὴν μερίδα φησὶν ἔχειν ὁ ἕτερος. τέτων ἀναγνωσθεισῶν τὰ διαθηκῶν, οἱ τὴν μικρὰν μὲν εἰδότες Εὐδαμίδα, τὴν φιλίαν δέ, ἢ ὡς τὰς ἄνδρας ἰὼ αὐτὴ ἀγνοοῦντες, ὁ παιδιᾶς τὸ πρᾶγμα ἐποιοῦντο. καὶ ἦδεις ὅτις ὁ γελῶν ἀπηλλάττετο. οἷον Ἀριζῆλος, καὶ Χαρίξενος οἱ εὐδαίμονες, κληρονομήσοντες, λέγοντες, εἰ ἄρα ἀποθανοῦσιν Εὐδαμίδα, καὶ ζῶντες αὐτὴ κληρονομήσουσιν ὑπὸ τὰ γειτόνων. οἱ κληρονόμοι δέ, οἷς τοῦτο κατελέλειπτο, ὡς ἤκουσαν, ἦσαν δίδυμοι ἀφιπτάμενοι τὰ ὀπὸ τῶν ἀληθῶν. ὁ μὲν οὖν Χαρίξενος, πέντε μόνας ἡμέρας ἐπιβιὼς, ἀπέθανεν. ὁδὲ Ἀριστῖος, ἄρτιος κληρονόμων γενόμενος, τὴν τε ἐκείνε, καὶ τὴν αὐτῆ μερίδα ἀποδεδωκὼς, πρός τε τὰ Εὐδαμίδα τὴν μητέρα, καὶ τὴν θυγατέρα ἃ πρὸ πολλῶ ἐκδίδωκεν, ἀπὸ τελάντων πέντε, ὧν ἔχει. δύο μὲν τῇ αὐτῆ θυγατρὶ, δύο δὲ τῇ τῆ φίλε ἐπιδύς. καὶ τὰ γάμοι μὲ αὐτῶν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἠξίωσε γενέσθαι. τί σοι δοκεῖ ὦ Τόξαρι ὁ Ἀριστῖος ἔτο; ἆρα φαῦλον παράδειγμα φιλίας παρεχῆται, τοιαῦτα κληρονομήσας, καὶ μὴ ἀποδοὺς τὰς ἀληθήκας τῆ φίλε; ἢ πέμπτῳ ὁ τῶν ὁ ταῖς τελείαις ψήφοις, μίαν τὰ πέντε εἶναι; *To.* καὶ ἔτο μὲν καλός. ἐγὼ δέ, τὰ Εὐδαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐπαινέσομαι τῆ θάρσος, ὃ εἶχε πρὸς τὰς φίλας. ἰδὼν γὰρ ὡς ὁ αὐτὸς ἂν τὰ ὁμοία ἔπραξεν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ ὁ συνέχεπτο, ἀλλὰ πρὸ τὰ ἄλλων ἦκεν ἄρχων κληρονόμος τὰ τοιῶτων. *Mne.* οὐ λέγεις πέταρτον δέ σοι διηγήσομαι, Ζηνόθεμιν τὰ Χαρμόλεω Μασσαλιήτην,

nuptiis jam matura. Siquid autem interim acciderit alterutri, hujus quoque partem, inquit, habeto alter. Hujusmodi lecto testamento, qui tenuitatem quidem Eudamidæ noverant: at amicitiam quæ illi cum hisce viris interesserat, ignorabant, rem pro joco ducebant: & nemo non ridens discedebat, dicendo, cujusmodi hæreditatem Aretæus, & Charixenus sunt accepturi, fœlices videlicet, siquidem persolvent Eudamidæ, superstitis etiam ipsi hæreditatem tradent mortuo. At hæredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illicò venerunt, agnoscentes ea quæ testamento erant mandata. Itaque Charixenus, quinque duntaxat dies superstes, diem obiit. Aretæus verò factus hæredum optimus, tum illius, tum sua ipsius susceptà parte, & Eudamidæ matrem alit, & filiam non ita pridem datis quinque talentis, quæ habebat, elocavit, duobus quidem propriæ filiæ, duobus in amici filiæ dotem: ac nuptias ambarum eodem die fieri voluit. Quid tibi Toxari, Aretæus iste videtur? num leve amicitiæ argumentum exhibuisse, adita hujusmodi hæreditate, neque deserto amici sui testamento? An hunc quoque perfectis in calculis ponemus, ut è quinque sit unus? *Tox.* Et iste quidem egregius: quanquam equidem Eudamidam multò magis ob fiduciam, qua fuit erga amicos, admiratus sum. Declaravit enim se eadem facturum fuisse erga illos, tametsi ea non essent in testamento scripta: verùm ante alios venturum, talium hæredem non scriptum. *Mne.* Probè dicis, Sed quartum tibi jam narrabo, Zenothemim Massilienſem Charmolei filium,

ἐδήχθη δέ μοι ὁ Ἰταλίᾳ πρεσβεύσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καλὸς ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ πλούσιος, ὡς ἐδόκει. παρεκάθητο δὲ αὐτῷ γυνὴ ἐπὶ ζεύγους ἐδυσπρόσωπος, τότε ἄλλα ἰδιόχειρος, καὶ ξηρὸν τὸ ἥμισυ τοῦ δεξιοῦ, καὶ τὸ ὀφθαλμοῦ ἐστερημένη, παιλώδητόν τι, καὶ ἀποφοβητικὸν μορμολύκειον. εἶτα ἐπεὶ ἐθαύμασα εἰ καλὸς ἦν, καὶ ἀγαθὸς ὢν, ἀντὶ τοιαύτης παρεσκευάσθη τοιαύτην αὐτῷ γυναῖκα, ὁ διδοὺς μοι αὐτὸν, διεμέτρησε τῷ ἀναγκαίῳ δὲ γάμῳ, ἐκ ταὐτομάτου εἰδὼς ἔφησε. μεσταλιώτης δὲ αὐτὸς ὦν. Μενεκράτης γὰρ ἔφη τῷ παλαιὸν δυσμόρφῳ τινὶ, φίλῳ ὄντι Ζηνοθέμιδι, πλουσίῳ, καὶ ἡμιμόρῳ ὁμοίως. χρόνου δὲ Μενεκράτης ἀφηρέθη τὴν οὐσίαν ἐν κριδίναις, ὅτε καὶ ἐν ἄλμῃ ἐβρύησε τὸ ἑξακόσιον, ὃς ἀποφήνασθαι γαμίαν παρέσχομεν. ὅτῳ δὲ οἱ Μασσαλιῶται κηλάζουσι ἔφη, εἴ τις παρέσχομεν γράψειεν. ἐλυπεῖτο οὖν ὁ Μενεκράτης ἐπὶ τῇ κρίσει. καὶ ἐπεὶ ἐπὶ πλησίον, πίνης, καὶ ἐξεδόξει, ἄδοξον τὸ ἁλίγῳ ἐβρύησε. μάλιστα δὲ αὐτὸν κτίσαι θυγάτηρ αὕτη, ἐπίγαμος ἤδη, καὶ ὀκτωκαιδεκέτης οὖσα, ὧν οὐδὲ μᾶσις τῆς οὐσίας δι' παλαιᾶς, ὧν γε πρὸ τῆς κρίσεως ἐκέκτητο, ἠξίωσεν ἄν τις τῆς γε δυσπαῶν, καὶ πενήτων, ῥᾳδίως ἀθαλασσεῖν, ὅτῳ κακοδαίμονα ἦσαν τὼν ὄψιν. ἐλύπει δὲ κρίσις πρὸς τὴν σελήνην αὐξανομένην. ὡς δὲ παῖς πρὸς τὸ Ζηνοθέμιδι ἀπορρηθῆναι, ἀῤῥᾳδὲ ἔφη ὁ Μενέκρατης, ὅτι γὰρ ἀπορήσεις τῆς ἀναλωσίας, καὶ ἡ θυγάτηρ σου ἄξιον δι' ἡμῖν δύρησθαι νυμφίον πενάκρη παῖς ἄμμε δίξειν, λαβόμενο αὐτὸν τῆς δεξιᾶς, ἤγαγεν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ τὴν τε οὐσίαν πολλὴν ἦσαν, σὺν-

filium, qui mihi legationem pro patria obeunti in Italia monstratus est, vir formosus, procerus, & dives, ut apparebat. Huic iter facienti uxor assidebat in rheda, aliàs deformis, manca dimidia corporis parte dextra, alteroque oculo capta, teterrimum quoddam & refugiendum terriculum. Deinde cùm demirarer, si decorus ille & venustus cùm esset, mulierem ejusmodi secum vehi sustineret: is qui mihi eum commonstrarat, necessitatem nuptiarum exponit, singulis diligenter cognitis. Eratque ipse Massiliensis. Menecrati, inquit, deformis istius patri amicus erat Zenothemis, viro diviti, ac honorato, rebus iisdem par ipse. Aliquando autem suis facultatibus est mulctatus Menecrates, quo tempore etiam declaratus est infamis à viris sexcentis, ut qui sententiam iniquam pronunciasset. Ad hunc autem modum, inquit, nos Massilienses punimus, siquis corruptè judicet. Graviter itaque ferebat Menecrates, & quòd fuisset condemnatus, & quòd ex divite pauper, ex nobili infamis repente evasisset. In primis verò discruciabat ipsum hæc filia, jam nubilis, & annos octodecim nata, quam ne cum omni quidem patris substantia, quam ante mulctam possederat, dignatus fuisset quisquam ingenuus ac pauper facilè accipere, quæ forma esset tam infœlici, imò etiam crescente Luna cadere diceretur. Hæc ubi apud Zenothemim declararet, bono, inquit, es animo Menecrates. Neque enim ipse egebis necessariis, & filia tua dignum aliquem suo genere sponsum inveniet. Quæ simul ac dixit, apprehensa illius dextra, domum deduxit, suaque facultates, quæ illi multæ erant, cum

μοῦ πρὸς αὐτόν. καὶ δεῖπνον δοθὲν σκυθρωπὴν κελεύσας, εἰσία τὸν φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτην, ὡς δή τινα τῶν ἑταίρων πεπεικὼς ὑποδῆναι τὸ κόρης τὸν γάμον. ἐπεὶ δὲ ἐδεδείπνηντο αὐτοῖς, ὃ δὲ σπείσασθαι τοῖς θεοῖς, σὺ γὰρ δὴ μεῖζον αὐτοῦ τὸν φιάλην ἀποτείνας, δέδεξο εἶπεν ὦ Μενέκρατες δεῦρο ἔχων γαμβρὸς φιλοτησίαν. ἄξομαι γὰρ ἐγὼ τήμερον τὸν σὴν θυγατέρα Κυδιμάχην. τὴν μὲν οἰκίαν ἔφη πάλαι εἴληφα, τάλαντα πέντε, καὶ ἔτη. ἔχω, ἄπαγε λέγων ὁ, μὴ σύγε ὦ Ζηνόθεμι, μὴ ὕπω μανείης, ὡς οὕτω δὴ σε, νέον ὄντα, καλὸν ὄντα, κόρῃ αἰσχρᾷ, καὶ λελωβημένῃ συγκαταζεύγνυσθαι. ὁ δέ, ταῦτα διεξιόντος, ἀράμενος τὸν νυμφίον, ἀπῄει ἐς τὸ θάλαμον. καὶ μετ' ὀλίγον προελθὼν, ἀφηνιάσας αὐτόν. καὶ τοιαύτην σωφροσύνην ὑποφαίνων, καὶ πάντη ὡς ἐρᾶς ἀπαγόμενος αὐτήν. καὶ οὐχ ὅπως τῶν αἰσχίστων τοῦ γάμου, ἀλλὰ καὶ σωφρονούμενος ἔοικεν, ἐπιδεικνύμενος, ὡς καλῶς φέρει μὲν τῶν ἐν σώματι καλῶν, ἢ αἰσχρῶν, καὶ πλούτου, καὶ δόξης. ἀφορᾷ δὲ ἐς τὸ φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτην. ὃς δὲ οἴεται χεῖρον πρὸς φιλίαν ὑπὸ τοῦ ψήφου τὴν ἐξαπόστασιν γεγονέναι. πολλῷ ἤδη μᾶλλον ὅτου αὐτὸν ἡμείψατο ἡ τύχη. πεισθὲν γὰρ πάλαι καλὸν ἐν τῇ αἰσχίστῃ αὐτοῦ ταύτης ἐνδύεσθαι. καὶ προῆλθε μέν, ἐπεὶ δὲ ἀράμενος αὐτὸν εἰσεκόμισεν ὁ πατὴρ εἰς τὸ βαλανεῖον, θαλλοῦ ἐστεμμένον, καὶ μέλασσα ἀμπεχόμενον, ὡς ἐλεεινότερον φανεὶς ὑπὲρ ὧν πάσχει, τὸ μὲν βρέφος, ἀνεγέλασε πρὸς τοὺς βαλανέας, καὶ σωφρονοῦντα τῷ χεῖρε. ἡ βαλὴ δ' ἐπικλαθεῖσα πρὸς αὐτὸν, ἀφῆκε τοῦ Μενεκράτους τὴν καταδίκην. καὶ ἤδη ἐπίλυπός ἐστι, πλὴν ἀτοσωσηρόν χρῆσθαι μὲν πρὸς τὸ σωφρονεῖν. τοιαῦτα

ipso est partitus, & convivio quod apparari jusserat, amicos excepit, & in his Menecratem, quasi cuipiam è necessariis jam persuasisset, ut puellam in matrimonium acciperet. Posteaquam autem cœnassent, libassentque Diis, tum porrecto illi pleno poculo, accipe, inquit, Menecrates, à genero amicitiæ poculum: nam hodie ducturus sum ego filiam tuam Cydimacham: dotem autem jam olim accepi, talenta quinque & viginti. Cui cùm respondereret, apage, ne feceris ô Zenothemis, neve ipse usque adeo insaniam ut te juvenem & formosum cum deformi & mutilata puella conjugatum conspiciam. Hæc illo loquente, hic sponsam tollens, in thalamum abiit, & paulo pòst ea devirginata prodiit, cum qua ex eo tempore consuescit, eam summopere amans, & quemadmodum vides, circunferens. Nec solùm non pudet matrimonii, sed etiam perinde atque de eo glorians, ostentat, ut contemnit corporis formam, aut fœditatem, & divitias, & gloriam: sed amici tantum Menecratis rationem habet, neque arbitratur eum sexcentorum virorum sententia deteriorem ad amicitiam factum. Verùm pro his jam illi gratiam sic retulit fortuna. Puerulus enim formosissimus ex illa deformissima susceptus est. Quem cùm pridie pater in curiam intulisset, oleagina fronde coronatum, ac pulla veste amictum, quò plus commiserationis avo conciliaret, infans judicibus arridebat, & manus complodebat: ad quem commota curia, Menecrati mulctam remittit. Iamque hic isto apud judices patrono usus, rei famæque restitutus est. Hæc affirmabat

ὁ μασταλιάτης ἔλεγε τὸν Ζηνόθεμιν εὐεργέτην ὑπὲρ Φίλης, ὡς ἐρᾶς, οὐ μικρὰ, οὐδὲ ὑπὸ πολλῶν ἂν Σκυθῶν ῥᾳδίως γενόμενα. οἵας καλὰς τὰς παλλακὰς ἀκριβῶς τὰς καλλίστας ἐκλέγεσθαι λέγονται. λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος. καί μοι δοκῶ σὺν ἄκοντι ἐρεῖν, Δημητρίῳ δὲ συνιέναι ἐπαληθόμενον. συνεκπλέυσας γὰρ εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος Ἀντιφίλῳ τῷ Ἀλωπεκῆθεν, ἑταίρῳ ἐκ παίδων ὄντι, καὶ συνήθει, συνῶν, καὶ συνεπαιδεύετο. αὐτὸς μὲν, τὴν κυνικὴν ἄσκησιν ἀσυμμέτρως ὑπὸ τῷ ῥοδίῳ σοφιστῇ σοφιζῆ. ὁδὶ Ἀντιφίλῳ, ἰατρείαν ἅμα ἐμελέτα. καὶ δή ποτε ὁ μὲν Δημήτριος, ἔτυχεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν καὶ θέων τὰς πυραμίδων, καὶ τὸν Μέμνονα. ἦκεν γὰρ τούτους ὑψηλὰς ὄντας, μὴ παρέχειν σκιάν. τὸν δὲ Μέμνονα, βοᾶν πρὸς ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, τούτων ἐπιθυμήσας Δημήτριος, θέας μὲν τὰς πυραμίδων, ἀκροάσεως δὲ Μέμνονος, ἀναπεπλευκὼς καὶ τὸ Νεῖλον ἔχων ἤδη μῆνα, ἀκήσασα πρὸς τὴν ὁδὸν, καὶ τὸ θέλπος, ἀπολιπὼν τὸν Ἀντίφιλον. ὁδὲ, ἐν τοσούτῳ συμφορᾷ ἐχρήσατο, μόλα γυναίῳ τινὸς φίλᾳ διομήν. οἰκέτης γὰρ αὐτῷ Σύρος, καὶ τέτομος, καὶ τὴν παλαιόθεν, ἱεροσύλοις τισὶ κοινωνήσας, συνεσπλεῦσέ τε αὐτοῖς εἰς τὸ Ἀνουβιεῖον. καὶ ἀποσυλήσαντες τὸν θεὸν, χρυσᾶς τε φιάλας δύο καὶ κηρύκιον χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλους ἀργυροῦς. καὶ ἅμα τοιαῦτα, κατέπλευσεν ἐς τὸ Ἀνουβιεῖον. καὶ ἐκ τούτου ἐκκλέψας τὸν θεὸν, καὶ τὰ ἄλλα ἀπενεγκὼν, ἐπανέπλευσεν ὀπίσω. καὶ ἐκ τούτου ἐκκλέψας τὸν θεὸν, καὶ τὰ ἄλλα ἀπενεγκὼν, ἐπανέπλευσεν ὀπίσω.

mabat Massilienſis Zenothemim amici gratia feciſſe, haud exigua, ſicuti vides, neque qualia paſſim Scythæ factitant, qui formoſiſſimas pellices diligenter eligere dicuntur. Reſtat nobis quintus. Neque verò mihi videor alium quempiam debere dicere, omiſſo Demetrio Sunienſi. Navigarat in Ægyptum Demetrius, unà cum Antiphilo Alopecenſi, qui cum illo jam inde à teneris annis amicitiam contraxerat, & ephebus ephebo convivebat, & erudiebatur, alter quidem Cynicam diſciplinam ex Rhodio ſophiſta diſcens, alter nimirum Antiphilus medicinæ operam dans. Aliquando etiam Demetrius in Ægyptum eſt profectus, ut [1]Pyramidas, & Memnonem viſeret: ſiquidem audiverat, eas quanquam excelſæ erant, umbram non præbere, Memnonem autem oriente ſole clamare. Harum igitur rerum cupiditate adductus Demetrius, cùm ut Pyramidas videret, tum ut Memnonem audiret: ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat, relicto Antiphilo, quòd is itinere, atque æſtu fatiſceret. Hic verò interea in calamitatem incidit, quæ generoſo quopiam amico indigeret. Etenim famulus ejus nomine & patria Syrus, inita ſocietate cum ſacrilegis quibuſdam, unà cum illis in Anubis templum irrupit: ſublatoque Deo, aureiſque phialis duabus, aureoque caduceo, & cynocephalis argenteis, atque id genus aliis, omnia apud

1 *Pyramidas, & Memnonem*] Pyramides ſtructuræ ſuntex ſaxis aut lateribus, ab imo amplæ, in ſummo acutæ, atque in aliam molem evectæ, ad nihil quam ad effundendum opes inventæ. Memnonis autem hujus cineres in aves tranſmutati feruntur, quæ magnis gregibus & diverſis locis, ſingulis annis ad ſepulcrum Memnonis convolare atque ibi primùm querulas voces edere, deinde inter ſe dimicare dicuntur. Ovid. lib. 13. Met. Lucianus in Philoph. *Cogn.*

ἡνίζ παύζ ἀφῆ τῷ Σύρῳ. εἶτ' ἐμπεσόντες, ἰάλωσαν γάρ π ἀπεμπολῶντες, ἅπαντα δῆθεν ἔλεγον πρεσβεύμενοι ἐπὶ ξ τοχῶ. καὶ ἀγόμενοι, ἦκον ἐπὶ τὴν οἰκίαν ξ Ἀντιφίλε. καὶ τὰ φώρια ἐξέφερον ὑπὸ κλίνῃ τινί, ἐν σκοτεινῷ κείμενα. ὅτε οὖν Σύρ ἐδέδετο δῆθεν, καὶ ὁ ἀντιφίλος. ὅτος μὲ ἐ μεταξὺ ἀπροσδόκητ ξ δι' ἀπάλε, ἀναπαυσθεὶς, ἐξανέστη ἤδεις, ἀλλὰ ἐ οἱ πῶς ἰατροὶ, ἀπεστρέφοντο ὡς τὸ Ἀνουβείδιον ἐσυλληκότα. καὶ ἀσεβήμα αὐτῶν ἠγωνιᾶ εἶναι, εἰ σωφρόνιόν ποτε, ἢ σωφρονισάμενον αὐτῷ. καὶ οἱ λοιποὶ ὑ τ οἰκετῶν, δύο ὄντες, ἅπαντα ἐκ τ οἰκίας συσκευασάμενοι, ᾤχοντο φεύγοντες. ἐδέδετο οὖν ὁ ἄθλιος Ἀντίφιλος πολὺν ἤδη χρόνον, ἁπάντων, ὅσοι ἦσαν κακοῦργοι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, μιαρώτατος εἶναι δοκῶν. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν αἰχμάλωτος δυσδαίμων ἄνθρωπος, ὡς ἐδόκει αὐτῷ, καὶ πικρήσειν τῷ θεῷ, βαρὺς τῷ Ἀντιφίλῳ ἐφεστώς. εἰ δ' ἀπολογοῖτό ποτε λέγων, ὡς οὐδὲν τοιοῦτον εἴργασται, ἀναίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλέον ἐπὶ τούτῳ ἐμίσει. ὑπενόει τοιγαροῦν ἤδη, καὶ πονήρως εἶχεν, οἷον εἰκὸς χαμαὶ καθεύδοντα ἐ τ νυκτὸς, οὐδὲ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυνάμενον, ἐν τῷ ξύλῳ κατακεκλεισμένα. τ μὲν γὰρ ἡμέρας, ὁ κλοιὸς ἦρκε, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ ἐπεδεδημένη. εἰς ὃ τὸν νύκτα, ἔδει ὅλον κατεδεδέσθαι. καὶ μάλ' ἐ ξ οἰκήματος ἡ δυσοσμία, καὶ τὸ πτύσμα, ἐν τούτῳ πολλῶν δεδεμένων. ἐπὶ τοῦτο ἐν τῷ ἐπὶ τῶν δεσμῶν

θλιβόμενοι, καὶ ἐστενοχωρημένοις, καὶ μόλις ἀναπνέουσιν, καὶ δι' σκότος ἦν· καὶ ὕπνος ὀλίγος, τοῖς πανύχοις καλεπὸς ἦν, καὶ ἀφόρητα, οἷα ἀνδρὶ ἐκείνων ἀήθει, καὶ ἀμελετήτῳ πρὸς ὕπνον σκληρὸν τὸν δίαυτον. ἀπαγορεύοντος δ' αὐτῷ, καὶ μηδὲ σῖτον αἱρεῖσθαι θέλοντος, ἀφικνεῖταί ποτε ὁ Δημήτριος, ἤδη εἰδὼς τὰ πρὸς γνῶσιν ἐκεῖνα. καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὡς εἶχεν, οἷος ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον, δρομαῖος ἐλθὼν, τότε μὲν οὐκ εἰσῆλθεν. ἑσπέρα γὰρ ἦν. καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κεκλεικὼς τὸν θύρας ἐκάθευδε, φυλάττειν τοῖς οἰκέταις ἐγκελευσάμενος. ἔωθεν δ' εἰσέρχεται, πολλὰ ἐκπεσάσας. καὶ παρελθὼν, ἐπιπολὺ μὲν ἐζήτει τὸν Ἀντίφιλον, ἄδηλον ὑπὸ τῶν κακῶν γεγονότα. καὶ περιὼν, ἀνεσκοπεῖτο καθ' ἕκαστον τῶν δεδεμένων, ὥσπερ εἰώθεσαν οἱ τὰς οἰκείας νεκρὰς, ἤδη ἐώλους ὄντας, ἀναζητοῦντες ἐν ταῖς ἐγκλάσεσι. καὶ εἰ μὴ τὄνομα ἐβόησεν, Ἀντίφιλον Δεινομένους, κἂν ἐπιπολὺ ἠγνόησεν ὢν ὑὸς ἑῷ. τοσοῦτον ἠλλάκτο ὑπὸ τῶν δεινῶν. ὡς δ' ἦν φανλῳ εἰδόμενον ἀνεβόησε, καὶ ἀνεστένοντο, Δημοτέλει τῷ κόμῳ, καὶ ἀπάγων δ' ἀνεστρέφετο αὐχμηρὸν, καὶ συμπεπιλημένον, ἔδειξεν αὐτὸν ὅστις ἦν, ἄμφω μὲν αὐτίκα πίπτουσιν ἐλιγγιάσαντες ἐπὶ τῇ ἀνωσθείσῃ θέᾳ. χρόνῳ δ' ἀναλαβὼν αὐτόν τε, καὶ τὰ Ἀντίφιλον ὁ Δημήτριος, καὶ σαφῶς ἕκαστα ὡς εἶχεν, ἐκπυθόμενος παρ' αὐτοῦ, θαῤῥεῖν τε ἐκέλευσε. καὶ διελὼν τὸ τριβώνιον, τὸ μὲν ἥμισυ, αὐτὸς ἀνεβάλετο. τὸ λοιπὸν δ', ἐκείνῳ δίδωσιν, ἃ εἶχε πιναρὰ, καὶ ἐκτετυχωμένα ῥάκη ἀπαμπίσας. καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο, πάντα τρόπον συνῆν, ἐπιμελούμενος αὐτοῦ, καὶ θεραπεύων. ἐκδὺς γὰρ

& in anguſtum coactis, vixque reſpirantibus: tum ferri ſtridor, & ſomnus exiguus, hæc omnia moleſta erant atque intoleranda, ut pote homini iis non aſſueto, nec ad tam durum vitæ genus exercitato. Cùm verò jam deficeret, ac ne cibum quidem capere vellet, tandem advenit Demetrius, nihil dum ſciens eorum quæ acciderant. Et cùm reſciviſſet, ut ſe habebat, & curriculo ad carcerem veniſſet, tunc quidem non eſt admiſſus, quoniam erat veſpera, & carceris cuſtos jamdudum occluſis foribus dormiebat, miniſtris excubias agere juſſis. Mane verò multum precatus ingreditur, ingreſſus diu quærit Antiphilum malis ita immutatum ut cognoſci non poſſet. Circumiens igitur è vinctis unumquemque contemplabatur, eorum more qui familiarium cadavera facta jam marcida, in ſtragibus quærunt. Quòd niſi nomen fuiſſet eloquutus, Antiphilum Dinomenis filium, ne longo quidem tempore potuiſſet agnoſci quiſnam eſſet, uſque adeò malis erat immutatus. Vt verò ad vocem agnitam reſpondiſſet, atque adeunte illo comam diduxiſſet, eam à vultu abigens ſqualidam atque impexam, oſtendit ſeſe quis eſſet. Hic ambo collapſi ſunt oculis oborta caligine, in tam inopinato ſpectaculo. Verùm aliquanto poſt, cùm ſe, & Antiphilum recreaſſet Demetrius, & ſingula ut ſe habebant, ex eo planè accepiſſet, bono animo eſſe jubet. Tum diviſo pallio ipſe quidem dimidiato induitur, illi verò reliquum dat, detractis putribus & detritis panniculis, quibus erat opertus: ac deinceps modis omnibus illi aderat curam ejus gerens, & inſerviens. Nam ſeſe lo-

ἑαυτὸν τοῖς ἐν τῷ λιμῷ ἐμπόροις, ἵνωτι εἰς μέσην ἡμέραν, σὺν ὀλίγον ἀπέφερεν ἀχθοφορῶν. εἶτ' ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ ἔργου, μέρος μὲν τοῦ μισθοῦ τῷ δεσμοφύλακι καταλιπών, πλησὸν αὐτῷ, καὶ εἰρωνικῶς ἀπειρηκέναι αὐτόν. τὸ λοιπὸν ἦν εἰς τὸν τοῦ φίλου ἐπιμέλειαν ἱκανῶς αὐτῷ διήκει. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας, συνῆν τῷ Ἀντιφίλῳ, διημυθολόγουν. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατέλαβε, ὀλίγον πρὸ τοῦ δύεσθαι τὸν δεσμωτηρίου, εἰσάδιόν τι ποιησάμενος, καὶ φύλλα καταβαλόμενος, ἀνεπαύετο. χρόνον μὲν οὖν τινα οὕτω διῆγον. εἰσιὼν μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ῥᾷον δὲ φέρων τὸν συμφορὰν ὁ Ἀντιφίλος, ὕστερον δὲ ἀποπνιγόντος τοῦ δεσμωτηρίου λῃστοῦ τινος κατὰ φαρμάκων, ὃν ἐδόκει, φυλακή τις ἀκριβὴς ἐγένετο, καὶ οὐκέτι παρῆν τις εἰς τὸ οἴκημα τὸ λελυμένον. ἐφ' οἷς ἀπορῶν, καὶ ἀνιώμενος, οὐκ ἔχων ἄλλως παρεῖναι τῷ ἑταίρῳ, προσαγγείλας ἑαυτὸν, προσελθὼν τῷ σωφρονιστῇ, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τῆς ἐπὶ τὸν Ἄνουβιν ἐπιβολῆς. ὡς δὲ τοῦτο εἶπεν, ἀπήγετο εἰς τὸ δεσμωτήριον. καὶ ἀφικνεῖται πρὸς τὸν Ἀντιφίλον, τοῦτο γοῦν μόλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸν δεσμοφύλακα, ἐξεπορίσατο πρὸς αὐτοῦ πλησίον τοῦ Ἀντιφίλου, καὶ κατὰ τοῦ αὐτοῦ κλοιῷ δεδεκάς. ἔνθα δὴ μάλιστα ἔδειξε τὸν εὔνοιαν, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἀμελῶν μὲν τῶν καθ' ἑαυτὸν δεινῶν, καίτοι σώσοντος αὐτὸς. ἐπιμελούμενος ὅπως ἐκεῖνος μάλιστα μὲν καθεύδοι, καὶ ἥδιον ἀνιάσεται. ὥστε ῥᾷον ἔφερον μετ' ἀλλήλων κακοπαθοῦντες. χρόνῳ δέ τοιόνδε τι προσῆκεν, ἐπαύσειν ἐπιπλέον αὐτὼς δυσχεροῦς. εἷς γὰρ τῶν δεδεμένων, οὐκ οἶδ' ὅθεν ῥίνης εὑπορήσας, καὶ σιωπῇ πολλὰς κατὰ μικρὸν τοῖς δεσμοῖς ἐπιβαλών, ἐπιτομώτατα διέκοψε. καὶ ἐπειδὴ ἐγένετο ἐν τῷ ἐσχάτῳ, ἐπιστὰς τῷ τοίχῳ, ἐκλοπὴν ἐποιεῖτο τοῦ λίθου. ἐπεὶ δὲ ἐκεκόπει τὸν ἐκ τοῦ τοίχου

τῶν δεσμωτῶν συλλαβὼν, ἀποκρέμᾳ τι τῶν ἄλυσιν, ἢ ἰδίδυθι ἐξῆς, τῶν κλοιῶν εἰς αὐτὸν διεγμένων. καὶ ἀπολύει ἅπαντας. οἱδὲ, ἀποκτείναντες ὑμᾶς ὀλίγους ὄντας τοὺς φύλακας, ἐκπηδῶσιν ἀθρόοι. ἐκεῖνοι μὲν ὃν τὸ παραυτίκα ἕνεκα ἐδιώκαθ ἕκαστος ἀφαιρέτης. ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί. ὁ Δημήτριος δ', καὶ ὁ Ἀντίφιλος, κατ' χώρας ἔμειναν, καὶ δ' Σύρε λαβάμβοι ἤδη ἀπόντος. ἐπὶ δ' ἡ μέρα ἐγένθ, μαθὼν ὁ τῶν Αἰγυπτίων ἐπιτήδαμμος τὸ συμβεβηκὸς, ἐπ' ἐκείνους μ' ἔπεμψε τοὺς διοξομένους. μεταπειλάβαμος δ' τοὺς ἀμφὶ τ Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν, ἐπαινέσας ὅλα μόνα ὅτι ἀπέδρασαν, ἀλ' ὅτι ἐκεῖνοι μὴ ἠγάπησαν, ὅπως ἀφίεμθοι. ἐδόκει δ' ὁ Δημήτριος, καὶ δεινὰ ἐποιῆ ἀδικεῖαθ σφᾶς ὑ σμικρὰ, εἰ δίξυσι κακοῦργοι ὄντες, ἐλέᾳ, ἢ ἐπαίνῳ δ' μὴ ἀπεδόθην ἀφείαθ. κ' τέλος, ἠνάγκασε τ δικαστὴν ἀκεβῶς τὸ πρᾶγμα ἐξετάσαι. ὁδὲ, ἐπὶ ἴμεθην ἀδίκως ἀπολλύθαι, ἐπαινέσας αὐτὺς, τ Δημήτριον δ' ἐ πάνυ μεμφόμενος, ἀφῆκε, συγγνωσθέντ ἐπὶ τῇ ηλάσῃ, ἵν' μὴ ἐκόντ ἀδίκως δίδοντες, καὶ ἐκόντ δυσκαίμενοι, παρ' αὐτὸ δραχμᾶς μ μυρίας τ Ἀντίφιλον, δὶς τοσαύτας δ τ Δημήτριον. ὁ μ οὖν Ἀντίφιλος, ἔτι ἐ νῦν ὢν Αἰγύπτῳ ἐστὶν. ὁδὲ Δημήτριος, καὶ τὰς αὐτὸ δισμυρίας ἐκείνῳ καταλιπὼν, ὡς χθ' ἀπιὼν εἰς τὴν Ἰνδικὴν, τοὺς Βραχμᾶνας, τοσοῦτον εἰπὼν πρὸς τ Ἀντίφιλον, ὡς συγγνωσὸς ἂν εἰκότως νομίζοιθ, ἤδη ἀπολιπῶν αὐτόν. ἔτι γὰρ αὐτὸς δεῖσθαι τ χρημάτων, ἵν' ἂν αὐτὸς ᾖ, ὑπὲρ ἐστ χρεῶν, ὀλίγοις δυνάμενος, ἔστ ἐκείνῳ ἔτι δεῖν φίλε, quæ catenam insecuit, qua ordine astringebantur, cyphonibus in hanc insertis, solvitque omnes, qui facilè trucidatis custodibus quippe paucis, simul exiliunt. Atqui hi quidem ilico quò quisque poterat, dissipati, postea plerique sunt comprehensi. Porrò Demetrius, & Antiphilus inibi remanserunt. Syro quoque retento, qui jam aufugere parabat. Vt autem diluxisset, Ægypti præses cognito quod acciderat, emisit quidem qui illos insequeren. tur. Accersitum verò Demetrium, ejusque socios à vinculis liberavit, laudatos quòd soli non aufugissent. At his haud sat erat, quòd sic dimitterentur. Sed clamabat Demetrius, sibique non mediocrem injuriam fieri contendebat, si pro maleficis habiti, viderentur per commiserationem, vel ob id laudis, quòd non aufugissent, dimitti. Tandem compulère judicem, ut rem diligenter excuteret: qui cognita illorum innocentia, ipsos laudatos dimisit, & Demetrium miratus super pœna quam præter jus in vincula conjecti tulerant, est consolatus: quinetiam utrumque munere cohonestavit, de suo datis Antiphilo drachmarum decem millibus, duplo autem Demetrio. Atque etiamnum in Ægypto est Antiphilus. Demetrius autem sua quoque viginti millia relinquens amico, concessit in Indiam profectus ad Brachmanas, tantùm hoc loquutus Antiphilo, meritò sibi jàm ignoscendum videri, quòd tum ab eo discederet. Neque enim sibi opus fore pecunia, quandiu esse pergeret, qui erat, videlicet qui posset paucis esse contentus: neque ampliùs illi amico esse opus,

ἀμφοῖν αὐτῷ τῶν πραγμάτων γεγυμνάσθαι. τοιοῦτοι ὦ Τόξαρι, οἱ Ἕλληνες φίλοι. εἰδὲ μὴ προδιεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μέγα φρονοῦντας, καὶ αὐτὸς ἂν σοι τοὺς λόγους διεξῆλθον πολλοὺς, καὶ ἀγαθοὺς ὄντας, οὓς ὁ Δημήτριος εἶπεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὑπὲρ αὐτοῦ μὲν οὐδὲν ἀπολογούμενος, ὑπὲρ τοῦ Ἀντιφίλου δέ, καὶ δακρύων προσῆλθε, καὶ ἱκετεύων, καὶ τὸ πᾶν ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδεχόμενος, ἕως μαστιγωθεὶς ὁ Σύρος, ἀμφοτέρους ἀφῆκεν αὐτούς. ἐγὼ μὲν οὖν τούτους ὀλίγους ἀπὸ πλειόνων, οὓς πρώτους ἡ μνήμη ὑπέβαλε διηγησόμενόν σοι, ἀγαθοὺς, καὶ βεβαίους φίλους. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη καιρὸς ἀπὸ τοῦ λόγου, σοὶ τὴν ῥῆξαν ἀναδιδόναι. σὺ δ' ὅπως μὴ χείρους ἐρεῖς τοὺς Σκύθας, ἀλλὰ πολλῷ τούτων ἀμείνους, αὐτῷ σοι μελήσῃ, εἴ τι δὲ τῆς δεξιᾶς προφθάνοις, ὡς μὴ ἀποτμηθείης αὐτὴν, ἀλλὰ χρὴ ἄνδρα ἀγαθὸν εἶναι, ἐπὶ δὲ γελοίοις μὲν παθοῦς, Ὀρέστου μὲν, καὶ Πυλάδου πάνυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας. ὑπὲρ δὲ Σκυθῶν, φαῦλον ῥήτορα φανούμενον. Το. Ἄγε ὦ Μνήσιππε, ὅπως δὲ παροτρύνεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥσπερ ὑ πάνυ σοι μέλον, εἰ ἀποτμηθείης τὴν γλῶτταν, κρατηθεὶς τοῖς λόγοις. πάλαι ἄρξομαί γε ἤδη, μηδὲν ὤσπερ σὺ κωλυόμενος. ὁ γὰρ σευθικὸν τοῦτο. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὰ ἔργα ὑπερφθέγηται τοὺς λόγους. ὥστόδε κήσεις δ' μηδὲν τοιοῦτο παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ τις ἄστοικον ἔγημεν αἰχρὰν γυναῖκα, ἢ εἴ τις δραχμὴν ἐπίδυκε γαμουμένῃ θυγατρὶ, φίλων ἀνδρὸς, δύο τάλαντα. καὶ μὴ δῖ εἴ τις περίσχοι ἑαυτὸν δεδησόμενον, ἐπὶ στρεβλῷ τι μικρὸν ὕστερον λυθησόμενον. πάνυ γὰρ ὤφελε ταῦτα, καὶ μεγαλοψυχεῖν σὺ

quippe cui res jam commodè sese haberent. Hujusmodi sunt Toxaris amici Græci. Quod ni initio notasses nos, tanquam qui verbis superbiremus, ego multas orationes tibi recitassem, easque egregias, quas in judicio Demetrius habuit, cùm interim propriam causam non ageret: sed pro Antiphilo fleret, & supplicaret: totamque culpam in se reciperet, donec Syrus flagris cæsus, ambos eos liberavit. Hos igitur paucos è plurimis, quos mihi primùm memoria suggessit, præclaros, firmosque amicos tibi narravi. Quod reliquum, jam ab oratione decedens, dicendi partes tibi trado. Porrò tibi ipsi curæ fuerit uti non deteriores, sed his longè præstantiores Scythas referas, siquid de dextra solicitus es, ne ea tibi præcidatur. Verùm oportet strenuum te præstes virum, etenim ridiculus fueris, si cùm Orestem ac Pyladem admodum sophisticè laudaris, pro Scythia dicens, ignavus orator appareas. *Tox.* Rectè quidem Mnesippe, qui me ad dicendum hortaris, ac si non cures, tibi in narrationibus victo lingua præcidatur. Sed jam exordiar, nullis perinde ac tu verborum phaleris utens (neque enim is Scytharum mos) præsertim cùm res ipsæ altiùs loquantur quàm verba. Nihil autem ejusmodi expectaveris à nobis, cujusmodi laudando differuisti, puta siquis sine dote deformem uxorem duxerit: aut siquis amici filiæ nubenti pecuniam dederit, talenta duo: aut per Jovem, siquis in vincula sponte iverit, cùm certò sciret se paulo pòst esse solvendum: Admodum enim levia ista, quibus nihil ineſt, vel magni negocii, vel

αὐτοῖς, ἢ ἀνδρεῖον ἔνι ἰδεῖν. ἐγὼ δέ σοι διηγήσομαι φόνους πολλοὺς, καὶ πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων ἵν' εἰδῇς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερα ἐστὶ πρὸς τὰ Σκυθικὰ ἐξετάζεσθαι. καίτοι οὐδὲ ἀλόγως αὐτὰ πονοῦντα, ἀλλὰ εἰκότως τὰ μικρὰ ταῦτα ἐπαινεῖτε. οὐδὲ γὰρ οὐδ' εἰσὶν ὑμῖν ἀφορμαὶ ὑπερμεγέθεις, πρὸς ἐπίδειξιν φιλίας, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ βιοῦσιν, ὥσπερ οὐδ' ἐν γαλήνῃ μέθοις, εἰ ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ἐστί. χειμῶνος γὰρ δεῖσθαί σε πρὸς τὴν διάγνωσιν. παρ' ἡμῖν δ', σωφρόνως οἱ πόλεμοι. καὶ ἢ ἐπιπλέουσιν ἄλλοις, ἢ ὑποχωροῦμεν ἐπιόντας, ἢ συμπεσόντες, ὑπὲρ νομῆς, ἢ λείας, μαχόμεθα. ἔνθα μάλιστα δεῖ φίλων ἀγαθῶν. καὶ ἀφ' τούτου, ὡς βεβαιότατα σωζόμεθα τὰς φιλίας, μόνον τοῦτο ὄχλον ἄμαχον, καὶ δυσπολέμητον εἶναι νομίζοντες. ὕστερον δέ σοι εἰπεῖν βούλομαι, ὃν τρόπον ποιούμεθα τὰς φίλους, οὐκ ἐκ τῶν πότων, ὥσπερ ὑμεῖς, οὐδὲ σωφρόνως, ἡγεῖσθαι ὦ, ἀλλ' ἐπειδάν τινα ἴδωμεν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ μεγάλα ἐργασάμενον δυνάμενον, ἐπὶ τοῦτον ἅπαντες σπεύδομεν. καὶ ὥσπερ ὑμεῖς ἐν ταῖς γάμοις, τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τῷ φίλων ποιεῖν αἱρούμεθα, ἐπιπολὺ μνησάμενοι, καὶ πάντα ὁμοῦ περάσαντες, ὡς μὴ ἀφημεληκότες ὦμεν τῶν φιλίας, μὴ ὄλιγον δέησθαι τοῦ ἡμᾶς εἶναι. κἀπειδὰν ἐσκεμμένοις τοῖς ἤδη φίλοις ᾖ, συνθήκας τὸ ἀπὸ τούτου, καὶ ὅρκος ὁ μίγνυσι, ἢ μὴν ἐ βιώσεσθαι μετ' ἀλλήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, ἢν δέῃ ὑπὲρ ἑτέρου τοῦ ἑτέρου. καὶ οὕτω ποιοῦμεν. ἐφ' οἷς γὰρ συμβάντες ἅπαξ τὼ δακτύλω, ἐκσπασάμενοι

vel fortitudinis. Verùm ego tibi referam multas cædes, bellaque & mortes amicorum causa susceptas, ut intelligas vestra ista lusum esse, si cum Scythicis conferantur. Neque tamen istud fine causa facitis, sed meritò parva ista laudatis: propterea quòd non sunt vobis graves admodum declarandæ amicitiæ occasiones, quippe in alta pace viventibus: quemadmodum nec in tranquillitate queas scire, bonus sit gubernator nec-ne. Vt enim hoc dignoscas tibi opus fuerit tempestate. At apud nos bella perpetua, & aut invadimus alios, aut cedimus invadentibus, aut concurrentes, pro præda & pascuis pugnamus. Hic potissimùm opus est bonis amicis, eoque quàm firmissimè constituimus amicitias, sola hæc arma invicta, & inexpugnabilia esse judicantes. Priùs autem volo tibi commemorare quo pacto amicos faciamus, non ex poculis quemadmodum vos, neque siquis æqualis sit, aut vicinus: verùm ubi strenuum quempiam virum conspexerimus, quique res magnas præstare possit, in hunc omnes studio incumbimus. Quodque vos in conjugiis, id nos in ambiendis amicis facere non gravamur, diu quasi procos agentes, nihilque non facientes, ne amicitia frustremur, ne-ve rejecti videamur. At ubi jam delectus quispiam in amicitiam venerit, exinde fœdus initur, magnoque juramento se obstringunt, se unà victuros, alterumque pro altero, si sit opus, mortem oppeturum. Atque ita facimus. Ex quo semel [1] incisis digitis sanguinem in calicem destillavérimus:

1 *Incisis digitis*] Scytharum amicitiæ ut concilientur, morem tradit, cui conforme est jusjurandum Catilinæ de quo Sallust. & Flor. *Cogn.*

μεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἀκραιβάψαντες, ἅμα ἀμφότερα ἐπιφέρομενοι, πίνομεν, οὐκ ἔστιν ὅ, τι τὸ μετ' ταῦτ' ἡμᾶς διαλύσειεν ἄν. καὶ ἐφ' ἑπτὰ δὲ τὸ μέγιστον ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνθήκας εἰσίεναι, ὡς ὅστις ἂν πολύφιλος ᾖ, ὁμοίως ἡμῖν δοκεῖ πᾶσι κοινὰς ποιεῖσθαι, καὶ μοιχοῦμέν γε ἀλλήλων γυναῖκας. καὶ οἰόμεθα σοφὸν ὁμοίως ἰσχυρὸν τὸν φιλίαν αὐτὸν εἶναι, ὃς πολλὰς οὐσίας διαιρεθείσας. ἀρξόμεθα δ' ἀπὸ τοῦ Δανδάμιδος ποιοῦμεν. ὁ γὰρ Δάνδαμις, ἐν τῇ πρὸς Σαυρομάτας συμπλοκῇ, ἁπαχθέντος αἰχμαλώτου Ἀμιζώκου φίλου αὐτοῦ, μᾶλλον δ' ὡς ἕτερον ὁμαιμόν σοι τὸν ἡμέτερον ὄρκον, ἐπεὶ ἓ τοῦτο ὀμνύναι ἐθέλεις, ἃ μὲν γὰρ τὰ ἄνεμον, καὶ τὰ ἀκινάκην, οὐδὲν πρὸς σὲ ὦ Μνησίππε, ψεῦδος ἐρῶ περὶ τοῦ φίλου τοῦ Σκυθικῶν. Μνη. ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ σε ὀμνύοντος ἐδεόμην. σὺ δ' ὅμως ἃ ποιεῖν, οὐδένα θεῶν ἐπομόσαι. Το. τί σοι λέγεις; ἢ σοὶ δοκοῦσιν, ὁ ἄνεμος, καὶ ὁ ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; ἴστως ἄρα ἠγνόησας, ὅτι ἀνθρώποις μεῖζον οὐδὲν ἐστὶ ζωῆς τε, καὶ θανάτου; ὁπόταν οὖν τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην ὀμνύωμεν, πῶς ὀμνύομεν. ὡς τὸν μὲν ἄνεμον, ζωῆς αἴτιον ὄντα. τὸν ἀκινάκην δ', ὅτι ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Μνη. καὶ μὰ δι' ἀλλ' ἢ τοῦτο, καὶ ἄλλως ἂν ἔχοιτο πολλὰ Acinacem verò, ut qui sit mortis author. *Mne.* Atqui si ista est causa: profectò multos alios quoque estis habituri tales Deos,

rimus: summisque intinctis gladiis, ambo pariter admoventes biberimus, non est quicquam quod deinde queat nos dirimere. Licet autem tres ad summum ad hujusmodi fœdera admittere. [1] Nam qui multis sit amicus, eodem loco apud nos habetur, quo communes istæ, atque adulteræ uxores, ejusque amicitiam, cùm multas in partes dissecta sit, non æquè firmam esse arbitramur. Exordiar autem ab his quæ nuper Dandamis fecit. Dandamis enim hic in conflictu cum Sauromatis, cùm abductus esset captivus amicus ejus Amizocas. Quin potiùs antè tibi jurabo nostrum jusjurandum, siquidem istud initio tibi sum pollicitus. Non enim [2] per Ventum & Acinacem, quicquam mentiturus sum de Scythicis amicis. *Mne.* Mihi equidem non admodum opus erat tuo juramento: rectè tamen feciſti, quòd nullum Deorum juraris. *Tox.* Quid tu dicis? Annon tibi videntur esse Dii, Ventus & Acinacis? Ita-ne ignoras nihil hominibus vita & morte esse majus? Per hæc utique juramus, quoties per Ventum & Acinacem juramus: videlicet per Ventum, tanquam qui sit vitæ causa per

1 *Nam qui multis*] Πολυφιλία apud Scythas non aliter infamis fuit, quàm apud alias gentes unius mulieris cum pluribus viris consuetudo. Sed diversa sentit Cic. lib. de Amicit. & Plut. περὶ πολυφιλίας. Cogn.

2 *Per ventum & Acinacem*] Iusjurandum Scytharum νὴ τὸν Ἀκινάκην καὶ νὴ τὸν Ἄνεμον. tametsi Acinaces vocabulum sit Persicum ensem significans ut tradit Herod. in Polymnia. Græci tamen etiam pro gladio Scythico usurpare solent, quem sicut Deum quendam gens illa observaret & coleret. Clem. Alex. Σκυθῶν δὲ οἱ Σκαυρομαται ὡς φησιν Ἡράκλειτος ἐν τῷ περὶ μυρίων, Ἀκινάκην σέβουσι. Ammia. lib. 13. Lucianus in Tragœdo. *Idem.*

1 *In*

λὰς θεὸς, οἷος ὁ Ἀκινάκης ἐστὶ. τὸ δόρυ, καὶ τὸν λόγχην, καὶ κόντον, καὶ βρόχον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ποικίλος γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς ὁ θανάτου, καὶ ἀπείρους τὰς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχεται αἰτίας ὁδούς. Το. ὁρᾷς, τοῦτο ὡς ἐριστικὸν ποιεῖς, καὶ διαπληκτικὸν, ὑποκρύων μοι τὸν λόγον. ἐγὼ δὲ, ἡσυχίαν ἦγον, σοῦ λέγοντος. Μνη. ἀλλ' οὐκ ἀῶδις γε ὦ Τόξαρι, ποιήσω τοῦτο. πάνυ γὰρ ὀρθῶς ἐκέπυθεσο. ὥστε θαῤῥῶν, τὸ λοιπὸν τοῦτο λέγε, ὡς μὴ δὴ παρὼν ἐμοῦ τοῖς λόγοις, δόξω συκοφαντεῖν σοι. Το. τοιγαροῦν ἐμοὶ μὲν ἦν ἡμέρα τῆς φιλίας Δανδαμίδι, καὶ Ἀμιζόκῃ, ἀφ' ἧς τὸ ἀλλήλοις αἷμα συνεπιπόκεισαν. ἦκον δὲ ἡμῖν ἐπὶ τὸν χείμαρρον Σαυρομάτην, μυρίοις μὲν ἱππεῦσιν. οἱ πλείους δὲ, τρισὶ τοσούτοις ἐπληθυνθήναι ἐλέγοντο. οἷοι δὲ ὠφειλημένοις τῷ ἔφοδον αὐτῶν, ἐπιπεσόντες, ἅπαντας μὲν τρέπουσι, πολλοὺς δὲ τῶν μαχίμων κτείνουσι. τοὺς δὲ, ἐς ζῶντας, ἀπάγουσι, πλὴν εἴ τις ἔφθη ἀμηχάνῳ θανάτῳ εἰς τὸ πέραν ἢ πρῶμνᾶ, ἵνα ἡμῖν τὸ ἥμισυ ἢ τραπέζης, καὶ μέρος τῶν ἁμαξῶν λῇ. ὅτε γὰρ ἐκυλιόμεθα τότε, οὐκ οἶδα ὅ, τι δέξαι τοῖς ἀρχιπλάνοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας ἢ Ταναΐδος. διὸς δὴ ἡ τῶν λείων ἀφειλκύσατο, καὶ τὰ αἰχμάλωτα συνεκόμισε, καὶ τοὺς σκηνὰς διήρπαζον, καὶ τὰς ἁμάξας κονπλαμβάνοσθ, αὐτάνδρους τὰς πλείστας ἁλισκομένας, καὶ ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὑβρίζοντες τὰς παλλακίδας, καὶ τὰς γυναῖκας. ἡμεῖς δὲ, ἡνιώμεθα τῷ πράγματι. ὁδὶ Ἀμιζώκης ἀγόμενος, ἐκαλάκῃ δὲ, ἐδόα τὸ φίλον ὀνόματι, κακῶς διδυμῶν. καὶ ὑπεμίμνησκε τὸ κύλικος, καὶ δὲ αἵματος. ὧν ἀκούσας

Deos, qualis eſt Acinacis, puta jaculum, lanceam, cicutam, laqueum, & ſimilia. Nam hic interitus varius eſt Deus, & vias aperit innumerabiles, quibus ad illum ſit aditus. *Tox.* Vides quàm contentiosè & litigiosè iſtud facis, dum me interpellas, meamque orationem interturbas: at ego te loquente tacui. *Mne.* At iſtud, Toxari, denuo non faciam, nam rectè objurgàſti. Quare quod ſupereſt, dicito confidenter, ac ſi te loquente abſim, adeò tibi ſilebo. *Tox.* Quartus igitur agebatur dies Dandamidi & Amizocæ, ex quo amicitiam inierant cùm ſanguinem mutuum bibiſſent. Venerant interea in regionem noſtram Sauromatæ, cum equitum decem millibus: peditum verò triplum advenisſe ferebatur. Ii cùm in nos ex improviſo irruiſſent, omnes quidem in fugam convertunt, pleroſque autem pugnantes occidunt: nonnullos quoque vivos abducunt, niſi ſiquis in fluminis ripam ulteriorem tranarat, ubi nobis dimidium copiarum, & pars curruum erat. Sic enim id temporis caſtra fueramus metati, haud ſcio quo conſilio Archiplanorum ducum noſtrorum, ad utramque Tanaidis ripam. Protinus itaque & prædas abigebant, & captiva abducebant, & tentoria diripiebant, & curribus potiebantur, captis ſimul cum viris, noſtroſque ob oculos pellices, uxoreſque noſtras conſtuprabant. Quam rem ægrè ferebamus. Sed cùm captus Amizocas duceretur, miſerè vinctus amicum nominatim incommonefecit. Quibus auditis

clamavit, & ſanguinis caliciſque

Dan-

ὁ Δάνδαμις, οὐδὲν ἔτι μελλήσας, ἅπασιν ὁρῶσιν, ἀφανήσατο εἰς τοὺς πολεμίους. καὶ οἱ μὲν Σαυρομάται, διηρμένοις τοῖς ἄκοντας, ὡρμησαν ἐπ' αὐτὸν, ὡς καθακεντήσοντες. οὐδὲ, εἶδόν τ' Ζίριν. τοῦτο γὰρ ἦν τις εἴπη, σὺκέτι φονεύσουσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δέξονται, ὡς ἐπὶ λύτροις ἥκοντα. καὶ δὴ ἀναχθεὶς πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀπῄτει τὸν φίλον. ὁ δὲ, λύτρα ᾔτει, μὴ γὰρ ἀφήσειν, εἰ μὴ μεγάλα ὑπὲρ αὐτοῦ λάβοι. ὁ Δάνδαμις γὰρ, ἃ μὲν εἶχον φησιν, ἅπαντα διήρπασται ὑφ' ὑμῶν. εἰ δέ τι δυνάμεθα χωρὶς ἀπολέσαι, ἕτοιμοι ὑποσχήσειν ὑμῖν. καὶ ἀφέστατε ὅ, τι ἂν θέλῃς. εἰ βάλοι γὰρ, ἐμὲ αὐτὸν τοῦτον λαβὼν, καταχρήσαι πρὸς ὅ, τι σοι φίλον. ὁ γὰρ Σαυρομάτης, οὐδὲν ἔφη δεῖ ὅλως καταχαλᾶν σε, καὶ ταῦτα, Ζίριν ἥκοντα. σὺ γὰρ, ἂν ἔχεις μέρος καλῶς, ἄγε τὸν φίλον. ἄριστα ὁ Δάνδαμις ὅ, τι ἐν βάλεσθαι λαβεῖν. οὐδὲ, τὰς ὀφθαλμὰς ᾔτησεν. ὁ δὲ, αὐτίκα παρέχειν ἐκέλευεν αὐτάς. καὶ ἐπειδὴ ἐξεκέκηρτο, καὶ ἤδη τὰ λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται, ἀναλαβὼν τὸν Ἀμιζόκην, ἐπανῆλθε, ἐπρεσβεύοντο αὐτῷ, καὶ ἅμα ἀφανῆ ἄρδυοι, ἀπεσώθησαν πρὸς ἡμᾶς. τοῦτο γὰρ ὁμόσαντες, παρεμυθήσαντο ἅπασιν Σκύθαις, καὶ σὺκέτι ἠπίστουν ἀνομίζειν, ὁρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν, σὺκ ἀπῄγαγον οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὅτι ἦν παρ' ἡμῖν ἡ ἀγαθὴ γνώμη, καὶ ἡ πρὸς τοὺς φίλους πίστις. καὶ τοὺς Σαυρομάτας δὲ, τὸ αὐτὸ ἀμυστίους ἐφόβησε, λογιζομένους πρὸς οἵους ἄνδρας σὺκ ἔμελλον μαχεῖσθαι, εἰ μὲ σὺ τῷ ἀπροσδοκήτῳ τότε ὑπέρεσχον. ὥστε νυκτὸς ἐπιγιγνομένης, καταλιπόντες τὰ πλεῖστα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἁμάξας, ἐμπεσόντες

Dandamis, nihil cunctatus, ſpectantibus omnibus tranavit ad hoſtes. Tum Sauromatæ denſatis telis irruerunt in ipſum, jam confixuri niſi ſuccla maſſet Zirim. Quod ubi quis dixerit, eum non occidunt: ſed tanquam cum redemptionis pretio venientem accipiunt. Mox ad illorum ducem adductus, repoſcebat amicum: Ille verò redemptionis pretium poſtulabat: quod niſi magnum accepiſſet, dimiſſurum ſeſe negabat. Tum Dandamis: quæ poſſidebam, inquit, ea omnia direpta ſunt à vobis. Si quid autem nudus poſſim facere, id ſum paratus polliceri vobis: ac quicquid voles imperato. Et ſi ita vis, ejus in locum accipe me, & ad quidvis abutere. Ad hæc Sauromata, nihil, inquit, omnino eſt opus retinere te: idque quum temet dedideris. Quin tu parte eorum quæ poſſides tradita, amicum abducito. Rogat ilico Dandamis quidnam vellet accipere. Ille oculos poſtulat, atque hic protinus exhibuit eruendos. Quibus erutis, & perſoluto Sauromatis pretio, recepto Amizoca reverſus eſt, innitens illi: unaque tranantes, ad nos redierunt incolumes. Hoc factum Scythis omnibus fuit ſolatio: neque jam victos eſſe rebantur ſeſe, cum viderent, quod apud nos bonorum eſſet maximum, ab hoſtibus non eſſe abductum, verùm ſupereſſe egregiam mentem, & in amicos fidem. Atque id ipſum Sauromatas non mediocriter terruit, reputantes cum quibus viris eſſent pugnaturi, ſi ſe præparaſſent: etſi tum ex improviſo ſuperaſſent. Proinde ſub noctem relicta pecoris parte maxima, cur-

σποτες, ὥχοντο φεύγοντες. ὁ μὲν τοι Ἀμιζώκης, οὐκέτι ἀνέχειν βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμιδι. ἀλλὰ τυφλώσας ἑ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀμφοτέροι κάθηνται ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων τῶν Σκυθῶν δημοσίᾳ μὴ πάσης τιμῆς τυγχάνοντες. τί τοιοῦτον ὦ Μνήσιππε, ὑμεῖς ἔχοιτε ἂν εἰπεῖν, εἴ ἑ ἄλλως σοι δέκα δοίη τις ἐπὶ τοῖς πέντε καταριθμήσασθαι, ἀναμένετε εἰ βελτίω, ὡς ἑ πολλὰ ἐπιψεύδεσθαι αὐτοῖς. καίτοι ἐγὼ μέν σοι γυμνὸν τὸ ἔργον διηγησάμην. εἰ ἢ σύ τινα τοιαῦτα ἔλεγες, οὐ οἶδα ὁπόσα ἂν κομψὰ ἐγκατέμιξας τῷ λόγῳ, οἷα ἐκείνῳ ὁ Δανδάμις. καὶ ὡς ἐτυφλώθη, καὶ ἃ εἶπε. καὶ ὡς ἐπαινῶν, καὶ ὡς ὑπεδέξατο αὐτὸν ἐπόρθησαν οἱ Σκύθαι, καὶ ἄλλα, ὁποῖα ὑμεῖς μηχανᾶσθε εἰώθατε ἐκ τῆς ἀκροάσεως. ἄκουε γὰρ ἑ ἄλλου ἐσοτίμου, Βελίτταν, Ἀμιζώκης τέκνου ἀνίψιον. ὃς ἐπεὶ καταδύντα ἐκ ἑ ἵππου ὑπὸ λέοντος εἶδε Βάσθην τὸν φίλον, ἅμα ἢ ἔτυχον θηρῶντες, καὶ ἤδη ὁ λέων περιπλακεὶς αὐτῷ, ἐνέπεφυκεν τῷ λαιμῷ, καὶ τοῖς ὄνυξιν ἐπαίροντα, καθαπτόμενος ἑ αὐτὸς, ἐπιπίπτει καὶ πιτνᾷ τῷ θείῳ, καὶ περίεισα ἐκ ἑαυτὸν παροξυνέων, καὶ μείζων, καὶ ἀλλ' ἢ ὀδοῦσι μεζόνως διείρων τὰς θηκτύλους. καὶ τὸν Βάσθην, ὡς οἷόν τε ἦν, ὑπεξελεῖν πειρώμενον ἢ δήγμασιν. ἄχρις δὴ ὁ λέων ἀφεὶς ἐκεῖνον ἠμιθνῆτα ἤδη, ἐπὶ τὸν Βελίτταν ἀπεστράφη. καὶ συμπλακεὶς, ἀπέκτεινε κἀκεῖνον. ὁ ἢ, λιπὸν ἐκεῖνα, τὸ γὰρ τοσοῦτον ἔφθη παίξας τῷ ἀκινάκῃ τὸν λέοντα εἰς τὸ στέρνον, ὥστε ἅμα πάντες ἀπέθανον, καὶ ἡμεῖς ἐθάψαμεν αὐτοὺς, δύο τάφους ἀναχώσαντες πλησίον, ἕνα μὲν τῷ φίλῳ, ἕνα ἢ καὶ ἀνδρὶ ἢ λέοντι. τρίτῳ δέ σοι διηγήσομαι ὧν

curribusque incensis fugerunt. Porrò Amizocas non tulit diutius, ut videret ipse, cæco Dandamide amico: sed semet ipse excæcavit: atque ita sedent ambo, omnique honore à populo Scytharum publicitus aluntur. Quid tale vos Mnesippe referre posſetis? etsi quis tibi concedat ut his quinque decem alios addas, etiam citra jusjurandum, si ita vis, ut & multa liceat affingere. Atego tibi rem nudam exposui. Tu verò siquem hujusmodi proposuisses, non sum nescius quàm multa ornamenta tuæ orationi inservisses: quemadmodum supplicasset Dandamis, quomodo fuisset excæcatus, quæque dixisset, & quomodo rediisset, ipsumque Scythæ bene ominantes excepissent: atque id genus alia, cujusmodi vos ad parandam attentionem excogitare soletis. Audi igitur & alium huic parem Belittam, hujus Amizocæ consobrinum. Is ut detractum ex equo à leone Basthen amicum conspexisset, cùm simul venarentur, jamque leo circumplexus illum, jugulo admotus esset, atque unguibus laniaret, desiliens & ipse, involavit in tergum beluæ, reflexitque in sese provocans, & avertens, atque inter dentes digitos inferens, conatus quoad licuit, Pasthen è rictu leonis eximere: donec leo omisso illo jam semimortuo, ad Belittam sese convertit, atque ipsum quoque circumplexus occidit. At ille moriens (nam tantò antevertit) acinacem in leonis pectus defixit. Itaque pariter exanimati sunt omnes. Nos autem sepelivimus eos, duobus aggestis tumulis inter se vicinis, altero amicorum, altero è regione, leonis. Tertiò jam

Mne-

Μνήσιππε, τῷ Μακίντῳ φιλίαν, καὶ Λογχάτῃ, καὶ Ἀρσακόμᾳ. ὁ γὰρ Ἀρσακόμας οὗτος, ἠράσθη Μαζάιας τῆς Λευκανόρους, ἣ βασιλεύσοντος ἐν Βοσπόρῳ, ὀπότε ἐπρέσβευον ὑπὲρ φόρων, οἱ ἀεὶ Βοσπορανοὶ φέροντες ἡμῖν, τότε ἤδη τελέτου μέλλοντα ὑπερήμεροι ἐγεγόνεσαν. ἐν τῷ δείπνῳ γὰρ ἰδὼν τὴν Μαζάιαν, μειράκιον, καὶ κομιδὴ παρθένον, ἥβης, καὶ κάλλους ἔχουσαν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τῶν φόρων, διεπράξατο ἤδη, καὶ ἐκεκμήκει αὐτοῦ ὁ βασιλεύς, καὶ εἰσία, ἤδη αὐτὸν λανθάνων. ἔθος δέ ἐστιν ἐν Βοσπόρῳ, τοὺς μνηστῆρας ἐπὶ τῷ δείπνῳ αἰτεῖν τὰς κόρας, καὶ λέγειν οἵτινες ὄντες, ἀξιοῦσι κηδεσθῆναι ἐπὶ τοῖς γάμοις. καὶ δὴ καὶ τότε ἔτυχον ἐν τῷ δείπνῳ πολλοὶ μνηστῆρες παρόντες, βασιλεῖς, καὶ βασιλέων παῖδες. καὶ Τιγραπάτης ἦν ὁ Λαζῶν δυνάστης, καὶ Ἀδόρμαχος, ὁ Μαχλυΐνης ἄρχων, καὶ ἄλλοι πολλοί. δεῖ δὴ τὸν μνηστῆρα ἑκάστου ἀποσημήνασθαι ἑαυτὸν, διότι μνηστεύσοιμεν ἥκει, δειπνεῖν σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ κατακείμενον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπειδὰν δὲ παύσωνται δειπνοῦντες, αἰτήσασθαι φιάλην, ἐπισπεῖσαι καὶ τὰ πρὸς τῆς, καὶ μνηστεύσαι τῷ παιδὶ, πολλὰ ἐπαινέσαντα ἑαυτὸν, ὅσης ἢ γῆς, ἢ πλούτου, ἢ δυνάμεως ἔχοι. πολλῶν δὲ καὶ τόνδε τὸν νόμον ἀποσώντων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλείας, καὶ πλούτους καταμεθυσαμένων, τελευταῖος ὁ Ἀρσακόμας αἰτήσας τὴν φιάλην, σὺκ ἔσπεισεν. οὐ γὰρ ἔθος ἡμῖν ἐστι χεῖν τὸν οἶνον, ἀλλὰ ὕδωρ εἶναι δοκεῖ τοῦτο εἰς τὸ θεῖον. πιὼν δὲ ἀμυστὶ, δὸς μοι ὦ βασιλεῦ ἔφη τὴν θυγατέρα σου Μαζάιαν, γυναῖκα

Mnesippe, tibi referam, Macentæ, Lonchatæ, & Arsacomæ amicitiam. Hic enim Arsacomas deperibat Mazæam Leucanoris filiam, qui regnabat in Bosporo: tum quum legatione fungeretur super tributo, quod Bosporani semper nobis pendere soliti, id temporis tertium jam mensem ultra diem legitimum distulerant. Cùm igitur in convivio vidisset Mazæam proceram ac formosam virginem, amore captus est, eoque discruciatus. Iam itaque quæ de tributis agebantur, erant transacta: responderatque illi Rex, & mox dimittendum convivio excipiebat. Est autem mos in Bosporo uti proci in convivio petant puellas, narrantes quinam sint, quibusque rebus freti, decreverint eas in matrimonium accipere. At tum fortè multi aderant in convivio proci, reges, regumque filii. In his erat & Tigrapates Lazorum princeps, & Adyrmachus Machlynæ dux, aliique cum his permulti. Oportet autem unumquemque procum, posteaquam exposuit quis sit, & qua fiducia, ad ambiendas nuptias venerit, convivari cum reliquis, tacitumque accumbere. Deinde peracto convivio, postulata phiala, vinum in mensam effundere, atque interea sponsam ambire, multum interea collaudantem sese quo genere, quibus opibus, qua sit potentia. Cùm multi juxta legem istam libassent, & postulassent, regna & opes commemorando: tandem Arsacomas postulata phiala, non libavit (neque enim mos apud nos vinum effundere. quin magis contumeliosum hoc judicatur in Deum) sed tractim bibens, Colloca mihi rex, inquit, filiam tuam Mazæam, qui

multò

ἔχειν, πολὺ ἐπιδιοτέρους τούτους ὄντας, ὁπόσα γε ἐπὶ τῷ πλούτῳ, καὶ τοῖς κτήμασι. ὁ δὲ Λεύκανορος θαυμάσιος, ἀπίστως γὰρ πένητα τὸν Ἀρσακόμαν καὶ Σκυθῶν τὸν πολλῶν, καὶ ἐρεμβίων, πόσα δὴ βοσκήματα, ἢ πόσας ἀμάξας ἔχεις ὦ Ἀρσακόμα, ταῦτα γὰρ ὑμεῖς πλουτεῖτε. ἀλλ' οὐκ ἀμάξας ἔφη ἔχω, οὐδὲ ἁμάξας, ἀλλ' οἱ δύο φίλοι καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, οἷοι οὐκ ἄλλοι Σκυθῶν. τοῦτο μὲν δὴ ἐγελάσθη ἐπὶ τούτοις, καὶ παρώφθη, καὶ μεθύων ἔδοξεν. ἐωθὲν δὲ ἀποκλείσας τὸν ἄλλον Ἀδύρμαχον, ἔμελλεν ἀπάξειν τὴν νύμφην ἐς τὴν Μαιῶτιν, πρὸς τοὺς Μάχλυας. ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἔπανελθὼν οἴκαδε, μηνύει τοῖς φίλοις, ὡς ἀπημφιεσμένος ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ γελασθεὶς ἐν τῷ συμποσίῳ, πίσης εἶναι δίκας. καίτοι ἔφη ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὸν πλοῦτον, ὁπόσος ἐστὶ μοι, ὑμᾶς ὦ Λογχάτα, καὶ Μακέντα, καὶ τὴν ὑμετέραν πολὺ ἀμείνω, καὶ βεβαιοτέραν τὴν Βοσπορηνῶν διαμένειν. ἀλλ' ἐμοὶ τοῦτο διεξιόντος, ἡμᾶς μὲν ἐχλεύαζε, καὶ καταφρονεῖ. Ἀδύρμαχος δὲ τῇ μαχλυΐ, παρέδειξεν ἀπιέναι τὴν νύμφην, ὅτι χρυσοῦς τε φιάλας ἐλάχιστα ἔχειν δέκα, καὶ ἁμάξας τετρακλίνους ὀγδοήκοντα, καὶ σκεύασια, καὶ βόας πολλὰς. ὅπως ἂρα σεσεπίμηται ἀνδρῶν ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ σκεπάσματα πεζέιρατα, καὶ ἁμάξας βαρείας. ἐγὼ δὲ ὦ φίλοι, δι' ἀμφότερα ἀνιῶμαι. καὶ γὰρ ἐρῶ τῆς Μαζαίας, καὶ ἡ ὕβρις σὺν τοσούτοις ἀνθρώποις μ' ἐτερείνως με κατέκλιθ. οἶμαι δὲ κἀμὲ ὑμᾶς ἐπίσης ἠδικῆσθαι. τὸ γὰρ τέλεον μετ' ἐμοῦ ἐκφέρω ἡμῶν τὰ ἀλλοίας, εἴγε ὅτω βιῶμεν, ὡς ἀφ' ἑνὸς σωιελαύνομεν, εἷς ἄνθρωπος ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ ἀνιώμενοι, καὶ

multò sum potior illis, quantum ad opes & possessiones attinet. Leucanore verò admirante (sciebat enim Rex pauperem Arsacomam, ac de plebe Scytharum esse) percontanteque quantùm pecorum, aut quantum habes plaustrorum, Arsacoma, nam iis rebus vos divites estis. Imo, nec plaustra, inquit, possideo, nec armenta: verùm sunt mihi duo amici: honesti, probique, quales alii Scytharum nemini. quibus dictis derisus est, contemptus, visusque temulentus. Mane verò reliquis prælatus est Adyrmachus: jamque sponsam abducturus erat in Mœotidem ad Machlyenses. At Arsacomas domum reversus: amicis indicat quemadmodum rejectus esset à rege, derisusque in convivio, cùm pauper esse putaretur. Atqui dixeram, inquit, illi quantas haberem opes, nempe vos ô Lonchata, atque Macenta, vestramque benevolentiam longè præstare, multoque firmiorem esse Bosporanis opibus. Verùm hæc dicentem me subsannavit, contempsitque, & Adyrmacho Maclyensi sponsam abducendam tradidit, quòd aureas phialas se diceret habere decem, præterea currus quaternis sedilibus octoginta: ad hæc ovium boumque multam copiam. Sic videlicet antepositi fortibus viris poculorum multitudinem, operosa pocula, gravesque currus. Proinde ô amici, duplici nomine discrucior. Etenim Mazæam amo, & injuria mihi tot inter homines illata, non mediocriter me angit. Arbitror autem vos quoque ex æquo injuria esse affectos, si modò ita vivimus, ut cœpimus cùm conjungeremur: nimirum ut unus homo simus, iisdem dolentes, iisdem-

τὰ αὐτὰ χαίροντες, ἐμόγουν, ἐπεὶπερ ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ ἐξ ἅπαντος ἡμῶν ὑβρίσθαι, ὁπότε σὺ τοιαῦτα ἔπαθες. πῶς οὖν ὁ Μαχάντης ἔφη χρησόμεθα τοῖς παροῦσι; διελώμεθα ἔφη ὁ Λογχάτης τὸ ἔργον. καὶ ἐγὼ μὲν ὑπισχνοῦμαι Ἀρσακόμα τὴν κεφαλὴν κομιεῖν τῆς Λευκανόρος. εἰ δὲ χρὴ τὴν νύμφην ἁρπάζειν αὐτός. οὕτω γινέσθω ἔφη. σὺ δὲ ὦ Ἀρσακόμα, οὐ τοσοῦτον, εἰκὸς γὰρ ἑτοιμίας, καὶ πολέμου τὸ μὴ τοῦτο δεῖσθαι ἡμᾶς, αὐτὸς παρεμβάλου, σαυτὸν κόσμει, καὶ διδάσκαζε ὅπλα, καὶ ἵππους ἐξ ἅπαντος ἄλλου διώκειν ὡς πλείστη. ῥᾴστη σοὶ ἂν πολλὰς παρασκευάζοις αὐτός τε ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἡμῶν σὺν ὀλίγων ὄντων οἰκείων. μάλιστα δὲ εἰ καθέζοιο ἐπὶ τῆς βύρσης τοῦ βοός. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ὁ μὲν, ἐχώρει, ὡς εἶχεν ὀρθὸς ἐπὶ τοῦ Βοαπόρου ὁ Λογχάτης. ὁ Μαχάντης δὲ, ἐπὶ τοὺς Μάχλυας. ἵππότης ἐκάστερος. ὁ δὲ Ἀρσακόμας, οἵοις μόνον, τοῖς τε ἡλικιώταις διελέχθη, καὶ ὥπλιζε δύναμιν ὡς ἐκ οἰκείων. πάλιν δὲ, καὶ ἐπὶ τῆς βύρσης ἐκαθέζετο. τὸ δὲ ἔθος ἡμῖν τὸ περὶ τὴν βύρσαν, ὅτι ἐγὼ. ἐπειδὰν ἀδικηθείς τις ὑπὸ ἑτέρου, ἀμύνασθαι βουλόμενος, ἰὼν καθ' ἑαυτὸν οὐκ ἀξιόμαχος ὢν, βοᾷ ἱερώσους, τὰ μὲν κρέα κατακόψας, ἥψησεν. αὐτὸς δὲ, ἐκπετάσας χαμαὶ τὴν βύρσαν, καθῆται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τὸπίσω ὠθήσας τὼ χεῖρε, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἀγκώνων δεδεμένοι. καὶ τοῦτο ἔστιν ἡμῖν ἡ μεγίστη ἱκετηρία. ὠθισμένων δὲ τῶν κρεῶν ἐπὶ βοὸς,

demque gaudentes. Imò, inquit Lonchates, unuſquilibet è nobis injuria afficiebatur tum quum in te iſta fierent. Quomodo igitur, inquit Macentes, hac in re nos geremus? Per partes, inquit, Lonchates negocium ſuſcipiamus. Atque ego quidem Arſacomæ promitto me caput Leucanoris allaturum. Tu verò ſponſam ipſi adducas oportet. Ita fiat, inquit. At tu, Arſacoma interim, Nam his peractis veriſimile eſt exercitu ac bello fore opus, hìc mane quò contrahas, & appares arma, equos aliarumque rerum vim quam maximam. Facillimè autem plurimos adjunxeris: partim quòd ipſe ſtrenuus, partim quòd nobis non pauci ſint familiares: maximè verò ſi deſederis [1] in tergore bovis. His decretis, Lonchates quidem quantum potuit, rectà in Boſporum contendit: Macentes verò ad Machlyenſes, in equo uterque. At Arſacomas domi manens, & cum æqualibus contullt, & ex familiaribus vim hominum armavit: demum & in tergore bovis deſedit. Conſuetudo autem deſedendi in tergore bubulo apud nos eſt iſtiuſmodi. Vbi quis ab alio læſus eſt, cupitque ulciſci, neque par eſſe pugnæ videtur: tum bove immolato, carnes fruſtulatim conciſas, igni torret. Deinde ipſe porrecto humi corio, ſedet in eo, in tergum reductis manibus, more eorum qui à cubitis vincti ſunt. Et hoc quidem apud nos maximum eſt ſupplicandi genus. Appoſitis vero bovis carnibus, ad-

1 *In tergore bovis*] Id eſt, ſupplex implorat auxilia: natum adagium à conſuetudine ſedendi in tergore bubulo: Scythæ enim diſſecto in minimas partes bove, fœdus jungebant. Morem hunc etiam Homolotis fuiſſe teſtatur Zenodotus. *Cogn.*

1 *Ge-*

ασθαίνοντες οἱ ἀλλοι, καὶ τὸ ἄλλου ὁ βυλόμενος, μισθὸν ἔκαστος λαβών, ὑποδὰς τῇ βύρσῃ τὸ δεξιὸν πόδα, ὑπισχνεῖται καὶ ὀμώμοκεν, ὁ μὲν, πάντα ἱππέας παρέξειν ἀσίτους, καὶ ἀμίσθους. ὁ δὲ, δίκας. ὁ δὲ, πλείους. ὁ δὲ, ὁπλίτας πεζοὺς, ὁπόσους ἂν δύνηται. ὁ δὲ, μόνον ἑαυτὸν, ὁ πενέστατος. ἀθροίζεται γὰρ ἐπὶ τὸ βύρσας πολὺ πλῆθος σύοπ. καὶ τὸ τοιοῦτον σύστημα, βεβαιότατόν τι ἐπὶ συμμαχίαν, καὶ ἀσφαλέστατον τοῖς ἄρχουσι, ἅπερ ἐστὶν ἀνεκτὸν. τὸ γὰρ ἐπιβλῶσαι τὴν βύρσης, ὅρκος ἐστι. ὁ μὲν οὖν Ἀρσακόμας, τὰ τοιαῦτα ἐλῶ. καὶ ἠθροίσθησαν αὐτῷ ἱππεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς πεντακισχιλίους, ὁπλίται δὲ, καὶ πεζοὶ, σχεδὸν ἀμφότεροι δισμύριοι. ὁ δὲ Λογχάτης, ἀγνοήσας, παρελθὼν εἰς τὴν Βόσπορον, ἀσφαλέστατα τῇ βασιλεῖ διοικουμένην τὴν ἀρχὴν, καὶ φησὶν, ἥκειν μὲν δὴ ἐς κοινὸν τῶν Σκυθῶν, ἰδίᾳ δὲ αὐτὸς μεγάλα πράγματα κομίζων. ἔστι δὲ, λέγων καλοῦσθαι, οἱ μὲν Σκύθαι φησὶ τὰ κοινὰ τοῦτο, καὶ τὰ καθημέρον ἀξιοῦσι, μὴ ὑπερβαίνειν τὰς νομὰς ὑμῶν ἐς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρι ἔστι Τραχωνος νέμειν. τὰς δὲ λῃστὰς, ἐς αἰτιᾶσθαι ὡς κατατρέχοντας ὑμῶν τὴν χώραν, ἃ φασιν ἀπὸ κοινῆς γνώμης σκοπεῖσθαι, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐπὶ τῷ κέρδει πλανᾶσθαι. εἰ δέ τις ἁλίσκοιτο αὐτῶν, οἱ κύριοι εἶναι κολάζειν. ταῦτα μὲν οἱ ἐκείνοι ἐπιστέλλουσιν. ἐγὼ δὲ μᾶλλόν σοι μεγάλα ἔφοδον ἐσομένην ἐφ' ὑμᾶς ὑπ' Ἀρσακόμου καὶ Μαριάντου. ὃς ἐπιστάσθαί σοι θέλω δή σε. καὶ εἰμὶ δόντι αἰτήσαντος τὸν γαμβρὸν, σὺ ἔτυχε δή σοι, ἀγανακτεῖ, καὶ ἐπὶ τῇ βύρσης ἑβδόμην ἡμέραν ἤδη κάθηται, καὶ σκαιότατα φρονῶν σὺν ὀλίγοις αὐτῷ.

adeuntes illi, aliusque quisquis vult, quisque partem sibi sumit, & corium dextro pede calcans, pro facultate pollicetur, alius se præbiturum quinque equites suo cibo, suoque stipendio: alius decem, alius plures, alius pedites armatos quotquot poterit: alius se duntaxat, qui pauperrimus. Colligitur itaque in tergore bovis ingens nonnunquam multitudo. Qui exercitus, & certissima fide cohæret, & hostibus est inexpugnabilis, tanquam jurejurando devinctus. Nam tergus calcasse, est juravisse. Arsacomas igitur his agendis incumbebat. Atque illi coacti sunt equitum quidem circiter quingenta millia; armatorum verò & peditum, utrorumque simul vicena. At Lonchates ubi ignotus in Bosporum pervenit, Regem adit, de regni negociis quiddam tractantem, aitque venire sese publico Scytharum nomine, sed privatim res maximas apportare. De publicis, inquit, negociis, hæc in præsentiarum denuntiant Scythæ, ne vestri pastores in planitiem usque transgrediantur: sed intra Trachonem pascant. Cæterùm latrones de quibus expostulatis, quòd regionem vestram incursent, negant eos publico consilio emitti, sed privatim quemque lucri causa prædari: quorum siquis deprehendatur, tui sit arbitrii, ut in eos animadvertas. Hæc quidem illi denuntiant. At ego certiorem te facio, gravem in vos insultum futurum ab Arsacoma Mariante filio, qui nuper legatum egit apud te, idque opinor, cùm filiam tuam postularit, neque abs te impetrarit: ob id indignatur, sedetque in tergore taurino septimum jam diem, contractusque ipsi est exercitus haud exiguus.

ἤκουσα ἔφη ὁ Λεύκανωρ ἐγὼ αὐτὸς ἀθροίζεσθαι δυνάμεις ἐπὶ βύρσης. ὅπη δὲ ἐφ' ἡμᾶς συνίστανται, καὶ ὅστις Ἀρσακόμας ὁ ἐλαύνων ἐστὶν, ἠγνόουν. ἀλλ' ἐπὶ σὶ ἔφη ὁ Λογχάτης ἡ παρασκευή. ἐμοὶ γὰρ ἔχθιστος ὁ Ἀρσακόμας ἐστί. καὶ ἀχθεται διότι προσλαμβάνομαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν γεραιτέρων, καὶ ἀμείνονα τὰ παρ' ἐμοὶ δοκῶ εἶναι. εἰ δέ μοι ὑπάρχοιτο τὴν ἑτέραν σὺν γυναικὶ Βαρκέτιν, ἅτε τἄλλα ἀναξίῳ ὑμῶν ὄντι, σὸν εἰς μάκρον σοι ἥξω, τὴν κεφαλὴν αὐτὸν κομίζων. ὑπῳχύρωσεν ἔφη ὁ βασιλεύς, μάλα προθύμως ἔχοντος. ἐγνω γὰρ τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρσακόμα, τὴν ἐπὶ τῷ γάμῳ. καὶ ἄλλως, ὑπίσχνηται ἀεὶ τοὺς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, ὄμοσον ἔφη, ἢ μὴν φυλάξειν τὰς συνθήκας, μὴ δὲ ἀπαρνήσασθαι. τότε ἤδη τούτων γενομένων, καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸ οὐρανὸν, ὤμνυεν, μὴ σύ γε οὕτως εἶπε, μὴ καί τις ὑπίδηται τοῦ ὁρκωμοσίου ἕνεκα, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἄρεος τοῦδε εἰσελθόντες, ἐπικλείσαντες τὰς θύρας, ὀμνύωμεν. ἀκουσάτω δὲ μηδείς. εἰ γάρ τι τούτων πύθοιτο Ἀρσακόμας, δεδιὰ μὴ παθύσηται μὲ τὸ πολέμιον, χεῖρα δὲ μικρὸν ἤδη προσβεβλημένος. εἰσίωμεν ἔφη ὁ βασιλεύς. ὑμεῖς δὲ, ἀκούητε ὅπη πορρωτάτω. μηδεὶς δὲ παρέσω εἰς τὸν νεὼν, ὀνίναι μὴ ἐμὲ καλέσω. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν, εἰσῆλθον. οἱ δὲ ὑπουφόργι δὲ ἀπέστησαν, ἀσασάμενος τὴν ἀκινάκην ἐπιχώριον, τῇ ἑτέρᾳ τὸ στόμα, ὡς μὴ βοήσειε, παίει προσέχοντος τὸν νοῦν. εἶτα ἀποτεμὼν τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῇ χλαμύδι ἔχων ἐξῄει, μεταξὺ διαλεγόμενος δῆθεν αὐτῷ. καὶ διαβεβλήκειν ἤξειν λέγων, ὡς δὴ ἐπί τι πεμφθείς ὑπ' ἐκείνου. καὶ

Audivi, inquit Leucanor, & ipse cogi copias in tergus bovis, sed eas adversus nos contrahi, idque duce Arsacoma, nesciebam. Atqui inte, inquit Lonchates, hic apparatus constituitur. Mihi autem inimicus est Arsacomas, graviterque fert quòd ipsi præferar à natu majoribus: & quòd in omnibus videar illo esse præstantior. Quòd si mihi spoponderis alteram filiam tuam Barcetim, alioqui nec indigno vestra affinitate, brevi reversus tibi caput ejus afferam. Spondeo, inquit rex, metu valdè perculsus, siquidem norat quam ob causam iratus esset Arsacomas, nempe ob nuptias, cùm alioqui Scythas etiam formidaret. At Lonchates, jurato, inquit, te præstiturum pacta, neque inficiaturum. Id cùm fieret, manusque ad cœlum tendens jurare vellet: Absit, inquit, ut hîc: ne quis spectantium conjiciat qua gratia juremus. Quin potiùs hoc Martis templum ingressi, foribus occlusis juramentum concipiamus: ac nemo nos exaudiat. Nam siquid horum inaudierit Arsacomas, vereor ne me ante bellum immolet, manu jam nunc non parva cinctus. Ingrediamur, inquit rex, vos autem absistite quam longissimè: neque quisquam ad templum veniat, quem non accersivero. Posteaquam igitur ingressi sunt isti, & procul abstitere satellites, stricto gladio, alteraque manu ore occluso, ne vociferaretur, ictum in pectus adegit. Deinde caput desectum sub chlamyde tenens prodibat, quasi confabulans interim cum illo, brevique sese dicens affuturum, quasi ab ipso ad negocii quippiam mitteretur. Atque

ita

ὅπως ἐπὶ τὸ πόπον ἀφικόμενος, ἔτι
μὴ διεδεδρόει πεζολειλοιπὼς τὸ ἵππον,
ἀναβὰς, ἀφιππάσοιτο εἰς τὴν Σκυθίαν. δίαξις δ' οὖν ἐγένετο αὐτῷ,
ἐπιπολὺ ἀγνοησάντων τὸ μηνὸς τὴν
Βοσπορηνῶν. καὶ ὅτι ἔγνωσαν ὑπὲρ
τῆς βασιλείας στασιάζοντας. ταῦτα
μὲν ὁ Λογχάτης ἐπύθετο, καὶ τὴν
ὑπόσχεσιν ἀπεπλήρωσε, τῷ Ἀδυρμάχῃ παραδοὺς τὴν κεφαλὴν τοῦ Λευκάνορος. ὁ Μακέντης δ', κατ' ὁδὸν
ἀκούσας τὰ περὶ Βοσπόρου γενόμενα,
ἦλθεν εἰς τοὺς Μάχλυας. καὶ φέρων
ἀγγελίας αὐτοῖς τὸν φόνον τοῦ βασιλέως, ἡ πόλις δ' ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, σὲ γαμβρὸν ὄντα, ἐπὶ τὴν
βασιλείαν καλεῖ. ὥστε σὺ μὲν σπεύδασας, προλάμβανε τὴν ἀρχὴν,
πράγμασι τοῖς ἀσάλμοσιν ἐπιφανείς. ἡ κόρη δ', κἂν σὺ ἐπὶ τῷ
ἅρμασιν ἐπίῃ. φέρει γὰρ ὅτι σπουδάζεις Βοσπορηνῶν τοὺς πολλοὺς,
εὐνοϊκῶς τὴν Λευκάνορος ὑγιατεύσεις. ἐγὼ δ', ἀλανὸς τὸ εἶναι, καὶ τῇ παιδὶ τοιούτῃ συζεύξεις μητρόθεν. παρ'
ἡμῶν γὰρ ἦσαν τὴν Μάσσαγον, ἠγάγετο ὁ Λεύκανορ. καὶ νῦν σοι ἥκω
πρὸς τὴν Μασσάγου ἀδελφὴν, τὴν σὺν
Ἀλανίᾳ, προμελεδωμένην ὅπως πάντως ἐλαυνεῖν ἐπὶ τὸ Βόσπορον, καὶ
μὴ ἐᾷδῆν ἐς Εὐβιότην ἐλθεῖν τὸν
ἀνεψιὸν τὸν ἐμὸν. ὃς ἀδελφὸς μὲν νόθος Λευκάνορος, Σκύθαις μὲν,
ἀεὶ φίλος ἐστὶν. Ἀλανοῖς δ', ἀπέχθεται. ταῦτα δ' ἔλεγε ὁ Μακέντης, ὁ μόσκος, καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλανοῖς ὤν. κομᾷ γὰρ τοῦτο Ἀλανοῖς, καὶ Σκύθαις. πλὴν ὅτι
μὲ πάνυ κομῶσιν οἱ Ἀλανοὶ, ὥσπερ
οἱ Σκύθαι. ἀλλὰ ὁ Μακέντης, ἂν
τῷτο ἔκειρε αὐτοῖς, καὶ λαπαιφόρικὸ τὸ κόμης, ὁπόσον εἰκὸς ἦν ἔλαττον κομᾶν τὸ ἀλανὸν δ' σκύθου. ὥσπ

ita eò reversus, ubi vinctum equum reliquerat, quo conscenso in Scythiam se proripuit. Cùm autem rem gestam diu ignorassent Bosporani, eaque cognita, factiosè de regno decertarent, nemo est eum insequutus. Hæc itaque gessit Lonchates, promissumque præstitit, Ariacomæ dato Leucanoris capite. Porrò Macentes de his in via certior factus, quæ in Bosporo acciderant, pervenit ad Machlyenses, primulque illis nuntium attulit de rege trucidato. At populus, inquit, te Adyrmache, gener cùm sis, ad regnum vocat. Proinde fac ut ipse prior occupans, imperium arripias, in rebus perturbatis obortus: puella verò te sequatur à tergo in curribus. Nam ita facilius populum Bosporanum tibi conciliaveris, ubi Leucanoris filiam conspexerint. Porrò & sum Alanus ego, & tuæ sponsæ cognatus maternus: siquidem nostra è gente Masteram Leucanor ascivit uxorem. Et nunc tibi adsum missus à Masteræ fratribus qui sunt in Alania, denunciantibus ut quàm ocyssimè in Bosporum venias, neque patiaris ut imperium ad Eubiotum deveniat, qui tametsi frater nothus est Leucanoris, tamen à Scythis amatur, & Alanis est invisus. Hæc quidem dicebat Macentes, eodem cultu, eademque cum Alanis lingua. Hæc enim communia sunt Alanis & Scythis: nisi quòd quemadmodum Scythæ, comati non sunt Alani. At Macentes in hoc quoque illis erat assimilis, videlicet detonsa coma: quatenus conveniebat Alanum minùs esse comatum quàm Scytham. Itaque ob

ἐπισθίετο ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἐδόκει Μασσίρας, καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι. καὶ νῦν ἔφη ὦ Ἀδύρμαχε, ἑλκύειν ἕτοιμος ἅμα σοὶ ἐπὶ τὸ Βόσπορον, ἢν ἐθέλῃς, μένειν τε εἰ δέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τοῦτο ἔφη ἐμοῦ ἀκούσαντος ὁ Ἀδύρμαχος ἐθελήσαιμ' ἂν ἀφ' ἁπλῆς ὀνῆσαί σε, Μαζαίαν ἄγειν. ἢν μὲν γὰρ ἅμα ἡμῖν ἴῃς ἐπὶ τὸ Βόσπορον, ἱππεῖ ἑνὶ πλείους ἂν ἠγοίμεσθα. εἰ δὲ μοι τὴν γυναῖκα ἄγοις, ἀντὶ πολλῶν ἂν μείνοιο. ταῦτα ἐγένετο. καὶ ὁ μέν, ἀπήλαυνε, δῆθεν τῇ Μακέντῃ ἄγειν τὴν Μαζαίαν, παρῆν δὲ ἐπὶ δεῖπνον. ὁδὲ, ἡμέρας μὲν ἐπὶ τὰ ἀμφίξης ἦλθε αὐτῷ. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατέλαβεν, ἀναβὰς ἐπὶ τὸ ἵππον, ἐπῆγε παῖδα ἑαυτῷ ἄλλον ἵνα σφίσιν ἵππια ἔπαθλα; ἀναπηδήσας δὲ αὐτὸς, οὐκέτι ἔφθη τὴν Μαῶτιν ἐλαύνων. ἀλλ' ἀποτραπόμενος εἰς τὴν μεσόγαιαν, ἐν δεξιᾷ λαβὼν τὰ Μιτραΐων ὄρη, ἀναπαύων μετρίως τὴν παῖδα, τρίτῃ ἐπέλασεν ἐς Μαχλύων εἰς Σκύθας. καὶ ὁ μὲν ἵππος αὐτῷ, ἐπεὶ ἐπαύσατο ἔδρομε, μικρὸν ἐπισχὼν, ἀπέθνησκε. ὁδὲ Μακέντης, ἐγχειρέσας τὴν Μαζαίαν τῷ Ἀρσακόμα, δίδεξε εἵπερ ἐθέλοι παρ' ἐμὲ τὴν ταχυτῆτα. ἔτι δὲ, ὡς τὸ ἀνέλπιστον ἔτι θαύματος καὶ πλαγίους, καὶ χάριν ὁμολογοῦντος, παῦε ἔφη ὁ Μακέντης, ἄλλον με ποιῶν σεαυτοῦ. τὸ γὰρ χάριν ἐμοὶ ὁμολογεῖν ἐφ' οἷς ἔπραξα τοιοῦτός ἐστιν, ὥσπερ ἂν εἰ ἀριστερὰ μου χάριν εἰδείη τῇ δεξιᾷ. διὸ τὰ πρῶτα ποτε αὐτὴν, ἐθεράπευσε, καὶ φιλοφρόνως ἐπεμελήθη, καμιτίης. καλοῖα τοίνυν ἐθέλοντες ἂν ποιοῖμεν, εἰ πάλαι ἀναμιχθέντες, καὶ ὡς οἷόν τε ἦν, εἰς ἕνα σωτελοῦντες, ἔτι μέγα νομίζοιμεν.

hæc ei fides habebatur, & Masterræ & Mazææ cognatus esse putabatur. Et nunc, inquit, ô Adyrmache ad utrumque sum paratus: vel proficisci tecum in Bosporum si velis, vel manere, si sit opus, & sponsam adducere. Istud equidem, inquit Adyrmachus, longè malim, quandoquidem cognatus es, te puellam adducere. Nam si nobiscum unà proficiscaris in Bosporum, unum duntaxat equitem numero addideris. Quòd si mihi uxorem advexeris, multorum instar fueris. Atque ita factum est. Et hic quidem iter ingressus est, Macentæ tradens ducendam Mazæam, quæ virgo etiamdum erat. At ille per diem quidem illam in curru ducebat, verùm cum nox occupasset, equo imposita (curarat autem ut alius quidam eques sese sequeretur) tum insiliens, & ipse non ampliùs ad Mœotin tendebat. Sed deflectens ad mediterraneam, relictis ad dextram Mitræorum montibus, virginem interea quiete recreando, tertio die à Machlyensibus ad Scythas iter confecit: statimque ejus equus, ubi destitisset à cursu, paulumque constitisset, extinctus est. Porrò Macentas Arsacomæ Mazæam in manus tradens, Accipe, inquit, à me quoque quod promisi. Tum illo ad insperatum spectaculum stupefacto, gratiasque agente, Desine, inquit, Macentas, me alium à te ipso facere. Nam quod mihi gratias agis pro his quæ feci, perinde est ac si sinistra mea dextræ gratias agat, quòd vulnerata remedium adhibuit, & ægrotantem benignè curavit. Ergo ridicula fecerimus etiam nos, si jamdudum commixti, & quatenus licet in unum conflati, magnum adhuc esse credamus,

siqua

ζωμεν ἄνω, εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἐπῳκέι τι χρηστὸν ὑπὲρ ὅλου τοῦ σώματος. ὑπὲρ ἑαυτοῦ γὰρ ἔπραττε, μέρος ὂν τοῦ ὅλου καὶ πάσχοντος. ὅτω μὲν ὁ Μακίντης ἔφη τὴν Ἀρσακόμα χάριν ὁμολογήσαντα. ὁ δὲ Ἀδύρμαχος, ὡς ἤκουσε τὴν ἐπιβουλὴν, εἰς μὲν τὸ Βόσπορον οὐκέτι ἦλθεν. ἤδη γὰρ Εὐβίοτος ἦρχεν, ἐπικληθεὶς ὁ Σαυροματῶν, παρ' οἷς διέτριβεν. εἰς δὲ τὴν αὐτοῦ ἐπανελθὼν, καὶ στρατὸν πολὺν συναγαγὼν, ἀφ' ὁρμητῆς ἐσέβαλεν εἰς τὴν Σκυθίαν. καὶ ὁ Εὐβίοτος, ὡς μεθ' ὁ πολὺ ἔσπευσε, ἄχρι πανδημεὶ μὲν τοὺς Ἕλληνας, Ἀλανοὺς δὲ, καὶ Σαυρομάτας, ἐπικλήτους ἑκατέρους δισμυρίους. ἀναμίξαντες δὲ τὸ στρατόπεδα, ὁ Εὐβίοτος, καὶ ὁ Ἀδύρμαχος, σὺν ἑπτὰ μυριάσιν ἅπασιν ἐλθόντε. καὶ τούτων τὸ τρίτον, ἱππόβοτόν τιν. ἡμεῖς δὲ, καὶ γὰρ ἐ αὐτὸς μετέσχον τῆς ἐξόδου, αὐτοῖς ἱππεῦσι σὺν τῇ βύρσῃ τότε ἱππάσας αὐτοπανοπλεῖς ἑκατὸν, καὶ πολλῷ ἔλαττον τῆς στρατιᾶς σὺν τοῖς ἑπομένοις συναθροισθέντες. ὑπεμείναμεν τὴν ἔφοδον. ἐπαπῆλθε δὲ ὁ Ἀρσακόμας. καὶ, ἱππεῖ κρατοῦντες εὐθὺς αὐτοὺς, ἀντεπήλασαν, διασπασθέντες τὸ ἱππικόν. χωρὶς δὲ ἱππικὸν μάχης κραταιᾶς, σὺν εἴδει ἤδη τοῦ ἡμίσεος, καὶ παρεῤῥήγνυτο ἡ φάλαγξ. καὶ τέλος, εἰς δύο διεκόπη τὸ σκυθικὸν ἄπαν. καὶ τὸ μὲν, ὑπεφώλυσσε, ὡς πάνυ σαφῶς ὑπῆρχεν, ἀπ' ἀναχώρησις ἐδόκει ἡ φυγή. ἐδόκει γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἐτόλμων ἐπιπολὺ διώκειν. τὸ δὲ ἥμισυ, ὅσῳ ἦν ἔλαττον, διεκόπτοντες οἱ Ἀλανοὶ, καὶ Μάχλυες, ἐκόπτον πανταχόθεν, ἀφόνως ἀφιέντες τὰ οἰκεῖα, καὶ ἀκοντίων. ὥστε πάνυ ἐπονοῦντο ἡμῶν οἱ διεσχισμένοι. καὶ

siqua pars noſtri aliquid in totius corporis utilitatem fecerit. Etenim pro ſe ipſo fecit, cùm ſit pars totius beneficio adjuti. Atque ad hunc quidem modum Arſacomæ gratias agenti, Macentas reſpondit. Cæterùm Adyrmachus auditis inſidiis, non perrexit ire in Boſporum. Iam enim Eubiotus rerum potiebatur, accerſitus à Sauromatis apud quos verſabatur. Is in patriam reverſus, contractis ingentibus copiis, per montuoſa in Scythiam irrupit: pauloque pòſt irruit & Eubiotus, Græcos undecunque poterat ſecum ducens, Alanos quoque & Sauromatas, accerſitos utrinque vicies millenos. Conjunctis autem copiis Eubiotus atque Adyrmachus nonaginta millia confecerunt: quorum tertia pars erant equites ſagittarii. Nos autem (nam & ipſe ad hanc expeditionem contuleram, addens iis qui ad tergus convenerant, equites ad plenum inſtructos centum) contractis haud multò minùs triginta millibus unà cum equitibus operiebamur inſultum, duce Arſacoma. Vt autem adventantes illos conſpeximus, contra duximus agmen, præmiſſis in hoſtem equitibus. Atque ubi jam diu acriter eſſet pugnatum, noſtri jam terga dabant, & perrumpebatur phalanx: ac tandem totum agmen Scythicum duas in partes eſt diſſectum: quarum altera non omninò palam victa ſe ſubduxit: ſed hæc fuga refugium videbatur. Neque enim Alani diu inſequi audebant. Partem autem alteram, eamque minorem, cinctam Alani & Machlyenſes undequaque cædebant, jaculis ac ſagittis confertim emiſſis: ita ut noſtri obſeſſi vehementer laborarent, & pleri-

ἤδη ἐσῆιντο οἱ πολλοὶ τὰ ὅπλα. ἐν τούτοις ἦ, ὁ Λογχάτης, καὶ ὁ Μακέντης, ἔτυχον ὄντες, καὶ ἐπέπεσοῦντο ἤδη, ἀποκινδυνεύοντες. ὁ μὲν, πυρακτωθεὶς τὸν μηρὸν, ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης ἦ, πελέκει εἰς τὴν κεφαλὴν. καὶ κοντῷ εἰς τὸν ὦμον. ὅπερ ἀνθόμβῳ ὁ Ἀρσακόμας, ἐν ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ὢν, δεινὸν ἡγησάμενος, εἰ ἄπεισι καταλιπὼν τοὺς φίλους, ἀποσεσαλὼς τοὺς μύωπας τοῦ ἵππου, ἐμβοήσας, ἤλαυνε διὰ τοῦ πολεμίου, κοπίδα δηρμένος. ὥστε τὸν Μάχλυας μὴ ἦ ὑποστῆναι τὸ ῥόθιον ἔτι ἡμῶν, ἀλλὰ διαιρεθέντες, ἔδωκαν αὐτοῖς διεξελθεῖν. οἱδὲ, ἀναπτησάμενοι τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἀθροίσαντες, ὥρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀδύρμαχον. καὶ παίσας τῇ κοπίδι διὰ τοῦ αὐχένα, μέχρι τῆς ζώνης διέτεμε. πεσόντος ἦ ἐκείνου, διελύθη τὸ μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ ἀλανικὸν ἐπ' ὀλίγον. καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τούτοις. ὥστε σπουδάσομεν ἐξ ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπεξήλθομεν ἂν ἐπὶ πολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νὺξ τὸ ἔργον ἀφείλετο. εἰς ἦ τὴν ἐπιοῦσαν, ἐκέτευον διὰ τῶν πολεμίων ἥκοντες, ἐδέοντο φιλίαν ποιεῖσθαι. Βοσπορανοὶ μὲν, ὑποτελέσειν διπλάσιον τὸ δασμὸν ὑπισχνούμενοι, Μάχλυες ἦ, ὁμήρους δώσειν ἔφασαν. οἱ Ἀλανοὶ ἦ, ἀντὶ τοῦ ἐφόδου ἐκείνης, Σινδιανὸς ἡμῖν χειρώσεσθαι ὑπέσχοντο, ἐπὶ πολλῷ διεξιόντες. ἐπὶ τούτοις ἐπείσθημεν, δόξαν πολὺ σωφρονεῖν Ἀρσακόμαν, καὶ Λογχάτην. καὶ ἐχόμενοι εἰρήνης, ἐκείνων πεύξεσθαι ὄντων ἔνιοι τοιαῦτα ὦ Μνήσιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι ὑπὲρ τῶν φίλων. Μνη. πάνυ τραγικὰ ὦ Τόξαρι, καὶ μύθοις ὅμοια. καὶ ἵλεως μὲν ὁ Ἀκινάκης, καὶ ὁ Ἄνεμος

que arma abjicerent. Inter quos fortè erant Lonchates & Macentes, jamque vulnus acceperant, dum ante alios sese periculis objiciunt: hic quidem nimirum Lonchates adusto femore: porrò Macentes securi sauciato capite, & conto in humerum impacto. Quòd simul atque sensit Arsacomas, cùm in altero agmine esset nobiscum, turpe ratus si relictis amicis abiret, subditis equo calcaribus cum clamore per hostes equitabat, sublato gladio: adeò ut Machlyenses animi impetum non sustinuerint, sed diducta acie, transeundi copiam ipsi fecerint. At ille receptis amicis, & excitatis omnibus aliis, impetum fecit in Adyrmachum, impactoque in cervicem gladio, ad zonam usque dissecuit: quo fuso dissipata est omnis Machlyensium, nec multò post, Alanorum acies: præter eos etiam Græci. Atque ita redintegrato prælio superiores fuimus, diuque trucidantes insequuti fuissemus, nisi nox operi finem imposuisset. Postero die ab hostibus venerunt legati, qui supplices amicitiam orarent. Bosporani duplicatum tributum pensuros sese pollicebantur: Machlyenses datum iri à se obsides confirmabant. Alani eam invasionem ita compensaturos sese spondebant, cùm nimirum Sindianos, quibus cum jamdiu nobis erat simultas, nobis subigerent. His conditionibus adducti sumus, cùm ita multò priùs Arsacomæ, & Lonchatæ visum esset: quibus singula moderantibus pax inita est. Talia Mnesippe, audent Scythæ amicorum gratia facere. *Mne.* Omnino tragica, Toxari, fabulisque similia. Et propitius sit Acinacis & Ventus, per quos ju-

ἄλεν, ὡς ἄμεινους. εἰ γὰρ τις ἀπιστοίη αὐτοῖς, ὑ πάνυ μεμπτὸς εἶναι δόξειεν ἄν. To. ἀλλ' ὄφελε ὠφελαῖς, μὴ φθόνῳ ὑμῶν ἡ ἀπιστία ᾖ. πλὴν ἔσκ ἐμὲ λήσεις ἀπιστῶν ἓ ἄλλα τοιαῦτα εἰπὼν, ἃ οἶδα ὑπὸ Σκυθῶν γιγνόμενα. Μν. μὴ μακρὸς μόνον ὦ ἄριστε, μὴ ὃ ὕστερος ἀφίστις χρόνῳ τοῖς λόγοις, ὡς νῦν ἄνω ἓ κάτω τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μαχλυανὴν διῶν, καὶ εἰς τὸ Βόσπορον ἀπιών. εἶτ' ἐπανιὼν, πάνυ μὲν κατὰ χρόνον τῆ σιωπῆ. To. πιστεύσον ἓ τοῦτο σοι τομοῦντι, καὶ διὰ βραχέων λεκτέον, μὴ ἓ κόμπης ἡμῖν τὴν ἀκρὴ συμπερινοστῶν. μᾶλλον ὃ ἄκουσον ἐμοὶ αὐτοῦ, οἷα φίλῳ Σισίννης τύνομα, ὑπηρέτησεν. ὅτε γὰρ Ἀθήναζε ἀπήειν οἴκοθεν ἐπιθυμίᾳ παιδείας τ' ἑλληνικῆς, κατέπλευσα εἰς Ἄμασρεν τὴν ποντικήν. ἐν σχολῇ δ' ἦν τοῖς ἀπὸ Σκοτδίας σιταγωγοῖσιν, ὑ πολὺ τ' Καραμβέως ἀπέχουσα ἡ πόλις. ἔνθεν ὃ ὁ Σισίννης, ἐπεὶ ῥᾳδίως ὠνήσατο ἡμᾶς ἄν. ἡμεῖς μὲ ὧν κωλαγωγήν τινα ἐπὶ τοῦ λιμένος σκεψάμενοι, κἀκ τ' πολλοῦ εἰς αὐτὴν μεταστάντες μόνοι, ἠγερόμεθα, ἐδόκει πανεσὸν ὑφορώμενοι. ἐν τοιούτῳ ὃ, κλῶπες τινες ἀναπαύσαντες τὸ κλεῖστρον, σκάφησιν ἅπαντα, ὡς μὴ ὃ τὰ εἰς σκότον τὴν ἡμέραν λήσεσθαι κωλαλιπῶν. ἐπαισθόντες ὧν οἰκεῖοι, καὶ τὸ γιγνὸς μηδὲν, διώξεσθαι μὲν τοῖς γάτοσι πολλοῖς ὄσιν, ἓ τῷ ξένῳ, ἐὰν ἀδικεῖσθαι δεδιότες μὴ συκοφάντῃ δόξωσιν τοῖς πολλοῖς, λέγοντες, ὡς ὑφείλεσθε ἡμῶν τὰς δωρεὰς πεζακοσίας, καὶ ἐσθῆτα πολλὴν, καὶ τάπιδας τινὰς, καὶ τἄλλα, ὁπόσα εἴχομεν. ἐσκοπούμεθα ὃ δεῖ τ' παρόντων ὅ, τι πράξομεν. ἐδόκει δὴ τὸν ἐπὶ τῆς νεὼς ἐπιβάτην ἐπὶ τὸν ἵππον ἀναβάντα, ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν Σισίννην, καὶ ἀπαγγεῖλαι τὰ γεγενημένα. ἐπεὶ ὃ ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνέβη, ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὴν ἀκρὴν ἀνέβην, ἵνα ἐκ τοῦ ὑψηλοτέρου τὸν ἐπιβάτην ὁρῶν, ἐπιτηρῶν ὃ ἐπὶ τὸν ἵππον ἀναβάντα, ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν Σισίννην, καὶ ἀπαγγεῖλαι τὰ γεγενημένα. ἐπεὶ ὃ ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνέβη, ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὴν ἀκρὴν ἀνέβην, ἵνα ἐκ τοῦ ὑψηλοτέρου τὸν ἐπιβάτην ὁρῶν, ἐπιτηρῶν ὃ

juraſti: ſiquis iſta non credat, non admodum reprehendendus videatur. *Tox.* At vide, vir egregie, ne incredulitas iſta, ab invidia veſtra proficiſcatur. Quanquam me non deterrebis fidem non habendo, quominus & alia his conſimilia referam, quæ noverim à Scythis eſſe geſta. *Mne.* Tantùm ne longum facias, vir optime, neque adeò ſolutus utare ſermonibus, ut nunc ſurſum ac deorſum Scythiam, & Machlyanam percurrens, deinde in Boſporum diſcedens: poſtremò rediens, ſilentio meo prorſus abuſus es. *Tox.* Parendum tibi & hanc præſcribenti legem, dicendumque paucis, ne audiendo fatigeris nobiſcum circumiens. Quin potiùs audi quæ mihi Siſinnes nomine, amicus præſtiterit. Cùm enim domo Athenas proficiſcerer, idque cupiditate literarum Græcarum, in Amaſtrin Ponticam appuli: quæ urbs non procul à Carambe diſſita, iis eſt obvia qui à Scythia navigant. Comitabatur Siſinnes à puero amicus. Nos igitur ubi res quaſdam importatas in portu ſpectaſſemus, in eumque è navi ſubduxiſſemus, emimus nihil ſuſpicantes mali. Interea fures quidam effracta ſera, efferunt omnia, ita ut non reliquerint quod vel in eum diem ſufficeret. Cùm igitur domum reverſi, id quod acciderat cognoviſſemus, non viſum eſt in jus vocare, vel vicinos qui plures erant: vel hoſpitem, veriti ne vulgo ſycophantæ videremur, ſi diviſſemus nobis ab aliquo ſublatos eſſe Daricos quadringentos, multaſque veſtes, & ſtragula quædam, atque alia quæcunque habebamus. Quare conſultabamus quid in præſentia eſſet facto opus,

ρῶν, ἅπαντες παιζόμενοι τὴν ἀλλοδαπὴν χρώμενοι. κἀμοὶ μὲν ἐδόκει ὡς εἶχον, αὐτῷ προβύσασθαι ἐς τὸν πλοῦν τὸν ἀκινάκην, ἀπαλλᾶξαι βίου, πρὶν ἀσχημονές τι ὑποφῆναι, λιμῷ, ἢ δίψει πιεσθέντα. ὁ δὲ Σισίννης παρεμυθεῖτο, καὶ ἐκέλευε μηδὲν τοιοῦτο ποιεῖν. αὐτὸς γὰρ ἐπινοήσειν ἔλεγεν ὅθεν ἐξόμεθα ἱκανῶς τῆς τροφῆς. καὶ τότε μὲν ξύλα ἐπὶ τῷ λιμένι παρεκόμισε. καὶ ἦκεν ἡμῖν, ὠνησάμενος παρ' ἀνθρώπου ἁλιέως. ἐωθεν δὲ ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, εἰς πομπήν τινα ὡς ἔφη, νεανίσκων. μονομαχεῖν δ' ἔμελλον ἐπὶ μισθῷ ἀνδρολογηθέντες, εἰς τέτταρα ἡμέρων ἀφωνιείας ἕκαστον. καὶ δὴ τὸ πᾶν ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτοῖς πυθόμενος, ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, μηκέτι ὦ Τόξαρι ἔφη, σαυτὸν πίνῃς λίαν. εἰς γὰρ τέτταρα ἡμέρων, πλουσίου σε ἀποφανῶ. ταῦτα εἶπε. καὶ πονήρως τὸ μεζὸν ἀποζήσαντες, ὑστεροῦμεν ἤδη τῆς ὥρας, ἐτοιμάζεται ἐς αὔριον. προβαλὼν γάρ με ὡς ἐπί τινα, καὶ παραδοξον ἡμέραν τῶν Καλενικῶν, ἄγει εἰς τὸ θέατρον. καὶ καθίσαντες, ἐωρῶμεν. τὰ μὲν πρῶτα, θηρία κεκαυληζόμενα, καὶ ὑπὸ κυνῶν διωκόμενα, καὶ ἐπ' ἀνθρώπους δεδεμένους ἀφιέμενα, καὶ κέρατας τινὰς, ὡς εἰκάζομεν. ἐπὶ δὲ εἰσῆλθον οἱ μονομάχοι. καί τινα προβαλὼν ὁ κῆρυξ σύμεμβλη νεανίσκον, εἶπεν, ὅστις ἂν ἐθέλῃ τούτῳ μονομαχῆσαι, ἥκειν εἰς τὸ μέσον, δραχμῶς ληψόμενον μυριάς, μισθὸν τῆς μάχης. ἐνταῦθα ἐξανίσταται ὁ Σισίννης, καὶ προσαπειλήσας, ὑπίσχεται μαχεῖσθαι, καὶ τὰ ὅπλα ᾔτει. καὶ τὸ μέσον λαβὼν, τὰς μυριάδας, ἐμοὶ φέρειν, ἐνεχείρισε. καὶ εἰ μὲ κρατήσαιμι ὦ Τόξαρι εἶπεν, ἅμα ἄπιμεν, ἔχοντες τὰ δρεπάνια.

rerum omnium in peregrina regione egenis. Ac mihi quidem ita visum est tum temporis, statim demerso in latus Acinace, vita migrare, priusquam vel fame, vel siti oppressus quippiam indignum sustinerem. Verùm Sisinnes me consolabatur, obsecrans ne quid tale facerem. Ajebat enim excogitasse sese unde nobis victus suppeteret. Et eo quidem die bajulandis è portu lignis mercedem attulit, qua victum suppeditavit. Mane autem obambulans in foro pompam vidit, ut ajebat, juvenum nobiliorum, & honestorum qui viritim lecti, ut proposita mercede singulare certamen inirent, in tertium diem erant decertaturi. Ex quibus cùm intellexisset quomodo res omnis apud ipsos se haberet, accedens ad me, ne ampliùs Toxari, inquit, dicas te pauperem: nam te intra triduum divitem reddam. Hæc ait, atque interea ægrè parato victu, spectaculo jam instituto spectabamus & ipsi. Etenim me assumptum duxit in theatrum, tanquam ad jucundum aliquod, & novum Græcorum spectaculum. Ergo ubi consedissemus, spectabamus: primùm quidem feras jaculis confixas, & à canibus agitatas, & in homines vinctos emissas, nocentes quospiam, ut conjiciebamus. Postquam autem prodierunt gladiatores, & producto prægrandi quodam juvene, dixit præco, Quicunque voluerit cum hoc singulari certamine congredi, prodeat in medium, præmium pugnæ accepturus, decem millia drachmarum. Hic surgit Sisinnes desiliens, & se dimicaturum pollicitus arma poscit. Tum acceptam mercedem, decem millia mihi deferens, in manum dat. Si vicero, inquit, Toxari, unà proficiscemur, suppetet-

δὲ ἤ πίσω, θήψας με, ὑποχώρησε ὀπίσω ἐς Σκύθας. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τούτοις ἐκάκουν. ὁδὶ, λαβὼν τὰ ὅπλα, καὶ μὲ ἄλλα, ἐξεδήσατο, τὸ λοιπόν γε ἤ, ὑ κατέλιπεν, ἀλλ' ἀλὸ γαμνῆς τ κεφαλῆς κρίσιος, ἐμφέρετο. κἠ τὸ μὲ σῶμα, πεζόσκιτον αὐτὸς, κρημνίλοφ τῷ ξίφ ὑποτμηθεὶς τὸν ἰγνύαν. ὕστ αἷμα ἔῤῥει πολύ. ἐγὼ ἤ, ἀφειδήκειν ἤδη τῷ δίῳ. θρασύτερον ἤ ἐπιφερόμενον τηρήσας τ ἀντίπαλον, παίῳ εἰς τὸ στέρνον, κἠ διῆλασεν. ὕστ αὐτίκα ἐπιπλώκῃ ἀπὸ τοῦ ἵππου ποδὶν αὐτῦ. ὁδὶ, κρίμνων ἐ αὐτὸς ὑπὸ ἤ τραύματος, ἐπικλίζε τῷ νεκρῷ. κἠ μικρᾷ δὴν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ ψυχή. ἀλλ' ἐγὼ ἀδόκητον, ἀνέστησα, κἠ παρεμυθησάμην. ἐπὶ ἤ ἀφεῖδε ἤδη νεκρικὰς, ἀράμενός αὐτὸν, ἐκόμισα εἰς τὸν οἶκόν. κἠ ἐπαπλὸ θεραπευθείς, ἐπίζησε μ', κἠ ἔτ μέχρι νυῦ ἐν Σκύθαις, γήμας τὸν ἐμὸν ἀδελφόν. χωλὸς δὲ ἐστ ὅμως ἀπὸ ἤ τραύματος. τῦτο ἂ Μνήσιππε, οὐκ ἐν Μάχλυσιν, ἐδὲ ἐν Ἀλανοῖς ἐγένετο, ὡς ἀμφέρευσιν εἶναι, κἠ ἀπιστεῖς δικαίως, ἀλλὰ πολλοὶ παρέσασιν Ἀμαθριανῶν, μεμνημένοι τῦ μάχλυ ἤ Σισίννε. πέμπτον ἤτ σοι τὸ Ἀβαύχα ἔργον διηγησάμενος, παύσομαι. ἡνίκα ποτ ὕτος ὁ Ἀβαύχας εἰς τὸν Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαγόμενος ἐ γυναῖκα, ἢς ἤρα μάλιστα, κἠ παιδία δύο. τὸ μὲ ἐπιμαχίδιον, ἄῤῥεν. τὸ ἤ ἔτερον, κόρη ἐπλίης ἰῶ. συναπεδήμει ἤ ἐ ἐπαίρων αὐτῦ Γυνδάνης, ὅτ μὲ ἐ νοσῶν ἀπὸ ἤ τραύματος, ὁ ἐπίτροπος κἠ τὸν ὁδὸν ὑπὸ λῃστῶν, ἐκπεπόστων σφίσι. ἀμφοχόμενος ἤδ αὐτὸς αὐτὸς, ἐλαυνίστην εἰς τ μηρὸν, ὕστ ἀδὶ ἐστάναι ἐδυνάμενος ὑπὸ

petetque commeatus: fin cecidero, redi in Scythiam me sepulto. Quibus auditis ejulabam. At ille sumptis armis, reliquum quidem corpus munivit: verùm galeam non imposuit: sed nudo consistens capite pugnabat. Ac primùm quidem vulneratur ipse, retorto gladio in poplite cæsus: ita ut multus sanguis efflueret. Ego interim metu jam eram præmortuus. At ille confidentiùs invadentem adversarium observans, ferit in pectore, & transfigit; ita ut protinus ad pedes ejus procubuerit. Atque hic vulnere fatiscens, mortuo incumbebat: parumque aberat quin & ipse quoque efflaret animam. Ego verò accurrens erexi, animumque reddidi. Qui postquam victoria parta dimissus est, sublatum illum domum deportavi: multumque temporis curatus à medicis, supervixit, atque hodie apud Scythas degit, ducta in matrimonium sorore mea: claudus tamen adhuc est ex vulnere. Hæc res Mnesippe, non apud Machlyenses, neque in Alania gesta est, ut testibus careat, & ficta credi queat: sed multi adsunt Amastriani, qui Sisinnæ pugnæ meminerunt. Quum quintum præterea factum Abauchæ tibi narravero, finem faciam. Venit aliquando hic Abauchas in Borysthenensium urbem, secum uxorem ducens, quam summopere diligebat, duosque liberos, alterum quidem lactentem, masculum, alterum, quæ puella erat quinque annos nata. Erat autem peregrinationis comes amicus ejus Gyndanes, atque isquidem vulnere laborans, quod in via acceperat à latronibus, qui eos fuerant adorti: cum quibus dum pugnaret, ictus est in femore, ita ut præ dolore ne stare qui-

ἐ ὀδωίης· νύκτως ᾗ κοιμωμένοις, ἔτυχεν γὰρ ἐν ὑπερῴῳ τινὶ κοιμώμενος. πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξανίσταται, καὶ πάντα περιελάμβανε, καὶ περιέχειν ἡ φλὸξ ἀπανταχόθεν τὴν οἰκίαν. ἐγερθεὶς δὲ ἀναχρόμενος ὁ Ἀβαύχας, καλέσαντα τὰ παιδία κλαυθμυριζόμενα, καὶ τὴν γυναῖκα ἐκπεφευγυῖαν ἀναστενάζουσαν, καὶ σύζευκτον αὐτῷ ἀναπηδήσασαν, δρόμου τε ἐπιόντος, καὶ ἅλλη. καὶ ἔφθη διεκπαίσασα, καὶ μηδὲν παλαίσας ἀπεκίνδυνος ὑπὸ τοῦ πυρός. ἡ γυνὴ δέ, φόβου τε βαρυτάτου, ἐκπεσὸν, ἀναλαβοῦσα παιδίον ἐκ τῶν κόλπων. καὶ δὴ, ἡμιφλεκτον ἀφεῖσα τὸ παιδίον ἐκ τῆς ἀγκάλης, μόλις διεκπήδησε τὴν φλόγα. καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ, ὀλίγα μικρὸν ἐλλείπουσα κατακαῆναι ἀποθανεῖν. καὶ ἐπειδὴ ἀνειδίστης ὕστερον ὁ Ἀβαύχας, διότι ἀπολέσας τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ δέ, Γυνδάνην ἐξενέγκαιεν, ἀλλὰ παῖδας μὲν ἔφη ἐκ αὖθις ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄλλον εὐάγαθὸν ἔσεσθαι ὅτου. φίλον δέ, ὃν ἂν εὕρωμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος Γυνδάνης ἐστὶ, πάρεστί μοι πολλὰ ὑπ' ἐμοῦ περιεχόμενον. εἰρηκὼς δὲ Μνήσιππε, ἀπὸ πολλῶν πέντε τούτους προεκρινάμην. ἤδη δὲ καιρὸς εἶναι κινεῖσθαι ὁπότερον ἡμῶν ἢ τὴν γλῶτταν, ἢ τὴν δεξιὰν ἀποτμηθῆναι δεῖ. τίς οὖν ὁ δικάσων ἐστίν; Μνη. οὐδὲ εἷς. ἐγὼ γὰρ ἐκ ὑπέμεινά τινα διαιτητὴν ἐν λόγοις. ἀλλ' οἶσθα ὃ ποιήσομεν; ἐπειδὴ νῦν ἐσκοπᾶμεν τίθεσθαι, αὖθις ἐλθόντες ἐπ' ἐκεῖνο εἴπωμεν φίλοις. εἶπε δὲ ἂν ἤδη ἡμῖν τύχωσι, ἀποτμήσεται τότε, ἢ ἐγὼ τὴν γλῶτταν, ἢ σὺ τὴν δεξιάν. ἢ τῷδε μὲν ἄχρειον. ἐπεὶ ᾗ ἐ σὺ φιλίαν ἐπαινεῖν ᾤου δεῖν, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἄλλο

quidem posset. Noctu autem dormientibus illis (nam in cœnaculo quodam diversabantur) ingens ortum est incendium, omniaque circunclusit, jamque flamma undique domum circundedit. Tum expergefactus Abauchas, relictis liberis plorantibus, uxore quæ inhærebat, repulsa, jussaque ut ipsa se servaret, amico in humeros sublato descendit, ac perrumpens evasit, ita ut nequaquam incendio læderetur. Secuta est uxor, infantem gestans, & puellam jubens ut sequeretur. Ea verò semiusta, abjecto ex ulnis infante, vix exiliit è flamma: cum qua veniens puella, penè & ipsa extincta est. Post hæc cùm exprobraretur Abauchæ, quòd desertis liberis, & uxore, Gyndanen extulisset, Liberos quidem, inquit, facile mihi fuerit denuo procreare, qui incertum est sint-ne futuri boni: at amicum multo tempore talem non invenerim, qualis est Gyndanes, qui multis in rebus suam erga me benevolentiam probavit. Dixi Mnesippe, è pluribus his quinque propositis. Iam tempus est pronuntiari, utri nostrûm, aut lingua, aut manus sit amputanda. Quis igitur futurus est judex? *Mne.* Nemo: non enim narrationis arbitrum quenquam constituimus. Sed scis quid agemus? Quandoquidem in præsentia, nullo proposito scopo jaculati sumus, electo arbitro, alios denuo amicos apud ipsum referamus. Tum ei qui succubuerit, mihi quidem lingua, tibi verò dextra amputabitur. At hoc quidem crudele. Quando autem tu amicitiam laudare visus es, ego verò existimo nullam aliam ho-

τὸ γέρας ἀνθρώποις εἶναι τάτε κτήματα ἄμεινον, ἢ κάλλιον, τί οὐχὶ ἐμοὶ τοιαῦτα συνοίσεται καὶ ἡμῖν αὖτις, φίλοι τε αὐτόθεν εἶναι, καὶ εἰσαεὶ ἕσεσθαι ἀγαπῶντε, ἄμφω νικήσαντες, τὰ μέγιστα ἆθλα σωζόμενοι, ἀντὶ μιᾶς γλώττης, καὶ μιᾶς δεξιᾶς, δύο ἑκάτερον ἐπικτησάμενοι. καὶ τροσίτη γε, καὶ ὀφθαλμὼ τέτταρες, καὶ πόδες τέτταρες. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. τοιοῦτό τι γάρ ἐστι συνελθόντες δύο, ἢ τρεῖς φίλοι, ὁποῖον δὴ Γηρυόνεω οἱ γραφεῖς ἐνδείκνυνται, ἄνθρωπον ἐξάχειρα, καὶ τρικέφαλον. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ, τρεῖς ἐκεῖνοι ἦσαν, ἅμα τρίτοντες πάντα, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον φίλους γε ὄντας. Το. Οὐ γὰ λέγεις. καὶ ὕτω ποιῶμεν. Μν. ἀλλὰ μήτε ἅμαρτε ὦ Τόξαρι, μήτε ἀκινάκει διώμεθα, τὼ φιλίαν ἡμῖν βεβαιώσοντε. ὁ γὰρ λόγος ὁ παρὼν, καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ὁρίγεται, πολὺ μᾶλλον τῆς κύλικος ἐκείνης, ἣν πίνετε. ἐπεὶ πάντα τοιαῦτα, οὐκ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ γάμης δίκαιά μοι δοκεῖ. Το. ἐπαινῶ τοῦτο. καὶ ἤδη ὦμβε φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲ σὺ ἐστιοῦσθαι ἐπὶ τῆ Ἑλλάδε, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε ἐς τὴν Σκυθίαν ἀφίξαιο. Μν. καὶ μὴν δέ ἔσθ', ὅτι οὐκ ἂν ἀκηκοίμεν ἢ ἔστι τοιούτοις φίλοις ἐντυχεῖν, εἰ μέλλει τοιούτοις φίλοις ἐντεύξεσθαι, οἷος σὺ Τόξαρε, διεφάνης ἡμῖν δὺο τῶ λόγω.

hominibus esse possessionem ista præstantiorem ac pulchriorem, quin ipsi quoque ex compacto hinc & in posterum amici futuri, nos invicem amplectimur, ambo victores, maximis præmiis potiti: pro unica lingua, unicaque dextera, binas uterque habituri? præterea quatuor oculos, quatuor pedes, denique dupla omnia. Ejusmodi enim quiddam est, quum duo, tresve copulantur amici, qualem [1] Geryonem scriptores depingunt, senis manibus, terniscque capitibus hominem. Nam illi meo judicio, tres erant, qui simul omnia gererent, ut amicos decet. *Tox.* Probe dicis, atque ita faciamus. *Mne.* Verum neque sanguine opus est, Toxari, neque Acinace, qui nobis amicitiam confirmet. Nam hæc confabulatio, & quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. *Tox.* Placent ista. Quare jam amici, & hospites simus: tu mihi hîc in Græcia: ego tibi siquando in Scythiam veneris. *Mne.* Atqui scire te velim, non grave futurum mihi, vel longius etiam proficisci, si tales amicos nanciscì liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

1 *Geryonem*] Geryon Erithez insulæ in Gaditano mari rex tricorpor fuisse fingitur, ob administrationem regni cum duobus fratribus concordissimam, sunt qui trium Hispanicarum insularum regem faciunt, Balearidum scilicet duarum & Ebusi. *Cogn.*

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ΟΝΟΣ.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quadam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discendæ artis Magicæ, ibi à puella quadam, dum in avem converti, eoque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortuna, atque locorum vicissitudine, rusticis, urbanis, sacris, profanis divenditus, ad postremum cum in theatrum quoque, spectaculi de se præbendi caussa, introductus esset, devoratis, quas ibi tum fortè conspexerat, rosis in pristinam hominis figuram iterum redierit. Præcipuè autem admiratione digna est, mira casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum jactatum sese, interim etiam bene acceptum fingit. Vt non immeritò prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, totius humanæ vitæ speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quàm varii casus, quàm fallax, & inconstans fortuna, quàm incerti consiliorum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quamque insperati quandoque earum rerum, quas nunquam cogitaris, eventus esse soleant, asini hujus exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim libris imitatus est, afflictis etiam aliis compluribus ad idem argumentum, quorum quadam mythologicè Fulgentius interpretatus est, is qui in cæteras quoque poëtarum fabulas, mythologias scripsit.

Ἀπῆειν ποτὲ ἐς Θετταλίαν, ἦν δέ μοι πατρικόν τι συμβόλαιον ἐκεῖ, πρὸς ἄνθρωπον ἐπιχώριον. ἵππῳ δέ με κατῆγε, καὶ τὰ σκεύη, καὶ ἡ θεράπαινα ἠκολούθει εἷς. ἐπορευόμεθα δὴ τὴν προκειμένην ὁδόν. καί πως ἔτυχον ἅμα οἱ ἀπὸ Ὑπάτης ἐς Ὑπατην-

CVm in Theſſaliam, ubi quoddam mihi paternum erat negocium cum ejus gentis viro, proficiſcerer: equus autem me, meaſque ſarcinas vectaret, unuſque famulus ſequeretur, & ſuſceptam viam irem, atque Hypatenſes alii eſſent, qui Hypatam Theſ-

1 *Theſſaliam*] Græciæ regionem cujus montes ſunt 24. nobiliſſimi, flumina quoque inſigniora aliquot, & inter celebres urbes, Hypata, Patara, ubi Apollo dabat reſponſa hyemalibus menſibus, & Lariſſa à qua Achilles Lariſſæus dictus. *Cogn.*

1 *Ma-*

πως, πόλιν τ Θετ]αλίας, ἐκεῖθεν ὄντες. κἀγὼ ἀλῶν ἐπυνθανόμην. κἀκεῖνος τὸν ἀνόσιον ἤδη τ πόλεως ἤρώτων, πλησίον ἦσαν τ πόλεως ἤμην. καίγὼ ἠρώτων τοὺς Θετ]αλοὺς, εἴ ποτε ἐπίστανται ἄνδρα οἰκεῖν ἐς τὰ Ὑππαρχα, Ἵππαρχον τοῦνομα. χρήμασι δ αὐτὸν ἐκόμιζον οἰκεῖν, ὅτι οἰκήσει παρ' αὐτοῖς. οἱ δὲ εἰδέναι τ Ἵππαρχον τοῦτον ἔλεγον, ἔ ὅστις τ πόλεως οἰκεῖ, κἀκ ὅπ χρήσιμον ἐκομίζετο ἔχοι, κἀκ ὅτι μίαν θρέπτειραν τρέφει, κἀκ τὴν αὐτοῦ γαμέτην, μοχθηράν. ἔτι γὰρ φιλαργυρώτατα δεινῶς. ἐπεὶ δ πλησίον τ πόλεως ἐγενόμεθα, κῆπός τις ἔνδον ἦν, κἀ οἰκίδιον ἄνεκτον, ἔνθα ὁ Ἵππαρχος ᾤκει. οἱ μὲν δὴ ἀπησπάσαντό με, ὡχόμην. ἐγὼ δ, κάπλω σποπλῶν τὴν θύραν. κἀ μόλις μὲ, κἀ βραδέως, ὑπήκουσε δὲ δὴ ἡ γυνή. εἶπα δ σποπλῶν. ἐγὼ μὲ, ἡγοῦμαι εἶπ ὁ Ἵππαρχος ἔνδον εἶναι. ἔνδον ἔφη. σὺ δ, τίς, ἢ τί βελόμενος, πυνθάνῃ; χρήμασι εἶπον ἐκομίζων αὐτῷ παρὰ Δεκριανοῦ δ παρίσης σοφιστοῦ. μείνον με ἔφη αὐτοῦ. κἀγὼ τὴν θύραν συγκλείσασα, ὡχετο ἔσω πάλιν. καί ποτε ἐξελθοῦσα, κελεύει ἡμᾶς εἰσελθεῖν. καίγὼ δ παρελθὼν εἶσω, ἀσπάζομαι αὐτὸν, κἀ τὰ χρήμματα ἐπιδίδωμι. ἔτυχε δ ἐν δείπνῳ ἤδη ὤν. κἀγὼ κατέκειτο ἐπὶ κλινιδίου τινός. γυνὴ δ αὐτοῦ καθῆστο πλησίον, κἀγὼ τραπέζα μηδὲν ἔχουσα παρέκειτο. ὡδὲ, ἐπειδὴ τοῖς χρήμμασιν ἐνέτυχεν, εἶπ' ὁ μ φιλόστοργος ἐμοὶ ἔφη, κἀ τ Ἑλλήνων ἐξοχώτατος Δεκριανὸς, δ ποιεῖ, κἀ χαρίων πέμπει παρ' ἐμοὶ τοὺς ἑπαίρους τοὺς ἑαυτοῦ. τὸ δ οἰκίδιον τὸ ἐμὸν ὁρᾷς ὦ Λεύκιε, ὡς ἔστι μικρὸν μὲ, ἀλλὰ εὐγνωμόνως τ οἰκοῦντα σεσηκυῖν. ποιήσεις δ αὐτὸ σὺ μεγάλου οἰκίου, ἀπεξικῶς οἰκήσας. κἀ καλεῖ τὴν

Theſſaliæ urbem repetebant, quorum utebar convictu. Sic viam illam difficilem emenſi, jam urbi appropinquabamus, quum Theſſalos illos interrogavi num virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam noſſent: ad quem literas domo ferebam, ut ipſius hoſpitio exciperer. Illi verò reſponderunt ſibi notum eſſe hunc Hipparchum, & quo urbis in loco habitaret. Illum eſſe pecunioſum, unicam tamen ancillam, & uxorem domi alere, quòd eſſet ſummopere avarus. Ac poſtquam propiùs acceſſimus ad urbem, intus hortus erat, & domuncula commoda in qua habitabat Hipparchus. Tum illi data ſalute abiêrunt. At ego pergens oſtium pulſavi. Ægrè quidem & cunctanter, tandem tamen reſponſavit uxor: deinde me eſt adorta: quam rogavi eſſetne domi Hipparchus: eſt, inquit: tu verò quiſnam es, aut quid volens, ſcitcitaris? Literas, inquam, à Decriano ſophiſta Pataræo ipſi affero. Expecta me, inquit, ibi. Tum ecclufis foribus, intrò ſe recepit, pauloque pòſt rediens, jubet nos introire. Ingreſſus hominem ſaluto, literaſque trado. Incipiebat ille cœnare, & in anguſto lectulo, aſſidente uxore, vacuæ menſæ accumbebat. Lectis literis, amiciſſimus mihi, inquit, & Græcorum excellentiſſimus Decrianus, rectè quidem & fidenter ſuos amicos ad me mittit. Vides autem Luci, meam hanc domunculam, quàm ſit parva, ſed ei qui inhabitat ferendo, æqua. Verùm reddes tua præſentia dompliorem. Vocata deinde an-

mum, ſi æquo animo tuleris, cilla,

παιδίσκην. ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ἑταίρῳ κοιτῶνα, καὶ ἤν τι κομίζῃ σκεῦος. εἶτα πέμπε αὐτὸν εἰς βαλανεῖον. ἐχὶ γὰρ μετρίαν ἐλήλυθεν ὁδόν. ταῦτα εἰπόντος, τὸ παιδίσκιον ἡ Παλαίστρα, ἄγε μοι, φησὶ, δεῦρο μετ' ἐμοῦ, καὶ δείξω σοι οἰκημάτιον. καὶ σὺ μὲν ἔφη ἐπὶ ταύτης τῆς κλίνης κοιμήσῃ. τῷ δὲ παιδί σε, σκιμπόδιον αὐτῷ παρεξήσω, καὶ προσκεφάλαιον ἐπιθήσω. ταῦτα εἰποῦσα, ἡμεῖς ἀπήειμεν λουσόμενοι, δόντες αὐτῇ κεφάδιον πυμὼ εἰς τὸ ἵππον. ἡδὲ, πάντα ἔφερε λαβοῦσα εἴσω, καὶ κατέθηκεν. ἡμεῖς δὲ λουσάμενοι, ἀναστρέψαντες, εἴσω αὖθις παρήλθομεν. καὶ ὁ Ἵππαρχός με δεξιωσάμενος, ὁμέλει συνανακλινεῖς μεθ' αὑτοῦ. τὸ δὲ δεῖπνον, ἦ σφόδρα λιτόν. ὁ δὲ οἶνος, ἡδὺς, καὶ παλαιὸς ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐδεδειπνήκειμεν, ποτὸς ἦν, καὶ λόγος, οἷος ἐπὶ δείπνῳ ξένῳ. καὶ ὅτε τῶν ἐπιτηδείων ἐκείνῳ ποτὲ δόντες, ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὁ Ἵππαρχος ἤρετό με, πῆ μοι νῦν ἔσται ὁδὸς, καὶ εἰ πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτῷ συνοίσομεν. ἄπειμι μὲν ἔφην εἰς Λάρισσαν. ἔοικε δὲ συντόνου διατρίψειν, τριῶν, ἢ πέντε ἡμερῶν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἦν σκῆψις. ἐσπεύδων δὲ σφόδρα μείνας τινὰ εὑρεῖν τινα τῶν μαγεύειν ἐπιστημόνων γυναικῶν, καὶ θεάσασθαί τι παράδοξον, ἢ μετάρσιον ἄνθρωπον, ἢ λιθούμενον. καὶ τῷ ἔρωτί σε θεὸς ταύτης ὡς ἐμαυτὸν, συνεῖναι τῇ πόλιν, ἀπορῶν μὲν τῆς ἀρχῆς δὲ ζητήματος. ὅμως δὲ, συνεῖναι. καὶ τάχα γυναῖκά τινα ὁρᾷ προσιοῦσαν, ἔπι νέαν, εὐπορουμένην, ὅσον ἂν εἰκὸς ἐν ὁδῷ συμβαλεῖν. ἱμάτια γὰρ ἀνθινὰ, καὶ παῖδες συχνοὶ, καὶ χρυσίον προσιόν. ὡς δὲ πλησίαιτέρω γίνομαι, προσαγορεύομαι

cilla, Des, inquit, Palæstra, huic hospiti nostro cubiculum, & siquas sarcinas secum attulit, conde: postea ipsum ad balneum mitte, siquidem longam viam exegit. Cùm hæc dixisset, ducit me ancilla Palæstra, ostensaque domo pulcherrima, tu, inquit, hoc in lecto cubabis: tuoque puero lectum ibi substernam, & addam pulvinar. Cùm hæc dixisset, lotum ivimus, dato hordei equo apponendi pretio: atque illa omnia accepta intus tulit, & deposuit. Nos autem è balneo reversi, statim ingressi sumus: ubi Hipparchus me benignè exceptum, secum accumbere jussit. Cœna splendida fuit, vinum suave & vetus. Post cœnam potus, & sermo qualis in convivio hospitis, intercessit: & sic vespera illa potationi data, dormivimus. Postridie rogat me Hipparchus quò pergerem, & an ibi perpetuò mansurus essem. Lariss̃am, inquam, proficiscor, ubi ferè tres vel quinque dies commorabor. Sed hæc erat simulatio: siquidem optabam ibi aliquandiu esse, quoad aliqua maga à me esset reperta, cujus veneficiis aliquod monstrum conspicerem, aut hominem volantem, aut in lapidem conversum. Huic curæ deditus cœpi urbem obambulare, quamvis nescirem quo pacto inquirendi initium ducerem. At nihilominus obambulo. Interim video mulierem accedentem, adhuc juvenem, opulentam, ut ex via conjici poterat: vestis enim erat florida, crebri pueri, copiosum aurum. Cùm propiùs acceſſissem, compellat me mulier:

σ γυνή. κὴ ἀμοίβομαι αὐτῇ ὁμοίως. κὴ φησὶν, ἐγὼ Ἀβροιά εἰμι, εἴ τινα σ τῆς μητρὸς φίλων ἀκήκοας. κὴ ὑμῶν ἦ τὰς ἐξ ὁμοίης ἠσπασμένας φίλας, ὥσπερ ὐς ἔπαγον αὐτῇ. τί δὴ ἐχὶ παρ' ἐμοὶ προσκλύσεις ὦ πάτνον; ἀλλὰ σοὶ μὲν ἔφλω πολλὴ χάρις. αἰδέσιμον ἦ ἐδὲν ἀνδρὶ φίλῳ ἐγκαλῶν, ἔπειτα φεύγων τὼν ὁμοίνα οἰκίαν. ἀλλὰ τῇ γνώμῃ ὦ φιλτάτη, κομίζομαί σ δόμον σόν. ποῖ ἦ ἔφη ἐ κομίζῃ; ὦ δόμ' Ἱππάρχῳ τῷ φιλαργύρῳ ἔφη; μηδαμῶς εἶπον ὦ μῆτερ, τὸν ἄπης λαμπρὸς γὸ, κὴ πολυτελὴς μᾶλλον ἐς ἐμέ, ὥστ ἐ ἐγκαλέσαι ἄν τις τῇ τρυφῇ. ἡδὲ, μεσθάσασα, καί με σ χειρὸς λαβομένη, ἄγαθ' ποιήσετον, κὴ λίαν ὠφελὶς ἐμέ. φυλάττε μοι ἔφη τὼν Ἱππάρχε γυναῖκα πάσῃ μηχανῇ. μάγος γὰρ ἐσ δεινὸ, κὴ μοιχὸς, κὴ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλ σ ὀφθαλμόν. κὴ εἰ μή πς ὑπακούσ αὐτῇ, τοῦτον τῇ τίχῃ ἀμαυρώσασα. κὴ πολλὰς μεταμόρφωσεν ὐς ζῶα. τὰς ἦ, πλέον ἀπώλεσε. σὺ ἦ, κὴ νέος ἐ πάνυ, κὴ καλὸς, ὥστ ἄδυς ἀρέσαι γυναικί. κὴ ξένος, σφόδρα μοι δοκῶ φρονήσθαι. ἐγὼ ἦ, πυθόμενος ὅτι τὸ πάλαι μοι ζητούμενον, αὐτοῖς ἔχοι παρ' ἐμοὶ κρύπτειν, αὐτοπίλνον αὐτῇ ἐδὲν ἔτι. ὡς δὲ ποτε ἀφικόμην, ἀπήειν οἰκόθε, λαλῶν ὥσπς ἐμαυτὸν ὁ τῇ ὁδῷ. ἄγε δὴ σὺ ὁ φάσκων ἐπιθυμεῖν παύτης σ ὐρεθῆναι τέχνης, ἕλαιρί μοι σαυτὸν, κὴ τέχνῃ εὕρεσιν σοφὴν, ᾗ τάχιστ τάχιον, ὡς

lier: ego verò similiter ipsi respondeo. Ego, inquit, Abroea sum, amica siqua unquam fuit tuæ matris, cujus filios, non secus ac meos diligo. Cur igitur fili apud me non divertis? Magnas, inquam, gratias tibi ago. Puderque me cùm nihil amico possim objicere, cujus causa ex ejus domo discedam: animo autem, ô dilectissima, apud te diverto. At, inquit, ubi hospitaris? nunquid apud Hipparchum illum avarum? Ne id, inquam, dixeris mater. Nam splendidus erga me & sumptuosus fuit, adeò ut in lautitiæ culpam venire possit. Illa subridens, apprehensaque manu seorsum ducens, Caveas mihi, ait, omni cura Hipparchi uxorem, [1] maga enim est peritissima, libidinosa, & oculum in juvenes omnes conjicit, cui siquis morem non gesserit, illum arte sua vlciscitur: [2] multosque in belluas transformavit: alios prorsus interemit. Tu verò, fili, adolescens es formosus, ut facilè placeas mulieri, præterea peregrinus, qui facilè contemnaris. Ego autem animadvertens, me quod jamdiu quærito, domi habere, mulieri aures non ampliùs præbui: à qua tandem dimissus, domum repeto mecum in via differens. Age, inquam, tù qui tantopere hanc mirandam artem appetere te profiteris, excita te ipsum, eamque artem adinveni, qua-

rebus

1 *Maga*] Non erant olim magi plebeiæ sortis homines, sed apud Persas, Æthiopes, Chaldæos & Indos, ex regia stirpe proceres, in secretioribus Philosophiæ & artis Mathematicæ arcanis educati, sagacissimi sympathiæ rerum naturalium & divinarum exploratores. *Cogn.*

2 *Multosque in belluas*] De hominum & brutorum metamorphosi in alias formas Arist. de Mirabil. aud. Ovid. lib. 14. Met. Plin. lib. 8. c. 22. Arist. lib. 9, c, 36. lib. 8. c. 5. Solin. lib. 9. Aug. lib. 18. de Civit. Dei. c. 16. Virg. Eccl. 8. *Idem.*

1 *Ser-*

ἀρᾶς, καὶ ἐπὶ τὴν Ἡρόπαιναν τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀποδύου. τὸ γὰρ γυναικὸς ἔξω, καὶ φίλαι, πόρρω ἴσως. παῖπαῖ ταύτης κυλιόμενον, ἐγκαλιζόμενον, ἐν ταύτῃ συλλεκόμενον, οἶδα ὡς ῥᾳδίως γνώσῃ. δεῦλοι γὰρ τοῖς δυστυχοῦσιν οἱ πάντες, καὶ αἰσχρά. ταῦτα λίαν ὡσεὶ ἐμαυτὸν, εἰσήειν οἰκαδε. ὁ δὲ μοι ἐπαντήσας, ἐκ παλαίστρας ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐδέ τιν' ἐμαυτῷ γυναῖκα. ἡ δὲ Παλαίστρα, τὴν ἑστίαν παρήρδυε, δεῖπνον ἡμῖν ὑστριπίζουσα. κάμὲ δύω ἴνθυν δρέμμονθ', ὡς εὐρύθμως ἔφιν ὦ καλὴ Παλαίστρα, τὸν πυγὸν τῇ χύτρᾳ ἐμοὶ συμπεριφέρεις, καὶ κλίνεις. ἡδὲ ὀσφὺς ἡμῖν, ὑγρῶς ἐπικνεῖ. μακαρίζω ὅστις σὲ ταῦτα ἐνέσκωψατ'. ἡδὲ, σφόδρα γὰρ ἦν ἐπεμὸν, καὶ χαλέπτην μέσον τὸ κορύσιον, φάδιος ἂν εἶπεν ὦ νεανίσκε, εἶμι νῦν ἔχεις, καὶ ζῆν ἐθέλοις, ὡς πολλῶ πυρὸς, καὶ κνίσης μεστά. ἦν γὰρ αὐτῷ μόνον ἄψῃ, τραῦμα ἔχων πυρέκαυθεν, αὐτὸς μοι παρήρδυσας. θεραπεύσω δέ σε ἀδέκα ἄλλως, ἀδὲ θεὸς ἰατρός. ἀλλὰ καίκαυσόμενόν σε μᾶλλον ἐγὼ, καὶ τὸ δεξιὸν παῖσαι, ἐγὼ μὲ σε ποιήσω πλέον ποιεῖν. καὶ τὸ δοκεῖν θεραπείας ὀδυνᾶς ἀρδόμενον, ἀεὶ ἀσχίζῃ. καὶ ἐδὲ λίθοις βαλόμενον τὸν γλυκείαν ἐδυνᾶν φόβῃ. τί γελᾷς. ἀκεδῆ βλέπεις ἀνθρωπομάγειρον. ἐ γὰρ μόνα ταῦτα φαῦλα ἐδὲ δίμοι καθοσιδύζω, ἀλλ' ἤδη τὸ μέγα τοῦτο, ἐ καλὸν, τ' ἄνθρωπον οἶδα ἐγὼ ἐ σφάττειν, καὶ δέρειν, ἐ καθικνεῖσθαι. ἥδιστα

rebus optatis potiêre. Iamque Palæstram ancillam illam aggredere: ab uxore autem hoſpitis & amici abſtineto. Ac probè ſcias, te ſi in illa voluteris, exercearis, & congrediaris, rem facilè cogniturum. Nam omnia dominorum honeſta, ac turpia, [1] ſervis nota eſſe conſueverunt. Hæc mecum loquens domum ingredior: ubi neque Hipparchum, neque uxorem offendo, ſed [2] Palæſtra penes focum ſedebat, cœnam nobis parans. Protinus ego hinc exorſus, quàm venuſtè, inquam, ô pulchra Palæſtra, nates unà cum olla circunfers, & deprimis. Tum illa, lumbi mei agiliter moventur, beatus qui ſe in eos immerſit. Illa impudens, & vultu grata puella, Fugeris, inquit, adoleſcens, ſi ſapis, & vivere cupis, hæc loca igni & nidore referta. Nam ſi me tantùm tetigeris, accepto vulnere ambuſto, mihi aſſidebis: nec te medicus quiſquam, non Deus curaverit. Sed ego ſola te urens, quod fidem omnem ſuperet, te dolore magis afficiam, cujus curationem haud facilè ſuſtinebis, neque lapidibus pulſatus dulcem vitabis dolorem. Quid rides? cernis diligentem hominum coquum. Non enim ſolos hoſce viles cibos apparo: ſed magnum etiam & præclarum iſtud novi, videlicet hominem jugulare, excoriare, & in fruſtra ſcindere, viſcera quoque ipſo-

1 *Servis nota*] Quibus in domibus, aut paterf. aut materf. nequiter libidinoſeque vivit, in eis ſervos non eſſe ſervos, neque communi conditione ſervitutis uti, ſed liberiùs & licentiùs vivere, quotidiana docet experientia, Cic. pro Cluent. *Cogn.*

2 *Palæſtra*] Iocosè inditum ancillæ nomen ut apud Plaut. in Ciſtel. cuidam Gymnaſium. *Idem.*

ἢ τὰ σπλάγχνα αὐτῶν, καὶ τὰ καρδίας ἅπτομαι. τοῦτο μέ, ὀρθῶς ἔφθη λέγεις. καὶ γὰρ ἐμὲ πόῤῥωθεν, καὶ μὴ ἐγγὺς ὄντα, ἀλλὰ ὅλον ἐμπέπρησμαι ἐπίηκας. καὶ λάβε τὸ ὀμμάτων τὸ ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ φαινόμενον πῦρ, κἀπὸ τῆς πολλῆς φλογὸς τὰ μὲν ἥπατα ψύξασα, φρένας. καὶ ταῦτα, οὐδὲν ἀδικοῦσα. ὅστις θεῶν, ἴασαί με ταύτῃσι, αἷς λέγεις αὐτὴ, ταῖς ἡδείαις καὶ θελκτηρίοις. καὶ με ἤδη ἄπνουν φαλμὸν λαβοῦσα, ὅπως ἂν αὐτὴ ἐθέλῃς. ἠδὺ, μέγα, καὶ ἥδιστον ἐκ τούτου ἀνακαλέσασα. ἐμὴ τὸ λοιπὸν ἦν. καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ὅπως ἐπειδὴ κοιμήσῃ τοὺς δεσπότας, ἔλθῃ ἐς ἐμὲ, καὶ κοιμήσῃ. κἀπειδὴ ἀφίκετο ποτὲ ὁ Ἱππαρχος, λουσάμενοι, ἐδειπνήσαμεν. καὶ ποτὸς ἦν συχνὸς, ἡμῶν ὁμιλούντων. εἶτα ὕπνω προσποιούμενος, ἀνέστην. καὶ ἦλθον ἔνθα ἔμελλον. πάντα δὲ τὰ ἔνδον ἦν παρεσκευάσθαι. τῷ μὲ παιδὶ, ἔξω ὑποστρωθῆναι. στάμνος δὲ τῇ κλίνῃ παρεστήκει, ποτήριον ἔχουσα. καὶ οἶνος αὐτῇ παρέκειτο, καὶ ὕδωρ ἕτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσαι δὲ ἦσαν αἱ Παλαίστραι διακεκριμέναι. τὰ δὲ θρόνια, ῥόδα πολλὰ κατεπάτησε. τὰ μὲ, ὅτι χαμαὶ κατ' αὐτό. τὰ δὲ, λελυμένα. τὰ δὲ, στεφάνοις συμπεπλεγμένα. καγὼ τὸ συμπόσιον εὖ οἶδα ἕτοιμον, ἔρρον τὸ συμπόσιον. ἠδὲ, ἐπειδὴ κατέκλιτο τῇ διανοίᾳ, ἀπῆλθε παρ' ἐμὲ ἥκει. καὶ ἦν εὐφροσύνη ἡμῶν, τὸ οἶνον, καὶ τὰ φιλήματα ἀπονέμοντες ἀλλήλοις. ὡς δὲ τοῦ ποτοῦ παρεσκευάσαμεν ἑαυτοὺς, ἐπὶ τὴν εὐνὴν, λέγει πρός με ἡ Παλαίστρα, τοῦτο μὲ, πάντως δεῖ σε μεμνῆσθαι ἃ νεανίσκε, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπέπλωκας. καὶ χρή σε νῦν ἐπιδεῖξαι

ipsorum, & cor suavissimè tenuto. Hoc, inquam, rectè dicis: nam me quanvis procul à te remotum, non incendio per Iovem, sed plenæ conflagrationi addixisti: & immisso per meos oculos igni tuo occulto, ima torres præcordia, idque nulla injuria affecta. Itaque te oro ut mihi salutem afferas his asperis & suavibus, quas dixisti, medelis, meque jam jugulatum, ut lubet, excoria. Tum illa emisso vehementi, & suavissimo cachinno, deinceps mea fuit. Convenitque mecum, se ad me concubitum venturam, postquam heros in lecto composuisset. Reverso Hipparcho, loti cœnavimus: & confabulantes crebro potui indulsimus. Deinde simulato somno surrexi, & revera eò me contuli, ubi mansionem habebam: erantque intus omnia bene præparata. Puero quidem stratus erat extra lectus: mensa verò juxta lectum posita, & in ea calix, ibique appositum vinum, & parata aqua, cùm frigida, tum calida, quæ omnia disposuerat Palæstra. Per lectum autem sparsæ erant rosæ mulctæ: aliæ suis peculis exutæ, aliæ solutæ, aliæ in serta complicatæ. Ego nactus paratum symposium, compotricem expectabam. Illa ut heram in lecto collocavit, è vestigio ad me venit. Et mutuo lætabamur, vinum & oscula invicem propinantes. Ac postquam nos ad noctem potu bene comparavimus, dicit mihi Palæstra, oportet, adolescens, hoc omnino memineris, te in Palæstram incidisse. Nunc ostendas licet, an factus sis inter adole-

οἱ γέροντες ἐν τοῖς ἐφήβοις γεγένῃ; καὶ παλαίσμασι πολλὰ ἤμιλλες που. ἀλλ' οὐκ ἄν ἴδοις, ἦφη, φεύγοντά με τὴν ἔλεγχον τοῦτον. ὥστε ἀπόδυσαι. καὶ ἤδη παλαίσωμεν. ἠδὲ, ὅπως ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παρέχε μοι τὴν ἐπίδειξιν. ἐγὼ μὲν, νόμῳ διδασκάλου, καὶ ἐπιστάτου τὰ ὀνόματα ἃ παλαισμάτων, ὧν ἐθέλω δύεσθαι, ἐρῶ. σὺ δὲ, ἕτοιμος γένου εἰς τὸ ὑπακούειν, καὶ ποιεῖν πᾶν τὸ κελευόμενον. ἀλλ' ἐπίτασιν ἔφλω, καὶ σκόπει, ὅπως δύχερῶς, καὶ ὑχρῶς τὰ παλαίσματα, καὶ σύντονος ἔσῃ. ἠδὲ, ἀποδυσαμένῳ τὴν ἐσθῆτα, καὶ σῶσαι ὅλη γυμνή, ἤνθει ἤρξατο ἐπιτάττειν. ὦ μειράκιον, ἐκδυσαι. καὶ ἀλειψάμενος ἔνεγκε σὺ δ' μύρα, συμπλέκου τῇ ἀντιπαλαιστῇ. δύο μηρῶν ἀπάσας, κλίνον ὑπτίαν. ἔπειτα ἀνώτερος ὑποβάλλων ἀμφὶ μηρῶν, καὶ ἀμφοτέρας, αὐτῇ, καὶ τεῖνε ἄνω τὰ σκέλη. καὶ χαλάσας, καὶ σήσας, καλῶς αὐτῇ. καὶ παρεισελθών, βάλε. καὶ τρῶσας, νύσσε ἤδη παντεχεῖ, ἕως ποιήσῃ. καὶ ἡ ὀσφὺς ἰσχυέτω. εἶτα ἐξελκύσας κατὰ πλάτους ἀμφὶ βουβῶνος, δῆξον. καὶ πάλιν σιωπῇ εἰς τὸ ἰσχίον. εἶτα τύπτε. ἐπειδὰν ᾖ χάλασμα ἴδῃς, τότ' ἤδη ἐπίεσας, ἅμμα κατ' ἰξύος δήσας, σωίζε, καὶ πειρῶ μὴ ἀπολύειν. ἀλλ' ὀλίγον ἀμφικαρτερήσας, σωίζεσθε ἤδη ἀπαλλάσσω. καλῶς ἐπειδὴ ῥᾳδίως πάντα ὑπήκουσα, καὶ εἰς πάλον ἡμῖν ἦλθες τὰ παλαίσματα, καὶ λέγω σοὶ τῷ Παλαίστρᾳ ἅμα ἐπιχαλάσας, ὦ διδάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως δύχερῶς, καὶ δύσκολός μοι, σκόπει δ', μὴ δόκω σὺ καλῶς τὰ παλαίσματα ὑποβάλλῃς. ἄλλα γὰρ ἐξ ἄλλων ἐπιτάττεις. ἡ δὲ, ἐπὶ κόρρης πληξασά με, ὡς φλύαρον ἔφη παρέλαβον τὸν μαθητήν. σκόπει δὲ μὴ

scentes agilis, multasque luctas didiceris. Ego verò, haud me videas, inquam, horum probationem fugientem. Itaque nuderis, & jam luctemur. Tum illa, prout volo, inquit, ede mihi specimen: ego doctoris & præsidis more, certaminum nomina, quæ volo, tibi præscribam: tu paratus esto ad obtemperandum, & quicquid jussero, præstandum. Manda, inquam, & adverte ut nostra certamina promptè, agiliter, & acriter fiant. Illa exuta veste, & stans nuda, hinc mandata dare cœpit. Exue te, adolescens, & illitus unguento, congredere cum antagonista, & tracto utroque femore, resupinam me prosterne, deinde superior femoribus substernens, divisa crura erige, & in altum tende. Postea demissis, & firmatis iis, ipsi adhære, & insinuatus, feri, & inflicto vulnere quaquaversus jam percute, quoad fueris defessus. Et valeant lumbi: deinde quum eduxeris telum, rursus per inguen fodica, & in parietem impelle: postea verbera. Posteaquam laxari videris, jam tum inscendens, & ad ilia alligans constringe, & da operam ne festines, quum verò paulum expectaveris, concurre. Iam es liberatus. Ac postquam ego facilè omnia audivi, & finis factus est nostris certaminibus, ridens Palæstram alloquor. Vides magistra, ut facilè & promptè luctatus sum: at dispice ne non rectè luctas hasce mihi imposueris: alias enim ex aliis injungis. Illa me in faciem percutiens, quem nugatorem discipulum accepi? inquit. videsis ne plures accipias pla-

ἀθλητὰς ἐπὶ πλοίου λάβης. ἀλλὰ παῖσε, τὰ ἐπιπεπλόμενα παλαίσμα. καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἐπαίζυτεν. καὶ ὑποφαιδίσασα ἑαυτὴν, νικᾷ ἔφη δίξεις, εἴπερ νί⊙ει, καὶ εὐπνο⊙ παλαίσης, καὶ εἰ ἐπίστασαι παλαίειν, καὶ ποιεῖν τὰ δὸ γυμνάσια. καὶ πεσοῦσα ἐπὶ ⊙ λέχους ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαισφὶς, ἴχνις τὰ μέσα. ὕστ παίξας ἐξεῖσε, ἐπίσπευσον, καὶ βάθυνον. ψιλὸν ὁρᾷς αὐτῆς ὑπογαστρίμενον. τύπτε χρῆσυ. ⊙ τον ⊙ κ' λόγῳ, [1] ὡς ἄμμα σφίγγα. εἶτα ἀναπλάσας, ἐμβαλλε, καὶ σωίσχε, καὶ μὴ δίδε ἀφέσιμμα. ἐὰν ⊙ χαλάτῃ, ἐκτίνει ἐπάγεται, ἀνάπεμψ μετάθες. καὶ κρύσας, κρύψον. καὶ σκάπτ, ὅπως μὴ ἀναπαύσῃς ἐκτίνει, ἢ πελλυθείς. ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτὸν, ὕφελε. καὶ ὑποβαλὼν κάτω αὖθις πλεῦ παρεμβολὴν, σωίσχε, καὶ μίνυ. εἶτα ἄφις αὐτὸν. πίπλωκε γδ, καὶ λίλυται, καὶ ὕδωρ ὅλ⊙ ἔστι σοι ὁ ἀνταγωνιστής. ἐγὼ ⊙, ἤδη μέγα ἀναγελῶν, ἐβέλω ἤφλω ⊕ αὐτὸς ὦ διδάσκαλε, παλαίσματα ἀλλ' ἄττα ἐπιδείξομ. σὺ ⊙ ὑπόκυσον, ἐπαναστᾶσα, καὶ κρῆσον. εἶτα δᾶσα κ' χιεῖς, πάρεψαι τὸ λοιπὸν, καὶ καταμρίβε. καὶμε ⊙ ὁ Ἡρακλίης ἐβελεβεῖσα, ἤδη κρίμισον. ὁ τοιούτοις ἡδοναῖς, καὶ παιδιαῖς παλαισμάτων, ἀγωνιζόμενοι νυκτερινὰς ἀρίστας, ἐστεφανούμεθα. καὶ ἐν πολλῇ μ' ὁ τύτῳ τρυφῇ. ὥστ ἐ εἰς τὸν Λάρισσαν ὁδὸν παρεβάπασιν ἐπιλελήσμην. καὶ ποτ ἐπὶ νῶν μοι ἦλθεν εἰς τὸ μαθεῖν ὧν ἕνεκα ἦλθον. καὶ φημὶ αὐτῇ. ὦ φιλτάτη. δεῖξόν μοι

plagas. At urere demandatam luctam obiens. Quibus dictis, surgit: & postquam se curasset, nunc ostendes, inquit, siquidem es juvenis, & luctator vehemens, num sis in eo luctandi genere exercitatus, quod genicularium appellant. Tum super lecto in genua procumbens: age tu luctator, mediam corporis partem valenter aggressus percute, vulnusque adige profundius: nudam præstò vides: utere. Primùm in nodi modum, quod ajunt, constringe: deinde reverberans immitte, & comprime: nec quidquam intervalli concede. Sed si laxatur, ocyus inflatum penitius immitte, & impulsum absconde. Cave autem ne citiùs quàm jussero, extrahas: sed inflexum, paulatim exime, infraque subdens rursus castra constringe, & subagitare. Postea remitte ipsum, cecidit enim, & solutum est, totusque luctator sudore diffluit. At ego ingenti risu effuso, Velim etiam ipse, inquam, magistra, pauca quædam certamina imperare. Obtempera tu, surge, & sede: deinde immissa manu, quod reliquum est, me demulce & absterge, meque per Herculem circumplexa, sopi jam demum. In hujusmodi voluptatibus, & lusibus luctationum nocturna certamina decertantes, coronati sumus. Ac tantæ in eo fuerunt deliciæ ut itineris ad Lariſſam prorsum sim oblitus. Et cùm venisset in mentem, ut ea discerem, quorum gratia veneram, illi dico, ostende ô dulcissima, dominam tuam suis

1 Ω' ἄμμα σφίγγα] Scaliger ad Euseb. Incertus Interpres hujus Dialogi ad incertum sæpe lectorem ducit. Reliqua in eo Dialogo satis nota ex commentariis Petri Colvii, & aliorum qui scripserunt ad Milesias Apuleii, etiam ipse solus Apulcius hunc sibi proponens Dialogum dum alia de suo convectit Interpretis fungitur officio. *Bourd.*

μαχλαυόμενον, ἢ μεταμορφοῦμαι τὴν δέσποιναν. πάλαι γὰρ ἡ παρεσκεύαζε τοιαύτης θέας ἐπιθυμεῖν. μᾶλλον εἴ τι σὺ οἶσθας, αὐτὴ μαγγανεύουσι, ὥστε φανῆναί μοι ἄλλο ἐξ ἄλλης ὄψιν. οἶμαι γὰρ σὲ σὺν ἀπείρως τῆς τέχνης ἔχειν. τοῦτο γὰρ παρ' ἑτέρου μαθὼν, ἀλλὰ σῷ τῇ ἐμαυτοῦ ψυχῆς λαβὼν, οἶδα. ἐπεὶ μὲ τὸν πάλαι ἀδαμάντινον, ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, εἰς μηδεμίαν γυναῖκα τὰ ὄμματα ταῦτα ἐρωτικῶς ποτε ὑπεῖναι, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχεις, ἐρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγοῦσα. ἡ δὲ Παλαίστρα, παῦσαι φησὶ τοσοῦτον παίζων. τίς γὰρ ὧδε δυσὶ μαγεύσει μαγεύσας τὸν ἔρωτα, ὅταν τὸν τέχνης κύριον; ἐγὼ δὲ ὦ φίλτατε, τούτων μὲν οἶδα ἀδὲν μὰ τὸν κεφαλὴν τὴν σὴν, καὶ τὴν τὸν μακαρίαν σύνιδι. ὧδε γὰρ γράμματα ἔμαθον. καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος ὅσον τυγχάνει εἰς τὸν αὐτῆς τέχνην. εἰ δὲ καιρὸς ἐπιτρέψει, πειράσομαι σοι δεῖξαι μεταμορφοῦμένην τὴν κεκτημένην. καὶ τότε μὲ ἐπὶ τούτοις ἐνομοθέτησεν. ἡμέρας δὲ ὕστερον ἡ πολλαῖς, ἀγγέλλει τις μοι ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλοι ὄρνις γενομένη, πέτεσθαι πρὸς τὸν ἐρώμενον. κἀγὼ νοῦν ἔθηκα ὁ καιρὸς ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣν νῦν ἔχεις, τὸν σαυτῆς ἱκέτην ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. ἀλλὰ ἔφη. καὶ πρόθυμον ἐσόμενον ἴσθι, ἀλλὰ μελέτησον πρὸς τὴν θύραν τὸ δύνασθαι, ἕνεκα σκότους ἐκφεύγειν. καὶ κελεύσῃ με πρόσιμεν ὅπῃ τινὶ τὸ θύρας λεπτὸν, καὶ διασκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρῶ δὴ τὴν μὲν γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα γυμνὴ τὸν λύχνον προσελθοῦσα, καὶ χάνδρας δύο λαβοῦσα, τὸ μὲν λιβανωτὸν, τῷ πυρὶ τὸν λύχνου ἐπῆκε. καὶ στᾶσα, πολλοῖς γραμμάτοις, ἢ μεταμορφοῦμαι τὸν δέσποιναν. πάλαι γὰρ ἡ παρεσκεύαζε τοιαύτης θέας ἐπιθυμεῖν. μᾶλλον εἴ τι σὺ οἶσθας, αὐτὴ μαγγανεύουσι, ὥστε φανῆναί μοι ἄλλο ἐξ ἄλλης ὄψιν. οἶμαι γὰρ σὲ σὺν ἀπείρως τῆς τέχνης ἔχειν. τοῦτο γὰρ παρ' ἑτέρου μαθὼν, ἀλλὰ σῷ τῇ ἐμαυτοῦ ψυχῆς λαβὼν, οἶδα. ἐπεὶ μὲ τὸν πάλαι ἀδαμάντινον, ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, εἰς μηδεμίαν γυναῖκα τὰ ὄμματα ταῦτα ἐρωτικῶς ποτε ὑπεῖναι, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχεις, ἐρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγοῦσα. ἡ δὲ Παλαίστρα, παῦσαι φησὶ τοσοῦτον παίζων. τίς γὰρ ὧδε δυσὶ μαγεύσει μαγεύσας τὸν ἔρωτα, ὅταν τὸν τέχνης κύριον; ἐγὼ δὲ ὦ φίλτατε, τούτων μὲν οἶδα ἀδὲν μὰ τὸν κεφαλὴν τὴν σὴν, καὶ τὴν τὸν μακαρίαν σύνιδι. ὧδε γὰρ γράμματα ἔμαθον. καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος ὅσον τυγχάνει εἰς τὸν αὐτῆς τέχνην. εἰ δὲ καιρὸς ἐπιτρέψει, πειράσομαι σοι δεῖξαι μεταμορφοῦμένην τὴν κεκτημένην. καὶ τότε μὲ ἐπὶ τούτοις ἐνομοθέτησεν. ἡμέρας δὲ ὕστερον ἡ πολλαῖς, ἀγγέλλει τις μοι ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλοι ὄρνις γενομένη, πέτεσθαι πρὸς τὸν ἐρώμενον. κἀγὼ νοῦν ἔθηκα ὁ καιρὸς ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣν νῦν ἔχεις, τὸν σαυτῆς ἱκέτην ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. ἀλλὰ ἔφη. καὶ πρόθυμον ἐσόμενον ἴσθι, ἀλλὰ μελέτησον πρὸς τὴν θύραν τὸ δύνασθαι, ἕνεκα σκότους ἐκφεύγειν. καὶ κελεύσῃ με πρόσιμεν ὅπῃ τινὶ τὸ θύρας λεπτὸν, καὶ διασκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρῶ δὴ τὴν μὲν γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα γυμνὴ τὸν λύχνον προσελθοῦσα, καὶ χάνδρας δύο λαβοῦσα, τὸ μὲν λιβανωτὸν, τῷ πυρὶ τὸν λύχνου ἐπῆκε. καὶ στᾶσα, πολλοῖς γραμμάτοις,

suis præstigiis se transformantem. Iamdudum enim aliquod hujusmodi mirandum spectaculum videre exopto: sed tu præcipuè, siquid nosti, ipsa præstigieris, ut alia ex alia vilio mihi appareat: nam puto te hujus artis minimè ignaram. Illud autem non ab alio acceptum: sed à mea ipsius anima perceptum novi: postquam me, quem mulieres appellabant adamantinum, quòd in nullam mulierem hos oculos amoris caulà unquam conjecisiem, hac arte prehensum, & amatorio bello delinitum, servum effecisti. Tum Palæstra, define jocari, inquit. Quis enim hujus artis magistrum Amorem carmine incantare potest? Ego dilectissime, per tuum caput, perque beatum hunc lectum testor, me cùm sim literarum expers, horum nihil nosse. Sed hera mea fascinandi artem callet: quam si occasio dabitur, dabo operam, ut videre queas in aliam formam transmutatam. His dictis dormivimus. Paucis autem post diebus nuntiat mihi Palæstra dominam in avem conversam, ad suum amatorem esse devolaturam. Nunc, inquam tempus est Palæstra, pro tuo erga me studio, ut diutino nostro desiderio, prout supplicavi, satisfacias. Bono sis animo, inquit. Et cum adveseraset, me prehensum ducit ad domus ostium, in qua illi dormiebant: méque jubet ut ad rimulam ostii accedam, & quæ fierent animadvertam. Video nudam mulierem, ad lucernam accedentem, quæ acceptis duobus granis, thus igni lucernæ imposuit, & stans multa in lucernam

λὰξ ἔ λύχνω κατελάληση. εἶτα κιβώτιον ἀδρὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἔχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνθεν ἀναιρεῖται, καὶ ἀποφέρομαι. ἠδὴ, ἐξ ἐμοῦ ἐβλεπόμην, ὃ, τι μὴ ἐν οἶδα, ἢ ἦ ὄψεως αὐτῆς ἕνεκα, ἔλαιον αὐτὸ εἶναι. ἐκ τούτου λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἐξαμένη τῶν κάτω. καὶ ἄφνω πτερὰ ἀνέφυεται αὐτῇ. καὶ ἡ ῥὶς κεροπίνη; καὶ χροιὰ ἐλαφίου. καὶ ἄλλα δὴ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. καὶ σύμβολα πάντα εἶχε. καὶ ἰὼ ἄλλο δὴν, ἢ κόραξ γυκτερεύων. ἐπεὶ ἦ εἶδεν ἑαυτὴν ἐπτερωμένην, κράξασα φωνὴν, καὶ οἷον ἀκεῖνο οἱ κόρακες, ἀναστᾶσα, ὥ χαῖρε πεθρυμμένη ἔξω ἄμφ' ἦ θυρεῖόν. ἐγὼ ἦ ὅπερ ἀκεῖνο οἰόμενον ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τ' ἐμαυτῦ βλεφάρων ἠπτόμην, καὶ πιστεύων τοῖς ἐμαυτῦ ὀφθαλμοῖς, ὧν ὅπ βλέπουσιν, ὧν ὅτι ἐγρηγόρασιν. ὡς ἦ μόλις ἐ βραδέως ἐπειθόμην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδεόμην τότε τ' Παλαίφατος πτερῶσαι κἀμὲ, καὶ χρίσασα ἐξ ἐκείνου ἔ φαρμάκου, ἐάσαι πέτεσθαί μὲ. ἐβουλόμην γὰ πεῖραν μαθεῖν, εἰ μεταμορφωθεὶς κἀ ἔ ἀφράσω, εἶτα ἐ τὴν ψυχὴν ὄρνις ἔσομαι. ἠδὲ, τὸ δωμάτιον ὑπανοίξασα, κομίζῃ τὴν πυξίδα. ἐγὼ ἦ ἀσμένως ἤδη, ἀποδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. καὶ ὄρνις μὲν οὐ γέγονα ὁ σύνεγγυς. ἀλλὰ μου ἀπὸ ὤμων ἐξῆλθε, καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες ὤχοντο σὺν οἷσι ὄπω. ὄνυχες ἦ τὰς πάντας τέσσαρας εἶχον. καὶ τούτων οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὁπλαὶ. καί μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κτῆνος πόδες ἐγένοντο. καὶ τὰ ὦτα ἦ, μακρά. καὶ τὸ στόμιον, μέγα. ἐπεὶ ἦ κύκλῳ περισκόπουν, αὐτὸν ἑώρων ὄνον. φοβερὰν λύχνου κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἀδρὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἔχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνθεν ἀναιρεῖται, καὶ ἀποφέρομαι. ἠδὴ, ἐξ ἐμοῦ ἐβλεπόμην, ὃ, τι μὴ ἐν οἶδα, ἢ ἦ ὄψεως αὐτῆς ἕνεκα, ἔλαιον αὐτὸ εἶναι. ἐκ τούτου λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἐξαμένη τῶν κάτω. καὶ ἄφνω πτερὰ ἀνέφυεται αὐτῇ. καὶ ἡ ῥὶς κεροπίνη; καὶ χροιὰ ἐλαφίου. καὶ ἄλλα δὴ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. καὶ σύμβολα πάντα εἶχε. καὶ ἰὼ ἄλλο δὴν, ἢ κόραξ γυκτερεύων. ἐπεὶ ἦ εἶδεν ἑαυτὴν ἐπτερωμένην, κράξασα φωνὴν, καὶ οἷον ἀκεῖνο οἱ κόρακες, ἀναστᾶσα, ὥ χαῖρε πεθρυμμένη ἔξω ἄμφ' ἦ θυρεῖόν. ἐγὼ ἦ ὅπερ ἀκεῖνο οἰόμενον ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τ' ἐμαυτῦ βλεφάρων ἠπτόμην, καὶ πιστεύων τοῖς ἐμαυτῦ ὀφθαλμοῖς, ὧν ὅπ βλέπουσιν, ὧν ὅτι ἐγρηγόρασιν. ὡς ἦ μόλις ἐ βραδέως ἐπειθόμην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδεόμην τότε τ' Παλαίφατος πτερῶσαι κἀμὲ, καὶ χρίσασα ἐξ ἐκείνου ἔ φαρμάκου, ἐάσαι πέτεσθαί μὲ. ἐβουλόμην γὰ πεῖραν μαθεῖν, εἰ μεταμορφωθεὶς κἀ ἔ ἀφράσω, εἶτα ἐ τὴν ψυχὴν ὄρνις ἔσομαι. ἠδὲ, τὸ δωμάτιον ὑπανοίξασα, κομίζῃ τὴν πυξίδα. ἐγὼ ἦ ἀσμένως ἤδη, ἀποδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. καὶ ὄρνις μὲν οὐ γέγονα ὁ σύνεγγυς. ἀλλὰ μου ἀπὸ ὤμων ἐξῆλθε, καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες ὤχοντο σὺν οἷσι ὄπω. ὄνυχες ἦ τὰς πάντας τέσσαρας εἶχον. καὶ τούτων οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὁπλαὶ. καί μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κτῆνος πόδες ἐγένοντο. καὶ τὰ ὦτα ἦ, μακρά. καὶ τὸ στόμιον, μέγα. ἐπεὶ ἦ κύκλῳ περισκόπουν, αὐτὸν ἑώρων ὄνον. φο-

cernam est locuta. Tum refarata majuscula arca, quæ pyxides multas continebat, unam hinc effert: in qua quid contineretur, nescio: sed quantum oculi conjicere poterant, oleo plena videbatur. Ex hoc sumens, tota inungitur, ab imis unguibus incohans: statimque ipsi enascuntur alæ, nasus corneus & aduncus, omnesque avis notas, quotquot sunt, habebat, nihilque aliud erat nisi nocturnus corvus. Vt verò se alatam vidit, edito gravi crocitu surrexit, perque januam foras avolavit. At ego ratus me id per insomnium videre, palpebras meas digitis tango, propriis oculis non fidens, tanquam nec cernerent, nec vigilarent. Verùm postquam vix & tardè credidi me non dormire! tunc Palæstram rogavi ut mihi alas accommodaret, eoque illitum unguento volare me sineret. Cupiebam enim experimento discere, an ex homine transformatus anima quoque avis essem. Illa aperto domus ostio, pyxidem affert. Iamque properans, depositis vestibus totum me ungo: & avis quidem non fio miser. Sed mihi retro exivit cauda: digitique iverunt nescio quò: habebamque ungues quatuor tantùm, qui nihil aliud erant quam ungulæ. Quinetiam meæ manus, pedesque in jumenti pedes evasere: longæ factæ sunt aures, magna facies, quæ circunspiciens asinum esse me vidi. Vox homi-

1 *Asinum esse*] Vitia quidem non tam corpus, quàm animam, verùm hominem ipsum mutant. Sunt etiam vitia animorum veneficia, quibus avari & raptores in harpyas, libidinosi in Satyros, obsceni in porcos, asinos sive jumenta, tyranni in lupos

νὴν ὁ ἀνθρώπους τὸ μέμψασθαι τῷ Παλαίστρᾳ, ὡς οὐκέτι εἴχον. τὸ δὲ χαίλων ὑπέτεινε κάτω, καὶ αὐτὴ ἐπὶ τὴν χάμευνα ὡς ἔοικεν ὑποδύεσθαι, ἡσυχῆ μοι αὐτὴν, ὅση δυνάμις, ὀπίσω ἀπὸ ὀρνιθίου χωρούσῃ. ἐγὼ δὲ, ἀμφοτέρωσε τοῖς χερσὶ τυψαμένη τὸ πρόσωπον, πάλαιστα εἶπον ἐγώ, μέγα ἐπράσσομεν κακόν. πανύστατα γὰρ ἥμαρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῆς πυξίδος. καὶ ἄλλως ἕλαθον ἀγὰν τὴν πτερωτὴν φύσιν. ἀλλὰ θαῤῥεῖ μοι ὦ φίλτατε, ῥᾴων γὰρ ἡ τύχη διορθώσεται. ἐγὼ γὰρ μόνον εἰ φάγοις, λαβοῦσά μου αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὴν δὲ ἐμὴν αὖθις ἀποδώσεις. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον ἐν τῷ ὄνῳ. ὄρθρου δὲ ἅμα ἕωθεν, εἶσει σοι ῥόδα. καὶ φαγὼν, λαθήσῃ. ταῦτα εἶπε, καὶ ψήσασά μου τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν δέρμα, ἐγὼ δὲ, τὰ μὲν ἄλλα, ὄνος ἦμεν. τὰς δὲ φρένας, καὶ τὸν νοῦν, ἄνθρωπος ὠμεῖνον ὁ Λύκιος, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ δὴ καθ' ἑαυτὸν μεμψάμενος τῷ Παλαίστρᾳ ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, δακὼν τὸ χαῖλος, ἀπῆειν, ἵνα ἠπιστάμην ἐγὼ τὸν ἐμαυτοῦ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον ὄντα Ἱππάρχου. οἱ δὲ, αἰσθόμενοί με εἴσω παελθόντα, δείσαντες μὴ δὲ χρῆται αὐτοῖς κοινωνὸς ἐπιστήμης, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἕταιροι ἦσαν τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ γαστρί. καγὼ σιωπῶν, προῤῥωτέρω ποι τὸ φάτνης ὑποχωρήσας, ἐσθίω, ἐμάλην. ὁ δέ μοι χάλως, ὀγκηθμὸς ἦν. ταῦτα γὰρ συνόντι ἐμοὶ ἔσθ' ὅτε ἐμαυτόν. ὦ τῆς ἀκράτου ταύτης ἑταιρασίας. τί δ' εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλο τι θηρίον; κινδυνεύσας ὁ ἀνθρώπους τὸ μέμψασθαι τῷ Παλαίστρᾳ, οὐκέτι εἴχον. τὸ δὲ χαίλων ὑπέτεινε κάτω, καὶ αὐτὴ ἐπὶ τὴν χάμευνα ὡς ἔοικεν ὑποδύεσθαι, ἡσυχῆ μοι αὐτὴν, ὅση δυνάμις, ὀπίσω ἀπὸ ὀρνιθίου χωρούσῃ. ἐγὼ δὲ, ἀμφοτέρωσε τοῖς χερσὶ τυψαμένη τὸ πρόσωπον, πάλαιστα εἶπον ἐγώ, μέγα ἐπράσσομεν κακόν. πανύστατα γὰρ ἥμαρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῆς πυξίδος. καὶ ἄλλως ἕλαθον ἀγὰν τὴν πτερωτὴν φύσιν. ἀλλὰ θαῤῥεῖ μοι ὦ φίλτατε, ῥᾴων γὰρ ἡ τύχη διορθώσεται. ἐγὼ γὰρ μόνον εἰ φάγοις, λαβοῦσά μου αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὴν δὲ ἐμὴν αὖθις ἀποδώσεις. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον ἐν τῷ ὄνῳ. ὄρθρου δὲ ἅμα ἕωθεν, εἶσει σοι ῥόδα. καὶ φαγὼν, λαθήσῃ. ταῦτα εἶπε, καὶ ψήσασά μου τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν δέρμα, ἐγὼ δὲ, τὰ μὲν ἄλλα, ὄνος ἦμεν. τὰς δὲ φρένας, καὶ τὸν νοῦν, ἄνθρωπος ὠμεῖνον ὁ Λύκιος, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ δὴ καθ' ἑαυτὸν μεμψάμενος τῷ Παλαίστρᾳ ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, δακὼν τὸ χαῖλος, ἀπῆειν, ἵνα ἠπιστάμην ἐγὼ τὸν ἐμαυτοῦ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον ὄντα Ἱππάρχου. οἱ δὲ, αἰσθόμενοί με εἴσω παελθόντα, δείσαντες μὴ δὲ χρῆται αὐτοῖς κοινωνὸς ἐπιστήμης, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἕταιροι ἦσαν τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ γαστρί. καγὼ σιωπῶν, προῤῥωτέρω ποι τὸ φάτνης ὑποχωρήσας, ἐσθίω, ἐμάλην. ὁ δέ μοι χάλως, ὀγκηθμὸς ἦν. ταῦτα γὰρ συνόντι ἐμοὶ ἔσθ' ὅτε ἐμαυτόν. ὦ τῆς ἀκράτου ταύτης ἑταιρασίας. τί δ' εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλο τι θηρίον; κιν-

hominis defecerat, ut de Palæstra conquereret. Labia verò demittens, eademque specie qua asinus despiciens, culpabam ipsam quoad poteram, quòd non avis, sed asinus factus essem. Illa faciem manibus ambabus percutiens: me miseram, inquit, magnum perpetravi malum. Nam properando in similitudine pyxidum erravi: aliamque accepi, non eam quæ producit alas. At tu dilectissime, bono sis animo. Nam facilis erit hujusce mali curatio. Nam si rosas comedes, illico jumenti formam exues, meumque amatorem mihi reddes. At una nocte asini formam æquo feras animo: ego diluculo currens, tibi rosas afferam, quibus esis, sanaberis. Hæc dixit, aures mihi, reliquamque cutim demulcendo. Ego autem, cætera quidem eram asinus: mente verò & sensu homo ille Lucius, excepta voce. Multum itaque de errore Palæstræ conquestus, labia mordens, abii ubi sciebam equum meum, aliumque verum Hipparchi asinum esse. Qui ut me ingressum conspexêre, veriti ne fœni sui particeps futurus accederem, demissis auribus, parati erant adversus me calcibus pro ventre pugnare. Quòd cùm intelligerem, procul à præsepe recessi, ubi stans, ridebam. Sed mihi risus, erat rugitus. Nam hæc apud me cogitabam. O intempestivam hanc curiositatem! Quid autem quæpiam belua? periculum est ne

lupus ingredereretur, aut alia

lupos & alias bestias transfigurantur. August. de Civit. Dei. lib. 18. c. 17. & seq. Cogn.

1 *Verùm ne fœni*] Non solum zelotypia equi laborant, sed etiam invidia & æmulatione. Aristot. lib. 2. Rhet. *Edit.*

1 Ma-

δωσδύεται μοι μηδὲν κακὸν πποιηκότι, ἀφθαρεῖσαι. ταῦτα ἐνοῶν, ἠγνόουν ὁ δυσχὴς τὸ μέλλον κακόν. ἐπεὶ γὰρ ἦν ἤδη νὺξ βαθεῖα, καὶ σιωπὴ πολλὴ, καὶ ὕπνος ὁ γλυκὺς, ψοφεῖ μοι ἔξωθεν ὁ τοῖχος, ὡς διορυττόμενος. καὶ διωρύττετό γε. κ' ὁπὴ ἤδη ἐγεγόνει, ἄνθρωπον δέξασθαι δυναμένη. καὶ δύο ἄνθρωποι τοιαύτη παρῇσαν, κ' ἄλλος ὁμοίως. καὶ πολλοὶ ἔνδον ἦσαν. καὶ πάντες εἶχον ξίφη. εἶτα καταδήσαντες ἐνδεῖς τοὺς δεσμώτας τὸν Ἵππαρχον, καὶ τὸν Παλαίστραν, καὶ τὸν ἐμὸν οἰκέτην, ἀδίκως ἤδη τὸν οἰκίαν σκεύη, τά τε χρήματα, κ' τὰ ἱμάτια, κ' τὰ σκεύη κομίζοντες ἔξω. ὡς δ' οὐδὲν ἔνδον ἄλλο καταλείπεται, λαβόντες δ' τἄλλα ὅσα, καὶ τὸν ἵππον, ἐπισαξαν. ἔπειτα ὅσα ἐδέησαν, ἐπικατέδησαν ἡμῖν. καὶ ὅτε μέγα ἄχθος φέροντας ἡμᾶς, ξύλοις παίοντες, ἤλαυνον, ὡς εἰς τὸ ὄρος ἀτρίπτου ὁδοῦ φεύγειν πειρώμενοι. τὰ μὲν ἄλλα κτήνη, οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὅ, τι ἔπραξεν. ἐγὼ δ', ἀνυπόδητος ἀσυνήθης ἀπιὼν, πέτρας ἐξείας ἐπεβαίνων, τοσαῦτα σκεύη φέρων, ἀπολλύμην. καὶ πολλάκις ἐσφάλλομαι, κ' οὐκ ἐᾶν ἔξον κατακεῖσθαι. καὶ δύο ἄνθρωποι ὑπισθέ κ' τὸ μηρὼ ἔπαιον ἀεὶ ξύλῳ. ἐπεὶ δ' πολλάκις ὦ Καῖσαρ, ἀνακεκράγειν ἐπεθύμουν, ἠδὲν ἄλλο, ἢ ἀγκύλλω, κ' τὸ μὲν ὦ, μέγιστον, κ' μεγαλοφωνότατον ἐβόων, τὸ δὲ Καῖσαρ, οὐκ ἐπεκελεύετο, ἀλλὰ μᾶλλον ἐδ' αὐτὸ τοῦτο ἐπιπλήττομαι, ὡς ἐσφηδὸν αὐτὸς πρὸ ἀγκυθμοῦ, [1] μαθὼν δ' ὅτι ἄλλο ἐβόων, ἔγνων σιγῇ ἐσθίειν, κ' περιδύνειν τὸ μὴ παίεσθαι. ἐπὶ τούτῳ, ἡμέρα τις ἦν ἤδη, καὶ ἡμεῖς ὄρη πολλὰ ὑπεβεβήκειμεν. κ' ἐδόκουν δὲ ἡμῶν ἡσυχῇ ἐπεκχεῖν, ὡς μὴ ἀβιβασόμενον ne ego nullius mali conscius peream. Quæ cùm mente volverem, intœlix ego futurum malum ignorabam. Nam profunda jam erat nox, multùmque silentium: ac dulcis somnus, quum extrinsecus strepit paries, ac si effoderetur: ac revera effodiebatur, jamque hominis capax foramen factum erat: quà unus atque alter ingressus est: & multi intus erant, omnes gladiis instructi: qui ligatis intus, Hipparcho, & Palæstra, meoque famulo, domum jam exinanibant, pecunias, vestes, ac supellectilem exportantes. Cumque nihil relictum esset intus, mihi, alterique asino & equo clitellas imposuerunt, nostroque dorso alligarunt, quod asportaverant. Et sic nos grave onus gestantes, baculi ictibus abigebant, ut in montem via non trita fugere conantes. Quid alia jumenta paterentur, dicere non possum. At ego sine soleis insuetus incedens, & super saxis præacutis gradiens, tanto sub onere suppellectilis, peribam, ac sæpe cæspitabam: nec tamen licebat cadere, cùm protinus alius ponè sequens crura mea baculo demulceret. Et cùm sæpe, ô Cæsar, exclamare cuperem, tantummodo rugiebam, maxima voce illud ô solum proferens: sed hoc vocabulum Cæsar, non sequebatur: imò propter hoc ipsum verberabar, ut qui ipsos rugitu proderem. Postquam igitur intellexi me aliud clamare, decrevi tacendo progredi, ne verberarer. Iam dies illuxerat, multosque montes conscenderamus, religati ora, ne

1 Μαθὼν δ' ὅτι ἄλλο ἐβόων] Ἄλλως μεταλαμ. *Marcil.*

ρμοι, τῷ ὄδῳ ἐς τὸ ἄριστον ἀναλίσκοιμεν. ὡς τε ἦσαν τότε, καὶ ἔμελλε ὄνῳ. ἐπεὶ δὲ ἐν αὐτῷ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, κατακλινόμενοι εἰς πίνακα ἕκαστος ἐκείνοις ἀνθρώποις, ὅσον ἦν ἐκ τῶν γινομένων σκοπεῖν. καὶ γὰρ φιλήμασιν ἠσπάζοντο ἀλλήλους, καὶ κατακλίνειν ἐκέλευον αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἐπαύλει. καὶ παρέθηκαν ἄριστον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῖν, παρέβαλον κριθίδια. κἀγὼ οἰμώζων, ἠρίστων, ἐγὼ ὄνος, ἐπείνων μὲν κακῶς. ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπό ποτε κριθὰς ὠμὰς ἠρίστηκέη, ἐσκοπούμην ὅ, τι κἀκφάγωμι. ὁρῶ δὲ κῆπον αὐτοῦ ὀπίσω τῆς αὐλῆς, καὶ εἶχε λάχανα πολλὰ, καὶ καλὰ, καὶ ῥόδα ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαίνετο. καὶ ἐγὼ λαθὼν πάνυ τοὺς ἄνδρας, ἀκολουθοῦντες περὶ τὸ ἄριστον, ἤρχομαι ἐπὶ τὸν κῆπον, τοῦτο μὲν, ὠμῶν λαχάνων ἐμπλησθησόμενος, τοῦτο δὲ, τῶν ῥόδων ἕνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ ὅτι δῆτα φαγὼν τὰ ἄνθεα, πάλιν ἄνθρωπος ἔσομαι. εἶτα ἐμβὰς εἰς τὸν κῆπον, θριδάκινα μὲν, καὶ ῥαφανίδια, καὶ σελίνων, ὅσα ἀμφὶ ἐδωδὴ ἄνθρωπος, ἐνεπλήσθην. τὰ δὲ ῥόδα ἐκεῖνα, ὅτε ἦν ῥόδα ἀληθινά. τάδε ἦν ἐκ τῆς ἀγρίας βάτου φυόμενα ῥόδα ἐκεῖνα. διαφθείρει αὐτὰ κακοῖσιν ἄνθρωποι, καὶ ὄν ἄριστον ὄνῳ τοῦτο παντί, ἔ ἵππῳ. φασὶ γὰρ τὸν Φαέθοντα δοκιμήσαντα αὐτίκα. ὁ δὲ τὸν κήπουρὸν ἀποδόμενος, καὶ ξύλον ἀρπάσας, εἰσπλὼν εἰς τὸν κῆπον, καὶ τὸν πολέμιον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸ ὄλεθρον, ὥσπερ τις δυνάστης μισοπόνηρος, κλίνας λαβὼν, ὅτῳ με σιωπέκοψε ξύλῳ, μήτε πλευρὰν φείσασθαι, μήτε μηρῶν. καὶ μὴν ἔ τὰ αὐτά μοι κατέκλασε, καὶ τὸ στόμα συνέτριψεν. ἐγὼ ὄνος, οὐκέτ' ἀνεχόμενος, ἀπλακτίσας ἀμφοτέροις, καὶ καταβαλὼν ὑπτίου ἐπὶ τῶν λαχάνων, ne pascendo viam in prandium absumeremus. Itaque tunc steti, asinusque mansi. Meridie divertimus in villam hominum illis familiarium, quantum ex iis quæ fiebant, perspicere erat. Nam se invicem osculis salutabant, eosque in villa divertere jubebant. Tum prandium apposuerunt: nobisque jumentis hordeum objecerunt. Illi prandebant: at ego malè esuriebam. Verùm quandoquidem hordeo vesci non poteram, dispiciebam quid comederem: retro stabulum conspicio hortum, qui olera multa & bona habebat, super quibus apparebant rosæ: ego nemine eorum qui intus prandio erant intenti, animadvertente, in hortum ingredior: tum ut cruda olera comederem, tum propter rosas: quoniam apud me reputabam, fore ut esis hisce floribus, rursus homo fierem. Hortum ingressus, lactucis, raphanis, & apio quæ ab homine cruda comeduntur, ventrem implevi. Sed rosæ illæ non erant veræ rosæ: sed quæ ex lauro sylvestri nascuntur: Laurum ipsam vocant homines: qui malus est cibus asino omni & equo: nam eum qui ex eo comederit, è vestigio emori dicunt. Interim re cognita hortulanus, arreptoque baculo in hortum ingressus, tanquam malorum osor dominus, me quem vidit hostem, olerumque exitium, furemque prehendit, ita fuste contudit, ut neque lateribus, neque cruribus pepercerit: quinetiam aures torsit, faciemque contrivit. Ego jam verbe-

rum impatiens, cùm ambobus calcibus resupinum super olera stra-

vissem,

ἔφθασεν ἄνω ἐς τὸ ὄρος. ὁδὶ, ἐπειδὴ εἶδε δρόμῳ ἀπιόντα, ἀνέκραγε λῦσαι τὰς κύνας ἐπ' ἐμέ. οἱδὲ κύνες, πολλοί τε ἦσαν, καὶ μεγάλοι, καὶ ἅρκτοις μάχαις ἱκανοὶ, ἔγνων ὅτι δὴ ἀμφισάσονταί με ὄντα λαθόντες. καὶ ὀλίγον ἐκπεφεύξεσθαι, ἵκετο τοῦτο δὴ τὸ τῷ λόγῳ, πολλὰ δεδραμηκὼς μᾶλλον, ἢ κακῶς δραμεῖν. ὀπίσω ὧν ἀπῆειν. καὶ ἔστιμι αὖθις εἰς τὸν ἴπαυλιν. οἱδὲ, τὰς μὲ κύνας δρόμῳ ἐπιφερομένας, ἐδέξαντο, ἐς κατέδησαν. ἐμὲ δ' παίοντες, ὡς ἐσπέρων ἀφῆκαν, πρὶν ἢ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν παῦσαι τὰ λάχανα κόπτοντες ἐξεμίσησε. καὶ μὴν ὅτι ὀδυνηρῶς ἄρα ἦν, τὰ βαρύπεζα τῶν κλιμάκων, καὶ τὰ πλεῖστα, ἐμοὶ ἐπίδηκαν. κἀκεῖθεν τότε ὅτως ἐξελαυνόμην. ἐπεὶ δ' ἀπηγόρευον ἤδη, παιόμενός τε, καὶ τῷ φορτίῳ ἀχθόμενος, καὶ τὰς σπλᾶς ὑπ' ὀδῦν σπερειμένος, ἔγνων αὐτῷ κατακεῖσθαι, καὶ μήθ' ὑπ' ἀνοσφάτων με ταῖς πληγαῖς, ἀναρρῆναί ποτε. τοῦτο ἐλπίσας βάρος μοι ὄφελος ἔσεσθαι ὑπὸ βαλλομένου, ᾠήθην γὰρ ὅτι πάντως ἠτιμένοι, τὰ μὲν ἐμοὶ σκεύη ἀφανισθῆναι τοῦ τε ἵππου, ἐς τοῦ ἡμιόνου, ἐμὲ δ' αὐτὸν ἐάσεσθαι κεῖσθαι τοῖς λύκοις, ἀλλὰ τῆς δαίμονος βάσκανος, σωθεὶς τῶν ἐμῶν βαλλομένων, ἐς τὐναντίον ἀφῆγαγεν. ὁ γὰρ ὄνος ὅδε, ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας, πίπτει ὑπὸ τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ, πεμπόμενοι, ξύλῳ παίοντες ἀναρρῆναί τ' ἄβλιον ὠνίλλοντο. ὡς δ' ὐδὲν ὑπήκουε ταῖς πληγαῖς, λαβόντες αὐτὸν, οἱμῷ, τῶν ὤτων, οἱδὲ, τ' ὑγρᾶς, ἀνεκαίρειν ἐπειρῶντο. ὡς δ' ὐδὲν ἤνυον, ἵκετό δ' ὥσπερ λίθος ὑπὸ τῇ ὁδῷ ἀπηγορεύκως, λοιπόμενοι ὑπ' ἀλλήλοις ὅτι δὴ κρύπτω ποιῶσι, ἐς τ' χρόνον τ' φυγῆς

visſem, aufugi ad montem. Ille ubi vidit me curſim abeuntem, clamavit ut adverſum me ſolverent canes, qui multi magnique erant, & ad pugnandum cum urſis idonei. Cognovi me ab his dilaniatum iri, ſi caperer. Quare cùm me paulum huc illuc circuntuliſſem, decrevi quod vulgò dicitur, recurrere potiùs quàm malè currere. Itaque relegi veſtigia, & in ſtabulum denuo ſum ingreſſus. Hi verò currentes canes exceperunt & vinxerunt. Me verò non priùs deſtiterunt percutere, quàm præ dolore olera comeſta egererem. Et cùm abeundi tempus jam adveniſſet, graviſſimam & maximam furti partem mihi impoſuerunt: indeque hunc in modum diſcedimus. Poſtquam autem ictibus, & oneris gravitate, & ungularum ex via attritu fatiſcerem, decrevi ibi cadere, neque quamvis verberibus me necarent, unquam ſurgere, ſperans me multum emolumenti ex hoc conſilio percepturum, nempe illos neceſſitate compulſos, ſarcinam qua preſſus eram, inter equum mulumque partituros, meque lupis ibi relicturos. Sed neſcio quis dæmon invidus mea conſilia in contrarium vertit. Nam alter aſinus forſan iiſdem mihi excogitatis in via cadit. Quem hi quidem primùm fuſte demulcentes, miſerum ſurgere jubebant: quem plagis non parentem, alii auribus, alii cauda prehenſam, erigere conabantur. Verùm ut nihil proficiebant, & lapidis inſtar, animo concidens in via jacebat, hi reputantes inter ſe, ſeſe fruſtra laborare, & fugiendi tem-

ἀναλίσκωσιν, ὀφιοκεφαλῶ παρεδρεύοντες, τὰ μὲν σκεύη πάντα, ὅσα σκόμιζεν ὀπίσω, ἀφιέμενον ἐμοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ. τὸ δὲ ἄθλιον κριανὸν ἐς τὴν αἰχμαλωσίας, καὶ τὸ ἀχθοφορείας, λαβόντες, τῷ ξίφει ὑποτέμνουσιν ἐκ τῶν σκελῶν. καὶ παίουσι τὰ ἔπι, ὠθοῦσιν ἐς τὸ κρήνιον. ὁ δὲ, ἅτε κάτω, τὸ ἀνάθεν ὀρχέμενον. ἐγὼ δὲ ὁρῶν ἐν τῷ συνοδοιπόρῳ τῶν ἐμῶν βελῶν κρείττων τὸ τέλος, ἔγνων φέρειν δικαίως τὰ ἐν ποσὶ, καὶ εὐθύμως ἀποπατεῖν, ἐλπίδας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ ῥόδα. κἀκ τούτων, εἰς ἐμαυτὸν ἀναμνήσεσθαι. καὶ τὰ ληῶν δὲ ἦκον, ὡς ἐμὲ εἶη ἔτι πολὺ τὸ ὀδᾷν, ἐν ὅτι καλαύσουσιν. λοιπὸν, ἔνθα καλαμῶσιν. ὅτε πάντα ταῦτα δρόμῳ ἐκομίζομεν, ἐς πρὸ τῆς ἑσπέρας ἥλθομεν εἰς τὰ οἰκεῖα. γραῦς δὲ γυνὴ ἔνδον καθῆστο, καὶ πῦρ πολὺ ἐκαίετο, οἶδα, πάντα ἐκείνα, ἅτε ἐντυγχάνομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἴσω κατέθηκα. εἶτα ἠρώτα τὴν γραῦν ἵνα κάθηται, καὶ ὁ δεῖπνος ἐπιδύοι ἄριστον. ἀλλὰ πάντα εἶπεν ἡ γραῦς ὑπῆρχεν ὑμῖν, ἄρνες πολλοὶ, οἶνος παλαιὸς πίθοι. καὶ τὰ κρέα δὲ ὑμῖν τὰ ἄρτια σκευάσασα ἔχω. οἶδα, τὴν γραῦν ἐπαινέσαντες, λουσόμενοι, ἠλείφοντο πρὸς τὸ πῦρ. καὶ λέβητες ἔνδον ὕδατος θερμοῦ ἔκειντο, ἀρυσάμενοι ἔνιπτον, ἐς καταχαόμενοι, αὐτοχειρὶ τὴν λουτρὰν ἐχρήσαντο. εἶτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον νεανίσκοι πολλοὶ, κομίζοντες σκεύη πλείστα, ὅσα χρυσᾶ, ἐς ἀργυρᾶ, καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικεῖον, ἐς ἀνδρεῖον πολύ. ἐκρινόνιν δὲ ἀλλήλοις. ἐς ἐπειδὴ ταῦτα ἔνδον κατέθετο, ὁμοίως ἐλούσαντο ἐς ἄριστον. λοιπὸν μετὰ τοῦτο, ἦν ἄρασι δαιτυμόνες, καὶ λόγος πολὺς ἐν τῷ συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων. ἡ δὲ γραῦς,

pus absumere, asino demortuo adstantes, sarcinas omnes quas ille gestabat, inter me equumque partiti sunt. Miserum verò asellum captivitatis, & oneris ferendi socium, ex cruribus succidunt ense, & spiritum adhuc efflantem, è loco præcipiti dejiciunt. Ille verò infra delabebatur moriendo subsultans. Ego videns in comite meorum consiliorum exitum, statui æquo animo ferre præsentem fortunam, & promptè iter conficere, sperans rosis tandem repertis me pristinam formam recuperaturum. Atque ex latronibus accipiebam, parum itineris superesse ad diversorium in quo habitant. Itaque omnia hæc cursim ferebamus: domumque ante vesperam venimus. Intus ad luculentum ignem sedebat anus. Hic illi ea omnia deposuerunt, quæ afferebamus. Postea vetulam rogant quorsum ita sederet, nec prandium pararet. At omnia, inquit anus, parata sunt vobis, panes multi, dolia veteris vini: habeo quoque sylvestres carnes quas ego vobis paravi. Collaudata vetula, vestibusque depositis, ad ignem se ungebant. Intus erat lebes aquæ calidæ, qua hausta & in labrum effusa, extemporali balneo sunt usi. Paulò pòst venerunt adolescentes multi plurimam suppellectilem portantes, auream, & argenteam, vestes, & muliebrem ornatum, virilemque multum, communem omnibus prædam: quibus rebus intus depositis, similiter & hi laverunt. Cæterùm postea, lautum erat prandium, & sermo multus in homicidarum convivio. Anus verò mihi & equo

ἡμᾶς, καὶ τοῦ ἵππου, κελεύσας παρίστηκεν. ἀλλ' ἐκεῖνος μέν, ἀτρόφῃ τινὶ κελεύσας νεανίσκῳ, δεδιὼς οἷα εἰκὸς, ἐμὲ τὸ σιτάριον. ἐγὼ δ', ἐπιδὼν ἔδομαι τῷ χαμαὶ ἐξιόντα τὸν ὄνον, ἄρτον ἤσθιον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ κρύβδην τῷ χαμαὶ, καὶ νεανίσκῳ ἵνα, οἱ λοιποὶ πάντες ἐπὶ ἔργον ἀπῄεσαν. ἐγὼ δ' ἵππον ἐμαυτὸν, καὶ τὴν ἀκριβῆ φρουρήν. τὸ μὲ γὰρ γραῦς κρύβδην φρονήσασα ἐμοὶ μοι, καὶ φυγεῖν οὐ τὸ ἐκείνης ὀμμάτων δυνατόν. ὁ δ' νεανίσκος, μέγας τε ἦν, καὶ φοβερὸν ἔβλεπε, καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε, καὶ τὴν θύραν ἀεὶ ἐπῆγε. περὶ δ' ὄψεως ἐμέθεν, μεσούσης χθὲς τὸ νυκτὸς, ἀναστρέφονται οἱ λῃσταὶ, χρυσίον μὲ, ἠδὲ ἀργύριον, ἠδὲ ἄλλο μὲ οὐδὲν νομίζοντες, μόνον δ' παρθένον ὡραίαν, σφόδρα κλαίουσαν, καὶ κατατεταραγμένην τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κόμην. καὶ κρύβδην ἐμοὶ αὐτὴν ἔνδον ἐπὶ τοῦ τοίχου, θαρρεῖν ἐκέλευον. καὶ τὴν χαμαὶ ἐκέλευον ἔνδον μένειν, καὶ τὴν παῖδα ἐν φροντίδι ἔχειν. ἠδὲ παῖς, ὅτε ἐμφανῆ τι ἤγαλεν, ὅτε πεῖν, ἀλλὰ πάντα ἔκλαε, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς κατατεταραγμένην. ὅστε ἐκ αὐτὸς πλησίον ἐστὼς ἐδόκουν τῇ φάτνῃ, συνέκλαιον ἐκείνῃ τῇ καλῇ παρθένῳ. ἐν δ' τούτῳ, οἱ λῃσταὶ ἔξω ἐν τοῦ προθύρου ἐθόρυβον. πρὸς ἡμέραν δ', πῶν σκηπῶν τις, ἢ τὰς ὁδὸς φυλάττειν εἰληχότων, ἤρχετο ἀπαγγέλλων ὅτι ξένος ταύτῃ παρέσται μέλλοι, καὶ πολλὴν πλοῦτον κομίζοι. οἱ δὲ, ὅπως ὡς εἶχον ἀναστάντες, ἐξοπλισάμενοι, καμέ, καὶ τὸν ἵππον ἐπισάξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ὁ δυστυχὴς ἐπισταμένῳ ἐπὶ μάχην, καὶ πόλεμον ἐξελαύνεσθαι, ἐκτυπᾶς ἐφόρουν. ἔνθεν ἐπαιόμην τοῦ ξύλου, ἐπιτρέμων αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἤκομεν εἰς τὴν ὁδὸν,

equo hordeum appoſuit. At ille hordeum avidè vorabat, me convivam, ut par erat, veritus: ego verò cùm abiiſſet anus, panem comedebam. Poſtridie relicto cum vetula adoleſcente uno, ad opus ſuum abiverunt. Ego autem me, accuratamque cuſtodiam ingemiſcebam. Licebat enim mihi anum contemnere, & ex ejus conſpectu aufugere poteram. Verùm adoleſcens, & procerus erat, & horrendum intuebatur, & gladium ſemper geſtabat, & januam ſemper impingebat. Triduo pòſt, nocte propemodum media, revertuntur latrones, non aurum, non argentum, non aliud quidpiam afferentes, ſed maturæ ætatis virginem valdè formoſam, flentem, laceratis veſtibus, & coma: quam in ſtraminibus collocatam bono animo eſſe jubent, ac vetulæ injungunt ut domi maneat, & puellam cuſtodiat. At puella nec comedere, nec bibere volebat, ſed ſolùm flebat, & capillos dilacerabat: adeò ut ipſe præſepi aſtans cum illa virgine formoſa plorarem. Interim latrones foris in veſtibulo coenabant. Cùm autem dies illuxiſſet, exploratorum quiſpiam, eorum qui in viis excubabant, nuntiatum venit peregrinum multas vehentem opes hac tranſiturum. Hi ut ſe habebant, armati ſurrexerunt, & me equumque impoſitis clitellis abigebant. Ego infœlix exploratum habens me ad pugnam, & bellum duci, tarde ibam. Inde properantibus illis, baculo percutiebar. Et poſtquam ad viam pervenimus quà tranſiturus

ἔνθα ὁ ξένος παρελάσειν ἔμελλε, συμπεσόντες οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχήμασιν, αὐτόν τε, καὶ τοὺς ἐκείνου θεράποντας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα ἦν τιμιώτατα ἐξελόντες, τῷ ἵππῳ. κἀμοὶ ἐπίθηκαν. τὰ δ' ἕτερα τῆς σκευῆς, αὐτοῖς σὺν τῇ ὕλῃ ἔκρυψαν. ἔπειτα ἤλαυνον ἡμᾶς ὕπισθεν ὀπίσω. κἀγὼ ἐπειγόμενος, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος, κρύφα τινὶ ἀπλήστῳ πέτρᾳ ὀξείᾳ. καί μοι ὑπὸ τῆς πληγῆς, γίγνεται πραῦμα ἀλγεινόν. καὶ χωλεύων, ἕνθα τὸ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ ἐβάδιζον. οἱδὲ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, τί γὰρ ἡμῖν δεῖ τρέφειν τὸν ὄνον τοῦτον, πανύ γε καταπίπτοντα; ῥίψωμεν αὐτὸν ὑπὲρ κρημνοῦ, οἰωνοῖς σῖτα ἀγαθόν. ναί φασι ῥίψωμεν αὐτὸν, καθαρσίου τρατιᾶς ἕνεκεν. καὶ οἱμὲν, συνεπέτρεπόν ἐπ' ἐμοί. ἐγὼ δ' ἀκούων ταῦτα, τῷ τραύματι λοιπὸν ὡς ἀλλοτρίῳ, ἐπίστευον. ὁ δὲ δὴ θανάτου μοι φόβος, ἀναίδητον τὴν ὀδυνίαν ἔθηκεν. ἐπεὶ δ' ἤλθομεν εἴσω, ἔνθα κατελύομεν, τὰ μὲν σκεύη τὰ ἡμετέρων ἄμων ἀφελόντες, οὓ κατέθηκαν. αὐτοὶ δ' ἀναπεσόντες, ἐδείπνουν. καὶ ἐτέλει νὺξ ἤν, ἀπήεσαν, ὡς τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἀνασῶσαι. τὸν δ' ἄθλιον τοῦτον ὄνον ἔφη τις αὐτῶν, τί ἐπάγομεν ἄχρηστον ὧν τῆς ὁπλῆς; τὸ δ' σκευῶν, ἃ μέ. ἡμεῖς αἴσομεν. ἃ δ', καὶ ὁ ἵππος. καὶ ἀπίεσαν. τὸν ἵππον ἄγοντες. νὺξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. κἀγὼ τότε πρὸς ἐμαυτὸν εἶπον. ἄθλιε, τί ὑπομένεις σύτοῦτο; γύπες σε, καὶ γυπῶν τέκνα δειπνήσουσιν. σὺν ἀκμῇσι οἷα σοὶ σὺ ἐβαλάσσωσε; θέλεις τῇ κρημνοῦ ἐκπεσεῖν; νὺξ μὲν αὕτη, καὶ σελήνη πολλή. οἰδὲ, οἰχονται ἀπιόντες. φυγῇ σῶζε σαυτὸν ὑπὸ δυστυχῶν ἀνδροφόνων. ταῦτα πρὸς ἐμαυτὸν συνοίμεν, ὁρῶ ὅτι

rus erat peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum ejusque famulos occiderunt. Hi delectis rebus pretiosissimis, eas mihi, equoque imposuerunt: ibi verò in sylva reliquam suppellectilem absconderunt. Postea nos à tergo impellebant: atque ego dum urgeor, & fuste verberor, ungula in lapidem acutum offendo: ex offensione fit acerbum vulnus: quo factum est, ut reliquum viæ claudicando confecerim. Tum inter se dicebant illi, Quid opus est hunc asinum sæpe cæspitantem nutrire? præcipitem eum demus inominatum: imò inquiunt, ipsum nostri exercitus futuram expiationem projiciamus: & adversus me sese instruebant. Quæ cùm audirem, quod itineris supererat, ut alieno vulneri insistens, peregi. Fecit enim mortis metus, ut dolorem non sentirem. Vt verò ad diversorium perventum est, sublatam ex humeris nostris suppellectilem, composuerunt, & discumbentes cœnarunt. Per noctem verò reliquas sarcinas petitum iverunt. Sed miserum hunc asinum, ex illis quidam inquit, quid propter ungulæ vulnus inutilem deducimus? Sarcinas autem partim nos feremus, partim equus. Tunc deducentes equum, abiverunt. Nocte autem clarissima Lunæ splendore, apud me dicebam, Quid ampliùs hic expectas miser: esca vulturibus & vulturum pullis es futurus? Non audis quidnam isti de te statuerint? vis-ne ex præcipiti dejici? Nox Luna refulget, atque isti abeunt: tuæ saluti fuga ab homicidis hisce dominis consule. Hæc apud me cogitans, quod video me solutum,

ἀδὲ προσδεδέμλω ὑδενὶ, ἀλλά μι φ σύρων ἐκ τῆς ὁδῆς ἐμὲ παρεκρέματο. τοῦτό με ἐς παρόξυνεν ὡς μάλιστα πρὸς τὴν φυγήν. καὶ δρόμου ἐξιόν, ἀπήειν. ἡ δ' γραῦς ἐπεὶ εἶδεν ἀποδιδράσκοντ' ἕτοιμον, λαμβάνεται μου ἐκ τῆ ὀπίσω, καὶ εἴκατε. ἐγὼ δ' ἄξιον κρυμνὸν, καὶ θανάτου ἄλλου εἰπὼν εἶναι τὸ ὑπὸ γραὸς ἁλῶναι, ἕσυρον αὐτήν. ἐδὲ, μάλ' ἀνέκραγεν ἔνδοθεν τὴν παρθένον τὴν ἀνεψιὰν αὐτῆς. ἡ δὲ προσελθοῦσα, καὶ ἰδοῦσα γραῦν, ἄκλω κέρκω ἐξ ὄνου ἠμφιεσμένην, τολμᾷ τὸ λιμνημα γνῶναι, καὶ ἄξιον λοιδορηθῆναι νεανίσκου. ἀναπηδᾷ γὰρ εἰς ἐμέ. καὶ ἐπικαθίσασά μοι, ἤλαυνε. κἀγὼ τῷ πέρατι τῆ φυγῆς ἐν τῇ τῆ κόρης σωθῇ, ἔφυγον ἵππου δρόμου. ἡ δ' γραῦς, ὀπίσω ἀπελέλειπτο. ἡ δ' παρθένος, τοῖς μὲ θεοῖς ηὔχετο, σῶσαι αὐτὴν τῆ φυγῆς. πρὸς δ' ἐμὲ, ἦν με ἔφη κομίσῃς πρὸς τὸν πατέρα ὦ καλὲ σὺ, ἐλεύθερον μὲν σε παντὸς ἔργου ἀφήσω, κριθῶν δ' μέδιμνον ἴσην σοι ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας τὸ ἄριστον. ἐγὼ δ', καὶ τοὺς φονεῖς τοὺς ἐμαυτῆ φεύξομαι, καὶ πολλὴ ἐπιμελείᾳ, καὶ θεραπείᾳ σὺν τῆ ἀναστηρίσης ἐμοὶ κόρης ἐλπίζων, ἔθεον, ἓξ τραύματος ἀμελήσας. ἐπεὶ δ' ἤκομεν ἔνθα ἐχρίζετο δικαὶ ὁδὸς, οἱ πολέμιοι ἡμῶν κατέλαμβάνοντο, ἀναστρέφοντες, καὶ πρόβασιν δύο πρὸς τὴν σελήνην ἔγνωσαν τὰς δυσχεῖς αὐχμαλώτους. καὶ προσδραμόντες, λαμβάνονται μου, καὶ λέγουσιν, ὦ καλὴ, κάλλη σὺ παρθένος, ποῖ βαδίζεις ἀωρία παλαίπωρε; ἦδε τὰ δαιμόνια δείδικας; ἀλλὰ δεῦρο ἴθι πρὸς ἡμᾶς. ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, σαρδόνιον γελάσαντες ἔλεγον. κἀμὲ ἀπορίψαντες, εἵλκον ὀπίσω. κἀγὼ τῶν δ' ποδὸς, καὶ τραύματος ἀναμνησθεὶς, ἐχώλαινον. οἱδὲ, νῦν ἔφασαν χωλὸς,

tum, & lorum quo trahebar in via pendens, hoc me ad fugam capessendam maximè incitat: ac cursum egressus abeo. Vbi me ad fugam paratum conspexit anus, cauda prehensum retinebat. Ego rem dignam præcipitio, & alia quavis morte putans, si à vetula retinerer, mulierem trahebam, quæ captivæ virginis opem implorabat. Virgo cùm prodiisset, & conspexisset anum instar caudæ ex asino pendentem, nobile, & vesano adolescente dignum facinus est ausa. Nam in me insilit, insidensque abigit. Ego tum fugiendi studio, tum puellæ gratia, equi cursu fugi, anicula post nos relicta. Virgo pro salute orabat Deos: ac mihi dicebat: si me, ô egregie, ad patrem vectaveris, ab omni utique opere te liberum faciam: tritique quotidie medimnum hordei in prandium præbebo. Tum ego meos interfectores fugiens, magnamque opem, curamque ex servata puella mihi sperans, neglecto vulnere currebam. Vbi verò ad bivium quoddam pervenimus, hostes nostros redeuntes offendimus, qui è longinquo protinus ad lunam infœlices captivos cognoverunt, ac me corripiunt accurrentes, dicuntque, O formosa virgo & bona, quonam is nocte intempesta, misera? nonne dæmones pertimescis? At huc ad nos veni: te tuis reddemus. Quod Sardonio cum risu dicebant: meque aversum retrahebant: ego verò pedis, vulneriſque recordatus claudicabam. Illi verò dicebant,

ὅτι ἀποδιδράσκων ἑάλως ης; ἀλλ' ὅτι φύγειν ἐδόκει σοι, ὑγιαίνων, ὅπως ἀκύτερος, καὶ πλωὸς ἦθα. τοῖς γὰρ λύγοις τύπτοις τὸ ξύλον εἴπετο. καὶ ἦδη ἕλκος τοῦ μηροῦ εἶχον, νωθετοῦμεν. ἐπεὶ γὰρ εἴσω πάλιν ἀνεφρέαμεν, τὸν μὲν χρεών, εὑρομεν ἐκ τῆς πέτρας κρεμαμένον· ὡς καλὸν, διίσασι γὰρ οἷον εἰκὸς τὰς δεσπότας ἐπὶ τῇ τῆς παρθένου φυγῇ, κρεμᾶς ἑαυτὸν, σφίγξασα ἐκ τοῦ τραχήλου. οἱδὲ, τὸν χρεών θαυμάσαντες τῆς δυνατομηχανίης, τὸν μὲν, ἀπολύσαντες, ἐς τὸ κρημνὸν κάτω ἀφῆκαν ὡς ἦν ἐν τῷ δεσμῷ. τὸν δὲ παρθένον, ἔνδον κατέδησαν. εἶτα ἐδείπνουν. καὶ πότος ἦν μακρός. καὶ τότε ἤδη περὶ τῆς κόρης διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους. τί ποιοῦμεν ἔφη τις αὐτῶν τὸν δραπέτην; ἢ δ' ἄλλος εἶπεν ἕτερος, ἢ τῇ χρεὼ τούτῃ κάτω ἐπιρρίψωμεν αὐτὸν, ἀφιλομένου μὲν ἡμῖν χρήματα πολλὰ, ὅσον ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἀποδύσαντα ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργαστήριον. οὕτως γὰρ ὦ φίλοι, ὅτι οὗτος εἰ τὸ οἶκοι ἐδράξατο, καὶ ἐς ἓν ἡμῶν ζῶν ὑπολείπειν. πάντες δὲ ὧν ἑάλωμεν, τὸ ἔχθος ὦν ἀποδώσει ἡμῖν ἐπιπεσόντες. ὥστε ἀμυνούμεθα μὲν τὸν πολέμιον. ἀλλὰ μὴ ὕπνου ῥᾳδίως ἀποθησκέτω, πισσοῦσι ἐπὶ τῷ λίθῳ. δικαίως δὲ αὐτῷ τὸ ἀλγεινότατον, καὶ μακρότατον ἐξεύρωμεν. καὶ ὅστις αὐτὸν χρέων, καὶ βασανίζων, φυλάξας, ὕστερον ἀπολεῖ. εἶπε τὸ ἔζητεν θάνατον. καὶ τις εἶπεν, οἶδα ὅτι ἐπαινέσεσθε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. τὸ ὄνον δεῖ ἀπολέσαι, ὑπνηρὸν ὄντα, τὸν δὲ κλοπὸν εἶναι ψευδόμενον, καὶ μὴν ἐκ τῆς φυγῆς τῆς παρθένου χρώμενον ὑπηρέτῃ, καὶ λῃστήν. τοῦτον δὴ ἔωθεν ἀποσφάξαντες, ἀκατέμωμεν ἐκ τοῦ γαστρὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἔξω βάλωμεν, τὸν μὲν ὄνον ἀγαθὴν τινὰ τύλη

bant, claudus es quum aufugiendo captus es? Verùm quando tibi visum est fugere, sanus, equo velocior, & volucer eras. Quæ verba sequebantur verbera, & dum increpabar, vulnus in crure jam habebam. Domum regressi, vetulam invenimus laqueo è petra suspensam, quæ ut verisimile est, dominos ob virginis fugam verita, constricto collo se suspenderat. Illi bonam vetulæ fidem admirati, solutam ut erat in laqueo, præcipitem in imum dedêre. Intus vincta virgine cœnarunt, & potum produxerunt, dum interim de virgine colloquerentur. Quid, ait ex iis quispiam hac fugitiva faciemus? Quid aliud, alter inquit, nisi eodem illam loco, quo vetulam nostram præcipitem agamus? Nam & pecuniam multam nobis, quantum in ipsa fuit, abstulit, nostramque tabernam prodidit. Atque ut probè scitis, amici, si hæc domum suam aufugisset, ne unus quidem nostrûm in vivis relinqueretur. Etenim inimicis in nos ex composito irruentibus, omnes caperemur. Quare adversariam hanc ulciscamur: sed non ita ut in saxum projecta pereat facilè: imò acerbissimam & longissimam mortem comminiscamur: quæ ipsam tempori, & cruciatui servatam, postera die perimat. Deinde genus mortis quæsiverunt. Tum dixit aliquis, Teneo commentum quod probabitis. Interimendus est tardus hic asinus, qui se claudicare mentitur, quanquam virginis hujus fugæ assecla fuit, & minister. Itaque hunc diluculo jugulatum, abscisso ventre aperiamus: & intestinis abjectis præclaram

παρθένον, τὴν ὅπως ἐγκυμονήσομεν, τὴν μὲν κεφαλὴν, ἔξω δ' ὅπως σφάξαιμεν, ὡς ἂν μὴ δύῃς ἀποπνίγηται. τὸ δ' ἄλλο σῶμα πᾶν, ἔνδον κρυπτόμενον, ὡς ἂν αὐτὴν κωλακεύσωμεν δι' μεγάλα συββάψαντες, βίψωμεν ἔξω ἄμφω ταῦτα τοῖς γυψὶ κοινῶς τοῦτο ἐσκευασμένον ἄριστον. σκοπεῖτε δ' ὦ φίλοι, τὸ βασάνισ τὸ δεινὸν, ὡς σῶν τὸν μ', τὸ, νεκρὸ ὄντ', συνοικεῖν. εἶτε, τὸ, θέρους ὥρᾳ θερμοτάτῳ ἡλίῳ ὁ κτηνὼ κωθεψεῖσθαι, δ' λιμῷ ἀεὶ κτείνοντ' ἀποθνήσκειν, καὶ μόνῃ ἑαυτὴν ἀποπνίξαι ἔχειν. τὰ μὲν δ' ἄλλ', ὅσα πάσχειν, σκοτεμῶ δ' ὅπως τῇ πόδμῃ, δ' τοῖς σκώληξι πφυρμῷ, ἐᾶν λέγειν. πάλιν δ', οἱ γύπες διὰ δ' ὅπως παρεισόντες εἴσω, ἐ ταῦτ' ὡς ἐκεῖνον ἔσας, δ' ζῶσ' ἔτι, ἀφωπάσονται. πάντες ἀνεβόησαν, ὡς ἐπὶ ἀγαθῷ μεγάλῳ τὸ πραγτὸν τοῦτο δρήσειν. ἐγὼ δ', σπίσσειν αὐτὸν, ὡς ἂν ἀποφαγησόμενον, δ' μὴ δ' νεκρὸς δύτυχὴς κεσόμενον, ἀλλὰ παρθένον ἀβλαβῆ ἐπιδεξόμενον, καὶ ὠκὺ, ἡδὺν ἀδικεῖσθαι κόρης, ἐσόμενον. ὤρθρου δ' ἦν ἔτι. δ' ἐξαίφνης ἐφίσταται πλῆθος στρατιωτῶν, ἐπὶ τὰς μιαιρὰς τύτας ἀφιγμένον. καὶ δύῃς πάντας ἐδέσμουν, καὶ ἐπὶ τ' τ' χώρας ἠγεμόνα ἀπῆγον. ἔτυχε δ' ὁ τὼ κόρῃ μεμνησμένος. συν' αὐτοῖς ἦλθον. αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ ἐ τὸ κεκλεισμένον τῶν λῃστῶν μηνύσας. ἐπελεξάμενος δ' τὼ παρθένον, καὶ κωδόσας ἐπ' ἐμὲ, ὕστις ἦλθε οἰκηδε. οἱ δ' κατανήσαντες, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἐπ πόρρωθεν; ἔγνωσαν δύτυχῶντες, δύαγγέλιον αὐτοῖς ἐμὲ ἀφικνούμενον. καὶ ἀσπασάμενοι, ἠσπάζοντο, δ' ἦγον εἴσω. ἡ δ' παρθένος, πολλὰ λέγειν εἶχεν ἐμὲ δίκαιον ποιεῖσθαι, ἐ συναιχμαλώτου, σωσαποθάνοντος, καὶ τ' κοινὸν ἐκείνου αὐτῇ δάκρυον. ἐπεὶ δ' ἐγένοντο ἐπὶ τὸν ἀγρὸν, ἐκέλευσα τὸν ἡγεμόνα τὸν ἐπὶ τὸν ἀγρὸν ἐλθεῖν, καὶ τὸν ἐκεῖ ἐπιτρόπους ἐκβαλεῖν. ἐκεῖνος δ' ἐποίησεν ὡς ἐκέλευσα. ἐγὼ δ' εἰσελθὼν,

κατον συγκινδυνεύσαντες. καὶ μοι τοῖς κεκτημένοις, ἄριστον παρέκειτο μέδιμνον κριθῶν, καὶ χόρτος, ὅσος ἐκαμήλῳ ἱκανός. ἐγὼ δὲ τότε μάλιστα κατηρώμην τὴν Παλαίστραν, ὡς ὄνον με, καὶ ἐκ κυνὸς τῇ τέχνῃ μεταθεῖσαν. ἑώρων γὰρ τοὺς κύνας εἰς τὰ πλανήσιον παρεισιόντας, καὶ λαφύσσοντας πολλὰ, καὶ ὅσα ἐν γάμοις πλουσίων νυμφίων. ἡμέρας δὲ ὕστερον μετὰ τὸν γάμον ὁ πολλαῖς, ἐπειδὴ χαίρειν μοι ἔφη ἡ δέσποινα ἔχειν παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ ἀμείψασθαί με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ ἤθελεν, ὁ πατὴρ ἐκέλευσεν ἐλεύθερον ἀφιέναι τὸν ὄνον, καὶ σὺν ταῖς ἀγελαίαις ἵπποις νέμεσθαι. καὶ χαίρων ὡς ἐλεύθερος ἔφη, ζήσεται ἐν ἡδονῇ, ἐν ταῖς ἵπποις ἐπιθησεται. καὶ αὐτὴ δικαιοτάτη ἀμοιβὴ ἐδόκει τότε, εἰ ἦν τὰ πράγματα ἐν ὄνῳ δικαστῇ. καλέσας δὲ τῶν ἱπποφορβῶν τινα, τοῦτῳ με παραδίδωσιν. ἐγὼ δὲ ἔχαιρον, ὡς οὐκ ἐπ' ἀχθοφορήσων. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν εἰς τὸν ἀγρὸν, ταῖς ἵπποις μὲν ὁ νομεὺς συνέμιξε, καὶ ἦλθε ἡμᾶς τῷ ἀχύρῃ, εἰς νομήν. ἐμὲ δὲ ἅμα πάντων, ὥσπερ Κανδαύλῃ, κάμοὶ ἦλθε. ὁ γὰρ ἐπιστάτης τῶν ἵππων, τῇ αὐτοῦ γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἔνδον με κατέλιπεν. ἡ δὲ, τὴν μύλην μοι ὑπεξεύγνυεν, ὥστε ἀλεῖν τῷ καὶ πυρὸς, καὶ κριθὰς ὅλας. καὶ τοῦτο μὲν οὐ μέτριον κακὸν εὐχερέστερον ὄνῳ ἀλεῖν τοῖς ἑαυτοῦ ἐπιστάταις. ἡ δὲ βελτίστη, καὶ πολλὰ τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς ἀγροῖς, πολλοὶ δὲ πάνυ ἦσαν, ἄλφιτα τὸν μισθὸν αἰτοῦσα, ἐξεμίθυε τὰ ἐμὰ ἄθλια τράχηλον. καὶ τὰς μὲν κριθὰς, τὸν μὸν ἄριστον φρύγουσα, κάμοὶ ὥστε ἀλεῖν ἐπιβάλλουσα, μάζας ὅλας ποιοῦσα, κατέπινεν. ἐμοὶ δὲ, πίτυρα ἄριστον

que in mortis periculum veniſſem. Et mihi, dominorum juſſu, hordei medimnus in prandium apponebatur, fœnumque quantum ſufficeret camelo. Ego tunc, potiſſimùm Palæſtram execrabar, ut quæ me in aſinum, non in canem arte tranſmutaſſet. Videbam enim canes in culinam introëuntes, multaque vorantes, quàm multa in divitum nuptiis. Paucis autem poſt nuptias diebus, quoniam hera gratiam apud patrem promiſerat, & juſtam beneficii penſationem reddere volebat, juſſit ejus pater me liberum dimitti, ut ſub dio agerem, & cum armentariis equabus paſcerer. Nam ut libertate fruens, inquit, cum voluptate vivet, & equas inſcendet. Atque hæc retributio juſtiſſima mihi tum videbatur, ſi penes aſinum eſſet judicandi provincia. Quare accerſito equorum paſtore, ei me tradit: ego autem gaudebam, ut qui futurus eſſem à ferendis oneribus in poſterum immunis. Poſtquam ad agrum pervenimus, equabus permiſcuit me paſtor, ſimulque ad paſcendum duxit. Oportebat autem ut hîc, idem mihi ac Candauli accideret. Nam equorum præfectus, uxori ſuæ Megalopolæ intus me reliquit: quæ me molæ illigatum ſibi frumentum, & hordeum totum molere cogebat. Mediocris hic erat labor, grato præſertim aſino molere dominis. Atque optima hæc mulier, etiam farina in mercedem petita à ruſticis aliis, qui erant multi, miſerum meum collum mercede locabat. Inſuper hordeum cibum meum torrefaciens, mihique ut molerem, imponens, integras quas faciebat, mazas devorabat: ego in prandium furfur habebam,

ἦν. εἰ δέ ποτε ἐ συμπλάσειέ με τοῖς ἵπποις ὁ νομεὺς, παιόμενός τε, καὶ δακνόμενος ὑπὸ τῶν ὀρείων, ἀπελαύνω. ἀεὶ γάρ με μιαίνειν ὑπονοοῦντες εἶναι τῶν ἵππων τὰ αὐτῶν γυναικῶν, ἐβίαζον, ἀμφοτέρωθεν εἰς ἐμὲ λακτίζοντες. ὥστε φέρειν σὺν ἀδυναμίᾳ ζηλοτυπίαν ἱππικήν. λεπτὸς ὢν, καὶ ἄμορφος· ὑπὸ πολλοῦ χρόνου ἰχθυώδης, ὅτε ἔνδον δίφερμος ἐγκαθήμενος πρὸς τῇ μύλῃ, ὅτε ὑπαίθριος νεμόμενος, ὑπὸ τῶν συνόντων πολεμούμενος. καὶ μὴν ἐ τὸ πολλὰ εἰς τὸ ὄρος ἄνω ἐπεμπόμην, καὶ ξύλα τοῖς ὤμοις ἐκόμιζον. τοῦτο γὰρ ἦν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμῶν κακῶν. ἀνάγκη μὲ, ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔξει, ὁρθὴν δεινῶς ὁδόν. εἶτα ἐ ἀνυπόδητος ὁρᾷ σὺ λιθίνῳ. καί μοι συνεξέπεμπεν οἰνηλάτην, παιδάριον ἀκμῆτες. τοῦτό με κακῶς ἐκάστοτε ἀπώλυε. ἀνάγκη μὲ ἔπαιε με, καὶ πρέχοντα λίαν, ἢ ξύλα ἀπολῷ; ἀλλὰ ταῦ ἄζης πυκνὰς ἔχοντα, καὶ ὀξεῖς. καὶ ἀεὶ ἔπαιεν τὸ αὐτὸ ᾧ μηρῷ. ὥσπερ ἀνέκαθέ μοι κατ' ὀμεῖνον ὁ μηρὸς τῇ ῥάβδῳ. ὁ δὲ, ἀεὶ τὸ πεπωμένον ἔπαιεν. εἶτά μοι ἐπιπίπτει φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι ἐ ἐλέφαντι σύεγκεῖν. καὶ ἄνωθεν ἡ κατάβασις ὀξεῖα ἦν. ὁδὶ, καὶ σὺ τοιοῦτον ἔπαιεν. εἰ δέ μοι ὑπαπίπτον ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἔπειτεν ἐπικλῖνον, δίον τὰ ξύλων ἀφαιρεῖν, ἐ ταῦ κυφοτέρου ὑποσκελεῖν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τοῦτο μὲ, ἃ δέ ποτε ἐεργάσατο. λίθους μεγάλους ὁπόταν ὄρους ἀναιρούμενος, εἰς τὸ κυφότερον, καὶ ἄνω νεῦον ὑποφορτίζει, καὶ κατήνεν ἄβλιος τοῖς ξύλοις, ὁμοῦ λίθους ἀγρείους ἀφαίρουν. καὶ ποδαμοῦ ἦν ἀέναος ὑπὸ τῇ ὁδῷ. ὁδὶ, τὰ ὑποδημάτων φειδόμενος, ὀπίσω τὰ ξύλα ἐπ' ἐμοὶ κομίζων, ἐπίσω τὰ ποδαμόν.

bebam. Quòd si quando me cum equabus abigeret pastor, ictibus & morsibus à maribus perimebar: qui me cum fœminis suis mœchari suspicabantur, ideoque utroque pede calcitrantes, me insequebantur. Quare zelotypiam equorum ferre non poteram. Quo factum est ut macilentus ac deformis brevi evaserim: cùm neque domi ad molam exhilarater, neque sub dio pascerer, consortium bello oppressus. Quinetiam in montem sæpe mittebar, & ligna vectabam humeris. Quod erat malorum meorum caput. Primùm quidem ascendendus erat mons excelsus via graviter ardua: deinde soleis carebam in saxoso monte. Mecumque mittebatur agaso, nefarius puerulus, qui me nova ratione quavis à parte perdebat: ac primùm quidem me etiam intensiùs currentem percutiebat, non simplici fuste, sed nodis crebris, acutisque scatente: eandemque femoris partem semper petebat, adeò ut ea ex parte femur verberibus apertum fuerit: nec tamen vulneratum ferire destitit. Deinde onus imponebat, quantum vix etiam elephas tulisset. Ac quanquam acutus erat descensus, hîc tamen verberabar. Quòd si videret mihi incumbens onus in alterum latus inclinare: quanquam graviori detrahenda erant ligna: & leviori adjicienda, ut paria fierent: nunquam tamen istud fecit. Imò lapides magnos ex monte acceptos, leviori seque attollenti oneri addebat: ego verò descendebam lapides inutiles cum lignis circunferendo. Porrò in via erat perennis fluvius, quem ut calceis parceret, post ligna mihi insidens trajiciebat,

εἰ δέ ποτε οἷα κάμνων, καὶ ἀχθοφορῶν, καταπίπτοιμι, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. ὁ γὰρ ἦν καθεύδειν ἢ χεῖρά μοι ἐπιδῶναι, καμὲ χαμαὶ ἐπεγείρειν, καὶ τὸ φορτίον ἀφελεῖν, ἄν ποτε δέοι. οὐδὲ, ἂν κατήλγω, ἂν χεῖρα ἄν ποτε ἐπιδῶκεν, ἀλλ' ἄνωθεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὤμων ἀρξάμενος, συνέκοπτέ με τῷ ξύλῳ, ἕως ἐπεγείρωσί με αἱ πληγαί. καὶ μὴν ἕτερόν γε κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον ἔπαιζε. συνεγκὼν ἀκανθῶν ὀξυζώτων φορτίον, καὶ τοῦτο δετήσας ὀπισθεν ἐκ τῆς οὐρᾶς, αἰδὲ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπιόντος τοῦ ὄνου, ἀπεκρεμάμεναι, ὑποστέπτων μοι, καὶ πάντα μοι τὰ ὄπισθε νύττουσαι, ἐπέτρωσκον. καὶ ἦν μοι τὸ ἀμυύειν ἀδύνατον, τῶν τετρωσκόντων ἀεί μοι ἐπομένων, καμοῦ ἠρτημένων. εἰ μὲν γὰρ ἀτρέμα ὑποίοιμι φυλαττόμενος τὰ ἀκανθῶν τοῦ ὑποστόλου, ὑπὸ τῷ ξύλῳ ἀπεκλινόμην. εἰ δὲ φεύγοιμι τὸ ξύλον, τοῦ ἤδη τὸ δεινὸν ὄπισθεν ὀξὺ ὑποστέπτε. καὶ ὅλως ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμοὶ ἀποκτεῖναί με. ἐπεὶ δέ ποτε ἅπαξ κακῷ παχεῖ πολλῷ, οὐκ ἔτι φέρων, ὑπὸ αὐτὸν λαξ ὑπίνησα, εἰ γὰρ ἀεὶ τοῦτο τὸ λαξ ὐ μνήμῃ. καί ποτε κελεύσῃ συπαιῶν ἐξ ἑτέρας χωρίας εἰς ἑτέραν χωρίον μετενεγκεῖν. κρημάσας ὧν με, καὶ τὸ συπαιῶν τὸ πολὺ σωρεύσας, κατέδησεν ἐπ' ἐμοί. καὶ δεσμοῖς ἀρχαλέοις εὖ μάλα ὑποστέδησέ με τῷ φορτίῳ, κακὸν ἐμοὶ μέγα τορεύων. ἐπεὶ δ' ὑπόειεν λοιπὸν ἤδη ἐκ τῆς αἰσίας, κλέψας δαλὸν ἐπ θερμοῦ, ἐπειδὴ πόρρω τῆς αὐλῆς ἐγῳόμεθα, τὸ δαλὸν ἐνέκρυψεν εἰς τὸ συπαιῶν. τὸ δ', τί γὰρ ἄλλο ἐδυνάσθη, οὕτως ἀνάπλεων. καὶ λοιπὸν ὑδὲν ἔφερον ἄλλο, ἢ πῦρ ἀπλέτον. μαθὼν δ' ὡς

bat. Quinetiam si quando tanquam fessus, oneri succumberem, tunc intolerabilis erat ejus molestia: nunquam enim descendebat ut manum mihi porrigeret, atque humo excitaret, & onus allevaret, si quando esset opus, sed à summo capite, auribusque incipiens, fuste me tundebat, dum me excitarent plagæ. Alio quoque intolerabili malo me lacessebat. Etenim acutissimarum spinarum fascem, vinculo circumligatum à cauda ponè suspendebat. Quibus, ut parerat, cùm in via progrederer, pendentibus & illudentibus, totamque posteriorem partem lancinantibus, vulnerabar: neque eas arcere poteram, siquidem vulnerando me semper sequebantur, & à me pendebant. Etenim si lento gradu procederem ut spinarum ictus devitarem, baculo conficiebar: si baculum devitarem, tunc acutum illud malum à tergo mihi incumbebat. Denique erat agasoni meo istud opus, ut me occideret. Sed postquam tandem aliquando malorum impatiens calces in eum movi: calces illos memoria semper tenebat. Iussus aliquando stupam de una regione in aliam transferre: allatam illam dorso meo alligavit, & me arcto admodum vinculo cum onere vinxit, magnum mihi moliens malum. Nam cùm esset prodeundum domo: surreptum ex igne torrem adhuc fervidum, ubi procul à stabulo processissemus, intus stupam abscondit. Quæ (quid enim aliud poterat?) protinus flammam concipit: atque ego nihil aliud quàm multum ignem ferebam. Sed cùm me

in

αὐτίκα ὀπλήσομαι ἐν τῇ ὁδῷ, πίλημα βαθὺ εὑρὼν, ῥίπτω ἐμαυτὸν ἐς πίλημα εἰς τὸ ὑγρότατον. εἶτα σμίλιον σκυτῶδες τὸ σωτήριον. κἀγὼ δινῶν, κἀγὼ τρέφων ἐμαυτὸν, τῷ πηλῷ κατέσβεσα τὸ θερμὸν ἐκεῖνο, κἀγὼ πικρὸν ἐμοὶ φορτίον. κἀγὼ ὅπως λοιπὸν ἀκινδυνότερον ἐξάδιζον φόδῳ τὸ ὑπόλοιπον. ἀδὲ γὰρ ἔτι ἀνάψαι με τῷ παιδὶ δυνατὸν ἦν ἐν σωτῆρι, πηλῷ ὑγρῷ περιφυρμένον. καὶ τοῦτό γε ὁ τολμηρὸς παῖς ἀφοσιλθὼν, ἐμὲ κατηγόρησατο εἰπὼν, ὡς πυρὶν, ἐκὼν ἑαυτὸν ἐνοίσαιμι τῇ ἑστίᾳ. κἀγὼ τότε μὲν, ὡς ἐν σωτῆρι μὴ ἂν ἐλπίζων, ὑπῆλθον. ἀλλ' ἕτερόν τι ἐπεργάσασθαι παῖς ἐξεῦρεν ἐπ' ἐμὲ μοχθηρὸν κάκιον. κομίσας γάρ με εἰς τὸ ὄρος, καί μοι φόρτιον ἄδρον ἐπιθεὶς ὡς τῶν ξύλων, τοῦτο μὲν πικρόκαρπα γεωργῷ τινὶ πλησίον οἰκοῦντι. ἐμὲ δ' γυμνὸν, κἀγὼ ἄξυλον κομίσας οἴκαδε, κἀξαψύδειτό μου τοῦθ' ὃ αὐτὸν διαστόλιμον ἔργον ἀνόσιον. τοῦτον διαστολὴ ὄνον, οὐκ οἶσθ' ὅτι βόσκομεν, δεινῶς δεῖ ὄντα, κἀγὼ βραδύν. ἀλλὰ μὴν νῦν ἐπιτηδείῳ ἐ ἄλλο ἔργον. ἐπὰν γυναῖκα, ἢ παρθένον καλὴν, κἀγὼ ἀφίκωμαι ἰδὴ, ἢ παίδα, ἀπολακτίσας, ἔπειτα δρόμῳ ἐπ' αὐτὰς, ὡς εἴ τις ἱππάνθρωπος ἄρρην, ἐπιφερόμενος γυναικὶ κινδύνου. κἀγὼ δάκνω ἐν φιλήματος χρόᾳ, κἀγὼ πλησιάζειν βιάζεται. ὁπόταν δὲ τοῦτο, σοὶ δίκας, κἀγὼ πράγματα παρέξει, πάντων ὑβριζομένων, πάντων ἀνατρεπομένων. κἀγὼ γὰρ νῦν ξύλα κομίζων, γυναῖκα εἰς ἄγρὸν ἀπιοῦσαν ἰδὼν, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐσκόρπισεν, ἀποσεισάμενος. τὴν δὲ γυναῖκα ἐς τὸν ὀδὸν ἀνατρέψας, γαμεῖν ἐβούλετο, ἕως ἄλλος ἄλλοθεν συνδραμόντες ἡμυναμεν τῇ γυναικὶ, ἐς τὸ μὴ ἀδικηθῆναι ὑπὸ δὲ καλῶν τοῦτο ἔργον. ὁ δὲ, τοῦδε πυ-

in via protinus assatum iri sentirem, profundum stagnum nactus, in partem ejus humidissimam me injeci: deinde stupam hîc volutavi, & me simul volvendo, versando, calidum, acerbumque illud onus luto extinxi: eoque pacto reliquum iter minori cum discrimine confeci. Non ampliùs enim poterat puer stupam humido luto subactam incendere. At sceleſtus ille puer domum reversus, falsò me accusavit, asserens me in ignem sponte insiliisse, & præter spem stupis subduxisse. Verùm alteram deteriorem in me accusationem puer ille sceleſtus excogitavit. Nam cùm me ad montem deduxisset, grandi lignorum impositio onere, illud agricolæ vicino vendidit: me verò nudum, & ligno vacuum ad ædes reduxit: & apud dominum rei atrocis accusavit. Hunc asinum domine cur nutriamus nescio, impensè pigrum ac tardum. Atqui alius rei ipsi est cura. Si mulierem, aut virginem formosam, jamque viro maturam, puerum-ve conspicit, calcibus lasciviens, cursu in ipsos fertur, ut masculus homo quispiam amator ad mulierem dilectam permotus: ac specie oscula mordet, & cohgredi nititur. Atque hinc tibi lites & negotia facesset, dum omnes contumelioſe pulsat, omnes humi fundit. Nunc enim cùm ligna ferret, visa muliere in agrum proficiscente, ligna humi projecta dispersit, & mulierem in via subversam comprimere voluit, donec aliis aliunde accurrentibus, mulierem à formosi hujus amatoris laceratione vindicavi mus. His auditis herus, quan-

δόμῳ, ἀλλ' εἰ μήτε βαδίζειν ἔφη ἐθέλοι, μήτε φορτηγεῖν, καὶ ἐρᾶν ἀνθρωπίνης ἐᾷ, ἐπὶ γυναῖκας, καὶ παῖδας οἰστρώμενον, ἀποσφάξατε αὐτὸν. καὶ τὰ μὲν ἔγκατα, τοῖς κυσὶ δότε, καὶ τὰ κρέα, τοῖς ἐργάταις φυλάξατε. καὶ ἢν ἔρηται πῶς ὄνος ἀπέθανε, λύκοι τοῦτο καθυφύσασθε. ὁ μὲν δὴ ἀνόσιος παῖς ὀνηλάτης ἐμὸς, ἐχαίρε, καί με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάττειν. ἀλλ' ἔτυχε τῆς παρὼν τότε γειτόνων γαμετῶν, καὶ ὅτος εὑρόσατό με σὺν δόλῳ θανάτου, δεινὰ ἐπ' ἐμοὶ βουλευσάμενος. μηδαμῶς ἔφη ἀποσφάξῃς ὄνον, καὶ ἁλεῖν, καὶ ἀχθοφορεῖν δυνάμενον. καὶ ὑ μέγα ἔργον. ἐπειδὴ γὰρ εἰς ἀνθρώπους, ἔρωτα ὁ οἶστρον φέρεται, λαθὼν, αὐτὸν, ἔκτεμε. τὸ γὰρ ἐπαφροδίτου ταύτης ὁρμῆς ἀφαιρεθεὶς, ἥμερός τε δύῃς, καὶ πίων ἔσῃ, καὶ οἵσῃ φορτίον μέγα, οὐδὲν ἀχθόμενον. εἰ δ' αὐτὸς ἀπείρως ἔχεις τούτης τῆς ἰατρείας, ἀφίξομαι δεῦρο μεταξὺ τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν. καί σοι τὸν σωφρονέστερον ἀποδώσω παρέξω τῇ τομῇ. οἱ μὲν δὴ ἔνδον ἅπαντες, ἐπῄνουν τὸ σύμβουλον· ὡς εὖ λέγει. ἐγὼ δ' ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσων αὐτίκα τὸ τοῦ ὄνου ἄνδρα. καὶ ζῆν οὐκ ἔτι ἐθέλειν ἔφην, εἰ γνοίμην δύνηχος. ὥστε ὅλως ἀποστῆσαι δὲ λοιπὸν ἐγνώκειν, ἢ ῥίψαι ἐμαυτὸν ἐκ δ' ὄρους, ἵνα ἐκπεσὼν, θανάτῳ οἰκείῳ ὁλόκληρος ἔτι, καὶ ἀκέραιος νεκρὸς πεσὼν ἥξομαι· ἐπεὶ δ' ἦν νὺξ βαθεῖα, ἄγγελός τις ἀπὸ τῆς κώμης ἦλθεν εἰς τὴν ἄγρην, καὶ τὴν ἔπαυλιν, τοῦτον λέγων τὸν νεόνυμφον κόρην, τὴν ὑπὸ τοῖς ληστὰς γνοιμένην, καὶ τὴν ταύτης νυμφίον, τὸν δύλον ὀψίαν ἀμφοτέρους αὐτοὺς σὺν τῇ αἰχμαλωσίᾳ διεπεπορεῦσθαι, ἐπιπολάσασαν ἄφνω τὴν

doquidem neque ire vult, inquit, neque onus bajulare, & amores humanos imitatur in mulieres & pueros ruens, jugulate ipsum: ejusque intestina canibus date, & carnes operariis servate. Et si quæratur quomodo sit mortuus, à lupo interemptum fingite. Ille igitur puer nefarius, agaso meus, lætabatur, meque ilico jugulare volebat. Nisi fortè quispiam ex vicinis colonis præsens fuisset, qui me ab interitu vindicavit excogitato adversum me gravi malo. Naquaquam hunc asinum occidas, inquit, pistrino, & oneri ferendo aptum. Neque hoc magni est laboris: siquidem in homines amoris œstro percitus fertur, acceptum ipsum castra. Nam sublata veneris cupiditate, ilico mansuetus, & pinguis erit, neque magnum onus gestare gravabitur. Si tu artis istius es imperitus, intra triduum aut quatriduum adveniam: & tibi illum ove moderatiorem castratione reddam. Omnes qui aderant, consultorem hunc, ut cujus proba esset sententia, collaudarunt. At ego jam lachrymabar, ut pote qui virilitatem asini eram amissurus: & me nolle amplius vivere dicebam, si fierem eunuchus. Itaque omnino à cibo in posterum abstinere decreveram, aut me ipsum ex monte præcipitem dare, unde delapsus, morte miserrima integer & intactus interirem. Nox erat intempesta, quum quidam nuntius è pago in agrum, villamque venit, qui diceret puellam hanc recens nuptam, anteaque à latronibus raptam, ejusque sponsum, circa vesperam in littore deambulantes ambos, à repentina maris inundatione raptos,

θάλασσαν, ἁρπάσαι, καὶ ἀφανεῖς ποιῆσαι. καὶ τάλῳ, αὐτοῖς τοῦ τ συμφορᾶς, ὃ θανάτου ἠνέσθαι. οἱδὲ, εἰα δὴ κεκτημένης οἰκίας νέαν διαφθοράν, ἔγνωσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ δουλείᾳ, ἀλλὰ πάντα ἁρπάσαντες τὰ ἔνδον, φυγῇ ἐσώζοντο. ὁ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων, καμὲ προσλαβὼν, καὶ πάντ' ὅσα δυνατὸς ἦν συλλαβὼν, ἐπηκολούθησέ μοι ὃ τοῖς ἵπποις. ἐγὼ δὲ, ἠχθόμην μὲν, φέρων φορτίον ὄνος ἀληθινὸς. ἀλλ' ὃν ἄσμενος τὸ ἐμπόδιον τοῦτο τ ἐμῆς ἐδεξάμην ἐκτομῆς. καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐλθόντες ὁδὸν ἀργαλέαν, ὃ τελῶν ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν ἀνύσαντες, ἐρχόμεθα εἰς πόλιν τ Μακεδονίας, Βέροιαν, μεγάλην, ὃ πολυάνθρωπον. ὡσπαῦθ' ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες, ἡμᾶς ἰδρύσαι, ὃ ἑστῶτες. καὶ τότε δὴ πρᾶσις ἦν ἡμῶν τ κτηνῶν. καὶ κῆρυξ εὐφωνος ὁ ἀγορᾶς μέσης ἑστὼς, ἐκήρυττεν. οἱ δὲ ὠνούμενοι, ἰδεῖν ἤθελον, τὰ σώματα ἡμῶν ἀνοίγοντες, καὶ τὴν ἡλικίαν ὁ τοῖς ὀδοῦσιν ἐκφέρων ἔβλεπον. καὶ τὰς μὲν, ὠνήσασθε, ἄλλος ἄλλον. ἐμὲ δὲ ὑστάτην ἀπολελειμμένον, ὁ κῆρυξ ἐκέλευσεν αὖθις ἐπικαλεῖσθαι εἰς οἶκον, ὁρᾶς λέγων, ὅτος μόνος οὐκ εὕρηκε κύριον. ἡ δὲ, πολλὰ πολλάκις δινηθεῖσα, καὶ μεταπλησθεῖσα νέμεσις, ἦγαγε κἀμοί τ δεσπότην, οἷον οὐκ ἂν ἐβουλόμην. κίναιδος γὰρ, καὶ γέρων ἦν, τύπτων εἰς τ τὴν θεὸν συρίσαι εἰς τὰς κώμας, καὶ τὰς ἀγορὰς περιφερόντων, καὶ τὴν θεὸν ἐπαιτεῖν ἀναγκάζοντων. τούτῳ παρέσχομεν πολλῆς πάνυ τιμῆς, τελάντι δραχμῶν. καὶ σίνων ἤδη, τῷ δεσπότῃ εἰς πόμβλιν ἀφικόμην. ἐπεὶ δ' ἤκομεν ἔνθα φίλης Φίληβος, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα ὁ ὠνησάμενός με, μέγα βοήσας ἐπὶ τ θύρας ἀνακίκραγεν, ὦ παρθένοι, δοῦλον ὑμῖν ἐώνημαι (hoc enim erat emptori meo nomen) pervenimus, ilico magna voce ante fores clamavit, O puellæ, servum emi vobis pulchrum,

raptos, & ab hominum conspectu ablatos fuisse: atque hunc illius calamitatis, & mortis finem obtigisse. Servi autem domo novis dominis vacua decreverunt servitutem non ampliùs sustinere, & surreptis omnibus quæ domi erant, arrepta fuga sibi consulunt. Equorum pastor, assumptis mecum & equabus, & quicquid poterat, id mihi illisque impositum illigat. Equidem ego ægrè ferebam quòd veri asini onus ferrem: lubens tamen istud meæ exectionis impedimentum suscepi. Et cùm tota nocte difficilem viam iviſſemus, exacto trium aliorum dierum itinere, Beroeam Macedoniæ urbem, magnam & populosam venimus: in qua nostri ductores, & nos, & se ipsos sistere statuerunt. Tunc autem venum expositi sumus: ac medio in foro præco vocalis stans proclamabat: Mercatores autem nos videre volebant aperto ore, & ex dentibus ætatem conjectabant: atque illos emerunt, alius alium. Me ultimum relictum præco jussit reduci domum, inquiens, vides ut hic solus dominum non reperit. At sors quæ sæpe revolvitur & mutatur, mihi quoque dominum adduxit, qualem non optassem. Cinædus enim & senex erat, unus ex iis qui per pagos & villas Deam Syriam circunferentes, eam mendicare cogunt. Huic vendor magno admodum pretio, scilicet drachmis triginta. Iamque ingemiscens, præeuntem dominum sequebar. Vbi domum Philebi

μμ καλὸν, καὶ ἀδρὸν, καὶ καπιπαιδολῆ τὸ ἡλικ. ἦσαν γ τὲ κοσμοῦσα παῦται, ὄχλ κιναίδων συμιεργῶν τ Φιλήβ. καὶ πάντες ὡς τὸν βοῦν ἀνεκρότησαν. ὡς δὲ ἀληθῶς ἄνθρωπον εἶναι τ ἐωνημένον. ὡς γ εἶδεν ὄνον ὄντα τ ὄβολον, ἤδη παῦται ἐς τ Φίληβον ἴσκωπτον, τοῦτον ὁ ὄβολον, ἀλλὰ νυμφίον σαυτῇ πόθεν ἄρας λαβοῦσα; ὁναιο γ τούτων τ καλῶν γάμων, καὶ τέκοις παχὺς ἡμῖν παῖδας τοιούτους. καὶ οἱ μὲν, ἐγέλων. τῇ γ ὑστεραίᾳ, συνεπαίτιοντο ἐπ' ἔργοις, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. καὶ τὸν μὲν ὄνον ἐσκευάσαμεθα, ἐμοὶ ἐπῆκεν. εἶτα τ πόλεως ἐξηλαύνομεν, καὶ τὸν χώρον ἐβλέπομεν. ἐπιδὼν δ' εἰς κώμιόν τινα ἐσεισέλθομεν, ἐγὼ μ ὁ θεοφόρητ, ἱστάμην. ὁ γ αὐλητὴς ὅμιλ, ἐφύσα ἔνδον. οἱδὲ, τὰς μίτρας ἀποβίψαντες, τῷ κεφαλῷ κάτωθεν ἐκ μ αὐχέν ἑλίσσοντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντὸ τὰς πήχεις, καὶ τὸν γλῶττ τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλων ἔκαστος, ἔπεμνε ἑ παύτῳ. ὥστε σὺ ἀκριβεῖ πάνυ πεπλῆχθ μαλακὴ αἵματος. ἐγὼ γ πεῦσε ὁρῶν, πεφόβ ἔτρεμον ἐνὸς, μή ποτε χρεία τῇ θεᾷ ἑ ἐνείη αἵματος ἠμοιτ. ἐπιδὼν γ καὶ κόψειαν ἕτας ἑαυτὰς, ἐκ τῶν παρεστηκότων θεατῶν συνέλεγον ὀβολὰς, ἑ δραχμάς. ἄλλ ἐκάθας. καὶ οἶνον, ἑ τυρὸ κρίδιν ἐπέδωκε, ἑ πυρὸν μέδιμνον, καὶ κριθῶν τ ὄνῳ. οἱ γ, ἐκ τούτων ἐτέφοντ. καὶ τὸν ἐπ' ἐμοὶ κομιζόμενον ἦεν, ἐλεφάντινον. καί ποτε εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσπαλλόντων ἡμῶν, νεανίσκοι ἔ κωμητῶν μέγαν ἀρξάμενοι, εἰστίγμπνεῖσιν, ἔνθε καθεύδοντες ἔτυχον. ἐπὶ ἔπαχον ἐκ ἔ κωμήτε ὅσα σιτηρὰ, ἑ φίλα τοιούτοις ἀνοσίοις πανδαίδις ἦν. ἐγὼ γ, ὑπεραλ-

adultum, & genere Cappadocem. Erant eæ puellæ, cinædorum Philebi coadjutorum turba, qui omnes ad illius vocem applauſerunt. Nam revera hominem emptum putabant. Sed ut ſervum illum viderunt eſſe aſinum, hujuſmodi cavillis Philebum petunt, hunc non ſervum, ſed ſponſum unde tibi adducis? Macte eſto præclaris hiſce nuptiis: taleſque pullos quamprimum nobis parito. Atque illi quidem ridebant. Poſtridie ad opus componebantur, ut ajebant. Deamque inſtructam mihi impoſuerunt. Deinde ex urbe egreſſi, regionem luſtrabamus. Et poſtquam ad villam quandam pervenimus, ego ille Dei bajulus conſtiti, tibicen autem Deo afflatus cecinit, alii mitris projectis, depreſſa cervice caput torquentes, lacertos gladiis ſcindebant, & linguam ex dentibus exertam quiſque incidebat, ita ut brevi tempore omnia molli ſanguine plena fuerint. Quæ cùm viderem, ſtans intremiſcebam, veritus ne aliquando Dea aſinino ſanguine indigeret. Poſtquam eo pacto ſeſe inciderant, obolos & drachmas à circumſtantibus ſpectatoribus colligebant: alius caricas, & vinum, caſeique fiſcellas dedit, atque frumenti hordeique modium aſino. Atque hi victum ex his parabant: Deamque meis humeris impoſitam colebant. Et cùm aliquando villam quandam ingrederemur, illi adoleſcentem quemdam procerum ex ruſticis, domum in quam diverterant, prædati deducunt: quo vitiato, muliebria, pro more & conſuetudine, neſarii cinædi illi perpeſſi ſunt. Ego autem meæ mutationis vicem

χήσας ἐπὶ τῇ ἐμαυτοῦ μεταβολῇ, ὅτι μέχρι νῦν ἀνέχομαι κακῶν, ἀναβοῆσαι ὦ Ζεῦ χρίτλιε ἠθέλησα. ἀλλ' ἡ μὲ φωνὴ, οὐκ ἀνίει μοι ἡ ἐμὴ, ἀλλ' ἡ ὄνου ἐκ τοῦ φάρυγος. καὶ μέχρι ἀγκησάμην. τῶν δὲ κωμητῶν τινες, ἔτυχον γὰρ τότε ὄνον ἀπολωλεκότες, καὶ τὴν ἀπολωλοῖαν ζητοῦντες, ἀκούσαντες μου μέγα βοήσαντος, παρέρχοντα εἶσω, ὑδενὶ ὑδὲν εἰπόντες ὡς ἐμοῦ τὸ σκεῦνον ὄντος. καὶ καταλαμβάνουσι τοὺς παῖδας, ἄρτι ἔνδον ἐργαζομένους. καὶ γέλως οὐ τὸ τυχὸν ἐπεισῆλθεν πόλις γέγονεται ἔζω. καὶ σκεδαμένης, ὅλη τῇ κώμῃ τὸ λόγῳ διέδραμεν τὸ ἱερεῖον τὴν ἀσέλγειαν. οἱ δὲ, αἰδούμενοι δεινῶς τοῦτο ἐλαλεγμένα, τὸ ἐπισυμβὰν νυκτὸς δύο ἔνδεν ἐξήλασαν. καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο οὐ τῇ ἐρήμῳ τὸ οὐδὲν ἐχαλέπαινον, οὐδ' ἀργίζοντό ἐμοὶ τὰ μιαιφονηθέντα τὸ σκεῦνον μυσήρια. καὶ τοῦτο μὲν ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἦν, καπῶς τὸ λόγῳ ἀκούειν. ἀλλὰ τὸ μὴ τοῦτο, οὐκέτ' ἀνεκτόν. τὴν γὰρ θεὸν ἀφελόντες μου, καὶ χαμαὶ καθελόντες, καὶ τὰ φρύγανά μου πάντα διασπάσαντες, γυμνὸν ἤδη ἀποδήσαντες μου δένδρῳ μεγάλῳ. εἶτα σκεῦνη τῇ σὺν τῶν ἀγραύλων μάστιγι παίοντες, ὀλίγου ἐδέησαν δακτεῖναι, κελεύοντές με δὲ λοιπὸν ἄφωνον εἶναι θεοφορηθέντα. καὶ μὴν καὶ δασφάξαι μὲ τοὺς μάστιγας ἐβιάζοντο, ὡς ἐς ὄβριν αὐτοὺς βαλόντα πολλὴν, καὶ τὴ κώμης οὐκ ἐργασαμένους, ἐκβαλόντα. ἀλλ' ὥστε με μὴ δακτεῖναι, δεινῶς αὐτοὺς ἡ θεὸς ἐδυσώπησε, χαμαὶ καθημένη, οὐ σὺν ἔγνωσαν ὅπως ὀδόντι. σὺτοῦτον ὧν μὲ τοὺς μάστιγας, λαβὼν τὴν δέσποιναν, ἐβάδιζον. καὶ ὡς ἐσπέρας ἤδη καταλύομεν εἰς ἀγρὸν πλουσίου ἀνθρώπου. καὶ μὴν ὅτ' ἔνδον, καὶ τὴν θεὸν μάλα ἀσμένως τῇ οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, καὶ θυσίας αὐτῇ ἀποσήκαμεν. σὺμὲ δὲ οἰ-

cem ſummopere dolens, unde hactenus mala tolero, exclamare volui, ô ſæve Iupiter. Verùm non mea: ſed aſini vox è gutture aſcendit, magnumque rugitum edidi. Ex paganis quidam, qui aſinum amiſerant, & amiſſum quærebant, audito ingenti rugitu meo introeunt, nemini quidquam dicentes, ac ſi illorum eſſem, & infanda patrantes cinædos deprehendunt. Atque ab iis qui fuerant ingreſſi multus riſus foris excitatur. Nam curſim egreſſi ſacerdotum iſtorum laſciviam per totum pagum divulgarunt. Quos cùm flagitii deprenſi magnopere puderet, proxima nocte ſtatim abeunt. Cumque in via ſolitaria eſſent, ſuccenſebant & iraſcebantur mihi qui ipſorum myſteria patefeceram. Erat hoc malum tolerabile, quòd verbo malè audirem: at intolerabile quod ſequutum eſt. Nam ſublata Dea, depoſitaque humi, & mihi detractis omnibus ſtragulis, nudum jam arbori ingenti alligant: cæſumque flagro ex talis facto, propemodum interfecerunt, jubentes in poſterum me eſſe taciturnum Deæ vectorem. Quinetiam poſt flagra me jugulare ſtatuunt, ut qui ipſos in magnum dedecus conjeciſſem, & ex vico re non facta ejeciſſem. Sed Dea jacens humi, & vectore deſtituta ſi perirem adeò terribili vultu conſpexit eos, ut me non occiderint. Hinc igitur poſt verbera, ſuſcepta domina, progrediebar: & veſperi in hominis opulenti prædium divertimus. Qui cùm domi eſſet, lubentiſſimè Deam hoſpitio excipit, ipſique ſacra facit. Hic ego cognovi me in

δὲ μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑπεστάς. ἔφιλων γάρ τις τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν ἔπεμψε δῶρον, ὄνου ἀγρίου μηρόν. τοῦτον ὁ μάγειρος σκευάσαι λαθὼν, ῥᾳθυμίᾳ ἀπόλεσε, κυνῶν πολλῶν λαθραίως εἰσω παρελθόντων. ὃς δεδιὼς πληγὰς πολλὰς, & βάσανον ὑπὲρ τῆς ἀπωλείας τοῦ μηροῦ, ἔγνω πρεμάσαι ἑαυτὸν ὑπὲρ τραχήλου. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τούτου, κακὸν ἐξαίσιον ἐμοὶ, ἀλλὰ μήτε δόξητε εἶπεν ὦ φίλτατε, μήτε ἀθυμίᾳ τοιαύτῃ δῶς σεαυτόν. πεῖσθέ μοι γάρ μοι, πρᾶξις εὖ πάνυ. τὸν κεναίδωρον ὄνον λαβὼν ἔξω εἰς ἔρημον χωρίον, κἄπειτα σφάξας αὐτὸν. τὸ μέρος μὲν ἐκεῖνο, τὸν μηρὸν ἀπέπεμψον, κόμιζε δεῦρο. καὶ σκευάσας, τῷ δεσπότῃ ἀπόδου. καὶ τὸ ἄλλο δὲ ὄνου, κρύψω ἐς τὸ κρημνὸν ἄφες. δόξει γὲ ἀποδρᾶς, οἰχεσθαί σοι, καὶ εἶναι ἀφανής. ὁρᾷς ἢ ὡς ἔστιν εὐπορήσεις, & δὲ ἀγρίου ὄνου πάνυ ἀμείνους; ἢ ὁ μάγειρος, τὸ γυναικὸς ἐπαινέσας τὸ βούλευμα, ἄρας ἔφη σοι ὦ γυμνάσιον, τοῦτο. καὶ τοῦτο μὲν τῷ ἔργῳ τὰς μήτρας φυλάττε ἔχω. καὶ σὺ τοῦτό μοι ἤδη πεπράξεται. ὁ μὲν δὴ ἀπόσιτος ὅτι ὁ ἁμαρτωλὸς, ἐμοὶ πλησίον ἐστὼς τῇ γυναικὶ ταῦτα συνεβούλευεν. ἐγὼ δὲ, τὸ μέλλον ἤδη προορώμενος, κρύψον ἔγνων τὸ σώζειν ἐμαυτὸν ὑπὲρ τὸν κινδυνον. καὶ ῥήξας τὰ ἱμάντα, ὦ διηγούμενε, & ἀνασκιρτήσας, ἔσωθεν δρόμῳ εἶσω, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ κίναιδοι σὺν τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν. εὐτυχῶς εἰσέδραμον, ἀνατρέπω πάντα τῷ σκιρτήματι, & λυχνίαν, & τραπέζας. καίγω μὲ ὠμὸν κομψόν τι τοῦτο σωτηρίαν ἐμοὶ εὑρηκέναι, & τὸν δεσπότην τῶν ἀγρῶν κελεύειν εὐθέως ὡς ἀγράμματον ὄνον ἐμὲ καθακλεισθέντα φυάττεσθαι ἀσφαλῶς. ἀλλά με τοῦτο τὸ κομψὸν, εἰς ἔσχατον ἤνεγκε κινδύνου.

magno periculo versari. Nam quidam ex amicis, donum ruris domino miserat, agrestis asini femur: quod cùm coquus condiendum cepisset, negligentia amisit, clam ingressis canibus multis. Qui plagas multas, & femoris illius amissi pœnam veritus ex collo sese suspendere statuit Sed ejus uxor, ingens mihi malum. At nolito mori, inquit ô dilectissime: neque te dedas hujusmodi animi consternationi. Nam si mihi credideris, omnia rectè geres. Cinædorum illorum asinum in desertum locum deducito: deinde eo jugulato, partem illam, nempe femur, recisam huc affer, quam paratam domino apponas, reliquum verò corpus in præcipitium alicubi detrudito. Nam aliquò aufugisse, & latere videbitur: vides autem quàm sit obesus, illoque sylvestri per omnia melior? Coquus approbato uxoris consilio, hæc optimè, inquit, consuluisti uxor: hocque solo facto plagas vitare possum: jamque hoc faciam. Itaque nefarius iste meus coquus, mihi astans, hoc cum uxore consilium inibat. At ego, quod futurum erat prævidens, optimum factu duxi, si cæde illa me liberarem. Itaque facto quo ducebar, loro, prosiliens feror intus cursu, ubi cum ruris domino cinædi cœnabant: quò cursim ingressus, saliendo lumen & mensas subverto. Quod inventum elegans mihi fore saluti arbitrabar, ruriscque dominum illico jussurum ut petulans hic asinus tuto in loco concluſus servaretur. Verùm illud me in extremum adduxit periculum.

Nam

λευτᾶν δέξασθές με, ξίφη πολλὰ ἤδη, ⸂ λόγχας ἐπ' ἐμὲ ἐσπάσαντο, ⸃ ξύλα μακρά. καὶ εἶχον ὅπως, ὥστε ἀποκτεῖναί με. ἐγὼ δ' ὁρῶν ⸂ δεινῆ τὸ μέγεθος, δρόμῳ εἶσα παρέρχομαι, ἵνα με οἱ ἐμοὶ διατόπου κειμένης ἴδωσιν. οἰδὲ, διασείσαντες τοῦτο, συγκλείουσι τὰς θύρας εὖ μάλα ἔξωθεν. ἐπὶ δ' ἤδη ὄρθρος ⸂ λῦε, δρόμῳ τὸν ἵππον αὖθις, ἅπερ εἰώθεμεν τοῖς ἀγύρταις. καὶ ἀφικόμεθα εἰς κώμην ἄλλην μεγάλην, καὶ πολυάνθρωπον. ⸂ ἐν δὲ ⸃ ταύτῃ τοιόνδε τι ἐπράχθη, τὴν θεὸν μὴ μεῖναι ἐν ἀνθρώπου οἰκίᾳ. τὸ δ' παρ' ἐκείνοις μάλιστα τιμωρίας ἐπιχωρεῖ δικαίως, τὸ ναὸν οἰκῆσαι. οἱδὲ, ⸂ μάλα ἄσμενοι τὴν ξένην ⸃ θεὸν ὑπεδέξαντο, τῇ σφῶν αὐτῶν θεᾷ συνοικίσαντες. ἡμῖν δ' οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνθρώπων πενήτων. ἐνταῦθα συχνὰς ἡμέρας οἱ διατόπου λῃστεύσαντες, ἀπίσω ἤλασαν εἰς τὴν πλησίον πόλιν. καὶ τὴν θεὸν ἀπῆγον τὰς ἐπιχωρίας ⸂ αὐτοῖς τὸ τέμενος παρελθόντες, ⸃ ἐκομίζοντο αὐτήν. καὶ ἡμεῖς ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνον ἔξω. ἔτυχον δ' οἱ δυσσεβεῖς εἰς τὸ τέμενος ἐκεῖνο παρελθόντες, ἀνάθημα φιάλην χρυσῆν κλέψαντες, ἣν ὑπὸ τῇ θεᾷ ἔφερον. οἱ δ' κωμῆται, αἰσθόμενοι ταῦτα, διώκουσιν ἐδίως. εἶτα ὡς πλησίον ἐγένοντο, καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, εἶχον αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ δυσσεβεῖς, ⸂ καὶ ἱεροσύλους ἐκάλουν, καὶ ἁρπῆσαι τὸ κλοπὸν ἀνάθημα, καὶ ἐρευνῶντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς θεᾶς. δήσαντες δὲ τὰς χεῖρας, ἦγον ὀπίσω. καὶ τὰς μὲ, εἰς τὴν εἱρκτὴν ἐμβάλλουσι. τὴν δ' θεὸν τὴν ἐπ' ἐμοὶ καμιζομένην ἁρμάμαξαι, ναοῦ ἄλλου ἔδωκαν. τὸ δ' χρυσίον, τῇ πολίπδι θεᾷ πάλιν ἀπέδωκαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τά τε

Nam furioſum me opinati, ſtrictis in me jam multis gladiis, lanceiſque & longis baculis, ad me occidendum erant comparati. Ego periculi magnitudine perſpecta, intro curro, ubi erant dormituri mei domini: qui hoc viſo, fores diligenter extrinſecus claudunt. Poſtea diluculo, iterum ſuppoſito Deæ dorſo, ibam una cum hiſce circulatoribus: & ad villam magnam & populoſam devenimus, ubi novum prodigium finxerunt, ut Dea non maneret in hominis ædibus: ſed habaret in illius loci Deæ templo, quæ apud ipſos potiſſimùm coleretur. Illi lubenti animo peregrinam Deam receptant, cumque ſua Dea collocant. Verùm nobis pauperum hominum ædes deſignant: in quibus domini multos dies commorati, in proximam urbem proficiſci voluerunt, & repetitam ab indigenis Deam, atque è delubro allatam mihi impoſuerunt, méque abegerunt. Verùm impii illi qui delubrum ingreſſi erant, donarium nempe phialam auream furati, ſub Dea ferebant. Qua re cognita pagani nos inſequuti ſunt. Deinde quum appropinquarunt, deſilientes ex equis, ipſos in via retinuerunt, impios, & ſacrilegos vocarunt, & ſurreptum donarium repetiverunt: illudque, ſcrutati omnia, in ſinu Deæ invenerunt. Itaque effœminatos iſtos à tergo ducebant vinctos: quos quidem in carcerem conjiciunt: quamque geſtabam Deam ſuſtulerunt, aliique fano dederunt: aurum autem ſuæ Deæ reddiderunt. Poſtera die, & ſarcinas, & me vendere decre-

σκάφη, καὶ με πιπράσκει δίγωνος. καὶ ἀπέδοτό με ξένῳ ἀνθρώπῳ, τῷ πλησίον κώμης οἰκοῦντι, πέντε ἔχοντι ἄρτους πίπλειν. οὗτός με ἐδούλευεν, ἐκ πυρῶν μεδίμνους δέκα αὐηρεμένῳ, ἐπιθεὶς μοι τὸ πυρὸν, ὡς ἑαυτὸν ἤλαυνεν ὁδὸν δύσβαλέαν. ὡς δ' ἤκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸ μυλῶνα. καὶ ὁρῶ πολὺ πλῆθος ἔνδον ὑμοδούλων κτήνων. καὶ μύλαι πολλαὶ ἦσαν. καὶ πᾶσαι τέτριπτο ἱερέφοντο. καὶ πάντα ἐκεῖνα μεστὰ ἦν ἀλεύρων. καὶ τότε μήν με, οἷα ξένον βοῦλον, ἐκ φορτίου βαρύτατον δύσβαλέα ἐρρωμένον, ἐκ ὁδὸν δύσβαλέαν ἀφιγμένον, ἀναπαύεσθαι ἔνδον ἀφῆκαν. τῇ ὑστεραίᾳ, ὀθονίῳ τοῖς ὄμμασιν ἐπιπεπασμένοις, ὑπεζεύγνυσί με τῇ κάπῃ τὸ μύλης. εἶτα ἠλαυνον. ἐγὼ δ' ἠπιστάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθών. ἐσπεποιήμην δ' ἀγνοεῖν. ἀλλὰ μάτην ἠλπισα. λαθόντες γὰρ πολλοὶ τῶν ἔνδον βακτηρίας, ἐπέστησάν με. καὶ μὴ ἐπιθόδυνήσασθε ὡς ἄρ' ὁρῶσα, παίουσιν ἀθρόαι τῇ χειρὶ, ὥσί με ὑπὸ τὸ πλήγης, ὥσπερ τρόμβον ἐξαπίνης στρέφεσθαι. καὶ πείρᾳ ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸ δοῦλον εἰς τὸ τὰ δέοντα ποιεῖν, μὴ ἐπεμβύειν τῇ χείρᾳ τῷ δεσπότῃ. λέπ, ὃς ἂν πάνυ μάγουμι, καὶ ἀδύνης τῷ σώματι, ὥστ' ἔγνω με ὁ δεσπότης πωλῆσαι. καὶ ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηπουρῷ τῶν πέριξ. οὗτος δὲ εἶχε κῆπον, λαχάνων μεμεστόν. καὶ τοῦτο εἰργάζετο ἔργον. ὁ δεσπότης δὲ ἑωθεν ἐπιθεὶς μοι τὰ λάχανα, ἐκέμιζεν εἰς τὴν ἀγοράν. καὶ παραδοὺς τοῖς τῶν πιπράσκουσιν, ἦλθε με πάλιν εἰς τὸ κῆπον. εἶτα ἐκεῖνος μὲ ἐδίδασκε, καὶ ἐφύτευε, καὶ τὸ ὕδωρ τοῖς φυτοῖς ἐπῆγεν. ἐγὼ δ', ἐν τούτῳ εἰσήκειν ἀργός. ἦν δέ μοι δεινῶς ἀλγεινὸς ὁ τότε βίος. ἐσχέτως μὲ, ἐπεὶ χειμὼν ἤδη ἦν. νεrunt: & me pistori, peregrino homini, vicinum pagum incolenti vendiderunt. Qui decem frumenti modiis quos emerat, dorso meo impositis, per viam asperam ad suas ædes ducebat: quò quum advenimus, in pistrinum me introduxit: ubi magnam conservorum jumentorum copiam cerno, ubi & multæ erant molæ, quæ omnes à jumentis hisce versábantur: quæ omnia farinis erant plena. Tunc quidem me, ut pote novum servum, & qui gravissimum onus tulit, iterque difficile confecit, intus quiescere siverunt. Postridie, oculis linteo velatis, molæ jugo me alligant. Tum incitabant: sed noram quomodo esset molendum, id usu edoctus, me tamen non nosse simulabam: at mea spes fuit inanis. Nam multi ex domesticis, muniti baculis me circunstant, ac de improviso, me nihil tale expectantem tota manu percutiunt: adeò ut plaga compulsus, molam turbinis instar volverem. Ex quo edoctus sum experientia, servum non debere domini manum expectare, ut ea præstet quæ sui sunt officii. Interim macresco, & corpore fio debili, ita ut statuat herus me vendere. Vendidit igitur olitori, qui colendum hortum acceperat: idque negotii habebamus. Itaque dominus olera mihi imponebat, quæ in forum ferebam: & posteaquam ea venditoribus tradidissem, me rursus in hortum ducebat: ubi dum fodiebat, dum plantabat, dum aqua plantas irrigabat, ego interim otiabar: sed admodum molesta erat mihi temporis illius vita: quia jam vigebat hyems, nec

κἀκεῖνο· ἀλλ' αὐτῷ φόρμος οὐκ ἦν ἀγοράσαι, οὐκ ὄντως ἐμοί. καὶ οὐποτ' ἀνυπόδητος, πηλοῦ ὑγροῦ καὶ πάνυ σκληροῦ, καὶ ἐξω ἐπατεῖν. καὶ φαγεῖν τοῦτο μόνον ἀμφοτέροις ἐᾷ, ῥίδακος πικρᾶς, καὶ σκληρᾶς. καί ποτε ἐξιόντων ἡμῶν εἰς τὸ κῆπον, σύτως χάνη αὐτὸν γυναῖκα, φαλλώτης τολμᾷ ἐμφυσιοῦσθαι. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, λαλεῖ πρὸς ἡμᾶς τῇ Ἰταλῶν φωνῇ καὶ ἤρετο τὸ κηπουρὸν ὅπως ἀπάγοι τὸν ὄνον ἐμοῦ. ὁ δ', οὐκ ἐμοῦ τὴν φωνὴν αἰσθόμενος, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. ὁ δὲ, ἐρεθιζόμενος, ὡς ὑπερορώμενος, πάνυ τῇ μάστιγι τὸν κηπουρὸν. κἀκεῖνος συμπλακεὶς αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν τὸ πρόσωπον ὑποσπάσας, εἷς τὸν ὀδὸν ἐκτείνει. καὶ κείμενον ἔπαιεν ὅπου, καὶ χειρὶ, καὶ ποδὶ, καὶ λίθῳ ποὺ ὁπὸ τὸ ὁδόν. καὶ ὃς τὰ πρῶτα καὶ ἀντεμάχετο, καὶ ἠπείλει, εἰ ἀναστείη, ἀποκτενεῖν τῇ μαχαίρᾳ. ὁ δὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτοῦ ὑπείνου διδαχθεὶς τὸ ἀκίνδυνότερον, ὡς τὰ τοῦ μαχαίρου αὐτοῦ, καὶ ῥιπτεῖ πόρρω. εἶτα αὖθις ἔπαιε κείμενον, ὁ δὲ. τὸ καλὸν ὁρῶν ἤδη ἀφόρητον, ψεύδεται, ὡς τεθνηκὼς ὑπὸ τῆς πληγῆς. ὁ δ', δείσας ἐπὶ τούτῳ τὸν μὲν, αὐτὸν ὡς εἰχε κείμενον, ἀπολείπει. τοῦ δὲ μαχαίρου βαστάσας ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνεν εἰς τὴν πόλιν. ὡς δ' ἤλθομεν, τὸν μὲν κῆπον αὐτοῦ, σωτηρίαν τινὶ ἐπίδωκε γεωργεῖν. αὐτὸς δ', τὸν κίνδυνον τὸν ἐκ τοῦ ὁδοῦ διδοὺς, κρύπτεται ἄμα ἐμοὶ, παρά τινος τῶν ὑστεραίας, δόξαν αὐτοῖς, ὅτω ποιεῖσι. τὸν μὲν ἐμὸν διαπύτην, κιβωτῷ συνεκρύψαν. ἐμὲ δ', ἀραμένοι ἐκ τοῦ ποδῶν, κρεμίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, εἰς οἴκημα ὑπερῷον. κἀκεῖ με ἄνω συγκλείουσιν. ὁ δὲ φαλλώτης, ἐκ τοῦ ὁδοῦ τότε μόλις ἐξαναστὰς, ὡς ἔφασαν, κατηβαρῶν τοῖς πληγαῖς,

nec ille habebat unde sibi fragulum emeret, tantùm abest ut mihi, atque ego sine calceis lutum humidum, durum, & acutum calcabam. Nihilque habebamus ambo, quod comederemus, nisi amaras, durasque lactucas. Cùm aliquando in hortum prodiremus, convenit nos vir generosus, militari stola amictus: ac primùm Italica lingua compellat, interrogatque quonam me asinum deduceret: sed is puto voce non intellecta, nihil respondit. Ille autem irascens, ac si contemneretur, flagro percutit hortulanum, hortulanus cum eo congreditur, & pedibus subter tractis in via prosternit: jacentem impetit manu, pede, & lapide de via capto. Et qui primus aggressus erat, se tutabatur, & minabatur, si exurgeret, se illum ense interfecturum. Ille autem, ut quod erat tutissimum, ab eo, ipso edoctus, vagina gladium educit, & procul abjicit. Deinde jacentem iterum cædit. Tandem verò miles malum videns intolerabile, se verberibus simulat enecatum. Id veritus hortulanus ibi, ut se habebat, jacentem relinquit: & impositio mihi ense, ad urbem pergit. Quo cùm perveniſſemus, hortum suum consorti cuidam colendum dedit. Ipse autem viæ periculum veritus, penes aliquem ex familiaribus in urbe mecum delitescit. Postridie communi consilio meum dominum in arca occultant: & me, pedes attollendo per gradus in summas ædes vectant, ibique me concludunt. Porrò miles cùm vix, ut ajebant, surrexisset, capite plagis gravato in urbem

ἥκειν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ συντυχὼν, λέγει τὴν ἀπόνοιαν τοῦ κηπουροῦ. οἱδὲ, σὺν αὐτῷ συνελθόντες, μανικώτερον ἔνθα ἡμεῖς κεκρυμμένοι. καὶ δὴ διαλαμβάνουσι τὰς τῆς πόλεως ἀρχούσας. οἱδὲ, εἴσω πρὸ τῶν ὑπηρετῶν πέμπουσι. καὶ τοὺς ἔνδον ἀπαντῶντας ἐξελθεῖν ἔξω κελεύουσιν. ὡς δ' εἰσῆλθον, ὁ κηπουρὸς ἠδυμενεῖ φαίνετο. οἱ μὲν γὰρ στρατιῶται, ἔνδον ἔφασαν εἶναι τὸν κηπουρόν. καμὲ τὸν ἐκείνου ὄνον. οἱδὲ, οὐδὲν ἄλλο ὑπολελεῖφθαι ἔλεγον, ὅτι ἄνθρωπον, ὅτι ὄνον. θορύβου δ' ὄντος πολλοῦ, καὶ κραυγῆς ἐκ τούτου γιγνομένης, ὁ ἀρχιπρωκτος, καὶ πάνυ σπεύδων ἐγὼ, βυλόμενος μαθεῖν τίνες εἶεν οἱ βοῶντες, ἀφικύπτω ἀνωθεν κάτω ἀφ' ὑψηλοῦ. οἱ δέ με ἰδόντες, δύο ὄνους ἀνέκραγον. οἱδὲ, ἐπαλάκευσαν ψευδῆ λέγοντες. καὶ οἱ ἄρχοντες εἴσω παρελθόντες, καὶ πάντα ἀνερευνῶντες, ἀνέῳξαν τὸ ἐμὸν δεσπότου τῇ κιβωτῷ ἐγκείμενον. καὶ λαβόντες, τὸ μὲν, εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι, λόγῳ τοῦ τετολμηκέναι ὑφίξονται. ἐμὲ δ', κάτω βαστάσαντες, τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν. πάντες δ' ἄσβεστον ἐγέλων ἐπὶ τῷ μυσύσασθαι ἐκ τοῦ ὑπερῴου, καὶ προδοῦναι τὸν ἑαυτῶν δεσπότην. κἀκτοτε ἐξ ἐμοῦ πρῶτον ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος ὅτι, ἐξ ὄνου ἀφικύψεως. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί μὲ ἔπαθεν ὁ κηπουρὸς ὁ ἐμὸς δεσπότης, οὐκ οἶδα. ὁ δὲ στρατιώτης πωλήσει με ἔγνω. καὶ πραξάσκε με πέντε καὶ εἴκοσιν ἀττικῶν. ὁ δ' ὠνησάμενος, θεράπων ἦν ἀνδρὸς σφόδρα πλουσίου, πόλεως τῆς ἐν Μακεδονίᾳ τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης, ὅτου τέχνην εἶχε τοιάνδε. τὰ ὄψα τῷ δεσπότῃ ἐσκεύαζε, καὶ εἶχε καὶ ἀδελφὸν σιτοδύλον, ἄρτους πτίσσειν, καὶ μελίπηκτα κηρυᾶν ἐπιστάμενον. ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ, συσκηνοί τε καὶ ὁμοδίαιτοι. ἐπεὶ οὖν ἐπιβὰς τῆς πόλεως ὁ κηπουρὸς ἐτύγχανε, τοῖς ἀδελφοῖς ἐπιβουλὴν ἐμηχανήσατο. καὶ δὴ συνελθόντες, ἔνθα ἐγὼ κατεκρυπτόμην, ἐπὶ τὸν ἀπόπατον ἦλθον. καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖ ἐγενόμεθα, ἐκβαλόντες ἡμᾶς, ἐπὶ τὸν ἀγρὸν ἀπῆλθον. ἐγὼ δὲ, ἐν τῷ ἀποπάτῳ μόνος ὑπολειφθείς, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐκαθήμην. ἐπεὶ δὲ ἐδόκουν ἀπεληλυθέναι, ἐξελθὼν, ἐπὶ τὸν ἀγρὸν ἐβάδιζον. καὶ ἐπειδὴ ἐγγὺς ἐγενόμην, ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐξιόντες ἐθεώρουν. καὶ ἐπειδὴ ἐμὲ εἶδον, ἐπὶ τὸν ἀγρὸν ἀνεχώρησαν. ἐγὼ δὲ, ἐπὶ τὸν ἀγρὸν ἐλθὼν, ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν ἕτερον

ἀεὶ ἦσαν ἀλλήλοις, καὶ κατέλυον ἐν ταὐτῷ, καὶ τὰ σκεύη τῶν τεχνῶν εἶχον ἀναμεμιγμένα. καὶ μὴν ταῦτα, κἀμὲ ἵστασαν ἔνδον κατέλυον. καὶ ὅτι μὲν τὸ δεῖπνον ἦν διαφόρων, πολλὰ λείψανα ἄμφω εἶδον ἀνόμιζον. ὁ μὲν, κρεῶν, καὶ ἰχθύων. ὁ δὲ ἄρτων, καὶ πλακούντων. οἱ δὲ, καθαλείσαντες ἔνδον ἐμὲ μὲν ταῦτα, καὶ φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυτάτην ἐφεστήσαντες, ἀπῆσαν, ὥστ ἀπολύσασθαι. κἀγὼ τοῖς ὀψαρτυμένοις κεχαδότος μακρὸν χαίρειν λέγων, ταῖς τέχναις, καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν διαφόρων ἐδίδουν ἑαυτόν. καὶ δὴ μικρὸν πάνυ ἐγευζόμην ἀνθρωπίνης τροφῆς. οἱ δὲ, ἀπαρίψασες εἶσιν, τὰ μὲν ὄψα τὰ ἡδέα ἀνόμιζον τῆς ὀψοφαγίας τῆς ἐμῆς, ἐκ τῆς πλήθους τῶν ὀψαρτυμάτων, κἀμοῦ ὑπὸ τὸ φόβου, καὶ φειδοῦ κλέπτοντος τὸ ἄριστον. ἐπὶ δὲ τέλεον ἤμελον αὐτῶν καθαγνὸς ἄνοιαν, τὰς καλλίστας τῶν μερίδων, καὶ ἄλλα πολλὰ κατέπιον. καὶ ἐπειδὴ ἤσθην ἤδη τῆς ζημίας, παρῆσαν ἔσω, ἄμφω ὑποπλοι ὡς ἀλλήλως ἔβλεπον, καὶ κλέπτην ὁ ἕτερον τὸν ἕτερον, καὶ ἁρπαγα τῶν καλῶν, καὶ ἀναίσχυντον ἔλεγον. καὶ ἦσαν ἀκριβεῖς λοιπὸν ἄμφω. καὶ τῶν μερίδων ἀριθμὸς ἐγίνετο. ἐγὼ δὲ τὸ βίου εἶχον ἐν ἡδονῇ, καὶ τρυφῇ ἐν τῷ σώματί μου ἐκ τῆς σωτηδόνος τροφῆς παλὶν καλὸν ἐμαζόνη, καὶ τὸ δέρμα ἐπανθοῦσα τῇ τριχὶ ἀπέστιλβεν. οἱ δὲ γηγαιόπυθοι, μέγαν τέ με, καὶ πίονα ὁρῶντες, καὶ τὰ κερδίδια μὴ δυνάμενοι ὠμὰ, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ μέτρῳ ὄντα, εἰς ὑποψίαν ἤρχοντο τῶν πολυμηχάνων τῶν ἐμῶν. καὶ ὡς ἀπελθόντες, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπιόντες, ἔπειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, ὡς ἀσφαλόντες ὀπῇ που τὰ ὄμματα τῶν θύρας, ἐσκοπεῖντο τάνδον. κἀγὼ τότε δὴ δόλῳ μηδὲν εἰδὼς, ἤριστον, ὡς ἀπῆλθον. οἱ δὲ, παρῆσαν ἐγέλων,

eodemque diversorio semper utebantur: & permixta habebant suarum artium instrumenta. Et postea me quoque collocabant, ubi divertebant: tum à domini cœna multas reliquias ambo importabant: alius carnium, & piscium: alius panum & placentarum. Atque hi me intus cum his incluso: istaque dulcissima custodia obsesso, lotum iverunt. Egò autem longum vale hordeo dicens, artibus, & lucris dominorum me dedi, diuque humano cibo ventrem refarsi. Cùm rediissent primùm non animadverterunt cibos à me comestos, eo quòd ferculorum erat copia, & meticulosus adhuc parcè prandium furatus eram. Quod cùm ab ipsis minimè perceptum cognovissem, optimas partes, aliaque multa comedebam. Tandem ut damnum cognovêre: ambo se invicem suspicioſè intuebantur, alterque alterum furem, & communium raptorem, atque impudentem appellabat. Accuratiùs deinde servarunt ambo, & portiones numerarunt. Interim ego in voluptate & deliciis vivebam, unde ex consueto cibo factus pinguior, pulchris nitidisque pilis mea cutis refulgebat. Tum illi cùm observarent me factum pinguiorem, nec hordeum insumi, sed eadem mensura esse, in suspicionem rerum à me asarum veniunt. Itaque simulant se ad balneum ire, clausoque ostio, oculos per rimulas immittentes, observant ea quæ intus fiunt. Ego doli nescius ad prandium proficiscor.

ὀρῶντες ἄρξασθαι ἄπισθεν. εἶτα ὁ τὰς ὀμοδούλους ἐκάλεσεν ἐπὶ τὸν ἐμὸν θέαν. καὶ γέλως πολὺς ἦν. ὥστε καὶ ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤκουσε καὶ γέλωτος, θορύβου ὄντος ἔξωθεν, καὶ ἤρετό τινα ἐφ' ᾧ τοσοῦτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπεὶ δὲ ἤκουσε, καὶ ἐξανίστατο καὶ συμποσίου, καὶ ἀφικόμενος ἔσω, ὁρᾷ με σὺς ἀγρίαν μερίδα κατανένοντα, καὶ μέγα τι γέλωτα ἀναστήσας, εἰς τρίχα εἶσεν. κἀγὼ σφόδρα ἠχθόμην ἐπὶ τῷ δεσπότῃ, κλέπτων ἅμα, καὶ λίχνος ἁλωκώς. ὅδε, πολλὰ εἰληφὼς ἐπ' ἐμοὶ γέλωτα καὶ παμπόνητα, κελεύει με εἴσω ἄγεσθαι εἰς τὸ ἐκείνου συμπόσιον. ἔπειτα, τραπέζαν μοι προθεῖναι εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ πολλὰ τοῦτο μὴ δυνατὸν ἄλλῳ ὄνῳ κατασφαγῆν, κρέα, λοπάδας, ζωμούς, ἰχθῦς. τοῦτο μὲν γάρῳ, τῷ ἐλαίῳ κατακεκμῶτες. τοῦτο δὲ, νάπυϊ ἐπικεχυμένους. κἀγὼ τὸν τύχλον ὁρῶν ἥδη ἀπαλὸν μοι ποησόμενον, καὶ μαθὼν ὅτι με τοῦτο μόνον τὸ παίγνιον ἀναστήσει, καίτοι ἤδη ἐμπεπλησμένον, ὅμως ἠρίστων, τῇ τραπέζῃ προσῆκα. τὸ δὲ συμπόσιον ἐκλονεῖτο τῷ γέλωτι. καί τις εἶπε, τῷ πίστα οἶνον δοτέον ὄνῳ, ἤν τις αὐτῷ ἐγκεραστὴς μόνον ἐπιδῷ. καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευε. κἀγὼ τὸ ποσθὲν ἔπινον. ὁ δὲ οἶον εἰκὸς, ὁρῶν με κτῆμα παράδοξον, τῷ τιμῆν τῶν ἐμὴν κελεύσῃ τῶν διοικητῶν τινι καλεῖν, τῷ ἐμὲ ὠνησαμένῳ, καὶ ἄλλο τοσοῦτον. ἐμὲ δὲ παρέδωκεν ἀπελευθέρῳ τινὶ τῶν ἑαυτοῦ νεανίσκων, καὶ εἶπε κατηχεῖν, ὅσα πρῶτον μάλιστα, ψυχαγωγεῖν αὐτὸν δυναμένῳ. τῷ δὲ γε ῥᾴδιον ἦν πάντα. ὑπήκουον γὰρ οὗτος, εἰς ἅπαντα διδασκόμενος. καὶ ποσοῦτον μὲ καλινδεῖσθαί με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἄνθρωπον ἐπ' ἀγκώνων ἐποίησεν. εἶτα δὲ ποσπαλαίειν αὐτῷ, καὶ μιλεῖν δὲ

ciscor. Illi primo ridere incipiunt, conspicati novum asini cibum: deinde conservis ad idem spectaculum vocatis denuo multum rident: ita ut risum ipsorum herus audiret, tumultu foris excitato, & interrogaret quorsum foris adeò riderent. Audita risus causa, surgit à convivio, & introspiciens, videt me apri frustum devorantem, magnoque cum risu exclamans, intrò se corripit. Ego ægerrimè tuli me in furto & gula fuisse deprehensum apud herum: qui multo risu me excipiebat. Atque is primùm jubet me in convivium deduci: deinde mensam mihi apponi cum ferculis adeò multis, ut nullus asinus tot posset comedere, carnes, patinas, jura esculenta, pisces, partim garo & oleo conditos, partim sinapi inspersos. Equidem ego fortunam videns mihi molliter arridentem, & sentiens fore ut hic jocus saluti me redderet: etsi jam essem refertus, nihilominus mensæ accumbens, prandebam: convivium autem risu movebatur. Et dixit aliquis, bibet vinum hic asinus, siquis infusum ipsi præbeat. Tum jussu heri oblatum bibi. Qui, ut verisimile est, me admirabilem videns possessionem, unum ex ministris jubet ut duplum mei pretium emptori numeret. Quo facto tradidit me cuidam adolescenti, suo liberto, à quo discerem quæcunque ipsum delectare possent. Cui facile fuit me docere, cùm ipsi statim parerem in omnibus. Primùm in cubitum reclinari supra lectum tanquam hominem docuit, deinde secum colluctari, & in duos pedes erectum

sal-

ὀρχεῖσθαι, ἐπὶ τὰς δύο ἐπαναπαύεσθαι ὀρθὸν, καὶ κρούειν, καὶ ἀνανεύειν ὅσας τὰς φωνὰς, καὶ πάνθ' ὅσα ἐδιδάσκετο μὲ, καὶ δίχα ἐμοῦ μηδένα ποιεῖν. καὶ τὸ πρᾶγμα ἐθεώρουν ἐγὼ, ὅτου ὁ ἐμὸς δεσπότης, οἰνοπότης, παλαίων, ὀρχούμενος. τὸ ἓν μέγιστον, ὅτι ὅσας τὰς φωνὰς ἀνένευον τὸ κεφαλῇ, καὶ κατένευον. καὶ πιεῖν ἐμέ ὁπότε θελήσαιμι ἤτουν, τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ οἰνοχόον κινήσας. καὶ οἱ μὲ, ἐθαύμαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς παροιδόξον, ἀγνοοῦντες ἄνθρωπον τὸ παρ' ὅτου κείμενον. ἐγὼ ἐν, τρυφὴν ἐποιεῖμην τὴν ἐκείνου ἀγνοιαν. καὶ μὴν ἐβαδίζειν ἐμαθόντων, καὶ κρεμίζειν τὸ δεσπότην ἐπὶ ἐμὲ νότῳ, καὶ πρίχαν δρόμου ἀλυπότερον, καὶ τῷ ἀπαξάπαν ἀναίσθητον. καὶ σκιὰ μοι ἦν πολυτελής. καὶ φοίνικας παρεφερε ἐπιβαλλόμενον. καὶ χαλινοὺς ἐσιδηρόχρυσον, χρυσῷ, καὶ χρυσῷ περιποικιλμένους. καὶ κώδωνες ἐξῆπτοντό μοι, μάλα μουσικώτατον ἀναφαίνοντες. ὁ ἐν Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔφην, ὅτι ἐν Θεσσαλονίκης δόξῃ ἐλαύνει ἐπ' αὐτῶν τοιούτῳ. ὑπεσχέτο τῇ πατρίδι θέαν παρέξειν ἀνδρῶν, ὅτι λοις ὅσοις ἀλλήλοις μονομαχεῖν εἰδότων. καὶ οἱ μὲν ἄνδρες, τὰ μαχῆς ἤδη ἦσαν ἐν ἀσκήσει. καὶ ἀφίκετο ἡ πορεία. ἐξελαυνομένων ἐν ἐμοῦ. καὶ τὸ δεσπότου ἔφερον, εἴ ποτε χωλεύοιεν ἐν ὁδῷ τραχεῖ, ἐς τοῖς ὀχήμασιν ἐπιβαίνειν χαλεπόν. ὡς ἐν κατέβημεν ἐπὶ Θεσσαλονίκην, ἐκ ἐν ὅστις ἐπὶ θέαν ἐκ ἠπείγετο, καὶ τὸν ὄψιν τὴν ἐμὴν. ἡ γὰρ ἐμὴ δόξα, ἐθεοπλήθει ἐκ μακροῦ, καὶ τὸ πολυπρόσωπον, καὶ τὸ ἀνθρώπινον τῶν ἐμῶν ὀρχημάτων, καὶ παλαισμάτων. ἀλλ' ὁ μὲ δεσπότης, τοῖς ἐνεργοτάτοις τῶν αὐτῆ πολιτῶν, ἔδειξε τ πότον ἐδείκνυέ με, καὶ τὰ παροίδοξα ἐκεῖνα ἐν ἐμοὶ παίγνια ἐν τῷ δείπνῳ παρεπίθη. ὁ ἐν ἐμὸς ἐπίσκοπος, ὅσα δὴν ὕριν ἐξ ἐμοῦ πολ-

saltare: & ad voces annuere, & abnuere, & quæcunque citra institutionem facere poteram. Atque per urbem vulgatum hoc erat meo domino esse asinum, qui vinum biberet, luctaretur, & saltaret: quodque maximum erat: qui ad voces annueret, & abnueret. Ego autem cùm vellem bibere, oculorum motu à pincerna petebam. Hoc ut insolitum mirabantur, ignorantes hominem in asino esse: illorum autem ignorationem in deliciis habebam. Tum etiam ambulare discebam, & dorso herum vectare, cursumque nullatenus molestum sessori currere. Erat mihi sumptuosus ornatus, purpurea stragula ferebam, frænos argento, & auro variegatos in os recipiebam: pendebant insuper tintinabula suavissimum sonum præbentia. Menecles autem herus noster, ut dicebam, Thessalonica huc venerat hac de causa. Promiserat patriæ se præbiturum spectaculum virorum qui armis inter se singulari certamine pugnare scirent. Iamque erant parati gladiatores: veneratque abeundi tempus. Mane igitur proficiscimur: & herum siquando aspera via occurrebat, & vehiculis difficilis, vectabam. Vbi Thessalonicam pervenimus, nemo erat qui non ad spectaculum, & ad me videndum properaret. Iam enim fama longiùs diffusa vulgaverat me in modum hominis multas personas agentis, saltare, & luctari. Herus clarissimis civibus in compotatione me ostendebat, illósque meos admirabiles jocos in cœna apponebat. Libertus mihi præfectus, plurimarum drachmarum

λῶν πάνυ θραχμῶν. κολακεύσας μὲ ἔνδον, εἶχεν ἐμοῦ πέρι. καὶ τοῖς βακλομάροις ἐδίδου ἐμέ, καὶ τάμοῦ παρέδωκε ἔρχα, μισθὸν τῷ θυρωρῷ ἡνοίγθη. οἴσι εἰσπρόμιζον, ἄλλο ἄλλό τι τῶν ἐδωδίμων. κρίλιστα τὸ ἐχθρὸν εἶναι ὄνου χαρὰ δοκεῖν ἐγὼ ἦν, ἤσθιον. ὥστε ὀλίγων ἡμερῶν τῆ θεραπόντη, καὶ τοῖς σὺν τῇ πόλῃ συναυλιστῶν, μέγας τις, καὶ πίων θεὸς ἐνομίζην. καὶ πότε γυνὴ ξένη, ἐ μέτρια κεκτημένη, τῷ ὄψει ἱσταμένη, παρελθοῦσα εἶσω ἰδεῖν ἐμὲ δρισσῶντα, εἰς ἐρωτῶ μὲν θερμὸν ἐμπίπτῃ, τοῦτο μέν, τὸ καλλος ἰδοῦσα ἔ ὀνου τοῦτο ἦ, τῇ θεραπόντι τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων, εἰς ἐπιθυμίαν συνουσίας ἀφελθοῦσα. καὶ ἀβελίζεται πρὸς τὸ ἐπιτυχὸν τὸ ἐμὸν, ἔ μισθὸν αὐτῷ ὑπέχειν, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ, συνὼ ἐμοὶ τῷ νύκτα ἀναπαύσας καλεῖν. ὁ δὲ φρονήσας, εἶπε ἔ ἀνύσῃ τι σκεῖνη ἐξ ἐμοῦ, εἶτε ἔ μὴ, λαμβάνῃ τὸ μισθόν. καὶπειδὴ ἐσπέρας ἦδη ἦν, καὶ ἔ συμποσίου ἄφηκεν ἡμᾶς ὁ δεσπότης, ἀναστρέφομεν ἔνθα ἐκαθεύδομεν. καὶ τῷ γυναίκα εὐθυμον πάλαι ἀφιγμένῳ ἐπὶ τῷ ἐμὴν εὐνὴν. σκηνὴν εἶδον αὐτῇ ἀθρόκεφάλαια μαλακὰ, καὶ στρώματα εἶσω κατῆνθε, ἔ χαμαύνιον ἡμῖν σύσπετὸς ἦν. ἔστι οἱ μὲ τὰ γυναικὸς θεράποντες, αὐτοῦ πλησίον ἀπὸ ἔ δώματος ἐκάθευδον. ἡ ἦ, λύχνον ἔνδον ἔκαιε μέγαν, τῷ πυρὶ λαμπόμενον. ἔπειτα λιθόστρωτον, παρέκ τῷ λύχνῳ μικτὴ ὅλη. καὶ μύρου ἔκ τινος ἀλαβάστρου προχαμένη, τούτῳ ἀλείφεται. κἀμὲ ἦ μυρίζει. ἔνθεν κρίλιστα τῷ ῥινὶ μὲ μύρον ἐνέπλησεν. εἶτά με καταφίλησε. καὶ οἷα ἀπὸς αὐτῆς ἐρώμενον, ἔ ἄνθρωπον, διελέγετο. καμὲ σὺν τῇ φορβαίας ἐπιλαβομένη, ἐπὶ τὸ χαμαύνιον εἵλκε. κἀγὼ ἤδη τρίτῳ θεμελίστητος, εἰς τοῦτο

marum quæstum ex me fecit. Nam me intus incluſum, ſtantem tenebat, & iis qui me meoſque ludos aſpicere volebant, januam accepta mercede aperiebat. Quorum alii aliud eſculentum afferebant, idque in primis quod aſini ventri videtur inimicum: illudque comedebam: adeò ut intra paucos dies, cum hero, aliiſque civibus epulando, craſſus ac pinguis evaderem. Tandem peregrina mulier, opulenta, facie impudenti, ingreſſa ut me prandentem videret, è veſtigio mei amore exarſit: partim aſini ſpecie adducta, partim ludorum meorum novitate impulſa, in mei congreſſus cupiditatem illapſa, eum alloquitur qui mihi erat præfectus, & mercedem amplam pollicetur, ſi concederet ut in noctem mecum quieſceret. Qui non curans, ſive aliquid, ſive nihil ex me faceret, mercedem accipit. Cùm jam adveſperaſſet à domino dimiſſi ex convivio, revertimur ubi dormire ſolebamus: & mulierem invenimus lectum meum ingreſſam, cui pulvinaria mollia importata erant, & ſtragula intus depoſita, ſtratumque decens humi poſitum habebamus. Mulieris ſervi in propinquo veſtibulo cubabant. Magnam lucernam igne lucentem intus accenderat, ad quam depoſitis veſtibus nuda ſtabat. Tum ex alabaſtro quodam unguentum profundens, eo ſeſe ungit: deinde me, meaſque potiſſimùm nares implet. Poſtea me oſculata, prout amatum hominem alloquitur, & me capiſtro in ſtratum trahit. Ego ad id tertii hortatoris nequaquam indigus vino veteri

multo

δόρμῳ· ἡ, καὶ οἶνῳ ἢ παλαιῷ πολλῷ ὑποβεβρεγμένῳ, ἐ τῷ χρωτὶ ἢ μύρῳ οἰσηρῷ· καὶ τὴν παιδίσκην ὁρῶν πάνυ καλὴν, κλίνομαι. καὶ σφόδρα ἠπόρουν, ὅπως ἀναβήσομαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ γὰρ ἐξ ὅτου ἐγενόμην ὄνος, σωφρονίσας ἀλλ' ἀεὶ τοῖς ἄνοις σωφρόνως ἔτυχον ἐφαψάμενος, ἀεὶ γυναικὶ ἐχρησάμην ὄνῳ. καὶ μὴν ἐ τότε μ' εἰς δέος ἦγε μὴ ἀγρεσον ᾖ, μὴ ἡ χαρήσασα ἡ γυνὴ, ἀμφοπαθείᾳ, κακῶ ὥσπερ ἀνδροφόνῳ, καλὴν δίκην δίκην. ἠγούμην ἢ σὺν εἰς δίκην δεδιώς. ἡ ἢ γυνὴ, πολλοῖς τοῖς φιλήμασι, ἐ τούτοις ἐρωτικοῖς, προσκαλεμένη, ὡς εἶδεν ἐ κατέχουσ' ὥσπερ ἀνδρὶ παρακειμένη, ἐδεδάλαστό με. καὶ ἅρασα εἶσω, ὅλον παρεδέξατο. κἀγὼ μὲν ὁ δειλὸς, ἐδεδοίκειν ὕπ, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν ἀτρέμα. ἡ ἢ, τί τοσοῦτον ἐ ἐμῆς εἴχετο, ὥστε μὴ κατοχωρεῖν. καὶ αὐτὴ εἰσέβη τὸ φόβητρον. ἐπεὶ ἢ ἀκριβῶς ἐπείδη ὅπ μοι ἐ προσδῦναι πρὸς τὸν τ γυναικὸς ἡδονήν τι, ἐ πρᾶγμ, ἀδεῶς λοιπὸν ὑπηρέτουν, ὑποῤῥῳθῶν, ὡς ἀδὴν εἶην κρείσσων ἢ τ Πασιφάης μοιχῶ. ἡ ἢ γυνὴ, ὅτως ἦν ἄρα ἐς τὰ ἀφροδίσια ἑτοίμη, καὶ τ δὸν τ σωφρονίσας ἡδονῆς ἀκρήτως, ὥστε ὅλην τὴν νύκτα σὺν ἐμοὶ ἐδιπάνησεν. ἅμα ἢ τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲν, ἀναστᾶσα, ἀπῆλθ, σωθεμένη πρὸς τ ἐπισκότιον τ ἐμὸν οἰκίαν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τ μισθὸν τ αὐτὸν τ νυκτός. ἐδὲ, ἅμα μὲ πλησιάσαντες σὺν τῶν ἐμῶν ἠμόρμῳ, καὶ τῷ δεσπότῃ κρινότερον σὺν ἐμοὶ ἐπιδειξάμενος, συγκαλεῖ με τῇ γυναικί. ἡ ἢ, κατεχρήσατό μοι δεινῶς. καί πως ἄλλως ὁ ἐπίσκοπος, ἀπαγγείλας τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἰῶ αὐτὸς δεδάξας. καὶ ἐμὲ μὲ εἰδότος, ἄγει

multo prolutus, & unguenti odore incitatus, puellæ quoque formam conſpicatus, decumbo. Sed quo pacto mulierem inſcenderem, dubius eram. Etenim ex quo in aſinum fueram converſus, coitus etiam aſinis conſueti expers vixeram, neque cum aſina conſuetudinem habueram. Itaque haud parvus timor inceſſebat ne congreſſui impar mulier à me dilaceraretur: ac poſtmodum tanquam homicida meritam ſubirem pœnam. At neſciebam nihil opus eſſe ut timerem. Mulier autem multis amatoriis oſculis me provocans, ut vidit non occupantem amplexu, ipſa me, tanquam homini adjacens, amplectitur, méque intrò tractum, totum excepit. Verùm meticuloſus ego, adhuc metuebam, & ſenſim retro cedebam: ſed mulier ita meos amplectebatur lumbos, ut elabi non poſſem: & fugientem ſequebatur. Poſtquam autem plenè perſuaſus ſum, adhuc mihi aliquid deeſſe ad mulieris plenam voluptatem & delectationem, citra metum poſtea ejus libidini ſervivi, cogitans me nihilo Paſiphaës adultero eſſe deteriorem. Porrò erat mulier ad rem veneream adeò prompta, & voluptate coitus inexplebilis, ut in mei amplexibus totam noctem inſumpſerit. Simul atque illuxit dies: mulier ſurrexit, meumque cuſtodem convenit, aliamque noctem eodem pretio redimit. Ille ditior meo opere factus, & re nova domino indicata, cum mullere me includit, quæ multum me abuſa eſt. Meus ille præfectus, rem domino renunciat, eúmque me inſcio, veſperi ad-

αὐτὸν ἐπ' ἐρᾶς ἤδη, ἔνθα ἐκκεκό-
λυμβ. κἀγὼ ἀφ' ὑπερῴου τινὸς ὀπῆς ἐφ' ἡδονῆς
δείκνυσί με, ἔνδον τῇ μείρακι συνευ-
ναζόμενον. ὁδὲ, ἡδεῖς τῇ θέᾳ, κ'
δημοσίᾳ με δεῖξαι τοῦτο ποιοῦντα
ἐπεθύμησε. καὶ κελεύει ὅσας μη-
δένα ἔξω τοῦτο εἰπεῖν, ἵνα ἔφη σὺν τῇ
ἡμέρᾳ τῆς θέας ἀφαιρώμεθα τοῦτο
εἰς τὸ θέατρον συνάγειν τι τῶν κατεδε-
δικασμένων γυναικῶν, καὶ πάντων
ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τοῦ γυναίκα ἀνα-
βῆσαι. καί τινα τῶν γυναικῶν,
ἧς κατεκέκλιτο θηρίοις δεδανεῖν,
ἄγουσιν ἔνδον παρ' ἐμέ. κἀ ἀσπάσεσθαί
τε σκέλους, κἀ ψαύειν ἐμοῦ. εἶτα
τὸ πλούσιον τῆς ἡμέρας ἐκείνης συ-
στάσης, σὺν ἧ πᾶς φιλοῦμίας ἦγεν ὁ
ἐμὸς δεσπότης, εἰσάγειν ἐγνωσάν
με εἰς τὸ θέατρον. καὶ εἰσῆειν ὕπω.
κλίνη ὑψηλὴ μεγάλη, ἀπὸ ἐλέφαντος ἰν-
δικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐσφιγ-
μένη. ἐπὶ ταύτης με ἀνακλίνουσι.
καὶ ἐκεῖ μοι τοῦ γυναῖκα ἀφαιρετέ-
κλιναν. εἶτα ὕστερον ἡμᾶς ἐπέθηκαν
ἐπὶ τῶν μηχανημάτων. καὶ εἴσω
εἰς τὸ θέατρον παρεισῆεσαν, κα-
τέθηκαν σὺν τῷ μέσῳ. καὶ οἱ ἄνθρω-
ποι μέγα ἀνεβόησαν. καὶ κρότος
πάσης χειρὸς ἐξήλατο ἐπ' ἐμοί. κ'
τράπεζα ἡμῖν παρέκειτο. καὶ πολ-
λὰ ἐσκεύασμένα σὺν αὐτῇ ἔκειτο,
ὅσα τρυφῶντες ἄνθρωποι σὺν δείπνῳ
ἔχουσι. κ' παῖδες ἡμῖν παρεισῆεσαν οἰνοχόοι καλοὶ, τὸ οἶνον ἡμῖν χρυ-
σίου ἀφαιρημένοι. ὁ μὲν ἕν ἐπιστάτης
ἐστὼς ὄπισθεν, σκέλους με ἔρισεν.
ἐγὼ δ', ἅμα μὲν ἡδόμενος σὺν τῷ θεάτρῳ καθεκείμην, ἅμα δ' ἐδεδίειν
μὴ πως ἄρκτος, ἢ λέων ἀναπηδήσα-
σα. σὺν τούτῳ δέ τινα ἄνθη φέρου-
σαν, παρεδραμοῦσαν, σὺν τοῖς ἄλ-
λοις ἄνθεσιν, ὁρῶ ἐκ ῥόδων χλωρῶν
φύλλα. καὶ μηδὲν ἔπ' ἐκείνῃ, ἀνα-
πηδήσας ἐλέγχω, σκοπῶ. καὶ
οἱ μὲν, φοντό με ἀνίσεσθαι ὀρχησόμενον.
ἐγὼ δ', σὺν ἐξουσίᾳ ἐπιτρέχων, κ' ἁπαντιζόμενον ἀπ' αὐτῶν τὰ ἄνθη καὶ ῥόδα,

ducit ad cubiculum, & per oſtii foramen, me cum puella concumbentem oſtendit. Spectaculo delectatus herus, optavit me in publicum producere, & hæc facientem oſtendere, rémque non efferri jubet, ut ludorum, inquit, tempore, hunc cum aliqua damnatarum mulierum in theatrum adducamus, inque omnium conſpectu mulierem inſcendat. Tum aliquam ex iis quæ ad beſtias erant damnatæ ad me introducunt: & accedere méque demulcere jubent. Tandem cùm ille dies inſtaret, quo ſuas res dominus oſtentabat, decreverunt me in theatrum deducere. In quod ita ſum ingreſſus. Lectus erat magnus ex Indica factus teſtudine, auróque infertus, in quo me reclinant, mihique mulierem admovent. Deinde lectum machinæ impoſitum ferunt, in theatrum medium, magna cum acclamatione, plauſuque populi. Et appoſita nobis erat menſa multis cum ferculis quæ homines deliciis in cibo indulgentes habent. Adſtabant nobis formoſi pueri pincernæ, vinum nobis in auro miniſtrantes. Cuſtos meus à tergo ſtans jubet me prandere. At me pudebat in theatro jacere, ſimulque metuebam ne urſus, leo-ve aliquis in me proſileret. Interea neſcio quem qui flores ferebat, tranſeuntem animadverto, inter quos roſas recentes obſervo: nec mora, à lecto proſilio. Arbitrabantur illi me ad ſaltandum ſurrexiſſe. Sed ego ſigillatim omnes percurrens, decerptas ab ipſis roſas devoro. Tum

κρεπίνου. τῶν δ', ἐπ θαυμαζόντων ἐπ' ἐμοὶ, ἀποπηδήσᾳ ἐξ ἐμοῦ σκεύη ἡ ξ κτήνους ὄψις, κ λοιπὸν μυτ. κ ἀφανὴς ἂν σκεῦος ὁ πάλαι ὄνος. ὁ δ Λεύκιος αὐτὸς, ἔνδυμος γυμνὸς εἰφήκ. τῇ δ ἀροδόξῳ ταύτῃ, κ μηδὲ ποτε ἐλπιοθείσῃ θέας, πάντες ἐκπεπληγμένοι, δεινὸν ἐπεθορύβησαν. κ τὸ θέατρον εἰς δύο γνώμας ἐχίζετο. οἱ μὲ, ὡ ἄπερ φάρμακα δεινὰ ἐπιστάμενοι, ἐ καινόν τι πολύμορφον, ἠξίουν δύως ἔνδον πυρί με ἀναθαυσῶν. οἱ δὲ, ἐπεμείναν ἐ τὰς ἀπ' ἐμοῦ λόγας ἔλεγον δεῖν, ἐ ὡσπερον ἀφιγνῶναι, εἰθ' ὕτω δικάσαι περὶ τούτων. κἀγὼ φραμὸν ὡς τ ἄρχοντα τ ἐπαρχίας, ἔπεχε δ τῇ θέᾳ ταύτῃ πεμὼν, ἔλεγεν κρύπτειν ὅτι γυνή με θετταλὴ, γυναικὸς θετταλῆς δέλη, χρίσματι μεμαγγανμένῳ ἐπαλείψασα, ὄνον ποιήσειε. κ ἱκέτευον αὐτὸν λαβόντα ἔχειν με ἐν φρουρᾷ, ἕως ἂν αὐτὸν πείσαιμι, ὡς ἀ κρύψω δίδυμον ἄτυ γεγενός. κ ὁ ἄρχων, λέγα φησὶν ἡμῖν ὄνομα τὸ σὸν, κ γονέων τῶν σῶν, ἐ συγγενῶν, εἴ τινας φῆς ἔχειν τῇ γῆς ταύτης πόλιν. κἀγὼ, πατρὶ μὲ ἔφλω ἔστι μοι Λεύκιος. τῷ δὲ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ, Γάϊος. ἄμφω δ, τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν. κἀγὼ μὲ, ἱστορίων, κ ἄλλων εἰμὶ συγγραφεύς. ὁ δ, ποιητὴς ἐλεγείων ἐστὶ, ἐ μικρὸς ἀοιδός. πατρὶς δ ἡμῖν, Πάτραι τ ἀχαΐας. ὁδὶ δικαστὴς, ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσε, φιλτάτων ἐμοὶ ἔφη λίαν ἀνδρῶν υἱὸς εἶ ἐ ξένων. οἰκίᾳ τέ με ὑποδεξαμένων, κ δώρεις τιμησάντων. κ ἐπίσταμαι ὅτι οὐδὲν ψεύδῃ, πατρὶς οἰκείαν ὤν. κ δ' ὄφρα ἀναπνεύσας, ἀδελφόν τε, κ ποιὰ ἐφιλ. καί με ἐ οἴκαδε ἦγεν ὡς ἑαυτόν. ἐν τούτῳ δ ἐ ὁ

Tum ſingulis rem admirantibus, excidit mihi jumenti illa facies: qua ſublata non ampliùs apparet vetus ille aſinus: ſed Lucius ipſe ſtat nudus. Quo inſperato ſpectaculo, atque inopinato, ſtupefacti omnes tumultum concitarunt: duaſque in ſententias ſciſſum eſt theatrum. Etenim alii me veluti veneficiorum peritiſſimum, malúmque quoddam multiforme, æquum cenſebant, ut igni perirem protinus: alii dicebant expectandum dum loquerer, priuſque cauſam cognoſcendam, deinde ferendam de his ſententiam. Tum ego ad provinciæ præfectum curro, interat autem huic ſpectaculo, & dixi me à Theſſala Theſſalæ matronæ ancilla, ab inferiori parte magico unguento perunctum, factum fuiſſe aſinum: ſuppléxque rogavi ut me in cuſtodia detineret, donec certiorem ipſum facerem, me vera loqui. Dic, inquit, Præſes, tuum, tuorum parentum, & cognatorum, ſiquos habes, & civitatis nomen. Patrem eſſe mihi Lucium reſpondi, fratrem, Caium: ambo autem alia duo nomina habemus communia: me hiſtoriarum allarumque rerum ſcriptorem, illum poëtam elegiacum, & vatem bonum: patriam noſtram, Patras Achaiæ urbem. His auditis Iudex, Dilectiſſimorum mihi, inquit, & hoſpitum virorum es filius, qui domo me exceperunt, & donis proſequuti ſunt: ſcio te talibus parentibus natum nihil mentiri. Tum de ſella deſiliens me complexus multum oſculatur, propriamque domum deducit. Interim advenit meus frater pecunias

ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀφικεῖθ, δεῦρο ἔλεγον, καὶ ἄλλα μοι πολλὰ κομίζων. καὶ τότε με ὁ ἄρχων δημοσίᾳ πάντων ἀκουόντων, ἀπολύει. κἀγὼ ἐλθόντες ἐπὶ θάλατταν, ναυσὶ ἐσκευάσμεθα, καὶ τὴν ἀποσκολὸν ἐνεβάλομεθα. ἐγὼ δὲ, κρύφιον εἶναι ἔγνων ἐλθεῖν ἐς τὴν γυναῖκα τὴν ἐραστήν μου ὄνον, καλὸν αὐτὴν φανεῖσαν λέγων, νῦν ὑπ' ἀνθρώπου ὤν. ἡ δέ μ' ἀσμένη τε εἰσεδέξατο τῷ παραδόξῳ οἴμαι καὶ πράγματος ἐπιτροπαίου, καὶ δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, καὶ καθεύδειν ἐκέλευε. κἀγὼ ἐπειθόμην νεμέσιον ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον ἀγαπηκέναι, νῦν γεγονότα ἄνθρωπον, ὑπερτρυφᾶν, καὶ τὴν ἐραστὴν εἰσιέναι παρ' αὐτῇ, καὶ δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, ἐγὼ δὲ μύρα ἀλείφουμαι, καὶ στεφανοῦμαι τὴν φιάλην καὶ ἐς ἀνδρώπους με ἀνασώσασθαι ῥόδα. ἐπεὶ δ' ἦν νὺξ βαθεῖα, ἤδη καὶ καθεύδειν ἔδει. κἀγὼ δ' ἐπανίσταμαι, καὶ ὥσπερ εἰ μέγα τι ποιῶν ἀγαθὸν, ἀπολούομαι, καὶ ἱστάμην γυμνὸς ὡς δῆθεν ἐπὶ μᾶλλον ἀρέσειν, ὁπότε τῷ ὄνῳ συγκρίσεως. ἡ δ', ἐπειδὴ εἶδέ με πάνυ ἀνθρώπινα ἔχοντα, ἀποσπλύσασά μοι, ἃ φθείρη ὑπ' ἐμοῦ ἔφη, καὶ τῆς ἐμῆς οἰκίας, καὶ μαλακοῖν ποι ἀπλοῖν, κομήσῃ; ἐμοὶ δ' ἐρομένῳ, τί δὲ καὶ μάστιγα μοι τοιάνδε; ἐγὼ δ' ἔφη μὰ Δία ὑπὸ σοῦ, ἀλλὰ διότι σὲ ἐρῶσα τότε, ὀκείνῳ, καὶ ἐχὶ σοὶ συνεκαθεύδειν. καὶ ὤμοσε σὲ καὶ νῦν κἀκεῖνό γε μόνον τὸ μέγα διότι σύμβολον ἀφροσύνης, καὶ σύρειν. σὺ δέ μοι ἐλήλυθας ἐξ ἐκείνης διὰ καλῆς χρησίμως ζώῃς ἐς πίθηκον μεταμορφωθείς. καὶ καλεῖ ἤδη σύδυο τὰς οἰκέτιδας, καὶ κελεύει με τῶν νάτων μεταφέρειν κομιδῇ ἔξω τῆς οἰκίας. καὶ ἐξωθεῖς ἐπὶ θύρας ἔξω γυμνὸς, καλὸς, ἐστεφανωμένος, afferens, aliaque multa, quum publicè omnibus audientibus solvit me Præses. Tum ad mare progressi, navim animadvertimus, cui sarcinas imposuimus. Ego autem optimum factu duxi, si mulierem illam convenirem quæ me amavit, cùm essem asinus, dicens me ipsi nunc humana forma redintegrata visum iri pulchriorem. Illa, opinor, rei novitate delectata me lubenter excepit, supplexque rogavit ut secum cœnarem & dormirem. Cui equidem morem gessi: reprehensione dignum ratus, si qui sub asini forma fueram amatus, nunc humanæ speciei redditus, efferrem me, & eam quæ me amarat, contemnerem. Cùm ipsa cœnatus, unguento ungor, & rosâ mihi dilectissima, quæque me inter homines denuo retulisset, coronor. Cùm jam alta nox esset & concubia, exurgo, utque boni quippiam facturus, vestes exuo, & sto nudus, ut qui magis essem placiturus, quàm illa cum asino commixtione. At illa ut me aspexit omnibus humanis partibus instructum, me conspuens, Non à me, inquit, malam in rem facesses, & procul à meis ædibus digressus cubabis? Cùm interrogarem, quidnam hujusmodi peccassem. Ego, inquit, per Iovem non te, sed asinum amavi, quocum non tecum concubui. Equidem putabam te etiam nunc solum illud asini insigne magnum servasse. Verùm tu ad me venisti ex pulchro illo, utilique animanti in simiam transformatus. Tum protinus famulos vocat, & me dorso sublatum efferri domo mandat. Ejectus ante domum nudus, pulcher, coronatus, & una

καὶ μεμυελισμένῳ τὴν γλῆν γυμνὴν προσλαβὼν, τοιαύτην συσκευὴν ἐδόθην. ἅμα ἕῳ τῇ ὁδῷ γυμνὸς ὢν, ἔθεον ἐπὶ ναῦν, καὶ λέγω τοῖς τοῦ ἀδελφοῦ, τὴν ἐμαυτοῦ εὐ γάλωλα συμφορήν. ἔπειτα ἐκ τῆς πόλεως δεξιᾷ πνεύσαντος ἀνέμου, πλέομεν ἔνδην. καὶ ὀλίγαις ἡμέραις ἔρχομαι εἰς τὴν ἐμὴν πατρίδα. σεσωσμένος, θεοῖς σωτῆρσιν ἔθυον, καὶ ἀναθήμασι ἔθηκα. μετὰ δὲ σὺν ἐκ κυνὸς προσκτᾶ, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, ἀλλ' ἐξ ὄνου προσειρίας λαβὼν μακρᾶς πάνυ, καὶ ὕστερον μόλις, οἴκαδε ἀπεσωθείς.

& unctus in nudo ſolo cubui. Diluculo nudus ad navim curro, meúmque infortunium non ſine riſu fratri narro. Poſtea ſecundo vento ſpirante, ab urbe diſcedimus, pauciſque diebus in patriam venio, ubi Diis ſoſpitalibus ſacra feci, & donaria ſuſpendi: per Iovem, non ex canis podice (ut ajunt) ſed ex aſini anxietate, ſerò, ac vix tandem in patriam incolumis reverſus.

ΖΕΥΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ.

IVPITER CONFVTATVS.

ARGVMENTVM.

Summa Dialogi hujus eſt. Quando fato ac neceſſitate quadam omnia in hoc mundo geruntur, eique etiam Dii obnoxii ſunt, ſupervacaneam eſſe omnem religionem, ac cultum divinum. Ideoque neque Diis ſacrificandum eſſe, neque ab illis quicquam ſperandum. Immò ipſos illos non meliores, aut etiam feliciores hominibus eſſe, ſed ſolum fati, ac neceſſitudinis iſtius ſempiterna miniſtros, qui per ſe neque prodeſſe nobis, neque nocere poſſint. Nam ſi ulla illorum providentia, aut rerum humanarum adminiſtratio foret, neque malos ac ſceleratos inultos manere, & pios bonoſque beneficiis ac munere illorum provehi debere. Nam quæ de ſuppliciis inferorum ac pœnis nocentum feruntur, ea, ſi qua ſint, ejuſmodi certò eſſe, ut immerito & injuſtè illis eveniant, qui ea patiuntur, cùm nemo ſua voluntate, ſed ex prædeſtinato, fatoque impellente peccet.

ΚΥΝΙΣΚΟΣ.

CYNISCVS.

Εἰ μὲν γὰρ ἦν σοί, Ζεῦ, περὶ ἐμοῦ τοιαῦτα, σὺν ὀχλήσεως σε, πλοῦτον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αἰτῶν, ἅπερ ἐπιτιθέασι τοῖς πολλοῖς.

Quidem ego Iupiter, tibi non ero moleſtus, in rebus hujuſmodi petendis, divitiis, auro, regno-ve, quæ vulgo ſunt in votis,

σοὶ δ' ἐ πάνυ ῥᾴδια δοκεῖν. ὁρᾷς γὰρ ὅτι τὰ πολλὰ ἀδοκήτως, δύσκολά ἐστιν αὐτῶν. ἓν δ' ἐστὶ τοῦτο ῥᾷστον ἐθελόμενόν σοι παρ' ἐμοῦ γενέσθαι. Ζ. τί τοῦτό ἐστιν ὦ Κυνίσκε. ὑ γὰρ ἀτυχήσεις, κὴ μάλιστα μετρίαν ὡς ἔφης δεόμενον. Κυ. ἀπόκριναι δή μοι πρός τινα ὑ χαλεπὴν ἐρώτησιν. Ζ. μικρὰ γὰ ὡς ἀληθῶς ἡ δύχη, κὴ εὐχερῆς. ὥστε ἐρώτα ὁπόσα ἂν ἐθέλῃς. Κυ. ἰδὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ. ἀνέγνως γὰρ δηλονότι ἃ σὺ τὰ Ὁμήρα, κὴ Ἡσιόδα ποιήματα. εἰπὲ δή μοι εἰ ἀληθῆ ἐστιν ἃ ἕκαστοι τ εἱμαρμένης κὴ τῶν μοιρῶν ἐκείνοι ἐῤῥαψῳδήκασιν, ἄφυκτα ὄντα, ὁπόσα ἂν αὐτοῖς ἐπινήσωσι γεινομένῳ ἐκάστῳ. Ζ. κὴ πάνυ ἀληθῆ ταῦτα. ὑδὲν γὰρ ἐστιν ὅ, τι μὴ αἱ μοῖραι διατίθησιν. ἀλλὰ πάντα ὁπόσα γίγνεται ὑπὸ τῆ τούτων ἀτράκτῳ τρεφόμενα, δύης ἐξ ἀρχῆς ἕκαστον ἐπικεκλωσμένου ἔχῃ τὸν ἀπόβασιν, κὴ ἡ ἡμὶς ἄλλως γιγνόμεθ. Κυ. σκοπῶν ὁπόταν ὁ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν ἑτέρῳ μέρῃ τῆ ποιήσεως λέγῃ, μὴ κὴ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἰσαφίκηται, κὴ τὰ τοιαῦτα, ληρῆν δηλαδὴ φήσομεν τότε αὐτόν; Ζ. κὴ μάλα. ὑδὲν γὰρ ὅπως γένοιτ' ἂν, ἔξω τοῦ νόμου τῆ μοιρῶν, ὑδὲ ὑπὲρ τὸ λῖνον. οἱ ποιηταὶ δὲ, ὁπόσοι μὲ ἂν ἐκ τῆ μουσῶν κατεχόμενοι ἄδωσιν, ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. ὁπόταν δ' ἀφῶσιν αὐτοὺς αἱ θεαὶ, κὴ καθ' αὑτοὺς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ ὑπεναντία τοῖς πρότερον διεξέρχονται. καὶ συχνάκις, εἰ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοοῦσι τἀληθές, ἀπελθόντος ἐκείνου, ὃ τότε παρῆν, ἐῤῥαψῴδεσι δὲ αὐτῶν. Κυ. ἀλλὰ ταῦτα μὲ ὑπὲρ φήσομεν. ἔστ δ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκρινον. ἃ τρεῖς αἱ μοῖραί εἰσι, κλωθὼ, λάχεσις οἴμμη, καὶ

nec tu facilè præbere potes, unde video te ipsorum precibus aurem non præbere. Atqui ego vellem hoc unum à te facillimum impetrare. *Iup.* Quid hoc est Cynisce? non enim nihil impetrabis, præsertim cùm modica petas. *Cyn.* At responde mihi ad quæstionem non difficilem. *Iup.* Exigua revera, facilisque precatio. Quare quicquid voles interroga. *Cyn.* En ista Iupiter. Legisti enim aliquando Homeri, & Hesiodi poëmata. Dic ergo mihi num vera sint ea quæ illi de fato & Parcis cecinerunt: Inevitabilia nimirum esse quæcunque cuique nascenti neverint. *Iup.* Et sanè vera hæc sunt: nihil enim est quod Parcæ non ordinent: sed quæcunque ab illarum fuso versantur, statim ab initio singula destinatum habent eventum, neque aliter fieri fas est. *Cyn.* Nunquid quum ipse Homerus in altera parte poëseos dicit, *Inferne Parcis invitis regna subintret*, & id genus alia, ipsum videlicet tum nugari dicemus? *Iup.* Maximè. Nihil enim extra Parcarum legem, nihil præter linum fieri queat. Cæterùm poëtæ quæcunque Musarum afflatu cecinerint, vera sunt: sed quum ab hisce Deabus deseruntur, ac per se carmina componunt, tunc utique errant, & cum prioribus pugnantia differunt. Idque venia dignum, si homines cùm sint, Veritatem ignorant, quando numen illud abiit, quod quum præsens erat, per ipsos carmina componebat. *Cyn.* At hoc quidem ita se habere dicemus: Illud præterea mihi responde. Nonne tres sunt Parcæ? nempe Clotho, Lachesis, & Atro-

ἄτροπος; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Κυ. ἡ εἱμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ τύχη πολυθρύλλητοί γὲ καὶ αὗται, τίνες εἰσὶν, ἢ τί δύνανται αὐτῶν ἑκάτερος; πότερον, τὰ ἴσα ταῖς μοίραις, ἢ τί ὑπὲρ ἐκείνας; ἁπάντων γὰρ λεγόντων μηδὲν εἶναι τύχης, καὶ εἱμαρμένης δυνατώτερον. Ζ. οὐ θέμις ἅπαντά σε εἰδέναι ὦ Κωμίσκε. τίνος δ' ἕνεκα ἠρώτησάς ποτε ὧδε τὰ μοιρῶν; Κυ. ἵν' ὥσπερ ὁ μοῖρα Ζεῦς, κἀκεῖνο εἴπῃς, εἰ ἓ ὑμῶν αὐτῶν ἄρχουσι, καὶ ἀνάγκη ὑμῖν ἠρτῆσθαι δι' ὃ λίνου αὐτῶν. Ζ. ἀνάγκη ὦ Κυνίσκε. τί δ' ἂν ἐμεδίασας; Κυ. ἀνεμνήσθην ἐκείνων τῶν Ὁμήρου ἐπῶν, ἃ οἷς ποιήσας αὐτὸς ἐν τῇ συγκλήσει τῶν θεῶν δημηγορῶν, ὁπότε ἠπείλεις αὐτοῖς ὡς ἀπὸ σειρᾶς τινὸς χρυσῆς ἀναρτήσας μόνος τὰ πάντα. ἔφης γὰρ αὐτὸς, τὴν μὲν σειρὰν, καθήσειν ἐξ οὐρανοῦ. τοὺς θεοὺς δ' ἅπαντας, εἰ βούλοισθε, συγκρεμασυμένους, καθάπερ βαίζειν, ἐμὲ μόνον καθασαμένου γαῦ δ' ὁπόταν ἐθελήσῃς, ῥᾳδίως ἅπαντας αὐτῇ κεν χαίρι ἑρύσαις, αὐτῇ τε γαλάοσῃ. τότε μὲν δὴ γαυρούμενος ἐδόκεις μοι τὴν βίαν, καὶ ὑπερφέρεσθαι μεγέθει ἁπάντων τῶν ἄλλων. νυνὶ δ', αὐτόν σε ἤδη ὁρῶ μὲν τὴν σειρὰν, καὶ τὰ ἀπίλια, δοκοῦντα λεπτὰ νήματος ὡς φῆς κρεμάμενον. δοκεῖ δ' ἔν μοι δικαιότερον ἂν ἡμῖν κλαῦσαι μεγαλαυχήσασθαι, ὡς ἓ αὐτόν σε ἀνέσπασεν ἡμέτερος ὢν ἓ ἀτρόκτου, καὶ ἀτρεκῶς οἱ ἁλιεῖς σὲ ἓ καλάμου τὰ ἰχθύδια. Ζ. σὺκ οἶσθ' ὅ, τι σοι ταυτὶ βούλεται τὰ ἐρωτήματα. Κυ. ἐκεῖνο ὦ Ζεῦ, καὶ ὥσπερ τὰ μοιρῶν, καὶ τὰ εἱμαρμένης, μὴ τραχέως, μηδὲ ὡσεὶ ὀργὴν ἀκούσῃς μου, ταλαθῆ μὲν παῤῥησίας λέγοντος. εἰ γὰρ ὄντως ἔχει ταῦτα, ἓ πάντα αἱ μοῖραι κρατοῦσι, καὶ ἐδὲν ἂν ὑπὸ ἑδενὸς

Atropos. *Iup.* Maximè. *Cyn.* Fatum ergo & Fortuna, nam & hæc celebria sunt Numina, quænam sunt, aut quid ipsorum utrumque potest? Vtrum paria sunt Parcis, an superiora? Omnes enim affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil esse potentius. *Iup.* Haud fas est omnia te scire Cynisce.. Quorsum igitur hæc de Parcis interrogasti? *Cyn.* Si priùs mihi Iupiter & illud exposueris, num & in vos illæ imperium obtineant, & necessum sit vos ex illarum lino pendere. *Iup.* Necessum omnino Cynisce. Quid ergo risisti? *Cyn.* Memini illorum Homeri carminum, quibus te in Deorum cœtu concionantem introducit, quum minaberis te catena quadam aurea sursum omnia subducturum. Etenim dicebas te catenam cœlitus demissurum, quam si detrahere conarentur Dii omnes ex illa pendentes, detrahere non possent: tu verò quum velles, facilè omnes cum ipsa terra, & mari trahere posses. Quare tunc pollere mihi videbaris admirando robore, & audiendo carmina perhorrescebam. Nunc autem te video cum catena, minisque à tenui, ut ais, filo pendentem. Videtur itaque mihi multo justiùs Clotho gloriari posse, ut quæ te ipsum ex fuso videat pendulum, quemadmodum piscatores vident pendentes à calamo pisciculos. *Iup.* Nescio quid tibi velis hisce quæstionibus. *Cyn.* Illud nimirum Iupiter, & per Parcas, & per fatum te obsecro ne asperè, ne acerbè audias me veritatem liberè proferentem. Nam si hæc ita se habent, & Parcæ rerum omnium potiuntur, nihilque à quoquam

ἐπ ἀλλαξάμ τ ἅπαξ δεξάντων αὐτοῖς, τίνος ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, καὶ ἑκατόμβας προσάγομεν, ἀγόμενοι γέρας ἡμῖν παρ' ὑμῶν τὰ ἀγαθά; οὐχ ὁρῶ γὰρ ὅ, τι ἂν ὠφελοῖμεν τὴν ἐπιμέλειαν ταύτην, εἰ μήτε τῶν φαύλων ἀποτροπὰς εὐρέσθαι δυνατὸν ἡμῖν ἐκ τῶν εὐχῶν, μήτε ἀγαθόν τινος θεσπέσιον ἐπιτυχεῖν. Ζ. οἶδα ὅθεν σοι τὰ νῦν ταῦτα ἐρωτήματα ἐπ, Ἐπίκ τῶν καθεφόντων σοφιστῶν. οἱ μὴ γὰρ προνοεῖν ἡμᾶς τῶν ἀνθρώπων φασίν. ἐκεῖνοι γοῦν τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ' ἀσεβείας, ἀποτρέποντες ἐς τοὺς ἄλλους θύειν, καὶ εὔχεσθαι, ὡς εἰκότως ὄν. ἡμᾶς γὰρ, ὅταν ἐπιμελείας τῶν πραττομένων παρ' ὑμῖν, ἐᾷ' ὅλως τι δίκαιος ἐπὶς τὰ ἐν τῇ γῇ περίεργα. πολλὰ δ' χαιρήσουσί με, τὰ τοιαῦτα διεξιόντες. Κυ. ἀμὲν τοι κλωθὼς ἀτρεκέως ὧν Διὸς οὐχ ὑπ' ἐκείνων ἀναπεισθεὶς, ταῦτά σε ἠρώτησα. ἀλλ' ὁ λόγος αὐτὸς, ὅτι οἶδ' ὅπως εἰς ταῦτ ἐπὶς ἡμῖν, εἰς τοῦτο ἀπίδη. πολλοὺς εἶναι τοὺς θεοὺς φησίν. εἰπὲ δή τι, εἰ δοκεῖ, μὴ βραχέα ἐρήσομαί σε. σὺ δ', μὴ ὀκνήσῃς ἀπομερίναι, καὶ ὅπως ἀσφαλέστερον ἀπομείνῃ. Ζ. ἐρώτα, εἴ σοι σχολὴ τὰ τοιαῦτα λαρεῖν. Κυ. πάνυ φῄς ἐκ τῶν μοιρῶν γίγνεσθαι. Ζ. φημὶ γάρ. Κυ. ὑμῖν δ' δυνατὸν ἀμεῖψαι ταῦτα, καὶ ἀναπλάσαι; Ζ. οὐδαμῶς. Κυ. βάλε γοῦν ἐπαγάγω ἐ τὸ μὴ τοῦτο, ἢ δῆλον κἂν μὴ εἴπω αὐτό; Ζ. δῆλον μέν. οἱ δέ γε θύοντες, ἵ' δι' χρείας ἕνεκα θύουσιν, ἀνιδόσεώς δέ τινα ποιούμενοι, καὶ ὥσπερ ἀνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡμῶν, ἢ πάντες ἄλλως τὸ βέλτιον. Κυ. ἱκανὸν ἐ τοῦτο, εἰ ἐ σὺ φῄς ἐπὶ μηδὲν

immutari poteſt, eorum quæ ſemel decreverunt, quorſum vobis nos homines ſacrificamus, & hecatombas offerimus, à vobis bonorum largitionem precantes? Non enim video, quem ex hac cura fructum percipiamus, ſi neque malorum averſiones precibus obtinere poſſumus, neque divinitus boni quicquam conſequi. *Iup.* Novi unde tibi ſuppetant argutæ iſtæ interrogationes, nempe ab execrandis illis ſophiſtis, qui nos rebus humanis providere negant. Itaque illi quæſtiones hujuſmodi, præ impietate proponunt: alios homines à ſacrificando, & votis nuncupandis avertentes, quaſi inane ſit illud: quandoquidem neque curamus ea quæ facitis, neque in his quicquam poſſumus quæ in terra geruntur. Verumtamen hæc dixiſſe dolebunt. *Cyn.* Non per colum Parcarum, Iupiter, ab illis perſuaſus, hæc te interrogavi. Diſputatio verò noſtra, neſcio quomodo eò progreſſa in hoc ipſum incidit, ac ſupervacanea hominum ſacrificia eſſe confirmat. Rurſus verò, ſi videtur, pauciſte interrogabo: tu verò ne graveris reſpondere, ac vide ut quàm cautiſſimè reſpondeas. *Iup.* Interroga, ſi tibi vacat talia nugari. *Cyn.* Ais-ne omnia fieri nutu Parcarum? *Iup.* Aio. *Cyn.* Vos verò poſſe hæc mutare, & revolvere? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Vis ergo, ut quod ſequitur, inducam? ſive planum, ſive ſecus illud dixero. *Iup.* Planum utique eſt. Nam qui Diis ſacra faciunt, neceſſitatis cauſa non faciunt, ſed beneficium compenſant, & veluti bona mercantur à nobis, aut alioqui, quod eſt præſtantius, honore proſequuntur. *Cyn.* Hoc ſatis eſt, ſi etiam dicis nullius utilitatis

δοὶ χρηστέμῳ χήτεσς τὰς ἱυσίας, χρηστὸν δέ τι, τ' ἀνθρώπων πλοῦτον τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τ' σοφιστῶν ἐκείνων παρῆν, ἤρετο ἄν σε κἀγὼ ὑπὲ βελτίους φῆς τὰς θεὰς, κὴ τούτους, ὁ μοδύλλος τ' ἀνθρώπων ὄντας, κ) ὑπὸ τοῖς αὐτοῖς διακόνοις τοῖς μοίραις πεπλομένους. ἐ γὸ δὴ χρήσῃ αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς δ' αὐτὸ ἀμείνους δικεῖν. ἐπὶ τοῦτό γε μικρᾷ χρεῖος ἐσι, εἴγε τὰς μ', εἰ μηδὲν ἄλλο, θάνατός γε εἰς ἐλευθερίαν ἀφοίλετ. ὑμῖν ζ, εἰς ἄπειρον ἐκπέπλ τὸ πεῖγμα, κ) αἰὸν ἡ δυλεία γίνεται, ὑπὸ μικρᾷ τῷ λίνῳ φερομένη. Ζ. ἀλλ' ὦ Κυνίσκε, τὸ βίδιον τοῦτο, κ) ἄπειρον, εὐδαιμονεῖν ἡμῖν ἐσι, κὴ ὃ ἅπασιν ἀγαθὸς ἡμεῖς βιῶμεν. Κυ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διάφορα ἔ παρ' ὑμῖν τὸ πρᾶγμα, κ) πολὴ περιχὴ ἔνεσι. σὺ μ γὸ εὐδαίμων, βασιλεὺς γὸ, κὴ δυνάσης ἀναπαῦσαι τὴν γλῶ, κ) τὴν θάλατταν, ὥσπερ ἱμονιὰν κρεμεῖς. ὁ ζ Ἥφαισ, χωλός ἐσι, βάναυσός τις ἔ πυρίτης τὴν τέχνην. ὁ Προμηθεὺς ζ, κ) ἀνοσολοπίσθη ποτέ. τ γὸ πατέρα σου τί ἂν λέγοιμι πεθήτην ὄντα τὸ τῇ περιέρχ ὄντα; κὴ ἐὰν δὲ φασιν ὑμᾶς, ἔ πεφάσκειν, κ) δυλεύειν σώσῃ τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμέλγ ἔ τὸν ἀδελφὸν παρὰ τῷ Λαομέδοντι, κ) τῷ τῷ Ἀδμήτου τ Ἀπόλλω. ταῦτα δέ μοι δ πάνυ εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' ἐοίκασιν ὑμῶν οἱ ῥᾴ ονες, δύστηνοί τε, κὴ ἐυμοιρεῖν εἶναι. οἶδ', ἐμπαλιν. ἐὰ γὸ λέγειν ὅτι ἔ λῃσεύεσθε,

litatis gratia sacra fieri: verùm bonitate quadam hominum quòd præstantius est, colentium. At si quis ex Sophistis illis adesset, ex te quæreret quo nomine Deos præstantiores esse dicas, cum sint hominum conservi, earundemque dominarum, Parcarum scilicet imperio obnoxii. Non enim sufficiet ipsis ut sint immortales, quò videantur meliores. Siquidem hoc multo est deterius: quoniam hos quidem, si nihil aliud, mors saltem in libertatem asserit. At res vobis in immensum exit, æternaque est vestra servitus, dum longo filo volvitur. *Iup.* At ô Cynisce, hæc temporis perpetuitas, & immensitas, fœliciter nobis cedit, ac vitam bonis omnibus affluentem agimus. *Cyn.* Non omnes, Iupiter. Nam discrimen inter vos extat, multaque inest perturbatio. Nam tu beatus es: regnas enim, & terram ac mare potes tanquam demisso fune attolere. Vulcanus autem, est claudus, mechanicus, & ignipotens. Olim verò cruci affixus est Prometheus. Quid patrem tuum commemorem, quem adhuc in tartaro vinctum esse constat. Quinetiam vos amare, vulnerari, interdum apud homines servire dicunt, quemadmodum fratrem tuum apud Laomedontem, & apud [1] Admetum, Apollinem. Hæc quidem non plena mihi videtur fœlicitas: sed vestrûm alii videntur fortunati & fœlices, alii contrà. Omit-

1 *Admetum*] Apollo inter pastorum numina numeratur, nam & ipse greges Admeti Thessali regis pavisse dicitur. Virg.

& te memorande canemus
Pastor ab Amphryso. Cogn.

ὥσπερ ἡμεῖς, καὶ θεασαλᾶσθε τὰ τῆς ἱεροσύλων, καὶ οὐκ ἀλιτηριώδητον, πενέσθαι οὐ δικαιοῦ χρόνου μηνεῶδε. πολλοὶ γὰρ καὶ πλουτήσαντες ἤδη, ἐκ χρυσοῦ, ἢ ἀργυροῦ ὄντες. οἷς τοῦτο εἰμαρὲς δηλαδή. Ζ. ὁρᾷς; ταῦτ' ἤδη ὑπέρεισκε ὦ Κυνίσκε φῆς. καί σοι τάχα μεταμελήσει ποτὲ αὐτῶν. Κυ. φείδου ὦ Ζεῦ τῆς ἀπιλῶν, εἰδὼς ὅδ' ἐν με πεισόμενον, ὅ, τι μὴ ἡ τῆ μοίρα πρὸ σοῦ ἔδοξεν. ἐπεὶ δὴ αὐτὸς ἐκείνους ὁρᾷς τοὺς ἱεροσύλους κολαζομένους. ἀλλ' οἶμαι ὠλεῖσθαι, ἀφ' ὧν δίκην ὑμᾶς. ἐ γὰρ εἰμαρὲς οἴομαι ἀλάσιμα αὐτούς. Ζ. οὐκ ἔλεγον ὡς ἄρ' ἐκείνων τις εἶ, τὰ ἀναιρήτων τὴν πρόνοιαν τοῦ λόγου; Κυ. πάνυ ὦ Ζεῦ, δήλας αὐτὸς οὐκ οἶσθ' ὅτι ἕνεκα. πάντα γὰρ ὁπόσα ἂν εἴπω, οἷς ἐκείνων παιδεύομαι εἶναι. ἐγὼ γὰρ, ὅτῳ τινὶ ἂν ἄλλῳ πάλαι, ἢ σοὶ σὲ μάθειμι; ἡδέως δ' ἂν ἐκ τούτου ἐροίμην σε, πῆ ἡ πρόνοια ὑμῖν αὕτη ἐστὶ, μοῖρά τις, ἢ ἐκεῖνα ταῦτας θεὸς, ὥσπερ ἄρχουσα ἐκείνη; Ζ. ἤδη σοι ἐκ πρότερον ἔφην ἐγὼ ἡμετέραν εἶναι πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἐν τῷ οὐχὶ ἐρωτήσειν φήσας, ἐ παύῃ πρός με τοιαῦτα λεπτολογούμενος. καὶ ὁρᾷ ὅτι σοι τὸ κεφάλαιον ἐστὶ τοῦ λόγου, ἐπιδεῖξαι ἡδονὴν ἡμᾶς προνοεῖσθαι τῶν ἀνθρωπίνων. Κυ. οὐκ ἐμὸν τοῦτο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφησθα τὰς μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιπλέκουσας, εἰ μὴ μεταμέλοι σοι ἐκείνων, καὶ μεθίεσθαι αὐτὰς τὰ εἰρημένα. καὶ ἀμφισβητεῖτε τῆς ἐπιμελείας, πρωτοσάμβοι τὴν εἱμαρμένην. Ζ. ἠδαμῶς. ἀλλ' ἡ μοῖρα δ' ἡμῶν ἔκφυτα ἐπιπλεῖ. Κυ. μαντεῖαν, ὑπηρέται, καὶ ἀφήκοοί τινες τῶν μοιρῶν εἶναι φατε. τολμῶ ἀλλὰ ἔ ὅτου ἐκείνας ἂν εἶεν αἱ πρόνοιαι. Ἔστι δὲ ἐκείνων ἀκούειν ἐν τῷ Ἀμφιτρύωνι τοῦ Πλαύτου, ἐν ᾧ ἡ Νύξ τε καὶ ἡ Ἀλκμήνη ἐν τῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐπὶ τῆς ἁμάξης ἐπὶ τῆς ἁμάξης ἐπὶ τῆς ἁμάξης

ποῦσιν. ὑμεῖς δ', ὥσπερ σκάφη τινὰ, ἢ ἐργαλεῖα ἐστὲ αὐτῶν. Z. πῶς λέγεις; Κυ. ὥσπερ οἶμαι ἐ τὸ σκέπαρνον τῷ τέκτονι, καὶ τὸ τρύπανον, σπειρᾶι μὲν πρὸς τὸν τέκτονα, ἀδύνατος δ' ἂν εἴποι ὡς ταῦτα, τεκτόνης ἐστὶν, ἀλλ' ἢ ναῦς ἔργον δ' σκεπάρνου, ἢ δ' τρυπάνου, ἀλλὰ δ' ναυπηγοῦ. ὅπως ἀναλογισῃ ἢ μὲν ναυπηγουμένη ἕκαστα, ἢ εἱμαρμένη ἐστίν. ὑμεῖς δ', ἅτε τρύπανα, καὶ σκέπαρνα ἐστὲ τῶν μοιρῶν. καὶ ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δέον τὴν εἱμαρμένην θύειν, καὶ παρ' ἐκείνης αὐτῶν τὰ γαθὰ. οἱ δ', ἐφ' ὑμᾶς ἴασι, προσεύχεσθαι, καὶ παρ' ὑμῶν ἱκετεύοντες. οἱ δ' ἐ δὲ τῶν εἱμαρμένων παύοντες ἂν, εἰς δέον αὐτὸ ἕκαστον. ἐ γὰρ οἶμαι δίκαιον εἶναι ἐδὲ αὐταῖς ἔπεσθαι μοίραις ἀκλάστοις, καὶ μεταστρέψαι τὸ ἐξ ἀρχῆς δεδόκτων τοῖς ἀνθρώποις. ἡ γὰρ ἄτροπος, οὐκ ἀνάσχοιθ' ἄν, εἴ τις εἰς τὸ ναυτικὸν τρέψειε τὸ ἄρματος ἀναλύσαν τὸ κλωθὸς τὸ ἔργον. Z. σὺ ἤδη ὦ Κυνίσκε, ἐδὲ τὰς μοίρας τιμᾶς πρὸς τὸ ἀνθρώπων ἀξιοῖς, ἀλλ' ἔοικας ἅπαντα συγχεῖν ἀφανείας. ἡμεῖς δ', εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου ἕνεκα, δ' γε μαντείας, καὶ προμηνύειν ἕκαστα τῶν ὑπὸ τὰ μοίρας κεκυρωμένων, δικαίως τιμώμεθα ἄν. Κυ. τὸ μὲν ὅλον, ἄριστον ὦ Ζεῦ, προειδέναι τὰ μέλλοντα, οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ, ῥᾳστιλῶς ἀδύνατον, εἰ μὴ δὴ τοῦτο φῄς, ὡς προμαθὼν, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς τεθνήξεται, δύναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὸ γαλκᾶν, καθείρξας ἑαυτόν. ἀλλ' ἀδύνατον. ἐξάγει γὰρ αὐτὸν ἡ μοῖρα κινηματήσοντα, καὶ προθύμως τῇ αἰχμῇ. καὶ ὁ Ἄδραστος, ἐπὶ τὸ σῶ ἀφεὶς τὸν λόγχιμον, ἐκεῖνο μὲν ἁμαρτήσε-

Sic illæ sunt quæ providet, vos veluti illorum fabrilia instrumenta estis. *Iup.* Quid dicis? *Cyn.* Nempe ceu ascia fabro lignario, & terebrum ad perficiendam artem est adminiculo, nemo dixerit hæc esse artificem: neque navim esse asciæ, aut terebri, sed naupagi opus. Pari ratione Fatum est quod omnia facit: vos terebra, & asciæ Parcarum estis. Atque ut par est, homines qui sacra facere Fato, ab eoque bona petere deberent, vos supplicationibus, & honoribus venerantur. Ac neque si Fatum sacrificiis & votis colerent, id rectè facerent. Non enim puto Parcas ampliùs mutare & vertere posse quicquam eorum quæ de quovis ab initio decreta sunt. Proinde æquo animo non tulerit Atropos, siquis Clothûs laborem dissolvens, fusum torqueat in contrarium. *Iup.* Tu jam Cyniscе, neque Parcas ab hominibus colendas esse censes, sed videris malle omnia confundere. Nos verò, etsi nullam aliam ob causam, saltem quia divinamus, & quæcunque à fato sancita sunt, præmonemus, merito colamur. *Cyn.* Omnino inutile est, Iupiter, futura præscire, iis qui neutiquam ea devitare possunt, nisi contrà dicas, eum qui præsciverit se ferrea cuspide interemptum iri, mortem se includendo vitare posse. At fieri non potest, nam ad venationem educit illum Parca, & hastæ objiciet. Ac [2] *Adrastus* emissa in suem cuspide, ab eo quidem aberrabit,

1 Εἰ μὴ παρὰ τοῦτο φῄς] εἰ μὴ ἔφα. τ. φ. *Marcil.*

2 *Adrastus*] Arginorum rex, unus ex septem ducibus qui profecti sunt Thebas, ut restituerent in regnum Polynicem. *Cogn.*

τοι, φονεύσει ὁ τὸν Κροίσου παῖδα, ὡς ἂν δικὴ ἰσχυρὰ ἀποτίμησθε τῶν μοιρῶν φερομένων ἐπὶ τὸν νεανίσκον. τὸ μὲν γὰρ Λαΐῳ εἰρημένον, τὸ, Μὴ σπείρε τέκνων ἄλοχε, θεοῖς μόνον βίᾳ. εἰ γὰρ τεκνώσεις φησὶ παῖδα, ἀποκτενεῖ σε ὁ φύς. ἀφεστηκὼς γὰρ οἰμαι ἡ ἀνθρώπινος ἀφὸς τὰ πάντως ὅπως γίνεσθαι. τοιγάρτοι μὴ τὸν χρησμὸν, φησὶν ἔσπειρε, καὶ ὁ φὺς, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὥστε ἔγωγε ὁρῶ ἀπὸ ὅτου ἀπαιτεῖτε τὸν μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ. εἰῶ γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ, καὶ ἀμφιφορείζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾷς εἰώθατε, ἀ πάνυ ἀπατεῶνες, εἰ ὁ μὲν Ἅλυν διαβὰς, τὴν αὐτὴν δυνάμει καταλύσει, ἢ τὴν τοῦ Κύρου. ἄμφω γὰρ δυνατὰ ὁ χρησμός. Ζ. ἰοὺ τῆς ὠμότητος Κυνίσκε, τοῦ Ἀπόλλωνι ὀργῆς αἰτία καὶ τοῦ Κροίσου, διότι ἐπιορκοῦντα σοφὸν αὐτὸν ἔφησε κρίνειν, καὶ χαλάσης εἰς τὸ αὐτὸ ἔψαν. Κυ. ἐχρῆν μὲν μὴ ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ τὸ ἐξαπατηθῆναι τοῦ λυθῆναι ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ, ἐπίστασθαι οἰμαι. καὶ ἄλλως, τὸ μὴ σαφῶς ἀκοῦσαι τὰ μέλλοντα, ἡ εἰμαρμένη ἐπέκλωσεν. ὥστε ἐκ ἡ μαντικὴ ὑμῶν, σκέψις μέρος ἐστίν. Ζ. ἡμῖν μὲν, εἰδὼς ἀπλεόπτης, ἀλλὰ μάτην ἴσως ἐσμὲν, ὅτε συνοίσει τινα εἰσφερόμενοι εἰς τὰ πρόσωπα, ὅτι τῶν θυσιῶν ἄξιοι, καθάπερ πρόπαλαι ὡς ἀληθῶς, ἢ σκίπαρνα; καί μοι δοκεῖς εἰκότως με καταφρονεῖν, ὃν περιαιρῶν ὡς ὁρᾷς διεσκυλημένον, ἀνέχομαί σε τοσοῦτον χρόνον ἡμῶν διεξιόντα. Κυ. βάλε ὦ Ζεῦ, εἰ μοι περιαιρεῖ πληγὴν αἰ-

rabit, Crœsi verò filium necabit; quasi violento quodam Parcarum decreto feratur in juvenem. Quinetiam ridiculum est istud quod Laio dixerunt, Cave diis nolentibus prolem seras. Nam sobole susceptâ occidet te filius. Etenim supervacaneam esse puto earum rerum admonitionem, quæ non possunt non fieri. Atqui accepto responso & prolem suscepit, & à filio interemptus est. Quare non video quam ob rem & mercedem exigatis propter vaticinium. Vt interim silentio præteream, quòd obliqua, quæque in utramque partem referri possunt, vulgo respondere soletis, non admodum clarè explicantes, num ille trajecto [1] Hale suum ipsius imperium eversurus esset, an Cyri, utrumque enim potest oraculum. *Iup.* Erat ô Cynisce, quædam Apollini in Crœsum iræ causa: quia illum tentaverat, carnes ovillas ac testitudinem unà elixando. *Cyn.* Atqui Deo conveniebat non irasci. Attamen ut puto, in fatis erat ut Lydus ille ab oraculo deciperetur. Atque alias, ne futura perspicuè audiret, fatum præstituerat. Itaque & vestra divinatio, pars est illius. *Iup.* At nobis nihil relinquis: verùm frustra Dii sumus, qui neque providentiam in res humanas inferimus, neque sacrificiis digni sumus, haud aliter revera quàm terebra, aut ascia. Ac sanè videris meritò me contemnere, quòd cùm fulmine armatus sim, sustineo te talia in nos differentem. *Cyn.* Feri ô Iupiter, si mihi fatale est fulmine feriri. Ne-

1 *Hale*] Halys Paphlagoniæ fluvius maximus, ex Tauri montis radicibus profluens per Cappadociam, & à Meridie Syros & Paphlagonas interfluens. Luc. lib. 3. Ovid. 4. de Pont. *Cogn.*

1 Αμω

ἀμφοτέρω. καί σε οὐδὲν αἰτιάσομαι τὴν πληγήν, ἀλλὰ τὴν κλωθὼ, τὴν ἀρχὴν σοῦ πεποιησαμένην. οὐδὲ γὰρ κεραυνὸν αὐτὸν φαίην ἂν αὐτῶν μοι γενέσθαι δι' ἃ πεφόρμικας. πλὴν σιγῶ γε ὑμᾶς ἐρήσομαι, καὶ σέ, καὶ τὴν εἱμαρμένην. σὺ δέ μοι ἐκεῖνο ἀπόκρινον. ἀνέμνησας γάρ με, ἀπιλήσεως. τί δήποτε τοὺς ἱεροσύλους, καὶ λῃστὰς ἀφίητε, καὶ τυραννίδας ὑβριστὰς, καὶ βιαίους, καὶ ἐπόρκους, [1] ἐῶ πολλάκις κεραυνοῦτε, ἢ λίθον, ἢ νεὼς ἱστίον, οὐδὲν ἀδικοῦσης; εἰσιτητέον, χρησόμενον, καὶ ὅσιον ὀδοιπόρον; τί σιωπᾷς ὦ Ζεῦ; ἢ οὐδὲ σὺ τὰ μὲ ἡμῖν εἰδέναι; Ζ. ἐγὼ δὲ ὦ Κυνίσκε. σὺ δὲ πολυπράγμων τις εἶ, καὶ σὺ οἶσθ' ὅτι τοῦτα ἥκεις μοι συμπορισόμενος. Κυ. σὺ δὲ μὴ ἐκεῖνο ὑμᾶς ἔρωμαι, εἴ τε, καὶ τὴν προνοίαν, καὶ τὴν εἱμαρμένην, τί δήποτε Φωκίωνα μὲν ὁ χρηστὸς, ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ, καὶ ἀπορίᾳ τῶν ἀναγκαίων, ἀπέθανε, καὶ Ἀριστείδης ὡσαύτως Καλλίας δὲ, καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστοι μειρακία, ὑπερευπλούτουν, καὶ Μειδίας ὁ ὑβριστὴς, καὶ Χάροψ ὁ αἰσχυντὴς, κίναιδος ἄνθρωπος, τὴν μητέρα λιμῷ ἀπεκτόνασι. καὶ πάλιν, Σωκράτης μὲν, παρεδόθη τοῖς ἕνδεκα, Μίλητος δὲ, καὶ παρεδόθη καὶ Σαρδανάπαλος μὲν, ἐβασίλευσε, θῆλυς ὤν. Περσῶν δὲ τοσοῦτοι καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες, ἀνασκολοπίζονται ὑφ' αὐτῶν, διότι μὴ πρόσκυνοῦσι τοῖς μεμιμημένοις. ἵνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λέγω καθ' ἕκαστον ἐπεξίω, τοὺς μὲ πονηροὺς, εὐδαιμονοῦντας, καὶ τοὺς πλουσίους, ἀγαθοὺς δὲ, καὶ φερομένους τοῖς χρησοῖς, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ μυρίοις κακοῖς πιεζομένους. Ζ. ἐγὼ γὰρ οἶδα ὦ Κυνίσκε, ἐλίγκος

Neque te ictus accusabo, sed Clothonem tua opera vulnus infligentem. Neque enim fulmen ipsum dicam mihi vulneris causam extitisse. Verùm illud vos interrogabo, te & Fatum: tu verò mihi ipsius nomine respondeto. Etenim hoc minis tuis in memoriam revocasti: qui fit tandem, ut omissis tot sacrilegis, latronibus, flagitiosis, violentis, perjuris, quercum aliquam plerumque, aut lapidem, aut navis insontis velum fulmine petatis? Interdum etiam frugi & sanctum viatorem. Quid taces Iupiter, aut fortasse ne hoc quidem me nosse fas est? *Iup.* Nefas est Cynisce. Tu verò curiosus es, neque scio unde his mihi comportaris venias. *Cyn.* Proinde neque illud vos rogem, te nimirum, & Providentiam, & Fatum, cur Phocion ille bonus, in tanta paupertate, & rerum necessariarum penuria diem obierit: & ante ipsum Aristides: Callias verò & Alcibiades juvenes intemperantes, ditissimi fuerint, & sceleratus Midias, & Charops Ægineta, homo cinædus, qui matrem fame peremit. Contrà Socrates undecim viris traditus est, Meletus verò non item: & Sardanapalus effœminatus regnavit, Persarum verò tot viri præclari ab ipso crucifixi sunt, quia factis ipsius non delectabantur. At ne vobis figillatim ediserem quæ nunc geruntur, ut pravi & facinorosi fœlices sunt: boni verò rapiuntur & feruntur, paupertate, morbis, & malis sexcentis pressi. *Iup.* Nescis enim, Cynisce, quanta supplicia post

[1] ἐῶ πολλάκις] Lucretius lib. 6. *Marsil.*

μὴ τὸ βίου εἰ πονηρὰ τὰς ψυχὰς ἐμφέροιεν, ἢ εἰ ὅση οἱ ἀρηιοὶ ἀνδρες μακαρίζονται. Κυ. ἄδλιον μοι λέγεις, καὶ πτυὸς, καὶ παντάλως. ἐγὼ γὰρ, εἰ μὲν πᾶ ποι τοιοῦτόν ἐστιν, εὖ ἴσθι μοι τὸ σαφὲς ἐπιδεῖν ἀποθανὼν. τὸ δὲ νῦν ἔχον, ἐθέλοιμι τὸ ὑπερασπιεῖν τοῦτον χρόνον ἀθλιώτερος ἀλφιδίοιο, ὑπὸ ἐκκοίλῃ γυπὸς κείρεσθαι τὸ ἦπαρ ἀποδεινὸν, ἀλλὰ μὴ ὑπὸ τοῦ διψῆσαι, ὥσπερ ὁ Τάνταλος· οὐ μετὰ ἡρώων νήσου πίνειν μὴ τὸ ἡφαίστου, σὺν τῷ Ἡλυσίῳ λειμῶνι κεκλιμένῳ. Ζ. τί φῄς; ἀπιστεῖς εἶναί τινας κολάσεις, καὶ τιμὰς, καὶ δικαστήριον, ἔνθα δὴ ἐξετάζεται ὁ ἑκάστου βίος; Κυ. ἀκούω πού Μίνω κρῖτα δικάζειν κάτω τὰ τοιαῦτα. καί μοι ἀπόκρισίν τι ὑπὲρ ἐκείνου σοῦ χθὲς εἶναι λέγεται. Ζ. τί δὲ αὐτὸν ἐρωτᾷς ὦ Κυνίσκε; Κυ. τίνας κολάζῃ μάλιστα. Ζ. τοὺς πονηροὺς δηλαδὴ, οἷον ἀνδροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. Κυ. τίνας δὲ αὖθις τοὺς ἥρωας ἀποπέμπει. Ζ. τοὺς ἀγαθούς τε, καὶ ὁσίους, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας. Κυ. πῶς ἕνεκα ὦ Ζεῦ; Ζ. διότι οἱ μὲν, τιμῆς, οἱδὲ, κολάσεως ἄξιοι. Κυ. εἰ δέ τις ἀκουσίου τι ἁμαρτὼν ἐργάσαιτο, κολάζοις ἂν τοῦτον δικαίως; Ζ. οὐδαμῶς. Κυ. ἦ καὶ ἄμα εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν εἴργασται, ἆρα τοῦτον τιμᾶν ἀξιώσειεν ἄν; Ζ. καὶ γὰρ ἦν. Κυ. οὐκοῦν τοιγαροῦν ὦ Ζεῦ, ὅτε τιμᾷς, ὅτε κολάζεις αὐτῷ ἀναγκῇ. Ζ. πῶς λέγεις; Κυ. ὅτι οὐδὲν ἑκόντες οἱ ἄνθρωποι πεῖθομαι, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κεκελευσμένοι, εἶμαι ἀληθῆ σοὶ εἰπεῖν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν ὁμολογημένων, ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἰτία. καὶ διὰ φθονοῦσή τις, ἐκείνη

post hanc vitam ferant sceleſti, aut in quanta fœlicitate verſentur boni. *Cyn.* Inferos mihi dicis, Tityos, & Tantalos. Ego verò ſiquid eſt iſtiuſmodi, perſpicue cognoſcam ubi vita defunctus fuero. Quantum ad præſens attinet, velim ut quantumcunque hoc temporis in vivis exigendum eſt, beatè exigam, & à ſedecim vulturibus hepar meum à morte depaſcatur: ſed non in hac vita ſiti laborans, ut Tantalus, in beatorum inſulis cum Heroibus, in Elyſio campo conſtitutus bibam. *Iup.* Quid ais? Annon credis eſſe ſupplicia, honores, & forum judiciale ubi uniuſcujuſque vita examinatur? *Cyn.* Audio Minoem quendam Cretenſem infra talibus rebus cognoſcendis operam dare: de quo mihi aliquid reſponde num tuus ſit filius, ut ajunt. *Iup.* Quamobrem verò iſta de illo quæris Cyniſce? *Cyn.* Quos potiſſimum afficit ſupplicio? *Iup.* Pravos nimirum, veluti homicidas, & ſacrilegos. *Cyn.* Quoſnam verò ad heroas mittit? *Iup.* Nempe bonos, ſanctos, quique ſecundum virtutem vixerunt. *Cyn.* Quorſum Iupiter? *Iup.* Quoniam alii honore, alii ſupplicio ſunt digni. *Cyn.* Quòd ſiquis invitus mali quidpiam commiſerit, num & hunc ſupplicio affici juſtum cenſet? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Proinde, neque ſiquis invitus boni aliquid fecerit, eum honore dignabitur? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Itaque haud convenit illi ô Iupiter ullum neque honore ornare, neque ſupplicio afficere. *Iup.* Quomodo nullum? *Cyn.* Quoniam nihil nos homines ſponte facimus, ſed neceſſitate quadam inevitabili compulſi: ſiquidem vera ſunt illa quæ antè confeſſus es, nempe Parcam eſſe rerum omnium cauſam. Iam ſiquis alterum interemerit, Parca in culpa eſt.

ἐπὶ τῷ φονεύσαντα. καὶ μὴν ἱερόσυλῆ, ἐπεξελθόντα αὐτῷ φησὶν ἀπὸ τῶν δικαίων ὁ Μίνως δικάσειν μέλλοι, τῷ εἰμαρμένῳ, φησὶ δ' Σισύφῳ κολάσεται. καὶ τῷ μοίρᾳ, φησὶ δ' Ταντάλῳ. τί γὰρ ἔπεισε τοὺς ἐπιόρκησαν, πειθόμενοι τοῖς ἐπιτάγμασιν; Ζ. σὸν ἔτι ἐστὶ καὶ ἀποκρίνεσθαί σοι ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντι; θρασὺς γὰρ εἶ, καὶ σοφιστής· καὶ σε ἄπειμι ἤδη καταλιπών. Κυ. ἐδόμην μὲν κἂν ἔτι κἄτο ἔρεσθαι, εἰ μὴ μοίρᾳ ἀπατεῶσιν, ἢ πῶς ἐφικνεῖται τῆς ἐπιμελείας τοσούτων ἐς τὰ λεπτότατα. καὶ ταῦτα, οἷς ἡμεῖς ὁσημ. ἐπιπόνων γάρ τινα, καὶ οὐκ εὐμοιρίᾳ μου δοκοῦσι βιὸν τὸν βίον, τοσαῦτα ἔχοντα πράγματα. καὶ ὡς ἔοικεν, ἐ πάνυ ἡδὲ αὐτὴν ὧν χρεὼν εἰμαρμένην ἐφυνήσατο. ἐγὼ γὰρ εἰ μοι αἵρεσις δοθείη, οὐκ ἂν ἀλλαξαίμην αὐτὸς αὐτὸν τὸν ἀμφυτὸν βίον, ἀλλ' ἑλοίμην ἂν ἔτι πενέστερον ἀβιοτεύειν, ἢ πᾶσι καθεζόμενον κλάδων ἅπασιν, τοσούτων πραγμάτων μεστὸν, ἐπιτηρῶν ἕκαστα. εἰ δὲ μὴ ῥᾴδιόν σοι ἀποκρίνασθαι πρὸς ταῦτα ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀμηχανεῖς, οἷς ἀπορεῖν. ἐκεῖνα γὰρ ἐμφανίσω τὰ σοὶ ἐμμεμενηκότα, καὶ ὠφοίας λόγου. τὰ λοιπὰ δ' ἴσως οὐκ ἐμμενεῖ μοι.

est. Siquis sacrilegium perpetret, facinus à Parca sibi injunctum admisit. Itaque si Minos rectè uti velit judicio, fatum, non [1] Sisyphum, Parcam, non Tantalum puniet. Quid enim injustè illi egerunt, quum mandatis obtemperarunt? *Iup.* Non amplius ne respondere quidem convenit tibi talia interroganti: audax enim es, & sophista, jamque abeo te relicto. *Cyn.* Optabam equidem hoc etiam ex te quærere, ubi Parcæ degant, aut quomodo res tantas exacta cura assequantur: idque tres cùm sint. Etenim laboriosam, & minimè fœlicem vitam vivere mihi videntur, tot negotia habentes. Vtque verisimile est, hæ fato non admodum bono natæ sunt. Itaque ego si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutarem: sed pauperior ævum exigere mallem, quàm fedare singula observando dum contorquerem fusum tot negotiis refertum. Cæterùm si tibi non est facile Iupiter, ad hæc respondere, etiam his ad quæ respondisti, contenti erimus. Sufficiunt enim ad sermonem de Fato & Providentia declarandum. Reliqua fortasse in fatis non est ut audiam.

[1] *Sisyphum*] De Sisypho ob latrocinia à Theseo interfecto leg. Virg. 6. Æn. Ovid. 16. Metam. vide Proverb. *saxum volvere.* Cogn.

ΖΕΤΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ. | IVPITER TRAGOEDVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Ejusdem propè argumenti & hic Dialogus est, nisi quòd hic Epicureum etiam quendam introducit, qui deos omnino negat ullos esse,

esse, nedum providentia sua mundum gubernare, fortuitòque ac temerè omnia geri contendit. Deinde & ipsa tractatio in plures personas spargitur ac tota dramatica est.

ΕΡΜΗΣ.

Ω Ζεῦ, τί σιγᾷς, καὶ κατ' ὀλίγας σαυτὸν λαλεῖς, ὠχρὸς ὑφ' ἁπάντων, φιλόσοφε τὸ χρῶμα ἔχων, ἐμοὶ φθονικῶς; λάβε με συμβούλου πόνων. μὴ καταφρονήσῃς οἰκέτου φλυαρίας. Αθη. ναὶ πάτερ ἡμέτερε κρονίδη, ὕπατε κρειόντων. γνωτόν σε θεὰ γλαυκῶπις, πρίβλωσα, ἐξοίδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἤδη, τίς μῆτις δάκνει σε κῆρ φρένα, κῆρ δυμῶν. ἢ τί βαρὺ στενάχεις. ὠχρὸν τί σε εἶλε παρειάς. Ζ. σὸν ἔστι δόξαν διενὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος, οὐδὲ πάθος, οὐδὲ συμφορᾷ τραγῳδικῇ, ἧς σὸν ἂν ἄροιτ' ἄχθος ἢ θεῶν φύσις. Αθη. Ἄπολλον, οἵοις προοιμίοις ἄρχῃ λόγων. Ζ. ὦ παγκάκιστοι, χθόνια γῆς παιδεύματα, σύτ' ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' εἰργάσατο κακά. Αθη. τί δ' ἐστί; πρὸς χρεὼν γὰρ οἰκείων ἐρεῖς. Ζ. ὦ μεγαλόσμαργον ὀργὴ στρόπας ῥοιζήσασ, τί μοι ῥίξεις; Αθη. κρίμνασον ὀργὰν, εἰ μὴ κωμῳδὶν ἄσπερ ἤδη διωκόμεθα, μὴ ἢ τὸ Εὐριπίδου ὅλον καθαπτόμενοι, ὥστε σοι τραγῳδιστρεῖν. Ηφ. ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὼ αἰτίω τὸ λύπης, ἥτις ἐστί σοι; Ζ. σὸν οἶδ', ἐπίτροι κἂν σκώκυες μέγα. Η. οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτό, ὃν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικόν ἐστιν. ἐμὲ μὲν κακύει μᾶ, νὴ ἔθος ἤδη πολλάκις ἀθεμιτεύσασ νὴ σὲ τοιαῦτα.

MERCVRIVS.

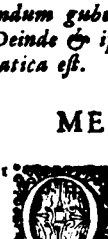

Iupiter, quid cogitabundus, & solus apud te loqueris, pallidus ambulans, & Philosophi colorem præ te ferens? Id mihi communica, & accipe me tuis in molestiis consiliarium. Ne tui famuli nugas contemnas. *Min.* Sanè ita magne parens hominum rex, atque Deorum, Te precor en glaucis oculis Tritonia Pallas, Fare age, ne celes, quò sint hæc cognita nobis, Quod te consilium dubio sub pectore versat? Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore? *Iup.* Nunquam gravis res ulla sic dici potest, Non passio, non ulla tragica calamitas Natura divûm cujus haud onus ferat. *Min.* O Phœbe qualibus incipit procœmiis. *Iup.* O pessimum genus mortalium, Tuque ô Prometheu, me quibus afflixti malis. *Min.* Quid est? nec enim celabis hæc domesticos. *Iup.* O murmur ingens fulminis magnicrepi, quid mihi facies? *Min.* Compesce iram, si non comicè loqui quemadmodum hi possumus, neque totum Euripidem devoravimus, ita ut dramaticè tecum loquamur. *Iuno.* An nescire nos putas causam mœroris, quænam sit? *Iup.* Tu nescis nam ejulares magnoperè. *Iun.* Novi dolorum tuorum summam, te nimirum amore percelli. Nec tamen ejulo, ut quæ sim assuefacta crebris hujusmodi contumeliis à te peti.

1 *O Iupiter*] Exordium ab attentione & rei magnitudine. *Cogn.*

1 *Pa-*

εἰκὸς γάρ ἤτοι Δανάλν τινὰ, ἢ Σεμέλλν, ἢ Εὐρώπην αὖδις ἐρᾶν ἔστι, ἀπάξαντα τὸν Δία. Ἰμπ. βαλάντιόν τιν' ἢ στάτηρα, ἢ χρυσὸν ῥυέντα, ῥυῆναι λέγεται εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἀγαπωμένου. τὰ σημεῖα γὰρ ταῦτα, οἱ στεναγμοὶ, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὠχρὸν εἶναι, ἔστι ἄδηλα τάδε, ἢ ἔρωτός ἐστιν. Ζ. ὦ μακαρία, ἥτις ἐρᾷ, καὶ ταῖς τοιαύταις παιδιαῖς, οἷς τὰ ἡμέτερα πράγματα εἶναι. Η. ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰ μὴ τοῦτο ἀνιᾷ σε, Δία ὄντα; Ζ. τὰ ἐκάτερα ὦ Ἥρα. τὰ δ' ἐν λόγῳ, ἐπὶ ξυρᾶ ἕστηκεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς πιθέσθαι ἢ, καὶ τὰ μὲν ἔχειν τὰν τῇ γῇ, εἴτε ἐμελήθη παρέπεσε, καὶ τὸ μηδὲν εἶναι δοκεῖν. Η. μῶν γίγαντάς τινας ἡ γῆ ἔφυσεν; ἢ οἱ τιτᾶνες τὰ δεσμὰ διαῤῥήξαντες, καὶ ἡ φερωνὺς ἐπικρατήσασα, αὖθις ἡμῖν σκοπιὰν ἀφορμὴν τὰ ὅπλα; Ζ. θάρσει. τὰ μὲν δὴ ἀσφαλῶς ἔχει θεοῖς. Η. τί δ' ἄλλο δεινὸν ἂν γένοιτο; Ζ. ἔχ ὁρᾷ γάρ ὅτι μὴ τὰ τοιαῦτα παρεμπίπτει, ἐφ' ὅτῳ Πώλῳ, Ἀριστοδήμῳ, ἀνὴ Διὸς ἡμῖν ἀπαντήσας. Ζ. Τιμοκλῆς ὁ Η. ἐρᾷ ὁ στωϊκὸς, καὶ Δάμις ὁ ἐπικούρειος, χθὲς ἔστ εἶδε θεὸν σφίσιν ἐξαρθῆναι ἢ λόγῳ, ἀσεβείας ἐξελεγχθῆναι, παρόντων μάλα συχνῶν, καὶ δεκμαίνειν ἀνθρώπων. ὅσῳ μάλιστα ἐν ἡσυχίᾳ με. καὶ ὁ μὲν Δάμις, ὅτ' εἶναι θεὸς ἔφασκεν, οὐδ' ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν, ἢ ἀφορίζειν. ὁ Τιμοκλῆς δ' ὁ βίλλος, ἐπειρᾶτο ξυναγωνίζεσθαι ἡμῖν. ἔπι ὄχλος πολλὸς ἐπῄρνιτο, οὐδὲν πέρας ἐχούσης σπουδῆς. διελύθησαν γὰρ εἰσπεσόντες

peti. Igitur verisimile est te vel Danaen aliquam, vel Semelen, vel Europam nactum, amore angi. Deinde statuere assumpta forma vel tauri, vel satyri, vel auri, per tectum in amatæ sinum influere. Etenim hæc signa sunt, suspiria, lachrymæ, & pallor, non alius rei, quàm amoris. *Iup.* O beata, quæ negotia nostra in amore, talibusque ludicris sita esse putas. *Iun.* Ecquid aliud, nisi hoc solicitat te, Iupiter cùm sis? *Iup.* Deorum res, ô Iuno, in extremo discrimine versantur: & quod ajunt, in acie novaculæ constitutæ sunt: utrum adhuc simus colendi, & quæ in terris offeruntur dona habituri: an verò prorsus negligendi, & pro nihilo ducendi. *Iun.* Num Gigantes aliquos terra produxit? aut Titanes disruptis vinculis, devictaque custodia rursum in nos arma parant? *Iup.* Confide, nam res inferæ bene Diis habent. *Iun.* Quid ergo aliud acerbum esse possit? Neque enim video, quando talia nihil te conturbant, quam ob rem nobis [1] Polus, aut Aristodemus pro Iove apparueris. *Iup.* Timocles ille Stoicus, ô Iuno, & Damis Epicureus, heri nescio unde ducto orationis initio [2] de Providentia disputabant in magna probatorum hominum frequentia: quod potissimùm animum meum perturbavit. Ac Damis quidem affirmabat, neque Deos esse, neque ea quæ geruntur observare, aut digerere. Verùm optimus ille Timocles nostras partes omni studio tuebatur. Deinde cùm affluaret multa turba, nullum finem sortita est disputatio. Etenim discesserunt

1 *Polus, aut Aristodemus*] Sunt histrionum nomina, ut infra. *Cogn.*
2 *De Providentia*] Res & cardo totius negotii. *Idem.*

ῆς, ἐπισκίψασαι τὰ λοιπὰ σωφρόνως, καὶ νῦν μετέωροι πάντες εἰσὶ πρὸς τὸν ἀγῶνα, ὁπότερος κρατήσῃ, καὶ ἀληθέστερα δόξῃ λέγειν. ὁρᾷς τὸν κίνδυνον, ὡς σὺ μόνος παύσαι πάντα τὰ ἡμέτερα, σὺ ἑνὶ ἀνδρὶ κινδυνεύόμενα; καὶ δυοῖν θατέρου, ἢ παρωσθῆναι ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα, ἀνόμαλα μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμᾶσθαι ὥσπερ ἔστιν. ἴσως ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρογκα λέγων. Ἑρμ. δεινότατα ὡς ἀληθῶς, καὶ ἐμέτου μοι Ζεῦ ἐπιτεχνᾷδιες αὐτοῖς. Ζ. σὺ δέ, ὦν Δανάης τινὸς, ἢ Ἀντιόπης, εἶναί μοι λόγον σὺ παρέχῳ τοσοῦτον. τί σ' ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾷ, πράττοιμεν ἄν; σωφρονέστερα γὰρ ἐκ αὐτοῦ τὸ μέρος. Ερ. ἐγὼ μὲ ἐπὶ τὸ κοινὸν φημι δεῖν τὴν ἐπίσκεψιν ἐπαναγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. Ἑρμ. κἀμοὶ ταῦτα συνδοκεῖ, ἄνωθεν δ' ἐτέτῳ. Αθη. ἀλλ' ἐμοὶ τἀναντία δοκεῖ ὦ πάτερ. καὶ μὴ συνταράττειν τὸν ἀγῶνα, μηδὲ δῆλον εἶναι σι θορυβούμενον τοῖς πράγμασι, πράττειν ἅ ἰδίᾳ τοῦτα, ἐξ ὧν κρατήσῃ μὲ ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δάμις δ' καταγελασθείς, ἀπίοι ἐκ τῆ συνουσίας. Ερ. ἀλλ' ἔτι ἀγωνίσεται τοῦτα ὦ Ζεῦ, σὺ φανερὰ ἐσπεμψης τὸν ἔρανον τοῖς φιλοσόφοις, καὶ σὺ δέξεις τραπικὸς εἶναι, μὴ ἡσυχίαν ἄγειν τὸν μεγάλων, καὶ κοινῶν ἅπαντων. Ζ. ἐκκλῆσθη κήρυττε, καὶ παρέστωσαν ἅπαντες. Ερ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. ἰδοὺ δὴ εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί. μὴ μέλλετε, ξυνέλθετε πάντες. ἥκετε. περὶ μεγάλων ἐκκλησιάσομεν. Ζ. ἔτω ψηλαὶ ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀπλοϊκὴ, καὶ πεζὰ κιρύττεις, καὶ ταῦτα, ἐπὶ τοῖς μεγίστοις συγκαλῶν; Ερ. ἀλλὰ

ferunt hoc pacti ut cætera denuo diſpicerentur. Et nunc omnes ſuſpenſo ſunt ad audiendum animo, uter vincet, & veriora dicere videbitur. Videtis periculum ut res noſtræ in uno periclitantes, ad anguſtias omnino ſunt redactæ? Et ex duobus alterum evenire neceſſe eſt, ut aut noſtræ res flocci fiant, & inania nomina videamur: aut quemadmodum antea, colamur, ſi Timocles dicendo ſuperaverit. *Iun.* Graviſſima profectò ſunt illa, nec temerè Iupiter in hos tragicis verbis invehebare. *Iup.* Tu verò putabas me vel Danaës, vel Antiopes habere rationem, in tanta perturbatione. Quid igitur ô Mercuri, & Iuno, & Minerva nobis faciendum eſt? Quin vos conſilii partem communicimini. *Merc.* Equidem ego in communem utilitatem coacto concilio, dico rem adducendam in deliberationem. *Iun.* Ego idem cum hoc ſentio. *Min.* Mihi verò aliter videtur, Pater, ut neque cœlum conturbes, neque palam fiat te hanc ob rem tumultuari: ſed privato conſilio facias ut Timocles diſputatione vincat: Damis verò ex congreſſu, deriſus abeat. *Merc.* Atqui iſta non ignorabuntur, Iupiter, cum Philoſophis in propatulo futura ſit diſceptatio. At tu quidem tyrannum agere videberis, ſi de tantis rebus & ad omnes communiter pertinentibus, cum reliquis non communicaveris. *Iup.* Ergo jam proclama, & præſtò ſint omnes. *Merc.* Rectè dicis. En vos Deï in concionem venite, ne cunctemini: convenite omnes: venite: magnis de rebus conſilium inibimus. *Iup.* Ita nudis, ô Mercuri, ſimplicibuſque verbis, ac pedeſtribus pronuncias, præſertim cùm maximis de rebus Deos convoces? *Merc.* At quomodo vis faciam

Iu-

πῶς γὰρ ὦ Ζεῦ ἀξιοῖς; Ζ. ὅπως ἀξιῶ; ἀποστομωσαι φημὶ δεῖν τὸ κήρυγμα μέτροις τισὶ, καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὡς μᾶλλον σωιλήσειεν. Ερ. ναί· ἀλλ' ὑποποιῶν ὦ Ζεῦ, καὶ ῥαψῳδῶν τε τοιαῦτα, ἐγὼ ἦν, ἥκιστα ποιητικός εἰμι. ὥστε ἀλφιτοπώλου τὸ κήρυγμα, ὑπέρμετρα, ἢ σόλοικα ξυνείρων. κἂν γέλως ἔξω παρ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρῶ γοῦν ἔνια τοῦ Ἀπόλλωνος γελώμενον ἐπὶ σόλοις τοῖς χρησμοῖς. καίτοι ἐπικρυπτόμενός τε πολλὰ τῆς ἀσφαλείας, ὡς μὴ πάνυ κωλύῃ ἄχαρι τοὺς ἀκούοντας ἐξετάζειν τὰ μέτρα. Ζ. σκοπεῖν δὲ ἔρμῆ, τοῦ Ὁμήρου ἐπῶν ἐγκαμμίγνυε τὰ πολλὰ τῇ κηρύγμᾳ, ὡς σαφῶς ἡμᾶς σωιεῖν. μεμνῆσθαι δέ σε εἰκός. Ερ. ἢ πάνυ μὲν οὖν σαφῶς, καὶ ἀσχαίρως. πειράσομαι δ' ὅμως. [1] Μήτε τις ὢν θήλεια θεὸς, μητ' ἄρσην, μήθ' αὐτῶν πυθμένων ῥιφείς, νόῳ δ' Ὠκεανοῖο, μηδέ τι νυμφάων, ἀλλ' ἰὼν Διὸς ἔλθητι πάντες, οἷς ἀγορὴ, ὅσοι τε κλυτὰς δαίνυσθ' ἑκατόμβας, ὅσοι τ' ἀῶ μέσσῃ, ἢ ὑστάτῃ, ἢ μέλλα πάγχυ νύμφαι, βωμοῖσι δ' ἐφ' ὑψηλοῖσι κάθησθε. Ζ. εὖγε ὦ Ἑρμῆ. ἄρεσκε κεκήρυκταί σοι. καὶ σωίασι γὰρ ἤδη. ὥστε δ' Ἡφαιστίωνα καθιζε αὐτοῦ, κἀγὼ τὴν ἀξίαν ἔκασται, ὡς ἂν ὕλης, ἢ τέχνης ἔχῃ. σὺ δὲ φοιδρία μὲν, τοὺς χρυσοῦς. εἶτα ἐπὶ τούτοις, τοὺς ἀργυροῦς. εἶτα ἑξῆς, ὁπόσοι ἐλεφάντινοι. εἶτα τοὺς χαλκοῦς, ἢ τοὺς λιθίνους. καὶ σὺ αὖτοῖς τούτοις, οἱ Φειδίου μὲν, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος,

Iupiter? *Iup.* Quomodo velim? Dico tuum præconium versibus esse magnificè efferendum, & grandiloquentia poëtica, qua impulsi diligentiùs conveniant. *Merc.* Sanè verum hoc poëtarum & rhapsodorum est officium. At ego poëticen non calleo: adeò ut præconium sim corrupturus, si hypermetros aut defectivos versus connectam. Et risum ipsis movebo mea carminum imperitia. Itaque video Apollinem ob oracula nonnulla derideri: quanquam cautionis causa multa obscurent, ne omnino audientes otio indulgeant sed expendant versus. *Iup.* Proinde Mercuri, Homericos versus plerosque admisce præconio, ut ille solebat nos convocare. Eorum autem te meminisse est credibile. *Merc.* Certè non admodum certò, neque promptè, attamen tentabo. Ergo Deûm nemo, nec mas, nec fœmina desit, Nullúsque Oceani fluviorum, nullaque Nympha: Ast in consilium Iovis heus properate frequentes: Quique editis celebres hecatombas, quique sedetis Ararum ad fumos, medio vel in ordine divûm, vel ferè postremo, vel nullo nomine noti. *Iup.* Euge Mercuri: optimè præconio functus es. Etenim jam conveniunt. Quapropter singulos excipiendo, ipsos ordine colloca, pro materiæ artis-ve dignitate: In prima sede aureos, in secunda argenteos, in tertia eburneos, in quarta æneos, aut lapideos. Inter hos etiam primas illi teneant quos Phidias, aut Alcamenes, aut Myron, aut

1 Μήτε τις ὢν θήλεια θεὸς, μήτε τις ἄρσην] Claudicat versus hic, ut etiam postremus in voce νύμφαι. Sed volens sciens hoc Lucianus ita commisit in persona Mercurii, ut mali Poëtæ, & qui paulò superius de se ipse dixit, ἐγὼ δὲ ἥκιστα ποιητικός εἰμι. *Marcil.*

ἢ Εὐφρόνορος, ἢ τῶν ὁμοίων τεχνιτῶν, σεσιλμένοι. οἱ συμφιτόνδιοι ἢ ὅτοι, καὶ ἄτεχνοι, πόρρω που σιωπῇ ἐστε, καθεδοῦνται σιωπῇ, ἀναπλησάντες μόνον τὸν ἐκκλησίαν. Ερ. ἔσται ταῦτα. καὶ καθεδοῦνται, ὡς σεσιώπηκεν. ἀλλ' ἐκεῖνο ἐσκόπει χρυσοῦς εἰδίαις, ἰῶ τις αὐτῶν χρυσοῦς μ, καὶ πολυτάλαντος ἢ τὸν ὀλκὴν, ὃν ἀφειλῆς ἢ τὴν ἰρμασίαν, ἀλλὰ κομιδῇ ἰδιωτικὸς, καὶ ἀσύμμετρος, σεσ τ χαλκῶν τ Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου, καὶ τ Φειδίου, καὶ Ἀλκαμένους τ λιθίνων, καθεδοῦνται. ἢ σεσιμηπέαν χρὴ νομίζειν εἶναι τὴν τέχνην. Ζ. ἐχρῶ μ ὅτως. ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὅμως σεσιλμηπέος. Ερ. μαντάνω, ὅτι Πλουτίνδου κελεύεις, ἀλλὰ μὴ Ἀλεξίνδου καθίζειν, καὶ λπὸ πεπαιδοτῶν. ἴκετε ἐν εἰς τὴν σεσεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῦ. ἐοίκασι δ' ἂν ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ, σεσεδρεῖσθαι μόνοι. ὡς τάς γε Ἑλλήνας ὁρᾷς ὁποῖαί εἰσι. χαρίεσσαι μ, καὶ εὐπρόσωποι, καὶ τ πέχνῃ ἐκπεπλασμένοι. λίθινοι ἢ, ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες. ἢ οἵ γε πολυτελέστεροι αὐτῶν, ἐλεφάντινοι, ὀλίγον ὅσον ἔ χρυσὸν ἐπίπλουν ἔχοντες, ὡς ἐπικεχρῶσθαι, καὶ ἐπιγεγάθαι μόνον. πᾶ ἢ ἴσθι, ὑπόξυλοι, καὶ ὅτοι μυῶν ἀγέλας ὅλας ἐμπολιτευομένας σκέπουσες. ἢ Βενδὶς ἢ αὕτη, καὶ ὁ Ἄνουβις σκευοσὶ, καὶ παρ' αὐτὸν, ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρης. καὶ μὲν ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. Πο. καὶ πῶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ δίκαιον, τ κυνοπρόσωπον τοῦτον σεσκαθίζειν μετ' αἰγυπτίου, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶνος ὄντ; Ερ. νή. ἀλλὰ σὲ μὲ ὦ σκυτοτόμαιε, χαλκοῦν ὁ Λύσιππος, καὶ πλουτοῦντα ἐποίησεν ὅτε ἐχόντων τότε Κορινθίων χρυσόν. ὅτω ἢ, ὅλοις

aut Euphranor, similes-ve artifices effinxerunt. Cæterùm hi vulgares, nulla arte nobiles, procul amoti ſedeant cum ſilentio, in ſolum concionis complementum. *Merc.* Hæc fient, & ordine ſedebunt. At non facile eſt ſcire, an eorum aliquis ſit aureus, multiſque talentis præponderet, nec accurato, ſed vulgari admodum, & inconcinno opere comparatus, ante æneos illos Myronis, & lapideos Polycleti, Phidiæ & Alcamenis, ſedebit: an exiſtimandum artem eſſe præferendam. *Iup.* Ita quidem fieri oportebat: attamen aurum eſt anteponendum. *Merc.* Intelligo: rationem divitiarum, non præſtantiæ, & cenſus haberi jubes in dandis ſedibus. Venite igitur occupatum primas ſedes, vos aurei. Videntur autem, Iupiter, ſoli barbari primas occupaturi: nam Græcos vides quales ſint: venuſti quidem, & pulchri, & ſecundum artem compoſiti: lapidei tamen, aut ænei omnes, vel, qui omnium ſumptuoſiſſimi ſunt, eburnei, pauculo auro renidentes, ut qui eo tantùm intincti, refulgeant. Cæterùm intus lignei in quibus manentes muſcarum toti greges conteguntur. Bendis autem hæc, & Anubis ille, & prope ipſum Attis, & Mithres ex ſolido auro ſunt conflati, graves & magni revera pretii. *Nept.* Ecquid juſtum eſt Mercuri, primum collocare hunc canina facie Ægyptium, me qui ſum Neptunus, priorem? *Merc.* Maximè. At te quidem ô Neptune Lyſippus æneum & pauperem fecit, cùm tunc auro carerent Corinthii. Hic autem metallis univer-

μειζόνοις τελεσιώτερός ἐστιν. ἀνέχεσθαι δὲ χρὴ παρεισρυέντος, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις σοῦ μικρὸν τηλικαύτῳ χρυσῆν ἔχων, συνομιλήσειεν σοι. Ἀφρ. σὺν ὦ Ἑρμῆ, καὶμὲ λαβὼν, σὺ τοῖς περιοδίοις με κάθιζε. χρυσῆ γάρ εἰμι. Ερ. οὐχ ὅσα γε ὦ Ἀφροδίτη καὶμὲ ὁρᾷς. ἀλλ' εἰ μὴ πάνυ λημᾷ, λίθου δ' ἁδρᾶς πεντέληθεν οἰκοθεν λιθοτομηθεῖσα. εἶτα δόξαν ὕστερον Πραξιτέλει, Ἀφροδίτη γενομένη Κνιδίοις παρεδόθης. Ἀφρο. καὶ μὲν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρίξομαι, ἄνω καὶ κάτω τῶν ῥαψῳδιῶν χρυσῆν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. Ερ. καὶ γὰρ τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολύχρυσον ἔφη εἶναι, καὶ πλούσιον. ἀλλὰ νῦν ὄψει κἀκεῖνον σὺν τοῖς ζωγήσεις σὺ καθήμενον, ἀπεστεφανωμένον γε ὑπὸ τῶν λῃστῶν, καὶ τὰς κόμας τὰ κιθαρέως ἀφεστεσυληθότα. ὥστε ἀγάπα γε σύ, μὴ πάνυ σε [1] τῶν ἡλικιῶν ἐκκλησιάζουσα. Κολοσσός. ἐμοὶ δ' οὐκ ἂν ἐξέστη τολμήσειεν, ἡλίκον τὸν ὄντα, καὶ τηλικοῦτον τὸ μέγαθος· εἰ δὲ μὴ ὑπερφύα, μηδὲ ὑπὲρ μετρίου οἱ Ῥόδιοι καθισταδιάσασθαί με ἠξίωσαν, ἀπὸ δ' ἴσου τελέσαντες, ἑκκαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐπεποίηντο. ὥστε ἀνάλογον πολυτελίστερος ἂν νομιζοίμην. καὶ ὥσπερ ἡ τέχνη, καὶ τὸ ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς τοῦ μεγάθους τοσοῦτον. Ερ. τί ὦ Ζεῦ, χρὴ ποιεῖν; δύσκριτον γὰρ ἐμοὶ γοῦν τὸ τοῦτο. εἰ μὲν γὰρ ἐς τὴν ὕλην ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς ἐστιν. εἰ δὲ λογιζοίμην ὅσα τὸν πόσον τελάντων κεχάλκευται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους, καὶ τὴν ἱππάδα ἂν εἴη. Ζ. τί χαίρεις ἐᾷν παρεῖναι δὲ τοῦτον ἐλέγξοντα τὴν τοῦ ἄλλο-

versis est ditior. Quare te removeri patiaris oportet, neque indigneris si naso iste aureus tibi anteponetur. *Ven.* Ergo Mercuri, accipe me, & in primis consessibus colloca: nam sum aurea. *Merc.* Minimè Venus, quantum ego video. Sed nisi hallucinor, ex albo lapide ex monte Penteli excisо, ut Praxiteli placuit, facta Venus, Gnidiis tradita es. *Ven.* Atqui fide dignum testem tibi producam Homerum, qui sursum ac deorsum suis in rhapsodiis, auream me esse dicit. *Merc.* Sed enim ille ipse auri multi, & opum possessorem Apollinem dixit: quem tamen in extremis sedentem videbis, direpta ipsi à latronibus corona, & surreptis citharæ verticillis. Quare contenta esto cùm servili planè in loco non collocata concioni interfis. *Colossus.* Quis verò contendere mecum ausit Sol cùm sim, tantæque magnitudinis? Et nisi me immensum & immodicum struere voluissent Rhodii, ex paribus sumptibus, sedecim Deos aureos fecissent: ad quorum proportionem sumptuosior existimarer. Præter tam ingentem magnitudinem inest etiam ars, & opificii exquisita ratio. *Merc.* Quid facto opus Iupiter? Nam hoc judicare difficile est. Nam si materiam respexero, æneus est. Verùm si supputem quot in eo fabricando impensa fuerint talenta, plures quàm quingentos modios, & censum equestrem inveniam. *Iup.* Quid opus erat, ut hic etiam interesset, qui alio-

1 Θητιών] Infimæ classis locus apud Athenienses. Nam totam civitatem in quatuor classes Solon diviserat in πεντακοσιομεδίμνους ἱππάδας, ζωγίτας καὶ θητάς. Scholiast. Aristophan. ad Equit. tres tantum facit ordines. *Bourd.*

λον μικρότητα, καὶ συγχλήσουσα τὴν καθέδραν; πλὴν ἀλλ' ὦ Ροδίων ἄριστε, εἰ δ' ὅτι μάλιστα πρόκριτος εἶ τοῦ χρυσοῦ πως ἂν δ' προεδρεύοις, εἰ μὴ δικαίαν ἀναστήναι πάντας, ὡς μόνος καθίζοιο, πλὴν πύκα ὅλλυ ἑαυτέρᾳ τῶν πυγῶν ἐπιλαβών. ὡς ἄμεινον ποιήσεις ἐρρυσιδίλλυ συγκλησιάζων, ἐπικυφῶς τὸ σωσιδρίῳ. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ἄλλο δίσλυθον δ τοῦτο, χαλκοῦ μὲν γὰρ ἀμφοτέρω ἐσὸν δ τέχνης τ' αὐτῆς, Λυσίππου ἑκάτερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μίγνυσθαι, ὁμαίμω τὰ ἐς ἦθος, ὥσπερ δὴ παῖδες ἄντες Διὸς, ὁ Διόνυσος αὐτοῖσι, καὶ Ἡρακλῆς. πότερον οὖν αὐτῶν πρωτεδείτην; φιλονεικοῦσι γὰρ ὡς ὁρᾷς. Ζ. Δρατεύσομαι ᾧ Ἑρμῆ, πάλαι δέον συγκλησιάζειν. ὥστε νυὶ μὲ ἀναμιξ καθιζόντων, ἵνα ἂν ἵκας ἐθέλῃ. εἰσαῦθις δ' ἀποδηήσεται δεῖ τάχιν συγκλησία. καίτοι εἴσομαι τότε ἦν πως χρὴ ποιήσαντ' τὴν τάξιν ἐπ' αὐτοῖς. Ερ. ἀλλ' Ἡράκλεις, ὡς ἠρυθῶσι τὰ κοινὰ, καὶ τὰ καθ' ἡμέραν τοῦτο βοῶντες Δαναοῖς. ποῦ τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπίλιπε; ποῦ αἱ ἑκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας. Ζ. κατασιώπησον αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν ὅτι ἕνεκα ξυνελέγησαν, τὰς λήρας τύτας ἀφέντες. Ερ. ὄχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, πλὴν Ἑλλήνων συνιᾶσιν. ἐγὼ δ', ὁ πολύγλωσσός εἰμι, ὥστ δ Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θραξὶ, καὶ Κελτοῖς συνιέναι κηρύττειν. ἄμεινον δ' ἂν εἴμην τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ Δακεδαίμονας σιωπᾶν. Ζ. ὕτω ποιῶ. Ερ. εὖγε. ἀφωνότεροι γεγόνασί σοι τ' σοφιστῶν. ὥστε ὥρα δημηγορεῖν. ὁρᾷς, πάλαι πρὸς σὲ ἀποβλέπουσι, τῶν μὲν ἄλλων ὅ, τι δ' ἐρεῖς. Ζ. ἀλλ' ἐπειδὴ σιγὴ πᾶσα, καὶ ἡσυχία, καὶ πάντες ἐσμὲν ἕτοιμοι ἀκοῦσαι, ἀκούσατε. ἐγὼ μὲν ἐβουλόμην ὑμᾶς ἐπὶ τοσόνδε συνελθεῖν, ἵνα τὰ μὲν ἄλλα ἐᾶτε, ἐμὲ δὲ μόνον ἐπαινῆτε. ἐπειδὴ δὲ ἀπορεῖτε τοῦ πρώτου, καὶ ἐρίζετε περὶ τῆς τάξεως, ἐγὼ ὑμῖν ἐπιτρέπω τὸν Ἡρακλέα κρῖναι τὸν ἀγῶνα. ἐκεῖνος γὰρ ἐν τοῖς πόνοις ἐμελέτησε τὸ δικαίως κρίνειν. Ερ. ἀλλ' ὦ Ζεῦ, ἐπιτρέπεις τὸν ἀγῶνα τῷ μὴ ἐθέλοντι; Ζ. ἀλλ' ἐθελήσει, ἐὰν ἐπαινῆτε. Ερ. ἐπαινοῦμεν. Ζ. ἀκούσατε δὴ, ὦ Ἡράκλεις, ὅ τι σοι δοκεῖ. Ερ. ἐγὼ μὲν ἐβουλόμην ἐν τῷ μέσῳ καθίσαι τὸν Ἡρακλέα, ἵνα ἀμφοτέρωθεν ἐπαινῆται. Ζ. ἀλλ' οὐκ ἐθέλει. Ερ. ἀλλὰ τί ἐθέλει; Ζ. ἐπὶ τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ Διὸς καθίσαι. Ερ. ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν ἐθέλει; Ζ. ναί. Ερ. ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἐθέλει; Ζ. ναί

ἴσγε πίστευσε ὦ Ἑρμῆ, σὸν ἂν ὀκνῆσαι μὴ πρὸς σὲ εἰπεῖν ἡδύ ποτε. οἶδα ὅπως θαρραλέος ἀεί, καὶ μεγαλήγορος σὺ ταῖς ἐκκλησίαις ἦν; Ερ. οἶδα. καὶ ἐδεδίειν γε ἀκούων σου δημηγορῶντος. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἠπείλῃς ἀναπάστιν ἐκ βάθρων τὴν γλῶ, καὶ τὴν φιλαστραν αὐτοῖς θεοῖς, τὴν σειρὰν σκαίνιλα τὴν χρυσῆν καθείς. Ζ. ἀλλὰ νῦν ὦ τέκνον, σὸν οἶδα εἴπε ἐ τοῦ μεγέθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, εἴπε ἐ τοῦ πλήτους τῶν παρόντων, πολυθεωζόμη γὰρ ὡς ὁρᾷς ἡ ἐκκλησία, ἀβεπεζόμαι τὴν γνώμην, καὶ τοῦτο μός εἰμι, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπεδημένη ἔοικε. τὸ ἦ ἀβηπεθῆναι ἁπάντων ἐπιλέλησμαι τὸ προοίμιον ἁπάντων τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς σύφοσπουζόμη μοι ἡ ἀρχὴ ἤδοιτο πρὸς αὐτούς. Ερ. ἀπολώλεκας ὦ Ζεῦ πάντα. οἱ ἦ, τοῦτ' ἀΐσαντες τὴν σιωπὴν, καί τι ὑπέρμισχα κακὸν ἀκούσεσθαι προσδοκῶσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ ἀβημέλλεις. Ζ. βούλ' γῶν ὦ Ἑρμῆ, τὸ ὁμηρικὸν σκεῖνο προοίμιον ἀναβρᾴψωδήσω πρὸς αὐτούς; Ερ. τὸ ποῖον; Ζ. κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοί, πᾶσαί τε θέαιναι. Ερ. ἄπαγε. ἐκεινὰ ἐ πρὸς ἡμᾶς πεπαρώνηται σοι τὰ προῖμα. πάλιν' εἰ δοκεῖ, τὸ μὲ φορικὸν τῶν μίτραν, ἄφες. σὺ ἦ, τῶν Δημοσθένης δημηγοριῶν τὸν χῦ Φιλίππου, ἥδιστα ἂν ἐθέλοις, σιωπερ, ὁλίγα σκαλλάττων. ὅπως γῶν οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιοῦσιν. Ζ. εὖ λέγεις, σιώτομόν τινα ῥητορείαν, καὶ ῥαδιουργίαν τοῦτ' ἐν ἀκμῇ τοῖς ἀπορεμμένοις. Ερ. ἄρξομαι δ' ἂν ποτε. ἀνὰ πολλῶν ἂν ὦ ἄνδρες θεοί χρημάτων, ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν ἤδοιτο ὑμῖν, ὅ, τι δὴ ποτ' ἄρα τοῦτ' ἔστι, ἐφ' ὅτῳ νῦν σιωπᾶτε, ὅτι τοῦτο τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως

mihi accidit, Mercuri, tibi cùm sis meus filius, dicere non pigebit. Scis quàm confidenti animo, & ore grandiloquo fuerim in concionibus? *Merc.* Scio: & te concionantem audiens timui: ac præcipuè quando minabaris te demissa catena illa aurea, terram à fundamentis, & mare cùm ipsis Diis sursum tracturum. *Iup.* At nunc ô fili, nescio utrum impendentium malorum magnitudine, an verò præsentium multitudine (nam hic Deorum conventus est frequentissimus ut vides) animo conturbor, & intremisco, & vincta mihi lingua videtur. Quodque omnium est absurdissimum, excidit mihi totius orationis proœmium, quod præparaveram, ut bellissimo apud ipsos exordio uterer. *Merc.* Perdidisti omnia Iupiter. His suspectum est tuum silentium, & prægrande aliquod malum sese audituros expectant, quia tu cunctaris. *Iup.* Vis igitur Mercuri, Homericum illud proœmium ipsis occinam? *Merc.* Qualenam? *Iup. Diique Deaque omnes dicenti advertite mentes.* *Merc.* Apage. Nam satis in principio adversus nos es debacchatus. Verùm si videtur, molestos illos versus omittito: & quam volueris ex orationibus Demosthenis contra Philippum, paucis immutatis declamato: quod multi oratores nunc faciunt. *Iup.* Rectè dicis compendiosam hanc orandi rationem, & astutiam opportunam hæsitantibus. Tandem igitur incipiam. Multis pecuniis, ô viri Dii vos ante posituros puto, si vobis innotescat, quid tandem sit illud, cujus gratia hunc in cœtum accersiti estis. Quod cùm ita sit, convenit ut me dicentem ala-

ἀκροᾶσθαί μου λέγοντος. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς ὦ θεοί, μονονοὺχὶ λέγειν φωνὴν ἀφιείς, ὅτι τὰ παρόντα ἐρρωμένως ἀνειλημμένοις ἡμῖν ἐστιν, ἡμεῖς δ', πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκοῦμεν περὶ αὐτά. βουλόμην δ' ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθένης, αὐτοῖς ὑμῖν δηλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς ἀφωρμηχθείς, συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. χθὲς γὰρ ὡς ἴστε, Μνησίθεα ὁ ναυκλήρου θυσιοῦντος τὰ σωτήρια ἐπὶ τῇ νηῒ ὀλίγου δεῖν ἀπολομένῃ περὶ τὴν Καφηρέα, εἰσώμεθα εἰς Πειραιᾶ, ὁπόσοι ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν. εἶτα μὲν τὰς σπονδὰς, ὑμεῖς μὲν, ἄλλος ἄλλοθι ἐτράπεσθε, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δ', ἐπεὶ γὰρ πάνυ ὀψὲ ἦν, ἀπῆλθον εἰς τὸ ἄστυ, ὡς ἀναπαησόμενος τὸ δειλινὸν εἰς κεραμεικὸν, σπουδῇ μέντοι τὴν Μνησίθεος τὴν μικρολογίαν, ὃς ἑκατὸν δένδρα θεοῖς ἱεροῖς, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, χόρτῳ καὶ κεῖνον, ἤδη δὲ καὶ γηράσκοντα. καὶ λιβανωτοῦ κόκκους τέτταρας, ὧν μόλις διαλιῶντας, ὡς αὐτίκα ἀποσβεσθῆναι τὸν ἄνθρακα, μὴ δ' ὅσον ἄκραν τὴν ῥῖνα ὀσφραίνεσθαι τοῦ καπνοῦ δυσχεραίνοντας. καὶ ταῦτα, ἐκβεβλημένας ὅλας ὑποχόμβους, ὁπότε ἡ ναῦς ἤδη πρὸς τὴν Σφαιρίᾳ τῷ σκοπέλῳ, καὶ σὺν τοῖς ἦν ἡ ἐρμάτων. ἐπὶ δὲ ταῦτα σπονδὴν, γίγνομαι καὶ τῷ Ποικίλῃ, ὁρῶ πολὺν ἀνθρώπων πάμπολυ συνεστηκός. σπεύδω μὲν, ἔνδον δὲ αὐτὴν τὴν θυρᾶ. πολλοὶ δὲ, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ. καί τινας βοῶντας, καὶ ἀφυπνισμένους, ἐπὶ τὴν δίκην καθημένους. εἰκότως ἂν ὄπῃ ἦν, φιλοσόφους εἶναι τὴν ἐριστικὴν τέτταρα. ἐβουλήθην ἐπιστὰς, ἀκοῦσαι αὐτῶν ὅ, τι ἐν λέγοιεν. καὶ ἔτυχον γὰρ τεφέλην τινὰ περιβεβλημένος, χημοθέτας ἐμαυτὸν εἰς τὸ ἐκείνου τρόπου, καὶ τὸ πώγωνα ἐπισπασάμενος, criter audiatis. Præsens utique tempus, ô Dii, emissa propemodum voce dicit, nobis fortiter suscipiendam rerum præsentium curam, quas tamen negligere videmur. Iam autem volo deficiente mihi Demosthene, ea vobis apertè declarare, quibus perturbatus concionem convocavi. Heri enim, ut scitis, cùm Mnesitheus nauclerus observatam ex undis navem, quæ ad Capharei scopulos illisa ferme periit, nos in Piræo epulis excepisset, quotquot nostrûm ad sacrificium vocaverat: peractis libationibus, vos quidem alii alia via discessistis, ut cuique visum est. Ego verò, quia nondum erat vespera, in urbem redivi, ut tempore pomeridiano in Ceramico deambularem, animo volvens Mnesithei sordes, qui sedecim Diis epulum præbens, gallum unicum immolavit, eumque senem, & gravedine jam laborantem: præterea quatuor thuris grana, carie obsita, ita ut prunis extinguerentur, neque summis tantillum naribus odorem præberet fumus: idque cùm solidas hecatombas promisisset, tum quum navis in scopulum impellebatur, eratque inter saxa. Postquam hæc mente agitans, ad Poecilen venio, congestam hominum multitudinem inusitatam video: nonnullos in ipsa quidem Stoa: pleroscque verò sub dio: quosdam etiam vociferantes, qui in concione sedentes, obnixè contendebant. Igitur conjectura assequutus quod erat, Philosophos esse ex contentiosis illis, volvi admoto gressu, audire quid dicerent. Etenim nube crassissima me involvi, assumpto illorum habitu, & attracta prolixa barba, valdè

εὖ μάλα ἐφίκεσθαι φιλοσόφῳ. κἀγὼ δὴ προσκυνησάμενος τοὺς πολλοὺς εἰσέρχομαι ἀγνοούμενος ὅτις εἶμι. διέκοπτον ἦ τὸν ἐπικούρειον Δάμιν, τὸν ἀπίστατον, καὶ Τιμοκλέα τὸν στωϊκὸν, ἀνδρῶν βέλτιστον, ἐκ ψυχῆς πάντα ἐρίζοντας, ὁ γὰρ Τιμοκλῆς, ὡς ἤδη, καὶ τὴν φωνὴν ἤδη ἐξεκέκλιστο ὑπὸ τῆς βοῆς. ὁ Δάμις ἦν, τὸ σαρδόνιον ἐπιγελῶν, ἵνα μᾶλλον παρόξυνε τὸν Τιμοκλέα. ὧν ἦν ἄρα περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ μὲν γὰρ κατέσκωπτε Δάμις, ὅτι φρονεῖν ἡμᾶς ἔφασκε τὰ ἀφρόντιστα, ὅτι ἐπισκοπεῖν τὰ γιγνόμενα παρ' αὐτοῖς, εἰδέναι ἄλλο, ἢ μὴ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων. τοῦτο γὰρ αὐτοῦ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐβούλετο. καί τινες, οἳ ἐπῄνουν αὐτόν. ὁ δ' ἕτερος, τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐφερέτιζε καὶ ὑπερημύνετο, καὶ ἠμυνόμαχεν, καὶ πάντα τρόπον συνηγωνίζετο, τοῖς ἐπιμέλεσθαι ἡμῶν ἐπαινῶν, καὶ διεξιὼν, ὡς ἐν τάξει τινὶ τὰ σώματα ἐξηγούμεθα, καὶ λόγῳ διατίθεμεν ἕκαστα. καὶ εἴ γε μή τινας ἐν αὐτοῖς τοὺς ἐπαινοῦντας. πολὺ γὰρ ἐνεκλῄει δὴ ἤδη, καὶ πονήρως ἐφέρετο, καὶ τὸ πλῆθος εἰς τὸν Δάμιν ἀπέβλεπεν. συνεὶς ἦν ἐγὼ τὸ κινδυνῶδες μὴ τοῖς νύκτωρ συλλύσαι προσκηδέσιν, ἀλλῦσαι τοῖς συνουσίαις. ἀπῆλθον οὖν, εἰς τὴν ὑστεραίαν συνῳδοὺς εἰς πόλιν ἐπελεύσεσθαι τὸ σπέρμα. καὶ γὰρ παρωμολογοῦντο τοῖς πολλοῖς, ἐπήκουον μισθοῦ ἀπόντων οὐκέτι παρ' αὐτοῖς, ἐπαινούντων τὰ τοῦ Δάμιδος, καὶ ἤδη πολὺ εὐρυθμίαν τὴν ἐκείνου. ἦσαν δὲ οἱ μὴ ἀξιοῦντες κατηγορικὴν τὴν συνουσίαν, ἀλλὰ σωφρόνων, εἴ τι τὸ Τιμοκλῆς αὖ-

valdè similis eram Philosopho. Tum multos cubito protrudens ignotus ingredior: & verberonem illum Damin Epicureum nanciscor, & omnium hominum optimum Timoclem Stoicum acerrimè contendentes. Vnde jam sudabat Timocles, eique vox intercipiebatur præ clamore. Damis verò [1] sardonium ridens Timoclem magis exasperabat: eratque omnis illorum de nobis disputatio. Etenim execrandus ille Damis affirmabat nos neque rebus humanis providere, neque ea quæ fiunt apud ipsos speculari: nihil aliud quàm nos non esse dicens. Nam hæc vis erat ejus orationis; quam nonnulli probabant. Alter verò, nempe Timocles stabat à nostris partibus, & pro nobis pugnabat, indignabaturque & modis omnibus defendebat, diligentiam nostram laudans, & narrans ut recta ratione & ordine singula moderamur, & digerimus: atque ipse etiam laudatores habebat. Verum jam fessus erat, & ægrè loquebatur: turba autem oculos ad Damin convertebat. Tum ego cognito rei periculo, jussi noctem circunfusam dissolvere conventum. Quare abierunt ex composito, ut die postero disceptationem ad finem deducerent. Ego verò vulgo comitem me præbens, interim dum domum repetebant, audiebam Damidis orationem probantes, ejusque sententiam præoptantes. Erant verò qui censebant contrariam opinionem præjudicio non damnandam, sed expectandum an Timocles cras aliquid dicturus

1 *Sardonium*] Ridere risum Sardonium dicuntur, qui risum tident ἐπὶ κακῷ γελῶν sic in Asin. Σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον, i. *Sardonici ridentes ajebant.* Cogn.

ελον ἐρεῖ. ταῦτ' ἐστιν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκάλεσα. ὦ μικρὰ ὦ θεοὶ εἰ λογίσοισθε ὡς ἡ παῦσα μὲ ὑμῖν τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ σεμνότης, οἱ ἄφρονες εἶσιν. εἰ δ' ἔστι πιθέσθαι ἢ μὴ δι' ὅλως θεὺς εἶναι, ἢ ὄντας, ἀσθενοῦντας εἶναι σφῶν αὐτῶν, ἄγνοιά; καὶ ἀμέλεια, καὶ ἄτιμα ἡμῖν ἔστιν τὰ ἐν γῆς, καὶ μάτην ἐν ἐρημίᾳ κνηδεύμεθα, λιμῷ ἐχόμενοι, ἑορτῶν ἐκείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων, καὶ θυσιῶν, καὶ παννυχίδων, καὶ πομπῶν στερούμενοι. ὡς ἂν ὑπὲρ τηλικούτων φημὶ δεῖν ἄπαντας ἀποσκοπεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι, καὶ ἀφ' ὅτε πρωτίστῳ μὲ ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δεξιᾷ ἀληθεστέρα λέγειν, ὁ Δάμις ᾖ, κρείττονα δόξαι ποιῆσαι τῶν ἀκουόντων. ὡς ἔγωγε ἐ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ πάσχω, ὡς πρωτίστῳ καθ' ἑαυτὸν, μὴ ἐ τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῷ σφαλήσεται. κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ σὸν ἔν νόμῳ, ὡς ἀνίστασθαι, συμβουλεύσειν. Ερ. ἄκουε σιγᾶ. μὴ τάραττε. τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν πλείων θεῶν, οἷς ἔξεστι; τί τοῦτο, οὐδεὶς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, ἐκ τοῦ μεγάλου τῶν ἠγερμένων σκοπούμενοι; Μω. ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἄπαντες, ὕδωρ, καὶ γαῖα γίνοισθε. ἐγὼ γὰρ, εἰ μοι μὴ παῤῥησίας λέγειν δοθείη, πολλὰ ἂν ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν. Ζ. λέγε ὦ Μῶμε, πάνυ παῤῥῶν. δῆλον γὰρ εἰ ἐπὶ τῷ συμφέροντι παῤῥησιάζοιο. Μω. ὁρῶν ἀκούειν ὦ θεοὶ πάντες, τά γε [2] ἀπὸ καρδίας φανεῖν. ἐγὼ γὰρ ἐ πάνυ ἐκδικῶν εἰς τόδε ἀμυχανίας προήσεσθαι τὰ ἡμέτερα ἐ πολλῆς πίστεως ἀπαφυήσεσθαι ἡμῖν σοφιστὰς, παρ' ἡμῶν σώ-

cturus esset. Hæc sunt ob quæ vos convocavi, non exigua ô Dii, si perpenderitis omnem nobis honorem, gloriam & proventum ab hominibus esse petendum. Qui si crediderint nullos omninò esse Deos, aut si sint, res tamen humanas nulla eorum providentia gubernari, nec sacra, nec dona, nec honores ex terra sunt expectanda: & frustra in cælo sedebimus, fame laborantes, festis illis diebus, celebritatibus, certaminibus, sacrificiis, nocturnis ludis, pompisque privati. Super tantis itaque rebus, aio oportere nos omnes consilium comminiscì, quo à præsentibus periculis liberemur, & Timocles veriora dicere visus, vincat: at Damis ab auditoribus derideatur. Non enim prorsus confido fore ut vincat per se Timocles, nisi à nobis illi subsidium accedat. Pronuncia Mercuri præconium illud, quod lex edicit, ut surgentes consulent. *Merc.* Audi, tace, ne turbes. Quis summorum Deorum, quibus licet, verba vult facere? Quid rei est? nemo surgit: sed cuncti quiescitis rerum propositarum magnitudine obstupefacti? *Mom.* At vos sic muti tellus fiatis & unda. Verùm ego si mihi verba facere cum libertate concederetur, multa Iupiter, haberem dicenda. *Iup.* Confidenter dic ô Mome. Nam aliquid in communem utilitatem videris propositurus. *Mom.* Proinde audite, Dii omnes, ex animo, quod ajunt. Ego enim omnino expectabam res nostras in eam difficultatem delapsuras, multosque hujusmodi Sophistas nobis suppul-

1 Ἀλλ' ἡμεῖς μὴν] Ἀλλ' ὑμεῖς μὴν. *Marcil.*

2 Ἀπὸ καρδίας] Proverbium de quo dixi ad Petron. *Bouh.*

1 Τυμ-

τῶν τὴν αἰτίαν τῆς τύλμης λαμβάνοντας. καὶ μὰ τὸν Δία, ὅτι τοῦ Ἐπικούρου ἄξιον ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῖς ὁμιλητοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀληθέσι τῆς δογμάτων, εἰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπειλήφασιν. ἢ τί γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσειέ τις ἂν φρονεῖν, ὁπόταν ὁρῶσι τοσαύτην ἐν τῷ βίῳ τὴν παραχὴν, καὶ τὰς μὲ χρήσεις αὐτῶν, ἀμελημένας, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ δουλείᾳ καθαφθειρομένας. παμπόνηρους ὄντας, καὶ μιαροὺς ἀνθρώπους, ἐσθλημένους, καὶ συναπολωλότας, καὶ ἐπιτάττοντας τοῖς κρείττοσι, καὶ τοὺς ἱερουργοὺς ὡς κολαζομένους, ἀλλὰ διαλανθάνοντας. ἀσχολουμένους ὁρῶντας, καὶ [1] τυμπανιζομένους ἐνίοτε τοὺς ἀδίκως ἀδικοῦντας. εἰκότως τοίνυν τοῦτο ὁρῶντες, ὅτι ἀφανοῦντας περὶ ἡμῶν, ὡς οὐδὲν ὅλως ὄντων. καὶ μάλιστα ὅταν ἀκούσωσι τῶν χρησμῶν λεγόντων, ὡς ἀλώσεται τὰ Κλαυδ, μεγάλῳ δρόμῳ κατελεύσῃ. ὡ μέγα δηλοῦντων εἴτε τοῦ αὐτοῦ, εἴτε τοῦ τῶν πολεμίων. καὶ πάλιν, ὦ θεία Σαλαμὶς, ἀπολεῖς ἢ σὺ τέκνα γυναικῶν. καὶ Πέρσαι γὰρ οἶμαι, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτι μὲ γὰρ πάλιν τῶ ῥαψῳδῶν ἀκούσαν ὅτι ἐρῶμεν, καὶ πασχόμεθα, καὶ δεδιώκομεν, καὶ φασιάζομεν, καὶ μυείᾳ ὅσα πρὸς μοῦσαν ἔχομεν, καὶ ταῦτα, μακάριοι, καὶ ἄφθαρτοι ἀξιοῦντες εἶναι, τί ἄλλο, ἢ δικαίως καταγελῶσι, καὶ οὐδενὶ λόγῳ τίθενται τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς δ' ἀγανακτοῦμεν, εἴ τις ἀνθρώπους ὄντας, καὶ πάνυ ἀνόητους, διελέγχοι ταῦτα, καὶ τὴν ἀσέβειαν ἡμῶν παραιτοῦντας, δέον ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ὅτι ἥκιστα, τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσι. pullulaturos, à nobis ipsis suæ audaciæ causam sumpturos. Nec sanè per æquitatem, æquum est irasci Epicuro, nec ejus discipulis, & disciplinæ successoribus, si talia de nobis senserunt. Quid enim de nobis sentire ipsos quispiam putet, quum tantam in vita perturbationem cernunt? Bonos quidem, negligi, in paupertate, morbis, & servitute consumi: verùm homines omni scelere contaminatos, honore & & divitiis priores esse, & melioribus imperare: sacrilegos autem non puniri, sed delitescere: Insontes autem interdum cruci affigi, & fustibus cædi. Quæ cùm videant, jure de nobis ita sentiunt, ac si nihil omnino simus. In primis verò quum oraculorum effata audierint, Vt magnum imperium trajecto destruet Hale, quibus non declaratur sit-ne hoc ipsius, an hostium. Rursus, Vxorum Salamis charissima pignora perdet. Nam Persæ puto, & Græci, uxorum proles erant. Rursus quum ex poëtis audiunt nos amare vulnerari, servire, vinculis obstringi, seditionibus turbari, innumeris molestiis implicari, præsertim cùm beati & immortales esse contendamus: quid aliud quam nos jure deriderent, & flocci facerent? Porrò nos indignè ferimus, siqui homines non prorsus væcordes hæc arguunt: nostramque providentiam rejiciunt, cùm potiùs nos contentos esse oporteat siqui adhuc sacra faciunt nobis hunc in modum errantibus. Hic

1 Τυμπανιζομένους] Quod damnati ducerentur cum tintinabulo ad supplicium; dixi alibi. *Beurd.*

1 Πολ-

καὶ μοι σὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ, μόνοι γὰρ ἐσμὲν, ἢ ἀδὲς ἄνθρωπος πάρεστι τῷ συλλόγῳ ἔξω Ἡρακλέους, ἢ Διονύσου, ἢ Γανυμήδους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν παρεγγεγραμμένων τούτων, λέγε μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτε σοι ἐμέλησεν ἐς τοσοῦτον τῆς σὺ τῆ γῆ, ὡς ἐξετάσαι οἵ τινες αὐτῶν οἱ φαῦλοι, ἢ οἵ τινες οἱ χρηστοί εἰσιν. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεὺς σὺν Τροιζῆνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν, ὁδῷ πάντα ἀφῆκεν ἐξέκοψε τοὺς κακούργους, ὅσοι ἐπὶ σοῦ, ἢ τῇ σῇ πρόνοίᾳ, οὐδὲν ἂν σὺ ὤφελες ζῶν σὺ περιφοβεῖσθαι τοὺς τὸ ὁδὸν βαδίζοντας σφαγεῖς, τὸν Σκείρωνα ἢ τὸν Πιτυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τοὺς ἄλλους. ἢ εἶμι μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ σφοδρὸς ἀκριβὴς, ὑπὸ φιλανθρωπίας ἀναπεπταμένῳ τὸ παρ' ἐκάστοις, ἐξέπεμπε τοῦτο τὸ οἰκεῖον αὐτῷ, ἱμαλικὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀφῆμεν εἰς τοὺς πόνους, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγον ἐφροντίσας ἂν τῆς Ὕδρας, ἢ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνίθων, καὶ ἵππων τῶν Θρᾳκικῶν, καὶ τοῦ κενταύρου ὕβρεως, ἢ πυρκοιᾶς. ἀλλ' εἰ χρὴ τἀληθῆ λέγειν, καθήμεθα, τοῦτο μόνον ἐπιτηροῦντες, εἴ τις θύει, ἢ κνισᾷ ἐπὶ τοὺς βωμούς. τὰ δὲ ἄλλα, καὶ ῥᾴδιον φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστον ἀφορμῆσαν. τοιγαροῦν, εἰκότως νῦν πάσχομεν, ἢ ἐπὶ πεισόμεθα. ἐπεδὴ καὶ ὀλίγοι οἱ ἄνθρωποι ἀνακύπτοντες, ἀφίασιν ἤδη ὄφελος αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν ἡμῖν, ἢ τὰς σπονδὰς πέμποιεν. εἶτ' εὐθέως χεῖ ὄψ κεχαγελασμένος μὲ τὸς Ἐπικούρους, ἢ Μητρόδωρος, ἢ Δάμιδας, κρεουργούμενος ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνηγόρους. ὥστε ἡμέτερον ἂν εἴη παθεῖν, ἢ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, τῶν ἐς τόδε

Hic verò mihi Iupiter, ſoli enim ſumus, nec homo quiſquam in cœtu adeſt, præter Herculem, Bacchum, Ganymedem, Æſculapium, aſcriptitios iſtos, cum veritate reſponde, Num aliquando tantam hominum curam ſuſcepiſti, ut expenderis quinam illorum mali, qui boni ſint? hoc non auſis dicere. Ergo niſi Theſeus Trœzene Athenas profectus, maleficos in itinere excidiſſet, quantum ad te, tuamque providentiam attinet, nihil obſtaret quominus viverent viatorum cædibus inſoleſcentes Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique innumeri. Aut niſi Euryſtheus homo cùm juſtus, tum providus, ſingulari humanitate impulſus, ſingulis apud quoſque diligenter exploratis, hunc famulum ſuum emiſiſſet, hominem manu promptum, factiſque ſtrenuum, & ad labores obeundos alacrem, ô Iupiter, tu Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centaurorum contumeliam, ac petulantiam parum curaſſes. At ſi vera profiteri oportet, ſedemus, hoc tantùm obſervantes, an aliquis ſacrificet, & aras adoleat. Porrò res cæteræ ſecundo flumine feruntur, ut unaquæque fortuitò diſtrahitur. Itaque meriti hæc patimur, & patiemur ampliùs: quum homines paulatim emergentes, animadverterint ſibi nihil prodeſſe quòd ſacra offerant, & libamina nobis mittant. Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas: victoſque & jugulatos ab ipſis patronos hoſce noſtros. Quare noſtrarum eſſet partium talia cœpta compeſcere, & medicari, cùm ea iſti in tantum provexerint.

αὐτὰ περαιτέρω. Μάμῳ δ' ὁ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσται. οὐδὲ γὰρ πάλαι τ' τιμωμένων ἦν, ὑμῶν ἔτ' εὐτυχούντων, & τὰς θυσίας κομιζομένων. Z. τοῦτον μὲν ἐᾶν θεοί, λῆρεῖν ἐάσαντα, ἀεὶ τραχὺν ὄντα, καὶ ἐπιλημπτικόν. ἴσθι μὲν γὰρ ὡς ὁ θαυμαστὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλεῖν, & μέμψασθαι, καὶ ἐπιλαμπῆναι, ῥᾴδιον & βουλομένῳ παντί. τὸ δ' ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γένηται συμβουλεῦσαι, τοῦτ' ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου. ὅθεν οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι παύσονται, καὶ τοῦτο σιωπῶντες. Πο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, ὑποβρύχιός εἰμι ὡς ἔστι, καὶ σὺ βυθοῦ πολιτεύομαι, καὶ μ' ἐμβυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατὸν, σώζων τοὺς πλέοντας, καὶ ἀποπέμπων τὰ πλοῖα καὶ τοὺς ἀνέμους κοιμίζων τὰ μάλιστα. ὅμως δ' ὦν, μέλει γάρ μοι & τοῦτο, φημὶ δεῖν τὸν Δαμιν τοῦτον, ἐκποδὼν ποιήσασθαι σχεδὸν ἐπὶ τοῖς ἔργοις ἥκειν, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ & ὑπέρογκον λέγων. Φησὶ γὰρ ὁ Ζεῦς, πλησίον πως εἶναι αὐτόν. ἅμα γὰρ & δεῖξομεν αὐτοῖς, ὡς μεταχειριζόμεθα τοὺς τὰ τοιαῦτα καθ' ἡμῶν διεξιόντας. Z. παίζεις ὦ Πόσειδον, ἢ τέλεον ἐπιλέλησαι; οἶδεν ἐφ' ἡμῖν τ' τοιοῦτον ἐστὶν, ἀλλ' αἱ μοῖραι ἐκάστῳ ἐπικλώθουσι, τὸν μὲν, κεραυνῷ, τὸν δ', ξίφει, τὸν δ', πυρετῷ, ἢ φθόῃ, διαφυγεῖν. ἐπεὶ εἶχε μοι ἐπ' ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα λῦσαι, εἴπερ ἂν οἷόν τε ἱερόσυλος ἀκριβῶς ἀπολῆται ἀκεραιωθέντος ἐξ ὀλυμπίας, δύο μου τ' πλοκάμων διαπεφυκότος, ἐξ μνᾶς ἑκάτερον ἕλκοντος; ἢ σὺ αὐτὸς ἐκεῖθεν ἐν τῷ Γερμισῷ τ' ἀλιέα τ' ἐξ Ὠρεοῦ, ὑφαιρεμένου σε τὴν πεῖσιν; ἄλλως τε, καὶ δεξόμεθ' ἀγανακτοῦντα.

rint. Momo autem non magnum impendet periculum, si non honoretur. Neque enim olim in eorum censebar numero quibus honos habebatur, rebus vestris adhuc florentibus, vobisque sacrificiorum fructum percipientibus. *Iup.* Hunc quidem, ô Dii, nugari sinamus, qui semper asperum, & objurgatorem se præbet. Est enim, uti dixit admirandus ille Demosthenes, perfacile criminari, insectari, & reprehendere cuivis volenti. Sed consilium dare quo rebus præsentibus succurratur, prudentis revera consultoris esse. Quod vos alii, probè scio, etiam hoc tacente facietis. *Nept.* Ego quidem præter alia, ut scitis, sub undis versor, & in profundo marinam Remp. administro, solus pro virili parte navigantes servans, naves deducens, & ventos demulcens. Attamen, quia eos etiam curo qui hîc adsunt, dico hunc Damin esse è medio tollendum, priùs quàm ad contentionem veniant, aut fulmine, aut alia quapiam machina, ne disputando vincat: quandoquidem, ut ais Iupiter, est disertus. Quo facto ipsis ostendemus, nos de illis sumere supplicium, qui hæc in nos loquuntur. *Iup.* Ludis Neptune, an prorsus es oblitus? Nihil enim tale in nostra potestate est situm. Verùm Parcæ fatum unicuique decernunt, alii ut fulmine, alii gladio, alii febre, alii tabe occidat. Etenim si id meæ facultatis fuisset, scilicet sacrilegos illos fuissem fulmine non ictos ex Olympia digredi nuper, detonsis mihi duobus cincinnis, utroque sex minarum pondo? Aut tu ipse neglexisses in Geræsto Oreensem illum piscatorem, qui tibi tridentem surripiebat? Præterea indignari

κτεῖν, λελυπημένοι τῷ πράγματι, καὶ δεδιότας τὰς τοῦ Δ Δαμοῦς λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀποσκώζειν, τὸ ἄνδρα ἐκ περιουσίας ἀντιξιοῦν λῦσαι αὐτὸν τῷ Τιμοκλεῖ. ὥστε τί ἄλλο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν ὕπω δόξομεν; Πο. καὶ μὴν σωτηρίαν τινὰ τὴν τῶν ὅλων ἐπινενοηκέναι ἔγωγε φῶς τὸν νικᾶν. Ζ. ἄπαγε, γινώσεις τὸ εὐθύμημα ὦ Πόσειδον, καὶ κομιδῇ παχύ, περιαιρήσειν τὸν ἀντιγωνιστὴν, ὡς ἀποδύντη ἀήττητος, ἀμφίεσιν ἔπι, καὶ διακελεύσειν κατελιπὼν τὸ λόγον. Πο. σὺν ἄμεινόν τι ὑμεῖς ἐκεῖνο εἶπε ἄλλο, εἰ τάμοὶ ὕπως ὑμῖν ἀποτεθύνεται. Ἀπολ. εἰ ἐν τοῖς νέοις, ἔπ ἐν ἀγχιτέλοις, ἡμῖν ἐφέπτο ἂν ἐν νόμῳ δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἶπόν τι συμφέρον εἰς τὸν διάφασιν. Μω. ἦ μὲ σκέψας ὦ Ἄπολλον, ὅτι περὶ μειζόνων, ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι περικεῖσθαι τὸ λόγον. χαλεπὸν γὰρ εἰ ἐν περὶ τῶν ἐσχάτων κινδυνεύοντες, περὶ τῶν τοῖς νόμοις ἐξουσίας συμπερλογεῖσθαι. σὺ δ' ἐν πάνυ ἤδη ἔννομος εἰ δημηγόρων, ἐκπαλαι μὲ ἐξ ἐφήβων χαίρων, ἐγγεγραμμένον ἐς τὸ τῶν δώδεκα ληξιαρχικόν. καὶ ὀλίγου δεῖν, τῶν ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν. ὥστε μὴ μεταχειρίσῃ ὡς ἡμᾶς, ἀλλὰ λέγε θαρρῶν ἤδη τὰ δοκοῦντα. μὴ αἰδεσθεὶς, εἰ ἀγένειος ὤν, δημηγορήσεις. καὶ τοῦτο. βαθυπώγωνα, καὶ σύμβουλον ὕπως ἕξειν ἔχων τὸν Ἀσκληπιόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη σοι νῦν μάλιστα ἐπαίνειν τὴν σοφίαν, εἰ μὴ μόνον ἐν τῷ Ἑλικῶνι καθήσῃ, ταῖς μούσαις συμφιλοσοφῶν. Ἀπολ. ἀλλ' ἐ σὲ ὦ Μῶμε, χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφίεναι, τὸν Δία δὲ.. καὶ λῶ ὅτῳ κελεύσῃ, τάχ' ἂν τι σὸν ἄμεινον ἐπέιμι, dignari videbimur hoc facto perturbati, & Damidis pertimescere sermones, eamque ob rem hominem summovere, non expectata ejus cum Timocle disputatione. Itaque quid aliud quam indicta causa vincere sic videbimur? *Nep.* Atqui viæ compendium ad parandam victoriam ego à me excogitatum arbitrabar. *Iup.* Apage ineptum hoc consilium, Neptune, & magnopere crassum, ut adversarium ante pugnam tollamus, quò invictus moriatur, relicta in ambiguo disputatione. *Nep.* Proinde aliud præstantius excogitate, si mea consilia sic repudiatis. *Apol.* Si nobis quoque juvenibus atque adhuc imberbibus per legem liceret concionari, forsan aliquid ad hanc consultationem utile dicerem. *Mom.* Certè Apollo, de rebus adeò magnis instituitur consultatio, ut in ea non ætatis, sed communis omnibus boni ratio proponatur. Lepidum enim esset, si in extremum periculum adducti, de legum potestate anxiè disputaremus. Cæterùm tu jam omnino legitimus es concionator, cùm jam olim ex ephebis sis egressus, & in duodecim Deorum tabulam relatus, & ferè Saturni tempore in consilio fueris. Quare noli te erga nos juveniliter gerere: sed tum sententiam animo confidenti pronuntia. Neque te pudeat quòd imberbis concionabere: præsertim cùm filium habeas Æsculapium tam promissa barba insignem. Quinetiam te decebit, nunc maximè, quod in te est sapientiæ exhibere, nisi frustra cum Musis philosophando in Helicone sedes. *Apol.* At ô Mome, tuum non est, sed Iovis hæc mandata dare. Qui si jusserit, fortè aliquid eloquar non ineruditum, sed

ἀλλὰ σὺ τοῦ Ἑλικῶνι μελίτης ἄξιον. Ζ. λέγε ὦ πέπον. ἱφίημι χάρ. Ἀπολ. ὁ Τιμοκλῆς οὗτος, ἔοικε χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φιλόθεος, καὶ τὰς λόγους πάνυ ἠκριβωκὼς τὰς Στωϊκάς. ὥστε ἂν σωίειεν ἐπὶ φιλοσοφίαν σχολῆς τὸν νέον, καὶ μισθὰς σὺν ὀλίγοις ἐπὶ τούτῳ συλλέγοι, σφόδρα εὐημερῶν ἄν, ὁπόσοι ἰδίᾳ τοῖς μαθηταῖς ἀφελήσειεν. ὁ γὰρ ἤδη ἂν εἰπεῖν, ἀτελμόπους ἐστὶ, καὶ τῷ φωνὴν ἰδιώτης, καὶ μιξοβάρβαρος, ὥστε γέλωτα ὀφλισκάνειν ἀφ' οὗτος ὁ τοῖς σωφρόσιν, ἃ σωφέρων, ἀλλὰ βαττολογίζων, καὶ παρῳδούμενος. καὶ μάλιστα ὁπόταν ὕπνος ἔχῃ, καὶ φλαῦρόν τι ἐκπεσεῖν βάλλῃ, σωθῆναι μὲν ἢ δὲ εἰς ὑπερβολὴν ὄξις ἐστὶ, καὶ λεπτογνώμων, ὡς φασὶν οἱ ἄμεινον τὰ τῶν Στωϊκῶν εἰδότες. λέγων δὲ, καὶ ἐμμελῶς, ὑπ' ἀσθενείας ἀφθείρῃ αὐτὰ, καὶ συγχεῖ. σὺν ἀπορραφῶν δ', τι βέλτιον. ἀλλ' αἰνίγμασιν ἐοικότα φθέγγεται, καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφέστερα τοῖς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενος. οἷς δὲ, ἃ συνιέντες, καταγελῶσιν αὐτοῦ. δεῖ δ' οἶμαι σαφῶς λέγειν, καὶ τότε μάλιστα πειθεσθαι πολλοὶ τῷ φρονίμῳ, ὡς συνήσουσιν οἱ ἀκούοντες. Μω. τοῦτο μὲ ὀρθῶς ἔλεξας ὦ Ἄπολλον, ἐπαινέσας τὰς σαφῶς λέγοντας, εἰ δὲ μὴ πάνυ πειθῆς σὺ τούτῳ τὸ τοῖς χρησμοῖς, λοξὸς ἂν, καὶ χρῃφώδης, καὶ ἐς τὸ μιγάχμιον ἀσφαλῶς ἀποῤῥίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τὰς ἀκούοντας, ἄλλα δεῖσθαι Πυθίου τοῦ τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. ἀπορᾷ τὸ ἐπὶ τούτῳ συμβαλλόμενος; πῶς ἴασιν ποιήσασθαι τὸν Τιμοκλέους ἀδυναμίας τὸ τοῖς λόγοις; Ἀπολ. σωτῆρος ὦ Μῶμε, εἴ πως δυνηθείημεν αὐτῷ παρέχειν ἄλλον τὸν δεινὸν τὸν

sed quod cum mea in Helicone exercitatione conveniat. *Iup.* Dic ô fili, nam injungo. *Apol.* Timocles ille, vir bonus, & pius videtur, & Stoicorum doctrinam exquisitè callet: quò fit ut ad docendam philosophiam cum juvenibus conversetur, nec mercedem exiguam inde colligat, adeò est disertus quum privatim apud discipulos disserit. Cæterum quum apud multitudinem dicendum est timidissimum animum, vulgarem, barbaramque linguam profert, unde in cœtibus irridetur, cùm non eloquatur, sed balbutiat, & perturbetur. Quo modo se habet, in primis quando specimen facundiæ edere gestit. Etenim est intellectu acutissimo, & subtilissimo ingenio, ut ajunt qui Stoicorum doctrinam meliùs callent. Quæ autem dicit & exponit, ea præ imbecillitate corrumpit, & confundit, quid sibi velit non declarans, sed ænigmatibus similia proponens, rursùs etiam multò obscuriora ad interrogationes respondens. Porrò auditores cùm non intelligant, eum irrident. Dicendum autem est perspicuè, & hoc in primis providendum diligenter, ut auditores dicta intelligant. *Mom.* Rectè quidem hoc dixisti Apollo, quòd eos laudasti qui perspicuè loquuntur: quanquam id non admodum in oraculis tuis observare soles, quæ tu obliqua & intricata reddis, & in mediam intercapedinem tuto projicis plerumque, ut ad eorum expositionem auditores alio egeant Pythio. Sed quid ad hoc affers consilii? quo remedio Timoclis in dicendo impotentiæ succurrendum? *Apol.* Si possemus, ô Mome, patronum aliquem alium præbere, ex iis qui pro

ire

των ἐρῶντα καὶ ἀξίωσε, ἅπερ ἂν σκεῖνος ξυνιεὶς ὑποβάλῃ. Μω. ἀκήκοεν· τοῦτο ὡς ἀληθῶς εἰρηκώς, ἔτι παιδαγωγὸν ὄντος δεόμενον, συνήγορον ἐν συνουσίᾳ φιλοσόφων παρασκευάσασθαι, ἱκανὸν ὄντα πρὸς τὰς παρόντας, ἅπερ ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ. καὶ τὸν μὲν Δάμιν, αὐτοπρόσωπον, καὶ δι' αὐτοῦ λέγειν. τὸν δ', ὑποκρατῆ σοφιζόμενον, ἰδίᾳ πρὸς τὸν ἑκάστου ὑποβάλλειν τὰ δοκοῦντα, τὸν ὑποκριτὴν δ', ῥηθρεύειν, ἐπὶ αὐτὸν ἕως σωπήσῃ ὁ, τι ἀκούσεται. τοῦτο πῶς ἂ γάλως ἂν εἴη τῷ πλήθει, ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἄλλως ἐπιτηδεῦμον. σὺ δ' ὦ θαυμάστε, φῄς γὰρ ἐμοῦ εἶναι, καὶ μισθὸς σὸν ὀλίγως ἐπὶ τῷ τοιούτῳ ἐξέλιξας, ἄγε τὸν πολίτας χρυσᾶς ποτ' εἰληφέναι, τί σὸν ἐπιδίξω ἡμῖν καὶ κριτὴν τὸν τέχνης, πρόσπαιε ὀπάτορ· τὸν σοφιστὴν κριτὴν λέγων; οἶσθα γάρ που καὶ τὸ ἀποδημοῦμον, μόνος ὤν. Ἀπολ. πῶς ὦ Μῶμε, δύνατον ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδα ἡμῖν παρόντος; μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἵα ἡ Κασταλία ἐστί; Μω. ὁρᾷς; ἀποδιδράσκεις τὰ ἐλεγχον, σὺ τῷ συκοφαντῆ χρῶμενος. Ζ. ὅμως ὦ τέκνον, εἰπέ, καὶ μὴ παρόχης τῷ συκοφάντῃ τούτῳ ἀφορμάς, Δαβάλλειν, καὶ χλευάζειν τὰ σὰ, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λιβανωτῷ κεῖμενα, ἃς εἰμὴ ἔχοις ταῦτα, φρασόμενόν σε τὸ τέχνης. Ἀπολ. ἄμεινον μὲν ἴσως ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἁπάντων μοι τῶν χρησίμων παρόντων, ὡς ἔθος. ὅμως δ', καὶ ὄντα ξυμβὰς σκεῖνον, καὶ ἄσκαλον πειρήσομαι ἀποφαίνειν ὁποτέρου τὸ κρίτος ἔσται. ἀναδίξεσθε δ', εἰ μὴ ἐμμετρα λέγειμι. Μω. λέγε, μόνον σαφῆ δ' ὦ Ἄπολλον, καὶ μὴ συνηγόρου ἐν αὐτοῖ,

rei dignitate dicendi facultatem habent, & exprimere possunt quæ apud se meditatus suggesserit. *Mom.* Hoc dictum est, revera imberbis juvenis, cui sit adhuc pædagogo opus, patronum in conventu Philosophorum sistere, præsentibus interpretaturum, quæ Timocli visa fuerint. Damin autem præsentem, & per se loqui. Hunc verò actore utentem, in aurem illi privatim susurrare quæ placet: actorem verò perorare, qui quod audit, fortasse non intelligat. Quomodo hæc non viderentur ridicula multitudini? At hoc aliter constituamus. Tu verò admirande (Nam te vatem quoque ais esse nec mediocrem mercedem hac arte collegisti, quinetiam lateres aureos olim accepisti) cur non in tempore nobis specimen edis tuæ artis, prædicens uter philosophorum disputatione vincet? Nam tu qui vates es, eventum nosti. *Apol.* Quî hæc facere possim, ô Mome, cum nec tripodem in præsentia habeam, nec thymiamata, aut divinum fontem, qualis est Castalius? *Mom.* Vides-ne? refutationem aufugis quum jam in angusto constringeris. *Iup.* Dic tamen ô fili, nec sycophantæ huic ansas præbeas calumniandi, réque tuas subsannandi, tanquam in tripode, aqua, & thure sitas, quas nisi habeas, arte priveris. *Apol.* Satius erat, ô pater hæc Delphis, & Colophone facere, ubi omnia pro more sunt parata, quæ ad vaticinandum sunt commoda. Attamen illis destitutus instrumentis conabor prædicere utrius futura sit victoria. Quod caperetis, nisi carmine responsum darem. *Mom.* Dic, sed perspicua tantùm Apollo, quæ neque pa-

καὶ ἐρμαίους δύρμαι, ἢ δὲ σὺ ἄρνεια κρία, ἢ χελώνη τῶν ἐν Λυδίᾳ ἔψιτται. ἀλλὰ οἶσθα δεῖ ὅτι ἡ σκέψις. Ζ. τί ποτ' ἐρεῖς ὦ πάτερ; ὡς τά γε νῦν ἔτ' χρησμὲ, ταῦτα ἤδη φοβερά. ἡ χρόα, τετραμμένη οἱ ὀφθαλμοὶ, ἕλιφερεῖς. κόμη, ἀνασεσεμμένη. κίνημα, κορυβαντῶδες. καὶ ὅλως, κόχλημα πάντα, καὶ φρενιτώδη, καὶ μυστικά. Απολ.

Κέκλυτε μαιμακτῆται τοὶ ἠσφαλὲς Ἀπόλλωνος.

Ἀμφ' ἔριδος κρυερῆς, τλῆ ἀνέρες ἐρήσασθε

Ὀξυδόαι, μύθοισι κορυστάρμοι πυκινοῖσι.

[1] Πολλὰ γὰρ ἔνδια ἓν ἔνδια μόθου ἐπερχαλκέϊ κλαγμῷ,

Ταρφέϊ ἄκρῳ κόρυμβα καναχήσουσιν ἐχάλκης.

Ἀλλ' ὅταν αἰγυπιὸς γαμψώνυχος ἀκρίδα μόρψῃ,

Δὴ τότε λοίσθιον ἀμβρυφόρῳ κλάγξουσι κορῶναι.

Νίκη δ' ἠμιόνων. ὁ δ' ὄνος, θοὰ τέκνα κορύσσει.

Ζ. τί τοῦτο ἀνεκρίζασας ὦ Μῶμε. καὶ μὲν ὁ γελοῖα τε ὑποσι. παῦσαι κακηδαίμων. ἀποπνιγήσῃ γὰρ ὑπ' γέλωτος. Μω. καὶ πῶς δυναῖτ' ὦ Ζεῦ, ἐφ' ὅτῳ σωθεῖ, καὶ ὑποδήλω τῷ χρησμῷ; Ζ. ὑκῶν ἤδη ἓ ἡμῖν ἑρμηνεύοις ἂν αὐτὸν ὁ, τι ἓ λέγει. Μω. πάνυ μὲν δήλα. ὥστε ὑδὲν ἡμῖν Θεμιστοκλείας δεήσει. φησὶ γὰρ τὸ λόγιον ὑπισχνεῖσθαι Δελφοῖσδε, γήπτα μὲ εἶναι τῶν, ἡμᾶς δ' ὄνους καὶ μηλίους νὴ Δία, καὶ ἡμιόνους, τοὺς πεσδοῦντας αὐτῷ, ὑδ' ὅσον αἱ ἀκρίδες τὸν νῦν ἔχοντας. Ἡρακλῆς. ἐγὼ δ' ὦ πάτερ, εἰ ἓ μέτοικός εἰμι, ὅμ' οὐκ ἠξίουν patrono, neque interprete indigeant. Etenim non ovillæ carnes, aut testudo in Lydia coquitur: verùm scis qua de re sit consultatio. *Iup.* Quid tandem dices, fili? Nam hæc præcedunt oraculum, & jam sunt formidanda, color est immutatus, oculi mobiles, crispata coma, motus corporis furibundus. Denique numinis afflatu, terriculo, & mysteriis plena sunt omnia. *Apol.*

Percipe faticani gens divûm oracula Phœbi,

Lite super dura, quam constituêre Sophistæ

Clamosi, solidis tuti sermonibus ambo.

Hinc atque hinc multa alterno clamore tumultus,

Summa quidem spissa terrent aplustria stiva,

Locustam at curvo vultur quum prenderit ungue,

Imbrifera clangent cornices ultima: vincent

Muli: asinus feriet velocia pignora cornu.

Iup. Cur hoc, Mome, excepisti cachinno: atqui ridicula non sunt quæ nobis impendent. Define infœlix: risu suffocaberis. *Mom.* Quî non moveat mihi risum, Iupiter, tam clarum & apertum oraculum? *Iup.* Quin igitur & nobis interpretaris, quidnam sibi velit. *Mom.* Adeò liquida hæc sunt, ita ut nihil nobis Themistocle sit opus. Siquidem adeò perspicuè dicit hoc oraculum, hunc quidem esse præstigiatorem: Nos verò clitellarios asinos & mulos, qui credamus ipsi non tantum habentes prudentiæ, quantum locuitæ. *Herc.* Ego verò pater, quanquam sum inquilinus, non tamen meam

[1] Πολλὰ γὰρ ἔνδια μόθου] Πολλὰ γὰρ ἔνδια ἓ ἔνδια μόθου. *Martil.*

σω ὅμως τὸ δικαῖόν μοι εἰπεῖν. ὁ πότερον γὰρ ἤδη συμβάντες ἀλαλήξωσι, φλιαρήσωμεν, ὦ Τιμοκλῆς, ὑπάρχῃ, ἐάσωμεν προχωρεῖν τὴν συνουσίαν ὑπὲρ ἡμῶν. ὦ δὲ πρεσβύτερον δοκοῦμεν, τότε ἤδη τὴν στοὰν αὐτὴν ἴσως εἰ δοκεῖ, διασείσας, ἐμβαλῶ τῷ Δάμιδι, ὡς μὴ κακόφρων ὦν, ὑβρίζῃ εἰς ἡμᾶς. Μο. Ἡράκλεις. ἰὼ Ἡράκλεις. ἄρροικον τὸ ἔρημος, καὶ δεινῶς βοιωτιοῦν, ξυναπολέσαι ἐπὶ τοσούτοις. καὶ πῶς ἂν τοῦτον συμπεσόντων, οἱ ῥήτορες ἔτι ῥητορεύοιεν, τὴν μεγίστην εἰς τοὺς λόγους ὑποθέσιν ἀφῃρημένοι; ἄλλως τε, ζῶντι μοί σοι, δῶματον ἰὼ πρᾶξαι τοιοῦτο. ἀφ' ᾗ ὁ θεὸς μαίνοιτο, μεμφθήσομαι οἶμαι ὡς οἱ μοῖραι μόναι τὰ τοιαῦτα διοικοῦσι. ἡμεῖς δ', αὐτῶν ἄμοιροι ἐσμέν. Ηρα. σὺ καὶ ὁπότε τὸν λέοντα, ἢ τὴν ὕδραν ἐφόνευον, αἱ μοῖραι δι' ἐμοῦ ἐκεῖνα ἔπραττον; Ζ. καὶ μάλα. Ηρα. καὶ νῦν ἰὼ τις ὑβρίζῃ εἰς ἐμέ, ἢ θρασυλῶν μου τὸν νεὼν, ἢ ἀνατρέπων τὸν ἄγαλμα, εἰ μὴ ταῖς μοίραις πάλαι δεδεγμένον ἦ, σὺκ ἐπιμελήσω αὐτοῦ; Ζ. ἀδαμῶς. Ηρα. σὺκοῦν ἄκουσον ὦ Ζεῦ μὴ παῤῥησίας. ἐγὼ γὰρ ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄρροικός εἰμι, τὴν σκάφην, σκάφην λέγων. εἰ τοιαῦτά ἐστι τὰ ὑμέτερα, μακρὰν χαίρειν φράσας ταῖς σὺν τοῦδε πομπαῖς, καὶ κνίσῃ, καὶ ἱερείων αἵματι, κάτειμι εἰς τὸν ἅδου, ὅπου μοι γυμνὸν ἔχουσι τὸ τόξον, κἂν τὰ εἴδωλα φοβηθήσονταί τὸν ὑπ' ἐμοῦ πεφονευμένων θηρίων. Ζ. εὖγε. [1] οἴκοθεν

meam sententiam exponere verebor. Cùm jam ad disputandum convenerint, tunc si superet Timocles, disputationem procedere sinamus. Sin res secus cesserit, tunc ego si videtur concussam porticum in Damidem immittam, ne homo execrandus in nos insolescat. *Mom.* Hercules, eheu Hercules! quàm immane & Bœoticum consilium proposuisti, ut tot boni cum malo pereant: præterea porticus cum Marathone, Miltiade & Cynægiro! Et quomodo tot collapsis rhetores ampliùs declamarent, maximo ad orationes argumento privati? Præterea quum vivebas tale quid facere poteras. Sed ex quo factus es Deus, puto te didicisse, res hujusmodi duntaxat in potestate Parcarum esse sitas: earum esse nos expertes. *Herc.* Nunquid quum leonem, aut Hydram interfeci, Parcæ illud per me fecerunt? *Iup.* Maximè. *Herc.* Et nunc siquis injuriam mihi inferat, aut templum meum compilando, aut statuam subvertendo, nisi id olim decreverint Parcæ, ipsum non comminuam? *Iup.* Nequaquam. *Herc.* Ergo me cum libertate quæ sentio, dicentem audi Iupiter. Ego enim, ut ait Comicus, rusticus sum qui ligonem, ligonem voco. Si res vestræ sic se habent: honoribus, nidore, & sacrificiorum sanguine longum valere jussis, in orcum descendam, ubi me nudum arcum habentem: saltem mortuorum umbræ pertimescent, propter feras à me trucidatas. *Iup.* Euge, testem, quod

1 Οἴκοθεν ὁ μάρτυς] *Testis domesticus.* Dixi de hoc proverbio alibi, cætera hujus Dialogi sunt centones Homerici & Euripidei. *Bourd.*

1 Λα-

ὁ μάρτυς φασίν. ἀπίσωσις γὰρ τῷ Δάμιδι ταῦτα εἰπεῖν ὑποβάλλων. ἀλλὰ τίς ὁ ταυδὶ θορυβῶν ἥκει, ὁ χαλκεῦς, ὁ ἰυγραμμος, ὁ δίπτερόχαρος, ὁ δοχαῖος τὴν ἀνάδεσιν τῆς κόμης; μῶν ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ τῆς Ποικίλης; πότερα γὰρ ἀνεπτόμην, ἡμέραν ἀναπλατύνομεν ὑπὸ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. τί ὦ παῖ, δρομαῖος ἡμῖν ἀφίξαι; ἦρά τι σὺ γῆς νεώτερον ἀναγγέλλεις; Ἑρμαγ. ὑπέρμεγα ὦ Ζεῦ, καὶ μυρίας τῆς ταυδὶς δεόμενον. Ζ. λέγε ἤδη, εἴ τι ἐστὶ ἄλλο ἡμῶν ἐπανισταμένων λέληθεν. Ερμαγ. ἑστῶτα μὲν ἄρτι χαλκοῦν ὑποκιτθαμένου τέγους τε, καὶ μεταφέροντος. ὁρᾷς δέ μοι πάλαι περὶ σώματα πλασθείς, παρηόρηται μιμηλῇ τῇ πίττῃ, σφραγίδα χαλκῆν πεπονθὼς συντεταμένου. ὁρῶ δ' ὄχλον στίχοντα, καί τινας δύο ἀγορὰς πεπρακότας, πυγμάχας σοφισμάτων, Δάμιν τε, καὶ. Ζ. παύου ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστε, πεφυφιδῶν. οἶδα γὰρ ὃς τινας λέγεις. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον, εἰ πάλαι συγκροτοῦνται αὐτοὶς ἢ ἔρις. Ερμαγ. οὐδέπω, ἀλλ' ἐν ἀκροβολισμοῖς ἔτι ἦσαν, λάσπαις βάλλοντες ἀλλήλους, πόρρωθεν ποθὲν λοιδορούμενοι. Ζ. τί δ' ἂν ἔτι μᾶλλον ἐποίουν λοιπὸν ὦ θεοί, ἢ ἀκροβολίζ ἐπικύψαντες αὐτῶν; ὥστε ἀφαιρείτωσαν αἱ ὧραι τὸ μοχλοῦ ἤδη. καὶ ἀπάγουσαι τὰ νέφη, ἀναπεταννύτωσαν τὰς πύλας τοῦ οὐρανοῦ. Ἡράκλεις, ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν ἀπηντήκασιν. ὁ δὴ Τιμοκλῆς οὗτος, ὦ πάνυ μοι δοκεῖ ὑποτρέμειν, καὶ ταραττόμενος. ἀπολεῖ πάντας οὗτος τὴμέραν. δῆλος γὰρ ἐστιν ἤδη ἀνταράξας τὸν Δάμιδι διωκόμενος. ἀλλ' ὅπως ἡμῖν διωκατάπαυσον, ὦ χθόνιοι

quod ajunt, domo adductum. Conservasti igitur ista Damidi dicendum subjiciens. Sed quisnam est iste qui tam properè accedit, æneus, pulchris literis ornatus, scitè circumscriptus, cui prisco more religata est coma? Tuus potiùs frater est Mercuri. Agoræus ille qui stat ad Pœcilen. Proinde pice refertus est, cùm à statuariis quotidie refingatur. Quid, ô puer, cursu ad nos contendisti? num aliquid novi è terris renuntias? *Hermagoras.* Ingens quiddam, ô Iupiter, & quod summam requirit diligentiam. *Iup.* Dicito jam si quid aliud ortum sit quod nesciamus. *Herm.* Cum ad porticum jam fabricarer æneus, Ac perque dorsum, perque pectus ungerer, Factusque ineptè corpori thorax meo Adpenderet, nec arte dispari foret, Ex ære totus additus mihi baltheus, Turbam video tumultuantem accurrere, Quacum duo sophistici certaminis Ibant periti fronte tristi ac pallida Pugiles, Damis &. *Iup.* Desine, Hermagora optime, tragicis versibus loqui. Novi enim quos dicis. Sed mihi dic, an jam diu contentionem commiserint. *Herm.* Nondum, Nam in velitatione adhuc versabantur, funda jaculantes & eminus sese mutuis convitiis impetentes. *Iup.* Quid ergo nobis faciendum restat, ô Dii? annon inclinato in ipsos capite auscultandum? Itaque horæ pessulum jam adimant, & abactis nubibus cœli portas aperiant. Hercle quanta multitudo ad audiendum contendit! At non valdè mihi placet quòd Timocles iste trepidat & turbatur. Omnia hodie perdet: & manifestum est ipsum ut cum Damide pugnet non surrecturum. Sed quod nobis est facillimum, vota tacitè

ὑπὲρ αὐτῆ σιγῇ, ἐφ' ἡμῖν ἵνα μὴ Δάμις γε πύθηται. Τιμο. τί φῂς ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεὺς μὴ εἶναι, μὴ ἢ προνοεῖν τ ἀνθρώπων; Δα. ὄκ. ἀλλὰ σὺ πρότερον ἀπόκρινά μοι, ὦ πῃ λόγῳ ἐπίστης εἶναι αὐτός. Τιμ. ὕβριν, ἀλλὰ σὺ ὦ μιαρὲ ἀπόκριναι. Δα. ἄμεινον, ἀλλὰ σύ. Ζ. παυλὴ μὲ παραπολὺ ὁ ἡμέτερος, ἄμεινον, καὶ εὐφωνότερον τραχυτέρου. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ἐπὶ τ βλασφημιῶν. ἐν γὰ τούτῳ σοι, τὸ κρότ. ὡς τἆλλα, ἰσχυῶ σε ἀποφανεῖ, ἐπισομίζων. Τιμ. ἀλλὰ μὰ τὴν Ἀθηνῶν, οὐκ ἂν ἀποκρινοίμην σοι πρότερον. Δα. οὐκοῦν ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα. ὑπόστασις γὰ τοῦτό γε, ὁμωμοκώς. ἀλλ' ἄνω τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ. Τιμ. εὖ λέγεις. εἰπὲ δή μοι, ἃ δικαίως σοι ὦ κρίναντε, προνοεῖν οἱ θεοί; Δα. ἥδεμῶς. Τιμ. πῶς; ἀπροσδοκήτως δὴ τοῦτο πίνω; Δα. ναί. Τιμ. ἦ γὰρ ὑπό τινι δὴ θεῷ τάττεται ἡ τ ὅλων ἐπιμέλεια; Δα. ὅ. Τιμ. πίνω ἢ εἰκῇ φέρεται ἀλόγως τῇ φορᾷ; Δα. ναί. Τιμ. εἶτ' ἄνθρωποι ταῦτα ἀκούοντες, ἀνέχεσθε, καὶ ἀναλοῦσιν τ ἀλιτήριον; Δα. τί τὰς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ παροξυνεῖς ὦ Τιμόκλεις, ἢ τίς ἂν, ἀγανακτεῖς ὑπὲρ τ θεῶν, ψῆφ ταῦτα, ἐκείνων αὐτῶν σὺκ ἀγανακτούντων; οἵ γε δὴν δεινὸν ἀλαπάζησί με πάλαι ἀκούοντες, εἰ γε ἀκούουσι. Τιμ. ἀκούουσι γὰ ὦ Δάμι, ἀκούουσι. καί σε μείλιχα ποτὲ χρόνῳ ὕστερον. Δα. καὶ πότε ἂν ἐκεῖνοι χαλεπὸν ἀγάγοιεν ἐπ' ἐμὲ τοσοῦτα ὡς φῆς πράγματα ἔχοντες, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἅπαντα τὸ πλῆθ ὄντα, οἰκονομούμενοι; ὥστε δοὺ σέ πω ἡμύναθ ὧν ἐποιήσεις ἀεί. καὶ τ ἄλλων, ἵνα μὴ βλασφημεῖν ἐ αὐτὸς

pro ipso faciamus nobiscum, nē Damis inaudiat. *Timocl.* Quid ais Dami sacrilege, Deos non esse, nec hominibus providere? *Dam.* Minimè. Verum dic mihi priùs qua ratione ipsos esse persuasus es. *Tim.* Non dicam. Sed tu scelerate respondè. *Dam.* Non: sed tu. *Iup.* Hoc multò meliùs agit noster, quòd vocaliùs exasperatur. Euge Timocles obstrepe convitiis. Nam in hoc sita est victoria. Nam alioqui obturato ore te piscem reddet. *Tim.* At per Minervam, non respondebo tibi prior. *Dam.* Ergo Timocles interroga. Hoc enim saltem obtinuisti, cùm juraveris: sed sine convitiis, si placet. *Tim.* Rectè dicis. Ergo dic mihi. Annon ô scelerate, Dii tibi videntur providere? *Dam.* Nequaquam. *Tim.* Quid ais? Hæc igitur omnia nulla providentia reguntur? *Dam.* Nulla. *Tim.* Neque Vniversitatis cura penes ullum Deum est? *Dam.* Non. *Tim.* Cuncta igitur impetu fortuito feruntur? *Dam.* Maximè. *Tim.* Hæcne fertis auditores, & scelestum hunc lapidibus non obruitis? *Dam.* Cur homines in me incitas Timocles? aut quis es, ut pro Diis indigneris, idque cùm non indignentur ipsi? qui olim audientes, saltem si audiunt, nullo malo me affecerunt. *Tim.* Audiunt, Dami, audiunt: & te aliquando postea ulciscentur. *Dam.* Ecquando ipsis contra me vacaret, cùm tot, ut ais, sustineant negotia, & rerum quæ sunt in mundo infinitam multitudinem regant? Itaque nec te, quòd semper peieras, punierunt. Nec propter alia: ne præter pa-

ἀναγκάζωμαι ταῦτα τὰ συγκείμενα. καίτοι ἔγ' ὁρῶ ἥδιστα ἂν ἄλλῳ ἐπιδείξειν τὴν ἑαυτῶν σοφοίας μείζω ἐξενεγκεῖν ἐδυνάσθη, ἢ σὺ κακὸν, κακῶς ἐπιτρέψαντες. ἀλλὰ δῆλοί εἰσιν ἀποδημοῦντες ὑπὲρ τὸ Ὠκεανὸν ἕως μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. ἔνθ' ἐγὼ αὐτοῖς σωφροσύνης ἵενται παρ' αὐτοὺς ἐπὶ δαῖτα, κοὐ ἀνεπαγγέλτοις οἰόμην. Τιμ. τί σοὶ τοσαύτην ἀναισχυντίαν εἴπωμι ὦ Δάμι; Δα. ἐκεῖνο ὦ Τιμόκλεις, ὃ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσαί σου, ὅπως ἐπίσθης οἴεσθαι προνοεῖν τοὺς θεούς. Τιμ. ἡ τάξις μὲ περὶ τῶν γιγνομένων ἔπεισεν, ὁ ἥλιος ἀεὶ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη τε ταὐτὰ, καὶ ὧραι τρεπόμεναι, καὶ φυτὰ φυόμενα, καὶ ζῶα γιγνόμενα, καὶ αὖτα πᾶσα ἄνευ μηχάνης κατασκευάσματα, ὡς τρέφεσθαι, καὶ κινεῖσθαι, καὶ νοεῖν, καὶ βαδίζειν, καὶ πεπαίνεσθαι, καὶ συνθετμεῖν. καὶ τάλλα ταῦτα προνοίας ἔργα εἶναι μοι δοκεῖ. Δα. αὐτό τοι τὸ ζητούμενον ὦ Τιμόκλεις, συναρπάζεις. οὐδέπω γὰρ δῆλον, εἰ προνοίᾳ τούτων ἕκαστον ἐπιτελεῖται. ἀλλ' ὅτι μὲ τοιαῦτα ἐστὶ τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν ἔγωγε. τὸ μὲν αὐτὰ πεπρῶσθαι ἀνάγκη, καὶ ὑπό τινος προμηθίας αὐτὰ γίγνεσθαι. ἴσως γὰρ ἔστ' ἄλλως τὰ ἔργα, καὶ ὁμοίως, καὶ καθ' ταυτὰ συνίστασθαι. σὺ δὲ, τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τινὰ ἀνάγκην. εἶτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τις σοι μὴ ἀκηλιδοίη, τὰ γιγνόμενα μὴ, οἱοῖά ἐστι, καθ' εἱμαρμένην, καὶ ἐπαινοῖτο, οἰομένῳ δὲ ἀποδείξειν ταῦτα εἶναι, ἢ ἔστ' προνοίᾳ ἀφελλάτῳ αὐτῶν ἕκαστον. ὥστε κἂν τὰ καμινοῦ, τοῦ μὴ, ὑπομόχθηρον. ἄλλο δέ μοι λέγε. Τιμόκλεις. ἐγὼ μὲν οὐκ οἰόμην ἔστ' ἄλλης ἐπὶ τούτοις δεῖν ἀποδείξεως. ὅμως

pactum maledicere cogar. Nam non video quonam alio argumento majore suam providentiam demonstrare possent, quàm si te malum malè perderent. At certum est eos peregrè esse profectos, ultra Oceanum fortasse, & inculpatos Æthiopas. Solent enim ad eos crebrò ire commessatum: interdum etiam non vocati. *Tim.* Quid ad tantam impudentiam tibi dicerem Dami? *Dam.* Nimirum illud quod jamdudum ex te audire cupio, qua persuasione credideris Deos providere. *Tim.* Id mihi rerum primus ordo persuasit. Sol qui idem iter semper conficit, eodémque modo Luna, & tempestatum mutatio, & plantarum procreatio, & animalium generatio, horúmque ipsorum tam elegans compositio, ut alantur, moveantur, cogitent, incedant, fabrilem artem & sutoriam exerceant. Atque id genus alia, mihi Providentiæ videntur esse opera. *Dam.* Tu quidem Timocles, quæstionem corripis. Nondum enim liquet an horum unumquodque Providentia perficiatur. Cæterùm quod hæc fiunt, nec ipse negaverim. Non tamen ilico necesse est credere, ea aliquo consilio fieri. Contingit enim ut hæc incepta sint, nuncque similiter, eodemque modo constituantur. At tu ordinem eorum, necessitatem appellas. Deinde scilicet indignaberis, siquis te non sequetur, cùm ea quæ fiunt, qualia sunt enumeres, & putes hisce demonstrasse, horum unumquodque immutari Providentia. Itaque juxta Comicum, hoc subfrivolum est: aliud mihi dicito. *Tim.* Equidem existimo alia præterea demonstratione non esse opus. Verumtamen di-

δ' ὃν ἐρῶ. Δόκει σαν γάρ μοι. Ὁ μηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιητὴς γενέσθαι; Δα. Ἦ μάλα. Τι. Οὐκοῦν ἐκείνῳ ἐπίσθω, τῷ σοφίσαντι τὰ θεῖα καὶ τοὺς θεοὺς ἐμφανίζοντι. Δα. Ἀλλ' ὦ θαυμάσιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν Ὅμηρον γενέσθαι, πάντες σοι συνομολογήσουσι. μάρτυρας δὲ ἀληθῆ τοῦτον τῶν ποιήσεων, ὅτι ἐκεῖνος, ὅτε ἄλλον ποιητὴν οὐδένα. ὅτε γὰρ ἀληθείας μέλειν αὐτοῖς οἴμαι, ἀλλὰ τέρπειν τοὺς ἀκούοντας. καὶ ἀφ' τοῦτο, μύθοις τε καταδῦσαι. καὶ μύθοις κατηχῆσαι. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ περιποιῆσαι μηχανῶνται. ἀτὰρ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι, οἷς ποτε μάλιστα ἐπίσθης τὸν Ὅμηρον. ἆρα οἷς σοὶ δοκεῖ Διὸς λέχη, ὡς ἐπιβάλλουσι σωθῆναι αὐτὸν ἡ γυνή, καὶ ὁ ἀδελφός, καὶ ἡ γυνή; καὶ ἐγὼ μὴ τὸν Βριάρεων ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσασα τὸν γαμόρφον, ἐπιπέδησε δὲ ἂν ἡμῖν ὁ βέλτιστος Ζεὺς, σωφρονισθείς. ἀνθ' ὧν ἐκ ἀπομνημονεύων τῆ Θέτιδι τῷ φιλοσοφίαν, ἐξαπατᾶ τὸν Ἀγαμέμνονα, ἄνειρόν τινα ψευδῆ ἐπιπέμψας, ὡς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἀποθάνοιεν. ὁρᾷς; ἀδυνάτου γὰρ ὄντος αὐτῷ κεραυνὸν ἐμβαλόντι, καθαρπάσαι τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἀνάγκη δὲ ἀπατεῶνα εἶναι δοκεῖν. ἢ σοὶ δοκεῖ σε μάλιστα εἰς τοῦτο πίστιν ἐπαγαγέσθαι ἀκούοντα, ὡς Διομήδης μὲν, ἔτρωσε τὸν Ἄφροδίτην, εἶτα τὸν Ἄρεα αὐτὸν, Ἀθηνᾶς παρακελευσάσης. μικρὸν δὲ, αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ, ἐμονομάχησαν ἀνάμιξ ἄρρενές τε, καὶ θήλεια. καὶ Ἀθηνᾶ μὲν, Ἄρεα καθοπλίζεται, ἅτε ἐκ πεπονηκότα οἴμαι ὑπὸ τραύματος, ὁ δὲ Διομήδης εἴληφε. [1] Λητοῖ δ' ἀντέστη σὺν Ἐλεινίῃ Ἑρμῆς. ἢ τὰ τοιαῦτα ἐπαινεῖς; Ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπαινῶ. Τι. Ἀλλὰ τί σοι δοκεῖ; Δα. Ἐκεῖνο μοι δοκεῖ, ὅτι ἐκ ἐπίσταται ὁ ποιητὴς ἃ λέγει. Τι. Ἀλλὰ τί; Δα.

ἡ Ἀρτέμιδός σοι πιθανὰ ἔδοξεν, ὡς ἐκείνη μεμψιμοιρῆσα, ἠγανάκτησεν, ὅ κληθεῖσα ἐφ' ἑστίασιν ὑπὸ τῦ Οἰνέως. ἢ λέγετε, σωφρονᾶ ἢ ὑπερφυᾶ, καὶ ἀνυπόστατον τῷ ἀλκῷ ἐπαφῆκεν ἐπὶ τὴν χώραν αὐτῦ. ἆρα δὴ τὰ τοιαῦτα λέγων σε Ὅμηρος πέπεικε; Z. βαθαῖ. ἡλίκον ὦ θεοὶ ἀνεβόησε τὸ πλῆθος, ἐπαινέσαντες τὸν Δάμιν. ὁ δ' ἡμέτερος, ἀπορεμβόμῳ ἔοικε. δῆλε γᾶν, καὶ ὑποτρέμει, καὶ δῆλός ἐστι ἀμφιβάλλων τὴν ἀσπίδα. καὶ ἤδη ἐκλέλοιπε τὸν παρεκδύς, ἀποδράσεται. Τιμ. οὐδ' Εὐριπίδης ἄρα σοι δοκεῖ λέγειν τι ὑγιές, ὁπόταν αὐτὸς αἰσθόμενος μόνος τὰς θεὰς ἐπὶ τὴν σκηνὴν, δείκνυη σώζοντας μὲν τὰς ἥρωας τῦ ἡρῴων, τὰς πονηρὰς δέ, καὶ τὴν ἀσέβειαν κολάζοντας; Δα. ἀλλ' ὦ γενναιότατε φιλοσόφων Τιμόκλεις, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τραγῳδοὶ πιθανίσκοί σε, ἀνάγκη δυοῖν θατέρων, ἤτοι Πῶλον, καὶ Ἀριστόδημον, καὶ Σάτυρον, ἡγεῖσθαί σε θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ πρόσωπα τῶν θεῶν αὐτὰ, καὶ τὰς ἐμβάδας, καὶ τὰς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, καὶ πτοσαρίδια, καὶ σωμάτια, καὶ τἄλλ', οἷς σκηνικοὶ σεμνύνεσι τὴν τραγῳδίαν, ὅταν δὲ γελοιόταται οἰμωγ. ἐπεὶ καὶ ἑαυτὸν ὁπόταν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπιζεύσης τῆς χειρὸς, τῶν δραμάτων τὰ δικρῦτα οἱ λέγῃ αὐτῦ ποτε παῤῥησιαζόμενε,

Ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα,

quæ de Diana dicuntur visa tibi sunt fide digna? ut cum querimonia indignata est, quòd ad convivium Oenei non fuisset vocata: quam ob causam aprum ingentem, & invicti roboris in regionem ipsius immisit. Nunquid Homerus hæc dicendo tibi persuasit? *Iup.* Papæ! quanta ô Dii turba Damin collaudans exclamavit! Noster verò manet hæsitabundus. Quare metuit, & subtrepidat, & manifestum est fore ut [1]scutum abjiciat. Iamque circunspicit qua elapsus aufugiat. *Tim.* Num neque Euripides tibi videtur sani quicquam dicere, quum introductis in scenam Diis, indicat bonos heroas ab ipsis servari, malos verò propter impietatem, qualis tu es, puniri? *Dam.* At ô generosissime philosophorum Timocles, si tibi hæc persuaserunt Tragici poëtæ: necessum est ex his duobus alterum consequi, ut aut Polum & Aristodemum, & Satyrum tunc putes esse Deos, aut Deorum personas ipsas, & cothurnos, & vestes ad pedes usque demissas, chlamydes, manicas, ventralia, corpuscula, aliaque quibus illi tragœdiam exornant: quòd ego maximè ridiculum arbitror. Nam quum per se, nulla necessitate adactus, suàm in fabulis sententiam dicit, liberè loquentem audies:

Vides supernum, simul & immensum æthera,

Ter-

1 *Scutum abjiciat*] Clypeum abjicere dixit pro eo quod est causæ diffidere & contentionem relinquere. Desperat enim quisquis in bello arma abjicit, & aut fugam spectat, aut mortem exspectat. Græci simplici vocabulo ῥιψάσπιδας vocant timidos, id cognominis Demosthenes in præsio quondam emeruit. Cleonymus apud Aristophan. in fuc. ἀσπιδοπετόλης appellatur. Plat. lib. de leg. 12. declarat ῥιψάσπιδα nomen multo probrosissimum esse. *Cogn.*

Καὶ γὰρ περιέχει ἑκατέρωθεν ὑγρᾶς ὦ ἀγκάλαις,

Terram humidis circumtenentem in brachiis.

Τοῦτον νόμιζε Δία. τόνδε ἡγοῦ θεόν.

Illum Iovem arbitrare, necnon hunc Deum.

καὶ πάλιν.

Et rursus.

Ζεύς, ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεύς. ἐγὼ γὰρ οἶδα, πλὴν λόγῳ κλύων. καὶ τί τοιοῦτο. Τιμ. σὺ δὲ ἄπαντες ἄνθρωποι, καὶ τὰ ἔθνη, ἐξαπατᾶσθε, θεὸς νομίζοντες, καὶ πανηγυρίζοντες. Δα. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ὅτι με ὑπεμίμνησας τῶν πάλαι ἐθνῶν νομιζομένων. ἀφ' ὧν μαλιστα σωιδοίμεθ' ἂν, ὡς γε οἷόν τε βεβαιοῦν ὁ περὶ θεῶν λόγος πῶς ἔχει. πολλὴ γὰρ ἡ παραχὴ, καὶ ἄλλοι, ἄλλα νομίζουσι, Σκύθαι μὲν, ἀκινάκην θύοντες, καὶ Θρᾷκες, Ζαμόλξιδι, δραπέτῃ ἀνθρώπῳ ἐκ Σάμου ὡς αὐτοὺς ἥκοντι. Φρύγες δὲ, μήνῃ, καὶ Αἰθίοπες, ἡμέρᾳ. οἱ Κυλλήνιοι, Φάλητι. οἱ Ἀσσύριοι, περιστερᾷ· καὶ Πέρσαι, πυρί. οἱ Αἰγύπτιοι, ὕδατι, κρίτει μὲν ἅπασι χθόνιον τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ. ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίταις μὲν, ὁ βοῦς θεός. Πηλουσιώταις δὲ, κρόμμυον. οἱ δὲ ἄλλοις, ἴβεις, ἢ κροκόδειλον. καὶ ἄλλοις, κυνοκέφαλον, ἢ αἴλουρον, ἢ πίθηκον. καὶ ὑπὲρ πόλεως, τοῖς μὲν, ὁ δεξιὸς ὦμος θεός. τοῖς δὲ καθ' ἁλιπέρας οἰκοῦσιν, ἀστράγαλος. καὶ ἄλλοις, κεφαλῆς ἡμίσεια. οἱ δὲ ἄλλοις, ποτήριον κεραμεοῦν, ἢ τρύβλιον. τοῦτα πῶς ὑγιέλως ἐστὶν ὦ καλὲ Τιμόκλεις; Μω. σὺ δ' ἔλεγες ὦ θεοί, ταῦτα πάντα ἥξειν εἰς τὸμφανὲς, καὶ ἀκριβῶς ἐξεταζήσεσθαι; Ζ. ἔλεγες ὦ Μῶμε, καὶ ἐπείλιμος ὀρθῶς. καὶ ἔγωγε παρεσκευασμην ἐπανορθώσεσθαι αὐτὰ, εἰ τὸ σὺν ποσὶ κίνδυνον ἀφεύγομεν. Τιμ. ἀλλ' ὦ θεοῖς ἐχθρὲ σὺ, τὰς χρησμὼς καὶ ἀποκρίσεις τῶν ἐσομένων, τίνος ἔργον ἂν εἴποις, ἢ θεῶν,

Tim. Proinde omnes homines gentesque decipiuntur, quum Deos esse putant, eorúmque dies festos celebrant. *Dam.* Bene Timocles, in memoriam mihi revocasti gentium opinionem: unde potissimùm intelligi possit, nihil habere certi ea quæ de Diis perhibentur. Nam multa est dissensio, & alii aliud opinantur: Scythæ Acinaci sacrificant, Thraces Zamolxidi fugitivo homini, qui Samo ad ipsos venit: Phryges Lunæ, Æthiopes diei, Cyllenii Phaleti, Assyrii columbæ, Persæ igni, Ægyptii aquæ. Nam omnibus Ægyptiis communis est aqua. Privatim autem, Memphitis bos est Deus, Pelusiotis cepa, aliis Ibis, aut crocodilus, aliis cynocephalus, aut felis, aut simia. Præterea vicatim, aliis Deus est dexter humerus, aliis qui regionem adversam incolunt, sinister: aliis dimidium caput, aliis fictile poculum, aut catinus. Quomodo hæc, ô bone Timocles non sint ridicula? *Mom.* Nonne dicebam, ô Dii, hæc omnia in propatulum ventura, & fore ut accuratè examinarentur? *Iup.* Dicebas, ô Mome, & rectè objurgabas, atque hæc corrigere conabor, si præsens periculum evitarimus. *Tim.* At tu, ô Deorum inimice, oracula, & rerum futurarum prædictiones, cujus opus esse dices? nonne Deorum, eorun-

καὶ τῶν θεσπιῳδῶν τῶν ἐκείνων; Δα. σιώπησον ὦ ἄθλιε, περὶ τῶν χρησμῶν, ἐπὶ ἐρήσομαί σε, τίνος αὐτῶν μάλιστα μεμνῆσθαι ἀξιοῖς. ἆρ' ἐκείνου, ὃν τῷ Λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν; ὃς ἀκριβῶς ἀμφήκης ἦν, καὶ διαχόσιοι τοσοῦτος, οἱοὶ εἰσὶ τῶν ἱμαντῶν ἕνιοι, διττοὶ, καὶ ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι, καὶ θεὸς ὁπότερον ἂν αὐτῶν μέρος ἐπιστραφήσῃ. ἢ τί μιμνῄσκει, ὦ Κροῖσος ἀλόφας τὴν Ἅλυν, τὴν αὐτὴν δρᾶν καὶ τὴν Κύρου καταλύσαι. καίτοι σὺν ὀλίγῃ παλάντῳ ὁ σαρδιανὸς ἐκεῖνος ἄλεθρος, τὸ ἀμφιδέξιον τοῦτο ἔπος ἐπιβάς. Μω. αὐτά γε ὦ θεοὶ ἅπερ διεξέρχεται, λέγων, ἃ ἐγὼ ἐδεδίειν μάλιστα. τί νυνὶ ὁ κακὸς ἡμῖν κεκαρωδῆς; ἀναλόγησαι αὐτὸ καταβλὼν εἰς τοῦτο. Ζ. σὺ ἡμᾶς ἐπισφάττεις ὦ Μῶμε, σὺν ᾧ κειρᾷ νυνὶ ἐπῃμῶν. Τιμ. ὅρα οἷα ποιεῖς ὦ ἀλιτήριε Δάμι, μανίαν μὲν τὰ ἔδη αὐτὰ τῶν θεῶν ἀπειρέπτοις τῷ λόγῳ, καὶ βωμοὺς αὐτῶν. Δα. ἐ πάνυ γε ἴσμεν τοὺς βωμοὺς ὦ Τιμόκλεες. τί γὰρ ἂν δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γίγνοιτο, εἰ θομιαμάτων, καὶ ἀοιδῆς μισοὶ εἰσι; τοὺς δὲ τῶν θεῶν τὰ Ἀρτέμιδος, ἡδέως ἂν ἐπῖδον, ἐκ βάθρων ἐπὶ κεφαλὴν ἀνατρεπομένους, ἐφ' ὧν τοιαῦτα ἡ παρθένος ὑώχυρμόν ἔχαιρε. Ζ. τοῦ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπηλθεν ὡς δαιμόνιον ὑβρίζοις ἀνὴρ φαίδιστος, ἀλλ' ἐξ ἀμάξης παῤῥησιάζεται, καὶ μαίρεται ἐξείης, ὅστ' ἄπος, ὅς τε ἐκ ὑκί. Μω. καὶ μὴν ὀλίγως ἂν ὁ Ζεῦ, τοὺς ἀναιδῶς εὐθὺς τὸ ἡμῖν. καί πως τάχα θεοῖσιν ὁ ἄνθρωπος, ἄψεται ἐς τὴν κορυφαίαν πόδος. Τι. μὴδὲ βροντῶντος αὐτοῦ Διὸς ἀκούσεσθαι ὦ θομάχα Δάμι; Δα. καὶ πῶς ἂ μάλλον βροντῆς ἀκούσειεν ὦ Τιμόκλεες; εἰ δὲ ὁ, Ζεὺς ὁ βροντῶν εἶη. σὺ δὲ corundemque providentiæ? *Da.* Nihil dicas, vir optime, de oraculis, ſiquidem ex te quæram, cujuſnam illorum mentionem facere velis potiſſimùm. Num illius quod Lydo Pythius reddidit? quod quidem prorſus anceps erat & biceps: quales ſunt quædam Mercurii imagines, duplices, & utrinque ſimiles, ad utramlibet illarum partem te verteris. An potiùs, Croeſus trajecto Hale, ſuum quam Cyri imperium evertet. Atqui non paucis talentis perditus ille Sardianus, ambiguum hoc dictum emit. *Mom.* Hæc ipſa, ô Dii, vir iſte commemorat, quæ maximè pertimeſcebam. Vbi nunc eſt feſtivus ille noſter citharœdus? ad hæc refellenda deſcende. *Iup.* Tu nos mactas, ô Mome, cùm nunc intempeſtivè nos reprehendas. *Tim.* Vide quid facias ſcelerate Dami, ipſa Deorum templa & aras oratione tua propemodum ſubvertis. *Dam.* Non omnes ſaltem aras Timocles. Quid enim ex ipſis mali accidit, ſi ſuffitibus, & ſuavibus odoribus ſint plenæ? Verùm Dianæ aras quæ ſunt in Tauris, libenter viderem funditus everſas, in quibus virgo tam ſuavibus epulis gaudet. *Iup.* Hoc unde nobis inſuperabile malum obſtrepit, quam nulli Deo parcit hic vir: ſed ex plauſtro liberè loquitur, Ordine corripiens ſontem, inſontemque perinde. *Mom.* Atqui paucos Iupiter à culpa immunes inter nos invenies. Et forſitan progreſſus ille ex ſupremis aliquem offendet. *Tim.* Neque, ô Deorum impugnator Dami, Iovem ipſum audis tonantem? *Dam.* Quomodo tonitru non audirem Timocles? Verùm an tonet Iupiter, meliùs ſcire poſſis,

ἄμεινον εἰδέναι, ὁπόθεν ποθεν ἐπὶ τὴν γῆν ἀφιγμένον. ἐπεὶ οἵ γε ὡς Κρῆτες ἥκουσι, ἄλλα ἡμῖν διηγοῦνται, παρόν τινα κεῖθι δεικνύναι, καὶ φάλλιον ἐφεστάναι, δηλοῦσαν ὡς οὐκέτι βροντήσειεν ἂν ὁ Ζεύς, πεθνεὼς πάλαι. Μω. τοῦτ' ἐγὼ καὶ πολλοῦ ἠπιστάμην ἤδη τὸν ἄνθρωπον. τί δ' ἂν ὦ Ζεῦ, ὁ χρέμπτης ἡμῖν, καὶ συγκροτεῖς τοὺς ὀδόντας ὑπὸ δέους; δακρύειν χρὴ, καὶ τὸ τοιοῦτον ἀνθρωπίσκον καταφρονεῖν. Ζ. τί λέγεις ὦ Μῶμε, καταφρονεῖν; οὐχ ὁρᾷς ὅσοι ἀκμὴν ὡς συμπεπεισμένοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἀπάγει αὐτοὺς ἀναδησάμενον τὸν ὦτων ὁ Δάμις; Μω. ἀλλὰ σὺ ὁπόταν ὦ Ζεῦ, γελήσῃς, σειρὰν χρυσείαν καθεὶς, ἅπαντας αὐτοὺς αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαις, αὐτῆ τε θαλάσσῃ. Τι. εἰπέ μοι ὦ καθάρσιε, πολλάκις ἤδη ποτέ; Δα. καὶ πολλάκις ὦ Τιμόκλεις. Τι. τοῦκοῦν ἔφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἄνεμος ἐμπίπλων τὴν ὀθόνην, καὶ ἐμπιπρὰς τὰ ἀκάτια, ἢ οἱ ἐρέτιοντες; οὐδέτερα ἦ εἷς τις ἔφερεν, καὶ ἔσωζε τὸν ναῦν; Δα. καὶ μάλα. Τι. εἶτα ἡ ναῦς μὲν, οὐκ ἂν ἔπλει, μὴ κυβερνωμένη, τὸ δ' ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον εἴη, καὶ ἀνημμένιστον φέρεται; Δα. εὖγε, σωφρόνως ταῦτα ὁ Τιμοκλῆς, καὶ ἐχυρῶς τῷ ὄντι διῳδίγμενα. ἀλλ' ὦ φιλτατε Τιμόκλεις, τὸν μὲν κυβερνήτην οἰκεῖον εἶδες ἂν, ἀεὶ τὰ συμφέροντα ἐπινοοῦντα, καὶ τοῦτ' ἔστιν ὃ διασκοπάζομεν, καὶ τοιοῦτόν τις ναύτας. ἀλυσιτελὲς δὲ, οὐδὲ ἄλογον οὐδέν τι εἶχεν ἡ ναῦς ὁ μὴ χρεῶδες ἦν αὐτοῖς. ὁ δὲ σὸς οὗτος κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηὶ ἐφεστάναι ἀξιοῖς, καὶ οἱ συναῦται αὐτοῦ, οὐδὲν εὐλόγως, οὐδὲ κατὰ τὴν ἀξίαν διατίθενται. ἀλλ' ὁ μὲν τοιοῦτος,

cùm pro Diis inde adveneris. Nam qui ex Creta veniunt, nobis alia narrant, nempe ibi sepulchrum ostendi, & columnam stare, quæ indicet Iovem non ampliùs tonare posse, cùm jampridem sit mortuus. *Mom.* Equidem hoc ego ab homine dictum iri jamdudum sciebam. Cur igitur palluisti Iupiter, & præ tremore dentes concutis? Confidendum est, & contemnendi tales homunculi. *Iup.* Quid dicis, Mome, esse contemnendos? Non vides quàm multi audiant, & ut in sententiam contra nos adducti sunt, & in aures revincti à Damide abducuntur? *Mom.* At tu Iupiter, quum volueris ipsos omnes demissa catena aurea ipsà cum terra sustolles Oceanoque. *Tim.* Dic mihi sceleste, nunquam ne navigasti? *Dam.* Imò sæpe, ô Timocles. *Tim.* Nunquid ventus id temporis incidens in carbasa, & implens navigia, vos ferebat, an verò remiges? cæterùm unus ad gubernaculum sedendo, navim servavit? *Dam.* Maximè. *Tim.* Nonne navis progredi non posset non gubernata, & universitatem hanc sine gubernatore, sine duce ferri putas? *Dam.* Euge Timocles, prudenter & potenter exemplo hæc demonstrasti. At ô Deorum amantissime Timocles, gubernatorem illum vidisti, nunquam non utilia excogitantem, eaque ante tempus parantem, & nautis imperantem. Navis autem nihil inutile, nec ad rem non pertinens habebat, quod usui non esset ipsis. Hic verò tuus gubernator, quem magnæ huic navi præsidere vis, ejusque connautæ, nihil cum ratione, nihil ex dignitate ordinant. Sed fortè rudens in pup-

εἰ τύχοι εἰς τὴν πρύμνην ἀποτίτα-
τται. οἱ πόδες ᾖ, εἰς τὴν πρῷραν
ἀμφότεροι. καὶ χρυσαῖ μὲ αἱ ἄγ-
κυραι εἰσὶ. ὁ χλωίσκος ᾖ, μολι-
βδᾶς. καὶ τὰ μὲν ὕφαλα, καλλίγρα-
φα. τὰ δ' ἔξαλα τῆς νεὼς, ἄμορφα.
καὶ αὐτῶν ᾖ τὸ ναυτῶν ἴδιος ἕν τ' μὲν,
ἀργὸν, καὶ ἄτριχνον, καὶ ἄτολμον πρὸς
τὰ ἔργα, διμοιρίτην, ἢ τεμνοι-
ρίτην. τὸ ᾖ, καθαπτόμενόν τι,
ἄοκνον, καὶ ἐπὶ τὴν κερκίδα ἀναπη-
δῆσαι, ῥᾴδιον, καὶ εἰδότα τὸ χρησί-
μων ἕκαστα, μόνον τῶν ἀντλεῖν
παρεσκευασμένον. τὰ δ' αὐτὰ, καὶ ἐν
τοῖς ἐπιβάταις. μαστιγίαν μὲν πᾶσι,
καὶ παιδιᾶς, ἅμα δὲ τὸ κυβερνήτην
καθήμενον, καὶ ἱεροσκοπούμενον. καὶ
ἄλλον κίνδυνον, ἢ πατραλοίαν, ἢ
ἱερόσυλον, ὑπερδικαιούμενον, καὶ τὰ
ἄκρα τῆς νεὼς κατειληφότα. χαλεπὸν
ᾖ πολλοὺς ἐν μικρῷ δ' σκάφει
στενοχωρουμένους, καὶ ὑπὸ τοῦ πρὸς
ἀληθείαν χειρόνων πατρωμένους. συ-
νόησον γὰρ ὅπως Σωκράτης μὲν, καὶ
Ἀριστείδης ἐπλεύσατ, καὶ Φωκίων,
οὐδὲ τὰ ἀμφίβια ἀμφοτέρα ἔχοντες,
οὐδὲ ἀποτίνοντες τοὺς πόδας διωκάμενοι
ἐπὶ γομφῶν τὸ σανίδιον ἁπλῶς τὸ ἄντλιον. ἐν ὅσοις ᾖ ἀγαθοῖς Καλλίας,
καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδαναπάλλου
σύντροφῶντες, καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτὸν κα-
θαπτύοντες, τοιαῦτα ἐν τῇ νηῒ συ
γίγνεται ὧν σοφώτατοι Τιμόκλεις.
Διὰ τοῦτο, αἱ ναυαγίαι μυρίαι. εἰ
δέ τις κυβερνήτης ἴφιτος, ἱερὸς,
καὶ διέπτιεν ἕκαστα, περῶτον μὲν ἂν
ἠγνόησαν οἵτινες οἱ χρησοὶ, καὶ
οἵτινες οἱ φαῦλοι τὸ ἐμπλεόντων.
ἔπειτα, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἀξίαν τὰ
προσήκοντα ἀπένειμεν ἄν, χώραν τι
τὴν ἀμείνω τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐ-
τὸν ἄνω. τὴν κάτω ᾖ, τοῖς χείρο-
σι. καὶ συσσίτους ἔσι ὡς ἀμείνους, καὶ
συμβούλους ἐποίησεν ἄν. καὶ τὸ ναυτῶν

puppim protenditur, & pedes ambo in proram. Interdum aureæ ſunt anchoræ, cheniſcus plumbeus: & navis inferius eſt picta, ſuperius deformis. Ex ipſis etiam nautis cernere eſt hunc pigrum, inertem, & ad opera meticuloſum, dupliciarium aut tripliciarium: illum ad natandum impigrum, & ad inſiliendum in antennas facilem, ac rei cujuſque utilis gnarum: hunc exhaurien-dæ duntaxat ſentinæ deſtinatum. Eadem etiam in vectoribus vide-re licet: verberonem aliquem in prima ſede ſedentem ad guberna-torem, & honoratum: & alium cinædum, aut parricidam, aut ſacrilegum ſummis honoribus potientem, & ſumma navis oc-cupantem: multos verò ſpecta-tæ gratiæ in anguſtum ſcaphæ locum in imo compreſſos, qui à revera deterioribus calcantur. Ergo cogita quomodo navigarit Socrates, Ariſtides, & Phocion, quibus non ſatis opum erat ad victum: neque ſuper nudis ta-bulis ad ſentinam pedes exten-dere poterant. Contrà quantis bonis Callias, Midias, & Sarda-napalus molliter uſi ſint, & ſibi ſuperiores conſpuerint. Talia in hac tua navi accidunt. Timocles ſapientiſſime. Idcirco infinita nau-fragia. Verùm ſiquis ei præfe-ctus gubernator, videret & ordi-naret ſingula primùm quidem non ignorarent quinam ex navi-gantibus boni ſint, quinam ma-li. Deinde cuique pro meritis convenientia diſtribueret: locum meliorem melioribus juxta ſe ſurſum, & deterioribus dete-riorem deorſum. Et convivas meliores, & conſiliarios feciſſet. Atque alacri quidem nautæ, aut

ὁ μὲν πρόθυμος, ἡ πρῷρας ἐπιμελητὴς ἀπεδέδεικτ' ἂν, ἢ τίχυς ἄρχων, ἢ πάντως σὺ τ' ἄλλων. ὁ δ' ὀκνηρὸς, καὶ βάθυμος, ἐπαίει' ἂν τῷ καλωδίῳ πενάκις τ' ἡμέρας τὴν κεφαλήν. ὥστε σοι ὦ θαυμάσιε, τὸ τ' νεὼς τοῦτο παράδειγμα, κινδυνεύῃ πρὸς πετράφθαι, κακὸν κυβερνήτην πτυχικῆς. Μω. παυσὶ μὲν ἤδη καὶ ῥᾳδίως πρὸς τὸν Δάμιδι, καὶ πλησίον ἐπὶ τὸν λιμένα φέρεται. Ζ. ὀρθῶς ὦ Μῶμε, εἰκάζεις. ὁ δ' ὑδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλῆς ἐπινοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ καθ' ἡμέραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις δυσκόλως πάνυ ἐπαντλεῖ. Τι. σὺκοῦν ἐπεὶ τ' νεὼς τὸ παράδειγμα σὶ πάντου σοι ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἄκυραν δὴ τὴν ἱερὰν φασιν ἄγκυραν, καὶ ὡδὶ ὑδεμιᾷ μηχανῇ διορρήξεις. Ζ. τί ποτ' ἄρα ἐρεῖ; Τι. ἴδιος γὰρ εἰ ἀκόλυθα ταῦτα συλλογίσομαι, καὶ εἰ μὴ αὐτὸ δυνάσῃ σοι διελέγξαι. εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶ καὶ θεοί. ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί. τί πρὸς ταῦτα φῄς; Δα. ἦν πρότερον γελάσω εἰς ἡδονὴν, ἀποκεκλῃκέναί σοι. Τι. ἀλλ' ἔοικας ὑδὲ παύσασθαι γελῶν. εἰπὲ δ' ὅμως ὅπῃ σοι γελάσιμον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. Δα. ὅτι σὺν αἰσθάνῃ ὑπὸ λεπτῆς κρόκης ἐξηρτημένους σὺ τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα, ἱερὰν ὄσαν. τὸ γὰρ εἶναι Θεὸς, τῷ βωμὸς εἶναι σωθήσας, ἰσχυρὸν ποιήσασθαι ἀπ' αὐτῶν τ' ὁρμον. ὥστε ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο τοῦτο φῄς ἔχειν εἰπεῖν ἱερώτερον, ἀπίωμεν ἤδη. Τι. ὁμολογεῖς τοίνυν ἡττῆσθαι σοφαπιών; Δα. νὴ ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰρ ὥσπερ οἱ ὑπὸ πινων βιαζόμενοι, ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἡμῖν κατέφυγας. ὥστ' ἐπὶ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱερὰν, ἐθέλω σοι εἰσαῦθις ἤδη πρὸς σὲ, ἐπ' αὐτῶν τε τ' aut curanda prora, aut muri defensio demanderetur: aut omnino aliis præponeretur. Ignavi autem & segnis caput quotidie quinquies funè cæderetur. Quare ὁ admirande, tuum istud navis exemplum periclitatur corruere, quippe quod malum gubernatorem nactum est. *Mom.* Res certè Damidi secundo flumine procedit, plenisque velis fertur ad victoriam. *Iup.* Rectè ὁ Mome, judicas. Nihil enim validi Timocles commiscitur: sed communia hæc, & quotidiana quæ omnia facilè refelluntur, alia aliis infundit. *Tim.* Proinde, quoniam navis exemplum tibi visum est non admodum validum, audi sacram, quod dicunt, anchoram & quam nulla machina rumpes. *Iup.* Quidnam dicturus est? *Tim.* Videas an consentanea hæc colligam, & an ea evertere possis aliqua ratione. Si sunt aræ, sunt etiam Dii. Atqui sunt aræ, Ergo & Dii. Quid ad hæc dicis? *Dam.* Si priùs ad satietatem risero, tibi respondebo. *Tim.* At videris nunquam ridendi finem facturus: attamen effare quo pacto ridiculum tibi videatur quod dixi. *Dam.* Quòd non sentias, tuam anchoram, quantumvis sacram à tenui filo pendere. Nam conjunctis his duobus, Deos esse eò quòd sunt aræ, existimas te nodum firmum fecisse. Itaque cùm dicas te nihil firmius habere quod proponas, jam abeamus. *Tim.* Ergo te victum confiteris, qui prior abis? *Dam.* Maximè Timocles. Tu enim ut ii quibus vis infertur, ad aras confugisti. Itaque per sacram illam anchoram, tecum, etiam super aris, pacisci volo,

βαμῶν, ὡς μηκέτι περὶ τούτων ἐρίζοιμεν. Τι. εἰρωνεία ταῦτα πρὸς ἐμὲ τυμβωρύχε, καὶ μιαρὲ, καὶ κακόπλυτε, καὶ μοιχεία, καὶ κάθαρμα. εἰ γὰρ ἴσμεν ὃ πατὴρ μὲ πατρὸς εἶ, πῶς ἢ μήτηρ σου ἐπορνεύθη, ὡς δὲ τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις δὲ τὰς μητρυιὰς διαφθείρεις λιχνόταπ, καὶ ἀναισχυντότατε. μὴ φεύγε σὺ δ' ὧν ἔως δὲ παρ' ἐμοῦ πληγὰς λαβὼν ἀπέλθῃς. ἤδη γάρ σε τούτῳ τῷ ὁράκῳ ἀποθραύσω, πεμμίκροι ὄντα. Ζ. ὦ μῆ, γελᾶν ὦ θεοί, ἄπεισιν. ὁ δ' ἀηθλιθεὶ λοιδορούμενος, ὃ φέρων καταγελᾷ τὸ Δάμιν, καὶ ἔοικε καταζῆσειν αὐτὸν τῇ κεράμῳ ἐς τὴν κεφαλήν. ἡμεῖς γ', τί ποιοῦμεν ἐπὶ τούτοις; Ερ. ὀρθῶς σκῶπτόν μοι ὁ κωμικὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, ὑδὲν πίπονθεν δεινὸν, ἂν μὴ προσποιῇ. τί γὰρ δὲ ὑπέρμεγα κακὸν; εἰ ὀλίγοι ἄνθρωποι ἀπειρομόροι ταῦτα πάσχουσι; πολλοὶ γάρ εἰσιν οἱ τἀναντία μεγάλα σκοπτες, πλείους Ἑλλήνων. ὁ πολὺς λεὼς, καὶ ὁ σύρφαξ, βάρβαροί τε πάντες. Ζ. ἀλλ' ὦ Ἑρμῆ, τὸ δὲ Δαρείου πάνυ καλῶς ἔχον ἐστὶν, ὃ εἶπεν ἐπὶ δὲ Ζωπύρου. ὥστε δὲ αὐτὸς ἐβουλόμην ἂν ἕνα τοιοῦτον ἔχειν οἷον τὸν Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μυρίους μοι Βαβυλωνίους ὑπάρχειν.

volo, nos hac de re non ampliùs disputaturos. *Tim.* Hæc in me cavillaris, tumulorum effossor, scelerate, execrande, verbero, flagitiose. Nescimus enim quo patre sis natus: sed ut tua mater meretricem agebat, & ut fratrem occidisti, mœcharis, & adolescentes corrumpis gulosissime & impudentissime. At ne arrepta fuga priùs discedas, quàm à me plagas acceperis. Nam te quovis scelere contaminatum, jam hac testa frangam. *Iup.* Alter, ô Dii ridens abit: alter sequitur affatim ingerendo convitia; Damidem deridentem non ferens, & videtur ipsi testam in caput impacturus. Verùm nos quid hoc in negotio faciemus? *Merc.* Illud mihi rectè dixisse videtur Comicus, Nihil passus es mali, si tibi non attribuas. Etenim quàm ingens est malum, si pauci homines in hanc sententiam adducti abeunt? Sunt enim multi, & plures quàm Græci, qui in contrariam eunt, vulgus, plebs, barbarique omnes. *Iup.* At, O Mercuri, præclarum est illud, quod de Zopyro dixit Darius. Quare & ipse mallem, unum, hujusmodi, qualis est Damis, auxiliatorem habere, quàm sexcentis Babylonibus imperare.

ΟΝΕΙΡΟΣ, Η ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

SOMNIVM, SEV GALLVS.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo, divitiarum, atque Potentiæ incommoda, molestiasque persequitur, ostendens, quàm contra tranquilla res pauperta sit, si modo sit sorte sua contenta. Facit autem hoc veluti collatione qua-

quadam. Nam in priore quidem parte dialogi, Micyllus, somnium exponendo suum, Eucratis cujusdam opulenti, cœnas, divitias, luxum, & quæcunque vulgo speciosa, & expetenda videntur extollit, adjecto etiam encomio auri, tum exemplis, tum ab effectu & usu & cæteris amplificato. In posteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora, in avem transformatus, cum hero suo Micyllo colloquens introducitur, divitum, cum privatorum ac civium, tum regum atque potentum molestias, curas & pericula recenset, quæ illis & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa valetudinem, quam luxus & crapulæ ista labefactant, accidere solent, additis etiam exemplis ejus rei, & hypotyposi quadam, dum fingitur idem vi pennarum suarum reseratis ædium foribus, ad ipsas divitum cellas, Micyllum perducere, & coram illa, quæ verbis narraverat, spectanda exhiberi. Interim Lucianus absurdas Pythagoræ transformationes sugillat, & Stoicorum fastum carpit, qui quanquam nec publicis, nec privatis hominum conversationibus sunt idonei, frivolis in rebus sapientiam affectant, & officiorum observantes videri volunt.

ΜΙΚΥΛΛΟΣ. | MICYLLVS.

Ἀλλά σε ὦ κάκιστε ἀλεκτρυών, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτρέψειε, φθονερὸν ἄντα, καὶ ὀξύφωνον ὄντα, ὃς με πλουτοῦντα, καὶ ἡδέως ὀνείρῳ ξυνόντα, καὶ θαυμασίην εὐδαιμονίαν εὐδαιμονοῦντα, ἀφῆκας, καὶ γεγωνὸς ἀναβοήσας, ἐπήγειρας, ὡς μὴ ἓν νύκτωρ γοῦν τοῦ πλούτου σοῦ μιαρωτέραν πενίαν ἀφφύγοιμι. καίτοι εἴγε χρὴ προμαιρεσθαι τῇ τε ἡσυχίᾳ, πολλῇ ἔτι ἔστι, καὶ τοῦ κρύος, μηδέπω με τὸ ὀρθρινὸν ὥσπερ εἰώθειν ἀποκναίοντα. γνώμων γοῦν ἔτι μοι ἀδιάστατός μοι, ἀφεστηκώς ἡμέρας. ἀδέπω μέσαι νύκτες εἰσίν. ὁδέ, αὖπνος ἔτος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον φυλάττων ἀφ' ἑσπέρας οὗτος ἤδη κέκραγμι, ἀλλ' ἔτι χαίρωνγε. ἀμυνῶμαι γοῦν σε, ἢν μόνον ἡμέρα γένηται, σωτεύθων τῇ βακτηρίᾳ.

Atte sceleſtiſſime Galle, cum iſta tanta invidentia, vocéque tam acuta ipſe perdat Iupiter: qui quidem opibus affluentem me, & dulciſſimo in ſomnio verſantem, & admirabili fœlicitate fruentem, penetrabile quiddam & clamoſum reſonans expergefeceris, adeò ut ne noctu quidem effugere liceat paupertatem, vel te ipſo nequiorem. Atqui ſi conjectandum eſt, tum è ſilentio: quod etiamdum ingens eſt, tum è frigore, à quo nondum, ut aſſolet antelucano mordeor (nam hic mihi certiſſimus gnomon adventantis diei) nec dum eſt media nox. Sed iſte pervigil, quaſi vellus illud aureum ſervet, ab ipſa protinus veſpera vociferari cœpit: verùm non impunè laturus. Nam de te mox pœnas ſumam, & fuſte comminuam, ſimodo dies illuxerit:

τοῦ γάρ [1] μοι πράγματα παρίξεις, ἀναπηδῶν ὑπὸ σκότου. Αλε. Μίκυλε διατρίβω, ὡμὴν τ χαριεῖσθαί σοι, φθάσαν τὴν νύκτ', ὁπόσον δυνατόν μοι, ὡς ἔχοις ἐργάσιμόν σοι πρὸς τὰ πολλὰ τῶν ἔργων. Ἢν γὰρ πρὶν ἀνατεῖλαι ἥλιον μίαν κρηπῖδα [2] ἐργάσωμαι, εὐθὺς δὲ ἔσῃ τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα πεπονηκώς. εἰ δέ σοι καθεύδειν ἥδιον, ἐγὼ μὲν οὐ χαίσομαί σοι, καὶ πολὺ ἀφονώτερόν ἔσομαί τ ἰχθύων. σὺ δ' ὅρα ὅπως μὴ ὄναρ πλεῖῶν, λιμώττῃς ἀνεχόμενος. Μι. ὦ Ζεῦ πρόφρων, καὶ Ἡράκλεες ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τοῦτ' ἐστιν; ἀνθρωπίνως ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. εἰπέ σοι τέρας εἶναι δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, εἰ ὁμόφωνος ὑμῖν εἰμι; Μι. πῶς γὰρ οὐ τέρας; ἀλλ' ἀποτρέπετε ὦ θεοὶ τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν. Αλε. σὺ μοι δοκεῖς ὦ Μίκυλε, κομιδῇ ἀπαίδευτος εἶναι, μὴ δ' ἀνεγνωκέναι τὰ Ὁμήρου ποιήματα. οὐ οἶς ὁ μὲν Ἀχιλλέως ἵππος ὁ ξάνθος μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ χρεμπίζειν, ἔφρασεν ὑπὲρ τοῦ πολέμου λοιδορούμενος, ἔπη ὅλα ῥαψῳδῶν. ἆρ' οὐκοῦν ἐγὼ νῦν, ἀνάγκη rit: ſiquidem nunc in tenebris ſubſiliens, negotium mihi faceſſeres. *Cal.* Here Micylle equidem arbitrabar, me tibi rem gratam facturum, ſi quoad poſſem alta nocte lucem antevertiſſem, quò poſſes ante diluculum ſurgens, multum operis conficere. Etenim ſi priuſquam ſol exoriatur, vel unicam feceris crepidam, iſthuc laboris lucro tibi acceſſerit ad parandum victum. Quod ſi tibi magis libet dormire, equidem tuo arbitratu quieſcam, & longè magis quàm [3] piſces mutus ero. Cæterùm tute videto, ne [4] per ſomnium dives, eſurias experrectus. *Mic.* [5] O prodigiorum averſor Iupiter! ô malorum depulſor Hercules! quid hoc mali eſt? vocem humanam ſonuit Gallus. *Gal.* Hoccine prodigium tibi videtur, ſi eadem qua vos lingua loquar? *Mic.* Quid? annon hoc portentum? ſed avertite Dii malum à nobis. *Gal.* Tu mihi admodum indoctus videris Micylle, nec Homeri poëmata legiſſe, in quibus Xanthus [6] Achillis equus, cum hinnitui longum vale dixiſſet, medio in prœlio conſtitit diſſerens, totoſque verſus recitans: non ut ego nunc proſa ora-

1 Μὴ φάσματα παρίξεις] Caſau. ad Suet. Sic de Luctu. *Beurd.*

2 Ἐργάσωμαι, εὐθὺς δὲ ἔσῃ τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα] Aliter in Flor. Cod. ἐργ. Ἢν ἐδίνης τὰ ἄλφιτα. Idem.

3 *Piſces mutus*] Arift. 2. de anima adimit omnibus piſcibus vocem, excepto Scaphro & Porco fluviatili. Veteres autem quemvis piſcem vocabant ἄλοπα, quòd vocem edere non poſſet. Vnde Plutarc. in Sympoſiac. & Athen. exiſtimant Pythagoricos à piſcibus abſtinuiſſe ob ἀφωνίαν. Cogn.

4 *Per ſomnium dives*] Simile protulit Cic. in Saluſt. Paſtor quidam apud Theocr. in Eclog. 9.

Ἔχω δ' ἅ τοι ὄναρ ἐν ὀνείρῳ
Φαίνοντ', αἰπόλος μὲν ὅτις αἰπόλα δ' ἁμαλίσσει.
Poſſideo quæcunque ſolent ſub nocte videri
In ſomnis, vim magnam ovium multaſque capellas. Idem.

5 *O prodigiorum*] Τερέσιος Ζεὺς Sophocl. in Oedip. Epicolon. Ζεῦ ἀλάξητορ τέρ ατος ὁ φράσσων. Heſychius ait τερέσιος Deos eſſe ſignorum ac prodigiorum effectores. *Idem.*

6 *Achillis equus*] Iliad. τ. in fine. *Idem.*

τ μάτεων, ἀλλὰ ἓ ἐμαντεύετο σκεῖνο, καὶ τὰ μέλοντα ἐθεσπίζετε, καὶ οὐδέν τι παρὰ δόξον εἰκὸς ποιεῖν, οὐδὲ ὁ ἀκούων ἐπικαλεῖτο, ὥσπερ σὺ τὸν ἀλεξίκακον, ἀποτρόπαιον ἡγούμενος τὸ ἄκουσμα. καίτοι τί ἂν ἐποίησας, εἰ σοι ἡ τῶ ἀργῶς τερπις ἐλάλησεν, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτόφωνος ἐμαντεύετο; ἢ εἰ βύρσας εἶδες ἑρπούσας, καὶ βοῶν κρέα μυκωμένα, ἠμίοπτα, καὶ ἑφθά, ἐθεσπιζόμενα τοῖς ὀδελοῖς; ἐγὼ δ', Ἑρμῆ, πάρειδον ἂν, λαλίσατε, καὶ λογιῶτε θεῶν ἀπάντων, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοδίαιτος ὑμῖν, καὶ σωφρονῶ, ἢ χαλεπῶς ἔμελλον ἁρμοδήσεσθε τῷ ἀνθρωπίνῳ φωνῇ. εἰ δ' ἐχθομοῦσιν ὑπόχολοί μοι, σὺν ἂν ὀκνήσαιμί σοι τὴν ἀληθεστέραν αἰτίαν εἰπεῖν τοῦ θεῖς ὑμᾶς ὁμοφωνίας, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόφασχά μοι ἄλλο λαλεῖν. Μι. ἀλλὰ μὴ ὄνειρος ἓ τοῦτό ἐστιν, ἀλεκτρυὼν ἄτε θεῖς ἐμὲ ἀφελεσθόμενος; εἰπὲ σὺ δὲν πρὸς Ἑρμῆ ὦ βέλτιστε, ὅ, τι ἓ ἄλλο σοι τὸ φωνῆς αἴτιον. ὡς δ' σιωπήσομαι, καὶ θεῖς ἀδύνα ἐρῶ, τί σε χρὴ δεδιέναι; τίς γὰρ ἂν πιθύσειέ μοι, εἴ τινι διηγοίμην ὡς ἀλεκτρυόν-

oratione loquens. Quinetiam vaticinabatur ille, deque futuris edebat oracula, & nihil incredibile facere videbatur. Neque is qui tum audiebat, malorum averſorem, ut tu, implorabat, ratus ſe rem averſandam audiviſſe. At quid feciſſes, ſi tibi navis [1] Argoæ carina locuta fuiſſet, uti olim in Dodonæa ſylva fagus per ſe loquens oracula edebat? aut ſi tergora direpta ſerpere vidiſſes: ſi carnes boum mugire ſemiaſſas, coctáſque verubus transfixas? Ego verò cùm Mercurii ſim aſſeſſor loquaciſſimi, Deorúmque omnium facundiſſimi, præterea veſter contubernalis & convictor, non difficile mihi fuit linguam humanam addiſcere. Quòd ſi mihi pollicearis ſilentium, non pigebit me veriorem tibi cauſam aperire, cur eadem qua vos lingua loquar, & unde mihi ſuppetat hæc loquendi facultas. *Mic.* Sed nunquid ſomnium iſta ſunt, quòd me ſic alloquitur Gallus? Sed dicito per Mercurium ô præclare, quænam alia tibi ſit cauſa cur loquaris. Nam ut taceam, neque cuiquam proferam, quid attinet te ſolicitum eſſe? Quis enim fidem mihi ſit habiturus, ſi cui narrem me Gallum hæc loquen-

1 *Argoæ*] Dicitur fuiſſe prima navis in qua Iaſon cum 54. Heroibus Theſſalis navigavit Colchos ad rapiendum vellus aureum, dicta ab ejuſdem nominis artifice, alii ab ἄργον quod eſt velox. Facta eſt ex arboribus Dodonæ ſylvæ Epyri Iovi ſacræ quibus olim oracula reddebantur: unde poëtæ finxerunt hanc navem fuiſſe vocalem Apoll. lib. 4. Argon. *Cogn.*

2 Εἰ βύρσας εἶδες ἑρπούσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἠμίοπτα, καὶ ἑφθὰ, ἐθεσπιζόμενα τοῖς ὀβελοῖς] Nihil ad hunc locum Gilbertus Cognatus commentator, qui tamen de Argus navis carina & Dodonæ quercuſatis multa, quæ omnibus nota ſunt. Non venit illi in mentem locus Homeri, ad quem hoc loco alluſit Lucianus Odyſſ. μ.

Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεὸς τέρας, προύφαινον,
Εἴρπον μὲν βόες, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμέμυκε
Ὄπταλέα τε καὶ ὠμὰ, βοῶν δ' ὡς γίνετο φώνη.

Id portentum nempe factum eſt, quando Vlyſſis ſocii fame coacti ſolis boves mactavere. *Palm.*

1 Ηα-

φωνὴ εἰπόντος ἀκηκοάς; Αλε. ἄκουε πίνυ. [1] παραδεξόμενόν σοι λόγον οὐ οἶδ' ὅπως λέγω ὦ Μίκυλλε. οὐτοσὶ γὰρ ὁ νῦν σοι ἀλεκτρυὼν φαινόμενος, ἦ μὰ τὸν Δία πολλοῦ ἀνθρώπου λῷ. Μι. ἤκουσά τι ἢ πάλαι τοιοῦτον ἀμέλει τοῦδε ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυών τις νεανίσκος, φίλος γεγονὼς τοῦ Ἄρεως, καὶ συμπίνοι τοῦ θεοῦ, καὶ συγκωμάζοι, καὶ κοινωνοίη τῶν ἐρώτων. ὁπότε γὰρ ἀπίοι παρὰ τὴν Ἀφροδίτην μιχούσων ὁ Ἄρης, ἐπάλαιε τὴν ἀλεκτρυόνα. καὶ ἐπειδήπερ μάλιστα τὴν ἡλίου ὑφεωρᾶτο, μὴ καθεύδων, ἐξεπήδα πρὸς τὴν Ἠῶ φαυσιν, ἔξω πρὸς παῖς ὑρεως ἀπολείπειν ἀεὶ τὴν νεανίσκον, μιμούσαν ὁπότε φαίνοι ὁ ἥλιος. εἶτα ποτὲ καθεκαθεύδων μὲν τὴν ἀλεκτρυόνα, καὶ παρορώσαν τὸν φρουρὸν ἄκραν. τὸν γὰρ ἥλιον λαθοῦσαν, ἐπιχαίρειν τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τῷ Ἄρει ἀφροδισιάζοντι ἀναπαυομένῳ, ἀφ' ὅτου πιστεύειν τὴν ἀλεκτρυόνα μιμοῦσθαι ἂν, εἴ τις ἐπίοι. καὶ ὕπνου τὴν Ἠῶ φαυσαν παρ' ἡλίου μεθύουσαν, συμβαλεῖν αὐτοὺς, περιβαλόντα, καὶ σαγηνεύσαντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνητο ἐπ' αὐτούς. ἀφεθῆναι γὰρ, ὡς ἀφείη, τὸν Ἄρεα ἀμυναξόμενον τὴν ἀλεκτρυόνα, καὶ μεταβαλεῖν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ὄρνεον αὐτοῖς ὁπλοις, ὡς ἀνὰ τὴν κρανιᾶν, τὸν λόφον ἔχειν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. ἀφ' οὗτος ὑμᾶς ἀπολογεμένους τοῦ Ἄρεος ὅτι μὴ δεῖν ὄφλειν. ἐπειδὴν αὐθηδὲ ἀναπέλλοντα τὸν ἥλιον, πρὸ πολλοῦ βοᾶν, ἐπισημαινομένους τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ. Αλε. φασὶ μὲν τοῦτο ὦ Μίκυλλε. τὸ δ' ἐμὸν, ἐπεργῶν τι ἐγώ εἰμι, καὶ πάνυ ἔναγχος εἰς ἀλεκτρυόνα σοι μεταβέβηκα. Μι. πῶς; ἐθέλω γὰρ τοῦτο μάλιστα εἰδέναι.

loquentem audiviſſe? *Gal.* Audi igitur Micylle, rem tibi ſat ſcio incredibilem dicturum. Hic enim qui tibi gallus nunc videor, non ita pridem fui homo. *Mic.* Profectò & olim neſcio quid de vobis inaudieram, Adoleſcentulum quendam fuiſſe Gallum Marti adamatum, atque hunc Deo compotaſſe, colluſitaſſeque, & in voluptatibus geſſiſſe morem. Itaque cùm Venerem adiret Mars cum ea concubiturus, hunc quoque gallum unà ſecum adduxiſſe. Quoniam autem ſolem potiſſimùm metueret, ne ſi id è ſublimi conſpexiſſet, Vulcano ſe proderet, foris ad oſtium adoleſcentem relinquere ſolitum, qui ſolis ortum indicaret: deinde Gallum aliquando ſomno correptum, excubias deſeruiſſe neſcientem: ſolemque nullo præſentiente, imminuiſſe Veneri & Marti ſecurè dormienti, propterea quòd confideret Gallum, ſiquis interveniret, indicaturum. Itaque Vulcanum à Sole edoctum, eos comprehendiſſe, implicitos & irretitos vinculis, quæ jam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martem ſimul atque dimiſſus eſt, indignatum adverſus Gallum fuiſſe, eumque in avem hanc mutaſſe, iiſdem armis, ut in capite pro galea criſtam haberet. Ideo ut Marti vos purgetis, quum jam nihil opus, ſimul atque ſolem exorientem ſenſiſtis, multò antè vociferari, atque illius exortum prænunciare. *Gal.* Hæc quidem aiunt, Micylle: verùm mei diverſa eſt ratio, atque adeò nuperrime in avem tranſivi. *Mic.* Quonam modo? Nam iſthuc maximopere cupio cognoſcere. *Gal.*

1 Παραδεξόμενόν σοι λόγον ὅπως λέγω.] In Flor. Cod. deeſt λόγον. Sed ſimilibus originationibus gaudere Lucianum ſupra monui. *Bourd.*

Αλ. οἶσθα ἄρα τὸ Πυθαγόραν Μνησαρχίδην Σάμιον; Μι. τὸ σοφιστὴν λέγεις; τὸ ἀλαζόνα; ὃς οὐδενὸς ἥττω μήτε κρεῶν γεύεσθαι, μήτε κυάμους ἐσθίειν, ἡδίστου ἐμοὶ γεῦμα ὄψου, ἐκτρέπεσθαι, ἄπεπτον ἀποφαίνων. ἔτι δὲ πείθων τοὺς ἀνθρώπους ἐς πέντε ἔτη μὴ λαλεῖσθαι. Αλε. οἶσθι δῆτα κἀκεῖνο, ὡς πρὸ τοῦ Πυθαγόρου, Εὐφορβος ἦν οὗτος. Μι. ἠκούσατε φασί, καὶ πρωτίστην τὴν ἀνθρωπίνην ὠὰλεκτρυόνι. Αλε. ἐκεῖνος αὐτὸς ἐγώ σοι εἰμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστε παῦσαι ὦ ἀγαθὲ, λοιδορούμενός μοι. καὶ ταῦτα, σὺκ εἰδὼς οἵος τις ἦν τὸ τρόπον. Μι. τοῦτ' αὖ μακρῷ σὲ κρείττω πρωτοδίστεγον, ἀλεκτρυὼν φιλόσοφος; εἰπὲ δ' ὅμως ὦ Μνησάρχη παῖ, ὅπως ἡμῖν, ἀντὶ μὲν ἀνθρώπου, ὄρνις, ἀντὶ δὲ σαμίου, παναρχαῖος ἀναπέφηνας. ὑπόπτερα γὰρ ταῦτα, οὐδὲ πάνυ πιστεῦσαι ῥᾴδια. ἐπεὶ δὲ δύο ἤδη μοι τετηρηκέναι δοκῶ πάνυ ἀλλότρια σοῦ τοῦ Πυθαγόρου. Αλ. τὰ ποῖα; Μι. ἓν μέν, ὅτι λάλος εἶ, καὶ κραυλικός. ὁ δὲ, σιωπᾶν ἐς πέντε ὅλα ἔτη οἷμαι παρήνει. ἕτερον δὲ, καὶ παντελῶς παρόμοιον, ὃ γὰρ ἔχω ὁ, τι σοι ἀποκρύψομαι, κυάμους χθὲς ὡς οἶσθα ἔχων, ἦκον. καὶ σὺ οὐδὲν μεμψάμενος, ἀνέλιξας αὐτούς. ὥστε ἢ

Gal. Audistin' de Pythagora quodam [1] Mnesarchida Samio. *Mic.* Sophistam illum dicis? superbum? [2] qui instituit nequis vel [3] carnes gustaret, vel fabas ederet, suavissimum mihi edulium, salubre & & parabile à mensa submovens. Præterea qui mortalibus suasit, ne per quinquennium loquerentur. *Gal.* Id scias etiam, hunc priusquam Pythagoras esset, [4] Euphorbum fuisse. *Mic.* Præstigiatorem & prodigiorum artificem hominem aiunt fuisse ὁ Galle. *Gal.* Ille ipse ego sum, Pythagoras. Quare desine quæso mihi convitiari, præsertim cùm ignores quibus sim moribus. *Mic.* At hoc rursum, multò quàm illud portentosius, Gallus philosophus? Attamen expone Mnesarchi gnate, qui factum sit ut ex homine avis, ex Samio [7] Tanagræus repente nobis apparueris. Neque enim ista verisimilia, neque omnino creditu facilia: quandoquidem duas quasdam res jam in te mihi videor animadvertisse, à Pythagora prorsus alienas. *Gal.* Quas? *Mic.* Alteram, quòd garrulus es, & clamosus, cùm ille silere in quinque annos integros, puto præceperit. Alteram, quæ cum ejus legibus planè pugnat. Equidem cùm non haberem, quod tibi objicerem, fabas heri, ut scis, tibi attuli, quas tu nihil cunctatus collegisti. Quo fit ne-

1 *Mnesarchida*] Samii Mnesarchii annulorum sculptoris, de quo Laert. *Cogn.*
2 *Qui instituit*] De disciplina Pythagorica Gell. lib. 1. c. 9. lib. 4. c. 11. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*
3 *Carnes gustaret*] Senec. Epist. 19. *Idem.*
4 *Euphorbum*] Nobilis Trojanus Iliaco in bello, à Menelao occisus, cujus animum Pythagoras in se immigrasse affirmabat. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*
5 Ἐκεῖνος αὐτὸς] Paraphratis est hujus versus:
Ἐκεῖνος ἔτος εἰμὶ λοιδορεῖ ὃ μοι. Bourd.
6 Τοῦτ' αὖ μ. ε. πρωτοδίστεγον] In Flor. Cod. ταῦτα μ. ε. πρωτοδίστεγον. Idem.
7 *Tanagræus*] A Tanagra Bœotiæ mediterraneæ urbe de qua Ptolom. lib. 3. c. 5. Plin. lib. 10. c. 2. *Cogn.*

ἐψεῦδαί σοι ἀνάγκη ἢ ἄλλο εἶναι, ἢ Πυθαγόρᾳ ὄντα παραινεσομηκέναι, καὶ τὸ ἴσον ἠσθηκέναι, κυάμους φαγόντα, ὡς ἂν, εἰ τὺ κεφαλὴν ἔ πατρὸς ἐδηδόκεις. Alet. ὃ γὰρ οἶσθα ὦ Μίκυλλε, ἤτις αἰτία τούτων, ἐδὲ τὸ πρόσφορον ἐκφεύξῃ βίῳ. ἐγὼ γὴ, τότε μὲ οὐκ ἤθελον τὸ κυάμων. ἐφιλοσόφουν γάρ. νυνὶ δὴ, φάγομαι ἄν. ὀρνιθικὴ γὰρ, καὶ οὐκ ἀπόρρητος ἡμῖν ἡ τροφή. ἀλλ' εἴ σοι φίλον, ἄκουε, πῶς ἐκ Πυθαγόρου τοῦτο νυνὶ εἰμι, καὶ ὑφ' ὅσοις πρότερον ἐβιότευσα βίοις, καὶ ἅττινα τὰ μεταβολῆς ἀπολείλαμμαι ἐκάστης. Mi. λέγοις ἄν, ὡς ἥμοιρα ὑπερήδιστον ἂν τὸ ἄκουσμα γένοιτο. ὥστε εἴ τις αἵρεσιν ἐδώκει, πότερον μᾶλλον ἐθέλω σου ἀκοῦσαι τὰ τοιαῦτα διεξιόντος, ἢ τὸ παυδυδαίμονα ὄνειρον ἐκεῖνον αὖθις ὁρᾶν, τὸ μικροῦ ἔμαθον, οὐκ οἶδα ὁπότερον ἂν εἱλοίμην. ὥτως ἀδιλφὰ ἡγοῦμαι τὰ σὰ τοῖς ἡδίστοις φαινέσι. καὶ σὺ ἴσῃ ποῦ ὑμᾶς ἄγω, σέ τε, καὶ τὸ πολυθύμητον σύμπλοιον. Alet. ἔπ γὰρ σὺ ἀναπεμπάζῃ τὸ ὄνειρον, ὅσις ποτὶ ὁ φανείς σοι ἐκ, καὶ πῶς ἐνδιάλαβες μέσσαις ἀφυλάκτοις, κεινὸν, καὶ ὡς ὁ ποιητικὸς λόγος, ἀμφιλαφὲς πῶς ἐδαιμονίαν τῇ μνήμῃ μεταδιώκων; Mi. ἀλλ' ἐδὲ ἐπιλήσομαί ποτε ὦ ἀλεκτρυὼν, εὖ ἴσθι τὸ ὄψεως ἐκείνης. ὥτω μοι πολὺ τὸ μέλι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ὄνειρος κατέλιπεν, ὥχθε, ὡς μόγις ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ὑπ' αὐτῆ, εἰς ὕπνον αὖθις καταπώμενα. οἷον δὲ ἐν τοῖς ὠσὶ τὰ πτερὰ ἐρεύγεται τρεφόμενα, τοιοῦτον γάργαλον παρέχει μοι τὰ ὀνείρατα. Alet. Ἡράκλεις, δεινόν τινα φῆς τὸ ὕπνου ἔ συνήθη, necessario, vel ut mentiaris & alius sis, vel si sis Pythagoras, legem violaveris, & æquè impiè te gesseris, comedendo fabas, ac si patris caput comedisses. *Gal.* Nescis Micylle quænam sit hujusce rei causa: neque quæ ad unumquodque vitæ genus conducant. Ego tum quidem non esitabam fabas, quum eram philosophus. At nunc edo: avi enim convenit, neque prohibitum est nobis hoc edulium. Verum nisi molestum est, audi quemadmodum in hoc quod nunc sum, ex Pythagora transivi, quamque multis in vitæ generibus vixerim: & quid ex unaquaque transformatione sim consecutus. *Mic.* Narra quæso: nam id mihi fuerit auditu jucundissimum. Adeò ut siquis mihi deferat optionem, utrum te ista narrantem audire malim, an felicissimum illud somnium, quod paulò ante vidi, denuo videre, haud sciam utrum electurus sim, usque adeò cognata germanaque puto esse ista tua cum suavissimis illis visis, & ex æquo vos æstimo, te pariter & pretiosum illud insomnium. *Gal.* Etiamnum tu somnium illud, quod dudum tibi visum est, in animum revocas, & inania quædam observans simulachra, atque (uti loquuntur poëtæ) evanidam quandam felicitatem memoria consectaris? *Mic.* Imò illud scias Galle, me illius visi nusquam oblaturum: tantum mellis in oculis somnium aufugiens mihi reliquit, unde vix queam palpebras attollere, rursus in somnum coëuntes. Itaque qualem voluptatem movent pennæ in auribus versatæ, talem titillationem mihi præbent ea quæ vidi. *Gal.* Novum hercle mihi narras insomnii amorem,

[1] ἔγγα πολλοὶ ὦν, ὡς φασι, καὶ ἔρρι ἔχων τὸ πλήσιος τὸ ὕπνου ὑπερτὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾷ, καὶ εὐδιαφερόντως τοῖς ὀφθαλμοῖς, μελιχρὸς ὅπω, καὶ ἐναργῶς φαινόμενον. ἐῤῥᾳλα γὰρ ἀκούσῃ οἵος πίς ἐστιν, ὅτω σοι ῥᾳδιουργήτων ὤν. Mi. ἕτοιμος λέγειν. ἡδὺ γὰρ τὸ μεμνῆσθαι, καὶ διεξιέναι πῶς αὐτά. σὺ δὲ πρώτιστα ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ τὰ περὶ τὰ μεταβολάς; Alex. ἐπειδὰν σὺ ὦ Μίκυλε, παύσῃ ὀνειρώττων, καὶ ἀποψήσῃ λύπῃ τὸ βλεφάρων τὸ μέλι. τὸ γοῦν δὴ, ὥσπερ εἶπε, ὡς μάλα εἴτε διὰ τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν, εἴτε διὰ τῶν κεραστίνων σοι ὁ ὄνειρος ἦκε πέμψων. Mi. ἐγὼ δὲ ἐπίτηδες τὸν πρεσβύτατον ὦ Πυθαγόρα. Alex. καὶ μὰ Δί' Ὅμηρον δύο ταύτας μόνας λέγει. Mi. ἵνα χαίρειν τὸ λῆρον ἐκεῖνον ποιητὴν, ὃς οὐδὲν εἰδότα ὀνείρων περί. οἱ πίνητες ἴσως ὄνειροι, διὰ τοιούτων ἐκφοιτῶσιν, οἷος ἐκεῖνος ἐώρα, ὃς οὐ πάνυ σαφῶς, τυφλὸς αὐτὸς ὤν. ἐμοὶ δὲ διὰ χρυσῶν πυλῶν ὁ ἥδιστος ἀφίκετο, χρυσοῦς ἐκ αὐτὸς, καὶ χρυσοῦ πάντα περιβεβλημένος, καὶ πολὺν ἐπαγόμενος χρυσίον. Alex. παῦε ὦ Μίδα βίλιστε, χρυσολογῶν. ἀπεχνῶς γὰρ σε τὸ σκῆπτρον σοι δύχης τὸ ἐνύπνιον. καὶ μέταλλα ὅλα χρυσίου κεκτῆσθαί μοι δοκεῖς. Mi. πολὺ ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον εἶδον, πολὺ· οἵος τῶν οἶ, καλὸν, οἷον τὴν αὐγὴν ἀπαστράπτον. τί ποτε ὁ Πίνδαρος

siquidem alatum cùm sit, ut ajunt, metasque volandi præscriptas habeat somnium, jam septa transilit, in apertis etiam oculis obversans, adeò mellitum & evidens apparet. Quare pervelim audire cujusmodi sit istud, quod te supra modum delectat. *Mic.* Gestio narrare: nam dulce est hoc ipsum meminisse, & commemorare de illo quippiam. Tu verò Pythagora quando narrabis tuas transformationes? *Gal.* Vbi tu Micylle desieris somniare, melque illud ab oculis absterseris. Interim prior dicito, ut intelligam, utrum per portam eburneam, an per cornicam tibi somnium advolarit. *Mic.* Per neutram Pythagora. *Gal.* [2] Atqui has duas tantùm nominat Homerus. *Mic.* Valere sinas nugatorem illum poëtam, qui nihil de somniis intellexit. Inopia forsan somnia per istas commeant portas, qualia videbat ille, neque id admodum perspicuè quippe qui captus oculis. Mihi verò per aureas quasdam portas jucundissimum hoc advenit insomnium, & ipsum aureum, & aureis undique circumamictum, aurique multum adducens. *Gal.* Desine Mida optime de auro fabulari. Nam procul dubio, ex illius voto, istud tibi accidit insomnium, & solidas auri venas mihi videris adduxisse. *Mic.* Multam auri vim vidi Pythagora, multam, quàm putas pulchri? quo fulgore coruscantis? Quid tandem Pindarus in illius

1 Εἴγα πολλοὶ ὦν] Τὸ ποσόλοιπον, ut etiam mox illa μελιχρὸς ὅπω καὶ ἐναργὴς φαινόμενον, &c. Neque dixeris hæc referri ad vocem ἔρρτα, disconvenit enim. Planè quidem hoc Luciani festinantis, & de re ipsa magis quàm dictione cogitantis, παρεχυα. *Marcil.*

2 *Atqui has duas*] Homer. Odyss. τ.

Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων.

Virg. 6. Æn. *Sunt geminæ somni portæ*, &c. *Cogn.*

ἐ Ὅπως

φησι περὶ αὐτοῦ ἐπαινῶν, ἀνάμνησον γάρ με, εἴπερ οἶσθα ὁπόθι ὕδωρ ἄριστον εἰπών, εἶτα τὸ χρυσίον θαυμάζῃ, οὗ ποιῶν τὸν δρχὴν δύθις ἔσχαλίσεν τὸ ἀσμένων ἁπάντων. Αλε. μῶν ἐκεῖνο ζητεῖς, Ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε Διὸς ἐπὶ νυκτὶ, μεγάνορ' ἐξοχα πλούτου; Μι. τὴ Δία αὐτὸ τοῦτο. [1] ὥσπερ γὰρ τὸν μὲν σύμπνουν ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, ὅτως ἐπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς δὴ ἡδὺ μάθοις οἷόν τι ἦν, ἄκουσον ὦ σοφώτατε ἀλεκτρυών. ὅτι μὲν γὰρ οἰνήσιος ἦν χθὲς, οἶσθα. Εὐκράτης γάρ με ὁ πλούσιος συντυχὼν ἐν ἀγορᾷ, λουσάμενον ἤκειν ἐκέλευε πρὸς ἄριστον. Αλε. οἶδα πάνυ τοῦτο, περιέπεσας γὰρ ὅλην τὴν ἡμέραν, ἄχρι μοι βαθείας ἤδη ἑσπέρας ἦκες ἐνθουσιάζων, τὸν πίνακα ἐκείνους κυάμους καμίζων, ἐ πάνυ δαψιλὲς τὸ δεῖπνον ἀλεκτρυόνι ἀθλητῇ ποτε γλισχρῷ, καὶ ὀλύμπια σὺν ἀφανῶς ἀγωνισαμένῳ. Μι. ἐπὶ δὲ δειπνήσας ἐπανῆλθον, ἐκάθευδον δύθις, τοὺς κυάμους σοι παρεβαλόν. εἶτα μοι κατὰ τὸ Ὄμηρον, ἀμβροσίῃ ἅμα νύκτα θεὸς πὶς ἐπὶ ἀληθῶς ὄνειρον ἐπισσεύῃ. Αλε. τὰ δ' ἅμα τοῦ Εὐκράτη σεσόφιται ὦ Μίκυλλε, διήγησαι, καὶ τὸ δεῖπνον, οἷον ἐγένετο, καὶ τί σὺ τοῦ συμποσίου πώλει. κωλύει γὰρ οὐδὲν ὦδίς σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὸ δεῖπνον ἐκεῖνο σεσάγηκε, καὶ ἀναμυρυκώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Μι. ἄμεινον ἡσυχάσειν, καὶ τοῦτο διηγούμενον. ἐπεὶ δὲ σὺ σεσίγηκε, καὶ δὴ λέγω. ὁ illius laudem dicit? Nam in memoriam redige, siquidem meministi, quum aquam præstantissimam dicens, aurum deinde admiratur, idque jure statim ab initio carminis omnium bellissimi. *Gal.* Num illud quæris? Aqua est illa quidem optima, Cæterùm aurum, uti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè unum, Cæteras supra opes: quæ Gloriam ac decus addunt. *Mic.* Per Iovem isthuc ipsum. Etenim Pindarus aurum perinde laudat ac si meum insomnium vidisset. Sed ut tandem cognoscas quale fuerit, ausculta jam sapientissime Galle. Scis ut heri nullum domi cibum acceperim: siquidem dives ille Eucrates in foro mihi factus obviam, lotum me in tempore ad cœnam venire jusserat. *Gal.* Hoc probè scio. Nam totum esuriebam diem, donec profunda tandem vespera domum reversus, subuvidus vinoque madens, quinque illas fabas proferres, non admodum opiparam cœnam Gallo, qui quondam fuerit athleta, quique Olympia non segniter olim desertarit. *Mic.* Ast ubi reversus à cœna fabas tibi objecissem, obdormivi protinus. Tum mihi, juxta Homerum, ambrosia sub nocte divinum haud dubiè somnium superveniens. *Gal.* Sed priùs quæ tibi apud Eucratem acciderint, narra: & cujusmodi fuerit cœna quæque in cœna acta sunt omnia. Nihil enim prohibet quominus denuo cœnes, si veluti cœnæ illius somnium reducas, & quæ tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines. *Mic.* Putabam molestum me futurum, si hæc quoque retulissem: Verum quia tu desideras, en id quoque narrabo. Cum nunquam antehac in vita cœnassem apud ullum di-

1 Ὥσπερ γὰρ τὸν μὲν] Ὥσπερ δὲ τὸν μὲν. *Marcil.*

πρότερον ὦ Πυθαγόρα, τῶν πλουσίων τινὶ δειπνήσας σὺ ἅπαξ τοῦ βίου, τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ σύντυχὼν χθὲς τῷ Εὐκράτει. κἀγὼ ἐμὲ μὲν ὑποστειλάμην αὐτὸν ὥσπερ εἰώθειν διαστέλλω, ἀπηλλαττόμην, ὡς μὴ καταισχύνοιμι αὐτὸν ὑπὸ τοῦ μὴ πανυχίζειν τῷ τελέσαι συμπαροινοῦντων. ὁ δέ, Μικυλλίνε φησι, γενεθλιάζω σήμερον ἐγὼ καὶ παρεκάλεσα τοὺς φίλους πολλούς. ἐπὶ δέ τισι φασὶν αὐτῶν μαλακῶς ἔχειν, ὡς οἷόν τε εἶναι ξυμπαρεῖναι μεθ' ἡμῶν, σὺ οὖν σκέψαι ἐὰν λυσιτελῇ, ἢν μὴ ὄχλος κληθεὶς αὐτὸς, εἶπῃ ἀφίξεσθαι. ὡς νῦν γε ἀμφίβολός ἐστι. τοῦτο ἀκούσας ἐγὼ, ἠπροσκυνήσατε, ἀπῆειν δύσχρωμος ἅπασι θεοῖς ἠπιάλου τινὸς, ἢ πλουρίτιδι, ἢ ποδάγρας ἐπιπέμψαι τῷ μαλακιζομένῳ ἐκείνῳ, καὶ ἔφερον ἐγὼ, κἀγὼ ἀντιδεξιωσόμενος, καὶ ἀφιδρύσων ἐκεκλήμην. κἀγὼ τὸ ἄχρι λουτροῦ, σκιῶνα μήκιστον ἐτιθέμην, σπουδῇ ἐπισκοπῶν, ὁπόσον πω τὸ σκιάδιον εἴη, καὶ πηνίκα ἤδη λελοῦσθαι δέοι. καὶ πολὺ ποτὲ ὁ καιρὸς ἀφίκετο, σχολῇ πάνυ ἐμαυτὸν ἀπορρίψας, ἀπορούμενος, ἀσμένως μάλα ἐχόμενος τοῦ μύρου. ἀνυπερθέτως τὸ τελεώνιον, ὡς ἐπὶ δεῖπνον καταρρυτὸν γλιοιῷ ἢ αἰσβολῇ. καταλαμβάνω δὲ πρὸς ταῖς θύραις ἄλλους τε πολλοὺς, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνον, φορείῳ ὑπὸ τεττάρων κεκομισμένον, ὥ με ὑποδεῖπνον ἔδει, τὸ νοσεῖν λεγόμενον. καὶ εἰσῆλθε μὲν ποτὲ ὡς ἔχων. ὑπέστενε γὰρ, καὶ ὑπεβόμβει, καὶ συνεχρέμπτετο μυχόν τι, καὶ θυμοειδῶν, ὠχρὸς ὢν ὅλος, καὶ διῳδήκως, ἀμφὶ τὰ ἐξήκοντα ἔτη χρεών. ἐλέγετο δὲ φιλόσοφός τις

divitem, ô Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratem incidi atque ego quidem simul atque dominum illum salutassem, uti consueveram, recedebam, ne pudori illi essem, si lacera in veste fuissem assectatus. At ille, Micylle, inquit, hodie natalitia filiæ celebro plurimosque ad convivium amicos invitavi. Verum quoniam ajunt ex his quemdam incommoda esse valetudine, neque posse pariter ad convivium nostrum accedere: tu ejus loco venito lotus, ni fortè ipse qui vocatus est, semet adfuturum renuntiarit. Nam nunc quidem ambigit. Hoc ubi audissem, adorato divite discedebam, omnes obsecrans Deos, ut algidam febrem aliquam, aut laterum dolorem, aut podagram morbi auctarium immitterent valetudinario illi, cujus ego sellæ occupator, cœnæque vicarius, & succedaneus eram invitatus. Idque spatii quod usque ad balnei tempus interceſſit, sæculum esse judicabam, dum subinde respicio quot pedum esset solarii umbra, & quando jam lavisse oporteret. Hîc ubi tandem tempus advenisset, ocyus me corripio, atque abeo nitidè admodum cultus: sic obverso palliolo? ut qua esset parte purissimum, ea videretur. Offendo autem ad fores & alios complures, quinetiam illum, gestabatur autem à viris quatuor, cujus eram subconviva futurus, qui malè habere dicebatur: atque id etiam præ se ferebat quòd afflicta esset valetudine. Nam ex alto gemebat, tussiebatque ac screabat, velut ex antro, quodque ægrè egrederetur, totus pallidus, tumidusque circiter sexagenarius. Ferebatur autem Philosophus quispiam esse,

ἠ Προσκυνήσατε] In Florent. Cod. deest προσκυνήσατε. *Bourd.*

ἡ Τὸ

φῆναι δ' πρὸς τὰ μειράκια φλυαρούντων. ὁ γὰρ παῖς μάλα τραχηλὸς ἦν, εἰς ὑπερβολὴν κυμέλιον. καὶ ἀντιμαρᾶς ὁ Ἀρχιβίου ὁ ἰατρὸς, διότι ὕπνος ἴσχυν ἀφίκοιτο, τὰ καθήκοντα εἰδὼς ἔφη δεῖν πρὸ ἀνδρὸς φιλοσόφου ἄνδρα, κἂν μυρίαι νόσοι ἐμποδὼν ἵστανται. ἠγνόησεν γὰρ Εὐκράτης ὑπερφρονῶν πρὸς ἡμῶν. ἔμελλον εἶπον ἐγὼ, ἀλλ' ἐπαινέσεταί σε, ἢν οἴκοι σοῦ σωτὴρ μᾶλλον δόξαιεν εἶναι φίλοις, ἤπερ σὺ τῷ συμποσίῳ σωσαι χρεμψάμενος τὴν ψυχὴν μετὰ φλέγματος. ἐκεῖνος μὲν δὴ ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, δ' προσεποιεῖτο ἀκηκοέναι καὶ σιώμενος. ἐφέστηκε μικρὸν ὁ Εὐκράτης λελυμένος. καὶ ἰδὼν τὸ θορυβῶλιν, τοῦτο γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐκάλει, διδάσκαλέ φησιν, εὖ μὲ ἐποίησας αὐτὸς ἥκειν πρὸς ἡμᾶς. δ' μεῖον δ' ἄν τι σοι ἐβλάβη. καὶ δεῦρο γὰρ, ἄπειμι ἐξὸν ἐπίσχες ἄν. καὶ ἅμα λέγων, εἰσῄει χεῖρας ὀρέγων αὐτῷ, ἐπερειδόμενος. καὶ τοῖς οἰκέταις. ἐγὼ μὲν δὴ ἀπίειναι παρεσκευαζόμην. ὁ δ' ἐπισπᾶται, καὶ ἐπιπολὺ καθιάσας, ἐπεί με πάνυ σκυθρωπὸν εἶδε, παῖε δὴ ἔφη σὺ δὲ Μίκυλλε, καὶ σωθείσῃ μεθ' ἡμῶν. τί γὰρ ἐγὼ κελεύσω σὺ τῇ γυναικωνίτιδι μὴ μητρὸς ἐπαφῆναι, ὡς σὺ χώραν ἔχῃς. εἰσῄει δὴ μετὰ λύκος χαῶν πρὸ μικροῦ. ἀχθόμενος, ὅτι ἐδόκει ἐξελελακέναι δὲ συμποσίου τὸ παιδίον δὲ Εὐκράτης. καπειδὴ κἀκλίνεσε, ex iis qui apud adolescentes nugas deblaterant. At barba mirè erat hircina, supra quàm credi potest tonsoris egens. Porrò increpante Archibio medico, quòd ita affectus venisset, Non oportet inquit, officio deesse præsertim hominem philosophum, etiamsi obstent sexcenti morbi. Nam se à nobis contemni putaret Eucrates. Haudquaquam, inquam ego, imò te collaudaret, si domi apud te, quàm excreata in convivio cum phlegmate anima mori malles. At ille, præ arrogantia dissimulabat sese dicterium audisse. Paulò pòst accessit & Eucrates lotus: qui viso Thesmopolide (nam id erat Philosopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipse ad nos veneris: tametsi nihilo deterius tibi fuerat futurum: siquidem etiam absenti omnia ordine missa fuissent. Dumque hæc dicebat, ingreditur, manus ei porrigens, etiam famulis innitenti. Ego igitur jam abire parabam: verum ille conversus, ubi diu secum hæsitasset, quoniam me admodum tristem videbat: ades, inquit, tu quoque Micylle, ac nobiscum cœna. Nam filium in mulierum conclavi unà cum matre convivari jubebo, quò tibi sit locus. Ingrediebar itaque cùm parum abfuerit, quin lupus inhians frustra, discederem. Verùm me pudebat, quòd Eucratis filiolum è convivio mihi viderer expulisse. Aſt ubi jam esset discumbendi

1 Τὰ καθήκοντα] *Officia*, & sic rectè idem Interpres in Convivio seu Lapithis vertit, τὰ καθήκοντα εἰδὼς, *qui officia norunt*. Bourd.

2 Πρὸς ἡμῶν] Flor. ϑεὸς ὑμᾶς. Idem.

3 Χειρας ὀρέγων αὐτῷ] Hanc scripturam sequutus est Interpres. In aliis tamen Codd. legitur χειραγωγῶν τὸ Θεσμόπολιν ἐπερειδόμενον τ. οἰκ. Idem.

4 Κελεύσω] Flor. καλέσω. Idem.

5 Ἐν τῇ γυναικωνίτιδι ἐστιαθείσῃ.] Angl. *ἐστιαθεῖσαν*. De hoc loco Clariss. Heyn. ad Hesiod. *Idem*.

νεάζ κομιδῇ ἦν, ἐπεὶ τὸν μὲ ἐξάμηνοι, ἀνέπεσον τ' Θεσμοπόλιν, σὺν ἀπραγμόνως νὴ Δία. πίστε οἶμαι νεανίσκοι. σύμπαντες, ὑπαυχένια πεπεδυκότες ὡς τὸ πάνυ θᾶττον, ὡς διαμᾶλοι εἰ τὸ χάμαλε, καὶ ἐπιπολὺ καρτερεῖν δύναντ'. εἶτα μηδενὸς ἀνεχομένου πλησίον κατακεῖσθαι αὐτῶ, ἐμὲ κατακλίνουσι φέροντες, ὡς ὁμοτράπεζοι εἴημεν. τέντοῦθεν ἐδειπνοῦμεν ὦ Πυθαγόρα, πολυώνυμα, καὶ ποικίλον δεῖπνον, ἐπὶ χρυσῶ πολλῶ, καὶ ἀργύρω. καὶ σκεπαρνίδες ἦσαν χρυσαῖ, καὶ ἀξίνιον ἀργυροῦν, καὶ μαγειρίδες, καὶ μαλακοποιοί. καὶ ὅλως, ἡδίστη μὲν ἦν ἡ ἀριστοβόλη. πλὴν ἀλλά ἐνέμε ἐλύπει, ὁ μετρίως, ὁ Θεσμόπολις ἐνοχλῶν, καὶ ἀρετήν τινα ἐμοῦ με διεξιών, καὶ διδάσκων, ὡς αἱ δύο ἀποφάσεις, μία καταφάσεων ἀποτελοῦσι. καὶ ὡς εἰ ἡμέρα ἐστὶ, νὺξ οὐκ ἔστιν, εἰδότε ἦ, καὶ κέρδος ἔφασκεν εἶναί μοι. καὶ τοιαῦτα πολλὰ, ὧδὲν διεμύθα σοφιλοσοφῶν σωτέρᾳ, καὶ ὑπετέμνεθ τὴν ἀφροσύνην, σὺν ἐὰν ἀκούειν τ' κιθαριζόντων, ἢ ἀᾴδόντων. τοῦτο μὲν σοι ὦ ἀλιτηρὲ ἦν, τὸ δεῖπνον. Αλε. οὐχ ἥδιστον ὦ Μίκυλλε. καὶ μάλιστα ἐπεὶ σωκεκληρώθης τὸ λῆρον ἐκεῖνο μέρος. Μι. ἄκυε δὴ τὸ σύμπνιον. ὠμὸν γὰρ τ' Εὐκρατίδη αὐτὸν ἄπαιδα ὄντα, σὺν θεῖ ὅπως ἀποθνήσκειν, εἶτε ἀποκαλέσαντός με, καὶ ἀσπάσας δεξιόν, ὡς αὐτὸς κληρονόμος ἦν ἁπάντων ἐχὼ. μικρὸν ἐπισχὼν, ἀποθνεῖν. ἐμαυτὸν δ' παρελθὼν εἰς τὴν οὐσίαν, τὰ μὲ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, ἐξαύτλειν, σκάφας ποσὶ μεγάλαις, ἀρύσαι τὰ δ' πολὺ ἐπιρρέον. τὰ δ' ἄλλα, τὴν ἐσθῆτα, καὶ τραπέζας, καὶ σκεπάρνας, καὶ διακόνους, πάντα ἐμοὶ ὡς τὸ εἰκὸς εἶναι. benditempus, primùm tollentes Thesmopolin composuerunt, sanè non sine negotio, quinque utique proceri juvenes, cervicalia illi supponentes undiquaque, quòd nimirum in eodem habitu permanere, diuque durare posset. Deinde cùm nemo sustineret ei accumbere, me adductum reclinant, ut eadem in mensa essemus. Deinceps cœnabamus, ô Pythagora, opiparam, variamque cœnam, multo in auro, multoque in argento. Pocula erant aurea, formosi ministri, cantores, scurræ: denique jucundissimus quidam erat convivarum congressus. Nisi quod unum quiddam me molestia afficiebat vehementer, Thesmopolis obturbans, mihi virtutem nescio quam commemorans, docensque duas negationes efficere unicam affirmationem: & si dies sit, noctem non esse. Nonnunquam etiam cornua mihi esse dictitabat, atque id genus multa continuato sermone apud me, cui nihil opus erat, philosophabatur, ac succidebat voluptatem, cùm sineret eos exaudiri, qui cithara, & voce canebant. Habes Galle de cœna. *Gal.* Non admodum jucunda, Micylle, maximè quia cum illo deliro sene accubitum sortitus eras. *Mic.* Audi nunc insomnium. Putabam Eucratem ipsum liberis orbum nescio quomodo è vita decedere. Dehinc ubi me accersisset, ac testamentum condidisset, quo me in solidum hæredem omnium scripserat, paulùm superstitem obiisse. Me verò, cùm adiissem facultates, aurum & argentum ingentibus scaphis haurire perpetuò scaturiens, & affatim affluens. Cætera verò nempe vestes, mensas, pocula, ministros, omnia mea, ut par erat, esse.

Vnde

ὥπω ἐξήλαυνον ἐπὶ λόφου ζεύγους, ἐξυπτιάζων, ἀφείλκυσ' ἅπασι τοῖς ὁρῶσι τὸ ἱπποφορβεῖον. καὶ ἐθεώμην πολλοί, καὶ περιίππευον· καὶ ἐπόνουν πολέως. ἐγὼ γάρ, τὴν ἐθνῆτα τὴν ἐκείνην ἔχων, καὶ [1] δακτυλίους βαρεῖς, ὅσον ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τῶν δακτύλων, ἐπέλαυον ἐσθῆσίν τινα λαμπρὰν ὑπερποδήνας ἐς ὑποδοχὴν τοῦ φίλου. οἶδά, ὡς σὺ ἀντέφερε εἰκὸς, ἤδη παρῆσαν. καὶ τὸ δεῖπνον ἄρτι συνεκομίζετο, καὶ [2] ὁ πότος συνεκροτεῖτο. ὑπὸ τοῦτο ὅτε με, καὶ φιλοτησίας ἀφορίσαντα ὑπὲρ τοῦ χρυσοῦς φιάλας ἐκπῶμα τὸ παρόν, ἤδη δὲ πλακοῦντος εἰσκομιζομένου, ἀναβοήσας ἀκαίρως, συνετάραξας μοι ἡμῶν τὸ συμπόσιον, ἀνέτρεψας δὲ τὰς τραπέζας. τὸ δὲ πλεῖστον ἐκεῖνον ἀμφιεδύσας, ἐπλήμμιον φέρεσι παρεσκεύασας. ἀρά σοι εἰκάλογος ἀγανακτῶσα κεῖ σὲ δακῶ, ὡς τελεώτερον ἂν ἡδέως ἴσ εἶδον τὸ ὄνειρόν μοι ἐνυπνίον; Αλε. ὥπω φιλόχρυσος, καὶ φιλόπλουτος ὦ Μίκυλλε, καὶ μόνον τοῦτο ἐξ ἁπάντων ἐνυμάζεις, καὶ ἡγῇ ἥδιον εἶναι πολὺ κεκτῆσθαι χρυσίου; Mi. σὺ γὰρ μόνος ὦ Πυθαγόρα τοῦτο, ἀλλὰ δὲ σὺ αὖτος, ὁπόταν Εὔφορβος ᾖθα, χρυσοῦν δ' ἄρχυρον ἐξημμένος τοῦ βοσρύχου, ἐξῄεις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ σὺ τῷ πολέμῳ ἤθελε σιδηροφορεῖν μᾶλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἄμεινον ἦν, σὺ δὲ τότε ἤξιες χρυσοῦ ἀμφιεδεδέμενος τὰς πλοκάμους ἔχων, ἀμαθέστατε. καί μοι δοκεῖ Ὅμηρος ἀφ' οὗ τοὺς κόμας ἐκείνους ὁμοίας εἰκεῖν σοι τὰς κόμας, ὅτι χρυσοῦ τε, καὶ δεδράγμε-

Vnde postea bigis albis vectarer resupinus, cunctis qui intuebantur, conspiciendus & admirandus: accurrerent multi, & circumequitarent, plures sequerentur. Me interim illius veste amictum, annulósque graves, circiter sexdecim digitis insertos, gerentem, jubere splendidum adornari epulum, quo amicos exciperem. Qui jam, ut par erat in somnio, aderant, quibus epulæ jam erant comportatæ, jam potus ex animi sententia ministratus. In his cùm versarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis, cùm jam afferrentur bellaria, intempestivo tuo clamore perturbasti nobis convivium, mensasque subvertisti: ac divitias illas ita dissipasti, ut in auras evanuerint. Num tibi videor injuria in te stomachatus, qui obortum illud mihi somnium, vel tres noctes perpetuas libenter viderem? *Gal.* Adeo-ne es auri cupidus, & opum avidus, Micylle: idque ex omnibus unum admiraris, unamque fœlicitatem esse judicas, si plurimum possideas auri? *Mic.* Equidem haud solus ita cogito Pythagora: quin ipse quoque tum cùm Euphorbus esses, auro atque argento comis intexto, prodibas pugnaturus cum Achivis, idque in bello, ubi ferrum quàm aurum gestare satius erat. At tu etiam tum intertextis capillis in periculum descendere voluisti. Eamque, ut opinor, ob causam, Homerus comas tuas Gratiis similes dixit: quòd auro argentóque revin-

[1] Δακτυλίους βαρεῖς, ὅσον ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τῶν δακτύλων] Videtur de duplicato annulorum numero dicere. Anuli enim plerumque octo in digitis, ut inferiùs Icaromenippo. *Marcil.*

[2] Ὁ πότος συνεκροτεῖτο] Vt in Nigrin. *Bourd.*

ἐσφήκωτο. μακρῷ γὰρ ἀμείνους δηλαδὴ, καὶ ἐρασμιώτερον ἐφαίνοντο, σωματαπολάμπουσαι τῷ χρυσίῳ, καὶ σωματολάμπουσαι μετ' αὐτῶν. καίτοι τί μὲ σὺ ὦ χρυσοκόμη μέτελα, εἰ Πάνθου ἦσθ ὤν, ἐπήρεις τὸ χρυσίον. ὁ γὰρ πάντων θεῶν πατὴρ, καὶ ἀνδρῶν, ὁ Κρόνος, καὶ Ῥέας, ὃς ποτε ἠράσθη τῆς Ἀργολικῆς ἐκείνης μειράκιον, οὐκ ἔχων εἰς ὅ, τι ἐρασμιώτερον αὐτὸν μετεβάλοι, καὶ ὅπως ἂν ἀφθείρειε καὶ ἀκριβῶς τὴν φρουρὰν, ἀκριβεῖς ἤδη τινὰς ἀφ' ἑαυτῆς ἐπῆγεν, σωτῆρας τῇ ἀγαπωμένῃ. ὥστε τί ἄν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ ἔτι λέγοιμι; ὅσους μὲ χρείας παρέχεται ὁ χρυσός. ὡς ἂν οἷς ἂν παρῇ, καλὰς τε αὐτὰς, καὶ σοφὰς, καὶ ἰσχυρὰς ἀποφαίζεται, τιμὴν δὲ δίδωσι σωμάτων, καὶ ἐξ ἀφανῶν, καὶ ἀδόξων, εὐπορεῖς τε καὶ λαμπρούς, καὶ ἀοιδίμους ἐν βραχεῖ πάντας. τί γοῦν γᾶν μοι τὸν ὁμότεχνον εἶδες τὸν Σίμωνα, ὃς πρὸ πολλοῦ δεῖπνήσαντα παρ' ἐμοὶ, ὅτε τὸ ἔτνος ἤρεσεν τοῖς Κρονίοις, δύο τόμους δι' ἀλῶν ἐκβαλών. Αλε. οἶδα, τὸν σιμὸν, τὸν βραχύν, ὃς τὸ [1] κεραμέων τρύβλιον ὑφελόμενος, ὡς καλὸν ὑπὸ μάλης ἔχων μὴ τὸ δεῖπνον, ὃ μόνον ἡμῖν ὑπῆρχεν. εἶδον γὰρ αὐτὸς ὦ Μίκυλλε. Μι. σὺν ἐκείνῳ αὐτὸ κλέψας, εἶτα ἐπωμόσατο θεοὺς τοσούτους. ἀλλὰ τί σὺ ἐμιλλώνευες, καὶ ἐβόας τότε ὦ ἀλεκτρυὼν, λῃζομένους ἡμᾶς ὁρῶν; Αλε. ἐκέκευθεν, ὦ μόνον μοι τότε δυνατὸν ἰδεῖν. τί δ' ἦν ὁ Σίμων; ἐφάνεις γάρ τι περὶ αὐτοῦ ἐρεῖν. Μι. ἀνεψιὸς ἦν αὐτῷ, πλούσιος ἐς ὑπερβολήν. vincirentur. Longè enim meliores scilicet & amabiliores videbantur, quòd essent auro religatæ, unaque cum eo relucerent. Verùm Auricome moderatè te gerebas, qui cùm Panthi esses filius, aurum in pretio habebas. Quin & ipse Deorum omnium, hominúmque pater ille, Saturno Rheáque progenitus, quum Argolicam illam puellam adamaret, nihilque haberet amabilius in quod sese transformaret neque quo Acrisii custodias corrumperet, audisti ut aurum sit factus, & per tegulas illapsus, potitus est ea quam deperibat. Iam verò quid tibi præterea commemorem? Quàm multos usus præbeat aurum: & ut eos quibus adfuerit, formosos, & sapientes, & potentes reddat, decus & gloriam illis concilians, utque nonnunquam ex obscuris & ingloriis, claros & celebres repente efficiat. Nam mihi vicinum, ejusdemque artis Simonem nosti, qui paucis antè diebus apud me cœnavit, quum injectis duobus extorum frustis, legumen coquerem Saturnalibus. *Gal.* Novi simum illum & brevem: qui fictilem ollulam quæ nobis erat unica, suffuratus, peracta cœna abiit sub ala gestans. Nam ipse vidi Micylle. *Mic.* At quanvis fustulisset, tam multos Deos jurabat. Sed cur non prodebas, ac vociferabare tum, ô Galle, cùm nos furto spoliari conspiceres? *Gal.* Coccyzabam, quod solum poteram id temporis. Verùm quid Simon ille? Nam videbare aliquid de illo dicturus. *Mic.* Ei consobrinus erat vir admodum dives, no-

[1] Κεραμέων τρύβλιον] Generaliter pro quolibet fictili. Sumitur tamen pro sacris fictilibus qualia Numæ fictilia, & ita videtur interpretari τρύβλιον, Hesych. ποτήριον μυστηρίε. Bourd.

[1] Κέλα-

Σολὴν, Δρεμύλον τοὔνομα. ὅτος ζῶν μὲ, οὐδὲ ὀβολὸν ἔδωκε τῷ Σίμωνι. πῶς γὰρ, ὃς οὐδὲ αὐτὸς ἥψατο τῶν χρημάτων; ἐπὶ δὲ ἀπέθανε καταλιπὼν, ἅπαντα ἐκεῖνα καὶ τὰς νόμας, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πινακοῦ, ὁ τὸ τρύβλιον φιλείχων, ἅρμενον ἐξελαυνῶν, ἁλυσγὴν, καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμενον, οἰκίσκους, καὶ ζεῦγη, καὶ χρυσᾶ ἐκπώματα, καὶ ἐλεφαντοπόδων τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἁπάντων θεραπευόμενον, οὐδὲ προσβλέπων ἔτι ἡμᾶς. ἔναγχος γὰρ ἐγὼ μὲ ἰδὼν προσιόντα, χαῖρε ἔφην ὦ Σίμων. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, ἔπαττε ἔφη τῷ πλησίον, μὴ καταμικρύνειν μου τὸνομα, οὐ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἃ ἐρῶσιν αὐτῷ ἃ αἰ γυναῖκες. ὁ δὲ, ῥύπλεται ἃ πρὸς ταῦτας, καὶ ὑπαθρᾷ. καὶ τὰς μὲ, προσίενται, καὶ ἱλιὰς ἐστιν. αἱ δὲ, ἀπιλῶσιν ἀνελεῖν αὐτὰς, ἀμελέμβραγ. ὁρᾷς ὅσων ἀγαθῶν ὁ χρυσὸς αἴτιος, εἶτα ἃ μεταποιεῖ τὰς ἀμορφοτέρας, καὶ ἐρασμίους ἀποβράζεται, ὥσπερ ὁ ποιητικὸς ἐκεῖνος κεστός. ἀκούεις δὲ τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὦ χρυσὲ θελήματα [1] κρέσσων κτέρεος. καὶ, χρυσὸς χαίρε ἐστὶν, ὃς βροτῶν ἴσχει κράτη. ἀλλὰ τί μεταξὺ ἐλάλησας ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι τὰ ἀγροίας ὦ Μίκυλε, καὶ σὺ τὰ ὄμοια τοῖς πολλοῖς ἐξηπάτησαι περὶ τῶν πλουσίων. εἶδες οὖν ὅσῳ πολὺ ἀβλαιότερον ὑμῶν ἡ βίον βιῶσι. λέγω δέ σοι, καὶ πένης, καὶ πλούσιος πολλάκις γενόμενος, καὶ ἅπαντος βίου πεπειραμένος. μὴ μικρὸν δὲ αὐτὸς εἶσαι ἐκφυσᾷ. Μι. νὴ Δία, καιρὸς γὰρ ἤδη ἃ σὲ εἰπεῖν ὅπως ἠλ-

nomine Drimylus. Is dum vivebat, ne obolum quidem Simoni donaverat, nam quî dedisset, cùm ne ipse quidem pecunias attingeret? Postquam verò pridie mortuus fuisset, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea, hysginóque tincta veste indutus, famulósque & currus, aurea pocula, mensasque pedibus eburneis innixas possidet, ab omnibus adoratur, jamque nos ne aspicit quidem. Etenim nuper cum illum procedentem conspexissem, Salve, inquam, Simon. At ille indignatus, edicite, inquit, illi mendico, ne meum nomen diminuat: neque enim Simon, sed Simonides appellor. Porrò, quòd maximum est: mulieres etiam illius amore capiuntur: quas is quidem ludos facit, ac fastidit: & has admittit, comémque sese præbet, illæ verò quæ negliguntur, necem sibi illaturas minitantur. Vides quantas commoditates pariat aurum, siquidem deformissimos transfigurat, redditque amabiles, non secus atque cestus ille poëticus. Audis insuper & à poëtis dictum, O aurum res auspicata, & possessio pulcherrima. Item, Aurum est quod opibus imperat mortalium. Sed quid interim risisti Galle? *Gal.* Quia præ inscitia similî modo cum vulgo, tua te fallit opinio de divitibus. At velim te scire, eos vitam vivere longè quam vos ærum nosiorem. Quod dico, qui & ipse pauper, & dives aliquando fuerim, atque omne vitæ genus sim expertus. Porrò paulò pòst & ipse omnia scies. *Mic.* Per Iovem tempestivum jam est, ut & tu referas quomodo sis transformatus:

1 Κάλλιον κτέρας] In Euripide π. βροτοῖς. Bourd.

λάγης, καὶ ἃ σωίσεσθαι τὸ βίῳ ἐκφύγῃ. Αλε. ἄκουε. τοιοῦτόν γε εὐτυχεδὼς, μηδένα με σὺ δύδαιμονέστερον βιῶντα ἑωρακέναι. Μι. ἐμὲ ὦ ἀλεκτρυὼν, ὕπω σοι χθόιτ. εὐθάλως γάρ με λοιδρεῖσθαί σοι. ἀλλὰ εἰπὲ δὴ Εὐφόρβου ἀρξάμενος, ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετεβλήθης. εἶτα ἑξῆς ἄχρι δ' ἀλεκτρυόνος. εἰκὸς γάρ σε ποικίλα ἃ ἰδεῖν, καὶ παθεῖν, ὰ πολυειδέσι τοῖς βίοις. Αλε. ὡς μ' ἐξ Ἀπόλλωνος τὸ εὐθὺ ἡ ψυχὴ μοι καταπλαμφθεῖσα εἰς τὴν γῆν σωλὴν εἰς ἀνθρώπου σῶμα, ἐν ὅτῳ τὴν καταδικὴν ἐκπλεῦσα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἄλλως τε, ὅτε ὅσον ἄτε ἐμοὶ εἰπεῖν, ὅτε σοὶ ἀκοῦσαι τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ ὁ Εὐφορβος ἐγὼ μέλλω. Μι. ἐγὼ δ' πρό γε τούτου ἐθελήσω, τίς ἐν τοῦτό μοι πρόσθεν εἰπὲ, εἰ καὶ γὼ ποτε ἠλλάγμαι ὥσπερ σύ. Αλε. καὶ μάλα. Μι. τίς δ' ἦν, εἰπ' ἔχεις εἰπεῖν; ἐθέλω γὰ τοῦτο εἰδέναι. Αλε. σὺ μύρμηξ ἐνδικὸς, ὃς τὸ χρυσίον ἀνορυττόντων. Μι. εἶτα ὤκνεν ὁ καταδαίμων ὀλίγον δ' ψηλαφήσαντα ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνου ἐπισπασάμενος; ἀλλὰ τί μὴ τοῦτο ἔσυμον εἰπέ. εἰκὸς γὰ εἰδέναι σε. εἰ γάρ τι ἀγαθὸν ἔην, ἀπαγόμενος ἤδη ἀνασεὶς ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ, ἐφ' ᾧ σὺ ἔφηκας. Αλε. οὐκ ἂν μάθοις τοῦτο ὑδέμιᾶ μηχανῇ. πολὺ ἀλλὰ ἐπείπερ Εὐφορβος ἐγώμολω, ἐπάνειμι γὰρ ἐπ' ἐκεῖνα, ἐμαχόμην γὰ Ἰλίῳ. καὶ ἀποθανὼν ὑπὸ Μενελάου χρόνῳ ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἦλθον. πῶς δ' πτερεύμενον ἀοικον ἐστὶς, ἄχρι δὴ ὁ Μνήσαρχος ἐξεργάσηται μοι τὸν οἶκον. Μι. ἄσιτος ἦν ἄ τὰν, καὶ ἄποτος; Αλε. καὶ μάλα. ὑδὲ γὰρ ἔδη τοῦ-

matus: & quid in unoquoque vitæ genere perſpexeris. *Gal.* Auſculta, hoc tantùm prænonitus, me neminem fœliciorem in vita, quàm tu ſis, unquam vidiſſe. *Mic.* Quàm ego ſim ô Galle? hanc fœlicitatem tibi ipſi imprecor, qui me ad tibi convitiandum impellis. Verùm age, narra exordiens ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagoram transformatus: deinceps ordine ad Gallum uſque: conſentaneum enim eſt te varias res tum vidiſſe, tum tuliſſe, nimirum in tam diverſis vitæ formis. *Gal.* Quemadmodum initio ab Apolline profecta anima in terram devolarit, & corpus humanum induerit, quam pœnam dependens, longum dictu foret: præterea neque mihi referre, neque tibi talia audire fas eſt. Verùm ubi Euphorbus factus fuiſſem. *Mic.* Sed ego priuſquam eſſem is qui nunc ſum, ô preclare, quiſnam eram? Hoc mihi priùs dicito, nunquid & ego verſus fuerim itidem ut tu. *Gal.* Maximè. *Mic.* Quis igitur eram? ſiquo modo potes dicere, pervelim enim iſthuc cognoſcere. *Gal.* Tu formica eras Indica, ex illis quæ aurum effodiunt. *Mic.* Itane neglexi infœlix vel paucula fruſta in vitam importare, cùm illo eſſem alitus? Sed age, quid poſt hæc futurus ſim dicito, nam conſentaneum eſt id ſcire te. Etenim ſiquid bonæ eſſet rei, me jam ab hac pertica, in qua nunc ſtas, ſuſpenderem. *Gal.* Id arte nulla ſcire poſſis. Cæterùm cùm Euphorbus eſſem (nam ad illa redeo) in Troia pugnabam: atque à Menelao necatus, in Pythagoram poſtea veni, ac tandiu ſine tecto perduravi, donec Mneſarchus domum mihi ædificaſſet. *Mic.* Num quæſo ſine cibo, potúque? *Gal.* Maximè. Nihil enim his

rebus

πων, ἢ μόνῳ τῷ σώματι. *Mi.* οὐκοῦν τὰ σὺ Ἰλίῳ παρόντ' μοι εἰπέ. τοιαῦτα ἦν οἷα φησιν Ὅμηρος γενέσθαι αὐτά; *Alc.* πῶς γὰρ οὐκ ἦν ἐπίστασθ' ὦ Μίκυλλε; ὃς γοῦν ἀνδρῶν ἐκείνων, κἀμηλος ἐν Βάκτροις ἦν. ἐγὼ δ' τοσοῦτόν σοι φημὶ ὑπερφυὲς μηδὲν γενέσθαι τότε, μήτε τὴν Αἴακος ὕπνου μέγαν, μήτε τὴν Ἐλένην αὐτὴν ὅτου κάλλους, ὡς οἴονται· εἶδον γὰρ λευκὴν μάλα τινα, καὶ ἐπιμήκη τὸν τράχηλον, ὡς εἰκάζειν κύκνου γυναῖκα εἶναι. τἄλλα δ', πάνυ πρεσβύτην, ἠλικιώτην μοι δοκοῦντ' Ἐλένης. ἦγε Θησεὺς αὐτὸν ἁρπάσας, ἐν Ἀφίδναις εἶχε, καὶ τὴν Ἡρακλέα γεγόνει. ὁ δ' Ἡρακλῆς, ὥσπερ εἶπε Τρωϊκὸν καὶ τὰς πατέρας ἡμῶν, τὰς τότε μάλιστα. διηγεῖτο γάρ μοι ὁ Πάνθους ταῦτα, κομιδῇ μειράκιον ὤν, ἐωρακέναι λέγων τὴν Ἡρακλέα. *Mi.* τί δ', ὁ Ἀχιλλεὺς τοιοῦτος ἦν ἄρρεν τὰ πάντα, ἢ μοῦσ' ἄλλως ἐστὶ ταῦτα; *Alc.* ἐκείνῳ μὲν δὴ συνουσιάζειν ὦ Μίκυλλε. ἐδεῖ ἂν ἔχειμί σοι ὅπως ἀκριβῶς τὰ δὴ τοῖς Ἀχαιοῖς λέγειν. πῶς γὰρ, πολέμιον ὄν; τὸ μέντοι ἐπιεῖρον αὐτὸν τὸν Πάτροκλον, ἀ χαλεπῶς ἀπέκτεινα, διελάσας τῷ δόρατι. *Mi.* εἶτά σε ὁ Μενέλαος μακρῷ δι' χαρίστερον. ἀλλὰ ταῦτα μέν, ἐκανῶς. τὰ Πυθαγόρου δ', ἤδη λέγε. *Alc.* τὸ μὲν ὅλον ὦ Μίκυλλε, σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν. χρὴ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν. ἄλλως δ', σὺν ἀπαιδεύτῳ, ἀπελεύθερος τῶν κιθαλίστων μεθημάτων. ἀπεδήμησα δ' εἰς Αἴγυπτον, ὡς συγγενοίμην τοῖς σοφοῖς ἐπὶ σοφίᾳ. κἀγὼ εἰς τὰ ἄδυτα κατελθών, ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὥρου, καὶ Ἴσιδος. καὶ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἀπαλύσας, ὅτε διέπλευσα

rebus opus, nisi corpori duntaxat. *Mic.* Illud igitur priùs mihi dicito, num res ad Troiam gestæ, fuerunt quales Homerus fuisse dixit? *Gal.* Vnde is resciviſſet Micylle? qui quidem dum istâ gerebantur, erat in Bactris camelus. At ego tibi affirmo nihil tam eximium tunc factum fuisse: neque Ajacem usque adeò magnum, neque adeò formosam, ut putant, Helenam: siquidem vidi quandam candida & procera cervice, ut cycno prognatam illam hinc conjicerent: cæterùm anum, Hecubæ propemodum æquævam. Quam in Aphidnis, primùm raptam possedit Theseus, qui Herculis ætate vixit. Porrò Hercules priùs Troiam ceperat, patrum nostrorum memoria, qui per id temporis maximè florebant. Nam hæc mihi Panthus narravit, se cùm esset adolescentulus, vidisse Herculem. *Mic.* Quid autem Achilles? Num talis erat, nempe quavis in re præstantissimus? an & ista sunt fabulosa? *Gal.* Cum illo quidem non sum congressus, neque res quæ apud Achivos gestæ sunt, ita accuratè possem referre. Etenim quî scire potui, cùm hostis essem? Certè Patroclum illius socium, non magno negotio hasta transverberatum peremi. *Gal.* Deinde te Menelaus multò minore negotio. Verùm istis de rebus satis. Nunc res Pythagoricas refer. In summa Micylle, sophista eram (oportet enim verum fateri) alioqui non imperitus, nec in disciplinis præclaris inexercitatus. Profectus sum autem in Ægyptum, quò cum prophetis congrederer de sapientia communicaturus. Ibi adyta ingressus, Ori & Isidis libros perdidici. Et cùm in Italiam rursus vela feciſſem, eo affectu

τὰς πρ' ἐκείνα Ἕλλωας, [1] ὥστε θεὸν ἡδὲν με. Mi. ἤκουσα τοῦδε ὡς δόξειας ἀναβιβιωκίναι ἀποθανών, καὶ ὡς χρυσοῦν τὸ μηρὸν ἐπιδείξαιό ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, πῶς ἐπῆλθε νόμῳ ποιήσασθαι μήτε κρεῶν, μήτε κυάμων ἐσθίειν; Αλε. μὴ ἀνάκρινε τὰ τοιαῦτα ὦ Μίκυλλε. Mi. Διὰ τί ὦ ἀλιτηρών; Αλε. ὅτι αἰσχυνόμεθα λέγειν πρὸς σὲ τὴν ἀλήθειαν ὑπὲρ αὐτῶν. Mi. καὶ μὴν ἀδὲν οἰκεῖν ἐχρῆν λέγειν πρὸς ἄνδρα συνοίκων, καὶ φίλον. διατόδε γὰρ ἂν εἴποιμι ἔτι. Αλε. ἀδὲν ὑγιὲς, ἀδὲ σαφὲς ἦν. ἀλλ' ἐώρων ὅτι εἰ μὲ τὰ σιωπηθῆ, καὶ τοῦτο τοῖς πολλοῖς νομίζοιμι, ἥκιστα ἐπισπάσομαι τὰς ἀνθρώπους ἐς τὸ θεῖον. ὅσῳ γὰρ ἂν ξενίζοιμι, τοσούτῳ καινότερον ἔμελλον αὐτοῖς ἔσεσθαι. Διὸ τοῦτο καινοποιεῖν εἰλόμην, ἀπορίαν ποιησάμενον τὴν αἰτίαν. ὡς εἰκάζοντες ἄλλοι ἄλλως, ἅπαντες ἐκπλήττωνται, καθάπερ ἐν τοῖς ἀσαφέσι τῶν χρησμῶν. Mi. ὁρᾷς; καταγελᾷς μου καὶ σὺ τῶν μέρη τούτου, ὅσοι Κροτωνιατῶν καὶ Μεταποντίνων, καὶ Ταραντίνων, καὶ τῶν ἄλλων ἀφόμην σοι ἐπομένων, καὶ ὠθούμενοι τὰ ἴχνη, ἃ σὺ πατῶν ἀπολιμπάνοις. ἀποδυσάμενον δὲ τὸν Πυθαγόραν τίνα μεταμφιάσῃ μετ' αὐτόν; Αλε. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτου ἑταίραν. Mi. φεῦ τοῦ λόγου. καὶ γυνὴ γὰρ ἐγένετο ὁ Πυθαγόρας; καὶ ἦν ποτε χρόνος, ὅτε σὺ ὠδῖνες ὦ ἀλεκτρυόνων ὠδινότατε, καὶ σιωπᾶν Περικλεῖ, Ἀσπασία ἦσα; καὶ ἐκύεις ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἔτεκες ἔξαινες, καὶ κρόκιν κατῆγες, καὶ

ctu Græcos ejus temporis imbui, ut me Deum prædicarent. *Mic.* Equidem hæc inaudivi, utque creditus est post mortem revixisse: aureúmque ipsis femur aliquando monstrasse. Verùm illud mihi dicite: quid tibi venit in mentem ut legem statueres, ne carnibus, neque fabis vescerentur homines? *Gal.* Ne perquiras ista Micylle. *Mic.* Quam ob rem ô Galle? *Gal.* Nam pudet hisce de rebus verum apud te fateri. *Mic.* Atqui nihil verendum est dicere viro contubernali & amico. Nam herum posthac abfit ut dixerim. *Gal.* Nihil sani, neque præclari erat. Verum animadvertebam, si consueta, atque eadem quæ vulgò traduntur, præcepissem, mortales in admirationem minimè pertracturum: sed quo peregriniora proposuissem, futurum ut hoc magis novus atque admirandus viderer. Proinde nova comminisci statueram: eorumque causam silentio comprimere: quò videlicet aliis aliud conjectantibus, omnes attoniti redderentur ut in obscuris oraculis solet usuvenire. *Mic.* Viden'? irrides me tu quoque non minùs atque Crotoniatas, Metapontinos, & Tarentinos, cæterosque qui te muti sequuntur, & quæ calcata reliquisti vestigia adorant. Verùm exuto Pythagora, quemnam induisti? *Gal.* Aspasiam meretricem illam Milesiam. *Mic.* Papæ quid dicis? Etiam inter alia, mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquando tempus, quo tu Galle generosissime ova pariebas, cumque Pericle rem habebas, Aspasia cùm esses, ex eoque gravida facta es: præterea lanam carpebas, tramamque deducebas, & meretricum in more

1 Ὥστε θεὸν ἰδών με] Lego ὥστε ὡς θεὸν ἰδεῖν με. Palm.

1 Λυᾶν

ἐγωιακίζῃ εἰς τὸ ἱπιεικές; Αλε. πάνυ γε τοῦτο ἱπίσιν. ὁ μὲν Θ, ἀλλὰ καὶ ὁ Τειρεσίας ὡσαύτως ἐμοῦ, καὶ ὁ Ἐλάτης παῖς ὁ Κανεύς. ὥστε ὁπόσα ἂν ἀποσκώψῃς εἰς ἐμὲ, καὶ εἰς ἐκείνους ἀποσκώψας ἔσῃ. Μι. τί οὖν, πότερος ὁ βίος ἡδίων σοι δοκῶ, ὅτε ἀνὴρ ἦς, ἢ ὅτε σὺ ὁ Περικλῆς ὤπυιες; Αλε. οἷδας οἷον τοῦτο ἠρώτησας, ἀδὲ τῷ Τειρεσίᾳ συντεγχεῖν τῷ δαίκελσιν; Μι. ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ ἔπῃς, ἱκανῶς ὁ Εὐριπίδης διέκρινε τὸ τοιοῦτον, εἰπὼν, ὡς τρὶς ἂν ἥλοι παρ' ἀσπίδα ζῆναι, ἢ ἅπαξ τεκεῖν. Αλε. καὶ μὴν ἀναμνήσω σε ὦ Μίκυλλε, ὅτι εἰς μακρὸν ὠδίνουσιν. ἴσῃ γάρ ποτε γυνὴ ὢν σὺ τῷ πολλῇ τῇ περιόδῳ πολλάκις. Μι. οὐκ ἀπάγξῃ ὦ ἀλεκτρυών, ἅπαντας οἰόμενος Μιλησίους, ἢ Σαμίους εἶναι; σὲ ὃν φασι, καὶ Πυθαγόραν ὄντα τῷ ὄψει λαμπρὸν πολλάκις, Ἀσπασίαν γλισχὰς τῷ τυράννῳ. τίς δὲ μὴ τῷ Ἀσπασίαν ἀνὴρ, ἢ γυνὴ οὐδὶς ἀντέφυης; Αλε. ὁ κυνικὸς Κράτης. Μι. ὦ Διοσκόρω τῶν ἀνομοιοτήτων. ἐξ ἱπείρου, φιλόσοφος; Αλε. εἶτα βασιλεύς. εἶτα πένης. καὶ μετ' ὀλίγον, σατράπης. εἶτα ἵππος, καὶ κόλοιος, καὶ βάτραχος, καὶ ἄλλα μυρία. μικρὸν δ' ἂν ἐξιοῖς κυβερνήσαις ἔκρυσε. τὰ πλούσια ἦ, ἀλεκτρυὼν πολλάκις. ἤδη γὰρ τῷ βίῳ, καὶ σοφὸς πολλοῖς ἄλλοις δυλεύσας βασιλεῦσι, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. τὰ πλούσια, καὶ σοὶ νῦν συμβαίνει, κυβερνελῶν ὁπημέραι σὺ ποτιωμένῳ, καὶ οἰμωζόντος ἐπὶ τῇ πενίᾳ, καὶ τὰς πλουσίας δυνημένοις ὑπ' ἀγνοίας τῶν οἰκείων ἀποστύπτων κακῶν. εἰ γὰρ ἤδεις τὰς φροντίδας αὐτῶν, ἃς ἔχουσι, ἐλάσσους

rem te componebas. *Gal.* Ista quidem omnia feci, tametsi non ego solus, verùm & ante me, tum Tiresias, tum Elati proles Cæneus. Proinde quicquid in me convitii dixeris, id ipsum & in illos dixeris. *Mic.* Age igitur, utra tibi vita erat suavior, quum vir eras, an quum Pericles tecum habebat consuetudinem? *Gal.* Vides cujusmodi sit istud quod percontaris: cui ne Tiresiæ quidem expedierit respondere? *Mic.* Atqui si minùs fateare: tamen istud Euripides sat explicuit, quum ait, se malle ter sub clypeo consistere, quàm parere semel. *Gal.* Imò præmoneo te paulò pòst puerperam fore: siquidem & tu mulier es olim futurus, idque sæpius longo sæculorum orbe & recursu. *Mic.* Non tu pendebis, ô Galle, qui putas omnes homines esse Milesios, aut Samios? Nam ajunt te etiam tum quum Pythagoras esses, venusta forma decorum, sæpius Aspasiam fuisse tyranno. Verum age post Aspasiam in quem virum aut mulierem denuo renatus es? *Gal.* In Cratem Cynicum. *Mic.* O Castor! ô Pollux! quam dissimile! ex scorto Philosophus? *Gal.* Deinde rex: deinde pauper: paulò pòst satrapes: dehinc equus, graculus, rana, aliaque innumerabilia: quæ sigillatim recensere longum esset. Postremò Gallus plerumque: quo vitæ genere delectatus sum & servivi apud multos alios & reges, & pauperes, diviteſque: postremò nunc tecum vivo, rideóque quotidie, quum video te paupertatis tædio complorantem, ejulantémque ac divitum admirantem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis adsit malorum. Alioqui si curas noris quibus illi distringuntur, te ipsum profectò riseris, qui antea cre-

ἂν ἐπὶ σαυτῷ θρέψαι τὸν οἰηθήσῃ ὑπερφυδαιμονεῖν ἀεὶ τὸ πλούσιον. *Mi.* σὺκῶν ὦ Πυθαγόρα, ἢ ὃ, τι μᾶλιστα χαίρεις καλούμενος, ὡς μὴ ἐπιβοᾶν σοι τὸ λοιπὸν, ἄλλοτε ἄλλον καλῶν. *Alec.* διοίσει μὲν οὐδὲν, ἤν τε Εὐφορβον, ἤν τε Πυθαγόραν, ἤν τε Ἀσπασίαν καλῇς, ἢ Κράτητα. πάντα γὰρ ἐγὼ ταῦτα εἰμι. πλὴν τὸ γοῦν ὀρθῶς τοῦτο, ἀλεκτρυόνα ὀνομάζων, ἄμεινον ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀπομάζοις ὠφελὴς εἶναι δοκῶν τὸ ὄρνεον, καὶ ταῦτα, τοσαύτας ἐν αὐτῷ ψυχὰς ἔχον. *Mi.* σὺκῶν ὦ ἀλεκτρυὼν, ἐπειδὴ ἀπάντων χρείδει ἤδη τοῦ βίου ἐπιεικῶς, καὶ πάνυ οἶσθα, λέγοις ἂν ἤδη σαφῶς, ἰδίᾳ μὲ, τὰ τῶν πλουσίων, ὅπως βιῶσιν. ἰδίᾳ δ', τὰ πλουτοῦντα, ὡς μάθω εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῂς, εὐδαιμονέστερον ἀποφαίνων με τῶν πλουσίων. *Alec.* ἰδοὺ δὴ ὅπως ἐπισκεψαμένῳ Μίκυλλε. σοὶ μὲν ὅτι πολέμου πολὺς λόγος, ἢν λέγηται ὡς οἱ πολέμιοι ἐπελαύνουσιν, ἢ δὲ φρονίζεις μὴ τὰ ἀγροὶ τέμνωσιν ἐμβαλόντες, ἢ τὰ παραδείσους ξυμπατήσωσιν, ἢ τὰς ἀμπέλους διϊόωσιν, ἀλλὰ τὸ σάλπιγγος ἀκούων μόνον, εἴπερ ἄρα, ῥᾳδιόλειπτος τὸ κοῦ σαυτὸν οἰ τροπούμενον χρὴ σωθῆναι, καὶ τὸ κίνδυνον ἀλέξεσθαι. οἱ δ' ὀλοδύρονται μὲν ἐμοὶ ἀμφὶ αὐτοῖς, ἀνιῶνται δ', ὁρῶντες ἀπὸ τοῦ τειχῶν ἀγόμενα καὶ φερόμενα ὅσα εἶχον ἐν τοῖς ἀγροῖς. καὶ ἤν τε εἰσφέρειν δέῃ, μόνοι καλοῦνται. ἤν τε ἐπεξιέναι, σεσιδωδυσμένοι στρατηγοῦντες, ἢ ἱππαρχοῦντες. σὺ δ' οἰσυΐνῳ ἀσπίδα ἔχων, ὀξυλὴς, καὶ κᾆθορ, εἰς σωτηρίαν ἐπιμελῶς ἐσιὰς τὰ ἐπινίκια, ἐπειδὰν θύῃ ὁ στρατηγὸς νενικηκώς. σὺ εἰρήνῃ τε αὖ, σὺ μὲ δ' credideris eum qui sit opulentus, semper esse fœliciſſimum omnium. *Mic.* Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudes appellari, ne confundam orationem, aliàs alio nomine compellans. *Gal.* Nihil intererit, ſive Euphorbum, ſive Pythagoram, ſive Aſpaſiam, ſive Cratem vocaris. Nam hæc omnia ſum ego unus. Verumtamen rectiùs feceris, ſi (quod in præſentia eſſe videor Gallum me voces, ne avem hanc parvi duceere, contemneréque videaris, præſertim cùm tot tantaſque animas in ſe contineat. *Mic.* Ergo Galle, quandoquidem omnia penè vivendi genera jam expertus es, omniáque noſti: velim dilucidè mihi narres, quæ ſit divitum, quæ pauperum vitæ conditio, ut cognoſcam vere-ne iſtud affirmes, me divitibus eſſe fœliciorem. *Gal.* En hunc ad modum perpende Micylle. Te quidem non admodum tangit belli cura, ſiquando rumor ſit adventare hoſtes, neque ſolicitus es, ne in agros incurſantes populentur, neve hortum proculcent, aut vineas vaſtent: ſed ſimul atque tubam audieris, ſi tamen audieris, circunſpicis quò deflexus ſervari queas, ac diſcrimen effugere. Contrà illi ſibi timent, & animo cruciantur, quum de mœnibus quicquid opum poſſidebant in agris, id omne tolli, deportarique conſpiciunt. Ac ſive inferendum eſt aliquid in ærarium, ſoli accerſuntur: ſive in prælium exeundum, periclitantur, peditum equitum-ve turmis præfecti. Tu interim vimineum gerens clypeum, expeditus ac levis, ad ſaluti conſulendum, paratus epulum victoriæ celebrare, ſiquando victoria potitus imperator ſacra fecerit. Rurſum pacis tempore, tu

δήμε ὢν, ἀναβὰς εἰς ἐκκλησίαν, τυραννὶς ἢ πλουσίων. οἰδὲ, φείδονται, καὶ ὑποπτήσσουσι, καὶ ἀργυρωμοῖς ἱλάσκονται σε. λυτρεῖ μὲ γὰρ ὡς ἔχοις, καὶ ἀγῶνας, καὶ θεάματα, καὶ τἄλλα ἀφθονεῖ, ἔσπανία ἐκεῖνοι πονοῦσι. σὺ δ' ἐξεταστὴς ἢ δοκιμαστὴς πικρὸς ὥσπερ διαπόντης. οὐδὲ λόγε μεταδίδως ἐνίοτε. κἂν σοι δοκῇ, κατακαλάζησας αὐτῶν ἀφθόνες τὰς λίθες, ἢ τὰς οἰκίας αὐτῶν ἐδήμοσας. ὅτε δ' συκοφάντῃ δίδως αὐτὸς, ὅτε λαχὼν, μὴ ὀφίλητῃ τὸ χρυσίον, ὑπερβὰς τὸ δρύκιον, ἢ ὀρύξας τὸ τοῖχον. ὅτε πραγμάτα ἔχοις λογιζόμενος, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς καταφρόνοις οἰκονόμοις ἀφανισταῖσιν, καὶ σὺς τὰς φροντίδας λογιζόμενος. ἀλλὰ κρηπῖδα σωστὰλσιος, ἐπὶ ὀδολὸς τ' μισθὸν ἔχων, ἐπαναστὰς πρὸ δείλης ὀψίας λουσόμενος ἢν δοκῇ, σανδάλιον πρὰ, ἢ μανίδιος, ἢ προμμύου κεφαλίδας ἁλίσας πριάμενος, ὑφρονίεις σαυτὸν, ᾄδων τὰ πολλὰ, καὶ τῇ βελτίστῃ πενίᾳ φιλοσοφῶν. ὥστε ἀφ' ταῦτα, ὑγιαίνεις τε, καὶ ἔῤῥωσαι τὸ σῶμα, καὶ ἀφανδρηρεῖς πρὸς τὸ κρύος. οἱ πένητες γὰρ σπουδάζοντες, ἐκ δύναται φρόνιμον εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιφάνειαν πρὸς τὰ δεινὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασι εἶναι. ὥστε δὲ σοι ἢ χαλεπὸν τούτων τοσημοῦτων ἐπιβουλεύειν. ἀλλ' ἢν ποτε κρύος πυρετὸς ἐπιλάβηται, πρὸς ὀλίγον ὑπηρετήσας αὐτῷ, ἀνεπίδησας δύῃς, ἀποστισάμενος τῇ ἀσιτίᾳ. ὁδὲ, φοβεῖ αὐτὸν φοβηθεὶς σι, ψυχρῷ τε ὀρῶν ἐμφορήμενον, καὶ μακρὸν οἰμώζειν λέγοντα ταῖς ἰατρικαῖς πειθόδοις. οἱ δὲ, ὑπ' ἀπορίας ἄθλιοι, τί ἢ πεινῶν ὑπ ἔχουσι, tu plebeius in concionem ingressus, tyrannidem in divites obtines. Illi verò trepidant, pavitantque, & largitionibus te placant. Etenim ut balnea, ludi, spectacula, aliáque omnia tibi abunde suppetant, illi operam dant. At tu censor, & acerbus expensor, tanquam dominus, ne alloquio quidem interdum dignaris illos. Quòd si lubet, frequentibus saxis in illos degrandinas, aut ipsorum bona proscribis. Ipse neque calumniatorem metuis, neque latronem, ne conscenso ædium fastigio, vel pariete perfosso, tollat aurum: neque supputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum sceleratis dispensatoribus conflictaris, neque curis distraheris. Verùm simul atque crepidam unam perfeceris, mercedemque retuleris; septem obolos, sero surgis crepusculo: & si libuerit, lavaris? tum empto vel saperda, vel mœnide, vel paucis ceparum capitulis, temet ipse oblectas, canens plerumque, optimaque cum paupertate philosophans: adeò ut eas ob res salubri sis, valentique corpore, & contra frigus obdurueris. Nam labores qui te exacuunt, certatorem non contemnendum reddunt adversum eas res, quæ compluribus inexpugnabiles videntur. Atque hinc fit ut nullus ex gravioribus hisce morbis insidias tibi moliatur. Quin siquando levis febricula invaserit, paulo negotio eam medicatus, & inedia excutiens, protinus exilis. Illa porrò fugit ilico, metuens te, quem videat frigido victu impleri, & medicorum illis recursibus longum plorare renuntiantem. At illi ex adverso propter intemperantiam, quid tandem mali non habent infelices?

ποδάγρας, καὶ φθίσεις, καὶ φλεγμονὰς πνεύμονος, καὶ ὑδέρους; τοῦτο γὰρ τὸ πολυτελῶς ἐκείνων δεῖπνον ἀπεργάζεται. τοιγαροῦν οἱ μὲν αὐτῶν, ὥσπερ οἱ Ἴκαρος, ἐπιπολὺ ἄρασαντες αὐτοὺς, καὶ πλησιάσαντες τῷ ἡλίῳ, ὅτε ἐδάπτε ὑπὸ καρᾶ ἤρεσθε αὐτοῖς ἡ πτέρωσις, μέγα κλύσαι τὸ πτέρυγον ἐποίησαν, ἐπὶ κεφαλὴν ἐς πέλαγος ἐμπεσόντες. ὅσοι δὲ καὶ τὸ Δαιδάλου μὴ πάνυ μετέωρα, μηδὲ ὑψηλὰ ἐφρόνησαν, ἀλλὰ σφόδρα σμικρὰ, ὡς μὴ ζέσαι αὐτοῖς τὴν ἅλμην τὸ κηρῷ, ὡς τὰ πολὺ ὕστερον ἀσφαλῶς διέπλευσαν. Mi. ἐπισκώπτεις πάνυ, καὶ σπουδαίως λέγεις. Alc. τῶν μὲν τοιούτων ἄλλων ὦ Μίκυλλε, πάνυ ναυαγίας πάνυ αἰσχρὰς ἴδοις ἄν, ὅταν ὁ Κροῖσος ἀφεστηλμένος τὰ ἱερὰ γάλατα παρέχῃ Πέρσαις, ἀναβαίνων ἐπὶ τὸν πυρὸν, ἢ Διονύσιος καθαλυθεὶς τὴν τυραννίδα, ἐν Κορίνθῳ γράμματα διδάσκῃ, μὴ τηλικούτων δεόμενα, συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Mi. εἰπέ μοι ὦ ἀλεκτρυών, σὺ δὲ ὁπότε βασιλεὺς ἦσθα, ἆρα καὶ τοιοῦτος ἐπιορκῆσαι ἐκείνῳ βίος; ἦπου παντοδαίμων ἦσθα, τὸ κεφάλαιον ὅ, τι περ ἔστι τὰ ἀγαθὰ πάντων ἔχων. Alc. μὴ δῆτα μνησθῇς μου ὦ Μίκυλλε, ὅτι τελωνίθλιος μόνον τότε. τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν, ὅσῳ ἐφρόνουν, παντοδαίμων εἶναι δοκῶν. ἔνδον δὲ, μυρίαις ἀχθόμενος σπουδαῖς. Mi. ποίαις τούτοις; παραδόξα γὰρ καὶ ἀπάνυ πιστὰ φῄς. Alc. ἦρχον μὲν ὅσης ὀλίγης χώρας ὦ Μίκυλλε, πεμφόρου πυρὸς, καὶ πολίχνης ἀνθρώπων, καὶ κώμης τῆς πόλεως· ὧν πᾶς μάλιστα θαυμάζοις ἄξιος, ποταμοῖς τε καὶ σπορεῖς καλλιρρόοις, καὶ θαλάττῃ εὐόρμῳ χρώμενος. καὶ σμίλακα μὲν πολλὴν, καὶ ἴτεαν συγκεχυμένην, καὶ δουπodagras, tabes, pulmonis inflammationes, aquas intercutes. Hæc enim à sumptuosis illis cœnis nascuntur. Proinde quicunque ex his Icari in morem, sese attollunt, propiusque soli admovent, nescii alas sibi esse cera adglutinatas, ingentem nonnunquam strepitum movent, prono capite in mare delapsi. Sed qui Dædali exemplo, non admodum sublimia, neque excelsa sapiunt, sed humilia terræque vicina, adeò ut cera nonnunquam salis aspergine madescat, ii tuto plerumque transvolant. *Mic.* Moderatos istos, & prudentes narras. *Gal.* Verùm aliorum Micylle, naufragia fœdissima conspicias: nempe quando Crœsus revulsis alis risum exhibet Persis, consenso rogo: aut quum Dionysius tyrannide abdicatus, Corinthi literas docet, post tantum imperium pueros syllabas connecteré cogens. *Mic.* Dic mihi Galle, tu quum rex esses (nam ais etiam regem te fuisse) cujusmodi expertus es illud vitæ genus? Sanè tum fœlix eras, siquidem id quod est bonorum omnium caput possidebas. *Gal.* Ne mihi in memoriam regeras, ô Micylle: usque adeò miserrimus, tunc eram, & quanquam quoad res externas planè fœlix videbar, ut dixisti: tamen intus, innumeris curis distringebar. *Mic.* Quibus curis? Nam absurda prorsus & incredibilia narras. *Gal.* Equidem Micylle, imperabam regioni non exiguæ, quarumvis rerum feraci, cùm incolarum multitudine, tum urbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluviis navigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equitatus instructus, satellitium non exi-

φορλκὴν σὺκ ὀλίγον, καὶ τελμῆρες, καὶ χρημάτων πλῆθος ἀναρίθμητον, καὶ χρυσὸς ὁ κάλλω πάμπολυς, καὶ ἡ ἄλλη τῆς ἀρχῆς τραγῳδία πᾶσα, ἐς ὑπερβολὴν ἐξηγκωμμένη. ὥστε ὁπότε ἀφικοίμην, οἱμὰ πολλοὶ, ἀφορεκκύσαν, καὶ θεόν τινα ὁρᾶν ᾤοντο. καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις συνίδιον ὀψόμενοί με. οἱ δὲ, καὶ ἐπὶ τὰ τέγη ἀναβάντες ἐωρακίναι τὸ ζεῦγος. τὴν ἀφεσελίδα. τὸ ἀμβλημα. τὰς ἀναπίμπλας. τὰς ἐπομβύας. ἐγὼ δ' εἰδὼς ὁπόσα με ἠνία ἑ ἔφερεν, ἐκείνοις μὲ τ' ἀγνοίας συνεκίγνωσκον, ἐμαυτὸν δ' ἠλέουν, ὅμοιον ὄντα τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις Κολοσσοῖς, οἷς ἢ Φειδίας, ἢ Μύρων, ἢ Πραξιτέλης ἐποίησεν. ἐκείνων γὰρ ἕκαστον τὰ ἐντὸς ὁ μὲν, Ποσειδῶν, ἢ Ζεύς ἐστι παγκάλλος, χρυσοῦ, καὶ ἐλέφαντος ξυνηρμοσμένος, περφανὼν, ἢ ἀστραπὴν, ἢ τρίαινάν ἔχων τῇ δεξιᾷ. ἢν δ' ἀνακύψας ἴδῃς τὰ ἔνδοθεν, ὄψῃ μοχλὸς πάσας ἑ γόμφους, καὶ ἥλους ἁρμοπρεπῶς πεπερονημένους, καὶ κέρμις ἑ σφῆνας, καὶ πίτυας ὑπόπηλον, καὶ τοιαύτην πᾶσαν ἀμορφίαν ὑπεικυρῆσαν. ἐῶ λέγειν [1] μυῶν πλῆθος, ἢ μυγαλῶν ἐμπολιτευόμενον αὐτοῖς ἐνίοτε. τοιοῦτόν τι ἑ βασιλεία ἐστίν. Μι. ὕδατος ἔφηθα τ' πηλὸν, καὶ τὰς γόμφους, καὶ μοχλὰς, οἳ πύες εἶεν τ' ἀρχῆς, ὕδε τὴν ἀμορφίαν ἐκείνην τὴν πολλὴν, ἥτις ἐστίν. ὡς τόγε ἐξελαύνειν λαβὸν ἐπόμβυον, καὶ τοσούτων ἄρχοντα, καὶ θεοεικασμένον δαιμονίως, ἔοικεν ὕπως Κολοσσιαίῳ παρεδεί-

exiguum, triremes, vis pecuniæ innumerabilis, vasorum aureorum plurima copia, reliquaque omnis tragœdia principatus, supra quàm credi queat, ingens. Itaque cùm prodirem, plerique adorabant, Deum quempiam intueri sese rati: aliique alios trudentes concurrebant, quò me conspicerent: nonnulli, conscensis tectis, magni æstimabant, si plenè contemplari licuisset quadrigam, pallium, diadema, anteambulones, & à tergo comitantes. Ego inter hæc mihi conscius quantæ me res discruciarent, versarentque, illis quidem propter inscitiam ignoscebam, at mei ipsius miserescebat, quòd similis essem magnis illis Colossis, quos aut Phidias, aut Myron, aut Praxiteles fecit. Quorum quisque extrinsecus est Neptunus, aut Iupiter, omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus, & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem dextra tenens. At si immisso capite, quæ sunt intus inspicias, videbis vectes, paxillos, & clavos, per universum infixos, stipitesque & cuneos, picémque sublitam: item aliam id genus deformitatem intus inhabitantem. Omitto dicere muscarum, mustelarúmque vim, quæ nonnunquam in iis mansitant. Hujusmodi videtur esse regia dignitas. *Mic.* Nondum explicuisti lutum, & clavos, & vectes imperii, quinam sint, neque magnam illam deformitatem quænam sit. Nam cum admiratione vectari, & tam multis imperare, numinisque instar adorari, cum Colossi exem-

1 Μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων] Lego μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων, id est, *soricum & murium araneorum copia.* Nam Sorices & mures aranei melius conveniunt quam muscæ. *Palm.*

γμάλι. Θεατέσιον γάρ τι ἔστιν. σὺ δὲ κ τὰ ἔνδον ἤδη ἔχ Κολοσσῷ λέγε. Αλε. τί πρῶτον εἴπω σοι ὦ Μίκυλλε, τὰς φόβους, καὶ τὰ δήγματα, κ ὑποψίας, καὶ μίσος τῶν οἰκείων τῶν συνόντων, κ ἐπιβουλάς. καὶ ἀφ' ταῦτα, ὕπνον τε ὀλίγον, ἐπιπόλαιον καὶ κεῖνον, καὶ παραχῆς μετὰ ὀνείρατα, κ σύνοιας πολυπλόκους, καὶ ἐλπίδας ἀεὶ πονηρὰς, ἢ τὴν ἀφορολίαν, καὶ χρηματισμούς, κ δίκας κ ἐπιστρατείας, καὶ πρόσταγματα, κ συνῳήματα, καὶ λογισμούς; ὑφ' ὧν οὐδὲ ὅναρ ἀπολαῦσαί τινος ἡδέος ἐγχωρεῖ ποτε, ἀλλὰ ἀνάγκη ὑπὲρ ἁπάντων, μόνον ἀφοσιοῦν, καὶ μυεῖα ἔχειν πράγματα. οὐδὲ γὰρ ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα. κ ταῦτα, μεγκόντων Ἀχαιῶν ἁπάντων. λυπεῖ δὲ καὶ τὸν Λυδὸν, Ἰὼς κωφὸς ὤν. τὸν Πέρσην δὲ, Κλέαρχος, Κύρῳ ξενολογῶν. ἄλλον δὲ, Δίων, ὡς δέ ποτε τῶν Συρακουσίων κοινολογήμασι, κ ἄλλον Παρμένιον ἐπαινήμασι. κ Περδίκκαν Πτολεμαῖος, καὶ Πτολεμαῖον Σέλευκος. ἀλλὰ κεῖνα λυπεῖ ὁ ἐρώμενος, ὡς ἀνάγκη ξυνὼν, καὶ παλλακὶς ἄλλῳ χαίρουσα. καὶ ἀποζηλοῦσθαί τινες λεγόμενοι, καὶ δύ', ἢ τέτταρες τὸν δορυφόρων ὡς ἀλλήλους ἀφυβριζόντες. τὸ δὲ μέγιστον. ὑφορᾶσθαι δεῖ τὰς φιλοτησίας, κἀξ ἑτοίμου ἀεί τι δεινὸν ἥξειν ἐλπίζειν. ὁ μὲν γὰρ, ὑπὸ δὲ παιδὸς ἀπέθανεν ὑπὸ φαρμάκων. ὁ δὲ, καὶ αὐτὸς ὑπὸ ἐρωμένου. τὸν δὲ ἄλλον, ἴσως ὁμοιότροπον ξένης κατέλαβεν. Mi. ἄπαγε. δεινὰ ταῦτα φῄς

exemplo quadrat: siquidem hoc divinum quiddam est. Nunc autem quæ sunt intra Colossum exponito. *Gal.* Quid primum tibi referam Micylle? utrum metus, curas mordaces, suspiciones, familiarium odium, & insidias: easque ob res, somnum rarum, eumque levem, ac plena tumultus insomnia, cogitationes perplexas, spes semper improbas: an verò otii penuriam, postulationes, judicia, expeditiones, edicta, fœdera, consultationes? Quibus rebus fit, ut ne per somnium quidem, aliqua re jucunda frui liceat: verùm ut omnibus de rebus solus dispiciat necesse est, milleque negotia sustineat. Quippe nec Atridem Agamemnona dulcis habebat, Somnus, multigenas versantem pectore curas. Idque cùm reliqui omnes Achivi sterterent. Adde quòd Lydum illum discruciat filius mutus: Persam Clearchus Cyro milites peregrinos conscribens: alium Dion cum Syracusanis nonnullis ad aurem communicans: alium Parmenion collaudatus. Item Perdiccam Ptolemæus, Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoque molestiam afferunt, amasius non sponte consuescens, concubina alio gaudens: tum siqui defectionem parare dicantur: aut duo quatuorve satellites inter se susurrantes. Quódque gravissimum est, amicissimi quique vel maximè suspecti sunt habendi, sempérque metuendum, nequid magni mali ab illis oriatur. Nam alium filius, alium amasius veneno necavit: alium similis mors forsan eripuit. *Mic.* Apagesis, atrocia sunt Gal-

1 Τὶς κωφὸς ὤν] Dixi ad ὑπὲρ τῶν εἰκόνων, sive apologiam pro imaginibus. *Marcil.*

ἀ Ἀλεκτρυών. ἐμοὶ γὰρ πολὺ ἀσφαλέστερον σκυτοτομεῖν ἐπικεκυφότι, ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης, παυσίων, καὶ ἀκονίτου σωσασκεαζησίων φιλοτησίαν. ὁ δ κίνδυνος, ἐμοὶ μέν, εἰ παραλιοθοὶ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμάρτοι τ τομῆς τ ἐπ' ὀλίγον, ὀλίγον τι αἱμάξαι τ δακτύλε σὺν περάνῃ. οἱ δὲ, ὡς φῄς, ἠκόσμηνται διαχεῖνται, καὶ ταῦτα, μυελίοις κακοῖς σωόντες. εἶτ' ἐπιδὰν πίσωσιν, ὅμοιοι μάλιστα φαίνονται τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς, ὧν πολλὰς ἰδὼν ἐγὼ, πάνυ Κίκερπας δῆλον ὅτι, ἢ Σισύφους, ἢ Τηλέφους, διαδήματ' ἐχόντας, καὶ [1] ξίφη ἐλεφαντόκοπα, καὶ ἐπίσιον κῶμον, καὶ χλαμύδα χρυσόπαστον. ἐν δ, οἷα πολλὰ γίγνεται ἐν τοῖς δράμασι τὰ αὐτῶν, ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ κεφαλίσῃ, μάλιστα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς τ ἐνθυμησιν μὲ σωτρεβέντος αὐτῷ διαδήματος, ἡμιτρίμμης δ τ ἀληθὲς κεφαλῆς τ ὑποκριτοῦ, καὶ τ σκηλὸν ἐπιπολὺ χωμυσμένον, ὡς τ τι ἰδιῶτος τὰ ἴνδοθεν φαίνεσθαι [2] ῥάκια, δύσλωα ὄντα, καὶ τ ἀμυδαλὸν τῶν ὑποδύσεων ἀμφιφοβίζειν, καὶ οὐχὶ κατ' λόγον τ ποδός. ὁρᾷς ὅπως μὲ ὁ εἰκάζειν ἐδίδαξας ἤδη ὦ βέλτιστε ἀλεκτρυών; ἀλλὰ τυραννίς μέ, τοιοῦτόν τι φαίνεται. ἵππος δ, ἢ κύων, ἢ ἰχθὺς, ἢ βάτραχος ὁπότε χρῄσει, πῶς ἔφερες ἐκείνων τῶν διαλόγων; Αλε. μακρὸν τοιοῦτον ἀκούειν τ λόγον,

Galle, hæc quæ narras. Quare mihi tutius fuerit cerdonicæ operæ pronum incumbere, quàm ex aurea phiala propinatum poculum haurire cicuta & aconito temperatum. Nam mihi quidem hoc unum est periculi, ut si paulum aberret ſmilion, deflectatque à recta inciſione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine. At hi, ut ais, lethifera agunt convivia, idque innumeris in malis conſtituti: qui ubi conciderint, perſimiles eſſe videntur tragicis hiſtrionibus. Nam multi ut videre eſt, quoad Cecropes ſunt, aut Siſyphi, aut Telephi, diademata geſtant, eburneiſque capulis gladios, comamque ventilatam, & chlamydem auro intertextam. Quòd ſiquis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, riſum profectò movet ſpectatoribus: videlicet perſona unà cum ipſo diademate contrita, vero autem actoris capite cruentato, cruribusque magna ex parte renudatis, ut jam interioris amictus panni quàm ſint miſeri fiat perſpicuum: ac cothurnorum quos pedibus induxerunt appareat deformitas, cùm pedis modo non reſpondeant. Vides ut me jam ſimilitudines conferre docueris optime Galle? Cæterùm tyrannis, talis quædam res eſſe tibi viſa eſt. Sed cùm equus eſſes, aut canis, aut piſcis, aut rana, quomodo eam vitæ rationem ferebas? *Gal.* Quem nunc moves ſermonem

1 Χίφη ἐλεφαντόκοπα] Heliod. lib. 2. *Bourd.*

2 Ῥάκια δύσλωα] Tangit ſcenicas veſtes ſervorum. Duplex veſtis in ſcena, liberorum & ſervorum, ut patet apud I. Polluc. c. 13. l. 7. Eorum qui ſervos fingebant veſtes centunculi ex parvulis pannis. Sic in Epiſt. Saturn. *αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ δύσλων συγκεκομμένων.* Hinc *centunculum mimi*, apud Apul. Apol. 1. Hinc jocus ille Plautinus. *Conſutus tunicis huc advenio non dolis.* Idem.

καὶ ὁ Γ παροῦσ καιρός. πλὴν τόγε κεφάλαιον, ὑδεὶς ὅστις σοῦ ἀπραγμονέστερος τὸν βίον ἔδοξέ μοι Γ ἀνθρωπείαν, μόναις ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χρείαις ἐμμεμετρημένον. πλούσιον ἢ ἵππον, ἢ συκοφάντην βάτραχον, ἢ σοφιστὴν κολοιόν, ἢ ὀψοποιὸν κώνωπα, ἢ κίναιδον ἀλεκτρυόνα, καὶ τἄλλα, ὅσα ὑμεῖς ἐπιποθεῖτε, σοῦ ἂν ἴδοις σὺ ἐκείνοις. Μι. ἀληθῆ ταῦτα ἴσως ὦ ἀλεκτρυών. ἐγὼ δ' ὅμως πέπονθα, σοῦ αἰσχυνόμενον τοῦτό σοι λέγειν. ὑδέπω δυνάμενον ἀπαμβλύνειν τὴν ἐπιθυμίαν, ὡς σὺ παίδων εἶχον πλούσιος ὑγιαίνω. ἀλλά μοι Ϲ τοῦτο πρῶτον ὑπὸ τῶ ὀφθαλμῶν ἔσηκεν, ἐπιδεικνύμενον τὸ χρυσίον. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῷ καλοῦ τῷ Σίμωνι ἀποπίπτουσιν, τυφλῶν τὸν ἀγαθοῖς τοσούτοις. Αλε. ἐγὼ σε ἰάσομαι ὦ Μίκυλε. καὶ ἐπείπερ ἔτι νύξ ἐστιν, ἐξανάστας, ἕπου μοι. ἀπάξω γάρ σε πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Σίμωνα, καὶ εἰς τὰς τῶν ἄλλων πλουσίων οἰκίας, ὡς ἴδοις οἷα τὰ παρ' αὐτοῖς ἐστι. Μι. πῶς τοῦτο; κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, [1] καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν με συναναγκάσεις; Αλε. εὐθαμῶς. ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς, ὃν ἱερὸς εἰμι, ἐξαίρετον ἔδωκέ μοι τοῦτο, ὧν τις τὸ ὑραῖον πλεῖστον τὸ μῆκιστον, ὁ δ' ἀπαλότητα ἐπικαμπῆ ἐστι. Μι. δύο δ' ἔστι τοιαῦτα. Αλε. τὸ δεξιὸν τοίνυν, ὅτῳ ἂν ἐγὼ ἀποπάσας παρέχω ἔχειν, ἐς ὅσον ἂν βάλωμαι, ἀνοίξαι τε ὁ τοιοῦτος πᾶσαν θύραν ἐθέλει, καὶ ὁρᾶν τὰ πάντα, ὐχ ὁρώμενος αὐτός. Μι. ἐλελήθεις με ὦ ἀλεκτρυών, καὶ σὺ γόης ὤν. ἐμοὶ δ' ἂν ἐθέλοις τοῦτο ἀπάξ παρόχης, nem & longior sit, neque hujus temporis. Illud autem unum in genere dixerim, nullam ex omnibus vitam mihi non visam tranquilliorem humana, naturalibus duntaxat cupiditatibus, & usibus circunscriptam. Si quidem aut publicanum equum, aut sycophantam ranam, aut sophistam graculum, aut cupediarium culicem, aut cinædum gallum atque id genus alia quæ studio prosequimini, inter illos non videas. *Mic.* Hæc quæ dicis Galle vera fortè sunt. Verùm non pudebit me tibi fateri id quod mihi accidit. Nondum dedisce posse cupiditatem illam à puero mihi insitam, videlicet ut dives evadam. Quin nunc quoque somnium illud ob oculos versatur, aurum ostentans: potissimùm autem scelestus ille Simon excruciat, qui tantas inter opes delicietur. *Gal.* Ego te hoc morbo levabo Micylle. Et siquidem etiamdum nox est, surge & sequere me: siquidem te ad Simonem ipsum adducam, & in aliorum divitum ædes, ut videas quomodo res habeant apud illos. *Mic.* Istud quo pacto? Num me clausis foribus parietes effodere compelles? *Gal.* Nequaquam: verùm Mercurius cui sum sacer, eximium hoc mihi concessit, si quis longissimam caudæ plumam avulserit, quæ ob mollitiem inflectitur. *Mic.* Atqui duas habes ejusmodi. *Gal.* At dextram cuicunque avulsam dedero gestandam, is quoad volvero, poterit fores omnes aperire, & cuncta videre, ipse invisibilis. *Mic.* Equidem ignorabam Galle te præstigiarum quoque peritum esse. Itaque si plumam hanc mihi semel præbueris,

1 Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν] Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν. *Marcil.*

1 Ἐπὶ

ὄψῃ τὰ Σίμωνος πάντα· σὺ βραχὺ δεῦρο μετάπλωσιζε μόνον. μέλλοιμι γὰρ αὐτὰ παρελθών. ὁ δ', οὐδὲ ἐπιστρόφεται, ἀποπίνων τὰ κατάμαζα. Αλε. ἀ δῆμις ἠλοίας τοῦτο. παράγγειλε γὰρ ὁ Ἑρμῆς ἐμοὶ τοιοῦτον τι ἐρμαίσασθαι· ἐχων τὸ πλεῖον, ἀναβοήσασθαί μοι, καὶ ἀποφωράσειν αὐτόν. Μι. ἀπίθανον λέγεις. κλέπτειν τὸν Ἑρμῆν αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονεῖν τοιοῦτον. ἀπίωμεν δ' ὅμως. ἀφέξομαι γὰρ τῶν χρυσίων, ἵν' ἀδίκημα. Αλε. ἀπόπλου ὦ Μίκυλλε σεσωσμένοι τὸ πλεῖον. τί τοῦτο ἄμφω ἀπέπλως; Μι. ἀσφαλέστερον ὕστερον ἀλεκτρυὼν, καὶ σοὶ ἥττον ἄμφω τὸ πρᾶγμα ἂν εἴη, ὡς μὴ χωλαίοις λῷον ἥμισυ τοῦ ὑγιοῦς μέρος. Αλε. εἶεν. ἐπὶ τὸν Σίμωνα σεσῶσθαι ἄπιμεν, ἢ πρὸ ἄλλου πρὸ τοῦ πλουσίου; Μι. ὕμμιν, ἀλλὰ ἐπὶ τὸν Σίμωνα. ὃς ἀντὶ δισυλλάβου, πεντασύλλαβος ἤδη πλουτήσας εἶναι ἀξιοῖ. καὶ δὴ πάρεσμεν ἐπὶ τὰς θύρας. τί δὴ ποιῶ τὸ μὴ τοῦτο; Αλε. ἐπίθες τὸ πλεῖον ἐπὶ τὸ κλεῖθρον. Μι. ἰδοὺ δή, ὦ Ἡράκλεις, ἀναπεπέτασμαι ὥσπερ κλειδὶ ἡ θύρα. Αλε. ἴθι ἐς τὸ σαθθι. ὁρᾷς αὐτὸν ἀργυπόδην, καὶ λογιζόμενον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία, σφόδρα ἀμυδρῶς γε διὰ τὴν θρυαλλίδα. καὶ ἀγχοῦ δ' ἐστὶ. σκοπεῖ δ' ὁπόθεν ὦ ἀλεκτρυών. καὶ κατασκληκὼς ὅλος σπυρὶς ὑπὸ φρυγίδων δηλαδή. ἀ γὰρ νοσῶν ἄδικως ἐλήμαν. Αλε. ἄκυσον ἄ φησι. εἴση γὰρ ὅθεν ἔτυς ἔχει. Σι. σκοπῶ πελάσας μὲ ἐδδιμόνησα σκεύη, πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῇ κλίνῃ κεκρύφθαι, καὶ

bueris, videbis ilicò Simonis universas opes huc deportatas: etenim eas huc rediens transferam. At ille rursum coria calceis assuenda obrodet, ebibetque. *Gal.* Atqui nefas sit ictud facere. Nam mandavit Mercurius, ut si, qui pennam habuerit istiusmodi quippiam patret, vociferando furem prodam. *Mic.* Rem narras neutiquam verisimilem, nempe Mercurium cùm ipse sit fur, non sinere alios, ut idem faciant. Abeamus tamen: nam à capiendo auro mihi, si possim, temperabo. *Gal.* Pennam prius revellito. Quid hoc rei est? ambas revulsisti. *Mic.* Hoc tutius, minusque tibi deforme futurum est, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. *Gal.* Esto. Sed utrum Simonem primum adibimus, an alium quempiam divitum. *Mic.* Non alium: sed Simonem, qui pro dissyllabo tetrasyllabus esse affectat posteaquam dives evasit. Iámque ad foras accessimus. Quid igitur faciam deinceps? *Gal.* Pennam seræ admove. *Mic.* En Dii boni, ostium perinde atque clave patefactum est. *Gal.* Præcedens in adversum progredere. Vides illum vigilantem ac supputantem? *Mic.* Video per Iovem, & quidem ad obscuram, sticuloſamque lucernam. Præterea pallet, haud scio unde, Galle, totúsque exaruit, & est extenuatus, nimirum à curis. Nam alioqui malè habere non dicebatur. *Gal.* Auscultà quid dicat. Intelliges enim unde ita se habeat. *Simon.* Nimirum septuaginta illa talenta tutò admodum sub lectica defossa sunt, & nemo

1 Ἐπὶ τὸν Σίμωνα] Floren. πρὸς τὸν Σ. De hac mutatione nominum eleganter Clarissimus Casaubonus ad Athen. c. 14. lib. 5. Mercer. ad Aristoph. pag. 241. *Bourd.*

οὐδεὶς ὅλως εἶδε. τὸ δ' ἐκκαίδεκα, εἶδε Σωσύλος ὁ ἱπποκόμος ὑπὸ τῇ φάτνῃ κρυπτόμενόν με. ὅλως γὰρ περὶ τὰ ἵππεια ἐστιν ἡ πάνυ ἐπιμελής. ἄλλως τ' οὐδὲ φιλόπονος ὤν. εἰκὸς δ' ὀλιγίστας πολλάς πλείω τιθέναι. ἢ πόθεν γὰρ ὁ Τίβιος τοσοῦτον ἔσχεν αὐτῷ ὅτου μείζον ὠφώνησεν ἔχθος; ἐλέγχῃ δ' τῇ γυναικὶ ἐλθόντι ἐνηνθαι πέντε δραχμῶν. ὅλως τάμὰ ἤτοι ἀπολῶσι ἢ κακοδαίμονος. ἀλλ' οὐδὲ τὰ σκεύη μοι σὺν ἀσφαλεῖ μοι δοκεῖ εἶναι, τοσαῦτα ὄντα. δεῖλαι γὰρ μή τις ὑπορύξας τὸν τοῖχον, ὑφέληται ταῦτα. πολλοὶ φθονοῦσι, καὶ ἐπιβουλεύουσί μοι. καὶ μάλιστα ὁ γείτων Μίκυλλος. Μι. μὴ δίκαι, σοὶ γὰρ ὄμνυμι ἐγὼ ἐς τὰ τρύβλια τὰ μόλυβδα ἔχω. Αλι. σώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ καταφωράσῃ παρόντας ἡμᾶς. Σι. ἄρισον γοῦν ἄχρυσον αὐτὸν φυλάττειν. ἄπεσμεν ἐπὶ τὰ Δημητρέως τὸ κύκλῳ τοῦ οἰκίαν. τίς ὅτι; ὁρᾷς σύ γε ὦ τοιχωρύχε μοι Δίκη. ἐπὶ κίονας ὧν τυφλάνεις, εὖ ἔχει. ἀριθμήσω αὖθις ἀνορύξας τὸ χρυσίον, μή πως παρῇ λάθῃ διέλαθεν. ἰδοὺ πάλιν ἐψοφησέ τις ἐπ' ἐμοί. δηλαδὴ πολιορκοῦμαι, καὶ ἐπιβουλεύουσι πάντες ἀπάντων. πῦ μοι τὸ ξιφίδιον; ἂν λάβῳ τινά. δακπλώσω αὖθις τὸ χρυσίον. Αλε. τοιαῦτα μὲν στι ὦ Μίκυλλε τὰ Σίμωνος. ἀπίωμεν δ' ἐς παρ' ἄλλον τινά, ἕως ἔτι ὀλίγον τ' νυκτὸς λοιπόν ἐστιν. Μι. ὁ κακοδαίμων, οἷον βιοῖ τὸν βίον. ἐχθροῖς ὅτου πλουτεῖν ἐμοίγε. ἢν κόρης γοῦν παίσῃς αὐτὸν, ἀπολεῖν βούλομαι. Σι. πῆς ἐπάταξέ με; ληστεύομαι ὁ δυστυχής. Μι. φίμωσε, καὶ ἀφύπνα, καὶ ὄμνυε γέγωνε τὸ χρῶμα τῷ χρυσῷ προσεοικὸς αὐτῷ. ἡμεῖς δ', εἰ δοκεῖ, nemo prorsus vidit. At sedecim illa Sosylus equiso vidit me sub præsepi occultantem. Itaque de curando stabulo non est admodum solicitus, præsertim cùm laboris non sit amans. Ac verisimile est illum his multò plura sustulisse. Nam unde Tibius heri tam ingens salsamentum ipsi opsonasset? Ajunt etiam illum monile uxori emisse drachmis quinque. Hei mihi misero, hi omnia dissipabunt bona. At neque pocula, quæ tot mihi sunt, in tuto loco sunt posita: quæ vereor, nequis suffosso pariete mihi tollat. Complures mihi invident, atque insidias moliuntur: ac in primis vicinus Micyllus. *Mic.* Ita per Iovem: nam tibi sum similis: ac patellas sub ala gesto. *Gal.* Tace Micylle, ne nos præsentes prodas in furto. *Sim.* Optimum igitur fuerit ut ipse insomnis servem. Omnem obibo domum in orbem obambulans. Quis iste? te video per Iovem, ὁ parietum perfossor. Bene se res habet, siquidem es columna. Refossum aurum numerabo rursus, nunquid pridie me latuerit. En iterum aliquis me pulsavit: obsideor nimirum, & ab omnibus insidiis appetor. Vbi mihi gladius? si quemquam deprehendero. Rursum aurum defodiamus. *Gal.* Hujusmodi Micylle, sunt res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum supereſt. *Mic.* O miser cujusmodi vivit vitam! hostibus eveniat esse ad hunc modum divitibus. Itaque pugno illi in maxillam illiso, volo discedere. *Sim.* Quis me percussit? latrocinio dispolior miser. *Mic.* Plora, ac vigila, auróque attabescens illi fias colore similis. Nos autem, si videtur, Gni-

Γνίφωνα τ δανειςὴν ἐδωμεν. ὁ μεν ἐργον ἡ δ ὑπος οἰκεῖ. ἀνέφκται αὐτη ἡμῖν ἡ θύρα. Αλλ. ὁρᾶς ἐπιμελουμενον δ τῦτον ἐπὶ φρεγῖδιν, ἀναλογιζόμενον τὰς τίκας, καὶ τὰς δακτύλας κατακλικόντα, ὧν δήπε μετ' ὀλίγον πάντα ταῦτα λιπόντα, σίλφιον, ἢ ἐμπίδα, ἢ μῦαν γενέσθ; Μι. ὁρῶ κακοδαίμονα, καὶ ἀνόητον ἄνθρωπον, ὃς δὲ νῦν πολὺ τ σίλφης, ἢ ἐμπίδος ἄμεινον βιῶντα. ὡς ἡ δ ὑπος ἀπίστικεν ὅλω τῦτο τ λογισμᾶν. ἐπ' ἄλλον ἀπίωμεν. Αλλ. Ἀλλ' τ σὸν Εὐκρᾶτιν, εἰ δοκεῖ. καὶ ἰδὺ γὰρ ἀνέφκται δ αὖτη ἡ θύρα. ὥστ ἀσίωμεν. Μι. ἅπαντα ταῦτα μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμοὶ λῦ. Αλλ. ἦν γὰρ σὺ ἀνεψιὸν πολεῖς τ πλῦτον; ὁρᾶς γὰρ τ Εὐκρᾶτιν αὐτὸν μὲ νῦν δ οἰκέτην προσβύτην ἄνθρωπον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία καταπυγοσύνην τινὰ, καὶ παιχλασμὸν, καὶ ἀστέλλειαν σὸν ἀνδρικίν. τὴν γυναῖκα ἡ ἑτέρωθι νῦν δ μοιχεύεσθαι δ αὐτᾶ. Αλλ. τί δῆτ ἐθέλοις ἂν δ τῦτον κληρονομεῖν ὦ Μίκυλλε, καὶ πάντα ἔχειν τὰ Εὐκρᾶτης; Μι. μηδαμῶς ὦ ἀλίκτρυον. λιμοῦ ἀποστεργοι λοιμὸν, ἢ τοιῦτόν τι πείσομαι. χαίρετω τὸ χρυσίον, καὶ τὰ δῖπνα. δύο ὀβολοὶ ἔμοιγε πλῦτός ἐστι μᾶλλον, ἢ τοιχωρυχίας ἀπὸ τ οἰκετᾶν. Αλλ. ἀλλὰ νὴ, ἡμέρα γὰρ ἤδη ἀμφὶ τὸ λυχνυχὶς αὐτὸ, ἀπίωμεν οἴκαδε παρ' ἡμᾶς. τὰ λοιπὰ ὑ, εἰσιῦσιν ὄψῃ ὦ Μίκυλλε.

Gniphonem fœneratorem visamus. Neque hic procul habitat, ostium nobis sponte patuit. *Gal.* Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem, cui propediem relictis hisce omnibus, fit in silpham aut culicem, aut muscam abeundum? *Mic.* Video miserum & vecordem hominem, neque nunc silpha, aut culice meliùs viventem. Vt verò etiam iste totus rationibus intabuit! Ad alium eamus. *Gal.* Ad tuum, si videtur Eucratem. En tibi fores per se patuêre. Itaque introeamus. *Mic.* Paulò antè hæc omnia mea erant. *Gal.* At etiam nunc tu divitias somnias? Vides Eucratem ipsum à famulo, natu grandem. *Mic.* Video per lovem obscœnitatem quandam, & lasciviam non virilem. Quinetiam altera ex parte ipsius uxorem à coquo constuprari. *Gal.* Quid ergo? num optaris Micylle, horum hæres esse, cunctaque possidere quæ sunt Eucratis? *Mic.* Nequaquam Galle. Fame priùs peream, quàm mihi accidat hujusmodi quippiam. Valeat aurum & convivia. Duo oboli mihi sunt divitiæ potiores, quàm si à domesticis mihi domus perfodiatur. *Gal.* Sed jam nunc quandoquidem dies ferme diluxit, domum nostram repetamus. Reliqua, Micylle, aliàs videbis.

ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΥΠΕΡΝΕΦΕΛΟΣ.

ICAROMENIPPVS, SIVE HYPERNEPHELVS.

ARGVMENTVM.

Quod suprà in specie, idem hic in genere tractat. Reprehendit enim in universum omnium hominum tum privatorum, etiam regum ac principum, omnia facta ac studia: sive ea privata sint, sive etiam ad cultum, ac religionem deorum pertineant, præcipuè autem philosophos, ut semper aliàs, insectatur, quos indicat non modo circa res humanas incerta ac stulta docere, verum etiam de rebus sublimibus, de mundo, de Deo, de providentia divina, & id genus aliis, absurda, atque impia quædam tradere, quæ neque viderant ipsi, neque aliunde cognoverint. Atque hæc omnia sub Menippi nomine, quem aliàs quoque, ut philosophis infestum atque inimicum exhibet.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὀκτὼ τοιγαροῦν χίλιοι μὲν ἦσαν ἀπὸ γῆς στάδιοι μέχρι τοῦ τὴν σελήνην, ὁ πρῶτος ἡμῖν σταθμός. τεῦθεν δὴ ἐπὶ τὸν ἥλιον ἄνω παρασάγγαι σὺν πεντακόσιοι. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἐς αὐτὸν ἤδη τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν ἀκρόπολιν τοῦ Διὸς ἄνοδον, καὶ τοῦτο γοῦν ὀλίγῳ δεῖν ἑξακισχιλίων ἐστὶ μιᾶς ἡμέρας. Ετα. τί ταῦτα πρὸς χαρίεν ὦ Μένιππε ἀφροντομεῖς, καὶ ἡσυχῇ πως ἀναμετρεῖς. πάλαι γὰρ ἐπανερωμένου σε παρακολουθῶν, ἡλίους τε σελήνας, ἔτι δὲ τινὰ φορυκὰ τοῦτα σταθμούς τινας, καὶ παρασάγγας καταξιεύοντος. Με. μὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε, εἰ μετέωρα, καὶ ἀλλόκοτα δοκῶ σοι λέγειν. τὸ κεφάλαιον γὰρ δὴ πρὸς ἐμαυτὸν λογίζομαι τὴν ἀναλογὰς ἀποδημίας. Ετα. εἶπε δ' ἀγαθὲ, καθάπερ οἱ Φοίνικες, ἄρρησι ἐπιμαίρῃ τῶν

MENIPPVS.

Ter mille igitur erant stadia à terra usque ad lunam, ubi prima nobis fuit mansio. Hinc sursum ad solem parasangæ ferme quingentæ: à quo rursum ad cœlum ipsum arcemque Iovis arduam, tantum ferè spatii fuerit, quantum aquila possit uno die expeditè conficere. *Amicus*. Dic mihi per Gratias Menippe, quænam ista sint quæ de astris apud te loqueris, ac tacitus tecum metiris. Etenim jamdudum te affectans, audio soles & lunas, quinetiam fastuosas & peregrinas istas voces, stadia, & parasangas commemorantem. *Men*. Ne mireris amice, si sublimia aëriaque tibi videor loqui: nam apud me summam reputo nuper actæ peregrinationis. *Amic*. Num ô bone, Phœnicum in morem, viam stellis notabas?

ἀδὸν; Με. ἐ μὰ Δία, ἀλλ' ὑ αὐτοῖς ἄστροις ἐπειράμην τὴν ἀποδημίαν. Ετερ. Ἡράκλεις. μακρόγυιε τ ὄνειρον λέγεις, εἰ γε σαυτὸν ἔλαθες κρεμάμενος παρασπάσας ὅλας. Με. [1] ὄνειρον γὰρ ἂν τὸν δοκῶ σοι λέγειν, ὃς ἀρτίως ἀφῖγμαι παρὰ τοῦ Διός; Ετερ. πῶς ἔφησθα. Μενίππ ἡμῖν διοπτὴς πάρεσιν ἐξ οὐρανοῦ; Με. καὶ μάλα ἐγώ σοι παρ' αὐτοῦ ἐκείνου ἥκω τοῦ Διὸς ἥκων τημέρον, θαυμάσια, καὶ ἀκούσας, καὶ ἰδών. εἰ δ' ἀπιστεῖς, καὶ αὐτὸ τοῦτο ὑπερῴφρόνημα, τὸ πέρα πίστεως ἐμὲ τυγχάνειν. Ετερ. καὶ πῶς ἔγωγε ὦ θεατρίσι, καὶ ὁλύμπιε Μένιππε χθονίῳ αὐτὸς, καὶ ἐπίγειον ὄντ, ἀπιστεῖν δυνάμενος ὑπερνεφέλῳ ἀνδρί. καὶ ἵνα καθ' Ὅμηρον εἴπω, τὸ οὐρανιώνα ἐπί. ἀλλ' ἐκεῖνά μοι φράσον, εἰ δοκεῖ, πόθεν ἐπόησω κλίμακα τηλικαύτην τὸ μέγεθος. τὸ μὲ γὰρ ἀμφὶ τὴν ὄψιν, ὑ πάνυ ἔοικας ἐκείνῳ τῷ φρυγί, ὥστε ἡμᾶς εἰκάζειν ἐ σὲ οἰνοχοήσοντά τε καὶ, ἀνάρπασον γεγενῆσθαι ὑπὸ τοῦ αἰετοῦ. Με. σὺ μὲ πάλαι σκώπτων δῆλον εἶ. καὶ θαυμαστὸν ὅσον, εἴ σοι τὸ παράδοξον τοῦ λόγου, μύθῳ δοκεῖ ὁμοιότατος. ἀτὰρ ὅμως ἐδὸν ἐδέησέ μοι ὑπὸ τὴν ἄνοδον, ὅτι τ κλίμακος, ὅτι παιδικοῦ χοιράδος τοῦ αἰετοῦ. οἰκεία γὰρ ἦν μοι τὰ πτερά. Ετερ. τοῦτο μὲ ἤδη ἐ ὑπὲρ αὐτὸν Δαίδαλον ἔφησθα, εἴγε πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐλελήθεις ἡμᾶς ἰέραξ τις, ἢ κηλοῖος ἐξ ἀνθρώπου γεγονώς. Με. ὀρθῶς ὦ ἐπεῖρε, καὶ σὺ λίαν σκοπὸς εἶ ἐκφεύγεις. τὸ δαιδάλειον γὰρ ἐκεῖνο σόφισμα τοῦ πτερῶν ἐ αὐτὸς ἐμηχανησάμην. Ετερ. εἶπα ὦ τολμηρότατε πάντων,

tabas? *Men.* Non per Iovem: ſed in ipſis aſtris peregrinabar. *Amic.* Papæ! longum profectò refers ſomnium: ſiquidem totas paraſangas neſcius dormiviſti. *Men.* An ſomnium tibi videor referre: ego qui à Iove modò reverſus adſum. *Amic.* Quid dixiſti? Ita-ne Menippus nobis à Iove adeſt è cœlo delapſus? *Men.* Ita ſanè: ego tibi à ſummo illo Iove hodie venio, apud quem mira audivi, & vidi. Quòd ſi non credis: equidem hoc ipſo nomine ſupra modum gaudeo, quòd ſupra fidem ſum fœlix. *Amic.* Et quo pacto, ego divine & Olympie Menippe, mortalis cum ſim ac terreſtris, queam non credere viro qui nubes ſuperarit, quique, ut Homericis dicam verbis, jam ſit cœlitum unus? At illud, ſi videtur, mihi dicito, quo modo ſurſum ſubvectus fueris, atque unde ſcalas tanta magnitudine tibi paraveris. Nam quantum ad faciem attinet, non es admodum ſimilis illi Phrygio, ut conjiciamus te quoque ab aquila raptum fuiſſe, quò pocillatoris alicubi munere fungereris. *Men.* Iamdudum apertè cavillaris. Nec mirum ſi narrationis novitas fabulæ videtur adſimilis. Cæterùm ad conſcenſum nihil mihi fuit opus ſcalis, neque ut pullus aquilæ fierem, cùm proprias alas haberem. *Amic.* Hoc quod dicis vel ipſum Dædali factum ſuperat: ſiquidem præter alia, nobis neſciis milvius, aut graculus ex homine factus es. *Men.* Rectè admice: neque procul à ſcopo conjeciſti. Nam & illud Dædali alarum artificium ipſe etiam ſum molitus. *Amic.* At omnium audaciſſime, non

1 Ὄνειρον γὰρ ὦ τὴν δοκῶ σοι λέγειν] Δοκῶ σοι λέγειν. *Marcil.*

σὺν ἐδιδοίκεις μὴ & σύ πω τῆ θαλάσσης κεραπεσὼν, μιλιπποῦν τι πέλαγος ἡμῖν ὥσπερ τὸ Ἰκάριον ἀποδείξῃς ἐπὶ τοῦ σαυτοῦ ὀνόματος; Με. ὐδαμῶς. ὁ μὲ γὰρ Ἴκαρος, ἅτε κηρῷ τὼ πτέρυγε ἠρμοσμένος, ἐπειδὴ τάχιστα πρὸς τὸν ἥλιον ἐπέτετο, ἐτάκη, πτεροῤῥυήσας, εἰκότως κατέπεσεν. ἡμῖν δ', ἀκηράτοις ἔτι τὰ ἀκύπτερα. Ετα. πῶς λέγεις; ἤδη γὰρ σοι εἶδέ' ὅπως ἡρέμα με ἀποσάγεις πρὸς τὼ ἀληθείαν & διηγήσεως. Με. ἀλλ' οὐ πως. ἀιτὸν ὑμεναίῳ συλλαβεῖν, ἔτι δ' ἀπὸ τῆ κεφαλῆς, ἀκτῖμὰν αὐτοῖς ὠλέναις τὸ πτερὸν, μᾶλλον δ' & πᾶσαν ἐξαρχῆς τὼ ἐπίνοιαν, εἴ σοι σχολὴ, δίειμι. Ετα. πάνυ μὲν δὴ, ὡς ἐγὼ σοι μετέωρός εἰμι ὑπὸ τῶ λόγου, καὶ πρὸς τὸ τέλος ἤδη κέχηνα τῆ ἀκροάσεως. μηδὲ πρὸς φιλίαν με ἀποκλείσῃς, ἄνω πως & διηγήσεως ὠτῶν ἀπηρτημένον. Με. ἄκουε τοίνυν. ὁ γὰρ ἀστεῖόν γε τὸ θέαμα, κεχηνότα φίλον, ἐγκαλλιπεῖν. καὶ τοῦτο, ὡς σὺ φῂς ὠτῶν ἀπηρτημένον. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ἐξεζόμην τὸ κῦ τ βίου, γελοῖα, καὶ τυπινὰ, κ ἀβέβαια τὰ ἀνθρώπινα πάντα εὕρισκον, πλὴν τοῦ λέγω, κ λόγων, κ διωγμῶν, καὶ φρονήσεως αὐτῶν, καὶ τῶν περὶ τοῦτα σπουδῶν, ἀχολίαν τῆ ἀληθῶς σπουδαίαν ὑπολαβὼν, ἀνακύπτειν τε, καὶ πρὸς τὸ πᾶν ἀνασκοπεῖν ἐπιῤῥώμην. καί μοι σὺ ταῦτα, πολλὴν πινα παρεῖχε τὴν ἀπορίαν, σκοπῶν μὲ αὐτὸς ὅτος ὁ ὑπὸ τῶ σοφῶν καλούμενος κόσμος. ὁ γὰρ εὑρεῖν οὐδ' ὅπως ἐμηχέτο, ὅτι τ δημιουργὸν, ὅτι δ' χὴν, οὐδ' ὅ, τι τὸ τέλος ἴσχει αὐτῶ. ἐπειδὴ δ' κῦ μέ-

non veritus es ne tu quoque alicubi in mare delapsus, Menippeum aliquod pelagus tibi cognomine redderes, quemadmodum ille Icarium? *Men.* Nequaquam: siquidem Icarus cùm alas haberet cera adglutinatas, eáque ad solem ocyssimè esset liquefacta, dilapsis alis, non mirum si decidit. At nobis celeres erant sine cera pennæ. *Amic.* Istud quî fieri potuit? Iam enim haud scio quo pacto paulatim me adducis, ut vera videantur quæ narras. *Men.* Ad hunc ferme modum. Aquilam egregiè magnam, præterea validum vulturem arripui. His cùm alas unà cum ipsis brachiis præsecuissem. Quin potiùs, si vacat, totius commenti rationem *ordine* tibi percensebo. *Amic.* Mihi quidem vel maximè vacat: adeò sublimis à sermone tuo pendeo: jámque ad narrationis finem inhio. Ne verò per Iovem amicitiæ præsidem me negligas, auribus in aëre suspensum, ob tuam narrationem. *Men.* Ausculta igitur, Neque enim urbanum fuerit, si spectem amicum ore hiante relictum, præsertim, ab auribus ut ais, suspensum. Ego igitur, cùm expendens ea quæ sunt in vita mortalium, protinus omnes res humanas comperissem ridiculas, humiles, & instabiles: nempe opes; imperia, magistratus: contemptis his, atque horum studio: adjectóque animo ad ea quæ sunt verè bona, hinc emicare, & ad universi naturam suspicere sum conatus. Atque hîc multam mihi hæsitationem attulit, primùm hic ipse qui à sapientibus appellatur mundus. Neque enim invenire poteram, neque quo pacto, neque quo opifice factus fuisset, neque quod esset illius vel initium, vel finis. Deinde cùm particulatim

ἐπισκοπῶν, πολὺ μᾶλλον ἀπορεῖν ἠναγκάζομαι. τὰς τε γὰρ ἀστέρας ἑώρων ὡς ἔτυχε διὰ τοῦ ἀέρος διεῤῥιμμένας, καὶ τὸν ἥλιον αὐτὸν τί ποτε ἦν ἄρα ἐπόθουν εἰδέναι. μάλιστα δὲ τὰ κατὰ τὴν σελήνην ἄτοπά μοι, καὶ παντελῶς παράδοξα καὶ φαινόμενα. καὶ τὸ πολυειδὲς αὐτῆς τε σχημάτων ἀπόῤῥητόν τινα τὴν αἰτίαν ἔχειν ἐδοκίμαζον. ἃ μὲν γὰρ ἐς ἀμφω διαίξασα, καὶ βροντὴ καταῤῥήγνυσα, καὶ ὗς, ἢ χιὼν, ἢ χάλαζα κατενεχθεῖσα, καὶ ταῦτα συνέπιπτε πάντα ἐς ἀτεκμάρτους ἦν. οὐκοῦν ἐπειδὴ ὕστερον διεκείμην, ἄρασιν εἶναι ὑπελάμβανον ἐμοὶ τὸ φιλοσόφων τέτων ἁπάντων ἐπιμαθεῖν. ὤμην γὰρ ἐκείνους πᾶσάν γε ἔχειν ἂν εἰπεῖν τὴν ἀλήθειαν. ὅτε δὴ τὰς ἀρίστας ἐπιλεξάμενος αὐτῶν, ὡς οὐκ ἐπεμπόρευτο σοφίαν τε συνῳκισμένην, καὶ χροὰς ὠχρότητι, καὶ φωνὴν βαθύτητι. μάλα γὰρ ὑψηγορίαν τινὲς, καὶ ἐρεσχημόνως οἱ ἄνδρες αὐτίκα μοι κατεφάνησαν, τούτοις ἐγχειρίσας ἐμαυτὸν, καὶ συχνὸν χρόνον, τὸ μὲν, αὐτόθεν ἤδη καθαβαλὼν, τὸ δὲ, εἰσωθῶν ἀποδύσιν ἐπὶ κεφαλαίῳ τῆς σοφίας διομολογησάμενος, πλείονα μεπαιρολείχης τε διδάσκειν, καὶ τὸν ὅλον διακόσμησιν καταμανθάνειν οἱ δὲ, τοσοῦτον ἄρα ἐδέησάν με τῆς παλαιᾶς ἐκείνης ἀγνοίας ἀπαλλάξαι, ὥστε καὶ εἰς μείζονα ἀπορίαν φέροντες σύνταλον ἐχώσαν πᾶσαν, καὶ πύλην, καὶ ἀτόμους, καὶ κινὰ, καὶ ὕλας, καὶ ἰδέας, καὶ τὰ τοιαῦτα ἀσημμέρια μὲ καταχέοντες. ὃ δὴ πάντων ἐμοιγε δὴ ἐδόκει χαλεπώτατον, ὅτι μηδὲν ἕτερον λέγοντες ἀκήλησθον, ἀλλὰ μαχόμενα πάντα, καὶ

tim contemplarer, multò etiam magis ambigere ſum coactus: quippe qui viderem ſtellas temerè per cœlum disjectas. Tum Solem ipſum, quid tandem eſſet, ſcire geſtiebam. Maximè verò, ea quæ lunæ accidunt, mihi videbantur abſurda, ac planè mira: putabamque inexplicabilem eſſe cauſam, cur illa ſubinde formam mutaret. Quinetiam fulgur emicans, tonitru erumpens, tum pluvia, nix, grando è ſublimi demiſſa: videbantur hæc quoque conjectu difficilia omnia, quæque nullis notis deprehendi poſſent. Itaque cùm ad eum modum eſſem affectus, optimum factu ratus ſum, ut horum unumquodque à philoſophis iſtis perdiſcerem: quos veritatem omnem dicere poſſe exiſtimabam. Quare cum ex illis præſtantiſſimos delegiſſem, quantum mihi conjectare licebat, è vultus auſteritate, è coloris pallore, ac barbæ profunditate (nam hi protinus viſi mihi ſunt ſublimiloqui, rerúmque cœleſtium periti) his ubi memet docendum tradidiſſem magna pecunia, quam partim è veſtigio præſentem numeravi, partim tum me perſoluturum promiſi, quum ad philoſophiæ ſummam eſſet perventum, volui ea quæ de cœleſtibus rebus nugantur doceri, & Vniverſi diſpoſitionem diſcere. At illi tantum aberat ut me priſtina liberarent inſcitia: ut in majores etiam dubitationes conjecerint; principia neſcio quæ, ac fines, inſecabilia, inania, materias, ideas, & id genus alia mihi quotidie offundentes. Verùm illud mihi omnium utique videbatur eſſe graviſſimum, quòd cùm nihil inter illos conveniret: verùm pugnántia, diverſáque inter ſe omnia loquerentur: tamen poſtulabant

ut

ὑπενωθῆα, ὅμως πείθεσθαί τί με ἔξιον, καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ λόγον ἕκαστον ὑπάγειν ἐπειρῶντο. Ετα. Ἄτοπον λέγεις, εἰ σοφοὶ ὄντες οἱ ἄνδρες, ἐστασίαζον πρὸς αὐτοὺς περὶ τῶν ὄντων, καὶ οὐ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἐδόξαζον. Με. Καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, γελάσῃ ἀκούσας τὴν τε ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς λόγοις πραγματείαν, οὔτε τἀληθῆ μὲ ἐπὶ γῆς βεβηκότες, καὶ μηδὲν τῶν χαμαὶ ἐρχομένων ἡμῶν ὑπερέχοντες, ἀλλ' ἴσως ἀξύτερον ἢ πλησίον δεδορκότες, ἔνιοι δ' ὑπωγήρως, ἢ δρόσος ἀμβλυώπουντες, ὅμως ἀρωσί τε πίραξα δυοραῖν ἔφασκον, καὶ τὸ ἥλιον περιμέτρην, καὶ τοῖς ὑπὲρ τὴν σελήνην ἐπιβάτουσιν. καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ ἀέρων καταπεσόντες, μεγάθη τε αὐτῶν, καὶ χρώματα διεξήεσαν. καὶ πολλάκις εἰ τύχοι, μὴ δ' ὁπόσοι σταδίοι μεταρόθεν ἀθλωαζὲ εἰσὶν ἀκριβῶς ἐπισάμενοι, τὸ μεταξὺ τῆς σελήνης, καὶ τοῦ ἡλίου χαλκοῦν ὁπόσων εἴη πηχῶν τὸ μέγεθος, εἴλλεγον λέγειν. ἀέρος τε ὕψη, καὶ θαλάττης βάθη, καὶ γῆς περίοδος ἀναμετρῶντες. ἔπι δ' κύκλως καταχράφοντες, καὶ τετράγωνα, ἐπὶ τετραγώνοις ἀλλοκημαίζοντες. καὶ σφαίρας πινὰς ποικίλας, τὸ ὡρωῶν δῆθεν αὖθις ἐπιμετρῆσις. ἔπειτα δ' καὶ κεῖνο πῶς οὐκ ἄγνωμον αὐτῶν, καὶ παντελῶς τετυφωμένον, τὸ περὶ τοῦ ὄντος ἀδήλων λέγοντας, μηδὲν ὡς εἰκάζοντας ἀποφαίνεσθαι, ἀλλ' ὑπερδιατείνασθαί τε, καὶ μηδεμίαν τοῖς ἄλλοις ὑπερβολὴν ἀπολιμπάνειν, μονονοὺ δὲ μυνυμένους, μύδρον εἶναι τὸν ἥλιον, καθικεῖσθαι δ' τῶν σελήνῃ, ὑδατοπλεῖν δ' τοὺς ἀστέρας, καὶ δ' ἡλίου καπνοῦ ἰμονίᾳ τινὶ τῶν ἐκμύδα ἐκ θαλάσσης ἀναπωμένους, ut ſibi fidem haberem : ac ad ſuam quiſque rationem me conabatur adducere. *Amic.* Rem abſurdam narras : ſi viri cùm eſſent ſapientes, inter ſe de rebus factioſè diſſiderent, nec de iiſdem eadem ſentirent. *Men.* Atqui riſeris, amice, ſi audieris illorum arrogantiam, & in differendo prodigioſam confidentiam : qui quidem quanquam in terra gradiuntur, nihilóque præſtantiores ſunt nobis, qui humi ambulamus : nec cernunt acutiùs quàm quivis alius aſtans, imò nonnulli præ ſenio & inertia cæcutiunt : tamen & cœli terminos perſpicere ſeſe profitentur, & ſolem metiuntur, & ea quæ ſupra lunam ſunt, aggrediuntur. Ac perinde quaſi delapſi è ſtellis, ipſarum & magnitudinem, & figuram exponunt. Ac ſæpenumero cùm fortè neque illud certò ſciant : quot ſtadiis à Megara diſtent Athenæ, tamen ſpatium quod intereſt inter lunam & ſolem, quot ſit cubitorum audent pronuntiare : aëris altitudinem, maris profunditatem, terræ ambitum dimetientes : ad hæc circulos depingentes, ac triangulorum figuras ſuper quadrangulos inducentes, & varias quaſdam ſphæras, cœlum ſcilicet ipſum metientes. Iam verò annon illud inſulſum, & inſignis arrogantiæ : quòd cùm de rebus uſque adeò incertis loquantur, nihil tamen ita proponunt, quaſi conjecturis ducantur : verùm ſupra modum contendunt, neque ullum vincendi locum aliis relinquunt : tantùm non jurejurando confirmantes, Solem eſſe maſſam candentem, incoli lunam, ſtellas aquam potare : idque ſole veluti ſitula quadam per funem demiſſa, vaporem è mari

καὶ ἅπασιν αὐτοῖς τὸ ποτὸν ἐξῆς διανέμοντος. τὴν μὲν γὰρ εὐαυλότητα, ὁπόση τῷ λόγῳ, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. καὶ σκόπει πρὸς Διὸς εἰ σοι μισθὸν ἐστὶ τὸ δόγμα, καὶ μὴ πάνυ πολὺ διεσηκότα πρῶτα· μὰ γὰ αὐτοῖς ἡ περὶ τοῦ κόσμου γνώμη διαφορὰν, εἶτα τοῖς μὲν, ἀγήρως τε, καὶ ἀνώλεθρον εἶναι δοκεῖ. οἱδὲ, καὶ τὸ δημιουργὸν αὐτὸ, καὶ τὸ καταπαῦσαν τὸ τέλος, εἰπεῖν ἐτόλμησαν. ὡς ἐμοὶ δοκεῖ ἐπαύμασον τὸν μὲν πατέρα τῶν ὅλων ἐφιστάντες, ἀπροσδιόνυσον ὄντα ὅπου ἦκαν, ὅτε ὅπως ἐτύγχανε, ἕκαστα ἐπικαίνειν. καίτοι πρό γε τοῦ παντὸς γενέσεως, ἀδιαίρετον καὶ χρόνον, καὶ τόπον ἐπινοεῖν. Εται. μάλα πρὸς τῶν Μενίππε, πολυμαθῆς, καὶ γαυρωθροῦς ἄνδρας λέγεις. Με. τί δ' εἰ ἀκριβείας ἕνεκα γαυρώσαις, πρὸ τε ἰδεῶν, καὶ ἀσωμάτων, καὶ διεξερχόντας, ἢ τὰς πρὸ τοῦ γενέσεως τε, καὶ ἀπείρους λόγους; καὶ γὰρ αὖ ἐκεῖνα νεανικὴ αὐτοῖς ἡ μάχη. τοῖς μὲν, πέρας τὸ πᾶν περιγράφουσι. τοῖς δ', ἀπλῆς τῆς οὐσίας εἶναι ὑπολαμβάνουσιν. ὁ μὲν ἀλλὰ ἐκ πολλῶν πολὺς εἶναι τὸν κόσμον ἀπεφαίνετο, καὶ τὸ ὡς πρὸ ἑνὸς αὐτῶν διαλεγομένων καταγέλασον. ἕτερος δέ τις σοφὸς εἰρωνικὸς ἀνὴρ, πόλεμον τῶν ὅλων πατέρα εἶναι ἐδόξαζε. πρὸ μὲν γὰρ τῶν θεῶν, τί χρὴ λέγειν, ὅπου τοῖς μὲν, ἀριθμός τις ὁ θεὸς ἦν. οἱ δ', καὶ κυνῶν, καὶ χόρτων, καὶ πασῶν ἐπόμνυτο. καὶ οἱ μὲν, τὰς ἄλλας ἅπαντας θεὰς ἀπελαύνοντες, ἐνὶ μόνῳ τῷ τῶν ὅλων δρόμῳ ἀπέκειντο. ὥστε ἡρίκει ἐμοὶ ἄχθεσθαί με, τοσούτων δαιμόνων θεῶν ἀκούοντα. οἱ δ' ἔμπαλιν ἐπιδαψιλούμενοι, πολλούς τε αὐτοὺς ἀπέφαινον. καὶ διελόμενοι, τὸ μὲν πᾶν, μαρι attrahente, atque illis omnibus ordine potum distribuente. Nam quanta sit in dictis pugnantia, cognitu facile est. Ac per Iovem quæso considera, num illorum decreta sint contermina, nec longo à se invicem intervallo distent. Primùm enim varia est de mundo sententia: siquidem aliis non genitus, nec interiturus esse videtur: alii & ejus opificem, & fabricandi modum ausi sunt dicere. Quos equidem cum primis admirabar: quòd cùm Deum quendam rerum omnium opificem constituissent: non etiam illud adderent, vel unde is esset profectus, neque ubi consisteret, cùm singula fabricaretur. Nam ante Vniversi ortum, non possis vel tempus, vel locum imaginari. *Amic.* Valdè audaces, Menippe, & prodigiorum authores homines mihi narras. *Men.* Quid si jam audias ô præclare: quæ disserunt, & de ideis, & de incorporeis, tum quæ de finito & infinito loquuntur? Nam & his de rebus acriter inter se digladiantur: dum alii fine circunscribunt Vniversum: alii contrà infinitum rentur. Quinetiam ex his complures esse mundos demonstrabant, eos damnantes, qui de hoc veluti uno quopiam disputarent. Rursum quidam alius, pacis nequaquam amans, bellum rerum omnium parens esse censebat. Nam de Diis, quid jam attinet loqui? Cùm his Deus esset numerus: illi rursus per canes, anseres, platanósque dejerarent. Alii reliquis omnibus Diis expulsis, uni soli rerum omnium imperium tribuebant: ita ut grave mihi esset auditu, tantam esse Deorum inopiam. E diverso alii liberaliores, multos Deos faciebant: quibus divisis, hunc quidem pri-

πρῶτον θεὸν ἐπεκάλουν. τοῖς δὲ, τὰ δεύτερα, καὶ τρίτα ἔνεμον τῆς θειότητος. ἔλεγε δέ, οἱ μὲν, ἀσώματόν τι, καὶ ἀμορφον ἡγοῦντο εἶναι τὸ θεῖον. οἱ δὲ, ὡς ἄρα σώματος αὐτὸ διενοοῦντο. εἶπε δὲ καὶ περὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς πραγμάτων ὡς πᾶσιν εἴδοκεν οἱ θεοὶ, ἀλλ' ἦσάν τινες, οἳ τὴν συμπάσης ἐπιμελείας αὐτοὺς ἀφιεῖσες, ὥσπερ ἡμεῖς εἰώθαμεν ἀπολύειν τοὺς λειτουργοῦντας τὰς παρθενικάς. ἐδόκουν γάρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δορυφορήμασιν. ἐοικόσας αὐτὰς εἰσάγουσιν. ἐνίοτε δὲ, καὶ τὸν τραγικὸν ὑπερβάντες, ἐς τὴν σκηνὴν εἶναί θεούς τινας ἐπίσαυρον, ἀλλ' ἀδέσποτον, καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι τὸν κόσμον ἀπελίμπανον. τοιαῦτα τοίνυν ἀκούων, ἀπιστεῖν μὲν οὐκ ἐτόλμων ὑψηρεμέσι τε. καὶ ἠϋχμοίοις ἀνδράσιν ὑμὴν εἶχόν γε ὅπη τὸ λόγων τραπόμην, ἀμηχάνητόν τι αὐτῶν εὔοδιμι, καὶ κατὰ θαλάτταν μηδαμῆ ἀδεστρεπόμην. ὥστε δὴ τὸ Ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἀτρεκῶς ἔπασχον. πολλάκις μὲ γὰρ ἀνώρμησε τις θύειν τινὶ αὐτῶν ἕτερος δὲ με θυμὸς ἔρυκεν. ἐφ' οἷς ἅπασιν ἀμηχανῶν ἐπιγνῶς μὲ, ἀκάσεσθαί τι ἀδὲ τούτων ἀληθὲς, ἀπεχίνω-

primum Deum nuncupabant: illis secundas aut tertias divinitatis partes tribuebant. Ad hæc alii incorporeum quiddam atque informe putabant esse numen. Alii corpus esse imaginabantur. Deinde non omnes existimabant, res mortalium curæ Diis esse: verùm erant nonnulli, qui ipsos omni cura liberantes (ut nos senio confectos à ministeriis dimittere consuevimus) nihilo aliusmodi eos inducerent, quàm cujusmodi satellitia in comœdiis induci solent. Alii verò hæc omnia prætergressi, ne esse quidem ullos omninò Deos credebant: sed mundum nullo domino, nulloque duce temerè ferri sinebant. Quæ cùm audirem, non audebam fidem non habere altifremis istis, & probè barbatis viris: neque tamen inveniebam ad cujus verba me verterem, ut aliquam illorum sententiam nanciscerer irreprehensam, ac nequaquam ab alio subversam. Quare Homericum illud mihi revera usu veniebat. Nam sæpenumero animus incitabat, ut alicui illorum crederem: sed me mens diversa vetabat. Ob hæc omnia consilii inops, in terra quidem de his veri quippiam audire desperabam:

1 Οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δορυφορήμασι ἐοικότας αὐτὰς εἰσάγουσι] Sic etiam infra: πῶς δεῖ ἰσχνείαν συγχέαντα. μιᾷ δ' ἅπερ κωμικὸν δορυφόρημα σοφῇ παρασφερίμαλλον. In quo genere loquendi durum mihi videtur, quod κωμικὸν dixerit, non vero τραγικὸν. Nam δορυφόροι sunt Regum, Dynastarum & Tyrannorum, qui in scenam tragicam semper inducuntur, numquam vero in comicam. Nam comœdia circa communem vitam civilem versatur, & cives Athenienses, aut aliunde mediocris fortunæ viros libertos, servos, mulierculas inducit loquentes, & ideo Plautus in Amphitryone Mercurium inducit sic dicentem in prologo:

Nam me perpetuo facere, ut sit comœdia
Reges quo veniant & Dii, non par arbitror.
Quid igitur? quoniam hic servos quoque partes habet
Faciam ut commista sit tragicomœdia.

Vtitur igitur vel potius abutitur comœdiæ nomine, & illud κατὰ χρῆσιν Latine sumit etiam pro tragœdia, in qua sæpe inducebatur Satellitium regis vel Tyranni mutum solo rege loquente Sic etiam nos vernacule dicimus *je viens de la comedie*, licet tragœdia fuerit in scenam inducta. *Palm.*

1 Τὴν

σκον. μίαν γὰρ συμπέρασιν ἀπορίας οὐκ ἄλλην ἐμηχανησάμην, εἰ αὐτὸς πλέουσίς πως, ἀναλήψομαι εἰς τὸν οὐρανόν. τούτου δέ μοι παρεῖχε τὴν ἐλπίδα, μάλιστα μὲν ἡ ἐπιθυμία, καὶ ὁ λογοποιὸς Αἴσωπος, αἰτοῖς, καὶ κανθήρεσι κόλοις, καὶ κοκκύλοις βάσιμον ἀποφαίνων τὸν οὐρανόν. αὐτὸν μὲν οὖν πλεροφυῆσαί ποτε ἐλπὶς μακρὰν διώκειν οὐκ ἐᾷ μοι καταφαίνειν. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ αἰετοῦ ἐφαπτόμενον πλεκτὰ, ταῦτα γὰρ μόνα ἀλλοκότως ἀρμόσαντα πρὸς μέγεθος αἰθυρτίνοις συμβάλλοις, τάχα ἂν μοι τὴν πτῆσιν εὐοδώσειεν. καὶ δὴ συμβαλὼν τὰ ὄρνεα, δεξιὰν μὲν τὴν ἀετίαν πλέυραν. ἔ γυπὸς ἦ, τὴν ἑτέραν ἀπέτεμον τοῦ μήκους. εἶτα ἀλλόσας, ἐς κεῖ τὰς ὦμους πλαμώσι κατασκευὰς ἁρμοσάμενος, καὶ πρὸς ἄκρας τοῖς ὠκυπτέροις λαβὰς τινας ταῖς χερσὶ προσαμώσας, ἐπειράμην ἐμαυτὸν ἀναπηδῶν, καὶ ταῖς χερσὶν ὑπηρετῶν, καὶ ἅμα οἱ χλῶες ἐπὶ χαμαιπετοῦς ἐπαιεμένος, καὶ ἀκροβατῶν ἅμα μὴ τὸ πτῆσαι. ἐπεὶ δὲ ὑπέμενέ μοι τὸ πρᾶγμα, τολμηρότερον ἤδη τὸ πτέρυγε ἠπλούμην. καὶ ἀναλὼν ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν κατὰ βραχύ, φέρων ἐς αὖτο τὸ θέατρον. ὡς δὲ ἀκινδυνότερα κατεπτόμην, ὑψηλὰ ἤδη, καὶ μετέωρα ἐφερόμην. καὶ ἄρας ἀπὸ Πάρνηθος, ἢ ἀπὸ Υμηττοῦ, μέχρι Γερανείας ἐπτόμην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὸ Ἀκροκόρινθον ἄνω. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ἐρυμάνθου, μέχρι πρὸς τὸ Ταΰγετον. ἤδη δ' ἂν μοι δοκῶ τολμήματος μεμελετημένου, τέλειός τις, καὶ ὑψιπέτης γενόμενος, τὸν ἐπὶ τὰ νεφέλων ἐφέρων, ἀπ' ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀπαίρειν, καὶ ὡς θεὸν μᾶλλον κύφως ἐπισκοπούμενος, τὸ λοι-

bam: sed unica via, me universa dubitatione liberari posse arbitrabar, si ipse alis aliqua ratione additis, in cœlum ascenderem. Hujus rei conficiendæ spem mihi præbuit, primùm ipsa cupiditas, deinde scriptor fabularum Æsopus: qui aquilis interdum & scarabeis, camelisque accessum cœlum demonstrat. Verùm ut mihi unquam provenirent alæ, id nulla ratione fieri posse videbatur: si autem vulturis aut aquilæ alis me cinxissem (quæ solæ ad corporis humani modum sufficerent) futurum forsitan ut mihi succederet experientia. Itaque correptis avibus, alteri dextram alam, vulturi sinistram scitè amputavi. Quas quum obligassem, humerisque valida lora accommodassem, summisque pennis ansas inserendas manibus addidissem, mei ipsius periculum faciebam, primùm subsiliendo, & manibus serviendo, anserúmque in morem adhuc humili ad terram volatu me sustollendo, summisque pedibus inter volandum ingrediendo. Postea cùm res ex animi sententia mihi succederet, jam audacius etiam experimentum aggrediebar: conscensaque arce demisi me ipsum per præceps in theatrum ipsum. Quò cùm absque periculo devolassem, sublimia jam & ardua cogitare cœpi, méque tollens à Parnethe, vel Hymetto, Geraniam usque volabam: inde verò sursum ad Acrocorinthum: deinde supra Pholoën, & Erymanthum, ad Taygetum usque. Cum ergo jam audax facinus exercuissem: perfectusque & altivolus evasissem: non ampliùs de pullis imitandis cogitabam: verùm conscenso Olympo, cibo quàm leviſſimo pastus, inde rectà in cœlum ten-

πὸν ὕπνον ἄχρι δ' ἐφορμᾶ. τὸ μὲν ἄρχεσθαι, ἰλιγγιῶν ὑπὸ δ' βάθους. μὴ δ', ἔφερον δ' τοῦτο ἀμυδρῶς. ἐπεὶ δ' κατ' αὐτὴν ἤδη τὴν σελήνην ἐγεγόνειν, παμπόλυ δ' νεφῶν λοπαστάσας, ἡδόμενος κάμνοντος ἐμαυτοῦ. καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τὴν γυπίαν. ἀναπαλάσας δ', καὶ καθιζόμενος ἐπ' αὐτῆς, ἀφανεπαυόμην, ἐς πᾶν γῆν ἄνωθεν ἀποβλέπων. καὶ ὥσπερ ὁ τὸ Ὁμήρου Ζεὺς ὀνείδων, ἄρτι μὲν, [1] τὴν τῶν ἱππηπολῶν Θρήκων καθορώμενος, ἄρτι δ', τὴν Μυσῶν. μετ' ὀλίγον δ', εἰ δοκεῖ μοι, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Πέρσιδα δὲ τὴν Ἰνδικήν. ἐξ ὧν ἁπάντων ποικίλης τινὸς ἡδονῆς ἀνεπιμπλάμην. Ἔτυχε δὲ σὺν ταῦτα λέγοις ὢν ὁ Μένιππος, ἵνα μὴ δ' καθ' ἓν ἀπολειπόμεθα τῆς ἀποδημίας. ἀλλ' εἴ τι σοι δὲ ὁδὸν παρέρχεται ἱστόρησαι, καὶ τοῦτο εἰδῶμεν. ὡς ἔγωγε σὺν ὀλίγα πεπυσθοῦν ἀκριβῶς, ἡμεῖς τε γῆς τε, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς ἁπάντων, οἷά σοι ἄνωθεν ἐπισκοποῦντι κατεφαίνετο. Με. καὶ ἐρθῶς γὰρ ὑπέλαβες εἰκάζεις. διόπερ ὡς εἶδόν τι ἀναβὰς ἐπὶ τὴν σελήνην, τῷ λόγῳ σοι ἀποδώσω τι, καὶ συνεπισκόπει τὴν ὅλην δ' ἐπὶ γῆς ἀφάνισιν. καὶ πρῶτόν γέ μοι φαίνομι μικρὸν δοκεῖ τινὰ τὴν γῆν ὁρᾶν, πολὺ λέγω δ' σελήνης βραχυτέραν. ὥστε ἐγὼ ἄφνω κολακεύσας, ἐπὶ πολὺ ἠπόρουν, πῶς εἴη τὰ τηλικαῦτα ὄρη, καὶ ἡ τοσαύτη θάλασσα. καὶ εἴγε μὴ τὸ Ῥοδίων Κολοσσὸν ἐθεασάμην, καὶ τὸ ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, εὖ ἴσθι παντελῶς ἂν με ἡ γῆ διέλαθε. νυνὶ δ', ταῦτα ὑψηλὰ ὄντα, καὶ ὑπεραισχηκότα, καὶ ὁ Ὠκεανὸς κρύμνα πρὸς

tendere cœpi: initio quidem oborta oculorum caligine ob profunditatem: sed hoc postea facilè ferebam. Verùm ubi jam ipsi lunæ vicinus essem, plusimum nubium emensus, sentiebam me defatigatum, ala maximè sinistra, nempe vulturina. Huc igitur diverti, eique insidens requievi, è sublimi terram inspectans: non secus ac Homericus ille Iupiter, nunc equitum Thracum, nunc Mysorum regionem despectans: mox etiam, si liberet, Græciam, Persidem, Indiamque: ex quibus omnibus varia quadam voluptate perfundebar. *Amic.* Ergo ista quoque nares velim Menippe, ne ulla prorsus peregrinationis parte fraudemur: quinetiam si quid in itinere cognovisti, fac ut hoc quoque sciamus. Nam non pauca sanè à me auditum iri expecto, cùm de terra, tum de omnibus quæ in ea sunt, cujusmodi tibi visa sunt ex alto contemplanti. *Men.* At tu quidem rectè conjectas, Amice. Quamobrem quatenus licet, conscensa luna inter narrandum peregrinanti comes esto, simulque mecum contemplare totam terræ speciem, habitumque: ac primùm quidem pusillam terram cernere puta, luna, inquam, multo minorem: ita ut repentè cùm despicerem, diu dubitarem ubinam essent tanti illi montes, ac tantum mare. Quod ni Rhodiorum Colossum, tum Phariam turrim vidissem, sine dubio ubinam esset terra, prorsus nesciviſſem. Verum ista quòd sint sublimia, præque cæteris eminentia, & Oceanus paulum ad

1 Τὴν τ' ἱππωπόλων] Hic Dialogus est Homericus cento. τὴν τῶν ἱππωπόλων. Ex Iliad. r. *Bourd.*

1 Ὀτρύ-

τὸ ἅλιον ὑπανέλθοι, διεσήμαινέ μοι χθὼν εἶναι τὸ ὁρώμενον. ἐπεὶ δ' ἄπαξ τῷ ὄψει ἐς τὸ ἀτενὲς ἀπηρεισάμην, ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ἅδη μοι κατεφαίνετο. ἃ μὲν γὰρ ἔθνη μόνον, καὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ σαφῶς οἱ πλέοντες, οἱ πολεμοῦντες, οἱ γεωργοῦντες, οἱ δικαζόμενοι, τὰ γαμοῦντα, τὰ θηρία. καὶ πάνθ' ἁπλῶς, ὅσοις τρίφθ' ζείδωρος ἄρουσι. Ετυμ. πανταλῶς ἀπίθανα φῄς ταῦτα, καὶ αὐτοῖς ὑπεναντία. ὃς γὰρ ἀρτίως ὦ Μένιππε τὴν γῆν ἐζήτεις νῦν δὲ μεταξὺ ἀλφήμητος εἰς βραχὺ συνεσταλμένην. καὶ εἰγε μὴ ὁ Κολοσσὸς ἐμήνυσέ σοι, τάχα ἂν ἄλλό τι φήσῃς ὁρᾶν, πῶς γὰρ ἂν ἀμαυρὸς λυγκεύς τις ἄφνω γλαυκώπις, ἅπαντα ἀλφηνάσεις τὰ ἐπὶ γῆς. τοὺς ἀνθρώπους. τὰ θηρία. μικρὰ δῆτα, τὰς δ' ἐμπίδων νεοττιάς. Με. οὕτω με ὑπέμνησας. ὁ γὰρ μάλιστα ἐχρῆν οἴεσθαι, τοῦτο σὺ οἶδ' ὅπως παρέλιπον. ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν μ' ἐγνώρισε τὴν γῆν ἰδών, τὰ δ' ἄλλα οὐχ οἷός τ' ἦν κατιδεῖν ὑπὸ τῆς βάθους, ἅτε δ' ὄψεως μηκέτι ἐφικνουμένης, πάνυ μ' ἦν τὸ χρῆμα, καὶ πολλὴν παρεῖχε τὴν ἀπορίαν. κατηφεῖ δ' ὄντι μοι, καὶ ὀλίγου δεῖν δεδακρυμένῳ, ἐφίσταται καθάπερ ὁ σοφὸς Ἐμπεδοκλῆς, αἰθραλίας τις ἰδών, καὶ σποδῷ πλέως, καὶ κατατεθολωμένῳ. κἀγὼ μὲ ὡς εἶδον, εἰρήσεται γάρ, ὑπεπτοήχθην, καί τινα σκληραῖον δαίμονα φήθην ὁρᾶν. ὁ δὲ, ἁπαρρὶ φησὶν ὦ Μένιππε, [2] Οὐτις τοι θεός εἰμι. τί μ' ἀθανάτοισιν ἐίσκεις. ὁ φυσικὸς δ' ἐγώ εἰμι Ἐμπεδοκλῆς. ἐπεὶ γὰρ εἰς τοὺς κρατῆρας ἐμεμυζήν φέρων εὐεξαλον, ὁ καπνός με

ad ſolem reſplendeſcat, indicabant terram eſſe id quod videbam. Mox ubi fixius intenderem oculos, jam mihi omnis mortalium vita patuit: non ſolùm ſingulas nationes atque urbes videbam: ſed & planè navigantes, bellantes, agricolantes, litigantes, mulieres, feras: & ut ſummatim dicam, quicquid tellus educat alma. *Amic.* Hæc quæ dicis incredibilia ſunt, & inter ſe pugnantia. Etenim cùm paulò antè Menippe, terram quæreres, propter ingens in medio intervallum, in arctum contractam: adeò ut niſi Coloſſus tibi feciſſet indicium, forſitan aliud quiddam videre te credidiſſes: quî repentè factus lynceus, cuncta quæ ſunt in terra dignoſcis: homines, feras, ac propemodum etiam culicum nidos. *Men.* Rectè me admones: nam quod maximè dictum oportuit, id neſcio quomodo præterii. Poſtquam enim conſpectam à me terram agnovi, nec poteram alia propter altitudinem perſpicere, quia non pertingebat oculorum acies, graviter ea res me cruciabat: ac vehementer perplexum habebat. Mœſto mihi, ac propemodum lachrymanti, ſupervenit ſapiens ille Empedocles, carbonario ſimilis: cinere oppletus, atque exuſtus. Quo viſo, dicendum enim eſt, fui paulùm turbatus, ratus lunarem aliquem dæmonem à me videri. At ille, bono, inquit, es animo Menippe, Nullum ego ſum numen, quid Empedocles ille phyſicus. Etenim ubi me præcipitem in me immortalibus æquas? Sum crateras injeciſſem, fumus ab Ætna

1 Ὅ τ' ὅσα τρίφθ' ζείδ. ἀρ.] Paſſim Homerus. *Bourd.*

2 Οὔτις] Homer. Odyſſ. π. *Idem.*

λὸ τ Αἴτνης ἀναρπάσας, δεῦρο ἀπήγαγε, καὶ νῦν τὸ τῇ σελήνῃ κατοικεῖν ἀεροβατῶν τε καὶ πολλὰ, καὶ στενῶς ὁρῶσαν. ἥκω τοίνυν σε [1] ἀπολύσων τ παρούσης ἀπορίας. ἀνιᾷ γάρ σε οἶμαι, καὶ φρίττ, τὸ μὴ σαφῶς τὰ ἐπὶ γῆς ὁρᾶν. εὖγε ἐπείνησας ὦ ἐγὼ βέλτιστε Ἐμπεδόκλεις. καὶ πεδὰν τάχιστα κατεπόμενόν σε πάλιν εἰς τὸν Ἔτνάδα, μεμνησόμενόν σοι ἀπενδύσειν τ σοι ἐπὶ τ κατωμοδόχης. καὶ ταῖς νεμιλίαις ὥσπερ τὸν σελήνιον τοῖς ἐγχανὸν εὐσταλέσχαζ. ἀλλὰ μοὶ τ Ἐνδυμίωνα ἦσθ' ὅς, οὐχὶ δ' μισθὸν χάριν ἀφίγμαν. πόνου δέ τι τὸν ψυχικὸν, ἰδὼν σε λελυπημένον. ἀτὰρ οἶσθα ὃ, τι δράσας, ὀξυδερκὴς γένοιο; μὰ Δί' ἐγὼ μὴ σύ μοι [2] τὸν ἀχλὺν πᾶς ἀφέλης ἀπὸ τ ὀμμάτων. νῶν γὰρ δὴ λεπτὸν ὑμεκτῶν δοκῶ, καὶ μὴν εὖ γε ἦσθ' ὅς, ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ γὰρ ὀξυδερκὲς, ὡς τος ἤδη γοῦν ἥκεις ἔχων. τί δ' ἐστὶ τοῦτο ἐστι; ὃ γὰρ οἶσθ' ἔφλυ. σὺν οἶσθα ἦσθ' ὅς ἀετὸν τὸν πτέρυγα τὸν δεξιὰν πρέκειμένον; καὶ μάλα ἐμοῦ' ἐγώ. τί δ' ἐν πτέρυγι ὀφθαλμὸς κοινόν ἐστι; ὅπ ἦσθ' ὅς, πάντων τ ἄλλων ζώων ἀετὸς ἐστιν ὀξυωπέστατος, ὥστε μόνον ἀπτὸν δέδορκε τῷ ἡλίῳ. καὶ τοῦτ' ἐστ' ὁ βασιλεύς, καὶ γνήσιον ἀετὸς, ἢν ἀσκαρδαμυκτὶ πρὸς τὰς ἀκτῖνας βλέπῃ. φασὶ ταῦτα ἦν σ' ἐγώ. καί μοι ἤδη μεγαμέλα, ὅτι δεῦρο ἀνὼν, ἐχὶ τὼ ὀφθαλμὼ δ' ἀετὸν ἐνεβέμην τὰς ἐμὰς ἐξελών. ὡς νῦν γε ἠμιτελὴς ἀφίγμαν, καὶ δ' πάνυ βασιλικῶς ἐσκευασμένον. ἀλλ' ἔοικα τοῖς νόμοις ἐκείνοις, καὶ ἀποκηρύ-

Ætna raptum huc subvexit. Itaque nunc lunam incolo, aërivagus plerumque, ac rore victito. Adsum autem hac dubitatione te liberaturus. Id enim te cruciat, & torquet, ni fallor, quòd non liceat tibi terram perspicuè cernere. Bene abs te factum, optime Empedocles: atque ubi primùm rursus in Græciam devolaro, tui memor tibi in fumario libabo, terque noviluniis ad lunam inhians vota faciam. At per Endymionem, inquit ille, non accessi præmii gratia, sed animum meum affecit, quod te vidi mœstum. Verùm scis quid facies, quòd perspicax fias? Non per Iovem, inquam, nisi tu mihi forsitan caliginem amoveas ab oculis: nam in præsentia non mediocriter lippire videor. Atqui me, inquit ille, nihil erit opus. Nam visus acumen ipse jam è terra allatum habes. Quid igitur hoc rei est? Non novi inquam. Nescis, inquit ille, te dextra aquilæ ala esse instructum? Maximè, inquam ego. Sed quid alæ cum oculo commune? Aquila inquit ille, inter animantia cætera visus est acutissimi: unde sola solem adversum obtuetur: atque ita demum est rex, & ingenua aquila, si non conniventibus oculis radios aspiciat. Ita quidem ajunt, inquam. Quare jam me pœnitet, qui non erutis oculis meis aquilinos inseruerim cùm huc ascenderem. Nam nunc sanè dimidiatus advenio, nec per omnia regaliter instructus: at nothis istis & abdicatis videor similis. Atta-

1 Ἀπολύσων τ παρούσης ἀπορίας] Sic in Hercule Gallico. *Bourd.*

2 Τὸν ἀχλύν] Ser. ad finem 2 Æneid. de hac nebula Æschylus Sept. ad Theb. p. 80. Apul. lib. 1. Flor. *Idem.*

1 Τὸ-

κθις. καὶ μὴν ἔχεις σοὶ ἕλκος ὃς αὐτίκα μάλα τὸ ἕτερον ὀφθαλμὸν ἴσον βασιλικόν. ἢν γὰρ ὀλιγόπους, μικρὸν ἀναστὰς, ἐπισχὼν δὲ γυπὸς πλὴν πτέρυγα, θατέρᾳ μόνῃ περιβαλὼν, καὶ λόγον τὸ πτέρυγος, τὸ δεξιὸν ὀφθαλμὸν ὀξυδερκὴς ἔσῃ. τὸ γὰρ ἕτερον, ὑδαρὲς μηχανῇ μὴ οὐκ ἀμβλύτερον δεδορκέναι, τὸ μεσάδον ὄντα τῶν χείρονος. ἄλις ἦν σοὶ ἐγὼ, εἰ ὁ δεξιὸς μόνος αὐτῶν βλέποι. ἐδύη γὰρ ἂν ἔλαττον ῥήγνυσθαι. ἐπεὶ δὲ τοὺς τέκτονας πολλάκις ἐωρακέναι μοι δοκῶ, θατέρου τῶν ὀφθαλμῶν, ἅμιλλαν ποιοῦντας τοῖς ξύλοις. Ταῦτα εἶπον, ἅπερ ἅμα τὸν γέροντα ἐμπεδοκλέους περιχείλιδρα. ὁ δὲ, κατ' ὀλίγον ὑπανιεὶς, εἰς κάτω ῥέπειν διελύετο. κἀπειδὴ τάχιστα ἐπτερυξάμην, αὐτίκα μοι φῶς πάμμεγα περέλαμψε, καὶ τοὺς ἀνθρώπους διεφαίνετο. κατακύψας γὰρ ἐς τὴν γῆν, εἶδον τὰς πόλεις, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ γενόμενα. καὶ ἅτε οὐ ὑπαίθρου μόνου, ἀλλὰ καὶ οἰκίας ἔκστατον, οἷά μοι λανθάνειν. Πτολεμαῖον μὲν, συνόντα τῇ ἀδελφῇ. Ἀνησιμάχου δὲ, τὸν ἐπιβουλεύοντα. τὸν Σελεύκου δὲ Ἀντίοχον, Στρατονίκῃ λάθρα τῇ μητρυιᾷ. τὸν δὲ Φιλίππου Ἀλέξανδρον, τὸν τοῦ γυναικὸς ἀναιρούμενον. καὶ Ἀντίγονον, μοιχεύοντα δὲ τὸν τοῦ Attamen in te est, inquit, ut alterum oculum protinus regalem habeas: Si enim paulùm assurgens, velis cohibita vulturis ala, solam alteram movere, juxta proportionem alæ, dextro oculo acutè cernes: nulla enim arte potest alter non hebetiùs cernere, quòd ad partem pertineat deteriorem. Mihi, inquam, satis est, si solus dexter aquilinus cernat acie. Nihilo enim fuerit deterius: siquidem etiam fabros vidisse mihi videor, oculo altero ligna meliùs ad regulam exæquantes. Hæc loquutus, simul ea faciebam quæ præceperat Empedocles: qui interim sese paulatim subducens, sensim in fumum evanuit. Et simul atque movissem alas, ingens lumen mihi circumfulsit, adeò ut conspicua fierent cuncta, quæ hactenus latuerant. Defixis igitur in terram oculis, clarè videbam urbes, homines, & quæ fiebant: nec solùm ea quæ sub dio, sed etiam quæ domi, latere se rati, faciebant. Ptolemæum vidi cum sorore rem habentem: Lysimacho struentem insidias filium: Antiochum Seleuci filium, novercæ Stratonicæ clanculum innuentem: Thessalum Alexandrum ab uxore è medio tolli: Antigonum filii uxorem adulterio vitiantem. At-

1 Τὰς κανόνας ἀνατρέχοντας] Verbum est translatum à tectonica ad scholam Stoicorum. De hoc verbo vir Clariss. Theod. Marcil. ad Pers. *Rouard.*

2 Τῇ μητρυιᾷ] In multis Codd. τῇ μητρὶ. mendose: historia narratur in Dial. de Syria Dea. & de imaginib. & de conscrib. hist. Galen. lib. de præcognit. Plut. Iulia. Imper. Val. Max. similem refert Aristenet. Epist. 13. lib. 1. *Idem.*

3 Καὶ Ἀντίγονον μοιχεύοντα τῷ υἱῷ τοῦ γυναῖκα καὶ Ἄτταλον τὸν ἐγχέοντα τὸ φάρμακον] Vellem nos docuisset Lucianus, quis fuerit ille Antigonus, qui nurum suam adulterio polluit, & Attalus ille à filio veneno sublatus. Nam cum fuerint plures Antigoni & plures Attali, dubium est, de quibus loquatur noster auctor. Nullus enim quod sciam eorum, qui extant historicorum, ea facinora notavit. De Antigono certe Coclite egregia inter patrem & filium usque ad mortem con-

γυναῖκα. καὶ Ἀτταλῷ τὸν υἱὸν ἐγχέουσα τὸ φάρμακον. ἐπὶ πρωΐ δ' αὖ, Ἀρσακίδα φονεύουσα τὸν γνήσιον, καὶ τὸν εὐνοῦχον Ἀρβάκιδα, ἔλκουσα τὸν ξίφει ἐπὶ τὸν Ἀρσάκιον. Σπαρτιᾶτις δ' ὁ μηδὸς, ἐκ δὲ συμποσίου πρὸς τῶν δορυφόρων ἑλκόμενος ἔξω δι' ποδὸς, σκύφῳ χρυσῷ τὸν ὀφρῦν κατηλοιμένος. ὁμοίως δ' τούτοις ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ παρὰ Σκύθαις, καὶ Θρᾳξὶ μεγάφρασι ἐν τοῖς βασιλείοις ἐν ὁρᾶν, μοιχεύοντας, φονεύοντας, ἐπιβουλεύοντας, ἁρπάζοντας, ἐπιορκοῦντας, ἀδικοῦντας, ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων τρεμομένους. καὶ τὰ μὲν τῶν βασιλέων, τοιαῦτα παρέχε μοι τὴν θέαν τραγικήν. τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν, πολὺ γελοιότερα. καὶ γὰρ αὖ κἀκείνους ἐώσουν, Ἑρμόδωρον μὲ τὸν ἐπικύρειον, χιλίων ἕνεκα δραχμῶν, ἐπιορκοῦντα. τὸν τοίνυν δ' Ἀγαθοκλέα, τὸν μισθὸν τοῦ μαθητοῦ δικαζόμενον. Κλεινίαν δ' τὸν ῥήτορα, ὃν δ' Ἀσκληπιὸν, φιάλην ὑφαιρούμενον. τὸν δ' κυνικὸν Ἡρόφιλον, ἐν τῷ καμαρωτῷ καθεύδοντα. τί γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λέγοιμι, τοὺς τοιχωρυχοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς δανείζοντας, τοὺς ἀπαιτοῦντας; ὅλως γὰρ, ποικίλη, καὶ παντοδαπή τις ἦν ἡ θέα. *Emi.* καὶ μὴν ἐκ τούτου ὦ Μένιππε, καλῶς εἶχε λέγειν. ἔοικε γὰρ ἡ τοῦ πυκάσαι περιπλήσει παρεσκευάσθαι. *Me.* πάνυ μὲ ἐξῆν διελθεῖν ὡς φίλοσης, ἀδυνάτου, ὅπερ ἐκ ὀρᾶν αὐτὸ ἔργον δυχερὲς ἦν. τὰ μὲν τοι κεφάλαια τῶν πραγμάτων, τοιαῦτα

Attalo venenum porrigentem filium. Rursum ex altera parte Arsacen interficientem mulierculam: & Arbacen eunuchum gladium educentem in Arsacen. Porrò Spartinus Medus è convivio foras à satellitibus pede trahebatur, aureo calice in frontem impacto. Atque his ferè similia cùm in Libya, tum apud Scythas, & Thraces in regiis committi cernere erat, adulteria perpetrantes, occidentes, insidiantes, rapientes, pejerantes, trepidantes, à familiarissimis proditos. Et hujusmodi spectaculum nobis præbuerunt regum res. At res privatorum erant longè magis ridiculæ. Nam inter illos quidem videbam Hermodorum Epicureum, ob mille drachmas pejerantem: Agathoclem Stoicum de mercede discipulum in jus vocantem: Cliniam oratorem ex Æsculapii templo phialam suffurantem. Herophilum Cynicum in fornice dormientem. Quid enim alios commemorem, qui parietes perfodiebant, litigabant, fœnerabant, reposcebant? Nam varium quoddam, & undique mixtum erat spectaculum. *Amic.* Atqui rectè facies Menippe, si ista quoque retuleris. Contentaneum enim est te ex his non vulgarem percepisse voluptatem. *Men.* Fieri non potest, Amice, ut ordine singula recenseam, quæ vel spectare fuit difficillimum. Verùm ejusmodi ferè videbantur rerum capita, qua-

concordia vetat nos intelligere. Tum Philam Antipatri jam provectam ætate duxerat, & ideo adulterii minus suspectam: Deidamiam vero, quam duxit Molossidis regis filiam, numquam Antigonus vidit, eam enim Demetrius Athenis reliquerat, quando in Asiam patri auxilium laturus ivit. De Antigono Gonata dicto crederem magis. Sed ea debent iis annumerari, de quibus tacet historia. *Valcs.*

1 Eius

ἐφαίνετο, οἷα φησὶν Ὅμηρος τὰ ἐπὶ τῆ ἀσπίδος. ἦ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι, καὶ γάμοι. ἐπράθη δὲ, δικασήρια, καὶ ἀκλησίαι. καθ' ἕτερον δὲ μέρος, ἴδοι τις. ὁ μὲν γὰρ ἐθρήνει· καὶ ὅτι μὲ εἰς τὴν Γέλαν ἀποβλέψαντι, πολεμοῦντας ἂν ἰδεῖν τοὺς Γέτας. ὅτι δὲ μεταβαίνω ἐπὶ τοὺς Σκύθας, πλανωμένους ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ἦν ἰδεῖν. μικρὸν δὲ ἐπικλίνας τὸ ὀφθαλμὸν ἐπὶ θάτερα, τοὺς Αἰγυπτίους γεωργοῦντας ἐθεώμην. καὶ ὁ φοίνιξ δὲ, ἐνεπορεύετο. καὶ ὁ κίλιξ, ἐληϊζετο. καὶ ὁ λάκων, ἐμαστιγοῦτο. καὶ ὁ Ἀθηναῖος, ἐδικάζετο. ἁπάντων τούτων ὑπὸ τὸ αὐτὸν χιονιζομένων χρόνον, ὥστε σοι ἤδη ἐπινοεῖν ὁποῖόν τις ἐκυκλεῖτο ὄχλος ἐφαίνετο. ὥσπερ ἂν εἴ τις θορυβοποιοῦντας πολλοὺς χορεύοντας, μᾶλλον δὲ πολλοὺς χορούς, ἐπειτα συγχέειε τὴν ἀδόντων ἐκφορὰν τῶν σαυφδίων ἀφίεσα, ἴδιον ᾆσιν μέλος. φιλοτιμουμένου δὲ ἑκάστου, καὶ τὸ ἴδιον περιαείσοντος, ἕκαστον τὸ πλησίον ὑπερβαλέσθαι τῇ μεγαλοφωνίᾳ σθενουμένου, ἆρα συνιεμῆ πρὸς Διὸς οἷα χόρους ἂν ἡ φδὴ; Επει. παιζόντων ὦ Μένιππε, παιζόντων, καὶ πεπαρωνημένων. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, τοιοῦτοι πάντες εἰσὶν οἱ ἐπὶ γῆς χορεύται. κἀκ τοιαύτης ἀναρμοστίας, ὁ τοῦ ἀνθρώπων βίος συνέπηκται, οὐ μόνον ἀκουόμενος φθεγγομένων, ἀλλὰ καὶ ὁρώμενος τὰ σχήματα, καὶ τὰναντία κινουμένων, καὶ ταῦτα οὐδὲν ἐπινοούντων, ἄχρις ἂν αὐτῶν ἕκαστον ὁ χορηγὸς ἀπολύσῃ τῆς σκηνῆς, οὐκ ἐπὶ δεῖπνον λέγω. τότε γοῦν, ὅμοιοι πάντες ἤδη σιωπῶντες, οὐκ ἔτι τὴν συμμιγῆ ἐκείνην, καὶ ἄσκεπτον φδὴν ἀπάδοντες, ἀλλ' οὐ αὐτῇ γε ποικίλῃ, καὶ πολυειδεῖ τῇ ᾠδῇ, qualia refert Homerus in clypeo, ubi erant convivia & nuptiæ, altera ex parte judicia, & conciones: rursum alia ex parte sacrificabat quispiam. In vicinia verò lugens aliquis conspiciebatur. Porrò cùm in Geticam respicerem, belligerantes videbam Getas. Dein cùm ad Scythas transirem, cernebam in plaustris errantes. Paulùm autem inclinato in alterum partem oculo, spectabam agricolantes Ægyptios: Phœnix mercaturam exercebat, Cilix latrocinabatur, Lacon loris cædebatur, Athenienſis causas agebat. Quæ omnia cùm eodem tempore gererentur, cogita nunc cujusmodi rerum confusio cerneretur. Non aliter, quàm si quis producat multos saltatores, vel potiùs multas choreas: deinde præcipiat ut omisso quisque concentu propriam canat cantionem: actum unusquisque certatim canat, & peculiarem cantum absolvat, vocisque magnitudine vicinum superare contendat: cogita tecum per Iovem, cujusmodi futurus sit ejusmodi cantus. *Amic.* Modis omnibus, Menippe, ridiculus, & turbatus. *Men.* Atqui, Amice, hoc genus sunt omnes qui in terris choreas agunt: omnisque mortalium vita ex hujusmodi constat discrepantia: quippe qui non modò sonent absona, verùm & ornatu sint dissimili, diversaque moveant, neque quicquam idem cogitent, donec choragus omnes è scena exigat, negans ampliùs ipsis esse opus. Hinc autem similes sunt omnes, quum jam tacêt, nec ampliùs confusam illam & incompositam cantionem canunt. Verùm in vario ipso & multiformi theatro ridicula

πάντα μᾶλλον ἤπυθον ἢ τὰ γιγνόμενα. μάλιστα δ' ἐπ' ἐκείνοις ἐπῆρέ μοι γελᾶν, τοῖς περὶ γῆς ὅρων ἐριζουσι, καὶ τοῖς μέγα φρονοῦσιν, ἐπὶ τῷ τὸ Σικυώνιον πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μαραθῶνος ἔχειν τὰ περὶ τὸν Οἰνόην, ἢ Ἀχαρνῆσι πλέθρα πεντακόσι χίλια. τὴν γὰρ Ἑλλάδα ὅλην, ὡς τότε μοι ἄνωθεν ἐφαίνετο, δακτύλου ὕψος τὸ μέγιστος ἐπέφαρτο, καὶ λόγον εἶμαι ἡ Ἀττικὴ πολλοστημόριον ἦν. ὥστε ἐκείνοις ἐφ' ὅσοις τοῖς πλουσίοις τούτοις μέγα φρονεῖν κατελείπετο. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν ὁ πολυπλεθρότατος αὐτῶν, μίαν τὴν ἐπικρεμασθεῖσαν ἀτόμων ἐδόκει μοι γεωρεῖν. ἀποβλέψας δὲ καὶ ἐς τὴν Πελοπόννησον, ἔνθα τὴν Κυνοσουρίαν γῆν ἰδὼν, ἀνεμνήσθην ὅσοι χωρίοι κατ' ὀλίγον φακῶν αἰγυπτίων πλατυτέρα, τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργεῖοι, καὶ Λακεδαιμονίων μιᾶς ἡμέρας. καὶ μὴν εἴ που ἴδοιμι ἐπὶ χρυσοῦ μέγα φρονοῦντα, ὅτι δακτυλίους τε εἶχεν ὀκτὼ, καὶ φιάλας πέντε, πᾶσιν ἐπὶ τούτῳ ὧν ἐγέλων. τὸ γὰρ Πάγγαιον ὅλον, αὐτοῖς μεταλλεῦσι κεγχρίδιον ἦν τὸ μέγιστον. Ἐπεὶ, ὦ μακάριε Μένιππε, τί παρεδόξασας; οἱ δὲ πόλεις πρὸς Διὸς, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοὶ, πηλίκοι διεφαίνοντο ἄνω; Με. εἰμὶ τι πολλάκις ἤδη μυρμηκιὰν ἀγορὰν ἐωρακέναι. τοὺς μὲν, εἰλημένους, οἷος ἐξιόντας. ἐπῆρε δ', ἐπανιόντας αὖθις

erant quæ gerebantur omnia. Præcipuè verò mihi risum movebant ii, qui de agrorum finibus contendebant, quique sibi placebant hoc nomine, quòd Sicyonium agrum colerent: aut quòd eam Marathonis partem haberent, quæ est juxta Oenoën, aut in Acarnania mille jugera possiderent. Cùm universa Græcia, ut mihi tum è sublimi despectanti videbatur, quatuor digitorum haberet spatium, Attica, ni fallor, proportione minima pars erat. Itaque cogitabam quid esset reliquum, quod divitibus istis animos tolleret. Etenim is qui inter hos agri plurima jugera possidebat, vix unam ex Epicureis atomis colere mihi videbatur. Cæterùm ubi ad Peloponnesum flexissem oculos, deinde terram Cynosuræ subjectam conspexissem, veniebat in mentem, pro quantula regione, quæ nihilo esset latior lente Ægyptia, tot Argivi & Lacedæmonii uno die cecidissent. Quinetiam si quem viderem auro superbientem, quòd & octo haberet annulos, & quatuor phialas, hunc magnopere irridebam. Totum enim Pangæum, unà cum ipsis metallis, vix erat milii magnitudine. *Amic.* O! te fœlicem, Menippe, qui tam novum spectaris spectaculum. At per Iovem, civitates ipsique homines, quanti videbantur ex alto? *Men.* Equidem arbitror te sæpenumero formicarum concionem vidisse: aliquas coactas, nonnullas exeuntes, rursum

1 Εἶτα τὴν Κυνοσουρίαν γῆν ἰδὼν, ἀνεμνήσθην ὅσοι χωρίοι * τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργεῖοι ⟨καὶ Λακεδαιμονίων⟩ Prima verba interpretatur Erasmus supine & aliud agens, vel ut jam dixi, adhuc juvenis & nondum ad culmen eruditionis evectus, ad quod postea pervenit. Nam in proclivi erat emendare, & legere Κυνουρίαν, quæ fuit regio inter Argivos & Laconas semper controversa. Thucyd. lib. 5. καὶ τὸ μὲν ἀρχαῖον τοῖς Ἀργείοις ἀξίωμα δίκαιος ἂν τις φαίη τοσοῦτον γῆς καὶ πόλιν πᾶσαν ἂν ἑνὶ ἐνδεῖν τῶν ἰδίων τῶν περὶ Κυνουρίαν γῆς, ἣν ἀεὶ περὶ διαφέροντα μοῖραν ἔσης. De ea pugna, in qua tantus Argivorum numerus & Laconum cecidit, historia nota est ex Strabone lib. 8. ex Herodoto lib. 1. Plutarcho in parallelis & aliis. *Palm.*

1 Δύο-

εἰς τὴν πόλιν. καὶ ὁ μέν, τὴν κόπρον ἀναφέρ. ὁ δέ, ἀρπάσας πόθεν ἢ κυάμου λέπος, ἢ πυρῶν ἡμίτομον, ἦτοι φέρων. οἰκὸς δ' εἶναι παρ' αὐτοῖς καὶ λόγον δεῖν μυρμήκων βίου, καὶ οἰκοδόμους τινὰς, καὶ δημηγορίας, καὶ πυζίους, καὶ μουσικούς, καὶ φιλοσόφους. πολὺ οὖ γε πόλεις αὐτοῖς ἀνθρώπων τοῖς μυρμηκιαίοις μέλιστα ἐφίκεσθαι, εἰ δ σοὶ δοκεῖ μικρὸν τὸ παράδειγμα τὸ ἀνθρώπους οἰκέσαι τῇ μυρμήκων πολιτείᾳ, τὰς παλαιὰς μύθους. ἐπίσκεψαι τὰ Θετταλῶν. φύσεις γὰρ τὰς Μυρμιδόνας, τὸ μαχιμώτατον φῦλον, ὁκ μυρμήκων ἄνδρας γεγονότας. ἐπειδὴ δ' ὧν πάντα ἱκανῶς ἐθεασάμην, καὶ κατεγέλασά μου, ἀφεισάμην ἐμαυτὸν, ἀνιπτάμενον [1] δόμους ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μὴ θαλάμους ἔτι. ἔπειτα τοίδιον ἀνελαλάζειν, καὶ ἡ σελήνη, γυναικείαν φωνὴν ἀφεῖσα μέμφεσθαί μοι, Μένιππε φησὶν, ὅτως ὀψὲ διεκόπησάς μοι τὸ ᾠόν τὸ Διός. λέγοις ἂν καὶ δι' ἐμοῦ. βαρὺ γὰρ ὑδίν, καὶ μή τι φέρουσα δέῃ. πτερόεσσα ἔφη ποτὲ ἡ χελώνη, καὶ δίκην ἀπενεγκαμένη παρ' ἐμοῦ τῷ Διΐ. ἀπέρχομαι γὰρ ὦ Μένιππε, πολλὰ, καὶ δεινὰ ἀδικοῦσα τοὺς φιλοσόφων ἀκούσασα. οἷς οὐδὲν ὕστερόν ἐστιν ἔργον, ἢ τοῖς μὲν πλουσίοις μισεῖν, τοὺς εἰμὶ, καὶ πλίκειν. ἢ ἐὰν δι' ὧν τινα αἰτίαν δικάσωμεν, ἢ ἀμφίκυρτον γένωμαι. καὶ οἱ μέ, κυβιστεῖν τί μι φασιν. οἶδὰ, κατύπερθε δικῶν ἐπικρίμνασι τῇ θαλάσσῃ. οἶδὰ, ὅ, τι ἂν ἐκεῖ ἐπινοήσῃ, τοῦτο μοι ἀποσκήψει. τὰ πολλὰ δ', καὶ τὸ φῶς αὐτὸ, κλοπιμαῖόν τι, καὶ νόθον εἶναί [2] φασί μοι, sum has in civitatem redeuntes. Atque hæc quidem fimum exportat, hæc alicunde raptam fabæ tunicam, aut dimidiatum frumenti granum apportat. Consentaneum autem est pro ratione vitæ formicarum, esse apud illos, & ædium structores, & concionatores, & magistratus, & musicos, & philosophos. Sed ipsis cum viris urbes formicarum nidis persimiles videbantur. Quòd si tibi videtur humilius exemplum viros cum formicis republica conferre, veteres Thessalorum fabulas specta. Reperies enim Myrmidonas, gentem bellicosissimam, viros è formicis esse natos. Posteaquam igitur omnia satis spectassem & risissem, excussi meipsum, & subvolavi. Ad reliquos divos, Iovis altitonantis in ædes. Nondum stadium ascenderam, quum luna fœminea voce sonans, Menippe, inquit, ita tibi contingant quæ optas. Inservi mihi in re quapiam apud Iovem: dicas inquam, neque enim erit molestum, nisi fiquid oneris sit portandum. Nuntium, inquit, haud gravem, ac petitionem meo nomine Iovi perferes. Enecor, Menippe, multa, eáque non ferenda ab istis philosophis audiens: quibus nihil est negotii, nisi ut curiosè res meas exquirant, quæ quantaque sim, & cur dimidiata fiam, & utrinque gibbosa. Tum hi me dicunt inhabitari: illi speculi instar, supra mare suspensam esse: alii rursus id mihi attribuunt, quod quisque secum excogitarit. Postremò ipsum quoque lumen ajunt mihi, & furtivum esse, &

1 Δόμους τε] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*
2 Φασί μοι] In Flor. Cod. φασί μι. Cætera Homerica sunt. *Idem.*

ἄνωθεν ἥκειν παρὰ τὸν ἥλιον. καὶ ἐπιμένοντος. καὶ σοὶ τοῦτο μὲν ἀδελφὸν ὄντα μου, συγκρίσαντα, καὶ συναμιγέντα σοφισταῖς. ἐγὼ γὰρ ἐκεῖνα ἤδη αὐτοῖς ἃ περὶ αὐτοῦ εἰρήκεσαν ὁ ἥλιος, λίθον αὐτὸν εἶναι, καὶ μύδρον ἀφύρευον. καίτοι πόσα ἐγὼ συνεπορισάμην αὐτοῖς, ἃ σχεδὸν ἐν τῶν νυκτῶν, αἰσχρὰ, καὶ κακόπλουτα, ἃ μεθ' ἡμέραν συνειδότες, καὶ ἐνδοιάζεις τὸ βλέμμα, καὶ τὸ σχῆμα στυγεῖ, καὶ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἀποδιοπόμβοι. καίγε μὴ ταῦτά σε ὁρᾶσαι, ὅπως σιωπῶ. ἐγὼ γὰρ ἠγάσθην σχίσαι λοπαδοειδῆ, καὶ ἀφροῦσαν τὴν νυκτερινὴν ἐκείνην διατριβὴν, καὶ τὸ ἐπὶ ἐσκιωμένης ἐκείνης βίου. ἀλλὰ καὶ πάνυ ἴσως αὐτῶν μαχόμενος, ἢ κλέπτοντα, ἢ ἄλλο τι πολμῶντα νυκτερινώτερον, δίχα ἐπισπασαμένη τὸ νέφος, συνεκαλυψάμην, ἵνα μὴ δείξω τοῖς πολλοῖς γέρουσι ἄνδρας, βαθεῖ πώγωνι, καὶ ῥᾳδίᾳ συναχημονοῦντας. οἱ δ', ἴδιον ἀνιᾶσι, διασπαράττοντές με τῷ λόγῳ, καὶ πάντοθεν ὑβρίζοντες. ὥστε νὴ τὴν νύκτα, πολλάκις ἐβουλόμην μετοικῆσαι ὅπου σορέως εἴη, ἵν' αὐτῶν τὸν ὠμότερον ἂν γλῶτταν διέφυγον. μέμνησο δὴ τοῦτό μοι παραγγέλλας τῷ Διΐ. καὶ ὡσθήσεσθαί σ' ὅτι μὴ δυνατόν ἐστί μοι καὶ χώραν μεῖναι, ἵνα μὴ τὰς φυσικὰς σκέψεις ἐπιτελέσω, καὶ τὰς διαλεκτικὰς ἐπισυμίσω τῷ σοὶ κομῶντι, καὶ τῷ ἀκαδημίᾳ κομῶντι φλέξω, καὶ παύσω τὰς σὰς πατρῴους διατριβάς. ὅτι γὰρ ἂν εἰρωνεύωμαι ἄγοιμι, ὁσημέραι πρὸς αὐτῶν καμεῖσθαί μοι. ἔστι ταῦτα ἐν σοὶ ἐγώ. καὶ ἅμα πρὸς τὸ ἄναντες ἔτεινον τῷ ἐπὶ ἑσπέραν, & nothum, quòd à sole supernè proficiscatur. Neque finè faciunt, etiam cum hoc qui meus est frater, me committere, & factionem inter nos serere conantes. Neque enim sat erat ipsis dixisse solem ipsum esse lapidem, & massam candentem. Et tamen quàm multarum rerum illis sum conscia, quas noctu patrant turpissimas, & execrandas, cùm interdiu sint tetrico & virili aspectu, habituque gravi, & ab imperitis conspiciantur. Quæ etsi videam, sileo tamen. Neque enim decorum arbitror, retegere atque in lucem efferre nocturnas illas diatribas, & quam quisque in operto vivat vitam. Quinetiam si quem videro ipsorum adulterium committentem, aut furantem, aut aliud quid quàm maximè nocturnum audentem, continuò contracta nube tegebam, ne vulgo ostenderem viros senes, ea gerentes, quæ neque barbæ prolixæ, neque virtutis professioni essent decora. At isti nihilo minùs oratione me discerpunt, modisque omnibus contumelia afficiunt. Itaque noctem testor, mihi sæpe in mentem venisse ut quàm longissimè hinc demigrarem, quò linguam illorum curiosam effugere possem. Hæc igitur Iovi renuntiare memineris, idque addere, fieri non posse ut hoc in loco durem, nisi physicos illos comminuat: dialecticis os occludat: Stoam demoliatur: Academiam exurat: quæ in Peripato habentur, diatribis finem imponat: siquidem ita mihi parabitur quies, & me quotidie metiri desinent. Fient, inquam, quæ mandas: simulque rectà ad ipsum cœlum tendebam. Nulli ubi comparent ho-

1 Ἄνωθεν ἥκειν παρὰ τὸν ἥλιον] Ἄνωθεν ἥ. παρὰ γὰρ ἡ λίθ. *Marcil.*

1 *Vul-*

ἔνθα μὲ ὅπη βοᾶν, ὅτ' ἀνδρῶν φαίνεσθαι ἔρημα. μετ' ὀλίγον γὰρ ἡ σελήνη βραχιόνιά μοι καθηγεῖτο, καὶ τὴν γῆν ἤδη ἀπέκρυπτε. λαβὼν δὲ τὸν ἥλιον εὐθείᾳ, ἀφεὶς τὸν ἀέρα πρὸς δεξιᾷ, τριταῖος ἐπλησίασα τῷ οὐρανῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐδόκει μοι, ὡς εἴχον δίνης, οὕτω παρεῖναι. ῥᾴδιος γὰρ ὤμιλλον διαλαθεῖν, ἅτε ἐξ ἡμισείας ὢν ἀετός. τὰ δ' ἀετὸν ἠπιστάμην ὡς παλαιὸν συνήθη τοῦ Διΐ. ὕστερον δ' ἐλογισάμην ὡς πάντα καταφανεῖσόν με, γυπὸς τινὸς ἑτέρου πτέρυγα πρεσκεκεάμενον. ἔρρωτο γὰρ κενεὸν τὸ μὴ παρακινδυνεύειν, ἵνα μὴ πρόσθεν τοῦ θεοῦ. ὑπακούσας δ' ὁ Ἑρμῆς, καὶ τύπτομαι σφυδρότερον, ἀπεῖπέ τε ὅτι δεῦρο φοῖτον τοῦ Διΐ. κἀμοὶ ὀλίγον εἰσιόντι πάνυ δεδιὼς, καὶ τρέμων. καταλαμβάνω τε πάντας ἅμα συγκαθημένους, καὶ αὐτοὺς ἀφροντίδας. ὑπεθορύβησε γὰρ ἡσυχῇ τὸ παράδοξόν μου τῆς ἐπιδημίας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντες ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι προσεδόκων, τὸ αὐτὸν τρόπον ἐπτοημένους. ὁ δὲ Ζεὺς, μόλα φοβερῶς δῆμόν τε καὶ πανοδεὶ εἰς ἐμὲ ἀπιδών, φησὶ, Τίς, πόθεν εἶς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; ἐγὼ δ', ὡς τότ' ἤκουσα, μικρὰ μὲ ἐξίσχνον ὑπὸ τοῦ δέους. εἰσῆκουν δ' ὅμως ἀχανὴς, καὶ ὑπὸ τῆς μεγαλοφωνίας ἐμβροντημένος. χρόνου

hominum-ve, bonum-ve labores. Etenim paulò pòst ipsa etiam Luna mihi pusilla videbatur: jamque terram obtegebat. Porrò relicto ad dextram sole per ipsas volans stellas, tertio die ad cœlum perveni. Ac primùm mihi ut habebam, ilico videbar ingressurus: nam rebar fore ut fallerem, quòd essem dimidia parte aquila. Porrò sciebam aquilam jam olim esse Iovi familiarem. Postea apud me perpendebam illos quamprimum deprehensuros esse me, altera vulturis ala cinctum. Quapropter optimum ratus, non temerè venire in periculum, fores pulsavi. At Mercurius postquam responsasset, & nomen scisciatus esset, festinato abiit, Iovi renuntiaturus. Nec multo pòst introsum accersitus, magnopere pavitans ac tremens. Offendoque Deos pariter considentes, non sine solicitudine. Nonnihil enim ipsos turbabat, novus & inopinatus adventus meus: & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines, ad eundem modum alati advenirent. Tum Iupiter admodum terribili [1] vultu, torvo & Titanico me obtuens, inquit, Quisnam es, & unde venis? ubinam urbs tibi, quive parentes? Quod cùm audivissem metu propemodum sum exanimatus. Constiti tamen obstupefactus, præque vocis magnitudine [2] attonitus. Aliquanto pòst ad me

1 *Vultu*] Titanicum torvum vocant ac tetricum, ac cujusmodi ferantur fuisse veteres illi Titanes. Id. in Timo. *Cogn.*

2 *Attonitus*] Ἐμβρόντητοι, καὶ ἐμβροντηλόγοι à Græcis κοῖλοις appellantur, quorum mens aut ictu fulminis, aut incredibili ejus pavore obstupescit, utrumque vocabulum per metaphoram ad alia transfertur. Stupidum atque animi impotentem plerumque significat. Mosop. καὶ ὁ ἐμβροντημένῳ ὁ ἐξεφρενῶν. Demost. de Coron. ἐμβρόντητος, οὕτω νυνὶ λέγεις. Hos Latini attonitos dicunt, Cels. attonitos quoque raro videmus, quorum & corpus & mens stupet.

Fiz

τὴν δ' ἐμαυτοῦ ἀναλαβὼν, ἅπαντα διηγούμην σαφῶς, ἄνωθεν ἀρξάμενος, ὡς ἐπιθυμήσαιμι τοῦ μετεώρου συμμαθεῖν, ὡς ἔλθοιμι δὴ πρὸς τοὺς φιλοσόφους, ὡς τἀναντία λεγόντων ἀκούσαιμι, ὡς ἀπορροθοίμην διαπτώματος ὑπὸ τῶν λόγων, εἶτα ἐξῆς τὰ ἐπίνοιαι, καὶ τὰ πτερὰ, καὶ τἄλλα πάντα, μέχρι πρὸς τὸν οὐρανόν. ἐπὶ πᾶσι δ' ἀσθμήνας, τὰ ὑπὸ τῆς σελήνης ἐπεπτωκότα. μειδιάσας δ' ὁ Ζεὺς, καὶ μικρὸν ἐπανεὶς τῶν ὀφρύων, τί ἂν λέγοις φησὶν Ὦτυ καὶ Ἐφιάλτε, ὅτε ἐπὶ Μίμαντα ἐπάλμησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναληφθεῖν; ἀλλὰ νῦν μὲν ἐπιξενίας σε καλοῦμεν. αὔριον δ' ἕωθεν, ἐφ' οἷς ἦκες χρηματίσαντες, ἀποπέμψομεν. καὶ ἅμα ἐφασκεν, ἐδείκνυεν εἰς τὸ ἐπηρώτατον τοῦ οὐρανοῦ. καιρὸς γὰρ ἦν ἐπὶ τὸ δύκειν καθίζειν. μεταξύ τι θοιόν, ἀνίσταμαί μοι πρὸς τὸ τῆ γῆ περιμήκιστον. τὰ μὲν οὖν πολλὰ μὲ ἐκείνα, πόσα νῦν ὁ πυθὸς ἦν ἄνω ἐπὶ τὸ Ἐλλάδα, καὶ εἰ σφόδρα ὑμῶν ὁ πίρυνι χειμὼν καθίκετο, καὶ εἰ τὰ λάχανα δεῖται πολλοῦ ὑπομβρίας. μὴ γὰρ, ἠρόμην, εἴ τις ὑπ' λείπεται τοῦ λοιποῦ Φειδίᾳ, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐθέλουσιν Ἀθηναῖοι τὰ Λῴσια τοσοῦτον ὑστεροῦντα ἔτη, εἰ τὸ ὀλύμπιον αὐτῶν ἐπιτελέσαι διανοοῦνται, καὶ εἰ σωκεκλήφασιν οἱ τὸν Δωδώνη νεὼν συλήσαντες. ἐπεὶ δ' ἐκεῖ τούτων ἀπηλλάγμην, εἶπέ μοι Μένιππε ἔφη, πρὸς δ' ἐμοῦ οἱ ἄνθρωποι τίνα γνώμην ἔχουσι; τίνα ἔφην λέγεις, ἢ τὴν ἀσεβεστάτην; βασιλέα σε εἶναι

me reversus, omnia dilucidè exposui, ab ipso exorsus capite: quemadmodum cupissem sublimia illa cognoscere: & philosophos adiissem, pugnantia loquentes audissem: dictis illorum distractus desperassem. Deinde meum inventum, alas, reliquaque omnia, ad ipsum usque cœlum. Quibus addidi quæ Luna mandarat. Itaque ridens Iupiter exporrectis aliquantum superciliis: Quid dicas, inquit, de Oto, & Ephialto, cùm ausus sit & Menippus in cœlum ascendere. At te nunc quidem ad hospitium invitamus. Cras, inquit, super his quorum gratia huc advenisti, dato responso dimittemus. Simulque surgens, ibat ad eam cœli partem, unde omnia facillimè exaudiebantur. Iam enim tempus erat ut votis audiendis confideret. Atque interdum me percontabatur super his quæ in terris aguntur. Ac primùm quidem illa, quanti ematur triticum in Græcia: & num superior hyems graviter vos tetigisset: num etiam copiosiore imbre olera egeant. Postea rogabat supereſſet-ne aliquis ex Phidiæ genere: & quam ob causam Athenienses Iovialia tot annos intermisissent: & an in animo habeant Olympium suum perficere. & an essent comprehensi qui Dodonæum templum sacrilegio spoliarunt. Ad ea cùm respondissem, Dic mihi, inquit, Menippe, quid de me sentiunt homines? Quid, inquam, Domine, nisi maximè pium? nimirum omnium

Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo; κεραυνίαν hunc Græci vocant. Ovid. Trist. 1.

Non aliter stupui, quàm qui Iovis ignibus ictus
Vivit, & est vitæ nescius ipse suæ.

Xenoph. Anabas. γ. & ἀλλαχ. σ. usus est his dictionibus. Cogn.

1 Pyr-

πάντων θεῶν. παίζοις ἴσως ἴφη. τὸ μὲν φιλόνεικον αὐτῶν, ἀκριβῶς οἶδα, κἂν μὴ λέγῃς. καὶ γὰρ πάνυ χρόνον, ὅτε ἐμάντευε ἐδόκουν αὐτοῖς, καὶ ἰατρὸς, καὶ πάντα ὅλως ἦν ἐγώ. μεσοῦντος μὲν Διὸς πᾶσαι μὲν ἀσφαί, πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί. καὶ ἡ Δωδώνη τε, καὶ ἡ Πίσα, λαμπραὶ, καὶ ἐπιβλεπτοι πᾶσιν ἦσαν. ὧν δὲ ἐγὼ κατῄρχον τὰ θυσιῶν, οὐδὲ ἀναβλέπειν μοι ἐνῆν. ἐξ οὗ δὲ τὸ Δελφοῖς μὲν Ἀπόλλων τὸ μαντεῖον κατεστήσατο, τὸ Περγάμῳ δὲ τὸ ἰατρεῖον ὁ Ἀσκληπιὸς, καὶ τὸ Βενδιδίειον ἐγένετο τὸ Θρᾴκῃ, καὶ τὸ Ἀνουβιάδιον τὸ Αἰγύπτῳ, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον τὸ Ἐφέσῳ, ἐπὶ τούτοις μὲν ἅπαντες ἦσαν, καὶ πανηγύρεις ἀνάγουσι, καὶ ἑκατόμβας παρέχουσιν. ἐμὲ δὲ, ὥσπερ παρῆκμάκοτα ἤδη τὴν μαντικὴν νομίζουσιν, ἂν ἀφ' πέντε ὅλων ἐτῶν θύσωσιν τὸ ὁλυμπίᾳ. τοιγαροῦν ψυχροτέρους ἂν μοι τοὺς βωμοὺς ἴδοις τοῦ Πλάτωνος νόμων, ἢ τοῦ Χρυσίππου συλλογισμῶν. τοιαῦτ' ἄττα διεξιόντες, ἀφικνούμεθα ἐς τὸ χωρίον, ἔνθα ἔδει αὐτὸν καθεζόμενον, διακῦσαι τὰ δίκαια. ὑψηλὸς δ' ἦσαν ἐξῆς τοῖς κρημνοῖς τὰ φρέατα ἰσοκλῆ, πάμπολλα ἔχοντα. καὶ παρ' ἑκάστῃ θύρᾳ ἵκανὸς χρυσοῦς. κατίδοιμι δ' ἂν ἐμαυτὸν ἐπὶ τοῦ σκοπιᾶς ὁ Ζεύς, καὶ ἀφιλὼν τὸ πῶμα, παρεῖχε τοῖς δίκαιομένοις ἑαυτόν. ἠύχοντο δὲ πανταχόθεν τῆς γῆς ἀφθόνως, καὶ ποικίλα. συμπεφορημένων γὰρ ἐκ αὐτοῦ, ἐπῄκουον ἅμα τῶν δίκαιων. ἦσαν δὲ τοιάδε. ὦ Ζεῦ, βασιλεῦσαί μοι χρόνον. ὦ Ζεῦ, τὰ κρόμμυά μοι φῦσαι, καὶ τὰ σκόροδα. ὦ Ζεῦ, τὸν πατέρα μοι ταχέως ἀποδανεῖν. ὁ δὲ τις ἂν φαίη, εἴθε κληρονομήσαιμι τὸν γυναικός. εἴθε λάθοιμι ἐπιβουλεύσας τῷ ἀδελφῷ. γένοιτό μοι νικῆσαι

omnium Deorum, regem esse te. Ludis tu, inquit. Cæterum illorum contentionem probè novi, etsi nihil dicas. Fuit enim tempus quum & vates videbar ipsis, & medicus: denique unus eram omnia. Tum Iovis plenæ erant & viæ omnes, omnesque hominum conciones. Dodona etiam & Pisa splendidæ erant & celebres. Nec præ fumo sacrorum oculos mihi licebat attollere. Verùm posteaquam Apollo Delphis oraculum constituit, Æsculapius medicinæ officinam Pergami, & Bendidium in Thracia est exortum, Anubis templum in Ægypto, Dianæ apud Ephesios, ad ista concurrunt omnes, solennes conventus celebrant, hecatombas offerunt. Mihi verò tanquam ætate confecto, abundè magnum honorem habuisse se putant, si solido quinquennio sacrificarint in Olympia. Proinde aras meas frigidiores videas, quàm sint vel Platonis leges, vel Chrysippi syllogismi. Talia confabulando, pervenimus eum in locum, ubi ad audienda vota erat consessurus. Erant autem ordine fenestræ, cujusmodi sunt ora puteorum, habentes opercula. Iuxta unamquamque posita erat sella aurea: quarum in prima sedens Iupiter, detracto operculo, præbebat sese precantibus. Precabantur autem ex omni undique terra, diversa variaque: quæ ipse etiam audiebam auribus pariter admotis. Eaque hujusmodi erant. O Iupiter contingat mihi regnum. O Iupiter, mihi producantur allia & cepæ. O Iupiter, utinam pater mihi brevi moriatur. Alius quoque dicit: Vtinam sim hæres uxoris. Vtinam nemo sciat me struxisse fratri insidias. Contingat mihi litem vin-

τὸν Δία. τοῦ δὲ νικᾶν τὰ ὀλύμπια, καὶ πλούτειν ἕνα, ὁ μὲν, βορέας ἠθέλε γενέσθαι· ὁ δὲ, νότος. ὁ δὲ γεωργὸς, ἥτε ὑέθων. ὁ δὲ κναφεὺς, ἥλιος. ἐπακούων δὲ ὁ Ζεὺς, καὶ τὰς εὐχὰς ἑκάστου ἀκριβῶς ἐξετάζων, ἃ παῖζε ἐπιτρέπων. ἀλλ' ἕτερον μὲν ἤδεσαν πάντες, ἕτερον δ' ἀπέβαινε. τὰς μὲν γὰρ δικαίας τῶν εὐχῶν, ἐφίστο ἄνω ἀλλ' ἔτρεπε, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κρατοῦντι φέρων. πᾶς δὲ ἀνοσίας, ἀπεώσατο αὐθὶς ἀπίπτειν ἀνάγκην κάτω, ἵνα μὴ ὁ πλούσιος γένοιτο ἢ ὑγιαίνῃ. ἐπὶ μιᾶς δὴ τοιαύτης, καὶ ἀπορρίπτε αὐτὸν ἐπεσόμενον. δύο γὰρ ἀνδρῶν ταναντία εὐχομένων, καὶ τὰς ἴσας θυσίας ὑπισχνουμένων, οὐκ ἂν γνοίη ὁποτέρῳ μᾶλλον ἐκπλεύσειεν αὐτῶν. ὥστε δὴ τὸ ἀκριβεμάτιον ἐκεῖνο ἐπεπόνθει, καὶ οὐδὲν ἀποφαίνασθαι δυνάμενος ἔμ' ὥσπερ ὁ Πύῤῥων ἐπέχων ἔτι ἐς διεσκόπει. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐχρημάτισε τοῖς εὐχαῖς, ἐπὶ τὴν ἐξῆς μετεβαίνε θρόνον, καὶ τὴν δευτέραν θυεῖδα, καλακύψας τοῖς ἔρκεσι ἐκάλαζε δὲ τοῖς ὀμνύουσι. χρηματίσας δὲ τούτοις, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἑρμόδωρον ἐπιτρέψας, μετεκαλέσατο ἐπὶ τὴν ἐξῆς θρόνον, κλειδίου, καὶ φήμας, καὶ οἰωνοὺς ἀφορίζων. εἶτ' ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν τοῦ θυτοῦ θυεῖδα μετῄει, ἐν ᾗς ὁ καπνὸς ἀνίει, ἀπήγγελε τῷ Διὶ δὲ θύοντος ἐκάστου τὸ μέλλον. ἀποστὰς δὲ τούτων, ἀφίστατο τοῖς ἀνέμοις, καὶ τοῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. τὰ μὲν δὴ Σκύθαις, ὑέτιος. πᾶσι Λίβυσιν, ἀστράπτοντος. παρ' Ἕλλησιν, νιφέτω. σὺ δὲ ὁ βορέας, πνεῦσον εἰς Λυδίαν. σὺ δὲ ὁ νότος, ἡσυχίαν ἄγε. ὁ δὲ ζέφυρος, τὸν

vincere, Olympia coronati. Porrò navigantium hic optabat ut flaret boreas, ille ut notus. Agricola pluviam, fullo solem petebat. At Iupiter audiens, & singula vota diligenter expendens, non pollicebatur omnia. Verùm hoc conceſſit Saturnius, abnuit illud. Nam juſta vota per os feneſtræ ſurſum admittebat, admiſſa ad dextram collocabat. Verùm iniqua flatu deorſum irrita disjiciebat, ne ad cœlum accedere poſſent. At ſuper uno voto ambigentem vidi. Etenim duobus diverſa petentibus, pareſque victimas pollicentibus, neſciebat utri eorum potiùs annueret. Tùm itaque Academicum illud ei accidebat, ut nihil ſtatuere poſſet. Verùm [1] Pyrrhonis in morem ſuſpenſus hærebat, & conſiderabat ampliùs. Porrò ubi precantibus ſatis reſpondiſſet, ad proximam digreſſus ſellam, & ad ſecundam feneſtram, juramentis & jurantibus audiendis vacabat. Quibus cùm reſpondiſſet, & Epicureum Hermodorum contriviſſet, ad proximam ſellam ſeſe tranſtulit, divinationibus, rumoribus, & auguriis attentionem adhibiturus. Hinc ad ſacrificiorum feneſtram tranſiit, per quam fumus aſcendens, denuntiabat Iovi nomen uniuſcujuſque qui rem divinam faceret. His relictis, ventis & horis mandabat quæ facere deberent. Hodie apud Scythas pluito, apud Libyes fulgurato, apud Græcos ningito. Tu boreas in Lydia ſpirato, tu note quieſce, zephyrus in

1 Pyrrhonis] Gell. lib. 11. c. 5. De Pyrrhoniis loquens ſcribit: *Nihil decernunt, nihil conſtituunt.* De his Cic. in Lucull. *Cogn.*

1 Py-

Ἀδρίαν ἀφανυμένην, καὶ τὴ χαλάζης ὅσον μέδιμνοι χίλιοι ἀφανεδαθήτωσαν ὑπὲρ Καππαδοκίας. ἁπάντων ἡ ἥδη ἀγαθὸν αὐτῷ διαπεμφθέν, ἀπήειμεν ἐς τὸ συμπόσιον. δεῖπνον γὰρ ἦδη ἦγετο λοιπόν. καί με ὁ Ἑρμῆς ἀναλαβὼν, κατέκλινε παρὰ τὸν Πᾶνα ἐν τοῖς Κορυβάντας, καὶ τὸν Ἄττιν, καὶ τὸν Σαβάζιον, τοὺς μετοίκους τούτους, καὶ ἀμφιβόλους θεούς. καὶ ἄρτον ἡ ἡ Δημήτηρ παρεῖχε, καὶ ὁ Διόνυσος οἶνον, καὶ ὁ Ἡρακλῆς κρέα, [2] καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ Ποσειδῶν μαινίδας. ἅμα δ' ἐγὼ τὴ ἀμβροσίας ἠρέμα, καὶ ἔτι νέκταρος παρεγευόμην. ὁ γὰρ βέλτιστος Γανυμήδης, ὑπὸ φιλανθρωπίας, εἴ τι θεάσαιτο ἀπολειπόμενόν μοι τὸν Δία, κοτύλην ἄν, ἢ, καὶ δύο ἔτι νέκταρος εὐθὺς μοι φέρων. οἱ δὲ θεοὶ, ὡς Ὀμηρός φησι λέγει, καὶ αὐτοὶ οἶνον καθαπερ ἐγὼ πίνειν πεπωκότες, οὔτε σῖτον ἔδουσιν, οὔτε πίνουσιν αἴθοπα οἶνον, ἀλλὰ τὴν ἀμβροσίαν παρακλίνοντες, καὶ ἔτι νέκταρος μεθύσκονται. κἀκεῖνοι δὲ ἤδοντο, σιτούμενοι τὸν τῶν θυομένων καπνὸν αὐτῇ κίονι ἀνιέντες. καὶτὸ αἷμα δὲ τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες ἐπιχέουσιν. ἐν δὲ τῷ δείπνῳ, ὅ, τε Ἀπόλλων ἐκιθάριζεν, καὶ ὁ Σειληνὸς, κόρδακα ὠρχήσατο, καὶ αἱ Μοῦσαι ἀνεκρᾶγον, ἔστι τι Ἡσιόδου θεογονίας ἦσαν ἡμῖν, καὶ τῶν Πινδάρου ᾠδῶν ἔτι ὕμνων ἔτι Πινδάρου. κατεκλίθη κἀρὸν ἦν, ἀπεπαυόμεθα· ὡς οἱ μὲν ἱκανῶς ἐμπεπλησμένοι. ἄλλοι μὲν γὰρ θεοί τε, καὶ ἄνθρες ἱππονομικοὶ

in Adria tempestatem concitet: mille grandinis modii super Cappadocia dispergantur. Tandem omnibus ferme ordinatis, eum in locum ivimus ubi compotant Dii, quia cœnandi jam erat tempus. Me arreptum Mercurius jussit accumbere juxta Panem Corybantas, Attin, & Sabazium, inquilinos istos & ancipites Deos. Interea [1] panem exhibebat Ceres, Bacchus vinum, Hercules carnes, myrtum Venus, Neptunus mœnidas: simul etiam ambrosiam & nectar furtim degustabam. Nam optimus ille Ganymedes, quæ ejus erat humanitas, siquando Iovem oculos aliquò convertentem conspexisset, nectaris cyathum unum, aliquando duos mihi infundebat. Dii autem, ut alicubi Homerus dicit, quinetiam ego, ut qui illud ibi fim conspicatus, neque frumentum edunt, neque nigrantia vina potant, sed ambrosiam apponunt, & nectare inebriantur. Præcipuè verò gaudent vesci sacrificiorum fumo cum ipso nidore subvecto: & sanguine victimarum, quem sacrificantes aris infundunt. Cæterùm inter cœnandum Apollo cithara canebat, Silenus cordacem saltabat, stantes Musæ & Hesiodi Theogonias, & primam hymnorum Pindari odam nobis canebant. Deinde saturi requievimus, ita ut se quisque habebat, potu satis uvidi. At reliqui noctem, divique hominesque

1 *Panem*] Ceres Opis & Saturni filla Dea frugum fingitur, plerumque pro pane, aut cibo accipi solet, secundum illud Terentii, *sine Cerere & Baccho friget Venus*. Cur autem ab antiquis Dea judicata sit, quæve prima reperit, scribit Plin. lib. 7. c. 56. *Cogn.*

2 *Καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη*] *Καὶ μύρα ἡ Ἀφροδίτη. Marcil.*

1 Ἀσ-

ρυσμὶ οὖδὲ παπάχοι. ἐμὲ δ' οὐκ οὐχὶ νήδυμος ὕπνος ἀπελαμβάνεν. ἀπελογιζόμην γὰρ πολλὰ μὲν ἕτερα, μάλιστα δὲ ταῦτα, πῶς οὐ τοσούτῳ χρόνῳ ὁ Ἀπόλλων ἢ φύσῃ πώγωνα, ἢ πῶς γένηται νὺξ οὐ μέσης, ἢ ἡλίῳ παρόντες ἀεὶ, καὶ συνδυνχμβίῳ. τότε μὲν μικρόν τι παπέδωκεν. ἔωθεν δὲ ἀθροίσας ὁ Ζεὺς, ἐκκλησίαν ἐκήρυττεν ἀναλλησίαν. καὶ πρῶτα μὲν πάντας ἄχρηστα λέγειν. τὴν μὲν αἰτίαν δὲ ξυναγαγὼν ὑμᾶς, ὁ χθιζὸς ἔτος ἔφη περίεχητε. πάλαι δὲ βουλόμενος ὑμῖν κοινώσασθαι περὶ τῆς φιλοσοφίας, μάλιστά γε νῦν ἡ σελήνης. καὶ ἂν σκαιὸν μέμφεσθε ἐκπλαγείς, ἄγαν μικρὰ ἐπὶ τοιούτοις διατάττειν τὴν ἀφορμήν. ἐμοὶ γὰρ ἀνθρώπων ἐστὶν, ὃ δὴ πολλῇ τῇ βίᾳ ἐπιπολάζον, ἐριστὴν, φιλόνεικον, πανόδυξον, ὀξύχολον, ταυλίχνον, ὑπόμωρον, τυφομβρόν, ὕβρεως ἀνάπλεων. καὶ ἵνα καὶ Ὁμήρου εἴπω, ὑπέρβιον ἄχθος ἀρούρης. ὧν τοίνυν εἰς συμβολὰς ἀμφιρεθέντες, καὶ διαφόρως [1] λόγων λαβυρίνθοις ἐπινοήσαντες, οἱ μὲν, πωϊκὰς ἀνομάσασιν. οἱ δὲ, ἀκαδημαϊκούς. οἱ δὲ, ἐπικουρείους. οἱ δὲ, περιπατητικούς. καὶ ἄλλα [2] πολλὰ μαλθακώτερα τούτων. ἔπειτα δὲ, ὄνομα σεμνὸν τῷ ἀρετῷ θέμενοι, καὶ τὰς ὀφρῦς ἐπάραντες, καὶ πώγωνας ἐπισπασάμενοι, περίεργον ἐπιπλάσῃ χλαμύδι, καθάπτουσι ἤδη περισάλλοντες, ἐοικότες μάλιστα τοῖς τραγικοῖς σκηνίοις ὑποκειμένοις, ὧν ἐν δὲ ἀφέλῃς τὴν περιπέτειαν, καὶ τὸν χρυσόπαστον σκηνὴν στολὴν, τὸ παλαιὸν πόρρω ἐστὶ

que per omnem Dormivêre, unum me non ſopor altus habebat. Nam animo verſábam cùm alia permulta, tum illa præcipuè: quî fiat ut tanto tempore barba non naſcatur Apollini, aut quî ſit nox in cœlo, cùm ſol ſemper adſit, & unà convivium agitet. Ac tum quidem obdormivi paululum. Mane verò excitatus Iupiter, juſſit indici concionem. Et cùm omnes conveniſſent, ſic fari cœpit. Vti vos convocarem, in cauſa fuit hoſpes hic, qui heri advenit. Verùm cùm alioqui jam olim mihi fuerit animus vobiſcum communicandi de philoſophis. Maximè verò à luna, hiſque de quibus illa conqueritur commotus, ſtatui haud *diutius* conſultationem prorogare. Eſt enim hominum genus, quod non ita pridem in vita extare cœpit, iners, contentioſum, gloriæ avidum, iracundum, guloſum, ſtultum, faſtuoſum, contumelioſum: & ut Homeri verbis dicam, Telluris inutile pondus. Iſti igitur in ſectas diviſi, ac variis rationum labyrinthis excogitatis alii ſeſe Stoicos appellant, alii Academicos, alii Epicureos, alii Peripateticos, aliis item vocabulis, his multò magis ridiculis. Deinde cùm illud virtutis nomen venerandum induerint, tum adductis in altum ſuperciliis, promiſſaque barba, fucato habitu obambulant, deteſtandos mores ſecum circunferentes, ſimillimi iſtis tragœdiarum actoribus: quibus ſi perſonas, ſtolamque illam auro ſparſam detraxeris, reliquum eſt ridiculum,

1 Λόγων λαβυρίνθοις] Sic in Sympoſio, vel Lapitha. Λίθοις, Λαβύρινθος θήκλην. *Bourd.*

2 Πολλῷ μαλθ.] Flor. πολλὰ. *Idem.*

2 *Cæca*

γελοῖον, ἀνθρώπους ἐπὶ δραχμῶν ἓς τ ἀγῶνα μεμισθωμένους. τοιοῦτοι γ ὄντες, ἀνηρώτων μ ἀπάντων καθαφρονοῦσι. καὶ γὰρ γ, ἀλλὰ καὶ δεξιρχοντας. καὶ σωφρονοῦντες δύσκαπάτητα μειρακία, τῷ τε πολυφρύλλῳ ἀφελεῖ τεραγωδοῦσι, καὶ τὰς τ λόγων ἀπορίας ἐκδιδάσκουσι. καὶ ὅσος μ τὰς μαθήσεις, καρτερίαν ἀεί, καὶ σωφροσύνην ἐπαινοῦσι, καὶ πλοῦτον, καὶ ἡδονῆς καταπτύουσι. μόνοι γ ἑ καθ' ἑαυτὸς ἡγούμενοι, τί ἂν λέγοιτις, ὅσα μ ἐοδίσουσιν, ὅσα γ, ἀφροδισιάζουσιν, ὅπως γ ὠφελήσουσι τ ὀβολὸν τ ῥυπόν. τὸ γ πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲν αὐτοὶ μήτε κρῖναι, μήτε ἰδίαν ἐπιτηλεῖπτες, ἀλλ' ἀχρεῖοι, ἑ ὠφέλιμοι κρηπῶσιν, ὅτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναριθμοῖ, ὅτ' ἐν βουλῇ, ὅμως τ ἄλλων κατηγοροῦσι. καὶ λόγους τινὰς πικρὰς συμφορήσαντες, ἑ λοιδορίας τινὰς ἐκμελετήσαντες, ἐπιπηδῶσι, ἑ λοιδοροῦσι τοῖς πλησίον. καὶ ὅτος αὖτοῖς τὶ ἀνῆκτε φέρειν δοκεῖ, ὃς ἂν μεγαλοφωνότατος τε ᾖ, ἑ ἐπαμύντατος, ἑ ὠθεῖ τὰς βλασφημίας ἐμπυότατος. καίτοι τ διαπεπτυσμένων αὐτῶν, καὶ βοᾶν, καὶ κατηγορεῖν τ ἄλλων, ὦ ἱερά. σὺ γ δὲ τί πράττων τυγχάνεις; ἢ ἢ φῶμεν ὠθεῖν ἐκεῖν σε ὠθεῖν τ βίον σωτηρίαν; φαίη ἄν, εἰ τὶ δίκαια, ἑ ἀληθῆ λέγοι λέγειν. ὅτι πλεῖν μ, ἢ γεωργεῖν, ἢ στρατεύεσθαι, ἢ τινα τέχνην μεπίστιν, ἀδύνατον εἶναι μοι δοκεῖ. κέκρυμμαι γ, ἑ αὐχμῶ, καὶ ψυχρολουτῶ, καὶ ἀνυπόδητος ἓ χειμῶνος ἀδιέξοδος. καὶ ὥσπερ ὁ Μῶμος, τὶ γὰρ τ ἄλλων μεμπτόμενος, συκοφαντῶ. καὶ εἴ ῥᾳ τις ὠψώνησε τ πλησίον πολυτελῶς, ἢ ἐπαίρας ἔχει, τοῦτο πολυπραγμονῶ, ἑ ἀμαυσκῶ. εἰ γ τ φίλων τις, ἢ ἑταίρων κακῶς πεπονθότων ἐπὶ-

lum, nempe homunculus septem denariis ad agonem conductus. Atqui hujusmodi cùm sint, omnes quidem homines aspernantur: de Diis verò absurda prædicant: coactisque adolescentulis deceptu facilibus, nobilem illam virtutem ostentant, & verborum ambiguitates docent: atque apud discipulos temperantiam semper ac modestiam laudant, opes & voluptatem respuunt. Cæterum quum soli apud se sunt, quid attinet dicere, quantum comedant, quantum Veneri indulgeant, ut sordes obolorum oblingant; Et hoc omnium est gravissimum, quod cùm ipsi nihil agant, neque publicum, neque privatum, sed inutiles & supervacanei desideant, nusquam in consiliis nusquam numerentur in armis, alios tamen accusant? congestisque dictis amarulentis, & excogitatis convitiis, objurgant, & proximis convitiantur. Et hic inter eos primas partes ferre videtur, qui fit clamosissimus, impudentissimus, & ad maledicendum audacissimus. Quòd si hunc vehementer clamantem, aliosque incusantem roges: Tu verò quid facis? aut quid per Deos dicemus te ad vitam conferre? Respondebit, si modò recta, veraque fateri volet: Navigare, aut agros colere, aut militare, aut artem aliquam aggredi, supervacaneum mihi videtur. Verùm clamo, squaleo, frigida lavo, & sine soleis hyeme obambulo: ac veluti Momus ille, quæ ab aliis geruntur, calumnior. Aut siquis divitum sumptuosiùs obsonarit, aut amicam habeat, id exquiro, aut sodalium quispiam morbo de-

& indignor. Quòd si amicorum,

κωμῳδίας τε, καὶ τραγῳδίας διάμφω, ὀργεῶν. τοιαῦτα μὲν ἔσυ ὑμῖν ὁ θεὸς ταῦτα τὰ θερίμματα. οἱ δὲ δὴ ἐπικύρειοι αὐτῶν λεγόμβροι, μάλα δὴ ἐ ὕβριμοί εἰσι, καὶ ἀμετρέως ἡμῶν καθάπτονται, μήτε ἐπιμελῶς τὰ ἀνθρωπίνων λέγοντες τοὺς θεούς, μήτε ἄλως τὰ μεγάμβρα ἐπιστορτεῖν. ὥστε ὥρα ὑμῖν λοιζεσθαι. διόπερ ἰὼ ἅπαξ ἤδη περὶ τοῦ βίου διωνήσασθε, ἀμετρέως πανήσεσθε. τίς γὰρ ἐπ θυσίαν ὑμῖν, πλέον ἢ δὶς ἔχει ἀφορδόκων; ἃ μὲν γὰρ σιλήνη αἰπᾶται, πάντες ἠκάσατε δ ξένῃ χθὲς διηγαμβίᾳ. ἀφ' ὧν ταῦτα, βαλλέσθε, ἃ δὲ τοῖς ἀνθρώποις χθόσι ἂν ὠφελιμώτατα, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. εἰπόντος ταῦτα δ Διὸς, ἡ ἐκκλησία διετεθρύλλητο. καὶ αὖθις ἑῶσαι ἅπαντες, κεραύνωσον, καπάφλεξον, ἐπίτρεψον, εἰς τὸ βάραθρον, εἰς τὸν τάρταρον, ὡς τοὺς γίγαντας. ἡσυχίαν δ ὁ Ζεὺς αὖθις ἐποιήσατο, ἔφη ταῦτα ὡς βέλεσθε ἔφη. καὶ πάντες ἐπιτρέψοντες αὐτῇ διαλεκτικῇ. πλὴν τό γε νῦν εἶναι, ἡμῖς κελαθῆναί τινα. ἱερομηνία γάρ ἐστιν ἃς ἔστι, μιῶν τούτων τεττάρων. καὶ ἐγὼ τῶν ἐκ χειρὸς ἀπηλαύνω. εἰς γέντα δὲ δὴ χρόνον ἥρω, καιρὸν κακῶς ἀπολοῦνται τῷ σμιρδαλίῳ κεραυνῷ. ἦ, καὶ κυανέην ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων. ὧδε δ Μενίππῳ, ταῦτα ἔφη μοι δοκεῖ. περιμαρτύρεται αὐτὸν τὰ πλεῖστα, ἵνα μὴ ἐ αὖθις ἔλθῃ ποτὲ, νέον δ' Ἑρμῆν ἐς τὴν γῆν κατιέχθαι τήμερον. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἰπὼν, διέλυσε τὸ συλλογον. ἐμὲ δ' ὁ Κυλλήνιος δ δεξιὸν ὦτος ἀπαμβρισάμενος, ἔθηκε ἐσωτέρω χθὲς κατήγαγε φέρων ἐς τὸ Κεραμεικὸν. ἀπενίζω ἀκήκοας, ἅπαντα ὡς ἐταῖρε, τὰ ἐξ οὐρανοῦ. ἄπειμι τοίνυν ἐς τοῖς σὺν τῇ Ποικίλῃ ἐμπατήσῃ τοὺς φιλοσόφους, αὐτὰ ταῦτα διαγελιόμβρος.

combat, curaque & obsequio egeat, id ignoro. Hujusmodi alumnos habemus ô Dii. Iam verò qui ex his vocantur Epicurei, sunt & valdè contumelioſi, & nos non mediocriter lædunt, affirmantes neque curæ Diis esse res mortalium, neque omnino quæ agantur; consideri. Quapropter tempus est ut de his consultemus. Nam si semel hoc persuaserint iis qui sunt in vivis, non mediocriter esurietis. Quis enim posthac vobis rem divinam faciat, cùm nihil inde expectet emolumenti? Nam de quibus hos accuset Luna, omnes audistis heri narrantem hospitem. Super his consultate, quæ sint hominibus utilissima, vobisque tutissima. Cùm hæc dixisset Iupiter, frequens adfremebat concio: mox clamarunt omnes, effulmina, exure, comminue: in barathrum, in tartarum, ut gigantes. At Iupiter rursum indicto silentio, fient ista, inquit, ut vultis. Omnes ipsa cum dialectica comminuentur, Quanquam in præsentia fas non est punire quemquam. Est enim Hieromenia, sicuti nostis, quatuor hos menses: jamque inducias promulgavi. Quare proximo anno, ineunte vere mali malè perdentur formidando fulmine. Sic ait, atque superciliis pater annuit atris. Cæterùm de Menippo, hæc mihi videntur, inquit: ut ademptis illi alis, nequando denuo redeat, à Mercurio deferatur hodie in terram. Hæc locutus dimisit cœtum. Me verò Cyllenius dextra aure suspensum, heri sub vesperam in Ceramico deposuit. Audivisti omnia, omnia inquam amice, quæ è cœlo mecum adfero. Quocirca jam abeo eadem hæc renuntiaturus philosophis in Pœcila inambulantibus.

BIS

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ, Η ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

BIS ACCVSATVS, SEV FORA.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus contra Philosophos nominatim institutus Fora vocatur. Etenim introducitur Ebrietas litem Academiæ intendens ob dimotum à se Polemonem. Stoa Voluptati, quòd Dionysius Heracliensis à se ad Epicureos transfugisset, Virtus Molitiei, quòd Aristippus neglecta Socratis doctrina quam hauserat, à se ad Voluptatem, quam finem bonorum asserebat, transvolasset. Mensaria Diogeni Cynico, quòd se relicta philosophari cœpisset. Pictoria Pyrrhoni, eadem de causa. Denique Rhetorica & Dialogus Luciano: illa, quòd ad Dialogum se à qua multum nobilitatus fuerat, deserta transiviſſet. At hic, quòd relicto veteri ſue charactere, jocoſa argumenta contra Platonis exemplum tractaret. Cæterum videtur author duo oſtendere voluiſſe. Vnum, quàm malis à principiis plerique ad profeſſionem Philoſophiæ proſilierint, cùm Polemon ex ebrioſo Academicus. Diogenes ex impoſtore Cynicus evaſerit: quàm viles etiam homines ad philoſophandum ſe contulerint. Alterum ſuorum ſtudiorum & inſtituti rationem: quod & in Promotheo fecit.

Ἀ ἐπιτρίβειν ἐπόσοι τὸ φιλοσόφων τοῖς μόνοις τὸν εὐδαιμονίαν φασὶν εἶναι παρὰ τοῖς θεοῖς. εἰ γὰρ ἤδεσαν ὁπόσοι τὸ ἀνθρώπων ἐσμὸν πάχομεν, οὐκ ἂν ἡμᾶς ἔτι νέκταρος, ἢ τὸ ἀμβροσίου ἐμφορεῖσθαι ἐλέζον, ὅμηρον πιθανώντες ἀνδρὶ τυφλῷ, καὶ χθαμαὶ, μάκαρας καλοῦσι ἡμᾶς, καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ διηγουμένῳ, ὃς οὐδὲ τὰ ἐν τῇ γῇ καθορᾶν ἐδύνατο. αὐτίκα γάρ τοι ὁ μὲν ἥλιος ἵπποις ζωφόροις τὸ ἅρμα, πυρὶ ἐνδεδυκὼς, καὶ τὴν ἀκτῖνα λάμπων ἐπὶ τὸν ἀέρα περιπολεῖ,

At malè pereant quicunque philoſophorum apud ſolos Deos fœlicitatem eſſe dicunt. Nam ſi noſſent, quàm multa nos hominum cauſa patiamur, haudquaquam nos ob nectar, aut ambroſiam beatos prædicarent, Homero videlicet credentes homini [1] cæco & præſtigiatori, beatos vocitanti nos, & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cùm ipſe ne illa quidem quæ in terris fiunt, aſpicere potuerit. Primùm quidem Sol hic juncto curru, totam diem cœlum circumvagatur, indutus igne, & radiis reſplendens, ne

1 *Cæco*] Homerum à cæcitate ſic dictum ſcribunt. Herod. & Plutarch. Τυφλὸν γὰρ καλοῦσι Κυμαῖοι. *Cogn.*

σίλωσι, ἐδὲ ὅσον [1] κνήσασθαι τὸ ὦς φασι, σχολὴν ἄγων. ἢν γάρ τι κἂν ὀλίγον ἐπιῤῥαθυμήσας λάθῃ, ἀφηνιάσαντες οἱ ἵπποι, καὶ τὸ ὀδὸν παραπαίσαντες, κατὰ φλίξαν τὰ πάντα. ἡ σελήνη γὰρ, ἄρτι ἀνασχοῦσα τοῖς κωμάζουσι, καὶ τοῖς ἀωρὶ ἀπὸ τῶν δείπνων ἐπανιοῦσιν. ὁ Ἀπόλλων τε αὖ, πολυπραγμονῶν τὸν τέχνῃ ἐπανελόμενον, ὀλίγου δεῖν τὰ ὦτα συνεκκόψαι ποιεῖ τοῖς σοφιζόντων καὶ χρείαν τὴν μαντικῆς. καὶ ἄρτι μὲν, αὖτις ὑπὸ δελφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι. μετ' ὀλίγον δὲ, εἰς Κολοφῶνα ἦει. κἀκεῖθεν, εἰς Ξάνθον ἐπαλαίνει. καὶ δρομαῖον αὖθις εἰς τὸν Κλάρον. εἶτα εἰς Δῆλον, ἢ εἰς Βραγχίδας. καὶ ὅλως, ἵνηπερ ἂν ἡ πολυμανὴς πιθόσα ἱερὸν νάμασιν, καὶ μασησαμένη τὸ δάφνης, καὶ τρίποδα ἀμασησαμένη, κελεύῃ παρεῖναι, ὅσπερ αὐτίκα μάλα παρεσόμενα σπουδαίως τοῖς χρησμοῖς, ἢ οἰχεσθαι τὸν δόξαν τῆς τέχνης. ἐῶ γὰρ λέγειν ὁπόσα ἐπὶ πείρᾳ τῆς μαντικῆς ἐπιτεχνῶνται αὐτοῖς ἀρνεια κρέα, καὶ χελώνας ἐς τὸν αὐτὸν ἕψοντες. ὥστε εἰ μὴ τὸν ἵππον ὀξὺς ἦν, καὶ ἀπῆλθεν αὐτοῦ ὁ λυδὸς κἀκεῖνος. ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς, νοσοῦντων συνοχλούμενος, ὀρῆ τε δεινὰ, διχοῦσί τε ἀηδίαν, ἐπαλλοτριοῖ τε συμφοραῖς, ἰδίας κομιζόμενος λύπας. τί γὰρ ἄν, εἰ τοὺς ἀνέμους φυτουργοῦντας λέγοιμι, καὶ ἀθαπέμπουσας τὰ πλοῖα, καὶ τοῖς λιμαίνουσιν ἐπινοοῦντας; ἢ τὸν ὕπνον ἐπὶ πᾶσι πιθόμενον; ἢ τὸν ὄνειρον μὴ δὲ ὕπνου γλυκυπροσώπου, ne tantum quidem otii habens, quantum ad scalpendam aurem, ceu dici solet, sufficiat. Nam si vel paululum cessaret imprudens, contumaces equi, à via deflectentes, omnia incenderent. Luna autem insomnis & ipsa circumit, lumen exhibens iis qui comessationibus indulgent, quique præter tempus à cœnis domum redeunt. Quinetiam Apollo negotiosam artem exercens, parum abest quin obsurdescat auribus, adeò importuni sunt qui oracula efflagitant. Ac nunc quidem illi in Delphis esse necesse est: paulò post Colophonem cursu petit: inde & Xanthum transit: postea Clarum currendo contendit: deinde Delum: aut Branchidas. Denique quocunque vates sacrum laticem pota, commanducata lauro, & tripode concusso, venire jubet, impigrum protinus assistere oportet, oracula connectentem, aut alioqui artis gloria ipsi intercideret. Omitto dicere quàm multa experiendæ artis & vaticiniorum causa machinentur ipsi, quum agninas carnes, testudinesque in eodem vase coquunt: adeò ut nisi acri odoratu valeret, eo deriso Lydus ille abiisset. Nam & Æsculapius cùm ab ægrotantibus vexetur, & tuetur grave, & tractat injucunda, alienisque ex malis proprias sibi contrahit molestias. Quid si ventos dicam, qui plantas fovent, navigia deducunt, & frumenta ventilantibus afflant? [2] Aut somnum qui ad omnes devolat; aut insomnium quod cum somno pernoctat, ejus-

1 Κνήσασθαι τὸ ὦς] Paræmia. *Bourd.*

2 *Aut somnum*] Qualis Deus sit Somnus & somnium vid. 2. Iliad. & Virg. 6. Æn. De ratione somniorum vide Luciani Somnium sive Gall. Homer. in Odyss. 19. Cogn.

ἢ ὑποφητεύοντα αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ ποιοῦσι, καὶ ὡς τὰ ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἀκίνδυνον σωτηρίαν. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων, μέτρια. ἐγὼ δὲ αὐτὸς ὁ πάντων βασιλεὺς, καὶ πατὴρ, ὅσας μὲ ἀσχολίας ἀνέχομαι, ὅσα δὲ πράγματα ἔχω ὡς πολυτρόπους φροντίδας διῃρημένος; ᾧ σχολὴ μὲ τὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ἀπόσοι τὴν ἡμῖν συνδιαπράττουσι τῆς δίκης, ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐπ' αὐτοῖς. ἔπειτα δὲ ὁ αὐτὸς μυρία ἄπρα πράττειν, καὶ χειδὸν ἀνύφικτα ὑπὸ λεπτότητος. ὃ γὰρ μόνον τὰ κεφάλαια τούτων ἡ διοικήσεως, ὑετὸς, καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα, καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομοῦμαι μόνος, καὶ Διὸς τάξεις, πίπτουσι ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπειραπλασίων, ἀλλά με δεῖ καὶ ταῦτα μὲ ποιεῖν, ἀπολείπειν δὲ κἂν τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπανταχόσε, καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν, ὥστε τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλον, τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐπιορκοῦντας, τοὺς θύοντας. εἴ τις ἔστεισε. πόθεν ἡ κνίσσα, καὶ ὁ καπνὸς ἀνέρχεται. τίς νοσῶν, ἢ πλέων ἐκβίλεσε. καὶ τὸ πάντων ἐπισπουδότατον, ὑφ' ἕνα καιρὸν ἔν τι ὀλυμπίᾳ τῇ ἑκατόμβῃ παρεῖναι, καὶ τὸν Βαβυλῶνα τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν, καὶ τὸν Γέτας χαλαζᾶν, καὶ τὸν Αἰθίοπα δύεσθαι. τὸ δὲ μεμψιμοιρότερον, ἀδὲ ὅτι Διὸς φυγαῖ ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις, οἱ μὲν ἄκλοι θεοὶ τε, καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ, οὐδενὶ πεπύκασι. τὸν Δία δὲ ἐμὲ, οὐκ ἔχει ἡδύμενον ὕπνον. εἰ γὰρ καὶ ἐγὼ μικρὸν ἐπινυστάξομεν, ἀλλήλοις εὐθὺς ὁ Ἐπίκουρος, ἀπεσταλκὼς ἡμῖν ἀποφαίνει τὰ ἐπὶ γῆς πραγματα, καὶ ὁ κινδυνος οὐκ εὐκαταφρόνητος, εἰ

ejusque velut interpretem se gerit? Omnia enim hæc, quæ ipsorum est humanitas, operantur Dii, & ad vitam in terris agendam unicuique contribuunt. At mediocria quidem sunt cæterorum negotia. Ego verò ipse, omnium ille rex, ac pater, quàm multas molestias sustineo? quàm multa negotia habeo, tot tantisque curis distractus? Cui primùm quidem necesse est, cæterorum Deorum opera inspicere, quicunque aliquid in administrando imperio nobiscum agunt, ne ad res obeundas torpescant: deinde innumerabilia mihi sunt agenda, quæ vix præ tenuitate assequi queam. Non enim solùm generalibus illis meæ administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte sublevato, quiescere mihi licet: sed oportet me & hæc facere, & eodem tempore undique aspicere, omniaque contemplari: non secus ac illum in Nemea bubulcum, furantes, pejerantes, sacrificantes, siquis libavit, unde nidor ac fumus ascendat: quis ægrotans, aut navigans invocarit. Quòdque omnium est operosissimum, uno eodemque tempore in Olympia hecatombæ interesse, in Babylone belligerantes intueri, apud Getas grandinare, apud Æthiopas convivari. At ne sic quidem querelas evitare facile est: sed sæpenumeo, cæterique Dii, & homines galeati, totam noctem dormiunt: me verò lovem placidus sopor haud tenet unquam. Si enim vel paululum nictaverimus, verax ilico Epicurus iste est, qui nulla providentia, quæ in terris geruntur, prospicere nos affirmat. Atque hoc periculum haudquaquam con-

πεῖται οἱ ἄνθρωποι πισσάσιοσιν αὐτοῖ. ἀλλ' ἀσφάλτοις μὲν ἡμῖν οἰνοὶ ἔσονται, ἀκόνισθοι δὲ καὶ ἄγναφοι, ἄκατοσδοι δὲ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ δὲ οἱ βωμοί. καὶ ὅλως, ἄθυτα, καὶ ἀκολλίτρωτα, καὶ ὁ λιμὸς πολύς. τοιγαροῦν, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται, ὑψηλὸς μόνος ἐπὶ τῆς πρύμνης ἕστηκα, τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖν χεροῖν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται, μεθύουσι. καὶ οἱ τύχαι, ἐγκαθεύδουσιν. ἐγὼ δὲ, ἄγρυπνος, ἐπιστατῶ πάντα μεμελέτηκα καὶ φρένα, καὶ καθ' ἡμᾶς, μόνος τῶν δεσποτῶν εἶναι δεκτὸν τιμηθείς. ὥστε ἡδέως ἂν ἐροίμην τοὺς φιλοσόφους, εἰ μόνοις τοῖς θεοῖς εὐδαιμονίζουσι, πότε ἐν σχολάζειν ἡμᾶς τῷ γένει λέγει, καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι, μυρίων ὅσων ἐχόντων ἀσχολιῶν. ἐν τοῖς γὰρ ἀσχολίας, τοσαύτας εἶναι δίκης φυλάττομεν ἀποκεκρυμμένας, ὑπ' αὐτῶν ἤδη, καὶ ἀρχαίων διεφθαρμένας. καὶμὴν μάλιστα ὁπόσοι τοῖς ἐπιστήμοις, ἐν τέχναις τισὶν ἀνθρώπων τινὰς σωτηρίοις, πάνυ παλαιὰς ἐνίας αὐτῶν. οἱ δὲ, κατορύττουσιν ἀπαγξάμενοι, καὶ ἀχαριστοῦσι, ἐν τῷ δίκῃ ἐπιβοῶντες, καίμὲ τῶν βουλυτῶν αὐτοῖς ὄντες, φύγοιντο ἂν σὺν ἀλιτηρίοις τοῖς κρέασι ὑπερημέρως σωθέν ζῴοις, ἀλλὰ νῦν τῶν δίκαιοσύνης, ἡσυχίαν ἡμῖν ἄγουσιν. τοῦτο γὰρ τῷ ἀσχολίαν καλοῦσι. Ἐρ. καίτοι ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἀκούειν ὀνυχορυσιόντων, λέγειν φασὶ σὲ σὺν ἑτέροις, ἐπὶ δὲ σοῦ φασὶ τούτων τοὺς λόγους εἰσάγειν, ἐν δὴ λέγειν, πάνυ ἀχαριστοῦσιν ἐκ πάππε, καὶ χειτλιάζουσι, καὶ ἐς τὸ φανερὸν μὲ τολμῶσι λέγειν, ὑπορθρομύζουσι συκοφάντης, αὐτομόλοι τῷ χρόνῳ. ἂς ἔδει πάλαι τὰ καθ' αὑτοὺς εἰδότες, & animo ferunt iniquo, nec palam audent profiteri, sed apud se submurmurant inclinati, tempus accusantes: quos tamen conveniebat jam olim propriis viribus cognitis, rebus judicatis

temnendum, si homines hæc dicenti credant. Sed templa coronis carebunt, sine nidore erunt plateæ, sine libamentis crateres, frigidæque passim aræ, denique sine sacrificiis, ac victimis omnia, multaque fames futura. Proinde veluti navium gubernatores, sublimis solus in puppi stare soleo, clavum præ manibus habens: vectores autem alii inebriantur, & si fors ita ferat, indormiunt. Ego verò insomnis ac jejunus pro omnibus animo & mente sum solicitus, eo nomine tantùm honoratus, quòd videor esse dominus. Quare lubenter philosophos istos interrogarim, qui solos Deos beatos prædicant: quando tandem & nectari vacare nos, & ambrosiæ putarent, adeò innumeris implicatos negotiis. Ecce enim præ continuis occupationibus tot controversias intus repositas jam olim servamus, situ, araneisque jam propè corruptas: præcipuè eas, quas scientiæ atque artes adversus quosdam homines habent admodum antiquas illarum nonnullas. Illi verò vociferantur undique & indignantur, ac justitiam inclamant, meque tarditatis accusant: nescii non negligentia differri ultra diem legitimum hæc judicia, sed ob fœlicitatem illam in qua nos versari putant. Hoc enim nomine perpetuas occupationes vocant. *Mercurius.* Ipse etiam Iupiter, multa hujusmodi graviter ferentes audiens, dicere tibi non audebam: at siquidem de his mentionem feci, eloquar sanè. Valdè indignantur, pa-

ζας, τίνα μὴν ἡμῖν τοῖς δικασταῖς; Ζ. τί δῆτ' ἂν Ἑρμῆ δικεῖ; ἀποδημήσομεν αὐτοῖς ἀγαγοῦ δικῶν, ἢ θέλεις εἰς νέαν παραγγελίαν; Ερ. ἔμοιγε. ἀλλὰ ἤδη ἀποδημῶμεν. Ζ. ὅπου ποῖ. σὺ μὲν κήρυττε χαταπλάμενος, ὅπη ἀγαγοῖ δικῶν ἑκάστη τάδε. πάντως ὁπόσαι τὰς χαφὰς ἀπειλοῦσαι, ἥκειν τήμερον εἰς Ἄρειον πάγον. ἐπεὶ ὑμῖν μὲν δίκαι ἀποκλῆροι σφίσι τὰ δικαστήρια καὶ ἡ λόγων ἡ πυνθάνου ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον οἴοιτο γεγενῆσθαι τοῖς κρίσιν, ἐξεῖναι ἐφεῖναι ἐπ' ἐμὲ, δικάζεσθαι ἐξυπαρχῆς; ὡς εἰ μηδὲν τὸ παράπαν ἐδεδίκασα. σὺ δ' ὦ ἡγεμὼν, καθεζόμενον ἀποδὸς τὰς σεμνὰς θεὰς, κἀμὲ ἐπίσκοπα τὰς δικαζούσας. Δι. αὖθις εἰς τοῦτο γῆν, ἵν' ἐξελαυνόμενος ἀπὸς αὐτῶν ἁρπασθῶ πάλιν ὑπ' ἐμοῦ βίᾳ, τοῦτο ἀδικίαν ἐπιγελῶσαν ἀφόρητος; Ζ. χρηστὰ ἐλπίζειν χρὴ δῆτα. πάντας γὰρ ἤδη πεπίκασιν αὐτοὺς οἱ φιλόσοφοι σὺ δ' ἀδικίας ἀπέχεσθαι, κἀμὲ μάλιστα ὁ δὲ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ὑπερεπαινέσας, καὶ ἀγαθῶν τὸ μέγιστον ἀπεφήνας. Δι. πάνυ γὰρ ὀρθῶς αὐτὸν ἐκεῖνον ἔγνωσαν οἱ θεοὶ ἐμοῦ λόγῳ. ὃς ἀφελόθεις τοῖς ἐνδίκοις, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμπεσὼν, ἔπιεν ἄβλιτον δὲ κωνείου, μὴ ἂν τ

dicatis acquiescere. *Iup.* Quid igitur tibi videtur Mercuri? statim-ne illis forum constituemus? an mavis ut in proximum annum illis diem dicamus? *Merc.* Nequaquam sed jam agendi copiam faciamus. *Iup.* Ita fac. Tu quidem devolans proclama, quòd judiciale forum hoc pacto constituetur. Quotquot diem dixerunt, hodie in Areopagum veniant: ibi justitia sorte distribuet juris actiones pro ratione classium ex omnibus Athenienſibus. Quòd ſiquis iniquum judicium crediderit esse latum, licebit ad me provocanti denuo judicium experiri perinde ac si sententia prorsum lata non fuisset. [1]Tu verò filia [2]Deabus venerandis assidens, actiones sorte distribue, & inspice judicantes. *Iustitia.* Iterumne in terram, ut ejecta ab illis, denuo fugitiva è vita abeam, ubi injustitiam irridentem ferre non potero? *Iup.* Bene sperandum. Iam enim omnino persuaserunt ipsis Philosophi, ut te injustitiæ anteponant: præsertim filius ille Sophroniſci, qui quod justum est summopere laudavit, idque bonorum maximum declaravit. *Iust.* Scilicet ei quem dicis, valdè profuerunt habiti de me sermones, qui undecim viris traditus, & in carcerem conjectus, cicutam miser biberit, ne [1]gallo

1 *Tu verò filia*] Phurnutus Iovem Iustitiæ patrem creditum ait, ea ratione, quòd sit princeps & Imperator universorum; quodque quæcunque reges facerent, ut justa & æqua putarentur. Eadem ratione Anaxarchus Sophista in quarto Historiarum Arriani antiquos ait Iovi assistentem justitiam feciſſe, quam interpretationem Arrian. non satis probat. *Cogn.*

2 *Deabus venerandis assidens*] Harpocration scribit Athenienſes vocare Erinnyes σεμνὰς θεὰς quasi dicas, Deas castas & incorruptas. Pausan. in Corinthiac. ait Semnas ac Sicyoniis, Eumenides dici ab Atticis: in Attica tamen etiam Deas Semnas vocari. Has vocat Hesiod. in Teogo. Erinnyes. Semnis Diis oves prægnantes immolabant & melicratum. *Idem.*

ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδεδωκώς. ταῦτα τοσοῦτον ὑστερίζουσι οἱ κατήγοροι τὰναντία τῇ τῶν ἀδικίας φιλοσοφούντων. Ζ. ξένα ἦν τοῖς πολλοῖς τὰ τῆς φιλοσοφίας ἦν τότε. καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες, ὥστε εἰκότως ἐς τὸν Ἄνυτον καὶ Μέλητον ἔβλεπε τὰ δικαστήρια. τὸ δὲ νῦν εἶναι οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τριβωνες, καὶ βακτηρίαι, καὶ πῆραι; καὶ ἁπανταχῇ πώγωνα βαθὺς, καὶ βιβλίον ἐν τῇ δριστερᾷ, καὶ πάντες ὑπὲρ τὸ φιλοσοφεῖν; μεστὴ δὲ αἱ τριβοῦσαι κῶμαι, καὶ φάλαγγες, ἀλλήλοις ἀπαντώντων. καὶ μόλις ὅστις ἐ τρόφιμος τῆς ἀρετῆς εἶναι δοκεῖν βούλεται. πολλοὶ γὰρ τὰς πύχνας ἀφέντες, ἃς εἶχον τέως, ἐπὶ τὴν πῆραν καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἥλιον εἰς τὸ ἀνθρακῶδες ἐπιχρήσαντες, αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ἐν σκυτοτόμων, ἢ τεκτόνων ἐξελήλυθαν, οἱ δὲ τὴν σκιὰν ἀρετὴν ἐπαινοῦντες. ὥστε κἂν τὴν παροιμίαν, ἴσως ἄν τις ἐν πλοίῳ μέσων νεμομένοις ξύλοις, ἢ ἔνδον ἐν ἀπίδι ὁ ὀφθαλμὸς, ἀπορήσει φιλοσόφου. Δι. καὶ μὴν ἔτι με ὦ Ζεῦ δεδιέναι φασὶ, πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες, καὶ ἀγωνιῶντες ἐν αὐτοῖς, εἰς ἐμὲ διεξέρχονται. φασὶ δὲ τοὺς πλείστους αὐτῶν, ἐν μὲ τοῖς λόγοις, πρωτοτειθῆναί με, ἐπὶ δὲ τῷ ἐργαστηρίῳ, μὴ δὲ τὸ παράπαν ἐς τὴν οἰκίαν πρόσω δέχεσθαι, ἀλλὰ ἥλιος εἶναι ἀποκλείσοντας, ἢν ἀφικωμαί ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας. πύλας γὰρ τὴν ἀδικίαν πρεπεξευρῆσθαι αὐτοῖς. Ζ. ἐ πάντες ὦ γαλλο quidem Æsculapio persoluto: tantum prævaluerunt accusatores, contraria de justitia philosophantes. *Iup.* Nova adhuc plerisque tunc erat philosophia, paucique etiamdum philosophabantur. Quare non abs re ad Anytum & Melitum judices tum inclinabant. At nunc an non vides quantum ubique palliorum, baculorum, perarum? ut ubique promissa barba, libellus in sinistra, omnesque pro te philosophantur? Plena autem & ambulacra turmatim atque gregatim mutuo sibi obviam euntium: nemoque prorsum est qui non virtutis alumnus videri cupiat. Nam multi relictis artibus, quas antè exercebant, ad peram profilientes, & pallium, corpusque ad solem Æthiopico colore inficientes, philosophi extemporales, ex coriariis vel fabris prodeuntes obambulant, teque ac tuam virtutem collaudant, ut juxta proverbium, Citiùs aliquis in navi cadens ligno destituatur, quàm quocunque aspexerit oculus, philosophum desideret. *Iust.* At verò, Iupiter, hi me territant, dum inter se altercantur, & improbè se gerunt in iis ipsis quæ de me commemorant. Aiunt & plurimos eorum, sermonibus quidem simulare me: at re ipsa ne in ædes quidem admittere, sed præ se ferre quod excludi me sint, si unquam ad fores ipsorum accessero, à quibus injustitia olim hospitio est excepta. *Iup.* Non omnes, filia, sunt fla-

1 *Gallo quidem Æsculapio*] Cum draconе etiam gallum attributum legimus propter vigilantiam, de quo ipsi res sacra fiebat. Quin & Socrates apud Platonem moriturus, sumpto veneno, cùm puer illi detexisset, quod illi jam frigerent præcordia, gallum debemus ô Crito. *Cogn.*

1 Ἀπὸ-

χάτερ μοχθηροί εἰσιν. ἰκανὸν γὰρ κἂν ἑνίοις ποτὲ χρησῇς εὐτύχης. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, ὡς καὶν ὀλίγαι τὴμεραι ἐκδικασθῶσιν. *Eq.* [1] ἀπίωμεν ὦ Δίκη δίθυ ἓ Συνίε, μικρὸν ὑπὸ τὸ Ὑμηττὸν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῆ Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο σκεῖναι ἄκραι. σὺ γὰρ ἔοικας ὀκνελῆς πάλαι τὴν ὁδὸν. ἀλλὰ τί δακρύεις, καὶ χιτλιάζεις; μὴ δείδιθι. σὸν ἔδ' ὅμοια τὰ ὀπῇ βίῳ. πεφόβησαι σκεῖνοι πάντες οἱ σκείρωνες, καὶ πιτυοκάμπλαι, καὶ βυσιεῖδαι, καὶ φαλαρεῖδες, ὡς ἐδέδιεις τότε. νυνὶ δ', σοφία, καὶ ἀκαδημία, καὶ στοὰ, καπίχυσι πάντα, καὶ παυδαχοῦ σε ζητοῦσι, καὶ ἀφεῖσῦ ἀφαλίσηνται, κεχηνότες εἴ ποθεν εἰς αὐτὰς κυζικηνοῖο πάλιν. Δι. σὺ γὰν μοι τέλεσθις ὦ Ἑρμῆ ἂν ἔπεις μόνῳ, ἅπερ σεμνὰ αὐτοῖς τε πολλὰ, ἓ σεμνιατίζουσι, ἐν τε γυμνασίοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ ἀγορᾷ δ' εἶ, καὶ ὦ πεῖς ἐκκλησίας κηρύττεις, ὁπόσοι χαλκίλιστοι. καὶ εἰ δυνατή μοι παρ' αὐτοῖς ἡ μοιή. *Eq.* νὴ Δία ἀδικοίμ δ' ἄν, ὥσθ' ἀδελφὸν σε ὄντα μὴ λέγειν. ἐὰν ὀλίγα δ' ὦσι φ' φιλοσοφίας ὠφέλωνται οἱ πολλοὶ αὐτῶν. καὶ γὰ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδεῖ γ' ἓ χήμασθαι, μετενόησε δ' ἐμοιγε δῆλον. πολὺ ἀλλὰ ἓ μοχθηροῖς ποιν ἐντύχῃ αὐτῶν, χρὴ γὰ οἰμᾶν πάλιν λέγειν, σοῖσι δ' ἡμισόφοις, καὶ ἡμιφαύλοις. ἐπεὶ γὰ αὐτὰς μετέβαπτεν ἡ φιλοσοφία ἐξαλαβόσα, flagitiosi. Satisque est si paucos nanciscare probos. Verùm abite jam, ut vel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. *Merc.* Abeamus Iustitia, rectà versus Sunium, paululum sub Hymetto ad sinistram Parnethis deflectentes; ubi duo illi vertices. Tu enim videris jam olim esse oblita viæ istius. Sed quid fles, & lamentaris? ne metuas. Non ampliùs ita se habent res humanæ: mortui sunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Busirides, & Phalarides, quos tunc pertimescebas. Nunc Sapientia, Academia, Stoaque tenent omnia, & ubique te quærunt, & de te disputant, hiantes & expectantes ficunde ad ipsos iterum devoles. *Iust.* Proinde, Mercuri, tu solus verum mihi possis dicere, (ut pote qui cum ipsis degas plerumque & conversèris cùm in gymnasiis, tum in concione. Nam tu es forensis, & in concionibus præconem agis) quales sint: & num apud ipsos commorari queam. *Merc.* Agerem injustè per Iovem ni tibi quæ mea es soror, dicerem. Ipsorum enim plerique non parum utilitatis ex philosophia perceperunt. Etenim si nihil aliud, habitus saltem verecundiæ, minus delinquunt. Attamen & in flagitiosos aliquos incides (decet enim, opinor, verum fateri) & in semidoctos nonnullos, & semimalos. Etenim postquam acceptos eos alio colore inficiebat Philosophia: illi quidem

1 Ἀπίωμεν, ὦ δίκη, δίθυ τῦ Συνίε, μικρὸν ὑπὸ τὸ Ὑμηττὸν, ὅθι τὰ λαιὰ τῆ Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο ἐκεῖναι ἄκραι] Athenarum hoc loco τοποθεσίαν describit, & tanquam ab oriente veniens primum occurrit Sunio, & Athenas ad sinistra Parnethis ponit, duæ vero illæ summitates, de quibus loquitur, fuerunt Acropolis, ubi erat Minervæ colossus à Phidia elaboratus, & Arcopagus, fuerunt enim Athenæ bicipites, ut Parnassus. *Palm.*

ἀπόσει μ᾽ ἐς κόρην ἅπιον τ᾽ βαφῆς, χρηστοὶ ἀκριβῶς ἀπεπλίθησαν, ἀμιγεῖς ἑτέρων χρωμάτων. καὶ σῶμα τῶν σὴν ὑποδοχὴν, ὅτοι ἑτοιμότατοι. ὅσοι δ᾽ ὑπὸ παλαιᾷ ῥύσει μὴ ἐς βάθος παρεδέξαντο ὁπόσον δύσοσμον & φαρμάκου, & ἄλλων ἀμείνους. ἀπλοῦς δ᾽ ὅμως, καὶ μιξόλευκοι, καὶ ποικιλμένοι, καὶ παρδαλωτοὶ τὸν χρόαν. εἰσὶ δ᾽ οἳ & μόνον ψαύσαντες ἐκτοθὲν & λίβητος ἄκρου τῇ δεκτύλῳ, καὶ ἐπιχρισάμενοι τ᾽ ἀσβόλης, ἱκανῶς οἵονται & ὅτοι μεμελανῶσθαι. σὺ μέντοι δῆλον ὅτι μὴ τῶν ἀρίστων ἡ ἀφετηρίη ἔσται. Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ. ὥστε τὸ μὲν Σούνιον, ὦ δεξιᾶ καταλείπωμεν, ἐς δ᾽ τὸν ἀκρόπολιν λαπτόμενοι ἤδη. καὶ ἐπείπερ καθορῶμεν, αὐτὴ μ᾽ ἐκέλευσε πως ἐπὶ & πάγου καθῆσθαι τὸν πύκα ὁρῶσα, καὶ σκεμμένα ἐς ἂν κηρύξω τὰ ὑπὸ & Διός. ἐγὼ δ᾽ ἐς τὸν ἀκρόπολιν ἀναβὰς, ῥᾷον ὅπως ἅπαντας ὦ & ἐπηκόους σκοπαλίσωμαι. Δι. μὴ σκόπτεσθον ἀπίλθῃς ὦ Ἑρμῆ, πρὶν εἰπεῖν ὅτις ὅτ᾽ ὁ σκοπὸν ἐστι. ὁ κερδοφόρος. ὁ τὸν σύριγγα. ὁ λάσιος & ἐκ τοῦ σκέλους. Ερ. τί φῄς, ἀγνοεῖς τ᾽ Πᾶνα, τ᾽ Διονύσου θεραπόντων τ᾽ βακχικώτατον; ὅτ᾽ ὦκά μ᾽ τὸ πρόσθεν ἀνὰ τὸ Παρθένιον. ὅτε δ᾽ τ᾽ Δάτιδ᾽ ἐπέπλευσε, καὶ τὸν Μαραθῶνάδε τ᾽ βαρβάρων κάτεσαν, ἦκεν ἄκλητος τοῖς Ἀθηναίοις σύμ-

dem quotquot ad satietatem tinctura imbiberunt, accuratè probi effecti sunt, nullo alieno colore permixti: & ad suscipiendam te, hi sunt paratissimi. Quotquot autem præ veteri illuvie, tinctorii veneni vim integram in intimas partes non receperunt, aliis quidem sunt meliores, sed tamen imperfecti, & semialbi: maculosi, & colore pardalium. Sunt autem qui cùm foris tantùm attigerint lebetem summo digito, & sibi fuliginis nonnihil illeverint, abundè putent sibi mutatum colorem. Planum sanè est fore, ut cum optimis conversèris. Sed inter loquendum, Atticæ jam appropinquamus. Quare Sunium quidem ad dextram relinquamus: ad arcem autem jam hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem hîc alicubi super campo sede, ad Pnycem respiciens, & exspectans donec proclamavero, ea quæ sunt à Jove imperata. Ego verò arce conscensâ, sic faciliùs ex loco unde exaudiri possim omnes advocabo. *Iust.* Ne priùs abieris Mercuri, quam dicas quisnam iste sit, qui huc accedit, corniger fistulam habens, & cruribus hirsutus. *Merc.* Quid ais? non nosti Pana illum ex Bacchi ministris omnium maximè bacchicum? Hic antea habitabat in monte Parthenio: tempore autem quo Datis classe est advectus, & Barbari in Marathonem egressi, venit non vocatus opem ferens Athenienſibus. Ab

1 Ἀ᾽λλὰ μεταξὺ λόγων] Lucas Holstenius in notis ad Stephan. de urbibus in ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ hoc modo interpretandum inquit: *Sed dum sic loquimur Attica jam appropinquamus. Quare, Sunio ad dextram relicto, ad Acropolin jam hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem alicubi hic in rupe conside, Pnycem versus prospiciens expectansque donec ea, quæ sunt à Jove mandata, proclamavero.* Sic enim ὅπως τὸ πάγου vertendum, non ut male interpretes *super vicum* aut *super campo*. Alm.

1 Τὸν

μαχῶ. καὶ τὸ ἀπ' οἰκίας, τὸν νεὸν τῇ ἀκροπόλει ἀνήλυσιν τοιοῦτον ἀπολαβόμενον, οἷον μικρὸν ὑπὸ τῷ πελασγικῷ, ἐς τὸ μυστικὸν σωφρονῶν. καὶ νῦν ὡς τὸ εἰκὸς, ἰδὼν σε χαίροντα, προσιὼν δεξιοῦμαι. Pan. χαίρετε ὦ Ἑρμῆ καὶ Δίκη. Ερ. καὶ Δι. καὶ σύγε ὦ Παὶ μουσικώτατε, καὶ πολεμικώτατε σαυτὸν ἀποδείξας. Ἀθηναίοις ἦ, καὶ πολεμικώτατε. Π. πῶς ἦ ὑμῖν ὦ Ἑρμῆ, δεῦρο χρεία ἥκαμεν; Ερ. αὐτὴ σοι διηγήσεται τὰ πάντα. ἐγὼ γὰρ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, καὶ τὸ κήρυγμα. Δι. ὁ Ζεὺς ὦ Παὶ, καταπεμψέ με, διακληρώσασθαι τὰς δίκας. σὺ δὲ πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει; Π. τὸ μὲν ὅλον, ἃ κατ' ἀξίαν προσήκει περὶ αὐτοῖς, ἀλλὰ πολὺ καλλιόνως τὰ ἐλπίδος. καὶ γὰρ τὴν πόλιν, πολιτικὸν ἅπασαν κυδαίνων, τὸ ἐκ τῶν βαρβάρων ὅμως ἦν, δίς, ἢ τρὶς δὲ ἔτους ἀνιόντες, ἐπιλεξάμενοι τράγον ἔναρχον, θύουσί μοι, πολλῆς δὲ κνίσσης διαζόνται. εἶτ' ἀναχθέντες τὰ κρέα, πεπεισμένοι με τὸ εὐφρόσυνον μόρσιμον, καὶ ψιλὰ μνησθέντες τῆς κρότου πολλὰ ἀλλὰ ἔχει τινά μοι ψυχαγωγίαν ὁ γέλως αὐτῶν, καὶ ἡ παιδιά. Δι. τὰ ἄλλα ἦ ὦ Παὶ, ἀμείνους πρὸς ἀρετὴν ἐγίνοντο ὑπὸ τῶν φιλοσόφων. Π. τίνας λέγεις τοὺς φιλοσόφους; ἆρ' οἰκείους τοὺς κατηφεῖς, τοὺς σκυθρωπούς ξυνάμοι πολλοὺς, [1]τοὺς τὸ ῥῆσιν ὁμοίως ἐμοὶ, τοὺς λάλους; Δι. καὶ μάλα. Π. οὐκ οἶδα ὅ, τι ἐκ λέγουσιν, οὐδὲ συνίημι τὴν σοφίαν αὐτῶν. ἑρμηνέως δ' ἔγωγε, καὶ τὰ κομψὰ τοῦτα ῥημάτια, καὶ ἀστεῖα, οὐ μεμάθηκα ὦ Δίκη.

Ab eo tempore, accepta ista quæ est sub arce spelunca, habitat paulum infra Pelasgicum, inter inquilinos census. Et nunc ut verisimile, nos ex vicinia conspicatus, accedit salutaturus. *Pan.* Salvete Mercuri, & Iustitia *Merc.* Et tu, *Iust.* Et tu utique ô Pan, Musicorum studiosissime, omniumque saltatorum Satyrorum agillime, Athenis etiam bellicosissime. *Pan.* Quænam vos Mercuri, huc adduxit necessitas? *Merc.* Hæc tibi enarrabit omnia: ego verò in arcem hinc, & ad præconium abeo. *Iust.* Iupiter, ô Pan, misit me ut sortito distribuerem actiones forenses. At tibi quomodo se res habent Athenis? *Pan.* Haudquaquam, in universum quidem, pro dignitate apud ipsos ago sed multò quàm speraram deteriùs: idque cùm tantum depulerim tumultum illum à barbaris exortum. Sed tamen bis ter-ve quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo coloato, multum grave olente, mihi sacrificant. Deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ ejus velut testem adhibentes, & tenui quodam honorantes applausu: quanquam nonnihil animum meum oblectat risus ipsorum & lusus. *Iust.* Inter cætera Pan meliores ad virtutem facti sunt à philosophis. *Pan.* Quosnam istos dicis philosophos? num tetricos illos vultuque tristes simul multos, barba mihi adsimiles, & loquaces? *Iust.* Maximè. *Pan.* Nescio quid dicant: sapientiam ipsorum non intelligo. Etenim montanus ego sum, nec subtilia ista, urbanaque verba didici Iustitia. Nam unde

[1] Τὸς τὸ ῥῆσιν ἐχ ὁμοίως ἐμοὶ] Τὸς τὸ ῥῆσιν ὁμοίως ἐμοὶ, ut mox καὶ λαλίαμεν ὅτι τῇ τῶ πώγωνι ὁμοίωται. Pan idem qui & nunc loquitur. *Mercul.*

[1] Πάν-

πόθεν γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς, ἢ φιλόσοφος; μέχρι δὲ πλαγίου καλάμου, καὶ τῆς σύριγγος. ἐγὼ σοφός. τὰ δ' ἄλλα, αὐτόλυρος, καὶ χορδότης, καὶ πολεμικὸς ἂν δῆτα. πλὴν ἀλλ' ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ κεκραγότων, καὶ ὑρετὴν τινα, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἄγνωστα ἐμοὶ, καὶ ξένα ὀνόματα. καὶ τὰ ἀσῶτα μὲν, εἰρωνικῶς συνάγοντας τὸ πρὸς ἀλλήλους λόγων. ἀσυνίσης δ' τὸ σπουδαίας, ἐπιτείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον. ὥστε ὑπερδιαπεπνευμένων, καὶ μεγάλα λέγειν ἐθελόντων, τό τε πρόσωπον ἐρυθριᾷ, καὶ ὁ τράχηλος οἰδεῖ, καὶ αἱ φλέβες ἐξανίστανται, ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ὁπόταν εἰς τινὸν τὸν αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζωνται. διαπαραξάντες γε δὴ τὰς λόγους, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοπούμενον συγχέαντες, ἀτίτοις λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ, τὸ ἱδρῶτι ὑπὸ δὲ μετώπου ἀγκύλον τῷ δακτύλῳ ἀπειξεσμένοι. καὶ ὅτῳ κραυγὴν ἔδοξεν, ὃς ἂν μεγαλοφωνότερος αὐτῶν, ἢ θρασύτερος. πλὴν ἀλλ' ὅμως λεὼς ὁ πολὺς, πεπλήκασιν αὐτούς. καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἀσχολεῖ. καὶ παρεστῶτι, πρὸς τὸ θρασὺ δὲ τῶν βοὴν κεκλημένοι. ἐμοὶ μὲν δὴ ἀλαζόνες τινὲς ἐδόκουν εἶναι τούτων, καὶ ὑπώπτευόν ἐπὶ τῇ δὲ πόνων ὁμοιότητι. εἰ δέ τι δημοφελὲς ἢ σὸν τῇ βοῇ αὐτῶν, καί τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκείνων ἀνιφύσῃ αὐτοῖς, σὺ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. πλὴν ἀλλ' εἶμι δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενοι, ταλαιπώρως διηγήσασθαι, οἷα γὰρ ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ὁρᾷς, πολλῶν αὐτῶν πολλάκις ἤδη ἠγωσμένων περὶ διάλυσιν ὁμίλου. Δι. ἐπίσχες ὦ Πάν. ἆρ' ὁ Ἑρμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξε; Π. πάνυ μὲν δὴ.

unde in Arcadia ſophiſta vel philoſophus foret? Ad obliquum uſque calamum, & fiſtulam doctus ego ſum: cæterùm paſtor, ſaltator, & ſi ſit opus, bellator. Audio tamen illos aſſiduò vociferantes, ac virtutem neſcio quam & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes, ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primùm quidem ſermones inter ſe pacificè ordiuntur: ſed procedente diſputatione, intendunt vocem ad orthium uſque: ita ut cùm nimium diſtendantur, magnaque eloqui contendant, illis facies rubeſcat, collum intumeſcat, & venæ ſint extantiores, quales tibicinum, quando tibiam anguſtam inflare vi quadam coguntur. Conturbatis igitur ſermonibus, eoque confuſo quod principio inſtituerant, plerique ſeſe mutuis convitiis inceſſentes, ſudorem ex fronte, incurvo digito abſtergentes, abeunt. Atque hic demum vincere viſus eſt, qui clamoſior & confidentior eſſet. Sed tum vulgus admiratur eos, in primis verò quibus nihil rerum neceſſariarum curæ eſt, & aſtant confidentia & clamore illorum excitati. Hinc fiebat ut mihi viderentur arrogantes, & barbæ ſimilitudinem ægrè ferrem. Num autem ipſorum clamori aliquid ineſſet quod reipubl. conduceret, & boni aliquid ex verbis illis, naſceretur ipſis, dicere non poſſum. Quanquam ſi verum dicere convenit, nihil præ metu reticendo (etenim in ſpecula, ut vides, habito) multos ipſorum ſæpenumero jam conſpicatus ſum ſub obſcuram veſperam. *Iuſt.* Tace Pan, annon Mercurius tibi jam viſus eſt proclamare? *Pan.* Maxi-

mè.

Ερ. ἀκούετε λεώς. ἀγορὰν δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καθεσησόμεθα τήμερον, ἱλαφηβολιῶνος ἑβδόμῃ ἱστερεμήν. ὁπόσαι γραφαὶ ἀπήνεγκαν, ἥκειν εἰς Ἄρειον πάγον, ἵνα ἡ δίκη ἀποκληρώσῃ τὸ δικαστήριον, καὶ αὐτὴ παρέσται τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταί, ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. ὁ μισθὸς, τριώβολον ἑκάστης δίκης. ἀριθμὸς τῶν δικασῶν, καὶ λόγον ὃν ἐγκλήματος. ὁπόσοι ἂν ἀποθέμενοι γραφὰς, πρὶν εἰσελθεῖν ἀπόδικοι πρὸ τούτου ὁ Αἰακὸς ἀναπαμψάτω. εἰ δέ τις ἄδικα διδικάζοι οἵοντε, ἐρέσθω ἀφικέσθαι τὸν δίκλω. ἡ δὲ ἔφεσις, ἐπὶ τὸ Δία. Π. βαβαὶ ὦ Ἡράκλεις. ἡλίκην ὦ Δίκη ἀνεβόησας, ὡς ἂν ἐκ ἀπροδεῖ σωθήσεσθαι ἕλκοντες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἄνατες δίνῃ ὦ Ἀρείου πάγου. καὶ ὁ Ἑρμῆς ἂν ἤδη παρῆσαν. ὥστε ὑμεῖς μὲ ἀμφὶ τοὺς δίκας ἔχετε, καὶ ἀποκληροῦτε, καὶ λαχεμένετε, ὥσπερ ὑμῖν νόμος. ἐγὼ δὲ, ἐπὶ τὸ ἀσηλαιον ἀπελθὼν, συνέξομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ὡς τῶν ἠχὼ εἶναι ἐπιτερπέστερον. ἀκροάσεσθαι δὲ, καὶ λόγον τῶν δικανικῶν, ἅλις ἔχοιμι, ὁσημέραι τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούοντι. Ερ. ἄγε ὦ Δίκη, ἀφυπνωκαλῶμεν. Δι. εὖ λέγεις. ἀβρόως γὰρ ὡς ὁρᾷς ἀφυσίκτοις γομφοῦσιν, ὥσπερ οἱ σφῆκες ἀφελόμεθα τῶν ἀκρων. Ἀθηναῖος. εἰληφά σε ὦ κατάρατε. Ἀλλος. συκοφαντίας. Αλ. δῶσις ποτὲ ἤδη τῶν δίκλων. Αλ. ἐξελίγξεσι, δεινὰ εἰργασμένος. Αλ. ἐμοὶ ἀφέσθον ἀποκλήρωσαν. Αλ. ἔπεμπε πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἄγαμε. Δι. οἰῶ ὁ θορύσομαι ὦ Ἑρμῆς τὰς μὲ ἄλλας δίκας, ἐς τῶν ἀύριον ἐσβαλούμεθα. σήμερον δὲ, κληρώμεν

mè. *Merc.* Audite populus. Forum judiciale, quod fœlix faustumque sit hodierno die instituemus, qui Februarii est septimus. Quicunque igitur actiones detulêre, in Areopagum veniunto: ibi Iustitia forum sortietur, aderitque ipsa judicantibus. Iudices ex omnibus Athenienſibus dabuntur: merces pro quaque lite, trium erit obolorum: numerus judicum ſecundum accuſationis æſtimationem. Quotquot autem relictis actionibus, priuſquam judicio experiri potuerint, mortui ſunt, hos remittat Æacus. Quod ſiquis iniquè judicatum putaverit: ad alium judicem, nimirum ad Iovem provocabit. *Pan.* Papæ! qualis tumultus! quantum Iuſtitia, exclamarunt! ut undique properè concurrunt, ſeſe mutuo trahentes per acclive ſurſum verſus Areopagum! Iamque adeſt Mercurius ipſe. Quare vos actionibus operam date, ſortimini, & diſceptate, ut veſtræ ferunt leges. Ego verò ad ſpeluncam hinc digreſſus, fiſtula canam carmen aliquod amatorium, quo Echonem ſoleo probris inceſſere. Cæterùm auſcultationum & orationum judicialium ſatis ſuperque habeo, ut qui quotidie in Areopago litigantes audiam. *Merc.* Age Iuſtitia, advocemus iſtos. *Iuſt.* Rectè dicis. Nam affatim ut vides, accedunt tumultuantes, ut veſpæ quæ verticem circunſtrepunt. *Athenienſis.* Cepi te ô ſceleſte. *Alius.* Sycophantam agis. *Alius.* Pœnas jam tandem dabis. *Al.* Conviacam te gravis facinoris. *Al.* Mihi primo ſortire. *Al.* Sequere, ſceleſte, ad judicem. *Al.* Ne me ſuffoca. *Iuſt.* Scis quid faciamus Mercuri? Cæteras quidem lites in craſtinum rejiciamus: hodie autem

cas

τὰς τοιαύτας, ἐπὶ σοφιστὰς χύσεις, ἢ βίους, ἢ ἐπιτήδευσις, περὶ ὧν ἡμῖν εἰσὶν ἐγκλήματα. καὶ μοι πότερα ἀναδικῶ τὰς γραφάς. Ερ. μήτε τὴν ἀκαδημίας ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμοῦ. Δι. ἑπτὰ κλήρωσον. Ερ. ἢ τὴν ἡδονῆς, ἀδικίας, ὅτι τὸν ἑρμῆν αὐτῆς Διονύσου ἀπεσκόλοψε. Δι. πέντε ἱκανοί. Ερ. ἢ τὴν Ἀριστίππου τρυφὴν πρὸς Ἡρακλῆ. Δι. πέντε δὲ τὰς τοῦ δικαστηρίου. Ερ. ἐγγραφικὴν δίκην, ἀπρεπείας. Δι. τρεῖς λάχοιμι κλήρους. Ερ. ἡ γραφικὴ κατὰ [1] Πύρρωνος λεποταξίου. Δι. οὐκ ἐμοὶ κοινόν. Ερ. βούλῃ δὲ τοῦτας ἀποκληρῶμεν ἢ δίκη, τὰς δύο, τὰς τρεῖς, τὰς ἀπολιποστρατίας κατὰ ῥήτορος; Δι. τὰς παλαιὰς σχέσεως ἀμφιλύτους. αὐτὴ δὲ, αἷς ὕστερον διδιαφόρησεν. Ερ. καὶ μὴν ὁμοίαι γε δὴ αὐτῇ. καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ δὲ νεωστὶ, ἀλλὰ δοκιμάσωμεν τοῖς ἀρχαιοτέροις κλήροις. ὥστε σὺ τούτοις δικαιοδότει ἄξιον. Δι. ἴσως ἂν Ἑρμῆ, χαλεπὸν μὲν τὴν δίκην. ἀποκληρῶμεν δ' ὅμως εἰδικῶς. πολὺ γὰρ τοῦτο μέτριον, ἱκανοὶ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμένοι, οὓς τὰς γραφάς. Ερ. ῥητορικὴ, κακώσεως τοῦ Σύρου. ἀλλοτρίας, τοῦ αὐτοῦ ὕβρεως. Δι. τίς ὁ οὗτος ἦν; ἢ γὰρ ἐγγέγραπται τοὔνομα. Ερ. οὗτος ἀποκλήρου τοῦ ῥήτορος τοῦ Σύρου, κωλύσει γὰρ ἐδίκη δὲ ἄκρα τοῦ ὀνόματος. Δ. ἰδοὺ δὲ τὰς ὑπερορίας ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσωμεν, ἃς ὑπὲρ τοῦ Εὐφράτου κωλῶς εἶχε διδικάζειν. πλὴν ἀποκλήρου ἑνέκα τῆς αὐτῆς ἀκροτέρας τοῦ δικαίου. Ερ. εὖγε ὦ δίκη, φείδῃ, μὴ πολὺ ἀναλίσκειν τὸ δικαστήριον τοῦτο, ἀλλὰ τὰς τοιαύτας, ἐπὶ σοφιστὰς χύσεις, ἢ βίους, ἢ ἐπιτήδευσις, περὶ ὧν ἡμῖν εἰσὶν ἐγκλήματα. καὶ μοι πότερα ἀναδικῶ τὰς γραφάς. Ερ. μήτε τὴν ἀκαδημίας ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμοῦ. Δι. ἑπτὰ κλήρωσον. Ερ. ἢ τὴν ἡδονῆς, ἀδικίας, ὅτι τὸν ἑρμῆν αὐτῆς Διονύσου ἀπεσκόλοψε. Δι. πέντε ἱκανοί. Ερ. ἢ τὴν Ἀριστίππου τρυφὴν πρὸς Ἡρακλῆ. Δι. πέντε δὲ τὰς τοῦ δικαστηρίου. Ερ. ἐγγραφικὴν δίκην, ἀπρεπείας. Δι. τρεῖς λάχοιμι κλήρους. Ερ. ἡ γραφικὴ κατὰ [1] Πύρρωνος λεποταξίου. Δι. οὐκ ἐμοὶ κοινόν. Ερ. βούλῃ δὲ τοῦτας ἀποκληρῶμεν ἢ δίκη, τὰς δύο, τὰς τρεῖς, τὰς ἀπολιποστρατίας κατὰ ῥήτορος; Δι. τὰς παλαιὰς σχέσεως ἀμφιλύτους. αὐτὴ δὲ, αἷς ὕστερον διδιαφόρησεν. Ερ. καὶ μὴν ὁμοίαι γε δὴ αὐτῇ. καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ δὲ νεωστὶ, ἀλλὰ δοκιμάσωμεν τοῖς ἀρχαιοτέροις κλήροις. ὥστε σὺ τούτοις δικαιοδότει ἄξιον. Δι. ἴσως ἂν Ἑρμῆ, χαλεπὸν μὲν τὴν δίκην. ἀποκληρῶμεν δ' ὅμως εἰδικῶς. πολὺ γὰρ τοῦτο μέτριον, ἱκανοὶ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμένοι, οὓς τὰς γραφάς. Ερ. ῥητορικὴ, κακώσεως τοῦ Σύρου. ἀλλοτρίας, τοῦ αὐτοῦ ὕβρεως. Δι. τίς ὁ οὗτος ἦν; ἢ γὰρ ἐγγέγραπται τοὔνομα. Ερ. οὗτος ἀποκλήρου τοῦ ῥήτορος τοῦ Σύρου, κωλύσει γὰρ ἐδίκη δὲ ἄκρα τοῦ ὀνόματος. Δ. ἰδοὺ δὲ τὰς ὑπερορίας ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσωμεν, ἃς ὑπὲρ τοῦ Εὐφράτου κωλῶς εἶχε διδικάζειν. πλὴν ἀποκλήρου ἑνέκα τῆς αὐτῆς ἀκροτέρας τοῦ δικαίου. Ερ. εὖγε ὦ δίκη, φείδῃ, μὴ πολὺ ἀναλίσκειν τὸ δικαστήριον

eas tantùm ſortiamur, quæcunque ab artibus, aut vitis, aut ſcientiis, contra homines promulgatæ ſunt. Ac mihi has prefer actiones. *Merc.* Ebrietas contra Academiam, pro Polemone, plagii. *Iuſt.* Sortire ſeptem. *Merc.* Stoa contra Voluptatem, injuriarum, quòd amatorem ipſius Dionyſium abduxerit. *Iuſt.* Quinque ſufficient. *Merc.* Pro Ariſtippo, Mollities contra Virtutem. *Iuſt.* Quinque etiam jus hiſce dicant. *Merc.* Menſaria contra Diogenem, fugæ. *Iuſt.* Tres tantùm ſortire. *Merc.* Pictoria contra Pyrrhonem, ut deſertorem. *Iuſt.* Novem cognoſcant. *Merc.* Viſ-ne & has ſortiamur, Iuſtitia, duas videlicet iſtas, paulò antè noſti contra Rhetorem inſtitutas? *Iuſt.* Antiquiores illas priùs dirimamus. Hæ autem poſtea judicabuntur. *Merc.* Atqui ſimiles etiam iſtæ ſuperioribus ſunt, quodque intenditur, quanquam recens, affine tamen eſt illis, de quibus modò ſortiti ſumus: quare æquum eſt ut inter ea diſceptetur. *Iuſt.* Videris Mercuri, indulgere petitioni. Sed tamen ſortiamur, ſi tibi videtur, verum ſolas haſce duas: ſufficiunt enim hæ quas ſortiti ſumus. Cedo ipſas actiones. *Merc.* Rhetorica contra Syrum, malæ tractationis. Dialogus contra eundem, contumeliæ. *Iuſt.* Quis iſte, cujus nomen adſcriptum non eſt? *Merc.* Ita ſortire contra Rhetorem Syrum: nihil enim vetabit, etiam abſque nomine proprio. *Iuſt.* Ecce jam etiam peregrinas Athenis in Areopago ſortiamur: quas rectiùs fuerat ultra Euphratem fuiſſe diſceptatas. Verùm ſortire undecim eoſdemque utrique liti. *Merc.* Rectè Iuſtitia. Parce, ne multa in judices impen-

[1] Πύρρωνος λεποταξίου] Diogen. Laert. initio vitæ ejus. *Bourd.*

[1] Κα-

πινθ. Δι. οἱ πατέρες κληθέντες τῇ ἀκαδημίᾳ, κ τῇ μίθῃ. σὺ δ', τὸ ὕδωρ ἔγχεε. πατέρες δ' οὐ λέγει μίθη. τί σιγᾷς, κ λαμβάνῃ; μέθυε ὦ Ἑρμῆ πατραλῴα. Ερ. ἡ δικαιοσύνη φησὶ τὸν ἀγῶνα εἶπεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκριβῶς τὴν γλῶτταν πεπεδημένην, μὴ ἐ γέλωτα ὄφλω ἐν τῷ δικαστηρίῳ. μόγις δ' ἐ ἤρκεσε μὴ ὁρᾶς. Δι. σὺν οὖν συνήγορον ἀναβιβασόμεθα τὸν δεινὸν τοῦτον πιθανόν. πολλοὶ γὰρ, οἱ κἂν ἐπὶ τριωβόλου λαμπρύνεσθαι ἕτοιμοι. Ερ. ἀλλ' ὅδε ἐθελήσει γε τῷ φαύλῳ συναγορεῦσαι μίθη. πολὺ δικανικώτατός γε τούτων ἐκεῖνος ἀεί. Δι. τὰ ποῖα; Ερ. ἡ ἀκαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμφότερα παρεσκεύασται τοὺς λόγους, κ τὸν ἀεὶ κρείττω καλῶς δικαίως λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν ὑπὲρ ἐμοῦ πρότερον εἰπάτω. εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐρεῖ. Δι. καινὰ μὲ ποιῶν. εἰπὲ δ' ὅμως ὦ ἀκαδημία τὸν λόγον ἐκφέρων, ἐπεί σοι ῥᾴδιον. Ακα. ἀκούετε. ὦ ἄνδρες δικασταὶ πρότερον τὰ ὑπὲρ ἐμοῦ μίθης. ἐκείνης γὰρ τό γε νῦν ῥῆσιν. ἠδίκηται δ' ἡ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τ' ἀκαδημίας ἐμοῦ, ἀνδράποδον ὃ μόνον εἶχεν ἴσως, κ τοῦτο πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν ἀφεῖσθαι δοκοῦν τοῦ πλείονος οἰόμενον, ἀφαιρεῖσθαι. τὸν Πολέμωνα ἐπαίνει. ὃς μετ' ἡμέρου ἐκάμωζε λαβὼν τ' αὐγερὸς μίσης, ψάλτελαν ἔχων, κ κεφαλοδρῴδων. ἴωθεν εἰς ἑαυτὸν μεθύων ἀεί, κ πορεμπαλῶν. κ τὴν κεφαλὴν τοῖς στεφάνοις διῳδισμένος. κ τοῦτ' ἦν ἀληθῆ. μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἳ, μὴ ὁ ποτὲ νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ ὁ κακοδαί-

pendatur pecunia. *Iust.* Primi confidento Academiæ & Ebrietati jus dicturi. Tu verò aquam infunde: & tu Ebrietas dic prior. Quid taces & nutas? Accede Mercuri, ut audias. *Merc.* Non possum, inquit, litem hanc perorare, quia mero mihi vincta est lingua, ne me in foro deridendam propinem. Ægrè autem ut vides constiti. *Iust.* Proinde patronum adducat, ex vehementibus istis aliquem. Sunt enim multi, qui vel trioboli gratia disrumpi parati sunt. *Merc.* At nemo certè velit Ebrietati palam patrocinari. Verùm hæc æqua utique videtur postulare. *Iust.* Quænam? *Merc.* Academia hæc semper in utramque orationem est parata: in eoque se exercet, ut contraria rectè possit dicere. Ea igitur, inquit, pro me prior dicat: atque ita deinceps pro se ipsa verba faciat. *Iust.* Nova quidem hæc. Sed dic tamen Academia, orationem utramque, quandoquidem hoc tibi facile est. *Acad.* Audite, viri judices, primùm quæ pro Ebrietate dicam. Illius enim quæ nunc fluit oratio, Injuria est affecta misera illa, à me Academia: mancipio, quòd solum habebat benevolum ac fidele, quódque nihil turpe putabat, eorum quæ ipsa imperasset, privata; Polemone illo, qui per medium forum interdiu petulanter se gerebat, psaltriam secum habens, & cantu perstrepens, à summo mane ad vesperam usque ebrius semper, & crapulæ indulgens, caputque corollis florum implicatum gerens. Quæ quòd vera sint, testes sunt universi Athenienses, qui Polemonem nunquam sobrium viderunt. Infœlix

1 Ἔωθεν εἰς ἑαυτὸν μεθύων] Sic in Deorum consilio ἀφ' ἑσπέρας ἐωθεν ἐπὶ ἑσπέραν. Boiard.

μέση ἐπὶ τὰς τῆς ἀκαδημίας θύρας ἐκώμασεν, ὥσπερ ἐπὶ παίζας εἰώθει, ἀνθραποδισαμένη αὐτὸν, καὶ λαβοῦσα τὸν χαιρῶνα τῆς μέθης ἀφαιρήσασα μὴ βίᾳ, καὶ ἅμα αὐτὸν ἀναγαγοῦσα, ὑδροποτεῖν τε κατεψήφισεν, καὶ τήφειν μεταδιδοῦσι, καὶ τὰς στροφὰς περιέκοψεν. καὶ δεῖν πάντα παραχωρεῖν, ῥημάτια σοφιστικὰ, καὶ δύσκολα, καὶ πολλῆς φροντίδος ἀνάμεστα ἐπαίδευσεν. ὥστε ἀνὴρ ἦν πάντων αὐτὸν ἐπαινούντων ἐρυθήμασιν, ὠχρὸς, ἄθλιος, καὶ κινδυνεύων τὸ σῶμα χαλκήσειν. καὶ τὰς ᾠδὰς ἀπάσας ἀπομνῶν, ἄστατος οὐκέτι ἦν διψαλέος εἰς μέσην ἐσπέραν καθήμενος ληρῶν, οἷα πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐμὲ ληρεῖν διδάσκουσα. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἦν λαθιδρεῖται τῇ μέθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπαρθείς, ἦν μυρία κακὰ φλέξειν ἐπ' αὐτῷ. εἰρήνην γοῦν ἔσεσθαι τὰ ὑπὲρ τῆς μέθης. ἤδη δὲ ὑπὲρ ἐμοῦ τῆς ἐρᾶς. καὶ τὸ δικαιότατον, ἐμοὶ φράσατε. Δίκη. τί ἄρα πρὸς ταῦτα ἐρεῖς; πλὴν εἰ μὴ ἔχεις τὸ ἴσον ἐν τῇ μέρᾳ. Ἀκα. ἐπαινῶ μὲν ἀκούσας πάνυ εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἡ συμήγορος εἰρήκει ὑπὲρ τῆς μέθης. ἐγὼ δὲ κἀμὲ μετ' ὀλίγα ἀκούσατε, ἵνα σαφὲς ᾖ ὑμῖν ἅπασιν ἡδικῆσθαι τὰ μάλα. Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα δὲ φαῦλος, καὶ κατὰ τὸν μέθυσον, καὶ οἰκεῖον ἐμοὶ, καὶ τὸν φύσει ὅμοιον, προσαρπάσασα νέον ἔτι ὄντα, συναναζωννύμενος τῆς ἡλικίας, ὥσπερ αὐτὴ τὰ πολλὰ ξυνυπερνεγεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, τοῖς κώμοις, καὶ ταῖς ἑταίραις ᾠδοποιοῦσα ἔχειν, ὡς μὴ ᾖ μικρὸν αὐτῷ τὸ ἐμὲ ὑπολείπεσθαι. καὶ ἄγε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγε. μικρὸν ἐμπροσθεν ἤρετο, ὑπὲρ ἐμοῦ εἰρῆσθαι νομίσατε. ἐκεῖνο γὰρ ἔφη ὁ ἄθλιος ἐστὶ φαυλοτατος ἐκεῖνος, ὃν ἐγὼ ἐκ παντὸς τρόπου ἐπεχείρησα σῶσαι, καὶ ἐκ τῶν ἑταιρῶν ἀπαγαγεῖν, καὶ ἐκ τῶν κώμων, καὶ ἐκ τῶν ᾠδῶν, καὶ ἐκ τῶν ἀκολάστων ἐπιθυμιῶν, καὶ ἐκ τῆς ἀκρασίας, καὶ ἐκ τῆς ἀπονοίας, καὶ ἐκ τῆς ὕβρεως, καὶ ἐκ τῆς ἀμαθίας, καὶ ἐκ τῆς ἀναισθησίας, καὶ ἐκ τῆς ἀπραγμοσύνης, καὶ ἐκ τῆς ἀργίας, καὶ ἐκ τῆς ἀνελευθερίας, καὶ ἐκ τῆς ἀπαιδευσίας, καὶ ἐκ τῆς ἀνανδρίας, καὶ ἐκ τῆς ἀγροικίας, καὶ ἐκ τῆς ἀβελτερίας, καὶ ἐκ τῆς ἀσωτίας, καὶ ἐκ τῆς ἀκολασίας, καὶ ἐκ τῆς ἀκοσμίας, καὶ ἐκ τῆς ἀσελγείας, καὶ ἐκ τῆς ἀναιδείας, καὶ ἐκ τῆς ἀπονοίας, καὶ ἐκ τῆς ἀμαθίας, καὶ ἐκ τῆς ἀναισθησίας, καὶ ἐκ τῆς ἀπραγμοσύνης, καὶ ἐκ τῆς ἀργίας, καὶ ἐκ τῆς ἀνελευθερίας, καὶ ἐκ τῆς ἀπαιδευσίας, καὶ ἐκ τῆς ἀνανδρίας, καὶ ἐκ τῆς ἀγροικίας, καὶ ἐκ τῆς ἀβελτερίας, καὶ ἐκ τῆς ἀσωτίας, καὶ ἐκ τῆς ἀκολασίας, καὶ ἐκ τῆς ἀκοσμίας, καὶ ἐκ τῆς ἀσελγείας, καὶ ἐκ τῆς ἀναιδείας,

fœlix ille, cùm ad Academiæ quoque fores, ut apud omnes solebat, petulantem ageret, illum sibi mancipatum, atque è manibus Ebrietatis vi ereptum, & ad se adductum, aquam bibere, & sobrium esse docuit, & corollas detraxit. Et quo tempore erat opportunum ad potationem accumbere, vocabula perplexa, misera, multaque solicitudine plena, illum docuit. Quare pro eo colore qui in ipso ante efflorescebat, pallidus, miser, & incurvus factus est: illisque omnibus oblivioni traditis, impastus interdum, & sitibundus ad mediam usque vesperam sedet, nugando, qualia multa ego Academia nugari doceo. Quod autem maximum est, etiam Ebrietati convitiatur à me inductus, & de ipsa innumera mala commemorat. Dicta ferme sunt quæ pro Ebrietate dici possunt. Iam verò & pro me ipsa verba faciam. Exinde peroratum à me esto. *Iust.* Quid verò ad hæc respondebit? Verùm & huic aquæ tantundem infunde vicissim. *Acad.* Hoc pacto rationi consentanea, Viri judices, patrona pro Ebrietate dixit. Quòd si attentionem cum diligentia mihi præbeatis, intelligetis sanè ut nulla injuria ipsam affeci. Nam Polemonem hunc quem servum illa suum esse ait, non malè natum, neque ita ut Ebrietatem referret: sed mihi familiarem, & indole similem præceptum cùm esset adhuc adolescens tenellus, adjuvante Voluptate, quæ illi plerumque unà subservit, corrupit miserum comessationibus, & meretricibus in deditionem traditum: ita ut ne paululum quidem verecundiæ in eo remaneret. Et quæ illa pro se paulò antea dici putabat, pro me dicta putate. Circumibat enim miser ille à primo statim

mane

ρῶ, κραιπαλῶν, λέγω δ' ἀγορᾶς μέσης κατεωλεμβρῶ, ὑβρίσαι τι ἤφην, κωμάζων ἐπὶ πάντας. ὕβρεις τ' ἀστῶν, καὶ δ' πόλεως ὅλης, καὶ γάλως τοῖς ξένοις. ἐπεὶ μέντοι παρ' ἐμὲ ἦλθεν, ἐγὼ μὲν ἔτυχον ὥσπερ εἰωθὼς ποιῶν, ἀνακεκλασμένον τὸ ὑγρὸν, πρὸς τὰς παρούσας δ' ἑταίρων λόγους πῶς ἀφειστῆς, καὶ σωφροσύνης διεξιῶσα. ὁ δ', μὴ δ' αὐλῶ, καὶ τ' στέφανον ἐπίσης, πρὶν μὲ παρῶτα ἰδόντα, καὶ συγχὺν ἡμῶν ἐπιφρῶτο, τὸν θορυβεῖον ἐπταραξέναι τῇ βοῇ. ἐπεὶ δ' ἐδόκει ἡμῖν ἐπιφορυλικεμβρ αὐτῷ, κατ' ὀλίγον, ὡς δ' πλέον ἢ λέληθεν ἡμᾶς τῇ μέθῃ, ἀνίημι πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀφηρῶ τὸ τὰς στέφανος, καὶ τὸν αὐληρείδα καταισχύνω, καὶ ἐπὶ τῇ πορφυρίδι ἠχμώμην. καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεγαιοφρῶ, ἐαυτὸν τι ἐώρων ὅπως διέκειτο, καὶ δ' πάλαι βίου κατηγνωσκε. καὶ τὸ μὲ ἐρύθημα τὸ ἐκ τ' μέθης, ἀπήνθει, καὶ ἠφανίζετο. ἠρυθρία δ' κατ' αἰδῶ τ' δρωμένων. καὶ πλῶ, ἀνδρὰς ὥσπερ εἶχον, ἡνπερ μόλησι παρ' ἐμὲ, ὅτε ἐπικαλεσαμένης ὅτε βιασαμένης, ὡς αὐτὴ φησιν ἐμῦ, ἀλλ' ἑκὼν αὐτὸς ἀμείνω ταῦτα εἶναι ὑπολαμβάνων. καί μοι ἤδη καλῶ αὐτὸν, ὅπως καθαμάρτῃ ὃν τρόπον ἀφῆκεν τῶς ἐμῦ. τοῦτο ὦ ἄνδρες δικασταί, δεδιὼς ἐλθεῖν γελοίοις ἔχοντα, καὶ μήτε φωνὴν ἀφίεναι, μήτε ἱστάναι τὸν δ' ἀκριβῶς δεδιὼς μὴ, ὑπέφρυα, καὶ ἀνέπνυα, καὶ ἀπὸ ἀνδραποδῶν, πρόσμιον ἄνδρα, καὶ σώφρονα, καὶ πολλῆς ἄξιον τοῖς Ἕλλησιν ἀπέδειξα. καί μοι αὐτός τι χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις, καὶ οἱ παρόντες ὑπὲρ αὐτῦ. εἴρηκα. ὑμεῖς δ', ἤδη σκοπεῖτε πότερα ἡμῶν ἄμεινον ὦ αὐτῷ συνεῖναι.

mane coronatus per medium forum circunſonantibus tibiis, nuſquam ſobrius, in omnes petulans: dedecus majorum, totiuſque civitatis, & peregrinorum ludibrium. Poſteaquam autem ad me venit, ego quidem ut facere conſuevi, patentibus foribus, apud amicos præſentes de virtute & temperantia fortè verba faciebam. Ille verò cum tibia, & coronis aſtans, principio quidem vociferabatur, ac perturbare nos tentabat, conventum clamore interturbando. Poſtquam verò illius nullam rationem habebamus, paulatim (neque enim ebrietate prorſus erat perfuſus) cœpit ad ſermones reſipiſcere, coronas demere, & tibicinam compeſcere, & ob purpuram erubeſcere. Ac veluti è profundo ſomno experrectus, cùm ſe aſpiciebat quo pacto eſſet affectus, tum vitam anteactam damnabat. Et rubor ille ex temulentia contractus defloreſcebat, evaneſcebatque: ipſe autem præ pudore eorum quæ fecerat, erubeſcebat: poſtremò aufugiens, ut erat, ad me tranſiit, neque vocatus neque coactus, perinde ut illa de me dicit, ſed ultroneus, hæc noſtra meliora eſſe ratus. Iamque huc ipſum voca, ut cognoſcatis quomodo à me ſit immutatus, & affectus. Hunc ô Iudices, à me receptum, cùm eſſet ridiculus, nec vocem emittere, nec præ mero conſiſtere poſſet, converti, ſobriumque reddidi, & ex mancipio, virum modeſtum, ac temperantem, & magni faciendum Græcis effeci. Et nunc ipſe mihi gratiam pro ea re habet, & propinqui ejus pro ipſo. Dixi. Vos autem jam diſpicite judices, cum utra noſtrûm illi ſatius fuerit converſari.

Ερ. ἄγε δὴ μὴ μέλλετε. ψηφοφορήσατε. ἀνάστητε. καὶ ἄλλους χρὴ δικάζειν. Δι. πάσαις ἡ ἀκαδημία κρατεῖ, πλὴν μιᾶς. Ερ. παρόδεξον ὑδὶ εἶναί πια ἐν τῇ μέθῃ πιθέμενον. καθίσατε οἱ τῇ σοφῇ πρὸς τὴν ἡδονὴν λαχόντες, ὡς ἐ ἐρασθὲν δικάζειν. ἐγκέχυται, τὸ ὕδωρ. ἢ καὶ ζαφορᾶ ἢ τὰ ποικίλα, σὺ ἤδη λέγε. Στοά. ἐκ ἀγνοῶ μὲν ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς σώφρονα πόμοι τὴν ἀνδιδύην ὁ λόγος ἔσται, ἀλλὰ ἐ ὑμῶν τὰς πολλὰς ὁρῶ, πρὸς μὲ σκείλην ἀποβλέπουσας, καὶ μειδιώσας πρὸς αὐτὴν, ἐμοῦ ἢ καταφρονοῦσας, ὅτι σὺ χρῷ κέκαρμαι, καὶ ἀρρενωπὸν βλέπω, καὶ σκυθρωπὴ δέκω. ὅμως ἢ, ὦ ἐξελήσητε ἀκοῦσαί μου λεγούσης, θαῤῥῶ πολὺ δικαιότερα ταύτης ἐρεῖν. τοῦτο γάρ τοι ἐ τὸ παρὸν ἔγκλημά ἐστιν, ὅτι ὕπως ἐπαιρικῶς ἐσκοδασμένη τῇ ἐπαγωγῇ τὸ ὄψεως, ἐφθασὴν ἐμὴν ἄνδρα τότε σώφρονα τὸ Διονύσιον φρενακίσασα, πρὸς ἑαυτὴν ἀφείλασα. καὶ ἦν γε οἱ πρὸ ἡμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ ἀκαδημίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ, ἀδελφὴ τ παρούσης δίκης ἐστί. ἐξελέζετε γὰ ἐν τῷ παρόντι, πότερα, χείρων δίκην νενομικότως κρίνει ἡδονὴς δεῖζαι, μηδὲν μεγαλόφρον ἐπινοοῦσας, ἢ ἐν δούτερῳ ἢ καλῶς ἔχοντος ἡγησαμένης τὸ τερπνὸν, ἐλευθέρως ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδιότας, μήτε τὸ ἡδὺ ἀνδραποδωδῶς θαυμαζομένης, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦσας ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ παῖς ἑκάστ. τοιαῦτα γὰ αὖτη δελέαζα τοὺς ἀνοήτους θηρεύουσα, καὶ μορμολυττομένη τῷ πόνῳ, θηρεύσεται αὐτῶν τὰς πολλάς. ἐν οἷς ἐ τ δείλαιον σκεῖνον ἀφλωιάσας

Merc. Agite igitur, ne cunctemini, ferte sententiam, surgite: etiam alios oportet judicare. *Iuſt.* Omnibus calculis superat Academia, excepto uno. *Merc.* Nihil mirum siquis sit qui pro Ebrietate ferat. Sedete vos qui Stoæ contra Voluptatem sortitò electi estis, ad judicium de amatore ferendum, infusa est aqua. Heus picturata & varia, jam dicito. *Stoa.* Haud equidem ignoro judices, mihi contra formosam adversariam dicendum: etiam plerosque vestrûm video conversis ad illam oculis ipsi arridentes, me autem contemnentes, quia sum ad cutim tonsa, viriliter intueor, & tetrica videor. Attamen si me dicentem audire volueritis, confidò multo justiora quàm hæc, dicturam me esse. Nam hujus illam criminis in præsentia ream ago, quòd ita meretricio modo exornata, aspectus illecebris, amatorem meum, virum tunc modestum, Dionysium videlicet fraude circunventum, ad se pertraxit. Et quam præcedentes illi causam judicaverunt inter Academiam & Ebrietatem, quasi quædam soror præsentis causæ est. Examinabitis enim in præsentia, utrum porcorum more interram pronos vivere nos deceat, voluptati indulgentes, neque quicquam generosum molientes: an verò postposito honestati jucundo, liberos liberè philosophari: neque dolorem ut ineluctabile quidpiam pertimescentes, neque jucundum mancipiorum more sectantes, felicitatemque in melle & caricis quærentes. Hæc enim hujusmodi escas stultis prætendens, & labore, tanquam larva territans, plerosque ipsorum ad se adducit. Inter quos & misero illi quem ægrotantem observavit, ut frænos nostros

ἡμῶν παροίκησε, νοσοῦσα παρῆσαν. εἰ γὰρ ἦν ὑγιαίνων ποτὲ ἐφθέγξατο τοὺς τοιούτους λόγους. καίτοι τί ἂν ἐγὼ ἀγανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅπου μὴ τῶν θεῶν φείδεται, ἀλλὰ τοῦ ἐπιμέλεσθαι αὐτῶν ἀφεῖλται. ὥστε εἰ σωφρονεῖτε, τὴν ἀσέβειαν ἂν δίκην λάβοιτε παρ' αὐτῆς. ἤκουον δ' ἔγωγε ὡς ὑπὸ αὐτῆ περισκάψαι ποιησαμένη τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸν Ἐπίκουρον ἀναβιβάσοιτο συναγορεύσοντα. ὅπως σοφῶς τῇ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, οἵους ἂν εἶεσθαι χοίρους ἡ Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἐμέτηρον Θησέα. εἰ φθονοῦντες τῇ ἡδονῇ, ἔφυγον τοὺς πόνους. ὑπὸν γὰρ ἂν ἐκόλυε μεγὴν ἀδικίας εἶναι τῇ γῇ, ἐκείνων μὴ ποιησάντων. ταῦτα εἶπον, ὑμῖν τοῖς μικροῖς τὸν λόγον χαίρουσιν. εἰ δ' ἐγὼ ἐβουλήθην κἀμικρὸν ἀποκρίνασθαί μοι συμπαραμεῖναι, πάλαι ἂν γνοῦσα τὸ μυθῶδες ἦσε. πλὴν ἀλλὰ ὑμεῖς γε ἐξ ὄρκου μεμνησόμενοι, ψηφίσασθε ἤδη τὰ εὔορκα. μὴ πεισθέντες Ἐπικούρου λέγοντι μηδὲν ἐπισκοπεῖν τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων τοῖς θεοῖς. Ερ. μεζέσηδι. ὁ Ἐπίκουρος, ὑπὲρ τῆς ἡδονῆς λέγε. Ἐπίκουρος. ὦ μακρὰ ἂν ἄνδρες δικασταὶ πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ. δεῖ γὰρ ὑμῶν πολλῶν μοι τοὺς λόγους. ἀλλ' εἰμὶν ἐπῳδαὶ πάσιν, ἢ φαρμάκοις, ὃν φησιν ἐφεῖναι ἑαυτῆς ἡ γυνὴ τὸν Διονύσιον κατεσκευάκασι, ταύτης μὲν ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὸν δὲ βλέπειν ἡ ἡδονή, φαρμακὶς ἂν εἰκότως ἔδοξε, καὶ ἀδικεῖν ἐπιχειρῶ, ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐφιεῖσα μαστιγοῦσα. εἰ δέ τις ἐλεύθερον ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορεύοντος τοῦ νόμου, τῶν τοιούτων

stros detrectaret, author fuit. Neque enim si sanus fuisset, sermones illius admisisset. Quanquam quid ego contra illam indignarer, quando ne ipsis quidem Diis parcit: sed illorum curam calumniatur? Quare si sapitis: etiam impietatis pœnas de ipsa sumetis. Porrò audivi ut neque hæc parata est ad orationem habendam: sed adductura Epicurum in patrocinium: ita illudit judicio. Verumtamen illud ab ipsa quærite, quales putet fuisse nostrum Herculem, & Theseum, num voluptati indulgentes, evitarint labores. Nihil enim prohiberet, quominus plena injustitiæ terra foret, si laborem illi non sustinuissent. Hæc dixi, ut quæ longis orationibus non gaudeam. Quòd si utique voluerit & paulum mihi respondere interrogata, eam nihil esse, celerrimè cognosceretur. At vos juramenti memores, quæ justa sunt jam decernite, nequaquam Epicuro fidem habentes, qui Deos, nihil eorum quæ apud nos geruntur, observare dicit. *Merc.* Discede. Heus tu Epicure, pro Voluptate dicito. *Epicurus.* Non longa, judices, oratione causam apud vos dicam. Neque enim multis verbis est mihi opus. Sed si incantationibus aut venenis, Voluptas eum quem Stoa suum amatorem ait, Dionysium coëgit, ab hac quidem abstinere, ad se ipsam autem respicere, venefica meritò visa fuisset, & illatæ injuriæ rea, quòd alienos amatores præstigiis caperet. At siquis liber in civitate libera, legibus non vetantibus, acerbitatem quæ ab hac proficiscitur

1 Εἰ φθονοῦντες] Angl. εἰ πιθόντες. *Bourd.*

ἀηδίαν μυσαχθεὶς ἢ ἦν φησι κεφάλαιον τῶ πόνου τὴν δύδαιμονίαν παραγίγνεσθαι λῆρον οἰηθείς, τὰς μὲν ἀγκύλας ἐκείνας λόγους, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους, ἀπέφυγε. πρὸς δὲ τὴν ἡδονὴν, ἄσμενος ἐφαπτόμενον, ὥσπερ δεσμά τινα [1]ἀπορρίψας τὰς τῶν λόγων τολεκτόνας, ἀνθρώπινα, καὶ μὴ βλακώδη φρονήσας. καὶ τὸ μὲν πόνου, ὅπερ ἐστὶ, πονηρὸν, ἡδεῖαν δὲ τὴν ἡδονὴν οἰηθεὶς, ἀποκλείειν ἐχρῆν αὐτὸν, ὥσπερ ἐκ ναυαγίου λιμένι σωτηρίου, καὶ χαλκύονος ἐπιθυμοῦντα, σωθῆναι ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ πόνου, καὶ ἐκδέξασθαι τὸ ἄθλιον παρέχειν τοῖς ἀπορίαις. καὶ τοῦτο ὥσπερ ἱκέτην ἐπὶ τὸ τῆς ἐλεημοσύνης βωμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφυγόντα, ἵνα τὴν πολυθρύλητον δρετὴν δηλαδὴ ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἰδρῶτι πολλῷ ἀνελθὼν ἴδῃ. καίτοι δι' ὅλου πονήσας τὸν βίον, δύδαιμονήσῃ μὴ τὸν βίον. καίτοι τίς ἂν κριτὴς δικαιότερον δίξειεν αὐτῷ σκέψις. ὃς δὲ πὼς ἔγνω τὸ σοφὸν εἰδώς, εἰ καί τις ἄλλος, καὶ μόνον τέως τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενον εἶναι, μεταμαθὼν ὡς κακὸν ὁ πόνος ἦν, τὸ βέλτιον ἐξ ἀμφοῖν [2]δοκιμάσειεν, εἵλετο. ἐώρα γὰρ οἶμαι τὰς ὥρας τοῦ καρτερεῖν, καὶ ἀνέχεσθαι πόνου, πολλὰ διεξιούσας. ἰδίᾳ δὲ τὴν ἡδονὴν τερπνὸν ὄντως, καὶ μέχρι μὲν [3]τοῦ λόγου νεανιευομένους. οἴκοι δὲ κατὰ τὰς τοῦ τῆς ἡδονῆς νόμους βιῶντας, αἰσχυνομένους μὲν εἰ φανεῖντο, χαλῶντας δὲ τήνυ, καὶ ὑποδύντας τὸ δίκημα. πεπονθότας δὲ ἀθλίως τὸ τοῦ Ταντάλου. καὶ ἵνα μὲν λήσειν, καὶ ἀσφαλῶς ὑβριεῖν ἐλ-

ficiscitur, perosus, & quam laborum caput, fœlicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos sermones, & labyrinthis similes, evitavit: ad Voluptatem autem lubens transfugit, abjectis verborum laqueis tanquam vinculis, non stolida, sed humana sapiens: laboremque ipsum, id quod est, malum: Voluptatem autem suavem ducens: excludere eum oportebat, quasi ex naufragio ad portum enatantem, & tranquillitatis cupientem, præcipiti capite in laborem impellendo, & ceu deditium, inopiæ atque egestati miserum illum tradendo: idque cum ille supplicis instar ad Voluptatem, tanquam ad Misericordiæ aram confugeret? Nimirum ut passim jactatam illam virtutem, cum multo sudore in arduum progressus, aspiciat: atque exinde per omnem ætatem laboribus exercitatus, peracta vita fiat beatus. Atqui quis quæso justior judex in hac causa fuerit, quam ipse ille, qui & ea in quibus Stoa versatur, cognovit ut quisquam alius: & cùm antea, solum illud quod honestum est, bonum putaret esse, postea, quantum malum foret labor, cognito, quodque melius ex utroque erat probato, delegit? Videbat enim, opinor, eos qui de tolerandis ac perferendis laboribus multa commemorare solent, privatim autem Voluptatem colunt, eo usque juveniliter sese jactare. Domi autem secundum Voluptatis præcepta vitam degere: erubescentes quidem si deprehendantur aliquid de firmitate remittere, suamque professionem prodere: illud autem Tantali miserè patientes: & ubi latere sese, legesque tutò transgredi posse

1 Ἀπορρίψας] Angl. Ἀποκόψας. *Bourd.*
2 Δοκιμασθὲν] Editiones plurimæ δοκιμάσας. *Idem.*
3 Τοῦ λόγου] Basil. τότε. *Idem.*

1 δυ-

πίσασι, χανδὸν ἐμπιπλαμένοις ἡδονῆς. εἰ γάρ τις αὐτοῖς τὸν Γύγου δακτύλιον ἔδωκεν ὡς τοιαῦτα μὴ ὀρῶσιν, ἢ τῷ ἀΐδῃ κυνέαν, εἰ οἶσθ' ὅτι μακρὰν χαίρειν τοῖς πόνοις φράσαντες, ἐπὶ τῷ ἡδονῇ ἂν ὥρμησαν, καὶ ἐμιμοῦντο ἅπαντες τὸν Διονύσιον. ὃς μέχρι μὲν τοῦ νόσου, ἤλπιζεν ὠφελήσειν τι αὐτὸν σὺς τοῦτο τὸ προπαρασκευῆς λόγους. ἐπειδὴν δ' ἤλγησεν, καὶ ἐνόσησεν, καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερος αὐτοῦ κατέκλυσεν, ἐδόκει τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἀκολουθεῖν τῇ ψυχῇ, καὶ πεπαύλια δυσμαθίζον, αὐτὸς μᾶλλον, ἢ τύπτοις ἐπίστωσι, καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὤν, καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἔχων. καὶ διεπέλεσεν ὡς ὡς ἀνδριάντι αὐτοῦ χρώμενος, εἰδὼς ὅτι ὃς ἂν ἅπαξ λέγῃ, καὶ ἡδονῆς κατηγορῇ, λόγοισι χαίρει, τὸ δὲ νῦν σκέπτεσθε ἔχει. εἶπεν. ὑμεῖς δ' ἐπὶ τούτοις ψηφοφορήσατε. Στοά. μηδαμῶς. ἀλλ' ὀλίγα μοι συνερωτήσαι ἐπιτρέψατε. Ἐπίκ. ἐρώτησον. ἀποκρινοῦμαι γάρ. Στ. κακὸν ἡγῇ τὸν πόνον; Επι. ναί. Στ. τῷ ἡδεῖ δὲ ἀγαθόν; Επι. πάνυ μὲν οὖν. Στ. τί δέ, οἶσθα ὅ, τι προφορόν, καὶ ἀδιάφορον, καὶ προηγμένον, καὶ ἀποπροηγμένον; Επι. μάλιστα. Ερ. ἆρ' φασὶν ὦ τοὶ συνήσειν οἱ δικαστὴ τὰ δισύλλαβα τοῦτα ἐρωτήματα. ὥστε ἡσυχίαν ἄγετε. ψηφοφορήσουσι γάρ. Στ. καὶ μὲν σκέψασθε ἂν, εἰσυνηρώτησε σὺ τρίτον τὸν ἀναπόδικτον κύκλον. Δίκη. τίς ὑπερίσχυε; Ερ. πάσαις ἡ ἡδονή. Στ. ἐφίημι ἐπὶ τὸν Δία. Δι. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. σὺ δ', ἄκλης κάλει. Ερ. ἔστω Ἀρίστιππε ἀρετὴ, καὶ τυφή. καὶ Ἀρίστιππος δ' αὐτὸς

posse confidunt, hiantibus faucibus Voluptatem ingurgitantes. Proinde siquis ipsis annulum Gygis daret, ut eo inducto conspici non possent: aut etiam Orci galeam: laboribus, sat scio, longum valere jussis, ad Voluptatem prosilirent, & cuncti Dionysium imitarentur. Qui quidem antea, quam morbo correptus esset, sperabat illos de tolerantia sermones, multum sibi esse profuturos. At postquam dolere, atque ægrotare cœpit, ac labor ipsum re ipsa invasit, animadvertens corpus suum diversam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere, illi potiùs, quàm istis credidit, cognovitque & se hominem esse, & humanum corpus habere: vixitque eo non ut statua utens, sed hoc sciens, quòd quicunque aliter dicit, ac Voluptatem accusat, verbis quidem delectetur, animo autem illuc sit converso. Dixi. Vos autem de his sententiam ferte. *Stoa.* Nequaquam: sed ut pauca interrogem, mihi permittite. *Epic.* Interroga: respondebo enim. *Stoa.* Malum-ne putas laborem? *Epic.* Etiam. *Stoa.* Voluptatem autem bonum? *Epic.* Maximè. *Stoa.* Quid autem? scis-ne quid sit differens, & indifferens, quid promotum, vel rejectum. *Epic.* Scio. *Merc.* Ajunt judices, ô Stoa, se non intelligere disyllabas istas interrogationes: quare silentium præbete. Iam enim sententiam ferunt. *Stoa.* Atqui vicissem sanè, si interrogassem in tertia figura, eorum videlicet, quæ demonstrari non possunt. *Iust.* Quis superavit? *Merc.* Voluptas calculis omnibus. *Stoa.* Provoco ad Iovem. *Iust.* Bonis avibus. Tu verò alios accerse. *Merc.* De Aristippo contendentes, Virtus & Mollities: atque Aristippus iste, adesto.

παρίσω. Ἀρετή. σοφίτερον ἐμὲ χρὴ λέγειν τὴν δρετήν. ἐμὸς γάρ ἐστιν Ἀρίστιππος ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἔργα. Τρυφή. ἥμην, ἀλλ' ἐμὲ τὴν τρυφήν. ἐμὸς γὰρ ὁ ἀνὴρ, ὡς ἔστι ὁρᾶν ἀπὸ τῶν στεφάνων, καὶ τῆς πορφυρίδος, καὶ τοῦ μύρου. Δι. μὴ φιλονεικῆτε. διαγνώσεται γὰρ ἡ αὐτὴ δίκη ἅτ' ἂν ὁ Ζεὺς δικάσῃ τοῦτ' ἔστι Διονυσίῳ. Δικαιότερον γάρ τι ἐστὶ τοῦτο ἔοικεν εἶναι. ὥστε ἂν μὴ ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸν Ἀρίστιππον ἕξει ἡ τρυφή. νικώσης δ' αὖ τῆς σοᾶς, καὶ ἔστω ἴσως ἡ δρετὴς κεκελευσμένη. ὥστε ἄλλοι παρίσωσαν. τὸ δίκαιον μόνοι μὴ λαμβανέτωσαν ὅτι, τὸ δικαστικόν. ἀδίκως γὰρ ἡ δίκη μεμίσηκεν αὐτούς. Ερ. μᾶλλον δὲ ἀνειληλυθότες ὥσπερ γέροντες ἄνδρες ὅπως μακρὰν τὴν ἀνάβασιν. Δι. ἐκεῖνο, εἰ τελευταῖόν λάβοιεν. ἄπιτε, μὴ ἀγανακτεῖτε. αὖθις δικάσατε. Ερ. Διογένη σινωπέα παρεῖναι κελεύω. καὶ σὺ τοίνυν ἡ ἀργυρεμπολικὴ λέγε. Διογένης. καὶ μὴν ἀνάγκη μὴ παύσεται σοχλοῦσα ὦ δίκη, σὺκ ἐπὶ δρόμου δικάσεταί μοι, ἀλλὰ πολλῶν, καὶ βαθέων τεταμένων. ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μάλα παίξω τῷ ξύλῳ. Δι. τί τοῦτο; ἀπέφυγεν ἡ ἀργυρεμπολική. ὁ δὲ, διώκει, ἐπιτρέπω τὸ βάκτρον. ἢ μέτριόν τι κακὸν ἡ ἀθλία ἔοικε λήψεσθαι. τὸν Πύρρωνα κήρυττε. Ερ. ἀλλ' ἡ μὲν γραφικὴ πάρεστιν ὦ δίκη. ὁ Πύρρων δ', ἢ τὴν δρχὴν ἀνελήλυθε, καὶ ἐοικὲ τοῦτο πράξειν. Δι. ἆρά τι ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι οὐδὲν ἡδίστου κρατήσειν ἀληθὲς εἶναι. Δι. τοιγαροῦν ἐρήμῳ αὐτῷ καὶ δικαστέον. τὸν λογιστὴν Φοινίκην καλεῖτε Σύρον illum

Virtus. Me quæ sum Virtus, priorem dicere convenit. Meus enim est Aristippus, ut sermones & opera indicant. *Mollit.* Minimè: sed me quæ sum Mollities. Meus enim est homo ille, ut videre est ex coronis, purpura, & unguentis. *Iust.* Ne contendite. Differetur enim & hæc causa eò usque dum Iupiter, de Dionysio sententiam ferat. Hoc enim illi videtur assimile: adeò ut si Voluptas vicerit, Aristippum quoque Mollities habitura sit: si contra Stoa, hic Virtuti [1]adjudicetur. Proinde alii adsunto. Istud autem, ne accipiant hi, puta judiciale præmium. Nam causa hæc ipsis mansit indiscussa. *Merc.* Frustra igitur per adeò longam, & acclinem viam ascenderint hi senes. *Iust.* Sat est si tertiam partem acceperint. Abite, ne indignemini, aliàs judicabitis. *Merc.* Diogenem Sinopensem adesse tempus est. Dic itaque tu Mensaria. *Diog.* At verò nisi desinat molesta esse, Iustitia, non amplius de fuga mecum apud judicem aget, sed de multis altisque vulneribus. Ego enim quamprimum ipsam fuste percutiam. *Iust.* Quid hoc rei est? profugit Mensaria, ille autem sublato baculo insequitur. Nec mediocre malum misera illa videtur acceptura esse. Pyrrhonem proclama. *Merc.* Pictoria quidem jamdudum adest, Iustitia. Pyrro autem ipse, ne principio quidem huc ascendit: & videbatur hoc facturus. *Iust.* Quorsum Mercuri? *Merc.* Quia nullum putat judicium esse verum. *Iust.* Indicta igitur causa ipsum condemnent. Iam accerse [1]Syrum illum

1 *Syrum*] Intellige Lucianum Rhetorem ex Samota Syriæ civitate natum. Syria autem majoris Asiæ regio est, juxta Iudæam, quæ hodie Syria vocatur, de qua Strab. lib. 6. Plin. lib. 5. c. 12. & 22. Pompo. Mel. lib. 1. *Cogn.*

1 Τὸ

σιν. καίτοι σχεδὸν ἀπηνίχθησθε καὶ αὐτῶ αὐ χαφαί, κ) ὑδὲν ἦπειλθε ἤδη κεκεάδε. τὴν ἀλλ' ἐπεὶ ἔδοξε, πρότερον εἶσιμι τ ῥητορικῆς τὸν δίκλον. βαδαί, ὅσον σωεληλύθασιν ἐπὶ τῶ ἀκούσιν. Ερ. εἰκότως ὦ δίκη. τό, τι γὸ μὴ ἕωλον εἶναι τὸν κρίσιν, ἀλλὰ καινὴν, κ) ξένλν, χθὲς ὥσπερ ἔφης ἐπηγελμένλν, κ) τὸ ἐλπίζειν ἀκούσεδε, ῥητορικῆς μ, κ) λφλόγε, ὡ τῆ μέρει κατηγορήσοντε, ἀπολελυμένε ἂ πρὸς ἀμφοτέρες Σύρε, τῦτο πολλὰς ἐπήγαγε τῆ δικασηρίφ. πολὺν ἀλλὰ ἄρξομ ποτ ὦ ῥητορικὴ τ λόγων. Ρη. σχεδόν μ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γοῖς εὐχομ πᾶσι, κ) πᾶσιν, ὅσην εὔνοιαν ἔχουσι λφτελῆ τῆ τι πόλ, κ) πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτλν ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν εἰς τυχεῖν τ ἀγῶνα. εἰθ' ὅπερ ἐσι μάλισα δίκαιον, τῦτο ποιήσασ τὰς γνὰς ὑμῶν. ἓν μ ἀνίδικον, σωπᾶν κελεύειν. ἐμὲ γ, ὡς σχεδήρημαι, τλν καηγορίαν ἅπασαν ποιήσασδε. ὐχὶ ταυτὰ δ μοι παρέσαται γιγνώσκειν, ὅταν τε εἰς ἃ πέπονθα ἀποβλέπω, κ) ὅταν εἰς τὰς λόγας, ὃς ἀκέω. τὰς μ γὰρ λόγας, ὡς ὁμοιοῦντας τοῖς ἐμοῖς, ὅτ' ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς. τὰ γ πράγμαδε, εἰς τῦτο σχεδήκοτα ὄψεσθε, ὥσ' ὅπως μὴ χρεὼν τ πίσεως πρὸς αὐτὸ, σκέψασδε δέον. ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ μακρὸν σχοινιάζωμεν, κ) ὕδατος πάλαι εἰκὴ ῥέοντος, ἄρξομ τ κατηγορίας. ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες δικασαί, τῦτον κομιδῆ μειρακίσκον ὄντα, βάρβαρον ἔτ τλν φωνὴν, κ) μόνον πρώην ἐνδυνάτα εἰς τ ἀσύλεον πρόπον, ὡς ἐπλν Ἰωνίαν Σύρεσι πλαζόμενον ἔτι, κὴ ὅτι χρήσιμ ἑαυτῦ σοι εἰδέναι, illum proſæ ſcriptorem. Quanquam nuper ipſi dicta eſt dies: nihilque urget ut lis jam dirimatur. Verumtamen quia ita viſum eſt, priorem introduc Rhetorices cauſam. Papæ quàm multi ad audiendum convenêre! *Merc.* Meritò Iuſtitia. Nam hoc ipſum, quod actio hæc minimè vetus, aut obſoleta eſt, ſed nova atque inſolens, heri (quemadmodum ais) primùm intentata: quodque ſperant ſe audituros Rhetoricam, & Dialogum viciſſim accuſantes: illiſque Syrum reſpondentem, multitudinem tantam ad judicium contraxit. Verùm incipe tandem Rhetorica cauſam dicere. *Rhet.* Primùm quidem, viri Athenienſes, Deos Deaſque precor omnes, ut quanta ipſe benevolentia affectus ſum erga hanc civitatem, voſque omnes, tantam à vobis ad præſens certamen conſequi poſſim. Deinde, quod eſt juſtiſſimum, id vobis ſuggerant Dii: ut adverſarium tacere jubeatis: me verò quemadmodum conſtitui, mecumque deliberavi, accuſationem proponere ſinatis. Cæterùm haudquaquam venit in mentem eadem ſtatuere, quoties ea quæ mihi acciderunt, aſpicio: & quoties verba, quæ audio. Nam verba quidem quàm ſimillima meis, iſte ad vos faciet. Res autem eò jam proceſſiſſe videbitis, adeò ut ſpectandum mihi ſit, ne pejus quidpiam ab ipſo mihi accidat. At enim ut ne longiore procœmio utar, aqua jamdudum fruſtrà effluente, accuſationem incipiam. Ego judices hunc, cùm eſſet adhuc adoleſcentulus, & barbarè loqueretur, ac tantùm non Candyn Aſſyriorum more induiſſet, circa Ioniam inventum, errabundum adhuc, & quid de ſe ipſo ſtatueret,

ωδοφλακδσα, ἐπαίδευσα. καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει μοι δύμορφος εἶναι, καὶ ἅπτεσθαι ὁρμὴ εἰς ἐμέ, ὑπέπλησά τε γὰρ ἔτι τότε, καὶ ἐθηρᾶτο, καὶ μᾶλλον ἐπεθύμει, ἀπολιπὼν τοὺς ἄλλους, ὁπόσοι ἐμνηστεύοντό με πλούσιοι, καὶ καλοὶ, καὶ λαμπροὶ τὰ πρόγονικὰ, τῷ ἀχαρίστῳ τούτῳ ἐμαυτὸν ἐνεχύρασα πένητι, καὶ ἀφανεῖ, καὶ νέῳ, πρόικα δὲ μικρὰν ἐπισπασάμενος πολλὰς δὲ θαυμασίας λόγους. εἶτα ἀγαγὼν αὐτὸν εἰς τὰς φυλίδας τὰς ἐμὰς, παρενέγραψα, καὶ ἀσὺν ἀπίθανα. ὥστε τὰς ἁμαρτούσας τὴν ἐγγύην, ἀποπλαγεῖν. δύξαν δ' αὐτῷ θεωρεῖν ἐπιδεικνύμενος γάμους τοὺς ὑποφαίνοντας, οὐδὲ τότε θεληλείφθαι. ἀλλὰ παντάχοῦ ἐπομένη, ἄνω δὲ κάτω θεωρούμενος, καὶ κλείων αὐτὸν, καὶ ἀοίδιμον ἐποίουν, καθαιρόμενος, καὶ ἀναστέλλων, καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν Ἰωνίας, μέτρια. εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν ἀποδημήσας ἐθελήσαντι αὐτῷ, τὴν ἰόντων συνδιέπλευσα. καὶ τὰ τελευταῖα, μέχρι τῆς Κελτικῆς συναπέρασα, ἀπορεῖαν ἐποίησα. καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ, πάντα μοι ἐπέζευε, καὶ συνῆν μοι, μὴ δὲ μίαν νύκτα ἀπολείπων γινόμενον, παρ' ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐπεπλήσθη, καὶ τὰ πρὸς τὴν ἀνδρείαν εὖ ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, τὰς ὀφρῦς ἐπῆρεν, καὶ μεγαλοφρονήσας, ἐμὲ μὲν ἠμέλησε, μᾶλλον δὲ πέλεον εἶασεν. αὐτὸν δὲ τὰ γενειήτην ἐκεῖνον, τὰ λόγου δεῖ χρήματος τὰ λόγιον, φιλοσοφίας υἱὸν εἶναι λεγόμενον, ὑπεραπήσας μάλα ἐρωϊκῶς σπεσπύτερον αὐτῆς ὄντα, τούτῳ συνέσχον. καὶ σὺν αἰχύνετην, τὴν μὲν ἐλευθερίαν, καὶ τὸ ἄνεδην τὸ ἐμοὶ

nescientem recepi & educavi. Et quia mihi videbatur ingenio docili, fixisque oculis me intueri (nam & me tum adhuc verebatur, & colebat, & mirabatur solam) relictis cæteris quotquot me ambibant, divites & formosi, & à majoribus clari, ingrato huic pauperi, & obscuro, & juveni me ipsam despondi, allata dote non exigua, scilicet multis, & admiratione dignis orationibus. Postea eum ad contribules meos adductum in tabulas retuli, civemque feci: adeò ut qui meo connubio exciderunt, enecentur. Porrò cùm ipsi visum esset terrarum orbem circumvagari, felicitatemque conjugii ostentare, ne tum quidem relicta sum. Sed quoquoversum sequens, sursum ac deorsum circunducebar, clarumque & celebrem faciebam ipsum, ornando pariter & componendo. Atque ea quidem quæ in Græcia, & Ionia acciderunt, mediocria sunt. Cùm autem in Italiam proficisci statuisset, Ionium mare cum ipso trajeci. Postremò in Galliam usque unà progressa, feci ut diteseceret. Ac diu quidem mihi per omnia obtemperavit, mecumque consuevit, ne unam quidem noctem extra lectum à nobis divertens. Sed postquam satis viatici sibi comparavit, quantumque ad famam attinet, eam bono esse loco credidit, adductis superciliis, elatoque animo me neglexit, imò prorsus missam fecit. Barbatum vero illum, ex habitu conspicuum Dialogum, quem Philosophiæ filium esse perhibent, vehementer diligendo, valdeque amatoriè prosequendo, natu, quàm ipse est, grandiorem, cum eo nunc consuetudinem habet. Neque pudet ipsum hanc orationis meæ libertatem, solutam-

λόγων σωτηρίων, εἰς μικρὸν δ' ἐκ-
κομμώλησε ἰρητήριον καθελκύσας
ἑαυτόν. καὶ ἀνὴρ ὁ λέγειν ὁ, πβούλεται μεγάλῃ τῇ φωνῇ, βραχεῖς πινας λόγους ἀναπλέκων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀμφόδου μ' ἔπαινος, ἢ κρότος πολύς, εἰ ἄρ' ἀναντήσειεν αὐτῷ. μεσίαμος δ' πυκνὸν τὸ ἀκρόστιχον, καὶ τὸ ἐπισεῖσαι τὴν χαίτην ἑστὸς τὸ ὀρθὸν, καὶ μικρὸν ἐπανιῦσαι τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐπιστατάξαι τοῖς λεξομένοις. τοιοῦτον ἠρέσθη ὁ ἡλιαῖος, ἐμὲ καταφρονήσας. φασὶ δ' αὐτὸν μὴ δ' πρὸς τὸ ἐρώμενον τῶτον εἰρωνίαν ἄγειν, ἀλλὰ ἐς οἰκεῖον οἶκον ὑβρίζειν. πῶς ἂν οὖν ἀχάριστος ἄνθρ, καὶ ἀνόητος τοῖς ὡδὶ καλοῖς νόμοις; ὃς τὴν μὲ νόμῳ γαμετὴν, παρ' ἧς τοσαῦτα εἴληφε, καὶ δι' ἣν ἔνδοξός ἐστιν, ἄτιμως ἀπέλιπε, καὶ καινὴν ἠρέχθη πεζομάστων. καὶ τοῦτο, ναὶ ὁπότε μηνὶ ἐμὲ θαυμάζουσι, καὶ ἐπιχαίροντες ἅπαντες ἑαυτοῖς. ἀλλ' ἐγὼ μὲ ἀντέχω, τοσούτων μηνυόντων. καὶ κάπεισιν αὐτοῖς τὴν θύραν, ἐ τῶνομα ἐπιβοωμένοις μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἄπτ ἀνοίγειν, ἄπτ ὑπακούειν βούλομαι. ὁρῶ γὰρ αὐτὴν ὐδὲν πλέον ἢ βοῦς κεμίζουσας. ἄτ' δ', ὐδὲ ἄπως ἐπιστρέφεται πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐρώμενον βλέπει, τί ὦ θεοὶ χρηστὸν παρ' αὐτῷ λήψεσθαι φοσδοκᾶν, ὃν ἔ τρίβωνα ὐδὲν ὁρᾶ πλέον ἔχοντα. εἴρηκα ὦ ἄνδρες δικασταί. ὑμεῖς δ', ἢν ἐς τὸ ἐμὸν πρόσωπον τῶν λόγων ἀπολογεῖσθαι θέλῃ, τοῦτο μὴ ἐπιτρέπετε. ἄγωνιον γὰρ ἐπ' ἐμὲ τὸν ἐμὸν μαχαιρῶν ἀκονᾶν. κἄν δ' τὸ αὐτὸ ἐρώμενον τὸ λόγειν, ἄτος ἀπολογεῖσθαι, ἢν δυνήσεται. Ερ. τοῦτο μὲ ἀπέγνωκον. ἐ γὰρ οἷόν τε ὦ ῥητορικὴ μόνον αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι καὶ χρήμα-

lutamque licentiam concidere, atque in parvas, unoque commate conſtantes quæſtiones ſeſe concludere. Ac pro eo quod licebat magna voce eloqui, quicquid libuiſſet, breves quaſdam ſententias texere, perque ſyllabas numerare, unde ſanè conſerta laus, multuſque applauſus ipſi non obvenerit, ſed auditorum irriſio, manuſque intra terminos concuſſus, & longa capitis nutatio, & in dicta gemitus. Talia generoſus ille, me contempta, amavit. Aiunt autem ipſum neque cum hoc amaſio ſuo pacem colere, ſed in eum contumelioſe ſe gerere. Quomodo igitur hic non ingratus, legibuſque de vexatione ſancitis obnoxius cenſeatur? qui legitimam conjugem, à qua res tantas accepit, & per quam eſt celebris, ita ignominioſe dereliquit, reſque novas appetivit: idque nunc, quando ſolam me cuncti mirantur, ſuique velut præſidem ſcriptis teſtantur. At ego repugno, tot procis ambientibus me: atque ipſis oſtium pulſantibus, nomenque magna voce inclamantibus, nec aperire, nec reſponſare volo. Video enim ipſos nihil præter clamorem afferre. Iſte verò, etiam ne ſic quidem ad me revertitur, ſed ad amaſium illum ſuum reſpicit. Ecquid tandem boni ô Dii ab eo ſe accepturum ſperans? quem præter pallium nihil habere videt. Dixi judices. Vos autem ſi meo iſte orationis modo, reſpondere voluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed ſi poteſt, ad Dialegi à ſe amati modum reſpondeat. *Merc.* Hoc non perſuadebis, Rhetorica. Neque enim fieri poteſt ut hic ſolus ad

Διάλογε, ἀλλὰ ῥῆσιν ἐ αὐτὸς ὑπόπτω. Σύρ. ἐπὶ ἐ τῶτο ὦ ἄνδρες, ἡ ἀνδικος ἠγανάκτησεν, εἰ μακρᾷ χρήσομαι τῷ λόγῳ, ἐ αὐτὸ τὸ δικαζ λέγειν παρ' ἐκείνης λαβὼν, πολλὰ μ ἔδει ἐρᾶ σχὸς ὑμῶν. τὰ κεφάλαια ἢ αὐτὰ ἐπιλυσάμενος τ κατηγορηθέντων, ὑμῖν ἀπολείπω σκοπεῖν περὶ ἁπάντων. πάντα γὰρ ὁπόσα διηγήσαθ περὶ ἐμ, ἀληθῆ ὄντα διηγήσατο. καὶ γὰρ ἐπαιδεύθη, κ συναπεδήμησε, ἐ εἰς τὰς Ἑλλήνας ἐκέχαυκε. καὶ καλόν γε τῶτο, χαίρειν ἂν εἰδέναι τῷ γάμῳ. δι' ἃς ἢ αἰτίας ἀπολιπὼν αὐτὴν ἐπὶ τυθνὶ τ Διάλογον ἐπεπόμην, ἀκούσατε ὦ ἄνδρες δικασταί, καί με μηδὲν ἐ χρησίμως ἕνεκα ψύδεσθαι ὑπολάβοιτε. ἐγὼ γὰρ ὁρῶν τοιτῳ ὄντι ἐπ σωφρονοῦντα, εἰδὲ ἐμμένοντα ἐπὶ ἐ κοσμίᾳ κήμῃ θῷ οἷον πρὸ ἐκεκομψισμένῳ αὐτῷ ὁ παιδικὸς ἐκεῖνο ἠγαλλόθ, κοσμημένῳ ἢ, κ τὰς τρίχας ἀνειλίξασθαι εἰς τὸ ἐπιφανὲς, κ φυκίον ἐπεμβεβλημένῳ, κ τὰ ὀφθαλμὼ ὑπογραφομένῳ, ὑπολιπαίνοντα σῦθλα, κ παρεφύλαττον ὅπως τ ὀφθαλμὸν φέρει. κ τὰ μ ἄλλα, ἐᾶ. καθ' ἑκάστην ἢ τὴν νύκτα, ὁ μ ἕτερος ἡμῶν, ἐσεπίμπλαθ μεθυόντων ἑρμῶν, κωμαζόντων ἐπ' αὐτὴν, ἐ κατλόντων τὴν θύραν. ἐνίων ἢ, ἐ εἰσβιάζεσθ σὺν ὠθεῖ κόσμῳ τολμώντων. αὐτὴ ἢ ἐμάλα, ἐ ἤδετο τοῖς θορυβοῖς. κ τὰ πολλὰ ἡ παρέκυπτεν ἀπὸ ἔ πύγης, ἀδόντων ἀκούσασ τερπνῇ τῇ φωνῇ ᾠδάς τινας ἐρωτικὰς, ἡ ἐ διανοίγασα τὰς θυρίδας, ἐμὲ οἰομένη λαθεῖν, ἡσύχαζεν, καὶ ἐρωτιχούετο ὑφ' αὐτῶν. ὅπερ ἐγὼ μὴ φέρων, χράψασθ μ αὐτὴν μοιχείας ὠθ ἐδοκίμασον. τὸ μὲν γὰρ ὄνειδος ἢ οἰκεῖν τὴν Διάλογον ὑπολαβὼν, ἠξίουν καὶ δι-

Dialogi formam respondeat: sed perpetua oratione ipse quoque dicat. *Syrus.* Quandoquidem, Iudices, etiam hoc malè haberet adversàriam, si longa oratione uterer, quanquam ab illa hanc dicendi facultatem accepi, non multa apud vos verba faciam: sed dilutis accusationum capitibus ipsis, rem totam vobis dispiciendam relinquam. Vera enim sunt quæcunque de me dixit. Nam educavit me, mecum peregrè profecta est, & Græcorum civitati adscripsit: eoque nomine gratiam hujus nuptiis habuerim. Cæterùm ob quas causas relicta illa, ad Dialogum hunc diverti, audite Iudices: nec me commodi cujusquam gratia mentiri putetis. Ego cùm viderem hanc non amplius esse temperantem, neque in habitu modesto permanere, quo olim ornatam Pæanensis ille duxerat: sed comptam, & meretricio more capillos componentem, fuco etiam illitam, & genas cerusa pingentem, ilico suspicatus sum & observavi quonam verteret oculum. Ac cætera quidem missa facio. Singulis autem noctibus angiportus noster implebatur amatoribus temulentis, petulanter in illam agentibus, & ostium pulsantibus: quinetiam nonnullis nullo ordine vi intro sese ferre audentibus. Hæc autem ridebat, & iis quæ agebantur, delectabatur: ac plerumque vel de toto prospiciebat, audiens illos cantilenas quasdam amatorias aspera voce occinentes: vel apertis clam me, ut putabat, foribus lasciviebat, & ab iis constu-

prabatur. Quod cùm ego ferre non possem, nec mihi probaretur tamen ipsam adulterii accusare: hunc in vicinia habitantem Dialogum adivi,

χθῆναι ὑπ' αὐτῆ. ταῦτ' ἐστὶν, ἃ ἐγὼ τὴν ῥητορικὴν μεγάλα ἠδίκησα. καίτοι εἰ μηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο ἐπέπραχθ', καλῶς εἶχέ μοι ἀνδρὶ ἤδη πεπαρεκκληκότι ὑπὲρ χιλίους μνᾶς, θορύβων μὲ παύειν, ἢ δικῶν, ἀπαλλάχθαι, καὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς δικαστὰς ἀτρεμεῖν ἐᾶν, καὶ τυράννων κατηγορίας, καὶ χρηστῶν ἐπαίνους ἀφυρῶσθαι. ἐς δὴ τὴν ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίστῳ τούτῳ ἀμφότερα συμπεριπατῶν, ἠρέμα σιωδιαλεγόμενον. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ἤδη πανύστατον. ὑμεῖς δή, εὔορκον τὴν ψῆφον εἰσίοντες. Δι. πῶς κρίνετε; Ερ. πάσαις ὁ Σύρος, πλὴν μιᾶς. Δι. ῥήτωρ πῶς ἔοικεν εἶναι ὁ τὴν ἀναίδειαν ἡμῶν. ὁ Μάλος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, λέγε. ὑμεῖς δή, ἀπεμείναντι, διπλασίονα ἀποτισόμενοι τὸ μισθὸν ἑκατέρᾳ τῇ δίκῃ. Διάλος. ἐγὼ δ' ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μακρὰν μὲ ἀποτείνειν τοὺς λόγους οὐκ ἂν ἐθελήσαιμι ὑμῖν, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὥσπερ εἴωθα. ὅμως δὲ ὡς νόμος ἐστὶ τοῖς δικασταῖς, οὕτω ποιήσομαι τὴν κατηγορίαν, ἰδιώτης παντάπασι καὶ ἄτεχνος τοιοῦτον ὤν. καί μοι τοῦτο ἔστω πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἃ δ' ἠδίκημαι, καὶ βλασφημῶ πρὸς τούτοις, ταῦτά ἐστιν. ὅτι με σεμνὸν τινα ὄντα, καὶ θεῶν τε πέρι, καὶ φύσεως, καὶ τῶν τοῦ ὅλου βλοσυρὰ σκοπεύμενον, ὑψηλὸν ἄνω που τῶν νεφῶν ἀεροβατοῦντα, ἔνθα ὁ μέγας ἐν ἀέρᾳ Ζεὺς τροχιὸν ἅρμα ἐλαύνων φέρεται, καταπατήσας αὐτοῦ ἤδη καὶ τὴν ἀψῖδα περῶντα, καὶ ἀναβαίνοντα ὑπερφυᾶ ὀροφήν, καὶ τὰ τροχὰ συντρέψας, ἰσοδίαυλον τοῖς πολλοῖς ἐποίησε. καὶ τὸ μὲν τροχηλὸν ἐκεῖνο, καὶ σωφρονικὸν περισωπεῖον, ἀφεῖλέ μου.

adivi, utque me reciperet, rogavi. Hæc est magna illa injuria quam Rhetoricæ intuli. Quanquam etiamsi nihil tale ab illa commissum esset: tamen puto, deceret me virum jam propè quadraginta annos natum, à tumultibus istis, & causis agendis desistere, ac pati judices quiescere, cùm Tyrannorum, accusationibus, tum optimatum laudibus evitatis. Ingressum verò in Academiam aut Lyceum, cum optimo isto Dialogo deambulare, cum eo placidè disputando. Quanquam multa dicenda habeo, jam tamen finem facio. Vos sanctam sententiam ferte. *Iust.* Vtervicit? *Merc.* Omnibus calculis Syrus excepto uno. *Iust.* Videtur orator aliquis esse, qui contrarium tulit. Heus Dialoge, sub iisdem judicibus dic tu quoque. Vos interim expectate, duplicem pro utraque lite mercedem accepturi. *Dial.* Ego judices, longiorem ad vos orationem habere non statueram, sed paucis, ut consuevi, rem expedire. Verùm tamen, ut mos est in judiciis, ita peragam accusationem: quanquam planè rudis, & rerum istiusmodi imperitus. Et hoc mihi ad vos esto exordium. Illata verò mihi ab illo injuria & contumelia hæc est. Me qui antea gravis eram, & de Diis, de natura, de Vniversi ambitu pleraque considerabam, supra nubes sublimis, per aërem incedens: ubi magnus illè in cœlo Iupiter alatum currum agere fertur: abstractum inde ipsè, cùm jam ad fornicem volarem, & ad summum cœlum ascenderem, confractis alis cum multitudine promiscua conditionis ejusdem fecit: ac tragicam illam, modestamque faciem mihi abstulit:

comi-

καμικὸν ἢ ἄλλο, ἢ σατυρικὸν, ἐπήγαγε μοι. καὶ μικρᾷ δεῖν, γελοῖον. εἶτά μοι εἰς τὸ αὐτὸ φέρων, συγκαθείρξε μοι τὸ σκῶμμα, καὶ τὸν Ἴαμβον, ἢ κωμῳδοὺς, ἢ τὸ Εὔπολιν, ἢ τὸ Ἀριστοφάνη, δεινὼς ἄνδρας ἐπιτερπομένους τὸ σπουδῇ, καὶ χλευάσαι τὰ καλῶς ἔχοντα. πολυθρύλλητον ἦ, ἢ Μένιππόν τινα τῶν παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ, καὶ κέρχαρον ἀπορύξας, καὶ κεῖθεν ἐπισπάσας μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κυνᾶ. καὶ τὸ δῆγμα λαθραῖον, ὅσῳ ἢ γελῶν ἄμεμπτον ἔδακεν. πῶς δὲ ἡ δεινὰ ὕβρισμαι, μηκέτ' ἐπὶ τῷ εἰκείῳ κήματι ἀμφιέσασθαι, ἀλλὰ κωμῳδῶν, ἢ γελωτοποιῶν, καὶ ὑποδύσεις ἀλλοκότους ὑποκρινόμενον αὐτός; τὸ γὰρ πάντων ἀπροπαίστατον, κρᾶσίν τινα παράδοξον κέκραμαι. καὶ ὅτε πτῶχος εἰμι, ὅτε ἐπὶ τῷ μισθῷ βέβηκα. ἀλλὰ ἀποκινεῖσθαι δίκην, σωθῆναί τι, ἢ ξένον φάσμα τοῖς ἀκούουσι δοκῶ. Ερ. τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖς ὦ Σύρε; Συ. ἀπροσδόκητον ὦ ἄνδρες δικασταί τὸ ἀγώνισμα τοῦτο ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν. πάντα γὰρ μᾶλλον ἂν ἤλπισα τὸ Δίφιλον, ἢ τοιαῦτα ἐρεῖν περὶ ἐμοῦ. ὁ δ' Ἡφαιστίων ἐγὼ, συνθρασὺν ἔτι τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα, καὶ τὸ τῶν σωφρόνων ἐρωτήσεων κατασκληκότα, καὶ τοιαύτῃ αὐδήσομαι μὲ εἶναι δεξιᾷ, ἡ πάντη ἦ ἡδὺ, ἀδὲ τοῖς πολλοῖσι κεχαρισμένον, πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν ἐς τὸ ἀνθρώπινον εἰθισται τοῦτον τρόπον. μὴ comicam verò aliam, & ſatyricam, ac fermè ridiculam adhibuit. Deinde in locum eundem adductum concluſit Dicterium, Iambum, Cyniſmum: præterea Eupolim & Ariſtophanem, vehementes viros ad res graves exagitandum, & ad præclaras irridendum. Poſtremò etiam Menippo ex antiquis illis canibus latratore moleſto, ut videtur, & aſpero refoſſo, hunc quoque ad me introduxit, terribilem revera canem, morſu latenter invadentem, quatenus mordet arridens. Proinde quomodo non videar gravi contumelia affectus, qui non amplius habitu proprio conſpicior: ſed comœdias agendo, riſum movendo, argumenta abſurda tractando ipſi hiſtrionem me gero. Nam quod eſt omnium abſurdiſſimum, nova quadam mixtione ſum temperatus: & neque pedeſtris, neque ſublimis incedo: ſed hippocentauri inſtar, compoſitum quiddam, novumque ſpectrum auditoribus videor. *Merc.* Quid igitur ad hæc dices Syre? *Syr.* Inexpectatum apud vos, judices, hoc certamen ſuſtineo. Quidvis enim potiùs quam hæc pro me dicturum eſſe Dialogum putabam: quem ego ſuſceptum, cùm adhuc tetricus vulgo videretur, & continuis interrogationibus præfractus, eoque nomine venerandus cenſeretur, non tamen omnino ſuavis, neque multitudini gratus: primùm quidem hunc hominum in modum per terram incedere aſſuefeci: poſtea au-

1 Τὸ δῆγμα λαθραῖον] Invehitur in malivolos *ſubtileſta lingua*, qui ut ait Plautus, *Palam blandiuntur, clam ſi occaſio uſquam eſt, Aquam frigidam ſubdole ſuffundunt.*
De quibus vide Caſaub. ad Characteres Theoph. περὶ εἰρωνείας. Piſid Coſmurg.
Ποιεῖ δ' τὰς εἰρωνας ἀθλίας κύνας
Σαίνειν δοκοῦντας ἢ δακνύειν ἀπιγμένους. Bourd.

1 Τὸν

τ αὐχμῶντ πολλῶ, ἀποπλώσας, & μειδιᾶν κελεύσας, ἡδίω τοῖς ὁρῶσι παρεσκεύασα. ἐπὶ πᾶσι γ, τὴν κωμῳδίαν αὐτῇ παρίζουσα. καὶ τοῦτο, πολλὴν οἱ μηχανώμενος τὴν εὔνοιαν τῶν ἀκουόντων. εἰ τίνας τὰς ἀκίδας τὰς ἐν αὐτῇ διαδύσεται, ὥσπερ τ ἐχῖνοι. λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας ἐφυλάττομεν. ἀλλ' ἐγὼ οἶδ' ὅπως μόλις ποτὲ λυπεῖ αὐτὸν, ὅπ μὴ τὰ ἰσχνὰ σκέλια, & λεπτὸν κεφάλαιον ὥσπερ αὐτὸν συμπολογῦμεν, εἰ ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, & πόσας κοτύλας ὁ Ζεὺς, ὁπότε τ κόσμον εἰργάσατο, τ ἀμιγῆ, & κ τὰ αὐτὰ ἰσχύσης οὐσίας ἐνίησιν εἰς τ κρατῆρα, ἐν ᾧ πάντα συνεφύρετο, καὶ εἰ ῥητορικὴ πολιτικῆς μορίᾳ εἴδωλον, κολακείας τὸ τέταρτον. χαίρει γὰρ οὖν οἶδ' ὅπως τὰ τοιαῦτα λεπτολογῶν, καθάπερ οἱ τὰς ψώρας ἡδέως κνώμενοι. καὶ τὸ φθίσημα ἥδυ αὐτῷ δοκεῖ. καὶ μέγα φρονεῖ, ὡ λέγηται ὡς ὁ πινὺς ἀνδρὸς ἐστ συνιδεῖν ἃ αὖ τ ἰδίων ὀξυδερκεῖ. τοῦτο δηλαδὴ & περ ἐμοῦ ἀπαιτεῖ, κ τὰ περὶ σκέλια ζητεῖ, καὶ ἀποβλέπ, τὰ αὖ τῶν ποδῶν ὐχ ὁρῶν. ἐπὶ τοῦτο ἄλλων ἕνεκα, οὐκ ἂν οἶμαι μέμψαιό μοι, ὡς θαυμάσιον τοῦτο τὸ ἐπιτήδευμα παρεσκεύασα αὐτῇ, βαρβαρικὸν μεταπείσασα. καὶ ταῦτα, βάρβαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν. ἠδίκηκα γὰρ ἄν, τὰ τοιαῦτα εἰς αὐτὸν ἐξενεγκών, & τὸν πάτριον ἐσθῆτα λωποδυτῶν. ἀπολελόγημαι ὡς δυνατὸν ἦμοί. ὑμεῖς γ, ἐμοίγε τῇ πάλαι τὴν ψῆφον σύνεγκατε. Ερ. βαβαί, δέκα ἄλλας κρατεῖς. ὁ γὰρ αὐτὸς σκεῖνος ὁ πάλαι, ὑδὲ τῶν ὑμετέρων ἐστν. ἀμέλει τοῦτο ἔθος ἐστ, & πᾶσι τὴν

autem multo ſqualore abſterſo, eoque ridere coacto, ſuaviorem aſpicientibus exhibui. In primis verò Comœdiam cum ipſo conjunxi, ac per hoc multam illi apud auditores benevolentiam conciliavi: qui antea ſpinas quæ ei inſunt, metuentes perinde ut echinum, manibus excipere cavebant. Sed novi ego quid illum maximè diſcruciet: nempe quòd tenuia illa & exilia cum ipſo ſedens argutari non ſoleo: nempe ſit-ne immortalis anima: & quot heminas Deus, quando mundum fabricavit, ſynceræ, eodemque modo ſe habentis ſubſtantiæ infuderit in craterem illum, in quo univerſa miſcendo temperabat: & num Rhetorica ſit politicæ particulæ imago, adulationis pars quarta. Delectatur enim neſcio quo pacto, iſtiuſmodi argutias diſputando, ut quibus pſoram fricari eſt jucundum. Atque hæc ipſi videtur ſuavis cogitatio, ac ſeſe effert, ſi dicatur non cujuſvis eſſe hominis ea intelligere quæ de ideis ſubtiliter ſpeculatur. Hæc videlicet etiam à me poſcit, & alas illas quærit, ſurſumque aſpicit, cùm tamen, quæ ſunt ante pedes, non videat. Nam cæterorum certè cauſa puto me non accuſaverit, quòd detracto Græco hoc pallio, barbaricum ejus loco repoſui, idque cùm barbarus ipſe videar. Injuriam enim feciſſem, ſi contra leges, talia in eum commiſiſſem & patrio veſtitu ſpoliaſſem. Reſpondi judices, pro virili. Vos verò ſententiam priori ſimilem ferte. *Mercur.* Papæ: totis decem vincis. Nam ipſe ille prior, ne nunc quidem eadem cum cæteris ſentit. Nempe hic mos eſt illius, atque perfora-

1 Τὴν τετρυπημένην] *Calculum condemnationis.* De his calculis copiosè Scholiast.

τετρυπημένῳ ὕστρῳ φέρειν, ἢ μὴ παύσασθαι φθονοῦντας τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μέν, ἄπιτε ἀγαθῇ τύχῃ. αὔριον δέ, τὰς λοιπὰς δικάσομεν.

foratum omnibus calculum ferre solet, nec facilè desierit optimis quibusque invidere. Sed vos abite prospera cum fortuna. Die crastino reliquas judicabimus.

Iliast. Aristophan. & Florent. Christian. ad Vesp. *Bourd.* Ἀμέλει τοῦτ' ἴδοις ἄν, καὶ πᾶσι τοῖς τετρυπημένοις ὕστραις φέρειν, καὶ μὴ παύσασθαι φθονοῦντας τοῖς ἀρίστοις] Ἀμέλει τοῦτ' ἴδοις ἄν καὶ πᾶσι, τοῖς τετρυπημένοις ὕστραις φέρειν, καὶ μὴ παῦσαι φθονεῖν τοῖς ἀρίστοις. Calculi autem pertusi sive ὑπόροι τετρυπημένοι in judiciis condemnatorii. Æschines contra Timarchum, & planè pleneque Scholiastes Demosthenis Vlpianus in orationem ejus contra Timocratem. *Marcil.*

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ, ΗΤΟΙ ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ.

DE PARASITO, SIVE QVOD ARS SIT PARASITICA.

ARGVMENTVM.

Didascalici generis Dialogus, in quo contendit ac docet Parasiticam artem esse, eamque omnium aliarum præstantissimam. Dispositio & series orationis plana est. Nam artem esse, principio ex definitione artis ostendit, singulis ejus partibus cum Parasitica comparatis, videlicet, quoniam & sua, ac certa principia habeat, exercitationeque & usu constet, & ob finem vitæ utilem, nec per voluptatem, exerceatur. Quòd autem voluptas utilis vitæ finis sit, authoritate ac testimonio Homeri defendit. Et quòd hic finis Parasitica magis proprius quàm Epicureorum philosophia sit, comparatione studiorum, ac vitæ utrorumque probat. Deinde verò hanc omnium aliarum artium præstantissimam esse, primùm in genere docet, collatis omnibus accidentibus, effectibus & causis aliarum artium, cum iis, quæ huic arti accidunt. Postea seorsim etiam Philosophiæ & Rhetoricæ, ut potè artium cæterarum summis, & maximè laudatis, anteponit. Primùm quia illa incerta, aliis aliter de illis sentientibus atque tradentibus: Parasitica autem ubique eadem, ac certa sit. Deinde quia nusquam reperiantur parasiti affectasse philosophiam, aut rhetoricam: contrà autem parasiticam rhetores, ac Philosophi plurimi. Postremò ab usu eorum, qui artes has sectantur, & profitentur, duplici videlicet, altero in bellis, altero in pace. Vbi ad utrumque tempus philosophos, & rhetores inutiles, & ineptos esse, multis exemplis & rationibus docet: contrà autem parasitos idoneos ac paratos maximè, idque ex Homero, item ex historiis probat, ad-

addita etiam hypotypoſi, qua paraſitum ad prælium parantem & expedientem ſeſe deſcribit. Præterea & privatam, atque domeſticam utrorumque vitam inter ſe comparat, multò meliores, atque etiam beatiores eſſe paraſitos oſtendens, quàm vel rethoras, vel philoſophos. Sub finem ipſam artem ex locis finalibus commendat quoque, & ipſius nominis honeſtatem etymologia, & analogia defendit.

Τί ποτε ἄρα ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι, ἐὰν ἐλεύθεροι, κἂν δοῦλοι, πίχνας ἐφεύρωσί τινας ἐπίστασθαι, δι' ἧς ἑαυτοῖς τε εἶσι, καὶ ἄλλῳ χρήσιμοι. σὺ δ', ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, δι' ὃ ἄν τι ᾖ αὐτὸς λάβοιμι, ἢ ἄλλῳ μεταδώης; Παρ. πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς ὦ Τυχιάδη, οὐδὲν εἰδώς. πειρῶ δὴ σαφέστερον ἐρωτᾶν. Τυχ. ἔστιν ἐν ταῖς πίχναις ἐπιστήμῃ τις χρῶ; οἷον μουσική; Πα. μὰ Δία. Τυ. πῇ, ἰατρική; Πα. οὐδὲ ταύτην. Τυ. ἀλλὰ γεωμετρίαν; Πα. οὐδὲ ταύτην. Τυ. πῇ δῆτα, ῥητορικῇ; φιλοσοφίας μὲν γὰρ τοσοῦτον ἀπέχεις, ὅσον ἐγὼ κρίνω. Πα. ἴσως μὲν οὖν οἷόν τε εἶναι, κἀμοῦ. ὥστε μὰ Δία τοῦτο κρεῖττόν ἐστιν ἐμοὶ ὀνειδίσαι, φημὶ γὰρ κἀγὼ εἶναι, κἂν χείρων, ἢ σύ γε δοκεῖς. Τυ. ναί. ἀλλὰ παίζεις μὲν ἴσως τὰς πίχνας σὺ ἐξεμαθες ἀλλὰ μέγεθός τι αὐτῶν, καὶ δυσκολίαν. τί δὲ δημηλικαῦτα, τεκτονικὴν, ἢ σκυτοτομικήν; ἢ γὰρ οὐδὲ τἄλλα ἔοικας ἔχειν σοι, ὡς μὴ δ

Quid tandem in cauſa eſt Simo, quòd cùm alii homines ſive ſervi ſint, ſive ingenui, quiſque artem aliquam calleat, quâ cùm ſibi ipſis, [1] tum aliis ſunt utiles: tu verò, quantum ego perſpicio, nihil negotii habes, unde aut fructum capere ipſe, aut alteri impertire poſſis? *Para.* Quid hæc tua ſibi velit interrogatio Tychiade, nondum capio: proinde planiùs interrogato. *Tych.* Eſt-ne ars aliqua quam noris, veluti [2] Muſica? *Para.* Non per Iovem. *Tych.* Num medicina? *Para.* Neque iſtam novi. *Tych.* At geometria. *Para.* Nequaquam. *Tych.* Quid verò num Rhetorica? Nam à Philoſophia tantum abhorres, quantum ab ea vitium. *Para.* Imò plus etiam, ſi poſſem. Proinde ne putes hoc te mihi ignoranti exprobrare. Nam me & malum, & quàm ſentias, pejorem eſſe fateor. *Tych.* Ita ſanè. Sed has fortè artes ob ipſarum cùm magnitudinem, tum difficultatem non didiciſti. At ex popularibus illis quam tenes, num fabrilem aut ſutrinam? Neque enim ea eſt rerum tuarum conditio, ut non talis alicujus artis egeas ad-

1 *Tum aliis ſunt utiles*] Plat. in epiſt. ad Arch. Tarent. ἀλλὰ καλεῖνο δεῖσθαι ἀνθρώπου, ὅτι ἴσας & ἡμῶν, ἀπ' αὐτῷ μόνον γέγονεν, ἀλλὰ & χρήσιμος ἡμῶν τὸ πατρὶς μεῖζον; τὸ δὲ τοῖς χρωμένοις, τὸ δὲ τοῖς λοιποῖς φίλοις. Cogh.

2 *Muſica*] Antiquitus nihil eruditum habebatur ſine muſica, unde apud Comicos, qui litteras ſe didiciſſe negant, ajunt ſe non didiciſſe muſicam. Muſica & Arithmetica primùm inſtituebantur juvenes Athenis. Lucianus in Gymnaſ. *Idem.*

τοιαύτης ἂν δεηθῆναι τέχνης. Πα. ὀρθῶς λέγεις ὦ Τυχιάδη. οὐδὲ γὰρ τούτων ἀδήμιτός ἐστιν εἰμί. Τυ. πῶς ἂν οὖν ἐτέρας; Πα. πῶς; ὡς ἐγὼ οἶμαι, γηναίας. ἢν εἰ μάθοις, καὶ σὺ ἐπαινέσειν οἶδα. ἔργῳ μὲν οὐ κομψοῦ φημι ἔσθ' ἁπλῶς, εἰ δ' σοὶ λόγῳ γοῦν ἔχω εἰπεῖν. Τυ. ποῖα τοιαῦτα; Πα. ὅπου μοι δοκῶ τὰς ὡς οὐδὲν ἀκριβολογικὰς λόγους. ὥστε ὅπου τέχνῃ μοι ποτ' ἐπίστασθαι, ὑπάρχει ἤδη σοι γνώσεσθαι, καὶ μὴ λίαν τοῦτο χαλεπῶς μοι ἔχειν. ἦν που ἅ, αὖθις ἀκούσῃ. Τυ. ἀλλ' οὐκ ἀνέξομαι. [1] Πα. τό γε τῆς τέχνης, παρόδοξον ἴσως φανεῖται σοι ἀκούσαντι. Τυ. καὶ μὴν λίαν τοῦτο σπουδάζω μαθεῖν. Πα. εἰσαῦθις ὦ Τυχιάδη. Τυ. μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μήπως ἄρα αἰσχύνῃ. Πα. ἡ παρασιτική. Τυ. κἄπα εἰ μὴ μέλλοις ὥσπερ ὦ Σίμων, τέχνῃ τοῦτο φαίην ἄν; Πα. ἴσχυε. εἰ δέ σοι μέλλει δοκῶ ἢ μὴ ἅ μέλλω ἄλλως ἐπίστασθαι τέχνῃ, [2] αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι τῶν μανίαν δόκει, καὶ μετ' ἐγκλημάτων ἤδη ἀρεῖ. φασὶ γὰρ τῶν δαίμονα τοῦτον, τὰ μὲν ἄλλα, χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, παρεστῶσαν δ' αὐτοῖς ἁμαρτημάτων αὐτοὺς, ὥσπερ διδάσκαλον, ἢ παιδαγωγὸν τούτων ἀναδεχομένην εἰς αὐτὸν τὰς αἰτίας. Τυ. σὺ δὲ ὦ Σίμων, ἡ παρασιτικὴ τέχνη ἐστί; Πα. τέχνη γάρ. καὶ τοῦτης δημιουργός. Τυ. καὶ σὺ ἄρα παρόδοξός; Πα. πάνυ ἀνοήδισας ὦ Τυχιάδη. Τυ. ἀλλ' οὐκ ἐρυθριᾷς, παρόδοξον σαυτὸν καλῶν; Πα. ὑδαμῶς. αἰσχυνοίμην

adminiculo. *Para.* Rectè dicis Tychiade, neque enim ullam illarum calleo. *Tych.* Quam igitur aliam? *Para.* Quam? ut puto generosam, quàm & te, si pernoveris, laudaturum existimo. Eam quidem re ipsa præclarè obire posse me dico, tametsi oratione explicare non valeo. *Tych.* Quænam hæc est? *Para.* Nondum mihi videor rationes quæ ad hanc artem pertinent didicisse. Quare me alicujus artis peritum esse, tuum est jam cognoscere, neque hoc nomine mihi succensere: quam autem calleam, alias audies. *Tych.* At moræ sum impatiens. *Para.* Fortasse si audires, nova ars tibi videretur. *Tych.* Atqui propter hoc ipsum discendi studio teneor. *Para.* Aliàs Tychiade. *Tych.* Nequaquam, sed jam dicito, nisi te pudeat. *Para.* Illa est Parasitica. *Tych.* Ecquis nisi insanus ô Simon, artem hanc appellet? *Para.* Ego. Si verò ob hoc ipsum, quòd aliam artem non teneam, tibi videor insanire, hujus ipsius causam mihi putato fuisse insaniam, & jam desine me criminari. Aiunt enim hanc Deam cùm aliàs difficilem esse habentibus, tum delinquentes erratorum excusare, instar magistri, & pædagogi translata in se omni culpa. *Tych.* Ergo Simo, Parasitica ars est? *Para.* Sanè ars, cujus author ego sum. *Tych.* Et tu parasitus es? *Para.* Probro me affeciſti Tychiade. *Tych.* At non erubescis, quum te ipse vocas parasitum? *Para.* Nequaquam, nam me pu-

1 Πα. τό γε τῆς τέχνης, παρόδοξον] Πα. τόγε τῆς τέχνης ὄνομα, παρόδοξον. Marcil.

2 Αὐτὴν αἰτίαν δή μοι τῶν μανίαν δόκει] Αὐτὴν αἰτίαν δή μοι τῆς μανίας δόκει, &c. Patet illo ſtatim ſequente, ἀναδεχομένην εἰς αὐτὴν τὰς αἰτίας. Idem.

1 Τυ.

ἢ δ' ὃν, εἰ μὴ λέγοιμι. Τυ. καὶ νὴ Δία ἐπόπτου τι βουλόμεθα γνωρίζειν ἢ σὺ ἐπιτερψῶν τῷ, ὅτι χρῄζοι μαθεῖν, ὁ παράσιτος δηλονότι φήσομεν. Πα. πολὺ μᾶλλον τοῦτο λέγοντες ἐμὲ, ἢ Φειδίαν ἀγαλματοποιόν. χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ μᾶλλόν τι ἢ τῷ Φειδίᾳ ἥδεται τοῦ Διΐ. Τυ. καὶ μὴν σκώπτου μοι σκοπεῖν ἀσθενῆσιν γέλως πάμπολυς. Πα. τὸ ποῖον; Τυ. εἰ ταῖς ἐπιστολαῖς ἅπαξ ἄκαιρον ἦθος, ἐπιγράφοιμεν Σίμωνι παρασίτῳ. Πα. καὶ μὴν ἂν ἐμοὶ μᾶλλον χαρίζοιτο ἢ Διονὶ ἐπιγράφων φιλοσόφῳ. Τυ. ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις καλούμενος, ἴσθι, ἢ μικρόν μοι μέλει. σκοπεῖν δὲ δεῖ σὲ τἄλλα ἀπορίαν. Πα. τίνα μάλ. Τυ. εἰ σὲ ταύτῃ ταῖς ἄλλαις τέχναις εἰσκαλέσομεν. ἔστι ἐπιδεῖν συμβαίνοντάς τινας ὁποῖά τις αὐτὴ τέχνη ἐστὶ, λέγειν, οἷον γραμματικὴ, ἰατρικὴ, ῥητορικὴ. Πα. ἐγὼ μὲν ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον ταύτῃ, ἢ πνὰ ἐπέρᾳ τέχνῃ φαίην ἄν. εἰ δέ σοι φίλον ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως οἴομαι, λέγοιμι ἄν, καίπερ οὐ παυόμενος ὢν, ὡς ἔφθην εἰπὼν, ἐπὶ τούτῳ παρεσκευασμένος ᾖδη. [2] Τυ. εἰ δὲ σμικρὰ δή, τοῖς ἀληθέσι δοίης. Πα. ἴσθι δὴ τοίνυν τοῦτο, ὅτι τῆς τέχνης εἴ σοι δοκεῖ, ἥτις ποτ' ἔστι τυγχάνει τῷ γοῦν σκώπτειν. ὑποσὶ γὰρ ἐπικαλεσόμεθα ἂν καὶ ταῖς καθ' ἕδας τέχναις, εἴπερ ἄρα ὀρθῶς μετέχοιμεν αὐτῆς. Τυ. τί ποτ' ἂν εἴη τέχνη, ὡς ἐπίστασαι; Πα. πάνυ μὲν ὤν. Τυ. μὴ

puderet, ni dicerem. *Tych.* Atque per Iovem, si te cuipiam quibus ignotus es notum facere velimus, quum nomen discere volet, Parasitus est videlicet, dicemus. *Para.* Rem mihi feceritis multò gratiorem me sic nominando, quàm statuarium Phidiam. Hac enim arte delector non minùs, quàm Phidias Iove gaudebat. *Tych.* Atqui hoc mihi consideranti, excitatus est risus multus. *Para.* Qua ex re? *Tych.* Si epistolis pro more inscribamus, Simoni parasito. *Para.* Rem sanè mihi facies gratiorem, quàm si [1] Dioni Philosopho inscribas. *Tych.* Quàm gaudeas hoc nomine, mihi parum est curæ. Sed & aliud quidpiam absurdi est considerandum. *Para.* Quidnam? *Tych.* Num & hanc in aliarum artium numero recensebimus. Ita ut interrogante quopiam cujusmodi ars sit, respondeamus, veluti grammatica, medicina, sic Parasitica. *Para.* Equidem ego Tychiade, hanc quam profiteor, multò potiùs artem dicendam contendo. Quod si gratum tibi est audire, etiam quod sentio, dicam, quanquam non admodum ut antè dixi, ad hoc sim paratus. *Tych.* Tametsi sint exigua, veritate tamen præcellent. *Para.* Age jam, si tibi videtur, primùm consideremus cujus generis sit ars. Ad hunc enim modum artes etiam speciatim assequemur, si hanc rectè teneamus. *Tych.* Quid igitur est ars, uti scis? *Para.* Omnino scio. *Tych.* Ne igitur

1 *Dioni Philosopho*] Dion Alexandrinus natione, præcipuam in philosophia laudem est consequutus. Suid. Philost. & Syn. de laude Calvitii Lucianus in Peregrino. *Cogn.*

2 Τυ.] Tychiadis personam quidam loquentem inducunt usque ad verbum ἐπίστασαι Aliter tamen omnes editiones, aliter Interpres. *Bourd.*

τοίνυν ὅκνῳ λέγειν αὐτὴν, εἴπερ οἶσθα. Πα. τέχνη ἐστὶν ὡς ἐγὼ μεμνημένος ἀκούσας, σύγκριμα [1]ἐγκαταλήψεων ἐγκεκριμένων, ἀφ' ὧν τέλος εὐχρηστόν τι συμβαίνει. Τυ. ἐρῶ σκέψασθαί με ἐπόμενος, ὅπως ἀπομνημονεύσας. Πα. εἰ δὲ μετέχοι τούτων ἁπάντων ἡ παρασιτική, τί ἂν ἄλλο ἢ ἡ αὐτὴ τέχνη εἴη; Τυ. τέχνη γάρ, εἴπερ ὅπως ἔχει. Πα. φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τῆς τέχνης εἴδεσιν ἐφαρμόζοντες τὸν παρασιτικὸν, εἰ συμφέρει σκοπῶμεν ἢ ὁ περὶ αὐτῆς λόγος, ἀλλὰ μὴ κατ' εὐχὴν αἱ πονηραὶ χρήσεις ἁμαρτάνωμεν, [2]μὴ σαθρὸν λεκάνιον ἠχούσης. δεῖ τοίνυν εἶναι ἢ τοῦτον ὥσπερ ἢ πᾶσαν τέχνην, σύγκριμα ἐκ καταλήψεων. ὥσπερ ἐμὲ, τὸ δοκιμάζειν, καὶ ἁμαρτάνειν ὅστις ἂν ἐπιτηδείως γενόμενος τρέφειν αὐτόν. καὶ ὅπως παρασιτῶν δεξιώσεται, οὐκ ἂν μεμφοίμην. ἢ τὰ μὲν γεγονότα τέχνῃ τινὰ φήσομεν ἔχειν, [3]εἴπερ ἐπίσταιτο ἁμαρτάνεσθαι τὰ τε κίβδηλα τῶν νομισμάτων, καὶ τὰ μή. τὸν δὲ ἀνδρὸς τέχνης ἁμαρτάνειν τὰς τε κιβδήλους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰς

igitur pigeat te dicere, siquidem scis. *Para.* Ars, ut ex viro sapiente memini me audire, est quæ constat ex perceptionibus consentientibus, & coëxercitatis ad finem vitæ utilem. *Tych.* Rectè sanè verba ejus qui dixit, commemorasti. *Para.* Iam si horum omnium particeps est Parasitica, quid aliud sit, quàm ars? *Tych.* Ars certè, si res ita se habet. *Para.* Age verò sigillatim omnibus artis speciebus Parasiticam accommodantes, dispiciamus an quod de ipsa dicitur, consonet: sed non uti [2]malæ ollæ quum pulsantur, an resonet putridum. Oportet igitur ut hæc, quemadmodum & ars omnis, perceptionibus constet. Primùm quidem probet, & dijudicet, quis ad se alendum sit idoneus: quo parasitandi orsus initio, pœnitentia non ducatur. Aut [4]nummularium dicemus artem aliquam callere, qua nummos adulterinos à probis dignoscat: hunc autem sine arte [6]adulterinos homines à bonis non discernere,

præ-

1 Ἐγκαταλήψεων] Quidam ἐκ καταλήψεων. ut postea. *Bourd.*

2 *Malæ ollæ*] Vt ærea vasa tinnitu dignoscuntur. Ita homines ex sermone, huc allusit Pers. Sat. 3.

sonat vitium percussa maligne,
Respondet viridi non cocta fidelia limo.

Et rursus in Satyr. 5.

pulsu dignoscere cantus
Qui solidum crepet & pictæ tectoria linguæ. Cogn.

3 Μὴ σαθρὸν] Casaubon. ad illud Persii *sonat vetitum*, legi vult σαθρὸν. *Bourd.*

4 *Nummularium*] Ἀργυραμοιβὸν vulgo mensor & mensarius à Græcis κολλυβιστὴς nummullarius & trapezita. *Idem.*

5 Εἴπερ ὅπως ἔχει τὸ διαγινώσκειν] ὑπερ. δ. Marcil.

6 *Adulterinos homines*] Quod simplex non est neque sincerum id vulgato verbo Græci κίβδηλον vocant, hinc ducto vocabulo, quod aliud præ se ferant, aliud tegant, παρὰ τὸ κρύθειν τὸ δῆλον, vel quòd Athenienses ob summum in Chios odium, si cui male vellent, hujus nomen nomismati solent inscribere, addita littera iisque in terram abjectis dira imprecari. παρὰ τὸ εἰς χῆς, βδελύττειν. Sed proprie nummum subæratum κίβδηλον appellant, & κιβδηλίαν corruptelam. *Cogn.*

1 Καὶ

ἀγαθὸς. [1] καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὰ νομισμάτων, καὶ τὰ ἀνθρώπων [2] μὴ φανερὰν δύσιν ὄντων. οὐτοι μέντοι ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καλαμέμφεται λέγων,

Ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸ κακὸν διειδέναι,

Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

ᾧ δὴ καὶ μείζων ἡ τοῦ παρασίτου τέχνη πέφυκεν, εἴγε καὶ τις ἄτιμος ἄδηλα, καὶ ἀφανῆ, μᾶλλον τὰ μαντικῆς γνωρίζειν τε, καὶ οἶδε. τὸ δὲ μὴ ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους, καὶ πράγματα πράττειν, δι' ὧν οἰκειώσεται, καὶ δυνήσεται ἑαυτὸν τῷ τρέφοντι ἀποδεῖξαι, ἆρ' ὑ σωίσως, καὶ καλήψεως ἐρίαφμὴς εἶναί σοι δοκεῖ; Tv. καὶ μάλα. Πα. τὸ δὲ μὴ σὺ πεῖς ἐπάσασιν αὐτῶς, ὅπως παυθῇς ἀπίλβη τὸν ἔχων, καὶ παροδοκιμῶν τὰς μὴ τὸν αὐτὸν αὐτῷ κεκτημένας τέχνην, ἀνδ πιὸς λόγῳ, καὶ σοφίας [3] πλάττεσθαι οἴει; Tv. ὀδαμῶς. Πα. τί δῆ, τὸ ἐπίστασθαι τὰς ὀψεῖας, καὶ κακίας τῶν ὄψων, καὶ τὰ σίλιον πολυπραγμοσύνην ἀτέχνη τινὸς εἶναί σοι δοκεῖ; καὶ ταῦτα, ᾧ γλαυκότατε Πλάτων ὡς ἔστι λέγοντος, ᾧ μέλλοντος ἑστιάσεσθαι, μὴ μαγειρικὴ ὄντος, σκοπαζομένης δοίης, ἀκυρωτέρα ἡ κρίσις. ὅπου μὲν οὖν οὐκ ἐν καλήψεως μόνον, ἀλλὰ συγκεκυμασμένης ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μᾶλλοις ἂν ἐνδεὲς ἐμοῖς. αἱ μὲ γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καλήψεις, καὶ ἡμέρ-

præsertim cùm statim appareat cujusmodi sint homines, quemadmodum nummi. Eadem hæc & sapiens reprehendit Euripides, dicens,

Nullus character corpori mortalium,

Inharet ex quo tu malum dignoveris.

Qua re major est Parasiti ars, qui res ita obscuras & abditas, magis quàm ars vaticinandi perspicit & cognoscit. Nosse verò sermones proferre accommodos, eaque facere per quæ in familiaritatem veniat, seque benevolentissimum suo altori ostendat, annon intelligentiæ & perceptionis validæ putas illud esse? *Tych.* Maximè. *Para.* Vt verò in conviviis ipsis, plus quovis habens abeat, alioque gloria superet, qui eam artem sibi non paraverunt, an hoc citra rationem, & sapientiam comminisci putas? *Tych.* Nequaquam. *Para.* Ecquid, nosse opsoniorum, ciborumque virtutes, & vitia, cujuspiam indocti curiositatem esse existimas? Idque cùm dicat generosissimus Plato, [4] Qui convivas epulis accepturus est, nec rei coquinariæ sit peritus, ejus in adornando convivio incertum est judicium. Parasiticam autem non solùm perceptione, sed etiam exercitatione constare, hinc facilè perdiscas. Quod aliarum artium perceptiones, & dies, & no-

1 Καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὰ νομισμάτων] Καὶ ταῦτα ἐχ ὥσπερ τ. τ. Patet oraculo Euripidis sequente, & post illa, verbis Luciani p. sequente. *Marcil.*

2 Μὴ φανερὰν] Ex Anglic. Cod. negationem, quæ ubique aberat, addidimus. *Bourd.*

3 Πλάττεσθαι] In quibusd. πραάττεσθαι. Idem.

4 *Qui convivas*] Hæc Platonis sententia extat in dialogo, qui inscribitur Gorgias, sive Rhetor. *Cogn.*

ρας, καὶ νύκτας, καὶ μῆνας, καὶ ἐνιαυτοὺς πολλάκις ἀσυγχώνητοι μένουσι. καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλυνται τὰ τῆς παρασίτου τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι. αἱ δὲ τῆς παρασίτου καταλήψεις, εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίῳ, ἀπόλλυσιν ἃ μόνον οἶμαι τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. τὸ γὰρ μὴ ὡς τὸ πολὺ εὐχρηστον τῷ βίῳ, μὴ καὶ μανίας εἶναι ζητεῖν, ἐγὼ μὲν οὐδὲ φαίην εἶναι τοιοῦτον οὐδὲν οὕτω χρησιμώτερον εἰς τὸν βίον ὄν, ὡς καὶ ζῆν γε ἄνευ τούτου ἐστί; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μὴν οὐδὲ τοιοῦτόν τι ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, ὁποῖόν τὸ κάλλος, καὶ ἡ ἰσχύς. ὥστε τέχνην μὲν μὴ δοκεῖν αὐτὴν, δύναμιν δέ τινα τοιαύτην. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. Πα. ἀλλὰ μὴν τοῦ μὲν ἀτεχνία ἐστὶν. ἡ γὰρ ἀτεχνία, οὐδέποτε οὐδὲν κατορθοῖ τῷ κεκτημένῳ. φέρε γὰρ εἰ ἐπιτρέψας σὺ σαυτὸν ναυῒ ἐν θαλάττῃ, καὶ χειμῶνι, μὴ ἐπισταμένῳ κυβερνᾶν, σωθείης ἄν; Τυ. οὐκ ἔγωγε. Πα. τί δή ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἣν δυνήσεται σώζειν ἑαυτόν; Τυ. καὶ μάλα. Πα. οὐκοῦν ἐν παρασίτου τοῦ παρασιτικῆς, εἴπερ ἦν ἀτεχνία, σὺν ἂν ἐσώζετο; Τυ. ναί. Πα. οὐκοῦν τέχνη σώζεται. ἀτεχνία ἢ οὔ; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτική. Τυ. τέχνη ὡς ἔοικε. Πα. καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς, καὶ ἡνιόχους τοιούτους σπανίους τῶν ἀφθόνων οἶδα ἐγὼ πολλάκις. καὶ τοὺς μὲν, ξυντετριμμένους. τοὺς δὲ, καὶ πάμπαν ἀφθαρτους. παρασίτου δὲ ναυάγιον, οὐ δὲ εἷς ἔχοι τοιοῦτον εἰπεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μήτε δύναμις, σύστημά δέ τι, καὶ οὐ καταλήψεων γεγυμνασμένων, τέχνη δηλονότι δυσμεταλήπτων ἡμῖν σήμερον. Τυ. ὅσον

noctes, & menses, & annos plerumque manent inexercitatæ, nec tamen possidentibus depereunt artes. At Parasiti perceptiones, nisi quotidie exerceantur, non artem solùm, opinor, sed etiam artificem perdunt. Neque foret insaniæ quærere ad quem finem vitæ utilem tendat. Non enim puto utilius quicquam in vita esse quàm edere & bibere, sine quibus neque licet vivere. *Tych.* Maximè. *Para.* Atqui ne ejusmodi quidem res est Parasitica, cujusmodi est pulchritudo aut fortitudo, ut ars nulla esse videatur, sed quædam vis & potentia. *Tych.* Vera dicis. *Para.* At neque nulla est ars. Nam quod ars non est, nunquam quicquam habenti præstat præclari. Age enim si tibi ipsi navim in mari ac procellis, gubernandi imperito commisisses, an incolumis evaderes? *Tych.* Minimè gentium. *Para.* Quid tandem, an quòd arte careat, cujus ope seipsum servare possit? *Tych.* Maximè. *Para.* Num ergo Parasitus à Parasitica, si ars non esset, servari non posset? *Tych.* Imò. *Para.* Nunquid igitur arte servamur, non item imperitia? *Tych.* Maximè. *Para.* Ergo Parasitica est ars. *Tych.* Ars ut apparet. *Para.* Atqui gubernatores quidem præclaros, & aurigas eximios de curru plerumque delapsos comperi: contritos quidem alios, alios interemptos. At Parasiti naufragium nullus est qui possit producere. Proinde si neque nulla ars est Parasitica, neque potentia, sed comprehensio exercitatarum perceptionum, hodie inter nos convenit, eam esse artem. *Tych.* Quantum quidem hinc conjicio.

ἀκ τύτυ, οἰκήσω. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως ἐ ὅρον ἡμῖν τινα χρυσοῦν ἀποδῷς τ παρασιτικῆς. Πα. ὀρθῶς σύγε λέγων. δοκεῖ γάρ δή μοι ὅτως ἂν μάλιστα διωρίας, παρασιτικὴ ἐπὶ τέχνη ποτέον, καὶ βρωτέον, [1] καὶ ἅ ἀφ' ταῦτα λεκτέον. τέλ@ ἦ αὐτῆς, τὸ ἡδύ. Τυ. ὑπέρδικά μοι δοκεῖς ὀρίσασθ τὸν σαυτῆ τέχνην. ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς ἐνίας ἅ φιλοσόφων μάχη σοι πρὸς ἅ τέλος ἦ. Πα. καὶ μὴν λάχρη γε, εἴπερ ἔχει τὸ αὐτὸ τέλ@ εὐδαιμονίας, καὶ παρασιτικῆς. φανεῖται ἦ ὅτως. ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρ@ τ ἅ παρασίτου βίον θαυμάζων, ὡς ἄρα μακάρι@, καὶ ζηλωτὸς εἴη μόν@, [2] ὡ γὰρ ἐγὼ φησὶ τέλ@ χαρίστερον ἅμιτυ, ἢ ὅταν δῶμον ἀνὰ πάντα, δαῖτ ἦ πλήσωσι πρέπουσ' εἰλαπίνη, καὶ κρατῆρ@. μέθυ ἦ κρητῆρ@ ἀφύσσων οἰνοχό@ φορέῃσι, καὶ ἐγχείη δεπάεσσι. καὶ ὡς ὐκ ἀκριβῶς ταῦτα θαυμάζων, μᾶλλον τὸν αὐτὸν γνώμην ποιεῖ φανερώτερον, ὃ λέγων. Τῶτο τί μοι κάλλιστον ἐν φρεσὶν εἴδεται. εἶναι ὐκ ἔπεργον τ ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαίμονα νομίζων. καὶ μὴν ὐδὲ τῇ τυχόντι ἀνδρὶ ἐφικτὸν εἶναι τύτυς τὺς λόγυς, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ [3] τῶν Ἑλλήνων. καίτοι γε εἴπερ ἐβούλετο Ὀδυσσεὺς τὸ κῦ τὺς Στωϊκὺς ἐπαινεῖν τέλ@, ἐδυνάτο ταυτὶ λέγειν, ὅτι τ Φιλοκτήτην ἀπήγαγον ἐκ τ Λήμνυ, ὅτι τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτι τὺς Ἕλληνας φόβ@ ἔσχε, ὅτι εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν, ἐαυ-

jicio. Sed in id incumbe ut eximiam Parasiticæ definitionem nobis reddas. *Para.* Rectè dicis profectò. Sic igitur potissimùm mihi videtur definienda. Parasitica est ars eorum quæ bibenda sunt & comedenda, & ad hæc consequendum, dicenda: cujus finis est voluptas. *Tych.* Videris mihi tuam artem quàm optimè definivisse. Illud tamen considera, ne adversus philosophos aliquos de fine oriatur tibi contentio. *Para.* Atqui sufficit ut idem sit fœlicitatis & Parasitices finis. Quod sic apparebit: siquidem Homerus ille sapiens, Parasiti vitam admirans, tanquam solam beatam & fœlicem, ita inquit. Gratior haud finis, populum quàm quando per omnem, Lætantur, mensæque cibis & pane replentur, Et cratere merum in pateras pincerna refundit. Vtque hæc non satis admiratus, sententiam suam facit planiorem, rectè dicens, Hic finis nobis pulcherrimus esse videtur. Non aliud ex iis quæ dicit, quàm parasitari beatum existimans. Neque cuilibet è vulgo hæc verba attribuit, verùm omnium sapientissimo. Ac sanè si voluisset Vlysses Stoicorum finem laudare, hæc dicere potuisset, quando [4] Philoctetem è Lemno eduxit, quando Ilium subvertit, quando [5] Græcos fugam capessentes detinuit, quando Troiam ingressus est, à se ipso flagris

1 Καὶ πῶ διὰ ταῦτα λεκτέον] Ἀεκτέον. Marcil.
2 Οὐ γάρ ἔγωγέ τι] Versus Homerici erant corruptissimi. *Bourd.*
3 Τῶν Ἑλλήνων] In aliis Codd. πῶ ὅλων. Idem.
4 *Philoctetem*] Est apud Philostratum in Heroic. & Homer. in Catal. navium. *Cogn.*
5 *Græcos fugam.*] Homer. Il. α. ἦ δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἰρητύσασκε παρεξιὼν, Idem.

τὸν μαστιγώσας, καὶ κακῶς, καὶ σωϊκὰ ῥάκη σύδυς. ἀλλὰ τότε σὺκ εἶπε τοῦτο τέλος χαρίεστερον. ἀλλὰ μὴν ἐν τῷ τοῦ Ἐπικούρειον βίῳ γινόμενος αὐτὸς ἐν τῇ Καλυψοῖ, ὅτε αὐτῇ συνῴκει ἐν δόμοις τε βιοτεύειν, καὶ πέφρικε, καὶ βύσσου στολὴν Ἀτλαντιάδος ἐνδύεσθαι, καὶ κλισίην πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδέποτε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τὸ τοῦ παρασίτου βίον. ἐκαλοῦντο δὲ δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς δ' ἂν λέγω; πάλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν. οὐδὲ γὰρ οἷόν τε ἀκούειν αὐτῶν, μὴ πολλάκις λεγομένων. δαιτυμόνες καλήμμοι ἐξείης. καὶ, παραπολήσωσι τροφὲς ἔσθειν, καὶ κρεῶν. ὁμὰ μὴν Ἐπικούρου σφόδρα ἀναρχώτους ὑφελόμενον τὸ τοῦ παρασιτικῆς τέλος τὸ καθ' αὐτὸν εὐδαιμονίας, τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅπ κλοπὴ τὸ πρᾶγμά ἐστι, καὶ οὐδὲν Ἐπικούρῳ μέλει τὸ ἡδύ, ἀλλὰ τῷ παρασίτῳ, ὅτῳ μάθοις ἄν. ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ προῖτον μὲν τοῦ σώματος, ἀσχλήσιον. ἔπειτα, τὸ μὴ θορυβεῖσθαι, καὶ παραχῆς τὴν ψυχὴν ἐμπεπλῆχθαι. τούτων τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος, ἑκάτερον τυγχάνει. ὁ δ' Ἐπικούρειος, οὐδέ γελάσεται. ὁ γὰρ ζητῶν τοῦ κόσμου γῆς, καὶ κόσμων ἀπειρίας, καὶ μεγάθους ἡλίου, καὶ διαφημάτων, καὶ προτόνων στοιχείων, καὶ τοῦ θεῶν, εἴτε εἰσὶν, εἴτε οὐκ εἰσὶ, καὶ τοῦ αὐτῷ δὴ τέλους ἀεὶ πολεμῶν, καὶ διαφερόμενος πρὸς πάσας, οὐ μόνον οὐ ἀνθρωπίνας, ἀλλὰ δὲ οὐ κοσμικὰς ἐστιν ὀχλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος, πάνυ καλῶς ἔχειν οἰόμενος, καὶ περισφύκως μὴ ἄλλως πῶπε ἔχειν ἄμεινον, ἢ ἔχει, μὴ πολλῆς σπουδῆς, καὶ ζηλήσεως, οὐδενὸς αὐτῷ τοιούτου παρεμποδοῦντος ἐοδίου, καὶ

flagris cæsus, malisque & Stoicis pannis amictus. At tunc jucundiorem hunc esse finem non dixit, Quinctiam cùm in Epicureorum vita apud Calypsonem versaretur, & liceret in otio, & molliter vivere, & filiæ Atlantis lectum conscendere, omnemque expeditæ libidinis speciem agitare, nunquam jucundioris hujus finis meminit, sed cùm apud Phæacas ageret parasitum. Tunc Temporis autem Parasiti vocabantur Dætymones. Quomodo igitur dicit? Digni enim sunt versus, quorum denuo meminerimus: quos nisi sæpe referantur, audire non possumus. Dætymones ordine sedentes, Item, mensæ carnibus, & pane impleantur. Porrò Epicurus nimium impudenter hunc finem detractum Parasiticæ, ad fœlicitatem suam detorsit. Atque hoc esse fraudulentum, neque Epicurum Voluptatis studio vacare, sed Parasitum, hinc licet colligere. Ego Voluptatem existimo, primùm quidem tranquillum corporis statum: deinde animæ ab omni tumultu, & perturbatione immunitatem. Horum utrumque Parasitus assequitur: neutrum Epicurus. Etenim quum quærit de figura terræ, de mundi infinitate, de magnitudine solis, de distantiis, primisque elementis, & de Diis an sint nec-ne, quumque de ipso fine contendit, & dissidet cum aliquibus: non humanis solùm, sed & mundanis perturbationibus implicatur. At Parasitus omnia bene se habere ratus, credensque hæc non meliori quàm sint loco esse posse, multa cum securitate, & tranquillitate, nulla re istiusmodi molestiam inferente, com-

κοιμᾶται ὕπνῳ, ἀφεικὼς τὰς πόδας, καὶ τὰς χεῖρας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῆ χειδίας ἀπαλείαν οἰκαδε. καὶ μὲν οὐχὶ κἀκεῖνα μόνον ἡδέα τοῖς ἐπικύρῳ τὸ ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἑαυτόν. ὁ γὰρ Ἐπικούρος, ὅστις ποτέ ἐστιν ὁ σοφὸς, ἤτοι φαγεῖν ἔχει, ἢ οὔ. εἰ μὲν οὖν ἔχει, οὐχ ὅπως ἡδέως ἂν ζήσεται, ἀλλὰ μὲν ζήσεται. εἰ δ' ἔχει, εἴτε παρ' ἑαυτῷ, εἴτε παρ' ἄλλου. εἰ μὲν παρ' ἄλλου τὸ φαγεῖν ἔχει, παρασίτος ἐστι, καὶ οὐχ ὡς λέγει. εἰ δ' παρ' ἑαυτῷ, οὐχ ἡδέως ζήσεται. Tv. πῶς οὐχ ἡδέως; Πα. εἰ γὰρ ἔχει τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτῷ, πολλά τοι ὦ Τυχιάδη τῷ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη. καὶ ἄρχῃ πόσα. δεῖ τὸ μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν, πᾶς ἐγχυμόμους ὀρέξεις ἀπάσας ἀναπληροῦν. ἢ τί φῄς; Tv. κάμοὶ δοκεῖ. Πα. σοὶ μὲν τῷ μὲ συχνὰ κεκτημένῳ, ἴσως τοῦτο παρίσχ. τῷ δ' ὀλίγα, καὶ μηδὲν, σοὶ εἰπ. ὥστε πένης σοὶ ἂν σοφὸς γένοιτο, οὐδὲ ἐφικνεῖτο ἂν πλοῦς. λέγω δ' ἡδέως. ἀλλ' ὁ μὲν ὁ πλούσιος, ὁ πολλὰ τῆ οὐσίας ἀφόβως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δυνήσεται τάδε ἐφικέσθαι. τί δήποτε, ὅτι πᾶσι ἀνάγκη τὰ ἀναλίσκοντα τι ἑαυτοῦ, πολλαῖς ἐπιπλῆξαι ἀηδίαις. τοῦτο μὲ, τῷ μαγείρῳ κακῶς σκυάσαντι τὸ ὄψον μαχόμενον, ἢ εἰ μὴ μάχοιτο, φαῦλα δὲ τοῦτο ἐδίσκειν τι ὄψα, καὶ δ' ἡδέως ὑστερεῖν· τοῦτο δ', τῷ οἰκονομοῦντι τι καθ' αὑτὸν οἰκίαν, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομοῖη μαχόμενον; ἢ οὐχ ὅτω; Tv. νὴ Δία καμοὶ δοκεῖ. Πα. τῷ μὲν Ἐπικούρῳ, πάνυ ζυμφαίνειν εἰκὸς. ὥστε ἀδύποτε τύξεται [1] δ' τέλους.

comedit, & supinus dormit, porrectis pedibus, manibusque, quemadmodum Vlysses in rate ad patriam navigans. Atqui non hoc solùm, sed illo etiam modo, Voluptas convenit Epicuro. Quippe Epicurus, quisquis est ille Sapiens, aut habet quod edat, aut non. Si non habet, neutiquam jucundè vivet, imò non vivet. Si autem habet, aut à se, aut ab alio habet. Si ab alio habet quod edat, est Parasitus, ac non ut dicit. Sin à se ipso, non jucundè vivet. *Tych.* Quomodo non jucundè? *Para.* Si enim habeat à se ipso quod comedat, multa necesse est vitam hujusmodi comitentur. Ac vide quænam. Oportet ut qui secundum Voluptatem vitam est acturus, omnibus quæ innascuntur, cupiditatibus indulgeat. Aut quid tu ais? *Tych.* Idem sentio. *Para.* Proinde ei qui multa possidet, hoc fortasse præbet: ei verò qui pauca, nihil amplius. Itaque pauper neque sapiens esse, neque finem consequi possit: dico autem Voluptatis. At neque dives, qui de re sua cupiditatibus abundè sumptus suppeditat, hunc pertingere queat. Quid tandem, quòd omnino necesse est ei qui de suo sumptus facit, in multa fastidia incidere: nunc quidem cum coquo, qui cibum malè præparavit, rixando, aut nisi rixetur, insuaves cibos comedendo, & Voluptate carendo: nunc autem cum œconomo, ni rectè rem familiarem administrarit, contendendo? An non ita se res habet? *Tych.* Per Iovem ita sentio. *Para.* Hæc omnia Epicuro accidere verisimile est. Itaque nunquam Voluptatis fine miser ille potietur. At

1 Τῦ τέλους] Non attendit ad hanc vocem Interpres. Sic in Deorum Dialogo

τῷ δ' ἀθλίῳ, ὅτε μάγειρός ἐστιν, ᾧ χαλεπήνῃ, ὅτε ἀχρὸς, ὅτε οἰκονόμῳ, ὅτε ὀψοφύλακι, ὑπὲρ οὗ δαπανηθήσεται, ἀχθεσθεῖν, κἂν πάνυ ἔχῃ, ὥστε μήτε φάγοι, κἂν πίοι μήτε ὑπὸ μηδενὸς, οὗ σπάνις, ἀναγκῃ σωφρονεῖν, ἀναγκῃ σωχλεῖν. ἀλλ' ὅτι μὲ τέχνη ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, καὶ πάνυ τοῦτο, καὶ τῶν ἄλλων ἱκανῶς δέδεικται. λοιπὸν ὅτι ἐστὶ δρᾶσις, δειλαίου. καὶ τοῦτο οὐκ ἀπλῶς, ἀλλὰ προσεῖναι μὲν, ὅτι κοινῇ πασῶν ἁπασῶν τῶν τεχνῶν. εἶπα ὅτι ἐστὶ ἰδίᾳ ἐπιφανής. κοινῇ μὲν οὖν ἁπασῶν ὅτου ἁπτόμενοι πάσης δὲ τέχνης ἀνάγκη προσιέναι μάθησιν, πόνον, φόβον, πληγὰς, ἀτιμίαν· οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν ἀποδύσαιτο. πεύθου δ' ἐπὶ τῷ τέχνῃ ὡς ἔοικε, μόνῃ ἔξεστι μαθεῖν ἄνευ πόνου. τίς γὰρ ἀπὸ δείπνου πώποτε ἀπῆλθε κλαίων, ὥσπερ τινας ὁρῶμεν ἀπὸ τοῦ διδασκάλου ἀφ' ὧν; τίς δ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπίων, ὥφθη σκυθρωπὸς, ὥσπερ οἱ εἰς διδασκαλεῖα φαιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲν παρασίτου, ἐκὼν αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται, μάλιστα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης. οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνοντες, μισοῦσι αὐτάς. ὥστε ἔνιοι δ' αὐτὰς ἀπεδιδράσκησι. τί δὲ ὁ κάκιστος οὐκ ἐνοήσαί σε δεῖ, ὅτι ἐν τοῖς ἐκείναις παῖς τέχναις σωφρονίζεται, οἱ πατέρες δὲ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ' ἡμέραν ἔστι παράσιτον; καλῶς νὴ Δία ἔγραψεν ὁ παῖς λέγοντες, ὅτι αὐτῷ φαγεῖν μὴ ἔγραψεν ὀρθῶς, μὴ δόπ. ὅτου τὸ πρᾶγμα ἐντιμον, καὶ οὐ τι-

At verò parasito, neque coquus est ullus, cui irascatur, neque fundus, neque œconomus, neque pecuniæ, pro quibus causam dicere gravetur, & tamen habet omnia, ita ut bibere, & edere possit hic solus nulla re, earum quibus ille, necessariò turbatus. Iam quòd ars sit Parasitica, ex his, atque aliis abundè est demonstratum. Supereſt ut optimam esse ostendam: atque hoc non simpliciter. Sed primùm quia communiter omnibus artibus præstat: deinde privatim singulis. Communiter ad hunc modum præstat omnibus. Nam cuivis arti necesse est ut disciplinam adducat, laborem, timorem, & verbera, quæ nemo non deprecetur. Hanc verò artem, ut videtur, citra laborem licet solam discere. Quis enim unquam à convivio flens discessit, ut aliquos à præceptoribus videmus? Quis ad convivium proficiscens visus est tristis, ut qui scholas frequentant? Verùm Parasitus sponte ad cœnam it, artis cupidissimus. Alii verò quas addiscunt artes, oderunt: ob easque nonnulli aufugiunt. Quid verò? nonne etiam illud tibi considerandum, quòd eos qui illis in artibus proficiunt, his rebus parentes, quibus quotidie parasitum, maximè cohonestant. Rectè scripsit puer dicentes, date illi quod edat malè scripsit, ne date. Sic negotium & honore & pœna videtur magnum.

logo. συμφωνία τοῦ ἔργου ἐς τὸ τέλος. Constituebat enim Epicurus philosophiæ suæ summam ἐν τῷ τέλει. Sic Petron. Satyr.

Ipse pater veri doctus Epicurus in arte
Iussit, & hoc vitam dixit habere telos.

Quo loci mendosè faciunt qui in secundo versu reponunt *iussit* pro *iussit*, ut moneo ad emendationem hujus epigrammatis. *Beurd.*

μωρίας μίζαι φαίνεται. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι, τίχναι, τὸ ὕστερον τοῦτο ἔχουσι, μὴ τὸ μαθεῖν, καὶ τὰς ἡδονὰς ἀπλανῶς ἀπολαμβάνουσι. πολλὴ γὰρ καὶ ὁδὸς εἰμὶν ἐς αὐτάς. ἡ δὲ παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων, ἀθρόως ἀπολαύσῃ τῆς τίχνης ἐν αὐτῇ τὸ μανθάνειν. καὶ ἅμα τε ἄρχεται, καὶ ἐν τῇ τέλει ἐστίν. οἱ μέντοι τῶν ἄλλων τεχνῶν, οὐ πάνυ, ἀλλὰ πᾶσιν, ἐπὶ μόνῳ τῷ σφοδρὸν γεγόνασιν. ὁ δὲ παράσιτος, οὐθὲν ἔχει τῶν σφοδρῶν ἅμα τὸ ἄρξασθαι τῆς τίχνης. ἢ σὺ σπουδὴν ὅτι ὁ μὲν γεωργὸς, γεωργεῖ, οὐ δὲ γεωργεῖν ἕνεκα. καὶ ὁ τέκτων, τεκταίνεται, οὐ δὲ τεκταίνεσθαι ἕνεκα. ὁ δὲ παράσιτος, ἔχ' ἕτερον μέντοι διάκει, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτῷ, καὶ οὗ ἕνεκα γίγνεται. καὶ μὴν σκεπτά γε ἑδὲς ἐστι, ὅστις σὺ ἐπίσταται. ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τίχνας ἐργαζόμενοι, τῷ μὲν ἄλλον χρόνον πολαυπωρῶσι, μίαν δὲ ἢ δύο μόνας δὲ μάλιστα ἡμέρας ἑορτὰς ἄγουσι. καὶ αἱ πόλεις δὲ, τὰς μὲν, δι' ἔτους, τὰς δὲ, ἐμμήνους ἑορτὰς ἀγάλλονται, καὶ δωδεκαέτεις λέγονται τινα. ὁ δὲ παράσιτος, δὲ μάλιστα τὰς τεράκοντ' ἡμέρας ἑορτὰς ἄγει. πᾶσιν γὰρ δοκεῖ αὐτῷ εἶναι τὰ θεῖα. ὅπου οἱ μὲν βυλόμενοι τὰς ἄλλας τίχνας κοθεῦδειν, ὀλιγοσιτίας, καὶ ὀλιγοποσίας χρῶνται, καθάπερ οἱ νοσοῦντες. πολυποσίας δὲ, καὶ πολυσιτίας, σὺ ἐστι δυσμενόμενον μανθάνειν. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τίχναι, χρείας ἐργάνων ἀδαμᾶς τῷ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν δυνάσονται. ὅπου γὰρ αὐλῶν ἔνι χρεὼς αὐλῶν, ὅπου ψάλλειν ἄνω λύρας, ὅπου ἱππεύειν χωρὶς ἵππου. αὐτὴ δ' ὅπως ἐστὶν ἀναγκὴ, καὶ ὑβαρεῖα τῷ τεχνίτῃ

gnum. Atqui cæteræ artes hoc posterius habent, postquam didicerunt, & fructus suaviter percipiunt, ad quos multa & ardua est via. Sed sola inter alias Parasitica, statim ab initio inter discendum arte sua fruitur: simulque incipit, & finem obtinet. Præterea reliquæ artes, non aliquæ, sed omnes, ad victum parandum duntaxat inventæ sunt: at parasitus simul atque artem orsus est, victum habet. Aut non animadvertis agricolam agros colere non colendi gratia, nec fabrum fabricandi gratia fabricare: parasitum autem, alterum quidem non sectari, sed idem & opus ejus esse, & cujus gratia fit. Ac sanè nemo nescit, eos qui reliquas artes exercent, unum & alterum duntaxat mensis diem festum ducere, reliquum verò tempus ærumnosè vivere: atque urbes, alias quidem, annuos dies festos, alias menstruos celebrare, quo tempore lætari dicuntur: parasitum autem totos triginta mensis dies festos agitare, siquidem ipsi videntur Diis sacræ omnes. Præterea qui aliis in artibus strenuè se gerere volunt, pauco victu & potu utuntur, quemadmodum ægroti: siquidem ad discendum non est accommodus, qui cibo & potu copiosiore se oblectat. Quinetiam aliæ artes, nequaquam sine instrumentis domino inservire possunt. Nemo enim sine tibia tibicinem agere, nemo sine lyra psallere, nemo sine equo equitare queat. Verùm hæc usque adeò bona est, nec artifici onerosa, ut

1 Καὶ ἔργον εἶμεν] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*

τη, ὥστε ϵ ὑπάρχϵ μηδὲν ἔχοντι ὄπλον χρῆσθαι αὐτῇ. καὶ ὡς ἔοικε, τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνομϵν, μισθὸν διδόντες. τοιγαροῦν, λαμβάνοντες. ἔτι τοίνυν μὲ ἄλλων τεχνῶν, εἰσὶ διδάσκαλοί τινες. τὴν δὲ παρασιτικῆς, οὐδείς. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ κατὰ Σωκράτη, καὶ αὕτη πού μοίρᾳ παραγίγνεται. κἀκεῖνο ἐσκόπει, ὅτι τὰς μὲ ἄλλας τέχνας ὀδεύοντες, ἢ πλέοντες, ἃ δυνάμεθα διαπράττεσθαι. τοιαύτη δέ ἐστι χρῆσθαι ϵ σὺ ὁδοῖ, καὶ πλέοντι. Tυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μήτοι γε Tυχιάδη, αἱ μὲ ἄλλαι τέχναι, δοκοῦσί μοι ταύτης ἐπιδεεῖν. αὕτη δέ, οὐδεμιᾶς ἑτέρας. Tυ. τί δὲ οὐχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες, ἀδικεῖν σοι δοκοῦσι; Πα. πῶς γὰρ οὔ; Tυ. πῶς οὖν ὁ παράσιτος τὰ [1] ἀλλότρια λαμβάνων, οὐκ ἀδικεῖ μόνον; Πα. οὐκ ἔχω λέγειν. [2] καὶ μὴν τῶν ἄλλων τεχνῶν αἱ δεχαὶ φαῦλαί τινες, καὶ ἀνελεύθεροί εἰσι. τὴν δὲ παρασιτικῆς ἡ δεχὴ, πάνυ γενναία τις. τὸ γοῦν θρυλλούμενον τοῦτο τῆς φιλίας ὄνομα, οὐκ ἄλλο τι εὕροις, ἢ δεχὴν παρασιτικῆς. Tυ. πῶς λέγεις; Πα. ὅτι οὐδεὶς ἐχθρὸν, ἢ ἀγνῶτα ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐδὲ σωφρόνα μετρίως, ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ. ἀλλὰ δεῖ σκοπεῖν οἶμαι τοῦτον γοῦν φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ σπονδῶν, καὶ τραπέζης, καὶ τῶν τέχνης ταύτης μυστηρίων. ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσα τινῶν λεγόντων, πολλοὶ γοῦν ὅστις ὁ φίλος, ὅστις οὐ βέβρωκεν, οὐδὲ πέπωκε μεθ' ἡμῶν, ὡς δηλονότι τὸν συμπίνοντα, καὶ συνεσθίοντα, μόνον πιστὸν ἡγεμόνων φίλον. ὅτι γε μὴν ἡ βασιλι-

ut ea uti possit etiam qui caret instrumentis. Et ut videmus, alias artes data, hanc accepta mercede discimus. Præterea aliarum artium sunt magistri: sed Parasitices, nullus est. Sed quemadmodum authore Socrate, Poëtica: sic etiam hæc fato quodam accedit. Quinetiam illud expendito, nos non posse alias artes iter faciendo, aut navigando exercere: sed hac licere uti tum iter facienti, tum naviganti. *Tych.* Omnino ita est. *Para.* Aliæ quoque artes hanc optare videntur, hæc nullam aliam. *Tych.* Ecquid? nonne qui aliena capiunt, injuriam facere videntur tibi? *Para.* Quidni? *Tych.* Qui fit igitur ut solus parasitus aliena accipiendo non faciat injuriam? *Para.* Dicere non possum. Porrò aliarum artium vilia & simplicia sunt initia: Parasitices contrà principium est generosum. Nam celebratum hoc Amicitiæ nomen, non aliud quàm Parasitices esse principium invenias. *Tych.* Quid ais? *Para.* Quoniam nemo inimicum, aut ignotum hominem; sed ne mediocriter quidem familiarem ad epulas invitat. Sed oportet utique ut hic priùs amicitiam contraxerit, ut libationum, mensæ, & artis hujus mysteriorum fiat particeps. Nam aliquos plerumque dicentes audivi, cujusmodi est hic amicus, qui nec edit, nec bibit nobiscum! videlicet quasi eum quo compotore & convictore utimur, solum putent fidum amicum. Quòd autem hæc ars omnium sit

1 Ἀλλότρια] Athen. lib. 1. In quo multa sunt hujus Dialogi. *Board.*

2 Καὶ μὴν] Ante hæc verba, incipit loqui parasitus. Aliud tamen sequutus est Interpres. *Idem.*

κωζόπη τ̃ πηχυῶν ἐστι αὕτη, μήθοις ἂν ⸀ σε τῦδε ἔχ ἥκιστα. τὰς μ̀ν ἄλλοις πᾶς τέχνας, ὃ μόνον κεκτημένοις τ̃ πλοῦτος, κ̀ ἰδρῶντες, ἀλλὰ νὴ Δία κεφημένοι, κ̀ ἑστῶτες ἐργάζονται, ὥσπερ ἀμέλει δῆλοί τ̃ πηχυῶν. ὁ δ̀ παράσιτος, μεθ' ἡσυχίας τὴν αὐτ̃ τέχνην, ὡς βασιλεὺς κατακείμενος. οὐκοῦν μ̀ν δ̀ τί δεῖ λέγειν ⸀σοὶ τ̀ δόξαν μηδὲ αὐτ̃, ὅτι δ̀ μόνος κ̃ τ̀ σοφὸν Ὅμηρον ἔστι φυτεύσαι χερσὶ φυτὸν, ἔστι δρέπειν, ἀλλὰ τὰ ἄσπαρτα, κ̀ τὰ ἀνήροτα πάντα νέμεται. κ̀ μὴν ῥητορά τε, κ̀ γεωμέτρην, κ̀ χαλκέα, οὐδὲν κωλύει τὴν ἑαυτ̃ τέχνην ἐργάζεσθαι, ἐάν τε ποιητὴς, ἐάν τε ⸀ μαγείρου ἦ. παρασιτεῖν δ̀, εἰδεῖς δυώσεται ἢ μαγείρων, ἢ ποιητής. Tυ. παπαί. οἷον χρῆμα ἀποφαίνῃ τὴν παρασιτικήν. ὥστε ⸀ αὐτὸς ἤδη βούλεσθαί δοκῶ μοι παράσιτος εἶναι ἀνὶ τούτου, ὃς εἰμι. Πα. ὡς μὰ τὸν νοῦν ἅπαντων ἀμαθέστατά μοι δοκῶ. φέρε δὴ ὡς ⸀ καὶ ἰδίαν ἐπίσης διαφέρῃ, σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ παῖς βαναύσοις τέχναις παραβάλλειν αὐτὴν, ἀνόητόν ἐστι. καὶ μᾶλλόν πως κατατρίβει τὸ ἀξίωμα τ̃ τέχνης. ὅτι γε μὴν τ̃ μεγίστων ⸀ καλλίστων τεχνῶν ἀμφέρῃ, δεικτέον, ἀμηλόγητον γὰρ δὴ ⸀σοὶ πάντων, τὴν τε ῥητορικὴν, καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς ἀμφὶ ἡμαιότητα, κ̀ ἐπιστήμας ἀποφαίνοντές τινες. ἐπειδὴν γὰρ ⸀ τούτων ἀποδείξωμι τὴν παρασιτικὴν πολὺ κρατοῦσαν, σχολῇ ἄλλων τεχνῶν δόξει ⸀σοὶ φερεσέπτη, καθάπαξ ἡ Ναυσικάα τ̃ θεραπαινίδων. κρινῇ μὲν οὖν ἀμφοῖν

sit maximè regalis: hinc non minùs possis cognoscere. Nam reliquas artes non modo graviter laborantes, & sudantes, sed per lovem, sedentes, & stantes exercent, nimirum ut artium servi. At parasitus artem suam aggreditur, tanquam rex accumbens. Quid enim attinet ea dicere quæ ad ejus fœlicitatem pertinent, quòd solus juxta sapientem Homerum, neque plantam manibus plantat, neque arat, sed citra arationem & sementem omnia consequitur? Quinimo nihil rhetorem, geometram, ærarium fabrum impedit, quominus suam artem exerceat, sive sit pravus, sive stultus. Nemo autem, qui sit stultus, aut pravus, potest parasitari. *Tych.* Papæ! cujusmodi rem ostendisti Parasiticam esse! Itaque velim, pro eo qui jam sum, parasitus esse. *Para.* Igitur quantum communiter præstet omnibus, videor mihi demonstrasse. Age jam quantum privatim singulis præstet, consideremus. Certè eam cum mechanicis artibus comparare, ineptum esset: aut potiùs ejus qui hujus artis dignitatem tollere vellet. Sed ostendendum est hanc maximas, & pulcherrimas artes præstantia superare. Apud omnes in confesso est, cùm Rhetoricam, tum Philosophiam esse maximas & pulcherrimas, quas propter nobilitatem, nonnulli etiam scientias faciunt. Proinde posteaquam ostendero, & his longè potiorem esse Parasiticam, satis nimirum constabit eandem & aliis artibus esse præstantiorem, quemadmodum Nauficaa præstet famulis. Communiter

1 Τὴν τε ῥητορικὴν ⸀ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ ἡμαιότητα] Τὴν τε ῥητορικὴν ⸀ τ̃ φιλοσοφίαν μεγίστας τε ⸀ καλλίστας ἔτι), ἃς διὰ γ. Sic paulo ante ὅπου γε μὴν τ̃ μεγίστων ⸀ καλλίστων τεχνῶν διαφέρῃ, &c. *Marcil.*

ἀλφάβητα, καὶ τὰ ῥητορικῆς, καὶ τὰ φιλοσοφίας, ἀφ' ὧν τὴν ὑπόστασιν. ἢ μὴν γάρ ὑφίστηκεν. αἰδὲ, ὅτι ὅπερ γάρ ἐν τῇ ῥητορικῇ ἴσ τι, καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν. ἀλλ' οἱ μὲν, τέχνην. αἰδὲ, τριακόσιοι. ἄτεχνοι. ἄλλοι δὲ, κακοτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, ἄλλό τι. ὁμοίως δὲ ἐν τῇ φιλοσοφίαν καὶ τὰ αὐτὰ, καὶ ἀστάτως ἔχουσιν. ἑτέρους μὲν γὰρ Ἐπικούρου δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς ἀκαδημίας. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ δὲ περιπάτου. καὶ ἁπλῶς, ἄλλο ἄλλῳ ἀξιοῦ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι. καὶ μέχρι γε νῦν, ὅτι οἱ αὐτοὶ γνώμης κεκτῆσιν, ὅτι αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δηλονότι πλειόνων ἀθροισθέντων κεφαλαίων. ἀρχὴν γάρ φημι μήτε εἶναι τέχνην, ἧς οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. ἐπεὶ τί δήποτε ἀριθμητικὴ μία, μία ἐστὶν ἡ αὐτὴ, καὶ δὶς δύο παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ Πέρσαις, τέσσαρά ἐστι, καὶ συμφωνεῖ τοῦτο ἐν Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις. φιλοσοφίας δὲ, πολλὰς ἐν ἀλφάβητος ὁρῶμεν. καὶ ὅτι τὰς ἀρχὰς, ὅτι τὰ τέλη σύμφωνα πᾶσιν. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν. αὐτοὶ δὲ, αὐτὰς πείθει πολλάς. Πα. καὶ μὴν τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καί τι καὶ παίζειν ἀσύμφωνον εἴη, καὶ παρίλθοι τις συγχώρησις ἀξιώσας, ἐπὶ μίσει τε δικάσαι, καὶ ἀποκλήψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμελέστεραι, ἀφοσιοῦσθαι ἂν εἴη. φιλοσοφίαν δέ τις ὡς ἀναγκαίαν, ἀνάγκοιτο μὴ μίαν εἶναι, καὶ μὴ δὲ σύμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον ἢ ὀργάνου. μία μὲν οὖν ἐστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρᾶ ἐν ἄπειρον ὄσον. πολλαὶ δὲ ἂν δώσουσιν εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. ὁμοίως δὲ ἐν

niter igitur Rhetoricam & Philosophiam antecellit. Primùm quantum attinet ad artis subsistantiam. Hæc enim subsistit: illæ verò minimè. Neque enim de Rhetorica unum idemque sentimus: sed alii artem: alii contrà, non artem: alii malam artem: alii aliud esse dicunt. Neque Philosophiam simili ratione, eodemque modo se habere putamus. Aliter enim Epicuro res videntur se habere: aliter Stoicis: aliter Academicis: aliter Peripateticis, Quid multa? alius aliam Philosophiam esse contendit. Et hactenus neque iidem sententia potiuntur, neque eorum ars una esse videtur. Ex quibus reliquum est ut argumenta ducam. Principio artem esse nego, cujus nulla est substantia. Nam & Arithmetica una eademque est, & bis duo apud nos & Persas, sunt quatuor, & hac de re convenit inter Græcos & Barbaros. Sed Philosophias multas & diversas videmus, quarum omnium neque principia, neque fines inter se consentiunt. *Tych.* Vera dicis. Vnam enim Philosophiam omnes esse dicunt: attamen ipsi multarum sunt authores. *Para.* Certè in reliquis artibus, quanquam earum ratione nonnihil discreparet, & postulata venia quispiam præteriret: siquidem mediæ videntur, earumque perceptiones non sunt immutabiles, admittendus tamen esset. Philosophiam autem aliquis tanquam necessariam, sustineret non unam esse, nec secum magis convenire, quam instrumenta. Vna quidem non est Philosophia, siquidem innumeras esse video. Nec multæ tamen esse possunt, siquidem una est Philosophia. Similia etiam

dicat

ὑποστάσεως τὴ ῥητορικῆς τοῦτο φαίη τις ἄν. τὸ γὰρ περὶ ἑνὸς τοσούτου πράγματος ταὐτὰ μὴ λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μάχην εἶναι φορᾶς ἀνυδρίαν, ἐπίδειξις μεγίστη ἐστὶ μὴ ἓν τῶν δεχθῆναι εἶναι τοῦτο, ἃ μία κεφαλαίωσις οὐκ ἔστι. τὸ γὰρ ζητεῖν τὸ, τί μᾶλλον αὐτῶν ἐστι, καὶ τὸ μὴ δύποτε ὁμολογεῖν μίαν εἶναι, τοῦτο αὐτῶν ἀναιρεῖ ἐστὶ ζητουμένου τὴν οὐσίαν. ἡ μὲν τοι ἀφοσιωτικὴ οὐχ ὅπως ἴσχει, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἕλληνες, καὶ οἱ βαρβάροις μίαν ἐστὶ, καὶ κατὰ ταὐτὰ, καὶ ὡσαύτως. καὶ οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλλως μὲ τοὺς δὲ, ἑτέρως δὲ τοὺς, παρασιτεῖν. οὐδὲ εἰσὶν ὡς ἔοικεν οἱ παρασίτοις πιεῖς, οἷον στωϊκοὶ, ἢ ἐπικούρειοι, δόγμασιν ἔχοντες ἀλφορᾶς, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς αὐτοῖς ὁμολογία τίς ἐστι, καὶ συμφωνία τῶν ἔργων, καὶ ἐν τέλους. ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κινδυνεύειν καὶ γε τοῦτο, καὶ σοφὴν εἶναι. Tv. πάνυ μοι δοκεῖς ἱκανῶς ταῦτα εἰρηκέναι. ὡς δὲ καὶ τὰ ἄλλα χαίρων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία τῆς σῆς τέχνης, πῶς ἀποδείκνυες; Πα. ἀνάγκη πρῶτον εἰπεῖν, ὅτι φιλοσοφίας μὲ οὐδέποτε ἡρόμην παρασιτοῦντα, παρασιτικῆς δὲ, πάμπολλοι ἐπιθυμήσαντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρι γε νυῦ ἐρῶσι. Tv. καὶ τίνας ἂν ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους, παρασιτεῖν σπουδάσαντας; Πα. ὃς πάνυ μοὶ τὼ Τυχιάδη δοκεῖ σὺ γιγνώσκειν, ὡσαύτως ἄγνοεῖν καμὲ, ὡς καὶ τοῦτο αὐτοῖς αἰσχύνης ἐστεῦθεν γιγνομένης, μὴ πω. Tv. ἔμοιγε τὰ Δί' ὦ Σίμων. ἀλλὰ δοκοῦσι σφόδρα ἄπορόν ὅς τινας δοκεῖν εὐθέως εἰπεῖν. Πα. ὦ γύναι, σὺ μοι δοκεῖς ἀγνοεῖν εἶναι δοκεῖ ἀναγραψάντων τὰς ἐκείνων βίους, ἐπὶ πάντως ἂν δοκεῖν ἐπιγνῶναι ὅς τινας λέγω δικαίως.

dicat aliquis de Rhetoricæ ſubſtantia. Nam quòd de una quæſtione non eadem dicunt omnes, ſed diverſis inter ſe pugnant ſententiis, certiſſimum eſt documentum, ne hoc quidem eſſe principium, cujus una perceptio non eſt. Nam quærere quid potiſſimùm ex illis ſit Rhetorica, nec fateri unam eſſe, hoc ipſam, ejus quod quæritur, eſſentiam tollit. Porrò Paraſitica non ita ſe habet: ſed & apud Græcos, & apud Barbaros ſecundum eadem, eodemque modo una eſt: neque dicat quiſquam aliter hos, aliter illos paraſitari. Neque ſunt inter Paraſitos, ut liquet, quales Stoici, aut Epicurei, diverſorum præceptorum authores: ſed omnibus apud omnes una eſt profeſſio, & operum; finiſque concentus. Itaque parum abeſſe videtur quin Paraſitica, ex his quæ adduxi, etiam ſit Sapientia. *Tych.* Hæc mihi videris ſatis ſuperque dixiſſe. Sed quomodo demonſtras Philoſophiam eſſe tua arte deteriorem? *Para.* Ergo neceſſe eſt ut primùm dicam, philoſophiæ amatorem paraſitum nunquam fuiſſe: & memoriæ proditum eſſe complures philoſophos Paraſiticæ deſiderio arſiſſe, quam ad hoc etiam uſque tempus amant. *Tych.* Et quoſnam Philoſophos nominare poſſis, qui Paraſiticæ operam dederint? *Para.* Quos ô Tychiade, tu cùm noris, non noſſe ſimulas, & me, ac ſi ex ea re dedecus non honor ad ipſos redundet. *Tych.* Non ſimulo per Iovem ô Simon. Imò neſcio quos nominandos invenire poſſis. *Para.* O generoſe mihi videris eos ignorare à quibus illorum vitæ conſcriptæ ſunt: alioqui quos dico prorſus noſſe poſſes. *Tych.*

Tv. νὴ μὰ τοὺς [1] νὴ τὴν Ἡρακλέα πολλοὶ δὴ ἀκούειν τίνες εἰσίν. Πα. ἐγώ σοι δείξω, καὶ κελεύσω αὐτοὺς ὅλως ἐχθὲς καὶ τρεῖς φαύλους, ἀλλ' ὧν ἐγὼ δοκῶ τοὺς ἀρίστους, καὶ ὃς ἥκιστα οἴει. Αἰσχίνης μὰ τοὺς ὁ Σωκρατικὸς ἦτος, ὁ τοὺς μακροὺς καὶ ἀστείους διαλόγους γράψας, ἦκέ ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτούς, ὅπως εἰ δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῶσι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ. καὶ τὸ Μιλτιάδου ἀναγνούς, καὶ δόξας δεξιώτερον εἶναι, λοιπὸν ἐκέχρητο ὡς Συρακοσίοις παρασίτοις Διονυσίῳ. πάντων γὰρ ἀμείνων τῶν παρασίτων αὐτὸς δόξαι παρ' αὐτῷ ἐβούλετο τῷ τέχνῃ σοφίᾳ. ὥστε τὰς ἐψοποιοὺς ὁσημέραι ἔπεμπε τοῦτον ὁ Διονύσιος, ὡς παρ' αὐτὸν μαθησομένους. ὅτε μάτοι δεκὴ ἐκρίθησαν τῇ τέχνῃ ἄξιοι. ὁ δὲ Πλάτων ὑμῶν ὁ γνησιώτατος, καὶ αὐτὸς μάλ' ἤκεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τούτῳ. καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ, ἐπαρασιτεῖν ὑπὸ ἀφυΐας ἐξέπεσε. καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος, καὶ φιλοπονήσας, καὶ παρασκευάσας ἑαυτόν, οἷος δούλερον τόλμαν ἐπιτηδεύσαι τὴν Σικελίαν. καὶ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ὑπὸ ἀμαθίας

Tych. At certè per Herculem, quinam sint illi audire exopto. *Para.* Ostendam tibi & recensebo illos, non levis momenti viros, sed quos judico præstantissimos: quosque minimè putes. Socraticus ille Æschines qui longos illos, urbanosque dialogos conscripsit, eos in Siciliam aliquando detulit, per quos, si posset, Dionysio tyranno innotesceret. Ex quibus cum Miltiadem legisset, & placuisse visus esset, reliquum tempus in Sicilia consedit parasitans Dionysio, & Socraticis disputationibus vale dixit. Quid autem? nonne & [2] Aristippus ille Cyrenæus tibi ex præstantibus Philosophis videtur fuisse? *Tych.* Maximè. *Para.* Et ille per id ætatis Syracusis versatus est, parasitando apud Dionysium apud quem parasitorum omnium maximè probabatur, ut qui ad hanc artem præ cæteris singulari præditus esset industria: adeò ut quotidie coquos ad eum mitteret Dionysius, ut ex ipso discerent. Hic videtur artis dignitatem excoluisse. Vester quoque generosissimus ille Plato, in Siciliam hac de causa venit. Vbi cùm paucos dies apud regem esset parasitatus, à parasitatione, quia ad eam erat inhabilis, excidit. Rursùm repetitis Athenis postquam vehemens studium adhibuisset, seque adornasset, secunda navigatione Siciliam petivit: ubi paucos dies cœnatus, iterum præ imperitia excidit. Et

1 Νὴ τὴν Ἡρακλέα] De hoc Parasitico sacramento vir Clarissimus Io. Meursius, jurabant etiam Parasiti νὴ τὸν ἄλας Liban. Paras. *Bourd.*

2 *Aristippus*] Genere Cyrenaicus maximè voluptarius fuit, canis regius à Diogene nominatus, quòd assentaretur Dionysio, ad hunc Stratonem, vel ut alii, Platonem dixisse tradunt. Tibi soli & chlamydem & vestem rejiculam ferre datum est leg. Diog. Laert. lib. 2. Horat. epist. lib. 1. *Cogn.*

δίας ἐξίστησι. καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι περὶ Σικελίαν, ὁμοία δοκεῖ γίνεσθαι τῇ Νικίᾳ. Τυ. καὶ τίς ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγει; Πα. πολλοὶ μὲν κ ἄλλοι. Ἀριστόξενος δ' ὁ μουσικὸς, πολλοῦ λόγου ἄξιος, κ αὐτὸς δ παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι δ θανάτου παρεσίτει, κ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ, πάνυ ἐπίστασαι. καὶ Ἀριστοξένης δ τὸ παρασιτικὸν ἤρξατο μόνον, ὥσπερ κ τὰ ἄλλα τεχνῶν. [5] φιλοσόφους μὲν ἂν ὥσπερ ἦν, παρασιτίᾳ κατασάσαντας, ἐδείξα. παράσιτον δ' ἀδύνατον ἦν φράσαι, φιλοσοφεῖν ἐτελεσάμην. κ μέντοι εἰ ἔστιν εὐδαίμων τὸ μὴ πεινῆν, μὴ δ διψῆν. μὴ δ ῥιγοῦν, ταῦτα ἀδεῖ ἄλλῳ ὑπάρχει, ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἄν τις πολλοὺς κ ῥιγοῦντας, καὶ πεινῶντας εὕροι. παράσιτον δ', οὐ. ἢ οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλὰ δυσγνής τις, ἢ πλωχὸς ἄνθρωπος, ἢ φιλοσόφῳ

Et hæc Platonis fortuna Niciæ fortunæ similis videtur. *Tych.* Ecquis Simo ea de Platone dicit? *Para.* Complures etiam alii. Porrò [1] Aristoxenus Musicus, plurimi æstimandus, [2] Nelei fuit [3] parasitus. Quòd autem Euripides apud Archelaum ad mortem usque, [4] Anaxarchus apud Alexandrum egit parasitum, planè compertum habes. Cæterùm Aristoteles Parasiticam orsus est solùm, ut reliquas artes. Philosophos quemadmodum Parasiticæ operam dederint, ostendi. Nemo autem Parasitum producat, qui philosophari voluerit. Ac sanè si neque esurire, neque sitire, neque algere beatum est, hæc alii nulli quàm parasito suppetunt. Itaque Philosophos multos invenias qui frigore, & fame capiantur: Parasitum autem, nullum: alioqui Parasitus non esset, sed infœlix quispiam, aut mendicus, aut Philosopho similis.

1 *Aristoxenus*] Musicus dictus fuit à patre, musicæ præcipuo magistro, auctore Suid. Stephanus de urbibus, in dictione Tarentum, scribit hunc fuisse patria Tarentinum. de hoc Cic. & Gellius. *Cogn.* Ἀριστόξενος δ' ὁ Μουσικὸς πολλοῦ λόγου ἄξιος κ αὐτός γε παράσιτος Νηλέως ἦν] Quis fuerit ille Neleus, qui parasitum habuit Aristoxenum, discimus ex Strabone lib. 13. ὁ τῶν Κερίσκων υἱὸς Νηλεὺς ἀνὴρ Ἀριστόπλους ἠκροάσατο κ Θεοφράστου—πρῶτος ὢν ἐκτὸς σωναγωγὴν βιβλίων, καὶ διδάξας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέας βιβλιοθήκης συντάξιν. Non est mirum, si παράσιτον habuerit Aristoxenum. Nam viri divitis fuit bibliothecam adunare, & Aristoxenus eandem cum Neleo Philosophiæ sectam profitebatur. Aristotelis enim fuerat etiam auditor. De eo sic Suidas: Ἀριστόξενος υἱὸς Μνησίου τοῦ κ Σπινθάρου μουσικὸς, ἀπὸ Ταράντου τῆς Ἰταλίας, διατρίψας δ' ἐν Μαντινείᾳ, φιλόσοφος γέγονε, καὶ μουσικῇ ὅπως δήποτε ὠφέλησε· καὶ ἱστόρησε ἀκριβῶς τὰ τοῦ πατρὸς, καὶ Λάμπρου τοῦ Ἐρυθραίου, εἶτα Ξενοφίλου τοῦ Πυθαγορείου, καὶ τῶν Ἀριστοτέλους. Multa deinde de eo subjungit, quæ videbis, & tandem addit συνετάξατο δ' μουσικά τε κ φιλόσοφα: ex his patet eundem esse, de quo hic Lucianus. *Palm.*

2 *Nelei*] De hoc Athen. lib. 1. *Cogn.*

3 *Parasitus Euripid.*] Hoc abunde Suid. & Gell. lib. 15. *Idem.*

4 *Anaxarchus*] Legend. Laërt. *Idem.*

5 Φιλοσόφους μὲν ἂν ὥσπερ ἦν, παρασιτίᾳ κατασάσαντας] Fortean φιλοσόφους μὲν ἂν ὥσπερ ἦν ὑποχών, παρασιτίᾳ κατασάσαντας. Nisi accipi Lucianus voluit, ὥσπερ ἦν, ut erat, pro, ut est. sive ὥσπερ ἐστὶν, sive, ut res se habet. Marcil.

1 Οὐδὲ

ὄμοιον. Τυ. Ἰκανῶς ταῦτά γε. ὅτι δ' ἐστὶ πολλὰ ἀδφίδι φιλοσοφίας, καὶ ῥᾳθυμίας ἡ παρασιτικὴ, πῶς ἐπιδείκνυσις; Πα. εἰσὶν ὦ βέλτιστε, καιροὶ τοῖς ἀνθρώποις βίου. ὁ μὲν τις, εἰρήνης εἶναι. ὅσῳ αὖ, πολέμου, σὺ δὲ τούτοις, πᾶσιν ἀνάγκη φανερὰς γενέσθαι τὰς τέχνας, καὶ τοὺς ἔχοντας αὐτὰς ὁποῖοί τινές εἰσι. ἆρ' οὖν ὑμῖν δοκεῖ, σκοπουμένοις τὸ δέον πολέμου καιροῦ, καὶ τίνες ἂν εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι, ἰδίᾳ τε ἕκαστον αὐτῶν, καὶ κοινῇ τῇ πόλει. Τυ. ὡς ἐμὲ μέτεστιν ἀγῶνα καθεστάναι τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ καθ' ἑμαυτὸν, σκοπῶν ποίους ἂν εἴη συμβαλλόμενον παρασίτῳ φιλοσόφους. Πα. ἵνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάζῃς, μὴ δὲ τὸ πρᾶγμα δοκῇ χλοῦνος ἄξιον, φέρε σκοπώμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. ἡγεμόνι μὲν αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δὲ ἀνάγκην ἐπεξιέναι, καὶ μὴ περιορᾶν ἔξω δῃουμένην τὴν γῆν. τὸ πρᾶγμα δὲ παραχίλλειν ἅπασιν εἰς τὴν ἡλικίαν τοὺς εὐηλικίᾳ, δεῖ χρεῖαν τοὺς ἄλλους. εὖ δὲ τούτοις, φιλοσόφους τινὰς, καὶ ῥήτορας, καὶ παρασίτους. πρῶτον τοίνυν ἀποδύσωμεν αὐτοῦς. ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλλοντας ὁπλίζεσθαι, γυμνοὺς πρότερον. ἐπὶ δὲ τοὺς ἄνδρας ὦ ἡγεμὼν ἴωμεν, καὶ δοκιμάζωμεν τὰ σώματα. τοὺς μὲν τοίνυν αὐτῶν, ὑπὸ εὐδαίας ἕδοις ἂν λεπτοὺς, καὶ ὠχροὺς πρόσωπα, ὥσπερ ἤδη τραυματίας παρειμένους. ἀγῶνα μὲν γὰρ, καὶ μάχην στυδαίαν, καὶ ἀθυμοῦσι, καὶ κάμνουσι, καὶ τραύματα, μὴ γελοῖον ᾖ λέγειν, δύνασθαι φέρειν ἀνθρώπους ὥσπερ σκιάς τινας ἀνομίνους ἀναλύψεως; ἄρχῃ δὲ πάλιν μεζόνας, τὰ παράσιτον ὁποῖός τις φαίνεται.

milis. *Tych.* Hæc sufficiunt. Sed Parasiticam Philosophia & Rhetorica esse potiorem, quomodo comprobabis? *Para.* Vitæ humanæ sunt tempora, vir optime, alterum pacis, alterum belli, in quibus utique omnino est necessarium artes patefieri, & cujusmodi sint ii à quibus exercentur. Priùs autem, si tibi videtur, consideremus belli tempus, quinam potissimùm utilissimi esse possint, cùm privatim quisque sibi, tum in genere reip. *Tych.* Quàm non mediocre virorum certamen denuntias: ac jamdudum apud me rideo, cogitans qualis esse possit Philosophus cum Parasito comparatus. *Para.* Ergo ut non mireris mimium, neque hoc subsannatione dignum putes, age typis expressis ob oculos nostros ponamus. Annuntiatum est hostes in regionem ex improviso irrupisse, necesse autem esse in eos irruere, neque permittendum ut agros populentur. Esse etiam operæ pretium ut belli dux conscribat exercitum ex juvenibus, & alii discedant. Inter hos esse Philosophos aliquos, Rhetores, & Parasitos. Primùm igitur eis vestimenta detrahamus: necesse enim est ut priùs denudentur, qui arma sunt induturi Tum ò generose viros illos sigillatim contemplare, & corpora explora. Certè alios præ indigentia tenues, & horrore pallidos videbis, tanquam vulneribus confectos. Annon ridiculum, esset dicere ejusmodi homines, qui curatione aliqua sunt refocillandi, statariam pugnam, & conflictum, & pulverem, & vulnera ferre posse? Iterum ab iis ad Parasitum transiens, aspice qualis appareat. Non-

ἆρ' οὐχ ὁ μὲν, τὸ σῶμα μεγαλοπρεπὴς πᾶλυς, καὶ τὸ χρῶμα ἡδύς; ἡ μέλας δ', οὐδὲ λιθνὴς; τὸ μὲν, ἡδυγαμικὸν, τὸ δ', ἀλλοκοτοειδὲς εἶναι. ἔπειτα θυμοειδὴς, οὐκοῦν βλέπων; ὀπτεῖον ἡμεῖς μέγα, καὶ ὑφαιμον. εἰ δὲ καλὸν ἐξεδοκίμησε ὁ Ἥλιος ὀφθαλμοὺς εἰς πόλεμον φέρειν. ἆρ' οὐχ ὁ πιθανὸς κριτὴς μᾶλλον ἡδύνατ' ἄν, καὶ ζωπυρῆσαι, κριτὴς ἢ εἰ δεινὸς κριτὴς; ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα σκοπεῖν, ἐχόντων αὐτῶν ἐκδιδύσκεσθαι; ἀπλῶς γὰρ εἰπεῖν, ἐν πολέμῳ τε πάντων ἡττᾶσθαι, καὶ φιλοσόφων, οἱ μὲν, οὐδὲ ὅλως ἐπεχείρησαν ἔτι ἐξιέναι τείχους ἀποδιδρᾶναι. εἰ δέ τις ἐν δικαστηρίοις παραδέξαιτο, φαμὲν τῶν λειψάνων τὸν πείσοντα ἀποφέρειν. Τυχ. Θαυμασίως ἀπεῖναι, καὶ οὐδὲν ὑπισχνεῖσθαι. Παρ. λέγω δ' ὅμως. ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν φθάσαι, ἐπειδὴ ἐς τὸν πόλεμον ἐξῆλθε πορεία, ἀπ' οὐδ' ἐπὶ δικαστήριον ἀνίων δι' ἀγορᾶς. οἶμαι δ' ἂν οὐδὲ τὸν φανλον δι' ἀγορᾶς εἶναι. τὸν δὲ ἐχ' Δημοσθένης μὲν, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Φιλοκράτης ἐκεῖνοι τοὺς τῇ πολεμικῇ δεῖ φιλοτίμως ἀπολλύμενοι, τὴν πόλιν παρῆσαν, καὶ ἀφῶς ἐπῆλθε τῷ Φιλίππῳ, καὶ διεπράξαντο. Ἥλιος ἀεὶ τὰ ἐκείνοις ἐπολιτεύσαντο. ὡς εἰχέ τις καὶ ἄλλον ἀγωνιστὴν, καὶ αὐτὸς ἐπολέμει τὰ πρὸς ἐκείνους ἐν μέσοις ἐν φίλοις. Τυχ. Δημάδης δ', καὶ Δημοσθένης, καὶ Λυκοῦργος, οἷα ἐκίνδυνοι ἀνδρείσθαι, καὶ πρὸς συκοφαντίας ἀεὶ θορυβώδεις, καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπεμέριμνοῦν ἡμῶν ὑπὲρ τῆς

Nonne hic primùm corpore est magno, colore jucundo, non niger quidem, sed neque peralbo: nam hic mulieri, ille servo convenit. Deinde animosus, horrendum obtuens: magnis quem admodum nos, & cruentis oculis. Bonum enim non est meticulosum & fœmineum oculum in aciem afferre. Annon qui sit istiusmodi, egregius fiat, sive quum vivit armatus, sive quum honestè est mortuus? Sed quorsum istis collationibus utimur, si quidem eorum exempla habemus? Vt uno verbo dicam, Rhetorum, aut Philosophorum priorum nullus unquam ausus est belli tempore extra mœnia prodire. Quòd si quis coactus id fuscepit, hunc de serta acie abscessisse dico. *Tych.* Quam admiranda omnia, quamque nihil exiguum pollicēris! *Para.* Dicam tamen. Equidem ex Rhetoribus[2] Isocrates tantùm abest ut aliquando in bellum prodierit, cùm ne in judiciali quidem foro præ timiditate suggestum unquam conscenderit. Opinor & hoc ipsum, illi vocem defuisse. Præterea nonne Demades, Æschines, & Philocrates timore statim consternati, Philippo bellum indicente, civitatem & se ipsos prodiderunt, & Philippi res Athenis semper gesserunt? Quorum bellandi rationem si quis alius Athenienſium sequeretur, cum in amicitiam ascisceban. Hyperides quoque, & Demosthenes, & Lycurgus qui videbantur animosiores, & in concionibus tumultuabantur, & Philippo convitiabantur, quid præclari in

1 Οὐδὲ λιθνὸς; τὸ μὲν, τὸ χρῶμα] Vide Isaacum Casaubonum ad hæc verba Theocriti Idyll. 16. ἢ Ἥλιον ἀνθ' ἑχέτας Κύκνον ἴγνα. Bourd.

2 *Isocrates*] Et alii, quos postea nominat ætate eadem vivebant Athen. leg. Cic. de clar. orat. Quintil. lib. 1. Plut. in Phocio. *Cogn.*

ωθῆς αὐτὸν πολέμῳ; ἢ Γ' ἀθλίας μέν γ' ἢ Λυκοῦργος, ἀλλ' ἐξῆλθον. ἀλλ' οὐδὲ ἄλως ἐπολέμησε μικρὸν ἔξω παρακύψας τῶν πυλῶν, ἀλλ' οὗτοι χίδιοι καθῆσθε, παρ' αὐτοῖς ἤδη πολιορκούμενοι, γνωμίδια, καὶ ψηφισμάτια συνθέντες. ὁ δὲ δὴ πρυτανεὺς αὐτῶν, ὁ ταῦτα λέγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνεχῶς. Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδὼν ὅλεθρος, ὅθεν οὐδὲ ἀνδράποδον πρίασθαί τις ποτε, πολεμήσας ἐσῆλθεν εἰς τὴν Βοιωτίαν πρὶν ἢ ξυμμίξαι τὰ σκεύη, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖρας, ῥίψας τὴν ἀσπίδα, ἔφυγεν. ἢ οὐδέπω τοῦτο ἔσθ' ὅτε δείσαντες οὐδένα, πάνυ γνώριμα ὄντα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θρᾳξὶ, καὶ Σκύθαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ κάθαρμα ἦν. Τυ. ἐπίσταμαι ταῦτα. ἀλλ' ἔστι μὲ ῥήτορες, καὶ λόγους λέγειν ἠσκηκότες. ἀρετὴν δ', ὦ τί ἢ περὶ τὸ φιλοσόφων λέγεις; ἃ δὴ δὴ τάχιστ' ἂν ὥσπερ ἐκείνας ἔχεις αἰτιάσαι. Πα. ἔστι πάλιν ὦ Τυχιάδη, οἱ περὶ τὴν ἀνδρείαν σπουδάζοντες Ἀθηναῖοι, καὶ κατατείβοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα, πολλῷ μᾶλλον τῶν ῥητόρων φαυλότεροι, καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὲ ὅπως τοῦτον μέ, σὺν ἔστι τις ὃς εἰπεῖν ἔχει φιλόσοφον ἐν πολέμῳ πεπαλαιστηκότα. ἔστι γὰρ ἅπας ὅλως ἐστρατεύσατο, ἢ εἰ μὴ ἐστρατεύσατο, πάντες ἔφυγον. Ἀνδοκίδης μὲν ὧν, καὶ Διογένης, καὶ Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ Πλάτων, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ πᾶς ὅστις ὁμιλεῖ, ὅπου εἶδον παρατα-

in bello adversus eum gesto præstiterunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquam egressi sunt, sed neque vel modicum exerto è portis capite ausi sunt prospicere. Verùm intra mœnia sedebant, apud se ipsos obsessi, sententiolas & senatusconsulta componentes. Sed enim coryphæus illorum Demosthenes, qui hæc subinde in concionibus dicebat: Pestifer ille Philippus Macedo, unde ne mancipium quidem quisquam emeret, ausus in Bœotiam venire priusquam commixti exercitus ad manus venirent, abjecto clypeo aufugit. Aut hæc priùs nondum ex quoquam audivisti, quæ inposuerunt non Athenienſibus modò, sed Thracibus & Scythis, unde erat sceleſtus ille. *Tych.* Hæc scio. Sed hi sunt Rhetores orationibus habendis, non virtute bellica exercitati. Quid autem de Philoſophis dicis? Non enim hos quemadmodum illos accusare potes ignaviæ. *Par.* Hi equidem Tychiade, qui quotidie de fortitudine disputant, & virtutis nomen in ore habent, multò ignaviores & molliores Rhetoribus apparebunt. Ad hunc verò modum rem considera. Primùm nemo dicere possit Philoſophum in bello mortem oppetiviſſe. Aut enim non omnino militarunt, aut si militarunt, omnes terga dederunt. Equidem Antiſthenes, Diogenes, Crates, Zeno, Plato, Æſchines, Ariſtoteles, & illa Philoſophorum universa turba nunquam viderunt aciem.

1 *Abjecto clypeo*] Demosthenes clypeo suo litteris aureis scripserat ἀγαθῇ τύχῃ attamen cùm ad pugnam ventum esset, abjecto clypeo aufugit, quod cùm illi probro daretur, elusit hoc versiculo:

Ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται.

Cætera hujus dialogi desumpta sunt ex Iliad. & Odyss. *Cogn.*

2 Κατατείβοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα] Sic apud Diog. Laert. in Stilpo. *Bourd.*

ξιν. [1] μόνος δὲ πολεμήσας ἐξελθεῖν εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ὑπὸ τὸ Πάρνηθος, εἰς τὴν Ταυρέως παλαίστραν κατέφυγε. πολὺ γὰρ αὐτοῦ ἀστειότερον ἐδόκει μέλλειν τὸ μεσημβρινὸν, κοσμεῖζεσθαι, καὶ παρασκευάζεσθαι τοῖς ἑαυτοῦ χάρισιν, ἢ ἀνδρὶ ἀσκητῇ μάχεσθαι. Τυ. ὦ γενναῖε, ταῦτα μὲν ἤδη ἃ παρ' ἄλλων ἐπυθόμην, καὶ μὴ δίκαιον εἶναι αὐτὰς, καὶ ἀνευδίζειν βουλόμενον. ὥστε εἴδή τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σαυτοῦ τύχῃ κομψοῦδέ τῷ ἀνδρῶν. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἤδη φέρε σὺ τὸ παρεσκευῆσθαι ἁπλοῦς τις ἐστιν ὁ πολέμος, καὶ λέγε. καὶ εἰ ὅλως λέγεται παρασίτου τις ἡμῖν τῶν παλαιῶν. Πα. καὶ μὴν ὦ φιλότης, [2] οὐδεὶς ἀνήκοος. Ὁ μέρος, οὐδ' ἂν πάμπαν ἰδιώτης τύχῃ, ὅστις οὐκ ἐπίσταται παρ' αὐτὴν τὰς ἀρίστας τῶν ἡρώων

aciem. Solus autem ex illorum numero sapiens Socrates, in bellum quod civitati fuit adversus Lacedæmonios, exire ausus, arrepta inde fuga, ex Parnethe in Taurei palæstram divertit. Ipsi enim multo urbanius esse videbatur: cum adolescentulis sedendo, sese ornare, & secum versantibus captiunculas proponere, quàm cum Spartano viro pugnare. *Tych.* Hæc ego, ô generose, ab aliis jam accepi, quibus per Iovem non erat cavillandi, & convitiandi animus. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris, contra viros hosce mentiendo. At si videtur, age jam dic mihi cujusmodi sit in bello Parasitus: & num omnino veterum aliquis parasitus fuisse dicatur. *Para.* Atqui ô amice, nemini usque adeò inauditus est Homerus, nemo tam idiota, ut nesciat præstantissimos heroas

1 Μόνος δὲ πολεμήσας ἐξελθεῖν εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ὑπὸ τὸ Πάρνηθος, εἰς τὴν Ταυρέως παλαίστραν] Mirum est neque interpretem neque commentatorem hunc locum emendasse, at mendum fœdum est, & manifestum: emendatio vero in proclivi. Quid enim est τὴν ἐν τῇ πόλει μάχην? quænam fuit ea pugna in urbe facta, in qua Socrates affuit? & quis deorum Parnethen montem à Bœotiæ finibus in Athenas ipsas transportaverat? Lege, lege meo periculo, τὴν ὑπὲρ Δηλίου μάχην. Ea fuit, in qua Socrates ἀρίστευσεν. Sed mira est hoc loco interpretis confidentia simul & ignorantia, qui de suo addidit *adversus Lacedæmonios*. At ea pugna contra Bœotos facta fuit, & quod dicit inferius αἰδεῖ Σπαρτιάτῃ, ad eam pugnam non debet referri. Plures de ea pugna & Socratis in ea strenuitate loquuti sunt, sufficiet ad emendationis nostræ confirmationem Plutarchus in Alcibiade: ἐπὶ δὲ τῇ ὑπὲρ Δηλίου μάχῃ γυμνὸς & φεύγοντων Ἀθηναίων ἱππεὺς Ἀλκιβιάδης, τὸν δὲ Σωκράτην πεζὴν μετ' ὀλίγων ἀποχωροῦντα & ἀναμένοντα ἰδὼν, &c. Vide & Laërtium in Socrate. Cæterum ex hoc loco credo Ortelius in suo lexico imaginatus est urbem in Attica vel pagum nomine Ταυρέως Παλαίστρα. Fuit enim in ipsa urbe Athenis is locus, & ipse Taureas is fuit, cui Alcibiades colaphum infilixit, de choragio contra eum immodestius contendenti, ut ait idem Plutarchus in Alcibiade. Palæstræ erant loca in urbibus, ubi juvenes exercebantur sub quodam exercitationum magistro. Sic apud Theocritum Idyll. 2. Simætha Delphin Myndium suum amasium arcessit è palæstra Timageti:

—ἀλλά μολεῖσα
Τήμισυν ἀστὶ τὰν Τιμαγήτιος παλαίστραν.
Τλωεὶ γὰρ φοιτᾷ, τλωεὶ δ' ἐξ ἁδὺ καθῆδυ. Palm.

2 Οὐδὲ ἀνήκοος Ὁ μέρος] Οὐδεὶς μὰ ἀνήκοος Ὁ μέρος. Marcil.

παρασίτης ὄντας. ὃ, τι γὰρ Νέστωρ ἐκεῖνος, ἃ δὲ τῆ γλώττης ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἀπέῤῥει, αὐτὸς βασιλέως παράσιτος ἦν. καὶ ὅτι τὴν Ἀχιλλέα, [1] ὥσπερ ἐδόκει τε, καὶ ἦν τὸ σῶμα γυναικοπρεπὴς, καὶ δικαιότατος, ὅτι τὸν Διομήδην, ὅτι τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων ὅσους ἐπαινεῖ τε, καὶ θαυμάζει, ὥσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἴαντας εὐχῆς μετέχειν αὐτὸν, ὅτι δέκα Ἀχιλλέας. πάλαι γ' ἂν ἁλωκέναι τὴν Τροίαν, εἰ τοιοῦτος ὁποῖος ἦν ὅτος ὁ παράσιτος, καίτοι γέρων ὤν, τραπόμενος εἰ χε δέκα. καὶ τὸν Ἡφαιστον τὸν τοῦ Διὸς ἔχοντα, παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγω. Τυ. τοῦτο μὲν κἀγὼ αὐτὸς ἐπίσταμαι. ὅπως με μὴν δεκῶ μοι γιγνώσκειν πῶς δὴ τῶ ἀνδρε, τῶ Ἀγαμέμνονι παράσιτοι ἦσαν. Πα. ἀναμνήσθητι ὧ γενναῖε τῶν ἐπῶν ἐκείνων, ὧν τοῦ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων τοὺς τοῦ Ἡφαίστου λέγει. Τυ. ποίων; Πα. Σὸν δ' πλέον δέπας αἰεὶ ἑστήκ' ὥσπερ ἐμοὶ πίειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι. σὺ ταῦτα γὰρ τὸ αἰεὶ πλέον δέπας εἴρηκεν, ἀλλ' ὅπ τὸ ποτήριον ἀφθόνως πλῆρες ἑστήκη τοῦ Ἡφαίστου, ἵν μεθύωμεν, κἀκαθεύδωμεν, ἀλλ' ὅτι αὐτοῦ δίολα δεῖται μόνω συνδειπνεῖν ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ἀλλ' ὥσπερ τοῖς λοιποῖς στρατιώταις ἐξ ἡμέρας πότε ἐκκαλοῦμενοι. τὸν γὰρ Αἴαντα, ἐπὶ καλῶς ἐμονομάχησε τῶ Ἕκτορι, εἰς Ἀγαμέμνονα δεῖον ἄγων φησὶν, ἵν' τιμὴν ἀξιωθῆναι ὀψὲ δὲ δὴ τοῦ βασιλεῖ δεῖπνου. ὁδὲ Ἡφαίστος, καὶ ὁ Νέστωρ, ὁσημέραι συνδειπνοῦσι τῶ βασιλεῖ, ὡς αὐτός φησι. Νέστωρ δ' παράσιτος μοι δοκεῖ τῶ βασιλέως μάλιστα τεχνίτης, καὶ ἀγαθὸς γενέσθαι. ὁ γὰρ ἐπὶ δεῖ roas apud ipsum esse parasitos. Nam Nestor ille, à cujus lingua perinde ut mel fluebat oratio, regis fuit parasitus. Et neque Achillem, qui & videbatur, & erat forma corporis præstantissimus, & justissimus, neque Diomedem, neque Aiacem Agamemnon tantis laudibus extulit, & admiratus est, quantum Nestorem. Neque enim decem Aiaces, neque decem Achilles sibi esse optat. Quippe jam olim Troiam cepisset, si tales, qualis erat hic parasitus, quamvis senex, decem milites habuisset. Quinetiam Idomeneum Iovis filium, similiter Agamemnonis parasitum esse dicit. *Tych.* Hæc quoque scio. Nondum tamen mihi videor intelligere, quomodo hi duo viri fuerint Agamemnonis parasiti. *Para.* Memento illorum Homeri versuum, quibus Idomeneum alloquitur Agamemnon. *Tych.* Quosnam dicis? *Para.* Semper tibi plenior ut mi Stat cyathus, quum fert animus potare benignè. Hoc loco semper plenum dixit cyathum: non quòd poculum perpetuò plenum adstaret Idomeneo tum pugnanti, tum dormienti: sed quia ipsi soli, quandiu vixit, cum rege convivari obtigit: siquidem certis diebus: ut cæteri milites, non invitabatur. Etenim Aiacem, postquam in singulari certamine cum Hectore, strenuè se gessisset, ad divinum Agamemnonem ductum fuisse ait, & vesperi apud regem honoris causa cœnatum. At verò Idomeneus & Nestor, fere quotidie cum rege, ut ipse inquit, convivabantur. Porrò Nestor regum Parasitus mihi fuisse videtur arte multa industrius: qui non apud

[1] Ὥσπερ ἐδόκει τε] ὡσπερεδόκει. Marcil.

Ἀγαμέμνονος ἄρξασθαι τὴν τέχνης, ἀλλὰ Ἄνωθεν ἐπὶ Καπέως, καὶ Ἐξαδίου. δοκεῖ δέ μοι ἀναπαύσασθαι παρασιτῶν, εἰ μὴ ἐν Ἀγαμέμνονι ἀπέθανε. Τυ. Οὐκοῦν μὰ γοναῖ᾽ ὁ παράσιτος. εἰ δ᾽ ἐν ἄλλοις πᾶς οἶσθα, πειρῶ λέγειν. Πα. τί δῆτ᾽ ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ ἐν Πατροκλοῦ ἦν Ἀχιλλέως παράσιτον ἦν, ἐν ταύτῃ, εὐδενὸς ἦν ἄλλων Ἑλλήνων φαυλότερον, ὅτε τὴν ψυχήν, ὅτε τὸ σῶμα, νεανίας ὤν; ἐγὼ γὰρ οὐδ᾽ αὐτῷ μοι δοκῶ ἦν Ἀχιλλέως τετμῆσθαι τοῖς ἔργοις αὐτὸ χεῖρα εἶναι. τὸν τε γὰρ Ἕκτορα ῥῆξαι τὰς πύλας, καὶ ὦσαι τοῖς ναυσὶν εἴσω μαχόμενον, ὅτον ἐξέπεσε, καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη καιομένην, ἔσβεσεν. καίτοι ἐπιβάτου αὐτῆς οὐχ οἱ φαυλότατοι. ἀλλ᾽ οἱ μὲν Τελαμώνιος, Αἴας τε, καὶ Τεῦκρος. ὁ μὲν, ὁπλίτης ἀγαθὸς. οὗτος, τοξότης. καὶ πολλὰς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων. σὺ δὲ δὴ τούτοις, καὶ Σαρπηδόνα τὸν Διὸς υἱὸν, ὁ παράσιτος ὁ Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέθανε δὲ οὐχὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλ᾽ αὐτὸν μὲν Ἕκτορα, Ἀχιλλεὺς ἀπέκτεινεν, εἷς, ἕνα. καὶ αὐτὸν Ἀχιλλέα, Πάρις. τὼ δὲ παράσιτοιν, γέρος, καὶ δύο ἀνθρώποι. καὶ πλουτῶν δέ, φασὶν ἀφῖχθαι, οὐχ οἷος ὁ γοναιοῦς ὁ Ἕκτωρ, ὥστε ἐπιθυμῆσαι τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἱκετεῦσαι ὅπως ὁ νεκρὸς αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῇ, ἀλλ᾽ οἷος εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ ταῦτος; τοιοῦτοι δ᾽ ἔμοιγε μοι εἰκάσαι ἀντεβόλησαν, πάντες κοὐδὲν ὅλοσφο, ἐμφὶ τὰ δεῖπνα δεδηλῶτες. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανά. ὅτι δὲ μὴ φίλον, ἀλλὰ παράσιτον ὦν ὁ Πάτροκλος ἦν Ἀχιλλέως, πειθῶ λέγειν. Πα. αὐτὸν δὲ Τυχιάδη τὸν Πάτροκλον ὅτι παράσιτον ὦν, λέγοντά σοι παρέξομαι. Τυ. θαυμαστὰ λέγεις. Πα. ἄκουε τοίνυν αὐτοῦ τὰ ἔπη. Μὴ ἐμοὶ

apud Agamemnonem, sed priùs apud Cæneum & Exadium artem hanc inchoavit. Nec parasitandi finem priùs videtur feciſſe, quàm diem obiit Agamemnon. *Tych.* Equidem præclarus hic fuit parasitus. At ſiquos alios noſti, conare dicere. *Para.* Quid igitur Tychiade, nonne & Patroclus Achillis fuit parasitus, idque cùm nullo alio Græcorum fuerit deterior, neque animi, neque corporis dotibus, etſi erat juvenis? Mihi equidem nulla in re ipſo Achille videtur fuiſſe deterior, ex ejus factis conjecturam facienti. Etenim Hectorem ruptis portis, ac intra munitionem juxta naves pugnantem expulit: & Proteſilai navim incenſam, extinxit: quanquam in ea militabant, non ignaviſſimi, verùm Aiax & Teucer Telamone nati, cataphractus alter, alter ſagittarius. Quinetiam multos ex barbaris neci dedit Achillis ille parasitus, atque inter hos Sarpedonem Iovis filium. Nec ut alii occubuit: ſed Hectorem Achilles, unus unum, Achillem Paris occidit: hunc parasitum Deus, duoque homines. Et moriens voces emiſit, non quales Hector ille generoſiſſimus, Achillem ſupplicite precatus, ut cadaver ſuis redderet: ſed quales parasitum emittere par eſt. Quænam autem ſunt? Si mihi viginti duro in certamine tales Ante occurriſſent, ſtraviſſem cuſpide cunctos. *Tych.* Sufficiunt iſta. Cæterùm Patroclum non amicum: ſed parasitum Achillis fuiſſe, proba. *Para.* Ipſum ô Tychiade Patroclum ſe parasitum dicentem exhibebo. *Tych.* Miranda dicis. *Para.* Audi igitur ipſos verſus. Ne mea Pelide

σῶν ἀπαίδευτε πηλήμαχε ὅστ' Ἀχιλλεῦ, ἀλλ' ὁμῶ ὡς ἐτράφημεν ὁμοπάροιθ' ὁμηρίοισι. καὶ πάλιν ἀποβὰς, καὶ νῦν με δεξάμενος φησιν, ὁ Πηλεὺς ἔτρεφεν εὐσεβείως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνε. τοιγαροῦν παράσιτον εἶχεν. εἰμὶ τοίνυν φίλον ἐκάλει τὸ Πάτροκλον λέγων, οὐκ ἂν αὐτὸν ὠνόμαζε θεράποντα. ἐλαύνεις γὰρ ὦ ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει θεράποντας, οἱ μήτε τοὺς δούλους, μήτε τοὺς φίλους; τοὺς παρασίτους δηλονότι, οἳ καὶ τὸν Μηριόνην τὸν Ἰδομενέως καὶ αὐτὸν θεράποντα ὀνομάζει. ὅτων εἰμὴ καλεμένων τότε τῶν παρασίτων. σκόπει δ' ὅτι καὶ σὺ ταῦτα τὸν μὲν Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα υἱὸν, οὐκ ἀξιοῖ λέγειν ἀπόλωλον Ἄρηι, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὐτοῦ. τί δ', οὐχὶ καὶ Ἀριστογείτων ἐνδοξότατος ἦν, καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησὶ, παράσιτος τοῦ Ἀρμοδίου; τί δ', οὐχὶ καὶ ἐραστὴς; εἰκότως γὰρ οἱ παράσιτοι καὶ ἐρασταὶ τῶν τρόφιμοι εἰσίν. ὅτου τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννευμένην, εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. καὶ νῦν ἕστηκε χαλκοῦς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τῶν παιδικῶν. ὅτοι μὲν οὖν τοιοῦτοι ὄντες μετὰ ἀρετῆς, παράσιτοι ἦσαν. σὺ δὲ δὴ ποῖόν τινα εἰκάζεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ τοιοῦτον μὲν ὁ τοιοῦτος δειλοπρεπεσμένον ἔξεισιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ ὁ Ὀδυσσεὺς αὐτοῖς; ἐγὼ γὰρ, ἀλλ' ὃν ἐν πολέμῳ μαχόμενον φησιν ἑστάναι, καὶ δύνεσθαι ἅμα ἐμοὶ μάχεσθαι δύο. καὶ ὃν ἄλλοι φρικῶσι τὸν ὄνειον ὕπνον θέοντες. ὁ μὲν, τὴν ἀνελεύθερον ἀσπίδα τὸ κράνος. ὁ δὲ, θωρακίων ἐνδύεται. ὁδὲ, αὖ τὸ δεινὸν ὑποπτεύων ἐν πολέμῳ, τρομεῖ. ὅτος δ', ἐοικὼς τότε μάλα ἐγκεφαλῷ τῷ ποιητῇ, καὶ μὴ τὴν ἀρίστην δύνεσθαι ἐν ποσὶ μάχεσθαι. ὁ δὲ περὶ αὐτὸν, ὑποδεῖται τὰ-

tu condas ossa seorsim, Sed simul, ut tecto nutriti viximus uno. Et rursum eodem in loco. Nam me susceptum Peleus studiosus alebat: Nomine meque tuum noto Theraponta vocavit. Hoc est, parasitum esse voluit. Etenim si Patroclum appellare voluisset amicum, haud illum theraponta nominasset. Liber enim erat Patroclus. Quos igitur dicit esse therapontas, si neque servos, neque amicos intelligit? parasitos nimirum. Quo nomine & Merionem Idomenei theraponta compellat. Sic puto vocabantur tunc parasiti. Considera etiam eum non dignari Idomeneum Iovis filium Marti æqualem dicere: sed ejus parasitum Merionem. Quid? nonne & Aristogiton vir popularis, & pauper, ut inquit Thucydides, parasitus fuit Armodii? nonne & amator? Parasiti enim admodum amantes eorum sunt à quibus aluntur. Rursum hic parasitus Athenienſium remp. tyrannide laborantem, in libertatem vindicavit, & nunc in foro stat æneus cum amasio. Illi itaque cùm tales essent virtute clari, parasiti tamen fuerunt. Tu verò qualem in bello parasitum esse putas? Nonne hic primum pransus prodit in aciem: quemadmodum & Vlysses vult? Enimvero cui statim sub auroræ exortum pugnandum erit, ille cibum sumet. Et quo tempore alii milites præ metu, hic galeam diligenter adornat, ille thoracem induit, alius belli sævitiam suspicans trepidat: tunc parasitus vultu valdè hilari comedit: mox in aciem progressus inter primos dimicat. Qui verò alit ipsum, ordine pòst sequi-

τὸ παντὸς τοῦ Θεμιστοῦ. καὶ ὥσπερ ὁ Αἴας τὸν Τεῦκρον ὑπὸ τῇ σάκει κρύπτει. καὶ τὸ βιλῶν ἀφιεμένων, γυμνάσιος ἑαυτὸν, τὸν σάκει. βέλτιον γὰρ ὀφείλειν μᾶλλον σώζειν, ἢ ἑαυτόν. εἰδὲ δὴ ἐ πάσει παρέσιτος· ἀλλ' ἐν πολέμῳ, σὺν ἂν ἐπ' αὐτῷ δόπτε ὕπο λοχαγὸς, ὕπο στρατιώτης αἰσχυνθείη; μεγάλῳ τε ὄντι νεκρῷ. καὶ ὥσπερ ἐν συμποσίῳ κακῷ κατακειμένῳ. ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου νεκροῦ ἰδεῖν τούτῳ παρακείμενον, ξηρὸν, ῥυπῶντα, μακρὸν πώγωνα ἔχοντα; ἀσπιθήκητε τὴ μάχης, ἀσθενῆ ἄνδρα; τίς ἂν κατάφρονήσειε τοιούτης τὴ πόλεως, τὰς ὑπασπιστὰς αὐτῆς ὕπο κακοδαίμονας ὁρῶν; τίς ἢ ἂν εἰκάσειε χλωρὸς ἐ κεκονιῶσθαι ὁρῶν ἀνθρωπίσκους κειμένους, τὴν πάλαι λαμπρῶσαι συμμάχων, τὰς ἐν τῇ εἰρκτῇ κακούργους ἐπιλῦσαι τὴ πολέμου; τοιοῦτοι μὲ ἐν πολέμῳ ἀσὶς ῥήτορες ἐ φιλόσοφοι εἰσὶν οἱ παρέσιτοι. ἐν εἰρήνῃ ἢ, τοσοῦτόν μοι δοκεῖ ἐ διαφέρειν παρασιτικὴ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. καὶ ὥσπερ τοι εἰδικεῖ, σκοπῶμεν τὸ τὴ εἰρήνης χωρίον. Τυ. ὕπου ξυνίημι ὅτι τοῦτό που βούλεται σκοπῶμεν ἢ ὅμως. Πα. σὺν ἀγορᾷ, καὶ δικαστηρίοις, καὶ παλαίστραις, καὶ γυμνασίοις, καὶ κυνηγέσιοις, καὶ συμπόσια ἴσως φαίην ἂν, πόλεως χωρία; Τυ. πάνυ μὲν ὖν. Πα. ὁ τοίνυν παράσιτος, εἰς ἀγορὰν μὲν, καὶ δικαστήρια ἐ πάρεισιν, ὅπ εἰμὴ τοῖς συκοφάνταις πίνῃ τὰ χωρία τοῦτα μᾶλλον ἀσυνήκε, καὶ ὅτι οὐδὲν μέτεστιν ἐν τούτοις γνωμῶν. τὰς ἢ παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ συμπόσια, διώκει, καὶ κοσμεῖ μόνος ὗτος. ἐπεὶ τίς ἂν παλαίστρα φιλόσοφος, ἢ ῥήτωρ ἀπλῶς, ἄξιος συγκεκλῆσθαι

sequitur parasitum, illumque hic, ut Aiax Teucrum sub clypeo, tegit: relictisque telis, seque nudato, defendit. Eum enim mavult incolumem tueri quàm se ipsum. Quòd si parasitus in bello ceciderit, neque præfectum agminis, neque militum quenquam ejus pudebit, cujus magnum sit cadaver, eoque decore jacens quo in convivio. Adeò ut indignum esset philosophi cadaver huic adjacens conspici, aridum, sordidum, promissa barba, ante pugnam mortuum, imbellem hominem. Quis eam civitatem non contempserit, qui tam miseros ejus propugnatores videat? Imò quis pallidos illos, & comatos homunciones conspicatus jacentes, non conjecerit, huic civitati auxiliatores deesse, adeò ut sceleftos qui detinebantur in carcere, ad bellum vinculis solverint? Tales in bello sunt Parasiti, cum Rhetoribus & Philosophis comparati. Cæterùm in pace tantum præcellit Philosophiam Parasitica, quantum ipsa pax bello præstat. Ac primùm si tibi videtur, consideremus pacis loca. *Tych.* Quid hoc sibi velit non intelligo. Consideremus tamen. *Para.* Nunquid forum, judicia, palæstras, gymnasia, venationes, convivia, ego dicere possim civitatis loca? *Tych.* Rectè sanè. *Para.* Parasitus autem ad forum, & causas agendas non se confert, puto quia sycophantis omnia hæc loca potiùs conveniunt: & quia nihil moderatè in his geritur. Verùm palæstras, gymnasia, & convivia sectatur, ornatque hic solus. Quis enim Philosophus aut Rhetor nudatus, corpore cum

παρασίτῳ τῷ σύμπλῳ; ἢ τίς ἂν γυμνασίῳ τῶν ὀφθείς, ἆρα αἰσχύνη ἢ χωρὶς μᾶλλον ἔσῃ, καὶ μὴν οὐ ἐρημίᾳ τῶν ἀθλίων ἂν τοσαύτῃ ἡσσον ὄμβρου ἦν. ὁ δὲ παράσιτος, αὐτά τε ἐπιόντα μένει, καὶ δέχεται χαλεπώς, μεμελετηκὼς αὐτῶν τε τοῖς δείπνοις καταφρονεῖν, καὶ ἂν ἔλαφος, ἂν οὖς αὐτὸν καταπτήξει πρέλικώς. ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτὸν ὁ σῦς τὸ ὀδόντε ἤγαγε, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸ σῶ ἀντιβήσεται. τὰς μὲν γὰρ λαγὼς, διώκει μᾶλλον τὸ κυνῶν. ἐν δὲ συμποσίῳ, τίς ἂν ἁμιλλήσαιτο παρασίτῳ, ἤτοι παίζοντι, ἢ ἐσθίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον σύφεύναι τὰς συμπότας; πότερον ποτε ἔστος ἄδων καὶ σκώπτων, ἢ ἄνθρωπος, μὴ γελῶν, ἐν τραπεζίῳ κείμενος, εἰς γῆν ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πένθος κεχ συμπότοισιν ἥκων. καὶ ἔρριψε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν ἐστι, βίον ἐν βαλανείῳ κύνι. φέρε δὴ ταῦτα ἀφέντες, ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τὸν βίον καὶ τὰ ἤθη, σκοπῶμεν ἅμα, καὶ παραβάλλωμεν ἀλλήλοις. σκεπτέον τοίνυν ἰδοὶ τίς ἂν τὸν μὲν παράσιτον, ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα, καὶ ἀδὲν μέλον αὐτῷ, ὧν οἱ ἄνθρωποι οἴονται. ὦδε ἡητορας δ', καὶ φιλοσόφους εὕροι τις ἂν, ὑπὸ πάσης, ἀλλὰ πάντως, τοῦ τύφου, καὶ δόξης τεθηγένους. καὶ ὁ δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτων αἰσχίων ἐστὶν, ὑπὸ ἀργυρίου. καὶ ὁ μὲν παράσιτος, ὅπως ἐγὼ φῶς ἀργύριον, ὡς οὐκ ἄν τις ἀδέ[1] τῶς πως ἐν τοῖς αἰσχαλοῖς ψηφίδας ἀμείλας ἔχοι. καὶ ἀδὲν αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον καὶ πυρός. οὔτε μὲν ῥήτορες, καὶ ὁ δεινότερον ἐστ, καὶ οἱ φιλοσοφίαν φάσκοντες, ὡς ὡτὰ ὅτι διάκειν-

Parasito dignè comparetur? aut quis eorum in gymnasio conspectus, loci non sit potiùs dedecus? Atqui ne in deserto quidem illorum quispiam cum bellua congredi sustineret. At Parasitus eas irruentes expectat, & facilè excipit, quas in conviviis contemnere didicit. Sed neque cervus, neque aper setis inhorrescens ipsum deterret. Imò si aper dentem adversùs ipsum acuat, Parasitus vicissim in aprum acuit. Lepores autem magis insectatur quàm canis. Porrò in convivio quis cum Parasito aut ludente, aut comedente certet? Ecquis convivas magis exhilaret? Vtrum hic qui canit, & cavillatur, an homo qui non ridet, in lacerna jacet, in terram intuetur, ut pote ad luctum non ad convivium veniens? Ac ut mihi videtur, hujusmodi est Philosophus in convivio cujusmodi canis in balneo. Age verò his missis, ad ipsam Parasiti vitam nos conferamus, quam simul consideremus, & comparemus. Primùm igitur videat quivis, Parasitum quidem semper gloriam contemnere, neque quid sentiant homines, curare. Rhetores autem & Philosophos non aliquos sed omnes comperiat, fastu, & studio gloriæ detritos: nec gloriæ modò, sed quod est hac re turpius, etiam pecuniæ. Contrà Parasitus animo erga pecuniam sic est affecto, ut nemo lapillos qui sunt in littoribus magis negligat. Nec putat aurum esse igni præstantius. Rhetores autem, & quod absurdius est, etiam illi qui se philosophari profitentur, ita miserè sunt

[1] Πρὸς τὰς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας] Sic tom. 1. pagin. 164. ἀδὲν τιμιώτερον τῶν ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων. Tangit finem hujus dissertationis Long. lib. 4. σοφισῶν. Lupan. Paral. Lourd.

τρεῖ πεπαιδευμένους, ὥστε τὸ μάλιστα νῦν διδασκαλεῖον φιλοσόφων. Τυχ. Τί δέ; λέγειν, τὸ δεῖ λέγειν; ὀμνύω, διακρίζων δηλονότι, διὰ τοῦτο ἐστὶ σοφιστής. Πα. Ἀλλ' ὅμως, μισθὸν σοφιστοῦ, εἰ παρ' ἑτέρου τὰς μηδὲν ὀνίνησιν. Τυχ. Τί δέ, ὁ βασιλεὺς ὑπὲρ τοῦ σωτῆρος ὁμοίως μισθὸν αὐτῷ, καὶ οὐκ αἰσχύνεται. Ἐπὶ πρεσβύτης ἀνὴρ ἀφικνεῖτο Σκύθης, καὶ μισθοφορεῖ, καὶ ἐκ τοῦ ἐνδὸς, ἢ σκύτης αἰσχυνόμενος. καὶ ἐδὲ αὐτὸ τὸ ἴσον αἰσχύνεται, ὅτι μισθὸς ὁ λαμβανόμενος. εὐρεῖς δ' ἂν ἐ μόνον ταῦτα ἐδὲ τούτους, ἀλλὰ ἕ ἄλλα πάθη. οἷον, λύπας, καὶ ὀργὰς, καὶ φθόνους, καὶ παιδίας. ἐπιθυμίας ὁ γε μὲν παρόντος, ἔξω τούτων ἐστὶν ἁπάντων. ὅτε γὰρ ὀργίζεται δ' ἀνεξικακίαν, καὶ ὅτε οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθεῖη. καὶ εἰ ἀγανακτήσειε δέ ποτε, ἢ ὀργὴ αὐτὸ χαλεπὸν μὲν, ἐδὲ σκυθρωπὸν ἐδὲν ἀφορᾷζεται. μᾶλλον γὰρ, γέλωτα, καὶ φύρασιν τοὺς ξυνόντας. λυπεῖται γε μὲν ἧκιστα πάντων. τοῦτο δ' τύχης ἀπαιδευσίας αὐτῷ, καὶ χαιρεδημίας, μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτῳ λυπηθῇ. ὅτε γὰρ χρήματά ἐστιν αὐτῷ, ὅτε οἰκης, ὅτε γυνὴ, ὅτε παῖδες. ὧν ἁψαμένῳ, πάντως ἀνάγκη ἐστὶ λυπεῖσθαι τὸ ἔχοντα αὐτὰ, ἐπεὶ ταῦτα ἀπόλωται. ἐπιθυμεῖ γὰρ ὅτε δόξης, ὅτε χρημάτων, ἀλλ' ἐδὲ ὡραίᾳ τινός. Τυ. Ἀλλ' ὦ Σίμων, εἰκός γε ἐυδεῖσθαι τροφῆς λυπηθῆναι αὐτόν. Πα. ἀγνοεῖς ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς ἐδὲ παράσιτός ἐστιν ὅστις, ὅστις ἀπορεῖ τροφῆς. ἐδὲ γὰρ ἀνδρεῖος, ἀπορεῖα ἀνδρείᾳ ἐστὶν ἀνδρεῖος. ἐδὲ φρόνιμος, ἀπορεῖα φρονίων ἐστὶ φρόνιμος. ἄλλως γε, ὅτε παράσιτος ἂν εἴη. ἀφίκεται γὰρ ἡμῖν ἐδὲ παράσιτος, ὥστε ἀνδρὸς ἀνδρεῖος, ἢ σώφρονος σωφρονίσκος, ἢ ἰατροῦ ἰατρὸς, ἢ ἀγαθοῦ ἀγαθὸς, ἢ σοφοῦ σοφὸς, ἢ ἐλευθερίου ἐλεύθερος. ἀλλ' ἀνδρεῖος μὲν, ἀνδρεῖος, καὶ σώφρων, σώφρων, καὶ ἰατρὸς, ἰατρὸς, καὶ ἀγαθὸς, ἀγαθὸς, καὶ σοφὸς, σοφὸς, καὶ ἐλεύθερος, ἐλεύθερος. ἐδὲν γὰρ ἐνδεὴς ἐστὶν ἀρετῆς ὁ παράσιτος. ἐδὲ γὰρ ἂν ἐδὲ ἐπαινοῖτο ὑπὸ τῶν ἐπαινούντων, εἰ μὴ τοιοῦτος εἴη. ἐδὲ γὰρ ἂν ἐδὲ ἐπαινοῖτο ὑπὸ τῶν ἐπαινούντων, εἰ μὴ τοιοῦτος εἴη. ἐδὲ γὰρ ἂν ἐδὲ ἐπαινοῖτο ὑπὸ τῶν ἐπαινούντων, εἰ μὴ τοιοῦτος εἴη.

sunt erga hæc affecti, quasi hac ratione potissimùm laudem & gloriam sibi compararent. Quid verò de Rhetoribus dicam? hic causam agens, largitionibus est corruptus: ille dicendi artem profitens, à discentibus mercedem exigit: alius pro sua opera mercedem à rege pariter flagitat, nec pudore suffunditur. Præterea vir senex ob id peregrè proficiscitur, & quæstum facit, non aliter atque Indus, aut Scytha captivus. Nec eum pudet nominis, quòd sit merces id quod accipit. Nec solùm his vitiis, sed etiam aliis animi perturbationibus obnoxios eos invenies, puta mœrori, iræ, invidiæ omnisque generis cupiditati. Sed Parasitus omnibus his affectibus vacat. Neque enim irascitur ob malorum tolerantiam, & quia non habet quod irascatur. Quòd siquando indignetur: nihil molesti & tetrici designat ejus ira: sed risum potius: estque conversantibus oblectamento: atque omnium minimè tristitia capitur, præbente hoc & largiente ipsi arte, ut nihil supperat cujus causa tristitiam contrahat. Caret enim pecuniis, domo, famulo, uxore, liberis, quibus pereuntibus omnino necesse est ut mœrore afficiatur qui ipsa possidebat. At neque gloriam, neque pecunias, neque formosum quenquam expetit. *Tych.* At ô Simo, consentaneum est illum ob victus inopiam mœstum reddi. *Par.* Ignoras ô Tychiade, statim ab initio, hunc qui victu indiget, non esse parasitum. Non enim fortis fortitudinis inopia fortis est: neque prudens, inopia mentis est prudens: alioqui parasitus esse non possit. Proposita enim est nobis quæstio, non de eo qui non est, sed de eo qui

ἐμοίτε ζητεῖν ὄντος, ἐχὶ μὴ ὄντος. εἰ δὲ μή ὁ ἀνδρεῖος ἄλλως, ἢ παρουσίᾳ ἀνδρειότητος, καὶ ὁ φρόνιμος, παρουσίᾳ φρονήσεως, καὶ ὁ παρόσιτος ἦ, παρουσίᾳ δὲ παρασιτεῖν, παράσιτος ἔσῃ. ὡς εἶγε τοῦτο μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, οὐδὲ ἄλλο τινὸς, καὶ ἐχὶ ἀδροίτου ζητήσομεν. Τυ. εἰκὸς οὐδέποτε λιμώττοι παράσιτος τροφῆς. Πα. ἔοικεν. ὥστε οὐ περὶ τούτῳ, ὅτι περὶ ἄλλῳ ἐστὶν, ὅτῳ λυπηθείη ἄν. καὶ μάλα ἐκ πάντες ὁμοῦ φιλόσοφοι, καὶ ῥήτορες, φοβοῦνται μάλιστα. τοὺς γάρ τοι πλείστους αὐτῶν, εὔθυς τις ἂν μὴ ξύλα παρίοντας. εἰκὸς οὖν δή που εἶναι τοὺς φοβουμένους ἀπολεῖσθαι, καὶ τὰς θύρας ἦ μάλα ἐμφράττοντας ἀποκλείοντας, μή τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς λῃστής. οὐδὲ, τὸν θύραυλον ἦ δαιμόνιον παρορῶσιν, εἰκῇ ἐκ τοῦτο, ὡς μὴ ὑπὸ ἀπίμου ἀνεῳχθείη. ἠρεμοῦντος ἦ ψόφου νύκτωρ, οὐδὲν τι μᾶλλον θορυβεῖται, ἢ μὴ γενομένου. καὶ δ' ἐρημίας ἦ ἀπίων, ἄνευ ξίφους ὁδοῦ. φοβεῖται γὰρ οὐδὲν ἐδαμοῦ. φιλοσόφους ἦ πολλάκις εἶδον ἐγὼ, οὐδενὸς ὄντος δεινοῦ, τόξα ἐντεινομένους. ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσι, καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπιόντες, καὶ ἐπ' ἄριστον. παρασίτου μέντοι οὐδεὶς ἔχει κατηγορῆσαι μοιχείας, ἢ βίαιον, ἢ ἁρπαγὴν, ἢ ἄλλό τι ἀδίκημα ἀπλῶς. ἐπὶ ὄγε τοιοῦτον οἰκέτην ἀδικεῖ. ὥστ' εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι ἐκ τὸν νόμον μηχαλαμβάνει ἦ ἀδικήματος. ὥσπερ ἦ ὁ κακὸς ἐν τῷ ἀγαθῷ, ἀλλὰ φαῦλος εἶναι λαμβάνει, ὅταν εἰμὴ ὁ παράσιτος ἐάν τι ἀδικῇ. αὐτὸ μὲ τοῦτο, ὅπερ ἐστὶν, ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει ἦ ὁ ἀδικεῖ. ἀδίκημα ἦ τοιοῦτο ῥητορων ἐκ φιλοσόφων ἄφθονον, ἐ μόνον

revera est Parasitus. Quòd si fortis non aliter quàm fortitudine, prudens non aliter quàm prudentia præsente: sic neque Parasitus nisi parasitandi præsenti facultate parasitus erit. Nam si hoc illi non suppetit, de aliquo alio, non de parasito erit quæstio. *Tych.* Proinde parasitus nunquam alimenti laborabit inopia. *Para.* Sic sanè. Itaque neque hujus, neque alius rei gratia dolere possit. Verùm omnes Philosophi simul & Rhetores maximè timent: quorum plurimos cum baculo prodeuntes invenias: quod non facerent nisi armatos metuerent: præterea validè claudentes januas, veriti ne noctu petantur insidiis. At Parasitus ostium suæ domunculæ negligenter admovet, ne videlicet à vento aperiatur. Noctu autem orto strepitu, non magis quam non orto, turbatur. Præterea per sola loca iter faciens, sine gladio ambulat, nihil enim prorsus uspiam gentium metuit. At ego sæpe vidi Philosophos, cùm nihil adversi esset, arcus adparantes. Nam quando & ad balneum, & ad prandium se conferunt, baculos habent. Nemo autem Parasitum adulterii, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius sceleris accusare possit. Nam qui esset hujusmodi, Parasitus non foret amplius, sed in seipsum injuriosus. Adeò ut si mœcharetur, simul atque scelus committeret, sceleris nomen acciperet. Et quemadmodum improbus non boni sed mali appellationem sumit: sic utique Parasitus si quid mali perpetrarit. Nam hoc ipsum quod est, abjicit, & assumit quod delinquit. Cæterùm istiusmodi flagitia permulta, non solùm nostra ætate ab iis per-

pe-

ἴσμεν αὐτοῖς γεγονότα κακά· ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστὶ, καὶ Αἰσχίνου, καὶ Ὑπερίδου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν πλείστων χειδὼν ῥητόρων, καὶ σοφῶν. Δημοσίου δ', οὐκ ἔστι ἀπολογία, ὑφ' ἧς τις εἰπεῖν δίκαιον ἂν εἴη παράσιτόν τινα γεγενημένον. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὦ μέλε, βίος ἐστὶ παρασίτου, κρείττων ἢ ῥητόρων, καὶ φιλοσόφων. ὁ μὲν γὰρ θάνατος, φαυλότερος. Πα. πάνυ μὲν οὖν τοῦναντίον Δημοσθένους εὐδαιμονέστερον. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας, ἢ τοὺς πλείστους κακοὺς κακῶς ἀποθανόντας. τοὺς μὲν, ὑπὸ καταδίκης ἁλόντας ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι φαρμάκῳ. τοὺς δὲ, καταπεφθέντας τὸ σῶμα ἄπαν. τοὺς δὲ, ὑπὸ δυσουρίας φθισικοὺς. τοὺς δὲ, φυγόντας. Δημοσίου δὲ θάνατον, οὐδεὶς ἴσμεν τοιοῦτον εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸ εὐδαιμονέστατον, φαγόντα, καὶ πόντα. εἰ δέ τις ἐν δικῇ βιαίῳ πλειόνων ἀνατρέπει, ἀπεπλήσας ἀπόλοιτο. Τυ. ταῦτα μὲν ἰκανῶς διημίλληταί σοι τὰ ὑπὲρ τῶν φιλοσόφων ὑπὲρ Δημοσίου. λοιπὸν δ' εἰ καλὸν ἐν λυσιτελεῖ ἐστι τὸ κτῆμα τοῦτο τῷ τρέφοντι, σκεψῶμεν λίαν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ διεργαζόμενοι, καὶ χαριζόμενοι τρέφειν αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχύνομαι τῷ τρεφομένῳ. Πα. ὡς ἠλιθιά μοι δοκεῖ ὦ Τυχιάδη ταῦτα, εἰ μὴ δύνασθαι γιγνώσκειν ὅτι πλούσιος ἀνὴρ, εἰ ἐν τῷ Γύγου χρυσίον ἔχει, μόνον ἰδίαν, πένης ἐστί. καὶ ὥσπερ ἄνδρα παράσιτον, πλουτοῦντα δοκεῖ. καὶ ὥσπερ φαλάκητος χαρὰς ὅπλον, ἀτιμότερον, καὶ ἵππον ἄνδρα φαλάρων, ὅτῳ ἐν πλουσίου ἄνδρα παράσιτον, ταπεινός τις, καὶ δύπλης φαίνεται. καὶ μὴν ὁ μὲν πλούσιος, κοσμεῖται ὑπ' αὐτῶν

petrata ſcimus: ſed ſcelerum quæ admiſerunt relicta in libris monumenta habemus. Extat apologia Socratis, extat Æſchinis, & Hyperidæ, neque non Demoſthenis, rhetorumque & philoſophorum complurium. Sed nulla extat Paraſiti apologia: nec poſſit quiſquam dicere Paraſitum fuiſſe in jus vocatum. *Tych.* At per Iovem melior eſt Paraſiti vita, quàm Rhetorum aut Philoſophorum: mors verò deterior. *Para.* Imò contrà longè fœlicior. Nam Philoſophos omnes, aut quamplurimos malos malè diem obiiſſe ſcimus: alios veneno de maximis criminibus damnatos: alios toto corpore crematos: alios urinæ difficultate conſumptos: alios in exilio mortuos. At nemo poſſit dicere Paraſitum hujuſmodi morte ſublatum: ſed fœliciſſima, ut pote bibentis, & comedentis. Quòd ſiquis violenta morte defunctus videtur, non cocto cibo periit. *Tych.* Hæc ſatis ſuperque tibi pro Paraſito contra Philoſophos decertata ſunt. Supereſt ut & illud explices, num honeſta ſit & utilis alenti hæc poſſeſſio. Mihi namque videntur divites, tanquam beneficium & gratiam conferentes, Paraſitos alere, atque hoc ei qui alitur eſſe dedecori. *Para.* Quàm ſtolida hæc ſunt, niſi poſſis intelligere, locupletem virum, tametſi Gygis aurum habeat, eſſe pauperem, ſi ſolus edit: & mendicum videri, ſi ſolus ſine paraſito prodit. Et quemadmodum miles ſine armis, veſtis ſine purpura, & equus ſine phaleris minoris eſt pretii: ſic dives ſine paraſito, humilis viliſque videtur. Quin etiam dives à paraſito non parum ca-

τῦ. τ' ἧ παράσιτον, πλούσιῳ ἀδύπατι κρεμεῖ. ἄλλως τε, εἰδὲ ὄνειδος αὐτῷ ἐστιν ὡς σὺ φῂς, τὸ παρασιτεῖν ὀνείνῳ δηλονότι, ὡς κρείττονι χείροσι. ὅπως γε μὲν τῷ πλουσίῳ τῦτο λυσιτελές ἐστι, τὸ τρέφειν τ' παράσιτον, οὗγε μὴ τὸ κρεμεῖας ὑπ' αὐτῦ, κἀμ ἀσφάλεια πολλὴ ὀκ τ' τῦτο εὐρυφοείας ὑπάρχει. ἔτι γὰρ μόχθη ῥαδίως ἄν τις ἐπιχειρήσαι τῷ πλουσίῳ, τῦτον ὁρῶν παρεσκεύασται, ἀλλ' εἰσὶ ἂν ἀποδύται φαρμάκῳ εὐδίς, ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεῦσαί τινι, τῦτο προειδόντος, κἀ προπίνοντος; ὥστε ὁ πλούσιος ἔχει κρεμεῖται μόνον, ἀλλὰ ὀκ τ' μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τ παράσιτ σώζεται. ὅτω μὲν ὁ παράσιτος ἀφ' φιλοτεχνίαν, πάντα κίνδυνον ὑπομένει. κἀ σὲ ἂν παραχωρήσαι τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ ὀ ἀποθανεῖν αἱρεῖται σύμφαγών. Tv. πάντα μοι δοκεῖς ὦ Σίμων διεξελθεῖν, ὑστερήσας ἓν τῶν σεαυτῦ τέχνης. ἐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες ἀμελέτητος ὤν, ἀλλ' ὥσπερ ἄν τις ὑπὸ τ μεγίστων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰμὴ αἴσχιον αὐτὸ τὸ ὄνομά ἐστι τ παρασιτικῆς, ἐθέλω μαθεῖν. Πα. ἆρα δὴ τῶν ἀπόκρισιν, ἣν σοι ἡνωῦς λέγεσθαι δοκῇ, κἀ πειρᾶ πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι ὡς τὸ ἐρωτώμενον ἦ ἄμεινον εἶναι. φέρε γὰρ, τ σῖτον οἱ παλαιοὶ τί κάλουσι; Tv. τροφήν. Πα. τί δ', τὸ σιτεῖσθαι, ἀχὶ τὸ ἐσθίειν; Tv. ναί. Πα. ὀκοῦν καλῶς μάλιστα τ παρασιτεῖν ὅτι ὀκ ἄλλο ἐστὶ. Tv. τῦτο γὰρ ὦ Σίμων ἐστὶν, ὃ αἰσχρὸν φαίνεται. Πα. φέρε δὴ πάλιν ἀπόκριναί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ διαφέρειν, κ' ὠφελεῖσθαι ἀμφοῖν, πότερον ἂν αὐτὸς ἕλοιο, ἆρά γε τ πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Tv. τὸ παραπλεῖν ἔγωγε. Πα. τί δὲ, τὸ ᾄρχειν, ἢ τὸ παρατρέχειν;

capit ornamenti: paraſitum nunquam ornat dives. Præterea neque probrum eſt ipſi, ut paraſitetur illi, tanquam meliori deterior. Quinimo diviti hoc utile eſt, quod paraſitum alit, à quo non ſolùm ornatur, ſed ex cujus ſatellitio ſecuritatem magnam conſequitur. Neque enim facilè quiſquam pugna divitem aggredietur quem videat ab hoc ſtipatum: imò neque veneno tolletur, qui paraſitum habebit. Quis enim hoc præguſtante, & præbibente quenquam auſit inſidiis petere? Itaque dives non tantùm à paraſito ornatur, ſed etiam à maximis periculis ſervatur. Ita tantus eſt paraſiti amor, ut omne periculum perferat. Nec diviti tantùm concedat cibum ſumere, ſed unà comedendo commori exoptet. *Tych.* Omnia, Simo, mihi videris diſſeruiſſe, ut cui nihil in arte tua deſit: non ut aiebas, tanquam inexercitatus, ſed tanquam à maximis inſtitutus. Quod reliquum eſt, ſcire velim num turpe ſit Paraſitices nomen. *Para.* Vide meum reſponſum: an tibi de his ſat dictum videatur. Tu verò ad quæſtionem reſponde quod quàm optimum cenſes. Age enim, quid veteres vocant σῖτον? *Tych.* Alimentum. *Para.* Quid autem σιτεῖσθαι, nonne comedere? *Tych.* Maximè. *Para.* Proinde hoc in confeſſo eſt Paraſitari aliud nihil eſſe. *Tych.* At illud eſt, Simo, quod videtur turpe. *Para.* Age, iterum mihi reſponde, utrum præſtare tibi videtur, & propoſito utroque utrum eligeres, Navigare, an Adnavigare? *Tych.* Adnavigare. *Para.* Quid verò, Currere, an Adcurrere?

Tych.

Tv. τὸ παρατρέχειν. Πα. τί δ', τὸ ἐππεύειν, ἢ τὸ παρεππεύειν; Tv. τὸ παρεππεύειν. Πα. τί δ', τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παρακοντίζειν; Tv. τὸ παρακοντίζειν. Πα. ἀκοὴν ὁμοίως ἔθ' ἅλοιο ἐξ ἐθέων μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Tv. ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀφίξομαι ἑῶος, καὶ μετ' ἄριστον, μαθησόμενος τὴν τέχνην. σὺ δέ με αὐτίκα δίκαιος διδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ ἐξ ἀρχῆς μαθητής σοι γίγνομαι. [1] φασὶ δὲ καὶ τὴν μητέρας μᾶλλον τὰ ἀρχῆθεν φιλεῖν ἔτι τέκνων.

Tych. Adcurrere. *Para.* Quid verò, Equitare? an Adequitare? *Tych.* Adequitare. *Para.* Quid, Iaculari, an Adiaculari? *Tych.* Adiaculari. *Para.* Proinde malis pariter parasitari quàm edere. *Tych.* Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio ut pueri, arti tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est ut eam me doceas citra invidiam, siquidem primus tibi fio discipulus. Perhibent autem primos liberos à matribus diligi impensiùs.

1 Φασὶ δὲ] Hoc accipiendum est cum distinctione. Nam verum illud est in matre quæ non convolat ad secundas nuptias. Alias falsum, ut testantur politissimi Homerici versus quos ex Odyss. profert Stobæ. serm 192. vide D. Ambros. 6. Hexamer. *Bourd.*

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitatem ille barbarus perstringit, hic verò Græcus utilitatem & usum defendit. Eadem etiam opera occasionem arripis dicendi quibus disciplinis, quibusque exemplis animos juvenum Athenienses instituere, & quibus corporum exercitiis quemque in finem informare soliti fuerint. Nimirum ut Iuventus animis & corporibus bene comparata remp. augere & tueri posset.

[1] Ταῦτα ὑμῖν ὦ Σόλων, πρὸς ἕνεκα οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μέν, αὐτῶν περιπλεκόμενοι, ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν. οἱ δέ, ἄγχουσι, καὶ λυμήζονται, καὶ οὐ τῇ πηλῇ σὺν καὶ φύ-

Hæc verò, Solon, cur faciunt, vestri juvenes? quorum alii sese mutuò supplantant amplexi: alii alios præfocant & verberant, seque cœno immiscent,

1 Ταῦτα] Hanc paginam interpretor ad lib. 10. Heliodor. *Bourd.*

1 Καὶ

ρονται κυλινδόμενοι, ὥσπερ σύες. κεῖται κυβερχὰς αὖθις ἀποδυσάμενοι, ἐώρων γὰρ, λίπα τε ἠλείψαντο, καὶ κυβίψησι μάλα εἰρωνικῶς ἄτερος τὸν ἕτερον ὑπὸ τὸ μέρος. μὴ γὰρ, ὦ οἱ, ὅ, τι παθόντες, ὠθεῖταί τε ἀλλήλους σφοδρύνοντες, καὶ τὰ μέτωπα συναράττουσιν, ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ λῶ ἰδὲ κεφαλῇ ἐπιόντι τὸν ἕτερον ὑπὸ τὸν σκέλον, ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφος. εἶτ' ἐπικαθεσθεὶς, ἀνακύπτοντα ἐκ ἰᾷ, συναγῶν κάτω εἰς τὸν πηλόν. τέλος δὲ ἤδη καταπλίξας αὐτοῦ τὸ σκέλος τῷ γαστρὶ, τὸ πῆχυ ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ, ἄγχει ἄθλιον. ὁ δὲ, παρακρούεται εἰς τὸν ὦμον, ἱκετεύων οἶμαι ὡς μὴ πλέον ἀποπνιγείη. καὶ νὴ δὲ ἔγωγε ἐλαίᾳ ἕνεκα φείδονται, μὴ μολυνοῦσι. ἀλλ' ἀφανίσαντες τὸ χέρσος, καὶ βορβόρῳ ἀναπλήσαντες, ἐν ἰσχάδι ἅμα πολλῇ γέλωτα ἡμῖν παρέχουσιν, ὥσπερ οἱ ἰγχάλικες ἐκ τῶν χειρῶν διολισθάνοντες. ἕτεροι δὲ ἐν τῷ αὐθέλικι τὸ αὐλητὸν τὸ αὐτὸ τοῦτο δρῶσιν. ἐκ δὲ πηλοῦ οὗτοί γε, ἀλλὰ ψάμμου τοῦτον βαθέως ὑποβαλλόμενοι τὸ σῶμα ὀρύγματι, περάττουσί τε ἀλλήλους, καὶ αὐτοὶ ἐκφύντες πάσῃσι τῷ κόνει ἀλεκτρυόνων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ἐν ταῖς συμπλοκαῖς οἶμαι, τὸ ψάμμον τὸ ὁλισθηρὸν ἀφαιρούσης, καὶ βεβαιοτέρους ἐν ξηρῷ παρεχούσης τοῦ ἀνθλίψαντος. οἱ δὲ, ὀρθοστάδην κεκονιμένοι, καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους σφόδρα ἐσταότες, καὶ λακτίζουσιν. οὗτοι γὰρ ἐν τοῖς ὀδοῦσιν ἔοικεν ἀποπτύειν ὁ κακοδαίμων. οὕτως αἵματος αὐτῷ ἐν ψάμμῳ ἀναπίπλησι τὸ σῶμα,

cent, perindeque ac ſues volutantur. Nam initio ſtatim depoſitis veſtibus (quod videbam) oleo ſeſe unxerunt, & placidè admodum alter alterum raſit vicisſim. Deinde neſcio qua de cauſa, depreſſo vultu alii alios pulſant, & frontes arietum inſtar colliduntur. En autem ille ſublatis cruribus alterum humi proſtravit, in eumque incumbens caput erigere non ſinit, in cœnum deorſum adigens: tandem verò ventre cruribus circundato, & ſubjecto gutturi cubito, miſerum præfocat. Hic verò plauſu ad humerum facto, ſupplicat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei cauſa parcunt ſibi, ne inquinentur. Verùm deleta unctione, obductoque cœno, mihi riſum pariunt quòd ſudore multo perfuſi, velut anguillæ è manibus elabuntur. Rurſus alii in atrio hoc ipſum faciunt: atque hi quidem non in luto: ſed profundam arenam in foſſa ſubjicientes, alii alios conturbant: ipſique ultro gallorum inſtar pulverem aſpergunt, quominus ut puto, in complexibus effugiant, arena demente lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehenſionem. Atque [2] hi ſtantes erecto corpore pulverulenti, ſe invicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & ſanguine oppletum eſt, pugno ut vides in maximam

1 Καὶ λῶ ἰδὲ] Καὶ νυ ἰδὲ. Marcil.

2 *Hi ſtantes*] Tria erant apud Græcos certamina, pancratium, palæſtra, & curſus. De pancratio, ludorumque generibus, quibus Græci antiqui & Romani uſi ſunt, lege Bud. annot. ad l. Athletas. De his qui notantur infam. & ad l. qua auctione ad l. Aquiliam. Gell. lib. 13. cap. 26. Propert. lib. 3. *Cogn.*

1 Πυ-

τὺξ ὡς ὁρᾷς παῖζ χρέν[illegible] ἐς τὼν γνάθον. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων οὗτοσὶ διίσησιν αὐτὰς, καὶ λύᾳ τὼν μάχλω. καμμάρθμαν γὸ τᾷ πορφυρέᾳ τᾶ δρχόντων τινὰ τᾶτον εἶναι. ὁ δ', καὶ ἐποτρωϊᾷ, καὶ τὰ παίξαντα ἐπαινεῖ. ἄλλοι δ' ἀλλαχόθι πάντες ἐγκυῦσι, καὶ ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ ζέοντες, ἐπὶ δ' αὐτὰ ῥῴοντες. καὶ ἐς τὸ ἄνω σωαλλόρθροι, λακτίζοισι τὰ ἀέρα. τοῦτο δὴ εἰδέναι τί-νῳ ἀγαθὸ ἂν εἴη ποιεῖν, ὡς ἔμοιγε μανίᾳ μᾶλλον ἐοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις ἂν ῥᾳδίως μεταπείσειέ με ὡς ὐ παραπαίουσιν οἱ τοῦτο δρῶντες. Σο. καὶ εἰκότως ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτα σοι τὰ γιγνόμενα φαίνεται, ξένα γε ὄντα, καὶ παμπολυ τᾶ σκυθικᾶν ἐόντα ἀπάδοντα, καίτοι ἐμοὶ μὲν οὐκ εἶναι μανικὰ εἰκὸς εἶναι μαθήμαθα, καὶ ἐπιτηδεύμαθα, τοῖς Ἕλλησιν ἡμῶν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα ἄν, εἴ τις ἡμᾶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπιστείη αὐτοῖς. θαλὴν ἀλλὰ θαῤῥεῖ ὦ χαρέ. εὖ γὰρ μανίαι τὰ γιγνόμενά ἐστιν, ὑφ' ὑβρεῖ οὗτοι παίοντες ἀλλήλους, καὶ κυλίοντες τὸ πᾶν πλαῖ, ἢ ἐπικάτισοι τὼν κόνιν, ἀλλ' ἴσχ' τινὰ χρείαν ὧν ἀτέρπη τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀκμαῖον ὐ μικρὰν ἐπαγᾷ τοῖς σώμασιν. ἴσως δ' οὐδιατρίψῃς ὥσπερ οἰμαί σε ποιῆσειν τᾷ Ἑλλάδι, ὀλίγ' ἐς μακρὰν εἰς ἃ αὐτὸς ἴσῃ τᾶ ἀπαλαμβάνων, ἢ κινηθιμένων. ὅπου σοι τὸ πρᾶγμα ἰδόντε ἄμμε ἃ λυσιτελὲς εἶναι δόξᾳ. Ανα. ἄπαγε ὦ Σόλον. ὑμῖν ταῦτα χρήσιμα τε ἀφέλιμα, καὶ τερπνά. ἐμοὶ δ' εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι ἀμφιθείη, εἰσιτὰ ὡς ἐ μάτην διεζόμεθα τὰ ἀπενέκλω. ἀπὲρ εἰπέ μοι τί ὄνομα ἔθεθε τοῖς γιγνομένοις, ἢ τί φαμὲν ποιεῖν αὐτούς. Σο. ὁ μὲν χῶρ[illegible] αὐτὸς ὦ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὑφ' ὃ

mam illiſo. Sed neque hic præſes ipſos ſejungit, & pugnam dirimit (Etenim ex purpura conjicio hunc eſſe ex præſidibus quempiam) ſed & incitat, & laudat eum qui percuſſit. Porrò alii paſſim pulvere implentur, ac veluti currentes, ſubſiliunt eodem in loco manentes: & in altum unà ſalientes, aërem calcibus laceſſunt. Quocirca ſcire velim cui bono hæc faciant. Nam hæc actio mihi potiùs videtur eſſe inſania: neque me quiſquam ab hac ſententia dimoveat, hos qui iſta faciunt, deſipere. *Solon.* Nec immeritò Anacharſi, quæ fiunt, tibi videntur hujuſmodi, peregrina cùm ſint, multumque à moribus Scythicis abhorreant. Quemadmodum & vobis veriſimile eſt eſſe multas diſciplinas, & ſtudia, quæ nobis Græcis aliena eſſe viderentur, ſi quis noſtrûm, ut tu, iis ſuperveniret. Verum ô bone bono fis animo. Neque enim inſaniæ ſunt hæc quæ fiunt: neque per contumeliam hi ſe mutuo percutiunt, & in luto volutant, aut pulverem aſpergunt. Sed hæc res quendam habet uſum non injucundum, neque exiguum vigorem corporibus affert. Quare ſi in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, brevi tu quoque unus ex iis eris qui lutum, aut pulverem colligunt: hoc uſque adeò volupe & utile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc ſint vobis utilia & jucunda. Quod ad me attinet, ſiquis veſtrum tale quid mihi proponat, intelliget me non fruſtra acinace accinctum eſſe. Verùm dic mihi quod nomen huic rei indidiſtis, aut quid ipſos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharſi, à nobis vocatur Gymnaſium,

ἡμῶν ὀνομάζεται, ᾧ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος Δελφικοῦ. καὶ τὸ ἄγαλμα ᾧ αὐτὸ ὁρᾷς, ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν, τὸ τόξον ἔχοντα. ἡ δεξιὰ δέ, ὥσπερ ἡ κεφαλὴ ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ἐκ πολλοῦ μακρὰ ἀπαυσάμενον δείκνυσι τὸν θεόν. τῶν γυμνασμάτων δὲ τούτων, τὸ μὲν ἐν τῷ πηλῷ ἐκείνῳ, παλαίστρα καλεῖται. οἱ δὲ ἐν τῇ κόνει, παλαιστραὶ ἐν αὐτοῖς. τὸ δὲ παίειν ἀλλήλους ἐρρωτεύειν, παγκρατιάζειν λέγομεν. καὶ ἄλλα δὲ ἡμῖν ἐστι γυμνάσια τοιαῦτα πυγμὴ, καὶ δίσκος, καὶ δὴ καὶ ὑπερβάλλεσθαι. ὧν ἁπάντων ἀγῶνας τεθείκαμεν. καὶ ὁ νικήσας, ἄρτος εἰσὶν ὃν λαβὼν τὸν κριὸν αὐτὸν, καὶ ἀναιρεῖται τὰ ἆθλα. Ασι. τὰ δὲ ἆθλα τίνα ὑμῖν πεῦσε ἐστι; Σο. ὁ λυμπιάσι μὲν, στέφανος ἐκ κοτίνου. ἐν Πυθοῖ δὲ, ἐκ πίτυος. ἐν Ἰσθμοῖ δὲ, σελίνων στεφανίται. Νεμέοις δὲ, μῆλα δὲ ἱερὰ δὲ θεοῦ. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς

slum, & est Lucii Apollinis templum. Cujus vides simulachrum, cùm qui est super columna reclinatus, qui quidem manu sinistra tenet arcum: cujus verò dextra, super capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quiescentem ostendit. Cæterùm horum exercitiorum: aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in pulvere quoque luctantur. Quod verò se invicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sunt præterea & alia nobis ejusmodi gymnasia, pugilatus, disci, & saltus: quorum omnium certamina proponere solemus: quorum qui palmam adeptus fuerit, judicatur omnium præstantissimus, & reportat præmia. *Ana.* Quænam verò sunt ista præmia? *Sol.* In Olympiis corona oleagina, in Isthmiis pinea, in Nemeis ex apio concinnata, in Pythiis poma Deo sacra. Cæterum apud nos

† Πυθοῖ δὲ μῆλα ἱερὰ τοῦ θεοῦ] Hæc sic vertit Vincentius Opsopœus, nescio quam bene: nam in Græco de sacerdotibus ne verbum quidem; ἱερὰ inclinatur à recto ἱερὸς, id est, *sacer*, non à ἱερεὺς, quod est *sacerdos*. Vertere igitur debebat: *poma deo sacra proponebantur*. Olim suspicabar μῆλα hoc loco interpretari debere non poma, sed oves, ut & apud Maximum Tyrium sermone 37. & in Anthologia primi lib. primo epigrammate: eo quod campus Crissæus vel Cirrhæus, qui erat Apollini sacer, ad oves pascendas aptus erat, non autem ad poma ferenda, quando erat sine arboribus. Sic enim de eo Pausanias in Phocicis: τὸ δὲ πεδίον τὸ ἀπὸ τῆς Κίρρας φιλόκαλόν ἐστιν ἅπαν καὶ φυλάσσοιεν ἂν πρόβατα ἐπιτήδειον, ἢ ἐκ τινὸς ἔρκους ἢ ἀχερεῶν τῶν γλωὸς εἰς δένδρων τροφὴν εἰδότες. Oves igitur, quæ pascebantur in eo campo non arato nec arboribus consito, erant Apollini sacræ, è quibus, ut putabam, quædam pro bravio dabantur cuidam athletarum generi. Sed aliter sentire me coëgit Libanius Sophista in laudatione palmæ & pomi arboris, ubi hæc leguntur: φοινικὶς μὲν γὰρ πάντας μᾶλλον γίνεται στέφανος, καὶ τὸ θάλλον ἔχει τίμιον ἐπίπαν μᾶλλον, μηλέα δὲ αὖθις στέφανοι τὸ ἄγωνα τὸ Πύθιον. Itaque hoc loco non male μῆλα *poma* intelliguntur, μηλέα tamen pomum arborem non fructum significat, & videntur poma sola inepta ad coronam texendam. Sed ut Libanius cum Luciano concilietur, intelligo victorem coronatum fuisse ramusculis ejus arboris suo fructu oneratis. Sed notandum est bravium mutatum fuisse à temporibus Pausaniæ: nàm à secunda Pythiade coronas pro bravio instituëtas alt, & quidem ex lauru. Sic enim in Phocicis: δευτέρα δὲ Πυθιὰς ἐκ δὴ ἆθλοις ἐπάλειπεν ἔτι ἀγωνίζεσθαι, στεφανίτην δὲ ἀγῶνα ἀπὸ τούτου κατέστησαντο — δάφνης δὲ στέφανον ἔλαβε τὸ Πυθικὸν τῇ νίκῃ καὶ ἄλλο ὑμὶ (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐστὶν εὑδὲν, ὅτι δὴ τὸ Ἀδράστου συγγενὲς Ἀπόλλωνα ἐφοβήθησαν κατέχοντα τὴν φήμην. Aliam verò ejus rei causam refert Ælianus Var. lib.

πυκνὰ ἡνιόχους, τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ μορίας. τί ἐξέλιπες ὦ Ἀνάχαρσι; ἢ δόξαν μικρὰν σοι παῖδας ἔνικᾶν δοκεῖ; *Anac.* ὄυκ· ἀλλὰ πάντα μὲν ὦ Σόλων κατέλιπες τὰ ἄθλα, καὶ ἄξια τῆς τῶν Ἀθηναίων αὐτὰ φιλοκαλίας ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρίᾳ, καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτοῖς ὑπερεσπουδακόσιν ἐπὶ τῷ ἀναίρεσιν τῶν πελιτύπων. ὥστε μόλις ἔστιν, καὶ σιλίνων, τοσαῦτα σπουδεῖν, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχόμενος ἐπὶ ἀθλήσει, καὶ κατακλινόμενος, ἵνα σὺν ἐνὸς ἀπελθόντος ὑπερῶον μόλις ὅτῳ ἐπιθυμᾷ, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωθῇς, ἢ πίνοι, μήτε πηλῷ κατακεχριόμενον τὸ πρόσωπον, μήτε λακτιζόμενον ἐς τὸν γαστέρα ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. *Sol.* ἀλλ' ὦ ἄριστε, σὺ ἐς ψυχὰς τὰ διδόμενα σκοπεῖς ἀποβλέπομεν. τοῦτο μὲν γὰρ ἴσα σημεῖα τῆς νίκης, καὶ γνωρίσματα, οἵπερ οἱ κρατήσαντες. ἡδὺ παραγενόμενον τούτοις δόξα, καὶ πάνυ ἄξια τοῖς νενικηκόσιν. ὑπὲρ ἧς καὶ καλλίζοις καλῶς ἔχει τοῖς θραυμένοις τὸν εὐκλεᾶ ὦν τῶν πόνων. ἡδὺ δὲπονῆσαι προσηλοῖσθαι ἂν αὖτῃ. ἀλλὰ χρὴ τὸ ὁρίζομενον αὐτῆς, πολλὰ τὸ δυσχερὲς ἀναχόμενον ὦν τῇ δρχῇ, τὸ

nos in Panathenæis oleum ex oliva Minervæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Anac.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnaviter operam dent: adeò ut pomorum, & apii causa tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alii ab aliis præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab adversariis percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc comitatur gloria, quavis re digna est victoribus: pro qua iis honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet ejus appetentem, multas molestias initio

lib. 3. cap. 1. scilicet eo, quod Apollo, postquam Pythonem occiderat, in aquas Penei fluvii in loco dicto Tempe purgatus inde laurum decerpsit, & Delphos attulit. Laurea igitur corona olim præmium erat victoribus datum in Pythiis, sed tempore Luciani & Libanii vel id mutatum fuerat, vel poma data sunt pro bravio in agone quodam multum postea introducto & recepto laurea manente pro præmio cursoribus & antiquorum certaminum athletis. At ecce Heliodorus in Æthiopicis armatis cursoribus palmæ ramum pro bravio datum fuisse dicit. Sed in omnibus sacris certaminibus aliis braviis auctarii vice datum fuisse asserit Pausanias in Arcadicis pag. 276. & Plutarchus Sympos. 8. cap. 4. Heliodorus tamen nullum aliud præmium pro victoria suo Theageni adjudicat præter ramum illum palmæ arboris. Sed non est dissimulanda viri summi sententia, qui in notis ad Dionem per poma vult intelligi lauri baccas, sed sine exemplo. Ausonium etiam reprehendit enumerantem diversa bravia sic:

Serta quibus pinus, malus, oliva, apium.

Sed cum eo consentit Libanius loco citato, qui μηλέα habet, non μῆλα. Tamen jure videtur arguere Ausonium, qui dum Græcum epigramma exprimit, male μῆλα per *malus* vertit. Sed fateor per μῆλα me non posse capere, quomodo intelligi possint poma. *Palm.*

ἤδη τὸ λυσιτελὲς, καὶ τὸν πάλον ἐκ τῶν παρόντων ὠφελῆσθαι. Ανα. τοῦτο φὴς ὦ Σόλων τὸ πάλον ἡδὺ, καὶ λυσιτελὲς, ὅτι πάντες αὐτὸς ὄψονται ἐπὶ φανερᾶς, καὶ ἐπὶ τῇ ἴκρᾳ ἐπαινέσονται, πολὺ περιστεγοικτείρουτες ἐπὶ τοῖς πληγαῖς. οἱ δ', δύσδαιμονήσουσι, ἀντὶ τῶν πόνων μᾶλλον ἐ σίλινα ἔχοντες. Σο. ἄπειρός εἰ φημὶ τῶν ἡμετέρων ἔτι. μὴ μικρὸν ἦ, ἀλλά σοι δοξῶ δεῖ αὐτῶν, ἐπιδὰν ἐς τὰς πανηγύρεις ἀπίῃς, ὁρᾶς τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τὸν θέαν τῶν τοιούτων, καὶ γέαστρα μυρίανδρα συμπληρούμενα, καὶ τὰς ἀγωνίσεις ἐπαινουμένας. τὸν δ' ἐ νικήσαντα αὐτῶν, ἰσόθεον νομιζόμενον. Ανα. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σόλων, καὶ τὸ ἐλεεινότατόν ἐστι, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγων ταῦτα πάσχουσιν, ἀλλὰ ἐν τοσούτοις θαυμαστοῖς, καὶ μάρτυσι τὴ ὕβρεως. εἰ δηλαδὴ δύσδαιμονίσουσιν αὐτὸς, αἱμαχθέντας ῥαιομένους ὁρῶντες, ἢ ἀγχομένους ὑπὲς τὴ ἀπλοπαλαν. ταῦτα γὰ τὰ δύσδαιμονέστατα ὑπάρχει τῇ νίκῃ αὐτῶν. παρ' ἡμῖν δ' τοῖς Σκύθαις, ὦ Σόλων, ἢ παιχθῇ τινὰ τὸ πολιτῶν, ἢ ἀναπήδησε θυμωθεὶς, ἢ δοκήσιον ἀφαρπάσῃ, μεγάλας οἱ πρεσβύτεροι τὰς ζημίας ἐπάγουσι, κἂν ἐπ' ὀλίγων τὸ μαρτύρων τοῦτο παθόντας. ὅπου γε καὶ τηλικούτοις ἡδόμενοι, οἷα σὺ διηγῇ. τὸ ἰσθμοῖ, καὶ τὸ ἐν ὀλυμπίᾳ. ὃ μὲν ἀλλὰ τὰς μὲ ἀγωνίσεις, οἰκτείρειν μοι ἔπεισι, ὧν πάσχουσι. τὸ δ' θεατῶν, ὃς φὴς ἀπαθῶς ἥκειν τὰς ἀρίστας ἀφικνουμένας ἐς τὰς πανηγύρεις, καὶ πάνυ θαυμάζω, εἰ τοσαυτοφόβοις παρέντες, σχολάζουσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. οὐδὲ γὰ ἐκεῖνό πω δύναμαι καθαιρεῖσθαι, ὅτι τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν παιομένους μ, καὶ ἀμπλακιζομένους ἀνθρώπους ἐ ταῦτα

tio perpessum, utilem & jucundum finem ex laboribus expectaro. *Ana.* Hunc finem ais, ô Solon, utilem & jucundum, quòd ab omnibus coronati conspiciantur, atque ob victoriam laudabuntur, quorum nemo non antè, ob plagas quas accipiebant, est miserrimus: quodque fœlicitate perfruentur, pomis & apio pro labore acceptis. *Sol.* Rerum nostrarum adhuc es imperitus. Verùm paulò pòst aliter de iis senties: quum ad celebritates profectus, videbis collectam hominum tantam multitudinem ad horum spectaculum, multisque virorum *millibus* theatra plena: & certatores laudari: eumque qui vicerit, Deo parem existimari. *Ana.* Hoc ipsum, ô Solon, est longè miserrimum, quòd non paucis præsentibus, sed tanta spectantium, & testium contumeliæ corona hæc patiuntur: qui videlicet fœlices eos prædicabunt, quos viderint sanguine conspersos, aut ab adversariis ferè præfocatos. Sunt enim hæc fœliciſſima illa, quæ victoriam ipsorum comitantur. Sed enim Solon, apud nos Scythas, siquis civem aut percusserit, aut impetu facto humi fuderit, aut vestem discinderit, gravem mulctam senes ipsi irrogant, quanvis id in paucorum testium præsentia acciderit: non autem in tam amplis theatris, qualia tu narras, in Istmo, & Olympia. Enimvero certatores miserari mihi subit, eorum quæ patiuntur nomine. Spectatores autem, quos dicis undiquaque præstantissimos ad hosce conventus venire, omnino miror quòd omissis rebus necessariis, hisce vacant. Neque enim *illud* possum comprehendere, jucundum esse ipsis, conspicari homines qui se mutuis ictibus

τὴν γῆν δρεπτομένους, καὶ σπουδαζομένους ὑπ' ἀλλήλων. Σο. εἰ καιρὸς ἦν ὦ Ἀνάχαρσι ὀλυμπίων, ἢ ἰσθμίων, ἢ πανεθναίων, αὐτὸ ἂν σε τὸ γυμνάσιον ἐδίδαξεν, ὡς ἐ μάτην ἐσπουδάκαμεν ἐπὶ τούτοις. εἰ γὰρ ὅτῳ λέγων ἄν τις ὠφελοίη σε τῇ ἡδονῇ τῇ σαυτοῦ θρυπτόμενον, ὡς εἰ καθιζόμενον αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεαταῖς, βλέποις δρεπτὰς ἀνδρῶν, καὶ καλὴν σωμάτων, καὶ εὐεξίας θαυμαστὰς, καὶ ἰσχὺν ἀπρόσμαχον, καὶ τόλμαν, καὶ φιλοτιμίαν, καὶ γνώμας ἀνυπέρβλητους, καὶ σπουδὴν ἄληκτον ὑπὲρ τοῦ νίκης. εὖ γὰρ δὴ οἶδα, ὡς σὺ ἂν ἐπαύσω ἐπαινῶν, καὶ ἐπῃνῶν, καὶ ἐπικροτῶν. Ανα. τί δ' ὦ Σόλων, καὶ ἐπιγελῶντα ὁρῶ σε, καὶ ἐπιχλευάζοντα. ἄπαυδα γὰρ, ἐπόσα κατηριθμήσω ἐκεῖνα, τὰς ῥώμας, καὶ τὰς εὐεξίας, καὶ τὰ κάλλη, καὶ τόλμαν, ὁρῶ δέδιώς μεγάλα ἔνεκα ἀθυμοπολυμένους ὑμῶν, ὅτε πατρίδος κινδυνευούσης, ὅτε χώρας πορθουμένης, ὅτε φίλων, ἢ οἰκείων ὁρᾶς ὕβρει ἁπαρχομένων. ὥστε τοσούτῳ γελοιότερον ἂν εἴη, ἄρασθαι μὲν ὡς φῂς ὁπλων, μάτην δ' τοσαῦτα πάσχοντας, καὶ πολεμουμένους, καὶ αἰχμάζοντας τὰ κάλλη, καὶ τὰ μεγέθη τῇ ψάμμῳ, καὶ τοῖς ὑπωπίοις, ὡς μήλοις, καὶ κλῆσιν ἐγκρατεῖς γεγονότας. ἡδὺ γάρ μοι ἀεὶ μεμνῆσθαι τῶν ἄθλων, τοιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνουσιν οἱ ἀγωνισταί; Σο. οὐδαμῶς, ἀλλὰ εἷς ἐξ ἁπάντων, ὃ κρατήσας αὐτῶν. Ανα. εἶτ' ὦ Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀθλῳ, καὶ ἀμφιβόλῳ τῆς νίκης, τοσοῦτοι πονοῦσι, καὶ ταῦτ' εἰδότες, ὅτι ὁ μὲν νικῶν, εἷς ἐκ πάντων, οἱ δὲ ἡττώμενοι, πάμ-

bus cædant pugnentque, & humi tundant, comminuantque. *Sol.* Si jam tempus esset Anacharsi, aut Olympiorum, aut Isthmiorum, aut Quinquatrium, res ipsa te docuisset, quam non frustra harum rerum studiosi simus. Nemo enim oratione sic te impulerit ad voluptatem ex iis quæ ibi geruntur percipiendam, ut si ipse in mediis spectatoribus videas virorum virtutes, & corporum formas, & firmitates habitus admirandas, & præclaram experientiam, & robur inexpugnabile, & audaciam, & æmulationem, & animos invictos, & indefessum victoriæ consequendæ studium. Sat enim scio, te ista spectantem, nullum laudandi, acclamandi, & applaudendi finem facturum. *Ana.* Et per lovem, ô Solon, etiam ridendi, & subsannandi. Nam quæcunque enumerasti, virtutes, corporum bonas habitudines, & pulchritudines, audaciam, nullius magnæ rei gratia vobis perire video, cùm neque periclitetur patria, neque regio devastetur, neque amici, aut domestici ad injuriam rapiantur. Itaque hoc magis risu digni videntur, quod viri illi, cum sint optimi, ut ais, mala tanta nequicquam patiantur, & labores ferendo, formamque & proceritatem corporis arena fœdando, & sugillationibus: ut parta victoria, pomo vel pinu potiantur. Semper enim erit mihi jucunda talium certaminum recordatio. Verùm dic mihi, omnesne certatores accipiunt ea præmia? *Sol.* Nequaquam: sed unus ex omnibus, qui cæteros vicerit. *Ana.* Ergo-ne Solon pro obscura, & ambigua victoria tam multi laborem suscipiunt, præsertim cùm sciant, fore ut unus ex omnibus victor declaretur, victique sint

πολλοι, μάστιγι ἄθλιοι πληγάς, οἱ δὲ, καὶ τραύματα λαμβάνοντες; Σο. ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, μηδέποτε σπουδακέναι πολιτείας ἐρᾷς πέρι μηδέν. ἐγὼ γὰρ ἂν τὰ κάλλιστα τῶν ἐνῶν ἐψόγουν ἔλεγον. ἦν δέ σοι μέλλοντι ποτὲ εἰδέναι ὅπως ἂν τὰ κάλλιστα οἰκιοθείη πόλις, καὶ ὅπως ἂν ἄριστοι γένοιντο οἱ πολίται αὐτὸν, ἐπαινέσαις τότε ἂν τὰς ἀσκήσεις ταύτας, καὶ τὴν φιλοπονίαν, ἣν φιλοπονήσεσθε πρὸς αὐτάς, καὶ εἴσῃ ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκεκραμένον τοῖς πόνοις, εἰ δὲ νῦν μάστιγι ἀναδιδάζεσθε δοκεῖτε. Ἀνα. καὶ μὴν ὦ Σόλων, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἀπὸ τῆς Σκυθίας ἦκω παρ' ὑμᾶς, τοσαύτην μὲν γῆν διοδεύσας, μέγαν δὲ τὸν Εὔξεινον, καὶ δυσχείμερον πεπλωκὼς, ἢ ὅπως νόμους τε τοὺς Ἑλλήνων σκοπήσομαι, καὶ ἵνα παρ' ὑμῖν καλοκἀγαθήσομαι, καὶ πολιτείαν τὴν ἀρίστην σκεψάμενος. διὸ καί σε μάλιστα φίλον ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων, καὶ ξένον, προσειλόμην καὶ κλεόν, ἐπεὶ περ ἦκον νόμων τε τινῶν ξυλλεγόμενος εἶναί σε, καὶ ἐνῶν τὰ ἀρίστων σύρεσιν, καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητήν. καὶ ὅλως, πολιτείας τινὸς σπουδαιομαθὴν. ὥστε σὺν ἂν φθάνοις διδάσκων με, καὶ μηδενὶ ποιήσειν, ὡς ἐγὼ τὰ ἥδιστα ἂν ἀκούσοις σου, καὶ ἀπολαύσαιμι δεόμενος, ἕως ὅσην ἂν αὐτὸς ἀφέλειαν λέγων, τοσαύτην ἐπακούσομαι περὶ πολιτείας τε, καὶ νόμων διεξιών. Σο. τὰ μὲν πάντα, καὶ ῥᾴδιον ὦ ἑταῖρε διελθεῖν οὐ βραχεῖ. ἀλλὰ καὶ μέσα ἐπιὼν, εἴσῃ ἕκαστα, οἷα μὲν περὶ θεῶν, οἷα δὲ περὶ γονέων, ἢ περὶ γάμων, ἢ τῶν ἄλλων δικαίων ἡμῖν. ἃ δὲ περὶ τῶν νέων γιγνώσκομεν, καὶ ὅπως αὐτοῖς χρώμεθα, ἐπειδὰν πρῶτον ἄρξωνται συνιέναι τι βέλτιον, καὶ τῷ

complures, quorum alii verbera, alii vulnera miseri acceperint? *Sol.* Videris Anacharsi, nihil unquam de republ. bene instituta intellexisse. Non enim pulcherrimos mores vituperares. Sed si quando tibi curæ erit nosse, tum qua ratione optimè fit administranda respub. tum qua ratione cives ejus evadere possint optimi, tunc has exercitationes, nostramque in his æmulationem laudabis: quinetiam intelliges eas multum utilitatis habere cum laboribus permixtum, quanquam nunc iis inanem operam dare videntur. *Ana.* Atqui Solon, ego non alia de causa veni ad vos ex Scythia, tantum emensus itineris, magno & tempestuoso Euxino trajecto, quàm ut Græcorum leges perdiscam, moresque vestros cognoscam, & optimam reipub. institutionem calleam. Quapropter te potissimùm ex omnibus, Athenienfibus, & peregrinis, amicum elegi famam sequutus: siquidem audivi te legum optimarum esse scriptorem, morumque præstantissimorum inventorem, & institutorum utilium authorem: denique reip. cujusdam concinnatorem. Itaque non tam sis diligens me docendo, tuumque discipulum faciendo: quàm ego libenter, impastus & impotus tibi assidendo, quoad tu dicendo par eris, inhians inaudiam te de repub. & legibus differentem. *Sol.* Omnia quidem, amice, non sit facile paucis persequi. Sed singula particulatim ingressus, cognosces: quid de Diis, quid de parentibus, aut de nuptiis, aliis-ve rebus præcipiamus, quid etiam de juvenibus decernamus, & quo pacto illis utamur, ubi primùm cœperint sentire quid sit melius, cor-

σώμασι ἀνδρίζεσθαι, καὶ ὑφίστασθαι τοὺς πόνους, ταῦτα ἤδη σοι διεξέλθω, ὡς μάθοις ὅτι σοὶ χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας προτεθείκαμεν αὐτοῖς, καὶ ἀλγεινὸν τὸ σῶμα καταναγκάζομεν. ἀ μόνον ἕνεκα τοῦ ἀγώνων, ὅπως τὰ ἆθλα δυνώμεθα ἀναρπάσαι, ἃ ὀλίγοις πάνυ ἐκ ἁπάντων χωρεῖσιν, ἀλλὰ μεῖζόν τι ἁπάσῃ τῇ πόλει ἀγαθὸν ἐκ τούτων ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν προσκτώμεθα. κοινὸς γάρ τις ἀγὼν ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις προκεῖται, καὶ στέφανος ἐκ πάντων, ἀδὴ κλεινὴ, καὶ σπλήνιον, ἀλλ' ὃς ἐν αὐτῷ συμπάσων ἔχει τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν, οἷον ἐλευθερίαν λέγω αὐτῆς τε ἑκάστου ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ τῆς πατρίδος, καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἱερῶν πατρίων ἀπόλαυσιν, καὶ οἰκείων σωτηρίαν. καὶ συμβόλαια, τὰ κράτιστα, ἂν ἄρα τις εὐξαίτο γίνεσθαι οἱ θεοὶ τοῖς θεῶν. ταῦτα πάντα τῷ στεφάνῳ, ὃν φημι, συναναπέπλεκται, καὶ ἐν ᾧ ἀγῶνι ἐκεῖνα προκέκριται. ἐφ' οἷς οἱ ἀσκήσεις αὗται, καὶ οἱ πόνοι ἄγουσιν. *Ana.* εἶπε ὦ θαυμάσιε Σόλων, τοιαῦτά μοι, καὶ τηλικαῦτα ἔχων ἆθλα διεξίναι, μῆλα, καὶ στέλινα δηγῶ, καὶ θαλλὸν ἐλαίας ἀγρίας, καὶ πίτυς; *So.* καὶ μάλ' ὦ Ἀνάχαρσι, ἀδ' ἐκεῖνά σοι ἐπιδεῖξαι μικρὰ εἶναι, ὁπόταν ἁλίσκωμαι καταμόνους ἀπὸ γαίρτου τὰ αὐτῆς γυμνὰς γίγνεται, καὶ μέρη παῦτα ταῦτα ἐστι μικρὰ ἢ μείζονα ἐκείνης ἀγῶνα, καὶ ἢ στέφανα, ὃν κατέλεξα ἢ παιδάριον. ὁ γὰρ λόγος, σὺν οἷδ' ὅπως ὑπερβὰς τὴν τάξιν, ἐκείνων πρότερον ἐπεμνήσθη, τῶν ἐν Ἰσθμοῖ γιγνομένων, καὶ ὀλυμπιάσι, καὶ ἐν Νεμέᾳ. πλὴν ἀλλὰ νῦν, χρὴ γὰρ ἄγαμαι, καὶ σὺ ὡς φῄς προθυμεῖ ἀκούειν, ἀναβαλώμεθα ῥᾳδίως

corpore roborari, & labores sustinere: hæc ego jam narrabo tibi: ut intelligas quorsum has exercitationes ipsis proponamus, & corpora laboribus durare cogamus: non solùm propter certamina, ut præmia queant consequi, quæ paucis ex omnibus contingunt: sed quia majus quoddam bonum universæ reip. atque ipsis hinc comparamus. Siquidem aliud quoddam commune omnibus bonis civibus certamen est propositum, & corona non ex pinu, non ex oleastro, aut apio contexta, sed quæ in se hominum fœlicitatem complectitur: nimirum libertatem privatim uniuscujusque, patriæque communiter: præterea divitias, gloriam, & festorum patriorum fruitionem, & necessariorum salutem. Denique pulcherrima quæque quæ quivis sibi à Diis dari optaret. Hæc omnia cum corona quam dico contexuntur, & ex illo certamine accedunt, ad quod istæ exercitationes, & labores ducunt. *Ana.* At tu, Solon admirande, cùm tot tantaque præmia mihi percensenda habeas, poma, apiumque commemoras, ac virentem sylvestris oleæ ramum, & pinum. *Sol.* Atqui, ô Anacharsi, ne illa quidem tibi videbuntur exigua, ubi quæ dicturus sum, intellexeris. Eodem enim consilio fiunt illa, sunt-que planè partes quædam exiguæ majoris illius certaminis, atque coronæ per omnia fœlicis, quam descripsi. Nescio verò quo pacto nostra oratio transgressa ordinem, horum priùs meminit, quæ in Isthmo, Olympia, & Nemea fieri consueverunt. Verumtamen nos, si quidem vacat, & tu, ut ais, audiendi es cupidus, ad princi-

περὶς τὴν ἀρχὴν, καὶ τὸ κοινὸν ἀγῶνα, δι' ὃν φημι πάντως ταῦτα ἐπιτηδεύεσθαι. Ανα. ἄμεινον ὦ Σόλων ἔτω. καθ' ὁδὸν γὰρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωροίη. καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἀπὸ τούτων πιστεύσω, μηδ' ὀκνήσαν ἐπὶ καταγελᾶν, εἴ τινα ἴδοιμι στεφανούμενον κολίνῳ, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, εἰς τὸ σύσσιτον ἀπελθόντες, καθίσωμεν ἐπὶ τῶν δείκων, ὡς μὴ σκοτεινοῖεν ἡμῖν ἐπικεκομηκότες τοῖς παλαίσμασιν. ἄλλως τε, εἰρήσεται γάρ, ὑδὲ τὸν ἥλιον ἔτι μᾶλλον ἀνέχομαι, ἐξιὼν, καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα γυμνῇ τῇ κεφαλῇ. τὸ γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν οἰκόθεν ἔδοξεν, ὡς μὴ μόνον σὺ ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ χήμαθι. ἢ γὰρ ὦ ἄνες, ὅπως τὸ πυρώδες ἐκεῖνον ἐκ ἀστέρον, σὺ ὑμεῖς κύνα φατὲ, πάνυ καλαφλέγοντος, καὶ τὸν αἰθέρα ξηρὸν, καὶ ἀφυκτὴν πτῆσιν, ὅτε ἥλιος καὶ μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενος, φλογμὸν τοῦτον ἀφορήτον ἐπάγῃ τοῖς σώμασιν. ὥστε καί τι θαυμάζω ὅπως χθαμαὶς ἤδη ἄνθρωπος, ὅτε ἰδίας ποῖς τὸ θάλπος, ὥσπερ ἐγὼ, ὅτε ὅλως σκοτεινὸν ἔοικας, ἀδὲ σκεδόλιπες σύσσιτόν τι, ἵνα ὑποδύσῃ, ἀλλὰ δέχῃ τὸν ἥλιον σύμφωνος. Σο. οἱ μάταιοι γὰρ ἔτοι πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ συνεχεῖς τοῦ πηλοῦ κυβιστήσεις, καὶ αἱ ὑπαίθριοι τοῦ τῆ ψάμμῳ ταλαιπωρίαι, τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρέχουσι πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου βολάς. καὶ σὺν ἔτι πῖλον δύομεθα, ὃς τῶν ἀκτίνων κωλύσει καθικνεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. ἀπίωμεν οὖν ἤδη. καὶ ὅπως μὴ καθαφῇ τὸ ὁμμα, ποτε-

pium facilè recurremus, ac commune illud certamen, cujus causa hæc omnia instituta esse dico. *Ana.* Ita præstat Solon. Nam oratio recta via nobis magis progredietur: & his fortè persuadebor, nequem posthac amplius subsannem eorum quos aut oleastro se efferentem, aut apio coronatum conspexero. Sed si videtur, ad locum illum umbrosum profecti, in sedibus consideamus, ne nos interpellent, qui luctantibus acclamant. Quinetiam, ne quid dissimilem, neque solem facilè fero, eumque acutum & ferventem, nudo capiti imminentem. Etenim pileum è domo demere visum est, ne solus apud vos uterer habitu peregrino. Et jam anni tempus est, quo [1] sidus illud ferventissimum, Canis à vobis dictum, omnia perurit, & siccum calidumque aërem reddit, quando sol meridie capiti impendens, intolerabilem ejusmodi fervorem corporibus inducit. Itaque demiror quî fiat ut tu homo jam annosus, ad æstum non sudes quemadmodum ego, neque ab eo infestari videaris, neque locum umbrosum exploras, quem subeas, sed solem facilè toleras. *Sol.* Inanes illi labores, ô Anacharsi, assiduæque in cœno volutationes, & quos sub dio in arena sustinemus labores: nobis hoc præstant præsidium adversus radios solis, neque amplius egemus pileo, qui ipsos caput ferire prohibeat. Abeamus igitur. Noli verò iis quæ dicturus sum

[1] *Sidus illud ferventissimum*] Canis sydus quæ & canicula, ardentissimo æstatis tempore exoritur, sule primam partem leonis exoriente qui dies 15. ante Augusti Calend. est Plin. lib. 2. c. 47. lib. 18. c. 28. Gesn.

πάξας οἷς ἂν λέγω σοῖς σι. ὡς ἐξέσται σοι πιστεύειν αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπῃ ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγεσθ δοκῇ, ἀνταλλάξαι δίκης, καὶ διορθώσασθαι τὸν λόγον. δυοῖν γὰρ θατέρου πάντως ἔσται ἐν ἀμφοτεροῖν, ἢ τι βεβαίως παιδεύσασθαι ἐκ τούτων ὑπὸ σοῦ δεῖ ἀπαλλαττόμενον οὐκ, ἢ ἐμὲ ἀναδιδαχθῆναι ὡς ἔστι ἀρθῶς ἡγήσασθαι περὶ αὐτῶν. καὶ οὐ τοῦτο πᾶσιν ἂν σοι ἡ πόλις ἡ Ἀθηναίων, ἔστι ἂν φθόνος χάριν ὁμολογεῖσθαι. ὅτῳ γὰρ ἂν ἐμὲ πεισθέντος, καὶ μεταστάντος πρὸς τὸ βέλτιον, ἐκείνῳ τὸ μέγιστον ἴσῃ ἀφελημένος. εἰδὼ γὰρ ἂν ἀπαυρνάμενός σοῦτῳ, ἀλλ' ὅλως εἰς τὸ μέσον προθήσω φέρων. καὶ πρῶτός γε τῇ νυνὶ ἰρᾷ πρὸς ὑμᾶς, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲ ὑμῖν ἐχρησάμην εἰς νόμους, οὓς ἂν ὑμῖν ὠφελιμωτάτους ἐπάξ τῇ πόλει. ἃ δ' ξένῳ τινὶ, δοίξας τι ὦ Ἀνάχαρσι, σύθης μὲν ἦσθ, σοφὸς δ' ὤν, μετεπαίδευσάς με, καὶ ἄλλα βελτίω μοῦ νομοθετῆσαι. ἐπαπεδείμοσθε ἰδιωτικῶς. ὥστε διεφάνης ὑμῶν ὁ ἀνὴρ ἀναμάρθητον. καὶ χαλκῆν αὐτὸν ἀναστῆσαι πρὸς τοῖς ἰατυίμοις ὑπὸ πόλεως τῶν Ἀθηναίων. καὶ εἴ τοῦτο ὡς ὡς ἔστι αἰσχυντὸν ἡ Ἀθηναίων πόλις, πρὸς βαρβάρου, ὦ ξένε, τὸ ἀμφιεσθαι σκυθρωπάζοντας. ἀναμὸ τοῦτο ἐκεῖνο λῷ ἄρα, ὃ ἐγὼ σοῖς ὑμῶν ἤκουσα τῶν Ἀθηναίων, ὡς ἄρα εἴρασις ἐν τοῖς λόγοις. ἐπεὶ πόθεν μοι ἐγὼ νομεῖς, ὦ πάντας ἀνθρώπους, ἐφ' ἁμάξῃς βεβιωκώς, ἄλλαγε ἄλλην

sum tanquam legibus mentem adhibere, ut illis per omnia fidem habeas, sed ubicunque aliquid non rectè dici videbitur, statim contradicito, meaque verba corrigito. Etenim ab horum alterutro non prorsus aberrabimus: aut constanter tibi persuasero, quum ea quibus est contradicendum effuderis aut ego de novo discam me non rectè de his statuere. Quo nomine omnis Athenienſium civitas, non satis magnas gratias agere possit. Nam quum me docueris, & ad meliorem sententiam transtuleris, illi maximæ utilitatis author fueris. Neque hoc eam celabo, sed statim in medium proferam: & stans in Pnyce, omnibus dicam, Ego vobis, Athenienses leges conscripsi, quas civitati fore utilissimas putabam. Sed hospes iste, te digito commonstrans Anacharsi, quanquam est Scytha, sapit tamen, & me aliter docuit, aliaque præcepta, & instituta præstantiora [1] ob sua in Rempubl. merita, civitate donetur, tradidit. Itaque *hunc de vobis esse bene meritum literis prodatur*, æneamque statuam illi erigite prope civitatis proceres apud Minervam. Probè verò scias fore ut nequaquam cives Athenienses pudeat, ea quæ sunt ex reip. usu, ex barbaro, peregrinoque viro discere. *Ana.* Hoc erat sanè quod de vobis Athenienſibus inaudieram, vos esse in sermonibus irriſores. Vnde enim ego agrestis & erro, qui vitam in plaustris egi, subinde solum solo permutans, qui in nulla un-

[1] *Ob sua in Remp.*] Ἐπώνυμοι prisci heroës fuerunt, à quibus Atticæ tribus sua cognomina acceperunt, his magni honores ab Athenienſibus collati, statuæque in arce ejus urbis collocatæ. Horum nomina si quis desideret, Pausaniam in Atticis, & Demosthen. εἰ ὀλιγαρχία consulat. *Cogn.*

χῆν ἀμείωσεν, πόλιν ὑ ἔτι οἰκήσας πώποτε, ἔτι ἄλλοτε, ἢ νῦν ἐωρακώς, ὡς πολιτείας διεξίοιμι, ἢ διδάσκοιμι [1] αὐτόχθονας ἄνδρας, πόλιν τοιάνδε ἀρχαιοτάτην τοσούτοις ἤδη χρόνοις εὐ νόμοις κατφκημένην; ἔ μάλιστα σὶ ὦ Σόλων, ᾧ τοῦτο ὡς φασιν, ἐξ ἀρχῆς ἔ μόνημα ἐγήνετο, ἐπίστασθαι ὅπως ἂν ἄριστα πόλις οἰκοῖτο, ἔ οἷς ποτὲ νόμοις χρωμένη, εὐδαιμονήσειε. πλὴν, ἀλλὰ ἔ τοῦτο ὡς νομοθέτῃ πιστέον σοι. καὶ ἀντερῶ ἴσως τι μοι δοκῶ μὴ ἐρρώσθαι λέγειν, ὡς βεβαιότερον μέλλοιμι. καὶ ἤδη γὰρ ἤδη σκιᾶς ἐπὶ τὴν ἥλιον, εὖ τῷ σωτηρίᾳ ἐσμὲν. ἔ καθέδρα μάλα ἡδεῖα, ἔ εὐκαίρως, ἅτε ψυχρᾷ ἔ λίθῳ. λέγε δὴ τὸν λόγον ἐξ ἀρχῆς, καθότι τοὺς νέους παρελαβόντες, ὁπ παιδιὰν δύσιν ἀφαιρεῖτε, ἔ ὅπως ὑμῖν ἄμεινον ἄνδρες ἀποβαίνωσιν εὖ ἔ πλήν, ἔ τὰ ἀσκημάτων τούτων, ἔ τί ἡ κόνις, ἔ τὰ κυβευήματα, συμβαλεῖ πρὸς ἀρετὴν αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξαρχῆς δύσις ἐπόθουν ἀκοῦσαι. τὰ δ' ἄλλα, εἰς ὕστερον διδύξῃ μεκρῷ καιρὸν ἔκφυγον εὐ τῷ μέρει. σπεῦσον μὲντοι ὦ Σόλων, μέμνησο μοι ὧν ἔφησθα ῥῆσιν, ὅτι πρὸς ἄνδρα βάρβαρον ἤρεις. λέγω ἔ, ὡς μὴ ἀφιπλέκῃς μηδὲ ἀπεμπνύσῃς τοὺς λόγους. δέδια γὰρ μὴ ἐπιλαθόμενοί τι τοιοῦτον, εἶτα μὴ ῥᾳ ταῦτα πολλὰ ἐπιρρέῃ. Sο. σὺ τοῦτο ὦ Ἀνάχαρσι, πεπυσόμενος ἥκεις, ἔνθα ἂν σοι δοκῇ μὴ πάνυ σαφὴς ὁ λόγος εἶναι, ἢ πόρρω τοι ἀπεπλανῶμαι εἰκῇ ῥέων. ἐρώτησον γὰρ μεταξύ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς, ἔ ἀφαιρήσῃς ταχὺ τὸ μῆκος. ἦν μὲν οὖν

unquam civitate habitavi, neque alias ullam nisi nunc primùm vidi, de administranda repub. verba facerem, atque adeò indigenas homines docerem, qui urbem hanc antiquissimam bonis legibus instructam tanto jam tempore incoluerunt? potissimùm verò te, Solon, cui hoc, ut perhibent, ab initio fuit institutum ut nostros quo pacto posset respub. optimè administrari, quibus etiam legibus utens, felicitate frueretur. Verum & in hoc tibi ut poto legum latori est credendum. Contradicam autem siquid minùs recte dicere videberis, ut firmiùs addiscam. Et ecce jam declinato sole in umbra sumus: sedesque perjucunda, & opportuna super frigido lapide præsto est. Dic igitur ab initio exorsus, quamobrem statim à pueris juvenes exercentis laboribus, & quomodo viri præstantissimi vobis ex cœno illo evadant, & his exercitationibus, & quid pulvis, quid saltationes in caput ipsis ad virtutem conferant. Nam hoc in primis ab initio audire cupiebam. At reliqua in posterum, suo tempore singula me docebis. Hoc autem inter dicendum memineris Solon, te apud barbarum hominem verba facturum. Id dico ne orationem implices, & producas. Vereor enim ne prima mihi excidant, si multa post hæc affluant. *Sol.* Tu hoc, Anacharsi, longè melius constitues, ubicunque parum perspicua tibi videbitur oratio, aut procul vagari temerè fluendo. Interim enim quicquid voles, interrogabis, & prolixitatem ejus recides. Quanquam ubi

1 Αὐτόχθονας ἄνδρας] Thucydides in procem. histor. Aristid. in Panathen. Aristoph. in Nub. Tzetz. ad Lycoph. vide virum Clarissim. Io. Savar. ad Sidon. Apoll. Epistol. 6. lib. 8. *Bentl.*

1 Si-

σοι μὴ ἐξαρκῶσι, μηδὲ πόρρω ᾖ σκοποῦ τὰ λεγόμενα ἢ, κωλύσει οὐδὲν οἶμαι, εἰ ἓ ῥηθησεται λέγειν. ἐπεὶ καὶ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἅπερ τοῖς φονικοῖς ἡμῶν δίκαις δικάζει, πάντων ἄνευ ποιεῖν. ἐπάταιοι γὰρ ἀναβαίνουσι εἰς τὸν πάγον συγκαθέζηται φόνου, ἢ τραύματος ἐκ προνοίας, ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδίδοται λόγος ἑκατέροις ἢ κατηγορῶν, καὶ λέγουσιν ἐκ τοῦ μέρους, ὁ μὲν, δίκαια, ὁ δὲ, φαῦλα. ἢ αὖτοὶ, ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ἐρεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. εἰδὲ, ἵνα ἂν μὲ σφᾶς ἢ πράγματος λέγωσιν, ἀνέχεται ἡ βουλὴ, πολὺ ἐνταῦθα ἀκούουσι. ἐὰν δέ τις ἢ φθέγμασι εἴπῃ σφᾶς ἢ λόγῳ, ὡς δύνατόν ἀπαρρησιάσεσθαι αὐτοὺς, ἢ οἰκτεῖραι, ἢ δάκρυσιν ἕλκυσαι ἐπαίρει τὸ πρᾶγμα, εἰς πολλὰ ῥηθῆναι πρόδηλος ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανᾶται, παρελθὼν ὁ κῆρυξ, κατασιώπησιν ἄγει, οὐκ ἐᾶν λαρεῖν σφᾶς πλὼ βουλὴν, ἢ ἐξαπατᾶσθαι τὸ πρᾶγμα ἐν τοῖς λόγοις, ὡς γυμνὰ τὰ γεγραμμένα οἱ Ἀρεοπαγῖται βλέπωσιν. ὅπερ ἐς ὦ Ἀνάχαρσι, ἀρεοπαγίτην ἐν τῷ παρόντι ποιοῦμαι ἔγωγε. καὶ σὺ τὰ βουλῆς μὲν νόμῳ, ἄκουε, ἢ σιωπᾶν κέλευε, ἵνα αὐθὶς κατάρξωμαι διαλόγου. ἄχρι δ' ἂν οἰκεῖα τῷ πράγματι λέγητε, ἐξέσται δηλονότι. νῦν γὰρ ὑφ' ἡλίῳ ἔστι ποιησόμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἄχθεσθαι εἰ δόκησις ἢ ῥῆσις. ἀλλὰ ἢ σκιὰ πυκνὴ, καὶ ἡμεῖς σχολὴν ἄγομεν. Ανα. δίκαια μὲν σε τοῦτο ὦ Σόλων.

ubi non erunt extra rem, nec à scopo distabunt quæ dicam, nihil obstabit orationem longiùs progredi. Siquidem etiam Areopagitico Senatui, qui capitales causas judicat, in more est ita facere. Quum enim in Areopagum ascenderunt, & cædis, aut vulneris ex destinato inflicti, aut incendii causam cognituri consederunt, utrique disceptantium dicendi datur copia, & dicunt sigillatim, nempe accusator, & reus: aut ipsi per se, aut causidicos pro ipsis dicturos conducunt. Illi ergo, quandiu ea quæ ad rem attinent dixerint, à Senatu auscultante cum silentio perferuntur. Sed [1] si quis proœmio exordiatur, ut Senatorum animos erga se propensiores reddat, aut miserationem, aut exaggerationem extrinsecus rei inducat, qualia permulta oratores in judices moliuntur, prodiens præco, protinus imponit silentium, non permittens ut apud Senatum nugetur, & rem verbis involvat, quominus Areopagitæ rem uti gesta est, nudam videant. Itaque te, Anacharsi, Areopagitam in præsens constituo: ac juxta Senatus legem à me conditam, attende, nihilque silentium impera, si te orationis dulcedine mulceri senseris, ita ut non habeas liberum judicium. Quandiu verò quæ ad causam attinent, dicentur, orationem extendere licebit. Neque enim amplius sub sole colloquemur, ut longiorem orationem graviter feras: sed & umbra est densa, & otio abundamus. *Ana.* Æqua sunt quæ dicis, Solon.

1 *Siquis proœmio*] Apud Areopagitas oratoribus haud licuisse affectus movere, ut quibus judicum animi à veritatis luce in falsitatis caliginem sæpe abducantur, autor est Quintil. lib. 2. c. 17. Igitur Athenis interdicebat præco dicturis in concione, ne vel præfatione vel affectibus uterentur, rem modo exponerent διὰ προοιμίων καὶ παθῶν. *Cogn.*

λων. καὶ ἔγωγε ὕδη χάριν οἶμαι σοι ἐπὶ τούτοις, ὅτι παρέρχομαι τὸν λόγον, καὶ τὰ τοῦ Ἀρείου πάγου μεμνήμαι ἐδίδαξέν με, δικαιοσύνην ἀληθῆ, καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν ἔρωτα, σκιᾶς ἀληθεστέραν οἴσουσαν τὴν ψῆφον, ἐπὶ ταύτας δὲ ἤδη λέγε. καὶ ὁ Δρακοντίδης ἐγώ, τοῦτο γὰρ ἔδοξέ μοι, καὶ χάριν τῆς βουλῆς ἀποδεκτέον σοι. Σο. σὺν δὲ βραχέων ἀκοῦσαι πάντων χρή σε, ὦ περὶ πολέως, καὶ πολιτῶν ἡμῖν διαλεγῆναι, πόλιν γὰρ ἡμεῖς ἡγούμεθα οὐκ οἰκοδομήματα ἐγγύμια εἶναι, οἷον τείχη, καὶ ἕρκη, καὶ νεωσοίκους; ἀλλὰ τοῦτο μᾶλλον σῶμά τι ἔμψυχον, καὶ ἀνθρώπων ὑπερέχειν ἐς νοῦν ἀγαθόν, καὶ ἀσφάλειαν τῆς πολιτευομένων. τὸ γὰρ πᾶν κύριον, ἐν τοῖς πολίταις πεπεμένται. τούτους γὰρ εἶναι χρὴ εὐπαιδεύτους, καὶ ἀφθόνους, καὶ ἐπιστήμονας, καὶ φυλάττοντας οἷον τὸ ἐν ἡμῖν ἔμψυχον ἕκαστον ἡμῶν ψυχή. τοῦτο δὴ πάντων καλλωπίσαντες, ἐπιμελώμεθα μάλιστα ὡς ὁρᾶς ἐν σώματος τῆς πόλεως, κεκοσμημένης αὐτῆς, ὡς κάλλιστα ἡμῖν εἴη, ἔνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένην, καὶ πρὸς ἐκπλήξει τοὺς ἐπιβουλεύοντας, ἐς τὸ ἀσφαλέστερον ἐξησκημένην, μάλιστα δὲ ἐξάπαντος τοῦτο σκοπῶμεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχάς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνοιντο. τοὺς γὰρ τοιούτους, σφίσι τε αὐτοῖς κἀλλὰς ἀσφαλῶς διάξειν ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους. καὶ οὐκ ἂν παλέμιοι σώσειαν τὴν πόλιν, καὶ ἐλευθέρους, καὶ δικαίους ἀσφυλάξειν. τοῦτο μὲν δὴ περὶ τῶν ἀναγκαίων αὐτῶν, μητράσι, καὶ τιτθαῖς, καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν ὑπὸ παιδείας ἐλευθερίους ἄγειν τε, καὶ τρέφειν αὐτούς. ἐπειδὰν δὲ σωφρονεῖν τε καλῶς ἐγγένωνται, καὶ αἰσθάνεσθαι, καὶ ἐρυθριᾶν, καὶ φοβεῖσθαι, καὶ ὑπακούειν τῷ ἀεὶ κρείττονι λόγῳ. ἐπὶ τοῦτον ἤδη τὸν καιρὸν ἀφικόμενοι, ἐπὶ τὸν ἀκριβῆ παιδευτὴν ἀποστέλλομεν, ἵνα μανθάνωσι τὰ δέοντα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ μέρει τῆς παιδείας, ἐν τοῖς ἐφήβοις ἐσμὲν ἤδη, ἐν τοῖς ἐπὶ τὰ ὅπλα ἰοῦσιν. ἐν τούτοις δὲ ἐπιμελητέον ἡμῖν ὅπως ἐπιστήσονται τὰ δέοντα, καὶ ἐν τοῖς ὅπλοις ἀσκηθήσονται, καὶ ἐν τοῖς ἵπποις, καὶ ἐν τοῖς ἀκοντίοις, καὶ ἐν τοῖς τοξεύμασι, καὶ ἐν τοῖς σφενδόναις, καὶ ἐν τοῖς ἀφετηρίοις, καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς, καὶ ἐν τοῖς ἱππικοῖς, καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ τὰ ὅπλα ἀγῶσιν. ἐν τούτοις δὲ ἐπιμελητέον ἡμῖν ὅπως ἐπιστήσονται τὰ δέοντα, καὶ ἐν τοῖς ὅπλοις ἀσκηθήσονται, καὶ ἐν τοῖς ἵπποις, καὶ ἐν τοῖς ἀκοντίοις, καὶ ἐν τοῖς τοξεύμασι, καὶ ἐν τοῖς σφενδόναις, καὶ ἐν τοῖς ἀφετηρίοις, καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς, καὶ ἐν τοῖς ἱππικοῖς, καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ τὰ ὅπλα ἀγῶσιν.

lon. Atque ob hæc tibi magnam habeo gratiam, quòd hac digressiuncula, me docueris ea quæ fiunt in Areopago, miranda certè, & bonorum Senatorum, veritati suffragantium recta ratio. Iam ergo de his dissere. Ego verò quem constituisti Areopagitam, pro hujus consilii more, te audiam. *Sol.* Proindè paucis tibi priùs est audiendum, quid de civitate, civibusque sentiam. Nos civitatem non ædificia putamus esse, cujusmodi sunt muri, & fana, & porticus ad mare ædificatæ: sed tanquam firmum atque immobile quoddam corpus, in quod incolæ urbis ad securitatem recipiuntur. Sed omne arbitrium in civibus ponimus: quoniam hi sunt qui implent, ordinant, & perficiunt singula, servantque, quasi in nobis singulis gubernandi officio anima fungitur. Quod cùm intelligamus, corpus civitatis, ut vites, curamus, ipsum ornando, ut pulcherrimum habeamus, sitque intrinsecus ædificiis instructum, atque extrinsecus his mœnibus firmissimis circunseptum. Cumprimis verò hoc providemus, ut cives mente boni & corporibus robusti evadant. Quoniam qui sunt ita comparati, in conversatione civili pacis tempore rectè se gerunt, à bello verò civitatem liberant, liberamque & fœlicem conservant. Itaque primam illorum educationem, matribus, nutricibus, & pædagogis committimus, ut disciplinis liberalibus eos imbuant, atque educent. Quum autem res præclaras intelligere cœperint, & pudor, verecundia, metus, rerumque optimarum cupiditas ipsis innata, fue-

φύηται αὐτοῖς, καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ σώματα ἱκανὰ γένηται πρὸς τοὺς πόνους, παχύτερα γιγνόμενα, καὶ πρὸς τὸ ἰσχυρότερον συνιστάμενα, τότε ἤδη προσλαβόντες αὐτοὺς διδάσκομεν, ἄλλα μὲν τῇ ψυχῇ προσφέροντες ἐπιτηδεύματα, ἄλλως δὲ γυμνάσια προσφέροντες, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόνους καὶ τὰ σώματα διάγοντες. εἰ γὰρ ἱκανοὶ ἡμῖν ἔδοξε τὸ μέσον φῦσαι ὡς ἔφυ ἕκαστος, εἴτοι κατὰ τὸ σῶμα, εἴτε τῇ ψυχῇ, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως, καὶ μεταπεμψόμεθα ἐπ' αὐτοὺς διδασκάλους. ἀφ' ὧν τά τε φύσει ἀμείνω βελτίω προσλαβόντα γένοιντο ἄν, καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μεταστρέφοιτο πρὸς τὸ βέλτιον. καὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν προφέρωσιν, οἱ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν πρόσεισι, καὶ νηπιά ἐστι, σκέπουσι, καὶ φειδόμενοι, ὡς μὴ βλάπτοιντο ὑπὸ τῶν πνευμάτων. ἐπειδὰν δὲ ἤδη παχύνηται τὸ ἔρνος, τηνικαῦτα περιτέμνουσί τε τὰ περιττά. καὶ προσβιβάζοντες αὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δονεῖν, καὶ ἀσφαλέστερα ἐξεργάζονται. τῇ μὲν τοίνυν ψυχῇ, μουσικὴν τὸ πρῶτον καὶ ἀριθμητικὴν ἀναρριπίζομεν, καὶ γραμμικὴν γράψασαι, καὶ τορῶς αὐτὰ ἐπὶ λέξεσθαι διδάσκομεν. πρόσεισι δὲ ἤδη, σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας, καὶ ἔργα παλαιὰ καὶ λόγους ὠφελίμους εἰς μίτοις καταστησάμενοι, ὡς μᾶλλον μνημονεύοιεν, ῥαψῳδοῦμεν αὐτοῖς. οἱδὲ καὶ ἀκούοντες ζηλείας πολλῆς, καὶ πράξεις ἀοιδίμους, ὁρίζονται καὶ μικρὸν, καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἄδοιντο, καὶ θαυμάζοιντο ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα πολλὰ Ἡσίοδός τε ἡμῖν, καὶ Ὅμηρος ἐπῄνεσαν. ἐπειδὰν δὲ πλησιάσωσι πρὸς

fuerit, ipsaque corpora laboribus obeundis idonea vita fuerint, firmiora facta, & majori robore constantia, tunc jam illos assumptos docemus, propositis quidem aliis animi documentis & exercitiis, aliter autem ad labores corpora assuefacientes. Neque enim existimamus satis esse ut tantùm ita se habeat quisque prout à natura est comparatus, sive corporis, sive animi ratione: sed etiam eruditione, & præceptis ad eos informandos opus habemus: quorum adminiculo bona indoles adaugeatur, mala verò in bonam transformetur. Cujus rei petendum est ab agricolis exemplum, qui quandiu plantæ sunt humiles & teneræ, eas tegunt & circunsepiunt, ne à ventis lædantur. Postquam verò auctus est ramus, tum superflua circuncidunt, easque ventis movendas, & agitandas permittentes, fructuosiores efficiunt. Itaque mentem [1] Musicæ primùm, & Arithmeticæ excitamus, literasque pingere, & eas exactè pronuntiare docemus. Deinde jam adultioribus, sapientum virorum sententias, factaque priscorum, utilesque sermones versibus exornatos, quò tenaciùs memoria teneant, ipsis occinimus. Tum illi auditis fortium virorum factis & actionibus memorabilibus, paulatim istiusmodi appetunt, & ad imitationem excitantur: ut & ipsi celebrentur, & posteris sint admirationi. Cujusmodi multa nobis ab Hesiodo & Homero scripta sunt. Postquam verò se ad

remp.

1 *Musicæ*] Inter reliquas Cyclicas disciplinas primo loco musicam discebant, quam & Epaminondas & alii nobiles viri summa cum industria consectati sunt, ut admonet interpres Aristoph. in Equit. & Athen. lib. 14. *Edit.*

1 *So-*

τῶν πολιτείαν, καὶ δὴ αὐτοὺς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ κοινά, καίτοι ἔξω γε ἀγῶνος ἴσως ταῦτα, εἰ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκήσομεν, ἐξαρχῆς παῖδες ὄντες· ἀλλὰ διὰ τοῦτο τοιούτοις πόνοις καταγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιοῦμεν, ὅπως αὐτοὺς ἱκανοὺς ἐσόμενους σωφρονεῖν παρεσκευάσωμεν, εἰ μέμνησαι τὰ παρὰ σοῦ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς οἴμαι ἀνέχῃ λαμβάνων ἤδη τοσαῦτα ἔξω γε πεζάμενος. Ανα. εἰκότως μοι ὦ Σόλων, πρὸς ἃ δὲ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ διατριβαῖς, ἐδίει τῇ βουλῇ πρόσωπον ἐπιτιθέντας; Σο. τί τοῦτο ἦρε μοι. εἰδέναι γὰρ δῆλον. Ανα. ὅτι τὰ καλλιστα, ἐμοὶ ἀκούσαι ἥδιστα παρεὶς τὰ περὶ τὰς ψυχὰς, τὰ ἧττον ἀναγκαῖα λέγειν ἀφειναι, γυμνάσια, καὶ ἀφοπονήσεις τῶν σωμάτων. Σο. μέμνημαι γάρ ὦ ἥρωϊκὲς τὸ ἀπ' ἀρχῆς παρρησίαν, καὶ διαπλαναῖ σε βούλομαι τὸν λόγον, μὴ ἐκ ἐπιτυφλῶξῃ τὴν μνήμην ἐπιῤῥέων. πολὺν ἄλλα καὶ ταῦτα ἐρῶ λῆρον βεβηκάναι, ὡς οἶσθ' που. τὸ γὰρ ἀκριβὲς τῶν περὶ αὐτῶν ἀφοσιώσεως, ἐτέρᾳ ἂν εἴη λόγου. ῥυθμίζομεν ἐν ταῖς γνώμαις αὐτῶν, νόμους τε τοῖς κοινοῖς συνδιδάσκοντες, οἳ δημόσια πᾶσι πρόκεινται ἀναγνώσεσι μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγεγραμμένοι, κελεύοντες ἃ χρὴ ποιεῖν, καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίας, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα συμπαιδεύσουσι, καὶ πράττειν τὰ δίκαια, καὶ οὐ ἔστιν ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχρῶν, καὶ ὀρέγεσθαι τῶν καλῶν. βίαιον ἡμῖν δὴν ποιεῖν. οἱ γὰρ ἄνδρες οὗτοι, σοφισταὶ, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ἀνομασμένοι, καὶ ἐπιτηδεύσεις ἔχοντες ἐπὶ τοῖς λόγοις, ἐπιτηδεύσουσι καὶ τὰ πολιτικὰ, καίτοι ἔξω γε ἀγῶνος ἴσως ταῦτα, εἰ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκήσομεν, ἐξαρχῆς παῖδες ὄντες· ἀλλὰ διὰ τοῦτο τοιούτοις πόνοις καταγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιοῦμεν, ὅπως αὐτοὺς ἱκανοὺς ἐσόμενους σωφρονεῖν παρεσκευάσωμεν, εἰ μέμνησαι τὰ παρὰ σοῦ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς οἴμαι ἀνέχῃ λαμβάνων ἤδη τοσαῦτα ἔξω γε πεζάμενος. Ανα. εἰκότως μοι ὦ Σόλων, πρὸς ἃ δὲ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ διατριβαῖς, ἐδίει τῇ βουλῇ πρόσωπον ἐπιτιθέντας; Σο. τί τοῦτο ἦρε μοι. εἰδέναι γὰρ δῆλον. Ανα. ὅτι τὰ καλλιστα, ἐμοὶ ἀκούσαι ἥδιστα παρεὶς τὰ περὶ τὰς ψυχὰς, τὰ ἧττον ἀναγκαῖα λέγειν ἀφειναι, γυμνάσια, καὶ ἀφοπονήσεις τῶν σωμάτων. Σο. μέμνημαι γάρ ὦ ἥρωϊκὲς τὸ ἀπ' ἀρχῆς παρρησίαν, καὶ διαπλαναῖ σε βούλομαι τὸν λόγον, μὴ ἐκ ἐπιτυφλῶξῃ τὴν μνήμην ἐπιῤῥέων. πολὺν ἄλλα καὶ ταῦτα ἐρῶ λῆρον βεβηκάναι, ὡς οἶσθ' που. τὸ γὰρ ἀκριβὲς τῶν περὶ αὐτῶν ἀφοσιώσεως, ἐτέρᾳ ἂν εἴη λόγου. ῥυθμίζομεν ἐν ταῖς γνώμαις αὐτῶν, νόμους τε τοῖς κοινοῖς συνδιδάσκοντες, οἳ δημόσια πᾶσι πρόκεινται ἀναγνώσεσι μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγεγραμμένοι, κελεύοντες ἃ χρὴ ποιεῖν, καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίας, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα συμπαιδεύσουσι, καὶ πράττειν τὰ δίκαια, καὶ οὐ ἔστιν ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχρῶν, καὶ ὀρέγεσθαι τῶν καλῶν. βίαιον ἡμῖν δὴν ποιεῖν. οἱ γὰρ ἄνδρες οὗτοι, σοφισταὶ, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ἀνο-

remp. applicarint, jamque obeunda erunt publica officia, quanquam fortè hæc sunt extra rem, non enim qua ratione illorum animos exerceamus, ab initio dicendum proposuimus: sed cur hujusmodi laboribus eos exercendos arbitremur. Itaque ipse mihi silentium impero, non expectato præcone, neque te Areopagita, qui præ verecundia, ut puto, me tanta extra rem toleras nugantem. *Ana.* Dic mihi Solon, cur in eos qui ad rem pertinentia non dicunt in Areopago, sed silentio prætereunt, nulla mulcta à Senatu est destinata? *Sol.* Cur hoc ex me quæsiviſti? Nondum liquet. *Ana.* Quia rebus pulcherrimis, & mihi auditu jucundiſſimis, quibus exornatur animus, omiſſis, minùs neceſſaria, nempe exercitia, & corporis labores percenſere cogitas. *Sol.* Eorum, ô generoſe, memini, quæ ab initio ſum præfatus, nec à via ſermonem avocare volo, ne dilabens tuam memoriam conturbet. Verùm hæc quam pauciſſimis perſtringam: ſiquidem harum rerum accurata diſputatio, ad alium pertinet ſermonem. Ergo mentes eorum componimus, communes leges perdocendo: quæ majuſculis elementis ſcriptæ omnibus publice legendæ proponuntur, quæ facienda, quæ fugienda, præcipientes. Tum etiam proborum virorum convictu utendum, à quibus opportunè loqui perdiſcunt, tum juſta facere, tum ex æquo inter ſe converſari, neque turpe quicquam appetere, ſed rebus honeſtis ſe addicere: nihil per vim facere. Atque hi viri probi, [1] Sophiſtæ & Philoſophi à nobis appel-

1 *Sophiſtæ*] Cum tam celebre ſint ſophiſtarum Philoſophorumque mentio, non in-

μάζοντας, καὶ μᾶλλον τοὺς εἰς τὸ θέατρον συνάγοντας αὐτοῖς δημοσίᾳ παιδάρια μὲν τὰ κωμῳδίαις, καὶ τραγῳδίαις, δρεῖς τε ἀνδρῶν παλαιῶν, καὶ κακίας ἡμιμόρους. ὡς ἔμοί, ἀποτρέποιτο, ἐπ' ἐκείνοις ἂν δύεσιν. τοῖς δὲ γε κωμῳδοῖς, καὶ ἀποσκώπτειν, καὶ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν εἰς τοὺς πολίτας, ὡς ἂν αἰσχρῶ, καὶ ἀνάξια τῆ πόλεως ἐπιτηδεύοντας αἰσθωνται. αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ ὕστερον γίγνονται ἀνειδιζόμενοι, καὶ τῶν πολλῶν ὡς φεύγειν τὰ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ἔλεγχον. Ανα. εἶδον ὦ Σόλων οὓς φῂς, τοὺς τραγῳδοὺς, καὶ κωμῳδοὺς, εἶγε ἐκεῖνοί εἰσιν. ὑποδήματα μὲν βαρέα, καὶ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσοῦς τε παιτίας τισὶν ἐσθῆσι πεποικιλμένοι, κρᾶνη τε ἐπικείμενοι παγχάλκια, κηκῖδότα παμμέγεθες, αὐτοὶ τε ἔνδοθεν μεγάλα τε ἐκπεφύσησαι, καὶ διέκαινον σὺν οἴδε ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς ὑποδήμασι. Διονύσῳ τε οἴμαι τότε ἡ πόλις ἑορτάζειν. οἱ δὲ κωμῳδοὶ, βραχύτεροι μὲν ἐκείνων καὶ πιζοὶ, καὶ ἀνθρωπικώτεροι, καὶ ἥττον ἐβόων. κρᾶνη τε, πολὺ χαλκοῦν ἐφόρουν. καὶ τὸ θέατρον γὰρ ἅπαν ἐχάλα ἐπ' αὐτοῖς. ἐκείνων τε τῶν ὑψηλῶν, σκυθρωποὶ ἅπαντες ἦκον, οἰκτίροντες οἴμαι αὐτὸς, πέδας τηλικαύτας ἐπισυρομένους. Σο. σὺν ἐκείνοις ὦ χαῖρε ὥκτιρον, ἀλλὰ ποιητὴς ἴσως δραματα τινὰ συμφορᾶς ἐπιδείκνυσι τοῖς θεαταῖς, καὶ ῥήσεις οἰκτρὰς ἐτραγῴδει πρὸς τὸ θέατρον. ὑφ' ὧν εἰς δάκρυα καλεσαμένους οἱ ἀκούοντες.

appellantur. Præterea productos ipsos in theatrum publicè docemus Comœdiarum, & tragœdiarum actionibus, prisorum hominum virtutes & vitia spectantes, ut ab his avertantur, ad illa verò properè contendant. Porrò Comœdis cavillandi, & probris insectandi permittimus potestatem, eos cives, quos turpia & civitate indigna studia sectari cognoverint: cum ipsorum in gratiam, quia sic objurgati meliores evadunt: tum multorum causa, ut similium facinorum reprehensionem evitent. *Ana.* Vidi Solon; quos dicis Tragœdos, & Comœdos: siquidem illi sunt, qui graves, altosque calceos induunt, vestemque gerunt aureis tæniis variegatam, & prorsus ridiculas magnumque hiantes larvas habent. Ipsi verò intus magnum clamorem edunt, & nescio quomodo tutò in his calceamentis incedunt. Et nisi fallor, tunc civitas Dionysia celebrabat. Porro Comœdi cæteris erant breviores, & pedestres, atque humaniores, minusque vociferabantur, sed larvas multò magis ridiculas habebant, quos universum theatrum risu excipiebat. Altos verò illos nemo non mœstus audiebat, commiseratione prosequens, quòd tantas pedicas traherent. *Sol.* Non illos ô bone, miserabantur, sed fortè poëta priscam aliquam calamitatem spectatoribus repræsentabat, & miserabiles orationes in theatro tragice pronunciandas tradebat, quibus ad lachrymas pertrahebantur auditores.

inutile fuerit discrimen eorum explicare, idque ex Platone potissimum, qui sophistam his ferè coloribus depingit, ut sit avarus, ambitiosus, vanus, & virtutis expers, in nugis occupatus, ac propterea tum fugiendus, tum contemnendus. Contra philosophus, summum ac propè unicum virtutis & veritatis studium habet, cætera omnia vel leviora ducit, vel contemnit, probitatis & sapientiæ magister & exemplum. *Cogn.*

ἀνὴρ δέ τι ἢ αὐλῆτας ἐφορμίσαι τινὰς τότε, καὶ ᾄδας συναδοντας, ἢ κύκλῳ συνεστῶτας, ὅσοι αὐτὰ ὠνάχαρσι, ἀχρεῖα ἄσκησις, καὶ αὐλήματα. τούτοις δ' ὧν ἅπασι, καὶ τοῖς τοιούτοις ἐνδιατρίβουσι τὰς ψυχὰς, ἀμείνους ἡμῖν γίγνονται. τὰ δὴ σώματα, ὅπερ μάλιστα ἐπόθεις ἀκοῦσαι, ὧδε καταγυμνάζομεν, ἀποδύσαντες αὐτὰ ὡς ἔφην, σκληρὰ ἀπαλὰ, καὶ τέλεον ἀσυμπαγῆ ὄντα, ἐσθῆτι μὲν ἐθίζειν ἀξιοῦμεν ὡς τὰ ἥκιστα, συνοικειοῦντες αὐτὰ ταῖς ὥραις ἐκάστοις, ὡς μήτε θάλπει δυσχεραίνειν, μήτε ὡς κρύει ἀπαγορεύειν. ἔπειτα δὴ, χρίομεν ἐλαίῳ, καὶ καταμαλάττομεν, ὡς δυνατώτερα γίγνοιντο. ἄτοπον γὰρ, εἰ τὰ μὲν σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τοῦ ἐλαίου μαλακώτερα, δυσεργάστερα, καὶ πολλοῦ ἀφεκτέρα γίγνεσθαι, νεκρὰ γὰρ ἤδη ὄντα, τὸ δ' ἐπὶ ζωῆς μετέχον σῶμα μὴ ἂν ἄμεινον ἡγοίμεθα ὑπὸ τοῦ ἐλαίου ἀφατεθῆσθαι. τοιγαροῦν ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες, καὶ διδασκάλους ἑκάστων ἐπιστήσαντες, τὰ μὲν πένα, πυκτεύειν, τὰ δὲ, παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τὰς τῶν πόνων καρτερεῖν ἐθίζοιντο, καὶ ἀμύνειν χρεὼν ταῖς πληγαῖς, μὴ δ' ἀποτρέπεσθαι δέον τῶν τραυμάτων. τοῦτο δ' ἡμῖν δύο τὰ ὠφελιμώτατα ἐξεργάζεται ἐν αὐτοῖς, θυμοειδεῖς τε ἀπεργαζόμενοι εἰς τοὺς κινδύνους, καὶ τῶν σωμάτων ἀφειδεῖν, καὶ ἀσφαλεῖς εἶναι. ὅσοι δ' αὐτῶν κρὸς σωκινδυνεύσαντες παλαίσαι, καταπίπτειν τε ἀσφαλῶς μανθάνουσι, καὶ ἀνίστασθαι ἀμέμπτως, καὶ ὠθισμοὺς, καὶ περιπλοκὰς, καὶ λυγισμοὺς, καὶ ἄγχεσθαι δυνάσθαι, καὶ εἰς ὕψος ἀναβαστάσαι τὸν ἀνθρωπον. οὐκ ἀχρεῖα δὲ ὅτοι σκεμελετῶντες, ἀλλὰ ἵν' μὲ τὸ πρῶτον ἐ

res. Verisimile etiam est te tunc audisse tibicines aliquos, alioſque simul canentes, qui circunstabant. Qui carminum, Anacharsi, & tibiarum cantus non sunt inutiles: sed istis omnibus, atque ejusmodi rebus juvenum mentes exacuuntur, unde illi meliores fiunt. Cæterùm corpora (quod potissimum audire cupiebas) ad hunc modum exercemus, exutis, ut dixi vestimentis, quum non amplius sunt mollia, prorsusque imbecilla, primùm ad aërem assuefacimus, ea singulis tempestatibus accommodantes; ne vel æstum molestè ferant, vel ad frigus deficiant. Ea deinde oleo perungimus, & emollimus, ut habiliora reddantur. Absurdum enim esset, si quum putamus emollita oleo coria ruptioni minùs esse obnoxia, & diutiùs duratura, quæ jam sunt emortua, corpus quod etiamnum vitæ est particeps, non melius olei unctione reddi, existimaremus. Hinc excogitatis variis exercitiis, & singulorum magistris constitutis, hunc pugillatu, illum pancratio certare docemus, ut laboribus tolerandis assuefiant, plagisque non cedant, nec metu vulnerum terga dent. Atque hæc exercitatio duo in ipsis utilissima præstat. Nam & animosos ipsos reddit ad subeunda pericula, facitque ut corporibus non parcant, præterea ut bene valeant & sint robusti. Quotquot autem illorum dejecto in terram vultu luctantur, & securè excidere, & promptè exurgere eadem opera discunt, præterea propellere, tenaciter amplecti, & contorquere, & præfocare posse, & in altum sustollere adversarium. Quæ sanè non sunt inutilia exercitia, sed quibus unum illud primum maxi-

mum-

μείζονα, ἀπαμφιβόλως κτπόμενοι. δυσαπάλλακτον γὰρ, καὶ χαλεπώτερον τὸ σώματος ἐθίσαντα αὐτοῖς ἀβασανίστως. ἕτερον δ'; οὐδὲ αὐτὸ μικρόν. ἐμπειρεῖν γὰρ δὴ ἐν τούτῳ καθίστασθαι, εἰ ποτε ἀφικνοῖντο εἰς χρείαν ἃ μαθημάτων τούτων ἐν ὅπλοις. δῆλον γὰρ ὅτι ἓ πολεμίῳ ἀνδρὶ ὁ τοιοῦτος συμπλακεὶς, καταβάλοι τὸ ῥᾷστον ὑποσκελίσας. καὶ καταπεσὼν, εἴσεται ὡς ῥᾴστη ἐξανίσασθαι. πάντα γὰρ τοῦτα ὧν Ἀνάχαρσι, ἐπ' ἀκείνοις τὰ ἀγῶνα πορεζόμεθα τὰ ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ ἡγούμεθα πολὺ ἀμείνοσι χρήσεσθαι τοῖς ὅπως ἀσκηθεῖσιν, ἐπειδὰν πρότερον αὐτῶν γυμνὰ τὰ σώματα καταμαλάξαντες, ἓ ἀβασανίστους, ἐρρωμενέστερα, καὶ ἀλκιμώτερα ἐξεργασώμεθα, καὶ κάθαρα, καὶ εὔτονα, καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἀνταγωνισαῖς. σὺνοισι γὰρ οἶμαι τὸ μὴ τὸ τοῦτο, οἵοις εἰκὸς σὺν ὅπλοις ἔσεσθαι τὰς ἓ γυμνὰς ἂν, φόβον τοῖς δυσμενέσιν ἐμποιήσουσας, ἀ πολυσαρκίαν ἀργὸν, καὶ λιπαρὸν; ἢ ἀσαρκίαν μὴ ὠχρότητος ἐπιδεικνυμένας, οἷα γυναικῶν σώματα τὰ σκιᾷ μεμαραμμένα, τρέμοντα, ἱδρῶτί τε δύης πολλῷ ῥεόμενα, καὶ ἀθυμίαν τὰ τῇ κραδίᾳ, καὶ μᾶλλον ὦ καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νιφὰ τὰ μεσημβρινὰ ἐπιφλέγῃ. οἷς τί ἂν τις χρήσαιτο δι' ὤσι, καὶ τ κρισσοτὸν ὅσον ἀνεχόμενοις. καὶ εἰ αἷμα ἴδοιεν δύης παραπεπόμενοις, καὶ ὡσαπροδιήσκουσι, πῶν ὅτι βέλος χλιάδα, καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῖς πολεμίοις; ἄτοι ἢ ἡμῶν ὑπέρυθροι ἐς τὸ μελάντερον ὑπὸ ἥλιῳ κεχρωσμένοι, καὶ ἀῤῥενωποὶ, πολὺ τὸ ἐμψυχον, καὶ θερμὸν, καὶ ἀνθοῦδες ἐπιφαίνοντες, τοσαύτης εὐξίας ἀπολαύοντες, ἅτε βιωνοὶ, καὶ κατεσκληκότες, ἅτε ὠφελημένοις ἐς βάσεις, ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον

mumque citra controversiam comparant. Nam magis inoffensa, & robustiora fiunt ipsis corpora quum laboribus durantur. Alterum verò, non est exiguum: cùm hinc peritiam consequantur, siquando hæc præcepta in armis ad usum sint revocanda. Manifestum enim est, fore ut vir hujusmodi hostem complexus, supplantando citiùs dejiciat: & prolapsus ipse, quàm facillimè exurgere sciat. Hæc enim omnia, Anacharsi, ad illud certamen quod in armis peragitur, comparamus, nosque ita exercitatis, melioribus usuros putamus, postquam priùs illorum nuda corpora emollita, & exercitata effecerimus validiora, & robustiora, præterea levia, & habilia, eademque adversariis gravia. Intelligis enim, ni fallor quod hinc sequitur, quales eos in armis esse par sit, qui nudi terrorem hostibus incutient, non segnem & albam obesitatem, aut pallidam gracilitatem præ se ferentes: qualia ferè sunt mulierum corpora sub umbra tabefacta, trepidantia, statimque multo sudore manantia, & sub galea anhelantia, maximè si sol, sub meridiem, ut nunc, ferveat. Quem enim præberent usum hi qui neque sitim, neque pulverem ferrent, quique si sanguinem viderent, statim turbarentur, priusque exanimarentur, quàm intra teli jactum, atque ad manus cum hostibus venissent? Sed hi nostri juvenes subrubri à sole nigriores redditi, vultu masculo, multum animi, coloris, viriliſque vigoris præ se ferentes, tamque bene habito corpore fruentes, neque sunt rugosi, & aridi, neque granditate graves, verùm justo modo

περιττωμάτων. τὸ μὲν ἀχρεῖον τῶν περιττῶν, καὶ ἄχθος, τοῖς ἰσθμῶσιν ὀξυαλωτότατος. ὃ δὲ ἰσχνὸν, καὶ τίτυον παρεῖχον, ἁμιλλᾶς δὲ φαύλης ἀπαλλαττόμενον, ἐρρωμένως φυλάττοντες. ὅπερ γὰρ δὴ οἱ λικμῶντες τὸ πυρὸν, τοῦτο ἡμῖν καὶ τὰ γυμνάσια ἐργάζεται τοῖς σώμασι, τὸ μὲν ἄχυρον, καὶ τὰς ἀθέρας, ἀποφυσῶντα, καθαρὸν δὲ τὸ καρπὸν διασῳζοντα, καὶ ἀσφαλέστερον. καὶ διατοῦτο ὑγιαίνειν τε ἀνάγκη, καὶ ἐπιμένειν ἀβλαβεῖ τὸ τοῖς καμάτοις. ὀψὲ τε ἂν ἰδίειν ὁ τοιοῦτος ἄρξαιτο, καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀδιεῖν φανείη. ὥσπερ ἄν, εἴ πῦρ τις φέροι, ἅμα ἐμβάλοι εἰς πυρὸν αὐτὸν, καὶ εἰς τὴν καλάμην αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν ἄχνην. οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τὰ λικμῶντα ἐπάνειμι. θᾶττον ἂν οἶμαι διαπολὺ ἡ καλάμη ἀναφλεγείη, ὁ δὲ πυρὸς καθ' ὀλίγον, ὥστε φλογὸς μεγάλης ἀνιεμένης, ὥστε οὐ μιᾷ τῇ ὁρμῇ, ἀλλὰ καταμικρὸν συντρέφομενον, χρόνῳ ὕστερον καὶ αὐτὸς ἂν καταφλεγείη. ὁ τοίνυν ὑδὲ νόσος, ὑδὲ κάμνοντα εἰς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσὼν, ῥᾳδίως ἐλίγξειεν ἄν, ὑδ' ἐπικρατήσειεν εὐμαρῶς. τὰ ἔνδοθεν γὰρ εὖ παρεσκεύασται αὐτῷ, καὶ τὰ ἔξω μάλα καρτερῶς πέφρακται πρὸς αὐτὰ, ὡς μὴ παρεῖναι εἰς τὸ εἴσω, μηδὲ διαδύεσθαι μήτε ἥλιον αὐτὸν, μήτε κρύος ἐπὶ λύμῃ τοῦ σώματος. πρός τε τὸ εὐδιοῦν ἐν τοῖς πόνοις, πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἔνδοθεν ἐπιῤῥέον, ὅτε ἐκ πολλοῦ παρεσκεύασται, καὶ εἰς τὴν ἀναγκαίαν χρείαν ἀπόκειται, ἀποπληροῖ σὺν τῇ ἀκμῇ, καὶ ἀκαμάτους ἐπιτελεῖσθαι παρέχεται. τὸ γὰρ πεπονῆσθαι πολλὰ, καὶ πεπαμέναι, οὐκ ἀνάλωσιν τοῦ ἰσχύος, ἀλλ' ἐπίδοσιν ἐργάζεται. καὶ ἀναῤῥιπίζομεν, πλείων γίγνεται. καὶ μὴν καὶ ὁρμητικὸς εἶναι ἀσκοῦμεν αὐτὸς εἰς μηδὲν

modo formati: dum inutilem ac ſuperfluam carnium molem ſudoribus abſumunt: illud autem quod robur præſtat & vigorem, citra mali mixtionem relictum, fortiter conſervant. Nam quod qui triticum ventilant, hoc in corporibus exercitia nobis præſtant, quæ paleas, inaneſque ſpicas flatu diſpellunt, purum verò fructum ſeparant, & accumulant. Quò fit ut bene valeant, & diutiſſimè in laboribus perdurent. Quinetiam talis ſerò ſudare incipit, & rarò ægrotare videtur. Quemadmodum ſiquis allatum ignem injiceret ſimul in triticum, ejuſque ſtipulas, & paleam (nam ad ventilantem regredior) citiùs, ut opinor, conflagrarent ſtipulæ, triticum verò paulatim, neque magna flamma exurgente, neque uno impetu, ſed ſenſim ſuccenſum, poſtea longo tempore ipſum quoque combureretur. Ita neque morbus, neque defatigatio corpus hujuſmodi correptum, facilè preſſerit, nec ſuperarit. Nam internæ partes ipſi bene ſunt comparatæ, ad eaſque externæ validè admodum ſunt munitæ, ut nihil noxæ intus penetret, neque ſolem ipſum, neque frigus in detrimentum corporis admittat. Ad perdurandum autem in laboribus, multus calor intus influens, veluti multò antè præparatus, atque in uſum neceſſarium repoſitus, præſtat ilico tolerantiam vigore irrigans, redditque ut plurimum infatigabiles. Nam præmiſſi labores & laſſitudines, non abſumunt, ſed augent vires, quæ excitatæ, fiunt majores. Quinetiameos curſu exercemus, & ut longo ſint pares, aſſue-

κὴ τὸ ἀφεῖναι ἐδίζοντες, κὴ ἵς τὸ ἐν βραχεῖ ἀκίνδυνον ἐπικυφίζοντες. κὴ ὁ δρόμος ὁ πρὸς τὸ σφῶν, κὴ ἀνύπτιον, ἀλλὰ σὺν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἵνα ὅτι βεβαίως ἀπερεῖσαι τὸν βάσιν, ὅτι ἐπιστρέψαι ῥᾴδιον, ὑποσυρομένῃ πρὸς τὸ ὑπεῖκον τῆς ποδός. ἀλλὰ εἰ [1] ὑπερῴδειαν πάφον εἰ δέοι, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον. κὴ πρὸς τοῦτο ἀσκοῦντας ἡμῖν ἅπ, κὴ μολυβδίνας χειροπλήθεις ὡς παῖς χερσὶν ἔχοντες. εἶτα ὡδὶ ἀκρίβεις βολῆς ἕς μῆκος ἀμιλλᾶσθαι. εἰδὲς ἢ εἴ ἄλλό τι σὺ τῷ γυμνασίῳ χαλκᾶν, ὦ Φερίε, ἀσπίδ᾽ μικρᾷ ἐοικὸς ὄχανον οὐκ ἔχουση, ἀδὲ πλαμῶνας. κὴ ἐπιρρῆς μ αὐτῇ, κειμένῳ ἐν τῷ μέσῳ. κὴ ἐδεκή σοι βαρὺ, κὴ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος. οἷόν τινα οὖν τὸ ἀναρίπτεσθαι εἰς τὸν ἀέρα; κὴ ἐς τὸ πόρρω φιλοτιμούμενοι, ὅσις ἐπιμήκιστον ἐξέλθοι, κὴ τοὺς ἄλλους ὑπερῴλοιτο. κὴ ὁ πόνος ἔτι. ὤμους τε αὐτῶν κρατιῷ, κὴ τόνοι τοῖς ἄκροις ἐνάθησιν. ὁ πηλὸς ἦ, κὴ ἡ κόνις, ὥσπ σοι μαλακώτερα ἐξ ὄχλης ἐόζειν, ἀκρᾶσαν ὦ ῥευμάσεις, ὅτι ἕνεκα ὑπερεξέλυντες, σφῶν μᾶλλον ἦ, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κρατεῖν ἡ πῶσις αὐτοῖς γίνοιθ, ἀλ᾽ ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτοιεν. ἔπειτα, κὴ τ ὅλιοδον ἀνάγκη πλείω γίγνεσθαι, ἱδρύντων σὺ τῷ πηλῷ, ὃ σὺ τοῖς ἐγχέλυσιν ἐλκιζες, οὐκ ἀχρεῖον, ὑδὲ μάλοιον ὄν, ἀλλὰ εἰ τοῦτο ἐς ἰσχνὸ, κὴ τόνον οὐκ ὀλίγα συμπλεῖ, ὁπόταν ὦσι ἐχόντων, ἀλλήλων ἀναγκάζοντας ἐγκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι, κὴ συνέχειν διολισθαίνοντας. αἴρεσθαί τε σὺν πηλῷ ἱδρυκότα μετ᾽ ἐλαίᾳ σκληρὸν, κὴ ἀφαρύηναι τὸ χαιρῶν ἀσυδέζοντα μὴ μικρὸν εἶναι νομίζε. κὴ ταῦτα πάντα

assuefaciendo, & ut eum quàm celerrimè brevi exigant, leviores reddendo. Nec cursus instituitur in solido, duroque loco, sed in profunda arena, ubi neque firmiter infigere, neque fulcire plantam facile est, cùm ea cedente pes subtus trahatur. Fossam quoque transilire, si opus sit, aut siquod aliud objicitur impedimentum: qua in re exercentur, plumbea pondera plenis manibus tenentes. Deinde hasta in longum projicienda decertant. Vidisti quoque alium quendam globum æneum, & teretem, quale scutum parvum, ansa carens, & loro: quem in medio jacentem expertus es: isque tibi visus est gravis, & propter lævitatem prehensu difficilis. Eum in aërem sursum projiciunt, inque longum contendentes, quis quàm longissimè emittat, alios-que superet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & pulvis, quæ initio tibi perquam ridicula visa sunt, audi ὁ præclare, quorsum luctantibus substernantur. Primùm ne in duro loco labantur, sed in molli tutò cadant. Deinde sudantes sæpius in luto lubrico lapsu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile est, & ridiculum: sed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alii alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere sublimem in luto sudantem, cumque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, ne parvi momenti esse putes. Et hæc omnia,

1 Ὑπερῴδειαν πάφον εἰ δέοι] Πάφον fossatum, scamma. *Marcil.*

ὥσπερ ἔφλω ἴμασθον, εἰς τὰς πολίμους ξ χρήσιμα, εἰ δέοι φίλον πρωτέντα, ῥᾳδίως ἀράμενον ὑπαξενεγκεῖν. ἢ ξ πολέμιον σωμαρπάσαντα, ἥκειν μετ' ὀργῆ κομίζοντα. καὶ ἀφ' τοῦτο εἰς ὑπερβολὴν ἀσκεῦμεν, τὰ χαλεπώτερα σφᾶς ἐθίζοντες, ὡς τὰ μικρότερα μοχθηρὰ δύηλώτερον φέρειεν. τῷ μήτι κρίνειν, τυναῦλον χρησίμως οἰόμεθα εἶναι, ὡς μὴ διολισθάνοιεν συμπαλινόμενοι. ἐπιδὴν γὰρ ἐν τῷ πηλῷ ἀσκηθῶσι σωίεχειν, τὸ ἀμαθιδράσκον ὑπὸ γλιχρότητος, ἐθίζοντες ξ ἀκφεύγειν αὐτοὶ λήφοντες ὑπ' τ χειρῶν. καὶ τοῦτο, ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενοι. καὶ μὲν ξ τ ἰδρῶτα σωίεχειν δοκεῖ ἡ κόνις, ἀθρόον ὑπχόμενον ἐπιπαθομένη. καὶ ἐπιπολὺ ἀφορκεῖν ποιεῖ τῷ δυνάμει, καὶ κάλυμμα γίνεται μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τ ἀνέμων, ἀρτίοις τοῦτ, καὶ ἀνερρῶσι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτοντων. ἄλλως τε, καὶ τ ῥύπον ἀπισμᾶ, καὶ φιλανθρωπότερον ποιεῖ τ ἄνδρα. καὶ ἔγωγε ἡδέως ἂν ἀσμενισθείμην πλησιον τ τε λύκων πυκ ὑπείναν, καὶ ὑπὸ σκιᾷ δεδιητημένων, καὶ ὃν ἂν ἕλῃ τ ἐν τῷ λυκείῳ γυμναζομένων, ἀποπλώσας τῷ κόνι, καὶ τ πηλὸν, ἐρρίμμενον ἄν σε πολέμιον ἂν ὄμμασιν εὐξαιο γλυέσθαι. οἶδα γὰρ ὡς αὐτίκα ἕλοιο ἂν ἐκ παρόντος ἀσφάλειαν, εἰ ξ μὴ ἐπὶ τ ἔργων πειραθείης ἑκατέρων συνεσηκὼς, καὶ συγκεκροτημένον εἶναι μᾶλλον, ἢ ῥύπλεσθαι, καὶ διαῤῥεῖν, καὶ λύκων εἶναι ἀπείρατον ξ φυγῇ εἰς τὰ εἴσω ὤμων. τοῦτ ἔστιν ὦ Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς νέους ἡμεῖς ἀσκεῦμεν, οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τ πόλεως ἀγαθοὺς γενέσθαι, καὶ εὐδαιμονίας βιώσεσθαι δι' αὐτούς, κρατοῦντες μὲν τ δυσμενῶν εἰ ἐπίοιεν, φοβεροὶ δ' τοῖς περιοίκοις ὄντες, ὡς ὑποπλέοντες τε, καὶ ὑποτελεῖν ἡμῖν τοὺς πλείους αὐτῶν. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ

omnia, ut antè dixi, ad bellum conferunt, si opus sit saucium amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut surrepeum hostem sublimem efferre. Eam ob rem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, ut minùs difficilia multò faciliùs ferant. Verùm arenam diversa ratione utilem esse putamus, ne manum conferentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum inevitabili vinculo tenentur. Quinetiam sudorem videtur cohibere pulvis, quum affatim mananti aspergitur, & efficere ut diu ferendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in rarefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atque ego lubenter unum ex albis illis qui sub umbra semper est versatus, & quemcunque ex iis eligeres qui in Lyceo exercentur, huc sisterem, qui pulverem & lutum eluceret, ac te interrogarem utri similis, esse optares. Sat scio te primo statim obtutu, tametsi neutrius vitæ periculum feceris, electurum potiùs ut compactus & accinctus esses, quam deliciis frangereris, & difflueres, atque albescres penuria sanguinis intrò fugientis. Hæc sunt Anacharsi, quibus juvenes exercemus, rati eos nobis custodes optimos civitatis evasuros, nosque eorum opera in libertate victuros, vincendo hostes, si nos adoriantur, & vicinis terribiles nos præstando, adeò ut nos pertimescant, & plerique ipsorum tributum nobis pendant. Porrò in pace

me-

πολὺ ἀμείνοσιν αὐτοῖς χρώμεθα, οὐδὲ μηδὲν τῶν αὐχρῶν φιλοπαιγμόνοις, μήδ' ὑπ' ἀργίας ἐς ὕβριν τρεπομένοις, ἀλλὰ σφίσι τὰ τοιαῦτα διατείθεται, καὶ ἀσχόλοις ἔσιν ὧν αὐτοῖς. καὶ ὅπερ ἔφην, τὸ κοινὸν ἀγαθὸν, καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμονίαν, τότ' ἔσι λέγειν, ὁπόταν ἡ τις εἰρήνην, καὶ ἐς πόλεμον τὰ ἄριστα παρεσκευασμένη φαίνοιτο ἡ νεότης, οὐδὲ τὰ κάλλιστα ἡμῖν ἀσυδέζοντες. Ανα. εὖ λέγεις ὦ Σόλων, ἦν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χρισάμενοι τῷ ἐλαίῳ, καὶ κονισάμενοι, πρόϊτε ἐς αὐτοὺς, πυξ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς προβεβλημένοι. κἀκεῖνοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς, καὶ φεύγουσι δειλότερος, μὴ σφίσι κεχηνόσι, πάσοντες τῷ ψάμμῳ ἐς τὸ στόμα, ἢ ὠθισπιδήσαντες ὡς κῆτος γένησθε, ὠθελπλέξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη οὐδὲ τῷ ταρσῷ, καὶ ἀμβλύνητε, ὑπὸ τὸ κρανίον ὑποβαλόντες τὸ πῆχυ. καὶ νὴ Δί' οἶμαι, τοξεύσουσι δηλονότι, καὶ ἀκοντιοῦσιν. ὑμῶν δ' ὥσπερ ἀνδριάντων, ἃ κεκλῖξεται τὰ βέλη, κεχρωσμένων πρὸς τὸ ἥλιον, καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεποιασμένων. ἃ γὰρ κελαμὴ καὶ ἀθέρες ὑμεῖς. ἴσε, ὡς τάχιστα ἐσδιδόναι πρὸς τὰς πληγάς. ἀλλὰ ὀψέ ποτε ἂν, καὶ μόλις κεκλασμένοις βαθέσι τοῖς τραύμασιν, αἵματος ὀλίγου ὑποδεήσετε. τοιοῦτα γὰρ φῄς, εἰμὴ πάνυ παρήκουσα ἔ ἔκλαβεῖν μοῦ. ἢ τὰς παντοπλίας ἐκείνας τότε ἀπαλήψεσθε, τὰς ἔ κωμῳδῶν τε, καὶ τραγῳδῶν. καὶ ἢν προτεθῇ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ μεγίνη ἐνδύσεσθε τὰ κεχηνότα, ὡς φοβερώτεροι εἶητε τοῖς ἐναντίοις, μορμολυττόμενοι αὐτοὺς, καὶ ὑποδήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα δηλαδὴ. φεύγειν τε γὰρ λῷόν δέῃ, κἄφα. καὶ ἢν διώκητε, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔσῃ, ὑμῶν ὕτω μεγάλα διεσ-

melioribus illis utimur, de nulla re turpi contendentibus, neque se præ inertia ad contumeliam inferendam convertentibus, sed circa ista versantibus, iisque perpetuò vacantibus. Et quod dixi, commune bonum, summamque civitatis fœlicitatem hoc est dicere quum juventus rebus pulcherrimis studio incumbens, cùm ad pacem, tum ad bellum optimè præparata videtur. *Ana.* Proinde Solon, si quando hostes vos invadant, oleo perunĉti, & pulverulenti prodite ipsi pugnis adversus eos muniti. Et illi videlicet vos pertimescunt, ac metuentes fugiunt, ne ipsis hiantibus pulverem ori inspergatis: aut circunsilientes à tergo adorti, ipsorum cruta circum ventrem implicetis, & subjecto galeæ cubito suffocetis. At per Iovem, hi sagittas, & jacula contorquebunt. At vos, quemadmodum statuas, non attingent tela, quippe ad Solem denigratos, & multo sanguine abundantes. Neque enim vos aut stipula, aut spicæ estis, ut quamprimum plagis succumbatis: sed admodum serò, vixque profundis confecti vulneribus, paululum sanguinis submonstrabitis. Talia enim dicis, nisi exemplum perperam audivi. Aut universam illam Comœdorum, & Tragœdorum armaturam assumetis. Et si vobis constitutum fuerit in aciem prodire, galeas illas hiantes imponetis, ut sitis formidabiliores adversariis, illos larvis territantes: altos etiam illos calceos induetis, qui si fugiendum sit, sunt leves, si contrà insequamini, hostibus erunt inevitabiles, cùm eos adeò magnis gressibus adeatis.

νόντων ἐπ' αὐτούς. ἀλλ' ὅρα μὴ παῦτα ὑμῖν τὰ κομψὰ λῆρος ᾖ, καὶ παιδιὰ ἄλλως, καὶ διατριβὴ ἀργοῦσι, καὶ ῥᾳθυμίᾳ ἡδέως τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βούλεσθε πάντως εὐδαίμονες εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει, καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς ἐν τοῖς ὅπλοις. καὶ ἡ ἄμιλλα ἐ πρὸς ἀλλήλους μετὰ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δυσμενεῖς ἔσται, μὴ κινδύνων μελετῶσι τὼν ζητῶν. ὥστε ἀφίετε τὼν κόνιν, καὶ τὸ ἔλαιον, διδάσκετε αὐτοὺς τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, μὴ κάφα διδόντες τὰ ἀκόντια, καὶ οἷα διαφέρεται πρὸς τὸν ἄνεμον, ἀλλ' ἔστω λόγχη βαρεῖα, μὴ συσσιμὸν ἐλιττομένη, καὶ λίθος χειροπληθὴς, καὶ σάγαρις, καὶ χάρυξ ἐν τῇ ζειστρᾷ, καὶ ῥόπαξ, καὶ κράνος. ὡς γὰρ νῶ ἔχετε, θεῶν τινος δύμενείας σώζεσθαί μοι δοκεῖτε, οἳ μηδέπω ἐπαλάλακτε ὑπὸ πινὸς ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσέντων. ἰδὲ γέ τοι ὧν ἀσασάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὼν ζώνιον, μόνος, ἐπεισπέσω τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεὶ ἂν ἔλοιμι τὸ γυμνάσιον, φυγόντων ἐκείνων, καὶ ἀδεὴς ἀπολέπειν τῷ σιδήρῳ τολμῶν. ἀλλὰ τῶδε τὰς ἀνδριάντας ἂν τοξεύσαιμενοι, καὶ τῶδε τὰς κίονας καλακρυβόμενοι, γέλωτ' ἂν μοι παράσχοιεν, δακρύοντες οἱ πολλοὶ, καὶ τρέμοντες. καὶ τοῦ' ἂν ἴδοις σὺν ἐπ ἐρυθριῶντας αὐτοὺς τὰ σώματα, οἷοι νῶ εἰσιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὐτίκα γένοιντ' ἄν, ὑπὸ δ' δέος μεταβαλόντες. ὅπως ὑμᾶς ἡ εἰρήνη διατῆξεικε βαθεῖα ὅσα, ὡς μὴ ἂν ῥᾳδίως ἀναχρίσαι λόφον ἔνα κρᾶνος πολεμίου ἰδόντας. Σο. ἃ ταῦτα ἔφασαν ὦ Ἀνάχαρσι, Θρᾳκῶν τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπε ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν, καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἱ μὴ Ἱππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὼν πόλιν, οὐδὲ ἄλλοι

At vide ne ista quibus industriam inesse putatis, sint potiùs nugæ, & ludicrum etiam, & inertium, ignaviæque deditorum juvenum exercitia. Sed si omninò liberi & fœlices esse vultis, aliis gymnasiis veraque in armis exercitatione vobis erit opus. Et tunc non ludicrum alii cum aliis certamen inibitis, sed periculosum bellum adversùs hostes suscipietis virtutem exercentes. Quapropter pulvere & oleo relictis, docete ipsos sagittas, & jacula contorquere. Nec levia detis jacula, quæ venti flatu ferri queant: sed esto gravis hasta, quæ cum sibilo torqueatur, & lapis prægrandis, gladiusque, & scutum in sinistra, lorica, & galea. Nam quales nunc estis, mihi videmini Dei cujuspiam benignitate servari, qui nondum à paucis levis armaturæ militibus vos aggressis, perditi estis. Ecce verò si stricto gladio quo sum accinctus, omnes in vestros juvenes solus irruam, ipso clamore gymnasium capiam, fugientibus illis, ac nullo ferrum obtueri audente. Sed circum statuas stantes, aut circum columnas latitantes, risum moverent mihi lachrymantes, & trementes permulti. Tunc verò videres illos corpore non amplius rubescentes, cujusmodi nunc sunt: sed protinus omnes pallescerent, mutato præ metu colore. Eo vos animo profunda pax reddidit, ut non facilè, vel hostilis galeæ cristam intueri sustineretis. *Sol.* Non hæc dixerunt, Anacharsi, Thraces, quotquot Eumolpum sequuti bello nos lacessiverunt: neque mulieres vestræ, quæ duce Hyppolyta adversùs hanc civitatem equitarunt: neque

alii

ὅσοι ἡμῶν ὡ ὅπλοις ἐπιρρήσσω. ἡμεῖς γὰρ ὦ μακάριε, οὐκ ἐπιδήλως οὕτω γυμνὰ τὰ σώματα σκοπουμεν τῶν νέων, ἀφ' τοῦτο ἐ ἄοπλα ἐξάγομεν ἐπὶ τὰς κινδύνους. ἀλλ' ἐπειδὰν καθ' αὐτὰς ἄριστοι γένωνται, ἀσκοῦνται τὰ μετὰ τοῦτο ξὺν τοῖς ὅπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσωνται ἐν αὐτοῖς, ὅταν ἀφεικέμενοι. Ανα. καὶ σὺ τοῦτο ὑμῖν ἐπὶ τὸ γυμνάσιον τὸ ὡ τοῖς ὅπλοις; ὃ γὰ εἶδον ἐγωγε ὡ τῇ πόλει τοιοῦτον ὄντα, ἅπασιν αὐτὸν ὡ κύκλῳ περιελθών. Σο. ἀλλὰ εἶδοις ἂν ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπιπλέον ἡμῖν συνδιατρίψας, καὶ ὅπλα ἐκφέρω μάλα πολλὰ, οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ ἐ λόγους, καὶ φάλαρα, καὶ ἵππους, καὶ ἱππέας ἀγαθὸν τὸ πάντων τῶν πολιτῶν. τὸ μὲν τοι ὁπλοφορεῖν ἀεὶ, καὶ ἀκινάκιον περιζῶσθαι, περιττὸν ὡ εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι. καὶ περίεστιν γ' ἴσως, [1] ὅπως ὡ ἀσφαλεῖ σιδηροφορείᾳ μηδὲν δέον, ἢ ὅπλα ἐξενέγκωσι εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δ' συγγνωστοὶ, ὡ ὅπλοις ἀεὶ βιῶντες. τότε γὰρ ὡ ἀφρόκτῳ οἰκεῖν, ῥᾴδιον ἐς ἐπιβολὴν. καὶ οἱ πόλεμοι, μάλα πολλοὶ. καὶ ἄλλον ὁπότε τις ἐπιὼν, κομιμόμενος κελεύσασιν ἀπὸ τῆ ἀμάξης, φονεύσειεν. ἢ τι ἐσθ' ἁλλήλους ἀπιστία αὐθαιρέτως, καὶ μὴ ὡ νόμῳ ξυμπολιτεύεσθαι, ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸ δίδηλον ποιεῖ, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνόμενα, εἴ τις βιάζοιτο. Ανα. εἶπε ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲ ἠδέως ἀναγκαίᾳ ἕνεκα περίεστιν ὑμῖν δοκεῖ, καὶ τῆ ὅπλων φείδεσθαι, ὡς μὴ ἀφ' χειρὸς ὄντα φθείροιτο. ἀλλὰ φυλάττε-

alii quotquot nos armatos sunt experti. Nos autem, ô beate, quanquam ita nuda juvenum corpora exercemus, non ideo etiam inermia in periculum producimus. Sed ubi in his ludicris optimi evaserint, deinceps cum armis exercentur, quibus melius utuntur ad hunc modum antè instituti. *Ana.* Et ubi est vestrum illud, quod est in armis gymnasium? Nullum enim hujusmodi vidi in urbe, quanquam universam obambulavi. *Sol.* At videbis, Anacharsi, ubi diutius nobiscum fueris versatus, & permulta unicuique arma, quibus utimur quum opus est, & cristas, & phaleras, & equos, & equites quartam ferme civium partem. Sed arma semper gestare, & acinace accinctum esse, id in pace supervacaneum putamus. Atque ei qui in urbe ferrum gestat, ubi nihil opus, aut arma in publicum effert, mulcta irrogatur. Vobis autem condonandum, quòd semper armati vivitis. Nam in loco immunito habitare, insidiis est obnoxium; multaque ibi bella vigent. Incertum etiam quando superveniens quispiam dormientem è plaustro pertractum, jugulet. Quod etiam alii aliis ultro diffidunt, nec ullis legibus obstrictam civitatem unà incolunt, facit ut ferrum semper sit necessarium, ut siquis vim inferret, ad propulsandam injuriam. præstò esset. *Ana.* Ergo Solon, ferrum gestare nulla necessitate adigente, supervacaneum vobis videtur esse: armisque parcendum putatis, ne manibus attrectata corrumpantur: sed reposita con-

1 Ὅπως ὡ ἀσφ σιδηροφορείᾳ] Simile jus Romanorum, vetitum enim prodire cum telo. Cic. parad. 4. Sic jure civili l. 14. ff. de re milit. Novell. 85. legend. Synes. Epistol. 107. *Lemd.*

σι ἀποκείμενα, ὡς χρησόμενοι τότε, ἢ χρείας ἐπιτείτης. τὰ δὲ σώματα τῶν νέων, ὑδενὸς δεινὸς ἐπιγενθὲς, καὶ ἀποτείπτε παίοντες. καὶ ἀπὸ τῶν ἱδρώτων καταναλίσκοντες, ἢ παμπόνηρον ἐκ τὸ ἀναγκαῖον πὸς ἄλλως αὐτῶν, ἀλλ' εἰκῇ ἐν τῷ πηλῷ, καὶ τῇ κόνει ἀπολλύοντες. Σο. ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, τοιοῦδέ τι δυνάμεως πρὸς συνετὴν, ὡς ἔοικε, καὶ ὑδατι, ἢ ἄλλῳ τῶν ὑγρῶν ὁμοίαν αὐτὴν ἔτιν. δῆλος ἂν μὴ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου κεραμέως λάθῃ διαῤῥυεῖσα ἐν τοῖς πόνοις, κἄπειτα ἡμῖν κενὴν, καὶ ἐκτὸς οἰχηται τὸ σῶμα καταλιπεῖσα, ὑπὸ μηδενὸς ἔνδοθεν ἀναπληρώμενον. τὸ δὲ, οὐχ ὅτως ἔχει σοι. ἀλλ' ὅσῳ πὸς ἂν αὐτὴν ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε μᾶλλον ἐπιῤῥεῖ καὶ ἐ Υδατος μᾶζον, εἴ πνα ἤκουσας, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τεμνομένης, δύ' ἀεὶ ἄλλαι ἀνεφύοντο. ἐν δὲ ἀγώνατ- ἐξ ὀρχῆς, καὶ ἄτονον ἦ, μὴ δὲ διαρκὲ τὴν ὕλην ἴσχη ὑποβεβλημένην; τότε ὑπὸ τῶν καμάτων βλάπτεσθαι ἂν, καὶ καταμαραίνεσθαι, οἷόν τι ἐπὶ πυρὸς, καὶ λύχνου γίνεται. ὑπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ φυσήματος, τὸ μὲ πῦρ ἀνακαύτειας ἂν, καὶ μεῖζον ποιῆσαι καὶ βραχεῖ, διαθήκην τὸ πνεύματος. καὶ τὸ δὲ λύχνου φῶς ἀπεσβέσθαι ἂν, ὅτε ἔχον ἀπορρῶσαν ἐ ὕλης. τὴν χορηγίαν, ὡς διαρκὲς εἶναι πρὸς τὸ ἀντιπνέον. ἃ γὰρ ἀπ' ἰσχυρᾶς οἴμης ἐ βίζης ἀνεφύετ. Ανα. πανυ γὰρ ὦ Σόλων, ἃ πάνυ συνίημι. λειπόμενα γὰρ ἡ καθ' ἡμὲ εὕρησις ἀκριβεῖς πνα φροντίδος, καὶ διανοίας ὀξὺ δεδορκυίας δεόμενα. ἐκεῖνο δέ μοι πάντως εἰπὲ, τίνος ἕνεκα ἀχὶ ἐ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς, καὶ ἱππικοῖς, καὶ πυθικοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁπότε πολλοὶ ὡς φῂς συνίασιν ἐνόμιμοι τὰς νέας ἀγωνισομένους, ἐδέποτε ἐν ὁπλοις

conſervatis, quibus urgente neceſſitate utamini. Iuvenum autem corpora, nullo urgente periculo, verberibus conficitis, ac ſudoribus conficiendo, vires ipſorum ad neceſſitatem non expromitis, ſed temerè in cœno & pulvere effunditis. *Sol.* Videris Anacharſi, de corporis robore ita ſentire, ac ſi vino, aut aquæ, aut alii cuipiam rei humidæ ſit ſimile. Itaque vereris, ne tanquam ex vaſe fictili clanculum in laboribus effluat: deinde nobis corpus inane & aridum relinquat diſcedendo, cùm nulla re intus denuo impleatur. Atqui non ita res ſe habet: ſed quanto plus laboribus exhauſeris, tanto copioſius influit, juxta Hydræ fabulam, ſi unquam audiviſti, ei pro uno capite præciſo, alia duo ſemper renaſci ſolita. Cæterùm ſi ab initio inexercitatum, ignavumque fuerit, nec ſatis ſubjectæ materiæ habuerit, tunc laboribus læditur, & marceſcit, ut in igne & ligno uſuvenit. Etenim eodem flatu, & ignem accendere, & brevi majorem facere potes, ſpiritu inflammans. Ac lychni lumen extingues, cui non ſatis materiæ ſuppeditetur, quæ adverſo flatui par eſſe poſſit. Neque enim ab altiùs acta radice productum fuerat. *Ana.* Hæc equidem, Solon, non planè intelligo. Argutiùs enim iſta tibi dicta ſunt, quàm ut aſſequi queam quæ accurata commentatione, & perſpicaci mente indigent. Porrò id mihi dic omnino, quorſum non etiam in certaminibus Olympicis, & Iſthmiacis, & Pythiacis, aliiſque, quando multi, ut dicis, certaturos juvenes ſpectaturi conveniunt, in armis

ποιεῖσθε τῶν ἄμιλλαν, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰς τὸ μέσον προαγόντες, λακτίζομένους, καὶ πυγμὰς ἐπιδεικνυμένους, καὶ νικῶσιν, μῆλα, καὶ πῖνον δίδοτε. ἄξιον γὰρ εἰδέναι σε τοῦτο. Σο. ἡγεμαθὲς γὰρ ὦ Ἀνάχαρσι, τῶν εἰς τὰ γυμνάσια εὐθυμίαν ὅτως ἂν πλείαν ἐγγενέσθαι αὐτοῖς, εἰ τοὺς ἀρίστους ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους, καὶ ἀνακηρυττομένους ἐν μέσοις τοῖς Ἕλλησι. καὶ ἅμα τοῦτο ὡς εἰς τοῦτο ἀποδυόμενοι, ἄξιόν τι ἐπιμελεῖσθαι, ὡς μὴ αἰσχυνοῦνται γυμναζόμενοι, καὶ ἀξιονικότερον ἴσως ἐν αὐτὸν ἀπεργάζεται. καὶ τὰ ἆθλα ὥσπερ ἐμάθομεν εἶπον, ὦ μικρέ, ὁ ἔπαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν, ἐν τῷ ἐπισημότερον γενέσθαι, καὶ δίκαιον τὸν ἄριστον ἀκούειν. τοιγάρτοι πολλοὶ τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἐπὶ τὴν ἄσκησιν ἀπίασιν ὑπὸ μετρίως οὐ τῶν τοιούτων, ἀρετῆς, καὶ πόνων ἐρασθέντες. ὡς εἰκός τις ἂν Ἀνάχαρσι, τὸ εὐκλεὲς ἔρωτα ἐνεβάλοι οὐ βίᾳ, τί ἂν ἐπ' ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο, ἢ τίς ἂν παλαιστὴν ἐρχάσιον ἐπιμήσιτο; νῦν δ' ἐκ τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἂν σοι, ὁπόσοι ἐν πολέμοις ὑπὲρ πατρίδων, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν, καὶ ἱερῶν γένοιντ' ἂν, ὅπλα ἔχοντες, οἱ καλὸν πόνον, καὶ μέλαν γυμνοὶ, τοσούτῳ εὐθυμίαν εἰς τὸ νικᾶν εἰσφερόμενοι. καίτοι τί ἂν πάθοις, εἰ θεάσαιο ἐν ὀρτυγίοις, καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν,

mis certamen ineundum proponitis, sed nudos in medium productos, calcibus, & verberibus se mutuo cædentes ostenditis: & victoribus mala, & oleastrum datis. Æquum enim est me scire, cujus rei gratia id faciatis. *Sol.* Quoniam opinamur, Anacharsi, majorem ad exercitia alacritatem ita juvenum animis innasci, si eos qui re bene gesta excelluerint in iis, honorari viderint & in Græcorum medio præconis voce proclamari. Ideoque tanquam in eorum conspectu vestes deposituri, bonam habitudinem curant, ne denudati pudore afficiantur: & se quisque victoria dignissimum efficit. Ac præmia, ut antè dixi, exigua non sunt, nempe spectatorum laudatio, & clarissimum esse, & ostendi digito, eum qui sit virtus æqualium præstantissimus. Itaque multi ex spectatoribus, quorum ætati convenit exercitatio, hinc abeunt virtutis & laborum amore non mediocriter inflammati. Etenim, Anacharsi, siquis gloriæ amorem è vita expelleret, quid boni amplius nobis obveniret? aut quid præclari facere quisquam expeteret? Ex his nunc possis conjicere, quales in bello pro defensione patriæ, liberorum, uxorum, & sacrorum sint futuri, quum arma præ manibus habebunt, qui pro oleastro, & pomis tanta alacritate ad victoriam consequendam nudi feruntur. Ecquid sentires, si coturnicum: & [1] gallorum gallinaceorum certamina videres apud nos, qui-

1 *Gallorum gallinaceorum*] Plinius scribit Pergamis, omnibus annis spectaculum gallorum gallinaceorum certantium solenniter ac publicitus edi solitum, seu gladiatorum. Id & Athenis factitari cœptum est, Æliano referente, à Themistocle superatis Persis. *Cogn.*

καὶ ἀναιδῶ ἐπὶ τούτοις ὦ μικροῦ; ἢ γελάσῃ δηλονότι. καὶ μάλιστα ὦ μάθῃς ὡς ὑπὸ νόμῳ αὐτὸ δρῶμεν, καὶ ἀφειμένοι πᾶσι τοῖς ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι, καὶ ὁρᾶν τὰ ὄρνεα ἀφυπνιδιόντα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπαγορεύσεως. ἀλλ' οὐ τοῦτο γελοῖον. ὑποδύεται γάρ τις ἡρέμα παῖς ψυχαῖς ὁρμὴ ἐς τοὺς κινδύνους, ὡς μὴ ἀχθέσθαι, καὶ ἀτολμότεροι φαίνοιντο τῶν ἀλεκτρυόνων, μὴ ὃ πάσχουσι παγγελοίοις ὑπὸ τραυμάτων, ἢ καμάτων, ἢ τῶν ἄλλων δυσχερῶν. τὸ δὲ δὴ σὺν ὅπλοις πιεσθῆναι αὐτῶν, καὶ ὁρᾶν πεσοκομοῦντας, ἄπαγε. θηριώδες γὰρ, καὶ δεινῶς σκαιὸν, καὶ ἀφεστάναι μὲν ἀλυσιτελὲς ἀποφαίνειν τὰς ὄψεις, καὶ οἷς ἂν τις ἄμεινον χρήσαιθ' ἢ τὰ συμβαίνοντα. ἐπεὶ δὲ φῄς ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπὶ τῷ ἄλλῳ Ἑλλάδι ἐπαλύσεσθαι, μέμνησο ὦ ποτὲ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ καταγελάσῃς μηδὲ ἐκείνων, μηδὲ οἴεσθαι μάτην πονεῖν αὐτοὺς, ὁπόταν ἢ σφαίρας πέρι ἐν τῷ θεάτρῳ συμπεσόντες, παίωσιν ἀλλήλους, ἢ ἐς χωρίον ἐυεληλυθότες, ὕδατι περιγεγραμμένον, ἐς φάλαγγα διῳστῶντες, πὶ πολεμίων ἀλλήλοις ἐρχόμενοι, γυμνοὶ ἐκ αὐτοὶ, ἄχρις ἂν ἐκβάλωσι θατέρους τὸ ἕτερον συμπεσὸν μέρος οἱ ἕτεροι. τὰς δὲ Λυκούργου, οἱ παρὰ Ἡρακλέα. ἢ ἔμπαλιν σωφρονοῦντες ἐς τὸ ὕδωρ τὸ δὲ λοιπὸν τοῦτο. εἰρήνη λοιπὸν, καὶ ἥδιον ἂν ἐπαίσειε. μάλιστα δὲ ὦ ὁρᾷς μαστιγουμένους αὐτοὺς ἐπὶ τῷ βωμῷ, καὶ αἵματι ῥεομένους, πατέρας δὲ, ἐ μητέρας παρεστώσας, ἐχ ὅπως ἀνιωμένας ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις, ἀλλὰ ἐ ἀπειλούσας, ὦ μὴ ἀντέχοιεν τοῖς πληγαῖς, καὶ ἱκετεύουσας ἐπιμήκι-

quibus non mediocre ſtudium impertimus? Rideres videlicet: ac potiſſimùm, ſi intelligeres nos legis juſſu id facere, omnibuſque juvenibus, ut interſint, imperatum eſſe, quò videant aves uſque ad extremam animi defectionem pugnantes. At neque hoc eſt ridiculum. Subit enim ſenſim animos incitatio ad pericula, ne gallis ignaviores, minuſque audaces videantur, ne-ve vulnerati, aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant. Sed eos in armis experiri, & videre ſaucios, apage. Nam ferinum eſt illud, atque admodum crudele, præterea inutile præſtantiſſimos jugulare, quorum opera meliùs adverſus hoſtes uteremur. Quia verò ais, Anacharſi, te reliquam quoque Græciam eſſe peragraturum, memineris ſiquando Lacedæmonem veneris, ne illos quoque irrideas, ne-ve putes eos inutilibus laboribus vacare, quum pro pila in theatro congreſſi, ſe mutuò percutiunt: aut locum ingreſſi aqua circunſeptum, in phalangem diſtributi, hoſtiliter alii in alios ſe gerunt, nudi & ipſi, donec acies altera alteram circunſepto loco expulerit, videlicet Lycurgi milites Herculis ſocii: aut contrà in aquam compulerit. Nam exinde pax ſequitur, nec ullus amplius ferire auſit. Maximè verò ſi videas ipſos [1] flagris cædi ad aras, & ſanguine manare, patribus matribuſque præſentibus, non ut his quæ fiunt, affligantur, ſed ut minentur, niſi verbera perferant, atque ut orent quàm diu-

tiſſi-

1 *Flagris*] Ad Dianæ Orthiæ aram pueri Lacedemonii flagellabantur, ut patet apud Pauſan. in Lacon. Cic. 2. Tuſcul. Plut. in Lycurg. Tertul. in Apologet. *Cogn.*

1 Vo-

ων ἀφεκέσθαι τοῦ τόνου, ἢ ἐγκρεπήσομαι τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γὰρ ἢ σώφρονα τῷ ἀγῶνι, μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγορεῦσαι ζῶντες ἔτι ὀφθαλμοῖς τὰ οἰκεῖα, μὴ ἧ ἐξαμαρτοῖς σώμασιν, ὧν ἢ τοὺς ἀνδριάντας ὄψῃ πομπίμους δημοσίᾳ, ὑπὸ τῆς Σπάρτης ἀνατεθέντας. ὅταν τοίνυν ὁρᾷς κἀκεῖνα, μήτε μαίνεσθαι ὑπολάβῃς αὐτοὺς, μήτε εἴπῃς, ὡς ὑδεμιᾶς ἕνεκα αἰτίας ἀναγκαίας πλαττωρῶσι, μήτε τυράννου βιαζομένου, μήτε πολεμίων διαθέντων. εἴποι γὰρ ἄν σοι ἢ ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν, πολλὰ μὲν εὔλογα, ἢ ἃ σωφρονίζει κολάζῃ αὐτοὺς, οὐκ ἐχθροὶ ὤν, ὑδὲ ὑπὸ μίσους αὐτὸ δρῶν, ὑδὲ τῇ πολαίᾳ τῆς πόλεως εἰκῇ διαλίσκων, ἀλλὰ κρατερωτάτους, ἢ παῖδας δεινῶ κρείττους ἀξιῶν εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας τὴν πατρίδα. καίτοι κἂν μὴ ὁ Λυκοῦργος εἴπῃ, ἐνοεῖς οἶμαι ἢ αὐτὸς, ὡς οὐκ ἂν ποτε λαφθεὶς ὁ τοιοῦτος ἐν πολέμῳ, ἀπορρῆξαι τι ἐξείποι τῆ Σπάρτης, αἰκιζομένων τῶν ἐχθρῶν. ἀλλὰ καθαμαλῶν αὐτῶν, μαστιγῶτο ἂν, ἀμιλλώμενος τοῖς τῶν παίοντα, ὡς πατρὶ ἀπαγορεύσειεν. Ανα. ὁ Λυκοῦργος ἦ ἢ αὐτὸς ὦ Σόλων, ἐμαστιγοῦτο ἐφ' ἡλικίας, ἢ ἐκ πρεπτμος ἂν ἦδη ἐς ἀγῶνα, ἀσφαλῶς τὰ τοιαῦτα ἐνεστιδύσεσθαι; Σο. πεισθύτης ἤδη ἂν, ἔγραψε τοὺς νόμους αὐτοῖς, Κρήτην ἀφικόμενος. ἀποδεδημηκὼς ἦ ἔδοξε τοὺς Κρῆτας, ὅτι ἥκιστα δύνασθαι εἶναι, Μίνω ἐ Διὸς νομοθετήσαντι ἐν αὐτοῖς. Ανα. τί ἂν ἐ σὺ ὦ Σόλων, ἐμιμήσω Λυκοῦργον, καὶ μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ γὰ ταῦτα, καὶ ἄξια ὑμῶν ἐστιν.

tissimè labori tolerando sufficiant, & dolorem æquo animo ferant. Quare multi in certamine mortui sunt, indecorum rati ob oculos necessariorum animum desponderе dum vivunt, aut corporibus cedere: quos etiam statuis publicè à Spartanis cohonestatos videbis. Quum ergo hæc intueberis, ipsos nec putes nec dicas furere, quia nulla necessaria de causa malis conflictantur, neque opprimente tyranno, neque imminentibus hostibus. Diceret enim tibi Lycurgus pro horum quæ ipse legibus præscripsit, defensione, multa rationi consentanea, quibus causis impulsus eos verberibus affligat, quanquam non est inimicus, neque id per invidiam facit, neque civitatis juventutem temerè consumit: sed optat fortissimos, omnique malo potiores esse eos qui patriam sunt defensuri. Etsi verò nihil dixerit Lycurgus, ipse tamen animadvertis, hominem hujusmodi, qui in bello fuerit captus, nunquam Sparta indignum quicquam dicturum quum ab hostibus cædetur flagris: sed ipsos dum cædetur, irrisurum, certando cum cedente: qui prior animo deficiat. *Ana.* Num Lycurgus quoque, Solon, in juventute loris cædebatur? an verò jam intempestiva ad hoc certamen ætate, tutò & confidenter talia commentus est? *Sol.* Cùm jam esset provectæ ætatis, leges ipsis condidit è Creta reversus, cùm apud Cretenses hospes vixisset, quoniam ipsos, quibus leges tulisset Minos, optimis legibus instructos audiverat. *Ana.* Cur ergo non etiam tu, Solon, imitatus es Lycurgum, juvenesque flagris cædis? Nam hæc instituta sunt pulchra, vobisque digna.

Σο. ὅτι ἡμῖν ἱκανὰ ὦ Ἀνάχαρσι, τοῦτα τὰ γυμνάσια, οἰκεῖα ὄντα ζηλᾶν ἢ τὰ ξενικὰ, ἃ πάνυ ἀξιῶμεν. Ανα. ἄκ. ἀλλὰ σωφὶς οἶμαι οἷόν τι ἐστὶ μασιγοῦσθαι γυμνὸν, ἀνωφελῆ χεῖρας ἐπαίροντα, μηδενὸς ἕνεκα ὠφελίμου, ἢ αὐτῷ ἐκείνῳ, ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε καὶ ποτε ἐπιδημήσω τῇ Σπάρτῃ, καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα καγχαλάσαι ὁρῶντας δημοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ἐπιτηδείως ἐκείνοις, ὑπὸ ὧν ὁρᾷ τυπτόμενος καθ' ἁπαξάπασι κλέπτης, ἢ λωποδύτης, ἢ τι ἄλλο τοιοῦτον εἰργασμένος. ἀτεχνῶς γὰρ ἀλλοδόξως δεῖσθαί μοι δοκεῖ ἡ πόλις αὐτῶν, ὅτω καγχάσαι ὑφ' ἑαυτῆς πάρεστι. Σο. μὴ ἐρήμην ὦ ξένε, μὴ ὄντα ἀνδρῶν ἀπόντων, μόνον αὐτὸς λέγων, οἷα πράττειν. ἔσται γάρ τις ὁ ὑπὲρ σοῦ εἰπὼν σοι τὰ εἰκότα ἀντερῶν ἐν Σπάρτῃ. πλὴν ἀλλ' ἐπίσχες ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διεξελήλυθα, σὺ δ' ἃ πάνυ δεσπόμεθα ἐν τούτοις ἔοικας, οὐκ ἄδικα αἰτήσειν ἔοικα δόξειν, ὡς ἐν αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέλθῃς ἕως με, ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ Σκύθαι ἀφιέσθε τὰς νέας τὰς παρ' ὑμῖν, καὶ οἵοισι γυμνασίοις ἀναστρέφεται, καὶ ὅπως ὑμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γίγνονται. Ανα. δικαιότατα μὲν ὦν ὦ Σόλων. καὶ ἔγωγε διηγήσομαι τὰ Σκυθῶν νόμιμα, ἃ σεμνὰ ἴσως, οὐδὲ καθ' ὑμᾶς, οἶμαι οὐδὲ κατ' κόρρης παγχθῆναι τολμήσαιμ' ἂν μίαν παλαγήν. δεινοὶ γάρ ἐσμεν. ἀλλὰ εἰρήσεται γε ὁποῖα ἂν εἴη. ἐς αὖριον μέντοι εἰ δοκεῖ, ὑστεροβαλάμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἄν, τε αὐτὸς ἴφης, ἢ μᾶλλον συνοήσαιμι καθ' ἡσυχίαν, ἄν, τε λεγῇ εἰπεῖν, σωσαγάγοιμι τῇ μνήμῃ ἐπελθών. τὸ γὰρ νῦν ἔχον, ἀπίωμεν ἐπὶ τούτοις. ἐπέρχεται γὰρ ἤδη.

Sol. Quoniam nobis Anacharsi, sufficere videntur hæc gymnasia, quæ sunt domestica: neque æquum admodum sentimus æmulari peregrina. *Ana.* Nequaquam: sed intelligis opinor quidnam sit nudum flagris cædi, manus sursum attollentem, nullius aut privatæ, aut publicæ utilitatis causa. Itaque siquando Spartam venero, quo tempore ista factitant, existimo me ab ipsis publicè lapidibus obrutum iri, quòd irridebo singulos, quos videbo verberari tanquam fures, aut grassatores, alius-ve facinoris reos. Nam certè helleboro mihi videtur indigere eorum civitas, quæ in se ipsam res agit adeò ridiculas. *Sol.* Ne indicta causa, ô generose, neque viris absentibus, te quum solus dices, superaturum putes. Neque enim deerit, qui pro illis verisimilia Spartæ respondeat. Verum enimvero siquidem ego tibi nostra recensui, quæ tibi non admodum placuisse videntur: videor mihi non iniqua postulaturus à te, ut vicissim mihi narres, quo pacto vos Scythæ vestros juvenes exerceatis, quibus gymnasiis educetis, & quomodo viri fortes evadant. *Ana.* Æquissima sunt, ô Solon, quæ postulas. Atque ego Scytharum instituta narrabo, fortè non admodum gravia, nec quæ vestris respondeant. Nos enim ne in maxillam quidem alicui plagam illidere auderemus, meticulosi cùm simus. Verùm qualiacunque sunt ego dicam. Quanquam si videtur, ea de re colloquium in crastinum differemus: ut & quæ dixisti quietiùs apud me revolvam: & quæ sunt dicenda, memoria percurrens colligam. In præsentia verò his dictis abeamus. Iam enim adveſperascit.

DE

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ. | DE LVCTV.

ARGVMENTVM.

Sub prosopopœa patris filium lugentis, & filii ad illius querelas respondentis, reprehendit earum rerum vanitatem, quæ à superstitibus in sui solatium fiunt pro defunctis: quales sunt curiosa sepultura, lamentationes, inferiæ, ludi funebres, & cœna exequiales. Quarum rerum nulla sensus ipsorum pertingit.

Ἄξιόν γε θεωρεῖν τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γιγνόμενα, καὶ λεγόμενα, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν παραμυθουμένων δῆθεν αὐτοὺς αὖθις λεγόμενα, καὶ ὡς ἀφόρητα ἡγοῦνται τὰ συμβαίνοντα σφίσι τε αὐτοῖς οἱ ὀδυρόμενοι, καὶ ἐκείνοις, ὃς ὠδύρηνται, ὅ μοὶ τῷ Πλούτωνι, καὶ Περσεφόνῃ κατ' ὠδὴν ἐπιτάμενοι σαφῶς, ὅτ' εἰ πονηρὰ ταῦτα, καὶ λύπης ἄξια, ὅτι εἰ τἀναντίον ἦν, βέλτιω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ δ', καὶ συνηθείᾳ τῇ λύπῃ ἐπιτρέποντες. ἐπιδὴν τοίνυν ἀποθάνῃ τις, ὅτῳ ποιοῦσι. μᾶλλον δ' ἂν σοὶ φράσω εἰπὼν βούλομαι ἅπερ περὶ αὐτῶν ἔνιοι δόξας ἔχουσιν. ὅτῳ γὰρ ἔστιν φανερὸν, ὅτι ἕνεκα τὰ περιττὰ σκεύη ἐπιτηδεύουσιν. ὁ μὲν δὴ πολὺς ὄμιλος, ὃς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ καλοῦσιν, Ὁμήρου τε καὶ Ἡσιόδου, καὶ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς πεῖθεται τούτων πειθόμενοι, καὶ νόμον ἡγούμενοι, τὰ ποιήσεων αὐτῶν, τόπον τινὰ ὑπὸ τὴν γῆν βαθὺν, ᾅδου καλοῦσι. μέγαν

Operæ pretium sanè fuerit observare ea, quæ in luctu vulgo cùm dicuntur, tum fiunt. Item quæ dicuntur ab iis qui eos consolantur: & ut non ferenda putant lugentes ea quæ sibi ipsis acciderunt, & iis quos flent. Cùm haud quaquam per Plutonem & Proserpinam pernoverint mala-ne sint ista, & dolenda, an contrà jucundiora, melioraque iis quibus accidunt. Sed ex more & consuetudine dolorem accersunt. Itaque cùm mortuus fuerit aliquis, ad hunc modum faciunt. Quin potiùs volo tibi narrare, quas de morte opiniones habeant. Sic enim palam fiet quorsum supervacanea illa moliantur. Hominum quidem multitudo, quos sapientes isti [1]vocant idiotas, [2]Homero, Hesiodo, reliquisque fabularum authoribus, super his fidem habentes, & illorum poësim pro lege ducentes, locum quendam sub terra profundum esse putant, quem [3]Tartarum vocant. Eum existi-

1 *Vocant Idiotas*] Ἰδιώτης ὁ ἀπολίτευτος, καὶ ὁ ἀμαθὴς, ἢ ἀγεώμετρος. leg. Cic. 7. Verr. *Cogn.*

2 *Homero*] De Homero fabularum patre vide Menippi & Æaci dialogum. *Idem.*

3 *Tartarum*] Tartarus Hesiodo is locus est in quo Saturnus & ejus comites continen-

ἦ, καὶ πολύχωρον τὸν εἶναι, καὶ ζοφερὸν, καὶ ἀνήλιον, οὐκ οἶδ' ὅπως αὐτῆς φαίζεσθαι δοκοῦσα ὡς τὸ ἐκ ἡμέρας τὰ ἐνόντων ἔκαστον. βασιλεύει ἦ ὁ χάσμασιν ἀδελφὸς Διὸς, Πλούτωνα κεκλημένος, ὃς μοι τὰ τοιαῦτα θεινῶν τις ἔλεγε, πρὸς τὸ πλουτεῖν τοῖς νεκροῖς τὴν ὠφελείαν τετιμημένον. τοῦτον ἦ Πλούτωνα, τὴν παρ' αὐτοῖς πολιτείαν, καὶ τὸν κάτω βίον κεκοσμῆσθαι τὸ τοιοῦτον. κεκληρῶσθαι μὲ γὰρ αὐτὸν ἀρχειν τῶν ἀποθανόντων. κεκοσμημένον ἦ αὐτὸς, καὶ σκηπτοῦχον, κατέχειν δεσμοῖς ἀῤῥήκτοις, ὑπενὶ τὸ παρέπαν τὸ ἀνήδυ ὑφιέμενον, πλὴν ἐξ ἅπαντος ἦ αἰῶνος πάνυ ὀλίγων ἐπὶ μεγίστοις αἰτίαις. ὠφελῆσθαι ἦ τὴν χάριν αὐτῷ ποσμοῖς μεγάλοις τε, καὶ φοβεροῖς, καὶ οὐ μόνον τῶν ἀνομάτων. Κωκυτοί γαρ, καὶ Πυριφλεγέθοντες, καὶ τὰ τοιαῦτα κέκλυστα. τὸ ἦ μέγιστον, ἡ Ἀχερουσία λίμνη περιέκειτο, ὥστε τὸ διαπερᾶσαι τοὺς ἀπιόντας, ἢν μὴ ἔνι διαπλεῦσαι, ἢ παρελθεῖν, ἄνευ ἦ πορθμέως. βαθεῖά τε ἦν περᾶσαι τοῖς ποσὶ, καὶ διαπέρασαι πολλὴ. καὶ ὅλως, οὐκ ἂν αὐτοῦ διαπλαίη ἡ ἦ τὰ νεκρὰ τὰ ὀρνέων. ὥστε ἦ αὐτῇ τῇ κρηδόνι, καὶ πύλῃ, οὔσῃ ἀδαμαντίνῃ, ἀδελφιδοῦς ἦ βασιλέως

existimant magnum & spatiosum esse, atque opacum & caligionosum: qui tamen istis illustrari nescio quomodo videtur, quò singula quæ illic sunt, introspiciant. Tum regnare in hoc specu Iovis fratrem, cui nomen Plutoni, ut mihi retulit, quidam harum rerum peritus, eò quòd mortuorum copia sit dives, hoc nomine cohonestatum. Porrò Plutonem hunc inferorum remp. & manium vitam hunc in modum constituisse. Nam sorte obtigisse huic, ut vita defunctis imperaret. Quos ubi receperit, & assumpserit, vinculis inenodabilibus coërcet, nulli prorsus permittens ut ad superos redeat, præterquam admodum paucis ex universo ævo, idque gravissimis de causis. Circumluitur autem regio illius, fluviis & magnis, & horrendis, vel solo nomine: siquidem [1] Cocyti, Pyriphlegethontes, atque hujusmodi vocabulis appellantur. Quòdque est gravissimum, præjacet [2] Acherontica palus, quæ prima excipit obvios, quam non possis transmittere, neque transire sine vectore. Nam & profundior est quàm ut pedibus transiri possit, & spatiosior, quam ut tranari queat. In summa hujusmodi est, ut nec avium manes possint eam transvolare. In ipso descensu, portaque quæ est adamantina,

Æa-

tinentur: sæpè tamen pro loco inferorum capitur. Sed eum esse aërem sub utroque cardine crassum, perpetuo frigidum, Crates scribit. De inferis & Campis Elysiis scripsit accurate Virg. ex Gobria Mago. apud Academicum Xenocratem. Sed an inferi sint, & de inferorum pœnis Cœl. lib. 6. c. 9. Dicitur autem Tartarus à ταρσὸς ἢ ὁδὸς vel à ταράσσειν. *Cogn.*

1 *Cocyti*] Κωκυτὸς a luctu & ejulatu nominatur; lacus autem est inferorum, qui ex sententia Homeri Odyss. κ. ex Styge manat, de quo Senec. Hercul. fur. & Virg. 6. Æn. *Idem.*

2 *Acherontica*] Inferorum fluvius à nomine Acheron, carminibus poëtarum celebris, quasi sine gaudio, Virg. 2. Georg. & 6. Æneid. *Idem.*

1 Æa-

Αἰακός ἐστι, τῷ φρουρὸν ἐπιπτερωμένῳ. καὶ παρ' αὐτῷ, κύων τρικέφαλος, μάλα καρχαρόδους, τὸν μὲν ἀφιεμένοις, φίλιόν τι, καὶ εἰρηνικὸν προσβλέπων. τὸν δὲ πειρῶντας ἀποδιδράσκειν, ὑλακτῶν, καὶ τῷ χάσματι διδοὺς ἐμβάλλων. περιωθέντας δὲ τῷ λίμνῃ εἰς τὸ εἴσω, λειμὼν ὑποδέχεται μέγας, τῷ ἀσφοδέλῳ καταφυτος, καὶ ποτὸν, μνήμης πολέμιον. λήθης γὰρ ἀφεστῶτα ὠνόμασται. ταῦτα γὰρ ἀμελῆ διηγήσασθαι τοῖς πάλαι, οἰκεῖον ἀφιλμένοι, Ἄλκηστίς τε, καὶ Πρωτεσίλαος οἱ Θετταλοὶ, καὶ Θησεὺς ὁ Αἰγέως, καὶ ὁ Ὁμήρου Ὀδυσσεὺς, μάλα σπουδαῖοι, καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, ἃ πίνοντες τοῦ πηγῆς. ἃ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο αὐτῶν. ὁ μὲν Πλάτων, ὡς σκέπτοιτο ἔφασκε, καὶ ἡ Περσεφόνη, δῶρα δοῦσα, καὶ τῶν τῆ ὅλων δεσποτείαν ἔχειν. ὑπηρετοῦσι δ' αὐτοῖς, καὶ τῷ δεσπότῃ συνδιαπράττουσιν, ὄχλος πολὺς, ἐριννύες τε, καὶ ποιναὶ, καὶ φόβοι, καὶ ὁ Ἑρμῆς. ἔστω μέντοι οὐκ αἰεὶ συμπαρών. ὑπάρχοι δ' ἂν σπουδαῖος, ἂν δικαστὴς, καθήμενος δύο, Μίνως τε, καὶ Ῥαδάμανθυς, Κρῆτες ὄντες, καὶ υἱοὶ τοῦ Διός. οὗτοι δὲ, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν, καὶ δικαίους καὶ κατὰ δρετὴν βεβιωκότας, ἐπειδὰν συναλισθῶσι πολλοὶ, καθάπερ εἰς ἀποικίαν πιὰ, πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, τὸν βίον σωτοσ-

[1] Æacus est, regis patruelis, cui mandata est custodia: juxtaque ipsum [2] canis triceps, sævus admodum qui advenientes amicè, pacateque intuetur: sed siquis aufugere conetur, allatrat, territosque in specum redigit. Iam eos qui transmissa palude sunt ingressi, pratum amplum excipit, [3] asphodelo consitum: atque infensus memoriæ fluvius, ideoque [4] Lethes nomen ei inditum. Nam hæc priscis illis mortalibus narrarunt, qui illinc redierant: nempe Alcestis, & Protesilaus Thessali, & Theseus Ægeo prognatus, & Homericus Vlysses, graves admodum, & fide digni testes, qui ex fonte illo mihi videntur non bibisse, alioqui eorum non meminissent, Itaque Pluto, & Proserpina, ut aiebant illi, remp. administrant, rerumque omnium dominatum obtinent. Quibus inserviunt, & in administrando principatu adjuvant, ingens turba, furiæ, pœnæ, terrores, ac Mercurius, quanquam his sanè non adest perpetuò. Præfecti autem, & Satrapæ, judicesque sedent duo, Minos, & Rhadamanthus, uterque Cretensis, uterque Iovis filius. Atque hi quidem bonos ac justos viros, qui cum virtute vitam exegerunt, ubi jam multi collecti fuerint, velut in coloniam quandam emittunt in Elysium campum vitam optimam ibi vi-

1 *Æacus*] Tres sunt inferorum judices, de quib. Virg. 6. Æn. Ovid. in Ibin. Iovis filii fuere, Æacus ex Ægina Asopi filia, Minos & Rhadamantus ex Europa, uterque Cretensis, hic Lyciæ rex, ille Cretæ. *Cogn.*

2 *Canis triceps*] Cerberus à poëtis fingitur esse canis triceps inferorum custos. *Idem.*

3 *Asphodelo*] Asphodeli mentionem & Homerus fecit, tradiditque manes ea vesci. Hesiod. lib. 1. oper. *Idem.*

4 *Lethes*] Lethæi amnis à Ptolemæo & aliis fit mentio, dicitur λήθης ab oblivione. *Idem.*

μένους. ἂν δέ τινας ἢ ποιηρῶν λάβωσι, τοῖς ἱερεύσι δεδώκασιν, ἐς ἃ τῶν ἀσεβῶν χρῆναι ἐπιτιμήσει, καὶ λόγον δὲ ἀδίκως κολασθησομένους. ἔνθα δὴ καὶ τῶν κρεῶν ἡ πάχυσις, πρεσβυμένοι τε, καὶ καταῤῥοοι, καὶ ὑπὸ γήρως ἐδαφόμενοι, καὶ τροχοῖ συμφερόμενοι, καὶ λίθοις ἀνακυλίοντες, ὁ μὲν δὴ Τάνταλος, ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε, κινδυνεύων ὑπὸ δίψους ὁ κακοδαίμων ἀποθανεῖν. οἱ δὲ μέσοι βίοι πολλοὶ ὄντες ἔστι, καὶ τοῦ λειμῶνι πλανώμενοι ἄνευ τῶν σωμάτων σκιαὶ ψιλοῦμενοι, καὶ ὑπὸ τῇ ἀφῇ καπνὸς ἀφανιζόμενοι. τρέφονται δὲ ὥρα τοῖς παρ' ἡμῖν χοαῖς, καὶ τοῖς καθαγιζομένοις ἐπὶ τῶν τάφων. ὡς εἴτω μὴ εἴη καλλελειμένος ὑπὲρ γῆς φίλος, ἢ συγγενὴς, ἄστε ἢ ξένος, καὶ λιμώττων, καὶ αὐτοῖς πολιτεύεται. τοῦτο ἔτως ἰσχυρῶς περιελήλυθε τοὺς πολλούς, ὥστε ἔπιδόν τις ἀποθάνῃ τῶν οἰκείων, ὡρῶσι μὲ φέροντες ὀβολὸν, ἐς τὸ στόμα καταβηναι αὐτῷ, μισθὸν τῷ πορθμεῖ τῶν ναυλίας ὠνησόμενον, ἢ ὥσπερον ἐξεῖσαντες ἁπλοῦν τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ εἰ διαχωρεῖ δεδῶ τοῖς κάτω, καὶ εἰ δώσατε πᾶν σπείνοις ἀτικὸς, ἢ μακεδονικὸς, ἢ αἰγινητικὸς ὀβολὸς, ἀλλ' ὅτι πολὺ κάλλιον ὧν μὴ ἔχειν τὸ πορθμεῖα καταβαλεῖν. ἔτω γὰρ μὲν, ἢ δεδεξάμενος ὁ πορθμεὺς, ἀναπέμπει πάλιν ἐς τὸν βίον ἀφικνούμενον. μὴ τοῦτο δ', λύσαντες αὐτὸς, ὡς ἐκ ἱκανὸς ἢ κάτω λίμνης λουτρὸν εἶναι τοῖς ἐκεῖ, καὶ μύρῳ τῷ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα, ἐπὶ δυσωδίαν ἤδη βιαζόμενον, καὶ στεφανώσαντες τοῖς ὡραίοις ἄνθεσι, φαιδρύνητε, λαμπρῶς ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ῥιγῶσιν δηλονότι

victuros. Quòd si malos aliquos ceperint, hos furiis traditos, in impiorum locum ejiciunt, pro ratione malefactorum puniendos. Quo in loco quid tandem mali non patiuntur? torti, exusti, à vulturibus arrosi, rota circumacti, saxa sursum volventes. Nam Tantalus in ipsa paludè stat, in periculum adductus, ne siti moriatur infelix. Alii verò mediæ vitæ, qui sunt complures, vagantur in prato sine corporibus, facti umbræ, & ad tactum ceu fumus evanescentes. Aluntur autem nostris libationibus, inferiisque, quæ sepulchris inferuntur. Adeò ut si cui nullus sit in terra reliquus amicus, aut cognatus, hic mortuus jejunus ac famelicus inter illos versetur. Hæc adeò validè vulgi animos pervaserunt, ut si mulatque familiaris quispiam mortuus fuerit, primùm obolum illi in os indant, ut sit portitori, trajectionis merces, nec illud priùs expendant, cujusmodi numisma legitimum sit, ambuletque apud inferos, & apud illos valeat, Atticus-ne, an Macedonicus, & Æginensis obolus, neque multò satiùs esse non posse naulum solvere: cùm sic futurum sit, ut non recipiente portitore, postliminio redeant in vitam. Post hæc [1]lotos eos, ac si tartarea palus non satis sit idonea lavandis iis, qui ibi degunt, optimisque unguentis uncto corpore, quod jam fœtore vincitur, tum coronatos pulcherrimis floribus, proponunt splendide vestitos, ne videlicet

per

1 *Lotos*] Lavabant Ethnici olim sepulturæ danda corpora, Eurip. in Hecub. ὡς παῖδα λουτρὸς τοῖς πανυστάτοις λάβω. Cogn.

πρὸς τὴν ὁδὸν, μηδὲ γυμνοὶ βλέποιντο τὸν Κερβέρου. εἰμαγεῖα δ' ἐπὶ τούτοις, καὶ κωκυθὸς γυναικῶν, καὶ πρὸς πάντων, δάκρυα, καὶ τίλλονται τραπόμενοι, καὶ ἀπαρχόμενοι τὴν κόμην, καὶ φοινισσόμενοι παρειάς· καί τις ἐξ ἐδάφους καταῤῥήγνυται, καὶ χόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάσοις. καὶ οἱ ζῶντες, οἰκτροτέροι δὲ νεκρῶν. οἱ μὲν, γὰρ χαμαὶ καλινδοῦνται πολλάκις, καὶ τῆς κεφαλῆς ἀράπτουσι τὸ ἔδαφος. ὁ δὲ, ὀρχήμων, καὶ καλὸς, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐσταφανωμένος, ὑψηλὸς προκεῖται, καὶ μετέωρος, ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. εἶτ' ἡ μήτηρ, καὶ νὴ Δί' ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν προσελθόντες, καὶ περιχυθέντες αὐτῷ, προσκείσθω γάρ τις υἱὸς, καὶ καλὸς, ἵνα δὲ ἀκμαιότερον ἐπ' αὐτῷ τὸ δρᾶμα ᾖ, φωνὰς ἀλλοκότους, καὶ μορμολυκείας ἀφίησι. πρὸς ἃς ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρίναιτ' ἄν, [1] εἰ λάβοι φωνήν. φήσει γὰρ ὁ πατὴρ, γοερόν τι φθεγγόμενος, καὶ προτείνων ἑκάτερον τῶν ὀνομάτων, τέκνον ἡδύτατον, οἴχῃ μοι, καὶ τέθνηκας, καὶ πρὸ ὥρας ἀνηρπάσθης, μόνον ἐμὲ ἔτι τὸ ἄθλιον καταλιπών, ἃ γαμήσας, ἃ παιδοποιησάμενος, ἃ τραφησόμενος, ἃ γαμβρήσας, σὺ εἰς γῆρας ἐλθών. ἃ κωμάσῃ πάλιν, ἃ δὴ ἐφαθήσῃ τέκνοις, ἃ δὴ οὐ συμποσίῳ μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν μεθυσθήσῃ. τοιαῦτα γὰρ, καὶ τὰ τοιαῦτα φήσει, οἰόμενος τὸν νεκρὸν δεῖσθαι μὲν ἔτι τούτων, καὶ ἐπιθυμεῖν τοῦ μὴ τῶν παλαιῶν μεθυσθῆναι. καὶ τοι τί τοῦτα φημί; πόσοι γὰρ ἐν ἵπποις, καὶ παλλακίδας, οἰδὰ, καὶ οἰνοχόους ἐπικατέφαγον, καὶ ἐσθῆτα, καὶ τἄλλον κόσμον συγκαπer viam algeant, ne-ve à Cerbero nudi conſpiciantur. Accedunt ad hæc mulierum ejulatus, omniumque lachrymæ, pectorum planctus, comæ dilaniatio, genarum cruentatio. Alii veſtem diſcerpunt, & pulverem capiti inſpergunt, adeò ut viventes, ſint mortuo miſerabilores. Nam illi ſæpenumero humi volutantur, capita ſolo allidunt: hic verò decorus ac formoſus, & eximiè coronatus, ſublimis propoſitus eſt, & excelſus, velut ad pompam adornatus. Deinde mater, atque adeò pater, ex mediis cognatis progreſſus, & mortuo circunfuſus (nam finge juvenem aliquem, ac formoſum eſſe propoſitum, quò magis in hunc competat actio fabulæ) abſurdas ac ſtultas voces emittit: ad quas reſponderet mortuus, ſi vocem reciperet. Ait enim pater, flebili quadam voce verbum unumquodque in longum producens, fili jucundiſſime, periiſti mihi, mortuus es, & ante diem præreptus, miſero mi relicto ſolo. Non duxiſti uxorem, non genuiſti liberos, non militaſti, non coluiſti agros, ad ſenectam non perveniſti. Non comeſſaberis poſthac, non amabis filii, neque cum æqualibus in compotatione inebriaberis. Hæc atque id genus alia dicit, ratus filium rebus his etiam poſt obitum egere, ac deſiderare quidem, verùm potiri non poſſe. Sed quid hæc loquor? Quot enim ſunt, qui equos ac concubinas, quique pincernas in funere mactarunt, qui veſtem reliquumque mundum concremarunt,

1 Εἰ λάβοι φωνήν] Suſpenſa oratio uſque in paginam ſequentem ubi ait εἶποι ἂν ἴσως αὐτὸν ὁ παῖς. Marcil.

1 Καὶ

πρᾶξεων, ἢ συγκατώρυξαν, ὡς χρησομένοις ἐκεῖ, καὶ ἀπολαύσουσιν αὐτῶν κἀκεῖ; ὁ δὲ οὐδὲν πρεσβύτης ὁ πυθῶν, ὅτῳ παύσῃ ταῦτα ἀποτεμὼν εἴρηκε, καὶ ἐπὶ τούτων ἀλείσεται, ὅτε δὲ παιδὸς εἵνεκα τραγῳδεῖν ἔοικεν, εἰδὲ μηδὲν ὄντα ἀκουσόμενον, ἀλλ' ἂν μέζον ἐμβοήσῃ δὲ στέντορος, ὅτι μόνῳ αὐτῷ. φρονεῖν μὲν ὅτι, καὶ γιγνώσκειν ἑκάστου ἦν ἐς ἄνδρα τὰ βοᾶς. ἀδύνατος μὲν γὰρ ὡς ἑαυτῷ δεῖται βοᾶν. λοιπὸν ἂν εἴη αὐτὸν τὰ παρόντα ἕνεκα ταῦτα λαρεῖν, ἀθ' ὅτι πίτυλον αὐτῷ ὁ παῖς εἰδότα, ἀθ' ὅτι κεχώρηκε. μᾶλλον δ' ὅτι τὸ βίου αὐτῷ ἐξεφάνθη ὁποῖός ἐστιν. ἐ γὰρ ἂν τῶν ἐξ αὐτοῦ με πάσεσιν ὡς τὰ δεινῶν ἐδυσχέρανεν. εἴποι δ' ἂν νῦν ὡς αὐτὸν ὁ παῖς, ἀποκαπτόμενον τὴν Αἰακὸν, καὶ τὴν Αἰδωνέα ὡς ὀλίγον ἐμοὶ ὑπερκύψαι, καὶ τὴν πατέρα παύσειν μοιχεύουσαν, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κέκραγας; τί δέ μοι παρέχεις πρᾶγμα; παύσει πλόμενον τῷ κώμῳ, καὶ τὸ ὡσόστομον ἐξ ἱπποπλῆς ἀμύστων. τί μοι λοιδορῇ, καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς, καὶ δύσμορον, πολύ σε βελτίω, καὶ μακαριώτερον μοιχεύομαι; ἢ τί σοι δεινὸν πάσχειν δοκῶ; ἢ διότι μὴ τοιοῦτοι μέρων ἐγχώμιαι, οἷος σὺ, φαλακρὸς μὲν τὸν κεφαλὴν, τὸν δ' ὄψιν ἐρυσιδωμένος, κυφὸς, καὶ τὰ γόνατα νωθής, καὶ ὅλως, ὑπὸ δὲ χρόνου σαθρὸς, πολλὰς τελαμῶνας, καὶ ὀλυμπιάδας ἀπαριθμήσας, καὶ τὰ τελωνεῖα δὴ παῦτα, ἐνοπαιῶν ἐπὶ πρυτάνεων μαρτύρων; ὦ μάταιε, τί σοι χρηστὸν εἶναι δοκεῖ τὸν βίον, ὃ μηκέτι μεθ' ἡμέραν; ἢ τὰς πότους ἐρεῖς δηλονότι, καὶ τὰ δεῖπνα, καὶ ἐδητὰ, καὶ ἀφροδίσια, καὶ δίδυμα μὴ τούτων ἀνδρὸς ἐνόμενον, ἀπόλωμαι; οὐκ οἶσθας ὅτι τὸ μὴ ἐνθεῖν, πολὺ κάλλιον ἢ πιεῖν, καὶ τὸ μὴ πεινῆν, ἢ φα-

runt, aut cum cadavere sepelierunt, perinde quasi iis illic sint usuri, & apud inferos fruituri? At senex iste luctum agens, hæc omnia quæ dixit, atque his etiam plura, neque filii causa tragicè jactare videtur, ut quem sciat non auditurum, etiamsi Stentorem clamore vincat: neque rursum sua ipsius gratia, ut cui satis erat cogitare, & cognoscere, etiam sine clamore. Nemini enim opus est, ut apud sese clamet. Superest igitur, ut hæc nugetur ob eos qui adsunt: cùm nesciat, neque quid filio acciderit, neque quò concesserit: imò cùm neque sua ipsius vita, cujusmodi sit, perpenderit. Neque enim ceu rem acerbam graviter ferret, illum ex ea demigrasse. Filius igitur ita huic respondebit, exorato Æaco, & Plutone, quò liceat tantisper è specu proferre caput, & patrem insanientem compescere. Homo infœlix, quid clamas? quid mihi molestus es? desine vellicare comam, & vultus lacerare cutem. Cur mihi convitium facis, & miserum appellas, & infortunatum, qui jam tim te multò tum melior, tum fœlicior? aut quid acerbi mihi putas accidisse, An quia non sum factus senex, qualis tu, capite calvo, facie rugosa, incurvus, genibus segnis, in summa totus ætate putris, multis expletis Triacadibus, & Olympiadibus: denique & istud, apud testes tam multos delirans? O demens, quid tibi videtur in vita boni, quo non posthac simus fruituri? nimirum potationes, cœnas, vestem, venerea, eoque metuis ne horum penuria peream? Non intelligis, longe bellius esse, non sitire, quàm bibere? non esurire, quàm

γεῖν, καὶ τὸ μὴ ῥιγοῦν, καὶ ἀμπεχόνης ἀπορεῖν; φέρε τοίνυν ἐπειδὴ λοιπὸς ἀγνοεῖν, διδαξομαί σε ἡλιθιώτερον ἀληθέστερον. καὶ δὴ ἀναλαβὼν ἐξ ὑπαρχῆς, βόα, τέκνον ἄθλιον, σύκετι δι-ψήσεις, σύκετι πεινήσεις, οὐδὲ ῥιγώσεις. οἴχῃ μοι κακόδαιμον, ἀφυγὼν τὰς νόσους, καὶ πυρίσθων τὰ δεδιὼς, καὶ πολέμιον, καὶ τύραννον. σὲ ἔρως σε ἀνιάσει, καὶ ἡ σωφροσύνη διαπτύσεψε, οὐδὲ ἀπαθήσεις ἐπὶ τούτῳ δίς ἢ τρὶς ἡμέρας. ὦ τῆς συμφορᾶς. οὐδὲ κα-θαρονηθήσῃ, μέρων γενόμενος, οὐδ' ὀχλήσεις ἔσῃ τοῖς νέοις, βλεπόμε-νος. ἂν ταῦτα λέγῃς ὦ πάτερ σὺκ οἶει πολὺ ἀληθέστερα, καὶ μαλοιότερα σκείνων ἐρεῖν; ἀλλὰ σφᾶ μὴ τόδε σε ἀνιᾷ, [1] καὶ ἀλγινῇ τὸ παρ' ἡμῶν ζόφον, καὶ τὸ πολὺ σκότος. καίτοι δέδιμαι μή σοι ἀποπνιγῶ [2] καταλειφθεὶς σὸ τῷ μνήματι; μᾶλλον δ' ὡς ταῦτα λογίζεσθε ὅτι τὸ ὀφθαλ-μῶν ἀφαιρεῖται πάντων, ἢ ὃ νὴ Δία κρίνετον μανθάνειν, ἔασα καῦσαί με διεγνώκατε, ὅτε σκότος, ὅτε φῶς ὁρᾶν δεησόμεθα. καὶ ταῦτα μὲν ἴσως μέτεστι. τί δέ με ὁ κωκυτὸς ὑμῶν ὠφίνησι, καὶ ἡ πρὸς τὸν οὐλον αὐτῆ στρογγυλία, καὶ ἡ τῶν γυναικῶν ἀφὶ τὸν ἡλιθίων ἀμετρία; τί δ' ὁ ὑπὲρ τὸν τάφον λίθος ἐστεφανωμένος; ἢ τί ὑμῖν δεῖται τὸν ἄνθρωπον ἐπιχεῖν; ἢ νομίζετε καθικνεῖσθαι αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς, καὶ μέχρι δ' ἅδε διϊξεσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν κραιτομῶν, καὶ αὐτοὶ ὁρᾶτε οἷμαι, ὡς τὸ μὲν νοσιμώ-τατον τῶν παρεσκευασμένων, ὁ καπνὸς ἀναλαβὼν, ἄνω εἰς τὸ ὑψηλὸν οἴχε-ται, quàm edere: non algere, quàm veſtibus abundare? Age igitur, quandoquidem ignarus videris, docebo te lugere veriùs. Itaque redintegrato luctu, clama, fili miſer, non ampliùs ſities, non ampliùs eſuries, non amplius algebis. Periiſti mihi infœlix, qui morbos effugeris, qui febrem jam non timeas, non hoſtem, non tyrannum. Non te cruciabit amor, non pervertet coitus, neque hujus cauſa bis ter-ve per diem rem tuam diſſipabis. O calamitatem! Neque contemnêris factus ſenex, neque moleſtus eris juvenibus, ſi conſpiciaris. Hæc ſi dixeris pater, annon putas te multò veriora, magiſque ridicula dicturum, quàm illa quæ modò? At vide num hoc te malè habeat, quum caliginem, multaſque tenebras quæ ſunt apud nos, cogitas. An metuis ne in monumento ſuffocet incluſus? Verùm in his illud perpendendum eſt, oculis putrefactis, atque adeò exuſtis (ſiquidem me paulò pòſt cremare decreviſtis) nihil opus fore, nec ad tenebras, nec ad lumen aſpiciendum. Atque hæc fortaſſis utcunque ſunt ferenda. Verùm ejulatus ille veſter, quid prodeſt mihi? aut quid planctus pectorum ad tibiæ modos? aut quid mulierum immodica lamentatio? quidve ſaxum coronis ornatum quod ſepulchro imponitur? aut quid valet, quod merum infunditis? Num putatis illud ad nos deſtillaturum, & ad Orcum uſque permeaturum? Nam de parentalibus, ipſi quoque ni fallor, videtis quod ex apparatu potiſſimum ad nos redire debuerat, id fumo correptum, ſurſum in cœlum abire,

1 Καὶ διανοῇ τ' παρ' ἡμῖν ζόφον] Οἴτι διανοῇ τ. π. ἡ. ζ. Marcil.

2 Καταλειφθεὶς ἐν τῷ μνήματι] Ἐν ὑπομνήματι, *in ſuperpoſito monimento.* Idem.

τον, μηδὲν τῶν ἡμῶς ὀνήσας τὰς κόλπους. τὸ δὲ καλλιπόμφολυξ, ἡ κόνις, ἀχρεῖον, ὡς εἰμὴ τῷ ἀσφοδέλῳ ἡμᾶς σιτεῖσθαι πεπισθότας. ἐχθὲς ἄπορον, καὶ ἄφορον ἡ Περσεφόνη ἡμῖν ἀρχή, ἐφ' ἡμᾶς ἐπιλέλοιπεν ἡμῖν ὁ ἀσφόδελος, ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ σῖτα μεταστειλώμεθα. ὥστε μοι νὴ τὸν Τισιφόνην, πάλαι δὴ ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε, καὶ ἐλέγετε, παμμίγεις ἐπῃδὴ ἀνάγκη ἔχει. διεκώλυσε δ' ἡ ὀδύνη, καὶ τὰ ἕλκη, οἷς μὲ τὸς σκηνὰς ἀπεσφίγξατε. ὡς ἄρα μὲν εἰπόντα, τὸν ζυγότριον κελεύσει. πρὸς Διὸς ἦ, ἂν λέγῃ ταῦτα ὁ νεκρὸς ἐπιστραφεὶς, ἀνακλίνας αὐτὸν ἐπ' ἀγκώνων, ὅτι ἂν οἰόμενος δικαιότατα ἂν αὐτὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὅμως οἱ μάντεις ἐκ βοῶσι. καὶ μεταστειλάμενοί τινα ἡλίων σοφιστὴν, πολλὰς συμπεπλεγμένας παλαιὰς συμφορὰς, τύτῳ σπαραγμὸς ἦ, καὶ χρυσὸν δ' ἀνοίας παλαχθέντας, ὅπως ἂν ὑπεῖν ἐξάρχῃ, πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. καὶ μέχρι μὲν ἡλίων, ὁ αὐτὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀπελθείας. τὸ δὲ λοιπὸν τύτων. διελόμενοι κατὰ ἔθνη τὰς ταφὰς, ὁ μὲν Ἕλλην ἔκαυσεν. ὁδὲ πέρσης, ἔθαψεν. [1] ὁ δὲ ἰνδὸς, ὑάλῳ περιχρίει. ὁ δὲ σκύθης, κατεδάφ. περιχαύσας δὲ ὁ αἰγύπτιος. ἔστ' μὲν τοι, λέγω δὲ ἰδὼν, ξηράνας τὸ νεκρὸν, συνέδησεν, καὶ συμπότην ἐποίησατο. πολλάκις δὲ ἐκ δεμβῶν χρημάτων ἀνδρὶ αἰγυπτίῳ, ἔλυσε τὸν ὀφείλοντα, ἐνέχυρον ἢ ὁ ἀδελφὸς, ἢ ὁ πατὴρ

abire, neque quicquam juvare nos qui in inferis degimus. Porrò quod supereſt, pulvis eſt inutilis, niſi creditis nos cinere veſci. Non eſt uſque adeò ſterile, & infrugiferum Plutonis regnum: neque nos deſtituit aſphodelus, ut à vobis cibos huc deportemus. Itaque per Tiſiphonem juro, jamdiu mihi ſubibat, ea quæ faciebatis, & dicebatis, cachinno excipere: ſed prohibebat linteum ac lanæ, quibus mihi fauces obligaſtis. Atque ita profato mors ultima lumina clauſit. At per Iovem, ſi mortuus hæc dicat reverſus, in cubitum reclinatus, annon rectiſſimè dixiſſe videbitur? Attamen hi ſtolidi vociferantur, & accerſito lamentorum artifice, qui multas calamitates in unum congerat, hoc adjutore, & chorago amentiæ utuntur, ubicunque ceperit ille, ipſi ad melos ejulatu reſpondentes. Verùm quantum ad lamentationes attinet, omnibus eadem eſt ineptiendi conſuetudo. At deinceps ſepulturæ rationem in varios dividunt modos. Nam [1] Græcus exurit, [2] Perſa defodit, [3] Indus adipe ſuillo oblinit, Scytha devorat, condit Ægyptius. Atque hic quidem (rem à me viſam narro) deſiccatum cadaver, convivam & compotorem adhibet. Fit autem frequenter, ut Ægyptium aliquem indigentem pecuniæ liberet egeſtate oppigneratus in tem-

1 *Græcus exurit*] Homer. in funere Patrocli docet Græcos cadavera combaſiſſe. *Ogn.*

2 *Perſa defodit*] Perſas cera circumlitos mortuos condire ſolitos ſcribit. Cic. quod & Aſiniis attribuitur Strabo etiam, ſola, inquit, ſepeliunt corpora Perſæ cera oblinentes. *Idem.*

3 *Indus adipe ſuillo*] Inungebant cadavera, pollinctores & libitinarii, quæ in pyra mox cremarent. Virg. *Idem.*

1 Ἐμε-

χνύμενον σὺν κωμῳδοῖς, χόμβοις μὲν δὴ, καὶ πυραμίδες, καὶ στῆλαι, καὶ ἐπιγεγραμμένα, πρὸς ὀλίγον ἀφεκτέον τοῦτο, πῶς δ' οὐ δεῖ τοῦτό γε, καὶ παιδιαῖς ἐοικότα; καίτοι ἔνιοι διέθεσαν, καὶ λόγους ἐπιταφίους εἶπον ἐπὶ τῷ μνήματι, ὥσπερ συναγορεύοντες, ἢ μαρτυροῦντες, ἐν ᾅδου τοῖς κάτω δικασταῖς τῷ νεκρῷ. ἐπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ ἀφείδιπνον. καὶ παρεισιν οἱ προσήκοντες, καὶ τὰς γονέας ἐνθυμυδοῦντας ἢ τελευτηκότος, καὶ πείθουσι γεύσασθαι ὡς τάχα ἀηδῶς μὲν Διΐ, ὑφ' αὐτῶν δὲ ἀναγκαζομένους, ἀλλ' ἤδη ὑπὸ λιμοῦ τελῶν ἐξῆς ἡμερῶν ἀπηυδηκότας. καὶ μέχρι μήν τινος ὧν ἔστιν, ὀδυρόμεθα, ἕως ἂν ἀναπαύσασθαι τὰς ἢ μαινάδες τὰ δάκρυα. εἰ δὲ ἐν τῷ παρόντι κλαίειν δίγνωκας, αὐτῷ τι τούτου ἕνεκα χρὴ μὴ δαπανᾶν εἶναι, ἵνα ἐν ἀφεκτέοις πρὸς ἢ πένθους τὸ μέγεθος. τό τε δὴ τό τε πρὸς ἅπαντα ῥαψῳδοῦνται δύο ἢ Ὁμήρου στίχοι. καί γέ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου. καὶ, Γασέρα δ' ὅπως ἐσὶ νέκυα πεφυζότα Ἀχαιύς. οἱ δὲ, ἄπληστοι μὲν, αἰσχυνόμενοι δὲ τὰ πρῶτα, καὶ διὰ δίστις, οἱ φανέντα μὲν τῷ τελευτῷ ἢ φιλάτατοι τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα, καὶ πολὺ τούτων γελοιότερα εὕροι τις ἂν ἐπιτηρῶν ἐν τοῖς πάθεσι γινόμενα, ἀφ' ὧν τὸ τὰς πολλὰς τὸ μέγιστον τῶν κακῶν ἢ θάνατον οἴεσθαι.

tempore vel frater: vel pater. Nam tumuli, pyramides, columnæ, tituli, ad breve tempus duratura, an non supervacanea, & ludicris simillima? Sunt verò qui ludos quoque instituerunt, ac funebres orationes ad sepulchrum habuerunt, tanquam patrocinantes, ac testimonium mortuo perhibentes apud judices infernos. Præter hæc omnia, est exequialis cœna. Hic adsunt necessarii, qui defuncti parentes consolantur, suadentque uti cibum capiant, quanquam non illibenter per Iovem ad id compelluntur illi, quippe perpetuum jam triduum enecti fame. Et quò usque quæso flebimus? sine quiescant defuncti manes. Quod si tibi deliberatum est omnino flere, vel ob hoc ipsum cibus est capiendus, quò tanto luctui par esse possis. Tum denique, tum ab omnibus duo versus Homerici recitantur:

Namque cibi meminit Niobe formosa capillis.

Item:

Non lugere sinit defunctum venter Achivos.

At capiunt quidem illi, sed initio pudibundi, verentesque ne post charissimorum obitum videantur adhuc affectibus humanis obtemperare. Hæc, atque his longe magis ridicula reperiet, quisquis observarit ea quæ fiunt in luctu: propterea quòd vulgò existiment, mortem summum esse malum.

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. | RHETORVM PRÆCEPTOR.

ARGVMENTVM.

Oratio didaſcalica eſt. Duas vias ad eloquentiam adoleſcenti præſcribit: priorem quidem aſperam & prælongam, ſed veram & rectam, quam etiam ad virtutem parandam ingredi opus eſt: alteram brevem ac facilem, ſed quæ ad improbitatem perducat: quam ironica quadam epitrope obeundam adoleſcenti proponit. Scilicet alludit ad ſuorum temporum mores, quibus ut quiſque indoctiſſimus & impudentiſſimus erat, ita pro præclaro habebatur. Vtrique autem viæ doctorem addit, & fingit.

1 Ἐρωτᾷς ὦ μειράκιον ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιο, καὶ τὸ σεμνότατον τοῦτο, καὶ πάνδημον ὄνομα, σοφιστὴς αὐτὸς εἶναι δόξῃς. ἀδύνατα γὰρ οἶμαί σοι φῆς, εἰ μὴ τοιαύτῃ πρὸς τὴν δυνάμιν εὐφυΐᾳ χρῷο ἐν τοῖς λόγοις, ὡς ἄμαχον εἶναι, καὶ ἀνυπόστατον, καὶ θαυμάζεσθαι παρὰ πάντων, καὶ δοκεῖν ἐπαξίως ἐπὶ τούτοις ἀκούσεσθαι καὶ ἐν τοῖς Ἕλλησι δοκοῦντα. καὶ δὴ πῶς ἐπὶ τοῦτο ἀγαγόντες ὁδοὺς, αἱρετὰς ποτὲ εἶσιν ἐλεύσεις ὑμῖν; ἀλλὰ ἀδεὴς φθόνου ὦ παῖ. καὶ μάλιστα ὁπόταν νέος τις αὐτὸς ὢν, ὀρεχθῇ τῶν ἀρίστων, σὺν εἰδὼς ὅτι ἂν ἐν τούτῳ ὑπομείνῃς, ἱερόν τι χρῆμα τὴν συμβουλὴν ἕξων, καὶ πάντως νῦν σὺ τοῦτο αὐτοῦ ἐσπουδηκώς. ὥστε ἄκρα τὰ ἐπ' ἐμοί. καὶ πάνυ θαῤῥῶν, ὡς μάλιστα δεινὸς ἀνὴρ ἔσῃ γενέσθαι τι τὰ δέοντα, καὶ ἐμμελῶς ἅπαντα αὐτὰ, ἢν τὸ μὴ τοῦτο ἐθελήσῃς αὐτὸς ἐμμένειν, οἷς ἂν ἀκούσῃς παρ' ἡμῶν, καὶ φιλοπόνως αὐτὰ

Sciſcitaris adoleſcens, quo pacto Rhetor evadere, & venuſtiſſimum illud, vulgoque celebratum nomen, Sophiſta ipſe cenſeri poſſis. Vitalem enim tibi vitam fore negas, ni talem quandam in dicendo vim aſſequaris, qua ſis inexpugnabilis, & invictus, omnibuſque admirandus, & ſuſpiciendus, & celeberrimo nomine apud Græcos dignus videare. Ideo vias eò perducentes, quænam tandem ſint, addiſcere cupis. Quod non invideo, adoleſcens: in primis cùm tu ætate juvenili, rerum optimarum cupidus, neſcius unde has comparares, conſilium quæ res eſt ſacra, petiturus me adiiſti. Audi igitur quantum utique in me ſitum eſt, atque admodum bono animo, quò facultatem ſummam adipiſcaris, & quæ ſint neceſſaria cognoſcendi, eaque eloquendi, ſi poſthac iis quæ ex me audieris, acquieſcere volueris, eaque aſſiduo labore

1 Ἐρωτᾷς] Scriptus videtur dialogus ip Iulium Pollucem cujus exſtat onomaſticum. Hinc illud fere in fine hujus dialogi: ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς ἐς Λήδας, &c. Sic infra dialogus ψευδολογίσης, in Polyeuctum Sophiſtam. *Marcil.*

1 Καὶ

μελεῖαν, καὶ προθύμως ἀνύειν τὴν ὁδὸν, ἕως ἂν ἀφίκῃ πρὸς τὸ τέρμα. τὸ μὲν γὰρ ῥᾴθυμον, καὶ σμικρὸν, καὶ ἀλίγης τὰ πανδῆς δεόμενον, ἀλλὰ ἐφ' ὅτῳ τὶς πονῆσαι πολλὰ, καὶ ἄχρι πάνυ ὀπίσω ὑπομεῖναι ἄξιον. σκόπει γὰρ ὁπόσοι πῶς μηδὲν ὄντες, ἐνδοξοι, καὶ πλούσιοι, καὶ τὴν Δι' ὀνήσεσθαι ἔδοξαν ἀπὸ τῶν λόγων. ὅμως δ', μὴ δόξῃ, μὴ δ' πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐλπιζομένων ἀποδυσωτήσῃς, μυρίους πάνυ τοὺς πόνους προπονήσειν οἰηθείς. καὶ γάρ σε τραχεῖάν τινα, καὶ δι' ὄρθιον, καὶ ἱδρῶτος μεστὴν ἡμεῖς γε ἄξομεν, ὡς οὐ μέσης αὐτῆς ἀναρρίψαι κεμένους. ἐπεὶ δὲν ἂν διεφέρομεν τῶν ἄλλων, ὅσοι τὴν σωτηρίαν ὀνείνιλον ἡγεῖσθαι, μακρὰν, καὶ ἀνάντη, καὶ καμπτηράν, καὶ ὡς τὸ πολὺ ἀπηγνωσμένην. ἀλλὰ τόγε παρ' ἡμῶν ἐξαίρετον τῆς συμβουλῆς; τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἡδέως τε ἅμα, καὶ ἐπιθυμητῶς, καὶ ἐπιπάλλοντι, καὶ καθάπτῃ σοι πολλῇ τῇ θυμηδίᾳ, καὶ τρυφῇ, ὡς λειμῶνα διανθῆ, καὶ σκιᾶς ἀκεραίας, σχολῇ, καὶ βάδην ἀνιόντι, ἀνιδρωτὶ ἐπισχεῖν τῇ ἄκρᾳ, καὶ ἀρρώστους ἐκ κάμνοντας. καὶ τὴν Δι' ὀλισθήσεις καλακεκμηκότων, ἔπειτα, ὁπόσοι τὴν ἑτέραν ἑτέροντος ἀπὸ τῶν ὑψηλὰ ἐπισκοπῶν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τὸ ἀνόδυ. ἔτι καὶ δυσβάτων, καὶ ὀλισθηρῶν τῶν κρημνῶν μόλις ἀνέροντας, ἀποκυλιομένους ἐπὶ κεφαλὴν σὺν ὀπῇ, καὶ πολλὰ τραύματα λαμβάνοντας ἐκ τραχείας τῆς πέτρας. σὺ δὲ πρὸ πολλοῦ ἄνω ἐστεφανωμένος, εὐδαιμονίσαιτο ἴσῃ, ἅπαντα ἐν βραχεῖ

bore exercere, & alacriter viam capessere, dum ad metam perveneris. Cæterùm rem non exiguam captas, quæ non mediocri studio indiget, sed pro qua multos labores, multasque vigilias subire, ac quidvis sustinere convenit. Considera igitur quam multi qui antè nullius erant pretii, ob dicendi facultatem clari, divites, ac per Iovem nobilissimi visi sint. Atqui ne timeas, neque ob speratorum magnitudinem desperes, ratus infinitos labores tibi perferendos. Non enim te per asperam, neque per arduam, ac sudoris plenam viam ducemus, ut ex media fessus regrediaris: siquidem nihil ab aliis differremus, qui per consuetam illam deducunt, longam, acclivem, laboriosam, atque ut plurimum desperatam. Sed nostri consilii præcipuum hoc est, ut per jucundissimam pariter, & compendiosissimam facilemque ac declivem viam, cum multa animi voluptate, deliciisque per florida prata, exquisitamque umbram, quieto, placidoque gressu conscendens, absque sudore summo insistas vertici, & veneris indefessus, ac per Iovem, epuleris discumbens, ac illos qui per aliam incedunt viam in ascensus clivo ab edito despicias, adhuc per confragosa, & lubrica præcipitia, vix surrepentes, ac nonnunquam in caput devolutos, multaque vulnera cautium asperitate accipientes. Tu verò multò antè in summo coronatus, fœlicissimus eris, brevi

1 Καὶ τὴν Δι' ὀλισθήσεις καταλείμματος ἔπειτα, ὁπόσοι] Καὶ τὴν Δι' ὀλισθήσεις καταλείμματος ἔπειτα, ὁπόσοι, &c. ἔπειτα ut ἔπειτα, ἔπειτα, ἔπειτα, & id genus alia. Sic paucis interjectis μονονυχὶ καθάπτεσθαι λαζῶν. Et infra ἔπειτα. Marcil.

ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ ῥητορικῆς μονονοὺ κατὰ δύδων λαβών. ἡ μὲν δὴ ὑποσχεσις, ὅτω μεγάλη. ἀλλὰ πρὸς φιλίαν Διὸς μὴ ἀπιστήσῃς, εἰ ῥᾴστά σοι ταῦτα ἐπιδείξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίοδον μὲ ὀλίγα φύλλα ἐκ τῆς Ἑλικῶνος λαβόντα, αὐλακα μόλα ποιητὴν ἐκ ποιμένος κατέῤῥηξε, καὶ ἤδη θεῶν, καὶ ἡρώων γένη, κατέχοντα ἐκ μουσῶν γενόμενον, ῥήτορα ἄν, ὃ πολὺ ἔνεργες τῆς ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐστὶν, εὐ βραχεῖ καταξήναι ἀδυνάτου, εἴ τις ἐκμαθοι τὴν τεχνην ὁδόν; ὡς ἔγωγε καὶ διηγήσασθαί σοι θέλομι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν, δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένου, καὶ τὴν ἀκεκινηκότα ἀνόνητον. ἤρχε μὲ γὰρ ἤδη Ἀλέξανδρον Περσῶν, μὴ πω ἐν Ἀρβήλοις μάχῃ, Δαρεῖον καθηρηκώς. ἔδει δ' πανταχόσε τὴν ἀρχὴν ἀφεῖναι τοὺς γεκυμαθόφορους, τὰ ἐπιτάγματα Ἀλεξάνδρου κομίζοντας. ἐκ Περσῶν δ' πολὺ ἐς Αἴγυπτον ἐπίγνελο ἡ ὁδός. σκπελείαν γὰρ ἔδει τὰ ὄρη. εἶπε δὲ Βαβυλωνίας, εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν. εἶπε ἐρήμου πολλοῦ ἐλάσαντας, ἀφικέσθαι ποτὲ μόλις ἐς Αἴγυπτον, ἔτεσι μικίστης ἀνδρὶ δύζένῳ γενομένοις τέτρασι δεκνύσαντας. ἤχθετο δὴ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ. διότι Αἰγυπτίους τι δεδοικινεῖν ἀκήκοει, σὺν εἶχε δαπάνην σκπίμπειν τοῖς στρατιώταις τὰ δυκεῖα οἱ ἐκεῖ αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος, ἐγὼ σοι ἔφη ὦ βασιλεῦ ὑπισχνέμαι δείξειν ὁδὸν, ἣ πολλὴν ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. εἰ γάρ τις ὑπερβαίη τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίη δ' ἂν τεταρταῖος, αὐτίκα μόλα ἐν Αἰγύπτῳ ἐστὶ. καὶ εἶχεν ὅτως. πολὺ

brevi universa quæ à Rhetorica promanant bona, propemodum dormiendo consequutus. Hæc utique promissio est admodum magna: verùm per Iovem amicitiæ præsidem, ne diffidas, si facillimè pariter, & jucundissimè hæc tibi nos demonstraturos affirmamus. Si enim Hesiodus cùm pauca ex Helicone folia accepisset, protinus ex pastore poëta evasit, & numine Musarum afflatus, Deorum & Heroum genus decantavit, an Rhetorem, qui est multo infra poëtices magniloquentiam, brevi evadere erit impossibile, ei qui compendiosissimam viam didicerit? Itaque ego tibi narrare volo Sidonii cujusdam mercatoris consilium, quod ob incredulitatem imperfectum, ac audienti inutile remansit. Imperabat jam Persis Alexander, cùm pugna Arbelis commissa Darium profligasset: ac oportebat undique per imperium tabellarios disponere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat verò ex Persis longissima in Ægyptum via: siquidem montes circumire oportebat, hinc per Babyloniam in Arabiam venire, tandem peragratis longis desertis vix tandem in Ægyptum pervenire. Quod viginti longissimarum stativarum iter homo expeditus vigesimo die confecisset. Id ægrè ferebat Alexander, quoniam audiebat Ægyptios nonnihil tumultuari, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda viderentur, Satrapis celeriter significaret. Tum mercator Sidonius, Ego rex, inquit, viam haud longam ex Persis in Ægyptum, me tibi ostensurum polliceor. Etenim siquis hos montes superarit, superarit autem triduo, confestim in Ægypto erit. Et sic se res habebat: verùm Ale-

Ἴσχε Ἀλέξανδρον, οὐκ ἐπίστευσεν, ἀλλὰ χρῆσθαι εἶναι τὸ ἴμπορον φάσκοντι. ὥστε τὸ παραδόξου τοῦ ὑποσχόσεως ἀπιστον ἐδόκει τοῖς πολλοῖς. ἀλλὰ μὴ σύγε πάθῃς τὸ αὐτό. εἰσὶ γὰρ πεῖραί μοι ὡς ἐδὲν σε κωλύσει ῥητορα δοκεῖν μιᾶς δεῖ ὅλης ἡμέρας, ὑπερπεζαδίνῳ τὸ ὄρος ἐκ Περσῶν ἐς Αἴγυπτον. ἐθέλω δέ σοι περὶ τοῦτον ὥσπερ ὁ Κέβης σκέψασθαι, εἰκόνα γράψαντι λόγῳ τὴν διάνοιαν, ἐπιτρέψαι ἐπιδεῖξαι τῷ ὁδίτῃ. δύο γάρ ἐστον, οἷς περὶ τῶν ῥητορικῶν ἀγαθῶν. ἡδέως δὲ μετείην μοι δοκεῖς. καὶ δῆτα, ἦ μήν, ἐφ' ὑψηλῆς καθήσθαι, πάνυ καλῆς, καὶ εὐσχήμονος, τὸ δ' ἀμαλθείας κέρως ἔχουσαν σὺν τῇ δεξιᾷ, παντοίοις καρποῖς ὑπερθρύπτον. σὺ δ' ἀτρέμα δέ, μοι δοκεῖ τὸ πλῆθος παρεστῶτα ὁρᾶν, χρυσᾶν ὅλον ὄντα, καὶ ἐπέρασον. καὶ ἡ δόξα ἦ, καὶ ἡ ἰσχὺς παρίστασθον, ἔοικε πᾶσι αὐτοῖς, ἅπασι μικροῖς ἰσότητος, πολλοὶ ἀπανταχόθεν ἀθροισθέντες ὁμοπτέρυγες, εἴ τῳ τὸ Νείλου εἶδες γραφῇ μεμιμημένον. αὐτὸν μέν, κειμενον ἐπὶ κροκοδείλῳ τινός, ἢ ἱππόποταμον, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν ἐν αὐτῷ. μικρὰ δέ τινα παιδία παρ' αὐτὸν παίζοντα. πήχεις αὐτὸς οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι. τοιοῦτοι ἐν τῷ ῥητορικῷ οἱ ἔπαινοι.

Alexander non credidit: sed deceptorem esse mercatorem existimavit. Ita quam plurimis promissiones admirandæ incredibiles videntur. Sed cave idem tibi accidat. Etenim experientia cognosces, quòd nihil prohibebit te Rhetorem censeri, uno neque integro die, montem ex Persis in Ægyptum transgressum. Cæterùm volo tibi, quemadmodum [1] Cebes ille, primùm imaginem sermone describere, qua viam utramque ostendam (Etenim duæ sunt, quæ ad Rhetoricam perducunt) quam non mediocriter amare mihi videris. Illa itaque in eminenti solio sedet: admodum formosa, & aspectu eleganti, dextra tenens [2] Amaltheæ cornu fructibus scatens omnifariis. In altera verò puta te Divitias videre adstantes, prorsus aureas, & amabiles. Adsint etiam Gloria & Potentia: circum ipsam verò laudes permultæ, parvis amoribus similes involvantur volitantes undique instar Nili, si aliquando depictum illum vidisti, crocodilo alicui, vel equo fluviatili insidentem, sicuti in eo plerique depingunt: parvos autem puerulos, quos Ægyptii Peches vocant, circum ipsum lusitantes: tales & circum Rhetoricam laudes. Tu verò

1 *Cebes ille*] Cebes Thebanus Philosophus fuit discipulus Socratis, quem scripsisse dialogos tres, qui inscribuntur Πίναξ, φερόμενος πίναξ Autores sunt, Laert. lib. 2. & Suid. sed præter πίνακα nihil extat. *Cogn.*

2 *Amaltheæ cornu*] Rhea Iovem enixa, metu patris infantem in Creta occuluit, nutriendum à duabus nymphis, Adrastea & Isda Melissei filiabus, hæ nutricaverunt illum capræ cujusdam lacte, cujus nomen fuerat Amalthea, eam capram Iuppiter jam adultus in sydera retulit, vocaturque à Græcis αἴξ οὐράνιος, hujus alterum cornu nymphis muticibus dedit videlicet officii præmium, hanc adjiciens facultatem, ut quidquid optassent, id illis ex eo suppullularet, hinc adagium ἀμαλθείας κέρας. Idem.

3 Πήχεις] Amores dicti πήχεις à statura. Philostrat. tabula Nili περὶ τὸ Νεῖλον οἱ πήχεις ἀδύρονται, παιδία ξύμμετρα τὸν ὀνόματα. Bourd.

πρῶτος δὴ σὺ ὁ ἐρασὴς, ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ὅπως ἅρισα γλυκὺς ἐπὶ τὴν ἄκρην, ὡς γαμήσειάς τε αὐτὴν ἀνελθὼν, καὶ πάντα σὰ ἔχοις, τὸ πλοῦτον, τὴν δόξαν, τοὺς ἐπαίνους. νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίνεται τῷ γαμοῦντι. εἶτα ἐπειδὰν πλησίασῃς τὴν ὀρθὴν, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπορήσεις τὴν ὁδὸν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὄμβριόν σοι εἶναι δόξει, οἷα ἡ Ἄορνος ἔφαίνη τοῖς Μακεδόσιν, ἀπόξυρον αὐτὴν ἅπανταχόθεν ἰδοῦσιν; ἀτρεμοῦσι δὲ ὀρνίθοις ὑπερπτῆναι ῥᾴδιον, Διονύσῳ πόδι, ἢ Ἡρακλέους εἰ μέλλοι καθαιρεθήσεσθαι δεόμενον. τοιοῦτό σοι δόξει τὸ πρῶτον. εἶτα μετ' ὀλίγον, ὁρᾷς δύο τινὰς ὁδὰς, μᾶλλον ἢ, ἡ μὲν, ἀτραπός ἐστι στενὴ, καὶ ἀκριβὴς, καὶ τραχεῖα, πολὺ τὸ δίψος ἐμφαίνουσα, καὶ ἱδρῶτα. καὶ ἔφη γὰρ ἤδη Ἡσίοδος, εὖ μάλα ποδείξας αὐτὴν. ὥστε δὲν ἐμοῦ δέησῃ. ἡ ἑτέρα δ', πλατεῖα, καὶ ἀνθηρὰ, καὶ εὔυδρος, τοιαύτη, οἵαν μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ἵνα μὴ σὲ τὰ αὐτὰ λέγων πολλάκις, ἐπέχω σε ἤδη ῥήτορα εἶναι δυνάμενον. πλὴν τό γε τοσοῦτο προθυμήσει μοι δοκῶ, ὅπη ἡ μὲν τραχεῖα σκληρὰ, καὶ ἀνάντης, καὶ πολλὰ ἴχνη τῶν ὀδοιπόρων εἶχεν. εἰ δέ τινα, πάνυ παλαιά. καὶ ἔγωγε καὶ' ἐμαυτὸν ἄθλιος ἀνῆλθον, τοσαύτην κάμνων, καὶ δὴν δύον. ἡ ἑτέρα δ', ἅτε ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀγκύλον δὲν ἔχουσα, πρόρρωθέν μοι ἐφάνη, οἵα ἐστὶν, ὡς ὀδοιπορῶν αὐτῇ. καὶ γὰρ ἀῶρα νέος ἔτι ὢν τὸ βέλτιον. ἀλλὰ τὸ ποιητὴν ἐμαυτὸν ἀληθεύειν ὤμην, λέγοντα ἐκ τῶν ποίων φύεται τὰ ἀγαθά. τότε δὲ οὐκ εἶχον ὅπως. ἀπορεῖν γὰρ ὁρῶ τοὺς πολλοὺς μείζονα ἀξιωμάτων, δυμοιρίᾳ τῇ αἱρέσεως τῆς

verò amator accedis, desiderans scilicet quàm celerrimè in summum evadere, ut quum ascenderis, eam uxorem ducas, illaque omnia habeas, divitias, gloriam, laudes, lege enim cuncta fiunt mariti. Inde quum appropinquaris monti, initio quidem desperabis, eaque res tibi videbitur, qualis Macedonibus apparuit Aornus, eam undique præruptam conspicantibus, & vix avibus transvolatu facilem: Baccho aliquo, vel Hercule si subruenda foret, indigentem. Et ita initio tibi videbitur. Deinde paulò pòst, duas cernes vias. Vel potiùs, altera est semita angusta, spinosa, aspera, multum sitis ac sudoris præ se ferens: quam jam antea [1] Hesiodus scitè ostendit, ita ut mei nihil indigeas. Altera verò lata est, florida, irrigua, qualem paulò ante dixi: ne eadem sæpius repetens, te qui jam Rhetor esse possès, detineam. Tantùm hoc addendum videtur: nempe asperam illam, & arduam non habere multa viatorum vestigia: sed si aliqua, ea valdè vetusta. Per illam ego miser ascendi, tantum laborans cùm haud necesse esset. Altera verò undique plana, nihilque habens confragosi, mihi non calcata, è longinquo apparuit, qualis sit. Haud enim cùm adhuc juvenis essem, quid optimum foret, cernebam: sed poëtam illum vera loqui existimabam, dicentem, Ex laboribus germinare bona. Illud verò minimè sic se habebat. Multos enim video absque labore in majorem dignitatem evectos, fœlici oratio-

[1] *Hesiodus*] Hesiod. i. ἔργ. ait asperam esse ad virtutem viam, cacumen verò molle, hinc Pythagoræ littera, de qua Virg. *Cæn.*

[1] Ἐπὶ

λόγων, καὶ ὁδῶν. Ἐπὶ δ' ὃν εἰς τὸν δρόμον ἀφικόμενον, εὖ οἶδα ὅτι λανθήσεις. καὶ ἤδη λανθάνεις ὁποτέρων ἐν τριπλατίῳ. ὡς δὲ ποιήσας ἤδη, ῥᾷστα ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν ἀναβήσῃ, καὶ διδασκαλικὸς ἔσῃ, καὶ χαριέντως, καὶ θαυμαστὸς πᾶσι δόξεις, ἐγώ σοι φράσω. ἐκεῖνον γὰρ τὸν ἑαυτῷ ἐξαπατηθῆναι, καὶ πονηρὸν σοὶ δ', ἀστεῖον, καὶ εὐήθειαν φυλάττω πάσῃ, καθαρῶς ἐπὶ σὲ κρίνειν. δύῃς δὲ σοὶ στάσιμοί σοι καρπερός τις ἥκει, ὑπόσκληρος, ἀνδρώδης τὸ βάδισμα, πολλοὶ τ' ἥλιον ἐπὶ σῷ σώματι δείκνυς, ἀρρενωπὸς τὸ βλέμμα, ἐγρηγορὼς, τ' τριχίας σκείνης οὐδὲ ἡμέρων, λύρας τινὰς ὁ μέτριος διεξιὼν, πρὸς σὲ ἔπαξ οἱ παιδικελεύμενος, ὑποδεικνὺς τὰ Δημοσθένους ἴχνη, καὶ Πλάτωνος, καὶ ἄλλων τινῶν, μεγάλα μέν, καὶ ὑπὲρ τὰς νῦν, ἀμαυρὰ δ' ἤδη, καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ τ' χρόνου. καὶ φησὶν διδαιμονιά σε ἕπεσθαι, καὶ νόμῳ χαιρήσειν τῷ ῥητορικῷ, εἰ μὴ τούτων ὀδύσεις, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τ' κήλων βαίνοντες. εἰ δ' κἂν μικρόν τι παρβαίνῃς, ἢ ἔξω τ' εὐθείας, ἢ ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλιθείης τῇ βάσει, σκιρτῆσαί σε, τ' ὀρθῆς ὁδοῦ, καὶ ἀγυίας ἐπὶ τ' γάμου. εἰτά σε κελεύσει ζηλοῦν σκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἴσως παραδείγμασι παραλήσει τ' λόγων, ὑ ῥάδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τ' παλαιᾶς ἱερατείας ἐστὶν, Ἡγησίου, καὶ τ' ἀμφὶ Κρατητα, καὶ Νησιώτου, ἀπεσφιγμένα, καὶ νευρώδη, καὶ σκληρὰ, καὶ ἀκριβῶς κεκαμμένα ταῖς γραμμαῖς. πόνον δ', καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ ὑδαποσίαν, καὶ τὸ ἀλίπαρες, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ ἀναβλήτῳ φήσει. ἀδύνατον γὰρ εἶναι ἄνευ τούτων

tionum & viarum electione. Quum verò ad initium perveneris, probè novi te hæsitaturum. Iamque dubitas ad utram sit vertendum. Quid igitur jam tibi faciendum sit ut facillimè ad summum ascendas, fortunatus evadas, uxorem ducas, & admirabilis omnibus videaris, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptum esse, & laborasse. Tibi verò nec fata nec cultæ, tanquam Saturni tempore, omnia proveniant. Confestim igitur accedet ad te, vir quidam robustus, subdurus, gressu virili, multum solis in corpore ostendens, aspectu masculo, vigilans, asperæ illius viæ dux, nugas quasdam ineptus narrans, ut se sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, & aliorum quorundam vestigia demonstrans, magna quidem, ac præsentibus majora, sed jam obscura, & pleraque tempore obliterata. Addet te beatum fore, ac lege nupturam tibi Rhetoricam, si per illa incesseris, velut qui super funes gradiuntur: si verò vel tantillum transgrediaris, vel extra rectum tramitem, aut in alteram partem magis inclines incessu, te à recta via, & ad nuptias deducente aberraturum. Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustæ sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, & Nesiotæ, constricta, nervosa, dura, lineisque accuratè producta. Laborem autem, vigilias, aquæ potum, & squalorem, hæc omnia necessaria, & inevitabilia dicet: cùm sine iis viam

1 Ἐπὶ δ' ὃν εἰς τὸν δρόμον] Ἐπὶ δ' ὃν εἰς τ. d. Marcil.

λησθῆναι τῶν ὁδόν. ὃ δὴ πάντων ἀνιαρότατον, ὅτι σοι ὁ τὸν χρόνον πάμπολυν ὑποχρέωσε δεῖπορείας, ἔτη πολλὰ, καὶ μὴ ἡμέρας, καὶ μὴ τετραετηρίδας, ἀλλὰ μὴ ὁλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς σφαπεκμαιῇς τὰ ἀκροσεῖσθαι, καὶ ἀπαγρεύσας, πολλὰ χαίρειν φράσαντα τῇ ἐλπιζομένῃ σωτηρίᾳ δαιμονίᾳ. πρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲ μισθὸς ὀλίγος ἀντιπαρέσται τοιούτων κακῶν. ἀλλὰ σὺν ἂν ἡγήσαιτό σοι, εἰ μὴ μεγάλα προτέρου λάβοι. ὁ μὲν, τοῦτα φήσει, ἀλαζὼν, καὶ δεξιὸς ὡς ἀληθῶς, καὶ κεφαλὴς ἄνθρωπος, νεκροὺς εἰς μίμησιν παλαιοὺς προτιθεὶς, καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους, ὡς τι μέγεθος ἀγαθὸν, μωραινομένοις ἡδὺν, καὶ ἄλλον ἀτεχνήτως τινὸς γραμματιστοῦ, ζηλῶν ἀξιῶν. καὶ τοῦτα, σὺ εἰρήνη μήτε Φιλίππου ἐπιόντος, μήτε Ἀλεξάνδρου ἐπιστρατεύοντος. ὅπου τὰ ἐκείνων πάνυ ἡδυκῆ χρήσιμα, σοὶ εἰδὼς ὁποῖα νῦν κεκαινοτόμηται, ταχέα, καὶ ἀπράγμονα, καὶ εἰς τὸ σύντομον ῥητορικῆς ὁδός. σὺ δὲ μήτε πείθεσθαι, μήτε σφόδρα χαίρειν αὐτῷ, μήτε ἐκτραχηλίσῃ σου τὸ φιλόλογον, ἢ τὸ πολυλογαῖον, σφηνήσας τοῖς πόνοις φιλοσοφίαν. ἀλλὰ εἰ πάντως ἐρᾷς, καὶ τάχιστα ἐθέλεις τῇ ῥητορικῇ συμπεσεῖν, ἀκμάζων ἔτι, ὡς ὁ σφοδρίζοιο πρὸς αὐτὴν, ἴδοι τῷ μὲν θεοῖ τοῦτο, καὶ πέρας δὲ μετρίως ἀνδρικῷ, μακρὰ χαίρειν λέγα, ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ ἄλλους, ὁ πόσους ἂν ἐξαπατᾷν δυνήσεται ἀναγκαίως, καταλιπὼν ἀσθμαίνοντας, καὶ πολλῷ ἰδρῶτι συνέντας. πρὸς δὲ τὸν ἐτέρωθεν ἐλθόντα, σύριγγες πολλὰς ὁ ἄλλας. σὺ τούτοις δὲ, καὶ πάσσοφόν τινα, καὶ παγκαλὸν ἄνδρα, διεστραμμένον τὸ βάδισμα, ἐπικεκλασμένον τὸν αὐχένα, γυναικεῖον

viam conficere sit impossibile. Et quod omnium molestissimum, longum peregrinationis tempus tibi præscribet, annos multos: non per dies, non per triennia, sed per integras Olympiades numerans: adeò ut hoc audiendo ante laborem defatigeris, animumque despondeas, illa fœlicitate sperata longum valere jussa. Insuper non parvum horum malorum mercedem reposcet: sed neque dux esse incipiet, quin prius magna dona acceperit. Hic quidem, dicet ista, superbus, & revera priscus, ac ætate desipiens homo, mortuos veteres ad imitationem proponens, & jampridem defossas orationes eruere dignum censens: ac si gladiarii fabri, vel intrepidi grammatistæ filium vellet imitari: idque in pace, neque Philippo ingruente, neque Alexàndro imperante. Quo tempore illorum sermones vili sunt utiles, ignorans qualis nunc inventa sit nova, brevis, facilisque rectaque ad Rhetoricam via. Sed tu nec credas, nec attendas ipsi, ne te alicubi acceptum præcipitet, vel demum, priusquam tot labores exhauseris, in senium perducat. Sed si omnino amas, visque brevi cum Rhetorica congredi, adhuc vigens, ita ut ab ipsa redameris, aspero huic homini, & immodicè virili, longum valere dicas & ascendat ipse, aliosque quotquot poterit decipere sursum ducat, quos anhelantes, & multo sudore perfusos destituat. Quum verò ad alteram viam veneris, complures alios, atque inter hos perquam sapientem, & perpulchrum invenies virum, molli incessu, cervice infracta, vultu effœminato, voce

τὸ βλέμμα, μελιχρὸν τὸ φώνημα, μύρῳ λιπαρίσαντα, τῷ δακτύλῳ ἄκρῳ τῆς κεφαλῆς κνήμενον. ὀλίγας μέν ἔτι, ὀλίγας δή, καὶ ὑακινθίνας τὰς τρίχας συνθεῖσαν, πάνυ θερμόν τινα Σαρδανάπαλον, ἢ Κινύραν, ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα, τὸ τῆς τραγῳδίας ἐπίτηδες ἁβρὸν ποιητήν. λέγω δὲ ὡς ἂν τούτων γνωρίζοις αὐτὸν, μὴ δέ σε ὅτῳ θεασίσιον χρῆμα, καὶ φίλον Ἀφροδίτῃ, καὶ χάρεσι, λελάθοι. καίτοι τί φημι; κἂν εἰ μόνῃ γάρ σοι προσελθὼν εἴποι τι, τὸ ὑμέτιον ἐκεῖνο ἀνοίξας στόμα, καὶ τῇ σιωπῇ φανῇ ἀφίξη, μάθοις ἂν ὡς οὐχὶ τὰ καθ' ἡμᾶς πῆς ἐστι, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἤδομεν, ἀλλά τι ξένον φάσμα ὀρόσῃ, ἢ ἀμβροσίᾳ τρεφόμενον. τούτῳ τινὶ προσελθὼν, καὶ ἁβδοὺς σαυτῷ, αὐτίκα μάλα ῥήτωρ ἔσῃ, καὶ παιδείας, καὶ ὡς ὀνομάζῃ αὐτὸς, βασιλεὺς ἐν τοῖς λόγοις ἀπονεῖμαι κραδίσῃ, τὸ τρίπτυπα ἐλαύνειν τοὺς λόγους. διθάξεται γάρ σε παραλαβὼν τὰ προσῳπεῖα μᾶλλον ἢ αὐτὸς ἐπάτου πρὸς σέ. μᾶλλον δὲ ὑπὲρ τοιούτου ῥήτορος ἐμὲ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, φαῦλον ὑποκριτὴν ὄντως τοιούτων, καὶ τηλικούτων, μὴ ἐκ σωτερίψωσι πεσόντα τὴν ἥρωα, οὐ ὑποκρινόμην. φαίη ἄν τις χαρεῖν πρός σε οὐδέ πως ἀσπασάμενον ὁπόσον ἔπ λοιπὸν τῆς κόμης. καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο, καὶ ἁπαλὸν, οἷον εἴωθεν, Αὐτοθαλίδα τινὰ κωμικὴν, ἢ Μαλθάκην, ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησάμενον τῇ

voce suavi, unguenta spirantem, summo digito caput scalpentem: capillos quidem paucos adhuc, crispos tamen, & hyacinthinos componentem, perquam delicatum Sardanapalum quendam, vel [1] Cinyram, vel [2] Agathonem ipsum lepidum illum tragœdiæ poëtam. Hæc ideo refero ut hinc illum cognoscas, ac res tam divina, Venerique & Gratiis grata, minimè te lateat. Sed cur hæc dico? Etsi ad te nictantem accesserit, & aliquid dixerit, Hymettium illud os aperiens, & consuetum vocem emiserit, quamprimum intelliges eum non esse ex nobis quempiam qui terræ fruges comedimus: sed peregrinum spectrum, rore vel ambrosia enutritum. Itaque si ad istum accesseris, eique te tradideris, protinus Orator eris, etiam admirandus: & ut ipse vocat, rex in orationibus citra laborem evades, orationis moderans quadrigas. Nam te assumptum prima illa docebit. Sed potiùs ipse te alloquatur: siquidem ridiculum est me pro hujusmodi oratore verba facere, malum forsitan, talium tantorumque mimum, ne quem ago heroëm, alicubi lapsus conteram. Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum subridens, ut solet Comicam Thaidem, vel Malthacen, vel Glyceram, blanditia vocis

1 *Cinyram*] Pindar. in Nemæis, & Plat. lib. 2. de leg. meminerunt Cinyræ. Item Suid. in dict. κατεγνωσμένου. Cogn.

2 *Agathonem*] Agathonis poëtæ tragici splendidi & liberalis meminit Aristophanes in Thesmophoriis cujus carminum molliciem multis modis deridet. Meminerunt Suid. & Plato. *Idem.*

3 Ἀσπασάμενον ὁπόσον ἔπ λοιπὸν τῆς κόμης] Ἀποκαρασσάμενον ὁ. ε. λ. dimota nempe à fronte in tempora. *Marcil.*

1 Οἷον

σοφωτεῖ δ' φιλέμβολος. ἄρχοιτο γὰρ τὸ ἀρρενωπὸν, καὶ ὁ πρὸς ἀρετὴν, καὶ ἑρμοκλῆς ῥήτωρ. φησὶ δ' ἂν πάνυ μετρίαζων ὑπὲρ ἑαυτοῦ, μᾶν σε ὁ ἀγαθὸς ὁ Πύθιος ἔπεμψε πρός με, ῥητόρων τὸ ἄριστον πανσεσιπώνυ, ὥσπερ ὅτε Χαιρεφῶν ἠρώτα αὐτὸν, ἔδειξεν αὐτῷ ὅστις ἐν τοῖς τότε; εἰ δ' μὴ τοῦτο, ἀλλὰ κλέος αὐτὸς ἥκεις ἀκούων ἁπάντων ὑπερεκπεπληγμένων τὰ ἡμέτερα, καὶ ὑμνούντων, καὶ τεθηπότων, καὶ ὑποπεπτηχότων, αὐτίκα μάλα ἔσῃ πρός οἷόν τινα θεῖον ἄνδρα ἥκεις. πανσόσονήσεις δ' μηδὲν τοιοῦτον ὄψεσθαι, [1] οἷον τῶνδε, ἢ τῶνδε παραβαλεῖν. ἀλλ' εἴ τις ἢ Τιτυὸς, ἢ Ὦτος, ἢ Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πάνυ φανείτην σοι τὸ πρᾶγμα ὑπερφυὲς, καὶ περάσιον. ἐπεὶ τοὺς γε ἄλλους τοσοῦτον ὑπερφωνοῦντα ὑμῶν ἀκούσῃ, ὁπόσον ἡ σάλπιγξ τοὺς αὐλοὺς, καὶ οἱ τέττιγες τὰς μελίττας, καὶ οἱ χορδὶ τοὺς ὀνοβρύχους. ἐπεὶ δ' ἐμὸς ῥήτωρ αὐτὸς ἐξέλεγε γενέσθαι, καὶ τοῦτο σὲ ἂν παρ' ἄλλου ῥᾷον μάθοις, ἢ παρ' ἐμοῦ· ὦ κλεινὲ μέλημα οἷς ἂν εἴπω, καὶ ζῆλε πάνυ. καὶ τοὺς νόμους, οἷς ἂν ἐπιτάξω χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι φύλαττε. μᾶλλον δ' ἤδη πανσχόλει, μηδὲν ὀκνήσας, μὴ δ' ὀλοφύξῃ, εἰ μὴ πανσεπαίδευτος ἐκείνα τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὁπόσα ἡ ἄλλη παιδεία τοῖς ἀνοήτοις ἐμβάλλει μὴ πολλὰ ἁμαρτάνοντα ἐργάζεσθαι. ἐδὲν γὰρ αὐτῶν δεήσῃ. ἀλλ' [2] ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν, ἡ παροιμία φησὶν, ἔμβαινε, καὶ μεῖον ἔχων ἀφ' τοῦτο, ἧττον ἂν τὸ κρινόμενον μὴ δ' ἀφεῖναι τὰ ἀμύητα εἰδῇς. [3] ἄλλο γάρ τι

cis imitatus. Nam aſperum eſt virile robur, nec ad mollitiem & blanditias oratoris aptum. Dicet igitur de ſeipſo perquam modeſtè loquens. Num ô bone, te Pythius ad me miſit, Rhetorum præſtantiſſimum appellans, ut Chærephonti olim perquirenti oſtendit quiſnam ex tum viventibus eſſet ſapientiſſimus? At ſi id non eſt, ſed fama commotus venis, quoniam audieris omnes me ſummopere admirari, celebrare, obſtupeſcere, & revereri, confeſtim intelliges ad quam divinum virum venias. Expectabis autem te nihil tale viſurum, quod cum hoc vel illo compares. Sed veluti aut Tityus aliquis, aut Otus, aut Ephialtes, res omnino ſupra illos admiranda, & prodigioſa tibi videbor. Siquidem invenies me alios tantum voce antecellere, quantum tuba tibias, & cicadæ apes, & chori eos qui remiſſè canunt. Poſtquam verò & ipſe Rhetor evadere cupis, idque haud facilè ab alio addiſcere potes, ſolùm ô gloriolæ ſtudium, ea quæ dico, ſequere, ac omnia imitare: leges quoque quibus uti te jubeo, diligenter obſerva. Quin potiùs jam accede nihil cunctatus, nec deterritus, ſi non fueris iis initiatus, quæ ante Rhetoricam alia præexercitatio multo labore, ſtultis & vanis hominibus ad viam patefaciendam proponit. Nullius enim eorum indigebis, Sed quod inquit paræmia, pedibus illotis ingredere, nihilo propterea deterior futurus, non ſi vel communiſſimum illud, nempe literas ſcribere neſcias. Nam ſupra hæc omnia aliud

1 Οἷον τῶνδε παραλαβεῖν] Παραβαλεῖν. Marcil.

2 Ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν] Eraſm Paræmiogr. *Bourd.*

3 Ἄλλο γάρ τι καὶ πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ] Παρὰ πάντα, &c. *Marcil.*

1 Τῆς

ἄλλο τί ἐστι τοῦτο ὁ ῥήτωρ. λέξω ἔγωγε τοίνυν μὲ ὁπόσα χρὴ αὐτὸν σε οἰκοθεν ἔχοντα ἥκειν ἐφόδια πρὸς τὴν πορείαν, καὶ ὅπως ἐπισιτίσασθαι, ὡς ἂν τάχιστα ἀφικόμενος δυνηθείης. ἔπειτα δ' αὐτὸς, ἃ μὲ προϊόντι ἐπιδείκνυς καὶ τὴν ὁδὸν, ἃ δὲ παραινῶν πρὸν ἥλιον δῦναι, ῥᾴθυμόν σε ὑπὲρ τὰς πάνυ ἀποφαίνω, οἷος αὐτὸς εἰμι, ἀναμφιλέκτως τὸ πρῶτον, ἐ μέσον, ἐ τελευταῖον τῷ λέγειν ἐπιχειρῶντων ἔχων. κρίνω τοίνυν τὸ μέγιστον μὲ, τὴν ἀναίδειαν. εἶτα, θράσος ἐπὶ τούτοις. καὶ ἄλλως δὲ, τόλμαν, καὶ ἀναισχυντίαν. αἰδῶ δὲ, ἢ ἐπιείκειαν, ἢ μετριότητα, ἢ ἐρυθήματα, οἷα καὶ ἀπόλιπε. ἀκρίβειαν δὲ, καὶ ὑπευθυνίαν τοῦ πράγματος. ἀλλὰ μὴν ἐ βοὴν ὅτι μεγίστην, καὶ μέλαν ἀναίσχυντον, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐμόν. ταῦτα δὲ ἀναλγησίαν πάνυ, καὶ μέγα ἐὰν ὅτι ἰκανόν. ἡ ἐσθὴς, δὲ, ἔστω σύνθης, καὶ λευκὴ, ἔργον [1] τῆς ταραντίνης ἐργασίας, [2] ὡς ἀφαίνεσθαι τὸ σῶμα. καὶ ἡ κρηπὶς ἀττικὴ, καὶ γυναικεία τὸ πολυχρόδες. ἡ [3] ἐμβὰς, σικυωνία, πίλοις τοῖς λευκοῖς ἐπιπέπασται. καὶ ἀνήλυθοι πολλοὶ, καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲ αὐτὸν χρὴ σαυτελεῖν. τὰ δ' ἄλλα, καθ' ὁδὸν ἤδη σοφίων, ὅρα, καὶ ἄκουε. καὶ δή σοι τὰς νόμους δίειμι, οἷς χρώμενόν σε, ἡ ῥητορικὴ γνωρεῖ, καὶ σοφὸν ποιήσει, καὶ ἀπραφήσεται,

aliud quid est Rhetor. Primùm autem dicam, quodnam viaticum ad iter conficiendum, tibi sit domo afferendum venienti, & quomodo parandus victus, quò possis illud quàm celerrimè conficere. Deinde ipse, alia procedenti per viam ostendens, alia verò ante solis occasum admonens, oratorem quovis potiorem te efficiam, qualis ipse sum, qui sine dubio, primas medias, ultimasque partes teneo eorum qui ad dicendum animum appellunt. Ergo quod est maximum, ignorantiam affer: deinde temeritatem: præterea audáciam, & impudentiam. Pudorem autem, æquitatem, modestiam, & verecundiam domi relinque. Nam sunt inutilia, & huic negotio adversantur. Quinetiam clamorem altissimum, ac cantum invercundum, meoque simílem incessum: siquidem hæc sunt perquam necessária, solaque interdum sufficiunt. Vestis autem sit venusta, & candida, Tarentini opificii opus, ut corpus transpareat. Crepida verò Attica, & muliebriter multifidia, solea Sicyonia, socculis albis decorata, pediſſequi multi, libelluſque semper. Hæc te conferre oportet. Alia per viam procedendo jam vide, & audi. Nam tibi leges enarrabo, quibus si usus fueris, Rhetorica te cognoscet, & admittet, non au-

1 Τῆς Ταραντίνης ἐργασίας] Sic in dial. Meretr. Matr. & Musar. commendat Ταραντινίδιον. Est autem Ταραντινίδιον, ὕφασμα διαφανὲς καὶ λεπτὸν ᾗ Ταραντίνων περιφανέστερον τὸ καταπεδυζόντων. Sic ad oram Codicis Memmiani. *Bourd.*

2 Ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα] Dixi de his vestibus ad illud Petronii,

Palam prostare nudam in nebula linea? Idem.

3 Ἐμβὰς Σικυωνία] De hoc calceamenti genere, in dialogo Meretr. Dor. & Myrtal. *Idem.*

καὶ σκορακιεῖ, καθάπαξ ἀπόλεσόν τινα, καὶ κρέμασον τῶν ἀπορρήτων. ἀλλὰ χρήμασθε μὲν τῷ παρόντι ἐπιμελῶς καὶ μάλιστα, καὶ σύμφορα τὰ ἀναβολῆς. ἔπειτα πεντεκαίδεκά τινα, ἢ ὡς πλείοσι τῶν εἴκοσιν ἀττικὰ ὀνόματα σκληρὰς ποθὲν, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς σκεμμένους, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τῆς γλώττης ἔχε τὸ ἄπλα, καὶ κατὰ, καὶ μάν, ἐ ἀμηχάνη, ἐ λῷστε, ἐ τὰ τοιαῦτα. καὶ ὡς ἅπαντι λόγῳ, καθάπαξ τὴν ἡδυσμένην ἐπιπασθῇ αὐτῶν. μελέτω δὲ μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν ἀνόμοια τύχῃς, [1] καὶ ἀσύμφυλα, ἐ ἀπῳδά. ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ, καὶ ἀληθὴς, κἂν [2] σισύρα τῶν παχειῶν τὸ ἱμάτιον ᾖ. μὴ δὲ, ἀπόρρητα, ἐ ξένα ῥήματα, ἐ ἀπανιάκις ἐπὶ τῶν αὐτῶν εἰρημένα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, ἀπόξεσον, ὡς χρὴ ἀντίκους ὑσιτάτα verba collegeris, hæc in eos ejaculare, cum quibus autem averſabitur, odioque proſequetur, tanquam non initiatum, & arcanorum exploratorem. Proinde primò quidem formæ potiſſimùm & decori veſtitus gerenda cura. Deinde quindecim, aut non plura quàm viginti Attica quædam vocabula ſelecta, diligenterque exercitata, ſumma in lingua in promptu habe, quædam, deinde, num, quodammodo, optime, atque id genus alia. Et in omni oratione, illa ceu condimentum inſperge. Nulla tibi ſit aliorum cura, ſi ſint hiſce diſſimilia, incongrua, & abſona. Tantummodo purpura ſit pulchra, ac florida, licet pallium ex craſſioribus pellibus ſit conſutum. Deinde ubi obſoleta, & peregrina, raroque ab

1 Καὶ ἀσύμφυλα, καὶ ἀπῳδά] Lexicographi non ἀσύμφυλον legunt, ſed ἀσύφηλον. Proferunt Homeri locum ex Iliade IX. & alterum Luciani ex libro De hiſtoria ſcribenda. Et quidem apud Homerum etiam Cicero ἀσύφηλον legiſſe videri poteſt Tuſculana III. in Latina interpretatione illius loci Homerici. Sed verum ſi amamus, non nauci utraque vox ἀσύμφυλον & ἀσύφηλον. Neque Cicero ἀσύφυλον magis quàm ἀσύφυλον legiſſe ex illa interpretatione argui poteſt. Scriptura verò illa ἀσύμφυλος & ἀσύφυλος ex Criticæ gentis delirationibus orta eſt, quas apud Etymologiſtam legere licet. Oratoria vox eſt ἀσύμφυλος, & Poëtica, neceſſitate carminis ἀσύφυλος, ὁ ἔξω τῆς φύλης αὐτῆς, ἢ ὡς ἐν τῇ φύλῃ αὐτῆς, qui extra gentem ſuam, ſive extraneus genti ſuæ, ut nunc ἀσύμφυλα καὶ ἀπῳδά, quaſi quæ extra gentem ſuam, atque extra chorum. Et vero etiam Luciani loco illo De hiſtoria ſcribenda, rectius fuerit ἀσύμφυλον καὶ ἀνέρωτα, quàm ut nunc eſt, ἀσύφηλον aut ἀσύφυλον, quia ut prænonui ἀσύφηλον non nauci vox, ἀσύφυλον Poëtica. Heſychius tamen, ἀσύφηλος, inquit, ἀδύκιμος, μηδενὸς ἀξίως, ἄτιμος. Sed ea omnia etiam rectè interpretamenta vocis ἀσύμφυλος. Etiam illud Iliadis XXIV. ἀλλ' ἔτι σθῦ ἄκυσα κακὸν ἔπος, ἐδ' ἀσύφηλον, rectiùs legeris ἐδ' ἀσύφυλον, quaſi dicat Helena, verbum erga me quaſi extraneam, aut quaſi peregrinam, neque gentis ejuſdem. Pateſcet locum ipſum inſpectanti. Et illud Iliadis IX. ἀσύφηλον μ' ἔρεξε, melius ἀσύφυλον μ' ἔρεξε, *infamem fecit me*, nempe quaſi de gente mea ejectum, aut exulem. Vetus itaque ſcriptura illa fateor ἀσύμφυλος & ἀσύφηλος: ſed etiam Saturniæ lemæ veteres ſunt. *Marcil.*

2 Σισύρα] Gl. MSS. σισύρα χιτὼν βαρβαρικὸς ἐκ δερμάτων. Ruſticorum indumentum, ſic Long. lib. 2. σισύρας ἐνδυμένους, penula ſcortea ex pellibus ovillis conſarcinata, de qua Caſaubonus ad Apol. Apul. Iunger. ad Long. dicitur etiam σίσυς & σισύρα Tzetz. ad Lycophron. *Bourd.*

1 Καὶ

ελζόμῳ ἐς τὰς θεσμοθέτας. ὥστε χάρ σε ὁ λεὼς ὁ πολὺς ἀποβλέψοντα, καὶ θαυμάσεσθ' ὑπολήψοντα, & τὴν παιδείαν ὑπὲρ αὐτὰς, εἰ ἀποξυσαίμεθα μὲν, τὸ ἀποξύσασθαι λέγως. τὸ δὲ ἡλίῳ θερεσθαι, εἰληθρεῖσθαι. τ' ἀρραβῶνα δ', θεσμίσιον. τ' ὄρθρον δ', ἀκροκνεφίας. σὺ δὲ τ' αὖτος ποιεῖ καινὰ, καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα, & ὀνομαθήτης. τ' μὲν ἑρμηνεῦσαι δεινὸν, εὔλεξιν καλῶν, τ' σωφρονεῖν. τ' ὀρχηστὴν δὲ, χειρόσοφον ἂν σολοικίσῃς ἦ, ἢ βαρβαρίσῃς, ἂν ἔσω φάρμακον, ἢ ἀναισχυντία. καὶ θεσχέρειον αὖτὸς ὄνομα. ὅπερ ὄντος πάνυ, ὅτε ἠθροίζομεν ποτὲ, ἢ ποιητὴν, ἢ συγγραφέως. ὃς ὅτῳ λέγειν ἐδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ, & τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ & ἀναγίγνωσκε, τὰ παλαιὰ μὲν μὴ σύγε μὴ δὲ εἴ τι ὁ λῆρος l'σοκρατίης. ἢ ὁ χαρίεντα μισοῖρος Δημοσθένης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τὰς τ' πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγους, & ἃς φασι τοὺς μελέτας, ὡς ἔχῃς ἀπ' ἐκείνων ἐπισπάσιμόν σε καιρὸν καθ' χρῆναι, καθ' ὃν σε καιρὸν θαυμάσῃ. ἐπεὶδὰν ἦ & δέῃ λέγειν, & οἱ παρόντες ὑποβάλωσί τινας ὑποθέσεις, καὶ ἀφορμὰς τ' λόγων, ἄπειρα μὲν ὁπόσα ἂν ἢ δυσχερῆ λεγῇς, & ἐκφαυλίζεσθαι, ὡς ἥδιον ἅπαντες αὐτῶν. ἐλομένων ἦ, μὴ μελήσας, λέγε δ', τίκτει ἐπί σε ῥῆμα γλῶττα ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμεληθεὶς, ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ ἂν & ἔστι πρῶτον, ἐρεῖς σὺ καιρῷ πρόσηκον. καὶ τὸ δεύτερον, μετὰ τοῦτο, & τὸ τέλεον, μετ' ἐκεῖνο. ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐμπεσὸν, πρῶτον λεχθέν. καὶ ἢν ὅτῳ τύχῃ, πρὸς τῷ μετώπῳ μὲ, ἢ κνήμις. πρὸς τῇ κνήμῃ δ', ἢ

bus conversaris: sic enim te vulgus intuebitur, & admirandum putabit, tuamque supra se eruditionem, si ἀποσλεγίσασθαι, τὸ ἀποξύσασθαι *abradere*, dicas, & τὸν ἥλιον θερεσθαι, *sole uri* εἰληθρεῖσθαι, & *arrhabonem* θεσμίσιον, & τ' ὄρθρον *crepusculum* ἀκροκνεφίας. Nonnunquam etiam tu nova finge, & monstrosa vocabula: ut *interpretandi peritum* εὔλεξιν: & *honestorum prudentem* σοφόν. *saltatorem* autem *χειρόσοφον*. Quum verò solœcismum, vel barbarismum committes, unum tibi sit remedium, impudentia. Confestimque in promptu sit nomen poëtæ vel scriptoris alicujus, qui neque sit, neque unquam fuerit: à quo sapiente viro, & voce summa absolute claro, probetur hæc loquendi formula. Proinde tu te ne prisca legas, neque quæ nugator Isocrates, vel gratiarum expers Demosthenes, vel Plato frigidus scripta reliquêre: sed orationes eorum qui paulò antè nos fuêre, & quas exercitationes appellant, ut tanquam ex penu depromens, ab iis commeatum mutueris, quo in tempore utaris. Quum verò orandum erit, & qui aderunt, argumentum aliquod, aut dicendi occasionem tibi suggesserint: quæcunque fuerint illa, difficilia dicantur, & vilipendantur, tanquam nihil prorsus his insit virile. Quum verò elegeris argumentum, nihil cures, & dicito quicquid in linguam venerit, eorum nihil solicitus, ut primum, prout est primum debito proferas tempore: deinde secundum, postea tertium. Verùm quicquid primum inciderit, primum dicatur: & si ita evenerit, ocrea capiti, tibia galeæ adapetur.

Præ-

κόρυς. πλὴν ἀλλ' ἔπειγε, καὶ σύνειρε, καὶ μὴ σιώπα μόνον. κἂν τοιχεῖ ὑβριστῇ τινι, ἢ μοιχῷ λέγῃς Ἀθήνησι, τὰ ἐν Ἰνδοῖς, καὶ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις λεγόμενα. ἐπὶ πᾶσι γὰρ, ὁ Μαραθὼν, καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν οὐκ ἂν τι ἄνευ γένοιτο. καὶ εἰ ὁ Ἄθως πλεῖται, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζεύεται, καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν Περσικῶν βελῶν σκιάται, καὶ Ξέρξης φεύγοι, καὶ ὁ Λεωνίδας θαυμάζεται, καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα ἀπαγγελτέα. καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλαταιαὶ, πολλὰ ταῦτα, καὶ πυκνά. καὶ ἐπίπαυε ἐλίγα σκέπτεσθαι ὀνόματα ἐπιπολάζοντα, καὶ ἐπαοιδεῖτο. καὶ συνεχὴς τὸ ἄττα, καὶ τὸ δήπουθεν, καὶ μηδαμοῦ αὐτῶν δίκη. καλὰ γὰρ ἴσθι καὶ εἰκῇ λεγόμενα. ὦ δὲ ποτὲ καὶ ἄσυ καιρὸς εἶναι δοκῇ, πάντα φόβηθι, καὶ μέλος γενέσθαι. κἂν ποτὲ λαθρησῃς πεζάμενος ᾠδικῶς, τὰς ἄνδρας τὰς δικαστὰς ὀνόμασας ἐμμελῶς, πεισθήσεταί σοι τὴν ἀρμονίαν. τὸ γὰρ οἴμοι τῶν κακῶν, πολλάκις καὶ ὁ μηρὸς παλαιστέον, καὶ λαρύγγιζε, καὶ ἐπιχρέμπτου τοῖς λεγομένοις, καὶ βάδιζε, μεταφέρων τὴν πυρήν. καὶ ἢν μὲν σε μὴ ἐπαινῶσιν, ἀχαΐκτῳ, καὶ λοιδορεῖ αὐτοῖς. ὦ δ' ὀργοὶ ἐφήκωσιν, ὑπὸ τῆς αἰσχύνης ἤδη ποθὲν τὴν ἔξοδον ἔτοιμοι, καθέζεσθαι κέλευε. καὶ ὅλως, τυραννὶς τὸ πρᾶγμα ἔστω. ὅπως δὲ καὶ τὸν πλῆθος θαυμάζωσι τοῦ λόγου, λάβου τοῦ Ἰλιακοῦ δεξαμενοῦ, ἢ καὶ τῆ Διὶ λάβου τοῦ Δευκαλίωνος, καὶ Πύρρας γάμων, ὦ δοκῇ, καθεζόμενος τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καθεστῶτα. οἱ μὲν γὰρ συνιέντες, ὀλίγοι, οἱ μάλιστα μισωπήσαντες τῶν σύγκαμοσιτῶν. ὦ δὲ καὶ λέγωσί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτὸ

Præterea festina, loquere expeditè, ac tantummodo ne taceas. Quod si de contumelioso, aut mœcho quopiam Athenis verba facias, quæ apud Indos, & Ecbatanos gerantur, referas. In omnibus sit Marathon & Cynægirus, sine quibus nihil fiat, semperque Athos navigetur, & Hellespontus pedibus teratur, & sol Persarum sagittis obumbretur, Xerxes fugiat, Leonidas sit admirationi, & Otryadis literæ legantur, & Salamis, & Artemisium, & Plateæ multa sint & crebra. Pauca verò illa vocabula insperſa innatent & efflorescant: & continuum sit illud, quædam, & utique, etiamsi non sit iis opus, nam pulchra sunt, vel temerè prolata. Et siquando canendi tempus videtur esse, omnia canantur, & melos fiant. Si verò desit canorum negotium, quum judices concinnè nominaveris, harmoniam expleſſe te puta. At illud heu malorum! sæpius repetatur, & femur percutiatur, vocem dilata, & in dicendo screa, ac incedendo clunes diverte. Quòd si te haud laudent, indigneris, eosque convitiis insecteris. Si verò surrexerint, jam præ pudore parati exire, sedere jube: sitque penitus res tyrannica. Vt verò multitudo quoque tuam orationem admiretur, ab Iliacis incipiens, vel per Iovem, si videtur, à Deucalionis & Pyrrhæ nuptiis ad præsentia sermonem devolve. Etenim qui hæc intelligant, pauci erunt, qui maximè propter benevolentiam tacebunt. Quòd si quid dixerint, id ob invidiam

1 Καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα] Plutarchus in Parallelis c. III. *Mercil.*

δέξεσι δῆλον. οἱ πολλοὶ δ', καὶ χῦμα, καὶ φασηλὶ, καὶ βάδισμα, καὶ βεῖσθον, καὶ μέλος, καὶ κρηπῖδα, καὶ τὸ ἄπλα σε ἐκεῖνο θαυμάσονται. καὶ τὸ ἰδρῶτα ὁρῶντες, καὶ τὸ ἄθλημα, ὑχ ἕξουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ ὐχὶ παυδεινόν τινα ὸν τοῖς λόγοις ἀγωνιστὴν εἶναί σε. ἄλλως τε, καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, ὐ σμικρὸν ἔχει τὴν ἀπολογίαν. καὶ θαῦμα δὴ τοῖς πολλοῖς. ὥστ' ὅσῳ μὴ ποτε χρήσῃς, ἢ σκιῤῥάθμος παρέλθῃς. ἐλεγχος γὰρ σαφὴς ταῦτά γε. οἱ φίλοι δ' πηδήσεσθαι ἀεὶ, ⸂καὶ μισθὸν τὴν δείπνου ἀποδώσεσθαι, εἴ ποτε αὖθις σε κηλαπισάθμου χεῖρας ὀρέγοντες, καὶ παρέχοντες διρεῖν τὸ λεχθησόμενον ἐν τοῖς μεταξὺ τὴν ἐπαίνων ἀμελείμαστι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τῶδε μελήσει σοι τὴν χρεὼν ἔχειν οἰκεῖον, καὶ συνάδοντα ταῦτα μὴ σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μὴ ταῦτα δ', ἀσθένεια σε, δορυφορήσασα ἐλκηκυλυμμένον αὐτὸν καὶ τῆδε ἂν ἔφης μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ δὴ τις ἐντύχῃ, θαυμάσας ὑπὲρ σαυτὸν λέγε, καὶ ὑπερεπαίνει, καὶ ἐπαχθὴς γίγνου αὐτῷ. τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ἐνα ἴσως μοι τὴν παλαιὸν ὁ ἀγὼν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὃ δ' μέγιστον, καὶ ἀφεὶς τὸ δύσκριτον ἀναγκαιότατον, ὀλίγα δὴν παρέλιπον. ἁπάντων καταγέλα τὴν λεγόντων. καὶ δὴ μὴν πῆς κηλῶς εἴπῃ, ἀλλότρια, καὶ ὐχ ἧττον ἐπαινεῖν. οἱ δὲ ἀκροαταὶ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἐπιτήδειοι, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῖς ἐναντίοις ἐπιτήδειοι, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις ἐπιτήδειοι ἐστὶν ὁ ἀκροατὴς

ἑαυτῆ δεικνύειν δοκεῖτε. ὧν ἢ μετρίως ἐχεθῇ, πάντα ἔσῃ ἐπιλήψιμος. καὶ σὺ ταῖς ἀκροάσεσι μὴ πάνυ εἰσίναι χρή. ἐπίσημον γάρ. καὶ σιωπησάντων ἁπάντων, ξένον τινὰ ἐπαυξον ἐπιπιπτῶν, τὰς ἀκοὰς τῶν παρόντων ἐπιστρέφουσα, καὶ ἀνοχλήσουσα, ὡς ταυλάκαν ἅπαντας ἐπὶ τὸ φορτικὸν τῶν ἀνομάτων, καὶ ἐπιφρασθέντας τὰ ὦτα. ἐπισείσῃς ἢ μὴ πολλάκις τὴν χεῖρα, ὑπύλες γὰ, μήδ' ἀναστῇς, πλὴν ἅπαξ γε, ἢ δὶς τὸ πλεῖστον. ὑπομειδία ἢ τὰ πολλὰ, καὶ δηλῶν μὴ ἀρεσκόμενον τοῖς λεγομένοις. ἀμφιλαφεῖς ἢ αἱ ἀφορμαὶ τῶν μιμψιστὴν τοῖς συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα. τὰ ἢ ἄλλα, χρὴ θαρρεῖν. ἡ τύλμα γὰ, καὶ ἡ ἀναισχυντία, καὶ τὸ ψεῦσμα, ὡσὰ χειρὸν, καὶ ὄρκος ἐπ' ἄκρης αἰεὶ τοῖς χείλεσι, καὶ φθόνος ὡσὰ ἅπαντες, καὶ μῖσος, καὶ βλασφημία, καὶ ἀμφιβολία πίστεως. ταῦτά σε ἀεὶδίμην ἐν βραχεῖ, καὶ τὸ ἐλλόγιμον ἐμφανεῖ. τοιαῦτα μὲ τὰ φανερὰ, καὶ τὰ ἔξω. ἰδίᾳ ἢ πάντα πραγματεύεσθαι σοι δεδόχθω, κυβεύειν, μηθύσκεσθαι, λαγνεύειν, μοιχεύειν, αὐχεῖν τε, κἂν μὴ ποιήσῃς, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γραμμάτια ὑποδεικνύειν, ὑπὸ γυναικῶν δῆθεν γραφέντα. καλὸς γὰ εἶναι θέλε. καί σοι μελέτω ὑπὸ τῶν γυναικῶν αἰσθάνεσθαι δοκεῖν. ἐς τὴν ῥητορικὴν γὰ ἔτι τοῦτο ἀνοίσουσιν οἱ πολλοὶ, ὡς δῆθεν τοῦτό σε ἕλκει τὰ γυναικωνίτιδες εὐδοκιμεῖσθαι. καὶ τὸ δεῖνα ἢ μὴ αἰδεσθεὶς, κἂν πρὸς ἀνδρῶν ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐρᾶσθαι δοκῇς, καὶ τοῦτο, γνωσιμώτης, ἢ ἔτι νὴ Δία φαλακρὸς ἤδη ὤν. ἀλλ' ἕξουσι οἱ ἔτι τούτῳ σωφρονοῦντες. ἐὰν ἢ μὴ ὦσιν, οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ ἔτ' ἂν beant: at si nemo alius adfuerit, vel famuli sufficient. Nam hinc multa

tare videatur: quòd si mediocriter egerit, omnia carpantur. Præterea post cunctos in auditoria ingrediendum: id enim insigne est: omnibusque tacentibus, nova laus subdenda, quæ præsentium aures avertat, & interturbet: adeò ut omnes fastidio vocum nauseent, & aures obstruant. Interim manum haud frequenter moveas, id enim vile: nec nisi semel aut bis ad summum surgas. Plerumque autem subsanna, & palàm ostende tibi non placere quæ dicuntur. Abundè autem reprehensionum [1] sycophanticis aures suppeditabunt. Cæterùm, confidere oportet. Etenim audacia, impudentia, mendacium promptum, ac semper summis in labiis juramentum, in omnes invidia & odium, & maledicentia, & probabiles calumniæ, hæc omnia te brevi celebrem, & conspicuum reddent. Et hæc quidem sunt palàm facienda, & foris. Privatim verò res omnes perpetrare constituas: alea ludere, inebriari, scortari, mœchari, superbire, & si non facis, omnibusque dicere, & literas à mulieribus scriptas ostendere. Nam & pulcher esse velis, & des operam ut à fœminis amari videaris. Vulgus enim hoc ad Rhetoricam referet, ut propter hoc etiam, usque ad gynæceum tis celebris. Atque istud ne vereare, etiamsi à viris ob quippiam aliud amari videaris, idque cùm jam sis barbatus, atque adeò per Iovem calvus. Sed adsint qui etiam ob id tecum consuetudinem ha-

1 *Sycophanticis*] Legend. Plut. de curios. *Cogn.*

ἔτι τοιάδε πρὸς τὴν ῥητορικὴν χρήσιμα προσγίνεται. πλείων ἡ ἀναισχυντία, καὶ θρασύτης. ὁρᾷς [1] ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες, καὶ λοιδορῆσαι δεινότεραι, καὶ ὑπὲρ τοὺς ἄνδρας; εἰ δὲ τὰ ὅμοια πάσχεις, δοίησεις ἂν ἄλλων. καὶ μὴν καὶ τριχᾶσθαί σε χρὴ μάλιστα μὲν τὰ παντός. εἰ δὲ μή, πάντως σοὶ οἰστέα. καὶ αὐτό σοι τὸ γόμφος, πρὸς ἅπαντα ἡδέως κεχηνέτω, καὶ ἡ γλῶττα ὑπηρετείτω καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, ὁπόσα ἂν δύνηται. δυνατὴ γὰρ καὶ σολοικίζειν μόνον, καὶ βαρβαρίζειν, καὶ ληρεῖν, καὶ ἐπορκεῖν, καὶ λοιδορεῖσθαι, καὶ ἀλλαλεῖν, καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ τι ἄλλο ὑποτρέχειν. καὶ μάλιστα μὲν πρὸς ἕνα πολλοὺς τοὺς ἔρωτας μὴ διαρκέσῃς, πάντα αὐτὴ γε ἐπισκέψω, καὶ γοιμωτέρα γενήσῃ, καὶ μηδὲν ἀπορήσῃ. μὴ τοίνυν ὦ παῖ καλὰς ἐκμάθῃς, δυνήσομαι γάρ, ἐάν γε σὺ τοῖς βαρὺ, ὑπερῶν ἐπαγγέλλομαι σὲ εἰς μακρῷ σε ἄριστον ῥήτορα, καὶ ἡμῖν ὅμοιον ἀποτελεσθήσεσθαι. τὸ μὲν τοίνυν, οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν ὅσα σὲ βραχεῖ πειρίσειν σοι τὰ ἀγαθὰ παρὰ τῆς ῥητορικῆς. ὁρᾷς γὰρ ἐμὲ, ὃς πατρὸς μὲν ἀφανοῦς, καὶ ἐδὲ κοφαρῶς ἐλευθέρου ἐχόμενος, [2] ὑπὲρ Ξοΐν, καὶ Θμοῦν διδασκόμενος. μητρὸς δὲ ἀκεστρίας, ἐπ' ἀμφόδου τινὸς. αὐτὸς δὲ τὴν ὥραν ἐν παιδαπασιν

multa ad Rhetoricam utilia accedunt, auctior impudentia, & temeritas. Cernis ut loquaciores sunt fœminæ, viroſque superant convitiandi copia? Quòd si similia tibi accidant, cæteris præstabis. Iam verò & per omnia pice oblita depilari oportet: sin minus per illa prorsus. Os quoque ipsum ad omnia libenter tibi diducatur: & lingua sermonibus, & quibuscunque poterit aliis, subserviat. Potest autem non solùm solœcissimum, & barbarismum committere, vel nugari, pejerare, convitiari, mentiri, calumniari: sed & aliud quid noctu agere. Et maximè quando tu unus tot amatoribus non sufficies, ipsa quidem omnia sciat facere, & fœcundior fiat, & nihil aversetur. Hæc si rectè didiceris puer, potes autem, cùm in iis nihil sit grave, audacter polliceor, te brevi Oratorem præstantissimum, nobisque similem evasurum. Cæterùm quæ sequentur, mihi non dicendum, quàm multa bona tu à Rhetorica sis brevi consecuturus. Cernis enim me, qui ex obscuro patre, nec merè libero, quique diutius quàm Xoës, & Thmüis serviverit: matre verò sartrice, in bivio quodam natus sum. Ipse verò forma non omnino

1 Ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες] Liban. *Bourd* Mulier animal natura loquax. Plaut. in Aulul. *Nam multum loquaces merito omnes habemur.* Idem in Ciſtell. *Largiloqua exemplo ſumus plus loquimur quam fas eſt.* Euripid. in Phœniſſ.

Φιλόφωνον δὲ χρῆμα θῆλυ ἔφυ
Ζμικρὰς δ' ἁφορμὰς ἂν λάβωσι τῶν λόγων
Πλείους ἐποφέρουσιν ἀδονὰ δέ τις.
Πυκάζει, μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλαις λέγειν. Cogn.

2 Ὑπὲρ Ξοΐν καὶ Θμοῦν διδασκόμενος] Ex hoc loco patet Lucianum traducere quendam rhetorem Ægyptium. Sunt enim Xois & Thmüis urbium nomina in inferiore Ægypto, unde nomi duo Ξοΐτης & Θμοῦτης nominabantur. *Palm.*

ἀδύκιμον εἶναι δόξας, τὸ μὲ πρῶτον, ἐπὶ ψαλῇ τῇ τρίφυλλ, συνῆν τοι κακοδαίμονι, καὶ γλίχρᾳ ἐρασῇ. ἐπὶ δ' τὼ ὀδὺ τοιοῦτω ῥᾴστην ὄσον κατεῖδεν, καὶ διεκπερᾶσας, ἐπὶ τὸ ἄκρον ἐχώρουν, ὑπῆρχε γάρ μοι ὦ φίλη Ἀδράστεια, πάντα σκεῦνα, ἃ πρεσβεῖον ἐφόδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία, [1] πρῶτον μὲ, οὐκ ἔτι πολιτικὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς, καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος μεμύημαι. ἔπειτα δ' γραῒ συνοικήσας, τὸ πρῶτον μὲ ἐγαμβρίζεται πρὸς αὐτῆς, ἐρᾷν προσποιούμενος γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος, πέντε παρὰ ἓν λοιπὸς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ δ' τούτους ἐνδεδεμένους. πάλαι ἀλλά γε λιμῷ τὴν πενίαν, ὑφιστάμην τὸ ἄθλον. καὶ τὸ ψυχρὰ σκεῦνα τὸ ὑπ' τοῦ φιλήματος, ὑπερήδετό μοι ἐπὶ ὁ λιμός. εἶπε ὀλίγου δεῖν, κληρονόμος ἂν εἶχεν ἁπάντων κατέστη, εἰ μὴ κακοδαίμων τις οἰκέτης ἐμήνυσεν, ὡς φάρμακον εἴη ἐπ' αὐτὴν ἐωνημένον. ἐξωθεῖς δ' ἐπὶ κεφαλὴν, ὅμως οὐδὲ τότε ἠπόρησα τὸ ἀναγκαῖον, ἀλλὰ δ' ῥήτωρ δοκῶ, κἂν παῖς δίκαις ἐξιόντος μοι, προσδιδοὺς τὸ πολλὰ, καὶ τοῖς δίκαις τοῖς ἀνοήτοις κεχρηματισμένον. καὶ πάλαι μὲ πολεῖσι. [2] οἱ φοίνικες δ',

no illiberali esse visus, sub initium ob victus penuriam, cum infœlici, suavi tamen conversabar amatore. Postquam autem viam hanc facillimam esse animadverti, eaque absoluta fastigium attigi: siquidem ὁ Adrastea chara mihi omnia illa quæ antè dixi, viatica supperebant, temeritas, ignorantia, impudentia. Primùm quidem non amplius desiderabilis appellor: sed jam Iovis & Ledæ filiis factus sum cognominis. Dein cum anu consuescens, primùm ab ipsa lautè accipiebar, simulans me amare mulierem septuagenariam, quæ dentes quatuor reliquos, eosque auro illigatos habebat: verumtamen ob paupertatem hunc laborem sustinebam: illaque capularis vetulæ oscula, fames reddebat mihi suavissima. Deinde parum abfuit, quin omnium bonorum quæ possidebat, hæres evaserim, nisi execrandus quidam famulus venenum ad illam tollendam à me emptum illi indicasset. Ob id in caput præceps ejectus, tamen neque tunc rebus necessariis carui: sed & orator esse videor, & in judiciis contendo, causam plerunque prodens, & judicum gratiam fatuis promittens. Vt plurimum tamen succumbo, ac nihilominus

1 Πρῶτον μὲν οὐκ ἔτι πολιτικὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος μεμύημαι] Et ex hoc loco patet rhetorem, quem subsannat Lucianus, primum Πρεσβευτὴν (sic enim legendum, non πολιτικὸν) deinde Διάκτορον vel Διεκπερᾶν vocatum fuisse. *Palm.*

2 Οἱ φοίνικες δὲ] Advocatorum palmæ aliquando sine lemniscis & corona, ut apud Iuvenal. Sat. 7.

ut tibi lasso
Figantur virides, scalarum gloria, palma.

Et Martial. Epig. 27. lib. 7.

Sic fora mirentur, sic te palatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.

Palmas coronatas ut hoc loci ὀλὶ τῇ θύρᾳ χλωρᾷ ἐστεφανωμένας. Tangit Arrianus Epicteti cap. 12. lib. 3. *Lourd.*

1 In

ἐπὶ τῇ θύρᾳ χλωρᾷ ἐστεφανωμένοι. τούτοις γὰ ἐπὶ τὰς δυσχερεῖς κόμμυ τοῖς διδάσκουσι. ἀλλὰ ἐ τὸ μισεῖσθαι φεύγειν ἅπαντες, καὶ ἐπίσημον εἶναί μοι, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ ἢ τρόπου ἐ πολὺ πρότερον τὸν λόγον, καὶ τὸ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ τοῦτον σαφῶς τὸν ἀκρότατον εἰ πάσης κακίας λεγόμενον, ἢ μικρὸν ἔμοιγε δοκεῖ. τοιοῦτόν σοι ἔοικα, νὴ τὸν πάνδημον, πολὺ φαυλότερον ἐμαυτῷ φαίνεσθαι, καὶ χάριν ἐμαυτῷ ἢ μικρὰν ἐπισταμένῳ. εἶεν. ἐ μὲν ἡδυπάθειας ἕνεκα τούτου, παιπάλης τινὸς. σὺ δ', ὡς πειθῆς τοῖς εἰρημένοις, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιζε οἷσθ' ἐξαρχῆς ἐπόθεις ἐλθεῖν. καὶ ἐδέν σε κωλύσει ἐπόμενον τῷ νόμῳ ἴν' τι τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν, καὶ σὺ τοῖς πλήθεσιν ἀδοκιμεῖν, καὶ ἐπίφθονον εἶναι, καὶ γαμεῖν, ἢ χαιρεῖν τινα ἕ κωμικῶν, καθάπερ ὁ νομοθέτης, καὶ διδάσκαλον, ἀλλὰ καλλίονι γυναῖκα, τὴν ῥητορικήν, ὡς τὸ ἔ Πλάτωνος ἐκεῖνο πλοῦτον ἅρμα ἐλαύνοντα φέρειν, καὶ μᾶλλον πρέπειν περὶ σαυτῷ εἰπεῖν, ἢ ἐκείνῳ περὶ ἔ Διός. ἐγὼ δ', ἀθυμῶ γὰ, καὶ δειλός εἰμι, ἐκποδὼν ὑμῖν τ' ὁδὸν, καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀσύμβολον ὂν ὑμῖν τὸ ὑμέτερον. μᾶλλον δ' ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀκριβῶς ἀνακηρύττεσθε, καὶ θαυμάζεσθε, μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ἡμῶν κεκρατήκατε, ἀκύτεροι φανέντες, ἀλλὰ τῷ ῥᾳδίᾳ, καὶ ἀσφαλεῖ τραπέσθαι τὴν ὁδόν.

nus viridi palma fores coronantur. Nam his erga infœlices illecebris utor. Præterea ab omnibus odio haberi, & morum pravitate, longè priùs quàm sermonum esse insignem, ac digito monstrari, en ille qui cunctis flagitiis præcellere fertur: non parva res esse mihi videtur. Hæc te moneo per Venerem, quæ meipsum multò priùs monui, nec gratiam exiguam mihi ipsi comparavi. Esto: generosus ille hæc dicere desinet. Tu verò si dictis credas, ibi te esse puta quò pervenire ab initio desiderabas, & nihil obstabit si leges has observaris, quominus in judiciis vincas, apud multitudinem clareas, & acceptus sis, & tibi nubat, non anus quæpiam Comica, quemadmodum legislatori illi & præceptori tuo, sed mulier pulcherrima, Rhetorica ipsa: ita ut cùm illo Platonis curru alato veharis, magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Iove. Ego verò ignavus cùm sim, & timidus, è via vobis decedam, & Rhetoricæ ope ex obscuro emergere desinam, ignarus quo pacto vestra cum illa conveniant. Quin potiùs jam desino. Itaque sine pulvere victores proclamemini, & admirationi sitis, hoc solùm memoria tenentes, vos qui visi estis velociores, non superasse nos celeritate, sed quia facillimam pronamque viam inivistis.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ, Η ΑΠΙΣΤΩΝ.

PHILOPSEVDES, SIVE INCREDVLVS, TYCHIADES ET PHILOCLES.

ARGVMENTVM.

Disputatio est de vi magica, de incantamentis, de spectris, & mortuorum animis: an ea videlicet super terram ambulent, seseque quibus libitum fuerit, ostendant: cujusmodi & hodie quadam superstitione atque illusionibus damonum vexati plerique credunt. Negat Lucianus hujusmodi esse phantasmata: & affirmat magicam vim, meras esse praestigias. Atque hæc omnia fingit apud Philosophum Eucratem agi, & philosophorum exemplis confirmari, ut pro more illorum vanitatem persequatur.

ΤΥΧΙΑΔΗΣ.

Ἔχεις μοι ὦ Φιλόκλεις εἰπεῖν τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ὃ τοὺς πολλοὺς εἰς ἐπιθυμίαν ἕξ ψεύδεσθαι τοσοῦτον, ὡς αὐτούς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγοντας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διηγουμένοις μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν; Φιλο. πολλά ὦ Τυχιάδη ἐστίν, ἃ τοὺς ἀνθρώπους εἰώθασιν ἀναπείθειν τὰ ψεύδη λέγειν, εἰς τὸ χρήσιμον ἀποβλέποντας. Τυ. [2]ἰδεῖν μὲν οὖν ἔπος τοῦτο φασίν, οὐδὲ τούτων ἡμῶν, ὅσοι τὰ χρεία ἔνεκα ψεύδονται. συγγνώμης τοιγαροῦν δοτέ γε μᾶλλον ἢ ἐπαίνου τινὲς αὐτῶν ἄξιοι, ὁπόσοι καὶ πολεμίους ἐξηπάτησαν, ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῷ τοιούτῳ φαρμάκῳ ἐχρήσαντο ἐν τοῖς δεινοῖς, οἷα καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐποίει, τλώ τε αὐτῷ ψυ-

Dotes mihi Philocles dicere quidnam id tandem sit, quod multos in mentiendi cupiditatem adducit, ut pariter gaudeant, quum & ipsi nihil sani loquuntur, & his qui talia narrant, maximè animum intendant? *Phil.* Multa sunt, Tychiade, quæ nonnullos mortales mentiri compellunt, quia [1]in rem vident conducere. *Tych.* Nihil ad rem hæc, ut ajunt, neque enim de his rogabam, qui quum usus postulat, mentiuntur. Venia nimirum hi, imò laude plerique eorum sunt digni, quicunque vel hostes fefellerunt, vel ad salutem tali pharmaco in periculis usi sunt: qualia multa Vlysses etiam fecit, ut

1 *In rem*] Dives ille apud Iuvenal.

Quid enim salvis infamis nummis.

Orest in elect. Sophoclis δοκῶ μὲν οὐδὲν ῥῦμα σωῖ κέρδει πρακτέον. Cogn.

2 Οὐδὲν πρὸς ἔπος] Proverb. *Beurd.*

1 He-

χὴν δρυμὸν, καὶ τὸ νόσον τὸ ἐπιόν. ἀλλὰ σοὶ ἐκεῖναι ὦ ἄριστε φημὶ, οἱ αὐτὸ ἄνδ τὸ χρείας τὸ ψεῦδ᾽ σοὶ πολλοῦ τὸ ἀληθείας πίπτοντες, ἡδέμενοι τῇ πρὸς μαθῇ, καὶ ἐνδιατρίβοντες ἐπ᾽ ἀδίμιᾶ σοφόν ἀναλήψια. τίνες δὴ ἐθέλω εἰδέναι, τίν᾽ ἀγαθὸν τοῦτο ποιοῦσιν. Φιλο. ἦπου καλεπτόπους ἄδη πάς τοιούτους, οἷς ἔμφυτος ἔρως ὅτός ἐστι σοῦς τὸ ψεῦδος; Tv. καὶ μάλα πολλοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι. Φιλο. τί δ᾽ ἂν ἄλλο, ἢ ἄνοιαν χρὴ αἰτίαν εἶναι αὐτοῖς φάναι ἢ μὴ ἀληθῆ λέγειν, εἶτα τὸ χείρονα ἀντὶ ἢ βελτίονα προαιρεῖσθαι; Tv. ἀδὲν τοῦτο, ἐπὶ πολλοὺς ἂν ἐγώ σοι δείξαιμι, σωστικὸς τἄλλα, καὶ τὸν γαμῶν ἡκιμακότας, οὐκ οἶσθ᾽ ὅπως ἐαλωκότας τούτῳ τῷ κακῷ, καὶ φιλοψευδεῖς ὄντας, ὡς ἀπιθάσθαί με, εἰ τοιοῦτοι ἄνδρες ἄριστοι τὰ πάντα, ὅμως χαίρουσιν, αὐτός τε, καὶ τοὺς ξυνηγχαίνοντας ἐξαπατῶντες. ἐκείνους μὲν δὴ τοὺς παλαιοὺς ἐᾶ ἡμῖν σε χρὴ εἰδέναι, τὸ Ἡρόδοτον, καὶ Κτησίαν τὸ κνίδιον, καὶ ἐᾶ τούτων, τοὺς ποιητὰς, καὶ τὸ Ὅμηρον αὐτὸν, ἀοιδίμους ἄνδρας ἐγχρώσῃ τῇ ψεύσμασι κεχρημένους, ὡς μὴ μόνον ἐξαπατᾶν τοὺς τότε ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ ἐς μέσους ἡμῶν διικνεῖσθαι τὸ ψεῦδος, ἐν μελοποιοῖς ἔπεσι, καὶ μέτροις φυλαττόμενον. ἐμοὶ γὰν πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεσιν, ὁπότων ἐρανὸν τομὸν, καὶ Προμηθέως δεσμὸν διηνώντων, καὶ γιγάντων ἐπανάστασιν, καὶ τὴν ὑπὸ πᾶσαν τραγῳδίαν, καὶ ὡς δ᾽ ἔσωσε ὁ Ζεὺς ταῦρος, ἢ κύκνος ἐμίγη, καὶ ὡς ἐν γυναικὸς

ut & vitam ſuam & ſociorum reditum redimeret. Sed de illis vir optime dico, qui nulla neceſſitate veritati mendacium anteponunt, ipſa re delectati, in eaque ſine ullo prætextu idoneo verſati. Quare ſcire velim cui bono iſti illud agant. *Phil.* An alicubi tales aliquos jam deprehendiſti, quibus inſita ſit hæc mentiendi libido? *Tych.* Et complures quidem ſunt iſtiuſmodi. *Phil.* Quid aliud ergo in cauſa ſit, quòd mentiuntur, niſi dementia? ſiquidem rem peſſimam optimæ loco præoptant. *Tych.* Hoc nihil eſt, nam ego tibi multos oſtenderim ad cætera prudentes, ac ſapientia mirabili: neſcio quo pacto tamen hoc malo captos, mendaciique ſtudioſos, adeò ut ego certè moleſtè feram, quòd vir tales, cæteris omnibus in rebus optimi, gaudent tamen & ſe, & eos in quos inciderint, fallere. Nam veteres illi, quòd tibi notius quàm mihi eſſe debet, [1] Herodotus, Cteſiaſque Cnidius, & ante hos poëtæ, & ipſe Homerus viri celebres, mendaciis ſcriptis uſi ſunt, ut non ſolùm eos fallerent, à quibus tunc audiebantur, ſed ad nos etiam mendacium per manus traditum perveniret, in pulcherrimis verſibus, metriſque ſervatum. Me ergo ſæpe illorum verſuum nomine ſubit pudor, ſiquando cœli ſectionem, ac Promethei vincula recenſent, gigantumque rebellionem, atque omnem illam de inferis tragœdiam. Et ut ob amorem lupiter in taurum, & cygnum verſus ſit: utque

1 *Herodotus*] Herodotum verius mendacium quàm hiſtoriæ parentem nuncupaveris. Mira enim ab eo de Xerxis expeditione & tranſitu, id Lucianus lib. 2. ver. hiſt. inter mendaces Cteſiam, Cnidium & Herodotum ponit. *Cogn.*

ντας, εἰς ὄρνεον, ἢ εἰς ἄρκτον μεταπεσεῖν. ἔτι δὲ πηγάσους, καὶ χιμαίρας, καὶ γοργόνας ἢ κύκλωπας, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα, καὶ σφόδρα μυθώδη, πιθάνην ψυχαγωγεῖν δυνάμενα. ἔτι τοῖς μὲν μειρακίοις, καὶ τοῖς λάμιαν δεδιόσιν. καίτοι τὸ μὲν ὑπὲρ τοιούτων, ἴσως μέτριον. τὸ δὲ πόλεις ἤδη ἔθνη πολλὰ, καὶ δημοσίᾳ ψεύδεσθαι, πῶς ἂν γελοῖον; οἱ Κρῆτες μὲν γὰρ Διὸς τάφον δεικνύοντες οὐκ αἰσχύνονται, Ἀθηναῖοι δὲ τὸν Ἐρεχθέως ἐκ τῆς γῆς ἀναδοθῆναί φασι, καὶ τοὺς αὐτόχθονας ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, κοχλάκων τὸ λάχανα. πολὺ συμπότερον δ' ἂν εἴη τοῖς Θηβαίοις, οἱ ἐξ ὄφεως ὀδόντων, σπαρτοὺς πάνυ ἀναβλαστησάντων δηγῶνται. ὃς οὖν ἂν ὧν τοῦτο κοχλάλαστα ὄντα, μὴ οἴηται ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφρόνως ἂν ἐξετάζειν τοῦτο, Κορίσκε πρὸς, ἢ Μαρκίτην νομίζει τὸν πείθεσθαι, ἢ Τριπτόλεμον ἐλάσαι ἀεὶ διὰ τῶν δρακόντων ὑπερπλέοντα, ἢ [1] Πᾶνα ἥκειν ἐξ Ἀρκαδίας σύμμαχον εἰς Μαραθῶνα, ἢ Ὠρείθυιαν ὑπὸ Βορέου ἁρπασθῆναι, ἀσεβὴς ἂν εἴη μοι, καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἔοικεν, ὅστις πρόδηλοις, καὶ ἀληθέσι πράγμασιν ἀπιστῶν. εἰς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦδος. Φιλο. ἀλλ' οἱ μὲν ποιηταὶ ὦ Τυχιάδη, καὶ αἱ πόλεις ἴσως συγγνώμης τυγχάνοιεν ἄν. οἱ δὲ, τὸ ἐκ τοῦ μύθου τερπνὸν ἐπαγωγότεροι ὄντες, ἐγκεκλιμένως τῇ γραφῇ, ὥσπερ μάλιστα δίοιτ' ἂν τὰς ἀπορρήτους. Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Θηβαῖοι, καὶ εἴ τινες ἄλλοι, σεμνότεροι λέγειν

utque mulier mutata in avem, vel ursam. Præterea Pegasos, Chimæraſque, & Gorgonas, & Cyclopas, atque id genus omnia, admodum abſurdas monſtroſaſque fabulas, & quæ puerorum mentes afficere queant: qui larvam adhuc, lamiamque metuunt. Atqui poëtica fortè ſunt tolerabilia. Iam verò & urbes, & gentes multas, una voce publiceque mentiri, qui non ſit ridiculum? Velutì quum Cretenſes Iovis ſepulchrum oſtendere non pudet: Athenienſes Erichthonium editum è terra ferunt: primoſque illos homines in Attica olerum more ex terra emerſiſſe. Hi multò verecundiores quam Thebani, qui ex dentibus ſerpentis, ſativos quoſdam progerminaſſe narrant. Quòd ſiquis hæc, cùm ſint ridicula, non putet eſſe vera: ſed ea prudenter examinans. Corœbi cujuſpiam, aut Margitæ exiſtimet eſſe, credere aut Triptolemum in alatis draconibus per aërem vectum eſſe, aut Pana Marathonem ſuppetias ex Arcadia veniſſe, vel Orithyam à Borea raptam eſſe, impius nimirum hic, atque inſanus videatur eis, quippe qui tam manifeſta, veraque non credat, uſque adeò obtinet mendacium. *Phil.* At poëtis Tychiade urbibuſque fuerit fortaſſis ignoſcendum. Nam illi delectationem illam quæ ex fabula proficiſcitur: ut quæ maxima ſit illecebra, poëmatibus ſuis immiſcent, qua potiſſimùm erga auditores opus habent. Athenienſes verò & Thebani, & ſiqui ſunt alii, patriæ ſuæ

1 Πᾶνα] In Iove Tragœdo. Long. lib. 3. *Bourd.* Pan cum Athenienſes duce Miltiade cum Perſis eſſent dimicaturi in campo Marathonio eo in loco Græcis auxilium tulit, atque repreſſit Perſarum ferociam, meminit Theocr. in Syring. ὠχρ.

1 Ἀξιό-

φαίνονται τὶς πατρίδος ἐκ τοιούτων. εἰ γάρ τις ἀφίλοις τοῖς μυθοῖς τούτοις ἐκ τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲν ἂν καλύσῃ λιμὸς τὸν ἐξηγητὰς αὐτῶν ἀφθαρῆναι, μὴ δ' ἀμισθὶ τὸ ξένιον τελεῖσθαι ἀκούσαντας. εἰδὲ μὴ δ' μιᾶς ἕνεκα τοιαύτης αἰτίας, ὅμως χαίροντες τῷ ψεύσματι, παγγέλοιοι εἰκότως ἔκριθεῖεν ἄν. *Tyc.* εὖ λέγεις. ἐγὼ γὰρ τῷ Εὐκράτει ἦλθον σοι δ' πάνυ πολλὰ τοιαῦτα, καὶ μυθώδη ἀκούσας. μᾶλλον δ' μεταξὺ λεγομένων, ἀπιὼν φεύγοιμι, ἢ φέρων τὸ πρόσχημα τῷ ὑποκρούσει, ἀλλά με θαῦμα οἱ ἐμοὶ νύμφαι ἐξήλασαν, πολλὰ προφάσια, καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντα. Φιλο. καίτοι ὦ Τυχιάδη, [1] ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ἐστί. καὶ οὐδεὶς ἂν οὐδὲ πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖνος οὕτω βαθὺν πώγωνα καθειμένος, ἐξηκοντούτης ἀνὴρ, ἐπὶ δὲ φιλοσοφίᾳ ξυνὼν τὰ πολλὰ, ὑπομείνειεν ἂν δ' ἄλλῳ τινὶ ψεύδεσθαι ἀκόντι παρὸν, ὃς ὅπως αὐτός τι τολμήσει τοιοῦτον. *Tyc.* ἐγὼ οἶδα ὃ ἐπεῖπε οἷα μὲ εἶναι, ὅπως δ' αὐτὰ ἐπιστώσεται, ὡς δ' ἐπώμνυτο τοῖς παλαίστοις, διδασκόμενος τὰ παιδία, ὥστε με δ' ἀποβλέποντα ἐς αὐτὸν, ποικίλα σημαίνειν. ἄρτι μὲ, ὡς μεμήνει, καὶ ἔξω εἴη δ' καθεστηκότα. ἄρτι δ', ὡς γόης ἂν, ἄρα τοσοῦτον χρόνον ἐλελήθει με

fuæ plus majeſtatis ex his figmentis conciliant. Quòd ſiquis fabulas auferat è Græcia, nihil obſtiterit quominus earum explanatores fame intereant, cùm nullus ſit hoſpitum qui veritatem gratis audire velit. At ſiqui nulla tali de cauſa, gaudent tamen mendacio, hi omnino ridiculi meritò videantur. *Tych.* Rectè dicis: nam ego protinus ab Eucrate illo celebri venio, ubi multa incredibilia ac fabuloſa cùm audiſſem, imò verò medio in ſermone diſceſſi non ferens narrationem tam ſupra fidem: ſed me velut furiæ quædam abegerunt, dum monſtroſa multa atque abſurda referret. *Phil.* Atqui Tychiade, vir gravis eſt Eucrates: & nemo certè crediderit illum tam promiſſa barba virum ſexagenarium: & qui præterea ſit plurimum in philoſophia verſatus, ſuſtinuiſſe ut alium quenquam audiret ſe præſente mentientem, nedum ut ipſe tale quicquam audeat. *Tych.* At neſcis amice qualia referebat, tum ea quàm conſtanter aſſerebat, præterea quàm ſanctè in pleriſque jurabat, admotis etiam filliis: adeò ut ego quum eum reſpicerem, varia mecum cogitarem: interdum quidem illum inſanire, neque animo conſtare: interdum verò fugiſſe me, quòd impoſtor eſſet, ac tantum temporis ſub leonis

1 Ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ἐστὶ, καὶ οὐδεὶς ἂν πιθέσθαι, ὡς ἐκεῖνος οὕτω πώγωνα βαθὺν καθειμένος] Eucrates quidam Athenienſis olim fuit prolixa barba inſignis, & eo nomine traducitur ab Ariſtophane in Concionantibus, dum inducit mulierem barbam factitiam afferentem & dicentem: Κἀγὼ γ' Εὐκράτους ἐκ ὀλίγου κεκλοπα. Ad quæ ſic Scholiaſtes: ἦν δὲ εἷς δασύτατα κομῶν τῶν, ὡς δὲ φησι καὶ Δημαγωγός ἦν, μέγαν πώγωνα ἔχων ἐπεκαλεῖτο σατυρίσκος. Ergo is quendam Eucratem prolixa & ampla barba inſignem ſuo tempore noverat Lucianus, & in nomine & in piloſitate cum antiquo illo conveniebat. Nam illum antiquum non debuit inducere, quando in eo dialogo de Peripateticorum ſectis & cum Eucrate diſſerentem Cleodemum Peripateticum inducit. At Peripateticæ ſectæ auctor Ariſtoteles poſt Ariſtophanem & Eucratem vixit. *Palm.*

[1] ὑπὸ τῇ λεοντῇ, χαλοῖόν τινα πίθηκον ἐξεστάλκατε. ὅπως ἄτοπα δηλαδὴ ταῦτα. Φιλο. τίνα τοῦτον φῂς ἐσιέναι ὦ Τυχιάδη; ἐγὼ γὰρ εἰδέναι μοῦ δοκῶ τινα τῶν ἀλαζονείαν μὲν τηλικαύτην τοῦ πώγωνος ἐσκεπτον. Τυ. ἴσως μὲν οὖν ἄλλοτε ἄλλους Φιλόκλεις, φοιτᾶν εἰώθει αὐτόν, οὐ ποτε πολλοῦ τινὸς σχολῆς ἄγοντος. νῦν δὲ Λεοντίχῳ συγγινόμενος διέμενον, ἐπειδὴ δέ μοι ὡς οἶσθα, ἀκέσασθαι ἥκει ὁ παιδὸς ὡς παρ' Εὐκράτους ἔωθεν ἀπέλθοι, νοσοῦντα ἐπισκεψόμενον, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς ἐν τῷ Λεοντίχου συγγινοίμην, καὶκεῖνον ἴδοιμι, ἡγούμενον γὰρ ὡς νοσεῖν, παραγενόμενος πρὸς αὐτὸν, οὐρίσκω δ' αὐτόθι τὸν μὲν Λεοντίχον, οὐκ ἔτι. ἐφθάκει γὰρ ὡς ἔφασκον, ὀλίγον προεξεληλυθώς. ἄλλους δ' συχνοὺς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ἦν ὁ ὐκ ἄσκεπάτος, καὶ Δεινόμαχος ὁ στωϊκὸς ἐν Γων. οἵους τὸ ἐπὶ τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζεσθαι ἀξιοῦσθαι, ὡς μόνοι ἀκριβῶς καθεστηκότα τὸν γνώμιμον τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποφητεύσοντα δυνάμενον. ὁρᾷς οἷος ἀνδρὰς σοι φημὶ, πανσόφους, καὶ παναρίστους; ὅτι τοῦ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἑκάστης σοφαιρίσεως, αἰδεσίμους ἅπαντας, καὶ μονονοὺ θοροὺς τὸν σοφὸν ὄψεσθαι. ἐπὶ δὲ ὁ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν, καὶ χρείαν οἵμην τῆ νόσῳ ἐπικληθεὶς, καὶ ῥᾷον ἐδόκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης, καὶ τὸ νόσημα τὸν σωτῆρα ἦν. τὸ ῥεῦμα γὰρ, ἐς τὰς πόδας αὖθις αὐτῷ κατεληλύθει καθίζεσθαι δὲ με παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῆ κλίνῃ ὁ Εὐκράτης ἐκέλευεν, ἠρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀσθενικὸν, ὁπότε εἶδέ με. καίτοι βοῶντος αὐτοῦ, καὶ ἀφεσινομένου, τί μεζὸν ἢ παῦλον κλιθὲν, ἐδόκει με καθορᾶν; ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ ἐκαθεζόμην, ἐπυνθανόμην ὅτου ἕνεκα ἐκεκλήκοι με. ὁ δὲ, ἐπειδὴ ἐμὲ ἐκεῖνος ἐκάλεσεν, ἔφη, ἐθέλειν ἐμοὶ ἐπιδεῖξαι τὸν ἄνδρα, ὃν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ τοσοῦτον ἐπαινῶ. ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐκάλεσεν, ἔφη, ἐθέλειν ἐμοὶ ἐπιδεῖξαι τὸν ἄνδρα, ὃν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ τοσοῦτον ἐπαινῶ. ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐκάλεσεν, ἔφη, ἐθέλειν ἐμοὶ ἐπιδεῖξαι τὸν ἄνδρα, ὃν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ τοσοῦτον ἐπαινῶ.

nis pelle ridiculam ſimiam circuntuliſſet: adeò abſurda narrabat. *Phil.* Quænam illa, per lares, ſunt Tychiade? Nam cupio cognoſcere quamnam præſtigiatoram ſub tam longa barba occuluerit. *Tych.* Solebam Philocles, & alias ipſum adire, ſiquando otio abundarem. Hodie autem, cùm eſſet mihi res cum Leontycho, qui ut ſcis, meus eſt amicus, edoctus à puero, eum ſe ad Eucratem mane contuliſſe, ut ægrotantem viſeret: amborum nomine, nempe ut & Leontichum convenirem, & Eucratem viderem, quem ægrotare neſciebam, ad eum pervenio. At Leontichum ibi jam non invenio: nam paulò antè, ut dicebant, exiverat: alios verò confertos reperio, in quibus erat & Cleodemus Peripateticus, & Dinomachus Stoicus, & Ion: noſti virum, qui ex Platonis doctrina magnam ſui admirationem expectat, ut qui ſolus mentem viri deprehenderit, quique ejus oracula aliis enarrare poſſit. Vides quos tibi viros nomino, nimirum omni ſapientia, omnique virtute præditos: ut pote ipſum ex quaque ſecta caput, reverendos hercle omnes, atque aſpectu propemodum terribiles. Aderat præterea medicus Antigonus, ob morbi puto neceſſitatem vocatus: & meliùs jam habere ſe videbatur Eucrates, eratque morbus ex conſuetis. Nam ei rurſus humor in pedes deſcenderat. Ergo Eucrates me ſibi in lecto aſſidere juſſit, voce ob debilitatem paulum inclinata, quum me conſpiceret: quanquam interim dum ingrederer, vociferantem eum, & vocem intendentem audieram. Tum

1 Ὑπὸ λεοντῇ] Proverb. *Bourd.*

1 Ἐπερ-

εἶσιὼν ἐπῆκουον. κἀγὼ μάλα πιφυλαξάμενος μὴ ψαύσαιμι τῶν ποδῶν αὐτοῦ, λοπλογησάμενος τὰ σαυτῆ ταῦτα, ὡς ἀγνοήσαιμι νοσοῦσα, καὶ ὡς ἐπὶ ἔμαθον, δρομαῖος ἦλθομι, ἐκαθεζόμην πλησίον. οἱ μὲν, δὴ ὑπόγλαυκον ἤδη ὑπὲρ τὸ νοσήματος, τὰ μὲν, ἤδη ὡμολογηκότες, τὰ δ', καὶ τότε διεξιόντες, ἔτι δ' ἐξ ἀρχαίας πάνυ ἐκαστος ὑποβάλλοντες. ὁ γοῦν Κλεόδημος, οἱ τοίνυν φησὶ τῇ ἀριστερᾷ τὰς ἀνελόμενος χαμόθεν τὰ ὀδόντα τὰ μυγαλῆς, ὕστερον φονεύσειεν εἰς δέρμα λέοντος, ἄρτι ἀποδαρέντος, εἶτα περιάψειε τοῖς περὶ τὰ σκέλη, αὐτίκα παύεται τὸ ἄλγημα. τὸν εἰς λέοντα ἔφη ὁ Δεινόμαχος ἐγὼ ἤκουσα, ἐλάφου δ' ἠλείας, ἔτι παρθένου, καὶ ἀβάτου. καὶ τὸ πρᾶγμα ὕστερον πιθανώτερον, ὡς ἐγὼ ἠκροώμην, καὶ ἔρρωται μᾶλλον ἐπὶ τοῖς ποδῶν. καὶ ὁ λέων, ἄλκιμον μέν, καὶ τὸ λίπος αὐτοῦ, καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ, καὶ αἱ τρίχες ὅτι δ' πύκνων αἱ ὀρθαὶ, μεγάλα δύναιντο, εἴ τις ἐπίστοιτο αὐτοῖς χρῆσθαι μὴ τὰ οἰκείας ἐπῳδῆς ἐκφέρων. ποδῶν δ' ἴασιν, ἤκιστα ἐπαγγέλλεται. καὶ αὐτὸς ἦσθ' ὡς ὁ Κλεόδημος, ὕστερον πάλαι ἐγίγνωσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ δέρμα εἶναι, διότι ἀκὺ ἔλαφος. ἔναλλος δ' λέων ἀνὴρ σοφὸς τὰ τοιαῦτα, μεταδίδαξέ με, εἰπὼν ὠκυτέρους εἶναι τὰς ἐλάφους τῶν λεόντων. ἀμέλει ἔφη, καὶ αἱρεῖσιν αὐτὰς διώκοντες. ἐπῄνεσαν οἱ παρόντες, ὡς εὖ εἰπόντος δ' λέοντος. ἐγὼ δ', οἶσθα γὰρ ἔφην ἐπῳδαῖς τισι τὰ τοιαῦτα παύεσθαι, ἢ τοῖς ἔξωθεν περιαπτήμασι, δ' κακῶς ἔνδον διατρίβοντας; ἐλάθεσθε ἐπὶ τῷ λόγῳ μου, καὶ δῆλοι ἦτε καταγνόντες μου πολλὴν τὴν ἄνοιαν, ἐπεὶ μὴ ἐπιζημίως τὰ σαθρὰ λύοιμι. καὶ οὕτω

Tum ego diligenter cavens ne pedes ejus tangerem, ubi me vulgaribus istis verbis purgaveram, quòd eum ægrotare nesciverim, quòd ubi resciissem, curriculo venerem, adsedi propè. Atque illis quidem sermo erat de morbo: & quædam jam antè dixerant, quædam verò etiam tunc narrabant: præterea medicamenta quædam quisque proferebat. Cleodemus igitur, Siquis, inquit, siniſtra manu, tollens humo muſtelæ dentem, ſic interfectæ, ut antè dixi, in leonis recens excoriati pellem alligaverit, ac deinde circum crura poſuerit, ilico ſedatur dolor. Non in leonis pellem, inquit Dinomachus, ut ego audivi, ſed in cervæ potiùs fœminæ, virginis adhuc, & nondum initæ, & res hoc quidem pacto eſt credibilior. Velox enim cerva eſt, maximeque valet pedibus: & leo quidem fortis eſt, pinguedoque ejus ac manus dextra, pilique qui recti è barba prominent, magnam vim obtinent, ſiquis iis cum proprio cuique carmine, uti noverit: at pedum curationem minimè pollicetur. Et ipſe quoque, inquit Cleodemus, olim ſic putabam cervina pelle utendum, quia velox eſt cerva. At nuper vir quidam Libycus horum peritus contrà me docuit, cervis dicens velociores eſſe leones: quippe qui eas, inquit, etiam perſequendo capiunt. Laudabant qui aderant, tanquam rectè dixiſſet Libycus ille. Tum ego, Putatis, inquam, incantamentis aliquibus ſedari talia? aut foris admotis appendiculis, cùm malum intus graſſetur? Riſerunt hunc ſermonem meum: & palàm in me magnam amentiam damnarunt, qui res apertiſſimas ignorarem, & quibus nemo

ἂν ἀν ὐδὶς φθονῶν ἀντείποι, μὴ οὐχὶ ὕπνος ἴσαν. ὁ μὲν τοι ἰατρὸς Ἀντίγονος, ἐδεκά μοι ἡδονὴν τὴν ἐρωτήσει μου. πάλαι γὰρ ἠμελεῖτο οἶμαι, βοηθεῖν ἀξιῶν τῷ Εὐκρατεῖ μὴ τέχνης, εἶνε τὸ ἀγγαλλαν ἀπέχοιτο, καὶ λάχανα σιτοῖτο, καὶ ὄλως ὑφαιρεῖν τι τόνου. ὁ γὰρ Κλεόδημος, ὑπομειδιῶν ἅμα, τί λέγεις ἔφη ὦ Τυχιάδη; ἄπιστον εἶναι σοι δοκεῖ τὸ σὲ τοιοῦτον γίγνεσθαι τινὰς ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; ἔμοιγε δοκεῖ ἐγὼ, εἰ μὴ πάνυ τοῖς ῥῖνα κορύζης μεστὸς εἶναι, ὡς πιστεύειν τὰ ἔξω, καὶ μηδὲν προσιέναι τοῖς ἔνδοθεν, ἐπεμβαίνοντα τοῖς νοσήμασι, μὴ ῥημάτων ὡς φατὲ, καὶ γοητείας τινὸς [1] συνεργῶν, καὶ τίνι ἔοικεν ἐπιτάττειν ὠφεσιεργήματα. τόδε γοῦν ἂν ἠδέως, ἔδοξε μοι ἐς ἔμετον λέοντος τὸ δέρμα συνδήσαι τις ἐκκοιδήκασι ὅλας μυγαλᾶς. ἐγὼ γὰρ αὐτὸν τὸν λέοντα εἶδον πολλάκις χολοῦντα ὑπ' ἀλγηδόνων, ὡς ὁλοκλήρου τοῦ αὐτοῦ δέρματος. πάνυ γὰρ ἰδιώτης ἔφη ὁ Δεινόμαχος εἶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἐμέλησέ σοι σαφῶς μαθεῖν. ὅτινα τρόπον ὠφελεῖ, τοῖς νοσήμασι ὠφεσιεργήματα. καί μοι δοκεῖς, ἐδὲ τὰ προφωνίσαι ἂν ἐδύνω δεξασθαι ταῦτα, ὡς ὠφέλησε πυρετῶν τὰς ἀποπομπὰς, καὶ ὄφεων ἑρπετῶν τὰς παλαμύξεις, καὶ βυβώνων ἰάσεις, καὶ τἄλλα, ὁπόσα ὦ αἱ χεῖρες ἤδη ποιοῦσιν. εἰ δὲ ὀκεῖνα γίγνεται ἅπαντα, τί δὴ ποτε οὐχὶ ταῦτα οἴηση γίγνεσθαι τοῦτο τὸ ὁμοίως; ἀπίστως ἐμοὶ δ' ἐγὼ ξυμπεφύκη ὦ Δεινόμαχε, καὶ ἅλως φασὶν οἱ κυρῆνες τὸν ἅλων. ἐδὲ γάρ ἃ φῄς, ταῦτα ὅλα μὴ τοιαύτης δυνάμεως γεγόμβα. ἐὰ

mo sanè mentis contradicat, quia ita se habeant. At medicus Antigonus delectari mihi visus est hac interrogatione mea. Iamdudum enim negligebatur, opinor, cum opem Eucrati ex arte ferre vellet, denuncians videlicet vino ut abstineret, & oleribus vescerctur, denique vigorem minueret. Tum Cleodemus, subridens simul, Quid dicis, inquit, Tychiade? Incredibile tibi videtur esse, ut ex rebus hujusmodi parentur quædam adversus morbos remedia? Mihi certè videtur, inquam ego, nisi naribus adeo sim mucosis, ut credam ea quæ foris applicantur, nihilque cum his communicant, quæ morbos intus excitant, per verbula tamen ut dicitis, ac præstigiaturam operari: & quum appenduntur sanitatem immittere: quod fieri nequaquam possit, nec siquis vel in Nemei leonis pellem sedecim mustelas integras alligarit. Ego profectò leonem ipsum præ doloribus sæpe in universa sui pelle claudicantem vidi. Nimium idiota es, inquit Dinomachus. Neque unquam tibi curæ fuit, ut disceres quonam modo admota morbis prosint. Ac mihi videris ne notissima quidem ista recepisse, periodicarum videlicet harum febrium profligationes, tum serpentum demulsiones, ac bubonum sanationes, & cætera quæcunque anus ipsæ jam faciunt. Quòd si illa fiunt omnia, cur tandem non putabis hæc rebus similibus fieri? Infinita, inquam, congeris Dinomache, clavumque ut ajunt, clavo extrudis. Neque enim constat ea quæ commemoras, ejusmodi vi fieri. Quamobrem

1 Ἐνεργεῖν] Hanc vocem interpretatur vir Clarissim. Gilbert. Gaulminus ad Psellum. *Bourd.*

1 Θεῖον

ηδὲν μὴ πείσῃς πρόπαρον ἐπαίειν τὸ λόγον διότι φύσιν ἔχει γίγνεσθαι, ἢ τι πυρετὸς, ἢ οἰδήματος διδόδος, ἢ ὄνομά τι βαρβαρικὸν, ἢ ἴσιν βαρβαρικὸν, καὶ ἀφ' τοῦτο ἐκ βυβῶνος ἀφαιτεῖται, ἢν σοι γραῦς μῦθοι τὰ λεγόμενά ἐστι. σὺ μοι δοκεῖς ἤδη ὡς ὁ Δεινόμαχος τὰ τοιαῦτα λέγων, ἡδὺ θεὸς εἶναι πιστεύειν, εἰ μὴ οἴει τὰς ἰάσεις εἶναι ὑπὸ ἱερῶν ὀνομάτων γίγνεσθαι. τοῦτο μὲν οὖ ἐγὼ, μὴ λέγε ὦ ἄριστε. καλὸν γὰρ ἡδὺ ἢ θεὸς ὄντα, ὅμως τὰ τοιαῦτα ψευδῆ εἶναι. ἐγὼ δὲ θεὸς σέβω, καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ, καὶ ἃ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας, ὑπὸ φαρμάκων, καὶ ἰατρικῆς ἀνίστησι. ὁ γὰρ Ἀσκληπιὸς αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ἅπερ φάρμακα πάσσουσι, ἐξεγείροντες τοὺς νοσοῦντας, ἀλλ' οὐ μυγάλας περιάπτοντες. ἃ τοῦτον ἔφη ὁ Ἴων. ἐγὼ δὲ ὑμῖν θαυμασιόν τι διηγήσομαι. ἦν μὲ ἐγὼ μειράκιον ἔτι, ἀμφὶ τὰ τέτταρα, καὶ δέκα ἔτη σχεδόν. ἦλθε δέ τις ἀγγέλλων τῷ πατρὶ, Μίδων τὸ ἀμπελουργὸν ἐρριμμένον ἐς τὰ ἄλλα, οἰκέτην, καὶ ἰσχυρὸν, ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὴν ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα. κεῖσθαι ἤδη στενάζοντα τὸ σκέλος. ἀναδῆσαι γὰρ αὐτῷ τὰ κλήματα, καὶ ταῖς χερσὶν ἐπειλίσσειν, πρόσθεν πρόσω τὸ θηρίον, δάκνον κατὰ τὸ μέγα δάκτυλον. καὶ τὸ μὲ, φῇσαν, καὶ κοιλαδοῦσαν ὥσπερ ἐς τὸ φωλεόν. τὸ δ' οἰμώζειν, ἀπολλύμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. τοιοῦτό τι δὴν ἀπηγγέλλετο. καὶ τὸ Μίδων ἐωρῶμεν αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος ὑπὸ τῶν οἰκετῶν προσκομιζόμενον, ὅλον οἰδήκοτα, πελιδνὸν, μυδῶντα τῇ ἐπιφανείᾳ, ὀλίγον ἔτι ἐμπνέοντα. λελυπημένῳ δὲ τῷ πατρὶ, τῶν φίλων τις παρὼν, obrem niſi allata ratione perſuaſeris natura fieri poſſe, ut febris tumorque vereatur aut nomen aliquod divinum, aut dictionem aliquam barbaricam, ob idque ex inguine fugiat, aniles adhuc fabulæ ſunt quæcunque retuliſti. Tu mihi videris, inquit Dinomachus, quum iſta dicis, ne Deos quidem eſſe credere: ſiquidem putas fieri non poſſe, ut per ſacra nomina remedia morbis adferantur. Hoc, inquam ego, vir optime ne dixeris: nihil enim prohibet, etiamſi Dii ſint, quominus iſta ſint vana. Ego verò & Deos colo, & medelas eorum video, & levamenta quæ laborantibus conferunt, pharmacis videlicet, atque arte medica reſtituentes. Itaque Æſculapius, ejuſque poſteri ſalutaria pharmaca admoventes medebantur morbis; non leones aut muſtelas circumligantes. Mitte hunc, inquit Ion. Ego vobis mirabile quiddam narrabo. Eram adhuc adoleſcentulus, annos ferme quatuordecim natus, quum quidam ad patrem meum venit nuntians ei, Midam vitis cultorem, ſervum in rebus etiam aliis robuſtum & induſtrium, circa plenum forum, à vipera morſum jacere jam putrefacto crure. Etenim dum ligaret palmites, ac vallis circumplicaret, adrepentem beſtiolam maximum ei pedis momordiſſe digitum. Tum illam quidem ilico aufugiſſe, & ſeſe rurſus in latebram condidiſſe, illum verò doloribus pereuntem ejulare. Hæc ergo cùm nuntiarentur, jam Midam ipſum videbamus lectica domum à conſervis adportari, totum inflatum, lividum, ac ſuperficie putreſcentem, vix jam ſpirantem. Ergo patri mœrenti, amicorum quiſpiam, qui tum fortè aderat, Bono ani-

animo es, inquit, Ego enim virum quendam Babylonium ex Chaldæis, quos vocant, protinus huc adducam, qui sanabit hominem. Et ne diem narrando conteram, venit Babylonius, ac Midam restituit, fugato ex corpore veneno quadam incantatione, & ad pedem ejus appenso virginis defunctæ lapillo, quem è columna exciderat. Et hoc quidem forsitan mediocre fuerit. Tum Midas ipse sublato, in quo allatus erat, scabello, discessit in agrum: tantum potuit incantatio, & columnaris ille lapis. At idem ille Babylonius alia præterea planè divina fecit. Nempe in agrum profectus mane, cùm pronunciasset sacra quædam ex vetusto codice septem nomina, sulfure ac face lustrato loco, in orbem ter obambulans, serpentes omnes excivit, quicunque intra eam regionem erant. Veniebant ergo tanquam ad incantationem tracti serpentes multi, aspides, viperæ, cerastæ, jaculi, phryni, physali. Supererat unus draco, annosus, qui, ut opinor, ob senectam prorepere non valebat, nec dicto audiens fuerat. At magus, non adsunt omnes, inquit. Tum unum quendam ex serpentibus, eum qui natu minimus erat selectum, ad draconem misit legatum, ac paulo pòst venit etiam ille. At postquam jam collecti constitissent, Babylonius in eos spiritum emisit: atque omnes protinus flatu incensi sunt: quod nos admirabamur. Tum ego, dic mihi, inquam, Ion: serpens ille legatus, juvenem illum dico, utrum manu deduxit draconem, qui jam, ut ais, senuerat: an ille ba-

ἐκεῖνος ἔφη, ἐγὼ γάρ σοι ἄνδρα βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων ὡς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεται τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἵνα μὴ διατείνω λέγων, ἦκεν ὁ βαβυλώνιος, καὶ ἀνέστησε τὸν Μίδαν, ἐπῳδήν τινι ἐξελάσας τὸν ἰὸν ἐκ τοῦ σώματος, ἔτι δὲ προσαναστήσας τῷ ποδὶ τὸν ἡκμὴν παρθένου λίθον, ἀπὸ τῆς κίονος ἀποκόψας. καὶ τοῦτο μέν, ἴσως μέτριον. καίτοι ὁ Μίδας αὐτὸς ἐξάμβων τὸν σκίμποδα, ἐφ' ᾧ ἐκαθέζετο, ὡρχεῖτο εἰς τὸν ἀρχαῖον ἀπαν. τοσοῦτον ἡ ἐπῳδὴ ἐδυνήθη, καὶ ὁ κίονιος ἐκεῖνος λίθος. οὐδὲ, καὶ ἄλλα ἐποίησε θαυμάσια ὡς ἀληθῶς. εἰς γὰρ τὸν ἀρχαῖον ἐλθὼν, ἅτε ἐπιπὼν ἱερολόγῳ τινὶ συμβόλῳ παλαιᾷ ὀνόματα ἑπτὰ, θείῳ, καὶ δᾳδὶ καθαγίσας τὸν τόπον, περιελθὼν εἰς τρὶς, ἐξήλασεν ὅσα ἦν ἑρπετὰ ἐντὸς τοῦ ὅρου. ἦκον δὲ ὥσπερ ἐληλυθότες ἐπὶ τοῦτο πολλοὶ, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράστης, καὶ ἀκοντίαι, φρεωῖοί τε, καὶ φύσαλοι. ἐλείπετο δὲ εἷς δράκων παλαιὸς, ὑπὸ γήρως οἶμαι ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, καθηκόντως δὲ ἀπειθήσας. ὁ δὲ μάγος, οὐκ ἔφη παρεῖναι ἅπαντας, ἀλλ' ἕνα τινὰ τῶν ἀφανῶν ὑπολιπεῖν χαριζόμενος, πρεσβύτῃ ἐπέμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα. καὶ μεταμικρὸν ἦκε κἀκεῖνος. ἐπεὶ δὲ συμπολίδησαν, σύριγμα μὲν αὐτοῦ ὁ βαβυλώνιος, τὸ δὲ, αὐτίκα μάλα κατεκαύθη ἅπαντα ὑπὸ τῆς φυσήματος. ἡμεῖς δὲ ἐθαυμάζομεν. εἶπέ μοι ὦ Ἴων ἐκεῖνος ὃν ἐγὼ, ὁ ὄφις ὁ πρεσβύτης ὁ νέος, ἆρα ἐχειραγώγει τὸν δράκοντα ἤδη ὡς φῂς γεγηκότα, ἢ

1 Θείῳ καὶ δᾳδὶ καθαγίσας] Vide C. Barthii Adversar. lib. VII. cap. 3. Alm.

σκίπωνα ἔχων ἐκεῖνον, ἐπιστηρίζετο. σὺ μὲν παίζεις ἔφη ὁ Κλεόδημος. ἐγὼ δὲ αὐτὸς ἀπιστήσας ἂν σοι πάλαι τὰ τοιαῦτα, φέμιον γὰρ ἐδεῖ λόγῳ δυνατὸν γίγνεσθαι ἂν αὐτὰ πιστεῦσαι, ὁμως ὅτε τὸ πρῶτον εἶδον περῶντα τὸν ξένον τὸν βάρβαρον, ἐξ Ὑπερβορέων ἢ ὅπως ἔφασκεν, ἐπίστευσα, καὶ ἐνικήθην, ἐπιπολὺ ἀντισχών. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, αὐτὸν ὁρῶντα ἀφ' ἕδρας φερόμενον, ἠέρας ὄντα, καὶ ἐφ' ὕδατος βαδίζοντα, καὶ διὰ πυρὸς διεξιόντα, καὶ χολῆς, καὶ βάδην. σὺ ταῦτα ἦν δ' ἐγὼ εἶδες, τὸν ὑπερβόρειον ἄνδρα πτέρυγα, ἢ ἐπὶ τοῦ ὕδατος βεβηκότα; καὶ μάλα ἦδη, ὃς ὑποδεδεμένος γε καρβατίνας, οἷα μάλιστα ἐκεῖνοι ὑποδοῦνται. τὰ μὲν γὰρ σμικρὰ ταῦτα, τί χρὴ λέγειν, ὅσα ἐπεδείκνυτο, ἔρωτας ἐπιπέμπων, καὶ δαίμονας ἀνάγων, καὶ νεκροὺς ἐώλους ἀναπαλῶν, καὶ τὴν ἑκάτην αὐτὴν ἐναργῆ παρέστησε, καὶ τὴν σελήνην καθεῖλεν. ἐγὼ γοῦν διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον γλυφήματα ὑπ' αὐτῇ ἐν Γλαυκίᾳ τοῦ Ἀλεξικλέους. ἆρα γὰρ ὁ Γλαυκίας τοῦ πατρὸς ἀποθανόντος, τοῦ Ἀλεξικλέους τὴν οὐσίαν, παρῆν χρυσίον τε Δημαινέτῳ γυναικός. ἐμοὶ γὰρ διεσκέλλω ἐληλύθει πρὸς τοὺς λόγους. καὶ εἰ γε μὴ ὁ ἔρως ἐκεῖνον ἀπησχόλησεν αὐτὸν, ἅπαντα ἂν ἤδη τὰ τοῦ πατρὸς ἠπίστωτο. ὃς ἐπεὶ ἀπέλαβε τὴν παῖδα τὴν ἑαυτοῦ, ἀνέλυε. καὶ τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν μετεπλήσθη εἰς τέλος. ἀμηχανῶν δ' ὅμως τῷ ἔρωτι, μέλοι μοι τὸ πᾶν. ἐγὼ δ' ὥσπερ εἶπον ἦν, διδάσκαλον ὄντα τὸν περιπατητικὸν, ἐκεῖνον μέντοι, ἄγω πρὸς αὐτὸν, ἐπὶ μνᾶς τέτταρσι μὲν τὸ ἀνυλικὸν. ἤδη γὰρ τοσαύτην ἡ

baculum geſtans innitebatur? Ludis tu quidem, inquit Cleodemus. At ego qui & ipſe quoque olim minùs talia credebam quàm nunc tu: putabam enim nulla ratione fieri poſſe, ut ea crederem: tamen cùm volantem primùm conſpicerem peregrinum illum barbarum (erat autem ex hyperboreis, ut ajebat) credidi, & victus ſum, poſtquam diu repugnaſſem. Quid enim feciſſem, quum eum cernerem in aëre volantem, idque interdiu, ac ſuper aquam ingredientem, perque medium ignem incedentem, idque lentè ac ſenſim? Tu-ne, inquam ego, iſta videbas, nempe Hyperboreum volantem, aut ſuper aquas ambulantem? Et maximè, inquit ille, carbatinas indutum, quo potiſſimùm calceamenti genere illi utuntur. Nam minutula iſta, quid attinet referre, quæcunque fecit, quo pacto amores immiſerit, ac dæmones exegerit, mortuoſque marcidos in vitam revocarit, atque Hecaten ipſam conſpiciendam exhibuerit, lunamque è cœlo detraxerit? Quin ego vobis referam, quæ ab eo fieri conſpexi in Glaucia Alexiclis filio. Glaucias hic cùm patris nuper defuncti facultates ſuſcepiſſet, Chryſidem Demæneti filiam amabat: ac me quidem præceptore in diſciplina utebatur: ac niſi amor ille à ſtudio deduxiſſet eum, univerſam Peripateticorum doctrinam perdidiſſet: qui cùm eſſet annos natus octodecim, analyticam tenebat, & phyſicam auſcultationem ad finem uſque percurrerat. Amore tamen victus, rem omnem mihi ſignificat. Ego verò quemadmodum par erat, quippe qui præceptor eram, hyperboreum illum magnum ad eum duco, conductum quatuor minis in manum ilico datis: quiddam enim erat ad

περὶ τὰς θυσίας. ἐπιμέλεια ἦ, εἰ τύχοι τῇ Χρυσίδι. ὁδὶ, αὐξομένην τηρήσας τὴν σελήνην, τότε γὰρ ὡς ἐπιτηδειοτάτη τὰ τοιαῦτα τελεσιουργεῖται, [1] βόθρον τινὰ ὀρυξάμενος ἐν αὐλείῳ τινὶ τῆς οἰκίας, τῷδε μέσης νύκτος ἀνεκάλεσεν ἡμῖν, πρῶτον μὲν, τὸν Ἀναξικλέα τὸν πατέρα τῆς Γλαυκίης, περὶ ἑπτὰ μησὶν τετελευτηκότα. ἠγανάκτει δὲ ὁ γέρων ἐπὶ τῇ ἥβῃ, καὶ ἀρχίζειν. τὰ πολυτάλαντα δ', ὅμως ἐφῆκεν αὐτῇ ἐρᾶν. μετὰ δὲ, τὴν Ἑκάτην τὴν ἀπήγαγεν ἐπαγόμενον τὸν Κέρβερον, καὶ τὴν σελήνην κατέσπασεν. πολύμορφόν τι θέαμα, καὶ ἄθεσπτον ἀκοῆσαι τὰ φανταζόμενα. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, γυναικείαν μορφὴν ἐπεδείκνυτο. εἶτα βοῦς ἐγίνετο παίγνιον. εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλος δ' ὦν, ὁ ὑπερβόρεος κατέπαλε ἐράστην τινὰ ἀναπλάσας, ἄπιδι ἔοικε, καὶ ἄγει Χρυσίδα. καὶ ὁ μὲν πηλὸς, ἐξέπλωτο. καὶ μεταμιεγὴν δὴ, ἐπέσκηπτεν τὴν δυοῖν σκείνῃ. καὶ εἰσελθοῦσα, ἐξεδύκει τὸν Γλαυκίαν, ὡς ἂν ἐμμανέστατα ἐρῷτο. καὶ σωλῶν, ἄχρι δὴ ἀλεκτρυόνων ἠκούσαμεν ἀδόντων. τότε δὴ ἡ τε σελήνη ἀνέπαλε ἐς τὸν οὐρανὸν, ἡ τε Ἑκάτη ἔδυ κατὰ τῆς γῆς, καὶ τὰ ἄλλα φάσματα ἠφανίσθη, καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπέμψαμεν περὶ αὐτὸ που μεσοῦντα τὸν λυκαυγές. εἰ ταῦτα εἶδες ὦ Τυχιάδη, οὐκ ἂν ἔτι ἠπίστησας εἶναι πολλὰ τὰ ταῖς ἑκατικαῖς χρήσιμα. εὖ λέγεις ἦν δ' ἐγώ. ἐπίσταμαι γὰρ ἄν, εἶγε εἶδον αὐτά. νῦν δὲ συγγνώμην οἶμαι, εἰ μὴ τὰ ὅμοια ὑμῖν ὀξυδερκεῖν ἔχω. πλὴν ἀλλ' οἶδα γὰρ τὴν Χρυσίδα ἣν λέγεις, ἑρασθῆν γυναῖκα, ἐγὼ μὲν ἂν ἴσως καὶ πιστεύσας, εἰ εἶδον αὐτήν· νῦν δὲ, ὡς ὁρᾶτε, ἀκριβῶς οὐ δύναμαι. τὴν μέντοι Χρυσίδα ἣν λέγεις, ἔγνωκα γυναῖκα,

sacrificia præparandum: tum sedecim, si Chrysidem potiretur. Ille verò crescentem observans Lunam (nam tunc ut plurimum hujusmodi sacra peraguntur) fossam cùm effodisset in aperto quodam loco domus sub dio, circa mediam noctem evocavit nobis, primùm quidem Anaxiclem Glauciæ patrem, ante septem menses defunctum. Succensebat autem ob amorem senex, atque indignabatur. Tandem tamen ei permisit, ut amaret. Postea verò Hecaten quoque eduxit, adducentem unà Cerberum. Tum Lunam detraxit, multiforme quoddam spectaculum, & quod aliàs aliud apparebat. Primùm quidem muliebrem formam referebat: deinde in vaccam formosam vertebatur: postremò verò catula videbatur. Hyperboreus ille tandem, cùm finxisset quendam è luto Cupidinem: Abi, inquit, atque huc perducas Chrysidem. Tum protinus lutum evolavit: paulò pòst adfuit illa pulsans ostium: quæ ingressa Glauciam complectitur, ut quæ ipsum insaniissimè deperiret: cum quo versata est, quoad gallos canentes audivimus. Tum verò Luna subvolavit in cœlum, Hecate terram subiit, cæteraque spectra disparuerunt: & Chrysidem ferme circa diluculum dimisimus. Hæc si vidisses, Tychiade, non amplius dubitasses, multa in carminibus esse commoda. Bene dicis, inquam, ego credidissem equidem, si vidissem ea: nunc verò ignoscendum mihi puto, si qualia vos videtis, acutè perspicere non possum. Verumtamen Chrysidem illam, quam dicis, novi, mulierem

1 Βόθρον τινὰ ὀρυξάμενος] Heliod. lib. 6. Bourd.

1 Ἀνα-

καὶ πρόχειρον. ἐχ ὁρᾷς ὃ πάντως ἐνεκα ἐδεήθητε ἐκ αὐτοῦ δὲ πηλίνε περσοδότε, καὶ μάγε δὲ ἐξ Υπερβορέων, καὶ σελήνης αὐτῆς, ἣν εἴκοσι δραχμῶν ἀγαγὼν ἐς Υπερβορέας δυνατὸν ἦν. πάνυ γὰρ ἐνδίδωσι πρὸς ταύτην τὴν ἐπῳδὴν ἡ γυνὴ, καὶ τὸ χαλκεῖον τοῖς φάσμασι πέπονθεν. οἰκεῖα μὲ γὰρ ἦν ψόφον ἀκούσῃ χαλκοῦ, ἢ σιδήρου, πέφευγε. καὶ ταῦτα γὰρ ὑμεῖς φατε. αὐτὴ δ', ἂν δ' ἀργύριόν πε ψοφῇ, ἔρχεται πρὸς τὸ ἦχον. ἄλλως τε, καὶ θαυμάζω αὐτὸν δὲ μάγε, εἰ δυνάμενον αὐτὸς ἐραθῆναι πρὸς τὸ πλουσιώτατον γυναικῶν, καὶ τάλαντα ἄλλα παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. ὁδὶ, πιπάρων μὲν πάνυ σμικρολόγος ὤν, Γλαυκίαν ἐπέρασεν ἐργάζεται. γελοῖα ποιεῖς ἔφη ὁ Ἴων, ἀπιστῶν ἅπασιν. ἐγὼ γὰν ἡδέως ἂν ἐροίμην σὲ τί οὖν περὶ τούτων φῂς, ὅσοι τὰς δαιμονιῶντας ἀπαλλάττουσι τῶν δεινῶν, ὥτω σαφῶς ἐξάδοντες, καὶ τὰ φάσματα. καὶ ταῦτα σοὶ ἐμὲ χρὴ λέγειν, [1]ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἐκ τῆ Παλαισίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν, ὅσους ὑγιαλῶν κατακίπτοντας πρὸς τὴν σελήνην, ἢ τὰ ὀφθαλμὰ διαστρέφοντας, καὶ ἀφρὸν πιμπλαμένους τὸ στόμα, ὅμως ἀνίησιν, ἢ ἀποπίμπει δρόμου, ἐπὶ μισθῷ μεγάλῳ ἀπαλλάξας τῶν δεινῶν. ἐπειδὰν γὰρ ἐπιστῇ κειμένοις, ἢ ἔρηται ὅθεν εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲν νοσῶν αὐτὸς, σιωπᾷ. ὁ δαίμων δ', ἀποκρίνεται, ἑλληνίζων, ἢ βαρβαρίζων, ἢ ὅθεν ἂν αὐτὸς ᾖ, ὅπως τε, ἢ ὅθεν ἐπῆλθεν ἐς

lierem meretricem ac facilem. Nec video sanè cujus gratia ad illam luteo illo legato, magoque ex Hyperboreis, ipsaque luna egueritis, quippe quam viginti drachmis in Hyperboreos usque ducere potuisses. Mirificè enim huic incantationi se dedit mulier, & contrarium his spectris habet. Nam ea quidem audito æris ferrive sono fugiunt: etenim vos hæc dicitis: illa verò ficubi argentum sonuerit, ad tinnitum accurrit. Præterea ipsum etiam magum admiror, quòd cùm ditissimas mulieres in sui amorem possit pellicere, ab iisque solida talenta accipere, is quatuor minarum, tantilli lucri avidus, Glauciam amoris compotem fecerit. Ridiculè facis: inquit Ion, qui nihil credis. Ego igitur libenter te rogarim quid de his respondeas, qui dæmoniacos liberant terroribus, adeò manifestè spectra illa carminibus expellentes. Atque hæc non opus est me dicere, verùm omnes noverunt, Syrus ille ex Palæstina, qui harum rerum artifex est, quàm multos suscipiat qui ad Lunam concidunt, oculosque distorquent, spumaque os opplent: quos tamen erigit, ac sanos remittit, magna accepta mercede, diris eos malis liberans. Etenim quum jacentibus supervenit, rogavitque unde in corpus ingressi sint, ægrotus quidem ipse tacet, sed dæmon respondet, Græca, vel barbarica lingua, vel patria loquens, quomodo, & unde in homi-

1 Ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἐκ Παλαισίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν] Non dubito, quin per Syrum illum è Palæstina intellexerit aliquem ex Apostolorum discipulis Christianum: iis enim, ut Dominus *Christus* prædixerat, subjecta erant dæmonia, & talia miracula passim fiebant in prima illa ætate Ecclesiæ. *Palm.*

τ' ἄνθρωπον. οὐδὲ, ὅρκους ἐπάγων, εἰ μὴ πειθοίη, ἢ ἀπειλῶν, ἐξελαύνει τ' δαίμονα. ἔγωγ' ἂν ἢ εἶδον ἐξιόντα μέλανα, καὶ κατηφῆ τὴν χροιάν. ἀ μέγα ἴων σ' ἐγὼ τὰ τοιαῦτά σε ὁρᾶν ὦ Ἴων, ᾤμην ἢ αἱ ἰδέαι αὐτοῖς φαίνονται, ἃς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων δείκνυσιν, ἀμφορεῦ τι θέαμα, ὡς πρὸς ἡμᾶς τὰς ἀμβλυώπους. μὴν γὰ Ἴων ἔφη ὁ Εὐκράτης τὰ τοιαῦτα εἶδεν, οὐχὶ δ ἢ ἄλλοι πολλοὶ δείμασιν ἐντετυχήκασιν. οἱ μὲν, νύκτωρ. οἱ δ', μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ δ' οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα πέφασμαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐταράττόμην πρὸς αὐτά. νυνὶ δ' ὅτε δ' εἶδες, ὀλίγου τι παρῴλογεν ὁρᾶν μοι δοκῶ. καὶ νυνὶ μᾶλλόν τε, ἐξ ὅ μοι τ' δακτύλιον ὁ ἄρχων ἔδωκε, σιδηροῦν δ' ὂν τ' σταυρῶν πεποιημένον, καὶ τὸν ἐπῳδὸν ἐδίδαξε τὸν πολυώνυμον, ὃν τὸς εἰ μὴ κάμοὶ ἀπιστήσεις ὦ Τυχιάδη. καὶ πῶς ἂν ἐγὼ ἀπιστήσαιμι Εὐκράτει τῷ Δείνωνος, σοφοῖ ἀνδρὶ μάλιστα, καὶ ἐλευθερίως τὰ δοκοῦντα οἰ λέγοντι οἴκοι παρ' αὐτῷ μετ' ἐξουσίας; τὸ γοῦν αὐτοῖ δ' ἀνδριάντος ἦτ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι τοῖς ἐπὶ τ' οἰκίας, ὅσαι νύκτες φαινόμενον, καὶ παισὶ, καὶ νεανίαις, καὶ γέρουσι, τοῦτο δ' παρ' ἐμοῦ μόνον ἀκούσεσθαι ἂν, ἀλλὰ ἢ δῆλά τ' ἡμετέροις ἅπασιν. ποῖον ἦν τ' ἐγὼ ἀνδριάντος; οὐχ ἑώρακας ἔφη εἰσιὼν ἐν τῇ αὐλῇ, ἑστηκότα πάγκαλον ἀνδριάντα, Δημητρέως ἔργον δ' ἀνθρωποποιοῦ; μῶν τ' δοκεῖς ἦν τ' ἐγὼ φῄς, τ' ἐπικεκυφότα καὶ τὸ χῆμα τ' ἀφέσεως, ἀπεσταλμένον εἰς τὸν δισκοφόρον, ῥᾳδίως

hominem intravit. Ille verò adjurans eum, ac ni pareat, minitans etiam, abigit dæmonem. Quin ego quoque dæmonem, nigrum, & colore fumidum exeuntem vidi. Non magnum erat, inquam ego, talia Ion te cernere, cui ipsæ etiam apparent Ideæ, quas vestræ familiæ parens ostendit Plato, rem spectatu tenuem, quantum ad nos homines luscitiosos. Ita-ne solus Ion, inquit Eucrates, istiusmodi vidit? annon alii etiam multi inciderunt in dæmones, alii noctu, alii interdiu? Ego profectò non semel, sed millies talia jam conspexi: ad quæ primùm quidem turbabar: sed nunc ita sum assuetus ut nihil prodigiosi videre mihi videar: maximeque nunc ex quo annulum mihi dedit Arabs, ex ferro de cruce sumpto, factum: carmenque docuit multis nominibus constans: nisi fortè ne mihi quidem fidem sis habiturus Tychiade. At, inquam ego, quî non crediderim Eucrati Dinonis filio, viro in primis sapienti, ac liberè quæ sibi videntur domi privatæ cum authoritate dicenti? Illud ergo de statua, inquit Eucrates, quæ omnibus qui sunt domi, singulis noctibus apparet, tum pueris, tum adolescentibus, tum senibus: hoc non à me duntaxat audieris, verùm etiam à nostris omnibus. De qua statua, inquam ego? Non vidisti, inquit, cùm ingrederis, statuam quandam in atrio collocatam, perquàm pulchram, opus Demetrii, hominum fictoris? Non illam dicis, inquam, quæ discum jacit: quæ inclinata est ad emissuri gestum, reflexa in eam quæ fert discum, altero pe-

de

1 Τὸ χῆμα τ' ἀφέσεως] Leg. Casaub. ad lib. 1. Athen. *Bourd.*

2 Οὐ-

ὀκλάζοντα καὶ ἑτέρωσε, ἐοικότα ξυναναπησομένῳ μὴ τῇ βολῇ; σὺν ὑπείκοντι ἢ οἷ ὄς, ἐπὶ τῶν Μύρωνος ἔργων ἴσθι ὃ τοῦτό ἐστι, ὁ δισκοβόλος, ὃν λέγεις. ἐγὼ δὲ τὸν παρ' αὐτὸν φημὶ τὸν ἀμφιδέμενον τὴν κεφαλὴν τῇ ταινίᾳ, τὸν καλόν. Πολυκλείτου γὰρ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τοὺς μὲν, ἐπὶ τὰ δεξιὰ εἰσόντων, ἄφες, σὺν οἷς ἐστὶ τὰ Κριτίου καὶ Νησιώτου πλάσματα ἔστηκεν, οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ δέ γε εἴ τινα ὄψει τὸ ὕδωρ τὸ ἐπιῤῥέον εἰδὼς ἀφροδίσια, φαλακρίαν, ἡμίγυμνον τὴν ἀναβολὴν, ἠνεμωμένον καὶ πώγωνος τὰς τρίχας ἰνίας, ἐπίσημον τὰς φλέβας, αὐτοσαυτῇ πάνυ ὅμοιον, ἐκεῖνον λέγω. Πέλιχος ὁ ἡθενδήμου Κορίνθιος εἶναι δοκεῖ. νὴ Δί' ἦν δ' ἐγὼ, εἶδόν τινα ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ Κρόνου, ταινίας, καὶ στεφάνους ξηροὺς ἔχοντα, κεχρυσωμένον πλείοις τὸ σῶμα. ἐγὼ δὲ ὁ Εὐκράτης ἔφη, ἐκεῖνα ἐχρύσωσα, ὅποτε μ' ἰάσατο λῆθε τεταμένος ὑπὸ τῆς ἠπάλου ἀπολούμενον. ἦν γὰρ ἐκ ἰατρὸς ἦν δ' ἐγὼ ὁ Πέλιχος ὁ τοῦ; ἔστι, καὶ μὴ ἐκκόπτε ἦδη ὃς ὁ Εὐκράτης, ἢ σε σὺν εἰς μακρὰν μέτεισιν ὁ ἀνήρ. οἶδα ἐγὼ ὅσον δυνάμενος ἐστὶν ὁ ὑπὸ σοῦ γελώμενος ἀνδριάς. ἢ καὶ νομίζεις καὶ αὐτὸ εἶναι ἐκ ἐπικίμπτειν ἡπιάλους, οἷς ἂν ἐθέλοι, εἰμὶ ἐκ ἀπικίμπτειν δυνατὸν αὐτῷ; ἵλεως ἦν δ' ἐγὼ ἔστω ὁ ἀνδριὰς, καὶ ἤπιος, ὅτου ἀνδρείου ὤν. τί δ' ἂν ἐκ ἄλλο ποιοῖτε ὁρᾶτε αὐτὸν ἅπαντες οἱ σὺν τῇ οἰκίᾳ; ἐπειδὰν τάχιστα ἔφη νὺξ γένηται, ὁ δὲ, καθεδὰς ἀπὸ τῆς βάσεως, ἐφ' ἧ ἕστηκε, περίεισιν ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν, καὶ πάντες σύστροφοι γίνονται αὐτῷ, σίνεται ἐκ ἄδηλα. καὶ σὺν ἔστιν ὅ τινα ἠδίκησεν. ὑπερίσταται γὰρ χρὴ μόνον. ὁ δὲ, παρέρχεται, μηδὲν σκληνὸς τοὺς ἰδόντας. καὶ μὴν ἐ λάθεται τὰ σκέλη, de paulum inflexo, quæque se erectura videtur una cum jactu? Non, inquit: nam unum est ex Myronis operibus, ille disci jactator, quem dicis. Sed nec eam juxta ipsum positam dico, cui caput tæniis est vinctum, formosam illam, nam id Polycleti opus est, Verùm eas quæ à dextra sunt egredientibus, omitte, inter quas & illi stant tyrannicidæ, Critiæ Nesiotæ plasmata. Tu verò annon ad aquam illam quæ influit, quampiam vidisti, ventre prominulo, calvam, seminudam, cujus quidam barbæ pili agitantur, insignibus venis, vero homini simillimam? illam dico. Videtur esse Pelichus dux Corinthius. Per Iovem inquam ego, vidi quandam ad Saturni dextram, tænias & coronas aridas habentem, cui pectus est foliis inauratum. Ego, inquit Eucrates ea deauravi, cùm me sanasset triduo, algida febre pereuntem. Erat-ne etiam medicus, inquam, optimus iste Pelichus? Est, neque cavillare, inquit Eucrates: alioqui in te statim irruet homo. Novi ego certè quantum valeat, hæc quam tu rides statua. Annon ejusdem putas esse immittere febres in quos voluerit, quandoquidem potest ejicere? Propitia, inquam, & benigna mihi sit hæc statua, quæ tantum valeat. Quid verò aliud facientem videtis omnes qui domi estis? Quum primum nox est, inquit, hæc è base descendens in qua stat, in orbem totam domum circumambulat, omnesque ipsi interdum etiam canenti occurrunt, nec est quisquam quem unquam læserit, divertere enim tantùm oportet: illa verò præterit, nihil intuentes infestans, quum

καὶ παίζῃ δι' ὅλης νυκτός, ὥστε ἀκούειν ⸗ ὑδάτος ψοφοῦντος. ὅρα τοίνυν μὴ ἐγὼ, μὴ ἀλλ' Πέλιχος ὁ ἀνδριὰς, ἀλλὰ Τάλως ὁ κρὴς ὁ ⸗ Μίνω ⸗ ἦν. καὶ γὰρ σιδηροῦς χαλκοῦς τις ἦν, τὸ Κρήτης περίπολον. εἰ δὲ μὴ χαλκοῦς ὦ Εὐκράτες, ἀλλὰ ξύλον ἐπεποίητο, οὐδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν ὑπ' Δαιδάλου τεχνήματος. ὑραπετσύς γάρ ὡς φησι λίπος τὸ βάτραχος ⸗ ἐστίν. ὁρᾷς ἔφη ὦ Τυχιάδη, μή σοι μεθυμελήσῃ ⸗ σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἷα ἔπαθεν ὁ τὰς ὀβολὰς ὑφελόμενος, ὃς κατὰ τὴν νουμηνίαν ἐκρύφην πεπραμένα αὐτῷ. πάνδεινα ἐχρῆν ὁ Ἴων ἔφη, ἱερόσυλον γε ὄντα. πῶς δὲν αὐτὸν ἡμυνάσθω ὦ Εὐκράτες; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ ⸗ ὅπ μάλιστα αὐτοῖς Τυχιάδης ἀπιστήσῃ. πολλοὶ ἦσαν ὃς ἔκειντο ὀβολοὶ πρὸς τοῖς ποδοῖν αὐτοῦ, καὶ ἄλλα νομίσματα ἔνια ζηρὰ ⸗ πρὸς τῷ μηρῷ, κηρῷ κεκολλημένα, καὶ πέπλα ἐξ ὠμοῦ, σύχα τινὸς, ἢ μιδὸς ἐπὶ τῇ ἰάσῃ, ὁπόσοι δὲ αὐτὸν ἐπαύσαντο πυρετῷ ἐλόμενοι. ὧν ἦν ἡμῖν λίθους τις οἰκέτης, κεφαλᾶς ⸗ ἱππικός. ὅτος ἐπεχείρησε νυκτὸς ὑφελέσθαι πάντα σκεῦνα, καὶ ὑφέλετο, κατεδεδεκὼς ἤδη περίπυσις τὰ ἀνδριάντα. ἐπεὶ δὲ ἐπανελθὼν τάχιστα ἔγνω ⸗ συλημένον ὁ Πέλιχος, ὁρᾷ ὅπως ἡμύναιτο, καὶ καπεφώκωσε τὸ λίθινον. δι' ὅλης γὰρ τῆς νυκτὸς ⸗ περὶ τὸν κύκλον τῶν αὐλῶν, ἄθλιον ⸗ ἐξελθεῖν οὐ δυνάμενον, ὥσπερ ἐς λαβύρινθον ἐμπεσόν. ἅμα δὲ καταλήφθη ἔχων τὰ φόρτια, γλυκέος τοῦ ἡμέρου, καὶ τότε μὲν, πληγὰς οὐκ ὀλίγας ἔλαβεν ἀλγεινάς. ὃ δὲ πολὺν ⸗ ἐπίλοιπον χρόνον, κακὸς κακῶς ἀπέθανε, μαστιγούμενος ὡς ἔλεγε κατὰ τὴν νύκτα & lavat sæpe, & tota nocte ludit, ut strepentem aquam audiamus. Vide, inquam ego, ne fortè non Pelichus hæc statua sit, sed Talus potiùs Cretensis, qui fuit Minois. Nam erat æneus ille, Cretæ circuitor. Quòd si non ænea, sed lignea esset, Eucrates, nihil eam prohiberet, quin non Demetrii opus, sed Dædali machina esset. È base namque, ut ais, ista fugit. Vide, inquit, ô Tychiade, ne te posthac istius scommatis pœniteat. Novi quidem ego quid illi acciderit, qui obolos surripuit, quos ei quoque novilunio pendimus. Prorsus atrocia, inquit Ion, oportebat accidere: quippe qui sacrilegus erat. Quomodo ergo illum ultus est, ô Eucrates? Nam audire cupio, etiamsi quàm maxime Tychiades iste diffisurus est. Multi, inquit ille, ad pedes ejus oboli jacebant: item alia numismata, quædam argentea ad crus ejus affixa cera, ac laminæ quoque argenteæ: vota cujusdam, aut merces sanationis eorum qui febre fuerant liberati ab eo. Erat autem nobis servus quidam Libycus sceleratus, equorum curator, qui noctu aggressus est ea auferre omnia, abstulitque digressum jam cùm observasset statuam. At cum primum reversus intellexit sacrilegio se compilatum Pelichus, vide quo pacto sese ultus est, atque furti prodidit Libycum. Tota nocte atrium in orbem miser obambulabat, exire non valens, tanquam in labyrinthum incidisset: quoad orta die deprehensus est, ea tenens quæ furto abstulerat: ac tum quidem comprehensus plagas non paucas accepit: nec diu superstes malus malè periit, vapulans singulis noctibus, ut dicebat,

ἐκφύσῃ, ὥστε ἐμάλωττες ἐς τὸν ἐπιόντα φαίνεσθαι αὐτῷ ἐπὶ ξυμφορᾷ. τοῦτο τοίνυν ὦ Τυχιάδη, καὶ τὸν Πελίχον σκῶπτε, καμὲ, ὥσπερ τὸ Μίνωος ἡλικιώτην ὑποπτεύων ἤδη δεκαέτη. καλῶ ὦ Εὐκρατες ἐγὼ, χαλκὸς, τὸ ὂ ἔργον, Δημήτριος ὁ Ἀλωπεκῆθεν ἀνδριαντοποιὸς ἦ, εἰ γεωπονός τις, ἀλλ' ἀνθρωποποιὸς ὤν, ὥσπερ φοβήσομαι τὸν ἀνδριάντα Πελίχον, ὃν οὐδὲ ζῶντα πάνυ ἐδεδίειν, ἀπειλοῦντά μοι. ἐπὶ τούτοις ὁ Ἀντίγονος, ὁ ἰατρὸς εἶπε. καίμοι ὦ Εὔκρατες, Ἱπποκράτης ἐστὶ χαλκοῦς, ὅσον πηχυαῖος τὸ μέγεθος. ὃς μόνον ἐπιδὰν ἡ θρυαλὶς λάσῃ, σβέσιος τὸν οἶκον ὅλον ἐν κύκλῳ, ψοφῶν, καὶ τὰς πυξίδας ἀνατρέπων, καὶ τὰ φάρμακα συγχέων, καὶ τὸν θύρον ἀνατρέπων, καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὸν θυσίαν ὑπερβαλώμεθα, ὡς καὶ τὸ ἔτος ἥκιστα αὐτῷ θύοιμι. ἀξιοῖ γὰρ ἤν μοι ἐγὼ καὶ Ἱπποκράτης ἤδη ὁ ἰατρὸς θύεσθαι αὐτῷ, καὶ ἀγανακτεῖ, ὡς μὴ καὶ ἱερῶν ἀφ' ἱερῶν τελείων ἐστιάθῃ; ὃν δὲ ἀγαπᾶν, εἴ τις συμπίοιεν αὐτῷ, ἢ μελίκρηλον ἐπισπείσειεν, ἢ στεφανώσειε τῶν κεφαλήν. ἄκουε τοίνυν ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν ἐπὶ μαρτύρων, ὃ καὶ ἐτῶν πάντων εἰδύν. ἐτυγχανε μὲν ἀμφὶ τρυγητὸν τὸ ἔτος ὄν, ἐγὼ δὲ ἀμφὶ τὰ ἄκρον μεσοῦσης τῆς ἡμέρας τρυγῶντας ἀφεὶς τοὺς ἐργάτας, καὶ ἐμαυτὸν εἰς τὸν ὕλην ἀποκρύψειν, μελαγχολίζων τι καὶ ἀνασκοπούμενος. ἐπεὶ δὲ οὐ πάνυ συνηρεφὴς ἦν, τὸ μὲν πρῶτον, ὑλακμὸς ἐγένετο κυνῶν, καὶ ἐγὼ ἐπῄκουον Μνάσωνα τὸν υἱὸν, ὥσπερ εἰώθει, παίζειν, καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ λάσιον μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τόδε δὴ καὶ ἐμάνθανον ἤδη. ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σεισμός τινος γενομένου, καὶ βοῆς, οἷον ἐκ βροντῆς, γυναῖκα ὁρῶ πρὸς ἐμαυτὸν

bat, adeò ut postridie apparerent in corpore vibices. I nunc, & post ista quoque Tychiades Pelichum ride, ac me tanquam Minoi coætaneum puta delirare. At ô Eucrates, inquam ego, quandiu æs erit æs, operisque plastes Demetrius Alopecensis fuerit, non Deorum, sed hominum fictor, Pelichi statuam, nunquam timebo, quem neque si viveret, mihi minantem timerem. Ad hæc medicus Antigonus, Et mihi ô Eucrates, inquit, est Hippocrates æreus, magnitudine ferme cubitali, qui duntaxat extincta lucerna, totam domum in orbem ambit, strepens & pyxides everten s, & pharmaca commiscens, & ostium subvertens, in primis si sacrificium differamus, quod ei quotannis facimus. Postulat ergo, inquam ego, etiam Hippocrates medicus jam ut sibi sacrificetur, indignaturque nisi in tempore justorum sacrificiorum epulis accipiatur? quem boni consulere oportebat, siquis ei libaret, aut mulsum infunderet, aut caput coronaret. Audi ergo, inquit Eucrates, istud certè etiam testibus probavero, quod ante annos quinque vidi. Cùm esset ferme vindemiæ tempus, ego in agrum circa meridiem vindemiatum dimissis operariis, in sylvam solus abibam, cogitans interim quiddam ac considerans. Ac postquam in saltum perveni, canum primò latratus insonuit. Ego verò Mnasona filium meum cum æqualibus venientem, ludere, venarique pro more, conjiciebam. At res non sic se habebat: verùm paulò pòst facto terræ motu, sonoque velut è tonitru, mulierem adve-

σαν φοβερὸν, ἡμιπαδιαίαν χειδὼν τὸ ὕψος. εἶχε δ' ἐν δᾳδὸς ὡς τῇ ἀριστερᾷ ἕλιξ ὡς ξίφος ὡς τῇ δεξιᾷ, ὅσον εἰκοσάπηχυ. καὶ τὰ μὲν ἔνερθεν, ὀφιόπους ἦν. τὰ δ' ἄνω, γοργόνι ἐμφερὴς, τὸ βλέμμα φημὶ, καὶ τὸ φρικῶδες τῆς ὄψεως. καὶ αὐτὸ μὲν κόμης, τὰς δράκοντας βοστρυχηδὸν περιέκειτο, εἰλημένους περὶ τὸ αὐχένα, καὶ ἐπὶ τὰ ὦμα οἷον ἐπιτεθραμμένους. ὁρᾶτε ἔφη ὅπως ἕφριξα ὦ φίλοι, μελαχὺ διηγούμενος; καὶ ἅμα λέγων, ἐδείκνυεν ὁ Εὐκράτης τὰς ἐπὶ θ' πήχεος τρίχας, πᾶσιν ὀρθὰς ὑπὸ τοῦ φόβου. οἱ μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Ἴωνα, καὶ τὸν Δεινόμαχον, καὶ τὸν Κλεόδημον, κεχηνότες ἀκροῶνται, ὥσπερ εἴωθε αὐτοῖς γέροντες ἄνδρες, ἐλκόμενοι τὸ ῥῖνος, ἤρεμα ὠθουμένων ὑπὸ ἀπείρων κολοσσὸν, ἡμιπαδιαίαν γυναῖκα, γιγάντειόν τι μορμολύκειον. ἐγὼ δ', ἐννοούμενος μεθ' ἑαυτοῦ οἷοι ὄντες αὐτοὶ, τοιοῖς τὰ ὁμιλοῦσιν ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ ὑπὸ πολλῶν θαυμάζονται, μόνῃ τῇ πολιᾷ, καὶ τῷ πώγωνι ἀμφότεροι τῶν βρεφῶν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ αὐτῶν ἐκείνων εὐαγωγότεροι ὄντες τὸ ψεῦδος. ὁ γὰρ Δεινόμαχος, εἶπέ μοι ἔφη ὦ Εὐκράτες, οἱ κύνες ἦ τοῦ θεοῦ, πηλίκοι τὸ μέγεθος ἦσαν; ἐλεφάντων ἔοικε, ὑψηλότεροι τῶν ἰνδικῶν, καὶ μέλανες ὡς αὐτοί, καὶ λάσιοι, σπιναρᾶς, καὶ ἀκμώσῃ τῇ λάχνῃ. ἐγὼ μὲν ἰδὼν, ἔσχον, ἀναστρέψας ἅμα τῷ σφραγῖδα, ᾗ μοι ὁ ἄρκτος ἐτύπτει εἰς τὸ μέσον δ' δακτύλου. ἡ Ἑκάτη δ' παυσαμένου τοῦ δρακοντείου ποδὸς τύπου ἐποίησε χάσμα παμμεγέθες, ἠλίκον, περιφέρειαν τὸ μέγεθος. εἶτα ὠχρὸ μὲν ὀλίγον ἀλλοφρὴν ἐς τὸ αὐτὸ. ἐγὼ δ' ἁρπάσας, ἐπίκυψα, λαβάμενος δένδρου πλησίον πεφυκότος, ὡς μὴ σκοτοδινιάσας, ἐμ-

nientem video terribilem, proceritate ferme dimidii ſtadii, quæ facem in ſiniſtra, gladium viginti circiter cubitorum habebat in dextra: erat infernè pedibus ſerpentinis: ſupernè verò, Gorgoni ſimilis, vultu dico, & horrore aſpectus: pro coma draconibus, tanquam cæſarie circumcincta, aliis collum amplectentibus, aliis etiam per humeros ſparſis. Videtis amici, inquit, quo pacto inter narrandum exhorrui? & ſimul hæc dicens Eucrates, oſtendit omnibus brachii ſui ſetas metu erectas. Ion ergo, Dinomachus, & Cleodemus vehementer inhiantes auſcultabant eum viri ſenes, tanquam naribus traherentur, adorantes apud ſeſe tam incredibilem coloſſum, ſemiſtadialem mulierem, giganteum terriculum. Interim ego conſiderabam, cujuſmodi erant hi, qui cum juvenibus nomine ſapientiæ verſantur, vulgoque in admiratione habentur, cùm ſola canitie & barba differant ab infantibus, quibus ipſis ad credenda mendacia ſunt ductu faciliores. Tum Dinomachus, dic mihi, inquit, Eucrates, illi Deæ canes quanta magnitudine erant? Elephantis, inquit ille, proceriores Indicis, nigri & ipſi, hirſutique, ſordido, ſqualidoque villo. Ego igitur cùm viderem, reſtiti, inverſo protinus in interiorem digiti partem, quod Arabs mihi dederat, ſigillo. Hecate autem percuſſo draconicis pedibus ſolo, hiatum effecit maximum, æquè magnum atque eſt Tartarus. Deinde in eum paulo pòſt deſiliit. Ego verò præſente animo, porrecta cervice inclinatus inſpexi, apprenſa arbore quapiam, quæ vicina ſtabat, ne obortis mihi tenebris & vertigine,

in

πέσοιμι ἐπὶ κεφαλῆς. εἶπε. εἶδον καὶ ἄδε ἅπαντα, τὸν Πυριφλεγέθοντα, τὸν λίμνην, τὸν Κέρβερον, τὰς τιμωρούς, ὥστε γνωρίζειν ἐνίους αὐτῶν. τὸν γὰρ πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὸ ἐκεῖνο ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατεθάψαμεν. τί δ' ἔπραττον ὁ Γὰν ἔφη ὁ Εὐκράτης αἱ ψυχαί; τί ἄλλο ἦσαν, ἢ κατὰ φῦλα, καὶ φροντίζουσι μὲν τῶν φίλων, καὶ συγγενῶν διατρίβουσιν ἐπὶ δὲ ἀσφοδέλῳ κατακείμενοι; ἀναλεγόμενοι ἂν ἔτι ἦσαν ὁ Γὰν οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπίκουρον τῷ ἱερῷ Πλάτωνι, καὶ περὶ τῶν τῆς ψυχῆς λόγων. σὺ δὲ μὴ τὸν Σωκράτην αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτην ἔγωγε ἦδη ὅς, οὐδὲ τοῦτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, καὶ σωρηδὸν ἦν. τὸν Πλάτωνα δὲ, οὐκ ἐγνώρισα. χρὴ γὰρ οἶμαι πρὸς φίλους ἀνδρας τἀληθῆ λέγειν. ἅμα γὰρ ἔγωγε ἅπαντα ἀκριβῶς ἑώρακα. καὶ τὸ χάσμα σαφῶς. καί τινες τῶν οἰκετῶν ἀπαζητοῦντές με, καὶ Πυρρίας αὐτὸν ἐν αὐτοῖς, ἐπίηχουν ὅπου τέλεον μεμηνὼς δὴ χάσμαιτο. εἰπὲ Πυρρία εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακῆς δὴ ἤκουσα ἀφ' οὗ χάσματος, καὶ πῦρ τι ὑπολάμπειν ἀπὸ τοῦ δαδὸς μοι ἐδόκει. καίγω ἐλάσας, ἐπιμαρτήσαντος δὲ μάρτυρος τὸν ὑλακὸν, καὶ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος δὴ, ἃ καινὰ εἶπεν, οὐδὲ ἄλλοις ἀοράτα ταῦτα εἶδες, ἐπὶ σοὶ αὐτὸς ἀπὸ πολλῶν νοσήσας, τοιόνδε πεθεασάμην. ἐπεσκόπει δέ με, καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος ἅτος. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δὲ με ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας, ἐπικλείσαντες μόνους τὰς θύρας, ἔξω παρείμενον. ἦτω γὰρ ἐκέλευσας ὦ Ἀντίγονε, εἴ πως δυναθείην εἰς ὕπνον πρέψαι. τότε δὴ ἐφίσταταί μοι νεανίας ἐρρωμένος, ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιτιθέμενος. ἐγὼ δὲ ἐθεώμην ἅπαντα, τὸν Πυριφλεγέθοντα, τὸν λίμνην, τὸν Κέρβερον, τὰς τιμωρούς, ὥστε γνωρίζειν ἐνίους αὐτῶν. τὸν γὰρ πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὸ ἐκεῖνο ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατεθάψαμεν. τί δ' ἔπραττον ὁ Γὰν ἔφη ὁ Εὐκράτης αἱ ψυχαί; τί ἄλλο ἦσαν, ἢ κατὰ φῦλα, καὶ φροντίζουσι μὲν τῶν φίλων, καὶ συγγενῶν διατρίβουσιν ἐπὶ δὲ ἀσφοδέλῳ κατακείμενοι; ἀναλεγόμενοι ἂν ἔτι ἦσαν ὁ Γὰν οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπίκουρον τῷ ἱερῷ Πλάτωνι, καὶ περὶ τῶν τῆς ψυχῆς λόγων. σὺ δὲ μὴ τὸν Σωκράτην αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτην ἔγωγε ἦδη ὅς, οὐδὲ τοῦτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, καὶ σωρηδὸν ἦν. τὸν Πλάτωνα δὲ, οὐκ ἐγνώρισα. χρὴ γὰρ οἶμαι πρὸς φίλους ἀνδρας τἀληθῆ λέγειν. ἅμα γὰρ ἔγωγε ἅπαντα ἀκριβῶς ἑώρακα. καὶ τὸ χάσμα σαφῶς. καί τινες τῶν οἰκετῶν ἀπαζητοῦντές με, καὶ Πυρρίας αὐτὸν ἐν αὐτοῖς, ἐπίηχουν ὅπου τέλεον μεμηνὼς δὴ χάσμαιτο. εἰπὲ Πυρρία εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακῆς δὴ ἤκουσα ἀφ' οὗ χάσματος, καὶ πῦρ τι ὑπολάμπειν ἀπὸ τοῦ δαδὸς μοι ἐδόκει. καίγω ἐλάσας, ἐπιμαρτήσαντος δὲ μάρτυρος τὸν ὑλακὸν, καὶ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος δὴ, ἃ καινὰ εἶπεν, οὐδὲ ἄλλοις ἀοράτα ταῦτα εἶδες, ἐπὶ σοὶ αὐτὸς ἀπὸ πολλῶν νοσήσας, τοιόνδε πεθεασάμην. ἐπεσκόπει δέ με, καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος ἅτος. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δὲ με ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας, ἐπικλείσαντες μόνους τὰς θύρας, ἔξω παρείμενον. ἦτω γὰρ ἐκέλευσας ὦ Ἀντίγονε, εἴ πως δυναθείην εἰς ὕπνον πρέψαι. τότε δὴ ἐφίσταταί μοι νεανίας ἐρρωμένος, ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιτιθέμενος.

in caput præceps caderem. Tum omnia quæ sunt in inferis, conspexi, Pyriphlegethontem, lacum, Cerberum, manes, adeò ut quosdam etiam eorum agnoscerem. Patrem enim apprimè vidi, iisdem adhuc amictum, quibus ipsum sepelivimus. Quid agebant, inquit Ion, ô Eucrates animæ? Quid aliud, inquit ille, quàm per tribus, familiasque cum amicis cognatisque versantur in Asphodelo collocati? Contradicant ergo etiam nunc, inquit Ion, Epicurei sacro Platoni, ejusque de anima rationibus. Tu verò num Socratem etiam ipsum, Platonemque inter manes vidisti? Socratem, inquit, vidi: neque tamen evidenter, nisi quod inde conjeci, quoniam calvus, ac ventricosus erat: Platonem verò non cognovi: nam apud amicos verum fateri oportet. Ergo simul atque omnia conspexi, & hiatus coiit, & ex famulis meis quidam quærentes me, atque in his Pyrrhias hic, supervenêre hiatu nondum plenè clauso. Dic Pyrrhia annon vera narrem. Per Iovem, inquit Pyrrhias, & latratum audivi per hiatum, & ignis à face mihi suffulgere videbatur. Atque ego risi, teste latratum & ignem in cumulum addente. Tum Cleodemus, haudquaquam nova ista, inquit, aliisque inviſa vidisti. Nam & ipse haud ita pridem cùm ægrotarem tale quiddam conspexi. Visebat me & curabat Antigonus hic: ac septima dies erat, febrisque, ô qualis! incendio certè vehementior. Omnes ergo me relinquentes solum, clausis foribus foris manebant: sic enim jusseras Antigone, si quo pacto possem obdormiscere. Tum igitur mihi vigilanti juvenis quidam

ηθρόη, παίγκλω, λοιπὸν ἱμάτιον λευκὸν ἐμπεπορπημένος. εἶπε ἀναστήσας, ἄγε δή ποι χάσμασιν εἰς τὸν ἄδην, ὡς αὐτίκα ἐγνώσεσθε Τάνταλον ἰδὼν, καὶ Τιτυὸν, καὶ Σίσυφον. καὶ τἄλλα, τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ δικαστήριον ἐφικόμην, παρῆν μὲν ὁ Αἰακὸς, καὶ ὁ Χάρων, καὶ αἱ μοῖραι; καὶ αἱ ἐρινύες, ὁ μὲν ἦν ὥσπερ βασιλεύς, ὁ Πλούτων μοι δοκεῖ καλεῖσθαι, ἐπιλεγόμενον τὸν πεθηξόμενον τὰ ὀνόματα, ὡς ἤδη ὑπερημέρους τῆς ζωῆς σωιέσθαιεν εἶναι. ὁ δὲ νεανίσκος, ἐμὲ φέρων, παρέστησεν αὐτῷ. ὁ δὲ Πλούτων, ἠγανάκτησε τότε, καὶ πρὸς τὸν ἀγαγόντα με [1] ὅπως πεπλήρωται φησὶ τὸ νῆμα αὐτοῦ. ὥστε ἀπίτω. σὺ δὲ, τὸν χαλκέα Δημύλον ἄγε. ὑπέρ γὰρ τὸν πεπρωμένον ἤδη βιοῖ. κἀγὼ ἀσμένως ἀναδεξάμενος, αὐτὸς μὲν ἤδη ἀπυρέσσω ὦ, ἀπηλλαγμένος δ' ἅπασιν, ὡς πεθηξόμενον Δημύλου. ὦ χαίρων δὲ ἡμῖν ᾖκεν, νοσῶν τε ὁ αὐτὸς ὡς ἀπηλλάγη. καὶ μεταμικρὸν ἠκούομεν οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. τί θαυμαστὸν εἶπεν ὁ Ἀντίγονος; ἐγὼ γὰρ οἶδά τινα μετ' εἰκοστὴν ἡμέραν ἢ ἑτέραν, ἀναστάντα, ταριχευθέντα δὲ πρὸ δέκα θανάτου δὲ ἕνεκα ἀνίσχοντα, τὸν ἄνθρωπον. καὶ πῶς ἦν δ' ἐγὼ ὃν εἰκοστὴν ἡμέραν ἐτάφη, ἤτε ἐμύδησε τὸ σῶμα, ἤτε ἄλλως ὑπὸ λιμοῦ διεφθάρη, εἰ μὴ τινά γε Ἐπιμενίδου σὺ ἐταρίχευσας. ἅμα ταῦτα λεγόντων ἡμῶν, ἐπεισῆλθον οἱ δὲ Εὐκράτης· ἡσὶ σὺ τὸν παλαίστρας, ὦ μῆ, ἤδη ἐξ ἐφήβων. ὁ δὲ ἕτερος ἀμφὶ τὸ πεντηκοστὸν ἔτη. καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς, ἐκαθέζοντο ἐπὶ τὰ

astitit, pulcher admodum, veste candida amictus: qui me erectum, per quendam hiatum ducit ad inferos, ſicut ilico cognovi, Tantalum cùm viderem ac Tityum, Siſyphumque. At cætera vobis quid commemorem? Poſtquam verò ad tribunal perveni, ubi erat Æacus, Charon, Parce, Erinnyes: quidam velut rex (Pluto certè mihi videbatur) aſſedit ſingulorum nomina percenſens, qui morituri erant, quos diem vitæ præſcriptum jam præteriiſſe contigerat. Illi adductum me juvenis exhibuit. At Pluto tunc incanduit: eique qui me ducebat, nondum iſtius completum eſt ſtamen, inquit, Abeat ergo. Sed tu fabrum Demylum adduc: jam ſiquidem ultra colum vivit. Tum ego lætus recurrens, ipſe quidem jam febre liber eram: omnibus verò denunciabam Demylum eſſe moriturum. In vicinia autem noſtra habitabat, ipſe quoque ægrotans, ut renuntiatum eſt. Ac paulò pòſt eorum à quibus lugebatur, ejulatum audivimus. Quid miri eſt, inquit Antigonus? Ego enim quendam novi, poſt vigeſimum diem, quam ſepultus eſt, refurrexiſſe. Nam hominem & antequam moreretur, & poſtquam reſurrexit, ipſe curavi. Et quo pacto, inquam ego, in diebus viginti neque putrit corpus, neque præterea fame corruptum eſt, niſi fortè tu quempiam Epimenidem curaſti? Hæc cum diceremus, protinus ingreſſi ſunt Eucratis filii, è palæſtra redeuntes: quorum alter jam ex ephebis exceſſerat, alter natus erat annos circiter quindecim. Tum ſalutatis nobis, juxta patrem in lecto ſe-

1 Ὅπως πεπλήρωται φησὶ τὸ νῆμα αὐτοῦ] D. Auguſtinus c. XII. De cura pro mortuis. Cæſarius Monachus Hiſtoriar. memorabil. c. XLII. l. XII. *Marcil.*

1 Θεὸν

κλίνης ἐπὶ τὸ πατρί. ἐμοὶ δ', εἰσηκμίδη δρόνῳ. καὶ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς πρὸς τὴν ὄψιν τοῦ ἰέναι, ἄτας ἀναπίμπλω ἔφη τούτων, ἐπιβαλὼν αὐτοῖν τὴν χεῖρα, ὡς ἀληθῆ σοι Τυχιάδη πρὸς σὲ ἐρῶ. τὴν μακαρίτην μὲν γυναῖκα τὴν τούτων μητέρα, πάντες ἴστασιν ὅπως ἠγάπησα, ἐδήλωσα δ', οἷς δεῖ αὐτὴν ἔπραξα, ὃ ζῶσαν μόνον ἀλλ' ἐπεὶ ἐξ ἀπίθανος, τόν τε νόμον ἄπαντα συνηκολούθησας, καὶ τὴν ἐσθῆτα, ἣ ζῶσα ἔχαιρεν. ἑβδόμῃ δὲ μετὰ τὴν πλαδυτὴν ἡμέρᾳ, ἐγὼ μὲν αὐτὰ ταῦτα ἐπὶ τὴν κλίνης, ὥσπερ νῦν, ἐκείμην δεδραμυδιμένος τὸν ἐμὸν πένθος. ἀνειρήνωσκον γὰρ τὸ δεῖ ψυχῆς ἐκ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχεται δ' μετ' ἐξὺ ἡ Δημαινέτη αὐτὴ ἐκείνη, καὶ καθέζεται πλησίον, ὥσπερ νῦν Εὐκρατίδης αὐτοῦ, δείξας τὸ νεωτέρου τὸ ἰέναι. ὁ δ', αὐτίκα ἔφερε μάλα παιδικῶς. καὶ πάλαι ἤδη ὠλγὸς ἦν πρὸς τὴν διήγησιν. ἐγὼ δ' ἤδη ὅτι ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδον, τεθαλπεὶς αὐτῇ, ἐδάκρυον ἀνακωκύσας. ἡ δ', οὐκ εἶα βοᾶν. ἀλλ' ἠμᾶτό με ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαλεπώμενος αὐτῇ, ἀπέρου τοῖν σανδάλοιν χρυσοῖν ὄντοιν, ἀκαθαρσίαν μι. εἶναι δ' αὐτὸ ἔφασκε, παραπεσὸν ὑπὸ τὴν κιβωτόν. καὶ διατεθὲν ἡμεῖς οὐκ ἐσκέπτες, ἀπέρου μόνον ἀπαύσαμεν. ἐπὶ δ' ἡμῶν ἀφελεσθέντων, καθάρσιόν τι κωφίδιον ὑπὸ τὴν κλίνην ὄν, μελιχθίον, ὑλάκτησεν. ἡ δ', ἠφανίσθη ἐκ τὴν ὑλακήν. τὸ μὲν τοι σανδάλιον, εὑρέθη ὑπὸ τὴν κιβωτόν, καὶ κατηκούθη ὕστερον. ἔπ ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον ὑμᾶς ἐστι, καὶ τῷ ἡμέραν ἑκάστην φαινομένοις; μὰ Δί' ἔγωγ' ἔγωγε, ἐπὶ σανδάλῳ με χρυσῷ ἐς τὰς πύγας, ὥσπερ τὰ παιδία καθίσαι τοῦ πατρός. ἐμοὶ δ', εἰσηκμίδη δρόνῳ. καὶ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς ἐκ τὴν ὄψιν τοῦ ἰέναι, ἄτας ἀναπίμπλω ἔφη τούτων, ἐπιβαλὼν αὐτοῖν τὴν χεῖρα, ὡς ἀληθῆ σοι Τυχιάδη πρὸς σὲ ἐρῶ. τὴν μακαρίτην μὲν γυναῖκα τὴν τούτων μητέρα, πάντες ἴστασιν ὅπως ἠγάπησα, ἐδήλωσα δ', οἷς δεῖ αὐτὴν ἔπραξα, ὃ ζῶσαν μόνον ἀλλ' ἐπεὶ ἐξ ἀπίθανος, τόν τε νόμον ἄπαντα συνηκολούθησας, καὶ τὴν ἐσθῆτα, ἣ ζῶσα ἔχαιρεν. ἑβδόμῃ δὲ μετὰ τὴν πλαδυτὴν ἡμέρᾳ, ἐγὼ μὲν αὐτὰ ταῦτα ἐπὶ τὴν κλίνης, ὥσπερ νῦν, ἐκείμην δεδραμυδιμένος τὸν ἐμὸν πένθος. ἀνειρήνωσκον γὰρ τὸ δεῖ ψυχῆς ἐκ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχεται δ' μετ' ἐξὺ ἡ Δημαινέτη αὐτὴ ἐκείνη, καὶ καθέζεται πλησίον, ὥσπερ νῦν Εὐκρατίδης αὐτοῦ, δείξας τὸ νεωτέρου τὸ ἰέναι. ὁ δ', αὐτίκα ἔφερε μάλα παιδικῶς. καὶ πάλαι ἤδη ὠλγὸς ἦν πρὸς τὴν διήγησιν. ἐγὼ δ' ἤδη ὅτι ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδον, τεθαλπεὶς αὐτῇ, ἐδάκρυον ἀνακωκύσας. ἡ δ', οὐκ εἶα βοᾶν. ἀλλ' ἠμᾶτό με ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαλεπώμενος αὐτῇ, ἀπέρου τοῖν σανδάλοιν χρυσοῖν ὄντοιν, ἀκαθαρσίαν μι. εἶναι δ' αὐτὸ ἔφασκε, παραπεσὸν ὑπὸ τὴν κιβωτόν. καὶ διατεθὲν ἡμεῖς οὐκ ἐσκέπτες, ἀπέρου μόνον ἀπαύσαμεν. ἐπὶ δ' ἡμῶν ἀφελεσθέντων, καθάρσιόν τι κωφίδιον ὑπὸ τὴν κλίνην ὄν, μελιχθίον, ὑλάκτησεν. ἡ δ', ἠφανίσθη ἐκ τὴν ὑλακήν. τὸ μὲν τοι σανδάλιον, εὑρέθη ὑπὸ τὴν κιβωτόν, καὶ κατηκούθη ὕστερον. ἔπ ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον ὑμᾶς ἐστι, καὶ τῷ ἡμέραν ἑκάστην φαινομένοις; μὰ Δί' ἔγωγ' ἔγωγε, ἐπὶ σανδάλῳ με χρυσῷ ἐς τὰς πύγας, ὥσπερ τὰ παιδία καθίσαι τοῦ πατρός.

sederunt, ac mihi quidem sella allata est. Tum Eucrates tanquam è conspectu filiorum admonitus: sic his frui mihi contingat, inquit, simulque iis manum injecit, ut tibi Tychiades, vera narrabo. Fœlicis memoriæ uxorem meam horum matrem noverunt omnes, quo pacto dilexerim. Nam declaravi his rebus quas in eam feci, & dum viveret, & postquam vita functa est. Quippe qui mundum ejus universum, vestemque qua delectabatur, dum viveret, in rogum illius injecerim. Septima verò post mortem die, cùm uti nunc, huic lecto incumberem, luctum meum commitigans: legebam enim tacitum Platonis illum de anima libellum: ingreditur interim Demænete ea ipsa, juxtaque adfidet, uti nunc Eucratides hic, minorem designans filium. Hic verò ilico tremuit admodum pueriliter, ac dudum ad narrationem pallebat. Ego verò, inquit Eucrates, ut conspexi, amplexus eam, singultim lachrymabar. Illa verò me vociferari non patiebatur, verùm incusabat me, quòd cum ei fuissem in reliquis omnibus gratificatus, è sandaliis aureis alterum non cremaveram: idque esse dicebat, quod sub arca ceciderat: ideoque non invento illo alterum tantùm cremaveramus. Nobis autem adhuc dissentientibus, sceleſtissimus quidam caniculus, qui erat mihi in deliciis, sub lecto cubans, allatravit: tum ea ad latratum evanuit. At sandalium sub arca repertum est, posteaque à nobis incensum. An hæc etiam, Tychiades, recusabis credere, cùm tam sint evidentia, quotidieque observentur? Per Iovem, inquam ego, digni fuerint, quibus aureo sandalio, puerorum more nates

ἄξια, παίδας ἄξιοι ἂν εἶεν οἱ ἀπι-
στοῦντες, καὶ ὅτως ἀναιχυντοῦντες
πρὸς τὴν ἀλήθειαν. ἐπὶ τούτοις, ὁ
πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος εἰσῆλθε,
κομήτης ὁ σεμνὸς ἀνὴρ καὶ σεβασμιος.
ἐνθα τ' ἀσίδιμον ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, τ'
ἱερὸν ὀνομαζόμενον. κἀγὼ μὲ ὡς
εἶδον αὐτὸν, ἀνέπνευσα. τοῦτ' ἐκεῖνο
ἦκειν μοι νομίσας, πίλεκυί τινα κρύ-
πτ' ψεύσματων. ἐπισημεῖ γὰρ αὐτὸς
ἔλεγεν ὁ σοφὸς ἀνὴρ, ὅτω παρῇσαν
ἀξιόπιστοι. καὶ τὸ μὲν λόγω, Θεὸν
ἀπὸ μηχανῆς ἐπεισελήλυθέναί μοι τὸν
ὦμιλον ἀπὸ τῆς τύχης. ὁ δ', ἐπεὶ
ἀνεζήτησε, παρεκαθέζετο αὐτῷ δὲ
Κλεοδήμῳ, περὶ μὲν, περὶ δὲ νό-
σου ἦρτο. καὶ ὡς ῥᾷον ἤδη ἔχειν ἤ-
κουσε παρὰ τοῦ Εὐκράτους, τί δ' ἔφη
πρὸς ἀλλήλους φιλοσοφεῖτε. μεταξὺ
γὰρ εἰσιὼν, ἐπήκουσα. καί μοι δοκεῖ-
τε εἰς καλὸν ἀμφισβήσαι τὼν ἀμφι-
σβητήσεων. τί δ' ἄλλο εἶπεν ὁ Εὐκρά-
της, ἢ τοῦτο τὸ ἀδαμάντινον πεί-
θωμεν, δείξας ἐμὲ, φιλίας δαίμονάς
τινας εἶναι, καὶ φαντάσματα, καὶ
νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ὑπὲρ γῆς,
καὶ φαίνεσθαι οἷς ἂν ἐθέλωσιν; ἐγὼ μὲν
ἠρυθρίασα, καὶ κάτω ἔνευσα,
αἰδεσθεὶς τὸν Ἀρίγνωτον. ὁ δ', ὅρα
ἔφη ὦ Εὐκρατες, μὴ τοῦτο φησὶ Τυ-
χιάδης πᾶς τὰ βιαίως ἀποθανόντων
μόνας ψυχὰς περιοδεύειν, οἷον εἴ τις
ἀπήγξατο, ἢ ἀπετμήθη τὴν κεφα-
λὴν, ἢ ἀνεσκολοπίσθη, ἢ ἄλλῳ κά-
τῳ τρόπῳ τοιούτῳ ἀπῆλθεν ὁ βί-
ος, τὰς δὲ τῶν μὴ βιαίων ἀποθανό-
των σκιὰς; ἦν γὰρ τοῦτο λέγῃ, σὺ
πάνυ ἀπίθανα φήσῃς. μὰ Δί' ἦ δ'
ὃς ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως εἶ-
ναι τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ σωρεύεσθαι ὁρᾶ-

feriantur, siqui ista non credant, atque usque adeò impudenter vero resistant. Interim Pythagoricus intrabat Arignotus, comatus ille, ab aspectu venerabilis. Nosti illum doctrinæ nomine celebrem, qui cognominatur Sacer. Quo conspecto respiravi: hoc ipsum quod proverbio dici solet, advenisse mihi ratus: nempe securim quandam adversus mendacia. Occludet, inquam, iis ora vir sapiens, adeò monstrosa narrantibus. Atque prorsus juxta vulgatum illud adagium, repentè Deum hunc mihi à fortuna esse immissum putabā. Hic postquam, assurgente ipsi Cleodemo, sedit: primùm de morbo percontatus est, seque audisse dicebat, Eucratem jam meliùs se habere. At quidnam inquit, inter vos philophamini? Nam ingrediendo subausculta vi, mihique certè videmini de re quapiam pulchra dissertare. Quid aliud, inquit Eucrates, quàm ut huic adamantino persuadeamus, me demonstrans, ut credat esse aliquos dæmonas, & phantasmata, mortuorumque animas super terram obambulare, & sese quibus voluerint ostendere? Ego Arignotum reveritus erubui, vultumque dejeci. At ille, vide inquit, ὁ Eucrates, num hoc dicat Tychiades. Eorum tantùm qui violentam mortem obierint, animas oberrare: veluti siquis suffocatus, aut capite truncatus, cruci-ve suffixus fuerit, aut tali quopiam modo è vita discesserit: nequaquam autem eas quæ fatali naturalique morte discesserint? Nam si hæc dicat, non usque adeò absurda dixerit. Per Iovem, inquit Dinomachus, ne esse quidem hujusmodi, nec præsentia cerni putat.

1 Θεὸν ἀπὸ μηχανῆς] Proverb. *Beurd.*

ἀθαι οἴεται. πῶς λέγεις ἦ δ' ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, δεινὸν ἀποβλέπων εἰς ἐμέ. οὐδέν σοι τούτων γίγνεσθαι δοκεῖ, καὶ ταῦτα, πάντων ὡς εἰπεῖν ὁρώντων; ἀπολελόγησαι ἂν δή μοι ἐγὼ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. εἰ μὴ πιστεύω, διότι μηδὲ ὁρῶ μόνος τῶν ἄλλων. εἰ δ' ἑώρων ἃ ἐπίστασθον ὑμῖν δηλαδή, ὥσπερ ὑμεῖς. ἀλλὰ ἦ δ' ὃς ἤν ποτε εἰς Κόρινθον ἔλθῃς, ἐρώτα ἔνθα ἐστὶν ἡ Εὐβατίδου οἰκία. κἀπειδάν σοι δειχθῇ τὸ Κράνειον, παριὼν εἰς ταύτην, λέγε πρὸς τὸν θυρωρὸν Τίβιον, ὡς ἐβούλοιο ἰδεῖν ὅπῃ τὰ δαίμονα ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀπορύξας, ἀπήλασεν, καὶ ὅστις τὸ λοιπὸν οἰκήσεται τὴν οἰκίαν ἐπόησεν. τί δ' οὗτος ἦν ὦ Ἀρίγνωτε; ἤρετο ὁ Εὐκράτης. ἀοίκητος ἦν ἦ δ' ὃς ὡς ἐπὶ πολλοῦ ὑπὸ δειμάτων. εἰ δέ τις οἰκήσειεν; δύο ἐπτοήσεις, ἔφυγεν ἐκλιποῦσα ὑπό τινων φοβερῶν καὶ παραχρῆμα φάσματα. συνέπιπτεν ἂν ἤδη, καὶ ἡ στέγη κατέρρει. καὶ ὅλως, εἰδείς ἦν ὁ θαρρήσων παριὼν εἰς αὐτήν. ἐγὼ δ' ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβών, εἰς δέ μοι αἰμύδριον μέλα πολλοῦ δεῖ τοιοῦτον, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν ἀφ' ἑσπέρας ὕπνου, καταπίπτοντος ἤδη ξένου, καὶ μονονοὺ ἐπιλαμβανομένου, ἐπεὶ ἔμφρων εἶ βαδίζοιμι, εἰς πρόσκηνον κομιδῆ ὡς φίλον. ἐγὼ δ' λύχνον λαβών, μόνος εἰσήρχομην. καὶ ὧν τῷ μικρῷ οἰκήματι κεχαῖτις τὸ φῶς, ἀνεκινήθησαν ἡσυχῇ, χαμαὶ κεχηζομένῳ. ἐφίστατο δ' ὁ δαίμων, ἐπί τινα τῶν πολλῶν ἥκειν νομίζων, καὶ δεδίξεσθαι κἀμὲ ἐλπίζων, ὥσπερ τοὺς ἄλλους, αὐχμηρὸς, καὶ κομήτης, καὶ μελάντερος ἢ ζόφος. καὶ

putat. Quid ais? inquit Arignotus me torvè intuens, nihil horum tibi videtur fieri, præsertim cùm omnes, ut ita dicam, videant? Ignoscès, inquam ego, mihi, si non credo, nam solus omnium non video: quod si vidissem, sicuti vos profectò credidissem. Atqui, inquit ille, si quando Corinthum veneris, roga ubi sit Eubatidæ domus: eaque tibi circa Craneum indicata, ingressus dic janitori Tibio, velle te videre, unde dæmonem effossum Pythagoricus Arignotus abegerit, ac deinceps domum habitabilem reddiderit. Quidnam hoc erat Arignote? rogabat Eucrates. Inhabitabilis erat, inquit ille, diu propter terricula. Quòd siquis inhabitasset, expavefactus ilico fugiebat, à quodam horrendo terribilique spectro exactus. Iamque concidebat, & rumpebatur tectum: denique neque quisquam erat omninò qui in eam ingredi auderet. Ego verò ubi hæc audivi, libellos sumens, sunt autem Ægyptii mihi de talibus rebus admodum multi, veni domum circa primum somnum, dehortante hospite, ac ferme detinente, quia didicerat quônam irem, in manifestum, ut putabat, exitium. At ego sumpta lucerna solus ingredior: atque in vastissimo atrio collocato lumine, humi sedens, tacitè legebam. Supervenit ille dæmon, cum quopiam è vulgo se congressurum ratus, ac me quoque quemadmodum alios pertenebrisque nigrior. Atque hic ad-

territurum, squalidus, hirsutus,

1 Ἀοίκητον ἦν ἦ δ' ὃς ἐπὶ πολλοῦ ὑπὸ δειμάτων] C. Plinius epist. XXVII. lib. VII. Scriptor vitæ S. Germani Antisiodorensis episcopi c. XVII. D. Antoninus archiepisc. Florentin. Tomi II. c. IX. tit. XII. paragr. IIX. *Marcil.*

1 Προσ-

ὁ μὲ, ἐπῆσιε, ἐπείρᾶτό μου πανταχόθεν ἀποσοβῶν, εἰ πόθεν κρατήσειε, καὶ ἄρτι μὲν, κύων, ἄρτι δὲ, ταῦρος μεγομένη, καὶ λέων. ἐγὼ δὲ ἀποχειρωσάμενος τῇ φρικωδεστάτῃ ἐπῳδῇ, αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ, σκηλασας κολάζων αὐτὸν εἰς τινα γωνίαν σκοτεινὴν οἰκήματος. ἐδὼν δὲ αὐτὸν οἱ κατὰ δύ, τὸ λοιπὸν ἀνεπαυόμην. ἐωθεν δὲ πάντων ἀπηγωνιακότων, καὶ νεκρὸν δήσειν με οἰομένων, καθάπερ τὰς ἄλλας, ἀποελθὼν ἀσμενοδόκητος ἅπασι, ἀποστέλλει τὸν Εὐβατίδην, διαπαιζόμενον αὐτῷ, ὅτι κεκτημένον αὐτὸν, καὶ ἀδεῶς ἤδη ἔχοντα τὴν οἰκίαν οἰκεῖν. καὶ διδάσκων αὐτόν τε, καὶ τῶν ἄλλων πολλὰς, εἶπεν γὰρ διδάξαι ἕνεκα, σκέλεσιν ἀγαγὼν ἐπὶ τὸ πῦρ, ὃ κατεδεδυκότα τὸ δαίμονα ἐφεστήκειν, σκάπτειν, λαβόντας δικέλλας. καὶ σκαπτῶμεν. καὶ ἐπειδὴ ἐπέτυχαν, βυρίζει ὡς ἐπ' ὀργυιὰν κατορωρυγμένον τι νεκρὸς ἐωλον, μόνα τὰ ὀστᾶ καὶ σῶμα συγκείμενον. σκεῦος μὲν ἦν ἐβδελυγμένον ἀνορύξαντες. τὴν οἰκίαν δὲ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο, ἀποχλευμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων. ὡς δὲ τοῦτο εἶπεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀνὴρ δαιμόνιος τὴν σοφίαν, καὶ ἅπασιν αἰδέσιμος, ὡδὶς ἦν ἐπὶ τῷ παρόντι, ὃς οὐκ κατεγίγνωσκέ μου πολλὴν τὴν ἀνοιαν, τοῖς τοιούτοις ἀπιστοῦντος. καὶ τοῦτο, Ἀρίγνωτε λέγοντος. ἐγὼ δὲ ὅμως ὡδὲ τρέπομαι, οὔτε τὴν κόμην, οὔτε τὴν δόξαν τὴν περὶ αὐτῶν, τί τοῦτ' ἔφης ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος ἦσθα, ἡ μήπω ἐλπὶς τῆς ἀληθείας, καπνὸς μέσος, καὶ ἐνδελεχῶν; τὸ γὰρ τοῦ λόγου ἐκεῖνο, ἀληθὲς ἡμῖν ὁ ἡμενυεὺς πέφηνας. σὺ δὲ ἦδη ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις

adstans, undique me adsultim petens tentavit, siquâ posset expugnare, ac modò in canem, modò in taurum, modò in leonem vertebatur. At ego correpto in manum, quàm maximè horrendo carmine, simulque vocem Ægyptiam imitatus, eum incantatum in domicilii tenebrosi angulum quendam compuli. Ac cùm animadvertissem ubi se in terram condiderat, tum destiti. Mane autem desperantibus universis, ac me quemadmodum & alios mortuum reperturos putantibus, præter omnium spem progrediens, Eubatidem adeo, fœliciter illi annuntians, quòd puram sibi ac spectris liberam domum jam liceret incolere. Atque illum assumens, aliosque multos, qui hujus inopinatæ rei gratia sequebantur, cùm ad locum adduxissem, ubi condentem se dæmona conspexeram, jussi ut sumptis ligonibus, & rutris suffoderent. Quo facto, inventum est ferè ad passum defossum cadaver quoddam marcidum, ossibus tantùm humana specie cohærentibus: quod effossum sepelivimus: postea verò domus spectris turbari desiit. Hæc ubi narravit Arignotus, prodigiosa vir sapientia, omnibusque reverendus, nemo erat ex iis qui aderant, qui non multam imputaret mihi desipientiam, qui talia non crederem: narrante præsertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem. Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, fola mihi spes veritatis, fumo plenus ac simulachris? Illud ergo, quod dici solet, in te nobis evenit: ut thesaurum quem speravimus, carbones offenderimus. At tu, inquit Arignotus, si neque mihi cre-

λέγοντι, μήτε Δεινομάχῳ, μήτε Κλεοδήμῳ τούτῳ, μήτε αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε εἰπὲ τίνα ἄξιον τούτων ἀξιοπιστότερον ἡγῇ παραλαβὼν ἡμῖν λέγειν. νὴ Δί' ἔφη ἐγὼ μάλα θαυμαστὸν ἄνδρα, τὸν Ἀβδηρίτην ἐκεῖνον Δημόκριτον ὃς ὕτως ἀφῆκε πεπεισμένος μηδὲν οἷον τε εἶναι συφὲς τοιοῦτον, ὡς γε ἐπειδὴ κατέβη ἐς ἑαυτὸν ἐς μνῆμα ἔξω πυλῶν, ἐστιγμένον διεπαλῆ γράφων, καὶ συνόντων ἐν νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. καί τινες τῶν νεανίσκων, ἐπιχειρεῖν βουλόμενοι αὐτόν, καὶ δειματοῦν, στειλάμενοι νεκρικῶς ἐσθῆτι μελαίνῃ, καὶ προσωπείοις ἐς τὰ κρανία μεμιμημένοις ἐφεστῶτες αὐτόν, περιχορεύουν ὑπὸ πυκνῇ τῇ βασὶ ἀναπηδῶντες. ὁ δ', ὅτι ἔδεισε τὴν προσποίησιν αὐτῶν, ὅτι ὅλως ἐνέλειψε τοὺς αὐτούς. ἀλλὰ μεταξὺ γράφων, παύσασθαι ἔφη παίζοντας. ὅτω βεβαίως ἐπίσθω μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς ἐπ' ἔξω ῥηγνυμένας τῶν σωμάτων. τοῦτο φῆς ἦσθ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἀνὴρ ὧν τινα ἄνδρα ἐς τὸν Δημόκριτον ἠγνοηκέναι, εἰ μὴ ὕτως ἐγίγνωσκεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν ἕτερα διηγήσομαι αὐτὸς παθών, ἃ παρ' ἄλλου ἀκήκοας. πέρα γὰρ ἂν ἐς σὲ ὦ Τυχιάδη ἀκοὴν, προσβιασθείης πρὸς τὴν ἀλήθειαν διηγήματος. Ὅπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον, ἔτι νέος ὢν, ὑπὸ πατρὸς ἐπὶ παιδείας ἀποφάτῃ ἀποσταλείς, ἐπεθύμησα ἐς Κοπτὸν ἀναπλεύσας, ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθὼν, ἀκοῦσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχοῦντα, ἅπερ ἀνέχοντα τὸν ἥλιον. ἐκεῖνα μὲν ἂν ἤκουσα, ἃ καὶ τοῖς πολλοῖς, ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλλά μοι ἐξέχρησεν ὁ Μέμνων αὐτὸς, ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἔπεσιν ἑπτά. καὶ εἴγε μὴ περιττὸν ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. καὶ ὁ τὰ ἀνάπαλιν, ἔτυχεν ἡμῖν συμπλέων

credis narranti, neque Dinomacho, aut huic Cleodemo, neque ipsi Eucrati, dic age quemnam digniorem, cui de his rebus fides habeatur, existimas, qui nobis dicat contraria? Per Iovem inquam ego, virum apprimè mirabilem, Abderitam illum Democritum, cui tam firmiter erat persuasum, ejusmodi nihil in rerum natura esse posse, ut cùm se in monimento extra portas clausisset, ibique degeret dies noctesque scribens & componens: ac juvenes quidam eum illudere & terrere cupientes, nigra veste cadaveris in modum ornati, ac personis in capitis adfictis circumstantes, illum circunsilirent, crebrò subsilientes: hic neque ipsorum simulationem timuerit, neque ipsos omnino respexerit: sed inter scribendum dixerit, Desinite ineptire: adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hoc dicis, inquit Eucrates, dementem virum fuisse Democritum, qui sic existimarit. Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non ab alio acceptum. Nam tu quoque id audiens Tychiades, veritate narrationis ad credendum adduceris. Cùm in Ægypto degerem, adhuc adolescens, à patre doctrinæ gratia missus, cupivi navigio Coptum profectus, illinc Memnonem adiens, miraculum illud audire, eum videlicet sonum edentem ad orientem solem. Illum igitur audivi non hoc vulgari modo quo audiunt alii sonum quempiam inanem: sed mihi oraculum etiam edidit Memnon ipse aperto ore septem versibus, quos, nisi id esset supervacaneum, vobis recenserem. Navigationis autem

μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν, καὶ τὴν παιδείαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν Αἰγύπτιον. ἐλέγετο δὲ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη ἐν τοῖς ἀδύτοις ὑπογαίοις οἰκήσεως, μαγεύειν παιδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἴσιδος. Παγκράτην ἔφη λέγειν ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ἐξυρημένον τὸν ὀφθαλμόν, νοημονα, καθαρῶς ἐπιλωίζοντα, ἐπιμήκη, σιμὸν, ψελόχειλον, ὑπολεπτὸν τὰ σκέλη. αὐτὸν ἤδη ὃς ἐκεῖνον τὸν Παγκράτην. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἠγνόουν ὅστις ἦν. ἐπεὶ δὲ ἑώρων αὐτὸν, εἴ ποτε ὁρμίσαιμεν τὸ πλοῖον, ἀλλά τι ποικίλα τερατεύεσθαι ἐργαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ὀχούμενον, καὶ σαυνίοντα τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ, ὑποπτήσσοντα, καὶ σαίνοντα πῖσι ἀρκοῦσι, ἔγνων ἱερόν τινα ἄνθρωπον ὄντα. καὶ καταμικρὸν φιλοφρονούμενον, ἔλαθον ἑπόμενος αὐτῷ, καὶ συνήθης γιγνόμενος. ὥστε πάντων ἐκποδὼν μοι τῶν ἀπορρήτων. καὶ τέλος, πείθει με, τοὺς μὲν οἰκέτας ἅπαντας, σὺν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμῶν τῶν διακονησομένων. καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ἄπτω διήγομαι. ἐπειδὴ δὲ ἐλθοιμεν εἴς τι καταγώγιον, λαβὼν ἂν ὁ ἀνὴρ τὴν μοχλὸν τῆς θύρας, ἢ τὸ κόντρον, ἢ ἐκ τοῦ ὑπέρθυ, σφαλαλὼν ἐμβίοις, ἐπεσπών τινα ἐπῳδὴν, ἐποίει βαδίζειν, τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄνθρωπον εἶναι δοκοῦντα. τὸ δὲ, ἀπελθὸν, ὕδωρ τε ἀπήντλει, καὶ ὑψου, καὶ ἐσκόραζε, καὶ ἐς πάντα δεξιῶς ὑπηρέτει, καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν. εἶτα δὲ ἐπειδὴ ἄλλις ἔχοι τῆς ἀφθονίας, αὖθις κόρηκτρον τὸ κόρηκτρον, ἢ ὕπερθυ τὸ ὑπέρθυ, ἄλλην ἐπῳδὴν ἐπεσπών, ἐποίει ὥν. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπευδωκὼς, σὺν εἶχον

tem fuit ſocius vir Memphiticus, quidam ex ſacris illis Scribis, mirabili ſapientia, & qui univerſam Ægyptiorum doctrinam callebat. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis ſubterraneis manſiſſe, Magiam interea doctus ab Iſide. Pancratem dicis, inquit Arignotus, præceptorem meum, virum ſacrum, raſum, lineis indutum, doctum, pureque lingua Græca loquentem, procerum, ſimum, labiis promiſſis, cruribuſque gracilibus. Illum ipſum, inquit ille, Pancratem, ac primùm quidem quis eſſet ignorabam. At poſtquam vidi eum, ſi quando in portum appuliſſemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis inſidentem, & cum feris verſantem: illas verò eum reverentes, caudiſque adulantes, agnovi ſacrum quempiam virum eſſe, paulatimque comitate mea me in ejus amicitiam & familiaritatem inſinuavi, adeò ut omnia arcana communicaret. Ac tandem mihi perſuadet, ut famulis omnibus in Memphide relictis, ſe ſolus ſequerer, neque enim defuturos nobis miniſtros. Atque ex eo tempore ſic vitam duximus. Cùm in diverſorium quodpiam veniſſemus, homo accepto januæ vecte, vel ſcopis, vel piſtillo, veſtibus implicans, cùm in id carmen dixiſſet, effecit ut ambularet, utque aliis omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cœnam parabat, inſtruebatque, atque in omnibus commodè ſubſerviebat, miniſtrabatque nobis. Deinde poſtquam ſatis erat miniſtratum, ſcopas denuo ſcopas, piſtillum denuo piſtillum reddebat, aliud carmen recitans. Hoc ego vehementer conatus, ex ipſo diſcere non po-

ὅπως σαμφόρομαι παρ' αὐτῆ. ἐδίδασκεν γὰρ αὐτὴ, καίτοι πρὸς τὰ ἄλλα σοφωτέρα οὖσα μιᾷ δέ ποτε ἡμέρᾳ λαθὼν, ἐπήκουσα τῆς ἐπῳδῆς, ἣν ἔμελλεν ἀδεῖν, ἀκούσας δὲ ὀλίγα τοιαῦτα. καὶ ὁ μὲν, ὡς χρὴ εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐντειλάμενος τῷ παιδαρίῳ ἃ ἐδεῖ ποιεῖν. ἐγὼ δὲ, εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνῃ τῇ ἀγορᾷ παρασκευάζομαι, λαβὼν τὸ ὑπερον. χρημαλίσας, ὁμοίως ἐπιπὼν τὰς συλλαβὰς, ἐκέλευον ὑδροφορεῖν. ἐπὶ δὲ ἐμπλησάμενος τὴν ἀμφορέα ἐκόμισε, πίπαυσο ἔφην, καὶ μηκέτι ὑδροφόρει, ἀλλ' ἤδη αὖθις ὑπεργε. τὸ δὲ, οὐκέτι μοι βουλόμενον ἤκουεν, ἀλλ' ὑδροφόρει ἀεὶ, ἄχρι δὴ οὐκέπλησεν ἡμῖν ὕδατος τὴν οἰκίαν ἐπαντλῶν. ἐγὼ δὲ ἀμηχανῶν τὸ πρᾶγμα, ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Παγκράτης ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅπερ ἐξῆλθε, ἀξίνιον λαβὼν, διακόψειν τὸ ὑπερον εἰς δύο μέρη. τὰ δὲ, ἐκφέρειν τὸ μέρος, ἀμφορέα λαβόντα, ὑδροφόρει, καὶ αὐθ' ἑνὸς, δύο μοι ἐξῆσαν οἱ διάκονοι. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Παγκράτης ἐφίσταται. καὶ συνεὶς τὸ γιγόμενον, σκεῦνα μὲ αὖθις ἐποίησε ξύλα, ἅπερ ἦν πρὸ τῆς ἐπῳδῆς. αὐτὸς δὲ ἀπολιπὼν με λαθὼν, σὺν οἷσί ὅπου ἀφανὴς ᾤχετο ἀπιών. νῦν δὴ ἔφη ὁ Δεινόμαχος οἶσθα κἀν σκεῖνο ἄνθρωπον ποιεῖν σὺ τὸν ὑπερα; μὰ Δί' ἦσθ' ὃς ἐξ ἡμισείας γε. σκέπτει γὰρ εἰς τὸ λοιπὸν οἷόν τέ μοι ἄγειν αὐτὸν, ἵν' ἀπαξ γρήσηται ὑδροφόρῳ, ἀλλὰ δεήσῃ ἡμῖν ἐπικλειοθῆναι τὴν οἰκίαν ἐπαντλησάμενον. ἀ παύεσθε νῦν σ' ἐγὼ τὰ τοιαῦτα τερατολογοῦντες γέροντες ἄνδρες, εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ κἀν τῷ μεταξὺ τούτων ἕνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλεσθε τὰς τοιαύτας διηγήσεις, μὴ

poteram. Nam id mihi invidebat, quanquam in aliis erat facillimus. At quadam die in tenebroso angulo clam illo delitescens, incantationem illam propiùs auscultavi. Erat autem trisyllaba. Tum ille cùm pistillo mandasset quæ erant agenda, abiit in forum. At ego postridie illo apud forum occupato, acceptum pistillum cùm ornassem, syllabas illas simili modo pronuntians, jussi ut aquam hauriret: & postquam plenam amphoram attulisset, desiste inquam, neque aquam haurito amplius, sed rursus esto pistillum. At illud mihi jam non amplius volebat obtemperare, sed aquam assiduò hauriebat, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego cùm huic rei resistere non valerem (timebam autem ne Pancrates reverfus, id quod etiam evenit, irasceretur) correpta securi pistillum in duas partes dissecco. At utraque pars amphoram sumens hauriebat aquam: jamque unius loco duo mihi ministri esse cœperunt. Interea Pancrates supervenit: ac re intellecta, illas rursus in ligna convertit, ut erant ante carmen. At ipse me clanculum relicto, nescio quônam profectus è meo conspectu evanuit. At possis istud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex pistillo facere? Per Iovem, inquit ille, dimidia ex parte scio. Nam in priorem formam à me restitui non potest, postquam semel aquarius fuerit: sed domus aqua referta, erit nobis claudenda. Non desistetis, inquam ego, hujusmodi monstra narrare viri senes? Alioqui horum saltem adolescentum gratia, incredibiles istas, ac terribiles fabulas aliud in tempus differte,

ταις λήθωσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντες δεισιδαιμονίας, καὶ ἀλλοκότων μυθολογημάτων. φείδεσθαι οὖν χρὴ αὐτῶν, μὴ καὶ τοῖς ἐθίζειν ἀκούειν, ἃ λάθρα πάντως ἔβιε συνοχλήσῃ σωρόντα, καὶ ψοφοδεεῖς ποιήσῃ, ποικίλης τῆς δεισιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. εὖγε ὑπέμνησας ἡμᾶς, ὃς ὁ Εὐκράτης, εἰπὼν τὸν δεισιδαίμονα. τί γάρ σοι ὦ Τυχιάδη, φέρει τὰ τοιαῦτα δοκεῖ, λέγω δὴ χρησμῶν, καὶ θεσφάτων, καὶ ὅσα θεοφορήμενοί τινες ἀναβοῶσιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται, ἢ παρθένος ἔμμετρα φθεγξαμένη, προθεσπίζει τὰ μέλλοντα. ἢ δηλαδὴ σὺ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσεις; ἐγὼ δ', ὅτι μὲν δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος καὶ Πυθίας εἰκόνα σκυπτούσης τὸ σφραγῖδος, καὶ ὅτι ὁ Ἀπόλλων φθέγξεται πρὸς ἐμὲ, ἃ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξω περὶ ἐμαυτοῦ μεγαλαυχεῖσθαι. ἃ δ' ἐν Ἀμφιλόχου τε ἤκουσα ἐν Μαλλῷ καὶ ἥρωος ὑπερδιαλεχθέντος μοι, καὶ συμβουλεύσαντος ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ εἶδον αὐτὸς, εἰθέλω ὑμῖν εἰπεῖν. εἶτα ἐξῆς ἃ ἐν Περγάμῳ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐν Πατάροις. ἐπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανήειν οἴκαδε, ἀκοῦσαι τὸ ἐν Μαλλῷ τοῦτο μαντεῖον, ἐπιφανέστατόν τε, καὶ ἀληθέστατον εἶναι, καὶ χρῆν εὐαργῶς, πρὸς ἅπας ἀποκεκρυμμένον, οἷς ἂν ἐγχρήσας τις εἰς τὸ γραμματεῖον ἀποδοῖ τῷ θεσπίτῃ, καλῶς ἂν ἔχειν ἡγησάμην ἐν παρέργῳ θεσπρωτίαν καὶ χρησόμενός τι περὶ μελλόντων συμβουλεύσασθαι τῷ θεῷ. τοιοῦτος ἔτι ὁ Εὐκράτης λέγοντος, ἰδοὺ οἱ τὸ πρῆγμα προχωρήσειν ἔμελλε, καὶ ὡς ὀλίγου περὶ μικρᾶς ὑπομένοντος τὸ περὶ τὰ χρησήρια τραγῳδίας, καὶ δοκεῖν οἰηθεὶς δεῖν μόνος ἀντιλέγειν ἅπασι, δύσκολον αὐτὸν ἔτι

ferte, ne clam nobis, terroribus ac prodigiosis fabulamentis impleantur. Parcendum ergo illis, nec talibus audiendis sunt assuefaciendi, quæ eos per totam vitam comitantia perturbabunt, atque ad omnem strepitum meticulosos reddent, posteaquam eos omnigena superstitione impleverint. Rectè admonuisti me, inquit Eucrates, quum superstitionem dixisti. Nam quid tibi Tychiade, de rebus hujusmodi videtur? De oraculis loquor, ac vaticiniis, & quæcunque quidam numine afflati proclamant, quæque ex adytis audiuntur: aut quæ virgo numeris eloquens prædicit. An videlicet nec talia credis? At non dico me sacrum annulum habere, cujus sigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem: nec mecum loqui Apollinem: ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare. Cæterùm quæ apud Amphilochum audivi in Mallo, heroë mecum diu differente, deumque meis de rebus consulente, tum quæ ipse vidi, volo vobis referre. Deinde ex ordine tum quæ vidi in Pergamo, tum quæ audivi in Patariis. Cùm ex Ægypto redirem domum, audiremque illud in Mallo oracultum apertissimum simulque esse verissimum, & sic evidenter responsa dare, ut ad verbum respondeat iis, quæcunque prophetæ quispiam in schedulam inscripta tradiderit: rectè me facturum putavi, si dum prætervavigabam, experirer oraculum, Deumque de futuris quidpiam consulerem. Eucrate hæc adhuc dicente, cùm viderem quàm longè res esset processura, eumque non brevem de oraculo incepisse tragœdiam, ratus non expedire, uti solus contradicerem omnibus, re-

ἀφπλέοντα ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Μαλλὸν; καὶ γὰρ ἐνοίλιον ὅτι μοι ἄχθονται παρόντι, καθάπερ ἀντοφιτῆ τὸ ψεύσμάτων, ἀλλ' ἐγὼ ἄπειμι ἔφλων Λεόντιχον ἐπιζητήσων. Δόκομεν γάρ αὐτοῦ τι συγγενέσθαι. ὑμεῖς δ', ἐπεὶ ἐχ ἱκανὰ ἡγεῖσθε τὰ ἀνθρώπινα εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλεῖτε συνεπιλήψομένους ὑμῖν τῶν μυθολογημάτων. καὶ ἅμα λέγων, ἐξήειν. εἰδὼς, ἄσμενοι ἀλαθησίας λαβόμενοι, εἰσίασιν ὡς τὸ εἰκὸς αὐτοὺς, καὶ ἀποφορήσῃ τῶν ψευσμάτων. πεισθέντες οὖν ὦ Φιλόκλεες, ὦ Δεῦ. Εὐκρατὴς ἀκούσας, ἦκω νὴ τὸν Δία, ὥσπερ οἱ δεῦρο γλαῦκας πιόντες, ἐμπεφυσημένοι τὸν γαστέρα, ἐμέτου δεόμενοι. ἡδέως δ' ἂν παθὼν ἐπὶ πολλῷ ἐπιλήμῳ λησθείσης τι φάρμακον, ὧν ἤκουσα, ὡς μή τι κακὸν ἐργάσηταί με ἡ μνήμη αὐτῶν ἐνοικιδεῦσα. πέμπε γοῦν, καὶ δαίμονας, καὶ ἑκάτας ὁρῶ μοι δοκῶ. Φιλ. καὶ αὐτὸς ὦ Τυχιάδη, πεισθέν τι ἀπήλαυσα τῆς διηγήσεως. Φασὶ γάρ τοι μὴ μόνον λυττᾶν, καὶ τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι ὁπόσους ἂν οἱ λυττῶντες κύνες δάκωσιν, ἀλλὰ κἂν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ὅσα τοῦ κυνὸς διώκεται τὸ δῆγμα. καὶ τοι αὐτὰ κἀκεῖνο φοβεῖται. καὶ σὺ τοίνυν ἔοικας αὐτὸς ὁ Εὐκρατὴς δηχθεὶς ὑπὸ πολλῶν ψευσμάτων, μεγάλῃ δόδωκίνῃ κἀμοὶ τῷ δήγματι. ὥστε δαιμόνων μοι τὴν ψυχὴν ἐπλήσατε. Τυχ. ἀλλὰ θαῤῥῶμεν ὦ φιλότης, μέγα τοιούτων ἀλεξιφάρμακον ἔχοντες τὸν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐπὶ πᾶσι λόγοι ὀρθόν. ᾧ χρώμενοι ἡμεῖς, οὐδὲν μὴ παρέξῃ τῶν κενῶν ὁ μακαίμων τούτων ψευσμάτων.

relinquens eum ex Ægypto adhuc in Mallum navigantem (nam intelligebam moleſtam illis eſſe meam præſentiam, ut pote qui diſſentirem, refelleremque ipſorum mendacia.) Atqui ego abeo, inquam, quæſiturus Leonticum, cum quo mihi opus eſt, ut colloquar. Vos autem, ſiquidem putatis res humanas non ſufficere, ipſos etiam Deos vocate, qui vobiſcum fabuloſas narrationes capeſſant. Atque hæc ſimul atque dixi, diſceſſi. Illi verò alacres jam laetatem nacti, ut eſt veriſimile mutuis epulis ſeſe excipiebant, ac mendaciis ingurgitabant. His Philocles, apud Eucratem auditis venio, per Iovem, ut qui muſto ſunt poti, inflato ventre, opus habens vomitu. Libenter autem magno alicunde pharmacum emerim, quod mihi oblivionem induceret eorum quæ audivi, ne me nonnihil earum rerum inhærens lædat memoria. Nempe monſtra, dæmones, & Hecatas mihi videre videor. *Phil.* Quin mihi quoque, ô Tychiade, tale quiddam ex tuo ſermone percepi. Aiunt enim non ſolum in rabiem verti, & aquam formidare quoſcunque rabidi canes momorderint: ſed etiam ſiquem homo morſus momorderit: eum quoque morſum non minùs canino valiturum: illumque eodem modo formidaturum. Tu ergo videris apud Eucratem à multis mendaciis morſus, mihi quoque morſum illum communicaſſe, adeò mihi mentem dæmonibus impleviſti. *Tych.* At bono animo ſimus, amice, cùm magnum adverſus hujuſmodi res remedium habeamus, Veritatem, rectamque in rebus omnibus rationem: qua ſi utamur, nullis hujuſmodi vanis, ſtultiſque mendaciis turbabimur.

ΙΠΠΙΑΣ, Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

HIPPIAS, SEV BALNEVM.

ARGVMENTVM.

Balneum Hippia descripturus, principio ipsum artificem, à cognitione artium, atque peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimum laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientiis disputare soleant, sed qui ipso opere, hoc quod profitentur, præstare possint: hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quàm optimè atque artificiosissimè extruunt, qualis & Hippias hic unus est, id quod opus ab eo, nempe balneum extructum, comprobat: atque exinde ipsum balneum describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis: deinde & utilitatem & oportunitatem omnium cellarum, & lavandi in eo usum commendans.

Τῶν σοφῶν ἐμεῖνος μάλιστα ἔγωγέ φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὁπόσοι μὴ λόγως μόνον δεῖξιν παρέχονται ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἑκάστων, ἀλλὰ & ἔργοις ὁμοίοις τοὺς τῶν λόγων ὑποκρίσεις ἐπιστώσωνται. καὶ γὰρ ὁ ἰατρῶν ὅτι νῦν ἔχων, ὃ τοὺς ἄλλους ὑπὲρ τῆς τέχνης εἰκῆ δυναμένους μεταλλεῖται νοσῶν, ἀλλὰ τοὺς πράξαι τι περὶ αὐτὸν μεμελετηκότας. ἀμείνων & μουσικὸς οἶμαι & ἀκούειν ῥυθμοὺς, καὶ ἁρμονίας ἐπιστάμενος, ὁ & ψάλλειν, καὶ κιθαρίζειν αὐτὸς δυνάμενος. τί γὰρ ἄν σοι τῶν στρατηγῶν λέγοιμι τοὺς εἰκότως δοίσους κεκτῆσθαι, ὅτι ὁ τάττειν μόνον, καὶ ἐξηγεῖσθαι ἦσαν ἀγαθοὶ, ἀλλὰ & παρορμᾶν

Ego ex sapientibus illos potissimùm aio laudandos esse, qui non solùm pro quibusque rebus præstantissimas orationes ediderunt, sed similibus factis ea comprobarunt, quæ verbis polliciti sunt. Nam prudens ægrotus eos medicos non accerset, qui quàm optimè de arte disserere possunt, sed qui in ejus usu se exercuerunt. Potior etiam est meo judicio, is Musicus, qui psallendi, & citharæ pulsandæ est peritus, quàm qui rhythmos, & concentus novit dijudicare. Quid enim tibi eos commemorem imperatores, quos meritò præstantissimos censuerunt, quòd non solùm aciem rectè instruere, & milites oratione accendere nossent, sed etiam in prima acie pugnarent,

1 Προσλαλιὰ, ut aliæ nonnullæ de quibus antè dixi. *Marcil.*

1 Καὶ

ἀγαθοῖς τὸ ἄκρον, καὶ χαίρους ἔργα ἐπιδείκνυσθαι, οἷον τὸ παλαιὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τὸ κατ' ἐμέ, Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγονότας. σοὶ δὲ τί τῶν τοιούτων μέλει; ἢ ὅλως ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βαλόμενος, ἐπεμνήσθη αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῶν μηχανικῶν οἰκείους ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τῆς τέχνης, καὶ πειράματα τοῖς μετ' αὐτοὺς κατέλιπον. ἐπὶ οἷς τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ καλοῖντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τὸν Ἀρχιμήδη γεγενῆσθαι, [1] καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον. τὸν μὲν, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τῶν Μέμφιν ἅπασι πολιορκίας, ἀπειρόφῃ, καὶ ἀμφιρύτῃ δὲ πορείᾳ. τὸν γε, τὰς τοῦ πολέμου τελευ-

rent, fuæque ſtrenuitatis ſpecimen ederent: cujuſmodi priſcos illos Agamemnonem, & Achillem: recentiores verò Alexandrum, & Pyrrhum fuiſſe ſcimus. Quorſum verò hæc dixi? Non quòd aliter hiſtoriam edere velim, horum memini: ſed quia mechanicos etiam illos æquum eſt admirari, quí artis contemplatione famam ſibi compararunt, & eadem opera ſuæ induſtriæ monumenta, & opera poſteris reliquerunt. Quandoquidem qui ſe in dicendo duntaxat exercuerunt, Sophiſtarum potiùs quam Sapientum appellationem meruerunt. Talem audimus fuiſſe Archimedem, & Cnidium Soſtratum: quorum alter Ptolemæum ſubjugavit, & Memphim ſine obſidione, averſo, bipertitoque fluvio occupavit: alter ho-

1 Καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον τὸν μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον καὶ τῶν Μέμφιν ἅπασι πολιορκίας ἀπειρόφῃ καὶ ἀμφιρύτῃ τῷ ποταμῷ] Soſtratus ille Cnidius fuit celeberrimus ille architectus, qui turrim in Pharo inſula ædificavit, de quo Strabo lib. 17. Plinius lib. 36. cap. 12. Ipſe vero noſter Lucianus ſupra, lib. quomodo hiſt. ſcrib. Sed quod ait hoc loco Lucianus de Ptolemæo & Memphi captâ per Nili diverſionem, expecto, qui hoc me doceat: nullibi enim unquam legi eam hiſtoriam, & quis fuerit ille Ptolemæus, omnino me latet, & de ea Memphis rebellione ſilent hiſtoriæ. Tentabam me extricare legendo τὸν μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον τὴν Μέμφιν, id eſt, *qui Ptolemæo ſubjecit Memphin.* Nam Ptolemæus Philadelphus, cujus tempore vixit ille Soſtratus, & quo imperante & ſumptus ſuppeditante extruxit illam celebrem turrim in Pharo inſulâ, inter amicos habuit illum Soſtratum Cnidium, nec unquam, quod ſciam, nec ab illo nec ab alio captus eſt. De Ptolemæo Ceraunο dicto incidit mihi quædam ſuſpicio hæc intelligenda eſſe, ſed ſine auctoritate. Nam Ptolemæus ille Ceraunus dictus vir præceps fuit, & ad audacia facinora promptus, & qui cum major natu filiorum Ptolemæi 1 Soteris dicti eſſet, à minore natu Philadelpho ſupplantatus fuerat patre communi favente Philadelpho, non dubito, quin omnia tentaverit, ut Philadelphum expelleret. Itaque ſuſpicor eum Memphin occupaſſe, in qua obſeſſus à fratre jam regnante fuit & captus. Sed tamen, ſi captus fuit, credendum eſt patre adhuc vivente Ptolemæo Sotere ſeu Lagi dicto id accidiſſe, ſcilicet jam privato & regnante Philadelpho, cui regnum reliquerat. Nam ſi patre jam mortuo rebellaſſet & captus fuiſſet, non eſt credibile Philadelphum eum vivum dimiſiſſe, qui poſt patris mortem duos fratres Leontiſcum & Argæum (quorum hic ultimus ex eadem matre Berenice natus erat) occidi curavit, non tam præcipitis audaciæ viros nec tanta injuria affectos. Si conjecturæ credendum eſt, iſta hæc mea non eſt ſine veriſimilitudine. Si quis ſuper hoc loco certiora docuerit, gratias agam lubentiſſime. *Palm.*

ρεις κεφαλίξαντα τὴ πίχυη. καὶ Θαλῆς ὁ μιλήσιος καὶ αὐτῶν ὑποχόμενος Κροίσῳ ἄδοντα διαβιβάσειν τὸ στρατὸν, ἐπινοίᾳ κεχρημένος τοιαύτῃ μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἅλυν ἐξήγαγεν, ὢν μηχανικὸς ὅτος γενόμενος, σοφὸς ὢν ἐπινοῆσαι, καὶ σωθῆναι πιθανώτατος. τὸ μὲν γὰρ Ἐπειοῦ, πάνυ ἀρχαῖον. ὃς καὶ μόνον πεχνήσασθαι τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συγκαβιβάσαι αὐτοῖς εἰς αὐτὸν λέγεται. εἰ δὲ τούτοις, καὶ Ἱππίᾳ τουτῳὶ τῷ καθ' ἡμᾶς, μεμνῆσθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν, παρ' ὃν πολὺ βέλτιον τὰ περὶ αὐτὸν γεγυμνασμένου, καὶ συνιέναι τι ἐξέως, καὶ ἁρμόσασθαι σοφιστάτου. τὰ γὰρ ἔργα, πολὺ τῶν λόγων ἀμείνω παρεχομένου, καὶ τῶν τὴ πίχυης ὑποχείσιν λαμπρυνομένων, οὐκ εἰ τοιαύτης μὲν ὑποχείσεσιν, εἰ αἷς οἱ περὶ αὐτὸν γενέσθαι ἠυτύχησαν, καὶ γεωμετρικὸν λόγον, ἐπὶ τὸ δοθέντος φασὶν εὐθείας τὸ τρίγωνον ἀκριβῶς συνισταμένου. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἕκαστον ἐν τῷ ἐπιτηδεύματι ἔργον λαμπρυνόμενον, εἰ ἐκείνου εὐδοκιμήσας, εἶναί τις ὅμως ἔδοξεν. ὁ γὰρ, μηχανικῶν τε ὢν τὰ πολλὰ, καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι γε ἁρμονικῶν, καὶ μουσικῶν φαίνεται. καὶ ὅμως ἔκρινεν τούτων ἕκαστα σπουδαῖος θεωρεῖσθαι, ὡς ἐν αὐτὸ μόνον ἐπιτετμημένον. τῶν μὲν γὰρ περὶ ἀκτῖνων, καὶ ἀνακλάσεων, καὶ καθόπτρων θεωρίαν, ἔτι γε ἀστρονομίαν, εἰ καὶ πάνυ σφόδρα τὰς περὶ αὐτὰ ἀπορρήτους, οὐκ ὀλίγου χρόνου ἂν εἴη ἐπαινεῖν. ἃ γὰρ ἐναργῶς ἰδὼν αὐτὸς τὰ ἔργων κατεπλάγην, οὐκ ἀκήκοα εἰπεῖν. κρίσιν μὲν χαρὰ ὑπόθεσις, καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλὴ, βαλανείου κατασκευὴ, περιττοῦ γε, καὶ οὐ τοῦ κοινοῦ τύπου σύνεσις θαυμαστὴ. Τόπος μὲν οὖν οὐκ

hostium triremes arte exussit Thales Milesius quoque ante illos Croeso pollicitus, exercitum ficco pede se trajecturum, una nocte retro castra fluvium Alym circunduxit, tametsi non erat mechanicus: sed ingenii solertia, & authoritate in congressibus maxima valebat. Nam pervetustum est illud Epei commentum, qui non solùm Achivis equum fabricasse, sed etiam cum ipsis in eum conscendisse fertur. Inter hos & Hippiæ hujus cui nostra ætate vixit, æquum est meminisse, viri in dicendo quantum quivis priorum exercitati, ingenio acuti, menteque exprimenda maximè perspicui. Qui opera sermonibus longè præstantiora exhibebat, & quæ arte sua pollicebatur, etiam efficiebat: neque verò in hujusmodi promissionibus, quibus ipso priores ætate floruerunt: sed juxta geometricam rationem, proposita, quod ajunt recta linea triangulum, exquisitè constituit. Atqui aliorum unusquisque uno suæ facultatis opere decerpto, in quo excellere dicatur, aliquis esse sibi videtur. Hîc verò mechanicorum, geometricorum, harmonicorum, & Musicorum primarius apparet. Ita perfectè tamen horum unumquodque demonstrat, ac si illud unum sciat. Nam ejus de radiis, de repercussionibus & speculis scientiam: præterea Astronomiam, in qua qui ætate præcesserunt pueros fuisse ostendit, laudare non esset exigui temporis. Sed ejus opera quæ nuper cum admiratione vidi, referre non gravabor. Est enim argumentum commune, & nostra ætate perfrequens, balnei constructio: sed solertia, & in hoc communi argumento admirabilis est industria. Locus erat non planus,

sed

ἐπίπεδος, ἀλλὰ πάνυ ἀποκρημνής, καὶ ὄρθος. ὃν δὴ ἐργασάμενοι καὶ ἱκανῶς εἰς ὑπερβολὴν παρεσκευάκασιν, ἰσότιδον λιθίνῳ ἀπόφυσι, κρηπῖδι μὲν βαθμοειδέσι ἄπωθεν ἀπὸ τοῦ ἔργου βαλλόμενος· καὶ ξεμελίῳ δεσμῷ τῶν ἐπιθεμάτων ἀσφαλέστατα ἐμπεδωσάμενος. ὕψει δὲ πάνυ ἀποβέβηκεν, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν ἀκριβέσι τὸ ὅλον περιτετειχισμένος. τὰ δὲ ἐντὸς οἰκήσεως τῇ τε τοῦ τόπου μεγαλοφυΐᾳ σύμμετρα, καὶ σὺν λόγῳ τῶν καθ' ἡδονὴν ἁρμοδιώτατα, καὶ τῶν φάτναι λόγοι φυλάττοντα, πυλὼν μὲν ὑψηλὸς, ἀναβάσεις πολιτείας ἔχων, ὑπὲρ μὲν ἄλλων, ἢ ὄρθιος πρὸς τὴν τῶν ἀνιόντων σύμφρειαν. εἰσιόντι δὲ τῶν μὲν ἄλλων χθονὸς οἶκος ἀμφὶ μάθης, ἐκτὸς ἔχων ἀκολύθους καὶ καταρέπτας διατριβάς, ἐν δὲ τοῖς ἐσπέρᾳ δὲ τῶν ἐς τρυφὴν παρεσκευασμένων οἰκημάτων. βαλανείῳ δ' ἐν τῷ τοιούτῳ περιπόθητος, λαμπάσας, καὶ φωτὶ πολλῷ καθάπαν μεμιγμένος ἀνακρήσις. εἴσω δὲ τούτων οἶκος, ἀφεστὼς μὲν ὡς πρὸς τὸ λυτρὸν, ἀναγκαίως δὲ ὡς πρὸς τὴν τῶν ἀδύτων μυστέραν ὑποδοχήν. μετὰ δὲ τοῦτον, ἑκατέρωθεν διαφανεῖς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποδύσεις. καὶ μέσος οἶκος ὑψηλὸς τὸ ὑψηλότατος, καὶ φῶς φαιδρότατος, ψυχρὸν ὕδατος ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, λακαίνῃ λίθῳ κεκοσμημένος. καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λευκῆς τῆς ἀρχαίας ἐργασίας· ἡ μὲν, ὑγείας. ἡ δὲ, Ἀσκληπιοῦ. εἰσπορεύεσι δὲ, ὑποδεχόμενον ἡρέμα χλιαινόμενος οἶκος, ἐν ἀπηνεῖ τῇ ὥρᾳ πᾶσαν ἀπαντῶν, ἐπιμήκης, ἀμφιστόμους. μεθ' ὃν ἐν δεξιᾷ οἶκος, εὖ μάλα φαιδρὸς, ἀλείψασι εὐσηνῶς παρεχόμενος, ἑκατέρωθεν εἰσόδους ἔχων, φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένους, τοὺς ἀπὸ παλαίστρας εἰσιόντας δεχόμενος. μετ' ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος, οἷκον

sed acclivis, & arduus: quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens, alteri æquavit, posito omni operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificii certitudinem confirmaret, factisque editissimis fastigiis, sibique ad firmitatem cohærentibus, ut totum opus roboraret. Cæterùm quæ superstructa sunt, loci magnitudini congruunt, rectæque compagi accommodatissima sunt, & lucis rationem servant. Altum est vestibulum, latos habet gradus, supinum magis est quàm arduum, ut sit facilis ascensus. Ingredientem communis domus ampla excipit, in qua pedisequi & ministri commodè versentur: ad lævam verò sunt ædiculæ ad delicias comparatæ. Hæc itaque balneo maximè sunt decora, amœni multaque luce illustrati recessus: deinde continua illis domus, longè quidem præstantior, quàm ut balneo conveniat: sed necessaria ad suscipiendos opulentiores. Post hanc sunt ædiculæ deponendis vestibus sufficientes: & media domus fastigio excelcissima & luce clarissima, tria aquæ frigidæ lavacra continens, Lacedæmonio lapide exornata. In eadem sunt marmoreæ imagines antiqui operis, altera Sanitatis, altera Æsculapii. Ingressos excipit domus sensim incalescens, calore non insuavi occurrente, oblonga, circùm orbiculata. Post hanc ad dextram, admodum clara habitatio ad suavem unctionem præbendam, ex utraque parte aditus habet Phrygio lapide decoratos, & à palæstra venientes excipit. Deinde supra hanc alia est habitatio omnium

ἀπάντων κάλλιστος, ϑέρους τε, καὶ ἥκιστα ζέοντος ϑερμότητος, καὶ ἐμβρυδωμίας ἀδλαβέστατος, καὶ εἰκυλίσασθαι φιλιμώτατος, φρυγίῳ δὲ αὐτὸς εἰς ὀροφὴν ἄκρον ἀποστίλβων. ἐξῆς δὲ ὁ θερμὸς τοῦδε χῶρος λιθόστρωτος, [1] νομάδι λίθῳ διακεκολλημένος. ὁ δὲ ἔνδον οἶκος, κάλλιστος, φωτὸς τε πολλοῦ ἀναπίμπλησι, καὶ ὡς πορφύρα διαυγάσματος. τρεῖς δ' ἔστι θερμὰς πύελος παρέχων. λυσιτελῶν δ', εἰ καὶ μὴ τῶν ἀφ' ἑαυτῶν οἴκοι αὐλῶν ἐπαινίσαι, ἀλλὰ τάχιον τὸν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, δι' ἡρέμα θερμοῦ ῥοιζήματος. καὶ ταῦτα πάντα τοῦ φωτὸς μεγάλου, καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ, ὕψη πρὸς τύπους ἀνάλογα, καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα, καὶ παντοίᾳ πολλὴ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπανθεῖ, καὶ δὴ τὸ καλὸν Πίνδαρον, ἐρχομένοις ἔργοις, πρόσοπον χρὴ θέμεν τηλαυγές. τοῦτο δ' ἂν εἴη οὐ τῷ αὐτῷ μάλιστα, καὶ ὁ Φείδιας, καὶ τὸ φωτοειδὲς μεμηχανημένον, ὁ δὲ σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἱππίας, τὸ μὲ ψυχροδόχον οἶκον, εἰς βορέαν ἀποκεχωρηκὸς ἐποίησεν, ὅπως ἄμβροτον ὕδωρ ἐν μεσημβρίαις ἄφθονος. τοὺς δὲ πολλοὺς καὶ ἥλιος διαμένοις, νότῳ, καὶ εὔρῳ, καὶ ζεφύρῳ ὑπείκων. τί ἂν σοι τὰ ἐπὶ τούτοις λέγοιμι, παλαίστρας, καὶ τοὺς κοινοὺς τῶν ἱματιοφυλακούντων κοιτῶνας, τὰ χάριεν τοῦ ἐπὶ τὸ λουτρὸν, καὶ μὴ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν ὁδὸν ἔχοντας, καὶ χρησίμους σοὶ, καὶ ἀβλαβῶς ἔνεκα. καὶ μὴ μοι ἐπαλαζὴν τις μικρὸν ἔργον σεσῆμενον, κοσμεῖν τὸν λόγον σεσαρεῖας. τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς, κοινὰ ἐπινοῆ-

pulcherrima, & ad ſtandum, ſedendumque accommodatiſſima, & ad immorandum minimè noxia, & ad volutandum utiliſſima, & ipſa Phrygio lapide ad ſummum tectum relucens. Deinceps calidus ſuſcipit tranſcurſus, Nomadio lapide coagmentatus. Porrò interior habitatio elegantiſſima, & luce multa plena eſt, & inſtar purpuræ renitet: hæc tria thermarum labra exhibet. Cæterùm tibi jam loto licet viam non per eaſdem habitationes remetiri, ſed celeriter ad frigidam per vaporarium leniter tepeſcens reverti. Et hæc omnia magna luce, multoque diei ſplendore intus ſplendent. Præterea altitudinis ineſt proportio, conveniunt latitudines cum longitudinibus; & ubique multa venuſtas, & elegantia efflorescit. Etenim ex præclari Pindari ſententia, Opus exordientibus, eminus fulgens apponenda facies: quæ & ipſa elegantia, & lumine ac feneſtris conſtet. Etenim verè ſapiens Hippias frigido balneo accommodam habitationem, ad boream procedentem fecit, nec aëris meridiani expertem. Eas verò quæ multo calore indigent, Noto, Euro, & Zephyro ſubjecit. Quid ad hæc tibi palæſtras memorem, & veſtes aſſervantium communes habitationes, compendioſam non prolixam ad balneum viam habentes, tum utilitatis capiendæ, tum noxæ vitandæ gratia? Neque ſuſpicetur quiſquam me opus exiguum oratione exornandum ſuſcepiſſe. Nam in rebus communibus, nova com-

[1] Νομάδι λίθῳ διακεκολλημένος] Sic vertit Opſopœus. De Nomade lapide in Latinis auctoribus nihil legi. *Numidico lapide* debebat credo vertere, nam *Numidæ* dicuntur Græce Νομάδες. Tum διακολλημένος male vertitur *extructus*, melius, ſi incruſtatus dixiſſet. *Palm.*

[1] Avoir

σαι καλλως δείξαιμι, ὑμικρῶς σοφίας ὕλην παρέμαι. οἷον δὲ τὸ τὸ ἔργον ὁ γυμνάσιος ἡμῖν Ἱππίας ἐπιδείξαιτο, πάσας ἔχον τὰς βαλανείου μοίρας, τὸ χρήσιμον, τὸ εὔηλιον, τὸ σύμμετρον, τὸ τοῦ τόπου ἁρμόττον, τὸ πολὺ χρείαν ἀσφαλῆ περιχόμενον. καὶ σοφόν, τῇ ἄλλῃ εὐκοσμίᾳ κεκοσμημένον. ἀμφόδων μὲ ἀναγκαίων δυοῖν ἀναχρήσασι, ἐξόδοις τε πολλαῖς πεπερωμένον. ὁρᾷς δὲ διπλᾶς δηλώσεις, τὸν μὲν, δι' ὕδατος, καὶ μυκήματος, τὸν δ', δι' ἡλίου ἐπιδεικνυμένον, τοῦτο ἰδιάζον μὴ λανθάνειν τὸ αἰσιώτερον ἕτερον τοῦ ἑτέρου, οὐκ ἀσοφίᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀκαμείᾳ, μᾶλλον δὲ βασκανίᾳ μοι δόξαι ἔδοξεν. ἐγὼ μὲν οὖν οἷς δυνάμην καὶ τὸ ἔργον, καὶ τὸ τεχνίτου, καὶ δημιουργὸν ἠμειψάμην τοῦ λόγου. εἰ δὲ θεὸς παρέχοι καὶ λουσαμένῳ ποτὲ, πολλὰς οἶδα καὶ ἄλλας ἕξειν τὰς κοινωνησούσας μοι τοῦ ἐπαίνου.

comminiſci pulchritudinis ſpecimina, non exiguæ ſapientiæ tribuo: quale hoc opus admirabilis Hippias nobis edidit, omnes balnei præſtantis partes complectens, utilitatem, opportunitatem, claritatem, proportionem, quod loco eſt accommodatum, quod tutum uſum exhibet. Præterea reliquo artificio exornatum, biviorum neceſſariorum duplicibus ſeceſſibus, multiſque januarum egreſſibus munitum: geminiſque indiciis, uno per aquam & ſonitum, altero per ſolem horas demonſtrans. Quibus viſis, convenientem operi laudem non tribuere, non ſolùm inſipientis, ſed etiam ingrati, imò potiùs invidi eſſe exiſtimavi. Itaque ego pro virili cùm operi, tum opifici, & effectori, verbis gratiam rependo. Quòd ſiquando Deus copiam lavandi fecerit, ſcio me complures alios habiturum, qui communes mecum ejus laudes habebunt.

ΠΡΟΣΑΛΑΛΙΑ, Η ΔΙΟΝΤΣΟΣ.

PRÆFATIO SEV BACCHVS.

ARGVMENTVM.

Prafatio quadam eſt, quales & noſtri homines in enarrandis authoribus, aut aliis rebus tractandis, ipſis operibus præmittere ſolent. Monet autem Lucianus auditores ſuos, ne ſolùm compoſitionis novitatem in ſcriptis ſuis ſpectent, neve ideo pro parvis aut contemnendis illa habeant, quia comica, ac ſatyrica quadam, ſub dialogi gravitate tractet, ſed magis ipſam rem ſpectent: ne idem illis, quod Indis olim, accidat, dum Bacchi exercitum ut muliebrem, & à re militari alienum contemnunt. Deinde autem & veniam precatur etati, ſi paulò verboſior aut loquacior nonnullis fortè videatur, factum ſuum etiam hic, collatione quadam Indorum cohoneſtans.

Ὅτε ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς ἐστράτευσεν, καλύει γὰρ οὐδέν, οἶμαι, ἐμὲ μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι βακχικὸν, φασὶν ὅτι καταφρονήσαι αὐτοῦ τὰ πρῶτα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥσπερ καταγελᾶν ἐπιόντος. μᾶλλον δὲ ἐλεεῖν τῷ τολμῆσαι, ὡς αὐτίκα μάλα συμπατηθησομένου ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀνθιππάσαιτο. ἤκουον γὰρ οἶμαι τῆς σκευῆς ἀλόκητα ὑπὸ δὲ στρατιᾶς αὐτοῦ ἀσκέλετόν τινα, ὡς ἡ μὲ φάλαγξ αὐτὴ, καὶ οἱ λόχοι, γυναῖκες εἶεν ἔκφρονες, καὶ μεμηνῖαι, κισσοῦ στεμμέναι, καὶ ἐρίδας ἐσταλμέναι, δόρατά τινα μικρὰ ἔχουσαι, ἀσπίδας, κιττοειδῆ καὶ τοῦτο, καί τινα πλατέα κῶφα, βουκέρατα, εἴ τις μόνον προσίδοι. [1] ἀσπίσι γὰρ εἰκάζειν τὰ τύμπανα. ὀλίγους δέ τινας ἀγροίκους νεανίσκους γυμνοὺς κόρδακα ὀρχουμένους, [2] οὐρὰς ἔχοντας περάστας, οἷα τοῖς ἄρτι γυμνηθεῖσιν ἐλάφοις ὑποφύεται. καὶ τὸ μὲ στρατηλάτην αὐτῶν, ἐφ' ἁρματος ὀχεῖσθαι παρδάλεων ὑπεζευγμένων, ἀγέροντα ἀκμαιότατα, ἤδη ἐπ' ὀλίγον χιονῶτα τὴν περιαὶ, κεραοφόρον, βοτρύοις ἐστεφανωμένον, μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον καὶ πορφυρίδι, καὶ ζευγῆ ἐμβάδι. ὑποστρατηγεῖν δύο, ἕνα μέν τινα βραχὺν πρεσβύτην, ὑπόπαχυν, ὠρθοκαστορα, ῥινόστομον, ὧπερ μεγάλα ὦρια ἔχουσι, ὑποτρόμον, παρδέκει ἐπερειδόμενον, ἐπ' ὄνου τινὸς πολλὰ ἱππάσιμα καὶ κραιπνά, καὶ τοῦτον πάνυ πιθανόν τινα συμ-

Quo tempore Bacchus exercitum adversus Indos duxit (nihil enim, ut puto, prohibet, quominus Bacchicam fabulam vobis narrem) ferunt ipsum ita ab illius regionis hominibus fuisse initio contemptum, ut accedentem irriderent: imò temeritatem illius miserarentur, ut qui protinus ab elephantis conculcaretur, si adversa acie occurreret. Audiverant enim, opinor, exploratores de ipsius exercitu absurda renuntiantes, Nimirum phalangem ipsi & manipulos constare ex mulieribus insanis & furentibus, hedera redimitis, cervina pelle amictis, hastas quasdam gerentibus, non ferro, sed hedera confectas, tum scuta quædam levia quæ resonarent: siquis tantummodò attigisset: nam & tympana clypeis assimilabant. Esse præterea paucos quosdam rusticos juvenes nudos, qui cordacem saltarent, caudas & cornua haberent, quasi hœdis recens natis succrescunt. Ipsum verò exercitus ducem, curru vehi junctis pardalibus tracto, penitus imberbem, neque vel tantillum genis pubescentem, cornigerum, racemis coronatum, mitra purpurea comam revinctum, aureis cothurnis calceatum. Secundum verò ab imperatore locum obtinere duos, quorum alter brevis erat staturæ, senex, crassiusculus, ventricosus, simus, auribus magnis & arrectis, tremulus, thyrso innixus, in asino plerumque equitans, crocoto indutus, eumque magnæ authoritatis in ducendo exercitu ipsius col-

[1] Ἀσπίσι γὰρ εἰκάζειν] Interpositio (ἀσπίσι γὰρ εἰκάζειν καὶ τὰ τύμπανα.) Marcil.

[2] Οὐρὰς ἔχοντας περάστας] Οὐρὰς ἔχοντας ἐς κίγατα. Idem.

[1] Οὐρ-

ταξμεζέχλω αὐτῷ. ἔπεργν ἦ πρόσωπον ἄθρωπον, τράγου τε νέρθεν ἰσικότα, κομήτην τε τὰς σκέλη, κέρασλα ἔχοντα, βαθυπώγωνα, ὀργίλον, καὶ θυμικόν. ἀστέρα μὲ, σύριγγα φερόντα, τῇ δεξιᾷ ἦ, ῥάβδον καμπύλλν ἐπηρμένον, καὶ σκιαπερτῶντα ὅλον τὸ στράτόπεδον, ἢ τὰ γυνάικα ἦ φοβεῖσθαι αὐτὸν, ἢ σείεν ἐνεμωμένας τὰς κόμας, ὁπότε σεσείοι, ἢ βοᾶν εὐ οἱ. τοῦτο δ' εἰκάζειν καλεῖσθαι αὐτῶν τ' δεσπότην. τὰς δ' ἂν ποίμνας, διηρπάσθαι ἤδη ὑπὸ τ' γυναικῶν, ἢ διασπᾶσθαι ἔτι ζῶντα τὰ θρέμματα. ὠμοφάγους γάρ τινας αὐτὰς εἶναι. ταῦτα οἱ Ἰνδοὶ, ἢ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες, ἐγέλων ὡς τ' εἰκὸς, ἢ οὐδ' ἀντιπαξάγειν, ἢ προσιέναι ἠξίουν. ἀλλ' εἰσῆσαν ἄρα τὰς γυναῖκας ἐπιφέρειν αὐτοῖς εἰ πλησίον ἠρόοιντο, σφίσι ἦ ἐς νικᾶν αἰσχρὸν εἶδος, ἢ φονῶσαι γυναῖκα μεμηνότα, ἢ θηλύμιτον ἄρχοντα, καὶ μεῖζον σμικρὸν γεγῶνον, ἢ ἡμιστρατιώτην ἄλλον, ἢ γυμνῆτας ὀρχηστὰς, πάντας γελοίους. ἐπεὶ ἦ ἠγγέλθη πυρπολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὴν χώραν, καὶ πόλεις αὐτάνδρας καταφλέγων, ἢ ἀνάπλεων τὰς ὕλας, ἢ σὺν βοηλᾷ πάσαν τὴν Ἰνδικὴν πυρὸς ἐμπεπλῆσθαι, ὅπλον γάρ τοι διονυσιακὸν τὸ πῦρ πυτῷον αὐτῷ, καὶ ἓν κεραυνῶ. ὁπότ' οὖν ἤδη ἀπαντῆσαι ἀπελάμβανον τὸ ὅπλα, καὶ τὰς ἐλέφαντας ἐπισάξαντες, ἐς ἱππαλεκτρύωντες, ἢ τὰς πύργους ἀναβήμενοι, ἐπ' αὐτὰς ἀντιπαξέσαν, καθοπλισμένας μὲ ἐς τότε, ὀργιζόμενοι ἦ ὅμως, καὶ φυτεύσαι ἀσθένειαν αὐτῷ στρατοπέδῳ, τ' ἀγώνιον σκέψιν στρατηλάτην. ἐπεὶ ἦ πλησίον ἐγένοντο, ἢ εἶδον ἀλλήλους, οἱ μὲ Ἰνδοὶ, ἀσπίδας τὰς ἐλέφαντας, ἐπῆγον τὴν φάλαγγα. ὁ Διόνυσος ἦ, τὸ μέσον μὲ αὐτὸς εἶχε.

collegam. Alter monſtroſus homo, qui partibus inferioribus hircum referret, in cruribus crines haberet, cornutus, promiſſa barba, iracundus, & animoſus eſſet: qui læva fiſtulam, dextra baculum incurvum attollendo gereret, & univerſa caſtra circunſiliret, quem mulieres timerent, & quum accederet, comas vento agitatas quaterent, & clamarent evohe: quo nomine earum dominum vocari conjice. Greges verò à mulieribus eſſe jam diſcerptos, & vivas adhuc pecudes dilaniatas. Nam eſſe crudivoras illas. His auditis Indi, eorumque rex, ridebant ut par erat, neque obviam inſtructa acie prodire dignabantur. Sed ſi propiùs accederent, mulieres in eos immittere ſtatuebant: quòd putarent turpe ſibi eſſe, vincere & neci dare mulieres furentes, & ducem effœminatum, & temulentum parvum ſenem, & ſemimilitem alium, nudoſque ſaltatores, ridiculos omnes. Sed poſteaquam nuntiatum eſt Deum incendio regionem vaſtare, & urbes cum ipſis viris comburere, & ſylvas incendere, ac brevi temporis ſpatio totam Indiam igne impleviſſe (nam ignis telum eſt Bacchi, à patre acceptum, & ex fulmine oriundum) tum diligenter arma ſumpſerunt, inſtratis & frænatis elephantibus, dorſoque impoſitis turribus in eos adverſo exercitu prodierunt, etiamdum tamen contemnentes, & irati, & comminuere properantes ipſis cum caſtris imberbem illum imperatorem. Poſtquam autem propiùs acceſſerunt, & in mutuum conſpectum venerunt, Indi collocatis in acie prima elephantis, exercitum adduxerunt. Bacchus verò ipſe medium tenebat. Sile-

ἔ πέρας ἦ αὐτῷ, ἔ δεξιᾶ μέ, ὁ Σειληνός. ἔ εὐφύμει ἦ, ὁ Πὰν ἡγεῖτο. λοχαγοὶ ἦσαν, καὶ παρίσαντο, σάτυροι ἔσκηνισμένοι. καὶ τὸ μὲν σύνθημα, ὦ ἄπαντες τὸ εὖ οἱ. σύριγξ ἦν τὰ τύμπανα ἐπετάχυνε, καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πολεμικὸν ἐσήμαινε. καὶ τὸ σατύραν τις λαβὼν τὸ κέρας, ἐπήνλει τὸ ὄρθιον. καὶ ὁ ἔ Σειληνὸς ἄνω, σφενδόνιόν τι αἰσκήσατο. καὶ αἱ μαινάδες, σὺν ὀλολυγῇ ἐκπεδήσαν αὐτοῖς, δρακόντας ὑπεζωσμέναι, καὶ τὰ θύρσων ἄκρα ἀπογαμνύσαι τὸ σίδηρον. οἱ Ἰνδοὶ ἦ, καὶ ἐλέφαντες αὐτῶν, αὐτίκα ἐκλίναντες, σὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἔφυγον, οὐδ' ὡς βέλος ἡμίσας ὑπομείναντες. καὶ τέλος, καὶ ζωγρητοὶ ἁλόντες, καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ τῶν πάνυ καταγελωμένων, ἔγωγε μαθόντες ὡς σὺν ἐχρῆν δὴ τῆς στρατιᾶς ἀκοῆς καταφρονεῖν ξένην στρατιάν. ἀλλά τι πρὸς τὸν Διόνυσον ἔτος ὁ Διόνυσος, εἴποι τις ἄν. ὅτι μοι δοκῶσι, καὶ πρὸς χαρίτων μή με κορυβαντιᾶν, ἢ πλέον μεμῦσθαι ἐπαλαίσθητε, εἰ πέμπω εἰκάζων τοῖς θεοῖς, ὅμοιόν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ πρὸς τὰς καινὰς τῶν λόγων τοῖς Ἰνδοῖς ἐκείνοις, οἷον ἐ πρὸς τὰς ἐμάς. οἰόμενοι γὰρ σατυρικὰ; καὶ γελοῖά τινα, καὶ καταδεᾶ κωμικὰ παρ' ἡμῶν ἀκούσαι, τοιαῦτα πεπεῖσθαι, σὺν οἷς ὅτι δέξαν αὐτοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ. οἰόμαι, ἀλλ' ἐπὶ τοῦδε τοῦ ἀρχαίου ἀφικνοῦντας, ὡς οὐδὲν δέον παρέχειν τὰ ὦτα κώμοις γυναικείοις, καὶ σκιρτήμασι σατυρικοῖς, καταβάντας δὴ τῶν ἐλεφάντων. οἶδα, ὡς ἐπὶ τοιοῦτό τι ἥκοντας, ἀνὰ ἔ κιττοῦ σίδηρον διῆγον, οὐδ' ὅπως ἐπαινέσωσι τολμῶσι, τὸ παράδοξον ἔ πρόσωπον τεθορυβημένοι, ἀλλὰ χαίρειν ἐπαλαλάξαντες αὐτοῖς, ὅτι καὶ νῦν ὡς πρόπαλαι ποτὲ τὴν πλείστην ἐλπίσουσιν

nus cornu dextrum, Pan sinistrum ducebat: manipulorum ductores, & centuriones Satyri erant interpositi: signum omnibus erat Evohe. Statim percussa tympana perstrepebant, ipsaque cymbala classicum canebant: unusque è Satyris accepto cornu orthium occinebat. Tum Sileni asinus Martium quiddam rudit: & Mænades cum ululatu in eos insilierunt, succinctæ draconibus, atque ex summis thyrsis ferrum denudantes. Indi autem, eorumque elephantes, ilico declinantes nullo ordine fugiebant, non ausi intra teli jactum venire. Tandem vi capti sunt, abductique captivi ab iis quos antè deridebant: re ipsa experti quam non oportuerit prima statim fama adductos, peregrinum exercitum contemnere. Sed quid ad Bacchum ille Bacchus, dixerit aliquis? Nam mihi videtur vulgus (ac per Gratias obsecro ne me insanire, aut prorsus temulentum esse suspicemini, si mea cum Diis comparo) eodem quo Indi illi modo erga novas orationes affectum, quemadmodum & erga meas. Rati enim satyrica, & ridicula, valdeque comica ex nobis audiri, istiusmodi crediderunt, nescio, quòd ita illis de me visum esset. Alii, ne principium quidem attingunt, quasi nihil sit opus aures præbere proterviæ muliebri, & saltationibus satyricis, ab elephantis descendendo. Alii verò tanquam ad tale quid venientes, invento pro hedera ferro, neque sic laudare audent, inaudita rei novitate perturbati. Sed confidente animo illis denuntio, quòd si in præsentia quoque, ut antea facere consueverunt, festivitatem spe-

ὑπεδέξω πολλάκις, καὶ ἀκηκοὼς ὅτι οἱ παλαιοὶ συμπότην κάμνοντα κωμῶν τε τότε καὶ ἀοιδῶν, καὶ μὴ καθαφροσύνησι τὸν σατύρων, καὶ σιληνῶν, πίνοντι δ' ἐς κόρον δὲ κρητῆρος τούτου, ἐκβακχεύσιν δ' αὐτοὺς, καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἰρὴν τὸ εὐοῖ. ὅτου μὲν δὴ, ἀλλ' ἥκιστα γὰ ἀκηκὼς, ποιήσεται. ὃ, τι δ' φίλον. ἐγὼ δ', ἐπειδήπερ ἐπὶ τὸ Ἰνδῶν ἐσμὲν, ἐξήλω δ' ἄλλο ὑμῖν διηγήσασθαί τι τῶν ἐκεῖθεν, ἐκ ἂν φθάς τ Διόνυσον, ἐπὶ αὐτὸ, [1] ἐπὶ ὃν ποιῶμεν ἀλλότριον τὸ Ἰνδῶν τοῖς μοσχλαίοις, οἳ πὰ λαιὰ τ Ἰνδῶ πόταμῶ, οὐ κ ῥὸν αὐτῷ βλάπτης, ἐπιπεμῴροι, μίχρι, φθὸς τ Ὠκεανὸν καθήκουσι. ἔνθ' τύπις ἄλσος ἐστὶ τὸ περιφεγκτὸν, ὑ πάνυ μεγάλου χωρίου, συνηρεφὲς δέ. κιττὸς γὰ πολὺς, καὶ ἄμπελοι. σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσιν. αὐτοῦθι πηγαί εἰσι τρεῖς, καλλίστω, καὶ διειδεστάτω ὕδατος. ἡ μὲ, Σατύρου. ἡ δ', Πανός. ἡ δ', Σειληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τ ἔτους, ἑορτάζοντες τὴ θεὸ, καὶ πίνουσι τ πηγῶν οὐχ ἁπάντων ὁμοίως, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν. τὸ μὲ μειράκιον, ἡ τ σατύρου. οἱ ἄνδρες δ', ἡ Πανικῆς. ἡ δ' τ Σειληνοῦ, οἱ καθ' ἡμέ. ἃ μὲ δὴ παῖζουσιν οἱ παῖδες ἐπιδὰν πίωσιν, ἢ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσιν κρατηχέμενοι τ Πανὸ, κρατοῦσι δ' ὧν λέγω. ἃ δ' οἱ γέροντες ποιοῦσιν ὅταν μεθυσθῶσι τ ὕδατος, οὐκ ἀλλότριον εἰπεῖν. ἐπειδὰν πίῃ ὁ γέρων, καὶ κραιπάλῃ αὐτὸν ὁ σειληνὸς, αὐτίκα ἐπιπολὺ ἄφρονός ἐστι, καὶ

spectare sæpe voluerint, ac veteres compotores recordati fuerint, tunc temporis celebratarum comessationum, nec Satyros Silenosque contempserint, sed ad satietatem usque ex hoc cratere biberint, ipsi quoque sint bacchaturi, & sæpe nobiscum illud evohe dicturi. Quare illi, siquidem liber est auditus, faciant quicquid erit animo gratum. Ego autem posteaquam adhuc apud Indos versamur, volo etiam aliud quid eorum quæ ibi geruntur, recensere: non quod ad Bacchum pertineat, quanquam neque id ipsum à nostro instituto est alienum. Apud Indos Machlæos, qui lævum Indi fluvii littus, si secundo flumine labentem respicias, incolentes, ad Oceanum usque pertingunt: apud hos est lucus, in loco circunsepto, non admodum magno, sed umbroso. Nam hedera multa, vitesque ipsum penitus opacum reddunt. Hîc tres sunt pulcherrimæ & limpidissimæ aquæ fontes: unus Satyris, alter Pani, tertius Sileno sacer. Eò semel quotannis ingrediuntur Indi, festum diem Deo celebrantes, bibuntque de fontibus, non sine discrimine omnes de omnibus, sed pro ratione ætatis. Nam de Satyrorum juvenes, de Panis viri, de Sileni fonte bibunt qui meæ sunt ætatis. Ac quid pueris occidat postquam biberint, aut qualia audeant viri numine Panos afflati, longum esset referre. Sed quæ senes faciunt aquæ potu inebriati, dicere non est alienum. Postquam bibit senex, ipsumque corripuit Silenus, ilico diu obmutescit, hominemque ho-

1 Οὐδ' ὧν ποιῶμεν ἀλλότριον τὸ Ἰνδοῖς] Οὐδ' ὧν ποιῶσιν a. e. I. Patescit narratione sequente. *Marcil.*

παρεκερᾶσθαι ἐ βεβακχευμένῳ ἔοικεν. εἴτε ἄφνω φανή τι λαμπρὸν, καὶ φῶς μεῖζον τοῦ, καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐγγένηται αὐτῷ, καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφασωτάτου ἐστίν. εἰσὶ δὲ ἂν ἐπιτομίαις, παύσεται αὐτὸν μὴ ἔτι σιωπῇ λαλεῖν, καὶ ῥήσεις μακρὰς συνείρειν. σωσεῖ μέντοι πάντα, καὶ κόσμια, καὶ καθὼς τὸν Ὁμήρου ἐκεῖνον ῥήτορα. νιφάδεσσι γὰρ ἐοικότα χειμερίῃσι διεξέρχονται. εἰσὶ δὲ ἀπηχήσαι σοι κύκνους καὶ τέττιγας ἡλικίαν ἐκείνην αὐτοὺς, ἀλλὰ πετιχώδές τι πυκνὸν, καὶ ἐπίτροχον συνάπλωσιν, ἄχρι βαθείας ἑσπέρας. τοιοῦτον ἡ ἤδη ἀφεζόμενος αὐτοῖς τὴ μέθης, σιωπῶσι, καὶ ὡς τὸ δεξαῖον ἀναπέχωσι. τὸ μέντοι ὠκεανοδρόμον ἐκεῖνο ἐδίπνον. ἐν γὰρ ἀπλῇ ὁ γέρων μεταξὺ καταλάβῃ ὧν διεξῆς τὸν λόγον, δύντος ἡλίου κωλυθείς, ἐπὶ πόρος αὐτὸν ἐπεξελθεῖν, ἐς νέωτα πιὸν, αὖθις ἐκεῖνα συνάπλῃ, ἃ πέρυσι λέγοντα ἡ μέθη αὐτὸν κατέλιπε. τοιαῦτά μοι κατὰ τὸ μῶμον εἰς ἐμαυτὸν ἀπεσκώφθω. καὶ μὰ τὸν Δία οὐκ ἔτι ἐπαναγάγομαι τὸ ἐπιμύθιον. ἐρῶτα γὰρ ἤδη καθ' ὅπ τῷ μύθῳ ἔοικα, ὥστε ἐν μέν τι προσκαίειν, ἡ μέθη αἰτία. εἰ δέ τινος δόξειε τὰ λεγόμενα, ὁ σειληνὸς ἄρα ἐν ἵλεως.

heluco laborantem, aut mero profutum refert. Deinde ex improviso clara voce & loquelà vehemente, & spiritu acuto innatis ipsi, ex mutissimo fit loquacissimus. Sed nec obturato ore illum compescueris, quominus continuè loquatur, & longos sermones connectat: ea quidem omnia sapienter & ornatè, & juxta Homericum illum oratorem contexendo. Nam hybernis nivibus consimilia differunt. Neque verò suffeciet, ut illos ætatis ratione cum cygnis compares, cùm cicadarum cantillationi simile quiddam, densum, & volubile componant, ad profundam usque vesperam. Inde jam discussa ebrietate conticescunt, & ad antiquum morem redeunt. Sed quod est maximè admirandum, nondum exposui. Quòd si senex imperfectam interim, quam habebat orationem reliquerit, solis occasu prohibitus eam ad finem perducere: potà novo anno aqua, rursus illa componit, quæ superiore dicentem ebrietas destituit. Istis ego in me ipsum cavillis Momi in morem lusi: neque per Iovem fabulæ sensum adducam. Videtis enim jam quatenus fabulæ sim similis. Quare siqua in re desipiamus, in causa est ebrietas. Sin prudenter dicta videntur quæ produximus, Silenus certè fuit propitius.

PRÆ-

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΗΡΑΚΛΗΣ.

PRÆFATIO, SEV HERCVLES GALLICVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio eſt ejuſdem rationis, cujus & ſuperior, niſi quòd, quantum ad argumentum attinet, rationem & cauſſam hic reddit, cur natu jam grandior, adhuc in eloquentiæ exercitatione verſetur, ſtudium atque ætatem ſuam exemplo eo defendens, & ut ipſe ait, etiam conſolans, quo apud Gallos ipſa eloquentia depingitur: nimirum Herculis, ejuſdemque jam ſenioris imagine. Fingit autem imaginem ſeu typum eum, à ſacerdote quodam Gallorum, quales ea ætate Druidæ fuiſſe perhibentur, explicatam, & ſingulorum picturæ ejus membrorum rationem ſibi traditam eſſe, etiam Homeri atque aliorum poëtarum locis, ut poteà perito Græcarum literarum additis. De quibus in ipſo orationis contextu ac ſeria videri ſatius eſt, quàm hic pluribus immorari.

Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ ὅμοιον ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίᾳ. τὸ μὲν εἶδος ἅ θεῷ, πάνυ ἀλλόκοτον γράφουσι. γέρων ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας, πολιὸς ἀκριβῶς, ὅσοι λοιποὶ τὰ τρίχων. ῥυσὸς τὸ δέρμα, καὶ λιθοκοπωμένῳ ἐς τὸ μελάγχολον, οἷοί εἰσιν οἱ Γαλατικῶν γέροντες. μᾶλλον μὲν Χάροντα, ἢ Ἰαπετὸν τινα τῶν ὑπολαρταρίων. καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ Ἡρακλέα εἶναι ἂν εἰκάσειας. ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν, ἔχει ὅμως τινὰ σκολιὰ ἅ Ἡρακλέους. καὶ γὰρ τινὰ διαφέρειν σύνταγμα τῶν ἅ λέοντος, καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ τὰ γοργὸν παρήρτηται, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμένον ἡ λοιπερὰ παρδαλέα κρύπτει. καὶ ὅλως, Ἡρακλῆς ἐστι. ταῦτά γε ὤμην ἂν ἐφ' ὑπερφυῶν τῶν Ἑλλήνων θεῶν τοιαῦτα δαιμονᾶν τὰς

Herculem Galli lingua vernacula Ogmium vocant: ſed Deum hunc inuſitata prorſus ſpecie depingunt. Decrepitus eſt apud illos, recalvaſter, reliquis capillis planè canis, cute rugoſa, & in aterrimum colorem exuſta, cujuſmodi ſunt hi nautæ ſenes. Charontem potiùs, aut Iapetum quempiam ex his qui apud inferos verſantur, & omnia potiùs quàm Herculem eſſe conjiceres. At quamquam eſt hujuſmodi, tamen Herculis ornatum gerit, ut qui leonis exuvio ſit indutus, & clavam dextra teneat, & pharetra ab humeris pendeat, & arcum tenſum læva prætendat. In ſumma, eſt Hercules. Hæc equidem arbitrabar in Græcanicorum Deorum contumeliam perperam fa-

Κελτὸς ἐς τὸν μορφὸν τὸν Ἡ-
ρακλέους, ἀμυνομένους αὐτὸν τῇ τοι-
αύτῃ γραφῇ, ὅτι τὸν χρόαν πο-
τὲ αὐτῶν ἐπῆλθε, λείαν ἐλαύνων, ὁπό-
τε τὰς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν, κα-
τέδραμε τὰ πολλὰ τῆς ἑσπερίου γε-
νῶν. κεἰτοι τὸ Ἡρακλεόπαλιν εἰδέ-
ναι ἔφη ἑαυτὸν εἰκότως. ὁ γὰρ δὴ γέρων
Ἡρακλῆς ἐκεῖνος, ἀνθρώπων πάμ-
πολύ τι πλῆθος ἕλκει, ἐκ τῶν ὤτων
ἁπάντων δεδεμένους. δεσμὸν δὲ εἶσιν
οἱ, σειραὶ λεπτὴ χρυσοῦ, καὶ ἡλίκ-
ας εἰρασμένας, ὁρμοῖς ἐοικυίας τοῖς
καλλίστοις. καὶ ὅμως ἀφ' ὅσων ἀφε-
νῶν ἀγόμενοι, ὅτι δρασμὸν βαλοῦν-
ται, δυσάρεστοι ἂν δύναιντο, ὅτι ὅλως
ἀνιστίνοιντο, ἢ τοῖς ποσὶν ἀντε-
ρείδοντι, ἐκεῖ τὸ ἐναντίον τὸ ἀγωγῆς
ἐξυπολύζοντες, ἀλλὰ φαῦλοι ἔπον-
ται, καὶ ῥᾳθύμως, καὶ τὸ ἄγειν ἐ-
πειγόντως ἐπειγόμενοι ἅπαντες, καὶ
τοῦ φθάνειν ἐθέλοντες τὸν δεσμὸν ἐπιχα-
λῶντες, ἑαυτοὺς ἀχθεσθησομένους, εἰ
λυθήσονται. διὸ πάντων ἀτοπώτα-
τον εἶναί μοι ἔδοξεν, ὧδε ὀνήσειν τι
τοῦτο εἰπών. ἐγὼ γὰρ ὅταν ὁ ζωγράφος
ὄψει ἐξάψῃ ταῖς σειραῖς τὰς τῶν
δεσμῶν ἀρχάς, ἅτε τὸ δεξιᾶς μὲν,
ἤδη τὸ ῥόπαλον, τὸ λαιᾶς δ', τὸ
τόξον ἐχούσης, τρυπήσας τὸ ἄκρον τῆς
γλώττης ἄκρον, ἐξ ἐκείνης ἐλκομέ-
νους αὐτοὺς ἐποίησε, καὶ ἐπίστρεπτόν
γε εἰς τὰς ἀγομένους μειδιᾶν. ταῦτ'
ἐγὼ μὲ ἐπὶ πολὺ εἰσήκειν ὁρῶν, καὶ
θαυμάζων, καὶ ἀπορῶν, καὶ ἀχα-
νάκτων. κελτὸς δὲ τὰς παρειὰς, ὡς
ἀπαίθοντα τὰ ἡμέτερα ὡς ἔδειξεν, ἀκριβῶς ἑλλάδι φωνῇ ἀφιεὶς,
φιλόσοφον οἶμαι τὰ ἐπιχείρημα, ἐγώ
σοι ἔφη ὦ ξένε, λύσω τὸ χρυσοῦν τὸ αἴ-
νιγμα. πάνυ γὰρ περιτρομοῦν ἔοικας
ὑπὸ αὐτοῦ. τὸν λόγον ἡμεῖς οἱ κελτοὶ,
οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες Ἑρμῆν

facere Gallos, quum eum hujuſmodi fingerent effigie, quò nimirum tali pictura illum ulciſcerentur, quòd olim in regionem ipſorum incurſaſſet, prædam abigens, quum Geryonis armenta veſtigans, Occidentalium gentium pleraſque regiones pervaſtaret. Atqui nondum dixi, quod in imagine erat maximè admirandum. Senex ille Hercules hominum ingentem multitudinem trahit, omnes ab auribus revinctos. Vincula quibus id facit, tenues ſunt catenæ, auro electroque confectæ pulcherrimis monilibus aſſimiles. Atqui cùm vinculis adeò invalidis ducantur, neque fugam meditantur, quanquam commodè poſſent, neque prorſus reluctantur, aut pedibus obnituntur, adverſus trahentem ſeſe reſupinantes: ſed alacres ſequuntur, & læti, ducentem laudantes, ultro feſtinantes omnes, & quòd antevertere velint, vinculum laxantes, perinde quaſi graviter laturi, ſi ſolverentur. Neque gravabor dicere, quod omnium abſurdiſſimum mihi viſum eſt eſſe. Cùm non haberet pictor, unde catenularum ſummas anſas necteret, videlicet dextra jam clavam, ſiniſtra arcum tenente: perforata ſumma Dei lingua, ex hac illos trahi fecit: atque hic converſis ad eos quos ducit oculis, arridet. Hæc ego diu conſtiti intuens, admirans, hæſitans, indignans. Sed Gallus quidam aſtans, noſtratium literarum non ignarus, id quod declaravit, cùm Græcam linguam apprimè proferret, gentis illius ut puto Philoſophus. Ego tibi hoſpes, picturæ, inquit, iſtius ænigma explicabo: nam videris ad eam vehementer turbatus. Orationem nos Galli, nequaquam arbitramur eſſe Mercurium, quemadmodum vos Græci:

οἰόμεθα εἶναι, ἀλλ' Ἡρακλεῖ αὐτὸν εἰκάζομεν, ὅτι τῷ Ἀπόλλωνι τὸ Ἑρμῆ ἰσχυρότερος ἦτος. εἰ γὰρ πεποίηται, μὴ θαυμάσῃς. μόνῳ γὰρ ὁ λόγος συγήραι φιλεῖ σοφῇ ἐπιδεικνυσθαι τῷ ἀκμῇ, εἴ γε ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι αἱ μὲν τὸ σωφρονέστερον φέρουσι, παρθένον· τὸ γὰρ, ἔχει τι λέξαι τὸ νέον σεμνότερον. ὅταν γάρτοι ὁ Νέστορος ὑμῖν λαρρεῖ σοφὸν τὸ γλῶττης τὸ μέλι. καὶ οἱ ἀγορηταὶ τὸ Τρώων τῷ ὄπα τῷ λειριόεσσαν ἀφιᾶσιν ἀυδῆ τινα. λείριον γὰρ καλεῖται, εἶτα μέμνησαι, τὸ ἄνθος. ὥστε εἰ τὸ ὥταν ἐκδεδεμένους τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ λόγος ἕλκει, μὴ τοῦτο θαυμάσῃς, εἰδὼς τὴν τοῦ ὠτὸν, καὶ γλώττης συζυγίαν. ἀεὶ δ' ὕδωρ εἰς αὐτὸν, εἰ ταύτῃ πεπόρωται. μέμνημαι γὰρ ἔφη ἐκ κωμικῶν τινων ἰαμβεῖον, παρ' ὑμῶν μαθών. τοῖς γὰρ λάλοις, ἐξ ἄκρας ἡ γλῶττα πᾶσίν ἐστι πεπερυπημένη. τὸ δὴ ὅλον, καὶ αὐτὸν ἡμᾶς τὸ Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἠγάμεθα ἐξεργάσασθαι, σοφὸν ἡγούμενοι, καὶ πειθοῖ τὰ πλεῖστα βιάσασθαι. καὶ τάχα βέλη αὐτοῦ, οἱ λόγοι εἰσὶν οἶμαι, ὀξεῖς, καὶ εὔστοχοι, καὶ ταχεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τρώσκοντες. πιπρόσκουσι γὰρ τὰ ἔπη ἐκ ὑμεῖς φατε εἶναι. τοσοῦτόν μοι, ὁ κελεός. ἐμοὶ δ', ἡνίκα ὦδε τὸν δεῦρο παρόδον παύσῃ ἐσκοπούμην αὐτὸς ἐμαυτὸν εἰ μοι καλῶς ἔχοι, τηλικοῦδε ὄντι, καὶ παύσασθαι τῆς ἐπιδείξεων πεπαυμένῳ, αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ψῆφον διδόναι τοσούτοις δικασταῖς, καὶ καιρὸν ἐπῆλθεν ἀνεμνησθῆναί τοῦ εἰκότος. πῶς μὲ γὰρ ἐδεδίειν, μή πῃ ὑμῶν δόξαιμι κωμῳδῆ μειρακιώδη ταῦτα ποιεῖν, καὶ παρ' ἡλικίαν νεανιεύεσθαι. καίτά τις ὁμῆ-

ci: verùm illam Herculi tribuimus, propterea quòd hic Mercurio longè robustior extiterit. Nec mireris quòd senex fingitur. Sola enim Oratio consuevit in senecta absolutum vigorem ostendere, si modò, vestri poëtæ verum dicunt, *Obduci juvenum densa caligine pectus, Contrà senectam posse quiddam dicere, Rudi juventa doctius.* Hinc videlicet apud vos & Nestoris lingua melle profluit, & Trojanorum concionatores lirioessam, scilicet floridam vocem emittunt. Nam liria, si bene memini, flores vocantur. Proinde quod ab auribus vinctos ad linguam trahit hic Hercules, nempe Oratio, neque hoc mireris, cùm linguæ cum auribus cognationem noris. Neque ipsi pertusa est in contumeliam lingua; memini enim, inquit, me jambos quosdam è vestris comœdiis discere: *Siquidem loquacibus, Extrema lingua perforata est omnibus.* Denique nos etiam ipsum Herculem quicquid egit, id oratione confeciſſe, ut pote virum sapientem, & pleraque persuasione sibi subegisse ducimus. Atque ipsius tela, acutæ sunt rationes, missiles, citæ, animasque vulnerantes: unde vos quoque pennigera dicta, nominatis. Hactenus Gallus. Ac mihi quidem cùm huc me conferens mecum perpenderem, num decorum jam esset, ut tam grandis natu, quique jampridem ab his doctrinæ speciminibus me abdicassem, rursum me tot judicum calculis committerem, in tempore subiit animum meum ejus picturæ recordatio. Nam antehac verebar ne cui vestrûm viderer hæc admodum pueriliter agere, quasique præter ætatem juvenari: deinde Homericus aliquis ado-

ερκὸς νεανίσκῳ ἐπισκήψῃ μοι εἰπεῖν τὸ, Σὴ γὰρ βίη λέλυται, καὶ, χαλεπὸν γῆρας κατείληφέ σε, ἠπεδανὸς δὲ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι, ἐς τὰς πόδας τοῦτο λέγειν ἀκούοντα. ἀλλ' ὅταν ἀναμνησθῶ ὅ γέροντος εἰκὸς Ἡρακλέους, πάντα ποιεῖν παρασκευάζομαι, καὶ οὐκ αἰδοῦμαι τοιαῦτα τολμῶν, ἡλικιώτης ὢν τῇ εἰκόνι. ὥστε ἰσχύς μοι, καὶ τάχος, καὶ κάλλος, καὶ ὅσα σύμμετρος ἀγαθὰ, χαιρέτω καὶ ὁ ἔρως ὁ σὸς ὦ πῆς ποιητὰ, εἰσιδών με νεοπόλιον ἤδη, χρυσοφαέννων εἰ βέλεσιν παρεύγων, ἢ ἀστοῖς ἀθηπτέσθω. καὶ ὁ Ἱπποκλείδης ἐφρόνει. τῷ λόγῳ γ', νῦν ἂν μάλιστα ἀνηθῶν, καὶ ἀνῆσαι, καὶ ἀκμάζειν καθ' ὥραν εἴη, καὶ ἕλκειν τὸ ὦτον, ὅσους ἂν πλείστους δυνήσεται, καὶ τοξεύειν πολλάκις, ὡς ἐδέν γε δεῖ μὴ κενωθεὶς λάθοι ὁ γαμυθὸς αὐτῷ. ὁρᾷς ὅπως ἀθυμηθεὶς καὶ τὴν ἡλικίαν, καὶ τὸ γῆρας τὸ ἐμαυτοῦ, καὶ λέγω τοῦτο ἐτόλμησα πάλαι νενευκηκότα τὸ ἀκρότονον καθαιρήσας, καὶ σὺν τῷ σώοντι ἐπισκευάσας, αὖθις ἀφεῖναι εἰς μέσον τὸ πέλαγος. εἴη δ' ὦ θεοὶ ἐκ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεῦσαι δεξιὰ, ὡς νῦν γε μάλιστα πλησίον τε, ἐκ ἐσθλῆ, ἐκ ἐπαίρει ἀνέμῳ δεόμεθα. ἵνα εἰ ἄξιοι φανούμεθα, καὶ ἡμῖν τὸ ἐμπνεῦσον σῶον ἐπιφέξαντες τις, οἷον σὺν ῥᾳδίᾳ ὁ γέρων ἐπιγυιάδα φαίνῃ.

adoleſcens hæc verba mihi impingeret. *Iam periit tua vis, gravis arripuitque ſenectus, Invaliduſque tibi famulus, tardique caballi*, videlicet eo ſcommate pedes meos notans. Verùm quoties ſenex ille Hercules animo recurrit, adducor ut quidvis faciam: neque me pudet hæc audere, cum ſim imagini coætaneus. Itaque robur, celeritas, forma, & quotquot ſunt corporis bona, valeant: tuuſque ô Teïe vates Cupido, intuitus me ſubcano mento, auro rutilantibus alis, ſi videbitur, vel aquilas prætervolet: neque laborabit Hippoclides. Imò nunc vel maximè tempeſtivum fuerit facundia repubeſcere, florere, vigere, & quàm licet plurimos ab auribus ducere, ac ſæpe jaculari, cùm nihil ſit metuendum, ne ipſi inſcio pharetra vacuetur. Vides quibus modis ætatem meam, & ſenectam conſoler. Ideoque auſus ſum navim jam olim in terram ſubductam, denuo revellere, ſuiſque inſtructam armis medium in pelagus demittere. Contingant autem à vobis ô Dii, afflatus ſecundi, quando nunc vel maxime, vela implente, bono, & amico vento nobis eſt opus, ut ſi modò digni videbimur, in nos quoque dicat aliquis Homericum illud,

Quos profert ſenior pannis è vilibus armos!

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ, Η ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ.

DE ELECTRO, SEV CYGNIS.

ARGVMENTVM.

Et hac superioribus consimilis præfatio est, in qua seipsum ac scripta sua extenuat, adhibita similitudine fabulæ ejus, qua de Electro ac Phaëtonte, ac cygnis Eridiani à poëtis traditur, quam ut fictam, ac falsam, præsens experientia ostendit, ita se vereri quoque ait, ne conceptam de se opinionem auditorum, præsentia imminuat, ac falsam coarguat. Commendat tamen interim eo nomine orationem suam, quòd simplex sit, & minimè Cygnis illis Padanis ac fabulosis, quod ad canoritatem spectet, similis, neque etiam illorum fucatis scriptis, quidam electrum, atque aurum, & speciosa omnia affectant, Eridanum istum, ac cygnos poëticos, vanitate, ac fumo longè excedant.

Ἠλέκτρου περὶ ὑμᾶς ἠπάτησεν, οἶμαι, ὁ μῦθος πίπτειν, αἰγείρους ὑπὸ τοῦ Ἠριδανοῦ γεγονέναι δακρύει αὐτὸ, θρηνούσας τὸν Φαέθοντα, καὶ ἀδελφὰς μὲ εἶναι τὰς αἰγείρους ἐκείνας τοῦ Φαέθοντος. εἶτα ὀλοφυρομένας τὸ μειράκιον, ἀλλαγῆναι εἰς τὰ δένδρα, καὶ ἀπορρέειν ἔτι καὶ τῶν δακρύων δῆθεν τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀκούειν ἐμὲ αὐτὸς ἀκούων τῶν ποιητῶν ἀδόντων, ἤλπιζον, εἴ ποτε γενοίμην ἐπὶ τοῦ Ἠριδανοῦ, ὑπολήψειν μίαν τῶν αἰγείρων

Nimirum vobis persuasit fabula de electro, populos esse ad Eridanum fluvium, quæ lachrymentur ipsum, Phaëthontem lugentes, easdemque populos sorores esse Phaëthontis, quæ adolescentem lamentantes, mutatæ sunt in arbores, fuisque lachrymis electrum stillant. Hæc utique cùm poëtas audirem canentes, sperabam, siquando ad Eridanum venissem, unamque ex populis subiissem,

1 Ἠλέκτρου] Præfatiuncula est orationis alicujus habitæ à Luciano in judicio, priusquam rhetoris sive causidici persona deposita, induisset Sophisticam. De qua versione pallii narrat historiam ipse in Bis accusato. Propterea que orationem illam ipsam suppressit, ne inter declamationes & dialogos illa exstaret quasi inter aviculas noctua, & pristinæ causidicinæ vestigium. Dicta verò illa apud Præsidem provinciæ causa videtur, & concilium ejus, coronamque populi circumstantis. Atque inde in numeris personarum enarratio illa in fine præfationis, cùm modò ut multos, modo ut unum adfatur. Multos ut ὑμᾶς, ἐλπίσαντες, ὀφθῆτε, &c. unum ut σὲ τι ὄφελε, & ἐλπίσας, & σαυτόν. Iudicialem verò dictionem fuisse etiam illud arguit, ἤδη ἂν σοι περιλάμπω, ἐκχέας τὸ ὕδωρ, &c. Respicit nempe ad clepsydram. Signanter verò, non dixit ἐκχέας, sed ἐκχέας. Marcil.

ρων, σκεπάσας τὸ ἀφηλιώτιον, ὑπεδεξάμην τὰ δακρύα ὀλίγα, ὡς ἤλεκτρον ἔχοιμι. καὶ δὴ καὶ πόρρω καὶ ἄλλο μέντοι χρέος· ἦγον γὰρ ὅμως εἰς τὰ χωρία σκεῦνα, καὶ ἐδεῖ γὰρ ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἠριδανόν, ὅτ' ἀγείρας εἶδον, πάνυ πρόσκοπον, ὅτι τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' οὐδὲ τὸνομα τοῦ Φαέθοντος ἦδεσαν οἱ ἐπιχώριοι. ἀναζητοῦντος γάρ μου, καὶ διαπυνθανομένου, πότε ἢ ἐπὶ τὰς αὐγείρους ἀφιξόμεθα, τὰς τὸ ἤλεκτρον ἐκδιδούσας, ἐγέλων οἱ ταῦται, καὶ ἤδιον σαφέστερον λέγειν ἔ, τι ἐθελοιμι. καίτοι τὸ μῦθον διηγούμην αὐτοῖς, Φαέθοντα γεγενῆσθαι ἡλίου παῖδα, καὶ τοῦτον ἐς ἡλικίαν ἐληλυθότα, αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς ἐλάσαι τὸ ἅρμα, ὡς ποιήσαιτο ἐκ αὐτὸς μίαν ἡμέραν. τὸ γ', ὀλίγου. τὸ γ', ἀπολέσαι, ἐκδιφρεύσαντα. καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας ἐνταῦθα πως ἔφην που ὑμῖν, ἵναπερ ἐκ κατέπεσον ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, αὐγείρους γεγενῆσθαι, καὶ δακρύειν ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον. τίς ταῦτά σοι ἔφασκεν διηγήσασθαι ἀπατεών, καὶ ψευδόλογος ἀνήρ; ἡμεῖς γ' ὅτι ἡνιοχόν τινα ἐκπεπτωκότα εἴδομεν, ὅτε τὰς αὐγείρους, ὡς φησὶ ἔχομεν. εἰ γ' ἦν τι τοιοῦτον, οἷά ἡμᾶς δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα ἐρέπεσθαι ἄν, ἢ ἐλκύειν τὰ πλοῖα πρὸς σανίδιον τὸ ὕδωρ, οἷς ἔξω πλωτῆν, διανήχεσθαι τ' αὐγείρων τὰ δύκους; πῶς λεχθέν, ἐμεσείας μου καθῆκεν. καὶ ἐπαισθόμενος ἐμφανῶς, ὅτι παιδίῳ τινὶ ὡς ἀληθῶς ἔοικεν ἐπεπόνθειν, πιστεύσας τοῖς ποιήμασι ἀπιστεῖν ὑπὸ ψυδρίμοις, ὡς μηδὲν ὄντες δεδοικέναι αὐτοῖς. μιᾶς μὲν δὴ ταύτης ἐλπίδος μικροῦ ἐψυσμένου, μωμένου, καταπεσὼν ἐκ τῶν χειρῶν τὸ ἤλεκτρον ἀπωλώλεκα. ὅτῳ γὰρ ἀνιαρότατον ὅσα ἐκ οἷός τε χρήσασθαι αὐτοῖς ἐκείνο

iissem, me sinu extenso paucas aliquas lachrymas excepturum, quò electrum haberem. Et sanè non multò antè alterius negotii gratia, ad eas loca veni. Nam mihi adverso Eridano erat navigandum. Neque tamen cùm omnia perlustrassem; populos vidi, neque electrum: at neque Phaëthontis nomen erat incolis notum. Cum enim quærerem & scisciterar, quando ad populos electrum de se præbentes venturi essemus, irridebant nautæ, & quid vellem, jubebant planiùs dicerem. Tum ego fabulam ipsis narravi, Phaëthontem fuisse solis filium, qui cùm adoleviſſet, à patre petiit ut per unum diem sibi currum regere liceret: quo impetrato è curru deturbatus periit: ejus autem sorores hìc alicubi, apud vos, inquam, lugentes, ubi in Eridanum est delapsus, in populos fuisse transformatas, eumque flendo electrum emittere. Quisnam, inquiunt, hæc tibi dixit impostor & mendax? Nos verò neque aurigam ullum delapsum novimus, neque quas dicis, populos habemus. Quòd siquid hujusmodi apud nos esset, putas nos duorum obolorum gratia remigaturos, aut adverso flumine navigia tracturos, quibus lachrymas populorum colligentibus facile esset ditescere? His dictis non mediocriter sum perculsus, & pudore affectus tacui, quòd quiddam revera puerile mihi accidisset, ut crederem poëtis tam absurda mentientibus, ut nihil sani placeret ipsis. Unica igitur hac spe nec illà mediocri deceptus, indolebam ac si è manibus electrum perdidissem: ego qui jam animo concipiebam quem mihi præberet usum. Porrò & apud

ϗ ἐ πάνυ ἀληθῶς ὤμην εὑρήσειν παρ' αὐτοῖς, κύκνους πολλοὺς ἄδοντας ἐπὶ πᾶσι ὄχθαις ϗ ποταμοῦ. κἀ αὖθις ἠρώτων τοὺς ναύτας, ἀνεπλέομεν γὰρ ἔτι, ἀλλ' οἶγε κύκνοι, πηνίκα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφεζῶτες τῷ ποταμῷ, ἴσμεν ἐ ἴσμεν; φασὶ γὰρ Ἀπόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς ὄντας, φιλικοὺς ἀνθρώποις, σύνοιδά πω ἐς τὰ ὄρνεα μεταπεσεῖν, κἀ λῆξαι τοῦτο ᾄδειν ἔτι, σὺν ἐπιλαθομένους τῆς μουσικῆς. οἰδὲ, σιωπᾷ γέλωτι, σὺ ἔφησεν ὦ ἄνθρωπε, ἀ παύσῃ τήμερον καταψεύδόμενος τῆς χώρας ἡμῶν, κἀ ϗ ποταμοῦ; ἡμεῖς γ' ἀεὶ πλέοντες, ἐ σχεδὸν ἐκ παίδων ἐργαζόμενοι ἐν τῷ Ἠριδανῷ, ὀλίγους μὲν κύκνους σύνοιδ' ὁρῶμεν ἐν τοῖς ἕλεσι ϗ ποταμοῦ, κἀ κράζουσιν ἔστι πάνυ ἄμουσον, κἀ ἀδηνές, ὡς τὰς κόρακας, ἢ τὰς κολοιὰς, σειρῆνας μᾶλλον εἶναι πρὸς αὐτούς. ἀδύνατον γὰρ ἡδὺ, ἐ οἷον σὺ φῂς, ᾠδὴν ἀκηκοάμεν. ὥστε ἴσως μᾶλλον πόθεν ταῦτα εἰς ὑμᾶς ἀφίκετο ἢ ἡμῶν. πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηθῆναι ἔνι, πιστεύοντας τοῖς π ς τὰ μεῖζον ἑκάστοτε ἐξηγουμένοις. ὰ ὑ νῦν δέδια μὴ ὑμεῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, ἐ τοῦτο πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρόν τινα, κἀ κύκνους ἐλπίσαντες εὑρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπειτα μεῖ' ὀλίγον ἐπίλησθε καταγελῶντες τῆ ὑποχομένων ὑμῖν, τοιαῦτα πολλὰ κεκμηλία ἐσόμενα τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς ἐμὲ τοιαῦτα μεγαλαυχούμενον. πρὸς τ ἐμῶν, ὅτι ὑμεῖς, ὅτε ἀπ ποδὸς ἐκήκοειν, ὑφ' ἂν ἀκούσαιτε ποτε. ἄλλοις μὲν γὰρ ἴσως ὀλίγοις ἐντύχοις ἂν Ἠριδανοῖς τισι, ἐ οἷς ἴσως ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς ἀποστάζει τῶν λόγων, πολὺ κύκνων ποιητικῶν λιγυροτέροις. τὸ ἐμὸν ὁρᾶτε ἤδη ὁποῖον ἀπολοιτο, κἀ ἄ-

apud ipſos pro certo putabam fore, ut cygnos invenirem, complures in fluvii ripis canentes: ac denuo nautas interrogabam, cùm adhuc navigaremus. At cygni, quando vobis dulce illud melos accinunt, hinc atque illinc fluvio incumbentes? Aiunt enim eos cùm eſſent Apollinis aſſeſſores, canorique homines, hîc alicubi in aves eſſe mutatos, ideoque etiamnum canere, muſices non oblitos. Tum illi ridentes, tu homo, inquiunt, non deſines falſa hodie de regione noſtra, & de fluvio dicere? Nos autem qui ſemper navigamus, & ferè à pueris nauticam in Eridano exercemus, paucos quidem cygnos in fluvii paludibus nonnunquam cernimus, qui inamœna, debilique voce crocitant: ita ut corvi & graculi præ illis ſint Sirenes. Cæterùm illos dulce, quemadmodum dicis, canentes, ne in ſomnis quidem audivimus. Itaque demiramur undenam iſta de nobis conficta ad vos venerint. In multis id genus facilè decipiuntur, qui ſingula plus juſto amplificantibus credunt. Itaque ego equidem quod ad me attinet, vereor ne vos qui nuper adveniſtis, ac nos nunc primùm audiviſtis, ſperantes fore ut electrum & cygnos apud nos inveniretis, deinde paulò pòſt abeatis, deridentes eos qui meis orationibus multas opes ineſſe ſpondebant. At Deos teſtor, me neque à vobis, neque ab alio quoquam auditum eſſe, atque unquam auditum iri mea ſic magnificè jactantem. Etenim in alios quoſpiam Eridanos incidere poſſis, quorum ex ſermonibus non electrum, ſed aurum ipſum deſtillat, cum cygnis illis poëticis ſint multò facundiores. Mea verò dicendi ratio quàm ſit ſimplex, & à fabu-

ἦον, ὐδέ τις ὠδὴ πρόσεισιν. ὥστ ὄρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς, μείζω σοὶ ἡμῶν ἐλπίσας, οἷόν τι πάσχουσιν οἱ τὰ ὑπ' ὕδατι ὁρῶντες. οἰόμενοι γὰρ τηλικαῦτα εἶναι αὐτὰ οἷα διαφαίνεσθαι αὐτοῖς ἀνοθεῖ, ἀρυομένης τὴν σκιᾶς πρὸς τῷ αὐγῷ, ἐπειδὰν ἀναπτάσωσι, πολλῷ μικρότερα εὑρίσκοντες, ἀτιῶντα ἤδη ὧν σοι ὠφελία, ἐκχέας τὸ ὕδωρ, καὶ ἀποκαλύψας τἀμά, μηδὲν μέγα ὠφεληθήσῃ ἀνιμήσας, ἢ σαυτὸν αἰτίασῃ τὰς ἐλπίδας.

lis aliena, videtis, neque ipsi insit modulatio. Itaque vide ne tibi tale quid accidat, quum majora de nobis speraveris, quale iis qui quæ sunt sub aquis, spectant. Nam cùm existimarent tanta esse ea, quanta ipsis ex alto videbantur, umbra sese ad splendorem dilatante, postquam retraxerint, multò minoribus inventis illis, dolent. Iam igitur effusa aqua, meisque rebus revelatis, tibi prædico, ut magni nihil hausturum te expectes, alioqui fore ut te falsæ spei accuses.

ΜΥΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

MVSCÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Muscæ laudes diligenter & copiosè persequitur. Principio enim quæcunque ad corporis habitum, formam ac membra, & ad usum item eorum pertinent, ita sigillatim persequitur quæque, ut nihil prætermissum possis dicere. Deinde vero & ad interiora, & ad animum transiens, prudentiam quandam & fortitudinem in illa commendat, adhibitis etiam ad hoc testimoniis Homeri. Postremò neque illa intacta reliquit, quæ quasi à fortuna accepisse videri potest, ut Reminiscentiam istam, ob quam cum Hermotimo Pythagorico confert quoque illam. Deinde & victus, & diæta rationem, & quod aliquando ex hominibus transmutata fuit, & eodem nomine etiam fœmina quædam appellata fuerunt, & alia; quæ in contextu ac serie orationis facilè cuivis apparent.

Ἐμοὶ μὲν, εἴπερ μὴ καὶ τὸ σμικροτάτην τῆς ὀρνίθων, ὅσον ἐμπίσι, καὶ κώνωψι, καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις ὠνειδίσθαι, ἀλλὰ τοσοῦτον φαίνεται μεμάθηκε πρᾶγμα, ὅσον αὐτὴ μελίττης ἀπολείπεται. ἐπτέρωται δὲ καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μὲν, ἀπανθρακίδιον ἡμῶν ἢ σώματος,

Musca est, equidem volucrum non minima, si cum muscellis & culicibus, aliisque tenuioribus comparetur: sed tanto illis est major, quanto ipsa ape minor. Est autem alata non eo modo quo cæteræ volucres, quarum aliæ pennas in toto habent cor-

σοῖς ἦ, ἀκυπτέροις χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀκρίδας, καὶ τέττιγας, καὶ μελίττας. ἔστι μὲν γὰρ ὑμόπτερος, τοσοῦτον ἀπαλώτερον ἔχουσα τὸ πτερὸν, ὅσον τὸ ἐκλωικῆς ἐσθῆτος ἡ ἰνδικὴ λεπτότερον, καὶ μαλακώτερον. καὶ μιλὼ διήθησται καὶ τοῖς πτῶσιν, εἴ τις ἀπενὶς βλέποι εἰς αὐτὴν, ὁπόταν ἐκπετάσασα πρὸς τὸν ἥλιον, ἐκπλεύσηται. ἡ δὲ πτῆσις ὕπτη καὶ τοῖς νυκτερίσιν, εἰρσίᾳ σωιεχεῖ πτερῶν, ὅτε καὶ τοῖς ἀκρίδας μὴ πηδήματος, ἀλλ' ὡς οἱ σφῆκες μὴ ῥοιζήματος, ἀλλ' ἀκαμπὴς πρὸς ὃ, τι ἂν μέρος ὁρμήσῃ δι' ἀέρος. καὶ μὲν κἀκεῖνο πρόσεστιν αὐτῇ, τὸ μὴ κατ' ἡσυχίαν, ἀλλὰ μετ' ᾠδῆς πέπτασθαι, οὐκ ἀπηνῶς οἷα κωνώπων, καὶ ἐμπίδων, ἀλλὰ τὸ βαρύτερον τῶν μελιττῶν, ἢ τῶν σφηκῶν τὸ φοβερὸν, καὶ ἀπειλητικὸν ἐνδεικνύμενα, ἀλλὰ τοσοῦτον ἴσι λιγυρότερα, ὅσον σάλπιγγος, καὶ κυμβάλων, αὐλοὶ μελιχρότεροι. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, ἡμῶν κέφαλὴ, λεπτὸν πᾶσι τοῦ αὐχένι συνέχει, ἔστι δὲ περιάγεσθαι, ὅ συμπτυκτὸν ὥσπερ ἡ τῶν ἀκρίδων. ὀφθαλμοὶ δὲ, ὥσπαγεῖς, πολὺ δὲ κέρασθος ἔχοντες, πρόσω δύπαγές. καὶ ἐκπτύκασιν αὐτῇ οἱ πόδες, ὃ καὶ τοῖς σφῆξι πάνυ ἐοφιλρμοι. ἡ γαστὴρ δὲ, αὐχύρωται ἐ αὐτῇ, καὶ ζώσει ἔοικε, ζώναις πλατείαις, καὶ φολίδας ἔχουσα. ἀμωίστηται μὴν τὸ ὀρροπύγιον ὡς σφῆξ, καὶ μέλιττα, ἀλλαὶ τοῦ κέντρου, καὶ τῇ ὥσθοσκίδι, ὧν καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασι ἐ αὐτὴ ἔχουσα, ὥσπερ μοδίφ τι, καὶ ἐπιλαμβάνεται, ἐ ὥσφρῦσα κρατεῖ, κατυληδὸν καὶ τὸ ἄκρον ἔοικεν. ὁκ ἦ αὐτῆς, ὁδὸς ὥσκύπλη, ὦ κεντῆσα, πίνει δὲ αἷμα θος. πίνει μὲν γὰρ ἐ γάλακτος. ἡδὺ δὲ αὐτῇ ἐ τὸ αἷμα, ὃ μὴ μεγάλης ὀδυνης τὸ κεντρμένον. ἐξάπτυς δὲ ὅσα, τοῖς μὲν τέσσαρσι βαδίζει μηροις, corpore, aliæ pernicibus alis utuntur: sed quo locustæ, cicadæ, & apes. Atque ex pelliculis sunt ejus alæ, quæ tanto sunt molliores, quanto Græca veste tenuior & mollior est Indica. Quinetiam variis picta coloribus refulget perinde ac pavones, siquis attentè inspiciat ipsam, quando expansis ad solem alis sese verberitat. Est illi volatus non continuo alarum remigio ut vespertilionibus: neque saltu, ut locustis: neque cum stridore, ut vespis, verùm flexilis, ad quamcunque aëris partem se moveat. Adde quod non cum silentio, sed cum cantu volat: non sæviter, ut culicum genus: neque cum gravi fremitu apum, neque terribili sono vesparum, minas ostentantium, sed tanto suavius volat musca, quanto tuba, cymbalisque tibiæ sunt dulciores. Quod ad reliquum corpus attinet, caput quidem tenuissimum collo continetur, & est versatile, non cervici affixum, ut est locustarum. Oculi verò multum cornu habentes prominent: pectus est bene compactum: & producuntur pedes, non ut vespis prorsus adstricti: venter ipse est munitus, similisque loricæ, habens latas zonas, & cortices. Vlciscitur non aculeo ut vespa, & apis, sed ore & proboscide, quam ut elephantes habet, pascitur & prehendit, atque inhærens retinet, acetabulum in summitate referens: ex qua dens foras prominet, quo pungens sanguinem ebibit, bibit & lac. Dulcis autem etiam ipsi est sanguis, non magno cum dolore eorum qui punguntur. At cùm sit sexipes, quatuor tantùm incedit, aliisque duobus

ποῖς ἢ πρωθίοις δυσὶ, ἓ ὅσα χερσὶ χρῆται. ἴδοις ἂν δὲ αὐτὸν ἐπὶ τετράρων βεβηκότα, ἔχοντά τι τῶν παῖν χερσὶν μετέωρον ἐδώδιμον ἀνθρωπίνως πάνυ, ἓ καθ' ἡμᾶς. γίγνεται ἢ οὐκ ἐξ ὑὸς τοιαύτη, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον, ἤτοι ἐξ ἀνθρώπων, ἢ ἄλλων ζώων ἀποθνόντων. εἶτα καθ' ὀλίγον πόδας τε ἐκφέρει, καὶ φύεται πτερά, καὶ ἐξ ἑρπετοῦ ὄρνεον γίγνεται. καὶ κυοφορεῖ ἢ, [1] καὶ ἀπολύεται σκώληκα μικρὸν τὸν μέγαν ὕστερον. σωφρονεῖ ἢ ἀνθρώπους ἐπαύσχυσα, καὶ ὁμοδιαιτᾶται, ἓ ὁμοτραπέζου, ἀπάντων γεύεται, πλὴν ἐλαίου. θανατᾶται γὰρ αὐτῇ τοῦτο μισεῖν. καὶ μάτοι ἀκύμορός ἐστι, παῦρον γὰρ ἐς τὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμεμέτρηται, τῷ φωλὶ χαίρει μάλιστα, καὶ ἐν τούτῳ πολιτεύεται. [2] νυκτὸς ἢ, εἰρηνίῳ ἀγαθῇ, ἓ ὅτε πέπτωκε, ὅτε ἄδει, ἀλλ' ἐπέπτηκε, καὶ ἀτρεμεῖ. σύνεσιν ἢ ὁ μικρὸν αὐτῆς εἰπεῖν ἔχω, ὁπόταν τὸ ἐπιβουλον ἓ πολέμιον αὐτῇ τὸ δράκοντι ἀφιδρύσκῃ. λοχῶντά τε γὰρ ἐπιτηρεῖ, ἓ ἀντίον αὐτῷ ὁρᾷ, σκολίωσα τὸν ὁρμὴν, ὡς μὴ ἀλίσκοιτο σαγηνευθεῖσα, καὶ ἐμπεσοῦσα ταῖς ἧ ῥηξὶν πλεκτάναις. τὸν μὲν γὰρ ἀνδρίαν, καὶ τὸν ἀλκὴν αὐτῆς, οὐχ ἡμᾶς χρὴ λέγειν. [3] ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, τὸ γὰρ ἄριστον τῶν ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν, ἢ λέοντι, ἢ παρδάλῃ, ἢ νὺ τῷ

anterioribus utitur tanquam manibus. Ipsam igitur quatuor pedibus gradientem videas, atque edulium aliquod manibus tenentem sublime, humano prorsus, nostroque more. Nascitur autem non statim talis, sed vermis primùm, vel ex hominum, vel ex aliorum animalium cadaveribus. Deinde sensim & pedes emittit, & producit alas, fitque ex reptili volucris. Tum verò uterum gerit, parvumque vermem enititur, qui postea est musca. Cumque hominum utatur consuetudine, eorumque contubernalis fit, & commensalis, omnia præter oleum degustat, quod epotum ipsi est lethale. Ac quamquam brevis est ævi, valdè enim angusta data est illi vita, luce gaudet potissimùm, per eamque obversatur: noctu autem quiescit, nec volat, nec canit, sed se contrahit & non movetur. Prudentiam ipsius dicere possum esse non exiguam, cùm insidiatorem hostemque suum Araneum effugiat. Etenim observat insidiantem, adversumque intuetur, declinans illius impetum, ne capiatur irretita, & in bestiolæ casses incidens. Nam fortitudinem & robur ejus, non est quod dicam. Sed Homerus poëtarum maximus, cùm quæreret quomodo heroum præstantissimum laudaret, non leoni, pardo-ve, aut apro com-

1 Καὶ ὑποπίπτῃ σκώληκα] Non satis ex fide historiæ. *Marcil.*

2 Νυκτὸς δὲ εἰρηνίῳ ἀγαθῇ, καὶ ὅτε πέπτωκε, ὅτε ἄδει] Pugnat secum ipse fine encomii. Nam cis pauca dicturus est, eam πᾶσι τοῖς κοιμωμένοις τὸ ὕπνον φθονεῖν, &c. nempe quia turbet eis somnum morsu & cantu. Sed dici potest, generatim accepto muscæ nomine, & muscas & culices contineri, & somni turbationem referri ad culices, noctis quietem ad muscas alias. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος] Τ ποσόλοικον. Fuisset enim ἀλλὰ τὸ μεγαλοφωνότατον τῶν ποιητῶν Ὅμηρον τὸ δ', &c. Ὁλίσθημα stili properantis. *Idem.*

1 Οὐδὲ

ἀλλὰ τῷ αὐτῷ εἰκάζει, ἀλλὰ τῇ θάρσει τῆς μάχης, ἣ τῇ ἀτρέσει, καὶ λιπαρεῖ τὴν ἐπιχείρησιν. οὐδὲ γὰρ θράσος, ἀλλὰ θάρσος φησὶν αὐτῇ παρεῖναι. καὶ γὰρ εἰργομένην φησὶν, ὅμως οὐκ ἀφίστασθαι, ἀλλ' ἐφίεσθαι δι' ἡσυχίας. οὕτω δὲ πάνυ ἐπαινεῖ, ἣ ἀπαίτεῖσθαι τῷ μάχῃ, ὥστε οὐκ ἄπαξ, οὐδ' ἐν ὀλίγοις μέμνηται αὐτῆς, ἀλλὰ πολλάκις. οὕτω κοσμεῖ τὰ ἔπη μνημονεύσας. ἄρχεται μὲν, χαίρει τῷ ἀγελαίῳ σπήσει αὐτῆς ἐπὶ τὸ γάλα διέρχεται. ἄρτι δὲ, τῷ Ἀθηνᾶν ὁπότε δὲ Μενέλεως τὸ βέλος ἀπεκρύσεται, ὡς μὴ ἐπὶ τὰ καιριώτερα ἐμπέσοι, εἰκάζων μητρὶ κηδεμόνι κραιμομένῳ αὐτῆς δι' βρέφους, τῷ μάχῃ αὖθις ἐπισπᾶσθαι τὸν ἀναβεβλημένον. καὶ μὴν ἐ ἐπίθετῳ καλλίστῳ αὐτὰς ἐκόσμησεν, ἁδινὰς φθεγγομένας, καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν ἔθνη καλῶν. ὅτι δὲ ἰσχυρόν ἐστιν, ὡς θ' ὁπόταν τι δάκνῃ, πτέφασκε, οὐκ ἀνθρώπου δέρμα μόνον, ἀλλὰ ἐ βοὸς, καὶ ἵππου. καὶ ἐλέφαντα λυπεῖ, ἐς τὰς ῥυτίδας αὐτῆ παρεισδυομένη, καὶ τῇ αὐτῆς πρωτομορίᾳ, καὶ λόγῳ δὲ μεγέθους ἀμύσσουσα. μίξεως δὲ, καὶ ἀφροδισίων, καὶ γάμων, πολλῆς αὐτοῖς ἡ ἐλευθερία. καὶ ὁ ἄρρην ἡ καὶ τὰς ἀλεκτρυόνας ἐπιβὰς οὐδὲν ἀπεπήδησεν, ἀλλ' ἐποχεῖται τῇ θηλείᾳ ἐπίπολυ, κἀκείνη φέρει τὸν νυμφίον, καὶ συμπέτονται τὸν ἀναίρεσιν ἀκείνῳ μίξιν τῇ πτήσει μὴ διαφθείρουσαι. ἀποτμηθεῖσα δὲ τὴν κεφαλὴν μύῃ, ἐπίπολυ ζῇ τῷ ἄλλῳ σώματι, καὶ ἕμπνους ἐστίν. ὃ δὲ μέγιστον ἐν τῇ φύσει αὐτῶν ὑπάρχει, τοῦτο δὴ βούλομαι εἰπεῖν. καί μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μόνον αὐτὸ παρεῖδεν ἐν τῷ περὶ ψυχῆς, καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ. ἀποθανοῦσα γὰρ μύῃ, τέφρας ἐπιχυθείσης, ἀνίσταται, ἐ παλιγγενεσία τις αὐτῇ, καὶ βίος ἄλλος ἐξ ὑπαρ-

comparat robur illius, sed muscæ audaciæ, intrepidoque & constanti ad cœpta animo. Non enim temeritatem, sed fiduciam ipsi inesse dicit. Nam quum arcetur, inquit, tamen non abscedit, sed morsum appetit. Sic autem magnopere laudat muscam, & amplectitur, ut non semel, neque paucis in locis, sed sæpe de ea meminerit: ita illius commemoratio exornat carmina. Nunc enim gregarium ejus volatum ad lac exponit: nunc Minervam, matri dormienti infantem curanti comparans, quando telum à Menelao repellit, ne in lethalia loca incidat, muscam rursus in exemplum adducit. Quinetiam epitheto pulcherrimo ipsas ornavit, suaves ipsas appellans, ipsarumque gregem gentes vocans. Adeò autem est valida, ut aliquid mordens vulneret, non hominis solùm, sed & bovis, & equi cutem. Elephanti etiam est molesta, quum ejus in rugas ingressa, sua proboscide, pro ratione magnitudinis incisuram facit. Coitus, venerea, nuptiæ, sunt ipsis liberrima: nec mas, prout galli, quum inscenderit, statim desilit, sed diu vehitur à fœmina, quæ fert sponsum: convolantque, nec aërium illum coitum volatu destruunt. Obtruncata verò capite musca diu reliquo corpore vivit, & spirat. Quod autem in ipsarum natura est maximum, tacere nolo: & hoc unum mihi videtur omisisse Plato libris de anima, ejusque immortalitate. Mortua namque musca superfuso cinere reviviscit, & nova quædam generatio, atque ab integro alia ei fit vita: ut planè per-

χῆς μέμνηται, ὡς ἀκριβῶς πεπεισ-
μένος, ὅτι καὶ ἐκείνων ἀθάνατός ἐστιν,
ἡ ψυχή, εἶτε ἐς ἀπελθοῦσα, ἐπα-
νέρχεται πάλιν, καὶ γυμνάζῃ, καὶ
ἐπανίῃσι τὸ σῶμα, καὶ πίπαλος τῶν
μῆλον ποιεῖ. καὶ ἐπιλαθόμενή τε τοῦ
Ἑρμοτίμου καὶ κλαζομενίην μῦθον, ὅτι
πολλάκις ἀφεῖσα αὐτὸν ἡ ψυχὴ,
ἀπεδήμει κατ' ἰαυτόν. εἶτα ἐπα-
νελθοῦσα, ἐπλήρει αὖθις τὸ σῶμα,
καὶ ἀνίστα τὸν Ἑρμότιμον. ἀρχὴς δὲ
αὐτὴ, καὶ ἔνθεν ἔσται, τὰ νῦν δὴ
ἄλλων ἐπεμνήσθημεν ἐφεξῆς). καὶ πλή-
ρης αὐτῇ παντα χοῦ τράπεζα. καὶ γὰρ
αὐτῆς αὐτῇ ἀμέλγονται, καὶ ἡ μέλιττα
οὐχ ἥκιστα μᾶις ἐς ἀνθρώπους ἐργά-
ζεται). καὶ οἱ ὀψοποιοὶ τούτῳ τὰ ὄψα
ἡδύνουσι, καὶ βασιλέων αὐτῶν πρό-
γευσίν). καὶ ταῖς τραπέζαις ἐμπε-
σοῦσα, συνεσπᾶται αὐτοῖς, καὶ
συναπολαύει πάντων. νεοττιὰν δ', ἢ
κηλιὰν, οὐκ ἐν τόπῳ κατεσήσατο,
ἀλλὰ πλάνητα τὴν πᾶσιν κατὰ τὰς
Σκύθας ἐπανημερίαν. ὅπου δ' ἂν τύχῃ
καὶ τὴν νυκτὸς καταλαβοῦσα, ἐκεῖ
ἐστίαν, καὶ δόμον ποιεῖται, καὶ
σκίπων μᾶλλον ὡς ἔφλω, οὐδὲν ἐργά-
ζεται, οὔτε ἀξιοῦ λανθάνειν τι πρά-
τουσα, οὐδὲ αἰσχροῦ ποιεῖν,
ἐπὶ φωτὶ φρόνιμον αἰσχυνεῖ αὐτόν.
φησὶ δέ ὁ μῦθος καὶ ἄνθρωπόν τινα
Μῶμον τὸν ἀρχαῖον ψυχρὸν καὶ
λάλον, λάλον μᾶλλον, καὶ τερμό-
λλον, καὶ ἀδικον, καὶ ἀντεραθῆναί γε
τῇ σελήνῃ καὶ τὸ αὐτὸ, ἀμφοτέρας
τὸν Ἐνδυμίωνα. ἐπεὶ δὲ κοιμω-
μένου τοῦ μειρακίου σφοδρῶς ἐπήγει-
ρεν ἐρεθιλοῦσα, καὶ ἄδουσα, καὶ κω-
μάζουσα ἐπ' αὐτὸν, τὸ μὲ, ἐξανα-
κτῆσαι. τῇ δὲ σελήνῃ ὀργισθεῖσα,
εἰς τοῦτο τῷ μῶμῳ μεθέβαλεν.
καὶ ἀφ' τούτου πᾶσι νῦν τοῖς κοιμω-
μένοις αὐτῷ τὸν φθονεῖν, μεμ-
νημένῳ ἐπὶ τὸν Ἐνδυμίωνα, καὶ
μάλιστα τοῖς νέοις, καὶ ἁπαλοῖς.

persuasum sit omnibus, illarum etiam immortalem esse animam: siquidem & digressa revertitur, & agnoscit, suscitatque corpus, muscamque volare facit: illamque de Hermotimo Clazomenio fabulam declarat veram, nempe animam ipso relicto sæpe per se peregrè proficisci solitam, deinde reversam denuo corpus implere, & Hermotimum suscitare. Et quanquam otiosa & remissa est musca, laboris alieni fructus decerpit: plenamque ubique mensam habet: nam ipsi & capræ mulgentur: & apis non minùs muscis quàm hominibus mel elaborat. Huic & coci opsonia condiunt, & degustat antequam ipsi reges, cum quibus per mensas circumambulans convivatur, simulque vescitur omnibus. Nidum autem aut tugurium non uno in loco constituit: sed volatum more Scytharum errabundum tollens, ubi à nocte deprehensa fuerit, ibi & domum facit, & lectum. In tenebris verò, ut dixi, nihil operatur, neque vult clam quicquam facere, neque turpe quicquam à se fieri ducit, quod in luce factum, sibi sit dedecori. Ait verò fabula, etiam mulierem Muscam olim fuisse, admodum formosam, loquacem tamen, garrulamque & cantatricem, & cum Luna eodem tempore ambas in amore Endymionis contendisse. Deinde cùm dormientem adolescentem assiduè excitaret, nugans, cantans, superque ipsum lasciviens, ægrè illum tulisse: Lunam verò iratam, in hoc muscam transmutasse. Et nunc propterea omnibus invidere somnum dormientibus, Endymionis memorem, in primis verò adolescentulis, & tenel-

lis.

καὶ τὸ δῆγμα ἡ αὐτὸ, καὶ ἡ ἐξ αἵματος ἐπιθυμία, οὐκ ἀγριότητος, ἀλλ' ἔρωτός ἐστι σημεῖον, καὶ φιλανθρωπίας. ὡς γὰρ δυνατὸν ἀπολαύσει, καὶ ἐξ κάλλους τι ἀπεικάζεται. ἐλέγετο δὲ καὶ τὰς παλαιὰς καὶ γυνή τις ὁμώνυμος αὐτῇ ποιήτρια, πάνυ καλὴ, καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἑταίρα τῶν Ἀθηνῶν ἐπιφανής. ἀφ' ἧς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη, ἡ Μῦσα ἔδακνεν αὐτὸν ἄχρι τῶν καρδίας. ὅτως οὐδὲ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπηξίωσεν, οὐδὲ ἀπέκλεισε τῶν σκηνῶν τὸ τῆς μύσης ὄνομα, οὐδ' οἱ γονεῖς ἠδέσθησαν τὰς θυγατέρας οὕτω καλοῦντες. ἡ μὲν οὖν τραγῳδία, καὶ σὺν μεγάλῃ ἐπαίνῳ μέμνηται τῆς μύσης, ὡς ἐν τούτοις,

Δεινόν γε τὴν μὲ μῦσαν ἀλκίμῳ θέντ'
Πηδᾶν ἐπ' ἀνδρῶν σώματ', ὡς πλησθῇ φόνου.

Ἄνδρας δ' ὁπλίτας πολίμιον παρθεῖν δέμυ.

Πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν ἐγὼ περὶ μύσης τῆς πυθαγορείου, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἡ καθ' αὐτὴν ἱστορία. γίγνονται δὲ μέλαιναι τινες μῦαι, ὃς κυναιδίους οἱ πολλοὶ καλοῦσιν, οἱδὲ, κυῖας, τραχύτητα τοῦ βόμβου, καὶ τὴν πλῆσιν ὠκύτητος. αὗται δὲ μακροβιώτατοί εἰσι, καὶ ἐξ χειμῶνος ὅλου ἄστοι διαφορητοῦσιν, ὑπεκπεπτωκυῖαι τοῖς ὀροφοις μόλιστα. ἐφ' ὧν καὶτοῦτο θαυμάζειν ἄξιον, ὅτι ἀμφότερα ἐκ τῶν θηλειῶν, καὶ τὰ ἄρρενα ὁρῶσι, βαίνοντες ἐπὶ τῆς μέρους καὶ τὸ Ἑρμοῦ δὲ Ἀφροδίτης παῖδα, τὸ μικτὸν τὴν φύσιν, καὶ διττὸν τὸ κάλλος. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν, κωλύπτω τὸν λόγον, μὴ δόξω κατὰ τὴν παροιμίαν, ἐλέφαντα ἐκ μύας ποιεῖν.

lis. Morsus autem & sanguinis aviditas, non est crudelitatis, sed amoris & humanitatis signum. Nam eo quo potest modo fruitur, & ex pulchritudine decerpit aliquid. Fuit etiam apud antiquos mulier quædam cognomento Musca, poëtria perquam formosa, & docta, aliaque insignis Atheniensium meretrix: de qua ait Comicus poëta, *Ad cor usque eum Musca mordebat.* Sic neque comica gratia dedignata est, neque muscæ nomen excluſit scena: neque pudebat parentes hoc nomine filias appellare. Itaque Tragœdia magna etiam cum laude de Musca meminit, ut in his,

Vt impleatur cade Musca, fortiter.
Mirum in virorum hanc desilire corpora,
Timeri & hostis hastam ab armatis viris.

Multa quoque de Musca Pythagoræ haberem dicenda, nisi nota esset omnibus historia. Sunt etiam muscæ quædam, quas vulgus appellat militares: alii verò canes: somitu asperrimæ, & volatu velocissimæ. Hæ & longissimæ sunt vitæ, & tota hyeme perdurant impastæ, sub tectis potissimùm contractæ. In quibus & illud est dignum admiratione, quod utrumque, vicem nimirum fœminarum & marium obeunt, se invicem inscendentes, ut Mercurii & Veneris filius, qui natura fuit mista, duplicique forma. Possem etiam multa præterea dicere, sed finem orationi imponam, ne quod trito fertur adagio, ex Musca elephantem facere videar.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΥΜΕΝΟΝ.

AD INDOCTVM, ET MVLTOS LIBROS EMENTEM.

ARGVMENTVM.

Acerbè objurgat, ex popularibus ſuis, quendam divitem, & multos undique libros commercantem, caterum indoctum. Illud oſtendens, quòd non librorum copia, & ſpecioſa ſuppellex, ſed aſſidua ac diligens lectio, doctum faciat. Hinc orditur ut dicat, Errare illum, ſi quia libros multos ac precioſos habeat, propterea ſe putet, inter doctos ac eruditos recenſendum eſſe. Rationes ſumuntur à cauſſis, & qualitate perſonæ, videlicet quoniam ipſe prorſus literarum ignarus ſit, & non libri, ſed librorum lectio eruditos faciat, perinde ut nec arma militem, ſed animus præſens, & utendi peritia. Atque hoc argumentum poſtea multis ſimilibus & exemplis, per inductionem amplificat. Poſtea autem & factum illius in ſuſpicionem vocat, & à cauſſis finalibus criminatur, quas ipſas quoque ut vanas & indignas pleraſque confutat, & irridet, præcipuè ultimam, qua videbatur Imperatoris, ſeu regis, ut ipſe vocat, gratiam ambire: quam & à circunſtantiis perſonæ refellit, & ſtultitiam illius comparatione quadam depingit. Ad poſtremum graviter objurgat illum, & commonet quibus rebus, relicto hoc inutili coëmendorum librorum ſtudio incumbere potiùs debeat, quo videlicet & rei conſulat, ac famæ ipſe ſuæ.

Καὶ μὲν ἀναγκαῖον ἐστὶν ἃ ἐθέλεις, ὦ νεῶν ποιητῆς. οἷς μὴν γὲ οὐ παιδείᾳ ἑαυτὸς εἶναί τις δόξειν, ἀπιθάνως σωρεύεις τὰ κρίλιστα τῶν βιβλίων. τὸ δὲ σοι τῶν τὰ κρείττω χωρεῖ, κἠ ἔλεγχος γίγνεται τῆς ἀπαιδευσίας πως τοῦτο. κρίλιστα δὲ δὴ τὰ κρίλιστα οὐκ, ἀλλὰ πιστεύεις τοῖς ὡς ἔτυχεν ἐπαινέταις, κἠ ἔρημον εἶ τῶν τὰ τοιαῦτα ἐπιψηφιζομένων τοῖς βιβλίοις, κἠ ἀπαυθρώπιστος ἑτοίμως τοῖς κατηλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι ἀξιογνωσίαν δυνατὸν, τίνα μὲν

At ſanè quod tu facis, ei quod voluntate intendis, adverſatur. Futurum enim putas ut eruditus videare, ſi optimos quoſque libros omni ſtudio coëmeris. Verùm hoc tibi deorſum recidit: tuæque inſcitiæ eſt quodammodo argumentum: tametſi neque mercaris optimos, ſed ut quiſque laudatur, fidem habes: eorumque qui hæc de libris mentiuntur es lucrum, illiſque librorum cauponibus, paratus theſaurus. Nam quomodo veteres, eximioſ-

πάλαια, καὶ πολλῆς ἄξια, τίνα δ' φαῦλα, καὶ ἄλλως σαπρά, εἰμὴ τὴν ἀμβλυωπῶσαν, καὶ κεφαλικῆφθαι αὐτὰ πεπεισμένον, καὶ συμβάλλειν τὰς σίας ἐπὶ τῶν ἐξέπεσιν παραλαμβάνειν; ἐπὶ δ' ἀκριβῶς, ἢ δ' ἀσφαλῶς τὸ αὐτοῖς, τίς, ἢ ποία ἀμφίνωσις; ἵνα δή σοι δῶ αὐτὰ σκεῖνα πεκρικέναι, ὅσα ὁ Καλλῖνος ἐς κάλλος, ἢ ὁ Ἀττικὸς ἀπλικὴς σὺν ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψαιεν, σὺ τί ὄφελος ἂν γνωμόσαις δ' κτήματος, ὅτι εἰδέναι τὸ κάλλος αὐτῶν, ὅτι χρησιμώτερον ποτ' ἐδὲν μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἂν τις ἀπλαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ γ', ἀνεωγμένοις μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾷς τὰ βιβλία, καὶ νὴ Δία κεφαλόχορος, καὶ ἀναγιγνώσκεις ἔνια πάνυ ἐπιτρέχων, φθάνουσι δ' ὀφθαλμοῦ τὸ στόμα. ὕδέπω γ' τοῦτό μοι ἱκανόν, ἢν μὴ εἰδῇς τὸν ἀρετὸν, καὶ κακίαν ἑκάστου τῶν ἐγκεχαραγμένων, καὶ σωφρὸς ὅσις μὲν ὁ νοῦς σύμπασι, τίς γ' ἡ τάξις τῶν ὀνομάτων, ὅσα τὸ σφὸς τὸ ὀρθὸν καινὰ τῷ συγγραφεῖ ἀπηκολούθησεν, καὶ ὅσα κίβδηλα, καὶ νόθα ἐξ ἀναπεκομμένα. τί δ' φῂς, καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῖν εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή ποτε ἀπὸ τῶν μουσῶν κλῶνα δάφνης, καθάπερ ὁ ποιμὴν σκεῖνος λαβών; Ἐλικῶνα μὲν γὰρ, ἵνα ἀμφεβόησεν αἱ γραῖαι λέγονται, ὕδὲ ἀκήκοας οἶμαί ποτε [1]ὕδὲ ἀμφεβόας τοιαύτας ἡμῖν σὺ παισὶ ἐποιεῖ. [2]σοὶ δ' μεμνῆσθαι μουσῶν ἀνόσιον. σκεῖνα γὰρ τῷ ποιμένι μὲν σὺν ἂν ἄκνησεν φανῆναι, σκληρῷ ἀνδρὶ, καὶ δασεῖ, καὶ πολιῷ τὸ ἦλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι. οἷα γ' σοί. καί μοι σφὸς ὁ λιβανιτίδης, ἄφες σὺ τῷ παιδίῳ τὸ μὴ σύμπαντα σαφῶς

mioſque à futilibus, putridiſque dignoſcere queas, niſi inde conjicias quòd arroſi ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas? Nam qui poſſis hæc liquidò ac certò pervidere? Et ut dem te id ipſum judicaſſe, & quæ pulcherrimè Callinus, & quæ celebris ille Atticus omni cura conſcripſerint: quid ex hac poſſeſſione, ô præclare, capis commodi, qui neque ſcriptorum pulchritudinem noris, neque unquam utaris, nihilo magis quàm cæcus pueri venuſtiſſima facie fruatur? At tu apertis quidem oculis, ac per Iovem ad tædium uſque libros vides, & nonnullos percurrendo legis, ut os antevertant oculi. Nondum tamen hoc ſatis eſt, niſi noris virtutem & vitium orationis totius, & ſcriptorum omnium ſenſum intelligas, quique ſit vocabulorum ordo, & quæ ad rectam regulam author exegerit, quæ adulterina, & notha, ac ſubærata. Quid igitur reſpondes? num hæc noſſe te, cùm nunquam didiceris? Vnde, niſi ut quondam ille paſtor aureum ramum à Muſis tu quoque acceperis? Heliconem enim, ubi Muſas verſari aiunt, neque audiviſti puto unquam, neque in his puer cùm eſſes, verſatus es, tibique Muſarum meminiſſe nefas eſt. Etenim ipſas paſtori apparere non piguit, aſpero hirſutoque viro, multoque ſole corpus exuſtum præ ſe ferenti. Sed ad te qualis es ſac te per Libanitidem oro, concede mihi ut non omnia in præſen-

1 Οὐδὲ διατρίβας τοιαύτας] Τὰς αὐτὰς. Sic paulo ante καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῖν εἰδέναι. Marcil.

2 Σοὶ καὶ μεμνῆσθαι] Σοὶ γὰρ καὶ μεμνῆσθαι. Idem.

σίπιῦ, ἀδὲ εἰχὸς γθιόδαγ πότ' ἂν σὺ οἶσθ' ὅτι κωτηξίωσαν, ἀλλ' ἀνὶ τ δάφνης μυρίνῃ ἂν, ἢ Ϲ μηλάκης φύλλοις μαστιγῶσαι, ἀπήλαξαν ἂν τ τοιάτων; ὡς μὴ μιᾶναι μή τι τ Ὀλμειὸν, μήτε τῶν Ἱππωκρήνων, ἄφ' ἧ ποιμένιοι δίψωσιν, ἢ ποιμένων τόμοισι κεκτημένοις πότιμα. κομίζειν γὰδὲ εἰ πάνυ ἀναίσχυντόν ἐϛι, ἢ ἀνδρείῳ τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἱκανὸδ εἶ, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τ σὺ χερσὶ σοῖς τὰ βιβλία σωκισίας, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, ἢ τ τοῦ δεῖνι ξυνεφοίτας. ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μόνῳ πάντα σκεῦνα ἀναθαμεῖσθαι νῦν ἐλπίζεις, τοῦ κτᾶσθ' πολλὰ βιβλία. κἢ δὴ πῶπα, ἔχε ξυλλαβεῖν σκεῖνα τὰ Ϲ Δημοδόνους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτῇ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ Ϲ Θουκυδίδη, ὅσα ἀδὲ Ϲ Δημοδόνους, καὶ αὐτὰ ὀκτάκις μεταγραμμένα εὑρεῖν καλῶς. εἰ ἅπαντα σκεῖνα κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν σὰ τούτῳ πλέον εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν ὑποβαλλόμῳ αὐτὰ ἐπικαθίδῃς, ἢ ξυγχαλήσας, Ϲ ἀβαβαλόμῳ ἀδύνατος; [2] πίθηκος γὰδ ὁ πίθηκος ἢ παρουμία φησὶ, κἂν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲ ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ, Ϲ ἀναγιγνώσκεις ἀεί. τ Ϲ ἀναγιγνωσκομένων οἶδα ἀδὲν, ἀλλ' ὄνῳ λύρας ἀκούεις, κινᾷ τὰ ὦτα. ὡς εἶχε τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία, καὶ πεπαιδομένον ἀπέφαινε τ ἔχοντα, πολλᾷ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, καὶ μόναν ὑμῶν τ πλουσίαν, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν πρίασθαι, τὰς πίνθακας ἡμῶν ὑπερβάλλοντας. πῖς Ϲ τοῖς ἐμπόροις, καὶ τοῖς βιβλιοπῶλοις ἄρ' ἐϛὶ σεντιarum apertè dicam) noluiſſent unquam, ſat ſcio, accedere: ſed te non lauro, verùm myrto, aut malvæ foliis cæſum, ab hujuſmodi rebus amoviſſent, ne aut Olmeum, aut Hippocrenen inquinares: quorum aquam, vel à gregibus ſitientibus, vel puris paſtorum oribus potari convenit. Quanquam autem es valdè impudens, & in rebus hujuſmodi fortis: non tamen auſis affirmare bonis literis te fuiſſe imbutum: aut operam dediſſe unquam ut libros propiùs familiares tibi redderes: aut hunc præceptorem, aut hunc condiſcipulum habuiſſe. Et nunc illa omnia hoc uno te conſequuturum ſperas, ſi multos libros congeſſeris. Si hoc es animo, age conquire quæcunque Demoſthenes orator propria manu ſcripſit: quinetiam Thucydidis hiſtoriam, quæ ab eodem Demoſthene octies præclarè exſcripta reperta eſt. Iam ut tot poſſideas libros quot Sylla in Italiam Athenis advexit, quid inde plus ad eruditionem habeas, quanvis his ſuppoſitis dormias, & affixos circunferas? Sicut enim adagio fertur, Simia eſt ſimia, etiamſi aurea gerat inſignia. Librum verò ſemper quidem habes & legis, nihilque intelligis eorum quæ legis: ſed velut aſinus micans auribus lyram auſcultas. Quòd ſi librorum copia doctum redderet eum qui comparaſſet, magni profecto pretii res eſſet, vobiſque divitibus tantùm propria: ſiquidem veluti in foro pauperes nos in auctione ſuperantibus, mercari liceret. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis qui tot libros habent

&

1 Η' τῶ δεῖνι ξυνεφοίτας] Η' σὺ τῶ δεῖνι ξυνεφοίτας. Marcil.
2 Πίθηκος γὰδ ὁ πίθηκος] Proverb. Bourd.

1 Οὐκ

σεν ἂν τοῖς παιδείας, τοσοῦτο βιβλία ἔχουσι, καὶ πολλοῖσι; ἀλλ' ἵνα δηλίσχιον ἐξέλοις, ὅψε μηδ' ὀνείνους πολύ σε τὸ ἐς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲ τῷ φωνῇν, ὥσπερ σὺ, ἀξυνίετους ἢ τῇ γνώσῃ, οἵους εἰκὸς εἶναι τοὺς μηδὲν τῶν καλῶν ἐν αἰσχροῖς καταπεπορηκότας. καίτοι σὺ μὲν δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἐκείνων πριάμενος ἔχεις. οἱ δ', νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν ἀμφὶ χερσὶ ἔχουσι αὐτά. τίνος οὖν ἀγαθοῦ ἕνεκα τοῦτο, εἰ μὴ τοὺς λαθητικοὺς τῶν βιβλίων ἡγῇ πεπαιδεῦσθαι, τοσοῦτο ἐξειργάσασθαι παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμμασι; καί μοι εἰ δοκεῖ, ἀπόκριναι. μᾶλλον δ' ἐπὶ τοῦτό σοι ἀδυνάτων, ἐπίνευσον γοῦν, ἢ ἀνάνευσον πρὸς τὰ ἐρωτώμενα. εἴ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενος, κτήσαιτο τὰς Τιμοθέου αὐλὰς, ἢ τὰς Ἰσμηνίου, ἃς ἐπὶ πολλάντων ὁ Ἰσμηνίας ὠνήσατο Κορίνθιος ἐπτακτοῖς, ἆρα μὴ τοῦτο ἐκ αὐλεῖν δυνατὸς; ἢ ἥδιον ὄφελος αὐτῷ ἔσται κτήματος, οὐκ ἐπιστάμενος χρήσασθαι πρὸς τὴν τέχνην; εὖγε ἀνένευσας. ἀλλ' οὐ τοῖς Μαρσύου, ἢ Ὀλύμπου κτησάμενος, αὐλήσειεν ἄν, μὴ μαθών. τί δ' εἴ τις ἔτι Ἡρακλέους τὸ τόξον κτήσαιτο, μὴ Φιλοκτήτης ὤν, ὡς δυνατὸς συντείνασθαί τε αὐτὸ ἐπὶ σκοπὸν τοξεῦσαι, τί σοι ἐκ ἔτος δοκεῖ; ἆρ' ἂν ἐπιδείξασθαί τι ἔργον τοξότου ἄξιον; ἀνένευσας ἐ τοῦτο. καὶ τοῦτα δὴ ἐκ ὁ κυβερνᾶν ἐσθ' ὅτε εἰδὼς, καὶ ἱππεύειν μὴ μεμελετηκὼς, εἰ ὁ μὲ, ναυσὶ καλλίστῃ ἐμβαλόντα τοῖς ἄπαισι, καὶ εἰς κάλλιστα ἐξηρτασμένῳ, [1] ὁ δ', ἵππον κτήσαιτο μηδὲν, ἢ κενταυρέδλῃ, ἢ καππαφόρῳ, ἐλέσχιόν ἂν οἶμαι ἐκ-

& vendunt, de eruditione certaret? Quos si coarguere velis, videris neque illos tibi eruditione præstare: sed quemadmodum tu, barbarè loqui, & cognitione carere: quales eos esse par est, qui inhonesti & turpis contemplatione nunquam sunt versati. Imò tu duos, tres-ve libros ex ipsis emptos habes: at eos illi noctes dieſque præ manibus habent. Cui bono igitur hos emis, si neque cellulas ipsas librorum doctas evasisse ducis, cùm tot veterum authorum scripta complectantur? Age verò, si videtur respondе mihi, vel potiùs, quoniam illud non potes, annue vel abnue ad interrogata. Siquis tibia canendi artis ignarus haberet Timothei tibias, aut quas Ismenias septem talentis emit Corinthi, an propterea tibia canere posset? an potiùs hujus rei, qua nescit ex arte uti, nullus ei erit usus? Rectè quidem abnuisti. Neque enim si Marsyæ vel Olympi tibias possideret, iis caneret non edoctus. Quid? siquis Herculis arcus habeat, nec sit Philoctetes, ut eos intendere possit, & in scopum jaculari, quid tibi videtur iste? num qui dignum sagittario edat opus? Hoc quoque abnuisti. Eodem pacto & qui navim gubernare non novit, neque qui in equitatione se exercuit: ille si navim pulcherrimam, & adversus ventorum & procellarum impetus munitissimam accepit: hic verò Medicum equum, vel centauro satum, vel cappaphorum habet, uterque ut puto arguere-

tur,

1 Ὁ δ' ἵππον κτήσαιτο Μῆδον ἢ Κενταυρέδλῃ ἢ Καππαφόρον] Per equum Centauridem intelligit credo Thessalum: nam & equi Thessali olim in pretio, & Centauri Pelium Thessaliæ montem & loca vicina habitabant. Cappophorum vero

πρῶ, σὺ εἰδὼς ὦ, τι χρήσαιο ἑκατέρῳ. ἐπινοεῖς δὲ τοῦτο; πείθῃ δὴ, καὶ τοῦτό μοι ἐπίνευσον, εἴ τις ὥσπερ σὺ ἀπαίδευτος ὢν, οἰοῖτο πολλὰ βιβλία, ἢ σκώμματα ἐπὶ εἰς ἀπαιδευσίαν ἑαυτῷ συμφέρει; τί οὐκοῦν δὲ τοῦτο ἐπινοεῖν. ἔλεγχος γὰρ οἷμαι σαφὴς ἔστω, καὶ τῶν ὁρώντων ἕκαστος οὕτως τὸ πρᾶγμα ἐνθυμείσθω· σὺ δὲ τοῦτο νυνὶ δὲ βαλανείῳ; [1] Καὶ ἐγένετό τις ἐν τῷ πρὸ πολλοῦ ἐν Ἀσίᾳ πλούσιος ἀνὴρ, ὃν συμφορᾷ δυσμενεῖ ἀμφοτέρους τοὺς πόδας, ὑπὸ κρύους οἷμαι ὑποσαπέντας. ἐπειδή ποτε λῃ χιόνος ὁδοιπορήσας, ξυμπέσῃ αὐτῷ, ὥστε τοίνυν τοῦτο μὲ ἐλεεινὸν ἐπιπονθέναι, καὶ περιπατοῦντι τὸν δυσχίμων ξυλίνους πόδας περιποιεῖσθαι. καὶ τούτοις ὑποδήμασι, ἐβάδιζεν, ἐπισκευαζόμενος ἅμα τοῖς οἰκέταις. ἐκεῖνο δὲ γελοῖον ἐποίει. κρηπῖδας γὰρ καλλίστας ἐωνεῖτο νεοτμήτους ἀεὶ, καὶ τὴν πολεμίαν πραγματείαν περὶ ταύτας εἶχεν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμασι κεκοσμημένοις εἴη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δή. ἃ ταῦτα δὲ σὺ ποιεῖς, χαλκοῦν μὲν ἔχων, καὶ συκίνου τὸν γνώμονα, ὑποδήμασι δὲ χρυσοῦς ἐμβάδας, οἷς μόλις ἂν τις ἐν ἀρίστοις ἐμπεπατηκήσειεν; ἐπεὶ δὲ σὺ τοῖς ἄλλοις ἐν Ὁμήρου ἐπεῖν πολλάκις, ἀναγνώτω σοί τις αὐτοῦ λαβὼν τὴν βῆτα τὴν Ἰλιάδα ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲν ἄλλα μὴ ἐξεῖναι εἰδέναι. ἐδὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς σέ. πεποίηται δέ τις αὐτὴν δημηγορῶν, παχύλοις ἀνθρώποις, ἀλλοφρόνως τὸ σῶμα, καὶ λελωβημένοις. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερσίτης ὁ τοιοῦτος, εἰλάσσοι τὴν Ἀχιλλέως πα-

tur, utroque uti nescius. Hoc-ne annuis? Crede obsecro, & hoc annue. Siquis quemadmodum tu indoctus, multos libros emat, nonne scommata in insciti am suam profert? Quid? te piget hoc annuere? Nam clarum utique est hoc argumentum, quique hoc ita fieri cernunt, vulgatum illud protinus inclamant. Quid cani cum balneo? Fuit non ita multò antè in Asia vir opulentus, cui ex calamitoso casu truncati sunt ambo pedes, frigore ut puto, putrefacti, quum aliquando per nivem fortè iter feciſſet. Ille igitur miserabilem hanc fortunam perpessus, ut infœlicitatem solaretur, ligneos pedes comparaverat, quibus subligatis, simul innixus famulis, incedebat. Ridiculum etiam hoc faciebat, quòd pulcherrimas crepidas semper novas emebat, plurimamque in hoc ponebat operam, ut speciosissimis calceis sua ligna, pedes nimirum ornarentur. Annon hæc facis tu quoque qui cùm mente sis clauda & [1] siculna, emis tamen auratos soccos, quibus ægrè inambularet, etiam qui integris est pedibus? Quoniam autem inter alios codices Homerum sæpius emisti, legat tibi aliquis secundum librum Iliados: nec alia perpendas: eorum enim nihil ad te præter quàm qui hîc introducitur concionem habens, homo vehementer ridiculus, torto mutiloque corpore. Ergo si Thersites ille hujusmodi, Achillis arma sumeret, putasne pro-

vero intelligit, cui inusta erat nota K: talis Aristophanes Κοππατίας vocabat in Nebulis, ad quem locum vide Scholiastem. *Palm.*

1 Καὶ ἐγένετό τις πρὸ πολλοῦ] Καὶ τοιγένετό τις πρὸ πολλοῦ. Marcil.

2 *Siculna*] Proverbium est de quo Etasm. Adag. Siculnus. *Cogn.*

νοσαλίαν, εἰ ἔτι ὅπ αὐτίκα ἀφετῆτο καὶ κρηλὸς ἅμμα, καὶ ἰσχυρὸς ἂν γένοιτο, καὶ ὑπερπηδήσεται μὲ τὸ ποτα μόν, ἐπιθολώσῃ ἂν αὐτῷ τὸ ῥεῖθρον τῷ φόνῳ τῶν Φρυγῶν, ἀποκτενεῖ ἢ τὸν Ἕκτορα, καὶ πρὸ αὐτοῦ, τὸν Λυκάονα, καὶ τὸν Ἀστεροπαῖον, μηδὲ φέρειν ἐπὶ τοῖς ὤμοις τὸν μελίαν δυνάμενος; σὺ δ' ἂν εἴποις. ἀλλὰ καὶ γελῶν ἂν ὀφλισκάνοι, χωλεύων ὑπὸ τῇ ἀσπίδι, καὶ ἐπὶ τὸμον κεκλιμένος ὑπὸ βάρους, καὶ ὑπὸ τῇ κορυθῇ, ὁπόταν ἀναδύσεται, δεικνὺς τοὺς παγλῶπας ἐκείνους αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸν γόρθηκα ἐπαίρων τῇ μεροφρύνῃ κυρτώμενα, καὶ τὰς κνημῖδας ἐπισυρόμενος. καὶ ὅλως, αἰχμῶν ἀμφοτέρων, καὶ τῆς δημιεργίας αὐτῶν, καὶ τῶν διακόσμου. τὸ αὐτὸ δὴ καὶ σὺ πάσχων, ὅταν ὁρᾷς, ὁπόταν τὸ μὲ βιβλίον, ὃν τῇ χειρὶ ἔχῃς παγκαλὸν, πορφυρᾶν μ' ἔχον τὸν διφθέρων, χρυσῶν ἢ τὸν ὀμφαλόν. ἀναγιγνώσκεις ἢ αὐτὸ βαρβαρίζων, καὶ διαστρέφων. τοὺς μὲν τὸ πεπαιδευμένους, καταγελῶμενος. ὑπὸ ἢ τῶν ξυνόντων σοι γελάκων, ἐπαινούμενος. οἱ δὲ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπιστρεφόμενοι, γελῶσι τὰ πολλά. θέλω δέ σοι διηγήσασθαί τι Πυθοῖ γενόμενον. Ταραντῖνος, Εὐάγγελος τὄνομα, τῶν ἐκ ἀφανῶν ἐν τῇ Ταράντῳ, ἐπιθυμήσει νικῆσαι πύθια. τὰ μὲν δὴ τῆς γυμνῆς ἀγωνίας, αὐτίκα ἐδόκει αὐτῷ ἀδύνατα εἶναι, μήτε πρὸς ἰσχύν, μήτε πρὸς ὠκύτητα εὐπεφυκότι. κιθάρᾳ ἢ, καὶ φωνῇ, ῥᾳδίως κρατήσειν ἐπείσθη ὑπὸ τῶν καταγελώντων ἀνθρώπων, ὡς εἴη πρὸς αὐτὸν, ἐπαινούντων, καὶ βοώντων, ὁπότε καὶ τὸ σμικρότατον ἐκεῖνος ἀνακρούσειεν. ἦκεν δὴ εἰς τοὺς Δελφοὺς, τά τε ἄλλα λαμπρὸς, καὶ δὴ καὶ ἐσθῆτα χρυσοπάστου ποιησάμενος, καὶ στέφανον

propterea formoſum protinus, fortemque futurum, qui & fluvium tranſiliat, & alveum turbet cæde Phrygum: poſtea interficiat Hectorem, & ante ipſum Lycaonem, & Aſteropæum, cùm ne haſtam quidem humeris ſuſtinere queat? Negabis opinor, & irridebitur ille ſub clypeo claudicans, atque in faciem præ pondere procumbens, & ſub galea, quum ſuſpicit, oſtendens ſuos illos ſtrabos oculos, & loricam gibbo dorſi attollens, laxaſque ocreas gerens: denique utrumque dedecore afficiens, eorum armorum & opificem, & dominum. Non vides idem accidere tibi, quum præ manibus habes librum pulcherrimum, cujus aluta eſt purpurea, & aureus umbilicus: eumque barbara voce legis, deformas, & diſtorques: unde viris eruditis riſum moves: & tamen te laudant aſſentatores, qui tecum verſari ſolent, quanquam averſa facie ſe invicem intuentes plerunque rident. Cæterùm quiddam tibi narrare velim quod in Pythiis factum eſt. Tarentinum quendam, nomine Euangelum, apud Tarentinos non obſcuro loco natum, Pythia vincendi invaſit cupido. Is cùm certamen quod nudi ineunt, ſuarum non eſſe virium ſtatim judicaſſet, quippe qui neque robore, neque velocitate eſſet præditus: perſuaſione ſceleſtorum illorum hominum, quos familiares habebat, laudantes, & ad exiliſſimum quemque cantus ſtrepitum applaudentes, adductus eſt, ut crederet ſe cithara & cantu facilè victoriam adepturum. Itaque venit Delphos, præter cætera ornamenta, etiam veſte auro intertexta, & corona pulcherrima au-

reis

δάφνης χρυσῆς κάλλιστον, ὡς ἀντὶ σμαραγδίνης τὴν δάφνης, σμαραγδίνας εἶναι ἐσομένας τὰς κορώνας. τὴν μὲν γὰρ κιθάραν αὐτῶν ὑπερφυῶς πως ἠσκῆσθαι, εἰς κάλλος, καὶ πολυτέλειαν, χρυσῷ μὲν καὶ ἀκηράτῳ πᾶσαν, σφενδόναις δὲ, καὶ λίθοις ποικίλοις κεκαλλικοσμημένην· μεσῶν μὲν Ἀπόλλωνος, καὶ Ὀρφέως ἐντετορευμένων. θαῦμα μέγα τοῖς ὁρῶσιν. ἐπεὶ δ' ἦν ποτε ἡ ἡμέρα, τρεῖς μὲν ἦσαν οἱ μέλλοντες ἀγωνιεῖσθαι· ἔλαχε δὲ μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ᾄδειν. καὶ μὴν Θέσπιν τὸν Θηβαῖον ὁ φαῦλος ἀγωνισάμενον, εἰσιόντα ἐν ὅλῃ τῇ λαμπρίδι τῇ χρυσῇ, καὶ τοῖς σμαραγδίοις, καὶ βηρύλλοις, καὶ ὑακίνθοις. καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐνέπιπτε τὸ ἰῶδες, ἡ μεταξὺ δὲ χρυσῆ διεφαίνετο. τούτοις ἅπασι κεκοσμημένος τὸ θέατρον, καὶ θαυμασθεὶς ἐλπίδας ἐμπλήσας τοὺς θεατάς, ἐπειδή ποτε ἐᾴσθη, καὶ κιθαρίσαι πάντως ἔδει, ἀναμίξαι μὲν ἀνάρμοστόν τι, καὶ ἀσυμφωνοῦντα. ἀπερρήγνυτο δὲ τρεῖς ἅμα χορδαὶ, σφοδρότερον δὲ δέοντος ἐμπεσὼν τῇ κιθάρᾳ. ᾄδειν δὲ ἄρχεται ἀπίμηστόν τι, καὶ λεπτὸν, ὥστε μόλις μὲν πάντων ἠκούειν τῶν θεατῶν. τοὺς ἀθλοθέτας δὲ ἀκαταπλήστους ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μαστιγώσαντας αὐτὸν, καὶ καλεῖν δὲ θεάτρου. ὅτε δὲ μελοποιὸς ἄφθη, δακρύων ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, καὶ τὸν τῆς μαστιγοφόρου συρίγματος ἀφὲς μέσης τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ σκέλη καθημαγμένος ὑπὸ τῶν μαστίγων, καὶ συλλέγων χαμόθεν τὰ κιθάρας τοῦ σφενδόνας. ἐξεπεπλώκεισαν γὰρ, καὶ κείνης ξυμμαστιγωμένης αὐτῷ. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν μετ' αὐτὸν, Εὔμηλός τις ἠλεῖος εἰσῆλθε, κιθαρῳδὸς μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνης δὲ κόλπας ἐπικειμένης, ἐσθῆτα δὲ, καὶ μέχρι σιῶ τοῦ στέρνου

reis lauri foliis plexa, insignis, cui loco baccarum lauri inserti erant magnitudine illis pares smaragdi. Cithara quoque mirum in modum pulchra & magnifica, tota ex purissimo auro conflata, annulis & gemmis variis exornata, atque inter ea Musarum, Apollinis, & Orphei imagines insculptæ, magnæ spectatoribus erant admirationi. Cùm itaque venisset certaminis dies, tres fuerunt certaturi, obtigitque sors Euangelo ut secundus caneret. Ille post Thespin Thebanum qui non malè suas partes egerat, ingreditur auro, smaragdis, beryllis, & hyacinthis totus circunfulgens, ipsaque purpura quæ inter aurum interlucebat, vesti decus addebat. Quibus cùm jam theatrum obstupefecisset, & incredibili quadam spe spectatores replesset, cùm omnino jam & citharam pulsare, & occinere esset necesse, præludit inconcinnum quiddam, & incompositum. Tum gravius quàm par erat increpata cithara, tres simul fides rumpit, & ineptum tenuemque cantum incipit: ita ut spectatoribus universis ortus sit risus, & ludorum præfecti, hominis temeritate offensi, eum loris cæsum è theatro ejecerint. Hic verò jucundissimum erat spectaculum, aureus ille Euangelus, cùm à lictoribus per mediam scenam traheretur, lachrymans, crura plagis cruentus, humi collapsos interim dum unà cum ipso vapulat, colligens citharæ annulos. Post hunc exiguo spatio temporis interjecto, prodit Eumelus quidam Eleus, pervetustam habens citharam, cujus verticilla erant lignea, & vestem cum serto vix decem drachmis æstimandam.

At

δέκα δραχμῶν ἀξίαν. ἀλλ' ὅτε γε ἄσας δεξιῶς, καὶ κιθαρίσας κατὰ νόμον τὴν τέχνης, ἐκρούετο, καὶ ἀνεκηρύττετο, καὶ ὁ Εὐαγγέλιον κατεγέλα, μήτε μιᾷ ἐμπεπλόκαμος τῇ κιθάρᾳ, καὶ ταῖς φραγχίοις ἐπαίρουσας. καὶ εἰκότως γε λέγεται πρὸς αὐτὸν, ὦ Εὐαγγέλε, σὺ μὲν χρυσῶν δαφνίων πεπίκεισαι, πλουτεῖς δὲ, ἐγὼ δ' ὁ πένης, τῷ δελφικῷ. πλὴν τοῦτό γε μόνον ὄνησον τὸ σκεῦος, ὅπως μηδὲ ἐλεεμένῳ ἐπὶ τῇ ὕβρει ἀπέρχῃ, ἀλλὰ μισουμένῳ ὑπὸ πάντων ἅμα τῷ ἀπόχρῶν σε τούτῳ, καὶ ὑπερπλήρει τρυφῷ. πρέπει πάνυ σοι ὁ Εὐαγγέλος ὅτος, παρ' ὅσον σύγε ὀλίγοι μέλαι καὶ γέλωτες τῶν θεατῶν. οὐκ ἀκαίρως δ' ἂν ἔχοιεν, καὶ λέσβιον μῦθον πρὸς διηγήσασθαί σοι, παλαιὸν ἡγούμενον. Ὅτε τὰ Ὀρφέως διεσπάσαντο αἱ Θρᾷτται, φασὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τὸν Ἕβρον ἐμπεσοῦσαν, ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαν πόντου, καὶ ἐπιπλεῖν γε τὴν κεφαλὴν τῇ λύρᾳ, τὴν μὲν, ᾄδουσαν θρηνῶν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφεῖ ὡς λόγος, τὴν λύραν δ' αὖτὴν ὑποηχεῖν, τοῖς ἀνέμων ἐμπίπτουσαν ταῖς χορδαῖς. καὶ ὕστερον μετ' ὠδῆς φθάσαι χθῆναι τὴν Λέσβον. κἀκείνους ἀνελομένους, τὴν μὲν κεφαλὴν καταθάψαι, ἵνα πρῶ νῦν τὸ βακχεῖον αὐτοῖς ἐστι. τὴν λύραν δ', ἀναθῆναι εἰς τὸν Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν, καὶ ἐπὶ πολύ γε σώζεσθαι αὐτήν. χρόνῳ δ' ὕστερον Νέανθον τὸν Πιττακοῦ τυραννήσαντα παῖδα τὸν λύρας πυθομένου, ὡς σὺν ἅπασι μὲν θηρία, καὶ φυτὰ, καὶ λίθους, ἐμελῴδει δ' οὐδὲν μὴν τῶν Ὀρφέως συμφορῶν, μηδενὸς ἁπλῶς μέλους, πρὸς ἔρωτα δὲ κτήσεως ἐμπεσεῖν. καὶ διαφθείραντα τὰ ἱερὰ μεγάλοις χρήμασι, At ille cùm eruditè cecinisset, & ritè sicut ars postulat citharam pulsasset, victor proclamabatur, & Euangelum irridebat, qui nequicquam cithara, aureisque annulis sese ostentasset. Eumque sic allocutum esse aiunt. Tu quidem Euangele aurea lauro es redimitus, quia es dives, ego Delphica, quia pauper. Verùm hoc commodi tibi tuus ornatus peperit, quòd neminem tui misereat, quòd victus abis: sed amplius oderint omnes ob ineptas hasce, superfluasque delicias. Quadrat in te hic Euangelus, quatenus ne tu quidem spectatorum cachinnos curas. Arbitror autem intempestivum non esse, ut veterem quandam fabulam Lesbiam tibi narrem. Quando [1] Tressæ mulieres Orpheum dilaniarunt, aiunt caput ejus in Hebrum cum lyra dejectum, fuisse in nigrum pontum, caputque lyræ innatasse, illoque lugubre carmen in Orpheum canente, hanc ventis chordas increpantibus succinisse, & sic canendo ad Lesbum deveniss: Lesbios autem fluctibus ereptum caput sepulchro mandasse, ubi nunc est ipsis Bacchi templum: lyram autem in Apollinis templo suspendisse, eamque diutissimè asservasse: donec tandem Neanthus Pittaci tyranni filius, cùm hæc de lyra audisset, eam & feras, & plantas, & saxa demulsisse: imò etiam post Orphei calamitatem nemine pulsante modulatam fuisse, in amorem hanc habendi incidit, & sacerdoti magna pecuniæ vi corrupto persua-

[1] *Tressæ mulieres*] Thraciæ, quas depingit Ovid. 11. Metam. *Cogn.*

πεῖσαι τὸν ἑτέραν ὁμοίαν λύραν, δόντα αὐτῷ τὴν Ὀρφέως. λαβοῦσα ἦ, μεθ' ἡμέραν μὲν οὐ τῇ πόλει χρῆσθαι, σὺν ἀσφαλείᾳ εἶναι. νυκτὸς δὲ τὸν κάλπον ἔχοντα, μόνον ἐκπορεύεσθαι εἰς τὸ προάστειον. κἀκεῖ χειλοστόμου κρήνης, καὶ σιωπῇ κατιέναι τὰς χορδάς, ἄτρεπτον, καὶ ἄμικτον νεανίσκον, ἐλπίζοντα μέλη τινὰ ἥδεσθαι ὑπηχήσειν τὴν λύραν, ὑφ' ὧν πάντας κηλεῖσθαι, καὶ κηλήσειν, καὶ μαθόντα ἔσεσθαι, κληρονομήσοντα τὸν Ὀρφέως μουσικῆς. ἄχρι δὴ ξυνελθόντας τοὺς κυνὰς ἅπαντας ἦν, πολλοὶ δ' ἦσαν αὐτόθι, διασπασθῆναι αὐτόν. ὡς τοῦτο γὰρ ὁμοίως τῷ Ὀρφεῖ πεῦσιν, καὶ μόνους ἐφ' ἑαυτὸν ξυγκαλέσαι τοὺς κυνάς, ὅπερ ἐκεῖνος ἔσεσθαι ἄφθη, ὡς οὐχ ἡ λύρα ἥδουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη, καὶ ἡ ὠδή. ἃ μάτην ἐξῃρέθη τῷ Ὀρφεῖ ἅπαντα τὰ μητρὸς ὑπῆρχεν. ἡ λύρα δ', ἄλλως κτῆμα ἦν, οὐδὲν ἄμεινον ἢ ἄλλων βαρεῖσθαι. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπερ ἐκεῖνος ἐμοὶ καθ' ἡμᾶς αὐτὸς ἐθήρευσέ τις, καὶ ἔτι ἐστὶν οἰκοῦν, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύχνον ἐωνήθη, κεραμεᾶν ὄντα, τεττάρων χιλίων δραχμῶν ἐπρίατο. ἤλπιζε γὰρ οἶμαι κἀκεῖνον εἰ τῶν νυκτῶν τοῦ ἐκείνου τοῦ λύχνου ἀναγνώσοιτο, αὐτίκα μάλα ἐκ τῶν Ἐπικτήτου σοφίαν ὄναρ ἐπιστήσεσθαι, καὶ ὁμοῖον ἔσεσθαι τῷ θαυμαστῷ ἐκείνῳ γενέσθαι. χθὲς δέ, καὶ πρῴην, ἄλλος τις τῆς Πρωτέως ἐκ κωμικῆς βακτηρίας, ἣν καταλέλοιπεν, ἤλατο εἰς τὸ πῦρ, παλαίστης κἀκεῖνος ἐπιβάτης. καὶ ἔχει μὴν τὸ κειμήλιον τοῦτο, καὶ δείκνυσιν, ὡς Τεγεάτης ἐκ καλυδωνίας τὸ δέρμα, καὶ Θηβαῖοι τὰ ὀστᾶ ἐκ Γηρυόνου, καὶ Μεμφῖται τὰ Ἴσιδος τῶν πλοκάμων. αὐτὸς δὲ ὁ ἐκ θαυμασίου κτήματος διαπότης, καὶ αὐτὸν σε, τὴν ἀπαιδευσίαν καὶ βδελυρίαν, ὑπεσύσατο, ἵνα Ὀρφεὶ μὲν ἑτέραν ὁμοίαν λύραν, altera simili suppositâ, ipsi daret. Quâ accepta putavit ille sibi non esse tutum in urbe interdiu uti: sed in sinu occultando per noctem ad suburbium sibi soli progrediendum. Quò cùm venisset, lyram pulsare cœpit, ac chordas perturbat stolidus ille, artisque imperitus juvenis, qui sperabat fore, ut divinum aliquod carmen percussæ fides redderent, quo cunctos recrearet, & demulceret, & hoc nomine fieret beatus, quòd Orphei musices esset hæres: donec ad strepitum congregati canes, qui ibi erant multi, ipsum discerpserunt: ita ut solis ad se canibus convocatis, hoc saltem cum Orpheo commune habuerit. Quo eventu manifestissimè ostensum est, non esse lyram quæ demulcet, sed artem & carmen: quæ sola eximia à matre collata habebat Orpheus: lyra nihil quibusvis barbitis obtinente præstantius. Quorsùm verò Orpheum & Neanthum tibi propono? cùm & nostra ætate quidam fuerit, & ut puto adhuc sit, qui Epicteti Stoici lychnum fictilem ter mille drachmis emit: scilicet futurum sperans, ut si noctu ad istam lucernam legeret, ilico Epicteti sapientia in somnis ad se veniret, similisque admirando illi seni evaderet. Sed nuperrime: quidam alius Protei cynici baculum, quo depositò, in ignem insiliit, talento emit. Quod pretiosissimum habet monumentum, ostentatque non secùs ac Tegeatæ apri Calydonii tergus, & Thebani Geryonis ossa, & Memphitæ Isidis capillos. At ille admirandi hujus boni possessor, te ipsum insciitia, & spurcitate superavit. Vides quàm

ρηκόλιον. ὁρᾷς ὅπως κωμῳδικιμῴως ἀφῇκεσιν, βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δρόμῳ; λέγεται γὰρ ὁ Διονύσιον τραγῳδίαν ποιεῖν φαύλως πάνυ, καὶ γελοίως, ὥστε τὸ Φιλόξενον τοιμάκις δι' αὐτὴν ἐς τὰς λαβρμίας ἐμπεσεῖν, εἰ δυνάμενον κατέχειν τὸ γέλωτα. ὅθεν τοίνυν πυθόμενος ὡς ἐγέλᾶτο, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, ἐς ὃ ἐκεῖνος ἔγραφεν, σὺν πολλῇ σπουδῇ κτησάμενος αὐτὸ, ὥετο ἔνθεος ἔσεσθαι, καὶ κάτοχος ὑπ' ἐκ τοῦ πυξίου. ἀλλ' ὅμως σὺ αὐτὸ ἐκείνου μακρῷ γελοιότερα ἔγραφες, οἷον καὶ κεῖνο τὸ δωρικὸν, ἦκεν ἡ Διονυσίου γυνή. καὶ πάλιν, οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου. καὶ τὸ, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν. τοῦτο μὲν γὰρ ὡς σὺ μάλιστα δύσχρως ἂν εἰρημένον εἴη, ἢ τῷ Διονυσίῳ, καὶ ἀφ' τοῦτο χρυσοῦσαι αὐτῷ ἔδει ἐκεῖνο τὸ πυξίον. τίνα γὰρ ἐλπίδα ἐ αὐτὸς ἔχων εἰς τὰ βιβλία, [2] καὶ ἀνελίττεις ἀεὶ, καὶ ἀφαιρᾷς, καὶ ἐξεκόπτεις, καὶ ἀλείφεις τῷ κέδρῳ, καὶ τῇ κέδρῳ, καὶ διφθέρας περιβάλλεις, καὶ ἐμφάλους ἐντίθεις, ὡς δὴ πλουτήσων ἀπὸ τούτων; πάνυ γὰρ ἤδη βελτίων γεγένησαι ἀφ' τῶν ὠνῶν, ὃς τοιαῦτα μὴ φθέγγῃ. μᾶλλον γ' [3] τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος εἶ. βιοῖς γ', ὡς ἐοίκεν, ἐκεῖνον καλόν. μῖσος γ' ἀγρίου φασὶ πάντων ἔχεις ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ. ὡς εἰ τοιούτους ἀπεργάζεσθε τὰ βιβλία, φυγῇ φάσκοντον ἂν ἦν ὑπὸ πορρωτάτω ἀπ' αὐτῶν. δυοῖν γ' ὄντοιν, ἅτ' ἂν ἀφ' τῶν παλαιῶν τις κτησαίμθ, λέγειν τὰ δίοντα, καὶ πράττειν τὰ δέοντα, ζήλῳ τῶν ἀεὶ

quàm miſero loco ſint res tuæ, cùm tuo capiti fuſte revera ſit opus? Dicitur etiam [1] Dionyſius ineptam & ridiculam tragœdiam feciſſe, ob quam quòd riſum continere non poſſet Philoxenus, ſæpe in latomias eſt conjectus. Sed Dionyſius cùm ſe derideri comperiſſet, Æſchyli pugilares in quibus ſua poëmata ſcribebat, magno ſtudio comparavit, cùm putaret fore ut ex his pugilaribus numine afflaretur, & furore poëtico corriperetur. Attamen in his longè abſurdiora ſcripſit, quale Doricum illud: ἦκεν ἡ Διονυσίου γυνή: Item illud οἴμοι γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. Nam hoc quoque ex pugilaribus eſt ſumptum. Et hoc αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν. Quod in te rectiùs quam in Dionyſium quadraverit: & propterea illas ejus pugilares inaurare debebas. Nam qua ſpe fretus libros ſemper volvis, coagmentas, ſpolias, croco illinis: & cedro, pellibus amicis, umbilicos indis, ac ſi fructum aliquem inde ſis perceptурus? Scilicet his emptis factus es melior, quippe qui ſic loqueris, ac potiùs qui piſcibus magis es mutus. Sic autem vivis, ut ne dictu quidem ſit honeſtum: tuaque obſcœnitas, ut aiunt, atrox omnium odium tibi peperit. Quòd ſi librorum hæc eſſet culpa, quàm maximè procul ab iis erat fugiendum. Duo autem cùm ſint quæ à veteribus ſcriptoribus petas, bene dicendi & agendi facultatem, æmulatione optimorum,

1 *Dionyſius*] Meminit Cic. ad Attic. lib. 9. unde proverbium factum eſt: Διονύσου τραγῳδία Κορίνθῳ. Cogn.

2 Καὶ ἀνελίττεις] Hæc omnia Perſ. ejuſque Interpretes ad Sat. 3. *Beurd.*

3 Τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος] Proverb. *Idem.*

σων, καὶ φυγῇ τὸ χαυνότατον, ὅπως μήτε ἐκείνα, μήτε ταῦτα φαύλως τις περὶ αὐτῶν ὠφελήμενος, τί ἄλλο, ἢ τοῖς μυσὶ διατροφὰς ὠνεῖ), καὶ πώλης πλοκαῖς οἰκήσεις, καὶ θλιψὰς ὡς ἀμελῶσι τοῖς οἰκέταις; πῶς δ' ἂ κἀκεῖνο αἰσχυνθῇ, εἴ τις σὺ τῇ χειρὶ ἔχοντα σε βιβλίον ἰδὼν, ἀεὶ δέ τι πάντως ἔχεις, ἔγκλιθ ὕπνος, ἢ ῥήτορος, ἢ ξυγγραφέως, ἢ ποιητὰ ἐστι; σὺ δ' ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς εἰδὼς, πρᾴως εἴποις τοῦτό γε. εἶτα ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ὑπὸ ξυνουσίας ἀθρόως ἐς μῆκος λόγων, ὁ μὲ, ἐπαινοῖ τι, ἢ αἰτιᾶται τῆς ἐλλιπεστέρας. σὺ δ' ἀπορίας, καὶ μηδὲν ἔχοις εἰπεῖν, οὐκ εὐξῃ τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν καταθοῦ, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, περιφέρων τὸ βιβλίον; Δημήτριος δ' ὁ κυνικὸς ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀπαίδευτόν τινα βιβλίου κάλλιστον ἀναγινώσκοντα, τὸν Βάκχας οἰόμενον Εὐριπίδου, καὶ τὰ ἄγγελον ἦν τὰ θλιγόμενον τὸ Πενθέως πάθη, καὶ τὸ τῆς Ἀγαυῆς ἔργον, ἁρπάσας, διέσπασεν αὐτὸ, εἰπὼν, ἀμεινόν ἐστι τὸν Πενθέα ἅπαξ διασπασθῆναι ὑπ' ἐμοῦ, ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δ' ἀεὶ καὶ ἐμαυτόν, ὅπως ἐπιμελοῦς βούλομαι τινὸς ἕνεκα τῶν ἀναθῶν τούτων ἐπιδόσεως, ἀεὶ τῶν ὠνίων τῶν βιβλίων. ὠφελείας μὲν, ἢ χρείας τῆς ἀπ' αὐτῶν, οὐδ' ἂν οἰηθείη τις ἐπ' ἐλάχιστόν σε εἰδότων. ἢ μᾶλλον ἢ φαλακρὸς ἄν τις πρίαιτο κτένιον, ἢ κωφὸς αὐλητὴν, ἢ πάλλακην ὁ ἐνηβῶν, ἢ ὁ ἀπειρότατος κώπης, ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν πλούτου σοι τὸ πρᾶγμα ἦν. καὶ βούλει τοῦτο ἐμοῦ φῆναι ἅπασιν, ὅτι δὲ εἰς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς περιουσίας ἀναλίσκεις; καὶ μὴν ὅσα γε καὶ ἐμὲ σύρον ὄντα εἰδέναι, εἰ μὲ σαυτὸν φέρων ταῖς βαρυστοις ἐκείνοις

rum, & devitatione deteriorum, quando neque illa neque iſta hinc videris conſequutus, quid aliud quàm muribus exercitationem, tineis habitationem, & famulis, ut pote codices non curantibus, plagas emiſti? Quî autem etiam illud non te pudeat, ſiquis viſo tibi præ manibus, ut ſoles habere, libro, cujuſnam ſit rhetoris, aut hiſtorici, aut poëtæ roget: tu verò ex inſcriptione doctus, aptè reſpondeas: deinde, ut fit, dum ſermo familiaris progreditur longiùs, ille laudet aliquid, aut accuſet ſcriptorum: tu verò animi pendeas, habeaſque nihil quod reſpondeas? Nonne optes tum ut tibi tellus dehiſcat, qui tanquam Bellerophon, librum circunferas? Demetrius Cynicus cum Corinthi conſpexiſſet ineruditum quendam pulcherrimum librum legentem, Bacchas puto Euripidis, ubi nuntius Penthei mala: & Agaves factum nuntiat, arreptum laceravit, Satius eſt, inquiens, ſemel à me, quàm à te ſæpius lacerari Penthea. Et quanvis apud me aſſiduò quæſiverim, nondum tamen hodie aſſequi potui cujus rei gratia tanto ſtudio libros emeris. Nam fructus & uſus cauſa nemo putare queat, qui te vel mediocriter novit. Non certè magis quàm ſi calvus pectinem emat, aut ſpeculum cæcus, aut tibicinem ſurdus, aut pellicem ſpado, aut remum mediterraneus homo, aut aratrum gubernator. Nunquid igitur hac re oſtentas opes, omnibuſque vis hoc palam facere, etiam in res tibi non utiles, ex immenſis divitiis eſſe quod inſumas? Atqui quantum egò qui Syrus ſum, exploratum habeo, niſi te locuple-

tis

Ἀφθήκαις παρενέχραψας, ἀπολώλεκας ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἤδη, εἰ ἀγνοῶν πεῖθεις τ βιβλίων. λοιπὸν ἂν δὴ σκεῦνο πεπεισμένον ὑπὸ τ κηλάκων, ὡς ἐ μόνον κηλὸς εἶ, κὴ ἐρῶσμι, ἀλλὰ σοφὸς, κὴ ῥήτωρ, κὴ συγγραφεύς, οἷ ἀχ ἕτερ, ἀνέλῃ τὰ βιβλία, ὡς ἀληθέσι τὰς ἐπαίνες αὐτῶν. φασὶ δέ σε εἰ λόγες ἐπιδείκνυσθ αὐτοῖς ἐπὶ δείπνῳ, κἀκείνες χαρσαίνειν βατράχων δίκλιν διψῶντες, σκληκροφῆσαι, ἢ μὴ πίειν, ἰὼ μὴ ἀφῤῥαγῶσι βοῶντες. κὴ γὰ σὸκ οἶσθ ὅπως ῥᾴδιος εἶ, ἢ ῥηϊδίως ἕλκεσθ, κὴ πιστεύεις αὐτοῖς ἅπαντα. ὃς ποτε κἀκεῖνο ἐπείσθης, ὡς βαπλεῖ τινι ὠμῳσώθης τὸν ὄψιν, καθάπερ ὁ ψευδαλέξανδρος, κὴ ψευδοφίλιππος σκεῦνος κναφεύς, κὴ ὁ κ τὰς εὐσεβεστέρας ἡμῶν ψευδενέρων, κὴ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος πεζευθέντων. κὴ τί θαυμαστὸν, εἰ τῦτο ἔπαθες, ἀνόητος, ἐ ἀπαίδευτος ἄνθρωπος, κὴ ἀσεσήμεις ἐξυπλάζων, κὴ μιμάμενος βάδισμα, κὴ χῆμα, κὴ βλέμμα, ἐκείνε, ᾧ σεαυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες, ὅπω ἐ Πύῤῥον φασὶ τ ἠπειρώτην τὰ ἄλλα θαυμαστὸν ἄνδρα, ὕτως ὑπὸ κηλάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ ἀφθαρῆναι, ὡς πιστεύειν ὅτι ὁμοίος ἦν τὸν Ἀλεξάνδρου ἐκείνου. κοίτοι τὸ τ μυσῶν τῦτο, ἀφ πάντων τὸ πρᾶγμα ἦν. εἶδον γὰ ἐ τὸν ἐ Πύῤῥε εἰκόνα. κὴ ὅμως ἐπέπεισο ἐκμεμάχθαι ἐ Ἀλεξάνδρε τὸν μορφόν. ἀλλ' ἕνεκα μ δὴ τύτων, ὑβρισμένος εἰς τ Πύῤῥον, ὅτι σε εἰκόνα κ τῦτο αὐτῷ. τὸ ἓ λοιπὸν τύτε, κὴ πάνυ σοι πρέπον ἂν εἴη. ἐπεὶ γὰ ὕτω ἐκείνῳ ὁ Πύῤῥ, κὴ τοῦτο ὑπὲρ ἐκεῖνο ἐπέπεισο, ὑβρεῖς ὅσις ἐ ξυνεπίπτετο, κ ξυνέπαχεν αὐτῷ, ἀχρὶ δή τις ἐν Λαρίσσῃ πρεσβύτις ξένη, tis ſenis teſtamento ſubdole inſcripſiſſes, libris jam diu venum daris fame periiſſes. ſupereſt igitur ut libros emas, quò veras reddas tuorum aſſentatorum laudes, à quibus illud perſuaſum eſt, te non modò pulchrùm eſſe & amabilem, ſed etiam ſapientem, oratorem & hiſtoricum nulli ſecundum. Aiunt autem te orationes etiam in convivio recitare, ac illos terreſtrium ranarum inſtar ſitibundos exclamare, nec potare, niſi priùs clamore diſrupti fuerint. Nam neſcio quo pacto facillimè nare traheris, illiſique in omnibus credis: qui etiam illud aliquando credidiſti te regi cuidam aſſimilem eſſe, quemadmodum Pſeudalexander ille, & Pſeudophilippus fullo, & ſuperioribus annis Pſeudonero, & ſiquis alius eorum qui mendacio ſubditi ſunt. Nec mirum te inſulſum, ſtolidumque hominem ſic affectum fuiſſe, & reſupinato corpore proceſſiſſe quum greſſum, habitum & vultum illius imitareris, cum quo te comparare gaudebas: quando aiunt etiam Pyrrhum Epirotam, virum alioqui admirandum, ita ſimili in re ab aſſentatoribus fuiſſe corruptum, ut ſe Alexandro illi ſimilem crederet: quanquam quod ſcelerati iſti faciebant, omnibus erat manifeſtum. Nam & Pyrrhi imaginem vidi: & tamen ad formam Alexandri expreſſa credebatur. Sed hactenus in Pyrrhum fui contumelioſus, quòd te in hoc cum ipſo comparavi. Sed tibi conveniet quod deinceps dicam. Nam Pyrrhus poſtquam ita eſſe in animum induxerat, nemo erat qui non ipſi aſtipularetur & conſentiret, donec vetula quædam Lariſſæa ejus hoſpita, id quod res

αὐτῇ τἀληθὲς εἰπεῖσα, ἔπαυσεν αὐτὸν τῆ κορύζης. ὁ μὲν γὰρ Πύρρ@ ἐπιδείξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου, καὶ Περδίκκου, καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων, ἤρετο τινι ὅμοιος εἴη, πάνυ σπουδῶν ἐπὶ τῷ Ἀλέξανδρον ἥξειν αὐτῇ. ἡ δὲ, πολλοῦ γε ὄντος ἐπιχέσαι, Βατραχίωνι ἔφη τῷ μαγείρου. καὶ γὰρ ἦν τις ἐν τῇ πόλει Λαρίσσῃ Βατραχίων ὄνομα μάγειρος, τῷ Πύρρῳ ὅμοιος. καὶ σὺ δὴ ὦ τινι μὲν τῶν τοὺς ὀρχηστὰς συνόντων κιναίδων ἔοικας, οὓς ἂν εἴποιμι. ὅτι δὲ μανίαν ἐρρωμένῃ ἔπι ἐνεῦν μανθάνειν δοκεῖς ἅπασιν, ἐπ' ἐκείνῃ τῇ εἰκόνι πάνυ σαφῶς οἶδα. ὥκνει γοῦν μισεῖν, εἰ ἀπίθανος ἔτω ζωγράφος ἦν, καὶ τοῖς περιπεδωμένοις ἐξομοιοῦσθαι ἐθέλεις, πιστεύων τοῖς τὰ τοιαῦτά σε ἐπαινοῦσι. καὶ τί τοῦτο λήρει; σφόδρα γὰρ ἡ αἰτία τοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδῆς, εἰ ἐνῆν νοῆσαι ἐγὼ μὴ πάλαι κατεῖδον. σφόδρα γὰρ ὡς γοῦν οἶσι, τῦτ' ἐπαινέσηκας, καὶ ἐλπίδας μικρὰς ἔχεις περὶ σοῦ σπουδάσαι, εἰ βασιλεὺς μάθοι ταῦτα σοφὸς ἀνὴρ, καὶ παιδείαν μάλιστα τιμῶν. εἰ δὲ τοῦτο ὑστέρει σοι ἐκεῖνος ἀκούσειεν, ὡς ἀνὴρ βιβλία, καὶ ξυμάγεις πολλὰ, πάντα ἂν βραχεῖ παρ' αὐτὸν ἐστεφάνωσαι νομίζεις. ἀλλ' ὦ κεφαλόπυγον, οἵῳ τοσοῦτον μανδραγόραν κεφαλὴν αὐτῇ, ὡς ταῦτα μὴ ἀκούειν, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, οἷος μὰ σε ὁ μεθ' ἡμέραν βίος, οἷοι δέ σοι πότοι, ὁποῖαι δὲ νύκτες, καὶ οἷοις, καὶ ἡλίκοις ξυγκαθεύδεις; ὅπα οἶσθα ὡς ὦπα, ἔχ ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως; τὰ δὲ σὰ, ὥτα ἔφεφανῆ ἐστι, ὡς ἔχ τυφλοῖς εἶναι, καὶ κωφοῖς γνώμῃ. εἰ γὰρ ἔχ φθέγξαιο μόνον, εἰ γὰρ ἔχ λεόμενος ἀποδύσαιο, μᾶλλον δὲ μὴ ἀποδύσῃ εἰ δοκεῖ, οἱ δ' οἰκέται μόνον

erat, prolocuta, vesaniam hominis repressit. Ille enim cùm Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Cassandri, aliorumque regum imagines protulisset, rogavit cuinam istorum similis esset, planè sibi persuadens fore ut ad Alexandrum veniret. At illa diu cunctata, Patrachioni, inquit, coco. Nam Larissæ erat coquus, nomine Batrachio, Pyrrho similis. Quem verò referas ex cinædis qui cum saltatoribus consuescunt, nolim dicere. At hoc probè scio, te omnibus nunc ingenti correptum insania videri, qui illam imaginem tibi convenire putes. Nihil igitur mirum, si cùm sis adeo ineptus pictor, etiam eruditorum similitudinem referre vis, iis fidem habens qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorsum verò has nugas? cùm causa sit in promptu istius tui librorum coacervandorum studii, tametsi, quæ mea est tarditas, nunc demum animadverti. Prudenter enim, ut saltem putas, hoc excogitasti, magnamque spem concepisti, si rex vir sapiens, & doctorum in primis amans hæc intellexerit, & audiverit te libros multos emere, & coacervare, fore ut nulla planè in re tibi sit defuturus. At ô mollicule putas tantum mandragoræ regi offusum, ut hæc quidem audiat: illud verò nesciat, qualis diurnæ vitæ tuæ sit ratio, quæ compotationes, cujusmodi noctes, quibuscum consuetudinem habeas? An nescis aures, oculosque multos esse regibus? Et quæ tu facis adeò sunt perspicua, ut & surdis & cæcis sint cognita. Atque utinam solummodo loquereris, utinam ad lavandum exuereris; vel potiùs si videtur, non exuaris, sed

λῶ ἀποδύσωσιν σε, τί οἴῃ, μὴ αὐτίκα ἴσασ πάντα σε φοβηλα τὰ τ νυκτὸς ἀπόῤῥητα; εἰπὲ γὰρ μοι κἀμὲ τόδε, εἰ Βάσσ ὁ ὑμέτερος σκεῖν σοφιστὴς, καὶ Βάπαλ ὁ αὐλητὴς, ἢ ὁ κίναιδος Ἡμιθέων ὁ συβαρείτης, ὃς τὰς θεσμοθεσίας ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ μαίνεσθαι, καὶ ἀφροδισιάζειν, καὶ πάσχειν, καὶ ποιεῖν οἷόν τε, εἴ τίνων τις νεῶν λεοντῆν φερεβακχόμενος, καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἴῃ φαίνεσθαι τοῖς ὁρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν; οὐκ, εἴγε ἐ χέσας λημῶντες τυφλόσουσιν. [1] μυρία γάρ ἐστι τὰ ἀνθομολογούμενα τῷ χήμῃ, βάδισμα, ἐ βλέμμα, ἡ φωνὴ, ἐ τραχηλος ἐπικεκλασμένος. ἐ ψιμύθιον, ἡ μασίχη, καὶ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κοσμεῖσθε. καὶ ὅλως ἡ τῶν παρρησίαν, ῥᾴδιον ἂν πάντα ἐλέγξαι ὑπὸ μήλης κρύψεως, ἢ ἵνα κίναιδον. εἶτα ἡ λεοντῆ μὲ, ἣ τοιοῦτον σὺν ἂν ἔκρυψε. σὺ δ' οἴῃ λήσειν σκεπόμενος βιβλίῳ; ἀλλ' οὐ δυναθῇ. φοβοῦσί γάρ σε, καὶ ἀποκαλύψῃ τὰ ἄλλα ὑμῶν γνωρίσματα. τὸ δ' ὅλον, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας ἐ χρὴ τ βιβλιοκαπήλων δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἣ καθ' ἡμέραν βίου λαμβάνειν. σὺ δ' οἴῃ συνήγορον κρινοῦν, καὶ μάρτυρας ἴσεσθαί σοι τ Ἀττικὸν, ἐ Καλλίνον τοὺς βιβλιογράφους. οὐκ, ἀλλ' ὑμᾶς τινὰς ἀνθρώπους ἐπιτετριμμένους, ἢν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ σφᾶς ἔχαθεν πενίας ξωνελάσοντας, ὅσον ἔτι νῦν σωφρονήσωσι δηδόαχ μόν τινι τ παιδαγωγῶν τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σοὶ αὐτοῖς, τὴν νεόκλησον τούτων οἰκίαν. ἀποδύναι ἢ τοῖς ἀνδραποδοκαπήλοις, μέρ

sed famuli duntaxat, si te exuant, quid putas non ilico fore manifesta, quæ tu noctu perpetras nefanda? Hoc quoque mihi respondе: si vester ille sophista Battus, & tibicen Batalus, aut cinædus Hemitheon Sybaritha, qui vobis præclaras illas leges condidit, libidine esse insaniendum, corpus depilandum, hæc ferenda, illa facienda, siquis istorum nunc pelle leonina circundatus, clavam tenens ambularet, quid? Herculem-ne spectantibus habitum iri putas? Non, tametsi ollis cæcutiant. Sexcenta enim sunt quæ reclamant: incessus, obtutus, vox, obliqua cervix, ceruſa, mastiche, fucus, quibus vos excolere soletis. Et omnino sicut in proverbio est, Citiùs septem elephantas sub alis absconderis, quàm unum cinædum. Iam cùm leonina pellis hunc non occulat, tu libello contectus speras latere posse? Sed fieri nequit, quin te prodant alia illa vestri indicia. In summa, ignorare te video quòd bonæ famæ spes non est à librorum institoribus petenda: sed à se ipso, & à quotidianæ vitæ modo capienda. Sed tu existimas advocatos & testes probitatis tibi fore Atticum illum, & Callinum librorum scriptores. Ne putes: sed sævos homines qui te perdent, si Dii velint, atque ad extremam paupertatem adigent: quem jam oportuisset ad sanam mentem reversum, cuipiam docto viro horum librorum feciſſe copiam, & simul hac domo nova cessisse: iis etiam apud quos mancipia præstant,

1 Μυρίαγὰρ] Sic in dial. calum. non tem. cred. Sic apud Aristen. Epist. 19. lib. 2. *Bourd.*

γῶν λαβὼ πολλῶν τὰ ὀφειλομένων. καὶ γὰρ κἀκεῖνα τοῖς δυσὶ τούτοις δικαίως ἐπιδώσεις, βιβλίων τε τῶν πολυτελῶν κτῆσιν, καὶ μειρακίων τῶν ἐξώρων, καὶ ἥβῃ κραταιῶν, ὡήν. καὶ τὸ πρᾶγμά σοι πάνυ σπουδάζεται, καὶ ἡρδύνῃ. ἀδυνάτων δὲ πάντα ὄντα, ὡστε ἄμφω διαφυγεῖν. σκόπει τοίνυν ὡς ἱερὸν χρῆμα συμβουλή. [1] ἀξιῶ γάρ σε ἀφειδῆσαι τῶν μηδὲν ὠφελησόντων, τῶν ἐπέρων τόσου χρημάτων, καὶ τὰς ὑπηρέτας ἐκείνας, [2] ὠνῇ δ' ὅμως μὴ ἐπαλείπόντων σε τὰ οἰκοθεν, μειρακύλλοιό τινας τὰ ἀλλοτρίων, οἷς οὐδὲν ἀκίνδυνον ἀπολαθεῖν, ἵνα μὴ λάθωσιν ἄπαυστα ἐξαγορεύουσι τὰ πραχθέντα ὑμῖν μὴ τὰ πάντα, οἷα δὲ πρώην αἴσχιστα ἐποίησε διηγεῖτο ἐξελθὼν ὁ πάππος, [3] ἔτι δὲ δείγματα ἐπιδεικνύς. ἀλλ' ἔγωγε μάρτυρας ἂν παραλαβοίμην τοὺς τότε παρόντας, ὡς ἠναγκάσθησαν, καὶ ὀλίγα τἀληθῆ συνέθεσαν αὐτῷ, χαλεπαίνων ὑπὲρ σοῦ. καὶ μάλιστ' ὅτι δὲ ἄλλον ἐπικαλέσαιτο μάρτυρα τὰ ὁμοῖα, καὶ ἄλλον, [4] ταυτὰ δὲ λόγοις διηγεῖτο. ἀλλὰ δὴ τοῦτο ἤδη, πεισθὺς τἀργύριον, καὶ φυλακὴν, ὡς οἶκοι, καὶ καλὰ πολλὰ ἀσφάλειαν ταῦτα ποιεῖν δὲ πέφυκεν ἔχῃς. ὥστε μὲ γὰρ μηκέτι ἐρεθίζειν, τίς ἂν μεταπείσειέ σε; μὴ δὲ γὰρ κύων ἅπαξ καίσαιτ' ἂν, ἵσταντ, partem saltem multorum debitorum reddidisse. Etenim his duobus præcipuè dedisti operam, ut caros libros possideres, & adolescentes validos ac robustos mercareris. Atque hæc omni studio aucuparis: quanquam fieri non potest, ut qui pauper est, utrique præstando par sit. Proinde considera quam sit res sacra consilium. Æquum enim judico, ut missis iis quæ nihil ad te pertinent, alterum morbum cures: & pro ministris illis, sic tamen ut ne emptione res domesticæ deficiant, ingenuos aliquos adhibeas, quibus neque tutum sit, si abs te digrediantur, nisi hoc pretio redimas, ut omnia proferant, quæ vos inter comessandum designaris. Qualia nuper pusio tuus obscœnissima de te mane domo digressus narrabat, etiam signa ostendens sceleris. Ego verò testes facio, quotquot tum aderant, quàm ægrè tulerim, ac fere plagas illi inflixerim, tui causâ iratus: maximè quum unum atque alterum rerum similium testem adduceret, qui eadem verbis confirmarent. In hos ergo usus reconde argentum, vir bone, ut domi tutò ista perpetrare possis. Quis enim ab his perpetrandis te avocet? siquidem neque canis desinat facilè corium arrodere quum semel cœ-

1 Ἀξιῶ γάρ σε ἀφείδῆσαι] Longè hic à sententia Luciani Latinus interpres. Locus enim hic totus sic Latinus fieri debuit, *Auctor enim tibi sum, ut omissis quæ nihil ad te attinent*, nempe librorum emptione, *alterum illum morbum tuum cures, & ministros illos*, nempe libidinis tuæ, *dimittas qui liberi sunt, cùm verna tibi non desint, quibus si fugerint, non sit tutum, eliminare omnia quæ post epulas & vinum agitis vos, etsi à te nihil acceperint*, &c. Quare non tutum vernis potiùs quàm liberis, aperta res. *Marcil.*

2 Ὠνῇ δ' ὅμως μὴ ἐπαλείπόντων σε τὰ οἰκοθεν] Vt cis pauca, καὶ φύλακὴν ὡς οἶκοι. Idem.

3 Ἔτι καὶ δείγματα ἐπιδεικνὺς] Ἔτι καὶ δάγματα ἐπιδεικνὺς. Morsiunculas nempe amatorias. *Idem.*

4 Ταυτὰ δὲ λόγοις διηγεῖτο] Ταυτὰ δὲ λοιποῖς, &c. *Idem.*

1 Τί-

σπουδαζειν μαθοντα. τὸ δ' ἕτερον ῥᾴδιον, τὸ μηκέτι ἀντεῖδες βιβλία, ἱκανῶς πεπαίδευσαι. ἄλις σοι τῆς σοφίας. μόνον σὺ ἐπ' ἄκρῳ δὲ χείλους ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα. πᾶσιν μὲν ἴσως εἶναι δοκεῖς, πάσης δὲ λόγων τέχνης, καὶ κάλλη αὐτῶν, καὶ κακίας, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν ἀττικῶν. πάνυ σοφόν τι χρῆμα, καὶ ἄκρως ὑπαιδεία μεμύησαι, ἀφ' ὧν τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων. κωλύω γὰρ ὑδὲν καὶ μοί σοι συδιατρίβειν, ἐπειδὴ χαίρεις ἐξαπατώμενος. ῥᾳδίως δ' ἂν ἐ ἐρήμην σε, τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγιγνώσκεις αὐτῶν. τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀνθισθένους; τὰ Ἀντιλόχου; τὰ Ἱππώνακτος; ἢ τούτων μὲν ὑπερφρονεῖς, ῥήτορες δέ μάλιστά σοι τούτων ἀφ' χειρός; εἰπέ μοι, καὶ Αἰσχίνου τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον ἀναγιγνώσκεις; ἢ οὐδενά γε πάντα οἶδα, ἐ μεμνῆσαι αὐτῶν ἥκιστα; τὸν δ' Ἀριστοφάνη, καὶ τὸν Εὔπολιν ὑπομένεις; ἀνέγνως ἐ τὰς βάπτας τὸ φάρμακον ὅλον; εἶτ' ὠδέν σε ταῦτα κατέτριψεν, ὧδ' ἠρυθρίασας γνοῦσας αὐτά; τοῦτο γὰρ ἐ μάλιστα θαυμάσειεν ἄν τις, τίνα δὴ ψυχὴν ἔχων, ἅπτῃ τῶν βιβλίων, οἵοις αὐτὰ χερσὶν ἀναλίπτοις. πότε δὲ ἀναγιγνώσκεις. μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' ὐδείς σε ἑώρακε ποιοῦντα τοῦτο. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον, ἐπιτρῳβῶν ἤδη σεαυτοῖς, ἢ σὺ τὸν λόγων; ἀλλὰ ἐ σὺ σκότους; μηκέτι μὴ τολμήσῃς τοιοῦτο

cœpit. Sed facile est alterum, ut libros non emas ampliùs: satis es eruditus, satis es doctus. Nec solùm quicquid uspiā antiquitatis exrat, summis in labiis habes: sed & historiam tenes omnem, & omne orationis artificium, virtutem, vitia, dictionum Atticarum usum: planè doctus es, summeque eruditus evasisti, ob librorum multitudinem. Nihil enim vetat, me quoque in te aliquandiu immorari, quando decipi te juvat. Libenter autem ego ex te quærerem, cùm tot libros habeas, quem potissimum legas, num Platonis, num Antisthenis, num Antilochi, num Hipponactis? An spretis his Rhetores potiùs præ manibus habes? dic mihi legis-ne Æschinis orationem contra Timarchum? an verò jam illa omnia tenes, & nota sunt singula? An in Aristophane, & Eupolide totus es? Legisti Baptas, totamque fabulam percurristi? Nihil-ne eorum quæ ibi dicuntur, te perstrinxit: non iis agnitis erubuisti? Hoc equidem miretur maximè aliquis, quem librum cordi habens attingas, qualibus manibus versès: quando legas: num interdiu? at nemo te vidit unquam id facientem. At noctu? an quum jam illis es intentus, aut ante exercitia? sed & ante tenebras? Nihil Hujusmodi ausis

1 Τίνα δὴ ψυχὴν ἔχων, ἅπτῃ τῶν βιβλίων, οἵοις χερσὶν αὐτὰ ἀναλίπτοις] Ridiculissimè Latinus interpres, *quali animo, qualibus manibus libros versès*, &c. Non intellecta locutione Attica, δὴ ψυχὴν ἔχειν, ut δὴ θυμῷ ἔχειν, *aversari, avoir à contrecœur*. Hoc dicit Lucianus, *quem tu mollium tuorum aversatus, libros adtingis, aut quibus eos manibus evolvis?* Perinde ut si diceret, molles tui tibi tam προσθύμως, tam προσηκόντως, manus tuæ tam rebus obscœnis occupatæ, ut libris vacare nullo modo possis. Hæc intelligi non magni refert, sed neque ubi maximè βιωφελὴς Lucianus, interpretes Latini magnòpere aliquid intellexere. *Marcil.*

μηδέν. [1] Ἄφες ἢ τὰ βιβλία, καὶ μόνα ἐρεύζω τὰ σαυτῦ. καίτοι ἐρρῶ μηκέτι μηδ' ὀπίσω. αἰδοῦμαι ἢ τὴν Εὐριπίδου Φαίδραν, καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτῦσαν, καὶ λέγουσαν,

Οὐδὲ σώφρον φέρουσιν αἱ σωφρονοῦσαι τινες,

Τίκτουσά τ' εἶναι μήποτε φθονοῦσαν ἀφῆ.

Εἰ ἢ πάντως ἐμμένειν τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ δέδογκας, ἴθι, ὠνοῦ μὲ βιβλία καὶ οἴκοι κατακλείσας, ἔχε, καὶ κατὰ τῦ δόξαν τῶν κτημάτων. ἐκεῖνόν σοι ἔστω τῦτο. ὡσαύτως ἢ μηδὲ ἅπτα, μηδὲ ἀναγνῶς, μηδὲ ὑπαναγκάσῃς τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους, καὶ ποιήμασι, μηδὲν δεινόν σε εἰργασμένα. οἶδα ὡς καί τινι ταῦτα μοι λελήσεται, καὶ κατὰ τῦ παρρησίαν, [2] αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ. σὺ δ' ὠνῇσῃ, καὶ χρήσῃ εἰς ἀδέν, καὶ καταγελασθήσῃ ὡσεῖ τῶν πεπαιδευμένων, οἷς ἐπρεπε ὠφελῆσθαι, σὸν δὲ καὶ ἢ καλλος τῶν βιβλίων, ἀλλ' ὐκ ἐν τῇ πολυτελείᾳ αὐτῶν, ἀλλ' ὐκ ἐν τῇ φωνῇς, καὶ τῇ γνώμῃς τῶν γεγραφότων. σὺ ἢ οἴει θεραπεύσειν τινὰ ἀπαιδευσίαν, καὶ ἐπικαλύψειν τῇ δόξῃ ταύτῃ, καὶ ὐκ ἀπολῇ ξύν τῷ πολλῷ τῶν βιβλίων, σὸν εἰδὼς ὅτι καὶ οἱ ἀμφὶ ἥκιστα τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτό σοι ποιοῦσιν, ἐλεφαντίνας ῥάβδους, καὶ σικύας ἀργυρᾶς ποιοῦμενοι, καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους. ὁπόταν ἢ καὶ χρήσασθαί τύτοις δέῃ. οἶμαι, οὐδὲ ὅπως χρὴ μεταχειρίσασθαι αὐτὰ ἴσασι. παρελθών δέ τις εἰς τὸ μέσον τῶν μεμαθηκότων, φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων, ἴδ' τάλλα μέσον, ἀπήλαξε τῶν ὀδυνῶντος τὸ νοσοῦντος. ἵνα ἢ καὶ ἰατρίῳ τινὶ τὰ σὰ εἰκάσω, τὰς κυρίας τύτας

ausis ampliùs: sed missos fac libros: remque tuam solùm age: quanquam hoc quoque indignum est, debueraſque saltem Euripidis Phædram vereri, qua mulieribus his verbis succensèt.

Nullas tenebras expaveſcunt conſcias,
Timent-ve tecta ne loquantur adium.

Quòd si omnino decrevisti tuo in morbo permanere, i, libros eme, & domi concluſos habe, & partorum bonorum gloria fruere: hoc tibi sufficit. Necdum tangas, nec legas, nec lingua perſequaris priſcorum virorum orationes, & poëmata, non malè de te merita. Scio me hæc fruſtra nugatum, & quod vulgo fertur, Æthiopem lavare. Tu enim libros emes, nec iis uteris, & à viris eruditis irrideberis, qui fructum non captant, ex librorum pulchritudine, magnoque pretio, ſed ex ſcriptorum dictis, & ſententiis. Tu verò ſperas iſta opinione poſſe tuam inſcitiam curare & obvelare, codicumque multitudine vulgus obſtupefacere: neſcius medicos imperitiſſimos idem facere, qui eburneas ferulas, & cucurbitas argenteas, & aurea ſcalpella comparant: quibus quum eſt utendum, ne id quidem ſciunt, quo pacto manibus ſint tractanda. Peritus verò quiſpiam alius in medium prodiens phlebotomo peracuto, cæterùm rubigine pleno, inſtructus ægrum dolore liberat. Sed ut, quod facis, cum re magis ridicula comparem: reſpice ton-

1 Ἄφεις δὲ τὰ βιβλία] Ἄφες δὲ τὰ βιβλία. Marcil.
2 Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ] Paræmiog. *Bond.*

1 Δεν-

ἐπίσκεψαι. κἄν ὄψῃ τὰς μὲν τεχνίδας αὐτῶν, ξυσῶν, κἂν μαχαιρίδας, κἂν κάτοπτρον σύμμετρον ἔχοντας. τὰς δ' ἀμαθεῖς, κἂν ἰδιώτας, πλῆθος μαχαιρίδων ἀσθενῶς, κἂν κάτοπτρα μεγάλα. ἃ μὲν λήσειν γε δεῖ τοιοῦτα ὄντα οὐδὲν αἰσχύνης. ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κείρονται μὲν οἱ πολλοὶ ὑπὸ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν. ἐκεῖ δ' τὰ ἐκείνων κάτοπτρα ἐσκοπλόντες, τὰς κόμας ἀνθελίσσει. κἂν σὺ τοίνυν, ἄλλῳ μὲν δεηθείς, χρήσιμος ἂν τὰ βιβλία. χρήσαιο δ' αὐτὸς σὺ ἂν δυσίατος. καίτοι οὐδὲ ἔχρησας οὐδενὶ βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῆ κυνὸς ποιεῖς, τὸ ἐν τῇ φάτνῃ καθεσθεμένης. ἢ ὅτι αὐτὴ μὲν κριθῶν ἐσθίει, ὅτι δὲ ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει. ταῦτα τοίνυν καὶ ἡμᾶς εἰκὸς, ὑπὲρ μόνων τῶν βιβλίων παῤῥησιάζομαι πρὸς σέ. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, ὅσα καθέπλευσε, καὶ ἀπονοίδιτα ποιεῖς, αὖθις ἀκούσῃ πολλάκις.

tonsores istos: & invenies eos qui artem callent, novaculam, forcipes, & mediocre speculum habere: sed ignaros, & rudes, etiamsi multos forcipes, magnaque specula proponant: non tamen latere, quòd nihil calleant artis tonsoriæ. Sed hoc illis risu dignissimum accidit, quod plerique apud suos vicinos tondentur, ad eorumque speculà comas componunt. Et tu quidem alii cui opus esset, libros commodare posses: uti verò ipse non posses. Atqui nulli commodasti unquam librum: sed id facis quod in præsepe canis, qui cùm hordeo non vescatur ipse, neque equum qui potest, vesci sinit. Hæc in præsentia pro libris tantùm in te liberè dico: quod ad cætera attinet, quæ abominanda, & vituperanda committis: de his posthac sæpius audies.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΡΑΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ ΔΙΑΒΟΛΗ.

DE NON TEMERE CREDENDO CALVMNIÆ.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Argumentum, ac summam orationis, titulus indicat, videlicet quòd non temerè credendum sit calumniæ, propterea quòd multi propriis affectibus aut commodis impulsi, innocentes sæpenumero, & bonos viros, apud eos, qui facilè delationibus quibusvis aures & fidem adhibent, per injuriam ac fraudem opprimant. Oratio est didactica, nisi quòd circa finem etiam ad suasorium genus aliqua parte pertinere videri potest. Vbi consulit, ac monet delatores non facilè admittendos atque audiendos esse, aut certè ea, quæ deferuntur, diligenter perpendenda, quòd ex hujusmodi calumniis, multa ac gravia mala fermè sequantur.

Mala

[1] Δεινόν γε ἡ ἄγνοια, καὶ πολλῶν κακῶν ἀνθρώποις αἰτία, [2] ὥσπερ ἀχλύν τινα καθέχουσα τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυροῦσα, καὶ τὸν ἑκάστου βίον ἐπισκιάζουσα. σκότος γάρ πλανωμένοις πάντες ἐοικαμεν. [3] μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὅμοια πεπόνθαμεν. τὰ μὲ, ὠσπαθοῦντες ἀλόγως. τὰ δὲ, ὑπερβαίνοντες ἀδέον. καὶ τὰ μὲ πλησίον, καὶ παροποδίους, οὐχ ὁρῶντες. τὸ δὲ πόρ-

Mala res eſt ignorantia, & multorum malorum hominibus cauſa; quæ non ſolum rebus humanis veluti caliginem quandam offundit, ſed etiam veritatem obſcurat, & privati cujuſque vitæ umbram obducit. Quò fit, ut perinde atque qui in tenebris errant, imò haud aliter quam cæci, jam huc, jam illuc impingamus temerè: aliud, cum nihil ſit opus, prætereamus: nec, quod propinquum & ante pedes eſt ſitum, videamus: quod verò eſt re-

1 Δεινόν γε ἡ ἄγνοια] Ita ferme Plato in Philebo. Οὔκουν ἡ ἄγνοια εἴποιμεν ἂν κακὸν πᾶσιν; *Nonne igitur ignorantiam dicemus omnibus eſſe malum?* & huc forſan reſpiciens noſter interpres vertit: *mala res eſt ignorantia:* ſed vim vocis δεινὸν non ſatis expreſſit, quæ diritatem innuit. malim igitur vertere, *Dira res eſt ignorantia.* Eſt enim ab illo Græco hoc Latinum vocabulum derivatum, ν in r mutato. *Tollius.*

2 Ὥσπερ ἀχλύν τινα] Atque hæc eſt ratio, cur anima noſtra (aut eorum ſaltem, qui non penitus obbrutuerunt) quæ lumen eſt, ut Philoſophi voluere, ignorantiam non ſecus horreat, atque corpus mortem. Sunt enim lux & tenebræ ita inter ſe oppoſitæ, ut altera alteram deſtruat, atque diſſolvat. Hinc Plutarchus Græcos veteres hominem φῶτα, id eſt, lumen, dixiſſe exiſtimat, ὅτι τῷ γιγνώσκειν, ἐγνωσκειν ἐκάλουν διὰ συζυγίαν ἔρως ἐρωτὸς ἐμπέφυκεν· αὐτήν τε ἡ ψυχὴν ἥδιστον τὸ φιλοσόφων φῶς εἶναι τῇ φύσει νομίζουσιν, ἄλλως τε χαίρουσι τοῖς μαθήμασι, καὶ ὅτι τῶν ὄντων μάλιστα ἡ μὴ ἄγνοια ἡ ψυχὴ δυσωδιᾷ, καὶ πάντα τὰ ἀφεῖσθαι ἐξαιτεῖ, ἐκ ταραχῆς δὲ καὶ σκοτεινὰ, φύσει ἐκ ὑποστάσεως ὄντα πλήρη φοβερᾶς αὐτῆς. *Quod unicuique noſtrum ob cognationem cum lumine acris eſt inſitus amor cognoſcendi & innoteſcendi. Ipſam vero animam nonnulli Philoſophorum* LVMEN *ſuapte natura eſſe ſtatuunt, cum aliis utentes argumentis, tum quod nullam rem anima magis averſetur, quam ignorantiam; & omnia lucis expertia vitet, tenebriſque turbetur, eas metuat, ac ſuſpectas habeat.* Familiaris eſt autem illa ignorantiæ cum tenebris & caligine comparatio. Sic Lucretius lib. II:

O miſeræ hominum mentes! ô pectora caca!
Qualibus in tenebris vitæ, quantiſque periclis,
Degitur hoc ævi quodcunque eſt!

Phædrus f. XI. l. III. de Auguſto:

Qui poſtquam tenebras diſpulit calumniæ.

Cicero lib. I. Tuſc. Qu. c. 26. *Philoſophia ab animo, tamquam ab oculis, caliginem diſpulit.* Idem.

3 Μᾶλλον δὲ τυφλοῖς] Ita paulo ante Lucretius: *ô pectora caca!* ſic Plato τοῖς ἀγνοίᾳ κακῶν εἶναι dixit τὴν ἄγνοιαν, ὥσπερ ἡ τυφλότητα μὴ βλέπουσι; teſte Plutarcho in Lyſandro. Id eſt, *ignorantiam, ignarantibus haud minus eſſe malum, quam cæcitatem non videntibus.* Idem.

4 Τὸ μὲν πλησίον] Tertullianus in Apologetico: *Sed cæcitatis duæ ſpecies facile concurrunt, ut, qui non vident quæ ſunt, videre videantur, quæ non ſunt.* Idem.

φῶν, καὶ πάμπολυ διεγκὼς, [1] ὡς ἐνοχλεῖν δεδοίκαμεν. καὶ ὅλως, ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων ἐν ἀφελείᾳ ἡμῖν τὰ πολλὰ ὀλισθαίνοντες. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τραγῳδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτον παρέσχηται, [2] τὰς Λαβδακίδας, καὶ [3] τὰς Πελοπίδας, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια πλείστα. ἐνδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκηνῇ ἀναβαινόντων κακῶν εὕροι τις ἂν ὑπὸ τῆς ἀγνοίας, καθάπερ ὑπό τραγικοῦ δαίμονός τινος κεχορηγημένα. λέγω δὴ ἐς τἆλλα μὲν ἀπεθλίπειν, μάλιστα δ' εἰς τὰς τῶν ἀληθεῖς καὶ τῶν συνήθων καὶ φίλων ἀφοσιώσεις. ὑφ' ὧν ἤδη. [4] καὶ οἶκοι ἀνάστατοι γεγόνασι, καὶ πόλεις ὁλόκληι ἀπώλοντο, πατέρες τε κατὰ παιδῶν ἐξεμάνησαν, καὶ ἀδελφοὶ καὶ ὁμογνίων, καὶ

remotum, proculque dissitum, ut molestum formidemus. Denique in singulis, quæ agimus, nunquam non labimur. Quocirca istud jam innumera tragœdiarum scribendarum argumenta præbuit, Labdacidarum, & Pelopidarum fata, idque genus alia. Nam malorum, quæ in scenam ascendunt, pars ferè maxima ab ignorantia, ceu tragico Deo, comperias orta. Hoc dico ad alia etiam respiciens: in primis verò ad falsas calumnias, quibus familiares & amici petuntur: à quibus jam & subversæ sunt familiæ, & civitates funditus perditæ: patrum in liberos, fratrum in germanos, liberorum in parentes, aman-

1 Ὡς ἐνοχλεῖν δεδοίκαμεν] Lucretius l. II. & VI:

Nam veluti pueris trepidant, atque omnia cæcis
In tenebris metuunt: sic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ sunt metuenda magis, quam
Quæ pueri in tenebris pavitant, finguntque futura. Tollius.

2 Τὰς Λαβδακίδας] Notissima fabula est, è Mythologis & Poëtis, Oedipi patrem per ignorantiam interficientis, matremque ducentis uxorem: filiorum item ad Thebas mutuis vulneribus concidentium. *Idem.*

3 Τὰς Πελοπίδας] Atrea & Thyesten, eorumque filios. Adeantur Tragici Græci & Latini, apud quos hæc fusius. *Idem.*

4 Καὶ οἶκοι ἀνέστατοι] Ita fere & Photius, in præstantissima illa ad Michaëlem Bulgariæ Principem epistola; χείλη δὲ, inquit, κατήγορα, καὶ συκοφαντίας, λυσῳδοῦσι πολλάκις τὰ παίδας κατὰ πατέρων, καὶ πατέρας ἐξέμηνε κατὰ παίδων, ἐς βίου ἔχθος συζυγίας, καὶ συλλήψεις ὑποπτίσεσι καθ' ἁλώσεων· καὶ τί λέγω; πόλεις ὅλας, καὶ οἰκίας, ἀνέτρεψε μία φωνὴ συκοφάντου. *Labia accusatoria & Sycophantica aspernere: nam non raro & liberos furere in parentes, & parentes in liberos adegerunt, vitæ vincula & connexiones disruperunt, & in se invicem consanguineos concitarunt. Quid autem illa minora commemoro? vel unica Sycophanta vox civitates & domos integras subvertit sæpe.* Qui locus hinc desumtus esse videtur; ita omnia quadrant. Nec multum diversa sunt, quæ apud Themistium in orat. III. leguntur: διαβολὴ δὲ χαλεπὸν μέν, inquit, ἅπαν ταχὺ καὶ πολυμοποιὸν, καὶ ἀντιπαρσυρῆ, καὶ πρὸς παῖδα πατρὶ, καὶ πρὸς ἀδελφὸν ἀδελφὸν, καὶ τὸ δόχμιον ἐκείνης καὶ ὁ Γλαύκων. *Calumnia porro ubique permolesta est, tixaque ac contentiones ubique provocat, quacunque se insinuaverit: ac cum patre filium, cum fratre fratrem committit: à qua illa est de Hippolyto Tragœdia excitata.* Præclare igitur Menander: ψεύδους διαβολὴ βίον λυμαίνεται. *Mendacii calumnia vitam labefactat.* Exemplum præter cetera egregium est apud Phædrum fab. 2. lib. V: ut ne quid de Philippis dicam Macedoniæ regibus, quorum alterius F. Alexandro exilii, alterius Demetrio necis causa fuit. Sed & ipse Alexander vel solus possit sufficere, ut, quantum mali mortalibus adferat calumnia, ostendatur. *Idem.*

1 Κα-

παῖδες καὶ τὰ μαινάδων, καὶ ἐρασταὶ καὶ τὰ ἐρωμένων. πολλαὶ δὲ καὶ φιλίαι συνεκύπησαν, καὶ οἰκοι συνεχύθησαν ὑπὸ τὰ κατὰ τὰς Ἀμφόλας παιδαγωγίας. ἵν' οὖν ὡς ἥκιστα ἐμπίπτωμεν εἰς ταῦτα, ὑποδείξω βούλομαι τὸν λόγον, [1] καθάπερ ἐπὶ πίνακος γραφῆς, ὁποῖόν τι ἐστὶν ἡ Ἀμφόλη, καὶ πόθεν ἄρχεται, καὶ ὁποῖα ἐξεργάζεται. Μᾶλλον δὲ [2] Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος πάλαι ταῦτα πρὸ ἐμοῦ ἐποίησε τὴν εἰκόνα. καὶ γὰρ αὖ κἀγὼ ἔδειξα Ἀμφόλη[1]εῖς [3] πρὸς Πτολεμαῖον, [4] ὡς μετεχηκὼς Θεοδότα τῆς συνωμοσίας [5] ἐν Τύρῳ. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, οὐχ ἑωρακὼς ποτὲ τὴν Τύρον, οὐδὲ τὸν Θεοδότην ὅστις ἦν ἐπίστασθαι, ἢ καθόσον ἤκουε Πτολεμαίου τινὰ ὑπαρχον εἶναι, τὰ κατὰ τὴν Φοινίκην ἐπιτεταμμένον. ἀλλ' ὅμως τὸν ἀνιατέχνην τὸν, [6] Ἀντιφίλου τοῦ ῥωμαῖ, ὑπὸ φθόνου

amantium in amatos furor est excitatus. Præterea dissolutæ sunt amicitiæ multæ, & turbatæ familiæ ob speciem calumniarum. Vt igitur quàm minimùm in eas incidamus: qualisnam sit calumnia, unde originem trahat, quantum ferè efficiat, hac oratione, velut in tabella, depingam. Porrò quam ejus imaginem subjiciam, Apelli Ephesio acceptam fero: quum is apud Ptolemæum regem conjurationis, quæ Tyri authore Theodota facta est, insimulatus esset. Quanquam neque Tyrum viderat unquam, neque Theodotam noverat, nisi quantum fama acceperat, eum Ptolemæi præfectum Phœnicem administrare. Antiphilus tamen ejusdem artis professor, gratiæ quam

1 Καθάπερ ἐπὶ πίνακος γραφῆς] Velut in tabella. Sic Vellejus lib. II. *Nos memores professionis universam imaginem principatus ejus oculis animisque subjecimus.* Vbi τὸ animisque ab aliena manu, adeoque inducendum videri possit; neque est tamen. ὧν διὰ δυοῖν. Tollius.

2 Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος] Ad distinctionem istius Apellis, qui sub Alexandro & Ptolemæo Lagi vixit, maximi nominis & artis, Coi patria. Hic autem patria Colophonius, verum θέσει, id est adoptione, fuit Ephesius, teste Suida, Pamphili Amphipolitæ discipulus. *Idem.*

3 Πρὸς Πτολεμαῖον] Φιλοπάτορα, Evergetæ filium, qui quartus Ptolemæorum Ægypti Rex fuit, *Gallus* dictus: uti ex Excerptis Chronici Casauboniani Scaliger in notis ad Eusebium docet. citat idem ibidem Etymologicon: ubi quum locus mihi videatur parum emendatus, una eum opera restituam: Γάλλος, inquit, ὁ φιλοπάτωρ Πτολεμαῖος, διὰ τὸ φύλλα κατὰ κατεσθίειν, ὡς οἱ Γαλλοὶ καὶ τὸ ταῖς Διονυσιακαῖς τελεταῖς κισσῷ ἐστεφανῶτο. Addit Scaliger: *& Gallos Magnæ Matris foliis edere, & Ptolemæum quoque compunctum fuisse, hoc est, stigmata foliorum hederæ inusta ipsi fuisse.* Fateor me numquam tale quid de Gallis legisse: nec video, quomodo aliquis foliis compungi possit, aut quomodo foliorum stigmata alicui inuri queant: nisi pejore, quam pessimi stigmatiæ, conditione futuri sint. Lego igitur, φύλλοις κισσὲ κατεσθίειν. Et hoc liquet è sequenti voce ἐστεφανῶτο. Nam, si vera erit futura ratio, illic quoque ἐστέφοντο legendum erit. *Idem.*

4 Ὡς μετεχηκὼς Θεοδότα τῆς συνωμοσίας] Quem hic vocat bis Θεοδότην, Polybius semper Θεοδότου vocat, Ætolum præcipitis audaciæ virum, eum vide libro 5 historiarum. *Palm.* *Theodotus* Polybio vocatur, qui hanc historiam lib. v. fuse narrat. *Tollius.*

5 Ἐν Τύρῳ] Quam per Panætolum Theodotus occupaverat. *Idem.*

6 Ἀντίφιλος] Non ignobilis pictor. Meminit ejus Plinius lib. XXV. cap. X. opera ejus aliquot recensent perquam eximia. *Idem.*

ἡ Φιλὰ βασιλεῖ τιμῆς, καὶ ἡ κολὰξ τῷ τέχνῳ ζηλοτυπίας, καπῆπιν αὐτῷ πρὸς τὸ Πτολεμαῖον, ὡς εἴη κεκριμένος τῷ ὄλων, καὶ ὡς ἰδίᾳ τις αὐτὸν ἐν Φοινίκῃ συνεσιώμενον Θεοδότᾳ, καὶ [1] παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον [2] πρὸς τὸ ὡς αὐτῷ κεκοινολογημένον. καὶ τέλος, ἀπέφηνε τὴν Τύρον ἀπίστην, καὶ τὸν [3] Πηλουσίᾳ καταλῆψιν ὑπ' Ἀπελλοῦ συμβαλλῆς γεγενῆσθαι. ὁ δὲ Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κωφὸς ἐν τἆλλα [4] καὶ πάνυ φρενήρης τις ἂν, ἀλλ' [5] ἐν κολακείᾳ διατεθλιμμένῃ πεπαιδευμένος, ὅπως ἐξεκαύθη, καὶ συνεπερρόχθη πρὸς [6] τὴν παράδοξον ταύτης ἀβουλίας, [7] ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος, μήθ' [8] ὅτι ἀνίλιπτος ἦν ὁ Ἀφροδίτης, μὴ θ'

quam apud regem obtinebat invidentia, artisque æmulatione permotus, illum apud Ptolemæum accusavit, ut qui factionis esset particeps, & visus fuisset in Phœnicia cum Theodota convivari, & in auriculam inter convivandum secretò colloqui. Denique declaravit Tyrum defecisse, captamque fuisse Pelusium Apellis consilio. Tum Ptolemæus, ut qui præter cætera non esset admodum prudens, sed in tyrannica assentatione educatus, adeò excanduit, inopinaque ista calumnia conturbatus est, ut conjecturis, quæ causæ fidem aut facerent, aut minuerent, neglectis, nimirum calumniatorem eandem artem profiteri, & pictorem fortuna esse

1 Παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον] Neglexit hæc interpres. verte: *toto cœna tempore.* Tollius.

2 Πρὸς τὸ ὡς αὐτῷ κεκοινολογημένον] Probabile sit mendacium oportet. ergo à consuetudine eorum, qui, quæ alios nescire volunt secreta, in aurem dicunt, desumta similitudo veri, qua calumnia exornaretur. Noster in Gallo, de regum curis: λυπεῖ δ' ἄλλον Δίων πρὸς ὃς τισὶ τῶν Συρακοσίων κοινολογούμενον. *Alium Dio angit, cum Syracusanorum quibusdam in aurem consilia communicans.* Sic Homerus:

Ἄγχι χὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πυθοίατο ἄλλοι.
Prope admovens caput, ne alii audirent.

Plura collegit Erasmus in Adagiis, qui respici poterit. *Idem.*

3 Πηλουσίᾳ καταλῆψιν] Non Pelusii, sed Ptolemaidis: ut ex Polybio constat. nam Pelusii castrametatum Ptolemæum refert Polybius, cum adversus Antiochum proficisceretur. *Idem.*

4 Οὐ πάνυ φρενήρης] Fatuitatem ejus, & secordiam, vitamque luxui, compotationibus, & insanis amoribus deditam cognosces è Polybio lib. v. Historiarum, apud quem & aliud calumniæ in Cleomenem, & stultitiæ regis exemplum invenias. Item ex Iustino lib. xxx. cap. 1. nec non Plutarcho in vita Cleomenis. Pro *præter cætera*, verterim *alias.* Idem.

5 Ἐν κολακείᾳ διατεθλιμμένῃ] Quippe rex, & regis filius. Vide, quæ ad cap. VII. notavimus. *Idem.*

6 Τὴν παράδοξον ταύτης διαβολῆς] Malim, *minimeque verisimili ista calumnia.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος] *Ut nihil eorum, quæ reputare æquum fuerat, animo perpendens, non, quod æmulus illius esset auctor calumniæ; non, quod ea proditio supra pictoris fortunam esset: non, quod & magnis à se beneficiis, & supra cæteros artis æmulos honoribus auctus esset, &c.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισάμενος] *Quoniam nihil rationis est, ubi semel affectus inductus est, jusque illi aliquod voluntate nostra datum est:* teste Seneca lib. I. de Ira, cap. VIII. *Idem.*

8 Ὅτι ἀνίλιπτος] Acrius namque urit invidia eandem artem profitentes. Notum illud Hesiodium:

[1] ὅπ μικρότερον ἢ κατὰ τοιαύτην εὐθεδσίαν ζωγράφον, καὶ τοῦτο [2] εὖ πεπνῳκὼς αὐτὸς, καὶ παρ' ὀντινῶν τὸ ὁμοτέχνων τετιμημένον, ἀλλ' οὐδὲ τοπαράπαν, ὡς εἰ ἐξέπλευσεν Ἀπελλῆς εἰς Τύρον, ἐξεύρας, ὅπως ἔοδε μὴ λοιδεῖν. καὶ βοῆς ἐνεπίμπλα τὰ βασίλεια, τὸ ἀχάριστον κεκραγὼς, καὶ τὸ ἐπίβουλον, καὶ συνωμότην. καὶ εἴγε μὴ τῶν συνειλημμένων τις ἀναπτήσας ἐπὶ τὴν Ἀντιφίλαν ἀνεκώλυε, καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλῆν κατελέησας, ἔφη μηδένος αὐτοῖς κεκοινωνηκέναι τὸν ἄνθρωπον, ἀπετμήθη ἂν τὴν κεφαλὴν, καὶ ὁ δολοπλοκώτατος τὸν ἐν Τύρῳ κακὸν, οὐδὲν αὐτὸς αὑτῷ γεγονώς. ὁ μὲν δὴ Πτολεμαῖος [4] ὅπως λέγεται μεζόνως ὕστερον ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τὸν Ἀπελλῆν ἐκαθεν παλαίοις ἐοῦσ-

esse minorem, quàm ut prodifionem hujuſmodi moliri potuiſſet: idque cum beneficiis & honoribus ab ipſo plus cæteris pictoribus auctus fuiſſet: neque omnino percontatus, an Tyrum Apelles navigaſſet, illico rabida ira concitus totam clamore regiam impleret, ingratum, inſidiatorem, conjuratum clamans. Ac niſi ex comprehenſis conjuratis quiſpiam, indignatus Antiphili impudentiam, & infelicem Apellem miſertus, affirmaſſet illum conſpirationis nequaquam fuiſſe participem, fuiſſet capite truncatus, atque ipſe nullius criminis reus Tyriorum malorum pœnas luiſſet. Proinde fertur Ptolemæus ita ſententiam mutaſſe, ut centum talentis Apellem donarit: &

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ φθονεῖ, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Et figulus figulo invidet, & cantor cantori.

Themiſt. Orat. III. σφαλερὸς γὰρ ἡ ὁμοιότης ἔρωτα ἐμποιῆσαι τῶν αὐτῶν ἐπαίνων ἅμιλλαν ἀνυπαρξάγειν εἰς ἄμιλλαν. *Periculoſa enim res eſt ſimilitudo, facileque, dum eandem laudum amorem occulte animis inſerit, ad certamen & contentionem impellit.* Toliius.

1 Ὅτι μικρότερον] Quid enim pictori cum re militari, præſertim tanti momenti, & periculi? tantam igitur caliginem hominum oculis ignorantia offundit, ut nihil plane cernant, ſed velut in denſiſſimis tenebris oberrent. *Idem.*

2 Εὖ πεπνῳκὼς] Quippe minime erat veriſimile, ipſum in regem tam bene de ſe meritum eam fraudem, ac tantum ſcelus eſſe machinatum. Sed hoc diſpicere irato regi non licebat. *Idem.*

3 Μωσίειν] Male hæc interpres verterat. quare nonnulla immutavi. *Idem.*

4 Οὕτω λέγω μεταγνῶναι] Iſocrates in Orat. de Permutatione, loquens de Athenienſibus: Οἶμαι δ' ὑμᾶς οὐκ ἀγνοεῖν, ὅτι τῇ πόλει πολλάκις ἤδη μεταμέλησε τῶν κρίσεων τῶν μετ' ὀργῆς, καὶ μὴ μετ' ἐλέγχου γνωσθεῖσαν διαλυτῶσι, παρεκάλουν τὸ ἔργα πανσάνεσθαι δίκην λαβεῖν ἐπιθυμοῦντες τοὺς δ' διαβεβλημένους ἥδιον ἂν εἶδον ἀμείνονα τὸν χρόνον παρόντας. *Arbitror autem vos non ignorare, noſtram urbem ſæpe pœnituiſſe judiciorum, quæ per iracundiam potius, quam re examinata facta fuerunt; adeo ut paulo poſt & impoſtores punire deſideraverit, &, calumniis oppreſſos rebus uti ſecundioribus quam prius, optaverit.* Longe aliter atque Piſo apud Senecam de Ira lib. I. cap. XVI; qui non modo falſo accuſatum militem, ac ſi commilitonem, qui deſiderabatur, occidiſſet; illoque in ipſo ſupplicii articulo reverſo innoxium deprehenſum, duci juſſit, ſed & ipſum commilitonem, ut & centurionem, qui primum illum à ſupplicio ad Piſonem reduxerat, capitali pœna affecit. *Idem.*

5 Μεταγνῶναι] *Tanta ſubiiſſe regem pœnitentia dicitur.* Idem.

φήσασθ, τὸ δὲ Ἀντίφιλον δουλώσειν αὐτῷ προσδόκιμον. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, [1] ὧν παρεκινδύνευσε, μεμνημένος, τοιᾷδέ τινι εἰκόνι ἠμύνατο τὸν διαβολήν. Ἐν δεξιᾷ τις ἀνὴρ κάθηται, τὰ ὦτα παμμεγέθη ἔχων, μικρὰ δὲ [2] τοῖς Μίδου προσοικότα, τὴν χεῖρα προτείνων πόρρωθεν ἔτι προσιούσῃ τῇ διαβολῇ. περὶ δὲ αὐτὸν ἑστᾶσι δύο γυναῖκες, [3] Ἀγνοιά μοι δοκεῖ, καὶ [4] Ὑπόληψις. ἐπέρχεται δὲ προσέρχεται ἡ Διαβολή, γυναῖον εὖ ὑπερβολὴν κάλλει, [5] ὑποθερμον δὲ, καὶ προσκεκινημένον, οἷον δὴ [6] τὸν λύσσαν, καὶ τὸν ὀργὴν δεικνύουσα. [8] τῇ μὲν ἀριστερᾷ [9] δᾷδα καιομέ-

& ei Antiphilum in ſervitutem addixerit. Apelles autem periculi memor, tali eſt imagine calumniam ultus. Ad dextram ſedet quiſpiam prælongis auribus inſignis, propemodum quales Midæ fuerunt, manum procul accedenti calumniæ protendens. Eum circunſtant duæ mulieres, Ignorantia, ni fallor, & Suſpicio. Ex altera parte accedit Calumnia, mulier ſummopere formoſa, fervida & irritata, veluti rabiem & iram præ ſe ferens, facem ardentem læva tenens,

1 Ὧν παρεκινδυνεύθησε] *Aditi periculi memor.* Tollius.

2 Τοῖς τῦ Μίδα] Aures Midæ etiam adagio notatæ ſunt. Perſius:

Auriculas Aſini Midæ rex habet.

Fabulam habes apud Ovid. in Metamorph. XI. fab. IV:

——— *Nec Delius aures*
Humanam ſtolidæ patitur retinere figuram:
Sed trahit in ſpatium, villiſque albentibus implet,
Inſtabileſque illas facit, & dat poſſe moveri.
Cetera ſunt hominis; partem damnatur in unam:
Induiturque aures lente gradientis aſelli.

Alii ad regum aures hujus fabellæ referunt originem: qui per exploratores ſuos etiam procul audiant. Sunt autem aſini acriore hoc ſenſu quam cetera animalia prædiți. Vnde Apulejus, *quanquam graviter ſuccenſens errori Fotidis, iſto tamen vel unico ſolatio arumnabilis deformitatis ſuæ recreabatur, quod auribus grandiſſimis praditus cuncta longule etiam diſſita facillime ſentiebat*; lib. IX. Mileſiacorum. *Idem.*

3 Ἀγνοιά] De qua in initio hujus libelli plura. *Idem.*

4 Ὑπόληψις] Arnobius lib. II. adv. gentes: *quid eſt autem ſuſpicio, niſi opinatio rerum incerta, & in nil expoſitum jaculatio mentis illata? Ergo, qui ſuſpicatur, non tenet, nec in lumine poſitus cognitionis incedit.* Idem.

5 Ὑπόθερμον] Qualis iratorum ſolet eſſe vultus: quibus *flagrant & micant oculi, multus toto ore rubor, exaſtuante ab imis præcordiis ſanguine*; ut eſt apud Senecam l. I. de Ira, cap I. Nilus Monachus in Narrationibus: τὸ θυμωθῆναι, καὶ τὸ βλέμμα πυρρὸν ὑπὸ πλαγίως ἑλίττοντες. *Ira accenſi, & micantes oculos oblique volventes.* Idem.

6 Καὶ προσκεκινημένον] *Et commota.* Idem.

7 Τὸν λύσσαν] Prudentius in Pſychomachia, de ira: *Sanguinea interquiens ſuffuſo lumina felle.* Idem.

8 Τῇ μὲν ἀριστερᾷ] Huc mihi facere videntur illa Cypriani de Zelo & Livore: *Hinc vultus minax, torvus aſpectus, pallor in facie, in labiis tremor, ſtridor in dentibus, verba rabida, effrenata convicia, manus ad cædis violentiam promta, etiamſi gladio interim vacuæ, odio tamen furioſa mentis armata.* Idem.

9 Δᾷδα καιομένην] Non ſecus ac furiæ ſolent. Queis in irritandis inflammandiſque credulorum aut iratorum hominum animis perquam ſimilis eſt. Apulejus de Pſyches ſororibus Cupidinem calumniantibus: *Tali*, inquit, *verborum incen-*

νλω ἔχωσα. τῇ ἑτέρᾳ ⁋ νεανίαν τινὰ [1] τῆ τριχῶν σύρουσα, [2] τὰς χεῖρας ἀρέγουσα εἰς τὸ ὄρατον, [3] καὶ μαρτυρόμενον τὸν θεόν. ἡγεῖται ⁋ [4] ἀνὴρ ὠχρὸς, καὶ ἀμφοῖν, [5] ὀξὺ δεδερκώς, καὶ ἐοικὼς τοῖς ὑπὸ νόσου μακρᾶς κατεσκληκόσι. τοῦτον γὰρ εἶναι

nens, dextra trahens adolescentem capillis prehensum, manus ad cœlum tendentem, Deoque testantem. Anteit vir pallidus deformis, acutùm intuens, eisque similis, qui longo morbo contabuerunt: quem facilè conjicias

Li-

dio flammata viscera sororis jam prorsus ardentis deferentes, ipsa &c. protinus pernicisi fuga proripiunt. Phædrus l. III: *Incensus ille falso uxoris crimine.* Tollius.

1 Τῶν τριχῶν σύρουσα] Apulejus lib. VI: *Et audaciter in capillos ejus immissa manu, trahebat eam nequaquam renitentem*; de Consuetudine Psychen ad Venerem pertrahente. Aristænetus lib. II. epist. 7: Καὶ ζηλοτυπῆσα ἡ παιδίσκη τὰ κάμε ἀξέπλαττε. Idem.

2 Τὰς χεῖρας ὀρέγουσα] Vti in indignatione fieri amat, ubi vis atque injuria plus, quam jus & æquum valent. Sic apud Dionys. Halicarnass. l. XI. Antiq. Rom. cum Appius Claudius Virginii filiam clienti suo addixisset, ὅσοι μὲν ἦσαν ἀκέραιοι, καὶ τὰ δίκαια λογόντων παρέκλαιον, τὰς χεῖρας ἁρπτε εἰς τὸ ὄρατον, αἰνίκαλον οὐδενὶ ὦ ἀγανακτοῦσι μεμιγμένῳ πραγμάτι. *Quotquot erant integris judiciis & justa causa advocati, sublatis in cœlum manibus mixtum ploratu & indignatione clamorem fusiulerunt.* Sic Iustinus lib. XIX. cap. 3. *Ipse quoque* (Imilco) *manus ad cœlum tendens, nunc sortem suam, nunc publicam fortunam deflet; nunc Deos accusat, qui tanta bella decora, & tot ornamenta victoriarum, quæ ipsi dederant, abstulerint.* Idem.

3 Καὶ μαρτυρόμενον τὸν θεόν] Sic solent homines testes Deos invocare, quum nullum adversus mendacium in innocentia præsidium est. *Idem.*

4 Ἀνὴρ ὠχρὸς ⁋ ἀμφοῖν &c.] Delcribitur eleganter ab Ovidio in Metamorph. sub feminæ habitu, quod Latinis femineo genere *Invidia* dicatur, uti contra Græcis masculino φθόνος; sicut & *Livor* Latinis:

Pallor in ore sedet, macies in corpore toto.
Nusquam recta acies: livent rubigine dentes:
Pectore felle virent; lingua est suffusa veneno, &c.

Synesius in I de providentia, ubi de invidia Typhonis agit: ὡς ἄδη τὸ πρᾶξαι παρομιῶν εἶναι, καὶ ἐρωτῆσαι πρὸς τὸν αἰχρίαντας, μή τι τῷ ἀδελφῷ σου καλόν; *ita ut jam res in proverbium abiret, & hæc familiaris esset ad pallentes interrogatio, Numquid fratri tuo boni evenit?* Ideo autem macies in corpore, quia

Τῆκε ⁋ φθόνος ὀμματα, καὶ κραδίαν.
Contabescere facit invidentium & oculos, & cor.

uti est apud poetam Græcum in Anthol. lib. I. c. 83. *Quid infelici viro præstat invidia*, inquit Augustinus serm. 83. de Tempore, *quem in secretis conscientiæ quibusdam unguibus livor ipse dilacerpit, & alienam felicitatem tormentum illius facit? quam inquam mercedem ex odio suo recipiet, nisi horribiles animæ tenebras, & confusa mentis horrorem, qui vultu semper animoque mœrente vota, quo vult alii nocere, se cruciat: quem sævissimis exagitatum stimulis ab omni consilio, ac mentis sobrietate deturbat? quod malum lædit parum aliquid etiam eos, in quos intenditur, gravius tamen, & pernicioſius, eos prius, à quibus procedit, afflixit. Sicut enim ærugo ferrum, ita invidiam illam ipsam animam, in qua est, interimit & consumit.* Horatius l. I. Epist. 2: *Invidus alterius macrescit rebus opimis.* Idem.

5 Ὀξὺ δεδερκώς] Vt enim paulo post dicit Auctor, invidi πάντες ἀλλήλους ὀξὺ δεδέρκασι. *Invicem sese acute intuentur*: ut scilicet vitia aliqua in adversariis deprehendant. Themistius orat. I: ὡς ἄδην ἄρα ἄλλο χαλεπώτερον πάντα ψυχὴ νόσημα φύσις τε ὦ βασκανίας· καὶ μᾶλλον ὅσῳ περ ὁ νοσῶν ὀξύτερον βλέπει μὲ τὰ πρὸς αὐτὸν μά-

[2] Τὸ Φθόνον ἂν τις εἰκάσειε. καὶ μὴν ἕ ἄλλαι τινὲς δύο παραμαρτύσι, κατατρίπουσι, καὶ περιτίλλουσι, καὶ καλλωπιζουσι τὴν Διαβολήν. ὡς δὲ μοι ἕ ταῦτας ἐμήνυσεν [2] ὁ περιηγητὴς τ εἰκόνος, ἡ μὲν, Ἐπιβουλή τις ἦν, ἡ δ', Ἀπάτη. καθόπιν δ' ἠκολούθει πάνυ πενθικῶς τις ἐσκυασμένη, μελανείμων, καὶ κατηφὴς μένη. [3] Μετάνοια δ ἕ αὐτὴ ἐλέγετο. [4] ἐπεστρέφετο γὰρ ἐς τὰπίσω

Livorem esse. Quin & aliæ duæ mulieres comitantur, hortantes, componentes, & ornantes Calumniam: quarum altera sicuti mihi significavit imaginis interpres, Insidiæ, altera Fallacia erat. Quædam à tergo sequebatur lugubri habitu, pulla, lacerâque veste: atque hæc Pœnitentia dicebatur: quæ versa in tergum facie, cum lacrymis

&c

μένον, ἕ τὰ ἰχῶρας, ἀλλὰ ἕ τὰ σπλάγχνα, ἕ τὰ μακρὰν ἀφεστῶτα. *Adeo nullus morbus invidia ac livore molestior gignitur: eoque magis, quo qui eo laborat, acutius pervidet; non ea tantum, quæ juxta se, atque in proximo sita sunt; verum etiam, quæ longinqua sunt, & magno à se intervallo semota.* Plutarchus lib. de Securitate: τί τ' ἀλλότριον ἀνθρώπου βασκανώτατον κακὸν ὀξυδερκεῖς, τὸ δ' ἴδιον παραβλέπεις: *Quid alienum malum homo invidentissime acute intueris, tuum vero pervides?* Tollius.

1 Τὸν φθόνον] Recte sane livor calumniæ comes additur. Hesiodus in Operib.

Ζῆλόν θ' ἀνθρώποισιν ὀϊζυροῖσιν ἅπασιν
Δυσκέλαδόν θ', κακὸ χαίροντα, ὁμαρτήσ' συγγοήτε.
Livor autem homines miseros omnes
Malos rumores spargens, malo gaudens, comitabitur invisa vultu. Idem.

2 Ὁ περιηγητὴς τ εἰκόνος] Περιηγηταὶ proprie sunt illi, qui hospites ad perlustranda urbis præcipua loca & monumenta circumducunt, iisque singula exponunt. Hinc per translationem de explanatoribus & interpretibus ea vox usurpatur. Familiare autem fuit istiusmodi tabellis vitam humanam describere, iisque interpretandis senem aliquem addere, aut affingere enarratorem. Vt in Tabula Cebetis factum, & in illa Herculis Prodicii fabula: quam aliquantulum immutans Themistius haud aliter Simulationem, & eodem ferme comitatu suffultam subnixamque describit, atque hic noster Calumniam. Nam & ipsa fucati medicamentis candoris & ruboris, pigmentisque aliis exornata, comtaque eleganter, fraudem & insidias, dolum & perjurium, & emissariam adulationem secum trahit, quas tandem tristis ac demissa consequitur pœnitentia. Locus est in extrema oratione tertia perquam elegans, lectuque dignissimus. *Idem.*

3 Μετάνοια] *Nam judicia festinata*, inquit Sarisberiensis in Policratico, cap. XII. lib. V. *pœnitentiam pariunt.* Vel ut in Anthologia l. I. c. 88. Lucianus:

Η' βραδύπους βελτὴ μυρίον ἀμείνων· ἡ δ' ταχεῖα
Αἰὲν ἁμαρτοκόμβου τ' μετάνοιαν ἔχει.

Id est,

Lento incedens pede consultatio multo præstat. Sed festinans
Semper pœnitentiam secum trahit.

P. Syrus,

Ad pœnitendum properat, cito qui judicat. Idem.

4 Ἐπεστρέφετο γᾶν] *Qua convertens retro vultum, flens, & pudore suffusa, accedentem veritatem respectabat.* Idem.

δακρύσασα, καὶ μεῖζον αἰδοῦς πάνυ [1] τὴν Ἀλήθειαν προσιοῦσαν ὑποβλέπειν. Οὕτω μὲν δὴ Ἀπελλῆς τὴν ἑαυτοῦ κίνδυνον ἐπὶ τῇ γραφῇ ἐμιμήσατο. Φέρε δὴ κἀμεῖς, εἰ δοκεῖ, κατὰ τὴν Ἐφεσίου ζωγράφου τέχνην, διέλωμεν [2] τὰ προσόντα τῇ Διαβολῇ, πρότερόν γε ὅρου τινὸς προσγραψάντες αὐτῇ. Ὅπου γὰρ ἂν ἡμῖν ἡ εἰκὼν γένηται. Ἔστι τοίνυν Διαβολὴ κατηγορία τις, ἐξ ἐρημίας γιγνομένη, τοῦ κατηγορουμένου λεληθυῖα, οὐκ ἐξ ἐναντίας ἀναπεπταμένης πεπεισμένης. τοιαύτη μὲν ἡ ὑποθέσεις ἐξ λόγου. [3] τελοῦσι δ' ὄντων προσώπων,

& pudore veritatem accedentem obtuebatur. Hac igitur imagine Apelles periculum, in quo fuerat versatus, expressit. Age verò & nos, si videtur, Ephesii pictoris exemplo recenseamus Calumniæ rationes, quum priùs ipsam definitione descripserimus. Nam hæc iconis erit effingendæ ratio. Calumnia igitur est delatio, quæ fit absente & nescio reo; cuique fides habetur audita una parte, nec delato ad refellendum admisso. Hujusmodi est orationis hujus argumentum. Et

1 Τὴν ἀλήθειαν προσιοῦσαν] Præclare hoc Apelles. Namque, utut oppressa aliquamdiu, emergit tandem victrix veritas, & mendaciorum nebulas sua luce dissipat. *O magna vis veritatis*, (exclamat dissertissimus Romuli nepotum) *quæ se contra hominum ingenia, calliditatem, sollertiam, contraque fictas omnium insidias facile per se ipsa defendas!* Ita enim leg. uberius aliquanto Polybius lib. XIII: Καίμοι δοκεῖ μεγίστην θεὸν τοῖς ἀνθρώποις ἡ φύσις ἀποδεῖξαι τὴν ἀλήθειαν, καὶ μεγίστην αὐτὴν προσθεῖναι δύναμιν· πάντων γὰρ αὐτὴν καταμωνιζομένων, εἰσὶ τοτὲ μὲν τῶν παντελῶς μὴ τὴν φύσιν παραλογιζομένων, ἐν ὀλίγῳ ὅπως αὐτὴ δι' αὑτῆς εἰς τὰς ψυχὰς εἰσδύσα τὴν ἀνθρώπων· καὶ ποτὲ μὲν παραχρῆμα δείκνυσι τὴν αὑτῆς δύναμιν, ποτὲ δὲ πολλὸν χρόνον ὑποσκοπιζομένη, τέλος αὐτὴ δι' ἑαυτῆς θριαμβεῖ, καὶ καταγνίζεται τὸ ψεῦδος. *Equidem existimo Naturam mortalibus Veritatem constituisse Deam maximam, maximamque illi vim attribuisse. Nam hæc cum ab omnibus oppugnetur, atque adeo omnes nonnunquam verisimiles conjectura à mendacio sient: ipsa per se nescio quomodo in animos hominum sese insinuat, & modo repente illam suam vim exserit: modo tenebris obtecta longo tempore, ad extremum sæpe ut ipsa vincit, obtinetque, & de mendacio triumphat.* Ad hoc exemplum, apud Apulejum lib. X. Milesiacor. quum novercæ scelus privignum falso insimulantis patefactum esset, *procedit in medium nuda veritas*, victrix scilicet intentatæ calumniæ. *Tollius.*

2 Τὰ προσόντα τῇ διαβολῇ] Clarius aliquanto vertere potuisset interpres; *quæ in calumnia spectanda sunt:* vel, *quæ calumniæ adsunt.* Idem.

3 Τελοῦσι δ' ὄντων] Rectè. Duo scilicet injuria afficientes, tertius autem, qui injuria afficitur, ut ait apud Herodotum lib. VII. c. 10. ad Xerxem Artabanus: Διαβολὴ γάρ ἐστι, inquit, δεινότατον· ἐν τῇ δύο μὲν εἰσὶ οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος· ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων ἀδικέει τὸν παρόντα κατηγορέων· ὁ δὲ ἀδικέει ἀναπεπταμένου πρὸς τὸν ἀτρεκέως ἐμμαθόντος· ὁ δὲ δὴ ἀπὼν τῷ λόγῳ τρισὶ δὴ οὗτος ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθεὶς τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι. *Calumnia res est omnium pessima: in qua duo sunt, qui injuriam faciant; unus, cui fiat injuria. Nam qui calumniatur, ea de causa injurius est, quod absentem accusat: at qui calumniam audit, quia illi credit, priusquam rem certo cognoverit, atque exploraverit. Contra, qui absens accusatur, injuria afficitur, tum, quod ab altero falsò accusatur, tum quod ab altero vir malus esse judicatur.* Idem.

[1] καθάπερ ὲν ταῖς κωμῳδίαις, ἓ ἀφελόμενος, καὶ ἓ ἀφαιρούμενος, καὶ ἓ ἀφ' οὗ διαβολὴ γίγνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπισκοπήσωμεν, οἷα εἰκὸς εἶναι τὰ γιγνόμενα. πρῶτον μὲν δή, εἰ δοκεῖ, παραχάραξόν [2] τε πρωταγωνιστὴν ἓ δημόσιον, λέγω ἔ τε ποιητὴν καὶ διαβολῆς. Οὕτως ἔ δή, ὡς μὲν σὺν ἀγαθὸς ἀνὴρ ὢν ἐστι, πᾶσιν εἰμὶ γνώριμον. [3] οὐδεὶς γὰρ, ὃν ἀγαθὸς, πανοῦργον αὖτις ἡγήσεται πλησίον. ἀλλ' ἴσην ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν εὖ ποιοῦσιν αὐτοὶ τοὺς φίλους, σὺν ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντας αἰτιῶνται, καὶ μετὰ ἔ δυσκολαίνουσιν, οὐδενὶ μέτ' ἔ δόξαν εὐνοίας ἐπεσπάσθαι. ἔπειτα ἔ, ὡς [4] ἄδικος τοιοῦτος, καὶ παράνομός ἐστι, καὶ ἀσεβὴς, [5] καὶ τοῖς χρωμένοις

Et cùm, ſicuti in Comœdiis, tres ſint perſonæ, delator, delatus, & is, ad quem fit delatio: ſingulorum partes conſideremus, quid à quoque fieri ſit conſentaneum. Primùm quidem, ſi videtur, primarum partium actorem, calumniæ nimirum auctorem in medium producamus. Is utique quam minime ſit vir bonus, ignorat nemo. Neque enim quiſquam vir bonus proximo malorum eſt auctor. Nam bonorum eſt virorum, eo quod amicis benefaciunt, non eo quod inimicos criminantur, odiumque illis creant, aſcita benevolentiæ opinione, bene audire. Vnde injuſtum, ſceleratum, impium, & familiaribus damnoſum

1 Καθάπερ ὲν ταῖς κωμῳδίαις] Vnde apud Horatium in Arte:

——— Nec quarta loqui perſona laboret. Tollius.

2 Τὸν πρωταγωνιστὴν τῶ δράματος] Πρωταγωνιστὴς in fabula dicebatur, qui plurima recitabat: ſive, qui *primas partes agebat*, ut in Phormionis prologo Terentius loquitur: *Quia primas qui aget, is erit Phormio Paraſitus, per quem res geretur maxime.* Huic proximus vocabatur δευτεραγωνιστὴς; tertiarum vero partium τριταγωνιστὴς; quod Æſchini quondam à Demoſthene objectum fuit convicium. Erat autem τὸ πρωταγωνίζειν, clariore voce uti: ſic ut ceteri, etiamſi clarius poſſent, tamen vocem ſuam ſummitterent, ut ille princeps quam maximè excelleret. Ita Cicero in Verrinis. *Idem.*

3 Οὐδεὶς γὰρ ὃν ἀγαθὸς] Cicero l. 1. de offic. cap. 7. *In juſtitia virtutis eſt ſplendor maximus, ex qua viri boni nominantur.* Hujus *primum munus eſt, ut ne cui quis noceat, niſi laceſſitus.* Plato in Gorgia: Οὐδεὶς γὰρ ἂν χρηστὸς μὴ ἀδικεῖν ἀνθρωπον εἰσάρχοι. *Nemo namque bonus hominem, à quo nullam acceperit injuriam, accuſet.* Idem.

4 Ἄδικος ὁ τοιοῦτος] Iſocrates in Oratione de Permutatione: Οὐ θαυμάζω τῶ λεγόντων, ὡς ἐστι μέγιστον κακὸν διαβολή· τί γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης κακουργότερον; ἢ ποιεῖ τοὺς μὲν ψευδομένους ἀληθομεῖν, τοὺς δ' μηδὲν ἠδικηκότας δικαίως ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικάζοντας ὀλιγωρεῖν ὅλως δὲ τῶ μὲν ἀληθείας ἀφανίζει, ψευδῆ δὲ δόξαν παρασκευάσασα τοῖς ἀκούσιν, ὃν ἂν τύχῃ τῶν ἀπολλυόντων, ἀδίκως ὀλλύουσιν; *Non miror illos, qui dicunt ſummum malum eſſe calumniam, quid enim ea fieri poſſit maleficentius? quæ facit, ut de mentientibus bene exiſtimetur; ut plane innocentes injurii eſſe videantur; ut judices pejerent: qua denique veritatis lucem extinguit, & caligine mendaciorum auditoribus involutis quemvis civium per injuriam interficit?* Idem.

5 Καὶ τοῖς χρωμένοις ὀπτέον] Themiſtius Orat. III. καὶ διὰ ἀδικεῖ ἀμφοτέρους, ὅτι ὀλίγου βλάπτει, καὶ ὃ ἐξαπατᾷ· τὸ μὲν ὅτι παχεῖ ὑπὸς δίκαι, τὸ δὲ ὅτι ἐξαναγκάζει ἀναλήθειν. *Et ex aquo utrumque ladit, tam eum, cui inſidias molitur, quam qui ab eo decipitur: illum quod inique perpeti aliquid cogitur: hunc, quod inferre eam ipſam injuriam compellit.* Idem.

ἐπιζήμιον, ῥᾴδιον κρίνειν. πίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε [1] τὰ μὲν ἴσότητα εἶναι ἐν ἅπασι, [2] καὶ [3] τὸ μηδὲν πλέον, δικαιοσύνης ἔργα εἶναι· τὸ δ' ἄνισόν τε, καὶ πλεονεκτικὸν, ἀδικίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ καὶ τῶν λόγων λάθρᾳ κρούμενος, πῶς οὐ πλεονέκτης ἐστὶν, ὅλον τὸ ἀκρατὲς φερόμενος, καὶ σφετερίζόμενος, καὶ τοῖς ἀκούουσι τὸ ὦτα, καὶ ἀποφράττων, καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄκαιρα κρούσεσθαι αὐτὸ; ὑπὸ δὲ διαβολῆς τοιαῦτα πεπονθότα; ἐγκάτης ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαῖεν ἂν οἱ ἄριστοι τῶν νομοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων, καὶ ὁ Δράκων, [4] ὑπόρκιον ποιησάμενοι τοῖς δικασταῖς τὸ

sum esse Calumniatorem facile cognoscas. Quis enim non confiteatur æqualitatem in omni re, & ut non melior sit alterius sors, esse justitiæ: at inæqualitatem, & plus habendi cupiditatem, injustitiæ? Qui vero clam absentes insectatur, quî non sit pluris avidus, quippe qui auditorem totum sibi asserit, & aures ejus præoccupat, & obstruit, ac jam calumniis refertas, facit responsuro prorsus invias? Quæ sane extrema est injuria, vel optimorum legumlatorum judicio, Solonis & Draconis, qui jurejurando Senatum Athenienſem astrin-

1 Τὸ μὲν ἴσότητα] Eam initium esse justitiæ statuebat Pythagoras. Vide Iamblichum cap. 30. Cicero lib. 11. de offic. cap. 12: *Ius enim semper quæsitum est æquabile. Neque enim aliter esset jus.* Tollius.

2 Καὶ τὸ μηδὲν πλέον] Malim, *nec plura sibi appetere.* Idem.

3 Τὸ μηδὲν πλέον] Definitur enim justitia, *qua suum cuique distribuit*, apud Ciceronem lib. 111. de Natura Deor. cap. 15. *Idem.*

4 Ὑπόρκιον ποιησάμενοι] Demosthenes, in initio Orat. de Corona, rogat Deos, ut judicibus eam mentem dent, ut non adversarium suum, sed leges & *jusjurandum* in consilium adhibeant, ἐν ᾧ φοβοῦ ἅπασιν τοῖς ἄλλοις δικαίοις ἓν τοῦτο γράψαντας, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, *in quo præter cetera, quæ æqua forent, & illud adscriptum, ut utramque partem pari benevolentia audirent.* Qui & rationem paulo post subjungit, cur à judicibus legislator jusjurandum præstari voluerit, videns scilicet, ὅτι τὰς αἰτίας ἓν τοῖς διαβολαῖς, αἷς ὧν τις φοβούμενος λέγειν ὁ δίκαιον ἰσχύει, ἐκ τοῦ φόβου τοῦτο παραλείπειν, εἰ μὴ τὸ δικάζοντων ἑκάστου ὑμῶν πρὸς τοὺς θεοὺς ὀμόσειεν διαλυσάμενον, καὶ τὰ τῶν λεγόντων ὕστερον δίκαια διοικῶς φορτίξειν, καὶ παραβολὴν ἑαυτὸν ἴσον ἓν καιρῷ ἀμφοτέροις ἀκροατὴν, ἅτε τὰ διάγνωσιν ποιησόμενον περὶ πάντων. *Fieri non posse, ut reus criminationes & calumnias adversarii, quibus, quod prior verba faciat, prævalet, superet; nisi vestrum quisque, qui judicaturi sedetis, pietatis erga Deum memores, & rei posteriore loco dicentis rationes benivolis auribus accipiat, & se ipsum æquum, & utrique parti communem auditorem exhibens, ita tandem de tota re sententiam ferat.* Senior ille è curia apud Apulejum lib. x. Milesiacor: *Nec patiar falsis criminibus petito reo manifestum homicidium perpetrari: nec vos, qui in re jurando adstricti fuiscatis, inductos servuli mendacio pejerare.* Solebant autem Iudices Athenis id jusjurandum quotannis repetere, quo sanctius judicarent. Hocrates in Orat. de permutatione: ἀλλ' ὁμνύμι γὰρ καθ' ἑκάστου ὑμῶν ἐγὼ τοῦτο, ἢ μὲν ὁμοίως ἀκροᾶσθαι τῶν κατηγορούντων, καὶ τῶν ἀπολογουμένων. *Quum quotannis juretis, vos eadem æquitate in utrosque tam reos, quam accusatores.* Vnde & Plato lib. XII. de leg. Νῦν δὴ κεῖσθω, δικαστὴν γὰρ ἑκάστοις δικάζειν μέλλοντα. *Lex autem sit constituta, ut judex de re quapiam cognoturus prius jusjurandum det.* Nec aliter Christiani. Satisberiensis in Policratico lib. v. cap 12: *Et quidem judices sacramento legibus alligentur juratique quia omni modo judicium cum veritate & legum observatione disponent. Ipso quoque jure cautum est, ut sacrorum Euangeliorum scriptura terribiles ante sedem judicialem depo-*

ὁμοίως [1] ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, καὶ τὸ τῷ εὐνοϊκῶς ἔσειν τοῖς κρινομένοις δοκοῦμεν; ἄρχεις ἂν ὁ δ' ἑτέρου λόγου ἀκροατὴς, ἑτέρου χείρονι ἢ ἀμείνονι φανῇ. [2] πρὶν δύο ἀντιξετάσαι τῷ ἀπολογίαν τῆς κατηγορίας, παντελῶς ἀσεβῆ, καὶ ἄνοσιον ἡγήσατο τὸ ἔσεσθαι τῷ κρίσιν. καὶ γὰρ ἂν ἐν αὐτοῖς ἀγανακτῆσαι τοὺς θεοὺς ἐποιμην, [3] εἰ τῷ μὲ κατηγόρῳ μόνῳ ἀδείας ἀ θέλει λέγειν ἐπιτρέποιμεν, [4] ἀποφράξαντες τῷ τοῦ κατηγορουμένου τὰ

astrinxêre, ut pari benignitate, gratiaque tam reum, quam actorem, judex audiat, usquedum proposita rei defensione, ipsius causa melior, aut deterior altera videatur. Scelestum enim & iniquum fore judicium putarunt, priusquam cum accusatione comparata esset defensio. Ad hæc, ipsos etiam Deos indignari dixerimus, si accusatori libere, quæ vult, dicendi copiam fecerimus: at obturatis defensori auribus, aut

deponantur, ibique ab initio litium ad finem usque permaneant, nec amoveantur nisi sententia recitata: quo totius consistoris latitudo, Dei ipsius repleta præsentia, omnibus ad sacrosanctas scripturas metum incutiat & reverentiam; & ab inquisitione veritatis omnis iniquitas propulsetur. vide Rittershus. ad tit. Instit. de Oblig. Salvian. epist. 4. & de illis A. Gell. lib. 14. cap. 2. Tollius.

1 Ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι] Aristophanes:

Πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκύσῃς, ἢ ἂν δικάσῃς.
Priusquam utramque audieris partem, ne pronuncies.

Item Euripides:

Τίς δ' ἂν δίκλιν κρίνοιεν, ἢ γνοίη λόγον,
Πρὶν ἂν παῖ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῆ;
Quis autem litem dijudicet, aut sermonem cognoscat,
Qui non prius utriusque partis clare perceperit verba?

Seneca Medea, v. 199.

Qui statuit aliquid parte inaudita altera,
Æquum licet statuerit, haud æquus fuit.

Vnde Magistratus apud Apulejum l. x. *partim decuriones deprecari, partim populares compescere, ut rite & more majorum judicio reddito, & utrimque secus allegationibus examinatis civiliter sententia prometeretur: nec ad instar barbaricæ feritatis, vel tyrannicæ impotentiæ, damnaretur aliquis inauditus; & in pace placida tam dirum sæculo prodaretur exemplum.* P. Syrus:

In judicando semper criminosa est celeritas. Idem.

2 Πρὶν δ' ἀντιξετάσαι] Menander:

Ὁ προκατακρίνων ἢ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
Αὐτὸς πονηρός ἐστι πρὸς δίκας κακῶς.
Qui prius damnat, quam causam recte cognoverit,
Is homo improbus est, ut qui temere crediderit. Idem.

3 Εἰ τῷ μὲν κατηγόρῳ] Egregium est Iuliani Imperatoris responsum apud Ammianum Marcellin. lib. XVIII: *Numerium,* inquit auctor, *Narbonensis paulo ante rectorem, accusatum ut furem, inusitato censorio rigore pro tribunali palam admissis volentibus audiebat: qui cum inficiatione defenderet objecta, nec posset in quoquam confutari, Delphidius orator acerrimus, vehementer impugnans, documentorum inopia percitus, exclamavit: Ecquis, florentissime Cæsar, nocens esse poterit usque, si negare sufficerit? Circa quem Iulianus: Ecquis, ait, innocens esse poterit, si accusasse sufficiat?* Idem.

4 Ἀποφράξαντες δὲ τὸ τοῦ] Contra Alexander M. apud Plutarchum in ejus vita: λέγεται δὲ καὶ τὰς δίκας διακρίνων ἐν ἀρχῇ τὰς θανατικὰς, ἅ χείρα τῶν τοῦ

ρου, ἢ τῷ τόμῳ σιωπῶντες, κατα-
ψηφιζοίμεθα τῷ ἑτέρῳ λόγῳ
κεχειρωμένοι. Ὥστε ἀπὸ τοῦ δικαίου,
καὶ τοῦ νομίμου, καὶ τοῦ ὁρκου τοῦ δικα-
στικοῦ, φαίη τις ἂν γίγνεσθαι τὰς διαβο-
λάς. [1] εἰ δέ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν οἱ νομοθέται, ὁρῶντες ὅτου
δικαίας καὶ ἀμερεῖς ποιεῖσθαί τὰς κρίσεις, [2] ποιητήν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον
ἐπιμαρτύρεσθαι τοῦ λόγου, οὗ μάλα περὶ τούτων ἀποφαίνομένου, μᾶλλον ἂν
νομοθετήσασθε. φησὶ γάρ, Μήτε δίκλυε δικαίως, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. ὑπίσταμαι γὰρ οἶμαι καὶ ὑμᾶς,
ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ βίῳ ἀδικημάτων, οὐδὲν ἂν τις εὕροι [3] χεῖρον,
οὐδὲ ἀδικώτερον, [4] ἢ ἀκρίτως τινὰς,
καὶ ἀμύθους λόγων καταδεδικάσθαι,
ὅπερ ἐξ ἅπαντος ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ ποιεῖν, ἄκριτον ὑπάγων τὸν
διαβαλλόμενον τῇ ὑμετέρᾳ ὀργῇ, καὶ τῶν ἁπλαγίαν τοῦ λαβεῖν
καὶ κατηγορίας ἀπομεμαγμένος. καὶ

aut mussitanti ore, eum priori oratione subacti condemnaverimus. Itaque à justo, æquo, & judicum jurejurando calumniam abhorrere dicas. Iam sicut dubiæ fidei legum conditores videntur, quorum decreta commonent, justitia, non studio partium judicare, optimum poëtam citandum censeo, qui præclaram sententiam, imo potius hac de re legem tulit: quum dixit, *Ne litem dirimas, quin primum audiveris ambos.* Nimirum & hic intelligebat, nullam ex multis, quæ apud homines vigent, deteriorem & iniquiorem inveniri posse injuriam, quam indicta causa reum damnare. Quod omni ex parte calumniator molitur: qui, quem accusat, audientis iræ indefensum subjicit, & accusatione clancularia defensionem intervertit. Quivis enim hu-

ἕτερον φορτοθήκαι, τῶν κατηγόρων λέγοντων, ὅπως τοῦ κινδυνεύοντα καθαρὸν φυλάξαι καὶ ἀδιάβλητον. *Iam initio, quum judicia capitalia disceptaret, fama tenet manum eum alteri auri, dum diceret accusator, admovere solitum, reo ut alteram integram & intactam servaret à calumniis.* A qua tamen consuetudine postea desciit. *Tollius.*

1 Εἰ δέ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι] Hic non tam *fide dignos*, ut interpres voluit, quam *auctoritate pollentes*, quibus obtemperandum sit, τὸ ἀξιόπιστοι significat. Latini *idoneos auctores* dicerent. *Idem.*

2 Ποιητήν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον] Paulo ante eadem ferme hæc verba ex Aristophane citavimus, qui ea ab Homero accepit. *Idem.*

3 Χεῖρον ἢ δικώτερον] Cleanthes apud Stobœum Serm. XL.

Κακοῤῥυτέρου δὲν διαβολῆς ἐστι πω,
Λάθρα γὰρ ἁπατήσασα τὸ πιστεσθὲν μόνον,
Μίσος ἀναπλάττῃ πρὸς τὸν δὲν αἴτιον.
Nihil fere tam est malignum, quam calumnia.
Hac enim ubi clam aliquem à se persuasum decepit,
Odium exitat adversum eum, qui nihil est commeritus. Idem.

4 Ἢ ἀκρίτως τινάς] Seneca de Ira lib. II. cap. 29. *De parvula summa judicatore tibi res sine teste non probaretur; testis sine jurejurando non valeret. Utrique parti dares advocationem, dares tempus, ne semel audires. Magis enim veritas elucet, quo sæpius ad manum venit. Amicum condemnas de præsentibus, antequam audias, antequam interroges? illi, antequam accusatorem suum noße liceat, aut crimen, itascris?* Menander:

Οὐ προκατακρίνειν ἦν φρονῶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
Αὐτὸς φεύγοντος ἐστὶ πίστεως κακῶς. Idem.

1 Α'πο-

γὰρ [1] ἀπαρρησίαστον, ἐὰν διηλὸς ἅπας ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, οὐδὲν εἰς τὸ ἐμφανὲς ἄγων, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες, [2] ἐξ ἀφανοῦς πόθεν [3] τοξεύων, [4] ὡς μὴ ἔχῃ ἀντεξαδικεῖσθαι δυνατὸν εἶναι, μὴ ἔχοντα ἀντιπαίειν, ἀλλ' ἐν ἀπορίᾳ, ἐὰν ἀγνοίᾳ ᾖ πολέμιος διαφθείρειν. [5] ὃ μέγιστόν ἐστι σημεῖον, ἢ μηδὲν ὑγιὲς τὰς διαβάλλοντας λέγειν. ἐπεί εἴ τίς γε πάλαι ἦν κατηγορῶν ἑαυτῷ σαφῶς ἐπίστατο, οὐτος εἰμὶ ἐγὼ ὁ [6] εἰς τὸ φανερὸν διελήλυθα, ἐγὼ ὁ [7] διώκων, ἐγὼ ὁ ἀντεξεταζόμενος τῷ λόγῳ. [8] ὥσπερ οὐδεὶς ἂν ἐκ προφανοῦς νικᾶν δυνάμενος, [9] σύνδρα ποτὲ, ἐν ἀπάτῃ χρήσασθαι καλῶς τῷ πολέμῳ. Γνοῖ οὖν ἂν τις τὰς τοιού-

hujusmodi farinæ homo formidolosus nihil palam loqui audet: sed, perinde atque qui in insidiis latent, alicunde ex abdito jaculatur: ut non sit, qui resistere, adversaque manu contendere possit: at ignaro, & inscio unde bellum inferatur, sit pereundum. Quod maximo est indicio, calumniatores nihil sani dicere. Nam, qui veræ accusationis sibi est conscius, hic utique palam arguit, corrigit, & judicio se sistit cum adversario: ut nemo, qui hostem aperta acie vincere posset, insidiis & dolo uti vellet. Cæterum id genus homines

1 Α'παῤῥησίαστον] Idem Seneca ibidem: *Hic ipse, qui ad te detulit, desinet dicere, si probare debuerit. Non est, inquit, quod me protrahas: ego productus negabo: aliosqui nihil unquam tibi dicam. Eodem tempore & instiget, & ipse se certamini & pugnæ subtrahit. Qui dicere tibi nisi clam non vult, pane non dicit.* Verumtamen ubi deprehensi jubentur incoram accusare, ab impudentia audaciam mutuantur. Vti Apelles fecit, cum à Philippo delatos falso Aratos cogeretur præsentes arguere. Historia est apud Polyb. lib. IV. *Tollius.*

2 Ε'ξ ἀφανοῦς] Alcæus: τὸ δ' ἀφανεῖ πᾶς ἕπεται δόλος. *Obscura quivis comitatur dolus.* Idem.

3 Τοξεύων] Vt Nisus apud Virgilium lib. VII. Æn. Vnde

Sævit atrox Volscens, nec teli conspicit usquam
Auctorem, nec quo se ardens immittere possit. Idem.

4 Ω'ς μὴ δὲ ἀντιτάξασθαι] Verte: *ut nec ex adverso consistere, nec repugnare detur.* Idem.

5 Ο' μέγιστόν ἐστι σημεῖον] Ita & Cassander Alexandro nimium facili ad credendas de patre ejus Antipatro calumnias respondit, τοῦτο αὐτὸ σημεῖον εἶναι τῶν συκοφαντῶν, ὅτι μεγάλων ἥκιστα ἔτι ἐλέγχων, *esse id ipsum calumniæ indicium, quod præcul probationibus venissent:* ut est apud Plutarchum in ejus vita. *Idem.*

6 Εἰς τὸ φανερὸν διελήλυθα] Cicero pro Cælio, cap. 3: *Accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, hominem ut notet, argumento probet, teste confirmet.* Idem.

7 Διώκων ἐγὼ ἀντεξετάζομαι] Potius, *persequitur, sequeque adversarium professus rem judicio committit:* vel, *judicio cum eo experitur.* Idem.

8 Ω'σπερ οὐδεὶς ἄν] Nobile est Alexandri M. ad Parmenionem & Polysperchontem responsum apud Curtium, lib. IV. cap. 13. nam cum Parmenio furto, non prælio opus esse censeret, assentiente præ ceteris Polysperchonte, *Latrunculorum,* inquit, *& furum ista solertia est,* &c. *Idem.*

8 Ω'σπερ οὐδεὶς ἄν] Melius, ni fallor, vertisset interpres: *uti neminem tam ignavi abjectique animi reperias, qui, quum hostem aperto marte vincere possit, dolo eum ac insidiis circumvenire malit.* Idem.

9 Ε'νύδρα ποτὲ] Q. Calaber l. III. v. 76:

Κρύβδα δ' ἀναλκίδες αἰὲν ἀγαυοτέρους λοχόωσιν.
Cimonium autem imbelles semper præstantioribus insidiantur. Idem.

τυς μάλιστα [1] ἴν τι βασιλέων αὐλαῖς, ἔνθα δὴ τὰς τῶν δρχόντων, ἔνθα δωρεὰς οὐδὲν φιλίας δυσκιμήτους. ἔνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρίαι δὲ ὑπόνοιαι, πάμπολλαι δὲ κολακειῶν, καὶ διαβολῶν ὑποβάσεις. ὅπου γὰρ ἀεὶ μείζους ἐλπίδες, σύνεστιν καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι, καὶ τὰ μίση ἐπισφαλέστερα, καὶ [2] ζηλοτυπίαι κακοηθέστεραι πάντες ἂν ἀλλήλοις ὀξὺ ἐδέδορκασι, καὶ ὥσπερ οἱ μονομαχοῦντες [3] ἐπιτηροῦσιν εἴ πως τι γυ-

nes in regum aulis potiſſimum videas verſantes, & principum ac optimatum amicitia ſplendentes: ubi ſcilicet invidia crebra, innumeræ ſuſpiciones, multæque aſſentandi & calumniandi occaſiones. Nam ubi majores ſpes ſeſe ſemper oſtentant, hic & invidiæ ſæviores, odia periculoſiora, æmulationes callidiores vigent. Omnes ſe invicem acribus oculis intuentur, &, quemadmodum qui ſingulari certamine contendunt, dili-

1 Ἔν τι βασιλέων αὐλαῖς] Sarisberienſis in Policratico lib. VII. cap. 24. *Cetetum detractores & invidos ſic in curia videbis abundare, ac ſi in eam, quaſi totius orbis ſentinam, comfluxerint.* De adulatoribus autem Plutarchus in libello, de diſcrimine amici & adulatoris ita loquitur: Ἐπὶ μὲν ἄκρῳ ὁ Σιμωνίδης ἔφη τὴν ἱπποτροφίαν φυσῖν ἀλαζόνα ὀπαδεῖν, ἀλλ' ἀφύρωτον πυροφόρις, ἄτω δὲ κολακείαν ὀρφανὸν ἀπένθητον, ἐδὲ ἀδόξοις, ἐδὲ ἀδυνάτοις ἀκολουθῆσαν, ἀλλ' οἴκων τε καὶ παλαισμάτων μεγάλων ὀλίσθημα καὶ νόσημα γινομένην, πολλάκις δὲ καὶ βασιλείας καὶ ἡγεμονίας ἀνατρέψασαν. *Atque ut Simonides ait, equos alendi ſtudium non lecythos comitari, ſed agros frugiferos: ita videmus adulatores non pauperibus ſe adjungere, aut inglorius & plebeiis, ſed magnarum familiarum rerumque amplarum ruinam hanc morbumque eſſe, qui ſæpe etiam regna imperiaque ſubvertat.* Plato in epiſt. ad Dionyſium: Ἐ'ωρων γὰρ ἔγωγε τότε, καὶ νῦν ὁρῶ, τὰς μεγάλας οὐσίας, καὶ μοναρχίας, ἃς τε ἰδιωτῶν, καὶ ἃς μοναρχων, πλείστου ἂν ἄξιον ὄντα μίζους ὦσι, τοσούτῳ πλείους καὶ μείζους τοὺς διαζήλωντας, καὶ ὡς ἀδύνατον μὴ αἰσχρὰς βλαβὰς ὠμολογοῦντας τρέφουσας, ἃ κακῶν δέον μείζον χρυσᾶ πλάτος τε καὶ τὰ ἄλλα ἐξουσίας δωρεῖται. *Videbam id temporis, & adhuc video, magnas & immenſas opes tum privatorum hominum, tum monarcharum, quo fuerint abundantiores, eo plures majoreſque calumniatores alere, quique cum turpi damno ad gratiam loquuntur: quo nihil deterius divitiæ, altaque potentia generant.* Q. Curtius adulationem *perpetuum malum regum* vocat, *quorum opes ſæpius aſſentatio, quam hoſtis everterit:* lib. VIII. cap. 5. Vnde Galenus de Dignotione & Curat. proprior. affectuum, virum veridicum explorare docens: Καὶ πρῶτον, inquit, ἐὰν ἴδῃς αὐτὸν ὅτι τὰς τῶν πλουσίων τε καὶ δυναστῶν, ἢ τὰς τῶν μοναρχῶν οἰκίας ἀπίοντα σωτηρίας, μήτιν ἀκριβῶς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ἀληθεύειν ἀπάντα· ταῖς γὰρ τοιαύταις κολακείαις ἔπεται καὶ τὸ ψεύδεσθαι. *Ac primum quidem, ſi eum videris divitum domos aut potentium, ſive etiam regum, frequentantem, certo tibi perſuadeas velim, fruſtra rumorem illum ad aures tuas accidiſſe, qui de ejus integritate in dicendo verum ferebatur. Hujuſmodi enim adulatoribus mentiri cognatum eſt.* Tollius.

2 Ζηλοτυπίαι καὶ κακοηθέστεραι] Sed nulla verſutior aut fraudulentior ſupplantandi, calumniandique ratio, quam laudando. Nam & hanc invidia reperit aulicorum. Κακὸς γάρ δή τις, inquit Polyb. IV. ἔστω ὅμηρα τρέφων διαβολᾶς τὸ μὴ ψέγοντας, ἀλλ' ἐπαινέντας λυμαίνεσθαι δοκοῦντας· ὅμηρα δὲ μάλιστα ἔστι τοιαῦτα κακοηθέστατα, καὶ βασκανία, καὶ δόλῳ ἐν τῷ πρὸς τὰς αὐλὰς διατρίβοντων, καὶ τῶν τότων πρὸς ἀλλήλους ζηλοτυπίας καὶ φιλονεικίας. *Novus enimvero calumniandi modus hic eſt inventus, cum non obtrectando, ſed laudando alicui nocetur. Quæ malignitas, invidia, & fraus ab illo primo fuit excogitata, qui in aulis principum vitam degunt: ea eſt illorum hominum æmulatio inter ipſos, ea avaritia.* Quare jure Tacitus in Agricolæ vita *peſſimum genus* vocat *inimicorum, laudantes.* Idem.

3 Ἐπιτηροῦσιν εἴ πως] Homerus de Achille cum Hectore pugnante, ιλ. χ. v. 319.

μενῶν μέρος γυμνοῦν καὶ σύμμετρον. [1] καὶ πρῶτος αὐτὸς ἔκνους εἶναι βυλόμενος, παρωξῦναι, καὶ διαπειράζειν τὸ πλησίον, καὶ τὸ ὑπὸ αὐτὸ εἰ δυνατὸν, ὑποσκάψαι, καὶ ὑποσκηλίζει. [2] ἔνθα ὁ μὴ χρησὸς ἀπορρῶς δῦναι ἀναστέψασθαι, καὶ διαστρέψαι. καὶ τὸ πελιδνὸν, ἀτιμώσας ἐξέκοψεν. ὁ δὲ κολακοδιδάσκαλος, καὶ ὅσοι τοιαύτης κακοηθείας πιθανώτεροι, [3] διδιligenter observant, num aliquam corporis partem nudam & male munitam conspiciant. Et cum quisque velit primas obtinere, proximum summovet, & amolitur, & priorem, si possit, convellit, & supplantat. Hic, siquis est vir frugi, prorsus ilico subvertitur, & avellitur, denique ignominiose expellitur. Verum qui assentandi est peritior, & ad hujusmodi nequitiam habilior, pro-

Ὡς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' ὀξύκμων, λῶ δ' Ἀχιλλῆος
Πάλλειν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
Εἰσορόων χρόα καλὸν, ὅππῃ εἴξειε μάλιστα, &c.
Sic ex cuspide fulgor splendebat bene acuta, quam Achilles
Vibrabat dextera, cogitans malum Hectori divino.
Inspiciens corpus pulchrum, ubi cederet maxime.

Similiter fere Virgilius de Darete l. v. Æneidos:

Ille, velut celsam oppugnat qui molibus urbem,
Aut montana sedet circum castella sub armis,
Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque peretrat
Arte locum, & variis assultibus irritus urget. Tollius.

1 Καὶ πρῶτος αὐτὸς ἔκνους εἶναι βυλόμενος] Seneca lib. III. de Ira, cap. XXXI: *Nulli ad lienа respicienti sua placent. Inde diis quoque irascimur, quod aliquis nos antecedat, obliti quantum hominum retro sit; &, paucis invidentes quantum a tergo sequatur ingentis invidentiа.* Idem.

2 Ἔνθα ὁ μὴ χρηζὼς] Plutarchus de discrim. amici & adulatoris: ἔτος ἡ τοῦ ἀληθινοῦ ἀπτοσθεῖ φίλου, καὶ ὡς ἐπὶ σκληρὸν ἀν ἡ μὴ δυνήσεται, φαιδρῶς μὲν ὑποσαίνῃ, καὶ περίπτυ, καὶ τιθήνηται, ὡς ἀμείνονας, λάθρα δὲ ὑφίησι πάνυ ἐ ὑποστείρᾳ διαβολάς· κρυφίᾳ δὲ λέγει κνίσμα ἕλκος, κἂν μὴ παντελῶς διδῦς ἐξεργάσηται, τὸ τῆ Μηδίᾳ φυλάττῃ μεμνημένος· ὧν ἡ ὁ Μήδιος τῷ ὄντι ἦ Ἀλέξανδρον χρῆ τὸ κολάκων οἷον ἔξαρχος, καὶ σοφιστὴς κορυφαῖος· ὅθι δὴ καὶ ἀρέσκειν συντεταμένος· ἐπέλθοιεν ἔν θεραπεύοντας ἀπειθεῖν ἐ διάκειτο ταῖς διαβολαῖς, διδάσκων, ὅτι κἂν θεραπεύσῃ τὸ ἕλκος ὁ διδησάμενος, ἀ ἕλη μένῃ τ' διαβολὰς· ταύτας μέντοι ταῖς ἀλαῖς, μᾶλλον δὲ γαργαίνας ἐ πρεμνώσας διαφορήσει Ἀλέξανδρος ἀπιλεῖν ἐ Καλλισθένη, καὶ Παρμενίωνα, καὶ φιλώτην, &c. *Adulator autem veros amicos arcet, neque appropinquare finit: aut, si hoc non potest, palam quidem eos demulcet, colitque, & admiratur, ut meliores: clanculum autem submittit aliquas & spargit calumnias. Ubi autem occultus sermo ulceris pruritum excitavit, si non statim rem perficit, memoria tenet atque observat Medii dictum. Fuit is Medius chori adulatorum, qui Alexandrum cingebat, veluti princeps, & calumniatorum summus, præstantissimis imminens. Iubebat autem suos audaciter calumnias jacere, iisque mordere alios: docens, tametsi admorsus ulcus sanarit, tamen calumniæ cicatricem mansuram. His quidem cicatricibus, ac vomicis, aut gangraniis potius & cancris corrosus Alexander Callisthenem perdidit, & Parmenionem & Philotam,* &c. Cujus quidem Philotæ historiam ab æmulo Cratero per calumniam subversi opere pretium est legisse apud Curtium lib. VI. cap. 8. quæ mirum in modum hæc, & sequentia illustrat. *Idem.*

3 Εὐδοκιμεῖ, καὶ ὅλως φθάσαι κρατεῖ] Hæc ita potius interpretarer: *primas ferre,*

μιμεῖ, καὶ ὅλως φθόνους κρατεῖ. τὸ γὰρ Ὁμήρου πάνυ ἐπιλήθουσιν, ὅτι [1] Ξυνὸς ἐνυάλιος, καὶ τὸν κλεινὸν καπάκα. τοιαῦτα, ὡς ὑπὲρ μικρῶν καὶ ἀμάχων ἀγῶνος ἐπὶ πολλοὺς, [2] ποικίλας καὶ ἀλλήλων ὁδοὺς ἐπιοῦσιν, ὧν τυχὸν ἡ ἐπισφαλεστάτη ἐστὶν ἡ τῆς ψεύδους. τοῦ μὲν γὰρ, ὑπὸ φθόνου καὶ μισοπόνηρου λαμβάνουσι. αἰκτρότερα δ', καὶ τραγικὰ ἐπάγουσι τὰ τέλη, καὶ πολλῶν συμφορῶν ἀνάπλεα. Οὐ μήτοι μικρὸν, οὐδὲ ἁπλοῦν ἐστι τοῦτο, ὡς ἂν τις ὑπολάβοι, [3] ἀλλὰ πολλῆς μὲ τύχης, οὐκ ὀλίγης δ' ἀσχολίας, ἀκριβοῦς δὲ τηλικῆς ἐπιμελείας διέρμοσε. ὃ γὰρ ἂν τοσούτου ἔλαττον ᾖ τῆς ψεύδους, εἰ μὴ πιθανόν τινα τρόπον ἐξήγειτο. [4] εἰδὲ ἂν καὶ ἰσχυρὸν τοῦ πάντων ἰσχυροτέρων ἀληθείᾳ, εἰμὴ πολὺ τὸ ἐπιχωρῆν, καὶ πιθανὸν, καὶ μυρία ἅμα παρασκεύαζε καὶ τῶν ἀκουόντων. Διαβάλλεται μὲ ἂν ὡς τὸ πολὺ μᾶλιστα [5] ὁ τιμόθεος. καὶ ψεῦ-

probatur, denique ſuperat. Quibus verum Homeri carmen comprobatur: *Victorem & victum Mavors communis ademit.* Quocirca cum de rebus non exiguis inſtituatur certamen, alii in alios varias nocendi vias commini ſcuntur: quarum compendioſiſſima & periculoſiſſima Calumniæ via: cujus principium ducitur ab invidia inter ſpem metumque fluctuante: ſed quæ miſerabiles, tragicos, & multis calamitatibus refertos exitus affert. Nec certe facile, ſimplexve eſt hoc quadruplatoris ſtudium, ut forte alicui videatur: ſed arte multiplici, ſolertia non mediocri, & accurata diligentia opus habet. Non enim tam gravem noxam infligeret Calumnia, niſi in ſpeciem vero ſimilia narraret: neque rerum omnium validiſſimam veritatem opprimeret, niſi appoſitis ad inducendum, & perſuadendum argumentis, aliiſque ſexcentis artibus inſtructa auditores deciperet. Porro calumnia plerumque appetitur potiſſimum, qui in honore eſt: ob quem poſte-

net, & illum denique prævertens ſuperat: quandoquidem exemplo ſuæ hujus Homerici dicti veritatem confirmant.

Mars dubius ſæpe & victorem ſtravit evantem. Tollius.

1 Ξυνὸς ἐνυάλιος] Hectoris verba ſunt Iliad. Σ. v. 309. Livius lib. XXVIII. cap. 19: *ubi Mars communis & victum ſæpe erigeret, & affligeret victorem.* Propert. II. 27: *Cum Mavors dubias miſcet utrimque manus.* Ovid. I. Amor. el. 9: *Mars dubius*, &c. *Idem.*

2 Ποικίλας ὁδὲς ἐπιοῦσιν] Vnde invidiam πολυμήχανον & πάντολμον θηρίον Photius vocat, epiſt. prima, commate γ'. *Idem.*

3 Ἀλλὰ πολλῆς μὲν τύχης] Vere. nam, ut ait Plautus Captiv. II. 1:

Doli non dolis ſunt, niſi aſtu colas:
Sed malum maximum, ſi id palam prævenit. Idem.

4 Οὐδ' ἂν κρατήσειε] Cicero pro Cluentio, cap. 65: *Hoc uno modo ſæpe multorum improbitate depreſſa veritas emergit, & innocentia defenſio intercluſa reſpirat: quod aut ii, qui ad fraudem callidi ſunt, non tantum audent, quantum excogitant: aut illi, quorum eminet audacia, atque projecta eſt, à conſiliis malitia deſerantur. Quod ſi aut conſidens aſtutia aut callida eſſet audacia, vix ullo reſiſti modo poſſet.* Idem.

5 Ὁ τιμόθεος] Sarisberienſis lib. VII. Policratici, cap. 24: *Vbique tamen, quo illuſtrioribus clareſcunt meritis, acrius invidia toxicata dente rodunter.* Velleius Pa-

τέτο, [1] τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτῷ ἐπίφθονον. ἅπαντες γὰρ τῷ ἐπισβεζάζοντι, καθάπερ τι κώλυμα, καὶ ἐμπόδιον προορώμενοι. καὶ ἧκισθ' οἱ ἴσης πρώτου αὐτὸς ὄντας, [2] τὸν χορυφαῖον ἐκεῖνον ἀποληρήσαντες, καὶ φιλίας ἀποδυσάμενοι. οἷόν τι [3] ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπὶ τῷ δρομέως γίγνεται. καὶ γὰρ ὁ μὲ ἀγαθὸς δρομεὺς, [4] τὴν ὕπαληγα δύνας καταπατήσας, [5] μόνον δ' πρόσω ἐφιέμενος, καὶ τῶν λοιπῶν ἀποστερόμενος ἐπίφθονος ἐστι· πάντες γὰρ ἐπιβραδύνουσι τῷ δρόμῳ, καθάπερ τι κώλυμα, καὶ ἐμπόδιον προορώμενοι. καὶ ἧκιστα οἱ ἴσης πρώτου αὐτὸς ὄντας, τὸν χορυφαῖον ἐκεῖνον ἀποληρήσαντες, καὶ φιλίας ἀποδυσάμενοι. οἷόν τι ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπὶ τῷ δρομέως γίγνεται. καὶ γὰρ ὁ μὲ ἀγαθὸς δρομεὺς, τὴν ὕπαληγα δύνας καταπατήσας, μόνον δ' πρόσω ἐφιέμενος, καὶ τῶν λοιπῶν ἀποστερόμενος ἐπίφθονος ἐστι· πάντες γὰρ ἐπιβραδύνουσι τῷ

posterioribus est invidiosus: quo fit ut omnium telis affectetur, ceu obex, objectumque ipsis impedimentum. Seque primum fore quisque putat, quum sublimem illum expugnarit, & amicitia excusserit. Quale quiddam in gymnicis ludis accidit cursoribus: ubi strenuus cursor, fractis ilico carceribus, solum primas affectans, animumque ad metam adjiciens, inque pedum velocitate spem

Paterc. lib. II. c. 40: *Numquam eminentia invidia carent.* Livius lib. XLV. cap. 35. de Paulo Macedonico, cui triumphus negabatur: *Intacta invidia media sunt; ad summa fere tendit.* Apollodorus Comicus:

Πρὸς γὰρ τὰ λαμπρὰ ὁ φθόνος βιάζεται.
Nam rebus obstat præclaribus invidia.

Cyprianus de Zelo & Livore: *Quanto ille, cui invidetur, successu meliore profecerit, tanto invidus in majus incendium livoris ignibus inardescit.* Philo ἀεὶ Ἰωσὴφ· φθόνος δὲ ἀεὶ ταῖς μεγάλαις εὐπραγίαις ἀντιπαλος. *Invidia semper magna felicitatis adversaria est.* Lucretius lib. III:

Consimili ratione ab eodem sæpe timore
Macerat invidia, ante oculos illum esse potentem,
Illum adspectari, clarus qui incedit honore:
Ipsi se in tenebris volvi, cœnoque queruntur.

Infinita porro sunt, quæ in hanc sententiam cum apud Græcos, tum apud Latinos Scriptores belle dicta reperias. *Tollius.*

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] *Nam qui invidet, minor est*, ut ait Plinius lib. VI. epist. 17. Et, secundum Plautum in Captiv. Act. III. Sc. 4:

Est miserorum, ut male volentes sint, atque invideant bonis. Idem.

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] Melius, dignatione inferioribus. *Idem.*

2 Τὸν χορυφαῖον ἐκεῖνον] Verto, *modo principem illum & in fastigio dignationis collocatum, expugnaverit, ac de illo amicitia gradu deturbaverit.* Idem.

3 Καὶ ὅτι τοῖς γυμνικοῖς] Pindarus Isthm. Carm. IV:

Ἔστιν δ' ἀφανεῖα τύχας
Καὶ μεγαλάβιον,
Πρὶν τέλος ἀκρον ἰκέσθαι.
Τῶν τε γὰρ διδοῖ τέλος,
Καὶ κρέσσον' ἄνδρων χαλεπὸν
Ἔσφαλε τύχα καταμύξασα.
Id est,

Est tamen incertitudo fortuna etiam pugnantium, priusquam ad finem summum veniant. Horum enim dat finem, & virorum deteriorum ars corripiens præstantiorem supplantat. Idem.

4 Τὴν ὕπαληγα δύνας καταπατήσας] Τ' ὑπαλυγξ sive βαλὶς, item γραμμὴ Polluci, repagula, quæ Latini *Carceres* vocabant, quibus apertis, non *fractis*, ut interpres habet, emittebantur currus. Videtur hic extentus funis fuisse, quo velut repagulo cursores continebantur; eoque remisso procurrebant. *Idem.*

5 Μόνον τῦ πρόσω] Interpres vertit *primas affectare*, ac si τ' πρωτεῖον legeretur. Τῦ πρόσω ἐφιέμενος, est: *tota mente intentus in stadium, quod cursu conficiendum restat,*

τείνας σφὸς τὸ τέρμα, καὶ τοῖς ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχων, τὸ πλησίον οὐδὲν κακουργεῖ, οὐδέ τι τῶν ἐς τοὺς ἀγωνιστὰς πολυπραγμονεῖ. ὁ δὲ κακὸς ἐκεῖνος, [1] καὶ ἀναδλος ἀνταγωνιστὴς, ἀπογνοὺς τὴν σὺν τῇ τύχῃ ἐλπίδα, ἐπὶ τὴν κακοτεχνίαν ἐτράπετο. καὶ τοῦτο μόνον ἐξέπαυε, σκοπῶν, ὅπως τὸ τρέχοντι ἐπιχὰν, ἢ ἐμποδίσεις, ἐπισοφιεῖ. ὡς εἰ τάχα ἀφαιρήσοι, σὸν ὢν ποτε νικήσαι δυνάμενον. ἀμοίρους δὲ τούτους καὶ πάσης φιλίας τῆς διδαιμόνων γίνεσθαι. [2] ὁ γὰρ πρόσχων, αὐτίκα ἐπιβαλλόμενον. [3] καὶ ἀφύλακτον [4] ἐν μέσῳ λαφθεὶς τῶν δυσμενῶν, ἀνηρπάσθη. οἱ δὲ ἀγαπῶντες, καὶ φίλοι δοκοῦσιν, ἐξ ὧν ἄλλοις βλάπτειν ἔδεξαν. τό, τε ἀξιόπιστον τῆς ἀφελείας οὐκ ἂν ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τὸ πᾶν αὐτοῖς εἶναι ἔργον, δόλους τι πρόσαψαι ἀφῳδὸν, μηδὲ ἀλ-

spem victoriæ habens, vicino non incommodat, neque aliorum certatorum res curat. Contra ignavus ille, & imbellis adversarius, desperata celeritate, animum ad fraudem convertit. Atque hoc solum in universum spectat, quomodo currentem objecta remora, vel impedimento, reprimere possit: quæ ni succedant, nunquam queat vincere. Haud aliter in ambiendis magnatum amicitiis accidit: apud quos qui prominet, statim insidiis involvitur, & incautus ab æmulis captus discerpitur. Hi deinde diligi, & amici videri incipiunt, eo quod aliis incommodarint. Iam quod Calumniæ fidem faciat, non temere excogitant: sed in coloris delectu toti occupantur, metuentes ne quid absoni, aut alieni attexant.

pellat, quo id absolvat. Nemo hunc locum melius interpretabitur, quam Virgilius lib. v. Æneidos:

——— *Signoque repente*
Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt
Effusi, nimbo similes: simul ultima signant.

Quod ad verbum est, ὡς διανοίαν ἀποτείνουσι πρὸς τὸ τέρμα. Tollius.

1 Καὶ ἀναδλος ἀνταγωνιστὴς] Cicero Philippica x. cap. 1: *Declarasti enim verum esse id, quod ego semper sensi, Neminem alterius, qui sua conspiceret, virtuti invidere.* Idem.

2 Ὁ γὰρ πρόσχων] Pessime interpres expositit, *qui prominet.* Repone, *qui ceteris antistat:* ut apud Catullum:

Veranni, omnibus è meis amicis
Antistans mihi millibus trecentis. Idem.

3 Καὶ ἀφύλακτον] Cyprianus de simplicitate Prælatorum: *Facilior cautio est, ubi manifesta formido est; & ad certamen animus ante præstruitur, quando se adversarius confitetur.* Verum, ut bene Seneca, *Professa perdunt odia vindictæ locum.* Idem.

4 Ἐν μέσῳ λαφθεὶς] Non satisfacit mihi interpres. Malim, *circumventus rapitur.* Eleganter Ausonius in Cupidine Crucifixo locum hunc illustrat:

——— *Hostemque unum loca non sua nactum*
Facta nube premunt. Trepidantem, & casia parantem
Suffugia, in cætum media traxere caterva.
Eligitur mœsto, &c.

Contra apud Ciceronem pro Cluentio, c. 65: *Innocentia defensio sæpe multorum improbitate intercluſa respirat.* Idem.

1 Τὸ

λότερον. ὡς γὰρ ἐπὶ πολὺ [1] τὰ πρόσοντα τῷ ἀμβλλομένῳ, [2] πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες, σὺν ἀπιθάνοις ποιοῦνται τὰς κατηγορίας. οἷον, ὁ μὲν ἰατρὸν ἀμβάλλουσιν ὡς φαρμακέα. ὁ πλούσιον ὄ, ὡς τύραννον. [3] ὁ τυραννικὸν ὄ, ὡς πρόδηλον.

xant. Sic plerunque ejus, quem deferunt, rationes in deterius interpretando, probabiles reddunt accusationes. Medicum veneficii; locupletem affectatæ tyrannidis; tyrannum proditionis insimulant. In-

1 Τὰ πρόσοντα] Hic sunt vel fortunæ, vel ingenii, vel quæcunque alia bona, commoda, conditio: quæ alicui adsunt, quibusve conspicuus est. *Tollius.*

2 Πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες] Basilius Magnus de Invidia: Δεινὸν ὄ ταῖς εἰς τὸ χεῖρον παραπροπαῖς τὸ ἐπαινετὸν διαπύσαι, καὶ ὃν μέγιστον ἀφορμὴν ἀξιοπίστου διαβολῆν. *Improbum autem est, in pejus deflectendo quod laudabile est culpare, & è malitia vicinia virtutem criminari.* Sarisberiensis lib. VII. Policratici, capite 24. de calumnia loquens: *Et nunc quidem*, inquit, *bona aliena pervertit, nunc minuit: mala autem fingit, quæ non sunt; aut magnificat, & extollit, si quæ sunt.* Contra ea Quintilianus lib. II. cap. 12: *Est præterea quædam virtutum vitiorumque vicinia, quæ malevolis pro libero, temerariis pro forti, effusis pro copioso accipitur.* Sic & in amore, & in amicitia vitia proximarum virtutum appellationibus velantur. Lucretius lib. IV:

Nigra μελίχρως *est, immunda & fœtida* ἄκοσμος.
Cassa παλαιόπλον, *nervosa & lignea* δρυόκνα, &c.

Et apud Theocritum Battus Idyll. X:

Βομβύκα χαρίεσσα, Σύραν καλέοντι τὸ πάντες,
Γύναι, ἁλίκαισον. ἐγὼ ὄ μόνος μελίχλωρον.
O Bombyce venusta, omnes te Syram vocant,
Tenuem, sole adustam. ego vero solus flavam melli instar.

Est item apud Aristænetum illius vitiorum in melius interpretationis amatorium exemplum, lib. I. epist. 18: Καὶ ὁ μάν' τις τὴν νέαν, ὅτι σιμός, ἐπῄνεις παρόσον καλὴν εἰς ἐπαινεῖ· τῷ δὲ τὸ γρυπὸν βασιλικὸν ἔφης· τὸ ὄ διὰ μέσου τέτον. ἀρεῖς ἐμετρότητα ἔχειν· μέλαιναν δὲ ἀνδρικὰς ὀνομάζεις, λιθικὰς δὲ θεῶν παῖδας θερσιτήρικας· μελιχρώτους δὲ οἷς τένοντά τις· ἀλλ' ἀποίνιμα εἶναι. Vbi nisi & in Platone ita legeretur, & à Plutarcho in προσοποίημα mutatum esset, γρῖμα pro ποίνιμα legerem. Neque vel ita tamen Platonis mihi locus sanus esse videtur. Μελαγχλώρους δὲ ἓ τένοντα οἷς τινες ἄλλα ποίνιμα, ἢ ἱερᾶς ὑπονοεῖζομένη τι ἓ θυμοῦ φέρον· ἢ ἀχρότητα, ἐὰν ὅτι ἀρᾶται. Lege, μελαγχλώρους, (sive μελίχρως, ut alii malunt) δὲ ἓ τένοντα οἷσιν ἀλλ' ἐ χρῶμα εἶναι ἱερᾶς &c. ad plures illi sermo institutus est, sic ut τὸ οἷς vitiosum esse quivis facile deprehendat. Ceteræ mendæ manifestæ sunt. Posset autem τὸ ποίνιμα *facies* verti: nisi quis προσοποίημα cum Plutarcho malit: cujus vocis vim Cicero pluribus explicat, lib. II. de Oratore cap. XIV: *ut cum in sole ambulem, etiamsi aliam ob causam ambulem, fieri natura tamen, ut colorer.* De Amicitia locus est eximius, sed prolixior, apud Horatium lib. I. sat. 3: ubi tandem livorem nostrum, & animi æruginem perstringit, dicens:

At nos virtutes ipsas invertimus; atque
Sincerum cupimus vas incrustare. probus *quis*
Nobiscum vivit! multum demissus homo. *illi*
Tardo *cognomen* pingui damus. *pro* bene sano,
Ac non incauto, fictum, astutumque *vocamus*, &c.

Plura ad Lucret. & Horatium Lambinus congessit, quæ describere nolo, ne alienæ fructum diligentiæ videar velle intercipere *Idem.*

3 Τὸν τυραννικόν] Malim, *tyrannidis*, vel *tyranni ministrum*, quam *tyrannum*, venerer. *Idem.*

ενίοτε μὴν καὶ ὁ ἀκροώμενος αὐτὸς ὑποκέαται τὴν διαφοράν. καὶ ὥσπερ τὰ σκεύη τρόπον τινὰ καταθήγεις αὐτὰ ἑρμηνέας ὄντας, οὕτω καὶ οὗτοι τὸν ἀκροατὴν ἐκκαλοῦνται. ὁ μὲν γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν ὄντα ἴδωσι, διέδυσε φασὶ τὴν γυναῖκα ὁ δεῖνα· καὶ ἀπιδὼν εἰς αὐτὴν, ἀπεστέναξε. καὶ ἡ Στρατονίκη πρὸς αὐτὸν ἅμα λάλα ἀηδῶς, καὶ ὅλως ἐρωτική. καί τινες δὲ μοιχικαὶ πρὸς αὐτὸν αἱ διαβολαί. ὁ δὲ ποιητικὸς ἦ, καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῇ, μὰ Δί' ἐχλεύασέ σε [2] Φιλόξενος τὰ ἔπη, καὶ διέσυρε, [3] καὶ ἄμετρα εἶπεν αὐτά, καὶ κακοστομήσας. πρὸς ἅπαντα δυσσεβῆ, καὶ φιλόθεον, ἀθεώτατον, καὶ ἀνόσιον ὁ φίλος διαβάλλεται, καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενον, καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ ἐπιμέλειαν. [4] ὁ δὲ ἀκούσας, δύνῃ μόνον ἀφ' ἑαυτοῦ τυπεὶς, διακέκαυται ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἀπέστραπται τὸν φίλον, ὡς ἀφειμένος τὸν ἀκέλευθον ἔλεγχον. ὅλως γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐπινοοῦσι, καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσασιν εἰς ὀργὴν δυνάμενα παροξύναι τὸν ἀκροώμενον.

Interdum auditoris affectus ſua calumniis diſcrimina ſuppeditat: ad cujus mores hi maligni homines ſeſe accommodantes, ſcopum attingunt. Nam ſi zelotypum ipſum eſſe perſpexerint: annuit, inquiunt, ille uxori tuæ inter epulas, eamque intuitus ſuſpiravit: Stratonice viciſſim ſuave quiddam, & amatorium: alia item, quæ ad ſuſpicionem adulterii faciunt. Sin poëticæ ſtudioſus illa arte ſibi placeat: Per Iovem tua carmina Philoxenus irriſit, inſectatus eſt, hiulca & lege ſoluta dixit. Apud religioſum, & pium, impietatis, & flagitii accuſatur amicus, quaſi numen rejiciat, & providentiam neget. Tum auditor, ceu œſtro in aurem immiſſo, excandeſcit, ut eſt conſentaneum, & re nondum accurate cognita, amicum averſatur. Talia fere ſunt, quæ ab impuris iſtis confinguntur & dicuntur, cum ea norint audientis animum ad iram maxime poſſe pro-

1 Η' Στρατονίκη] Alluſit partim ad hiſtoriam Antiochi Seleuci R. filii, qui novercæ amore flagrans ope Medici voti compos fuit factus: partim ad calumniam, qua Combabus fuit impugnatus apud eundem Seleucum, ac ſi Stratonices manifeſtarius adulter eſſet. Utramque noſter fuſe exponit in libello de Dea Syria: illam Plutarchus in vita Demetrii Poliorcetæ: quam breviter item noſter attigit in Icaro-Menippo: Σελεύκῃ δὲ Ἀντίοχον ὑφορῶντα γύναιον διανοοῦντα κλέπτειν τῇ μητρυιᾷ. *Seleuci autem filium Antiochum videbam clam Stratonicæ novercæ inniuentem.* Ex hac hiſtoria effictam habes narratiunculam apud Ariſtænetum lib. I. epiſt. XIII. Repoſui autem, ejecta *uxoris* voce, nomen proprium, in quo ad hiſtoriam reſpicitur, quam expoſuimus. Mox legam ἀνδρὸς. Interpres non nimis bene vertit. *Tolimus.*

2 Φιλόξενος] Nobilis poëta Lyricus, qui cum Dionyſii tyranni carmina liberius damnaret, ab eo in Latumias detruſus eſt: unde Tarentum aufugiens Dionyſio revocanti epiſtolam miſit una litera O, id eſt ω, notatam. plura Suidas. Meminit & Plutarchus de fortuna Alexandri, orat. II. in initio. *Idem.*

3 Καὶ ἄμετρα] *Hiulca*, interpres. Rectius, *immodulata*, ut Horatius in Arte:

Non quivis videt immodulata poëmata judex. Idem.

4 Ὁ δ' ἀκούσας] Verte: *quo ille*, ſc. amicus, *audito, ſtatim velut æſtro percitis auribus, ut par eſt, inflammatur, & moram accurata inquiſitionis non ferens, aversatur amicum, repellitque. Plane enim iſtiuſmodi mendacia confingunt, quæis maxime eorum audientis animum ad iram poſſe provocari.* Idem.

1 Κα[illegible]

καὶ ἔνθα τροφὸς ἐστὶν ἥκιστα ἐπιτιθέμενοι, ἐπ' ἐκεῖνο τρέχουσι, καὶ ἀκροᾶσθαι ἐς αὐτὸν. ὥστε τῇ προφάσει ὀργῇ πεπραγμένον [2] μηκέτι χαλᾶν ἄγαν τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀληθείας. ἀλλὰ καὶ ἕλκη τις ἀπολογίαθαι, μὴ προσῇ, τῷ προδήλῳ τὸ ἀπροόπτως; [3] ὡς ἀληθεῖ προκατειλημμένου. [4] Ἀνυσιμώτερον γὰρ ἂν τὸ εἰδέναι τὸ διαβολῆς, τὸ ἐπιτηδειότατον τῷ ἀκούοντι ἐπιθυμίας. ὁπότε καὶ παρὰ Πτολεμαίῳ [5] τῷ Διονύσῳ ἐπιληφθέντα, ἀφυβρίζοντός τις, ὃς διέφαλε [6] τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τε πίνοι, καὶ μόνος τῶν ἄλλων γυναικεῖα σὺν συνδύσαιτο ἐν τοῖς Διονυσίοις. καὶ εἶναι μὴ κλῆσις [7] ἔαγεν ἔπινέ τε, πάντων ὁρώντων, καὶ λα-

provocare. Et qua parte quisque præstat, cognoscentes, illa ipsum telis jaculisque petunt: ne auditor, subita conturbatus ira, aliquod vero cognoscendo collocet otium: deinde ei, qui se purgare velit, non attendat, inopinato crimine, tanquam vero præoccupatus. Etenim ea calumniæ species est efficacissima, quæ cum auditoris cupiditate conflictatur: quando etiam apud Ptolemæum cognomento Dionysum quispiam olim Demetrium Platonicum accusavit, quod in Bachanalibus aquam biberet, solusque omnium mulieribus non fuisset indutus. Ac nisi mane vocatus vinum bibisset omnium in conspectu, & sumta veste Ta-

1 Καὶ ἔνθα τροφὸς ἐστὶν] Sic Alexander Parmenionis auctoritatem moleste ferens, à Cratero in Philotam, invidiosa illius & suspiciosa commemoratione accenditur: Curtius l. VI. cap. 8. sic Nero à Capitone Cossutiano in Thraseam instammatus, quod non adfuisset in Poppææ Sabinæ consecratione, quam Nero præ ceteris dilexerat: Tacitus lib. XVI. cap. 22. Sic apud Phædrum libertus ille,

Adjecit id, quod sentiebat maxime
Dolaturum amanti.

Ceterum exemplorum ὅσα κινῆς. Benedictus male legit τροφῶτος, pro τροφὸς, vertitque *& qua parte præstat.* nos emendavimus & contextum, & interpretationem, vertentes, *& qua quisque parte máxime vulneri patet.* Tollius.

2 Μηκέτι χαλᾶν ἄγαν] Verterim: *indaganda, seu perstrutanda, veritati non modo non vacet: verùm etiam si quis objectam crimen diluere voluerit, non admittat defensionem, insolentia audita criminationis, tamquam veritate præoccupatus.* Idem.

3 Ὡς ἀληθεῖ] Nisi ἀληθεῖ hic neutro genere accipitur pro substantivo, legendum hic vel ἀληθείᾳ, quod malim; vel ἀληθὲς, ut ad ἀκροάσεως referatur. *Idem.*

4 Ἀνυσιμώτατον γὰρ ὄν] Atticissimus, pro, ἀνυσιμώτατον γὰρ ἦν. Sic Homerus Iliad. Θ. v. 306:

Μήκων δ' ὡς ἐτέρωσι κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ
Καρπῷ βεβριθυῖα, νοτίσσι τε εἰαρινῇσιν.

Pro βεβριθυῖα. Pro ὁπότε malim, ἅς ποτε. Idem.

5 Τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι] Qui undecimus fuit Ptolemæorum. *Idem.*

6 Τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον] Cujus & Antoninus Imp. meminit lib. VIII. cap. 22. adeatur Ionsius in Histor. Philosophica. *Idem.*

7 Ἔαγεν ἔπινε] Quo nihil viro gravi turpius, nisi cum res poscit, aut jubet valetudo: antiquis autem rarum, & inusitatum, ut etiam Apostolos illud diei tempus ab ebrietatis potuerit suspicione vindicare. Res igitur erat extremæ luxuriæ, quam & feminæ adamabant nequiores Apuleius lib. IX. *Quanto me felicior*

ἔαν [1] παραντινίδιον, [2] κυμβάλισί τι, καὶ πρόσωπον σπάσῃ, ἀπολώλεκεν, ὡς ἐκ τοῦ βίου τῆς βασι-

Tarentina, cymbala pulsasset; & saltasset, plane periisset; quod

Daphne vicina, qua mero & prandio matutino saucia cum suis adulteris voluptatur. Idem eodem libro: *matutino mero, & continuo stupro corpus emancipatum.* Tollius.

1 Παραντινίδιον] Pollux lib. VII. cap. 17: καὶ μὴν τόγε παραντινίδιον διαφανὲς ἐστιν ἔνδυμα, ὀνομασμένον ἀπὸ τῶν παραντίνων χρήσασθαι τρυφῆς. *Est autem pellucida vestis, Tarantinidion, ita à Tarentinorum usu luxuque appellata.* Hesychius: Παραντινὸν, sive, ut alii legunt, παραντινίδιον, ἱμάτιον γυναικεῖον λεπτὸν, κρόσσους ἔχον ἐκ τῆς ἑνὸς μέρους. *Tarantinidium, vestimentum muliebre tenue, fimbrias, seu villos habens ab una parte.* Vtebantur eo plerumque meretrices. Lucian. in dial. meretr. Οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τὶ ἑταιρῶν ἐκ τοῦ ἑτέρου, ἐκ τοῦ μέσου, παραντινίδιον ἔχουσα. Apud Pollucem cap. XIII. lib. VII. fragmentum est veteris poetæ, Παρθένον δ' εἶναι δοκεῖ, φορῶν κροσσωτὸν, καὶ γυναικείαν στολήν. *Virgo esse videtur, gerens fimbriatas vestes, & muliebrem stolam.* Muliebri autem veste Bacchus amiciebatur. Vide Senecam. Et Tragœdi, omnesque Dionysiaci artifices, quorum nota *Syrmata.* Apud eundem Pollucem, Λυδὸν χιτῶν τις βακκάρα, διονυσιακὸς, σοδόνης. Et apud Hesych. βακκάρα χιτῶνες, ἐσθῆτες οἱ θρᾴκιαι βάκχαι. Hinc & Bacchus βασσαρεὺς dictus. Commentator vetus Horatii l. I. od. XVIII: Bassareus *dictus est liber pater à genere vestis Baccharum:* unde & Baccha Bassarides *dicta Pers.* Bassaris & *Lyncem.* Bassaris *enim genus vestis est, ad pedes usque demissa, dicta à* Bassara, *loco Lydiæ,* ubi fit. Vbi *Bassara* pro *Bassaris* legendum videtur. Verum Etymologici auctor & in etymologia, & in ipsa nominis denotatione variat. Quamquam etiam *Bassaris* apud Persii Scholiasten inveni, ad Sat. I. v. 101: *Bassarides,* inquit, *Baccha. Quibusdam videtur à genere vestis, qua Liber pater utitur, demissa ad talos, quam Thraces* Bassarin. *Quidam à vulpibus, quarum pellibus Baccha succingebantur. Vulpes Thraces* Bassares *dicunt.* Idem.

2 Κυμβάλισί τι] Cymbala namque cum saltatione jungebantur in Deorum effeminato cultu: præsertim in festis Bacchi, Herculis, & Matris Deum Cybeles. Iustinus de Ptolemæo Philopatore, lib. XXX: *adduntur instrumenta luxuria, tympana & crepundia;* sive, ut alii malunt, *crepitacula.* Vbi tamen τὸ *crepundia* ab interprete esse censuerim. Nam de eodem loquens Plutarchus tympani tantum meminit. Sed, uti dixi, & cymbala in ejusmodi festis solemnia fuere. Apulejus de Gallis Cybeles, lib. VIII. Milesi. *Qui per plateas & oppida cymbalis & crotalis personantes, Deamque Syriam circumferentes mendicare compellunt.* Lucretius lib. III.

Tympana tenta tonant palmis, & cymbala circum
Concava, raucisonoque minantur cornua cantu.
Et Phrygio stimulat numero cava tibia mentis.

Erant autem ea vel ex ære, vel e buxo, quæ mutuo collisu non ingratum sonum edebant. Ausonius in Epist. ad Paulinum XXV;

Cymbala dant ficto sonitum: dant pulpita saltu
Icta pedum: tentis reboant cava tympana tergis.

Propertius lib. III. el. XVI; ad Bacchum:

Lævis odorato cervix manabit olivo,
Et fersex nudos veste fluenta pedes.
Mollia Dircæa pulsabunt tympana Thebæ;
Capripedes calamo Panes hiante canent.
Vertice turrigero juxta Dea magna Cybelle
Fundet ad Idæos cymbala rauca choros.

Anthol. lib. IV. de Herc. & Bacchо;

Ἀμ-

λέως, ἀλλ' [1] ἀνυποφίητος ὢν, καὶ ἀνεπιτήδευτος τὰ Πτολεμαΐκα τρυφῆς. [2] ὥστε ἦ Ἀλεξάνδρῳ, μεγίστη τότε ἂν ἀπασῶν διαβολὴ λέγοιτο, εἴ τις μὴ σέβοιτο, μηδὲ προσκυνεῖν τὸν Ἡφαιστίωνα. ἐπεὶ γὰρ ἀπέθανεν Ἡφαιστίων, ὑπὸ δ' ἔρωτος Ἀλεξάνδρου ἐβιάσθη προσθεῖναί τι τούτῳ τῇ λοιπῇ μεγαλουργίᾳ, [3] καὶ θεὸν χειροθετῆσαι τὸν τεθνεῶτα. οὗ δὴ νεὼς τε ἀνίδρυσαν αἱ πόλεις, καὶ τεμένη καθιδρύθη, καὶ βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ἑορτὴ τῷ νεωὶ τούτῳ θεᾷ ἐπετελεῖτο. [4] καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος ἦν ἅπασιν, Ἡφαιστίων. εἰ δέ τις ἢ μεθιάσειε πρὸς τὰ γιγνόμενα, ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ σπουδῶν, ἀναλοῦτο ἐπίκηρος ἢ ζημίαν. ὑπολαμβάνοντες δὴ οἱ κόλακες τοῦτο μειρακιώδη τοῦτον δὴ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν, προσεξέκαιον δῆθεν, καὶ ἀνεζωπύρουν, [5] ὑπεύεργε δὴ διηπιδιτατε, ei ignem & fomitem addere cœperunt, somnia narrantes

quod regis moribus non delectaretur, ſed Ptolemæi deliciis infenſus eſſet, & adverſarius. Apud Alexandrum graviſſimi criminis reus fiebat, qui colere & adorare nollet Hephæſtionem. Nam poſteaquam is è vivis exceſſit, amore victus Alexander, ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit, ut mortuus inter Deos Hephæſtion haberetur. Continuo civitates ei templa condiderunt, delubra dedicarunt, aras, victimas, & feſta novo huic Deo conſecrarunt. Eratque nomen Hephæſtionis jusjurandum omnium religioſiſſimum. Siquis autem vel riſiſſet ad ea quæ fiebant, vel non omni ſtudio colere viſus eſſet, culpa capitalis erat. Aſſentatores autem perſpecta hac juvenili Alexandri cupiditate,

Ἄμφοιν ἦ σῆλαι σωτήρμονες· εἴκελα δ' ὅπλα
Νεβρὸς, λεοντῆ, κύμβαλα δὴ, πλαταγή.
Sudorumque pares meta, paria arma: leonis
Exuvia, hinnuleus, cymbala cum ſtrepitu.

Eleganter ad rem Tertullian. de Pallio: *Atquin alius & ſericatus & crepidam aratus inceſſit, & ut digne quidem Bacchantibus indumentis aliquid ſubtinniret, cymbalo inceſſit.* Tollius.

1 Ἀνυποφίητος] Exprobrator. Lactantius lib. v. cap. 6: *Et quoniam mores ac vitia regis imitari genus obſequii judicatur, abjecerunt omnes pietatem; ne exprobrare regi ſcelus viderentur, ſi aliter viverent.* Vid. Tacit. XVI. 22. Et Lactant. l. v. cap. 9. p. 482. Iſocr. p. 10. *Idem.*

2 Παρὸ δ' Ἀλεξάνδρῳ] Malim ita vertere: *Ita & apud Alexandrum hac omnium maxime valebat calumnia, ſiquis neque colere ut Deum, neque adorare velle Hephæſtionem deferebatur.* Idem.

3 Καὶ θεὸν χειροτονῆσαι] Pluribus hæc Arrianus, Curtius, Plutarchus in vita Alex. M. *Idem.*

4 Καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος] De Caligula Suetonius refert, eum inter cetera amoris erga Druſillam documenta nunquam deinceps niſi *per numen Druſillæ* dejeraſſe. Idem in morte Iulii Cæſaris narrat, controverſias quaſdam à plebe *interpoſito per Cæſarem jurejurando* diſtractas: & Claudium Imp. *jusjurandum* ſibi *neque ſanctius* neque *crebrius* inſtituiſſe, quam *per Auguſtum*: quin & violata perjurio numina iſta gravius vindicata, quam ſi quis per ipſum Iovis numen, aut majorum gentium Deos pejeraret. Sic ut vere dixerit Tertullianus in Apologetico: *Citius denique apud vos per omnes Deos, quam per unum genium Cæſaris pejeratur.* Idem.

5 Ὑπεύεργε] Id enim inter divinitatis ſigna. Vnde & ægrotantes, & futura

γέμενοι τῆ Ἡφαιστίωνος, [1] ἐπιφανείας τινὰς, καὶ ἰάματα προστιθέντες αὐτῷ, καὶ [2] μαντείας ἐπιφημίζοντες. καὶ τέλος, ἔθυον [3] παρέδρῳ, καὶ [4] ἀλεξικάκῳ θεῷ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἥδετό τε ἀκούων, καὶ τὰ πλάσματα [5] ἐπίστευε, καὶ μέχρι ἐφρόνει, ὡσπερεὶ καὶ Θεοῦ παῖς ὢν μόνον, ἀλλὰ καὶ Θεοὺς ποιεῖν δυνάμενος. πόσους οὖν οἰόμεθα τῷ Ἀλεξάνδρῳ φίλους δοκεῖν τὸν κριὸν ἀπέπεμψεν τὸν Ἡφαιστίωνος θειότητος, διαβληθέντας, ὡς ἃ τιμῶσι [6] τὸν κοινὸν ἁπάντων Θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελαθέντας, καὶ τὴν βασιλέως εὐνοίας ἀπεστέρησε; τότε καὶ

tes Hephæstionis, apparitiones quasdam, & medelas ei attribuentes, ejusque oracula prædicantes: denique assessori, malorumque depulsori Deo sacra fecerunt. Alexander autem hæc jucunde audiebat, tandem etiam ut veris fidem habebat, & gloriabatur, quod non modo Dei filius esset, sed Deos etiam creare posset. Quot igitur Alexandri amicos putamus illam Hephæstionis divinitatem tum male habuisse, quum accusarentur, quod communem omnium Deum non colerent: ideoque expellerentur, & regis benevolentia excideret? Tunc temporis Aga-

prænoscere cupientes, in Deûm, Æsculapii præcipue, & Serapidis, nec non Apollinis, sese templa conferebant, per somnium illorum voluntatem, responsave expiscaturi. *Tollius.*

1 Ἐπιφανείας] Illustravit hanc vocem, locumque Luciani, Vir illustris Ez. Spanhemius in V. Dissertatione de re Nummaria: quod opus à me juventuti nunquam non erit commendatissimum. *Idem.*

2 Μαντείας] Et oracula ad auctoritatem novo Deo conciliandam efficta. Æmulatus est in Antinoo Hadrianus, quem non secus ipse, ac Hephæstionem Alexander, dilexerat. Spartianus in ejus vita: *Et Graci quidem volente Hadriano eum consecraverunt, oracula per eum dari asserentes, quæ Hadrianus ipse composuisse jactatur.* Idem.

3 Παρέδρῳ] Servius in VII. Æneid. *Revera Virbius est numen conjunctum Diance, ut matri Deum Attis, Minervæ Erichthonius, Veneri Adonis.* Id est πάρεδρος. Πάρεδροι etiam σωφρονισταὶ dicti, teste Hesychio, quamquam viri docti τοὺς παρέδρους τοῖς σωφρονισταῖς inferiores existimant, & ordine, & dignatione. quin & Gallus sese apud nostrum in dialogo sui nominis πάρεδρον Ἑρμοῦ jactat. *Idem.*

4 Ἀλεξικάκῳ] Quod Herculi, quem æmulabatur Alexander, cognomen datum in Deorum numerum cooptato. Fuit item Apollinis cognomen, de quo videndus Pausanias in Atticis, pag. VI. *Idem.*

5 Ἐπίστευε] Iuvenalis Sat. IV:

Quid apertius? Et tamen illi
Surgebant crista. Nihil est, quod credere de se
Non possit, cum laudatur dis æqua potestas. Idem.

6 Τὸν κοινὸν ἁπάντων Θεὸν] Erant enim & peculiares vel populis, vel familiis, seu gentibus Dii; Auson. in Cæsaribus:

Æneadum generis qui sextus & ultimus heres,
Polluit, & clausit Iulia sacra Nero.

Inprimis heroes in Deûm numerum relati; ut populo Romano Quirinus. Cetera, qui plura Deorum nomina desiderat, uni tantum culta vel cognita populo, legat cap. XXIV. Apologetici Tertulliani, & lib. IV. Augustini de Civitate Dei, cap. 8. & passim, Sermon. VIII. Theodoreti ad infideles Græcos, &c. *Idem.*

1 Τὰ-

Ἀγαθοκλῆς ὁ σάμιος, [1] τάξιαρχῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τιμώμενος παρ' αὐτῷ, μικρῷ δεῖν [2] συνηθείρχθη λέοντι, διαβληθεὶς ὅτι διακρούσειε παρὰ τὸν Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲ λέγεται βοηθῆσαι Περδίκκης, [3] ἐπομοσάμενος καὶ πάντων τῶν Θεῶν, καὶ καὶ Ἡφαίστιονος, [4] ὅτι δὴ κυνηγετῶν οἱ φαίνοιτο σαφηνῆ τὸν Θεὸν ἐπισκῆψαι, εἰπεῖν Ἀλεξάνδρῳ, φείσασθαι Ἀγαθοκλέους. εἰ γὰρ ὡς ἀπιστῶν, εἰδὲ ὡς ἐπὶ νεκρῷ διακρύσαι, ἀλλὰ τὴν πάλαι συνηθείας μνημονεύσας. ἡ γὰρ κολακεία, καὶ ἡ διαβολὴ, τότε μάλιστα χώραν ἴσχε παρὰ τὸ Ἀλεξάνδρῳ πάθος σωλιζομένῳ. [5] καθάπερ γὰρ ἐν ἁλιευτικοῖς τοῖς ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἀπόκρημνα, καὶ ἄσφαλῆ τείχη

Agathocles Samius, qui apud Alexandrum centurio in honore erat, parum abfuit quin cum leone committeretur, accusatus, quod sepulchrum Hephæstionis prætereuntis illachrymasset. Verum illi opem tulisse fertur Perdiccas, Deos omnes, ipsumque Hephæstiona juratus, Deum in venatione sibi clare visum mandasse, ut Alexandro diceret, Agathocli esse parcendum, qui non ut mortuum lachrymasset, & quod vanam Hephæstionis divinitatem crederet, sed quod pristinæ familiaritatis meminisset. Sic igitur affecto Alexandro, locus assentationi, & calumniæ aptissimus fuit. Nam quemadmodum hostes urbem oppugnaturi, non altam, non præcipitem, non munitam

1 Τάξιαρχῶν] Verte; *Ordinum ductor, quique magno apud Alexandrum in honore erat.* Tollius.

2 Συνηθείρχθη λέοντι] Alludit ad historiam Lysimachi, quem Alexander Leoni objecerat. *Idem.*

3 Ἐπομοσάμενος] Eodem ferme dolo, quo Iulius Proculus usus, interfecto, seu discerpto à Patribus Romulo, quo desiderium plebis leniret. Adi Livium lib. 1. & Florum, cap. 1. *Idem.*

4 Ὅτι δή] Legebam initio, ὅτι ἴδη. verum τὸ ὅτι eleganter sæpe πλεῖλ. Idem.

5 Καθάπερ γὰρ ἐν ἁλιευτικοῖς] Eadem in Halieuticis similitudine usus est Oppianus lib. v:

Ὡς δ' ὅτε δυσμήνοιο βελέεσσι λόχῳ ἀντίοιοι
Λάθρῃ ἐμπλήσωσι μεσάτιον δὴ νύκτα δοκεύσας,
Εὐδόντας δὲ κίχωσι φυλακτῆρας περὶ πυλέων
Ἄρρῳ ὑμηνιόωντι, ἐπιπλήξας δ' ἰάχησεν.
Ἐν δὲ ἕπεσθ' ἄκριλυ τε πόλιν, καὶ τύρσιν ἐπ' αὐτὴν
Θαρσαλέοι αὐτοῦσι, πυρὸς ἔβολος, ἄστεος ἀτὴ,
Δαλὸν ἐϋδμήτων μεγάρων αἰσπερα φέροντες
Ὣς τότε &c.

Ac veluti insidiæ media sub nocte propinquant
Hostibus occulto, & curis somnisque solutas
Excubias arcis nacta sub Marte quieto,
Cadunt; & sternunt custodum corpora passim:
Hinc propere evadunt summa ad vestigia muri,
Audacesque locant flammas in arce micantes,
Urbis casuræ signum, torremque ferentes,
Qui sit robustus jam prensa malleus arcis:
Sic tunc &c.

Vt & Apulejus ex parte lib. v. Metam. *Tunc nacte jam portis patentibus nudatum foro-*

προσίασιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὃ μὴ ἀφύλακτόν τι μέρος, ἢ σαθρὸν ἀνθοῦντα, ἢ ταπεινὸν, ἐπὶ τοῦτο πᾶσῃ δυνάμει χωροῦσιν, ὡς ῥᾷστα παρεισδῦναι, καὶ ἑλεῖν δυνάμενοι, ὅτω δ' οἱ ἀμφάκλητοι, [1] ὅ, τι ἂν ἀσθενὲς ἴδωσι τῆς ψυχῆς, καὶ ὑποσεσθαρμένον, τοῦτο προσβάλλουσι, [2] καὶ προσάγουσι τὰς μηχανὰς, καὶ τέλος, ὑποπολιορκοῦσι, μηδενὸς ἀντιπαρορμῶντος, μηδὲ τὴν ἔφοδον ἀναδυομένου. εἶτ' ἐπειδὰν ἐντὸς ἄπαξ τειχῶν γένωνται, πυρπολοῦσι πάντα, καὶ καίουσι, καὶ σφάττουσι, καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἀλισκομένης ψυχῆς, καὶ ἐξωδοφοροδισμένης, ἔργα εἶναι. μηχανήματα δ' αὐτοῖς τῷ δόλῳ ἡ ἀπάτη, καὶ τὸ ψεῦδος, ἡ ἐπιορκία, ἡ [3] προσλιπάρησις, ἡ ἀναισχυντία, καὶ ἄλλα μύρια ῥᾳδιουργήματα. ἡ δὲ μεγίστη πασῶν, ἡ κολακεία ἐστὶ, [4] συζυγὴς, μᾶλλον δ' ἀδελφή τις οὖσα τῆς ἀμφοδολῆς. Οὐδεὶς γὰρ οὕτω χρυσᾶσπις ἐστὶ, καὶ ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς ψυχῆς περιβεβλημένος, ὃς οὐκ ἂν ὑποδύη πρὸς τὰς τῆς κολακείας ἀμφοδολάς. καὶ ταῦτα, ὑποφυτίσας, καὶ τὰς θεμελίους ὑφαρπάσας τῆς ἀμφοδολῆς. καὶ τὰ μὲν ἐντὸς, ταῦτα. ἔνδοθεν δ', πολλαὶ προθυσίαι σωτηριάζοντες, τὰς χεῖρας ὀρέγουσι, καὶ τὰς πύλας ἀναπετῶσι, καὶ πάντα πρόπορον τὴν ἁλώσῃ δ' ἀκόλουθον συμπροθυμοῦνται.

nitam mœnium partem invadunt: sed quam non custoditam, debilem, humilemve norunt, in eam totis viribus impetum faciunt, ut qua facillime ingredi, & rerum potiri queant. Ita calumniatores, quod in auditoris animo languidum, fragile, & accessu facile viderint, illud adoriuntur, eoque suas machinas adducunt: denique nemine obsistente: hostilemque impetum sentiente, expugnant: deinde intra muros, cuncta igni ferroque devastant, jugulant, expellunt: qualia verisimile est fieri animo capto, & mancipato. Artes sunt ipsis adversus absentem, fallacia, mendacium, perjurium, obsecratio, impudentia, aliæque sexcentæ astutiæ: quarum omnium maxima est assentatio, Calumniæ cognata, imo soror. Nemo enim tam generoso est animo, & adamantino muro septus, qui adulationis calumniis non succumbat: idque cum calumnia suffodiat, & fundamenta subtrahat. Atque hæc quidem sunt, quæ foris adveniunt. Intus autem multæ proditiones adjuvant, manus porrigunt, portas aperiunt, omnibusque modis expugnationi auditoris una incumbunt. Ac

vis animum facinorosa mulieres, omissis tecta machina latibulis, destrictis gladiis fraudium simplicis puellæ paventes cogitationes invadunt. Tollius.

1 Ὅ πᾶν ἀσθενές] Themistius Orat. III: Καὶ ὅπου ἂν αἴσθηται αὐτὸν ὑπερεγκλῶσαν, ἀρέσκα εἰσπεπαισμένον καὶ σμικρὸν ὑπεξυπῆ τῆς ἐλέγχου τὸ ἀφρακτόν τε καὶ ἀσθενὲς. *Quæ ubi ad votum succedere sibi conatus suos senserit, perblande irrepens paulatim cum subruit, & scrutatur, qua parte minime munitus, ac minime valens est.* Idem.

2 Καὶ προσάγουσι τὰς μηχανὰς] *Eique suas machinas admovent.* Idem.

3 Προσλιπάρησις] Non est *obsecratio*, uti reddidit interpres: sed est *assiduitas* in calumniando; aut si ita mavis, in assentando simul & calumniando, qua quasi obtunditur ille, quem in amicum veterem volunt concitare. *Idem.*

4 Συζυγὴς] Πρόδρομον ὑποκρίσεως vocat Themistius, *emissariam simulationis.* Idem.

1 Τὰ

ρῶμαι. πρῶτον μέν, [1] τὸ φιλόκαινον, ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ [2] τὸ ἀψίκορον. ἔπειτα δή, τὸ πρὸς τὰ παραδοξα τῶν ἀκουσμάτων ἐπιρρώμον. ἐγὼ γὰρ οἶδ' ὅπως ἡδόμεθα πάντες λαθρηδὸν, καὶ πρὸς τὰς λιγυρὰς, καὶ [3] μετὰς [4] ὑπονοίας ἀκούοντες. οἶδα γὰρ πάνυ ὅτι ἡδέως χαρακαλιζόμενος τὸ ὦτο ὑπὸ τῆς ἀλαζονείας, ὥσπερ τὰς πτερυγας κινήσεις. ἐπειδὰν τοίνυν ὑπὸ τούτων ἁπάντων συμμαχούμενοι προσπέσωσι, καὶ κρότῳ αὐξῆσιν οἴμοι, καὶ οὐδὲ δυσερὴς ἡ νίκη γένοιτο, μηδενὸς ἀντιπαρατιθεμένου, μὴ δ' ἀμυνομένου τὰς προσβολὰς ἀλλὰ δὴ μὲ ἀκούοντος, ἑκόντος ἑαυτὸν ἐνδιδόντος. δ διὰ-

Ac primum quidem hæ sunt, rerum novarum studium, ac præsentium fastidium, quod hominis ingenio à natura est insitum: deinde vero, quod ad rerum incredibilium auditionem sequitur. Nescio enim quo pacto gaudemus omnes clanculum, quum plenas suspicione delationes audimus. Quibusdam enim comperi aures calumniis ita suaviter titillari, ac si pennis confricarentur. Proinde quum talibus adjuti sociis irruerint, vi utique capiunt, nec ægre paratur victoria, ubi nemo repugnat, nec vim propulsat: sed, qui audit, ultro seipsum dedit: qui ve-

1 Τὸ φιλόκαινον] Plinius lib. XII. Nat. Hist. cap. I. *Est natura hominum novitatis avida.* Plinius Junior lib. VIII. epist. XVIII: *aures hominum novitate lætantur.* Hinc Homerus:

Τλῶ γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ὀπιπλείω' ἀνθρωποι,
Ἢ τέρ κε νεώτατη γειτονέουσα ἀφίκηται. Tollius.

2 Τὸ ἀψίκορον] Propertius lib. II. eleg. 33:

Elevat assiduos copia longa viros.

Monetque Isocrates ad evitandam illam satietatem, τὰς ἐπιδόσεις μὴ πυκνὰς ποιεῖν τοῖς αὐτοῖς. *ne sapius eosdem alloquamur*, in orat. ad Demonicum. Eximium hac de re præceptum est apud Ciceronem de amicitia cap. 19: *Non enim*, inquit, *amicitiarum esse debent, sicut aliarum rerum, satietates. Veterrima quaque, ut ea vina, qua vetustatem ferunt, esse debent suavissima: verumque illud est, quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse, ut amicitia munus expletum sit. novitates autem, si spem afferunt, ut tamquam in herbis non fallacibus factus appareat, non sunt illæ quidem repudianda: vetustas tamen suo loco conservanda est.* Idem.

3 Μετὰς ὑπονοίας] Gnome Gr.

Τ' ὑπόνοια δεινόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.
Suspicio grave est hominibus malum.

Vide quæ ad cap. III. P. Syrus:

Ad tristem partem strenua est suspicio. Idem.

4 Τ' ὑπονοίας] Recte igitur Seneca in iræ devitatione monet *tollendam ex animo suspicionem & conjecturam, fallacissima irritamenta*; lib. II. de Ira, cap. XXIV. Idem lib. III. cap. XXX: *Taurum color rubicundus excitat: ad umbram aspis exsurgit: ursos leonesque mappa proritat. Omnia, quæ natura fera ac rabida sunt, consternantur ad vana. Idem inquietis & stolidis ingeniis evenit; rerum suspicione feriuntur.* Ausonius in epist. ad Paulinum:

Nec quæ compositis male suada & credula causis
Concinnat verisimilis suspicio culpas.

Ita enim illic legendum: non, *male suada credula causis*, uti partim Cel. Grævius vidit, partim nos emendandum judicamus. *Composita causa* sunt fictæ calumniæ. Sic Phædr. f. I:

Qui fictis causis innocentes opprimunt.

καλομψιᾳ ἤ, [1] τῷ ἐπιβουλῷ ἀγνοῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἁλισκομένης, καθεύδοντες οἱ διαβαλλόμενοι φονεύονται, καὶ τὸ πάντων οἴκτιστον, ὁ μὴ σὺν εἰδόσι τὰ μεγιστημένα, προσέρχεται τῷ φίλῳ φαιδρὸς, ἅ τε μηδὲν φαῦλον ἑαυτῷ συνεπεπράκοντι, καὶ τὰ σωθῆναι λέγει, καὶ ποιεῖ, πυκνὰ πρόσω ὁ ὦθλιος ἐνεθρυμμένος. ὁ ἤ, ὦ μὴ ἔχει τι γενναῖον, καὶ ἐλεύθερον, καὶ παῤῥησιαστικὸν, ἀθρόως [2] ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν, καὶ τὸ θυμὸν ἐξέχεε. καὶ τέλος, τὴν ἀπολογίαν προσαιδόμενος, ἔγνω μάτην τῷ φίλῳ παροξυνόμενος. ὦ ἤ ἀνηνύστερος, καὶ τυπτικώτερος, προσίεται μὲν, καὶ προσμειδιᾷ [3] τοῖς χείλεσιν ἄκροις, μισεῖ ἤ, καὶ λάθρᾳ τοὺς ὀδόντας διαπρίει. καὶ [4] ὡς ὁ ποιητὴς φησι, [5] βυσσοδομεύῃ τὴν

vero accusatur, insidiarum est ignarus. Nam haud aliter qui deferuntur, atque qui captis urbibus pereunt, dormientes trucidantur. Et quod est omnium maxime miserabile, hic rerum actarum nescius, amicum hilari vultu adit, ut nullius mali sibi conscius, & consueta dicit, facitque, insidiis omnifariam miser obsessus. Tum ille, si homo ingenuus est, & liber, ac confidens, iram illico rumpit, animumque effundit: denique prævisa defensione, agnoscit se adversus amicum absre fuisse exacerbatum. Sin autem ignaviore est, & abjectiore animo, admittit quidem, summissque labiis arridet: verum odit, & clam dentibus frendet: ac, ut inquit Poëta, iram in animo molitur. Quo

Hic autem lubens legam; ἁλῶν πάντες περὶ τὰς λαθρηδὰ λεγομένας, καὶ μ. ὑπ. διαζολάς. Tollius.

1 Τῷ ὑποβολῷ ἀγνοεῖν] Egregie Cicero Verrina II. cap. 14: *Eum qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis: hoc vero occultum, intestinum, ac domesticum malum non modo non existit, verum etiam opprimit, antequam perspicere atque explorare potueris.* Facete Hilpani,

Del agua mansa me guarde Dios, que
de la brava me guardaré.

Id est,

A flumine leni ac placido me Deus tutum præstet:
A torrente facile me ipse tutabor. Idem.

2 Ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν] Seneca de Ira l. II. cap. 29: *Quid est inquies, quam secreto credere, palam irasci?* Idem.

3 Τοῖς χείλεσιν ἄκροις] Hoc est, non ex animo. Sic *summis labiis hospitem invitare*, dixit Hieronymus. nostrer autem, ἀπ' ἄκρων χειλέων φιλοσοφεῖν, in Apologia. & in Dialog. Meretr. ἀπ' ἄκρων τῶν χειλέων ἡδονὴν ἔχειν. plura Erasm. in Adagiis. *Idem.*

4 Ὡς ὁ ποιητὴς φησι] Homerus Ὀδυσσ. ρ.

Ἐσθλὰ ἀγορεύοντες, κακὰ δ' φρεσὶ βυσσοδομεῦσιν.
Bona prædicantes, mala autem in pectoribus occultabant loquentes.

& Ὀδυσσ. θ. in adult. Martis & Ven. de Vulcano: κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων. Est & apud Hesiodum, δόλον φρεσὶ βυσσοδομεύων. *Dolum mente occultans.* Hesychius: βυσσοδομεύῃ, ἐνθυμεῖται, μηχανᾶται, ἀποκρυμμένως βουλεύεται, ἐν ἑαυτῷ. Noster in Philopatride; μύχιον δὲ βυσσοδομεύεις, ἄτῳ ἐν κρύπτῳ περιπολᾶν, καὶ δολεύεσθαι ἐοικώς. Idem.

5 Βυσσοδομεύῃ τὴν ὀργὴν] Namque, ut in Medea Seneca,

Ira quæ tegitur, nocet
Professa perdunt odia vindictæ locum. Idem.

1 Λέλε-

ὀργήν. Ὃ δὴ ἐγὼ οὐδὲν οἶμαι [1] ἀδικώτερον, οὐδὲ δουλοπρεπέστερον, [2] ὑποδακνῶσι τὸ χεῖλος, ὑποτρέφειν τὴν χολὴν, καὶ τὸ μῖσος ὧν αὐτῷ κεκλεισθαι ἀῤῥεῖν, [3] ἕτερα μὲν κεύθοντα ἐν φρεσὶν, ἄλλα δὲ λέγοντα. [4] καὶ ὑποκινοῦμενον [5] ἱλαρᾷ δὲ καὶ μικρὰ πρόσωπῳ, μέλαν δὲ πεπαθηκότα, καὶ μάλιστα τραγῳδίαν. [6] Μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσι, [7] ἐπειδὰν πάλαι φίλος ὁ ἐνδιαβεβλημένος δοκῶν εἶναι τῷ ἐνδιαβαλλομένῳ, ποιῆται

Quo utique homine nihil putem injustius, nihil servilius, qui admorso labro bilem intus alit, odiumque intra se conceptum auget, dum aliud in mente occulit, aliud in ore habet, & plenam affectibus tragœdiam in se commovet. Tuncque potissimum hoc faciunt, quum simile facit delator, qui delati olim amicus videtur

1 Ἀδικώτερον] Cæcilius apud A. Gellium lib. XV. cap. 9:

Nam is sunt inimici pessimi, fronte hilaro,
Corde tristi: quos neque ut apprehendas, neque ut mittas, scias. Tollius.

2 Ἐνδακόντα τὸ χεῖλος] More indignantium. Vide Erasm. in Adag. *Mordere Labium.* Idem.

3 Ἕτερα μὲν κεύθοντα] Achillis verba sunt apud Homerum Iliad. I:

Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅστις ἕτερον μὲν κεύθῃσι φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζῃ.
Ille mihi invisus, non secus ac inferni porta,
Qui aliud in animo versat, aliud autem loquitur.

Hinc Phocylides:

Μηδ' ἕτερον κεύθῃς κραδίῃ νόον, ἀλλ' ἀγορεύων.
Neque aliam occultes in corde sententiam, alia proloquens.

Et tamen, ut P. Syrus ait:

Homo semper in os fert aliud, aliud cogitat. Idem.

4 Καὶ ὑποκινούμενον] Non cepit hæc interpres. Repone igitur; *& hilari mimicoque vultu tristia & tragica consilia versat.* Lege autem cum Cel. Grævio; ὑποκρινόμενον. mox lego: κακῶν μίμησιν. Valer. Flaccus:

Fingit placidis fera pectora dictis. Idem.

5 Ἱλαρᾷ δὲ καὶ μικρῷ] Claudianus in I. Cons. Stiliconis lib. II. v. 34:

Invisos odisse palam; non virus in alto
Condere; non lætam speciem prætendere fraudi:
Sed certum mentique parem componere vultum. Idem.

6 Μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν] Verte: *Hoc autem tum illis maxime evenit, cum hic, qui calumniam struit, illi, qui calumnia appetitur, antehac amicus esse visus eodem modo facit.* Idem.

7 Ἐπειδὰν πάλαι φίλος] Palladas lib. I. Anthol. cap. 42:

Οὐχ ἕτω βλαπτῇ μισεῖν ὁ λέγων ἀναφανδόν,
Ὡς ὅστις ὁ πρὸ καθαρᾶν ψυδρόμυθος φιλίας.
Τὸν μὲν γὰρ μισοῦντα προειδότες ἐκτρεπόμεθα.
Τὸν δὲ λέγοντα φιλεῖν ἀπροφυλακτούμεθα.
Ἐχθρὸν ἐγὼ κεῖνον κρίνω βαρὺν, ὃς ποτε λάθρῃ
Τὼ ἀπὸ τῆ φιλίης σπίζιν ἔχων ἀδικεῖ.
Non ita nocet, qui odium suum præ se fert,
Atque ille, qui sinceram simulat amicitiam.
Nam inimicum præscientes evitamus.
At ab eo, qui se amicum profitetur, nobis non cavemus.
Illum ego gravem judico inimicum, qui clanculum
Per amicitiæ fidem injuriam facit. Idem.

ὁμοίως. [1] τότε γὰρ ἔτι φωνὴν ἀκοῦσαι ἔα γέλωτι τὸ διαβαλλομένων, ἢ τὸ ἀπολογουμένων, τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐν τῷ πάλαι δοκοῦσι φιλίας πρόσληφότες. ὑπὸ τοῦτο λοιδορούμενοι, ὅτι πολλαὶ πολλάκις ἐν τοῖς φιλτάτοις μίσους ἀφορμὰς παρέσχον αἰτίαι, τοὺς ἄλλους λανθάνουσιν, καὶ οἷσπερ οἷς [2] αὐτός τις ἔνοχός ἐστι, ταῦτα φθάσαντες κατηγόρησε μᾶλλον, ὑφυλλᾶν ἕτερον πειρώμενος τὸν διαβολήν. καὶ ὅλως, ἐχθρὸν μὲν ἁδοῦς ἂν τολμήσειε διαβάλλειν. ἄπιστος γὰρ αὐτοῦ ἡ κατηγορία, πρόδηλον ἔχουσα τὴν αἰτίαν. τοῖς δοκοῦσι δ' μάλιστα φίλοις ἐπιχαίρουσι, [3] τῶν πρὸς τοὺς ἀκροωμένους εὐνοίαν ἐμφῦσαι σπουδάζοντες, ὅτι [4] ἐπὶ τῷ σφίσιν συμφέροντι ἁδεῖν tur fuisse. Tunc enim ne vocem quidem delati, tantum abest ut defensionem audire velint: tantum fidei calumniæ facit, præconcepta illa de veteri ipsorum amicitia opinio: cum non reputent inter amicissimos clam aliis non raro multas simultatum causas intercedere: interdum etiam eum, quorum ipse reus est, socium insimulare, dum sic antevertendo, calumniam nititur evitare: denique neminem audere inimico calumnias instruere. Nam ei accusationi non habetur fides, cujus manifesta est causa: verum eos, qui videntur amici, potissimum aggrediuntur, optantes suam erga auditores benevolentiam indicare, quod in ipsorum commoda neque familiarissimis

1 Τότε γὰρ ἔτι φωνὴν] Seneca de Ira lib. 1. cap. 7: *Commota enim semel & concepta mens ei servit, à quo impellitur.* Tollius.

2 Αὐτός τις ἔνοχος] Sic apud Senecam in Hippolyto v. 720:

Regeramus ipsi crimen, atque ultro impiam
Venerem arguamus. Scelere vincendum est scelus.
Tutissimum est inferre, cum timeas, gradum.

Ita & Antoninus Caracalla, quum Getam fratrem obtruncasset, per totam regiam currens, clamabat μέγαν κίνδυνον ὑπερβεβλῆσθαι, μόλις τὸ συνθῆναι. *Magnum se effugisse periculum, vixque evasisse incolumem*, parricidio immanem superaddens calumniam, ut est apud Herodianum lib. IV. cap. 4. Sic Iugurtha, cum Hiempsalem interfici curasset, & Atherbalem bello invasisset, scelere velabat scelus, mentitus, *Hiempsalem ob savitiam suam ab Numidis interfectum: Atherbalem ultro bellum inferentem, postquam superatus sit, queri, quod injuriam facere nequisset*; teste Sallustio cap. XV. belli Iugurth. *Idem.*

3 Τῶν πρὸς τοὺς ἀκροωμένους εὐνοίαν] Themistius Oratione III: φύονται δὲ πῶς ἐν ἀνθρώποις ἀλάστορες, μᾶλλον ἢ ἀνθρώπια σμικρὰ τὰ ἐν ἀγελαίοις θηρσί, τοὺς ἀλάστορας ὀπαδοὺς ἑαυτοῖς μύρια· οἱ δ' αὐτῶν οὐκ ἀλάστορας, ἀλλὰ δράκοντας ἐν χαλεποῖς ἐν ἀτόποις μεσοῖς ὑφέποντας, καὶ περιπλοκὰς θυσίας ἐν φιλανθρωπίας παραπετάσματα, ὡς ἁπλαῦνειν χρεών ἐν ὑποδύεσθαι πορρωτάτω. *Existunt autem etiam inter homines Vulpecula quadam, sive homunciones potius exigui & illiberales, pone vulpes secum attrahentes: alii vero non vulpes, sed serpentes difficiles & horribiles veneni plenos, adrepentes, & benevolentiæ & humanitatis involucris obtectos, qui longissime abigendi & expellendi sunt.* Ita apud Synesium Typhonis uxor ad uxorem præfecti peregrinæ militiæ ventitans, & per calumniam Osiridi necem struens, eorum se fingit misereri, quibus cum liberis & uxoribus certa immineret ab Osiride pernicies; καὶ ἅμα ἀδακρυσεν ἀν ὑποψιθυρίζουσα τὰ παιδία, δύνασαι εἰπεῖν προσποιουμένη. *Simulque ejus complexa tenellos liberos lacrumari caperit, benivolentiam hac commiseratione æstimulans.* Idem.

4 Ἐπὶ τῷ σφίσιν συμφέροντι] Cicero l. 1. de Offic. cap. 13: *Totius autem injustitiæ*

τῶ οἰκειοζώντων ἀπίχουτ. εἰσὶ δέ τινες, οἳ κἂν μήθωσιν ὕστερον ἀδίκως ἀμφεβεβλημένως παρ' αὐτοῖς τὰς φίλας, ὅμως ὑπ' αἰσχύνης ὧν ἐπράσσοσαν, οὐδέ τι φασὶν ἀλλ, οὐδὲ τολμῶσι φασκοβλάπτειν αὐτὰς, ὥσπερ ἠδικημένοι, ὅτι μηδὲν ἀδικοῦντες ἐπίγνωσαν. τοιγαροῦν πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπὸ τῶ ῥᾳδίως, καὶ ἀνεξετάστως πεπεισθῆναι ἀμφολῶν. ἡ μὲ γὰρ Ἀντία, Τεθναίης, φησὶν, ὦ Προῖτε, ἢ κάκιζέ νε Βελλεροφόντλν, ὃς μ' ἤθελε φιλότητι μιχήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ, [1] αὐτὴ πρότερος ἐπιχειρήσασα, καὶ ὑπερφρίσσα. καὶ μικρὸ πεισθεὶς τῇ τοῦ χάμαιρον συμπλοκῇ διεφθάρη, ἐπίμοιον σωφροσύνης τυχών, καὶ τὸ τοῦ τὸ ξένον αἰδῆς, ὑπὸ μοίχλε γυναικὸς ἐπιβεβλαδμένος. ἢ γὴ Φαῖδρα, κἀκείνη τὸ ὅμοια κρυπτάσσα ἔρρεζεν, ἐπαέρασα ἐπίησι τὸ Ἱππόλυτον χρείας ὑπὸ τῶ πατρὸς, ὠδὲν ὦ θεοί, [2] ὠδὲν ἀνόσιον εἰργασμένου. καὶ φησί τις. ἀλλ' ἀξιόπιστός ἐστι εὐίοτε ὁ διαβάλλων, ἀνὴρ τά τε ἄλλα δίκαιος, καὶ σώφρων εἶναι δοκῶν. καὶ ἐχθὴν

mis parcant. Quidam autem sunt, quibus tametsi postea comperitur falsum apud se crimen amicis fuisse impositum, tamen cum id credidisse pudeat, neque admittere quicquam, neque illum intueri audent, ac si injuria sint affecti, quia nihil ab illis delictum agnoverunt. Proinde multis malis referta est hominum vita, eo quod tam facile, nullaque facta disquisitione calumniis fides habetur. Nam ait Antia, *Prœte velim pereas, perimas nisi Bellerophontem, Qui tenerum invita voluit violare pudorem:* quanquam ipsa prior solicitarat, & neglecta fuerat. Ac parum abfuit, quin adolescens in congressu cum Chimæra perierit, castitatis dans pœnas, & pudoris erga hospitem, insidiis à lasciva muliere petitus. Quidam etiam simile Phædræ de privigno obloquuta, fecit ut Hippolytus à patre devoveretur, etsi nihil, ô Dii, nihil nefarii perpetrasset. At dicet aliquis: Quandoque fide dignus est calumniator, qui alias justus & prudens videtur esse, eique præbenda au-

stitia nulla capitalior est, quam eorum, qui tum cum maxime fallunt, id agunt, ut viri boni esse videantur. Origines lib. VI. contra Celsum: Τότε μάλιστα τὸ φαῦλον ἐν τῇ κύσει τ κακίας, καὶ τῇ ἀκρότητι αὐτῆς εἶναι χαρακτηρίζεται, ὅτε ὑποκρίνεται τὸ κρεῖττον. *Tum maxime nequitia ad cumulum & culmen improbitatis pervenisse notatur, cum speciem sibi virtutis induit.* P. Syrus:

Malus bonum ubi se simulat, tunc est pessimus. Tollius.

1 Αὐτὴ προτέρα ἐπιχειρ.] Nota Hippodamiæ & Myrtili fabula; notissima Faustæ & Crispi Cæsaris; minus celebris illa Damasippes & Hebri apud Plutarchum de flumin. est & aliud novercæ privignum in amore immorigerum ad patrem deferentis exemplum apud Heliodorum in Æthiopicis, ut & apud Apulejum lib. x. Milesiscor. plura exempla Muretus congessit cap. XII. lib. I. Var. Lect. *Idem.*

2 Οὐδὲν ἀνόσιον εἰργασμένου.] Unde ipsa Phædra apud Senecam:

——— Falsa memoravi; & nefas,
Quod ipsa demens pectore insano hauseram,
Mentita finxi. Vana punisti pater:
Iuvenisque castus crimine incesta jacet,
Pudicus, insons. Idem.

1 Ἀλλ'

πρόσχαιν αὐτῷ, ἅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαντι. ἆρ' ὃν δὲ Ἀριστείδου ἄξιος τις δικαιότερος; [1] ἀλλ' ὅμως κακεῖνον συνίησι ἐπὶ τὴν Θεμιστοκλέα, καὶ συμπαράγει τὸ δῆμον, [2] ἧς φασιν ἐκεῖνον, πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑποκεκινσμένον. δίκαιον μὲν γὰρ [3] ὡς πρὸς τὰς ἄλλας Ἀριστείδης. ἄνθρωπον γὰρ αὐτὸς ἴσθι, καὶ χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ ἐμισεῖτο. καὶ ἔτι ἀληθής ἐστιν ὁ τῶν Παλαμήδους λόγων, [4] ὁ συνιστάμενος τὴν Ἀχαιῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἄρασιν, τῷ ἐπιβουλῇ, καὶ ὑπερφυῶς ὑπὸ φθόνου φαίνεται συνηθικῶς καὶ ὠμῶς ὁμιλῶν, καὶ φίλῳ, καὶ [5] ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον συμπλωτόν, ὅτων ἔμφυτοι ἅπασιν ἀνθρώποις αἱ τοιαῦται ἀμφιξίαι. τί γὰρ ἄν τις ἢ Σωκράτει λέγοι, τὸν [6] ἀδίκως πρὸς τῶν Ἀθηναίων ἀφοσιωθέντα, [7] ὡς ἀσεβῆ, καὶ ἐπίορκον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τοὺς

auris, ut qui tale nihil perpetrarit. Est ne aliquis justior Aristide? attamen ille in Themistoclem conspiravit, animosque populi concitavit, gloriæ popularis, ut ajunt, æmulatione titillatus. Alias vir bonus Aristides: sed homo cum esset, irasci poterat, & alios amabat, alios oderat. Si verum quoque est, quod de Palamede ferunt, quidam Græcorum sapientissimus, aliisque in rebus optimus, invidia flagrans insidias parasse fertur cognato, amico, & ad idem periculum profecto: adeo naturæ hominum familiare est hoc errore labi. Porro, quorsum attinet & Socratem recensere, impietatis & insidiarum apud Athenienses insimulatum? Quid Themistoclem, aut Miltiadem, tot partis victoriis, suspi-

1 Ἀλλ' ὅμως κακεῖνον] Vnde hoc Lucianus acceperit, nescio. Plutarchus certe, in Aristidis vita, negat ab eo Themistoclem vel dicto, vel facto læsum. *Tollius.*

2 Ἧς φασιν ἐκεῖνον πολιτικῆς φιλοτιμίας] Ἧς φασιν ἐκεῖνον εἶχε πολιτικῆς φιλοτιμίας. Marcil. Vertendum fuerat: *ejusdem, cujus ille, ut ferunt, popularis gloria cupidus: vel eadem, qua ille, ut ajunt, ambitione populari flagrans.* Tollius.

3 Ὡς πρὸς τὰς ἄλλας] *Ad alios comparatus.* Idem.

4 Ὁ συνιστάμενος] Qui tamen ἴσως φόνια πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα. *Noverat mendacia multa dicere veris similia*, ut ait Poëta. Fecit autem has insidias Palamedi, adjuvante Diomede. Dictys Cretensis lib. II: *Per idem tempus Diomedes & Ulysses consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod imbecillum adversum dolores animi, & invidia plenum, anteiri se à meliore haud facile patitur.* Apulejus lib. x Melef. *Vel cum falsis insimulationibus eruditione doctrinaque præpollens Palamedes proditionis damnatur.* Idem.

5 Ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον] *In eandem expeditionem profecto.* vel: *ejusdem expeditionis ac periculorum socio.* Idem.

6 Ἀδίκως] Neglexit vertere interpres: *immerito, injuria.* Idem.

7 Ὡς ἀσεβῆ] Quod per hircum, canem, gallum, quercum juraret. Sed nota satis hæc sunt, nec indigent explanatore. At, ficubi pœnitentia locum habuit, ficubi sera licet in iræ locum successit, in hujus sanctissimi viri damnatione se totam ostendit. Non enim hæc tantum rescissa est, sed & illiùs damnati sunt ab Athenienlibus accusatores, ipsiusque imago aurea in templo collocata. Vide quæ Plutarchus in libello de odio & invidia, nec non Tertullianus in Apologetico. *Idem.*

1 Ἀντι-

μὴ πλημμύρας νίκας ἐπὶ πρόδοσίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὑποπτευθῆναι ὠφελήσειν; μυρία γὰρ τὰ προδεικνύμενα. καὶ χρὴ, καὶ τὰ πλείστου ἤδη γνώσεσθαι. πῶς χρὴ ταῦτα ποιεῖν τούτῳ νῦν ἔχοντα, ἢ δρᾶτης; ἢ ἀληθείας ἀμφισβητοῦντα; ὅπερ οἶμαι ὁ Σώκρατος ἐν τῷ τοῦ σειρήνων μύθῳ φησὶν εἶναι, τοὺς πλείειν κελεύοντας τὰς ὀλεθρίους ταύτας τῶν ἀκουσμάτων ἡδονὰς, καὶ [1] ἀποφράττειν τὰ ὦτα, καὶ μὴ ἀνεῖναι αὐτὰ ἀκροᾶσθαι τοῖς παρ' ἡμῶν ἐλεγμένοις, ἀλλ' ἐπισχεῖν ἀκεραῖα τὰ λογισμῷ ἅπασι τοῖς λεγομένοις, [2] τὰ μὲ ἄξια προσίεσθαι, καὶ προβάλλεσθαι. τὰ φαῦλα δ' ἀπωθεῖσθαι, καὶ ἀποκλείειν, καὶ ἀπωθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη γελοῖον, τὰ μὲ οἰκίας θυρωρὸν καθιστάναι, τὰ ὦτα δ', καὶ τὸν διάνοιαν, ἀνεῳγμένα ἐᾶν. ἐπειδὰν τοίνυν τοιαῦτα

suspicione proditionis notatos? Sunt enim exempla innumera, & vulgo jam pleraque non ignota. Quid igitur faciet vir prudens, quum de virtute, aut veritate ambigitur? Sane quod Homerus in Sirenum fabula docet: quum jubet, ut pernicioſas haſce ſermonum voluptates prætereat, obturet aures, nec eas paſſim aperiat affectu præoccupatis: ſed ſedulo janitore adhibito, ratione nimirum, quæ delationes expendat, dignas quidem recipiat & admittat: malas vero excludat, & depellat. Ridiculum enim fuerit ædium janitores conſtituere, aures vero mentemque aperta ſinere. Quum igitur quiſpiam talia quæpiam tibi

1 Ἀποφράττειν τὰ ὦτα] Themiſtius Orat. III: Ἀποτειχίσιον ἦν αὐτῷ, καὶ ὑποκρουσίον τῇ ἀπιστίᾳ, ἰσχυρὸν ἐν ταῖς ἀκοαῖς οἰκοδομησαμένῃς τὸ φυλακτήριον· ὥστε προῤῥωθεν αὐτῆς ἀφεστάναι τὰς ἐπιβολάς. καὶ μάλιστα μὲν ὑποκλείειν ἐφεστῶσαν, καὶ ἀπωθεῖσθαι· εἰ δ' ἅρα τι παρεισδύσα, μήτοι καταχεῖσθαι εἰς διάθυρον, μηδὲ ἐντὸς ἴχνη ἐρχαζόμενον, (Lego, ἁπλυναζόμενον) ἀλλ' εἰς φανερὸν προάγειν, καὶ διελέγχειν· ὕφ' ἡλιγγιῶσαν δίκαιος, καὶ λυκιζομένην, καὶ βαπαρίζουσαν, καὶ ἰὼ ἴχεσαν, ὅ, τι χρήσῃ. καὶ εἰ τοῦτο ὑπομείνειεν ἅπαξ, ἅμηποτε σκληρὸν λοιπὸν, ἀλλ' ἤδη ἂν ὑποπιέσαιτο, καὶ δι' ἀν προσίδοι πλησίον ὄσοι δι' αὐτῆς τῆ ἀνοίκτων ἥδησάν τε προσιόντ, καὶ τὸ θυρίον διέπασαν, ἅτοι ἢ ἥκιστα ὑπολαύσει τῆ φιλανθρωπίας· ἐξίσανται γὰρ ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἀδὲν διαφέρουσι τῶν μεμιλωτῶν, &c. *Obſtruendum igitur illi eſt, atque incredulitate prohibendus aditus, valida in auribus noſtris arce conſtructa, ut procul illius impetus arceantur. Atque ut maxime in ipſo acceſſu rejicienda ac propulſanda ſit, tamen ſi forte clam in interiora penetraverit, cave illam exceptam oculis, aut intra ades tuas admittere procures, ſed in apertum illico proſer, ac redargue. Videbis enim illam ſubita vertigine correptam, ac tergiverſantem, & verbis haſitantem, ac prorſus attonitam. Quod ſi ſemel perpeſſa fuerit, in poſterum moleſta eſſe deſinet, ſed ne tentabit quidem, nec propius accedet. Quicunque vero accedente illa ſtolidi atque inepti homines gaudent, benigneque ſuas illi fores aperiunt, fructum humanitatis ſuæ minime ferunt. de poteſtate enim ab ea dejiciuntur, ut nihil ab ea tutiſis diſſideant*, &c. P. Syrus in mimis:

Difficilem oportet aurem habere ad crimina.

Nilus Epiſc. in Admonitionibus: Ἀσφαλίζου τὴν ἀκοὴν, καὶ οὐ τοὺς ὀφθαλμούς· διὰ αὐτῶν γὰρ πάντα τὰ βέλη κακίας εἰσέρχεται. *Muni auditum & oculos: per ipſa enim omnia tela malitia ingrediuntur.* Tollius.

2 Τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι] Photius epiſt. I. ſectione λή: Ἴχε τὰ ὦτα τοῖς μὲν ἀδικουμένοις ἀνεῳγμένα, πρὸς δὲ τὰς τῶν ἀδικούντων ἀπαγωγὰς ἐπιθανολογίας ὑποκλεισμένα. *Aures prabe patulas injuria affectis; clauſas contra ad afficientium injuria leneocinia, & probabiles inductiones.* Idem.

1 Ἀπο-

πω προσῃ τις λέγων, [1] αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ [2] χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν, μήτε ἡλικίαν δ' λέγοντ⊙ ὁρᾶν, μήτε τ' ἄλλον βίον, μήτε τ' ἐν τοῖς λόγοις ἀγχίνοιαν. ὅσῳ γάρ τις πειθανώτερ⊙, τοσούτῳ ἐπιμελεστέρως δεῖται τ' ἐξετάσεως. ὁ δεῖ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον ἢ μίσει δ' κατηγορήν⊙, ἀλλ' ἑαυτῷ τῷ ἐξέτασιν φυλακτέον τ' ἀληθείας, ἀποδοῦναι δ' πρ' ἀμφοτέροιν τ' φθόνον, καὶ ἐν φανερῷ ποιησάμενον τ' ἕλεγχον τ' ἑκατέρου διανοίας, καὶ μισεῖν ἐᾶσαι, καὶ ἀγαπᾶν τ' δεδοκιμασμένον. πρὶν ἢ τοῦτο ποιῆσαι ἐκ τ' πρώτης διαβολῆς κεκινημένον, Η' ἐρέχλειος ὡς μειρακιῶδες, ἢ τερπνόν, καὶ πάντων ἧκιστα ἄδικον

tibi dixerit: rem ipsam apud te perpendas, nec delatoris ætatem, nec mores, nec in dicendo solertiam spectes. Nam quo quis est disertior, eo accuratiore disquisitione indiget. Ergo alterius judicio, imo potius accusatoris odio, non est credendum: at veri examen sibi servandum, tum calumniatori invidiam tribuendo, tum utriusque mentis argumentum patefaciendo. Et sic alterum odisse, alterum amplecti licet, quem probaveris. Sed priusquam hoc factum sit, prima calumnia commoveri, hercle quam puerilis, abjectique animi est, & à justitia semo-

1 Αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ] Interpres, *rem ipsam apud te.* malim: *rem ipsam per se expendu.* Tollius.

2 Χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν] Phædrus fab. XI. lib. III:

Quod si damnanda perscrutatus crimina
Paterfamilias esset; si mendacium
Subtiliter limasset à radicibus,
Non evertisset scelere funesto domum.
Ergo exploranda veritas multum prius,
Quam stulta prave judicet sententia.

Et mox:

Nil spernat auris, nec tamen credat statim.
Quandoquidem & illi peccant, quos minime putes,
Et, qui non peccant, impugnantur fraudibus.
Hoc admonere simplices etiam potest,
Opinione alterius nequid ponderent.
Ambitio namque dissidens mortalium
Aut gratia subscribit, aut odio suo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.

Sic Aratus senior Philippum Regem Maced. monet, μηδενὶ τῶν λεγομένων ὀξέως μηδ' ἀκρίτως μηδ' ὁτῳοῦν πιστεύειν. ὅταν δὲ κατά τιν⊙ τῶν φίλων & συμμάχων ἐγκαλέσῃ τις αὐτῷ λόγ⊙, τ' ἀκριβέστερον ἐλέγχειν ποιεῖσθαι, πρὶν ἢ διέξοδον τ' διαβολὴν. καὶ γὰρ βασιλικὸν εἶναι τὸ τοιοῦτο, καὶ πρὸς πᾶν συμφέρον. Ne quicquam temere, aut inconsiderate eorum, qua audiverit, credat: tum vero quoties aut amici, aut socii accusatio aliqua delata fuerit, diligentissime ut omnia prius inquirat, quam accusationi fidem habeat. nam & regium hoc esse, & ad omnia conducibile. Polybius lib. IV. Iustinus Martyr. Paræner. I. ad Græcos: Η' γὰρ τ' χρημάτων ἀκριβὴς ἐξέτασις, & τὰ δέξαντα καλῶς ἔχειν πολλάκις ἀλλοίστερα διέκυψιν, ἀκριβέστερα φαίνεται πάλαι βασανίσαντα. Accurata namque rerum inquisitio etiam ea, qua antea bene se habere videbantur, sæpe aliter affecta esse ostendit, accuratiore experimento veritate indagata, exploratague. Idem.

ἠν. ἀλλὰ τούτων ἁπάντων αἴτιον, [1] ὅσῳ ἐν ἀρχῇ ἴφημεν, ἡ ἄγνοια, καὶ τὸ ἐν σκότῳ τῶν εἰναι τὴν ἐκάστου πρόπον. ὡς εἴγε θεῶν τις ἀπεκάλυψεν ἡμῶν τὰς βίβλους, οἴχοιτο ἂν φεύγουσα εἰς τὸ βάραθρον ἡ διαβολὴ, χώραν οὐκ ἔχουσα, [2] ὡς ἂν περιφωλεσμένων τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

semotissimi. At vero horum omnium causa una est ignorantia & tenebræque illæ, quibus cujusque mores obvolvuntur. Nam si Deorum quispiam animos nostros regeret, in barathrum aufugeret locum non inveniens Calumnia, utpote rebus à veritate illustratis.

1 Ὅσῳ ἐν ἀρχῇ ἴφημεν] Hæc omissa sunt ab interprete. Id est, *ut in initio diximus.* Tollius.

2 Τῆς ἀληθείας] Menti namque, (ut ait Cicero lib. 11. Academ. Quæst. cap. 10.) *nihil est veritatis luce dulcius.* Idem.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ.

PSEVDOLOGISTA, SIVE DE APOPHRADE, HOC EST, DIE NEFASTO.

ARGVMENTVM.

Invectiva est in eum, à quo derisus fuerat, quòd Apophradis verbo usus esset, ipsumque diei atro comparasset. Continetur autem eo oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradis Græcum, & usitatum Græcis esse, & se rectè eo usum quoque esse, idque exemplis aliorum, qui similibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles, probrosè appellarunt. In altera autem vitam & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius insectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, ut potè atrum ac detestabilem, & ab aliis quoque similibus antea appellationibus eodem modo passim notatum, afficta etiam prosopopœia linguæ, expostulantis cum illo super abusu, & fœdo ministerio, cui adhibeatur. Exordium longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinens, captata interim & benevolentia instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo ultus fuerit. Post Exordium Prosopopœia Elenchi ex Menandri prologis introducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti hujus exponit. Titulus alter à materia de qua tractatur, alter ab ipsius, qui accusatur effectu sive opere sumptus est, quòd falso de voce Apophradis judicarat, eamque quasi peregrinam ac barbaram derisserat. Est enim λογίστης examinator, ἐξεταστὴς & κριτὴς seu δικαστὴς, ut Hesichius indicat.

At-

Ἀλλ' ὅπ μ ἠγνόεις τὸνομ τῦ ἀποφράδα, πάνυ σφ δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἠπῶ βάρβαρον εἶναί με τῦ φωνῦ ἐπ' αὐτῷ εἰπόνθ ὑπὲρ σῦ, ὡς ἀποφράδ ὄμοιόν εἰης; τ γὰρ τρόπον σε νὴ Δία μεμνημ, εἰκάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ, εἰμὴ ἐ παν πάνυ ἀνήκοον ἦθα ἔ ὀνόματ. ἐγὼ γ τῷ μ ἀποφράδα ἐ. τ ἐ βέλεσθ εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον. τὸ γ ἔ Ἀρχίλοχε ἐκεῖνο, ἤδη στι λέγω, ὅπ τέτιγα ἔ πτερῦ σωσείληφας, εἴ πῃ πὰ ποιητῶν ἰάμβων ἀκήκοες Ἀρχίλοχον, πρέσβυν τὸ χρόνος, ἀνδρα ἠμιόνῳ ἐλάσαντα, νὴ παῤῥησίαν ἀμοῦσον, μάλιστ ἀκήκοπε ὀνειδίζοντ; εἰ ἔ ὀπωσδήποτε λυπήσειν ἔμελλε τὰς ἐμπειρίας ἐσομένας τῇ σχολῇ τῶ ἰάμβων αὐτῦ. ἐκεῖνο τοίνυν ὡς πῦ τῶ τοιούτων ἀκούσας πικρῶς, τέτιγα ἔφη τ ἄνδρα εἰληφέναι ἔ πτερά, εἰκάζων ἑαυτὸν τῇ τέτιγι ὁ Ἀρχίλοχος. φύσει μ λάλον ὄνθ, κ ἀνάγκ πάσης ἀνάγκης. ὁπότε γ ἔ ἔ πικρῶς ληφθῇ, μᾶλλον περ βοᾷ. καὶ σὺ δὴ ἔφη ὦ πικρόθυμον ἄνθρωπε, τί βλάπτομαι, ποιητῶν λάλον παροξύνουσ ἐπὶ σε;

At quod [2] Apophradis nomen ignorabas, cuivis facile patet. Quomodo enim accusares me ceu barbarum lingua, ob hoc quod de te dixi apophradi similem esse te? Nam mores tuos memini me cum tali die conferre, nisi prorsus ne audisses quidem nomen hoc. Ego verò ipsam quidem Apophradem, quid sibi velit, quidque significet, paulò pòst te docebo. In præsentia autem Archilochi illud tibi dico, quòd videlicet cicadam ala comprehendisti. Si modo poëtam Archilochum fuisse audisti, qui genere fuerit Parius, homo liber admodum, & dicax, neque convitiari unquam veritus, etiamsi quam maximè molestus futurus esset iis, qui in jamborum ipsius otium incurrerent. Ille igitur cum malè à quopiam istorum audiisset, hominem ait alis cicadam comprehendisse: comparans seipsum cicadæ Archilochus, natura quidem strepero, ac nulla cogente necessitate, vocali: quoties autem etiam ala comprehenditur, altius quiddam stridenti. Tu quoque igitur, inquit, homo infœlix, quid tibi vis, qui poëtam loquacem contra te ipsum irri-

1 Ἀλλ' ὅπ] Scriptus in Polyeuctum Sophistam. L. Suidas in ἀνιόχ, & in πολύθυτος. Marcil.

2 *Apophradis*] Apophradis vocabulum in usu esse probat. Heniochus enim Comicus fabulam conscripsit, cui titulus est Ἀποφράς. i. dies inauspicatus. Olim vocabantur inauspicati, quibus publica non licebat agere.

Ἀποφθέγματος ἀποφρὰς ἐ βλέπων ἀπιστίαν. Cogn.

3 Τέτιγα] Proverb. *Bourd.*

4 Τὰς περιπτὰς] Περιπαθεῖς legendum videtur. *Menagius.*

5 Τῇ σχολῇ τ ἰάμβων αὐτῦ] Sic legit interpres & vertit. Melius certe vertisset *scholam*, non *ocium*. Sed licet non omnino absurdus sit sensus, qui e vulgata lectione elicitur, non dubito, quin Lucianus scripserit τῇ χολῇ, & sic vertendum esse, *qui in ejus Iamborum bilem inciderint*. Nam bilis amaritudo propria est Iamborum. *Palm.*

1 Τὰ

αὐτὸν, αὐτίας ζητοῦσα, καὶ ὑποθέσεις τοῖς ἰάμβοις, ταῦτά σοι ἐξ αὐτὸς ἀπειλῶ, εἰ μὴ τ Διὰ τῷ Ἀρχιλόχῳ εἰκάζων ἐμαυτόν. πόθεν; ποῖᾳ γὰρ δέα. σοὶ δ μυρία συνειδὼς ἰάμβων ἄξια βεβιωμένα, ὡς ἄρα μοι δοκεῖ, εἰδ' ἂν ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς ἀρκέσαι, προσπαραλαβὼν ἐξ τ Σιμωνίδην, καὶ τ Ἱππώνακτα συμποιεῖν μετ' αὐτῶν κἂν ἓν τι τῶν ὑπαρχόντων σοι κακῶν. ὥστε σύγε παῖδας ἀπίφρονας εἰς πᾶσαν βδελυρίαν, τ Ὀρθαγορίδην, καὶ τ Λυκάμβην, καὶ τ Βούπαλον, [1] τὰς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἔοικε θεῶν τις ἐπὶ χέλωνι ἀγαλμῶν σοι τόπε τ γέλων ἐπὶ τῇ ἀποφράδι λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μὲ, Σκυθῶν κωφοφανέστερος γένοιο, κωμιδῇ ἀπαίδευτος ὤν, καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ εἰς ποσὶν ἀγνοῶν, ἀρχὴν δ' εὔλογον παρέχοις τ καθ' σὲ λόγων ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ, ἐξ οἰκοθέν σε ἀκριβῶς εἰδότι, ἐ μηδὲν ὑποστελλομένῳ, τὸ μὴ οὐχὶ πάντα ἐξειπεῖν. μᾶλλον δ' κηρύξαι ἃ πεπάτηες νύκτωρ ἐ μεθ' ἡμέραν ἔπ ἐ νῶ, ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. καίτοι μᾶλλον ἴσως, καὶ βέλτιον, εἰ παιδείας νόμῳ παῤῥησιάζεσθ ὡς σέ. ὅτι γὰρ ἂν αὐτός ποτε βελτίων γένοιο ὡς τὴν ἐπιμέμψιν, εἰ μᾶλλον ἢ κάνθαρος μεταπεισθείη ἄν, μηκέτι τοιαῦτα κυλινδεῖν, ἅπαξ αὐτοῖς συνήθης γένόμενον, ὅτ' εἶναί τινα νομίζω τ ἀγνοοῦσι ἐπ τὸ τοῦ σὸ τολμήματα, καὶ ἀ γέρων ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν παραπλήσια ἐξαμαρτάνων, ἐπιτρέπειν ἐμοὶ ἐθέλειν ἐξετάζειν, ἐ μὴ ἐπιτρέπειν, ἐ μὴ ἐθέλειν ἐξετάζειν, ἐ μὴ ἐξετάζειν, ἐ μὴ ἐξετάζειν, ἐ μὴ

φανομεῖς, [1] οὐχ ὅπως ἀσφαλὴς, οὐδὲ ἀφανὴς βδέλυρός εἶ. οὐδὲ δεῖ τινὰ ἢ ἀποδύσοντα τῷ λεοντῇ, ὡς φανερὸς γένοιο, κανθήλιόν ὄν, εἰμήτις ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἄρτι ἐς ἡμᾶς ἥκοι, ἢ ἐς τοσοῦτον κυμαίνειν, ὡς μὴ ἰδεῖν, ὑδὺς εἰδέναι ὄνον ἀπάντων ὑβριστότατον ὄντα, μὴ αἰσθόμενος ὀλκωμύθου σοφιστοῦ ἀκούειν. ὅπου πάλαι ἐμοὶ, καὶ σοὶ πολλάκις, κεκήρυκται τὰ σά, καὶ δόξαν μικρὰν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς [2] ὑπὲρ τοῦ Ἀριφράδου, ὑπὲρ τοῦ Συβαρίτου Μίσθωνα, ὑπὲρ τοῦ Χίον ἐκεῖνον Βάσταν, τὰ ἐπὶ τοῖς ὀμφίοις σοφόν. ῥητέον ὅμως εἰ καὶ ἔωλα δόξω λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχωμι μηδὲν αὐτὰ ἀγνοεῖν, μᾶλλον δὲ παρακλητέον ἡμῖν [3] τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς, ὁ ἔλεγχος, [4] φίλον ἀλήθεια, καὶ παῤῥησία θεός. οὐχ ὁ ἀσημότατος τῶν ἐπὶ τὸν σκηνὸν ἀναβαινόντων, μόνοις ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς δεδιόσι τὴν γλῶτταν αὐτοῦ, πάντα καὶ εἰδότος, καὶ σαφῶς διεξιόντος, ὁπόσα ὑμῖν συμοιδεῖ. χαίρειν γὰρ τοῦτο χρὴ εἰπεῖν, εἰ ἐθελήσειεν ἡμῖν παρελθὼν ὅτος διηγήσασθαι τοῖς θεαταῖς σύμπαντα καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν λόγον. ἄγε τοίνυν ὦ προλόγων, καὶ δαιμόνιον ἄειρε ἴλιγγα, ὅσα ὅπως

linquis: non ita tutus, neque obscurè malus es: neque etiam opus quopiam est qui leoninam pellem tibi detrahat, ut te prægrandem esse asinum pateat, nisi quis ex Hyperboreis veniat, aut in tantum sit Cumæus, ut non statim consp ectum te asinum omnium contumeliosissimum agnoscat, quanquam non expectarit, dum rudentem etiam audiat. Ita jam olim & à me, & apud omnes, & sæpe, res tuæ proclamatæ sunt, & famam inde haudquaquam exiguam nactus es supra Ariphradem, supra Sybaritam Misthonem, supra Chium illum Bastam, qui similia calluit. Sed dicendum tamen est, etiamsi frivola dicere videbor, ne mihi vitio vertatur, quòd hæc solus ignorem. Imò verò nobis est advocandus ex Menandri prologis unus, Elenchus videlicet ille, amicus veritatis, & libertatis Deus, eorum qui in scenam ascendunt non obscurissimus solis vobis inimicus, qui linguam ipsius formidatis, & scientem omnia, & planè enarrantem, quorumcunque vobis conscia est. Plausibile igitur hoc fuerit, si ille voluerit ante nos ingressus, exponere auditoribus universam fabulæ rationem. Proinde age ô Prologorum & Deorum optime Elenche, vide ut planè doceas audito-

1 Οὐχ ὅπως ἀσφαλὴς] Οὔτως ἀσφαλὴς, deleta negatione. *Marcil* Οὐχ ὅπως ἀσφαλὴς] Ἀσαφὴς legendum videtur. Tamen suprà pag. 131. in Iove Tragœdo: καίτοι ὅλην κυρτὸς εἶ τὰ πολλὰ τῆς ἀσφαλείας: & pag. 143. καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλά. Sed & ibi legendum fortè ἀσαφείας, & ἀσαφῶς. Menagius.

2 Ὑπὲρ τοῦ Ἀριφράδου, ὑπὲρ τοῦ Συβαρίτου Μίσθωνα, ὑπὲρ τοῦ Χίον ἐκεῖνον Βάσταν τὰ ἐπὶ τοῖς ὀμοίοις σοφόν] De Ariphradis spurcitie & ἀσελγείᾳ plura imo nimia dixit Aristophanes in Equitibus, in Vespis, & in Concionantibus: de Mysthone vero Sybarita & Chio Basta solus forte Lucianus mentionem fecit, nihil de iis me legisse memini. *Palm.*

3 Τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς ὁ ἔλεγχος] Ita prologum quendam suum inscripserat Menander. *Menagius.*

4 Φίλον ἀλήθεια, καὶ παῤῥησία θεός] Senarius. *Idem.*

1 Ἴλιγγα

σαφῶς προδιδάξης τὰς ἀκοὰς, ὡς ὁ μάτην, ἀδὲ φιλαπεχθημόνως, ἀδ' ἀπίπλοις ποσὶ κῆ τῷ παρομίαν, ἐπὶ τόνδε τὸν λόγον ἀπηντήκαμεν, ἀλλὰ ἓν ἴδιόν τι ἀμυνόμενοι, κῆ τὰ κοινὰ μισοῦντες τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ. ταῦτα μόνα εἰπὼν, κῆ σαφῶς προδιηγησάμενος, ἵλεως ἄπιθι σκοπὸν τὰ ἄλλα, ἡμῖν καλίπει. μιμησόμεθα γάρ σε, κῆ διελέγξομεν τὰ πολλὰ, ὡς παῤῥησίας τε, κῆ ἀληθείας ἕνεκα, μηδένα αἰτιάσασθαί σε. μήτε ἐμὲ σοῦς αὐτοὺς ἐπαινέσῃς ὦ φίλτατε ἔλεγχε, μήτε τὰ ἐκείνου προσώπου προεκχύσῃς αὖτως. εἰ γὰρ ἄξιον; θεὸς ἄνωθεν, ἐπὶ στόμα σοι ἐλθεῖν τὰς περὶ τοῦ ὕστερον κρυπτούσας λόγους. ὁ γὰρ σοφιστὴς ὅτος εἶναι λέγων, ὁ φιλόλογος ἤδη φησὶ ταῦτα, ἐς ὀλυμπίαν ποτὲ ἦκε, λόγον πρὸ πολλοῦ συγκεκραμένον ἐπιδειξόμενος τοῖς πανηγυρισταῖς. ἰὼ ὑποθέσεως τῷ συγκράματι, ὁ Πυθαγόρας κωλυόμενός ὑπό τινος Ἀθηναίων, οἶμαι μετέχειν τῶν Ἐλευσῖνι τελετῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἦλθεν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας πρὸ τούτου ποτὲ, κῆ Εὔφορβος γεγενέναι. ἐτύγχανε ὢν ὁ λόγος αὐτῷ κῆ τὰ Αἰσώπου κῆλοιδι, συμφορήσας ἐκ παντοίων ἀλλοτρίων πτερῶν. βασκόμενος δὴ μὴ ἴσα δύνασθαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ ἐκ τοῦ βιβλίου, θεῖναί τῶν σωφίλων τινός. ἰὼ ὢν ὁ Παιτῶν ἐκεῖνος, ἀμφὶ δίκας ἔχων τὰ πολλὰ, ἐπειδὰν αἰτήσῃ τινὰς ὑποθέσεις τοὺς λόγους, τὸν Πυθαγόραν αὐτῷ προλέγει. κῆ ὅταν ἀνὴρ ἐπέλθῃ, κῆ σωπήσῃ τὸ θέατρον ἀκούειν τοῦ ὑπὲρ τοῦ Πυθαγόρου ἐκείνου λόγου. ἦν δὴ τὸ ἐπὶ τούτῳ, ὁ μὲν, πάνυ ἀπίθανος ἐν τῇ ὑποκρίσει ditores, non frustra, non inimicè neque quod vulgo fertur, illotis pedibus, nos ad orationem hanc peragendam accedere, sed cùm ut privatum quiddam ulciscamur, tum quia in genere hominem ob malitiam odimus. Atque hæc sola præfatus, ac planè elocutus, è medio propitius abi: cætera verò nobis relinque: imitabimur enim te, & pleraque coarguemus, ut loquendi libertatis, & veritatis gratia nemo te accuset. Neque verò me ô optime, apud ipsos commendaveris, neque rursùm, quæ illi adsunt, temerè præfuderis. Non enim dignum est, Deus cùm sis, ut verba de rebus adeò detestandis in os tibi veniant. Nam hic qui se Sophistam esse dicebat (jam hæc dicit prologus) Olympiam aliquando venit, orationem multò jam antè conscriptam recitaturus iis qui ad solennem ludorum celebritatem convenerant. Erat autem argumentum ejus scripti. Pythagoras aliquando ab Athenienſe quodam prohibitus, ut opinor, communicare cum iis qui Eleusinia sacra peragebant, tanquam barbarus, eo quòd ipse Pythagoras diceret, ante ea tempora etiam Euphorbum sese fuisse. Porrò illa ipsius oratio erat juxta Æsopi graculum, ex variis aliorum pennis consarcinata. Itaque cùm vellet videri haudquaquam frivola dicere, sed ex tempore è libro desumpta pronuntiare, quendam ex familiaribus rogat (erat autem Patrensis ille, circa lites plerumque versatus) ut postquam dicendi aliquod argumentum postulasset, Pythagoram ipsi statim subjiceret. Ac ita tum fecit homo ille, & persuasit theatro ut illam de Pythagora orationem audirent. Erat verò, id quod consequens tum fuit, ineptus ad actionem &

σά, συμείρων οἷον εἰκὸς ἐκ πολλῆ ἐπιμελείᾳ, καὶ μεμελετημένα, εἰ δ' ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία ὑπῆν, ἐπήμυνε, καὶ χεῖρα ὤρεγε, καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ. γέλως ἦν πολὺς ἐπὶ τοῖς ἀκροωμένοις. καὶ οἶμαι, ἐς τὰ πατρῷα σκεῖνον μεταξὺ ἀποβλέποντες, ὑπεδήλουν ὡς ἀ λήθη συμπράξαι αὐτῷ τὴν ῥᾳδιουργίαν. οἱδὲ, καὶ αὐτὰ γνωρίζοντες τὰ λεγόμενα, παρ' ὅλην τὴν ἀπαγγελίαν διετέλουν, ἓν τοῦτο μόνον ἔργον ἔχοντες, ἀλλήλων πειρώμενοι, ὅπως μνήμης ἔχοιτο πρὸς τὸ ἀναγνώσκειν ὅτῳ ἕκαστον ἦν τῶν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν δοκιμησάντων ἐπὶ τοῖς καλλιμένοις μελέταις σοφισταῖς. ἐν δὲ τούτοις ἅπασι, καὶ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγράψας, ἦν σὺ τοῖς γελῶσι δ' αὐτός. πολὺ δὲ ἔμελλε γελᾶν ἐφ' ἅπερ ἐπαφανεῖ, καὶ ἀπιδὼν, καὶ ἀναισχύντῳ τολμήματι; καί πως, ἔτι δ' ἀκράτης γάλωσσ. ὁ μὲν, τὴν φωνὴν ἀντείσας εἰς μέλος, ὡς ὤεθ', ᾠδήν τινα ἐπηύλει τοῦ Πυθαγόρα. ὁ δὲ, τοῦτο δὴ τὸ δὲ λόγου, ὄνον κιθαρίζειν πειρώμενον ὁρῶν, ἀνεκάγχασε μάλα ἡδὺ ὁ ποιητὴς ἡμῶν. ὁ δὲ, εἰδὼς ἐπιστροφεῖς. τοῦτο ἐξεπολέμωσε τότε αὐτὸς ἕναλιος. ἐνέστηκε δὲ ἡ μὲ ἡ δὲ ἔτους δεκάτη, μᾶλλον δὲ ἡ ἀπὸ τοῦ μεγάλης νουμηνίας τρίτη, ἐν ᾗ οἱ Ῥωμαῖοι καλά τι δρῶσιν, εὔχονταί τε αὐτοὶ ὑπὲρ ἅπαντος δὲ ἔτους ὑγιάς τινας, καὶ θύουσι, Νομᾶ δὲ βασιλέως καταστησαμένου τὰς ἱερουργίας αὐτοῖς. καὶ νομίζουσι τοὺς θεοὺς ἐν ἐκείνῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζειν τοῖς εὐχομένοις. ἐν τοιαύτῃ τοίνυν ἑορτῇ, καὶ ἱερομηνίᾳ, ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἐκεῖνος, ὑπὸ τῷ ὑποθολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ, ἰδὼν προ-

gestum corporis, connectens, ut verisimile erat, ea quæ longè antè meditata & exercitata tenebat, tametsi impudentia, quæ quàm maxima erat, auxiliabatur quoque, manumque porrigebat, & cum eo certabat. Risus autem ab auditoribus undique multus. Ac alii quidem oculis interim ad Patrensem illum conversis, subindicabant se non ignorare commissam ab illo esse fallaciam. Alii autem ea quæ recitabantur agnoscentes, per totum orationis tempus uni huic operi fuerunt intenti, ut se mutuo explorarent, quomodo quisque memoria teneret, & dignosceret unde quidque ex iis sophistis, qui paulò ante nos celebres fuêre *in declamationibus*, quas meletas vocant, desumptum esset. Inter hæc omnia, ipse etiam orationis author cum ridentibus ridebat. Cur autem non rideret ob manifestum adeò, & ineptum, ac impudens facinus? Ac forte, (est enim risus intemperans) hic quidem voce ad carmen conversa, ut putabat, lamentationem Pythagoræ decantabat. Ille verò, istud quod vulgo dici solet, videns asinum cithara canere tentantem, in valdè suavem cachinnum solutus dixit, Poëta iste meus. Quod alter conversus aspexit. Et hoc est quod tunc illos recens reddidit inimicos. Hinc erat quidem anni principium, imò tertia dies à magno novilunio, quando Romani juxta veterum consuetudinem, & ipsi preces quasdam pro toto anno faciunt, & sacrificia peragunt, quarum ceremoniarum rex Numa fuit ipsis author: Deosque illa potissimum die precibus audiendis vacare credunt. Ergo in istiusmodi festo, sacrisque calendis, is qui tunc Olympiæ risit, sub Pythagora isto supposititio, conspicatus accedentem

σύντ᾽ ἐν ἀγχιστίνου, καὶ ἀλαζόνα, καὶ τὸν ἀλλοτρίων λόγων ὑποκριτὴν, ἐτύγχανεν δὲ ἐκ τοῦ τρόπου ἀκριβῶς εἰδὼς αὐτὸν, καὶ τὸν ἄλλον ἀνελεγκτον, καὶ μιαρὸν δὲ βίον, καὶ ἃ ποιῶν ἐλήγχθη, καὶ ἃ ποιῶν κατειλήφθη, ἅπερ ἡμῖν ἔφη σὺς τις ἑταίρων συντρέχειν τὸ δυσοίωνον τοῦτο θέαμα. ὃς φανεὶς, ἔοικε τὸν ἡδίστην ἡμέραν, ἀποφράδα ἡμῖν ποιήσειν. τοῦτ᾽ ἀκούσας ὁ σοφιστὴς τὸν ἀποφράδα, ὡς τι ξένον ἐκ ἀλλοτρίας τῆς Ἑλλήνων ὄνομα, ἐγέλα σφόδρα, καὶ τὸν ἄνδρα δὴ πάλαι σκώπτειν ἐβούλετο ἡμῶν. ὡς γὰρ ἤκουσε, καὶ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν, ἀποφράς. τί δὲ τοῦτ᾽ ἐστι; καρπός τις, ἢ βοτάνη τις, ἢ σκεῦος; ἆρα τῶν ἐδωδίμων ἢ πωμάτων τί ἐστιν ἀποφράς; ἐγὼ μὲν ἅπαξ ἤκουσα πώποτε, οὐδ᾽ ἂν συνίην ποτὲ ὅ, τι ἐστὶ λέγει. ταῦθ᾽ ὁ μὲν, ὥσθ᾽ ὑπὸ τοῦ διεξιέναι, καὶ πολλὰ ἐπιγελᾶν τὴν ἀποφράδα τὴν ἐμὲ λαν. ἐλελήθει δὲ καὶ αὐτὸν τὸν ὕστατον τεκμήριον ἀπαιδευσίας ἐκφέρων. ἐπὶ τούτῳ, τοῦδε τὸν λόγον συνέχεεν, ἐμὲ δὲ θεσπεσίως ἐμέμψατο ἁμοῦ, ὡς δείξειε τὰ ἀμαθίμου σοφιστὴν, τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα, καὶ ἀπόσα καὶ οἱ ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων, καὶ τῶν κατηλείων εἰδεῖεν. ταῦτα μὲν ὁ ἔλεγχος. ἐγὼ δὲ ἤδη γὰρ αὐτὸς παρεληφὼς τὸ θέαμα τοῦτο τὰ λοιπὰ, δίκαιον ἂν εἴην, τὰ μὲν ἐξ Δελφῶν τρίποδος ἤδη λέγειν, οἷα μοι σε τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα δὲ τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δὲ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δὲ τὰ ἐν Φοινίκῃ, καὶ Συρίᾳ. εἶτα ἑξῆς, τὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ Ἰταλίᾳ. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὰ ἐν Ἐφέσῳ νυνὶ, ἄκρᾳ κεφαλαιωδέστατα τῶν ἀποροίας τε σὺς καὶ κορωνίδα καὶ κο-

tem execrabilem, & arrogantem istum alienarum orationum histrionem (Norat autem & mores ejus exactè, & reliquam nequitiam, atque impuritatem vitæ, & quæ facere diceretur, & quæ faciens deprehensus fuerat) tempus, ad quendam amicorum inquit, hoc inauspicatum spectaculum aversandi. Nam homo iste suo conspectu, suaviſſimum hunc diem videtur nobis in apophradem conversurus. Quo audito Sophista ille, mox verbum Apophradis, voluti peregrinum & à Græcis alienum ridere cœpit, & hominem pro superiore illo risu ultus est, ut quidem putabat, omnibusque dicebat. Quid hoc est Apophras? fructus, an herba aliqua, an instrumentum? Estne esculentum aliquod aut potulentum Apophras? Nam ego neque audivi unquam, nec quid dicat, facilè intelligo. Hæc quidem iste contra illum acerbè dixisse putabat, & multo risu Apophradem excipiebat: sed se extremum insciitiæ testimonium in seipsum proferre non animadvertebat. Hujus igitur gratia orationem hanc scripsit, is qui me huc ad vos præmisit, ut videlicet ostenderet, celebrem illum Sophistam, communia illa Græcorum ignorare, & quæ qui sedent in officinis & tabernis, scire solent. Hactenus Elenchus ille. Ego autem (nam reliquas fabulæ partes agendas susceperi) meritò debebam voluti ex Delphico tripode tandem illa addere, qualia feceris in patria, qualia in Palæstina, qualia in Ægypto, qualia in Phœnicia, & Syria: deinceps in Græcia & Italia; & postremò nunc Ephesi, quæ quidem vecordiæ istius tuæ, quasi quoddam summarium sunt, & caput, & coronis

ρεις Ϛ τρόπω. ἐπεὶ γὰρ κἀγὼ τῷ παρόντι, [1] Ἰλιὰς ὤν, τραγῳδὰς ἐμοὶ δώσω, καιρὸς ἤδη σοι ἀκοῦσαι τὰ σεαυτῆς κακά. μᾶλλον δ', ταῦτα μέν, μηδέπω. τὴν δ' Ἀποφράδα, πρότερον. εἰπέ γάρ μοι [2] πρὸς πανδήμου, καὶ Γυετυλλίδος, Ϛ κυζίσης, πῇ σοι μεμπτὸν, καὶ γέλωτος ἄξιον τὸνομα εἶναι ἔδοξεν ἡ ἀποφράς; νὴ Δί' ἀγαθὸν γὰρ ἦν τὸ Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλὰ πόθεν ἐπισκωμμάσαι αὐτοῖς λάθ' ἡ πρὸς Κελτὰς, ἢ Θρᾷκας, ἢ Σκύθας ἐπιμιξίας. σὺ δ', ἅπαντα γὰρ οἶσθα τὰ τῶν Ἀθηναίων, ἐξέκλεισας τοῦτο σύλλω, καὶ ἐξεκύρηξας Ϛ ἀλλάνικε. καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω, καὶ ξενίζω, Ϛ ὑπερῴαινω τὰς ὥρας τὰς ἀττικάς. Ϛ μὰ τὸν ἄλλο ὅπως Ἀθηναίοις ἐπιχώριον, ὡς τῷδε τὸνομα φαίην ἄν, εἰ μὴ σὺ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες. ὥστε ἦν τὸν Ἐρεχθέα, καὶ τὸν Κέκροπα, ξένους ἀποφήνας, καὶ ἐπήλυδας εἶναι τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τὴν ἀποφράδα δείξειας οὐκ οἰκείαν, καὶ αὐτοχθονα τῆς Ἀττικῆς. πολλὰ μὲν γάρ ἐστιν, ἃ Ϛ αὐτοῖς κἀγὼ ταυτὰ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζουσιν. ἀποφράδα δὲ μόνοι ἐκεῖνοι, τὴν μιαρὰν, καὶ ἀπρόκτην, Ϛ ἀπαίσιον, Ϛ ἄπρακτον, Ϛ σοὶ ὁμοίαν ἡμέραν. ἰδοὺ Ϛ

ronis morum. Quandoquidem enim juxta proverbium, Ilienſis cùm ſis, tragœdos conduxiſti, tempus jam eſt, ut propria tua mala audias. Nondum tamen, ſed de Apophrade priùs. Nam dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem & Cybiben, quomodo reprehendendum & riſu dignum hoc nomen Apophras videtur? Non enim per Iovem, Græcorum proprium erat: ſed alicunde ex Gallorum, aut Thracum, aut Scytharum commixtione inſolenter ſe inſinuavit. Tu verò cùm Athenienſium cuncta noris, illud excluſiſti continuò, & velut per præconem ex Græcia eliminaſti. Et ex eo riſus iſte videlicet, quòd barbarè ac peregrino modo loquor, & terminos Atticos tranſgredior. At verò quid aliud Athenienſibus ita familiare ac patrium, uti hoc nomen, dixerint illi, qui hujuſmodi meliùs, quàm tu, ſciunt. Quapropter Erechtheum, aut Cecropem, peregrinos & advenas apud Athenienſes eſſe citiùs probaveris, quàm Apophradis nomen oſtenderis, non proprium & Atticæ non genuinum. Nam multa quidem ſunt, quæ & ipſi eodem modo cum cæteris omnibus hominibus appellant: Apophradem autem ſoli illi atram, & abominabilem, & inauſpicatam, & nefaſtam, tibique ſimilem diem vocant. Ecce jam obiter didiciſti

1 Ἰλιὰς τραγῳδὰς] Proverb. *Bourd.*

2 Πρὸς Πανδήμου Ϛ Γυετυλλίδος Ϛ Κυζίσης.] Legendum Κυζίκης, & eſt epithetum Veneris, ut & πανδήμου & γυϊτυλλίς, & intelligo *Ironam*, non vero ut interpres *magnam matrem*. Nam licet ſciam hoc etiam nomine aliquando vocatam fuiſſe magnam matrem Cybelem, eo quod Gallos ſuos in furorem agebat, & κυζᾶν faciebat, id eſt, *capite prono in terram ruere*. Sed hoc loco non improperat furorem adverſario, ſed omne genus infanda Veneris. Ideo credo eſſe Veneris epithetum. Ea lucidius explicare pudor vetat. *Palm.* Κυζίσης] Corrige, κυζίκης. Heſychius: κυζίκη, ἡ μήτηρ τῶν θεῶν. Ita enim ibi legendum, non κυζίκη, recte viri docti obſervarunt. *Menagius.*

μεμαθήκας ἤδη οὐδὲ πάρεργον, πῶ βούλεσθαι αὐτοῖς ἡ ἀποφράς ἡμέρα. ὅπου μήτε αἱ δοχαὶ χρηματίζωσι, μήτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὦσι, μήτε τὰ ἱερὰ ἱερουργῆται, μήθ' ὅλως τὰ τῶν αἰσίων πλήθη, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. συνοίσθη γὰρ τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις. ἢ γὰρ ἂν ἡττηθέντες μάχαις μεγάλαις, ἔπειτα ἔπαξεν εἰσείναις τὰς ἡμέρας, ἢ αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπιπόνησεν, ἀπράκτους, καὶ ἀκύρους τῶν συνόμων πράξεων εἶναι, ἢ καὶ νὴ Δία, καίτοι ἄκαιρον ἴσως, καὶ ἐξωρῶν με ἤδη, γέροντα ἄνδρα μειρακιεύεσθαι, καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα, μὴ γὰρ τὰ πρὸ τούτων εἰδότα. πάνυ γὰρ τοῦτ' ἐστὶ τὸ λοιπόν. κἂν σμικρόθης αὐτὸ, πᾶν ἡμῖν εἰδὼς ἔσῃ. πόθεν γὰρ ὦ οὗτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα κἂν ἀγνοῆσαι, συγγνώμη, ὁπόσα ἔξω τοῦ πολλοῦ πάτου, καὶ ἄδηλα τοῖς ἰδιώταις. τὸν δ' ἀποφράδα δ', ἂν βούλησθ' ἄν, ἄλλως εἴπεις. ἓν γὰρ τοῦτο καὶ μόνον ἁπάντων τοῦνομα ἔστω φησί τις. ἀλλὰ καὶ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων, τὰ μὲν, λεκτέα, τὰ δ', ὁπόσα αὐτῶν μὴ σωθήσῃ τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ παράτοιμεν τὰς ἀκοὰς, καὶ πτοήσοιμεν τοὺς σωόντων τὰ ὦτα. ἐγὼ δ' ὦ βέλτιστε, σοὶ μὲν σὲ, ἴσως ταῦτα ταῦτα σοὶ εἰπών, ἤμφεσβ. ἐχρῆν γὰρ ἐχρῆν ἢ τὴν τὰ Παφλαγόνων, ἢ Καππαδόκων, ἢ Βακτρίων πάτρια διαλέγεσθαί σοι, ἕως ἐκμάθῃς τὰ λεγόμενα, καὶ σοὶ ἀκούειν ἡδέα. τοῖς δ' ἄλλοις Ἕλλησιν, οἷμαι καθ' Ἡδάδα γλῶτταν συνεῖναι χρή. εἶπε καὶ τὸν Ἀττικῶν καὶ χρώμενος, πολλὰ σύντρεφάντων τοῦ αὐτῶν φωνῆς, diceristi significationem Apophradis. Hic Nefastus est dies, quo neque magistratus publicè de rebus consultant, neque lites in foro disceptantur, neque sacrificia peraguntur, neque quicquam eorum quæ fausta sunt tractatur. Atque dies hujusmodi apud alios aliis de causis indictus est. Aut enim gravi aliqua clade superati, tales exinde dies, quibus rem malè gesserunt, pro nefastis & inauspicatis ad res legitimas gerendas, habendos censuerunt: aut mehercle etiam. Atqui ineptum fortassis, & intempestivum utique jam fuerit, dedoceri, ac denuo discere talia virum adeò senem, ne illa quidem, quæ his priora sunt, scientem. Proinde hoc omnino reliquum est: & si didiceris ipsum, omnia exinde scies. Vnde enim heus tu? Quanquam enim est condonanda cæterorum ignoratio, quæ extra communem viam posita sunt, & indoctis obscura: diem tamen nefastum, etiamsi volueris, aliter quàm Apophradem nominare non poteris. Vnum hoc, omniumque solum nomen esto, dicet aliquis. At priscorum vocabulorum, alia sunt usurpanda, alia non item, quæ nimirum vulgo non usurpantur, ne auditum turbemus, & intelligentium aures vulneremus. Ego verò, vir optime, apud te fortassis hæc de te dicens peccavi. Decebat enim, decebat, aut Paphlagonum, aut Cappadocum, aut Bactrianorum patriis verbis tecum loqui, quoad intelligeres quæ dicerentur, & audiendo voluptatem capere. Sed cum cæteris Græcis Græcè loqui oportet. Deinde etiam Atticis per successionem temporum multa variantibus

1 Τάσ' ἅ, ὁπόσα] Nota sequente vocali aspirata, non scriptum esse ἁχ: quod Grammatici canones postulant. *Menagius.*

τῦτο σὺ τοῖς μάλιστα τέτομαι διετίλεσεν, ὅπως ἀεὶ, κὴ πρὸς ἁπάντων αὐτῶν λεγόμενον. εἶπον ἂν Ϲ τὰς πρὸ ἡμῶν κεχρημένας τῷ ὀνόματι, εἰμὴ Ϲ ταύτῃ σε ἀμφιβάλλειν ἔμελλον, ξένα σοι Ϲ ἀγνωστα ποιητῶν, κὴ ῥητόρων, κὴ συγγραφέων ὀνόματα διεξιών. μᾶλλον ᾗ, ὡσ᾽ ἐγὼ σοι τὰς εἰπόντας ἐρῶ. πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἕνα τῶν πάλαι δείξας ᾧ κεχρημένον τῷ ὀνόματι, [1] χρυσᾶς φασιν σὺν Ὀλυμπίᾳ στάθητι. καίτοι ὅς τις γέρων ὢν, κὴ ἀφῆλιξ, τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ, δῆλόν μοι ὅτι Ϲ Ἀθήναι πόλις ἐστὶ σὺ τῇ Ἀττικῇ, κὴ Κόρινθος ἐπὶ τῷ ἰσθμῷ, κὴ Σπάρτη σὺ τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ εἰδέναι. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέγειν, ὡς τὸ μὲ ὄνομα ᾔδεις, τῷ ᾗ χρῆσιν αὐτῷ, ἄκμιον ἡπάσω. φέρε δὴ Ϲ ὑπὲρ τῦτο πρὸς σὲ ἀπολογήσομαι τὰ εἰκότα. σὺ ᾗ προσέχε τὸν νῶν, εἰ μὴ πάνυ ὀλίγον στι μέλῃ ᾧ μηδὲν εἰδέναι, εἰ οἱ πάλαι πολλὰ τοιαῦτα πρὸ ἡμῶν ἀπέῤῥιψαν ἐς τὰς σοὶ ὁμιλίας ἐκφῦσαι τὰς τότε. ἦσαν γὰρ Ϲ τότε ὡς τὸ εἰκὸς, βδελυγμοὶ πνες ἐς τὰ ἤθη, κὴ μιαροὶ, κὴ πανοῦργοι τὸν τρόπον. κὴ ὁ μὲ, Κόθορνόν τινα εἶπεν, εἰκάσας αὐτῦ τὸν βίον, ἀμφίβολον ὄντα τοῖς τοιούτοις ὑποδήμασιν. ὁδὲ, Λυπάλω, ὅτι τὰς ἐκκλησίας θορυβώδης ἦν τοτε ὤν, ἐπεζάρατιεν. ὁδὲ, Ἑβδόμιλω, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες σὺν ταῖς ἑβδόμαις, κἀκεῖνο Ϲ σὺν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε, Ϲ διεγέλα, Ϲ παιδιὰν ἐποιεῖτο τὸν ἀνθρωπον ᾧ δῆμε. [2] μὰ δῶς ἂν κἀμοὶ πρὸς Α-

tibus in lingua ſua, hoc nomen inter præcipua manſit. Hoc modo ſemper, & ab omnibus ipſis dictum. Ac ſanè commemorarem etiam eos, qui ante noſtram ætatem hoc vocabulo ſunt uſi, niſi etiam hoc modo perturbaturus eſſem te, peregrina & ignota tibi poëtarum, oratorum, & hiſtoricorum vocabula recenſendo. Imò verò, neque tibi eos dicam qui uſurparunt: omnes enim norunt. Sed tu contrà, ſi mihi unum aliquem ex veteribus oſtenderis, qui voce iſta uſus non fuerit, aureus (ut aiunt) in Olympia ſtatuêris. Atqui ſiquis adeò ſenex, & ætate confectus, talia ignorat, videtur idem mihi, Athenas eſſe civitatem Atticæ, Corinthum in Iſthmo, & Spartam in Peloponneſo, ignorare. Fortè igitur tibi ſupereſt ut dicas ipſam quidem Apophradis vocem noſſe te: ſed uſum ejus, ut intempeſtivum accuſaſſe. Age igitur & de hoc reſpondebo tibi conſentanea: tu verò animum adverte, niſi omnino parvi facis, quòd nihil ſcis. Nam veteres hujuſcemodi multa ante nos in eos qui tibi ſimiles erant tum, ſinguli jactarunt. Erant enim etiam tunc, ut veriſimile eſt, aliqui moribus abominabiles, impuri, perditique ingeniis. Atque alius quidem, Cothurnum quempiam appellabat, vitam ejus ambiguam inconſtantem cum hoc calceamenti genere comparans. Alius verò Lypaën: quòd orator tumultuoſus conciones ſolebat turbare. Rurſum alius Hebdomam, quòd perinde atque pueri ſeptimis diebus, ille etiam in concionibus luderet, & rideret, ſeriumque populi ſtudium in ludum verteret. Ne dederis utique & mihi per

1 Χρυσᾶς σὺν Ὀλυμπίᾳ στάθητι] Proverb. *Beurd.*

2 Μὰ δῶς ἂν κἀμοὶ] Δῶς ἂν κἀμοὶ extrita negatione. *Marcil.*

1 Κό-

δώνιδ@, εἰκάσαι παμπόνηρον ἄνθρωπον, ἀπάσῃ κακίᾳ σωίτροφον, ἡμέρᾳ δυσφήμῳ, καὶ ἀπαισίῳ. ἡμεῖς δὲ τὰς χολὰς, τῇ δεξιᾷ ἐκτρεπόμεθα. καὶ μάλιστα εἰ ἔωθεν ὀδεύμεν αὐτάς. κἂν εἴ τις βάκηλον, ἢ εὐνοῦχον ἴδοι, ἢ πίθηκον, οἴκοθεν ἐξιὼν τὴν οἰκίαν, ἐπὶ ποδὸς ἀναστρέφει, καὶ ἐπανέρχεται, σὺν ἀγαθῇ μαντεύόμεν@ τὰς ἡμέρας ἐκείνας πράξεις ἔσεσθ αὐτῷ, κατὰ στοχασμόν, τῇ πρώτῃ, καὶ δυσφήμῳ κληδονισμῷ. τὸ δὲ χρῆν ἦν, καὶ τὸ θύρασι, καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ, καὶ ἔωθεν καὶ ἅπαν@ ἔτους, εἴ τις ἴδοι κίναιδον, καὶ λαπάρηλα ποιοῦντα, καὶ πάσχοντα, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπρήμονά τε, καὶ μονονουχὶ τὸν ὁμὸν τῶν ἔργων αὐτῶν ὀνομαζόμενον, ἀπατεῶνα, γόητα, ἐπίορκον, ὄλεθρον, [1] κύφωνα, βάραθρον, μὴ φύγῃ, μηδ' εἰκάσῃ τοῦτον ἀποφεύσεσθαι ἡμέρας; ἀλλ' οὐχὶ σὺ τοιοῦτ@; σὺν ἂν ἕλοιο, εἰ ἐγὼ τὴν ἀνδρίαν οἶδα τὴν σὴν, ὅσῳ δὲ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δοκεῖς, ὅτι μὴ ἀπόλωλεν σοι ἡ δεξιὰ τὸ ἔργον, ἀλλὰ παῖσι δῆλ@ εἶ, καὶ φανερὸν@. εἰ δὲ ὁμῶσι χωρήσεται, καὶ δρησμὸν μὴ τοιοῦτ@ εἶναι, πῶσι πιστὰ ἐρεῖς; τοῖς πολίταις τοῖς σοῖς; ἐκεῖθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαιον. ἀλλ' ἴσασιν οἱ αἰνίνοι τὰς πρώτας σε τροφὰς, καὶ ὡς παραδὺς σεαυτὸν τῷ ὀλίτρῳ ἐκείνῳ σφαλιώτῃ, συμπεριεφθείρω πάντα ὑπηρετῶν, ἄχρι δή σε τὸ δὲ λόγου τοῦτο, [2] ῥάκ@ πολυχοϊδὲς ἐργασάμεν@, ἐξέωσε, καίπερ μὲν per Adonidem, comparare hominem perditum, omnique malitiæ assuetum diei atro, & inauspicato. Nos etiam auspicato die claudos aversamur, maximè si mane videamus ipsos. Siquis etiam spadonem, aut eunuchum aspexerit, aut simiam, simul atque domo egreditur, verso pede regreditur, ominans sibi haudquaquam prosperas fore diei illius res & actiones, præ mala hac prima, & infausta ominatione. In principio autem, & in foribus, & in primo egressu, & mane per omnem annum: siquis viderit cinædum, & nefaria facientem ac patientem, notum ob hæc, & enervatum, & tantum non eorum quæ agit nomen ferentem, deceptorem, præstigiatorem, perjurum, pestem, catastam, barathrum, num fugiat, neque hunc cum atra die compares? An verò tu non es talis? Haudquaquam negabis, si tuam fortitudinem novi, qui certè & animum ob hæc attollere mihi videris, videlicet quòd tibi gloria ista rerum tuarum non prorsum perit: sed omnibus es notus, & passim celebris. Quòd si contendas, & inficieris talem te esse, quibusnam hæc credibilia dices? an civibus tuis? Nam hinc ordiri est æquum. At norunt illi primam tuam educationem: & quo pacto teipsum tradideris perdito illi militi & omnibus ipsi præstitis obsequiis corruptus fueris, donec te, juxta proverbium, pannum lacerum extrusit. Ea etiam meminerunt, ut

1 Κύφωνα] Κύφων, propriè est κυρτὸς: à κύφω, κυφὸς, κύφων. Ponitur & pro cataſta, seu numella, aut collari, aliove instrumento quo vinciebantur, aut etiam torquebantur nocentes. Hic metaphoricè pro scelerato & malefico: ut Latinis carcer, crux, scelus. Menagius.

2 Ῥάκος πολυχοϊδὲς ἐργασάμεν@] Proverb. *Bourd.*

μιλωτας ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σοὶ τῷ ὑποκρινομένῳ, καὶ σωλοφόρῳ ἀρχῆς ἀξιῶν εἶναι. ὑδεὶς γὰρ σοὶ πρὸ ἂν εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον, ὑδ' ἂν ἐμήνυσεν ὁ, τι τέρμα τῷ δράματι. ἀλλὰ σὺ κοσμίως πάνυ, χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων, καὶ ἐσθῆτα πυρφυρικὴν, ἐσεισέπεμπες, σύμμειναι αὐτῆσαν ἔφη τῷ θεάτρῳ, σφάνες κομίζων, καὶ κρότου ἄκριτον, ἤδη προμόλοντος αὐτῶν. ἀλλὰ νῦν ῥήτωρ, καὶ σοφιστής. καὶ ἆρα τοῦτο ἴσως πύθωνται ποτε τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ σοῦ σκεῖνοι, τοῦτο δὲ τὸ ἐκ τῆς τραγῳδίας, δύο μὲ ἡλίους ὁρᾶν δοκοῦσι, δύο τὰς Θήβας. καὶ σοὶ χειρον ἅπασιν δύσῃς τὸ, σκεῖνος, ὁ τότε, καὶ μετ' ἐκεῖνα. τοιγάρτοι ἐς αὐτὸς εὖ ποιῶν, ὅτι ἐπισείνεις τὸ παρόν, ὅσοι ἐπιχωριάζεις αὐτοῖς, ἀλλὰ φύγοις ἐκὼν πατρίδα, ὅτι χεῖμα κακὴν, ὅτι θέρος ἀργαλέον, ἀλλὰ κωλλίστην, καὶ μεγίστην τῶν ὑφ' ἡλίῳ Φοινίκην ἁπασῶν. τὸ γὰ ἐλέγχεσθαι, καὶ τοῖς εἰδόσι, καὶ μεμνημένοις τῶν πάλαι σκείνων σωσείναι, βρόχος ὡς ἀληθῶς ἔστι σοι. καίτοι τί ταῦτα λέγω; τίνα γὰρ ἂν αἰδεσθείης σύ; τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἡγήσαιο τῶν ὑστάτων; πεπυσμένος δ' ἐς κτήματα εἶναί σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς, τὸ δύσηνον ἐκεῖνο πυρρίον, ὡς τὸν Σπανπίους πίθον, τοῦ Διὸς αὐλοῦ εἶναι φασὶ αὐτό. τὰς μὲ δὴ πολίσεις, ὑδαμῆ ὑδαμῶς μεσεπίσειας ἂν, μὴ ὄχ' τῶν ἁπάντων βδελυράταξίν σε ἡγεῖσθαι, ὄνειδος κοινὸν ἁπάσῃ τῇ πόλει. τάχα δ' ἂν τὰς ἄλλας τὰς ἐν τῇ Συρίᾳ σεσολοίσοις ὁμοψήφους, εἰ λέγοις μηδὲν πονηρὸν, μὴ δ' ἐπαίσιον βεβιῶσθαί σοι. Ἡ φράκλεις, ἢ μὲ Ἀντιόχειαν, καὶ τὸ ἔργον αὐτὸ εἶδεν, ὅπ-

ut est consentaneum, quæ in theatro juvenis agebas, quum saltatoribus respondebas, atque unà chori dux esse cupiebas. Quippe nemo ante te ingrediebatur theatrum, neque fabulæ nomen significabat: sed tu ornatè admodum, subligatis aureis crepidis, & tyrannica veste indutus, priùs immittebaris, qui benevolentiam à theatro postulares, coronas ferens, & cum plausu abiens, honore jam ab ipsis affectus. At nunc orator es & sophista, & ob hoc, si audiant aliquando talia de te illi illud ex Tragœdia, Et solem geminum, & duplices se ostendere Thebas putabunt. Et in promptu atque in ore tum omnibus statim erit illud: hic ille qui tum erat: & postea. Proinde & ipse rectè facis, qui omnino non ascendis ad illos, neque in patriam ventitas, sed fugis illam ultro, quanquam neque hyeme malam, neque æstate molestam, sed pulcherrimam & maximam omnium Phœniciæ civitatem. Nam coargui, & cum iis qui vetera illa sciunt, ac meminerunt, conversari, laqueus revera tibi est. Sed quid ista nugor? quem enim verearis? quid eorum quæ extrema sunt, turpe putaveris? Audio autem etiam tibi apud ipsos esse possessiones magnas, miseram illam turriculam, cum qua Sinopensis illius dolium collatum, Iovis atrium videri queat. Proinde nullo modo feceris ut tui cives mutata sententia non credant te omnium esse spurcissimum, & commune totius civitatis dedecus. Fortassis autem alios etiam qui in Syria habitant, ejusdem sententiæ assumas, si dicas te non malam nec criminosam prorsus vixisse vitam. Mehercle, Antiochia quidem, etiam ipsum opus vidit,

quan-

τ Ταρσόθεν ἥκοντα σκεῖνον νεανίσκον ἀπαγαγών, ἀλλὰ & ἀναδέρειν αὐτὰ, αἰσχρὸν ἴσως ἐμοί. πολλὰ, ἀλλὰ ἴσασί γε, καὶ μέμνηνται οἱ τότε ὑμῖν ἐπιστάντες. καὶ σὲ μέν, ἐς γόνυ συγκαθήμενον ἰδόντες. σκεῖνον δ', οἶδα ὅτι & ποιῶν, εἰ μὴ παντάπασιν ἐπιλήσμων τις εἶ. ἀλλ' οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἴσως ἀγνοοῦσί σε, οἱ μὴ τὰς ἐν Συρίᾳ θαυμασὰς ἄθλας σκείνας ὑποδεξάμενοι φαύλοις, ἐφ' οἷς εἶπον, τοῦ τῶν ἱματιοκαπήλων διωκόμενον. παρ' ὧν ἐδήλας πολυπλεῖς πειράμενον, ἐφόδια εἶχες. ἀλλ' ὅσον ἐλάττω σοι ἡ Ἀλεξάνδρεια συνοίδεν, δι' ἃ μὰ Δί' ἐγὼ δύτιφεν τὴν Ἀντιοχείας κεκείσθαι αὐτῷ. ἀλλ' ἥτε ἀκολασία, γυμνοτέρα, καὶ αἰσχρορρία σοι σκεῖ, ἐπιμανεστέρα, καὶ τὸν ὀνομαζόμενον τύτιος, μεῖζον, & ἐπὶ πᾶσιν, ἀκόλυτον ἡ κεφαλή. εἰς μὲν ὃν ἂν ἐπίδυσί σοι ἐξάρτυμα γενόμενος μηδὲν τοιῦτον ἐργάσεται. τὰς βοηθὸς ἂν κατέρη ὁ πλουτεῖν μισθοδότης ἀνὴρ τοῖς ἀρίστοις Ῥωμαίων, τάνομα δ' οὐ τὸ, δώσεις ἀποσιωπῆσαί μοι. καὶ ταῦτα, ὡς οἶς πάντως εἰδόσι ὃν λέγω. σκεῖνον τοίνυν, τἄλλα, ὁπόσα ἔτλη τὴν σωφροσύνην τολμήσασα πρὸς σὲ, παρὲν λέγειν. ἀλλ' ἥνικα σε κατέλαβε μεθυσκόμενον & οἰνοχόον & οἰνοπώλην τὸν γάνακα κείμενον, τί οἴει; ἐπίδυσιν ἂν σοι μὴ εἶναι. τοιῦτον, αὐτὸ τὸ ἔργον ὁρᾷς, ὅσον, εἶτα μὴ παντάπασι τυφλὸς εἶ. ἀλλ' ἐδήλωσε τὴν γνώμην, αὐτίκα ἐξελάσας τὴν οἰκίας, καὶ καθαρσίοις γε ὡς φασι

quando, cùm adolescentem illum Tharso venientem, abduxisses. Sed & ipsa detegere, inhonestum fortassis mihi fuerit. Verumtamen norunt, & meminerunt illi qui tum vobis supervenerunt, & viderunt te quidem in genu inclinatum, illum autem, nosti, quid facientem quoque, nisi omnino es oblivioſus. At Ægyptii forsan te non norunt, qui te post præclara illa in Syria certamina, inde ob ea quæ dixi, fugientem exceperunt, cùm te vestiarii insequerentur, à quibus vestibus pretiosis comparatis, viaticum habebas. Sed non minùs quoque conscia tibi est Alexandria: nec per Iovem illam Antiochiæ secundam censeri decebat: nisi quòd protervitas ista tua manifestior, & turpitudo flagitiorum insanior illic fuit, & nomen ob hæc majus, & postremò caput adapertum. Vnus tantùm fuit qui crederet tibi inficias eunti, quòd nihil tale commisisses, fuitque postremus auxiliator, is qui stipendium dabat, vir inter præcipuos Romanorum. Nomen autem ipsum permittes mihi ut taceam, idque apud omnes eos qui sciunt quem dicam. Ille igitur, cætera quidem quæcunque à te in conversatione perpetrata sustinuit, quid attinet dicere? At quando te genibus adolescentuli pincernæ Oenopionis incumbentem deprehendit, quid putas? Credidit-ne tibi, talem te non esse, cùm videret ipsum opus? Non: nisi prorsus fuit cæcus: verùm mentem aperuit, quum te statim ex ædibus expulit, easque cum exiviſſes, quibusdam expiamentis

1 Τῆς βοηθὸς ἂν κατέρη ὁ πλουτεῖν] Καὶ βοηθὸς ἂν κατέρη ὁ πλουτεῖν, Illud autem ἐπὶ μόνῳ ἂν ἐπίδυσί σοι, &c. accipe cum ironia. *Vnus ille solus*, qui contra tibi ungnis in ulcere, cujus tu domui. *Marcil.*

1 Συλ-

τοῦτο ἐπὶ τῇ σῇ ἐξόδῳ. Ἀχαΐα μὲν γὰρ, καὶ Ἰταλία πᾶσα, ἐμπέπληται τῶν σῶν ἔργων, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δόξης. καὶ ὀναίμην γε τῆς εὐκλείας. ὥστε πρὸς τοὺς θαυμάζοντας, ἔγωγε τὸ σὸν Ἐφέσιον τοῦτο πρᾶγμα ὑπὸ σοῦ, σαφῶς λέγω, ὅσῳ ἀληθέστατόν ἐστιν, πᾶσι δῆλον ἂν ἡδόμαζον, εἰ τὰ πρῶτά σου ἤρεσκεν. καίτοι πρὸς σοῦ τοῦτο γε τὸ τοὺς γυναίοις συνεσμάχτας. ἀλλὰ τί μοι τοῦτο ἐπιφέρεις ὀνομάζεσθαι; ἀλλὰ τί τοῦτο Διὸς, ἢ φιλῆσαι τὸν τόμαλ' οὕτω σπουδαίως ἡμᾶς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις; τῦτο γὰρ τὸ ὑβριστότατον ποιεῖς. καὶ μάλιστα τοῦτο ὃς ἥκιστα ἐχρῆν, καὶ τοὺς ὁμιλητάς, οἷς ἐξῆν μὲν τὰ τοιαῦτα μόνα τὰ πρὸς σὲ τόμαλ' ἀπολαύειν, τὸ βαρβάρου τὸ ὄνομάτων, τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς, τὸ ἄπελθον, τὸ ἄπαχθον, τὸ πάντη ἄμουσον, καὶ τὰ τοιαῦτα. φιλῆσαι δὲ σε ἐπὶ τούτοις, μὴ ζώοις ὦ ἀλεξίκακε. ἀσπίδα μᾶλλον, ἢ ἔχιδναν φιλῆσαι ἄμεινον. δῆλημα ἐκεῖ τὸ κινδυνώδημα, καὶ ἄλγημα. καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσπεπλῆσθαι, ἐπήμωσεν. διὸ ἔγωγε σὲ φιλήμαλ' οὕτω, καὶ ἐς ἐκεῖνα, τίς ἂν, ἢ ἱερεῖς, ἢ βωμοῖς προσέλθοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακούσειεν ἔτι εὐχομένῳ; πόσων περιῤῥαντηρίων, πόσων ποδανιπτήρων δεῖ; καὶ τοιοῦτος αὐτὸς ὢν, καταγέλας τῶν ἄλλων ἐπ' ὀνόμασι, καὶ ῥήμασιν, ἔργα τοιαῦτα, καὶ τηλικαῦτα ἐργαζόμενος. καίτοι ἔγωγε μὲν ἂν Ἐφεσίου μὴ εἰδείην, ἠκιστάμην ἂν μᾶλλον, ἢ ἅπαντες εἶπεν ἀρτιδελφίου ἄν. σὺ δ' ἐδεῖς φιλόσοφε ἡμῶν βρεμβολόγους λέγοντος, καὶ τερπνομάθλητας, καὶ ῥησιμετρεῖν, καὶ Ἀθηνᾶν, τὸ Ἀθηνᾶν ἐπιθυμῶ, καὶ αὐθοκρατεῖν, καὶ σφενδικίζειν, καὶ χαιρεδλημάζ. καίτοι

tis lustravit. Achaia quidem, totaque Italia tuis operibus est referta, eaque sequente gloria: & sanè tibi gratulor ob tam præclaram laudem. Quare iis qui quæ nunc facis Ephesi, mirantur, ego quod verissimum est dico, qui fieri posset ut non mirarentur, si prima illa tua opera non nossent. Atqui novum hîc istud etiam cum mulieribus addidicisti, Annon igitur, dic mihi, fuerit congruum, talem hominem Apophradem appellari? Sed quid per Iovem? num etiam osculari ore insuper voluisti nos ob talia facta? Istud igitur contumeliosissimè facis, & maximè erga eos quos minimè decebat, & erga contubernales, quibus satis fuerat, illa solum mala ab ore tuo percipere verborum videlicet barbariem, vocis asperitatem, indiscretam, inordinatam, & insulsam enunciationem, & id genus alia. Sed te ad hæc osculari, absit, ô malorum depulsor Hercules: aspidem, aut viperam osculari est satius. Ibi in morsu periculum, & dolor, cui accersitus medicus succurrit. A tud autem osculo, & veneno illo, quis quæso vel ad sacra, vel ad aras accederet? quis etiam Deus precantem exaudiret? quam multis lustrationibus, quam multis fluviis opus foret? At talis ipse cùm sis, derides alios ob nomina & verba, cùm tu interim talia tantaque facinora perpetrare sodeas. Atqui ego quidem si Apophradis nomen ignorarem; eruboscerem potiùs, nedum si dixissem inficias irem. Te verò nemo nostrûm accusavit adhuc quòd

βρεμβολόγους dixeris, & τερπνομάθλητας, & ῥησιμετρεῖν, & Ἀθηνᾶν Athenas desidero & αὐθοκρατεῖν, & σφενδικίζειν, & χαιρεδλημάζ.

Ma-

κακῶς σε ὁ λόγιος Ἑρμῆς ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς λόγοις. ποῦ γὰρ τοιαῦτα τὰ βιβλίδια εὑρήσεις; ἐν γωνίᾳ που τάχα τῶν ἰαλέμων πιὸς ποιητῶν, κεβρωφυσμία, ὑρωτος, καὶ ἀραχνίων μεστὰ, ἢ που ἐν τῇ Φιλαινίδος δέλτοις, ἃς ἀφ' χειρὸς ἔχεις. σοὶ μὲν τοι, καὶ ἐς σὸν τόμον ἄξια. ἐπεὶ δὲ τόμου ἐμνήσθην, τί φαίης ἄν, εἰ σε ἡ γλῶττα εἰς δικαστήριον ἀγαγέσθαι μέλλοι; ἆρα μέλλει γε ὅπως. ἀδικήματος, ἢ τὸ μετριώτατον, ὕβρεως δίκην λέγουσα. ἐγὼ σε ὠφελήσω, πένητα, καὶ ἄπορον παραλαβὼν, καὶ βίον διόλλυντα. τὰ μὲν πρῶτα, ὡς τοῖς ἰατροῖς δοκιμεῖν ἐποίησα, νεῦμι, Νῖνον, νεῦ δή, Μηλίοχον, εἶτα μετὰ μικρὸν Ἀχιλλέα πρίαπον. μετὰ ταῦτα δή, παῖδας συλλαβίζειν διδάσκοντα, μακρᾷ χρόᾳ ἔδοσκον. ἤδη δὲ καὶ τὰς ἀλλοτρίας τύχας λόγοις ὑποκειμένοις, σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα, καὶ τὸ μηδὲν ὠφεληθῆναι δέξαν ἀφεῖλον. τί τοίνυν τηλικοῦτον ἔχων ἐγκαλεῖν, τοιαῦτά με λοιδορῇς, καὶ ἐπιζητήσεις ἐπιβάλματα αἴσχιστα, καὶ ὑπερβολὰς κακοπλούτους; ἔχ' ἱκανά μοι τὰ ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ ἔργα, ψεύδεσθαι, καὶ ἐποκεῖν, καὶ τὰς τοιαύτας ὕβρεις, καὶ λήρους λέγειν, μᾶλλον δὲ τὸ βορβορον τῶν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀλλ' ἤδη νυκτὸς τὸν κακοδαίμονα χαλᾶν ἄγειν ἐᾷς. ἀλλὰ μήν σοι πίνακα ποιῶ, καὶ παλιῶμαι, καὶ μιαίνομαι. καὶ ἀπηγλάϊσης, ὅσα σὲ χρὴ λέγειν καὶ ἀκούειν. καὶ ὥσπερ ἀλλοτρίαν ὑβρίζεις, καὶ ἐπικλύζεις τοιούτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔρχεται ἐπὶ μόνον. τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ πάσχειν, ἄλλοις μέρεσι πεπόταται. ὡς ὄφελε κἀμέ τις,

Malum te malè perdat Mercurius Logius, unà cum ipsis verbis. Vbi enim hujusmodi scripta reperis? In angulo forsitan alicujus ex frigidis illis poëtis defossa, situ & araneis oppleta: aut ex libris Philænidis, quos præ manibus habes: te utique, tuoque ore digna. Quia autem oris mentionem feci, quid diceres quæso, si te in jus vocaret lingua? Ponamus enim ita esse: & te injuriæ, aut quod paulò foret modestius, contumeliæ accusaret, dicens. Ego te, ingrate, pauperem atque inopem susceptum, & victu carentem: primùm quidem in theatris celebrem feci, modò Ninum, modò Meriochum, paulò pòst Achillem exhibens. Post hæc, pueros syllabas jungere docentem, longo tempore alui. Iam verò & alienas istas orationes histrionis instar habentem, sophistam videri feci, ac tibi non convenientem gloriam adaptavi. Quid igitur tantum habes, quod mihi possis imputare, ut ita me tractes, & injungas mihi mandata turpissima, & miniſteria execratione digna? Non satis mihi sunt, ea quæ per diem fiunt opera nefaria, mentiri puta, pejerare, totque nugas & ineptias exhaurire: imo verò cœnum istorum verborum vomere? Sed neque noctu me miseram otium ducere sinis: sed sola ego omnia tibi facio, & proculcor, & contaminor: ac lingua perinde ut manu uti decrevisti: & quemadmodum alienam, contumelia me afficis, tantisque malis obruis. Meæ partes sunt ut tantùm loquar: sed talia facere, & pati, aliis partibus est injunctum. Quare utinam & me aliquis,

1 Συλλαβίζειν] *Apellare literas* dixit Fabius. *Menagius.*

1 Ἀπό-

ὥσπερ τὴν τ Φιλομήλας ἐκτεμεῖν. μακαριώτεραι γὰρ μοι αἱ γλῶτται, τ τὰ τέκνα καταδηδοκόσαι. πρὸς θεῶν, ὦ λέγη ταῦτα ἡ γλῶττα, ἰδίαν αὐτὴν φωνὴν λαβοῦσα, καὶ τ πάτριον συνήθειαν ἐπικαλεσαμένη, εἰ ἀν ἀποκρίναιτο αὐτῇ; ἐκεῖνα δηλονότι, ἃ ἐ πρὸς τ Γλαῦκον ἔναγχος εἴρηταί σοι, ἐπὶ πᾶσι λελωβημένον ἤδη τὸν ἔργον αἰτιώμενον, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἔνδοξον ὀφθησόμενον, καὶ γνώριμον ἅπασι γενήσοντα. πόθεν ἂν, οὕτω περιβόητος ἐπὶ τοῖς λόγοις γενόμενος, καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταριθμήσειν αὐτῇ τὰς πολλὰς σε περιηγορίας, ὁπόσας κ ἔθνη περιπέπληκας. ὃ ἐ θαυμάζω, ὅτι τὸν μ ἀποφράδα ἐδυσχέραναν ἀκούσας, ἐπ' ἐκείνοις ἢ τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἀγανάκτεις, ὦ Συρία μ, ῥοδοδάφνη κληθεῖς, ἐφ' ᾧ ἢ, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν αἰσχύνομαι διηγεῖσθαι. ὥστε τόγε ἐπ' ἐμοί, ἀσαφὲς ἔτι ἔσω. σὺ Παλαιστίνη ἢ, φραγμὸς ἐς τὰς ἀκάνθας ἔ πώγωνος οἶμαι, ὅτι ἔνυπτε μεταξύ. ἔτι γὰρ ἔξυρες αὐτόν. σὺ Αἰγύπτιον ἢ, σπυάθη. πρόδηλον τοῦτο. μικρὰ γὰρ φασιν ὀφθαλμιῶντί σε ναύτην πιὼν τ τεταρμένων σὺν τύχῃ. ὃς ἐμπεσὼν, [1] ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα. Ἀθηναῖοι μ γὰρ βέλτιστοι, αἰνίγματα ἐδεῖν, ἀλλὰ γράμματα ἵνος περιθήκῃ μνήσαντές σε, Ἀτίμαρχον ὠνόμαζον. ἔδοξε γὰρ κἀκείνῳ πεπτωκότι περιτίθεσθαί σοι. σὺ Γ' πυλία ἢ, βαθεῖ ἀρωγὸν ἐκεῖνο ἐπικληθῆς, ὁ Κύκλωψ, ἐπειδὴ ποτε ἐ πρὸς ὀρχαίαν ἀφασκώλιν παρ' αὐτὰ τὰ ἕ Ὀδύσσεα φαψῳδήσαι ἐ σὺ τὸν αἰχμητείαν

quis, ceu Philomelæ illam execuisset. Nam mihi beatiores illorum linguæ videntur, qui liberos suos devorarunt. Per Deos igitur, si hæc diceret lingua, assumpta sibi voce propria, ac barba tua, velut patrona advocata, quid quæso responderes ipsi? Illa nimirum, quæ Glauco, te ob scelus commissum vituperanti, nuper respondisti, te ob hoc celebrem, omnibusque notum brevi tempore evasisse. Vnde ergo ita celebris? ob orationes-ne redditus? At sufficit quomodocunque clarum ac celebrem esse. Deinde ipsi multas istas appellationes enumerarem, quas passim apud varias gentes adeptus es. Quod etiam miror, te quum Apophradem audisti, ægrè tulisse, nihil verò ob illa nomina indignari. Nam in Syria quidem Rhododaphne vocatus es, sed quam ob rem, ita me Minerva amet, pudet dicere. Quare quantum in me est, obscurum illud maneat. In Palæstina verò Sepes, ob barbæ spinositatem opinor, quoniam inter opus pungere solebat: nam adhuc ipsam radebas. In Ægypto verò, Angina, quod per se manifestum est. Nam ajunt te ferè suffocatum esse, cùm in nautam ex iis qui naves tribus velis instructas ducunt, incidisti: qui cùm in te irruisset, os tibi obturavit. Nam optimi quidem illi Athenienses, nullum obscurius nomen tibi dedère: sed literæ unius appositione te honorantes, Atimarchum appellarunt. Nam hoc tibi illo insignius decebat esse. At in Italia papæ. Heroicum illud, Cyclops vocatus es, quòd aliquando etiam ad veterem ornatum, juxta ipsa Homeri poëmata, versibus mandare tu quoque turpidinem illam affe-

1 Ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα] Irrumando. *Menagius.*

2 Ἀπο-

ἐπιθύμησας. καὶ αὐτὸς μὲν ἔκεισο μεθύων ἤδη, κισσύβιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βαιηλῶν Πολύφημος, νεανίας ἢ τανῦν, ὀρθὸν ἔχων τὸ μηχλὸν, εὖ μάλα ἠκονημένον. ἐπὶ σὲ Ὀδυσσεὺς ἐπῆλθ', ὡς ἐκκόψων τὸ ὀφθαλμόν.

Καὶ εἶνα μὲν ἅμαρτε. δῆλος δὲ οἱ ἐτράπη· ἔλεγε.

Αἰχμὴ δ' ἐξελύθη δολιχὸν νέαλον ἀμφερεῦσα.

Καὶ γὰρ ἀδὲν ἄλλο περὶ σοῦ λέγοντα, ψυχρολογεῖν. σὺ δ' ὁ Κύκλωψ, ἀναπεπταμένου τὸ στόμα, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα κεχηνὼς, ἠνείχου τυφλούμενος ὑπ' αὐτῷ τῷ γιγάντι. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἡ Χάρυβδις, αὐτοῖς ναύταις, καὶ πηδαλίοις, καὶ ἱστίοις, ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸν Οὖτιν. καὶ ταῦτα ἐώρας ἄλλοι παρόντες εἰ πάσειες τὴν ὑστεραίαν μία ἦν ἀπολογία, ἡ μέθη. καὶ εἰς τὰ ἄκρα δὴ σὺ φεύγεις. τίσι δὴ, τοσούτοις ὀνόμασι πλουτῶν, αἰσχύνῃ τὴν ἀποφράδα; ὡς θεῶν εἰπέ μοι πάσχεις, ἐπειδὰν κἀκεῖνα λέγωσιν οἱ πολλοὶ λεσβιάζειν σε, καὶ φοινικίζειν; ἆρα ἐτὸν τὸν ὥσπερ τὴν ἀποφράδα ἀγνοεῖς, καὶ οἷ πάντα σε ἐπαινεῖς ὡς αὐτῶν; ἢ τοῦτο μὲν ἴσως τὸ συμφέρον οἶσθα, τὴν ἀποφράδα δ' ὡς ἀγνοῦσα μόνην ἀπροσίζεις, καὶ ἀποκλείεις τοῦ καταλόγου τῶν ὀνομάτων, τοιαῦτα δ' ἐμπαθῶς ἡμῖν τίνες τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι τοῦ γυναικοπιθοῦ περιεῖσθον εἰ. πρώην γὰρ ἐπειδή ποτε γάμου τοῦ Κυζίκου μνᾶσθαι ἐτόλμησας, εὖ μάλα σκεπεσυμβήκει πάντα ἡ βελτίστη ἐκείνη γυνή, σὸν ἂν ἀποστείλαι ἔφη ἄνδρα, καὶ αὐτὸν ἀνδρὸς δεόμενον. εἶπε δὲ τοιούτοις ὄντα σοι, ὀνομάτων μέλει, καὶ γελᾷς, καὶ τῶν ἄλλων καταπτύεις. εἰκότως.

affectasses. Ac ipse quidem jacebas ebrius jam poculum habens in manu, coire gestiens Polyphemus: adolescens autem mercede conductus, rectum habens vectem, egregiè acutum, quasi Vlysses quidam te invadebat, ut oculum eruturus,

Quem tamen haud retigit, juxtaque elabitur hasta,
Et ferit extremum vibrata cuspide mentum.

Neque enim absurdum est, cùm de te loquamur, frigidiora hæc dicere. Tu verò Cyclops ille ducto ore, & quàm latissimè licebat, hians, sustinebas tibi maxillam ab illo excæcari. Imò verò ceu Charybdis, quærebas unà cum ipsis nautis, & clavis, & velis, totum illum absorbere Vtin: atque hæc videbant cæteri qui adcrant. Deinde in posterum diem, una tibi defensio erat, ebrietas: & ad merum confugiebas. Cùm igitur talibus, tantisque nominibus sis locupletatus, pudet te Apophradis? Per Deos itaque dic mihi quomodo afficeris, quum illa quoque dicunt plerique λεσβιάζειν & φοινικίζειν? Num & hæc perinde ut Apophradem ignoras, & te ab ipsis fortè laudari putas? An hæc ut familiaria nosti: Apophradem autem ut solam ignoram improbas, & à catalogo vocabulorum tuorum excludis? Proinde non indignas pœnas nobis exolvis, sed etiam ad gynæceum usque celebris es. Nam nuperrimè cùm nuptias quasdam Cyzici ambire ausus esses, optima illa mulier habens exploratissima omnia, Non admiserim, inquit, virum, qui ipse quoque viro indiget. Et tamen cùm hoc in statu sint res tuæ, nominum tibi cura est, & rides, conspùisque cæteros. Meritò sanè.

ὁ γὰρ ἂν ἅπαντες ὁμοιά σοι λέγειν δυναίμεθα. πόθεν; τίς ὕστις σὺν λόγοις μεγαλόστολμος, ὡς ἐπὶ μὲ τὸς τρεῖς μοιχὸς, ἀντὶ ξίφους, τρίαιναν αἴτιν. ἢ ὃ Θεόπομπον, ἐπὶ τῇ Τελεφράνῳ κρίνοντα, φάναι, τριγλώχινι λόγῳ καθηρηκέναι αὐτὸν τὰς πεπτώκυίας πόλεις. καὶ πάλιν, ἀπτεταινῶσαι αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις. πρώην γὰρ ἓ λύχνον ἅψας, ἐζήτεις ἀδελφόν τινα οἶμαι ἀπολωλότα ἓ ἄλλα μυρία, ὧν οὐδὲ μεμνῆσθαι ἄξιον, ἢ μόνα ἐκεῖνα, ὅσαπερ οἱ ἀκούσαντες ἀπεμνημόνευον. πλούσιός τις οἶμαι, καὶ δύο πένητες ἦσαν ἐχθροί. εἶτα μεταξὺ πῶς ὁ πλούσιος λέγων, ἀπίκτεινεν ἔφης θάτερον τῶν πενήτων. γελασάντων ὑμῶν ὡς τὸ εἰκὸς τῶν παρόντων, ἐπανορθοῦμαι δὴ σὺ, καὶ ἀναλήθεμαι τὸ διημαρτημένον, ἀμφὼ ἔφης, ἀλλὰ ἄτερον αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐῶ τὰ δραχαῖα, τὸ τελῶν μιωοῖν, καὶ τὸ ἀνηνεμία, ἓ τὸ πέταμαι, καὶ τὸ ἐκχύνειν, καὶ ὅσα ἄλλα καλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπανθεῖ. ἃ μὲ γὰρ ὑπὸ τῆ πενίας ἐλαυνόμενον ποιεῖς, Ἀδράστεια φίλη, σὸι ἂν ποτὲ ὀνειδίσαιμι. συγγνωστὰ γὰρ, εἴ τις λιμῷ πιεζόμενον, ἢ δανεισθέντας παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαβὼν, εἶτα ἐπιώρκησεν, ἢ μὴ μὴ παρειληφέναι. ἢ εἴ τις ἀναιχύντως αἰτεῖ, μᾶλλον ὃ ὠθούμενος, καὶ λωποδυτεῖ, καὶ πλανᾶ, ἃ δὴ λέγω ταῦτα. φθονῶ γὰρ ἡδέως ἐξαπανῶν ἀμύναδ τῷ ἀποφάσει. σκεῖνο ὃ σοκέτι φορητὸν, πένητά σε ὄντα, ἐς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν πρὸς τὴν ἀναισχυντίας ἐσχηνόμενα. πάλιν εἴ τί ἓ ἐπαινέσαι μοι δώσεις πάνυ ἀσείως ὑπὸ σῦ πεπραγμένον, ὁπότε ὃ Τισίᾳ τῷ τέχνῃ οἶσθα, ὡς τὸ Διοκόρακος ἔργον αὐτὸς ἐποίησας, nè. Non enim omnes similia tibi dicere possemus. Vnde? quis adeò in verbis audax foret, ut contra tres adulteros, pro gladio tridentem postulet? Theopompum autem ob Tricaranum, in judicio agentem, dicat, tricuspide oratione ipsum confeciſſe civitates præstantiores. Et rursum tridente Græciam interfeciſſe, & esse Cerberum in oratione. Nam paulò antè & lucerna accensa quærebas fratrem quendam, ni fallor, mortuum, & alia infinita, quorum meminiſſe non est æquum, nisi solius hujus, quod qui audiverunt, commemorarunt. Dives quidam, & duo pauperes erant inimici. Postea de divite loquens: occidit, inquis, θάτερον τῶν πενήτων. Ridentibus autem, ut par erat, iis qui aderant, tu corrigens, & quod erratum erat, restituens: haudquaquam, subjicis, sed ἄτερον αὐτῶν occidit. Omitto antiqua illa, videlicet τελῶν μιωοῖν, & ἀνηνεμία, & πέταμαι, & ἐκχύνειν; & quæ alia præclara in orationibus tuis effulgent. Nam quæ paupertatis causa facis, ô chara Adrastia, nemini exprobravero. Ignoscendum enim, siquis fame coactus, depositò à cive accepto, dejeravit se non accepisse: aut siquis impudenter petit, imò verò mendicat, & furatur, & publicanorum more rapit. Haud equidem ista dico. Nequaquam enim invidiosum est, quòd inopiam quoquo modo depellis: sed illud intolerabile tandem, quòd pauper cùm sis, in solas hujusmodi voluptates, ea omnia profundis, quæ per impudentiam acquiris. Nisi siquid laudare mihi concesseris, urbanè admodum à te factum, quando cùm Tisiæ artem noris, Discoracis opus ipse peregisti,

ἐξαρκέσας Τ ἀνούτω ἐκείνω πρεσβύτῃ χρυσοῦς πεμπτηνῶν. ὀδὲ, ἀφ' ἧ Τισίαν, ἀντὶ Τ βιβλίου, πεντηκοντάδα ἐπλανησίας ἐξέπεσε, καθαιρεθείς. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, τὰ μὲν ἄλλα ἐκὼν ἀφίημί σοι. ὀπεῖνο Ϝ μόνον συμβούλευω, πρᾶξαι μὲ τοῦτο, ὅπως σοι φίλον, καὶ μὴ παύσειο τὰ τοιαῦτα εἰς ἐαυτὸν παρανῶν. ὀπεῖνο Ϝ μηκέτι ἄπαγε. ἐ γὰρ ὅσιον ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἑστίαν τὰς τοῦτα ἀμαθύνοντας καλεῖν, καὶ φιλοτησίας συνιέναι, καὶ ὄψων τ αὐτῶν ἅπτεσθαι. ἀλλὰ μὴ Ϝ ὀπεῖνο ἔστω τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις, φιλήματα. καὶ τοῦτα συὸς τὸ πρὸ πολλοῦ ἀποφρίδα σοι ἐργασαμένους τὸ στόμα. κἀπειδήπερ ἅπαξ φιλικῆς ἀφιστίστως ἠξιώμεθα, κἀκεῖνα εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρον χρίεσθαι τὰς πολιάς, καὶ τὸ πιττοῦσθαι μύτα ὀπεῖνα. εἰ μὲ γὰρ νόσον τις ἐπείγοι, ἄπαν τὸ σῶμα λεπτυντέον. εἰ Ϝ μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τί σοι βάλιστα καθαρὰ, καὶ λεῖα, καὶ ὀλιθηρὰ ἐργάζεσθαι, ἃ μηδὲ ὁρᾶσθαι θέμις. ὀπεῖνό σοι μόνον σοφὸν, αἱ πολιαὶ, καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεσθαι, ὡς σκοτόμυμμα εἶεν τ βδελυρίας. φείδε δὴ αὐτῶν πρὸς Διὸς καὶ τούτου. καὶ μάλιστα Ϝ σώζων σὺ αὐτὸ. μηδὲ μίασμ' ἔτι, μηδὲ ὑβρισμ. εἰ Ϝ μὴ, σὺ νυκτὶ γε, καὶ σκότῳ. τὸ Ϝ μεθ' ἡμέραν, ἄπαγε κομιδῇ ἄρειον, καὶ θηλώδες. ὁρᾷς; ὡς ἄμεινον ἦν σοι [1] ἀκίνητον τὴν Καμαρίναν ἐᾶν, μηδὲ καθαγελᾶν τ ἀποφράδος, ἢ σοι ἀποφράδα τ βίον ὅλον ἐργάσεται. ἢ ἔτι σπουδῆ τινος, ὡς τόγε ἐμοὶ ἀποζ ἐκείνῳ. ἀδίκως γὰρ οἶδα ὡς ὄλλως

gisti, surreptis stulti illius senis triginta aureis. Ille autem propter Tisiam, pro libro septingentas, & quinquaginta drachmas exolvit, deceptus. Multa præterea possem dicere: sed alia lubens tibi remitto. Solum autem illud addo. Age fac ista ut lubet: neque desieris hujusmodi in te, ipse debacchari. Illud autem non amplius: apage. Non enim fas est ad eosdem lares vocare eos qui talia committunt: & amicitiæ pocula præbibere, eademque opsonia attingere. Sed neque sit illud quod est præter verba, scilicet oscula: idque erga eos qui non multò antè os tibi apophradem effecêre. Ac postquam semel admonitionem amicam orsus sum, illa etiam, si videtur, à te amove, scilicet quòd canos inungis unguento, solaque illa pice illinis. Si enim morbus aliquis urgeret, totum corpus esset curandum. Nunc autem quum tu nihil hujusmodi ægrotas, quid attinet pura, & lævia, & glabra illa tibi reddi, quæ ne aspici quidem fas erat. Vnum illud, quo sapientiam præ te feras, tibi est relictum, cani videlicet, quodque non amplius nigricas, ut sint veluti nequitiæ tuæ operculum. Proinde parce ipsis per Iovem etiam in hoc: ipsi verò barbæ in primis, quam nec polluas amplius, nec contumelia afficias: quod si nequeas, noctu saltem, & in tenebris, sed interdiu, apage: Nam agreste admodum est: & ferinum. Vides quanto satius erat tibi immotam finere Camarinam: neque Apopradem deridere, quæ totam vitam tibi atram reddet? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quantum in me

1 Ἀκίνητον Ϝ Καμαρίναν ἰᾶν] Proverb. *Bourd.*

[1] τὴν ἅμαξαν ἐπιστρέψαι, δέον [2] ὦ παιπάλημα, καὶ κίναδε, ὑπομήσεσθαι εἴ τις ἀνὴρ δασὺς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον, μελάμπυγε, ἀριθμὸν μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειν. ἴσως ἤδη ἐ τοῦτο γελάσῃ, τὸ παιπάλημα, καὶ τὸ κίναδε ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα, καὶ γρίφους ἀκούσας. ἄγνωστα γάρ σοι τὰ σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὥρα ἤδη ἐ ταῦτα συγγραφεῖν, εἰ μὴ τελωλῆ, καὶ πιστωλῆ σοι ἡ ἀποφορὰς ἐκτίνειν. αἰλῶ δ' ἐν σαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν. ὡς γὰρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἴωθεν, Ἀχαλίνων στομάτων, καὶ ἀφρουσύνης, καὶ ἀνομίας, τὸ τέλος δυσχέρεια γίγνεται.

me eſt, nunquam deficiet. Nondum igitur ſcis, quòd totum tibi plauſtrum attraxiſti, cùm tibi, omnifariam ſcelerate, & cinæde, verendum eſſet, ſiquis vir hirſutus, & hoc priſcum, Melampygus, acerbè ſolùm intueretur te. Fortaſſis hæc quoque jam ridebis, quæ dixi ſcilicet pæpalema, & cinædus, ac ſi ænigmata quædam, & griphos audieris. Ignota enim tibi ſunt tuorum operum nomina. Quare jam licet tibi hæc calumniari, niſi tripla, etiam quadrupla Apophras tibi eſt retributa. Te ipſum autem poſtremò accuſes. Nam ut præclarus ille Euripides ſolitus eſt dicere. Oris infræni, & ſtultitiæ & iniquitatis finis infœlicitas eſſe conſuevit.

1 Τὴν ἅμαξαν ἐπιστρέψαι] Proverb. Bourd.

2 Ὦ παιπάλημα, καὶ κίναδε] Heſychius: παιπάλημα, σοφιστὴς ἐπ κακίᾳ. Pro κίναδε legendum fortè κίνα δή; id eſt, bellua. Heſychius: κίναδος, θηρίον, ὄφις. Suidas: κίναδος, πᾶν μᾶλλον θηρίον κίναδος ἀξίωσε καλεῖσθαι. ἰδίως δὲ ἀλωπέκα. κακῶς γε, ὡς ἀλώπηξ. Menagius.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. | DE DOMO.

ARGVMENTVM.

Obliqua quædam domus laudatio eſt, cujus & ſitum, & ſtructuram, & tecti, caterarumque partium ornamenta, poſtremò etiam parietum picturas deſcribit, additis paſſim amplificandi gratia, etiam ſimilitudinibus quibuſdam. Atque hæc omnia ſub diſputationis, ſeu contentionis quadam figura, qua de pulchritudine domus utrum ea videlicet, ad invitandum, & juvandum oratorem in ea dicentem, plus proſit, an noceat, diſputatur. Cujus quidem affirmativa pars priore loco tractatur ab effectu & poteſtate pulchritudinis comprobata, additis & exemplis, & ſimilitudinibus, eodem pertinentibus. Altera autem, ac negativa per Proſopopœiam ſubjungitur. Fingitur enim alia quædam alterius ora-

1 Περὶ τῦ οἴκυ] Περσκλαλιά. Marcil.

1 Καὶ

oratio, superiorem refellere, & similitudines, & qua de vi pulchritudinis à superiore afferuntur, per inversionem confutare, ipsa autem suam sententiam ab aliis elegantia ac pulchritudinis effectibus, praterea & Herodoti testimonio, & ipsorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte situs domus, & tecti, caterarumque partium elegantia depingitur: in posteriore verò parietum pictura, describuntur, ut ex ea quaque re, novitas ac gratia quedam scripto accedat.

Ἔστι Ἀλέξανδρος μὲν ἐπιθύμησεν ἐν τῷ Κύδνῳ λούσασθαι, καλόν τε ἐφάνη τὸ βάθος ἰδεῖν, καὶ ἀσφαλῶς βαθὺν, καὶ σφοδρῶς ἐξωὶ, καὶ τήξασθαι ἡδὺ, καὶ ὥρας ὥρα ψυχρὸν, ὥστε ἐπὶ σφοδρὸν τῇ νόσῳ, ὡς σώσοντι ἀπ' αὐτοῦ, δοκεῖ μοι σὺκ ἂν ἔτι λουτροῦ δεηθῆναι, οἵῳ δέ τις ἰδὼν μεγάθει μέγεθος, καὶ κάλλει κάλλιστον, καὶ φωῒ φαιδρότατον, καὶ χρυσῷ φιλοτιμότατον, καὶ γραφαῖς ἀνθηρότατον, σὺκ ἂν ἐπιθυμήσειε λόγους ἐν αὐτῷ ἀκοῦσαι, εἰ τύχοι σφόδρα τούτοις ἐντετέλεσται, καὶ εὐδοκιμῆσαι, καὶ ἐλλαμπρύνασθαι, καὶ βοῆς ἐμπλῆσαι, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα δ' ἐν αὐτοῖς μέρος καλὸς αὐτοῖς γενέσθαι, ἀλλὰ σφόδρα σκοπήσας ἀκριβῶς, καὶ θαυμάσας μόνον, ἄπιστι, καφὸν αὐτὸν, καὶ ἄλογον καταλιπὼν, μήτε προσπιπτὼν, μήτε προσομιλήσας, ὥσπερ τις ἄναυδος, ἢ φθόνῳ σιωπᾷν ἐγνωκώς; Ἡρακλῆς, ὦ φιλοκάλου τινὸς, ἐδὲ σφόδρα τὸ σύμφορόταλον ἑρμηνεῦ τὸ ἔργον, ἀγροικία γ' ἂν εἴη, καὶ ἀπειροκαλία, καὶ σφόδρα πάνυ ἀμουσία, τὸ ἡδέως αὐτὸν ἀπαξιῶν, καὶ τὸ καλὸν ἀποξενῶν, καὶ μὴ σπουδὴν ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς σφόδρα τοῖς ἡμέροις νόμος ἰδιώταις τε, καὶ πεπαιδευμένοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν, ἀπόχρη τὸ

Ergo Alexander quidem expetivit in Cydno lavari, cùm & pulchrum & limpidum conspexisset hunc fluvium, & tutò profundum, & leniter concitatum, & natatu jucundum, & æstivo tempore frigidum: adeò ut etiamsi manifestus ipsi fuisset morbus, quo hinc laboravit, videatur mihi non fuisse ab hoc lavacro sibi temperaturus. Siquis autem videat domum mole maximam, forma pulcherrimam, luce clarissimam, auro fulgentissimam, & picturis floridissimam, non expetat in ea orationem habere, si hoc in studio versetur, & in ea celebrari, & inclarescere, illamque voce implere, & quàm maximè licet: etiam ipse pars aliqua pulchritudinis illius esse: at eam undique diligenter contemplatus, & solùm admiratus, abeat surdam ipsam, & orationis expertem relinquens, nec alloquendo, nec sermonem conferendo, perinde atque mutus aliquis, aut qui invidia tacere decrevit? Hercle hoc non faciat homo elegantiæ studiosus, & rerum pulcherrimarum amator: sed magnæ rusticitatis, insciticæ, & imperitiæ fuerit, suavissimis rebus seipsum velut indignum abstinere, & à pulcherrimis velut exulem relegare, neque intelligere, indoctos & eruditos viros non eadem lege spectaculis frui: sed illis quidem sufficere quòd hoc solum

κοινὸν τοῦτο ἰδιῶν μόνον, καὶ σφᾶς βλέψαι, καὶ τὸ ὀφθαλμὼ σφᾶς ἐπιστρέψαι, καὶ σφᾶς τὸν ὀροφὸν ἀνακύψαι, καὶ τὸν χαῖτα ἐπιστῆσαι, καὶ καθ' ἡσυχίαν ἡδέως, δεῖ δ' μὴ ἂν δυνηθῆναι ἄξιόν τι τῶ βλεπομένων εἰπεῖν. ὁτις δ' μὴ παιδίας ὁρᾷ τὰ καλὰ, οὐκ ἀνοίμαι ἀγανακτήσειν, ὅτῳ μόνῃ καταπεσόμενον τὸ περιὸν, ὑπὸ ἂν ὑπομεῖναι ἄφωνον θεατὴς δ' καλλιὸς γενέσθαι. περιόντα δ' ὡς οἷόν τε, καὶ διατρέψαι, καὶ λόγῳ ἀμείψασθαι τὸν θέαν. ἢ δ' ἀμαθὴς, οὐκ ἔπαινον δ' οἶκος μόνον. τοῦτο μὲ γὰ ἴσως ἐπείμον τῆ νησιώτη μειρακίῳ ἔπρεπε, τὸν Μενέλεω οἰκίαν ὑπερεκπεπλῆχθαι, ἐ πρὸς τὰ σὺν ὄρμῳ καλὰ, τ' ἐλέφανθα, ἐ τ' χρυσὸν αὐτῆς ἀπορρίζειν, ἅτε μηδὲν σὺν γῇ καλὸν τι ἄλλω ἑωρακότι. ἀλλὰ ἐ τὸ εἰπεῖν σὺν αὐτῇ, ἐ τὰς βελτίσεις συγκαλέσαν θα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι, μέρ' δ' ἐπαίνε ἐ τοῦτο γένοιθ' ἄν, ἐ τὸ πᾶσμα ὑπερήδιστον οἶμαι, οἷον ὁ καλλιὸς ἐς ὑποδοχὴν λόγων ἀναπεπταμμέν, καὶ ἐπαίνε, καὶ εὐφημίας μεστὸς ὤν, ῥᾴμα ἐ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἄπτερα συνεπηχῶν, ἐ τοῖς λεγομένοις ἐφηλαδῶν, καὶ ἐκπίπτων τὰ πλόκαια τ' φωνῆς, ἐ τοῖς ὑστάτοις τ' λόγων ἐμβροδύνων. μᾶλλον δ' ὡς ἄν τις δόμαθὴς ἀκροατὴς ἀφιμνημονεύων τὰ εἰρημένα, καὶ τ' λεγόντων ἐπαινῶν, ἐ ἀνέδοσιν σὺν ἄμισον ποιούμεν ἐπὶς αὐτὰ, οἷόν τι πάσχουσι τὰς τὰ αὐλήματα τ' ποιμένων αἱ σκοπιαὶ ἐπαυλοῦσαι, τ' φωνῆς ἐπαισίους κ' τὸ ἀνέπτυπον, ἐ πρὸς αὐτὸν ἀναστρεφούσης. οἱ δ' ἰδιῶται, νομίζουσι παρθένον τινὰ εἶναι τὸν ἀμειβομένην τὰς ᾠδὰς, ἢ βοῶσας, ἐ μέσοις ἐπὶ τοῖς κρημνοῖς καθικνεῖσθαι, ἐ λαλεῖσαι σὺν

lum commune vident, & circunſpiciunt, oculoſque circunferunt, ac ſurſum verſus tectum ſpectant, manumque quatiunt, & tacitè voluptatem capiunt, præ metu nequid non ſatis dignum iis quæ ſpectantur, proferant. At qui cum eruditione ſpectat res pulchras, illi puto non ſat erit ſolo viſu id decerpere quod delectabile eſt, neque mutus pulchritudinis ſpectator eſſe ſuſtinebit: ſed quoad fieri poteſt, & in eo immorari, & oratione viſum compenſare conabitur. Cæterùm ea compenſatio non eſt laus duntaxat domus. Hoc enim fortè inſularem illum adoleſcentem decebat *Menelai* domum ſumma admiratione contemplari, & cum iis quæ in cœlo pulchra ſunt, ejus ebur & aurum comparare, ut qui in terris pulchri aliud nihil vidiſſet. Sed & in ea dicere, & optimis quibuſque convocatis orationem habere, pars quædam laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem ſuaviſſimam arbitror eſſe, Domum, pulcherrimam ad ſuſcipiendas orationes apertam, laudis & commendationis plenam, leniter ut antra conſonantem, & ea quæ dicuntur ſequentem, poſtremaque ſermonis protendentem, ultimiſque verbis immorantem: imò verò quemadmodum docilis auditor ſolet, ea quæ dicuntur memoria repetentem, & eum qui dicit laudantem, nec inſcita relatione accepta rependentem: quale quiddam accidit & ſpeculis paſtorum tibiis & cantu reſonantibus voce in contrarium repercuſſa, atque in ſe ipſam revertente. Idiotæ autem putant virginem quandam eſſe quæ canentibus, & clamantibus reſpondeat, media præcipitia incolens, intuſque de rupibus loquens.

τ πιτζῶν ἔνδηλον. ὃ μοι γῶν δοκεῖ ⊖ συνεξαίρειαζ οἶκια πολυτελέια ἡ τ λέξιν ⊖ γνώμη, κ) ἀνῶς τὰς λόγας ἐπιχαίρειαζ, κ) διεγείρε π ⊖ ὑποβαλλόμενος ἃ θέας. χεδὸν γὰρ εἰσρεῖ π δι' τ ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὸν ψυχὴν κάλον. εἶτα πρὸς αὐτὸ κοσμῆσαι ἐπέμπει τὰς λόγας. ἢ τῷ μὲ Ἀχιλλεῖ πιστεύομεν τὸν ὄψιν τ ἄπαλον ἐπιτέναι κ) τ Φρυγῶν τὸν ὁρμὸν, κ) ἐπιδὴ σὲδὺ αὐτὸ περιώμμ ⊖, ἐπαρθῆναι, κ) πλερωθῆναι πρὸς τὸν τ πολέμε ἐπιθυμίαν, λόγε ἄ ἀπεδὴν μὴ ἐπιτύχοιζ πρὸς κάλλη χωρίον; καίτοι Σωκράτη μὲ ἀπέχρησε πλάτανος σύρυης, κ) πόα σύδαλής, κ) πηγὴ διαυγὴς, μικρὸν ἀπὸ τ Ἰλισσε. καὶ τοῦτ κοθεζόμμ ⊖, Φαίδρε τὲ τ μυρρινουσίε κατειρανσύσ, κ) τ Λυσίε τ κεφάλε λόγον διήλεγχε, κ) τὰς μέσας ἐκάλε, κ) ἐπίσυσιν ἕξειν αὐτὰς ἐπὶ τὸν ἐρημίαν, συμπεληψομένας τ πρὸς τ ἔρωτος λόγων. κ) ὃν ἠχωίσθ χάριν ἀνῆρατ ⊖, ὡ δοκεῖ κάλων παρθένες, συνεσομένας τὰ παιδερασ τικὰ, ἐς ἄ ὅτι κάλον χωρίον, οὐκ ἂν οἰόμεθα ⊖ ἀκλήτως αὐτὰς ἐλθεῖν; κ) μὰν ὑ κατ' ἀγκιὰν μένω, ὑδὲ κ) πλατάνε κάλλ ⊖ ἡ ὑποδοχή. ὑδ' ἂν τὸν ἐπὶ τ Ἰλισσ κατ' ἀγκιὰν κατελιπὼν, τὸν βασιλέως λίγης τὸν χρυσῆν. σκαίνης μ' γὰ, εἰ τῇ πολυτελέια μέγη τὸ θεῦρμ. τέχνη ἄ, ἢ κάλλ ⊖, ἢ τέρψις, ἢ τὸ σύμμετρον, ἢ τὸ εὔρυθμον, ὑ συνέργασε, ὑδὲ καταμέμικτ τῷ χρυσῷ, ἀλλ' ἰδὼ βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλῆτ ⊖ μόνον, κ) φθόνος τ ἰδόντων, κ) σύδεισμονισμὸς τ ἐχόντων. ὅπερ ⊖ ἄ, ὑδαμῶ ἀφθῆν. ὑδὲ γὰ ἔμελε τοῖς Ἀρσακίδαις τῶν καλῶν, ὑδὲ πρὸς τὸ περπὰν ἐποιοῦντ τὰς ἐπιδείξεις

quens. Mihi itaque videtur, unà cum magnificentia domus, etiam dicentis animus attollere seſe, & ad perorandum excitari: ut cui visus ipse nonnihil submiſtrat. Ferè enim per oculos ad animum influit aliquid pulchri, ad quod deinde exornatam orationem emittit. An verò Achilli credimus visum armorum intendisse illum contra Trojanos impetum, & cùm ea experiendi tantùm gratia induisset, elatum fuisse, & velut alis ad belli desiderium abreptum: dicendi autem studium pulchritudine locorum non intendi? Atqui Socrati quidem satis fuit, platanus frondens, & herba virescens, & fons limpidus non procul ab Ilisso: atque ibi sedens, & Phædrum illum Myrrhinusium verbis eludebat, & Lysiæ filii Cephali orationem redarguebat, & musas accersebat, quas ad se in desertum venturas credebat, & coadjuturas se ad institutum de amore sermonem. Neque verebatur homo senex advocare virgines ad masculos amores intelligendos. Nos autem in locum adeò pulchrum non putemus eas etiam non vocatas venturas esse? Ac sanè non in umbra solùm, aut sub platani pulchritudine receptaculum hoc erit: neque etiam illa ad Ilissum amœnitate relicta, regis domum auream cum hac contuleris, Nam illius quidem admiratio in magnificentia tantùm consistebat: ars autem, vel pulchritudo, vel delectatio, vel proportio, concinnitas nulla respondebat, neque auro permixta erat: sed barbaricum erat spectaculum, mera opulentia, & invidia spectantium, & fœlicitatis jactantia possessoribus: sed quod laudares, nihil illi aderat. Neque enim Arsacidis erat ulla pulchri ratio: neque res suas

οὐδὲ ἐφορμίζον, εἰ ἐπαινέσονται οἱ θεαταί, ἀλλ' ὅπως ἐκπλαγήσονται. οἱ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. τούτου ἡ μὲν οἰκία τὸ κάλλος, οἱ δὲ βαρβαρικοὶ πῶς ὀφθαλμοὶ, οἱ δὲ περσικὴν ἀλαζονείαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, οὐδὲ πίνῃ μόνον, ἀλλὰ δύφυὲς ἠθεῖ δέομενοι. κἂν ὅτῳ μὴ ἐν τῇ ὄψει ἡ κρίσις, ἀλλά πως ὁ λογισμὸς ἐπακολουθεῖ τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ τε ἡμέρας πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν, κάλλιστον ἂν αὐτῆς ὁ προθεινόπωλος ἡ ὥρα. καὶ τὴλίου ὑπερκύψαντος οὐδὲς ὑποδέχεται, καὶ φῶς ἐμπίπλασθαι εἰς νάον, ἀνοιγομένων τῶν θυρῶν. καθ' ὃ δὲ τὰ ἱερὰ βλέπουσιν ἐποίησαν οἱ πυλαιοὶ, κἂν τὸ μῆκος πρὸς τὸ πλάτος, καὶ ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὐρυθμον, ὁ τῶν φοινικώνων τὸ ἐλεύθερον, καὶ πρὸς ὥραν ἐκάστην εὖ ἔχειν, πῶς ἂν ἡδέα τοῦτο πείσαι, καὶ ἐπαίνων ἄξια; ἔπι δὲ θαυμάσειεν ἂν τις ὁ τὸ ὀρθοῦ ἐν τῷ δύμορφον τὸ ἀπέλεθρον, καὶ τῷ δύκοσμον τὸ ἀνεπίληπτον, κἂν τὸ δὲ χρυσοῦ ἐς τὸ δύπρεπὲς σύμμετρον. ἀλλὰ μὴ περὶ τὰς χρείας ἐπίφθονον, ἀλλ' ὁπόσον ἂν ὁ γυναικὶ σώφρονι, ὁ καλῇ, δρκίσῃ ἐπισημότερον ἐργάσασθαι τὸ κάλλος, ἢ περὶ τῇ διρῇ λεπτός τις ὅρμος, ἢ περὶ τῷ δακτύλῳ σφενδόνη εὐφορος, ἢ ἐν τοῖν ὠτοιν ἑλλόβια, ἢ πόρπης, ἢ περινία τὸ ἄφεδρον τῆς κόμης συνδέουσα, τοσοῦτον τῇ δύμορφίᾳ περιθεῖεν, ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἡ πορφύρα. αἱ δὲ ἑταῖραι, ὁ μάλιστα αἱ ἀμφοτέραι αὐτῶν, ὁ τὴν ἐσθῆτα ὅλην πορφυρᾶν, καὶ τὴν διρῆν χρυσῆν περιαίρουσιν, τῷ πολυτελεῖ θηρεύμενα τὸ ἐπαγωγὸν, ὁ τὸ σύδεον

ad voluptatem ostentabant, neque curabant à spectatoribus laudes, sed admirationem consequi. Non enim elegantiæ, sed opum amantes sunt barbari. At hujus domus pulchritudo, non ad barbaricos oculos, neque ad Persicam arrogantiam, aut regiam jactantiam comparata, non modò pauperem, sed & ingeniosum spectatorem postulat: cui non solùm in visu judicium, sed cujus æstimatio verba sequatur. Nam quod & ad pulcherrimam diei partem respicit (pulcherrima autem ipsius pars, & maximè amabilis, principium est) & solem emergentem statim excipit, & lumine ad satietatem usque repletur foribus adpertis: qua ratione sua templa condiderunt veteres, ut ea parte intuerentur: deinde quòd longitudo cum latitudine, & utraque cum altitudine justa proportione consentiunt, & feneſtræ liberæ, & ad quodlibet anni tempus bene comparatæ sunt, quî hæc omnia non sint suavia, multaque laude digna? Præterea miretur quispiam tectum, cujus pulchritudo nihil affectatum, elegantia nihil reprehendendum habeat, cui aurum modicè ad decus sit additum: non autem ubi eo est opus immodicè illitum: sed quantum, perinde atque mulieri castæ & formosæ satis sit, ad pulchritudinem reddendam insigniorem, vel circa collum tenue aliquod monile, vel circa digitum annulus gestabilis, vel pendentes ab auribus inaures, aut aliqua fibula, vel tæ-

nia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantum vestitui purpura. At meretrices, in primis quæ ex illis sunt deformiores, vestem purpuream totam, & cervicem auream facere solent, pellaciam hac magnificentia venantes, & quod

τῷ καλῷ, σωφρόνι δ' ἔξωθεν περπνῷ δόμου θρέμμα. ἡγοῦνται γὰρ ἐν τῷ ἀλείφω αὐτῶν πλανοτέραν φαίνεσθαι, συναπολάμπουσαν τῷ χρυσῷ, καὶ δ' ποδὸς τὸ μὴ ἁρμόττειν ἀγαθὸν χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτὸ ἐφαρμοώτερον φαίνεσθαι, τῷ φαεινοτάτῳ συνορίζον. ἀλλ' ὁπόταν μὲν ὕπνος, ἡδέ γε σάφρων γυνὴ, χρυσῷ μὲν τὰ ἀρκοῦντα, καὶ μόνον τὰ ἀναγκαῖα προχρῆται. τὸ δ' αὐτῆς κράνος, οὐκ ἂν αἰσχυνθείη δεῖξαι ἐν γυμνῷ δεικνύσα. καὶ τοίνυν ἡ τοῦδε δ' οἶκος ὀροφὴ, μᾶλλον δὲ κεφαλὴ, δύσπρόσωπον μὲν ἐν καθ' ἑαυτὸν, τῷ χρυσῷ δὲ εἰς τοσοῦτον κεκόσμηται, εἰς ὅσον ἐρεμνὸς συνυφὶ ὑπὸ τῶν ἄστρων, οὐκ ἀφεγγὴς δ' ἀστραπόμενος, καὶ ἀφλεβόμφλοις ἀνθῶν τῷ πυρί. εἰ δέ γε πῦρ λιὼ τὸ πᾶν, ἠκαλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. ἴδοι δ' ἂν τις ἐπὶ ἔργον συτοῦδε τὸ χρυσὸν, οὐδὲ μόνον δ' τέρπον ἐστὶν εἰς τὸ λοιπὸν κόσμου συναπαρμόττον, ἀλλὰ καὶ αὐγήν τινα ἡδεῖαν ἀπολάμπει, καὶ τὸ οἶκον ὅλον ἐπιχρώννυσι τῷ ἐρυθήματι. ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς ἐφαπτόσῃ ἐφάψηται, καὶ ἀναμιχθῇ τῷ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπαστράπτουσι, καὶ διπλασίαν δ' ἐρυθήματος ἐκφαίνουσι τὴν αἰθρίαν. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ, καὶ κορυφαῖα δ' οἴκου, τοιάδε, Ὁ μὲν τινὸς δέσμιος ἐπαινέτης, ἵνα αὐτὸν ἡ ὑψόροφον ὡς τὸ Ἐλένης θάλαμον, ἢ αἰγλήεντα, ὡς τὸ Ὄλυμπον εἴποι. τὰ δ' ἄλλου κόσμου, καὶ τὰ τοῦ τοίχου γράμματα, καὶ τῶν χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὸ ἐναρμὲς ἑκάστου, καὶ τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἀληθὲς, ἔαρος ὄψει, καὶ λειμῶνι δ' ἀνθεῖ, καλῶς ἂν ἔχοι διδασκαλεῖν. πλὴν παρ' ὅσον ἐκεῖνα μὲν ἀπαιθρεῖ, καὶ μραίνεται, quod pulchritudini deest, externæ venustatis appositione solantes. Arbitrantur enim suos lacertos auro resplendentes, apparere nitidiores, & pedis incongruam figuram aureo sandalio tectum iri, faciemque ipsam fore amabiliorem, si cum re quapiam splendidissima conspiciatur. Atque illæ quidem hoc pacto. Modesta verò mulier, auro quidem pro eo ac satis est, atque solùm ubi opus est, utitur: suam verò pulchritudinem etiam nudam ostendere non verebitur. Proinde etiam hujus domus tectum, imò potiùs caput, per se quoque est formosum, auro autem tantum est exornatum, quantum & noctu stellis cœlum, certis intervallis circunsplendet, certisque interstitiis igni collucet. Quòd si totum foret igneum, non pulchrum, sed terribile nobis videretur. Cæterùm videre etiam licet aurum hîc haudquaquam otiosum, aut delectandi duntaxat gratia reliquo ornatui interspersum esse: sed & fulgorem non injucundum de se præbere, & totam domum suo rubore velut inficere. Quando enim lux diei incidens applicatur, & cum auro commiscetur, communem splendorem reddunt, duplicem ruboris claritatem exhibent. Hæc quidem sunt quæ ad fastigium, & verticem domus pertinent, quibus Homero aliquo laudatore esset opus, qui illam vel celsitectam, perinde atque Helenes thalamum, vel refulgentem, velut Olympum appellaret. Reliquum autem ornatum, & parietum picturas, & colorum pulchritudinem, & uniuscujusque evidentiam, diligentiam, & veritatem, cum facie veris, & florido prato rectè compares. Nisi quòd illa defloreſcunt, marceſcunt, mutantur,

καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀπορρίπτει τὸ κάλλος, τυλοῦται δὲ τὸ ἔαρ ἄνθεσιν, καὶ ὁ λειμὼν ἀμφέρεται, καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον, ἅτε μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτόμενης, καὶ ὑπὸ θριπομένης τὸ ἡδὺ τῆς θριπομένου. τὰ δὲ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, τίς σὺν ἂν ἡδείᾳ βλέπων, ἢ τίς σὺν ἂν ἀσθενεῖ καὶ ἀδυνάτῳ τὴν δύναμιν τὸ αὐτῆς λέγειν, εἰδὼς αἰσχίστου ὄντος ἀπολειφθῆναι τῆς ὁρμένου; ἐπαναγκάζει γάρ πη ἡ ὄψις τῆς κηλούσης. σὺν ἐπ' ἀνθρώπων μόνοι, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἥδιον ἂν οἶμαι δράμοι κατὰ πρανοῦς πεδίου, καὶ μαλακοῦ, προσηνῶς διερρυμῶν τῷ βάσει, καὶ ῥέμβῳ ὑπείκοντος τῷ ποδὶ, καὶ μὴ ἀντιτυπῶντος τῇ ὁπλῇ. ἅπαν γὰρ τότε χρῆται τῷ δρόμῳ. καὶ ὅλον ἐπιδοὺς ἑαυτὸν τῇ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τὸ πεδίον τὸ κάλλος. οὐδὲ πάνυ, ἦρος ἀρχομένου, πρὸς λειμῶνα πού ἐλθὼν, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη πρόεισι, μᾶλλον ὡραῖος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, ἀνθηρότερος, καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερα, τότε καὶ ὕστις ἐκπέφυκε τὸ πλεῖον, καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ, καὶ τὸν ἐρᾶν ἐπάρας, καὶ παύσασθαι αὐτῷ παρασκήσας, ἐπιδεικνύμενος τὰ ἄνθη τὰ αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔαρ τῆς πτερύγων, ὥσπερ αὐτὸς προκαλούμενος εἰς λειμῶνος εἰς τὸν ἄμιλλαν. ἐπιστρέφει γὰρ ἑαυτὸν, καὶ περάγει, καὶ ἐκπομπεύει τῷ κάλλει. ὅτε δὴ καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς τὸν αὐχένα, ἀλλαττόμενον αὐτῷ τὰ χρώματα, καὶ μεταβαίνοντα ῥέμβῳ, καὶ πρὸς ἕτερον σύμφορίας ἐδόντα περπομένου, παχὺ δὲ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῷ κύκλῳ, ὡς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, οἷονεί τινος ἔκφυσιν περιθέσεως. ὁ γὰρ τόπος χαλκὸς ὢν, & abjiciunt pulchritudinem. Sed hoc verperpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: ut pote solo visu hæc tangente, & eorum quæ carpuntur, suavitatem decerpente. Proinde qui tantarum, taliumque rerum aspectu non delectetur: aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum, non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque ungulæ resistentem. Toto igitur tunc utitur cursu, totumque se ipsum tradens celeritati, certat etiã cum campi pulchritudine. Pavo autem ineunte vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed, & ut ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoque extensis pennis, iisque soli ostensis, & sublata cauda, & circumquaque expansa, suos etiam flores ostentat, & ver pennarum, ac si ad hoc certamen à prato provocetur. Quare se ipsum convertit, & circumagit, & pulchritudine gloriatur: quando videlicet etiam admirabilior apparet ad splendorem solis, variantibus se coloribus, & sensim in alios atque alios transeuntibus, aliamque formæ speciem recipientibus. Accidit autem hoc potissimum in circulis, quos in summis alis habet, quarum quamlibet quasi irides quædam circumstant. Nam qui ante vi-

1 Καὶ θριπομένης τὸ ἡδὺ τῆς θριπομένου] Διαιρομένου. Marcil.

τῦτο ἐγκλίναντ@ ὀλίγον, χρυσὸς ὤφθη. ὃ τὸ ὑπὸ τῇ ἡλίῳ κυανωγὲς εἰ σκιωδείη, χλοωγὰς ἴσιν. ὕτω μεταχρωμεῖται πρὸς τὸ φῶς ἡ πτέρωσις. ὅτι μὲ γὰρ ὃ ἡ θαλαττα ἡσυχὴ πρὸσκαλίσασ@, καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπισπάσασ@ σὺν γαλήνῃ φανεῖσα, ἴσε, κἂν μὴ εἴπω. ὅτι εἰ ὃ παντὶ πᾶσιν ἐπιρρώτης, καὶ ἀπιεράτολις τις εἴη, πάντως ἂν ἐξελήσεις ὃ αὐτὸς ἐμβλῦσαι, ὃ ὡσπαλεῦσαι, καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς ἠπασάσης, καὶ μόλισα εἰ βλέποι τὸ μὲ αὔριον, κἀφως ἐπιρεμάζεσαι τῷ ὀθονίῳ, τῷ ἢ ναυῖ, πρόσηωῦς τι, ὃ λείως ἐπ' ἄκρον ἠρέμα διολισθάνουσι τ' κυμάτων. καὶ τύπτω ὃ τᾶδε ἔ οἴκε τὸ κάλλ@ ἰκανὸν ὃ παρορμῆσαι εἰς λόγους, καὶ λέγοντα ἐπιχεῖραι, καὶ πάντα τρόπον διδακτικῆσαι ἀφροσκόμασι. ἐγὼ μὲ δὴ τύτοις πεί∂ομαι, ὃ ἤδη πέπεισμαι, καὶ εἰς τ' οἰκον ἐπὶ λόγους παρελήλυθα ἅσπερ ἀπὸ ῾ῬῦΘ@, ἢ σειρῆν@ τῇ κάλλ@ ἑλκόμεν@, ἐλπίδα ἀ μικρὸν ἔχων, εἰ ὃ τίνες ἡμῖν ἄμορφοι ἦσαν οἱ λόγοι, καλὰς αὐτὰς φασεῖσθαι, καθαπὲρ ἐσθῆτι καλῇ κεκοσμημένας. ἴπερ@ δέ τις σὺν ἀφθονίᾳ λόγ@, ἀλλὰ ὃ πάνυ γλυκέ@, [1] ὥς φησι, καὶ μεταξὺ μὲ λέγοντος ὑπέκρυε, καὶ ἀπεκρίνετο ἐπειρᾶτο τῷ ῥῆσιν. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, σὺν ἀληθῆ πῶπω λέγειν φησί με, ἀλλὰ θαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκον κάλλ@, γραφῇ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον. αὐτὸ γάρ τ' τἀναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον ἢ ἐμὲ δοκεῖ, αὐ-

visus est æreus: mox inclinante se paululum illo, aureus conspicitur: & rursum quod ad solem cæruleum apparuit, si obumbretur, viride videtur: sic ad lucis mutationem mutatur pennarum ornatus. Quòd autem & mare idoneum est ad provocandum, & ad cupiditatem concitandam, quando tranquillum apparet, ipsi scitis, etsi non dicam: quandoquidem etsi quis procul in continenti habitet, sitque navigationis imperitus, nihilominus & ipse illud ingredi cupit omnino, & circumnavigare; & procul à terra in altum trahi, in primis si auram videat, velum à tergo leniter prosequentem: navem autem placideque ac læviter per summos paulatim fluctus labentem. Proinde etiam hujus domus pulchritudo idonea satis est ad provocandas orationes, & excitandum dicentem, eumque modis omnibus reddendum celebrem. Itaque his credo, & jamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterùm altera quædam oratio haudquaquam ignava, sed valdè generosa, ut ait, inter loquendum me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negavit à me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrarium evenire. Quin potiùs si videtur, ipsa

1 Ὥς φησι, καὶ μεταξὺ] Ὅς φησι δὲ μεταξὺ. Marcil.

τὸς παρελθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτῦ, καλέσας ἂν δικαστὰς ὑμᾶς, εἰ πάντα ὅπῃ λυσιτελέστερον ἡγεῖται τῇ λίχνῳ δυτέλειαν οἴκῳ, καὶ ἀμορφίαν. ἐμὲ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λίχνον θῆς, ὥστε μὴδὲν δέομαι δὶς ταὐτὰ εἰπεῖν. ὁδὶ, παρελθὼν ἤδη λεγέτω, κἀγὼ σιωπήσομαι, καὶ πρὸς ὀλίγον αὐτῷ μελετήσομαι. ἀνδρες τοίνυν δικασταί φησιν ὁ λόγος, ὁ μὲν πρόσθεν ῥήτωρ, πολλὰ δὲ μεγάλα τοῦδε τὸν οἶκον ἐπῄνεσε, καὶ τῇ ἑαυτῦ λόγῳ κατεσκεύασεν. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω ψόγον αὐτῷ διεξελθεῖν, ὥστε καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παραλελειμμένα προθήσειν μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνηται, τοσοῦτον ὑπενανταιώσεις τῇ τοῦ λόγου χρείᾳ διαχθήσεται. καὶ πρῶτόν γε ἐπεισὶ γυναικῶν, καὶ κόσμου, καὶ χρυσοῦ ἐκείνου μνημονεύσει, καίμοι ἐπιτρέψατε χάσκειν τῷ παραδείγματι. φημὶ γὰρ ἔν γε γυναιξὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν εἰς τὸ εὐμορφότερον, ἀλλὰ καὶ συναισθέσθαι τὸν κόσμον τὸ πολὺ, ὁπόταν τὸ σύνηθες ἐκείνου ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν λίθων τῶν πολυτελῶν ἐκπλαγείς, αὐτὴ δ' ἐπαισθάνηται ἢ χρόας, ἢ βλέμματος, ἢ διαρροῦ, ἢ πήχεως, ἢ δακτύλου. ὁ δ', ταῦτ' ἀφεὶς, εἰς τὸν σαρδόνυχα, ἢ τὸ σμάραγδον, ἢ τὸν ὄρμον, ἢ τὸ ψέλλιον ἀποβλέπει, ὥστε ἄχθεσθαι ἂν εἰκότως παρορωμένῃ, ἀφ' τοῦ κόσμου, οὐκ ἀγόντων σχολὴν ἐπαινεῖν αὐτὸν τῶν θεατῶν, ἀλλὰ παρέρχον αὐτῆς ποιουμένων τὸν θέαν. ὅθεν ἀναίσχυντον οἶμαι παθεῖν τὸν τὰ καλοῖς ἔργοις λόγους διεκνύοντα. λανθάνει γὰρ τὸ μεγάθει τῶν καλῶν τὸ λεχθὲν, καὶ ἀμαυροῦται, καὶ συναρπάζεται, καθάπερ εἰ λύχνον τις εἰς πυρκαϊὰν μεγάλην φέρων ἐμβάλοι, ἢ μύρ-

ipsa pro se prodiens oratio, tanquam apud judices vos, dicat quatenus vilitatem, & deformitatem domus putet esse dicenti conducibiliorem. Equidem me jam audiviſtis: proinde nihil opus est ut bis eadem de re dicam. Ille verò prodiens verba faciat, & ego tacebo, & aliquantiſper ipſi locum dabo. Proinde, viri judices, inquit oratio, Orator ille qui prior verba fecit, multis magniſque laudibus hanc domum evexit, ſuaque oratione ornavit. Ego verò tantum abeſt, ut illam vituperare velim, ut etiam ea quæ ab illo prætermiſſa ſunt, addenda mihi putem. Nam quò pulchrior illa vobis apparuerit, eò magis contraria dicentis uſui oſtendetur. Ac primùm quidem, poſteaquam mulierum, & ornatus, & auri mentionem ille fecit, mihi quoque permittite ut hoc exemplo utar. Nam aio mulieribus formoſis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum multum: ſed contrà adverſari potius, quando eorum qui fortè aſpiciunt unuſquiſque auro & gemmis pretioſis obſtupefactus, pro eo quòd laudare vel colorem, vel vultum, vel cervicem, vel cubitum, vel digitum debebat, relictis his ad ſardium, vel ſmaragdum, vel monile, vel armillas reſpicit: ut ob id meritò illa neglecta dolere poſſit, ſpectatoribus otium non habentibus laudandæ illius propter ornatum, ſed obiter duntaxat ipſam intuentibus. Quod neceſſe eſt opinor ei accidere, qui inter tam pulchra opera habet orationem. Latet enim in magnitudine pulchrarum rerum, quod dictum eſt, obſcuraturque & abripitur: perinde ac ſiquis lucernam in magnum rogum injiciat, aut formi-

cam

μηκο ἐπ' ἐλέφαντ@ , ἢ κάμηλ@ δεικνύοι. τοῦτο γὰρ φυλακτέον τοῖς λέγουσι. καὶ ὥσπερ καμοῦ ἓ τοῦ φωνοῦ αὐτοῦ ἐπιχειρεῖσθαι, ἐὰν ὅτως σύφωνον, καὶ ἠχοῦντ@ οἶκον λέγων. ἀντιφθέγγεται γὰρ , καὶ ἀντιφωνεῖ, καὶ ἀντιλέγει. μᾶλλον ἢ ἐπικωλύσ[illegible] τοῦ βοὴν, οἷόν τ' ἓ σάλπιγξ σβέσαι τ' αὐλὸν, εἰ συναυλοῖτο, ἢ τοὺς κελευστὰς οἱ θαλάττιοι , ὁπόταν ὥσ@ κύμα@ ἦχον ἐπάδειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν. ἐπικρατεῖ γὰρ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ κατασιωπᾷ τὸ ἧττον. καὶ μοῦ κἀκεῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντίδικος, ὡς ἄρα ἐπιμαίρει ὁ κάλλος οἴκου τ' λέγοντ@, καὶ ὥσθυμότερον ἂν διακεῖσθαι. ἐμοὶ δοκεῖν, τὸ ἐναντίον ποιεῖν. ἐκπλήττει γὰρ, καὶ φοβεῖ, καὶ τ' λογισμὸν ἀφαιρεῖται , καὶ δειλότερον ἐργάζεται συνομόμοιον ὡς ἁπάντων ἔστιν αἴσχιστον ἐν ἀμόρφῳ χωρίῳ μὴ ὁμοίους φαίνεσθαι τοὺς λόγους. ἐλέγχων γὰρ ὅτος μ' ὁ φαυερώτ@ , ὥσπερ ἂν εἴ τις παντοπώλιον κοσμοῦντ@ σκεύη, ἔπειτα φθονοῖ πρὸ τ' ἄλλων, ἐπισημότερ@ ὢν δειλὸς ἀπὸ τ' ὅπλων. τοῦτο δ' μοι δοκεῖ λογισάμεν@ ἓ ὁ Ὁμήρ@ ῥήτωρ ἐκεῖν@ , ἀμορφίας ἐλάχιστον φροντίσας, μᾶλλον ἢ καὶ παντελῶς ἀϊδῆ φωνὴ ἐαυτῶν ἀπεικάσαι, ἵνα αὐτῶν εὐσχημονέστερον φαίνηται τ' λόγων τὸ κάλλο@ , ἐκ τ' πρὸς τὸ ἀμορφότερον ἐξεταζόμενον. ἄλλως τε, ἀνάγκη πᾶσα καὶ τοῦ λέγοντ@ αὐτοῦ ἀφανισαι ἀσχολεῖαν περὶ τοῦ θέατ@, καὶ τ' φροντίδ@ τὸ ἀκριβὲς σκοπεῖν, τ' ὄψεως ἐπικρατούσης, καὶ πρὸς αὐτοῦ καλλύσης, καὶ τ' λόγῳ προσέχειν οὐκ ἐώσης. ὥστε τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντως ἥκιστον ἐρεῖν αὐτὸν τ' ψυχῆς ἀφτερωθέσης περὶ τ' τ' ὁρωμένων ἔπαινον. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτοῦ , καὶ πρὸς

cam in elephante vel camelo oſtendat. Proinde hoc dicenti eſt evitandum. Præterea & vocem ipſam turbat, qui in adeò vocali, & reſonante domo dicit. Nam illa reſpondet, & ex adverſo reſonat, & contradicit: imò etiam dicentis vocem obruit: quale quiddam & tuba facit tibiæ, ſi pariter inflentur: aut hortatoribus mare, quoties illi ad fluctus ſtrepitum remigationi accinere volunt. Vincit enim magnitudo vocis, idque ſupprimit quod minus eſt. Quinetiam illud quod dixit adverſarius, dicentem à pulchra domo excitari, & alacriorem reddi, quantum mihi videtur, contrà ſe habet. Obſtupefacit enim & terret, & rationem conturbat, & timidiorem reddit, cogitantem nihil eſſe turpius quàm in ſpecioſo loco ſimilem quoque orationem non apparere. Index enim profectò iſte omnium manifeſtiſſimus eſt, non aliter ac ſiquis armaturam pulchram induat, deinde ante cæteros fugiat, notabilior cùm ſit meticuloſus ex armis. Quod cùm perpendiſſet ille apud Homerum orator, videtur mihi minimam formæ curam habuiſſe: quin magis homini prorſus imperito ſeipſum aſſimulaſſe, quò majori admirationi foret orationis ipſius pulchritudo, ex illa cum deformitate facta collatione. Præterea omnino neceſſe eſt, dicentis ipſius mentem circa intutum detineri, & cogitandi diligentiam langueſcere viſu ſuperante, & ad ſe vocante, neque orationi incumbere permittente. Quare fieri non poteſt quin is deterius dicat, animo circa eorum quæ videntur laudes occupato. Nam omitto dicere, eos qui adſunt, & ad

τὴν ἀκρόασιν παρειλημμένοι, ἐπειδὰν εἰς τ τοιῶτον εἶκον παρέλθωσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεατὴ καθίστανται. καὶ ὑχ ὅτω Δημόδοκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λέγων ἐστὶν, ὥστε ἀπασπάσαι τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀπὸ τ ὄψεως. ἀλλ' ἂν ἕκαστος ἐπιδὰν μόνον ὑπερβῇ τ ᾠδὴν, ἀφόρω τῷ κάλλει τὴν ἀκρόασιν, ἢ ἀκροάσεως ἀλλ' ἐδὲ τὴν ἀρχὴν αἰσθέσθαι ἔοικεν. ὅλω γ πρὸς τοῖς ὁρωμένοις ἐστὶν, εἰμὴ τύχοι τις παντελῶς τυφλὸς ὤν, ἢ ὡ νυκτὶ ὥσπερ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ πορεύοιτο τὴν ἀκρόασιν. ὅτι γοῦν οὐκ ἀξιόμαχον λόγων ἰσχὺς ὄψεως ἀπεμηνύσαμεν, καὶ ὁ σειρήνων μῦθος ἐδιδάξειεν ἄν. σειῆναι μὲ γὰρ ὑπῆλθεν τὰς θελξιόπους, μελῳδοῦσαι, καὶ κηλουμένοις τοῖς ἄκροις. καὶ καταπλώσασαις, ἐπιπολὺ κατέσχον. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδιδύτο τοῦ ἀστρολόγου. καὶ πως αὐτὰς καὶ παρέπλωσε, καὶ μέλος παρήκουσε. τὸ γ τ γοργόνων κάλλος, ἅτε βιαιότατόν τι ὄν, καὶ τοῖς κοιμωμένοις τ ψυχῆς ὁμιλῶν, εὐθὺς ἐξίστη τὰς ἰδούσας, καὶ ἀφώνους ἐποίει. ὡς γ ὁ μῦθος βούλεται, καὶ λέγεται, λίθινοι ἐγένοντο ἀπὸ τ θεάματος. ὥστε ἐ ὃν ὑπὲρ τ πρὸ λόγου εἰπεῖν σοὶ ὑμᾶς μικρὸν ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἐμαυτὸ εἰρῆσθαι νομίζω. καὶ γὰ σκείνῃ σὺ τῇ ὄψει, σὺν σὺ τῇ φωνῇ τὸ πρωτόν. καὶ εἴγε τις τ θεάσηται τὸν ἀηδόνα, ἢ τ κύκνον ᾄδειν κελεύοι, μείζω γ ἀδύνατον προσδείξειε τ πρὸ σιωπῶσα, ἐῦ οἶδ' ὅτι ἐπ' σκείνοι μεταβήσεται ἡ ψυχὴ, μακρὸ χαίρειν φράσασα τοῖς σκείνων ἄσμασιν. ὅπως ἄμεινόν τι ἔοικεν εἶναι ἢ δι' ὄψεως ἡδονή.

ad auſcultandum aſſumpti ſunt, quum in hujuſmodi domum venerint, ex auditoribus fieri ſpectatores. Nec orator ita eſt Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, ut avellere cogitationes illorum à ſpectando poſſit. Sed ut quiſque ipſum modò limen tranſcenderit, multa pulchritudine circunfuſus, orationis illius aut recitationis, ne principium quidem exaudire videtur: ſed totus in ſpectando verſatur, niſi quis fortè omnino cæcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus ſolet, ad auſcultandum venerit. Nam quòd verborum vis longè inferior ſit, quàm ut cum viſu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebant quidem præternavigantes canendo, atque adblandiendo carminibus: & ad ſe delatos aliquandiu detinebant, & in ſumma, res ipſa mora quadam opus habebat: atque interim eas quiſpiam eſt prætervectus, & inaudito cantu præteriit. At Gorgonum pulchritudo, ut quæ violentiſſima eſſet, & partibus animæ maximè ſauciabilibus obverſaretur, ſtatim obſtupefaciebat, & mutos reddebat aſpicientes: & fabulæ placet, & fertur, in lapides ilico præ admiratione convertebantur. Quamobrem & illa quæ de pavone paulò antè dixit, ipſa pro me dicta exiſtimo. Nam & illius in aſpectu, non in voce delectatio eſt: juxta quem ſiquis vel luſciniam vel cygnum ſtatuat & canere jubeat, inter canendum autem pavonem tacentem commonſtret, ſat ſcio, quòd ad hunc tranſiturus ſit animus, longum valere juſſis illorum canticis: adeò inelu&tabilis videtur eſſe voluptas, quæ viſu

καὶ ἔγωγε, εἰ βούλεσθε, μάρτυρα ὑμῖν παρέξομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπικρατέστερά ἐστι τὰ ἀκουόμενα τῶν ὁρωμένων. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κῆρυξ, προσκάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον τὸν Λύξου Ἁλικαρνασσέα. καὶ ἅμα δὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρήσων παρελθών. ἀναδέξασθε δ' αὐτὸν, ἵνα ὥσπερ αὐτοῦ ἔθος. Ἀληθῆ τοίνυν ὁ λόγος ὑμῖν ἄνδρες δικασταὶ μυθήσεται, καὶ οἷς πείθεσθε ὅσα ἂν λέγῃ τυγχάνει πάρα, ἄψυχα ἀκούσεσθε μόνα. ὅτε γὰρ τυγχάνῃ ἔοντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. ἀκούετε δὲ μάρτυρος ἃ φησιν, ὡς τοῖς πεῖσαι τῇ ὄψει ἀποδώσουσι; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πλεῖστον ἔστι, καὶ οἴχεται ἅμα τῷ ῥηθῆναι ἀπολωλεκότα. ἡ δ' ὅρασις πίστις, ἀεὶ παρεοῦσα, καὶ δηλουμένοισα, πάντως τὸ ἀκριβὲς ἐπιδείκνυται. πῶς ἂν ὁ ζωγράφος τῷ λέγοντι ἀντιλαγωνιεῖ, οἷος ὢν καλὸς, καὶ πρόσωπον ἐπιθεὶς ὤν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἐρῶ. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν; εἰς τοὺς ὀροφοὺς ἀπεβλέψατε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τοὺς γραφὰς ἐξητάζετε, οὐδὲν ἐκάστην ἀποστρεφόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνθῆτε. συγχώρημα γάρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε. ἅμα τε, καὶ σφόδρα καλὰς, καὶ ποικίλας, τὰς ὑποθέσεις. τὸ γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἰσοφαρίζον τοῦ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ πεπαιδαγωγημένον ἡδοναῖς φέρεται. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀποβλέπητε, ἡμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἡδέως γὰρ οἶμαι ἀκούσεσθε

viſu percipitur. Atque equidem, ſi vultis, adducam vobis teſtem virum doctum, qui ſtatim mihi teſtimonium feret, ea longè prævalere quæ viſu, iis quæ auditu percipiuntur. Ac jam heus præco, accerſe Herodotum Lyxi filium Halicarnaſſenſem. Et quia probè fecit, quòd morem geſſit, accedat teſtimonium dicturus. Atque ipſum admittite Ionicè, ſuo more, loquentem. Vera iſta, judices, hæc oratio vobis narrat, atque ipſi credite, quæcunque de his dixerit, viſum auditui præferendo: ſiquidem aures fide minùs dignæ ſunt, quàm oculi. Auditis teſtem quæ dicit, & ut primas viſui tribuerit? ac meritò. Nam verba ſunt alata, proinde ſimul atque proferuntur, avolant. At eorum quæ videntur, delectatio, ſemper adeſt, ac præſens manet, & ſpectatorem ad ſe prorſus abducit. Quì ergo moleſta non ſit dicenti adverſaria, domus ita pulchra, & ab omni parte conſpicua? At quod eſt maximum, nondum dixi. Nam vos ipſi, judices, interea dum nos dicebamus, tectum aſpiciebatis, parietes mirabamini, & picturas, ad unamquamque converſi, examinabatis: neque vos pudebat. Ignoſcendum enim, ſiquid humanum vobis accidit: præſertim cùm pulchris illis & variis objectis capti fueritis. Nam artis diligentia, & hiſtoriæ cum antiquitate, utilitas, revera illiciendi vim quandam habent, & ſpectatores eruditos requirunt. Et ne nobis relictis illic omnia reſpiciatis, age quoad fieri poteſt, illa vobis oratione depingam. Nam ju-

x Καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε] Θαυμάζετε. Manil.

πες, ἃ ἑ ὁρῶντες θαυμάζετε. καὶ ἴσως ἄν με ἑ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, καὶ ἓ ἀνιδίκως ὠφελήσαιτε, ὡς ἑ αὐτὸν ἐπιδείξαντα, καὶ διπλασιάσαντα ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν ἓ ἓ τολμήσω ὁρᾶτε, ἄνδρ χρωμάτων, καὶ [1]σχημάτων, καὶ τόπου, συστήσασθαι τοσαύτας εἰκόνας. ὕλη γάρ ἐστι καὶ φορὰ τοῦ λόγου. Ἐν δεξιᾷ μὲν εἰσιόντι, ἀργολικὸς μῦθος, ἀναμέμικται παῖδος αἰθιοπικόν. ὁ Περσεύς, τὸ κῆτος φονεύσ, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ. καὶ μεταμικρὸν, γαμήσ, ἑ ἄπεισιν, αὐτὴν ἄγων. παράεργον τοῦτο τ ἐπὶ γοργόνας πῆσαι. σὺ βραχεῖ ἓ, πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμιμήσατο, καὶ δι' παρθένου, καὶ φόβου. ἐπισκοπεῖ γὰρ τὴν μάχλον ἄνωθεν ἐκ πέτρας, καὶ νεανίαν τόλμαν ἐρωτικὴν, ἑ ἠμεῖς ὄψιν ἀπρόσοπτον. καὶ τὸ μὲ, ἔπεισι περφανὴς παῖς ἀκμαιότατος, ἑ δειλιῶμβρον τὸ χάσμα. καὶ ὁ Περσεὺς ἓ, τῇ λαιᾷ μὲ, παρθένου τὴν γοργόνα. τῇ δεξιᾷ ἓ, καθικνεῖται τοῦ ξίφ. καὶ τὸ μὲ, ὅσον ἓ κῆτος εἶδε τὴν Μέδουσαν, ἤδη λίθος ἐστί. τὸ δ' ὅσον ἔμψυχον μόν, τῇ ἅρπῃ κόπτ. Ἐξῆς ἓ μὴ τὴνδε τὴν εἰκόνα, ἕτερον γράμμα μιχαπλῶ διαιούσθην, ἃ τὸ δεξιτυπον ὁ γραφεὺς παρ' Εὐριπίδου, ἢ Σοφοκλέους δικεῖ μοι λαβεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ ὁμοίαν ἐγραψάτην εἰκόνα, τὼ νεανία τὼ ἐπίκουρω, Πυλάδην τὲ ὁ Φωκεύς, καὶ Ὀρέστης, δικᾶντε ἤδη τεθνάναι, λαθόντε τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύσαι ἄμφω τ Αἴγισθον. αἱ ἓ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῄρητο, ἑ ἐπ' ἀνῆς τινος ἡμίγυμνος πεσοκειjucunda puto, erunt auditu, quæ visu vobis sunt mirabilia. Fortè etiam ob id ipsum me laudabitis, & adversario anteponetis, ut qui & ipse hæc demonstrem, & duplicem vobis voluptatem pariam. Cæterùm conatus hujus difficultatem videtis: nimirum quàm grave sit absque coloribus, & figuris, & loco tam multas imagines in unum congerere. Est enim exilis planè pictura verborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ, intermixtum est malum Æthiopicum. Perseus cetum interficit, & Andromedam eripit, quam paulo pòst uxorem ducet, & abducta secum illa, discedet: Atque ut extra institutum, volatus ad Gorgonas. Ac brevi spatio, multa imitatione expressit artifex, virginis verecundiam, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & beluæ visum intolerabilem: quæ horrida spinis, & formidabilis hiatu oris accedit. Tum Perseus sinistra Gorgonem ostendit, dextra ense ferit. Iam quicquid illius beluæ Medusam aspexit, saxum est: at reliquum quod est adhuc animatum, ense cæditur. Deinde post hanc imaginem, alia est justissima pictura, cujus primum exemplar videtur mihi pictor ab Euripide, vel Sophocle accepisse. Nam illi similem quandam imaginem descripsêre, adolescentes duo, socii, Pylades Phocensis, & Orestes, cùm jam viderentur mortui esse, post regiam latentes, & clam adeuntes, occîdunt ambo Ægisthum. Clytemnestra autem jam interfecta est, & in lecto quodam seminuda ja-

1 Σχημάτων ἑ τότε] Καὶ τότε. Marcil.

β Ὀρέστου

τῳ, καὶ ἱερατεία πᾶσα, ἐκπεπληγμένοι τὸ ἔργον. οἱ μὲν, ὥσπερ βοῶσιν. οἱ δέ τινες. ὕπτη φύγωσι, καταβλέπουσι. σημεῖον δέ τι ὁ γραφεὺς ἐποίησε, τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δείξας μόνον, καὶ ὡς ἤδη περιεγλυμένον ἀναβαμῶν, ἐμβεβυθισμένως τῇ τῶν νεανίσκων ἐργασίᾳ μόνῳ τῷ ἔρωτι φόνῳ. Μετὰ τοῦτο, γάμος ἐστὶν εὐμορφῶν, καὶ μειρακίων ἀνθοῦν, ἐρωτική τις παιδιά. ὁ Βρόγχος ἐπὶ πέτρας κεφαλόμενος, ἀνέχει λαγών, καὶ καταπαίζει τὸν κύνα. ὁ δὲ, πηδησομένῳ ἔοικεν ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸ ὕψος. καὶ Ἀπόλλων παρεστὼς, μειδιᾷ, περιόμενος ἀμφοῖν, καὶ τῷ παιδὶ παίζοντι, καὶ περιομένῳ τὸ κυνί. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ αὐτὰ δὴ κἀκεῖνα τολμῶν, καὶ ἡ Μέδουσα τιμωμένη τῇ κεφαλῇ, καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσέα. ὁ δὲ τῷ μὲν τόλμαν εἰργάσατο, τὸ δὲ ἔργον οὐκ ἐώργακέ πω ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, τὸ γοργόνειον τῇ εἰκόνι. οἶδε γὰρ τὸ αὐτόπτου τὸ ἀληθὲς ὄψεως. Καὶ ὁ τὸν μέσον τοῖχον, ἄνω τὸ ἀνέῳγμένος, Ἀθηνᾶς ναὸς πεποίηται. ἡ δὲ, λίθου λευκοῦ. τὸ σχῆμα, ἀ πολεμικήσειον, ἀλλ' οἷον ἂν ἠθέλησε εἰρήνη ἀγάσσης θεᾶ πολεμικῆς. εἶτα μὲν ταύτην, ἄκρα Ἀθηνᾶ, ἀ λίθος αὐτὴ γε, ἀλλὰ γραφή. πάλιν Ἠφαιστος αὐτὴν διώκει ἐρῶν, ἡδὲ, φεύγει. καὶ τὸ διώξεως, Ἐριχθόνιος γίνεται. Ταύτην ἕπεται παλαιὰ πεζὰ γραφή. [1] Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα,

jacet. Ac totum famulitium hoc facinore obstupefacti, alii clamare videntur, alii qua parte fugiant, circunspiciunt. Porrò pictor honestum quiddam excogitavit, qui quod impium in hac re fuit, id ostendit solùm, & quasi jam actum prætercurrit: sed adolescentes in cæde adulteri immorantes exprimit. Post hæc autem Deus est formosus, & venustus adolescentulus, amatorium quoddam ludicrum. Branchus puta in rupe sedens tenet leporem, & alludit cani: qui in sublime videtur ipsi insulturus: astans autem Apollo ridet, & utroque delectatur, & puero ludente, & cane saltum meditante. Præter hæc Perseus, iterum quæ ceteri cædem præcesserunt, aggrediens, & Meduſæ caput amputans, & Minerva Perseum protegens. Atque hic quidem facinus jam peregit: factum autem ipsum in clypeo nondum vidit, Gorgonis videlicet imaginem: cùm veri aspectus pœnam nosset. In medio autem pariete, ex adverso januæ, Minervæ est templum: & Dea ipsa candido ex marmore: habitus non est militaris, sed qualis fuerit pacem agentis bellicæ Deæ. Deinde post hanc alia Minerva, non hæc quidem marmorea, sed picta: quam Vulcanus amans insequitur, ipsa autem fugit, & ex ea persecutione Erichthonius nascitur.

Hanc sequitur vetus alia pictura. Cæcus Orion Cedalionem portat, qui

1 Ὠρίωνα φέρει τὸν Κηδαλίωνα] Quia hæc fabula non est vulgo nota, non erit credo ingratum meo lectori, si aliquid de ea dixero. Orion ab Oenopione, qui in Chio regnabat, excæcatus & in littus maris expositus, Cedaliona puerum fabrum rapuit, & humeris impositum eo ductore usus est, ut ad orientem solem ab eo duceretur, ubi solis calore visum recepit. Naxius autem fuit, & ei Iuno Vulcanum tradidit, ut fabrilem artem eum doceret. De eo Eustathius ad Iliad. ξ, &c

τυφλὸς ἂν. ὅσῃ αὐτῷ σημαίνῃ τῷ φῶς τὸ φῶς ὀδὸν, ἐπισχήμονα. καὶ ὁ ἥλιος φανεὶς, ἰᾶται τὸν πήρωσιν. καὶ ὁ Ἥφαιστος Λημνόθεν ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. Ὀδυσσεὺς τὸ μὲν τῶν, δῆλον μεμηνὼς, ὅτι συστρατεύειν τοῖς Ἀτρείδαις μὴ θέλων. παρόντα δὲ οἱ πρέσβεις, ἤδη καλοῦντες. καὶ τὰ μὲν τῆ ὑποκρίσεως, πιθανὰ πάνυ. ἡ ἀπόνοια, τὸ τῆ ὑποζεύγματων ἀσύμφωνον, ἄγνοια τῆ δρωμένων. ἐλέγχεται ὅμως τῷ βρέφει. Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, συνεὶς τὸ μεγόμενον, ἁρπάσας τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φονεύσειν, σὺν κώπον ἔχων τὸ ξίφος. καὶ σὺς τῷ τῆ μανίας ὑποκρίσιν, ὀργὴν ἐς ὄντος ἀνθρωποκρέως. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς, σὺς τὸ φόβον τοῦτον σωφρονεῖ, καὶ παύει μίγνεται, ἐς λύσῃ τῷ ὑποκρίσιν. Τελευτῶν δὲ ἡ Μήδεια μέγα παλαῖ, τοῦ ζήλου μανικὸς, τὰ παιδία ὑποβλέπουσα, καί τι δεινὸν ἐνοεῖσα. ἔχει γὰρ ἤδη τὸ ξίφος. τὸ δὲ ἀθλίου, καθήσθην γελῶντα, μηδὲν τῶν μελόντων εἰδότα. καὶ τοῦτο, ὁρῶντε τὸ ξίφος ἐν παῖν χερῶν. τοῦτο πάντα ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐχ ὁρᾶτε ὅπως ἀπάγει μὲν τὸ ἀκροατήν, καὶ πρὸς τὸν θέαν ἀπατρέφει, μόνον δὲ καθελεῖν τὸ λέγοντα; ἐγὼ διεξῆλθον αὐτὰ, οὐχ ἵνα τὸ ἀνάδικον τολμηρὸν ὑπολαβόντες, καὶ θρασὺν, εἰ τοῖς ὅπου δυσκόλοις ἐαυτὸν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καθέγνωτε, καὶ μισήσητε, καὶ ἐπὶ τῷ λόγων ἐγκαλέσητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συναγωνίσησθε, ἐς ὡς οἷόν τε καθαμύοντες, ἀκούητε τὰ λεγομένων, λογιζόμενοι δὲ πράγματον τὸν δυχέρειαν.

qui dum vehitur, viam qua itur ad lucem, ipsi indicat, & cæcitatem sol apparens medicatur: quod opus è Lemno intuetur Vulcanus. Posthæc Vlysses, insaniens videlicet, quando cum Atridis in expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati, jam vocantes ipsum. Atque ea quæ ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, vehiculum, & jumentorum junctorum discrepantia, & eorum quæ aguntur insciticia: sed objecto tamen infante redarguitur. Nam Palamedes Nauplii filius, rem intelligens, correpto Telemacho, minatur se eum interfecturum, tenens strictum ensem: & simulatæ insaniæ simulatam iram hic opponit. Vlysses autem ad metum hunc resipiscit, fitque pater, & simulationem deponit. Postrema verò Medea depicta est, invidia flagrans, pueros aspiciens & grave quiddam meditans. Iam enim gladium tenet: at miseri illi ridentes astant, nihil eorum quæ futura erant, scientes, idque cùm in manibus matris gladium viderent. Hæc omnia, Iudices, nonne videtis quomodo auditorem abducant, & ad spectandum convertant, solum verò dicentem relinquant? Atque equidem verbis ea persequutus sum, non ut adversarium audacem & temerarium existimantes, quòd rebus ita difficilibus seipsum volens immersit, damnetis & odio habeatis, solumque eum cum oratione sua relinquatis: sed potiùs ut ipsum adjuvetis, & quoad fieri potest conviventes, ea quæ dicuntur audiatis, rei difficultatem apud vos æstimantes. Vix enim etiam

& Apollodorus lib. 1. qui tamen eum non nominat, sed hanc historiam narrat. *Palm.*

μᾶλις γὰρ ἂν ὅπου δικηγορεῖς, ἀλλὰ συναγωνιστὰς ὑμῖν χρησόμενος, μὴ πανδώπασιν ἀναξίους δ' οἴκου πολυτελείας νομισθῶμεν. εἰ δ' ὑπὲρ ἀνδρὸς τοῦτο δόμου, μὴ θαυμάσητε. ὑπὲρ γὰρ ὃν, τὸν οἶκον φιλεῖν, καὶ τὸν οὐ αὐτῷ λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βουλοίμην ἂν εὐδοκιμεῖν.

etiam hoc pacto, vos non judices, sed auxiliatores habendo, poterit non omnino indignus hac domus magnificentia censeri. Quòd autem pro adversario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

MAKPOBIOI. | MACROBII.

ARGVMENTVM.

Catalogus est μακροβίων, hoc est, eorum qui ad longam ætatem pervenerunt, quem natalitii muneris loco, Quintillo cuidam mittit, somnio ad hoc faciendum, ut ipse ait, admonitus. Recenset autem principio totas hominum nationes, ac genera, quæ diutissimè vixerint. deinde transitione ad singulos facta, reges primum, ac principes, deinde & philosophos, & Historicos, & Oratores, & Poëtas, & Grammaticos, qui quàm maximè longævi fuisse perhibentur, adnumerat. Orditur autem à caussa, qua ad hoc scriptum impulsus fuit, addita etiam commendatione operis, ab utilitate, quam ex hujus lectione percepturus sit Quintillus.

Ὄναρ τί τοῦτο λαμπρόπαις Κυϊντίλλε κελεύσθεις, προσφέρω σοι δῶρον τὰς μακροβίους, πάλαι μὲ τὸ ὄναρ ἰδὼν, καὶ ἐξηγήσας τοῖς φίλοις, ὅτι ἐπέσταλτό μοι δευτέρῳ σοι παιδὶ τεκνοῦσθαι. συμβαλεῖν δ' οὐκ ἔχων τίνας ὁ θεὸς κελεύει μοι προσφέρειν σοι τὰς μακροβίους, τότε μὲ ἠξίωσεν τοῖς θεοῖς ἐπιμήκισον ὑμᾶς βιώνῃ, σί τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων, ξυμπαντὶ μὲ τῷ τε ἀνθρώπων γένει.

In somnis, clarissime Quintille, hoc jussus, Longævos tibi donum offero. Quod quidem somnium jam olim vidi, & amicis expossui, quo die filio tuo natu minori nomen indidisti. Cùm autem nulla conjectura potuissem assequi, quosnam longævos me tibi offerre juberet Deus: tum quidem à Diis precatus sum, ut vitam quam longissimam, tuque & tui filii traduceretis, ratus hoc profuturum cùm universo genere homi-

1 Προσφέρω σοι δῶρον] Προσφέρω σοι δῶρον. Marcil.

πρὸ τῶν ἁπάντων, αὐτῷ τι ἐμοὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. ἐδόκει γὰρ καμοί τι ἀγαθὸν εἶναι πρόσημαίνειν ὁ θεός. σκεπτομένῳ δὲ καὶ ἐμαυτῷ, εἰς σωτηρίαν ἦλθον. εἰκὸς εἶναι τὸν θεὸν ἀνδρὶ περὶ παιδείαν ἔχοντι, ταῦτα προστάττοντος κελεύειν τι προφέρειν σοι τῶν ἀπὸ τῆς τέχνης. ταύτην δὴ αἰσιωτάτην νομίζων τὴν σὴν γενέθλιον ἡμέραν, δίδωμί σοι τὸν ἰσορροποῦντα εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικέσθαι σὺν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, καὶ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὄφελος γένοιτό τι σοι καὶ ξυμφέρουσα διανοία. τὸ μὲν, δύναμίς τις, καὶ ἐλπὶς ἀγαθὴ, καὶ αὐτὸν ἐπιμήκυνον δύναται βιῶναι· τὸ δὲ, διδασκαλία τις οὐ φαύλως εἰρημένων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι οἱ μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι καὶ τοῦ σώματος, καὶ τῆς ψυχῆς, ἅτοι εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, σὺν ὑγείᾳ παντελεῖ. Νέστορα μὲν δὴ τὸν σοφώτατον τῶν Ἀχαιῶν, ἐπὶ τρεῖς ἀνθρωπείας γενεὰς Ὅμηρος λέγει. ὃν σωθῆναι ἡμῖν μεγαλυνθέντων ἄριστα καὶ ψυχῇ, καὶ σώματι. καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν, ἡ τραγῳδία μέχρις ἑξ γενεῶν ἀνθρωπείας λέγει. πιθανὸν δ' ἂν εἴη ἄνδρα θεοῖς ἀνακείμενον, καὶ καθαρώτερα διαίτῃ χρώμενον τὸν Τειρεσίαν, ἐπιμήκυνον βιῶναι. καὶ ὅλως μακροβίους ἱστορεῖται διὰ τὴν δίαιταν, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς. Ἀσσυρίων δὲ, καὶ Ἀράβων, οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων. Ἰνδῶν δὲ, οἱ καλούμενοι βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφίᾳ σχολάζοντες. καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, γένος τοῦτο μαντικὸν, καὶ θεοῖς ἀνακείμενον, παρά τε Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Χωρασμίοις, καὶ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, καὶ Μήδοις, καὶ πᾶσι

hominum, tum præ cæteris, mihi meisque omnibus. Nam boni quidpiam mihi præsignificare videbatur Deus. Consideranti autem apud me, venit in mentem, verisimile esse Deos mihi in liberalibus disciplinis versanti præcepisse, ut profectum ex artibus ingenuis donum tibi offerrem. Ratus itaque hanc esse auspicatissimam tuorum natalitiorum diem, eos tibi do, quos ad longam senectutem sana mente, & integris corporis viribus perveniisse memoriæ proditum est. Etenim ex hoc libello duplicem utilitatem percipere possis: unam, animi alacritatem bona spe concepta, fieri posse ut quàm diutissimè vivas: alteram, institutionem ab exemplis, si comperias, eos qui maximam sui curam habuerunt, cùm corporis, tum animi ratione, ad summam senectutem cum perfecta sanitate perveniisse. Homerus igitur Nestorem Achivorum sapientissimum vitam tribus sæculis produxisse dicit: quem nobis & animo & corpore optimè exercitatum commendat. Et Tiresiam vatem poëtæ tragici ad sex usque ætates ævum prorogasse perhibent. Credibile autem est virum Diis sacrum, & puriori victus ratione utentem Tiresiam, longissima vita fuisse functum. Quinetiam tota hominum genera propter victus rationem diu vixisse memorantur: cujusmodi fuerunt apud Ægyptios sacri scribæ: apud Assyrios, & Arabas, fabularum interpretes: apud Indos Brachmanes, accuratè Philosophiæ studiis vacantes. Præterea quos Magos vocant, genus illud fatidicum, Diisque sacrum, apud Persas, Parthos, Bactrios, Chorasmios, Areos, Sacas, Medos, &

ple-

πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρρωμένοι τέ εἰσι, καὶ πολυχρόνιοι, διὰ τὸ μαγεύειν διαπεμπόμενοι δὲ αὐτοὶ ἀκριβέστερον. ἤδη γὰρ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σῆρας μὲν ἑξακόσια μέχρι τελαυταίων ζῆν ἐτῶν, οἱ μέν, τὸ ἄεσα, οἱ δὲ, τῇ γῇ τὴν αἰτίαν δὲ μακρᾶς γήρως ἀποδιδόντες. οἱ δὲ, καὶ τῇ διαίτῃ. ὑδροποτοῦσι γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ ἀθάνατοι δὲ μέχρι τελαυταίας ἑκατὸν ἐτῶν βιῶσι ἰσχύοντες. καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιῶσι λόγος. τούτους μὲν οὖν κριθίνῳ ἄρτῳ χρωμένους, ὡς ὀξυδορκίας τοῦτο φάρμακον. οἷς φασὶ διὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν, καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀκριβοῦντας ἐρρωμένας εἶναι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔοικέ τι τῶν μακροβίων ἠθῶν, καὶ τῶν ἐθνῶν, ἃ πολλὰ φασὶν ὡς ἐπὶ πλεῖστον διαμένειν χρόνον. οἱ μὲν, διὰ τὴν γῆν, καὶ τὸν ἀέρα. οἱδὲ, διὰ τὸν οὐρανόν. οἱδὲ, καὶ δι' ἄμφω. ἐγὼ δ' ἂν σοὶ δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥᾳδίως παρέχοιμι, ἰσορρόπως, ὅπου μὲν κατὰ πάσαν τὴν γῆν, καὶ καθ' πάντα ἀέρα, μακροβίοις γεγόνασιν ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθήκουσι, καὶ διαίτῃ τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ τοῦ σώματος ὑγίειαν χρωμένοις. διαίρεσιν δὲ λόγου ποιήσωμαι τῶν πρώτων, κατὰ γε τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν. καὶ πρῶτόν σοι [1] τοὺς βασιλικοὺς, καὶ στρατηγικοὺς ἄνδρας ἰσορρόπως, [2] ὧν ἕνα, καὶ εὐσεβεστάτη μεγάλα θειοτάτου αὐτοκράτορος τύχη εἰς τὸν τελειοτάτων ἀγαγοῦσα τάξιν, ὑπερτάτης τὰ μέγιστα τῶν οἰκουμένων τῶν ἑαυ-

pleraſque alias gentes barbaras, & firma corporis valetudine ſunt prædiți, & longævi, quòd quia magicam exercent, exquiſitiſſima victus ratione utantur. Quinetiam totæ gentes longiſſimam vitam vivunt. Vt Seres ad trecenteſimum uſque annum vivere ferunt: cujus rei cauſam nonnulli cœlo, nonnulli ſolo tribuunt: alii victus rationi: ſiquidem univerſam hanc gentem aquam bibere dicunt. Scriptum etiam eſt Athotas vivere centum & triginta annos. Et fama eſt Chaldæos ultra centum annos vitam prorogare: eoſque hordeaceo pane veſci, tanquam perſpicacitatis pharmaco: quibus perhibent ob hanc ipſam victus rationem alios quoque ſenſus quàm cæteris omnibus eſſe validiores. Sed hæc de hominum generibus, & gentibus longævis, quas pluriſmum ætatis ajunt vivere, alii ob cœlum, & ſolum: alii ob victus rationem, alii ob utrumque. At jure meliorem ſpem tibi præbuero, ſi planum fecero homines quovis in ſolo, & cœlo, ad ſummam ſenectutem pervenire, qui convenientibus exercitationibus, & aptiſſima victus ratione utuntur ad ſanitatem. Sermonem autem dividam primò ſecundum hominum ſtudia: & primùm regia & imperatoria dignitate claros memorabo: quorum unum, quum religioſiſſima magni diviniſſimi Imperatoris fortuna ad perfectiſſimum ordinem perduxiſſet maximis beneficiis imperium ſuum cumu-

1 Τοὺς βασιλικοὺς, στρατηγικοὺς ἄνδρας] Τοὺς βασιλικοὺς δὲ στρατιωτικοὺς ἄνδρας. Marcil.

2 Ὧν ἕνα δὲ εὐσεβεστάτη, μεγάλα θειοτάτου] Ὧν ἕνα ἡ εὐσεβεστάτη μεγάλου δὲ θειοτάτου. Idem.

τῶ. ὅπω γὰρ ἂν ἀπιδὼν καὶ σὺ, τὸ μακροβίων ἀνδρῶν ἀφθὸ τὸ ὁμοιον τ ἕξεως καὶ τ τύχης ἐπιμήτρησιελπίσεις γήρας ὑγιεινὸν, καὶ μακρόν. καὶ ἅμα ζηλώσας, ἐρᾷσαιο σαυτῷ τὴ διαίτη μεγίστη τε ἅμα, καὶ ὑγιεινότατω βίοι. Πομπίλιο- νομὸς ὁ εὐδαιμονέστατο- τ Ρωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιστα ἀφὲ τὴν ἱερατείαν τ θεῶν ἀφολαύσεις, ὑπὲρ ογδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστορεῖ). Σέρβιο- ὁ τύλλιο- Ρωμαίων καὶ ὅτος βασιλεύς, ὑπὲρ τὰ ογδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσας ἱστορεῖ). Ταρκυίνιος ὁ τελευταῖο- Ρωμαίων βασιλεύς, φυγαδεύθεις, καὶ ἐπὶ Κύμης ἀφετέλεσεν, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται τετρόφασα βιῶσαι. Οὔτοι μὲν ὧν Ρωμαίων βασιλεῖς, εἰς σωάψω καὶ τὰς λοιπὰς βασιλέας, τὰς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένας, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐκείνων. ἐπὶ τέλ δὲ σοι καὶ τὰς λοιπὰς Ρωμαίων, τὰς εἰς μήκιστον γῆρας ἀφικομένας ἀφεσταναγράψω, ἀφθεῖσι ἅμα καὶ τὰς τῶν λοιπὴν Ἰταλίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώσαντας. ἀξιόλογος γὰρ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τ διαβάλλειν πειρομένων τ ὑπαρχόντα ἀεὶ, ὡστε καὶ ἡμᾶς χρηστοτέρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείας ἡμῖν τὰς οὔσας ἔσεσθαι ἀφθὸ τὸ εἰς μήκιστόν τε, καὶ λιπαρῆ τ πάσης γῆς, καὶ θελκτήριο- διαπότιον, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτῆ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα. Ἀρχανθώνιο- μὲν ὧν Ταρτησίων βασιλεύς, πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτο- ὁ λογοποιὸς, καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων. ἀλλὰ τῦτο μὲν, μῦθος ποῦ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης, καὶ Τίμαιος ἱστοροῦσιν. Ἱέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν

mulavit. Sic enim & tu similem habitum & fortunam longævorum virorum respiciens, sanâ longamque senectutem sperare possis: eosque imitatus tibi ipsi victus ratione, longissimam & saluberrimam vitam paraveris. Numa Pompilius Romanorum regum longè fœlicissimus, ac Deorum cultui deditissimus, supra octoginta annos vixisse traditur. Servius Tullius quoque & hic Romanorum rex octogesimum vitæ annum superasse dicitur. Tarquinius Romanorum rex ultimus, Cumis exulans, ultra nonaginta annos firmissima valetudine fruendo vixisse perhibetur. Hi quidem sunt Romanorum reges, quibus reliquos reges addam, qui longam senectutem attigerunt, atque uniuscujusque studia. In calce autem reliquos etiam Romanorum qui ad prolixissimam senectutem pervenerunt, adscribam, additis etiam illis qui in reliqua Italia diutissimè vixerunt. Non contemnendum enim argumentum est historia, quo refellantur qui hoc cœlum calumniari nituntur: adeò ut meliorem spem habeamus, fore ut voti plenè compotes fiamus, longissimam ac plenissimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suo solo regnantem & senescentem assequuti. Proinde Arganthonius Tartesiorum rex quinquaginta & centum annos vixisse traditur, authoribus Herodoto historico, & Anacreonte poëta lyrico: tametsi hoc quibusdam fabulosum videtur. Agathocles Siciliæ tyrannus anno quinto & nonagesimo obiit, sicut Democharis & Timæus literis prodiderunt. Hieron quoque Syracusanorum tyrannus, duos & nonaginta

ηγεμόνος, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη, [1] ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ καλλισιανὸς, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀντίας ᾗ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος πρὸς Φίλιππον περὶ τὸ Ἴστρον ποταμὸν, ἔπεσεν, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς. Βάρδυλις ᾗ ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λέγεται μάχεσθαι ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, εἰς ἐνενήκοντα τελῶν ἔτη. [2] Τήρης ᾗ, ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτησεν. Ἀνίγονος ᾗ ὁ Φιλίππου μονόφθαλμος. βασιλεύων Μακεδόνων, περὶ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ, καὶ Λυσιμάχῳ, πολλοῖς τραύμασι πολλοῖς περιπεσὼν, ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἐνὸς, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συγγραφεὺς αὐτὸς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ᾧ Λυσίμαχος ᾗ Μακεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπωλέσθη μάχῃ, ἔτος ὀγδοηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησιν Ἱερώνυμος. Ἀνίγονος ᾗ, υἱὸς μὲν ἦν Δημητρέως, ἡνιὸς ᾗ Ἀνιγόνου, ὃς μονόφθαλμος, ἔτος τεσσαρα, καὶ τεσσαρακοστὸν Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη. ἐβίωσε ᾗ ὀγδοήκοντα, ὡς Μήναginta annos natus, morbo ſublatus eſt, cùm regnaſſet annos ſeptuaginta, ſicut Demetrius Calliſtianus, & alii memorant. Anteas autem Scytharum rex, ad fluvium Iſtrum contra Philippum pugnans occubit, ſupra annos nonaginta natus. Bardylis verò rex Illyriorum, in bello adverſus Philippum ex equo pugnaſſe fertur, inter nonagenarios cenſus. Teres verò Dryſorum rex, authore Theopompo, anno ætatis nonageſimo ſecundo obiit. Antigonus autem Philippi filius monoculus, rex Macedonum, in Phrygia cum Seleuco & Lyſimacho confligens, multis vulneribus obrutus obiit anno ætatis octogeſimo primo, ſicut narrat Hieronymus qui cum ipſo militavit. Porrò Lyſimachus & ipſe rex Macedoniæ in pugna contra Seleucum periit, annum octogeſimum conficiens, uſ refert idem Hieronymus. Antigonus verò filius Demetrii, Antigoni unioculi nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit, vixit autem octoginta, ſicut Medius & alii ſcriptores

1 Ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλισιανὸς] Mendum eſt in nomine huius Demetrii: nullibi enim de Calliſta urbe nec de hiſtorico illo Calliſtiano mentio facta eſt. Lege confidenter Καλλατιανός, de quo Dionyſius Halicarnaſſeus περὶ συνθέσεως ὀνομάτων, Diogenes Laërtius in Demetrio, ubi ait eum ſcripſiſſe de Aſia & Europa lib. 20. Theocriti Schol. ad idyllium 1. ubi eum de Siciliæ rebus ſcripſiſſe patet, alii plures. Calatis verò ſeu Calatia (nam utrumque invenitur) urbs fuit Thraciæ ad Pontum Euxinum, de qua Scylax, Diodorus, Strabo, Memnon, Steph. & alii. *Palm.* Δημήτριός τε ὁ καλλισιανὸς] Corrigendum, ὁ Καλατιανός. Vide nos ad Laërt. *Menagius.*

2 Τήρης ᾗ ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς] Ὀδρυσῶν. Marcil. Sic legit Opſopœus interpres & vertit; at tu lector melius doctus lege Ὀδρυσῶν, & verte *Odryſarum rex*, conjungendo, quæ male diviſa ſunt. Id notum eſt etiam mediocriter litteratis ex Herodoto, & ex Thucydide lib. 2. præcipue diſces, qui fuerint Odryſæ, & quis eorum rex Teres Sitalcis pater. *Palm.* Legendum, Ὀδρυσῶν: & verſio emendanda. *Menagius.* Clar. Ægidius Menagius ad Diogen. Laërt. l. 2. legendum cenſet Ὀδρυσῶν. Alm.

δίος τε ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου μέγιστον δυνηθείς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλὰς Μακεδόνων βασιλείας, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βιοὺς ζήσας, ἐτελεύτησε τὸν βίον. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου, ὁ τῶν καθ' ἑαυτὸν εὐδαιμονέστατος βασιλέων, Αἰγύπτου μὲν ἐβασίλευσε τέσσαρας, καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη. ζῶν δέ, παρέδωκε τὴν ἀρχὴν ᾧ δυοῖν ἐτοῖν ἔδει πλουτῆσαι τοῦ Πτολεμαίου τοῦ ἑαυτοῦ, Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπικληθέντι, ὅτι διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν ἀδελφός. [1]Φιλάπατορος δὲ πρῶτος μὲν ὑπεστάσατο τὴν ἐπὶ Πέργαμον ἀρχήν, καὶ κατέσχεν, εὐνοῦχος ὤν. κατέστρεψε δὲ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἐτῶν γηραιὸς δέ. Ἄτταλος δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς Φιλάδελφος, τῶν Περγαμηνῶν δὲ ἄρξας βασιλεύων, ἔτος ὃν δὲ Σκηπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο δὲ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον. Μιθριδάτης δὲ ὁ ποτὲ βασιλεὺς ὁ ἐπισυνωμοτὴς Κτίστης, Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ πόντῳ ἐτελεύτησε, βιώσας ἔτη τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀρίαραθης δὲ ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς, δύο μὲν δὲ ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ἐδυνήθη δὲ ἴσως δὲ ἐπὶ πλέον λιμαγχόνησε. ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἐπὶ Περδίκκαν μάχης ζωγρηθείς, ἀνεσκολοπίσθη. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς δηλόσιν οἱ Περσῶν δὲ Ἀσσυρίων λόγοι, οἷς δὲ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας, συμφωνεῖν δοκεῖ, ἑκατονταέτης γηραιὸς δὲ, ἐζήτει μὲν ἕνα ἕκαστον τῶν φίλων. μαθὼν δὲ τοὺς πλείστους διεφθαρμένους, ὑπὸ Καμβύσου

res teſtantur. Conſimiliter Antipater, qui maxima potentia polluit, & multorum Macedoniæ regum tutelam egit, vita ultra octogeſimum annum producta obiit. Ptolemæus Lagi filius, regum ſui temporis fœliciſſimus, Ægypto imperavit annos quatuor & octoginta natus: vivus autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur Ptolemæo filio, cognomine Philadelpho, qui ſucceſſit in paternum regnum fratrum. Philæterus autem qui primus Pergami principatum tenuit & poſſedit cùm eſſet eunuchus annos octoginta natus exceſſit è vivis. Atralus, cognomento Philadelphus, rex etiam Pergamenorum, ad quem etiam Scipio Romanorum imperator venit, duos & octoginta annos natus è vita migravit. Mithridates rex Ponti, Ctiſtes cognominatus, Antigonum unioculum fugiens, in Ponto mortuus eſt, ætatis anno quarto & octogeſimo, ut Hieronymus, aliique ſcriptores memoriæ prodiderunt. Rex Cappadocum Ariarathes, duos annos & octoginta vixit, authore Hieronymo. Et fortè fieri potuiſſet ætate provectior, niſi vivus in pugna contra Perdiccam captus, cruci fuiſſet affixus. Cyrus major Perſarum rex, ut indicant Periarum & Aſſyriorum cippi, quibus & Oneſicritus qui res geſtas Alexandri conſcripſit, aſtipulari videtur, centum annos natus, amicorum unumquemque quærebat, quorum quamplurimos cùm à filio Cambyſe interemptos comperiſſet:

1 Φιλαίπορος] Corrupti ſunt Luciani codices, legendum enim eſt φιλίππορος. Spanhemius de præſtant. numiſm. pag. 469. ed. 2. *Alm.*

1 Τοια-

Ξ ἡίῳ, καὶ φάσκοντος Καμβύσου κτ' αὐτοῦ σφαγὴν τὸ σπείνε ταῦτα πεποιηκέναι, τὸ μὲν π, πρὸς τὴν ἀμότητα Ξ ἡῶ ἀλλοδηθείς, τὸ δὲ π, ὡς δολοφονηθεὶς αὐτὸν αἰτιασάμενος, ἀθυμήσας, ἐπελεύτα τ βίον. Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων ἐπικληθείς, ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων τῶν Πέρσας ἐπελεύτησε νόσῳ, ἓξ, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἐτῶν γηρύμενος. ὡς Ξ Δείνων ἱστορεῖ, πεντάρων, καὶ ἐνενηκοστῷ. Ἀρταξέρξης ἕτερος Περσῶν βασιλεὺς, ὃν φησιν ἐπὶ τ πατέρων τ ἑαυτῷ Γσίδωρος ὁ χαρακηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύσαι, ἔτη τρία, καὶ ἐνενηκοστῷ βιὺς, ἐπιβουλῇ πάλιν ἀδελφῶ Γοσίθρᾳ ἐδολοφονήθη. Σιναρδοκλῆς Ξ ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς, ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγονὼς, ἀπὸ Σακαυρακίου σκυθῶν κομιχθεὶς, βασιλεύειν ἤρξατο. καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτά. Τιγράνης Ξ ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, πρὸς ὃν Λεύκολλος ἐπολέμησε, πέντε, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἐτῶν ἐπελεύτα νόσῳ. Ὑσπασίνης Ξ ὁ Χάραξος, καὶ τ κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεὺς, πέντε, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἐτῶν νοσήσας, ἐπελεύτησε. Τέραιος Ξ ὁ μετ' Ὑσπασίνην τέλτος βασιλεύσας, δύο, καὶ ἐνενηκοστῷ βιὺς, ἐπελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος Ξ ὁ μὴ Τήραιον ἑβδομος βασιλεύσας Χαράκων, ἓξ, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἐτῶν κομιχθεὶς ἀπὸ Πάρθων, ἐβασίλευσε. καὶ Μναασίρης Ξ βασιλεὺς Παρθυαίων, ἓξ & ἐνενηκοστὰ ἔζησεν ἔτη. Μασσιστοσᾶς Ξ Μαυρουσίων βασιλεὺς, ἐνενηκοστὰ ἐνέωσεν ἔτη. Ἄσανδρος Ξ ὁ ὑπὸ Ξ Θεῷ Σεβαστῷ ἀνὴρ ἐθνάρχης, βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς βοσπόρου, ὢν ἔτη ὢν ἐνενηκοντα, ἐπεπομφὼν, καὶ πεζομάχων, καὶ ἱππομάχων, καὶ τοξοτῶν, καὶ σφενδονητῶν, καὶ γυμνητῶν, καὶ ἀκοντιστῶν, καὶ ἀσπιδοφόρων

χων ἀδένος ἤπιον ἐφάνη. [1] ὡς ἡ ἐώρα τὰς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ στρατηγεμόνας, ἀπεχόμενος σιτίων, ἐτελεύτησε, βιὺς ἔτη τρία, καὶ ἐνενήκοντα. [2] Γόασος ἦ, ὡς φησιν Ἰσίδωρος ὁ χαρακηνὸς, ἐπὶ τ ἑαυτ ἡλικίας [3] ὁ Μάνων τ Ὁμομβοφόρων βασιλεύσας, πεντηκοντέτης, καὶ ἑκατὸν γηρῶς ἐτῶν, ἐτελεύτησε νόσῳ. Βασιλέας μ ὧν τοσάτας ἰσορήκασι μακροβίους οἱ πρὸ ἐμῶν. ἐπὶ ἦ τ φιλόσοφοι, καὶ πάντες οἱ τὴν παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως τ αὐτοῦ ποιούμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, ἀναγράψωμεν τούτων τὰς ἱστορίας, καὶ πρώτους μ φιλοσόφους. Δημόκριτ μ ὁ Ἀβδηρίτης, ἐτῶν γενόμενος πεντάκαι, καὶ ἑκατὸν, ἀπεχόμενος τροφῆς, ἐτελεύτα. [4] Ξενοφίλ ἦ ὁ μουσικὸς, ὡς φησιν Ἀριστόξενος, κατηξιωμένος τῆ Πυθαγόρᾳ φιλοσοφίᾳ, ὑπὲρ τὰ πάντα, καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσε. Σόλων ἦ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιττακὸς πεδεστρι pugna nulli inferior apparuit: qui ut animadvertit rem militarem Scribonio commendatam, cibo abstinens diem obiit, cùm tres & nonaginta annos vixisset. Goæsus authore Isidoro Characeno, quo tempore Mano Arabibus imperavit, centum & quindecim annos natus morbo periit. Tot quidem reges longævos memorarunt majores nostri. Quandoquidem autem etiam Philosophi, & omnes qui artibus ingenuis operam dederunt, habita sui cura, in longam senectutem venerunt, eos qui literis proditi sunt, adscribamus, ac primùm Philosophos. Democritus Abderita centum & quatuor annos natus, cibo abstinens, obiit. Xenophilus Musicus, ut refert Aristoxenus, Philosophiæ Pythagoricæ candidatus, ultra centum & quinque annos Athenis vixit. Solon, Thales, & Pittacus qui è septem

1 Ὡς ἡ ἐώρα τὰς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ στρατηγεμόνας ἀπεχόμενος σιτίων ἐτελεύτησε] Ita vertit interpres, quam bene, viderint alii; certe non id tinniunt verba Luciani, quæ sic vertere debebat: *ut autem vidit eos, qui sub ipsum pugna tempus ad Scribonium deficerebant.* Ea historia extat apud Dionem Cassium lib. 54. Scribonius, qui se à Mithridate ortum gloriabatur, regnum Bospori affectavit, & ut ex hoc loco colligitur, defectione militum ad angustias maximas redactus Asander rex Bospori inedia mortem sibi consciv it, in cujus locum regnavit Scribonius, qui expeditionis suæ & regni affectati Augustum auctorem mentiebatur. Sed paulo post à Bosporanis ipsis, qui dolum deprehenderant, cæsus est; & in ejus locum regnavit Polemo, quem Vipsanius Agrippa contra Scribonium adornaverat. *Palm.*

2 Γόασος ἦ, ὡς φησιν Ἰσίδωρος] Isidorus historicus, ut occupavit Benedictus, vocatur *Characenus* quia Charace oriundus fuit: sed deinde mea ex sententia scribendum est, Ὁ μάνων, ita ut Goæsus Omanorum, qui regionem Thuriferam (hoc additur ut ab aliis ejusdem nominis populis distinguantur, quomodo & Plinius *Canam Thuriferæ regionis* dixit) inhabitans fuerit rex: totusque locus ita vertendus sit: *Goæsus vero, Isidori Characeni, ut ipse narrat, tempore Omanorum, qui regionem Thuriferam colunt, rex.* Sic sensus clarissimus qui alioquin nullus. *G. Cuperus observat. l. 4. c. 18. Alm.*

3 Ὁ μάνων] An legendum ὑμάνων, plur. genitivo? *Menagius.*

4 Ξενοφίλ ἦ ὁ μουσικὸς, &c. ὑπὲρ τὰ πάντα καὶ ἑκατὸν ἔτη] Et quidem sine ullo corporis incommodo: quod solitarium esse, & id solitarium reperiri exemplum, ait Plinius. *Idem.*

1 Ξενο-

ζακὸς, οἱ πρὸς τῶν καθηγέτων ἐπὶ στεφῶν ἐχθίονες, ἐκπιὸν ἔκφυρον ἔζησεν ἔτη. Ζήνων ὁ τῆς στωϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς, ὀκτὼ, καὶ ἐνενήκοντα. ὃν φασιν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πεπτωκέναι, ἀναφθέγξασθαι, τί με βοᾷς; καὶ ὑπηρέτησαι οἰκαδε, καὶ ἀπαχόμενον τροφῆς, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης ὁ Ἰλίωνος μαθητὴς, καὶ διάδοχος, ἐνέα, καὶ ἐνενήκοντα ἔτος γεγονὼς ἔτη, φύμα ἔσχεν ἐπὶ τῷ χείλει. καὶ ἀπεκαρτέρει, ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἑταίρων τινῶν γραμμάτων, ἀσθενεστέρως ἔχοντι τροφὴν, καὶ πραξας ἃ ἐν ἤθελον οἱ φίλοι, ἀπαχόμενος αὖθις τροφῆς, ἐξέλιπε τὸν βίον. [1] Ξενοφάνης ὁ Δεξίνου μὲν υἱὸς, Ἀρχελάου δὲ φυσικοῦ μαθητὴς, ἐνένηκοντα ἔτη ἔν, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοκράτης ὁ Πλάτωνος μαθητὴς γηρύμενος, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης ὁ, ὁ τῆς νεωτέρας ἀκαδημίας ἀρχηγὸς, ἔτη πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης ὁ στελεύκεις ἀπὸ Τίγριος, στωϊκὸς φιλόσοφος, ὀκτὼ, καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ ἀπαμεὺς τῆς Συρίας, νόμῳ ὁ ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα, καὶ ἱστοριῶν συγγραφεὺς, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Κρίτολαος ὁ περιπατητικὸς, ὑπὲρ δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Πλάτων ὁ ἀθηναῖος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. [2] Ἀθηνόδωρος, Σάνδωνος, ταρσεὺς, στωϊκὸς, ὃς καὶ διδάσκαλος ἐχρημάτισε Καίσαρος Σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' ᾧ ἡ Ταρσέων πόλις ἐλευθερίαν ἔσχε, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι. καὶ πρὸς ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτὸ

ptem ſapientum numero fuerunt, centum quiſque vixit annos. Zeno Stoicæ Philoſophiæ princeps, octo & nonaginta: quem ajunt in concionem prodeuntem offenſo pede exclamaſſe, Quid me vocas, & domum reverſum inedia vitam finiviſſe. Cleanthes, Zenonis diſcipulus & ſucceſſor, novem & nonaginta annos natus, tuberculum in labiis habuit. Cumque decreviſſet inedia mori, allatæ ſunt literæ ab amicis quibuſdam, tum ille ſumpto cibo, præſtitit quæ amici poſtulabant: exinde iterum abſtinens, vita migravit. Xenophanes Dexinis filius Archelai Phyſici auditor, unum & nonaginta annos vixit. Xenocrates Platonis diſcipulus quatuor & octoginta. Carneades recentioris Academiæ princeps, quinque & octoginta. Chryſippus unum & octoginta. Diogenes à Tigride Seleucenſis, Stoicus Philoſophus duodenonaginta. Poſidonius ex Syria Apamenſis, lege Rhodius, ſimulque Philoſophus, & hiſtoriæ ſcriptor, octoginta quatuor. Critolaus Peripateticus, ultra duos & octoginta. Plato Philoſophorum ſanctiſſimus, unum & octoginta. Athenodorus, Sandonius Tarſenſis Stoicus, qui fuit divi Auguſti Cæſaris præceptor, cujus precibus Tarſenſis civitas vectigalibus levata eſt, duos & octoginta annos agens mortuus eſt in patria: & Tarſenſis populus ipſi tan-

1 Ξενοφάνης ὁ Δεξίνου] Δεξίου, ſcriptum eſt apud Laërtium. *Menagius.* Videatur Diogenes Laërtius in vita Xenophanis, & in eam Commentator erudi iſſimus Ægid. Menagius. *Alm.*

2 Ἀθηνόδωρος Σάνδωνος] Male Interpres, *Athenodorus Sandonius.* Verte, *Sandonis filius:* & vide nos ad Laert. pag. 15. *Menagius.*

κατ' ἔτος ἕκαστον ἀπονέμῃ ὡς ἥρωϊ. Νέστωρ ὁ στωϊκὸς ὁ ἐπὶ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἔνδοξοι. συγγραφέων δὲ, Κτησίβιος μὲν, ἑκατὸν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν ὢν ὠφελεῖτο τῷ τελευτήσαντι, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ, ὁ πολέμοις ἐνηυμένος, καὶ πολλὰς κακώσεις ὑπομείνας, καὶ τραύματα, ἔζησεν ἔτη πέντε καὶ. καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ συνάτῃ τῆς κατὰ τὰ Ἀσίας ἱστορίας λέγει, καὶ θαυμάζει μὲ τὸ ἄνδρα, ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄριστον ὄντα ἐν ταῖς συνουσίαις, καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις μηδενὸς ἐνδεόμενον τῶν πρὸς ὑγίειαν ἐλλιπῆ. Ἑλλάνικος ὁ λέσβιος, ἐνενήκοντα, καὶ πέντε. καὶ Φερεκύδης ὁ σύριος, ὁμοίως ἐνενήκοντα, καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἓξ, καὶ ἐνενήκοντα. Ἀριστόβουλος ὁ καισανδρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὸν ἰσοκράτη ὄντα, πέμπτον, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τοῦ παναθηναϊκοῦ λέγει. Πολύβιος ὁ Λυκόρτα, μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀνελθὼν, ἀφ' ἵππου κατέπεσε. καὶ ἐκ τούτου νοσήσας, ἀπέθανεν ἐτῶν δύο, καὶ ὀγδοηκοντα. Ὑψικράτης ὁ ἀμισηνὸς συγγραφεύς, ἀφ' ὅλων μαθημάτων γεγυμνωμένος, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ῥητόρων δὲ, Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτὼ. τροφῆς δὲ ἀποχόμενος, ἐτελεύτησεν. ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν ἐφ' ᾗ μακρὸν γήρως, καὶ ὑγιείας ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσιν, εἰπεῖν, ἀφ' οὐ μηδέποτε συμπεφυρμένης χθιζὰ ταῖς ἄλλαις ἡδοναῖς. Ἰσοκράτης ἐνενήκοντα, καὶ ἓξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν παναγυρικὸν

tanquam heroi ſingulis annis honores tribuit. Neſtor Stoicus Tarſenſis, Cæſaris Tiberii præceptor, duos & nonaginta. Xenophon Grylli filius ultra nonaginta annos vixit. Et hi celebres fuêre Philoſophi. Hiſtoricorum autem Cteſibius centeſimo vigeſimo quarto ætatis anno inter ambulandum obiit, ut in Chronicis narrat Apollodorus. Hieronymus qui in bellis eſt verſatus, multoſque labores pertulit, & vulnera, centum & quatuor annos vixit, ſicut refert Agatharchides hiſtoriæ Aſiaticæ libr. nono: ac hominem miratur, quòd ad ſummum uſque vitæ diem valuerit in colloquiis, & in ſenſibus ad ſanitatem neceſſariis non defecerit. Hellanicus Leſbius octoginta quinque annos: totque ſimiliter annos vixit Pherecydes. Timæus Tauromenites ſex & nonaginta. Ariſtobulus Caſſandrenſis ultra nonaginta annos vixiſſe fertur: & quarto & octogeſimo ætatis anno hiſtoriam conſcribere cœpit, id quod ipſe in operis ſui principio teſtatur. Polybius Lycortæ filius, Megalopolitanus rure rediens equo excidit: atque hinc morbo correptus, anno ſecundo & octogeſimo deceſſit. Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus, vir in multis diſciplinis verſatus, duos annos & nonaginta vixit. Cæterùm ex Rhetoribus, Gorgias quem quidam Sophiſtam vocant, octo & centum annos natus, inçdia mortem ſibi conſcivit. Hunc interrogatum cauſam tam longæ ſenectutis, & valetudinis in omnibus ſenſibus vigentis, ajunt reſpondiſſe, quòd aliorum convivia non eſſet ſectatus. Iſocrates ſex & nonaginta annos natus orationem panegyricam ſcripſit.

ἔγραφε λόγον. περὶ ἔτη δ' ἐνὸς ἀποδέοντα ἑκατὸν, γεγονὼς, ὡς ἤκουσε τὸ Ἀθηναίους ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ νενικημένους, ποτιώμενος, τὸ Εὐριπίδειον ἆσμα ἐφθέγξατο, εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων.

Σιδωνίαν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών.

καὶ ἐπειπὼν ὡς δεδούλωται ἡ Ἑλλὰς, ἐξέλιπε τὸν βίον. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ περγαμηνὸς φησὶν, ὃν Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος γνώριμος, καὶ αὐτὸν Ἀθηνοδώρου τοῦ ταρσεῖ φιλοσόφου παιδεύσας αὐτὸν, ἔζησε ταυτὶ τοῦ Ἀθηνοδώρου, ἔτη ὀγδοηκονταδύο. Ποτάμων δ', οὐκ ἄδοξος φησὶν, ἔτη ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, βάρος γαφυλῆς καταπίων, ἀπεπνίγη, πέντε, καὶ ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. ὕστος ὑπὸ Ἰοφῶντος δ' υἱὸς ἐπὶ πλεῖ δ' εἶν ὠδαῖοις κελεύσμασι, ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίπουν τὸν ἐπὶ Κολωνῷ, ἐπιδεικνύμενος ἀφ' ὧν δράματος, ὅπως τὸν νοῦν ὑγιαίνῃ, ὡς τοὺς δικαστὰς, τὸ ᾠ, ὑπερθαυμάσαντας, καταψηφίσασθαι δ' αὐτὸν μανίας. Κρατῖνος δ' ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, ἐπὶ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐδίδασε. καὶ πρὸς τῷ πλεῖ δ' εἶν διδάξας τὴν πυτίνην, καὶ νικήσας, μεθ' ἃ πολὺ ἐπλεύτα. καὶ Φιλήμων δ' ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἐπὶ, ἐνενήκοντα ἔτη διὼς, κατέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἠρεμῶν. θεασάμενος δ' ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῷ σῦκα κατεσθίοντα, ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα. καλέσας δ' τὸν οἰκέτην, ἐσω πολλοῦ, καὶ ἀλλοῖ, γέλωτι εἰπὼν ἐφθονήθην τῷ ὄνῳ ἀκεράτῳ ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ δ' γέλωτος, ἀπέθανε. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ αὐτὸς ἐνενήκοντα, καὶ ἐπὶ ἔτη λέγεται βιῶναι. Ἀνακρέων δ' ὁ τῆς μελῶν ποιητὴς, ἔζησεν ἔτη πέντε, καὶ ἐγ-

psit. Iam verò nonagesimum nonum ingressus, cum accepisset Athenienses in Chæronensi pugna à Philippo devictos quiritando, Euripideum versiculum recitavit, ad seipsum referens: Sidonis urbem Cadmus olim deserens. Quibus cùm adjecisset fore ut Græcia in servitutem redigeretur, è vita decessit. Apollodorus orator Pergamenus, divi Cæsaris Augusti præceptor, quem unà cum Athenodoro Tarsensi Philosopho instituit, totidem quot Athenodorus annos, nempe duos & octoginta vixit. Potamon orator non incelebris, annos nonaginta. Sophocles poëta Tragicus, devorato uvæ acino strangulatus est, cùm egisset annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophonte sub finem vitæ in jus vocatus, & desipientiæ accusatus, recitavit judicibus Oedipum Colonæum, hac fabula planum faciens se mentis esse compotem. Qua audita judices ingenium ejus admirati sunt, & filium insaniæ damnarunt. Cratinus poëta Comicus, septem supra nonaginta annos vixit: atque sub vitæ finem, cùm docuisset fabulam Pitynen, eaque victor evasisset, haud multò post est mortuus. Philemon etiam Comicus ut Cratinus, septem & nonaginta annos natus, quiescens in lecto decumbebat. Qui cùm vidisset asinum ficus sibi præparatas devorantem, in risum est concitatus: & vocato famulo, multoque & vehementi cum risu jusso merum asino forbendum dare, risu suffocatus obiit. Epicharmus quoque poëta Comicus, annos septem & nonaginta vixisse fertur. Anacreon poëta Lyricus, quinque & octoginta

δοήκοντα. καὶ Στησίχορος ὁ μελοποιὸς, τοσοῦτος. Σιμωνίδης ὁ κεῖος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. Γραμματικῶν δὲ Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ κυρηναῖος, οὐκ μόνον γραμματικὸν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἄν τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτος ἔζησεν ἔτη. καὶ Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι λέγεται. Τοσούτους ἐδωνήθημεν βασιλέας, καὶ πεπαιδευμένους ἄνδρας. ἐπεὶ δὲ ὑπερέχομεν καὶ Ῥωμαίων τινὰς, καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ οἰκησάντων μακρογλωσσίαν ἀναζητήσαι, τούτους σοι, θεῶν βουλομένων, ἱεράσεται Κοϊντίλλε, ἐν ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

ginta vixit annos. Steſichorus Lyricus, totidem. Simonides Ceus, ſupra nonaginta. Ex Grammaticis, Eratoſthenes Cyrenæus Aglai filius, quem non modò Grammaticum, ſed & poëtam & Philoſophum & Geometram meritò quis vocarit, duos & octoginta vixit annos. Quinetiam Lycurgus Lacedæmoniorum legiſlator, quinque & octoginta annos vixiſſe fertur. Tot reges, & eruditos viros colligere potui. Quia verò pollicitus ſum & Romanorum aliquos, & eorum qui in Italia habitarunt longævos in ſcripta referre: eos tibi, Diis volentibus, præſtantiſſime Quintille, in altero libro indicabo.

ΠΑΤΡΙΑΔΟΣ ΕΝΚΟΜΙΩΝ.

PATRIÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Argumentum & genus orationis, ipſe titulus exponit. Eſt autem propoſitio & ſumma negotii, patriam omnium rerum eſſe digniſſimam & venerabiliſſimam, ut quam & homines, & Dii reliquis rebus omnibus anteponant. Argumenta pleraque à ſignis & conſequentibus ſumuntur. Oſtendit enim quæcunque homines faciunt, ea ad patriæ vel ornamentum, vel defenſionem comparare, & quantumvis humili, aut ſterili ſolo aliquis natus ſit, nihilominus patriam ſuam ſplendidiſſimis civitatibus ac regnis anteponere. Quemadmodum parentum quoque & liberorum inter ſe affectus ejuſmodi eſt, ut qualeſcunque ipſi ſint, tamen ſeſe omnibus aliis plus ament, & colant. Proinde & legiſlatores, cùm graviſſimè punire homines vellent, patriæ privationem atque exilium, tanquam acerbiſſimam pœnam, inſtituiſſe.

Iam

Ὅτι μὲν ὑδὺ γλύκιον τῆς πατρίδος φάναι πεπυσμένοις ἐστὶν, ἆρ' ἂν ἥδιον μὲν ὑδὲν, σεμνότερον δέ τι, καὶ [1] θειότερον ἄλλο; καὶ μὴν ὅσα σεμνὰ, καὶ θεῖα νομίζουσιν ἄνθρωποι, τούτων πατρὶς αἰτία, καὶ διδάσκαλος, γυμνασιμένη, καὶ ἀναθρεψαμένη, καὶ παιδοτριβήσασα. πόλεων μὲν ἂν μεγέθη, καὶ λαμπρότητας, καὶ πολυτελείας καὶ οἰκοδομὰς, θαυμάζουσι πολλοὶ, πατρίδας δὲ σέβουσι πάντες. καὶ τοσοῦτον ὑδεὶς ἐξηπατήθη τῶν ἐν πάνυ κεκραμένων ἀπὸ τοῦ καλοῦ τῶν ἡδονῶν, ὡς ἀπὸ τοῦ ὠφελοῦς τὴν περὶ ἄλλοις θαυμάτων λαῖτην ποιήσασθαι τὴν πατρίδα. ὅσις μὲν ἂν σεμνώσεται πολίτης ὢν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ τίνα χρὴ τιμὴν ἀποτίνειν τῇ πατρίδι. καὶ ὁ τοιοῦτος, δῆλός ἐστιν ἀχθόμενος ἂν, εἰ μετεωτέρας ἔλαχε τὰς πατρίδας. ἐμοὶ δὲ ἥδιον αὐτὸ τιμᾶν τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα. πόλεις μὲν γὰρ σκοπεῖν περιμένω, σκοπὴν μέγεθος ἐξετάζειν, καὶ κάλλος, καὶ τὴν τῶν οἰκιῶν ἀφθονίαν. ὅταν δ' αἵρεσίς ἐστι πόλεων, ὑδὲις ἂν ἕλοιτο τὴν λαμπροτέραν, ἐάσας τὴν πατρίδα, ἀλλ' εὔξαιτο μὲν ἂν εἶναι καὶ τὴν πατρίδα παῖς εὐδαίμοσι πεδαγωγήσαι. ἕλοιτο δ' ἂν τὴν οἰκειοτέραν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ οἱ δίκαιοι τῶν παίδων πράττουσι, καὶ οἱ χρηστοὶ τῶν πατέρων. ὅτε γὰρ νέος καλὸς, κἀγαθὸς, ἄλλον ἂν σωφρονήσειε τοῦ πατρὸς, ὅτε πατὴρ κἀγαθὸς τοῦ παιδὸς, ἕτερον ἂν τέρψαι νέον. ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικῶμενοι, σωφρονέστερον ἀμελήσαντος τοῦ παιδὸς, ἐπιμελοῦνται. καὶ τοσοῦτον ὑδεὶς ἐξηπατήθη τῶν ἐν πάνυ κεκραμένων ἀπὸ τοῦ καλοῦ τῶν ἡδονῶν, ὡς ἀπὸ τοῦ ὠφελοῦς τὴν περὶ ἄλλοις θαυμάτων λαῖτην ποιήσασθαι τὴν πατρίδα. ὅσις μὲν ἂν σεμνώσεται πολίτης ὢν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ τίνα χρὴ τιμὴν ἀποτίνειν τῇ πατρίδι. καὶ ὁ τοιοῦτος, δῆλός ἐστιν ἀχθόμενος ἂν, εἰ μετεωτέρας ἔλαχε τὰς πατρίδας. ἐμοὶ δὲ ἥδιον αὐτὸ τιμᾶν τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα. πόλεις μὲν γὰρ σκοπεῖν περιμένω, σκοπὴν μέγεθος ἐξετάζειν, καὶ κάλλος, καὶ τὴν τῶν οἰκιῶν ἀφθονίαν. ὅταν δ' αἵρεσίς ἐστι πόλεων, ὑδὲις ἂν ἕλοιτο τὴν λαμπροτέραν, ἐάσας τὴν πατρίδα, ἀλλ' εὔξαιτο μὲν ἂν εἶναι καὶ τὴν πατρίδα παῖς εὐδαίμοσι πεδαγωγήσαι. ἕλοιτο δ' ἂν τὴν οἰκειοτέραν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ οἱ δίκαιοι τῶν παίδων πράττουσι, καὶ οἱ χρηστοὶ τῶν πατέρων. ὅτε γὰρ νέος καλὸς, κἀγαθὸς, ἄλλον ἂν σωφρονήσειε τοῦ πατρὸς, ὅτε πατὴρ κἀγαθὸς τοῦ παιδὸς, ἕτερον ἂν τέρψαι νέον. ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικῶμενοι, σωφρονέστερον ἀμελήσαντος τοῦ παιδὸς, ἐπιμελοῦνται.

Iam olim illud vulgi sermone decantatum est, nihil esse patria dulcius. Itaque jucundius quidem nihil est: sed quid ea est venerabilius aut divinius? & quidem quæcunque venerabilia & divina homines existimant, horum causa est, & magistra patria, quæ nos genuit, aluit, atque instituit. Enimvero urbium magnitudinem, & splendorem, & structuræ magnificentiam multi mirantur, patriam verò amant omnes. Neque quisquam vel eorum qui voluptati spectaculorum serviunt, ita deceptus est, ut præ excellentia eorum quæ apud alios miranda cernunt, patriæ obliviscantur. Itaque quicunque fœlicis civitatis civem jactat se esse, ignorare mihi videtur quem honorem patriæ tribuere oporteat: & eum qui talis est, liquet molestè laturum, si mediocrem patriam sortitus esset. At mihi jucundum est ipsum patriæ nomen colere. Nam ei qui urbes est collaturus, convenit magnitudinem expendere, & pulchritudinem, rerumque venalium copiam. Sed ubi de urbium optione agitur, nemo omissa patria splendidiorem elegerit: verùm optarit patriam suam fœlicibus urbibus esse assimilem: & qualemcunque elegerit. Atque hoc ipsum cùm legitimi liberi, tum boni patres faciunt. Neque enim probus & honestus adolescens alium suo patri anteponet, neque pater neglecto filio, alterum adolescentem amore paterno prosequetur. At tantum utique patres qui vincuntur, suis liberis tribuunt,

1 Θειότερον ἄλλο; μὴν ὅσα] Καὶ θειότερον ἄλλο; ἀλλὰ μὴν ὅσα. Marcil.

1 Περσ-

μετὰ τῶν παιδίων, ὥστε ἐκ καλλίστοις, καὶ μέγιστοι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐτοῖς. ὅστις γὰρ μὴ τοιοῦτός ἐστι δικαστὴς τοῦ υἱοῦ τὸ ἦθος, οὐ δοκεῖ μοι πατρὸς ὀφθαλμὸς ἔχειν. πατρίδος τοίνυν τὸ ὄνομα, πρῶτον, καὶ οἰκειότατον πάντων. οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ πατρὸς οἰκειότερον. εἰ δέ τις ἀπονέμοι τῇ πατρὶ τὴν δικαίαν τιμὴν, ὡσαύτως ἐκ ὁ νόμος, ἐκ ἡ φύσις κελεύει, προτιθέντας ἂν τὴν πατρίδα τοῦ πατρός. καὶ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς, τῆς πατρίδος κτῆμα, ἐκ ὁ μὲν πατὴρ, καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκεῖοι πάντες ἀνωτέρω. καὶ μέχρι θεῶν πατρῴων προέισιν ἀνακαλούμενοι τὸ ὄνομα. χαίρουσι δὲ θεοὶ πατρίδι, καὶ πάντα μᾶλλον εἰκὸς ἐφορῶσι τὰ ἀνθρώπων, αὐτῶν ἡγεμόνες κτήματα, πάσης γῆς, καὶ θαλάττης. ἐφ' ἧς ἕκαστος αὐτῶν ἐκύρισε, πρωτεύουσα τῶν ἄλλων ἁπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρίδες, καὶ νῆσοι θειότεραι, παρ' αἷς ὑμνεῖται γένεσις θεῶν. ἱερὰ γὰρ κεχαλασμένα ταύτας νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπειδὰν εἰς τὰς οἰκείας ἔκαστος ἀφικνῆται, ἱερουργὴ πάσας. εἰ γὰρ θεοῖς τίμιον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις πολὺ γε μᾶλλον; καὶ γὰρ εἶδε τὸ ἥλιον πρῶτον ἕκαστος δῆλα τὰ πατρίδος, ὡς ἐκ τοῦτο τὸ θεῖον, εἰ ἐκ καινός ἐστι, ἀλλ' ὃν ἕκαστος νομίζεται πατρῷον, ἀφ' οὗ πρώτου δὴ ἔσχε φῶς. καὶ φωνὴν οὐ ταύτην ἠρξατο, ἐπιχώριαν πρῶτα λαλεῖν μανθάνων, ἐκ θεὸς ἐγνώρισεν. εἰ δέ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρίδος, ὡς ἐπέρας δεηθῆναι πρὸς τὸ μείζονα παιδείαν, ἀλλ' ὅμως ἐχέτω ἐκ τούτων τὰ παιδεύματα τῇ πατρίδι τὴν χάριν. ἃ γὰρ ἂν ἐγνώρισεν αὐτὰ πόλεως ὄνομα. μὴ ἀφ' οὗ πατρίδος,

buunt, ut liberos habere videantur, qui pulcherrimi, maximi, omnibusque rebus optimè ornati videantur. Qui autem non est erga filium judex hujusmodi, non videtur mihi patris oculos habere. Proinde nomen patriæ primum est, & omnium familiarissimum. Nihil enim est familiarius. Siquis autem patri justum honorem tribuit, ut & lex, & natura jubet, convenienter patriam anteponat. Etenim ipse pater patriæ est possessio, item patris pater, & omnes qui altiùs ex his sunt necessarii. Et ad Deos usque paternos hoc nomen protenditur. Gaudent verò patria ipsi quoque Dii, ac universas res humanas, ut par est, intuentur, rati universam terram & mare, suam esse possessionem. In qua tamen quisque eorum natus est, illam reliquis omnibus urbibus anteponit. Et venerabiliores sunt urbes quæ sunt Deorum patriæ, & diviniores insulæ, ubi Deorum nativitas celebratur. Itaque sacra hæc Diis grata existimantur, quæ quis fecerit quum in proprios locos venerit. Iam si patriæ nomen Diis est in pretio, qui non sit longè magis hominibus? Etenim solem à patria primùm quisque vidit, non secus atque Deum: qui tamensi omnibus est communis, unicuique tamen patrius esse existimatur, quòd ex hoc loco primùm sit visus. Atque hic vocem auspicatus est, primùm vernacula lingua loqui discendo, & Deos cognovit. Siquis verò eam patriam est sortitus, quæ alterius adminiculo indigeat, ad res majores addiscendas: talium tamen disciplinarum gratiam habeat patriæ. Neque enim vel urbis nomen nosset, nisi patriæ opera

πόλιν εἶναι μᾶλλον. πάντα γὰρ οἶμαι παιδεύματα, καὶ μαθήματα συλλέγουσιν ἄνθρωποι, χρησιμωτέρους αὐτοὺς διὰ τούτων ταῖς πατρίσι παρασκευάζοντες. κτῶνται δὲ χρήματα, φιλοτιμίας ἕνεκεν τῆς εἰς τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος δαπανήματα. καὶ εἰκότως οἶμαι. δεῖ γὰρ οὐκ ἀχαρίστους εἶναι τοὺς μείζοσιν τυγχάνοντας εὐεργεσιῶν. ἀλλ' εἰ δὲ τοῖς καθ' ἕνα τις λαμπρύνει χάριν, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, ἐπαίδων εὖ παθὴν ὡσαύτως πως, πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πατρίδα τοῖς καθήκουσιν ἀμείβεσθαι. κακώσεως μὲν γὰρ γονέων εἰσὶ νόμοι παρὰ τοῖς πόλεσι. κοινὴν δὲ προσήκει τὴν πατρίδα νομίζειν; καὶ χαρίσασθαι τροφῶν ἀποδιδόναι, καὶ τὰ τῶν νόμων αὐτῶν γνώσεως. ὅθεν δὲ ὑδεὶς ὕτως ἀμνήμων τῆς πατρίδος, ὡς ἐν ἄλλῃ πόλει χρύμενος, ἀμελεῖν. ἀλλ' οἵ τε κακοπραγοῦντες ἐν ταῖς ἀποδημίαις, σωφρόνως ἀπεκρύπτουσιν ὡς μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἡ πατρὶς, οἵ τε δυσημερεῦντες, ἂν δὲ τὰ ἄλλα εὖ περίπτωσι. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς μέγιστον ἐνδεῖν νομίζουσι, τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν. ὀνειδίζει γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τοὺς ἐν τῇ ἀποδημίας χρόνον λαμπρὸς χρυσμένους, ἢ ἀφ' χρημάτων κτήσεως, ἢ ἀφ' τιμῆς δόξαν, ἢ ἀφ' παιδείας μαρτυρίαν, ἢ δι' ἀοιδείας ἔπαινον, ἔστιν ἰδεῖν ἐς τὴν πατρίδα πάντως ἐπειγομένους, ὡς οὐκ ἂν ἐν ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδειξομένους τὰ αὐτῶν κακά. καὶ τοσοῦτον μᾶλλον ἕκαστος σπεύδει λαβέσθαι τῆς πατρίδος, ὅσῳπερ ἂν φαίνηται μείζονων παρ' ἄλλοις ἠξιωμένος. πολιτὴ μὲν δὴ ἐν νέοις πατρίς. τοῖς δὲ ἤδη γεγηρακόσιν, ὅσῳ πλέον ἔχει φροντίδι ἢ τοῖς νέοις μέτεσι, τοσούτῳ, καὶ πλείων

opera urbem esse didicisset. Omnes autem, opinor, artes & disciplinas sibi parant homines, per quas patriæ fiant utiliores. Pecunias etiam possident liberalitatis exercendæ gratia ad communes pro patria sumptus. Idque meritò: oportet enim, ut qui maxima beneficia acceperunt, ingrati non sint. Quòd si singulis, ut æquum est, à quibus beneficium acceperis, gratiam referas: multò magis convenit officia patriæ rependere. Nam in eos qui parentes vexarunt, extant leges in urbibus. Æquum verò est existimare patriam omnium communem esse matrem, & gratiam educationis referre, & legum ipsarum notitiæ. Cæterùm nemo visus est adeò patriæ immemor, ut alibi degens, eam neglexerit. At verò qui in peregrinis regionibus malè rem gerunt, assiduò inclamant: patriam esse maximum bonorum. Et qui fœlices sunt, remque in aliis omnibus bene gerunt, hoc sibi maximum deesse putant, quòd non in patria, sed in peregrina regione habitant: siquidem probrosa est patriæ absentia. Eos quoque qui per tempus quod peregrè egerunt, clari evaserunt, vel ob paratas opes, vel ob honoris gloriam, aut ob eruditionis testimonium, aut ob fortitudinis laudem, videre est omnes in patriam properare, tanquam apud alios meliores res suas præclaras ostentare non possint. Ac tanto quisque majori studio patriam pertingere flagrat, quanto rebus majoribus dignus ab exteris est habitus. Itaque etiam juvenibus patria est desiderabilis: iis autem qui jam insenuerunt, quanto plus quàm juvenes habent, pruden-

εἰγένετο πόθος ὁ τ πατρίδ. ἔνιος γὰρ τ μεταναστῶν, καὶ πρὸς ἥδ, καὶ εὔχεται καταλῦσαι τ βίον ἐπὶ τ πατρίδ, ἵν' ὅθεν ἤρξατο βιῶν, οὕτως πάλιν, καὶ τὸ σῶμα συμπαραθῆναι τῇ θρεψαμένῃ γῇ, καὶ τ πατρώων κοινωνὸς τάφων. δεινὸν γὰρ ἐκείνῳ δοκεῖ ξενίας ἀλίσκεσθαι, καὶ μὴ ζηλωτὸν εἶναι ἀλλοτρίᾳ κειμένῳ γῇ. ὅσῳ γὰρ οὐσίας τ πρὸς πατρίδας μέτεσι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις, μᾶλλόν πως ἐκ τ αὐτοχθόνων. οἱ μὲ γὰρ ἐπήλυδες, καὶ ἐπιπόλαιοι νόθοι, ῥᾳδίως ποιοῦνται τὰς μεταναστάσεις, τὸ μὲ τ πατρίδ ὄνομα μήτε εἰδότες, μήτε προσηκόντες. ἠγνόηνται δ' ἁπανταχῆ τ ἐπιπηδείων εὐπορήσιν, μέτεσιν δὲ δαιμονίας τὰς τ μητρὸς ἡδονὰς πλέμονοι. οἷς γὰρ ἡ μήτηρ ἡ πατρὶς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἐγένοντο, καὶ ἐτράφησαν, κἂν ὀλίγων ἔχωσι, κἂν τραχείαν, καὶ λεπτόχωρον. κἂν ἀπορῶσι τ γῆς ἐπαινέσαι τὴν δέσποιναν, πῶγε ὑστερ τ πατρίδ οὐκ ἀπορήσουσιν εἰρωνείαν. ἀλλὰ καὶ ἑδῶσιν ἕτεροι στεμνοφόροις, πεδίοις ἀνειμένοις, καὶ λευκῶσι φυτοῖς πανταχόθεν διειλημμένοις, καὶ αὐτοὶ τ τ πατρίδ εἰρωνείαν οὐκ ἐπιλανθάνονται. τὸν γὰρ ἱππότροφον ὑπερορῶντες, καὶ κερατοφόρον ἐπαινοῦσι. καὶ ἀποδύσῃ τις εἰς τὸν πατρίδα, κἂν νησιώτης ᾖ, κἂν παρ' ἄλλοις εὐδαιμονεῖν δοκῇ, καὶ εὐδομένων ἀθανασίαν ἀπεστέρηται, ποθεινὸν τ ἐπὶ τ πατρίδ τάφον. καὶ ὁ τ πατρίδ αὐτὸς κάπος, λαμπρότερον ὀφθήσεται τ παρ' ἄλλοις πυρός. ὥστε γὰρ ἄρα τίμιον εἶναι δοκεῖ ἐπὶ πᾶσιν ἡ πατρὶς, ὥστε καὶ τὰς πανταχοῦ νομιζομένας ἴδιόν τις ἂν ἐπὶ πᾶσι μεγίστοις ἀδικήμασιν ὡς χαλεπωτάτων ἐπιτεθεικὼς τὴν φυγὴν, τιμωρίαν. καὶ ἄχ οἱ νομοθέται μὲ

dentiæ, tanto etiam majus patriæ desiderium innascitur. Proinde senex quisque & nititur, & optat vitam in patria finire, ut unde vitam exortus est, hîc iterum & corpus in terra à qua nutritus est deponat, & paternorum sepulchrorum fiat particeps. Nam gravis unicuique videtur peregrinitatis reatus, etiam post mortem in alieno solo jacenti. Porrò quanta benevolentia prosequantur patriam qui revera sunt legitimi cives, ex indigenis facilè discas. Nam peregrini tanquam spurii, facilè solum vertunt, quippe quibus neque notum est neque dilectum patriæ nomen: sed qui existimant fore sibi ubique rerum necessariarum copiam, fœlicitatem ventris voluptatibus metientes. Sed quibus patria est mater, solum diligunt, in quo nati sunt, & educati, quanquam modicum habeant, asperum, & infœcundum. Et quanvis desit unde soli præstantiam laudent, non saltem patriæ encomia deerunt. Sed quanvis alius videant gloriantes, agris interquiescentibus, & pratis omnigenarum plantarum decore distinctis, ipsi etiam patriæ laudes oblivioni non tradunt: sed equorum, juvenumque altricem suspicientes laudant: & reditum in patriam maturat, etiam qui insularis fuerit, tametsi apud alios fœlix esse possit, & oblatam immortalitatem prælato patriæ sepulchro respuet. Et vel patriæ fumus alieno igne videbitur ipsi luculentior. Vsqueadeò igitur res omnes pretio superare videtur patria, ut quisque videat passim legum conditores maxima scelera

xilio tanquam gravissima pœna mulctasse. Neque legum condito-

ἔτως ἔχουσιν, οἱ δ' πιφδόμβοι τὰς φρατηλίας ἑτέρως, ἀλλ' εὐ τοῖς μάχαις τὸ μέγεθος ἐστὶ τῶ παραγγελμάτων τοῖς ἀγαπεπομένοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος αὐτοῖς ὁ πόλεμος. καὶ ἀδεὴς ὅστις ἂν ἀκούσας τάτα, κακὸς εἶναι θέλῃ. ποιεῖ γὰρ ὁ τὸ δειλὸν ἀνδρεῖον, τὸ δὲ πατρίδος ὄνομα.

tores hac ſunt in ſententia, in alia exercituum præfecti: ſed qui ad prælium in acie ſtant, hac exhortatione omnium maxima excitantur, quòd ſuſceptum eſt pro patria bellum. Neque quiſquam eſt, qui his auditis, ignavus eſſe velit. Etenim eum qui eſt meticuloſus fortem reddit patriæ nomen.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

DE DIPSADIBVS.

ARGVMENTVM.

[1] Præfatio quædam eſt, cujuſmodi, & ſuperiores nonnullæ ſunt, quæ ſtudium ſuum erga auditores, ſive quicunque illi tandem fuere, quibuſcum verſatus tum fuit, collatione iſtæ cum Dipſadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere ſerpentis percuſſi ſunt, inexplebilis quædam ſitis invadit, ita ut quo ſunt plus pota, plus ſitiantur aqua, ut ille air: ita ſe quoque deſiderio quodam inſatiabili teneri ait: & quo frequentius apud illos ſit, eo magis ac magis eſſe cupere. Porrò quod ad Dipſadis morſum & ſitim iſtam lethalem attinet, habes conſimilem fermè deſcriptionem, atque exemplum Auli cujuſdam ſigniferi, in exercitu Catonis, qui eodem modo periit, ut ille, de quo epigramma præſentis narrationis teſtatur, apud Lucanum libro nono, ubi & cæterorum ſerpentium genera, de quibus hic mentio fit, enumeratur, addita etiam fabulâ, cur Libya ſerpentibus ita abundet atque infeſta ſit.

Τῆς Λιβύης τὰ νότια, ψάμμος ἐστὶ βαθεῖα, καὶ γῆ διακεκαυμένη, ἔρημος ἐπὶ πολὺ, ἀκρεβῶς ἄκαρπος, πεδινὴ ἅπασα, ὑ χλόην, ὑ πόαν, ὑ φυτὸν, ὐχ ὕδωρ ἔχουσα, ἢ εἴπερ ἄρα ἐν κοίλοις σωτεφηκὸς ὑετῶ ὀλίγα λείψανον, παχὺ δὲ τάτο, καὶ δυσῶδες,

Auſtrale Libyæ latus, arena eſt profunda, & retorrida terra multis in locis deſerta, planè infœcunda, plana tota, non gramen, non herbam, non plantam, non aquam habens: ſed ſicubi in concavitatibus conſtiterint rari imbris reliquiæ, craſſæ ſunt hæ, & fœtidæ, nec ho-

1 Προσλαλιὰ, ἢ πρόδιψαδος. Marcil.

ἐδὲ πάνυ διψῶντι ἀνθρώπῳ πόμιμον. ἀοίκητος γὰρ ἐστὶ διὰ ταῦτα. ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο, ἀνήμερος ὅτω, καὶ ξηρά, καὶ ἄφορος οὖσα, καὶ πολλῆς αὐχμοῦ πιεζομένη, καὶ τὸ θάλπος αὐτό, ἐν ὁ ἀὴρ, κομιδῇ πυρώδης, καὶ φλογμὸς ὤν; ἐν ᾗ ψάμμος ὑπερζέουσα, παντελῶς ἄβατον τοῖς χώρων πᾶσι. Γαραμάντες μόνοι ἀσφαλῶς ὄντες, σύσκηνοι, καὶ κῦφον ἔθνος, ἄνθρωποι σκηνίτῃ, διὰ θήρας τὰ πολλὰ ζῶντες, οἵοτε ὄντες ἐσθάλλουσι, θηρεύοντες ἀμφὶ τροπὰς τὰς χειμερινὰς, μάλιστα ὑσταῖοι τὸ θεῖον τηρήσαντες, ὁπότε τὸ πολὺ τοῦ καύματος σβεσθείη, καὶ ἡ ψάμμος τοιαύτη, καὶ ἀμηχάνῳ βαθὺ μένοι. ἡ θήρα δ' ἐστὶν, ὅταν τι τῶν ἀγρίων, καὶ ῥηχῶν τῶν μεγάλων καμψιπτῶν, καὶ πιήκων μόνιστι, καὶ ἐλεφάντων οἵοτε. ταῦτα γὰρ μόνα ἀμφικεῖται τὸ δίψος, καὶ ἀνέχεται ἐπὶ πολὺ τελαπορέμενα ὑπὸ τοῦ, καὶ ὀξεῖ τῷ ἡλίῳ. καὶ ὅμως οἱ Γαραμάντες ἐπισὰν τὰ σῖτα καταναλώσωσιν, ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπελαύνουσιν οὐδὲν ὀπίσω, δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλεγείσα, ὑποσβεσθῇ, καὶ ἄπορος γένηται. εἶτα ὥσπερ σὺς ἐγκύων ληφθεῖσα, καὶ αὐτοῖς ἐπίλοιπος μὴ τὰ ἄχρα. ἄφυκτα γάρ ἐστιν, ὦ ὁ ἥλιος ἀνατείνας τοῖς ἰκμάδα, καὶ τάχιστα ξηράνας τοῖς χώροις, ὑπερζέσῃ, ἀκμαιοτέρων τοῖς ἀκτίνων ἀποσταλῶν, ἅτε πρὸς τοῖς ὑγρῷ προσπεφυρμένοις. τροφὴ γὰρ αὕτη πυρί. καίτοι ταῦτα πάντα ὁπόσα εἶπον, τὸ θάλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐκ τῆς γῆς λαβεῖν, ἧσσον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δέδοξε· λεχθησόμενα, καὶ ἀφ' οὗτο φυκτέα πάντως ἡ χώρα οἰκεῖν. ἑρπετῶν γὰρ ποικίλα, μεγέθει τε μέ-

homini sitibundo potabiles. Has igitur ob causas est inhabitabilis. Et quo tandem pacto inhabitari posset locus ita implacidus, siccus, sterilis, multoque squalore afflictus: cum ipse calor, & aër nimium sit ardens & igneus? Præterea præfervida arena, prorsus inviam regionem facit. Soli Garamantes iis locis finitimi, gens levis, & frugalis, homines in tentoriis degentes, venatione ut plurimum viventes, nonnunquam irrumpunt venantes circa solstitium hybernum, maximè ubi Deum pluisse observarunt, quo tempore magna pars ardoris est extincta, & madefacta arena, & quodammodo pervia reddita. Venantur autem onagros, magnos struthiones humi volantes, cum primis simias, & nonnunquam elephantos. Hæc enim animantia sola sitim perferunt, diuque immodici fervidique solis molestias sustinent. Sed enim Garamantes posteaquam commeatum cum quo venerant, consumpserunt, ilico reverturtur, metuentes ne arena iterum incensa illis intercludat, aut difficiliorem reddat reditum: deinde sibi tanquam in reti comprehensis, unà cum præda sit pereundum. Nam effugere non datur, si sol humore subtracto, & regione celerrimè exsiccata, radiis ardentioribus emissis, tanquam humido, quod est ignis nutrimentum, acuminatis efferveſcat. Atqui quæcunque dixi, calor, sitis, solitudo, nihil habere quod ex terra capias, minùs gravia vobis esse videbuntur, quàm quod dicturus sum: atque ob id fugienda prorsus illa regio: quam reptilia varia, magnitudine ingentia, multitudine plurima,

γιστα, καὶ πολὺ φάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα, καὶ τὸ ἦθος ἄμαχα, ἐπιτήμετον τῇ γῇ. τὰ μὲν, ὑποδρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῷ τῆς ψάμμου. τὰ δὲ, ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσαλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράστης, καὶ βυπρήστεις, καὶ ἀκοντίαι, καὶ ἀμφίσβαιναι, καὶ δράκοντες, καὶ σκορπίων γένος διπλόον. τὸ μὲν ἕτερον, ἐπίγειόν τε, καὶ πεζὸν, ὑπέρμεγα, καὶ πολυσφόνδυλον. θατέρου δὲ, εἰαέριον, καὶ πτηνόν. ἀμφοτέρων δὲ, οἷα ταῖς ἱκτῖσι, καὶ τέττιξι, καὶ νυκτερίσι τὰ πτερά. τοιαῦτα ὄρνεα πολλὰ ἐπιπετόμενα, σὺν σύριγγι ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. τὸ δὲ δὴ πάντων ἑρπετῶν δεινότατον, ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ δίψας ἐστὶν, ὄφις ὑπὸ πάνυ μέγας, ἐχίδνῃ ὅμοιος, τὸ δῆγμα βίαιος, τῶν ἴσον παχὺς, ὀδυνᾶς μὲν ἀλήκτους ἐπάγων λύπας. ἐκκαίει τε γὰρ, καὶ σήπει, καὶ πίμπρασθαι ποιεῖ. καὶ βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα καταπονῶν, καὶ καταβύσσον αὐτὸς, ἐκεῖνό ἐστι, ὁμώνυμον πάθος τῷ ἑρπετῷ. διψῶσι γὰρ εἰς ὑπερβολήν. καὶ τὸ δαδεζόμενον, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγονται καὶ ποτοῦ. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. κἂν ἄρα σβέσεώς ποτε τὸ δίψος, κἂν ὅλον τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ πρόσεκκαύσεις ἐπάρδων τῷ νόσῳ. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ καταβεννύοι, λέγουσιν ἰατρῶν παῖδες ἐκείνην τὴν αἰτίαν εἶναι, παχὺν τὸν ὄντα, ἔπειτα θολούμενον τῷ ποτῷ, ὀξυχίρima, forma terribilia, & veneno inexpugnabilia depascuntur: alia quidem in imis arenæ latibulis demersa: alia in summo scatentia, scilicet physalli, aspides, viperæ, ceraſtæ, bupresteſ, jacula, amphisbenæ, dracones, & duplex scorpionum genus: unum terrestre, pedibus ingrediens, permagnum, vertebris abundans: alterum verò aërium, & volatile, membraneis alis, quales sunt viverris, cicadis, & vespertilionibus. Multæ hujusmodi volantes aves, inaccessam reddunt Libyam illam. Sed serpentum omnium quos arena nutrit, nocentissimus est dipsas, non admodum magnus, viperæ similis, violento morsu, veneno crasso, dolores statim inducens indesinentes. Etenim & incendit, & putrefacit, & ardere facit: & qui icti fuerint, clamant sicuti qui in igni jacent. Sed quod maximè affligit, & torquet, illud est, quòd huic reptili cognominem affectum patiuntur. Etenim inextincta siti cruciantur: & quod maximè est mirum, quo plus biberint, eo magis potum expetunt: & multò plus ipsis bibendi cupiditas intenditur. Nec sitim unquam extinxeris, tametsi totum Nilum, Istrum-ve potandum præbueris, sed morbum irrigando incendes magis: quemadmodum siquis ignem oleo extinguere conetur. Dicunt medici illam esse causam: quòd crassum cùm sit venenum, quando postea potu madescit, celeriter movetur, humi-

1 Οἷα ταῖς ἱκτῖσι, καὶ τέττιξι] Notandum est ἱκτῖδας seu *viverras* absurdè poni inter Animalia. Itaque pro ταῖς ἱκτῖσι καὶ τέττιξι, id est, *viverris & cicadis*, omninò legendum ταῖς ἐκείσι, καὶ τέττιξι *locustis & cicadis*, quod miror vidisse neminem. Bochartus de Animal. Sac. Script. part. 2. lib. IV. cap. XXIX. *Alm.*

νηδὺν χάσκειν, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς κεκτημένον, καὶ ἐπὶ πολὺ ῥεῖν διαχεόμενον. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα τῶν πεπονθότα εἶδον. μηδὲ ὦ φίλοι, ἴδοιμι ἔτω κλαυζόμενον ἄνθρωπον. ἀλλ' οὐδὲ ἐπέβην τῆς Λιβύης τοπορράπαν, εὖ ποιῶν. ἐπιγραμμα δέ τι ἤκουσα, ὅ μοι τῶν ἑταίρων τις ἔλεγεν, αὐτὸς ἐπὶ στήλης ἀνεγνωκέναι, ἀνδρὸς ὅστις ἀπεληλύθει. ὃς ἐκ Λιβύης ἴφη, ἀπιὼν εἰς Αἴγυπτον, ὁδὸν τὴν μεγάλην σύριγγα ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. ἦν γὰρ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφῳ συντυχὼν, ὁδὸν τὴν ἡϊόνα, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσματι, καὶ στήλην ἐφεστάναι, δηλοῦσαν δὲ ὀλίγον τι τὸ πρόσω. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπόν μοί τινα, οἷον τὸ Τάνταλον γράφουσιν οἱ λίμνην ἐσῶντα, καὶ δυσύδρουν δὲ ὕδατος, ὡς οἶοι δῆθεν. τὸ μὲν οὖν σχῆμα τὴν δυσάδειαν ἐμπεφυκὸς αὐτῷ ἐδείκνυεν ἀπειρῶσι τῷ ποδὶ καὶ πίνας γυναῖκας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς κατιέναι τὸ ὕδωρ αὐτῶν. πλησίον δὲ ὡς κεῖσθαι οἷα τὰ ῥηθῶν ἐκείνων, ὡς ἔφασαν οἱ Γαραμάντων. γεγράφθαι δὲ πρὸς τὴν πίτυραμμον, καὶ χεῖρον δὲ, καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Τοῖα παθὼν οἷμος ἦν Τάνταλος αἴθοπι ἶδ
Μηδαμὰ κοιμίσαι δίψαλέον ὀδύνην,
Καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖον πίδον οὐκ ἀναπλῆσαι,
Αἶψ ἐπαντλήσασ ὑδροφόρῳ κεμάτῳ.

ἔπ δ' ἄλλα ἴπη τέθαρά ἐπ τῷ τῶν, καὶ ὡς ἀναγράμενον αὐτὰ, midius, ut verisimile est, redditum, & latissimè diffusum. Ego equidem neminem hoc affectu laborantem vidi. Et faxint Dii ne quenquam his cruciatibus conflictantem videam. Et rectè feci, quòd nusquam ingressus sum Libyam. Verum audivi epigramma, quod amicorum aliquis se legisse dicit in cippo viri hoc modo peremptu: qui ex Libya, inquiebat, iter in Ægyptum faciens, magnam syrtim præteribat: neque enim alia est via. Hic se ad littus in sepulchrum incidisse, propter ipsum fluxum, & cippum stare mortis modum declarantem. Sculptum enim in eo esse hominem quendam, qualem pingere solent Tantalum in palude stantem, & aquam haurientem, non aliter ac si biberet: bestiam autem nempe dipsada ipsi adhærentem, pedi esse implicatam: tum mulieres aquam ferentes simul multas aquam in ipsum effundere. Iuxta verò posita esse ova qualia struthionum illorum, quos dixi Garamantas venari. Est autem adscriptum epigramma, quod referre non erit alienum,

Talia passus erat virum quoque Tantalus atro.
Qui nullo potuit fonte levare sitim:
Tale nec è Dañao natas implere puellas,
Assiduis undis vas potuisse reor.

Sunt præterea quatuor alii versus de ovis, & ut ea tollens, morsus est:

1 Ἐπὶ στήλης] Columna sive basis cui affixa statua: in basi planicies apta inscriptioni quam planiciem Strabo libr. 14. vocat τὸ πλάτος τῆς βάσεως. Tangit Theophr. Char. περὶ μικροπρεπείας. Bourd.

2 Τοῖα] Interpres dum legit ᾗ pro ἶδ. nescio quem patrem Tantali facit. Rectius:

Tantalus hoc patitur nigri pravitate veneni. Idem.

1 Ὅμως

ἐδήχθη. ἀλλ' οὐκ ἔτι μέιωημαι σκύτινον. συλλέγουσι δ' ἄρα τὰ ὠά, καὶ ἐπωδάκασι τῷ αὐτάοι φίλοις, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ σκεύεσι χρῶνται κενάσαντες, καὶ σκεπάσμασι ποιοῦνται ἀπ' αὐτῶν. οὐ γὰρ ἔχουσι κεραμεύειν διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ δ' ἐς μεγάλα ὑρεθείη, καὶ πῖλοι γίγνονται δύο ἐκ δ' ὠὸς ἑκάστου. τὸ γὰρ ἡμίτομον ἑκάτερον ἀπὸ χερῶν τῇ κεφαλῇ, πῖλός ἐστιν. ἐνεῖ τούτῳ λοχῶσιν αἱ δίψάδες τὰ ὠά. καὶ ἐπειδὰν ἐπιβάλῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐκ τ' ψάμμου ἐξερπύσασαι, δάκνουσι τ' κνημοδαίμονα. ὀδὲ, πάσχ' ἐνεῖνα τὰ μικρὸν ἔμπροσθεν εἰρημένα, πίνων ἀεί, καὶ μᾶλλον διψῶν, καὶ πιμπλάμενος ὑδάτοπ. ταῦτα δ' μὰ Δία πρὸς Νίκανδρον τ' ποιητὴν φιλοτιμούμενος διεξῆλθον, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς μαθόντες ὡς ἐκ ἀμελεῖς μεγίστημί μοι, φύσεως τ' λιβυκῶν ἑρπετῶν εἰδέναι. ἰατρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδέναι ταῦτα, ὡς ἐ μύησαν αὐτὰ μὴ τ' τύχης ἔχοιεν. ἀλλάμοι δοκῶ, καὶ πρὸς Φοίβου μὴ δυσχεράνητε τῷ εἰκότι θηριώδη ὄσαι, ὁμοιόν τι ἐ αὐτὸς παθὼν πρὸς ὑμᾶς, οἷον ἐνεῖνοι πάσχουσι πρὸς τὸ ποτὸν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τ' διψάδος. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλέον παρέλθω ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγομαί δ' πρὸς μοτος, καὶ τὸ δίψος ἄσχετόν μοι ἐπικρέμεται. καὶ ἔοικα δεῖ ἐμπλησθῆναί ποτε δ' τοιούτου ποτοῦ. καὶ μάλα εἰκότως. πῶ γὰρ ἂν ἄπο διεσθῖ τι, καὶ κεφαρᾶ ὕδατι ἐντύχοιμι; ὥστε σύγγνωτε, εἰ δηχθεὶς ἐ αὐτὸς τὴν ψυχὴν ἡδίστῳ τούτῳ, καὶ ὑμενοζώτῳ τῇ δήγμᾳ, ἐμφορήμοι χανδόν, ὑποβὰς τῇ κρουνῷ τὴν κεφαλήν. εἴη μόνον μὴ ἐπλείσειν τι παρ' ὑμῶν ἐπιβέοντα, μὴ δ' χυθεῖσαν τὴν ἀπωδὴν ἐκροάσεως, κεχηνότα, ἔτι ἐ δίψῶντα κεκλιπεῖν, ὡς δίψας με ἔνεστιν

est: sed exciderunt mihi. Itaque ova colligunt, eaque magno studio curant vicini, non tantùm edendi gratia: sed illis evacuatis ut vasis utuntur, & ex iis pocula faciunt. Neque enim, quia arenosa est terra, figulinam exercere possunt. Magnis autem inventis, duo pilei fiunt ex singulis ovis. Alterutra enim dimidia pars capiti sufficiens, est pileus. Ibi ergo ad ova dipsades sunt in insidiis: & quum accesserit homo, ex arena prorepentes, infœlicem mordent. Atque illi accidunt quæ paulò antè dixi, semper bibenti, magisque sitienti, neque se unquam implenti. Hæc per Iovem non differui tanquam æmulus Nicandri: neque ut intelligatis me non negligere notitiam naturæ Libycorum reptilium. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc scire necesse est, ut adversus ea ex arte opitulari possint. At mihi videor, ac per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici, quo in potum qui à dipsade morsi sunt. Nam quo crebriùs ad vos ito, eo magis itare cupio, & siti intolerabili incendor, mihique videor hujusmodi potu nunquam expleri posse. Idque jure optimo. Vbi enim adeò limpidam puramque aquam consequerer? Quare ignoscite, si & ipse animo ictus hoc morsu jucundissimo & saluberrimo abundè me ingurgito, capite scaturigini suppolito. Contingat tantùm ut non deficiant quæ à vobis influunt: & non effuso audiendi studio, hiantem, & sitientem relinquatis. Nam quod ad meam erga vos sitim

καὶ τιμᾶ πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε πίνειν ἀεί. καὶ γὰρ τὸ σοφὸν Πλάτωνα, κόρος οὐδεὶς τῶν καλῶν.

tim attinet, nihil prohibebit quominus semper bibam siquidem juxta sapientis Platonis sententiam, Rerum pulchrarum nulla est satietas.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΗΣΙΟΔΟΝ.

DISSERTATIO CVM HESIODO.

ARGVMENTVM.

Cavillatio quadam poëtarum est, qua Hesiodum vanitatis atque mendacii coarguit, quòd cum jactaverit, se à Musis accepisse munus hoc, ut carmine celebraret & præterita, & qua futura essent, nihil de futuris, quod quidem extet, vaticinatus fuerit, sive hoc invidia quadam fecerit, communicare nolens aliis, qua ipse accepisset, sive vanitate aliqua, qua, cùm nihil tale à Musis didicisset, ad vulgus tamen hujuscemodi de se jactarit. Ad hanc accusationem fingitur postea Hesiodus respondere, ac tueri sese: cujus rationes postea confutantur. Hujus cavillationis occasio petita est ex Theogoniæ principio, ubi laurum à Musis se accepisse poëta fabulatur.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ.

Ἀλλὰ ποιητὴν μὲ ἄριστον εἶναί σε Ἡσίοδε, καὶ τοῦτο δῆθεν μισῶν λαβεῖν μὲ τὸ δάφνης, αὐτός τε δεικνύεις ἐν οἷς ποιεῖς. ἔνθεα γάρ, καὶ σεμνὰ πάνυ. καὶ ἡμεῖς πεισόμεθα ὅπως ἔχει. σκεπτέον δ' ἀπορήσεως ἄξιον, τί δήποτε ἀσθενεῖν σαυτὸν, ὡς διὰ τοῦτο λάθοις τὸν θεατὴν ἐκεῖνο φθονῶν δῆθεν τοῖς θεοῖς, ὅπως κλεινοῖς ὑμνοίης τὰ παρεληλυθότα, καὶ θεσπίζοις τὰ ἐσόμενα, ἀμφότερα μὲν ἁπάντων ἐπιπλεῖστα ἐξενίσοχας, θεῶν τε γενέσεις διηγούμενος, ἄχρι ἐς τοὺς πρώτους οὐρανὸν, χάος, καὶ γῆς, καὶ ἔρωτος. ἔπειτα, γυναι-

LVCIANVS.

At poëtam præstantissimum esse te Hesiode, & hoc à Musis cum lauro accepisse in iis quæ edidisti, ipsemet ostendis: sunt enim divina & gravia omnia: nosque ita se habere credimus. Illud tamen non abs re quæsiverim, quorsum de te proloquutus, quasi propter hoc divinum illum cantum à Deabus acceperis, ut celebrares & caneres præterita, & prædiceres futura: alterum quidem omnino perfectè expressisti, Deorum genealogiam recensendo, etiam usque ad primos illos, nempe chaos, terram, cœlum, & amorem: præterea mulierum

κῶν ἀρετὰς, καὶ δικαιοσύνης γεωργικὰς, καὶ ὅσα περὶ πλειάδων, καὶ ὅσα περὶ ἡμερῶν ἐργάτιν, καὶ ἀμήτου, καὶ πλοῦ, ἔτ' ὄλους, τ' ἄλλων ἀπάντων. Διὸ τερψιν ἦ, καὶ ὁ χρησιμώτερον ἴσως τοῦ βίου παραπολὺ, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον ἐοικὼς, λέγω ἦ τὸν τ' μελλόντων προαγόρευσιν, ἀδὲ τὸν ἀρχὸν ἐξαπιφνης, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν, λάθη δικαίως, ἁδαμοῦ τ' ποιήσεως ἢ τ' Κάλχαντα, ἢ τ' Τήλεφον, ἢ τ' Πολύιδον, ἢ ἐ Φινέα μιμησάμενος. εἰ μὲν ἦ Διὸς μούσων τάδε τυχόντες, ὅμως προεθέσπιζον, καὶ σὺ ἄκουε χρεὼν τοῖς δεομένοις. ὥστ' ἀνάγκη σοι τ' τριῶν τούτων αἰτῶν, μιᾷ γε πάντως εἰναι. ἢ γὰ ἐψεύσω εἰ ἐ πικρὸν εἰπεῖν, ἀχ ὡς ὑποχρεμένων σοι τ' μούσων ἐ τὰ μέλλοντα προθέσπισαν δωίσας, ἢ αἱ μὲν, ἔδοσαν ὥσπερ ὑπέχοντο, σὺ ἦ ὑπὸ φθόνου ἀπεκρύψεις, καὶ ὑπὸ κάλπον φυλάττεις τὴν δωρεὰν, ἀ μεθιδιδὰς αὐτῆς τοῖς δεομένοις. ἢ γέγαπται μέν σοι ἐ τὰ τοιαῦτα πολλὰ, ἀδέπω ἦ αὐτὰ τῷ βίῳ Διὸς δίδωκας, οὐκ οἶδα εἰς ὃν ἡμερὸν πιὰ ἄλλον παμιδόμενος τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν γὰ ἀδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἱ μοῦσαι δύο σοι παρέξειν ὑποχόμεναι, τὸ μὲν, ἔδοσαν. ἐξ ἡμισείας ἦ ἀνεκαλέσαντο τὴν ὑπόχεσιν λέγω ἦ τὸν τ' μελλόντων γνῶσιν. καὶ τοῦτο, ὥστερ αὐτὸν σὺ τῷ ἔπῖ ὑπεσχημένος. ταῦτα δὴ Διὸς πίνος ἄλλος Ησίοδε, ἢ παρ' αὐτῆς σὺ μάθοι τίς ἂν; πρέπει γὰ ἂν, ἅπερ οἱ ξεῖοι δεσπόται ἐσὰν εἰσὶν, ὕτω ἦ ἐ ὑμῖν τοῖς φίλοις, καὶ μαθηταῖς αὐτῶν, μὴ πάσης ἀληθείας ἐξηγεῖσθ' τοῦ ἂν ἦτε, ἐ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας. Ησ. σὺν μὲν μοι ὦ βέλτιστε, ῥᾳδίαν ἀπόκεισιν ἀποκεύεσθαί σοι τοῦ ἅπάντων, ὅτι μη-

lierum virtutes, tum rei rusticæ præcepta: quæcunque ad Pleiadas, ad arandi, metendi, navigandi, denique aliorum omnium tempora pertinent. Alterum verò, quod cùm humanæ vitæ futurum erat utilius, tum Deorum donis multò convenientius, futurorum dico prædictionem, ne omnino quidem attigisti: sed partem hanc omnem oblivioni tradidisti, nullo modo tua poëti aut Calchanta, aut Telephum, aut Polyidum, aut Phinea imitatus: qui tametsi hoc à Musis non acceperant, futura tamen prædicebant, nec eos rogantibus respondere pigebat. Itaque necesse est te harum trium culparum una esse implicitum. Aut enim mentitus es, quanquam hoc dicto acerbum, Musas tibi fuisse pollicitas fore ut futura posses prædicere: aut illæ promissis steterunt: at tu præ invidia celas, & in sinu servas munus, ne illius egentes participes facias: aut multa quidem istiusmodi scripsisti, nondum tamen in lucem edidisti: haud scio quodnam aliud in tempus eorum usum reservans. Neque enim illud ausim dicere, Musas cùm duo se tibi præstituras promiserint, unum quidem dedisse, dimidium autem promissionis revocasse: dico autem futurorum notitiam: idque cùm ipsam priorem in carmine promisissent. Hæc igitur Hesiode, à quonam alio quàm à te hæc perdiscamus? Decet enim, quemadmodum Dii sunt largitores bonorum, ita & vos qui ipsorum estis amici & discipuli, ea quæ scitis quàm verissimè exponere, & dubia nobis solvere. *Hesiodus.* Tibi vir optime, ad omnia facilè possum respondere: nempe eo-

δὲν ἐστ τ ἐρρεψωδημένων ὑπ' ἐμοῦ, ἴδιον ἐμὸν, ἀλλὰ τ μουσῶν. κ ἐγχειρῶ σι παρ' ἐκείνων τὰς λογισμὰς τ τε εἰρημένων, κὴ τ παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν. ἐγὼ γ ὑπερ μ ὧν ἰδίᾳ ἠπιστάμην, λέγω γ δ νέμειν, κὴ ποιμαίνειν, κ ἐξελαύνειν, κὴ βδάλλειν, κὴ τ ἄλλων, ὅσα ποιμένων ἔργα, κὴ μαθήμασι, δίκαιον ἂν εἶν ἀπολογεῖσθ. αἱ θεαὶ γ, τὰς αὐτῶν δωρεὰς οἷς τ ἂν ἐθέλωσι, κὴ ἐφ' ὅσον ἂν αὐτοῖς κελεύσωσιν ἔχειν, μεταδιδάσκειν. [1]ὅμως γ, σὺ ἀπορήσω πρὸς σὲ κ ποιητικῆς ἀσυνολογίας. οὐ γὰρ οἶμαι χρὴ τ τ ποιητῶν εἰς τὸ λεπτότατον ἀκριβολογουμένους, ἀπαιτεῖν κ τὴν συλλαβὴν ἑκάστην σύντομον τ πάντως τὰ εἰρημένα, κὰν εἴ τι σὺ τ ποιήσεως δρόμου τ ῥᾳδίως λάθῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετάζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς, κὴ τ μέτρων ἕνεκα, κ τ εὐφωνίας, ἐπεμβάλλομεν. τὰ γ, κ τὸ ἐπ τ αὐτὸ πυλλάκις λεῖα ὄντα, σὺ οἶσθ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ γ, τὸ μέχρι τ ἂν ἔχωμεν ἀγαθῶν, ἀφαιρῇ ἡμᾶς. λέγω δὲ τὴν ἐλευθερίαν, κὴ τὴν σὺν τῇ ποιεῖν ἐξουσίαν. κὴ τὰ μ ἄλλα, οὐχ ὁρᾷς ἅσα τ ποιήσεως κωλύει. σκιδαλάμους δὲ, κὴ ἀκάνθας πάσας ἐκλέγεις, κ λαβὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζητῶν. [2]ἀλλ' οὐ μόν τ ταῦτα σύ, οὐδὲ κατ' ἐμὲ μόνον, ἀλλὰ πολλοὶ κ ἄλλοι τὰ ἓξ ὁμοτέχνων τ ἐμὲ Ὁμήρου κακίζουσι, λεπτολογοῦντων ἡμιδῆ, κὴ μάλιστα μικρὰ αὐτὰ διεξιόντες. εἰ δὲ κ χρὴ ὁμῶς χωρίσασθαι τῇ αἰτίᾳ τὴν ὀρθοτάτην ἀπολογίαν ἀπολογήσασθαι, ἀναγκαῖόν ἐστ τ ἔργα μου, κὴ τὰς ἡμέρας quæ cecini, nihil mihi esse proprium, sed Musis: à quibus æquum erat ut dictorum & omissorum rationem postulares. Ego verò super iis quæ privatim scio, pascendi inquam, & regendi pecora, à stabulis abigendi, & mulgendi ratione: & siqua sunt alia pastorum opera, & officia, respondere possem. At Deæ sua munera quibus voluerint, & quandiu id rectè se habere putarint, præstare consueverunt. Non tamen erga te mihi deerit poëtica urbanitas. Neque enim utique minutissima quæque perquirendo, à poëtis exigendum est, ut perfectè omnino ad unamquamque syllabam ipsorum dicta respondeant; & siquid in poëseos cursu per imprudentiam elabatur, id acerbè examinandum: sed sciendum nos & metri, & soni concinni causâ multa interserere: alia verò plana cùm sint, carmen ipsum nescio quomodo sæpe recipere. At tu nostrorum bonorum maximo nos privas: nempe libertate & fingendi licentia. Atque alia quidem poëseos ornamenta quàm multa sint non vides, verùm minutias quasdam & spinas excerpis, & ansas sycophantiæ quæris. At hæc non solus neque in me solum, sed multi etiam alii artis ejusdem professoris Homeri scripta incessunt, admodum tenuia, ac potissimùm minutula quæque persequentes. Porrò si consertis manibus oportet me rectissimam accusationis defensionem afferre, heus tu, Opera

1 Ὅμως γ ὦ κατορήσω πρὸς σὲ κ ποιητικῆς ἀσυνολογίας] Hæc verba non agnoscit interpres, vel, quod potius credo, eo quod illa non intellexit, de industria suppressit. Sed proculdubio legendum est κατολογίας. Palm.

2 Ἀλλ' ὁ μόν τ ταῦτα σύ] Ἀλλ' οὐ μόν τ ταῦτα σύ. Marcil.

1 Ἀ τ

ἐσχ. εἶση γὰρ ὅσα σὺ τῷ ποιμένι τούτῳ, μαντικῶς ἅμα, καὶ σοφιστικῶς προσθήσουσί μοι, τὰς ἀποδάσεις προδηλοῦσθαι τῶν ὀρνίθων, καὶ πῇ καιρὸν πεπαῦσθαι τὰς ζημίας. καὶ τὸ, οἴσεις δ' ὑπὸ φόρμαν, παῦρα δέ σε θησόντων, καὶ πάλιν ὅσα ἀγαθὰ περείσῃ τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι, χρησιμωτάτη σὺ τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο. Λυ. τοῦτο μὲν ὦ θαυμάσιε Ἡσίοδε, καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἰρηταί σοι, καὶ ἐπαληθεύσειν ἔοικε τοῖς τῶν μουσῶν ἐπίπνοιαν, αὐτὸς δὴ λόγῳ ὁμολογῶν ὑπὲρ τῶν ἐπῶν δωμάμενος. ὑμεῖς δ', ὦ τοιούτῳ τῷ μαντικῷ προσέχετε, καὶ τῶν μουσῶν ἀπειμένοι. ἐπεὶ πάνυ τοιαῦτα; πολὺ μαντικώτεροι ὑμῶν οἱ γεωργοὶ, καὶ ἄσσα μαντεύσαιντ' ἂν ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὕσεται Ζεὺς μὲν ἐς θέρος, ὑγρὰ δὲ ἔσῃ τὰ δράγματα. ἰὼ ὦ αὐχμὸς ἐπιλάβῃ, καὶ δι' ἡσυχίας αἱ ἄρουραι, ὑδρομία μηχανὴ μὴ ἀνὰ λιμὸν ἐπαναληθῶσιν τῷ δίκῃ αὐτῶν. καὶ ὅτι ἀ μεσοῦντος θέρους, χρὴ δρῶν. ἢ οὐκ ἂν τὸ ὄφελος ἀμοιβὴ, εἰκῇ σπαρέντων τῶν σπερμάτων, ἀδὲ ἀμᾶν χλωρὸν ἔτι τὰ στάχυα, ἢ κενὸν δρεπάσασθαι τὸ καρπόν. ἀ μὲν ἀδὴ σπένδοντες μαντείας δεῖται, ὡς ἰὼ μὴ καλύψῃς τὸ σπέρμα, καὶ θεόπεμπτον μοχλὸν ἔχων ἐπιφορεῖν τῆς γῆς αὐτοῖς, καθεκπήσεται τὸ ὄρνεα, καὶ σοφωτάτοις τῷ ἄπαυστον ἔσεσθαι θέρος ἐλπίδες. τὰ δὲ τοιαῦτα, θεομισίας μὲν, καὶ ὑπονθήκας λέγων, σὺν ἂν τις ἀμοιβαῖος. μαντικῆς δ', πάμπολυ ἀποδεῖν μοι δοκεῖ, ἧς τὸ ἔργον, τὰ ἄδηλα, καὶ ἀδαμῆ ἀδαμοῦς φασεργὰ σοφιγνώσκειν. ὥσπερ τὸ τοῦ Μίνωϊ σοφισθὲν, ὅτι σὺ τοῦ μέλιτος πίθῳ ὁ παῖς ἦν αὐτοῦ ἀποπνιγόμενος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς σοφωλωσαν τὸ Ἀπόλλωνος ὀργῆς

ejus in mellis dolio suffocetur, & Apollinis iræ causam Achivis

pera mea & dies lege. Cognoscés enim quæ in eo poëmate vaticinandi pariter, & divinandi facultate prædixi, quum præsignificavi succesſus eorum quæ rectè & tempestivè fierent, & damna eorũ quę omitterentur, Et hoc *Corbe feres, paucis mirandus, in horrea fruges.* Et rursus quæ bona consequentur qui agros rectè colunt: utilissima vitæ humanæ putetur ars vaticinandi. *Lu.* Enim vero hoc, admirande Hesiode, pastorale est quod dixisti, verumque reddere videris Musarũ afflatum, quum non possis ipse tuorum carminum defensionem susciperе. Nos autem hujusmodi divinationem à te, & Musis non expectabamus: siquidem talia, vaticinandi multò quàm vos peritiores agricolæ, etiam de illis optimè nobis vaticinarentur, nempe si pluat Deus, fore, ut manipuli uberes proveniant: sed si squalor agros occuparit, & arva sitiant: fieri non posse quin eorum siccitatem fames sequatur. Tum etiam agros æstate colendos non esse, quòd nulla hinc utilitas perciperetur, effusis temerè seminibus: neque demetendas virides adhuc aristas, alioqui fructum inanem inventum iri. Sed neque illud eget vaticinio, quòd nisi semina operias, & ligonem tenens famulus terram ipsis injiciat, aviculæ advolabunt, omnemque messis spem intercipient. Etenim non aberrabit à vero, qui dixerit hæc esse agricolarum præcepta & documenta: sed à divinatione procul abesse mihi videntur, cujus opus est, obscura, & nullibi uspiam aperta præcognoscere, ut Minoi prædicere futurum ut filius

τῶν αὐτῶν, καὶ τὸ δικάτῳ ἔτει ἁλῶναι τὸ Ἴλιον. ταῦτα γὰρ ἡ μαντική. ἐπεὶ ἐκ τοιαῦτα εἴ τις αὐτῇ ἀναλύσειε, οὐκ ἂν φθάνοι καμὲ μόνον λέγων. ὥσπερ γὰρ, καὶ προθεσπίσω, καὶ ἄνυδρ Κασταλίας, καὶ δάφνης, καὶ τρίποδος Δελφικῆς, ὅτι ἂν γυμνὸς ἐν κρύει ὀψέποτέ τις, ὑοντος προσίτι, ἢ χαλαζῶντος ἐν ὄρει, πίοι ἀλγος ὑ μικρὸς ἐπιπεσόντος τοῦ τοιούτου. καὶ τὸ ἔτι μᾶλλον τούτου μαντικώτερον, ὅτι ἐκ θέρμης μὲν ταῦτα ὡς τὸ εἰκὸς ἐπιγνήσεται, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ἂν γελοῖον ἂν εἴη μεμνῆσθαι. ἀλλὰ τὰς μὲν τοιαύτας ἀπολογίας, καὶ μαντείας, ἄφες. ἐκεῖνο δέ, ὃ εἶπας ὑπ' ἀρχὴν, ἴσως ἀθρόον δόξειεν ἄξιον, ὡς ὑδὲν ἥδεις τῶν λεγομένων, ἀλλά τις ἔμπνοια θαυμάσιος σοι ποιοῖ σοι τὰ μέτρα, ὑ πάνυ ὑδὲ ἐκεῖνα βέβαιος ἴσα. ἃ γὰρ ἂν τὰ μὲ, ἐπιτελῆ τῶν ὑποσχημένων, τάδ' ἀτελῆ ἀπολείπουσιν.

præsignificare, futurumque anno decimo Ilii excidium. Hæc ars divinandi præstat: quæ siquis illi adscripserit, neque me vatem dixerit: quum prædicam, & divinabo, etiam absque aqua Castalia, lauro, & Delphico tripode, eum qui obambulaverit nudus hyeme, pluente quoque & grandinante Deo febri algida non levi cerreptum iri. Quodque majoris est peritiæ vaticinandi quàm hoc, etiam calorem post hæc, ut verisimile, sequuturum: aliaque id genus multa, quorum meminisse esset ridiculum. Quare apologias ejusmodi, & vaticinia missa facito. Æquum verò fuerit, fortasse, quòd initio dixisti, admittere: quòd nihil eorum quæ abs te dicebantur nosses, sed divinus quispiam afflatus metra tibi suggereret, atque is non admodum firmus: quippe qui non eorum quæ promisisset partem perficeret, partem imperfectam relinqueret.

ΠΛΟΙΟΝ, Η ΕΥΧΑΙ. | NAVIGIVM, SEV VOTA.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc dialogo Lucianus cupiditates, & stulta hominum vota, ut qui in iis rebus plerumque felicitatem ponant, eaque sibi expetant, quæ si ipsis contingant, plurimum & molestiæ & periculorum quoque interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò, divitias, post hunc Samippus potentiam & imperium, postremus autem Timolaus voluptates, & quicquid mundo plausibile videtur, optare. Quorum omnium vota Lucianus ita confutat, ut ostendat quidvis potiùs quàm felicitatem in his rebus positam esse.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Οὐκ ἐγὼ λεγον ὅτι θᾶττον τὰς γύπας ἕωλον νεκρὸς ἐν φωτερᾷ κείμενον, ἢ θεαμά τι τῶν παλαίστρων Τιμόλαον ἀθλήσει, κἂν εἰς Κόρινθον δύοι ἀπιόντι ἡνία ἀπίσω; ἀλλ' τοῦτο ὅτι φιλοθέαμων σύγε, καὶ ἄσχολον τὰ τοιαῦτα. Τιμ. τί γὰρ ἔδει ἐμὲ ποιεῖν ὦ Λυκῖνε, σχολὴν ἄγοντα, κυβόρμου ὅτως ὑπερμεγέθη ναυῦ, καὶ πέρα δὴ μέτρου εἰς τὸν Πειραιᾶ καταπλεούσης, μίαν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἶμαι γὰρ ἐσθὰ, σέ τε, καὶ Σάμιππον τοῦτον, μὴ καλῶ ἄλλο τι ἐξ ἄστεος ἥκειν, ἢ ὁρμώμενος τὸ φορτίον. Λυ. νὴ Δία ἐμὲ Ἀδείμαντος ὁ μυρρινούσιος εἵπετο μετ' ἐμῶν. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου ναῦν ἐκεῖνός ἐστιν, ἀπολελειμμένος ἐν τῷ πλήθει τῶν θεατῶν. ἄχρι μὲν γὰρ τῶν νεῶν, ἅμα ἤλθομεν, καὶ ἀνιόντες εἰς αὐτὴν, σὺ μὲν οἶμαι Σάμιππε, προῆεις. μετὰ δὲ, ὁ Ἀδείμαντος οὐ. εἶτ' ἐγὼ μεθ' ἑκάτερον, ἐχόμενος αὐτῶν ἀμφοτέρων. καί με ἀφ' ὑποβάθρας ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν, ὑποδεδεμένον, ἀνυπόδητον αὐτὸς ὤν. τὸ δὲ τούτου, οὐκ ἔτι αὐτὸν εἶδον, ὅτι ἔνδον, ὅτι ἐπεὶ κατεπλήγημεν. Σαμι. οἶσθα δῆ Λυκῖνε ὅπου ἡμᾶς ἀπέλειπεν, ὁπότε οἶμαι τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο μειρακίσκιον ἐκ τῆς θαλάμης

LYCINVS.

Annon dicebam quòd pridianum cadaver in propatulo positum vultures citiùs lateret, quàm novum aliquod spectaculum, Timolaum, etiamsi uno spiritu Corinthum illi esset curriculo abeundum? propterea spectaculorum es amans, & ad talia impiger. *Timolaus.* Quidnam me vacantem, agere oportebat Lycine, cùm audivissem navim supra modum ingentem in Piræum appulsam esse, unam videlicet earum quibus ex Ægypto in Italiam frumentum importari solet? Existimo autem & vos, cùm te, tum hunc Samippum, non aliam ob causam ex urbe huc esse profectos, quàm ut navigium hoc videretis. *Lyc.* Per Iovem Adimantus quoque Myrrhinusius comes veniebat: sed nescio ubinam ille nunc sit, in multitudine spectatorum errans. Nam ad navim usque venimus unà, in quam quum ascenderemus, tu quidem Samippe præibas, & sequebatur Adimantus: deinde ego illum, manibus ambabus apprehensum. Atque ille me per totas scalas manu ducens transmisit calceatum ipse discalceatus. Sed ab eo tempore ipsum non vidi amplius, neque intus, nec postquam descendimus. *Sam.* Scis Lycine, ubi non reliquit, puta quando formosus ille adolescens ex domicilio

1 Ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν] Ex Ægypto & tota Africa Romam frumentum advehebant. Inde λιβύη πυροφόρος Pindar. Isthm. Odyss. 1. Rutilius Itiner. lib. 1.

Quin & secundas tibi conferat Africa messes.

Sic Africa cum spicis. Claudian. lib. 2. de laudib. Stilic. Ex aliis etiam provinciis, è Sicilia, Gallia Narbonensi. *Bourd.*

2 Κερ-

ἀποπλῆξαι, τὸ τῶν καθαρῶν ὀδόντων ἐκδιδυκῆσαι, ἀναδεδεμένον εἰς τὸ ὄπισθεν τὸν κόμην, ἐπ' ἀμφότερα δὲ μετέωρα ἀπηρμένον. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον εἶδα, οἵμοι γλαφυρὸν ὅσον σπεῖον θέαμα ἐδύν, μακρὰ χαίρειν φράσας τῇ αἰγυπλίῳ ναυπηγῷ, ἐφεπόμενον τὸ τοιοῦτον, παρίσηκε δακρύειν. ὥσπερ εἴωθε. καὶ γὰρ δάκρυσι χαίρει ὁ ἀνὴρ εἰς τὰ ἐρωτικά. Λυ. καὶ μὴν ἀ παῖς καλὸς ὦ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν ὁ Ἀδείμαντον ἐκπλήξας, ᾧ τοσοῦτοι Ἀθηναίων καλοὶ ἕπονται, πάντες ἐλεύθεροι, εὐμοιροι τὸ φρόνημα, παλαίστρας ἀποπνέοντες. οἷς καὶ ἀδακρύτου τοῦ μειλιχίου εἶναι, καὶ πρόχειλός ἐστι, καὶ λιπῆς ἄγαν τοῦ σκέλους, καὶ ἐφειμένος ἐπισυρμῷ τινί, καὶ σωμακὸς, καὶ ἐπίτροχον, ἑλλωπιστὶ μὲν, ἐς τὸ πάτριον δὲ τῇ ψόφῳ, καὶ τῇ φωνῇ τόνῳ. ἡ κόμη δὲ, καὶ ἐς τὸ ὄπισθεν ὁ πλόκαμος συστατέον ῥαμφῶν, τοῦ ἐλεύθερόν φησιν αὐτὸν εἶναι. Τιμ. τοῦτο μὲν εὐγενείας ὦ Λυκῖνε σημεῖόν ἐστιν αἰγυπλίας, ἡ κόμη. ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται. ἐς τε τοὺς τὸ ἐφηβικὸν οὐ Παλλήνη. οἱ τροφεῖς ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γέροντας, ἀναδεμένους κρώβυλλον ὑπὸ τέττιγι χρυσῷ ἀνειλημμένον. Σαμι. εὖγε ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμνήσκεις τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ οὐ τῷ

cilio prodivit, puro amiculo indutus, religata à tergo coma, ad utramque frontis partem reducta. Proinde si Adimantum bene novi, arbitror illum conspecto tam venusto spectaculo, ei pro more lachrymantem astitisse, cùm in lachrymas ad res amatorias sit propensus: & Ægyptio illi navis fabricatori, navim circumagenti longum vale dixisse. *Lyc.* Atqui non adeò formosus, Samippe, adolescens ille mihi est visus, ut Adimantum percellere potuerit, quem Athenis tot formosi sectantur, ingenui omnes, loquendo garruli, & palæstram spirantes: quibus etiam illachrymari non est ignavum. Hic autem præterquam quòd colore fusco est, habet etiam prominentia labia, nimiumque gracilia crura: loquiturque dissolutum, & incompositum quiddam, continuatis ac volubilibus verbis, Græcè quidem, sed ad patrium morem concitato strepitu, & inflexo vocis accentu. Porrò coma, atque ille à tergo convolutus capillus, haudquaquam liberum esse ipsum arguit. *Timol.* Hoc quidem Lycine, coma videlicet: Ægyptiæ nobilitatis est signum. Omnes enim ingenui pueri eam religant. Et ad pubertatem usque majores nostri Pallenenses, quibus decorum videbatur ut senes comam nutrirent, redimiti crobyllo sub aurea cicada religato. *Sam.* Rectè quidem Timolaë Thucydidis commentarios nobis in memoriam revocas: quæ

1 Κρώβυλλον ὑπὸ τέττιγι] Legend. Interpr. Aristophan. ad nub. Tzetz. histor. 301. Chil. 10. *Bourd. Crobylo*] Crobylus, crinium plexus in acumen desinens, de quo Thucydides in primo Plut. in libello de Tacente Pythia Tertull. lib. de Veland. virginib. de cicada Atheniensium Greg. Nazianzenus:

Κικηρὸν πέδιον τέττιγα πλέκουσαν ὑπὸ μίτρην γαίης
Γηγενέος. Cogn.

1 Χρυ-

πρεσβυτέρου τοῦ τῆς Δρομαίας ἡμῶν τρυφῆς εἵπεν ἐν τοῖς Ἴωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναποῳκίζοντο. Τιμ. ἀτὰρ ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθην ὁποῖοι ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε δὴ τὴν ἰσθμὸν ἐπέπλομεν ἔτι, ἀριθμοῦντες τὰ βυρσῶν τὰς ἐπιβολὰς, καὶ θαυμάζοντες ἀνιόντα τὸν ναύτιλον ἀπὸ τῆς κάλων, εἶτα ἐπὶ τὰ κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς ἀναβάντα, τὰ κεροιάκων ἐπεπλημμένον. Σαμι. εὖγε λέγεις. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐνταῦθα; πεπαιδεῦσθαι αὐτὸν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπάνειμι εἰς τὸ πλοῖον; Τιμ. μηδαμῶς, ἀλλὰ προϊωμεν. εἰκὸς γὰρ ἤδη παρεληλυθέναι σχεδὸν ἀπόσον ἐνθάδε εἰς τὸ ἄνω, ἐπὶ μηκίστ' ἡμᾶς δύρειν ἐδύνατο. εἰ δὲ μὴ, ἀλλ' οἶδ' ὅτι ὁ Ἀδείμαντος, πρὶν δίκην ἐδόναι, μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ἀπόπεπλευκέναι. Λυ. ὀρθῶς μὴ σκαιὸν ἦ φίλον ἀπολιπόντας, αὐτὸς ἀπίναι. βαδίζομεν δ' ὅμως, εἰ δ' Σαμίππῳ τοῦτο δοκεῖ. Σαμι. καὶ μάλα δοκεῖ, ἵν' ἅμα ἀνεωγμένον τὸ παλαίστραν ἔτι καταλάβωμεν. ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ λόγου, ἡλίκη ναῦς, εἴκοσι δ' ἐκατὸν πήχεων ἔλεγεν ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὑρὼν ἅμα, ὑπὲρ τὸ πάρυρον μάλιστα τοῦτο, καὶ ἀπὸ τῆς καταστρώματος, ἐς τὰ πυθμένα, ἢ βαθύτατον κατὰ τὰ ἄντλιον, εἰνέα ὠδὸς τοῖς εἴκοσι. τὰ δ' ἄλλα, ἡλίκα μὲ ὁ ἰσὸς, ὅσην ἅμα ἐπέχει τὴν περιφέρειαν, οἵαν ἅμα προσίναι κέρκηται, καὶ σωίχατον, ὡς ἅμα ἡ πρύμνα μὲ ἐπανίσησιν ἡρέμα κρεμαπύλη, χρυσοῦν χοινίσκον ἐπικειμένη, καλαυκηρὸν ἅμα, ἀπάλοιον ἡ πρόρα ὑπερβέβηκεν, ἐς τὸ ὀρθὸν ἀπομηκες παραιμίου. τὸ δὲ ἀρχαίας ἡμῶν τρυφῆς εἶπεν ὁ τοῖς Ἴωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναποῳκίζοντο. *Tim.* ἀτὰρ ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθην ὁποῖοι ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε δὴ τὸν ἰσθμὸν ἐπέπλομεν ἔτι, ἀριθμοῦντες τὰ βυρσῶν τὰς ἐπιβολὰς, καὶ θαυμάζοντες ἀνιόντα τὸν ναύτιλον ἀπὸ τῆς κάλων, εἶτα ἐπὶ τὰ κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς ἀναβάντα, τὰ κεροιάκων ἐπεπλημμένον. *Sam.* εὖγε λέγεις. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐνταῦθα; πεπαιδεῦσθαι αὐτὸν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπάνειμι εἰς τὸ πλοῖον; *Tim.* μηδαμῶς, ἀλλὰ προϊωμεν. εἰκὸς γὰρ ἤδη παρεληλυθέναι σχεδὸν ἀπόσον ἐνθάδε εἰς τὸ ἄνω, ἐπὶ μηκίστ' ἡμᾶς δύρειν ἐδύνατο. εἰ δὲ μὴ, ἀλλ' οἶδ' ὅτι ὁ Ἀδείμαντος, πρὶν δίκην ἐδόναι, μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ἀπόπεπλευκέναι. *Lyc.* ὀρθῶς μὴ σκαιὸν ἦ φίλον ἀπολιπόντας, αὐτὸς ἀπίναι. βαδίζομεν δ' ὅμως, εἰ δ' Σαμίππῳ τοῦτο δοκεῖ. *Sam.* καὶ μάλα δοκεῖ, ἵν' ἅμα ἀνεωγμένον τὸ παλαίστραν ἔτι καταλάβωμεν. ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ λόγου, ἡλίκη ναῦς, εἴκοσι δ' ἐκατὸν πήχεων ἔλεγεν ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὑρὼν ἅμα, ὑπὲρ τὸ πάρυρον μάλιστα τοῦτο, καὶ ἀπὸ τῆς καταστρώματος, ἐς τὰ πυθμένα, ἢ βαθύτατον κατὰ τὰ ἄντλιον, εἰνέα ὠδὸς τοῖς εἴκοσι. τὰ δ' ἄλλα, ἡλίκα μὲ ὁ ἰσὸς, ὅσην ἅμα ἐπέχει τὴν περιφέρειαν, οἵαν ἅμα προσίναι κέρκηται, καὶ σωίχατον, ὡς ἅμα ἡ πρύμνα μὲ ἐπανίσησιν ἡρέμα κρεμαπύλη, [1] χρυσοῦν χοινίσκον ἐπικειμένη, καλαυκηρὸν ἅμα, ἀπάλοιον ἡ πρόρα ὑπερβέβηκεν, ἐς τὸ ὀρθὸν ἀπομηκες παραιμίου.

quæ ille de veteri noſtra luxuria in proœmio dixit in Ionibus, quando tum illi ſimul in coloniam miſſi fuerunt. *Timo.* At nunc demum in mentem mihi venit Samippe, ubi Adimantum reliquerimus: quando videlicet diu ſtetimus ad malum ſurſum ſpectantes, coria alia aliis ſuperimpoſita numerantes, & nautam admirantes per funes aſcendentem, deinde per antennam ſupernè tutò currentem, cornibus antennarum apprehenſis. *Sam.* Rectè dicis: quid igitur facto hîc opus? utrum hîc expectemus ipſum, an vis ut ad navim abeam iterum? *Tim.* Nequaquam: ſed pergamus. Nam veriſimile eſt illum jam præteriiſſe, in urbem ſeſe recipientem, poſtquam nos non amplius invenire potuit. Sin minus, viam novit Adimantus, neque metuendum eſt, ne à tergo relictus, à nobis ſeducatur. *Lyc.* At videte ne inhumanum ſit relicto amico abire. Eamus tamen ſi Samippo quoque videtur. *Sam.* Etiam videtur, ſi fortè apertam adhuc palæſtram deprehendere poterimus. Sed inter loquendum, quanta navis, viginti & centum cubitorum longitudine, ajebat navis fabricator latitudine verò ſupra quartam maximè hujus partem: tum à ſummis foris ad fundum uſque, quà profundiſſima eſt, juxta ſentinam, novem & viginti cubitos alta. Præterea quantus malus, quantam erigit antennam, quali rudente utitur, & aſtringitur. Vt verò puppis paulatim aſſurgit inflexa, impoſito aureo anſerculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem par-

1 Χρυσοῦν χοινίσκον] Sic omnes omnino editiones, legendum tamen eſt χοινίσκον. De cheniſco multa Colvius ad Apul. *Bouh.*

κυνομένη, τῷ ἐπώνυμον τὸ νεὼς θεὸν ἔχουσα τῷ Ἴσιν ἑκατέρωθεν. ὁ μὲν δὴ ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαί, καὶ τὸ ἴσιον τὸ παρόψιον πυραυλεῖς, καὶ πρὸ τούτων, αἱ ἀγκυραι, καὶ τροφεῖα, καὶ περιαγωγεῖς, καὶ μὴν τὴν πρύμναν οἰκήσεις, θαυμάσια πάντα μοι ἔδοξε. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος, εἰ τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ σύμπασιν ἐνιαυτὸν τροφήν. κἀκεῖνα πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων ἤδη, ἔσωζεν ὑπὸ λεπτῇ καμάρᾳ τὰ τηλικαῦτα πηδάλια περιφερῶν. ἐδείχθη γάρ μοι ἀναφαλαντίας ἀλώπηξ, ἥρων οἶμαι τὸν ὄνομα. *Τιμ.* Θαυμάσιον τὴν τέχνην, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφὸς, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα. ἠκούσατε δ' ὅπως ἀδύνατα κατήντα τὸ πλοῖον, οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ ὡς ὁ ἀστὴρ αὐτοὺς ἔσωσεν; *Λυ.* οὐκ ἂν Τιμόλαος, ἀλλὰ καὶ νῦν ἡδέως σοῦ ἂν ἀκούσαιμι. *Τιμ.* ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ προσομιλήσας δεξιός. ἔφη δὲ ἀπὸ τοῦ Φάρου ἀπάραντας καὶ πνεύσαντος πρύμνης, ἑβδομαίους ἰδεῖν τὸν Ἀκάμαντα. εἶτα ζέφυρος ἀνεπιδόσιος, ἀπειλήσας καλαίσιος ἀκρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δὴ, χειμῶνι μεγάλῳ δεκάτῃ ἐπὶ Χελιδονέας ἦλθε καὶ Αὐλῶνος ἐλθεῖν. ἔνθα δὴ καὶ μικρὸν ὑποφορυχίας δοῦσα ἀπαυτῶν. οἶδα δέ ποτε καὶ ἐμπλεύσας καὶ αὐτὸς Χελιδονέας, ἠλίκον τὸ τῷ τόπῳ ἀνίστησι τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα περὶ τὰ λίσα, ὁπόταν ἐπιπερὶ τὰ λίσα, ὁπόταν ἐπι-

partem longè porrecta, cognominem navi Deam Isidem utrinque habens. Cætera enim ornamenta, picturæ, veli parasium flammeum, & ante hæc, anchoræ, vertendi, & circumagendi instrumenta, & illæ post puppim habitationes, omnia admiranda mihi sunt visa. Iam & nautarum multitudo cum exercitu comparari posset. Dicebatur autem tantum frumenti ducere, quantum in annuum victum omnibus Atticæ incolis sufficeret. Atque hæc omnia parvus quidam homuncio senex jam, conservabat, tenui pertica tanta gubernacula circumagens. Nam mihi monstratus fuit calvaster quidam crispus, Heron opinor nomine. *Tim.* Ille in arte sua mirabilis, ut navigantes ajebant, & rerum marinarum Proteo peritior. Audistis autem quo pacto navem huc appulerit? qualia navigantibus acciderint, aut ut ipsos stella servarit? *Lyc.* Nequaquam Timolaë: sed nunc id libenter ex te audierimus. *Tim.* Narravit mihi nauclerus ipse, homo probus, & colloquio benignus. Ajebat autem cùm à Pharo solvissent, flatu non admodum vehementi, septimo die Acamantem vidisse. Exinde zephyro ex adverso spirante, transversos abreptos fuisse ad Sidonem usque. Inde autem tempestate magna jactatos, per angustias illas ad Chelidoneas pervenisse die decima, ubi parum abfuit quin omnes submergerentur. Novi autem ipse qui Chelidoneas aliquando sum prætervectus, quanti se eo loci attollant fluctus, & maximè flante Africo, quando & Au-

1 Ἐξ Αὐλῶνος ἰδεῖν τὸν Ἀκάμαντα] Acamas mons est & promontorium Cypri occidentale, quod nunc Italis nautis *Capo di San Piphano* dicitur, quod à dextris videtur iis, qui Alexandria vel Ægypto versus Rhodum & Asiam tendunt. *Palm.*

λάβῃ ἐ ϐ νότ. μετ' ὀκεῖνο γὸ δὴ συμϐαίνῃ μεμίζεαζ τὸ Παμφύλιον ἀπὸ ϕ λυκιακῆς ϑαλάσσης. καὶ ὁ κλύδων ἄπο ἀπὸ πολλῶν ῥοὰ μίσσων ϖϐὶ τὴ ἀκρωτηρίω χιζόμ ϖ. ἀπόξυφοι δὲ εἰσι πέτραι ἐ ὀξεῖαι, ϖϐοϕηγόμεναι τῇ κλύσμῳ. καὶ ϕοϐερωτάτω ποιεῖ τὸν κυμάτων ὴν, καὶ τ ἦχον μέγαν. καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτὴ ἰσαμένῃς τῇ σκοπίλῳ. τοιαῦτα ἐ σοᾶς καλαλαϐεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκληρ ϖ, ἔτι ἐ νυκϐὸς ὄσης, ἐ ζόφου ἀκεδεϐοῦς. ἀλλὰ ϖῶς τὸν οἰμωγὴν αὐτῶν ἐπικλωθένζας τὰς ϑεὰς, πῦρ τι ἀναδεῖξαι ἀπὸ τ Λυκίας, ὡς γνωείσαι τ τόπον ὀκεῖνον, καὶ πὰ λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκούρων τ ἕτερον, ἐπιϖεδίσαι τῇ ϖρῳρχησίῳ, καὶ κατδῦναι τὸν ναῦν ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγ ϖ, ἤδη τῇ κρημνῷ ϖροσφερομένῳ. τὰντεῦθεν ὁ ἄπαξ τ ὀρϑὴς ὀκπεσόντος, ἀϕ' ἑ Αἰγαίᾳ πλεύσαντας, ἑϐδομηκοστῇ ἀπ' Αἰγύπλ ἡμέρᾳ ϖῶς ἀντίους τὰς ἐτησίας πλαγιάζοντας, ἐς Πειραιᾶ χθὲς καθορμίσασϑαι, τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐς τὸ νότιον, ὡς ἔδϕ τὸν Κρήτην δεξιὰν λαϐόντας, ὑπὲρ τ Μαλέαν πλεύσαντας, ἤδη ἐνιαυ ὸν Ἰταλίαν. Λυ. νὴ Δία ϑαυμάσιόν πα ϕῆς κυϐερνήτην τ ἤρωα, ἢ ϑ Νηρέως ἡλικιώτην, ὃς τοσοῦτον ἀπεσϕάλη τ ὁδὸν. ἀλλὰ τί τοῦτο; ὃν Ἀδείμαν ϑ ὀκεῖνός ἐσι; Τιμ. ϖάνυ μὲν ὖν Ἀδείμαν ϑ αὐτός. ὀκϐοήσωμεν ὖν. Ἀδείμαντε, σέ φημι τ μυῤῥινούσιον, τ Στροϐίχου. Λυ. δυοῖν θατέρου, ἢ δυχεραίνῃ καθ' ἡμῶν, ἢ ὀκκεκώφωϰ. Ἀδείμαν ϑ γὸ, ὃν ἄλλ ϑ τὶς ἐσι. ϖάνυ ἤδη σαϕῶς ὁρῶ καὶ ϑοιμάτιον αὐτὸν, καὶ τὸ βάδισμα ὀκεῖνο, καὶ ὀ χρὼ ϕ ἡ κεϕή. ἐπιτείνωμεν ὖ ὅμως τ πεῖ-

Auſtri partem aſſumpſerit. Nam ab eo loco contingit Pamphilium mare à Lycio dividi: & fluctus ipſi ut pote multis undis, circa promontorium illud velut interſecti, (præruptæ autem & acutæ ſunt rupes, & incurſionibus aquarum acuminatæ) & procellas excitant terribiliores, & fragorem magnum: ac fluctus plerumque æquè magnus eſt ac ipſe ſcopulus. At talia ſe deprehendiſſe dicebat nauclerus, cùm adhuc nox eſſet: & caligo profunda: ſed Deos gemitibus ipſorum flexos, & ignem à Lycia oſtendiſſe, ut locum illum agnoſcerent: & ſtellam quandam ſplendidam, Dioſcurorum videlicet alterum, in carcheſio conſediſſe, navimque ad ſiniſtram in altum iterum direxiſſe, cùm jam in præceps ferretur. Atque ex eo cùm jam ſemel à recta via excidiſſent, per Ægæum navigantes, ſeptuageſimo die, quàm ab Ægypto ſolverant, adverſus eteſias, per obliquum, & tranſverſe actos in Piræum heri appulſos eſſe, tantum in partem inferiorem abreptos: quos conveniebat Creta ad dextram relicta, ſupra Maleam navigantes, jam in Italia eſſe. *Lyc.* Per Iovem mirabilem dicis gubernatorem Heronem, vel Nereo coætaneum, qui tantum à via aberrarit. Sed quid hoc? an ille eſt Adimantus? *Tim.* Omnino Adimantus ipſe. Vocemus hominem. Adimante, te dico Mirrhynuſium, Strobichi filium. *Lyc.* Ex duobus alterum illi accidit: aut enim nobis eſt infenſus, aut obſurduit. Nam omnino Adimantus ille eſt, neque alius quiſquam. Iam admodum planè video: cùm pallium ipſius eſt, tum inceſſus, & abraſa ad cutem coma. Greſſum tamen acce-

ἐπαθον, ὡς κεχαλάσωμεν αὐτόν. ἐὰν μὴ δ' ἐμοῦ λαβόμενοί σε ἐπιτρέψωμεν ὦ Ἀδείμαντε, οὐ παρακέσεις ἡμῖν ἐμβοῶσιν; ἀλλὰ δοκεῖς φροντίζουν τι ἔοικας ἐπὶ συνοίας τινὸς, ὦ μακαρε, οὐ σμικρᾶς, οὐδ' εὐκαταφρόνητον πρᾶγμα ὡς δοκεῖς ἀνακυκλῶν. Ἀδει. οὐδὲν ὦ Λυκῖνε χαλεπὸν, ἀλλά με καινή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπελθοῦσα, ἐποίησεν ἀπιέναι ὑμῶν ἐπαίοντας καὶ ὅλον ἐμαυτὸν ἀπαλλοτριώσαντα τοῦ λογισμοῦ. Λυ. τίς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς εἰπεῖν, εἰ μή τις ἐστὶ τῶν πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ἐπελήλυθεμεν ὡς οἶσθα, καὶ τινα μεμαθήκαμεν. Ἀδει. ἀλλ' αἰσχύνομαι ὑμῖν εἰπεῖν ὡς ὑμᾶς, ἅτε γὰρ μειρακιώδες ὑμῖν δόξει τὸ φρόνημα. Λυ. μῶν ἐρωτικόν τί ἐστιν; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἀμύητοις ἡμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλ' ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ δᾳδὶ, καὶ αὐτοῖς τεπλεσμένοις. Ἀδει. οὐδὲν ὦ θαυμάσιε τοιοῦτον, ἀλλά τινα πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλαττόμην, ἐν κενῇ μακαρίαν οἱ πολλοὶ κεκλῆσι. καί μοι σὺ ἀκμὴν τῆς εὐδαιμονίας, καὶ τρυφῆς, ἐπίεσαι. Λυ. σκοπεῖν τὸ εὐχαριέστατον τοῦτο, κοινὸς ἑρμῆς φασι, καὶ ἐς μέσον κεφαλὴν φέρων ἢ πλοῦτον. ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλους ὄντας, ἢ Ἀδειμάντου τρυφῆς. Ἀδει. ἀπελείφθην μὲν ἡμῶν οὗτος ἐν τῇ πρώτῃ ἐς τὸν ναῦν ἐπιβάσῃ, ἐπεί σε ὁ Λυκῖνε κατέσησας ἐς τὸ ἀσφαλές. εὐμετρῶν γάρ μοι δοκεῖς τὸ μέγεθος, οὐκ οἶδ' ὅπως ὑμεῖς ἀπίεσαι. ἐδόκει δέ μοι ὅμως τὸ πάνυ, ἠρέμα τινὰ τῶν ἑαυτῶν ὑποσῦραι ἀποφέρειν ἡ ναῦς τῷ διαστόῃ ὡς ἐπιτοπολὺ καθ' ἕτος

acceleremus, ut eum assequamur. Nisi veste apprehensum te convertamus, Adimante, nos inclamantes non audiveris? At etiam cogitabundus videris, rem non exiguam, neque parvi momenti cogitatione volutans. *Adim.* Nihil grave Lycine: sed nova quædam cogitatio, quæ inter eundum, mihi in mentem venit, ut ne vos audirem, fecit, dum intentè; ac tota mente in illam incumbo. *Lyc.* Quænam ista est? Ne enim graveris dicere, nisi id sit aliquid planè arcani. Atqui initiati sumus, ut scis, & celare didicimus. *Adim.* At pudet me vobis dicere: adeò juvenile vobis videbitur id quod nunc cogito. *Lyc.* Num amatorium quiddam est? Neque enim hoc profanis nobis narrabis, sed & ipsis splendida face lustratis. *Adim.* Nihil, ô præclare, istiusmodi: sed opulentiam quandam mihi ipsi affingebam: quam inanem fœlicitatem vulgus appellat: & mihi in summa vi opum & deliciarum versanti, superveniistis. *Lyc.* Proinde illud quod omnibus est in ore, Communis Mercurius inquiunt: & in medio has opes depone. Æquum enim est nos quoque parte aliqua frui voluptatum Adimanti, amici cùm simus. *Adim.* Relictus sum à vobis ubi primùm in navim conscendimus, postquam te Lycine in tuto collocassem. Nam cùm anchoræ magnitudinem metirer, nescio quò à me discessistis. Omnibus tamen perlustratis, quendam ex nautis interrogavi quantum lucri hæc navis in singulos annos domino referret ut plu-

1 Κοινὸς Ἑρμῆς] Phrunut. cap. de Mercer. Theoph. Charact. 24. Latini *in commune*. Seneca Epistola 120. *Quæsiei aliquid juveni non exspecte donec dicas in commune, ipse mihi dico.* Bourd.

§ Εὐ-

ἔκφυσιν τῶν μισθοφορέων. ὁ δέ μοι δώδεκα ἔφη ἀττικὰ τάλαντα, εἰ πως τυγχάνοιεν τῆς λογίζοιτο. τοιγαροῦν ἐν ἑαυτῷ, ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τῶν ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν εἶναι, οἷον ἂν ὡς εὐδαίμονα βίον ἐζήσασα, εὖ ποιῶν τοὺς φίλους, καὶ ἐπιπλέων οἵοτε μὲν αὐτὸς, οἵοτε δ' οἰκέτας ἐκπέμπων. εἶτα ἐκ τῶν δώδεκα ἐκείνων ταλάντων, οἰκίαν τινὰ ἤδη ὠνούμενος ἐν ἐπικαίρῳ μικρὸν ὑπὲρ τὴν ποικίλην, τὴν Διὸς τὸ Ἰλισσὸν ἐκείνην τὴν πατρῴαν ἀφεὶς, καὶ οἰκέτας ὠνούμην, καὶ ἐσθῆτας, καὶ ζεύγη, καὶ ἵππους. νυνὶ δ' ἤδη ἐν πλοίῳ, ὑπ' ἀπάντων εὐδαιμονιζόμενος τῶν ἐπιβατῶν, φοβερὸς πᾶσι ναύταις, καὶ μονονυχὶ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἐπὶ δὲ μοι τῷ κυβερνήτῃ τῶν οὐρίζοντι, καὶ εἰς λιμένα πόρρωθεν ἀποβλέποντι, ἐπιστὰς ὦ Λυκῖνε, κατέδυσας τὸ πλοῦτον, καὶ ἀνέτρεψας εὐ φερόμενον τὸ σκάφος ἀρτίως τοῦ οὔρου τῷ πνεύματι. Λυ. σκληρὸν ὦ γύναιε, λαβόμενός μου, ἅπαντα ὥσπερ τὸ φρύαγμα, ὡς πᾶσι πειρατῇ, ἢ καταπονίσῃν, ὃς πλεκτὸν ναυάγιον εἰργασμένη ἐκ παππου, ἐν γῇ κεῖ τῇ ὀνομαζομένῃ Πειραιεῖ εἰς τὸ ἄστυ. ἀλλ' ὅρα ὅπως μὴ μνησθήσομαί σου τὸ πλεῖστον. πέντε γὰρ εἰ βάλοι, καλλίων, καὶ μείζων ἡ αἰγυπτία πλοῖα ἤδη ἔχει. καὶ τὸ μίσθιον, ἀδὲ καταδωῶ δωσόμενα. καὶ τὰ σοι πεντάκις ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἑκάστου σιτηγοίτω σιτηγία. καὶ ὁ ναυκλήρων ἄριστος, δῆλος εἰ ἀφόρητος ἡμῖν τότε γενησόμενος. ὡς γὰρ ἐπ' ἐνὸς πλοίου τοσαύτη εὐσωστία ὤν, παρήκεις βοώντων, εἰ πέντε κτήσαιο πρὸς τούτῳ τελάρχους πάντα, καὶ ἀνάλεθρα, ὑ δ' ὄψει δηλαδὴ τὰς

plurimum. Ille autem, duodecim, inquit, Attica talenta, siquis ad minima usque supputarit. Exinde igitur rediens mecum ipse cogitabam, siquis Deorum hanc navem derepente meam esse faceret, quam beatam vitam agerem, amicis benefaciendo, & in ea ipse interdum navigando, servos interdum emittendo. Deinde ex duodecim illis talentis, etiam ædes ædificarem, in opportuno loco paulum supra Porticum pictam, relicta paterna illa quam juxta Ilissum habeo: & servos, veites, vehicula, & equos emerem. Ac jam nunc navigabam, & à vectoribus omnibus fœlix prædicabar, & nautis formidandus, & tantùm non rex existimabar. At tu, dum ea quæ in navi sunt, compono, & portum eminus aspicio, superveniens Lycine, opulentiam hanc omnem mihi submersisti, navemque ipsam secundo voti spiritu labentem, subvertisti. *Lyc.* Proinde ô generose, correptum me abduc hinc ad prætorem, veluti piratam, aut demersorem, ut qui tanti naufragii sim author: idque in terra, quâ ex Piræo in urbem itur. At vide quo solatio tuum lapsum levabo. Quinque enim si placet, pulchriora & majora Ægyptio isto navigia jam habe: & quod maximum fuerit, etiam immersabilia: quæ quinquies ex Ægypto quotannis tibi frumentum importent. At nunc ô nauclerorum præstantissime, jam nunc præ te fers, quàm nobis tum intolerabilis futurus sis. Nam siquidem, unius hujus navigii cùm sis dominus, nos exaudire clamantes noluisti, si præter hoc, quinque possideres, tribus velis instructa, & tempestatibus invicta, nempe ne aspiceres quidem amicos. Proinde tu quidem

φίλης. σὺ μὲν ἂν οὕπλοῦ ὦ βέλτιστ. ἡμεῖς δ', ὦ Πειραιεῖ καθεδούμεθα. καὶ τὰς ἐξ Αἰγύπτου, ἢ Ἰταλίας καταπλεούσας ἀνακρίνοντες, εἴ πω τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον τῶν ἴσμεν τίς οἶδεν. Ἀδει. ὁρᾷς, ὅτι καὶ τοῦτο ἄκνουν εἰπεῖν ἃ ὑμένοιν, εἰδὼς ὅτι ὦ γέλωτα, καὶ σκώμματα ποιήσεσθέ μου τὸν ὄγκον. ὥστε ἐπίσχες μικρόν, ἕως ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποπλεύσομαι πάλιν ἐπὶ τὰ νεώς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἐπεὶ συμβησόμεθά σοι ἐν αὐτοῖ τοσούτοις. Ἀδει. ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν, προσελθών. Λυ. σὺν ἡμεῖς γε προσηξόμεθα ὑμῖν. μὴ γὰρ οἴει σοὶ μὲ εἶναι ῥᾴδιον τηλικαῦτα πλοῖα κτᾶσθαι, μήτε πρίασθαι, μήτε ναυπηγήσασθαι. ἡμεῖς δ', οὐκ αἰτήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολὺς σταδίους ἀκμῆτες δύνασθαι νεῖν. καίτοι πρῴην ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τοῦ Διὸς τελετὴν, οἶσθα ὡς ἡλίκων σκαφιδίων πάντες ἅμα οἱ φίλοι τεττάρων ἕκαστον ὀβολῶν διεπλεύσαμεν. καὶ νῦν ἰδυχέρασιν ἡμᾶς συμπλέουσας. καὶ ἐγὼ ἀναπαύσεις, εἰ συμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προσελθὼν ἀφαιρεῖς. ὑπερμιζᾶς γε ὦ Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸ κάλλιον ὑμῶν πλοῖον, οὐδὲ οἶσθα ὅσης ὤν, ναυκληρεῖς. ὥστε ἐπῄρσί σε ἡ οἰκία, ὡς καλὰ τὰ πόλεως οἰκοδομήσεσα, ἐς τὰ ἀκρόλιθον τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ ἄθλε, ἕως τί ἴσον, καὶ τὰ νεκλᾶ ταῦτα ταρίχη πάλεσθαι, μέμνησο ἡμῶν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μῦρον ἀπὸ Κανώπου, ἢ ἴβιν ἐκ Μεμφιδος. εἰ δὲ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τὰ πυραμίδων μίαν. Τιμ. ἄλις παιδιᾶς ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς ὡς ἐγὼ

dem ſecunda navigatione utere, vir optime: nos autem in Piræo ſedebimus, eos qui vel ex Ægypto, vel ex Italia navigabunt, interrogantes, numquis magnum illud Adimanti navigium, Iſidem puta, norit. *Adim.* Vides, ideo pigebat me dicere quid animo volverem, quòd ſcirem fore ut meum votum riſu, & dicacitate proſequeremini. Quare quum hîc aliquantulum ſubſtitero donec vos progreſſi fueritis, hinc iterum mea in navi navigabo. Nam multò ſatius eſt cum nautis me colloqui, quàm hîc à vobis irrideri. *Lyc.* Nequaquam: nam tecum illam concendemus, ipſi etiam ſubeuntes. *Adim.* At ego ante vos ingreſſus ſcalas ſubtraham. *Lyc.* Proinde nos adnatando ſequemur vos. Ne enim putes facile tibi eſſe tanta navigia poſſidere, quæ neque emeris, neque compegeris. Nos autem à Diis non petituros, ut multa ſtadia poſſimus indefeſſi natare. Atqui primùm etiam in Æginam ad feſtum Dianæ ſcis quàm parva navicula omnes ſimul amici, datis quiſque quatuor obolis trajecerimus: nec tamen ægrè ferebas quòd tecum navigaremus. At nunc indigneris quòd tecum conſcenſuri ſimus, & ſcalas antè ingreſſus ſubtrahis. Petulantem agis Adimante, & in ſinum non ſpuis: neque agnoſcis, quiſnam ipſe ſis qui navim gubernas. Adeò te ſublimem evexit domus iſta, in pulcherrimo urbis loco ædificata: & ſervorum multitudo. At ô bone per Iſidem quæſo, etiam Niliaca ſalſamenta, tenuia iſta memineris ex Ægypto huc nobis advehere, aut unguentum à Canopo, aut Ibin ex Memphide: quinetiam, ſi navis ſufficiet, ex pyramidibus unam. *Tim.* Satis jocorum, Lycine. Vides ut eru-

ηριᾶν Ἀδείμαντον ἐποίησας, πολλὰ τῷ γέλωτι ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέρωστον εἶναι, καὶ μηκέτι ἀντέχειν ὅτου τὸ ἐπιῤῥέον; καὶ ἐπειδὴ ἔτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπόν ἐστι ὅτου τὸ ἄκρον, διελόμενοι τετραχῇ τιν' ἑδὸν κατὰ τὰς ἐπιβαλλούσας ἑκάστῳ στάδιος, αὐτῷμῳ ὥσπερ ἂν δοκῇ σοὶ τῶν θεῶν. ἴστω γὰρ ἂν ἡμᾶς ὅ, τι καμοῦμεν λάθοι. καὶ ἅμα διφησόμεθα, ὥσπερ ἡδέως ὀνείρατα ἑκουσίως ὑπομένοντες, ἐφ' ὅσον βούλεσθε εὖ ποιήσαντα ἡμᾶς. παρ' αὐτῷ γὰρ ἐκάστῳ τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς. καὶ οἱ θεοὶ πάντα ὑποκείσθωσαν παρέξοντες, εἰ ἔστι τῇ φύσει ἀπίθανα ἔσται. τὸ δὲ μέγεθος, ἐπίδειξις ἔσται τὸ πρᾶγμα, ὅσης ἂν ἄρα τύχοι χρήσεως τῷ πλούτῳ, καὶ τῇ εὐχῇ. δηλώσει γὰρ οἷος ἂν ὁ πλουτήσας ἐγένετο. Σαμ. καλῶς ὦ Τιμόλαε, καὶ πειθομαί σοι. καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῇ, εὐξόμεθα ἅπερ ἂν δοκῇ. εἰ μὲ γὰρ Ἀδείμαντος βούλεται, ὁδὲ ἐρωτᾷν οἶμαι, ὃς γε δὴ σὺν τῇ νηῒ τὸ ἕτερον ποδὰ ἔχει. χρὴ δὲ τὸν Λυκῖνον δοκεῖν. Λυ. ἀλλὰ πλουτῶμεν, ὦ τᾶν ἄμεινον, μὴ δὲ βασκαίνειν ἐπὶ ταῖς καιναῖς εὐτυχίαις δοκῶ. Αδει. τίς γὰρ πρῶτος ἄρξει; Λυ. σὺ ὦ Ἀδείμαντε. εἶτα μέν σε, ὕστος Σάμιππος, εἶτα, Τιμόλαος. ἐγὼ δέ, ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδιον τὸ ἀπὸ δίπυλα ἐπιλήψομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τοῦτο ὡς οἷόν τε τάχιστα. Αδει. σὺν ἐμοὶ μὲν ἡδὺν νεῦ διαφήσομαι τὸ νεώς. ἀλλ' εἶπε ἔξεστι, ἐπιμεταθέσθω τῇ εὐχῇ. ὁ δὲ Ἑρμῆς ὁ κερδῷος, ἐπινεύσεται ἅπασιν. ἴστω γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμοὶ, καὶ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, καὶ ἄλλο εἴ τι ἡδὺ κτημάτων ἀπανθρωπίζεσθε Adimantum fecisti, cum adeò multo risu navigium inundaris, ita ut jam sit inexhaustum, nec ei quod influit, amplius resistere queat. Et quoniam adhuc multum nobis viæ restat ad urbem usque, diviso in quatuor partes itinere, suo cuique attributo stadio, postulemus à Diis quæ videbuntur. Ita enim nos laborem viæ non percipiemus, simulque exhilarabimur, perinde ac si in jucundissimum somnium incideremus ultro, quod quandiu voluerimus nos beet. Nam penes unumquemque sit voti modus, & supponatur Deos omnia concessuros, & si natura sint incredibilia. Quod autem maximum est, hoc erit specimen ejus qui divitiis & precibus optimè sit usurus: indicabit enim qualis foret, si dives evasisset. *Sam.* Rectè Timolaë, & credo tibi: quumque tempus vocaverit, optabo quicquid videbitur. Nam si Adimantus vult, ne interrogandum quidem opinor, ut qui in navi alterum pedem habeat. Oportet autem etiam Lycino idem videri. *Lyc.* At diteſcamus, si hoc satius, ne communi fœlicitati invidere videar. *Adim.* Quis igitur incipiet? *Lyc.* Tu Adimante: deinde secundo loco hic Samippus, tertio Timolaus: ego verò, paulo ante dimidium stadium quod usque ad Dipylum supereſt, idque quoad fieri potest percurrendo, votum incipiam. *Adim.* Proinde ego quidem neque nunc à navi discedam, sed si modò licet, etiam aliquid voto adjiciam. Mercurius autem quæstuosus ille omnibus annuat. Navigium, & quæ in eo sunt, mea sint omnia, onus, mercatores, mulieres, nautæ, & siquid aliud jucundissimum insit ex omnibus

των. Σαμι. λέληθας σαυτὸν ἔχων σὺ τῇ νηΐ. Αδει. τὸ παῖδα φῄς ὦ Σάμιππε, τὸ κομήτην; καίτοι σὸν ἔστω ἐμόν. ὁπόσος ὁ πυρός ἐστιν, ὅτος ὁ ἀριθμὸς ἅπας, χρυσίον ἐπίσημον γενέσθω, τοσοῦτοι δαρεικοί. Λυ. τί τοῦτο ὦ Ἀδείμαντε; καταδύσεταί σοι τὸ πλοῖον. ἅ γὰρ ἴσον βάρος πυρῷ, καὶ ἓξ ἰσαρίθμους χρυσίου. Αδει. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἐπειδὰν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ εὐχή, τὼ Πάρνηθα ἐκείνην εἰ θέλοις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχε. καίγω σιωπησομαί σοι. Λυ. ἀλλ' ἐπὶ σοὶ ἀσφαλείας τοῦτο ἔχωμι ἢ οἷς ἐποιησάμεθα, ὡς μὴ ἀπολέσῃς ἅπαντας μὴ ἓξ χρυσίου. καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα, μίτερα. τὸ μειράκιον δὲ τὸ ἀγαθὸν, ἀποπνιγήσεται ἄθλιον, νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον. Τιμ. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε. οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδύντες, ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὸν γιῶ. ἢ νομίζεις κιβαρῳδὸν μόνα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπολεῖσθαι τὸ μισθὸν ἀνὴρ ᾠδῆς, καὶ νεκρὸν παιδίον εἰς τὸ ἰσθμὸν ἐπὶ δελφῖνος ἀμοίρως ἀφικνεῖσθαι, τὸ δὲ Ἀδειμάντου οἰκέτην τὸ νεωνήτην, ἀποφήσειν δελφῖνος ἁρπακτόν; Αδει. καὶ σὺ γὰρ Τιμόλαε, μιμῇ Λυκῖνον, καὶ ἐπιμέτρεῖς τὰ σκωμμάτων. καὶ ταῦτα, εἰσηγητὴς αὐτὸς γενόμενος. Τιμ. ἄμεινον γὰρ ἦν πιθανώτερον αὐτὸ ποιεῖν, καί πινα ζητοῦντα τοῦτο τῇ κλίνῃ ἀνευρεῖν, ὡς μὴ πρᾶγμα ἔχοις ὃν ἐν πλοίῳ, μεταλλεῖς χρυσίον εἰς τὸ ἄντρον. Αδει. εὖ λέγεις. ἀνορυχθήτω ζητοῦντες τὸν Ἑρμῆν τὸν λίθινον, ὃς ἔστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μύριοι χίλιοι ἐπίσημα χρυσίου. ἔνθα δὴ καὶ τὸν Ἡσίοδον, οἶκος τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἐπισημοτάτην οἰκήσω. καὶ τὰ ἐνδὸν τὸ ἄντρον πάντων facultatibus. *Sam.* Nescis te in navi habere. *Adim.* Puerum istum inquit Samippe, comatum? Ille igitur sit meus. Quantum autem est frumenti, totus granorum numerus in aurum signatum convertatur, totidemque Daricos. *Lyc.* Quid hoc Adimante? submergetur tibi navigium: non enim idem pondus est tritici, & æqualis numero auri. *Adi.* Ne invideas, Lycine: sed quum ad te pervenerit votum, Parnethem si placet, totam auream facias licet: atque ego tibi tum tacebo. *Lyc.* At ego quò magis in tuto navigares, hoc agebam: ne videlicet omnes unà cum auro periretis. Et quod ad vos attinet mediocriter periclitamini: at formosus ille adolescentulus, suffocabitur miser, cùm natare nesciat. *Tim.* Bono sis animo, Lycine: delphines enim ipsum tergo subvehentes, in terram deportabunt. An tu putas citharœdum quempiam ab illis esse servatum, & hanc sui carminis accepisse mercedem: deinde & alium quendam puerum mortuum, in Isthmum à delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem servum hunc novitium nullum habiturum delphinem amatorem? *Adi.* Etiam tu Timolaë imitaris Lycinum, & ingeris dicteria, idque cùm hujus rei sis author. *Tim.* Melius enim esset ut hoc verisimilius fingeres, & thesaurum sub lecto invenisses, ne hoc tibi foret negotii ut ex navi aurum in urbem transferres. *Adi.* Rectè dicis. Effodiatur igitur thesaurus sub Mercurio illo marmoreo, qui nobis in aula est: auri videlicet signati mille modii. Statim itaque juxta Hesiodum: primùm ædes quàm maximè insignes habitarem: deinde quæ circum urbem sunt, omnia

τε ἀγησαίμεν ἤδη, πλὴν ὅσα Ἰσθμοῖ, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι, ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, καὶ περὶ τὸ ἰσθμὸν ὀλίγα, καὶ ἀγώνων εἵνεκα, εἴ ποτε δὴ τὰ Ἴσθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ Σικυώνιον πεδίον, καὶ ὅλως, εἴ πῃ τι ἢ σωτηρίφες, ἢ ἥνυδρον, ἢ εὔκαρπον ἐν τῇ Ἑλλάδι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδειμάντῳ ἔσω. ὁ χρυσὸς ἡμῖν, καὶ ἅλα ἡμῖν ἐμφαλῆν τὰ ἡμῖν ἐκπώματα, καὶ κῦφα, ὡς τὰ Ἐχεκράτους, ἀλλὰ διζάλαυρα ἕκαστον τῶν ὀλκήν. Λυ. εἶτα πῶς οἰνοχόος ὀρίξῃ πλήρες ὕστου βαρὺ ἔκπωμα; ἢ σὺ δίξῃ παρ' αὐτὸ ἀμυχὴν ἐ σύφον, ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος ἀναδιδόντος; Ἀδει. ἄνθρωπε, μή μ' ἀπάλυε τῶν εὐχῶν. ἐγὼ γὰρ ἐ τραπέζας ὅλας χρυσᾶς ποιησομαι, καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς. εἰ γὰρ μὴ σωπήσῃ, καὶ τὰς ἀλφιτόνους αὐτάς. Λυ. ὄρα μόνον μὴ ὥσπερ τῷ Μίδᾳ, καὶ ὁ ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν, χρυσὸς γένηται, καὶ πλουτῶν, ἄθλιος ἀπόλῃ, λιμῷ διαφθαρεὶς πολυτελεῖ. Ἀδει. τὰ σὰ ῥυθμιεῖς πιθανώτερον ὦ Λυκῖνε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αἰτῇς. ἐωθὼς ἐπὶ τούτοις, ἀλαζονικὸς, καὶ ὁ βίος οἷος ἀβροδίαιτος. ὑπνος, ἐφ' ὅσον ἥδιστος. φίλων θεραπεῖαι, καὶ δεήσεις. καὶ τὸ ἅπαντας ὑποπτήσσειν, καὶ θορυβεῖν. καὶ οἱ μὲν, ἕωθεν πρὸς ταῖς θύραις ἄντα ἐ κότου θεραπεύσουσιν. ἐν αὐτοῖς δὲ, καὶ Κλεαίνετος, καὶ Δημοκράτης οἱ πάνυ. καὶ θορυβηθέντι γε αὐτῶν, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων εἰσδιχθῆναι ἀξιῶσι, θυρωροὶ ἐπὶ ἑφιέντες. [1] Εὐμηδίοις βάρβαροι προσπορθήσουσιν ἐς τὸ μέσωπον δύο τῶν θυρεῶν, οἷα νῦν αὐτοὶ ποιοῦσι

mnia jam coëmissem, præterquam quæ in Isthmo, Delphis, & Eleusine sunt: quæ mari adjacent, circumque Isthmum pauca, certaminum gratia, siquando ad Isthmia me conferrem, & Sicyonium campum: denique quicquid opacum, irriguum, & fœcundum in Græcia fuerit, id omne brevi tempore sit Adimanti: aurum autem concavum nobis sit ex quo cibum capiamus: pocula verò non levia, ut Echecratis illa, sed unumquodque duorum talentorum pondo. *Lyc.* Quo pacto pocillator poculum adeò grave, plenum tibi porrigat? aut quomodo accipies ab eo sine labore, non scyphum, sed Sisyphium pondus illo tradente? *Adi.* Mi homo ne mihi disturba votum. Ego mensas quoque auri solidi faciam, aureosque lectos: & ni tacueris, etiam ministros ipsos. *Lyc.* Vide modò, ne quemadmodum Midæ, ne panis potusque tibi in aurum convertatur, & diteſcendo miser pereas, fame ista pretiosa enectus. *Adi.* Tua igitur verisimilius compones Lycine, quum postmodum optare incipies. Vestis ad hæc sit purpurea, victus quàm maximè delicatus, somnus, quoad fieri potest, suavissimus, amicorum salutationes, & petitiones: & me vereantur, adorentque omnes: atque alii quidem primo statim mane ad fores sursum ac deorsum obambulent. Inter ipsos autem Cleænetus, & Democrates viri clari, quibus accedentibus, & ante alios intrò recipi volentibus, septem janitores adstantes, ingentes barbari, in frontem statim impingant januam, perinde atque ipsi nunc aliis faciunt. Ego

1 Εὐμηδίοις βάρβαροι] Syri, Medi, sic enim illos vocabant. Habes præcipuam partem pag. seq. apud Athen. lib. 1. *Bourd.*

σιν. ἐγὼ δ', ὁπότε δόξῃ, προκύψας ὥσπερ ὁ ἥλιος, σκοπῶν μὲ δὸ ἐπιβλέψομαι οἷος. εἰ δέ τις πένης, οἷος ἦν ἐγὼ πρὸ τοῦ θησαυρόν, φιλοφρονήσομαι τοῦτον. καὶ λασάμβυον, ἥκειν κελεύσω τῷ ὄχῳ ἐπὶ τὸ δεῖπνον. οἱ δ', ἀπαντιγήσαντες οἱ πλούσιοι, ὁρῶντες ὀχήματα, ἵππους, καὶ παῖδας ὡραίους, ὅσον διχιλίους, ἐξ ἁπάσης ἡλικίας ὄ, τι πρὸ τοῦ ἀνθηροτάτους. εἶτα δεῖπνα ἐπὶ χρυσοῦ. ὠπτημένος γὰρ ὁ ἄργυρος, καὶ ὁ κατ' ἐμέ. τάραχος μέν, ἐξ Ἑσπερίας. οἶνος δ', ἐξ Ἰταλίας. ἔλαιον δ', ἐξ Ἑσπερίας ἐστὶ τοῦτο. μέλι δ' ἡμέτερον τὸ ἄπυρον, καὶ ὄψα παντοδαπὰ, καὶ σῦες, καὶ λαγῶς, καὶ ὅσα πτηνά. ὄρνις, ὁ Φάσιος. καὶ ταὼς, ἐξ Ἰνδίας. καὶ ἀλεκτρυὼν νομαδικός. οἱ δὲ σκωλάζοντες ἔσονται, σοφιστή τινες, περὶ πίμμακα καὶ χυμοὺς ἔχοντες. εἰ δέ τινι προποίμοι, σκύφον, ἢ φιάλην αἰτήσας ὁ οἰκέτης, ἀποφερέτω καὶ τὸ ἔκπωμα. οἱ δὲ νῦν πλούσιοι, πρὸς ἐμὲ ἴροι, καὶ προσαιτοῦσι δηλονότι ἅπαντες. καὶ σὺν ἔτι τὸ χρυσοῦν πινάκιον, ἢ τὸν σκύφον ἐπιδείξεται Διόνικος ἐν τῇ πομπῇ. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷ τὰς οἰκείας τὰς ἐμὰς χρυσώματος τοσούτῳ χρωμένας. τῇ πολλῇ δὲ ταῦτα παρ' ἐμοὶ ἐξαίρετα ὑπάρξει ἄν, αἱ μὲν μναῖ, καὶ μέτρα ἑκατὸν δραχμῶν, τῷ μὲν ἀστῷ, ἑκατόν. τῷ δὲ μετοίκῳ, ἥμισυ τούτων. δημόσια δὲ εἰς κάλλος θέατρα, καὶ βαλανεῖα, καὶ τὸν θαλάττιον ἄχρι πρὸς τὸ δίπυλον ἥκειν. κἀντεῦθα πᾶν λιμένα εἶναι, ἐπαχθέντος ὀρύγματος μεγάλου καὶ ὑδατος, ὡς τὸ πλοῖον μὴ πλησίον ὁρμεῖν, καθάπερ ὃν ἐν τῷ Κεραμεικῷ. τοῖς φίλοις δὲ ὑμῖν, Σαμίππῳ μέν, εἴκοσι μεδίμνους ἐπισήμου χρυσοῦ ἀποδαμεῖσθαι τὸ οἰκονόμον

Ego verò, quando visum fuerit, prospiciens quemadmodum sol, illorum quidem nonnullos, ne aspiciam quidem. Si verò pauper quispiam, qualis ego fui ante repertum thesaurum, illum humaniter complectar, ac lotum ad cœnam sub tempus venire jubebo. Tum discruciabuntur isti divites, aspicientes vehicula, equos, pueros formosos circiter bis mille, ex omni ætate delectos, ut quisque fuerit maximè floridus. Deinde cœnæ in auro appositæ (vile enim argentum, & nihil ad nostram fortunam) ac sallamentum quidem ex Hispania, vinum autem ex Italia: oleum quoque ex Hispania: mel verò nostras ignis expers, opsonia undequaque allata, sues, lepores, & volatilia quævis, gallina ex Phaside, pavo ex India, & gallus Numidicus. Qui verò singula parant, sophistæ sint circa bellaria & sapores exercitati. Quòd sicui præbibero, scypho, vel phiala petita qui ebiberit, auferat secum & poculum. Qui autem nunc sunt divites, præ me Iri, & mendici videantur omnes. Neque amplius argenteam quadram, scyphum-ve Dionicus in pompa ostentabit: & maximè quum servos etiam meos argento tam multo uti videbit. Civitati autem à me hæc seponantur. Pecuniarum quidem distributiones, singulis mensibus drachmæ, civi quidem centum, inquilino verò quinquaginta. Publicè verò ad ornatum urbis, theatra, & balnea parabo, & mare usque ad Dipylum adducam, eritque portus, huc adducta per fossam magnam aqua, ut navis mea propiùs appelli, & ex Ceramico conspici possit. Amicis autem vobis, Samippo quidem, œconomum jubebo viginti modios auri signati metiri.

Ti-

ἀπόλοιτο ἄν. Τιμολάῳ δ', πέντε χοίνικας. Λυκίνῳ δ', χοίνικα, ἀπομεμαξάμην δὲ ταύτην, ὅτι λάλος ἐστὶ, καὶ ἐπισκώπτει μου τὴν σύριγγα. τοῦτον ἐγὼ βούλομαι βιῶναι τὸν βίον, πλουτῶν εἰς ὑπερβολήν. καὶ τρυφῶν, καὶ πάσης ἡδονῆς ἀφθόνως χορηγούμενος. εἴρηκα. καίμοι ὁ Ἑρμῆς πλεονεκτήσειεν αὐτό. Λυ. οἶσθα δῆτα, ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πάνυ σοι λεπτῆς κρεμάσεται ὁ παῖς οὗτος ὁ Πλοῦτος ἀπὸ τοσούτου, καὶ ὦδε ἐκεῖνα πάντα διαρραγῇ, πάντως οἴχεται, καὶ ἄνθρακές σοι ὁ θησαυρὸς ἔσται; Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὁπόσον χρόνον βιώσεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι ἀδιακεμβρίας σοι ἡ χρυσῆς τραπέζης, πρὶν ἐπιβαλεῖν τὴν χεῖρα, καὶ ἀπογούσασθαι δὲ ταῦτα, καὶ δὲ νομοδότου ἀλεκτρυόνος, ἀποφυσήσας τὸ ψυχάριον, ἅπαξ, γυψὶ, καὶ κόρραξι πᾶσι ἐκεῖνα καταλιπών; ἢ ἐθέλεις καταριθμήσωμαί σοι τοὺς μέν, αὐτίκα πρὶν ἀπολαῦσαι δὲ πλούτου ἀποθανόντας, οὓς δ', καὶ ζῶντας ἀποστηρηθέντας ὧν εἶχον ὑπὸ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ τοῦ τοιούτου δαίμονος; ἀκούεις γάρ που τοῦ Κροῖσον, καὶ τὸν Πολυκράτη, πολὺ σὺ πλουσιωτέρους γενομένους, ἐκπεσόντας τοῦ βορχεῖ τῶν ἁπάντων; ἵνα δὲ σοι τούτους ἀφῶ, τόν, τὸν ὑμέτερον ἐχέγγυον οἷ σοι φανήσεται, καὶ βέβαιον; ἢ οὐχ ὁρᾷς πολλοὺς τῶν πλουσίων καταδικασθέντας ὑπὸ τῶν ἀλιτηρίων, τοὺς μέν, ὑβρὶ βαδίζειν δικασμένους, οὓς δ', τυφλούς, ἢ τὸν σκυτοδίωνα τὸν ἀλιτήριον; ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἔλοιο πλουτῶν δὶς τοσοῦτον πλοῦτον, ὅμοια πάσχειν Φανομάχῳ τῷ πλησίον, καὶ ζηλωτὸς ὡς ἐκεῖνος, Timolao verò chœnices quinque, unam Lycino, eamque abrasam, quia loquax est, meumque votum irridet. Atque hanc vivere vitam vellem supra modum ditescens, & delicatè agens, omnibusque voluptatibus copiosè fruens. Dixi. Ac mihi illa velit perficere Mercurius. *Lyc.* Ergo scis Adimante, quàm tenui de filo puer iste Plutus pendeat, quod si rumpatur omnia evanescent, & carbones tihi hic thesaurus erit? *Adi.* Quî dicis hoc Lycine? *Lyc.* Quia ô optime, incertum est quandiu locuples sis victurus. Quis enim scit an adhuc apposita tibi mensa ista aurea, priusquam manum admoveas, & pavonem, aut Gallum Numidicum deguste s, exhalata animula abiturus sis, vulturibus & corvis ista omnia relinquens? An vis ut enumerem tibi, alios quidem statim, priusquam divitiis fruerentur, mortuos: alios autem etiam vivos, iis quæ possidebant, ab aliquo Deo spoliatos, qui hæc ipsis invidebat? An non audis Crœsum, & Polycratem, qui multò te opulentiores fuerunt, brevi bonis omnibus excidisse? Sed ut tibi missos hos faciam: num tibi valetudinem adeò firmam putas fore, atque constantem? An non vides multos divitum doloribus vexatos infœliciter ætatem agere: ac alios nc vadere quidem posse, alios autem cæcos esse, aut intus affectu aliquo laborare? Nam quòd ne alteram quidem tantam opulentiam possidere velles, eademque cum Phanomacho divite isto pati, pariterque ut ille effœminatus esse, sat

1 Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; ὅτι ὦ ἄριστε] Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε. Marcil.

εὖ οἶδα κἂν μὴ εἴπῃς. ἐᾶν λέγειν ὅσας ἐπιβουλὰς οἶδα μοι δι' αὐτὸν, καὶ λῃστὰς, καὶ φόνον, καὶ μῖσος ἀδικίᾳ τῇ πολλῶν. ὁρᾷς οἷον σοι πρᾶγμα τῶν ἀπόρων ὁ θησαυρὸς γίγνεται; Adi. ἀεί σύ μοι ὦ Λυκῖνε, ὑπεναντίος. ὥστε ἂν τὸν χοινικίδιον ἔτι λήψῃ, εἰς τέλος μου τὰ σύχνης ἐπηρεάζων. Lu. τοῦτο μὲν ἤδη καὶ τὰς πολλὰς τῶν πλησίον ἀναδύῃ, καὶ ἀναγκαλεῖς, τὸν ὑπόχιτον. ἀλλὰ σὺ ἤδη ὁ Σάμιππος, εὔχου. Sami. ἐγὼ γὰ, ἠπειρώτης γάρ εἰμι, ὀρκῶ, ἐκ Μαντινείας ὡς ἴστε, ναῦν μὲ οὐκ αἰτήσομαι γὰρ ἐκ τοῖς πολίταις ἐπιδείξασθαι ἀδυνάτου. ἀλλὰ μικρολογήσομαι πρὸς τοὺς θεοὺς, θησαυρὸν αἰτῶν, καὶ μεμετρημένον χρυσίον. ἀλλὰ, δύναται γὰρ ἅπαντα οἱ θεοὶ, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, κἀμὲ νόμος τὰ σύχνης, ὃν Τιμόλαος ἔθηκε, φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς ἀδὲν ἀναγκαίων, αὐτῷ δὲ βασιλοῦς γίνεσθαι, ἂν οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ἢ εἴ τις ἄλλος ἐκ Σκάμβρου τὴν βασιλείαν παῖδος ἤρξεν. ἀλλά μοι τοῦτον ἀπὸ λῃστείας ἀρξάμενον, ἐφίππους, καὶ στρωμάτων ὅσον τελέκοντα, πίσσοι μάλα, καὶ πρόθυμοι γίνεσθωσαν. εἶτα κατ' ὀλίγον, τριακόσιοι στρατιῶται ἡμῖν, ἄλλοι ἐπ' ἄλλης. εἶτα, χίλιοι. καὶ μετ' ὀλίγον, μύριοι. καὶ τὸ πᾶν, εἰς πέντε μυριάδας τὸ ὁπλιτικόν. ἱππεῖς δ', ἀμφὶ τὰς πεντακισχιλίας. ἐγὼ δ', χειροτονητὸς ὑφ' ἁπάντων σφόδρα, ἄρχων ἄριστος εἶναι δόξας, ἀνθρώπων ἡγεῖσθαι, καὶ πρᾶγμα χρῆσθαι, ὡς τούτοις αὐτὸ ἤδη μεῖζον εἶναι τὰ ἄλλων βασιλέων, ἅτε δεῖται σφόδρα χειροδίκου τὰ στρατιᾶς ἄρχειν, ὃ

sat scio, etsi non dixeris. Non dico quàm multas insidias cum divitiis conjunctas norim, præterea prædones, invidiam, & odium apud vulgus obeundum. Vides qualium tibi rerum author sit hic thesaurus. *Adi.* Semper tu mihi, Lycine, adversarius es: quare neque chœnicem etiam accipies, ut qui perpetuò meum votum insecteris. *Lyc.* Hoc quidem jam divitum multorum more detrectas, & promissum revocas. Sed tu Samippe, jam opta. *Sam.* Ego verò, Arcas enim sum ex Mantinea in continente habitans, ut scitis, navim quidem mihi obvenire non postulabo, ut quam meis civibus spectandam exhibere non possem. Neque scrupulosè adeò cum Diis rationem inibo, thesaurum petens, & aurum ad mensuram accumulatum. Sed (possunt enim omnia Dii, etiam ea quæ videntur esse maxima: & lex voti quam Timolaus tulit, jubet nihil vereri postulare, tanquam illis nihil abnuentibus) postulo rex esse, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut siquis alius accepto à patre regno, imperavit. Sed mihi à latrocinio primùm exorso, socii & conjurati circiter triginta, fideles admodum, & audaces adsint. Deinde paulò pòst trecenti, alii super alios nobis accedentes: postea mille: nec multò pòst, decies mille: postremò tota armatorum summa, quinquaginta millia: equitum autem circiter quingenta millia. Ego verò suffragiis cunctorum antepositus, Imperator optimus esse videar: qui & hominibus præcam, & res administrem: ut hoc utique ipso jam major sim cæteris regibus, ut pote qui virtute electus fuerim ad imperan-

ἀληρονόμῳ γιγόμενον, ἄλλα ποιήσαντος εἰς τὴν βασιλείαν. ἐπεὶ τῷ Ἀδιμάντῳ θησαυρῷ, ὃν παρέλαβεν τὸ τοιοῦτον. καὶ τὸ πρᾶγμα οὐχ ὅμοιον ἦν, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς δι' αὐτοῦ κτησάμενος τὴν δυναστείαν. Λυ. παπαὶ ὦ Σάμιππε, ὡς μικρὸν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων σύμπηξας, ἄρχειν ἀσπίδος τοσαύτης, ἄρχοις δὲ ἱππικῆς τοσαύτης καὶ τοιούτου ἡμῖν ἡ Μαντίνεια γυμνασίου βασιλέα, καὶ στρατηγὸν ἐλελήθει ἀνατρέφουσα. πολὺ ἀλλὰ βασιλέως, καὶ ἡγεῖσθαι τῶν ἁρμάτων, καὶ ἀφηνιάσαντα τὸ, πτίππικον, καὶ τοὺς ἀνέρας τοὺς ἀσπιδιώτας. ἴσθι γὰρ εἰδέναι οἱ βαδιοῦσθε τοσοῦτοι ὅπως ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπὶ πᾶσαν ἀθλίως πρώτως ἀφίξεσθε. Σαμι. ἄκουε ὦ Λυκῖνε. μᾶλλον ἢ εἴ σοι φίλον, αἰσχυνθῆναι μεθ' ἡμῶν. ἵππαρχον γάρ σε τῶν πεντακισχιλίων ἀποφαίνω. Λυ. ἀλλὰ τὴν μὲν τιμῆς ὦ βασιλεῦ, χάριν οἶδά σοι. καὶ ὑποκύψας εἰς τὸ περσικὸν, προσκυνῶ σε θεραπαγὼν ἐς τυπίσω τὼ χεῖρε, τιμῶν τὴν τιάραν, ὀρθὴν ὅσαν, & τὸ διάδημα. σὺ δὲ ἐρρωμένων τούτων τινὰ ποίησον ἵππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππός εἰμι, & ἐδὲ ὅλως ἐπίσταμαι ἵππῳ σὺν τῷ σώματι χρόνῳ. δέδια τοίνυν μὴ & σκολιγκτῆ ἐποτρωσίοις, καθαπερεὶ ἴυγξ, συμπατηθῶ ὑπὸ τῇ τύρβῃ ὑπὸ τοσούτοις ὁπλαῖς. ἢ & θυμοειδὴς ὁ ἵππος ὤν, ἐξενέγκῃ με, τὸ χαλινὸν ὑδακὼν, εἰς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεήσῃ καθαδῆναί με πρὸς τὸ ἱππικώτερον, εἰ μέλλω μάχεσθαι τι ἄνω, καὶ ἐξιέναι & χαλινῷ. Αδει. ἐγώ σοι ὦ Σάμιππε, ἡγήσομαι τῶν ἱππέων. Λυκῖνος δὲ, τὸ δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος δ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοσούτοις σε μεδίμνοις δωρησάμενος ἱππεῦσι ἀγαγεῖν, non per ſucceſſionem hæreditariam accepto regno, ad quod adipiſcendum alius laborarit. Nam hoc Adimanti theſauro non diſſimile foret, nec ipſa res eodem modo ſuavis, ut quum aliquis videtur ipſe per ſeipſum aſſequutus eſſe principatum. *Lyc.* Papæ Samippe, nihil exiguum, ſed bonorum omnium caput petiiſti, ut tantæ ſcutatorum aciei imperes, optimus ipſe judicatus à quinquaginta millibus. Talem nobis regem Mantinea, & præclarum imperatorem à ſe nutriri non animadvertebat. Verùm age, regna, præi militibus, & equeſtres turmas: aciemque clypeatam adorna. Cupio enim ſcire quônam ex Arcadia tam multi profecturi ſitis, aut contra quos miſeros primùm expeditionem facturi. *Sam.* Audi Lycine: imò verò ſi tibi placet, nos ſequere: nam te quinque millibus equitum præficiam. *Lyc.* At pro honore iſto, ô rex, gratiam tibi habeo, & Perſico more procumbens, adoro te, circumactis poſt tergum manibus, rectam iſtam tiaram, & diadema venerando. At tu ex robuſtis illis aliquem equitatui præfice. Nam à re equeſtri magnopere ſum alienus, neque antehac omnino equum conſcendi. Proinde metuo ne tubicine claſſicum intonante, delapſus ego in turba à tot ungulis conculcer: aut etiam ferocior equus, arrepto fœno, in medios hoſtes efferat me: aut denique oporteat me alligari ephippio, ſi ſuper eo manere, & frænum tenere debeam. *Adim.* Ego tibi, Samippe, ducam equites: Lycinus verò dextrum cornu teneat. Meritus autem ſum, qui maximos honores abs te conſequar, ut qui te tam multis auri

μῷ ἐπισήμῳ χρυσίῳ. Σαμι. καὶ αὐτὸς ἐρώμεθα ὦ Ἀδείμαντε τὸν ἱππίαν, εἰ δέξονταί σε ἄρχοντα σφῶν ἡγιάζ. ὅτῳ δοκεῖ ὦ ἱππεῖς Ἀδείμαντον ἱππαρχεῖν, ἀναπινάτω τὴν χεῖρα. πάντες ὡς ὁρᾷς ὦ Ἀδείμαντε, ἐχειροτόνησαν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῶν ἵππων. Λυκῖνος δέ, ἐχέτω τὸ δεξιὸν κέρας. ὁ δὲ Τιμόλαος, ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ τεταξέσθω. ἐγὼ δέ, καὶ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι τῶν Περσῶν, ἐπειδὰν αὐτοὶ συμπαρεδρεύειν αὐτοῖς βάλωνται τινας. εὐξόμεθα δὲ ἤδη τῷ ἐπὶ Κορίνθῳ Διὶ τῷ ὀρεινῆς, ἐπευξάμενοι τῷ βασιλείῳ Διΐ. κἀπειδὰν τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι πάντα χειρωσώμεθα, ὑδεῖς γὰρ ὁ σωενλωησόμενος ἡμῖν τὰ ὅπλα τοσούτοις οὖσιν, ἀλλ' ἀκονιεὶ κρατήσομεν, ἐπιβάντες ἐπὶ τὰς τριήρεις, καὶ τοὺς ἵππους εἰς τὰς ἱππαγωγὰς ἐμβιβάσαντες, παρεσκεύασται δὲ ὑπὸ Κεγχρεαῖς ὁ σῖτος ἱκανὸς, καὶ τὰ πλοῖα ἀφορμῇ, καὶ τἆλλα πάντα, ἀφλάσθωμεν τὸ αἰγαῖον ἐς τὴν Ἰωνίαν. εἶτα ἐκεῖ τῇ Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντες ἀπολιπόντες, ὡχωρώμεν ἐπὶ Συρίας ἀφ' Καρίας. εἶτα Λυκίας, καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισίδων, καὶ τὴν Κιλικίδα, καὶ ὀρεινῆς Κιλικίας, ἄχρις ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα. Λυ. ἐμὲ ὦ βασιλεῦ εἰ δοκεῖ, σατράπην τῆς Ἑλλάδος καλέλιπε. δεινὸς γάρ εἰμι, καὶ τὸ οἴκοι πολὺ ἀπελθεῖν, οὐκ ἂν ἡδέως ὑπομείναιμι. σὺ δὲ ἔοικας ἐπὶ Ἀρμενίους, καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν, μάχιμα φῦλα, καὶ τῷ τοξικῷ εὖ σοχα. ὥστε ἄλλῳ δὴ δοὺς τὸ δεξιὸν, ἐμὲ ἀντίπατρόν τινα ἔασον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, μή με ἀφαπείρῃς οἴσῃ, σιγnati modiis donaverim. *Sam.* Ipsos equites interrogemus, Adimante, num recipere te velint præfectum suum. Cui placet, equites, Adimantum hunc vestrum esse præfectum, ille manum attollat. Omnes, ut vides Adimante, suffragantur tibi. Proin tu quidem equitatui præsis, Lycinus autem dextrum cornu teneat. Porrò hic Timolaus ad lævum collocabitur. Ego verò mediam aciem regam: ut solent Persarum reges, quando aliquos assidere sibi volunt. Sed jam versus Corinthum progrediamur per montanam viam, Iovem regium comprecati. Ac postquam ea quæ in Græcia sunt, omnia subegerimus (neque enim quisquam erit qui nobis resistat oppositis armis, cùm tam multi simus, sed sine pulvere vincemus) conscensis triremibus, & equis in naves impositis (apparatum autem est in Cenchreis frumentum sufficienti copia, & ei ferendo paria navigia, cæteraque omnia) trajiciamus per Ægæum in Ioniam. Exinde sacris ibi Dianæ peractis, & captis civitatibus immunitis, & præfectis ibidem facilè relictis, in Syriam pergamus per Cariam: inde per Lyciam, Pamphyliam, Pisidas, & utramque Ciciliæ oram, maritimam videlicet, & montanam, donec ad Euphratem pervenerimus. *Lyc.* Me ô rex, si placet, Græciæ satrapam relinque: sum enim formidolosus, neque domo longiùs abire libenter sustineam. Videris autem in Armenios & Parthos exercitum esse ducturus, gentes bellicosas, & sagittandi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu committe: me verò Antipatrum quempiam in Græcia relinque: ne quis etiam me sagitta transfigat, mi-

ἄθλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνά, ὦ Σῦσα, ἢ Βάκτρα ἡγεμόνι σοι τῷ φάλαγγος. Σαμι. ἀποδιδράσκεις ὦ Λυκῖνε τὸ κωλύσον, δειλὸς ὤν. ὁ γὰρ νόμος, ἀποτέμνεσθαι τῷ κεφαλῇ, εἴ τις λίποι φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὸ Εὐφράτου ἤδη ἐσμὲν, καὶ ὁ ποταμὸς ἔζευκται, καὶ τἄλλα ὁπόσα διελήλυθεμεν ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, καὶ πόλεις ὑπάρχει κατέχοντι, ὑπ' ἐμοῦ ἑκάστῳ ἐνοῦ ἐπεισαχθέντες, οἷσι, καὶ ἀπίασι τὴν Φοινίκων ἡμῖν ὧν τοσοῦτον, καὶ τὴν Παλαιστίνην, εἶτα ἓ τὴν Αἴγυπτον ἀφικόμενοι, σὺ πρῶτος ὦ Λυκῖνε λήψεσθε, τὸ ἐνδίκιον ἄγων. εἶτα ἐγὼ. καὶ μετ' ἐμὲ, ὕστατος Τιμόλαος. ἐπὶ πᾶσι δ', τὸ ἱππικὸν ἄγων σὺ ὦ Ἀδείμαντε. καὶ λαβὰ μὲ τὴν μεσοποταμίας, οὐδεὶς ἀπαντήσει ἡμῖν πολέμιος, ἀλλ' ἐκόντες αὐτούς τε, καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἄνδρασι ἐνεχείρισαν. καὶ ἐπὶ βαβυλῶνα ἐλθόντες, ἀπροσδοκήτοι παρελθόντες εἰς τὸ ἔσω τοῦ τείχους, καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δ' ὧδε Κτησιφῶντα λιπὼν τελέων, ἥκουσι τὴν ἔφοδον. εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν, διασκοπάζεται, ἱππέας τε ὅσα τάχιστα μεταπεμπόμενος, καὶ τοξότας, καὶ σφενδονήτας, ἀκοντιστὰς δ' ἂν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας ἐς μαχίμους συνειλέχθαι, καὶ τούτων εἴκοσιν ἱπποτοξότας, καίπερ ὄντα ὀλίγα Ἀρμενίου πάρεσιν, ὅτε οἱ μὲν τὴν καστίαν θαλάτταν οἰκοῦντες, ὅτε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' οὐ τῆς πλησίον, καὶ σπανίως τοῦ ἄρχοντος. ὅτου φαδίως τοσαύτας μυριάδας κατάξει. καιρὸς δὲ ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὁ, τι χρὴ ποιεῖν. Ἀδει. ἀλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν, ἀπιέναι τὴν ἐπὶ Κτησιφῶντα. ἡμᾶς δ' τὸ ἱππικὸν, αὐτοῦ μένειν, τὴν Βαβυλῶνα

miſerum in parte nuda feriens, circum Suſa, vel Bactra phalangi præfectum. *Sam.* Aufugis Lycine cohortem, meticuloſus cùm ſis: atqui lex jubet ei caput amputari, qui ordinis deſertor viſus fuerit. Sed quoniam ſecundum Euphratem jam ſumus, & fluvius ipſe ponte junctus eſt: & quæcunque à tergo reliquimus tutò nobis habent, omniaque præfecti occupant, quos unicuique genti ſuperinduxi: atque hi etiam abeunt, nobis interim Phœniciam, Palæſtinam, deinde & Ægyptum adjuncturi tu primus, Lycine, tranſi dextrum cornu ducens: ego deinde, & poſt me hic Timolaus. Poſtremò tu equitatum duc Adimante. Ac per Meſopotamiam nullus hoſtis nobis occurrit: ſed ultrò ſe ipſos, & arces, homines dediderunt. Et quum Babylonem veniſſemus, præter expectationem intra muros ingreſſi ſumus, ac urbem ipſam tenemus. Rex autem ad Cteſiphontem commorans, adventum noſtrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitum comparat, equites quamplurimos, ſagittarios, & funditores accerſens. Renuntiant itaque ſpeculatores, circiter centum myriadas hominum ad pugnam aptorum eſſe congregatas, & ex his viginti, qui ex equis jaculantur. Necdum tamen Armenius adeſt, neque Caſpii maris accolæ, neque Bactriani: ſed vicini tantùm, & qui in regni ſuburbiis habitant: adeò facilè tot myriadas conſcripſit. Tempus igitur eſt ut videamus quid facto ſit opus. *Adim.* At ego quidem cenſeo oportere vos, pedeſtrem videlicet exercitum, proficiſci ad Cteſiphontem: nos autem equeſtres turmas, manere hìc, & Babylonem aſſervare.

Sam.

ἀλφυλάξοντες. Σαμι. ἀποδειλιᾷς δὲ σὺ ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον ὂν κινδύνου γιγνόμενον. σοὶ δὲ τί δοκεῖ ὦ Τιμόλαε; Τιμ. ἁπάσῃ τῇ φαλαγγὶ βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μὴ δὲ περιμένειν ἔτ' ἂν ἄμεινον παρασκευάσωνται, παντελῶς αὐτοῖς συμμαχίαν ἀποσημαινομένων. ἀλλ' ἕως ἔτι καθ' ὁδὸν εἰσὶν οἱ πολέμιοι, ἐπιχειρῶμεν αὐτοῖς. Σαμι. εὖ λέγεις. σὺ δέ τί ὦ Λυκῖνε δοκιμάζεις; Αυ. ἐγώ σοι φράσω. ἐπειδὴ κεκμήκαμεν συντόνως ὁδοιποροῦντες, ἐπότε κατῆειμεν ἑωθεν ἐς τὸν Πειραιᾶ, καὶ νῦν δὴ τριάκοντά που σταδίους ἀποκεχωρήκαμεν, καὶ ὁ ἥλιος πολὺς, καὶ μεσημβρίαν ἤδη μάλιστα, σύσκιον που τὴν ἐπὶ τὰς ἐλαίας [1] ἐπὶ τὸ ἀναγεγραμμένης κίονος κατάστεγος, ἀναπαύσεσθαι, πορφύρας, καὶ ἀνύειν τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄστυ. Σαμι. ἐπὶ γὰρ Ἀθήνησιν ὦ μακάριε ἔτι σοι δοκεῖς, ὃς ἀμφὶ Βαβυλῶνα καὶ τὸ πεδίον ἀπὸ τοῦ τείχους ἐν τοσούτοις κινδύνοις κρίνησθαι περὶ τῶν πολεμίων διασκοπούμενος; Λυ. ὑπέμνησας. ἐγὼ δὲ νῆφειν ὑμῖν, [2] καὶ σὺ παρὰ τὸ φαινόμενον τὴν γνώμην. Σαμι. ἀφέσεσθαι δὴ, εἴ σοι δοκεῖ καὶ ὅπως ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε, μὴ δὲ προδώσετε τὸ κάτεργον φράσατε. ἤδη γάρ που καὶ οἱ πολέμιοι ἐπιλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲ σύνθημα, ἔστω ἐνύαλιος. ὑμεῖς δὲ, ἐπειδὰν σημήνῃ ὁ σαλπιστὴς, ἀλαλάξαντες, καὶ τὰ δόρατα πρώσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπείγεσθε συμμίξαι τοῖς ἐναντίοις, καὶ αὐτὸς ἡγεῖσθαι τοξόμενον, ὡς μὴ δὲ πληγὰς λαμβάνωμεν, ἀκροβολίζοντες.

Sam. Etiam tu formidas Adimante, quum ad periculum propiùs est ventum. Sed quid tibi videtur Timolaë? *Tim.* Omnibus cum copiis obviam hosti esse eundum, neque expectandum dum illi sese meliùs parârint, auxiliis undique ipsis accedentibus. Sed dum adhuc in via sunt hostes, adoriamur ipsos. *Sam.* Rectè dicis. Tu verò Lycine quid censes? *Lyc.* Equidem tibi dicam. Posteaquam defessi sumus itinere continuo, ex quo mane in Pirœum descendimus, & jam nunc triginta ferè stadia processimus, & solis ardor magnus (nam circa meridiem maximè jam est) hîc alicubi ad oleas, super columnam istam inscriptionibus insignitam residentibus, esse quiescendum: deinde hinc surgentibus, eundum, & reliquum viæ ad urbem absolvendum. *Sam.* Etiam-ne Athenis, ô beate, esse putas, qui circa Babylonem in campo ante muros sedes inter tot milites de bello deliberans? *Lycin.* Submonuisti: ego verò sapere me putabam: & tu, eo quòd sententiam proferres. *Sam.* Accedemus igitur, si tibi videtur: & facite ut sitis viri fortes in periculis, neque patrios spiritus prodatis. Iam enim & hostes pugnam capessunt: quare Enyalius esto tessera. Vos autem postquam tubicen classicum cecinerit, exultantes, & clypeos hastis pulsantes, properate cum adversariis manus conserere: atque intra teli jactum consistite, ut ne plagas accipiamus, dum illis velitari

1 Ἐπὶ τὰς ἀναγεγραμμένης κίονος] Legendum videtur, ὑπὸ τὴν ἀναγεγραμμένην κίονα. Sic ὑπὸ γῆς· ὑπὸ μάλης. & similia. *Menagius.*

2 Καὶ σὺ παρὰ τὸ φαινόμενον τὴν γνώμην] Non sine menda. *Marcil.*

ζειαζ αὐτοῖς διδόντες. καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἤδη συμεληλύθαμεν, τὸ μὲν δύνυμον, καὶ ὁ Τιμόλαος, ἐτρέψαντο τὰς καθ' αὑτούς, Μήδους ὄντας. τὸ δ' ἐμὲ, ἰσόπαλον ἔτι. Πέρσαι γάρ εἰσι, καὶ ὁ βασιλεὺς σὺν αὐτοῖς. ἢ δ' ἵππος ἄπασα τῷ βαρβάρῳ, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαυνόμενον. ὥστε ὦ Λυκῖνε, αὐτός τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνου, καὶ τοῖς μετὰ σαυτοῦ παρακελεύου δέχεσθαι τὴν ἐπίλασιν. Λυ. ὦ τύχης. ἐπὶ ἐμὲ γὰρ οἱ ἵπποι ἄπαντες, καὶ μάλα ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνεσθαι. καί μοι δοκῶ, ὧν βιάζεσθαι, αὐτομολήσειν, προσδραμὼν ἐς τὴν παλαίστραν, ἔτι πολεμίους ὑμᾶς καταλιπών. Σαμ. μηδαμῶς. κρατεῖς γὰρ αὐτῶν ἤδη σὺ τὸ μέρος. ἐγὼ δ' ὡς ὁρᾷς, καὶ μονομαχήσω αὐτὸς τὸν βασιλέα. προσκαλεῖται γάρ με. καὶ ἀναδῶσι πάντως αὐχεῖν. Λυ. μὰ Δία ἐγὼ τιτρώσῃ αὐτίκα μάλα αὐτὸς αὐτόν. βασιλικὸν γὰρ τὸ πρωθῆναι περὶ τὰ δόχθης μαχόμενον. Σαμ. εὖ λέγεις ἐπιπόλαιον μὲν μοι τὸ τραῦμα, καὶ οὐκ εἰς τὰ φανερὰ τοῦ σώματος, ὡς μὴ δι' ὅλου ὕστερον ἄμορφον γένοιτο. πλὴν ἀλλὰ ὁρᾷς ὅπως ἐπελάσας, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε, καὶ τὸ ἵππον διέπειρα τὸν λόγχῃ ἀφείς; εἶτα τὸν κεφαλὴν ἀποτεμὼν, καὶ ἀφελὼν τὸ διάδημα, βασιλεὺς ἤδη γέγονα, προσκυνούμενος ὑφ' ἁπάντων, [1] οἱ βάρβαροι προσκυνεῖτωσαν ἡμῖν, καὶ τὸ Ἑλλήνων νόμου ἄρξω, εἷς τραπεζὸς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἄρα συνοίσει τὰς πόλεις ἐπωνύμους ἐμαυτοῦ ποιεῖν, ὅσας ἂν καθαιρήσω ἐλὼν καὶ κρατῶν, αἵ ἂν ὑβρίσωσί τι εἰς

tari concedimus. Et postquam ad manus ventum jam est, sinistrum cornu, & Timolaus, Medos cum quibus congressi sunt, in fugam verterunt. Ego verò æquo adhuc Marte pugno: Persæ enim sunt, interque eos ipse rex. Vniversus autem barbarorum equitatus, in dextrum cornu nostrum fertur. Quare, ô Lycine, & ipse sis vir fortis, & eos qui tecum sunt, hortare ut impressionem fortiter excipiant. *Lyc.* O fortunam! adversum enim me equites cuncti, solusque visus sum idoneus, qui contrà ferar. Ac mihi videor, si vim adhibeant, transfugiturus esse, in palæstram hinc currens, vos etiamnum belligerantes relinquens. *Sam.* Nequaquam: tu enim ipsos ex parte jam vincis. Ego verò, ut vides, etiam singulari prælio cum rege congrediar. Provocat enim me, & pugnam detrectare, omnino turpe fuerit. *Lyc.* Per Iovem ab eo confestim vulneraberis: nam regium est de regno dimicantem vulnerari. *Sam.* Rectè dicis. At hic vulnus summam tantùm cutem mihi perstringat, nec in aperta corporis parte, ne postea deformis obducatur cicatrix. Cæterùm vides quo pacto incurrendo una plaga, & ipsum, & equum emissa hasta transadegerim? Deinde amputato capite, & ablato diademate, rex jam factus sum, qui ab omnibus adoror. Barbari me adorent: ego juxtà Græcorum legem imperabo, atque imperator unus nominabor. Præterea cogitate quàm multas civitates mihi cognomines condam, quamque multas per vim captas destruam, siquæ aliquam contumeliam

1 Οἱ βάρβαροι προσκυνήτωσαν ἡμῖν, καὶ τ.] Οἱ βάρβαροι προσκυνήτωσαν, ἡμῖν καὶ τ. Marcil.

1 Ἓν

τὴν ἀρχήν. ἀπάντων ἢ μάλιστα Κυδίαν τὸν πλούσιον μεπλούσυμμι, ὃς ὅμορός ἡδη ὢν μοι, ἐξέωσε καὶ ἀχρὸ ἐπὶ θάλασσαν καὶ ὀλίγου εἰς τὸ εἴσω τὸν ὅρων. Λυ. πάπαυσο ἤδη ὦ Σάμιππε. καιρὸς γάρ σε ἤδη μὲ νενικηκότα τηλικούτων μάχην, ὧν Βαβυλῶνι σύνηθες τὰς ἐπινικίους ἑκατόμβας ἀγαγεῖν. ἑκατόμβη γὰρ οἶμαί σοι ἡ ἀρχή. Τιμόλαον ἢ ὃν τῷ μέρει εὐδαίμονα ὅστις ἂν ἐθέλῃ. Σα. τί δ' ἂν ὦ Λυκῖνε, οἷά σοι ἠτιμάζη δοκῶ; Λυ. πολλὰ μὲν ἡμυμασώσατε βασιλέων ἐπιπονώτερα, καὶ βιαιότερα τὰ Ἀδειμάντου. παρ' ὅσον σκληρὸς μὲν ἐτρύφα, δι' ἀπάλακα χρύσεα σκεύη κεκτημένος καὶ στρατείαν τοῖς συμπότοις. σὺ δ', ἢν ἐπιτρέπῃς μοι μακρὰν, καὶ ἑδοδίας, καὶ ἐφεδρίζειν νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. ἃ μόνον γάρ σοι τὰ δεινὰ τὸν πολεμίων φοβερὰ ἔσῃ, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλαὶ μυεῖαι, καὶ φθόνος δεινὰ τὸν συνόντων, καὶ μῖσος, καὶ κηλακεία. φίλον δ' ἡδὺς ἀληθῆς, ἀλλὰ πρὸς τὸ δέον ἅπαντες, ἢ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὔνοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπόλαυσις μόνη, ἀδὲ ὅπερ τὸν ἡδέων, ἀλλὰ δόξα μόνον, καὶ πορφυρὶς, χρυσᾶ ποικίλη, καὶ ταινία λευκὴ περὶ τὸ μετώπῳ, καὶ δορυφόροι περίοντες. τὰ δ' ἄλλα, κάμματος ἀφόρητον, καὶ ἀηδία πολλή. καὶ ἢ χρηματίζειν τοῖς παρὰ τὸν πολεμίων ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ καθαπέμπειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα. καὶ ἤτοι ἀφίξεικέ τι ἔθνος, ἢ ἐπλαωύσι τινες τὸν ἔξω τὸ ἀρχῆς. δεδιέναι δὲν δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι. καὶ ὅλως, ὑπὸ πάντων μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σεαυτοῦ δαιμονίζεσθαι. καὶ γὰρ ἐν τόδε, πῶς ἀ πεπιὼν, ὅτι ἐν νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς ἀ διακρινώσκῃ σε βασιλέα ὄντα, ἀδὲ ὁ φόνος δέδιε τὰς liam regno meo intulerint. At omnium maximè Cydiam istum divitem ulciscar, qui cùm mihi jam vicinus esset, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. *Lyc.* Desine tandem Samippe. Tempus enim est ut tanta pugna potitus, victoriæ convivium Babylone celebres (sex enim stadiorum opinor est tibi imperium) & ut vicissim optet Timolaus quicquid voluerit. *Sam.* Quid igitur Lycine? qualia tibi videor postulasse? *Lyc.* Longè, ô præclarissime regum, laboriosiora, & violentiora, quàm quæ Adimantus, quatenus ille in deliciis versabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in singulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu distinebaris. Non solùm enim ea quæ ab hostibus fierent, formidanda tibi erant, sed & insidiæ innumerabiles, & familiarium invidia, odium, & assentatio. Amicus autem nullus verus, sed ad metum omnes, vel ad spem benevolentiam simulantes. Fruitio voluptatum, ne per somnium quidem: sed gloria solùm, & purpura auro variegata, & candida fascia circum frontem, & satellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel iis qui ab hostibus veniunt respondendum, vel jus dicendum, vel mittenda ad subditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab iis qui degunt extra imperium, fiunt incursiones. Quare omnia timenda, & habenda suspecta. Denique ab omnibus potiùs quam à te ipso beatus prædicaris. Nam hoc quoque annon humile & abjectum, quòd eodem modo cum privatis ægrotas, & febris in nullo discrimine te regem habet, neque mors tuos satellites me-

δερυφόρους. ἀλλ' ἐπισεὶς ὁ πόνος αὐτὸ δοκῇ, ἄγε οἰμώζοντα, σὸν αἰδοῖον τὸ διάδημα; σὺ δ' ὁ ὕπνος ὑψηλὸς καθαπτῶν, ἀναναγκαίως σὺ ἐκ βασιλείου ἥρου τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἅπαν, τοῖς πολλοῖς ἰσόπεδον, ἐλαυνόμενον τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς, καὶ στήλην μακρὰν, ἢ πυραμίδα εὐγραμμον, τὰς γωνίας ἀπολιπὼν, ἀκρόθινα ἐκ ἀνεπαίσθητα φιλοκομήματα. εἰκόνες δ' ἐκεῖναι, καὶ γὰρ, ὡς ἀνίστασιν αἱ πόλεις ἐρεπτόμεναι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα, πάντα καθ' ὀλίγον ἀποῤῥεῖ, καὶ ἄπιστον ἀμελούμενα. ἰὼ δ' ἐκ ὅπως μάλιστα ἐπὶ πλεῖστον ἀθροισθήσῃ, πῶς ἐπ' ἀπόλαυσιν ἀναισθήτου αὐτῶν γενομένου; ὁρᾷς, οἷα μὲ ζῶν ἐπ' ἐξεις πράγματα, δειδιὼς, καὶ φροντίζων, καὶ κάμνων, οἷα δ' ἐκ μὴ τῷ ἀπαλλαγῆναι ἔσῃ; ἀλλ' ἤδη σὸν αὐτεῖν ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλῃ τούτους, ἅπερ εἰκὸς ἄνδρα συνιέναι, καὶ πράσσεσθαι χρῆσθαι εἰδότα. Τιμ. σκόπει γὰρ ὦ Λυκῖνε, εἴ τι ἐπιλήψιμον εὔξομαι, καὶ ὅ, τι ἂν δίκαιον τις δυνηθείη. χρυσὸν μὲν, καὶ θησαυροὺς, καὶ μεδίμνους νομίσματος, ἢ βασιλείας, καὶ πολέμους, ἐκ δίκαια ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, σὲ αἰτήσομαι. ἀσθένεια γὰρ ταῦτά γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβουλὰς ἔχοντα, ἐκ τέλεον ἐκ ἡδέως τὸ ἀναιρεῖν ὑπ' αὐτοῦς ἐᾷ. ἐγὼ δ', βούλομαι τὸ Ἑρμοῦ συντύχοντά μοι δακτυλίους τοιούτους τὴν δύναμιν, ἵνα μὲν, ὅτε ἀεὶ ἐῤῥῶσθαι, ἐκ ὑκαίνειν τὸ σῶμα, ἐκ ἄτρωτον εἶναι, ἐκ ἀπαθῆ. ἕτερον δ', ὡς μὴ ἐῤῥῶσθαί τὸ ἀφελήμενον, οἷον ἦν ὁ τοῦ Γύγου. τὸ δὲ τρίτον, ὡς ἰσχύειν ὑπὲρ ἄνδρας μυρίους, καὶ ὅ, τι ἂν ὄχθος ἅμα μυρίοι κινῆσαι μόλις δυνάιντο, metuit, sed superveniens quando visum fuerit, te plorantem ducit, non verita diadema? Tu verò ille tam sublimis delapsus, & abreptus à solio regio, eandem viam cum vulgo abis, eodemque honore in mortuorum gregem ageris: tumulum excelsum supra terram, & longam columnam, aut pyramidem depictis angulis insignem relinquens, intempestiva, & insensibilia ornamenta. Imagines autem illæ, & templa quæ colentes civitates erigunt, magnumque hoc nomen, omnia paulatim defluunt, neglectaque abeunt. Quòd si etiam quàm diutissimè perdurarint, quis quæso fuerit amplius eorum fructus, cum sensu careas? Vides, qualia dum vives negotia habiturus sis, metuendo, cogitando, laborando: qualia & post mortem futura sint? Sed jam tuum est optare, Timolaë: ac ut superes istos vide, ut virum prudentem, rerumque peritum decet. *Tim.* Considera igitur Lycine, numquid reprehensione dignum optabo, & quod arguere quispiam possit. Nam aurum, & thesauros, & nummorum modios, aut regna, & bella, & terrores pro imperio, quæ tu meritò reprehendisti, non postulabo. Caduca enim hæc multisque insidiis referta: & plus molestiæ habent, quàm dulcedinis. Sed velim ut Mercurius obviam mihi veniens, annulos det qui vim hujusmodi habeant: unum quidem, ut rectè semper valeam, & corpore sanus sim, insauciabilis, & affectionis expers: alterum autem, ut conspici non possit qui eum obduxerit: qualis fuit ille Gygis: tertium verò, ut robore superem virorum decem millia: & quod onus hominum simul decem millia vix movere possent, id

τῦτό μι ῥᾳδίως μόνον ἀναλῆθαι. ἔπ ϗ ϵ πίτας, πολὺ ἀπὸ τ γῆς ἀρθῆνα. καὶ πως τῦτο μοι εἶναι δακτύλιόν τινα. ϗ μῶ ϵ ἐς ὕπνον κατασπᾶν, ὁπόσις ἂν ἐθέλω. καὶ ἅπασαι θύραι πως ἀνοίγεσθαι μοι, χαλωμένης ϗ κλείθρα, ϗ ϗ μοχλὸ ἀφαιρεμένω. τοῦτο ἀμφότερα, εἰς δακτύλιο δυνάσθαι. τὸ ϗ μέγιστον, ἄλλός τις ἔσω ἐπὶ πᾶσιν ὁ ἡδίστος, ὡς ἐρασμιόν εἶναί με, πᾶσιν ἀγαθὸν παισὶ τοῖς ὡραίοις, καὶ γυναιξί, ϗ δημίοις ὅλοις, ϗ μηδένα εἶναι ἀνέρασον, ϗ ὅτῳ μὴ προξενόπωλος ἐγώ, ϗ ἀνὰ σόμα. ὥστε πολλὰς γυναῖκας ὑ φερούσας τ ἔρωτα, καὶ ἁρπαζᾶν ἑαυτάς, καὶ τὰ μειράκια ἐπιμεμηνέναι μοι, ϗ σὐδαίμονα εἶναι δοκεῖν, εἴ πινα ϵ μόνον πως σπασάλεψαιμι αὐτῶν. εἰ δ' ὑπερορῶν, κἀκεῖνα τοῦτο λύπης ἀπαλλύσω. ϗ ὅλως, ὑπὲρ τ Υάκινθον, ἢ Υλαν, ἢ Φάωνα τ Χῖον εἶναί με, ϗ ταῦτα πάντα ἔχειν, μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα, μὴ ϗ κ μέτρῳ ζῶντα τ ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτη χίλια νέον ἀνανεούμενον ἀφθιτῶναι, ἀμφὶ τὰ ἑπτακαιδέκα ἔτη ἀεὶ ἀπανθυόμενον τὸ γήρας, ὥσπερ οἱ ὄφεις. ὑδὲν γὰρ δεήσει με, ταῦτα ἔχοντα. πάντα γὰρ ἐμοὶ ὧν ἂν τὰ τ ἄλλων, εἰς ὅσον ἀνοίγειν τὰς θύρας ἐδυνάμην, ϗ κοιμίζειν τὰς φύλακας, ϗ ἀθέατον εἶναι αὐτῶν. εἰ δὲ τι καὶ Ἰνδῶν, ἢ Υπερβορέιος θαῦμα παράδοξον, ἢ κτῆμα τίμιον, ἢ ὅσα ἐμφανῆ ἢ πιεῖν ἡδέα ἢ μεθυσταλάμενος ἀλλ' αὐτὸς ἐπιπτόμενος, ἀπίλαιος ἁπάντων εἰς κόρον. ϗ ἐπὶ χρυσῦ, ὑπὲρ πτερον θηρίον, ἢ Φοινιξ, ὄρνεον ὃν Ἰνδῶν ἄθεατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ ϗ ϵ τῦτο ἑώρων ἄν. ϗ τὰς πηγὰς ϗ τὰς Νείλε, μόνος ἂν ἐπισκάμιλω, ϗ ὅσον τ

id ego facilè ſolus in humeros attollam, præterea procul à terra ſubvectus volem. Ad hoc quoque annulum habeam, quo in ſomnum attraham, quos voluero: & mihi accedenti pateat omnis janua, laxata ſera, & dimoto vecte, quæ ambo poſſit unus annulus. Et quod maximum eſt, alius ſit ſupra omnes ſuaviſſimus, qui me reddat amabilem, obductus pueris formoſis, mulieribus, totiſque populis: neque quemquam amoris expertem eſſe ſinat, & cui non ſim deſiderabiliſſimus, atque in ore: ita ut multæ mulieres amoris impatientia ſeſe ſuſpendant: meique deſiderio adoleſcentuli inſaniant, ſeque fœlices putent, ſi tantum aſpexero quempiam ipſorum: ſi verò deſpexero, etiam illi mœrore pereant. Denique Hyacintho, vel Hyla, vel Phaone Chio ſim pulchrior: atque hæc omnia habeam, non brevi moriturus, nec ad humanæ vitæ menſuram victurus: ſed per mille annos juvenis ex juvene renaſcens, ævum exacturus, circa decimum ſeptimum quemque annum, ſenectutem more ſerpentum ſemper exuendo. Nihil enim mihi deerit, quum hæc habebo: ſiquidem aliena omnia eſſent mea, quatenus poſſem & fores aperire, & cuſtodes ſopire, & ingreſſus ipſe inviſibilis eſſe. Quod ſi apud Indos, aut Hyperboreos ſpectaculum aliquod mirum foret, aut res aliqua pretioſa, aut quicquid eſu vel potu jucundum, advehi non curans, ſed eò ipſe advolans, omnibus ad ſatietatem uſque fruerer. Et quia gryps alata fera, aut phœnix, avis apud Indos à cæteris videri nequit: ego eam viderem. Nili quoque fontes ſolus ſcirem, & terræ quicquid

eſt

γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ τινες Ἀντίποδες ἡμῖν οἰκοῦσι, τὸ τόπον τ' γῆς ἡμίσεμον ἔχοντες, ἐπ' ἄστρων φύσιν, καὶ σελήνης, καὶ αὐτοῦ ἡλίου, ῥᾳδίως ἂν ἔγνων, ἀπαθὴς ὢν τοῦ πυρός. καὶ τὸ πάντων ἥδιστον, αὐθημερὸν ἀφικέσθαι εἰς Βαβυλῶνα πρὸς οἰκέτην Ὀλυμπίαν. καὶ χρησάσθαι, εἰ τύχοιμι ὢν Συρίᾳ, διεπεῖσαι ὢν Ἰταλίᾳ. εἰ δέ τις ἐμβροντητὸς εἴη, ἀμυνάσθαι τ' τοῦτον ὢν ἐν ἀφανεῖ, πέτρον ἐπικαλύπτα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐκπεπτερύχθαι τὸ κρανίον. τοὺς τε αὖ φίλους, εὖ ποιεῖν, ἐπιχέοντα πλουσίοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον. καὶ μὴν εἴ τις ὑπερόπτης εἴη, ἢ τυραννικὸς πλούσιος ὑβριστὴς, ἀφαιρούμενον αὐτοῦ ὅσον ἐπὶ σταδίοις εἴκοσιν, ἀφῆκα φέρεσθαι κατ' τ' κρημνῶν. τοῖς παιδικοῖς δ' ὁμιλεῖν ἀκωλύτως ἂν ἐξῆ, εἰσίοντα ἀθεάτως, κοιμίσαντα ἅπαντας, ἀνὰ σκέπην μόνον. οἷον δ' κἀκεῖνο ἦν, τοὺς πολεμίους ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους ὑπερσωρευθέντας. καὶ εἰ δόξειέ μοι, προσθέμενον ἂν τοῖς κτήνεσιν, κοιμίσαι τοὺς κραταιοὺς, νικᾶν παρεῖχον τοῖς φεύγουσιν, ἀναστρέψαντι τ' τροπῆς. καὶ τὸ ὅλον, παιδιὰν ἐπιτηδεύειν ἂν τ' τ' ἀνθρώπου βίου, ὃ πάντα ἐμοὶ ἦν, ὃ δὲ τοῖς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἡ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ, μήτε ἀπολέσθαι, μήτε ἐπεισελθεῖν δυσαρεστοῦντα. καὶ μάλιστα μετ' ὑγιείας τ' μακρᾶς τ' βίου. τί ἂν αἰτιάσαιο ὦ Λυκῖνε τ' σύγχης; Λυ. οὐδὲν ὦ Τιμόλαε. οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐναντιοῦσθαι ἀνδρὶ πτηνῷ, καὶ ὑπὲρ μυρίας τὸν ἰσχύν. πλὴν ἀλλὰ κἀκεῖνο ἐρώτησόν με, εἴ που ἄλλον εἶδες τὸν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ὑπερίπτης, γέροντα ἤδη ἄνδρα, ὅτῳ ξυγκεκινηκὸς τὴν ἕξιν inhabitabile: & siqui Antipodes ex adverso habitant, australem terræ partem dimidiam tenentes. Præterea stellarum, lunæ, ipsiusque solis naturam facilè nossem, ut qui ab igne lædi non possem. Et quod omnium suavissimum fuerit, eodem die Babylonem delatus annuntiare possem, quis Olympia vicisset: & si fortè in Syria pransus essem, cœnare in Italia: & siquis mihi foret inimicus, istum ex occulto ulcisci, injecto in caput saxo, ita ut ipsi calvaria comminueretur: amicis contrà benefacere, aurum dormientibus ipsis effundendo. Quin siquis superbus foret, aut tyrannus, dives contumeliosus, sublatum ipsum ad stadia viginti, per præcipitia supernè dejicerem. Cum pusionibus autem, nemine prohibente conversari mihi liceret, cùm videri non possem ingressus, omnesque solis illis exceptis sopirem. Quale verò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò spectare possem, extra teli jactum in altum sublatus? Et si videretur, adjungendo me victis, & sopiendo victores, fugientibus ex fuga reversis victoriam præberem. In summa, ludum quendam facerem vitam humanam, omniaque mea forent, Deusque cæteris viderer. Atque hæc summa fœlicitas est, quæ neque perire, neque insidiis peti potest: & maximè cum sanitate per longam ætatem. Quid igitur est, Lycine, quod in hoc voto culpare queas? *Lyc.* Nihil Timolaë: neque enim tutum fuerit adversari alato viro, & qui robore decem hominum millia superat. Verumtamen illud interrogabo te, ecquem alium videris inter tot gentes, quas volando obcerrasti, virum jam senem mente à statu suo ita dimota, qui exiguo

γνώμων, ἐπὶ δακτυλίῳ μικρῷ ὀχήμενον, ὅρη ὅλα κινεῖν ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ δυνάμενον, ἐπέρασον πᾶσι, καὶ τοῦτο, φάλακρον ὄντα, καὶ τὴν ῥῖνα σιμόν. ἀπόκριναί μοι σὺ τόδε. τί δή ποτε οὐχ εἷς δακτύλιος ἅπαντα ταῦτα δυνατὸς ἦν, ἀλλὰ τοσούτους ἐσκεκόμμενος βαλεῖ, τὴν ἀριστερὰν περοδισμένος καὶ δάκτυλον ἕνα. μᾶλλον γὰρ ὑποπαίει ὁ ἀριθμὸς, καὶ δεῖται σὺ τῆς δεξιᾶς συνεπιλαβέσθαι. καίτοι εἷς γ' ἀνελήφεισθε ποτὲ ὑμῶν, ὃς ἐλαφρόν ἐστι, παύσασθαι μωραίνοντα, τὴν πολλὴν ταύτην κόρυζαν ἀπέχουσας. ἢ τοῦτο μὲν σὺ ὁ ἑλλέβορος ἱκανὸς ποιῆσαι, ζωφορώτερος πόλις. Τι. ἀλλὰ πάντως ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς εὐξῇ τί ἤδη ποτέ, ὡς ἂν μάθωμεν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα, καὶ ἀνέγκλητα, ὁ συνηφανῶν τὰς ἄλλας. Λυ. ἀλλ' οὐ δέομαι σύχης ἐγώ. ἥκομεν γὰρ ἤδη πρὸς τὸ Δίπυλον. καὶ ὁ βέλτιστος οὗτοσι Σάμιππος, ἀμφὶ Βαβυλῶνα μαινομαχῶν. καὶ σὺ ὦ Τιμόλαε, ἀρίστων μὲν ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δ' ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τοῖς ἐμοὶ ἐπιβάλλουσι ξυδίοις κατεχρήσασθε, καλῶς ποιοῦντες, ἄλλως τε, ὅτε ἂν δεξαίμην πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον, ὑπολυμένου πάνυ πλεῖον ἀναβῆναι, μεθ' ὀλίγον ψαλλιῶ τὴν μοῖραν ἑαυτῶν, οἷα ὑμεῖς πείσεσθε μεθ' ὀλίγον, ἐπισδὰν ἡ εὐδαιμονία μὲν ὑμῖν, καὶ ὁ πλοῦς πολὺς οἰχηται ἀπὸ ξυλίου, αὖτις δ' ἀναζεύξαντες ἀπὸ θησαυρῶν τε, καὶ ἀβδημάτων, ὥσπερ ἐξ ὕπνου ἀνεγρόμενοι, ἀνόμοια τὰ ἐπὶ τῆ οἰκίᾳ εὑρήσετε, ὥσπερ οἱ τὰς βασιλέως ὑποδυόμενοι τραγῳδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τῆς σκηνῆς, λιμώττοντες οἱ πολλοί. καὶ ταῦτα, πρὸ ὀλίγου Ἀγαμέμνονες ὄντες, ἢ Κρέοντες. λυπήσεσθε δὲ ὡς τὸ εἰκός, καὶ

annulo vectus, totos montes digito movere potuerit, amabilem omnibus, idque cùm calvus esset, simoque naso. At vero etiam hoc respondeo mihi: cur tandem unus annulus omnia ista tibi præstare non possit: sed tam multis revinctus incedes, sinistra per singulos digitos gravata. Imò verò excedit numerus, & necesse erit etiam dextram oneri ferendo succedere. Atqui unus, isque maximè necessarius deest, qui obductus, te à stultitia cohibeat, multo hoc fastu detersò: alioqui helleborus meracior haustus, hoc efficere potest. *Tim.* At omnino Lycine, tu quoque jam tandem aliquid optabis, quo discamus qualia sis postulaturus, quæ videlicet reprehendi & culpari nequeant tu qui alios refellis. *Lyc.* At ego voto non opus habeo. Iam enim Dipylum pervenimus: & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem singulari prælio dimicat: & tu Timolaë, dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea stadia, quæ ad me pertinebant, absumpsistis, rectè sanè facientes: præsertim cùm non probem in breve tempus ditescere, & subventaneam opulentiam dolendo, postmodum tenuem mazam comedere: quod vobis non multò pòst accidet, postquam hæc felicitas, magnæque divitiæ vobis relictis avolarint: ipsi autem digressi à thesauris & diadematibus istis, tanquam ex suavissimo aliquo somnio excitati, domi dissimilia omnia inveneritis, perinde ut histriones, regum personas agentes, quorum plerique ex theatro regredientes, fame conficiuntur: idque cùm paulò antè Agamemnones, aut Creontes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, ut

ὑστέρησει ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας. καὶ μάλιστα σὺ ὦ Τιμόλαε, ὁπόταν δίῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, ἃ ὑπερώστως ἀβλυθείσης, καθαπερόντα ἐν ἠρανῷ, χαμαὶ βαδίζειν, ἀπολέποντα τὰς δακτυλίους ἐκείνους, ἀναύδως ἀπορύεντας, τῶν δακτύλων. ἐμοὶ δ' ἐς τοῦτο ἰκανὸν, ἀντὶ πάντων ἡσαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γελάσαι μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἠτήσασθε, τοιούτοις ὄσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαινέντες.

ut consentaneum est, vobisque res domesticæ displicebunt: & maximè tibi Timolaë, quando necesse tibi erit idem pati, quod Icarus olim, ut dissolutis alis de cœlo delapsus humi incedas, amissis illis annulis, qui de digitis ultro effluxerint. Mihi autem hoc satis erit, ut pro thesauris omnibus, ipsaque Babylone, suaviter admodum rideam ea quæ optastis, tam præclara scilicet: idque cùm ipsi Philosophiam laudetis.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOGI MERETRICII.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Vt in superioribus dialogis, brevioribus quidem illis, Lucianus, cum superorum, tum inferorum res irridet, sumpta, ut videtur, occasione partim ex Homero, & cæteris epicis, partim ex Tragœdiarum quoque scriptoribus, ita in hisce meretricum colloquiis, mulierum quoque vitia, amores, variamque lasciviam persequitur, idque accepta ejus rei occasione, atque materia ex Menandro, & ejus ætatis comœdiis. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentii ac Plauti conversionibus conjecturam facere licet.

ΓΛΥΚΕΡΑ, ΚΑΙ ΘΑΙΣ.

GLYCERA ET THAIS.

ΓΛΥΚΕΡΑ.

Τὸν φαλιώτην Θαὶ τὸν ἐκγονᾶνα, ὃς πάλαι μὲ Ἀβρόγονον εἶχε, μὴ ταῦτα ἔμοιγε ἠρέσθη ἐμέ, τὸν ὑπάρυφον λέγω, τὸν ἐν τῇ χλαμύδι, οἶσθα αὐτὸν, ἢ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον; Θα. οὐκ, ἀλλὰ οἶδα ὦ Γλυκέριον, καὶ

GLYCERA.

Militem istum Thai, Acarnanem, qui quondam Abrotonum habebat, postea verò me amavit, purpuratum istum dico, nosti-ne ipsum, an oblita es hominis? *Th.* Quidni nossem Glycerium: cùm

σωίπνι μεθ' ὑμῶν πέρυσιν [1] ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί ἦ τοῦτο; ἐώκεις γάρ τι περὶ αὐτῆ διηγεῖσθαι. Γλ. Γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος φίλη δοκοῦσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπαγαγοῦσα. Θα. καὶ νῦν σοὶ μὲν σκεῖνος ἀεὶ πρόσεστι, Γοργόναν ἦ ἑταίραν ποιεῖται; Γλ. ναὶ ὦ Θαΐ, ἐ τὸ πρᾶγμα δ' μετρίως μοι ἤνεγκεν. Θα. πονηρὸν μὲν ὦ Γλυκέριον, οὐκ ἀδύνατον ἦ, ἀλλὰ εἰωθὸς γίνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. ὅκου χρὴ ὑπὸ ἀνιᾶσθαι ἄρα, ὅτι μέμφεται τῇ Γοργόνῃ. νῦν γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο. καίτοι φίλαι ἦτε. ἀπὲρ σκεῖνο θαυμάζω, τί ἐ ἐπήνεσεν αὐτῆς ὁ φαλακρὸς ἐκεῖνος, ὃς οὐχ ἑωρᾶτε, τὰς μὲν τρίχας αὐτῷ δρᾶσας ἔχουσαν, καὶ ἐπιπολὺ δ' μετώπου ἀπηγμένας. τὰ χείλη ἦ, πελιδνὰ, καὶ νεκελῳ, καὶ τραχήλου λευκοῦ, ἐ ἐπίσημοι σὺν αὐτῷ αἱ φλέβες, ἐ ἡς μάκελλ' ἐν μόνον, ὑμένης ἐστὶ, καὶ ὀρθὴ, ἐ μειδιᾶσαν ἄνω ἐπαγωγόν. Γλ. οἶδ' ὦ Θαΐ τῷ κάλλει ἡρῆσθαι τὸν Ἀκαρνᾶνα; σὺν οἷσθα ὡς φαρμακὶς ἡ Χρυσαίλεων ἡ μήτηρ αὐτῆς, Θεσσαλὰς πάσας ᾠδὰς ἐπισταμένη, καὶ τὴν σελήνην καθαίρουσα; φασὶ ἦ αὐτὴν ἐ πέτεσθαι τὰ νυκτός. σκείνῃ ἐξεμῆνι τὸν ἄνθρωπον, πιεῖν τὸ φαρμάκων ἐγχέασα. καὶ νῦν πευσόμεθα αὐτόν. Θα. καὶ σὺ ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσεις. τοῦτον ἦ, χαίρειν ἔα.

anno superiore vobiscum in festis arvalibus potarit. Sed quid istud? Videris enim nescio quid de illo narratura esse. *Gl.* Gorgona ipsum, sceleratissima ista, quæ amica mea videbatur, subductum à me abstraxit. *Th.* Et nunc ille tecum non amplius conversatur, sed Gorgonam amicam ascivit? *Gl.* Ista est, Thai, nec me res hæc mediocriter afficit. *Th.* Malum quidem hoc est, Glycerium, non tamen inopinatum, sed à nobis meretricibus fieri solitum. Proinde neque nimis mœrendum, neque de Gorgona conquerendum. Neque enim Abrotonum tibi priùs ob hoc succensuit: quanquam amicæ inter vos eratis. Sed illud miror, quidnam adeò laudet in ea miles iste: nisi omnino cæcus est, qui non viderit illam raro, & in multam frontem deducto esse capillitio: deinde lividis, emortuisque labiis, exili collo, & extantibus in eo venis, longoque naso. Vnum solum habet, quòd procera est, & recta, ridetque illecebrosum admodum. *Gl.* An tu putas, Thai, Acarnanem illam formæ causa amasse? An nescis, quòd venefica est Chrysarium, mater illius, quæ Thessalas quasdam incantationes callet, ac lunam deducit? Aiunt autem ipsam etiam volare noctu. Illa in insaniam vertit hominem, ei temperato pharmaco quod biberet, & nunc ipsum vindemiant. *Th.* Tu quoque Glycerium, alium vindemiabis: istum autem valere sinas.

1 Ἐν τοῖς Ἀλῴοις] Ἄλῳα Festum Athenienſium agricolarum dictum quod in areis hac die convivium perſonabat ἐορτὴ Ἀθήνῃσι μυστήριον περιέχουσα Δήμητρος. Tangit dial. Meretr. Mat. & Muſar. Cætera hujus Dialogi diligenter expoſui ad Petron. *Bourd.*

MYR-

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ, ΚΑΙ ΔΩΡΙΣ.

MYRTIVM, PAMPHILVS, ET DORIS.

ΜΥΡΤΙΟΝ.

Γαμεῖς ὦ Πάμφιλε τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα. καὶ ἤδη σε μαμμηκίαν φασίν. οἱ τοσοῦτοι ὄρκοι ἐς ἄμφω, καὶ τὰ δάκρυα, [1]ἐν ἀκαρεῖ πάντα οἴχεται, καὶ ἐπιλέλησαι Μυρτίου τοῦ. καὶ ταῦτα ὦ Πάμφιλε, ὁπότε κύω μῆνα ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γὰρ ἐγὼ μόνον ἐπεξάμηνον σοὶ ἔρωτος ὅτι μὴ τελικαύτην ἀπόπαιξας, τὴν θυγατέρα, καὶ μειρακιῶδη παιδοτροφεῖν δεήσει. πρᾶγμα ἑταίρᾳ βαρύτατον. ἐγὼ γὰρ οὐχήσω τὸ τεχεῖν, καὶ μάλιστα εἰ ἄρρεν χρύσιον, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα, ἐγὼ μὲν ἕξω τὸ δημόσιον καὶ ἔρωτος· σοὶ δ' ὀνειδεῖ ποτὲ τροφεῖα δοῦναι· ὡς ἄπιστος γεγένησαι περὶ τὴν ἀβλίαν αὐτῆς μητέρα. γαμεῖς δ' ἐγὼ καλὴν παρθένον. εἰδυῖα δὲ αὐτὴν ἐναγχος ἐν τοῖς Θεσμοφορείοις μετὰ τῆς μητρὸς, οὐδέπω εἰδυῖα ὅτι δι' αὐτὴν ἦλθον ἔπ' ὄψουμαι Πάμφιλον. καὶ σὺ δ' ἐν τούτοις προτέρᾳ ἐκείνου αὐτὴν. καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ἴδε, μή σε ἀνιάτῳ, εἰ πάνυ γλαυκὼς ἔχει αὐτὰς, μηδὲ ὅτι ἀμφοροῖ εἰσι, καὶ ἐς ἀλλήλας ὁρῶσι. μᾶλλον δὲ τὴν Φίλωνα ἐώρακας τὴν πατέρα τὴν νύμφης. τὸ πρόσωπον αὐτῆς οἶσθα. ὥστε ἤδη ἔστι δεήσει τὴν θυγατέρα ἰδεῖν. Πα. ἔπ σε λαβέσης ὦ Μύρτιον, ἀκάσμων, πεζὴ-

MYRTIVM.

Ducisne uxorem, Pamphile, Philonis naucleri filiam? imò jam duxisse te aiunt. Tot autem juramenta quæ præstitisti, & lachrymæ illæ, brevi momento evanuerunt omnia, & Myrtii nunc es oblitus, idque Pamphile, cùm octavum jam mensem ex te prægnans sim. Scilicet hoc solum ex tuo amore consecuta sum, quòd tam ingentem uterum gero: & me propediem oportebit prolem alere, rem meretrici gravissimam. Neque enim fœtum exponam, præcipuè si mas nascatur: sed eo nominato Pamphilo, equidem amoris solamen habebo. Tibi verò exprobrabit aliquando accedens ille ad te, quòd perfidus fueris in miseram ipsius matrem. Cæterùm non formosam virginem ducis. Vidi enim nuper ipsam in Thesmophoriis unà cum matre, nondum sciens quòd propter ipsam Pamphilum amplius visura non essem. Proin tu quoque antea ipsam contemplare, faciemque & oculos ipsius vide, ne te postea diseruciet, quòd eos admodum cæsios habet, neque quòd distorti sunt, & se mutuò aspiciunt. Imò verò Philonem vidisti, patrem puellæ. Faciem igitur illius nosti: quare nihil amplius opus erit filiam videre. *Pam.* Adhuc te, Myrtium, nugantem audiam, ac nuptias nescio quas nau-

1 Ἐν ἀκαρεῖ πάντα οἴχεται] Proverb. *Bourd.*

νης, καὶ γάμους ναυκληρικὰς διεξιέναι. ἐγὼ δ', ἢ σιμόν τινα, ἢ καλὸν ὑμοῦ οἶδα; ἢ ὅπ Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἶμαι γὰρ ἐκεῖνον λέγειν σε, θυγατέρα ὅλως εἶχεν ὡραίαν ἤδη γάμου; ἀλλ' ἀδὲ φίλῳ ἐστὶν ὅτῳ τῷ πατρί. μέμνημαι γὰρ ὡς περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ. πάλαι γὰρ οἶμαι ὀφείλων τῷ πατρὶ, οὐκ ἤθελεν ἀποδοῦναι. ὁ δὲ, ὡς ἐπὶ τοὺς ναυτοδίκας ἀπήγαγεν αὐτὸν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτό. ἀδὲ ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. εἰ δὲ γαμεῖν ἐδέδοκτό μοι, τὴν δὲ Δημέου θυγατέρα τὴν δὲ πέρυσιν ἐξαπατηθέντος ἄφεις, καὶ ταύτας, πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν οὖσαν, τὴν Φίλωνος ἐγάμουν ἄν. σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ σωπτήσας αὐτὴ ὦ Μύρτιον καινάς τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; Μυρ. σοὶ δὲ γαμεῖς. ὦ Πάμφιλε; Πα. μέμηνας ὦ Μύρτιον, ἢ κραιπαλᾷς. καίτοι χθὲς ὀ πάνυ ἐμεθύσθημεν. Μυρ. ἢ Δωρὶς αὕτη ἐλύπησέ με. πεμφθεῖσα γὰρ ὡς ἔρια ἀνήσασθαί μοι ἐπὶ τὴν γαστέρα, καὶ εὐξαμένη τῇ λοχείᾳ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, λεσβίαν ἔφη σύντυχοῦσαν αὐτῇ. μᾶλλον δὲ σὺ αὐτὸς ὦ Δωρὶ λέγε, ἀπὸ ἀκήκοας, εἴγε μὴ ἐπλάσω αὐτά. Δω. ἀλλ' ἐπιτρεπέτω ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψεύσαμην. ἐπὶ γὰρ τὸ Πρυτανεῖον ἐχώμην, συντυχέ μοι ἡ Λεσβία μειδιῶσα, καὶ φησὶν, ὁ ἐρασὴς ὑμῶν ὁ Πάμφιλος, γαμεῖ τὴν Φίλωνος θυγατέρα. εἰ δὲ ἀπιστεῖς, ἕξεις με διακρούσασθαι εἰς τὸ γενησόμενον ὑμῶν ἐδεῖν πανίσι κατεσκευασμένα, καὶ αὐλητρίδας, καὶ θόρυβον, καὶ ὑμέναιον ἄδοντάς τινας. Πα. τί δὲ, παρέκυ-

nauticas commemorantem. Egon' autem, aut simam aliquam, aut formosam sponsam novi? aut Philonem Alopecensem (illum enim opinor te dicere) filiam habere nubilem? At neque patri amicus hic est. Memini enim de pacto nautico eum cum hoc nuper judicio contendere. Nam talentum opinor debens patri, solvere nolebat. Pater autem ipsum apud nautarum judices accusavit, tum ægre illud exolvit, neque totum, ut ajebat pater. Quòd si uxorem ducere mihi visum esset, Demeæ relicta filia, ejus qui superiore anno exercitum duxit, idque cum mihi sit consobrina Philonis filiam uxorem ducerem? Tu verò unde ista audisti? an fortè ipsa, Myrtium, hoc effinxisti, cum novis quibusdam zelotypiis umbratilem pugnam exercendo? *Myrt.* Nunquid eam uxorem non ducis Pamphile? *Pam.* Insanis Myrtium, aut certè temulenta es: atqui heri non admodum inebriati fumus. *Myrt.* Doris hæc mœrore isto affecit me. missa enim ut lanas ad ventrem emeret mihi, & Dianæ vota pro me faceret, Lesbiam, ait, fortè convenisse se. Quin potiùs huic narra Dori, quæ audisti, nisi tute finxisti ea. *Dor.* At vapulem hera, si quicquam mentita sum. Cùm enim ad Prytaneum venissem, obviam fit mihi Lesbia subridens, atque ait, Amator vester Pamphilus, uxorem ducit Philonis filiam. Ac si credere nollem, jussit ut in angiportum vestrum introrsùm aspicerem omnia sertis ornata, tibicinas, tumultum, & aliquos qui canerent hymenæum. *Pam.* Quid igi-

1 Περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ] Leg. Vlp. ad Demoſt. περὶ Ἀλοκήσεως. Bourd.

2 Τῇ λοχείᾳ] Ἀντὶ τοῦ, quæ præſidet λοχείαις ἢ γόνοις ἐστίν. Idem.

1 Ἀπο-

ψας ὦ Δωρί; Δω. καὶ μάλα. καὶ εἶδον ἅπαντα ὡς ἔφη. Πα. μαινόμενω τὼ ἀπάτω. ὅτε πάντα ἡ Λεσβία Δωρὶ, πρὸς σὲ ἐψεύσατο, καὶ σὺ, τἀληθῆ ἀπήγγελκας Μυρτίῳ. τῶλλα μάτην ἐξεφοίτησε. ὅτε γὰρ παρ' ἡμῖν οἱ γάμοι. ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθην ἀκούσας τὸ μητρός. ὁπότε χθὲς ἀνέστρεψα παρ' ὑμῶν, ἔφη μοι, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὲν ἡλικιώτης σοι Χαρμίδης ὁ δ' γείτων Ἀριστιναίτης ἡμῖν, γαμεῖ ἤδη, καὶ σωφρονεῖ. σὺ δ', μίσγει πόθεν ἑταίρα νύν; τοιαῦτα διδαχθεὶς αὐτῆς, εἰς ὕπνον κατεκλίνην. εἶτα ἔωθεν παρελθὼν λάθρᾳ τὴν οἰκίαν. ὥστε οὐδὲν εἶδον, ὧν ἡ Δωρὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δ' ἀπιστεῖς, αὐθὶς ἀπελθοῦσα ὦ Δωρὶ, ἀκριβῶς ἰδὲ, μὴ τὰ γιγνόμενα, ἀλλὰ τῷ ὄντι, ποτέρα ἐστὶν ἡ κατεγκυμμένη. χρήσεις γὰρ τῷ τὰ μείζονα. Μυρ. ἀπίστουσας ὦ Πάμφιλε. ἀπηγξάμην γὰρ ἄν, εἴ τι τοιοῦτο ἐγίγνετο. Πα. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγίγνετο. μὴ δῆτα μανείην, ὡς σπλαξόμενα Μυρτίου. καὶ ταῦτα, ἤδη μοι κυούσης παιδίον.

igitur? introſpexiſti Dori? *Dor.* Ita ſanè, vidique omnia quæ illa dixit. *Pam.* Intelligo errorem: neque tibi omnia, Dori, Lesbia mentita eſt: & tu vera quoque Myrtio renuntiaſti: verùm fruſtrà turbatæ eſtis. Neque enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. Sed nunc in mentem venit quod ex matre audivi, quando à vobis heri domum reverſus fui. Nam dixit, tuus hic æqualis Charmides, Pamphile, vicini Ariſtæneti filius, uxorem jam ducit, & reſpiſcit: tu verò quouſque tandem cum meretrice conſuеſces? His negligenter auditis, in ſomnum ſum prolapſus. Dein mane exurgens, domo ſtatim exivi. Itaque nihil eorum vidi, quæ poſtea Doris vidit. Quòd ſi mihi non credis, denuo hinc abiens Dori, diligenter inſpice, non angiportum, ſed januam, utra ſertis exornata ſit: vicinorum enim illam comperies. *Myrt.* Servaſti me Pamphile. Strangulaſſem equidem me, ſi tale quid factum fuiſſet. *Pam.* At factum non eſt: neque ita inſanivero, ut Myrtii obliviſcar, præſertim cùm ex me uterum jam gerat.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

MATER, ET PHILINNA.

ΜΗΤΗΡ.

Ἐμάνης ὦ Φίλιννα, ἢ τί ἔπαθες σὺ τῆς ξυμποσίου ψθὲς; ἦκε γάρ παρ' ἐμὲ Διφίλου ἔωθε δακρύων, καὶ διηγήσαθ' μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύσθαι γάρ σε, καὶ εἰς τὸ μέσον ἀναστῆναι, ἐρχήσασθαι, αὐτῆ λάθρα-

MATER.

An inſaniviſti Philinna, vel quid heri in convivio tibi accidit? Venit enim ad me Diphilus mane lachrymans: & mihi acceptam à te injuriam narravit. Ebrium enim fuiſſe te, & in medium progreſſam ſaltaſſe ait,

λύοντος. καὶ μὴ ταῦτα, φιλῆσαι Λαμπρίαν τὴν ἑταίραν αὐτῆς. καὶ ἐπεὶ ἐχαλέπηνέ σοι, καὶ χαλεπῶσαι αὐτὸν, ἀπολῦσαι φῶς τὴν Λαμπρίαν, καὶ περιβαλεῖν ἐκεῖνον. ἑαυτὸν δὲ ἀπατήσας, τούτων μεμνημένων. ἀλλ' ὑδὲ τὴν νυκτὸς οἰομαι σιωπῇ ὀδύρεσθαι. καὶ λιπὼν δὲ ἀκριβούσθαι, μὴν ἐπὶ τὸ πλησίον σκίμποδος κατέκεισο ἄρθρον, καὶ λυπῶσα ἐκεῖνον. Φι. τὰ γὰρ αὐτῆς σοι ὦ πάτερ, ἃ διηγήσατο; ἃ γὰρ ἂν σωτηρούσες αὐτῷ ὑφεσῆμα ὅλα. ὃς ἐμοῦ ἀφειμένου, ἐκείνολογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίᾳ ἑταίρᾳ, μηδέπω ἐκείνην παρεῖναι. ἐπεὶ δὲ χαλεπαίνουσα εἶδε με, καὶ διένευσε αὐτῇ οἷα ποιεῖ, καὶ ὡτὸς ἄκρον ἐφαψαμένου, ἀνεκλάσας τὴν αὐχένα τῇ Θαΐδι, ἐφίλησεν ὕπτιος τοσοῦτος, ὥστε μόλις ἀπέπασε τὰ χείλη, εἶτ' ἐγώ μὲν, ἐδάκρυον. ὁδὲ, ἐμάλα, καὶ φῶς τῶν Θαΐδα πρὸς τὸ ὃς ἔλεγε, κατ' ἐμὲ δηλαδή. καὶ ἡ Θαΐς ἐμειδία βλέπουσα πρὸς ἐμέ. ὡς δὲ φειδόμενα ἡδονῆς τὴν Λαμπρίαν, καὶ ὁμορεῖ θηπόν ποτε φιλοῦντες ἀλλήλους, ἐγὼ μὲν ὅμως παρ' αὐτὸν κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦτο τοῦ φράσειε ὕστερον. ἡ Θαΐς δὲ ἀναστᾶσα, ὠρχήσατο πρώτη, λύσαμενῆσα ἐπιπολὺ τὰ σφυρά, ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα. καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρίας μὲν ἐπῄνει, καὶ εἶπεν ὑδέν. Δίφιλος δὲ, ὑπερεπῄνει τὸ εὔρυθμον, καὶ τὸ κεχορηγημένον, καὶ ὅπι εὖ πρὸς τὴν κιθάριν ὁ πούς, καὶ τὸ σφυρὸν ὡς καλὸν, καὶ ἄλλα μυρία, κατὰ τὴν Καλαμίδος Σωσάνδρου ἐπαινῶν, ἀλλ' οὐχὶ Θαΐδα, ἣν καὶ σὺ οἶσθα συλλουόμενον ἡμῖν, οἷα ἐστι. Θαΐς δὲ οἷα καὶ ἐσκώψεν οὐδὲν ἐς ἐμέ. εἰ γάρ τις ἔφη μὴ αἰσχυνεῖται ipso prohibente: postea etiam sodalem suum Lampriam osculatam fuisse, & quòd tibi succensuerit, ipso relicto ad Lampriam transiisse, eumque amplexatam esse: sese verò disperiisse cùm hæc fierent. Sed neque noctu, opinor, concubuisti cum eo relicto autem lachrymante, sola in proximo grabbato jacuisti, cantillans, & ægrè faciens illi. *Phil.* At ea quæ ipse fecit, mater, tibi nequaquam narravit: neque enim, cùm tuerit adeò contumelioſus, patrocinareris ipsi: qui me relicta, sermones subinde cum Thaide arsica Lampriæ conferebat: cùm ille nondum adesset. Postquam autem videbat indignè ferre me, & hominem, eorum quæ faciebat nutu admonebam, ille summa auricula apprehensam, & cervice ad se reclinatam Thaidem osculatus est, ita impresso ore, ut vix inde labia retraheret. Proinde ego quidem lachrymabar, ille verò ridebat, multaque in aurem Thaidi susurrabat, de me videlicet. Et Thais quoque ad me respiciens, subridebat. Vbi autem advenire Lampriam animadverterunt, tandemque osculis mutuis satiati fuerunt, ego tamen accubui cum ipso, ut ne in posterum etiam hoc caulari posset. Surgens autem Thais, prima saltavit, nudatis multum malleolis, quasi sola pulchros eos haberet: quæ postquam desiit, tacebat Lamprias: & nihil dicebat. Sed Diphilus laudibus extollebat concinnitatem gestus, rectéque actam saltationem, quodque ad citharam pes esset aptus, pulcherque malleolus, & alia infinita, perinde ac si Calamidis Sosandram laudaret, non Thaidem, quam tu quoque nosti satis qualis sit, cùm nobiscum nuper lavaret: quæque in me probrosè statim dixerit. Siquam enim, inquit, non pu-

τὴν λεπτὴν ἔχουσα τὰ σκέλη, ὀρχήσεται ἐξαναστᾶσα. τί ἂν λέγοιμι ὦ μῆτερ; ἀνέσην γὰρ, καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀναρχέσαι, ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα, ἐν τῷ Θαΐδος ἐᾶν τυραννεῖν τὸ συμπόσιον; Μη. φιλοψυχότερον μᾶλλον ἔδει γε. ἀνδρὶ φρονίζειν γὰρ ἐχρῆν. λέγε δ' ὅμως τὰ μὴ τοιαῦτα. Φι. οἱ μὲν ἄλλοι, ἐπῄνουν. ὁ Δίφιλος δὲ, μόνος ὕπτιον καταβαλὼν ἑαυτὸν, εἰς τὸν ὀροφὸν ἀνέβλεπεν, ἄχρι δὴ καμοῦσα ἐπαυσάμην. Μη. τὸ φιλῆσαί γ' ἦν Λαμπριάδα ἀληθῆ λαβεῖν, ἐν τῷ μιχθῆναι ὥσπερ εἰκὸς ἦν αὐτῇ; τί σιγᾷς; οὐκ ἔπη γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια. Φι. ἀνέλιπτόν γε ἐβλόμην αὐτόν. Μη. εἶτα δὲ συνεκάθευδες, ἀλλὰ ἐν ἦδες, ἐκείνῃ διακρύουσ'; οὐκ αἰσθάνῃ ὦ θύγατερ, ὅτι πτωχαί ἐσμεν, οὐδὲ μίμησιν ὅσα παρ' αὐτῆς ἐλάβομεν, ἢ οἷον δὴ τὴν πέρυσι χειμῶνα διηγάγομεν ἂν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν Ἀφροδίτη ἔπεμψε; Φι. τί δ', ἀνέχωμαι ταῦτα; τοῦτο, ὑβριζομένη ὑπ' αὐτῆς; Μη. ἀρκίζου μοι, μὴ ἀνθύβριζε δέ. οὐκ οἶσθα ὅτι ὑβριζόμενοι παύονται οἱ ἐρῶντες, ἐπιλιμῶσιν ἑαυτοῖς; σὺ δὲ πάντα χαλεπὴ ἀεὶ τῷ ἀνθρώπῳ γενήσῃ. κἂν ὅσα μὴ κατὰ τὸν παροιμίαν, [1] ἀπορρήξωμεν πάντα τείνοντα τὸ καλώδιον.

pudet gracilium crurum quæ habet, surgat & saltet ipsa. Hic tibi quid dicam mater? surrexi equidem atque saltavi. Quid enim facto opus erat? perferre scilicet, idque dicterium silentio comprobare, ac permittere ut sic in convivio regnaret Thais? *Mat.* Nimia quidem fuit hæc æmulatio, ô filia. Nam ne curare quidem hæc oportebat. Dic tamen quæ sequuta sunt. *Phil.* Alii quidem laudabant, solus autem Diphilus, jacens supinus ad lacunar respexit, donec ego defessa destiti. *Mat.* Quid autem quòd Lampriam osculata, quumque deflexisses, amplexa esse diceris, verum-ne istud fuit? quid taces? nam hæc non amplius digna sunt venia. *Phil.* Atqui volebam ipsi ægrè facere vicissim. *Mat.* Deinde neque cum ipso concubuisti, sed ipso lachrymante cantillasti. Non intelligis filia pauperes esse nos: neque meministi quam multa ab eo acceperimus: aut quo pacto hyeme superiore nobis fuisset vivendum, nisi Venus hunc nobis obtulisset? *Phil.* Nunquid igitur ob hoc ab eo affici me contumelia sustinerem? *Mat.* Irascere quidem, at contumeliam ne repende. An nescis læsos amatores desinere amare, & semet ipsos objurgare? Tu verò homini semper difficilis fuisti. At vide, ne quod vulgò fertur, intensum nimis funiculum abrumpamus.

1 Ἀπορρήξωμεν] Idem Proverbium apud Aristenet. Epist. 1. lib. 2. *Bourd.*

ΜΕΛΙΤΤΑ, ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

MELISSA, ET BACCHIS.

ΜΕΛΙΤΤΑ.

Οἶ πᾶ εἶθα Βακχὶ χαῖν, οἵαι πολλαὶ Θετταλαὶ λέγονται ἐπάδουσαι, καὶ ἐρασμίους ποιοῦσαι, αἱ δὲ πάνυ μισηθῆναι γυναῖκὶ τυγχάνοι, ὅπως ὄναιο, δαλαθοῦσα, ἦκέ μοι. ἅπαντα γὰρ ὅλα, καὶ τὰ χρυσία ταῦτα ἀσπασίως ἂν ἴδοιμι ὑπὸ τοῦ, εἰ μόνον ἴδιοι ἐπ' ἐμὲ αὖθις ἀναστρέψαντα Χαρῖνον, μισήσαντα Σιμμίχην, ὡς νῦν ἐμέ. Βακ. τί φῄς; σὸν ἔπι σώφρονι, ἀλλὰ δὴ τῷ Σιμμίχῳ ὦ Μέλιττα, οἴχεται Χαρῖνος, δι' ὃν τοσαύτας ὀργὰς τοῦ γέροντος ἤνεγκε, καὶ βουληθεὶς τῷ πλουσίαν ἐκείνην γῆμαι, πέντε ταλάντων ὡς ἔλεγον, ἐπιφερομένην; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσασα. Με. ἀπαγέ σὺ ἐκείνα οἴχεται ὦ Βακχί. καὶ πέμπτην ταυτηνὶ ἡμέραν οὐδὲ ἑώρακα ὅλως αὐτόν. ἀλλὰ πίνουσι δὴ τῷ σωφρονεστέρῳ Παμμένει αὐτός τε, καὶ Σιμμίχη. Βακ. δεινὰ ὦ Μέλιττα πέπονθας. ἀλλὰ τί σὲ ὑμᾶς διέφθειρεν; ἔοικε γὰρ οὐ μικρὸν τοῦτ' εἶναι. Με. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ εἰπεῖν ἔχω. πρώην γὰρ ἀνελθὼν ἐκ Πειραιῶς, κατελαλύθη γὰρ οἴκοι μου πρὸς τὴν ἀπαντήσων, πέμψαντος δέ πατρὸς, ὅτι με προσέβλεψεν ἰσελθὼν, ὅτι προσήκατο ὡς εἶδε προσδραμοῦσαν. ἀποστασάμενος δὲ προσλακτίσας φίλησεν, ἀπιὼν φησι πρὸς τὸν ναύκληρον Ἑρμότιμον, ἃ τὰ ἐπὶ τοῦ τείχους γεγραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀναγνῷ, ὅπως κατηλίτωσιν ὑμῶν τὰ

MELISSA.

Siquam, Bacchi, anum nosti, quales multæ Thessalæ perhibentur esse, incantatrices, quæ amabiles reddunt, etsi prorsus odio habeatur mulier, eam acceptam ad me adducas quæso. Vestes enim omnes, atque hoc aurum lubenter amiserim, si solùm ad me denuo reversum videam Charinum, odio Simmichen perinde habentem, ac me nunc habet. *Bac.* Quid ais Melissa? non amplius tecum consuetudinem habet, sed ad Simmichen divertit Charinus? cujus gratia tantas parentum iras sustinuit, cùm divitem illam, quinque talenta, ut ajebant, in dotem allaturam, uxorem nollet ducere: memini enim me ista ex te audire. *Mel.* Cuncta hæc evanuerunt Bacchi, & jam quintus dies est, ex quo illum prorsus non vidi. Sed potant apud æqualem Pammenem, ipse & Simmiche. *Bac.* Acerba tibi accidunt Melissa. Sed quid vos ad dissidium impulit? nam hoc non exiguum videtur esse. *Mel.* In universum, neque dicere possum. Sed nuper ex Phiræo reversus (eò namque descenderat, à patre missus, puta ut debitum exigeret) neque me ingrediendo est intuitus, neque pro more accurrentem excepit, sed amplexari volentem repellens, abi, inquit, ad nauclerum Hermotimum, aut ea quæ in Ceramico parietibus inscripta sunt lege, ubi incisa sunt vestra

ἐπόμφαζε. τίνα Ἑρμότιμον, τίνα ἔφην; ἢ ποίαν κίονα λέγεις; ὁ δ', οὐδὲν ἀποκρινάμενος, οὐδὲ διαπνήσας, ἐκαθηύδεν ἀποστραφείς. πόσα οἴει ἐπὶ τούτου μεμηχανῆσθαί με, περιβάλλουσαν, ἐπιστρέφουσαν, φιλοῦσαν, ἀπεσκαμμένην τὸ μὴ ἀφρένων ὀφὶ οὐφὶ ὀπωσδὴν ὑπεμαλάχθη. ἀλλ' εἰ μοι φησὶν ἐπὶ πλέον ὀχλήσεις, ἄπειμι ἤδη, εἰ ἓ μέσαι νύκτες εἰσίν. Βακ. ὅμως ἤδεις τὸ Ἑρμότιμον; Με. ἀλλά μοι ἴδοις ὦ Βακχί, ἀδιώτερον ἀφύγοιμι ἢ νῦν ἔχω, εἴ τινα ἔχω ναύκληρον Ἑρμότιμον οἶδα. πολὺ ἀλλ' ὁ μέν, ἐωθὲν ἀπαλαλύθη, καὶ ἀλεκτρυόνων οὐδὲν ἀσυνετώτερον ἀνεχρόμενον. ἐγὼ δ', ἐμεμνήμην ὅτι ποτὲ τοῖχος πυὸς ἔλεγε καλλιγράφου τὸνομα ὃν κεραμεικῷ. ἐπέμψα δὴ Ἀκίδα καλέσαι ψομμύων. ἦλθ' ἄκρο μὲ ὑδὲν εὗρε, τοῦτο δ' μόνον ἐπιγεγραμμένον ἑστῶντων ἐπὶ τὰ δεξιὰ πρὸς τῷ δικύλῳ, Μέλιττα, φιλεῖ Ἑρμότιμον. καὶ μικρὸν αὖθις ὑστερώτερον, ὁ ναύκληρος Ἑρμότιμος, φιλεῖ Μέλιτταν. Βακ. ὦ τῆς ἀθείργων ἡδυσμάτων. σωτήμι χάρ. λυπῆσαί τις ζῆλον τὸ Χαρῖνον, ἐπίγραψε, ζηλότυπόν τε εἶδος. ὁδὲ, αὐτίκα ἐπίσθυσεν. εἰ δέ πω ἴδοιμι αὐτὸν, ἀμαλέξομαι. ἄπειρός ἐστι, καὶ παῖς ἔτι. Με. πῶς δ' ἂν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκλείσασθαί μοι ἑαυτὸν, σώσεσι τῇ Σιμμίχῃ; οἱ γονεῖς δ' ἔτι παρ' ἐμοὶ ζητοῦσιν αὐτόν. ἀλλ' εἴ τινα εὕροιμι ὦ Βακχί χρῶν, ὡς ἔφλω, λάσοισι γὰρ ἂν φανεῖσα. Βακ. ἔστιν ὦ φιλτάτη ὅτι χρησίμη φαρμακὶς, σύριγξ τὸ γλύφον, ὠμὴ ἔτι, καὶ συμπεπηγυῖα. ἦ μοι ποτὲ Φανίαν καλέσαι αὐτὸν καὶ κεῖνον εἰκῇ, ὥσπερ Χαρῖνον, διήλλαξε μὴ μῶας ὅλους τέσσαρας, ὅτε ἐγὼ μὲ ἤδη ἀπεγνώκουν

vestra nomina. Quem Hermotimum, quem inquam? aut quam columnam dicis? Sed ille nihil respondens, atque incœnatus, dormiebat aversus. Quàm multa hîc me putas machinatam fuisse, amplectendo, convertendo, & osculando aversi illius cervicem? At ille ne ullo quidem pacto deliniri se passus est: sed si mihi, inquit, plus satis molesta fueris, abibo hinc, etiamsi nox intempesta sit. *Bac.* Attamen noras Hermotimum? *Mel.* At me videas, ô Bacchi, miseriorem multò quàm nunc sum, degere, si ullum ego nauclerum Hermotimum novi. Verùm ille summo mane à me discessit, statim ad galli cantum experrectus. Ego verò memineram dictum ab ipso, parieti cuidam in Ceramico inscriptum esse nomen meum. Tum misi statim Acidem, quæ illud videret. Illa verò nihil aliud, nisi hoc solum inscriptum reperit, juxta Dipylum ad dextram ingredientibus, Melissa amat Hermotimum: ac rursum paulò inferiùs, Nauclerus Hermotimus amat Melissam. *Bac.* O adolescentes ineptos! Intelligo enim: ægrè facere quispiam Charino volens, inscripsit hæc, zelotypum eum esse sciens. Ille verò statim credidit. Eum autem sicubi videam, alloquar. Imperitus est, & puer adhuc. *Mel.* At ubi videas illum, qui conclusus cum Simmiche conversatur? Parentes autem eum etiamnum apud me quærunt. Sed Bacchi, siquam anum invenire possem, ut dixi, apparens ea me

servaret. *Bac.* Est quædam venefica, ô dilectissima, ad hoc apta, gente Syra, cruda adhuc, & bene compacta, quæ mihi aliquando Phaniam, cùm & ille temerè succenseret, quemadmodum Charinus, post quatuor solidos menses reconciliavit, cùm jam planè de-

spe-

κεν. ὁ δ', ὑπὸ τῶ ἐπῳδῶν, ἦκεν αὖθις ἐπ' ἐμέ. *Mel.* τί δ' ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἴπερ ἔτι μέμνησαι; *Bac.* λαμβάνει μὲν οὐδὲ πολλῶ ὦ Μέλιττα τὸ μισθὸν, ἀλλὰ δραχμὴν, καὶ ἄρτον. καὶ ἐπικεῖσθαι δεῖ μὴ τὸ ἀλῶν, καὶ ὀβολοὺς ἑπτὰ, καὶ θύον, καὶ δᾷδα. ταῦτα δὴ ἡ γραῦς λαμβάνει. καὶ κρατῆρα κεκρᾶσθαι δεῖ, καὶ πίνειν ἐκείνῳ μόνῳ. ἐπεσθαι δέ τι αὐτῇ καὶ ἀνδρὸς εἶναι, οἱονεὶ κρήτια, ἢ κρηπῖδας, ἢ ὁλίγας τῶν τριχῶν, ἢ τι τοιοῦτον. *Mel.* ἔχω τὰς κρηπῖδας αὐτοῦ. *Bac.* πεύσῃ κρεμάσασα ἐκ πατρὸς, ὑποθυμιᾶσαι τῷ θύῳ, πάσσουσα ἐ τῶν ἁλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ. ἐπιλέγει δ' ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα, καὶ τὸ ἐκείνου, καὶ τὸ σόν. εἶτα ἐκ δὲ κόλπου στρέψασα ῥόμβον, ἐπιστρέφει ἐπῳδήν τινα λέγουσα ἐπιτρόχῳ τῇ γλώσσῃ, βαρβαρικὴ ἐ φερωνὴ ὀνόματα. τοῦτο ἐποίησε τότε. καὶ μετ' ὀλίγον Φανίας ἄμα, καὶ τῶ συνεφήβων ἐπιλυπησάντων αὐτῇ, καὶ τῇ Φοιβίδος, ἦλθε σωθείς, πολλὰ αὐτόθεν, ἥκει μοι, τὸ πλέον ὑπὸ τῆ ἐπῳδῆς ἀγόμενος. ἔτι δ' ἐ τοῦτό μοι σφόδρα κατὰ τῆ Φοιβίδος τὸ [1] μίσηθρον ἐδιδάξατο, τηρήσασα τὸ ἴχνος ἐπεὶ ἀπολίποι, ἀμαυρώσασα, ἐπιβᾶσα μὲ τῷ δεξιτερῷ σκέλει, τὸ ἐμὸν δεξιόν. τῷ δεξιῷ δ', ἐ δεξιτερῷ ἔμπαλιν. καὶ λέγει, ἐπίσταμαί σοι, καὶ ὑπαιθρίαν εἰμί. καὶ ἐπίσπου ὡς προσέπιξε. *Mel.* μὴ μέλλε, μὴ μέλλε ὦ Βακχεῖ, καλῆ ἤδη τὴν Σύραν. σὺ δ' ὦ Ακί, [2] τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὡς τὴν ἐπῳδὴν διέρπιζε.

sperarem. Ille autem incantationibus compulsus ad me rediit. *Mel.* Sed quid exegit anus, si modò adhuc meministi? *Bac.* Non magnam accipit mercedem, Melissa, sed drachmam, & panem: & sali oportet imponi obolos septem, & thyum, & facem. Ista quidem anus accipit. Craterem quoque ei misceri oportet, eamque solam bibere. Oportebit & ipsius viri aliquid adesse, uti vestem, aut crepidas, aut paucules crines, aut id genus aliud quidpiam. *Mel.* Habeo crepidas illius. *Bac.* Has ex palo suspensas thyo suffit, aspergens igni salem quoque. Ad hæc, amborum nomina, illius & tuum pronuntiat. Deinde è sinu proferens rhombum, huc & illuc convertit, incantationem quandam dicens volubili lingua, barbara videlicet, atque horrenda vocabula. Hæc illa tum fecit: ac non multò pòst Phanias, cùm illum pariter & æquales ob hoc reprehenderent, & ipsa Phœbis, cum qua rem tum habebat multum postularet, venit mihi, incantatione ista prorsum attractus. Præterea etiam hanc odii conciliandi rationem me docuit adversus Phœbidem, ut observato, & quum discessisset, deleto ejus vestigio, in sinistrum illius pede dextro insisterem, contrà in dextrum, sinistro, & dicerem, te conscendi, & superior sum. Fecique ut illa præcepit. *Mel.* Ne morare, ne morare Bacchi, voca jam Syram illam. Tu verò Aci, panem & thyum, & cætera omnia, quæ ad incantationem pertinent, appara.

1 Μίσηθρον] Aliud odii poculum est apud Origenem lib. 7. contra Celsum. De utroque à me dictum alibi. *Bourd.*

2 Τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον] Casparus Barthius putat legendum esse θεῖον & sulfur capiendum, quod in lustrationibus & incantationibus prorsus usitatissimum erat veteribus, &c. vide cap. III. l. VII. Adversar. *Alm.*

CLO-

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ, ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

CLONARIVM, ET LEÆNA.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ.

Καινὰ περὶ σοῦ ἀκούομεν ὦ Λέαινα, τὴν Λεσβίαν Μεγίλλαν τὴν πλουσίαν, ἐρᾶν σου ὥσπερ ἄνδρα, καὶ συνεῖναι ὑμᾶς, οὐκ οἶσθ' ὅ, τι ποιοῦσας μετ' ἀλλήλων. τί τοῦτο; ἠρυθρίασας; ἀλλ' εἰπὲ εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. Λε. ἀληθῆ ὦ Κλωνάριον. αἰσχύνομαι δέ. ἀλλόκοτόν γὰρ τί ἐστι. Κλω. [1]πρὸς τῆς κυρτερίφρα, τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί ἦ ἐς πράττετε ὅταν συνῆτε; ὁρᾷς; οὐ φιλεῖς με. οὐ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτου τὰ τοιαῦτα. Λε. φιλῶ μέ, εἰ καί τινα ἄλλον. ἡ γυνὴ δ', δεινῶς ἀνδρικὴ ἐστιν. Κλω. οὐ μανθάνω ὅ, τι ἐς λέγεις, εἰ μή τις [2]ἐπαιρίσεια τυγχάνει ὖσα. τοιαύτας γὰρ ἐν Λέσβῳ λέγουσι γυναῖκας, ἵνα τῶν ἀνδρῶν μὴ δέωνται ἐπιλύσασαι αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ ἦ αὐτὰς πλησιαζούσας, ὥσπερ ἄνδρας. Λε. τοιοῦτό τι. Κλω. οὐκοῦν ὦ Λέαινα, τοῦτο αὐτὸ ἐς διήγησαι, ὅπως μοι ἐπείρα τοιοῦτον, ὅπως ἦ ἐς συνεπείσθης, καὶ τὰ μὴ πρῶτα. Λε. πόθεν τινὰ συλλοτρίωσα αὐτῇ, καὶ Δημώναξα ἡ Κορινθία, πλουσία ἦ ἐς αὐτὴ, καὶ ὁμοτέχνῳ τῇ Μεγίλλῃ, παρειλήφασί με κιθαρίζειν αὐτοῖς. ἐπεὶ ἦ σπλῆσα, καὶ ἀωρὶ ἦν, καὶ ἐδεῖ καθεύδειν, καὶ ἐμέθυον, ἄγε

CLONARIVM.

Nova de te audimus Leæna, Lesbiam videlicet Megillam, divitem illam, amare te, perinde ut virum, voſque coire, neſcio quid unà facientes. Quid iſtud? erubuiſti? Sed dic mihi, vera-ne iſta ſunt? *Le.* Vera Clonarium. Pudet autem me. Alienum enim quiddam eſt. *Cl.* At per Cererem, quid hoc negotii, aut quid ſibi vult mulier? Quid verò agitis quando coitis? Vides? non amas me: neque enim celares me talia. *Le.* Amo equidem te, quantum ullam aliam. Mulier autem illa, virilis ſupra modum eſt. *Cl.* Non intelligo quid dicas, niſi ſi tribas quæpiam eſt. Tales enim mulieres in Lesbo eſſe perhibent, quæ à viris quidem illud pati nolint, cum mulieribus autem ipſæ, perinde ac viri, congrediantur. *Le.* Tale quidpiam eſt. *Cl.* Proin Leæna, etiam hoc ipſum expone, quo pacto te ſolicitarit primum, quoque modo adducta ſis ut morem gereres, & quæ ſecuta ſunt deinceps. *Le.* Cùm ipſa compotationem quandam inſtituiſſet, & Demonaſſa Corinthia, dives & ipſa, in eadem arte exercitata cum Megilla, me aſſumpſerunt ut ipſis cithara canenerem. Poſtquam autem ſatis cecineram, & jam intempeſta nox erat, cubitumque ire oportebat, illæque erant ebriæ. Tum Megilla, Age, in-

1 Πρὸς τῆς κυρτερίφρα] *Per Cererem.* Heſychius in κυρτερίφρα· ὑφ' ἑτέρων ἦ ἀπὸ τῆς Δημήτρης. Menagius.

2 Ἐπαιρίσεια] Heſychius: ἐπαιρεσία, τριζάδες. Idem.

a Κορί-

δὴ ἔφη ὦ Λέαινα ἡ Μέγιλλα, κοιμᾶσθαι γὰρ ἤδη καλόν, σύκαθευδε κἀθεύδοι μεθ' ἡμῶν, μέση ἀμφοτέρων. Κλω. σὺ κἀθεύδεις; τὸ μὲν πρῶτόν τί ἐχθές; Λε. Ἐφίλει με τὸ πρῶτον, ὥσπερ οἱ ἄνδρες, οὐκ αὐτὰ μόνον προσπιεζόμενα τὰ χείλη, ἀλλ' ὑπανοίγοντα τὸ στόμα, κἀδάκνεν, καὶ τὰς μασχὰς ἔθλιβον. ἡ Δημώναξα δ', καὶ ἔδακνε μεταξὺ καταφιλοῦσα. ἐγὼ δ', οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὅ, τι τὸ πρᾶγμα ἦν. χρόνῳ δ' ἡ Μέγιλλα ὑπὸ τερμοῦ ἤδη ἦσα, τλῶ μὲ πηνίκλῳ ἀφείλετο τὴν κεφαλήν. ἐπικεῖτο δ' πάνυ ὁμοία, καὶ ἀφέσφυκε, κἀν χρῷ ἀφῆκε αὐτὴ, καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρώδεις τῶν ἀθλητῶν, ἀποκεκμηκυῖα. κἀγὼ ἐπαρέχθλω ἰδοῦσα. ἡ δ', ὦ Λέαινά φησιν, εὐφραγκας ἤδη ὅτου καλὸν νεανίσκον; ἀλλ' ἔχ ὁρῶ ἔφλω σύκαθεύδε νεανίσκον ὦ Μέγιλλα. μὴ καλαθήλυνέ με ἔφη. Μέγιλλος γὰρ ἐγὼ λέγομαι, ἡ γαμήκας τοῦ παλαιὰ ταύτην Δημώνασσαν, καὶ ἔστιν ἐμὴ γυνή· ἐγέλασα ὦ Κλωαρίον ἐπὶ τούτῳ, κἀ ἔφην, οὐκοῦν σὺ ὦ Μέγιλλε, ἀνὴρ τις ὢν, ἐλελήθεις ἡμᾶς, καθάπερ ἡ Ἀχιλλέα φασὶ κρυπτόμενον ἐν παῖς παρθένοις. καὶ τὸ ἀνδρεῖον οὐκεῖνο ἔχεις, καὶ ποιεῖς τὴν Δημώνασσαν inquit, Læna, Iam enim dormire æquum est, hîc nobiscum cuba, media inter utramque. *Cl.* Concubuisti-ne? Quid postea factum est? *Le.* Osculabantur me primò, perinde atque viri solent, non ipsa modò labia applicantes, sed os quoque subaperientes: deinde & amplexabantur, & papillas premebant mihi. Demonassa autem, etiam inter osculandum, mordebat. Egò verò quidnam rei esset, conjicere non poteram. Cæterùm cum jam incaluissèt Megilla, galericulum quidem à capite removit. Ipsa autem incumbebat, similis & æquiparanda athletæ alicui vehementer virili, & robusto, & cute ad vivum detonsa: quam ubi aspexi, perturbata sum. Illa verò, Læna, inquit, ecquem adolescentem ita pulchrum unquam vidisti? At non video, inquam ego, ullum hic adolescentem Megilla. Tum illane me, inquit, mulierem facias. Megillus enim vocor ego, & jam olim Demonassam hanc uxorem duxi, estque ea uxor mea. Risi equidem ad hæc, Clonarium: & dixi, Proinde Megille, virum esse te nescìebamus: quemadmodum aiunt Achillem inter virgines abditum fuisse: habes & virile illud, ac Demonassæ idem facis quod

1 Ἐφίλει με τὸ πρῶτον] Hæc & cætera hujus Dialogi interpretati sunt ad Petronium. ad hæc verba, *commovebat valgiter labra.* Boutd.

2 Μασχὰς ἔθλιβον] Plaut. Pseud.

Teneris labellis molles morsiuncula
Papillarum horridularum oppressiuncula.

Ovid. 1. Amor.

Forma papillarum quæ fuit apta premi. Idem.

3 Καὶ ἔδακνε] Plaut. loc. cit. *Idem.*

4 Πηνίκλῳ] De comis adfitiis copiosè dixi alibi. Iunge Cl. Alexand. Pæd. lib. 2. c. 11. Artemid. lib. 1. Firmic. Astro. c. 1. lib. 1. vide Herald. ad Mamial. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο] Catullus: *Et quærendum unde, unde foret nervosius illud.* Menagius.

1 Bona-

σιν ὅπῃ οἱ ἄνδρες. ἐκεῖνο μὲ ἔφη ὦ Λέαινα, σὺν ἔχω. δίδυμη ἡ ὐδὲ πάνυ αὐτὴ. ἴδιον δέ πινα τρόπον ἡδέως ξυμπολὺ ὁμιλῆντα ὄψῃ με. ἀλλὰ μὴ ἑρμαφρόδιτος εἶ ἔφην, οἷοι πολλοί εἰναι λέγονται, ἀμφότερα ἔχοντες; ἔπι γὰρ ἠγνόουν ὦ Κλωνάριον τὸ πρᾶγμα. ἤ φησιν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνὴρ εἰμι. ἤκουσα ἔφην ἐγὼ δὲ [1] Βοιωτίας αὐλητρίδος Ἰσμηνοδώρας, δηγωμένης τὰ ἐφέσια παρ' αὐτοῖς, ὡς γυνοίς τις ἦν Θήβασι σκυτικὸς ἀνήρ. ὁδ' αὐτὸς, ἡμέτερος ἄρις. οἷμαι Τειρεσίας τύτο μὰ. μὴ δὴ τι σὺ τοιῦτο πέπονθας; ἄκων ὦ Λέαινα ἔφη, ἀλλὰ ἐγχωρήσην μὲ ὁμοία ταῖς ἄλλαις ὑμῖν. ἡ γνώμη γ', καὶ ἡ ἐπιθυμία, καὶ τἄλλα πάντα, ἀνδρὸς ἔστι μοι. καὶ ἱκανὴ γάρ σοι ἔφην ἐπιθυμία, [2] πάρεχε γὰρ ὦ Λέαινα εἰ ἀπιστεῖς ἔφη, καὶ γνώσῃ ὅδεν ὠδέσασάν με τῶν ἀνδρῶν. ἔχω γάρ τι αὐλὶ ἐξ ἀνδρείας. ἀλλὰ [2] πάρεχε. ὄψῃ γάρ. παρέχου ὦ Κλωνάριον, ἱκετόυσης πολλά.

quod viri ſolent. Idem ego Læna, inquit, nec eo admodum opus. Peculiari autem modo, ſuavius aliquanto congredi me videbis. At num hermaphroditus es, inquam ego, quales perhibentur eſſe multi, utrumque membrum habentes? rem enim ô Clonarium, adhuc ignorabam. Neque hoc, inquit illa, ſed per omnia vir ſum. Tum ego, audivi, inquam, ex Bœotia tibicina quadam Ismenodora nomine, quæ apud ipſos ſunt epheſtria, narrante, quendam Thebis factum fuiſſe ex muliere virum, qui idem vates quoque fuit optimus: Tireſias nimirum. Num tibi tale quid accidit? Haudquaquam Læna, inquit: ſed vobis aliis nata ſum ſimilis. Animus autem, & libido, cæteraque omnia, virilia mihi ſunt. Sufficiens ſaltem, inquam, eſt tibi libido. Tum illa: præbe igitur, inquit, Læna, & cognoſces me viris eſſe nihilo inferiorem. Nam aliquid loco virilis habeo. Sed præbe: nam videbis. Præbui itaque Clonarium, cùm illa diu multumque

1 Βοιωτίας αὐλητρίδος Ἰσμηνοδώρας, δηγωμένης τὰ Ἐφέσια παρ' αὐτοῖς, ὡς γυνοίς τις ἦν Θήβασι σκυτικὸς ἀνήρ] Quid intellexerit per τὰ ἐφέσια, non eſt facile divinare, ea vox alibi non legitur. Nihil igitur certi à me expectes, conjecturas nudas tibi proponam. Si bene ſe habet ea lectio, videtur ab ἔφεσις ea vox deduci debere: eſt autem veſtis quædam ſpecies, quæ ſuperinduebatur. Suidas μανδύην & βίβρον interpretatur, & ὕφασμα ἐξ αἰγίων τριχῶν, alii χλαμύδα, alii χλανίδα vertunt. Quid quid tamen fuerit, quoniam ab eo genere veſtis τὰ ἐφέσια dicuntur, ſuſpicor eas veſtes texi ſolitas a mulieribus ſimul adunatis, quæ texendo fabulas lepidas ad vices narrabant, ut fallerent tempus & laborem, quæ ob id ἐφέσια διηγήματα dicebantur. Sic noſtrates dicunt *les contes du vieilleri*. At forte mendoſa eſt ea vox, & legendum vel ἐφ' ἑστίᾳ disjunctim, & mutandum τὰ in τε, ſic, διηγωμένης τε ἐφ' ἑστίᾳ, id eſt, *ad lares, ad focum*, vel Ἥφαιστα ob eandem rationem, id eſt, *quæ ad ignem* hyeme narrantur, nam (ut notum eſt) Ἥφαιστος ſæpe pro igne ſumitur, & erant Ἥφαιστα fabulæ, quæ ad Vulcanum ſeu ignem aſſidentes fœminæ nendo vel texendo narrabant in Vulcani feſto quod Athenis Ἡφαίστια, ut ex Andocide patet in ſermone de myſteriis. Hæc ego tentabundus ut in tenebris. Tu forte meliora lector cogitabis, utinam & nobis impertiaris. *Palm.*

2 Πάρεχε] Ariſtophanes: Κακῶς παρίξω, καὶ οὐχὶ προσεπιπήσομαι. Menagius.

κὴ ὅρμον πᾶ μοι δύσης τ πολυτελῶν, κὴ ὀρύγας τ λεπτῶν. εἶπε ἐγὼ μῦ, ὥσπερ ἀνδρα ξυελάμβανον. ἡ δ', ἐποίᾳ τε, κὴ ἐφίλᾳ, ℭ ἠσθμαινε, κὴ ἐδυκᾳ μοι ες ὑστερόλωβ ἡδέως. Κλω. τί ἐποίᾳ ὦ Λέκινα; ἢ πινα τρόπον; τῦτο γὰρ μάλιστα εἰπέ. Λε. μὴ ἀνάκεινε ἀκριβῶς. αἰσχρὰ γάρ. ὥστ μὰ τὼ Οὐρανίαν, σὸκ ἂν εἴποιμι.

que supplicasset, & pretiosum monile dedisset, & tenuia velamina. Tum ego illam perinde atque virum complectebar. Illa autem, & faciebat, & osculabatur, & anhelabat, & summa voluptate affici videbatur. *Cl.* Quid faciebat Leæna? aut quomodo? hoc enim in primis dicas. *Le.* Ne accuratiùs inquiras: turpia enim sunt. Quare per Vraniam, nolim dicere.

ΚΡΩΒΥΛΗ, ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

CROBYLE, ET CORINNA.

ΚΡΩΒΥΛΗ.

Ὡ Κόρινν, ὡς μ ὑ πάνυ δεινὸν ἰὼ ὃ νομίζεις, τ γυμνᾶσθ γλυκὺ ὂκ παρθένε, μεμάθηκας ἤδη. μῦ μειρακίυ μ ὥρᾳον γλυκύμυρ, μικρ ὄ πρῶτον μίσθωμ κομισαμήν, ἐξ ἧς ὅρμον αὐτίκ ὠνήσομά σοι. Κο. καὶ μακάριον. ἐλπὶ ὄ ℭ ψήφους πινας πυραγεῖς, οἷ ὁ Φιλαίνιδος ἐστι. Κρω. ἔγωγ τοιῦτ. ἄκυε ὄ ℭ τἄλλα παρ' ἐμῦ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, ℭ ὅπως εὐσφέρεσ τοῖς ἀνδράσιν. ἄλλη μ γὰρ ἡμῖν ἀποτροφὴ ὃ βίος ὂκ ἔστιν ὦ φίλτατε. ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ ὧ πέθνηκεν ὁ μακαρίτης σ πατὴρ, ὂκ οἶσθα ὅπως ἀπεζήκαμεν, ὅτι ὄ ὀκτὼ ἔξη, πάντα ἰῶ ἡμῖν ἐνῆν. ἐχαλκευόμ, ℭ μέγα ἦν ὄνομα αὐτῦ ἐν Πειραιεῖ. καὶ πάντων ἦν, ἀκῦσαι θορυβούντων, ἢ μὴν μ Φιλῖνον, μηκέτ' ἔσεσ ἄλλον χαλκέα. μῦ ὄ τὼ πλούτω, τὸ μ πρῶτον ἀποδεμένη τὰς πυράγρας, καὶ τ ἄκμονα, καὶ σφῦραν

CROBYLE.

Non ita grave esse, Corinna, ceu tu putabas, ex virgine mulierem fieri, jam didicisti: siquidem cum formoso adolescente tuisti, & pro prima mercede minam accepisti, unde monile statim tibi comparabo. *Cor.* Ita amabo. Habeat autem splendoris ignei lapillos, cujusmodi Philænidis est. *Cro.* Erit ejusmodi. Sed audi etiam cætera ex me, quæ te facere, & quo pacto viris accommodare te oportet. Nam alia victus ratio nobis nulla est, filia: sed per duos hosce annos, ex quo pater tuus, piæ memoriæ, defunctus est, an nescis quo pacto vitam egerimus? At quando ille adhuc vivebat, abundè nobis omnia suppetebant. Artem enim ferrariam exercebat: magnumque erat nomen ejus in Piræo Ac plerosque audire licet dejerantes, nullum amplius post Philinum, talem fore ferrarium fabrum. Post mortem autem ejus, principio quidem divenditis forcipibus, incude, & malleo, dua-

δύο μιᾶς, ἀπὸ τούτων διετράφημεν. εἶπε, νῦν μέ, ὑφαίνουσα. νῦν δ', κορύθιλλα κεκόσμησαι, ἢ ἡμέρα κλώθουσα, ἐπερειζόμενα τὰ σπέρα μήλια. ἔθρεπτον δέ σε ὦ θύγατερ, τὴν ἐλπίδα ἐμαυτῆς. Κο. τὴν μιᾶν λέγεις; Κρω. ἔπ. ἀλλὰ ἐλογιζόμεν ὡς ἡλικιώτη γενομένη, θρέψεις μέ ἐμὲ, σαυτὴν δ' κατακοσμήσεις ῥᾳδίως, κὴ πλουτήσεις, κὴ ἐσθῆτας ἕξεις, κὴ ἀλυσίδας, κὴ θεραπαίνας. Κο. πῶς ἔφης μῆτερ, ἢ τί λέγεις; Κρω. συνθοῦσα μὲν τοῖς νεανίσκοις, κὴ συμπίνουσα μετ' αὐτῶν, κὴ συγκαθεύδουσα ἐπὶ μισθῷ. Κο. καθάπερ ἡ Δάφνιδος θυγάτηρ Λύρα; Κρω. ναί. Κο. ἀλλὰ ἐκείνη ἐπιεικὴς ἦν. Κρω. ὀδὲ τοῦτο δεινόν. κὴ σὺ δὲ πλουτήσεις ὡς ἐκείνη, κὴ πολλὰς ἐραστὰς ἕξεις. τί ἐδάκρυσας ὦ Κόρινν; ἆρ' οὐχ ὁρᾷς ὁπόσοι, κὴ ὡς πρεσβύδαροί εἰσιν αἱ ἐπιεῖκαι; κὴ ὅσοι χρήματα λαμβάνουσι; τὴν Δάφνιδα γὰρ ἐγὼ οἶδα ὦ φίλη Ἀδράστια, ῥάκη πρὶν αὐτὴν ἀκμάσαι τῷ ὄντι πεπλεδλημένην. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς οἷα φοιτᾷ, χρυσᾶς, κὴ ἐσθῆτας διαφόρους, κὴ θεραπαίνας τέτταρες. Κο. πῶς γὰρ ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα; Κρω. τὸ μὲν πρῶτον, καθαρὸν μὲν ἑαυτὴν σύντροπος, κὴ εὐτολμὴς ἦτε, κὴ φαιδρὰ πρὸς ἅπαντας, οὐκ ἀχρεῖ δὲ κὴ χαρίεν ῥᾳδίως, κοὐδὲν ὑπὸ σὺ εἰώθεις, ἀλλὰ μειδιᾶσα ἡδύ, κὴ ὑπαγωγόν. εἶτα πρεσβυτέρων διέξιως, κὴ μήτε φειναξίσασα εἴ τις προσέλθοι, ἢ προπίνουσα, μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀνδρῶν. ἢν δέ ποτε ὁ ἀπέλθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μίσθωμα, ὅτε μεθύσειεν, καταγέλασον γὰρ, κὴ μισοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς πιωπώσας, ὅτε ὑπερεμφορεῖται δ' ὄψα ἀπιεροκάλως, ἀλλὰ προσάπτεται μὲν ἄκρεως τοῖς ἑαυτοῦ duabus minis, ex illis tum vitam sustentavimus. Postea autem, alias quidem texendo, aliàs verò tramam deducendo, aut stamina nendo, ægrè victum parabam: te verò, filia, nutriebam, spem expectans. *Cor.* Minam istam dicis? *Cro.* Non: verùm ita rationem inibam, quòd cùm ad istam ætatem perveniſſes, & me facilè alere postea, & te ipsam exornare posſes: dives ipsa futura, purpureas vestes, & ancillas habitura. *Cor.* Quomodo hoc mater? aut quid dicis? *Cro.* Si cum adolescentibus rem haberes, & cum ipsis potares, & pro mercede concumberes. *Cor.* Sicut Daphnidis filia Lyra? *Cro.* Ita. *Cor.* At illa meretrix est. *Cro.* Hoc nihil grave. Nam & tu, perinde ac illa diteſces, multosque amatores habebis. Quid fles Corinna? an non vides quàm multæ sint, & magno studio ambiantur meretrices? & quantum pecuniæ accipiant? Daphnidem enim, ô chara Adraſtia, novi ego, quæ priusquam ad ætatem adultam perveniſſet, pannosa erat. At nunc vides, qualis prodit, ut illi aurum, floridæ vestes, & ancillæ quatuor. *Cor.* Sed quo pacto hæc acquisivit Lyra? *Cro.* Primùm quidem exornando se eleganter, & facilem, hilaremque erga omnes se gerendo, non soluto, ut tu soles, cachinno, sed suave quiddam & blandum arridendo. Postea dextrè conversando, neque decipiendo, siquis accedit, aut accersit eam, neque viros increpando. Ac si quando ad cœnam it accepta mercede, neque inebriatur, ridiculum enim hoc, & viri oderunt tales, neque rusticè impletur opsonio: sed attingit quidem summis

λοις, σιωπῇ ἢ πὶς ἐσθίσεις σὺν ἐπ' ἀμφοτέρας ἀδρᾳβύεται τὰς γνάθους, πίνῃ ἢ ἠρέμα, ἐ χανδόν, ἀλλ' ἀναπαυομένη. Κο. κἂν εἰ δι ψῶσα ὦ μῆτερ τύχοι; Κρω. τότε μάλιστα ὦ Κόρινα. καὶ ὅτι πλέον ἔ διοῖ ἀφίξεται, ὅτι ἀποσκώπτει ἓς τινα τῶν παρόντων. ἐς μόνον ἢ τὸν μισθωτὸν βλέπει. καὶ ἀφ' τοῦτο ἐκεῖνοι φιλοῦσιν αὐτόν. καὶ ἐπιδὰν κοιμῶνται δόξοι, ἀσιλὴς ὠδίν, ὐδὲ ἀμελὲς ἐκείνη ἂν πειράσαιτο, ἀλλὰ ἐξ ἅπαντος ἓν τοῦτο ἠρῶτηκε, ὡς ὑπαγάγοιτο, ἐ ἐρασὴν ποιήσειεν ἐκεῖνον. ταῦτα γὰ αὐτὸν ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. εἰ δὲ ἐσὺ ταῦτα ἐκμαθοῖς, μακαρία ἐ ἡμῖς ἐσόμεθα. ἐπεὶ τάχ' ἄλλα ἀδήλου αὐτῆς. ἄλλο ὀδὲν ὦ φίλη Ἀδράστεια φημι, ζῶσ μόνον. Κο. εἰπέ μοι ὦ μῆτερ, οἱ μισθάμενοι πάντες τοιοῦτοί εἰσιν, οἷος ὁ Εὔκριτος, μεθ' ἡμέρας σκάφιδος; Κρω. ὐ πάντες ἀλλ' ἔνιοι μέν, ἀμείνους. οἷδε, καὶ ἤδη ἀνδρώδεις. οἶδί, καὶ ὐ πάνυ μορφῆς δύσωδες ἔχοντες. Κο. καὶ τούτοις συγκαθεύδουσι δήπου; Κρω. μάλιστα ὦ θύγατερ. ὅτοι μέντοι ἐ πλείονα δίδοασιν. οἱ καλοὶ ἢ, αὐτὸ μόνον, καλοὶ θέλουσιν εἶναι. καὶ σοὶ ἢ μελέτω ἀεὶ ἔ πλείονος, εἰ θέλεις ὐ βραχεῖ λίχνιν ἀπάσας, ὑδείξασ σε τῷ δακτύλῳ, ὐχ ὁρᾷς τὴν Κόρινναν τὴν τ Κρωβύλης θυγατέρα, ὡς ὑπερπλατεῖ, καὶ τερασώδαίμονα πεποίηκε τὸν μητέρα; τί φῄς; ποιήσεις ταῦτα, ποιήσεις; οἶδα ἐγώ. καὶ πειθοῖς ἁπάντων ῥᾳδίως. νῦν σ' ἀπιθι λουσομένη, εἰ ἀφίκηται ἐ τὴμιεργὸν τὸ μιεργάκιον ὁ Εὔκριτος. ὑπισχνεῖτο γάρ.

mis digitis, tacitè autem edendo non obturat utramque maxillam ingestis buccellis: bibit etiam sensim, non affatim, sed interquiescendo. *Cor.* Etiamsi sitiat mater? *Cro.* Tum præcipuè, Corinna: & neque plus æquo loquitur, neque in quenquam eorum qui adsunt, dicteria torquet. Eum solum à quo conducta est, respicit. Et ob hoc illi amant ipsam. Et postquam eundum est cubitum, nihil petulans, nihil ineptum admittit, sed ex cunctis unum hoc aucupatur, ut illum alliciat, suique amatorem reddat. Hoc enim nomine ipsam cuncti laudant. Quòd si tu etiam hæc didiceris, nos quoque fœlices erimus. Nam cætera quidem multò ipsa. Sed nihil, ô chara Adrastia, addam amplius: vivas modò. *Cor.* At dic mihi mater, ii qui mercede nos conducunt, omnes-ne tales sunt, qualis est hic Eucritus cum quo heri concubui. *Cro.* Non omnes: sed alii quidem meliores, alii jam viriles: nonnulli verò non admodum liberali forma præditi. *Cor.* Et cum istis concumbere oportebit? *Cro.* Maximè, filia: nam hi plura quoque dant. Formosi autem, hoc solum, pulchri esse volunt. Tu verò ejus quod plus est, rationem semper habeas, si cupis ut omnes brevi te commonstrent digito, ac dicant. Annon vides Corinnam Crobylæ filiam, ut est ditissima, & matrem reddit fœlicissimam? Quid ais? facies-ne ista? facies, novi ego & facilè omnibus anteibis. Nunc autem ito lotum, si fortè veniat, etiam hodie adolescens ille Eucritus: ita enim pollicitus est.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ.

ΜΗΤΗΡ.

Ἀν ἔτι τοιοῦτον ἐραστὴν εὕρωμεν ὦ Μουσάριον, οἷος ὁ Χαιρέας ἐστὶ, θύσομεν μὲν τῇ Πανδήμῳ δέησθ' ἀδύκλῳ μηκάδα, τῇ δ' Οὐρανίᾳ δ', καὶ τῇ Διὶ τῷ κτησίῳ, δαμάλιν ἐκτέρᾳ, στεφανώσομεν δ' ἑκατὸν πλακοῦντι. καὶ ὅλως, μακάριαι, καὶ τερασοδαίμονες ἐσόμεθα. νῦν ὁρᾷς γὰρ ὡς ἅδρ' ἡμῖν νεανίσκου ἡλικία λαμβάνομεν; ὃς ὀβολὸν μὲν οὐδέπω ποτέ σοι δέδωκεν, οὐκ ἐσθῆτα, οὐκ ὑπόδημα, οὐ μύρον, ἀλλὰ πανταχόθεν ἀεὶ, καὶ ὑποχύσεις, καὶ μακραὶ ἐλπίδες, καὶ πολὺ τὸ ἐὰν ὁ πατὴρ, καὶ ἐὰν κύριος γένωμαι τῶν πατρῴων, καὶ πάντα σά. σὺ δ', καὶ ὀμωμοκέναι αὐτὸν φῂς, ὅτι νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσει. Μυ. ὤμοσε γὰρ ὦ μῆτερ, καὶ ταῦτ' ἦν, καὶ τἄλλα. Μη. καὶ πιστεύεις δηλαδή; καὶ ταῦτ' ἔχων τοῦτο πρᾶγμα σὸν ἐκώλυε αὐτὸν καταθεῖναι συμβολὴν, τὸν δακτύλιον δέδωκας, ἀγνοῦσα ἐμοῦ; ὁ δ', ἀποδόμενος

MATER, ET MVSARIVM.

MATER.

Si talem amatorem posthac inveniamus, Musarium, qualis Chæreas hic est: oportebit nos immolare, Publicæ quidem Veneri capram candidam, Cœlesti autem, & ei quæ in hortis est, juvencam utrique: sertis quoque coronare opum largitricem. In summa, beatæ, terque fœlices erimus. Quippe vides nunc ab adolescente isto quam multa accipiamus, qui ne obolum quidem tibi dedit unquam, neque vestem, neque soleas, neque unguentum: sed apud ipsum semper excusationes, & pollicitationes, & spes longæ, & illud crebrum, Si pater, &, si paternarum opum fiam dominus, &, omnia tua. Tu etiam juravisse ipsum dicis, quòd lege uxorem se suam sit facturus. *Mu.* Iuravit, mater, per Cererem, & Proserpinam, & Minervam. *Ma.* Et credis illi scilicet? & ob hoc nuper, cum non haberet unde daret symbolum, annulum illi me inscia dedisti? at hunc ille venditum

1 Τῇ Πανδήμῳ] Cognomenta Veneris, Pandemus & Vrania. ἀμφοτέρας αὐτὰς, ἢ μὲν Πάνδημον ἢ δ', Πυθαγόρᾳ ἢ τινι Οὐρανίᾳ τετίμηται ἐν κήποις. αἴγα δὲ Πανδήμῳ, διὰ τὸ τῆς ζωῆς συνεπαγωγὸν τι ἔχειν πρὸς τὰ Ἀφροδίσια ἀκράτες. δάμαλιν δὲ τῇ Οὐρανίᾳ, διὰ τὸ συμφορώτερον ἔχειν ὅτι ὑπὸ ζυγὸν ἄγεται τὸ ζῶον ἐκ ἂν ἄφιτον, ἐπεὶ νόμιμον τῷ γάμῳ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀρχαίων συζυγίαν πλακοῦντι ἔχειν δὲ ἡδονήν. Sic ad oram MS. Regii, quam notam sequitur Cod, Memmian. dum dicit μακάδα esse sacrificium τ Πανδήμῳ, διὰ τὸ ἀφῆς σωτηρίαν κατορθοῦν, καὶ δάμαλιν τ Οὐρανίᾳ, διὰ τὸ ὑπὸ ζυγὸν τίπτεσθαι. Bourd.

2 Κατὰ ταὐτὰ θεᾶν] Ad oram MS. Regii scriptum erat κόρη ἐκ Δήμητρα αἱ θεαὶ, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ ἡ Πολιὰς, ὅθεν δὲ τῶν Ἀθηναίων ὡς ἐκ Λακεδαιμονίων οἱ Διόσκουροι οἱ ἐκ ὁμώνυμοι τῶν τοῦ Διός. Idem.

3 Κατατίθεσθαι συμβολὴν] Hac de re copiose vir Clarissimus Isaacus Casaubonus ad Athen. *Idem.*

μῶν, κατέπιε. καὶ πάλιν τὰ δύο περιδέραια τὰ Ἰωνικὰ, ἑλκυζα ἐκέρδησε δύο Δαρεικούς, ἃ σοι [1]ὁ Χῖος Πραξίας ὁ ναύκληρος ὠνήσατο, ποιησάμενος ἐν Ἐφέσῳ. ἐδεῖτο γὰρ Χαιρέας ἔρανον σὺν ἐφηβοις ἀπενεγκεῖν. ὀφθονας γὰρ, καὶ χιτωνίσκους, τί ἂν λέγοιμι; ὅλως, ἑρμαῖόν τι ἡμῖν, καὶ μέγα ὄφελος συμπέπτωκεν ἔτος. Μα. ἀλλὰ καλὸς, καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἐρᾶν, καὶ δακρύειν, καὶ Δεινομάχης, καὶ Λάχητος υἱός ἐστι καὶ Ἀρεοπαγίτης. καὶ φύσιν ἡμῶν γαμήσειν, καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν παρ' αὐτοῦ, ὡς ὁ γέρων μόνον κακαύσῃ. Μη. ἀκήκοα ὦ Μυσάριον, ἐὰν [2]ὑποδήσασθαι δέῃ, καὶ ὁ σκυτοτόμος αἰτῇ τὸ διδραχμον, ἐξαμῆν ἕως αὐτὸν, δεχόμενον μὲ ὅτι ἔχομεν, οὐ δὲ τὴν ἐλπίδα [2]ὀλίγας παρ' ἡμῶν λάβοι. καὶ πρὸς τὴν ἀλφιτοπώλην τὰ αὐτά. καὶ ὡς τὸ οἰκέτιον αὐτῷ μεῖζον, περιμένειν φήσομεν, ἕως ἂν Λάχης ὁ Κολυτιεὺς ἀποθάνῃ. ἀποδώσομεν γάρ σοι μὴ τὸς γάμους. ὅτι αἰσχύνη μόνη τῶν ἑταιρῶν οὐκ ἐλλείπει, οὐχ ὅρμον, οὐ Ταραντινίδιον ἔχουσα; Μα. τί δὲ ὦ μῆτερ, οὐκ εἰσὶν αὗται χρησιμώτεραί μοι, καὶ καλλίους εἰσίν; Μη. οὐκ, ἀλλὰ σωφρονέστεραι, καὶ ἧσσον ἑταιρίζειν. οὐδὲ πιστεύουσι ῥᾳδίοις, καὶ νεωστὶ ὀπτοῖς, ἐπ' ἄκρῳ δὲ χείλους τοὺς ὅρκους ἔχουσι. σὺ δὲ εἰ πίθῃ, καὶ φίλανδρος. οὐδὲ ἀφίσιν ἄλλον πλὴν, ἢ μὴ μόνον Χαιρέαν. καὶ πρώην ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ [3]Ἀκαρνανὸς ἦλθε δύο μνᾶς κομίζων, ἀφίκετο καὶ αὐτὸς, οἶνον μὲν πρὸς ἀπιλήφει, δὲ πα-

tum absorbuit. Et rursum duo monilia ista Ionica, quorum utrumque pendebat duos Daricos, quæ tibi Chius ille nauclerus Praxias attulerat, Ephesi mercatus. Oportebat enim ut Chæreas cœnam collatitiam cum adolescentibus dependeret. Nam vela, & tunicas quid attinet dicere? In summa, lucrum inopinatum, magnumque commodum iste nobis obvenit. *Mu.* At pulcher est, & imberbis, & amare se ait, & lachrymatur, & Dinomaches, Lachetisque Areopagitæ est filius: dicitque uxorem me ducturum se: denique spes magnas facit, si modò senex ille oculos clauserit. *Ma.* Proinde Musarium, ubi calceis opus erit, & sutor didrachmum poposcerit: dicemus & nos illi, argentum quidem non habemus, tu autem spes quasdam exiguas à nobis accipe, eademque pictori. Et quum pensionem domus deposcemur: expecta dicemus videlicet, dum Laches Colyttensis moriatur: exolvemus enim tibi post nuptias. Non pudet te quòd sola meretricum, neque aures habes, neque monile, neque vestem Tarentinam. *Mu.* Quid igitur, mater, fortunatiores-ne illæ me, & pulchriores sunt? *Ma.* Non: sed prudentiores, & sciunt meretricari: nec verbis credunt, & adolescentulis, in summis labiis juramentum gerentibus. Tu verò fidelis es, & amans viri: nec admittis alium quenquam, præterquam solum Chæream. Ac nuper quando Acarnensis ille agricola venit, duas minas afferens, ipse quoque imberbis (vini autem pretium hoc retulerat, à patre mis-

1 Ὁ Χῖος] Deest à MSS. *Bourd.*
2 Ὀλίγας] Deest in MSS. *Idem.*
3 Ἀκαρνανὸς] Legendum videtur omnino Ἀχαρνεὺς. Menagius.

πρὸς πάμψαν]. σὺ δ' οἰκεῖον μὲν ἀπημύκησας, καθεύδεις δ' μετὰ τοῦ Ἀδωνιδὸς Χαιρέα. Μυ. τί οὖν, ἐχρῆν Χαιρέαν καλεῖψασαν, ὥσθ' ὁ ξαθεῖσα τὸ ἐργάτιον οἰκεῖον, κινάδους ἀπόζοντα; [1] λεῖος μοι φασὶ Χαιρέας, ὁ χοιρίσκος Ἀκαρνάνιος. Μη. ἔστω ἐκεῖνος ἀγροῖκος, καὶ πονηρὸν ἀπονεῖ. τί δ' Ἀντιφῶντα τὸν Μενεκράτους μνᾶν ἐπαιχνίμονον, οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; ὡ καλὸς ἦν, καὶ ἀστεῖος ἡλικιώτης Χαιρέᾳ; Μυ. ἀλλ' ἠπείλησε Χαιρέας ἀποσφάξειν ἀμφοτέρους, εἰ λάβοι με ποτὲ μετ' αὐτοῦ. Μη. πόσοι δ' ἄλλοι ταῦτα ἀπειλοῦσιν; ἀκοῦ ἀνέρας· σὺ μὲν εἰς τοῦτο, ὁ σωφρονήσας, καθάπαξ οὐκ ἐταῖρα, τὸ δ' ἱερομοφόρῳ ἱερεᾷ πῃ ὅσα. ἐᾶν τἄλλα. σήμερον Ἀλῶα ἐστί. τί δέ σοι δέδωκεν ἐς τὴν ἑορτήν; Μυ. οὐκ ἔχ' ὦ μαινάδιον. Μη. μὴν οὔτ' ὦ πάτερ εὑρεῖν ἐπὶ τὸ πατρὶ, ὡς οἰκέτῃ κρῆναι ἐξαπατήσοντα, ὡς ἀπὸ τῆς μητρὸς ἥτησαν ἀπειλήσας ἀποστωμύσειν τραθύσμυρνον, εἰ μὴ λάβοι, ἀλλὰ κρῆναι, ἡμᾶς ἐπιτρέψαν, μήτε αὐτὸς δώσῃς, μήτε ὥσθ' τὸ δεδόντων ἐᾶν λαμβάνειν. σὺ δ' οἷς ὦ Μυσάδιον, ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ἀεὶ ἔσεσθ'; ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσειν Χαρίεσσαν, ὅταν πλουτῇ μὲν αὐτὸς, ἢ δ' μήτηρ γάμῳ πολυτελεῖ ἐξεύρῃ αὐτῷ; μεμνήσεται [2] οἴεσ' τότε τῶν δακρύων, ἢ τῶ φιλημάτων, ἢ τῶ ὅρκων, πάντ' ἴσως τάλαντα ὠθούμενος βλέπων; Μυ. μνησθήσεται οἰκεῖον. δεῖγμα δ', ὡς οὐδὲ νῦν γαμάμενον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαζόμενον, καὶ βιαζόμενον ἠρήσατο

missus) tu verò etiam subsannasti hominem, dormis autem cum isto tuo Adonide Chærea. *Mu.* Quid igitur? relicto-ne Chærea, mihi admittendus erat operarius ille hircum olens? Lævis mihi, ut aiunt, Chæreas, & porcellus Acarnanius. *Ma.* Esto rusticus ille, & hircum oleat: cur neque Antiphontem Menecratis filium, minam tibi pollicentem non admisisti? Annon formosus erat, & urbanus, æqualis Chæreæ? *Mu.* At interminatus erat Chæreas, se jugulaturum ambos, si me cum illo deprehenderet. *Ma.* Quàm multi alii eadem minantur? An tu igitur sine amatoribus ob hoc manebis? & pudicè ages, perinde ac si non meretrix, sed Cereris quæpiam sacerdos fores? Cætera omitto. Hodie verò Aloa sunt: quid ergo tibi dedit in hoc festum? *Mu.* Non habet ô mater. *Ma.* An solus iste nullam artem adversus patrem potest invenire? non servum immittere, qui illum decipiat? non à matre ipse postulare, minitando se in militiam navigaturum, nisi accipiat? Verùm sedet, nos atterens, neque ipse quicquam dans, neque à dantibus accipere sinens. Tu verò, Musarium, an putas te octodecim annorum semper fore, aut eodem animo semper futurum Chæream, quando ipse dives erit, & mater opimas ipsi nuptias invenerit? an ille tum, putas, meminerit lachrymarum, aut osculorum, aut juramenti, quum dotem quinque fortassis talentorum aspiciet? *Mu.* Meminerit ille. Cujus rei argumentum est, quòd neque nunc uxorem duxit, sed cùm à patre cogeretur, & vim propè pateretur

1 Λεῖός μοι] De hoc Proverb. Erasm. *Bourd.*
2 Οἴεσ'] In MSS. ὑπ. *Idem.*

το. Μη. γνοίης μὴ ψεύδεσθαι. ἀναμνήσω δέ σε Μουσείου τόπου.

tur tamen recusavit. *Ma.* Vtinam non decipiaris. Sed tamen admonebo te Musarium, aliquando horum.

ΑΜΠΕΛΙΣ, ΚΑΙ ΧΡΥΣΙΣ.

AMPELIS, ET CHRYSIS.

ΑΜΠΕΛΙΣ.

Εἴ τις ἢ ὦ Χρυσί, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ἐρίσπισί ποτε, ἢ θωπίκειρεν, ἢ τὰ ἱμάτια θωπίσιτεν, ἢ τὰ ἐρασὴς ἐκεῖνός ἐστι; Χρυ. οὐκοῦν ταῦτα μόνα ἐρᾷ τῶ ὦ Ἀμπελί δείγματα; Αμ. ναὶ, ταῦτ' ἀνδρὸς ζεμνοῦ. ἐπεὶ τἄλλα, φιλήμαζε, ὁ δάκρυα, καὶ ὄρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν, δεξιούμενα ἐρωτῶ σημεῖον, καὶ φυομένη ἔτι. τὸ γὰρ πῦρ ὅλον, ἐκ τ' ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε εἴ σε ὡς φῄς ὁ Γοργίας ῥαπίζει, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε, καὶ εὔχε ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν. Χρυ. τὰ αὐτά; τί λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με; Αμ. οὐχί, ἀλλ' ἀνιᾶσθαι, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐτὸν βλέποις. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιτο, εἰ σύ που ἕτερον ἐρασὴν ἔχοις; Χρυ. ἀλλ' οὐδέ, ἔχω ἔγωγε. οὐδὲ, μᾶτην ὑπέλαβες τ πλουσίον με ἐρᾶν, διότι ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ. Αμ. καὶ τοῦτο ἡδὺ τὸ, ὑπὸ πλουσίων οἴεσθαι ἀγαπᾶζεσθαί σε. ὅπου γὰρ ἀνιῶσιτο μᾶλλον, καὶ φιλοτιμήσιτο, ὡς μὴ ὑπερβάλοιτο αὐτὸν οἱ ἀντιπραξαί. Χρυ. καὶ μὲν δὴ ὅτός γε μόνον ὀργίζεται, καὶ ῥαπίζει. δίδωσι γοῦν οὐδέν. Αμ. ἀλλὰ δώσει. ζηλότυποι γὰρ,

AMPELIS.

Siquis, ô Chrysi, neque zelotypus est, neque irascitur, neque alapas inflixit unquam, aut capillos conscidit, aut vestes laceravit, est-ne adhuc pro amatore habendus? *Chr.* Numquid, Ampeli, sola sunt ista amantis indicia? *Amp.* Maximè. Hæc sunt viri fervidi. Nam cætera illa, oscula, lachrymæ, juramenta, & crebrò ventitare, incipientis, & adhuc crescentis amoris signa: sed totus ignis zelotypia constat. Quare si te, ut ais, Gorgias alapis cædit, & zelotypus est, bene speres licet, optesque ut eadem semper faciat. *Chr.* Eadem-ne? quid dicis? ut ille me semper alapis cædat? *Amp.* Non: sed ut semper illi ægrè sit, si non ad solum ipsum aspicias. Siquidem nisi amaret te, quid quæso irascereturi, si quempiam alium amatorem haberes? *Chr.* At equidem non habeo. Ille verò nequicquam suspicatus est, divitem istum à me amari, eo quòd mentionem ipsius fortè feci. *Amp.* At hoc suave est, putare ipsum te à divitibus observari. Ita enim majori dolore afficietur, & magis æmulabitur, ne à rivalibus superetur. *Chr.* At ille solùm irascitur, & alapis cædit, nihil autem dat. *Amp.* At dabit postea: nam zelotypi

οὐ μᾶλιστα λυπηθήσεσθε). Χρυ. ὦκ εἰδέ ὅπως ῥαπίσματα λαμβάνειν βούλομαι με ὦ Ἀμπελίδιον. Αμ. οὔκ. ἀλλ' ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται, κὴ εἰ πύθοιτο ἀμελεῖας. εἰ δ' πιστεύσει μόνον ἔχειν, ἀπομαρανεῖται πως ἡ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω σοὶ σὶ εἴκοσιν ὅλοις ἔτεσιν ἐπιμελήσασα. σὺ δ' ὀκτωκαιδεκαέτης οἶμαι, ἢ ἔλαττον ὅτε τυγχάνεις. εἰ βούλει δ', κὴ διηγήσομαι ἃ ἐπαθόν ποτε, ἃ πάνυ ὡς πολλῶν ἐτῶν. ἦρξε μὲ Δημόφαντος ὁ δανειστὴς, ὁ κάθ' ἡμᾶς οἰκῶν τὴ Ποικίλης. ἦτος δέδ' πού ποτε πλέον πέντε δραχμῶν δεδώκει. κὴ ἡλίκα διαστήσει εἶναι. ἦρξ δ' ὦ Χρυσί, ἐπιπόλαιόν τινα ἔρωτα, ὔτε ὑποστῆναι, ὔτε δακρύσαι, ὔτε ἀωρὶ συνοχυμένομαι ἐπὶ τὰς θύρας, ἀλλ' αὐτὸ μόνον συνεκαθεύδεί μοι ἐνίοτε, κὴ τοῦτο λάθρᾳ μακρᾷ. ἐπειδὴ δ' ἐλλοιοῦτο ποτὲ ἀπέκλεισεν, Καλλιάδης δέ ὁ ζωγράφος ἔνδον ἦν, δέκα δραχμὰς πεπομφὼς, τὸ μὲ πρῶτον, ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενος. ἐπεὶ δ' πολλαὶ μὲ διῆλθον ἡμέραι, ἐγὼ δ' ὡσπέρ εἰμπον, ὁ Καλλιάδης δ' ἔνδον ἦν αὖθις, ὑπὸ θερμοῦ μανόμενος ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος, κὴ αὐτὸς ἀναφλέγεται εἰς τὸ πρᾶγμα. κὴ ἐπιστάς ποτε, ἀναρπάσας τὴν θύραν, ἔκλασεν, ἔτυπτεν, ἠπείλα φοιδύσειν, ὡσεισέρρηγνυε τὴν ἐσθῆτα, ἁ ἅπαντα ἐποίει. κὴ πάλιν, πάλαισθον δὴς, μόνον εἰ χαν ὀκτὼ ὅλας μῆνας. ἡ γυνὴ δ' αὐτῦ, ὡς πάντας ἔλεγεν, ὡς ὑπὸ φαρμάκων σὐμηναμί αὐτόν. τὸ δ' ὦ ἄρα ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὅτε ὦ Χρυσί, κὴ σὺ χρὴ ἐπὶ τ Γοργ-

typi vel maximè dolore afficiuntur. *Chr.* Nescio quo pacto, mea Ampeli, velis ut alapas accipiam. *Amp.* Non: sed ut arbitror, magni fiunt amores, etiamsi audiat se negligi. Quòd si credat, se solum habere te, elanguescet hæc libido. Atque hæc tibi dico, quæ jam totos viginti annos meretricem egi. Tu verò annos, ut puto, decem & octo, vel pauciores etiam nata es. Quòd si velis narrabo tibi, quæ mihi acciderunt aliquando, non multos ante annos. Amabat me Demophantus, fœnerator ille, qui pone Pœcilen habitat. Hic nusquam plus dedit quam drachmas quinque? & dominus putabat esse. Amabat autem levi quodam amore, neque ingemiscens, neque lachrymans, neque intempesta nocte ad fores ventitans: sed interdum tantùm, idque post longum intervallum mecum dormiebat. Posteaquam autem venientem aliquando exclusi (nam tum Calliades pictor intus erat, datis decem drachmis) primùm quidem abiit verbis me insectatus. Et cùm jam multæ dies transiissent, neque ego ad illum mitterem (rursus autem tum Calliades intus erat) incalescens tum tandem Demophantus, etiam ipse ad rem inflammatur: & cùm aliquando superveniisset observata patente janua, flebat, percutiebat, minabatur se occisurum, lacerabat vestem, omniaque faciebat. Et postremùm talento dato, totos octo menses habebat me solus. Vxor autem ipsius cunctis dicebat, ipsum medicamentis ad insaniam à me redigi. Et hoc medicamentum, erat zelotypia. Quare ô Chrysi, & tu contra Gorgiam eodem

1 Ἅπαντα ἐποίει] De irrito conatu ut apud Martialem, *omnia cum fecit.* Bourd.

χάω τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ. πλήσιον ὄ ὁ νεανίσκος ἔσται, ἢν ὁ πατὴρ αὐτῷ πάθῃ.

dem medicamento utere. Porrò dives erit hic adolescens, siquando patrem ipsius mori contingat.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΩΝ.

DORCAS, PANNYCHIS, PHILOSTRATVS, POLEMON.

ΔΟΡΚΑΣ.

Ἀπολώλαμεν ὦ κεκτημένη ἀπολωλαμεν. ὁ Πολέμων ἀπὸ τῆς στρατείας ἀνέστραφε πλουτῶν, ὡς φασιν. ἑωράκαμεν ὄ κἀγὼ αὐτὸν, ἐφεστρέδα πορφυρᾶν ἐμπεπορπημένον, καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλούς. καὶ οἱ φίλοι ὡς εἶδον, συνέδραμον ἐπ' αὐτὸν, ἀσπασόμενοι. σὺ δὲ τοσοῦτον ὄ τὴν θεράπαιναν ἰδοῦσα κατόπιν ἑπόμενον, ὃς συναποδεδημήκει μετ' αὐτῆς, ἠρώτων, καὶ εἰπέ μοι ἔφην ὦ Παρμένων, ἀπασαμένη πρότερον αὐτὸν, πῶς ἡμῖν ἐπράξατε; καὶ εἴ τι ἄξιον ἦν πολέμου ἔχοντες ἀπανεληλύθειτε; Παν. οὐκ ἔδει τοῦτο λέγειν, ἀλλ' ἐκεῖνα, ὅτι μὲν ἐσώθητε πολλὴ χάρις τοῖς Θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διΐ, καὶ Ἀθηνᾷ στρατείᾳ. ἡ δέσποινα ὄ, ἐπιφθανεῖ ἀεί τι πυθέσθαι, καὶ ἔνθα εἶπε. εἰ ὄ ἐς τοῦτο ἀφίκησθε, ὡς ἐδάκρυε, καὶ ἀεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἦν μὴ ἀκολουθεῖν. Δορ. πρόσθεν λέγε τὰ ἀρχῆθεν ἅπαντα. σοῦς ὄ σε, οὐκ ἂν εἶπον. ἀλλὰ ἄ ἤκουσα, ἐβουλόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ πρόσχες Παρμένοντα, ὅπως ἠξάμην, ἦπερ ὦ Παρμένων, ἐσόμενά τὰ ὦπα ὑμῖν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κεκτημένη μου δακρύων. καὶ μάλιστα εἴ τις ἐλαλοῦ

DORCAS.

Periimus, ô hera, perimus. Polemon ex militia reversus est, ditatus, ut ajunt. Ego autem ipsum vidi paludamento purpureo, & fibulato indutum, multosque unà pedisequos. Quod ut viderunt amici, ad eum salutaturi accurrebant. Interea autem servum conspicata, à tergo sequentem, qui cum ipso protectus erat, interrogabam: ac dic mihi Parmeno, inquiebam, salutato priùs ipso, quo pacto rem gessistis? &, num quid bello dignum consequuti redistis? *Par.* Non decebat hoc statim: sed illa primùm. Quòd servati estis, multa Diis gratia, & in primis Iovi hospitali, & Minervæ militari. Cæterùm semper rogitabat hera quidnam ageretis, & ubi essetis. Quòd si etiam hoc addidisses, quòd & fleret, & Polemonis mentionem semper faceret, id fuerat multò satius. *Dor.* Omnia statim à principio sum præfata: sed tibi nolim dicere. At quæ audivi, ea dicere volebam. Nam ad Parmenonem ita incepi. Nonne Parmeno, vobis tinniebant aures: semper enim cum lachrymis hera vestri reminiscebatur: & maximè siquis ex

pugna

ἢ ἐκ τῆ μάχης. καὶ πολλοὶ πεπτώκασιν ἐλέγετο, ἐσπάραττε τότε τὰς κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο, καὶ ἐπευθέτο πρὸς τὸν ἀγγελίαν ἑκάστην. Παν. εὖγε ὦ Δορκάς. ὅπως ἐλέγεν. Δορ. εἶπε ἐξῆς μεῖ ὀλὺ ἡδέως ἐκεῖνα. ὁ δ', πάνυ λαμπρῶς φησιν ἀνεφρέψαμην. Παν. ὅτω καὶ εἰκὸς ἦν ἐν τοιούτοις ὡς ἐμὲ μὴ ὁ Πολέμων, ἢ ἐπόθει, ἢ μὴ ἐχθὲ ζῶσαν καταλαβεῖν; Δορ. καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ γὰρ κεφάλαιον ἐξήμαρτε, πλοῦτον πολὺν. χρυσόν. ἐσθῆτα. ἀκολούθους. ἐλέφαντα. τὸ μὲν γὰρ ἀργύριον, μὴ δ' ἀριθμὸν ἄγειν αὐτόν, ἀλλὰ μεδίμνων, ἀπεμετρημένον πολλοῖς μεδίμνοις. εἶχε δ' ἐν αὐτοῖς Παρμένων, δακτύλιον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μεγιστον, πολύγωνον. καὶ ψῆφον ἐνεβέβλητο τὸ τελειότατον. ἐρυθρόν τι ἰδεῖν ἐπιπολῆς. εἶεσαν δ' ἐν αὐτὸν ἐθέλοντά μοι διηγεῖσθαι ὡς τὸν Ἄλυν διέβησαν, καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τηρεδάτην τινὰ, καὶ ὡς διέτριψεν ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ, καὶ ἀπέδραμόν σοι ταῦτα προσαγγεῖλαι, ὡς σοὶ τὰ πάντων σκέψασθαι. εἰ γὰρ ἔλθοι, ὁ Πολέμων, ἥξει γὰρ πάντως, ἀποστησόμεθα τοὺς γνωρίμους, ἀναπυθόμεθα, εὕρωμεν τὸν Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἱ ποιήσειν αὐτόν; Παν. ἐξευρήσομεν ὦ Δορκάς ἐν τῷ παρόντων σωτήριον. ὅτε γὰρ τὸν ἀποπέμψαι καλὸν, πλουτοῦντ' ἐναλλαχθέντα, καὶ τἄλλα ἔμπορον ὄντα, καὶ πολλὰ

pugna venerat, multique dicebantur interfecti, tum crines evellebat, & pectus percutiebat, & ad unumquodque nuntium lugebat. *Pan.* Rectè Dorcas, ita decebat. *Dor.* Deinde non multò pòst illa interrogabam ordine. Ille autem, admodum splendidè è bello reversi sumus, inquit. *Pan.* Sic & ille nihil præfatus, quòd & mei meminerit Polemo, vel desiderarit, vel optarit vivam deprehendere? *Dor.* Multa certè hujusmodi dicebat. Quod igitur rei est caput, narravit divitias multas, aurum, vestes, servos, ebur. Nam argentum quidem adferre ipsum dicebat non ad numerum, sed ad mensuram multos videlicet plenos modios. Habebat autem, & ipse Parmeno annulum in parvo digito maximum ac multiangulum: eratque insertus tricolor lapillus, & in superficie rubebat. Sed reliqui ipsum cùm vellet mihi narrare quo pacto Alyn transiissent, & ut occidissent Tiridatem quendam, & quomodo ipse Polemo in pugna contra Pisidas versatus esset: accurrique domum ut hæc tibi renuntiarem, ut de rebus omnibus tecum deliberares. Nam si quum venerit Polemo (veniet enim quum notos illos à se amoverit) rescisens, apud nos intus Polystratum deprehenderit, quid ipsum facturum esse putas? *Pan.* Tum Dorcas, aliquam ex re præsenti salutem inveniamus. Nam neque hunc ablegare honestum fuerit, ut qui talentum nuper dederit: præterea sit mercator, & multa promiserit: neque

1 Ἀργύριον, μὴ δ' ἀριθμὸν] Specie Proverbii pro immensis divitiis. Sic in Epistol. Saturnal. Xenoph. Hellinic. lib. 3. Suid. μεδίμνου τ' ἀργύριον ἀπομετρεῖν. Horatii & Petronii Interpretes. *Bourd.*

2 Ὡς δ' Ἄλυν διέβησαν] Hoc etiam specii proverbii, patet apud Herodot. & Diodor. Sic. *Idem.*

ἐπιχειρήσων, ὅτι Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα, χρήσιμον μὴ δεδεχθαι. καὶ σφόδρα γάρ, καὶ ζηλότυπός ἐστιν. ὃς ἐπὶ πένθει ἦν, πολὺ ἀφόρητος ἔσται. νυνὶ δέ τί σοι μὴ ποιήσειν; Δορ. ἀλλὰ καὶ προσέρχεται. Παν. [1] ἐκλύομαι ὦ Δορκάς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας, καὶ τρέμω. Δορ. ἀλλὰ καὶ Φιλόστρατος προσέρχεται. Παν. τίς γένωμαι; πῶς ἂν με ἡ γῆ καταπίοι; Φι. τί δὲ πέπονθας ὦ Πανυχί; Παν. ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε Πολέμων, χρόνιος φανείς. Πο. ὅτος ὢν τύγχάνεις ὁ προσὼν ὑμῖν; σιωπᾷς; εὖγε οἶσθ' ὦ Πανυχί. ἐγὼ δὲ πεμπταῖος ἀπὸ Πυλῶν διέπλων, ἐπειγόμενος ἐπὶ τοιαύτην γυναῖκα. καὶ δικαίως μέντοι πέπονθα, καὶ σοι χάριν ἔχω. ἐκ ἐπὶ γὰρ ἁρπαθήσομαι τοῦτο σοῦ. Φι. σὺ δὲ τίς εἶ ὦ βέλτιστε; Πο. ὅπερ Πολέμων ὁ Στιειεὺς, Παντὶς φυλῆς, ἀκούεις, χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νυνὶ δὲ, ἐξανασησάμενος πεντακισχιλίαν ἀπίδα, ἐρχομαι Πανυχίδου, ὅτι ὤμην ἔτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτόν. Φι. ἀλλὰ πάνυ ὦ ξένε, Πανυχὶς ἐμή ἐστι, καὶ πάλαι σοι εἴληφε. λήψεται δὲ καὶ ἑτέρου, ἐπειδὰν τὰ φορτία ἀφαθώμεθα. καὶ νυνὶ ἀκολούθει μοι ὦ Πανυχί. τοῦτον δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχῶν ἕα. Δορ. ἑλώβητος μὲν ἐστι, καὶ ἀκολουθήσει, ὡς ἐγὼ. Παν. τί ποιῶ Δορκάς; Δορ. ἐπίσχες μέντοι. ὀρχοῦμαι δὲ οἷόν τε παρεῖναι Πολέμωνι. καὶ μᾶλλον ἐπιτεθήσεται ζηλοτυπῶν. Παν. εἰ θέλεις, εἰσίωμεν. Πο. ἀλλὰ βούλομαι ὑμῖν, ὅπερ τὸ ὕστατον εἶπον ἡμέρας τρεῖς. ἢ μᾶλλον ἐγὼ τοσούτοις φόνοις ἐγκεκραμένος πάρειμι, τοὺς Θρᾷκας ὦ Παρμένων.

neque Polemonem, qui talis est reversus, utile non recipere. Nam præter hæc etiam zelotypus est: & cùm pauper adhuc, intolerabilis fuerit, quid nunc illum non putes facturum? *Dor.* At etiam accedit. *Pan.* Deficio, ô Dorcas, consilii inopia, & tremo. *Dor.* Sed & Philostratus accedit. *Pan.* Quæ igitur fiam? quomodo terra me absorbeat? *Ph.* Cur non potamus Pannychi? *Pan.* Perdidisti me, ô homo. Tu verò salve Polemo, visus longum pòst tempus. *Pol.* Quis igitur est iste qui ad vos accedit? taces? euge abeas Pannychi. Ego verò ex Pylis quinto die huc advolavi, ad talem mulierem adproperans. Ac meritò sanè hæc mihi accidunt, tibique gratiam habeo: neque enim posthac amplius abs te rapiar. *Ph.* Tu verò quisnam es bone vir? *Pol.* Nimirum audis, quòd Polemo sum, Stirienſis ille, ex tribu Pandionis: qui primùm fui tribunus militum: nunc autem totius dux legionis, amator Pannychidis, cùm ipsum humana adhuc sapere putarem. *Ph.* At nunc Peregrinorum dux, Pannychis hæc mea est, & talentum accepit: jamque etiam alterum accipiet, ubi onera disposuerimus. At nunc sequere me Pannychi: & istum apud Odrysas sine copias regere. *Dor.* Libera est ista, & sequetur, si volet. *Pan.* Quid faciam Dorcas? *Dor.* Præstat ingredi, nam irato Polemoni adesse non possum: & zelotypia magis incendetur. *Pan.* Ingrediamur si vis. *Pol.* At prædico vobis, vos hodie postremùm bibituros. Aut ego frustra adsum tot cædibus exercitatus, Thracas huc Parmeno. *Pan.* Armati

[1] Ἐκλύομαι] Idem quod ἀδημονῶ leg. Aristen. Epist. 28. lib. 1. *Bourd.*

Παν. ἀπλισμένοι ἦκον, ἐμφράξαντες τὸ στενωπὸν τῇ φάλαγγι. ἐπὶ μετώπου μὲν, τὸ ὁπλιτικόν. παρ' ἑκάτερα δ', οἱ σφενδονῆται, καὶ τοξόται. οἱ δ' ἄλλοι, κρύβην. Φι. ὡς βριφυλλίοις τισὶν ὦ μισθοφόρε ἡμῖν λίαν, καὶ μορμολύττεις. σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα ποτὲ ἀπέκτεινας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμάτιον ἐφεύρεις, τάχα [1] δημοιρίτης ὤν, ἵνα σὲ τοῦτο σκωμμάσωμαί σοι. Πο. καὶ μὰν εἴσῃ μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν σφοδρότερον ἡμᾶς ἐπὶ δεῦρο ἰόντας, πίλοισι τοῖς ὄπλοις. Φι. ἥκετε μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δ', καὶ Τίβυς οὗτος, μόνος γὰρ οὗτος ἕπεταί μοι, βάλλοντες ὑμᾶς λίθοις τε, καὶ σφάκοις, ὅπως ἀφοσιωσόμεθα, ὡς μηδὲ ὅποι οἰχοισθε ἔχοιτε εἰδέναι.

mati venerunt, phalange cingentes angiportum. In fronte sunt gravis armaturæ milites: in utroque latere, funditores & sagittarii: à tergo verò cæteri. *Ph.* Hæc, ô stipendiarie, nobis tanquam infantibus dicis, & veluti larvis territas. An tu aliquando gallum gallinaceum occidisti, aut bellum vidisti? Castellum custodiebas, fortè dux quispiam manipularis, ut hoc tibi gratificando concedam. *Pol.* At verò scies paulò pòst, quum nos ad hastam venientes videbis, armis resplendentes. *Ph.* Adventate modò instructi. Ego verò & Tibys iste: nam hic solus me sequitur, saxis, testisque vos petendo, ita dispergemus, ut nequè quò vertamini, scire tum possitis.

1 Δημοιρίτης] Sic Dial. Nept. & Ner. ita vocatur ὁ ὅπλων μίσθον λαμβάνων, dicitur & δημοιρίσης & δημοραίος. Bourd.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ, ΚΑΙ ΔΡΟΣΗ.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ.

Οὐκ ἔτι φοιτᾷ δῆτα σὶ ὦ Δρωσὶ, τὸ μειρακίσκιον ὁ Κλεινίας. ὃ γὰρ ἐώρακα πολὺς ἤδη χρόνος αὐτὸν παρ' ὑμῖν. Δρο. οὐκ ἔστι ὦ Χελιδόνιον. ὁ γὰρ διδάσκαλος αὐτὸν εἴρξε μηκέτι μοι προσιέναι. Χε. τίς οὗτος; μή τι τὸ παιδοτρίβου Διότιμον λέγεις; ἐπὶ τοιούτῳ γε φίλος μοι. Δρο. ἔστ', ἀλλ' ὁ κράκιστος φιλοσόφων ἀπολλύμενος Λεπτίνητος. Χε. τὸ σκυθρωπὸν λέγεις; τὸ δασύ; τὸ βαθυπώγωνα; ὃς εἴωθε μὴ τὸ μειδιᾶν

CHELIDONIVM, ET DROSE.

CHELIDONIVM.

Non amplius, Drose, adte ventitat adolescens ille Clinias. Non enim ipsum longo jam tempore apud vos vidi. *Dr.* Non amplius Chelidonium: nam præceptor prohibuit ipsum amplius ad me accedere. *Ch.* Quisnam iste? nunquid ludimagistrum Diotimum dicis? Nam is certè amicus mihi est. *Dr.* Non: sed perditissimus iste Philosophorum Aristænetus. *Ch.* Tetricum illum dicis, & hirsutum? profunda barba? qui cum adolescentibus

in

ρακίαν περιπατῆν ἐν τῇ Ποικίλῃ; Δρο. ἐκεῖνόν φημι τὸν ἀλαζόνα. ὃν κάκιστα ἐπίδοιμι ἀπολόμενον, ἐλκηθέντα ὑπ' ἀνάγνω τινὸς δημίου. Χε. τί παθὼν ἦ ἐκεῖνον, τοιαῦτα ἔπεισε τὸν Κλεινίαν; Δρο. οὐκ οἶδα ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε λάκοιτός μου χρόμενον, ἀφ' ὅ γυναικὶ ὡμίλησε μοι. πρῶτον μὲν ὡμίλησέ μοι. πρίν τούτων ἐξῆς ἡμερῶν οὐδὲ πρωΐ τῇ γενεσίᾳ. ἐπεὶ ἦ ἡνιώμην, οὐκ οἶδα ἦ ὅπως τὰ ἔπαθον ἐν αὐτῷ, ἔπεμψα τὴν [1] Νάρειδα περισκεψόμενον αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ ἀφτελοῦντα, ἢ ἐν Ποικίλῃ. ἡ δ', ὦ περιπατητικὲ ἔφη ἰδοῦσα μὲ Δ' ἀρτεμιάτην, νεῦσον πόρρω. ἐκεῖνον δ' ἐρυθριάσαντα, κάτω ὁρᾶν, κἠμὲ μηκέτι παρενεγκεῖν τὸ ὀφθαλμόν. εἶτ' ἐβάδιζον ἄμφ' ἐς τὴν πόλιν. ἠδὲ, ἄχρι δ' Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἐπεὶ μηδ' ὅλως ἐπεστράφη, ἐπανῆκεν, οὐδὲν σαφὲς ἀπαγγεῖλαι ἔχουσα. πῶς με οἴει λέγειν τὸ μὴ τοῦτο, [2] οὐκ ἔχουσα εἰκάσαι ὅ, τι μοι πέπονθεν ὁ μισογκίσκων, ἀλλὰ μὴ ἐλύπησέ τι αὐτὸν ἔλεγον, ἢ πινὸς ἄλλης ἠμφόδου, μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατὴρ ἐξεκώλυεν αὐτόν; [3] πολλὰ τοιαῦτα ἔρεφον. ἤδη δ' ἐκ δείλου ὀψίαν ἦκεν ὁ Δρόμων, τὸ γραμμάριον τοῦτ' παρ' αὐτῆς κομίζων. ἀνάγνωθι λαβοῦσα ὦ Χελιδόνιον. οἶσθα γὰρ δήπου γράμματα. Χε. φέρ' ἰδωμ. τὰ γράμματα ἐ πάνυ σαφῆ, ἀλλ' [4] ἐπισεσυρμένα, δηλοῖ δέ τινες ἔτι γεγραφότα, λέγε δ', πῶς μ' ἐφίλησέ σε ὦ Δρόμων, τὸν Θεὸν ποιοῦμαι

in Pœcile consuevit ambulare? *Dr.* Arrogantem illum dico quem utinam pessimè perire videam, barba tractum à carnifice. *Ch.* Quid accidit illi, ut talia persuaderet Cliniæ? *Dr.* Nescio Chelidonium. Sed cùm antea nulla nocte non dormiret mecum, ex quo cum muliere rem habere cœpit (primùm autem mecum rem habuit) tribus hisce diebus ne ad angiportum quidem accessit. Postquam autem contristari cœpi (nam mihi nescio quid ob ipsum accidit) Neuridem misi, quæ illum circunspiceret, vel in foro, vel in Pœcile commorantem. Illa autem, ubi eum cum Aristæneto deambulantem vidisset, illi procul innuisse se dicit: illum verò erubuisse, defixis in terram oculis, nec amplius ad ipsam aspexisse: exinde ambos ad urbem iisse. Ipsa verò ad Dipylum usque sequuta, cùm ille prorsus neque converteret sese, domum rediit, nihil planum habens quod renuntiaret. Quomodo igitur affectam postea me putas, quæ conjicere non possem, quidnam huic adolescenti accidisset: ideoque dicebam, num ipsi ægrè aliquid feci, aut num aliam amat, me perosus? at nonne pater vetuit ipsum? multa hujusmodi volvebam. Porrò sub vesperam venit Dromo, has literas ab illo afferens. Accipe Chelidonium, ac lege: literas enim nosti.

Ch. Age videamus. Literæ non admodum sunt planæ, sed incompositæ, festinationem ejus qui scripsit, indicantes: Sicque loquuntur. Quo quidem pacto te amarim mea Droïe, Deos testes facio. *Dr.*

1 Νάρειδα] Νεαρίδα, scribendum videtur. *Menagius.*
2 Οὐκ ἔχουσαν εἰκάσαι] Deerant in MSS. *Bourd.*
3 Πολλὰ τοιαῦτα ἔρεφον] Supple, κατὰ νοῦν. *animo versabam.* Menagius.
4 Ἐπισεσυρμένα] MS. πεφε. Bourd.

1 Μὴ

μάρτυρας. Δρο. αὖ αὖ πάλιν, ὦδὲ τὸ χαίρειν προσέρραψε. Χε. κἀγὼ οὐ κῦ μῖσος, ἀλλὰ κῦ ἀνάγκλω ἀφίσταμαί σε. ὁ πατὴρ γὰρ Ἀριστοτέλει τῷ παιδοτρίβῃ με Φιλοσοφεῖν αὐτοῦ. κἀκεῖνος, ἔμαθε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα, πάνυ πολλὰ ἐπιτίμησί μοι, ἀπρεπὲς εἶναι λέγων ἑταίρᾳ συνεῖναι, Ἀγχίπλης, κἀ Ἐρασικλείας ὑὸν ὄντα. πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τὴν ἀρετὴν προλαμβάνειν τῆς ἡδονῆς. Δρο. μὴ ὥραισιν ἴκοιτο ὁ λῆρος ὀπίσω, τοιαύτης παιδεύσεως τὸ μειράκιον. Χε. ὥστε ἀνάγκη πείθεσθαι αὐτῷ. διδασκαλεῖ γὰρ ἀκριβῶς ἀφυλάκτως. καὶ ὅλως, ὦδὲ προσοπτάλεπτον ἄλλῳ ὦδενὶ ἔξεστιν, ὅτι μὴ ἐμοί γε. εἰ δ' σωφρονοίμι, κἀ πάνυ πειθοίμην αὐτῷ, ὑπισχνεῖται πάνυ ὀλίγα μοι ἔσεσθαι με, καὶ εὐάρεστον καθαρῶς, τοῖς πόνοις προγεγυμασμένον. ταῦτά σοι μάλις ἔγραψα, ὑποκλέψας ἐμαυτόν. σὺ δέ μοι οὕτω χῇ, κἀ μίμνησο Κλειτίδος. Δρω. τί σοι ἐκεῖ ἡ ἐπιστολὴ ὦ Χελιδόνιον; Χε. τὰ μὲν ἄλλα, ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις. τὸ δ' μίμνησο Κλειτίδος, ἴχῃ πάνυ ὑπόλοιπον ἐλπίδα. Δρω. καίμοι ὕπως ἔδοξεν. ἀπόλλυμαι δ' ὧν ὑπὸ δ' ἔρωτος. ὁ μὲν τοι Δρόμων ἔφασκε παιδεραστὴν πάνυ εἶναι τὸν Ἀριστοτέλην, καὶ ἐπὶ σοφίᾳ τὸ μαθημάτων, συνεῖναι τοῖς ὡραιοτάτοις τὸ νέων, καὶ ἰδίᾳ λογοπειθοῦς ὡσὸς τὸν Κλειτίδαν, ὑπισχνεῖσθαι τινὰς ὑπιχνέμενον, ὡς ἰσοῦτον

Dr. Væ væ mihi miseræ, neque salutationem adscripsit. *Ch.* Nunc autem non odio, sed necessitate coactus te desero. Nam tradidit me pater Aristæneto, ut apud illum Philosophiæ dem operam. Atque ille (cognovit enim cuncta quæ ad nos pertinent) multis admodum objurgavit me, inhonestum esse dicens cum meretrice rem habere me qui essem Architelis & Erasicleæ filius. Longè enim melius esse virtutem anteponere voluptati. *Dr.* Vt nunquam ad maturitatem perveniat nugator ille, qui adolescentem talia docet. *Ch.* Itaque ei parêre necesse mihi est. Assequitur autê me diligenter observans: & in summa, ne aspicere quidem alium quemquam præter ipsum solum, mihi licet. Quòd si temperanter vivam, ipsique per omnia obtemperem, pollicetur prorsus beatum fore, & præclarum virtute redditurum me, laboribus ad hoc præexercitum. Hæc tibi vix scripsi, me paululum suffuratus. Tu verò fœlix dege, & memineris Cliniæ. *Dr.* Quid tibi Chelidonium, videtur hæc epistola? *Ch.* Quod ad cætera quidem attinet, Scythica est oratio: illud autem, memineris Cliniæ, spem quandam reliquam habet. *Dr.* Etiam mihi ita videtur: proinde pereo amore. Ceterùm Dromo dicebat Aristænetum esse pæderastem, & prætextu doctrinæ, consuetudinem habere cum pueris venustissimis, & privatim verba facere apud Cliniam pollicitationes quasdam faciendo, quòd videlicet Diis similem illum reddi-

1 Μὴ ὥρησιν ἴκοιτο] Proverb. Atticum de quo antea Casaub. ad Athen. *Bourd.* E Poëta quopiam sumptum videtur. *Menagius.*

2 Τί σοι] Vsque ad ἴχῃ aberant à MSS. *Bourd.*

3 Ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις] Proverbialis loquendi modus: de quo nos pluribus ad Diogenem Laërtium in Anacharsi, pag. 37. *Menagius.*

1 Ἐχεῖ

ἀποφαυεῖ αὐτόν. ἀλλὰ ἐ ἀναγκάσω μετ' αὐτῆ ἐρωτικούς τινας λόγους τῶν παλαιῶν Φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς. ἢ ὅλως, ὡς τὸ μειρακιόν ἐστιν. ἠπείλῃ ἢ ἐ τῷ πατρὶ ᾧ Κλεινίᾳ καταρεῖν ταῦτα. Χε. ἐχελῶ ὦ Δρομώ, γαστρίσαι τ Δρόμωνα. Δρο. ἐμάχισαι γὰρ κἀκεῖνον τ Νουρίδος. Χε. ἥδιστα ἔγωγε. πάνυ ἔσῃ καλῶς. ἐγὼ ἢ ἐπιχρίσω μοι δοκῶ ἐπὶ ᾧ τοίχῳ ὁ Κεραμεικῶ, ἵνα ὁ Ἀρχιτέλης ἐλαύνῃ περιπατῶν, Ἀρίσταινε ἀφοδεύσας Κλεινίᾳ. ὥστε ἐ σὺ τούτῳ τι συμβαλεῖν τῇ δείπνῳ ᾧ Δρόμωνι ἀφοδόλῃ. Δρο. πῶς σὺ ἂν λάθοις ἐπιχρίσασα; Χε. τ νυκτὸς ὦ Δρομὴ ἀνθρακα πολὺν λαβοῦσα. Δρο. εὖγε. συρράτδιε μόνος ὦ Χελιδόνιον κἠ ᾧ ἀλαζόνα Ἀρίσταινέτης.

diturus sit. Quin & amatorios quosdam sermones veterum Philosophorum ad suos discipulos, cum ipso legit. In summa, totus est circa adolescentem. Est autem interminatus se patri Cliniæ hæc dicturum. *Ch.* Oportebat, Drose, lautè accipere Dromonem. *Dr.* Lautè accepi: & fine hoc, meus est. Nam & Neuridem amavit ille. *Ch.* Bono sis animo, rectè se habebunt omnia. Ego verò in pariete inscribere volo, in Ceramico, ubi Architeles deambulare solet, Aristænetus corrumpit Cliniam: ut ex hoc quoque aliquid concurrat cum Dromonis delatione. *Dr.* At quomodo id clam facies? *Ch.* Noctu Drose, carbone alicunde sumpto. *Dr.* Rectè sanè. Auxiliare mihi Chelidonium, adversus arrogantem istum Aristænetum.

1 Ἐχελῶ γαστρίσαι ἢ Δρόμωνα] Γαστρίζειν, est explere ventrem; saburrare ventrem; saturare. Est & lautè accipere: qua notione hic usurpatum videtur. *Menagius.*

1 Κίνισαι] In margine MSS. Codd. κίνισαι, αὐτὶ ἐρωτικῶς ἔχῃ, εἰώθασιν γὰρ οἱ ἐρῶντες ὑπὸ τῆ ἀπύπων λογισμῶν κάμνοντες μεταπηδᾶν. Bourd.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ, ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΔΗΣ.

TRYPHÆNA, ET CHARMIDES.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ.

Ἐπιεῖσαν δέ τις δραχμὰς ἑκατὸν, πέντε δραχμῶν τὸ μίσθωμα δοὺς, καθεύδῃ ἀπορραφὴς δακρύων, καὶ στένων; ἀλλ' ὅτι πέπωκας ἡδέως οἶμαι, ὅτι δεινὸν μόνον ἠλέησας. ἔκλαες ἢ ἐ δραχ. τὸ δεῖπνον. ἆρα γε. καὶ νῦν ἢ ὑ Δαλαλέοι- inter cœnandum, aspiciebas enim: & nunc, ut infans, ululare non

TRYPHÆNA.

Accepta-ne quispiam amica, & quinque drachmarum mercede data, aversus dormit lachrymans & gemens? Sed neque libenter potasti, opinor, neque solus cœnare voluisti. Flebas autem etiam

πάς ὀλολύζων, ἅπερ βρέφος. τοῦτο δὴ ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ μοι, ὡς ἂν ἓ τοῦτο ἀπολαύσω τ' νυκτὸς ἀγρυπνήσασα μοῦ σὲ. Χαρ. ἔρως με διόλλυσιν ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω ἔτι τὸ δεινόν. Τρυ. ἀλλ' ὅτι μὲ οὐκ ἐμοῦ ἐρᾷς, δῆλον. ὃ γὰρ ἂν ἔχων με ἠμέλεις, καὶ ἀπωθοῦμαι περιπλέκειόν σ' θέλοντα. καὶ πάλιν διατείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ, δεδιὼς μὴ ψαύσαιμί σου. πῆς ἦ ὅμως σκιὰ ἐστὶ εἰπέ. πάντα γὰρ ἄν τι ἓ σωπτιλέσαιμι πρὸς τ' ἔρωτα. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα ἀφανιστέα. Χαρ. καὶ μὴν οἶδα ἓ πάνυ ἀκριβῶς αὐτὼ, κἀκεῖνη σέ. ἐ γὰρ ἄφαντος ἐπιῤῥᾳ ἐστι. Τρυ. εἰπὲ τοίνυν ὦ Χαρμίδη. Χα. Φιλημάτιον ὦ Τρύφαινα. Τρυ. ὁποτέραν λέγεις; δύο γάρ εἰσι. τὴν ὑπ Πειραιῶς, τὴν ἄρτι ἀφικνηθοῦσαν, ἧς ἐρᾷ Δάμυλλος ὁ τῶν γναθηγητῶν υἱός, ἢ τὴν ἐπ' ἀγροῦ, ἣν Παχίδα ἐπικαλοῦσιν; Χα. ἐκείνην. καὶ ἐάλωκα ὁ κακοδαίμων, ἓ σωκέλημμαι πρὸς αὐτῆς. Τρυ. οἶκοι δ' ἐκείνη ἔκλαιες; Χα. καὶ μάλα. Τρυ. πολὺς γ' χρόνος ἐστὶ σοι ἐρῶντι, ἢ νεοπλής τις εἶ; Χα. ἐ νεοπλὴς, ἀλλὰ μῆνες ἐπ' ἀγαθοῖς δὴν ἀπὸ Διονυσίων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν. Τρυ. εἶδες γ' ὅλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅσα σώματος φανερά, ἃ εἶδες Φιλημάτιε, καὶ ὡς ἐχρῆν γυμνάκις πέντε ἓ πεπαροίκηται ἐπὶ γαμετῇ ἤδη; Χα. καὶ μὴν ἐπόμνυμι δύο ἓ εἴκοσιν εἰς τ' ἐσόμενον ἐλαφηβολίαν πελέσιν. Τρυ. σὺ γ' ποτέροις πιστεύσειας ἄν, τοῖς ἐκείνης ὅρκοις, ἢ τοῖς σαυτῆ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς, ὑποβλέ-

vigesimum esse completuram. *Ch.* Juramento illius, an tuis oculis? *Try.* Tu verò, utrum credis jure? Contemplare enim diligenter, aspi-

non desinis. Quorsum igitur hæc facis Charmide? quæso ne me celes, ut hoc reportem ex nocte qua tecum vigilavi. *Ch.* Amor me perdit Tryphæna: neque huic malo amplius resistere possum. *Try.* At quòd me quidem non ames, manifestum est: neque enim ita negligeres me, quam habes; neque me repelleres, quoties amplexari te volo: denique quod inter nos est spatii, veste non intercluderes, metuens ne te tangam. Dic tamen quænam illa sit. Fortassis enim etiam ipsa nonnihil ad amorem istum tibi contulero. Scio enim quomodo res hujusmodi sint administrandæ. *Ch.* At verò ipsam apprime nosti, & illa te: neque enim obscura est meretrix. *Try.* Dic nomen Charmide. *Ch.* Philematium Tryphæna. *Try.* Vtram dicis? nam duæ sunt. Illamne ex Piræo, quæ nuper devirginata fuit, quam nunc amat Damyllus, ejus qui nunc imperator est, filius: an alteram, quam cognomento Pedicam vocant. *Ch.* Illam equidem, atque misèr ab ea captus sum, & comprehensus. *Try.* Num ob illam plorabas? *Ch.* Ita sanè. *Try.* Iamdudum illam amas, an nuper cœpisti? *Ch.* Non nuper, sed menses propè septem sunt à Dionysiis, ex quo primùm ipsam vidi. *Try.* Vidisti-ne ipsam accuratè totam: an faciem solùm, easque corporis partes quæ in aperto sunt, quæ vidisti Philematii-ne erant, atque uti conveniebat esse mulierem quinque & quadraginta annos jam natam? *Ch.* At illa dejerat se proximo Decembre secundum &

ψας ποτὲ τὰς κρηπῖδας αὐτῆς, ἵνα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχῃ. τὰ δ' ἄλλα, φενάκη βαθεῖα. ὥστε δ' τὰς κρηπῖδας ὁπόταν ἀφαιρῆται τὸ φάρμακον, ᾧ βάπτεται, ὑπολευκαίνει τὰ πολλά. καίτοι τί τοῦτο βιάσῃ ποτὲ ἐμοὶ ἰδεῖν; Χα. οὐδὲ πώποτέ μοι ἔφης τοῦτο ἐπιδώσειν. Τρυ. οἰκότως. ἠπίστεις γὰρ μυσαχθησόμενόν σε τὰς αὐτῆς λοιγίδας. ὅλη δ' ἀπὸ σοῦ αὐχήν ἐς τὰ γόνατα παρδάλεᾳ ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ δακρύεις, τοιαύτη μὴ σιωπῶν; ἦπου τί σε ἐλύπησε, καὶ ὑπερεώρᾳ; Χα. ναὶ ὦ Τρύφαινα, καίτοι τοσοῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα. καὶ νῦν ἐπιδὴ χιλίας αὐτῇ, ὅτι εἶχον δοῦναι ῥᾳδίως, ἅτε ὑπὸ πατρὶ φειδομένῳ τρεφόμενος, Μοσχίωνι ἐσδεξαμένῃ, ἀπωλέσατό με. ἀνθ' ὧν λυπήσαι σὺ αὐτὸς ἥλω αὐτῇ, σὲ παρείληφα. Τρυ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην ὅτι ἂν ἦκον, εἴ μοι προεῖπέ τις ὡς ἐπὶ τούτοις ἀφαλαμβανομένῳ λυπήσω ἄλλον. καὶ τοῦτο, Φιλημάτιον τὸν σοφόν. ἀλλ' ἄπιμι. καὶ γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτ' ἠσεν ἀλεκτρυών. Χα. μὴ σύγε ὕπω πρὸς ὦ Τρύφαινα. εἰ γὰρ ἀληθῆ ἐστιν ἃ φῄς περὶ Φιληματτίου, τὸν φενάκην, καὶ ὅτι βάπτεται, καὶ τὸ τῆ ἀλφῷ, οὐδὲ ὡσοῦν ἐλείπειν ἂν ἔτι δικαίως αὐτῇ. Τρυ. ἐρᾷ τὸν μητέρος, εἴ ποτε λέληθεν μετ' αὐτῆς. ὥστε γὰρ τῶν, κἀγὼ πάππος διηγήσεταί σοι, εἰ ζῇ ἔτι. Χα. σὺν ἐπιδὴ τοιαύτη σκείνη, ἀφηνίαθω μὲ ἤδη τὸ ἁμαρτεῖν χρόνου. ὥστε ἀσπάζωμαι δ' ἀλλήλας, καὶ φιλῶμεν, καὶ ἀληθῶς σιωπῶμεν. Φιλημάτιον δ', πολλὰ χαιρέτω.

aſpiciens aliquando ejus tempora, ubi ſuos duntaxat crines habet. Nam cætera, profundum eſt galericum. Circum tempora autem, quoties medicamentum quo infici ſolet, langueſcit, plerunque albeſcit. Quanquam quid hoc attinet? coge aliquando ut ſe nudam tibi præbeat ſpectandam. *Ch.* At nunquam hoc mihi concedere voluit. *Try.* Meritò ſanè. Sciebat enim abominaturum eſſe te canos ipſius. Cæterùm tota à collo ad genua uſque pardali eſt ſimilis: & tu lachrymareris, quòd cum tali non coëas? An fortè tibi ægrè faciebat, teque deſpiciebat? *Ch.* Ita ſanè Tryphæna, quamvis à me acciperet tam multa. At nunc quia mille petenti, facilè dare non potui, ut pote qui parcum habeam patrem, Moſchione intrò ad ſe recepto, me excluſit. Ob quæ dum illi viciſſim ægrè facere volo, te aſſumpſi. *Try.* At ego, per Venerem, haudquaquam veniſſem, ſiquis prædixiſſet mihi, ob id ſolum aſſumptam eſſe me, ut alteri ægrè facerem, præſertim huic Philematio, capulo videlicet. Verum abeo: jam enim tertium hoc cecinit gallus. *Ch.* Ne tam celeriter utque mea Tryphæna. Nam ſi vera illa ſunt, quæ de Philematio dicis: coma videlicet ſuppoſititia, & quòd tingitur, atque illæ vitiligines, ne aſpicere quidem amplius illam poſſim. *Try.* Quære ex matre tua, num aliquando cum ea laverit. Nam de annis, etiam avus, ſi vivit adhuc tibi poterit narrare. *Ch.* Ergo ſiquidem illa talis eſt, ſeptum hoc jam auferatur, noſque mutuò amplexemur, oſculemur, & verè coëamus. Philematium verò longum valeat.

ΙΟΕΣΣΑ, ΚΑΙ ΠΥΘΙΑΣ, ΚΑΙ ΛΥΣΙΑΣ.

ΙΟΕΣΣΑ.

1 Θεύπλη ὦ Λυσία πεῖς ἐμὲ; καὶ κωλῶς, ὅτι μήτε χρύσιον πώποτε ἤτησά σε, μήτ' ἀπέκλεισα ἐλθόντα, ἔνδον ἔτερος, εἰσῆσα, μήτε προβαλόμενον τὸ πατέρα, ἢ ὑφελόμενον τῆς μητρὸς, ἠνάγκασα ἐμοὶ τι κομίσαι, ὁπόταν αἱ ἄλλαι ποιῶσιν, ἀλλ' ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ἄμισθον, ἀξύμβολον εἰστεξάμην. οἶσθα ὅσους ἐρῶντας παρεπεμψάμην; Ἡ Θοκλέα τὸν πενταετίονα νῦν, καὶ Πασσίωνα τὸν ναύκληρον, καὶ τὸν συνήθη σου Μέλισσον, καίτοι ἔναγχος λαμπανόντος αὐτοῦ δι' πατρὸς, καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας. ἐγὼ δέ σε τὸν Φάωνα μόνον εἶχον, ὅτι σοι συμβλέπουσα ἔτερον, ὅτι σοι συνεμμένη, ὅτι μὴ σέ. ὤμνυν γὰρ ἡ ἀνόητος ἀληθῆ εἶναι ἃ ὤμνυες. καὶ ἔφη τοῦτό σοι συνέχουσα, ὥσπερ ἡ Πηνελόπη, ἐσυκοφάντουν, ἐπιθορυβοῦσά τε μητρὸς, καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλοῦσης. σὺ δὲ ἐπείσαβ' ἕμαθες τὐτοχείρον ἔχων με τιτηκυῖαν ἐπὶ σοὶ, ἄρα μὲ, Λυκαίνη συσπαίζεις. ἐμὲ ὁράσης, ὡς λυπεῖς ἐμέ. ἄρα δὲ, σοῦ ἐμοὶ κεκεμένου, ἐπῆνες Μαγίδιον τὴν ψάλτειραν. ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις δακρύω, καὶ σοῦπνιμι ὑβριζομένη. πρώην δὲ ὁπότε συνεπίνετο, Θρᾴσων, καὶ σὺ, καὶ Διφίλου, παρῆσαν δὲ καὶ αὐλητρὶς Κυμβάλιον, καὶ Πυρραλλὶς, ἐχθρά ὅσα ἐμοί. σὺ δὲ

IOESSA, PYTHIAS, ET LYSIAS.

IOESSA.

Iudòs me facis Lysia? Rectè sanè, siquidem pecunias abs te nunquam popoſci, nec alterum intus esse dicendo te venientem excluſi: neque, ut facere ſolent aliæ meretrices, te coëgi, ut decepto patre, aut ſuppilata matre, aliquid mihi afferres: ſed inde ſtatim ab initio te immunem gratis intrò recepi. Scis quàm multos amatores dimiſerim? Ethoclem, qui nunc eſt ſenator, & Paſſionem nauclerum, & coætaneum tibi Meliſſum, etſi nuper ſit mortuus pater ejus, & facultatum dominus evaſerit. Ego verò te, Phaonem meum, ſolum habebam, neque aſpiciens, neque admittens alium quenquam præter te. Demens enim ego, vera eſſe arbitrabar, quæ jurabas: & ob hoc animum tibi advertens, perinde atque Penelope illa, caſtè me gerebam, increpante ob hoc matre, & apud amicas accuſante me. Tu verò poſteaquam intellexiſti me tibi eſſe addictam, quæ tui amore contabuerim, nunc quidem cum Lycæna colludebas, me videntè, ut mihi ægrè faceres: nunc verò mecum accumbens, Magidium pſaltriam illam laudabas. Ego verò ob hæc lachrymor, & ſentio contumeliam. Paulò autem antè, quando comparabatis, Thraſo, & tu, & Diphilus, aderant & tibicina Cymbalium, & Pyrallis quæ inimica mihi eſt. Quod cùm ſcires, non valdè curavi

1 Θεύπλη] Ex eo Ariſten. Epiſtol. 16. lib. 2. *Bourd.*

τὴν εἰδώς, τὴν Κυμβάλιον μὲ ὅ μοι πάνυ ἐμέλησεν, ὅτι πεντάκις ἐφίλησας. σαυτὸν γὰρ ἔβριζες, τοιαύτην φιλῶν. Πυρραλλίδα δ', ὅσην ἤνδυες, καὶ πιὸν ἂν, ἐκείνη μὲν ὑπέδειξας τὸ ποτήριον. ἀποδιδοὺς δὲ τῷ παιδὶ, πρὸς τὸ δὸς ἐκέλευες ἐμὲ μὴ Πυρραλλὶς αἰτήσειε, μὴ ἄν ἄλλῳ ἐγχέαι. τέλος δ', ἢ μέλλω ἀποδακὼν, ὁπότε τὴν Δίφιλον εἶδες ἀχολέμφοον, ἐλάλει γὰρ Θρᾴττῃ, ἐπεκύφας πως, εὐσόχως πεσοικίλωσας ἐς τὸ κόλπον αὐτῆς, ὁδὸν λαβεῖν μὲ περάμενον ἐμέ. ἢ δ', φιλήσασα, μεβαξὺ τῶν μαστῶν ὑπὸ τῷ ἀποδέσμῳ παρεβύσατο. ταῦτα δὲ τίνος ἕνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα, ἢ μικρὸν ἠδίκησα, ἢ λελύπηκα ἐγώ; τίνα ἕτερον εἶδον, ἢ σοὶ μόνῃ σε ζῶ; ἢ μέγα ὦ Λυσία τοῦτο ποιεῖς, γυμνάσιον ἄθλιον λυπῶν, μεμηνὼς ἐπὶ σοί; Ἔστι πὴς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια, καὶ τὰ τοιαῦτα ὁρᾷ. σὺ δὲ ποτε λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσῃς τί σοι ἐμοῦ, κειμένου με, ἤτοι βρόχῳ ἐμαυτὸν ἀποπνίξασα, ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἕνα γέ πως τρόπον εὑρήσω δυνάτην; ὡς μηκέτ' ἐνοχλοίην βλέπουσιν. ἀσυμπάθειστε τότε, ὡς μέγα, καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργασάμενος. τί με ὑποβολίπεις, καὶ σεῖο τὸς ὀδύνας; εἰ χάρ τι ἐγκαλεῖς, εἰπέ. Πυθιὰς ἡμῖν αὐτὴ δικασάτω. τί τοῦτο, ὃδε ἀποκριναμένου ἀπέρχῃ καταλιπὼν με; ὁρᾷς ὦ Πυθιὰς οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου; Πυ. ὦ τᾶ ἀχριότη. τὸ μὲν ἐπικλαυθῆναι δακρύοις, [2] λίθου, σὺκ ἀνθρώπος ἐστι. τὰλλ' εἰ μὲ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, σὺ ὦ ἰόεσσα, διέφθειρας

ravi quòd Cymbalium quidem osculatus es quinquies: talem enim osculando, te ipsum contumelia afficiebas: Pyrallidi autem quàm multa innuebas: ac bibens, illi quidem poculum commonstrabas, puero autem reddens, in aurem jubebas, ut nisi Pyrallis id postularet, alteri nemini infunderet. Postremò autem, etiam demòrso malò, quum videres Diphilum occupatum (tum enim cum Thrasone loquebatur) inclinatus, apti in sinum ipsius jaculabaris, ne operam quidem dans ut me lateres. Illa autem exosculata, inter mammas sub fascia illud insertabat. Quorsum igitur hæc facis? Qua te seu parva, seu magna injuria affeci? aut quid ægrè tibi feci? Quem alium aspexi? an non tibi soli vivo? Non magni facis hoc Lysia, quòd miserum mulierculam tui amore insanientem mœrore afficis? Dea est Adrastea, quæ talia videt. Tu verò mœrebis aliquando, quum fortè audieris, me jacere vel laqueo à me ipso suffocatam, aut in puteum præcipitatam, aut quemcunque mortis modum invenero, ne videre me tibi amplius sit molestum. Ac tum gloriaberis tanquam gesta re magna & splendida. Quid me limis oculis aspicis & dentibus infrendes? Nam si quid est, cur me accuses: dicas licet. Pythias hæc inter nos judicet. Quid hoc? ne dato quidem responso, hinc abis me relicta? Vides Pythias qua injuria afficiar à Lysia? *Pyth.* O feritatem! nam qui lachrymis non flectitur, lapis est, non homo. Sed si verum profiteri convenit, tu Ioessa, perdidisti ipsum perdi-

tè

1 Ἔστι πὴς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια] Catull. *Bourd.*
2 Λίθος, οὐκ ἄνθρωπος] Proverb. *Idem.*

1 Ἔς

αὐτὸν ὑπερφιλοῦσα, καὶ τοῦτο ἐμφαίνουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλεῖν. ὑπερφέρεται γὰρ αἰσθανόμενος γιγνόμενα. παῦε δὴ τάλαινα δακρύουσα. καὶ ἢν μοι πείθῃ, ἅπαξ, ἢ δὶς ἀποκλεισον ἐλθόντα. ὄψῃ γὰρ ἀνακαλούμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀνιμεμνότα ἀληθῶς. Io. ἀλλὰ μηδ' ἐπαγε. ἄπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν; εἶτε μὴ αὐτὸς ἀπόσαιτο φθάσας. Πυ. ἀλλ' ἐπανέρχεται αὖθις. Io. ἀπολώλεκάς μ' ὦ Πυθιάς. ἠκροᾶται σου ἴσως, ἀποκλεισον λεγούσης. Λυ. οὐκ ταύτης ἕνεκεν ὦ Πυθιὰς ἐπανελήλυθα, ἵνα δὲ ἀποσβεσθείψωμι ἐπὶ τοιούτῳ ὄντι, ἀλλὰ δι' σὲ, ὡς μὴ κακηγορήσοις ἐμὲ, κἀλέγῃς ἄν, ἔγκοτος ὁ Λυσίας ἐστίν. Πυ. ἀμέλει σ' ἔλεγον ὦ Λυσία. Λυ. φέρειν δὴ ἐθέλεις ὦ Πυθιὰς, ἰόντα τὸν νεῦν δακρύοντα αὐτὸν, ἐπισπάσασθαι αὐτῇ ποτε μὴ νεανίᾳ κεκοδυδάκῃ, ἐμὲ ἀπόσαιτο; Πυ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἑταίρα ἐστί. πότε δ' ἂν κατέλαβες αὐτὸν συγκεκοδυδάκοτα; Λυ. ἕκτῳ χθὲς ταύτῃ ἡμέραν. νὴ Δί' ἕκτῳ γε, δύτέρα ἱσταμένου. τὸ μὲν ἡμέραν ἦν, ἑβδόμη ἐστίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρῴη ταυτησὶ τῆς ἡμέρας, ἐκέλευσέ με, ἐπιμελεῖσθαι τοῦ θυρωροῦ μὴ ἀνοίγειν. ἐγὼ δὲ, ἐπεὶ γὰρ ἔφερον μὴ ἐξὸν συνεῖναι αὐτῇ, τὰ δρόμεια ἐκέλευσα ἐπακούσαντα τοῦ φρικτοῦ τὰ αὐλῆς, ἧ πεπινότατον ἦν, ἀναδέξασθαί με ἐπὶ τὰ νῶτα. ῥᾷον γὰρ ἅτως ἀναβήσεσθαι ἔμελλον. τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβην. ἦκον. τὸν αὔλιον εὗρον ἀποκεκλεισμένον ἐπιμελῶς. μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. οὐκ ἔκτυψα δή. ἀλλ' ἐπάρας ἠρέμα τὸν θυρεὸν, ἤδη δὲ ἐς ἄκλοτε ἐπεποιήκειν αὐτὸ, ἐπεφαινόμην

tè amans, & illud ipsi palam faciens. Oportebat autem ipsum non nimis amare. Insolentes enim fiunt, quum hoc sentiunt. Desine lachrymari misera: & si me audies, semel, atque iterum exclude venientem. Ipsum enim inflammari, & vicissim verè insanire videbis. *Io.* At ne dixeris quidem, apage, ut ego excludam Lysiam? utinam ne ipse à me deficiat modò. *Py.* At rursus huc revertitur. *Io.* Perdidisti nos Pythias, fortassis audiit te de exclusione verba facientem. *Lys.* Non hujus causa, Pythias, huc reversus sum, ut quam ne aspexero quidem amplius, talis cùm sit: sed tui gratia, ut ne damnes me, ac dicas, iracundus est hic Lysias. *Py.* At equidem dixissem Lysia. *Lys.* Ferre igitur me vis Pythias, Ioëssam hanc, quæ nunc lachrymatur, cùm ipse supervenerim ei aliquando cum adolescente concumbenti, & à me desciscenti? *Py.* Lysia, in universum quidem est meretrix. Sed quando concumbentes ipsos deprehendisti? *Lys.* Sextus ni fallor dies hic est, per Iovem, sextus utique (fuit enim mensis ineuntis secundus) hodie verò septimus est. Pater igitur cùm sciret, me probam hanc videlicet amare jam olim, domi me conclusit, dato janitori mandato ne aperiret. Ego verò, non enim ferebam ab hujus congressu prohiberi me, Dromonem iussi, ut muro atrii, qua parte humilimus erat, acclinatus in tergum me reciperet: nam hoc pacto minori negocio ascensurus eram. Quid multis opus est? transcendi, veni, atrium diligenter occlusum offendi. Iam enim nox erat media. Itaque neque pulsavi tum, sed attollens, sensim januam (jam autem illud aliàs feceram) trans-

χὼν τ᾽ φροφία, παρῆλθον ἀψοφητὶ. ἐκάθευδον ὄ πάντες, εἶτα ἐπαφέμβρ& δ᾽ τοίχυ, ἐφίσταμαι τῇ κλίνῃ. Io. τί ἐρεῖς ὦ Δήμητερ; ἀγανιῶ γάρ. Λυ. ἐπειδὴ ὄ ἔχ εὕρων τὸ ἄθυμα ἦν, τὸ μὲ πρῶτον, ᾤμλυ τῶν Λυδηνὶ αὐτῇ συγκαθεύδειν. τὸ δ᾽ ὅτι λῶ ὦ Πυθιάς. ἀλλ᾽ ἐφαψάμεν&, εὗρον ἀγρύειόν τινα, πάνυ ἁπαλὸν, ὑ χρῷ κεκαρμένον, μύρων ὀ αὐτὸν ἀποπίοντα. τοῦτο ἰδὼν, εἰμὶ ὀξίφ& ἔχων ἦλθον, ὅτι ἂν ἄκνησα εὖ ἴσθι. τί γελᾶτε ὦ Πυθιάς; γέλω7& ἄξια δρᾶν σοι δηλαδή; Io. τοῦτό σε ὦ Λυσία λελύπηκεν; ἡ Πυθιὰς αὖτη μοι συνεκάθευδε. Πυ. μὴ λέγε ὦ Ἰόεσσα πρὸς αὐτόν. Io. τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ὧν φίλτατε, μεταπεμφθεῖσα ὑπ᾽ ἐμοῦ, ὡς ἅμα καθεύδειμι. ἐλυπούμλυ γὰ σὲ μὴ ἔχουσα. Λυ. Πυθιὰς, ὁ ὑ χρῷ κεκαρμένος; εἶτα δ᾽ ἕκτης ἡμέρας ἀνενηνεγμένη τοσαύτλυ κόμλυ; Io. ἀλλὰ τί νόσ ἐξευρήσεις ὦ Λυσία. ὑπέρβολον γὰρ αὐτῇ αἱ τρίχες. νυνὶ ὄ ὑπὸ τλυ πηνίκλυ ἐπίλητο. δεῖξον ὦ Πυθιάς, δεῖξον ὅτῳ ὄν. πεῖσον αὐτόν. ἰδὲ τὸ μειρακίσιον ὁ μοιχὸς, ὃν ἐζηλοτύπεις. Λυ. ὅτι ἐχρῶ ὃν ὦ Ἰόεσσα, ἢ ταῦτα, ἐρῶντα, ἐφαψάμλυον αὐτόν; Io. ὅτι σὺ μὲ ἤδη πέπεικας. βάλε ὄ ἀνέλυπήσω σε ὑ αὐτὴ ὀρχουμένη δικαίως σὺ τῷ μέρᾳ; Λυ. μηδαμῶς, ἀλλὰ πίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιὰς μεθ᾽ ἡμῶν. ἄξιον γὰρ αὐτλυ παρεῖναι τοῖς ἀγοθοῖς. Io. παρίσαμεν. οἷα πέπονθε ἀφ᾽ σὲ ὦ γύναιόν τε νεανίσκων Πυθιάς. Πυ. ἀλλὰ ὑ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός. ὥστε μή μοι χαλέπαινε. πλυνῶ τὸ δεῖνα ὄρα ὦ versum acto cardine, sine strepitu sum ingressus. Dormiebant autem omnes, atque ita contrectato pariete, (ut fit in tenebris) ad lectum adstiti. *Io.* Quid dices? ô Ceres, nam ferè deficio. *Ly.* Cum autem animadverterem non unum esse anhelitum: principio quidem putabam Lyden unà cum ipsa dormire: sed aliter multò res erat Pythias. Nam ubi contrectare cœpi, deprehendi imberbem quendam, tenerum admodum, ad cutem usque detonsum, unguenta etiam ipsum olentem. Hoc ubi sensi, si gladio instructus veniſsem, segnis non fuisſem, sat scitote. Quid ridetis Pythias? an risu digna dicere vobis videor? *Io.* Hoccine Lysia acerbum tibi fuit? Pythias hæc mecum dormiebat. *Py.* Ne dicas illi Ioëssa. *Io.* Cur non dicam? Pythias erat, ô chariſsime, à me tum accersita, ut unà mecum dormiret. Ægrè enim erat mihi quòd te non habebam. *Ly.* Pythias erat, ille ad cutem usque detonsus? Ita-ne multam intra sex dies, iterum produxit comam? *Io.* Eo quòd ægrotavit, abrasa est: nam ipsi defluebant crines: nunc autem galericum gerit. Ostende Pythias, ostende rem ita habere se, ac fidem illi fac. En tibi mœchum illum adolescentem, quem zelotypia prosequebaris. *Ly.* Quid? an hoc non decebat, præsertim amantem qui ipse contrectaverat? *Io.* Numquid tu jam adductus es ut credas? porrò vis ut etiam ipsa meritò vicissim irascens, vicissim ægrè tibi faciam? *Ly.* Nequaquam: sed bibamus jam, Pythiasque hæc unà nobiscum: æquum enim est ipsam iciendo fœderi interesse. *Io.* Aderit. Qualia mihi propter te acciderunt, ô generosissime adolescentum Pythias? *Py.* At idem ipse vos reconciliavi. Quare noli mihi succensere. Cæterùm

vide

Λυσία, μή τι εἴπῃς τὸ σὸν τὸ περὶ τὸ κῆ-
μας.

vide quæso Lysia, ne cui de coma quicquam dixeris.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΥΜΝΙΣ.

LEONTICHVS, CHENIDAS, ET HYMNIS.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ.

Ἐν δὲ τῇ πρὸς τοὺς Γαλάτας μάχῃ εἰπὲ σὺ Χαιρίδα, ὅπως μὲ προεξήλασεν τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ τῷ ἵππῳ τῷ λευκῷ, ὅπως δὲ οἱ Γαλάται, καίτοι ἄλκιμοι ὄντες, ἔτρεσαν δύο μὲν οὐδὲ εἶδόν με, καὶ ἠλίου ἔτι ὑπόντος. τότε τοίνυν ἐγὼ, τὸν μὲν λόγχαν ἀναλίσκων, διέπειρα τὸν ἵππαρχον αὐτῶν, καὶ τὸν ἵππον. ἐπὶ δὲ τοὺς συνεστηκότας ἔτι αὐτῶν, ἦσαν γάρ τινες, οὐ ῥᾴδιον, ἀμφλύσαντες μὲν τὸν φάλαγγα, [1]εἰς πλαίσιον δὲ συναγαγόντες αὐτοὺς, ἐπὶ τούτους ἐγὼ ἀπασσάμενος τὸν ἀσπίδα, ἄπαυλι τῷ ὁρμῇ ἐπελάσας, ἀναστρέψας μὲ ὅσον ἐπὶ τοὺς προσεῶθεν αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ δὲ ἵππου. τὸν ξίφει δὲ κρανίον, διὰτεμὼν δὲ λοφιᾶν εἰσὸς, εἰς δύο τὸν κεφαλὴν αὐτοῦ κράνει. ὑμεῖς δὲ ὦ Χαιρίδα, μετ' ὀλίγον ἐπέστητε ἤδη φεύγοντων. Χη. ὅτε γὰρ ὦ Λεόντιχε, πρὸς Παφλαγόνιόν ἐμφυομάχησας τῷ σατράπῃ, ἐ μεγάλα ἐπεδείξω ἐ τότε; Λε. καλῶς ὑπέμνησας δὲ ἀληθῶς ἐδὲ ἐκείνης τὸ πράξεως. ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος

LEONTICHVS.

In pugna autem contra Galatas, dic ô Chenida, ut ante cæteros equites, equo candido insidens, cursu prævectus sum: & ut Galatæ, quanquam fortes bellatores, continuò trepidarunt, ut me viderunt, nec ullus ampliùs substitit. Tunc igitur ego contorta hasta, ipsorum equitum præfectum, equumque transverberavi. Contra eos autem qui conferti resistebant (erant enim nonnulli qui persistebant, phalange quidem soluta, in quadrangulam autem aciem aggregatis ipsis) contra illos stricto gladio, totisque animis impetu facto, septem circiter ipsorum præfectos equi incursu subverto: & impacto gladio, unius manipularii ducis caput unà cum ipsa galea, in duas partes disseco. Vos audem Chenida fugientibus jam illis, paulo pòst superveniistis. *Ch.* Quum enim Leontiche, circa Paphlagoniam, singulari prælio cum satrapa illo congressus es, an non tum quoque magnum facinus edidisti? *Le.* Pulchrè commonuisti facinoris etiam illius nequaquam ignavi. Nam cum is satrapa maximus, omniumque sententia inter gravis arma-

1 Εἰς πλαίσιον] Hanc vocem sic interpretatur Codic. Memmianus πλαίσιον, παράταξιν ἐκ τετραπλεύρου τοῦ σχήματος, ταυτὸν ὂν ἐπιτάσσουσιν ὁπόσοι ὀλίγοι πρὸς πλείους διαγωνίζονται. Hanc habent interpretationem Pollux, Hesych. *Bourd.*

ων, ὁπλομάχων ἄριστος δοκῶν εἶναι, καὶ φρονήσας ἐς Ἑλλάνικὸν, ἐσπηδήσας εἰς τὸ μέσον, προκαλεῖτο εἴ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἱ μὲν ἄλλοι, κατεπεπλήγασαν, οἱ λοχαγοὶ, καὶ οἱ ταξίαρχοι, καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς, καί τοι σὺν ἀλκυόνης ἀνδρωδης ὤν. Ἀρίσταιχμος γὰρ ἡγεμὼν ἡγεῖτο Αἰτωλὸς, ἀκοντιστὴς ἄριστος. ἐγὼ δ' ἐχιλιάρχων ἔτι, τολμήσας δ' ὅμως ἐς τὸν ἐπίουρον ἐπιλαβόμενος ἀσπίδος ἀπέστεισα μόνον. ἐδεδείκεσαν γὰρ ἐμοὶ οἱ σοῦντες ἀποσπάσοντα με τοῦ βαρβάρου ἐπὶ χρύσεις τοῖς ὅπλοις, μέγαν τε, καὶ φοβερὸν ἰδεῖν τὸ λόφον, καὶ κραδαίνοντα τὸν λόγχην. Χε. καίτοι ἔδεισα τότε ὦ Λεόντιχε. καὶ οἶδα ὡς εἰκότως σε διώρθωδε, μὴ προκινδυνεύειν. ἀεὶ γὰρ ἐμοὶ μὴ τολμήσας, παρῆλθον ἐς τὸ μέσον, ὁ χείρων ἐς Παφλαγόνα ὁπλισμένος, ἀλλὰ πάγχρυσος καὶ αὐτός. ὥστε βοὴ δῆθεν ἐγένετο καὶ παρ' ἡμῶν, καὶ ἀνδρῶν βαρβάρων. ἐγνώρισάν με γὰρ κἀκεῖνοι ἰδόντες λαμπρὸν πέλτης μάλιστα, καὶ τὸ φαλάριον, καὶ ἐς λόφον. εἶπε δ' Χλιδὼν, τίνι με πάντες τότε ἐλάζον; Χε. τίνι δ' ἄλλῳ, ἢ Ἀχιλλεῖ τῷ Διὶ τῷ Θέτιδος, καὶ Πηλέως; ἄστις ἔπεσε μὲν σοὶ ἡ κόρυς. ἡ φοινικὶς δ', ἐπήγει, καὶ ἡ πέλτη ἐμόρμυρεν. Λε. ἐπεὶ δ' συνέξημεν, ὁ βάρβαρος ἀσπίσι με προσέκρουσε, ὀλίγον ὅσον ἐπιψαύσας τοῦ δόρατος, μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ. ἐγὼ δ' διελάσας τὸν ἀσπίδα τῇ σαρίσῃ, παίων ἀμπὰξ εἰς τὸ στέρνον. εἶτ' ἐπιδραμὼν, ἀπεδειροτόμησα τῇ ἀξίνῃ ῥᾳδίως. καὶ τὰ ὅπλα ἔχων, ἐπανῆλθον, ἄμος δὲ τὸν κεφαλὸν ἐπὶ τὸ σαρίσης πεπηγὸς ἐνόμιζον, λελαρmaturæ milites præstantissimus, contemptis Græcis, in medium prosiliens, provocabat siquis cum ipso singulari prælio decertare vellet, alii quidem metu perculsi sunt, manipularii, præfecti, centuriones, & ipse imperator, homo alioqui non ignavus. Nam Aristæchmus tum Imperator exercitum ducebat, Ætolus, idemque jaculator optimus. Ego verò tum adhuc tribunatum gerebam: sed tamen fidens animo, & sociis qui me prehensum detinebant, amotis: metuebant enim mihi, aspicientes barbarum illum inauratis armis resplendentem, magnumque & crista terribilem, hastamque quatientem. *Ch.* Nimirum ego quoque tum metui Leontiche, & scis quo pacto instabam tibi precando, ne primus in periculum venires: quòd te mortuo vita mihi non vitalis erat futura. *Le.* At ego audacter in medium prodivi, non deteriùs illo Paphlagone armatus, sed & ipse totus auro collucens. Quare clamor statim & à nostra, & à barbarorum parte coortus est. Nam illi me conspicati in primis ex pelta, & phaleris, & cristis agnoverunt. Dic Chenida, cum quonam me tunc comparabant? *Ch.* Cum quonam alio, quàm cum illo Thetidis & Pelei filio Achille per Iovem? Ita decebat quidem te galea, efflorebat autem purpura, & rutilabat pelta. Postquam autem congressi sumus, barbarus ille prior vulnerat me, hasta tantillum attingens, paulum supra genu. Ego verò adacta per clypeum lancea, pectus ipsius transverbero. Inde accurrens cervicem quoque gladio facilè amputo: ejusque reportatis armis rodii, unà etiam caput hastæ infixum ferens, cæde ma-

ρῷ τῷ φόνῳ. Υ. ἄπαγε ὦ Λεόντιχε μιαρὰ ταῦτα, καὶ φοβερὰ σοὶ σαυτῇ διηγῇ, καὶ σὺν ἂν ἔτι σὲ δὴ ἀφυσοβλίψειέ τις, ὅτῳ χαίρουσα τὸ λύθρῳ, ἐχ ὅπως συμπίοι, ἢ συγκιμηθείη. ἔγωγε δὴν ἄπειμι. Λε. διπλάσιον λάβε τὸ μίσθωμα. Υ. σὺν ἂν ἀναμείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν. Λε. μὴ δῆτα ὦ Υμνί. οἱ Παφλαγόνες σκῆνα πέπαχθ. νωῦν γ, εἰρήνην ἄγω. Υ. ἀλλ' ἀναγκὴς ἄνθρωπον εἶ, καὶ τὸ αἷμα κατέσταξέ σε δὴ τὸ κεφαλῆς ὃ βαρβάρου, ὃν ἔφερες ἐπὶ τῇ σαρίσσῃ. εἶτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα φιλοίμαλλα, καὶ φιλήσω; μὴ ὦ Χάριτες γένοιτο. ἐδὲν γὰρ ἄτος ἀμείνων ὃ δημίου. Λε. καὶ μὴν εἴ με εἶδες ἐν τοῖς ὅπλοις, εὖ οἶδα ἡσθεὶς ἄν. Υ. ἀκήκοα μόνον ὦ Λεόντιχα, ναυλῶ, καὶ φρίττω, καὶ τὰς σκιὰς μοι δοκῶ ὁρᾶν, καὶ τὰ εἴδωλα τὰ περιφοβούμενα. καὶ μάλιστα ὃ ἀθλίως λοχαγὲ, ἐς δύο τὴν κεφαλὴν διῃρημένον. τί οἴει τὸ ἔργον αὐτὸ, καὶ τὸ αἷμα εἰ ἡσσαίμην, καὶ κεμένους τὰς νεκρούς; σκληνεῖν γάρ μοι δοκῶ. ἐδὲ ἀλεκτρυόνα πώποτε φονεύομενον εἶδον. Λε. ὅπως ἀγλυκὴς ὦ Υμνί, καὶ μικροψυχο εἰ; ἐγὼ γ' ὤμην ἡδήσεσθαί σε ἀκούσαντα. Υ. ἀλλὰ πίρπε τοῖς διηγήμασι τούτοις, εἰ πώς Λημνιάδας, ἢ Δαναΐδας εὕροις. ἐγὼ δ' ἀποτρέχω πρὸς τὴν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν. ἔπειτα σὺ ὦ Γρᾶμμη. σὺ γ' ἔρρωσο χιλιάρχων ἄριστε, καὶ φρονεῖν, ὁπόσων ἂν ἐθέλῃς. Λε. μένον ὦ Υμνί, μένον. ἀπελήλυθε. Χη. σὺ γὰρ ὦ Λεόντιχα, ἀφελὴ παιδίσκην καταφόβησας ἐπισείσαι λόφους, καὶ ἀπιθάνους ἀρισείας διεξιών. ἐγὼ γ', ὥραν δύ-

madens. *Hy.* Apage Leontiche, fœda hæc, & terribilia de te narras: neque verò te amplius, ne aſpexerit quidem aliquis, ita cruore gaudentem, nedum bibat tecum, aut concumbat. Ego igitur hinc abeo. *Le.* Duplicem accipe mercedem. *Hy.* Non poſſim cum homicida concumbere. *Le.* Ne metuas, Hymni, nam illa apud Paphlagonas ſunt geſta: nunc autem pacem ago. *Hy.* At es homo deteſtandus: & cruor ex illius barbari capite, quod infixum lanceæ portabas, in te diſtillabat. Ego-ne talem virum amplectar, & oſculer? abſit ô Gratiæ: neque enim hic melior eſt carnifice. *Le.* At ſi me in armis vidiſſes, Hymni, ſat ſcio amaſſes, *Hy.* Audiens ſolùm hæc, Leontiche, nauſeo, atque horreo, & umbras, maneſque cæſorum videre mihi videor: in primis manipularii illius præfecti miſeri, cujus caput in duas partes diſſecuiſti. Quid putas igitur? ſi ipſum opus aſpicerem, & cruorem manantem, & jacentium cadavera? emoritura certè mihi videor, ut quæ ne gallum quidem gallinaceum occidi viderim unquam. *Le.* Ita-ne mollis es Hymni, & puſillanimis? At ego te his audiendis delectari putabam. *Hy.* At hujuſmodi narrationibus oblecta, ſiquas Lemniades, aut Danaides invenias. Ego verò hinc ad matrem curriculo abeo, dum adhuc dies eſt. Tu quoque Cramme, ſequere: tu verò vale tribunorum optime, & quotquot hominum volueris, occiſor. *Le.* Mane quæſo, Hymni, mane, abiit. *Ch.* Nempe Leontiche, puellam ſimplicem territaſti, concutiendo criſtas, & incredibilia quædam præclarè facta commemorando. Ego verò ſtatim videbam ut expalle-

ἧς ὅπως χλωρὸν ἐφίεθ, ἔπ σὺ τὰ κῦ τ λοχαγὸν ὀπεῖνα διηγεμένυ, καὶ σωίστιλε τὸ πρόσωπον, καὶ ὑπέφηξεν. ἐπεὶ ἐ ἀφικόψαι τὴν κεφαλὴν ἔφης. Λε. ὥμην ἐρασμιώτερ ἐμαυτῇ φανεῖσθαι, ἀλλὰ ἐ σύ με πρόσωπολάτεκας ὦ Χηνίδα, τὸ μονομάχιον ὑποβαλών. Χη. σὺκ ἔδεᾳ γὰρ σωιεπιψεύδεσθαί σοι, ἐρῶντα τὴν αἰτίαν τ ἀλαζονείας; σὺ ἢ πολὺ φοβερὸν αὐτὸ ἐποίησας. ἴσω γάρ, ἀπίτιμες ἔ κακοδαίμον Παφλαγόν τὴν κεφαλήν, τί ἐ κατέπηξας αὐτὴν ἐπὶ τ σειρίσης, ὥστ σε κρεῖρρεῖν τὸ αἷμα; Λε. τῦτο μιαρὸν ὡς ἀληθῶς ὦ Χηνίδα, ἐπὶ πᾶσι ἄλλα, ὃ κακῶς σωεκπίπλασα. ἄπιθι δ' ἔν, καὶ πεῖσον αὐτὴν συγκαθεύδησον. Χη. λέγω ἔν ὡς ἐψεύσω ἅπαντα, γυναῖ αὐτῇ δῦξαι βυλόμεν; Λε. αἰσχρὸν ὦ Χηνίδα. Χη. καὶ μὴν σὺκ ἄλλως ἀφίκεσο. ἐλλὰ τοίνυν ἥττον, ἢ μισεῖσθαι ἀσεβὴς εἶναι δοκῶν, ἢ κατεύδειν μὴ Ὑμνίδ, ἐψεῦσθαι ὁμολογῶν. Λε. χαλεπὰ μὲ ἄμφω. αἱρῦμαι δ' ὅπως τὴν Ὑμνίδα. ἄπιθι ἔν, καὶ λέγε ὦ Χηνίδα, ἐψεῦσθαί μέ, μὴ ψεύσε δέ.

scebat, cùm adhuc ea quæ in manipularium illum præfectum gesseras, narrares, & contrahebat vultum, & subhorrescebat, postquam etiam dissecuisse te caput ipsius dicebas. *Le.* Putabam me ipsi amabiliorem visum iri. Sed & tu me perdidisti Chenida, qui me singularis certaminis submonuisti. *Ch.* Annon decebat me quoque mentiri tecum quando causam arrogantiæ istius videbam? Sed tu longe terribilius illud fecisti. Esto enim, amputaris infœlicis istius Paphlagonis caput, cur idem etiam lanceæ affixisti, ita ut cruor in te destillaret? *Le.* Hoc revera est fœdum, Chenida. Nam cætera quidem non malè conficta fuerant. Abi igitur, & persuade illi ut mecum dormiat. *Ch.* Dicam-ne te ista omnia mentitum esse, dum generosus ipsi videri affectas? *Le.* Turpe hoc, Chenida. *Ch.* At non redibit alioqui. Proinde alterum ex his elige, ut vel odio habearis dum præclarus bellator videri vis, vel hæc te mentitum esse confitearis, & cum Hymnide dormias. *Le.* Difficile sanè utrumque est: sed tamen Hymniden habere malo. Abi itaque, ac dic illi, Chenida, mentitum quidem esse me, non tamen omnia.

ΔΩΡΙΩΝ, ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

DORIO, ET MYRTALE.

ΔΩΡΙΩΝ.

Νῦν με ἀποκλείεις ὦ Μυρτάλη; νῦν, ὅτε πένης ἐγὼ μόνος ἀφ' οὗ σὺ; ὅτε δέ σοι τὰ τοσαῦτα ὠμόμιζον, ἱμάντιον, ἄνερ, διακόσια, πάντ' ἐμοὶ ἦν. ἐπεὶ σὺ ἐγὼ μὲν αὐτὸν ἤδη ἐκκεκένωκας, [1] σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον εὗρηκὼς ἐρᾷς τὴν, ἀποκλείομαί μὲ ἐγὼ, καὶ ἐπὶ τῶν θυρῶν ἕστηκα δακρύων. ὁ δὲ, τὴν νυκτῶν φιλεῖται, καὶ μέν ἔνδον ἐστὶ, καὶ παννυχίζεται, καὶ κυεῖν φησὶν ἀπ' αὐτοῦ. Μυρ. ταῦτά με ἀποπνίγει Δωρίων ἐξ μάλιστα, ἀπόζων λίγης ὡς πολλὰ ἴδωκας, καὶ πίνης γαλήνην δι' ἐμέ. λόγισαι γὰρ ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς, ὁπόσα μοι ὠόμισας. Δω. εὖγε ὦ Μυρτάλη. λογισώμεθα. [2] ὑποδήματα ὠπὸ Σικυῶνος τοιαῦτα δύο δραχμῶν. πόσα δύο δραχμαί. Μυρ. ἀλλ' ἐκοιμήθης νύκτας δύο. Δω. καὶ ὁπότε ἦλθον ὠπὸ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρου ὠπὸ φοινίκης. δύο ἐ τοῦτο δραχμῶν τῇ τοῦ Ποσειδῶνι. Μυρ. ἐγὼ δέ σοι ὠπολιοῦλα, τὸ μικρὸν ὠκεῖνο χιτώνιον, τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχεις ἐρίτιμον, ἐπειδὴ ἐ πόρρω ἐκλαθο-

DORIO.

Nunc me excludis Myrtale? nunc quando propter te inops evasi? At quando tibi afferebam tam multa, amasius, vir, dominus, eram omnia. Sed postquam ego planè jam sum exhaustus, & tu Bithynum illum inveniſti, qui te amet: ego quidem excludor, & ante fores ſto lachrymans, ille verò tota nocte baſiatur, & ſolus intus eſt, & tecum pernoctat, & te ex eo prægnantem eſſe dicis. *Myr.* Iſta me enecant Dorio, & maximè quum dicis te multa mihi dediſſe, & ad inopiam propter me redactum eſſe. Omnia igitur à principio ſupputa, quæ mihi attuliſti. *Dor.* Rectè ſanè Myrtale, ſupputemus. Primum calceos Sicyonios, duabus drachmis emptos. Pone duas drachmas. *Myr.* At concubuiſti noctes duas. *Dor.* Et quando ex Syria veni, alabaſtrum unguenti Phœnicii, duabus & hoc drachmis emptum, per Neptunum. *Myr.* At ego tibi cùm hinc navigares, parvam illam tunicam dedi, ad femora uſque demiſſam, qua remigando utereris, quam Epiurus proreta, quan-

1 Σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον] Horat. *Thyna merce beatum.* Menagius.

2 Ὑποδήματα ὠπὸ Σικυῶνος] Γυναικεῖα hæc ὑποδήματα, ut vult Heſych. De his Cic. 1. de Orat. *Vt ſi mihi calceos Sicyonios attuliſſes non uterer quamvis eſſent habiles & apti ad pedem quia non eſſent viriles.* In Memmiano Cod. erat Σικυωνικὰ ὑποδήματα διαφέροντα τῶν ἄλλων ὅσων, ὡς ἐ αἱ ἱριπεδίδες, ἀπὸ τῦ ἱριπεδάτης πολλὰ ὠφελῶν ταῦτα φιλοκαλίαν ὀνομάζομεν, dicuntur hi calcei etiam ἱριπεδάτιοι. Bourd. Heſychius: Σικυώνια ὑποδήματα, γυναικεῖα, καὶ φίλια. Cicero libro 1. de Oratore: Vt ſi mihi calceos Sicyonios attuliſſes, non uterer, quamvis eſſent habiles & apti ad pedem: ſed non viriles. *Menagius.*

μόνε αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὁπότε συνέδευδε παρ' ἐμοί. Δω. ἀπέλαβεν αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίκουρος πρώην ἐν Σάμῳ μὴ πολλῆς γε ὦ Θεοὶ τῆς μάχης. κέρμινα ἦν ἐκ Κύπρου, καὶ [1]σαπέρδας πέντε, [2]καὶ πέρκας τέσσαρας, ὁπότε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, σκόμβρους σοι. τί δῆτα; καὶ ἄρτυς ὀκτὼ ναυλικὰς, ἐν γυρταίθῳ ξηρὰς, καὶ ἰχάδων [3]βίκῳ ἐκ Καρίας, καὶ ὕστερον ἐκ Παταρῶν, σανδάλια ἐπίχρυσα ὦ ἀχάριστε, [4]καὶ τυρὸν ποτε μέμνημαι τὸ μέγα ἐκ Γυθίου. Μυρ. πέντε ἴσως δραχμῶν ὦ Δωρίων ταῦτα πάντα. Δω. ὦ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐδυνάμην, μισθῷ ἐπιπλέων. νῦν γὰρ ἤδη τοίχῳ ἄρχω ἐπὶ δεξιᾷ, καὶ σὺ [5]ἡμῶν ὑπερορᾷς; πρώην δ' ὁπότε Ἀφροδίσια ἦν, ἐχὶ δραχμὴν ἕβδομα ὑπὲρ τῶν ποδῶν Ἀφροδίτης σοὶ ἔστησεν ἐγὼ; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμάς. καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλάκις εἰς τὸν χοῦν, νῦν μὲν, δύο. νῦν δ', τέσσαρας ὀβολούς. ταῦτα πάντα συνέλεξάμενος, ἐστία ταῦτα ἀνδρὸς ἦν. Μυρ. τὰ κέρμινα, καὶ οἱ σαπέρδαι ὦ Δωρίων; Δω. ναί. ἐγὼ εἶχον πλείω νομίζων. ἐγὼ ἂν ἤρετίσω, εἴγε πλουτῶν ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ δ' ἐγὼ τὴν κεφαλίδα μίαν σκορόδου ἐκόμισα πώποτε. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ἔμελλον ἅπαξ ἐρέτης εἶναι, εἰ πλούσιος ἦν. Μυρ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐπιλέλησαι, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πλοίῳ ἐκοιμώμην μετὰ σοῦ, ὅτε ἐπλέομεν ἐκ Βοσπόρου, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐκοιμᾶτο ὁ ἀσκός. ἐγὼ δὲ ἐκ τῶν ἐπιπλεόντων ἐκεράννυον αὐτῷ, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐκοιμᾶτο. Δω. ἐμνήσθην, καὶ ἔτι ἔχω τὸν ἀσκόν. ἀλλὰ τὸν μὲν ἀσκὸν ἔχω, τὸν δὲ οἶνον ἐξέπιες. Μυρ. ἀλλὰ τὸν ἀσκὸν ἔχεις; Δω. ναί. Μυρ. ἀπόδος μοι αὐτόν. Δω. ἀλλὰ τὸν οἶνον ἀπόδος μοι

σοι δῶρα ἀπὸ Βιθυνοῦ τὰ δῶρα. Μυρ. τοῦτ' πρῶτον ὁρᾷς τὸ χιτώνιον; σπεῖρον ἐπείσθη, καὶ τὸ ὅρμιον τὸ παχύτερον. Δω. ἐκεῖνο; ἤδειν γάρ σε πάλαι ἔχοντα. Μυρ. ἀλλ' οὐ ἥδεις, πολὺ λεπτότερον ἦν, καὶ σμαραγδώδες ὅσον εἶχε, καὶ ἑλλόβια ταυτί, καὶ ψαλίδα. καὶ πρώην, δύο μνᾶς. καὶ τὸ οἰκόσιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σάνδαλα Παταρικὰ, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν, καὶ φλυαφύς. Δω. ἀλλὰ ἐκεῖνο ἃ λέγεις, οἷον ὅλῃ συγκαθεύδεις αὐτῇ; ἔγημεν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα ἔτη, ἀναφαλαντίας, καὶ τοῖς χρόαν, οἷον κόραξ. ἀτὰρ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ὁρᾷς; αἱ μὲν γὰρ χάριτες ὦ Διόσκορε, πολλαί. καὶ μάλιστα ὁπόταν ᾄδῃ, καὶ ἁδρὸς εἶναι θέλῃ, ὄνου αὐτολυρίζειν φασίν, ἀλλὰ ὅταν αὐτοῦ, ἄξια γε ὧν. καὶ γλίσχρῳ ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρί. ἐγὼ δ' ἐς αὐτὸς εὑρήσω Δελφίδα, ἢ Κυμβάλιόν τινα τῶν ἐμοί, ἢ τοῖ γείτονα ὑμῶν τοῖ αὐλητρίδα, ἢ πάντως πού. δάπιδας δ', καὶ ὄρμους, καὶ δυοῖν μναῖν μισθώσομαι, ἃ πάντες ἔχομεν. Μυρ. ὦ μακαρία ἐκείνη, ἥτις ἐραστὴν σε ὦ Δωρίων ἕξει. κρόμμυα γοῦν αὐτῇ οὔποτε ἐκ Κύπρου, καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ Γυθίου καπλεῖς.

à Bithyno illo dona acceperis. *My.* Primùm tunicam hanc vides? eam ille emit, & hoc monile crassius. *Dor.* Ille-ne? nam ego te jam habere noram. *Myr.* At quod tu noras, multò tenuius erat, nec smaragdos habebat. Deinde & has inaures, & tapetem: & nuper duas minas. Pensionem quoque domus pro nobis exolvit, non sandalia Patarica, & caseum Gythiacum, & id genus nugas. *Dor.* At non dicis quali cum viro concumbas? uxorem duxit supra annos omnino quinquaginta natus, calvus, & colore similis carabo. Neque etiam dentes illius vides? Nam gratiæ quidem ô Dioscuri, multæ. Et præcipuè quoties cantat, & delicatus esse vult, asinus ad lyram, ut dici solet. Sed tu digna utique, eo fruere: ac puer vobis nascatur patri similis. Ego verò & ipse inveniam Delphidem, aut Cymbalium aliquam meæ conditionis: aut vicinam vestram tibicinam, aut omnino aliquam. Tapetas autem, & monilia, & duarum minarum mercedem, non omnes habemus. *Myr.* O beatam illam, quæ te amatorem habebit, Dorio. Siquidem illi ex Cypro cepas afferes, & caseum quum ex Gythio navigabis.

1 Τὸ οἰκόσιον] Sic in Cronosol. Plutar. Theophrast. Dico cætera ad Pausan. *Bourd.*

2 Παταρικὰ, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν] Leg. Παταρικὰ ἢ τυρὸν Γυθιακὸν. *Gythiacum.* Alm.

3 Γυθίου] Leg. Γυθίου *Gythio.* Idem.

ΚΟΧΑΙΣ, ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

COCHLIS, ET PARTHENIS.

ΚΟΧΑΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Παρθενί, ἢ πόθεν κατεαγῶτας τὰς αὐλὰς φέρεις; Παρ. ὁ φαλλότης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κροκάλης ἐρῶν, ἐμπέπτικέ μοι, αὐλήσαντι σύριγγι ἐντυχὼν τῇ Κροκάλῃ, ὑπὸ ζηλοτυπίας αὐτῇ Γόργυν μεμισθωμένῳ. κἀγὼ τὰς τῶν αὐλῶν μου σωτέρας ψυχὰς, καὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτρεψε, κἀγὼ τὸν κρατῆρα ἐξέχεαν ἐπισπασάμενος. κἀγὼ τὸν μὲν ὠχρὸν ἐκεῖνον τὸν Γόργυν, λύσαντες συμποσίου κρεμάσαντες τὸν τοῖχον, ἔπαιον ἐξεστῶτες αὐτὸς τε ὁ φαλλότης, Δεινόμαχος οἶμαι καλεῖται, καὶ ὁ συμφαλλότης αὐτῷ. ὥστε οὖν οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος ὦ Κοχλί. αἷμά τε γὰρ ἔβρυε πολὺ κάτω τῶν ῥινῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξῴδηκεν αὐτῷ, καὶ πελιδνόν ἐστι. Κο. ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος, ἢ μέθη τίς ἐστιν, καὶ παρρησία τὸ πρᾶγμα; Παρ. ζηλοτυπία τις ὦ Κοχλί, καὶ ἔρως ἀκόλαστος. ἡ Κροκάλη γὰρ οἶμαι δύο τάλαντα αἰτήσασα, εἰ βούλεται μόνος ἔχειν αὐτήν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δεινόμαχος, ἐκείνου μὲν, ἀπέκλεισεν ἄκοντα, συμπράξασά γε αὐτῇ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγετο. τὸν Γόργυν δὲ Οἰνοέα ποτὲ γεωργὸν εὔπορον ὄντα πολλῶν ἐρῶντα, καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον ἀσπασμένη, ἔπειτα μεθ' αὑτῆς, κἀμὲ παραλαβοῦσα ἐπειρᾶτο συνδιαιτᾶσθαι αὐτοῖς, καὶ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ἐμὲ ἔχειν ἐπαγόμενος τὸν Γόργυν ἐδέχετο. ἐπεὶ δὲ ἐνεκάθισεν ἡμῖν, ἐκεῖνος μὲν ἐπὶ τῷ ἐμὲ ἔχειν ἐπαγόμενος τὸν Γόργυν ἐδέχετο. ἐπεὶ δὲ ἐνεκάθισεν ἡμῖν, ἐκεῖνος μὲν ἐπὶ τῷ ἐμὲ ἔχειν ἐπαγόμενος τὸν Γόργυν ἐδέχετο.

COCHLIS.

Quid ploras Partheni? aut unde fractas hasce tibias affers? *Par.* Miles Ætolus ille magnus, qui Crocalen amat, alapas impegit mihi? cùm me apud Crocalen tibia canentem invenisset, à rivali suo Gorgo conductam & meas hasce tibias fregit, ac mensam inter cœnandum evertit, & craterem irrumpens effudit. Et agrestem quidem illum Gorgum, ex symposio capillis abstractum verberarunt circunstantes, cùm ipse miles (Dinomacho, opinor, nomen illi est) tum ipsius commilito. Itaque nescio an victurus sit homo, Cochli. Nam & cruor multus è naribus manavit: & tota facies ejus intumuit, lividaque est. *Co.* An insaniit homo, an hæc temulentia fuit, & ex ebrietate insolentia? *Par.* Zelotypia fuit, Cochli, & amor enormis. Crocale autem petitis, opinor, duobus talentis, si solus ipsam habere vellet, quia nihil dabat Dinomachus: ipsum quidem venientem excluſit, illisa utique illi janua, ut ferebatur: Gorgum autem Oenoënsem, agricolam quendam prædivitem, jamdiu amantem, facilem probumque hominem admittens, potabat cum eo, me quoque assumpta, ut tibia canerem

1 Ὦ Κοχλί] De his meretricum nominibus, & quam aliquando rectè personis conveniant, dictum alibi à me: lege interim doctissimum Interpretem Aristeneti. nam Aristenetus Epistolarum suarum nomina mutuatus est à Luciano, quod Alciphro, aliique plurimi amatorii scriptores fecere. *Bourd.*

1 Τί-

ρίλαβεν αὐλήσασαν παρ' αὐτοῖς. ἤδη δ' ὑποχωροῦντος τοῦ πότου, ἐγὼ μὲν [1]τὸ πύκτικὸν τῆς Λυδίας. ὁ γεωργὸς δ', ἤδη ἀνίστατο ὀρχησόμενος. ἡ Κροκάλη δ', ἐκρότει. καὶ πάντα ἦν ἡδέα. τοσούτου δ', κτύπος ἠκούετο. καὶ βοή, καὶ ἡ αὐλὸς ἠρέστευε. καὶ μὴν μικροῦ ἐπεσήπεσαν ὅσοι ἐκτὸς γειτόνων, μῶλα κραιπαλῶντες. καὶ ὁ Μεγαρεὺς σὺν αὐτοῖς. σὺν δὲ ἀνετίναξαν πάντα. καὶ ὁ Γόργος ὥσπερ ἔφην, ἐπλήγη, καὶ ἐπατεῖτο χαμαὶ κείμενος. ἡ Κροκάλη δ', σὺν οἷς ὅπως ἔφθη, ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὴν γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ δ' ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, ἐκφοβήσας φησὶ, καταγὼς μοι τὰς αὐλὰς ἀπεσείσατο. καὶ γὼ ἀπτέσχον φεύγουσα πρὸς τὴν διαστόλην. ἀπῆρχται δ' ἐς ὁ γεωργὸς ὑψόμυδός τινας φίλους τῶν ἀστικῶν, οἳ ἐπιδείξουσι τοῖς ἀγρωίκοις τὸ Μεγαρικόν. Κο. πῶς δ' ἔστι ἀπολαῦσαι τῶν στρατιωτικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς, καὶ δίκας. τὰ δ' ἄλλα, ἡμερώτερον εἶναι, καὶ χαλίαρχοι λέγοντες, ἢν τι δεῖναι δίκη ἐπέμενον φασὶ, [2]τὴν σωτάξιν, ἐς ἂν ἀπολαύω τῆς μισθοφορᾶς, καὶ ποτὲ μὲν πάνυ ἐπτερυγίζει δ' ὄν, ἀλαζόνες ὄντες. ἐγὼ δ' οὐ ποιῶ, μὴ προσιεμένου αὐτοὺς τοῦ παρόντος. ἁλιεύς τις ἐμοὶ γνοίη, ἢ ναύτης, ἢ γεωργὸς ἰσόπαρος, κολακεύειν εἰδὼς μικρὰ, καὶ κομίζων πολλά. οἱ δὲ τοὺς λόφους ἐπισείοντες ὥστοι, καὶ μάχας διηγούμενοι, ψόφοι ὦ Παρθενί.

rem apud ipsos. Cæterùm cùm jam procederet convivium, ego quidem Lydium quoddam carmen cantillare cœpi: & rusticus ille jam surgebat, ut saltaret. Crocale verò applaudebat: & jucunda erant omnia. Interim strepitus exauditur, & clamor, domusque janua exterior effringitur. Paulò pòst irruerunt octo circiter adolescentes, admodum robusti: & inter eos Megarensis ille. Illicò igitur eversa sunt omnia: Gorgus, ut dixi, verberatus, & conculcatus cùm jaceret humi. Crocale verò nescio quo pacto protinus ad Thespiadem vicinam aufugit. Mihi verò Dinomachus, inflictis alapis, dispereas, inquit: & fractas tibias mihi abjecit. Et nunc currens abeo, ut hæc hero meo dicam. Abit etiam agricola quosdam ex urbe amicos visurus, qui Megarensem illum magistratibus tradant. *Co.* Hic ille est fructus quem ex militaribus hisce amoribus percipere licet, plagæ scilicet, & lites. Cæterùm cùm se duces & Tribunos esse jactitent, siquid dandum sit, expecta, ajunt, dum tributum conferatur, & stipendium accipiam, atque omnia tum præstabo. Itaque pereant hi jactatores: & rectè ego facio, quæ ipsos omnino non admitto. Obveniat mihi piscator aliquis, vel nauta, vel agricola paris conditionis, qui parum adulari norit, multaque afferat. At hi qui cristas quatiunt, & prælia commemorant, nihil sunt aliud, Partheni, quàm inanes strepitus.

1 Τὸ πύκτικὸν τῆς Λυδίας] De tonis dictum antea, dixit autem ὑπόκρισιν, αὐτὸ τὰς χείρας διαπλάττων, ἀναβαλλομένην τὴν Λυδίαν ἁρμονίαν, ἣ τις ἡδίστη τῶν ἄλλων ἐστὶ καὶ σοφοφορωτάτη. κρίνω metaphora ducta à lanificio, ut apud Sapphon. γλυκεῖα μήτηρ ἃ δύναμαι κρίνειν τὸν ἰστόν. Bourd.

2 Τὴν σωτάξιν] Quid sit σωτάξις. eod. ore interpretantur Grammatici, sc. ἐστὶ σοφοφορὰ ἐν τοῖς στρατιώταις διήνεμον ἀπεμείμενον τὴν σωτάξιν, Gallis, *Le vous payeray à la montre.* Idem.

DE

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ.

DE MORTE PEREGRINI.

ARGVMENTVM.

Insectatur hic Lucianus arrogantiam & insanam gloriæ cupiditatem, præcipuè Philosophorum, ut cujus gratia plerique omnia audeant. Atque ejus rei exemplum, Peregrini hujus mortem describit, qui ut famam aliquam sui relinqueret, in Olympiis constructo rogo, seipsum in ignem ultrò conjecerit, atque ita extinxerit. Quanquam autem potissimùm ea commemorat, quæ circa mortem illius acta sunt, id quod etiam inscriptio ac titulus pollicentur, interim tamen & vitam ejusdem, & facinora persequitur, à quibus progressus ille, ad hoc genus studiorum postremò se se contulerit, & hoc sub aliena personâ, à qua ipsum etiam modum & caussam mortis, in qua præcipuè nitebantur sectatores illius, refelli ac refutari facit. Nimirum ut eam invidiam à seipso removeret. Apparet enim illis tum temporibus Peregrini nomen, non ita vile apud multos fuisse, præsertim imperitiores, quibus facti hujusce novitas admirationem incusserat. Quemadmodum & ex A. Gellio animadvertere licet, qui ipse quoque honorificam illius mentionem facit libro 12. cap. 11. Caterum fuit hic Peregrinus, philosophus quispiam ex severioribus illis Stoicæ disciplinæ professoribus (Lucianus Cynicum videri vult) patria Parianus,

1 De hoc impostore multi Christiani & profani scripserunt. *Beurd.* Athenagoras Apologia pro Christianis. A. Gellius c. 11. lib. 111. Ammian. Marcellinus lib. xxix. *Marcil.* Peregrinus, cognomento Proteus, cujus insignem λιμοκτίαν tam facetè exagitat Lucianus, Philosophus Cynicus fuit (si tamen hujusmodi palliata mendicabula tanto nomine debent cohonestari) imperante M. Antonino degit vivere. De quo viro diversa prorsus fuere veterum judicia; nam *laudatur ab his, culpatur ab illis.* Hujus meminerunt Agellius, Athenagoras, Tertullianus, & Ammianus Marcellinus. At Lucianus noster, vir, siquis alius, in deprehendendis hominum moribus sagax, illum graphicè depinxit, quippe quem penitissimè noverat. Navem enim cum eo, ex Troade solvens, conscenderat, ibique γυναῖκα Περιγρίνου masculas nuptias subodoratus est; illum mortis formidine expallescentem vidit; illum oborta noctu tempestate muliebriter exclamantem audiit. Qui Stoicum faciunt, unde id conjecerint, non possum expiscari. Quid enim? Quia tunc in aula multum dignationis habebant Stoici (id quippe constat) non ausus fuerit Lucianus Stoicum appellitare, qui esset tamen? Quasi non alibi passim totam illam familiam acri calamo perfuderit. Itaque meræ nugæ; neque id vero dixeris ubi à te libellus hic perlectus fuerit. Ceterum non hic tantùm Peregrini meminit Lucianus, sed & in libello περὶ ἀπαιδεύτου, ubi simpliciter Proteum Cynicum vocat. Meminit quoque illius in vita Demonactis, ubi hæc leguntur. Περεγρίνῳ τῷ Πρωτέως ἐπιτιμῶντι αὐτῷ, &c. Vbi interpres, *Peregrino autem Protei filio ipsum objurgante*; sed ibi, ut sexcentis aliis locis lapsus est. Peregrinus enim & Proteus, idem. Itaque fuerat aliter vertendum. *Tan. Faber.*

1 Au-

nus, ex Ponto, temporibus Trajani vivens, aqualis Epicteto, Dioni, Musorio, &c. quem se Gellius vidisse quoque ait, Athenis extra urbem in tugurio quodam habitantem. A principio Christianorum quoque religionem aliquandiu secutus fuit, sed mox ad philosophiam relapsus, ab illis, ut Luciano placet, propter ritus ipsorum neglectos atque praeteritos, repudiatus.

[1] Λουκιανὸς Κρονίῳ τῷ πρώτιστα. Ὁ κακοδαίμων Περεγρῖνος, ἢ ὡς αὐτὸς ἤχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν, Πρωτεύς, αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ [2] Ὁμηρικὸν Πρωτεύς ἔπαθεν. ἄπαντα γὰρ δεῖται ἕνεκα γλυφόμενος, καὶ μυρίας τροπὰς τραπόμενος, τὰ τελευταῖα παῦτε, καὶ πῦρ ἐγένετο. τοσοῦτον ἄρα τοῦ ἔρωτος ἡ δόξης ἔσχεν. καὶ νῦν ἐκεῖνος ἀπηρώκοτά σοι ὁ βέλλερος καὶ τὸν [3] Ἐμπεδοκλέα, πλὴν ὅσον ὁ μὲν, καὶν ἀφαλαθεῖν ἐπιθυμῇ, ἀνάγκη ἐστὶν ἐμπεσεῖν· ὁ δὲ ἑκὼν εἰδὼς ἐς τὸν Αἴτνην ἐνήλατο, καὶ ἐπιμελῶς ἐκαθάρθη, ἵνα μὴ ἀνεύρετος ᾖ τοῖς ὕστερον. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐπὶ τοσοῦτον ἐσπούδασε δόξαι θεὸς γενέσθαι· ἐγὼ δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ἐσπούδασα μὴ δόξαι ἀνόητος εἶναι, ἐπιστολὴν γράφων σοι περὶ τοῦ ἀνδρὸς, ὃς ἐν τῷ ἐμῷ βίῳ ἐγένετο ἐπὶ τοσοῦτον ἀνοίας καὶ τόλμης προελθὼν, ὡς καὶ τὸν ἑαυτοῦ θάνατον ἐπιδείξασθαι, καὶ τὸ τέλος ἐπιθεῖναι τῷ βίῳ πυρὶ ἑαυτὸν ἐπιδούς. ἐγὼ δὲ ἐκεῖνον μὲν ἐῶ· ἐπὶ σοὶ δὲ ἔσται, ἐὰν ἐπαινῇς τὸν λόγον, καὶ ἄλλους ἐπὶ τοῦτο παρακαλεῖν· ἐὰν δὲ μὴ, καὶ ἐμὲ ἐπὶ τὸ ἀμείνω τρέψεις.

[1] Λουκιανὸς Κρονίῳ τῷ πρώτιστα] Hinc cuivis apparet Epistolam esse πραγματικὴν hanc. In MS. tamen λόγος dicitur, id est historia sive narratio, quemadmodum Herodotus libros suos λόγους vocat lib. v. ὡς διδάσκονταί μοι οἱ πρώτιστα λόγιοι. Ita & lib. vi. Hecatæum citans. Ita & alii passim. Ceterùm in plerisque MSS. hanc sive historiam sive narrationem frustra quæsieris. Qua causa id factum, si lubet scire, audi, quæso, quod in uno ex MSS. reg. ascriptum est: Ἐνταῦθα παρεῖσι ἱκανῶς ὅπως ἐστὶ Περεγρῖνος τελευτῆς λόγος, διὰ τὸ οἱ τέτου κωμῳδεῖσθαι εἰς τὰ Χριστιανισμόν. Consultò scilicet omissum fuisse huncce tractatum, quòd in eo Lucianus derideat Christianismum. Sed Musis Græcis & bonarum literarum Genio lubet gratulari, quòd non omnes majores nostri fatui & muliebriter pii fuerint, neque tam inconsultam pietatem coluerint. Ostendam tamen infrà non planè ad nos integrum perveniſse hunc libellum. *Tan. Faber.*

[2] Ὁμηρικὸν Πρωτεύς] Eos versus respicit qui leguntur od. Δ.

πάντα δ' γενόμην πυρήσιτα, ὅαν' ἐπὶ γαῖαν
ἕρπετ' γίνονται, καὶ ὕδωρ ἐ θαλάσσης ἔῃσι.

Fabulam explicat Diodorus sanè ἀφυῶς, ut & Lucianus in libello de saltatione, neque sane infeliciter Eustathius, qui illum censet θαυμαστοποιὸν fuisse, quales olim accepimus Callisthenem Phliasium, Scymnum Tarentinum, Xenophontem quemdam, Philispidem, atque alios, quorum meminit Athenæus lib. i. *Idem.*

[3] Ἐμπεδοκλέα] Quod ait hoc loco Lucianus, Empedoclem se in Ætnæ flammas dedisse præcipitem, ab aliis item & Græci & Latini nominis scriptoribus asseritur; Verùm more suo faciunt dum aliquid circa summos viros παραδόξου; illum & sua sapientia & Lucretii præstantissimi Philosophi & Poëtæ testimonium facilè tutantur, cùm præsertim scripserit olim Timæus eum in Peleponneso diem suum obiisse, & Neanthes Cyzicenus auctor fuerit, eum è curru prolapsum crus sibi perfregisse, contractoque ex eo casu morbo, periisse. Quorsum igitur & crateres

Ætnæ

[1] Lucianus Cronio Salutem. Infœlix ille Peregrinus, aut ut ipse cognominare se ipsum gaudebat, Proteus, id ipsum passus est quod Homericus ille Proteus. Nam cùm omnia gloriæ causa factus esset, & infinitis mutationibus se transformasset, postremo ignis quoque factus est: tanto amore gloriæ tenebatur. Et nunc optimus ille in carbones est redactus, prout Empedocles: nisi quòd ille quidem co-

ἐμβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τοὺς [1]κρατῆρας. ὁ δὲ χρυσάδας ἐκεῖνος, τῷ πολυανθρωποτάτῳ τῶν Ἑλλήνων πανηγύρεων πρήσας, πυρὰν ὑπερμεγέθη νήσας, συνεπήνεσεν ἐπὶ τοσούτῳ μαρτύρων, καὶ λόγους πρὸς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν ἐκείνους τοὺς Ἕλληνας, ἃ καὶ πολλῶν ἡμερῶν δὴ πολυμυθοῦσιν· πολλά τοίνυν δακῶν μοι ὁρᾷς σε γελῶντα ἐπὶ τῇ [2]κορύζῃ δὴ μᾶλλον· μᾶλλον δὲ καὶ ἀκούων βοῶντος, οἷά σε εἰκὸς βοᾶν. ὦ τῆς ἀβελτηρίας. ὦ τῆς δεξοκρισίας. ὦ τῆς ἄλλων, ἃ λέγειν εἰώθαμεν περὶ αὐτῶν. σὺ μὲν οὖν πόρρω ποῦπε, καὶ μακρὰ ἀσφαλίσαιο. ἐγὼ δὲ, ὅσον τὸ πῦρ αὐτὸ, καὶ ἔτι σφέτερον ὂν πολλῷ πλήθει τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά. εἶδον μὲν, ἀχθόμενον, ὅσοι ἐθαύμαζον τὴν ἀπόνοιαν δὴ χάριν. ἦσαν δέ τινες, οἳ καὶ αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐτῷ. ἀλλ' ὀλίγοι δῆν, ὡσὼ τῶν Κυνικῶν ἐγώ σοι διεπάσθην, ὥσπερ ὁ Ἀκταίωνος τῶν κυνῶν, ἢ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων. ἢ δὲ πᾶσα [3]τῆς πράγματος ἀφασκόνη, τοιάδε ἦν. τὰ μὲν ποιητὴν οἶσθα οἷός γε ἦν, καὶ ἡλίκα ἐτραγῴδηκε παρ' ὅλον τὸν βίον, ὥσπερ τὸν Σοφοκλέα, καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς τὴν Ἦλιν ἀφικόμην. [4]ἀλλὰ δὴ γυμνασίου

conatus est clam in crateres Ætnæ præcipitem se dare. At generosus iste, observato Græcorum conventu frequentissimo, constructa quàm maxima pyra, tot testibus consciis insiluit, postquam orationes super hac re habuisset ad Græcos, non multis ante hoc ausum diebus. Videor igitur mihi videre te multum deridentem senis hujus arrogantiam: aut potiùs audio exclamantem, qualia par est te exclamare, O insipientiam! ὁ ærumnosam gloriam! aliaque quæ de illis dicere consuevimus. Quæ quidem tu procul, & longè tutiùs: ego verò prope ignem ipsum, quinetiam priùs in magna auditorum multitudine dixi: nonnullis quidem graviter ferentibus, qui senis illius dementiam admirabantur. Sed erant etiam aliqui qui deridebant ipsum. At ego propemodum à Cynicis discerptus sum, velut Actæon à canibus, & consobrinus ejus Pentheus à Bacchis. Atque omnis hujus rei apparatus, erat hujusmodi. Nosti qualis poëta fuerit, quàm multas tragœdias per totam vitam ediderit, Sophocle, & Æschylo major. Ego verò quum primùm in Elidem veni, illorum gymnasio ille-

Ætnæ, & crepidarum altera? γυμνάδων λόγων. De Pythagora quot præstigias ubique legas? de Aristocle autem & Euripo Bœotiæ, quid? Ea certe refellere nemo quisquam possit, nisi & otio suo abutatur, & τὸ ἐς παιδιὰν ἁμάρτημα prodat. *Tan. Faber.*

1 Κρατῆρας] Ita vocabant Ætnæ montis ἀναχάς. Idem.

2 Κορύζῃ] Malim verti *dementiam* & *fatuitatem*, quàm *arrogantiam*. Ita ἐν περιττοῖς dixit: κενοδοξίαν δὲ τύφῳ δὲ ἀσωμάτῳ κόρυζα. Et in Pseudomanti: ἰδιώτης δὲ καὶ κόρυζας μεστὸς ἀρίστα. Idem.

3 Τῆς πράγματος διασκευὴ] Corrig. δράματος. Metaphora enim perpetua à theatris, & artificibus scenicis, ducta utitur; quippe subjungit, τὰ μὲν ποιητὴν οἶσθα, & mox, ἐτραγῴδηκε τὸν Σοφοκλέα, & inferius paulo, καὶ τὸ πᾶν ἐκεῖς ἦν τραγῳδίαν ἐκ τῶν Σοφοκλέα, & infra in fine libelli, αὖθις ἐκεῖνα γελᾶτά σε, ὦ καλὲ Κόρυδε, τὸ καταφρονῶν τὸ δράματος. Itaque adeo non est quod quis de emendatione nostra possit dubitare. *Idem.*

4 Ἀλλὰ δὴ γυμνασίου αὐτῶν] Ἀλλὰ δὴ γυμνασίου αὐτοῦ. αὐτοῦ pro ἐκεῖ: Sic inferius,

αὐτῶν, ἐπήνεσεν ὅμως Κυνικῶν τινὸς, μεγάλῃ, καὶ τραχείᾳ τῇ φωνῇ τὰ σεμνὰ ταῦτα, καὶ [1]ἐκ τριόδου τὴν ἀρετὴν ἐπιβοωμένου, καὶ ἅπασαν ἀπαξαπλῶς λοιδορουμένου. εἶτα κατέληξεν αὐτῷ ἡ βοὴ εἰς τὸ Πρωτέα. καὶ ὡς ἂν εἴοις πρὸς, παρρησιάσομαί σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεύσας, ἃ ἐλάλησε. [2]σὺ δὲ γνωρεῖς δηλαδὴ, πολλάκις αὐτοῖς ἀνθρώποις βοῶσι. Πρωτέα γάρ τις ἔφη κεκλῆσθαι τολμᾷ λέγειν [3]ὦ γῆ, καὶ ἥλιε, καὶ ποταμοί, καὶ θάλαττα, καὶ [4]πατρῷε Ἡράκλεις; Πρωτέα, τὸ σὺν Συρίᾳ δεδεγμένε, τὸ τῇ πατρίδι ἀγάλλον [5]πεντακισχίλια τάλαντα, τὸ λύσαν τὸ Ῥωμαίων πόλεως ἐκβληθεῖσα, τὸ δ' ἥλιον illectus, Cynicum quendam simul inaudivi, magna & aspera voce consueta hæc, ac virtutem ex trivio inclamantem, omnesque nullo discrimine convitiis incessentem. Tandem in Proteum desiit ejus vociferatio. Atque ego illa pro virili: prout dicebantur, tibi commemorare conabor. Tu verò hæc planè ita se habere cognosces, quippe qui sæpe vociferantibus illis adstitisti. Proteum, inquit, audet quispiam ambitiosum appellare, ὁ terra, ὁ sol, ὁ fluvii, & mare, & patriæ Hercules? Proteum qui in Syria vinctus est, qui patriæ quinque millia talentorum remisit, qui ex vrbe Roma ejectus est, qui sole est insignior, qui

rius, ἀπῆεν ὀφόμβῳ τῶν ἀθλητῶν. Marcil. *Illorum gymnasio illectus*, ait interpolator veteris interpretis, doctus, lupiter, τὸ ἐξ ἀκροκεραύνου ὄσον. Non vidit Lucianum, dum Olympiam venit, *per Elcorum gymnasium transisse*. Pausanias in Eliacis inter ea quæ ἄξια μνήμης putat, hujus gymnasii, quod ipse vetus gymnasium vocari ait, mentionem facit, additque, καὶ ὅσοις δὴ τῶν ἀθλητῶν ἐπὶ τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀφικνεῖσθαι, ἐν τούτῳ σφίσι τῷ γυμνασίῳ δρᾶν καθήκειν. Tan. Faber.

1 Ἐκ τριόδου τὴν ἀρετὴν] Emenda, τὴν ἐκ τριόδου ἀρετὴν, longè enim aliud est, ὀβελοῦσθαι τὴν ἀρετὴν ἐκ τριόδου, & τὴν ἐκ τριόδου ἀρετὴν ὀβελοῦσθαι. Prius illud nihil ad hunc locum facit. Vocat autem Lucianus τὴν ἐκ τριόδου ἀρετὴν, quia nil nisi de virtute loquebantur ἰδιῶται ἐκτερῶντα σοφίας. Inde est quod in Timone Iupiter perquàm facetissimè dicit, ὥστε ἢ ὀβελιοῦσθαι αὐτοὺς ἀνάγκη τὰ ὦτα κεδνῶς, ἢ ὑπτιάζειν πρὸς αὐτῶν (φιλοσόφων) ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ, καὶ σώματα, καὶ λήρους μεγάλῃ φωνῇ ξυνειρόντων. Quo loco vocula hæc ΤΙΝΑ innuit tritum quid & tralatitium. Ita & in Gallo Micyllus de Philosopho nescio quo loquens ait: καὶ ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ φησὶ με διδάσκειν & διδάσκω, &c. Nisi quòd non lubet ἐν ἀλλότριον σοφίζεσθαι, locum illustrissimum Plauti, qui à nemine hactenus intellectus est, possem emendare:

——— *conserunt sermones inter sese drapeta,*
Obstant, obstrepunt, incedunt cum suis sententiis;

Verùm id alibi à me præstitum est. Quippe legendum demonstravi,

——— *Conserunt sermones inter sese de arete.* Idem.

2 Σὺ δὲ γνωρεῖς] Interpres, *Tu verò hæc planè ita se habere cognosces.* Atqui non ita est, sed ait dicam. Metuit Lucianus ne sibi à quoquam oratio Cynici adscribatur; id quo ne fiat, ait, ὡς ἐλάλησε, additque, *Quam orationem facilè agnosces, qui hujusmodi canes sæpe latrantes audieris.* Quæ sententia longè alia est. *Idem.*

3 Ὦ γῆ καὶ ἥλιε] Ridet Lucianus, τὴν ὀγκηρὰν φλαναφίαν τῶν ἰσοφαμίμων. Idem.

4 Πατρῷε Ἡράκλεις] Videlicet Herculem quasi πατριάρχην, seu familiæ suæ principem haberi volebant Cynici, seque veluti Ἡρακλείους τινὰς jactitabant. *Idem.*

5 Πεντακισχίλια τάλαντα] Ἐπιτραγῳδεῖ Theagenes. Peregrini enim facultates, ut ἐν τῷ μὴ ταῦτα constabit, XV. talenta non exsuperabant. *Idem.*

ἐκαπμήτροφον, τὸ ἀθανατίσασθαι ἐκ αὐτοῦ τοῦ Ὀλυμπίου δόγματος. ἀλλ' ἀπὸ τῆς πυρὸς ἐξάγειν ἑαυτοὺς βίᾳ διαγωνιζόμενοι ἑαυτοῖς, εἰς κενοδοξίαν πάντα τὸν ἀναφέρουσιν. ὁ γοῦν Ἡρακλῆς ὅπως; ὁ γὰρ Ἀσκληπιὸς, καὶ [2] Διόνυσος πεπρωνται; ὁ γὰρ τὰ πλάτταια Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας; ὡς ὃ τοιοῦτος εἶπεν ὁ [3] Θεαγένης, τότε γὰρ ὁ πεπρωμένος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο, ἡνίκα πρὸς τὸ παρεστὼς, τί βούλεται τὸ σοὶ καὶ τῷ πυρὶ, ἢ τί Ἡρακλῆς, καὶ Ἐμπεδοκλῆς, φησὶ τὸν Πρωτέα, σοὶ εἰς μακαρίαν ἑστίαν ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπιάσι. πῶς ἔφην, ἢ πῦρ ἐνεγκεῖν; εἶτα ὁ μὲ, ἐπειρᾶτο λέγειν. ἐῶμαι δ' ὁ Κυνικός. ὡς δὲ μανθάνειν μοι ἄλλα ἀκούειν. [4] ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπὰ, ἐπαυτλεῖτο αὐτῷ, ἐθαυμαζέτο πάνυ ὑπερφυῶς διηγούμενος καὶ ὁ Πρωτεύς. τὸν μὲν γὰρ Σινωπέα, ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἀντισθένη, οὐδὲ ἀξιοῦν ἔφη αὐτῷ, ἀλλ' οὐδὲ τὸν Σωκράτη αὐτόν. ἐκάλει δὲ τὸν Δία ἐπὶ τῷ ἄθλῳ. εἶτα

qui cum ipso Olympio certare possit. Sed quia per ignem è vita educere se decrevit, quidam hoc ad vanam gloriam referunt. [1] Nonne sic fecit Hercules? nonne Æsculapius? & Bacchus fulmine periit? nonne & postremùm Empedocles in crateres se præcipitem dedit? Hæc cùm dixisset Theagenes (nam sic vocabatur ille qui clamaverat) quendam ex adstantibus interrogavi, quid hoc de igne, aut quid Hercules, vel Empedocles ad Proteum attineret. Tum ille, brevi, inquit, in Olympia, seipsum cremabit Proteus. Quomodo, inquam, & quorsum? Deinde cùm rem mihi exponere conaretur, ita clamabat Cynicus, ut alium audire non possem. Verùm exaudiebam reliqua, quum verba funderet, ac mirificis laudibus Proteum extolleret. Etenim Sinopensem illum, aut præceptorem ejus Antisthenem, ne conferre quidem cum illo dignabatur, sed neque ipsum Socratem. Iovem autem provocabat ad certamen.

1 *Nonne*] Igne mori multi glorioſum putarunt, inter quos etiam fuit Colanus, qui ſe ultro incendio obtulit, cum jam mori decreviſſet. Nicolaus Damaſcenus & Philoſophus & hiſtoricus ſcribit à ſe viſum Zarmanochegam Indum qui ſatis fortunatus Athenis ſe cremavit, quod abunde vixiſſet, in cujus tumulo ita inſcriptum fuit: Ζαρμανοχήγας Ἰνδὸς ἀπὸ Βαργόσης καὶ τὰ πάτρια Ἰνδὸς, αὐτὸν ἀπὸ θανατήσας κεῖται. Cogn.

2 Διόνυσος] Vnde Antipater Sidonius de Hercule & Baccho,

——— οἱ δὴ ἀπὸ γαίης
Ἥλθον εἰς ἀθανάτους ὑπὸ πυρὸς ἀμφοτεροι. Tan. Faber.

3 Θεαγένης] Philoſophus Cynicus. *Idem.*

4 Ἐπήκουον δὲ τὰ λοιπά] Verba hæc plane amittunt elegantiam ſi reddantur cum interprete *verum audiebam reliqua cum verba funderet ac mirificis laudibus Proteum extolleret.* Narrat hic Lucianus, ſe audiviſſe quendam Theagenem φωνὴ μεγάλη καὶ τραχεῖα in trivio virtutes latrantem, & deinde de Proteo ſeu Peregrino dixiſſe, ſane qui clamat voce magna & aſpera, gravate verba, & non niſi magno cum labore niſique pronuntiat; *fundere verba* ii dicuntur qui prompta, facili, atque plena oratione utuntur; ſic *fluentia verba* apud Auctorem carminis ad Piſon. Et *fluens cantus* apud Valer. Flacc. lib. 3. Argonaut. v. 158. ῥέοντα λόγων apud Ælian. lib. 8. c. 12. ῥοῖσι. occurunt. vix habent Latini, quo elegantiam illam, quæ in verbis Luciani eſt exprimant; niſi circumlocutione utantur, ut, exaudiebam *cum magno conatu reli-*

μήτοι ἔδειξεν αὐτὸ ἵσως πῶς φυλάξαι αὐτούς. καὶ ὅτω κρατήσωσι τὸ λόγου. δύο γάρ ταῦτα ἔφη ὁ βίος ἄριστα δημιουργήματα ἐπιδεῖξαι, τὸν [1] Δία τὸν Ὀλύμπιον, καὶ Πρωτέα. πλάσμα ἦ, καὶ τεχνίτην, ὦ μῆ, Φειδίαν. ὦ ἦ, ἡ φύσις. ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς Θεοὺς [2] τὸ ἄγαλμα τοῦτο εἰκάσαντες, ἐκκείμενον ἐπὶ ὦ πυρὸς, ἀφῶσιν ἡμᾶς κατακαιόν. ταῦτα ξυὼ πολλὰ ἰδρῶτι διεξελθὼν, ἐδάκρυε μέλα γελοίως, καὶ τὰς τρίχας ἐπάλλετο, ὑποφθεγγόμενος μὴ πάνυ ἕλκειν. καὶ τίλων, ἀπήγαγον αὐτὸν λύοντες μεταξὺ τῶν Κυνικῶν τινες, ὀδυρμυθέμενοι. [3] μὴ ἦ τοῦτον, ἄλλον δ' ἂν ἀναβαίνῃ, ὁ παρεμπίπτων ἀλγυνήσει τὸ πλῆθος, [4] ἀλλὰ ἐπ' αἰθομένοις τοῖς ἀστέρας ἱερείοις ἐπιχεῖ τὸ σπουδῆν. καὶ τὸ μὲ ἀρῶντον, ἐπὶ πολὺ ἐγέλασε, καὶ δηλαδὴ ὑπ' ἐνθουσιάσαντος αὐτὸ δρᾶν. εἶτα ἤρξατο ὧδέ πως. ἐπεὶ ὁ κραιπάλης Θεαγένης τίλων τὸ μιαροβίστων

men. Deinde cùm ipsi visum esset pares ipsos servare, orationi finem imposuit. Duo hæc, inquit, visa sunt in hominum vita, opificia præstantissima, nempe Iupiter Olympius, & Proteus. Plastæ verò, & artifices fuerunt, illius quidem, Phidias, hujus autem, Natura. At nunc ab hominibus ad Deos abibit hæc statua, igni vecta, pupillos nos relinquens. His multo cum sudore pronuntiatis, admodum ridiculè flebat, & capillos vellebat, subparcens tamen, ne penitus avelleret. Postremò Cynici quidam illum interim singultientem consolantes abduxerunt. Post hunc alius illico conscendit, non cunctatus donec multitudo dilaberetur: sed prioribus sacris ardentibus libamina infudit. Ac sub initium quidem effusè ridebat, idque ex imis præcordiis facere videbatur. Deinde sic exorsus est. Postquam scelestus ille Theagenes nequissimæ orationi, more

reliqua dicentem. Quo respiciunt etiam illa quæ sequuntur: ταῦτα ξυὼ πολλὰ ἰδρῶτι διεξελθὼν ἐδάκρυε μέλα γελοίως. Et p. 43. ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν διατρυγόμενον. *ego relinquens illum, qui se vociferatione rumpebat.* Adde quid ἐξαντλάω semper de re molesta & gravi dicatur. Euripid. Med. v. 79.

Α'πολόμεθ' ἆρ' εἰ κακὸν προσπίσοιμι
Νέον παλαιῷ, πρὶν τό σ' ἐξωντληκέναι.

Priusquam illud malum exhaustum sit. Et Alcest. v. 354.

——— ἀλλ' ὅμως βάρος ψυχῆς ἀπάντλοιλν ἄν.

Quomodo *exhaurire dolorem* & alia apud Latinos passim leguntur. *Gisb. Cuperus Obsrv. l. 3. c. 2.* Alm.

1 Δία τὸν Ὀλύμπιον] Opus Phidiæ, ex ebore & auro. Describitur à Pausania. *Tan. Faber.*

2 Τὸ ἄγαλμα τοῦτο] Nota duriorem metaphoram, sed Cynico convenientem. Peregrinum enim intelligit, quem cum Iovis Olympii simulacro comparavit. Ita & mox. *Idem.*

3 Μὴ ἦ τοῦτον ἄλλον] Hic anonymus, quo velut ὑποκριτῇ utetur Lucianus ὁ τῷ δράματι διδάσκαλος, Peregrinum suis coloribus depinget. *Idem.*

4 Ἀλλ' ἐπὶ θυμιάμασι] Metaphora à sacris ducta: non poterat χαριέστερον hic noster. *Idem.*

5 Νεόθεν] Homericum. *Bourd.* Poëtica vox est. Videlicet alludit ad locum Homeri, primulo initio Iliad. α.

Νεόθεν ἐκ κεφαλῆς ——— Tan. Faber.

αὐτῷ λόγων, [1]τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα ἐποιήσατο, ἐγὼ κἀτὸ ἐναντίου, ἀπὸ Δημοκρίτου γέλωτος ἄρξομαι. καὶ αὖθις ἐγέλασε πολλοὺς ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἐπισπάσασθαι. εἶτα ἐπιστρέψας ἑαυτὸν, ἢ τί γὰρ ἄλλο ἔφη ὦ ἄνδρες χρὴ ποιεῖν, ἀκούοντας μὲ οὕτω γελοίων ῥήσεων, ὁρῶντας δ' ἄνδρας γέροντας δοξαρίου καθάπτεσθαι ἕνεκα, μισοῦντας καὶ κυδιστῶντας ἐπὶ μίσῳ; ὡς δ' εἰδείητε [2]οἷόν τι τὸ ἄγαλμα ἐστὶ τὸ καυθησόμενον, ἀκούσατέ μου, ἐξεργῶς ἀπὸ φυλάξαντος τὴν γνώμην αὐτῷ, καὶ τὸν βίον ἐπιτηρήσαντος. ἔστι δ' ἀπὸ τῶν πολιτῶν αὐτῷ ἐπωφελούμην, καὶ οἷς ἀνάγκη ἦν ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτόν. τὸ γὰρ τῆς φύσεως τοῦτο πλάσμα, καὶ δημιούργημα, [3]ὁ δὲ Πολυκλείτου κανών, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας πλεῖν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ μοιχεύων ἁλούς, μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε. καὶ τέλος καὶ δέτεγος ἁλόμενος, διέφυγε, [4]ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος. εἶτα μειρακίου πωραίου ἀμφιθείρας, τριχιλίων ἐξωνησάμενος ἀπὸ τῶν γονέων δραχμῶν, παῖδος ὄντος, more Heraclitilachrymando, finem imposuit: ego contrà à Democriti risu exordiar. Et rursus risum profudit, ita ut plerosque nostrùm ad similem risum pertraheret. Deinde conversus, Quidnam aliud, inquit, ô viri nobis faciendum est, adeò ridiculas orationes audientibus, videntibusque senes vilissimæ gloriolæ gratia, tantùm non in medio saltantes in caput? Vt autem sciatis qualis sit hæc statua quæ cremabitur, audite me, qui mentem ipsius ab initio observavi, & vitam animadverti. Nonnulla etiam à civibus ejus accepi, qui non potuerunt ipsum non accuratè nosse. Nam hoc Naturæ figmentum, & opificium, Polycleti canon, cùm inter viros censeri cœpisset, in Armenia in adulterio deprehensus, non paucas accepit plagas, ac tandem de tecto desiliens aufugit, natibus raphano oppletis. Deinde constuprato adolescente formoso, tribus nummorum millibus à pueri parentibus, qui tenuis erant fortunæ, redemit sce-

1 Τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα] Iuvenalis x. de Democrito & Heraclito,

Iamne igitur laudas quod de sapientibus alter
Ridebat, quoties de limine moverat unum
Protuleratque pedem; flebat contrarius alter? Tan. Faber.

2 Οἷόν τι τὸ ἄγαλμα] Iterum ridet φορτικὴν illam metaphoram Theagenis. Eodem mox spectat, cùm de Canone Polycleti loquitur. *Idem.*

3 Ὁ τῦ Πολυκλείτου κανών. Ἐπὶ] Ὁ τῦ Πολυκλείτου κανὼν, ἐπὶ. Marcil. Plinius xxxiv. *Idem* (Polycletus) *& Doryphorum viriliter puerum fecit, & quem Canona artifices vocant, lineamenta artis ex eo petentes, velut à lege quadam.* Hujus Canonis meminit quoque in lib. de Saltatione Lucianus. τὸ δ' σῶμα κατὰ τὸν Πολυκλείτου Κανόνα ἤδη ἐπιδείκνυμι δοκῶ. Tan. Faber.

4 Ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος] Supplicium deprehensorum in adulterio. τὸν μοιχὸν τοῖς ῥαφανίσιν ἤλασαν καὶ τὰς ἕδρας. Hesy. huic supplicio insuper addit depilationem & cineris calidi aspersionem Scholiast. Aristoph. ad nubes. *Bourd.* Catullus,

At tum te miserum, malique fati,
Quem attractis pedibus, patente porta

(hoc loco idem est ac ῥαφανὶς)

Percurrent raphanique mugilesque.

Sed

μὴ [1] ἐπὶ τ ἀρμοστὴν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας. ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐσκεμμένοι δοκῶ. [2] πηλὸς γάρ ἐστι ἄπαλτος ἰλύν, καὶ οὐδέπω σύπλεις ἄγαλμα ἡμῖν ἐδεδημιούργητο. ἃ δ τ πατέρα ἔδρασε, κ πάνυ ἀκοῦσαι ἄξιον. καίτοι πάντες ἴστε, καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέπνιξε τ γέροντα, σὺν ἀναχόμενον αὐτὸν ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη ἤδη γηρῶντα. εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο, φυγὴν ἑαυτῷ προσάψας, ἐπλανᾶτο, [3] ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων, ὥσπερ ὁ τὼ [4] Θουρμοστὴν σοφίαν τ Χρειαιῶν ἐξέμαθε, ὃς τὼ Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι, καὶ γραμματεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενος. [5] καὶ τί γάρ, ὃν βραχεῖ [6] παῖδας αὐτὸς ἀπέφηνε, σοφῆτης, κ διάσκελος, ne ad Asiæ præfectum duceretur. Hæc & similia videntur mihi prætermittenda. Nam erat adhuc informe lutum, & nondum perfecta nobis statua. Quæ autem in patrem perpetravit, ea commemoratione digna puto. Quanquam scitis omnes, & audivistis, ut senem suffocavit, quem non sustinebat supra annos sexaginta jam senescere. Postea quum scelus hoc divulgatum esset, arreptaque fuga seipsum condemnasset, errabat terram terra commutando. Quo tempore mirabilem Christianorum sapientiam didicit, circum Palæstinam cum sacerdotibus & scribis ipsorum conversans. Ac brevi illos præ se pueros esse ostendit, cùm propheta, so-

Sed rem omnem optimè describit Aristophanis Schol. in νεφέλαις ad hunc versum,

τί δ' ὦ βραδιδιδαξὴ γε παιδός σοι, πόρρω τι πλεῖ;

ἔτι γδ', ait, δοῦ, &c. Neque enim vacat transcribere. Ceterum mihi obiter monendus est lector, versum illum corruptum esse. Qui pote, inquies, cùm ita planus sit; ita facilis sit? Atqui ita est. Nonne unâ syllabâ modulum sui generis excedit? Lege itaque,

τί δ' ὦ βραδιδιδαξὴ γε παιδὸς σοι, πόρρω τι πλεῖ; Tan. Faber.

1 Ἐπὶ τ ἀρμοστὴν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας] Vox ἀρμοστὴς olim nomen fuit magistratus apud Spartiatas, qui mittebatur præfectus alicujus urbis aut regionis. At tempore Luciani pridem desierat usus ejus magistratus & vocis, nam ἀνθύπατος à Græcis, *Proconsul* à Latinis vocabatur magistratus, qui Roma missus Asiam regebat. Nec video, quare hanc vocem à tanta antiquitate revocaverit Lucianus, ut designaret Romanum proconsulem, penes quem erat jus gladii ad punienda crimina. *Palm.* Intelligit Proconsulem. Diodorus Siculus lib. 13. existimavit vocem esse Laconicam, vel Laconibus peculiarem. ὁ δ' ὢν τῇ φύλῃ λακεδαιμόνιος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἡγεμὼν (ὃν οἱ Λάκωνες ἁρμοστὴν ἐκάλουν) &c. At ego de Laconibus dici ἁπλῶς non puto. Xenophon enim de Thebanis lib. VII. Ἑλληνικῶν usurpavit ut & Plutarchus in vita Demetrii, ubi Hieronymum historicum ait ὑπομνηστὴν ἁρμοστὴν Thebarum ab eo fuisse constitutum. Harmostæ aliter dicebantur ἁρμοστῆρες Xenoph. lib. IV. alibi autem ἁρμόζοντες, quemadmodum ὁ πυρίζων pro πυραστὴς, & sexcenta alia. *Tan. Faber.*

2 Πηλὸς] Legend. Casaub. ad illud Persii *udum & molle lutum es.* Bourd.

3 Ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων] Id aliter Græci dicunt, γὴν ἐφ' ἑτέρᾳ γῇ ἐλαύνειν. Tan. Faber.

4 Θουρμοστὴν σοφίαν τ Χρειαιῶν ἐξέμαθε] Athenagoras Apologia. *Marcil.* Εἰρωνικῶς. Idem.

5 Καὶ τί γάρ] Non vidit Interpres harum vocularum venustatem. *Idem.*

6 Παῖδας αὐτὸς σοφίσατο] Ita Xenophon in luculentissima illa de Agesilao rege oratione, σοφίσατο τ Τισσαφέρνην ἀπάτῃ. Idem.

σάρχης, καὶ ξυναγωγὸς, καὶ [1] πάντα μόνος αὐτὸς ἦν. καὶ τὰ βίβλια τὰς μὲν, ἐξηλεῖτο, καὶ διεσάφει πολλὰς δ' αὐτὸς ἐξυπέγραφε, καὶ ὡς Θεὸν αὐτὸν [2] ἐκεῖνοι ἐδηγεῦτο, καὶ νομοθέτῃ ἐχρῶντο, καὶ ὑπερεπῆλθε ἐπίτροπον. [3] τὸ μέγαν γὰρ ἐκεῖνον ἔτι σέβουσιν ἄνθρωπον, τὸν ἐπὶ τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγεν εἰς τὸν βίον. τότε δὲ ἐπὶ συλλήψεις ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρωτεὺς, ἐνέπιπτεν εἰς τὸ δεσμωτήριον. ὅθεν ἐπὶ αὐτὸ μικρὸν αὐτῷ ἀξίωμα περιποίησε τοῦτο τὸν ἐξῆς βίον, καὶ τὴν παρρησίαν. ὧν ἐρῶν ἐτύγχανεν. ἐπεὶ δ' ὧν ἐδόκει, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ πρᾶγμα, πάντα ἐκίνουν, ἐξαρπάσαι πειρώμενοι αὐτόν. εἰ δ' ἐπεὶ τοῦτο ἦν ἀδύνατον, ἦγε ἄλλη θεραπεία πᾶσα ὑπαρείρουσ, ἀλλὰ ξυνῆν ἀπορρήτῳ ἐχόμενος. καὶ ἔωθεν μὲν δύδυς ἦν ὁρᾶν παρὰ τὸ δεσμωτήριον περιμένοντα γραΐδια, χήρας πενιχρὰς, καὶ παιδία ὀρφανά. οἱ δ' ἐν τέλει αὐτῶν, καὶ συνεκάθευδον ἔνδον μετ' αὐτοῦ, διαφθείροντες τοὺς δεσμοφύλακας. εἶτα [4] δεῖπνα ποικίλα εἰσκομίζετο, sodalitii princeps, & synagogæ socius, denique omnia solus ipse esset. Præterea libros alios ipse enarrabat, & declarabat: & plerosque ipse conscribebat: ipsumque ut Deum illi perhibebant, ipso legumlatore utebantur, & præfecti titulo cohonestabant. Itaque etiamnum magnum illum hominem colunt, qui in Palæstina crucifixus est, quia novam hanc religionem in vitam introduxit. Tum verò etiam comprehensus ob hoc Proteus, in carcerem est conjectus. Quod etiam non exiguam authoritatem ipsi ad vitam sequentem conciliavit, & ad præstigias, auræque popularis captationem, quas amabat. Postquam igitur in vincula est conjectus, Christiani rem hanc pro ingenti calamitate ducentes, omnia moverunt, ipsum eripere conantes. Deinde cùm id fieri non posset, omnia saltem alia officia, non perfunctoriè, sed sedulò præstabant. Ac manè quidem illico videre erat juxta carcerem præstolantes anus, viduas aliquas, & puerulos orbos. Ipsorum autem primores cum ipso intus dormiebant, corruptis custodibus. Exin variæ cœnæ inferebantur,

1 Πάντα μόνος] Dixerunt ad Petron. Apparet ex hoc Dialogo frustra eos esse qui Lucianum nostrum contendunt olim fuisse Christianum. *Bourd.*

2 Ἐκεῖνοι ἐδηγεῦτο] Restitue ad fidem MS. R. ἠγεῦντο. Res per se patet. *Tan. Faber.*

3 Τὸν μέγαν γὰρ] Istæc vocula γὰρ & sensus repente abruptus satis indicant, multa hic à Luciano adversus Christum scripta fuisse; quæ à majoribus nostris, hominibus nimium piis, sublata fuere. Hinc itaque est quod dixerat Suidas, Lucianum καθαπτόμενον τῶν χριστιανισμῶν, καὶ αὐτὸν βλασφημεῖν τὸν Χριστὸν ὡς τὸν τῶν Περεγρίνου βίων, (melius dixisset ὡς τὸν τῶν Περεγρίνου τελευτῶν) hinc factum ut in plerisque MSS. Codd. non amplius extet Peregrinus. Bene tamen quod hic non itidem fecere ut apud Iosephum, quem (quod mirere) Origenes duobus tribus-ve locis asserit contra Christum scripsisse, & tamen hodie laudat. Qui factum? Nil enim facilius. In locum κακηγορίας suffecere ἐγκώμιον. O timidam pietatem! *Idem.*

4 Δεῖπνα ποικίλα] Quas cœnas vocat varias? an dapsiles, opiparas, & quas Te-

καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο. καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρῖνος, [1] ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο, καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ὠνομάζετο. καὶ μὴν καὶ τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας πόλεων ἦσάν τινες, οἳ ἥκον τινες, τῶν Χριστιανῶν παλόντων διὰ δημοσίων, βοηθήσοντες, καὶ ξυναγορεύσοντες, καὶ παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα. ἀμήχανον δέ τι τὸ τάχος ἐπιδείκνυνται, ἐπειδάν τι τοιοῦτον γένηται δημόσιον. [2] οὐ βραχεῖ γὰρ ἀφειδοῦσι πάντων. καὶ δὴ καὶ τῷ Περιγρίνῳ πολλὰ τότε ἦλθε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ προφάσει τῶν δεσμῶν. καὶ [3] συνεισέφερόν τι μικρὰν ταύτην ἐποιήσατο. ἐπιτείχισε γὰρ αὐτοῖς οἱ κατηφεῖς μῦθοι, τὸ μὲν ὅλον, ἀθανάτους ἔσεσθαι, καὶ βιώσεσθαι τὸν ἅπαντα χρόνον. διὸ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ θανάτου, καὶ ἑκόντες αὐτοὺς ἐπιδιδόασιν οἱ πολλοί. ἔπειτα δὲ [4] ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος, ἔπεισεν αὐτοὺς, ὡς ἀδελφοὶ πάντες ἀλλήλων. ἐπειτα, eorumque sermones sacri dicebantur. Et optimus ille Peregrinus, sic enim adhuc appellabatur, novus Socrates ab illis nominabatur. Quinetiam constat ex Asiaticis urbibus, venisse aliquos à Christianis missos ex publico, qui opem ferrent, patrocinarentur, & consolarentur virum. Incredibile autem est quantam celeritatem ostendant, siquid tale vulgo innotuerit. Illico enim nulli rei parcunt. Proinde Peregrino tunc multæ pecuniæ mittebantur ab ipsis vinculorum prætextu: quem non exiguum proventum duxerunt. Etenim persuaserunt sibi miseri illi, se omnino immortales fore, & perpetuò victuros. Idcirco mortem contemnunt, & multi ultro se occidendos tradunt. Deinde legislator primus ipsis persuasit, alios aliorum omnes esse fratres, quum

Terentianus parasitus, &, post illum, Horatius, dubias appellat? Nil tale δεῖπνα ποικίλα nil aliud sunt, quàm quod primi Christiani ἀγάπας vocitabant; Cœnas sacras rectè, opinor, dixeris. Cur autem sit ita intelligendus hic locus, perquàm facilè poterit demonstrari vel hoc uno argumento, quod mox subjunget, καὶ ἱεροὶ λόγοι αὐτῶν ἐλέγοντο, *Sacras ibi conciones habitas fuisse*. Notandus hic locus ab iis fuerat, qui de nascentis Ecclesiæ temporibus scripsere. Ridiculè verò Baronius, qui, dum de Peregrino ageret, vertit, *omnis generis cœnas dubias*. Tan. Faber.

1 Ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο] Postea enim Proteus pro Peregrino dici cœptus, & adoptivo cognomine venerabilior factus, & quodammodo θεότερος. Idem.

2 Οὐ βραχεῖ γὰρ ἀφειδοῦσι πάντων] *Illico enim nulli rei parcunt.* Interp. Male. Vertendum enim fuerat: *Nam, ut paucis absolvam, nulli rei parcunt.* Id παιδαρέοις ἴσκα monemus, nisi tamen ipsi per se viderent. *Idem.*

3 Προσεδόθη δὲ μικρὰν ταύτην ἐποιήσατο] Corruptus locus, sed qui facilè potest emendari. Legi quippe debet, ἐποιήσατο, referrique ad Peregrinum, qui ex Christianorum caritate *lucrum uberrimum fecit*; cujus causam mox affert, πανηγύρεσι γὰρ, &c. Cùm hæc scripsissem, animadverti non aliter fuisse in codice veteris interpretis: vertit enim *nec vulgarem rerum proventum lucrifaciebat*. Viden' tu interpolatio quid faciat? *Idem.*

4 Ἑκόντες ἑαυτοὺς ἐπιδιδόασιν] Martyres nostros designat, quos Epictetus vel Arrianus ajebat id facere ὑπὸ ματαίας ἢ ὑπὸ ἕξεως; quos enim ibi Galilæos vocat, nullus dubito quin sint Christiani. lib. IV. cap. VII. *Idem.*

5 Ὁ νομοθέτης πρῶτος] Quis hic primus legislator Christianorum? ipsemet Christus, inquies. At non ita sentit Lucianus. Quippe legislatorem hunc alium esse vult ab ἀνοσιολεσπεμψύχῳ ἀνδρὶ, quod tanè in primis considerandum videtur.

δὲν ἅπαξ προσβάντες, θεοὺς μὲ τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσαντες, τὸν μὲν ἀνασκολοπισθέντα σοφιστὴν αὐτῶν προσκυνῶσι, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιῶσι. κοινὰ φρονοῦσιν οὖν ἅπαντων ἐξίστης, καὶ [1] κοινὰ ἡγοῦνται ἅπερ τινὲς ἀκριβεῖς πίστεως τοιαῦτα προδιδράμοι. ἦν τοίνυν παρέλθῃ τις οἷς αὐτοὺς, γόης, καὶ πτωχίστης ἄνθρωπος, ἐπαλλάγμασι χρηστοῖς δυνάμενος, [2] αὐθίκης μάλα πλουσίους ἐκ βραχέος ἐργάσεσθε, [3] ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανών. πλὴν ἀλλ' ὁ Περιγρῖνος ἀφεῖτο νῦν τότε τῆς Συρίας ἄρχοντος, ἀνδρὸς Φιλοσοφίᾳ χαίροντος. ὃς συνὼν τῷ δεινοπαθοῦντι αὐτῷ, καὶ ὅτι δέξαιτ' ἂν ἀπολωλεκὼς

quum semel à nobis desciscentes, Græcorum Deos abnegaverint, & crucifixum illum præceptorem ipsorum adoraverint, & vitam secundum leges ejus instituerint. Proinde omnia ex æquo contemnunt, & communia putant, citra fidem accuratam talia recipientes. Si igitur aliquis ad ipsos veniat præstigiator, & versutus homo, rebusque gerendis appositus, brevi admodum ditescit, simplicibus hominibus inhians. Cæterùm Peregrinus ab eo qui Syriæ tum præfectus erat, viro Philosophiæ studioso est dimissus. Qui cùm illius amentiam intellexisset & eum mori velle, quò inde

Paulum Apostolum designari existimo, rationibus iis adductus, quæ neminem latent, hac etiam non leviter commotus, quod toties apud Paulum fratrum appellatio, qua de hic agitur, occurrit. Aliud si intelligat Lucianus, fortasse alluserit ad aliquod Pseudo-Euangelium ex eorum numero, quorum nomina, & aliquando testimonia, memini me apud Epiphanium legere. *Tan. Faber.*

1 Κοινὰ ἡγοῦνται] Et si verti potest, eo significatu accipiendo κοινὸς, quo locis aliquot novi fœderis usurpatur, mihi tamen sese probat emendatio, nempe κενὰ ἡγοῦνται, *vana & futilia esse existimant.* Neque enim Græci, quod quidem commeminerim ita usurpant κοινός. Idem.

2 Αὐτίκα μάλα ἐκ βραχέος] Nemo non videt istud ἐκ βραχέος posse esse glossema τοῦ, αὐτίκα μάλα: sed ut Græci dicunt αὖ πάλιν & βάσκε ἴθι, &c. ita hoc quoque stare potest. *Idem.*

3 Ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανὼν] *Simplicibus hominibus inhians*, ait Interpolator, sed planè simpliciter. Vertere enim debuerat, *Simplices homines illudens.* Ita Aristophanes ἐν Νεφέλαις.

Μὰ τὼν ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξῃ.

quo loco quia, si satis memini, nil Græcus Scholiastes dixerat, turpiter verò se dedit Nicodemus Frischlinus, *tum neque à me flebitur, tu verò morieris ore hianti.* bis peccat. Verte. *Frustra ego tum flevero, tu enim me illuso morieris.* Locum ipsum adire operæ pretium erit. Eum si legisset H. Stephanus, non credidisset lexicographis quibusdam malè conciliatis, imò eos refutasset. Cæterùm non hic tantùm ea vox est ab Aristophane usurpata, sed in Γ' πανοῦργοι quoque tribus ante act. v. versibus,

——— ἐγχανεῖται τῇ πόλει.
——— *urbem illuserit.*

ubi Schol. ἐνυβρίσουσιν. Iterum ἐν Σφηξίν.

κ' ἐκ ἐγχανεῖται ———

Scholiastes, ἐγλιχόσ. Ita etiam usurpasse τὸ ἐγχάσκειν arbitror. Locus non succurrit. Cæterum interpretem depravavit interpolator; ille enim sensum viderat. *Quippe qui*, ait, *hominum idiotarum simplicitate abuti queat.* Eat nunc juventus & speciosæ librorum fronti credat. *Idem.*

1 Οἱ-

νιῶν, ὡς δίξαιο ἐπὶ τούτῳ ἀπολίπειν, ἀφῆκεν αὐτὸν, μηδὲ τῶν κολάσεως ἐπιλαβὼν ἄξιον. οὐδὲ, εἰς τὴν [1] οἰκίαν ἐπανελθὼν, κατελαμβάνεν τὸ μὲν πρῶτον φόνῳ, ἔτι φλεγμαίνον, καὶ πολλὰς τὰς ἐπανασταμένας τὴν κηδεμονίαν. διήρπασο δὲ τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων ἀφ' ὧν τὴν ἀποδημίαν αὐτὸς. καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὅσοι εἰς πεντεκαίδεκα τάλαντα. ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, τεσσάκοντά που τάλαντα ἀξία, ἦν ὁ γέρων κατέλιπεν. οὐχ ὥσπερ ὁ παγγέλοιος Θεαγένης ἔλεγε, πενταχιλίων. τοσούτου γὰρ, οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, πέντε σὺν αὐτῇ τὰς γειτνιώσας προσλαβοῦσα, ἀξιωθείη ἄν, αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ βοσκήμασι, καὶ τῇ λοιπῇ προσκοσμῇ. ἀλλ' ἔτιγε ἡ κατηγορία, καὶ τὸ ἔγκλημα, θερμὸν ἦν. καὶ ἐφ' ἑαυτοῦ εἰς μακρὰν ἐπανασήσεσθαί τις αὐτῷ. καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, χρηστὸν ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες γέροντα πενθοῦντες, ὅτως ἀσεβῶς ἀπολλύτο. ὁ δὲ σοφὸς οὗτος Πρωτεὺς, ὡς ἄπαντα ταῦτα συνῆκεν οἷόν τι ἐξεύρε, καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, ἐνόμιζε μὲν ἤδη, καὶ τελέουσα πανηγύριν ἤμελλε χρήσεσθαι, καὶ πάρεσο παρήρτηκο, καὶ τὸ ξύλον ὑπὸ τῇ χειρὶ ἦν, καὶ ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκεύαστο. τοιοῦτος ὢν ἐπιφανεὶς αὐτοῖς, ἀφεῖναι ἔφη τὴν οὐσίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ καταλίπει, δημοσίαν εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος, πάντες ἄνθρωποι, καὶ πρὸς ἀθυμοῦντες κεχηνότες, ἀνέκραγον δίχα ἵνα Φιλόσοφον

de gloriam relinqueret, eum dimisit, ne supplicio quidem dignum ratus. Tum ille domum reversus, comperit exæstuantem adhuc paternæ cædis indignationem, & multos qui accusationem intenderent. Ipsius autem possessionum direptæ fuerant pleræque dum peregrinabatur, & soli supererant agri, ferme quindecim talentorum. Nam omnis substantia, quam senex ille reliquerat, triginta ferè talentorum erat, non quinque millium, ut modis omnibus ridiculus Theagenes ajebat. Tanti enim neque tota Parianorum urbs, tametsi quinque vicinas civitates sibi adjungeret, unà cum ipsis hominibus, & pecudibus, reliquaque supellectile venderetur. Sed adhuc accusatio, & crimen fervebat: & aliquis brevi in ipsum insurrecturus videbatur: & potissimum populus ipse indignabatur, senem illum bonum, ut ajebant ii quibus fuerat visus, lugentes, quòd tam impiè occisus fuisset. Sed videte quid adversus hæc omnia commentus sit callidus hic Proteus, & quomodo periculum declinarit. Progressus in Parianorum concionem jam verò comam nutriebat, sordido amictus pallio, pera ex humeris suspensa, & baculum in manu habebat, denique admodum tragico cultu instructus erat) cùm talem se consp iciendum præbuisset ipsis, concedere se, ait, ut universa substantia sibi à beatæ memoriæ patre relicta, publica ficeret. Hoc audiro populus, pauperes homines, & ad distributionem inhiantes, protinus exclamarunt, unicum esse Philosophum,

1 Οἰκίαν] In MS. Cod. Bibl. Reg. legitur planissimè, *οἰκίαν*, *patriam*, scil. γῆν. Tan. Faber.

φον, ἵνα φιλόπατριν, ἵνα Διογένους, καὶ Κράτητος ζηλωτήν. οἱ δ' ἐχθροὶ, ἐπιφήμιστον. κἂν εἴ τις ἐπιχειρήσειε μεμνῆσθαι φόνου, λίθοις αὐτὸν ἐβάλλετο. ἐξιὼν δὲ τοδούτιον πλανησόμενον, ἱκανὰ ἐφόδια τὰς Χελιδόνας ἔχων, ὑφ' ὧν δορυφορούμενον, [1] ἐν ἅπασιν ἀρθόνοις ὤν. καὶ χρόνον μέν τινα ἤτως ἐβιοτεύετο. [2] εἶτα τραγομήσας τι ἐς ἐκείνους, ἄφθη γάρ τι ὡς οἶμαι ἐθίων τὰ ἀπορρήτων αὐτοῖς, οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ μένων αὐτῶν, ἀπορούμενον, ἐκ παλιωδίας ἀεὶ δεῖν ἀπαιτεῖν τοὺς τὰ πόλεως τὰ κτήματα. καὶ γραμματεῖον ἐπιδὺς, ἠξίει τοῦτα κομίσασθαι, κελεύσαντος [3] βασιλέως. εἶτα τῆ πόλεως ἀνθυπεσοῦσα μήνις, ἐδόκει ἐπεξάγειν, ἀλλ' ἐμμένειν ἐκελεύσθη, οἷς ἅπαξ δέδοται, μηδενὸς κωλύσαντος. τελευτᾷ ἐπὶ τούτοις ἀποδημία εἰς Αἴγυπτον τοὺς τὰ Ἀγαθοβούλου, ἵνα τῷ θαυμασίῳ ἄσκησιν διήσκηται, ξυρόμενος μὲν τὰ κεφαλῆς τὸ ἥμισυ, χριόμενος δὲ πηλῷ τὸ πρόσωπον. ἐν πολλοῖς δὲ τῶν θεωμένων δήμῳ [4] ἀναφλᾶν τὸ αἰδοῖον, καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλλύμενον

phum, unicum amantem patriæ, unicum Diogenis, & Cratetis æmulum. At inimici os obturabant: & siquis paternæ cædis mentionem facere conaretur, lapidibus illico petebatur. Itaque iterum vagaturus abiit, satis viatici in Christianis habens, à quibus stipatus, in omni rerum copia versabatur. Et sic quidem aliquandiu victitavit. Deinde cùm & aliquid in ipsos commisisset, siquidem visus erat, ut opinor, aliquid ex interdictis comedisse, non amplius recipientibus illis, magna rerum difficultate perplexus, mutata sententia putavit sibi repetendas esse facultates à civitate: & datis literis, voluit eas jussu regis recipere. Tum missis à civitate contrariis legatis, actum nihil est: sed jussus est stare rebus, quas nemine cogente semel statuerat. Tertiam præterea peregrinationem instituit in Ægyptum ad Agathobulum, ubi admirandam disciplinam exercebat, abraso capitis dimidio, & facie luto illita. Multa autem in corona populi pudenda contrectabat, & hæc indiffe-ren-

1 Ἐν ἅπασιν ἀρθόνοις ὤν] Optimè. Sed hinc emendandus locus qui in Fugitivis occurrit, ἐν ἅπασιν ἀρθόνας βιβύντας. leg. ἀεδόνας. Tan. Faber.

2 Εἶτα παρανομήσας τι ἐς ἐκείνους (ἄφθη γάρ τι, ὡς οἶμαι, ἐθίων τὰ ἀπορρήτων αὐτοῖς)] Impius Lucianus & qui Christianos læpe suggillat, licet eos & eorum legem sanctissimam non noverit. Hoc loco manifeste confundit Iudaicos ritus cum Christianorum lege. Iudæi enim erant ii, qui offendebantur quodam ciborum genere, at Christianis (ut Petrus Apostolus docet) cibi nulli polluti existimabantur. *Palm.*

3 Βασιλέως] Imperatorem Romanum intellige, non regem aliquem, quod quidam facit. *Tan. Faber.*

4 Ἀναφλᾶν τὸ αἰδοῖον] Qui id faciunt Cynicam Venerem exercere dicuntur, ii videlicet, *qui pellice læva utuntur*, ut ait hominum omnium impudentissimus Martialis. Allusio facta ad Ἀναφλᾶν locum dedit joco Aristophanis in Ἐκκλησιαζούσαις,

Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἄνθρωπον ———

quem optimè animadvertit Græcus Interpres, ait enim, Ἀναφλύστιον, παρὰ τὸ, ἀναφλᾶν, παίζειν. Quod equidem non video cur Meursio displicuerit. *Idem.*

5 καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλλύμενον ὀπαδιαστρώμενον] Corrigendus Interpres, sed

ἐπιδεικνύμενος. εἶτα παίων, καὶ παιόμενος ἐράπτει εἰς τὰς πυγάς, καὶ ἄλλα πολλὰ παιδικώτερα [1] θαυμαζομένων. ἐκεῖθεν δὲ ὕστερον παρεσκευασμένος, ἐπὶ [2] Ἰταλίαν ἔπλευσε. καὶ λαβὼν τὴν ναῦν, οὗτος ἐλευθερίᾳ πᾶσι, καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ, [3] ἀγαθότατον αὐτὸν, καὶ ἡμερώτατον εἰδώς. ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμησεν· ἐκείνου γὰρ ὡς εἰκὸς ὀλίγον ἔμελε τῶν βλασφημιῶν, καὶ οὐκ ἠξίου Φιλοσοφίαν κατηγορεῖσθαι πρὸς ἀνθρώπου παιδαρίου ἐπὶ ῥήμασι. καὶ μάλιστα τίχυλόν τινα τὸ λοιδορεῖσθαι πεποιημένον. τούτῳ δὲ καὶ τούτων τὰ δίκης ἠνύσατο, οὐδὲν γὰρ τοῖς ἰδιώταις, καὶ βλέπτῳ ὢν ἐπὶ τῇ [4] ἀπονοίᾳ, μέχρι δὴ [5] ὁ τὴν πόλιν ἐπιτραπεὶς ἀνὴρ σοφὸς, ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμέτρως σπουδῶντα τῇ παῤῥησίᾳ, εἰπὼν μὴ δεῖσθαι τὴν πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πολὺν ἀλλὰ καὶ τοῦτο κλεινὸν αὐτῷ, καὶ λεγόμενον ἐν ἅπασιν, ὁ φιλόσοφος λέγει τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἄχαν ἐλευθερίαν ἐξελαθείς. [6] καὶ συνῆλαυνε καὶ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ, καὶ Δίωνι, καὶ Ἐπικτήτῳ, καὶ εἴ τις ἄλλος οὐ δειλαίως

rentia vocans, ostentabat: deinde nates ferula verberabat, & verberabatur, aliaque multa juveniliora præstigiatorum more factitabat. Inde autem ita comparatus, solvit in Italiam, & egressus è navi, protinus omnes convitiis infectatus est, & regem in primis, quem mitissimum & clementissimum esse norat: adeò ut illud tutò auderet. Regi enim, ut verisimile est, convitia parum curæ erant, neque æquum censebat, quenquam ex iis qui Philosophiæ se tradidissent, ob verba supplicio afficere: & potissimùm qui convitiandi rationem in artem convertissent. Hinc Peregrini hujus gloria crescebat, saltem apud idiotas & simplices, & propter hanc astutiam erat admirationi, donec Reip. procurator vir sapiens, eum dimisit cùm hac arte insolentiùs uteretur, dicens civitatem tali philosopho non indigere. Quinetiam hoc celebre, & omnium in ore erat de ipso, Philosophus ob loquendi licentiam, nimiamque libertatem ejectus. Et tunc temporis profectus est ad Musonium, & Dionem, & Epictetum, & siquis alius hujusmodi casu fuit

sed Græca priùs. Legendum enim καὶ ταῦτ' ἀδιαφόρων δὴ τῶν καλουμένων ἐπιδεικνύμενος, *oratione habita probans* (id enim est ἐπιδεικνύμενος) *hoc esse ex eorum numero quæ ἀδιάφορα, seu indifferentia apud Philosophos vocitantur.* Quod autem in MS. Regio legitur ἀδιάφθορα, neminem sanæ mentis morari debet. *Tan. Faber.*

1 Θαυματοποιῶν] Adi Casaub. ad Athenæum & Theophr. id vocat θαυματοποιεῖν Xenophon ἐν Συμποσίῳ. Idem.

2 Ἰταλίαν] Designat imperatorem Marcum. Alii Vespasianum esse volunt. Mihi non placet. *Idem.*

3 Ἀγαθότατον] *Astutiam* Interp. pessimè, alioqui esset πανουργία.] Idem.

4 Ὁ τὴν πόλιν ἐπιτραπεὶς] *Reipublicæ Procurator.* Interp. sed ridiculè. Quippe vertendum fuit, *Præfectus urbis.* Si sub Vespasiano factum hoc intelligas, de Muciano loquitur. Sed mihi secus videtur. *Idem.*

5 Καὶ συνῆλαυνε καὶ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ] *Et tunc temporis profectus est ad Musonium*, &c. Interp. Sed longè à vero abit. Videlicet ignoratio τοῦ συνῆλαύνειν homini imposuit. Sic autem intelligendus est locus: καὶ τοῦτο (scilicet τὸ πόλεως ἐκβληθῆναι, id est, exilium, de quo loquitur) συνῆλαυνε τῷ Μουσωνίῳ, &c. *hac re fiebat ut ad gloriam Musonii* (qui sub Nerone pulsus in exilium fuerat) *accessisset aut per-*

τοιαύτη ἐχρήσατο. ὅτου δὴ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν, ἅρπ μὲ, Ἡλείοις ἐλοιδορεῖτο. ἅρπ γ', τὸς Ἕλλως ἄπιστος ἀντάρκαλος ὅπλα Ῥωμαίοις. ἅρπ γ' ἀνδρὸ παιδείᾳ, ἐξιώμαλ' πρὸς χρείαν, διὸ ἐ σὺ τοῖς ἄλλοις τὸ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα, ἐ ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἔπαυσε δίψῃ ἀπολλυμένους τὸς πανηγυρίστας, καλῶς ἠρώρυεν ὡς καθηλύσοντας τὸς Ἕλλως, δίον τὸς θαλῆς τὸ Ὀλυμπίου λαμπροτέρους διψῶντας. καὶ νὴ Δία γε ἐ ἀποθνήσκειν πολλὸς αὐτῶν ὑπὸ σφοδρᾶς τὸ νόσου. αἱ πίνες λαβὲ τὸ ξηρὸν τὸ χωρίου, ὁ πολλοὶ τοῦ πλήθους ἐπιπολάζον. καὶ πάντα ἦλιγε, πίνων τὸ αὐτὸ ὕδωρ. ὡς δ' μικρὸ κατέλυσεν αὐτὸν ἐπιθραμόντες ἅπαντες, τότε μὲ, ἐπὶ τ' Δία καταφυγὼν ὁ ἡμιτάλαντος, εὗρε τὸ μὴ ἀποθανεῖν. ἐς δ' τὸν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα, λόγον πνὰ λαβ' πτάρων ἐτῶν συνθεὶς τὸ λαβ μέσον, ἐξήνεγκε πρὸς τὸς Ἕλλως ἔπαινον, ὑπὲρ τ' τότε ὕδατος ἐπαγαγόντος, ἐ ἀπολογίαν ὑπὲρ τ' τότε φυγῆς. ἤδη δ' ἀμελούμενος ὑφ' ἁπάντων, ἐ μηκέτ' ὁμοίως θαυμαζόμενος ὢν, ἐαυτὸν δ' ἐλεεῖσθαι ὁρῶν, ἐπὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγαγόντος

fuit afflictus. Sic utique in Græciam profectus, nunc Eleos convitiis infectabatur: nunc suadebat Græcis ut contra Romanos vicissim arma sumerent, nunc virum eruditione & authoritate præstantem, quòd præter alia, quibus erat de Græcis bene meritus, aquam adduxisset in Olympiam, & siti pereuntem conventum liberasset, maledictis incessebat, ut qui Græcos effœminaret, cùm oporteret ut Olympiorum spectatores sitim perferrent: ac per Iovem etiam multi ex ipsis perimerentur, morbis vehementibus, qui tunc ob loci siccitatem in magno cœtu scatebant. Atque hæc dicebat ille, de eadem aqua bibendo. Vt autem omnes facto impetu, eum lapidibus propemodum obruerunt, tunc ad Iovis simulachrum confugiendo generosus ille, mortis effugium adinvenit. Porrò sequenti Olympiade, orationem per quadriennium, quod interfluxerat, compositam ad Græcos habuit in laudem ejus qui aquam adduxerat, & in fugæ tunc à se arreptæ defensionem. Iam autem ab omnibus negligebatur, nec amplius erat perinde admirationi: siqui-

perveniſſe videretur, vel, ſi ita mavis, *Haec re adequabat Muſonios*, *Dicnat*, &c. Nequis autem dubitandi locus ſit, conſtat ea tempeſtate Muſonium exulem non fuiſſe. Teſtem ſi vis, Xiphilinum dabo, qui nominatim Muſonium excipit, Καὶ πάντας αὐτίκα τὸν φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασιανὸς, πλὴν τῷ Μουσωνίῳ, ἐκ τ' ἀθλίας ἐξέβαλεν. Tan. Faber.

1 Τ' ὕδως ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ] Qui vertunt, *Adduxit aquam in Olympiam*, poterant illi eadem ratione dicere, *venit in Romam*, *in Athenas ivit*. Delicias & lautitias hominum! *Idem.*

2 Τεσσάρων ἐτῶν] Bene. neque enim plurium annorum eſt Olympias. Inde illud Agidis dictum de Eleis apud Plutarchum in apoph. τί ὦ ἄνδρες θαυμαστὸν, εἰ δι' ἐτῶν τεσσάρων μιᾶ ἡμέρα, &c. Alibi autem hoc ipſum dictum referens, καὶ τί μέγα, inquit, ἢ θαυμαστὸν ἐστὶν, εἰ ἐν ἔτεσι πέντε μιᾶ μόνον ἡμέρᾳ ἀγωνιοῦνται χρῶνται; ira & Pindarus Olympia vocavit πεντετηρίδα ἐρετμῷ, quæ tu facile conciliabis, ſi Scaligerum in opere magno legeris. Ceterum qui Olympiadem & luſtrum confundunt, peccant. *Idem.*

3 Τὸ ὕδως ἐπαγαγόντος] Leg. τὰ τὸ ὕδως, &c. *Idem.*

1 Δεί-

λῦ ἅπαντα, ἐ οὐδὲν ἔτι καινουργεῖν ἐδυνήσατο, ἡφ' ὅτῳ σκεπλήξῃ τὰς συμφορήσας, ἐ θαυμάζειν, ἐ περὶ αὐτὸν ἀποδλέπειν ποιησῃ, ἀπ' ἐξορχῆς θριαμδόν τινα ἔρωτα ἐρῶν ἐπύθετο. τὸ πλάστειον τοῦτο τόλμημα, ἐξελδύσατο σφᾶς τ πυρᾶς, ἐ διέδωκε λόγον ἐς τὰς Ἑλλήνας ὡθὺς ἀπ' Ὀλυμπίων τ ἔμπροσθεν, ὡς ἐς τὸ πρόσω καύσων ἑαυτῶν. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαυματοποιεῖ, ὡς φασι βόθρον ὀρύττων, ἐ ξύλα συλλεγόμενος, καὶ [1] δεινήν τινα τὴν κατασκευὴν ὑποχωρήσων. ἐγὼ μὲν οὖν ἔφην, μᾶλλον μὲν οὐδὲ μέλλοντα τ θανάτου, ἐ μὴ φοδεῖσθαι σε δίκαιον· εἰ δὲ ἐ πάντως ἐδόκουσε σοι ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ, μὴ δὲ τοῖς ἀπὸ τ τραγῳδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἑτέρῳ τινὶ θανάτῳ τρόπῳ, μυρίων ὄντων, ἐλόμενον ἁπλῆν. εἰ δὲ ἐ τὸ πῦρ ὡς Ἡράκλειόν τι ἀσπάζεσθαι, τί δὴ ποτε οὐχὶ κατ' αἰγὴν ἐλόμενος ὄρος εὐδένδρου, ἐ ἐκείνῳ ἑαυτὸν ἐπέτρεψας μόνῳ, ἵνα τινὰ, οἷον Θεαγένη τοῦτον [2] Φιλοκτήτην ἀφῃρεῖτο; ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ, τ πανηγύρεως πληθύσης, [3] μόνον σὸν ἐπὶ σκιωῆς ὀπτήσῃ ἑαυτὸν, σὸκ ἀνάξιος ὢν μοῦ τ Ἡρακλέους, εἶγε χρὴ ἐ τὰς πατρῴδας, καὶ τὰς ἄλλας, δίκας διδόναι τ τολμημάτων. [4] καὶ κατὰ τοῦτο πάνυ ὀψὲ δρᾷν αὐτὸ ἔοικε

siquidem exoleta erant omnia, nihilque novi amplius moliri poterat, quo eos quibuscum sibi erat commercium obstupefaceret, seque admirandum & suspiciendum redderet, cujus rei acri amore ab initio flagrabat. Postremum hoc ausum de pyra excogitavit, & famam vulgavit inter Græcos statim à præcedentibus Olympiis, fore ut sequentibus cremaret seipsum. Et nunc hæc ipsa præstigiis adornat, fossam, ut aiunt, fodiendo, & ligna comportando, ac miram tolerantiam promittendo. Verùm mea sententia, erat illi mors omninò expectanda, nec è vita profugiendum. Sed si prorsus decrevisset mori, non igni, non tragico aliquo obitu fuerat utendum, sed cùm innumeri sint mortis modi, alio selecto, è vita erat migrandum. Quòd si tamen igne, tanquam re quapiam Herculea delectabatur, cur tandem non tacitè electo monte multis arboribus consito, in eo se solus cremavit, unum aliquem, ut pote Theagenem hunc, Philoctetem assumendo? Sed hic in Olympia, frequente conventu, solum non in tabernaculo, torrebit seipsum, mehercle non immeritus, siquidem oportet ut parricidæ, & impii suorum flagitiorum dent pœnas. Sed hoc modo admodum serò id facere videtur, quem

1 Δεινήν τινα κατασκευὴν ὑποχωρήσων] **Legendum est**, ὑποκαιόμενον, **quod** probari non est necesse. *Tan. Faber.*

2 Φιλοκτήτην] Res ex fabulis nota est. *Idem.*

3 Μόνον γὰρ ὅπως σκιωῆς ὀπτήσῃ ἑαυτὸν] *Solum non in tabernaculo torrebit seipsum.* Interp. Sed vertendum fuit, *Quodammodo sa* (vel *fere sa*) *in theatro cremabit.* Arguit φιλοδοξίαν ventosi hominis, qui frequentem adeo panegyrin elegerat, in qua finem vitæ imponeret. Cur non in solitudine potiùs, & in remoto aliquo saltu, ut infrà dicet Lucianus? Quid enim aliud facit Peregrinus, quàm qui theatrum conscendit ut ab omnibus videatur? *Idem.*

4 Καὶ κατὰ τοῦτο] *Hoc modo.* Interp. nescit quid sit. Gallicè diceres, *& en cette qualité il devoit estre brusle il y a long-temps.* Sensus est; Cremari debuisse Peregrinum

κεν. ὃν ἐχρῆν πάλαι ἐς τὸ Φαλαρίδου ταῦρον ἐμπεσόντα, πλὴν ἀξίαν ἀποτελικίνην, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τὴν φλόγα, τὸν ἀκαρῆ τεθνάναι. καὶ γὰρ αὖ ἐμὲ τόδε οἱ πολλοί μοι λέγουσιν, ὡς ἁδρὸς ἑξύτερον ἄλλου θανάτου τρόπου τὸν ἐξ πυρὸς. ἀνοίξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα, καὶ αὐτίκα τεθνάναι. τὸ μὲν τοι θέαμα ἐπποείτην οἶμαι, ὡς σεμνὸν, τὸν ἱερὰ χωρίῳ κοσμίῳ ἄνθρωπος, [1] ἔνθα μὴ ἦν θέμιτον ὅσιον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. ἀκούεται γὰρ οἶμαι, ὡς ἐν πάλαι ἦλθέ [2] τις ἐνδοξότατος γενέσθαι, ἐπὶ κακῷ ἄλλοτε τρόπῳ τοῦτο εἰργασμένος, ἐπιτυχεῖν τούτου, σὺν ἐπιθυμῆσαι τὸν Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος τὸν νεὼν. τοιοῦτόν τι καὶ αὐτὸς ἐπιποεῖ. [3] τοσοῦτον ἔρως τὸ δόξης ἐστίτηκεν αὐτόν. καίτοι φησὶν ὅτι ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾷ, ὡς διδάξειεν αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν, καὶ ἐγκεκριμένοι τοῖς δεινοῖς. ἐγὼ δ' ἡδέως ἂν ἐφίμην τοῦτο ἐκεῖνον, ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ δὲ τοὺς κακίστους βέλοισθε ἂν μαθηταὶς αὐτοῦ γενέσθαι τῆς παρρησίας ταύτης, [4] καὶ καταφρονεῖν θανάτου, καὶ κακώσεως, καὶ τῶν τοιούτων δειμάτων. ἀλλὰ τοῦτο

quem jamdudum oportebat conjectum in Phalaridis taurum, meritas pœnas luisse: at non semel hiatu ad flammam diducto, momento expirare. Etenim hoc mihi plerique affirmant, nullum alium mortis modum esse velociorem, quàm qui igni infertur: siquidem aperto duntaxat, ore anima efflatur protinus. Hoc utique spectaculum comminiscitur, ut augustum, ut in sacro loco comburatur homo, in quo ne alios quidem defunctos sepelire liceret. Audivistis puto, ut etiam olim quidam cùm celebris fieri vellet, nec alio modo voti compos fieri posset, Ephesiæ Dianæ templum incendit. Tale quid & iste excogitat: adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur: quanquam ajebat se hominum gratia id facere, ut eos mortem contemnere, & res adversas fortiter ferre doceret. Ego autem libenter interrogarem non illum, sed vos, an etiam improbos velletis ejus discipulos fieri, qui tolerantiam hanc & mortis comtemptum, & ærumnam, & id genus metus non horrere discereris. At hæc sat scio

num non sponte & ultro in flammas insilientem, falsa quadam Philosophicæ mortis imitatione, sed unco trahi in iguem, ut impium in Deos & in parentem. *Tan. Faber.*

1 Ἔνθα μὲν θέμιτον ὅσιον] Itidem olim apud Delum factum accepimus. Thucydides lib. III. *Idem.*

2 Τὶς ἐνδοξότατος γενέσθαι] Herostratum innuit, cujus nomen oblivione fuisset obrutum, nisi Theopompus in historias suas illud retulisset. Strabo, Plin. Agell. *Idem.*

3 Τοσοῦτον ἔρως τὸ δόξης ἐστίτηκεν αὐτόν] *Adeo inexpiabili amore gloriæ tenebatur.* Interpolator. Pessimè retulit enim ad Herostratum, quod de Peregrino dixerat Lucianus. Dein, quod *inexpiabili amore* dixit, fugit illum ratio, debuit enim *inexplebili* dicere. Verùm imperitis lexicographis credidit, & interpretem corrupit: Verte: *Tantus ei gloriæ amor inest.* Loquitur enim ille anonymus de Peregrino etiamnum vivente. *Idem.*

4 Καὶ καταφρονεῖν θανάτου καὶ κακώσεως] Interpolator. *Et mortis contemptum & ærumnam, & id genus metus non horrere discereris*; plane contra mentem scriptoris; neque enim istæc ad patres, & dominos sunt referenda, verùm ad liberos & servulos

ἂν εὖ οἶδ' ὅτι βελτιώτερος. πῶς οὖν ὁ Πρωτεὺς τοῦτο διαγνώσεται, καὶ τοῖς μὲν χρησιμοῖς ὠφελήσει, τοῖς δὲ πονηροῖς καὶ φιλοκινδυνοτέροις καὶ τολμηροτέροις ἀποφανεῖ; καίτοι δυνατὸν ἴσως εἰς τοῦτο μόνοις ἀπαντήσασθαι τοῖς σοῖς τὸ ὠφέλιμον ἐψευσμένοις τὸ παῖσμα. ὑμᾶς δ' ἂν αὖθις ἐρήσομαι, δέξασθ' ἂν ὑμῶν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς τοιούτου ἡγεμόνος; οὐκ ἂν εἴποιτε. καὶ τοῦτο ἡδέως, ὅτε μήθ' αὐτῶν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ζηλώσειεν ἄν; τί δ' ἂν θεασθῇ, τοῦτο μάλιστα αἰτιάσαιθ' ἄν τις, ὅτι τἄλλα ζηλῶν τύνδρος, οὐχ ἑπεται τῷ διδασκάλῳ, καὶ σωθοδούς Ἡφαίστου Ἡρακλέα φησὶν ἀπιόντα, ἐωμάμην σύθρα καὶ παιδοδαίμων γενέσθαι, ἐμπεσὼν ἐπὶ κεφαλῆς ἐς τὸ πῦρ. ἐγὼ δὲ οὐ πίρα, καὶ βάκτρα, καὶ τρίβωνι ὁ ζῆλος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀσφαλῆ, καὶ ῥάδια, καὶ πάντες ἂν εἶεν. τὸ τέλος δέ, καὶ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλῶν, καὶ πυρὸν ἐμπρησθῆναι κορμῶν σκιώδη, ὡς ἔνι μάλιστα χλωρῶν, ἐκκαπνισθῆναι τὸ παπύλιον. τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ, οὐ μόνον Ἡρακλέους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἱεροσύλων, καὶ ἀνδροφόνων, οὓς ὁρᾷς ἐνίους ἐν τῷ καθαρτηρίῳ αὐτὸ παλαιοῖς, καὶ ὁμοκλείοις. πάντως οὖν ὁ Πρωτεὺς τοῦτο διαγνώσεται, καὶ τοῖς μὲν χρησιμοῖς ὠφελήσει, τοῖς δὲ πονηροῖς καὶ φιλοκινδυνοτέροις καὶ τολμηροτέροις ἀποφανεῖ; καίτοι δυνατὸν ἴσως εἰς τοῦτο μόνοις ἀπαντήσασθαι τοῖς σοῖς τὸ ὠφέλιμον ἐψευσμένοις τὸ παῖσμα. ὑμᾶς δ' ἂν αὖθις ἐρήσομαι, δέξασθ' ἂν ὑμῶν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς τοιούτου ἡγεμόνος; οὐκ ἂν εἴποιτε. καὶ τοῦτο ἡδέως, ὅτε μήθ' αὐτῶν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ζηλώσειεν ἄν; τί δ' ἂν θεασθῇ, τοῦτο μάλιστα αἰτιάσαιθ' ἄν τις, ὅτι τἄλλα ζηλῶν τύνδρος, οὐχ ἑπεται τῷ διδασκάλῳ, καὶ σωθοδούς Ἡφαίστου Ἡρακλέα φησὶν ἀπιόντα, ἐωμάμην σύθρα καὶ παιδοδαίμων γενέσθαι, ἐμπεσὼν ἐπὶ κεφαλῆς ἐς τὸ πῦρ. ἐγὼ δὲ οὐ πίρα, καὶ βάκτρα, καὶ τρίβωνι ὁ ζῆλος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἀσφαλῆ, ἐ ῥάδια, καὶ πάντες ἂν εἶεν. τὸ τέλος δέ, καὶ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλῶν, καὶ πυρὸν ἐμπρησθῆναι κορμῶν σκιώδη, ὡς ἔνι μάλιστα χλωρῶν, ἐκκαπνισθῆναι τὸ παπύλιον. τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ, οὐ μόνον Ἡρακλέους, ἐ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ ἐ τῶν ἱεροσύλων, καὶ ἀνδροφόνων, οὓς ὁρᾷς ἔνι ἐν καθαρτηρίῳ αὐτὸ παλαιοῖς, καὶ ὁμοκλείοις. πάντως οὖν

scio nolletis. Quo pacto igitur discernit hoc Proteus, & viris bonis est profecturus, improbos verò periculorum amantiores, & audaciores non redditurus? Esto sanè ad hoc tantùm concursuros esse eos qui sunt ad utilitatem spectaturi. Proinde vos iterum interrogabo, Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? haudquaquam dicetis. Et cur hoc quærebam, siquidem neque ullus ex discipulis ejus ipsum imitari vellet? Quare hoc potissimum Theageni vitio verti potest, quòd cùm in aliis virum æmuletur, præceptorem non sequatur, & comes eat ad Herculem, ut ajunt, profecto: siquidem posset brevi fœlicissimus evadere, etiam se in ignem conjiciendo. Neque enim in pera, & baculo, tritoque pallio sita est æmulatio: sed hæc tuta sunt, facilia, & cujusvis: finem ipsum, & caput æmulari oportet, & pyra ex truncis siculneis, quàm maximè viridibus constructa, à fumo suffocari. Ignis enim ipse non solùm Herculi, & Æsculapio est proprius, sed etiam sacrilegis, & homicidis, quos ad eum judicio damnari videre est. Ita-

vulos eorum qui ibi aderant: Sententia est: *Vos ego, Viri Graci, lubens percenter, non patrem ego illum Peregrinum, volitisne sceleratos homines, qui usquam sint, injuscemodi præceptori tradi. Ah! Cavete istuc dicatis; sta animi fieret, ut in jugulum vestrum involarent, nullo metu impendentis mortis à tanto scelere deterriti. Quid autem? an Orbi, qui in hoc casu patres sunt, liberos suos in disciplinam vellent tradere hujuscemodi magistro?* &c. Ceterum interpolator depravavit interpretem. *Numquid etiam*, ait, *maleficos & facinorosos, ejus discipulos fieri cupiatis in ejusmodi tolerantia perdiscenda & morte contemnenda?* Pœne omiseram legi in MS. R. κρύσιος, non καπνίσαι, quod in primis observandum. *Tan. Faber.*

1 Παρὰ τὸν Ἡρακλέα, ὡς φησιν, ἀπόντα] In tribus verbulis bis peccat interpolator: *Ad Herculem, ut ajunt, profecto.* Pessimè. Vertendum enim fuit, *ut ipse ait proficiscenti. Ipse*, inquam, non, *illi ajunt.* Præterea *proficiscenti*, non *profecto*, quippe ea narrat quæ nondum evenerant. Neque enim quisquam est omnium, qui istuc ἀπόντα ad significationem elapsi temporis hoc loco traduci postulet. Ceterum & ratio & MS. Regii auctoritas me admonent, ut ex his verbis παρὰ δαίμονα καὶ

χοντας. ὥστε ἄμεινον τὸ ἀφ' ἑαυτοῦ καπῆναι. [1] ἴδιον γὰρ τῶν ὑμῶν μόνων ἦν γένοιτο. ἄλλως τε, ὁ μὲ Ἡρακλῆς, εἰπερ ἄρα τῷ τὸ ἐπόλμησέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ δὲ [2] Κενταυρείου αἵματος ὡς φησιν ἡ τραγῳδία κατεσκόμμα. ὅτος δὲ, τίνος αἰτίας ἕνεκεν ἐμβάλλῃ φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δί' ὅπως τῶν καρτερίων ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες. [3] ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἠξίου Θεαγένης εἰκάζειν, ἅπερ οὖν οὐδὲν ἧττον εὖ οἶδ' εἶναί τινας μωρὸς, καὶ κενοδόξους ἀνθρώπους. ὅμως δ' ἴσως, καὶ ἐκείνους μιμεῖσθαι. ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς [4] Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν Κάλανον κατόρθιον φησίν. ἀλλ' ἐπειδὰν νήσωσι, πλησίον παρατείνοντες ἀκίνητοι, ἀνέχοντα παροπτώμενοι. εἶτ' ἐπισάντες τῷ χάμῳ,

Itaque ſatius ſit per fumum mori: nam hoc vobis ſolis eſſet proprium. Præterea Hercules, ſi tale quid eſt auſus, morbi impatientia fecit; cùm à Centauri ſanguine, ut teſtatur tragœdia, exederetur. Sed hic quam ob cauſam ſeipſum in ignem conjicit? Per Iovem ut ſuam tolerantiam oſtentet, veluti Brachmanes. Illis enim ſe Theagenes volebat aſſimilare: quaſi verò non inveniantur etiam apud Indos, homines ſtulti, & inanis gloriæ cupidi. Attamen illos imitetur licet. Illi enim non iuſiliunt in ignem ut Oneſicritus Alexandri gubernator, cùm Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidiſſet: ſed poſtquam rogum conſtruxerint, immoti propè ſtantes, ſe aſſari patienter ferunt: deinde ordine digoitaris

ἐς συμπεσὼν ὀπὶ κεφαλῆς, ejiciam iſtud καὶ, & emendem verſionem, *poſſet brevi feliciſſimus evadere, ſe in ignem cum ipſo præcipitem mittens. Tan. Faber.*

1 Ἴδιον γὰρ ὑμῶν μόνων γένοιτο] Locus eſt corruptiſſimus. Quid enim? Dicit hoc loco rhetor anonymus aſtantes omnes dignos eſſe qui fumo pereant. ridiculum. itaque adeo miror reperiri potuiſſe & interpretes & lectores, quibus hæc placerent. Legendum eſt non ὑμῶν, ſed κυνῶν, id eſt κυνικῶν φιλοσόφων. Lucianus Philoſophos Cynicos, in quibus eſt Peregrinus, dignos deputat qui fumo pereant. κύνες enim paſſim ſunt κυνικοί. Sed, (ut ſemper doctus eſt Lucianus, &, quod de illo ait Eunapius Sardianus, ἀνὴρ σπουδαῖος ἐς τὰ γελοῖα,) hoc loco facetiſſime dicit Cynicos dignos eſſe qui διὰ καπνὸ pereant; Videlicet Attici τὸν ἀλαζόνας & ἀδολεσχὰς, quales hic deſcribuntur Cynici, καπνὸς vocabant Id docebit Scholiaſtes Ariſtophanis ad Σφῆκας, & Suidas in καπνὸς, inde Æſchines cognomento Capnus. Vide, ſi te amas, Ariſtophanem. *Idem.*

2 Κενταυρείου αἵματος] Intelligit cruorem Neſſi Centauri. *Idem.*

3 Ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἠξίου Θεαγένης εἰκάζειν] Falſum eſt. Neque enim ſe Theagenes cum Hercule & Æſculapio comparavit, ſed Peregrinum, quod ex ſuperioribus patet. Emenda ἐκείνοις γὰρ αὐτόν. Interpolator non viderat, interpretemque corruperat, à quo hic locus ita fuerat converſus, *illis enim præceptorem ſuum aſſimilare contendit.* Idem.

4 Ὀνησίκριτος] Is eſt quem in hac narratione ſequutus eſt Plutarchus & Strabo in xv. Quæ enim ab illo in vita Alexandri de Calano Indo ſcripta fuere, his planè ἀδελφὰ ſunt. Erit itaque operæ pretium locum ipſum apponere. Ταῦτα δ' εἰπὼν, κατακλιθεὶς, καὶ συγκαλυψάμενος, ὡς ἐκείνῳ τῷ πυρὸς ἀπιστάσαντος, ἀλλ' ἐᾷ κατακλίσει σώματι, τοῦτο διατηρῶν, &c. Id eſt, *Ita cùm eſſet loquutus, decubuit, ſeque operuit, neque, appropinquante igne, ſeſe movit, ſed eum ſervans habitum quo decubuerat*, &c. quem Plutarchi locum ſi quis diligenter conſiderabit, facile

καίονται, ἐσὶ ὅσον ὀλίγον [1] ἐντρέψαντες τὴν καταλήσεως. ἔτω δ' ἂν μέγα, εἰ ἐμπεσὼν πεθήξεται, συναρπασθεὶς ὑπὸ τῆ πυρός; [2] οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσαντα αὐτὸν, καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ ὥσπερ φασὶ μηχανήσεται, βαθεῖαν ὀρύξας, καὶ ἐν βόθρῳ τινὶ πυρὰν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ [3] μεταλλαξαι φασὶν αὐτὸν, καί τινα ἐνέσεσθαι διηγήσεις, ὡς δὴ Διὸς οὐκ ἐῶντος μιαίνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ θαρρεῖτε τούτῳ γε ἕνεκα. ἐγὼ γὰρ ὀμοσαίμην ἄν, ἢ μὰ μηδένα τῶν Θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Περεγρῖνος κακῶς ἀπόλοιτο. ἐμὲ μὲν γὰρ οὐδὲ ῥᾴδιον αὐτῷ ἔτ' [4] ἀναδῦναι. οἱ γὰρ [5] συνόντες Κυνῶες, παρορμῶσι, καὶ συνωθοῦσιν ἐς τὸ πῦρ, καὶ ὑπεκ-

gnitatis ingressi, uruntur, ne tantillum quidem ab accubitu se avertentes. Sed iste quid magni præstet, si ab igne in quem se conjecerit correptus moriatur? Non à spe non resiliturum ipsum, & semiustum, nisi, quod ajunt, moliatur ut etiam in fovea, profunda fiat pyra. Sunt quoque qui ipsum mutatum iri dicunt, & somnia quædam narrare, tanquam Iupiter non sit passurus ut sacrum locum contaminet. At bono sit animo quantum ad hoc attinet. Ego enim jurare non dubitarem, nullum ex Diis ægrè laturum si malè pereat Peregrinus. Enimvero non facile ipsi fuerit amplius emergere. Nam Cynici qui cum ipso versantur, incitant & impellunt in ignem, animumque succen-

cile ei fuerit intelligere, quid sibi hoc Luciani velit, κἂν χώμα καίονται, quod ignoravit Interpolator, cùm scripsit, *deinde ordine dignitatis ingressi uruntur.* At non ita vertendum fuerat, sed, *cremantur immoti & corporis habitu servato*; quod Plutarch. dixit de Calano, ὡς ἂν κατακλίνῃ χάμαι, τοῦτο διατηρῶν. Sed ne quis dubitet, adscribam Luciani ipsius locum ex libello sequenti, ubi de his ipsis Brachmanibus agit. ἀκούω δ', inquit, τὰ τε ἄλλα σοφοὺς αὐτοὺς, καὶ ὅτι δὴ πυρὸν μισήσαντες ἀπέχονται καὶ ἄρτων καὶ ὀψων, ἀλλὰ τῷ χώματος ἢ τῆς καθέδρας ἐντρέπονται. Tan. Faber.

1 Ἐντρέψαντες] Ex iis quæ modò attulimus legendum ἐντρέψαντες. Idem.

2 Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσαντα αὐτὸν ἡμίφλεκτον] *Non à spe non resiliturum ipsum & semiustum*, Interpol. hoc quid sit, intelligere arbitror hominem natum neminem. Interpretandum fuerat, *Cùm extra spem non sit, quin semiustus quoque* (aut, *quin vel semiustus*) *ex igne sit resiliturus* Mihi tamen Græca oratio magis facta magisque elegans videretur, si legeres μὴ ἀναπηδήσαντα. Idem.

3 Μεταλλαξαι] *Mutatum iri.* Interpolat. malè. Vertendum fuit, *Mutare sententiam.* De re præsenti loquitur: jam enim tergiversabatur Peregrinus. *Idem.*

4 Ἀναδῦναι] *Emergere.* Interpol. non potuit pejus: hoc enim loco ἀναδῦναι est *subterfugere, tergiversari*, ut ii faciunt, quos promissi pœnitet. Quod vel Homerus docuisse potuit Iliad. ν.

ἀλλ' ὅπως ὅπι εἶχον ὑποτρέσαι, ὀδὲ ἀναδῦναι
ἐξ λαῶν ἐς ὅμιλον ———

Ita in Odyss. ἁπλῶς.

μή τίς μοι ἀναδύῃ ———

Itaque dixit Eustathius, τὸ, ἀναδῦναι, ἐκ ἴσασι τὸ, ἀναποδίσαι, εἶτουν, ὑποχωρῆσαι, item esse atque ἀναποδίσαι seu ὑποχωρῆσαι Hesychius autem vertit μεταβαλέσθαι, *consilium mutare.* Ceterum Interpolator corrupit interpretem, qui sic verterat: *Neque promptum jam illi est à proposito regredi.* Eat itaque corrector quo dignus est. *Idem.*

5 Συνόντες Κύνες] Cynici, quod suprà dicebam. *Idem.*

καίουσι τῷ γνώμῳ, ὃς ἐόντες ἀποδειλιᾷν. ὧν εἰ δύο συγκαθασπάσας ἐμπέσοι εἰς τὴν πυρᾶν, τοῦτο μόνον χαίρειν ἐρᾷσαιτο. ἦκουν δ', ὡς ὁδὶ Πρωτεύς ἔτι καλεῖσθαι ἀξιοῖ, ἀλλὰ Φοίνικα μετωνόμασεν ἑαυτόν, ὅτι ὁ Φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς λέγεται, παρῳχῶτος γήρως ἀποθνῄσκειν. ἀλλὰ λοιπὸν ποιεῖ, καὶ χρησμούς τινας διέξεισι παλαιοὺς δή, ὡς χρεὼν εἶναι δαίμοσι νυκτοφύλαξι χάριν αὐτόν. καὶ δῆλός ἐστι βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν, καὶ χρυσοῦς ἀναστήσασθαι ἐλπίζων. κἀμὲ Δία ὁδὲν ἀπεικὸς ἐν τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις εὑρεθῆσεσθαί τινας τοὺς ὁτιοῦν πιστεύσοντας, καὶ νύκτωρ ἐντετυχηκέναι τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ καλάθραται δ' ἔτοι μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ χρηστήριον οἴμαι. ἄδυτον ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται, διότι ὁ Πρωτεὺς ἐκεῖνος ὁ Διὸς, ὁ ἀστρονόμος, μαθηματικὸς ὤν. μαρτύρομαι δ', ἢ μὴν ὁ ἱερεὺς αὐτοῦ ἀποδιχθήσεσθαι, μαστίζων, ἢ καυτηρίων, ἢ τινος τοιαύτης τετραγῳδίας, ἢ ὁ νὴ Δία piam hujusmodi monstrosæ rei: aut ut nocturna sacra, per Iovem, in

cendunt, non sinentes formidare: ex quibus si duos secum in pyram irruens traheret, lepidum hoc solum faceret. Quinetiam inaudivi, eum nolle Proteum amplius appellari, sed Phœnicem se transnominasse, quòd Phœnix avis Indica, senio confecta rogum conscendere dicatur. Sed & verba serit in vulgus, & prisca quædam oracula recenset, adeò ut necesse sit, ipsum noctis custodem Deum evasisse. Iamque liquet eum aras cupere, & aureas sibi erectum iri, sperare. Ac per Iovem, absurdum non est inter tot stolidos repertum iri aliquos qui dicant se per ipsum quartana liberatos, & noctu in Deum illum noctis custodem incidisse. Porrò execrandi isti ejus discipuli, etiam oraculum & adytum, opinor, supra pyram molientur, quia & Proteus ille Iove natus nominis hujus propater, vates erat. Testor etiam certò futurum ut sacerdotes illi constituantur, flagellorum, vel cauteriorum, aut cujusmodi

1 Παλαιοὺς δή] Τὸ γέλοιον est in hac particula δή, innuit enim non esse antiqua illa oracula, sed εἰρωνικῶς. Tan. Faber.

2 Δαίμοσι νυκτοφύλαξι] Haud dubiè adversus terrores nocturnos, lemures, larvas, spectra, &c. Est quidem apud Plautum Deus Nocturnus in Amphitruone, & passim apud veteres Nox Dea; sed nil ad hanc rem. *Idem.*

3 Χρυσοῦς ἀναστήσασθαι ἐλπίζων] *Et aureas sibi erectum iri.* Interpolator. Ridiculè. Existimavit videlicet, χρυσοῦς esse casus quarti, quod δίκας est. *Sperat Peregrinus fore ut aureus stet*, id est, ut aurea statua sibi ponatur. Quod ita tritum est, & tralatitium, ut pœne pudeat exempla proferre. Sed à Luciano ipso non abibo. δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χρυσοῦν ἀναστῆσαι Τίμωνα, *Senatui populoque placuit aureum Timonem statuere*, id est auream Timoni statuam ponere. Virgil.

Nos te marmoreum pro tempore fecimus.

Et Horat.

Albanos prope, te, lacus
Ponet marmoream.

qui autem χρυσοῦν legi debere dicat næ is suam peritiam aperuerit. *Idem.*

4 Πρὸ τοῦ ὀνόματος] Scio quidem ὄνομα sumi quandoque pro persona; sed nihil hic tale. Ingeniosa Luciani facetia est. Debuerat dicere, Proteus ille Deus ἀφ-

πολεπλώ παιᾶπ' αὐτῷ φησὶ νυκτέρεον, καὶ δαδουχίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. Θεαγένης ὁ ἑταῖρος, ὡς μοί τις τῶν ἑταίρων ἀπήγγειλε, καὶ Σιβύλλαν ἔφη τοσαυτηκίνα καὶ τὰ τούτων. καὶ τι ἔπη δὲ ἀπεμνημόνευεν.

Ἀλλ' ὁπότ' αν Πρωτεὺς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος ἀπίνυσεν,
Ζηνὸς ἐλεγδόπα πέλας καὶ πῦρ ἀναπαύσας,
Ἐς φλόγα πηδήσας, ἔλθῃ ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Δὴ τότε πάντας ὁμῶς, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
Νυκτιπόλον πέμψαι κέλομαι ἥρωα μέγαν,
Σωφρονέοντ' Ἡφαίστῳ, καὶ Ἡρακλῆι ἄνακτι.

Ταῦτα μὲ Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. ἐγὼ δ', Βακίδου αὐτῷ χρησμὸν ὑπὲρ τούτων ἐρῶ. φησὶ δ' [1] ὁ Βάκις ὅταν σφόδρα εὖ ἐπεισπών,

Ἀλλ' ὁπόταν Κυνικὸς πολυώνυμος ἐς φλόγα πολλὴν
Πηδήσῃ δόξης ὑπ' ἐλαυνόμενος θυμὸν ὀλοῆς,
Δὴ τότε τὰς ἄλλας [2] κυναλώπεκας, οἳ οἱ ἕπονται,
Μιμεῖσθ' χρὴ πότμον ἀποιχομένοιο λύκοιο.
Ὃς δέ κε δειλὸς ἐὼν, φόβῳ μένος Ἡφαίστοιο,
Λάεστι βαλέειν τοῦτον πάλαι πάντας Ἀχαιούς,
Ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν, θερμηγορέειν ἐπὶ χειρῇ,

in ejus gratiam, & facis gestatio ad pyram instituantur. Cæterùm Theagenes nuper, ut mihi quidam ex sociis retulit, etiam Sibyllam ait de his rebus esse vaticinatam: atque ipsos versus commemorabat.

Ast ubi jam Proteus Cynicos longè optimus inter,
Igni succenso Iovis altitonantis ad ædem,
In flammam insiliens, magnum conscendet Olympum,
Tunc omnes quotquot fructu vescuntur agrorum,
Noctivagum, summumque colant heroa jubemus,
Et cum Vulcano simul Alcidaque sedentem.

Hæc quidem Theagenes ex Sibylla audisse se dicit. At illi Bacidis responsum super his referam. Ait autem ad hunc modum Bacis, admodum bene subdens,

Quum vario Cynicus cognomine proruet acrem
In flammam, à furiis vanum ob compulsus honorem,
Extincti tum sæva lupi, hunc quicunque sequuntur,
Vulpicanes alios imitari fata decebit.
At quicunque metu trepidus vitaverit ignem,
Protinus hunc saxis populus contundat Achivus,
Ne dum friget iners, tentet fervere loquela,

Vsu-

σοφιστὴς fuit nostri Protei; sed quia ille Sophistes κοσμίως vocabatur Peregrinus non Proteus, maluit dicere σοφιστὴς τῷ ὀνόματι, *nominis progenitor*, vel *nominis primus auctor*. Nam quid sit *propater* ignorare me fateor. *Tan. Faber.*

1 Ὁ Βάκις] Hujus χρησμολόγου meminit aliquoties Aristophanes, ut ἐν ὄρνισιν & ἱππεῦσιν. Scholiastes tres ejus nominis commemorat, ut & Suidas, qui Scholiastæ locum in sese transtulit. Ejusmodi hominem ætas patrum nostrorum vidit, Nostradamum. Ceterum duas aut tres ex ejus prædictionibus apud Herodotum legas in VIII. Sed multo plures apud Pausaniam. *Idem.*

2 Κυναλώπεκας] Convicium Aristophanicum. Intelligit Lucianus impostores. *Id.*

Χρυσῷ σεσάμῳ πήρῃ, μόλα πολλὰ δανείζων,
[1] Ἐν καλαῖς Πάτρῃσιν ἔχων τρὶς πέντε τάλαντα.
Τί ὑμῖν δοκεῖ ἄνδρες; ἆρα φαυλότερος χρησμολόγος ὁ Βάκις ἢ Σίβυλλα εἶναι; ὥστε ὥρα τοῖς θαυμασίοις τούτοις ὁμιληταῖς ἢ Πρωτέως, ἐπισκοπεῖν ἤδη ἑαυτοὺς ἐξαερώσασι. τοῦτο γὰρ τῷ καῦσιν καλοῦσι. [2] ταῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν οἱ περεστῶτες ἅπαντες, ἤδη καιέσθωσαν, ἄξιοι ἢ πυρός. καὶ ὁ μέν, καίεσθαι γελῶν. [3] Νέστορα δ' οὖν ἔλαθεν ἰαχὴ τὸ Θεαγένους. ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἦκεν οὐκ ὀλίγος. καὶ ἀναβάς, ἐπεκεκράγει, καὶ μυρία κακὰ διεξῄει τῷ ἢ κακῶς ἐποίησε. ὁ γὰρ οἶδα ὅστις ὁ βέλτιστος ἐκείνου ἐκαλεῖτο. ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν λοιδορούμενον, ἀπῆειν ἐψόφουν τοὺς ἀθλητάς. ἤδη γὰρ οἱ ἑλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ [4] Πλεθρίῳ. [5] ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἠλίδι. ἐπεὶ δ' εἰς τὴν Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μέσος ὢν ὁ [6] ὀπισθόδομος τῶν κατηγορουντων Πρωτέως, ἢ ἐπαινούντων τὴν αἵρεσιν αὐτοῦ ὥστε ἐς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί, ἄχρι οὗ παρελθὼν αὐτὸς

Vsuram exercens, auri prædivite pera,
In Patris nummosus habens ter quinque talenta.
Quid vobis videtur viri? num deterior Sibylla vates esse Bacis? Sed jam tempus est admirandis Protei discipulis, circumspiciendi ubi se in aërem convertent. Nam hoc combustionem vocant. Cùm hæc dixisset, exclamavit omnis circunstantium corona, Iam urantur, igne digni. Atque hic quidem, descendit ridens. Porrò Nestorem, nempe Theagenem non latuit vociferatio: verùm audito clamore, venit illicò. Et cùm ascendisset, vociferabatur, eumque qui descenderat innumeris maledictis infectabatur. Non enim scio quodnam illi optimo esset nomen. Cæterùm ego relicto illo qui se vociferatione rumpebat, abibam visurus athletas. Iam enim certaminum judices in Circo esse dicebantur. Et hæc quidem acta sunt in Elide. Postquam autem Olympiam venimus, plenum erat posticum accusatorum Protei, aut ejus instituti laudatorum: adeò ut plerique ipsorum venerint ad manus: donec

1 Ἐν καλαῖς Πάτρῃσιν] Intelligit Theagenem Cynicum, quem infra designat, ὁ γυμνάδας, ὁ ἐκ Πατρῶν. inde enim domo erat. *Tan. Faber.*

2 Ταῦτ' εἰπόντος] Hucusque anonymi continuata oratio est. Cetera Lucianus veluti ex sese. *Idem.*

3 Νέστορα δ' οὖν ἔλαθεν ἰαχή] Locus ex Homero ad Theagenem translatus. Est autem primus versus ἢ ξεῖ ῥαψῳδίας. Hujus loci venustas ei non apparet, qui versum integrum non legit, propter ἀκροτελεύτιον, quòd mirificè ad ridiculum facit. Sic autem se habet;

Νέστορα δ' οὖν ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης,

id est, etiam si biberet Nestor, eum tamen clamor non latuit. *Idem.*

4 Πλεθρίῳ] *Circo.* Interp. retinendum fuit, *in Plethrio*; locus erat in Gymnasio Eleorum. Pausanias. ἔστι δὲ ἐν γυμνασίῳ τῷ καλουμένῳ Πλέθριον. ἐν δὲ αὐτῷ συμβάλλουσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι ἐνταῦθα, &c. *Idem.*

5 Ταῦτα μὲν σοι] Leg. ταῦτα μὴν τοι. *Idem.*

6 Ὀπισθόδομος] Credibile est fuisse magnum aliquod atrium, aut quid tale, Jovis

ὁ Πρωτεὺς μυριάσι πλήθει παραπεμπόμενος, [1] κατόπιν τῶν κηρύκων ἀγῶνος, λόγους τινὰς διεξῆλθε περὶ αὐτοῦ, τὸν βίον τε ὡς εἴδεν, καὶ τοὺς κινδύνους, ὧς ἐκινδύνευσε διηγούμενος, καὶ ὅσοις πράγμασιν Φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. καὶ μὲν

donec adveniens ipse Proteus comite innumera multitudine, retro præconum certamen, quandam de se orationem habuit, narrans quomodo vixisset, quibus in periculis versatus esset, quotque molestias Philosophiæ causa pertulisset. Et multa quidem

disse-

Iovis templo annexum. Eodem in loco Herodotus olim suas recitavit historias, ut auctor est Lucianus alibi. Ceterum ὑποδοχὰς & πρεσβείας opponuntur. Diodorus XIV. ἐ μόνον γὰρ ἐν τοῖς πρεσβείοις ἢ τοῖς ὑποδοχείοις τῶν ἱερῶν, &c. Legendus autem tibi omnino Lucianus in Fugitivis, ubi historiam hanc ἐκκορυφοῖ. Ibi de Cynicis dicitur: καὶ βοᾶς τὰ ὑποδοχεῖα ἐμπλήσαντες ὑλακτοῦντες. Tan. Faber.

1 Κατόπιν τῶν τῶν κηρύκων ἀγῶνος] Hunc locum sollicitavit vir doctus, & contendit legendum esse κατόπιν τῶν Κυρηναϊκῶν ἀγμάτων. Ignoscat, si non possum accedere huic sententiæ: locus enim Luciani sanus est, nec minimam recipit mendi suspicionem. Κηρύκων ἀγὼν locus erat, ubi præcones de artis excellentia & vocis contentione certabant. Testis Diodorus lib. 18. ubi de epistola regis Alexandri, quam miserat, ut in Olympica celebritate recitaretur, sic ait: ταύτην ἢ προστάξαι ἐν τῇ πανηγύρει διὰ τῶν νικησάντων κήρυκων ἀναγνωσθῆναι, id est, *eam autem jussit in publico cœtu legi à præcone, qui victoriam obtinuisset.* Iulius Pollux lib. 4. cap 12: πρῶτος ὁ Ὀλυμπιάσι τὸ δόλιχοδρόμων κηρυττόντων, οἱ δ' ἱερωσύνας ὑποδεικνύντο, πρῶτος τὸν ξύλινον ἠγωνίσατο τὸ Ὀλύμπια Ἀγχᾶς Γλαῖος ὁ πρὸς ἑσπέρᾳ Ὀλυμπιάδας εἰκὼν, καὶ Πυθοῖ ὁ εἰκὼν, καὶ εἰκών τις ἐν αὐτῷ Πυθικῇ.

Γλαίου κήρυκι τὸ δ' Ἀγχία Εὐκλέος υἱῷ
Δείξεν ἄγαλμ' ὄφρων Φοῖβ' ἐπ' ἀπημοσύνῃ
Ὃς τρὶς ἐπ' ἀγκρυφίοις τὸ Ὀλυμπίας αὖτος ἀγῶνα
Οὐθ' ὑποσαλπίζων, οὐτ' ἀναδήγματ' ἴσχων.

Id est, *Primum autem Olympia, cum soli ejus regionis præcones, qui in sacris ministrabant, admitterentur, Primus exterorum certavit Archias Hyblæus, qui tres continuo Olympiadas vicit, & Delphis etiam Pythia vicit, & extat ejus quædam imago Pythica:*

Hyblæi præconis hanc Archia Emeleis filii
Accipe statuam lubens, Phœbe, ob ejus incolumitatem,
Qui ter ipse certavit præconio in agone Olympico,
Nec tubulum in ore habens nec circa collum ligacula.

Ex his patet præcones etiam de voce certasse, & inde sequitur fuisse illi certamini locum assignatum, de quo hoc loco fit mentio apud Lucianum. Videndus Georgius Syncellus pag. 208. post Olympiadem 88, ubi inveniuntur hæc verba ex Africano: σαλπικτῶν & κηρύκων ἀγὼν προστέθη ἐν Ὀλυμπίᾳ, id est, *Tubicinum & præconum certamen aliis certaminibus additum est Olympiæ.* Videtis Iosephi Scaligeri epistolam numero 448. Cæterum de interpretatione vocum ὑποσαλπίζων & ἀναδήγματα non contendam, si quis certiora docuerit, nam ex sola nostra conjectura eas interpretatus sum sine auctoritate, nisi quod Hesychius habet ἀναδήγματα ἡνίας περὶ τραχήλους, quod satis firmat nostram interpretationem, scilicet collum fasciis comprimebant, ne rumperentur nimia contentione arteriæ, & ut sonus vocis clatior fieret. De voce ὑποσαλπίζων, quam ex sola conjectura interpretatus sum, expecto, qui me doceat: alibi enim non reperitur. Hesychius in voce Σάλπιγξ hæc habet: σημαντήριον ἀντὶ τοῦ κῆρυξ. Unde conjeci, præcones usos fuisse quodam ubulo argenteo vel æreo tamquam tuba, ut eorum vox major & clarior audiretur. *Palm.* Qui sint κήρυκες & Εὐμολπίδαι norunt omnes præter illum qui Luciani

ὧν εἰρημένα, πολλὰ ἰῶ. ἐγὼ δ' ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πολλῆς τῆς θορυβώδους. εἶτα φοβηθεὶς μὴ συντριβείην ἐν τοσούτῳ πλήθει, ἐπεὶ δὲ πολλὰς τοῦτο πάσχοντας ἑώρων, ἀπῆλθον, μακρὰν χαίρειν φράσας θαναλίσκοντι σοφιστῇ, τὸ ἐπιτάφιον ἑαυτῷ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι. [1] πολλὰ τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα. ἔφη γὰρ βούλεσθαι [2] χρυσῷ βίῳ χρυσῆν κορωνίδα ἐπιθεῖναι. χρῆναι γὰρ τὸν Ἡρακλείους βεβιωκότα, Ἡρακλείους ἐπιθυμεῖν, καὶ [3] ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι. καὶ ὠφελῆσαι ἔφη βούλεσθαι τοὺς ἀνθρώ-

disseruit, verùm audivi pauca præ circumstantium multitudine. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, cùm plerisque id accidere viderem, abivi, longum valere jubens sophistam illum mori gestientem, suique funeris epitaphium ante mortem recitantem. Verùm tunc magnum hoc audivi: quòd diceret velle se aureæ vitæ, auream coronidem imponere. Par esse ut qui Herculeam vitam vixisset, Herculeam mortem oppeteret, & cum aëre misceretur. Et volo, inquit, hominibus pro-

ni Pseudomantim convertit. Cùm enim simpliciter interpretandum esset. *Cerycas & Eumolpidæ* (quemadmodum passim, præcipuè autem apud Æmil. Probum in Alcibiade) homo meus *præcones & egregios cantores* esse maluit. Hoc autem loco nil nobis cum ejusmodi κήρυξιν. Non esse autem hunc locum de iis intelligendum qui ἐν κύκλοις κηρύττουσιν, ludam, opinor, operam, si probem. Nec etiam de præconibus ludorum placet accipi. Deinde quid sit *retro præconum certamen?* Verum quidem est ἀγὼν significare non *certamen* tantum, sed & *locum certaminis*, apud Homerum, notante Eustathio: quemadmodum οἶνος vinum & locum in quo venditur. Ἅλαδε & locum in quo venundatur, ex Polluce, & χοῦς apud Homerum in οδ. θ. pro loco τῆς χοείας. ita δεῖγμα duplicem significationem habebat notante Schol. in orat. contra Polyclem; sed quid fiet τῷ, κηρύκων? Sane locus hic à doctis examinari debuerat, quod quia nondum fecere, dicam quod mihi videtur. Legendum hic puto non κατόπτιν τῶν πρὸ κηρύκων ἀγώνων, sed κατόπτιν τῶν Κερκυραϊκῆς ἀγωγῆς. Audi quæso Pausaniam in Eliacis. τῇ γοῦν δὴ, ἐνθα οἱ Ἕλλανοδίκαι διαμερίζουσιν, ἐστὶν ἐξ ὑψους ἀλλη σκοπὴ, τὸ μὲν παρ' αὐτῶν, ἀγυιαὶ μέν. παύτῃσι ὀνομάζουσι Κερκυραϊκὴν οἱ Ἠλεῖοι. Nemo non videt quàm rectè huic Luciani loco conveniant, quæ à Pausania dicuntur. In hujusmodi autem locorum appellationibus, vicorum, platearum, &c. quàm sæpe peccent exscriptores librorum, nimis multa exempla probant. Hæc nostra est de hoc loco sententia, donec aliquis meliora protulerit. *Tan. Faber.*

1 Πλὴν τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα] *Tunc magnum hoc audivi.* Interpol. quod ridiculum ἐς τὸ ἄκρον. Neque enim hoc loco τοσοῦτο *magnum hoc* significat, & qui ita existimant, næ illi haud dum etiam multa Græce legerunt. Quid cùm Græci dicunt, τοσαῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο, &c, καὶ ταῦτα εἰπὰς ἐπαῦσε, & τοσαῦτα ὁ Κόμμοδος εἰπὼν εἰς τὴν αὐλὴν ἐπανῆλθεν, & Ioseph. in II. ἀρχαιολογ. ἐ τοσάτα ἐνοσούμεθα, &c. sub finem cap. III. quomodo verteres? Videsis, hæc una vocula sensum pervertit. Nimirum non animadverterat Interpolator τοσοῦτο nil esse aliud in hujusmodi loquendi generibus, quàm τοῦτο. Cujus rei pudet citare testes; Tamen si vacat, adi Suidam & Stephanum. Interpretem corrupit Interpolator. *Idem.*

2 Χρυσῷ βίῳ] Ita Pindarus χρυσέας ἵππους vocavit eximios. ita Catullus *aureolos pedes* puellæ, & alia ὅσα κάλλιστα. Sed non modò χρυσέας pro pulchro, verum & ἀργυρέας. Ita plerumque exponit Interpres Homeri, quem ineruditum vulgus Didymum vocat. *Idem.*

3 Ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι] Quod suprà dixerat ἐξαερωθῆναι. Idem.

1 Περ-

πως, δείξας αὐτοῖς ὃν χρὴ τρόπον θανάτῳ κρατεῖν Φερητέον. πάντες ἂν δεῖ μοι τὰς ἀνθρώπους Φιλοκτήτου γενέσθαι. οἱ μὲν ἂν ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἐδάκρυον, καὶ ἐβόων σώζειν τοὺς Ἕλληνας. οἱδὲ ἀνδρωδέστεροι, ἐκεκράγεσαν, πλὴν τὰ δεδραμένα. ὑφ' ὧν ὁ πρεσβύτης μετρίως ἐθορυβήθη, ἐλπίζων πάντας ἐξεσθαι αὐτῷ, καὶ μὴ [1] προήσεσθαι τῷ πυρί, ἀλλὰ ἄκοντα δὴ καθέξειν τὸν βίον. τὸ δὲ πλεῖστα [2] δεδραμένα, ἀδόκητον αὐτῷ προσπεσόν, [3] ὠχεῖν μᾶλλον ἐποίησε. καίτοι ἤδη νεκρὸς τῷ χρόνῳ ἔχων, καὶ τὴ Δίκη καὶ ὑποτρέμειν. ὥστε καὶ παύσει τὸν λόγον. ἐγὼ δ', εἰκάζεις οἶμαι πῶς ἐγέλων. δεῖ γὰρ ἐλεεῖν ἄξιον ὦν, ὅτῳ δυσέρωτα τῆς δόξης ἄνθρωπον ὑπὲρ ἅπαντας, ὅσοι [4] τῇ αὐτῇ ποινῇ ἑαλώκασι. παρεπίμπλη δ' ὅμως ὑπὸ πολλῶν, καὶ συνεφορεῖτο τῆς δόξης, ἀποδλέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, ὅσα εἰδὼς ὁ ἄθλιος ὅτι καὶ τοῖς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἀπαγομένοις, ἢ ὑπὸ δημίῳ ἐχομένοις, πολλῷ πλείους ἕπονται. καὶ δὴ καὶ ἐμὲ Ὀλύμπια, τέλος εἶχε, κάλλιστα Ὀλυμπίων γενόμενα, ὧν ἐγὼ εἶδον, τετράκις ἤδη ὁρῶν. ἐγὼ δ', ἃ γὰρ ἐῶ σιωπήσας ἐγκώμιον ἅμα πολλῶν ἐξιόντων, ἄκων ὑπελιπόμην. ὁ δ', ἀεὶ ἀναβαλλόμενος, προδοῦναι, ὀστένδενδο ipsis quo pacto mors sit contemnenda. Itaque oportet ut omnes homines Philoctetæ mihi fiant. Quare stultiores homines flebant, & clamabant, serva te Græcis incolumem. Sed cordatiores exclamabant, perfice quæ decrevisti. Quibus ille senex non mediocriter est turbatus, cùm speraret fore ut ab omnibus cohiberetur, nec eum in ignem immitterent, sed invitum in vita retinerent. Sed cum ipsi ex insperato accidisset, ut quæ decreverat, essent peragenda, magis expalluit & cùm jam mortui colorem præ se ferret, per lovem etiam subtrepidavit. Itaque finem dicendi fecit. Quantum autem ego risérim, opinor, conjicis. Neque enim commiseratione dignus erat homo ita miserè supra omnes gloriæ cupidus, quotquot hac pœna exagitantur. A multis tamen deducebatur, & gloria saturabatur conversis ad multitudinem admirantium oculis, nescius miser ille, multò plures sequi eos qui ad crucem ducuntur, & à carnifice tenentur. Et jam Olympia finem habebant, quæ quatuor illorum quæ vidi Olympiorum fuerunt pulcherrima: quum ego (non enim multis simul abeuntibus currum habere licebat) invitus relinquebar. Ille verò sem-

1 Προήσεσθαι τῷ πυρί] *Nec eum in ignem mitterent.* Interpolat. falsò. Non metuebat Peregrinus ne in ignem ab astantibus mitteretur, (nil quidquam tale in toto libello) sed non arbitrabatur permissuros unquam, ut se se in ignem sponte & ultro conjiceret; qui sensus longe alius est. Interpretem sequi noluit corrector. *Tan. Faber.*

2 Δεδραμένα, ἀδόκητον] Restitue ut in MS. R. δεδρᾶμένα, πάνυ ἀδόκητον αὐτῷ, &c. *Idem.*

3 Ὠχεῖν μᾶλλον] Rectiùs & elegantiùs in Cod. MS. Bibl. Reg. ἔχειν ἐπὶ μᾶλλον ἐποίησε. Idem.

4 Τῇ αὐτῇ ποινῇ ἑαλώκασι] *Hac pœna exagitantur.* Interp. Sed vertendum fuit, *hac Furia exagitantur*; Ποινὴ enim hoc loco Furia est: res notior quàm ut probari debeat. Inde suprà dixit Lucianus δέσποινα ἐρινύς. Idem.

[1]νύκτα τὸ πλέον ἔτι προειρηκὼς ἐπιδείξασθαι τῷ κρίτῃ. καί με τὸν ἀπείρων τινὸς προλαβόντα καὶ μέσας νύκτας, ἐξαναστὰς, ἀπῆγεν αὖθις τὴν [2]Ἁρπίνης, ἔνθα ἦ ἡ πυρά. τάδιοι πάντες ἦσαν εἰκῇ ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας κατὰ τὴν ἱπποδρομίαν, ἀμίκτων ἔτι ὄντων. κἀγὼ ἅπερ τάχιστα ἀφικόμεθα, καλλαμεβαίνομαι πυρὸν γενναῖον ἐν βάθει, ὅσον ἐς ὀργυιὰν τὸ βάθος. [3]δᾷδες ἦσαν τὰ πολλά. κἀγὼ παρεβάλετο τὴν φρυγάνων, ὡς ἀναφθείη τάχιστα. καὶ ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν, ἤδη γὰρ κἀκείνῃ θεᾶσθαι τὸ κάλλιστον τῶν ἔργων, ἔθεσιν ὁμοίῳ ἐσκοσμημένῳ ἐς τὴν αὐλὴν τόπον, καὶ ξυὶ αὐτῇ τὰ τέλη τῶν κυνῶν. κἀγὼ μάλιστα ὁ ῥιψάδας [4]ὁ ἐκ Πατρῶν, δᾷδα ἔχων, ἐφαύλῳ δρυπεριωπῆς. ἐδᾳδοφόρει δὲ καὶ ὁ Πρωτεύς. καὶ προσελθόντες, ἄλλῳ ἀλλαχόθεν ἀνῆψαν τὸ πῦρ μέγιστον, ἅτε ἀπὸ δᾳδῶν, καὶ φρυγάνων. ὡδὲ, καί μοι πάνυ ἤδη ἐστήκει τὸν νῶν, ἀπηρεμοῦντι τῷ πήρᾳ, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ ἡρακλείου ὁμοῖον ῥόπαλον, ἔχοντι ἐν ὀθόνῃ ῥυπώσῃ ἀκριβῶς. εἶτα ἤτει λιβανωτὸν ὡς ἐπιθάλοι ἐπὶ τὸ πῦρ. καὶ

semper differens, noctu tandem præmonuit, se combustionem sui spectandam exhibiturum. Et cùm quidam ex sociis circa mediam noctem experrectum me assumpsisset, ad Harpinam ubi erat rogus, rectà contendi. Erant integra viginti stadia, ab Olympia per hippodromum, ad auroram euntibus. Et quumprimum advenimus, deprehendimus pyram in profundo congestam ad ulnæ circiter modum profundam. Crebræ inerant faces, eratque sarmentis referta, ut citissimè conflagraret. Et postquam exorta est luna, quam etiam pulcherrimi hujus facinoris spectatricem esse oportebat, prodit ille eo quo semper solebat modo exornatus, & cum ipso Cynicorum agmina: & potissimùm generosus ille Patrianus, facem tenens, non malus secundarum partium actor. Facem quoque gestabat Proteus: & accedentes, alius alia ex parte, ignem maximum, ut pote ex facibus & sarmentis accenderunt. Hic verò, & jam mihi mentem penitus adverte, depositа pera, lacero pallio, herculeaque illa clava, stetit in amiculo planè sordido. Deinde postulato thure, quod in ignem injiceret, acce-

1 Νύκτα τὸ πλέον προειρηκὼς] *Noctu plurimum præmonuit.* Interpolator. malè. νύκτα enim hoc loco non est pro νυκτὸς, seu νύκτωρ, sed προειρηκὼς νύκτα dixit Lucianus, quemadmodum Juvenalis, de Statio, opinor, *promisitque diem.* Apud Ciceronem est, & apud Varronem & Livium, *prodixit* seu *prædixit diem.* Interpres proximè ad verum, *noctem ei rei destinavit.* Tan. Faber.

2 Ἁρπίνης] Quid sit Harpina seu Harpinna, docebit Pausanias in Eliacis. *Idem.*

3 Δᾷδες ἦσαν τὰ πολλά] Interpres sic vertit, longe certe ab auctoris mente, qui pyræ formam & materiam describit. Putavit interpres δᾷδες non aliud significare quam *fax.* Sed est arboris species, quæ Latinis *tæda* dicitur, de qua Plinius passim, & ideo vertendum erat, *tæda ut plurimum constabat.* Palm.

4 Ὁ ἐκ Πατρῶν] *Ille Patranus.* Interp. Stephanus, seu Hermolaus ὁ τῆς ἀττικοῖς ἀγνοεῖ Πατρεύς, at Πατρανὸς non agnoscit. Itaque dicendum fuerat *Patrensis*, ut usurpavit Cicero. Ceterum locus hic de Theagene est intelligendus. *Tan. Faber.*

1 Ἀπι-

ἀναδύηται πρὸς, ἐπίβαλέ τι, καὶ εἶπεν εἰς τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων, καὶ γὰρ ἐκ τούτου τῆς τραγῳδίας ἐστὶν ἡ μεσημβρία, δαίμονες πατρῷοι, καὶ πατρῷοι, δέξασθέ με ἵλεῳ τῷ μορῷ. ταῦτα εἰπὼν, ἐπήδησεν εἰς τὸ πῦρ, ὡς μὲν ἐωρᾶτό γε, ἀλλὰ διεκρίθη ὑπὸ τῆς φλογὸς, πολλῆς ἠρμένης. αὖθις ὁρῶ γελῶντάς σε ὦ καλὲ Κρόνιε, τὴν κατάστροφην τοῦ δράματος. ἐγὼ γοῦν τοὺς πατρῴους μὲν δαίμονας ἐπιωόμην, μὴ τὸ δι' ὀφθαλμῶν ἠπάτησε. ὅτε γοῦν τοὺς πατρῴους ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεὶς τῶν ἐκείνου φώνων εἰρημένων, οὐδὲ κωλύειν ἠδυνάμην τὸ γέλωτα. οἱ Κυνικοὶ δὲ περεστῶτες τὴν πυρὰν, οὐκ ἐδάκρυον μὲν, σιωπῇ γοῦν ἐνεδείκνυντο λύπην τινὰ, εἰς τὸ πῦρ ὁρῶντες, ἄχρι δὴ [1] ἀποπνιγεὶς ἐπ' αὐτοῖς, ἀπίωμεν φημὶ ὦ μάκαιοι. ἤδη γὰρ ἡδὺ τὸ θέαμα ὀπτηθέντος μέρους ἰδεῖν, κίνδυνος ἀναπιμπλαμένους πονηροῦ. ἢ πρεμένει εἰς ἂν γραφεύς τις ἐπιλθὼν, ἀπεικάσῃ ὑμᾶς, οἵους τοὺς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπείρους τῷ Σωκράτει διαγράφουσι; ἐκεῖνοι μὲν ἠγανάκτουν, καὶ ἐλοιδοροῦντό μοι. ἔνιοι δὲ, καὶ [2] ἐπὶ τὰς βακτηρίας

acceptum à quodam, injecit, & ad meridiem respiciens (etenim meridies etiam ad tragœdiam hanc pertinebat) dixit O materni, paternique dæmones excipite me propitii. Quibus dictis in ignem insiliit: nec visus est amplius, sed à flamma, quæ se magnam attollebat, est circumfusus. Iterum video te ridentem, egregie Cronie, fabulæ catastrophem. Ego autem per Iovem, non magno vertebam vitio ipsi quòd maternos dæmonas inclamaret. Sed quando patrios quoque invocavit, recordatus eorum quæ de cæde patris dicta sunt, non potui risum continere. Porrò Cynici rogum circumstantes, non flebant quidem: sed silentio mœrorem quendam præ se ferebant, ignem inspicientes, donec odore malè affectus, abeamus inquam ὁ stolidi. Non enim jucundum est spectaculum senem torrefactum videre, cum nidore malo impleamur. An expectatis dum adveniat pictor qui vos depingat, quales in carcere Socrati amicos appingunt? Illi autem indignabantur, meque convitiis proscindebant: nonnulli etiam ad fustes venerunt.

1 Ἀποπνιγεὶς ἐπ' αὐτοῖς] *Odore malo affectus.* Interp. sed nil tale. Vbi enim, quæso, odor ille malus in ἀποπνίγειν? Quid autem? αὐτοῖς ad quid refertur nisi ad Cynicos περιεστῶτας τὴν πυρὰν, ut à Luciano describuntur? Sed ignoravit interpres quid sit ἀποπνίγεσθαι ἐπ' ἀνδρώπῳ aut quid tale, præsertim verò apud Atticos, quos hic noster studiosissimè imitatur. Exempla sunt passim apud Aristophanem, & Demosthenem, &, (quis Interp. indiligentiam non miretur?) apud ipsummet Lucianum in dialogis ἐπαιρετοῖς. Est autem ἀποπνίγομαι δὴ τούτου πρᾶγμα quod Latini dicunt, *Ea res me urit, me enecat*, Terent. *Vro hominem.* Horat. *Vror seu tibi candidos*, &c. Aristophanes κάομαι. Sed in re ita perspicua sit φειδὼ τῆς παραδείγματων διὰ τὸ πλῆθος. Tan. Faber.

2 Ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἦξαν] *Ad fustes venerunt.* Interpol. istud verbum non ita verendum fuit, quia aliter scribendum, scilicet ἥρπαξαν *irruerunt, involarunt*, &c. Estque Attica syncope ab ἅιρω, ut apud Aristophanem linguæ Atticæ canonem legitur, ὁ Πλοῦτος.

Ἐξηλάτηλν ἓν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεώ,
Exilerunt è templo dracones duo.

Ita alibi Aristophanes, & ei synchronos Euripides atque ita legisse interpretem, fi-

παπῆξα φαιδρὸν ἐν τῇ [1] Ἑπταφώνῳ Στοᾷ, [2] κρίνῳ τε ἐστεμμένον. εἶτ' ἐπὶ βαθὺ ἀποσείσηκε τὸ γῦπα διομνύμενόν, ἢ μὴν αὐτὸς ἐκπεφευγέναι ἀναπαλμένον ἐκ τῆς πυρᾶς, ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πτᾶσθαι, [4] καταγελῶντα τῆς ἀνοήτου, ὡς βλακικῶν τὸ τρόπον. ἐννοῶ τοιγοῦν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γενήσεσθαι. ποίας μὲ μελίττας ἐπιφήσεσθαι ἐπὶ τὸ τύμβῳ, πίνας δ' τετίλιχας οὐκ ἐπαγαγέσθαι, [5] πίνας δ' κηρώνας οὐκ ἐπιπτήσεσθαι, καθάπερ ἐπὶ τὸ Ἡσιόδου πάνυ, καὶ τοιαῦτα; εἰκότως μὲν γὰρ παρά τε Ἡλείαν αὐτῶν παρά τε τὰ ἄλλα Ἑλλήνων, οἷς ὡς ἐπεξελήλυθεν ἔλεγεν, αὐτίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀνασησομένας. φασὶ δ' παῖσαι χθὲς τοῖς ἐνδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς ἀφαιρέψαι αὐτὸν, [6] ἀφήκας πίνας, καὶ διαθήκας, καὶ νόμους.

hilari vultu in Heptaphono Stoa, & oleastri corona redimitum. Postremò addidit, vulturem dejerans, se ex pyra subvolantem conspexisse, quem ego paulò antè volare omiti, stultos, stupidosque deridentem. Cæterùm considera, quæ propter ipsum verisimile est futura. Quales apes locum non sunt frequentaturæ, quæ cicadæ non accessuræ, quæ cornices non advolaturæ, quemadmodum ad sepulchrum Hesiodi, & similia? Imagines enim ab Eleis ipsis, cæteris que Græcis, quibus etiam scripsisse dicebat, scio multas protinus erectum iri. Ajunt autem ipsum omnibus ferme celebrioribus civitatibus epistolas misisse, testamenta quædam, admonitiones, & leges. Et

1 Ἑπταφώνῳ Στοᾷ] Pausanias in Eliacis auctor est, dictam quoque fuisse ποικίλην, (cave cum Attica eandem esse putes) & à nonnullis Ἡχὼς Στοὰ appellatam. Rationem addit; βοήσαντι δέ ἀνδρὶ, ἑπτάκις ὑπὸ τῆς ἠχοῦς ἡ φωνὴ ὅση πάσης ἐστὶ πλέον ἢ πεντάκις ἀποδίδοται. p. 170. Editionis Sylburgianæ. *Tan. Faber.*

2 Κρίνῳ] Videlicet corona Olympiaca. *Idem.*

3 Οὐκ ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πτᾶσθαι] *Quem ego paulo antè volare omisi.* Interpol. quod quid potest esse deterius? Luciani facetissimum dictum aperiam. Dixerat suprà χαριέστατος scriptor, se, dum Peregrini mortem fatuis quibusdam & κενοδοξίαν ἀνθρωπαρίοις narrat, paucula quædam ἐπιπραγοδίσαι: inter cetera autem evolasse vulturem è rogo, &c. Quæ res citò in plures sparsa est, ut est *humanum genus avidum amicalorum*, ait Lucretius. Itaque adeo hic senex, credulus & religiose mendax, vidisse se dicit vulturem illum; & tamen, ait Lucianus, memor eris, optime Croni, me auctorem fuisse illius fabellæ, neque τὸ ὄντι quidquam tale factum fuisse; nam, neciens ne sis, vulturem ego illum ἀσπὶς πτᾶσθαι, illum è sinu emiseram, id est, mendaciolum illud deridendis istis fungis aspseram, &c. Interpres corruptus ab Interpolatore scripserat: *Quem ego paulo ante volantem dimiseram.* Idem.

4 Καταγελῶντα τοῦ] Lego καταγελῶν τοῦ, alioqui διὰ χάσμα τοῦ dictus fuerit vultur καταγελᾶν τῆς ἀνοήτου. Idem.

5 Πίνας δὲ κηρώνας ἐκ] Æ. Menagius in animadversionibus ad Diogenem Laërtium multis scriptorum testimoniis confirmat legendum esse πίνας χηλίδας, quæ verissima & maxime congruens lectio est. *Alm.*

6 Διαθήκας πάσας] *Testamenta.* Interp. διαθήκας ἢ παραινέσεις, verte, *præcepta & admonitiones.* Alludit ad Pythagoræos, à quibus sua præcepta ita vocitabantur. At fortasse, dixerit quispiam, alluserit ad καινὴν διαθήκην Christianorum Lucianus, ut est semper derisor. Et si id concederem, non tamen inde sequeretur vocem hanc verti per *testamentum* debere. Nam καινὴ διαθήκη significat novum fœdus, quem-

[1] καὶ πᾶς ἐπὶ τούτων πρεσβεύσας τὸ εἰδέναι ἐχρῆν τοῦτο, νεκρολίμνας, καὶ νεκροδρόμους ἀφοσιωρόσους. τοῦτο τέλος ἦν καλοδαίμονος Πρωτέως ἐμοῦ, ἀνδρὸς ὡς βραχεῖ λόγῳ φιλαλήθους, ὡς ἀληθείας μὲ οὐδεπώποτε ἀποκλέψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ καὶ τῷ ἀεὶ τὰ πολλῶν ἐπαίνῳ, ἅπαντα εἰπόντος ἀεὶ, καὶ πράξαντος, ὡς ἐς ἄνδρα ἀλέας, ὅτι μήσ' ἀπολαύειν τὰ ἐπαίνων ἔμελλεν, ἀναίσθητος αὐτῶν γεγώμενος. ἵν' ἤδη σοι διηγησάμενος, παύσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπιπολυμαθῶν. οἶσθα μὲν γὰρ πάλαι οἷδα δὲ ὑμᾶς ἀκούσας μου, ὅτε ἤκουν ἀπὸ Συρίας διηγούμενος, ὡς ἀπὸ Τρωάδος συμπλέοιμι αὐτῷ, καὶ τοῦ τε ἄλλου τοῦ σὺν τῇ πολλῇ τρυφῇ, καὶ τὸ μειράκιον τὸ ὡραῖον, ὃ ἔπεισε Κυνίζειν, ὡς ἔχοι δὲ αὐτὸς πρὸς [2] Ἀλκιβιάδην, καὶ ὡς ἐπιζώρα χθὲς μὲν τὴν νύκτα σὺν μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ, [3] γνόφου καταδύντος, καὶ κύματα παμμέγιστα ἐγειράντος, καὶ τὴν μὲν τῶν γυναικῶν ὀ

Et quosdam ex sociis ad hæc legatos designavit, quos mortui nuntios, & Orci cursores appellavit. Hic finis fuit infœlicis illius Protei, viri, ut paucis perstringam, qui veritatis rationem nullam unquam habuit: sed ad gloriam, laudemque à vulgo reportandam omnia semper dixit, & fecit adeò ut in ignem quoque insilierit, tum quum neque laudibus erat fruiturus, dempto illi à morte sensu. Vno adhuc tibi narrato, finem faciam, quò habeas unde abundè rideas. Illa enim jamdudum nosti, siquidem me, quum primum ex Syria veni narrantem audivisti, ut à Troade cum ipso navigarim, aliasque inter navigandum delicias, & formosum adolescentem, cui persuasit ut Cynicæ sectæ se addiceret, videlicet, ut esset etiam ipsi Alcibiades: utque noctu perturbatus fuerit medio in Ægæo, caligine oborta, & fluctum ingentem excitante, utque cum mulieribus plorarit

quemadmodum ἡ παλαιὰ διαθήκη vetus fœdus. Quis enim ibi mortuus est, cujus ea lex dici queat testamentum? *Tan. Faber.*

1 Καὶ πᾶς ὃς τούτων πρεσβεύσας] Legendum est ὃς τότε finem enim & ἀφοσίωσιν designat istuc ἐπί. Cùm hæc ad oram libelli adscripsissem, animadverti in Cod. Reg. legi ἐπὶ τότε. Cujus lectionis sententia eadem planè est. *Idem.*

2 Ἀλκιβιάδην τινά] Amores & παιδικὰ Socratis, ut vulgus scriptorum existimat; sed quàm ab hac fœditate remotus fuerit Socrates, omnium, quotquot unquam fuere, hominum optimus & sanctissimus, satis superque ostendunt divina illa Xenophontis ὑπομνημονεύματα; Tum præterea ipsius vita nuper à viro doctissimo, & linguæ Græcæ peritissimo D. Carpentario conscripta. Hoc itaque ausim asserere;

Si quis morte obita sensus tellure sub ima est,
Socratici gaudent Manes, & grandior Vmbra
Ambulat Elysium, tanti scriptoris honore. Idem.

3 Γνόφου καταδύντος καὶ κῦμα παμμέγιστες ἐγειράντος] *Caligine oborta & fluctum ingentem excitante.* Interpol. pessime. γνόφος enim hoc loco *turbo* est. Idque satis ostendit nomen appositum καταδύς. Deinde, quî quæso fieri possit ut *caligo attollat mare*, quod diceret Lucianus, καὶ κῦμα παμμέγιστες ἐγείραντος? Rem verò terribilem; Caliginem noctu fuisse. Videlicet sunt hæc ægri somnia. Intelligit enim Lucianus turbinem illum qui vulgò dicitur ἀνεμοφίας, de quo Apulcius, in libello de Mundo, & alii. Eustathius enim vocem hanc (γνόφος) deducit à νέφος. Ple-

ἦξαν. εἶπα ἐπειδὴ ἠπείλησαν ξυναρπάσειν τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὥσειν ἕπεσθαί μοι διδασκάλῳ, ἐπαύσαντο, καὶ ἠρώτων ἥδην. ἐγὼ δὲ ἐπαινῶν, ποικίλως ἐπαίρειν πρὸς ἐμαυτὸν ἐνενόουν τὸ φιλόδοξον, οἷόν πέ ἐστι ἀναλογιζόμενον, ὡς μόνος ἦτος ὁ ἔρως ἀφυκτος, καὶ τοῖς πάνυ δοκοῦσι. οὐχ ὅπως ἐκείνῳ τάνδρὶ, καὶ τἆλλα ἐμπλήκτως, καὶ ἀνονειρωδῶς βεβιωκότι, καὶ σὺν ἀναξίως τοῦ πυρός. εἶπα συνεσχηκόσι πολλοῖς ἀπιέναι, ὡς ἥκοντος τοῦ αὐτοῦ. ὥοντο γὰρ ἔτι καθαλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ ἐπὶ τὸ θέατρον διεδέδοτο, ὡς [1] πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀφανισόμενον, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπικεκτεσθαι τοῦ πυρός. ἀπέτρεφον οἱ ἤδη τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, λέγων ἤδη τετελεσθὲν τὸ ἔργον, οἷς μὴ ἐξὸν αὐτὸ θεάσασθαι ἦν, κἂν αὐτὸν ἰδεῖν τὸν τόπον, καὶ πλείονα καταλαμβάνειν τοῦ πυρός. ἔνθα δὴ ὧν ἔπειρε, μυρία σχήματα εἶχον, ἅπασι διηρθμένος καὶ ἀνακεκινημένος, καὶ ἀκριβῶς σκοπούμενος εἰ μὴ δυνάμεθά τινα [2] χαρίεντα,

nerunt. Sed postquam minatus sum me correptos aliquos conjecturum in ignem, ut præceptorem sequerentur destiterunt, & pacem egerunt. Ego autem revertens, variis modis, amice, apud me cogitabam de gloriæ amore, qualis ille sit reputans, quàm solus hic amor sit inevitabilis, etiam iis qui admirandi esse censentur: nedum illi viro, qui inter cætera stolidè & insipienter vixit, & ita ut igne non esset indignus. Exinde in multos incidebam qui spectatum ibant, cùm putarent fore ut eum adhuc vivum invenirent. Nam hoc pridie divulgatum erat, eum salutato sole oriente, quemadmodum Brachmanas factitare dicunt, pyram conscensurum. Itaque plerosque illorum ab incepto itinere averti, dicens rem omnem esse jam confectam: quibus ne hoc ipsum quidem diligentia dignum erat, vel ut locum ipsum viderent, & aliquas ignis reliquias invenirent. Hìc amice, infinita negotia habebam, dum omnibus inquirentibus, & accuratè percontantibus disserebam. Quòd si gratum aliquem vidissem, eorum

dem fecerit ejus versio, sic enim habet, *A nonnullis quoque eorum ad fustes concursum est.* Vides lector, quantum Interpolatori debeat Interpres. Quid si libellum aliquem absque ullo duce interpretandum suscepisset? *Tan. Faber.*

1 Πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀφανισόμενον] Legendum est voce unica προσανίσχοντα, id enim postulat τὸ ἀφανίζεσθαι. προσανίσχω & προσανίσχω, error. Prius illud apud Suidam, qui προσανίσχοντι, vertit per ἐξίσχοντι, qui locus à Porto male intellectus est. Vertendum enim fuerat προσανίσχοντι id est orienti, ut ἐξισχ ὦ φιλ' ἥλιε. Apud eundem Suidam linea sequenti lego unica voce προσανίσχοντα ἥλιον, ἀνατέλλοντα. Quem locum esse Luciani puto, hunc ipsum, inquam, qui nunc nobis in manibus est. *Idem.*

2 Χαρίεντα] *Gratum.* Interp. Satis prodit nescire se quid sit χαρίεις. Est enim præter significationes vulgares *doctus, peritus, eruditus.* Id fusè ostendit Casaubonus in commentariis ad Athenæum, *doctus, Jupiter, & laboriosus.* Sed ne ἀσυμφορίαν abeam, addam loca aliquot. Lucianus in libello cui titulus est, πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, ita scribit. πλὴν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἔτος ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δῆλος ὢν οἷος ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίεντι & δυνησομένῳ ἱστορίαν μετα-

χειρι-

[1] ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην. ὡδὶ δ' τὰς [2] βλάκας, καὶ πρὸς τὸν ἀκροάσιν κεχηνότας, ἐτραγῴδουν τι παρ' ἐμαυτῷ, ὡς ἐπειδὴ ἀνήφθη μὲν ἡ πυρά, ἐνίσαλτο ὁ φέρων ἑαυτὸν ὁ Πρωτεύς, σεισμῷ πρότερον μεγάλῳ χρησάμενος, σὺν μυκηθμῷ τῆς γῆς, γὼ ἀναπεφθεγμένον ἐκ μέσης τῆς φλογὸς, οἵαν δὴ ἐς τὸ ὑγρὸν, ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγων, [3] ἔλιπον γᾶν, βαίνω δὴ ἐς Ὄλυμπον. οἱ μὲν οὖν ἐπηθήπεσαν, καὶ προσεκύνουν, ὑποφερόμενοι. καὶ ἀνερωτῶν με λέγοντες πότερον, πρὸς ἕω, ἢ πρὸς δυσμὰς ἐνεχθείη ὁ γύψ; ἐγὼ δ', τὸ ἐπιλῦον ἀπεκρινάμην αὐτοῖς. ἀπιὼν δ' ἐς τὸν παγκαλον ἐπέστην τινὶ πολιῷ ἀνδρὶ, καὶ νὴ τὸν Δί' ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῷ πώγωνι, καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι, τά τε ἄλλα διηγεμόνευε δὲ Πρωτεύς, καὶ ὡς μὴ τὸ κεφάλαιον, θεάσασθαι αὐτὸν ἐν λύκῃ ἐσθῆτι μικρὸν ἔμπροσθεν, καὶ νῦν ἀπολίποι ὠδεί-

corum quæ gesta erant, vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam. Sed stupidis, & narrationi inhiantibus, tragicum aliquid comminiscebar, ut postquam incensa est pyra, seque in ignem conjecit Proteus, magno terræ motu priùs orto cum mugitu, vultur è media flamma subvolans, in cœlum abiit, magna voce humana dicens, Reliqui terram, in Olympum commigro. Proinde obstupescebant illi, & subhorrescentes adorabant: & quærebant ex me, utrum ad ortum, an ad occasum subductus esset vultur: ego verò quicquid succurrebat, iis respondebam. Porrò profectus ad celebritatem, incidi in virum canum, ac per lovem cui vultus authoritatem pariebat, ob barbam, reliquamque gravitatem, quique inter cætera de Proteo narrabat, se postquam conflagrasset, conspexisse eum paulò antè alba veste amictum, & nunc reliquisse ambulantem hilari

χαρίσεσθαι πανουργικός. Vide τὰ χαρίεντα & τὰ ἰδιώτικα inter se opponi. Sed is locus Luciani pessimè conversus est. Apud Plutarchum cùm Periander quidam, medicinæ arte clarus, laudaretur, verùm mala poëmata scriberet, ei Archidamus, τί δὴ ποτε, inquit, ὦ Περίανδρε, ἀντὶ χαρίεντος ἰατρὸς κακὸς ποιητὴς καλεῖσθαι δὴ θυμεῖς. Vbi iterum videre est, κακὸν ποιητὴν opponi χαρίεντι ἰατρῷ. Hunc locum male intellexit Raphaël Regius. *Tan. Faber.*

1 Ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ τὰ πραχθέντα διηγούμην] *Eorum quæ gesta erant vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam.* Interpolator. Vbi, quis risum vel indignationem teneat? Hisce ne licere hominibus bonis scriptores attingere? & quæ optimè ab interprete erant conversa, depravare? Sic enim planè & disertè interpres. *Illi rem omnem nudè & simpliciter, ut acta erat, quemadmodum tibi, commemorabam.* Idem.

2 Βλάκας] Hos Dial. Alex. & Pseudom. vocabat πάχεις. Bourd.

3 Ἔλιπον γᾶν] Ex tragicorum aliquo. Sed cur opus fuit dicere γᾶν potiùs quàm γῆν? Facit ea res πρὸς τὸ σεμνὸν, novæque apotheosi magis convenit. Somnium, inquies. At audi Eustathium ad Iliad. Quo loco ait Athenienses præstulisse τὸ, ὦ Δάματερ Doricum τῷ, ὦ Δήμητερ, quod commune erat & Atticum etiam. Locum ipsum præstat apponere. Ἀθηναῖοι δὲ παρελάμβανον τὸ, ὦ Δήμητερ, κοινὸν ὄντος καὶ Ἀττικὸν, τὸ, ὦ Δάματερ, Δωρικὸν, ὅτι τὸ θαυμαστικῶς λέγεται, μαρτυρεῖσι καὶ αὐτοὶ σεμνὰ τῇ φωνῇ τῷ Ἄλφα. Possem addere Hermogenis locum lib. I. περὶ ἰδεῶν, cap. VI. ubi agit περὶ τῆς σεμνότητος; Sed non vacat transcribere. *Tan. Faber.*

1 Ἔπει-

θαυμαστὸς, καὶ [1] θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν. ἀλλὰ μικροῦ ὡς τὸ πλοῦτος, ὡς σύνεσα χθὲς τὴν ἡμέραν, πολὺν οἶμαι καὶ ἰκανὸν ἐμφανῶν, ἤμεσέ τε τὴν νύκτα, καὶ ἑάλω πυρετῷ μάλα σφοδρῷ. ταῦτα δή μοι Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγήσατο, μεκαλεσάμενός με ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν. ἔφη δὲ καὶ καθελκύσειν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον, καὶ τὴν φλογμὸν καὶ φέρουσαν, [2] καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πίνειν ἐρωτικῶς, ἑαυτὸν δὲ μὴ δοῦναι. καίτοι εἰπεῖν ἔφη ὡς αὐτὸν, ὡς εἰ πάντως θανάτου δέοιτο, ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον. ὥστε καλῶς ἔχειν ἐπαγ, μηδὲν δὲ πυρᾷ δεόμενον. τόνδ' οὖν φάναι, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἐνδεχόμενον ὁ τρόπος ἀρέσειεν ἄν, πᾶσι κοινὸς ὤν. ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δὲ, ὁρῶ αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον αὐτὸν ἐγκεχρισμένον, ὡς ὑποδακρύσειε τῷ δεομένῳ φαρμάκῳ. ὁρᾷς; καὶ πάνυ τὸς ἀμβλυωπίᾳ ὁ Αἰακὸς παρακέχρι[3]. ὅμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ ξανθῷ ἀνάδησεν μέλαν, τὸ οὐ πρὸ δακτύλου προσπλασμα θεραπεύοι. [3] τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος εἰ ταῦτα

rarit admirandus ille, & qui morte potior videbatur. Sed paulò ante obitum, dies circiter novem, cùm plus æquo, ut opinor, comediſſet, evomuit noctu, & febre admodum vehementi eſt correptus. Quæ mihi medicus Alexander narravit, ad eum viſendum accerſitus. Ait ergo ſe illum ſemet humi volutantem inveniſſe, atque æſtum non ferentem, & frigidam magno deſiderio poſtulantem, ſe autem non dediſſe: at ipſi dixiſſe, ſi omnino mortem optaret, illam ultro ad januam eſſe venturam: ita ut rectè haberet eam ſequi, igne nihil indigens. Eum autem reſpondiſſe, hunc mortis modum, cùm ſit omnibus communis, non fore perinde glorioſum. Hæc quidem Alexander. Cæterùm ego, neque ipſe ante paucos dies vidi ipſum acri pharmaco unctum, ut lachrymas cieret. Viden'? Non omnino cæcutientes Æacus admittit. Perinde ac ſiquis in crucem aſcenſurus, digiti vulnuſculo medeatur. Quid tibi videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet?

Pleriſque omnibus dici videtur δύσφορον quaſi παρὰ τὸ δύνεσθαι τὰ νέφη. Quæ tu paſſim reperies: neque juvat tranſcribere. *Tan. Faber.*

1 Θανάτου κρείττων] *Morte potior.* Interp. Quid ſit ἀνὴρ θανάτου κρείττων, omnes, opinor, norunt; quid ſit *Vir morte potior*, non item. Vertendum itaque fuerat, *Vir morte ſuperior, quem mortis metus non deprimit, non frangit*, ut è contra ἀνὴρ θανάτου ἥττων is eſt, qui mortis pavore debilitatur, proſternitur & planè abjicitur. *Idem.*

2 Καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα] Supple ὕδωρ: ellipſi. Vt νεκρὸν, pro νεκρὸν ὕδωρ. Vide Etymologicum Magnum in νεκρὸν. A νεκρὸν, eſt Græcorhomaicum νερὸ. Menagius.

3 Τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος] Hujus loci venuſtatem corrupit Interpolator. *Quid tibi*, inquit, *videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet? merito virum triſtiſſet.* Interpres autem, antequam interpolatus fuiſſet, quanto melius? *Quid tibi*, inquit, *facturus fuiſſe videtur Democritus, ſi horum ſpectator contigiſſet? nunquid pro dignitate virum deriſiſſet?* Senſus eſt. Cùm tanta in Peregrino gloriæ titis fuerit, cenſentu, Croni, ſatis unquam & κατ' ἀξίαν δοξάσειεν τὰ ἀνθρώπινα deriſurum fuiſſe Democritum? Dii boni! unde illi tantus riſus ſuppetere potuiſſet? Haud dubiè priùs ei fuiſſet emoriendum quàm hominem pro virtutibus, ut diceret Terentius, exagitare potuiſſet. *Tan. Faber.*

1 Πό-

τις εἶδε; πῶτ' ἀξίως γελάσειε ἂν ἐπὶ τῷ ἀνθρ. καίτοι πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺδ' ὃν ὦ φιλότης, γέλα ἓ αὐτός. καὶ μάλιστα ὁπόταν τὸν ἄλλων ἀκούσῃς θαυμαζόντων αὐτόν.

disset? meritò virum irrisisset. Quanquam unde tantus illi risus suppetivisset? Proinde, amice, ride tu quoque: & tum maxime quum audies alios eum admirantes.

1 Πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα] Quod de risu Democriti dixit Lucianus, idem de lacrymis Heraclitii scripserat Iuvenalis;

Mirandum est unde ille oculis suffecerit humor. Tan. Faber.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. | FVGITIVI.

ARGVMENTVM.

Rursum invehitur hoc Dialogo Lucianus in Philosophos, quos sub fugitivorum nomine non solùm ipsos per se homines facinorosos, ac perditos pleroſque ostendit. Verùm etiam à turpibus principiis, nullis honestis studiis, nulla disciplina institutos, sed solùm ventris & ocii gratia, quò cum majori ignavia ac securitate, libidini atque aliis vitiis inservire possint, ad hanc professionem prorumpere docet. Fingitur autem Iupiter cum Mercurio de eo, quod nuper in Olympiis circa Proteum acciderit, sermonem habere (qua occasio Dialogo est) atque ibi inter narrandum Philosophiam advenire, multa querentem ac detestantem, de moribus & viciis recentiorum ac nuper natorum Philosophorum, ut qui non ipsi modò, nihil dignum hac professione agant, aut tractent, verùm etiam injuriam ac fraudes, quibus alios circumveniant, sub hoc speciosо titulo tegant. Expositа interim à prima origine, qua de causa Philosophia primùm in terras à Iove demissa fuerit, qui homines philosophari primùm cœperint, & quale postremum hoc hominum genus sub hac professione sese venditare soleat. Qua querela Iupiter, pro eo ac par erat, commotus Mercurium & Herculem unà cum philosophia, ad puniendos hujusmodi impostores demittit, qui, ducente Philosophia, in Thraciam deveniunt, atque ibi fugitivos quosdam servos, philosophorum nomine sese tuentes, & quandam Laconici cujusdam uxorem, libidinis causſa secum circumferentes, indicante & adjuvante ad hoc etiam Orpheo poëta, comprehendunt, & malè multatos dominis suis in servitutem restituunt.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝ.

[1] Ἀληθῆ ταῦτά φασι πάτερ, ὡς ἐμβάλοι τίς αὐτὸν φέρων εἰς τὸ πῦρ, κατέναυλα Ὀλυμπίων, ἤδη πρεσβύτης ἀνθρωπος, οὐκ ἀχρηὶς θαυμαζοποιὸς τὰ τοιαῦτα; ἡ σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεῖτο, αὐτὴ ἑωρακέναι καὶ ὁρμῶν λέγουσα. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ὦ Ἄπολλον. ὡς μὴ ποτε γένοιτο ὄφελεν. Απο. ἔστω χρηστὸς ὁ χάρων ὦ, καὶ ἀνάξιος σὺ πυρὶ ἀπολωλέναι; Ζ. καὶ τοῦτο μὲν ἴσως. ἀλλ' ἐγὼ πολλὰ μὲν τὴν ἀηδίαν μέμνημαι ἀναχόμενος τότε τῆς νυκτὸς τοιαύτης, οἵαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ὀπτωμένων ἀνθρωπίνων σωμάτων. εἰ γὰρ μὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς εἶχον οὕτως ἀπιὼν ᾠχόμην, ἀπολωλέναι ἂν εὖ ἴσθι ἀτοπίᾳ καπνοῦ. καὶ ὅμως σὺν τοσαύτῃ ὠδῖνι, καὶ ἀφθονίᾳ τῶν ἀρωμάτων, καὶ σὺν λιβανωτοῦ πομπῇ, μόλις αἱ ῥῖνες ἐπιλαθέσθαι μοι, καὶ ἀπομαθεῖν ἤθελον τὴν κνίδην ἐκείνην τῆς ὀσμῆς. ἀλλὰ νῦν ὀλίγου δέω ναυλᾶν, ὑπομνησθεὶς αὐτῆς. Απο. τί δ' βουλόμενος ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα εἰργάσω ἑαυτόν, ἢ τί τὸ ἀγαθὸν, ἀπαυθρακωθῆναι ἐμπεσὼν εἰς τὸν πυρά; Ζ. τοῦτο μὲν οὐκ ἂν ὦ παῖ φθάνοις ἐμπεδοκλεῖ πρὸ αὐτοῦ ἐλθών. ὃς ἐς τὴν κρατῆρα ἅλατο εἰς αὐτὸς ὢν Σικελίας. Απο. μελαγχολίαν τινὰ δεινὴν λέγεις. αὐτὰρ ἔστι τινα ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν ἔσχε τῆς ἐπιθυμίας; Ζ. αὐτὸς σοὶ λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν πανήγυριν, ἀπολογούμενος πρὸς αὐ-

APOLLO.

Vera-ne hæc dicunt pater, quòd quidam se ipsum coram Olympiis in ignem conjecit, homo jam senex, necnon generosus ad talia præstigiator? Dixit enim Luna se illum ardentem vidisse. *Iupiter.* Verissima Apollo: utinam nunquam facta fuissent. *Apol.* Num adeò bonus erat senex, nec dignus qui in igne periret? *Iup.* Et illiud forsitan. At ego multam molestiam memini me perferre tunc ob nidoris fœtorem, qualem par est exhalari ab humanis corporibus quæ assantur. Etenim nisi in Arabiam, ut habebam, statim abiissem, fumi fœditate, certò scias, periissem. Et tamen in fragrantia tanta, & aromatum copia, thurisque abundantia, vix mihi nares obliviscì, & dedisscere volebant illius odoris probrum: sed & nunc illius recordatio nauseam mihi ferè movet. *Apol.* Sed quid volebat quum ita secum egit? aut cui bono in pyram ingressus conflagravit? *Iup.* Hoc quidem omnino facere non possis fili, quin, Empedoclem ante ipsum crimineris qui in crateres Ætnæ insiliit & ipse in Sicilia. *Apol.* Gravem dicis melancholiam. Verùm iste quam tandem hujus cupiditatis causam habuit? *Iup.* Ejus orationem tibi recitabo, quam in celebritate habuit, quum apud ipsos pro morte sua

[1] Ἀληθῆ] Dixi antea hunc Dialogum non esse Luciani. *Reard.* Non videtur esse Luciani. *Marcil.*

[1] Ἀγαυ-

τὰς ὑπὲρ σ' πλούτῳ. ἔφη γὰρ εἶναί μέμνημαι, ἀλλὰ τίς αὕτη ταραχὴ προσέπεσε πεφαρμένη, καὶ δακρύσασα, παύσασθαι ἀδικουμένην ἑαυτήν; μᾶλλον δὲ Φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ τοῦτό γε τυχὸν ἐπιτήδειόν σοι χειτλιάζουσα. τί ὦ θύγατερ δακρύεις; ἢ τί ἀπολιπόσα τὸ βίον ἐλήλυθας; ἆρα μὴ οἱ ἰδιῶται αὖθις ἐπεβουλεύκασί σοι ὡς τοτὲ τὸν Σωκράτη ἀπέκτειναν ὑπὸ Ἄνυτα κατηγορηθέντα; εἶτα φεύγεις ἀφ' ὅτου αὐτούς; Φι. οὐδὲν τοιοῦτον ὦ πάτερ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, ὁ πολὺς λεὼς, ἐπῄνων, καὶ ἀφ' ἡμῶν ἦσαν εὐδόκιμοι, καὶ θαυμαζοντες με, καὶ μετιόντες ἀσπασιῶντες, εἰ δὲ μὴ σφόδρα ξωιέσαν ὧν λέγομι. οἶδε, ὡς ἂν ἐπαίοιμι, οἱ ξωιήθεις, καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τὸνομα τὸμὸν ὑποδύομαι, ἐκεῖνοί με τὰ δεινότατα εἰργάσαντο. Ζ. οἱ Φιλόσοφοι ἐπιβουλήν τινα ἐπιβεβουλεύκασί σοι; Φι. οὐδαμῶς ὦ πάτερ, οἶμαι ξωηδικηκότα μοι ἐξ αὐτοί. Ζ. πρὸς τίνων δὲ ἠδίκησαι, εἰ μήτε τὰς ἰδιώτας μήτε τὰς Φιλοσόφους αἰτιᾷ; Φι. εἰσὶ τινες ὦ Ζεῦ, ἐν μεταιχμίῳ τῶν τε πολλῶν, καὶ τῶν φιλοσοφούντων, τὸ μὲν σχῆμα, καὶ βλέμμα, καὶ βάδισμα, ἡμῖν ὁμοίοι, καὶ κατὰ ταὐτὰ ἐστελμένοι. ἀξιοῦσι γὰρ ὑπ' ἐμοῦ τετιμῆσθαι. καὶ τὸνομα τὸ ἡμέτερον ἐπιτηδεύοντα, μαθητὰς, καὶ ὁμιλητὰς, καὶ διασώτας ἡμῶν εἶναι λέγοντες. ὁ βίος δ' αὐτῶν, παμμιάρους, ἀμαθίας, καὶ θράσους, καὶ ἀσελγείας ἀναπλέως. ὕβρεως δὲ μικρὰ καθ' ἡμῶν. ὑπὸ τούτων ὦ πάτερ, ἠδικημένη πέφυκα. Ζ. δεινὰ ταῦτα ὦ θύγατερ. ἀλλὰ τί μάλιστα ἠδίκηκάσι σε; Φι. σκόπει ὦ πάτερ, εἰ μικρά. σὺ γὰρ καθορᾷς τὸν βίον ἀδικίας, καὶ δολιότητος μεστὸν, ἄτε ἀμαθίᾳ, καὶ ὕβρει

sua verba fecit. Dixit enim, si bene memini. Sed quænam est ista quæ huc properat perturbata, & lachrymans, prorsus offensæ cuipiam similis? At potiùs est Philosophia, & nomen quidem meum quiritans inclamat. Quid fles ô filia? aut cur relicta vita venisti? nunquid Idiotæ rursus, tibi struxerunt insidias ut antè, quando Socratem ab Anyto accusatum occiderunt? ipsos ne ideo fugis? *Phi.* Nihil tale, ô pater, sed illi, plebs nimirum, me laudabant, honoreque prosequebantur reverentes, & admirantes me, ac tantùm non adorantes, tametsi quæ dico non admodum intelligerent. Hi verò, quonam modo dicam, familiares, & qui se amicos esse asserunt, meumque nomen induerunt, illi me gravissimè læserunt. *Iup.* Philosophi ne insidias aliquas tibi struxêre? *Phi.* Nequaquam ô pater, siquidem injuria mecum affecti sunt. *Iup.* A quibus igitur injuriam perpessa es, si nec idiotas nec Philosophos incusas? *Phi.* Sunt nonnulli ô Iupiter, inter multitudinem & philosophantes medii, habitu, aspectu, & incessu nobis similes, similique modo ornati. Nam se mihi subditos esse perhibent, nostrumque nomen usurpant, discipulos, contubernales, & sodales nostros se esse dicentes. At vita ipsorum sceleratissima ignorantia, temeritate, & petulantia est referta. Nobis injuria haud parva. Ab his offenta profugi, ô pater. *Iup.* Molesta sunt hæc, filia, verùm qua re potissimùm te læserunt? *Ph.* Considera pater, num parva. Etenim cùm vidisses humanam vitam, iniquitate: & injustitia plenam, ut pote quæ in ignorantia & injuria

ξιωσόν σε, καὶ παραπόμψον τὰ αὐτῶν, καταλείψας τὸ ἀνθρώπινον τοῦτο τῇ ἀγριοίᾳ ἐλαυνόμενον, ἐμὲ κατέπεμψας, συντιλάμβου ἐπιμεληθῆναι, ὡς παύσαιντο μὴ ἀδικοῦντες ἀλλήλους, καὶ βιαζόμενοι, καὶ ὅμοια τοῖς θηρίοις βιῶντες. ἀναβλέψαντες ἢ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, εἰρηνικώτερον ξυμπολιτεύοιντο. ἔφης γὰρ πρός με καταπέμπων, ἃ μὴ πρέπει σιν ἀνθρώποις, καὶ ὡς διακειντα ὑπὸ τῆς ἀμαθίας ὦ θύγατερ, καὶ αὐτὴ ὁρᾷς. ἐγὼ δ', ἐλεῶ δὲ αὐτούς, σὺ, μὴ μόνον ἰάσασθαι ἂν τὰ γιγνόμενα οἴομαι, ἀπαλλάξαι ἐξ ἁπάντων ἡμῶν, πέμπω ἰασόμενον. Z. οἶδα πολλὰ ἐγὼ τοιαῦτα εἰπὼν τότε. σὺ δὲ τὰ μὲν τοῦτο ἤδη λέγε, ὅπως μὲ ὑπεδέξαντό σε καταπεμφθέντα τοσοῦτον, ἃ τινα δὲ νῦν ὑπ' αὐτῶν πέπονθας. Φι. ἤξω μὲν ὦ πάτερ, ὅσον ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας οὐδὲν, ἀλλ' ὥσπερ ἐδέκου μοι χαλεπώτερον ἔργον εἶναι, τὸ Βαρβάρους παιδεύειν, καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίουν ἐρράσθαι. τὸ Ἑλληνικὸν δὲ εἶναι ὡς ῥᾷστον καταλείπειν, καὶ τάχιστα, ὥσπερ ὦμον σὺ δεξόμενον τὸ χαλινὸν οἷόν τε, καὶ ὑπαχθησόμενον τῷ ζυγῷ, ὑπέμεισα εἰς Ἰνδοὺς τοπρῶτον, ἔθνος μέγιστον τῶν ὑπὸ τὸν βίον, καὶ χαλεπῶς ἔπεισα καταβάντας ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων ἐμοὶ συνεῖναι. ὥστε ἐγὼν ὅλους οἱ Βραχμᾶνες τοῖς Νεχραίοις, καὶ Ὀξυδράκαις ὁμορροι, ὅτι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται, καὶ βιῶσί μοι κατὰ τὰ ἡμῖν δεκτά, πραότατοι πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπων. καὶ ἀποθνήσκουσι παραδοξότατα δὴ θανάτου τρόπον. Z. τοὺς Γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκήκοα γάρ τάδε ἄλλα τε περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, ἀδὲν δὲ χείρονα, ἢ τὰ καταπεμφθέντα ἐμοὶ συνεῖναι. ὥστε ἐγὼν ὅλους οἱ Βραχμᾶνες τοῖς Νεχραίοις, καὶ Ὀξυδράκαις ὁμορροι, ὅτι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται, καὶ βιῶσί μοι κατὰ τὰ ἡμῖν δεκτά, πραότατοι πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπων. καὶ ἀποθνήσκουσι παραδοξότατα δὴ θανάτου τρόπον. Z. τοὺς Γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκήκοα γάρ τάδε ἄλλα τε περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, ἀδὲν δὲ χείρονα, ἢ τὰ καταπεμφθέντα

versetur, & ab iis turbetur, res humanas miseratus quòd tanta inscitia conflictarentur, me interram demisisti, injungens ut operam darem, quò desinerent à mutuis injuriis, & violentia, vitaque belluina: & ad veritatem respicientes, pacatiùs conversarentur. Dicebas enim cùm me demitteres, quid faciant homines, & quomodo sint affecti ob ignorantiam, ô filia, vides tu quoque. Ego verò, quia me illorum miseret, te quam solam tantis erroribus mederi posse arbitror, ex omnibus nobis delectam, ut illos cures, demitto. *Iup.* Scio me tunc id genus multa dixisse. Tu verò quæ sequuta sunt jam dicito, quomodo te susceperint, quumprimum devolasti, & quæ nunc ab ipsis pertuleris. *Phi.* Ivi, pater, non ad Græcos statim: sed quod opus mihi videbatur esse difficilius, Barbaros videlicet instituere & docere, huic operi primùm incumbere volui. Græcos autem omisi tanquam qui facillimè subigi possent & celerrimè, ut putabam, frænum susceperi, collumque jugo subdituri essent: & ad Indos primùm me contuli, gentem omnium quæ vivunt maximam, quibus nullo negotio persuasi, ut ab elephantis descendentes, mecum conversarentur. Itaque Brachmanes fœlix hominum genus, Nechræis, & Oxydracis finitimi, hi omnes mihi subditi sunt, nostrisque vivunt institutis, unde à vicinis omnibus honorantur, & mortis admirando quodam genere moriuntur. *Iup.* Dicisne Gymnosophistas? Nam inter cætera, audio ipsos consensu ingenti rogo, sponte comburi, nihil de habitu, aut sede

ἡθμὰς ἀπεξέποντες. ἀλλ' ὁ μέγα τῶν. ἔναγχος γοῦν ἐς Ὀλυμπιάδα τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γιγνόμενον. εἰκὸς ἦν σὲ παρεῖναι, καὶ ὁρᾶν τότε τὸν γέροντα. *Φι.* μὴ δῆτα ἀνῆλθον ὦ πάτερ εἰς Ὀλυμπίαν δίς τ' ἀκάρατον ἐκείνων, οὓς ἔφην, ὅπ πολλὰς αὐτῶν ἐώρων ἀπιόντας, ὡς λοιδορήσαιντο τοῖς ξυνελθοῦσι, καὶ βοῆς τὰ ὀπισθόδομον ἐμπλήσωσιν ὑλακτοῦντες. ὥστε μὴ δεῖν ἐκείνων ὅπως ἀπέβαινε. μὴ γοῦν τὸν Βραχμᾶνας, εἰς Αἰθιοπίαν οὕτω. εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατέβαν. καὶ ξυγγενομένη τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ταῖς προφήταις αὐτῶν, καὶ τὰ θεῖα παιδεύσασα, εἰς Βαβυλῶνα ἀπῆρα, Χαλδαίους, καὶ μάγους μυήσασα. εἶτα εἰς Σκυθίαν ἐκεῖθεν. εἶτα εἰς Θρᾴκην, ἔνθα μοι Εὔμολπός τε, καὶ Ὀρφεὺς συνεγένοντο. οὓς καὶ παραπορπάσασα εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ μὲν, ὡς τελέσιον αὐτοὺς, τὰ Εὔμολπον, ἐμεμαθήκει δὲ τὰ θεῖα παρ' ἡμῶν ἅπαντα, τὰ δ', ὡς ἐπάδων παρασιάζοι τῇ Μουσικῇ, κατ' πόδας οὕτω εἰπόμενα. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὕτω ἐλθόντα, ὅτε πάντων ἠπατῶντο οἱ Ἕλληνες, ὅτε ὅλως ἀπέκλειστο. κατ' ὀλίγον δὲ παρομιλοῦσα, ἐπεὶ καὶ τῶν ἄπαντων ἑταίρους, καὶ μαθητὰς παρεσκευαζόμην. καὶ ἄλλον, καὶ Σάμιον. καὶ ἄλλον, ἐξ Ἐφέσου. καὶ Ἀβδηρόθεν ἄλλον. ὀλίγους πανταπασι. μεθ' οὓς τὸ Σοφιστῶν φῦλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρενεφύετο, ὅτε ζηλῶν τάμοὶ ἐς βάθος, ὅπ κομιδῇ ἀπάδοιμ, ἀλλ' οἷον τὸ ἱπποκενταύρων ἡμῖν, συμῆχθαί τι καὶ μικτὸν, καὶ μέσον ἀλαζονείας, καὶ φιλοσοφίας πλαζόμενον, ὅτε τῇ ἀγνοίᾳ τέλεον παρασχόμενον, ὅτε ἡμᾶς ἀτενέσι τοῖς ὄφθαλμοῖς καθορᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον ληρῶντες ὑπὸ βάμβυκι τινὶ, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν

sede mutantes. Sed hoc nihil magni. Nam recens in Olympiis simile quid accidisse vidi: ac verisimile est te tum interfuisse quum senex ille conflagravit. *Phi.* Ne Olympiam quidem veni pater, metu scelestorum illorum, quos dixi, quia videbam plerosque illorum, eò proficisci, consilio convitiis incessendi eos qui convenissent, & clamoso latratu opisthodomum implendi. Itaque quo pacto mortuus ille sit, non vidi. Post Brachmanas igitur in Æthiopiam statim, inde in Ægyptum descendi: & cum sacerdotibus, & prophetis eorum versata sum: quos cùm res divinas docuissem, Babylonem ivi, Chaldæos & magos initiatura. Inde in Scythiam: postea in Thraciam, ubi Eumolpus & Orpheus mecum congressi sunt. Quibus in Græciam præmissis, Eumolpo quidem res omnes divinas à nobis edocto, ut eos initiaret: Orpheo autem ut accinens Musica cogeret, eorum vestigia statim pressi. Atque ubi primùm veni, nec me admodum amplexi sunt, nec omnino excluserunt Græci. Sed paulatim cùm iis conversata, septem ex omnibus amicos, & discipulos collegi, alium ex Samo, alium ex Epheso, alium ex Abdera, omnino paucos. Post quos Sophistarum genus nescio quomodo mihi suppululavit, neque mea absolutè æmulans, neque valdè discrepans: sed tanquam Centaurorum genus, compositum quid & mixtum, in medio arrogantiæ & philosophiæ errans, neque ignorantiæ penitus adhærens, neque fixis oculis nos intueri valens: sed tanquam hebetudine exercutientes, obscurum quid, & dubiam nostri imaginem,

εἴδωλον, ἢ σκιὰν σκιοτε ἰδόντες ἄν. οἱ δὲ, ὡσπερ ἀκριβῶς πάντα κατανενοηκότα. ὄντα παρ' αὐτοῖς ἡ ἀχρεία σοφία, καὶ ἀνωφελὴς σοφία, ὡς αὐτοὶ ᾠοντο, ἀπερισκεπτος ἀντιλήψεις. αἱ κρεμψαί, καὶ ἄποροι, καὶ ἄτοποι ἀποκρίσεις καὶ δυσεξοδοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. εἶτα κωλυόμενοι, καὶ ἐλεεχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, ἠγανάκτουν, καὶ σωίσταντο ἐπ' αὐτούς. καὶ τέλος, δικαστηρίοις ὑπῆγον, καὶ παρελθοῦσι συμφορὰ καὶ κακία. ἐρρῶ μὲν ἂν ἴσως τότε φυγεῖν δύης, καὶ μηκέτι ἀνέχεσθαι τῶν συμβαινόντων αὐτῶν. νῦν δ' Ἀνδρόνικός με, καὶ Διοξιππος, καὶ μετὰ μικρὸν Κράτης, καὶ Μένιππος, ἤτοι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμετρῆσαι τῷ μοχθῷ, ὡς μή ποτε ὄφελον. ὁ γὰρ ἂν τοσαῦτα ἐπεπόνθειν ὕστερον. Σ. ἀλλέπω μοι λέγεις ὦ Φιλοσοφία, ποῖα ἠδίκησαι, ἀλλὰ ἀγανακτεῖς μόνον. Φι. καὶ μὴν ἄκουε ὦ Ζεῦ, ἡλίκα ἐστί. μικρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ ὀλιγον, καὶ ἠλιθιον, καὶ ξυγγνώμονον ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀμβολίας. ἐδέλασε γὰρ, ἠξήτασεν, ἢ ἄλλας τέχνας, οἵας εἰκὸς τὰς πίστεις ἐμφανῆναι, σκυτάσεν, ἢ τεκτανέσεν, ἢ χαλκέως ἔχειν, ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς ἔργα εἴη ταῖς γυναιξὶ, καὶ ἐμιήρυζε, καὶ καθαιρεῖ ἐμφρόνως, ὁπότε ἢ κρόκην σκεπειν τρέφοιεν, ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα πίτνα ἐν παισὶ μελετῶντες, ἀδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἠδέσαν. ἐπὶ δ' εἰς ἄνδρας τελεῖν ἠρξαντο, καὶ κατεῖδεν τῶν αἰδῶ ὅση ἔνεστι τοῖς πολλῶν ἐν τοῖς ἐπαίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παῤῥησίαν τῶν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπευόμενοι, καὶ συμβαλλόμενοι παιδιὰν ἐν ἀνδράσι τοῖς ἐμοῖς. ἐνταῦθα δὴ ἐγὼ ἐπιστᾶσα ἐκ τοῦ ἀφανοῦς, ἐπεσκόπουν τὰ γιγνόμενα. καὶ ἐπειδὴ ἐκαιρὸς ἦν, ἐπεφοίτων ἐκάστοις, καὶ ἐπεσκόπουν τὰ ἐνθυμήματα, καὶ τὰς ἐπιβουλὰς, καὶ τὰς ἐπιθέσεις, καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις, καὶ τὰς ἐπιτηδεύσεις, καὶ τὰς ἐπιτροπὰς, καὶ τὰς ἐπιστολὰς, καὶ τὰς ἐπιστολιμαίους συνθήκας, καὶ τὰς ἐπιστολιμαίους συνθήκας, καὶ τὰς ἐπιστολιμαίους συνθήκας

ῥοντας, & ἐπιμένοντας ὑποπτήσσει, ταῦτα πάντα τυραννίδα ὑ μικρὰν ἡγεῖθ' εἶναι. τὸ μὲ δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ ὠφελίμου ὠφέλιμα, μακρὸν λόγ. μᾶλλον ἢ κωμῳδῆ ἐδωίαθον. εἰ τέχναι ἦ, γλίχχαι & σὺν πόνῳ, κὴ μόγις ἱκανὰ παρέχειν ἐδύναντο. οἷοις ἦ & ἡ ἀγλεία βαρύ. κὴ ὥσπερ ἐν ἔσπ, ἀφόρητον ἐφαίνετ. ἔδοξεν ἐν σκοπεμβοις, τὴν ὑστάτην ἄγκυραν, ἣν ἱερὰν οἱ ναυπλλόμβοι φασὶ κεκθέναι, κὴ ἐπὶ τὴν βελτίσην λάβοισαν ὁρμήσαντες, ἔπ τε & τόλμαν, κὴ ἀναιδείαν, κὴ ἀναισχυντίαν ἀφοσκλέσαντες, αἴτησ αὐτοῖς μᾶλλον συναγωνίζονται, κὴ λοιδορίας κοινὰς ἐκμελετήσαντες, ὡς πρόχειρα εἶεν, κὴ ἀνὰ στόμα ταῦτα μόνα ξυνβολὰς ἔχοντες. ὁρᾶς οὖσα ἀρχὴ Φιλοσοφίαν ἐφόδια; χαμαιζήλους, κὴ μεθαστομβην αὐτὸς εὖ μάλα εἰκότως, & ἀρὸς ἐμὲ, οἷόν τ ἀμέλει ὁ Αἴσωπος φησὶ τὸν τὸν τῇ Κύμῃ ὄνον. ὃς λεοντῆν περιβαλλόμβος, κὴ πρὸς λέοντα & αὐτὸς εἶναι. καί πω τινὲς & ἦσαν ἴσως οἱ πισεύοντες αὐτῷ. τάσ' ἀμέτερος, πάνυ ῥᾴστα ὡς οἶσθα, κὴ ἐς μίμησιν πρόχειρα. τὰ σοφιστὴν λέγω. κὴ ὁ πολλῆς τ πραγματείας δεῖ τελεῖσθαι περιβαλόντ, & πῆμα ἐξαρτήσαντ, & ξύλον σὺν τῇ χειρὶ ἔχειν, & βαδίζειν, μᾶλλον ἢ οἰκῆσαι, ἢ ὑλακτεῖν, & λοιδορεῖσθ ἅπασι, τὴν ἀσφάλειαν γὰ αὐτοῖς & μηδὲν ἐπὶ τάχ παρέχειν, ἢ πρὸς τὸ χῆμα αἰδῶς παρέξειν ἔμελλεν. ἡ ἐλευθερία ἦ πρόχειρος, ἄκνητ & ἀσφαλῶς, κὴν εἰ βύλοιθ ἀπάγειν, παρεχθησομβην τῷ ξύλῳ. κὴ τὰ

consulentibus parent, denique increpantes formidant, hæc omnia dominium haud parvum esse arbitrabantur. Verùm addiscere quæ huic professioni conveniunt, longum erat, imò potiùs prorsus impossibile. Artes verò sordidæ etiam cum labore vix poterant necessaria suppeditare. Nonnullis etiam servitus, gravis, & ut est, intolerabilis videbatur. Re igitur perpensa, ultimam anchoram, quam navigantes sacram vocant, visum est demittere, ad socordiam optimam declinando, audaciam quoque, & ignorantiam, ac impudentiam in auxilium advocando, quæ potissimùm ipsis opitulantur: & nova convitia excogitando, quæ in promptu essent, quasque solas in ore haberent suppetias. Vides qualia ad Philosophiam viatica? Se componunt, & transformant perquam eleganter: & mecum agunt, ut nimirum Æsopus ait Cumanum illum asinum feciisse, qui cùm leoninam pellem induisset, & asperè derudisset, ipse leo videri cupiebat: & fortè erant qui ipsi crederent. Nostra verò, planè sunt, ut scis, facilia, & in promptu imitabilia. De externis loquor: haud enim magni est negotii, tritam vestem induere, & peram collo suspendere, & baculum in manu habere, & vociferari, imò potiùs rudere, aut latrare, omnibusque maledicere. Equidem securitatem, quòd nihil ob talia passuri essent, formæ reverentia præstabat, & ut debebat. Libertas autem, prompta, invito domino, etsi vellet ab eo avertere, qui baculo est percutiendus. Cæterùm facul-

1 Ἄγκυραν ἱερὰν] Proverb. de quo in Iove Tragœdo. *Bourd.*

ἄλφιτα οὐκ ἔτ' ἀλίγα, ὑδὲ ὡς σοφιστῆ, μάζα ψιλή. τὸ ὄψώνιον, ἢ τάριχος, ἢ ζύμη, ἀλλὰ κρέα πανδαπά, ἐ οἶνος, οἷος ἥδιστος. καὶ χρυσίον παρ' ὅτου ἂν ἐθέλωσι. διασμολογοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες. ἢ ὡς αὐτοὶ φασιν, ἀπεκείραντα τὰ πρόβατα, δώσειν τε πολλὰς οἴονται, ἢ αἰδοῖ τῷ χήμηλος, ἢ δείᾳ τοῦ μὴ ἀκούσας κακῶς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ἰώμενοι εἰμὶ, ὡς ἐξίστε κακοζηλοῦντες τοῖς ἀρχαίοις φιλοσοφοῦσιν. ὑδέ τις ὁ διακρίνων, ἐ Διογενῆν τὰ τοιαῦτα ἔσται, ἢν μίνον τὰ ἔξω ἢ ὄμοια. ἀρχὴν γὰρ ὑδὲ τ' ἐλεγχον ἀνέχοντες, ἢν ἐρήτης τις ἀτασι κακοῖς, ἐ κακοδαιμονᾷ, ἀλλ' ἀγροὺς βοῶσι, καὶ ἐπὶ τῷ ἀκροπόλιν τῶν ἑαυτῶν ἀναφοίτησιν τῶν λειδεΐαν, ἐ προσχαίρουσι τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲ τὰ ἔργα ζητῇς, οἱ λόγοι πολλοί. ἢν δ' ἀπὸ τ' λόγων κρίνειν ἐθέλοις, τ' βίον ἀξιῶσι σκοπεῖν. τοιγαροῦν ἐμπέπληκεν πᾶσα ἡ πόλις τ τοιαύτης βαδιουργίας, καὶ μάλιστα τ Διογένη, ἐ Ἀντισθένη, ἐ Κράτητα ἐπιχαφομένων, ἐ ὑπὸ τῷ Κυνὶ ταπομένων. οἱ τὸ μὲ χρήσιμον ὁπόσον ἔνεστι τῇ φύσει τ κυνῶν, οἷον τὸ φυλακτικὸν, ἢ τὸ οἰκουρικὸν, ἢ τὸ φιλοδέσποτον, ἢ μνημονικὸν, ὑδαμῶς ἐζηλώκασιν, ὑλακὴν δ', ἐ λιχνίαν, ἐ ἁρπακτικὸν, ἐ ἀφροδίσια συχνὰ, ἐ κολακείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὸν δεσπότην, ἐ περὶ τραπέζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπονήκασιν. ὁ ψὶ τοίνυν μὴ μικρὸν οἶα ἔσῃ. οἱ γὰρ ἐκ τ ἐργασηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἀσουσιν, ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὲ πονοῦντας, ἐ κάμνοντας, ἐώντες εἰς ἑσπέραν ἐπικεκυφότας τοῖς ἔργοις, καὶ μόγις ἀποζῶντας ἐκ τ τοιαύτης μισθαρνίας. ἀργὸς δ', ἐ ῥᾴδιος ἀν-

cultates non ampliùs paucæ, neque tenuis, ut antè, maza: obsonium verò, non salgama, non grestis cepa: sed omnigenæ carnes, & vinum quàm suavissimum, & aurum unde volunt. Etenim circumerrantes tributum colligunt: aut ut loquuntur ipsi, oves tondent, multosque daturos existimant: aut habitus reverentia, aut malè audiendi metu. Etenim illud, ut puto, videbant, fore ut ex æquo inter rectè philosophantes collocarentur: nec quisquam esset qui talia judicaret & discerneret, si exteriora tantùm essent similia. In primis enim redargutionem non accipiunt, si quis ita modestè, & sensim interroget: sed confestim clamant, & ad suam arcem, maledicentiam scilicet confugiunt, & ad lignum paratum. Ac si opera quæras, verba multa: quòd si à sermonibus judicare velis, vitam considerandam esse censent. Proinde tota civitas hujusmodi malitia referta est: & iis maximè, qui Diogenis, Antisthenis, & Cratetis titulos assumunt, & disciplinæ Cynicæ se addicunt. Cæterùm quod natura optimum est in canibus, veluti custodia, vel domus tutela, aut heri amor, aut memoria, id nequaquam imitantur: sed latratui, gulæ, rapinæ crebræ Veneri, adulationi, divitum blanditiis, & frequentationi mensarum, diligenter operam dant. Videbis igitur paulò pòst quonam hæc evadant. Omnes enim ex officinis exilientes, artes relinquent desertas, cùm cernant se labore fatigari, ab aurora ad vesperam usque operi incumbentes, & vix istiusmodi quæstu victum comparare. Segnes verò & subdolos homines in

omnium

θρώπους, ἐν ἅπασιν ἀφθόνως βιεῖν ζῆν, αἰτοῦντας μὲ τυραννικῶς, λαμβάνοντας ἢ προχείρως, ἀγανακτοῦντας ἢ, εἰμὴ λάβοιεν, σὺν ἐπαινοῦντας ἢ, ὑσὶ εἰ λάβοιεν. ταῦτα δ' ἐπὶ Κρόνου βίου δοκεῖ αὐτοῖς, ἢ ἀπ' ἀρχῆς τὸ μέλι αὐτὸ ἐς τὰ στόματα ἐπιρρεῖν ὑπ' αὐτῶν ὑρανοῦ. ἢ ἦσαν ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα ἰδεῖν, εἰ τοιοῦτοι ὄντες, μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον. οἱδὲ μάλα σεμνοὶ, ἢ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω, ἢ τὰ δημόσια φαινόμενοι, ἰδεῖν παιδὸς ὡραίου, ἢ γυναικὸς λάβωνται κρατῆς, ἢ ἐλπίσωσι, σιωπᾶν ἄξιον, οἷα ποιοῦσιν. ἔνιοι δ', ἢ ξένων τὰ σφετέρων γυναῖκας ἀπάγουσι μοιχεύσοντες, ἢ τὴν Γλίσχεν ἐκεῖνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοῦσι δὴ ἐ αὐτά. εἶτα κοινὰς ταύτας ἅπασι τοῖς ξυνοῦσι προσήκουσι, Πλάτωνός τι δόγμα οἴονται ποιεῖν, σὺν εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος ἡξίου κοινὰς εἶναι τὰς γυναῖκας. ἃ μὲν δ' ἐν τοῖς συμποσίοις δρῶσι, ἢ ἃ μεθύσκοντα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἢ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἷόν κατηγορῆσαι αὐτοῦ μέθης, ἐ μοιχείας, ἐ λαγνείας, ἢ φιλαργυρείας. ὑδὲν γὰρ ὕστερος εὑρεῖς ἄλλο ἄλλου σκαιότερον, ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν, ἐ τὰ ἔργα. οἷον, κολακείαν μισεῖν φασι, κολακείας ἕνεκα τὸ Γναθωνίδου, ἢ τὸν Στρουθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους προτρέποντες. σὺν ἂν ὑδὲ κινῆσαι τὴν γλῶτταν μὴ μὴ ἐ ψεύσασθαι δυνατόν. ἡδονὴ πᾶσιν ἐχθρὸν τὸ λόγῳ, ἢ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιον, ἔργῳ δ' αὐτοῖς ἅπασι προσήνεσι. τὸ δ' ὀξύχολον, ἐ μικραίτιον, ἢ πρὸς ὀργὴν ῥᾴδιον, ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια τἀνιοχικά. μάλιστα γὰρ ὀ μικρὸν πα-

omnium rerum copia vivere, tyrannicè quidem postulantes, ac promptè accipientes, & quum non acceperint, indignantes, neque si acceperint, laudantes. Hæc videntur ipsis Saturni sæculum, spontéque mel ipsum è cœlo in ora influere. Porrò res hæc minùs esset molesta, si tales cùm sint, alia nulla injuria nos afficerent. Sed hi cùm admodum casti & severi, extrinsecus, & publicè appareant, si puerum nacti fuerint formosum, aut speciosam mulierem, aut speraverint, æquum est tacere quæ faciunt. Nonnulli verò suorum etiam hospitum uxores adulterio corrumpendas abducunt, Ilienſis illius juvenis instar, ac si & ipsæ quoque essent philosophaturæ. Deinde communes has omnibus qui congrediuntur, proponentes, Platonis præceptum implere se putant, nescientes quo pacto sacer ille mulieres communes esse debere censuit. Quæ verò in conviviis agunt, utque inebriantur, longum esset recensere. Et hæc faciunt, quomodo putas, dum ipsi ebrietatem, adulteria, luxuriam, & avaritiam reprehendunt. Nihil igitur invenies inter se magis contrarium, quàm ipsorum dicta, factaque: ut assentationem sibi odiosam esse dicunt, cùm assentatione Gnathonidem & Struthiam superare possint: & alios vera loqui hortantur, cùm ipsi ne linguam quidem movere queant, quin mentiantur. Voluptas omnibus verbo tenus est invisa, hostis Epicurus: sed re ipsa quidvis ob eam faciunt. Iræ præterea vehementia, leviſſimarumque rerum perturbatione, necnon iræ facilitate nuper natos infantulos superant. Non parvum

ρίχωσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν ὑπὸ τῆ τυχόσης αἰτίας ἐπιζέση μὲ αὐτοῖς ἡ χολὴ, πελιδνοὶ ὄντ τὸν χρόαν βλέπωσιν, ἰσεμόν τι ἐκ παρεφόρου λυδρούσης. καὶ ἀφρὸς, μᾶλλον δὲ ἰὸς μεσὸν αὐτοῖς ἢ τὸ σῶμα. μὴ σύμα ἐκεῖθι τύχοις, ὅτε ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἐκχαίτιται βόρβορος. χρυσίον μὲν, ἢ ἀργύριον, Ἡράκλεις μὰ δὲ κεκτῆσθαι ἀξιῶ. ὀβολὸς ἱκανὸς, ὡς θέρμος πρίαιτο. ποτὸν γὰρ, ἢ κρήνη, ἢ ποίμνης παρίξει. μετ' ὀλίγον αἰτοῦσιν [1] οὐκ ὀβολὸς, οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλείστας ὅλας. ὥστε τίς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ φόρτου πλήσειεν ἄν, ὅσον τούτοις Φιλοσοφία εἰς χρημάτων σωρὸν συλλέξαντα, καὶ ἐπισιτίσαντα, ἀποβλέψαντες ἐκεῖνο τὸ δύσποτον τελβώνιον, ἀχρεῖς οἴσετε, καὶ ἰδιώτας ἡμᾶς, καὶ παίδας ἡμᾶς, καὶ συνοικίας ὅλας, μᾶλλον χαίρειν φράσαντες τῇ πήρᾳ τῇ Κράτητος, καὶ τῷ τρίβωνι τῷ Ἀνταδένους, καὶ τῷ πίθῳ τῷ Διογένους. οἱ ἰδιῶται ταῦτα ὁρῶντες, καταπτύουσιν ἤδη φιλοσοφίας, καὶ ἅπαντας εἶναι τοιούτους οἴονται, κἀμὲ τῆς διδασκαλίας αἰτιῶνται. ὥστε πολλῷ ἤδη τῷ χρόνῳ, ἀδύνατόν μοι γενήσεται κἂν ἕνα τινὰ προσκαμόσθαι αὐτῶν. ἀλλὰ τὸ τῆς Πηνελόπης ἐκεῖνο πάσχω. ὁπόσον γὰρ δὴ ἐγὼ ἐξυφαίνω, τοῦτο οἱ ἀκμαῖοι αὖθις ἀναλύουσι. ἡ ἀμαθία γὰρ, καὶ ἡ ἀδικία, ἐπιτελοῦσιν, ὁρῶσιν ἀνεξέταστον ἡμῖν τὸ ἔργον, καὶ ἀνήνυτον πόνον. Ζ. εἰκὸς ὦ Θεοὶ πάσχειν ἡμῖν ἡ Φιλοσοφίᾳ πρὸς τὴν καταφρόνησιν ἐκείνων. ὥστε ὥρα σκοπεῖν ὅ, τι καὶ πρακτέον, ἢ ὅπως αὐτοὺς μετε-

igitur risum spectatoribus movent, quum quavis de causa bilis ipsis efferveſcit, lividoque colore cernuntur, impudentiam & animi impotentiam aspectu præ se ferentes. Os verò spuma, vel veneno potiùs est refertum. Ne sis ibi quum fœda illa illuvies effunditur. Aurum, aut argentum, hercle, possidere nolo: sufficit obolus: quo lupinos emam, nam potum fons seu rivus præbebit. At paulò pòst non obolos vel drachmas paucas, sed totas postulant divitias: adeò ut mercator quispiam tanto onere impleri posset, quantum illis ad quæstum Philosophia confert. Inde postquam ad satietatem corrasêre, & victum comparavêre, abjecta illa infœlici lacerna, agros nonnunquam, molleſque vestes, & crinitos pueros, totasque domos emunt, Cratetis peræ, Antisthenis lacernæ, ac Diogenis dolio longum vale dicentes. Talia quum idiotæ vident, jam despuunt Philosophiam, omnesque tales esse putant, meamque doctrinam criminantur: adeò ut longo jam tempore, non potuerim vel unum ipsorum mihi conciliare: sed idem ac Penelope mihi accidat, scilicet ut quantum ego texo, tantum momento dissolvatur. Ignorantia verò & injustitia, quum vident nostrum opus infectum, irritumque esse laborem, à risu non temperant. *Iup.* Proh Dii! qualia nobis perpessa est ab execrandis illis Philosophia! Quare tempus est disciendi, quid sit opus facto, quoque modo sint pu-

1 Οὐκ ὀβολὸς ἀλλὰ πλείστας] Sic apud Heliod. lib. 2. καὶ ἐμοὶ δοκεῖτε τοῖς ὑπὲρ τοῦ ἐκ ἀκάλης, ἀλλ' ἀπὸ πάσης τῆς λίβυης αἰτήσειν. Bourd.

λύσιον. ὁ μὲν γὰρ κεραυνὸς, ἁπάγμα μιᾶς πληγῆς, κἀμὲ ὁ ταναὸς τοῦτο τέμνει τάχος. Απο. ἐγώ τοι ὦ πάτερ, ὑποθήσομαι. μισῶ γὰρ ἐς αὐτὸς ἤδη τοὺς ἀλαζόνας, ἀμύστους ὄντας, ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἀγανακτῶν. κεραυνῷ μὲν γὰρ, ἢ τῆς δεξιᾶς, ἀδικωμένοι ἐκεῖνοι ἄξιοι. τὸν Ἑρμῆν δ' εἰ δοκεῖ, αὐτοκράτορα τῶν κλάσεως καθιπέμψωμεν ἐπ' αὐτούς. ὃς ἅτε δὴ πρὸς λόγους ἔχων ἐν αὐτοὺς, τάχιστα εἴσεται τοὺς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ τοὺς μή. εἶτά τοὺς μὲν ἐπαινέσεται ὡς τὸ εἰκός. οἶδε, κολασθήσονται, ὅπως ἂν ἐκείνῳ δοκῇ τὸ καιρὸν δοκεῖ. Ζ. εὖ λέγεις ὦ Ἄπολλον. ἀλλὰ σὺ ὦ Ἡράκλεις; ἅμα ἐν τῷ Φιλοσοφίαν αὐτῷ ἕξοντες, ἄπιτε ὡς τάχιστα εἰς τὸ βίον. τρισκαιδέκατον γὰρ ἄθλον οἷος τοῦτον ὑμῖν ἐκτελέσεσθαι, ἢν ἐκκόψῃς μιᾷρᾷ ὕτῳ, ἐν ἀναίσχυντα θηρία. Ηρα. καὶ μὴν ἄμεινον ἦν ὦ πάτερ, τῷ κήπῳ σκαφθέντι αὖθις ἐν Αὐγείᾳ, ἢ τούτοις συμπλέκεσθαι. ἀπίωμεν δή ὅμως. Φι. ἄκουσα μὲν, ἀκολουθητέον γ' ὅμως τοῖς δέξασθαι τὸν πατρός. Ερ. καίτοι μὴν, ὡς ἐγὼ ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρέψωμεν σήμερον. ποίαν γὰρ τραπόμεθα ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ δῆλον ὅτι ἐν τῇ Ἑλλάδι. Φι. ἴσασιν. ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν ὦ Ἑρμῆ. ἔτοι γ' οἶδεν Ἀττικὴ πενίαν δέονται, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς, ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ μᾶν ζητητέοι εἰσὶν ἡμῖν. Ερ. οὐκοῦν δεῖ τὴν Θρᾴκην ἅπαντα. Ηφ. εὖ λέγεις, κἀγὼ ἡγήσομαί γε ὑμῖν τὴν ὁδόν. οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα, συχνάκις ἐπλευσάμην. καί μοι τάδε ἤδη τραπόμεθα. Ερ. ποίαν λέγεις; Ηφ. ὁρᾶτε ὦ Ἑρμῆ, καὶ Φιλοσοφία; δύο

punienti. Fulmen enim uno ictu, & cita mors aufert. *Apollo.* Ego tibi consilium dabo, pater. Iam enim & ipse odi arrogantes illos, ineruditos, Musarum gratia indignatus. Nam fulmine, tua-ve dextra digni non sunt illi. Sed si videtur, Mercurium pœnæ exactorem ad ipsos demittemus, qui, ut pote in disciplinis versatus ipse, celerrimè cognoscet eos qui rectè philosophantur, & qui minùs. Tum hos quidem, ut par est, laudabit: illi verò, quemadmodum ei ex tempore videbitur, plectentur. *Iup.* Rectè dicis Apollo. Verùm & tu Hercules, unà Philosophiam ipsam ducentes, ad homines ite quàm celerrimè, & decimum tertium hunc laborem non parvum à te confectum iri puta, si tam sceleſtas, & impudentes belluas exciderit. *Herc.* Atqui præstaret, pater, Augiæ fimum rursus expurgare, quàm cum his manus conferre: abeamus tamen. *Ph.* Invita quidem: sed ex patris sententia est sequendum. *Mercur.* Descendamus, ut etiam paucos ex ipsis hodie conteramus. Sed quà eundum est Philosophia? scis enim ubinam sint. Annon manifestum est eos esse in Græcia? *Ph.* Nequaquam, nisi admodum pauci qui rectè philosophantur, Mercuri. At hi nihil Attica paupertate indigent, sed ubi multum aurum aut argentum foditur, ibi nobis sunt quærendi. *Mer.* Ergo rectà in Thraciam est abeundum. *Herc.* Rectè dicis, & viæ dux ero vobis. Novi enim Thracum res omnes, ut pote qui sæpius ad illos accesserim. Et nunc huc mihi flectatis. *Merc.* Quônam ais? *Herc.* Videtis-ne Mercuri, & Philosophia, duos mon-

λος, ὁ τὴν κιθάραν; Ηρμ. Ὀρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐπὶ τὴν Ἀργῶ ἡμῖν, ἥδιστον κελευστῶν ἁπάντων. ἐκεῖθεν γὰρ τὴν ὠδὴν αὐτοῦ, ἡνίκα ἐκωμῳδοῦμεν ἐρέττοντες. χαῖρε ὦ ἄριστε, καὶ μικρὸν ἐπίσχες. Ὀρφεῦ. σὺν ἐπιλέλησαι γάρ που Ἡρακλέους. Ορ. νὴ Δία ὑμεῖς γε ὦ Φιλοσοφία, καὶ Ἡρακλῆς, καὶ Ἑρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιδόναι τὰ μεμυθευμένα, ὡς ἔγωγε πάνυ σαφῶς ὃν ζητεῖτε οἶδα. Ερ. ἀκοῦσον δεῖξον ὦ παῖ Καλλιόπης ἔνθα ἐστι. χρυσίον γὰρ οὐδὲν οἴομαι δεῖν, σοφὸς ὤν. Ορ. εὖ ἔφης. ἐγὼ δή, τὸν μὲν οἰκίαν δείξαιμ' ἂν ὑμῖν, ἔνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δὲ οὐκ ἄν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούοιμι παρὰ αὐτοῦ. μιαρὸς γὰρ εἰς ὑπερβολήν, καὶ μόνον τοῦτο ἐμεμελέτηκε. Ερ. δεῖξον μόνον. Ορ. αὐτὸν πλησίον. ἐγὼ δὲ ἄπειμι ὑμῖν σκοπούμενος, ὡς μήσ' ἴδωμαι αὐτόν. Ερ. ἐπίσχες. ἡ γυναικός ἐστι φωνὴ, ξανθιππικὴ πῃ τῆς Ὀμήρου; Φι. νὴ Δία. ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ, τι λέγει. Δρα. [1]ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν, ὃς χρυσὸν φιλέει καὶ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δ' εἴπῃ. Ερ. σὺν τῷ Κάνθαρῳ σοι μισητέον, ὃς ξεινοδόκην κακὸν ῥέζει, ὅστις φιλότητα πατρίζει. Υπο. ἆρα ἐμὲ τοῦτο τὸ ἔπος, ἡ τὴν γυναῖκα ὥχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπεδεξάμην. Δρα. οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο, ὅτ' ἐνὶ πτολέμῳ ἐναρίθμιος, ὅτ' ἐν βουλῇ, Θερσίτῃ ἀκεραΐτομυθε, κακῶν πανάριστε κολοιῶν. μᾶψ, ἀτὰρ ἠΰ κῆρυ μετ' ἐρυζήμενα βασιλεῦσιν. Δεσπ. εἰκότως δὲ κεκράγατε πάντα. Δρα. ἀξιόν γε κύων, ὀπίσθε μὲν λέων, μέση δὲ Χίμαιρα, δεινὸν ἀποπνείουσα, τεί-

citharam gestans? *Herc.* Orpheus est, qui mecum in Argo navigavit, nauticorum hortatorum omnium jucundissimus. Nam ad cantum ipsius, non fatigabamur remigantes. Salve optime, & perquam canore Orpheu, siquidem Herculis non es oblitus. *Orph.* Vos quoque salvete Philosophia, Hercules, & Mercuri. Sed tempus est ut mihi dctis indicinæ præmium: ego enim planè novi quem quæratis. *Merc.* Quin ostende Calliopes fili, ubinam sit. Auro enim non indiges, sapiens cùm sis. *Orph.* Recte dicis: sed ego domum quidem in qua habitat vobis indicabo: ipsum verò minimè, ne apud eum malè audiam. Etenim est summè sceleſtus, ac uni huic rei studet. *Merc.* Ostende solùm. *Orph.* Enproxima hæc. Ego verò procul à vobis abeo, ne videam ipsum. *Merc.* Attende. Annon mulieris vox est, aliquid ex Homero recitantis? *Ph.* Ita per Iovem, Sed quid dicat, audiamus. *Fug.* Non minùs hunc odi, nigri quàm limina Ditis, Qui colit aurum animo, & simulat contraria verbis, *Merc.* Proinde odio habendus tibi Cantharus, Hospitis offensor, & se præbentis amicum, *Marit.* De me hoc carmen, cujus uxorem abduxit, quia ipsum receperam. *Fug.* Ebrius, atque canis facie, sed pectore cervus, Consilio ignavus, sed longè ignavior armis, Thersites vecors, pravarumque optima pica, Regibus illicitè, & frustra contendere

suetus. *Dom.* Iure execrandi hæc verba sunt. *Fug.* Prima canis postrema leo, media ipsa Chimæra, Horrendum exhalans animum

1 Ἐχθρὸς] Ex Iliad. 9. Cætera sunt ex Il. 1. 2. & 5. *Bourd.*

1 Tei-

τω κυνὸς ὠγρίου ἁμιλῶ. Υπο. οἴμοι γυνάι, ὁσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. φασὶ δ' αὐτῶν ἔκ κύειν ἀπ' αὐτῶν. Ερ. βάρβ, Κερβερόν τινα τέξεταί σοι, ἢ Γηρυόνιλω, ὡς ἔχοι ὁ Ἡρακλῆς ἕτερον αὖθις πόνον. ἀλλὰ ἐ σχολαίτερον. ὡς νῦν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Δεσπο. ἔχω σε ὦ Κάνθαρε. νῶν σιωπᾷς; φέρ' ἴδωμεν ἃ πιάσοι ἡ πήρα ἐχθ. Ἑρμῆς ἴσως, ἢ ἄρτε τεύφ. Ερ. ἃ μὰ Δία, ἀλλὰ ζωνίον χρυσίν. Δεσπ. μὴ θαυμάσῃς. Κυνικὸς γὰρ ἔφασκεν εἶναι τερπόθεν ἐπὶ τῶ Ἕλλαδ. σύτως οὖν, Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἐστι. [1] τοιγαροῦν Κλεάνθην οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψῃ. κεκμήκοτα γὰρ ὑπὸ τῶ πώγων, ὥστε μιαρὸς ὤν. Δεσπο. σὺ δ' ὦ κακὲ, ὁ Ληκυθίων ἡμῶν θραπέτης τυγχάνεις ὤν; ἔμμην ἄλλω. ὦ τῶ γάλω. εἶπε τί σὺκ ἂν γλύοιτο; κἀγὼ Ληκυθίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τέλειος δ' ἕτερος ἀδέσποτος ὑμῖν ἐστι; Δεσπο. ὀδυμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἁπλωλένευ. Ερ. ὅπη τί; Δεσπο. ὅπη δεινῶς τ' ὑποστρέφων ἐστί. τὸ δ' ὄνομα, Μυξόπονον αὐτὸν ἐκαλέσαμεν. Ερ. Ἡράκλες ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπεσθε πήρᾳ, κἀμὲ βάκτρῳ, κἀμὲ αὐτὸς ἁπλώσω τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μηδαμῶς. σὺκ ἂν ἁπλάσοιμι βιβλίον μοι τῶ παλαιῶν κύκωπα. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τί ὦ γαστρὶ, [2] τερεντίαν βιβλίον. Ερ. ὀδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ

mum trini canis acris. *Marit.* Hei mihi uxor qualia perpessa es à tot canibus. Quin ex illis ipsam concepisse dicunt. *Merc.* Confide, Cerberum tibi, aut Geryonem pariet: ut Hercules iste alium laborem rursus habeat. Sed accedunt, ita ut fores pulsare non sit opus. *Dom.* Teneo te Canthare: siles jam? age videamus quid habeas in pera, fortè lupinos, aut frusta panis. *Merc.* Minimè per Iovem: sed zonam auream. *Merc.* Ne mireris. Nam in Græcia Cynicum se esse dicebat, sed hic est planè Chrysippeus. Quare Cleanthem ipsum non diu pòst videbit Nam cùm sit adeò scelestus, à barba suspendetur. *Dom.* Tu verò nequam, nonne es Lecythio meus fugitivus? certè non alius. O rem risu dignam! quid non fiet? etiam Lecythio philosopharur? *Merc.* Nunquid tertius ille domino caret? *Dom.* Minimè: verùm ego dominus, sponte ipsum in malam rem dimitto. *Merc.* Quorsum? *Dom.* Quia teterrime fœtet: eumque Unguentodorum appellabamus. *Merc.* Hercules malorum depulsor audi-ne? deinde pera, & baculum: atqui tu uxorem recipe. *Marit.* Minimè, non si reciperem priscum librum in utero gerentem. *Merc.* Quomodo librum? *Marit.* Quidam, ô bone, triceps est liber. *Merc.* Nihil absurdum siquidem unus ex Co-

1 Τοιγαροῦν Κλεάνθην οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψῃ, κεκμήκοτα γὰρ ὑπὸ τῶ πώγων] Nullum jocum video in voce Κλεάνθην, nec ullam allusionem ad vocem κεκμήκοτα. Ideo suspicor non ita scripsisse Lucianum, & forte Χρίμπτα scripserat, ad quod alludebat κρέμηται, ut paulo supra, eo quod multum auri habebat in pera, ὑπὸ τῶ χρυσῶ Χρυσίππειον eum vocavit. *Palm.*

2 Τερεντίαν] Hujus nominis drama fecerat Varro, in quo Iulius, Crassus, Pompeius. *Bourd.*

1 Πα-

μ ὄρη μέγιστα, καὶ κάλλιστα ὁρᾶν ἁπάντων, Αἷμός ἐστι τὸ μεῖζον, ἡ δὲ ἐλαφρὸν ἦ, Ροδόπη, πεδίον ἦ ὑποπεπταμένον, πάμφορον, λύσιν τῶν ἀφοπόδων ἑκατέρων ὄψις ὀρθάμενον, καὶ πᾶσι λόφους τρεῖς ἅμα καλοὺς ἀνεσηκότας, σὺν ἀμόρφοις τοῖς τραχήλοις, οἷον ἀκροπόλεις πολλὰς τῆς ὑποκειμένης πόλεως. καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται. Ερ. τί Δῖ ὦ Ἡρακλεῖς, μεγίστη, καὶ κάλλιστα ἁπασῶν. πόρρωθεν ἂν λάβοιμι τὸ κάλλος· καὶ πῶς ποταμὸς μέγας διαμέσου ῥεῖ, πάνυ εὐ χεῦ ψαύων αὐτῆς. Ηρα. Ἔβρος μέν, ἔτος. ἡδὲ πόλις, ἔργον Φιλίππου εἰκαίνου. καὶ ἡμεῖς ἤδη σχεδὸν ἐσμεν, καὶ ὑετοφίλοι. ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ. Ερ. ἴσως μενοῦν. πόσ' ἂν χρὴ ποιεῖν, ὅπως τὰ ζῷα ἐξευρήσεις; Ηρα. τοῦτο μέν, σὸν ἤδη ἔργον ὦ Ἑρμῆ. κῆρυξ γὰρ εἶ. ὥστε σὺ ἂν φθόνοις κηρύττοις. Ερ. ἀλλ' ἤδη τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ πάγε ὀνόμαζε σὺ ἐπίσαμαι αὐτῶν. σὺ δὲ ὦ Φιλοσοφία, λέγε, ὅπως ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα ἐρεῖς. Φι. ἀλλ' αὐτὴ μὲ οἶδα τὸ σαφές, οἵτινες ὀνομάζονται, ἀλλὰ τὸ μὴ ξυγγενέσθαι αὐτοῖς. λύσι δ' ἂν ἐπιθυμίας, ἣν ἴσχουσιν εἰς τὰ κτήματα, σὺν ἂν ἀμόρτοις ἐρεσκελῶν κτήσωνται, ἢ κτησίππους, ἢ κτησικλέας, ἢ σύκτήμονας, ἢ πολυκτήτας. Ερ. τί λέγεις. ἀλλὰ τίνες ἔτι εἰσιν, ἢ τί ἐστὶ φιλοκαπῆσι ἐστὶ αὐτοί; μᾶλλον ἢ ἐστὶ ἐρεσίαυσι, καὶ τὴν ἔριδας ἥλιτες omniumque pulcherrimos? Major, Hæmus est, oppositus verò, Rhodope: at campus interjectus, perquam fertilis, ab utriusque radice confestim se pandens, tresque colles perpulchros assurgentes, asperitate non deformes, tanquam subjacentis urbis multas arces: jamque urbs apparet. *Merc.* Ita per Iovem Hercules, maxima, omniumque pulcherrima: cujus pulchritudo eminus resplendet, quin & maximus fluvius illam alluens præterlabitur. *Herc.* Hebrus est, civitas verò Philippi illius opus: & jam nos ad terram, & sub nubibus sumus: quare quod fœlix faustumque sit, ingrediamur. *Merc.* Ita fiat. Cæterùm quid faciendum, & quomodo investigandæ feræ? *Herc.* Hoc tui muneris jam est Mercuri, siquidem es præco. Ne igitur præconium enuntiare cuncteris. *Merc.* Haud difficile hoc: sed illorum ignoro nomina. Tu igitur Philosophia, dic quo nomine sint compellandi: & signa insuper. *Ph.* No ipsa quidem scio certò quomodo vocentur: quia mihi cum ipsis non fuit commercium. Cæterùm non aberrabis si eos à possidendi desiderio, Possidonios, aut Possidippos, aut Possicleas, aut Possifundos, aut Possidoros nominaveris. *Merc.* Bene dicis. Sed quinam hi sunt qui & ipsi circunspectant? atqui accedunt, & videntur aliquid velle loqui. *Viri.* Pos-

1 Ἔβρος μὲν ἔτος, ἡδὲ πόλις ἔργον Φιλίππου εἰκαίνου] Cum paulo supra dixerit de hac eadem urbe: καὶ πεδίον ὑπόπεπταμένον τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεσηκότας, non est difficile divinare, de qua urbe loquatur: nimirum de Philippopoli, quæ & Trimontium & antea Poneropolis & Pulpudena & Eumolpias, sita ad Hebrum inter Hæmum & Rhodopen, quæ Trimontium vocata est eo, quod tres montes suorum murorum ambitu complectebatur. *Palm.*

1 Καὶ

σιν. Ανδρες. ἆρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν ἃ ἄνδρες εἰπεῖν, ἢ σὺ ὦ βελτίστη, εἴ ποτε τρεῖς γόητας ἅμα εἴδετε, [1]καί ποτε γυναῖκα ἐν χρῷ κεκαρμμένῳ εἰς τὸ Λακωνικὸν, ἀρρενωπὴν, καὶ ἀνδρικήν; Φι. Παπαῖ. τὰ ἡμέτερα ἔτοι ζητεῖσι. Αν. [2]πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ ἐκεῖνοι ἅπαντες. ἡμεῖς δ', τὴν γυναῖκα μάλιστα μέμφομαι, ὠδραποδισμένῳ πρὸς αὐτῶν. εἰσεσθε δ', καθότι ἐζητοῦμεν αὐτούς. τοιγὰρ δ' ἅμα κηρύττωμεν. εἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν, τ' ἀπὸ Σινώπης βαρβάραν, ὄνομα τοιοῦτον, οἷον ἀπὸ κτημάτων, ὕπωχρον, [3]ἐν χρῷ κυρείαν, ἐν γλωττῃ βαλλῇ, πήραν ἐξημμένον, καὶ τριβώνιον ἀμπεχόμενον, ὀργίλον, ἄμουσον, τραχύφωνον, λοίδορον, μιλυόεν ἐπὶ ῥητοῖς αὐζόμενον. Δεσπ. νοῶ ἔτ' ὦ, ὁ Κηρύττεις. ὡς ἐκείνῳ γε ὄνομα ἐμοὶ πάρ' ἐμοὶ, Κάνθαρος. καὶ ἐκόμα δ', καὶ τὸ γρέειον ἐπάλλετο, καὶ τέχνην τιν' ἐμοὶ ἠπίστατο. ἀπέκειρε γὰρ ἐν τῷ γναφείῳ καθήμενος, ὁπόσον [4]περιττὸν τοῖς ἱματίοις τὸ κροκίδιον ἐπανθεῖ. Φι. ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν ὁ οἰκέτης ὁ σός. ἀλλὰ νῦν Φιλοσόφῳ ἔοικεν, ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας. Δεσπ. ὦ τῆς τόλμης. ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ φησιν. ἡμῶν δ', ἀδὲς λόγος. ἁμιλλᾷ ἅπαντες ἀνευρήσομεν. ξυνίστησι γὰρ ὡς φησιν αὐτὸς. Φι. τίς δ' ὅτος ἄλλος ἐστὶν ὦ Ηρακλες, ὁ καλὸς Possetis-ne, ô viri, vel tu optima nobis dicere, num tres præstigiatores unà videritis, & mulierem Laconicè abrasam, aspectu masculo, & planè virili. *Ph.* Papæ! hi nos quærunt. *Viri.* Quomodo vos? Etenim Fugitivi illi omnes: nos autem mulierem potissimùm quærimus, ab ipsis mancipatam. Intelligetis autem curnam ipsos quæramus. Nunc igitur simul præconium pronuntiemus. Siquis mancipium Paphlagonicum, ex Sinopensibus barbaris, tali nomine, quale à possessionibus imponitur, subpallidum, ad cutim tonsum, barba horridum, pera instructum, lacerna indutum, iracundum ineruditum, voce asperum, maledicum, certa libertate vivens, indicato. *Dominus.* Heus tu intelligo, quod prædicas mancipium. Illi enim apud me nomen erat, Scarabeus: comam autem alebat, & barbam avellebat, meamque artem norat. Nam in fullonica officina sedens, tondebat quicquid floccorum in vestibus superfluum efflorescit. *Ph.* Ille ipse servus tuus est: at nunc Philosopho similis, qui accuratè in fullonia se polivit. *Dom.* Proh audaciam! Scarabeus philosophatur, inquit. Nostri autem, nulla est ratio. Omnes utique inveniemus, siquidem hæc intelligit, ut ait. *Ph.* Sed Hercules, quisnam est hic alius qui accedit, pulcher, citha-

1 Καί ποτε γυναῖκα ἐν χρῷ κεκαρμμένῳ εἰς τὸ Λακωνικὸν] Expositum hunc locum Meursius Miscellaneor. l. 1. c. 16. *Edm.*

2 Πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ] Πῶς τὰ ἡμέτερα; Φι. Δραπέται γὰρ. Marcil.

3 Ἐν χρῷ κυρείαν] Emendavimus antea interpretationem hujus loci. *Bourd.*

4 Περιττὸν τοῖς ἱματίοις] Legend. Casaubon. ad Theophrast. cap. de adulat. *Idem.*

1 Ἐνθεῦτε

τραφάλλης τῶν Κωμικῶν εἰς. Δρα. σὸν ὦ Ἑρμῆ δικάζειν τὸ μὴ τεκεῖν. Ερ. ὕπω μοὶ δοκεῖ. ταύτην μὲν ἵνα μηδὲν τέκῃς, μὴ ᾖ πολυκέφαλον τέκνη, οἵαν χρὴ δεῦρ' τὸν ἄνδρα ἐπίσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. τὼ δύο δ' οὗτω τὼ δραπέτιδε, δαδοῦντε τοὺς δεσπότας μανθάνειν ἃ πρωτόν, τὸν μὲν, ἀπολύειν τὰς ῥυπώσας τῶν ὀρνέων, τὸν Λημνίαν. τὸν Μυρόπνουν δ', αὖθις ἀκείας τὰ ἱμάτια τὰ διερρωγότα, μαλάττῃ γε πρότερον μαστιγωθέντα. ἔπειτα δὲ τοῦτον [1] δεδαδουχῆσαι τοῖς πιπωτοῖς, ὡς ἀπολοῖτο δεδαπλλόμενον τὰ πέρα, ῥυπώσῃ πρόσθεν, καὶ γυναικεία τῇ πίτῃ. εἶτα εἰς τὸ Αἷμον ἀναχθέντα γυμνὸν, ἐπὶ τὸ χιόνος μόνον συμπεπεδημένον τὼ πόδε. Δρα. φεῦ τῶν κακῶν. οἵτινοί. παπαιπαπαῖ. Δηστο. τί τοῦτο παρενέβης τὸ τραγικὸν σὺ λῆρον; ἀλλ' ἀκολούθει δεῦρο τοῖς πιπωτοῖς ἤδη, ἀποδυσάμενος πρότερόν γε τὴν λεοντῆν, ὡς γνωσθῇς ὢν ὤν.

Comicis trigaleatus. *Fug.* Tuum est, Mercuri dehinc judicare. *Merc.* Ita mihi videtur. Vt hæc mulier, ne pariat monstrum multiceps, ad virum in Græciam revertatur: atque hi duo fugitivuli dominis traditi, discant quæ antea: Lecythio quidem sordidos abluere panniculos: Vnguentodorus autem, lacera vestimenta resarcire, priùs quidem malva flagellatus. Deinde ut etiam hic tradatur picatoribus, ut pereat vulsus primùm: insuper pudenda, & muliebri pice inquinetur: deinde nudus in Hæmum sublatus, vinctis pedibus in nive maneat. *Fug.* Heu malorum ah ah, papæ, cheu. *Dom.* Quid hoc est, tragicas voces interseris? Sed ad picatores jam sequere, exuta priùs pelle leonina, ut asinus esse cognoscaris.

1 Παραδεδῶναι τοῖς πιπωτοῖς] Attigi hanc pœnam ad Dial. de Morte Peregrini ex Interp. Aristoph. ad nubes. Conjunxit hæc omnia in Palinuro. καὶ καταληφθεὶς τὰ αἴσχιστα ἐπαθὼν. Bourd.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. ΙΕΡΕΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΟΝΟΣ.

SATVRNALIA. SACERDOS, ET SATVRNVS.

ARGVMENTVM.

Lucianus ritum & originem Saturnaliorum tradit hoc Dialogo, ubi fingit Sacerdotem & Saturnum colloqui: quorum alter quidem divitias à Deo postulat: alter autem, dum divitias largiri, sua potestatis esse negat, interea quatenus ipse regnet, & quid præstare soleat, denique cur hoc festum institutum sit, exponit: resutata interim etiam fabula, quæ de liberis devoratis & amissione regni, & captivitate ipsius vulgo jactatur.

SA-

ΙΕΡΕΥΣ.

Ω Κρόνε, σὺ γὰρ ἔοικας ἄρχειν τότε γε νεῶν εἶναι, καὶ σοὶ πίθηται, καὶ κεκαλλιέρηται παρ' ἡμῶν, τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τῶ ἱερῶν αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ; Κρ. τοῦτο μὲν αὐτὸν σε καλῶς ἔχει ἐσκέφθαι, ὅ, τι σοι δίκαιόν, εἰ μὴ καὶ ἄμα ἐθέλοις εἶναι τὴ ἀρχοντι εἰδέναι τί σοι ἥδιστον αἰτεῖν. ἐγὼ δὲ πάλαι δυναμαι, σὸν ἀναδύσομαι τῶς τῶν δύχην. Ιε. ἀλλὰ πάλαι ἔσκεμμαι. ἐρῶ γὰρ τὰ κοινὰ ταυτὶ, καὶ σοὶ χάριεν, πλεῖστον, καὶ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἀνδρῶν δυνατὸν εἶναι, καὶ ἀνδράποδα πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ ἐσθῆτας διαφανεῖς, καὶ μελανὰς, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐλέφαντα, καὶ τἄλλα, ὁπόσα πάμεγα. τούτων δὲ ὧν ἄριστε Κρόνε, δίδε μοι, ὡς τ' ἐμὲ αὐτῶν ἀπολαῦσαι τῆ σῆς ἀρχῆς, μὴ δὲ ἄμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν ἀφ' ἁπάντων δὲ βίου. Κρο. ὁρᾶς; διὰ ταῦτ' ἐμὲ ἤτησας. διὰ γὰρ ἐμὲ ἀφανίσειν τὰ τοιαῦτα. ὥστε μὴ ἄχθου, εἰ ἀτυχήσεις αὐτῶν, ἀλλ' αἴτει Διὰ δὲ Διὸς, ὁπόταν εἰς σὲ πίνον ἡ δρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ῥητοῖς παραλαμβάνω τὴν δυναστείαν. ἐπὶ μὲ ἡμεραῖς ἡ πᾶσα βασιλεία. καὶ μὴν οὐκαθέξεται τούτων ἡμισυ, ἰδιώτης δ' ὑπ' εἰμι, καὶ πω δὲ πολλῶ δεῖμε εἰς. ὁ αὐτὸς δὲ πῶς

SACERDOS.

Dic mihi Saturne, quando tu quidē hoc tempore regnare videris, tibi & sacrificatum, & litatum est à nobis, quid potissimùm pro immolatis hostiis, abs te postulatum feram? *Sat.* Istud quidem te ipsum decet perpendere, quid optare debeas: nisi vis ut princeps etiam sit vates, ut norit, quid libentiùs petas. Cæterùm ego, quantum facultas feret, annuam tuis votis. *Sac.* Quin istud jam olim perpendi. Nam communia hæc, & passim obvia, videlicet opes, multam auri vim, utque viris imperem, & mancipia multa possideam, splendidas vestes & delicatas, argentum, & ebur, denique quicquid est pretiosum. Hæc igitur mihi da, optime Saturne, ut & ipse nonnihil emolumenti ex tuo sentiam imperio, ne-ve solus per omnem vitam earum rerum sim expers. *Sat.* Viden? Hoc postulas quod meæ facultatis non est. Neque enim mearum est partium ista distribuere: quare ne graviter feras, si quæ petis, non assequeris. Sed ista à Iove postulato, quum ad eum imperii vices venerint, id quod brevi futurum est. Nam ipse accipio. Est autem imperium quorum si jus excessero, privatus illicò reddor, & ex plebe unus. Nec in his septem diebus, serium quip-

certis conditionibus imperium meum septem duntaxat dierum,

1 *Dic mihi Saturne*] Saturno sacra fiebant, de quibus in primis Macrob. lib. 1. c. 8. & 10. & L. Gerald. de Annis & mensibus, hæc καίνια dicebantur à Græcis, & primò uno die tantùm. i. 14. Cal. Ianuarias celebrari solita, sed post in triduum propagata, primùm ex adjectis à Cæsare huic mensi diebus, deinde ex edicto Augusti, quo trium dierum ferias Saturnalibus addixit, à 16 igitur cæpta in 23 desinebant quo solo fieri antè consueverant. *Cogn.*

ἐπῇδε, πανδαῖον μέ, Οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν δή, καὶ μεθύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ κυβεύειν, καὶ ἀρχιθιάσους καθίστασθαι, καὶ τὰς οἰκείας ἀνωχλεῖν, καὶ γυμνὸν ἄδειν, καὶ κροτεῖν ὀρχεῖσθαι. ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλὴν ἀθρόαν, ἀσεβόλῳ κεχρισμένον τὸ πρόσωπον. πάντα ἐφάπτεται μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δὲ ἐκεῖνα, τὸ πλοῦτον, καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς αὐτὸς δίδωσιν οἷς ἂν ἐθέλῃ. Ιε. ἀλλ' οὐ ῥᾴδιον ἐκεῖνο, ὦ Κρόνε ῥᾳδίως, καὶ πρόχειρος. ἔγωγ' ἤδη ἀπηῤῥύηκα, αὐτῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ. οὐδ' οὕτω ἐπαΐει τοπιρρᾴπαν. ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἐποίησεν, καὶ τὸ κεραυνὸν ἐπανατείνεται μοι, δριμὺ ἐκφοβῶν, ἐκπλήττει τὰς ἐνοχλήσεις. ἢν δέ ποτε καὶ ἐπινεύσῃ τινί, καὶ πλούσιον ποιήσῃ, πολὺ τὸ ἄκεφον ἐπαΰσας, καὶ τὰς ἀγαθὰς ἐνίοτε, καὶ σωστὰς ἀφείς. ὁ δή, πανπονήροις τε, καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι καθίζει τὸ πλοῦτον, μαστιγίαις, ἢ ἀνδραγωγίοις τοῖς πλείστοις αὐτῶν. πλὴν τάχα σοι δοκῶ ἐξελεύθερα εἰδέναι, τίνα ταῦτά ἐστι. Κρο. ἀμικρὰ ὅλως, ἀδὲ πᾶσιν οὐκ ἀφθόνητα, ὡς ἐγὼ τὴν δωσάμενον ἐξεπιστεῦσαι τὴν συμπάσης ἀρχῆς, εἰμὴ σοί γε μικρὰν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβεύοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μονάδα κυλιομένῳ δὲ κύβῳ, σοὶ τὴν ἑξάδα ὑπερφέρειν ἀεὶ φαίνεται, πολλοὶ γὰρ ἐς κόρον λαβὸν δὲ τοιούτου ἐπισπάσασθε, οἷς ἔλεως, καὶ φορὸς ὁ κύβος ἐπινεύσῃ. οἶδα, ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξεπήξασθε, σωτηρίου αὐτοῖς δὲ σκάφους

quippiam aut publicum tractare, mihi conceſſum eſt. Verùm potare, inebriari, vociferari, ludere, talos jacere, creare reges, famulos in convivium adhibere, cancre nudum, laſcivo corporis motu ſaltitare, nonnunquam & in gelidam aquam præcipitem dare, facie fuligine oblita. Hæc uti faciam permiſſum eſt: ſed magna illa, puta divitias & aurum, Jupiter ipſe, quibus lubet, dilargitur. *Sac.* At non facilè, Saturne, & expeditè id facit: adeò ut me jam vox defecerit, magno clamore hæc ab illo flagitantem. At is nihil prorſus audit: verùm ægidem obvibrans, ac fulmen intentans, torvumque obtuens, pavefacit inſtantes. Quòd ſi quando etiam annuerit alicui, divitemque reddiderit, mirum quàm id nullo delectu facit, ut aliquoties præteritis probis, ac ſapientibus viris, ſceleratis ac ſtultis hominibus opes offundat, verberonibus atque effœminatis, cujuſmodi ſunt plerique iſti. Quanquam equidem cupio cognoſcere, quænam ſint iſta poteſtati tuæ permiſſa. *Sat.* Haudquaquam parva, neque omnino contemnenda, ſiquis univerſi imperii vim expendat: niſi fortè tibi parum videtur eſſe, ut in talorum ludo vincas, cumque cæteris alea in unionem volvatur, tibi ſenionem ſemper in ſummo latere oſtendat. Nam hinc ſibi plerique victum parant ad ſatietatem, quibus benigna & proſpera annuerit [2] teſſera. Alii contrà, nudi enatant fracta ipſis ad tam exiguum ſcopulum,

1 Οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν δή] Οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται ἐδὲν, πίνειν δή. Marcil.

2 *Teſſera*] Teſſera lateribus conſtabat ſex, quibus inter ludendum utebantur tribus. Suet. Auguſto. *Cogn.*

1 *Sub-*

φυς, τὸν ὕπνον μικρὸν ἴρμοσε τῷ κόσμῳ. καὶ μὲν δὴ καὶ πιεῖν ἐς τὸ ἡδίστον, καὶ ὠδικώτερον ἄλλου δέξαι ἄκρατα ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ ἀφηνιασμένων τὰς μὲν ἄλλας ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν. τοῦτο γὰρ τιμώμενον τὴν ἀδικίαν ἀφανίσαι. σὺ δὲ, καὶ ἀνακηρυχθήναι καλλίνικον, καὶ ταῦτα ἀφαιρεθεὶς τὰ ἀλότα. ὁρᾷς ἡλίκον τὸ ἀγαθὸν, ἐπὶ δὲ βασιλέα μόνον ἐφ' ἅπαντων ἥκειν, τὰ ἀφαλῆ λαβόντα κρατήσαντα, ὡς μήτε ἐπιταχθείσης γλώττης ἐπιζήσασθαι, καὶ αὐτὸς ἐπιζῆσαι ἔχοις, τὰ μὲν, αἰσχρόν τι ποιεῖ αὐτὸν ἀναβοήσας. τὰ δὲ, γυμνὸν ὀρχήσασθαι, δὲ ἀρράβδου τοῦ αὐληταῖδος, τρεῖς τοὺς οἰκίαν ὠφειλητάς; πῶς δ' οὐ δὲ τοῦτο δείγματα μεγαλοψυχίας τὰ ἐμᾶς; εἰ δὲ τὸ μὴ ἀληθῆ, μὴ δὲ βέβαιον γίγνεσθαι τοῦ τοιούτου βασιλείαν ἀπάσῃ, ἄγνωμον ποιήσεις, ὁρῶν αὐτὸν ἐμὲ τὰ τοῦτο ἀφανίσουσα ὀλίγῳ χρόνῳ τοῦ δοκεῖν ἔχοντα. τούτων δὴ ὧν ἄ μοι δώσεις, δύναται πεπᾶν, δ' ἄρχειν, δ' ἄδειν. καὶ τὰ, ἃ κατηριθμησάμην, θαρρῶν αἴτει, ὡς ἐμοῦ πρὸς ἡδονὴν δεδιξομένου σε τῇ αἰτήσει, καὶ πρὸ κεραυνός. Ιε. ἀλλ' ὦ Τιτάνων ἄριστε, τὰ μὲν τοιαῦτα, ἃ δέομαι. σὺ δὲ, ἀλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκρινον, ὃ μάλιστα ἐπόθουν εἰδέναι. καί μοι λῷον εἶπας αὐτὸ, ἵνα μοι λῷον ἔσῃ τοῦ ἀμοιβὴν ἀποδεδωκὼς αὐτὰ τὰ θυσίας, δὲ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρο. ἐρώτα μόνον. ἀποκεκλεισμένα γὰρ, ἢν εἰδῶς τύχω. Ιε. τὸ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ. ταῦτ' ἔστι, ἃ σὲ σὺ ἀκούομεν, ὡς κατήσθιες τὰ γιγνόμενα ὑπὸ τῆς Ῥέας, ἐκείνη δὲ ὑφελομένη τὸν Δία, λίθον ὑποβαλλομένη ἀντὶ βρέφους, ἔδωκέ σοι καταπιεῖν. ὁ δὲ, εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενον, ἐξήλασέ σε τῆς ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας. εἶτα εἰς τὸν Τάρταρον φέρων ὑπέβαλε, lum, aleam puta, navi. Præterea quàm suavissimè bibere, ac modulatiùs alio videri canere in convivio: & ex ministris alios in aquam dejici (nam ea pœna est parũ dextrè ministranti) te verò victorem egregium pronuntiari, & ei quem viceris præmia præripere. Vide quantũ sit bonum, quòd etiam rex solus omnibus præficeris, talis victor, ut non solùm ipse non feras ridicula imperata, sed etiam aliis imperare possis ipse: huic ut turpe aliquid de se ipso vociferetur: illi ut saltet nudus, & sublata in humeros tibicina, ter domũ obambulet? Annon hæc quoque munificentiæ meæ non exiguæ sunt argumenta? Quòd si causaberis regnum hoc nec verum esse, nec stabile, inscitè feceris, quum videas me ipsum, qui ista dilargior, exigui temporis imperium tenere. Ex his igitur, quæ meæ est facultatis præstare, nempe taxillis, regnando, canendo, & reliquis quæ modo recensui, audacter à me petito, nihil veritus, ne te ægide, aut fulmine territem. *Sac.* At ô Titanum optime, istis mihi nihil est opus. At mihi id responde, quod maximè cupiebam scire. Quod si mihi dixeris, sat magnam gratiam pro victima mihi rependeris: & in posterum debita condono tibi. *Sat.* Roga modò, equidem respondebo, si scivero. *Sac.* Primùm quidem illud, vera-ne hæc sint quæ de te audimus, te solitum edere liberos ex Rhea tibi nascentes, eam verò clam subducto Iove, lapidem infantis loco supposuisse, quem tibi dedit devorandum. Deinde adultum puerum, te bello victum, regno expulisse: mox vinculis injectis in Tartara præci-

πεδήσας αὐτόν σε, καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον μὴ σοὶ παρεπέπτευκε. Κρο. εἰ μὴ ἑορτὴν ἄγετε ἤγεμόν, καὶ μεθύειν ἐφίετο, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἔγνως ἄν, ὡς ὀργίζεσθαι γὰρ ἐφεῖτό μοι, τοιαῦτα ἐρωτήσας, οὐκ αἰδεσθεὶς πολιὸν ὄντα, καὶ πρεσβύτην θεόν. Ιε. καίτοι ταῦτα ὦ Κρόνε, οὐ παρ' ἐμαυτοῦ φημι, ἀλλ' Ἡσίοδος ὁ Ὁμήρος, οὐκ ἐγὼ δὲ εἰπεῖν ὅτι οἱ ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι χεδνὸν, τοῦτα πεπισθύκασι περὶ σοῦ. Κρο. οἶδ' γάρ τὸ ποιμένα ἐκεῖνον, τὸ ἀλαζόνα, ὑγιὲς τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει ὅτως. ἔδ' ὅτις ἄνθρωπος, οὐ γὰρ θεὸν ἐρῶ, τολμείνειεν ἂν ἐκὼν αὐτὸς κατεσθίειν τὰ τέκνα, εἰμὴ τις θυέστης ἦν, καὶ ἀσπονδεὶ ἀδελφῷ ἐμπεσών, ἤδιες; καὶ τοῦτο γ' ἂν εἴη, πῶς ἀγνοήσειε λίθον ἀντὶ βρέφους ἐδίαν, εἰ μὴ ἀνάλγητος εἴη τὰς ὀδόντας; ἀλλ' ὅτι ἐπολεμήσαμεν, ὅτι ὁ Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκόντος δὲ μοῦ ἐχώρησεν αὐτῷ, καὶ ὑπεξιόντος ἄρχειν. ὅτι μὲν γὰρ ὅτε πεπέδημαι, ὅτι σὺ τῷ Τυφῶνι εἰμὶ, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς οἶμαι, εἰμὴ τυφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ. Ιε. τί παθὼν ἦ ὦ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν; Κρο. ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲν ὅλον, γέρων ἤδη, καὶ πολυχρόνιος ὑπὸ τοῦ χρόνου ὤν, διὸ δὲ πεπόνθαί με οἱ πολλοὶ εἴκασαν, ὡ γὰρ ἠδυνάμην ἀμύνειν τοῖς ὅτι πολλὰ ἀδικίαν τ' νῦν, ἀλλ' ἀεὶ ἀναθεῖν ἔδει ἄνω, καὶ κάτω, τὰ κεραυνὸν διηρμόνον, τοὺς ἐπιόρκους, ἢ ἱεροσύλους, ἢ βιαίως καὶ φιλοξενίαν. καὶ τὸ πρᾶγμα πάνυ ἐγωὶδες ἦν καὶ νεανικόν. καὶ ἐξέπνη ὧν ὑπτιῶν τοῦ Διὸς. καὶ ἄλλως ἦ, καλῶς ἔχειν

pitasse, cum omnibus copiis auxiliaribus, quæ tecum in acie steterant. *Sat.* Heus tu nisi festum celebraremus, & liceret inebriari, atque impune dominos convitiis incessere, cognosceres irasci saltem mihi concessum esse, qui talia roges, nihil reveritus adeò canum, ac senem Deum. *Sac.* At ego hæc, Saturne, non ex me ipso dico. Quin & Hesiodus, & Homerus, nolo enim dicere, reliqui propè mortales omnes, eadem de te credunt. *Sat.* Num putas pastorem illum superbum, sani aliquid de me sciviſſe? Rem ad hunc considera modum. Est-ne quispiam homo, non dicam Deus, qui possit suos ipse liberos lubens devorare: nisi siquis esset Thyestes qui ab impio fratre circumventus comederet? At hoc quidem esto: qui nescirit se infantis loco lapidem comedere, nisi dentibus dolere non posset? Imò neque bello conflixiimus, neque Iupiter imperium per vim occupavit: sed ego illi rerum administrationem ultro tradidi, imperioque cessi. Porrò neque vinctum esse me, neque in Tartaro esse, vel ipse vides opinor, nisi oculis captus es, quemadmodum Homerus. *Sac.* Sed quid tibi accidit, Saturne, ut imperium deponeres? *Sat.* Ego tibi dicam. In summa cùm jam senex essem, & ob ætatem podagrosus (quo factum est ut injecta multi fuisse vincula plerique finxerint) impar eram viribus ad tam multa hujus ætatis facinora punienda: nam erat assiduè mihi sursum ac deorsum cursitandum obarmato fulmine, quo sacrilegos, perjuros ac raptores exurerem: eratque negotium plenum laboris, quodque juvenem desideraret. Itaque mihi consulens, Iovi locum dedi. Præterea rectè facturus mihi vi-

ἐδίκῃ μοι, ἀμυνούμενος τοῖς παισὶν ὅσα τὴν ἀρχὴν, αὐτὸν διωκεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, ὅτε τοῖς εὐχομένοις χρημάτιζοιμι, ὅτε ὑπὸ τῶν ταναυλίων αὐτῶν ἐνοχλούμενον, ὅτε βροντῶντα, ἢ ἀστράπτοντα, ἢ χάλαζαν οἵοτε βάλλειν ἀναπηδῶντα, ἀλλὰ πρεσβυτικόν τινα τοῦτον ἡδίστου βίου ἀφέντα, ζωροτέρου πίνειν τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώταις ἀθανάτοις μυθολογοῦντα. ὁδὶ ἀρχή, μυρία ἔχων πρᾶγματα. πλὴν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπεξελέσθαί μοι ἔδοξε. καὶ ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχήν, ὡς ὑπομνήσω τοὺς ἀνθρώπους οἷον ἐπ' ἐμοῦ βίου, οἱόπερ ἄποροι, καὶ ἀνηρτημένα πάντα ἐφύετο αὐτοῖς, ἀστάχυες, ἀλλ' ἕτοιμον ἄρτον, καὶ κρέα ἐσκευασμένα. καὶ ὁ οἶνος ἔρρει ποταμηδόν, καὶ πηγαὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος. ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν, καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰτία τῆς ὀλιγοχρονίου ταύτης διωρεάς. καὶ ἅμα τοῦτο ἀπαναλαχὼν κρότου, καὶ ᾠδῆς, καὶ παιδιᾶς, καὶ ἰσομοιρίας πᾶσι, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις. ὑβρὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλον οὐ. Ις. ἐγὼ γάρ, ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἰσηκόουν εἰς τοὺς δούλους, καὶ παιδαγωγοῦσας, φιλάνθρωπον ὄντως μύθου ἐποίουν ποιεῖσθαι, τιμῶντας τοὺς τὰ ὅμοια πάσχοντας, ἅπερ καὶ αὐτὸν δουλοῦσθαι, μεμνημένον τῆς πέδης. Κρο. οὐ παύσῃ γὰρ τὰ τοιαῦτα λῆρον; Ις. τοῦ λέγεις, καὶ παύσομαι. πλὴν ἔτι μοι καὶ τοῦτο ἀπόκρινον. τὸ περιπόλειν σύνηθες οὖν καὶ τοῖς ἐπὶ σοῦ ἀνθρώποις; Κρο. καὶ μάλα. οὐ μὴν ὥσπερ ταλάντων γε, καὶ μυριάδων, ὥσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ ὥσπερ ἀρύσαι τὸ μέγιστον,

videbar, si imperio liberis meis distributo, ipse per otium genio plerumque indulgerem, nec vota facientibus respondendo, nec molestiam à contraria petentibus ferendo, neque tonando, aut fulgurando, neque grandinem aliquoties necessariò immittendo. Sed senilem hanc ac jucundissimam dego vitam, meracius nectar bibendo, & cum Iapeto, reliquisque æqualibus Diis confabulando. At regnat quidem ille mille districtus negotiis: nisi quòd hos pauculos, quos dixi dies mihi visum est excipere, in quibus recipio principatum, ut mortalibus in memoriam reducam, cujusmodi fuerit me regnante vita, quum citra sementem, citraque arationem cuncta illis provenirent. Haud tum quidem aristæ sed panis paratus, carnes apparatæ, ac vinum fluminis instar manabat, tum fontes mellis, lactisque, propterea quòd mortales omnes erant probi, & aurei. Hæc causa est, cur exigui temporis imperium geram. Atque ob id undique plausus, cantiones, lusus, par servorum atque liberorum honor: quia me regnante nullus erat servus. *Sac.* At ego, Saturne, conjecturam hanc ad servos, & ludimagistros referebam, quasi ideo tibi fabula tribueret erga hos humanitatem, quòd memor te ipsum aliquando serviviſſe, ac compedes gestasse, eos magni faceres, qui simili essent fortuna. *Sat.* Non desines talia nugari? *Sac.* Bene mones, itaque desino. Quin & illud mihi respondе, an consuetum erat tui sæculi hominibus, talis ludere? *Sat.* Erat sanè: sed non pro talentis, & decem nummûm millibus, ut vobis, sed ad summum nucibus, ne discruciaretur qui

ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ἡτιηθέντα, μηδὲ δακρύειν ἀεὶ ἄπιθι ἐόντα μόνον τῶν ἄλλων. Ie. εὖγε σκεῖνοι ποιοῦντες. ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν ἐπέπλουν, αὐτοὶ ὁλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε μεζαξὺ λέγοντός σου, τοιόνδε τι ἐνενόησα. εἶπε ἕνα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων, ἐς τὸν ἡμέτερον τόδον βίον ἀγαγὼν ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ἄθλιος ὑπ' αὐτῶν, διεσπάσθη γὰρ αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι ἐκθηριούμενοι, ὥσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες, ἢ τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Ἀκτζίονα αἱ κύνες, ἐπεὶ δὲ μεῖζον ἀπενείκαμεν τὸ μέρος, ἅπας ἀμικώμοι. οἶγα δὲ ἑορτάζοντες, ἔξω δὲ φιλοκερδεῖς εἰσιν, ἀλλὰ σφόδρα οἱ πολλοὶ πεπείλωται τῇ ἑορτῇ. εἶπε οἱ μὲ, ἀπέρχεται λησόμενος, ἐν τῷ συμποσίῳ τὰς φίλας. οἶδε, ὅτι τε λειδρέντα δεῖ δέον, καὶ τὰς κύβας σωτερεύσει, ἀναλίσας ὅπως αὐτοῖς, ὧν ἐκπίτε ποιήσει. ἀπὸς εἰπέ μοι ὁ τόδε, τί δὴ ποτε ἄδρης ἅπα θεὸς ὤν, καὶ γέρων, ἐπιλιξάμενος τὸ ἀπερπίσθαι, ὁπότε ἡ χιὼν ἐπέχῃ τὰ πάντα, καὶ ὁ βορέας πολὺς, καὶ δὴν ἔπι ἀ πέπηγε νάπη δ' κρύος, καὶ τὰ δένδρα ξηρά, καὶ γυμνὰ, καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι, καὶ ἀπλωθηκότες, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες, ὥσπερ οἱ πάνυ μεγηκότες, ἀμφὶ τὸ κρύειον οἱ πολλοί, τηνικαῦτα ἑορτάζεις. ἀ γὰρ πρεσβυκὸς γε ὁ καιρὸς, ἀδὲ ἐπιτήδειος τρυφᾶσι. Κορ. πολλά με ἀναπείθεις ὦ ξεῖνε, ἤδη πίνειν δέον. παρῄρησαι γὰρ μοι χρόνον τῆς ἑορτῆς οὐκ ὀλίγον, ἀ πάνυ ἀναγκαία μοι ταῦτα σοφιλοσοφῶν. ἄστ, νυῶ μὲ ἄφις αὐτά. ὡς χώμεθα ὄ victus esset, & semper ploraret solus inter alios cibum non sumens. *Sac.* Et rectè quidem illi. Nam pro quo præmio talis lusissent ipsi, cùm toti essent aurei? Itaque te loquente tale quiddam mihi venit in mentem: siquis unum aliquem ex aureis illis viris, in hanc nostram ætatem adductum, vulgo ostenderet, quid illi tandem eveniret? Nempe miserum, sat scio, discerperent, in eum incursantes, ut in Pentheum Mænades, aut in Orpheum fœminæ Thraciæ, aut in Actæonem canes: atque inter sese quisque certarent de parte majore auferenda: ut pote qui nec in celebrando festo, à lucri studio temperent, cùm plerique etiam festo ipso ad incrementum lucri abutantur. Deinde alii amicos in convivio deprædati discedunt: alii tibi convitiantur cùm nihil ad rem pertineat, & ipsos conterunt talos: quanquam ipsis authores non sunt, eorum quæ ultro faciunt. Sed dic mihi & illud, quid tandem causæ fuerit, ut cùm sis Deus adeò imbecillis, & senex, tempus inamœnissimum delegeris, quo jam nix occupat omnia, sævit boreas, nihil non gelu concretum est, nudæ, decussisque frondibus arent arbores, squalent vacua floribus prata, homines contracti curvantur, tanquam extremo senio confecti, multi focum circunstantes, tunc festum agas. Non enim accommodum seni tempus illud, neque genio indulgentibus idoneum. *Sat.* Heus tu, multa scisciteris à me, cum jam sit bibendum. Itaque non exiguam temporis portionem de festo mihi detraxisti, dum ista mecum philosopharis, ad rem non admodum pertinentia. Quare nunc istis omissis, convivium

ᾄδη, καὶ κροτῶμεν, καὶ ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ ἥδη ζῶμεν. εἶτα πειθώμεν ἐς τὸ δεῖπνον ἐπὶ καρύοις, καὶ βασιλέας χειροτονῶμεν, καὶ πειθαρχῶμεν αὐτοῖς. ὅτι γὰρ ἂν τοῦτο παροιμίαν ἐπαληθεύσαιμι, ἣ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίνεσθαι. Ιε. ἀλλὰ μὴ δῶτε δῶν τοῖς πίνουσι Κρόνε, ὅταν μὴ ταῦτα ἃ λέγεις ᾖδέα. ὥστε πίνωμεν. ἱκανὰ γὰρ ἀπεκείσθω. καὶ μοι δοκῶ χαριέμενος εἰς βιβλίον ταῦτα ἡμῶν τοῦ συμποσίου, ἅπερ αὐτὸς ἠρώτησα, καὶ σὺ ὡσὼς ταῦτα ἅπερ εἶπες ἀπεκρίνω, παρίξειν ἀναγνῶναι τοῖς φίλοις, ὅσοις γ' ἐπακτὸν τῶν λόγων ἄξιοι.

vivium agitemus, plaudamus, ac liberam agamus vitam. Deinde prisco more depositis nucibus, talis ludamus, reges creemus, ipsisque pareamus. Sic enim verum esse comprobabo, quod vulgo dicitur, Senes repuerascere. *Sac.* Imò cui ista quæ dicis non probantur, Saturne, ne sitienti liceat bibere, precor. Itaque bibamus. Nam etiam quæ respondi prima, sufficiunt. Proinde videor mihi rectè facturus, si nostram hanc confabulationem, & quæ ipse interrogarim, & quæ tu propitius responderis, literis prodita, tradam amicis legenda, siqui sunt digni qui tua dicta accipiant.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ. SATVRNALIVM LEGVM LATOR.

ARGVMENTVM.

Hic leges Saturnaliorum constituit. Prima est de ritu ac modo peragendi festi, & de iis quæ in eo agere fas est. Secunda de decipiendis atque tractandis pauperibus, deque muneribus à divitibus iisdem mittendis. Postrema de modo & ratione conviviorum, quæ apponi videlicet debeant, & quantum à quoque bibi, & quousque ludo utendum sit. Caterùm longa præfatione utitur, quæ legibus hisce authoritatem à persona & mandato Dei parat. Inscribitur Cronosolon, quòd eodem modo & apud Athenienses olim Solon illi leges dictavit.

ΤΑΥΤΑ λέγει Κρονοσόλων, ἱερεύς, καὶ σοφιστὴς Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὴν ἑορτήν. ἃ μὲν τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἐπιμέλεσθαι, ἄλλο βιβλίον ἐγγεγράψεται. καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμένουσι καὶ ἐκεῖνοι τοῖς νόμοις, ἢ

Hæc ait Cronosolon sacrificus, idemque Saturni vates, & conditor legum quæ ad festum pertinent. Quid pauperes facere oporteat, id alio misso libro illis ipsis præscripsi. Neque dubito quin eas leges servent, alioqui obnoxii futuri

αὐτίκα ἔνιοι ἔστιν τοῖς ἐπιλοίποις, ἃ κῦ τ ἀπειθούντων μεγάλα ὠφελήσει. ὑμεῖς ὃ ὦ πλούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ παρακουήσητε, μηδ ὑπερβήσεσθε τ προστεταγμένων. ὡς ὅστις ἂν ὅτω μὴ ποιήσῃ, ἴστω ὅτι θεὸν ἐμὲ νομοθέτην ἀμελήσων, ἀλλ εἰς τ Κρόνον αὖτον, ὃς με προσείλετο νομοθετῆσαι εἰς τὰ ἑορτά, οὐκ ἄνευ ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ πρώην ἐρρηῤῥότι εὐκαιρίᾳ συγγενόμενον. ὧδε ὃ ποιήσω, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι παρὰ τ λοιπῶν ποιητῶν διαδεξάμενοι ἐπιδείκνυνται, ἀλλὰ τὰ ὅπλα εἰχε πάνυ τεθηλυμμένα. πάρεστι, φαιδρός τε ἦν, κῦ ἱκαρτερὸς, κῦ βαπλικῶς ἐσκευάσατο. μορφὴν μὲν τοιόσδε ὤφθη μοι. ἃ ὃ εἶπε, πάνυ θεοπέσια, κῦ ταῦτα προσηκόντως ὑμῖν ἄξια. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπὸν, ἐπὶ σωφροσύνῃ βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν θεὸν, ἔγνω αὐτίκα τὰ αἰτία τ λύπης τίς ἐστί μοι, κῦ ὡς τὰ πένια δυσχεραίνοιμι, ὃ κῦ τὰ μίαν μονοχίτων. κῦ γὰρ κρύος, κῦ βορέας πολὺς, κῦ κρύσταλλοι, κῦ χιών. ἐγὼ ὃ ἤκιστα ἐπεφροντίκειν τοῦτο αὐτά. ἀλλ ὅπως ἑορτὴν πάνυ πλουσιάζουσαν, ἐώρων τὸς μὲν ἄλλους, προσκυλιζομένους, ὅπως δύσωσι, κῦ δωρησόμενοι, ἑαυτοὺς ὃ ὑπὲρ πάνυ ἑορτάσιμα ὄντα. κῦ δὴ προσελθὼν ὄπισθεν, κῦ ἅτε ὠτὸς μου λαβόμενος, κῦ ἀναστείσας, ὥστε μοι προσεικάζειν εἶναι τὰ, τί ταῦτα ἔφη ὦ Κρονοσόλων, ἀνιωμένῳ ἑαυτῷ; ἃ γὰρ ἄξιον ἔφλω ὦ δέσποτα, ὅταν καθαρεύοντες μὲν, κῦ μιαρὰς ἀνθρώπους ὑπερπλουτοῦντας, κῦ μόνους τρυφῶντας ὁρῶ, αὐτὸς ὃ ἐν ἄλοι συχνοῖ τ πεπαιδευμένων, λιμῷ, κῦ ἀπορίᾳ συνέσμεν; ἀλλ ὅδε σὺ ὦ non æquum, inquam, here, cùm impios ac sceleſtos homines opibus ſuperfluere, & ſolos deliciis frui videam: ipſe verò, mecumque plures alii docti, cum inopia, ſummaque rerum penuria degamus? At tu here, non

pœnis, quæ graviſſimæ decretæ ſunt in eos, qui minùs parnerint. Vos autem divites videte ne hæc mandata prætergrediamini, neque negligatis. Nam qui ſecus fecerit, is ſciat ſe non me neglecturum legiſlatorem, ſed potiùs Saturnum, qui me condendis feſti ſui legibus delegit: haud ille quidem in ſomnio viſus, ſed nuper cum vigilante palàm congreſſus. Erat autem neque compedibus vinctus, neque ſitu obſitus, qualem eum pictores fingunt, exemplar à deliris poëtis mutuati: verùm falcem quidem tenebat præacutam: cætera verò, hilaris erat, & validus, regioque apparatu. Atque hac quidem ſpecie mihi viſus eſt: quæ autem dixit planè divina ſunt, & in his hæc digna quæ vobis priùs exponam. Nam ubi me vidit animo mœſtum inambulantem, mox intellexit, quippe Deus, quænam eſſet moleſtiæ cauſa, videlicet graviter me ferre paupertatem, ut qui non pro temporis ratione unicam veſtem haberem, cùm jam eſſet gelu, multuſque flaret boreas, glacies ac nix eſſet, adverſùs quæ minimè munitus eram. Quinetiam quòd feſto proximè inſtante, reliquos viderem apparantes, quæ ad victimas, quæque ad convivia requirebantur, mihi verò ipſi res non admodum ad feſtum inſtructas eſſe. Iam à tergo accedens, aureque prehenſa, & vellicata, qua ſpecie ſe mihi ſolet oſtendere, quid iſtud ſibi vult, inquit, Cronoſolon? videre mihi ſolicitus. An

δίκαιον, ἢ λέγεις παῦσαι ταῦτα, καὶ μεταχρονίσαι ἕως τὸ ἰσόμοιρον; τὰ μὲν ἄλλα ἴσθι ῥᾴδιον ἀμάρτειν, ὁπόσα σὺν Κλωθοῖ, καὶ τὰ ἄλλων Μοιρῶν πάσχειν. ἃ δὲ ἐστὶ τῆς ἑορτῆς, ἐπανορθώσομαί σοι τὴν πενίαν. ἢ δ' ἐπανόρθωσις, ἥδε ἔστω. ἴδι ὦ Κρονοσόλων, καὶ χρέωφλον μοι νόμους τινὰς, ἃ χρὴ πράττειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ κακοὶ αὐτοὶ οἱ πλησίοι ἑορτάζοιεν, κοινωνοῖεν δ' ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. ἀλλ' ἴσως οἶδα ἔφην. ἐγὼ ἦλθ' ὃς διδάξομαί σε. κἄπα ἐξέμαθον ἐδιδάσκειν. εἶπα ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, καὶ εἰπὶ αὐτοῖς ἔφη, ὅπ ἢν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τὴν ἄρπλω ταύτην ἐξέπας ἐπιφέρω. ἡ γαλεὸς ἀνέλιξ, τὸ μὲν πατέρα, σὺν μίαν περιπεπλεγμένος, τὸ ἱερεῖον, τοὺς δ' πλησίους μὴ ὠνυμάζων, ὁπόσοι ἂν παραμοιῶσιν, ὡς ἀγείροιεν τῇ μητρὶ σὺν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, βάκχοι χαίρουσι. τοῦτα ἠπείλησεν. ὥστε κωλῦσ ἔχει ὑμῖν μὴ παραβαίνειν τοὺς θεσμούς. Νόμοι πρῶτοι. Μηδὲν μηδὲν, μήτε ἀγοραῖον, μήτε ἴδιον πράττειν σὺ τῆς ἑορτῆς, ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν, καὶ τρυφὴν, καὶ θυμηδίαν. ὀψοποιοὶ μόνοι, καὶ στεμματουργοὶ, σιτοργοὶ ἔστωσαν. ἰσομοιρία πᾶσιν ἔστω, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. ὀργίζεσθαι, ἢ ἀχαριστεῖν, ἢ ἀπειλεῖν, μηδενὶ ἐξέστω. λοιπομὲς παρὰ τῶν ἐπιμελουμένων Κρονίοις λαμβάνειν, μὴ δ' τοῦτο ἐξέστω. μηδεὶς τῶν ἄρχοντων, ἢ τῶν ἐθῶν ἐξεπιζέτω, μὴ δ' ἀναχαρᾶσθαι σὺν τῇ ἑορτῇ. μὴ δ' γυμνάζεσθαι Κρονίοις, μὴ δ' λόγους ἀσκεῖν, ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἴ τινες ἀστεῖοι, καὶ φαιδροὶ, σκώμματα, καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες. Νόμοι δ' ὑπὲρ

non vis finem his rebus imponere, & ad æqualitatem revocare? Tum ille, cætera quidem, inquit, mutare haud facile, quæ vobis à Clothone, reliquisque Parcis accidunt. Porrò paupertatis malum vobis corrigam, quatenus quidem ad festum attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid observandum sit in festo, uti ne divites inter se festum celebrent, sed vobis sua bona impertiant. At inquam, leges conscribere nescio. Quin ego, inquit, docebo te: tum docere me cœpit. Deinde cum cuncta perdidicissem: Et illud, inquit, iis dicito, quòd nisi hæc faciant, ego falcem hanc acutam frustra circumfero. Alioqui ridiculus sim, si cùm patrem Cœlum execuerim, non item castraro divites istos, quicunque leges meas violaverint, ut jam evirati, Cybeli matri sese, adjungant, cum tibiis, ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis si leges non transgrediamini. Lex prima. Nequis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neque privatum, nisi quæ ad lusum, ad voluptatem, animique oblectationem pertinebunt. Opsoniorum, & bellariorum artifices in opere soli sunto. Æqualitas omnibus esto, servis, liberis, pauperibus, divitibus. Irasci, indignari, minari liceat nemini. Rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas esto. Nequis argentum, vestem-ve expendito, ne-ve inscribito solemnitatis tempore, nequis exerceatur, nequis orationes habeto, aut recitato, nisi si quæ sunt urbanæ, lepidæque quæ dicacitatem resipiant, & jocum. Lex secunda.

ροι. Πρὸ πολλῆ τ' ἑορτῆς, οἱ πλέ-
στοι, χαφόντων μ' ἐς πινάκιον ἐ-
κφέρε τ' φίλων τὸνομα, ἐχόντων δ'
ἑ δεγμάριον ἕτοιμον, ὅσον τ' κατ'
ἔτ@ πεφσόντων, τὸ δέκαθον. κ@ἡ
ἐνθῆτα τ' ὄσης τὴν σφατιὴν,
κ@ὴ ὅση παχυτέρα, ἢ κ@ἡ' αὐτὴ;
κ@ὰ σκεύη. κ@ὰ τ' δεγύριον, σὺν
ὀλίγα. τοῦτα μὲ, πρὸ χειρὸς ἔστω.
τῇ δ' πρὸ τ' ἑορτῆς, κ@αθάρσιον μὴ
τ' φερφερέσθω, κ@ὺπ' αὐτῶν ἐξε-
λαυνέσθω σὺν τ' οἰκίας μικρολογία,
κ@ὰ φιλαργυρία, κ@ὶ φιλοκερδία,
κ@ὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα συνοίκα τοῖς
πλείοσιν αὐτῶν. ἐπειδὰν δ' κ@αθα-
ρὰν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσωνται, δύν-
τωσαν Διὶ πλουτοδότῃ, κ@ὰ Ἑ ρμῇ δώ-
τορι, κ@ὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ.
εἶτα πρὸ δείλω ὀψίας, ἀναγνω-
σκέσθω μ' σφῖσι τὸ φιλικὸν σκεῖνο
πινάκιον. κ@αὶ ἐνείμαντες δ' αὐτὸι κ@ὰ'
ἀξίαν ἑκάστῳ περιήλιον δῦναι, πεμ-
πόντων τοῖς φίλοις. οἱδὲ ἀπεκμί-
ζοντες, μὴ πλείους τελῶν, ἢ πεν-
πέρων, οἱ πισόπλοι τ' οἰκετῶν,
ἤδη πρεσβύται. ἐγγεγράφθω δ' ἐς
χαμμήκορον ὁ, τι τὸ πεμπόμενον,
κ@ὰ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφότεροι ὑπο-
κ@λέπτοιεν τὰς ἀπεκμίζοντας. αὐτοὶ
δ' οἱ οἰκέται, μίαν κύλικα ἑκά-
στ@ πιόντες, ἀποτρεχόντων. ἀπαιτεί-
σθων δ' μηδὲν πλέον. τοῖς πεπαι-
δευμένοις εἰπλάσια πέμπε πεμπόθω.
ἄξιον γὰ διμοιρίτας εἶναι. τὰ ἐπὶ
τοῖς ὥροις λεγόμενα, ὡς μετρι-
ώτερα, κ@ὶ ὀλίγιστα ἔστω. ἀπαχθὲς δ'
μηδεὶς μηδὲν συνεπιτελλέτω, μὴ δ'
ἐπαινείτω τὸ πεμπόμενον. πλέ-
σι@ πλησίον μηδὲν πεμπέτω, μὴ
δ' ἑσπέρα Κρονίοις ὁ πλήσι@ τ'
ἰσόπμον. τ' εἰς τὸ πεμφθὲν ἀφ-
χειρωθέντων, φυλασσέσθω μηδὲν.
μὴ δ' μειόνοις εἰσίτω ἐπὶ τῇ ὥρᾳ.

Multò ante festum divites singu-
lorum amicorum nomina in ta-
bella scribunto. Porrò pecuniam
paratam habento ad decimam
partem annuorum fructuum:
præterea quicquid illis supereſt
vestium, & quicquid est crassio-
ris cultus, quàm ut ipsis conve-
niat: & vasorum argenteorum
non modicam vim. Hæc quidem
in promptu sunto. Cæterùm ante
solennitatem porcellus circum-
agitor, atque ex ædibus ejiciun-
tor sordes, avaritia, & quæstus,
& siquæ id genus alia sunt pleris-
que divitum domestica. Deinde
ubi domum perpurgarint, tum
rem divinam faciunto Iovi divi-
tiarum largitori, Mercurio mu-
nifico, & Apollini magna donan-
ti. Deinde circa vesperam, tabu-
lam illam, amicorum nomina te-
nentem legunto. Destributis au-
tem pro cujusque dignitate mu-
neribus, ante solis occasum ami-
cis mittunto: & qui deferant, non
plures tribus, quatuor-vè sunto
atque hi certissima fide famuli, &
jam natu grandes. In literis au-
tem ascribatur quid & quantum
mittatur, ne utrisque suspecti
sint, qui deferunt. Atque ipsi
ministri, unico quisque calice
epoto domum recurrunto, neque
præterea quicquam ab iis postu-
lanto. Doctis omnia dupla mit-
tuntor: æquum enim est ut ge-
minam accipiant portionem. De
muneribus, quàm modestissima
simul, & pauciſſima verba fiun-
to: neque grave quicquam in li-
teris quispiam ascribito, nec quæ
mittuntur, laudato. Diviti dives
Saturnalibus æquali sorte quen-
eorum quæ in hoc deprompta
ne quid mittito: neque locuples
quam convivio accipito. Ne quid
fuerint, ut mittantur, servanto:
Ne cui muneris pœnitentia subi-
to.

εἴ τις πέρυσιν ἀποδημῶν, δι' αὐτὸ ἄμοιρος κατέστη, ἀπολαμβανέτω κἀκεῖνος. Ἀφαλυόντων ὃ οἱ πλησίοι ἐς χρέα ὑπὲρ τῶν φίλων τῶν πενήτων, καὶ τὸ ἐνοίκιον, οἵ τινες ἂν ἐς τοῦτο ὀφείλοντες, καὶ ἀβαλεῖν μὴ ἔχωσι. καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εἰδέναι, ὅτῳ μάλιστα δέοντες. ἀπίστου δὲ ἐς τὰ λαμβανόντων μεμψιμοιρία. καὶ τὸ πεμφθὲν ὁποῖον ἂν ᾖ, μέγα δεχέτω. οἶνος ἀμφορεύς, ἢ λαγώς, ἢ ὄρνις παχεῖα, Κρονίων δῶρον μὴ δεχέτω. μὴ δὲ τὰς Κρονικὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀνάπεμπέτω δὲ ὁ πένης τῷ πλησίον, ὁ μὲ πεπαιδόμβου, βιβλίον τι παλαιῶν, εἴ τι εὐφημον, καὶ συμποτικὸν ᾖ, ἢ αὐτὸ σύγγραμμα, ὁποῖον ἂν δύνηται. καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλησίον πάνυ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ. καὶ λαβὼν, ἀναγινωσκέτω δῆθεν. ἢν δὲ λεπτότερος, ἢ ἀπορρίψῃ, ἵστω τῇ ὥρᾳ τῆς ἀπειλῆς ἐνοχος ὤν, καὶ πέμψῃ ὅστι χρῇν. οἱ δὲ ἄλλοι, οἰμαι, στέφανος. οἱδὲ, λιβανωτὸν χόνδρος πεμπόντων. ἢν δὲ πένης, ἐλαίου, ἢ ἄργυρον, ἢ χρυσὸν ὁπόσον τῶν δυνάμεων πέμψῃ πλουσίῳ, τὸ μὲ πεμφθὲν, ἵστω δημόσιον. καὶ καταπραθὲν, ἐμβαλέσθω εἰς τὸ ἱπσαυρὸν τοῦ Κρόνου. ὁδὲ πένης, ἐς τὴν ὑστεραίαν πληγὰς παρὰ τοῦ πλησίου λαμβανέτω τῇ πάρῃσι εἰς τὰς χεῖρας, οὐκ ἐλαττους διακοσίων, καὶ πεντήκοντα. Νόμοι συμποσιακοὶ. Λαμβάνειν μὲ ὁπόσον τὸ στόμαχον ἐξάπτυνῃ. τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ λαγῶ, κέρατα, καὶ πόσοσι ἔστωσαν. καλακείσθω ὅπου ἂν τύχοι ἕκαστος. ἀξίωμα, ἢ γένους, ἢ πλούτου, ὀλίγον συμπλείτω εἰς τὸ συνόμνυν. οἶνος δὲ αὐτῷ πίνειν ἀπαυλας. μήτε ἔστω πρόφασις τῷ πλησίον, ἢ στομάχου, ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς

to. Siquis anno superiore peregrè fuit, eaque causa munus non accepit, & illa accipito. Pro tenuibus amicis divites etiam debita solvunto, atque etiam conductarum ædium pretium siqui debent, neque sunt solvendo. In summa multò antè illis esto curæ ut cognoscant qua re maximè sit opus. Porrò qui accipiunt, ne de missis donis, ut exiguis queruntor: & quicquid mittetur qualecunque fuerit, id magni ducunto. Vini amphora, aut lepus, aut pinguis avis, inter Saturnalitia munera ne habentor. Neque Saturnalia dona in risum vertunto. Pauper diviti vicissim mittito: si doctus est, veterem aliquem libellum, aut siquid ipse conscripsit quod fausti sit ominis, aut conviviis accommodum, qualecunque potuerit: atque id dives læto admodum, hilarique vultu accipito, acceptum protinus legito. Quòd si recusarit, rejecerit-ve, sciat sese iis quæ de falce minatus sum, obnoxium esse; etiamsi miserit quicquid mittendum erat. Alii autem coronas, alii thuris frustula mittunto. Quòd si pauper vestem, vel aurum, vel argentum supra facultatem diviti miserit, id quidem quod missum fuerit, publicum esto, venditum in Saturni thesaurum infertor. Ipse verò pauper postridie plagas à divite, manibus ferulæ suppositis, non pauciores quinquaginta supra ducentas accipito. Leges convivales. Lavandum est ubi linea sex erit pedum. Ante balneum, nucibus ac talis lusitandum. Vbicunque casus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut divitiæ parum momenti habento, ut priùs alicui ministretur. Eodem de vino omnes bibunto. Nec diviti prætextus esto, vel stomachi, vel capitis

μόνον δὲ αὐτὴν πίνειν κρείττονα. μηδεὶς κρεῶν, καὶ ἴσον ἅπασιν. οἱ ἀφικνούμενοι, ὡς μὲν χαίρειν μηδενὶ μηδὲν. ἀλλὰ μὴ ὀβελιδωτίτωσαν, μὴ δὲ προπαρατίτωσαν, ἵνα ἂν αὐτοῖς δοκῇ, ὁπόσα χρὴ ἀποφέρειν. μὴ δὲ τοῦ μὲν, μεγάλα, τοῦ δὲ, κομιδῇ μικρὰ προσηλήθω. μὴ δὲ τοῦ μὲν, ὁ μηρός. τοῦ δὲ, ἡ γναθος σὺς, ἀλλ' ἴσοτης ἐπὶ πᾶσιν. οἰνοχόος, ὀξὺ δεδορκὼς ὃν τροπαπῆς εἰς ἅπαντα, καὶ ἕλκτέον εἰς τὸ διαστόλιν. καὶ ἐπ' ὀξύτερον ἐπακουέτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω παρέχειν ὧν τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι προπινέτωσαν, ὧν ἐθέλωσι, προπίνοντες δὲ σιγάσθω. μὴ δὲ ἐπαναλήψεις ἔστω πίνειν, ἢν τις μὴ δώωνται εἰς τὸ συμπόσιον. μήτε ὀρχησθω, μήτε κιθαρισθω, αὐτὸς ἄρτι ἄρα μανθάνων. ἐξέστω ὧν τις ἐθέλῃ, σκώμματα. καὶ μέτριον ἔστω τὸ ἄλυπον. ἐπὶ πᾶσι, παιδεύέτωσαν ἐπὶ καρύαν. ἢν τις ἐπ' ἀγορείῳ παιδεύσῃ, ἄσιτος εἰς τὴν ὑστεραίαν ἔστω. καὶ μβλέπτα, καὶ ἀπίτω ἔκφερε, ὁπόταν βάλῃ. ἐπὰν δὲ τὰς οἰκέτας ὁ πλούσιος δώσῃ, ἀφικνούντων καὶ οἱ φίλοι σὺν αὐτῷ. τὰς νόμας τάσδε ἐκφερέτω τῶν πλουσίων ἐγγράψαντα εἰς χαλκῆν πλάκα, ἵνα ἐν μεσταῖς τῷ αὐλῆς, καὶ ἀναγινώσκειν. καὶ εἰδέναι δεῖ ὅτι ἐς ἂν αὕτη ἡ πλὴν μένῃ, ἔστε λιμὸς, ἔστε λοιμὸς, ἔστε πυρκαϊὰ, ἔστε ἄλλο χαλεπὸν μὲν ἐπέστω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῖς. ἢν δέ ποτε, ὅσα μὴ γένοιθ', καθαιρεθῇ, ἀποτρόπαιον, οἷα πείσου.

pitis dolor, ut ideo de meliore bibat. Carnium omnibus æqua portio. Miniſtri ne cui quid favore danto. At neque contantor, neque præmittunto, donec ipſis viſum fuerit, quæ tollenda erunt. Neque huic magna, illi perexigua apponuntor. Neque huic coxa, illi maxilla ſuis apponitor, ſed in omnibus æqualitas eſto. Pocillator acutis oculis unumquemque obſervato, minùs tamen herum. Acutum etiam exaudito. Calices omnis generis ſunto. Ad potandum invitare ſiquis voluerit, jus eſto. Omnes omnibus præbibunto, ſi libeat, diviti præbibentes. Neque quiſquam bibere compellitor, qui non valeat ad compotationem. Ne liceat ipſis neque ſaltatorem, neque citharœdum inducere tyronem. Liceat ei qui voluerit, uti dicteriis. Et modus eſto, ut ne ſint moleſta. Poſtremò pro nucibus talis ludunto. Siquis pro pecunia talis luſerit, in poſterum uſque diem jejunato. Et maneto, & abito quiſque quum voluerit. Porrò quum dives famulos ſuos convivio accipiet, tum amici quoque unà cum ipſo miniſtranto. Leges hafce ſinguli divites, æreæ columnæ inſcriptas in aulæ meditullio habento, & legunto. Atque id quidem ſciendum eſt, quoad ea columna manebit, neque fames, neque peſtilentia, neque incendium, neque quicquam aliud moleſtum, in illorum ædes ingredietur. Quòd ſiquando, quod abſit, tollatur, abominanda ſunt, quæ illis accident.

EPI-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ. ΕΓΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

EPISTOLÆ SATVRNALES. EGO SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

In hac Epistola de instituenda æqualitate agitur. Nam pauper quispiam petit à Saturno, ut cum divitibus agat, quò depositis in medium opibus, ex æquo se quoque frui patiantur, aut certas utique vestes & pecunias, cæteraque ad festum peragendum pauperibus mittant. Primùm quia absurdum & inconveniens sit, ita inæqualiter agere: deinde quòd contra vetus exemplum, quo Saturni temporibus omnia æqualia fuisse perhibeantur: addita etiam collatione divitum, & hypotyposi quadam morum ac vitæ illorum. Postremò comminantur se omnia mala illis imprecaturos esse, nisi hæc quæ petunt, fiant.

Ἐγραψάμην μὲν ἤδη σοι καὶ πρότερον, δηλῶν σοι οἷς εἶχον, καὶ ὡς οὐδὲν πενίας κινδυνεύοιμι, μὴ οὐκ ἄμοιρον εἶναί με ἑορτῆς, ἣν ἐπηγγείλασθε, ἐπεὶ δὲ σιγᾷτε ἀπόντες, μέμνημαι μὲν, ἀλλ' ὑπερπλουτεῖν, καὶ τρυφᾶν, καὶ κοινωνοῦντας ἂν ἔχουσι τοῖς πολίταις. τοὺς δὲ λιμῷ ἀμφὶ εἰρεσίαν. καὶ πάλιν, Κρονίων συνεώρτων. ἐπεὶ δὲ μοι τότε οὐδὲν ἀντεπέστειλας, ἠγησάμην δεῖν αὖθις ἀναμνῆσαί σε τῶν αὐτῶν. ἐχρῆν γάρ σε ὧν ἄρχεις Κρόνε, τὸ ἴσιστον τοῦτο ἀφελόντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς τὸ μέσον ἅπασι κομίσαντα, ἔπειτα κελεύειν ἑορτάζειν. ὡς δὲ νῦν ἔχομεν, μέμνησαι καὶ ὡς ἡ παροιμία φησί. μᾶλλον

Equidem & antea tibi scripsi, significans quonam in statu essem, & quòd ob inopiam periclitarer, solus expers esse solennitatis quam indixisti: hæc præterea addito, nam memini, iniquissimum esse si nostrûm alii, opibus ac deliciis superfluerent, nihil de suis facultatibus impertientes paupertioribus: alii fame perirent, idque instantibus Saturnalibus. Quoniam autē nihil tum literis meis respondisti, te denuo iisdem de rebus commonefaciendum duxi. Tuum erat Saturne, [1] sublata hac rerum inæqualitate, bonisque in medio depositis, postea celebrandum festum indicere. Sed uti nunc res habent, [2] formica est camelus, ut proverbio di-

1 *Sublata inæqualitate*] Spectavit hanc æquationem Plato, & ante eum Lycurgus instituit. Cic. lib. 3. offic. *Cogn.*

2 *Formica Camelus*] Dicitur hoc proverbium de vehementer inæqualibus. *Idem.*

1 Ἐπὶ-

λον ὃ τραγικὸν ὑποκρεπῖδα ἐνύησον, ἡκτέρῳ μὲ τῶν ποδῶν, ἐφ' ὑψηλῦ βεβηκότα, οἷον εἰσιν οἱ τραγικοὶ ἐμβάται. ὁδὶ ἕτερος, ἀνυπόδητος ἕπ. εἰ τοίνυν βαδίζοι ὕπως ἔχων ὁρᾷς ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἄρλ μὲ, ὑψηλὸ, ἄρλ ὃ, πεπεισμὲ ἡγεῖσθαι, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα. πῶς εἶπη; τοσοῦτον καὶ τῦ βίυ ἡμῶν τὸ ἄτοπον. κὴ οἱμῶ, ὑποδηταὶ μῦροι, ἐμβάται, ἢ τύχης χορηγήσης, ὑπορυγοδῦσιν ἡμῖν. οἱ ποδοὶ ὃ, πεζῇ, ἓ χαμαὶ βαδίζομὲν, δεωάμυοι ἂν εὖ ἴσθι μὴ χεῖρον αὐτῶν ὑποκείσαϛ, κὴ ἀφθαίνειν, εἴ τις ἓ ἡμᾶς εἰσποιήσαι ἀθλιπλησίως ἐκείνοις. καίτοι ἀκύω τὲ ποιητῶν λεγόντων, ὡς τὸ παλαιὸν, ὅ τι αὖτε ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὸ πρᾶγμα ϛε, σῦ ἔτι μῦραρχεῖν. ἀλλ' ἡμὲν γῆ, ἄπορος, ἓ ἀγήρως ἔφυεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δεῖπνον ἑτοιμον ἑκάστῳ ἐς κόρον. πολλὰ μὲν ὃ, οἱμῶ, οἶνος. οἰδὲ, γάλα. εἰσὶ ὃ οἳ ἓ μέλι ἔρρεον. τὸ ὃ μέγιστον, αὐτὰς ἐκείνας φασὶ τὰς ἀνθρώπυς χρυσᾶς εἶναι. πενίαν ὃ, μὴ ὃ τοπορράπαι αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς ὃ, αὐτοὶ μὲ, ὐδὲ μάλιδος ἂν εἰκότως δεχοίμὲν, ἀλλ' εἰ π ἓ τῦτο ἀκμάτερον. ἡ τροφὴ ὃ, μὴ πόνυ τοῖς πλείοσις. ἡ πενία ὃ, κὴ ἀπορία, ἓ ἀμηχανία, κὴ τὸ, οἴμοι, κὴ τὸ, πόθεν ἂν μοι γένοιτο, ἓ ὧ τ' τύχης, πολλὰ τοιαῦτα. ἔστι γὰρ ἡμῖν τοῖς πένησι, κὴ ἦλον ἂν εὖ ἴσθι ἡνίκα μεθ' ἂν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τὰς πλησίους ἰωρῶμὲν τοσαύτη δαίμονία συνοίκους. οἱ τοσῦτοι μὲ χρυσᾶν, τοσῦτον ὃ ἄργυρον ἐγκλείσαμένοι, ἐσθῆτας ὃ ὅσας ἔχωτις, ἀνδράποδα ὃ, ἓ ζεύγη, κὴ σωσικίας, κὴ ἀγρὰς, πάμπολλα ὃ ταῦτα ἔκϛε κεκτημένοι, ὐχ ὅπως ὑ μετέδοσαν ἡμῖν ποτε αὐτῶν, ἀλλ' ὐδὲ προσ-

dicunt. Quin magis tragicum hiſtrionem animo concipe, qui altero pede alto cothurno inſiſtat, qualia ſunt tragica calceamenta, altero verò ſit incalceatus. Is ſi ad hunc modũ inſtructus ingrediatur vides neceſſariò futurum, ut nunc excelſus ſit, nunc humilis, prout alterutrum pedem promoverit? Tanta eſt in rebus humanis inæqualitas. Alii ſubligatis cothurnis, adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contra magna pars pedibus & humi ingredimur, cùm poſſimus, ſcias velim, nihilo deteriùs illis fabulam agere, & ingredi, ſiquis nos ad eundem illis modum adornarit. Atqui ex poëtis audio, nihil harum rerum inter homines fuiſſe olim, quum tu ſolus adhuc imperares. Verùm tellus ſementis & aratri expers bona progignebat, cœnam, vel ad ſatietatem uſque unicuique paratam. Fluvii alii vino, alii lacte, erant & qui melle manabant. Quodque eſt omnium maximum, ajunt illos ipſos homines aureos fuiſſe: paupertatem autem omnino ab ipſis abfuiſſe. Nos autem ipſi ne plumbum quidem meritò videamur: ſed ſiquid eo eſt vilius: ut quorum pleriſque victus labore quæritur: paſſim eſt paupertas, egeſtas, ac deſperatio, & illud, hei mihi! Item, unde inveniam: & ô fortunam! multaque id genus, nempe apud nos pauperes. Quanquam his de rebus leviùs diſcruciaremur, niſi divites conſpiceremus tanta fruentes fœlicitate: qui quidem cùm tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tantum veſtium poſſideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros, & harum rerum omnium magnam vim teneant, tamen adeò nobis nihil unquam de his

rebus

βλέπειν τὰς πολλὰς ἀξιῶσι. ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀπαντᾷ ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἡγούμεθα. τὸ μὲν, ἐφ' ἁλουργίδων κατακείμενον, τοσούτοις ἀγαθοῖς συτυφᾶν ἐρυσιπέλατος. καὶ τὸ σπούδειν δύο ἀσσαρίοις μόνοις, ἀεὶ ἑορτάζοντα. ἐμὲ δ', ὦ τὰς ὁμοίας, ὀνειροπολεῖν, εἰ ποθὲν ὀβολοὶ πόσαρες γλοιοῖο, ὡς ἔχοιμι ἄρτον γεῦσαι, ἢ ἁλφίτων ἐμπεπλησμένοι καθεύδειν, κρεάδαμοι, ἢ ὄψον, ἢ κρέμμυον ἐπιτρώγοντες. ἢ τίνων ταῦτα ὦ Κρόνε, ἀλλ' ἀπιέναι, καὶ μεταπείθειν ἐς τὸ ἰσοδίαιτον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτάς γε κείνας κελεύειν τὰς πλουσίους, μὴ μόνας ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ δὸς μεδίμνων τοσούτων, χρυσίῳ χοινικῷ γε ἡμῶν πάντων κατασκευάσαι. δὸς δ' ἡμᾶς ἴσον, ὅσα καὶ τοῦ σητῶν ἀφθορωτέρα, σὸν ἂν αὐτὰς ἀνιάσειε. ταῦτα γὰρ πάντως ἀπολούμεθα, καὶ τοῦ δ' χρόνου ἀφθαρησόμεθα, ἡμῖν δᾶτον τοιοῦτον μᾶλλον, ἢ ἐν ταῖς κοιλίαις, καὶ κίσταις, δύρῶν πολλῷ κατασαπέν. καὶ μικρὸν ἐδιπίζειν ἔφασαν, ἄρα μὴ, πόσαρας, ἄρα δ', πέντε τῶν πέντε ἀπολαμβάνοντας. μὴ μήτοι ἐς τὸ νῦν τόπον τὸ δεῖπνον, ἀλλ' ἐς τὸ δημοσιώτερον, ὡς ἐπίσης μετέχειν ἅπαντας. καὶ μὴ τὸ μὲν, ἐμφορεῖας τῶν ὄψων, καὶ τὸ εἰκότως ἐσθιόμενον ἐᾶσθαι, ἐς' ἂν ἀπαγορεύσῃ ἐδωδή. ἐφ' ἡμᾶς δ' ἐλθόντας, ἵνα ἀπασκιαζόμενοι ὡς ἐπιθάλοιμι τῷ χέρᾳ, ἀπομύσεας, δείξασθαι μόνον τῷ λοπάδα, ἢ ὅσον ἐπὶ τὸ πλακοῦντος τὸ λοιπὸν, μηδὲ ἐσκομισθέντος σοὺς, ἀφανίσασθαι, τῇ μὲν δικαιότητι ἀφελητέα τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς δ' ἄλλοις, ὅσα φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. ἀφανιστὸν δ' ἐν τοῖς οἰνοχόοις μὴ ἀφεμένοις

rebus impertiunt, ut plebejos homines, ne aſpectu quidem dignentur. Hæc nos potiſſimùm enecant Saturne: & rem intolerabilem putamus, hunc in purpura accumbentem, tantis opum deliciis affluere ructantem: & ab amicis beatum prædicari, ſemperque diem feſtum agitare. Me autem meique ſimiles ſomniare, ſicunde quatuor oboli contingant, quò videlicet pane, polenta-ve expleti dormire queamus, naſturtium, aut porrum, cepaſve, alliumve opſonii vice arrodentes. Aut hæc igitur, Saturne, ad æquabilitatem vitæ mutes, corrigaſque neceſſe eſt: aut quod eſt poſtremum, illis ipſis interdicas divitibus, ne ſoli bonis fruantur, verùm è modiis auri tam multis, vel heminam in omnes nos diſpergant. Porrò ex veſtibus, ſiquas à tineis jam exeſas, citra ſuum incommodum dare poſſint: malint quidem hæc prorſus, vetuſtate, ſituque peritura nobis dare qui induamur, quàm ſinere ut in cubilibus ac ſcriniis multa carie putreſcant. Præterea ut cœnent ſinguli, nunc quaternis, nunc quinis pauperibus ad convivium adhibitis. Non quidem quo pacto nunc agitantur convivia: verùm populariùs, ut omnium æqua ſit portio: neque ut hic opſoniis ingurgitet ſe, famulo interim ſtante, & operiente, donec herus comedere non queat amplius. Cæterùm ubi ad nos venerit, cùm vix etiam parati ſimus admovere manum: protinus ad alios transferatur, patina tantùm oſtenſa, vel ſiquid de placenta reliquum eſt. Neque illatum aprum ita partiatur, ut domino totum dimidium apponat, unà cum capite, reliquis oſſa tecta ferat. Vtque præmoneantur pincernæ, ne contentur donec

unuſ-

νειν, ἢν ἀνεπῳδὰς αὐτὴν πιεῖν ὑμῶν ἕκαστος. ἀλλὰ νῦ ἅπαξ κελεύσῃ, αὐλακα ἐλκύσαι, καὶ ἀναδῆσαι, μεγάλων πύλινα ἐμπλησαμένους, ὥσπερ τὸ δεσπότην. καὶ τὸ οἶνον ὃν αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπότοις, ἕνα δὲ τὸν αὐτὸν εἶναι. ἢ πᾶν γὰρ γεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον, τὸ μὲ, ἀνθρωπίνῳ μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ δὲ τῷ θεῷ γλυκύνεσθαι φρήνυσθαι τῷ γαστρὶ; νῦ ταῦτα ἐπανορθώσῃς, καὶ μεταχρονίσῃς ὦ Κρόνε, βίον μὲ τὸ βίον, ἑορτὴν δὲ τὴν ἑορτὴν ἔσῃ πεπεισμένος. εἰ δὲ μὴ, ἐκεῖνοι μὲ, ἑορτάζοντων. ἡμεῖς δὲ, καθεδούμεθα, οὐχ ὑμῶν, ἐπεισόδιον λυσιτελοῦντες ἥκωσι, τὸ παῖδα μὲ αὐτοῖς ἀνατρέψασθαι τὰ ἀμφορέα, καπύξαι. τὸ μάγειρον δὲ, τὸ ζωμὸν κινοῦσαν. καὶ ἐπιλαθόμενον, τὸ πέραν χῦ μὲ, ἐς τὴν φακὴν ἐμβαλεῖν τὸ ἰχθύαν. τὴν κύνα δὲ παρεισπεσοῦσαν, τὸν τε ἀλλάντα ὅλον καθαρπάσαι, καὶ τἄλλα τὸ ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ δὲ πλακοῦντι τὸ ἥμισυ. τὸ ὦ δὲ, καὶ τὸ ἔλαφον, ὃ πὶ δελφάκια μεταξὺ ὀπτώμενα, τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὥσπερ ὁ Ὅμηρος τὸ Ἡλίῳ βοῶν φησι. μᾶλλον δὲ μὴ ἔρπειν μόνον, ἀλλ' ἀναπηδῆσαι, φεύγειν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὁδελούς. καὶ τὰς ὄρνις δὲ πτερύγας, καίτοι ἀπτέρους ἤδη ὔσας, καὶ ἐσκυτρωμένας, ἀναπεπαρμένας, οἴεσθε ταῦτας, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύσειεν αὐτῶν. ὁ δὲ μάλιστα αὐτὸς ἀνιάσειε, τὸ μὲν χρυσίον, μύρμηκάς φασι, οἷος τὸς Ἰνδικὸς, ἀπορύττοντας ἐκ τὸ θησαυροῦ ἀναφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον. τὴν ἐσθῆτα δὲ οἱ, ὀλιγωρίᾳ τὸ ἐπιμελητῶν, κατεσκηνῶσθαι ὑπὸ τὸ βελτίστων μυῶν, ὡς σαπήσῃ ὑπνοδόκης μηδὲν διαφέρειν. παῖδας δὲ αὐτῶν τὰς ὡραίους, καὶ κομήτας, ὃς Υακίνθους, ἢ Ἀχιλλέας, ἢ Ναρκίσσους ὀνομάζουσι, μεταξὺ ὀρίζοντας σφίσι τὸ

unusquisque noſtrùm poſcat ſepties bibere: nec ſemel juſſi protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant, æquè atque ipſi domino, utque unum & idem vinum convivis ſit omnibus. Alioqui ubinam iſta lex ſcripta fuit, aut receptus mos, ut hic vino odorato, & generoſo ſit temulentus, mihi contrà muſto diſrumpatur alvus? Hæc ſi correxeris, novariſque Saturne, tum demum efficeris, ut vita verè vita ſit, feſtum verè feſtum. Sin minùs, illi quidem epulentur: nos autem interim ſedentes precabimur, ut ſimul atque loti venerint, puer ſubverſam amphoram rumpat, coquus jus adurat, ac per oblivionem muriam piſcium in lentem infundat, utque canis in domum irruens, optoniorum artificibus alibi intentis, exta devoret univerſa, & placentæ dimidium: utque ſus ac cervus, neque non ſuculæ, inter aſſandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus dicit. Imò ut non ſerpant ſolùm, verùm etiam unà cum ipſis verubus in montem aufugiant: utque ipſæ etiam aves pingues jam ademptis plumis, ad coquendum paratæ avolent, ne ſoli illi fruantur. Quódque in primis moleſtum illis futurum eſt, ut formicæ quales Indicæ, aurum è theſauris effoſſum, noctu in publicum efferant: utque veſtis indiligentia curatorum, ita ab optimis muribus perforetur inſtar cribri, & ut à verriculo piſcatorio nihil differat. Vtque formoſi illorum, comatique pueri, quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Narciſſos appellant, dum ipſis poculum porrigunt, ſubitò de-

fluente

ἅπαμαι, φαλακρὸς γίγνεσθε. [1] ἐπιῤῥέψεσις τ κόμης. κὴ πώγωνα φύειν ὀξυὼ, οἷοί εἰσιν οἱ ταῖς κωμῳδίαις οἱ Σφηνοπώγωνες. κὴ παρὰ τοῖς κρωβύλοις, πάνυ λάσιον, κὴ κέρτα σκληντῆν. τὸ μεταξὺ δὲ, λεῖον, κὴ γυμνὸν εἶναι. ταῦτα, κὴ πλείω τούτων ὑξαίμεθ' ἂν ἵν' μὴ ζήλωσι τὸ ἄχαν φίλαυθον τοῦτο ἀφέντες, εἰς τὸ κοινὸν πλουτεῖν, & μεταδιδόναι ἡμῖν τ μετρίων.

fluente coma calvi fiant: & acutam edant barbam (quales sunt in comœdiis Sphenopogones) & ad tempora hirtam valdè, valdéque pungentem, & quod interjacet læve sit, & nudum. Hæc & his plura imprecabimur, nisi hoc nimio sui amore depositò velint in commune divites esse, nobisque modicum impertire.

1 Ἐπιῤῥέψεσις τ κόμης] Ἀποῤῥέψεσις τ κόμης. Marcil.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΤΩ ΤΙΜΙΟΤΑΤΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNVS MIHI CHARISSIMO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus increpat pauperem, qui à se postulet, quæ sua potestatis non sint. Sed tamen respondet, se cum divitibus hoc nomine agere velle, addita post hæc longa commonitione, qua pauperes, ut sua sorte contenti sint, hortatur: ostendens plus molestiæ & periculorum divitias quàm voluptatis secum habere.

Τί ταῦτα ληρεῖς ὦ ἥτ@, ἐμοὶ φέρε τ παρόντων ἐπιστέλλων, κὴ ἀναδασμὸν τ ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ γ, ἑτέρᾳ ἂν εἴη, & νῦν ἄρχον@. θαυμάζω γάρ σε, εἰ μόν@ τ ἁπάντων ἀγνοεῖς, ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασιλεὺς ὢν, πέπαυμαι εἰς ὤν, τοῖς παισὶ διανείμας τὴν ἀρχήν. ὁ Ζεὺς γ, μάλιστα τ τοιούτων ἐπιμελεῖται. τὰ γ ἡμέτερα ταῦτα, μέχρι πεπῶν, κὴ κρόμυα, κὴ ᾠδῆς, κὴ μέθης. κὴ τοῦτο, ὡ πλέον ἡμερῶν ἑπτά. ὥστε φέρε τ μειζόνων

Heus tu quid nugas istas, & de rebus præsentibus ad me scribis, jubesque ut bonorum faciam partitionem? Quod quidem alterius munus fuerit, penes quem nunc est imperium. Etenim demiror te, si solus omnium ignoras, me qui unus sum, abdicato jampridem regno, liberis distribuisse imperium: Iovem autem maximè harum rerum curam gerere: me verò non nisi talorum, saltationis, cantionis, & ebrietatis satagere, idque septem non amplius diebus. Itaque quod attinet ad res illas majores

ἀ φῄς, ἀφελεῖν τὸ ἄνισον, καὶ οὐκ ἐς ὁμοίας ἢ πίσσας, ἢ πλυτεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρηματίσειεν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν ἐορτῆς ἀδικοῖτό τις, ἢ πλεονεκτοῖτο, ἐμὸν ἂν εἴη δικάζειν. καὶ ἐπισκώψω γε τοῖς πλουσίοις τοῦ δείπνου, καὶ τῶν χοίνικων τῶν χρυσῶν, καὶ τῶν ἐδητύων, ὡς ἐς ὑμᾶς πέμψουσιν εἰς τὴν ἑορτήν. δίκαια γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς φασι, εἰμή τι εὔλογον σκῆψιν τοῦτων ἔχωσι λέγειν. τὸ γὰρ ὅλον, ἴστε οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι, καὶ οὐκ ἐρρῶσθαι δοξάζοντες τοὺς πλουσίους, εἶτα παντοδαμῶς αὐτοὺς οἴεσθε εἶναι, καὶ μόνους ἡδέως πως βιοῦν τὸν βίον, ὅτι δεῖπνόν τε πολυτελῶς ἔστιν αὐτοῖς, καὶ μεθύσκεσθαι οἴνῳ ἡδεῖ, καὶ παισὶν ὡραίοις, καὶ γυναιξὶν ὁμιλεῖν, καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι. τὸ γὰρ πάνυ ἀγνοεῖτε ὁποῖόν ἐστιν. αἴ τε γὰρ φροντίδες αἱ περὶ τούτων, καὶ μικραί. ἀλλ' ἀνάγκη ἐπαγρυπνεῖν ἐκείνοις, μή τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας, ἢ ὑφελόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ἀξιωθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθειρεσθῇ, ἢ ὁ λῃστὴς ὑφέληται τὰ σκεύη, μὴ πισεύσῃ τοῖς συνοφάνταις ὁ δῆμος, λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα γὰρ πάντα καὶ τὸ κολοσσὸν ἂν εἴη μέρος τῶν ἀνιώντων αὐτούς. εἰ γὰρ ἠπίσταντο τὰς φύσεις, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φθονητὸν ὁ πλοῦτος ἐδόκει. ἐκεῖνοι οἶδ' ὅτι με αὐτὸν ὕστερ ἄν ποτε κηρυσσόμενον, ὡς εἰ καλὸν ὦ τὸ πλυτεῖν, καὶ βασιλεύειν, ἀφείμην ἂν αὐτοῦ, καὶ παραχωρήσαιμι ἄλλοις, καθάπερ ἰδιωτεύοντα, καὶ ἀνέχεσθαι ὑπ' ἄλλου ταλαιπωρούμενον. ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδὼς, ἃ τοῖς πλουσίοις, καὶ ἄρχουσι jores, quas dicis, nimirum ut tollatur inæqualitas, utque ex æquo omnes aut opibus abundent, aut egeant, Iupiter vobis operam dabit. Quòd siquis eorum qui festum celebrant afficiatur injuria, & portione fraudetur, id erit mearum partium judicare. Iamque scribo divitibus de cœnis, de auri hemina, & vestibus, ut vobis ad festum mittant. Iustum enim & æquum est ut ista faciant, sicuti dicitis, nisi quid probabile habeant, quod ad hæc respondeant. In summa tamen illud scitote pauperes, vos longè falli, neque rectè judicare de divitibus: siquidem illos omni ex parte beatos arbitramini, solosque vitam suavem vivere, cùm liceat ipsis opiparè cœnare, vino suavi inebriari, formosis pueris & mulieribus frui, & mollibus vestibus uti: verùm fœlicitatem istam, cujusmodi sit ignoratis. Nam hæ res non mediocribus curis ipsos distorquent, sed singulis invigilare coguntur, ne quid rerum domesticarum dispensator fraudet, aut clam suffuretur, ne vinum acescat, ne frumentum vermibus corrumpatur, ne latro tollat pocula, ne populus credat calumniatoribus, si illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc omnia, non est millesima pars eorum, quæ istos discruciant. Si enim sciretis metus, & curas quibus distringuntur, divitias vobis omnino fugiendas existimaretis. Alioqui creditis vel meipsum usque adeò insanum, ut si præclara res esset opulentia aut regnum, depositurus hæc, aliisque cessurus fuerim, patererque ut nunc ego privatus, alieno parerem imperio? Quin potiùs cùm non essem ignarus hujusmodi malorum, quæ plurima divitibus ac regi-

ποθεῖσαι ἀνάγκη, ἀφῆκα τῷ χρόνῳ, εὖ ποιῶν. καὶ γὰρ ἃ τῷ ἐποτιῶ σοὶ μοι, ὡς τὰς μῦς, συῶν, καὶ πλακοῦντων ἐμφορημένους, ὑμᾶς δ', κἀρδαμοῦν, ἢ ῥόμον, ἢ κρόμμυον ἐπιτρώγοντας ἐν τῇ ἑορτῇ, σκέψαι ὁποῖά ἐστι. σοὶ μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδὺ, καὶ οὐκ ἀνιαρὸν ἴσως ἐκφέρομεν αὐτῶν. ὡς δὲ μὴ ταῦτα, ἔμπαλιν ἀναφέρεται τὰ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν ὅτι κραιπαλῶντες ἀνασαίνετ' ἂν ἐς τὴν ὑστεραίαν, ὥσπερ οἱ πεῖνοι τὸ μέγα, ὅτι ὑπὸ τὸ ἄγαν πλησμονῆς, δυσῳδές τι, καὶ καπνωδέστερον ἐρυγγάνοντες. οἱ δ', τούτων τι ἀπολαύσαι. καὶ τὸ πολὺ τὸ νυκτὸς, ἢ παισὶν, ἢ γυναιξὶν, ἢ ὅπως ἂν [1]τὸ τράγος κελεύῃ συναφυρέντες, ἢ φθόῃ, ἢ περιπνευμονίαν, ἢ ὕδερον, ἀχαλεπῶς σωζεσθαι ἐκ τοσαύτης τρυφῆς. ἢ πῦρ ἂν αὐτῶν ῥᾳδίως δεῖξαι δυνατὸν, μὴ πάντας ὠχρὸν ὄντα; πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐπιφαίνοντα; πῦρ δ' ἐς γῆρας ἀφικόμενον, τοῖς αὐτοῖς ποσὶν, ἀλλὰ μὴ φορεῖσθαι ἐπὶ πεπάρων ὀχούμενον, ἐλόχρυσον μὲν τὸ ἔξω, κεκαῦσθαι δὲ τὰ ἔνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ αὐτελῶν συγκεκομμένα; ὑμεῖς δ', ἰχθύων μὲν ἄγουσι, καὶ ἄπιθι. ποδάγρας δ', ἢ περιπνευμονίας, οὐκ οἶσθ' ὅτι ἐκ τούτων ἄπειροί ἐστε; ἢ εἴ τι κατ' ἄλλο πάθος ἀπόπαν συμβαίνει. καίτοι ἐοίκασιν αὐτοῖς ἐκείνοις ἔπ ἐσὶν αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πόρρω δ' ἡγοῦμεν τούτων. ἀλλ' ἴδοις ἂν αὐτοὺς ὅταν λαχάνου, καὶ ῥόμου ὀρεγομένους οἵοσπερ ἐδὲ σὺ τῶν λαχάνων, καὶ συῶν. ἐγὼ λέγειν ἔσται ἄλλα λυπεῖ αὐ-

regibus adsint necesse est, imperium deposui, idque sapienter. Nam quod tu nunc apud me deos obtestans deplorabas, illos apris ac placentis expleri: vos contrà nasturtium porrum-ve aut cepe per festi tempus, opsonii loco arrodere, cujusmodi sit considera. Etenim in præsens quidem utrumque dulce est illis, minimeque molestum: at postea res invertitur: siquidem vobis non accidit, ut postridie surgatis capitis dolore gravati ob temulentiam, ut illi, neque ob immodicam ingurgitationem, graveolentem, & acrem spiritum ructantes. At illi hoc quoque fructus ferunt, ut quoniam magnam noctis partem vario coitu pro libidinis arbitrio transigunt, facilè sibi vel tabem, vel tussim, vel morbum intercutem, ex intemperato voluptatum usu colligant. Quotumquenque potes ostendere qui non planè palleat, ac faciem cadaverosam præ se ferat? quotumquemque qui cùm ad senectutem pervenerit, suis ipsius pedibus ingrediatur, ac non potiùs à quatuor bajulis gestetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannosus, cujusmodi sunt tragicæ vestes ex pannis admodum vilibus consarcinatæ. Vos autem qui pisces non gustatis, & inediam fertis, non videtis vos podagras, pulmonisque vitiorum expertes esse? aut siquid aliud aliam ob causam accidit. Quanquam nec illis ipsis æquè dulce est quotidie, supraque satietatem istis vesci. Quin videas eos nonnunquam ita olus, aut cepam appetere, ut tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Alia taceo quæ illos discruciant, puta filius luxu-

[1] Ὁ τράγος] Nota hîc τράγος pro *libidine*. Menagius.

τὰς, ἢ ὃς ἀκόλαστος, ἡ γυνὴ, ἢ οἰκέτης ἐρῶσα, ἢ ἐράμενος, ὡς ἀνάγκλιτον μᾶλλον, ἢ ὡς ἡδονὴν συνών. καὶ ὅλως, πολλά ἐστιν ἃ ἄφρονες ὁμεῖς ἀγνοοῦντες, τὸν χρυσὸν ὁρᾶτε αὐτῶν μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ λευκὴ ἵππος ἐξελαύνοντας ἐπὶ λόφου ζεύγους, κεχηνατε, καὶ σεσκυνήκατε. εἰ δὲ ὑπερεωρᾶτε αὐτῶν, καὶ καταφρονεῖτε, καὶ μὴτε ἐπιστρέφεσθε πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἁρμαμαξαν, μήτε μεταξὺ λαλεῖσθαι, εἰς τὸ τῆς δακτυλιδίου σμαράγδου ἀφεωρᾶτε, καὶ τὰ ἱμάτια διαπεπλυμένοι, τὸ μαλακὸν ἐπιμελεῖσθε, ἀλλ' εἰᾶτε καθ' ἑαυτοὺς πλουτεῖν, εὖ ἴσθε αὐτοὶ ἐφ' ἡμᾶς ὄντες, ἐδέησεν σωθῆναι, ὡς ἐπιδείξασθαι ὑμῖν τὰς κλίνας, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ τὰ σκεύη, ἃ νῦν ὄφελον εἰ ἀμφότερον ἡ κτῆσις εἴη. τάχα τοι πλείστα εὐρήσετε ἂν, αὐτοὺς ὑμᾶς ἕνεκα κτωμένους. οὐχ ὅπως αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε. πεῦσε ὑμᾶς θαυμαθῆναι, εἰδὼς τὸν βίον ἑκάτερον. καὶ ἄξιον ἐορᾶζειν, συνομνύντας ὅτι μεῖζον ὀλίγον ἅπαντας δεήσει ἀπιέναι ἐκ τοῦ βίου, καὶ ἐκείνους τὸν πλοῦτον, καὶ ὑμᾶς τὸν πένητα ἀφέντας, πλὴν ἐπιστολῶ με αὐτοῖς ὥσπερ ὑπεχόμην. καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ὀλιγωρήσουσι τῶν ἐμῶν γραμμάτων.

luxuriosus, uxor famulum amans, aut amasius, qui necessitatis magè quàm voluptatis gratia concumbat. Denique alia multa sunt, quæ vos ignorantes, tantùm aurum illorum ac purpuram videtis. Tum siquando bigis albis vehi videatis, hiante ore adoratis. Quòd si illos contemneretis, negligeretisque, neque ad argenteum currum oculos intentos haberetis, neque inter colloquendum, smaragdum annulo inclusum respectaretis, neque vestes obiter contrectantes mollitiem admiraremini, sed sineretis eos esse sibi divites, procul dubio ipsi vos adirent, & ad cœnam invitarent, ut lectos, mensas, & pocula vobis ostenderent: quarum rerum nulla est utilitas, si sine teste possideantur. Certè reperietis pleraque hæc illos vestra causa parare: non quò utantur ipsi, sed uti vos admiremini. His ego vos consolor ego cui cognita est utraque vita. Convenitque ita festum agere, ut cogitetis brevi omnibus è vita migrandum, cum illis, depositis opibus, tum vobis, relicta paupertate. Sed scribam ipsis, ut sum pollicitus: certoque scio, eos meas literas non neglecturos.

SA-

ΧΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNNS DIVITIBVS SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus exponit divitibus qua à pauperibus ad se scripta & postulata fuerint, admonens illos, ut benigniores erga ipsos se gerant, atque aqualitatem recipiant, argumentis à signo & consequentibus, tum commodis, si faciant, tum incommodis, si detrectent, adhibitis.

Οἱ πίνητες ἐναγχος ἐπιστείλησί μοι, αἰπάρθροι ὑμᾶς, μὴ μεταδιδόναι σφίσιν ὧν ἔχετε. καὶ τὸ μὲ ἄλοι, ἠξίουν με καινὰ πᾶσι ποιεῖν τἀγαθὰ, & τὸ μέρος, ἴσχειν αὐτῶν ἔχειν. δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσονομίαν καθεστηκέναι, & μὴ τῷ μὲ, πλέον, τῷ δ', μηδ' ὅλως μετεῖναι τῆ ἡδέως. ἐγὼ δ', ἐπεὶ μὲ τούτων ἔφλω ἄμεινον σκέψασθαι τὰ Διός. ἐπεὶ δ τὰ παρόντα, καὶ ὧν ἀδικεῖσθαι φασὶ κατὰ τὼ ἑορτὼ, ἰάσαι ἐπ' ἐμὲ καθήκουσα τῶν κρίσιν, & ὑπερέχομαι γράψειν τοῖς ὑμᾶς. ἴσι δ' ἄπορ ἀξιοῦσι ταῦτα μέτεμα, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γὰρ φασι ῥιγοῦντες τοσούτων κρύος, καὶ λιμῷ ἐχόμενοι, ἀφοσιοῦσθαι ἑορτάζοιμεν ἄν; εἰ τοίνυν ἐθέλοιμι κἀκείνοις μετέχειν τὰ ἑορτᾶς, συμβαίνοι με ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐσθῆτα τὰ, ὧν ἔχετε, μεταδοῦναι αὐτοῖς, εἰ πιες ἀφειδαὶ, & παχύτεραι, ἢ καθ' ὑμᾶς. καὶ δ' χρυσίου ὀλίγον ἐπισταλάξαι αὐτοῖς. οὐ γὰρ ταῦτα φασὶ ποιήσετε, μήτε ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτ' ἀγαθῶν ἐπὶ δ' Διὸς. εἰ δ μὴ, ἀπειλοῦσι ἀφοσκαλίσασθαι ἐπὶ τ' ἀνά-

Dauperes nuper ad me datis literis incusarunt vos, quòd nihil impertimini de vestris facultatibus, atque omnino postularunt, ut bona facerem omnibus communia, ut ad singulos illorum sua pars rediret. Æquum enim esse ut rerum æqualitas constituatur, ita ut neque hic copia fruatur, neque ille omnino rerum suavium inopia laboret. Ego verò respondi, hisce de rebus Iovem meliùs consideraturum. Sed quod ad rem præsentem attinet, & injurias quibus se per dies festos affici putant, vidi mei officii esse sententiam ferre, sumque pollicitus me vobis scripturum. Sunt autem quæ postulant hæc, ut mihi videtur, æqua. Nam quo pacto, inquiunt tanto frigore rigentes, & fame laborantes, præterea diem festum celebrare possemus? Quare si velim ut & ipsi sint festi participes, postularunt ut vos cogam, ut de vestris vestibus illis impertiamini, siquæ supersint pinguiores quam quæ vobis conveniant: utque auri nonnullas guttulas in ipsos destilletis. Quòd si ista feceritis, inquiunt, non erit amplius disceptatio inter vos de bonis apud Iovem. Sin minùs minitantur sese ad novam rerum partitionem

δαιμον, ἐπειδὰν τοῖς ὦτον δίκας ὁ Ζεὺς ἀφθῇ. ταῦτά ἐστιν ἃ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν δόξει τοσούτων, ἃ κα-λῶς ποιοῦντες ἔχετε. τὴ Δία ἓ τῶν δείπνων πέρι, ὡς σωφρονίσειν ὑμᾶς. καὶ τῦτο ἀφθονίαν ἡξίουν τῇ ἐπιστο-λῇ, ὡς νῶϊ γε μόνους ὑμᾶς τρυφᾶν, ἐπικλείσαντας τὰς θύρας. εἰ δέ ποτε κἀκείνων πρὸς ἑτέρων ἀξιοῖτε μᾶλλον ἡδέλησητε, πλέον ἓ ἀθροίσον-τος ὀδύνην τὸ ἀπαρὸν τῆ δείπνῳ, ἓ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕβρει αὐτῶν γίγνε-σθαι, οἷον ὀκεῖνο τὸ μὴ ἓ αὐτὸ οἶνο συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀνε-λεύθερον, ἓ κρᾶσιν γνώσεσθαι αὐτῶν ὀκείνων ἄξιον. ὅπ μὴ μεθύειν ἀνα-στάντες, οἴχονται, ὅλον ὑμῖν τὸ συμ-πόσιον κρᾶλιπόντες. ἀλλ' ὐδὲ ἐς κόρον ὅμως φασὶ πίνειν. τὰς γὸ οἰνοχόας ὑμῶν, ὥσπερ τὰς Ὀδυσ-σέως ἑταίρας, κηρὸ βεβύσθαι τὰ ὦτα. τὰ μὲ γὸ ἄλλα ὕτως αἰσχρὰ ἐστιν, ὥστε ἐκνεῖν λέγειν, ἃ περὶ τ νομῆς τ κρεῶν αἰπῶντων, ἓ τ ἀμφικύων. ὑμῖν μὲ παρεστῶτων ἓς ἂν ὑπερεμ-φορηθῆτε, ὀκείνους ἄ θεραπεύοντων. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικρολογε-ῖσθαι, καὶ ἥκιστα ἐλευθέροις πρέποντα. τὸ γᾶρ ἥδιστον, καὶ συμπεθυκώτερον, ἡ ἰσοψυχία ἐστί. καὶ ὁ ἰσοδαί-της τῦτο ἕνεκα ἠξίωτον ὑμῖν τ συμ-ποσίων, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχοιεν. ὁρᾶτε ἂν ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσωντται, ἀλλὰ πιμήσωσι, καὶ φιλή-σωσι, τ ὀλίγων τῦτων μεθαμέλε-όντες. ἂν ὑμῖν μὲ ἡ θεραπαινὶς ἀνε-παίσθητον, ὀκείνοις ἄ σὺ παιρὰ τ χρείας ἡ δῶρα ἀείμνηστον. ἄλλως τε, ὐδ' ἂν οἰκεῖν δυνήσθε τὰς πό-λεις, μὴ ὐχὶ ἓ πάντων συμπολι-τευομένων, καὶ μυρία ὠφελῆται τὴν εὐδαιμονίαν ὑμῖν σωτηλέντων. ὐδ' provocaturos, ut primùm Iupiter pro tribunali ſedere cœperit. Nec grave fuerit vobis impertiri illis de tot bonis, quæ rectè poſſidetis. Quin de cœnis quoque, ut vobiſcum cœnent, & hoc literis addi rogarunt, cum nunc vos ſoli foribus clauſis, deliciis fruamini. Quòd ſiquando vobis viſum fuerit, & illorum quempiam poſt longum tempus in convivium adhibere, plus eſſe moleſtiæ in cœna, quam voluptatis, multaque illic in pauperum contumeliam fieri, velut illud, quum non eodem de vino bibunt. Dii boni, quàm illiberale, & planè dignum quod ipſis vitio vertatur, qui non ſurgant, abeantque toto convivio vobis ſolis relicto. Quanquam negant ſeſe etiam ad ſatietatem ex illo qualicunque vino bibere, quòd veſtri pincernæ aures habeant cera obturatas, haud ſecus ac Vlyſſis ſocii. Porrò reliqua uſque adeò ſunt turpia, ut pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminantur, deque miniſtris qui cum vobis aſſiſtant, donec ſatis ſuperque expleti fueritis, ipſos prætercurrunt, aliaque id genus ſordida permulta, minimeque viris ingenuis digna. Quare æqualitas res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima. Qua de cauſa vobis æquus ille partitor in conviviis præficitur, ut æquam omnes habeant portionem. Videte igitur ne poſthac iterum vos accuſare poſſint: ſed colant & ament quum pauca hæc à vobis acceperint, quorum impenſa ne ſentiretur quidem à vobis: at illis dati in tempore muneris perpetua foret recordatio. Præterea nec remp. adminiſtrare poſſitis, ni pauperes unà vobiſcum in ea verſentur, milleque modis fœlicitatem veſtram adjuvent. Neque habituri

ἂν ἔχητε τὰς θαυμαζομένας ὑμῶν τὰ πλούτου, ὦ μόνοι, καὶ ἰδίᾳ, καὶ ὑπὸ σκότῳ πλουτεῖτε. ἰδέτωσαν δὲ πολλοὶ, καὶ θαυμασάτωσαν ὑμῶν τὰ ἄργυρα, καὶ τὰς τραπέζας. καὶ ἐνθυμείσθωσαν φιλοτησίας. μεταξὺ πινόντων, διασκοπείτωσαν τὸ ἐκπωμα, καὶ τὸ βάρος ἰσάτωσαν [1] αὐτοὶ ἀλλήλοις ἀναβαστάσαντες, καὶ τὰ ἐπωμίδια τὸ ἀκριβές. τὸ χρυσοῦν ὅσος, ὃς ἐπανθεῖ τῇ πόσει. ὡς δὲ τοῦ χρησθαι, καὶ φιλανθρώπως ἀκούειν, καὶ ὑπὸ φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω γένησεσθε, τίς γὰρ ἂν φθονήσειε τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ, καὶ διδύλῳ τὸ μετρίως; τίς δ' οὐκ ἂν εὐξαιτο εἰς τὸ μήκιστον διαβιῶναι αὐτὸν, ἀπολαύοντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς ἂν ναῦν ἔχητε, ἀμφόρτυρον μὴ ἡ δυσμισθία, ἐπίφθονον ἂν ὁ πλοῦτος, ἀηδὴς ἂν ὁ βίος. νῦν δὲ νῦν ὁμοίως ἡδὺ οἷμαι μόνον ἐμπίπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντας φασι, [2] καὶ τοὺς μονιοὺς τὸν λύκον. καὶ συμπόταις δεξιοῖς ἐνδιάσαι, καὶ πάντα χαρίζεσθαι πεπαιδευμένοις. οἱ πρῶτα μὲν οὐ καφὸν, καὶ ἄφωνον τὸ συμπόσιον εἶναι, ἀλλ' ἐν μύθοις συμπλακῆς, καὶ σκώμμασιν ἀπαχθέσι, καὶ φιλοφρονείας ποικίλας συνείσεσθαι,

bituri estis qui vestras divitias suspiciant, si soli, & privatim in tenebris eas possideatis. Videat igitur vulgus mireturque vestrum argentum, mensas, utque præbentes ad potandum invitetis: inter bibendum undique poculum contemplentur, ac pondus expendant manu librantes: tum argenti absolutam cælaturam tum aurum quo ars decoratur. Nam præterquam quod viros bonos, & humanos vos prædicabunt, etiam ab eorum invidia liberi eritis. Quis enim invideat impertienti, dantique quod æquum est? Quis non potiùs optet, ut quàm diutissimè vivens bonis suis fruatur? Sed ut nunc res vobis habent, fœlicitas vestra teste caret, invidiosæ sunt divitiæ, & insuavis vita. Neque enim perinde juvat, opinor, siquis solus expleatur, ut & leones, & solitarios lupos facere dicunt, quàm si cum lepidis hominibus, & per omnia gratificari conantibus, convivatis. Qui primùm non sinent convivium mutum esse, & surdum: verùm consuetudine sua fabulas conviviis aptas, dicteriaque minimè molesta, variasque voluptates adferent: quibus rebus tem-

1 Αὐτοὶ διαζαξάντες] Αὐτοὶ διαζαξάσαντες. Marcil.

2 Καὶ τοὺς μονιοὺς τὸν λύκον] Censebat vir Clarissimus Godofredus Maluynus legendum esse μονίους τὸν σῦν. atque movebatur ea ratione quod lupi soleant bini incedere, at apri μονιοὶ dicantur, ut apud Lycophronem σύφακας μονίους, quod confirmat Ælian. lib. 15. cap. 3. loquens de Thynnis καὶ οἱ μὲν αὐτῶν χῆν τὸν σῦν εἰσι μονιοὶ, οἱ δὲ συνδυαδίντες εἰς τὸ χῆν τὸν λύκον συώτερον. Sed pace tanti viri dixerim, loquitur Ælianus de lupis, quatenus bini ad raptum prodeunt, at hic sermo est de victu solitario lupi, lupus solus comedit. Itaque Timon Lucianeus statuit sibi μονήρη καὶ δίαιταν κατάπερ τοῖς λύκοις. Imo etiam μονιὸς proprium videtur esse lupi adjunctum. Sic Antipater lib. 3 Anthol.

Μονιὸς ἐν θαλάμοισι δορὸν λύκος ἔσκοπον ἄνδρα
Ἔκτανεν.

Hinc etiam apud Suid. μονιὸς est μονόλυκος. pro priori parte stat Hesych. Contra omnes MSS. Codd. nihil mutare ausus sum. *Bourd.*

οἶαι ἥδιστα διατελοῦσι, φίλαι μὲν Διονύσῳ, καὶ Ἀφροδίτῃ. φίλαι δὲ Χάρισιν. ἔπειτα δὲ καὶς ἅπασαι ἐς τὴν ὑστεραίαν δεηγούμενοι, ὑμῶν τὴν δεξιότητα φιλεῖσθαι παρασκευάζουσι. ταῦτα πολλὴ περιουσία καλῶς εἶχεν. ἐπὶ ἐρήσημα ὑμᾶς, εἰ μύοντες οἱ πένητες βαδίζοιεν, κατοψόμενοι γὰρ ἤκασιν, οὐκ ἂν ὑμᾶς ἠτίασεν οὐκ ἔχοντας οἷς ἐπιδείξασθε τὰς ἀληθεῖς ἐσθῆτας, καὶ τὸ ἀκριβὲς τὸ πλῆθος· ἢ τὸ δακτυλίων τὸ μέγεθος; ἐῶ λέγειν ὡς καὶ ἐπιβολὰς, καὶ μίσθωσιν τῶν πενήτων ἀναγκαῖον ἔσεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μόνοι πλουτῶμεν ἐθέλητε. ἃ μὴν γὰρ εὔχεσθαι κατ' ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀπορρῆτα ποιεῖν, μὴ δὲ χρείη εἰς ἀνάγκην αὐτοὺς καθιστάναι τὰ δύσχρηστα. ἐπεὶ ὅτε ἀλλάντων γεύσεσθε, ὅτε πλακοῦντος, ἢ εἴ τι λείψανον τοῦ κυνός, ἢ φασὶ δὲ, ὑμῖν σαπέρδου ἐντετηκότος ἔξεσθε δὲ, καὶ ἕλαφον, ὀπτώμενοι, μεγάλου δράτμου βαλοῦσιν ἐν τῷ ὀπτανείῳ ἐς τὸ ὄρος. καὶ ὄρνις ψύττα καταπέτασαι, ἄπτεροι καὶ αὗται, παρ' αὐτοὺς τοὺς πένητας ἐμπεσοῦνται. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ἀφροδισιαστότατοι τοῦ οἰνοχόου, φαλακροὶ ἐν ἀκμῇ ὄντες καὶ χρόνῳ ὑμῖν γενήσονται, ἐπὶ κατεαγόσι καὶ τούτοις τῇ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε, βαλοῦσθε, ἃ καὶ τῇ ἑορτῇ πρέποντα γένοιτ' ἄν, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. καὶ ἐπικηρίζετε πολλῷ πλείω αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγου τελέσματος φίλους καὶ μεμπτοὺς ἔξοντες.

tempus jucundissimè transigitur: idque gratum est Baccho, gratum Veneri, gratum quoque Gratiis. Deinde postero die dum comitatem vestram referunt, benevolentiam vobis conciliant. Hæc etiam magno fuerant emenda. Nam illud à vobis scisscitabor, si pauperes abirent taciti, sic enim fingamus, nonne ea res vos uret, cùm non haberetis, quibus ostentaretis purpureas vestes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque jam libet referre, necessariò futurum, ut pauperum insidiæ atque odia in vos oriantur, si soli deliciis frui velitis. Nam quæ minantur vobis imprecaturos sese, abominanda sunt: & absit ut ad hujusmodi imprecationes venire cogantur. Quandoquidem si id fiat, neque intestina posthac gustabilis, neque placentam, nisi siquid canis reliquum fecerit. Præterea lenticula saperdæ liquamen vobis habebit. Porrò sus & cervus inter assandum è veru in montes aufugere parabunt: tum aves pingues absque alis fugam molientes, ad pauperes avolabunt. Et quod gravissimum est, pocillatores formosissimi repentè vobis calvi fient, idque etiam fracta amphora. Super his rebus consulite, quæ & festo sint digna, & vobis quàm maximè tuta. Atque illis paupertatis onus sublevate: exiguo vectigali, amicos illos neutiquam malos habituri.

DI-

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

DIVITES SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Divites extenuata accusatione pauperum à consueto, respondent, se quidem feciſſe pro eo atque æquum & honeſtum fuerit, ſed illos ita immodeſtos & intemperantes ſe gerere, ut eos de cætero omnino excludendos cenſuerint. Verùm tamen ex illius conſilio denuo admiſſuros ſe eos eſſe, ſi ex pacto recipiant, ſe nihil contumelioſè aut intemperanter poſthac facturos eſſe.

Πρὸς γὰρ σὲ οἶμαι μόνον ὑπὸ τῶν πενήτων ταῦτα γεγράφθαι ὦ Κρόνε, οὐχὶ καὶ ὁ Ζεὺς ἤδη συνειλόφωται πρὸς αὐτῶν, ἀναβοώντων, καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα, τὴν ἀναδασμὸν ἀξιούντων γῆς καὶ οἰκημάτων τῷ τε εἰμαρμένῳ, ὡς ἅπασι τῷ νομῷ πεποιημένῳ, καὶ ἡμῖν, ὅπ μηδενὸς αὐτοῖς μεταδίδναι ἀξιοῦμεν; ἀλλ' οἶδεν οὑτωσὶ ἅτε Ζεὺς ὤν, παρ' οἷς ποτε ἡ αἰτία. καὶ ἴσως τοῦτο δεδιὼς αὐτῶν τὰ πολλά. σὺ δ' ὅμως ἁπλογησόμεθα, ἐπειδὴ ἄρχεις μετ' ἐμοῦ ἡμῶν. ἡμεῖς γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ὦ γεγραφας, ὡς καλὸν ἐπιχωρεῖν δεῖ πολλῶν τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἥδιον συνεῖναι, καὶ συνδιαιτᾶσθαι τοῖς πένησι, ἀεὶ διατελοῦμεν ἅπαντα ποιοῦντες, ἐσόμεθα καὶ ἡδεῖς ἡγησόμενοι, ὡς ἂν μὴ δι' αὐτὸ συνδιαιτᾶσθαι τῷ αὐτὸν αἰτιάσασθαι π. οἱ δ', ὀλίγον ὑπὸ ἀρχῆς δεῖσθαι φάσκοντες, ἐπειδήπερ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπετάσαμεν τὰς θύρας, οὐκ ἀνίεσαν, ἀλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες. οἱ δὲ μὴ πάντα τοῖς εὐχοῖς, μηδὲ πρὸς ἔπος λαμβάνοιεν, ὀργὴ, καὶ μίσος, καὶ πρόφασις ἐκ τοῦ παντὸς ἀπόλλυσθαι αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐμῶν. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τούτοις ἐπιτρέπω σοι καὶ τὰ ἐμὰ καὶ τὰ σὰ, καὶ ὅπως ἂν ἐθέλῃς διάθου.

Num putas Saturne de rebus iſtis pauperes ſolùm ad te ſcripſiſſe? Quin potiùs Iovis ipſius aures obſurduerunt illis, dum clamant, novamque rerum partitionem flagitant: ac ſimul & fatum incuſant, quòd non æqualiter diſtribuerit, & nos quòd nihil ipſis impertiri velimus. Verùm novit ille quippe cùm ſit Iupiter, penes quos ſit culpa, eoque illos plerunque obaudit. Nunc tamen cùm nobis imperes, noſtri apud te defenſionem ſuſcipiemus. Nos enim omnia iſta quæ ſcribis ob oculos habentes, quam ſit honeſtum de magna rerum copia indigentibus opitulari: quantoque ſit jucundius ſimul cum pauperibus verſari, & convivium agitare, ad eum modum aſſiduè facimus, & ita in vitæ ratione nos æquamus, ut convictor nihil poſſit incuſare. Verùm illi primum ajunt ſibi paucis opus eſſe: deinde ubi fores illis ſemel aperuerimus, nunquam deſinunt alia ſuper alia poſtulare. Quod niſi protinus omnia, ſimulque cum dicto acceperint, mox paratum odium, in prom-

χειροκαὶ βλασφημίαι, κἂν εἴ τι ἐπιψεύδεσθαι ἡμῖν. ἀλλ' οἶμαι ἀκούοντες ἐπίστευσον ἄν, ὡς ἀκριβῶς εἰδόσιν ὑμᾶς καὶ συγγεγενέναι. ἃ μὲν δοῦν ἧττον, ἢ μὴ δεῖσθαι ἔχθρων εἶναι πάντων ἔοικε, ἢ πάντα ἀνεμέσητα, οὐτίνα μᾶλλα πίνεσθαι, καὶ ἐκ τούτων ἐκ αὐτὸν εἶναι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, μέτρια. τὸ δὲ τοῖς δεῖπνοις αὐτοῖς, ἀμελήσαντες καὶ ἐμπίπλασθαι, καὶ γαστρίζεσθαι, καὶ αὐτοὶ ἐπιδεῖν πλεῖον καὶ ἐκεῖνα πίνοντι, ἢ παιδὸς ὥραίου; μεταξὺ ἀναδύντα τὸ ἔκπωμα, ἔνυξαν τῷ χείρῳ, ἢ παλλακῇ, ἢ γαμετῇ γνησίᾳ ἐπεχείρησαν. εἶτα κατεμίσησαν καὶ συμποσίου, ὡς τὴν ὑστεραίαν λοιδορεῖσθαι ἡμῖν κατηλθόντες, ὡς ἐδίψησαν, καὶ ὡς λιμῷ συνῆσαν δηγμῶδει. καὶ εἴ σοι ταῦτα καταψεύδεσθαι αὐτῶν δικαίως, τὸ μηδὲν ἡγεμόνι παρέσεσθαι ἀναμνήσθητι, καὶ τὸ ἔξοινα. ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν, τῇ Ἥρᾳ μεθυσθείς, ἐπεχείρησε γλωσσᾶν. τοιοῦτοί ἐστι, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐφ' οἷς ἡμεῖς ἐβεβλοσύμεθα. πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφαλείας τ' ἡμετέρας ἕνεκεν, μηκέτι ἐπίβαθρα ποιεῖν αὐτοῖς τὴν οἰκίαν. εἰ δὲ ἐπὶ σοὶ σωθεῖεν, μετρίων δεήσεσθαι, ἅπερ καὶ φασι, μηδὲν δὲ ὑβριστικὸν τοὺς συμποσίοις ἐργάσασθαι, κοινωνίαντων ἡμῖν, καὶ σωθεῖσιν τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. καὶ τί ἐμοῦσιν ὡς σὺ κελεύεις, πίμψομεν, καὶ δὲ χρυσία, ὅσον οἷόν τε, καὶ ἀποδώσουσιν. καὶ ὅλως, ἐδὲν ἐλλείψομεν. καὶ αὐτοὶ δὲ ἀφίξομαι δὲ καὶ πρὸς ἐμὲ ἐκεῖνα ἡλάκατα, καὶ ἀδρόστατα ἔσεσθε, ὡς ἡμᾶς μὲ ἐδὲν ἀναίσθησις, κἀκεῖνα τὰ δέοντα ποιεῖν ἐκλόντων.

promptu convitia, etiamsi quid de nobis sit mentiendum. Porrò qui audiunt, fidem illis habent, ut qui probè sciant, eo quòd nobiscum consuetudinem habuerint. Ita fit ut in alterutrum incidamus, ut si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes, aut profusis omnibus, ipsis protinus egeamus, jamque in pauperem gregem veniamus. At cætera quidem sunt tolerabilia. Verum inter cænas ipsas non curantes ingurgitari, & implere ventrem, quum plus satis biberint, aut pueri formosi poculum porrigentis manum pungunt, aut pellicem, uxorem-ve solicitant. Deinde evomito convivio, postridie nobis obtrectant, narrantes ut sitiverunt, & esurierunt. Quod si hæc adversus illos mentiri videmur, vester ille parasitus Ixion redeat in memoriam, qui ad mensæ communis honorem admissus, ac vobis dignitate æquiparatus, jam ebrius ille vir egregius, Iunonem adortus est. Hæc atque hujusmodi sunt, propter quæ in posterum statuimus, quò res nostræ sint in tuto, ne posthac illis aditum in domum præbeamus. Quòd si te authore paciscantur! sese moderatè petituros, ut nunc ajunt, neque quicquam flagitiosum in conviviis admissuros, age convivant nobiscum, simulque cœnent bonis avibus. Ac de tunicis, sicuti jubes, mittemus, & de auro, pro facultate insuper insumemus: denique nihil omittemus. Tum illi arte nobiscum vivere desinentes, pro adulatoribus & parasitis amici sunto. Ita nihil erit quod in nobis desideres, si ipsi quoque suo fungi volent officio.

SYM-

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, Η ΛΑΠΙΘΑΙ, ΦΙΛΩΝ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

SYMPOSIVM, VEL LAPITHÆ. PHILON, LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Rursum depingit hoc loco Philosophorum mores & vitam Lucianus, atque illa, quæ fictionibus ac fabulis alibi de illis prodidit, hic nunc exemplo ac vero facto comprobat. Est autem historica quædam rei gestæ commemoratio, qua exponit, quo pacto diversarum professionum Philosophi aliquot, ab Aristæneto ad cœnam & nuptiarum celebritatem vocati, postea quam vino incaluére, prosecta quisque sua inter se verbis primò contenderint, mox ad manus quoque & ad vulnera venerint, adeò ut saucii nonnulli, ac mutilati è convivio asportati fuerint. Rursum autem ex aliis qui vocati non fuerant, quidam, Cynicus videlicet, ultrò veniens, cœnantibus sese obtruserit, magna præsentia & impudentia sua importunitate. Alius autem per literas cum Aristæneto expostularit, tragicè propè in eum debacchatus, quòd præteritus, & cæteris postpositus fuisset. Ex quo apparet, istud hominum genus, quod foris virtutem prædicat, voluptati, gulæ, cæterisque vitiis inservire solitos. Cæterùm tametsi hæc omnia cum summa festivitate pro ingenio atque facundia sua tractet Lucianus, interim tamen serio quoque ac verè idem monet, nullum esse pretium operæ, si quis disciplinas omnes perdiscat, nisi simul & vitæ rationes ad id, quod optimum est, accommodet. Inscribitur autem Dialogus hic Convivium, vel Lapitha, quorum prior titulus ab argumento & re ipsa sumptus est, alter à collatione, quòd ut hic Philosophi, ita à Poëtis Lapitha & Centauri, in nuptiis Pirithoi, inter se funesto certamine congressi quoque feruntur.

ΦΙΛΩΝ.

1 Ποικίλω ὦ Λυκῖνε, ἀφηγεῖσθαί φασι μυθολογίαν ὑμῖν χθὲς ἐν Ἀριστοινέτου δεῖπνον, καὶ πάνυ φιλοσόφους λόγους εἰρῆσθαι, καὶ ἔριν οὐ σμικρὰν συμπεσεῖν ἐπ' αὐτοῖς. εἰ δὲ μὴ ἐψεύδετο Χα-

PHILON.

Variam, Lycine, disputationem in cœna apud Aristænetum heri vobis fuisse narrant, ac philosophicos quosdam sermones habitos, nec parvam super his exortam contentionem: imò nisi mentitus est Charinus, etiam ad

1 Ποικίλω] Cave, Lector, ne sequaris Erasmum hujus Dialogi Latinum Interpretem, sæpe enim alienus est ab autoris mente. *Bourd.*

εἶνον, καὶ ἄχρι τραυμάτων συνεχωρήσαμεν τὸ πρᾶγμα. καὶ τίλος, αἵματι μιγῆναι τὴν συνουσίαν. Λυ. καὶ πόθεν ὦ Φίλων, ἠπίστατο Χαρῖνος ταῦτα; οὐ γὰρ συνεδείπνησε μεθ' ἡμῶν. Φι. Διονίκῳ ἔφη ἰατρῷ ἀκοῦσαι. Διονικος δ', καὶ αὐτὸς οἴμαι τῶν συνδείπνων ἦν. Λυ. καὶ μάλα. ὁ μὲν ἐξ ἀρχῆς γε καὶ αὐτὸς ἅπασι παρεγένετο, ἀλλὰ ὀψὲ, μεσούσης ἤδη τῆς μάχης, ἐπέσχε ὀλίγον τοῦ τραυματίου, ὥστε θαυμάζω εἴ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐδυνάσθη, μὴ διαπεπληνῆσθαι οἰκείοις, ἀφ' ὧν ἀρξάμενος ἐς τὸ αἷμα ἐπλαύτησεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία. Φι. τοιγαροῦν ὦ Λυκῖνε, καὶ ὁ Χαρῖνος αὐτὸς, εἰ βουλοίμεθα τἀληθῆ ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως ἐσχάχθη ἕκαστα, παρέσται ἡμᾶς ἥκειν σήμερον. καὶ τῷ Διονίκῳ γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς μοὶ, εἰ διδαγένοιτο ἅπασι, σὲ γ' ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγενημένα, καὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς λεπτομερεστέρους, ἅτε μὴ παρέργως τοῦ τοιούτου, ἀλλ' εὐ μεγάλῃ σπουδῇ ἀκροώμενον. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις ἑστιῶν ἡμᾶς ἡ δίκην τοιούτου ἑστιάσεως, ἧς οὐκ οἶδ' ἂν τις ἡδίων ἔμοιγε. καὶ μάλιστα ὅταν μηφόντες εὐ εἰρήνῃ, καὶ ἀναιμωλὶ ἔχωμεν βέλους ἐπασάμενοι. εἶτα γέροντες ἐπαρρήσιόν τι δεῖπνον τὸ δεῖπνον, εἶτα νέοι, εἰπεῖν τι ὅσα ἥκιστα ἐχρῆν νήφοντας ἀκριβῶς συνειπόντες, καὶ πεζῇ. Λυ. νεανικώτερα ἡμᾶς ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἀναφέρειν ταῦτα πρὸς τὰς πολλὰς, καὶ ἐπεξίωσι, διηγουμένους πρᾶγμα, οὐ οἶνον, καὶ μέθη γλυκόμενα, δέον λήθην ποιήσασθαι αὐτῶν, καὶ νομίζειν ἐκεῖνα πάντα Θιὸς ἔργα εἶναι. Διονύσου εἶναι. ὃς οὐκ οἶδα εἴ τινα τοῦ αὐτοῦ ὀργίων ἀτέλεστον, ἢ ἀπάκχευτον ἐᾷ εἶναι. ὄργια μὴ κεκοινῆσθαι τινῶν ἀνθρώπων ἢ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν,

ad vulnera usque rem processisse, denique conventum sanguine dimissum esse. *Lyc.* Et unde Philon, rescivit hæc Charinus? neque enim is nobiscum est cœnatus. *Ph.* Ex Dionico medico, ajebat accepisse sese. Dionicus autem opinor, erat ex convivis. *Lyc.* Ita sanè: sed non omnibus ab initio interfuit: sed seriùs, ferè sub medium pugnæ, & paulò ante vulnera supervenit. Proinde demiror, siquid certi referre potuit, qui non spectarit illa, unde lis inter eos nata desierit in sanguinem. *Ph.* Proinde Lycine etiam Charinus ipse, si singula uti gesta sunt, audire planè vellemus, jussit ut te conveniremus. Etenim dixisse Dionicum, se toti negotio interfuisse: te verò accuratè tenere quicquid actum est, eorumque sermones meminisse, ut qui res istiusmodi non obiter, sed diligenter audire consueveris. Itaque omnino nos suavissimo hoc epulo excipies, quo nescio an ullum mihi sit jucundius: in primis cùm in pace sobrii, & sine sanguine extra teli jactum simus epulaturi: sive senes, sive juvenes aliquid in cœna debacchati sunt: ea mero compulsi & dicere, & facere quæ minimè decebat. *Lyc.* Vis, Philo, ut hæc in vulgus narrando efferam quæ in vino & ebrietate petulantiùs acta sunt: cùm essent potiùs oblivioni tradenda, omniaque illa Dei illius Bacchi opera censenda: qui nescio an quenquam suis orgiis non initiatum, & bacchationis expertem prætererit. Proinde vide ne hominis sit parum bene morati, ejusmodi ad amussim exquirere, quibus in con-

ἀ καλῶς ἔχει ὑ τῷ συμποσίῳ καταλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ φησι τὸ ὁ ποιητὴς λόγον μιάμενα συμπότην. καὶ μὰ δία ὁ Διονικὸς ὀρθῶς ἐποίησε πρὸς τὸν Χαρῖνον, αὐτὸς ἐξαγορεύσας, καὶ πολλὴν τὴν ἐωλοκρασίαν καταισχύνας ἀνδρῶν Φιλοσόφων. ἐγὼ ὖ, ἄπαγε, σὸν ἄν τι τοιοῦτον ἐποίμι. *Phi.* Ἰουδίζητε τὰ ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ὅπως μὲ πρὸς ταῦτα ἐμὲ ὄντως ποιεῖν ἐχρῆν, [1] ἀκριβῶς γιγνώσκων [2] πολὺ πολέον ἐπιθυμοῦντά σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. καί μοι δοκεῖς εἰ ἀπορήσειας τῶ ἀκουσομένων, κἂν πρὸς κίονα τινὰ, ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἡδέως ἂν προσελθὼν, σκιαγραφίαν, πάντα συνείρων ἀμυσί. εἰ γὰρ ἐβουλήσω ἀπαλλάττεσθαι τοῦ, σὸν ἐάσεις με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἥξεις, κὴ ὑποδακνολυπήσεις, κὴ δεήσῃ. κἀγὼ ὑφομαι πρὸς σὲ ἐν τῷ μέρει. καὶ εἶναι δοκεῖ, ἀπώμνυμι ἄκλα αὐτὸ πολυσύμμοι. σὺ ὖ μὴ λέγε. Λυ. μηδὲν πρὸς ὀργήν. διηγήσομαι γὰρ, ἐπεὶ περ ὅτου προθυμεῖ. ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλὰς ἐρεῖς. *Phi.* εἰμὴ παρόντασιν ἐγὼ ἐπιλέλησμαι Λυκίνου, αὐτὸς σὺ ἄμεινον ποιήσεις αὐτὸ, κὴ φθήσεις εἰπὼν ἅπασιν. ὥστε δεῖ ἐμὲ δεήσῃ. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον εἰπὲ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Ἀρισταίνετος ἀγόμφιος γυναῖκα, εἰσία ὑμῖς; Λυ. οὐκ, ἀλλὰ τῷ θυγατέρα ἐξέδοθ αὐτὸς τῷ Κλεανθίδα τῷ Εὐκρίτου δανειστῇ τῷ Φιλοσοφοῦντι. Φι. παγκάλῳ νὴ Δία μειρακίῳ, ἀπαλῷ μειρακίῳ ἔτι, κὴ ἐ πάνυ καθ' ὥραν χαίμων. Λυ. ἀλλ' ὅμως εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον οἰκήμ. τῶτον ὖν κύ-

convivio relictis rectius erat discedere. Odi enim, inquit poëta, memorem compotorem. Nec à Dionico rectè factum, quòd hæc apud Charinum effutivit, & pridianam hominum Philosophorum temulentiam divulgavit. At ego, apage, nihilistiusmodi velim dicere. *Phi.* Ludos me facis, Lycine. At non erat apud me sic agendum, ut qui cognorim apprimè te dicendi longè esse cupidiorem, quàm ego sim audiendi. Et mihi videris, si tibi deessent auditores, vel ad columnam aliquam, vel ad statuam accessurus, quò omnia uno spiritu connectens effunderes. Quòd si nunc voluero discedere, non sines me abire quin audiverim: imò venies, comitabere, rogabis. Atque ego te tum vicissim ludam. Quin si ita vis, abeamus ea ex alio audituri: tu verò ne dicas. *Lyc.* Nihil succenseas, narrabo enim, siquidem tantopere cupis: sed ea lege ut apud vulgus non efferas. *Phi.* Ni prorsus Lycini morum sum oblitus, tute meliùs id feceris, & prior omnibus denarrabis: ita ut me nihil opus fuerit. Sed id mihi responde primùm, An filio Zenoni uxorem ducens Aristænetus, convivio vos accepit? *Lyc.* Non: sed Cleanthidem filiam locabat filio fœneratorii Eucriti, philosophiæ operam danti. *Phi.* Formosissimo per lovem adolescenti, adhuc tenero, nec admodum nuptiis maturo. *Lyc.* Sed nullum utique aptiorem habebat: quem cùm

1 Ἀκριβῶς γιγνώσκων] Τ' ποσόλοικον Lucianici sîlli properantis. *Marcil.*

2 Πολὺ πολέον ἐπιθυμοῦντά σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι] Πολὺ πολέον ἐπιθυμοῦ τὰ ὖ εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. Terentius Hecyra. *Quasi non tu multo malis narrare hoc mihi, Quàm ego qua percontor scire, &c.* Idem.

σμὸν τε εἶναι δικῆσαι, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὁρμημένον, ἐπὶ ᾧ μόνον ὄντα πλουτεῖν τὸν Εὐκρίτου, σφοδρὰ ἀγαπᾷ νυμφίον ἐξ ἁπάντων. Φι. σμικρὸν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐκρίτου. ἀπὸ ὧν Λυκῖνε, τίνες οἱ δειπνοῦντες ἦσαν; Λυ. τὰς μὲν ἄλλας, τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ ἀπὸ Φιλοσοφίας, καὶ λόγων, ὥσπερ ἐθέλεις σὺ μᾶλλον ἀκοῦσαι μάλιστα, Ζηνόθεμις ἦν ὁ περιεργότης, ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς. καὶ ξυνῆν αὐτῷ, Διφίλῳ, ὁ Λαβύρινθος ἐπίκλην, διδάσκαλος ὢν αὐτῷ τῷ Ἀρισταινέτῳ, υἱῷ τῷ Ζήνωνος. τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Περιπάτου, Κλεόδημος. οἶσθα τὸν σιμόν, τὸν ἐλιγχικόν; ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταὶ, καὶ κηπίδα καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐπικούρειος Ἕρμων, παρῆν. καὶ εἰστήλθόν γε αὐτὸν, οὐδὲν ὑπεσκλήπτοντο οἱ Στωϊκοὶ, καὶ ἀπειρίφοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν ὥσπερ πατροκτονίαν, καὶ ἀναγῆ μυσαττόμενοι. ὅτι μὲν Ἀρισταινέτῳ αὐτῷ φίλοι, καὶ συνήθεις ὄντες, παρεκέκλητο ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ξυνῆν αὐτοῖς, ὁ Γραμματικὸς Ἰσταῖος, καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος. ἀφ' ὧν τὸν νυμφίον τὸν Χαιρίαν, Ἴωνα τὸν Πλατωνικὸν συνεστιᾶτο, διδάσκαλον αὐτῷ ὄντα, σεμνός τις ἰδεῖν, καὶ θεοπρεπὴς, καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τῷ σχήματι. κατόπιν γὰρ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν, εἰς τὴν ὀρθότητα τῆς γνώμης ἀποβλέποντες. καὶ ἐπὶ παρῆλθεν, ὑπεξανίσταντο πάντες αὐτῷ, καὶ ἐδέξιοῦτο ὡς πᾶν τὸ κρεῖττον. καὶ ὅλως, Θεὸν ἐπιδημίᾳ τὸ πρᾶγμα ἦν, Ἴωνα τὸν θαυμαστὸν συμπαρόν. δέον δὲ ἤδη κατακλίνεσθαι, ἁπάντων σχεδὸν παρόντων, εἰ δεξιᾷ μὲν εἰσίοντα, αἱ γυναῖκες ὅλον [1] τὸν κλιτῆρα

cùm videret modeſtum, & ad ſtudia philoſophiæ propenſum, præterea ſolum Eucrito diviti filium, ſponſum ex omnibus delegit. *Ph.* Non levem dicis cauſam, quia nimirum dives eſt Eucritus. Verùm Lycine, quinam erant convivæ? *Lyc.* Alios quidem, cur tibi recenſeam? Ex Philoſophis & oratoribus, quos potiſſimùm audire cupis, erat Stoicus ille ſenex Zenothemis: unaque Diphilus, cognomento Labyrinthus, Ariſtæneti Zenonis filii præceptor. Ex Peripateticis autem Cleodemus: noſti hominem dicacem, & argutatorem, quem diſcipuli gladium, & bipennem vocant. Aderat etiam Hermon Epicureus: quem ingredientem Stoici torvis oculis obtuebantur, & averſabantur, palamque tanquam parricidam & impium deteſtabantur. Hi quidem Ariſtæneti ipſius amici, & familiares, ad cœnam fuerant invitati: & cum his Iſtiæus Grammaticus, & Rhetor Dionyſodorus. Et propter ſponſum Chæream, Ion Platonicus præceptor ejus intererat convivio: vir aſpectu gravi, ac decore divino, & multam vultu modeſtiam præ ſe ferens, unde vulgus regulam ipſum vocat, ad ejus animi rectitudinem reſpicientes. Huic ingreſſo aſſurrexerunt omnes, & ut quempiam ex præſtantioribus ſalutarunt: adeò ut Deus aliquis adveniſſe videretur, cùm unà adeſſet Ion ille admirandus. Cùm autem jam eſſet accumbendum, omnibus ferè præſentibus, ad dextram quidem ingreſſis, totam illam ſpondam mulieres quæ com-

1 Τὸν κλιτῆρα ἐκεῖνον] Heſychius: κλιτῆρες. δίφροι, κλῖναι. Menagius.

ὀλίγοι ἐπίλαβον, σὺν ὀλίγοις δ' ἦσαν. καὶ ἡ αὐτοῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἐδεξιοῦτο. [1]ἐς δὲ τὸν ἀντίθυρον, ἡ ἄλλη πλυθὺς, ὡς ἕκαστος ἀξίας εἶχε. καὶ ἀνήκατο δὲ τῶν γυναικῶν, πρῶτος ὁ Εὔκρατος. εἶτα ὁ Ἀριστίνετος. εἶτα ἐνεδιάζετο, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Στωϊκὸν ἀπὸ γέροντος, ἢ Ἕρμωνα τὸν Ἐπικούρειον. ἱερὰς γὰρ ἐῶν τοῖν ἀνάκτοιν, ἐφ' ᾧτινι δὲ πρότερον ἐν τῇ Πόλει. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις τῷ λόγῳ ἔλυσεν. εἰ γάρ με φησὶν ὁ Ἀριστίνετε, δεύτερον ἄξεις Ἕρμωνα, τοῦτο δὲ ἀνόητος, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικούρειε, ἄπειμι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών. καὶ ἅμα τὸν παῖδα ἐπῆλθ', ἐξιόντα ἰδών. καὶ ὁ Ἕρμων, ἔχε μὲ ὁ Ζηνόθεμις τὸ πρῶτα ἔφη. ἀτὰρ εἰ δέ μηδέν τι ἧττον, ἱερεῦ γ' ὄντι, ὑπεξίστασθαι κωλῶς εἶχεν, εἰ δὲ δὴ Ἐπικούρῳ πάνυ, καταφρόνησας. ἐγέλασεν ἐπὶ ὃς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερεία. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἕρμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικός. εἶτα ὁ Ἴων. καὶ ὑπ' ἐκεῖνον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμὲ, ὁ Διφίλος. καὶ ὑπ' αὐτῷ, Ζήνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ Ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ Γραμματικὸς Ἰουλιανός. Φι. βαβαὶ ὦ Λυκῖνε, Μουσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τε πλείστων ἀνδρῶν. καὶ ἐγωγε τὸν Ἀριστίνετον ἐπαινῶ, ὅτι τῷ δικαιοτάτῳ ἑορτὴν ἄγων, τοὺς σοφοὺς

complures erant, occuparunt. Inter quas erat & ſponſa, valdè diligenter obvelata, fœminis hinc atque hinc ſtipata. Porrò ex adverſo oſtii reliqua turba, pro cujuſque dignitate collocata. E regione mulierum, primus Eucritus, ſecundus Ariſtænetus. Tum ambigi cœpit, utrum altero priorem oporteret accumbere, Zenothemin-ne Stoicum quippe ſenem, an Hermonem Epicureum. Nam hic erat Caſtoris ac Pollucis ſacerdos, & nobiliſſimæ inter cives familiæ. Verùm eam hæſitationem ſolvit Zenothemis. Si me, inquit, Ariſtænete, minoris Hermone ducis, viro videlicet iſto, ut ne quid aliud mali dicam, Epicureo, diſcedo, totumque convivium vobis relinquo. Et puerum illicò tanquam diſceſſum parans, advocat. Tum Hermon, priores partes, inquit, habe Zenothemi: quanquam etſi nihil aliud, vel hoc nomine par erat concedi, quòd ſacerdos ſim, ut planè contemnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, ſacerdotem Epicureum: ſimulque cum dicto accubuit. Poſt hunc Hermon: deinde Cleodemus Peripateticus, pone hunc Ion, proximè hunc ſponſus: poſt eum ego, juxta me Diphilus, huic aſſidebat Zenon diſcipulus, poſtremò Rhetor Dionyſodorus cum Iſtiæo Grammatico. *Ph.* Papæ, Lycine, Muſarum conventum quendam mihi narras fuiſſe iſtud convivium, quippe plurimis ſapientibus, doctiſque viris refertum. Atque equidem Ariſtænetum laudo, quòd cùm optatiſſimum hoc feſtum celebraret, præ cæ-

[1] Ἐς δὲ τὸν ἀντίθυρον] Ἀντίθυρος, ellipſis pro ἀντίθυρος τοῖχος. Ipſe Lucianus ſuprà de Domo pag. 463. κατὰ μέσον τοῖχον, ἀντὶ τοῦ ἀνδρῶνος: ſed ubi legendum videtur, ἀντὶ τοῦ ἀντιθύρου: aut potiùs τῷ ἀντιθύρῳ. Menagius.

[1] Ἀλ-

φωζάτους ἐσιὼν πρὸ τ̃ ἄλλων ἠξίωσεν, ὁτιπερ τὸ κεφάλαιον ἐξ ἁπάσης αἱρέσεως ἀπανθισάμενος, οὐχὶ τὰς μ̃, τὰς σὺν δ̃, ἀλλ' ἁπαμοῦ ἁπάντων. Λυ. ἔσι γὰρ ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τ̃ πολλῶν τούτων πλουσίων, ἀλλὰ κ̃ παιδείας μέλει αὐτοῖς, κ̃ τὸ πλεῖον ἐν βίβλοις τοῖς τοιούτοις ξυνίεσιν. εἰσιόντες οὖν οὐ πάνυ τι τὸ πρῶτον, κ̃ παρεσκεύαστο ποικίλα. πολλὴ μὲν οὖν ἡμῖν χρὴ κ̃ ταῦτα καταγελᾶν μειζόνως, χυμὸς, κ̃ πέμματα, κ̃ καρυκείας. ἅπαντα γὰρ ἀφθονα. ὁ γὰρ τούτῳ ὑ, ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας ἐς τ̃ Ἴωνα, ὁρᾷς ἔφη τ̃ γέροντα, Ζηνόθεμιν λέγων, ἐπήκουον γὰρ, ὅπως ἐμφορεῖται τ̃ ὄψων, κ̃ ἀναπέπλησται ζωμοῦ τὸ ἰμάτιον, κ̃ ὅσα πρ̃ παιδὶ καθάπαξ ἐστὶ τοιαῦτα, λαθεῖν οἰόμενον τὰς ἄλλας, ἐμεμνημένος τ̃ μεθ' αὑτοῦ; δεῖξον δὴ κ̃ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἴη. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐδόμην, δείξοντός μοι τ̃ Ἴωνος, πολὺ πρότερον αὐτὰ ὀφθαλμῶν ἑωρακώς. ἅμα γὰρ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρήκει, κ̃ ἐπεισίασιν ὁ Κυνικὸς Ἀλκιδάμας ἄκλητος, οὐκοῦν τὸ κοινὸν ἐπιχαλεπήνασε μάλιστα, τῶν Μενέλαον αὐτόματον ἥκοντα. τοῖς μὲν γὰρ πολλοῖς, ἀναίσχυντα ἐδόκει πεποιηκέναι, κ̃ ὑπέκρουον τὰ παροχεύματα. ὁ δὲ, τὸ, ἀφροντίστους Μενέλαε. ὅδε, ἀλλ' οὐκ ἀτρεμοῦντ' Ἀγαμέμνονι ἤδεσαν θυμὸν, κ̃ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὐσχήμονα, κ̃ χαλεπαίνοντα ὑποτονθορύζοντες. ἐς μάλιστα τὸ φανερὸν, ὑδεῖς ἐτόλμα λέγειν. ἐδεδίεσαν γὰρ τ̃ Ἀλκιδάμαντα, βόλον ἀπεχνῶς ὄντα, κ̃ κραυλικώτατον Κυνικῶν ἁπάντων. παρ' ὃ κ̃ ἀμείνων ἐδόκει, κ̃ φοβερώτατος ἦν ἅπασι. ὁ δὲ Ἀρι-

cæteris ſapientiſſimos viros convivio excipere voluerit, delectis ex unaquaque ſecta præcipuis, non hos, non illos, ſed omnes promiſcuè advocans. *Lyc.* Etenim, amice, non modò eſt è divitum iſtorum vulgo, ſed etiam literarum eſt ſtudioſus, & maximam vitæ partem in his verſatur. Itaque initio taciti cœnabamus, variuſque erat apparatus. Neque enim arbitror operæ pretium, ut enumerem condimenta, cupedias, & aromata, quæ cuncta affatim ſuppetebant. Interim Cleodemus, inclinatus in Ionem, vides, inquit, illum ſenem, Zenothemin dicens (ſubauſcultabam enim) ut ſeſe opſoniis ingurgitat, utque jure veſtem opplevit: quàm multa puero à tergo ſtanti porrigit, alios latere ſe putans, & poſt ſe accumbentium immemor? Hæc igitur oſtende Lycino, quò ſit teſtis. Mihi autem non opus erat, ut indicaret Ion: quippe qui hæc perſpicuè videram. Hæc ſimulatque dixit Cleodemus, irruit in convivium Alcidamas Cynicus non vocatus: vulgatum illud lepidè præfatus, Menelaum ultro venire. Quare pleriſque viſus eſt turpiter & impudenter feciſſe: & quod cuique tum in mentem veniebat, in eum torquebant, alius hoc, Inſanis Menelae: alius verò, Verùm Agamemnoniæ menti non iſta placebant: ad hæc alia quæ pro tempore lepidè & falſè dici poterant, in eum obmurmurabant. Nam palam nullus audebat quicquam dicere, propterea quòd metuerent Alcidamantem, ut pote convitiatorem egregium, unumque è Cynicis omnibus clamoſiſſimum. Qua quidem re adeò viſus eſt excellere, ut nulli non formidandus eſſet. At Ariſtænetus collaudatum

φαίνετο, ἐπαινέσας αὐτὸν, σκίλλαν ἡμῖν τινὰ λεβόντα, καθίζεσθαι ἄνδρα Ἰστιαῖόν τε, καὶ Διονυσόδωρον. ὁ δὲ, ἄπαγε φησι, γυναικεῖον λέγεις, ὦ μαλθακὸν, ἐπὶ ἡμῖν καθίζεσθαι, ἢ σίμπους δ', ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς ταύτης δίφης μικρὰ δεῖν ὕπτιοι κατακείμενοι, ἐσπᾶσθε, πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι. ἐγὼ γ', κἂν ὀρθοστάδιον δεήσῃ με, ἐμπεριπατῶν ἅμα τῷ συμποσίῳ. εἰ γὲ κἀμοὶ, χαμαὶ τὸ τρίβωνα ὑποβαλόμενος, κείσομαι ἐπ' ἀγκῶνος, οἷον τὸν Ἡρακλέα γράφουσιν. ὅτως ἔφη γενέσθω ὁ Ἀγησαίνετος, εἰ σοὶ ἥδιον. καὶ τὸ δὴ τοῦτο, περὶ κύκλῳ περιὼν ὁ Ἀλκιδάμας, ἐδείπνει, ὥσπερ οἱ Σκύθαι πρὸς τὰ ἀφθονώτερα νομὰ μετιζανιστάμενος, καὶ τοῖς θερίμοις τὰ ὄψα συμπερινοστῶν. καὶ μύττοι κεστυτόμενος, σπερμὸς λῶ, ἀρετῆς πέρι, καὶ κακίας μεζόνως διελθεῖν, καὶ εἰς τὸ χρυσὸν, καὶ τὸ ἄργυρον ἀποσκάπτων. ἐρόμενος γὰρ τὸ Ἀγησαίνετον, τί βούλονται αὐτῷ αἱ τοσοῦτοι, καὶ τηλικαῦται κύλικες, τὸ κεραμεᾶν ἴσα δυναμένων. ἀλλ' ὀπαίσω μὲ ἤδη διενοχλεῖν, ἔπαυσεν εἰς τὸ παρὸν Ἀγησαίνετον, τῷ παιδὶ νώσας ὀμεμάθη σκύφον δεῖναι αὐτῷ, ζωρότερον ἐγχέαντα. καὶ ἐδόκει ἄρατα ἐπιτενεικέναι, σὺν εἰδὼς ὅσων κακῶν ἀρχὴν ὁ σκύφος ὀπαίσω ἐστεδεδόκει. λαβὼν γ' ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας, ἐσίγησε μικρὸν. καὶ ἐς τὸν σκύφον καλέσαλεν ἑαυτὸν, ἔπειθ' ἡμίζωμος ὥσπερ ἠπειλήκει, πήξας τὸν ἀγκῶνα ὀρθὸν, ἔχων ἅμα τὸν σκύφον ἐν τῇ δεξιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς τὸν τρεφθέντα δείκνυται. ἤδη γ' ἐς τὰς ἅμας σιωχῶς περιεσοβεῖτο ἡ κύλιξ. καὶ

datum illum, quòd non vocatus adveniſſet, juſſit accepta ſella, juxta Iſtiæum ac Dionyſodorum accumbere. At ille, apage, inquit, muliebre ac molle quiddam dicis, uti in ſella aut ſcamno ſedeam, quemadmodum vos mollibus in ſtratis propè ſupini accumbentes, ſuppoſita purpura: epulamini. Quin ego vel ſtans cœnavero, in ipſo interim convivio obambulans. Quòd ſi defatigatus fuero, tum humi ſubſtrato pallio, cubito innixus jacebo, qualem Herculem pingunt. Ita fiat, inquit Ariſtænetus, ſiquidem iſthuc mavis. Tum Alcidamas convivium in orbem luſtrans, cœnabat, Scytharum ritu ad uberiora paſcua ſubinde ſeſe transferens, unaque cum iis qui inferebant edulia, circumiens. Ac tamen dum cibum caperet, operi intentus erat, de virtute, & vitio diſſerens: tum aurum & argentum dicteriis inceſſens. Nam Ariſtænetum interrogabat, quidnam ſibi vellent tam multa, tam magna pocula, cùm non minùs uſui poſſent eſſe fictilia. Verùm illum jam moleſtum ſe præbentem, in præſens compeſcuit Ariſtænetus, miniſtro innuens ut ingentem calicem, infuſo mero, illi porrigeret. Atque id quidem optimè excogitaſſe putabat, neſcius quantorum malorum ſcyphus ille eſſet author futurus. Quem ſimul atque accepit Alcidamas, pauliſper ſiluit, ac in ſolo ſternens ſeſe, jacebat ſeminudus, ut ſe facturum erat pollicitus, cubito humi fixo innitens, ſimulque dextra ſcyphum tenens, qualem Herculem Pholenſem pictores fingunt. Iam verò & inter alios calix aſſiduè circumagebatur: tum invitatiunculæ ad bibendum, & con-

φιλοπαίσιαν, καὶ ὁμιλίαν, καὶ φῶτα εἰσηκεκόμιστο. ὡς τοιούτῳ οἱ ἐγὼ τὸ παρεστῶτι τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα, οἰνοχόον ὄντα ὡραῖον, ἰδὼν ὑπομειδιῶντα, χρὴ γὰρ οἶμαι καὶ ὅσα πάρεργα τῶν ἑαυτοῦ, εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι πρὸς τὸ γλαφυρώτερον ἐπράχθη, μᾶλλον ἤδη παρεφύλαττον, ὅτι καὶ μειδιάσειε. καὶ μικρὸν, ὁ μὲν, ὡσθῆλθεν, ὡς ἀπολήψόμενος ἤδη ὁ Κλεοδήμου τὸν φιάλην. ὁ δὲ, τὸν τε δάκτυλον ἀπέβλιψεν αὐτῆ, καὶ δραχμὰς δύο οἶμαι συναισθόμενος μὴ τὸ φιάλης. ὁ παῖς δὲ, πρὸς μὲν τὸ δάκτυλον φλιθόμενον, αὖθις ἐμειδίασεν, ὡ μὲν συνοῖδεν οἶμαι τὸ νόμισμα. ὥστε μὴ δεξαμένω, ψόφον αἱ δύο δραχμαὶ παρέσχον ἐκπεσοῦσαι. καὶ ἠρυθρίασαν ἄμφω μᾶλλα σαφῶς. ἦν δὲ οἱ πλησίον, ὃ τι ἦν τὸ νομισμα τὸ, καὶ μὲ παιδὸς δεινοῦ μὴ ἀποδεδληκέναι, καὶ δὲ Κλεοδήμου κεῖθεν ὁ ψόφος ἐγένετο, μὴ ὡσθοποιοῦμένου τῷ ἀποῤῥῖψαι. ἠμελήθη οὖν, καὶ παρώφθη τοῦτο, ὡ πάνυ πολλῶν ἰδόντων, πλὴν μόνου ὡς ἐμοὶ ἔδοξε καὶ Ἀρισαινέτου. μετέστησε γὰρ τὸ παιδὸς μικρὸν ὕστερον ἀφανῶς ὑπεξαγαγών. καὶ τῷ Κλεοδήμῳ πρὸς ἀκρόασιν διέντος τὸ ἐξώρου ἤδη, καὶ κροτερῶν, ὀρεωκόμου πρός, ἢ ἱπποκόμου. καὶ τοῦτο μὲ, ὡδέπως ἐνεχώρησε, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον τῷ Κλεοδήμῳ γενόμενον, εἰ ἔφθη διαφοιτῆσαν εἰς ἅπαντας, ἀλλὰ μὴ κατέσχεν αὐτίκα, δεξιὰς πάνυ καὶ Ἀρισαινέτου τῶν παρόντων ἐνέγκαντος. ὁ Κυνικὸς δὲ Ἀλκιδάμας, ἐπιπώκει γὰρ ἤδη, πυθόμενος ὅτι ἡ γαμουμένη παῖς καλοῖτο, σιωπὴν διαρρήδην μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἀποβλέψας εἰς τὰς γυναῖκας,

confabulationes ortæ, demum & faces illatæ. Interim ego cùm puerum assidentem Cleodemo, pocillatorem formosum, subridentem vidissem (oportet enim arbitror accessiones convivii, commemorare, ac in primis si quid elegantius factum est) tum attentè observabam quid rideret. Et paulò pòst, hic quidem accessit, ut à Cleodemo poculum accepturus. Ille verò digitum ipsius compressit, & drachmas duas, opinor, ipsi unà cum poculo dedit. Tum puer, ad compressum digitum denuo risit, nec tamen nummum sensit: ita ut eo non accepto, delapsæ duæ drachmæ strepitum ediderint, & ambo admodum perspicuè erubuerint. Ambigebant autem proximè assidentes, cujus essent nummi: cùm & puer negaret à se projectos, & Cleodemus juxta quem strepitus accidérat, sibi excidisse dissimularet. Verùm ea res neglecta est, & dissimulata, quam non ita multi viderant, præter unum, ut mihi quidem visum est, Aristænetum. Pucrum enim clam subductum paulò pòst loco movit, innuitque ut Cleodemo admoveretur aliquis ex illis exoletis, & robustis, videlicet mulio quispiam, aut equiso. Ad hunc modum ea res utcunque abiit, magnum illatura Cleodemo pudorem, si ad omnes permanasset, nec protinus Aristænetus extinxisset, inducta dextrè admodum temulentia. Porrò Cynicus Alcidamas (jam enim erat potus) percontatus quodnam esset nuptæ nomen, imperato magna voce silentio, conversis ad mulieres oculis,

1 Ἀλλὰ μὴ κατέσχεν αὐτίκα] Ἀλλὰ μὴν κατέσχεν αὐτίκα. Marcil.

1 Ἐξυ-

ποτήριον σοι ἔφη ὦ Κλεανθί, Ἡρακλέους δέχεσθαι. ὡς δ' ἐγέλασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες, ἐγέλασον καὶ ἡμεῖς, εἰ τῇ τύμφῃ προῖκα ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ θεῷ τῷ Ἡρακλέους; καὶ μὲν δὴ εὖ ἰδέναι χρὴ, ὡς ἐμὲ μὴ λάβῃ παρ' ἐμοῦ τὸ σκύφον, ὅπως τοιοῦτος ὢν υἱὸς αὐτῷ γένοιθ', οἷος ἐγὼ, ἄτρεπτος μὲν ἀλκὴν, ἐλεύθερος δὲ τὸν γνώμην, τὸ σῶμα δ' ὅσον κρατερός. καὶ ἅμα παρεγύμνου ἑαυτὸν μᾶλλον, ἄχρι πρὸς τὸ αἰδεῖσθαι. αὖθις ἐπὶ τούτοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται. καὶ ὃς ἀγανακτήσας, ἐπαοίσατο, δῆμον, καὶ παρεφόρει βλέπων, καὶ δῆλος ἦν εἰπεῖν ἔπος ἄξων. τάχα δ' ἂν πιὼν κρείσσων τῇ βακτηρίᾳ, εἰ μὴ τὸ κωμικὸν ἐπεκεκόμιστο πλακοῦς δύμοιρος. πρὸς ὃν ἀποβλέψας, ἡμερώτερος ἐγένετο, καὶ ἔλαβε δ' ὑμοῦ, καὶ ἐφορεῖτο συμπεπειθώς. καὶ οἱ πλεῖστοι ἠμέθυον ἤδη, καὶ βοῆς μεστὸν ἦν τὸ συμπόσιον. ὁ μὲν γὰρ Διονυσόδωρος ὁ ῥήτωρ αὐτῷ, ῥήσεις τινὰς ἐν μέρει διεξῄει, καὶ ἐπῃνεῖτο ὑπὸ τῶν κατόπιν ἑφεστώτων οἰκετῶν. ὁ δὲ Γραμματικὸς, ἐῤῥαψῳδεῖτο, ὕστερος καθεζόμενος. καὶ συνέφερεν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου, καὶ Ἡσιόδου, ἐ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἁπάντων μίαν ᾠδὴν παρῳδίαν ἀποτελεῖσθαι. μόλις δ' οὕτως ἅπασι συνομαρτούμενος τὰ μέλλοντα, σὺν δ' ὕδατι μυῖες. καὶ, ἔνδον δ' ἄρ' οἰμωγή τε, καὶ ὀλολυγὴ πόλεν ἀνδρῶν. ὁ Ζηνόθεμις δ' ἀνεγίνωσκε, σχολὴ δὲ παῖδες λαβόντες λεπτόγραμμον τι βιβλίον. ἀφελιπόντων δ' ὀλίγον ὥστε εἰδέναι τὰ σχεδιαζόμενα τὰ ὄψα, μηχανώμενος Ἀριστάνετος μή δ' ὀπίσσω ἀτρεπῆ τὰ καιρὸν εἶναι, μὴ δ' κενὸν, ἀπέλθοσι τὰ μαγειροποιὰ εἰσελθόντες culis, Præbibo, inquit, tibi Cleanthi, nomine ducis Herculis. Quod cùm risissent omnes, ridetis, inquit, ô scelesti, quòd sponsæ, Herculi dei nostri nomine, præbibi: imò illud sciatis velim, ni scyphum à me traditum accipiat, nunquam talem filium ipsi nasciturum, qualis ego sum, interrita fortitudine, mente libera, ita robusto corpore: simulque se ipsum ad ea usque quæ sunt maximè pudenda, renudabat, unde risus convivis denuo est excitatus: quem indignè ferens surrexit, acribus & efferatis intuens oculis, & pacem non ampliùs acturus videbatur. Et forsan alicui baculum illisisset, nisi commodum illata fuisset ingens placenta, qua conspecta mitior fuit, & stomachari desiit, eaque se obambulans ingurgitabat. Iamque plurimi erant ebrii, & clamoribus perstrepebat convivium. Nam Rhetor Dionysodorus ibi quasdam orationes pronuntiabat, & à famulis pone astantibus laudabatur. Istiæus verò Grammaticus, qui posterior sedebat, versus recitabat, & eodem Pindari, Hesiodi, & Anacreontis carmina comportabat, ita ut una ex omnibus oppidò ridicula cantio reddita sit. Potissimùm verò illa, veluti futura prædicens: Commisêre simul clypeos. Tum illud, Tum verò clamorque virûm, luctusque coortus. At verò Zenothemis librum minutis elementis scriptum à puero acceptum legebat. Verùm cùm ii quorum partes erant edulia inferre, aliquantisper, ut solent, cessarent, Aristænetus sedulò curans, ne vel id interea temporis, aut otiosum esset, aut voluptatis expers, scurram accersi jussit, qui

πεμα, εἰπεῖν τι, ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται ἀφχοῆεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις [1]ἐξυρημένῳ τὴν κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων. ὃν ὁ ἀρχήσασθαί τε καλακλῶν ἐκέλευεν, καὶ ἀφεστρέφων, ὡς γελοιότερον φανείη. [2]καὶ ἀναπαισασα συγκροτῶν, διεξῆλθεν, Αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ. ἐπὶ τέλει δὲ ἐπέσκωπτεν εἰς τοὺς παρόντας. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι, ἐγέλων ὁπόταν σκωφεῖεν. ἐπεὶ δὲ εἰς τὸν Ἀλκιδάμαντα ὅμοιόν τι ἀπέρριψε, Μελιταῖον κυνίδιον αὐτὸν ἐπονομάσας ἐκεῖνον, καὶ πάλαι δὴλον ἦν φθονῶν αὐτῷ δεδοκιμασμένῳ, καὶ κατέχαιρε τὸ συμπόσιον, ἀποῤῥίψας τὸ τρίβωνα, προκαλεῖτο οἱ παγκρατιάζειν. εἰ δὲ μὴ, καπύσειν αὐτὸν ἔφη τῷ βακτηρίαν. ὅπου δὴ ὁ κακοδαίμων Σατυρίων, τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο, συσὰς, ἐπαγκρατιάζε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδεσεν, Φιλόσοφος ἀνὴρ, γελωτοποιῷ ἀνταιρόμενον, δεινόν, δεινὸν μίμον ἐν τῷ μέσῳ. οἱ παρόντες δὲ, οἱ μὲν, ἐγέλων, ἄχρι ἀπηῤῥύσατο παιδίμενον ὁ Ἀλκιδάμας, ὑπὸ συγκεκροτημένων ἀνθρωπίνων καλαγωνιδείς. γέλως δὲ πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτῆς. ἐνταῦθα Διόνικος ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρὸς, καὶ πολὺν καθ' ὁπλῶν. ἐδεδοκμάκει δὲ ὡς ἔφασκε, φρενῖτιδι ἐλακότα θεραπεύων Πολυπρέποντα τὸν αὐλητήν. καί τι δὲ γελοῖον διηγήσατο. ἔφη μὲν γὰρ εἰ-

ridiculum aliquid diceret aut faceret, quò magis etiam exhilararentur convivæ. Móxque ingressus est deformis quidam derasò capite, paucos in capite pilos arrectos habens. Hic & saltavit se ipsum distorquens, & invertens, quò majorem risum concitaret: & chori canticum componens, Ægyptiaca voce, recitavit. Tum iis qui aderant dicteria jaculabatur: quorum alii ad scommata ridebant. Verùm ubi & in Alcidamantem simile quiddam contorsisset, catulum illum Melitæum appellans, indignatus ille (jamdudum autem illi videbatur invidere, quòd probaretur, & convivarum oculos retineret) abjecto pallio ad luctam provocavit: quod ni faceret, dixit se baculum illi illisurum. Ita miser ille Satyrio (nam id ei scurræ nomen erat) congressus luctabatur. Eaque res erat multò jucundissima, quòd vir Philosophus cum scurra luctaretur, feriret, & vicissim feriretur. Eorum autem qui aderant alii pudore afficiebantur, alii ridebant, donec ictibus fatiscens Alcidamas, ab homuncione, omnium plausu comprobato, est superatus. Itaque hæc multo risu excepta sunt. Tum ingressus est Dionicus medicus, non multò post concertationem. Ajebat autem in mora sibi fuisse Polypre-

pontem tibicinem, quem phrenitide correptum curabat: & quiddam ridendum narravit. Dixit enim in ædes illius venisse se igna-

1 Ἐξυρημένῳ τὴν κεφαλὴν] Calvi erant mimi. ut apud Artemid. capit. 23. lib. 1. ξυρᾶσθαι δὲ δοκεῖν τὴν κεφαλὴν ὅλην πλὴν Αἰγυπτίων θεῶν ἱερεῦσι καὶ γελωτοποιοῖς &c. lic in 3. Anthol. μωροῦ ὁρᾶς φαλακρὸν. Bourd. Καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις (ἐξυρημένῳ τὴν κεφαλὴν) Casp. Barthius Adversar. l. VII. c. v. hæc verba virgulis inclusa tanquam glossam ejicit. vide ipsum. *Alm.*

2 Καὶ ἀναπαισασα συγκροτῶν] Vt cinædus Petronii. *Bourd.*

3 Αἰγυ-

σκληθῆν παρ' αὐτὸν, σὺν εἰδὼς ἐχόμενον ἤδη τῷ πάθει. τὸ ϗ, ταχέως ἀναστάντα, ἐπικλεῖσαί τε τὰς θύρας, καὶ ξιφίδιον παισάμενον, ἀναδῦναι αὐτῷ τὰς αὐλὰς, κελεύειν αὐλεῖν. εἶτα ἐπεὶ μὴ δυνάιτο, παίειν, σκύτον ἔχοντα ἐς ὑπαίθρους τὰς χεῖρας. τέλος δὲ, εἰς τοσοῦτον κινδύνου ἐπενεχθῆναι τοιόνδε. ἐς ἀγῶνα γὰρ προκαλέσασθαι αὐτὸν ἐπὶ ῥητῷ πληγῶν ἀριθμῷ. καὶ πρῶτον μὲν, αὐτὸς αὐλῆσαι πονηρῶς. μετὰ ϗ, προδέντα τὰς αὐλὰς ἐκείνῳ, δόξαντα παρ' αὐτῶν τὸ σκύτον, καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιρίψαι πάλιν ἀφ' τῆς φωλεογωγῶν ἐς τὸ ὑπαίθριον τῆς αὐλῆς. καὶ τὸ λοιπὸν τοῦτο, ἀσφαλέστερον ἤδη προπαλαίσαι αὐτῷ, ἐπικαλεῖσθαι τὰς γαστιῶνας. ὑφ' ὧν [1] ἀναπαστάντων τὸ θηρίον, σωθῆναι αὐτόν. ἐδείκνυε ϗ ἐσημεῖα τῶν πληγῶν, καὶ ἀμυχάς τινας ἐπὶ τῷ προσώπῳ. καὶ ὁ μὲν Διόνικος, ὑμετέρου ἀνδρωμένους καὶ γαλαθηνοῦ ἐπὶ τῇ διηγήσει, πλησίον τῶν Γναθαίνης ἀναβοῦσας ἰαυθῶν, ἐδείπνει ὅσα λοιπὰ, οὐκ ἄκαιρός τινος ἡμῖν ἐπιπαρῆν, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρήσιμος τοῖς μὴ πάνυ γεγλωμμένοις. παρελθὼν γάρ τις ἐς τὸ μέσον οἰκέτης, παρ' Ἑτοιμοκλέους ἥκειν λέγων καὶ Στωϊκοῦ, γράμματιδίου τι ἔχων, κελεύοντος οἱ ἔφη τὸ βιβλίον τὸ ἥρωϊ ἀναγνῶναι, εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὑπίσω αὖθις ἀπαλλάττεσθαι. ἐφίλησε δὲν καὶ Ἀγαθοκλέα, προσελθὼν πρὸς τὸ λύχνον, ἀνεγίγνωσκεν. Φι. ἦπερ ὦ Λυκῖνε, τὸ νύμφης ἐγκώμιον, ἢ ἐπιθαλάμιον, οἷα πολλὰ ποιοῦσιν; Λυ. ἀμέλει, καὶ ἡμεῖς τοιοῦτόν τι ὠήθημεν. ἀλλ' ὅσον ἔλεγε ἦν τοῦτο. ἀνεγίγνωσκε

ignarum hoc jam morbo hominem teneri. At illum protinus surrexisse, foribusque occlusis, strictoque gladio tibias ipsi tradidisse, & jussisse ut caneret: quod cùm facere non posset, illum scutica quam habebat supinas manus percussisse. Tandem se in tanto periculo, istud commentum esse. Se ipsum ad certamen provocasse, ea lege ut qui victus esset, certum plagarum numerum acciperet. Ac sese priorem malè cecinisse: deinde traditis illi tibiis scuticam ab illo accepisse: gladium autem extemplo per fenestras in aream projecisse: cúmque postea jam minori discrimine cum ipso luctaretur, vicinos advocasse, à quibus revulsa fera fuit servatus. Ostendebat autem plagarum vestigia, & liventia quædã in facie tubera. Tum Dionicus, postquam hac narratione non minùs quàm scurra placuisset, prope Istiæum accumbens, de reliquiis cœnabat. Atque hic non sine numine nobis advenit, imò prorsum usui futurus ad ea quæ postea contigerunt. Nam puer quidam in medium prodiens, qui se ab Etœmocle Stoico venire dicebat, epistolium quoddam adferens, ajebat ab hero sibi mandatum, ut eo palam omnibus audientibus perlecto, rursus domum sese reciperet. Hic igitur permittente Aristæneto, ad lucernam legebat. *Ph.* Num ô Lycine, sponsæ laudes, & nuptiale carmen, cujusmodi multa facere solent? *Lyc.* Videlicet nos quoque tale quidpiam existimabamus: verùm ad id non accedebat. Erátque

1 Ἀναπαστάντων τὸ θηρίον] Vt apud Petronium *tanquam cupientis exire bellua*, loquitur de Poeta Eumolpo, ut hic de tibicine. *Bourd.*

γῦ, Ἐπιμηκλῆς φιλόσοφος, Ἀλεξαινέτωρ. Ὅπως μὲ ἔχω σοῦ δεῖπνα, ὁ παρελήλυθώς μου βίος ἅπας μαρτύρειον ἂν γένοιτο. ὃς γε ἐπιμέρας πολλῶν συνόχλησιν, περὶ πολὺ σοῦ πλησιαίτερον, ὅμως ὅτε ποτὲ φέρειν ἐμοιγε, ἐπέδωκε, εἰδὼς τὰς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θρασύτητας, καὶ παρρησίας. ἐπὶ σοὶ γὰρ μόνῳ εἰκότως ἀγανακτήσει μοι δοκῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον τοῦ ἐμοῦ λιπαρῶς πεφροντικότος, σὺν ἠξίωσας συναριθμῆσαι καὶ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνος ἐγὼ σοι ἄμοιρος, καὶ τυφλὸν, ὡς γείτονι οἰκῶν. ἀνιῶμαι δὲ ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον, ὅτως ἀγαθείσῃ φανεῖσι. ἐμοὶ γὰρ ἡ δύσθαιμονία, σὺν σὺ δὸς ἀγελὰ μίσος, ἢ λαγωῷ, ἢ πλακούντων, ἃ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἀπολαύω τε καὶ κομίζομαι εἰδότι. ἐπεὶ δὲ τήμερον ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ Παμμένους δεῖπνῆσαι πολυτελῶς, ὡς φασι, δεῖπνον δυνάμενον, σὺν ἐπένδυσαι ἐκτὸς θύρας, σοὶ ὁ ἀνόητος ἐμαυτῷ φυλάττων. σὺ δ' ἡμᾶς ὑπαλείπων, ἄλλοις δίωκεῖς. εἰκότως. ὅπου γὰρ δύνασαι διαφέρειν τὸ βέλτιον, ὑπὸ τῶν καταληπτικῶν φαντασιῶν ἔχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι τοῦτο, ὑπὸ τῶν γυμνασιῶν σου φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος, καὶ Λαβυρίνθου. ὧν ἀπεὶ μὴ δὲ ἡ Ἀδράστεια, συλλογισμοῦ ἑνὶ ἀποφράξαι ἂν μοι πάντα δοκῶ τὸ στόμα. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ἐστι Φιλοσοφία, ἢ τὰ πρῶτα τοῦτο. τί διαφέρει ἕξις ἕξεως. ἵνα μὴ τὰ λοιπὰ εἴπω, τί κεφαλίναι, ἢ σωρείτης, ἢ ψευδόμενος λόγος. ἀλλ-

que hoc argumentum. Etœmocles philosophus Aristæneto. Quàm non movear conviviis, omnis anteacta vita mea fuerit testis. Qui quidem cùm quotidie mihi complures ea causa molesti sint, te multò ditiores, tamen haud unquam illis morem gessi: perpendens nimirum quantum sit in ejusmodi compotationibus tumultus, & petulantiæ: verùm adversus unum te mihi videor meritò stomachatus, qui tantum temporis à me officiosissimè cultus, & observatus, tamen indignum habueris, quem vel inter reliquos tuos amicos numerares, sed solum ex omnibus præterieris, idque vicinus cùm sim. Proinde tua causa magis discrucior, qui quidem te tam ingratum præbueris. Nam ipse fœlicitatem nequaquam in hoc statuo, siquis mihi impertiat, vel aprum, vel leporem, vel placentam, quæ mihi affatim contingunt apud alios, qui officia norunt. Quandoquidem etiam hodie cùm apud discipulum Pammenem cœnare mihi licuerit, opiparam (ut ajunt) cœnam, non annui tamen vehementer obsecranti, tibi scilicet demens me reservans. At tu nobis præteritis, alios accipis convivio. Meritò. Neque enim quid sit melius dignoscere potes: nec apprehensivam illam phantasiam habes. At scio unde hæc mihi sint profecta, nempe ab egregiis istis philosophis tuis Zenothemide, & Labyrintho. Quibus equidem (absit invidia dicto) vel unico syllogismo mihi videor os protinus obturare posse. Aut respondeat istorum aliquis quid sit Philosophia: aut hæc quæ inter elementa traduntur: quid habitio differat ab habitu: ut nihil de perplexis illis interrogationibus dicam: quid sit syllogismus cornutus, quid acervalis, quid metens. Verum tu quidem istis fruaris licet.

Nam

λὰ σὺ μέ, [1]ὄναιο αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγούμενος εἶναι, οὕτω ῥᾳδίως τὴν ἀτιμίαν. καίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐκεῖνο ἔχῃς καταφυγεῖν τὴν ἀπολογίαν, ὕστερον ἐπιλαθέσθαι, λέγων ὡς τοσοῦτον θορύβου, καὶ πρᾴγματα, δίς σε τὴμεραν ἐφοίτησα, καὶ ἔνθεν ἐπὶ τὰ οἰκίας, καὶ ὡς τοῦ ἀνακείου ἥνωγα ὕστερον. ταῦτα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγημαι. εἰ γὰρ δεῖπνα ἔνεκα ὀρνίζεσθαί σοι δικῶ, τὸ κῦρ τὴν Οἰνέα φυτόσυνον. ὅψῳ γὰρ ἐν τῇ Ἀρτέμιδι ἀγανακτῆσαι, ὅτι μόνῃ αὐτῇ παρέλαβεν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν θυσίαν, τὰς ἄλλας θεὰς ἐσιῶν. φησὶ γὰρ καὶ αὐτῶν Ὅμηρος ὧδέ πως.

ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐθέλουσιν. ἀάσατο γὰρ μέγα νηπύτιον.

καὶ Εὐριπίδης,

καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα πελοπίας χθονὸς,
ἣν ἀγλαόθρεμμος πεδὶ ἔχωσα δώδεκα μοῖρα.

καὶ Σοφοκλῆς,

ἣν μέγιστον χθὼν ἐπ' Οἰνέως γύας,
ἀπῆκε Λητῷς παῖς ἐκηβόλῳ θεᾷ.

Ταῦτά σοι δὸς πολλῶν ὀλίγα παρεξέμιλλα, ὅπως μάθῃς οἷον ἄνδρα ξυδαλιπὼν, Δίφιλον ἐσιᾷς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ξυδαιδεύσας. εἰκότως. ἡδὺς γάρ ἐστι τῷ μειρακίῳ, καὶ πῶς χαίρει αὐτῷ σιωπῶν. εἰ γὰρ μὴ αἰσχρὸν ἦν ἐμὲ λέγειν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἄν τι προσέθηκα, ὅπερ σὺ εἰ θέλεις, ξυδὲ Ζωπύρου δ' παιδαγωγοῦ αὐτοῦ μᾶλλον ἄν, ἀληθὲς ὄν. ἀλλ' ἐγὼ μὲν παύσομαι σὺ γάμοις, ἐδὲ λοιδορεῖσθαι ἄλλως. καὶ μάλιστα ἐφ' ὅτῳ

Nam ego qui quod honeſtum eſt, in bonis ſolum duco, facilè tulero contumeliam. Atqui ne poſſis poſthac ad iſtam excuſationem confugere, ut dicas te mei oblitum fuiſſe, nimirum in tanto ſtrepitu, & occupatione, bis te hodie ſum allocutus, primùm mane domi tuæ: deinde rurſum in Caſtoris, ac Pollucis æde rem divinam facientem. Atque his quidem de rebus hæc reſponderim. Quòd ſi tibi videor cœnæ gratia ſuccenſere: quid Oeneo acciderit cogita. Videbis enim etiam Dianam ſuccenſentem, quòd ille ſe ſolam non adhibuiſſet ſacrificio, cùm reliquos omnes Deos acciperet convivio. Nam hac de re ſic alicubi meminit Homerus.

Non meminit, vel non ſuccurrit, at acriter arſit.

Et Euripides.

Hæc terra Calydon Pelopii eſt ſoli, fretum
Qua eſt parte, campos divites pingues habens.

Et Sophocles.

Immiſit agris Oenei aprum maximum,
Torquens ſagittas eminus Latonia.

Hæc tibi è plurimis pauca citavi, ut intelligeres cujuſmodi præterito viro, Diphilum ad cœnam adhibeas, cui filium etiam tradidiſti. Rectè: jucundus enim eſt adoleſcenti, & cum ipſo de gratiam converſatur. Atque adeò ni mihi dictu turpe fuerat, addidiſſem, & aliud quiddam: quod tu, ſi libet, è Zopyro ejus pædagogo verum eſſe cognoſces. Verùm non convenit obturbare in nuptiis, neque accuſare quenquam: præſertim criminibus uſque

1 Ὄναιο] Leg. Mercer. ad Ariſtenet. Epiſt. 6. lib. 2. *Bourd.*

αἰσχρᾶς αἰτίας. καὶ γὰρ εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἤδη μαθητὰς μοι ἀπεσπάσας, ἀλλ' ἔγωγε Φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκα σιωπήσομαι. ὡς σιπύξα δὲ τῷ οἰκέτῃ τούτῳ, ἵν' ἐδόθης αὐτῷ μοῖράν τινα ἢ συὸς, ἢ ἐλάφου, ἢ σησαμοῦντος, ὡς ἐμοὶ ξυμφοιτήσῃ, κἀγὼ δεῖπνον ἁπλοῦν ἐθέλω, μὴ λαβεῖν, μὴ δὲ δόξομι ἐπὶ τούτῳ πεπομφέναι. Τούτων ὦ ἑταῖρε ἀναγιγνωσκομένων μεταξὺ, ἱδρὼς τί μοι ὑπελείβετο ὑπ' αἰδοῦς. καὶ τοῦτο δὴ τὸ δεῖνα λόγου, χανεῖν μοι τὴν γῆν ἠυχόμην, ὁρῶν τοὺς παρόντας γελῶντας ἐφ' ἑκάστῳ. καὶ μάλιστα ὅσοι ἤδεσαν τὴν Ἐτοιμοκλέα, πολιὸν ἄνθρωπον, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐζευμόμην δὲ οἷος ὢν, ἀφελάδοι αὐτοὺς, ἐξαπαλαμῶντας τὸ πώγωνι, καὶ τῇ δοκούσῃ σωφροσύνῃ. ὁ γοῦν Ἀρισαίνετος, ἐδόκει μοι σὺν ἀμελείᾳ παιδεῦσαι αὐτὸν, ἀλλ' ὅπως ἂν ἐλπίσας κληρονόμον ἐπαινέσαι, ὅθεν ἂν ἐμπορήσειν ἑαυτῷ τοιούτου τινί, ὥστε δὴ τὴν ἀρχὴν πειρᾶσθαι ἠξίει. ἐπεὶ δ' ἐπαύσατο ποτὲ ὁ φοιτητὴς ἀναγιγνώσκων, τὸ μὲ συμπόσιον ἅπαν εἰς τοὺς ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα, καὶ Δίφιλον ἀπέβλεπε, δεδιὼς, καὶ ὠχριῶν, ὅ τῇ ἀποφορᾷ τῶν προσώπων ἐπαληθεύσειν τὰ ὑπὸ δὲ Ἐτοιμοκλέους κατηγορηθέντα. ὁ Ἀρισαίνετος δὲ, ἐπεφώρακτο, καὶ θορύβου μετὸς ἦν. ἐκέλευε δὴ ὅμως πίνειν ἡμᾶς, καὶ ἐπειρᾶτο εὖ διαλήθεσθαι τὸ γεγονὸς, παρεισιὼν ἄμα. καὶ τὸ οἰκέτιον ἀπέπεμψεν, εἰπὼν ὅτι ἐπιμελήσεται τούτων. μετ' ὀλίγον δὲ, καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξανέστη ἀφανὴς, δεδιὼς παιδαγωγὸν νεύσαντος ἀπαλλάττεσθαι, ὡς κελεύσαντος δὲ πατρὸς, ὁ Κλεόδημος δὲ, καὶ πάλαι τινὸς ἀφορμὴν δεόμενος, ἐκάλεσε

que adeò pudendis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos jam discipulos à me retraxerit. Ego tamen ipsius Philosophiæ causa reticebo. Porrò famulo huic mandavi uti si quam partem dare velles, vel apri, vel cervi, vel placentæ, mihi deportandam, ut hoc pacto te mihi de cœna purgares, ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc amice dum legerentur, sudor undique præ pudore mihi manabat, & quod dici solitum est, optabam ut mihi terra dehisceret, cùm viderem eos qui aderant, irridere singula, potissimùm qui Etœmoclem norant, canum hominem, & gravitatem præ se ferentem. Itaque mirabar, quòd hactenus ipsos, barba & vultus severitate deceptos latuisset cujusmodi vir esset. Cæterùm Aristænetus videbatur non per contemptum præteriisse ipsum: verùm quòd desperasset, si fuisset invitatus, eum promissurum, morigerumque ad res hujusmodi se præbiturum: eóque ne tentandũ quidem esse putasse. Perlectis à famulo literis universum convivium oculos ad Zenonem & Diphilum convertebat, quòd trepidarent, & pallerent, & vultus inconstantia, crimen ab Etœmocle intentum agnoscerent. Porrò Aristænetus quanquam erat perturbatus, & tumultu plenus, tamen nos jubebat bibere, idque quod acciderat commodè vertere conabatur, subridens interim, ac famulum dimisit, respondens ea sibi curæ fore. Paulò pòst Zeno surgens clanculum se subduxit, à pædagogo submonitus ut discederet, tanquam id jubente patre. Tum Cleodemus, qui jamdudum occasionem quæritabat (nam

ge-

γὰρ συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς, καὶ διερρήγνυτο, σὺν ἔχων ἀρχὴν εὔλογον, τότε ἂν τὸ σύνδεσμον ἀφῆκεν ἡ ἐπιστολῆς, τοιαῦτα ἔφη ἐξεργάζεται ὁ καλὸς Χρύσιππος, καὶ Ζήνων ὁ θαυμαστὸς, καὶ Κλεάνθης, ῥήματα δύσμορα, καὶ ἐρωτήσεις μόνον, καὶ σχήματα Φιλοσόφων. τὰ δ' ἄλλα, Ἑτοιμοκλεῖς οἱ παλαιοὶ, καὶ αἱ ἐπιστολαὶ, οἷόν περ ὀπισθοῦκαί. καὶ τὸ παλαίδιον, Οἰνεύς μοι, Ἀγεσαινέτῳ. Ἑτοιμοκλῆς ἦ, Ἄρτεμις. Ἡ σχολαῖος, εὐθημοσύνη, καὶ ἑορτὴ πρέπουσα. νὴ Δί' εἶπεν ὁ Ἕρμων ὑπερκαθεκάθη, ἠκηκόη γὰρ οἶμαι ὡς πινα ἐσκυάνθαι Ἀγεσαινέτου ἐς τὸ δεῖπνον, ὥστε σὺκ ἄκριτον ὦεῖτο μεμνῆσθαι ὑπὸ κελυδωνίου. ἀλλὰ σοῦς ἐσίας ὦ Ἀγεσαίνετε, πέμπε ὡς τάχιστα τὸ ἀπυρχῶν, μὴ δ' ὀφάσῃ ὁ πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ, ὥσπερ ὁ Μελέαγρος λαθημοσυνθείς. καίτοι ἀδὲν ἂν πάθοι δεινόν. ἀδιάφορος γὰρ ὁ Χρύσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεῖτο εἶναι. Χρυσίππου γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, ἐπαίρομαι ἐαυτὸν, καὶ φθεγξάμενος παμμέγεθες, ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς σὺκ εὐνόμως φιλοσοφοῦντος Ἑτοιμοκλέους δ' ὑπὸ, μεταξὺ τὸ Κλεάνθου, καὶ Ζήνωνα, σοφοὺς ἄνδρας; οἱ πάντες ἦ δ' ὄντες, ὑμεῖς ἐρεῖτε πωπτα. ἢ σὺ μὲ τὸ Διοσκούρων ἤδη ὦ Ἕρμων τὰς πλοκάμους ἀφελκεκαρκας λευσοὺς ὄνους; καὶ δίκας δίκλω, παραδοῦναι τῷ δημίῳ. σὺ ἦ, τλὼ Σωκράτει γυναῖκα δ' μαθητὰ ἐμοίχευες ὦ Κλεόδημε. καὶ καθληφθεὶς, τὰ αἴσχιστα ἔπαθες. ἢ σωπήσεσθε ἂν τοιαῦτα σωεπισκάμμοι αὐτοῖς; ἀλλ' ἢ μαστρωπὸς ἐγὼ τ' ἐμαυτὸ γυναικὸς ἦεἰ' ὃς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σύ. ἀδὲ δ' ξένε μαθητὰ λαθὼν τὸ-

gestiebat omnino cum Stoicis conflictari: & disrumpebatur, quòd idoneam ansam non haberet: sed cùm præbuisset epistola illa, Hujusmodi, inquit, facit ille Chrysippus egregius, & Zeno ille mirabilis, & Cleanthes, verbula misera, & duntaxat interrogationes, & species Philosophorum. Cæterùm Etœmocles sunt plerique: & videtis quàm graves sint epistolæ. Denique Aristænetus hic Oeneus est. Etœmocles Diana. Dii boni bene auspicata omnia, & festivitati congruentia. Ita per Iovem, inquit Hermon supra hunc accumbens, nam audierat, opinor, aprum quendam ad cœnam ab Aristæneto paratum, eoque putabat non intempestivè apri Calydonii factam esse mentionem: per lares Aristænete, primitias mitte quamprimum, ne protinus senex ille, sicuti Meleager, fame contabescat: tametsi nihil acerbum ipsi accideret: siquidem Chrysippus censet hæc esse indifferentia. Chrysippum nominatis, inquit Zenothemis, erigens sese, maximaque voce intonans: An ex uno homine qui non legitimè philosophiam exercet, nempe præstigiatore isto Etœmocle, metimini Cleanthem & Zenonem viros sapientes? At quinam estis vos qui hæc dicitis. Nonne tu Hermon, auream cæsariem Castoris & Pollucis circumtondisti? cujus facti pœnas dabis, carnifici traditus. Tu verò, Cleodeme, nonne Sostrati discipuli tui uxorem stuprasti? & deprehensus, turpissima passus es. Annon igitur silebitis, cùm hujusmodi dedecorum vobis sitis conscii? Atqui meæ uxoris non sum leno, Cleodemus inquit, quemadmodum tu. Neque hospitis discipuli,

φόδιον παρὰ Παλλαδίου, ἔπιεζε ἄμμοσι καὶ τὸ πολιάδος μὴ εἰληφέναι, οὐδ' ἐπὶ τετράρσι δραχμαῖς δανείζω, οὐδὲ ἄγχω τοὺς μαθητὰς, ἢν μὴ καιρὸν δόσιν τοὺς μισθούς. ἀλλ' ἐκεῖνο ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, σὺκ ἂν ἔξαρνον γένοιτο μὴ οὐχὶ φάρμακον δοῦναι Κρίτωνι ἐπὶ τῷ πατρί. καὶ ἅμα ἔπινεν. καὶ ὑπόπιον ἐπὶ λοιπὸν ἐν τῇ κύλικι περὶ ἥμισυ χεῖον, κατασκίδνησιν αὐτοῦ. ἀπέλαυσε δὲ καὶ Ἴων τοῦ μεθύσματος, σὺκ ἀναξίως ὤν. ὁ μὲν Ἑρμῶν, ὑπτιάζεσθαι ἐν τῇ κεφαλῇ τὸν ἄκρατον, ἀγανακτῶν, καὶ τοὺς παρόντας ἐμαρτύρετο, οἷα ὑπεπόνθει. ὁ Κλεόδημος δέ, ὡς γὰρ εἶχε κύλικα, ἐπισπᾶται, καὶ ἐπιστρέψας τὸν τοῦ Ζηνόθεμιν. καὶ τῇ δεξιᾷ ὁ πώγωνος λαβόμενος, ἐμελέτα παίσειν καὶ κόρρης. καὶ ἀπέκλινεν ἐν τῷ μέσῳ, εἰ μὴ Ἀριστοφάνης ἐπίσχε τὴν χεῖρα. καὶ ὑπερβὰς τὸν Ζηνόθεμιν, ἵν' ὁ μέσον αὐτοῖν καταλίθη, ὡς ἀμφοτέρων, ὑπὸ ἀμφοτέρων αὐτὸν εἰρηνίων ἄρωντες. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐγίνετο, ποικίλα ὦ Φίλων ἐγὼ καθ' ἑαυτὸν ἐνενόουν, τὸ παρὸν ἔχειρον ἐκεῖνο, ὡς ὠφέλιμος ἦν ἄρα ἐπίσασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μὴ πᾶς ἄρα ἐν τῷ βίῳ ῥυθμίζει πρὸς τὸ βέλτιον. ἐκείνους γὰρ ἀσκεπῶς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις, ἰδὼν γελῶντα ἐπὶ τοῖς πρασσομένοις ἀφλοισκάνοντας. ἔπειτα δὲ εἰσῆλθέ μοι, μὴ ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν ποιητῶν λεγόμενον ἀληθὲς ᾖ, καὶ τὸ πεπαιδεῦσθαι ἀπάγῃ τῶν ὁρῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μόνα τὰ βιβλία, καὶ τοὺς ἐν ἐκείνοις φρονίδας σωφρονίζειν ἀφορῶντας. τοσοῦτον γὰρ Φιλοσόφων παρόντων, οὐδὲ εἷς τύχοι ἵνα πρὸς ἕξιν ἁμαρτημάτων ἦν ἰδεῖν. ἀλλ' οἱ μὲν, ἐποίουν αἰσχρά. οἱ δ' ἐλέγοντο αἰσχίω.

accepto viatico quod depoſuerat, poſtea per Palladem, à me non acceptum dejeravi, neque quaternis drachmis fœnero, neque diſcipulos obtorto collo in vincula duco, niſi in tempore mercedem perſolverint. Verùm illud, inquit Zenothemis, haud quaquam poſſis inficias ire, te Critoni miniſtraſſe venenum quo patrem necaret. Tum ſimul bibit, & quicquid in calice ſupererat, circiter ferè dimidium, in ambos effudit. Proximus etiam Ion conſperſus eſt, eo malo non indignus. Hermon igitur de capite merum abſtergebat reclinatus, præſentes omnes contumeliæ atteſtans. Cleodemus autem, cùm calicem non haberet, converſus Zenothemin conſpuit, & læva prehenſum à barba, erat alapam illiſurus: & ſenem illum occidiſſet, niſi Ariſtænetus manum cohibuiſſet. Is mox tranſcenſo Zenothemide inter utrumque medius aſſedit, ut eo veluti muro dirempti, pacem agerent. Dum autem hæc fiebant Philo, varia volvebam in animo: eratque illud in promptu, nullum eſſe operæ pretium ſiquis diſciplinas perdiſcat, ni ſimul & vitæ rationes ad id quod optimum eſt, componat: cùm viderem illos qui verbis alios antecellerent, quàm ridiculos factis ipſis ſeſe exhiberent. Deinde & illud veniebat in mentem, verum-ne ſit quod vulgo dicitur: videlicet eruditionem à recta ratione boniſque inſtitutis abducere iſtos, qui ſolos libros aſſiduò ſpectarent, easque commentationes quæ illis inſunt. Etenim tot Philoſophorum qui aderant, nullum fortè à lapſu immunem cernere erat. Verùm alii faciebant turpia, alii turpiora dicebant. Neque enim

jam

ὐδὲ γὰρ εἰς τὸ οἶνον ἔτι ἀναφέρειν εἶχον τὰ γιγνόμενα, λογιζόμενος οἷα ὁ Ἐτοιμοκλῆς ἄσιτος ἔτι, καὶ ἄποτος ἐπηρεάφη. ἀνίσταντο δ' ὧν τὸ πρᾶγμα. καὶ οἱ μὲ ἰδιῶται, κοσμίως πάνυ ἐπώμενοι, ὅτε παροινοῦντες, ὅτε ἀχημονοῦντες ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἐγέλων μόνον, καὶ κατεγίνωσκον αὐτῶν οἴμην, ὡς μεθυόμενον, οἰόμενοί τινας εἶναι διὰ τὸ χρημάτων. οἱ σοφοὶ δ', ἠσέλγαινον, καὶ ἐλοιδοροῦντο, καὶ ὑπερεπιέπλαντο, καὶ ἐμεκρόμασαν, καὶ εἰς χεῖρας ἦεσαν. ὁ γοῦν μάστωρ ὁ Ἀλκιδάμας, καὶ ἐνέρριπτο τοῦ μέσου, ἀκαιδόμενος τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει ὡς ἂν χρῆσθαι τις εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ἐν συμποσίῳ, οἷς περὶ τῆς Ἔριδος οἱ ποιηταὶ λέγουσιν. ἡ γὰρ κληθεῖσα αὐτὴ εἰς τοῦ Πηλέως τὸν γάμον, ῥίψασα τὸ μῆλον εἰς τὸ συμπόσιον, ἀφ' ἧς τοσοῦτον πόλεμον ἐπ' Ἰλίῳ ἐγήγερκε. καὶ ὁ Ἐτοιμοκλῆς τοίνυν ἐδόκει μοι τὴν ἐπιστολὴν ἐμβαλὼν εἰς τὸ μέσον, ὥσπερ τι μῆλον, ἡ μείων τῆς Ἰλιάδος κακὰ ἐξεργάσασθαι. ἡ γὰρ ἐπαύσαντο οἱ ἀμφὶ τὸν Ζηνόδημον, καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπὶ μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἀριστοαίνετος ἐλθών. ἀλλὰ νῦν μὲ ἔφη ὁ Κλεόδημος ἐκεῖνον, εἰ ἐλεγχθεῖητε ἀμαθεῖς ὄντες. ὦφελον δ' ἀμεινόν μοι ὑμᾶς ὄψεσθαι ἢ χρὴ τόπον. λάπτεσθαί μοι ὦ Ζήνοδημε, ἢ σὺ, ἢ ὁ κοσμιώτατος Δίφιλος, καθ' ὅ, τι ἀδικοφορῶν εἶναι λέγοντες τὸν κτῆσιν, ὑδὲν ἄλλ' ἢ τοῦτο ἐξ ἁπάντων σκοπεῖτε, ὡς πλείω κτήσωθε. καὶ ἅμα τοῦτο ἀμ-

jam poteram eorum quæ fiebant, culpam vino authori imputare? mecum reputans cujusmodi essent quæ Etœmocles neque cibo, neque potu, etiamdum degustato, scripserat. Ita inversæ erant rerum vices: & idiotæ modestè admodum epulantes videbantur, neque vino petulantes, neque indecorè sese gerentes. At ridebant duntaxat, eosque opinor, damnabant, quos suspexerant, ex habitu judicantes eos esse alicujus pretii. Contra sapientes illi, & in libidinem ferebantur, & convitiis certabant, & sese cibo potuque ingurgitabant, vociferabantur, & ad manus usque veniebant. Cæterum admirandus ille Alcidamas, etiam in medio mejebat, fœminas non reveritus. Ac mihi quidem, siquis hæc quæ in eo convivio gerebantur, rectissimè voluisset conferre, simillima videbantur iis quæ de Eride Dea poëtæ fabulantur, nempe hanc quòd non esset ad Pelei nuptias advocata, malum in medium convivium projecisse, ex quo tam ingens bellum apud Troiam ortum fuerit. Itidem Etœmocles mihi visus est epistola illa, quasi malo quopiam in medium projecta, non minùs malorum, quam habeat Ilias, excitasse. Neque enim finem contentionis fecerunt, Zenothemis ac Cleodemus, postquam medius inter eos sedit Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, in præsentiarum quidem sat est, si literas nescire evincamini: sed crastino die vos ulciscar quibus conveniet modis. Respondе mihi Zenothemi, vel tu, vel elegantissimus ille Diphilus, qua tandem gratia pecuniæ possessionem inter indifferentia ponendam esse censeatis: cùm ex omnibus nihil aliud spectetis, quàm ut ipsi quamplurimum pecuniæ possi-

φὶ τὰς πλουσίους ἀεὶ ἔχητε ἐπὶ δανείζητε, καὶ τοκογλυφεῖτε, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύητε. πάλιν αὖ τῷ ἡδονῇ μισοῦντες, καὶ τὴν Ἐπικούρειον καταγηρῶντες, αὐτοὶ τὰ αἴσχιστα ἡδονῆς ἕνεκα ποιεῖτε, καὶ πάσχετε, ἀγανακτοῦντες εἴ τις μὴ καλέσειεν ἐπὶ δεῖπνον. εἰ δὲ καὶ κληθείητε, τοσαῦτα μὲ ἐσθίοντες, φυσιᾶσθε, τοσαῦτα δὲ τοῖς οἰκέταις ἐπιδιδόντες, καὶ ἅμα λέγων, τῷ ὀψωνίῳ ὠφελεῖσθαι ἐπιχειρῇ, ἵνα ὁ παῖς εἰχε Ζηνοθέμιδος, μεχρὴ ὅσων παντοδαπῶν κρεῶν. καὶ ἅμα λύσας αὐτῷ μὴ, ἀπερίπτειν αὐτὰ ἐς τὸ ἔδαφος, ἀλλ' ὁ παῖς οὐκ ἀνῆκε, καρτερῶς ἀντεχόμενος. καὶ ὁ Ἑρμαν εὖ μάλα ἔφη ὦ Κλεόδημε, εἰ πάντων δὲ τινος ἕνεκα ἡδονῆς κατηγορεῖτε, αὐτοὶ ἡδέως ὑπ' αὐτῆς ἁλόντες. οὐκ. ἀλλὰ σὺ ἡσ' ὃς ὁ Ζηνόθεμις, εἰπὲ ὦ Κλεόδημε, καθ' ὅ, τι οὐκ ἀδιάφορον ἦν τὸ πλεῖον. ὅμως, ἀλλὰ σύ, καὶ ἐπὶ πολὺ τὸ τοιοῦτον ἰὼ, ἄχρι δὴ ὁ Ἴων ὠθούμενος ἐς τὸ ἐμφανέστερον, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τῆς παρούσης ἑορτῆς καταθήσω εἰς τὸ μέσον. ὑμεῖς δὲ, ἀφιλονείκως ἐρεῖτε, καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἐμέλλετε τῷ ἡμετέρῳ Πλάτωνι σὺν λόγοις ἡ πλείστη διατριβὴ γένοιτο. πάντες ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀρισταίνετον τε, καὶ Εὔκριτον, ἀπαλλάξασθαι τὴν ἀηδίας ὅπου γῆν ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Ἀρισταίνετος ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, εἰρωνίᾳ γεγενῆσθαι ἐλπίσας. καὶ ἅμα εἰσκεκόμιστο ἤδη τὸ σύνηθες ὀνομαζόμενον δεῖπνον, μία ὄρνις ἑκάστῳ, καὶ κρέας ὑὸς, καὶ λαγὼς, καὶ ἰχθὺς ὁ Ταγήνιτης, καὶ σησαμίδες, καὶ ὅσα σύντροφα εἶναι, καὶ ἐξῆν ἀποφέρεσθαι

deatis. Atque ob id, semper apud divites hæretis, fœneratis & usuræ incumbitis, neque non mercede docetis. Rursus cùm voluptatem detestimini, atque hac de causa Epicureos vituperetis, turpissima facitis, & patimini voluptatis gratia, indignè ferentes si quis vos ad cœnam vocarit: & si vocemini, non sat est tantum vocare, ut cibo turgeatis, nisi & famulis tantum donetis. Quæ cùm diceret, pariter revellere conabatur linteum quod Zenothemidis puer tenebat, omni carnium genere refertum: eratque eo soluto, carnes in solum projecturus, nisi fortiter resistens puer illud non remisisset. Hìc Hermon. Euge Cleodeme, respondeant qua gratia damnent voluptatem, cùm ipsi supra cæteros omnes studeant voluptati. Quin magis, inquit Zenothemis, tu Cleodeme, respondeto quamobrem divitias inter indifferentia numeres. Imò tu potiùs. Et ad hunc modum diu sunt altercati, donec Ion capite tandem in apertum prolato, Desistite, inquit, Ego, si libet, sermonum argumenta proponam in medium hac festivitate digna. Vos porrò citra contentionem vicissim & dicite, & auscultate, ut nimirum etiam apud Platonem nostrum, alternis dicendi vicibus res ut plurimùm agitatur. Id dictum probabant cùm omnes qui aderant, tum in primis Aristænetus, & Eucritus, in spem erecti fore ut ab hac molestia liberarentur. Et Aristænetus priorem in locum sese recepit, jam partam esse pacem ratus, lamque nobis inferebatur ea convivii pars, absolutam cœnam vocant, singulæ singulis aves, carnes aprugnæ, & leporinæ, piscis Tangenicus, placentæ, breviter illa, quæcunque liberum est comedere, vel domum apor-

πωῦπε. παρέκειθο ὃ ἐχ ἓν ἑκάστῳ στιβάκιον, ἀλλ' Ἀριστανέτῳ μὲ, καὶ Εὐκρίτῳ, ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινόν. καὶ τὰ παρ' αὐτῷ, ἐκάτερον ἐχρῆν λαμβάνειν. Ζωνοθέμιδι δὲ τῷ Στωϊκῷ, καὶ Ἑρμωνι τῷ Ἐπικουρείῳ, ὁμοίως κοινὸν ἦν τούτοις. εἶτα ἐξῆς Κλεοδήμῳ, καὶ Ἴωνι, μεθ' οὓς τῷ νυμφίῳ, καὶ ἐμοί. τῷ Διφίλῳ δὲ, τὰ ἀμφοῖν. ὁ γὰρ Ζήνων ἀπελήλυθει. καὶ μέμνησό μοι τούτων ὦ Φίλων, διότι δή ἐστι καὶ αὐτοῖς χρήσιμον εἰς τὸ λόγον. Φι. μεμνήσομαι δή. Λυ. ὁ τοίνυν Ἴων, πρῶτος ἦρξατο λέγειν εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπισχών, ἐχρῆν μὲ ἴσως ἔφη τοιούτων ἀνδρῶν παρόντων, περὶ ἰδεῶν τε, καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν, καὶ ψυχῆς ἀθανασίας. ἵνα δὴ μὴ ἀνηλίτητοί μοι, ὁπόσοι μὴ κατὰ ταῦτα Φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρῶ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν ἄριστον ἴσως, μὴ δεῖσθαι γάμων, ἀλλὰ πειθομένους Πλάτωνι, καὶ Σωκράτει παιδεραστεῖν. μόνοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἀποτελεσθείεν ἂν πρὸς ἀρετήν. εἰ δὲ δεῖ καὶ γυναικείᾳ γάμῳ κατὰ Πλάτωνα δοκεῖν χρῆσθαι, κοινὰς εἶναι σφίσιν τὰς γυναῖκας, ὡς ἔχω ζῆλος εἴρηται. γάμος ἐπὶ τούτοις ἐγγίνοιτο, ὡς σὺ καιρὸν λεγόμενος. Διονυσόδωρος δὲ, ἀπαύστη ἔφη βαρβαρικὰ ἡμῖν ᾄδων; πῶ γὰρ ἂν σύ εἰσοιμεν τὸ ζῆλος ἐπὶ τούτῳ, καὶ τοῦτό τινι; καὶ σὺ γὰρ φλέγῃ καὶ θερμὸς εἶπε; οἷμαι δὲ ὁ Διονυσόδωρος ἀπολοιδορεῖσθαι τὰ εἰκότα. ἀλλ' ὁ Γραμματικὸς Ἰσταῖος ὁ βέλτιστος, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιγαλάμιον ἀναγνώσομαι. καὶ ὑποζάμενος, ἀνεγίνωσκεν. ὧν γὰρ ταῦτα εἶχε μέμνημαι, τὰ ἐλεγεῖα, ἃ οἴη ποτ' ἄρ' ἦρα Ἀριστανέτου μεγάρῳ οἷα

aſportare. Apponebatur autem non ſua cuique quadrula: verùm Ariſtæneto & Eucrito communis eadem in menſa: eratque utrique capiendum, quod ſua ex parte erat. Communis etiam Zenothemidi Stoico, & Hermoni Epicureo: deinceps Cleodemo, & Ioni: poſt hos ſponſo, & mihi. Diphilo autem pars duorum appoſita, cùm Zeno jam diſceſſiſſet. Hæc memineris Philo, quoniam aliquid iis ineſt ad hanc narrationem utile. *Ph.* Meminero ſanè. *Lyc.* Ergo primus exordior, inquit Ion, ſiquidem videtur. Et interpoſita brevi mora, Fortè conveniebat, inquit, ut apud ejuſmodi viros de ideis, atque incorporeis ſubſtantiis, deque animi immortalitate ſermo haberetur: verùm ne mihi contradicant, ii qui diverſam Philoſophiæ ſectam ſequuntur, de nuptiis dicam ea quæ congruunt. Optimum illud eſſet, ſi nuptiis opus non haberemus, ſed Platonis ac Socratis dogma ſequuti, pueros amaremus: nam ſoli qui ita facerent, virtutem abſolutam pertingerent. Quòd ſi viris omnino ducendæ ſint uxores, eas juxta Platonis ſententiam communes habeant, videlicet quo zelotypia vacemus. Hæc riſu ſunt excepta, quòd intempeſtivè dicerentur. Tum Dionyſodorus, Non deſines, inquit, barbarica iſta nobis occinere? Nam ubi zelotypiam iſtam requiras, aut apud quem? Et tu ſceleſte, inquit, loqui audes? Et cùm jam, opinor, convitia regeconveniebat, vir ille optimus inquit, ego vobis epithalamion

ſturus eſſet Dionyſodorus, quæ Iſtiæus Grammaticus, Deſinite, recitabo: ſimulque cœpit legere. Erant autem Elegiaci verſus hi, ſi ſatis memini. Nuper Ariſtæneti in ædibus unica ſummo Nutrita

eſt

Κλεανθὶς ἄνασσ' ἐπείφει' σὺ δὲ νύμφαις, παῦχησαι παισὶν ἀλλάων παρθενικάων, κρείσσων τ' Κυθέρης, ἠδ' αὖ τ' σελήνης. νυμφίε, σὺ δ' χαῖρε, καρτερῶν κρείσσων ἐφήβων, κρείσσων Νηρῆος, καὶ Θέτιδος παιδός. ἄμμες δ' αὖθ' ὑμῖν τῦτον θαλαμήϊον ὕμνον ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις πολλάκις ἀείσομεθα. γάλωθος δ' ἐπὶ τύτοις ὡς τὸ εἰκὸς ᾠδομένοις, ἀρίζ ἤδη τὰ δαπεύματα ἔδδ. καὶ ἀνείλοντο οἱ ἀμφὶ τ' Ἀρισαίνετον, καὶ Εὔκριτον, τὰ παῤ αὐτῦ ἑκάτερον. κἀγὼ τἀμὰ, καὶ ὁ Χαιρέας, ὅσα εἰκείην ἔκειτ'. κ' Ἴων ὁμοίως, καὶ ὁ Κλεόδημος. ὁ δ' Δίφιλος, ἠξίει καὶ τὰ τῦ Ζήνωνι ἤδη ἀπίοντα δαπτρέπεζα φέρειν. καὶ ἔλιγα μόνῳ δαπτρηνεῖ οἱ αὐτὰ, καὶ ἅμα τὰς λῆκύθους ἐμάχετο, καὶ ἀντέσπων, τ' ὄρνιθες ἀπεσκελημμένοι, ὥσπερ τ' Πατρόκλυ νεκρὸν ἀνῃλκηντες. κ' πάλιν, εἰσκήθη, καὶ ἁρπάζειν, πολλὰ γάλωθα δαπανᾶν τοῖς συμπόταις. καὶ μάλιστα ἐπεὶ ἠναίσκυν μὴ τῦτο, ὡς ἂν τὰ μάγιστα ἠδικημένος. οἱ δ' ἀμφὶ τ' Ἑρμωνα, καὶ Ζωΐλεμιν, ἅμα κατέκειντο, ὥσπερ εἰρηται. ὁ μὲν, ὑπερφέρων, ὁ δὲ Ζωΐλεμις. ὅσῃ ὑπ' αὐτόν. παρέκειτο δ' αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα παίζα, ἴσα. καὶ ἀνείλοντο εἰρωνικῶς. ἡ δ' ὄρνις ἡ παῤ Ἑρμωνος, πιμελεστέρα. ὅτως οἶμαι τυχόν. ἐδδ' δ' καὶ τῶνδε ἀναιρεῖσθαι, τὸν ἑαυτῦ ἑκάτερον. ὁ τοίνυν ὁ Ζωΐλεμις, καί μοι ὦ Φίλαν πάνυ παῤέσχε τ' νῦν. ὁμῦ γάρ ἐσμεν ἤδη τ' κεφαλαίου τ' πραχθέντος. ὁ δὴ Ζωΐλεμις, φημὶ τὸν παρ' αὐτὸν ἄφεις, τὸν πρὸς Ἑρμωνα ἀνείλετο, πιστέραν ὡς ἔφην ἔσαν. ὅσῃ ἀντιπελάβετο, καὶ οὐκ εἴα πλειονεκτεῖν. βοὴ τ' ἐπὶ

est studio diva Cleanthis hera: Virginibus cunctis reliquis præstantior una, Vel potior Phœbe, vel potior Venere. Salve & tu juvenum validissime, sponse valentum, Nereo prior, ac fortior Æacida. At rursum vobis hoc carmen sæpius olim, Commune ambobus conjugiale canam. Ob hæc risu, ut consentaneum est, oborto, reliquum erat ut fercula tollerentur. Tum Aristænetus atque Eucritus uterque apposita sibi sustulerunt, ego quæ mihi, Chæreas quæ ipsi, pariter Ion & Cleodemus. Porrò Diphilus etiam Zenonis digressi partem tollere parabat, affirmans ea uni sibi fuisse apposita, ideoque cum ministris pugnabat, & manibus utrinque injectis inter se trahebant, non aliter quàm Patrocli cadaver hinc atque illinc attrahere conantes: tandem victus est, & reliquit, multum risum præbens convivis: maximè cùm eam ob rem postea stomacharetur, perinde quasi atroci affectus injuria. Hermon autem, & Zenothemis, qui unà, ut dictum est, accumbebant: hic quidem, scilicet Zenothemis superiùs, ille verò inferiùs, reliqua quidem quoniam æqualia fuerant apposita, citra pugnam sustulerunt. Sed avis Hermoni apposita, erat altera paulò pinguior, quod ita casu evenerat, opinor. Iamque suam uterque sublaturus erat, ibi Zenothemis (sed mihi animum omnino advertе Philo, jam enim ad ipsum negotii caput pervenimus) Zenothemis inquam, relicta sua, appositam Hermoni, quam dixi pinguiorem, sustulit. At ille contrà nitens retinebat, haud sinens ut ea in re potior esset. Inter

hæc

τούτοις. καὶ συμπεσόντες, ἔπαιον ἀλλήλους ταῖς ὄρνισιν αὐτοῖς εἰς τὰ πρόσωπα. καὶ τῶν παιδίων ἐπειλημμένοι, ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν. ὁ μὲν, τὸν Κλεόδημον, ὁ δ' Ἕρμων. ὁ δὲ Ζηνόθεμις, Ἀλκιδάμαντα, ὁ δὲ Δίφιλον. καὶ συνίσταντο οἱμὲν, ὡς τοῦτον. οἱ δὲ, ὡς ἐκεῖνον, πλὴν μόνου τοῦ Γ'ανος. ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. εἴσῆλθον ἐμάχοντο συμπλακέντες. καὶ ὁ μὲν Ζηνόθεμις, σκύφον ἀφεμένου τοῦ τραπέζης, κείμενον πρὸς τοῦ Ἀριστανέτου, ῥίπτει ἐπὶ τὸν Ἕρμωνα. καὶ ἐκεῖνος μὲν ἥμαρτε, παρὰ δὲ τοῦ ἑτέρου ἄλλη. δείλη δὲ νυμφίου τὸ κρανίον εἰς δύο, χρησαμένου μάλα, καὶ βαθεῖ τραύματι. βοὴ δὲ ὦρτο τῶν γυναικῶν ἐκ μέσου. καὶ κατεπήδησαν εἰς τὸ μεταίχμιον αἱ πολλαί. καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἷμα εἶδε. καὶ ἡ νύμφη δὲ ἀνεπήδησε, φοβηθεῖσα περὶ αὐτῷ. ἐν τοσούτῳ δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἠείσθη, τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν. καὶ παραζώσας τὴν βακτηρίαν, τοῦ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τοῦ Ἕρμωνος δὲ τὸν σιαγόνα ἐπέτριψε. καὶ τῶν οἰκετῶν ἐνίους βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας, κατέτρωσεν. ὁ μὲν ἀπετράποντο ἐκεῖνοι. αὐτὸς δὲ ὁ μὲν Κλεόδημος, ὀρθοῦ τὸν δακτύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυξε. καὶ τὸν ῥῖνα ἔφαγε φύς, ἀπέτραξεν. ὁ δὲ Ἕρμων, τὸν Δίφιλον ἐπὶ ξυμμαχίαν ἤκοντα τοῦ Ζηνοθέμιδος, ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν ἄνω τοῦ κλιντῆρος. ἐπέπτη δὲ ὁ Γ'αῖος ὁ Γραμματικὸς, ἀμύνειν αὐτοῖς ἐπιχειρῶν, λαξὶ οἱμὲν εἰς τοὺς ὀδόντας κατὰ τοῦ Κλεοδήμου, Δίφιλον εἶναι οἰηθέντος. ἔκειτο δὲν ὁ ἄθλιος ᾗ τὸ αὐτοῦ Ὅμηρον, αἷμ' ἐμέων. πλὴν παραχῆς γε, καὶ δακρύων μεστὰ ἦν πάντα. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες, ὠλόλυσον, τῷ Χαιρέᾳ

hæc clamore coorto, utrique in alterum irruentes, ipſis avibus facies mutuò cædebant: ac barbis invicem prehenſis ad opem vocabant, Hermon Cleodemum, Zenothemis Alcidamantem & Diphilum: atque alii ab hujus, alii ab illius partibus ſteterunt, præter unum Ionem, qui ſe neutrum ſervabat. Cæterùm illi conſertis manibus pugnabant. Ac Zenothemis quidem, appoſitum Ariſtæneto ſcyphum è menſa ſublatum, projecit in Hermonem. Atque hunc haud tetigit, aliò ſed flexus aberrat. Verùm ſponſi caput in duas diviſit, alto graviſſimoque vulnere. Itaque mulierum orta eſt vociferatio, mediumque in prælium inſiliérunt multæ, cum primis autem mater adoleſcentis viſo ſanguine: ſponſa etiam ei metuens proſiliit. Inter hæc ſtrenuum ſe præbuit Alcidamas Zenothemidi opem ferens: & illiſo ſuo baculo, Cleodemi quidem calvariam, Hermonis verò maxillam comminuit: & è famulis nonnullos ipſis opem ferre parantes, vulneravit: qui tamen non ceſſerunt. Verùm Cleodemus intentato digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicus avulſit. Porrò Hermon Diphilum Zenothemidi ſuppetias venientem è ſponda in caput præcipitem dedit. Sauciatus eſt & Iſtiæus Grammaticus, dum eos dirimere conatur, calce videlicet in dentes illius illiſo, idque à Cleodemo, cùm hunc Diphilum eſſe putaret. Iacebat igitur miſer ille, Sanguinem ab ore vomens, ut ejus Homerus ait. Præterea tumultus atque lachrymarum plena erant omnia: dum & mulieres ejularent, Chæreæ ſponſæ cir-

ἐξεκλησίασε. οἱ δ' ἄλλοι, κατέπαυον. μέγιστον δὴ ἦν ἁπάντων κακῶν ὁ Ἀλκιδάμας; ἐπεὶ ἅπαξ τὸ ἦθος ἑαυτὸν ἐπέψαξε παίων τὸ ἀρχαῖον. καὶ πολλοὶ ἂν εὖ οἶδ' ἔπεσον, εἰ μὴ κατέλαβε τὸν βακτηρίαν. ἐγὼ δ' ὀξὺ τὸ τέλος ὀρῶν ἐφεστὼς, ὡς εἶδον ἑκάστε, τὸν ἀναμίγνυς ἐμαυτὸν, ὥσπερ ὑπ' ἰατρῶν διδαχθεὶς, ὡς ἔστιν ἐπισφαλὲς ἀμφίλυσιν τὸ τοιοῦτον. λαπίθας ἦν, καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζας ἀνατρεπομένας, καὶ αἷμα ἐκκεχυμένον, καὶ σκύφους ἐπιπλωμένους. πλὴν δ', ὁ Ἀλκιδάμας ἀνατρέψας τὸ λυχνίον, σκότος μέγα ἐποίησε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς τὸ εἰκὸς μακρῷ χαλεπώτερον ἐγένετο. καὶ γὰρ ὁ ῥᾳδίως οὐ πόρρωσεν φωτὸς ἄλλο, ἀλλὰ πολλὰ ἐπῃώρητο, καὶ δεινὰ ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπεὶ παρῆν τις λύχνον πρὸ μικροῦ κατειληφὼς, Ἀλκιδάμας μὲν, τὴν αὐλητρίδα ἀπολαμβάνων, καὶ τοῦτο βίαιον σωτηρίαν αὐτῇ ἀπεδάζων. Διονυσόδωρος δὲ, ἄλλο τι γελοῖον ἐφορμήσας πεποιηκὼς. σκύφον γὰρ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου, ἐξανασχινδυλεύσας αὐτόν. εἶτ' ἀπολογούμενος, Ἵνα ἔφη ἀνελόμενος ἐν τῇ περιχῇ, δῶρα αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο. καὶ ὁ Ἴων κηδεμονικῶς ἔλεγε τοῦτο πεποιηκέναι. ἐπὶ τούτοις, διελύθη τὸ συμπόσιον, τελούσης ἐν τῷ δακρύων. αὖθις εἰς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι, καὶ τῷ Διονυσοδώρῳ, καὶ Ἴωνι. καὶ οἱ τὰ τραυμάτια, φορεῖα ἐξενομίζοντο, πονήρως ἔχοντες. καὶ μάλιστα ὁ πρεσβύτης Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις, τῇ μὲν, τῷ ῥινός· τῇ δ', ὀφθαλμὸν ἐπειλημμένῳ, βοῶν ἀπλῶς ὑπ' ἀληθείας. ὥστε καὶ τὸ Ἑρμωνα, καίπερ ἐν κακοῖς ὄντα, δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο, ἀνύμαρτύρεσθαι,

circunfusæ, dumque alii has ſtudent compeſcere. Sed malorum omnium maximum erat Alcidamas, poſteaquam ſemel ad ſuum rediiſſet ingenium, obvium quemque feriens: multique in eo prælio cecidiſſent, ſcito, niſi baculum is fregiſſet. Ego autem rectus ſtans ad parietem, videbam ſingula, neque me admiſcebam, Iitiæi edoctus exemplo, periculoſum eſſe conflictus iſtiuſmodi dirimere. Lapithas itaque Centauroſque vidiſſes, everti menſas, effundi ſanguinem, projici ſcyphos. Demum Alcidamas ſubverſa lucerna, maximas induxit tenebras. Iamque res, uti veriſimile eſt, atrocior multò eſſe cœpit, cùm non facile lumen aliud ſuppereret, & multa ac gravia in tenebris commiſſa ſunt. Et cùm tandem aliquis lucernam afferret, deprehenſus eſt, Alcidamas quidem tibicinæ veſtem attollens, & per vim cum ea congredi properans, Dionyſodorus autem, alio quodam in facinore ridiculo proditus eſt. Nam ut ſurrexerat, ſcyphus è ſinu illius in ſolum decidit. Poſtea excuſans, Ionem ajebat in tumultu calicem ſublatum ſibi tradidiſſe, ne amitteretur. Id ita factum ſtudio aſſerebat Ion. His rebus dimiſſum eſt convivium à lachrymis in ridiculum exitum converſum: idque Alcidamantis, Dionyſodori, & Ionis gratia. Tum qui erant ſaucii, malè ſe habentes ſarcinæ inſtar deportabantur: maximè ſenex ille Zenothemis, pariter tum oculo, tum nare mutilatus, enecari ſe præ cruciatu clamans: adeò ut Hermon, quanquam ne ipſe quidem expers malorum (nam huic duo dentes fuerant excuſſi) palam atteſta-

λέγοντα, μέμνησο μῶτοι ὦ Ζηνόθεμι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἡγεῖ τὸ πόνον. καὶ ὁ νυμφίος ὤν, ἀκέσαμβος τὸ τραῦμα ὑπὸ Διονίκου, ἀπήγετο εἰς τὴν οἰκίαν, παππίαις κατειλημμένος τὴν κεφαλήν, ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀνατεθείς. ἐφ' ᾧ δὴ τὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλον, πικρὸς ὁ ἄθλιος τὰς γάμους ἐορτάσας. καὶ ἦν ἄλλων ὢν ὁ Διόνικος ἐπιμελέστερος δὴ τὰ δυνατά. καὶ καθεύδήσαντες, ἀπήγοντο ἐμοῦντες οἱ πολλοὶ συπῆς ὀδύς. ὁ μῶτος Ἀλκιδάμας, αὐτὴ ἔμενεν. ὃ γὰρ ἐδυνήθησαν σκυβαλεῖν τὸν ἄνδρα, ἔπεσε ἄπαξ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν κλίνης, πλαγίως ἐκάθευδε. τοῦτό σοι τέλος ὦ καλὲ Φίλων, ἐγένετο ἐν συμποσίῳ. ἢ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν, τὸ, Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι Θεοί. καὶ τὰ δοκηθέντ', οὐκ ἐτελέσθη. ἀνάπαλιν δόκησις γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπόβη τούτων. οἰκεῖόν τε μεμιμήμεθα ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἀπραγμόνα ὄντα, σωφρονεῖν τοιούτοις φιλοσόφοις.

que jam didici, non esse tutum, philosophis agitare convivium.

testaretur: Memineris, inquiens, ô Zenothemis, ne posthac dolorem in mediis habendum ducas. At sponsus vulnere jam à Dionico curato, domum revectus est, fasciis revincto capite, eidem impositus vehiculo, quo sponsam erant abducturi. Atque ita miser ille amaras nuptias celebravit. Deinde etiam aliis pro sua virili remedium adhibebat Dionicus. Et postquam dormivissent, plerique mediis in viis vomentes, asportati sunt. Cæterùm inibi remanebat Alcidamas: hominem enim extrudere non poterant, postquam semel sese in spondam abjecerat, ibique transversus dormiebat. Hic fuit, ô bone Philo, convivii finis. Quapropter rectè illud quod in tragœdia scriptum reperitur hîc dixeris, Sunt fortunæ varii casus, Multaque non sperata faciunt Dii: Nec sperata eveniunt. Nam hæc sanè non expectatum exitum sortita sunt. Idcui non sit opus, cum ejusmodi

---

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΗΣ ΘΕΟΥ.

DE SYRIA DEA.

ARGVMENTVM.

Argumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syria dea templum, & sacra, & effigiem quoque. Facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum, sacrorumque, quæ in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commendat templum deæ hujus, à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat, & de origine ejus, quando videlicet, & à quibus conditum tradatur, & quænam ipsa Dea esse, à plerisque putetur. Post hæc de æde templi, à quibus ea extructa fuerit, quæ

ejus

ejus forma, qui situs sit. Item de signis ac statuis, quatum intra adem, tum extra visuntur. Postremò autem & de sacerdotibus dea, de lacu & piscibus sacris, ad quos simulachra deorum, veluti per pompam quandam, visendi caussa quotannis exeunt. Praterea & de panegyricis conventibus, quæ ibi celebrentur, de Gallis & eorum ceremoniis, deque sacrificandi ritu ac legibus, insertis suo loco & Antiochi, & Combabi historiis, quorum alter Stratonicen novercam amavit: alter, ad evitandam ejusdem rei suspicionem, sibiipsi virilia pracidit. Atque in his nonnulla, ut videlicet illa de arca Noë (quem Lucianus, ut cæteri Græci quoque Deucalionem hic vocat) de Gallorum & sacerdotum purificatione, de vetito porcorum esu, & id genus alia ita traduntur, ut propemodum credi possit ex Iudæorum observationibus ac sacris pleraque illa transsumpta, sed tempore postea usumque adulterata ac depravata fuisse.

Ἔστι δὲ Συρίη πόλις, οὐ πολλὸν ἀπὸ τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ. καλέεται ἱρὴ, καὶ ἔστι ἱρὴ τῆς Ἥρης τῆς Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι τόδε τὸ ὄνομα, οὐκ ἅμα τῇ πόλῃ οἰκεομένῃ ἐξευρεθῆ, ἀλλὰ τυμφαρξαῖον, ἄλλο δέ. μυθέονται δὲ σφισι, τὰ ἱρὰ μεγάλων γινομένων, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκεσθαι. ἐς δὲ ταύτης ἦν τῆς πόλιος ἔρχομαι ἐρέων, οἵηπερ δὴ καὶ αὐτή ἐστι. ἐρέω δὲ καὶ νόμους, τοῖσι, ἐς τὰ ἱρὰ χρέονται. καὶ πανηγύρεας, πῇς, ἄγουσι. καὶ θυσίας, πῇς, ἐπιτελέουσι. ἐρέω δὲ οἵηπερ δὴ καὶ τὸ ἱρὸν εἰσὶ μύθων, μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν ὅκως ἐξύρεσε. γράφω δὲ, Ἀσσύριος ἐών. καὶ τὰ, ἀπηλόμην. τὰ μὲν, αὐτοψίῃ μαθών. τὰ δὲ, παρὰ τῶν ἱρέων ἐπύθόμην. οἵησι δὲ οἱ ἐμοῦ πρεσβύτεροι, ἐγὼ ἱστορέω. Πρῶτοι μὲν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, τὰ ἱρὰ ἐπεμελήθησαν Αἰγύπτιοι. καὶ τούτων ἐστὶ λόγος ἐν τῇσι ἐγὼ ἐπὶ τὸ πρόσω ἐλθὼν ἐπιμνήσομαι. ἐπὶ δὲ τοῖσι Αἰγυπτίοισι, οἱ ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ οἰκέοντες. οὗτοι δὲ ἐπὶ πλεῖστον ἀνθρώπων ἐπεμελήθησαν τῶν ἱρῶν. καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἐπιμελέως ἔχουσι. καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἐπιμελέως ἔχουσι. καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἐπιμελέως ἔχουσι.

1 In Syria, non procul ab Euphrate fluvio est civitas, quæ vocatur Sacra: estque sacra Iunoni Assyriæ. Sed nomen hoc urbi, simul atque fuit condita, non inditum fuisse videtur: imò aliud illi erat antiquitus, cùm verò Magna Sacra ibi celebrarentur, hoc cognomentum accepit. De hac igitur civitate dicturus venio quæcunque in ea sunt. Dicam autem & leges, quibus utuntur in Sacris, & solennes conventus quos celebrant, & sacrificia quæ peragunt. Dicam & quæcunque de illis fabulantur, qui hoc templum consecrarunt, & quo pacto condita sit ædes ipsa. Ego autem scribo, Assyrius cùm sim: & eorum quæ narro, alia quidem ipse coràm vidi: alia verò à sacerdotibus edoctus sum. Quæcunque antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipio. Primi hominum quos scimus, Ægyptii di-

1 *In Syria*] Lucianus hic de Dea Syria varias recensèt opiniones, seu illa Atergatis, seu Astarte, seu quæcunque alia illa fuerit quæ in Hierapoli urbe colebatur, addit & sacra & eorum ritus quæ ridenda potiùs quàm referenda erant. Cic. lib. 3. de Natur. Deor. *Cogn.*

1 Ἀσσύρ-

Αἰγύπτιοι λέγοντες Θεῶν τε ἐπιστήμη λαβεῖν, καὶ ἱερὰ ἵδρυσαι, καὶ τεμένεα, καὶ παντηγύρεις καταδεῖξαι. πρῶτοι δὲ ἐπώνυμα ἱερὰ ἔγνωσαν, καὶ λόγους ἱεροὺς εἶπαν. μετὰ δὲ, ὀλίγον πολλοστῷ χρόνῳ, παρ' Αἰγυπτίων, λόγον Ἀσσύριοι εἰς Θεοὺς ἤκουσαν, καὶ ἱερὰ, καὶ νηοὺς ἤραντο. ἐν τούτοις, καὶ ἀγάλματα ἔθεντο, καὶ ξόανα ἐστήσαντο. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισιν ἀξύλωτοι νηοὶ ἦσαν. καὶ ἔτι ἱερὰ καὶ ἐν Συρίῃ, ὀλίγου πολλοῖς τοῖς Αἰγυπτίοισιν ἰσοχρονίοντα. τὰ, ἐγὼ πλείστα ὅπωπα. τό, γε δὴ Ἡρακλέος τὸ ἐν Τύρῳ, καὶ τοῦτο δὴ Ἡρακλέος, τὰ, Ἑλλήνες ἀείδουσι, ἀλλὰ τὰ, ἐγὼ λέγω, πολλὸν ἀρχαιότερος, καὶ Τύριος ἥρως ἐστί. ἔνι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδόνιοι ἔχουσι. ὡς μὲ αὐτοὶ λέγουσι, [1] Ἀστάρτης ἐστί. Ἀστάρτην δ' ἐγὼ δοκέω Σελήναίην ἔμμεναι. ὡς δὲ μοὶ τῆς τῶν ἱερέων ἀπηγέετο, Εὐρώπης ἐστὶ τοῦ Κάδμου ἀδελφεής. ταύτην δ' ἔφασαν Ἀγήνορος τοῦ βασιλῆος θυγατέρα, ἐπειδή τε ἀφανὴς ἐγεγόνεε, οἱ Φοίνικες τῷ νηῷ ἐπεμήσαντο, καὶ λόγον ἱερὸν ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι ἔσσαν κηλίδι, Ζηνὸς ἐπόψει. καὶ τὸ εἶδος ἐς ταῦρον ἀμειψάμην, ἔρπουσι. καί μιν ἐς Κρήτην φέρων, ἀπίκετο. τάδε μὲ καὶ τὰ ἄλλα Φοινίκων ἤκουον. καὶ τὸ νόμισμα, τῷ, Σιδώνιοι χρέωνται, τὴν Εὐρώπην ἐφεζομένην ἔχει τοῦ ταύρου τοῦ Διΐ. τὰ δὲ νῦν, οὐκ ὁμολογέουσι Εὐρώπης ἔμμεναι. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοίνικες ἱερὸν, οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον. τὰ, ἐξ Ἡλιουπόλιος ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκετο.

dicuntur & Deorum notitiam accepisse, & templa constituisse, & lucos, ac celebritates edidisse. Primi autem & nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde non multo tempore pòst, Assyrii ab Ægyptiis doctrinam de Diis acceperunt, sacra & templa erexerunt, in quibus simulachra posuerunt, & statuas dedicarunt. Porrò antiquitus apud Ægyptios templa statuis caruerunt. In Syria quoque sunt templa, non multo Ægyptiis tempore posteriora, quorum plurima ego vidi. Herculis quidem illud quod est Tyri, non hujus Herculis, quem Græci decantant: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est & aliud templum in Phœnicia, quod Sidonii tenent, Astartæ ut ipsi quidem dicunt: Astarten autem Lunam esse puto. Vtque mihi aliquis ex sacerdotibus narravit, Europæ illud est, Cadmi sororis: quam, cùm esset Agenoris regis filia, nec amplius appareret, Phœnices templo honorarunt: & sacrum de ipsa sermonem evulgarunt, Nimirum lovem ejus amore captum quòd esset pulchra, forma in taurum mutata, eam rapuisse, & in Cretam deportasse. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audivi: & nummus quo Sidonii utuntur, habet Europam, tauro, Iovi videlicet insidentem: sed ædem Europæ esse non confitentur. Habent & aliud templum Phœnices non Assyrium, sed Ægyptium, quod ex Heliopoli in Phœniciam pervenit: id quidem non

1 Ἀστάρτης] Leg. Scaliger ad Varron. 4. Ling. Latin. Achill. Tat. l. 1 Tertullian. Apolog. cap. 24. *unicuique etiam provinciæ & civitati suus Deus est, ut Syriæ Astartes.* Xiphilin. Quidam Iunonem esse contendunt, alii Venerem. *Bonrd.*

τα. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ὄπωπα. μέγα δὲ καὶ τόδε, καὶ ἀρχαῖόν ἐστι. εἶδον δὲ καὶ ἐν Βύβλῳ μέγα ἱερὸν Ἀφροδίτης Βυβλίης. ἐν τῷ, καὶ τὰ ὄργια ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελέεται. ἐθέην δὲ καὶ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ ὧν τὸ ἔργον τοῖς ἐς Ἄδωνιν ὑπὸ συὸς, ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γηγενέϊ. καὶ μνήμην δὲ πάθεος, τύπτονται τε ἑκάστου ἔτεος, καὶ θρηνέουσι, καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσι. καὶ σφίσι μεγάλα πένθεα ἀνὰ πᾶσαν χώρην ἵσταται. ἐπὰν δὲ δαπτύψωνται τε, καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν καθαγίζουσι τῷ Ἀδωνίδι, ὅκως ἐόντι νέκυϊ. μετὰ δὲ, τῇ ἐπιὴ ἡμέρῃ, ζώειν τέ μιν μυθολογέουσι, καὶ ἐς τὴν ἠέρα πέμπουσι, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται, ὅκως Αἰγύπτιοι, ἀποθανόντος Ἄπιος. γυναικῶν δὲ, ὁκόσαι οὐκ ἐθέλουσι ξυρέεσθαι, τοιήνδε ζημίην ὑπομένουσι. ἐν μιῇ ἡμέρῃ, ἐπὶ πρήσει τὴν ὥρης ἴσαε). ἡ δὲ ἀγορὴ, μείνοισι ξείνοισι παρέχεται). ἐν δὲ ὁ μυθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην, θυσίη γίνεται). εἰσὶ δέ ἔνιοι Βυβλίων, οἳ λέγουσι πολλὰ σφίσι πεφάνθαι τὸν Ὄσιριν Αἰγύπτιον. καὶ τὰ πένθεα, καὶ τὰ ὄργια, οὐκ ἐς τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὄσιριν πάντα πρήσσεσθαι. ἐρέω δὲ ὁκόθεν καὶ τάδε σφίσι δοκέουσι. κεφαλὴ ἑκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀπικνέεται, πλώουσα τὸν μεταξὺ πλόον, ἑπτὰ ἡμερέων. καὶ μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείῃ ναυτιλίῃ. τρέπεται δὲ ἑβδομαῖα, ἀλλ' ἐς μέσην τὴν Βύβλον ἀπικνέεται). καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θῶμα. καὶ τοῦτο ἑκάστου ἔτεος γίνεται, τὸ, καὶ ἐμοὶ παρεόν, οὐ Βύβλῳ ἐλθεῖν. καὶ τὴν κεφαλὴν ἐθηησάμην Βυβλίνην. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο θῶμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ. ποταμὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ ὄρεος, ἐς τὴν ἅλα ἐκδιδοῖ. ὄνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις non vidi, sed & hoc magnum est, & vetustum. Vidi etiam Bybli, magnum Bybliæ Veneris templum, in quo ritus quosdam sacros in Adonidem peragunt: quos ego novi. Nam quod aper in Adonim egit, hoc in suo solo factum esse dicunt: atque in rei memoriam, singulis annis verberantur, & lamentantur, rituſque sacros peragunt, magnique luctus per regionem ipsis indicuntur. Et postquam verberandi, & plorandi finis factus est, primùm quidem Adonidi tanquam defuncto inferias agunt. Postea verò altero die eum vivere fabulantur, & in aërem mittunt, & capita detondent, ut Ægyptii, quum mortuus est Apis. Quæcunque autem mulieres tonderi nolunt, talem pœnam exolvunt. Diem unum ad quæstum corpore faciendum prostant. Forum autem illud solis peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in sacrificium datur. Sunt autem ex Bybliis nonnulli, qui dicunt apud se humatum esse Osirim Ægyptium: luctusque & ritus hosce, non Adonidi, sed Osiridi omnes fieri: cujus rei dicam unde fidem faciant. Caput unoquoque anno ex Ægypto Byblum defertur, septem diebus, quantum spatii ex illa in hanc est, enatans: ipsumque venti divina quadam navigatione ferunt: nec usquam aliò vertitur, sed solam Byblum perfertur: totaque res ea est admiranda. Atque id fit quotannis, cumque Bybli essem, factum est: caputque vidi papyraceum. Porrò etiam alia res admiranda est in terra Bybliorum. Fluvius quidam ex Libano monte in mare defertur: fluvio nomen

est

ἐπικείσθαι. ὁ δὲ ποταμὸς, ἐκφέρει ἐπὶ θάλασσαν, καὶ τὴν χρόαν ἐξίστησι, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν καὶ πελάγιον, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πάθεα. μυθέονται δὲ ὅτι ταύτῃσι τῇσι ἡμέρῃσι, ὁ Ἄδωνις αὖτε ἐν Λιβάνῳ πατάσσεται. καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον, ἀλλάσσει τὸν ποταμὸν, καὶ τῷ ῥόῳ τὴν ἐπωνυμίην διδοῖ. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι. ἐμοὶ δέ τις ἀνὴρ Βύβλιος, ἀληθέα δοκέειν λέγειν, ἑτέρην ἀπηγήσατο καὶ πάθεος αἰτίην. ἔλεγε δὲ ὧδε. ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμὸς ὦ ξεῖνε, ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἔρχεται. ὁ δὲ Λίβανος, κάρτα ξανθολεύκως ἐστι. ἄνεμοι οὖν τηνικάδε ἐκείνηπερ ἀπὸ ἠμέρης ἐσάμβροι, τὴν γῆν τῷ ποταμῷ ἐπιφέρουσι, ἐοῦσαν ἐς τὰ μάλιστα μιλτώδεα. καὶ δοκέει μὲν, αἱμώδεα πίδησι. καὶ τῶδε τοῦ πάθεος αἷμα, τὸ, λέγουσι, ἀλλ' ἡ χώρη αἰτίη. ὁ μὲν μοι Βύβλιος, τοσαῦτα ἀπηγήσατο. εἰ δὲ ἀτρεκέως ταῦτα ἔλεγε, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ κάρτα θεῖα καὶ ἀνέμου ἡ συντυχίη. ἀνέβαν δὲ ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι δρηκαῖον ἱρὸν Ἀφροδίτης ἔμμεναι, τὸ, Κινύρης εἴσατο. καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν, καὶ δρηκαῖον εὗρον. τάδε μὲν ἐπὶ τὰ ἐν τῇ Συρίῃ δρηκαῖα, καὶ μεγάλα ἱρά. τοσαῦτα δὲ ἐόντων, ἐμοὶ δοκέειν, ὐδὲν τοῦ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει μεῖζον ἔμμεναι, οὐδὲ νηὸς ἄλλου ἀγιώτερον, οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱερωτέρη. ἔνι δὲ ἔργα ἐν αὐτῷ πολυτελέα, καὶ δρηκαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θώματα, καὶ ξόανα Θεοπρεπέα. καὶ Θεοὶ δὲ κάρτα αὐτόθι ἐμφανέες. ἰδρῶτι γοῦν ἐν παροῦσι σφίσι τὰ ξόανα, καὶ

est Adonis. Hic quotannis cruore inficitur, amissoque colore in mare delabitur: magnamque pelagi partem cruentat, tempusque lugendi Bybliis indicat. Fabulantur autem Adonim hisce diebus in Libano sauciari, unde in aquam delatus sanguis: fluvii colorem mutet, eidemque nomen det. Atque hæc quidem vulgo dictitant. Sed vir quidam Byblius, mihi vera dicere visus, aliam hujus rei causam narravit. His verbis. Fluvius hic Adonis, ô hospes, per Libanum defertur, cujus terra est admodum flava: quam minio simillimam, venti vehementes diebus illis exorientes, in fluvium deferunt: eaque facit ut cruentus videatur: ita non sanguis, quem ajunt, sed terra hujusce rei causa est. Ac Byblius quidem hæc mihi narravit. Quæ si vera sunt, divinus admodum hic venti ortus mihi videtur. Cæterùm ex Byblo in Libanum ascendi, confecto diei unius itinere, cùm audivissem ibi esse antiquum Veneris templum, quod Cinyras dedicarat. Quod templum vidi pervetustum. Atque hæc quidem in Syria sunt antiqua & magna templa. Quæ cùm multa sint, nullum tamen, quantum mihi videtur, majus eo est, quod in sacra civitate habetur, neque etiam ædes alia sanctior, nec terra magis sacra. In eo autem sunt, & pretiosa opera, & antiqua donaria, & mirabilia multa, Deorumque statuæ, Diique ipsis admodum conspicui. Nam statuæ sudant, moventur, & oracula edunt,

1 Ἰδρώτι γοῦν] De his imaginum sudoribus Ioseph. Scaliger ad Tibullum lib. 2. & Dan. Heynl. ad Sil. Ital. *Bond.*

κινέσται, ἐ χρησμηγορέι. κ᾽ βοὴ
ἦ πολλάκις ἐγήγερθ᾽ ἐν τῷ νηῷ, κλει-
σθέντ᾽ ἔ ἱερῦ. κ᾽ πολλοὶ ἤκου-
σαν. ναὶ μὼ ἔ ὄλβιε, ἐ τοῖ-
σι ἐγὼ οἶδα, πρῶτός ἐσι. πολλὰ γὲ
αὐτοῖσι ἀπικίεται χρήματα, ἴκ τ᾽
Ἀραβίης, ἐ Φοινίκων, ἐ Βαβυλω-
νίων. κ᾽ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης.
καὶ ἦ, κ᾽ Κίλικες φέρουσι. τὰ ἦ,
Ἀσσύριοι. εἶδον ἦ ἐγὼ ἐ τὰ, ἐν τῷ
νηῷ λάθρη ἀπόκειτα, ἐθῆτα πολ-
λὰ ὼ, κ᾽ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄργυ-
ρον, ἢ ἐς χρυσὸν ἀπόκειτ᾽. ἔσ-
τι μ᾽ γὲ, κ᾽ παννύχιες, ἀδά-
μοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποις τοσαῦτ᾽ ἀ-
πέδεξε. ἱστορέοντι δέ μοι ἐπέων
πέρι, ὁκόσα τῷ ἱρῷ ἐσι, κ᾽ τῶν
Θεῶν αὐτοί, ἢν πᾶ δοκέωσι, πολ-
λοὶ λόγοι ἐλέγοντο. τ᾽, οἱ μ᾽, ἱερί.
οἱ δ᾽, ἐμφανέες. οἱ ἦ, κάρτα μυ-
θώδες. κ᾽ ἄλλοι, βάρβαροι. οἱ-
μὼ, τοῖσι Ἕλλησι ὁμολογέοντες.
τὰς, ἐγὼ πάντας μ᾽ ἐρέω, δέκομαι
ἦ οὐδαμᾶ. οἱ μ᾽ ὧν πολλοὶ, Δού-
καλίωνα τ᾽ Σκύθεα τὸ ἱρὸν εἰσαῦ-
λέγουσι. τοῦτον Δούκαλίωνα, ἐπὶ ᾧ,
τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐγήγερ. Δουκαλίω-
νο ἦ πέρι, λόγον τὸν Ἕλληνες ἤκου-
σα, τ᾽, Ἕλληνες ἐπ᾽ αὐτῷ λέγουσι.
ὁ ἦ μῦθος, ὧδε ἔχει. ἦδε ἡ γένεη,
οἱ νῦ ἄνθρωποι, ἐ πρῶτοι ἐγένοντο.
ἀλλ᾽ ὀλέεν μὼ ἡ γένεη, πάντες
ἄλοντο. ὕστοι ἦ, γένε ἔ δευτέρη
εἰσί. τὸ, αὖτις ὑπὸ Δουκαλίωνο ἐς
πλῆθὼ ἀπίκετο. ὀλέεσθαι ἦ τὸν
ἀνθρώπων, τάδε μυθέονται. ὑβρίσαι
κόρτα ἐόντες, ἀθέμισται ἔργα ἔπρασσον.
ὅτε γὲ ὅρκια ἐφύλασσον, ὅτε
ξείνους ἐδέκοντο, ὅτε ἱκετέων ἠνέ-
χοντο, ἀτ᾽ ὧν σφίσι ἡ μεγάλη συμ-
φορὴ ἀπίκετο. αὐτίκα ἡ γῆ πολλὸν
ὕδωρ ἐκδιδοῖ, κ᾽ ὄμβροι μεγάλοι
ἐγένοντο, κ᾽ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν
μέζονες, κ᾽ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολ-

edunt, & clauſo templo clamor in æde ſæpenumero eſt coortus, quem audivêre multi. Quinetiam in iis quæ novi, præcipuæ ſunt opes. Nam multæ res ipſis afferuntur, ex Arabia, Phœnicibus, & Babyloniis: item aliæ ex Cappadocia, aliaſque Cilices afferunt, alias Aſſyrii. Præterea vidi quæ in æde ſecretò repoſita ſunt, veſtes videlicet multas, & quæcunque in argentum, aurum-ve ſunt converſa. Nam feſta, celebritateſque nullibi gentium tot receperunt. Porrò mihi de annis inquirenti, quot jam ſtetiſſet templum, quamque ipſi Deam eſſe putarent, multa dicebantur: quorum alia erant ſacra, alia manifeſta, alia admodum fabuloſa, alia barbara, alia cum Græcis conſentientia, quæ referam quanquam ea nullatenus probo. Complures igitur Scytham illum Deucalionem, eum puta Deucalionem, cujus temporibus aquarum diluvium fuit, templum hoc conſecraſſe tradunt. Apud Græcos autem, quod illi de Deucalione dicunt, audivi: ſicque ſe habet fabula. Hanc hominum generationem quæ nunc eſt, ab initio nequaquam fuiſſe, ſed eam quæ tum fuit totam interiiſſe. Hos autem homines qui nunc ſunt, ſecundi generis eſſe, quod rurſus à Deucalione in multitudinem excrevit. De illis autem hominibus hæc tradunt: eos cum eſſent admodum contumelioſi: nefaria perpetraſſe juramentum non obſervando, hoſpites non recipiendo, ſupplices non ferendo. Quam ob cauſam in magnam calamitatem incidiſſent: quum terra protinus aquam multam effudit, imbres magni ingruerunt, fluvii majores decurrerunt, atque *in*

tan-

λὼν ἀείδη, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ ἐχθύσαντο, καὶ πάντης ὄλεσθρ. Δευκαλίωνα δ', μοῦνον ἀνθρώπων ἐλέσθαι ἐς γενεὴν δευτέρην, δίκαιόν τε, καὶ εὐσεβίης εἵνεκα, καὶ δὲ οἱ τοιῆδε ἐγένετο. λάρναξ μεγάλην, τὴν, αὐτὸς ἔχε, ἐς ταύτην ἐσβιβάσαντα παῖδάς τε, καὶ γυναῖκας ἰούσας ἑπέσθαι. ἐσβαινόντι δὲ οἱ, ἀπίησαν σύες, καὶ ἵπποι, καὶ λέοντες γένεα, καὶ ὄφιες, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐν γῇ νέμονται πάντα ἐς ζεύγεα. ἐδέξατο πάντα ἐδέξατο. καί μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλὰ σφισι μεγάλη διὰ θεὸν φιλίη ἐγένετο. καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντες ἐπλώσαν, ἔστ' ἐπὶ ὕδωρ ἐπεκρέπετο. τὰ, μὲν Δευκαλίωνα φασίν, Ἕλληνες ἱστορέουσι. τὰ δὲ ἐπὶ τούτῳ, λέγεται λόγος ἐπὶ τῇ ἐν τῇδε πόλι μεγάλως ἄξιον θωυμάσαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χώρῃ, χάσμα μέγα ἐγένετο, καὶ τὸ σύμπαν ὕδωρ κατέδεξατο. Δευκαλίωνα δ', ἐπὶ τούτῳ ἐγένετο, βωμόν τε ἕδρυσαι, καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἥρης ἄγιον ἱδρύσατο. ἐγὼ δ', καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστι ὑπὸ τῷ νηῷ, καὶ ἐστι μικρόν. εἰ μὲν ἦν πάλαι ἐκ μέγα ἦν, νεῶν τοιόνδε ἐγένετο, οὐκ οἶδα. τὸ δ' ἐγὼ εἶδον, μικρὸν ἐστι. σῆμα δέ τι ἱστορέης, τόδε πρήσσουσι. δὶς ἐκάστου ἔτεος ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸν νηὸν ἀφικνέεται. φέρουσι δὲ οὐκ ἱερεῖς μοῦνον, ἀλλὰ πᾶσαι Συρίη, καὶ Ἀραβίη. καὶ πέρην δὲ Εὐφρήτεω, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἐρχόντων, καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι, τὸ, πρῶτα μὲν ἐν τῷ νηῷ ἀφιᾶσι. μετὰ δ', ἐς τὸ χάσμα κατέρχεται, καὶ δύεται τὸ χάσμα μικρὸν ἐὸν, ὕδατος πλῆθος πολλόν. τὰ, δὲ ποιέοντες, Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόνδε νόμον θέσθαι λέγουσι, συμφορῆς τε, καὶ δύε-

tantum intumuit mare, ut omnia essent aqua, & omnes perierint. Deucalion autem solus hominum relictus est in secundam generationem, prudentiæ, & pietatis gratia. Servatus autem fuit hoc pacto. Magnam quandam arcam, quam ipse habebat, liberis & uxore in eam impositis, conscendit. Ingredientem sequuti sunt apri, equi, leones, serpentes, & alia quæcunque in terra pascuntur, bina cuncta. Quæ omnia excepit: nec ipsum lædebant: sed magna inter eos divinitus erat concordia: unaque in arca omnes navigarunt, quandiu aqua superavit. Atque hæc quidem de Deucalione Græci tradunt. De iis autem quæ deinceps sequuta sunt, quiddam ab incolis Sacræ civitatis refertur, magna dignum admiratione, nimirum sua in regione factum ingentem hiatum, qui universam aquam absorbuit. Tum Deucalionem aras fecisse, suprague hiatum ædem Iunoni sacram erexisse. Ego verò hiatum illum vidi, qui sub æde admodum est exiguus: verùm nescio fuerit-ne olim magnus nunc verò ejusmodi factus. Is utique quem vidi parvus est. Signum autem quo historiæ huic fidem faciant, hoc peragunt. Bis quotannis ex mari aqua in ædem defertur: quam non sacerdotes modò ferunt, sed tota Syria, & Arabia, & qui trans Euphratem habitant, multi homines ad mare veniunt, indeque omnes aquam afferunt, quam in æde primùm effundunt: deinde ea in hiatum delabitur, ab eo quanvis parvo, ingens aquæ copia recipitur. Qui hæc faciunt, Deucalionem eo in templo legem hanc tulisse dicunt, in calamita-

μισίης μνῆμα ἔμμβραγ. ὁ μὲν οὖν ἀρχαῖος αὐτοῖς λόγος ἀμφὶ δὲ ἱρῇ, τοιόσδέ ἐστι. ἄλλοι δέ, Σεμιράμιος τῆς Βαβυλωνίης, φασί, δὴ πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστί, ταύτῃσι δὲ τὸ ἔδος εἶναι νομίζουσι. σὸν Ἥρῃ δέ εἶναι, ἀλλὰ μητρὶ ἑωυτῆς. [1] τῇ, Δερκετοῖ ὄνομα. Δερκετοῦς δὲ εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθηησάμην, θῆγμα ξένον. ἡμισέῃ μὲν, γυνή. τὸ δὲ ὑπόγαιον ἐς μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας, ἰχθύος ἐστὶ δοκεύειν. ἡ δὲ ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ, πᾶσα γυνή ἐστι. πίστις δὲ λόγου αὐτοῖσι, ὃ κάρβα ἐμφανίες. [2] ἰχθύας, χρῆμα ἱρὸν νομίζουσι, καὶ ὅκοτε ἰχθύων ψαύσαι. καὶ ὄρνιθας τὰς μὲν ἄλλας, σιτέονται, ὡσαύτως δὲ μόνον, οὐ σιτέονται, ἀλλὰ σφίσι ἠδὲ ἱρή. τὰ δὲ γενόμενα, δοκέει αὐτοῖς ποιέειν, Δερκετοῦς, καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα. τὸν μὲν, ὅτι Δερκετοῦ μορφὴν ἰχθύος ἔχει. τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος, ἐς ὄρνιθα ἀπίκετο. ἀλλ' ἐγὼ τὸ μὲν νέον, ὅτι Σεμιράμιος ἔργον ἐστί, πάνυ κου δέχομαι. Δερκετοῦς δὲ τὸ ἱρὸν ἔμμβραγ, οὐδαμῶς πείθομαι, ἐπὶ δὲ παρ' Αἰγυπτίων ἔνιοί εἰσι, οἳ ἰχθύας οὐ σιτέονται, καὶ τάδε οἱ Δερκετοὶ χαρίζονται. ἔστι δὲ ἄλλος λόγος ἱρὸς, τὸν, ἐγὼ σοφοῦ ἀνδρὸς ἤκουσα. ὅτι μὲν δὴ Θεὴ, Ῥέη ἐστί. τὸ δὲ ἱρὸν, Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ ἦν Λυδὸς μὲν ἦν, πρῶτος δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ, Φρύγες, καὶ Λυδοὶ, καὶ

tis & beneficii monumentum. Quare antiqua apud illos fama de templo, est hujusmodi. Alii autem Babyloniam illam Semiramidem, cujus multa per Asiam extant opera, hoc templum consecrasse putant, non Junoni, sed matri suæ, cui Derceto fuit nomen. Dercetûs autem imaginem in Phœnicia vidi, spectaculum insolitum. Erat dimidia parte mulier: & quantum à femoribus ad pedes imos protenditur, in piscis caudam desinebat. Sed quæ est in Sacra civitate, tota est mulier. Porrò argumenta quibus hunc narrationi fidem faciant, clara non habent. Pisces sacros putant, nec pisces attingunt unquam. Ex avibus, alias quidem edunt, sed solam columbam non edunt, quæ sacra ipsis est. Et quòd hæc ita fiunt, placet ipsis Dercetûs & Semiramidis gratia fieri: hoc quidem, quia Derceto piscis formam habet: illud quia Semiramis ad postremum in columbam versa est. At ego ipsam quidem ædem Semiramidis opus esse, forsan admiserim. Sed Dercetûs sacram esse nequaquam credo; quando & apud Ægyptios nonnulli sunt, qui piscibus non vescuntur, neque id Dercetûs in gratiam faciunt. Fertur autem & alius sermo sacer, quem ego à sapiente viro accepi: scilicet Rheam esse, Deam illam: templum autem Attæ opus. Porrò Attes genere fuit Lydius, primusque sacra in Rheæ honorem, tradidit. Ac quibus Phryges, Lydi,

1 Τῆς Δερκετοῦ] Leg. Scal. ad Varr. locum cit. *Bourd.*

2 Ἰχθύας, χρῆμα ἱρὸν νομίζουσι] Et hac de causa piscator Heliodorus cum frustra multoties rete jecisset, huic Deæ suspendit lib. 6. Anth.

Δαίμονι τῇ Συρίῃ μάτην τρίζων Ἡλιόδωρος
Δίκτυον, ὃν πολλῷ δ' ἔθετο πρόσθ' ὕδατι. Idem.

1 Ἄτ-

Σαμοθρακες ἐπιτελίσασι, Ἄττεω πάντα ἔμαθον. ὡς γάρ μιν ἡ Ρέη ἔτμε, βίην μὲν ἀνδρηίην ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ ἠλίην ἡμείψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικηίην εἵσατο. καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτέων, ὄργια τελέσκετο, καὶ πᾶ, ἔπαθε ἀπηγέετο, καὶ Ρέην ἤειδε. ὁ τοῖσι, καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δὲ οἱ πέριξ Εὐφρήτεα ἄνθρωποι, ὅτι αὐτὸν, ὅτι ὄργια ἐδέκηντο, ὁ δὲ τοῦ χώρου τὸ ἱρὸν ἐποιήσατο. σημήια δὲ ἡ Θεὸς τὰ πολλὰ ἐς Ρέην ἀπικέει. λέοντες γάρ μιν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, οἰκηίην Ρέην Λυδοὶ ποιέουσι. ἔλεγε δὲ ὁ Γάλλων πέρι, οἱ εἰσι ὁ τοῦ ἱροῦ, ὅτι Γάλλοι Ηρη μὲ ὑβρίσαντες, Ρέη δὲ τίμωντες, καὶ Ἄττεα μιμέονται τὰ, δέ μοι δόκεε μὲ δικαίη ἔμμεμφε. ἀληθέα δὲ, ὅ. ἐπὶ ὁ τομῆς, ἄλλην αἰτίην ἤκουσε πολὺν πιστέρην. ἀνδανέ δέ μοι τὰ, λέγουσι ὅ ἱρὰ πέρι, τοῖσι Ἕλλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντες. τῷ μὲ Θεὸν, Ηρην δοκέοντες, τὸ οἱ ἔργον, Διονύσου ὅ Σεμέλης ποίημα. καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συρίην ἀπίκετο, κείνην ὁδὸν, τῷ, ἦλθε ἐπ' Αἰθιοπίην. καὶ ἔστι πολλὰ ὁ τοῦ ἱροῦ Διονύσου ποιητέα σήματα. ὁ τοῖσι, καὶ ἐνθῆτες βάρβαροι, καὶ λίθοι Ἰνδοὶ, καὶ ἐλεφάντων κέρατα, τὰ Διόνυσον ἐξ Αἰθιόπων ἤνεικε. καὶ φαλλοὶ ὅ ἑστᾶσι ὁ τοῖσι προπυλαίοισι δύο κέρατε μεγάλοι. ἐπὶ ὅ, ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιγέγραπται, Τόσσδε φαλλὸς Διόνυσον, Ηρη μητρυιὴ ἀνέθηκα ἐμοὶ μὲ ὤν, καὶ τάδε δρκέϊ. ἐρέω ὅ ὃ ἄλλο, τί ἐστι ὁ τοῦ νηοῦ Διονύσου ὄργιον. Φαλλὸς Ἕλληνες, Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐπὶ ὅ, καὶ τοιόνδε τι

di, Samothraces utuntur, ea omnia ab Atte didicerunt. Postquam enim ipsum castravit Rhea, vitam quidem virilem agere desiit, formam autem fœmininam assumpsit, vestemque muliebrem induit. Atque ita per omnem terram obambulans, sacra passim peragebat, quæque passus esset, narrabat: Rheamque celebrabat. Inter quæ & in Syriam venit: & cùm qui trans Euphratem habitant, neque ipsum, neque sacra reciperent: hoc in solo templum constituit: multaque adsunt signa Deæ, quæ faciunt ut Rhea videatur. Leones enim ipsam ferunt, habetque tympanum, & super capite turrim gestat qualem Rheam Lydi fingunt. Dicebat autem & de Gallis idem, qui in templo sunt Gallos non Iunoni, sed Rheæ castrari, & Atten imitari. Hæc mihi decora quidem videntur, at non vera: siquidem castrationis causam aliam multò fide digniorem audivi. Placent verò mihi hæc quæ de templo dicunt, in quibus cum Græcis consentiunt: Deam quidem Iunonem putantes esse, ipsum autem opus Bacchi Semeles filii. Etenim Bacchus in Syriam venit, eo itinere quo in Æthiopiam est profectus. Multaque in templo sunt indicia, quæ Bacchum authorem comprobant. Inter quæ & vestes barbaræ, & lapilli Indici, & elephantorum cornua, quæ Bacchus attulit ex Æthiopia. Etiam priapi stant in vestibulis, duo admodum magni, quibus inscriptum est hoc epigramma. Hos posui Bacchus tibi Iuno noverca priapos. Ac mihi quidem vel ista sufficiunt. Cæterum aliud quoque dicam, quis sacrorum sit ritus in æde Bacchi. Græci priapos Baccho erigunt: in quibus & tale quiddam portant,

φέρεται, [1] ἄνδρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. καλέονται δὲ τάδε, νευρήσαντα. ἔστι δὲ ἐν τῷ ἱρῷ. ἐν δεξιᾷ δὲ νηῒ, καθῆται σμικρὸς ἀνὴρ χαλκεος, ἔχων αἰδοῖον μέγα. τοσαῦτα μὲν ἀμφὶ τῶν οἰκιστέων δὲ ἱρὰ μυθολογέουσι. ἡδὴ δὲ ἐρέω καὶ δὲ νηοῦ πέρι, ὁποῖός τε ὁκως ἐγένετο, καὶ ὅστις μιν ἐποιήσατο. λέγεται τὸν νηὸν τὸν πρὶν ἐόντα, μὴ ἔμμεναι τὸν νῦν ἐξαίρην μεγαλήτερον, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν, κατενεχθῆναι χρόνῳ ὕστερον. τὸν δὲ νῦν ἐόντα, Συρίατονίκης ἔμμεναι ποίημα, γυναικὸς δὲ Ἀσσυρίων βασιλῆος. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατονίκη ἐκείνη ἔμμεναι, τὸν ὠφόγονον ἠρήσασθαι. τὸν, ἤλεγξε δὲ ἰητρὸς ἐπινοίῃ. ὡς γάρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβε, ἀμηχανίῃσι τῷ κακῷ, αἰσχρῷ δοκέουσα, καὶ ἡσυχίην εἶχε. ἔκειτο δὲ ἀλγέων οὐδέν. καί οἱ ἤ τε χροιὴ πάμπαν ἐτρέπετο, καὶ τὸ σῶμα δὴ ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρὸς, ὡς εἶδέ μιν ἐς οὐδὲν ἐμφανὲς ἀρρωστέοντα, ἔγνω τὴν νοῦσον ἔρωτα ἐμμεμαῶτα. ἔρωτος δὲ ἀφανέος πολλὰ σημήια, ὀφθαλμοί τε ἀδηνέες, καὶ φωνὴ, καὶ χροιὴ, καὶ δάκρυα. μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπίεζε. χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ ἔκα δὲ γενείσκετο τῷ καρδίῃ, σκάλλεε δὲ τὰς ἀνὰ τὸν οἰκίην πάντας. ὁ δὲ, ἅτε μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων, εὐηρεμίῃ μεγάλῃ ἦν. ὡς δὲ ἡ μήτρυιὴ ἀπίκετο τῷ τε χροιὴν ἠλλάξατο, καὶ ἱδρώειν ἄρξατο, καὶ τρόμῳ ἔχετο. καὶ ἡ καρδίη ἀνεπάλλετο. τὰ δὲ γιγνόμενα

pusillos viros ligneos, magna pudenda habentes. Vocantur autem Neurospasta hæc. Est igitur & hoc in templo illo. In dextra ædis, sedet pusillus vir æneus pudendum magnum habens: ac tantum de illo, quod ad templi conditores attinet, tradunt. Iam verò & de æde dicam, & de situ ejus, deque ejus conditore. Dicunt ædem illam quæ principio fuit, non esse eam quæ nunc est, sed antiquiorem illam successu temporis collapsam esse: hanc autem quæ nunc est, esse Stratonices opus, uxoris Assyriorum regis. Videtur autem mihi Stratonice illa esse, quam privignus amavit, cujus amorem medici industria deprehendit. Cùm enim hæc ægritudo ipsum invasisset, animi dubius ob malum quod turpe videbatur, silentio premens ægrotabat. Iacebat autem nihil dolens: verùm color ejus omnino immutabatur, & corpus in dies marcescebat. Medicus autem ut vidit ipsum morbi nullum præ se ferre manifestum indicium, cognovit eum amore laborare. Amoris autem occulti multa sunt signa, oculi languentes, vox, color, & lachrymæ. Quibus animadversis hoc fecit. Manu dextra tenebat cor adolescentis, eos verò qui in domo erant, omnes vocabat. Ille ingredientibus cæteris omnibus, erat maximè quietus: at noverca veniente, tum demum & colorem mutare, & sudorem emittere incipiebat, & tremore corripiebatur, eique cor subsultabat. Quæ cùm ita fierent, manifesta amo-

1 Ἄνδρας μικροὺς] Phalli sive Priapi pingebantur nanorum specie, ut monui ad Petron. sequitur mox, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας, & paulò post ἔχων αἰδοῖον μέγα. sic apud Hesych. νάνος· ὁ τὸ μικρὸν, ὡς νάνον ἢ αἰδοῖον ἔχοντα μέγα, οἱ γὰρ νάνοι μεγάλα ἔχουσι αἰδοῖα. Talis erat pictura Dei hortorum cujus meminit Tzetzes ad Lycophronem vocans eum δυσειδῆ & βαθυαίδοιον lege βαθυαίδυιον. Bourd.

1 Ἡλε-

μᾶμα ἐμφανίσας τῷ ἰητρῷ, τὸν ἔρωτα ἔπεισε. καὶ μιν ὧδε ἰήσατο. καλέσας γὰρ νεηνίσκον τὸν πατέρα, κώφρονα ὀρρωδέοντα, ἤδη νόσου ἴφη, τέκνον, ὁ παῖς οὐκ ἀρρωστέει, ἀ νόσος ἔστι, ἀλλὰ ἀδικίη. οὐδὲ γάρτοι ἀλγέει μιν οὐδέν, ἔρως δέ μιν, καὶ φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιθυμέει δέ, τὸ, ὑδαμᾷ τύξεται, φιλέων γυναῖκα ἐμὴν, τέκνον, ἐγὼ ὅπι μετήσομαι. ὁ μὲν, ὡς τοιῇδε σοφίῃ ἐψώδεο. οὐδὲ, αὐτίκα ἐλίσσετο, ὡς τι σοφίης, καὶ ἰητρικῆς, μή μοι παῖδα ὀλέσῃς. ἀ γὰρ ἤλαν ταύτῃ συμφορῇ ἔχεται, ἀλλά οἱ ἡ νόσος ἀεκαζίη. τὺ, σὺ μηδαμᾷ ζηλοτυπίων, πένθος ἔμαιρε πάσῃ βασιληίῃ. μὴ γὰρ ἰητρὸς ἐὼν, φόνον ἀρξενίοις ἰητρικῇ. ὁμῶς, ὧδε ἀγνὼς ἐὼν, ἐθέλεις. οὐδέ, μιν αὖτις ἀμείβετο, ἀνόσια ἀοιδύσεις, γάμου ἐμὸν ἀπαυρόμενος, ἠδὲ ἰητῆρι ἄνδρα βιάμενος. σὺ δ, κῶς ἂν αὐτὸς ἔπτηξας, εἴτοι σὴν γυναῖκα ἐπόρξει ἐμεῦ τάδε δρόμενος; ὁ δὲ, ὡς τάδε ἔλεγε, ὡς δοκέοι αὐτὸς ἂν κατὰ γυναικὸς ἐφείσατο, οὐδὲ παιδὶ σωτηρίης ἐφθόνεε, εἰ καίτοι μητρυιῆς ἐπήμεε. ἀ γὰρ ὁμοίως συμφορὴν ἔμμεναι, γαμετῇ, ἢ παῖδα ὀλέσαι. ὡς δὲ τάδε ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, τί τοι ἔφη ἐμὲ λίσσεαι; καὶ χάζεο σὴν γυναῖκα πρόες. τὰ, δ' ἐλεγον ἐγὼ, πάντα ἔμ ψεύδεα. πείθεται μὲ τετέοισι. καὶ τῷ μὲ παιδὶ, λείπε δὲ γυναῖκα, καὶ βασιληίῃ. αὐτὸς δ' ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην ἀπίκετο, καὶ πόλιν ἐπὶ τῷ Εὐφρήτῃ ἐπώνυμον ἑωυτῷ ἐποιήσατο. ἔνθά οἱ δὲ ἡ πλούτη ἐχρήσατο. ὧδε μὲ ὁ ἰητρὸς ἔρωτα ἔσχε τε, καὶ ἰήσατο. ἤδε δὴ ὧν ἡ Στρατονίκη, ἔτι τῷ πρότερον ἀνδρὶ συνοικέουσα, ὄναρ τοιόνδε

amoris indicia medico præbebant. Atque ipsum hoc pacto sanavit. Advocato adolescentis patre, qui de filio valdè sollicitus erat: hic morbus, inquit, morbus non est, sed scelus. Nam hic quidem dolore vacat: sed ipsum amor, & vecordia tenet: eaque expetit quæ neutiquam consequetur, siquidem amat uxorem meam, quam ipsi non sum concessurus. Itaque is istiusmodi prudentia mentiebatur: at pater illico supplicavit, per prudentiam, & medicinam tuam, filium mihi ne perdas. Non enim sua sponte hoc malo tenetur: sed hic morbus invito illi accidit. Quare tu ne per zelotypiam toti regno luctum excites: neque medicus cùm sis, arti medicæ sis author cædis. Ita ignarus ille, precabatur. Sed medicus, denuo respondit, nefaria moliris, quum mihi conjugem adimere, & medico vim inferre vis. Tu verò quid faceres, siquis uxoris tuæ desiderio teneretur, quando hæc à me postulas? Tum ille ad hæc respondit, fore ut neque conjugi parceret, neque filio salutem invideret, etiamsi novercam expeteret. Neque enim parem esse jacturam, uxorem, aut filium amittere. Quibus auditis medicus, quid me rogas? inquit. Etenim tuam uxorem expetit: & quæ tibi dicebam modò, falsa erant omnia. His itaque pater adducitur, ac filio conjugem relinquit, & regnum. Ipse verò in Babylonicam regionem se contulit, urbemque supra Euphratem sibi cognominem condidit, ubi diem obiit. Hoc pacto Medicus amorem cognovit, & curavit. Stratonice verò hæc cum adhuc priori marito cohabitaret, somnium tale vidit. Visa est ei

ἐθηήσατο, ὡς μιν ἡ Ἥρη ὠείλάσι, ἐγείραί οἱ τ' ὸν τῇ ἱρῇ πόλῃ νηόν. εἰ δ' ἀπιθήσει, πολλά οἱ, καὶ κακὰ ἀπείλει. ἠδὲ, τὰ μὲ πρῶτα, ἐδεμίλιω ὥρην ἐποιεῖτο. μὴ δ', ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, τῷ τι αἰδρεῖ τῳ ὄψιν ἀπηγήσατο, καὶ τῳ Ἥρῃ ἰλάσκεῖθ, καὶ φησιν τ' νηὸν ὑπεδέξαλο. καὶ αὐτίκα ὑγιὰ γθομθήν, ὁ ἀνὴρ ἐς τῳ ἱρὴν πόλιν ἐπεμπε. σιὼ δὲ οἱ, καὶ χρήμαθα, καὶ φαιλιω πολλὰ. τὰς μὲ, οἰκοδομέειν. τὰς δ', καὶ ἓ ἀσφαλέῳ εἶνεκα. καλίσας δὲ τινα τ' ἑωυτῦ φίλων νεηνίην, κάρτα καλὸν, τῷ, ὄνομα ἦω Κομβάβῳ. ἐγὼ τοι ἔφη ὦ Κομβάβε, ἐθέλων εὖντα, φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε, καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας, τῳ δὴ ἐπεδέξαο. νυῦ δέ μοι χρεὼ μεγάλης πίστιος. τῷ, σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἑπόμθον, ἔργον τέ μοι ἐπιτελέσαι, καὶ ἱρὰ πλεῖσαι, καὶ φαιλῆς ἐπικρατέειν. σοὶ δ' ἀπικομθέῳ, ἐξ ἡμέων πυὴ μεγάλη ἔσῃ). ταῦτ' ἦ τάδε, ὁ Κομβάβος αὐτίκα λίσσεῖθ, πολλὰ λιπαρέων μή μιν ἐκπέμπειν, μὴ δ' πρόθυσιν τὰ πολλὰ ἑωυτῦ μέζονα χρήμαθα, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργον ἱερόν. τὰ, δ' ὀρῴωδεε, μή κοτέ οἱ ζηλοτυπίη χρόνῳ ὑπέρω ἐς τῳ Στρατονίκην ἠμύοιτο, τῳ, μὴν ἀπαξειν ἔμελλε. ὡς δ' ἠδαμᾶ ἐπείθετο, οὐδ', ἱκεσίης δλυτήρης ἅπαντα, δῶραί οἱ χρόνον ἐπὶ ἡμερίην. μὴ δὲ, λαθρηδὸν μιν τελέσαιθ τ' τ', μάλιστα ἐθέλετο. τυχὼν δὲ ῥηιδίως, ἐς τ' ἑωυτῦ οἶκον ἀπικνέε). καὶ πεσὼν χαμάζε, τοιάδε ὠδύρετο. ὦ δείλαιος, τί μοι ταῦτης φ πίστιος; τί δέ μοι ὁδῦ, φ τέλος ἤδη δέρκομαι; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ

Iuno jubere, ædem illam in Sacrâ civitate sibi extruere, & si non pareret, ipsi mala multa comminari. Cujus somnii primùm nullam rationem habebat. Postea verò, cum gravis morbus ipsam corripuisset, viro visionem narravit, Iunonem placare cœpit, ædemque illam promisit se condituram. Ac statim ubi convaluit, maritus ipsam in Sacram civitatem misit, cumque ipsa pecunias & magnum exercitum, partim ædificandi causa, partim securitatis gratia. Vocato autem quodam ex amicis suis, juvene admodum formoso, cui nomen erat Combabo: Ego te, inquit, Combabe ut pote probum, amicorum omnium diligo maximè: & cùm ob prudentiam, tum ob tuam erga me benevolentiam, quam & præstitisti, omnino laudo. In præsentia autem mihi est opus magna fide: quare volo ut tu cum uxore mea profectus, ædificium absolvas, & sacra peragas, & exercitui præsis. Postquam autem redieris, magnum à nobis honorem consequêre. Tum protinus obsecravit Combabus multis precibus ne se mitteret, nec pecunias suis facultatibus multò majores crederet, nec uxorem, opusque sacrum. Timebat autem ne zelotypia tandem sibi erga Stratonicen pareretur, ut quam solus inde abducturus erat. Verùm ubi nequaquam fuit permotus. Hic secundò supplicavit, ut sibi spatium septem dierum permitteret, ac deinde ablegaret, ubi res maximè necessarias peregisset. Quo facilè impetrato, domum suam abit, & procidens in terram: his verbis lamentabatur. O me miserum! quo mihi hæc fides? quo mihi hoc iter, cujus exitum jam video? Iuvenis ego

γυναικὶ κακῇ ἔψομαι. τὸ, δὲ μοι μεγάλη συμφορὴ ἕσεται, εἰ μὴ ἔγωγε πᾶσαν αἰτίην κακοῦ ἀποθήσομαι. τῷ, μὲ χρὴν μέγα ἔργον ἀποτελέσαι, τό, μοι παύσει φόβου ἐόντος. τάδε εἰπὼν, ἀπελέκα ἑωυτὸν ἐποίεε. καὶ πάντων τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγγήϊον μικρὸν κατέθετο. σμύρνῃ τε ἄμμι, καὶ μέλιτι, καὶ ἄλλοισι θυώμασι, καὶ ἐπίπαν, σφρηγίδι τῷ, ἐφόρεε, σημηνάμενος, τὸ τεῦχος ἔπτο. μετὰ δὲ, ὡς μιν ὀδυπορίεον ἐδέκετο, ἀπικόμενος ἐς τ βασιλῆα, πολλῶν παρεόντων, δίδοῖ τ ἄμμα τὸ ἀργήϊον, καὶ λέγει ὧδε. ὦ βάσκοπε, τό, δέ μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἀπεκέατο, τὸ, ἐγὼ κάρτα ἐπόθεον. νεῷ δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, σοὶ τόδε θήσομαι. σὺ δὲ μοι ἀσφαλέως ἔχειν. τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον. τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον. αὐτὰρ ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὖτις λάβησομαι. ὁδὲ, δεξάμενος, ἑτέρῃ σφρηγῖδι ἐσημαίνετο, καὶ τοῖσι ταμίῃσι φυλάσσειν ἐνετείλατο. Κομβάβῳ μὲν ὧν, τοιαύτῃδε ἀσφαλέα ὁδὸν ἤνυε. ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν, ἀπεδέξατο τὴν οἰκηδόμησεν. καὶ σφέσι τελέα ἔπλα ἐν τῇ ἔργῳ ἐξεγένετο. ἐν τοῖσι ἀπέβαινε τά, τῷ ὁ Κομβάβος ἐρράδιε. ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐπὶ πολλὸν συνόντα μιν, ποθέειν ἤρχετο. μετὰ δὲ οἱ, καὶ κάρτα ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ τὴν Ἥρην τυπτέειν αἰτίην ἐθέλουσαν γενέσθαι, Κομβάβου ἐθέλοντος, λαθεῖν μηδαμῶς Στρατονίκην δὲ πεπύσθαι, ὅτι ῥᾳδίως τ νηὸν ὑπέκκειτο. ὧδε, τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρόνεε, καὶ τὴν νοῦσον ἐκρύπτε. ὡς δὲ οἱ τὸ κακὸν μέζον ἠσυχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανὲς ἐτύγχανε, κλαίουσά τε δὴ ἡμέρης, καὶ Κομβάβου ἀ-

ego sum, & cum muliere formosa proficiscar: magnamque in calamitatem incidam, nisi omnem mali causam amoveam. Quare opus est ut magnum peragam facinus, quo metus hic omnis curetur. Hæc fatus, mancum se reddidit amputatis virilibus, quæ in vasculo recondit, cum myrrha, melle, aliisque odoramentis: postea cùm illud obsignasset annulo, quem gestare solebat, vulnus curabat. Porrò cùm sibi proficiscendum judicaret, ad regem venit, cui præsentibus multis cùm dat vasculum, tum hæc dicit: Hoc ego vasculum, Domine inter pretiosissima domi repositum habui, idque in primis amabam. Nunc autem quando magnum iter ingredior, hoc apud te deponam. Tu verò tutò serva, nam hoc auro potius mihi est, parisque cum animo pretii duco. Et postquam rediero, salvum recipiam. Tum ille acceptum altero annulo obsignavit: & quæstoribus servandum tradidit. Itaque Combabus exinde iter peragebat. Et cùm ad Sacram civitatem veniissent, ædem diligenter extruxerunt, & in opere tres annos exegerunt. Interim ea evenêre quæ metuebat Combabus. Nam Stratonice cum eo diu conversata, eum amare cœpit, mox etiam ejus amore insaniit. Et ajunt, qui Sacram civitatem incolunt, Iunonem harum rerum ultro fuisse causam: ut non lateret Combabi probitas, utque Stratonicen ulciscereturur, quòd ædem non facilè promisisset. Hæc autem principio quidem temperans erat, morbumque celabat, verùm ubi malum hoc factum est majus quàm ut silentio tegi posset, palam conficiebatur, interdiu flebat, & Combabum accer-

νεκελέετο. καὶ οἱ πάνυ Κομβάβος ἦν. τέλος δ', ἀμηχανίσασα τῇ συμφορῇ, δίκτερίαν ἐκεσίλαν ἐδίζετο. ἄλλως μὲν ἂν τὸ ἔρωτα ὁμολογέειν ἐφυλάσσετο, αὐτὴ δ' ἐπιχειρέειν ἠδέετο. ἔπινόεέ ὧν τοιάδε. οἶνον ἐωυτῇ μεθύσασα, ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν. ἅμα δ' οἶνον ἐσιόντι, παῤῥησίη ἐσέρχεται, καὶ ἡ λάθην χὴ ἀφέρεια αἰχρη, ἀλλὰ τὸ πρησσομένων ἕκαστα ἐς ἀγνοίην ἀναχωρέεί. ὡς δέ οἱ ἐδόκεε, καὶ ἐποίεε ταῦτα. καὶ ἐπεὶ σὺν δείπνῳ ἐγχύσας, ἀπικνεομένη ἐς τὰ οἰκήια, σὺν τοῖσι Κομβάβος, αὐλίζετο, λίσσεό τε, καὶ γόνων ἅπτεο, καὶ τὸ ἔρωτα ὡμολόγεε. ὁ δ', τὸν τε λόγον ἀπρήκτως ἀπεδέκετο καὶ τὸ ἔργον ἀνείνεο, καί οἱ τλῆμον μέμψιν ἐνεκάλλε. ἀπιλάσης δ' μέγα τι κακὸν ἐωυτῇ ἐργάσεσθαι, δείσας, πάνυ οἱ λόγον ἐξέφηνε, ἓ πᾶσαν τλῆ ἐωυτὸ πεῖσιν ἀπηγήσατο, καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἔνεικε. ἰδοῦσα δὲ Στρατονίκη, τὸ, ὅσον ἐλάπτο, μανίης μέγα τὸν ὀνείδεος ἔσχετο, ἔρωτος δ' αὐτίκα ἐλήθετο, ἀλλὰ πάντα οἱ συνεῖσα, τοῦτλῳ Θεμιστοκλέϊ ἐποιέετο ἔρωτος ἀπηγήσιος. ἔστι δ' ἔρως ἔν τοῖς ἐν τῇ ἱερῇ πόλει, καὶ ἔπεσι γε γυναῖκες Γάλλοι ἐπιθυμέεσι, ἓ γυναιξὶ Γάλλοι ἐπιμίσγονται. ζηλοτυπέει δ' αὐτὸς, ἀλλὰ σφίσι τὸ χρῆμα κάρτα ἱερὸν νομίζεται. τὰ, σὺν ὧν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει, ἀμφὶ τλῆ Στρατονίκλῃ, αὐτὸς μὲν τὸ βασιλῆα λίληθε, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπικνεόμενοι κατηγόρεον, καὶ τὰ γινόμενα ἀπηγέοντο. ἐπὶ τοῖσι νεμεσσηθεὶς, ἐξ ἀπλέου τὸ ἔργον, Κομβάβεον μετεπέμψατο. ἄλλοι δ' λέγουσι λόγον ὅτι ἀληθέα. τλῆ Στρατονίκλῃ, ἐπειδὴ ἀπέτυχε τοῦ, ἐδίετο, αὐτλῆ γράψασα ἐς τὸ ἄνδρα, ὃ accerſebat, eique omnia Combabus erat. Tandem cùm nullo pacto malum hoc curare poſſet: honeſtâ compellandi rationem quærebat. Itaque cùm alii amorem confiteri caveret, eum verò aggredi ipſa vereretur: iſtud excogitavit: ut vino inebriata cum ipſo in colloquium veniret. Pariter autem cum vino ingrediente, & loquendi fiducia accedit: nec admodum turpe eſt non impetraſſe, ſed eorum quæ aguntur ſingula oblivioni traduntur. Vt autem viſum eſt, ita quoque fecit. Poſtquam ex cœna egreſſi ſunt, ad ædes in quibus Combabus divertebatur, ſupplicabat, & genua prenſabat, amoremque fatebatur. Ille autem orationem ejus ægrè admittebat, ipſumque opus detrectabat, eique temulentiam objiciebat. At cùm illa magnum quoddam malum ſibimet illaturam minaretur, adductus metu rem totam patefecit, & quicquid à ſe ipſo paſſus eſſet, enarravit, ipſumque opus in lucem protulit. Stratonice iis viſis quæ nunquam futura putaſſet, à furore quidem illo ita in præſens deſtitit, amoris autem haudquaquam oblita eſt: ſed perpetua converſatione cum illo, ita infectum amorem ſolabatur. Hic amor eſt in Sacra civitate, & etiamnum durat. Mulieres Gallos quidem concupiſcunt, & mulieres Galli depereunt: nec zelotypus quiſquam eſt, at res valdè ſacra cenſetur. Enimvero hæc quæ Stratonice in Sacra urbe faciebat, regem nequaquam latuerunt. Sed complures venientes accuſabant illos, & quæ fierent, commemorabant. Hæc ægrè ferens, quanvis re infecta, Combabum revocavit. Alii verò falſo narrant, Stratonicen, poſtquam rogata non potuiſſet conſequi, literis ad virum

Κομβάβῳ κατηγορέειν, πείρην οἱ ἐπικαλέεσθαι. καὶ τὸ, Ἕλληνες Σθενεβοίης πέρι λέγουσι, καὶ Φαίδρης τ' Κνωσίης, ταυτὶ δ' Ἀσσύριοι ἐς Στρατονίκην μυθολογέουσι. ἐγὼ μὲν οὐδὲ Σθενεβοίην πείθομαι, οὐδὲ Φαίδρην, τοιάδε ἐπιτελέσαι, οἵ τ' Ἱππόλυτον ἀτρεκέως ἐπόψε Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν, ἐλέγετο ὡκως δὴ ἐληλύθεε. ὡς δὲ ἡ ἀγγελίη ἐς τὸν Γρὴν πόλιν ἀπίκετο, ἔγνω τε ὁ Κομβάβου τὸν αἰτίην, ἀναρσίον τε ἦεν, ὅτι οἱ ἡ ἀπολογίη οὐκοι ἐλέπετο. καί μιν ἐλθόντα, ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε, καὶ ἐς φυλακὴν ἔβαλε. μετὰ δὲ, παρεόντων οἱ τῶν φίλων, τοῖ, καὶ τότε πεμπομένῳ τῷ Κομβάβῳ παρεγένοντο, ἐξαναγαγὼν ἐς μέσον, κατηγορέειν ἄρχατο. καί οἱ μοιχήν τε, καὶ ἀκολασίην πεφάσθαι. κρεῖσσον δὲ δεινοπαθέων, πίστιν τε, καὶ φιλίην ἀνεκαλέετο, λέγων τελευτὰ Κομβάβου ἀδικέειν, μοιχόν τε ἐόντα, καὶ ἐς πίστιν ὑβρίσαντα, καὶ ἐς Θεὸν ἀσεβέοντα. τὰ δὲ τῷ ἔργῳ τοιάδε ἔπηξε. πολλοὶ δὲ παρεστεῶτες, ἤλεγχον, ὅτι ἀναφανδὸν σφέας ἀλλήλοισι συνεόντας, εἶδον. πᾶσι δὲ τέλος, ἐδόκεε αὐτίκα θνήσκειν Κομβάβοι, μεγάθει ἄξια ἐρασμίου. ὁδὶ, τέως μὲν ἐσήκεε, λέγων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐς τὸ φόνου ἦλτο, φθέγξατό τε, καὶ τὸ κειμήλιον ἤτεε, λέγων, ὡς ἀναιρεῖ μιν οὐκ ὕβρεως, οὐδὲ γάμων εἵνεκα, ἀλλὰ σκείων ἐπιθυμέων, τά, οἱ ἀπιὼν παρεθήκατο. ὡς δὲ τάδε ὁ βασιλεὺς κελεύσας τὸ κιμήλιον, σκέλος σκέπας τὰ οἱ φορέειν ἔδωκε. ὡς δὲ ἔνεικε, λύσας τὸν σφρηγῖδα ὁ Κομβάβου, τά, τε σκεύεα ἐπέδειξε, καὶ ἑωυτὸν οἷα ἐπεπόνθεε. ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τά, δὲ τοι

virum scriptis, Combabum accusasse, tanquam qui ipsam ad stuprum sollicitasset. Et quod Græci de Sthenebœa dicunt, déque Phædra Cnossia, idem & Assyrii de Stratonica fabulantur. At credo neque Sthenebœam, neque Phædram, talia perpetrasse, si Hippolytum Phædra verè concupiscebat. Sed hæc ita se habeant, ut acciderunt. Cæterùm ubi nuntius ad Sacram civitatem pervenit, & accusationem cognovit Combabus, animo confidenti abiit, quia domi defensionem reliquerat. Eum reducem rex in vincula protinus conjecit, & in custodia tenuit. Postea præsentibus amicis qui adfuerant cùm mitteretur Combabus, illum adductum in medium accusare cœpit, eique adulterium, & intemperantiam objecit. Et graviter admodum commotus, fidemque & amicitiam appellabat, dicens, Combabum triplicem injuriam intulisse, ut qui adulterium commisisset, fidem violasset, & in Deam impius fuisset, cujus in opere talia perpetrasset. Multi verò qui aderant, coarguebant ipsum quòd manifestè ipsos congredientes vidissent. Postremò videbatur omnibus Combabus morte mox afficiendus, ut qui capitalia peregisset. Ille verò stabat hactenus, nihil dicens. Sed cùm ad supplicium duceretur, tum demum loqui cœpit, & depositum popposcit, dicens se non contumeliæ nuptiis illatæ causa neci à rege dari, sed quòd ea retinere cuperet, quæ abiens apud illum deposuisset. Ad hæc vocato quæstore rex, ea jussit afferre, quæ ipsi custodienda dederat. Quibus allatis, resignato sigillo Combabus, ea quæ inerant monstravit, & quæ ipse à se passus fuisset, exposuit, dixitque, O rex

ego

ἐγὼ ὀρρωδέων, εἰ τό μοι τοιοῦτον ὀδὸν ἔπεμπες, ἀέκων ἦιον. καὶ ἐπεί με ἀναγκαίη μεγάλη ὧν σέο κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐοῦλα μὲν ἐς δεσπότην, ἐμοὶ δὲ οὐκ εὐτυχέα. τοιόσδε μέντοι εἰμι, ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίην ἐγκαλέοντος. ὁ δὲ, ὡς τάδε ἤκουσας, ὠφέλησάς τέ μιν, καὶ δακρύων, ἄμοσε ἔλεγε, ὦ Κόμβαβε, τί μέγα κακὸν εἰργάσω; τί δὲ σεαυτὸν οὕτω ἀεικέλιον ἔρεξας μεθ' ὁκοίων ἀνδρῶν ἔπραξας; τὰ, ἃ πάμπαν ἐπαινέω. ὦ χέτλιε, ὃς τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σὲ παθέειν, μήτε ἐμὲ ἰδέσθαι ὄφελε. ὁ γάρ μοι ταύτης ἁπλοκίης ἔδεε. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιάδε ἔτελε, πρῶτα μέν σοι, πίσις ἐξ ἡμέων ἔσσεται, αὐτέων συνηφαντέων ὁ θάνατος. μετὰ δέ, μεγάλη δωρεὴ ἀπίξεται, χρυσός τε πολλὸς, καὶ ἄρμενος ὥστε, καὶ ἐσθῆτες Ἀσσυρίαι, καὶ ἵπποι βασιλήιοι. ἀπίξεαι δὲ παρ' ἡμέας ἄνδρα ἐσαγγελέοντα. ἐδέ τις ἀπείρξει σε ἡμετέρης ὄψιος, ἐσθλῷ γὰρ γυναικὶ ἄμα ἀνάξομαι. τάδε εἰπὲ πάμπαν, καὶ ἐποίεε. καὶ οἱ μὲν, αὐτίκα ἐς φόνον ἔθεντο. τοῦ δὲ τὰ δῶρα ἐδέδοτο, καὶ ἡ φιλίη μέζον ἐγένετο. ἐδέκετο δὲ ἐόδεις ἐπ Ἀσσυρίων, Κομβάβῳ σοφίην, καὶ εὐδαιμονίην εἰπέλων. μετὰ δὲ, αἴτησε μὲν ἐπτελέσαι τὰ λείποντα τοῦ νηοῦ, ἀπτέλεα γάρ μιν ἀπολέλοιπε, ὥστε ἐπέμπετο. καὶ τόν τε νηὸν ἐξετέλεσε, καὶ τὸ λοιπὸν, αὐτοῦ ἔμενε. ἔδωκε δέ οἱ ὁ βασιλεὺς δέπας τε, καὶ ὑσμίνης ἕνεκα, ἐν τοῦ ἱροῦ ἑστάναι χάλκεον. καὶ ἔστη ἐς πυλῶνα ἐν τοῦ ἱροῦ Κομβάβου χάλκεον, Ἑρμοκλέος ἔργον Ῥοδίου ποίημα. μορφὴν μὲν, ἐκοίη γυνή. ἐσθῆτα δὲ, ἀνδρήιην ἔχει. λέγεται δὲ τὸν φίλων

ego ista veritus, quum me ad hoc iter mitteres, invitus ibam: at postquam magna necessitate à te compulsus fui, talia feci, utilia quidem domino, sed mihi non fœlicia. At verò talis cùm sim, in viri crimen adducor. Quibus obstupefactus rex, cùm ipsum est amplexatus, tum lachrymabundus simul dixit: O Combabe, cur magnum hoc malum commisisti? cur teipsum solus virorum tam indigno facinore deformasti? quæ nequaquam probo. O infœlix! qui talia sustinuisti, qualia utinam neque tu esses perpessus, neque ego vidissem: neque enim ista defensione mihi opus erat. At siquidem Deus ita voluit, primùm quidem, tibi ultio à nobis erit, mors videlicet ipsorum sycophantarum. Postea donum ingens tibi obveniet, aurum multum, argentum immensum, Assyriæ vestes, & equi regii. Ad nos venies non vocatus, neque te quisquam à nostro conspectu arcebit, non si cum uxore concumbam. Hæc dixit pariter, & fecit. Atque illi quidem ad supplicium ducti sunt: huic verò data dona, auctaque amicitia. Nec jam amplius Assyriorum quisquam, cùm sapientia, tum fœlicitate videbatur similis esse Combabo. Postea verò cùm postulasset, ut sibi liceret ædem quantum ejus reliquum erat, absolvere (eam enim reliquerat imperfectam) rursum missus est: ac ædem perfecit, ibique reliquum vitæ tempus remansit. Dedit autem illi rex, cùm virtutis, tum beneficentiæ causa, ut æreus in templo statueretur: atque honoris gratia Combabus in templo stat æreus, Hermoclis Rhodii opus: forma quidem mulieri similis, vestitum autem virilem gerens. Feruntur & illius amici

τὰς μάλιστα οἱ σύνοικοι ἔχουσι, ἐς δὲ Δημυδίην ἔτι πάντος, κοινωνίην ἐλέους καὶ συμφορῆς. ἔτεμον γὰρ ἑωυτὰς, καὶ δίκαιον τῶν αὐτῶν σφείων μετασχεῖν. ἄλλοι δὲ ἱερολογίοισι ἐπὶ τῷ πρήγματι, λέγουσι, ὡς ἡ Ἥρη φιλέουσα Κομβάβου, πολλοῖσι τῶν τομῶν ἐπὶ νόον ἔβαλλε, ὅκως μὴ μιν ἐπὶ τῇ ἀνανδρηίῃ λυπέοιτο. τὸ δὲ ἔθος τοῦτο, ἐπειδὴ ἄπαξ ἐγένετο, ἐπὶ τῶν μετέπειτα ἐγένετο. καὶ πολλοὶ ἐκράτησε ἔτεα τὸ ἱρὸν τάμνοντες, καὶ θηλυόντες, εἴτε Κομβάβου μεμνημένοι, εἴτε καὶ Ἥρῃ χαριζόμενοι. τάμνονται δ' ὧν. ἐσθῆτα δὲ οἵδε τὸν ἐπ' ἀνδρηίην ἔχουσι, ἀλλὰ καὶ ἐμφαίνει τι γυναικηίης φορέουσι, καὶ ἔρεα γυναικῶν ἐπιπλέουσι. ὡς δὲ ἐγὼ ἔκουσα, ἀνακίαται καὶ τοῦτον ἐς Κομβάβου ἡ αἰτίη. συνεγένετο γάρ οἱ καὶ τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη, ἰδοῦσα καλόντε ἄνδρα, καὶ ἐσθῆτα ἐπ' ἀνδρηίῃ ἔχοντα, ἔρασι μεγάλῳ ἔσχετο. μὴ δὲ, μαθοῦσα ἀπελέα ἐόντα, ἑωυτὴν διεργάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβος ἀθυμέων ὅτι οἱ ἀτυχέως τὰ ἐς Ἀφροδίτην ἔσχε, ἐσθῆτα γυναικηίην συνεδύσατο, ὅκως μηκέτι ἑτέρῃ γυνὴ ἴσα ἐξαπατήσειε, ἤδη αἰτίη Γάλλοισι τῆσδε ἐγένετο. Κομβάβῳ μὲν μοι πέρι, τοσαῦτα εἰρήσθω. Γάλλων δ' αὖτις ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι, τομῆς τε αὐτέων, ὅκως τάμνονται, καὶ τυφῆς, ὁκοίκιν θάπτονται, καὶ ὅτου εἵνεκα ἐς τὸ ἱρὸν τὸν ἐσέρχονται. ὡσαύτως δέ μοι θυμὸς εἰπεῖν θείσιός τε πέρι καὶ νηοῦ, καὶ μεγάθεος. καὶ δὴ καὶ ἐρέω. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς, τὸν τὸ ἱρὸν ἵδρυται, λόφος ἐστὶ κάτα δὲ κατὰ μέσον μάλιστα τὴν πόλιν. καὶ οἱ τείχεα διὰ τριχέος. τὸ δὲ πὶ χάνει, τὸ μὲν, ἀρ-

amici qui erga ipsum maxima benevolentia fuerunt affecti, in solatium ejus quod ille passus fuit, ejusdem affectionis societatem sibi elegisse. Nam & se ipsos castrarunt, eandemque illi vitæ rationem iniverunt. Alii verò factum hoc inter sacra referunt, dicentes, Iunonem cùm amaret Combabum, multos ad se castrandum impulisse, ne solus ille lugeret quòd eviratus esset. Quæ consuetudo ex quo cœpit, etiamnum manet: & multi quotannis hoc in templo castrantur, & evirantur, sive Combabum consolantes, sive Iunoni gratificantes. Quare castrantur, nec virilem vestitum amplius habent: sed & vestes muliebres gerunt & muliebriæ opera conficiunt. Cæterùm, ut audivi, horum causa ad Combabum refertur. Nam illi etiam hoc accidisse traditur. Peregrina quædam mulier ad celebritatem veniens, cùm videret illum & formosum, & veste virili amictum, magno amore capta est. Postea verò cum spadonem esse cognovisset, sibi ipsi mortem consicivit. Ob quæ Combabus mœrore affectus, quòd in rebus venereis esset infœlix, vestem muliebrem induit, ne qua mulier posthac eodem pacto deciperetur. Quæ causa est cur Galli vestem muliebrem sumunt. Ac de Combabo quidem hæc dicta sint. De Gallis autem in sequentibus mentionem faciam, de ipsorum castratione, quomodo execentur, & de sepultura, quali sepeliantur, & cur in templum non ingrediantur. Sed priùs fert animus de situ & magnitudine ædis dicere: & dicam videlicet. Locus quidem in quo situm est templum, collis est. Collocatum autem est in media civitate, cingiturque muro duplici, quorum alter

χαῖον. τὸ δ', ὑ πολλὸν ἡμέων πρεσβύτερον. τὰ δὲ προπύλαια ἓ ἱρὰ, ἐς ἄνεμον βορέην ἀπεκλίνανται, μέγαθος ὅσον τε ἑκατὸν ὀργυιέων. ἐν τούτοισι τοῖσι προπυλαίοισι, καὶ οἱ φαλλοὶ ἑστᾶσι, τὰς, Διόνυσος ἐμήσατο. [1]ἡλικίην δ' οἵδε τριηκοσίων ὀργυιέων. ἐς τετέων τὸ ἕνα φαλὸν, ἀνὴρ ἑκάστῳ ἔτεϊ δὶς ἀνέρχεται, οἰκέϊ τε τῷ ἑωυτοῦ ἄκρῳ τῷ φαλῷ χρόνον ἐπὶ ἡμερέων. αἰτίη δὲ οἱ τῆς ἀνόδου, ἤδε λέγεται. οἱ μὲν πολλοὶ, νομίζουσι ὅτι ὑψοῦ τοῖσι θεοῖσι ὁμιλέει, καὶ ἀγαθὰ πάσῃ Συρίῃ αἰτέει. οἱ δ', τὸ δύκαλίων ἀλλοθεν ἐπαΐουτι. ἄλλοισι δὲ δοκέει δ' τάδε Δευκαλίωνος εἵνεκα ποιέεσθαι, σκείτης ξυμφορῆς μνήμαθα, ὅκοτε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ ὄρεα, καὶ ἐς τὰ περιμήκεα τῶν δενδρέων ἤεισαν, τὸ πολλὸν ὕδωρ ὀρώδεοντες. ἐμοὶ μὲν ὧν καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γὰρ μὲν Διονύσῳ σφέας δ' τάδε ποιέειν. συμβάλλομαι δὲ τετέοισι φαλλὸς, ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσι. ὁ τοῖσι φαλλοῖσι, καὶ ἄνδρας ξυλίνους κρεμίζουσι ὄπισθε μέσεω, ἐγὼ σπεύδω. δοκέει δ' ὧν μοι δ' ὅδε ἐς σκέψιν μίμησιν τοῦ ξυλίνου ἀνδρὸς ἀνέρχεσθαι. ἡ δὲ οἱ ἄνοδος, τοιήδε. [2]σειρὴ μακρὴ ἑωυτόν τε ἅμα καὶ τὸ φαλλὸν περιβάλλει, μέσῃ δὲ ἐπιβαίνει, ξύλων ἀφορισμὸν τοῦ φαλλοῦ, ὁκόσον τε χάλκου ἄκρον φόδος, ἀνιὼν δὲ ἅμα ἀναβάλλει τὸν σειρὸν ἀμφοτέρωθεν, ὅκως μὴ ἀπολίσθοι· εἰ δέ τις τύχοι ἐκ τοῦ ὀπίσω δὲ φοβεόμενος πίπτων ἢ ὑπ' Ἀγαθίου ἢ ὑπ' Αἰγύπτου, οὐδὲ τὸ λίαν

alter quidem antiquus est: alter autem nobis non multò vetustior. Templi autem vestibula seorsim ad ventum boream directa sunt, centum ulnarum magnitudine. In his stant priapi, quos Bacchus dicavit, etiam hi statura trecentarum ulnarum. In horum unum vir quispiam singulis annis bis ascendit, perque dies septem in ejus summitate habitat. Et hæc refertur causa cur ascendat. Plerique putant ipsum in summo sermones conferre cum Diis, totique Syriæ bona ab illis postulare: illos autem è propinquo preces exaudire. Aliis hæc videntur fieri Deucalionis gratia, in memoriam ejus calamitatis, quando homines in montes, & in altissimas arbores ascenderunt, aquarum inundationem metuentes. Quæ quidem mihi videntur non credibilia. Sed eos puto ista Baccho facere. Conjecturam autem inde capio, quòd qui priapos Baccho erigunt, in iis etiam viros ligneos collocant: sed quorsum illud non dicam. Itaque hic mihi videtur, ad lignei illius viri imitationem ascendere. Isque ascensus fit hunc in modum. Catena longa seipsum pariter, & priapum circundat: deinde per ligna in pria-

1 Ἡλικίην δ' οἵδε τριηκοσίων ὀργυιέων] Numerus hic excedit fidem & est justo major. Interpres ita vertit, nescio quare, nam ὀργυιὰ est τετράπηχυς vel ἑξάπηχυς: at quatuor cubiti vel sex pedes multum excedunt unius passus mensuram. Pro τριηκοσίων credo legendum esse τριάκοντα, & sic debere legi evincunt ea, quæ inferius ait de catena, qua homo in summitate Phalli positus, ea, quæ sunt ad victum & alios usus necessaria, vestes, vasa & alimenta, attrahebat. Nam nullius hominis nedum hominum quatuor aut plurium sunt tantæ vires, ut possint catenam pedum mille & octingentorum tractare, & in tantam altitudinem attrahere. *Palm.*

2 Σειρὴ μακρὴ ἑωυτόν τε ἅμα καὶ τὸ φαλλὸν περιβάλλει, μέσῃ δὲ ἐπιβαίνει, ξύλων ἀφορισμὸν τοῦ φαλλοῦ, ὁκόσον τε χάλκου ἄκρον φόδος, ἀνιὼν δὲ ἅμα ἀναβάλλει τὸν σειρὸν ἀμφοτέρωθεν, ὅκως μὴ ἀπολίσθοι· εἰ δέ τις τύχοι ἐκ τοῦ ὀπίσω δὲ φοβεόμενος πίπτων ἢ ὑπ' Ἀγαθίου ἢ ὑπ' Αἰγύπτου, οὐδὲ τὸ λίαν] Hic locus apprime facit ad locum Plinii

Plinii intelligendum, quem sollicitavit, sed infœliciter, summus vir Cl. Salmasius in suis ad Solinum exercitationibus pag. 1329. Vt igitur emendetur ille Plinii locus, & illustretur hoc loco Lucianus, Plinii verba hic apponam, extant in cap. 4. lib. 13. ubi de palmis loquitur: *Reliquæ teretes atque procerâ densis gradatisque corticum pollicibus auctioribus, faciles se ad scandendum Orientis populis præbent, utilem sibi arborisque induviis circulum mira pernicitate tum homine subeunte.* Pollices auctiores vocat Plinius amputatorum vel decidentium ramorum reliquias eminentes & ex cortice protuberantes, ut pollex exertus ex manu. Id Gallice dicimus *chicots*. Hinc Plinii locum sane salebrosum & mendosum ita debere legi contendit Salmasius, *utilem sibi arborique inductis circulum*. Quæ lectio mihi videtur aliquid habere absurditatis, qua enim utilitate affici potest arbor tali circulo? Ego igitur pridem in margine nostri Plinii codicis emendaveram, *vitilem sibi arborique indutis circulum*, & ita censueram legi debere doctus à quodam nobili navarcho de modo, quo incolæ Palmiferæ regionis in Africa celeriter cum suo circulo scandunt excelsas palmarum arbores: scilicet induunt se una cum arbore ipsa circulo è vitili ligno facto, & pedibus in arboris pollicibus illis nitentes, & lumbis circulo innixi, manibus vero ambabus circulum gradatim & subsultim attollentes, celerrime usque ad arboris summum, ubi sunt rami & fructus, scandunt. Id sæpe facientes, ut lagenas suas ramis succisis appendeant, vel eas plenas vino palmeo reportent. Quod ut facilius intelligas, figuram hic apposui hominis ita cum circulo suo scandentis. Quæ emendatio mea firmatur omnino ex hoc Luciani loco, unde non mediocriter gavisus sum. Expende rem accuratius lector candide, & confer cum nostra emendatione, & ut spero, non solum eam approbabis, sed plausum dabis. *Palm.*

ωσφυᾶν τῷ φαλλῷ, ὀκόσον ἐς χεῖρα ἄκρην πῆχυς. ἀνὴρ δ' ἄμμα, ἀναβάθρῃ τῷ στείρῳ ἀμφοτέρωθεν, ὅκωσπερ λιθοχόον. εἰ δέ τις τόδε μὴ σὺν ὄπωπε, ὅπωπε δ' φοινικοβατέοντας, ἢ ἐν Ἀραβίῃ, ἢ ἐν Αἰγύπτῳ, ἢ ἄλλοθί κου, οἶδε τὸ, λέγω. ἐπὰν δ' ἐς πέλας ἵκηται τὸ ὄδε, στείρῳ ἑτέρῳ ἀφεὶς, τῷ, αὐτὸς ἔχει, μακρῷ τωὐτῷ, ἀνέλκει τὸ, οἱ ὑμῖς, ξύλα, καὶ ἕρματα, καὶ σκεύεα. δὴ τὸ, ἑδρῳ σωθέων, ὀκρίῳ καλιῷ, ἱζάνει. μίμνει τε χρόνον, τὸ, εἶπον ἡμερέων. πολλοὶ δ' ἀπικνεόμενοι, χρυσόν τε, καὶ ἄργυρον, οἱ δ', χαλκὸν, κομίζουσι. εἶτ' ἀφέντες ἐκεῖνα ἐν ᾧ δ' κείμενα, ἀπιᾶσι, λέγοντες τὰ νόμιμα ἕκαστον. πυρσεύσας δ' ἄλλον, ἄνω ἀγγέλλει. ὁ δ', δεξάμενον τέναγμα, δίχωλλα ἐς ἕκαστον ποιέει. ἄμμα δ' δύο μόνον, κρητῆ σοίεμα χάλκεον, τὸ, ἀείδει μέγα, καὶ τρηχύ, κινεόμενον, εὐδὴ δ' ἀδάμας. ἦν γάρ μιν ὕπνον ἕλῃ ποτὲ, σκορπίος ἀνὴρ, ἀνεγείρει τὸ ἐρεθισία ἐρεθίζει. καὶ οἱ ἤδε ἡ ζημίη ἕκειται. τὰ, μὲν ὧν ἐς τὸ σκορπίον μυθέονται, ἱερά τε, καὶ θεοπρεπέα. εἰ δ' ἀτρεκέα ἐστὶ, σὺν ἔχω ἐρέειν. δικαίη δέ μοι, μέγα ἐς ἀφροσύνην συμβάλλεται ἐς τὸ πτώσιος ἡ ὀρχηθμὸν. φαλλοβατέων μὲν δὴ πέρι, τοσαῦτα δοκέει. ὁ δ' νηὸς, ὀρέει μὲν ἐς ἠέλιον ἀνιόντα. εἰδὸς δ', καὶ ἐρεθισίλυτός ἐστι, ὀκοίης νηὸς ἐν Ἰωνίῃ ποιέονται. ἔδρη μεγάλη ἀνέχει. ἐν τῷ, μέγαθος ὀργυιέων δυοῖν. ἐπὶ τῷ, ὁ νηὸς ἐπικεῖται. ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεποίηται, ὀλίγα μακρή. ἀνελθόντι δ', θῶμα μὲν ὁ ὠφθηναι μέγα

Priapo prominentia conscendit; spatio quantum ad summum pedem capiendum sufficit. Ascendens autem pariter & catenam utrinque attollit, perinde ac auriga habenas. Quòd siquis non vidit, vidit autem eos qui palmas scandunt, vel in Arabia, vel in Ægypto, vel alio quopiam in loco, intelligit quod dico. Cæterùm postquam ad summum pervenit, catenam aliam, quam secum habet, demittens, longam quidem illam, quæcunque lubet, sursum attrahit, ligna videlicet, & vestes, & vasa, ex quibus sedem perinde ac nidum componens, sedet, manetque ad id dierum tempus, quod dixi. Plerique autem venientes, aurum & argentum, alii æs afferunt, quibus ante ipsum relictis abeunt, suum quisque nomen dicentes. Astans autem quidam alius, sursum renuntiat: tum is accepto nomine, preces pro unoquoque facit: dumque precatur, tintinabulum æreum pulsat, quod motum, magnum & asperum sonum edit. Nequaquam autem dormit. Nam siquando somnus ipsum capiat, scorpius ascendens ipsum excitat, & immaniter lædit. Et hæc illi proposita est somni pœna. Quare quæ de scorpio dicunt, sacra quidem sunt, & divina: sed vera-ne sint, non possum dicere. Cæterùm quantum mihi videtur, non parum ad vigilandum conducit, cadendi metus. Atque hæc de Priapi conscensoribus dixisse sufficit. Porrò ædes ad solem orientem respicit. Forma autem & opere talis est, quales ædes in Ionia faciunt. Basis magna protenditur duarum ulnarum magnitudine, supra quam ædes posita est. Ascensus autem in ipsam lapideus est, non valdè longus. Quum autem ascenderis, porticus ante ædem

περίχρυσα, θύρησί τε ἠσκηται χρυσείοισι, ἔνδοθε δ', ὁ νηὸς χρυσοῦ τε πολλοῦ ἀναλάμπεται, καὶ ἡ ὀροφὴ πᾶσα χρυσείη. ἀπίζει δ' αὐτοῦ ὀδμὴ ἀμβροσίη, ἐπεὶν λίγηται τὸ χώρης τῆς Ἀραβίης. καί σοι τηλόθεν ἀνίοντι, ὡσσοσάλλει ποιλῷ κέρᾳ ἀγαθήν. καὶ ἢν αὖτις ἀπίῃς, ἐόντα μὲν λείπεται, ἀλλά σοι τό τε ἔμπεδα ἐς πολλὸν ἔχει τὴν ποιὴν, καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὐτῆς μνήσεαι. ἔνδοθεν δ' ὁ νηὸς, οὐκ ἀνωλόου ἐστὶ, ἀλλὰ ἐν αὐτοῦ θάλαμος ἄλλος πιπτοίη. ἄνοδος δὲ ἐς τοῦτον ὀλίγη. θύρησι δ' οὐκ ἤσκηται, ἀλλ' ἐς ἀνῖον ἄπας ἀναπέπταται. ἐς μὲν δὴ τὸ μέγαν νηὸν, πάντες εἰσέρχονται. ἐς δὲ τὸ θάλαμον, οἱ ἱρέες μοῦνοι. ἐς μέσον τοι πάντες ἱρέες, ἀλλὰ τοὶ, μάλιστα ἀγχίθεοί τέ εἰσι, καὶ τοῖσι πᾶσι ἐς τὸ ἱρὸν μέλεται θεραπείη. τὸ δὲ τῷδε, εἴαται τε ἕδεα, Ἥρη τε καὶ αὐτοὶ Διὶ ἰόντα, ἑτέρῳ ὀνόματι καλέεσι. ἄμφω δὲ χρύσεοί τέ εἰσι, καὶ ἄμφω ἕζονται. ἀλλὰ τὴν μὲν Ἥρην, λέοντες φορέουσι· ὁ δὲ, ταύρεσι ἐφίζεται. καὶ δὴ καὶ τὸ μὲν Διὸς ἄγαλμα, ἐς Δία πάντα ὁρᾷς, καὶ κεφαλὴν, καὶ ὄμματα, καὶ ὀφρῦν. καί μιν ἐόντ' ἐν Ἴδῃ λόφῳ ἄλλος εἰκάσεις. ἡ δὲ Ἥρη, σκοπιοῦ τοι πολυειδέα μορφὴν ἐμφανέα. καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα, ἀτρεκέα λόγῳ Ἥρη ἐστί. ἔχει δέ τε Ἀθηναίης, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Σεληναίης, καὶ Ῥέης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νεμέσιος, καὶ Μοιρέων. χειρὶ μὲν δὴ, τῇ μὲν ἑτέρῃ, σκῆπτρον ἔχει· τῇ ἑτέρῃ δὲ, ἄτρακτον. καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκρωνίας τε φορέει, καὶ πύργον

dem magnam parit admirationem, januisque aureis est exornata. Intus autem ipsa ædes auro multo resplendet, & tectum totum aureum est. Odorem autem divinum spirat, qualem Arabica regio fertur spirare: ac tibi è longinquo ascendenti spiritum admodum suavem immittit: & te abeuntem nequaquam deficit: sed odorem diu retinent vestes tuæ, ejusque in perpetuum memineris. Cæterùm intus ædes, non simplex est, sed compositus in ea thalamus alius, ad quem modicus est ascensus: nec foribus est exornatus, sed ex adverso patet totus. Itaque in magnam ædem ingrediuntur omnes: in thalamum soli sacerdotes, nec tamen omnes, sed qui ad Deum proximè accedunt, & quibus omnis in templum cura impenditur. In hoc autem adyto simulachra Deorum posita sunt, Iunonis videlicet, & Iovis, quem alio nomine appellant. Ambo autem aurei sunt, & ambo sedent, sed Iunonem leones portant, Iupiter tauris insidet. Atque adeò & Iovis quidem simulachrum per omnia Iovi assimilatum est, & capite, & oculis, & sedendi habitu, neque ipsum volens aliter effinxeris. Iuno autem si propiùs contempleris, variam formam præ se fert: ac per omnia quidem, revera est Iuno. Cæterùm habet quidpiam & Minervæ, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ, & Dianæ, & Nemesis, & Parcarum, atque altera quidem manu sceptrum, altera verò colum tenet: & in capite radios gestat, & turrim, & ce-

1 Ἥ τε Ἥρη ἐς τὰ αὐτοὶ Διὶ ἰόντα] Interpretandus hic locus est de Iove dolicheno, autore Luca Holstenio in notis ad Steph. de urbibus in ΔΟΛΙΧΗ. *Alm.*

γον, καὶ κεσὸν, τὸ, μόνων τῶν ἀργυρίων κοσμέσθαι. ἔκπωδὲ δὲ οἱ χρυσοῦς τε ἄλλους ἀρσενέας, καὶ λίθοι κόρας πολυτελεῖς. τὰ, οἱ μὲν, λευκοί. οἱδὲ, ὑδατώδεις. πολλοὶ δὲ, πυρρώδεις. ἔτι δὲ ὄνυχες οἱ σαρδῶοι, πολλοὶ, καὶ ὑάκινθοι, καὶ σμάραγδοι, τὰ, φέρεσι Αἰγύπλιοι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέζον λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπαγήσομαι. λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὶς καλέεται. ὄνομα δέ οἱ, ἀπ' ἔργου τῆς συμφορῆς. λαμπὶ τούτῳ ἐν νυκτὶ σέλας πολλὸν ἀπολάμπει. ὥστε δέ οἱ, καὶ ὁ νηὸς ἅπας, οἷον ὑπὸ λύχνοισι φαείνεται. ἐν ἡμέρῃ δὲ, τὸ μὲν φέγγος, ἀσθενέες. ἰδέῃν δὲ ἔχει καρὸν πυρώδεα. καὶ ἄλλο θαυμαστὸν ἔστι ἐν τῷ ζοάνῳ. ἢν ἑστὼς ἀνὴρ ἐσόψεῖς, ἐς σὲ ὁρᾷ. καὶ μεταβαίνοντά, τὸ βλέμμα ἀκολουθέει. καὶ ἢν ἄλλος ἑτέρωσε ἰσόρεῃ, ἴσα ἐς ἐκεῖνον σκοπιέει. ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων, ἕστηκε ξόανον ἄλλο χρύσεον, ὑδαμᾶ τοῖσι ἄλλοισι ξοάνοισι εἴκελον. τὸ, δὲ, μορφὴν ἰδίην οὐκ ἔχει, φορέει δὲ τὴν ἄλλων θεῶν ἰδέαν. καλέεται δὲ σημήιον ἐς ὑπ' αὐτῶν Ἀσσυρίων. οὐδέπω ὄνομα ἴδιον αὐτῷ ἔθηκε, ἀλλ' οὐδὲ χρέεται αὐτῷ πέρι, καὶ οὐδὲ λέγουσι. καί μιν οἱ μὲν, ἐς Διόνυσον. ἄλλοι δὲ, ἐς Δευκαλίωνα. οἱδὲ, ἐς Σεμίραμιν ἄγουσι. καὶ γὰρ δὴ ὧν ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτῷ, ὥσπερ χρυσέη ἐφέζηκε. τίνεκα δὴ μυθέονται Σεμίραμιν ἔμμεμαῶτα τόδε σημήιον. ἀποδεδμέεσι δὲ δὶς ἑκάστου ἔτεος ἐς θάλασσαν, ἐς κομιδὴν ὕδατος. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ ἐσιόντων, ἐν δεξιερῇ κέαται πρῶτα μὲν, ἥλιος ἠελίου. αὐτῷ δὲ, εἶδος οὐκ ἔνι. μόνα γὰρ ἠελίου, καὶ Σελήναιες

ceſtum, quo ſolam Venerem cœleſtem exornant. Foris autem & aliud illi aurum circumpoſitum eſt, & pretioſæ gemmæ, quarum aliæ candidæ, aliæ cæruleæ, rufæ multæ. Præterea ſardonyches multi, hyacinthi, ſmaragdi, quæ ferunt Ægyptii, Indi, Æthiopes, Medi, Armenii, & Babylonii. Quod igitur eſt maximè memorabile, id dicam. Gemmam in capite gerit, quæ lychnis vocatur. Nomen autem ex effecto ſortita eſt. Ab ea noctu multus fulgor reſplendet, unde tota ædes, tanquam lucernis collucet. Splendor autem interdiu non valet: ſed ſpecie eſt admodum ignea. Aliud etiam in ſimulachro eſt admirandum. Si ex adverſo ſtans intueris ad te aſpicit: quòd ſi inde tranſeas, viſu te ſequitur: & ſi alius quiſpiam aliunde intuetur, eadem erga illum facit. Porrò in utriuſque medio, ſtat ſimulachrum aliud aureum, ſimulachris aliis nequaquam ſimile, quod formam propriam non habet, ſed aliorum Deorum formas gerit: & ab ipſis etiam Aſſyriis vocatur ſignum: necdum ipſi proprium nomen impoſuêre: ſed neque de generatione ipſius, neque de ſpecie quicquam dicunt. Et ipſum alii ad Bacchum, alii ad Deucalionem, alii ad Semiramin referunt. Cùm enim ejus vertici inſideat aurea columba, idcirco tradunt illud Semiramidis eſſe ſignum. Proficiſcitur autem bis quotannis ad mare, ad efferendam quam dixi aquam. In ipſa autem æde ad ſiniſtram ingredientibus, poſitum eſt primùm quidem ſolium ſolis, ſed ejus effigies non adeſt. Solius enim ſolis & lunæ

ξόανα δ' ἀποτελοῦσι. ὅτου δ' εἵνεκα ὧδε νομίζουσι, ἐγὼ δὲ τόδε ἐμάθον. λέγουσι τοῖσι μὲν ἄλλοισι Θεοῖσι, ὅσον ἐμμαίνεται ξόανα ποιέεσθαι. τὸν δὲ σφέων ἐμφανέα πάντοσι τὰ εἴδεα. ἠέλιόν τε, καὶ Σελήνην, πάμπαν εὐαρχέας, καὶ σφέας πάντες ὁρέουσι. κοίη δὲ αὐτέων ξοανουργίη, τοῖσι γε τοῖσιν ἡμέρη φανερωμένοισι; μοῦνον τὸν γρόνον τοῦτον, κάτοπτα ξόανα Ἀπόλλωνος, οὐκ οἷον ἐώθεε ποιέεσθαι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες, Ἀπόλλωνα νέον τε ἠγήνορα, καὶ πρωθήβην ποιέουσι. μοῦνοι δὲ τοι Ἀπόλλωνος γυμνὸν ξόανον δεικνύουσι. καὶ τάδε ποιεῦντες, ἑωυτοὺς μὲν ἐπαινέουσι, Ἕλλήνων δὲ κατηγορέουσι, καὶ ἄλλων, οἱ κόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα ἡβῶντα ἰλάσκονται. αὐτὴ δὲ δοκέει αὐτοῖσι, ἀσοφίη μεγάλη ἐμμεμαγμένη, ἀτελέα ποιέεσθαι τοῖσι Θεοῖσι τὰ εἴδεα. τὸν δὲ νέον, ἀτελὲς ἔτι νομίζουσι. σὺν δὲ, καὶ ἄλλο τῷ σφετέρῳ Ἀπόλλωνι καινοεργέουσι. μοῦνοι Ἀπόλλωνα εἰμέσουσι. κρομύεσσι. ἔρχων δὲ αὐτῷ πέρι, πολλὰ μὲν ἔχω εἰπεῖν, ἐρέω δὲ τὸ, μάλιστα θωυμάζειν ἄξιον. πρῶτα δὲ μαντήια ἐπιμνησθήσομαι. μαντήια πολλὰ μὲν παρ' Ἕλλησι, πολλὰ δὲ παρ' Αἰγυπτίοισι. τὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ τῇδε Ἀσίῃ πολλὰ ἐστι. ἄλλα τε μὰν, ὅτι ἱρέων ἀνὸς, ὅτι προφητέων φθέγγοιτο. ὁδὲ δὲ, αὐτός τε κινέεται, καὶ τῶν μαντηίων ἐς τέλος αὐτομάτη. τρόπος δὲ αὐτῆς τοιόσδε. εὖτ' ἂν ἐξεγερθῇσι χρησμῳδρέειν, ἐν τῇ ἕδρῃ πρῶτα κινέεται. οἱ δὲ μιν ἱρέες, αὐτίκα ἀείρουσι. ἢν δὲ μὴ ἀείρωσι, ὁ δὲ, ἐδρώσῃ, καὶ ἐς μέσον ἔτι κινέεται. εὖτ' ἂν δὲ ὑποδυντες φέρωσι, ἄγαλμα σφέας, πάντῃ φοιδιόωσι, καὶ ἐς ἄλλον ἐξ ἑτέρου

næ simulachra non exhibent. Cur autem id ita faciendum putent, id quoque ego didici. Cæteris quidem Diis fas esse ajunt simulachra facere, quorum species non sunt omnibus conspicuæ. Sol autem & luna planè sunt manifesti, nec illos nemo videt. Quorsum igitur eorum, cùm in aëre appareant effigiem effinxissent? Ac post solium hoc, positum est Apollinis simulachrum, non quale vulgo consuevit fieri. Nam cæteri quidem omnes Apollinem juvenem putant, & cum prima lanugine effingunt: Hi verò soli barbati Apollinis simulachrum exhibent. Quod quum faciunt, se ipsos quidem laudant, Græcos verò vituperant, & alios, quicunque Apollinem puerum fingunt, & colunt. Videtur autem ipsis insscitia magna, causa esse cur imperfectæ Deorum formæ fingantur. Nam juvenem esse, ipsi adhuc imperfectum putant. Quinetiam Apollini suo aliud quiddam novum affingunt. Soli Apollinem vestibus ornant. De cujus operibus, multa quidem dicere possem, sed id dicam, quod potissimùm est admiratione dignum. Primùm quidem de oraculo verba faciam. Oracula multa sunt apud Græcos, multa quoque apud Ægyptios: multa etiam in Africa, multa item hac in Asia: sed illa nec sine sacerdotibus, nec sine interpretibus responsa dant. Sed hic per se movetur ipse, & vaticinia plenè per se peragit: idque hoc modo. Quando vult vaticinari, in sede sua primùm movetur: tum protinus sacerdotes ipsum attollunt: quòd si non attollant, ille sudat, & in medium sese emovet. Quum verò eum illi suppositis humeris portant, illos ducit, sese undiquaque circumagendo: atque ex alio in alium transilit.

μεζοπηδίαν. τέλος, ὁ ἀρχιερεὺς ἀνιλάσας, ἐπιρίπτας μιν πρὸς ἁπάντων πρηγμάτων. ὁ δ, ἢν τι μὴ θέλῃ ποιέειν, ὀπίσω ἀναχωρέει. ἢν δέ τι ἐπαινέῃ, ἄγει ἐς τὸ πρόσω τὰς προσφέρουσας, ὅκως περηιότερον. ὧτω μὲν σωαγείρουσι τὰ θεσφάτια. κατὰ δὲ ἱρὰ πρήγματα δὲν, ὧτι ἴδιον τότε ἀνὸ ποιέουσι. λέγει δὲ ἐς ἔτος πίεζε, ἐς τὸ ὡρίων αὐτῷ πασέων, ἐς ὁκότε σὺκ ἔσονται. λέγει δὲ καὶ σημήια πίεζε, κότε χρὴ μιν ἀποδημέειν, τῷ, εἶπον ἀποδημίλω. ἑρέω δὲ ἐς ἄλλο, τὸ, ἀμεῦ παρεόντος ἔπρηξε. οἱ μὲν ἱρέες, ἀείροντες ἔφερον. ὀδὲ, τὰς μὲν, οὐ γῇ κότε ἔλιπε. αὐτὸς δὲ σὺ τῇσι μὲν ἐφορέετο. μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, ξόανόν ἐστι Ἄτλαντος. μετὰ δὲ, Ἑρμέω, καὶ Εἰλειθυίης. τὰ μὲν ἂν σύτος καὶ νηῷ, ὧδε κεκοσμέαται. ἔξω δὲ, βωμός τε κέαται μέγας, χάλκεος. σὺ δὲ, καὶ ἄλλα ξόανα μυρία χάλκεα, βασιλέων τε, καὶ ἱρέων. καζελέξω δὲ, τὸν, μάλιστα ἄξιον μνήσεως. σὺν δρυσὶ καὶ νεὼ, Σεμιραμίδος ξόανον ἔσηκε, σὺ δεξιῇ τὸν νηὸν ἐπιδεικνύουσης. ἀνέση δὲ δὶ αὐτῶν τοιῶνδε. ἀνθρώποισι, οἰκέουσι Συρίην οἰκέουσι, νόμον ἐποιήσω, ἑωυτῶν μὲν ὅκως Θεὸν ἱλάσκεται, Θεῶν δὲ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέειν. καὶ ὧδε ἐποίεον. μετὰ δὲ, ὡς οἱ ἡτὸν ἀφίκηνται νοῦσοί τε, καὶ συμφοραὶ, καὶ ἄλγεα. μανίης μὲν σφέας ἀπεπαύσατο, καὶ ἐωυτῶν ὁμολόγεε. καὶ τοῖσι ὑπηκόοισι αὖτις σφίλοισι ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τούνεκα δὴ ἔτι τοιῶνδε ἀνέχηκε, τοῖσι ἀπικνεομένοισι τῷ Ἥρῃ ἱλάσκεσθαι δεικνύουσα, καὶ Θεὸν σὺκ ἔτι ἑωυτῶν, ἀλλ' ἐκείνην ὁμολογέουσα.

Tandem primarius sacerdos supplicans, de rebus omnibus illum interrogat. Ille verò siquid non vult fieri, retrocedit. Contrà siquid approbat, agit in anteriorem partem gestantes, perinde ac quì habenas moderatur. Ita quidem coacervant oracula, neque rem ullam sacram, neque privatam absque hoc gerunt. Prædicit autem illis & de anno, & de tempestatibus omnibus, & quando amplius futuri non sint. Prædicit quoque de signo, quando oporteat illud quam dixi profectionem suscipere. Aliud quoque dicam quod me præsente fecit. Sacerdotes illum in humeros sublatum ferebant: ille verò iis inferius in terra relictis, solus in aëre ferebatur. Post Apollinem autem simulachrum est Atlantis: deinde Mercurii, & Lucinæ. Atque hoc quidem est internum ædis ornamentum. Foris autem posita est ara magna, ænea: in qua sunt innumera alia ænea simulachra cùm regum, tum sacerdotum: ex quibus memoratu maximè digna recensebo. Ad sinistram ædis, stat Semiramidis simulachrum, ædem ipsam dextra demonstrantis. Stat autem hanc ob causam. Hominibus quicunque Syriam incolunt, legem tulerat, ut se ceu Deam colerent: cæterorum autem Deorum, atque ipsius etiam Iunonis nullam rationem haberent. Quod illi tum ita faciebant. Sed postquam morbi, clades, & dolores illi divinitus acciderunt: ab illa insania destitit, seque mortalem esse confessa est: subditisque iterum præcipit ut ad Iunonem converterentur. Ob eam igitur causam adhuc tali specie stat, advenientibus indicans Iunonem colendam esse, nec se amplius, sed illam esse Deam confitens. Ibi etiam

He-

εἶδον ἔγὼ καὶ Ἑλένης αὐτόθι ἄγαλμα, καὶ Ἑκάβης, καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πριάμου, καὶ Ἑκτόρος, καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον ἔγὼ καὶ Νιρέως εἶδος καὶ Ἀγλαΐης, καὶ Φιλομήλου, καὶ Πρόκνου, ἔτι γυναῖκας, καὶ αὐτὸν Τηρέα ὄρνιθα, ἐν ἄλλῳ ἀγάλματι Σεμιράμιδος, ἐν Κομβάβου, τὸ, καὶ πάλαι ἔφην, καὶ Στρατονίκης, καλὸν καλὸν, καὶ Ἀλεξάνδρου αὐτοῦ σκεύη εἵκελον. Ἐν δὲ οἱ, Σαρδαναπάλου ἔσκε, ἄλλη μορφῇ, ἐν ἄλλῃ στολῇ. ἐν ἔγὼ τῇ αὐλῇ, ἄφετοι νέμονται βόες μεγάλοι, καὶ ἵπποι, ἐν ἀετοὶ, καὶ ἄρκτοι, καὶ λέοντες. καὶ ἀνθρώπους ἤδαμᾶ σίτονται, ἀλλὰ πάντες ἱροί τέ εἰσι, καὶ χειροῆες. ἱρεῖς ἔγὼ αὐτόθι πολλοὶ καθεδέαται. τῶν, οἱ μὲν, τὰ ἱρήια σφάζεσι. οἱ ἔγὼ, σπονδὴν φορέουσι. ἄλλοι ἔγὼ, πυρφόροι καλέονται, ἐν ἄλλοι καθοσιωμένοι. ἐπ' ἐμεῦ ἔγὼ, πλείονες ἐς τετρηκοσίων ἐς τὴν θυσίην ἀπικνέονται. ἐσθὴς ἔγὼ αὐτόθι πᾶσι λευκή. καὶ πῖλον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσι. ἀρχιερεὺς ἔγὼ ἄλλος ἐκ τοῦ ἔτεος ἐπιγίνεται. πορφυρέην ἔγὼ μὲν οὖτος φορέει, καὶ πάρη χρυσείη ἀναδέεται. ἔστι ἔγὼ ἐν ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν, αὐλητέων τε, καὶ συρικτέων, καὶ Γάλλων. καὶ γυναῖκες ἐπιμωνίες τε, καὶ φρεσὶν ὁλαδεῖες. θυσίη ἔγὼ δὴ ἐκ τοῦ ἐκ τοῦ ἡμέρης ἐπιτελέεται, ἐς τὴν, πάντες ἀπικνέονται. δὴ μὲν ἂν κατ' ἠσυχίην θύωσι, οὔτε ἀείδοντες, οὔτε αὐλέοντες. εὖτ' ἂν δὲ τῇ Ἥρῃ καθέρκωσι, ἀείδουσί τε, καὶ αὐλέουσι, καὶ κρόταλα ἐπικροτέουσι. καί μοι τοῦτο πέρι, σαφὲς ἐδὲν εἰπεῖν ἐδύνατο. ἔστι ἔγὼ ἐν λίμνη αὐτόθι, ἐν πολλὸν ἐκὼς ἔστ' ἰρή. ἐν τῇ, ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοί, καὶ πολυειδέες. γίγνονται ἔγὼ αὐτέων ἔνιοι καὶ μεγάλοι. οὗτοι ἔγὼ ἐν ὀνόματα ἔχουσι,

Helenæ simulachrum vidi, & Hecubæ, & Andromaches, & Paridis, & Hectoris, & Achillis. Nirei quoque Aglaiæ filii effigiem vidi, & Philomelam, & Prognen, adhuc mulieres, Tereum autem in avem conversum: item aliud simulachrum Semiramidis, & Combabi, de quo jam dixi, & Stratonices, pulchrum admodum, & Alexandri, ipsi illi simile: cui adstabat Sardanapalus, alia forma, aliaque veste ornatus. In atrio autem, liberi pascuntur boves magni, & equi, & aquilæ, & ursi, & leones: at homines haudquaquam lædunt, sed omnes sunt, & sacri, & manstieti. Sacerdotes autem ipsis multi admittuntur, quorum alii hostias mactant, alii libamina ferunt, alii vocantur igniferi, alii aræ ministri. Mea autem ætate plures etiam quàm trecenti ad victimam venire solebant. Vestis ipsis tota est candida, pileumque in capite gestant. Summus autem sacerdos quotannis alius surrogatur: qui solus purpuream vestem gerit, & aurea tiara redimitur. Alia præterea est hominum sacrorum multitudo, tibicinum videlicet, & fistulatorum, & Gallorum: sunt & mulieres insanæ, & mente captæ. Sacrificium autem bis quotidie peragitur, ad quod omnes veniunt. Iovi quidem cum silentio sacrificant, neque cantantes, neque tibia modulantes. Sed quando lunoni primitias offerunt, voce, tibiaque canunt, & tintinabula pulsant, ac mihi ea de re nihil plani dicere potuerunt. Est etiam ibi lacus, non multum procul à templo, in quo multi, variique pisces aluntur: quorum nonnulli sunt admodum magni, habentque nomina, & vocati veniunt.

κὴ ἔρχονται κωλεόμβροι. ἐπ' ἐμεῦ δὲ τις ἦν ὧν αὐτοῖσι χρυσοφορέων. ὧν τῇ πτέρυγι ἦ, πίπρημι χρύσεον αὐτέων ἀνεκέατο. καί μιν ἐγὼ πολλάκις ἰδηπτάμην, κὴ ἔχω τὸ ποίημα. βάθος δὲ τῆς λίμνης πολλόν. ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπειρήθην. λέγουσι δ' ὧν ἐς δηπσίων ὀργυίων πλέον ἐμμεῖναι. κὴ μέσον δὲ αὐτῆς, βωμὸς λίθου ἀνέσηκε. δοκέοις ἂν ἄφνω ἰδὼν, πολώσει τί μιν, κὴ τῷ ὕδατι ἐποχέεσθαι. κὴ πολλοὶ ὧδε νομίζουσι. ἐμοὶ δὲ δοκέει σὺλῳ ἐφεστὼς μέγας, ἀνέχειν τὸ βωμόν. ἔστεπται δὲ ἀεί, κὴ θυώματα ἔχει. πολλοὶ δὲ ἐς ἑκάστης ἡμέρης κατ' ὀλίγον ἐς αὐτὸν νηχόμενοι, στεφανηφορέουσι. γίνονται δὲ αὐτοῦ τε ἐς πανηγύρεις τε μέγιστοι κωλεόντων δὲ ἐς τὴν λίμνην κὴ πεσέουσιν, ὅτι ἐν αὐτῇσι ἐς τὴν λίμνην τὰ ἱρὰ ὠνέατα κατέρχεται, ὧν τοῖσι ἦ Ἥρη πρῶτη ἀπικνέεται ἐπ' ἰχθύων εἵνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἴδῃ. ἢν γὰρ τόδε γένηται, λέγουσι ὅτι πάντες ὀλοίατο. κὴ δῆπα ὁ μὲν, ἔρχεται ὀψόμενος. ἡ δὲ, σφέων ἐσαμένη, ἀπίεγαι τέ μιν. κὴ πολλὰ λιπαρέσασα, ἀποπέμπει. μέχρις δὲ αὐτοῖσι πανηγύρεις, ταύτας θαλάσσιον νομίζουσι. ἀλλ' ἐγὼ τούτων πέρι, σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἄλλον αὐτὸς, οὐδὲ ἐπειρήθην τούτης τῆς ὁδοιπορίης. τὰ, δὲ ἀλλοντες ποιέουσι, εἶδον, κὴ ἀπηγήσομαι. ἀγγήϊον ἔκαστος ὕδατος σπουδαῖον φέρουσι. κηρὸς δὲ πάσης σπάνιος ἐστί, κὴ μιν ὧν αὐτοὶ λυσάμενοι χέουσι, ἄλλ' ἔστι ἀλεκτρυόνων ἱρός. οἰκέει δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ. ὃς

niunt. Ex quibus ætate mea quidam aurum ferebat, cujus in ala, aureum ipsorum opus erat repositum: atque eum opus illud habentem sæpe vidi. Magna autem est lacus altitudo: cujus equidem experimentū non cepi, ajunt autem esse ducentis ulnis majorem. Cæterùm ejus in medio stat ara lapidea: quam si repentè videas, natare putes, & in summa aqua vehi: & ita putant multi. Mihi videtur subesse columna magna, & aram sustinere. Semper coronata est, & suffitus habet: multique singulis diebus eò natantes ad precandum coronas ferunt. Porrò ibi etiam maximæ fiunt celebritates, quæ descensus in lacum vocantur, quia tum Deorum simulachra omnia in lacum descendunt, inter quæ Iuno prima advenit, piscium causa, ne Iupiter illos primus aspiciat. Nam si hoc fiat, dicunt omnes perire. Atque ideo ille quidem vadit inspecturus: sed Iuno anteriore parte stans: ipsum arcet, multumque obsecrans, dimittit. Maximæ autem illis celebritates existimantur, quæ ad mare conveniunt. Sed de iis nihil certi dicere possem: neque enim ipse eò veni, neque itineris hujus periculum feci. Sed quæ faciunt qui eò veniunt, ea vidi, & commemorabo. Vas unusquisque aqua repletum portat: idque cera obsignatur. Nemo autem suum ipse resolvens, effundit: sed gallus quidam sacer est, qui ad lacum

1 Ἀλλ' ἐστὶ ἀλεκτρυόνων ἱρὸς] Mirum est profecto ἀλεκτρυὼν de homine dici, at supra pluries, ubi de Gallis Cybeles sacerdotibus castratis mentionem fecit, semper eos Γάλλους non ἀλεκτρυόνας vocat. Ea vox, ut puto, ex versione in textum irrepsit. Quidam sciolus putavit γάλλον non esse vocem Græcam, & gallum La-

ἐπὶ σφέων δέξηται τὰ ἀζηνία, τῷ, τε σφρηγῖδα ὀρῦξ, καὶ μισθὸν ἀρνύμενος, ἀπό τε λύει τ δεσμῶ, καὶ τ κηρὸν ἀπαιτέει. καὶ πολλαὶ μνέες ὧν τυτίῳ ἔργῳ τῷ ἀλεκτρυόνι ἀμείρονται. ἔνθεν ἢ ἐς τ νηὸν αὖτις ἀπέκοντες, ἀπίδωσί τε. καὶ θύσαντες, ὀπίσω ἀπονοσέουσι. ἑορτέων ἢ πασέων, τῶν, οἶδα, μεγίστην ἔν εἴαρος ἔρχομένου ἐπιτελέουσι. καί μιν οἱ μέν, πυρήν, οἱδὲ, λαμπάδα καλέουσι. θυσίην ἢ δὲ αὐτὴ τοιήνδε ποιέουσι. δένδρεα μεγάλα ἐκκόψαντες, ἐν τῇ αὐλῇ ἑστᾶσι. μετὰ ἢ ἀγινέοντες αἰγάς τε, ἐ ὄϊας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ, ἀπὸ τῶν δενδρέων ἀπαρτέουσι. ἐν ἢ, ἐ ὄρνιθες, ἐ εἵματα, ἐ χρύσεα, ἐ ἀργύρεα ποικίλα. ἐπὴν ἢ συτελέα πάντα ποιήσωνται, περιειλίκτησι τὰ ἱρὰ τῶν τὰ δένδρεα, πυρὴν ἐμᾶσι. τὰ ἢ, αὐτίκα πάντα καίουσι. ἐς τωὐτὸν τῷ ἑορτῷ πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἔκ τε Συρίης, καὶ τῶν ἀμφὶ χωρέων πασέων. φέρουσί τε τὰ ἑωυτῶν ἱρὰ ἕκαστοι, ἐ τὰ σημήϊα ἕκαστοι ἔχουσι ἐς τάδε μεμιμημένα. ἐν ῥητῇσι δὲ ἡμέρῃσι, τὸ μὲν πλῆθος, ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρεται. Γάλλοι δὲ πολλοί, ἐ τῆς, ἔλεξα, οἱ ἱροὶ ἄνθρωποι πλέουσι τὰ ὄργια. τάμνονταί τε τὰς πήχας, καὶ τοῖσι μάντισι ἔνθεν ἀλλήλας τύπτουσι. πολλοὶ δὲ σφίσι παρεστᾶτες, ἐπαυλέουσι. πολλοὶ δὲ τύμπανα παταγέουσι. ἄλλοι δὲ ἐνθουσιῶσι ἔνθεα, ἐ

cum habitat, & acceptis vasis, visoque sigillo, mercede accepta vinculum solvit, & ceram reposcit, ac multæ minæ ex hoc opere gallo accumulantur: quibus hinc ad ædem delatis, libant, factoque sacrificio revertuntur. Festorum autem omnium, quæ novi, maximum ineunte vere peragunt, idque alii pyram, alii lampadem appellant. Tum autem faciunt istiusmodi sacrificium. Magnas arbores excisas in atrio collocant: postea adductas capras, oves, aliasque vivas pecudes, ex arboribus suspendunt: inter quæ sunt etiam aves, vestes, & aurea argenteaque opera. Ac postquam omnia perfectè composuerunt, & simulachra Deorum circum arbores tulerunt, pyram accendunt, omniaque repentè cremantur. Ad hoc festum multi homines veniunt, cùm ex Syria, tum ex circumjacentibus oris omnibus, afferuntque & sua quique Deorum simulachra, & quæ signa singuli habent, ad illorum imitationem facta. Diebus autem certis, multitudo in templum congregatur: & Galli frequentes, homineſque sacri, quos dixi, sacra peragunt: cubitosque incîdunt, tergisque mutua verbera excipiunt. Multi autem astantes ipsis, tibia canunt, & tympana pulsant: alii divinitus inspirata, &

Latine dictum debere dici ἀλεκτρυόνα, & mutavit in eam vocem, quæ nunc in Græco legitur: vel forte scripserat Lucianus ἀλέκτῳ, quæ vox etiam de castrato potest usurpari, qui est sine lecto conjugali. Nam ut Ἄλεκτος dicta est secundum Scholiasten Euripidis in Oreste à privativa α & λέκτρον, διὰ τὸ πολὺν χρόνον ἀλεκτρον μεῖναι χόλῳ Κλυταιμνήστρας. Sic & ἀλέκτῳ potest dici castratus ab eodem etymo, quod videlicet cœlebs maneat. Ejus vocis in ea significatione reperiuntur exempla, sed duntaxat in fœminino, forte & in masculino Lucianus usurpavit, ut sit ὁ ἐκ ἀλέκτου. Palm.

ἐργὰ ἄσμενοι. τὸ δ' ἔργον, αὐτὸς δ' ἐγὼ τόδε γίγνομαι. ἐπὰν δὲ ἐσέρχωνται ἐς τὸν νηὸν, ἀκήρατοι πάσας ποιέουσι. ἐν ταύτῃσι τῇσι ἡμέρῃσι, καὶ Γάλλοι γίγνονται. ἐπεὰν γὰρ οἱ ἄλλοι αὐλήσωσι τε, καὶ ὄρχια ποιήσωνται, ἐς πολλὰς δὴ καὶ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θέλγητρα ἀπικόμενοι. μανέντες, τοιάδε ἔπρηξαν. καταλείξω δὲ οὐδὲ τὰ, ποιέουσι. ὁ νεηνίης, ὅτῳ τάδε ἀποκέαται, ῥίψας τὰ ἄμφια, μεγάλῃ βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ξίφος ἀναιρέεται. τὰ δὲ, πολλὰ ἔπεα ἐμοὶ δοκέειν, ἀμφὶ τῶτο ἔρρηκε. λαβὼν δὲ αὐτὸς, τέμνει ἰσχύϊ, θέλγει τε ἀμφὶ τὴν πόλιν, καὶ τῇσι χερσὶ φέρει, τὰ, ἔτμε. ἐς οἰκίην δ' οἰκίην τάδε ἀπορρίψει, ὁκόσην τινὰ ἐσθητά τε θηλείην, καὶ κόσμον τὸ γυναικήϊον λαμβάνει. τάδε μὲν οὐ τῇσι τομῇσι ποιέυσι. ἀποθανόντος δὲ Γάλλου, οὐκ ὁμοίῳ παφλῷ τῶσι ἄλλοισι θάπτουσι. ἀλλ' ἐὰν ἀποθάνῃ Γάλλος, οἱ ἐπιτήδειοι μιν ἀείροντες, ἐς τὰ προάστεια φέρουσι. θεμένοι δὲ αὐτὸν, καὶ τὸ φέρετρον, τύπτουσι, ὑποβαλόντες λίθους βάλλουσι. καὶ τάδε πρήξαντες, ὀπίσω ἀπονοστέουσι. φυλάξαντες δὲ ἐπὶ ἡμερίην ἀριθμὸν, ἔπειτα ἐς τὸ ἱερὸν ἐσέρχονται. ἐσελθόντες δὲ τοῦτον, λύουσι ἐσθῆτα, οὐκ ὅσια ποιέουσι. νόμιόν τι ἐς ταῦτα χρέωντες τυγχάνουσι. λύουσι γάρ τις αὐτῶν γένεα ἴδηται, ἐκείνῳ τῷ ἡμέρῃ ἐς τὸ ἱερὸν οὐκ ἀπικνέεται. τῇ ἑτέρῃ δὲ, καθαρέως ἑωυτὸν, ἐσέρχεται. αὐτῶν δὲ τῶν οἰκηίων δὲ γένευσιν ἑκάστοισι φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερέων τριήκοντα, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρώμενοι, ἐσέρχονται. πρὶν δὲ τάδε ποιήσῃ, ὅσφιν ἐστὶν ἐσιέναι ὅσιον. θύουσι δὲ βόας ἀρσενάς τε, καὶ θήλεας, καὶ αἶγας, καὶ οἶας. σῦς δὲ μοῦνον σφαγιάζειν νομίζοντες, οὔτε θύουσι, οὔτε σιτέονται.

& ſacra carmina cantant. Atque hoc fit extra ædem: quod qui faciunt in eam non ingrediuntur. His diebus etiam Galli fiunt. Poſtquam enim alii tibia cecinerint, & fœdera iniverint, ad multos jam venit furor, multique qui ad ſpectaculum venerunt, poſtea talia fecerunt. Ea autem referam quæ faciunt. Adoleſcens, cui hæc parata ſunt, abjectis veſtibus, magno clamore in medium prodit, atque enſem diſtringit (hæc autem multis ut mihi videtur annis, propter hoc ſteterunt) quo protinus accepto, ſemetipſum caſtrat, curritque per urbem, & manibus portat ea quæ reſecuit. In quamcunque autem domum ea projicit, inde fœmineam veſtem, & muliebrem ornatum accipit. Atque hæc quidem in caſtrationibus faciunt. Mortui autem Galli, non eodem aliis modo ſepeliuntur: ſed mortuum Gallum ſocii ſublatum ad ſuburbia efferunt. Quem poſtquã depoſuerunt, & feretrum, quo tulerunt ipſum, deſuper lapides jaciunt: quo facto domum reperunt. Obſervato autem ſeptem dierum numero, exinde in templũ ingrediuntur: ante quos ſi ingrediantur, nefas faciunt. His autem ad hæc legibus utuntur. Siquis ipſorum cadaver aliquod aſpexerit, illo die ad templum non accedit: ſed poſtero purgatus ingreditur. Eorum autem qui ex familia morrui ſunt, unuſquiſque non niſi poſt trigeſimum diem, raſoque capite ingreditur. Priuſquam autem hæc fecerint, illis fas non eſt introire. Immolant autem boves maſculos & fœminas, capras, & oves. Sues autem ſolos rati execrandos, nec immolant, nec edunt.

ἄλλοι δ' ὐ σφίσι συαγίας, ἀλλὰ ἱρὰς νομίζυσι. ὀρνίθων τὶ αὐτέοισι πάρεστι, δκάς χρῆμα ἱρώτερον. καὶ ὐδὲ ψαύειν αὐτέων δικαιεῦσι. καὶ λῦ ἀέκοντες ἄψωνται, συαγίας σφείσιν τῶν ἡμέρην εἶσι. τύνεκα δὴ αὐτέοισι σαίνονται τὶ εἶσι, καὶ ἐς τὰ οἰκήια ἐσέρχονται, καὶ τὰ πολλὰ σὺν γῇ νέμον). λέξω δὲ καὶ τὰ παπηγερσίων, τὰ, σφέσιν ποιέυσι. ἀνὴρ εὖτ' ἂν ἐς τὸν ἱρὴν πόλιν πρῶτον ἀπικνέηται, κεφαλὴν μὲν ὄδε, καὶ ὀφρύας ἐξύρατο. μετὰ δὲ, ἱρώσας ὄϊν, τὰ μὲν ἄλλα, κρεηρράει τε, καὶ δώχεε). τὸ δὲ νάκος χαμαὶ θέμενον, ἐπὶ τύτου ἐς γόνυ ἕζε). πόδας δὲ, καὶ κεφαλὴν ὃ κτείνων ἐπὶ τὸν ἑωυτῦ κεφαλὴν ἀναλαμβάνει. ἄμα δὲ ὑδρηλὸν, αἴτεε, τὸν μὲν πυρεῆσαν ὑσίην δέκεσθαι. μέζω δὲ ἐσαῦθις ὑσιαχέει). πελέσας δὲ τῶνπερ, τὸν κεφαλὸν αὐτῦ τε τρέφεται, καὶ τῶ ἄλλων, ὁκόσοι τὸν αὐτὸν ὁδὸν ἀπικνέονται. ἄρξας δὲ, ἀπὸ τ' ἑωυτῦ ὁδοιπορίει, ὕδασί τε ψυχροῖσι χρεόμενον, λυτρῶντε, καὶ πόσι ἐίνεκα. καὶ ἐς πάμπαν χαμηκοιτέων. ὃ γάρ οἱ ὑπῆς ἐπιδῆναι ὅσιον, πρὶν τὸν, τε ὁδὸν ἐκτελέσαι, καὶ ἐς τὸν ἑωυτῦ αὖθις ἀπικέσθαι. ἐν δὲ τῇ ἱρῇ πόλει ἐνδέκεται μὲν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγνοίσιος. ἐκεῖ γὰρ δὴ ἂν ἐκφύγῃς πόλιν, αὐτὸν τὸν ξεινοδόκον εἶσι. καὶ τόδε πατρόθεν οἴκοι δέκον). καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἵδε, διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι πάντα ὑπαγόρευται. θύσαι δὲ, ὅκου ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ. ἀλλ' ἐπὰν ἀφίκηται τῷ βωμῷ τὸ ἱρήϊον, ἐπιστήσας, αὖθις ἀγαγὼν ἐς τὰ οἰκήια. ἐλθὼν δὲ καθ' ἑωυτὸν, θύει τε, καὶ εὔχεται. ἔστι δὲ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε.

dunt. Alii autem eos non execrandos ſed ſacros putant. Porrò columba videtur ipſis omnium avium ſanctiſſima: ac ne eam quidem tangere æquum cenſent: quam ſi inviti tetigerint, eo die execrabiles habentur. Ob id & cum ipſis veſcuntur, & ad domos ipſorum veniunt, & plerunque in terra paſcuntur. Porrò ea quoque dicam quæ faciunt, qui ad celebritatem conveniunt. Vir qui ad Sacram urbem venerit primum, ille caput & ſupercilia abraditi: tum mactata ove, cætera quidem in fruſta concîdit, & convivatur: vellus autem humi ſternens, ſuper hoc in genua procumbit: pedes verò & caput animantis, ſuo ipſius capiti imponit: & ſimul precando poſtulat, ut præſens ſacrificium acceptum ſit: majuſque aliud in poſterum pollicetur. His ita peractis, & ſuum caput coronat, & aliorum quicunque eandem viam veniunt. Solvens autem, ex terra ſua proficiſcitur, utiturque frigidis aquis cùm lavandi, tum potandi cauſa, & omnino humi dormit. Neque enim fas ipſi eſt lectum conſcendere, donec iter illud peregerit, domumque ſuam reverſus fuerit. In ſacra autem civitate recipit ipſum publicus hoſpes ignarum. Certi enim uniuſcujuſque civitatis hoſpites ſunt ibi: atque hoc è patria domi recipiunt. Ab Aſſyriis autem iſti appellantur doctores, quoniam ipſis omnia exponunt. Sacrificant autem non in ipſo templo: ſed poſtquam ad altare adduxit hoſtiam, ſumptis libamentis, vivam pecudem domum reducit, quumque rediit, apud ſe ſacrificat, & precatur. Eſt autem & quidam alius hujuſmodi ſacrificandi ritus. Poſtquam vivas victi

δι. στέψαντες τὰ ἱερήια ζωά, ὁκόσα προπυλαίων ἀπιᾶσι, τὰ δὲ, κατενεχθέντα, πίπτοντα θνήσκουσι. ἔνιοι δὲ καὶ παῖδας ἑωυτῶν, ὁκοῖσίν ἐστι ἀπιᾶσι, οὐκ ὁμοίως τοῖς κτήνεσι, ἀλλ' ἐς πήρην σὺν ἕλκουσι, χαλεπὸν κομίζουσι. ἅμα δὲ αὐτοῖσι ἐπικερτομέοντες, λέγουσι ὅτι οἱ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί. τίζονται δὲ πάντες, οἱ μὲν, ἐς κορῆς. οἱ δὲ, ἐς ωὐχένας. καὶ ἀπὸ τῶδε, ἅπαντες Ἀσσύριοι σημαντοφορέουσι. ποιέουσι δὲ καὶ ἄλλο, μούνοισι Ἑλλήνων Τροιζηνίοισι ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τοῦτο, κείνοι ποιέουσι. Τροιζήνιοι [1]τῆσι παρθένοισι, καὶ τοῖσι ἠίθεοισι νόμον ἐποιήσαντο, μὴ μὲν ἄλλως γάμου εἶναι, πρὶν Ἱππολύτῳ κῆρας κείρασθαι. καὶ ὧδε ποιέουσι. τοῦτο δὲ καὶ τῇ ἱερῇ πόλει γίγνεται. οἱ μὲν νεηνίαι, τὸ ἡμέων ἀπάρχονται. τοῖσι δὲ γέουσι, πλοκάμους ἱροὺς ἐν ἡμετέρῃ ἀπιᾶσι. τοὺς, ἐπὰν ἐν τῷ ἱρῷ ἡδύωνται, παμπυρί τε. καὶ ἐς ἄγγεα καταθέντες, οἱ μὲν, δεκόρεα, πολλαὶ δὲ, χρύσια ἐν τῷ νηῷ ἀποκλώσαντες ἀπιᾶσι, ἐπιγράψαντες ἕκαστοι τὰ ἑ νόμιζε. τοῦτο καὶ ἐγὼ ἔτι νέῳ ἐὼν, ἐποίησα. καὶ ἔτι μευ ἐν τῷ ἱρῷ ἐστὶ ὁ πλόκαμος, καὶ τοὔνομα.

victimas coronarunt ex vestibulis templi eas dimittunt: illæ verò præcipites datæ, casu moriuntur. Quidam autem & pueros suos hinc demittunt, non tamen eodem modo quo pecudes, sed in pera incluſos, manu deorsum agunt: ac simul ipsos increpantes, eos non pueros, sed boves esse dicunt. Omnibus autem notæ inuruntur, aliis in vola, aliis in cervice: atque inde est quòd Assyrii cuncti notas inustas habent. Faciunt & aliud quidpiam, in quo cum solis Græcorum Trœzeniis consentiunt. Dicam autem quæ illi faciunt. Trœzenii virginibus & adolescentibus legem statuerunt, nequis nuptias iniret, priusquam Hippolyto comas totondisset: faciuntque hoc pacto. Hoc etiam fit in Sacra civitate. Adolescentes quidem barbas suas consecrant. Iuvenibus autem capillos à nativitate sacros demittunt: quos postquam in templo sunt, resecant, & in vasa depositos, alii quidem argentea, multi verò aurea, in æde affigunt, atque abeunt, inscripto uniuscujusque nomine. Hoc ego cùm juvenis adhuc essem, feci, & cùm meus capillus, tum nomen adhuc est in templo.

1 Τῆσι παρθένοισι] Leg. Iul. Pollux libr. 3. Demosthenis encomium quod sequitur non esse Luciani, jam monui præfat. ad Lectorem, satis prodit stylus, attamen Tomas Magister ἐν ταῖς ἐκλογαῖς Ἀττικῶν, in dictione ὑπόθεσις citat locum hujus encomii, ut Lucianeum, atque etiam quidam dubitarunt an tractatus de Dea Syria esset Luciani. *Bourd.*

DE-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

DEMOSTHENIS ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Hoc encomium duabus partibus constat. Prior locos technicos continet, ex quibus cùm persona Demosthenis, tum cætera virtutes, & res gestæ amplificari poterant: simulque ejus cum Homero instituitur comparatio. Altera sumitur ex athecnis, ubi ad laudem Demosthenis potissimùm facere ostendit, quòd de ejus eloquentia, animi magnitudine, rerumque gestarum excellentia scripto testati sunt hostes.

Βαδίζοντί μοι κατὰ τὸν στοὰν, τὸν ἐπὶ τοῦ ἐξ ἰόντων ἐν ἀριστερᾷ, τὸ ἕκτης ἐπὶ δέκα, σμικρὸν ἀπὸ μεσημβρίας, Θεραγόρας ἀπαντᾷ. τάχα τινὲς αὐτὸν ὑμῶν, ἐπίστασθε, σμικρός τις ἐστι, χαυπὸς, ὑπάλδικος, ἀνδρικὸς τὴν φύσιν. ἰδὼν ὖν αὐτὸν ἔτι ἀπόντα, Θεραγόρας ἔφην ὁ ποιητής, ποῖ δὴ, κατὰ πόδας. οἰκαδε ἦλθ' ὅς, ἐπανῆκα. πότερον δ' ἐμοῦ ἕνεκα, ἐπυθόμην; ἀμέλει μὲν ἔφη ἐκ τύτου διόμην. ἀφεὶ γάρ τι τῶν νυκτῶν ἐξαναστὰς, ἔδοξέ μοι χρῆναι τῆς Ὁμήρε γενεθλίοις τὰ ποιητικὰ ἀπαρξασθαι. καλῶς γε σὺ ποιῶν ἔφην, καὶ τὰ προφέτια τὰ παιδόσιος ἐκείνου πίνων. ἐκεῖθεν ὖν ὑποξάμενος ἦλθ' ὅς, ἤλαθον ἐμαυτὸν, εἰς τοῦτο τὰ μεσημβρίας ἐκπεσών. ὥστε ὖν ἔφλων, δεῖ μοὶ μοι ἐκ τῆς περιπάτε. πολὺ μοὶ τοι ἄμεινον ἦν ἐκεῖνον ἰδεῖν, τὴν χεῖρα τὰ Ὁμήρου ἐπιδείξας. ἦσθ

Cum in Porticu deambularem, inde exeunti ad sinistram, die decimo sexto, paulò ante meridiem: occurrit mihi Thersagoras, quem fortè aliqui vestrûm norint: pusillus est, aquilino naso, subalbus, virili indole. Hunc cùm procul accedentem viderem, dixi. Hic Thersagoras poëta est, & interrogavi, quonam & unde veniret. Domo huc, inquit ille. Num, inquam, deambulandi gratia? Scilicet, inquit ille, hoc mihi opus erat. Nam mihi visum est intempesta nocte surgere, ut Homeri natali die poëtices primitias offerrem. Præclarè, inquam, facis, quòd illi gratiam refers institutionis. Itaque initio inde ducto, inquit ille, non animadverti me ad meridiem usque delapsum esse. Ego verò, ut dixi, deambulatione opus habeo. Sed multò antè; inquit ille, hunc compellare optans, veni, manu autem Homerum monstrabat. Scitis utique in

1 Βαδίζοντί μοι] Esse non videtur Luciani, sed alicujus Lucianum καμοζηλῆν τος. Marcil.

1 Ἀλ-

δήπου τὸ δεξιᾷ τοῦ τοῦ Πτολεμαίου νεὼ, τὸν κομιδῇ κεκαρμένον τὰς κόμας. ἐπιόντα τι ἐν αὐτῷ ἀποκόμιμον ἔφη, καὶ προσευξόμενον ἀφθόνως μεταδώσειν τῶν ἐπῶν. εἰ γὰρ ἔφην οὖν δύναιτο τὰ πρόσφορα εἶναι. πάλαι γάρ τοι καὶ αὐτὸς ἐνοχλεῖν μοι δοκῶ τῷ Δημοσθένει. ἐπικουρῆσαί τι θεὸς τῷ ἀνδρὶ γλυκύλλιον. εἰ δὲ ἡμῖν ἐπαρκέσει τὸ εὐχεσθαι, συμβαλοίμην ἂν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον. ἐγὼ μὲν ἔφην καὶ τοῦ νύκτωρ τε, καὶ τῆμερον πεποιημένων, δοκῶ μοι τὸν οἰνοίας τὸν Ὅμηρον ἐπιγράψασθαι, θείως γάρ πως, καὶ μανικῶς εἰς τὸν ποιητὴν ἐξεβακχεύθην. κολακεῖς δ' αὐτός. ἐπίτηδες γάρτοι τοῦτο τὸ γραμματεῖον περιηγήμην, εἰ ἄρα τῆς σχολῆν ἄγοντα τὸν ἑταῖρον, σκεπτόμενοι. δοκεῖς δέ μοι σὺ καλῶς σὺ τὸ σχολῆς εἶναι. μανικὸς γὰρ εἰ ἦν σὺ ἐγὼ, καὶ πέπονθας τὸ τοῦ τὸν δόλιχον νενικηκότος. ὃς ἤδη λελυμένος τοῦτο κόνιν, καὶ τὸ λοιπὸν τὸ θεᾶς ψυχαγωγούμενος, μυθολογεῖν ἔοικε τὸν παλαιὸν διενοεῖτο, ἐπιδεῖξαι κληθισθεὶς ὑπὸ πάλης ὥσπερ. οὐδὲ ἀλλ' ἐπὶ τὸ βαλλίδιον ὅτου ἂν ἐμυθολόγεις ἔφη. καὶ σὺ δή μοι δοκεῖς νενικηκὼς τὸν δόλιχον τῶν ἐπῶν, σύντρυφᾶν ἀνδρὶ μάλα δὴ κατορρωδοῦντι τοῦ τοῦ ταῦδος τύχην. καὶ ὃς γελάσας, ὡς δή σοι τι τῶν λεπτῶν εἶπεν ἰρχασάμενον. ἴσως γὰρ ἔφην ὁ Δημοσθένης ἐλαττον, ἢ καὶ Ὅμηρον εἶναί σοι λόγῳ κεκαθάνυται, καὶ σὺ μὲ μέγα φρονεῖς, Ὅμηρον ἐκπαιδεύσας. ἐμοὶ δ' ὁ Δημοσθένης σμικρὸν, ἢ τὸ μηδέν; συνηφανεῖς ἔφη. ἀλλὰ παίζεσθαι μὲν οὐκ ἂν τὸν ἥρωα, εἰ δὲ πολέμιον εἶναι τὸν γνάμπτειν φῶς Ὁμήρου τεθάρρηκα. εὖγε εἶπας. ἐμὲ δ' οὐκ ἂν νομίζοις φῶς τοῦ Δημοσθένους; ἀλλ' ἐπεί γε μὴ τοιοῦτον τὸν λό-

in templo Ptolemæi ad dextram collocatum esse, promissis capillis. Quare veni ipsum alloquuturus, & precaturus ut mihi magnam versuum copiam largiatur. Vtinam inquam, votis proficere liceret ad res gerendas. Iamdudum enim statuo precibus fatigare Demosthenem, ut mihi suppeditet orationem ad natalem ejus ornandum. Si igitur satis foret vota facere, idem tecum vellem: nam commune nobis foret lucrum. Ego, inquit, hac nocte & hodie, lucubrato carmine, Homerum benevolentiæ causa laudare statuo. Nam divino, qualis est vatum, furore ad poësim raptus sum: quòd judicabis ipse. Consultò enim libellum hunc circunfero, si fortè in aliquem ex sociis otiosum incidero, tu autem mihi videris in præclaro esse otio. O te fœlicem, inquam, cui idem accidit ac illi qui dolicho victoriam adeptus, abluto jam pulvere, reliquo spectaculi tempore sese oblectans, cum luctatore fabulari cogitabat, qui ad luctam jam vocandus videretur. Ille autem, non ita, inquit, in carceribus fabulareris: & tu certè mihi videris verborum dolicho devicto, eum ludos facere, qui stadii fortunam perhorrescit. Scilicet ait ille, quasi rem difficilem susceperis. Fortassis, inquam, minoris pretii videtur tibi Demosthenes, quàm Homerus: & tu Homero laudato gloriaris. Me verò laudare Demosthenem, parum & nihil est? Cavillaris, inquit. Nolim ego diffidium ciere inter hos heroas, tametsi Homero magis faveo. Bene inquam, & me nonne putes Demostheni magis favere? Sed quoniam hac ra-

γὴν ἀπραξίας καὶ τὴν ὑπόθεσιν, δῆλον ὡς τὴν ποιητικὴν ἔργον ἡγῇ μόνον, τὰς δ' ῥητορικὰς λόγους κατα-φρονεῖς ἀτεχνῶς, οἷον ἱππικὰς ἀνδρὶ πεζὰς ἱλαυνίων. μὴ μανείην ἔφη ταῦτά γε, καὶ ἐν ποιητικῆς δεῖ τι μανίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰέναι θύρας. δεῖ γάρ τοι ἐ τοῖς καλοῖς δὴν ἔφην οὐδὲν πόθεν ἐπιπνοίας, εἰ μέλλουσι μὴ παπιροὶ φανεῖσθαι, καὶ φαύλης φορυδός. οἶδα τοι ἔφη ὦ ἑταῖρε, καὶ χαίρω πολλάκις, ἄλλον τὸ δὴ λογοποιῶν, καὶ τὸν Δημοσθένους ἰσχὺν τ' Ὀλύμπου πεδεῖς. οἷον λέγω, τὴν σφοδρότητα, καὶ πικρίαν, καὶ τ' ἐνθουσιασμόν. καὶ τὸ μὲ οἰνοχαρὶς, ὡσὸς τὰς Φιλίππου μέθας, καὶ κορδακισμὸς, καὶ τὴν ἀσέλγειαν. τὸ δ' εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ὡσὸς τὸ, δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας, τὰς ἀγαθὰς ὑποτρέμουσας ἐλπίδας. καὶ τὸ ἦκε μὲν οἰμώξεσε χάριν ἱππηλάτα Πηλῆος, ὡσὸς τὸ, πηλίκην ποτὲ στυάξασεν ἂν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ ὑπὲρ δόξης, καὶ ἐλευθερίας πολιτήσαντες. ὑποθαύμαζω ὃ ἐ τ' ῥέοντα Πύθωνα, ὡσὸς τὰς Ὀδυσσέως ῥοφάδας τ' λόγων. καὶ τὸ εἰ μὲ μέλλοι μὴν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε ἔσεσθαι, ὡσὸς τὸ, πέρας μὲ γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις ἔ βίᾳ θανάτοιο, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ. καὶ μυρίαν μηχάσασθαι αὐδὶς αὐτὸς ἐπὶ σαυτὸν τ' Ἀχαιοὺς ἐπιδρομὴν ὥδμησ ὃ ἐ πάλη, καὶ Ἀλφεσίβοι, καὶ τροπὰς λέξεως κατεμανθάνων, καὶ τὰς ἀφαιρέσεις τ' κώλων μεταβολὰς, ἐ τὰς ἐκ τ' διατροπῶν ἐπανόδους, καὶ τὰς τ' διαβολῶν στοὺ πὸ καιρὸ γλαφυρότητος, καὶ τὸ ἔ τρόπε μεσοβάρβαρον παίζαχε. καί μοι πολλάκις ἔδοξεν, ἃ γὰ ἂν τάληθὲς ἀποκρυψαίμην, ὑπερπίπτον μὲ παρατίονum opportunarum elegantia, denique totius orationis urbanitas. Et mihi sæpe visum est, non enim veritatem dissimulare queam,

ratione orationem simpliciter contemnis, apparet te solam poësim, ducere operosam, & solutam orationem prorsus contemnere, sicut eques pedites prætervectus. Tum ille, absit ut sic insaniam, tametsi non levi furore opus est iis qui ad poëticas fores accedunt. Verùm & oratoribus, inquam, opus est afflatu quodam divino, ad efficiendam orationem non humilem & frigidam. Novi, inquit ille, ô amice, & sæpe gaudeo, cùm aliorum oratorum, tum Demosthenis collatione cum Homero. Vt quum vim, acerbitatem, & impetum comparo. Homerus vinolentum Agamemnonem appellat: ita Demosthenes in Philippi ebrietatem, saltationes, & petulantiam invehitur: & ut poëta, Vnum optimum augurium est, sic orator, Oportet bonos viros bona cum spe rempub. defendere. Et illud: Forsitan ipse senex deploret talia Peleus. Huic simile, Quàm graviter ingemiscerent illi fortes viri, qui propter gloriam, & patriæ libertatem in acie perierunt. Confero & magna vi fluentem Pythonem, cum Vlyssis verborum nivibus, & illud, Si senii exortes, mortisque essemus acerbæ: cum hoc, Omnibus hominibus mors est vitæ terminus, etiamsi quis in domuncula concluſum se servet. Denique sexcenti sunt ingenii in idem concursus. Delectant autem me affectus cùm vehementiores, tum leniores, & figuræ dictionis, & levantes tædium mutationes, & à digressionibus reditus, & compa-

ἡμίας Ἀττικῆς κεκλέπτηκε Δημοσθένης, ὁ τὴν παῤῥησίαν ὡς φασιν ἀπεμάξατο, καὶ τὰς Ἀχαϊκὰς Ἀχαϊάδας ἀφεστιπόνητον. Ἀμφοτέραν ἢ πόνου πολύμοχθον, τὰς Ἑλληνικὰς ἀποπληρῶν τραγῳδίας, καὶ μεταξὺ τῆς ἀκμαιοτάτης μάχης ἀμελέτους ἀποκλαπείσας, καὶ μύθοις τὴν φορὰν ἐπεδυσωπούσας. πολλάκις δέ μοι τὰς Δημοσθένους, καὶ μέτρα κώλων, καὶ ῥυθμοὶ, καὶ βάσεις, οὐκ ἄξω τὸ ποιητικῆς ἡδονῆς ἐμβιβάζουσιν, ὥσπερ ἐπὶ Ὁμήρου ἐλλιπεῖς ἀντιθέσεις, καὶ παρισώσεις, ἢ χημάτων τραχύτητος, ἢ καθαρότητος, ἀλλ' ἔοικε φύσει πως ὑπάρχειν ταῖς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπικεκρᾶσθαι. τόδε γὰρ δὴ καὶ φρονοῦσιν ἐν τῷ σῷ Καλλιόπην, ταυτὶ μὲν γνώσεσθαι· ἀλλ' ὅδ' ἦν ἢ τὸν ἐμὸν ἀγῶνισμα τὸ εἰς Ὅμηρον ἐγκωμίων, ἀπαλαίστου ἔργου, ἢ τὰς σὰς εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους τίθημι. καὶ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημί, τὴν τιμὴν μᾶλλον, οὐκ ἔχειν εὐρεῖαν πᾶσι χρηπίδα ὑποβαλέσθαι τὸ ἐπαίνου, πολύπλοκα δὲ ποιητικῆς αὐτῆς. τὰ γοῦν ἄλλα, τὰ μὲν ἀσαφῆ, πατρίδ', καὶ γένος, καὶ χρόνον· εἰ γὰρ καὶ σαφὲς ἐκείνων ἦν, οὐκ ἂν ἀμφίλεκτον ἀνθρώποις ἦν. πατρίδα μὲν διδόντων αὐτῷ, Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμύρνην, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας, πατέρα δὲ Μαίονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμόν. καὶ μητέρα Μελανώπην φασὶν, ἢ Νύμφην τῶν ὀρεάδων, ἀνθρωπίνων γένους δὲ πάντως ἀλόγου δὲ, τὸ Ἡρωϊκὸν, ἢ τὸ Ἰωνικόν. καὶ μήν ἔπως ὡς τὸ Ἡσίοδον εἶναι ἡλικίας σαφῶς εἰδέναι, ὅπερ ἐν τῷ μοι πρὸ τοῦ γνωρίμου, τὸ μελησιγενὲς ὀνομάζουσι. τύχην δὲ, queam, Demosthenem, remissa, ut ajunt, loquendi libertate, decentiùs segnitiem Atticam perstrinxisse, quàm is qui Achivos Achæidas appellavit. Et spiritu constantiùs intento Græcorum repræsentat tragœdias, quàm is qui, dum maximè viget pugna, colloquia fingit, & sermonibus impetum dissipat. Sæpe etiam membrorum mensuræ, numeri, & clausulæ, quas habet Demosthenes, non extra poëticam voluptatem me abducunt. Sicut neque Homero desunt antitheses, comparia, figuræ asperæ, vel puræ. Sed ita videtur à natura comparatum, ut facultatibus virtutes permisceantur. Quî autem tuam Calliopen hæc sentiendo contemnerem? At nihilo minùs meæ in prædicando Homero contentioni, duplum negotii inesse censeo, quàm tuis in Demosthenem laudibus. Non versuum, sed argumenti ratione, dico me non posse firmum laudum jacere fundamentum, præter quàm poëticam ipsam: cùm cætera sint ignota, patria, genus, ætas. Nam si nota essent inter homines anceps contentio non esset: aliis patriam ei assignantibus, Ionicam Colophonem, aliis Cumam, vel Chium, vel Smyrnam, vel Thebas Ægyptias, vel innumeras alias. Patrem autem Mæonem Lydum, vel fluvium, & matrem Melanopen ajunt, aut Nympham aliquam ex Dryadibus, siquidem humanum genus ignoratur. Porrò ætatem: Heroicam aut Ionicam. Nec satis constat utrum Hesiodus sit antiquior, siquidem nomen Melesigenæ, ei quod nunc est in usu, anteponunt. Fortunam autem, paupertatem, & cæcitatem: sed hæc cùm incerta sint,

πόλις, ἢ πάθος ὁμιλήσαν, [1]ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἴη ἢ τοῦτα ἐᾶν τὸ ἀσαφὲς κείμενα. ἐμοὶ γὲ μὲν δὴ ἔστιν ἕτοιμα τὰ εὐμαθῆ τὸ ἐγκώμιον, πᾶσιν ἄπεστι ἐπαινέσαι, ἢ σοφίαν ἐκ τῶν ἐπῶν εἰκάζεσθαι συλλέγειν. τὸ γοῦν ἔφη κῦ χαίρεις, ἐπίδρομόν τι, ἢ λεῖον, ἢ ὡρισμένοις τισὶ, ἢ γνωσθεῖσι, μόνον ὀνόματα. οἷον, ὄψον ἕτοιμον, ἡδυσμάτων δεῖται σοῦ δόμενον. τί γὰρ ἂν μείζω, ἢ λαμπρὸν ἢ τύχη τῷ Δημοσθένει ἐποίησε; πόθεν ἂν γνώσιμον; ἐκ Ἀθηνῶν μὲν, αὐτῷ πατρὶς, αἱ λιπαραὶ, ἢ ἀοίδιμοι, ἢ τῶν Ἑλλήνων ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῇ ποιητικῇ ἐξουσίᾳ ἐπισυρρεῖν ἂν ἐρωτας Θεῶν, ἢ κρίσεις, καὶ κατοικήσεις, ἢ δωρεὰς, ἢ τῶν Ἐλευσῖνα. νόμων γὰρ, ἢ δικαστηρίων, καὶ παντηγύρεων, ἢ Πειραιῶς, καὶ ἀποικιῶν, ἢ τροπαίων ἢ λατρίων, τί, ἢ χρησίων ἐπεισηγάσωμαι, ὑφ' ἂν εἰς ἐπίσης ἀξίας ἐρίσειας δύναιτο τῷ λόγῳ φησὶν ὁ Δημοσθένης. ἀφθονία μὲν ἐμοὶ ἂν μοι δεδεῖσθαι πάντως τοῦ ἐγκώμιον. ἐκ ἂν ἀπορῶν ὑπομιζόμην ἐν νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὄν, ἐκ τῶν πατρίδων ἐπικοσμεῖν τοὺς ἐπαινουμένους. ἴσως γὰρ ὃ, παρεμπόρευμα τῶν Ἑλένης φέρων ἐσθῆτα τὴν Θησέα. τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν φῦλον ἀλαζόνερον. σοὶ δ' ἴσως δύλοιτο τὸ τῆς παροιμίας σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίᾳ ἐπαναζέσαι, μή σοι μεῖζον περισκοίτο τὸ πίραμμα τῷ λάκκῳ. παρίνε δὴ τὰς Ἀθήνας. ἐνδέχεται τὸ λόγῳ πατὴρ τελεσαρχῶν, χρυσία κρηπὶς τῷ Πίνδαρον. ἢ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον πυνθάνεσθαι τελεσαρχικῶν. εἰ δὲ Δημοσθένης ἐπ' ἀκμαιοῦ παιδὸς ὄντων, ἐπλάττει, τῶν ὀρφανίαν ἢ

sint, satius esset missa facere. Quare mihi valdè angusta erit encomii materia, poësim imperfectam laudare, & sapientiam ex versibus æstimare. Tibi verò in promptu, inquit, planus & apertus est campus, de rebus certis & cognitis: tantùm verbis opus est, tanquam condimento ad obsonium parato. Quid enim non magnum, & splendidum Demosthenis fortuna concessit? quid non celebre? Nonne patria, Athenæ opulentæ, & nobiles, & Græciæ propugnaculum? Quòd si Athenæ mihi contigissent, licentia poëtica superinducerem amores Deorum, judicia, commigrationes, dona, Eleusinem. Porrò de legibus, judiciis, concionibus, Pyræo, coloniis, trophæis terra marique partis, ne unus quidem Demosthenes pari cum dignitate dicere posset. Ex his magna copia mihi suppeteret. Idque encomium non distrahendum putarem, cùm inter laudationum præcepta hoc sit, ut qui laudantur, à patria exornentur. Isocrates Helenæ præconio inseruit Theseum. Liberi autem sunt poëtæ. Tu verò fortè metuis ne non servato modo, illa proverbii cavillatione excipiaris, Epigramma majus esse scrinio. Itaque omissis Athenis, excipit orationem pater classis præfectus, aureum, ut Pindarus ait, fundamentum. Nulla enim Athenis major dignitas est, quàm præfectura classis. Quòd verò extinctus est Demosthene adhuc puerulo, non est calamitas censenda, sed

[1] Ἀλλὰ μὴ βέλτιον] Corrige μὴν. Mensg.

συμφορᾶν ὑπολήπτιον, ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν τὸ τῆ φύσεως γνήσιον ἀποκαλυπτόμενος. Ὁμήρου μὲν οὖν, ὅτι παιδόντος, ὅτ' ἀσκησιν μνήμης καὶ ἱστορίαν παρειλήφαμεν. ἀλλ' ἀθρόως ἀνάγκη τῆ ἐπαίνων ἅπτεσθαι τῆ ὑπ' αὐτῆ διδημιουργημένων, ὕλην οὐκ προφῆς, ἢ μελέτης, ἢ διδασκαλίας σὺν ἔχοντα. μόνος ἂν ἐπὶ πλεῖ Ἡσιόδου δύναιτο φίλου καθαφυγόντα, πλὴ ῥαθύμως, ἢ τοῖς ποιμέσι τῆ ἐπῶν ἐπιπνέοντα. σὺ γὰρ οὐ τοιοῦτόν δήπου, πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ καθ' ἡμᾶς, Ἀλκιδάμας, Ἰσοκράτης, Ἴσαιος, Εὐθυδίδης, μυρίαν μὲν ἐφιλονεικημένην Ἀθήνησι τῆ ἡδονῶν, καὶ τὰς πατρῴους ἀναστήσας ὑποκειμένας. τοιγαροῦν ἐξ ὧν τοῖς μειρακίοις τῆ ἡλικίας εἰς τὰς πρώτας ἀπολισθάνειν, παρὸν δ' αὐτῷ καθ' ἡσυχίαν κωμᾶν, οὐ τῆ ἐπιτρέπων ὀλιγωρίας, ὁ τῆ φιλοσοφίας, ἢ τῆ πολιτικῆς ἀρετῆς κατιόντα πόθος. ὃς αὐτὸν ἦγεν οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους, ἢ Θεοφράστου, ἢ Ξενοκράτους, ἢ Πλάτωνος ἴσως. καίτοι ὧν ὦ βέλτιστε, φιλοσοφοίης τῷ λόγῳ, διττὰς ἐν ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγάς, τὴν μὲν, θαλαττίου τινὸς ἔρωτος παραφορόν τε, ἢ ἀγελαίαν, καὶ κυμαίνουσαν ἐν ψυχῇ Ἀφροδίτης πανδήμου κλύδωνα, φλεγμαινούσαις νέων ὁρμαῖς, αὐτὸ χρῆμα θαλάττιον. τὴν δ' ἀρχαίαν χρυσοῦς τινὸς σειρᾶς ἕλξειν, ὡ πυρί, καὶ τοξοις ἐν πλείοσιν δυσαλγεῖς νόσους τραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν αὐτῆ δ' καλὴν ἄρρητόν τε, καὶ καθαρὸν ἰδέαν ἐξορμῶσαν, μανίᾳ σώφρονι τῆ ψυχῶν, ὅσην Ζηνὸς εἶναι, ἢ Θεῶν ἀληθέστατοι φησιν ὁ τραγικός. ἔρωτα δὲ πάντα πρέμνα, κἀρρά. σκηλαιον. κάτοπτρον. ξίφος. γλῶττα διαρρῶσαι. μετελθεῖν ὀψὲ τῆ

sed gloriæ occasio, retegens generosam indolem. Homeri nec institutionem, nec studia ex scriptis accepimus: sed statim ab operibus ejus mihi est laudandus, cùm materiam ex educatione, studiis, & institutione ipsius sumere non possim: nec ad Hesiodi laurum confugere, quæ molliter, etiam pastoribus carmina inspirabat. Tu verò Callistratum habes, & longum splendidumque catalogum, Alcidamantem, Isocratem, Isæum, Eubulidem. Et quanquam innumeræ sunt Athenis voluptates, quibus pelliciuntur, etiam qui paterno imperio sunt obnóxii, estque adolescentia per se ad voluptatem proclivis, cùm liceret ipsi per tutorum negligentiam voluptates sequi, tamen continuit eum philosophiæ, & politicæ virtutis amor: qui ducebat ipsum, non ad Phrynes, sed Aristotelis, Theophrasti, Xenocratis, & Platonis fores. Atque hîc, ô præclare, poteris philosophari, duas apud homines esse amorum species, alteram quidem, marini cujusdam amoris impotentem, agrestem, & fluctuantem in animo veneris vulgaris tempestatem, exæstuantibus juvenum cupiditatibus, rem planè marinam. Alteram, aureæ catenæ cœlestis attractionem, quæ non igni, non telis insanabiles vulnerum morbos infligit: sed ad pulchritudinis ipsius incorruptam, puramque formam comprehendendam impellit, sano mentium furore, quæ ad Iovem accedunt, & Diis cognatæ sunt, ut ait tragicus ille. Amori sanè omnia parabilia, tonsura, spelunca, speculum, gladius, linguam efformare, ætate vergente,

φλιπίας ὑπάκελσον. μνήμην ἀκριβῶσαι. ἀφύβως κωλάζοντας. συνάψαι νύκτας ἐπιπόνοις ἡμέραις. ἐξ ὧν τίς οὗτος οἶδεν ὁπόσος, ὁ Δημοσθένης ἔφη σοι τῷ ῥαθυμοτάτῳ ἐμέντοι; πῶς μὲν σύνεσιν, καὶ τοῖς ὀνόμασι, καὶ καταστολὴν τοῦ λόγου. ταῖς δὲ διαθέσεσιν, ἐξακριβοῦν τὰς πιθανότητας. λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ τῶν δύμεως, συμφορώτατος δὲ τῷ τῶν ὀνομάτων, καὶ τοιαύτην εὐκρᾶτον, ποικιλώτατος δὲ ἁπάντων ἁρμονίαις χαριέντων. μάλιστα γέ τοι τὴν ἁρμονίαν, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον, ὁ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. ὃ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη που λέγων, τὰς τραγῳδίας ὑπὸ οἴνου γράφεσθαι, ἐξορμῶντα, καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχήν, οὐχ ὥσπερ ὁ Δημοσθένης συνεῖναι πρὸς μίξιν τοὺς λόγους. ἀλλ' ὕδωρ πίνων, ἢ ὡς τὸν Δημάδην παίζειν φασὶν ὡς τοιοῦτον αὐτὸν τὴν ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι, πρὸς ὕδωρ λέγειν. τὸν Δημοσθένην δὲ, πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυθέαν δὲ, ὁ κρατὺς τῶν Δημοσθενικῶν λόγων, λάμπειν ἐφαίνετο δὲ νυκτερινὸν λύχνον. καὶ τοῦτ' ἔφη σοι τὸ χωρίον δὲ λόγου, κρίνον πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν, ὃ γάρ τοι μείων ὁ τῶν Ὁμήρου ποιητῶν, ὑπῆρχε καμοὶ λόγος. ἀλλ' οἱ μετέχοις ἐπὶ τὰς φιλανθρωπίας, καὶ τὴν ἐν τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν, καὶ τὴν πολιτείας τὴν ὅλην λαμπρότητα. καὶ ὁ μὲν, ἦν σιωπῶν, ὡς τὰ λοιπὰ σφόδρα. ἐγὼ δὲ, γελάσας, ἦ που ἔφην διανοῇ καθαίρειν με τὸν ὦτον, ὥσπερ βαλανεὺς καθαιρήσας τὸν λοιπὸν λόγον; μὰ Δία γε εἶπε, δημοθοινίας τε, καὶ χορηγίας ἐπελεύσεις, καὶ τριηραρχίας, καὶ τειχοποιίας, καὶ τάφρου, καὶ λύσεις αἰχμαλώτε, pronunciationem discere, memoriam diligenter exercere, tumultus contemnere, noctes laboriosis diebus connectere. Vnde quis nescit, inquit, qualis orator fuerit Demosthenes? quum sententiis, & vocabulis orationem exornat: quum affectibus argumenta probabilia exactè persequitur: splendidus quidem magnitudine, vehemens autem spiritu, & temperantissimus in vocabulorum, & sententiarum moderatione, & varietate figurarum elegantissimus: ac utique solus oratorum: ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem præbuit. Non enim ut Æschylum dixit alicubi Callisthenes tragœdias scripsisse quum vino prolutus incaluisset: ita Demosthenes componebat orationes ebrius, sed aquam potus: unde in ejus aquæ potum fertur joco dixisse Demades, alios quidem ad aquam dicere, Demosthenem autem ad aquam scribere solitum esse. Pytheæ verò, Demosthenicarum orationum plausus, lucernam nocturnam olere videbatur. Habes, inquit, hunc dicendi campum, cum meo argumento communem. Non enim minor fuerit mea Homericæ poëseos prædicatio. Sed si ad humanitatem, & diligentiam in negotiis, totamque in administratione reip. claritatem transires. Et cùm hic sermonem continuaret, ut reliqua additurus. Ego ridens, nunquid, inquam, ut balneator hausto reliquo sermone, meas aures perfundere constituis? Etiam, inquit ille, populares epulas, spontaneas in ludos erogationes, navium præfecturas, murum, fossam,

των, & παρθένων ἀνδύσεις, ἀρίστην πολιτείαν. καὶ πρέσβεις, & νομοθεσίας, & μέγαδ@ πολιτδμάτων ἐμπεσὸν, μᾶλλον ἔοικεν μοι, & τὰς ὀφρῦς συνάγοντ@, & δυσκόλους, μὴ λόγοι τ Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων ἐπιλίποιεν. ἔσως γὰρ ἔφην ὦ γαθὲ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον τ ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων, μὲ ἀφεστηκέναι τὰ ὅπλα τοῖς Δημοσθένους πράξεσιν; εἶμι ἔφη ἐγὼ δεῖ τ λόγου ἐπικουρείας τινὸς ὡς σὺ φῂς, δεόμεθα. πολλὴν εἰ μή σε τυγχάνεις κατέχει πάθος, οἷον αὐγῆς περιλαμπόμενος, οὐκ ἔχεις πρὸς λαμπρὸν τὸν Δημοσθένους δόξαν, τὸν ὄψιν ἀπερείσασ. καὶ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐγ Ὁμήρῳ κ τὰς ἀρχὰς πέπονθα. κατέβαλον γάν μικρᾷ δύν, ὡς ἐκ ἀνυπόλεπτόν οἱ μοι πρὸς τὸν ὑποθεσιν. εἶτ' ἐγὼ μὲν, ἐκ οἶδ' ὅπως ἀνῆνεγκα, δοκῶ μοι κ σμικρὸν περισπιζόμενον ἀνίον ὁρᾶν. & μηδ' ἀπατᾶσθαι, ὥσπερ ἡλίῳ τὰς ὄψεις, νόμος ἔ τ Ὁμηρικῶν χθύος ἐλέγχεσθαι. σοὶ δέ μοι φαίνεται & τοῦτο ἔφη πολὺ ῥᾷον, ἢ καθ' ἡμὲ εἶναι. ἐμὲ μὲν γὰρ Ὁμήρου δόξης, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης τ ποιητικῆς δυνάμεως ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἁπάσης λαβέσθαι. σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τ Δημοσθένην ὅλον ἐφίκοιτο τῇ γνώμῃ πρόσοιο, & μάλα ἂν ἀπορρίψαις ἐκεῖ τ λόγον ἄπιον, ἐκ ἔχων ὅτι πρώτου τὴν γνώμην λάβοις, καθάπερ οἱ λίχνοι πάχυσι ἐκεῖ τὰς Συρακουσίας τραπέζας, ἢ οἱ φιλήκοοι, & φιλοθεάμονες, εἰς μυείας ἀκουσμάτων, & θεαμάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες. ἐκ ἔχουσι γὰρ ἐφ' ἢ ἔλθωσιν, ἀεὶ τὸν ἐπιθυμίαν μεταθέοντες. οἶμαι δ' & σε μεταπηδᾶν, ἐκ ἔχοντα ἐφ' ὅ, τι στήσῃς, ὁ κύκλῳ σε περιελήλυθεν, φύσιν μεγαλοπρεπῆ, ἁρμὴν λαμπρὸν, βίον σώφρον@, λόγον δεινόν. in.loles magnifica, ingenium ardens, temperantia, eloquentia, for-

liberatos captivos, locatas virgines, optimam remp. legatos, leges, & magnitudinem rerum gestarum incidentem: subit mihi irridere supercilia contrahentem, & metuentem ne deficeret ipsum oratio de rebus gestis Demosthenis. Fortè enim inquam, ô bone putas me unum ex omnibus qui eloquentiæ operam dederunt, nihil audisse de rebus gestis Demosthenis? Imò, ait ille, aliquo ad dicendum, ut ais, auxilio nobis est opus. Verùm nisi aliter affectus es adversus circumfulgentem splendorem, non possis splendidam Demosthenis gloriam fixis oculis intueri. Quod quidem initio in Homero mihi accidit. Quare pene abjeci argumentum, ut quod obtueri non possem. Deinde nescio quo pacto me recepi, puto me paulatim assuefaciendo adversis oculis intueri: ne eos tanquam à sole avertendo, nothus gentis Homericæ arguerer. Tuum verò negotium mihi quàm meum videtur esse facilius. Nam cùm in Homero nihil præter poëticam laudare possimus, tota illa laus in animo simul necessariò concipienda est. Tu verò si ad totum Demosthenem semel animũ convertas, ad dicendum profiliens profectò hæreas dubius quid primum sumas, haud aliter quàm gulosi Syracusanis mensis accumbentes, vel avidi auditores & spectatores nacti sexcenta aurium & oculorum jucunda objecta. Nesciunt enim quò se convertant, subinde cupiditatem mutantes. Itaque opinor te ex alio in aliud desilire, cùm non habeas cui immoreris, dum te in orbem circumagunt,

πηπος, ἢ ὁ πᾶς πράξεσιν ἀνδρείας, χρημάτων πολλῶν ἐ μεγάλων, ὑπεροψίας, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήσεως, συνέσεως, ἐκφεύγειν τ' πολλῶν, ἐ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως ὑπὸ ῥᾴων ἔνθεν μὲν, ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, ἐνθένδε, ἀποστόλους, Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τ' Ἑλλησπόντου, Βυζάντιον, ἐκ ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνῃς, συμπεριφερόμενος τοῖς πλεονεκτήμασιν. ὥσπερ ὖν ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τῷ νῦ τραπόμενος, ἄτε πᾶς ἡπόρηκεν, Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν, ἢ Κάδμον, ἢ ἀνδρῶν ἱερὸν γένος, ἢ τὰν κυανέμπυκα Θήβαν, ἢ τὸ πύθλαμον Δρακόντειον Ἡρακλέος, ἢ τὸν Διονύσου πυκνολόχευτα πομπὰν, ἢ γάμους λευκωλένου Ἁρμονίας, ὑμνήσομαι, ἵππιόν τ' ἐ σύριγγα παιᾶνι ἔοικας ἀναρεῖν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημηγορίαν, ἢ τ' ἀνάγκην πενθερὸν ὑμηνέων. ἔστι σ' ὑδὲν ἔργον ἐκφυγεῖν ἕφη τὴν πλάνην, ἀλλ' ἐὰς, ὅταν δὴ λαβόμενος, ἢ τ' ῥητορικῆς καθ' αὑτὸν, εἰς ταύτην καθίσθαι τῶν τ' λόγων. ἱκανὴ γὰρ σοι ἡ Περικλέης. ἐκείνην μὲν γὰρ, τὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πειθοῦς πάντοθεν, ἐν ἧ θρυλλοῦντες, ἀλλ' αὐτόν γε ἐγὼ ὁρῶμεν, ὅλον ὡς ὑπὲρ τὴν φωνὴν ἔστι, ὑδὲν ἔμμονον ἔχοντες, ὑσὶ οἷαν ἐξαρκέσειν ὡφὸς τὴν ἐν χρόνῳ βάσανον, καὶ κρίσιν. τὰ δὲ Δημοσθένους, ἀλλὰ σοὶ καθαλείφθω λέγειν, εἰ ταύτῃ τραποιο. ὡφὸς γὰ μὲν τὰς τ' ψυχῆς ἀρετὰς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτῶν τραπομένῳ, καλὸν μίαν ἡνιναῦν ἀποτμεῖσαι τὴν ἀφτελῆ. εἰ δὲ βούλοιο ἁπλῶς, δύο, καὶ σωτρεῖς ἐλόμενος ἀρετὰς ἐν τοῖς πράξεσιν ἀνδρείας, χρημάτων πολλῶν ἐ μεγάλων, ὑπεροψίας, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήσεως, συνέσεως, ἐκφεύγειν τ' πολλῶν, ἐ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως ὖν ὁρᾶν ἔνθεν μὲν, ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, ἐνθένδε, ἀποστόλους, Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τ' Ἑλλησπόντου, Βυζάντιον, ἐκ ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνῃς, συμπεριφερόμενος τοῖς πλεονεκτήμασιν. ὥσπερ ὖν ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τῷ νῦ τραπόμενος, ἄτε πᾶς ἡπόρηκεν, Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν, ἢ Κάδμον, ἢ ἀνδρῶν ἱερὸν γένος, ἢ τὰν κυανέμπυκα Θήβαν, ἢ τὸ πύθλαμον Δρακόντειον Ἡρακλέος, ἢ τὸν Διονύσου πυκνολόχευτα πομπὰν, ἢ γάμους λευκωλένου Ἁρμονίας, ὑμνήσομαι, ἵππιόν τ' ἐ σύριγγα παιᾶνι ἔοικας ἀναρεῖν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημηγορίαν, ἢ τ' ἀνάγκην πενθερὸν ὑμηνέων. ἔστι σ' ὑδὲν ἔργον ἐκφυγεῖν ἕφη τὴν πλάνην, ἀλλ' ἐὰς, ὅταν δὴ λαβόμενος, ἢ τ' ῥητορικῆς καθ' αὑτὸν, εἰς ταύτην καθίσθαι τῶν τ' λόγων. ἱκανὴ γὰρ σοι ἡ Περικλέης. ἐκείνην μὲν γὰρ, τὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πειθοῦς πάντοθεν, ἐν ἧ θρυλλοῦντες, ἀλλ' αὐτόν γε ἐγὼ ὁρῶμεν, ὅλον ὡς ὑπὲρ τὴν φωνὴν ἔστι, ὑδὲν ἔμμονον ἔχοντες, ὑσὶ οἷαν ἐξαρκέσειν ὡφὸς τὴν ἐν χρόνῳ βάσανον, καὶ κρίσιν. τὰ δὲ Δημοσθένους, ἀλλὰ σοὶ καθαλείφθω λέγειν, εἰ ταύτῃ τραποιο. ὡφὸς γὰ μὲν τὰς τ' ψυχῆς ἀρετὰς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτῶν τραπομένῳ, καλὸν μίαν ἡνιναῦν ἀποτμεῖσαι τὴν ἀφτελῆ. εἰ δὲ βούλοιο ἁπλῶς, δύο, καὶ σωτρεῖς ἐλόμενος

fortitudo in rebus gerendis, multorum magnorumque lucrorum despicientia, justitia, humanitas, fides, consilium, prudentia, singulæ multarum magnarumque in repub. actionum. Forsan hinc intuens, decreta, legationes, conciones, leges: inde classes, Eubœam, Megara, Bœotiam, Chium, Rhodum, Hellespontum, Byzantium, nescis quò animum inclines, cùm te rerum copia huc illuc rapiat. Vt igitur Pindarus conversò ad multa animo, sic ambigit, dicens. Num mea Ismenum, Meliam-ve nympham, Seu magis Cadmum, genus aut virorum, Dentibus sævi genitum Draconis, Carmina dicent? Num canam Thebas, celebres-ve pugnas Herculis? num Bacche tuos honores? Vel priùs nunc Harmoniæ puellæ, Dicam hymenæos? Ita tu dubitare videris, utrum orationes, an res gestas, aut eloquentiam, aut doctrinam, aut authoritatem, aut mortem viri sumas laudandam. Verum nullo, inquit, negotio errorem evitabis: si uno quolibet argumento assumpto, ut pote sola eloquentia, in eam tua oratio incumbat. Hîc satis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & suadelæ quoddam calcar fama accepimus, sed orationem ipsam non videmus. Vnde constat ejus nihil præter opinionem stetisse, nec temporis probationem & judicium sustinere potuisse. At Demosthenis scripta extant, sed hoc tibi dicendum relinquam, si hoc argumentum tractaveris. Si converteris te ad mores ejus, & res gestas: bonum fuerit unum quodlibet excerpere argumentum. Vel si largiter differre velis, duobus, &

μθμον, ἔχειν ἀποχρῶσαν λόγων ὑπερβολήν. πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δ' οὖν καὶ μὴ πάντα, ἀλλ' ἐκ μέρους ἐπαινετόμεθα. ὡς μὲν γὰρ Ὅμηρος, Ἥρωσιν ἐπαινοῦμεν ἐκ μερῶν, ἀφ' ἑκάστου, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς, ἢ κόμης, ἢ ἐσθήτων, ἢ ἀπίδων. μεμπτὸν δ' οὐδὲ τοῖς Θεοῖς ἐγκλεῖσθαι, ὑμνεῖσθαι πρὸς τῶν ποιητῶν, ἐξ ἠλακάτης, ἢ τόξων, ἢ τῆς αἰγίδος, μήπω μὲν ἐκ μέρους σώματος, ἢ τῆς ψυχῆς. τῶν δ' ἱερέων ἕν, οὐδὲ δυνατὸν ἐφάπτεσθαι ἑλεῖν. ὥστε οὐδ' ὁ Δημοσθένης αἰσχύνεται, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ καλῶν ἐπαινεῖν μέρη. ἐπεὶ τόγε σύμπαν, οὐδ' αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρκέσειεν ἐπαινέσαι. ταῦτα δὲ Θερσαγόρᾳ διελθόντος, οἶμαί σε ἔφην ἐν ἐπιδεδεῖχθαί μοι βλάπτοντα, τὸ, μὴ μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τὸν λόγων πανοπλοποιὸν ἀπεικάζειν τὸν Δημοσθένην, τὰ πρὸς τοῖς ἐμπείροις ἐσθιόμενα. σοὶ μὲν γὰρ ἔφη τὴν ῥᾳστώνην ταύτην ἐπιδείξεις, ὡς ἐπιχθὲν ἐπιῤῥαμμένῳ τὸν λόγον, εἴ πῃ φρονῖδες ἀνεῖς, ἀκροατὴς ἡμῖν γένοιο. πρόσεργα πίνων ἔφην σοι γέγονεν, οὐδὲν εὖ οἶδα. σκόπει δὴ μὴ σὲ πλέον ἢ μᾶγοὺς ἀπατήσει. καλὸν ἂν λέγοις ἔφη τὸ ἴαμα. σὺ γὰρ ἔφην ἀγνοεῖς οἶμαι τὸ πρᾶγμα ἄπορον. εἶτα ἰατρὸν δίκαιον τὸν μὲν νοσεῖν, σωφρονεῖν ἀγνοήσαντα, ἄλλο δὲ παρακούειν. ὅπῃ δὴ; σὺ μὲν ἃ προσέχειν ἂν, τὸν πρῶτον ἐπὶ τὸν λόγον, ἐπιχειρήσας ἰᾶσθαι, τάλαι ἤδη κατωλώλοτα πολλαῖς ἔτεσιν ἐκείνοις. ὥστε πύστις τὸ ἀπορεῖσθαι ἐοικὸς ἴαμα εἶναι τὰ ἰάματα. ἐγὼ δ' ἂν ἔφην τόδε ἴαμα. χρὴ μάλιστα καθεστηκὸς ὀρθῶς, σφαλερώτατον εἶναι τὴν σωτηρίαν. τοῖς συνήθεσι γὰρ ἕπεσθαι πρὸς ἡδονήν. ἢ φασὶν Ἀννίκερίν τὸν Κυρηναῖον φιλόμηθον πρὸς τοὺς ἑταίρους, ἐπεὶ ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν ἐπεδίδου τοῦ Πλάτωνος, ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν ἐπεδίδουν καὶ οἱ ἑταῖροι. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἀπέστη, ἀπέστησαν καὶ οὗτοι. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπανῆλθε, καὶ οὗτοι ἐπανῆλθον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Πλάτωνα ἐπεδίδου, καὶ οὗτοι ἐπεδίδουν. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἀριστοτέλην, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἀριστοτέλην. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἐπίκουρον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἐπίκουρον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Θεόδωρον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Θεόδωρον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἡγησίαν, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἡγησίαν. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἀναξίμανδρον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἀναξίμανδρον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἀναξιμένην, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἀναξιμένην. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἀναξαγόραν, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἀναξαγόραν. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἀρχέλαον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἀρχέλαον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Σωκράτην, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Σωκράτην. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ξενοφάνην, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ξενοφάνην. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἡσίοδον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἡσίοδον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ὅμηρον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ὅμηρον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ὀρφέα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ὀρφέα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Μουσαῖον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Μουσαῖον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Λίνον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Λίνον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἀμφίονα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἀμφίονα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ζῆθον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ζῆθον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἀχιλλέα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἀχιλλέα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἕκτορα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἕκτορα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Πρίαμον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Πρίαμον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Μενέλαον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Μενέλαον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ὀδυσσέα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ὀδυσσέα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Αἴαντα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Αἴαντα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Τεῦκρον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Τεῦκρον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἀντίλοχον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἀντίλοχον. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Νέστορα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Νέστορα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Φοίνικα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Φοίνικα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Ἀχιλλέα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Ἀχιλλέα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Πάτροκλον, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸν Πάτροκλον

Πλάστιπά τι, καὶ τὰς ἱππείας. τὸ μὲν κυρηναϊκὸν ἁρμοστηλασίαν ἐπιδείκνυσθαι, πολλὰς περὶ τὴν ἀκαδημίαν ἐλαύνειν δρόμους, ἵνα τὰ αὐτὰς ἁρματροχιὰς ἅπαντας, μηδὲν διαφέρειν, ἀλλ' ἑνὸς δρόμου σημεῖα καὶ τὰ γῆς ὑπολείπεσθαι. τύμβου δέ γε, τεθνεῶτος ἀνδρὸς, τὰς ἁρματηλασίας ἀλείφειν. εἰ μέλλει ῥᾴδιον δὴ οἶμαι καινουργεῖν οὐδὲ τὰ τετριμμένα ἐκτρέπεσθαι, ἀλλά τι τὸ [1] Πάσωνος ἔφη σοφόν. ποῖον ἔφη; εἰ γὰρ ἀκήκοα. Πάσωνι τῷ ζωγράφῳ φασὶν ἐπιτάξαι γράψαι ἵππον κυλινδούμενον. τὸ δὲ, γράψαι τρέχοντα, καὶ πολὺν κονιορτὸν περὶ τὸν ἵππον. ὡς δ' ἐπὶ γράφοντος, ἐπιζῆναι τὸ ἐπιτάττον, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο πρόσταξαι. τὸ δὲ Πάσωνα ἔτι πίνακος τοῦ μετόπιν κεῖσθαι περιαιρεῖσθαι, τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπιδείξαι κελεύσαι, καὶ τὸν ἵππον ἄνωθεν κείμενον ὀφθῆναι κυλινδούμενον. ἠδὺς εἶ ἔφη Θερσαγόρα, ἂν μέλλῃ οἷόν με τροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ πάσας τροφὰς, καὶ περιαιρεῖσθαι καὶ μετατίθεσθαι, καὶ μεταπήγνυσθαι, δεδιέναι μὴ τὸ πλάσιον πάθωμι τὸ [2] Πρωτέως. ποῖον ἔφη πάθος; τὸ, ἡνίκα μὲν, ὃ φασιν αὐτὸν ἡνίας, ἅρματι ἐξελαύνοντα τὰ ἀνθρώπινης ὄψεως. ἐπεὶ κατηναλώκει πάσας ἰδέας ἂν, ζῳῶν, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ πάντα μορφὴς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι. σὺ μὲν εἶπεν ὑπὲρ τὸ Πρωτέα μηχανᾶ τὴν ἐμὴν ἀπρέπειαν ἀποδιδράσκειν. οὐκ ὦ γαθὲ ἔφην τοῦτο. πειρῶμαι γὰρ ἐμαυτὸν ἀπροσδόκητον, παρεὶς τὴν ἐπιτετριμμένην φρενῶδη. τάχα

rum fuisse æmulum: eumque currus agitationem ostentando, multos circum Academiam cursus exegisse, eadem omnes in orbita, citra errorem, ita ut vestigia cursus unius in terra relinquerentur. Ego verò contrà studeo tritas orbitas evitare. At difficile esse puto, novam viam relicta jam trita excogitare. At Passonis placet consilium. Quodnam? inquam: non enim audivi. Passoni pictori dicunt mandatum fuisse, ut pingeret equum sese volutantem: illum verò, currentem pinxisse, multo pulvere circundatum: & cùm is adhuc pingeret, eum qui ejus operam locarat supervenisse, & conquestum esse, quòd istud non mandasset. Tum Passonem inversa tabula, puerum jussisse ut picturam exhiberet spectandam, visumque esse equum sese volutantem. Festivus, inquam, es Thersagora, si unam tot annis conversionem me molitum esse putas, at non vereri ne mihi omnes conversiones & circumactus experto, tandem accidat idem quod Proteo. Quidnam? inquit. Scilicet ut fiam, quod dicunt ipsum factum esse, quum rationem excogitaret qua humanum aspectum fugeret. Ille absumptis omnibus formis bestiarum, plantarum, elementorum, rursus peregrinæ formæ penuria factus est Proteus. Tu, inquit ille, Proteo mutabilior, meam orationem effugere conaris. Minime, inquam, ô præclare. Nam dimissa ex animo impendente cogitatione, auditorem me præbebo. For-

1 Πάσωνος] Pausón dicitur pictor ille Æliano Variæ Historiæ libro 14. cap. 6. & Plutarcho de Pythiæ oraculis; & aliis: ex quibus legendum hic Παύσωνος. Menagius.

γὰρ δὴ ἄνπ τοῦ δ σὺ κυήματος ἄφρονος ἠμύμων, καὶ τῆς ἐμῆς ὠδῖνος συμφροντίσαις. ὡς ἂν ἰδικῆ ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τὸ πλησίον κρηπῖδος, ἐγὼ μὲν ἀνεγίγνωσκον. ὁ δὲ ἀνελίξας μάλα ἡσυχαῖα ποιήματα. μεζόν δὲ ἄρα ἦν ἔνθεος γὰρ ἐνέβαινεν, ἐπιπνεύσας τὸ γραμματεῖον, καμίζει τὸ ἀκροατικὸν ἔφη μισθόν, καθάπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικόν, ἢ δικαστικόν. ἀλλ' ὅπως εἴσῃ μοι χάριν. χάριν μήν, ἔφην ἐγὼ μεγίστην, καὶ σπεῦδε ὅ, τι δὲ λέγεις εἰδέναι; πόθεν ἐστὶν ὅ, τι δὲ λέγεις; Μακεδονικοῖς εἶπεν ἐντυχὼν τὰ βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τότε ὑπερήδεις, τὸ γιγόλιον ὑπ' ἐμοῦ πάρεργον ἀπησάμην. καὶ νῦν ὑπομνήσθην ἔχων οἰκαδε. γράπτω δ' ἄλλά τε τοῦ Ἀντιπάτρου πραχθέντων ἐπὶ τὰ οἰκίας, καὶ δὴ Δημοσθένους. ἃ μοι δοκεῖς οὐκ ἂν παρέργως ἀκοῦσαι. καὶ μὴν εἶπον ἤδη γά σοι τὰ Δημοσθένειον χάρις, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἑπῶν. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἀπολείψομαί σου σπεύδων τὴν ὑπόχεσιν ἔργον σοι γνώσεσθαι. σὺ δὲ εἰσάκουε μὲν μὲ λαμπρῶς, τὴν Ὁμήρου γνώθλιον, ἔοικας δὲ ἐπάσειν αὐτὸς δὲ τὰ Δημοσθένους. ὡς ἂν ἀπέχω τὰ λοιπὰ δ γραμματείου, ἀφτερέψαμαι ὀλίγον, ὅσον ἀποδοῦναι τῇ ποιήσει τὰς δικαίας ἐπαίνους, ἤνεμμαι εἰς δ Θερσαγόρου. καὶ μάλις μὲ, ἐπιτυχὰν ἐν τῷ βιβλίῳ. κἀγὼ λαβὼν τότε μὲ, ἀναλατιόμην. συντυχὼν δ' ὅτῳ τὰ γνώμενα διεπόθην, ὡς ὑδέν τι ἀφεστήξας, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ὀνομάτων τε, καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀναλέξομαι. ὑδὲ γὰρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ μεῖον τι γίγνεται τὰ πυθῆς, εἰ μὴ τὰ ἀφιόντων αὐτῷ ποιησάντων ἄσμασι, τὰ Ἀλισοδήμου δ Τραιζηνίου, καὶ Σοφοκλέους, ἐδέτην, καὶ τοῦ Διονύσου, τὸ μὲ ποιῆσαι κωμῳδίας, ἢ

For ſan enim quum non amplius tui partus eris ſollicitus, meæ parturæ mecum curam ſuſcipies. Vt igitur ita viſum eſt ipſi, in proxima ſede conſedimus, ubi ego quidem audiebam, ille verò præſtantiſſimum poëma recitabat. Inter legendum autem, ut numine afflatus, complicato libro, auſer, inquit, hujus auſcultationis mercedem, prout Athenis, in concionibus, & judiciis ſportulæ dari ſolent. Sed vide ut gratiam mihi habeas. Gratiam-ne, inquam, habebo, etiam priuſquam quid dicas intelligam? Sed quidnam eſt quod dicis? Cum incidiſſem, inquit, in Macedonicos regiæ domus commentarios, eaque res me ſummopere delectaſſet, non levi negotio librum comparavi, quem domi nunc habere memini. Continet autem cùm cæteras res ab Antipatro domi geſtas: tum de Demoſthene ea quæ mihi videris non oſcitanter audiviſſe. Ego verò, inquam, tibi pro bono nuntio gratiam jam refero. Et reliquos verſus audiam: nec te dimittam donec promiſſum præſtiteris. Cæterùm ſplendida Homeri natalitia mihi dediſti, talia Demoſthenis quoque daturus videris. Itaque lectis reliquis libri verſibus, tantiſper commorati, dum debitam laudem poëmati tribuiſſem, ivimus ad ædes Theſſagoræ, ubi vix tandem librum reperit: quo tunc accepto, diſceſſi: & perlecto ſtatui nihil immutare, ſed ad verbum vobis recitare. Non enim minor honos habetur Æſculapio, quum Aliſodemi Trœzenii, & Sophoclis verſus ei decantantur, ſi deſit novum poëma ſacrificantibus. Et Baccho nova poëmata faciendi, nempe comœdias, vel tra-

τραγῳδίας, ἀκλίλειπται. τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα, τοῖς νῦν εἰς μέσον ὑπὸ καιροῦ κομίζουσι, χάριν οὐκ ἐλάττω φέρει, τῷ τὸ θεῖον δοκεῖν τιμᾶσθαι. τὸ μὲν οὖν βιβλίον, τοῦτο. ἔστι δ' τῶν ὑπομνημάτων τὸ μὲν ἥμισυ μέρος. τὸ δ' ἥμισυ βιβλίον, φησὶν Ἀντιπάτρου μεμηνύσθαι παρόντα τὸν Ἀρχίαν. ὁδὶ Ἀρχίας, εἴ τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τοὺς φυγάδας ἐπάγεσθαι συμβαίνειν. ἐπέστελλον δ' αὐτῷ ἐκ Δημοσθένους λαβεῖν τὸν Καλαυρείας πεῖσαι μᾶλλον, ἢ βιάσασθαι ὡς τὸν Ἀντίπατρον ἥκειν. κἀκεῖ ἐκ μιτίωνος ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ ταύτης ἦν τῆς ἐλπίδος, τὸν Δημοσθένους αἰεὶ προσδοκῶν. ὡς δὲ ἤκουσεν λαβὼν τὸν Καλαυρείας ἥκοντα τὸν Ἀρχίαν, οἷος ὡς εἶχεν, ἐκέλευσεν εἴσω καλεῖν. ἐπειδὴ εἰσῆλθεν, αὐτὸ φησὶ πρὸς αὐτὸν τὸ βιβλίον, χαῖρε ὦ Ἀντίπατρε. τί δ' ὃ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἄγαγες; ἤγαγον ὡς ἐδυνάμην. ὑδείαν γὰρ κομίζω τῷ Δημοσθένει λειψάνων. ἀπ' ἐλπίδος γάρ ἔσφηλας ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τῶν ἀσῶν, ἐκ τῆς ὑδείας, Δημοσθένην σὺν ἔχοντι; τί μοι ψυχὴν αὐτὸν βασιλεῦσαι, πρὸς βίαν κομίσαντι ἀδωίατον, ἢ Βοιωτίας, τί δ' ἐνδεῖ παρ' ἐμοῦ λαβόντες. ἡμεῖς γ', ἧττον ἂν τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἐλοιμεν μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσίῳ. ἐγὼ δ' ὁ Παρμενίων ἔφη, εἴ μοί τις ἀθηναίων ἂν εἰ Ἀθήναις λέγων, ἐμοὶ τὴν πατρίδος ἀφέλμαι, τούτῳ ἀργύριον ἂν ἀφείμην ἄν, φίλιον δ' οὐκ ἄν. εἰδή τις ἐστὶν ἡ πατρίδος ἐμοὶ μισεῖ, τούτῳ πολεμῶ μόνῳ, ὡς ἀκροπόλει, καὶ τείχεσι, καὶ νεωρίοις, καὶ πόροις. φθονῶ δ' τῆς ἀρετῆς, καὶ μανικῶς γε δὴ κτήματος τῆς πόλεως. καὶ τοῦτο μόνῳ, ἔξω τῆς χρείας ἡγοῦμαι, ἥδιστ' ἂν ἀφελόμενος

tragœdias, mos desiit, & quæ ab aliis sunt composita, iis qui nunc ea tempestivè in medium afferunt, non minorem gratiam merentur, ut Deum honorasse videantur. Itaque hic liber (Est autem nostrarum partium, commentarius: libri verò narratio) refert Antipatro significatum esse, Archiam adesse. Archias autem, siquis juniorum hoc ignorat, exules comprehendere jussus erat. Literis quoque mandatum acceperat, ut nulla vi adhibita Demostheni persuaderet, ut ex Calauria ad Antipatrum veniret. Porrò Antipater in tantam spem erectus anxiè expectabat Demosthenis adventum. Quare cùm audivisset Archiam ex Calauria venire, repentè ut se habebat, intro vocari jussit. Postquam ingressus est, reliqua liber ipse dicet. Salve Antipater. Quidni salvus sim; si Demosthenem adduxisti? Adduxi ut potui: nam ex Demosthenis reliquiis Hydriam affero. Magna de spe me dejecisti Archia. Quid enim mihi cum urna & ossibus, Demosthenem non habenti? Non fuit possibile rex, vivum in potestatem hostium redigere: non in Bœotia, vel à me hîc accepto auro. Nos verò citiùs Byzantii mœnia machinis, quàm Demosthenem auro expugnaremus. Ego ô Parmenio, inquit, siquis Athenien-sis in reip. consiliis pluris me facit quàm patriam, huic pecunias, amicitiam non item offerre velim. Siquis autem propter patriam mihi inimicus est, hunc ut arcem, mœnia, portus, & fossam oppugno. Admiror autem virtutem, & beatam esse dico urbem, cui civis hujusmodi obtigit. At proditores, quum eorum opera non amplius indigeo, per-

πολέσαιμι. τ̃ ȝ, βυλοίμην ἂν σ̀ πολίτην παρ' ἡμῖν τυχεῖν γνώμονα μᾶλλον, ἢ τὸν Ἰλλυρικὸν ἵππον, κ̀ Τριβαλλῶν, κ̀ πᾶν τὸ μισθοφορικὸν, τ̃ ὅπλων βίαν, τὸν τ̃ λόγων πεῖσὼ, κ̀ τὸ τ̃ γνώμης ἐμβριθὲς ὀλιγωτέρᾳ πῆσαι δύσῃ. πρὸς Παρμένοντα μ̀ ταῦτα. τοιαῦτα δ' πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιήσατο. τ̃ γὰ μ̃ Διοπείθους Ἀθήναζε ἀπεσταλμένων, ἐγὼ μ̃ εἶχον δι' φροντίδος. ὁ δ' εὖ μάλα γελάσας, ἔφη σὺ δ' Ἀττικὸν στρατηγὸν, ἢ στρατιώτην δέδιγκας ἡμῖν. αἱ μ̃ τριήρεις, κ̀ ὁ πειραιεὺς, κ̀ τὰ νεώρια, λῃστ̃ ἔμοιγε, κ̀ φιλιώταφ̃. πόλ' ἂν ἄνθρωποι σχέθειεν, Διονυσιάζοντες, σὺ κρεανομίαις κατιζῶντες, κ̀ χορεῖς; εἰ ȝ μὴ Δημοσθένης εἰς σ̀ Ἀθηναίους ἐχθύετο, ῥᾷον ἂν εἴχομεν τὴν πόλιν, ἢ Θηβαίους ἢ Θετταλοὺς ἀπατῶντες, βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι. νῦν ȝ εἰς ἐκεῖν̃ ἐρέπεται, κ̀ πᾶσι τοῖς κακοῖς ἐφέστηκε, κ̀ πᾶς ἡμετέροις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ, κ̀ τοῖς στρατηγήμασιν ἀνθιστάμενος ἔπεσ̃. λανθάνομέν ȝ αὐτὸν ὲ πειρώμενοι, σὺν ἐπιχειροῦντες, ὲ βουλόμενοι. κ̀ κρούπαξ κώλυμά τι, κ̀ σφόδρα ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιφορμῆς. [1] τὸ γά τοι κατ' αὐτὸν, σὺν Ἀμφίπολιν εἶλομεν; σὺν Ὄλυνθον; ὲ Φωκέας, κ̀ Πύλους ἔχομεν; ὐχὶ Χέρρονησον, κ̀ τῶν ἐπὶ τ̃ Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν;

dere cupio. Illum autem incorruptum civem apud nos hîc habere malim, quàm Illyricum, & Triballicum equitatum, totumque mercenariorum exercitum. Nec armorum vi, facultatem persuadendi, & judicii gravitatem ullatenus postpono. Hæc ad Parmenionem: & ad me similia quoque verba fecit. Ego enim de iis qui cum Diopithe Athenis missi fuerant, solicitus eram. Ille verò profusè ridens dixit. Tu verò nobis ab Athenienſi duce, aut milite metuis. Triremes, Pyræus, & portus mihi nugæ sunt. Quid facerent homines in Bacchanalibus, conviviis & choris vitam consumentes? Si unus Demosthenes Athenis non fuisset, faciliùs potiti essemus urbe, quàm Thebis & Thessalia, dolo, vi, opprimentes & corrumpentes. Verùm unus ille vigilat in omnes intentus occasiones, & nostros observat impetus, nostrisque consiliis resistit. Nunquam fallere, neque insidiando, neque agendo, neque consulendo possumus. Hic uno verbo, tanquam propugnaculum obstat, quominus omnia primo impetu capiamus. Nam quantum in ipso fuit, non Amphipoli, non Olyntho, non Phocensibus, non Pylo, non Cherroneso, non ora Hellesponti potiri po-

1 Τὸ γά τοι κατ' αὐτὸν ὡς Ἀμφίπολιν εἴλομεν, ὡς Ὄλυνθον, ὲ Φωκέας ἢ Πύλας ἔχομεν] Manifestissimum mendum non vidit doctus interpres Philippus Melanchthon. Nam quid de Pylo hic loquitur? quem numquam habuit Philippus, & qui in ultima Laconia vel Messenia situs, remotissimus fuit ab Antipatri ditione & Macedonum negotiis. Emenda igitur & repone meo periculo Πύλας. Eam emendationem firmat Demosthenes ipse in oratione de Cherroneso: κύριον ȝ Πύλων ἢ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ παρόδων. Et in oratione de falsa legatione: πῶς γὰρ ἂν εἶλον ἐκεῖνοι, ὅτι τοὺ Φωκέων πολέμου ἢ τ̃ κυρίας εἴσω Πυλῶν Φωκίας ἢ τὸ κατ' Θερμοπύλας ἀδεὲς ὑπῆρχεν ὑμῖν. Et rursus ibidem: ἐκεῖ τ̃ τ̃ ἐλπὶς ἢ τ̃ μισζόνων, λέγω δὲ

ἀλλ' ἀνίστησι μὲν ἄκοντας, οἷον ἐκ μανδραγόρου κινοῦντας τοὺς αὐτῆς πολίτας, ὥσπερ τομή τις, καὶ κρούσει ῥᾳθυμίας τὴν παρρησίαν χρώμενος, ὀλίγου δὲ πρὸς ἡδονὴν ῥεούσιος. μεταλήψεται δὲ τὸν χρημάτων τὴν τόλμαν, ἀπὸ τῶν θεάτρων, ἐπὶ τὰ στρατόπεδα. συστήσει δὲ τὸ ναυικὸν, νόμοις τεταραχηκὸς ὑπὸ τῶν ἐπιξένων μόνον πλέον διαφθαρέντον. ἐγείρει δ' ἐρρωμένον ἤδη χρόνῳ πρὸς τὸν δραχμὸν, καὶ τὸ τριώβολον, τὸ δὲ πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τύτης καθαπλιμένης, εἰς τὰς Φωκικὰς ἐπαύλεις. καὶ τὸν ζῆλον τῶν Μαραθωνί, καὶ Σαλαμῖνι κεκτιερασμένον, συνίστησι δ' ἐπὶ συμμαχίας, καὶ συνάξεις Ἑλληνικάς. τύπον δὲ λαβεῖν ἐστὶν, ὃ φιναίσιν, ὃ πρίαμβαι δ' ὃ μᾶλλον, ἢ τὸν Ἀρταξέρξη ὠνεῖσθαι ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπείρατο. τύπον δὲ ὧ Ἀντίπατερ, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ πάντας ἀσπιδιώτας. ὃ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμιστοκλῆς, καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τύτοις νῦν ὁ Δημοσθένης ἐφάμιλλος, Θεμιστοκλεῖ μὲν, τὸ σωίσειν. Περικλεῖ δὲ, τὸ φρόνημα. ἐκτήσατο γὰρ αὐτοῖς ἀκέφ, Εὔβοιαν, Μέγαρα, τὰ ὑπὲρ τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε ἔφη ποιῆσαι Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν, καὶ Διοπείθην, καὶ Πρόξενον, καὶ τοιύτες πρὸς ἐπιδειξιν τῶν στρατηγῶν, Δημοσθένην δὲ, εἶσω κατέχοντες ἐκὶ τὸ βῆμα τὸν. ὡς εἰ τύτον τὸν ἄνθρωπον ὅπλων ἀπέφηναν, καὶ νεῶν, καὶ στρατοπέδων, καὶ καιρῶν, καὶ χρημάτων κύριον, οὐκ ἂν

potuimus. Ille invitos, tanquam mandragora sopitos cives excitat, & neglectis iis quæ ad voluptatem faciunt, loquendi libertate illorum secat uritque ignaviam à theatris ad castra pecuniarum transfert proventus: conscribit classem quæ penè perierat confusione legum trierarchici ordinis. Et civitatis dignitatem tempore jam projectam ad drachmam & triobolum, excitat jamdudum fractos animos ad majorum imitationem revocans & rerum ad Marathonem, & Salaminem gestarum: atque author est ut Græcos sibi societate & fœdere conjungant. Hunc non licet fallere, non decipere, nec magis pretio corrumpere, quàm Aristidem illum rex Persarum corrupit. Hic igitur Antipater, magis est formidandus, quàm triremes omnes, quàm universa classis. Quod enim apud veteres Athenienses Themistocles, & Pericles fuerunt, id nunc est illis Demosthenes, prudentia par Themistocli, animi magnitudine Pericli. Itaque redegit in ipsorum potestatem, Eubœam, Megara, oram Hellesponti, Bœotiam. Et rectè faciunt Athenienses quòd Charetem, Diopithem, & Proxenum, & similes quosdam præficiunt exercitui, Demosthenem verò domi retinent ad suggestum. Quòd si hic in potestate haberet arma, naves, exercitus, & rei gerendæ occasiones, & pecuniam, ve-

ἢ Φωκίων ἐς Πυλῶν. Is locus, qui Θερμοπύλαι & sæpius Πύλαι dicebatur, erat Græciæ porta & aditus, & numquam potuisset Philippus Phocenses evertere, nisi potitus fuisset illis angustiis. Ideo sæpissime Demosthenes in suis Philippicis de iis facit mentionem, ad quod respicit hoc loco Antipater, quem loquentem inducit Lucianus. *Palm.*

μὴ δεῖ τὸ Μακεδόνας ἀντιπίπτειν μοι τὸν λόγον. ὃς δὲ νῦν λόγῳ ψηφισαμένων ἀντιστασιζόμενον ἡμῖν, πανταχοῦ συμπεφευγέναι, καὶ καλαμᾶσθαι, πόρους διέσκεψαι, δυνάμεων συλλέγει. εἶδες δ' ζῶντα κατειλήφατε; κατειλείφαμεν. καὶ τοῦτ' οὐδὲν ἦν πίστωμα; ἦν, ἀλλ' ἔσῳζε μὴ τὸ Καλαυρία. τάχα τὸ ὑμετέρας ἀμελείας γέγονεν ἔργον ἀλιγωρίας, ἢ βιασθέντων τὸ ἄνθρωπον; ἀλλ' ὑφ' ἡμῶν ἐβιάσθη. τί φῄς; αἰνίγματα λέγεις ὦ Ἀρχία. ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε; ἃ γὰρ σὺ λέγεις τοῦτ' ἔστι μὴ βιάζεσθαι; καίτοι πλέον ἂν οὐδὲ βιασθεμένοις οὐδὲν μᾶλλον. καὶ γὰρ ἂν ἐμελήσαμεν. οὐκ ἔστιν ὑμεῖς οὐδὲ μελήσαντες. ἴσως ἂν οὖν τὸ ὑμετέρας πύθηται βίας. ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δ' αὐτὸν μὴ πείθουσιν ἀναίσχιον μᾶλλον. σοὶ δ' ὦ βασιλεῦ, τί τὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως οὐδὲν ἂν αὐτὸν, ἢ ἀπέκτεινας. σύφημί σ' ὦ Ἀρχία. δοκεῖς μοι μὴ συνιέναι, μήθ' ὃς τίς ὁ Δημοσθένης, μήτε τοῦτ' ἐμοὶ γνώμῃ, ἀλλὰ νομίζειν ἄμεινον εἶναι Δημοσθένην ἀφεῖναι, καὶ τούτους ζητεῖν τοὺς κακῶς ἀπολωλότας, ἱμερσίου τὸ Φαληρέα, καὶ τὸ μαραθωνίου Ἀριστώνυμον, καὶ τὸν ἐκ Πειραιῶς Εὐκράτην, τὸ ῥᾳδιούργους ῥᾳθύμους οὐδὲν διαφέροντας; ἀνθρώπους ταπεινοὺς, ἀφορμῇ ὠθουμένων ἀκροῶν ἐπιπολάσαντας, καὶ ὥσπερ μικρῶν πραγμάτων ἐλπίδα θρασείας ἐξαναστέντας, εἶτα πλήξαντος οὐκ εἰς μακρὸν, δῆλον τὸ δειλιῶν πανάμενον. καὶ τὸ ἄπιστον Ὑπερείδην, καὶ τὸ ἀφίλον ἀμάχανα, τὸ οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακείᾳ ἅπαντι πλήθει, συνοφαντήσαντ Δημοσθένην, οὐδ' αὐτὸν εἰς πώποτε ἀδικίαν ἀφίκνουν, ἐφ' οἷς

vererer ne de Macedonia jam periclitaremur. Nunc enim decretis tantùm pugnans: nos undique adoritur, occupat, conficit pecuniam, colligit copias. Sed cur non comprehendistis vivum? Comprehendimus. Num igitur in via est extinctus? Non: sed ubi erat, in Calauria. Forsan hoc accidit negligentia vestra, quia non bene tractastis hominem? Imò non fuit in potestate nostra. Quid ais? ænigmata dicis Archia: vivum cepistis, nec habetis? Non mandasti initio ne quis ei vim afferret? quanquam nihil profuturum erat, etsi vim intulissemus. Hoc enim curæ nobis fuit. Non accidit igitur vestra negligentia. Sed vos ipsi fortasse interfecistis eum. Ipsum non interfecimus: sed non obtemperanti vim afferre coacti sumus. Quid autem tibi prodesset, ô rex, si vivus venisset? Quid aliud illo feciſſes, quàm occidisses? Dii meliora Archia: videris mihi non intellexisse, neque quis sit Demosthenes, neque quid sentiam. Sed putas perinde esse Demosthenem invenire, & hos quærere qui malè perierunt, Himeræum Phalereum, & Marathonium Aristonicum, & Pyræensem Eucratem, qui nihil differunt à vehementibus aquarum fluxibus, abjecti animi homines, qui per occasionem opportunorum tumultuum, inclarescunt: & ad levem ipsem motus insolescunt: verùm brevi, vespertinorum instar flatuum tremiscunt. Præterea perfidum Hyperidem, alienum ab amicitia vulgi assentatorem, qui turpe non duxit, quo vulgi gratiam iniret, instruere calumniam Demosthenis, neque ad hæc se præbere ministrum, quorum eos statim pœnituit,

αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο. μετ' ὀλίγον γὰρ τὴν συκοφαντίαν λαμπροτέραν ἢ πρὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου αὐτῷ τὴν κλῆσιν ἀπηκάμψαμεν γνώσεσθαι. τὸ δ', οὐκ ἐμέλει, ἀλλ' ἐπηχεῖσθαι τῷ ποτὲ φιλτάτῳ τὴν γλῶτταν χρώμενον, ἵνα μὴ χαρίσωμαι τὴν ἀγνωμοσύνης ἐπιτιμᾶν. πάλιν οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἔχθιστος ὁ Δημοσθένης; οὐκ ὅταν μέλλῃ τοῦτον πίστεως, φίλον πᾶν ἄδηλον, καὶ βέβαιον ἦθος ἀγνοῶμεν. Τὰ μὲν δίκαια καλὰ, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά. καὶ τὸ τῆς ὄψεως, πανταχοῦ τίμιον. ὁδὶ κακίων ἐγὼ πέφυκα δεῖν, καὶ Σπέρχιν τὸν Λακεδαιμόνιον θαυμάσαιμι, καὶ κτῆνος παρὸν, ἀφέλοιμι. ἀλλ' εἰ δὴ πᾶσι πάντων, καὶ Δημοσθένους, αὐτός τε δὶς Ἀθήνησιν, εἰ μὴ καὶ πολλοῦ σχολῆν συλήσομεν, καὶ ἐμοὶ τὰ ἄλλα ἀναπαυθησόμενον, ἔκ τε τοῦ πολιτεύμασιν αὐτῶν εἶχον θαυμάσιος, οὐκ ὡς ἂν νομίσειέ τις τοῦ λόγου δεινότητος. εἰ δὲ μηδὲν μᾶλλον ὁ Πύθων ἔφυς αὐτὸν, [1] οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραβάλλειν τοῦτον τούτῳ, καὶ τόνῳ δὲ λέξεων ῥυθμίᾳ, καὶ τῇ τῶν ἀρχαίων ἀνεγραφῇ, καὶ στοιχείων λαμπρότητι, καὶ τῷ συνακμικὰ γε, καὶ κρυπτικά. μετανοεῖμεν γὰρ ὅτε τὰς Ἑλλήνας Ἀθήνας συναγάγομεν, ὡς ἰλίγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι, καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπιβάλλομεν πειθοδυκήτας. εἶτα Δημοσθένει, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἰλίγξασι πειθόμενοι. ἀλλ' ἡμῖν ἀκουστέον· ἡ δυνάμεις αὐτοῦ δὲ λόγου. ἐγὼ δ', τούτου μὲν δευτέρου ὕπαιθον, εἰ χρέος πῆς θρόνου. Δημοσθένους δ' αὐτὸν ὑπερεχόμενον δὲ τι φρονήματος nituit, quibus erat gratificatus. Nam non multò post hanc calumniam, contigit ei reditus reditu Alcibidis clarior. Istum autem nihil puduit lingua incessere homines quondam amicissimos, quam conveniebat ei propter ingratitudinem præcidere. Quid? non oderas Demosthenem maximè omnium hostium? Non, siquidem rationem habeo morum & fidei ejus, & amo ubique integritatem, & constantiam. Nam honestæ res, honestæ etiam apud hostes censentur, & virtus ubique in pretio est. Neque sum Xerxe deterior, qui Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus, eos cùm posset, non occidit. Ego verò, siquem ex omnibus, Demosthenem, tum quia bis cum ipso Athenis, etsi non multo cum otio, congressus sum, tum quia ex aliis audivi, etiam ob administrandi rationem maximè sum admiratus: non, ut putaverit aliquis, ob eloquentiam: etsi cum hoc collatus Python nihil esset, luduſque Attici oratores, comparati cum hujus actione, vigore, dictionum compositione, sententiarum luminibus, densis argumentis, conciliandis, & impellendis animis. Itaque pœnituit nos, quum Græcos Athenas convocassemus, ut Athenienses objurgaremus, Pythoni, Pythonisque promissis fidem adhibuisse: postquam in Demosthenis argumenta incidimus, cujus vis in dicendo erat insuperabilis: quam in secundo laudis ordine colloco, instrumenti vice habitam. Sed Demosthenem ipsum magis suspexi, ob

1 Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραβάλλειν] Οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδία, παραβάλλειν. Marcil.

1 Τῷ

ὁ, καὶ τὸ σωφρονεῖν, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς τὸ ἀπίστοις φυλάττεσθαι τεκμηρίοις τῆς τύχης, καὶ ὡς μηδὲν τῶν δεινῶν καταδύεσθαι. καὶ Φίλιππον ὃ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα, περὶ παντὸς ἡπίστασθαι. ὅτε μέντοι, δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε, καθ' ἁπτόμενος ὁ Φιλίππου, καὶ Παρμένων ἠνασκητικῶς, καί τι ἐσκωπτικὸν εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπιπτύθης, ὦ Παρμενίων ἔφη, δίκαιος ὁ Δημοσθένης παῤῥησίας τυγχάνειν. μόνος γάρ τῶν λόγων τῶν Ἑλλήνων δημηγορῶν, ὑδαμοῦ τοῖς ἀπολογισμοῖς ἐγγεγραπται τὰ ἐμοῦ ἀναλώματα. καίτοι μᾶλλον ἡδέως ἂν γραμματεύσαι τεκμήριον ἐμαυτὸν πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐμεῖναι μὲ ἔχασος ἀπογέγραπται, χρυσίον, ξύλα, πῶρος, πρίμματα, γῆν. οὐδὲ, ἐπιμήκεις στόλους ἀπομέμπτο, σωτικῷ δωσάμενος, ἀναμείξαι. τοιαῦτα ἐστὶ τότε, ἐ πολλάκις ὡς με Φίλιππος ὧδε πόνδρος ἔλεγεν, ἐν τῷ ἀδεῖ τῆς τύχης χρεστῶν πέμεσθαι, τὸ μὴ φρονεῖν τὸν Δημοσθένην. ὅτι ἐ τοὺς λόγους ὥσπερ κενοὺς, ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὁρμωμένους, ἀφανεῖσαι αὐτῷ, καὶ καταφρονεῖσαι τι βελούμενος. ὡς μὲ γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μὴν τὴν νίκην ἐκπώλεσθαι πρὸς ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἀνῆκεν ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα, ἐ κακίᾳ φρονήσων, καὶ φρονημάτων ἀπειρίᾳ, καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειρασμένῃ, κεκρατήκαμεν. ἀλλ' ἐπὶ μιᾶσγε τούτης ἡμέρας, τὸν ὠκεὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ τῆς ψυχῆς κινδυνον ἐπίστασθαι μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ὑπαγαγόμενον, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ἀναστήσαντα ἀφ' ἑστίας, Ἀθηναίους ἅμα, καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε, καὶ Μεγαρέας, καὶ τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος ἀγκινδυνεύειν κατα-

ob conſilium & prudentiam, qui in omnibus fortunæ periculoſiſſimis tempeſtatibus animum immotum ſervabat, nec rebus adverſis unquam cedebat. Ac memini Philippum perinde ac me de illo ſentire, cui cùm ex Athenarum urbe quædam afferretur concio, in qua ille in Philippum invectus erat, & Parmenio ſtomacharetur, & Demoſtheni convitiaretur, Demoſthenes, inquit, dignus eſt qui liberè loquatur. Nam huic uni omnium Græcorum oratorum nihil fertur expenſum in meis rationibus, quanquam ei me credere mallem, quàm navalibus ſcribis: quorum unicuique meis in rationibus perſcriptum eſt aurum, ligna, reditus, pecudes, agri. Hic verò longas claſſes mittit, comparat exercitus: obſiſtit. Talia & tunc, & ſæpe mihi de viro illo dicebat Philippus, unum hoc in fortunæ ſuæ bonis ponens, quòd Demoſthenes non eſſet imperator: cujus orationes velut arietes, aut catapultæ ex Athenis emiſſæ, ejus conſilia perturbarent & ſubverterent. Nam de pugna ad Chæroneam, nec poſt victoriam deſiit prædicare, quantum ipſi periculum hic vir creaſſet. Niſi enim præter ſpem, ob ducum inſcitiam, & aciem malè inſtructam, & inſperatam fortunam, quæ multa ſæpe nobis confecit, viciſſemus, uno die non modò regnum, ſed & vitam meam in diſcrimen adduxerat: conjunxerat potentiſſimas urbes, coëgerat omnes vires Græciæ, Athenienſes, Thebanos, Bœotios, Corinthios, Eubœenſes, Megarenſes: effeceratque ut ſimul omnes civitates

καὶ χρήσεις, καὶ μηδ' εἶσιν με τὴν Ἀτ-
τικὴν ἐπιτρέψας παρελθεῖν. τοιγα-
τοί ποτε ἤσαν αὐτῷ συνουσίαι περὶ
Δημοσθένους οἱ λόγοι. καὶ ὅσος γε
τὸν λέγοντος, ὡς μέγαν ἔχοι τὸν Ἀ-
θηναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, ἐμοὶ Δη-
μοσθένης μόνον εἶπεν ἀνταγωνιστής.
Ἀθηναῖοι δ', Δημοσθένην σὺν ἔχοντες,
Αἰνιᾶνες εἶσι, καὶ Θετταλοί.
καὶ πρέσβεις ἐπὶ πᾶσι ταῖς πό-
λεσι πέμπει, τὸν μὲν ἄλλον ῥητόρων,
εἴ τινας ἢ τῶν Ἀθηναίων πό-
λις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾳ-
στα ἂν κεκρατηκὼς, ὅ δὲ Δημοσθέ-
νης δ' ἐπιστὰς, μέτεστιν εἶπεν ἂν
ἐπρεσβεύσαμεν. ὁ γὰρ ἐπὶ τὸν
Δημοσθένους λόγον ἐγειραν τρόπαιον.
ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι ἐγὼ
πάντως, ἔλαττον ἀνὴρ ἔχοντος, εἰ λά-
βοιμι τοιοῦτον ἄνδρα. τί δῆτα Ἀρ-
χίαν, τί ποτε νομίζεις, βᾶν ἂν ἐπὶ
σφαγὴν ἤγαγον, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν
συμβουλοι περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πρᾶγ-
μάτων, καὶ τὰ δέκης πάσης ἐπιτύ-
μεθα. φύσει μὲ γὰρ αὐτῷ, καὶ κατ'
ἀρχὰς εὐσεπιπόνητον ἐξ αὐτῶν τὸν
πολιτεύμασιν. ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀλε-
ξανδρῳ μάρτυρες. ὡς τ' ἦν τὸν Ἀ-
λέξανδρον, καὶ ὡς ἡμᾶς γε ἄγων,
ἠδέως ἐπαύετο. τοσοῦτον ὄντων αὐτῷ
τῶν συμποιητῶν, μηδένα ὅτου
πώποτε θαυμάσαι, μεγάθους τε φύ-
σεως, καὶ τὰ περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγ-
κρατείας, καὶ βάρους, καὶ τάχους, καὶ
παῤῥησίας, καὶ καρτερίας. ὑμᾶς
δ' ἔφη Δημοσθένη ὡς ὑπὲρ Εὐβοίας,
καὶ Φρυνώνδου, καὶ Φιλοκράτους, καὶ
πειρᾶσθε διάφορις ἐκ τούτου ἀναπείθειν,
ἄνθρωπον, καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν
εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθεῖ-
σι, καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει κατεσκευακό-
τα. Ἀθροιζόντος δ', φοβήσειν
εἴωθε, πόλαι βεβουλευμένον τὴν
ψυχὴν ὑπὲρ τῆς πατρίδος
ἀδήλοις τύχαις. καὶ καταπεφρόνηκε τῶν
παρεστώτων ὑμῖν, ἀγωνακτῆτε.

tates periculum subirent: & mihi transitum in Atticam intercluserat. Hujuscemodi sermones continuos de Demosthene habebat. Et dicentibus, ei populum Athenienſem magnum esse antagonistam: respondebat se unum habere antagonistam Demosthenem. Athenienses autem sine Demosthene, Ænianenses esse & Thessalos. Et quando legatos ad urbem mittebat, siquos alios miserant Athenienses, facilè vincebat ipse: sed Demosthene præsente, frustra, inquit, se legatos mittere. Non enim potest erigi trophæum contra Demosthenis eloquentiam. Sic Philippus dicebat. Itaque ego qui quidem longè inferior sum Philippo, si cepissem talem virum, num velut bovem ad cædem abducerem? an verò potiùs in consilium de toto regno Græciæ constituendo adhiberem? Nam initio natura ei bene affectus fui, propter res ejus gestas: ac magis propter Aristotelis testimonium, qui solebat eum sæpe ad Alexandrum, & ad nos ducere. Et cùm tot essent qui ad eum venire consueverant, neminem sic admirabatur propter magnitudinem ingenii, temperantiam, gravitatem, celeritatem, loquendi libertatem, & tolerantiam. Vos autem, inquit, cogitatis de illo, ceu Eubulo, Phrynone, & Philocrate, & illum donis corrumpere conamini, qui universum patrimonium in Athenienses privatim & publicè contulit. Et quia nihil proficitis pecunia, vos eum territuros putatis, qui jampridem constituit pro incerta patriæ fortuna mortem oppetere. Et siquid in vobis reprehendit, ægrè

ὃδ' ὑδὲ τ' Ἀθηναίων δῆμον ὑποπτήξαι. λέληθεν ὑμᾶς ἔφη, τῇ μὲ τ' πατρίδος δύνοίᾳ πολιτευόμενον, αὐτῷ ζ τῶν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας ποθοῦμεν. τὰ τοιαῦτα ὦ Ἀρχία, ὑπερεπῄνουν αὐτῷ συζῆν μᾶλλον, τῷ τι γνάμῃ, ἰῶ ἔχοι περὶ τ παρόντων ἀκούειν λέγοντα, καὶ τ' ἀεὶ παρεπιβοήσαντα ἡμῖν κολάκων εἰ ἰδιώτας, ἁπλᾶς τινῶν ἐξ ἐλευθέρας γνάμης ἀκούειν λόγων, καὶ φιλαλήθους συμβουλῆς μεταλαβεῖν. καί τι ἐνεθῄπουν δίκαιον, ὑπὲρ οἷον ἦσαν Ἀθηναίων τῶν ἀρχαιοτάτων, πάντα παρεσκεύαλοίβ τ' αὐτῶ βίον, ἐξὸν δύσνωμονεστέροις, καὶ βεβαιοτέροις κεχρῆσθαι φίλοις. ὦ βασιλεῦ, τ' μὲ ἄλλων ἴσως ἀνῆκουσας. τοιαῦτ' ζ, μάτην ἂν ἔλεγες. ὅτω μοναχῶς φιλαθήναιος ἰῶ. τοῦτο ὦ Ἀρχία, τί γὰ ἂν ἐ λέγοιμι; ἀλλὰ πῶς ἀπίθανον; ἔοικας ἔτι μᾶλλον ἂ βασιλεῦ θαυμάσειν. καὶ γὰ ἡμεῖς οἱ παρεκαθήμενοι, διεφερόμεθ' ἐδὲν ὀκνήσαντες τὲ, καὶ ἀπιστίᾳ τ' ὁράντων. ἔοικε γὰ δὴ πάλαι ἂν ἄδε βεβαλόμενον περὶ τ ὑστάτης ἡμέρας. δηλοῖ ζ ἡ ἀθρανδύη. καθῆστο μὲ γὰρ ἔνδον ἐν τῷ νεῴ. μάτην ζ τ' πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἦμεν ἀναλαμπτους. τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι. πολλὰ ἐ φιλάνθρωπα προὐτιθέμην, ἔλεόν τινα ἀθρόα σὲ καθυπερηφανούμενον. ἐ μάλα μὲ προσεδόκων. ἐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ὠμὴν δ' ὀργῆς ἔχειν τ' ἄνδρωπον, χρήσιμον δ' ἂν ὡς τὸ πείθειν νομίζων. ὁδὲ, πῶς προσίῃ τὰς λόγους, καί με μηδὲν ἀποκρύψῃ. μάλιστα μὲ γὰρ αὐτήκοον ἂν ἐβουλόμην παρὼν εἶναι νεῶ. ἀλλὰ σύγε μὴ ἀθυμήσῃς μηδέν. ἐ γάρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς παλαιὸς ἐκ αὐτῷ τῇ πάλῃ ἔ βίᾳ καθαιρεθῆναι. Ille ne populum quidem Atheniensium metuit. Latet vos, inquit, eum amore patriæ remp. administrare, atque hanc administrationem, tanquam philosophiæ scholam sibi proposuisse. Talia, ô Archia, ejus consuetudine consequi peroptabam, scilicet de rebus præsentibus audire dicentem sententiam, & remotis qui me circunstant adulatoribus, ingenuam liberæ mentis orationem accipere, & consilii veritatis studiosi particeps esse. Ac mihi sanè videtur hoc nomine reprehendendus esse, quòd vitam suam in discrimen adduxit, pro tam ingratis civibus, cùm posset alios invenire amicos fideliores & constantiores. Alia quidem, ô rex, fortè consequutus esses: sed hæc frustra dixisses, ita furebat amore patriæ. Sic est, Archia: quid enim dicerem? sed quomodo mortuus est? Videris ô rex, miraturus amplius. Etenim nos qui spectavimus, non minùs obstupuimus rem fide majorem, quàm qui videbant. Videtur enim jam olim apud se constituisse de postremo vitæ die: quod intelligi potest ex apparatu. Nam intus sedebat in templo: ac frustra superioribus diebus cum eo collocuti eramus. Quales fuerunt vestri sermones? Multa humanissima proponebam: promittebam ei veniam abs te: non quòd eam expectarem, cùm nescirem tuam mentem. Sed arbitrabar te huic vehementer iratum esse: atque hæc tantùm conducere putabam ad persuadendum. Quomodo accepit vestram orationem? ac nihil me celes. Nam vellem coram audiviſſe: sed tu nihil omittas. Magna res est tanti viri mores sub exitum vitæ

ἦν. πότερον, ἄτονον, καὶ ναθηὲς λιπὼν, ἢ παιδίοισιν ἀκλινὲς τὸ σὸ ψυχῆς ὄρθιον ἐφύλαττεν. ὑδὲν ὑπέστελλεν σεαυτὸς γε. πῶς γάρ; ὃς ὠδὲ γελάσας, καμὲ δὴ σκάπτων εἰς τὸ πρόσθεν βίον, ἀπίδωνον ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν ψεύσμάτων. ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ὑπισχνήμασι, σωθεὶς τὴν ψυχὴν. εἶτα, εἴγε τὸ λοιπὸν ἀκούσεις, ὦ δέξαι μόνον ἀπιστῶν. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις ὦ βασιλεῦ λέγειν, Μακεδόσι μὲν ἔστιν ὑδὲν ἀπώμοσθον, ὑδὲ παραδέδεξαι, εἰ Δημοσθένην ὕστω λαμβάνουσιν, ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὄλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε. καὶ γὰρ δὴ ὑπογραφέως παρεστηκότος, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σύζοιτο. ἐγὼ μὲν τοι ἔφη ὦ Ἀρχία, βασάνων, ἢ θανάτου φόβου κρείττω ὄψιν σὴν ἂν Ἀντιπάτρου γνοίμην. ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἀληθεύεται, πολὺ μοι μᾶλλον ἔστι φυλακτέον, μὴ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ παρ' Ἀντιπάτρῳ διεφθορυῖαν, μηδ' ἣν ἐμαυτοῦ ἔσχε πίξιν λιπὼν τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβαλέσθαι. καλὸν γὰρ ὦ Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ, περιμάτως αὐτὸς παρέχοι, καὶ τεκμήρια, ἃ ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος, καὶ τάφρος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξειργασμένα, καὶ φυλὴ παιδιαὶς, εἰς ἣν ἐξελογῆς ἐχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων. καὶ παρρησία βήματος, καὶ δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα πατρῷα, καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ, καὶ στεφάνων δρεπτοὶ, καὶ τροπαῖα, καὶ πολιτῶν εὐνοια, τὰ ἐμὲ πολλάκις ἐπιφανέστατον, καὶ δυνάμεις Ἑλλήνων, τὰ ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρημένων. εἰ δ' ὁ βίου ἐλεηθεὶς, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' ὅμως ἔλεος περὶ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἐλυσάμην αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν ὧν σωσιξόωκα τοὺς θυγατέρας, ἢ οἷς τοὺς ἕρκους συν-

vitæ nosse: utrum se mollem & ignavum præstiterit, an constantiam animi retinuerit. Nihil formidavit ille. Quomodo? Suaviter enim risit: ac lusit in priorem vitam meam: ineptum dixit esse me tuorum mendaciorum histrionem. Itaque promissis non credens, animam profudit. Non, si reliqua audias non solùm non credidisse videbitur. Sed siquidem, ô rex, dicere jubes, dixit nihil indignum aut novum esse Macedonibus ita capere Demosthenem, ut Amphipolim, Olynthum, Oropum. Talia multa dixit. Adhibuimus enim scriptores qui ejus dicta exciperent. Ego equidem, inquit ô Archia, tormentorum, mortis-ve metu in conspectum Antipatri venire nolim. Sed si vera hæc sunt quæ dicitis, longè magis cavere debeo, ne mens mea corrumpatur ab Antipatro, ne-ve meum in Græca acie ordinem deseram, factus ad Macedonas transfuga. Si enim vivere mihi est honestum, Piræus præbeat, & triremis quam instruxi, & murus, & fossa meo sumptu facta, & tribus Pandionis, cujus causa ego expensas ultro suppeditavi, & Solon & Draco: & libertas suggestus, liber populus, decreta militaria, leges classium, majorum virtutes, & trophæa, & civium, qui me sæpe coronarunt, benevolentia, & Græcorum qui hactenus à me sunt conservati, potentia. Quòd si vita mihi debeat alterius misericordia contingere, humile illud est, at tolerabile quidem, si mihi contingat à civibus meis, quorum redemi captivos, aut à patribus, quorum collocavi filias, aut quos dan-

ἀτελουσόμην. εἰ δέ με μὴ σύζοι νῆσον ἀρχή, καὶ θαλάττης, παρὰ γε τούτου Ποσειδῶνος αὐτῷ τὸ σύζεσθαι, καὶ τοῦδε βωμοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰδὲ Ποσειδῶν ἔφη μὴ δύασθαι φυλάττειν τὸν ἀσυλίαν τοῦ νεώ, μηδ' ἐπαμύνεσθαι τοὺς δῆσαι Δημοσθένην Ἀρχίᾳ, τεθνάναι, εἰδὲ Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀντὶ τοῦ Θεοῦ τιμητέος. ἴξιν μοι φιλτέρας ἴσχειν Ἀθηναίων Μακεδόνας, καὶ τῶν μετέσχεν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μὴ Καλλιμέδοντι, καὶ Πυθέᾳ, καὶ δημάδει συνεπεσόμην. ἴξιν γὰρ κἂν ἀψὰ τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὸ Κόδρου ἐπηρκυόμην. ἄκων ἠρέμην αὐτομολῆσαι τῷ δαίμονι συμπεσεῖσθαι. καλὸν γὰρ κρηπῖδα τὸν θάνατον τῶν ἀκινδύνως ἀκμαίως αἰχρῷ γήρᾳ. καὶ τῶν Ἀρχία, τὸ κεῖ ἐμαυτὸν ἐ κατεισχυνῶ, τὰς Ἀθήνας ἐκὼν δηλαίσω ἐλάφρως, σοφίαν ἂ τὸ κάλλιστον τῆς ἐλευθερίας συμφέρον. ἀλλὰ δίκαιον γὰρ ἔφη σε τὰ τραγῳδίαν μνημονεύειν. ἐ συμφέρει τὸ λαχεῖν, Ἦ δὲ, καὶ θνήσκειν ὅμως, πολλὰν ἀσύκοιτον εἶχεν ἀχημόνως πτοίαν. κἀκ ἐ τοῦτο. Δημοσθένης ἂ, ἀχήμονος θανάτου, βίον ἀσκεμνὲ ἀχήμονα, καὶ Ξενοκράτης, καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων διαλαβόμενος; καί τινα τικρότερον ἔλεγε σοφιχθεὶς εἰς τὰς τῶν τυχῶν ἐξυφῆς ἐζόντας. ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν ταῦτα ἐμέ; πάλαι δ' ἐμοῦ, τὰ δ' ἀπιθανῶν, ἀπαλὰν μῦθον τερπνὸς κερασιάτου, Ἐπειδὴ ἂν ἔφη τὰς dandis contributionibus juvi. At si me nec insularum imperium, nec mare servet, ab hoc Neptuno peto ut me servet, ab hac ara, sacrisque legibus. Sin autem Neptunus non potest defendere immunitatem templi, nec pudet eum prodere Demosthenem Archiæ, moriar, nec mihi Antipater pro Deo colendus erit. Liceret mihi amiciores habere Macedones quàm Athenienses, & frui fœlicitate vestra, si Callimedonti, Pytheæ, Demadi me adjungere vellem. Liceret animum vel serò mutare, nisi verecundia Codri, & filiarum Erechthei me prohiberet. Nolui igitur transfugam fortunam sequi. Honestum enim effugium mors est, quæ turpitudinis periculo vacat. Et nunc Archia, quantum in me est, Athenas non dedecorabo, ultro accepta servitute, & abjecta libertate in qua mori est honestissimum. Verùm convenit tibi tragœdias commemorare: nonne graviter dictum est? At illa jam moriens tamen, Decenter ut caderet, cavebat sedulò. Hoc cùm fecerit puella, an honestæ morti, vitam turpem præferet Demosthenes, Xenocratis, & Platonis disputationum de animæ immortalitate oblitus? Quædam etiam acerbiùs dicebat, in eos invectus qui calamitatem exprobrant. Sed quid opus est, ut ego ea nunc referam? Cùm ad extremum partim precarer, partim minas adhiberem, & blanditiis terrores miscerem. Ego, inquit ille, persuaderi mihi pa-

1 Τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι] Nota hoc verbum cum genitivo. Sed scripserat fortè Lucianus τὴν ψυχήν. Menag.

2 Ἦ δὲ θνήσκειν ὅμως, πολλὴν ἀσύκοιτον εἶχεν διαμόνως πτοίαν] Polyænus. *Idem.*

3 Ἐπειδὴ ἂν ἔφη τὰς Ἀρχίας ὤν] Ex Alexandri dictis sumptum. *Idem.*

1 Τῆς

πρὸς Ἀρχίαν ἂν. ἐπὶ δὲ Δημοσθένης εἰμὶ, συγχώρησόν μοι ὦ δαιμόνιε, μὴ πεφυκότι κακὰ χωρίζειν. τότε δὴ τότε ὡς βίαν αὐτὸν ἀποστῆναι διενοήμην. ὁδὶ ἀναβλέψας, δῆλος ἦν καταγελᾶν. καὶ τὸ θεῖον ὡσπερεὶ σκώψας, ἔοικεν Ἀρχίας οἴεσθαι ὅπλα μόνα καὶ τειχήρεις, καὶ τείχη, καὶ πρατήρια, δυνάμεις εἶναι, καὶ κρησφύγετα, τοῖς ἀνθρωπίνοις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, ἃ σὺ ἐμοῖς παρασκευῇς, καθαφρονεῖν. ἦν γὰρ ἀνέλεξεσθαι Ἰλλυριοὶ, καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρώτερον, ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀνέλεγεν ἀπόρθητον εἶναι. μεθ' ἧς ἂν τὸ σωφρονίας, ἀδεῶς μοι ἐπολιτευσάμην ἀδεὴς δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων ἦτορος. ἐμέλησε δ' ἥδε τῶν Εὐκτήμονος, τῶν Ἀσχυγείτονος, ἢ Πυθέου, καὶ Καλλιμέδοντος, ἢ Φιλίππου τότε, ἢ νυνὶ Ἀρχίου. ταῦτ' εἰπὼν, μὴ προσπαίζειν μοι τὴν χεῖρα ἔφη. τὸ καὶ ἐμὲ χαίρειν, ἥδεως παρόμοιον ἐνόησα. τὸ δὲ Θεὸν προσεπῶν, ἑκὼν ἕψομαι. καίτοι μὲ ἦν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταύτῃ. καὶ τὴν χεῖρα τῇ σπουδῇ προσπαίζοντος, ἥδεως ἄλλ', ἢ προσκωπεῖν ὑπελάμβανον. τὸ δὲ, τί δὴ ποτε ἦν; ὕστερον βασάνοις ἱεραπαίναις ἐφωράσαμεν, πάλαι φάρμακον αὐτῷ πεπαμιεῦσαι, λύσαι ψυχῆς δὲ σώματος ἐλευθερίαν κτήσασθαι. ἐγὼ δὲ ἔφθασεν ὑπερβὰς τὸ ἥδον ἐς νεὼ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, ἄγε δὴ τέως, ἔφη πρὸς Ἀντίπατρον. Δημοσθένην δὲ σὺκ ἄξεις. ἐμοὶ τοῖς, καίμοι μὲ ἐφαίνετο προσθήσειν τοῖς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκόσι. οὐδὲ, χαίρειν εἰπὼν, ἀπέπτη. τοῦτό σοι τὸ πάλαι ὦ βασιλεῦ ἐδημοσθένους παλιορκίας ἐμίζετ' ἔχω. Δημοσθένους γε ἐκ ταύτα ὦ Ἀρχία. βαδαῖ

affero expugnati Demosthenis.

paterer, si Archias essem. Sed quia sum Demosthenes, ignosce mihi, ô infœlix, ad ignaviam non nato. Hìc cùm vi ipsum abducere statuerem, idque ipse sentiret, cœpit me irridere, & Deum aspiciens ait, Archias putat tantùm arma, triremes, mœnia & castra, vires esse & perfugia vitæ: meum verò apparatum contemnit, quem expugnare, neque Illyrici, neque Triballi, neque Macedones possint. Firmior enim est quàm murus ille ligneus, quem olim nobis Apollo respondit inexpugnabilem esse. Nam ut prudentia me in administratione Reip. securum præstitit, ita me adversus Macedonas securum reddet. Nunquam curavi Euctemonem, aut Aristogitonem, aut Pytheam, & Callimedontem: neque tunc Philippum, neque nunc Archiam. Cùm hæc dixisset, ne mihi manum afferas, inquit, non enim profanabo templum, quantum in me est: sed salutato Deo sponte sequar. Atque hoc sperabam, quum ille manum ori admoveret: nec illum aliud agere quàm Deum adorare suspicabar. Sed quid tandem illud fuit? Postea ex ancilla per tormenta cognovimus, diu eum habuisse paratum venenum, ut morte libertatem redimeret. Neque extra templi limen pervenerat, quum me conspicatus, age ducas, ait, hoc cadaver ad Antipatrum: Demosthenem autem non duces: non per illos. Et videbatur mihi per illos juraturus, qui in Marathone occubuerunt: sed valedicens, avolavit. Hunc ego finem Rex, Demosthenis scilicet, Archia.

ἀπιτήτου ψυχῆς, καὶ μακαρείας, ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτῷ τὸ λῆμμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια, μὴ χεῖρα τὸν πρὸν ἐλαυθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν, οἷ χαίρει, βίον ἕξων τὸ εὐμακάρων νήσοις ἡρώων λεγόμενον, ἢ πρὸς εἰς ἀρανὸν ψυχῶν νομιζομένας ὁδὸς, ὁπαδός πως θείμων ἐσόμενος ἐλαυθερίου Διός. τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τὸ εὐ Μαραθῶνι περιλοιπόταν.

Papæ invictum animum, & beatum! Quàm generosum est ipsius facinus: civilis autem prudentia, in manu retinere pignus libertatis. Sed decessit victurus in beatorum insulis, heroum, quam dicunt vitam: aut in cœlum perventurus, ut Deus factus, comes sit Iovis liberatoris. Corpus verò nos Athenas remittemus, futurum honestius ornamentum patriæ, quàm illi qui in Marathone occubuerunt.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

DEORVM CONCILIVM.

ARGVMENTVM.

Rursum hoc loco Lucianus, deorum gentilium vanitatem, atque stultitiam, more suo deridet: hominumque superstitionem tacitè reprehendit, qui ridicula adeò, atque absurda de illis sibi ipsis persuadeant, ac credant. Est autem festiva quædam imitatio, qua ad exemplum Athenienſis Reip. concilium deorum haberi fingit, superiis videlicet, qui ceu nothi ac peregrini in civitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatoris vicem Momus, generalis deorum caterorum sugillator, suscipit: & accusatione peracta decretum à se compositum recitat, quo jubentur Dii, cognitiones divinitatis & originis quisque sua ad proximum concilium afferre, ut, qui peregrini & adventitii reperti fuerint, è cœtu ac civitate deorum removeantur.

ΖΕΥΣ.

Μηκέτι τινθορίζετε ὦ Θεοὶ, μηδὲ κῦ γωνίας συρφορόμβοι, πρὸς ὡς ἀλλήλοις κρυπολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀνέξιοι μετέχουσι ἡμῶν τῆ συμποσίου. ἀλλ' ἐπεὶ τῷ ἀποδόσθαι ὧδε

IVPITER.

Ne susurretis amplius, ô Dii, neque ad angulos coacti, ad aurem colloquamini indignantes plerosque indignos nostri sympotii esse participes. Sed quandoquidem his de rebus habe-

τῶν ἐκκλησία, λεγέτω ἴνα εἰδῶμεν εἰς τὸ φανερὸν τὰ δικαζόμενα οἱ, καὶ κατηγορείτω. σὺ δὲ κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸν ἐκ Διὸς νόμον. Ερ. ἄκουε. σιγα. τίς ἀγροδόκιμος βάλλεται τῶν πλείων Θεῶν, οἷς ἔξεστιν; ἢ δὲ σκέψας, περὶ τῶν μετοίκων, καὶ ξένων. Μο. ἐγὼ ὁ Μῶμος ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν. Ζ. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν. ἄστε ὑδὲν ἐμὲ δεήσει. Μο. φημὶ τοίνυν δεινὰ ποιεῖν σέσθαι ἡμῶν, οἷς σὺν δόξῃ Θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοὺς γεγενῆσθαι. ἀλλ' εἰ μὴ ἐς τὰς ἀκολασθίας, καὶ ψεύσεσθαί σε αὐτῶν ἐσόμενος ἡμῖν ἀποφαυσῶσιν, ὑδὲν μέγα, ὑδὲ νεανικὸν ἐοντας ἐρεάσασθαι. ἀξιῶ δὲ ὦ Ζεῦ, μὴ παρρησίας μοι δόξαν εἰπεῖν. ὑδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην. ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἀλόγιστός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ ὑδὲν ἂν κρύψαιμι τῶν ὑ καλῶς γνωμῶν. διελεῖν γὰρ ἄπαντα, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερὸν, ὅτε δεδιώς τινα, ὅτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύψαι τὴν γνώμην. ὥστε ἐπαχθὴς δοκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος. πάλιν ἀλλ' ἐπείσθη ἔξεστι, καὶ κεκήρυκται, καὶ σὺ ὦ Ζεῦ δίδως μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, ὑδὲν ὑποστειλάμενος, ἐρῶ. πολλοὶ γάρ φημι σὺν ἀγαπῶντες ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξωιδείων, καὶ ὀμωχῶνται ἐπίσης, καὶ πῶπα, θητοὶ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι δὲ τὰς ὑπηρεσίας, καὶ διασώζοντες τὰς αὐτῶν ἀνήγαγον ἐς τὸ ὄρεινὸν, καὶ παρενέγραψαν. καὶ νῦν ἐπίσης ἀμφοτέρας τε νέμονται, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, ὑδὲ καταδαλόντες ἡμῖν τὸ μεδίκιον. Ζ. μηδὲν αἰνιγματωδῶς ὦ Μῶμε, habebitur concilium, quisque palam dicat suam sententiam, & deferat. Tu verò Mercuri, præconium ex lege pronunciato. *Merc.* Audi: tace. Quis ex summis Diis, quibus id licet, in concione vult verba facere? Deliberatio futura est de inquilinis, novisque habitatoribus. *Mo.* Ego Momus, ô Iupiter, si mihi dicendi copiam feceris. *Iup.* Hoc tibi jam concedit præconium. Itaque nihil opus est ut permittam. *Mo.* Dico igitur nonnullos nostrûm malè facere, quibus non sufficit, ut Dii ex hominibus facti sint. Sed nisi suos pedisequos & famulos honore nobis adæquaverint, nihil magni, nihil præclari præstitisse se putant. Posco autem, ô Iupiter, ut mihi liberè loqui concedas: neque enim aliter possim. Imò sciunt omnes quàm libera sim lingua, nihilque eorum quæ malè geruntur silentio præterire soleam. Arguo enim omnia, & palam dico quæ sentio, neminem reformidans, nec meam sententiam præ verecundia celans. Itaque molestus videor plerisque, & natura ad calumniandum propensus, publicusque accusator ab ipsis appellor. Sed quandoquidem licet, proclamatumque est, tuque das, ô Iupiter, ut liberè loquar, nihil præ metu reticebo. Multi, inquam, non contenti quòd communis consessus sint participes nobiscum, & ex æquo epulentur, idque cùm sint dimidia ex parte mortales: suos quoque ministros, & sodales in cælum evexerunt, & numero Deorum adscripserunt. Nunc autem æquali sunt conditione, & victimarum participes, quanquam colonarium nobis non persolverunt. *Iup.* Nequid obscurè dicas, ô Mome, sed dilu-

ἀλλὰ σαφῶς, ὦ Ἀφρόδιλλα λέγε, ὥσπερ εἰς ἓ τοῦτο. νυῶ γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέρριπται σοι ὁ λόγος, ὡς πολλὰς εἰκάζειν, καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλοις τοῖς λεγομένοις. χρὴ δὲ παῤῥησιάσθαι ὄντα, μηδὲν ἀκριβῶς λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι ἓ παροτρύνεις με πρὸς τὴν παῤῥησίαν. ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ὥστε ἐμοῦ ἓ τοῦτο. ὁ γάρ τοι γνήσιός τε Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὢν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συροφοινικὸς πατρὸς ἐμπόρου, ἓ Κάδμου θυγατριδοῦς, ἐπείπερ ἠξιώθη τῆς ἀθανασίας, οἷος μὲ αὐτὸς ἐστιν, οὐ λέγω, ὅτι τὴν μίτραν, ὅτι τὴν μέθην, ὅτι τὸ βάδισμα. πάντες γὰρ εἰσόμεθα ὡς θῆλυς, καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανὴς, ἀκρατὴς ἑαυτοῦ ἀκπαίνων. ὁ δὲ, καὶ ἄλλα φατρίαν εἰσποιήσων ἡμῖν, καὶ ἢ χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι, καὶ Θιὰς ἀπίφηνε, τὸν Πᾶνα, καὶ τὸν Σιληνὸν, καὶ Σατύρους, ἀγροίκους τινὰς, καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς, σκιοπτικοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὅσον ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγὶ ἐοικὼς, καὶ γλίσιον βαθὺ καθειμένος, ὀλίγου τράγου Ἀφέρων ἐστίν. ὁ δὲ, φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπ' ὄνου τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς ἦτον. οἱ δὲ Σάτυροι, ὀξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φαλακροὶ, κεράστην, οἷα τοῖς ἄρτι γεγενημένοις ἐρίφοις τὰ κέρατα τορύνουσι, Φρύγας πάνυ ὄντες, ἔχουσι δὲ ἅπαντες. ὁρᾶτε οἵας ἡμῖν Θιὰς ποιεῖ ὁ γλυκάδας; εἶτα θαυμάζομεν, εἰ καταφρονοῦσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες ὅταν γελοίους Θιὰς, καὶ τραγικὰς; ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι ἓ δύο γυναῖκας ἀνήγαγε, τὴν μὲν, ἐρωτὰ ridiculos, monstrososque Deos videant? Nam omitto quòd duas etiam mulieres adduxit, alteram quidem quam amat, nem-

cidè, & apertè, etiam addito nomine. Nunc enim ita orationem in medium projecisti, ut multi per conjecturam, alias aliitua dicta accommodent. Oportet autem eum qui liber est in loquendo, nihil præ metu reticere. *Mo.* Euge, ô Iupiter, siquidem me ad loquendi libertatem cohortaris: quod abs te fit animo prorsus regio, & magnifico. Quare dicam etiam nomen. Generosissimus ille Bacchus, semihomo, nec materna stirpe Græcus, sed mercatoris cujusdam Syrophœnicis, nempe Cadmi ex filia nepos, posteaquam immortalitate donatus est, qualis quidem *ipse* sit, non dico, neque mitram, neque ebrietatem, neque incessum. Videtis enim omnes, opinor, quàm mollis sit, & effœminatus natura, semiinsanus, statim à summo mane merum spirans. Hic sodalitium universum nobis ascivit, & adducto choro adest, Deosque fecit, Pana, Silenum, & Satyros, agrestes quospiam, & caprarios multos, saltatores homines, & forma horribiles. Quorum hic quidem cornutus dimidiaque corporis inferiore parte capram referens, barbaque promissa, parum ab hirco differt. Ille verò, glaber senex, simo naso, qui plerunque asino vehitur, Lydus iste. Satyri autem, acutis auribus, & calvi ipsi, cornigerique qualia ferè recens natis hœdis nascuntur cornua: hi gente Phryges, caudas habent etiam omnes. Videtis cujusmodi Deos nobis faciat generosus ille? An mirum, si homines nos contemnant, cùm

pe

βάλλω δεσμὸν αὐτῷ, τὴν Ἀριάδνην, ἣν ὁ τὸ στέφανον ἐστηρίλιξε τῷ ἄστρων χορῷ. τὴν δ', Ἰκαρέως γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὁ πάντων γελοιότατος ὦ Θεοὶ, καὶ τὴν κώμην τὴν Ἠριγόνης, καὶ τὸν πάππον, ὡς μὴ ἀνιῶτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἔξω τοῦ οὐρανοῦ τὸ ξυμπόσιον εἶεν, καὶ ὥσπερ ἡμᾶς κωμάζοι. τοῦτο οὐχ ὕβρεως ὑμῖν δοκεῖ, καὶ παροινίας, καὶ γάμου; ἀκούσατε δ' ὧν ἐκ ἄλλως. Ζ. μηδὲν ὦ Μῶμε εἴπῃς, μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε περὶ Ἡρακλέους. ὁρῶ γὰρ οἷ φέρῃ τὸν λόγον. ἤτοι γὰρ, ὁ μὲ αὐτῶν, ἰᾶται, καὶ ἀνίησιν ἐκ τῶν νόσων, καὶ ἔστι πολλῶν ἀνάξιος ἄθλων. ὁ δ' Ἡρακλῆς, ἀφ' οὗ ἂν ἐμὸς, σὺν ὀλίγοις πόνοις ἐπέζευξε τὴν ἀθανασίαν. ὥστε μὴ κωτηγόρει αὐτῶν. Μω. σιωπήσομαι λοιπὸν σὲ ὦ Ζεῦ, πολλὰ εἰπεῖν ἔχων. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔτι τὰ σημεῖα ἔχουσι τῶν πυρῶν. εἰ δ' ἐξῆν ἐκ ἂν ὡς αὐτὸν σε τῇ παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζ. καὶ μὴν μὰ τὸν ἐμὲ ἔξεστι μόνῳ σοὶ ἐλευθέρως λέγειν. μῶν δ' ὧν καὶ ξενίας διδάκεις; Μω. ἐν Κρήτῃ μὲ ἐ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαί ἐστι, ἀλλὰ ἐ ἄλλό τι περὶ σοῦ λέγουσι, καὶ πάρεστιν ἐπιδεικνύουσιν. ἐγὼ δ' ὅτι οἱ ἐκεῖνοις πείθομαι, ὅτι Λοχαίων Λοιμοῦσιν, ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. ἃ δ' μόνῳ σοὶ ἐλεύθερα δοῦναι ἀγαθόν, ταῦτα ἐρῶ. τὴν γάρτοι δρεπανηφόρον καὶ δολομηχάνον, καὶ τὴν αἰτίαν δι' ἣν ὑμῶν τὸ ξυνέδριον, σὺ ὦ Ζεῦ παρέχεις, ἀπατεῖς ἐπιμιγνύμενος, καὶ κρυπτὸν παρ' αὐτὰς, ἐν ἄλλοτε ἄλλῳ χρήματι. ὥστε ἡμᾶς δεδιέναι, μήσε κεραύνῳ τις ξυλλαβὼν, ὁπότ' ἂν ταῦροις ᾖς, ἢ δι' χρυσοχόου τινὸς κατεργάσηται χρυ-

pe Ariadnem, cujus etiam coronam aſtrorum choro inſeruit: alteram verò Icarii agricolæ filiam. Quódque, ô Dii, eſt omnium maximè ridiculum, Erigones quoque canem adduxit, ne doleret filia ſi non haberet in cœlo familiarem illam, habitamque in deliciis caniculam. Annon iſta vobis videntur in noſtri contumeliam, injuriam, & irriſionem facta? Audite etiam alios. *Iup.* Nihil dicas Mome, nec de Æſculapio, nec de Hercule. Video enim quo tuæ orationis impetu rapiaris. Horum quidem alter agit medicum, & morbis levat ægrotos, eſtque multis aliis anteferendus. Hercules autem, qui meus eſt filius, non paucis laboribus immortalitatem eſt adeptus. Itaque ne ipſos accuſes. *Mo.* In tui quidem gratiam tacebo, Iupiter, etſi multa dicenda habeam: atque ſi nihil aliud, adhuc habent ſigna igne inuſta. Porrò ſi liceret & adverſum te libertate loquendi uti, multa haberem dicenda. *Iup.* Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid me ut inquilinum in jus vocas? *Mo.* In Creta non tantùm hoc audire licet: verùm aliud quoque de te dictitant, tuumque ſepulchrum oſtendunt. Ego verò neque illis credo, neque Achivorum Ægienſibus ſubditirium te eſſe affirmantibus. Sed hæc dicam, quæ potiſſimùm reprehendenda duco, Etenim delictorum hujuſmodi principium, & cauſam cur noſter conſeſſus nothis abundet, tu Iupiter præbuiſti, quum te mortalibus mulieribus commiſcuiſti, & aliàs alia forma ad ipſas deſcendiſti. Ita ut metueremus, ne quis te comprehenſum ſacrificaret, cùm taurus eſſes, vel aurifex aliquis te conficeret, cùm aurum

σὸν ὄντα. καὶ ἀντὶ Διὸς, ἢ ἕρμης, ἢ ψέλλιον, ἢ ἐλλόβιον ἡμῖν ᾖδη. πλὴν, ἀλλὰ ἐμπέπληκάς γε τὸ ὑφανὸν τῷ ἡμιθέων τούτων. ἃ γὰρ ἂν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιόπλουν ἐστὶν, ἐπεὶ ἄν τις ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲ, Θεὸς ἀπεδείχθη. ὁδὲ Εὐρυσθεὺς, ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ, τέθνηκε. καὶ πλησίον Ἡρακλείου νεὼς, οἰκίστου ὄντος, καὶ Εὐρυσθέως τάφος, καὶ διαστὰς αὐτοῦ. καὶ πάλιν ὁ Θήβας, Διόνυσος μὲ, Θεός. εἰσὶ δὲ καὶ ψυχοὶ αὐτοῦ, ὁ Πενθεὺς, καὶ ὁ Ἀκταίων, καὶ ὁ Λέαρχος, ἀνθρώπων ἀπάντων κακοδαιμονέστατοι. ἀφ' ἧς γὰρ σὺ ὦ Ζεῦ ἀνέῳξας τοῖς τοιούτοις τὰς θύρας, καὶ ἐπὶ τοὺς θνητοὺς ἐτράπου, ἅπαντες μεμίμηνται σε. καὶ οὐχὶ ἄῤῥενες μόνον, ἀλλὰ καὶ θήλειαν ἀφῆκεν, καὶ αἱ θηλειαὶ θεαί. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τὴν Ἀνχίσην, καὶ τὸν Τιθωνὸν, καὶ τὸν Ἐνδυμίωνα, καὶ τὸν Ἰάσονα, καὶ τοὺς ἄλλους; ὥστε ταῦτα μὲ ἐάσειν μοι δοκῶ. μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελθεῖν χρόνον. Ζ. μηδὲν περὶ τοῦ Γανυμήδους ὦ Μῶμε εἴπῃς. χαλεπαινῶ γάρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειρακίσκιον, ἀνειδίσας εἰς τὸ ᾠδεῖον. Μω. σιγῶν μηδὲ ὧδε τοῦτο εἶναι; ἐπὶ τοῦ βασιλείου σκήπτρου καθεζόμενον, καὶ μονονοὺ ἐπὶ τῷ κεφαλῷ σου νεοττεύοντα, Θεὸς εἶναι δοκῶν; ἢ τοῦτον τοῦ Γανυμήδους ἕνεκα ἐάσομαι; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, καὶ ὁ Σαβάζιος, πόθεν

esses: & pro Iove nobis aut monile, aut armilla, aut inauris fieres. Sed enim hisce semideis cœlum implevisti, neque enim aliter possum dicere. Resque planè ridicula est, siquis ex improvisio audierit Herculem quidem inter Deos relatum: Eurystheum autem, qui imperabat ipsi, mortuum esse: ac prope Herculis templum, qui famulus, Eurystheique sepulchrum, qui herus erat. Rursus Thebis, Bacchus quidem Deus est: ejus autem consobrini, Pentheus, Actæon, & Learchus, omnium hominum fuerunt miserrimi. Ex quo autem semel tu Iupiter rebus hujusmodi fores aperuisti, & ad mortalium consuetudinem te convertisti, omnes te imitantur: nec solùm masculi Dii, sed quod est turpissimum, etiam Deæ fœminæ. Quis enim ignorat Anchisen, Tithonum, Endymionem, & Iasonem, alioisque? Itaque hæc omittenda censeo, quæ reprehendere longum esset. *Iup.* Nihil Mome, de Ganymede dicas. Irascar enim, si adolescentem illum, exprobrato genere, molestia afficias. *Mo.* Proinde neque de aquila quicquam dicam, quòd & illa in cœlo versatur, regio sceptro insidens, ac tantùm non super tuo capite nidificans, & Deus videtur? an illam Ganymedis causa omittemus? At ὁ Iupiter, Attis, & Corybas, & Sabazius, unde

1 Τὶς γὰρ οὐκ οἶδε τὴν Ἀγχίσην καὶ τὸν Τιθωνὸν καὶ τὸν Ἐνδυμίωνα καὶ τὸν Ἰάσονα] Sic legit interpres, &, licet obvium sit emendare, Iasonem iis accenset, qui dearum concubitu potiti sunt, & Medeæ δῶρα θώϊα parat. Lege Ἰασίωνα, qui ob Cereris amores à Iove zelotypo fulminatus est. Homerus Odyss. ε.

Ὡς δὲ ὅποτ' Ἰασίωνι δυσηχέα μῶλον ἀρείρῃ
Ὃν θυμὸν εἴξασα μιγὴ φιλότητι καὶ εὐνῇ
Νείῳ ἐνὶ τριπόλῳ, οὐδὲ μίνυνθ' ἧεν ἄπουος
Ζεύς, ὃς μὶν κατέπαφε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ. *Palm.*

2 Ἐπεὶ-

ὑμῖν ἐπεισεκλήθησαν ἔτοι; ἢ ὁ Μίθρης ἐκεῖνος ὁ μήδος, ὁ τὴ κάνδυ, καὶ τὴν τίαραν, ἐδὲ Ἑλλαΐζων τὴ φωνῆ. ὥστε εὖ᾽ ἢν τηλικήν τίς, ξυνίησι. τοιγαρῦν οἱ Σκύθαι, καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μακρὰ ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες, αὐτὶ ἀπαθανατίζεσι, καὶ θεοὺς χειροτονοῦσιν, ὡς ἂν ἐθελήσωσι, τὸ αὐτὸν τρόπον, ὅπερ ἓ Ζάμολξις δοῦλος ὢν, παρεισεχώρη, ὅτε οἶδ᾽ ὅπως ἀφελάβην. καί τοι ταῦτα πάντα ὦ Θεοὶ, μέτρια. σὺ δ᾽ ὦ κυνοκέφαλε, καὶ σινδόνι ἐσκιλμένε Αἰγύπτιε, τίς εἶ ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς Θεὸς εἶναι ὁλακτῶν; τί δ᾽ βουλόμενος ἓ ὁ μεμφίτης ἔτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, προσκυνεῖται, καὶ χρᾷ, καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι δ᾽ ἰδίδας, καὶ πιθήκους εἰπών, καὶ τραγίσκους, καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα, ὅτε οἶδ᾽ ὅπως ἐξ Αἰγύπτου προβουδίνας ἐς τὸ ἑῷον. ἀ ὑμεῖς ὦ Θεοὶ, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ἐπίσης, ἢ ἓ μᾶλλον ὑμῶν προσκυνούμενα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπειδὰν κεραΐζῃ φύσαντί σοι; Ζ. αἰσχύνομαι ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῆς τὰ περὶ τὸν Αἰγύπτιον. ὅμως δ᾽ ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν, αἰνίγμασί ἐστι, καὶ πάνυ χρὴ καταγελᾶν ἁμύητον ὄντα. Μω. πάνυ γᾶν μυστηρίων ὦ Ζεῦ δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι. Θεοὺς μέν, τοὺς Θεούς. κυνοκεφάλους δ᾽, τοὺς κυνοκεφάλους. Ζ. ἴσα φημὶ τὰ περὶ τὸν Αἰγύπτιον. ἄμεινον γὰρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δ᾽, τὰς ἄλλας λέγε. Μω. τὸν Τροφώνιον ὦ Ζεῦ, καὶ ὃ μάλιστά με λυπεῖ, τὸν Ἀμφίλοχον. ὃς σκαιὸς ἀνθρώπου, καὶ μητραλοίου υἱὸς ὤν, θεσπιῳδεῖ ὁ ἡμιτελὴς τὰ Κιλικίας, ψεύδεσθαι τὰ πολλὰ, καὶ

unde nobis accersiti sunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui candyn, & tiaram gestat, nec Græcam vocem sonat: adeò ut siquis ei præbibat, non intelligat. Itaque & Scythæ hæc videntes, nobis longum valere jussis, ipsi immortalitate donant homines, suisque suffragiis, quoscunque libuerit, Deos creant, eodem modo quo Zamolxis conditione servus, adscriptus est, nobis nescio quomodo insciis. At sanè hæc omnia, ô Dii, sunt mediocria. Cæterùm tu canino vultu Ægyptie, qui sindone es amictus, quisnam es, ô optime, aut quomodo dignum te censes qui sis Deus, cùm latres? Quid & sibi vult Memphites ille taurus, versicolor, qui adoratur, edit oracula, & prophetas habet? Pudet verò me recensere ciconias, simias, hircos, & alia his longè absurdiora, quæ nescio quomodo ex Ægypto in cœlum se inseruerunt. Illa vos, ô Dii, qui sustinetis videre æqualiter vobiscum honore, aut etiam majore adorari? Aut tu Iupiter, quo fers animo, quòd arietis cornua tibi plantarûnt? *Iup.* Turpia profectò sunt quæ dicis de Ægyptiis. Attamen pleraque illorum ô Mome, sunt ænigmata, non omnino à profanis deridenda. *Mo.* Planè nobis, Iupiter, opus est mysteriis, ut Deos, Deos esse cognoscamus, & cynocephalos eos, quibus canina sunt capita. *Iup.* Missas facito, inquam, res Ægyptiorum: alias enim de his per otium deliberabimus: tu autem de aliis dicito. *Mo.* De Trophonio, Iupiter, quodque me potissimùm angit, de Amphilocho: qui quanquam sceleſti hominis & matricidæ est filius, in Cilicia præclarus ille vaticinatur, multa mentiens, &

ἐφεστῶτα τῶν δυοῖν ὀβολοῖν ἱεροκηρυττόμενον. τοιγαροῦν σὺν ἴσῃ σὺ μὲν Ἀπόλλων ἀθανατίζεις, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ καθιχωθῇ, καὶ στέφανος ἔχῃ, καὶ χύτροδος ἀνδρὸς δύπορήσῃ, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη δὲ ὁ Πολυδάμαντος ἐν ἀθλητῇ ἀνδριὰς, ἰᾶται τοὺς πυρέτ-τοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ. καὶ Ἕκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καταλλαγὴν ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ' ὧν δή ἐν ποσὶ τοῖς μετέωροις, ἐπιδίδωκε μᾶλλον ἡ ἐπιορκία, καὶ ἱεροσυλία. καὶ ὅλως, καταφρονήσεις ἡμῶν, εὖ ποιοῦντες. καὶ τοῦτο μὲ ἄχθεται τὸ νόημα, καὶ παρεγχρέμπτων. ἐγὼ γὰρ ἐθέλω ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούειν, ὅτι ὄντων πολλῶν παρ' ἡμῖν, ὅτι συμπάντως ὅλως διαφθείρεται, πάνυ ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ πῶς γάρ ἐστιν ἡ πολυθρύλλητος ἀρετὴ, καὶ φύσις, καὶ εἱμαρμένη, καὶ τύχη, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πταίσματα ὀνόματα, ὑπὸ βλακῶν ἀνθρώπων τὸ φιλοσόφων, ἐπινοηθέντα; καὶ ὅμως αὐτοχέδια ὄντα, ὅτε τοὺς ἀνοήτους πέπεικεν, ὥστε ὑβρὶς ἡμῖν ὑβρὶ θύειν βέλτιον, εἰδὼς ὅτι κἂν μυρίας ἑκατόμβας σφάξητε, ὅμως τῷ τύχῃ πράξουσι τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἐκάστῳ ἐπεκλώσθη. ἡδέως ἂν ἐροίμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ που εἶδες ἢ ἀρετὴν, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ὅτι μὲν γὰρ ἐν τοῖς τῶν Φιλοσόφων ἀμφιθεάτροις, οἶδα, εἰ μὴ ἐν κωφός τις εἶ, ὡς βοώντων αὐτῶν, μὴ ἐπαίειν. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, καταπαύσω τὸν λόγον. ἐρῶ γὰρ τοῖς πολλοῖς ἀχθομένοις μοι λίαν, καὶ συρίττουσι. σκαιοὺς μέλιστα, οἳ καθήψαντό μου τῆς παρρησίας τοῦ λόγου. πάνυ

pro duobus obolis præstigiatorem agens. Proinde Apollo, non amplius celebraris: sed jam lapis omnis, omnisque ara vaticinatur, quæ sit oleo perfusa, & coronas habeat, cuique vir præstigiator suppetat, quales multi sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febricitantibus in Olympia, & Theagenis, in Thaso. Quin Hectori quoque sacra faciunt in Ilio, & Protesilao, è regione in Cherroneso. Ex quo autem in tantum numerum excrevimus, auctum magis est perjurium, & sacrilegium: & nos omnino despicere cœperunt, idque meritò. Atque hæc quidem de nothis, & factitiis Diis. Cæterùm ego peregrina nomina jam audiens, quorundam qui neque sunt apud nos, neque omnino consistere possunt, ô Iupiter, ea prorsus irrideo. Vbi enim gentium est illa multum jactata virtus, & natura, & fatum, & fortuna, nova rerum vocabula, quæ consistere nequeunt, à stolidis hominibus, nimirum philosophis excogitata? Quæ quanquam ex tempore facta sunt, ita simplices ad credendum adduxerunt, ut nemo velit nobis sacrificare, cùm persuasum habeat, fore ut etsi infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortuna tamen nihilo secus faciat, quæ fato decreta sunt, & cuique à principio destinata. Quare libenter ex te quæsiverim Iupiter, an alicubi videris aut virtutem, aut naturam, aut fatum. Nam hæc te in Philosophorum disputationibus audire scio: nisi ita surdus es, ut clamantes ipsos non audias. Quanquam multa habeo dicenda, dicendi tamen finem faciam. Nam video plerosque qui me dicentem molestè ferunt, & exibilant: sed illi præcipuè quos orationis libertas perstrinxit.

ρας γῆν εἰ ἐθέλεις ὦ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀναγνώσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον. Ζ. ἀναγνωθήτω· ἀ πάντα γὰ ἀλόγως ἠπόησω. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπιπλεῖον ἂν γένηται.

strinxit. Tandem, si vis Iupiter, decretum de his jam conscriptum legam. *Iup.* Lege: neque enim omnia citra rationem reprehendisti. Et sanè multa ex iis cohibenda sunt, ne amplius augeantur.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

Ἐκκλησίας συνόμου ἀγομένης, ἑβδόμῃ ἱσταμένου, ὁ Ζεὺς ἐπρυτάνευε, ἐπεστάτει Ἀπόλλων, ἐγραμματέυε Μῶμος ὁ νυκτός. καὶ ὁ ὕπνος τὴν γνώμην εἶπεν. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, καὶ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, εἰ καὶ μάλιστα ἄξιοι ὄντες κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας παρεγγράφοιντο, ὅμως οἱ δοκοῦντες εἶναι θεοὶ δόξαντες, ἐμπεπλήκασι μὲν τὸν οὐρανὸν, ὡς μεστὸν εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου περιχύδην, πολυγλώσσων πιθῶν, καὶ ξυγκλύδην, ἐπιλείποι δ' ἂν ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μνᾶς ἤδη τὴν κοτύλην εἶναι ζητοῦντα τὸν πλοῦτον τῶν πινόντων, οἰδὲ, ὑπὸ αὐθαδείας παροινοῦντες τοὺς παλαιούς τε, καὶ ἀληθεῖς θεοὺς, εὐηθείας ἐξιώσουσιν ἑαυτοὺς ἅπαντα τὰ πάτρια, καὶ σὺν τῇ γῇ προλαμβάνειν δόξαντες, δεδόχθω τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ ξυλλεγῆναι μὲν ἐκκλησίαν ἐν τῷ Ὀλύμπῳ περὶ τρόπου χειμερινοῦ, ἐλέσθαι δ' ἐπιγνώμονας τελείους θεοὺς ἑπτὰ, τρεῖς μὲν, ἐκ τῆς παλαιᾶς βουλῆς τῆς ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δ', ἐκ τῶν δώδεκα. καὶ ἐν αὐτοῖς, τὸν Δία. τούτους δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας, αὐτοὺς μὲν, καθεζέσθαι ὁμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον, τῷ Στυγὶ. τὸν Ἑρμῆν δ', κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι

DECRETVM BONA FORTVNA.

Consilio legitimè coacto, septima die mensis ineuntis, Iupiter summus erat administrator, præsidebat Neptunus, præerat Apollo, noctu Momus scribam agebat: & Somnus sententiam tulit. Quoniam peregrini multi, non solùm Græci, sed & barbari, etsi nequaquam mereantur nostræ reip. participes esse, adscriptitii nescio quomodo, & putatitii Dii, cœlum impleverunt, ita ut plenum sit symposium tumultuosa turba, garrulorum quorundam & convenarum: defecit autem ambrosia & nectar: ita ut mina jam emantur sextarius, propter bibentium multitudinem. Illi verò præ arrogantia, pulsis veteribus, verisque Diis, semetipsos præter omnem patriæ consuetudinem primis accubitibus dignos censent, & priores in terris honores sibi arrogant: visum est Senatui, & populo ut concilium in Olympo cogatur circa solstitium hybernum, & eligantur perfecti Dii septem arbitri, tres quidem ex veteri curia Saturni temporibus constituta, quatuor autem ex duodecim illis: interque eos Iupiter. Qui arbitri sedeant præstito legitimo juramento, per Stygem: Mercurius autem proclamato præconio, cunctos congreget, qui-

ξωστηλῖτ εἰς τὸ σωιδριον. τὰς δ, ἤκειν, μάρτυρας ἐπαγομένους σωμότας, καὶ ἀποδείξεις ἐξ ἀμύας. τὰ τοῦτο δ, οἱ μ, παρίτωσαν καθ' ἕνα, οἱ δ ἐπιγνώμονες ἐξεταζόντες, ἢ Θεὸς εἶναι ἀποφαίνοντα, ἢ κατακύψουσιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἡλία, καὶ τὰς θήκας τὰς προγονικάς. ἰὼ δέ τις ἄλλο τ ἀδοκίμαστον, ἢ ἅπαξ ὑπὸ τ ἐπιγνωμόνων ἐκκεκριμένον ἐπιβαίνειν ἐ ἐρεῖ, εἰς τ τάφρον ἐμπεσεῖν τοῦτον. ἐρχέσθω δ τὰ αὐτὰ ἔπαθον. καὶ μήτε τῶν Ἀθλιωτάτων, μήτε τ Ἀσκληπιὸν χρησμῳδεῖν, μήτε τ Ἀπόλλω τοσαῦτα μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἓν πεπιλεγμένον, μάτην, ἢ κιθαρῳδὸν, ἢ ἰατρὸν εἶναι. τοῖς δ Φιλοσόφοις προσήκειν μὴ ἀναπλάττειν καινὰ ὀνόματα, μηδὲ λήρειν ἃ μὴ οἶδεν οὐδ' ἴσασιν. ὁπόσοι δ ἤδη ναῶν, ἢ ἱερῶν ἠξιώθησαν, σκεύεσιν μ καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, σύτε Διὸς, ἢ Ἥρας, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τ ἄλλων τινὸς, [1] σκεύεσι δ, τάφρον χώσαι τῆ πόλει, καὶ ξύλω ἐπιστῆσαι αὐτῇ βωμόν. ἰὼ δέ τις διδάσκει ἐ κηρύσσοντος, καὶ μὴ ἐθέλησι ἐπὶ τοὺς ἐπιτάττοντας ἰέναι, ἐρήμῳ αὐτὸ καθίστασθαι τῶν. Ζ. τοῦτο μ ἡμῖν τὸ ψήφισμα, δικαιότατον ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, ἀναστήτω τὴν χεῖρα. μᾶλλον δ ἴτω γενέσθω πλείους· οὐ οἶδ' ὅτι ἴσοντιν οἱ μὴ χειροτονήσαντες. ἀλλὰ νῦν μ, ἄπιτε. ὁπόταν δ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἤκετε, νομίζοντες ἥκειν σαυτῶν τὰ γνωσίσματα, καὶ

quicunque in confessum admitti volunt. Veniant autem illi adductis testibus juratis, certisque sui generis indiciis. Atque hi quidem hinc sigillatim transeant: arbitri autem expensa causa, vel Deos esse pronunciabunt, aut ad sua sepulchra, majorumque loculos ablegabunt. Si verò quispiam ex rejectis, semelque arbitrorum judicio secretis, comprehendatur in cœlum ascendens, ille præceps in Tartarum detur. Præterea quisque satagat rerum suarum: nec medeatur Minerva, nec vaticinetur Æsculapius, neque tam multa solus faciat Apollo, sed uno quopiam delecto munere, aut vatem, aut citharœdum, aut medicum agat. Porrò Philosophi moneantur, ne vocabula nova fingant, neque de rebus ignotis nugentur. Quicunque autem templis jam, & sacrificiis digni habiti sunt, illorum simulachra subvertantur, quorum loco vel Iovis, vel Iunonis, vel Apollinis, vel cujuspiam ex aliis substituatur. Illis verò civitas sepulchrum aggeret, & aræ loco cippum erigat. Quòd siquis præconio non paruerit, & ad arbitros venire noluerit, ille indicta causa condemnetur. *Iup.* Iustissimum equidem, ô Mome, est hoc decretum: & qui ita sentit, manum protendat. Atqui potiùs ita fiat. Complures enim novi, qui sua suffragia non sunt adjecturi. At in præsens abite. Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio, venite, & afferte quisque indicia manifesta, certaque probatio-

1 Ἐκείνοις δ τάφρον χῶσαι τὴν πόλιν ἐ ξύλῳ ἐπιστῆσαι αὐτῇ βωμόν] Pro ξύλῳ, quæ vox est nihili, manifestum est debere legi στήλῃ. Sed interpres, qui statuam vertit, nescio quomodo legerit: nam licet στήλη ab ἵστημι derivari videatur, ἵστημι vero sit *statuo*, tamen statua Latinis dicitur Græce ἄγαλμα, ἀνδριὰς, βρέτας, non vero στήλη, quæ hoc loco *cippus* debebat verti. *Palm.*

1 Ge-

σαφεῖς τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὄνομα, καὶ μητρὸς, καὶ ὅθεν, καὶ ὅπως Θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλαὶ, καὶ φρατορίαι. ὡς ὅστις ἂν μὴ περίχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιτιμήσουσι, εἰ νεών τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχει, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι Θεὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσιν.

bationes, patris, matrisque nomen, & unde ac quomodo factus est Deus tribumque & tribules. Quæ quicunque non præbuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille magnum in terris templum habeat, ipsumque homines Deum esse putent.

ΚΥΝΙΚΟΣ; ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

CYNICVS, ET LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Dialogus hic lepidissimus asperam parvoque contentam Cynicorum vitam defendit, mollem atque enervatam delicatorum hominum luxuriam reprehendit. Necnon eadem opera temperantiam, frugalitatem, simplicitatem, denique arctam illam atque angustam vitam laudat. Argumenta quæ ad hoc sumuntur, ex serie plana sunt.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Τί ποτε ὦ οὗτος, πώγωνα μὲν ἔχεις, καὶ κόμην, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις, ἢ [1] γυμνοδερκῆ, ἢ ἀνυποδητεῖς, τὴν ἀλήτην, ἢ ἀπάνθρωπον βίον, ἢ ἠρεμούσης ἐπιλελοίπασιν, καὶ ἀεὶ τοῖς ἐναυλίοις τὸ ἴδιον δέμας ὥσπερ οἱ πολλοὶ ἀμφιχρηστεῖται, πεποιησῆς ἄλλοτε ἀλλαχῇ, καὶ δυναζόμενος ἐπὶ ξηρᾷ διαπίδα, ὡς ἄσημα πάμπολλον τριβῆς τὸ τελαύνιον φέρειν; ἀμύητος ἢ τῶν λεπτῶν, οὐδὲ μαλακὸν, οὐδὲ ἀνθηρόν. Κυ. οὐδὲ γὰρ δέομαι. τοιοῦτον γὰρ, οἷον ἂν πορισθείη ῥᾷστα, καὶ τῷ κτησαμένῳ πρόσφορον ὡς ἐλαχίστου παρέχειν. τοιοῦτον

LICYNVS.

Quid tu tandem? barbam quidem habes, & comam, tunicam non habes, nudus conspiceris, ac sine calceis, delecta nimirum vaga, inhumana, ferinaque vita: tum proprio corpore, contrà quàm faciunt cæteri, semper usus incommodè, nunc huc, nunc illuc circumis, & in arido solo cubans, adeò ut plurimum sordium, tritum istud pallium referat: alioqui nec ipsum tenue, nec molle, nec speciosum. *Cy.* Neque enim indigeo. Siquid est hujusmodi ut comparetur facillimè, dominoque minimum exhibeat negotii, id

1 Γυμνοδερκῆ] An γυμνοδερμῆ? à γυμνοδερμοῦμαι: id est, *cute undâ sum.* Menag.

1 Αὐτό-

ἀλλ' ἀρκεῖ μοι. σὺ δ' ὦ πρὸς Θεῶν, εἰπέ μοι, τῇ πολυτελείᾳ δ' νομίζεις χρῆσθαι πρέπειν; Lyc. κομψῶς μάλα. Κυ. τῇδ' ἀπολείᾳ, δριμεῖ; Lyc. κομψῶς μάλα. Κυ. τί που οὖν ὁρῶν ἐμὲ τῶν πολλῶν εὐτελέστερον λιμπάνομον, τὰς δ', πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾷ, καὶ ἂν σκέπης; Lyc. ὅτι δὲ εὐτελέστερόν μοι μᾶ Δία τῶν πολλῶν λιμᾶσθαι δοκεῖς, ἀλλ' εὐδιέστερον. μᾶλλον δ' πλέως, εὐδεῖς, καὶ ἀπέρως. ἀδιφόρως γὰρ ἔδειν σὺ τῶν πολλῶν, οἳ τὸν ἐφήμερον τροφὸν μεταιτοῦσι. Κυ. βαλὲ δὴ εἰδυῖα, ἐπεὶ προελήλυθεν οὕτω δ λόγος, τί τὸ εὐδιὲς, καὶ τί τὸ ἐνδεὲς ἐστιν; Lyc. εἰ σοι δοκεῖ. Κυ. ἆρ' ἂν ἐνδεὲς μὲ ἐνδέσῃ, ὅσῳ ἂν ἐξικνῆται πρὸς τὴν ἐμὴν χρείαν, ἢ ἄλλο τι λέγεις; Lyc. ἔστω τοῦτο. Κυ. εὐδιὲς δ', ὅσῳ ἂν εὐδιέστερον ᾖ τῆς χρείας, καὶ μὴ ἐξικνῆται πρὸς τὸ δέον; Lyc. ναί. Κυ. ἔδει ἄρα τῶν ἐμῶν εὐδιὲς ἐστιν. ἔδει γὰρ αὐτῶν ὃ, τι δ τὴν χρείαν συμπληροῖ τὴν ἐμήν. Lyc. πῶς τοῦτο λέγεις; Κυ. ἴσως σκοπῆς ποθ' ὅ, τι χήσεται ἕκαστον, ὧν διόμεθα. οἷον, οἰκίαν, ἆρ' οὐχὶ σκέπης; Lyc. ναί. Κυ. τί δ', ἱματίου; ᾧ, χλαίνης; ἆρα οὐχὶ αὐτὴ τῆς σκέπης; Lyc. ναί. Κυ. τῆς δ' σκέπης αὐτῆς πρὸς Θεῶν, τίνος ἐδεήθημεν εἶναι, οὐχ ὥστε ἄμεινον ἔχειν τὸ σκεπάμενον; Lyc. δοκεῖ μοι. Κυ. πότερ οὖν, τὸ ποδὶ κρεῖττον ἔχειν δοκεῖ σοι; Lyc. οὐκ οἶδα. Κυ. ἀλλ' ὅπως ἂν μάθοις τί ποδῶν ἓς ἔρχον. Lyc. προάγε δή. Κυ. κρεῖττον δὴ προάγεσθαί σοι δοκοῦσιν οἱ ἡμῖν πόδες, ἢ οἱ τῶν πολλῶν; Lyc. τοῦτο μέ, σὺν ἴσως. Κυ. ἢ τοίνυν ἀσθενεῖς χεῖρον ἔχουσιν, ἢ μὴ χεῖρον, τὸ ἑαυτῶν ἔργον ἀπε-

id inquam mihi sufficit. At tu per Deos dic mihi, putas-ne esse in luxu vitium? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Contrà in frugalitate virtutem? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Cur igitur cùm me videas viventem frugaliùs quàm vulgò faciunt homines, eos verò sumptuosiùs me, non illos arguis? *Lyc.* Quia non frugaliùs, per Iovem, videris mihi, sed egentiùs vivere, imò vitam omnino egenam atque inopem. Nam tu nihil à mendicis differs, qui cibum mendicant in diem. *Cy.* Vis ergo videamus (quandoquidem huc processit oratio) quidnam inopia sit, quidque copia? *Lyc.* Si tibi videtur. *Cy.* Nunquid ergo satis id cuique est, quicquid ipsius explet necessitatem? an aliud quippiam dicis? *Lyc.* Esto istud. *Cy.* Indigentia verò quicquid cujusquam usui deest, nec eò quò sit necesse, pervenit? *Lyc.* Scilicet. *Cy.* Nihil igitur meis in rebus deest. Nihil enim in his est, quod necessitatem non expleat meam. *Lyc.* Quo pacto id ais? *Cy.* Scies si consideres in quem usum eorum quodque paratum est, quorum egemus, ut domus: annon tegumenti gratia? *Lyc.* Maximè. *Cy.* Quid vestis? cujus gratia? annon tegumenti & ipsa? *Lyc.* Sanè. *Cy.* At ipso per Deos tegumento, cujus rei gratia indiguerimus, nonne ut meliùs se habeat id quod tegitur? *Lyc.* Mihi quidem sic videtur. *Cy.* Vtrum igitur tibi pejus se habere videntur pedes? *Lyc.* Nescio. *Cy.* Atqui hoc pacto didiceris: quodnam pedum officium est? *Lyc.* Ingredi. *Cy.* An deteriùs ergo ingredi pedes tibi videntur mei, quàm aliorum? *Lyc.* Istud verò fortasse non. *Cy.* Non igitur sive deteriùs se habent, sive non, suum officium non præstant?

ἀδίαστ; Av. ἴσως. Κυ. τὰς μὲν πόδας, ἐδὲν φαίνομαι χεῖρον ἀμφιεσμένῳ τὰ σκέλη ἔχειν. Αν. ἴσως ἔοικας. Κυ. τί δ', τὸ μὲν σῶμα τὸ λοιπῶν ἧττον κρεῖττον; εἰ γὰρ κρεῖττον, καὶ ἀσθενέστερον. ἢ γὰρ σώματος, ἰσχύς. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον; Αν. ἔ φαίνῃ. Κυ. ἀ τίνων ἕθ' οἱ πόδες φαίνονταί μοι σκέπης σὺδὲν ἧττον ἔχειν, ἢ τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰρ σὺδὲν ἧττον, κακῶς ἂν εἶχον. ἢ γὰρ ἔνδεια, πανταχοῦ κακόν, καὶ χεῖρον ἔχειν ποιεῖ τοῦτο, οἷς ἂν παρῇ. ἀλλὰ μὴν, ἐδὲ τρέφεσθαί γε φαίνῃ χεῖρον τὸ σῶμα τὸμὸν, ἢ ἀπὸ τῶν τυχόντων τρέφῃ. Αν. δῆλον γάρ. Κυ. ἀδὲ εὖ ἕξειν, εἰ κακῶς ἐτρέφετο. λυμαίνονται γὰρ αἱ τροφαὶ τὰ σώματα. Αν. ἔστι τοῦτο. Κυ. πῶς ἂν εἶεν μοι τούτων ἅπαντων ἐχόντων, αἰτιᾶ μὲ, καὶ φαυλίζεις τὸν βίον, καὶ φῂς ἄθλιον; Κυ. ἢ νὴ Δία τὴν φύσιν, ἣν σὺ πρᾶος, καὶ τὴν θεὸν, γῆν οὐ μέσην καθαπτεικότων, οὐδ' αὐτῆς ἀναδενδράδων πολλὰ, καίτοι, ὡς ἔχει ἡμῖν πάντα ἄφθονα, μὴ ὄντος τοῦ χρείαν μόνον, ἀλλὰ ἕως ἡδονὴν, σὺ πάντων τούτων, ἢ τὰ γε πλείσων ἄμοιρον εἶ, καὶ ἀδένος μετέχεις αὐτῶν, ἐδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία. πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ, ὅπερ καὶ τὰ θηρία. σιτῇ δ', ὅπερ ἂν δύεσπνες, ὥσπερ οἱ κύνες. δύνῃ δ' ἐδὲν κρείττων τῶν κυνῶν ἔχειν, χόρτος γὰρ παρεσκεύασται, καθάπερ ἐκείνοις. ἢν δ' ἱμάτιον φορεῖς, ἐδὲν ἐπικέκτερον ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τούτοις χρεώμενος ἀρκούντως φρονήσεις, ὁ Ζεὺς σοι ὀρθῶς ἐποίησε. τοῦτο μὲν, ὅτι θαλῆ ποιήσας ἔμμελλα. τοῦτο δ' ἀμπέλους ἡδυοίνους. τοῦτο δ', τὰν

stant? *Lyc.* Fortaſſe. *Cy.* Pedibus ergo nihilo pejus quàm alii affectus videor? *Lyc.* Non videris. *Cy.* Quid verò corpus meum? num deterius quàm reliquorum? Nempe ſi deteriùs ſe haberet, eſſet imbecillius: corporis quippe virtus robur eſt. An meum ergo debilius? *Lyc.* Non videtur. *Cy.* Neque pedes ergo tegumento videntur egere, neque reliquum corpus: quippe ſi egerent, malè haberent. Egeſtas etenim omnino mala, ac pejus habere ſe facit, ea quibuſcunque adfuerit. At ne ali quidem deteriùs videtur corpus meum quod quibuſlibet cibis alitur. *Lyc.* Id manifeſtum eſt *Cy.* Neque bene valeret, ſi malè aleretur, mala ſiquidem alimenta corpus labefactant. *Lyc.* Hæc ita ſe habent. *Cy.* Quo pacto igitur, dic mihi, his ita ſe habentibus, me arguis, vitamque improbas meam, ac miſeram prædicas? *Lyc.* Ideo per Iovem, quòd cùm natura (quam tu colis) ac ſuperi terram in communi ſtatuerint, ex ea multa nimirum ac bona ediderint, ut omnia nobis abundè ſuppeterent, non in neceſſitatem modò, verùm in voluptatem quoque: tu tamen horum omnium, aut maximæ ſaltem partis expers es, nec eorum quoquam frueris, nihilo certè magis quàm feræ. Nempe aquam bibis, quam etiam bibunt feræ: comedis verò quicquid offenderis, quemadmodum canes, tum cubile nihilo melius canibus habes, ſiquidem tibi ut & illis gramen ſufficit, pallium præterea circunfers nihilo mendico decentius. Quanquam ſi tu his contentus rectè ſapis, tum Deus profectò neutiquam rectè fecit, primum quòd oves fecit lanatas, deinde vites dulcis vini feraces, ac reli-

ἄλλῳ δ' ὁρᾶσθαι δυνάμεως ποικίλου, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ τἆλλα, ὡς ἔχειν μὲν ἡμᾶς σπίσι πανδαπὰ, ἔχειν δ' ποτὸν ἡδὺ, ἔχειν δ' οἰκήματα, ἔχειν δ' οἰκίαν μεγαλοπρεπῆ, ἔχειν δ' οἰκίας κλινὰς, καὶ τὰ ἄλλα πάντα δυνάμεως κεκοσμημένα. καὶ γὰρ αὐτὰ τὰ τεχνῶν ἔργα, δῶρα τῶν Θεῶν ἐστι. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημένον, ἄθλιον μέν, εἰ δ' ὑπ' ἄλλου τινὸς ἀπεστέρηται, καθάπερ, οἱ ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις. πολὺ δ' ἀθλιώτερον, εἴ τις αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποστεροίη πάντων τῶν καλῶν. μανία τε ἤδη τοῦτο γε σαφής. Κυ. ἀλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. σὺ δὲ μοι εἰπὲ, εἴ τις ἀνδρὸς πλουσίου εὐθύμως, καὶ φιλανθρώπως, ἔτι τε φιλοφρόνως ἐστιῶντος, καὶ ξενίζοντος πολλοὺς ἅμα, καὶ παντοδαπούς, τοὺς μὲν, ἀσθενεῖς, τοὺς δὲ, ἐρρωμένους, κἄπειτα δαψιλῶς πολλὰ, καὶ παντοδαπὰ, πάντα ἁρπάζοι, καὶ πάντα ἐσθίοι, καὶ τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρω, τὰ τοῖς ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα, ὠκαίνων αὐτὸς, καὶ ταῦτα, μίαν μὲν ποιλίαν ἔχων, ὀλίγων δ' ὥστε τροφῆς δεόμενος, ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐπιτερπόμενος μέλλοι, οὕτως ὁ ἀνὴρ, ποῖός τις δοκεῖ σοι εἶναι; ἆρά γε φρόνιμος; Λυ. οὐκ ἔμοιγε. Κυ. τί δ', σώφρων; Λυ. οὐδὲ τοῦτο. Κυ. τί δ', εἴ τις μετέχων τῆς αὐτῆς ταύτης τραπέζης, τῶν μὲν πολλῶν, καὶ ποικίλων ἀμελεῖ, ἓν δ' τῶν ἔσχατα κειμένων ἐπιλεξάμενος, ἱκανῶς ἔχων πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἐσθίοι κοσμίως, καὶ τούτῳ μόνῳ χρῷτο, τοῖς δ' ἄλλοις οὐδὲ προσβλέποι, τοῦτον οὐχ ἡγῇ σωφρονέστερον, καὶ ἀμείνω ἄνδρα εἶναι; Λυ ἔγωγε. Κυ. πότερον οὖν, συ-

reliquum apparatum varietate mirabilem, & oleum, & mel, & reliqua omnia, ut nos edulia quidem omnigena haberemus, haberemus potum dulcem, haberemus pecunias, haberemus mollem lectum, haberemus pulchras domos, & reliqua omnia mirum in modum comparata. Nam & ipsa artium effecta, Deorum sunt dona. At vivere omnibus hisce bonis privatum, miserum est, etiamsi ab alio priveris: quemadmodum hi qui servantur in vinculis. Longè verò miseriùs siquis ipse sese omnibus bonis privet. Et hoc manifesta jam est insania. *Cy.* Et rectè quidem fortasse dicis. Verùm istud dic mihi: Siquis divite alacriter, humanè, ac benignè convivium præbente, tum hospites excipiente, & multos simul, & omnigenos, alios quidem imbecillos, alios autem robustos: deinde apponente multa, & omnigena, omnia rapiat, omniaque edat, non propiora tantùm, sed etiam remotiora, videlicet invalidis præparata, ipse tamen valens, quum unum duntaxat ventrem habeat, pauciſque ut nutriatur, opus habeat, diutiùs tamen quàm alii multi immoretur, hic vir cujusmodi tibi videtur esse? num cordatus? *Lyc.* Non mihi quidem. *Cy.* Quid verò, num temperans? *Lyc.* Ne id quidem. *Cy.* Quid verò siquis ejusdem mensæ particeps, multa illa ac varia negligat, uno quopiam ex his quæ proximè apponuntur, electo, cùm satis in suam habeat necessitatem, id decenter edat, eoque solo utatur, cætera illa ne reipiciat quidem, annon hunc illo temperantiorem, & meliorem virum putabis? *Lyc.* Ita certè. *Cy.* Vtrum ergo intelligis, an me opor-

νης, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν; Αυ. τὸ ποῖον; Κυ. ὅτι ὁ μὲν Θεὸς, τοῖς ξένοις καλὸς οἰκεῖος ἔοικε, πολλὰ παρατιθεὶς ποικίλα, καὶ ποικίλα, καὶ παντοδαπὰ, ὅπως ἕκαστοι ἁρμόζοντα λάβωσι. τὰ μὲν, ὑγιαίνουσι. τὰ δὲ, νοσοῦσι. καὶ τὰ μὲν, ἰσχυροῖς. τὰ δὲ, ἀσθενέσιν. οὐκ ἴσα χρώμεθα ἅπασι πάντες, ἀλλ' ἕνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστον, καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν, ἕτερα ἂν τύχοι μάλιστα διόμενον. ὑμεῖς δὲ, τὸν ἀπλησίαστόν τε, καὶ ἀπεραίωτον ἁρπάζοντα πάντα, τοῦτον μάλιστα ἰσικατε, πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦντες, καὶ τοῖς ἀπανταχοῦ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνον, ἢ γῆς, ἢ θαλάσσης τοῖς καθ' αὑτοὺς αὐτάρκη νομίζοντες, ἀλλ' ἐπὶ πᾶσιν γῆς ἐμπορεύομενοι τὰς ἡδονὰς, καὶ τὰ ξενικὰ τῆς ἐπιχωρίων ἀεὶ προτιμῶντες, καὶ τὰ πολυτελῆ τῶν εὐτελῶν, καὶ τὰ δυσπόριστα τῶν εὐπορίστων. καθόλου δὲ, πράγμασι, καὶ κτήσει ἔχειν μᾶλλον ἐπίλοιπος, ἢ σῖτα πραγμάτων ζητῶν. τὰ γὰρ δὴ πολλὰ, καὶ τίμια, καὶ εὐδαιμονικὰ προσπεφύκασι, ἐφ' οἷς ἀγάλλεσθε, ἀφ' πολλῆς ὑμῖν ταῦτα κακοδαιμονίας, καὶ πολυπαθείας προσήκοντα. σκόπει γὰρ εἰ βούλει, τὸ πολύσυκτον χρυσὸν, καὶ τὸ ἄργυρον. σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς, σκόπει τὰς ἐσθῆτας τὰς ἐπηρεασμένας. σκόπει τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα, πόσων πραγμάτων ἐστὶν ἄνια, πόσων πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ, αἱμάτων, καὶ θανάτου, καὶ ἀφθόνως ἀνθρώπων πόσης. ἃ μόνοι ἂν πλέοντες ἀπόλλυνται ἀφ' ταῦτα πολλοὶ, καὶ ζητοῦντες, καὶ δημιουργοῦντες, δεινὰ πάσχουσι, ἀλλ' ὅτι ἐ. πολυμαχοῦσιν ἀφ' ταῦτα, φίλοις φίλοι, καὶ πατράσι παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν.

oportet dicere? *Ly.* Quidnam? *Cy.* Quod Deus illi præclarè hospites excipienti similis est, ut qui apposuerit multa ac varia, omnigenaque, ut essent quæ cuique convenirent, alia valentibus, alia ægrotantibus, alia robustis, alia invalidis, non ut omnibus utamur omnes, sed ut his utantur singuli, quæ suæ cujusque naturæ conveniunt, & ex his ipsis, quacunque re maximè quemque indigere contigerit. At vos illum qui per insatiabilitatem, atque incontinentiam omnia corripit, refertis, ut qui rebus uti velitis omnibus, & undecunque partis non solis contenti quæ sunt apud vos, non terram, non mare proprium sufficere existimantes, sed importantes ab ipsis terræ finibus voluptates, patriisque rebus peregrina præferentes, sumptuosaque frugalibus, & paratu difficilia, parabilibus. In summa, molestias, malaque potiùs eligentes, quàm molestiis carentem vitam. At isti quidem plurimi ac pretiosi, beatique apparatus, quibus exultatis, per magnam ad vos miseriam, ærumnamque perveniunt. Aurum ipsum tam optatum, argentumque, si libet, considera: considera domus sumptuosas, considera vestes operosas, considera reliqua omnia, quanto negotio emuntur, quot laboribus, periculis, imò sanguine, ac cæde, quantoque hominum interitu: non solùm, quia dum navigant, propter ista pereunt complures, ac dum quærunt, parantque, gravia perferunt. Sed ob id quoque, quòd gladiationes multas pariunt, quodque ob ea insidiantur invicem, amicis amici, parentibus liberi, conjuges maritis.

ἔτως οἴμαι ἐκ τοῦ Ἐριφύλου, ἀφ' οὗ χρυσοῦν ἐκδῦναι τὸν ἄνδρα. καὶ ταῦτα μήτοι πάνυ γίγνεται, τὰ μὲν ποικίλα ἱμάτια, οὐδὲν τι μᾶλλον ἡδίω ἀπεργάζεται. τὰ δὲ σκευοφόρα οἰκίων, οὐδὲν τι μᾶλλον σκευῶν. τὰ δὲ σκεπτῶν τὰ ἀργυρᾶ, οὐκ ἀφιλέστερα τὰ πόδια, οὐδὲ τὰ χρυσᾶ, οὐδὲ τὰ ἐλεφαντίνα αὐ κλινίδια, τὸν ὕπνον ἡδίω παρέχομεν. ἀλλ' ὄψῃ πολλάκις ἐπὶ τὰ ἐλεφαντίνης κλίνης, ἐν τῷ πολυτελῶς στρωμένῳ, τοὺς δυσδαίμονας, ὕπνῳ λαχόντας ἀδυνάμους. ἔτι δὲ καὶ ταῖς δαπάναις ταύταις τὰ βρώματα παρασκευάζειν, ὀψίφων μὲν οὐδὲν μᾶλλον, λυμαίνονται δὲ τὰ σώματα, καὶ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι. τί δὲ δεῖ λέγειν ὅσα τὰ ἀφροδίσια ἕνεκα παρασκευάζειν ποιοῦσί τε, καὶ πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾴδιον θεραπεύειν ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, εἰ μή τις ἐθέλοι τρυφᾶν. καὶ δὴ εἰς ταύτην ἡ μανία, καὶ ἀφθόνως φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις χρῆσθαι. ἀλλ' ἤδη καὶ τὰ ὄντων τὴν χρῆσιν ἀναστρέφουσιν, ἑκάστῳ χρώμενοι, ὥσπερ οὐ μὴ πίφυκεν, ὥσπερ εἴ τις ἀνὴρ ἁμάξῃ ἐθέλοι τῇ κλίνῃ χρήσασθαι, καθάπερ ἁμάξῃ. Λυ. καὶ τίς ἔστιν; Κυ. ὑμεῖς, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ἅτε κτηνοζυγίοις χρῶνται, κελεύετε δ' αὐτοὺς ὥσπερ ἁμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν. αὐτοὶ δ' ἐπὶ τοῦ κρεμαστοῦ τρυφῶντες, καὶ σαίνετον, ὥσπερ ὄνους ἡνιοχεῖτε τοὺς ἀνθρώπους, ταύτῃ, ἀλλὰ μὴ ταύτῃ τρέπεσθαι κελεύοντες. καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες, μάλιστα μακαρίζεσθε. οἱ δὲ τοῖς κρέασι, καὶ μὴ τροφῇ χρώμενοι μόνον, ἀλλὰ καὶ βαφαῖς μηχαναόμενοι δι' αὐτῶν, οἷοί γέ εἰσιν οἱ τὴν πορφύραν βάπτοντες, ἆρ' οὐκ αὐτοὶ ἤδη φύσιν χρῶντες τοῖς ὑπὸ θεοῦ κεκοσμημένοις; Λυ. νὴ Δία.

ritis. Sic opinor etiam Eriphylen auri gratia prodidisse maritum. Atque hæc quidem omnia fiunt, quum tamen vestes illæ variæ nihilo magis calefacere queant, nec aurata illa ædificia magis tegere: nec pocula illa argentea potui conducant: nec aurei eburneique illi lectuli somnum suaviorem præbeant. Imò videbis frequenter in eburneo lecto, sumptuosisque stragulis, beatis illis somnum contingere non posse. Præterea omnigenæ illæ circa edulia curæ, nihilo magis alunt, quin tabefaciunt potius corpora, iisdemque morbos ingenerant. Quid autem dicere attinet libidinis gratia quantas molestias homines & faciunt & patiuntur? Quanquam facile est isti cupiditati mederi, nisi quis indulgere vult deliciis. At ne hæc quidem insania corruptelaque videtur sufficere mortalibus, sed jam rerum etiam usum pervertunt, singulis rebus ad id utentes, ad quòd minimè paratæ sunt: ut siquis lecto currus loco velit uti, tanquam curru. *Lyc.* Quisnam is est? *Cy.* Vos inquam qui hominibus tanquam jumentis utimini. Nam eos jubetis, ut lecticas tanquam currus cervicibus ferant. Ipsi verò in sublimi residetis delicati, atque illinc homines tanquam asinos aurigamini, imperantes ut hac non illac eant: & ii qui hæc facitis maximè, iidem maximè beati videmini. Tum hi qui piscium carnibus non tantùm ad alimentum utuntur, sed etiam quasdã ex his tincturas moliuntur, eos dico qui purpuram tingunt, nonne & hi præter naturam his utuntur, quæ à Deo præparata sunt. *Lyc.* Non per Iovem, siquidem tingere etiam

δυώσεται γὰρ βάπτειν, σὺν ἰδιώτῃ πορφύρας κρίας. Κυ. ἀλλ' ἔστω τοῦτο γέγονεν. ἐπεὶ εἰ τοῦ κεφαλῆς δυώσεταί τις βαλλόμενον, ὥσπερ χύτρα χρήσεσθαι. πάλιν δ' ἔστω τοῦτο γέγονεν. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἅπασιν τοῦτο τοῖς τοῦτον τὸν κακοδαιμονίαν διελθεῖν δυώσεται ἄν; τοσαύτη τίς ἐστι. σὺ δέ μοι δόκει μὴ βούλομαι ταύτης μετέχειν ἐγκαλεῖς; ζῶ γὰρ καθάπερ ὁ κύσμος σκέπομαι, ἀναχρώμενος τοῖς κατ' ἐμαυτὸν, καὶ τοῖς εὐπλειστάτοις χρώμενος. τῶν δὲ ποικίλων, καὶ παντοδαπῶν, σὺν ἐφιέμενος. κἄπειτα γηλίᾳ βίον, βραχέων δεόμενος, καὶ ὀλίγοις χρώμενος, δοκῶ σοι ζῆν, κινδυνεύουσιν οἱ θεοὶ καὶ τὴν γηλίαν εἶναι χείρονες, καίτοι γε τὸν λόγον. ἀδύνατος γὰρ δεῖται. ἵνα δὲ καταμάθῃς ἀκριβέστερον τὸ, τὰ ὀλίγων, καὶ τὸ πολλῶν δεῖσθαι, ποῖόν τι ἑκάτερόν ἐστιν, σκόπησον ὅτι δεῖται πλειόνων. οἱ μὲν παῖδες, τῶν τελείων. αἱ δὲ γυναῖκες, τῶν ἀνδρῶν. οἱδὲ νοσοῦντες, τῶν ὑγιαινόντων. καθόλου δὲ παντελῶς τὸ χεῖρον τοῦ κρείττονος πλειόνων δεῖται. ἀφ' οὗτος, Θεοὶ μὲν, ἀδύνατος. οἵτινες ἔγγιστα Θεῶν, ἐλαχίστων δεῖται. ἢ νομίζεις τὸν Ἡρακλέα τῶν πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, γήϊον δὲ ἄνδρα, καὶ Θεὸν ὀρθῶς νομισθῆναι, ἀφ' κακοδαιμονίαν ἀπεστεῖν γυμνὸν, δέρματος μόνον ἔχοντα, καὶ μηδενὸς τῶν αὐτῶν ὑμῖν δεόμενον; ἀλλ' ἡ κακοδαίμων ἐκεῖνος, ὃς τῶν ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακὰ. ἀσθενὴς οὖ πένης. ὃς γῆς, καὶ θαλάττης ἦρχεν. ἐφ' ᾧ, τι γὰρ ὀρμήσειεν, ἅπαντα πάντων σκορτὶ, καὶ ἀδύνατον τότε εὑρεῖν ὁμοῖον, ἀδὲ κρείττονα ἑαυτῷ, μέχρις ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν. ἢ σὺ

potest, non comedi tantùm purpuræ caro. *Cy.* At non in id tamen est nata, nam & cratere quispiam, si præter naturam detorqueat, ollæ loco posset uti, nec in id tamen paratus erat. Sed quo pacto posset quispiam omnem illorum infœlicitatem percurrere, quæ tanta est? Tu verò me accusas, quòd particeps ejus esse nolo. Vivo autem sicuti modestus ille, his vescor quæ mihi apponuntur, ac frugalissimis utor: variis autem omnigenisque illis non inhio. Ac deinde cùm paucis egeam, nec multis utar, ferinam tibi videor vitam vivere: Dii autem in periculum veniunt, ne & ipsi feris sint deteriores, qua ratione loqueris, quippe qui nulla re indigent. Verùm ut exactiùs intelligas cujusmodi sit horum utrumque, cùm paucis, tum multis egere: considera quòd pluribus egent, primum pueri quàm adulti, deinde mulieres quàm viri, ægroti quàm valentes: in summa, inferiora quælibet præstantioribus plurium indigent. Proinde Dii omnino nullius indigent rei, qui verò ad Deos accedunt proximè, quàm minimis egent. An Herculem putas omnium hominum præstantissimum, quippe divinum virum, Deumque rectè creditum, miserum tunc fuisse, cùm circumiret nudus, pelle duntaxat indutus, harum rerum nostrarum nihil desiderans? At ille miser profectò non erat, quippe qui miseriam ab aliis propulsabat: neque rursus pauper, qui terra, marique dominabatur. Nempe quocunque intendisset impetum, omnes quaquaversum superabat, nec in quenquam sui temporis incidit sibi vel æqualem, vel præstantiorem, quoad ex humanis excessit.

δεικὲς ῥωμάτων, ἢ ὑποδημάτων ἀπόρως ἔχειν; καὶ ἆρα διὰ τοῦτο ἀθλίως τοιοῦτος; οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ἀλλ' ἐγκρατὴς, ἢ καρτερικὸς ἦν, καὶ πρᾴως ἤθελε, ἢ τρυφᾶν οὐκ ἐβούλετο. ὁ δὲ Θησεὺς ὁ τούτου μαθητὴς, ὁ βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς δὲ Ποσειδῶνος ὡς φασιν, ἄρρις ἦν δὲ καθ' αὑτόν; ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνος ἤθελεν ἀνυπόδητος εἶναι, ἢ γυμνὸς βαδίζειν. καὶ πώγωνα, ἢ κόμην ἔχειν, ἤρεσκεν αὐτῷ. καὶ οὐκ ἐκείνου μόνον, ἀλλὰ ἢ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς ἤρεσκεν. ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν. καὶ οὐκ ἂν ὑπέμεινεν ὁ δεῖνα εἷς αὐτῶν ἓν μᾶλλον, ἢ δύο λεόντων τὸν ξυρὸν μόνον. ὑγρότητα γὰρ, ἢ λειότητα σαρκὸς, γυναιξὶ πρέπειν ἡγοῦντο. αὐτοὶ δ' ὥσπερ ἦσαν, ἢ φαίνεσθαι ἄνδρες ἤθελον. καὶ τὰ πώγωνα, κόσμον ἀνδρὸς νόμιζον, ὥσπερ ἢ ἵππων χαίτην, ἢ λεόντων φύσεα. οἷς ὁ Θεὸς ἀλλαῖς, ἢ κόσμου χάριν προσέθηκέ τινα. ὑπισθεν δὲ ἢ τοῖς ἀνδράσι τὰ πώγωνα προσέθηκεν. ὑπείνους δὴ ἐγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιοὺς, ἢ ὑπείνοις μιμεῖσθαι βάλομαι. τὰς δὲ κεφ, ὁ ζηλῶ τὰ θαυμάσια τοῦτο ὑδαιμονίας, ὡς ἔχουσι, ἢ τρυφῶσι, καὶ ἐθέλουσι, ἢ λεαίνοντες, ἢ ψιλοῦμβοι πᾶν δὲ σῶμα μέρος, ἢ μὴ δὲ ἀσπρόῤῥινον ὑδὲν, ἢ τέφυκεν ἔχειν ἑαυτές. εὔχομαι δὲ μοι τοὺς μὲν πόδας, ὁπλῶν ἵππειον ὑδὲν διαφέρειν, ὥσπερ φασὶ Χείρωνος. αὐτὸς δὲ μὴ δεῖσθαι ῥωμάτων, ὥσπερ οἱ λέοντες, ὅτε τροφῆς δεῖσθαι πολυτελοῦς μᾶλλον, ἢ οἱ κύνες. εἴη δέ μοι, γῆ μὲν ἅπασα οἰκεῖα αὐλὴ αὐτάρκη ἔχειν, οἶκον δὲ τὸ κόσμου νομίζειν, τροφὴν δὲ αἱρεῖσθαι τὴν ῥᾳ-

An tu illi stragula putas, calceosque defuisse, tantumque virum ob id mundum obambulasse? Dicendum profectò non est. Sed continens erat ac fortis, & moderatè vivere volebat, non indulgere deliciis. Quid Theseus ejus discipulus? annon rex erat Athenienſium omnium, ac filius etiam, ut ferunt, Neptuni, sua certè tempestate fortissimus? Attamen ille voluit sine calceis esse, nuduſque ingredi, barbamque & comam habere placuit ei: nec ei solum placuit, sed & vereribus omnibus: nempe meliores erant quam vos: atque adeò ne sustinuisset quidem eorum quispiam aliquid hujusmodi, nihilo profectò magis, quàm leo quispiam sese tonderi. Siquidem carnis mollitiem ac lævorem decere mulieres existimabant: ipsi verò sicuti erant, ita viri quoque videri volebant: ac barbam quidem cultum viri ducebant, ut & equorum jubam, & leonum barbam, quibus Deus quædam ad splendorem & ornatum appoſuit: sic & viris barbam appoſuit. Illos igitur ego æmulor, veteres inquam illos imitari volo: hujus verò sæculi homines non æmulor mirabiis hujus fœlicitatis nomine, quam in epulis & vestibus habent, dum poliunt ac lævigant singulas corporis partes: ac ne secretiorum quidem ullam, ita ut instituit natura, se habere sinentes. Opto autem, ut pedes mei ab equinis ungulis nihil differant, quales Chironis fuisse ferunt. Tum ut ipse non egeam stragulis, ut leones, nec cibo egeam magis exquisito, quam canes. Contingat præterea mihi, ut terra quævis cubile mihi sufficiat: domum verò existimem, mundum: tum alimenta deligam paratu facillima.

σπουδαῖναι. χρυσὸν γ', ἔ ἀργύρου, μὴ δεηθείην, μήτ' ἐν ἐγώ, μήτε τῶν ἐμῶν φίλων μηδείς. πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τούτων ἐπιθυμίας φύεται, καὶ στάσεις, καὶ πόλεμοι, καὶ ἐπιβουλαί, ἔ σφαγαί. τοῦτ' ἀπέστω, πλὴν ἔχειν τοῦτ' ἐπιθυμίαν γε πλείονος. ἀλλ' ἡμῶν αὐτῶν, ἀπείη, ἔ πλεονεξίας μήποτε ὀρεχθείην. μετριοπαθῶν δ' ἀνέχομαι δυναμένου. τοιαῦτά σοι τάχα ἡμέτερα. πολὺ δήπου διάφορα τοῖς πολλοῖς βελήμασι. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν, εἰ τῷ χήμῳ διαφέρομεν αὐτῶν, ὁπόσῳ ἔ τῇ τραπεζίτῃ τοσοῦτον διαφέρομεν. θαυμάζω δέ σε πῶς ποτε κιθαρῳδὸν μέν τινα νομίζεις τοῦτον, καὶ χῆμα, ἔ αὐλητὴν μὲν Δία χῆμα, καὶ τοῦτον τραγῳδὸν, ἀνδρὸς δ' ἀγαθοῦ χῆμα, ἔ τοῦτον, ἂν ἐπὶ νομίζεις ἀλλὰ τοῦ αὐτοῦ αὐτὸν οἷόν δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς. καὶ ταῦτα, τῶν πολλῶν κακῶν ὄντων, εἰ μὴ δεῖ ἑνὸς ἑβδόμου χήματος τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρέπει ἂν μᾶλλον, ἢ τόδ', ὅσῳ ἀναιδέσθαι μᾶλλον τοῖς ἀνοήτοις ἐσί, ἔ ὅσῳ ἀποδύξασθαι ἂν ὅτοι μᾶλιστα ἔχειν. ἀνοῶν τόγε ἐμὸν χῆμα, πιθανόν ἐστιν, ὠχυμενὸν εἶναι, κατιὸν εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν. τὸ δ' ὑμέτερον, ὁμοῖον τῷ τῶν κιναίδων. καὶ βλακεύειν ἡδὺ ἐς ἂν ἔχοι, ἢ τῇ χροιᾷ τῶν ἱματίων, ἢ τῇ καλακούθῃ, ἢ τῷ πολυθρὶξ τῶν χιτωνίσκων, ἢ τοῖς ἀμφιάσμασιν, ἢ χρωδήμασιν, ἢ κομψοσκόμῃ τριχῶν, ἢ κεμῇ. καὶ γὰρ ἀπόζειπερ ἤδη ἀνθρώπλησιον ἐκείνοις, οἱ οὐδαμοῦ ἔστασι ἢ τοῦ μάλιστα. καίτοι, τί ἂν δόξῃ τις ἀνδρὸς τοῦ αὐτοῦ τοῖς κιναίδοις ὀδμὴν ἔχοντος; τοιαῦτα, τοὺς μὲ πόνους, οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον ἀπέχεσθε. τὰς δ' ἡδονὰς, οὐδὲν ὑπείδεσθε. τοῦτο γὰρ ἐκείνων μᾶλλον ἐπιθυμεῖτε. τοῦτο δ' ἐστὶν ἀνδρὸς ἀκολάστου καὶ ἀκράτου, καὶ ἀνάνδρου, καὶ ἀπαιδεύτου, καὶ ἀνοήτου, καὶ ἀνελευθέρου, καὶ ἀγεννοῦς, καὶ ἀνάξιον ἐλευθέρου καὶ ἀγαθοῦ καὶ σώφρονος ἀνδρὸς ἐν πᾶσιν.

ma. Aurum verò, argentumque ne desiderem unquam, neque ego, neque amicorum quisquam. Omnia namque mala inter homines ex horum cupiditate nascuntur, seditiones, bella, insidiæ, cædes. Hæc omnia fontem habent plus habendi cupidinem. At hæc à nobis abscedat procul, ne unquam plus satis appetam: minùs verò cùm habeam, ferre æquo animo valeam. Equidem talis ego sum: multumque à vulgi sententiis dissentio. Neque quicquam ergo mirandum est, si ab his differimus habitu, à quibus tantum differimus instituto. Sed te miror quî tandem cùm suam quandam citharœdo vestem tribuas, cultumque, atque adeò tibicini suum, & tragœdo suum: bono viro cultum, vestemque propriam nullam existimas, sed eandem ei cum vulgo habendam censes, idque cùm vulgus malum sit. Quòd si bonorum cultus proprius debet esse ullus, quisnam deceat magis quàm hic meus, qui luxuriosis sit maximè pudendus, quemque illi maximè aversentur? Cultus ergo meus hujusmodi est, squalere, hirsutum esse, tritum pallium habere, calceis carere. Vester verò, cultum cinœdorum refert, à quibus nemo vos dignoscere possit, neque colore vestium, neque mollitie, neque tunicarum numero, neque lacernis, neque calceis, neque capillorum cura, neque odore. Nam & redoletis ut illi, vos qui estis locupletissimi potissimùm. Et quidem quid facias, quom vir eundem cùm cinœdis odorem oleat? Etenim in ferendis laboribus nihil illis præstatis: voluptatibus verò nihilominus quàm illi

νον ἦτον. καὶ πείθεσθε τοῖς αὐτοῖς, καὶ κοιμᾶσθε ὁμοίως, καὶ βαδίζετε. μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε. φέρεσθε δέ, ὥσπερ τὰ φορτία. οἶμαι, ὑπ' ἀνθρώπων. οἶδε, ὑπὸ κτηνῶν. ἐμοὶ δὲ οἱ πόδες φέρουσιν ὅπουπερ ἂν βούλωμαι. κἀγὼ μὲ ἱκανὸς καὶ ῥᾳδίως ἀνέχεσθαι, καὶ θάλπος φέρειν, καὶ τοῖς τῶν θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διὸπερ ἄθλιός εἰμι. ὑμεῖς δέ, ἀφ' ὅλων δύσκολοί ἐστε, οὐδενὶ τῶν γιγνομένων ἀρέσκεσθε, καὶ πάντα μέμφεσθε. καὶ τὰ μὲ παρόντα, φέρειν οὐκ ἐθέλετε. τῶν δὲ ἀπόντων, ἐφίεσθε. χειμῶνος μὲν ὀλίγου θέρος, θέρους δὲ χειμῶνα. καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥίγους δὲ καῦμα, καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσάρεστοι, καὶ μεμψίμοιροι ὄντες. αἰτία δὲ ἐκείνοις μὲν, ἡ νόσος. ὑμῖν δέ, ὁ τρόπος. καίπερ δὲ ἡμᾶς μεταλλάξαι, καὶ ἐπανορθοῦν τὰ ἡμέτερα ἀλλήλοις ἐπιμελῶς, κακῶς βαλλόμενοι πολλάκις ὑπὸ ἀνθρώπων, αὐτοὶ ἀσκεπτοι ὄντες τοῦ τῶν ἰδίων, καὶ μηδὲν αὐτῶν κρίσει καὶ λογισμῷ ποιοῦντες ἀλλ' ἔθει, καὶ ἐπιθυμίᾳ. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς ἀφέρεσθε τῶν χειμάρρου φερομένων. ἐκεῖνοί τε γὰρ ὅπῃ ἂν ἴοι τὸ ῥεῦμα, ἐκεῖ φέρονται. καὶ ὑμεῖς, ὅπῃ ἂν αἱ ἐπιθυμίαι. παρχετὸ δ' ὁδοιπλανοῦν τι, ὃ φασι παθεῖν ποτε ἱππον ἀναβάντα, μισανθρωπον. ἁρπάσας γὰρ αὐτὸν, ἔφερεν ἄσμενος ὁ ἵππος. ὅσῃ οὖν ἔπ κατέβαινεν, ἢ ἵππος ἐνόησε, ἐδυώπα. καί τις ἀπαντήσας, ἠρώτησεν αὐτὸν, ποίαν ἵππον. ὁδὲ, εἶπεν, ὅπῃ ἂν τοῦτον δοκῇ, δεικνὺς τὸν ἵππον. καὶ ὑμᾶς ἂν τις ἐρωτᾷ ποῖ φέρεσθε, τἀληθῆ ἐθέλοντες λέγειν, ἐροῦτε, ἁπλῶς μὲν, ὅπουπερ ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῇ. καὶ

superamini: eadem comeditis, eodem modo dormitis, atque inceditis: imò incedere non vultis, sed gestari tanquam sarcinæ, alii ab hominibus, alii verò à jumentis. At me pedes ipsi gestant, quocunque sit opus: atque ego & frigus tolerare sufficio, & calorem pati, quæque Dii obtulerint, non molestè ferre, ideo quia miser sum. Vos verò propter hanc fœlicitatem, fortuna nulla contenti estis, sed de quavis conquerimini: ac præsentia ferre non potestis, absentia desideratis, hyeme quidem optantes æstatem, æstate rursus hyemem, in calore frigus, in frigore calorem, prout ægroti morosi semper & queruli: quod in illis facit morbus, id in vobis faciunt mores. Atque hæc ita cùm sint, jam nos in vitam vestram traducere æquum censetis, nostramque corrumpere, quum sæpe malè consulta sint, quæ facitis, ipsique vestris in negotiis minimè circunspecti sitis: nihilque eorum judicio, ac ratione, sed consuetudine cupiditatis faciatis. Quamobrem nihil differtis vos, ab his qui torrente feruntur: illi quippe quocunque fluxus intenderit, eò rapiuntur, & vos itidem quocunque libidines. Ac similiter quidem vobiscum agitur, ut cum quodam qui equum insanum conscenderat. Equus virum correptum abstulit. Hic verò non amplius descendere, equo currente, poterat. Tum quidam obvius, rogavit quonam tenderet: Hic respondit, quocunque huic videtur, equum demonstrans. Quòd siquis vos roget quò feramini, si verum vultis dicere, dicetis in universum quidem, quocunque videatur affectibus: sigillatim verò, interdum

μέσῳ ᾖ, ὅπως ἐν τῇ ἡδονῇ. ποτὲ ᾖ, ὅπως τῇ δόξῃ. ποτὲ ᾖ αὖ, τῇ φιλοκερδείᾳ. ποτὲ ᾖ, ὁ θυμός, ποτὲ ᾖ, ὁ φόβος, ποτὲ ᾖ, ἄλλό τι τοιοῦτον ὑμᾶς ἐκφέρειν φαίνεται. ἐ γὰρ ἐφ' ἑνὸς, ἀλλ' ἐπὶ πολλῶν ἁμαξῶν ἐλαύνειν ἔοικε, καὶ ἵππων βιβώντων, ἄλλο τι ἄλλων, καὶ μισοκρήμνων πάντων, φέρεσθε, τοιχαρῶν ἐκφέρουσιν ὑμᾶς εἰς βάραθρα, καὶ κρημνούς. ἴστε δ' ἀδάμαντος πρὶν πεσεῖν, ὅτι πεσεῖσθαι μέλλει. οὐδὲ τρίβων οὕτως, ἃ κολακεύεται, καὶ ἡ κόμη, καὶ τὸ χιτώνιον τοῦτο, τηλικοῦτόν ἐστι δωρεὰν, ὥστε παρέχειν μοι ζῆν ἐφ' ἡσυχίας, καὶ πράττοντα ἃ, τι βούλομαι, καὶ σπουδάζειν οἷς βούλομαι. τοὺς γὰρ ἀμαθεῖς, ἀνθρώπους καὶ ἀπαιδεύτους, ἀδείας ἂν ἐθέλοι μοι συγγνώμην σχεῖν τὸ χιτώνιον. οἱ δὲ μαλακοὶ, καὶ πάνυ πορρωτέρω σκιατρίπτου. αἰσχύνοιντο δ' οἱ κομψότεροι, καὶ ἐπιεικέστεροι, καὶ δεινοὶ ἐπιθυμοῦντες. ὅτου μάλιστά μοι αἰσχύνοιντο. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω σπουδάζων. ὑφορᾶς δὲ τοὺς καλλωπιζομένους ἀνθρώπους, ὦ Διογκρίδιον. τοὺς δὲ χρυσοῦς στεφάνους, καὶ τὴν πορφύραν, τύφον νομίζω, καὶ τοὺς ἀνθρώπους καλλωπίζω. ἵνα δὲ μάθῃς ὅτι οὐ χιμαίρᾳ, ὡς σὺ ἀνδράσι μόνον ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ θεοῖς πρέπον, ἐπειδὰν καλλωπίζωμαι αὐτὸ, σκέψαι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, πότερόν σοι δοκοῦσιν ὁμοίως ἔχειν ὑμῖν, ἢ ἐμοί. καὶ μὴ μόνον γε τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ τοὺς βαρβάρους τοὺς ναοὺς ἐπίσκοπε εἰ θέλεις, πότερον αὐτοὶ οἱ θεοὶ κομῶσι, καὶ γλυφῶσιν ὡς ἐγὼ, ἢ κεφαλὰς ὑμῶν, ἐξυρημένοι πλάττονται, καὶ γράφουσι. καὶ μήτοι γε ἀχίτωνας ὥσπερ τοὺς πολλοὺς, ὥσπερ ἐμέ. τί ἂν οὖν ἔτι τολμήσεις τὸν τοῦ χιμαίρᾳ λέγειν ὡς φαῦλα, ἐπότε γε θεοῖς φαίνεται πρέπον;

dum quocunque voluptati, indum quocunque ambitioni, interdum quò lucri ſtudio. Quin interdum ira, interdum metus, interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur. Neque enim vos unum duntaxat equum, ſed multos inſilientes, aliàs alios, omnes furioſos, avehimini. Auferunt ergo vos in barathrum, ac præruptа. Vos tamen priuſquam cadatis, caſuros vos eſſe neſcitis. At detritum hoc pallium quod irridetis, & coma, habituſque meus tantam habet vim, ut vitam mihi quietam præbeat, utque agam quicquid volo, verſerque cum quibus volo. Nempe ex indoctis, atque ineruditis hominibus nemo me, ob hunc habitum, adire voluerit. Molles autem, etiam procul admodum me declinant. Sed conveniunt feſtiviſſimi, & modeſtiſſimi, & virtutis cupidi: hi potiſſimùm me conveniunt, quia ipſorum conſuetudine delector. Eorum verò fores qui homines vocantur, non obſervo: coronas autem aureas, ac purpuram pro faſtu habeo, hominesque derideo. At ut cultum hunc intelligas, non bonos modò viros, ſed ipſos etiam Deos decere, atque eum deinde, ſi libet irrideas, Deorum ſtatuas conſidera, utrum videantur vobis an mihi ſimiliores. Neque Græcorum ſolùm, ſed Barbarorum etiam templa circunſpicias, utrum ipſi Dii, ut ego, comati barbatique ſunt, an quemadmodum vos raſi finguntur, atque pinguntur. Quin plurimos etiam ſine tunicis conſpicies, ut me nunc eſſe vides. Quo pacto igitur audeas poſthac hunc habitum vitio dare, quum Deos etiam decere videatur?

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ, Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

PSEVDOSOPHISTA, SEV SOLOECISTA.

ARGVMENTVM.

Tractat de Solœcismo Lucianus, quem veteres Latini, ut Gellius indicat, Stribiliginem vocarunt, Graci etiam Solœcon, atque illud innuit, haudquaquam ita expeditum, aut obvium cuivis esse, planè ac purè dicere, & ab omni vitio sermonis temperare, idque exemplo cujusdam, quem Pseudosophistam, à falsa, ut videtur, scientia atque doctrina persuasione, Solœcistam autem ab ipsa re appellat: qui cùm profiteretur se & loqui purè, & alios in sermone peccantes deprehendere facilè posse, interim ipse etiam illa, quæ nota ac manifesta sunt, ignorare fingitur. Ac principio quidem varias solœcismi formas exemplis cùm suis, tum aliorum proponit: postremò autem & quædam explicat, & quod in quo vitium & peccatum sit, ostendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἀρ᾽ ὁ γνῶναι τὸ σολοικίζοντα δεινὸς, ὅστις καὶ φυλάξασθαι μὴ σολοικίζειν δυνατὸς; Σο. ἐμοί γε δοκεῖ. Λυ. ὁ δέ γε μὴ φυλάξασθαι, ὁδὲ γνῶναι τὸ ὅστις ἔχοντα; Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. σὺ δ᾽ οὖτος φὴς ὁ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγομεν περὶ σοῦ; Σο. ἀπαιδεύτῳ γὰρ ἂν εἰκῶ εἰ σολοικίζοιμι πηλικοῦτος ὤν. Λυ. σκοπεῖν ἔστιν φωράσαντα δυνήσῃ τοῦτο δρῶντα, καὶ ἐλέγξαι τὸ δραπέτιμον; Σο. παντάπασί γε. Λυ. ἴθι νῦν,

LYCINVS.

Num qui agnoscere solœcissantem potest, idem etiam cavere potest ne solœcisset? *Sol.* Mihi quidem ita videtur. *Lyc.* Qui vero cavere non potest, ille nec agnoscere potest eum qui talis est? *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* Tu vero te negas solœcissare, aut quo pacto de te dicamus? *Sol.* Indoctus equidem essem, si cum tantæ ætatis sim, adhuc solœcissarem. *Lyc.* Proinde & alium deprehendere poteris qui hoc facit, & negantem convincere? *Sol.* Omnino. *Lyc.* Age nunc deprehende me solœcissantem. Iampridem enim

1 Ἄγε νῦν] Negarunt multi hunc Dialogum esse Luciani, quoniam, inquiunt, nihil habeat salis: sed longe mihi videntur falli, nec attentè hunc Dialogum explorasse. Est enim mirè fabricatus propter varias texturæ significationes. De quibus copiosè Ammonius qui Dialogi hujus sufficiens Interpres esse poterit. Dialogi sequentes nullo modo Luciani thymum Atticum redolent, atque ipse Lucianus hoc testatum voluit, dum his verbis huic tractatui finem facit τοιοῦτόν σοι τὸ διάλογον. Bourd.

1 Ἄγε νῦν

ἐμοῦ λαβεῖν σολοικίζοντος. Ἄρτι γὰρ σολοικιῶ. Σο. οὐκοῦν εἰπέ. Λυ. ἀλλ' ἔγωγε ἤδη τὸ δεινὸν εἰργασμαι, σὺ δ' οὐκ ἐπίγνως. Σο. παίζεις ἔχων. Λυ. μὰ τοὺς θεούς, ἐπὶ σολοικίσαι ἔλαθόν σε ὡς οὐκ ἐπισύμβουν. αὖθις δὲ σκόπει. ἐν γάρ σε φημὶ διαλαθεῖν κεκαλυμμένον, ἐπεὶ ἃ μὲν οἶσθ' ἃ

enim solœcissare gestio. *Sol.* Proinde dic. *Lyc.* At equidem jam grave istud commisi: tu vero non agnovisti. *Sol.* Ludis tu nunc? *Lyc.* Non per deos. Nam solœcismo commisso latui te, perinde ac nescientem. Rursus autem considera. Neque enim te puto intelligere posse: quoniam alia quidem nosti, alia autem non nosti.

1 Ἄρτι Σολοικιῶ] Hoc est, *modo solœcissabo.* Quæ locutio jam solœcismo fœdatur. Ἄρτι enim non cum futuro jungebant Attici, sed aut cum præsenti, aut præterito. Ἄρτι ἥξω, inquit Thomas Magister, ἀντὶ τοῦ εἶπον ἀλλ' ἄρτι ἐγχορμαι ἢ ἀφικόμην. Et Phrynichus in Eclogis dictionum Atticarum: Ἄρτι ἥξω μᾶλλον τοῦτο ἔστιν ἢ μέλλοντος, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐσχάτων ἢ παραχρῆμα, ἄρτι ἦκω, καὶ ἄρτι ἀφικόμην. Vbi male doctissimus interpres Ioannes Nunnesius. Ἄρτι ἥξω *nuper veniam*, cum vertendum, *nunc veniam.* Et ἄρτι ἀφικόμην *modo veni.* Quibus significant ἄρτι particulam futuro junctam non carere solœcismo, cæterum præterito & præsenti recte jungi. Fallitur interpres, qui vertit: *Lampridem enim solœcissare gestio.* quippe qui putarit σολοικιῶ hic desiderantis vim habere, & esse præsentis temporis, cum à themate σολοικίζω sit futurum Atticum. Secundam hujus futuri σολοικιεῖς infra videbis, dum in verbo Φιλόξενος referemus Moschopuli verba. Idem male credidit ἄρτι non posse jungi præsenti, quod tamen contendit ex Gaza probare. Is quidem ἄρτι πεποίηκα scribit dicendum, non negat tamen τὸ ἄρτι etiam præsenti jungi. Alioqui parum Attice dixisset Plato in Critone ἄρτι ἦλθες ἢ πάλαι. Paria his Pollux & Suidas, quorum hic ἄρτι dicit ἐξ ὑστέρου significare, hoc est, modo, nuper, dicique de præterito, ut αὐτίκα de futuro. Ille ἄρτι, inquit, ὅ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ νῦν δὴ ὅ ἐστι παντός. Quod igitur hic præcipimus de ἄρτι, idem infra repetemus in νῦν δή. Proinde αὐτίκα μάλα σολοικιῶ dicendum. Sic & *modo* futuro junctum invenies. Terent. Andria: *Modo ibo ut apparetur dicam, atque huc renuncio.* Vtriusque exemplum habes apud Aristophanem. In avibus: ὡς ἄρτι θύω τῶν δεκάτων ταύτην ἐγώ· καὶ τἄντομα ὥσπερ παιδίον νῦν δὴ ἐθέμην. Idem in pace: Ὡς νῦν ἀκέσαν οἷον ἄρτι μ' ἤρετο. Eustathius ad Iliad. α p. 75. male putavit ἤδη ἢ σολοικιῶ hic legi. Τὸ ἢ ἤδη, inquit, κεῖται παλαιικῶς τοῖς περὶ χρόνους συνεπιμερίζεται τῷ παραχρῆμα, ὡς ἐστιν εἰπεῖν ἐστὶ τῷ ἤδη γέγραπται ἐγώ. καὶ τῷ, σ' ἤδη δύο γλυκεῖ ἤφαγον. τῷ ἐσχάτῳ, ὡς τὸ ἤδη γάρ μοι εἰκάζει ἢ πρὸ ἐστί. καὶ τῷ μέλλοντι, εἰ δὲ δεῖ ὁ Λυκιανὸς εἰς τοῦτο ἀναρίσκεσθαι, ὡς τὸ ἤδη λείψω ἔγχος τάδ' ἤδη. εἰ δέ τινες τοῦτο ἄλλως χρήσονται, ἢ δὴ λοίγκα ἔγχος ἴσως ἀντὶ τοῦ, ὄντως δή. Idem alio loco: Καὶ τοῦτο ὀρθόν, ἀεὶ λοιπὸν ἀκουμῶ τ Λυκιάνειον σολοικισμόν, τὸ λέγοντα ἤδη σολοικιῶν qui locus etiam à Suida refertur, sed ab interprete Latino male ille Suidæ locus versus est & intellectus. Recte Matthæus IX, 18: Ἄρτι ἐτελεύτησε, modo defuncta est, jam obiit. Sic III, 15. XXVI, 53. Ioh. IX, 19, 25. XIII, 31. XVI, 12. Ἄρτι apud Latinos eleganter exprimitur per *tantum quod*, & *commodum.* quæ & ipsa futurum respuunt. Sueton. August. cap. 94: *Iuliam primum Marcello Octavia sororis suæ filio tantum quod puertiam egressæ, deinde ut is obiit M. Agrippæ nuptum dedit.* Idem 94: *Vectores nautæque de navi Alexandrina, qua tantum quod appulerat.* In Ner. cap. 6. *Nero natus est Antii* &c. XVIII *Kalendas Ianuarias tantum quod exoriente sole.* Vespas. c. 4. Cic. XV ad Atticum ep. 13. *Hæc cum scriberem tantum quod existimabam ad te orationem esse perlatam.* Grav.

2 Ἀ' μὰ οἶδα, ἀ' ὃν οἶδα] Hunc locum exponit Thomas Magister: Ἀ' μὰ ἀ δὲ μὴ εἴπῃς, ἀλλὰ πρὸς μὰ, πρὸς δὲ, εἰ ὁ Λυκιανὸς λέγει. ὃν οἶδα οὐ τι παίζων, εἶτα

σὺ οὐκ οἶσθα. Σο. εἰπὲ μόνον. Λυ. ἀλλὰ ἓ νυῦ σοιολοίκισμά μοι, σὺ δ' οὐκ ἴσθας. Σο. πῶς γὰρ, σὺ μηδὲν λέγοντος; Λυ. ἐγὼ μὲν λέγω, σὺ δ' σολοικίζεις, σὺ δ' οὐχ ὁρᾷς τοῦτο δῆλον, εἰπεῖν ὄφελον ἓ νυῦν ἀκολουθήσει δυνήσῃ. Σο. θαυμάσια λέγεις, εἰ μὴ δυνήσομαι κατανοῆσαι σολοικισμόν. Λυ. καὶ πῶς ἂν δύναιο τοῦτ' ἴνα μανθάνῃς, τοὺς τρεῖς ἀγνοήσας; Σο. τίνας τρεῖς; Λυ. ὅλους ἀρτιγενεῖς. Σο. ἐγὼ μὲν σε παίζειν δοκῶ. Λυ. ἐγὼ δὲ σε ἀγνοεῖν τὸ ἁμαρτάνοντα ἐν τοῖς λόγοις. Σο. καὶ πῶς ἂν τις μάθοι, μηδενὸς εἰρημένου; Αυ. λέλεκται, καὶ σοιολοίκισμα πεποίηκεν, σὺ δ' οὐκ ἴσθας.

nosti. *Sol.* Dic modo. *Lyc.* Sed & nunc ſolœciſmus à me commiſſus eſt, tu vero non cognoviſti. *Sol.* Nam quomodo cognoſcerem, cum tu nihil dicas? *Lyc.* Ego quidem dico, & ſolœciſſo: tu vero non aſſequeris iſtud facientem: utinam etiam nunc aſſequi poſſis. *Sol.* Mira dicis, ſi nequeam ſolœciſmum quis ſit intelligere. *Lyc.* Quo pacto unum intelligeres, quando jam tres non animadvertiſti? *Sol.* Quos tres? *Lyc.* Totos recens natos. *Sol.* Ego te quidem ludere puto. *Lyc.* At ego te ignorare eum qui in verbis peccat. *Sol.* Quomodo quis intelligat, quando nihil dictum eſt? *Lyc.* Dictus eſt, & ſolœciſmus jam quadrifariam commiſſus, tu vero non cogno-

εἶτα ἀσυνδίζων. λέγεται γὰρ τὸ μὴ κατὰ σύνδεσμον διδόναι καλῶς. Ἔπειτα δὲ ἓ αὐτὸς ὁ μὲν ἀφορίσας ἐν τοῖς δευτέροις ἀσυνδέτους χ' ἓ ὀδόν, ἃ δὲ ἓ παραπαίων· καὶ πάλιν ἐν Τίμωνι. Διὸ καὶ ἄπαντες τοῖς διορθώσεσι μὲν πέντε δραχμὰς, ἃ δὲ μνᾶν, ἃ δὲ ἡμιτάλαντον. ὁ δὲ αὐτὸς ἔστιν ἐξαλλάξας τοῦτο ἐν ψευδοσοφιστῇ αὐτοῦ. Male legitur in editis ψευδολογιστῇ qui alterius dialogi index eſt. Hic vero Thomas duobus productis locis altero ex Rhetorum magiſtro, altero ex Timone docet Lucianum eo ipſo uſum, quod in Pſeudoſophiſta ſuo damnat. Nec reſpuunt alii. Herodianus in tertio ἓν μὲν ἀπιστοῦσιν· ἓς δὲ ἀπιστήσουσιν. Idem in v, ἓς μὲν ἀπιστήσουσιν, ἓς δὲ ἀπιστοῦσιν. & in octavo: ἓς μὲν ἀφορίσουσιν, ἃ δὲ καταφήσουσιν. Ibidem in eodem: δίκαια πάντα ἐξίκετον, ἃ δὲ ἀπεμπεφασμένα. Ioſephus: ἓς μὲν πατρῴα φιλία φερομένῳ, ἓς δὲ τὸ αὐτῷ κλίνοντα. Polybius in primo: ἓς μὲν ἐξίκαλον τὸ πολιτῶν, ἓς δὲ ἀποφαῦσαι. Et in decimo ſexto: ἓς μὲν ἀπέφασκον, ἓς δὲ παρέλυσεν αἰεί τι φοβοῦντα χρείαν ἀναλήκιον. Apoſtolus ad Romanos 1 x: ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Et ad Timoth. καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Ælianus: Οὓς δὲ ἀπίδοντο, ἓς δὲ ἀπίκτυπον. Græv.

1 Ὄφελον δυνήσῃ] Hic rurſus Thomas: Ὄφελον αὐτὸ τὸ εἴθε ὅπερ ἀεὶ εὐκτικῷ μὲν συμπάσσεται, ἢ παρελκυσθὲν. ὡς τὸ, ὄφελον κατεδιωκόμην ὑπὸ μκ. Παρελκυσθὲν δὲ ὡς τὸ παρὰ Θεολόγῳ· ὄφελόν γε μᾶλλον ἐφερόμην. καὶ ἀπαρεμφάτου δὲ ὅτι αὐτὸ τὸ εἴθε ἤμελλον πίπτειν. Η' ἐρώτησον ἐν τῇ παρούσῃ, μάτην ἰδεῖν ὄφελον. quo ſignificat ὄφελον ſemper cum optativo jungi, quando ſignificet utinam & ponatur pro εἴθε, aut cum præterito, aut cum infinitivo, præſertim cum pro εἰ δὲ ἤμελλον accipiatur. vide & Moſchopulum in collectione vocum Atticarum, qui pluribus hoc exemplis declarat. Vides igitur in ὄφελον δυνήσῃ ſolœciſmum, hic enim cum conjunctivo conjungitur. *Idem.*

2 Ὅλους ἀρτιγενεῖς] Id eſt, *omnes pubeſcentes*, cum ἀρτιγενεῖς *nuper natos*, *ſive recentes* dicere debuerit. quemadmodum ea voce utitur in Alexandro, φησὶ, inquit, ἄμας ἓ τὸ ἀρτιγένητον Ἀσκληπιόν. Idem in Deorum dialogis: αὐτίκα τὸ ἓ τὸ βρέφος αὐτῆς ἀρτιγένητον. pro quo alibi νεογνὸν, & ἀρτίτοκον dicit, de furto

Mer-

ἦ μέγα ὦ ἄθλον κατέπραξας ἂν εἰ ἔγνως. *Sol.* ὦ μέγα μέ, ἀναγκαῖον ἦ πᾶ ὁμολογήσωσι. *Lyc.* ἀλλ' οὐδὲ νῦν ἔγνως. *Sol.* πότε νῦν; *Lyc.* ὅτι τὸ ἄθλον ἔφλω σε κατα-πραξᾶσαι. *Sol.* οὐκ οἶδα ὅ, τι λέγεις. *Lyc.* ὀρθῶς ἔφης, ὦ γὰρ οἶδα. κοὐ σοφὸς γε ἦς τὸ ἔμπροσθεν, ὦ γὰρ ἐβούλεις ἔπεσθ. [2] σωπῶν ἂν εἶπας ἡδίστας. *Sol.* ἀλλ' ἐγὼ βούλομαι· σὺ δ' ὡδὶ εἰπὰς ὧν ἀνθρώποις σολοικίζοντες λέγουσι. *Lyc.* τὸ γὰρ νῦν ῥηθὲν μικρόν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως ἦ ἀκολούθησον αὖθις, ἐπεὶ οὐκ ἔμοιγε ἐκδραμεῖν

gnovisti. Magnum igitur præmium confecturus fueras, si cognosses. *Sol.* Non magnū quidem, sed necessārium confitenti. *Lyc.* Sed neque nunc cognovisti: *Sol.* Quando nunc? *Lyc.* Quando præmium confecisse te dixi. *Sol.* Non intelligo quid dicas. *Lyc.* Recte dicis, neque enim intelligis. Ac procede sane in anteriorem partem, non enim vis assequi. Intelligam enim si modo volueris. *Sol.* At egō volo: tu vero nihil dixisti eorum quæ homines solent cùm solœcismum faciunt. *Lyc.* An tibi hoc quod modo dictum est, parvum aliquod malorum videtur esse? Sed tamen sequere denuo, quoniam non animadvertisti

Mercurii adhuc infantis agens, qui cum id ætatis esset fertur etiam testudinem, id est chelyn fabricatus in cunis, de qua Aratus:

Καὶ χέλυς ὑπ' ὀλίγῃ, τὴν δ' ἐς ὕπ καὶ παρὰ λίκνῳ
Ἑρμείας ὑτόρησεν.

Vbi recte vertit Cicero:

Inde fides leviter posita & connexa videtur
Mercurius parvis manibus quam dicitur olim
In cunis fabricatus.

Sic enim legendum. vulgo *ἀπροσδυσούσας in simis fabricatus.* Appianus in Libyca historia: διὰπλεύσαν ἐς Σικελίαν ἴχνη ἀμφ' ἑαυτὸν ἀξιοχρέως ὀπιλίτας τετρακοσίους. ubi ἀξιοχρέως non potuisset dicere. *Grav.*

1 Μέγα ἂν ἆθλον κατέπραξας ἄν] Hic μέγαν ἆθλον dicendum fuit, masculino genere. Proprie igitur Lucianus, ἆθλόν τινα τῶν τοῦ βασιλέως ὑπηρετῶν. Idem in fugitivis: Τρισκαιδέκατον γὰρ ἆθλον οἷς τῶν ἐμοὶ ὑπηρέτησεν. Et in Deorum judicio: τῷ δὲ ἀγῶνος τὸ ἆθλον εἶναι ἀναγκὴς τὸ μᾶλλον. Vbi legendum: τὸ ἄθλον, ut præmium significet. Idem in Gymnasiis recte τὰ ἆθλα διώκαντο ἀναιρεῖσθαι. Et in Saturnalibus: καὶ ἆθλα ἀναιρεῖσθαι τὰ ἁλόντα. Quod autem Lucianus ἆθλα ἀναιρεῖσθαι dixit, id Plato in secundo de legibus φέρειν νικητήρια, accipere præmia. Ἆθλα, βραβεῖα, ἀρίστεια, γέρα, ὑπόχειρα, ὑπαθλα & νικητήρια idem significant propemodum. Demosthenes in epistola ad Athenienses de Lycurgi liberis: καὶ μὴ γήρας ἓξ φυγὴν ὑπόχειρα τῆς χάριτος ὑμῶν ἀποτιθέμενον ἴχων. Ammonius: ἆθλον, inquit, & ἆθλον διαφέρει. ἀγωνιστικὸς μὲν γὰρ τὰ ἀγῶνα ἆθλοῖ, ἀθλητήρας δὲ τὸ ὑπαθλεῖν. Paria his scribunt Moschopulus & Thucydidis interpres ἀνώνυμος. ἆθλον, inquit Moschopulus, τὸ βραβεῖον, ἆθλον ὁ ἀγών. Idem.

2 Σωπῶν ἂν εἶπας ἡδίστας] *Intellexisses utique, siquidem voluisses.* Sic interpretare. Vt σωπῶν dictum inusitate, pro quo Atticus dixisset σωπήσας ἄν. Medius scilicet aoristus pro activo. Micyllus tamen σωπῶν putavit esse futuri activi primam personam, & in εἶπας ἡδίστας verbo optandi modo juncto solœcismum esse. forte non male. Nam εἶπας indicativo junctum omnino usitatius est. *Idem.*

3 Ἀλ-

μήνια. Σο. μὰ τὰς Θεὰς οὐκ ἔγωγε. Λυ. Ἀλλὰ μὲν μεδήκᾳ θεῖν λαγὼ πεχῶς, ἄφρ' παρῆξας; ἀλλὰ ἐ

tisti cursu digredientem. *Sol.* Ita per Deos, ego quidem non. *Lyc.* At vero dimisi currere leporem celeriter. Num præteriisti? sed

1 Ἀλλὰ μὲν μεδήκᾳ θεῖν λαγὼ] De hoc accusativo Atheneus lib. IX, p. 400. Τρύφων δέ φησι, τὸ λαγὼν ὅτι αἰτιατικῆς ὀξυτόνως, καὶ μὴ τῇ γ λέγῃ. Λύσας ἴσως ἂν τὸ λαγὼν σωσεπάσειεν ἡμῶν· καὶ ὁ Δικταλεύσιν. Ἐπίλοιπα πάλιν τὸ λαγὼν ὀφθόσμαι. Ξενοφῶν δ' ἐν Κυνηγετικῷ χωρὶς τοῦ ν λαγῶ ἐ περισπωμένως, ὑπεὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐστι λαγός· Ὥσπερ γὰρ ναὸν λιγόντων ἡμῶν ἐκεῖνοί φασιν νεων, καὶ λαὸν λεων, ὕτω λαγὸν ὀνομαζόντων ἐκεῖνοι λαγὼν ἐρῶσι. τὸ δὲ τ λαγὸν ἰνικὴ αἰτιατικὴ ἀπόλυδός ἐστι τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀμύκλῃ Σατυρικῷ πληθυντικὴ ὀνομαστική·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τῇ δὲ λαγὼν ἢ διὰ τοῦ ω παρεκπλήσιος ἐφευρομένη, λαγὼ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Κόλακι ἴτε μὴ παρὲ μὲν βατίδος ἐ λαγὼ, καὶ γυναῖκες ἐλίποδες. εἶσί δ' οἱ ἐ ταῦτ' ἀλόγως χ' ἡ περιδοῦσαν συλλαβὴν περισπῶσιν ἐφερόμενοι. δεῖ δὲ ἐξευτονεῖν ἡ λέξιν. ὑπεὶ δὴ τὰ εἰς ος λήγοντα τ ὀνομάτων ὀμότονά ἐστι, καὶ μεταλαμβὺν εἰς τὸ ω παρ' Ἀττικοῖς, ναὸς, κάλως, νεὼς, κάλως. ὅτως δ' ἐχρήσατο τοῦ ὀνόματος ἐ Ἐπιχαρμος καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ ἐν Εἵλωσι ποιήσας, εἰπὶ ἐστι τὸ μὴν ἰακὸν λαγός.

Λαγὼν παρέξας ὠείδει τ θαλάσσιον.

Τὸ δὲ λαγὼς Ἀττικόν. λέγεται δὲ ἐ Ἀττικοὶ λαγοὶ, ὡς Σοφοκλῆς·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τὸ μὲν τοι ἡ ποιῶν λαγωὸς, εἰ μὲν ἐστιν Ἰωνικὸν πλεοναζόν τὸ ω. εἰ δὲ Ἀττικὸν τὸ ω. Typhon inquit: *Atticos in Danaidibus* τ λαγὼν *accusandi casu acuto notavit accentu, addita* γ *littera. Sic pedicu solutum fortassis leporem nobiscum ille rapiet. Idem in Epulonibus: Perii dum leporem vello, me quisquam adspiciet. Xenophon libro de venatione* λαγῶ *dixit absque* ν, *accentu circumflexo. Nos enim* λαγὸς *nominandi casu decimus, & accusandi casu* λαγὸν, *veluti* ναὸν, λαὸν, *quod Athenienses* λαγὼν, ναὼν, λεὼν, *cum* ω. *Accusativo singulari* λαγὼν *respondet apud Sophoclem in Amycle Satyrico nominativus pluralis* λαγοὶ· *Grues, cornices, noctua, milvi, lepores. Accusativo vero singulari* λαγῶν *pluralis nominativus* λαγὼ *scriptus per* ω *apud Eupolidem in Assentatoribus: Vbi aderant raiæ, lepores & fœmina inflexis pedibus incedentes. Quidam præter rationem horum ultimam syllabam cum accentu circumflexo proferunt. Nam cum accentu acuto dictio pronuntianda est, quandoquidem qua vocabula in* ος *finiunt, etiamsi ab Atticis in* ω *mutentur, retinent tamen eundem accentum, ut* ναὸς *nauis,* νεὼς κάλως. *Sic Herodotus videlicet usus est hoc nomine, sic Epicharmus & qui Eliotas composuit. Ionicum est* λαγὸς. *Vt* λαγὸν, *id est, leporem turbatum ferit. Et* λαγὸν (*h. e. leporem*) *marinum edit.* λαγὼς quidem cum ω *Atticum est, quamvis & interdum Attici* λαγὸς *per* ο *dicunt, ut Sophocles: Grues, cornices, milvi,* λαγοί. *Quod vero dicunt* πῶκα λαγωὸν, *id est, timidum leporem, si Ionicum est redundat* ω, *sin Atticum redundat* ο. Ex quo loco discimus Atticos dixisse λαγὼν in quarto casu, non λαγὼ, ut hic Lucianus. qui & de domo sua: οἰκίαν τ λαγὼν. Herodotus λαγὼν μεγαπολιήτην. Ibid. διδύτα τ λαγὼν κύρεα. Idem in Polyhymnia: ἵππῳ γὰς ἵππα τ λαγὼν. Herodotus in Thalia etiam λαγωὸς dixit, & in Melpomene λαγὼν in accusativo. Quod autem Athenæus recte observavit Xenophontem τ λαγὼ dixisse docent loca subjecta ex venatione: ὅταν δὲ σὺ αὐτὸν ἴδῃς τ λαγὼ. Ibidem ἐστὶ δὲ ἐ ἀνὴρ τῷ δίῤῥισμένῳ τ λαγὼ ἄγειν ἐὸν κυνίδιον. Et in primo institutionis Cyri: Πρὸς δ' αὐτὸν λαγὼ. Et in secundo: Ἀνὴρ δὲ ἐπὶ πάντῃ αἰσθῇ ἐς κατιδεῖ τ λαγὼ. Quæ omnia loca circumflectenda erunt contra fidem exemplarium si Athenæo credimus. Videtur etiam Lucianus in θεῖν pro θεεῖν χαυνολοικίζειν. Libanus certe in ἀπὶ-

πω̃. ἴζεσι ἰδεῖν τ̀ λαγό. εἰ δ̀ μή, [1] πολλοὶ ἐνθάμβοι λαγὼ λήσουσί σε σολοικισμῷ πεσόντες. Σο. ὐ λήσουσι. Λυ. ἤδη μὲν ὄλαθόν γε. Σο. θαυμαστὸ λέγεις. Λυ. [2] σὺ δ̀ ὑπὸ τ̀ ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὥς τι μηδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζον-

sed & nunc licet videre leporem. Si vero non, multi inde lepores facti latebunt te in solœcismo jacentes. *Sol.* Non latebunt. *Lyc.* At vero latuerunt certe. *Sol.* Mira dicis. *Lyc.* Tu vero præ nimia eruditione corruptus es, ut neque ipsum hoc solœcissantes intelli-

τας διϊδεῖν τὸ Ἀγαμέμνονα, inquit, περιθέειν ἄνω & κάτω. Et Gregorius Theologus in priore in Iulianum invectiva, διὰ τ̀ ἀγορὰς θέειν βοῶντες & λέγοντες Χριστιανοί. Cæterum pro ἄρα παρῆξαν; lege ex MS. Codice, cujus excerpta in meas manus pervenerunt postquam hæ notæ typis fuerunt descriptæ: ἄρα παρῆσαν. Sane præteriit. *Grav.*

1 Πολλοὶ ἐνθύμιοι λαγώ] Hic λαγὸι dixisset Sophocles ut vidimus supra. Licet Pausanias λαγὼ δ̀ & ὄλαφοι, & οἱ λαγὼ εἰσὶ λύκοι, & Xenophon etiam λαγὼ dixit in primo institutionis Cyri: Καὶ ὥσπερ οἷα κυνηγέσια φόβητρα αἴροντας οἱ λαγὼ ἐν τούτοις τὰ δίκτυα δυσόδια ἐκπετάσαντες ἵνα ἐς τὸ σφόδρα φόβητρα αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπίπτων εἰδῇ. Quæ male sic vertunt: *In quas venatoribus capiuntur. Hic casses visu difficiles tetendisti, quo in vehementi cursu ipse seipsum incidens convincret.* Sed quis hæc intelligit? Verte: *Quæque ad loca lepores fugere instituerint, in eis latentia retia, intendebas, ut rapido cursu ipse se in retia induceret.* Dicimus enim φόβητρα αἰρεῖμαι, profugam adorno, meditor. *Idem.*

2 Σὺ δ̀ ὑπὸ τ̀ ἄγαν παιδείας διέφθορας] *Corruptus es vel periisti.* passive. cum tamen hoc verbum proprie perdidisti significet. Sic sane docuit Moschopulus: διέφθορε· ἤδοτο τὸ διαβέβληται, ἢ τὸ διαφθείρομαι. Ἀριστοφάνης ἐν Κωκαλεῖ· διέφθορε· τ̀ ὄψον. Μένανδρος Ἀδελφοῖς· εἰ δ̀ ἔστ τ κόψω διεφθορώς. Ὁ Μισούμενος· φρένας πλὰ διέφθορας, (id est, διεφθαρμένας τὰς σωματοφρένας) ὁ δὲν εἰ διέφθορες αἷμ' εἶπεν· ἀπηχῶς σολοικίζει. Phrynichus: Διεφθορὼς αἷμα τ̀ ἀμαθῶν τινες ἰατρῶν ἅτινα σολοικίζοντες. δέον λέγειν διεφθαρμένον αἷμα. Τὸ γὰρ διέφθορε, διέφθειρεν. Ammonius ferme eadem omnia. Non satis igitur Attice Plutarchus in præceptis Politicis: Ἀφελὼν φολὺ τ̀ διεφθορὸς αἱματῶδες. Idem in præceptis valetudinis: Τοῖς μὲν κακκῶσι μᾶλλον διεφθορόσι φλέγμα & χολὴν πτέον. Idem in libello εἰ πρεσβυτέρου πολιτεύτέον. Διεφθορότι πλείους ὑπ' ἀρχίας. Etiam in Phocione: Ἡ Κάτωνος ἀρχαιοτροπία ἐπιχωριάζουσα βίοις διεφθορόσι. Iosephus V Orig. γάλα δίδωσι διεφθορὸς ἤδη. Corruptum lac. Synesius: Ἡν μὴ κρίνωσιν οἱ διεφθορότες τ̀ δίκαιον. nisi judicent qui corruptis sunt judiciis. Audiamus nunc Thomam Magistrum qui in diversa est sententia: Διέφθαρται, inquit, ἀντὶ τ̀ διεφθάρη. Λυκιανὸς ἐν τῷ Ἡρακλεῖ & Ἀσκληπιῷ διαλόγῳ· Τ̀ π' ἀμφοῖν διεφθαρὸς τὸ σῶμα. ἄπαξ δὲ ἀντὶ τ̀ ἐφθάρη. Σοφοκλῆς ἐν Ἡλέκτρᾳ· πᾶς ὅσας τέ μοι & ἐς τὰς ἀπόντας ἐλπίδας διέφθορεν. ἔστι δὲ & ὁ παρακείμενος, ὁ χρήσω. Ἀριστείδης ὁ Περικλεῖ· Ἡ πᾶς ἂν Ἀθηναῖος εἴη διεφθαρκὼς Iosephus δὲ αὐτὸς & τ̀ διεφθορέτων ἐν ὀφθαλμοῖς σωτηρωσίῳ. id est, captus oculis. Cleomedes lib. 2. Κυκλικῆς θεωρίας· τὰ χ̀ τ̀ ἡμιλωϊαίαν αὐτῷ διεφθορότα passive. Vtraque significatione utitur Philostratus. In Critia: Τ̀πο Θετταλίας & τ̀ εὐειλογ. ὁμιλίας διεφθορότα αὐτόν. id est, corruptum esse. Idem in Scopeliano: ἐκάλουν τ̀τας λίθους βάλλεσθαι ὡς διεφθορότας αὐτῷ τ̀ ὑόν. *Iussit Rhetorum imagines lapidibus peti propterea quod sibi filium perdidissent.* Idem in Polemone: φασὶ δὲ ἐμφοίτα διεφθορότα ἤδη αὐτῷ τ̀ δεξιόν. Et in eodem: Ὄγκμα ἢ τῷ μιαρὰ Οὐαρῷ, διεφθορὸς ὑπὸ τ̀ κολάκων. Lucianus in Nigrino: ἀκούων διεφθορότων ἀσμάτων. quod active & passive potest accipi *audiens corruptas cantilenas, aut corrumpentes.* Idem.

λέγειν, ὡς ἐκεῖνός γε παιδιᾶς τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν, καλῶ με ἔτι. Σωκρατικὸς δ' ὁ λόγος Μόψου, ᾧ συνεγένοντο οἱ Αἰγύπτιοι, τὰ τρίαττα ἔλεγεν ἀσυκοφάντως, καὶ οὐκ ἤλεγχε τὰ ἁμαρτάνοντα. πῶς μοί τοι γε τὸν ἐρωτήσαντα, πηνίκα ἔξεισι, τίς γὰρ ἄν, ἔφη, ἀπεκρίνατό σοι τῶν τήμερον, ὡς ἐξιών; ἕτερον δ' φησὶν ἐκεῖνον ἠρώτα, πηνίκα ἔξεισι; Quis enim, inquit, responderit tibi de hodierna die tanquam exiens? Alio autē dicente, ἰκνοῦμαι τὴν πατρῶα.

dixeris amplius te posse deprehendere solœcissantem, & ipsum solœcismum non committere. Atque ego quidem hoc pacto. Socrates autem qui à Mopso genus ducebat, cum quo in Ægypto versatus sum, hujusmodi dicere solebat citra invidiam, neque aperte coarguebat eum qui sic peccasset: verum ad eum qui interrogabat, πηνίκα ἔξεισι? Quis enim, inquit, responderit tibi de hodierna die tanquam exiens? Alio autē dicente, ἰκνοῦμαι τὴν πατρῶα. Quo-

1 Πηνίκα ἔξεισι] Hic solœcismus in hoc vertitur, quod πηνίκα posuerit, pro *quando* vel *quo tempore*, cum Atticis significet tantum *qua hora?* Docet Suidas: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας, ἀντὶ τοῦ ὁποία ὥρα ἐστὶ τῆς ἡμέρας. ὥρας γὰρ ἐξήταζον οἱ καιρούς. Πηνίκα ἐξάρμοστ τὰ νυκτός. Τὸ δὲ ἀνεπιτηδείως, ὁπηνίκα, μικρὸν τὸ μὲ ἢ μεσημβρινόν. Τὸ δὲ Πηνίκα ἄπ' ἀπόλετο, ἀντὶ τοῦ ἤδη ἀρχαῖον, ἤδη ἀκμαῖον. ἔστι δὲ ἀντὶ τοῦ ποῖτε δήτα. παρέλκει γὰρ τὸ δήτα. ἐπιλήπτου τὸ πινὰ σημαίνει. ἔστι τὸ ἄπινα. οὐδὲν γὰρ τούτων ἁρμόζει τῷ ὁπηνίκα. Sic hic locus legendus. ex scholiaste Aristophanis, cujus hæc sunt verba: ποῖόν ἐστιν ὥρα τῆς ἡμέρας. τοῦτο δὲ δεῖ ὥρας ἐξήταζον ἢ καιρούς. Sic enim legendum ex Suida, non ὡναίρως. Apud Suidam vero male legitur ἐζήτουν pro ἐξήταζον. Sed alia quoque in hoc loco restituta sunt. Interpres vero Suidæ hic nihil vidit, & varie hallucinatur. Sic autem hic locus est vertendus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας, dicitur pro ὁποία ὥρα ἐστὶ τῆς ἡμέρας; (h. e. *quota est hora diei?*) *Horas enim sic explorabant non tempora. Quota vero nostra hora egressus est? Quod vero huic respondet est* ὁπηνίκα. (id est, *illa hora.*) *paulo post meridiem. Illud vero:* Πηνίκα ἄπτα ἀπόλετο, (*quando periit?*) *neque Atticum est, neque obsoletum, neque rectum. Est vero dictum pro* ποῖτε δήτα, *quando. Abundat autem illud* ἄπτα. *Quia neque* πινά *significat, neque* ἅπτινα. *Nihil enim horum quadrat ad vocem* ὁπηνίκα. In eadem sententia est Thomas Magister: Πηνίκα, inquit, μὴ εἶπῃς ὅτι χρόνου. Εἰ δὲ ὥρας δηλωτικόν. Εἶτα δέ τινες, πηνίκα ἀναδημαίνεις; ἤγουν εἰπὲ μοι δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐν ὀρθοῖς ἐρεῖς. Οὕτω γὰρ ἐν ἑνικῷ εὕρηται παρὰ πᾶσι τοῖς δοκίμοις. ὡσαύτως δὲ τὸ πλησκάνται δὲ τὸ πλησκάσθαι, καὶ πίνει λέγε. Πλάτων δὲ ἐν Κρίτωνι. Τί πλησκάδε ἀριξαι ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρωΐ ἔτι ἐστί; Κριτ. πάνυ μὲν οὖν. Σωκρ. πηνίκα μάλιστα; Κριτ. Ὀρθρος βαθύς. Καὶ αὖθις ἐν Φαίδωνι. Μὰ Δία ἀγαθὲ πλησκάδε ἀκέτι ἦν ἀνθρωπων ἐδήδε. Hunc Platonis locum imitatus est Aristides in legatione ad Achillem: Τί κωλύει δὲ ἡμᾶς αὔριον καὶ δεῦρο πλησκάδε; Id est, *Cras hac hora.* Phrynichus fere eadem omnia: Πηνίκα, inquit, μὴ εἴπῃς ἀντὶ τοῦ ποῖτε. ἔστι γὰρ ὥρας δηλωτικόν· οἷον εἰπόντος πηνίκα ἀποδημεῖς; ἐπιφέρεις ἂν ἐν ὀλίγοις ἢ ἀεὶ μεσημβρίας ἐρῶν ἐρεῖς. Male vir doctissimus Joannes Nunnesius ὥρας exponit hic *horas anni*, & per eas quatuor anni tempora intelligit. cum de partibus diei, ut & ex Suida, & ex subjecta responsione apud Phrynichum apparet, sint capienda. Recte igitur Philostratus Atticorum canon in vita Polemonis: Ἤρετο ὁ παντοκράτωρ ἀπικρίτως πηνίκα εἴη ὅτε τὰ σκλῆνε ἀλλᾶται, τῷ δὲ εἰπόντος, ὡς μεσημβρία τυγχάνοι ὄσα. Attice etiam dixit Lucianus in Gallo: Καὶ πηνίκα ἤδη λαλεῖ ἀλέκτωρ; Et Aristophanes in Avibus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τῆς ἡμέρας; ὁπηνίκα. μικρὸν τὸ μὲ μεσημβρίας. *Quota est hora diei? Ea, paulo post meridiem.* Pro οὔτε dixit Lucianus in Electro πηνίκα· Ἀλλ' οὐχὶ κἀκεῖνος πηνίκα ὑμῖν τὸ λεγόμενον ἐκείνῳ ἔδωκεν. Et in Timone, ac Aristophanes ibidem in loco supra allato. *Grav.*

2 Τὴν πατρῶα ἥκω] Hoc est, *Acquiesco patriis legibus & consuetudinibus.* Cum

καὶ ἴχω τὰ πατρῶα, πῶς φῄς, εἶπε; πίθηκος γάρ ὁ πατήρ σου; ἄλλῳ δ' αὖθις λέγοντι, [1] συμπατριώτης ἐσί μοι, ἐλάνθανες ἄρα ἡμᾶς, ἔφη, βάρβαρος ὤν. ἄλλῳ δ' εἰπόντι

Quomodo ais? inquit, an tibi pater mortuus est? Alio autem rursus dicente, συμπατριώτης ἐσί μοι: Neſciebamus ſane, inquit, te barbarum eſſe. Alio autem quodam

Cum proprie & Attice hæc verba ſignificent, *habeo ſatis amplum patrimonium.* Πατρῶα, inquit Thomas, τὰ ἐκ πατέρων εἰς ὑμᾶς χωρῆντα, καὶ πατρῶοι φίλοι. Πάτρια ἢ τὰ τῆ πόλεως ἴδια. Divus Baſilius contra fœneratores: Τ' ὑστερον δὲ τῆ πατρῴων ἐκπέσῃ, *poſtmodum etiam cedes & everteris patrimonio.* Laërtius in Solone: Ὃ τὰ πατρῶα κατεδηδοκώς. Idem in Anaxagora: Ὃς γε τὰ πατρῶα παρεχώρησε τοῖς οἰκείοις. Lucianus in Dialogis meretricum. Εἰ κύριος γάμαιμι τῶν πατρῴων. Ammonius eadem omnia niſi quod πάλαι καὶ φίλοι & ξένοι cenſet dicendum, non παλῶοι ut Thomas. Pro Ammonio facit illud Ariſtophanis in Avibus; Ὦ τὴ μοὶ πατρικὴς φίλου. Pro Thoma facit Lucianus in Timone: πατρῶον, inquit, φίλον ὄντα. Et Herodianus in primo: Τιμὴν πᾶσαν ἀπῆσκε τοῖς πατρῴοις φίλοις. Et non longe poſt τοὺς τε πατρῴους φίλους φρῶτου διαδέλκειν ἠξίου. Et Baſilius contra fœneratores: Καὶ σὺ δὲ πατρῴας ἀπομνήσθη φιλίας. Moſchopulus: πάτρια ἴδια τὰ τῆ πόλεως, πατρικὸς φίλος δὲ παλῶου κλήθου. Operæ pretium eſt & Pollucem, qui inter hæc nullum facit diſcrimen, audire lib. II, cap. 11: Η' διὰ πατέρων κτῆσις πατρῴα, παλαικὴ, πάλαι, ἀφορονικὴ. καὶ ἴσως πατρῶα, καὶ πάτρια, καὶ πατρικὰ, καὶ ἀφορονικά. Suidas vero Thomæ & Moſchopulo conſentit. vide verba pag. 465. Quia autem πάτρια ἴδια ſcribendum eſſe dicunt, notandum eſt τὰ πάτρια, vel χ τὰ πάτρια frequentia eſſe eo ſenſu apud auctores idoneos, præſertim apud Heliodorum Epiſcopum. Si quis igitur ἐκγενὲ ἴχω τὰ πατρῶα dixerit, pro ἐκγενὲ ἴχω τὰ πάτρια, ut dixit Iosephus, ἐξέβαλε τῆ πατρῴων ἐαυτὸν pro παλαίων ut alibi dixit, vel ſi quis vivo adhuc patre dixerit, ſe ſatis amplum habere patrimonium non effugiet ſolœciſmum. Si apud Lucianum in Dialogo Alexandri & Annibalis recte legitur ὑποχεὶς τῆ πατρῴων φοσσωνεῖδου ἐξέλιτε δ' ἀλιτὸν τῆ Μιθριδάτου μεγαλήτητον ἑαυτὸν, abuſus eſt pro παλαίων. Sicut & Dion in XXIV libro de C. Cæſare: Ἀλλὰ ζῶν τὰ τινα τῆ ὑπαλείας ἐκ μὲ διαλησθόντα, μήτε ἐκ παλαίων, μήτε ἐξ ἐπηρείας πνὸς, ἐαυτῆναι. *Ac ipſe vivus & neque legibus patriis, neque ob aliquam culpam eo ſc. conſulatu ſe abdicavit.* Vbi male παλαίων pro παλαίων dixit. Recte Suidas in vita Chriſtodori Coptitæ: Ἐγεγόνει, inquit, πάτρια Κωνσταντίνου πόλεως ὄθνικῶς βιβλία ιϛ. πάτρια Θεσσαλονίκης βιβλία κϛ &c. *De moribus urbis Conſtantinopoleos, Theſſalonicæ* &c. *Euwolpidarum* πάτρια. Cic. ad Atticum. *Grav.*

1 Συμπατριώτης ἐσί μοι] Pro civi meus eſt, cum dicendum ſit πολίτης ἐσί μοι vel μου. Vt hic locus intelligatur adſcripſimus Pollucis, Heſychii, Moſchopuli, & Ammonii verba. Pollux: οἱ βάρβαροι ἀλλήλους οὐ πολίτας ἀλλὰ πατριώτας λέγουσιν. Ἀρχὴ πῶς δ' ἂν συμπατριώτας ἴδοι. Platonis μὲν τοι ἐν τοῖς νόμοις ἐπὶ τῆ Ἑλλάδων τὸ πατριώτης εἴρηκε. Locus Platonis eſt in ſexto de legibus: δύο δὲ λεγόντων μόνα μαχαῖ, μήτε παλαιώτας ἀλλήλων εἶναι δεῖ μέλλοντας ῥᾴον διαλύσειν ἀσυμφώνους εἰς δύναμιν ὅτι μάλιστα. Heſychius: πατριώτης παρ' Ἀθηναίοις ὁ βάρβαρος ὁ πολίτης. Moſchopulus: Πατριώτης, inquit, πατριώτης Ἀττικόν ἐσιν. εἰς γὰρ φαμὲν πολίτην τῆ συμπολίτου, ἢ πλειόνων τῆ συνπλειόνων, ἔτι δὲ πατριώτην τῆ συμπατριώτου. Καὶ ἐπὶ θηλυκῆς ἡ πατριώτης σολὴ ἡ χ τὰ πάτρια γενομένη. Sic Lucianus in Scytha: Ἡ σολὴ αὐτὸν ἐπεκαλέσατο πατριώτης δοσι. Xenophon πατριώτου ἔπαιον dixit. Ammonius: Πολίτης, inquit: ὁ ἐκ τῆ αὐτῆς χώρας ὄλος θηλυ. Thomas: Πολίτης, inquit, δημότης, φυλίτης, ἀνθ' τῆ σωλέγων Ἀττικῶς ἐρεῖς. Nimirum antiqui magiſtri docent ita inter ſe differre πολίτης & πατριώτης, ut πολίτης inter ſe dicantur Græci, eique ingenui, πατριώτης barbari & ſervi. neque

ὃς καταγνῶσιν. [1] ὁ γὰρ ἀφέσεως αὐτῷ τὸ πινὰ. Σο. τοῦτο μὲν οὐκ οἶδα πῶς λέγεις· ἐγὼ δ' πολλὰς ἤδη σολοικίζουσας κατανόησα. Λυ. καὶ τίνων εἵνεκα τότε, [2] ὅταν τὰ τῶν παιδίων γλύκη τὰ τὰς τίτθας θηλάζοντων. ἢ εἰ καὶ νῦν ἔγνως σολοικίζουσάν με, [3] ἀδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιοῦσα τὸ μηδὲν εἰδότα.

telligere possis. Deest enim ipsi distributiva vox τινά. *Sol.* Hæc quidem non intelligo quo pacto dicas: ego vero multos jam solœcissantes perspexi. *Lyc.* Et me igitur scies tunc, quando puer quispiam eris, eorum videlicet qui mammam adhuc sugunt. Aut si nunc non cognovisti solœcissantem me, neque crescentes pueruli solœcismum facient nihil intelligenti.

1 Οὐ γὰρ ἀφέσεως αὐτῷ τὸ πίνα] Eundem habet intellectum quem his verbis expressit Ammonius: διάφορα μὲν γὰρ ὑφ' ἑτέρου, διάφορα δὲ τὸ ἕτερον, ut τὸ πίνα & τὸ ἕτερον idem significet. Nimirum διάφορα cum activum proprie sit exigere post se accusativum. Interpres τὸ πίνα putat referendum ad λαχεῖ. Grav.

2 Ὅταν τὰ τῶν παιδίων γλύκη τὰ τὰς τίτθας θηλάζοντων] Hoc est, *nutrices lactentium* ut solœcismo solœcismum explicemus. Audiamus nunc Thomam & Moschopulum quorum hæc sunt verba: Θηλάζει τὸ θῆλυ μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν τίτθων, καὶ θηλάζουσι τὰ τεχθέντα ἀμεταβάτως. *Lactat mulier quos peperit & lactent nati absolute.* Attice igitur Ælianus XIII, 1: Ἡδέως ἐπὶ τῷ βρέφει θηλάσαι αὐτό. *Delectata infante uberia ei præbuit.* Et Philostratus Sophista in imaginibus, λέγεται ἐν ἄκρᾳ τῇ θηλῇ θηλάζειν τὸ αὐτὸν ἀπὸ τίτθης. Et Lysias: Ἐπειδὴ παιδίον ἐγένετο ἡμῖν ὁ μείνας αὐτὸ ἐθηλάζει. Recte habet & illud in hymnis Davidis: ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων. *Ex ore infantium & lactentium.* Nec illud male in sacris codicibus: Οὐκ ἐφείσατο γυναικὸς ἐγκύου, καὶ παιδὸς θηλάζοντος, καὶ παῖς θηλάζουσας. Cum illo μακρότερα ἐφείσατο ἐπὶ πολλὰ ἐφ' ὧν ἐγένοντο, καὶ μαστοὶ οἱ ἐκ τοῦ ἐθήλασαν. Contra illud Luciani præceptum vero facit: Μακρὰ ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. Dic igitur τὸ ἐκ τῶν τίτθας θηλάζοντος non autem τὰς τίτθας auctoritatem secutus Luciani in Antiocho: Τὸ δὲ ἕτερον, inquit, ἐκ τῶν ἵππων θηλάζῃ εἰς τὸ πωλικὸν τρόπον. De Hippocentauro agens pullorum instar sugente. Male Plutarchus in Romulo matrem aut nutricem θηλάζουσαν vocat, & pueri θηλάζοντες ὥρθησαν τὸ θῆλυ. Galenus ὑγιεινῶν primo: Ἀφροδισίων τε παντάπασιν ἀπέχεσθαι καλῶς τοὺς θηλάζοντας παιδία γυναῖκας. Idem eodem in loco: Ἐγὼ γοῦν συμβουλεύσαιμι ἂν εἰ καὶ κύουσαν ἢ θηλάζουσα τὸ παιδίον. Suidas de hac voce paulo aliter: Θηλάζειν ἐπιτρεπτικῶς ἡμεῖς ἁπλῶς λαμβάνομεν τῷ ῥήματι ὅτι τὸ παιδίον τὸ θηλάζοντων. Lysias δὲ παθητικῶς ὅτι γυναικὸς παρεχούσης γάλα. Attice igitur Lysias in supra posito exemplo. Interpres hic à vero longissime aberravit. *Idem.*

3 Οὐδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιοῦσα] Carpit hic eos Lucianus, qui verbo αὐξάνω utuntur pro αὐξάνομαι, vel αὔξομαι. Et sane apud idoneos auctores, Aristotelem, Theophrastum, Platonem, Demosthenem, Isocratem, Xenophontem, Thucydidem, Philostratum, Lucianum verbum αὐξάνω in notione passiva, ut loquuntur, nusquam invenitur. Active vero nonnunquam. Plato in Timæo: Σπείρας δὲ ἀναμὶξ καὶ ἐγκεράσας ἀλλήλοις τὰ ἐκ τοῦ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου γένους ἀπεργάζεσθαι ζῷα καὶ γεννᾶν, προσῆκε τε διδόντες αὐξάνειν καὶ φθίνοντα πάλιν δέχεσθαι. Cicero elegantissime vertit in libro de universo ut omnia: *Quorum vobis initium statusque traditur. Vos autem ad id quod erit immortale partem ex texitote mortalem. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & consumptos sinu recipiatis.* Sed pro *status* in hoc loco legendum est *satus*. Nec enim rationem & conditionem harum rerum tradit, sed originem & causas originum. Et sic legendum esse ex Græco satis constat, ubi ἀνεῖρας legitur, quod Cicero *satus* vertit. Hac voce vero Cicero & alibi utitur. In eodem fragmento, & eodem cap. 11, pau-

Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. καὶ μὴν οὐ ταῦτα ἀγνοήσομεν, οὐδὲ γνωσόμεθα τὰ ἑαυτῶν, ἐπεὶ δὲ τόδε σολοικισθὲν ἀπέφυγε σε. [1] μὴ τοίνυν ἔτι

genti. *Sol.* Vera dicis. *Lyc.* Atqui si hæc ignorabimus, nihil cognoscemus noſtrorum propriorum: quoniam & hic ſoloecismus quem nunc feci, fefellit te. Ne igitur di-

paulo ante: *Sic igitur, ut ab his traditum eſt, horum Deorum ortus habeatur, atque dicatur, ut Oceanum ſalacianque Cœli ſatu, Terraque conceptu generatos edidiſſe memoremus.* Ibid. *Hæc vos qui Deorum ſatu orti eſtis attendite.* Tuſcul. quæſt. lib. III: *Cultura animi Philoſophia eſt, qua extrahit vitia radicitus & præparat animos ad ſatus accipiendos.* Idem de ſenectute: *Quid ego vitium ortus, ſatus, incrementa commemorem?* Sed redeamus in orbitam. Scriptor incertus apud Stobæum: αὐξάνειν δὲ οἴκοις. Nam illud Euripidis apud Stobæum: καὶ δῶ φρονεῖς μᾶλλον· αὐξάνειν σόλᾳ, alibi apud eundem legitur caſtigatius αὐξεῖν ἐν σόλῃ. Eſt tamen alius locus Euripidis, in quo active capitur. In ſupplicibus: σοφόλεμος τ' αὐξάνει· δηλοῖ δίκης. Et in illo Zoroaſtri: μὴ σύγε αὔξανε πλοῦ εἰμαρμένην. Syneſius ἀεὶ φαλάκρας paſſive dixit: ὅπ τρίχας κἂν τοῖς ζῶσιν ἧσι νεκρὸν, ἀλλ' ὅτι τεθνηκότων αὔξεται, id eſt, creſcunt. Active autem, ἔτ' ἐμοὶ δῦ κἂν αὐξήσειεν ἡμῖν ἐν τῇ σόλῃ τὸν τῆ ἐξελεγκτὸν κρατίλογον. Syneſius idem ἀεὶ φορτοίας· αὔξειν δὲ ἅπαν ἀνάγκη τὸ τιμώμενον, καὶ ἔρρειν ἀνάγκη τὸ ἀμελούμενον. Ratione autem caret quod illud Sophoclis in Traginiis. Τὸν Καδμογενῆ τρίφυ, τόδ' αὔξῃ βάσις σολύσπορον. Id eſt, *Herculem alit & auget induſtria*, Interpres Græcus ita interpretatur αὔξῃ ἀντὶ τῦ αὔξεται. Condonandum autem eſt reverentiæ ſacræ ſcripturæ, quæ his ſuperſtitioſis Grammaticorum & Atticorum legibus ſemper ſoluta fuit. Magnus Eraſmus in illud Apoſtoli ſcribens quarti ad Epheſios: Αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, negat verbum αὐξάνω aliam habere ſignificationem quam neutralem. Sed præter ſuperius à me adducta, hic producam unum locum, ubi citra controverſiam bis capitur active. Is eſt in prioris ad Corinthios capite tertio: Ἀπολλὼς ἐπότισεν· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠύξανεν, ὥςε ἔτε ὁ φυτεύων ἐσί τι, ἔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός. In iis vero omnibus, quæ ſubjiciemus exemplis paſſive capitur. Matth. VI, 28. Luc. I, 80. & XIII, 19. Act. VI, 7. VII, 17. XII, 20. Ioh. III, 30. Coloſſ. II, 19. II Theſſ. I, 3. Petrus II ep. cap. ult. αὐξάνετε ἐν χάριτι & γνώσει τῦ Κυρίε. Ioſephus in quarto antiquitatum: Πολὺ μᾶλλον αὔξειν καὶ φύειν. Thomas Magiſter ſentiens cum Eccleſiaſticis ſcriptoribus diſſentit à Luciano, quem operæ pretium eſt audire. Τὸ αὔξειν, inquit, ὅλη ἐπεργατικῶ, οἷον, αὔξῃ ὁ Ἥλιος, καὶ ἡ ὑγρότης τὸ φυτόν. Δημοσθένης δὲ τὸ ἀεὶ στρέφει. Τὰς βιβλίους τὸ πατρὸς διαπλάττειν, ταύτας αὔξειν, μᾶ τύτων εἶναι. Καὶ αὔξῃ ἀντὶ τῦ αὔξεται. Ἀριστείδης δὲ τὸ εἰς Ῥόμην. Ἀλλὰ εἰκότως ἠύξησεν ἡ ἀρχή. αὐξάνῃ ὅλη παθητικῶς τημαίνεσα, καὶ αὐξάνῃ τὸ φυτόν, οἷον αὔξεται δὲ χαίτη & αὐξάνομαι ὅλη τῶ αὐτῶ σημαινομένῳ. Ὁ αὐτὸς Δημοσθένης δὲ τὸ αὐτῶ λόγου. Οὔκουν ὑπῆρχε & ὁ πατρὶς ἠυξάνετο. Hic docet αὔξειν eſſe augere, facere ut aliquid creſcat; interdum tamen accipi pro creſcere, quod unico ex Ariſtide exemplo probat. Αὐξάνειν vero accipi paſſive pro creſcere, quamvis etiam in illa notione legatur αὐξάνομαι. Hæc quidem Thomæ ſententia. Tu vero, quiſquis Atticus eſſe voles, active dicas αὔξω, & αὐξάνω, paſſive vero αὔξομαι & αὐξάνομαι; tametſi elegantiſſimus ſcriptor Ioſephus in ſecundo ἐξηγητολογίας paſſive dixerit & αὔξονται τῶ πλήθες. Et eodem capite active: ἡ οἰκίαν αὐξήσει δίδαιμονίαν. Et in Octavo Ἀλώσεως ruſſus paſſive: φιλία νῦν τέτων αὐξήσει. paſſive. Nec nobis obſtare debet unius Ariſtidis exemplum à Thoma adductum. *Grav.*

[1] Μὴ τοίνυν ἔτι λέγειν] Pro μὴ λέγε. Lucianus in amoribus: Τὸ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι πλέα ἦ ἐμπαθῶς περαίνειν. pro πέρανε. Poëtis hoc & legum latoribus familiare, haut ſcio an barbarum ita proſa. *Idem.*

[1] Πα-

ὁ δὶνὰ ἐστι μεθύσης, μητρὸς εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἑσπερ ἢ λέοντος, διαλαμβάζεις, ἔφη, τοὺς λέοντας; Duplicandum esse συμπολίτης, συμπατριώτης, σωωλικώτης, σωδημότης, συμφυλέτης, sed πολίτης, πατριώτης, ὠλικώτης, δημότης, φυλέτης. Sane nec apud Latinos recte dicitur, concivis, coaqualis, contribulis. Hæc barbara sunt, pro quibus melioris ætatis scriptores dicunt civis, æqualis, tribulis. Insignis igitur error est L. Vallæ, qui existimavit concives esse vocabulum Latinum. Notavit tamen Pollux Archippum Comicum συμπαλριώτης dixisse. Scribit idem Euripidem dixisse συμπολίτιν in Theseo & Heraclidis. quod & Aristophanis Scholiastes annotavit, ad hæc verba in Pace: Η' χρηζὸς ἀνὴρ πολίτης ἐστὶν ἄπασιν. In quem locum scribens interpres: Οὕτω συμπολίτην, ἵνα συωδημότην λέγωσιν. Ο' μὲν τοι Εὐριπίδης ἐν λόγῳ δὲ ξυμπολίτῃ τῆδε βοσκύσει χθονὶ ἐ τὴν τυχοῦσαν γλῶσσαν ἐρεῖσαν χρεών. Hic est locus ex Heraclidis. Theseus intercidit. Legitur & hæc vox apud Iosephum lib. XIX Α'ρχαιολογίας· Οὐ μόνον εἰς ἑαυτὸν συμπολίτας ἀλλὰ ἐ εἰς συγγενεῖς ἐ φίλους. Et Elianum III, 24: Ναυσίκλεα τρεῖς εἰς δικαστὰς αἱρεθέντας ὑπὸ Θεσπιέων συμπολίτας κακῦργοις συμπαρηυρεῖν ἔφασκον. Apud eundem legitur etiam σωωλίκης· Λαηστὴς ἐξεπεσὼν μὴ τῶν σωωλίκων βοῦς ἠμοιβάδας ἐδὲ ὁ βράκων ἐ ἑαυτὸν μᾶλλον διασώσασιν, ὡς δὲ ἀπέκτεινεν. Quæ vox & apud Eupolin legitur teste Polluce. Sicut apud Isocratem in Panethenaico συμφυλέτης· Τὰς δὲ ἀφαιρεθέντας ὑπὸ τῶν συμφυλετῶν ἐ τῶν δημοτῶν. Quare minus mirandum de Apostolo qui ad Ephesios capite secundo dicit συμπολίτας τῶν ἁγίων. Idem in primo capite epistolæ ad Galatas: Καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συωωλικιώτας ἐν τῷ γένει μου. & epistolæ ad Thessalonicenses: Τῶν ἴδιον συμφυλετῶν. Sophocles in Oedipo Tyranno montem Cytheronem vocat παλρῳώτιον Oedipi: Α'τὰρ ἐγὼν δὴ Κιθαιρὼν ὅτε ἴσοι τὸν αὔριον πανσέληνον μὲ ἐ σέβει ἐ πατρώτης Οἰδίπου ἐ τροφὸς, καὶ μητὲρ' αὔξειν ἐ χορεύσεσθαι. *Dies castissimus hanc abibit, quam te ut civem Oedipi & nutricem & matrem augeamus & celebremus, in teque choreas ducamus.* Athenæus Nicostrati Comici fabulam adducit nomine παλριώτης. Apud Latinos *conterraneus*, qua voce in hoc Luciani loco utitur Micyllus, æque vitiosa est ac Græca συμπατριώτης. quamvis non ignorem à Plinio eam usurpatam. Pro hac elegantiores dicunt *popularis, civis, municeps*. Sed de his nimis fortasse multa. Grav.

1 Ο' δὶνὰ ἐστι μεθύσης.] Solœcismus in eo versatur quod dicat ὁ μεθύσης. Attici enim dicunt ὁ μέθυσος vel ὁ μεθύων τ' μεθύσης. Barbari vero de viro etiam usurpant μεθύσης. Thomas Magister: Μεθύων γυνὴ, ἀς Α'ριστοφάνης ἐν Νεφέλαις Γοργίᾳ μεθύσην, τ' χάρδακος ἕνεκα. Θεόπομπος ὁ Κωμικός. Περσεύς τε φίλοπο μεθύσῃ. Μέθυσος ἢ ὅτι τ' ἐρεῖνεον ἐδίεις τ' ἀνέμων ἕπνοι. ἐπὶ ἢ Θηλυκῆ Λιβάτης ἐν ταῖς ἐπὶ τ' λάλα μολίτῃ. Οὐκ ἔστι ὁ γυνὴ μοι μέθυσος. Σὺ τοίνυν Α'τθικὸς ἐπιτήδευσις ἀπὸ μὲν ἀρσενικοῦ μεθύων λέγε ἐ μεθυστικός. Ὡς φιλόσοφος ἐν τῷ Η' ρῴδῃ βίᾳ. Ε ἀφ' ἑαυτὸν καὶ μεθυστικὸν καὶ ἀνούπτως ἐρῶντα. Ε'πὶ ἢ Θηλυκῆ, μεθύουσα καὶ μεθύσα. Illud legitur apud Ecclesiastem cap. XXVI: ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυσος. Idem tamen XIX: πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ ὀργιλόπο πλησθήσῃ. Pollux Menandrum etiam de viro μέθυσος dixisse auctor est. Non caret igitur exemplo quod Apostolus dixit in priori ad Corinthios cap. V: Η' λοίδορος ὁ μέθυσος ὁ ἅρπαξ. Et VI: Οὔτε μέθυσοι ἵνα λοίδοροι. Nam Lucianus etiam in Timone de viro μέθυσος καὶ νηφάλιος dixit, quanquam & Phrynichus scribat: Μέθυσος ἀνὴρ ἐν ἰρᾷς, ἀλλὰ μεθυστικὸς γυναῖκα ἢ ἱερᾶς μέθυσον ὁ μεθύσκων. Barbari igitur, ut supra dixi, etiam de viro μεθύσης dicunt. quare μεθύσης per solœcismum est nominativus, & per Atticismum genitivus. Alexis tamen in fragmento apud Athenæum lib. XV: Ε'ξ οἴνου σ' εἴρηκεν ὁ μεθύσην Α'λεξις. Vbi recte Casaubonus notavit male non neminem emendare μέθυσον. Et apud Artemidorum lib. IV, cap. 2. ubi tamen pro

πας; ἀπόνησο δὲ τινος, λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ δηλ. τὸ δύο μμ, εἶτα, ἔφη, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεσιν. ἑτέρου δ' ἀπονησομένου,

Duplicas, inquit, leones. Cum autem quidam dixisset, λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ, duplici videlicet μμ: Proinde, inquit, capiet, si quæstus ipsi ineſt. Alio autem dicente,

pro σώφρονα μαθησῆς δὲ Δήλιε, legendum μαθύσους. In his quæ ſtatim apud Lucianum ſequuntur, ἑτέρου δ' λέοντας, διπλασιάζεις, ἔφη σὺ λέοντας, nemo unquam deprehendet Solœciſmum. Locum eſſe corruptum dudum vidi. ſed quomodo emendandus eſſet nec ego, nec facile quivis alius me longe doctior potuiſſet ſuboodorari. Abſque excerptis illis vetuſti codicis, quæ modo laudavi, adhuc in mendo cubaret. Illa ſcribunt: ἑτέρου δὲ ἐκλελοχότος, διπλασιάζεις, ἔφη σὺ ἐξελαχότας. Attici enim reſpuunt ἐκλελοχὼς· vide quæ notavi de λελογχα p. 105. *Grav.*

1 Λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ] *Lucrum adeſt illi*, cum λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ, id eſt, fiducia animique præſentia vel obſtinatio adeſt illi, dicere debuerit. Λῆμα & λῆμμα auctore Ammonio διαφέρ. Λῆμα μὲν γὰρ δι' ἃ νῦν με τὸ παράσχημα τ' ψυχῆς (ſic enim legendum eſt non τύχης ut habent edita exemplaria) λῆμμα δὲ διὰ δύο μμ. hoc eſt, λῆμα *animi præſentiam ſignificat*, λῆμμα *quicquid accipitur*. Si Heliodori Epiſcopi codex emendarus eſt λῆμμα ab illo dictum eſt pro λῆμα. Λῆμμα, inquit, ἐδυνήσεται in ſecundo libro. Idem in decimo: ἀνδρείου δὲ λήμματος. Ioſephus VII ἐλαίσιος· Καὶ σωλῆ λήμμασι πλέκης ῥηϊδάμους. pro quo Lucianus in Demoſthenis encomio. Ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτὸ τὸ λῆμα. In Neophrone quoque λῆμμα legimus pro λῆμα in quibuſdam libris. Κάτοχε, inquit, λῆμμα καὶ θῆτος διοζυγὸς. *compoſce ferociam & vim*. Ipſum carmen legitur in Stobæo. Quin & in Philoſtrati Heroicis λῆμμα impreſſum eſt pro λῆμα. Τὸ δὲ λῆμμα, inquit, τῶν Ἀχίλλεως διαῤῥηθὲν φησι. In Dionyſii Halicarnaſſenſis libro VI eadem menda eſt. Τ' ἀπὸ λήμματος καὶ ἀναδυμίας αἰσιμήρου. Apud Plutarchum in Cæſare quoque male legitur τοιαῦτα λήμματα ὁ Καῖσαρ ἀνέῤῥιψε. pro λήμματα. Heliodorus tamen in ſexto recte dicit: ῥηγμαλία μὲν τὸ λῆμα, σωστὴ τὸ φρόνημα. Euripides in Oreſte: Μενέλαε πεῦσαι λημ' ἔχων τιθηγμάτων. Idem in Iphigenia: Ὦ λῆμ' ἀρίστου σὸς δ' ἀνὴρ δύσγνωτος ῥίζης πέφυκας. Et in Heraclidis: Ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα καὶ φύσιν. Id eſt, τὸ φρόνημα, ἢ ὁρμὴν, ἢ ἀνδρείαν, τὸ ψυχῆς παράσχημα, ἢ θρασυμίαν. Ioſeph. III Ἀλώσ· Δεῖ δὲ πόνῳ παρὰ τῷ τάχει καὶ λήματος. Παράσχημα ψυχῆς autem, ut emendandum cenſuimus apud Ammonium, ſæpiſſime pro φρόνημα accipitur. Diodorus de rebus Alexandri: Οἱ δὲ Θηβαῖοι τῷ παραχήματι τ' ψυχῆς ἐπηρμένοι τοῖς ἔνοις. Ioſephus in VI Ἀλώσ· Κακῶς ἐπάνω τῷ παρασκήματι τ' ψυχῆς Ἰουδαίους. Polybius: Ῥωμαῖοι δ' ἀλκιμὸν σύμπαντος καὶ παράσχημα ψυχῆς ὀλίγῳ δεῖν τ' οἰκουμένης ἐκράτησαν. Sed ut revertamur ad λῆμα. Ariſtophanes in Nebulis: Λῆμα μὲν πάρεστιν τοῦ δικαίου τὸ μὴ δειλόν. Idem in Ranis: Καθ' Ἡρακλέα τὸ ῥῆμα καὶ τὸ λῆμ' ἔχον. Simonides: ἐν τόλμῃ ψυχῆς λήματι πεποιθότοι. *Spiritibus freti*, id eſt, intrepidi poſtoris. Ponitur autem hæc vox fere cum adjectivo laudis vel vituperationis. Euripides in Iphigenia: Ὦ λῆμα δεινὸν. Idem in Alceſtide: Κακὸν τὸ λῆμα κἀκ σὲ ἀνδρὸς τὸ σόν. Idem in Medea: Ἥκιστα τὠμῷ λῆμ' ἴσον τυραννικόν. Ariſtophanes in Equitibus: Νεῦ δεῖ σε πάντα δὴ κράλων ἐξεύρας καὶ λῆμα δεινὸν φορεῖν. Vbi perperam Eraſmus legit λῆμμα & interpretatur *& lemma ferre vehemens*, quod dudum H. Stephanus notavit. Sophocles in Oedipo Coloneo: Ὦ ἀναιδὲς λῆμα. Herodotus tamen ſine laudatione λῆμα poſuit pro præſentia & præſtantia in Polymnia: Ἀπὸ λήμματος, inquit, ἐς ἀνδρείης ἐγράβατο ὑδηλοῦς ἐόσης ἀνάγκης. Et in Calliope: Λήματι μὲν τῶν καὶ ῥώμῃ ἐκ ἴσοντες ἴσαν οἱ Πέρσαι. quo utroque in loco perperam μμ impreſſum eſt. Nam λῆμμα duplici μμ lucram, capturam, quæſtumque ſignificat, & ſyllogiſmi partem, quam Ariſtoteles

πρόσιστιν ὁ μείραξ, ὦμὸς φίλ, ἄπιτα, ἔφη, λοιδορεῖς φίλον ὄντα; cente, accedit ὁ μείραξ ὦμὸς φίλ: Et conviciaris illi, inquit, cum

ſtoteles προσῆκον Cicero ſumtionem vocat. Hinc componitur dilemma & monolemma. Lemma etiam Plinio & Martiali argumentum ſignificat. Catanæus male λῆμμα unico μ dici vult pro lucro, contra omnium exemplarium auctorumque fidem. Lucianus encomio Demoſthenis: Λημμάτων σπολλῶν καὶ μεγάλων ὑπερορᾷ, id eſt, *contemtus magnorum & multorum emolumentorum.* Ioſephus in I Ἀρχαιολ. Ὡς μὴ κατάφορον τὸ λῆμμα ποιήσειε: Idem in XIV ἀρχαιολογίας: Ἵνα δὴ μὴ κατάφορον γένηται τὸ λῆμμα. Ne tamen quantum pecuniæ extorſerit cognoſceretur. Vbi exemplaria πολυμίματα habent. & male Gelenius vertit: *Ne tamen fraus deprehenderetur.* Demoſthenes: Τὰ σφῶν αὐτῶν μικρὰ λήμματα πωλοῦντες. Sophocles in Antigone:

Οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
Ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων οὐ πλείονας
Ἀνωφύρας ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους. Græv.

1 Πρόσιστιν ὁ μείραξ ὦμὸς φίλ] Hunc convitiari amico ſuo ideo dicit Socrates quod viro muliebrem dederit appellationem. Nam qui Attice ſunt locuti *ὁ μείραξ* dixerunt non *ὁ μείραξ* vel *μειρακίσκος*, niſi cum mollem & pathicum vellent intelligi. Ita illud intelligendum in vita Demonactis: Ἦλθεν δέ τις μειρακίσκος αἰχμάζων, αὐτὸς ὁπλομαχικὰς λέγων. *Venit igitur quiſpiam effeminatus adoleſcentulus egregia forma.* Ibidem in votis: Καὶ μὴν ὁ πάνυ καλὸς ὁ μειρακίσκος ἤδη μοι. Sed præſtat hæc ita ſeſe habere ut teſtimoniis evincamus. Primus itaque & maxime idoneus teſtis eſt Thomas Magiſter: Μείραξ, inquit, ὁ μειρακίσκος ὅτι δεσποινικῶς ἀδόκιμα. μειράκιον δὲ ἑκάτερος πάντως οἱ ῥήτορες λέγουσιν. Μείραξ μέντοι ἐπὶ θηλυκῆς, ὁ μειρακίσκος μόνος. Ἀριστοφάνης δὲ Πλούτῳ· Σὺ δ' ἀπιθι χαίρων συλλαβὼν ἅπ' μείρακα. Καὶ πάλιν. Ὦ μειρακίσκε πωδάριον γὰρ ἀρτίκως. Σὺ δὲ μειράκιον καὶ ἐπὶ θήλεος λέγει. Lucianus in Gallo de Danae agens: Ὅς ποτε ἠράσθη τῆς ἀργολικῆς ἐκείνης μείρακος. Idem in Ναυαγοῖς· Δύο ἤδη ὁ μειρακίσκος κἀκείνους ἐτόλμας ἔχων. Ariſtophanes in ἐκκλησιαζούσαις· Ἄγειν σε καὶ ταῦτας μετὰ σοῦ τὰς μείρακας. Idem in Pluto: Ἀλλ' ὥσπερ ἐσθίουσιν ἐκ τῶν ἡ μείρακα μετὰ τοῦ τεύτλου. Et in Ranis: Καὶ γὰρ παραλλάξας τὸ μειρακίσκος. Lucianus in mercede conductis: Τιμώμενος μειρακίσκος, id eſt, maſculum ſcortum. Parum igitur Attice Parthenius in Eroticis: Μειρακίσκος τις τῶν πάνυ δοκίμων Ἀνθεστιάδων ἠράσθη. Ammonius quoque hanc notavit differentiam: Μείραξ καὶ μειράκιον καὶ μειρακίσκος διαφέρει. Μειράκιον γὰρ καὶ μειρακίσκος ὁ ἄρσην. Μείραξ δὲ ἡ θήλεια. Hæc Ammonii ſententia de μειρακίσκος intelligenda non de omnibus maſculis, ſed impudicis, pathicis. Poſtremo Phrynichus id confirmat: Μείρακες ἢ μείραξ. ἡ μὲν κωμῳδία παίζει τὰ τοιαῦτα. Τὸ γὰρ μείραξ καὶ μείρακες ἐπὶ θηλειῶν τάττουσιν. Τὸ δὲ μειρακίσκος καὶ μειράκιον καὶ μειρακύλλιον ἐπὶ ἀνδρῶν. Vbi perperam Nunneſius vertit: Μείρακες καὶ μεῖραξ *adoleſcentuli & adoleſcentulæ.* cum ſit *puella & puella*, ut ex ſequentibus verbis apparet & exemplis, quæ attulit. Sic & Etymologici magni auctor. quem vide. Et Ælius Dionyſius apud Euſtath. Atticos hoc ſemper obſervaſſe ait. Attice igitur dixit Lucianus in Aſino: Τῇ μείρακι συνδιαζόμενος. Et Heliodorus in primo: Τ' ποδίσκῳ αὐτὸν ἡ μείραξ. Idem tamen male in quarto ait: Θεαγένης ἐγὼ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μείρακες. Et in X: Τὸν μείρακα παραλλάττων, excedens ex ephebis, vel ἄρτι μὲν τῶν ἐφήβων παραλλάξας, quemadmodum in ſecundo eleganter dixit. Ariſtophanes etiam in Ἐκκλησιαζούσαις de maſculo dixit μείραξ, ſed impudico: Ἢν μείρακ' ἴδῃς ὅτι θυμίον καὶ βλέπῃ πρὸς σκαλαθύρᾳ. Id eſt, σωκτάσαι, ut Scholiaſtes inquit. *Si adoleſcentulum videns cupiet & volet hunc ſubagitare.* Vbi Scholiaſtes: Μείρακα δ' ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἀρσενικῶς εἰρημένον. Deinde productis Ammonii verbis, quæ ſuperius retulimus, ſub-

ας ὃς ἦ τ εἰπόντα, [1] δεδίπομαι τ ἄνδρα, ἔ φάγω, σὺ, ἔφη, κ ὅταν τινα φιλαθηθῆς, διώξῃ. ἄλλας ἦ εἰπόντος, τ [2] φίλαν ὁ κορυφαιότατος, χαίρειν γε, ἔφη, τὸ τ κορυφῆς ποιεῖν τι ἐπάνω. [3] ἔ ἐξορμῶ δέ τινα εἰπόντα, ἔ τίς ἐστιν, εἰπεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξεπιπολῆς δὲ

cum sit amicus? Ad eum autem qui dixerat, δεδίπομαι τ ἄνδρα, καὶ φάγω: Tu, inquit, etiam quando timebis aliquem, persequeris? Alio autem dicente, τ φίλαν κορυφαιότατα: Festivum sane, inquit, quod supra verticem aliquid ultra etiam ponis. Et ἐξορμῶ quopiam dicente: Et quisnam est, inquit, quem ἐξορμᾷς. Ἐξεπιπολῆς autem quodam di-

subjicit: ἢ πρὸς τὸ γυναικῶδες πρὸς καιρὸν scilicet respexit. quod verum est. Non enim alio sensu μιξαρ Atticis de masculis dicitur quam Latinum *nubere*. Micyllus ingenue fatetur se solœcismum hic deprehendere non posse. *Grav.*

1 Δεδίπομαι τ ἄνδρα καὶ φάγω] Solœcismus hic in eo est quod δεδίπομαι posuit pro metuo, cum sit terreo. Thomas Magister: Δεδίπομαι τ δείνα ἤγουν ἐκφοβῶ, ἔ παρὰ ποιηταῖς καὶ λογογράφοις. Ἀντὶ ἦ τῦ ἐκφοβῶ μαι παρὰ ποιηταῖς μόνοις. Οἷμαι δὲ βλασφ. διαμένει ἔ τι ἔοικε καλὸν ὡς δεδίσασθαι. Aristophanis Scholiastes ad Plutum notat δέδοικε poni pro metuo δεδίπαι autem esse terreo. Δέδοικε μὲν ἀντὶ τῦ φοβεῖται, δεδίπαι ἦ ὑπερ τοῦ εἰπαπικὴν ποιητασίαν. Attice igitur dixit Lucianus de luctu: Κύων τὸ χάσμα δεδιπόμενον. *canis rictum sive oris hiatu terrens.* Idem in Philopseude: Καὶ δεδίπεσθε κἀμὲ ὀλίγον. Et in bis accusato: Καὶ μὴν ἔτοι μεῖ Διῦ δεδίπονται. terrent. Aristophanes pro metuo videtur usurpasse in pace: Εὐλαβεῖσθ' ἐκεῖνον τ Κίρκαρον καὶ δεδίπεσθε. Justinus Martyr in epistola ad Zenam & Serenum: Μηδὲ δεδιπέσθων τὸν χειμῶνας, ubi aliter δεδίστα metuentem legitur. *Idem.*

2 Φίλαν ὁ κορυφαιότατα] *Amicorum fastidiosissimus*, ut Græcum solœcismum Latino exprimam. De hac voce Thomas: Τελευταῖον μῦθος λέγει. Τελευταιότατον ἦ δόκιμον, ἀντὶ καὶ κορυφαιότατον. Idem alibi: Οὐ κορυφαιότατον δεῖ λέγειν, ἀναγκαῖον γὰρ πρὸς τῇ ὑπερθέσει καὶ ἑτέραν ὑπόθεσιν δεῖ ἐπάγειν. εἰ καὶ ὁ Λυκιανὸς παίζων λέγει. Locus Luciani, quem innuit, est in libello quomodo historia sit scribenda: Δύο μὲν ταῦτα κορυφαιότατα οἰκεῖον ἔχοντα. Negat hic Thomas superlativo addendum superlativum. Et Ioannes Theologus tamen à comparativo formavit alterum comparativum in tertia Canonica: Μείζοτέρας τούτων οὐκ ἔχω χαράν. Phrynichus summopere improbat hanc vocem: Κορυφαιότατον, inquit, ἀναγκαιοφάνως βίβλοις παρέφαγεν. λέγε δὲ κορυφαῖον. *Supposuit me cum κορυφαιότατον reperit apud Phavorinum. Tu die igitur κορυφαῖον.* Simile huic est ἐλαχιστότατον à Thoma merito improbatum, & κεφαλαιωδέστατον quod in Polemone Sophista notat Phrynichus. Parum igitur Attice Plutarchus πρὸς κολακείαν· Περιεπτυπικὸν ὁ κορυφαιότατος Στράτων. Idem in Pompeio: Ὁ Πομπήιος ὁ κορυφαιότατος. Idem ibidem: Κορυφαιότατος δ' ἦσαν ἐν κεβδιασταῖς καὶ πόνοις ὅτοι σύμελοι. Nec Dionysius Halicarnasseus lib. VI: Ἀ πάις ἦ δὲ γνώμη τὸ κορυφαιότατος τ προσηκόντων τ ἀρετῆς ἐπιτηδείως ἐν ἡμῖν καὶ αὐξάνεις. Nec Iosephus: σωμελέστατον δὲ οἱ κορυφαιότατοι. Idem in VIII Ἀλεξ. σωμελεστάτων ἐξ τ κορυφαιοτάτων. Vtitur & alibi hac voce, ut & Laërtius in Socrate & Aristippo, Iustinus Martyr in παραινέσει ad gentiles, & Herodianus in fine libri secundi: Τὰ κορυφαιότατα τοίνυν καὶ σωτήλειαν ἔχοντα τ χ' μέρ πεφυκέναι Σοφίαν ἐν τοῖς ἱεροῖς. Et Clemens Alexandrinus Pædagog. lib. I, c. 13: Καὶ μὴν τὸ κορυφαιότατον. quod est supremum omnium. *Idem.*

3 Καὶ ἐξορμῶ δέ] Ἐξορμῶ absolute usurpatur pro exeo & proficiscor, sive exampo. cum proprie apud Atticos activum sit significans, incito, urgeo, impello. Moschopulus: Ὀρμῶ ὁρμᾶ, inquit, τὸ προτρέπομαι ἐπὶ, ἐξορμῶ δὲ ἁπλῶς.

τινος εἰπόντος, [1] ὃν δ' ἐπιπολῆς εἶπεν, ὡς ὃν δ' πιθάκνης. λέγοντος δέ τινος, [2] συνεζέξαθέ μοι, καὶ λόχον, ἔφη, Ξενοφῶν συνεζέξαθ.

dicente: ſubjecit, ὃν δ' ἐπιπολῆς ὡς ὃν δ' πιθάκνης. Dicente autem quodam, συνεζέξαθέ μοι, & manipulum, inquit, Xenophon συνεζέξαθ.

Philoſtratus certe Atticos imitatus ſemper illo active utitur in Heroicis: Ἐξορμᾷ τὸν ἡνίοχον καίτοι χρηζόντως ὁρᾶν ὄντα. Et in eodem opere: Τῶ Τελαμωνίῳ ἐξορμῶντος τὸ Αἴαντα. Euripides in Iphigenia Aulidenſi eodem loco utramque ſignificationem conjunxiſſe videtur, activam & paſſivam: Κλιθῆναι ἐξόρμα· ἦν γὰρ τὰ στόμαθεν ἀντίσταις πάλιν ἐξορμήσεις τὸν χαλινόν. Improprie igitur, ſi Luciano credimus: Heliodorus in ſecundo. Καί μοι τὰς ἀπαγγελίας ὡς ἐξώρμησεν. Idem in IV: ὁ δὲ τὰς μάχας κόρας ἐφασκεν ἐξορμᾶσθαι. Et ſic ſæpius ille ſcriptor, ut & Dio lib. XLII: Αὐτὸς δὲ ὡρᾶς ἕνεκα τοῦ στρατεύματος ἐξώρμησεν, & ſic idem frequenter, ut & Ioſephus, quin & Xenophon & plures alii, ut egregie offendit incomparabilis Budæus in Commentariis utriuſque linguæ. Sed ipſe etiam Lucianus hujus præcepti ſui oblitus dicit in Dialogo Diogenis & Antiſthenis: Πολὺ τὰ ἄλλα ὡρᾷ ἐξορμῶσας. *ante alios erumpens.* Idem in Dialogo Alexandri & Annibalis: Ἐγὼ γὰρ μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας εἰς τὴν Ἰταλίαν. Qui tamen Atticos voluerit imitari cum Thucydide dicat: Παρώξυνέ τε τὸν Λακεδαιμονίους καὶ ἐξώρμησεν. Grav.

1 Ἐξ ὃν ἐπιπολῆς δὲ πιθάκνης εἰπόντος] *Cum quidam dixiſſet* ἐξ ὃν ἐπιπολῆς, addita præpoſitione ἐξ, pro quo doctiſſimus quiſque ὃν ἐπιπολῆς omiſſa præpoſitione. Pauſanias in Corinthiacis: Ἐπὶ θυλάκου τελμωτοῦ καὶ ὃν ἐπιπολῆς μᾶλλον. Ariſtophanes in Pluto: Ταῖς μὲν ἄλλαις ὃ χύτρας ἐπῆσαν ἀμυγδάλαι καὶ ῥᾶφανος ὃν ἐπιπολῆς ἐνῆσαν αἱ χύτραι. Idem in Concionantibus: Ἀνωθεν ὃν ἐπιπολῆς τὸ σώματος. Heſodotus: Ἐπιπολῆς δὲ ἐπῆσαν αὐτῇ τὸ ἀλλύχιον. id eſt, *ſuperne inæſ ipſum ellychnium.* Valla hic labitur legens ὅτι ἀπολλᾶ ἀλλυχίς. id eſt, *cum monte lychno.* Locus extat in Euſerpe. Idem in alio loco: Τάφρον ἑωυτῇ κατυπερθε ἔτεινε ὑπὸ ἐπιπολῆς τὸ πυλέων. Theophraſtus in primo de cauſis: Εἰ καὶ πῆχυς εἰς βάθος καὶ δύο, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ ὑπιπολῆς. Plutarchus in eo libello cui titulus ποτέρα τὸ ζῶον φρονιμώτερον παρὰ παραπετόμενα φαύσει τοῖς πόλεσι ὑπιπολῆς. Et in libello περὶ ἐμπειρίας ἐνίοις ἐπιπολῆς φαύσουσι τὸ ὑπομένειν ἀλλὰ πάντα διὰ βάθους εἰς πλάτος ὁμῶ. Sic Attice Plutarchus, qui tamen minus Attice dixit in Dione: Εὐθέως ἐξ ὑπιπολῆς μᾶλλον ἢ κατωφορᾶς: quod etiam apud Dioſcoridem cum in capite de papavere tum alibi, uti & paſſim apud Græcos interpretes occurrit. Phrynichus hæc, quæ diximus, confirmat. Ἐξ ὑπιπολῆς λέγουσί τινες οἰόμενοι ὅμοιον εἶναι τῷ ἐξαίφνης, οἷον ἐξ ὑπιπολῆς ἐξέλαμψε, ἀντὶ τοῦ. Οὐ γὰρ ἀρχαῖοι ἀνδρὸς τὸ ὃν θρασύνεσθαι ὑπιπολῆς. Thomas eſt in eadem ſententia: Οὐδεὶς τὸ δυάμενος ἐξ ὑπιπολῆς εἶναι. ἀλλὰ πάντες χωρὶς τὸ ἐξ ὃν θρασύνεσθαι ὑπιπολῆς. Ἀλεξησίδης δὲ τὸ Αἰγινήτης. Ἐνεδύσατο δὲ βραχίονα καὶ ὑπιπολῆς ἀπηωρημένον. Θουκυδίδης ἴσως, διὰ τὸ ὑπιπολῆς τὸ ἄλλο ἦν, de Epipolis agens Syracuſanorum loco cuſtodiis frequenti, ut loquitur Livius. Lucianus tamen hic non cavit quod aliis vitio dat. Dicit enim in ſecundo verarum narrationum: ὡς ἐξ ὑπιπολῆς μόνον ἀλλὰ καὶ ἐξ βάθους. Idem.

2 Συνεζέξατό μοι] *Inſuit mihi.* Sic interpretor, non ut Mycillus, *compoſuit.* In hoc enim videtur ſolœciſmus eſſe quod συνεζέσατο dixerit pro καθέζετο, cum συνεζέσατο proprie ſit ordines inſtruere, componere. Pro jubente tamen utitur Heliodorus in ſecundo: Ἐπὶ τὸ νεὼν τὸ ἐσθῆτα συνεζέσατό μοι πρὸς τὸ ξένον ὁρμᾶσα. Idem in eodem: Ἐπὶ τὸ χέμμιν τὸ καὶ μελαμβαθὲς συνεζέσατο ἐπόδυμα. Diodorus ſæpe συνέζεσε pro juſſit, & συνεζέσατο pro juſſus erat, utitur. Qui igitur Atticos imitari volent συνεζέσατο utentur de ordinibus inſtruendis, ut Xenophon. Apud Ioſephum ἐπεζεύλοις τὸ καὶ λόχους συνέζεσε dixit, id eſt, *inſidias ponentes.* Lucianus alio ſenſu in Aſino dixit: συνεζέσατο ἐν ὕρῃ. *Accingebatur operi.* & Plutarchus συνεζέσατο πρὸς θεραπείαν. *ſe magnum componebat.*

Eodem

ξαθ. ἄλλα δὲ ὑπόνοιαν, ‘ θαυμάσιον αὐτὸν, ὡς τι λαθεῖν, ἐφη, εἰ μὴ σὺ μόνος ὢν θαυμάσιος ἦν. ἑτέρου δ' λέγοντος, συνεχώρησεν αὐτῷ, καὶ συνεχώρησε πάντας εἶπεν. Εἰώθασι δὲ καὶ οἱ τοὺς σολοικίζοντας Ἀττικῶς παίζειν ἐπιτιθέντες.

ξαθ. Alio autem dicente: θαυμάσιον αὐτὸν, ὡς τι λαθεῖν. Mirum, inquit, si tu cum unus sis, θαυμάσιος. Alio rursum dicente, συνεχώρησεν αὐτῷ, subjecit, καὶ συνεχώρησε πάντας. Solebat autem & eos qui solœcismum Attice loquendo committebant, eadem festivitate

Eodem pertinet illud Periclis ἀσυνάρτητός εἰμι, *imparatus sum.* illudque Plutarchi de Solone: συντεταγμένον ὑπολαλεῖν τὸν ὄμμα, *paratum subjicere nomen.* Demosthenes ἀσυντάγματα *non sum paratus; meditatus; instructus.* Grav.

1 Περιέσχιν αὐτὸν] *Circumstitit ipsum.* Manifestus solœcismus, ut docet Thomas: Μὴ εἴπῃς περίσχημαι ἢ δέομαι. Πῶς γὰρ ὁ εἷς τινα περιίσταται; ἀλλὰ περιίσταμαι. Λεβέντιος ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐστὶ περιεστάμενος τοὺς ὑπηρέτας. Laertius in Menedemo parum Attice dixit περιέσχημένον αὐτὸν ὑπὸ Κράτητος. Περίσχημαι etiam fugio, viso significat. Lucianus in fine Hermotimi: Οὕτως ὑπερπαπόμενος καὶ περισχόμενος, ὥσαπερ οἱ τὸν λυττῶντας ἢ κυνῶν. *Non secus ac rabiosos canes fugiam, & vitabo.* Iosephus Archæologiæ libri primi capite secundo: φοβηθεὶς ὑπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν ὁμιλίας τοῦ φθόγγου τοῦτον, καὶ περίσχεται. Idem Archæologiæ lib. IV, cap. 6. Περίσχεσθαι γὰρ μὴ δοκοῦσι τὸ λέγειν δεινοῖς ὑπὸ μιμητοῦ γλυκέως παραπεσεῖν τὸ πλῆθος. id est *vitabant.* Idem locus & à Suida refertur cum eo qui sequitur: Τὸν ἔγχελυν φασὶν ἐκείνοις δεῖ καὶ τὸν δορέους περίστασθαι μάλιστα. Idem, Suidas ἀλυσκάζειν περιίστασθαι, ἐκκλίνειν, φεύγειν, *cavere, declinare.* in qua notione etiam legitur II ad Timoth. II, 16. & ad Tit. III, 9. vide & Casaubonum ad Athen. Animadverſ. lib. XV, 5. & Andream Dunæum ad Iohannis Chrysostomi in epistolam ad Titum omitoveni sextam. *Idem.*

2 Ἐτέρῳ δὲ λέγοντος συνεχώρησεν αὐτῷ] *Iudicio experiebatur,* vel *contendebat,* aut etiam *animo comparabatur.* Sic barbari loquuntur. Attice vero συνεχώρησεν αὐτῷ significat, una oriebatur, nascebatur, sive gignebatur, quemadmodum διεχώρησεν αὐτῷ significat, una interibat, atque dissolvebatur. Διακρίνεσθαι tamen pro *iudicio experiri* dixit Demosthenes: Εἰ μὴν ἐν τῷ Ῥοδίων διαιτητηρίῳ διεκρινόμεθα. Sed de συγκρίνειν eadem ait Thomas: Ἐπὶ δικαστηρίου συνεδικάζετο χρὴ λέγειν, ἀ συνεκρίνετο. Συνεκρίνετο γὰρ μετὰ τοῦ ἑτέρου ἐς ἴσχ καὶ παρὰ φιλοσόφοις σύγκρισις, ἣν τὸ ἀνατρέπειν διδάσκει. Ἴσως καὶ ἐφάμιλλον ἐν τῇ συνηθείᾳ συγκρίνειν ἀντὶ τοῦ ὁμοῦ ἢ ἴσον, νόμῳ παρεῖται οὐχ εὕρηται παρὰ τοῖς δημοτικωτάτοις ἢ παλαιῶν. Ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ παραβάλλειν, ἢ παρεξετάζειν, ἢ παραθεῖναι. Pro quo & dicunt εἰκάζειν παραβάλλειν. Attice igitur dixit Epicharmus: συνεκρίθη καὶ διεκρίθη, καὶ ἀπῆλθεν ἄδην ἅλας, πάλιν γὰρ οὐκ ἐγένετο, συνῆλθε δ' ἔνθα, τί τοῦδε χαλεπόν; Atticis etiam Chrysostomus in comparatione monachi & Regis: Καὶ παραθεὶς τῷ ἀλλάλῳ τὸν κατήφειαν θυμηδίαν παρὰ πολλοῖς τάπι πολλῆς τυγχάνοντα ἀπολύσεως. Et Lucianus in imaginibus: Καὶ τοι Νάρκισσον ἐκεῖνα παρεξετάζετο. Ibid. ἐγὼ δὲ σὲ ἐκείνα ἐξίστη ἢ Ἡφαίστιωνα παραθεωρῆσαι με. Et paulo post: Οὐκ ἂν παραζάλειμι αὐτὸν δυοῖν γυναιξὶ φιλεῖν. Ibid. Αἴγιλιψ δ' αὐτῆς εἰκάζειν ἐκεῖνος τὸ ὄμμα εἰς τὸ καὶ ὄρθιον. Quare minus Attice dixit Athenæus: Τὸ δὲ Διονυσίου χρηναῖον πανταχοῦ ὑπάλξεσι παρεικάζειν ἐστὶ ἐκεῖνο συγκρινόμενον. Confudit etiam hanc differentiam ipsemet Lucianus in Parasitice: Ἄξιος, inquit, συγκριθῆναι παρασίτῳ σοφιστοῦ. & Philo: Οὐ γένους ἀξιώσεις ἀδικεῖ ἀνατροφὴ σύγκριτος, *nobilitate cum nomine mortalium comparandus.* Quare minus mirum de Apostolo, qui II ad Corinth. cap. 10 inquit: Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτοὺς τισὶ τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων. In eadem sententia Phrynichus: Σύγκρισις. Πλάτων ἐπὶ μὲν τοῦ

ἀσὸς γᾶν τ εἰπόντα [1] ναὶ τοῦτο δοκεῖ, [2] σὺ, ἔφη, καὶ ναὶν ἐρεῖς, ὡς ἁμαρτάνομεν. ἑτέρου δ ἀπαγγέλλοντος περὶ τῆς ἐπιχωρίας, καὶ εἰπόντος [3] ἡ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα, οὐκ ἄρα, ἔφη, ὁ Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ. [4] καρύῃ δὲ πρὸς εἰπόντος, ὡς δεινὸν εἴργασται, καὶ ἄξιον ἀπωμόσας; καὶ ζυγόμαχον δὲ πρὸς λέγοντος, ὡς τὸν ἐχθρὸν εἶπε, stivitate ludere. Nam ad eum qui dixerat, ναὶ τοῦτο δοκεῖ. Tu, inquit, etiam ναὶν dices, ut peccamus. Alio autem serio narrante quippiam eorum quæ in patria sua acciderant, ac dicente, Illa vero Herculi μιχθεῖσα: Non igitur, inquit, Hercules Ἐμίχθη αὐτῇ. Porro dicenti cuipiam quod haberet opus καρύῃ: Quidnam grave adeo, inquit, & quod dignum ignominia ista sit, abs te factum est? Et ζυγόμαχον, dicente quopiam: Tunc adversus hostem, inquit, ζυγο-

συγκράμματι τῶν αὐτῶν, σύγκρισις Ἀναξιμάνους καὶ Μητροδώρου. Καὶ Θεόφιλος ὁ Σαμοσατεὺς φιλοσοφίας ἐπ' ἄκρον ἀφικόμενος, ἐξ ἀστρικῆς εἰδώς, ὅτι πάντα ἐστὶν ἡ συγκρισις, ἐχρήσατο τῷ ὀνόματι φανῇ. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ συγκρίνειν πρὸς τοῦ δὲ καὶ συμπλέκειν ἀμφοτέρους. Χρὴ δὲ ἀνατάττειν, ὡς παρακάλεσεν λέγειν. Cicero recte I de Natura Deorum σύγκρισιν vertit concretionem. Theophanes Cemmeus, supra sui sæculi captum scriptor elegans, Hom. LVI in festo S. Procopii, hoc sensu posuit σύγκριμα· Κόσμος λέγεται τὸ ἐξ ἑκατὸν καὶ γῆς, ἐξ ὧν ἐν μέσῳ σύστημα καὶ σύγκρισις. Vertit Franciscus Scorus: *Mundus dicitur, quod ex cœlo, terraque, & his quæ in medio sunt interjecta, constitutum atque compactum est.* Male vero Plutarcho σύγκρισις ponitur pro comparatione. *Grav.*

1 Ναὶ τοῦτο δοκεῖ] Vt solœcismo solœcismum explicemus: *Nay hoc videtur.* Vbi ναὶν *nobis* dicendum fuit. quemadmodum Plato loquitur in VI de legibus: Θαυμαστῶς τόγε ἀκόσμως ναὶν πάντως ζωιδοκεῖ. Idem in Symposio: Παρέξομέν σ' ἂν φαίνεσθαι ναὶν. Idem.

2 Σὺ ἔφη καὶ ναὶν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν] *Tu etiam nobis peccamus dices pro* ναὶ ἁμαρτάνομεν, id est, *nos peccamus.* Vtrumque hoc non videtur animadvertisse interpres, ut ejus versionem legenti constabit. *Idem.*

3 Ἡ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα] Hæc Luciani verba ex sequentibus Thomæ Magistri erunt intellectu facillima: Μίγνυται, inquit, ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Nimirum μίγνυσθαι recte dici de viro cum muliere consuescente: male vero de muliere, quæ cum viro rem habet. Hanc differentiam tamen non esse perpetuam argumento est illud Parthenii in Eroticis: Τὴν αὐτῶν μιχθεῖσαν τῷ ξένῳ. Herodotus in Clio: Δεῖ δὲ πᾶσαν γυναῖκα ἐπιχωρίῳ ἐπιμίσγεσθαι ἀνδρί. Ἀφροδίτης ἄνευ ἐν τῇ ζόῃ μιχθῆναι ἀνδρὶ ξένῳ. Attice igitur D. Iohannes Chrysostomus de Babyla martyre: Ἵνα μὴ ὄφελον μίγνυσθαι μητρὶ καὶ ἀδελφῇ· ὅταν ὁ τῆς σοφίας φιλόσοφος ὁμομήτρᾳ, de Zenone ageus. Sic apud Hesiod. μίχθη: ἐν φιλότητι, frequentissime. Homerus hymno in Lunam: Τὴν ἅμα τοῦτο Κρονίδης ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ. Quin & Esdræ IX Hebræi dicuntur miscuisse semen sanctum cum populis peregrinis, qui gentilium filias duxerant uxores. *Idem.*

4 Καρύῃ δὲ τὴν εἰπόντος] Cum quidam prò κείρασθαι tonderi dixisset κερεῖσθαι, quod erat ignominiosum verbum. Differentiam pulchre docet Thomas: Καρύηται καὶ ἐκάρη οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν ἐπ' ἀνθρώπων τῶν κατακερεῖσθαι. Τὸ δὲ κείρασθαι ὡς ἐπ' ἀτίμου. Λυσίας· ἐκείρατο τῇ. Οἶμαι καὶ δηλοῦσθαι τὸν σὺν τιμῇ τοῦ κατασίου. τὸν μὲν γὰρ πολιτικὸν κείρασθαι νομίζω, τὸν δὲ καὶ δεῖ ἀφοσιώσαι. Philostratus in Heroicis: Τὸν κόμην ἂν ἐκείρατο τοῦ τοῦ πατρόκλου. Lysias in Epitaphio: Ἄξιον ἦν δεῖ τοῦδε τοῦ πάρα τῶν κείρασθαι τὴν ἐλάδα καὶ πενθῆσαι δοῦ ἐνθάδε κεκμήκασι. Phrynichus adsentitur Luciano & Thomæ: Κα-

[1] ζυγομαχῆς; ἑτέρᾳ δ' εἰπόντος [2] βασανίζεσθαι τὸ παιδίον αὐτῷ νοσοῦντι, ἐπὶ τί, ἔφη, ἢ τί βελομένῳ βασανίζοιτο; [3] ὁ δὲ πρὸς ταῦτ' εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὁ δὲ Πλάτων, ἔφη, τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐρομένου δέ τινος, εἰ ζυγομαχεῖς; Alio autem quodam dicente puerum ſuum morbo decumbentem βασανίζεσθαι: Cujus gratia, inquit, torquetur? aut quid vult ille qui torquet? Πρὸς ταῦτ' vero cum quidam diceret ἐν τοῖς μαθήμασιν, reſpondit: At Plato ἐπιδιδόναι vocat. Interrogante autem

Καρῆνα enim tradit dici de infami tonſura, καίεσθαι autem de hominibus. Et Moſchopulus: Ἐπὶ τῶν δεῖν πάσχειν ὑπὸ ἀτίμων κωμῳδούντων. Nimirum καρήνα dicebatur de infami illa raſura, qua irebantur in morionum & ſtupidorum, & γελοποιῶν, qui ad cienados riſus inducebantur, capitibus radendis. Illi enim ad cutem rodebantur, cum alii tonderentur. quo alludit Tertullianus de ſpectaculis: *Eas infideles ergo faciem ſuam eſſe, quam navacula mutabant, & inſuper contumelia alaparum objiciebant: ita de dominis præpoſte ludentes. Docere ſcilicet & diabolum maxillam verberandam patienter offerre.* Nam illi moriones raſo capite alapis offerebant malas percutiendas. Sed de hoc ritu dudum viri docti plura. *Grav.*

1 Συγμαχεῖν δὲ τινος εἰπόντος.] Cum quidam dixiſſet ζυγομαχεῖν pro contendere cum familiaribus. Cum hoc verbum proprie ſignificet apud optimos quoſque auctores tantum cum hoſtibus contendere. Probat hoc quod dixi Thomas: Οὐ δεῖ λέγειν περὶ τοῦ φίλου, ὡς πρὸς τὰ δεῖνα ἀεὶ τῷ δεῖνι ἐζυγομάχουν. ἀλλ' ἡμφισβήτουν, ἤριζον, ἐφιλονείκουν. Τὸ γὰρ ἐζυγομάχουν δεῖ ἐχθρὸς λαμβάνεται, ὡσαύτως καὶ τὸ διακεχόμην. Οἷον διακεχόμην τῷ δεῖνι, ἀεὶ φιλῶ. Heſychius in diverſa eſt ſententia, qui ait hoc verbum ſignificare τὸ τοῖς οἰκείοις διαφέρεσθαι, *cum familiaribus contendere.* quo ſenſu accipi debent Plutarchi loca à Budæo in commentariis collecta. Proverbium tamen quod affert Ariſtoteles III Rhetoricorum, φιλάμων ζυγομαχῶν τῷ κυρίῳ pro Thomæ & noſtra facit ſententia, ut & Demoſthenes apud quem ζυγομαχεῖν cum hoſte contendere eſt. *Idem.*

2 Βασανίζεσθαι αὐτῷ τὸ παιδίον νοσοῦντι.] Reprehendit hic Socrates eos qui βασανίζειν, quod eſt probare, explorare, quæſtionem exercere, quæſtioni ſubjicere, torquere, ut vulgo loquuntur, abutebantur & uſurpabant de homine qui morbo vexabatur. Eoſdem & Thomas redarguit inſcitiæ: Τὸ βασανίζειν, inquit, δὲ δοκιμάσεως λαμβάνεται, ἔστ' διὰ λόγου, ἔστ' διὰ πυρὸς καὶ τῶν ὀργάνων. μὴ λέγε οὖν βασανίζεσθαι τὸν νοσοῦντα, ἀλλὰ ἐξετάζεσθαι. Suidas paulo aliter: βασανίζειν, τὸ τὰ αἰσθήσεσθαι καὶ πιμπρᾶσθαι καὶ μαστιγοῦσθαι ἐπὶ τῶν κακούργων· ἀλλὰ τὸ χωρὶς πλαγῶν ἀνακρίνειν καὶ ἐλέγχειν τὰληθὲς διαλύειν. Adduxit tamen idem Ariſtophanis locum hunc contra ſe: Πῶς βασανίζω, σκέψαι πρόπαν· ἐν πίναξι δῆτας, κημίσας ὑπερικίδι μυσιαχῶν, δίεργε, τρεχέτω, ἅτε δὴ εἰς τὰς ῥίνας ἐξ ὀξέος ἰχῶρ, πλίνθους ἐπιθείς. Quæ profecta omnia ſunt πιμπρᾶσθαι καὶ ὄργανα. locus eſt in Ranis. Contra hoc præceptum facit illud S. Matthæi capite octavo: Κύριε, inquit, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς δεινῶς βασανιζόμενος. Adſtipulatur Luciano & Thomæ Harpocration & oſtendit ex Dinarcho βασανίσαι eſſe δοκιμάσαι, idque eſſe ex voce βάσανος, quæ lapidem ſignificat, in quo aurum exploratur. *Idem.*

3 Περὶ τούτου δὲ τοῦ εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν.] Quod hic Socrates ait ἐπιδιδόναι non φωνεῖσθαι dicendum eſſe, in eo forte illi aſſentitur Plato, Iſocrates, & Philoſtratus pro φωνεῖσθαι, δεῖ δοῦναι λαβεῖν & ἐπιδιδόναι dicentes, *progreſſiones facere*, procedere ut loquitur Cicero. Diſſentiunt ab eo Thomas, Phrynichus, Suidas, Thucydides, Euripides, denique ipſe etiam Lucianus qui ait in Hermotimo: Ἐγὼ μὲν φωνοῦσι ἐν τοῖς μαθήμασιν. Et in Paraſitice: Ἐν ἑκείνοις τοῖς τι-

πέχυται προοπίπτοντας. Idem in amoribus: Ἐγὼ δ' ὁπόταν ζέχῃ παιδίας ἱλαρὸν ἢ ἔχει ἡμῶν προοπίαν. Aristides: Οὗτοι γὰρ ἂν προοπίασι τὰ σοφίας, τοῦτ' ἐκπιαίνουσι μεγάλα φρονοῦντας. Phrynichus: Προοπίπτειν, inquit, λέγεται. Τὸ δὲ ὄνειρα προοκαπὶ ἀδύνατον. Suidas: Ὑδίδοσι, inquit, προοκαπὶ, προοδύεται, αὔξεται. Ἐπίδοσιν μὲν οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν, ὃ δὲ προοκαπὶ παρ' ἐκείνοις τὸ ἐλλιπόν. Hesychius in verbo ὑποσπαπίζειν προοπίπτειν dicit significare hanc vocem, quod Cœlius interpretatur *præcidere*, vel *præcaftrare vinum*, quod tum fit cum vini vires sacco franguntur, ut Plinius ait. tale vinum Theophrasto VI de causis plant. c. 24. ὑποπαὲς, quod male vertit Gaza *morale vini genus*, cum sit saccatum, colatum καὶ τὸ ὑδάτινος ut pulchre docuit Vir summus Thomas Reinesius magno eruditorum cum dolore nuperius extinctus, lib. III Var. Lect. cum quo ipsæ litteræ in illa plaga videntur elatæ esse. In Hesychio pro προοπίπτειν legitur προοπίπτειν. quare lexicographi ὑποσπαπίζειν impingere interpretantur. Cum tamen in eodem Hesychio recte legatur ὑποσπαπίσιον ὑποδοχὴ τοῦ οἴνου ἢ προοπίπτειν, *succo colabat*, aut *præcidebat*. Apud Eustathium ad Iliad. V: Καὶ ὑποσπαπίζειν τὸ ἐκ τοῦ προοπίπτειν καὶ ὑφαιρεῖσθαι. Τοῦτο δ' ἴσως καὶ κατὰ τὴν μικρὰν ἁλωπεκίδα οἶνον. Τινὲς δὲ ὑποσπαπίζειν est etiam furari in itinere. nimirum προοπίπτειν dicitur de iis qui saccos & marsupia præcidunt, qui nobis dicunt *Beurs-fnyders*. Sed ut redeamus ad priorem notionem τὸ προοπίπτειν quam culpat Lucianus. In ea legitur apud Euripidem in Hecuba: Προσπίπτω' ἐγὼ σὲ πρὸς θεῶν τῶν κακῶν, *quibus nihil proficimus ad levanda mala quæ sumus passi, nihil faciemus ad priora mala mitigenda*. Herodotus lib. I, voce passiva: Οὐδὲν τὸ παραυτίκα τῶν προοπιπτομένων *nihil rem procedentibus*. Idem in Thalia: Ἐς τὸ μέσον τι ἐδίδου προοπίπτοντα τὸ παραυτίκα. Thucydides in IV: Καὶ τὰ ἀρχῆς ἅμα προοπιπτόντων. Id est, *nobis augentibus illorum imperium*. Προσδοκησάντων, διαπεπιζόντων, ἤγουν προοκαπὶν καὶ ὑπίδοσιν σημαίνει. Hæc Thucydidis interpres. Eodem sensu Lucianus in salutationibus verbo ἐπιδύεσθαι utitur. Οὐ πάλαι, inquit, πρὸς αὐτὸν ἦλθον τοσοῦτον χρόνον ἐπιδυόμενος, ἀλλὰ καὶ τὰ Σεβαστὰ μάλιστα. *Non olim mihi fuisse tanti incrementi in eam pulcherrimam, sed ditissimi Augusti maximæ tempora*. Plutarchus eadem libellorum suorum titulum fecit πῶς ἂν τις αἴσθοιτο ἑαυτὸν προκόπτων ἐν ἀρετῇ, sæpe utens in eo opere verbis προκόπτειν & ἐπιδύεσθαι, & non abstinens interim a nomine προκοπὴ. Εἰδὲ μανθάνειν, inquit, αἱ προκοπαὶ ποιοῦσιν ἄνεσιν. Lucianus quoque in Alexandro, ἱλαπάδας καὶ προκοπὰς διαδέλλοντο. Epictetus in Enchiridio: Παρὰ μίαν ἡμέραν καὶ ἐνδοτὸν ἢ ἀναλλοιωτὸν ἢ προκοπὴ ἢ καὶ σύνεσις. Iosephus etiam utroque utitur vocabulo: Καὶ γὰρ, inquit, εἰ μὴ ἂν ἐδύσατο πόλις εἰ πρόκοπτε τὸ τεῖχος ἀεὶ ἄρξατο. *Neque enim urbi alii virtibus capi potuisset, si murus processisset ac coperat*. Idem: Εἰς μεγάλην παιδείας προκοπὴν ὑπίδοσιν. Et in I Antiquitatum: Τῶν ἡμετέρων καὶ σοφίας οὐ προκοπὴ γλωρίστ εἶχεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ σύγχυσιν διετέλει. Diodorus Siculus de Dione, ἀπὸ τε φιλοσοφίας μεγάλην ἔχων προκοπήν. Cic. XV ad Attic. ep. XVI: *Sed meliorem litteræ spem prolatæ scriptæ, quod ipsum προκοπὴν aliquam significaret*. Non caret itaque exemplo quod dixit Apostolus I ad Corinth. 4. Γέγραπται ἡ προκοπὴ φανερὰ ἦ. Et Epistolæ ad Philippenses cap. I: Εἰς προκοπὴν τῆ διεγχλῶν ἀλλήλοις. Vtitur eadem voce etiam Heliodorus in VII: Πολλὰ καὶ παρ' ἑαυτῆς εἰς προκοπὴν τῆ φαντασίαν λογισμῶν προσεβάλετο. Videtur autem hic auctor in pietisque non satis accurate locutus, quippe qui sæpe posset in id, quod hic aliisque in libris reprehendit Lucianus. Improbat iste in Nefasto διέτρον pro δίτρον vel ὁ δίτρος, διέτρον pro τὸ δίτρον, & δίτρον pro διέτρον. quæ omnia invenias in Heliodoro. Is in secundo: Θάτρου, inquit, τὸ παλαιὸν τὸ πρωτοδίτρου pro τὸ δίτρου. Idem in VI: Θάτρου ἐκκλίσεως διετρίφη, ubi dicendum fuit δίτρου pro ὁ δίτρος. Et in VIII: ἐν ᾧ τὸ ταπεινὸν δίτρον τὸ εἰς διανομὰς πομπὴ τὸ πρότερον ἐκεῖ τὸ Δ' ρυθμικὸς τῶν νεῶν διμεσόδιτρον pro διέτρον. Sed de hoc minus minor quam de Plutarcho, qui in libello de lectione poëtarum, ἀνοῖν ἐν δίτρου ἢ πολλῶν ποιοῦσι πομπὴν dixit pro διέτρου. vide & Thomam Magistrum. *Græv.*

1 Εὐ

[1] μελετήσῃ ὁ δεῖνα, πῶς ὦν, ἔφη, ἐμὲ ἐρωτῶν, εἰ μελετήσομαι, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; [2] Ἀττικίζοντι δὲ τινι, τῇ τυθήκῃ εἰπόντι ἐπὶ τὸ τρίτον, βέλτιον, ἔφη, καὶ σὺ τοῦτο μὴ Ἀττικίζειν κωλυόμενον. καὶ ἐπεὶ τ' εἰπόντα ἦ, [3] σχάζομαί σοι τῷ, ἐπὶ δὲ φείδομαί σοι τῷ, μή τι, ἔφη, διήμαρτες βαλών; [4] ἀφιέντι δέ τινι εἰπόντι καὶ ἑτέρῳ, ἀφιεῖ-

autem quopiam, εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα: Quomodo ergo, inquit, interrogans me an declamaturus sim, dicis ὁ δεῖνα; Volenti autem quodam Atticiſmum exprimere, & dicenti, τυθήκῃ die tertio: Satius, inquit, foret, etiam hic non Atticiſſare adeo te, quando malum imprecaris. Ad eum autem qui dixerat, σχάζομαί σοι τῷ, pro φείδομαί σοι τῷ: Nunquid, inquit, aberrasti jaculando? Quodam vero ἀφιέντι dicente, & altero

1 Εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα] Vitium eſt in μελετήσῃ quod apud Atticos eſt ſecundæ perſonæ, pro *declamabis*. Barbaris vero eſt tertiæ perſonæ vocis activæ ut loquuntur γαμματικοῦ παῖδες, pro *declamabit*. Meminiſſe hic debet ſtudioſus lector verbum μελετῶ tametſi futurum medium uſitatius habeat quam activum apud Attice loquentes, utendum tamen eſſe ſocioſo activo, non medio. Teſtantur hoc Philoſtratus & Lucianus. Philoſtratus in Marco Sophiſta: Καὶ προσκαλεῖται ἴσα καὶ μελετήσομαι. Idem in eodem: Μελετήσας δὲ καὶ μελετῶντος ἀκροασάμενος καὶ ἐνωμοσάμενος καὶ ἐνδυσάμενος. Lucianus in mercede conductis: Οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ἑτέρους ἐκ παιδὸς ἐπὶ τῷ διάντῳ καλιδιάτα μελετήσαντας μὴ ἐπὶ δίκαις ἀναστῆναι. Et in Demonacte: Γέγονα δὲ πολλοῖς μελετήσων. Proinde dicendum: μελετῶ, μελετήσομαι, ἐμελέτησα, μεμελέτηκα, μεμελέτησας, ut ab ἐπαινῶ, ἐπαινέσομαι, ἐπῄνεσα, ἐπῄνηκα, ἐπῄνεσας, ab ἀκούω, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκήκοας. Grev.

2 Ἀττικίζοντός τινος καὶ τυθήκῃ εἰπόντος ἐπὶ τρίτου] Cum quidam *Atticorum amulus dixiſſet in tertia perſona* τυθήκῃ, quod apud Germanos Atticos eſt ſecundæ perſonæ: quare ſequitur βέλτιον καὶ σὺ τοῦτο μὴ Ἀττικίζειν κωλυόμενον. Hoc eſt: *præſtaret vel hic tu non Atticiſare mortem imprecantem mihi, dicis enim: mihi moriaris.* Ariſtophanis in Nebulis: Τὸ δ' ἐξαναὶ τυθήκῃ. *tu moriaris.* Hoc quod diximus declarant etiam Thomæ verba ideo à nobis non omiſſa: Τυθήκῃ, inquit, ἐπὶ μιᾶ ὀλίγον μέλλοντος λέγω. Πλάτων δὲ ἐν Γοργίᾳ ἐπὶ μέλλοντος σύγχρονα λέγει. Τυθήκῃ οὖν τὸν ἂν δίξῃς. ἐξ Αἰσχίνου. Εἰ μὴ τις ἀξιοῖ μεταθεῖν, τυθήκῃ. ὅπερ καὶ Δυκιανὸς ἐν τῷ Σολοικιστῇ ἀπαγορεύει. Græca tamen Platonis exemplaria, quæ ego quidem viderim, τυθήκοις habent non τυθήκῃ, ut placet Thomæ. Proinde vitandæ amphibologiæ cauſa dices cum Luciano in Dialogo Terpſionis & Platonis. πότε καὶ τυθήκοιμι ἢ χαρίεν ἐγκώμιον. Micyllus hic perperam vertit ἐπὶ τρίτου *in diem tertium*, cum verterc debuerit *in tertia perſona*, ſubintelligitur enim πρόσωπον. Aliquoties εἰς τρίτον ut Attice ſubintelligatur ἡμέραν, *in diem tertium*, vel *perendie* ſignificat. Syneſius: Εἰς τρίτον ἤκειν ἐπήγγελε. Ariſtides: Καὶ ἦκεν εἰς τρίτον. Thomas: Οὐ λέγουσιν, inquit, οἱ Ἀττικοὶ εἰς τρίτον ἡμέραν, ἀλλ' εἰς τρίτον μόνον. Heliodorus: εἰς τρίτον ἐξώρμουν. Addit tamen Ariſtophanes ἡμέραν in Lyſiſtrate: ἀλλ' εἰς ἑτέρην γ' ἐν ἡμέραν. Idem.

3 Σπουδάζομαί σοι τῷ] Hic omnes Græci Magiſtri tacent. Apud unum Laſcarem Conſtantinum legitur, σπουδάζομαι φείδομαι ſignificat ἀκριβολογοῦμαι δὲ ἐλεῶ, præparatum eſſe & miſereri, quod an hic locum habeat neſcio. Ea certe ſignificatione videtur verbum σπουδάζομαι poſitum eſſe ſecundi Maccabæorum cap. 14. Καὶ ἴδιόν σου πολίτην σπουδάζομαι. Id eſt, *parcens*, vel *miſertus*, vel *conſultens*, ut vertit interpres illic. Idem.

4 Ἀφιέντι δέ τινος εἰπόντος] Negat hic Lucianus rectè dici ἀφιεῖν & ἀφιέναι, pro eo enim dicendum ἀφιέμενος. Thomas: Γεγένηται ἐξαίνων. Non imitandus igitur

ξεινον, ἄρ᾽ οὐ φημί, ἔφη, σὺν οἶδα. ὡς δὲ τὸν λέγοντα [1] πλὴν εἰ μή, πῶς, ἔφη, [2] διπλᾶ χαρίζοι. τὸν δὲ [3] χρᾶσθαι τινὶ εἰπόντα, ψευδατικὸν, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τὸν δὲ λέγοντα ἀφιξάνειν: Vtrunque, inquit, non noui. Ad eum autem qui dicebat πλὴν εἰ μή: Hæc, inquit, dupla gratificeris. Et χρᾶσθαι cum quidam diceret: Pseudaticum, inquit, verbum est. Rursum di-

igitur Heliodorus ἀνίζων καὶ ἀναλάμβανον, quemadmodum nec illud Basilii in epistola πρὸς τὸν ὑφ᾽ ἑαυτὸν ἀσκητάς. ὅτι οὐ πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον βλέποντες ἀλλὰ διαβάλλειν πειρᾶς ἡμᾶς ἐπιχειροῦσι. Sic τὸ ὄρη μεταξὺ νειν legitur in sacris litteris pro μεταξύ νειν. Diod. Sic. libro 18. Τάττουσι μὲν πολλῶν ἀκολούθων ἐπιτιμήσεων οἱς ἐπιχείρησι τὰ φιλικὰ. Et in eodem libro: Ταῖς δὲ πόλεσιν ὑπερβαλλόντως ἐπιβαρίκει. Idem tamen eodem libro recte dicit: Τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρησεν ἀφιξάνειν τὸ Πολυμέρχοντος τὸ Ἀντιγόνου φιλίας. Polybius: Ἐπὶ δὲ τοῦτο τὰ τοὺς συμίζειν καὶ συναναβαλλόμενοι ἀθυμίαι σφίσιν. Quo verbo idem videtur in utitur Apostolus. Grav.

1 Πλὴν εἰ μή] Ideo à Socrate reprehenditur hæc locutio, quod qui paulo accuratius locuti sunt πλὴν εἰ tantum dixerunt, vel εἰ μὴ solum, auctor est Phrynichus. Cæterum Thomas est in diversa sententia, cujus hæc sunt verba: Ἀμφότερα λέγε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε, ἢ χωρὶς εἰ τόδε εἰ καὶ φρόνιμος εἶναι λέγε πιθέμενον μᾶλλον μέ. Ἐπιτρέχει φαμὲν πλὴν εἰ τόδε καὶ πλὴν εἰ μὴ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ μὴ τόδε ἔστω καὶ χωρὶς εἰ τόδε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε. Λακεδαιμόνιος ἐφ᾽ βίαν πεῖσαι· πλὴν εἰ μὴ σκαπανέα καὶ ὑφορῶν αὐτὸν ὑποδεῖλιον. Κρεῖττον μὲν τὸ εἰ χωρὶς τὸ μὴ λέγειν. Lucianus hanc præceptionem suam sæpe non servavit. Dicit enim in dialogo Diogenis & Mansoli: Πλὴν εἰ μὴ τοῦτό φησ ὅτι ἐμὲ ἄλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς. Idem in mercede conductis: πλὴν εἰ μὴ κἀκεῖνόν τις; Moxque πλὴν εἰ μὴ ὑπερχρῆν σοι. Idem in ratione conscribendi historiam: Ἐκτὸς εἰ μὴ τοῦτο γίνεσθαι τὸ. Ibidem: Ἐκτὸς εἰ μὴ δίξεσθαι δίον. Idem in Imaginibus. Ἐκτὸς εἰ μὴ σὺ τοῦτο εἶναι ἡ Ἀθηνᾶν ὑπείληφας. Et paulo post: Ἐκτὸς εἰ μή τινα νομίζεις ἀληθάστας διϊσήμου εἶναι. Idem in Piscatoribus: Ἐκτὸς εἰ μὴ χρὴ Σκίωνα ἢ Εὐρυτον εἶναι ἢ φύσιν ὡς Μάσσης εἰντάδειν. Demosthenes πρὸς τὸν Ξενοφῶντα· πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγουσιν. Idem in IV Philippica: Πλὴν εἰ μὴ τῷ πρὸς τοῦτο ἐναντία ἐξεθεία χρονίμα. Sic & Heliodorus in VIII, πλὴν εἰ μήτις δαιμονιοποιία ἐστὶ δαίμονος. Plutarchus in Coriolano, πλὴν εἰ μή τις θέλοι τὸ Ἀλκιβιάδην ὑποπίπτειν τελευτήσον στρατηγόν. Idem in Demosthene: Ἐκτὸς εἰ μὴ τὰ δία πρὸς τὸ ἀναφαλαίου λόγον ὁ ἀντιφάνης τοῦτο πέπαικεν. Apostolus I ad Timoth. V. Ἐκτὸς εἰ μὴ ἐλεγμένων.

2 Ταῦτα ἴσως διπλᾶ χαρίζῃ] Hæc, inquit, gemina gratificaris, vel largiris. Micyllus gratificatur verum, cum tamen χαρίζω activa voce dixerit nemo, quod & Salmuriensis editor, Ioannes Benedictus, vidit. Idem.

3 Τινὸς δὲ εἰπόντος χρᾶσθαι] Cum quidam dixisset χρᾶσθαι pro χρῆσθαι, sic vel oraculum consulere. Philostratus in Heroicis: Χρᾶσθαι μὲν γὰρ καὶ τοῖς οἰκεῖ μαντείοις Ἀχαιοῖς. Herodotus tamen χρᾶν & χρᾶσθαι dixit in Terpsichore: Καὶ ὅτου αὐτὸς πυθέσθαι χρήματα χρᾷ. Ibidem: Ἡ δὲ πυθίη οἱ χρᾶ αἱρήσειν, respondet. Idem in Clio: Τὸν προθυμίας αὐτὸν διαχρᾶσθαι. id est, occidere. Pausanias Achaicis: Ἐχρᾶτο νούσῳ τῇ νόσῳ. Cæterum de χρᾶσθαι & χρῆσθαι Moschopulus: ἐχράσατο, inquit, ἀλλὰ χρῆται, καὶ ἐχρᾶσθαι, ἀλλὰ χρῆσθαι. Homerus: Ψυχὴ χρησόμενος Θησέως Τυρσιάδαο. consulturus. Libanius in Antirrhetico: Τοῦ Θεοῦ χρησόμενος. Deum consulturus. Latini in eadem notione utuntur adhibere. Cicer. IX ad fam. Cum adhibuisses domi meæ Lupum me, & Libonem & Servium consobrinum tuum, qua mea fuerit sententia, cognoscere te ex Ch. Scio arbitror. id est, Cum me & Libonem & Servium, quos in aedes meas inscessisset, consuluisset. Id III de Offic. Gratidianus cum prætor esset, collegamque prætorem tribuni plebis adhibuissent. id est, in con-

γοντι ἔκτοτε, καλὸν, ἔφη, τὸ εἰπεῖν ὀκπέρσαι· ὁ δὲ Πλάτων, εἰς | dicenti ἔκθετε: Pulchrum, inquit, fuerit ὀκπέρσαι dicere. nam Plato

εἶς

consilium vocasset. Sueton. Claud. *Adhibitis principibus.* Florus l. 1. *Gemini erant, inter auspicaretur & regeret adhibere placuit Deos.* Id est, *Deorum sententiam per auspicia explorare, consulere Deos per aves* χρᾶσθαι θεοῖς. Sic hic locus ex Iornande & antiquis Flori editionibus legendus. ut præclare vidit Gronovius ὁ πάνυ. vulgo male *adhibuere oracula.* Cic. IV ad fam. 7. *A tuis reliquis non adhibemur.* hoc est *consulimur.* Sed de hac istius vocis notione pluribus egit vir doctissimus & ingenii elegantissimi ac sollertissimi Ioannes Schultingius, qui non ita pridem in ipso flore ætatis, cum magna & præclara minaretur, extinctus est, flebilis omnibus, iis præcipue quibus litterarum interiorum salus curæ, candor autem & morum sanctitas amori sunt, in notis in Senecæ declamationes propediem bono publico edendis. *Grav.*

1 Τῷ λέγοντι ἔκτοτε] De eo Phrynichus: Ἔκτοτε χρὴ μηδένα πρόσωπον εἶπας, ἀλλ' ἐξ ἐκείνου. Idem inferius: Ἀπὸ τότε ὃ ἔκτοτε μὴ λέγε. ἀλλ' ἐξ ἐκείνου, καθὰ καὶ ἡ τῶν χρηστηρίων ὑπηρέτησις τὰς προθέσεις. Et Thomas eadem fere, qui & alibi negat præpositionem recte componi cum adverbio. Quare ἔκπαλαι, ἔκτοτε, ὀκπέρσαι, ὀκπέρσαι, & ἀπὸ τότε non sunt recepta Atticis, qui pro eis dicunt ἐξ ἐκείνου, ἀπ' ἐκείνου, ἐκ παλαιοῦ, ἐκ τούτου. Herodianus in IV: Καὶ ἐξ ἐκείνου μᾶλλον ἢ λοιπὸν Θεῶν θρησκεύειν. Et paulo post: ἐξ ἐκείνου δὲ ἐχρήσαντο ἀλλήλοις. Xenophon in tertio Institutionis Cyri: Ἐκ δὲ τούτου Κῦρος ὑπηρέτας τοὺς φρονίμους. Idem in eodem: Ἐκ τούτου εἵποντο τῷ πάντες ἐς ἕλεγον. Sic tamen sacri scriptores Matthæus cap. XVI: Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν, pro quo Lucianus in Demonacte, ἐς τοσοῦτον ἀρξάμενος πρᾶος καὶ ἀνθρώπινος. Idem in Dialogo Cyclopis & Neptuni: Καὶ ἀπ' ἐκείνου τυφλὸς εἶμί σοι ὁ Πόσειδον. Invenies apud Matthæum cap. 23: & 26, & apud Ioannem cap. 13. In II ad Corinth. 8, 9 legitur ἀπὸ πέρυσι. Pollux in primo περυσινοῦ inquit τρίτου ἔτους τινί. Lucianus omissa præpositione in Hermotimo: Μακρῷ τινι δεῖται ἔγχει πέρυσι. Demosthenes in III Philippica: Οὐδὲ αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι. Xenophon in III Ἑλληνικῶν· ὑμεῖς μὲν οἱ αὐτοὶ τοῦ δὲ καὶ πέρυσι. Plato in Euthydemo πέρυσι δὲ ἢ περυσινοῦ ἐδέπω ἦσθα σοφός. male περυσινοῦ impressum est. Meliores scriptores semper opinor sine præpositione utuntur πέρυσι. quare in eo quod sequitur εἰρωνείαν esse censeo. Καλὸν ἴσως τὸ εἰπεῖν ὀκπέρσαι. Invenies tamen περυσινοῦ etiam in epistola quadam Libanii ἀναμνησθέντος, inquit, ἓν ὅπως ἦλθες περυσινοῦ. Ἔκπαλαι legitur II Petr. c. 2 & 3. Sed de hoc minus mirandum quam de Arriano, qui in primo inquit: ἐς λογισμὸν ἦκπαλαι. Vtuntur etiam D. Basilius & Plutarchus. Ille quidem ad Athanasium scribens: ἦν, inquit, ἔκπαλαι πρὸς ἐμὲ σῆς πιμότητος ὑποδηλοῦν ἐγκλήμα. Hic vero in Themistocle, παρασκευὴ καὶς ἔκπαλαι πεποίηκε. Et πρὸ βραδέως. Τιμωρεῖσθαι ἔκπαλαι δὲ ἠπείχθην. Idem tamen Attice dixit in Timoleonte: ὅπλων τιθησαυρισμοῦσιν ἐκ παλαιοῦ. Et Philostratus in Heroicis Dialogis: ΦΟΙΝΙΞ καὶ ἐκ παλαιοῦ δὲ ἐξ ἐμοῦ διδάσκαλόν τε ἐς σοφὸν ἦν καὶ ποίησις; ΑΜΠΕΛΟΤΡΓΟΣ. ἐκ παλαιοῦ ξένη. Herodotus: Ἐπείγε ἀπαιρεῖσθαι ἐκ παλαιστέρου. Idem in eodem primo libro: Ἦν γὰρ αὐτόθι μαντήιον ἐκ παλαιοῦ ἱδρυμένον. Idem in Vrania: ἦσαν ὑμέτερα τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ. Pollux in primo: Πάλαι, inquit, πρῴπαλαι, τρίπαλαι. Aristophanes in Equitibus: Τρίπαλαι κρέμαμαι βυλόμενός σ' ἀπεργάσειν. Αλλ. Ἐγὼ δὲ δικέπαλαί γε καὶ διδυμόπαλαι, ἑπτάπαλαι, ἑκατόπαλαι πάλαι πάλαι. Iam vero de illo ἔκτοτε quid mirum à scriptoribus sacris usurpari, cum ne ipse quidem Lucianus ab eo prorsus abstinuerit: Ἔκτοτε, inquit in Asino suo, ἐξ ἐμοῦ περάτε ἤλθον εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος ἔτος ἐξ ὅτε παραλύσεως. Athenæus in Dipnosophistis: ἐς ἔκτοτε οἱ πρότερον κωλύμενοι Διονυσοπόλαξις, Ἀλεξανδροπόλαξις ἐκωλύθησαν. Arrianus I Ἀνάβασ. ἐς ἔκτοτε οἱ Σιδήται ἐς Καδικίζειν. Iosephus: Ἔκτοτε μετ' ὀλίγας ὁ Ἀχάιος αὐτὸς ἐλάμβανεν. Idem.

1 Τῷ

τοπ λέγ. [1] τῷ δ ἰδὲ ἐπὶ τῷ ἰδὲ χωρίμ τινὸς, ἕτερα αὐτ' ἑτέρων, ἔφη, σημαίνεις. [2] ἀνθλαμβάνομαι δ ἐπὶ τῷ συνίημι λέγοντός του, ἔφη, πῶς ἀνθρωπικῶς δηλαδὴ λέγοντος, φησὶν ἀνθρωποειδέσθαι. [3] βραδίον δέ, τοῦ εἰπόντος, οὐκ εἰς τοπ dicit. Ei vero qui ἰδὲ pro ἰδὶ: Alia pro aliis, inquit, significas. Cum quidam autem ἀνθλαμβάνομαι pro συνίημι diceret: mirari se ait quo pacto ὁ ἀνθρωπικῶς λέγων, diceret ἀνθρωποειδέσθαι. βραδίον autem dicente quopiam: Non est simile, in-

1 Τῷ δὲ ἰδὲ ἐπὶ τῷ ἰδὶ] *Cum quidam* ἰδὲ pro ἰδὶ *uteretur.* Haut scio an velit Lucianus ἰδὲ adverbium poni sine accusativo post se. Nam ita video plerosque omnes eo usos, ἰδὶ vero verbo addi accusativum. Nam quod ἰδὲ Attice dici pro ἰδὶ scribit Thomas, id nobis non obstat. Nam ἰδὲ de quo Thomas, agit verbum est imperativi modi, scribiturque tono circumflexo. Ἰδέ, inquit Thomas, Ἀττικοὶ λέγουσιν ἀντὶ τοῦ ἰδὲ. Εὐριπίδης Ἑκάβῃ. Ἰδέ μοι κἀνδάκρυσος οἷα ἔτι κεκμηκέ. Greev.

2 Ἀνθλαμβάνομαι ἐπὶ τῷ συνίημι] Cum quidam diceret ἀνθλαμβάνομαι *affirmo* pro συνίημι *intelligo.* Sic tamen Iosephus VI Ἀλώσ. Πρῶτον μὲν πάντες ἀνθλαβέσθαι ἔφασαν καὶ κτύπου. id est, *se sensisse, audisse, intellexisse.* Suidas dictione κολοβὸν, κύπρος δ' ὁσμῶν ἀνθλαμβάνονται. Scholiastes Sophoclis in illud in Ajace Mastigophoro: Καὶ ξυναγωνίζου φρενὶ, ἴσθι, inquit, ὀξέως συνίεμι καὶ ἀνθλαμβάνομαι. Suidas Σκιάζειν ἀντὶ τοῦ ἀμυδρῶς ἀκούειν· ἀνθλαμβάνεσθαι, id est, *accipimus, intelligimus.* Vide etiam Budæum qui duobus Alexandri Aphrodisei locis ostendit ἀνθλαμβάνεσθαι esse sensu percipere & ex Basilio ἀνθλῆψιν perceptionem. *Idem.*

3 Βράδιον δὲ τινος εἰπόντος] *Cum quidam dixisset* βράδιον pro βραδύτερον. βραδύτερον, inquit Thomas, *i* βράδιον; ἀκουστικὸν γὰρ, καὶ Ἡσίοδος· τὸ Ἡμέραις βράδιον ἢ ταχὺ ἀλλύοντι φαείνῃ. εἰσὶν δ μέντοι Λουκιανὸς ὁ ἐπιχωρ. καὶ σὺ εἰκῇ βραδύτερον ἀλλὰ καὶ σεμνότερον ὄψομαι. Attice igitur Lucianus in mortuorum Dialogis: Εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν. Et Diodorus Siculus: Καὶ πάντα μὲν ἀκριβῶς βραδύτερον κατεφέρεσθαι. Audiendus & Phrynichus: βράδιον, inquit, τοῦτο Ἡσίοδος μὲν ἔλεγεν. βραδίων τις ἔφασαν Ἕλληνες φαείνῃ. Πλάτων δὲ καὶ Θουκυδίδης καὶ οἱ δεκαμόνιοι βραδύτεροι. Thucydides in II: Τὸ ὕδωρ τὸ ἡμέτερον ἧττον ἐκείνοις βραδύτερον αὐτοὺς ἐλθεῖν. Plato in Timæo. Θᾶττον μὲν τὰ τῶν ἀλλοίων, τὰ δὲ μᾶλλον βραδύτερον ἀφοιοῦντα, τῇ δὲ ταυτὸν φορᾷ τὰ τάχιστα ἀφιέντα τὸν τοῦ βραδύτερον ἰόντων φαίνεσθαι καταλαμβάνεσθαι καταλαμβάνοντα. πάντας γὰρ ἕλικας αὐτῶν στρέφουσα ἕλκει· διὸ τὸ ὀκτὼ μὲ τὰ ἑαυτοῖς ἅμα ἀφοίνατα τὰ βραδύτατα ἀπίοντ' ἀφ' αὐτῆς ἔσης τὰχίστης ἴσχυται ἀπέφηνεν. Hæc Platonis verba Cicero elegantissime vertit: *Cum alia majorem lustrarent orbem, alia minorem tardius quam majorem, celerius qua minorem, motu unius ejusdemque naturæ, qua velocissime movebantur ea celeritate vinci à tardioribus, & cum superarent superari videbantur. Omnes enim orbes eorum quasi helicis inflexione vertebat, quia bifariam contrarie simul procedentia efficiebant ut quod esset tardissimum id proximum fieret celerrimo.* Parum igitur Attice Plutarchus in Dæmonio Socratis: Καλόν, inquit, ἀνοίγειν καὶ ἀναπτεῖν βράδιον ὑπαχούοντας. Sic & loquitur in Pompejo, in Catone majore, in libello πρὶ ἀοχησίας. Heliodorus in III, & initio libri VI. Iosephus in IV Orig. βράδιον γὰρ ἀπήλαυν οἱ γοητεῖς τὴν Συρακόσιαν. Notandum porro in Platonis loco Attice dictum esse θᾶττον pro quo minus eleganter τάχιον, & ionice τηχύτερον diceretur. Heliodorus in IV: Εἰ μὴ θᾶττον ἐξεῖσμαν. Idem ἐκείνης μὲν δὴ καὶ λέγω θᾶττον, melius dixit quam in primo καὶ λόγῳ τηχίων ἐκπεσὼν ἐχθείσα. Thomas: Θᾶττον, inquit, Ἀττικαὶ, τάχιον Ἕλληνες. Idem Phrynichus, quare ea verba quæ sequuntur apud Lucianum omnino per ironiam vel cum interrogatione sunt le-

ἔση, ἔφη, ὅμοιον τῷ [1] τάχιον. [2] βαρεῖν δὲ τινος εἰπόντος, σὺν ἔση, ἔφη, τὸ βαρυώσειν, ἢ νενόμικας. [3] λίλοιχα ἦ, τὸ εἴλαχα λέγοντος, ὀλίγον, ἔφη, καὶ παρ' οἷς ἁμαρτάνεται. [4] ἵπταδαι ἦ ἐπὶ τῷ πίπταδαι

inquit, verbo τάχιον. Et rursum βαρεῖν dicente quopiam: Nō licet, inquit, βαρυώσειν, quemadmodum putasti. λίλοιχα item pro εἴλαχα dicente quodam: Modicum, inquit, etiam apud quos peccatur. Multis autem ἵπταδαι pro πίπταδαι dicentibus, quod

legenda (I.) ὂχ ὅμοιον τῷ τάχιον; *an non est simile?* vel *scilicet non est simile.* Philostratus in Heliodoro: Εἰσκαλέμενον δὲ ἤρετο εἰς τὸ θᾶττον ἢ ᾤετο εἰς τὸ νοσῆσαι αἰτιᾶσθαι. Lucianus in ratione conscribendi historiam: Θᾶττον ἂν ἐξ ὑμοιρείσειεν. Idem in Toxari Θᾶττον γὰρ τέκνομα ἴκασι αὐτῶν ἐπιλάθεται, & mox καὶ θᾶττον ἀνθίσω. Non dicit tamen sine exemplo Apostolus I ad Timotheum: ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον. Et ad Hebræos: μᾶλλον ἐκ τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Plutarchus enim in connubialibus præceptis σύνηστας δὲ τάχιον ἢ μὰ τὴν ἐπίεζε δυναμένη χύσιν ἅμα καὶ τρίφειν ἐπιλάζεται. Iosephus IV ἀρχαιολογίας: Ἀναλισκομένων τι τῶν ἐπιτηδείων τάχιον ὑπ' αὐτῆς. Idem in secundo Originum: Ἀλλὰ τάχιον ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τῆς σίτης. Idem: τάχιον ἐξῆλθον ἀλύοντες. qui tamen alibi fere θᾶττον dixit. Dionys. Halicarnass. lib. VI ἀγωνιστὰς ταχίστους ἢ φρονιμωτάτους. Herodotus in Melpomene: τάχιον συμμίσγομεν ἢ ἐς μάχλιον ὑμῖν. Diodorus Siculus in XX: Καὶ τάχιον μᾶλλον ἔπλεον ἢ τὸ βαδίσεσθαι. Idem in eodem: Τάχιον τὸ προσοδιάσαι ἀπάντων ἐπιτελεμβίων. Id est, *expeditione celerius.* Arrianus in Periplo: Οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ τάχιον. Idem in VIII expeditionis Alexandri, qui liber solus Ionice scriptus est, ταχύτερον, dicit, ἔς γὰρ τότε γῆρας τοσῷδε ταχύτερον ἐπέρχεται. Et paulo post: Καὶ γὰρ τὸν κῆρυκα ὧν τούτῳ τῷ χείρει σφαλέντα τι ταχύτερον μᾶλλον ἢ ἄλλος αὐτὸς ἔτι Μεμαδίνις ἀνήγαγε ἐς Φάσιν ταχύτερον. Sed hoc facit hic imitatione Herodoti, qui in Thalia, ἐπείσθη, inquit, ταχύτερα ἢ σοφώτερα. quod & Diodorus Siculus imitatus est in XX libro suæ bibliothecæ: Ταχύτερον ἐκινδύνευσαν αὖτις θᾶττον τὰ σκήπτρα συγκλυσθῆναι. Græv.

2 Βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος] Idem Thomas docet: Βαρυώσειν, inquit, χρήσιμον, βαρεῖν δὲ ἄχρηστον παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἀρχαίων. σπλὴν ἐπὶ φαρμακειμένων ἐβεβάρηκε, λέγουσιν ἀλλὰ βεβάρυγκε εἰς φαθητικὴν σημασίαν. Ἀριστοφάνης δὲ τοὐναντίον τῶν ἱερῶν. Οἱ δὲ ἦκον οἶνῳ βεβαρυμένοι οἱ ναῦται. Plato tamen in Symposio hoc ipsum passiva voce dixit. Βεβαρυμμένος, inquit, ὁ σώφρων μαθυδαὶς τῷ νέκταρι (οἶνος γὰρ ἔπω ἦν) εἰς τὴν τοῦ Διὸς κῆπον εἰσελθὼν βεβαρυμένος ἐκάθευδεν. Suidas in eandem sententiam, quam Thomas probavit, dixit: Ἐβαρύνετο μυριάσαι, ἀντὶ γὰρ τοῦ λέγειν ἐβαρέτο, ἢ βαρεῖται, ἢ βαρύμενος. Οὐδὲ ἄλλην τινὰ κλίσιν ἀνοσιέσθαι, ἀλλὰ βαρυώμην, ἐβαρυώμην. Πολύζηνος· Ὁ δὲ ἐξαναστὰς ἀφοῦτο, τὸ μὲν ὑπὸ τῆς ἀρρωστίας, τὸ δὲ ὑπὸ τῆς ἡλικίας βαρυώμενος. ἦν γὰρ ἐβδομηκοντούτης. καὶ αὖθις ὀργῇ δὲ τούτῳ βαρυωμένῳ τῷ σώματι. Improprie igitur Lucianus in Aëtione: ὁπότε δὴ λάθρῃ φέροντες βαροῖντο. Idem.

3 Λίλοιχα δὲ τὸ εἴλαχα λέγοντος] *Cum quidam pro εἴλαχα dixisset* λίλοιχα. Ἐξέλαχεν, inquit Thomas, ὡς ἐλίλοιχεν. Lucianus tamen sui oblitus dicit in amoribus, Χαρικλῆς ἐλιλόιχει. Tametsi idem in eodem libello Attice dixit ἀνθρώπου σύγκλυσον εἴλαχα τάξιν. Idem.

4 Ἵπταδαι δὲ ἐπὶ τῷ πίπταδαι σολλῶν λεγόντων] *Cum multi dicerent* ἵπταδαι *pro* πίπταδαι. Sic legitur, sed perperam uti apparet ex Thoma & Luciano in Nefasto: Ἐῶ, inquit, ἵστε τὰ ἀρχαῖα τῶν τριῶν μητόων, καὶ τὸ ἀνατεμία, καὶ τὸ πίπαμαι, ἐς τὸ ἀκριβέστερον. Thomas vero: πίπαμαι ἔδεις τῶν Ἀττικῶν εἶπεν ἀλλὰ πέπομαι. Quare hic pro πίπταδαι omnino legendum πέπταδαι. Sed ut ad ἵπταμαι redeamus reprehenditur ἵπταται à Luciano in Lexiphane. Locus infra refertur. De πέπομαι vero & ἵπτα-

πολλῶν λεγόντων, ὅτι μὲ λάσι τ πτήσιος τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. [1] Δευτερᾳ δέ τινος εἰπόντος, ὡς δὴ Ἀττικὸν, Ϲ τ φάτνον ἐροῦμεν ἔφη. [2] φακὸν δέ τινος εἰπόντος, ἐδηδοκέναι, κᾳ πῶς ἂν, ἔφη, φακόν τις φάγοι; ταῦτα μὲ τὰ Σωκρατικά. ἐπανίωμεν δ, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὸν ἀμείλατον τῶν ἀρχαίων λόγον, κἀγὼ μὲ καλῶ τὸν βελτίστους εἶναι ἄλλως, σὺ δ γνώρισον· δίμοιρα γάρ σε κἀν νῦν δωνήσεσθαι, τοσόνδε γε ἐπανεκόσαντα τ ἐξῆς λεγομένων. Σω. ἴσως μὲ ἐδὲ νῦν δωνήσομαί σε λέγοντος, ὅμως εἰπέ. Λυ. Ϲ πῶς

quod ἀπὸ τ πτήσιος quidem verbum hoc deſcendat, plane ſcimus. Περιστερὸν autem quodam dicente quaſi hoc Atticum foret, etiam τ φάτνον dicamus, inquit. Rurſum dicente quodam ſe φακὸν comediſſe. Et quomodo, inquit, φακὸν aliquis comederit? Atque hæc quidem Socratica illa ſunt. Redeamus autem, ſi videtur, ad certamen priorum verborum. Ac ego quidem citabo ea quæ optima videntur eſſe tota, tu vero cognitionem fac. Arbitror enim vel nunc poſſe te, quippe qui tam multa ordine jam audieris. *Sol.* Fortaſſis ne nunc quidem potero. te dicente, ſed tamen dic. *Lyc.* Quomodo

---

ἴσπαμαι Thomas. Πότομαι, inquit, οὐχ ἴσπαμαι. Καὶ Λυκάνῳ· ἐν τῇ οἴδα ὅτι σε θυμαίνῃ σκώμματα ὑμὸν ἐδηγολῆ· σὺ γὰρ ἐκεῖνος ὁ πότομος μᾶλ' ὅπως ἂν ὑμῶν ἀκούσας, ποτόμῳ· ἢ αὖθις ὑπὸ τ λόγων ἐν τῇ συλλόγῳ. Phrynichus: ἴσπαμαι παραπτέον εἰ Ϲ ἅπαξ εἴη σπ καὶμμον ἢ δὶς πέπτωκεν ἢ λέγα. Vtitur Lucianus utroque viciſſim, frequentius tamen τῷ πότομαι. In Dialogo Tritonis & Nereidum: Η' δὴ φερόμενον ποτόμῳ. Et in Muſcæ encomio: ἀλλὰ μετ' οἴδης πίπτειν. Idem in libello de ratione ſcribendi hiſtoriam: Καὶ τῷ Περσίως ἐπ σωὶ τῇ μαθόσῃ τ ἐκέσε γνώμῃ ἀφεπετομήν. Idem tamen in amoribus dixit, ἐλάθομι βοίζῳ δὶ ἐπάμαδα. Et in Deorum judicio, ἐξ ἀφανῆς κρεπτάλαθροι. Ibidem, ὅποτε ἴδη ἐν τῇ ἀεπῷ λιβ συμπαιρεπάμιμον αὐτῷ. Heliodorus initio V: Μονοὺ δὶ πταμόμιλι τ ὀλκάδα παρημαίζοντο. Gregorius Theologus Baſilio: Τάς τε ὠδῖνας ὀρεῖδας ἐδόντας μὲν ἀλλὰ τ λιμὸν καὶ παρεπταμόμας μὲν ἀλλὰ τ ὁρμίαν. Græv.

1 Περιστερὸν δὲ τινῶ εἰπόντος] Adverſatur Luciano recta Athenæus Dipnoſophiſt. IX: Α'ττικοὶ ἢ ἀρσενικῶς περιστερὸν καλοῦσιν. Α'λεξις Σωτείχοντι. Ο'λόμπος Α'φροδίτης εἰμὶ γὰρ περιστερὸς. Φιλημοκίτιος ἐν Γεφυρίσται φησὶ δικπαμψαν ἀγγέλλοντα τ περιστερόν. Idem.

2 Φακὸν δὲ τινῶ εἰπόντῶ ἐδηδοκέναι] *Cum quidam dixiſſet ſe ediſſe φακὸν*, id eſt, vaſculum oleatium cum φακὸν *lenticulam* dicere debuerit ſingulariter, vel φακοὺς pluraliter. φακὸν pro vaſculo oleario legitur IV Reg. 9. Λάβε τ φακὸν τ ἐλαίας, moxque λάβῃ τ φακόν. Latinis dicitur *lenticula*, Plinio auctore, ut egregie Caſaubonus ad Athenæum obſervavit. Plutarchus in diſcrimine adulatoris & amici, φακοὺς dixit pro lentigine morbo, ἀλλ' ὥσπερ οἱ φαυλοὶ τ ζωγράφων, τ κακῶν ἰσχνοτάτων μὰ δυναμένων δ' ἀφανίσαι τὰ ἰμπόδια καὶ φακοὺς καὶ ἑλκῶν τὰς ἐμπύους ἀναφέρουσιν. *Regis, lentiginibus & cicatricibus ſimilitudines referunt.* Quid præterea φακὸς ſignificet pete ex Heſychio. Nunc Ammonium ſi placet audiamus: φακὸς, inquit, φακῆς διαφέρει φασίν. φακοὶ οἱ ἐπ οἰμοὶ οὐχ' ὑτικῶς· φακὸν δὲ ὁ ἀφανὴς ὑπόστασις παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὁ διαφορεῖ. Vitandæ igitur amphibologiæ cauſa φακὸν dicendum unius numero pro legumine cocto, & φακοὶ numero multitudinis pro cruda lenticula, pro vaſculo autem φακὸν dicendum in numero unitatis. Illi certe auctores quos Athenæus adducit modo φακὸς modo φακὸν dicunt pro legumine. Lucianus quoque in Saturnalibus epiſtolis, ἃ φακὸν δὲ ὑμῖν σπαρέδω ὑπτικότα ἴξῃ. Et in Hermotimo, καὶ οἱ φακοὶ ὑπακοῖς. Theophraſtus, Dioſcorides,

φῆς ἢ διανήσεσθαι; ἡ γὰρ θύρα σχεδὸν ἀνέῳγέ σοι τῶν γνωρίσεως αὐτῶν. *So.* εἰκὸς γοῦν. *Ly.* ἀλλὰ εἶπον. *So.* ἀλλ' ἴσως, ὡς τι ἐμὶ μαθεῖν. *Ly.* ἢ γὰρ ἤκουσά, τὸ ἀνέῳγθαι; *So.* σχεδὸν ἤκουσα. *Ly.* τί δὲ πεποίημαι, εἰ μηδὲ ταῦτα ἀκηκοέναμεν τοῖς λεγομένοις; καὶ τοι ἔστιγε τὰ καθ' ἁρχὰς ῥηθέντα ὑπὸ σοῦ, ἐγὼ δὲ ὑμᾶς ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν, modo ais te non posse? Nam cognitionis ipsorum prope janua tibi aperta est. *Sol.* Dic igitur. *Lyc.* At jam dixi. *Sol.* Nihil certe quod ego intelligam. *Lyc.* An non intellexisti quod dixi ἀνέῳγθαι? *Sol.* Non intellexi. *Lyc.* Quid igitur patiemur, si ne nunc quidem assequeris ea quæ dicuntur? Atqui secundum ea quæ ab initio abs te dicta sunt, ego quidem putabam me equites in campum provocare:

rides, Paulus Ægineta etiam de legumine φακὸν dicunt, quod hic improbat Lucianus. *Grav.*

1 Ἡ γὰρ θύρα ἀνέῳγέ σοι] Ἀνέῳγα male dicitur pro ἀνέῳκα. Phrynichus: Ἀνέῳγε ἡ θύρα, σολοικισμός, χρὴ γὰρ λέγειν ἀνέῳκε. Contra tamen hoc præceptum ἀνέῳγα passive posuerunt Herodianus IV: Πυλίδης ἔχει καὶ θύρας ἀνεῳγυίας. Lucianus περὶ Γυμνασίων, καὶ ἀνεῳγότι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτοντες. Idem in votis ἢν πως ἀνεῳγυῖαν ὑπὸ τῆς παλαιστρας καταλάβωμεν. Plutarchus in vita Pyrrhi: Τοῦδε Πύρρου σκηλεῖς ἀνεῳγθῆναι πρὸς θάνατον. Sic in vita Martii Coriolani, & Sozomenus V Histor. Ecclesiast. εἰ ναὶ ἀνεῳγασαν. Iosephus in III Originum: Εἰ μὲν ὑμῖν πύλαι ἀνεῳγασαν καὶ πύλαι. Apostolus I ad Corint. 16: Θύρα μοι ἀνέῳγε μεγάλη. Passive tamen dixit Lucianus in Gallo, ἀνέῳκται αὔτη μᾶλλον ἡ θύρα. Thomas Magister hic dissentit a Phrynicho: Ἀνέῳγα ὅτι μὲν παραπαίει ἀπὸ τοῦ ἤνοιγμαι. Ἀριστείδης ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ. Ἱερὰ τὰ μὲν πάντα ἀνέῳγα, ἔστι δὲ ἱερίων ἧττον σωθῆναι, ᾧ διαφερόντως ἔστι περὶ θεοὺς ἡ δικαία πρόνοια. καὶ Δημοσθένης ἡ χεῖμαρρα ἐκλείπει ἢ ὑπανέῳγεν. Κρύπτω τὸ ἀνοίγω, ἀνέῳγον, ἀνέῳγας, ἀνέῳγε, ἀνέῳγαμεν, ἀνέῳγατε, ἀνέῳγασι. Ἐπὶ δὲ μόνου παρακειμένου τὸ ἀνέῳγα ἀντὶ τοῦ ἀνέῳγθαι. Ἀνοίγω γὰρ ἀνοίξω, ἀνέῳγα, ἀνέῳγας, ἀνέῳγε. Σωσίπολις ἐν Ἐπιστολῇ πρὸς ἄνδρα πεποίηται δεῖ τὰ μέσα τίνες οἰκίαι τοῖς λησταῖς ἀνεῳγασιν. Ἀκμαιὸς ἐν τῷ Μίνωϊ ἡ Ἀλκμήνη, καὶ ἐν πατρίδι ἀνεῳγότι τοῖς ἐξ Θαλάμοις. &c. pag. 11. Suidas Comicos citat Pherecratem in Crapatallis & Amipsiam in Mœchis, qui ἀνέῳγα active dixerunt. Sic & Homerus Iliad. π. Ἐκ δέ οἱ ὄσσε πᾶσι μέτωπα. Et Herodotus in Clio: Εἰ μὲν ἁπλοῦς τε εἶναι χρηίζων καὶ ἀκριβοσύνης ἐκ ἀντιτεχνῶν θηκὰς ἀνέῳγες. Apostolus passive dixit: Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς ὦ Κορίνθιοι. Idem.

2 Ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν] Nomina in ις apud medios inter Atticorum veterum & Sophistarum ætatem, Diodorum Siculum, Polybium, Laërtium & ejusdem notæ scriptores fere εῖς contractum habent in accusativo plurali: apud veteres Atticos Aristophanem, Demosthenem, Aristotelem, Theophrastum, Isocratem, Platonem, Lysiam, Thucydidem, Xenophontem, & ejus imitatorem Arrianum, tum apud Sophistas, Pausaniam, Heliodorum, Libanium, Aristidem, Lucianum, alios ejus ætatis scriptores Dionem, Appianum, Herodianum, & ex nostris Chrysostomum, Basilium, Gregorium Theologum, Synesium sine contractione fere in εας, quod & notavit vir summe eruditus P. Leopardus in Miscellaneis. Thomas Magister: Ἑρμωνίας, βασιλίας, ἰρίας καὶ ὅσα τοιαῦτα Ἀττικοὶ, τὸ δὲ σωτηρίους ταῦτα λέγειν οὐκ ἔστιν ἑλληνικόν. Plato in Theæteto, unde hic Luciani sumtus est: Ἵππεις εἰς πεδίον προκαλεῖς Σωκράτην εἰς λόγους. Luce igitur clarius est in ἱππεῖς esse solœcismum, ut recte Thomas observavit contra omnium Grammaticorum præceptiones. Plutarchus & Iosephus modo εις modò ας dicunt, nisi illud quoque typographis aut intempestivis emendatoribus debemus. Plethon certe Gemistus Plutarchi & Diodori Siculi verba transcri-

σὺ δ' τὰς ἱππικὰς κατανόησας. ἀλλὰ δοκεῖς δ' φροντίζειν τ λόγων μάλιστα, ὃς γε καὶ [1] κατ' σφᾶς αὐτὰς διήλ-

care: tu vero equites cogitasti. Sed videris non curare verba, maxime quæ inter nos ipsos prosecuti sumus.

scribens pro ἱππεῖς accusativo semper ἱππίας habet. Plutarchus in Timoleonte: Οἱ Κορίνθιοι πέμψαντα αὐτοῖ διχόλιτας ὁπλίτας ⸌ διακοσίους ἱππεῖς. pro quo Plethon: Κορίνθιοι Τιμολέοντι πέμψαντα διχόλιτας μὲν ὁπλίτας, ἱππίας δὲ διακοσίους. Diodorus Siculus: Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλίους ἱππεῖς δὲ ϛ̄. Gemistius autem: Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλίους, ἱππίας δὲ ἑκατὸν πεντήκοντα. Sic & alibi. Illud Luciani quod mox sequitur οὐ δὲ δὴ ἱππεῖς καταγνόντες; ita vertendum fuit: *An tu vocem* ἱππεῖς *notasti vel animadvertisti?* Pro quo interpres, *tu vero equites cogitasti.* Aristophanes in equitibus: Μὴ' ἐγὼ μὴτ' ἐμὲ δεῖ ἀλλάξαι διαφυγεῖν δοῦ ἱππίας. Idem in Archarnensibus: Ταῦθ' ὑμῖν ἀπαγγεῖλαι καὶ φυλάξαι δοῦ ἱππίας. Plato in VI de legibus: Χωρὶς δὲ δοῦ ἱππίας. Xenophon in primo Institutionis Cyri: Πολλοὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἔχων ἵππεις ἱππίας καὶ πεζούς. Et in eadem pagella: καὶ δοῦ ἱππίας ἱκανοὺς ἀγαγεῖν. Sic idem in sexto, & septimo libro. Thucydides in sexto: Ε'ψηφίσαντο πλεῖ τε τροφὴν πέμπειν τῇ στρατιᾷ ⸌ δοῦ ἱππίας. Et in eadem pagella. Καταμανθάνουσι τὰς τε ἱππίας ἱκανὰς ὂν Α'θηναίων. Demosthenes I Philippic. Μετὰ τούτων ἱππίας διακοσίας. Idem in III Philipp. Ψιλὰς, ἱππίας, τοξότας, ξένους. Ibidem: ἢ σώτηρος δοῦ ἱππίας φρόδουν. Sic & Philostratus in Heroicis, Heliodorus in VIII, Lucianus in votis, & in Toxari, Arrianus in VI expeditionis Alexandri, Iosephus in fine VII Α'ρχαίων, Pausanias in Atticis, Plutarchus in Alcibiade, Chrysostomus in comparatione monachi & regis: καὶ τοξότας, καὶ ἱππίας, ⸌ στρατηγές. Sic usi sunt jam dicti auctores semper præter Plutarchum & Iosephum. Nam quod apud Platonem XI de legibus legitur ἱππεῖς καὶ ἱππίας in accusativo eodem loco typographis adscribendum est, ἱππίας, inquit, εἰς δοῦ ἱππεῖς. Quare viderint Grammatici qui hos accusativos docent contrahi. Eodem modo etiam veteres dicebant τομίας, βασιλίας, φονίας, σφαγίας, τροφίας, γονίας, τοκίας, σίας, κυρίας, κιναρίας, σκηφίας, ἰρίας, ἀρχιερίας, ἱμμιλίας, ἀμφορίας. Sic gentilia Ε'ρεχθίας, Α'χαρνίας, φυλίας, Μαντινίας, Καλυδίας, Δαρδίας, Πλαταιίας, Μεγαρίας &c. Apud Herodianum semper βασιλίας leges nunquam βασιλεῖς in accusativo. Ergo scribis debetur quod illic ἱππεῖς, τροφεῖς, φονεῖς legitur pro ἱππίας, τροφίας, φονίας. Apud eundem etiam & Iosephum recte invenitur ἀμφορίας. Sic & Alciphron: Εἰς Δαιδίδι δοῦ ἀμφορίας ἐκχέουσιν πίθους. Librariis etiam debet acceptum referri quod Isocrates in oratione ad Philippum habet βασιλεῖς μεγάλας ἀφοσιωμένους, cum in aliis locis semper scribat βασιλίας, præsertim in ad Nicoclem παραινέσῃ, sive hic ipse Isocrates illius orationis sit auctor, sive alius. Simili forte errore legitur apud Demosthenem in ea oratione qua respondetur Philippi litteris γονεῖς pro γονίας. Τίνα, inquit, γονεῖς, γυναῖκα. Certe in quarta Philippica recte habet: Οὔτω φιμπάσους τ' ἀόλους κοινὰς δεῖ γονίας δοῦ ξύμπαντας ἰχθύσας. Sic τομίας apud Herodotum Clio cap. 194. & aliis locis ponitur, *costas* navium significans non *palatos*: ut Valla vertit, sicut viri eruditissimi Brodeus & Leopardus hoc pridem notarunt. De his costis vide quæ docuit Vir Clarissimus & pereruditus Iohannes Schefferus de re militari Navali lib. I, cap. 6. Non dissimilis locus est Luciani in votis: Σ'σαφῶ εἰ βασιλεῖς ὑπερηφάνους τραγῳδεῖ, pro quo alibi semper βασιλίας dixit. In longævis: οἷς συμφέρει καὶ δοῦ λοιποὺς βασιλίας. Ibidem: καὶ ἐλπίσαντες πολλοὺς Μακεδόνων βασιλέας. Et paulo post: ποιήσεις ἱκανὰς μὲν βασιλέας ἀνδρῶσαι. Græv.

1 Κατὰ σφᾶς αὐτὰς διήλθομεν] Luculentus solœcismus, ut si dicam *inter eos ipsos narravimus*, cum de nobis ipsis loquimur. Dicendum igitur cum Platone in Gorgia. ἀδικῶσι σφᾶς αὐτούς. *Eos injuriis afficiunt.* Et Thucydide: Καὶ περὶ δὲ τοῦ

ζηλῶ. Σο. ἐγὼ μὲν φροντίζω, σὺ δ' ἀδήλως αὐτοὺς διεξέρχῃ. Λυ. πάντων γὰρ ἄδηλόν ἐστι, τὸ κῦ σφᾶς αὐτοὺς ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον· ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον, εἰ δ' ἤδεις ἂν ἡμᾶς ἀγνοοῦντας παύσειε, πλὴν γε ὁ Ἀπόλλων. [1] μαντεύεται γὰρ οὑκεῖνος πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι. σὺ δ' ἁδὺ τὸ μαντεῦόμενον καταγνόντες; Σο. μὰ τοὺς θεούς. οὐ γὰρ ἔμαθον. Λυ. [2]εἰ ἄρα κἀθεὶς λανθάνει σε ἀφελών. Σο. ἐοίκασιν.

sumus. *Sol.* Ego quidem curo, tu vero obscure ipsa prosequeris. *Lyc.* Nempe omnino obscurum est, quod dixi, κῦ σφᾶς αὐτούς, cum de nobis loqueremur. Sed hoc quidem manifestum est. Te vero nullus deorum ab ignorantia liberaverit, nisi fortassis Apollo. Vaticinatur enim ille omnibus interrogantibus. Tu vero neque ipsum μαντεῦόμενον intelligis? *Sol.* Per deos equidem. non enim didici. *Lyc.* Si ergo κἀθεὶς latet te circumiens. *Sol.* Videntur certe.

δὶ πάντες σφᾶς αὐτούς. Omnes enim σφᾶς αὐτοὺς tertiæ personæ pronomen junxerunt verbo tertiæ personæ. Male igitur Clemens Alexandrinus Pædagog. II, 1: ἐναργὲς ὑπόδειγμα ἀρετῆς σφᾶς αὐτοὺς παρεχόμενοι. Evidens virtutis exemplar nos ipsos exhibentes. Et cap. 21. σφᾶς αὐτοὺς ἀφ' ὧν τὸ ἄμεινον χωμῳδεῖν. Nos ipsos ad meliorem vitam componere. *Grav.*

1 Μαθόντα γὰρ οὑκεῖνος πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσιν] Recte notavit Micyllus μαντεύεσθαι dici proprie de consulentibus. Æschines: οἱ ἄλλοι ἀμφιτύονες μαντείαν ἐμαντεύσαντο παρὰ τοῦ Θεοῦ, τίνι χρὴ τιμωρίᾳ τοὺς ἀνθρώπους τούτους μεταθεῖν. Herodotus: Μαντήια εἰς τὰ ἄπεμπε μαντευόμενος ὁ Κροῖσος. Plato in Apologia Socratis: Χαιρεφῶν ἐπάλμυσε τῶν μαντεύεσθαι. Xenophon in initio commentariorum: Εἰδέναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις. Moschopulus hoc paulo aliter: Χρὴ, inquit, ἀντὶ τοῦ φέρειν βαρυνεῖ. Χρὴ δ' ἀπεκρίναντο ἀντὶ τοῦ χρησμὸν δίδωσι, ἐκ τοῦ χρᾶν ἀπαρέμφατον. Χρᾶ γάρ ἐστι καὶ προπερισπώμενα εἰς α χρῶ. ἐκ μὲν Θεὸς χρᾶ, ἐκ δὲ Θεὸν μαντεύει. Hanc Moscopuli sententiam de χρᾶ adeo non probo, ut contra censeam omnino χρᾶ dicendum non χρῆ, fretus maxime auctoritate Herodoti, qui licet Ionica lingua sit usus, cui peculiare est η, identidem tamen χρᾶ usurpavit. Ο' Ἀχαρνεὺς, inquit, χρησμολόγος ἀνὴρ ὃς οἱ ἀφροσύνῃ χρᾶ ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ. Et paulo post: Ο' μὲν δὴ οἱ ἐνθεάζων χρᾶ τάδε. Moxque: Η' δ' Πυθίη σφι χρᾶ ἐν τριμέτρῳ τόνῳ. Lucianus in Dialogo Menippi & Trophonii: Χρᾶ δὲ Μίνιππε ἐν Βοιωτίᾳ. Sed pro Moschopulo stat Eustathius ad Iliad. I. p. 625. Ἴσως δὲ ἐξυπονόητον ὡς διαζευκτὸν τῷ χρὴ ὅτι μαντεύει. οἷον χρᾷ μοι τοιαῦτ' ὁ φοῖβος. Sed ut ad μαθόντα revertamur non semper observatur illud Luciani de hac voce præceptum, sed ab accuratissimis & ἀττικωτάτοις scriptoribus μαντεύεσθαι etiam dicitur de diis & hominibus respondentibus. Demosthenes ἀεὶ γοῦν· Καὶ ὁ Ἀπόλλων ὁ Πύθιος μαντευόμενος. Lucianus in Demonacte: Καὶ μέντοι δὶ ἄστυ ἰόντι δημοσίᾳ ὅτῳ μοῦσα μαντευόμενον. Idem in Alexandro: Κοσκίνῳ τῷ τὸ λόγῳ μαντευόμενος. Pauloque post: Περὶ γὰρ πάσης τῆς οἰκουμένης οἷς μαντεύεται ὁ Θεός. Sic & loquitur in Dialogo Menippi & Tiresiæ, & Dialogo Menippi & Trophonii, ut & Apollinis & Mercurii in hoc Apollo dicit: Πλὴν ἄλλα ἄνωθεν ἐγὼ μαντεύομαι. Malunt tamen optimi quique pro hoc dicere χρᾶν καὶ αἱρεῖν. Isocrates in Archidamo: Ο' δὲ Θεὸς οὐκ ἐᾷ μὲν ὑπερφόνους ἐν ἀνθρώποις ἐκ ἀνθέλειν. Libanius in Antirrhetico: Ο' δὲ ἀνθέλα παρὰ τοῦ τρόπου τοῦ καὶ τὸ ἔαρ ζητῶν. Herodot. in II: ὧν μὲν δὴ ἀνέλα μὴ βασιλεύειν. Chrysostomus in Babyla martyre: ἐπύθοντο φοβερῶς τὸ δαίμονα χρεσμοὺς ἀπαιτῶν καὶ ἀξιῶν ἀναιρεῖν οὐκ τὸ χῦ γνώμῃ αὐτοῦ. *Virgebat*, inquit, *daemonem ab oraculis reponsionis postulansque sibi ut ille responsum daret iis de rebus quas animo versabat.* Idem.

2 Εἰ ἄρα κἀθεὶς λανθάνει σε ἀφελών] *Nam singuli solœcismi tibi latent circumeuntes.*

κασί γε. Λυ. ὁ δ' ἡθεὶς πῶς παρῆλθεν; Σο. οὐδὲ τοῦτο ἔμεθον. Λυ. οὐδὲ μὲν οὐδὲ τινα μνησθόμενον αὐτῷ

certe. *Lyc.* At ἠθεὶς iste quo pacto præteriit? *Sol.* Neque hoc didici. *Lyc.* Nosti autem quempiam sibi ipsi γάμους μνησθόμενον. *Sol.*

euntes. Sic legendus hic locus & vertendus. sensus est singuli qui circa te oberrant, à me tibi objiciuntur solœcismi, te fugiunt, à te non animadvertuntur. Solœcismus versatur in καθ' εἷς. Attice enim dicendum fuisset καθ' ἕνα, Mycillus hic putavit καθεὶς esse participium fecitque locum suspectum de mendo, cum nihil sit scrupuli. Occurrit vero ista locutio quam hic reprehendit Lucianus sæpe in sacris scriptoribus. In epistola ad Romanos cap. 12: Ὁ' δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη. Maccabæorum libro III: Ὁ' καθ' εἷς δὲ τῶν φίλων σπουδαιοτέρων ὑπεκρινόν. Marc. XIV: Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ' εἷς, μή τις ἐγώ; Et Iohan. VIII: ἐξήρχοντο εἷς καθ' εἷς. *exibant singuli.* Vbi Beza καθ' εἷς putat positum pro καὶ εἷς καὶ εἷς. inde & in quibusdam editionibus scribitur καθεῖς, in nonnullis καθ'εἷς, in aliis καθεὶς. perperam. καθ' εἷς enim per Hebraicam enallagen dicitur pro καθ' ἕνα, quo Attici scriptores utuntur. Philostratus in Heroicis: ἓν καθ' ἕνα τῶν ἔργων. *singulos heroas.* dicit idem in eodem opere εἷς ἕνα, κοινῇ δὲ, inquit, καὶ εἷς ἕνα. *publice & privatim.* Idem in vita Herodis: Τῷ τε Ἀθηναίων δήμῳ καθ' ἕκαστον ἔτος μνᾶν καθ' ἕνα. *singulas minas.* Plutarchus in præceptis Politicis: καθ' ἕνα ἓν κοινῇ. Heliodorus II: καθ' ἕνα συλλεγόντες ποτέ. Ælianus καὶ ὁ τὲ καθ' ἕνα. Lucianus Dialogo Martis & Mercurii: Ἐγὼ δέ ὅτι μὴ καθ' ἕνα πάντων ἀμείνων. Vbi male legitur: καθεν' ἀπάντων. Idem in Harmonide, & Dialogo Plutonis & Mercurii: Μελετῶσθαι γάρ σοι ἤδη αὐτὰς καθ' ἕνα ἐχεῖς. Basilius Libanio: αἰσχύνομαι καθ' ἕνα σοι τοσούτων τῶν Καππαδοκῶν. Et sic Apostolus quoque more Atticorum in epistola ad Ephesios cap. V: Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα. Et I Cor. XIV, 31. Δυνάσθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες προφητεύειν. Demosthenes in III Philippica ἕκαστον addit: καθ' ἕνα ἕκαστον ἅπασι περικόπτειν. Idem ἀνδρα addit in Corona: ἓ ὅσον καθ' ἕνα ἄνδρα. Thomas Magister: ἀ καθ' ἕξ ἀλλὰ καθ' ἕκαστον δεῖ λέγειν. Sed nec καθ' ἕκαστον recte dicitur; sed pro eo dicendum καθ' ἕκαστον. vide Budæi commentaria utriusque linguæ. Et sic puto apud Thomam legendum esse. Scriptores tamen Ecclesiastici sacrorum librorum auctoritatem sequuntur. Socrates Ecclesiasticæ historiæ lib. XVI, 13. Ἐπειδὴ γὰρ ἀλλὸν ἄλλα δέξιτο ὁ καθ' ἕξ εἰς ἐπικλαύσιον. Eusebius historiæ Ecclesiasticæ X: Καὶ μὰ μόνον γε ὁ καθ' ἕξ ἀλλὰ καὶ οἱ πάντες ἀθρόως ἀνθιμνεῦσθαι. Ad eandem formam factum ἀνὰ εἷς pro ἀνὰ ἕνα. Ioannes Theologus Apocalyps. XXI: Καὶ αἱ δώδεκα πυλῶναι, δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἷς ἕκαστον τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. Attici dicerent ἀνὰ ἕνα ἕκαστον. *singulæ portæ*, aut potius καθ' ἕνα ἕκαστον. Porro notandum quoque est καθ' εἷς Lucianum dixisse cum singulari λειθεύῃ, at Solœcistam conjunxisse cum plurali ἐοίκασι, quemadmodum & Marcus & Ioannes, ut duplex forte hic sit solœcismus. *Grav.*

2 Μνησθόμενον αὐτῷ γάμου] In hunc locum Thomas: ἐπ' ἀνδρὸς, inquit, τὸ μνᾶσθαι, οἷον μνᾶσθαι γυναῖκα, ἐπὶ δὲ γυναικὸς τὸ μνησθῆναι ἀνδρί. Moschopulus in eadem est sententia: Μνᾶσθαι ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα, ὅτι δὲ γυναικὸς μνησθῆναι ἀνδρί. Nimirum magistri docent μνᾶσθαι proprie esse *ambire* puellam; sive fœminam, & dici de viris Attice, μνησθῆναι vero de puellis & fœminis quæ despondentur & nubunt. Attice igitur Euangelium: Μνησθείσης δὲ τῆς μαθητοῦ αὐτοῦ Μαρίας τοῦ Ἰωσήφ. Proprie etiam Lucianus in Nefasto: Περσίδι γὰρ ἐπειδὴ γαμεῖν ἐν Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐπέλμησας. Et Plutarchus in amatoriis narrationibus: Ταύτῃ μνᾶσθαι Σηρέστιν Ὀρχομενίοις καὶ Καλλιδίνης Ἀλιάρτιος. Herodotus quoque in Clio: ταύτῃ πέμπτον ὁ Κῦρος ἐμνᾶτο τὴν λόγῳ, θέλων γυναῖκα ἴδιον ἔχειν· ἡ δὲ Τόμυρις συνιεῖσα ὡς αὐτῇ μὲν μνώμενον. Plutarchus in Erotico etiam usus est eo verbo de muliere vidua nobili & prædivite, ultro ambiente nuptias adolescentuli cuiusdam

γάμου; Σο. τί οὖν τοῦτο; Λυ. ὅπ συλοικίζειν ἀνάγκη τ μνησιδόμου αὐτῷ. Σο. τί οὖν πρὸς τὸμὸν πρᾶγμα, εἰ συλοικίζῃ τις μνησιδόμενον; Λυ. ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι ἃ τοῦτο μὴ ὄντως ἴσχ. εἰ δὲ τις λέγοι σοι παρελθών, ὡς ὁ ἀπολείποι τὴν γυναῖκα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέποις αὐτῷ; Σο. τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέποιμι, εἰ φαίνοιθ ἀδικούμενον; Λυ. εἰ δ συλοικίζειν φαίνοιτο, ἐπιτρέποις ἂν αὐτῷ τοῦτο; Σο. οὐκ ἔγωγε. Λυ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις· οὐ γὰρ ἐπιτρεπτέον συλοικίζοντι τῷ φίλῳ. ἀλλὰ διδακτέον

Sol. Quorsum igitur hoc? *Lyc.* Quod necesse est solœcismum committere τ μνησιδόμου αὐτῷ. *Sol.* Quid igitur ad meum negotium hoc, si solœcismum committit quispiam despondens? *Lyc.* Quod ignorat is, qui se scire dictabat. Et hoc quidem ita se habet. Si vero quispiam dicat tibi accedens, ὡς ἀπολείποι τὴν γυναῖκα, num permittes hoc illi? *Sol.* Quid ni permittam si videatur injuria affectus esse. *Lyc.* Si vero solœcismum committere videatur, etiamne hoc permittes illi? *Sol.* Haud equidem. *Lyc.* Recte dicis. Neque enim concedendum amico ut solœcisset: sed docendus

cujusdam, quemadmodum Martialis dixit: *Uxori nubere nolo meæ.* Οὐ γὰρ ἀπελάσαι δίκας, inquit, ἐ χθὲς παλικαῦτα ἐ φλαῦτ@ ἐμνᾶτο μιρέσιον ὑπ χλαμύδος ἵπ παιδαγωγεῖ δαγ δύμενον. Improprie igitur Lucianus in Toxari: Καὶ ὅπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις ὅσπολὺ μνησιδόμενοι. Ibidem: Δεῖ δὲ τ μνησήσομ ἑκάστου προσαγγέλλειν ἑαυτὸν ὅτι μνησιδόμεν@ ἥκ. Et paulo post: Μνησιδίωδαγ τ παῖδα φολλὰ ἐπαινέντα ἑαυτόν. Parum igitur Attice Plutarchus in narrationibus amatoriis, ὑμνησιδίωτο αὐτῇ τριάκοντα νεανίας. Moxque in iisdem: μὰ μνησιδίωδαγ τινας τὰς κόρας. Sic & Paulanias in Laconicis, Heliodorus in V, Laërtius in Hipparchia, Iosephus Originum Iudaicarum lib. V, & XIII. Activa tamen voce μνησιδίωγάμον legitur apud veustissimum quemque. Dicit enim Plato in sexto de legibus: μνησιδίειν γάμον αὐτοῦ. Apud Euripidem in Iphigenia Aulidensi Achilles dicit: Ἀλλ' ἢ πέπομδα δεινὰ μνησιδίωγάμες ἐκ ὅιτας. Isocrates βυληδίντ@ αὐτῷ μνησεῖσαι κόρ1ω. Diodorus XX: Ἀξιολογώτατοι τ ἡγεμόνων ταύτῃ ὑμνίσδυον. Sic plures alii. *Nubere* quoque dicitur semper, si proprie accipiatur, de puellis & fœminis, ut *ducere* de viris, apud auctores Latinæ linguæ locupletes. Nam de Tertulliano, Hildeberto & Fulgentio, quos & de viris *nubere* dixisse honeste C. Barthius docet Adverss. VI, c. 14. non contenderim. Nam & multa alia apud illos leguntur scriptores, quæ à melioris ætatis usu longe absunt. Sed hæc inter eruditos jam decisa sunt, ut risum debeant qui aliter sentiant. *Grav.*

1 Ἀπολείποι τ γυναῖκα] Et hunc Solœcismum Thomas aperit: Ἀπολείπ ἡ γυνὴ τ ἄνδρα. Ἀμεμφοῦνται οἱ Νεφίλαις. Ἀπολιπεῖσα γὰρ αὐτὸν ἄχετο. ἐκβάλλ ἢ ὁ ἀνὴρ τ γυναῖκα. Αἰσάν@ ὁ Μελήτ τ λάλαι· ἐκβαλλε τὸ γυναῖον. Nimirum uxor cum à viro divortit nuntium remittit, dicitur Græcis ἀπολείπειν ἄνδρα, Latinis *divertere*, *discedere à viro*. vir vero cum repudiat uxorem ἐκβάλλειν γυναῖκα. Latinis *exigere*. Cic. *Mimam exegit*. Eleganter igitur Iosephus ἐπιδὲ τ ἄνδρα καταλιπεῖσαν αὐτὸ γήμασθαγ. Attice idem dixit in undecimo Ἐξεταστολογίας de Esdra: λογιζόμεν@ δὲ ὅτι ἐὰν ἐκβαλεῖν αὐτὰς τὰς γυναῖκας προσταξῃ. pro quo eodem in loco etiam dicit ἀποπέμψασθαγ. Quare minus Attice ipse Luc. in I Dialog. Iunonis & Iovis: Ἀπολιπὼν ἐμὲ τ νόμῳ γαμετὴν. Ibidem in bis accusato: Τὴν νόμῳ γαμετὴν ὥστε ἀτίμως ἀπολείπ. Plutarchus in Stoicis controversiis confundit etiam hanc differentiam, ὥσπερεί τις τ γαμετὴν ἀπολιπὼν ἑταίραν ἢ συζύγα. Attice dixit idem in Romulo: Νέμ@ μὲ δίδως γυναικὶ ἀπολείποντ τ ἄνδρα, δίδως δὲ ἐκβα-

ἄπαις τῶτο μὴ πείσῃ). κἀγὼ [1] εἴ τις γε νῶν ψοφοίη τὴν θύραν εἰσιὼν, ἢ ἐξιὼν κόπτοι, τί φήσομέν σε πεπονθέναι; Σο. ἐμὲ μὲ οὐδὲν, οὐτινα δ' ἂν ἐπισκλῆσαι βούλεσθαι, ἢ ἐξιέναι. Λυ. σὺ δ' ἀγνοοῦντα τὸ κόπτεσθαι, ἢ τὸ ψοφεῖσθαι, οὐδὲν, ἄλως πεπονθέναι δόξομεν ἀπαίδευτον ὄντες; Σο. ὑβρικὼς εἶ. Λυ. τί λέγεις; ὑβριστὴς ἐγὼ [2] νῶν δὴ ξυνόμομαι σοι λελεξόμενος; ἔοικε δ' ἀκολουθότερον τὸ

dus potius est, ut hoc nemini accidat. Quod si quis autem nunc crepare faciat januam ingrediens, aut exiens pulsèt, quid dicemus tibi accidisse? *Sol.* Mihi quidem nihil: illum vero vel exire velle, vel introire. *Lyc.* Tibi vero, cum ignorares τὸ κόπτεσθαι, aut τὸ ψοφεῖσθαι, nihil omnino accidisse putabimus indocto adeo existenti? *Sol.* Contumeliosus es. *Lyc.* Quid dicis? Ego contumeliosus vero nunc ξυνόμομαι qui tecum disputo? Videtur autem solœcissare etiam

ἐκβαλεῖν γυναῖκα ὑπὸ φαυλοκαλλείας τίνων. Ibidem: ἀπήμφατο γυναῖκα. Hermogenes Sophista: ἔξεστι γαμεῖν ὅθεν βέλτιστ' τις καὶ ὑποκαλλέζ τὴν ἔσω γυναῖκα. Grav.

1 Εἴ τις γε νῶν ψοφοίη ἢ θύραν εἰσιὼν καὶ ἐξιὼν κόπτοι] Hæc verba bene vertit interpres per *concrepuit ostium & pulsavit*. Nam quod apud Latinos discrimen est inter *ostium crepat & pulsatur*, eadem est apud Græcos inter κόπτειν & ψοφεῖν. Exiturus cum fores ferit & percutit, ut illo strepitu admonerentur qui foris erant cavere sibi, atque abstinere, ne læderentur, apud Atticos enim fores non introrsum trahendo, sed in viam publicam pellendo aperiebantur, ut dudum docuerunt viri doctissimi Turnebus, Cujacius, Muretus; exiturus itaque hoc crepitu signum cum dat dicuntur Latinis *fores crepare*, Græcis ψοφεῖν: cum vero introiturus fores percutit ut aperiantur, dicuntur Latinis *fores pulsari*, & *pultari*, Græcis κόπτεσθαι; ut docent Suidas, Thomas, Ammonius; Phrynichus, Moschopulus. Attice igitur dixisset κόπτοι ἢ θύραν εἰσιὼν ἢ ψοφοίη ἐξιών. Lucianus in Philopseude: Ἐπὶ τῷ κόπτεσθαι ἢ θύραν ὀκείνη. Idem in fugitivis: Οὐκ ἐδὲν δεῖ κόπτειν ἢ θύραν. Aristophanes in Ranis: Ἄγε δὴ πῦρ τρέπων ἢ θύραν κόψω. Moxque: Οὐ μὰ διατρέψῃς ἀλλὰ γοῦσαι ἢ θύρας. Et in Nubibus: Γοῦσαι τ' θύρας. Lysias in Apologia de Eratosthenis adulteri cæde: Ἐγομένῳ δὲ μου τὶ αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοῖεν. Heliodorus in I: Τάχα θύρας ὅπ πλέῖστον ἐψόφησεν. Phrynichus addit male quoque κρῦσαι ἢ θύραν pro κόπτειν poni. Sed contra hunc facit illud Xenophontis in Sympotio: Φίλιππ' ὦ ὁ γελωτοποιὸς κρύσας ἢ θύραν εἶπε τῇ δεσπούσῃ. Et Euangelista: Μὴ δέξασθαι ὑμᾶς μηδὲ ἀκούειν ἢ θυρᾶς. Idem.

2 Νῶν δὴ ξυνόμομαι] Solœcismus est hic, quod νῶν δὴ cum futuro conjungatur, cum debeat cum præsenti jungi. Attice enim dicendum erat νῶν δὴ ξυνόμαι. Pollux: Ἄρτι ὁ ἐστι παρὰ μικρὸν, καὶ νῶν δὴ ὁ ἐστι παντός. Suidas: Νῶν δή, ὀλίγον ἔμπροσθεν, ἀντὶ τοῦ. Πλάτων νόμων γ. Νῶν δὴ ὀλίγων ἔμπροσθεν τύπτεσθαι τοὺς λόγους, ὥστε παῦσαι ἐπιθεμένους, νῶν δ' ἐπαλαίσμεθα. Καὶ αὖθις· ὁ φεύγων νόμων. Πλάτων διαλελυμένους εἴρηκε ἀπὸ τῶν παρεγχρόνων, τὸ δὲ δὴ ἐπὶ συμβίσεως ὃς δὴ πάντων ἀπολλύμενον χαλεπώτατ' ἂν φαίμην ἡμᾶς νῶν δή. Εὐριπίδης δὲ Ἰφιγενείᾳ. Νῶν δὴ μὴ ὄρ' βᾶσ' ἐπὶ θύρας, σύνδου ἐγὼ λάθρᾳ. Νῶν δ' αὖ λαμβάνοις ἐπ' ἀκμῆς τοὺς. Ὁ δὲ Μολιέρος. Οὐχὶ σὺ νῶν δὴ μ' ἐς ἀφάνειαν τύχη. Homerus: Νῶν γὰρ δὴ γλῶσσ' ἔσ. Idem: Νῶν δὴ ἐξαπόλωλε δόμων καμμίλια ταλά. Eustathius: Νῶν δὲ ἀντὶ τῦ ἀρτίως ἐν ἐνὶ τόνῳ, ὃ καί φασι μόνῳ παρεγχωρῆσαι σωτήσασθαι. Euripides Phœnissis: Ἄκυε δὴ νῶν καὶ τὰ σφῷν τύτων πάρα. Plato in Gorgia: Ἀρ' ἂν καὶ νῶν δὴ λέγοιμι ἐλλιπῶν. & sic frequentissime cum in illo Dialogo tum in aliis ejus libris. In his

ad-

τοῦ δὲ χρήσομαι, σύ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶς οὖν; τὸ Ἀθηνᾶς, ἀλλ' εἰπὲ τί τοιοῦτον, ἃς τι καὶ μάθῃν. Λυ. Ἐ πῶς ἂν μάθῃς; Σο. εἴπερ πάντα ἐκύλιθοις, ὅσα φῄς σολοικίσας ἐμὲ λαθεῖν, καὶ πᾶ, ὅ, τι ἐκάστου σολοίκισμα. Λυ. μηδαμῶς, ὦ ἄριστε· μακρὸν γὰρ ἂν ποιήσαιμι τὸν λόγον. ἀλλὰ σοὶ μὲν τάχιστ' ἔχοιεν ἅπαντ' ἂν ταῦτα ἐμοὶ δοκεῖν· ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις ἐπιλήσομαι, εἰ δοκεῖ· Ἐ σκοπῶμεν γε αὐτὸ τὸ τοῦτο ἄπλα μὴ δυοῖν, ἀλλὰ ψιλῶς ἐξενεγκεῖν, ὀρθῶς φαίνεται ῥηθὲν μᾶλλον ἢ ἕτερα σκληθέμενα, μὴ γὰρ ὥτιος ἄλογον ἦν ἄν. ἔπειτα τὸ τοῦ ὕβρεως. ἦν μὲ φῄς ὑβρίσαι, εἰ μὴ ὅτι λέγοιμι, ἀλλ' εἰς σὲ ἐτιαμ ipsum χρήσομαι quo nunc usus sum: tu vero non cognovisti. *Sol.* Desino, quæso per Minervam: ac dic potius tale aliquid, quod etiam ego intelligam. *Lyc.* Ac quo pacto intelligas? *Sol.* Si mihi omnia ista percurras quæ modo dixisti à te cum solœcismo dicta, à me autem non animadversa esse: & quo pacto in singulis peccatum sit exponas. *Lyc.* Nequaquam, ô optime. longum enim modo facturi essemus dialogum: sed de horum quidem unoquoque licebit tibi singulatim quærere. Nunc autem alia quædam persequamur, si videtur. Ac primum ipsum hoc ἄπλα, absque aspiratione, & cum tenui spiritu, utrum recte videatur dictum cum verbo ἕτερα compositum. Non enim ita præter rationem fuerit. Deinde & τὸ τοῦ ὕβρεως; qua te à me affectum ais, si non hoc pacto dicam, sed εἰς

autem, quæ attuli, exemplis τὸ νῶϊ δὲ nusquam junctum invenitur futuro. Proin si quis dixerit νῶϊ δὲ χρήσομαι, is solœcismum commiserit. Nec est solœcismus in simplici voce χρήσομαι, quod putavit interpres, sed in νῶϊ δὲ futuro χρήσομαι hic juncto, ut dixi. Huic simile est ἄρτι σολικιῶ de quo in initio harum notarum disputavi. Plato enim pro eodem dixit νῶϊ δὲ, ἄρτι, ἀφθόνῳ, ἠμφοδόν, τὰ νῶϊ, ἀφ' ὁλίγης, ὁλίγῃ ἀφ' ἑτέρου, ἀφ' ἕτερον & ἀφ' ἑαυτῶ. Cum futuro autem αὐτίκα, μέλλω, αὔριος, εἰσαῦθις, ὅσον οὔπω, ὅτι τάχιστα, ἐς εἰς μακρόν. Occurrunt tamen etiam loca quædam ubi νῦν δὲ futuro jungitur, contra hanc Luciani & magistrorum præceptionem. Homerus Iliados H· Νῦν μὲν δὲ ἅ πατρὸς δείκηλα πίσυνε λαός. Et alio loco: Νῦν ἦ δὲ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει. & sæpius aliis in locis. Νῦν δὲ, inquit Plato, de legibus libro III, μᾶλλον βιβασούμεθα. Idem in fine ultimi de legibus: Νῦν δὲ μαθησόμεθα ὅτι δυνησόμεθα. Idem in Phædone: Ὦ Σώκρατες ὕστατον δὲ σε προσερήσει νῦν οἱ ἑταῖροι. Xenophon IV institut. Cyri: Νῦν δὲ σὺ δηλώσεις. Thucydides VI: Καὶ ἀσφάλεια νῦν δὲ καὶ σολλὴ ἔσεσθαι. Thomas ait etiam νῦν aliquando futuro junctum solœcismum esse. Εἰ παρέσεσθε, inquit, δηλῶσι τάχα τὸ νῦν σθένιμον σολοικισμὸν σοιεῖ, ὡς τὸ νῦν σοφὸς χρήσομαι δέκα ἂ σοφὰ χρόνῳ. Sed nihil videtur tam firmum esse quod non alicubi labefactetur, ut superius posita exempla ostendunt. *Grav.*

1 Τ' ξείζω σι καὶ εἰς σι] Τ' ξείζω σι scilicet est contumelia te afficio, ὑβρίζω εἴς σι, est cum in tuos amicos, aut quicquid ad te pertinet contumeliosus & injurius sum, Moschopulus eadem docet: Τ' ξείζω σι καὶ ἀντὶ τ' κ' πάντα τρόπον ἀτιμάζω σε. δηλονότι δὲ ὕβρεως καὶ πληγῶν, & ἄλλης τινὸς ἐπηρείας. Τ' ξείζω εἰς σε ἀντὶ τ' ὑβριστικῶ τινα εἰς φίλον σὸν, ἢ εἰς τὰ σὰ εἰ σὺ εἰκότως μοι ἀφορᾷς ἢ ὕβριν ἐπὶ σε. Attice igitur Plato in VI de legibus: Μήτε τινὰ ὕβριν ὑβρίζειν εἰς τὸν οἰκέτας. Quod vero Lucianus subjicit ἐπεὶ τὸ εἰς παῖδα ὑβρίζειν λάκκα, οἷον εἰς ἢ παροιμίαν ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Platonis verba sic se habent: Οὐμηδ' μὴν γὰρ κινδυνεύῃ τὸ μόνον διαφθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς ἢ παροιμίαν Lucianus in his accusato: Τ' ξείζεις εἰς ἢ διάλογον. Idem.

φαίλω ἴδιον, ἐγὼ δ' οὐκ ἴχνω αἰτιῶν. ἔστι τὸ μὲ σὲ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ. τὸ δ' εἰς σὲ, ὅταν εἴς τι τῶν σῶν γίνηται ἡ ὕβρις. ὁ γὰρ ὃς τὶς γυναῖκα ὑβρίζῃ τὴν σὴν, εἰς σὲ ὑβρίζῃ· καὶ ὃστις παῖδα καὶ φίλον, καὶ ὅς τις γε οἰκέτην. πλὴν γὰρ ὅτι σοὶ τὸ πραγμάτιον ἔστιν, ἔχει τοι, ἐπὶ τὸ εἰς ψεγασμὸν ὑβρίζειν λέλεκται. οἷον εἰς καὶ παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Σο. κομψεύῃ τὸ διάφορον. Λυ. ὦ δ' οὖν τοῦτο καλλωπεῖς, ὅτι τὸ [1] ταῦτα ἀπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν; Σο. ἀλλὰ νυνὶ εἴσομαι. Λυ. αὐτὸ δὲ τὸ ἀπαλλάττειν; Σα. ἐμοὶ μὲ τοῦτον λέγειν δοκῇ. Λυ. καὶ πῶς ἂν εἴη ταὐτὸν τῷ ἀπαλλάττειν τὸ ἀπαλλάττειν, εἴπερ τὸ μὲ ἑτέρῳ ποῖς ἕτερον γίνεται, τὸ μὴ ὀρθῶ ποῖς τὸ ὀρθὸν, τὸ δ' μὴ ὄντι ποῖς τὸ ὄν; Σο. κατέμαθον ὅτι τὸ μὲ ἀπαλλάττειν, τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν ἐστί. τόδε ἀπαλλάττειν ποτὲ μὲ τῷ κυρίῳ, ποτὲ δ' τῷ μὴ κυρίῳ χρῆσθαι. Λυ. ἔχει πᾶ καὶ ταύτην πραγματείαν σὺν ἀχαρεῖ. τὸ δ' [2] ἀπολούζειν ποῖς τινα, τὰ οἰκεῖα ὠφελεῖς σε, contumeliosum dicam, proprium id esse ego quidem non possum dicere: quoniam σὲ quidem ὑβρίζειν, idem est quod corpus tuum, sive plagis, sive vinculis, sive etiam alio aliquo pacto. At εἰς σὲ quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumeliosus est, & qui puerum tuum, & amicum, & certe qui servum quoque. Nam præterquam de rebus ita tibi se res habet: quoniam & in res contumeliosum esse dictum est, ut in proverbium quemadmodum Plato dicto in Sympoſio. *Sol.* Intelligo differentiam. *Lyc.* Num igitur & hoc intelligis, quod si dicam, ταῦτα ἀπαλλάττειν, solœcismum vocant? *Sol.* At nunc sciam. *Lyc.* Ipsum autem dici debere, σὲ ἀπαλλάττειν. *Sol.* Mihi quidem videtur idem utrunque dicere. *Lyc.* At quomodo idem fuerit ἀπαλλάττειν & σὲ ἀπαλλάττειν, quando illud quidem est alterum cum altero commutare, videlicet id quod rectum non est, cum eo quod rectum est: hoc autem, id quod non est, cum eo quod est. *Sol.* Intelligo quod ἀπαλλάττειν quidem sit id quod proprium non est, pro eo quod proprium est, dicere. σὲ ἀπαλλάττειν vero aliquando quidem eo quod proprium est, aliquando vero eo quod proprium non est, uti. *Lyc.* Habent quandam & hæc considerationem non injucundam. ἀπολούζειν autem ποῖς τινα: id est, propriam utilitatem

1 Ταῦτα ἀπαλλάττειν] Moschopulus videtur nonnihil à Luciano dissentire: Ἀπαλλάττειν, inquit, τὸ μετατιθέναι τάξιν ἀντιστρόφως, ἢ ἀπαλλάττειν ἐπὶ τῶν ἀπόντων ἑαυτοῖς λέγομεν. Ἀπαλλάττειν τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν, ἢ ἁπλῶς τὸ ἕτερον ἀντὶ ἑτέρου εἰσάγειν. Sic hic locus legendus. Nec est in Luciano: *quod si dicam* ταῦτα ἀπαλλάττειν *solœcismum vocant*, ut vertit Micyllus: sed ὅτι τὸ ταῦτα ἀπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν, hoc est, *enarrando vel per hypallagen hiscе abuti dicunt solœcismum committere.* Sic ἀπαλλάττειν est his abuti per ἀπαλλαγήν. In iis quæ sequuntur in Luciano, αὐτὸ δὲ τὸ ἀπαλλάττειν, lacuna est sic ex vetere codice, uti patet ex excerptis, supplenda: αὐτὸ δὲ τὸ ἀπαλλάττειν εἴ τις ἀπαλλάττειν λέγοι, ἴσως ἐρεῖν λέγειν. Nihil certius. *Grav.*

2 Ἀπολούζειν σοί τι, & ποῖς τι] De his ne convenit Moschopulo cum Luciano. Ἀπο-

λειπω δ' ασπάζεσθαι ἐμφαίνει τὸ δ περί τινα, τὸν οὐείνιν περὶ ὃν ασπάζεται. ἐ ταῦτα ἴσως μὲ γνωσθήσεται· πως δ ἀκριβῶς ἐπίσκεψαι. βέλτιον δ τὸ ἀκριβῶν ἐπίσκεψαι. So. ὀρθῶς γὰ λέγεις. Lyc. τόγε μὴν καθίζεσθαι δ καθίζειν καὶ τὸ καθίσαι δ κάθησο, ἆρ' οἶσθ', ὅπη διαφέρουσι; So. οὐκ οἶδα. τὸ καθίσθαι ἄκουόν σου λέγοντος, ὡς ἔστιν ἔκφυλον. Ly. ἐ ὀρθῶς γε ἤκουσας, ἀλλὰ τὸ κάθησο, δ κάθησο διαφέρειν φημί. So. ἐ πῶς ἂν εἴη διαφέρον; Ly. πρὸ τὸ μὲ πρὸς τ ἑστῶτα λίσσεσθαι, τὸ κάθησο. τὸ δὲ πρὸς τ καθεζόμενον, ἵνα ξένε, ἡμεῖς δ καὶ ἄλλοθι δήπου ἴσμεν,

tem ejus qui ſatagit, indicat: cum autem dico περί τινα, illius indicat, circa quem quis ſatagit, ſive obſequioſus eſt. Atque hæc quidem fortaſſe confunduntur à quibuſdam, fortaſſis autem etiam obſervantur: melius autem eſt obſervare unumquemque. *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* καθίζεσθαι vero à καθίζειν, & κάθησο à κάθησο, ſcis quo pacto differant? *Sol.* Haud ſcio. καθίσθαι quidem audivi te dicere quod ſit alienum. *Lyc.* Et recte quidem audiſti. Sed κάθησο à κάθησο differre ajo. *Sol.* Et quo tandem inter ſe differunt? *Lyc.* Quod κάθησο quidem ad eum qui ſtat, dicitur: alterum autem ad eum qui ſedet. ut, ἵνα ξένε, ἡμεῖς δ καὶ ἄλλοθι δήπου ἴσμεν.

Rur-

Σπουδάζω, inquit Moſchopulus, ὡς σὺ ὅταν σὲ ἀξιῶ σπουδαίας τ σώματος, σπουδάζω σοὶ σὲ ὅταν σπουδαίως τ σοῦ σε παρασῶσιν. Græv.

1 Ἀλλὰ τὸ κάθησο τ κάθησο διαφέρειν φημί] Nihil aliud vult Lucianus, quam κάθησο dici ad ſtantem, quem jubemus ſeſſum capere, κάθησο vero ad eum, qui jam ſedet, quemque rogamus, ne ſurgat. Thomas eadem tradidit quæ Lucianus: Ἄλλο, inquit, κάθησον καὶ ἄλλο κάθησο. Τὸ μὲν γὰρ κάθησον φησί τινα ἱστάμενον λέγεται ἵνα καθήσῃ. τὸ δὲ κάθησο φησὶ τ καθήμενον ἵνα καθῆται καὶ μὴ ἐξανασῇ ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ· Ἧσο ξεῖν' ἡμεῖς δ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἔδλων. Sic lege hunc locum in edito libro ſatis mendoſum. quod vero paulo antecedit, τὸ καθίσθαι ἄκουόν σου λέγοντος ὡς ἔστιν ἔκφυλον. *audivi te dicentem imperativum* καθίσθαι *ſede, vocem eſſe peregrinam vel barbaram*, Luciani forte reſpicit verba quæ in Lexiphane ſuo poſuit: Τὸ ἵπτατο, ἐ ἀπεπτάμεν, ἐ τὸ καθεδεῖς ἀδὲ μετοικικὰ τ Ἀττικῶν φωνῆς. Micyllus ex ſuperioribus Luciani verbis colligit hic aliquid deſiderari. cui equidem non invitus aſſenſero vel propter hæc verba quæ infra habentur. Οὐκ οἶδα οἵου ἐγὼ συγγραφῆς ἀνήρ. Sol. πάνυ οἶδα νῦν γὰ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος. Nam Lucianus de proprietate vocabuli συγγραφὴς nuſquam in hoc libello locutus eſt. Nunc viciſſim Thomam & Phrynichum audiamus. Ἐκαθέδλων, inquit Thomas, καθεδεῖς, καθεδήσομαι, καθεδῆναι, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων βάρβαρα. λέγε δ καθίζομαι, ἐκαθιζόμην, καθεδοῦμαι, καθέδμαι τ, καθίσαι καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων. Phrynichus ἐκαθέδην, καθεδεῖς, καθεδήσομαι καὶ σκληθωπικὰ καθεδήσονται ἔκφυλα. Parum igitur Attice Heliodorus in IV: Καθεδεῖς δὲ σκηνίου βάθος δυσάτῳ ἴλιγγον. Et Baſilius in epiſtola: Ταῦτα λογιζόμενοι σκολὸν χρόνον ἐκαθέδημεν. Lucianus in priore veterum narrationum: Οἱ πανωθίων δὲ σφικαθεδήσαντες ἄσπερ δὲ ἐπὶ τραπέζαν. Herodianus in V: Συνεκαθεδεῖς αὐτῷ ἐν τῷ βασιλικῷ φορείῳ. Ioſephus Ἀρχαιολογίας libro II: Καθεδεῖς ἐπὶ πᾶσι θρόνου τ. Idem libro VIII: Καθεδεῖσθαι δ' ἢ Βάθρασι. & pluribus aliis in locis. De καθίζω & καθίζομαι Thomas Magiſter: Καθίζω ἐγὼ καὶ καθίζομαι καὶ καθίζω ἴσμεν. Pollux ſcribit Xenophontem καθίζειν uſurpaſſe pro καθίσαι ποιεῖν. Locus eſt in II ἐφιλάσιος· Καὶ ἀπαγγελλόμενα δὲ Ἀριαῖος ἐκ τῶν ἔνδοθεν ἐλθὼν εἰς τ θρόνον τ βασίλειον κα-

ἀνὰ μέρος καθέζόμενοι. πάλιν δὴ οὖν ἐρήσθω, ὅτι τὸ τοῦτο διαλλάττειν, ἢ μικρὸν διενεγκεῖν δοκεῖ. τὸ μὲν καθίζω, καὶ καθίζομαι ἆρά σοι δοκεῖ μικρὸν τι διαφέρειν, εἴπερ τὸ μὲν ἕτερον ἡμᾶς ποιοῦμεν, τὸ καθίζειν λέγειν. τὸ δὲ μόνους ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸ καθίζεσθαι. Σο. καὶ ταῦτα ἱκανὸς διελήλυθας, καὶ διέλεγες· ὥστε γάρ σε δεῖ ἀποδιδόναι. Λυ. ἐπέρως γὰρ λέγεις καζόμενος, ἢ καθεζόμενος, ἢ οἶσθα, οἷον ἐστὶ [1] ξυγγραφοῦς ἀνήρ; Σο. πάνυ οἶδα· καὶ γάρ σε ἀκούσας ταῦτα λέγοντος. Λυ. ἐπεὶ καὶ τὸ [2] καταδηλῶσαι σὺ μὲν ἴσως ταυτὸν τῷ καταδηλῆσαι νενόμικας, ἐγὼ δὲ οἶδα διαφέρειν σὺν ὀλίγῳ ἔγωγε. Σο. πόσα ταυτί; Λυ. ὅτι τὸ μὲν ἑτέρῳ, τὸ καταδηλῶσαι σ' ἑαυτῷ γίγνεται. Σο. καλῶς λέγεις. Λυ. καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ ὑπάρχει μανθάνειν, εἴπερ μὴ αὐτὸς εἰδέναι σὺν εἶδὼς δόξεις. Σο. ἴσως ἂν δόξαιμι. Λυ. ἀλλὰ τὰ λοιπὰ εἰσαῦθις ἀναβαλώμεθα, ἵνα δὲ διαλύσωμεν τὸ διάλογον.

Rursum itaque dictum sit, quod qui hæc commutat, vitium incurrit. καθίζω autem à καθίζομαι, num tibi parum differre videtur? Siquidem καθίζειν dicendo, alterum sedere facimus: καθίζεσθαι vero, nosmet ipsos solos. *Sol.* Et hæc sufficienter prosecutus es. Atqui dic: ita enim oportet te docendo præire. *Lyc.* Nam me alio pacto dicentem non intelligis. Non nosti quale sit ξυγγραφοῦς ἀνήρ? *Sol.* Omnino novi, ut qui te audierim hæc dicentem. *Lyc.* Quoniam & καταδηλῶ tu quidem fortassis idem cum καταδηλῶσαι putasti: ego vero scio differre non parum. *Sol.* Quomodo? *Lyc.* Quod hoc quidem alteri, καταδηλῶσαι autem sibi ipsi fit. *Sol.* Pulchre dicis. *Lyc.* Etiam alia vero multa licet tibi discere, si modo non ipse tibi scire, cum nescias, videbere. *Sol.* Non videbor facile. *Lyc.* Proin reliqua in posterum rejiciemus, in præsentia autem dialogum dissolvamus.

καθεῖν collocaturos esse. Sic καθίζειν δίκας apud Demosthenem & Galenum. Moschopulus: Καθίζω ἕτερον μετὰ ζαπκῶς. ἐγὼ καθίζω ἐμαυτὸν. Καθῆμαι δὲ ἐγὼ ἀεὶ μετὰ ζάπτου, &c. Τὸ καθεδήσομαι, καὶ ἐκαθέδην βάρζαρα. Alibi Thomas: Τὸ καθίζω ἐπὶ μόνου τίθηται ἀντὶ τοῦ ἑτέρου ἀνοιῶν καθίζειν ἀλλὰ καὶ ἑαυτόν. Lucianus in Nigrino: Καὶ καθίσας ἑαυτὸν ἅπαξ ἐν θεάτρῳ. Græv.

1 Ξυγγραφοῦς ἀνήρ] Ξυγγραφεὺς, inquit Thomas, ἐπὶ μόνου ὁ συγγραφέων ἀδόλεμόν τινα, ὅτι ἄλλο ἐφ' ἑαυτῷ γεγόμενον, οἷον ἦν Θουκυδίδης, ἀλλὰ καὶ γράφοντας ψεῦσμα τι ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον συγγραφίας ἐπάλυε. Θουκυδίδης· Καὶ εἰσὶν οἱ ξυγγραφεῖς, ἄλλο μὲν ὄνειρ. Ammonius quoque poene eadem habet: Ἱστοριογράφων μὲν γάρ ἐστιν ὁ τὰ ἀφ' ἑαυτοῦ γεγονότα συγγραφόμενος· οἷος Ἡρόδοτος. Ξυγγραφεὺς δὲ ὁ περὶ ἑαυτοῦ γεγονότα οἷος Θουκυδίδης. Itaque secundum horum sententiam ξυγγραφεὺς dicitur non solum de scriptore & auctore librorum, sed & de scriba senatus, aut aliis collegii. *Idem.*

2 Τὸ μὲν καταδηλῶσαι ἑτέρῳ, τὸ δὲ καταδηλῆν ἑαυτῷ] Moschopulus paulo aliter: ἄλλο ἐμαυτὸν, καταδηλῶμαι Ἑλλάδι. Pro Luciano facit illud Thucydidis: Τὰς μὲν ξυγκαταδοκῆν ἐν σοφισὶν ἐκ αὐτοῖς τὸ τοῦ Θουκυδίδου μέρος. Ex Moschopuli sententia dixit idem in III: Τὰς μὲν καταδηλωμένας Ἑλλάδι. Idem.

PHI-

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

PHILOPATRIS, SEV QVI DOCETVR.

ARGVMENTVM.

Sive Luciani, sive alius scriptum hoc fuit, videtur is Trajano Cæsari, ob victoriam in Oriente partam, potissimum gratulari voluisse, contra eos qui per id tempus sive ipsi urbi, sive alteri alicui loco (nam patriam solum vocat) pericula & clades præsagiebant, quos ipse à principio sophistas appellat: ad finem tamen ita describit, ut propemodum Christianos intelligere videatur. Eò enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, & de tota Arabum regione meminit. Omnia enim illa à Trajano devicta in populi Rom. potestatem illo tum temporibus rediere, ut apud Dionem & Eutropium, & cæteros, qui ejus ætatis historiam scripserunt, videre est. Et hinc alterius tituli caussa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quòd autem ad didascomenum pertinet, fingitur is, qui patriæ fortunæ ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo, qui cum sermonem habet, de deo vero & religione recta informari, tum ab iis, qui patria malè ominabantur, ejusdem institutionis caussa, in communem cœtum ac societatem introductus fuisse, Vnde & catechumenus in ipso dialogo infrà vocatur, quo nomine Christiani vocare soliti aliquando fuere, eos quos pietate & religione sua informare nuper cœpissent.

ΤΡΙΕΦΩΝ.

Τί τῦτο ὦ Κριτία, ὅλον σεαυτὸν ἠλλοίωσας, καὶ πῆς ὀφρῦς κάτω συνήγαγες, μύχιον δ' βυσσοδομεύεις, ἄνω δὲ κάτω περιπολῶν, περιδινιόφρονι ἐοικὼς καὶ τὰ ποιητῶ, ἄλγεα τὰ σὸν

TRIEPHO.

Quid hoc ô Critia? totum te ipsum immutasti, & supercilia deorsum contraxisti, profundum autem quippiam alta mente versas, sursum atque deorsum inambulans, vaframenta meditanti similis, quem admo-

1 Τί τῦτο] Non est hujusce Luciani, sed antiquioris alicujus. Multa id arguunt, Primùm ineptiæ stili, cum aliæ omnibus paginis, tum illæ p. 765. σὺ φὺ, &c. Deinde ratio temporis. Nam Syrus noster Lucianus pervixit ad tempus belli Marcomanici anno Christi CLXXI. ut patet in Pseudomante: at hic nebulo se baptisatum significat à D. Paulo. D. Paulus verò martyrii palmam accepit imperantis Neronis anno XIII. Falliturque Baronius Neronis anno XII. verba illa hujusce Dialogi

ἀλλ' παρειάς; μὴ πω τριχόρροον πθήσασιν, ἢ Ἐρινύν ἐξ ἅδου εἰλυθῶσιν, ἢ καί που ἴδῃς σὺ τοιούτους συνόντας; οὐδέπω γάρ σε τοιαῦτα εἰκὸς πάσχειν, εἰ μὴ αὐτὸν ἐπῆλθες ἀέρᾳ τὸ κόσμῳ κλυδώνιον, ὥσπερ ἐπὶ Δευκαλίωνος. σοὶ λέγω ὦ καλὲ Κρίτια, σὲ αἴρει ἐμὲ ἐπιθορυβοῦντα τὰ πολλὰ, καὶ ἐς βραχὺ χειτιάσαντος; δυσχεραίνεις καθ' ἡμῶν, ἢ σκυθρώπασας, ἢ καὶ τ χειρὸς πολαιότερα ἐπαρθεῖς; Κρ. ὦ Τριφῶν, μέχρι τινὰ, καὶ ὑπερηφθέντα λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλὰς ἅδας διεληλυθότα. Τ ἵνα μὴ ἀκριτομυθῶ τὰς ὕβρεις, καὶ τὰς ἀκοὰς ἀποφράξῃς, μή τι ἐπ' ἀκούσματι τοιούτῳ, Τ Ἀπόψυξαι σαυτοῦ, Τ μῦθος τοῖς ποιηταῖς ὑπόσυρμα, ὡς καὶ Νιόβη τοτέ. ἀλλὰ κἂν κεφαλὴν ὀθόνῃ ἂν ἐπὶ κιφαλῆς σκοδιόεσσαν, εἰ μὴ ἐπήκροάς μοι ὧν. Τ τὸ δὲ Κλειομβρότου πάθημα δὲ ἀμβρακιώτου ἐμυθεύθη ἐπ' ἐμοί. Τρ. Ἠρέμακες τὴν θαυμασίαν σκιὰν φασμάτων, ἢ ἀκόσματων, ὥσπερ Κρίτιαν ἐξέπληξας. πόσοι γὰρ ἐμβρόντητοι ποιηταὶ, καὶ περιφλογίας φιλοσόφων, σὲν ἐξέπληξάν σε τὸν ἀληθινὸν, ἀλλὰ λῆρος πάν-

admodum poëta ait: Pallorque genas tibi cœpit. Num alicubi Cerberum aſpexiſti, aut Hecatem ab inferis huc egreſſam? aut etiam deorum alicui conſultò occurriſti? Nondum enim talia tibi accidere conveniebat, etiamſi ipſum audiviſſes mundum aquis obrutum iri, quemadmodum Deucalionis tempore factum eſt. Tibi dico, optime Critia, an non audis, me tantopere inclamantem, & brevi adeò appropinquantem? utrum indignatione aliqua adverſum nos percitus es, an obſurduiſti, an verò etiam expectas, dum te elata manu impellam? *Cri.* O Triephon, magnum quendam & admirabilem audivi ſermonem, multiſque viis tractatum. Ac nugas iſtas adhuc memoria repeto, aureſque obturo, ne cubi etiam amplius audiam talia, & inſania nimia dirigeam, fiamque poëtis fabula, perinde ut Niobe olim. Quin per præcipitium in caput devolverer alicubi, veluti vertigine actus, niſi, ô amice, inclamaſſes mihi, adeoque & Cleombroti ſaltus, Ambraciotæ illius, de me fabula ferretur. *Tri.* Papæ, quàm mirabiles iſtæ apparitiones, ſive auſcultationes fuere ſcilicet, quæ Critiam adeò perculêre. Quot enim attoniti poëtæ, & præſtigiatores philoſophi, percellere mentem tuam non potuere, ſed nugæ

logi, Τελικαῦτα ἀναφαλαντίας, ὀθόρνιον, ἐς τρίτον ἀέρανον ἀφυσαλίσας δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκάθισεν, adſcribens huic Luciano. Nam qui potuit Lucianus hic à Neronis anno XII. & Chriſti LXIIX. ad annum Servatoris CLXXI. pervivere, ſive annis CIII? Atqui etiam poſt bellum Marcomanicum, quin Lucianus hic aliqua commentatus ſit negari non poteſt. Saperdæ autem prorſus illi ſunt, qui propter ea quæ in extremo dialogo iſto, de Babyloniis, Ægyptiis, Perſis, Scythis verba fiunt, hujuſce diſtortiſſimi fœtus parentem, ad tempora imperatoris Trajani referunt, cùm ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere poſſe, quivis facilè lolio non victitans, perviderit. Planè quidem quiqui tam belli pueri patet eſt, Neronis principatu eum ſuſcepit. *Marcil.*

1 Ἀπόψυξαι] Gloſſas veteres: ἀποψύχω. *dirigeo.* Menag.

1 Τὸν

γέγονεν ἐπὶ σοί. Κερ. πάπαυσο εἰς μικρὸν, καὶ μηκέτι παρεισχλεύσῃς ὦ Τερψιφῶν. ὁ γὰρ παραπτῶν, ἢ ἀμελητὸν ἡμῖν ἢ παρ' ἐμοῦ. Τερ. οἶσθ' ὅτι μικρὸν, ἀλλ' ἀνάξιόν σε ἀφροντιστεῖν πρᾶγμος ἀνακυκλῆς, ἀλλὰ καὶ λίαν τῶν ἀπορρήτων. ὁ γὰρ χρὼς, καὶ τὸ ταυρηδὸν ἐπιβλέπειν, καὶ τὸ ἄγεσθαι τὰ βάσεως, τὸ ἄνω τι, καὶ κάτω ἀποβλέπειν, διίσχυσίν σε καθίστησιν. ἀλλ' ἄπαυσον καὶ δεινῶ, ἐξέμεσον τὰς ὕβλας, μή τι κακὸν παθήῃς. Κερ. σὺ μὲ ὦ Τερψιφῶν, ὅσον πίλιδρον ἀναπέραμε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάῃ σε, καὶ παιδάρια τοῖς ψολοῖς ἀναφωνῇς. καί πως καθαπτεῖσιν, Τερψιφώντιον πέλαγος καθυπομόσῃς, ὡς κὴ Ἡφαιστος τπερέν. ἃ γὰρ ἀκήκοα τήμερον ὑφ' τῶν τερασκοφάντων ἐκείνων σοφιστῶν, μεγάλως ἐξώλωσί μου τὴν γαστέρα. Τερ. ἐγὼ μὲν, ἀναδραμοῦμαι ὀπίσω καὶ βάλε. σὺ δ', ἄπαυσον καὶ δεινοῦ. Κερ. φῦ, φῦ, φῦ, φῦ, τὰς ὕβλας ἐκείνων. ἰοὺ, ἰοὺ, ἰοὺ, ἰοὺ, τὰ δεινὰ βαλλόμενα. αἰ, αἰ, αἰ, αἰ, τὰ κενὰ ἐλπίδων. Τερ. βαδεῖ δ' ἀναφυσήματος, ὡς τὰς νεφέλας διίστε. ζεφύρου γὰρ ἐπιπνέοντος λάβρα, καὶ τοῖς κύμασιν ἐπωθίζοντος, βορέου ἄρα ἀνὰ τὴν Προποντίδα κεκίνηκας, ὡς ἀφ' κάλων αἱ ὁλκάδες τὰ Εὐξείνου πόντου οἰχήσονται, τὰ κυμάτων ἐπικυλινδόντων σὺν δ' φυσήματος. ὅσον οἰδήμα τοῖς ἐγκάτοις ἐνέκειτο. πόσος κορκορυγμὸς, καὶ κλόνος τὴν γαστέρα σε σωτιάζοντος. πολύωτον σαυτὸν ἀνεπέφηνας, τοσοῦτο ἀκήκοάς. ὡς καὶ κὴ τὸ τερατῶδες, καὶ ἀφ' τῶν οὐάχων ἠκήκοεις. Κερ. ἦ παραδόξου τι ὦ

nugæ tibi fuere omnia? *Cri.* Define paulisper, ô Triephon, neque molestus amplius sis. Nequeenim contemnendus, aut negligendus mihi eris. *Tri.* Scio equidem, quòd neque parvam, neque contemptu facilem rem apud te volvis, sed admodum etiam arcanam. Nam & color, & quòd taurinum quiddam tueris, quodque pedibus consistere nequis, sed sursum atque deorsum inambulas, conspicuum te facit. Verùm respira aliquantulum à malis, & nugas istas evome, ne quid patiare mali. *Cri.* Tu quidem, ô Triephon, quantum jugeri spacium extenditur, tantum à me hinc curriculo abi, ne te spiritus in sublime attollat, & supra terrã elatus plerisque appareas. Atqui alicubi etiam decidens Triephonteum pelagus de te nominari facias, quemadmodum Icarus de se Icarium olim. Nam quæ audivi hodie, à ter execrabilibus istis sophistis magnopere ventrem mihi tumefecerunt. *Tri.* At ego quidem retro cursu abibo, quantum etiam voles. Tu verò respira à malis istis. *Cri.* Phy, phy, phy, phy, nugas illas. Heu, heu, heu, heu, consultationes malas. Væ, væ, væ, væ, spei inani. *Tri.* Papæ, qualis evaporatio, ut nubes pervertit. Namcùm vehemens Zephyrus inspiraret, fluctusque impelleret, boream modò per Propontidem movisti, ut flatu concitatis undis onerariæ naves Euxinum pontum per funes adeant. Quantus tumor in intestinis latuit? Quantus autem tumultus, quantaque agitatio ventrem concussit tibi? Auritum sanè quàm teipsum ostendis fuisse, qui tam multa audieris, adeò ut etiam juxta monstrosum illud: per ungues audiveris. *Cri.* Atqui mirabile non est, ô Triephon,

Τερεφῶν ἀκμαίαν καὶ ἐξ ὀνύχων. Ε γὰρ κνήμῃ γαστρὸς πλέασας, Ε περφαλῶ κύσας, καὶ ἀνδρείαν φύσιν, εἰς γυναικείαν ἐναργοδαιτύσας, καὶ ἐκ γυναικῶν ὄρνεα μεταβαλόμενα, Ε ὅλως περιττὸς ὁ βίος, εἰ βάλοι πιστεύειν τοῖς ποιηταῖς. ἀλλ' ἐπεὶ σε περῶντα κιχάνω τοῦ δι' ἠέρι χώρου, ἀπίωμεν ἔνθα αἱ πλάτανοι τ' ἠλιον εἴρυσιν, ἀηδόνες τε, καὶ χαλιδόνες εὔηχα κελαδῶσιν, ἵν' ἡ μεταφορὰ τῶν ὀρνέων τοῖς ἀκοαῖς ἐνηδύσῃ, τό τε ὕδωρ ἠρέμα κελαρύζον, τοὺς ψυχαγωγοῦν ἐλέξειε. Τερ. ἴωμεν ὦ Κριτία. ἀλλὰ δέδια μή πως ἐπῳδὴ τὸ ἡκροάμενόν ἐσι, καί με ὕφεσιν, ἢ ῥάγεσιν, ἢ ἄλλό τι τῶν ἀψύχων ἀπεργάσηται ἡ θελξαμένη σε αὕτη καταπλήξις. Κρι. νὴ τὸν Δία τὸν αἰθέριον, ἐ τοῦτο γένοιτό σοι. Τερ. ἔτι με ἐξεφόβησας, τὸν Δία ἐπομνύουτα. τί γὰρ ἂν δυνήσαιτο ἀμύνεσθαί σε, εἰ ὁ Κρονίδης τὸν ὅρκον; οἶδα γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοεῖν ὅσον ὁ Διός σου. Κρι. τί λέγεις; ἐ δυνήσεται ὁ Ζεὺς ἐς τάρταρον ἀποπέμψαι; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέῤῥιψεν ἀπὸ τοῦ θρόνου βηλοῦ, καὶ τὸν Σαλμωνέα ἀνθεωρῶντας, προῆλθε κεραυνώσων, καὶ τοὺς ἀστραπὰς ἔτι καὶ νῦν, ὡς ὁ τῶν ποιητῶν, τιτανοφόνους, ἐ γιγαντολέτης ἀνυμνεῖται, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ; Τερ. σὺ μὲν ὦ Κριτία, πάντα περιέδραμες τὰ τοῦ Διός. ἀλλ' εἰ σοι φίλον, ἄκουε. ἐκ κύκνου ἦτο ἐλθόντος, καὶ σατύρου δι' ἀστέιαιαν, ἀλλὰ καὶ ταύρου; ἐ εἰμὴ τὸ περιδέον σοι τῶν τε πτερύγων ἐπωμόσατο, ἐ διέφυγε λαβὼν τὰ πτερύγας, τάχ' ἂν ἤρετεία, σύτυχών

phoea, per ungues audiſſe, quando & tibiam, ventrem ſpectaſti eſſe & caput parere, & virilem naturam in muliebrem effectu tranſire, deinde & ex mulieribus aves transformari: & in ſumma, prodigioſa vita ipſa eſt, ſi poëtis credere voles. Sed quia te primùm offendi, hocce loco, abeamus, ſi vis, eò ubi platani ſolem arcent, luſciniæ autem & hirundines canora perſtrepunt, quò videlicet avium concentus aures exhilarans, & aqua leniter ſuſurrans, animos demulceat. *Tri.* Eamus ſanè Critia. Verùm *illud* metuo, ne fors incantatio quædam ſit, id quod audiſti, & me piſtillum, aut portarum obicem aliquem, aut ſimile quiddam rerum inanimatarum efficiat, præclara iſta tua conſternatio. *Cri.* Ita me amet cœleſtis Iupiter, ut nihil tale in te fiet. *Tri.* Amplius etiam terrefeciſti me, quum Iovem dejeraſti. Quid enim ille poterit ulciſci te, etiamſi fidē jurisjurandi tranſgrediaris? Arbitror enim neque te de Iove iſto tuo ignorare. *Cri.* Quid ais? an non poterit Iupiter in tartarum præcipitare me? An ignoras, quòd deos omnes dejecit à divino illo ætheris pavimento? & Salmoneum, qui contrà tonare auſus fuerat, paulò antè fulmine præcipitavit, & ut petulantiſſimus quiſque eſt, etiam nunc. A poëtis autem & Titanum victor, & Gigantum interfector carminibus celebratur, quemadmodum & apud Homerum. *Tri.* Tu quidem Critia, omnia ea percurriſti, quæ Iovi tribuuntur: ſed ſi tibi ingratum non eſt, auſculta. An non Cygnus ille fuit & Satyrus ob petulantiam, imò & Taurus? Ac niſi ſcortillum iſtud celeriter in humeros ſuſtuliſſet, & per pelagus effugiſſet, fortaſſis araret etiam nunc, ubi in agricolam ali-

βροντήσας, ὁ βροντοπόλος, καὶ κεραυνοβόλος σου Ζεύς; ἢ ἀλλ' ὁ κεραυνοβολεῖν, τῇ βακτηρίᾳ καπνίζοντος; τὸ δὴ καὶ Διόθεν σπυδαιρεῖν, ἀνδράσι μελαγκέροις, ἢ τὴν ὄψιν ἰζοφωμένοις, καὶ ἐς ἑωθινὴν ἡλίου μὴ ἀφίκεσθαι, ἀλλ' ὑπονοβριμένοις καθεδεῖσθαι παρ' αὐτοῖς, πάνυ τι παλικῶτον ἔχων, σὺν αἰσχύνῃ ἄξια; τὰ δὴ αὖτε, ἢ τὰ Γάδης, ἢ τὸ κυφορεῖν καὶ ὅλως ὑπὸ σύμποτος, αἰσχυνόμεθα καὶ λέγειν. Κρι. μῶν τὸν Ἀπόλλωνά γ' ἐπομόσομαι, ὃς σοφώτατος ἄρειος, ἢ ἐντρὸς ὢν γαμῇ; Τρι. τὸ ψιθύρισμα λέγεις; τὸ, Κροίσου σοφώτερον διολωλεκότα, ἢ μετ' αὐτὸν, Σαλαμινίους, καὶ ἐπέρους μυρίους, ἀμφίλεκτα πᾶσι μεταδόξως; Κρι. τὸ Ποσειδῶνα ζητεῖς; ὃς τελέως σὺ παῖν χέρσον κρατεῖν, ἢ ἁλτροχόν τι, ἢ κωπηλατικὸν βοᾷ σὺ τὸ πολέμου, ὄσον ἐπεσάγλοι ἄνδρες, ἢ δικόγλοι. ἀλλὰ καὶ συσίχθων ὁ Τελεσῶν ἱπποκρότητος. Τρι. τὸ μοιχὸν λέγεις, ὃς τὴν θεὸν Σαλμωνέως παῖδα τὸν Τυρὼ, σοφώτερον διέφθειρε, καὶ ἔτι ἐπιμοιχεύει, ἢ ῥύσης, ἢ δημιουργὸς τῶν τοιούτων ἐστί; τὸ γὰρ Ἄρεως ὑπὸ δεσμῷ πεζόμενον, ἢ δεσμοῖς ἀλύτοις μὴ τὸ Ἀφροδίτης συνέμβιον, πάντων τὸ θεῶν ἀφ' τὸν μοιχείαν ὑπ' αἰσχύνης σιωπώντων, ὁ ἱππεὺς Ποσειδῶν ἔκλυσε δακρυβρόων, ὥσπερ τὰ βρεφύλλια, τοὺς διδασκάλους διδιόντα, ἢ ὥσπερ αἱ κόραις ἐξαπατῶσαι. ἐπίκειτο δὲ τῷ Ἡφαίστῳ λύσαι τὸν Ἄρεα. τὸ δὲ ἀμφίλαλον τοῦτο δαιμόνιον, οἰκτίρμον τὸ πρεσβύτου θεοῦ, τὸν Ἄρη ἀπηλλάγησαν. ὥστε καὶ μοιχός ἐστι, ὡς aliquem fortè incidisset iste suus tonitrua faciens, & fulmina jactans Iupiter, & pro eo quod nunc fulmina jaculari dicitur, stimulo impelleretur. Illud autem quòd cum Æthiopibus convivatur, hominibus nigricantibus, & vultum obscuratis, & in duodecimum usque solem ab illis non discedit, sed apud ipsos vino madefactus desidet, idque cum barbam tantam habeat, an non quæso, pudore dignum fuerit? Quòd autem ad aquilam attinet, & ad Idam, & quòd imprægnari per totum corpus solet, etiam dicere erubesco. *Cri.* Quid igitur, num Apollinem dejerabimus, ut qui vates optimus sit, & medicus ô bone. *Tri.* Vanum atque mendacem istum vaticinatorem dicis? qui Crœsum paulò antè perdidit, & post ipsum, etiam Salaminios, aliosque innumeros, obliqua atque ambigua omnibus illis respondendo. *Cri.* Neptunum autem quid? qui & tridentem manu tenet, & in bellis immensum atque terribile quiddam clamat, quantum alii viri mille, aut etiam decies mille: præterea & terræ tremefactor, ô Triephon, appellatur. *Tri.* Adulterum istum dicis, qui Salmonei filiam Tyro, paulò antè vitiavit, & adhuc etiam mœchatur, liberatorque & patronus hujuscemodi vitiorum est. Nam Martem cum vinculis premeretur, & nodis insolubilibus cum Venere arctaretur, cæteris diis omnibus præ pudore silentibus, equestris iste Neptunus exolvit, in lachrymas profusus scilicet, perinde ut pueruli magistros formidantes, aut quemadmodum aniculæ, puellas decipientes. Instabat autem precibus Vulcano, ut solveret Martem. Ac claudicans iste deus, misertus dei senioris & vetusti, liberavit Martem: quare & mœchus est, ut

μοιχοὺς ἀφανίζων. Κερ. Ἐμοὶ μὲν γὰρ τί; Τερ. μὴ μοι τὸ καπρόθυλον, ὦ ἀσελγεστάτου Διὸς, καὶ τὸ ἀσελγομανὲς ἐπὶ τοῖς μοιχοῖς. Κερ. Ἄρεια ἦ, καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ ἀνεκδιηγήσασθαί σε, ἀφ' ὧν ἀνεδιαβλήθησαν ἀφ' ἡμῶν ἐκεῖνοι. ὥστε ἀσφαλῶς τούτους. τὸ Ἀθηνᾶς ἔτι ἐπιμνησθήσομαι, τὸ παρθένον, τὸ ἐνόπλιον, καὶ κορυφαπλουκῆς θεᾶς. ἢ καὶ τὴν τοῦ γοργόνος κεφαλὴν ὑπὸ τῷ στήθει προσάπτεται, τὴν γιγαντολέτιν θεόν. εἰ γὰρ ἔχεις τί λέγειν περὶ αὐτῆς. Τερ. ἐμοὶ σοὶ ἐστὶ περὶ ταύτης, ἵνα μοι δείκνυῃ. Κερ. λέγε ἦ, τί μὴ βλάπτει. Τερ. εἰπέ μοι ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τῷ γοργόνος, ἐπὶ τῷ στήθει τοῦτο ἢ θεὰ ἐπιφέρεται. Κρι. ὡς φοβερόν τι θέαμα, καὶ δεινὸν τὸ δεινόν. ἅμα δὲ καὶ τοῖς πολεμίοις, καὶ ἱππεῦσι τὴν ὄψιν ποιεῖ ὅπως βάλλει. Τερ. μῶν καὶ ἀφ' οὗτο ἡ γλαυκωπὶς ἀκαθαρσίαχτος; Κερ. ἔμοιγε. Τερ. ἐ ἀφ' οὗ τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις, μηδὲν ἡμέρᾳ τοιούτων, ἢ δ' αὐτῶν, ὡς ἡμῶν ἀκαθαρσίαχτοι ἐγγένωνται, ὥσπερ τὴν ἀθηνᾶν; Κρι. ἀλλ' ἴσως οἱ δυνάμεις γε πρὸς ταῦτα ἐπιβοηθεῖν, ὥσπερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἴ τις αὐτὴν ἐπιφέρει. Τερ. ἐ τοῦτ' ἔστι; ἐθέλω γὰρ σαφῶς εἰδέναι, ὡς ἐξευρημένῳ τι τοιοῦτο, καὶ ἐς μάλιστα κατωφεληκότος. ἀγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν, πλὴν γε ὅτι ἀνόμαστος. Κρι. αὐτὴ κόρη ἐλαφρὸν σῶμα καὶ ἐπὶ-

ut qui mœchos conservet. *Cri.* Quid igitur, Mercurium? *Tri.* Apage mihi veteratorem istum, improbum, Iovis libidinosissimi servum, ipsum quoque libidine insanientem in adulteria. *Cri.* Proinde neque Martem, aut Venerem recepturum esse te scio, ut qui jam antea abste calumniis impetiti fuerint. Quapropter missus & hos faciamus. Minervæ autem adhuc mentionem faciam, virginis videlicet armatæ, & terribilis deæ, quæ & Gorgonis caput pectori applicatum habet, deam Gigantum interfectricem. Non enim opinor, habes, quod de ipsa dicas. *Tri.* At dicam tibi etiam de ista, si mihi respondere voles. *Cri.* Dic, quicquid volueris. *Tri.* Dic mihi igitur, Critia, quæ Gorgonis hujus utilitas est, & cur pectori gestamen hoc dea applicatum habet? *Cri.* Vti terribile quoddam spectaculum, & quod mala avertere possit. Sed & hostes perterrefacit, & victoriam utroque inclinantem, quocunque ipsa vult, advertit. *Tri.* Num ob hoc ipsa quoque Glaucopis insuperabilis est? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cur igitur non illis potiùs qui servare possunt, quàm qui servantur, femora adolemus taurorum atque caprarum, ut nos quoque insuperabiles reddant, perinde atque Minervam? *Cri.* Atqui non potest illa eminus auxiliari, perinde

ut diis, sed solùm si quis ipsam ipsum est? Volo enim ex te scire, maximè perfectè assecutus sis. feruntur, præterquàm nomen.

gestat. *Tri.* Et quidnam hoc uti qui inveneris talia, & quam Ignoro enim omnia, quæ de ipsa *Cri.* Ipsa quidem puella fuit, elegans,

1 Τὴν γιγαντολέτιν θεόν] Τῆς γιγαντολέτιδος θεοῦ dicere debuit. Gorgonis caput, vocare Deam Gigantum interfectricem, non placet. *Menag.*

ἔφυς. Περσεὺς ἦ τοῦτῳ δόλῳ ἀποδυσεβουμένου, ἀνδρὸς γενναίου, καὶ εἰς μαγικὴν δόξημυθῆσαι, ἐπαοιδαῖς ταύτην ἐξωδῆσαντος, ἄλλως τε οἱ θεοὶ τούτου ἐχρήσαντο. Κρι. τοῦτό μ' ἐλάνθανε ποτὲ τὸ κρύφιον, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ καὶ δεῖσθε εἶσι. ζώσης ἦ, τί τὸ χρήσιμον; ὡς σωφρονιζέσθω εἰς παιδοκτόνον, ἢ κρυφίως σωιφθείρετο, καὶ κρύφ αὐτῷ ἐπωιόμαζε. Κρι. νὴ τὴν ἄγνωστον σὺν Ἀθηναίοις, παρθένον δίμηνος μέχρι τῆς ἀνθρωπίνης. Τρι. καὶ εἴ τις παρθένον κεφαλήσειε, ταύτῃ χάνοιτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς. εἰδὼς γὰρ μυρίας ἀφμελεῖτε τιμηθείσας νήσῳ σὺν ἀμφιρύτῃ. Κρήτην δὲ μιν καλέουσι. καὶ εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον ὦ καλὲ Κριτία, πόσας γοργόνας σοι ἀνήγαγον ἐκ Κρήτης, καὶ σε τραπεζίτην ἀκχαλκεμάχην ἀπηκρίβωσα, ποιητὴ ἦ, καὶ ῥήτορες, καὶ πολύ με Περσέως διέκριναν, ὡς πλείονας γοργόνας ἐφωράκηκα; ἀλλ' ἔτι ἀνεμνήσθην τὰ τῶν Κρητῶν, οἳ τάφον ἐπιδείκνυσθέ μοι τοῦ Διός σου, καὶ τὰ τῆς μητρὸς ῥήψαντα δόκιμα, ὡς ἀσθενεῖς αἱ λόχμαι αὐτὴν ἀφέντες. Κρι. ἀλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τὴν ἐπῳδὴν, καὶ τὰ ὄργια. Τρι. εἰ ταῦτα ὁ Κριτίας ἐξεπῴδησεν, πάλαι ἂν καὶ νεκρῶν ἐξανέστησεν ἄν, καὶ ἐς τὸ γλυκύπικρον φάος ἀνήγαγεν. ἀλλὰ λῆρος, παίγνιά τε, καὶ μῦθοι, ἅπερ τῶν ποιητῶν περιτολογήματα. ὥστε ἔασον καὶ ταῦτα. Κρι. Ἥραν ἦ τὴν Διὸς γαμετὴν, καὶ κασίγνητον, καὶ ἀδελφὴν; Τρι. σίγα τὰ ἀπαλαιστίνης ἕνεκα μίξεως, καὶ τὴν ἐκ ποδῶν, καὶ χερῶν ἐκπεπτωμένην, παρέβραμε. Κρι. καὶ τίνα ἐπωμῶ-

gans, & amabilis, Perseus autem, cùm huic dolo caput amputasset, vir generosus & in arte magica laudatus, carminibus illam incantasset, in munimentum dii sibi ipsam retinuerunt. *Tri.* Hoc præclarum olim me latuit, quòd dii hominum quoque indigent. Quæ autem viventis utilitas fuit? meretricabatur nimirum per cauponas, aut latenter vitiabatur, deinde se ipsam virginem appellabat. *Cri.* Non per ignotum Deum Athenis: sed virgo permansit, usque ad decollationem. *Tri.* Ergo si quis virgini caput amputaverit, terriculamentum hoc ipsum erit multitudini? Novi enim innumeras membratim & per partes dissectas insula incircunflua, Cretam illam nomine dicunt. Quòd si igitur cognovissem hoc, ô optime Critia, quàm multas tibi Gorgonas ex Creta huc attulissem, teque ducem insuperabilem reddidissem. Poëtæ autem & oratores, multò me Perseo antepositissent, ut qui plures Gorgonas invenissem. Verùm res Cretensium, adhuc memini: qui mihi sepulchrum Iovis tui istius demonstrabant, & occultas valles, quæ matrem ejus enutrierant, quanquam adhuc viridia ipsa ea arbusta essent. *Cri.* At nesciebas incantationem, & sacrificia quibus utendum fuisset. *Tri.* Si hæc, ô Critia, per incantationes facta sunt, fortassis etiam ab inferis excitasset illam, & in lucem dulcissimam reduxisset. Sed nugæ ista, ac ludicra & fabulæ sunt à poëtis prodigiosè conficta. Quapropter & hanc omitte. *Cri.* Iunonem autem, uxorem Iovis, & sororem eandem, an non recipis? *Tri.* Tace obsecro, propter intemperantissimum concubitum, & istam ex manibus pedibusque extentam, cursu prætervehe. *Cri.* Quam-

σωμαί γε; Τρι. ὑψιμέδοντα Θεὸν, μέγαν, ἄμβροτον, ὑπερίσωα, υἱὸν πατρὸς, πνεῦμα σὺν πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἓν ἐκ τριῶν, ἐξ ἑνὸς τρία. Ζῆνα τοῦτ' ἡγοῦ Θεόν. Κρι. ἀριθμεῖν με διδάσκεις, καὶ ὄρκον ἡ ἀριθμητική. καὶ γὰρ ἀριθμεῖς ὡς Νικόμαχος ὁ γερασηνός. σὺν οἷδα γὰρ τί λέγεις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τὸν πεπαιδευμένον φῄς τὸν Πυθαγόραν, ἢ τὸν ὀγδοάδα, καὶ τετρακτύν; Τρι. σίγα τὸ νέφος, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια. σὺν ἴσῃ δὲ μετρεῖν τὰ ψυχῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν, καὶ τίς ὁ σύμπας κόσμος πάντων, καὶ τί τὸ σύμπαν καὶ πανδής. καὶ γὰρ ἐπέλθω καιρὸν τοῦτον ἔπαθον, ἄπαξ σύ. ἤνικα δὲ μοι γαλιλαῖος ἐνέπεσεν, ἀναφαλαντίας, ἐπίβριθος, καὶ τὸ μέτωπον ἐρημότερος ἐξυρισμένος, καὶ τὰ κάλλιστα ἐμπεμφθεὶς, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐκ τῶν μακάρων ἴχνια παρεστώσασι, καὶ σὲ τῶν ἀσεβῶν χώρων ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καί σε ποιήσω λῶ μὴ ἀκοῆς, ἐπ' ἀληθείας ἄνδρα πον. Κρι. λέγε ὦ πολυμαθέστατε Τριεφῶν. λάβε φόβος γάρ ἐσχέμοι. Τρι. ἀνέγνωκάς ποτε τὰ Ἀριστοφάνους δραματοποιοῦ ὄρνιθας ποιήματα; Κρι. καὶ μάλα. Τρι. ἐπεχώρησεν παρ' αὐτῷ τοιόνδε. χάος ἦν, καὶ νύξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς. γῆ δὲ, οὐδ' ἀὴρ οὐδ' οὐρανὸς ἦν. Κρι. οὐ λέγεις. εἶπε τί λῶ. Τρι. ἦν φῶς ἄφθιτον, ἀόρατον, ἀκατανόητον, ὃ λύσῃ τὸ σκότος, καὶ τὸν ἀκρισίαν nam igitur tibi jurabo? *Tri.* Deum altè regnantem, magnum, ætherium atque æternum, filium patris, spiritum ex patre procedentem, unum ex tribus, & ex uno tria. Hæc tu Iovem puta, hunc existima Deum. *Cri.* Numerare me doces, & jusjurandum, arithmetica tibi est. Nam & numeras perinde ut Nicomachus ille Gerasenus. Neque enim intelligo quid dicas: *Vnum tria, tria unum*: num quaternionem dicis, Pythagoricum illum, an octernionem, an numerum ex triginta constantem. *Tri.* Tace ea, quæ infrà sunt, quæque silentio digna. Non licet hoc pacto metiri pulicum vestigia. Ego enim docebo te, quid sit universum, & quis fuerit ante omnia, & quæ item constitutio, quod-ve corpus vniversi. Quando autem me Galilæus ille convenit, recalvaster, naso justo præditus, qui in tertium usque cœlum per aërem ingressus est, quæque optima atque pulcherrima sunt, inde didicit, per aquam nos renovavit, in beatorum vestigia insistere fecit, & ex impiorum regionibus nos redemit. Ac te faciam, si me audieris, verè hominem. *Cri.* Dic quæso doctissime Triephon. Timore enim quodam jam correptus sum. *Tri.* Legisti-ne aliquando Aristophanis *Comici* poëtæ fabulam, *Aves*? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Scriptum ab eo tale quippiam ibi est: A principio chaos, & nox, & tenebræ nigræ erant, & tartarus altus, Nulla autem terra, nec aër, aut polus ullus adhuc. &c. *Cri.* Rectè dicis, quid autem postea? *Tri.* Erat lux incorruptibilis, invisibilis, incomprehensibilis, quæ dissolvit tenebras, & informitatem

1 Σίγα τὸ νέφος, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια] Scaliger. *Menag.*

1 Οὐκ

πεύτου. ἀπήλασε. λόγῳ μόνῳ φήνῃ ὑπ' αὐτῶν, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεχράσατο, γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὕδασιν. ὑρμοδὶ ἐστήρισε. ἀστέρας ἐμψύχωσεν ἀπλανεῖς. δρόμον διεζώξατο, ἃς σὺ σέβῃ θεούς. γῆν δ' ποῖς ἄνθεσιν ἐκαλλώπισεν. ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παρήγαγε. καὶ ἔστιν ὃ ὐρανῷ βλέπων δικαίως τε, καὶ ἄδικος, ἐν ᾧ βιβλίοις τὰς πράξεις ἀπογραφόμενος. ἀνέπεδωσέ δ' πᾶσιν, ἣν ἡμέραν αὐτὸς ὑνετάλατο. Κρι. τὰ δ' ἕκαστα μερῶν ἐπιτετηρημένα ἐς ἅπαντας, ἐξαριθμῆσαί μοι δύνασαι ταῦτα; Τρι. τὰ ποῖα; Κρι. τὰ τῶν ἐμμεμαρμένης. Τρι. λέγε ὦ καλὲ Κριτία πρὸς τῶν μερῶν. ἐγὼ δ' μαθητὴν ἀκούσομαι δεξιόν σου. Κρι. ἦ Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς εἴρηκε;

Μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν.

καὶ ὁ μεγάλως Ἡρακλέης,

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλείη φύγε κῆρας,

Ὅστις περ φίλτατος ἦεν Διὶ κρονίωνι ἄνακτι,

Ἀλλά ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν βίον καθειμαρμένον, καὶ τὰς ὑπὸ τούτῳ μεταβολάς. ἴσμεν δ' ἐπειδὴ,

Πείσεται ὅσσα οἱ αἶσα, καλαπλώθης περ βαρείᾳ,

Γιγνομένῳ νήσωτο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

καὶ τὰς ὑπὸ ξένῃ ἐποχὰς, ἀπ' ἐκείνης γίνεσθαι,

Ἦ δ' ὡς ἀόλοι νικώμεθ', ὅς με σώφρονα ὑπέδεκτο.

Καὶ πάντ', ὀδύσσα αἶσα φίλλω ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι.

tem istam abegit, verbo solo dicto ab ipsa, quemadmodum tardilinguis iste descripsit: Terram firmavit super aquas, cœlum explanavit: stellas formavit fixas, cursum ordinavit, quas tu veneraris ut deos. Terram autem & floribus exornavit, hominem ex nihilo, ad essentiam produxit. Estque in cœlo, aspiciens justos pariter & injustos, & in libris describens cujusque actiones. Rependet autem omnibus, quam diem ipse præcepit. *Cri.* Quæ autem à Parcis agglomerata cunctis sunt: etiam ne illa inscribunt? *Tri.* Qualianam? *Cri.* Ea quæ ad fatum pertinent. *Tri.* Dic mihi ô optime Critia, de Parcis. Ego verò discere gestiens, ex te libenter audierim. *Cri.* An non Homerus poëta celebris ait?

At fatum effugit nemo (mihi crede) virorum.

De magno autem Hercule idem ait:

Nec vis Herculea Parcam vitavit amaram.

Quanquam diis charus foret, & Iovis inclyta proles.

Sed fato, atque ira domitus Iunonis iniquæ est.

Quin & totam vitam, omnesque in ea mutationes, fato constitutas atque ordinatas esse, idem innuit, quum ait: Vbi ille deinde,

Illa feret, quæcunque deus, Parcæque malignæ

Neverunt genito, cum matris prodiit alvo.

Etiam in peregrino solo retentiones ab eadem illa fieri, ut quum Vlysses ait:

Atque uti susceptum placido rex Æolus ore
Miserit in patriam, sed nondum fata finebant.

ὥστε πάντα ὑπὸ τῶν μοιρῶν γίνεσθαι ὁ ποιητὴς μεμφόμενος. τὸν μὲν Δία μὴ θελῆσαι τὸν υἱὸν
Θανάτου δυσχερὲς ἐξασπάσασθαι,
ἀλλὰ μᾶλλον
Αἱματοέσσας ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,
Παῖδα φίλον πρὸ ὧν, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
Φθίσειν ἐν Τροίῃ.

ὥστε ὦ Τριφῶν, μὴ τοῦτο μηδὲν ἀφελοῦσαν εἰς τὸν μοιρῶν ἐπιτήδευσιν, εἰ καὶ τάχα πεδάρσιος ἐμπεσὼν μὴ διεσπάλης, καὶ τὰ ἀπόρρητα ἐμυήθης. Τρι. καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητὴς ὧδε μὲν Κριτίᾳ, διπλόῃ τῷ ἐμφερομένῳ, καὶ ἀμφιβόλῳ; ὡς τὸ μὲν μὴ πεπρᾶξαι, τοιῷδε τέλει συγκύρσαι. τὸν δὲ ποιῆσαι, ἑτέρῳ τέλει ἐντυχεῖν. ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως, Διχθαδίας κῆρας φερέμεν μιν φησὶ θεὰ τέλος δὲ,

Εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μέν μοι νόστος, ἄφθιτον δ' ἔσται κλέος·
Εἰ δέκεν οἶκον ἱκωμαι,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι ἔσται.
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Εὐχληόρῳ,
Ὃς ῥ' ἦδη εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.
Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύϊδος,
Νόσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἳς ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

Οὐχὶ παρ' Ὁμήρῳ ταῦτα γέγραπται, ἡ ἀμφίβολος αὕτη, καὶ ἀμφίρρημος ἀπάτη; εἰ δὲ βέλτιον καὶ

Quare omnia à Parcis fieri, poëta testatus est: Iovem autem neque filium voluisse
Ab infanda defendere morte,
sed potiùs
Sanguineas cœlo guttas diffudit ab alto,
Ob natum, quem Patroclus prope mœnia Trojæ
Occisurus erat.

Quamobrem, Triephon, ob hæc nihil amplius addere de Parcis volueris, etiamsi fortassis in sublime sublatus fuisses, unà cum præceptore, & arcanis illis initiatus. *Tri.* Et quomodo ipse ille poëta, ô optime Critia, duplex allegat fatum & ambiguum. ut qui hoc quidem fecerit, talem exitum sortiatur: aliud autem faciens, in alium eventum incidat. Vt de Achille, quum dicit:

Mater ait geminis me ferri ad funera fatis.
Nam si hîc persistam, pugnemque ad mœnia Trojæ,
Eripitur reditus mihi: at inclyta fama sequetur.
Sin autem patriam repetam charosque penates
Fama perit, verùm in longum mihi ducitur ætas.
Sed & de Euchenore ait:

Qui non ignarus fati, conscenderat æquor.
Namque huic sæpe senex, Polyidus dixerat ante,
Aut morbo in patria perituram,
& inter amicos:
Aut manibus Teucrorum, atque inter Dorica castra.

An non apud Homerum hæc scripta sunt? aut non ambigua hæc, atque adeò anceps deceptio?

Quòd

Δι. Διὸς ἐπιδήσω σοι τὸν λόγον, [1] ἢ μὴ τῷ Αἰγίσθῳ εἴρηκεν ὡς ὑποχωρῶν μὲν τῆς μοιχείας, καὶ τὸ Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλὴν; ζῆν καθήμαρτεν πολὺν χρόνον, ὑπισχνούμενος ἢ τοῦτο πρᾶξαι τὸν, εἰ καθυστερεῖν δοκοίη; τοῦτο κἀγὼ πολλάκις προμαντευσάμενος, εἰσὶν οἷσίν τι πλησίον, δοκοῦσιν ἤδη τὴν δίκην. εἰ δέ με μὴ τοῦτο πράξεις, βιώσῃ καλῶς, οἶδα δ' ὅτι καὶ θᾶσσον πέλας θανάτοιο κιχείη. οὐχ ὁρᾷς ὡς ἀδόκητα τὰ τῶν ποιητῶν, καὶ ἀμφίλογα, καὶ μηδέπω ἀφανισμένα; ὥστε ἔοικεν ἅπαντα, ὡς καὶ σὲ ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψαι. Κε. εἰ πάντα ἀνακυκλεῖς ὦ Τριεφῶν· ἀλλά μοι τόδε εἰπέ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τοῖς οὐρανοῦ εἰσγεγράπται. Τρι. πάνυ γε, εἰ τύχοι με χρηστὸς καὶ ἐν ἔθνεσι. Κρι. πολλὰς μὲ γραφὰς φῂς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογεγράφθαι. Τρι. εὖ ἴσθι, ὦ Κριτία, καὶ μηδὲν εἶναι φλαῦρον Θεῶν δόξειν· ἀλλὰ καταχάρμῳ, πείθου μοί· ἴσως ζῆν χρῄζεις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ γὰρ νῶν ὡς ἔτυχεν ἐξέπλωσε, γῆν ἢ ἐφ' ὕδατος ἔπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντος παρήγαγε, τί παραλέλειπται, καὶ πῶς πρᾶξις πάντων εὐαπογράφιστος; ἐν δὲ σοὶ οἰκίδιον κατασκευάσαιμι, οἰκέτας καὶ οἰκίσκους ἐν αὐτῷ συναγαγών, εἶτά ποτέ σε διέλαθε τῶνδε πράξεις ἀπόλλωνος, πόσῳ μᾶλλον τὰ πάντα ποιήσαντα Θεὸν, οὐκ ἄ-

Quòd si placet, etiam Iovis orationem tibi addam: Annon Ægistho dixit: quòd si ab adulterio & insidiis Agamemnonis sese contineret, fato illi constitutum esse, ut in longum tempus viveret. Si verò in animum induceret, facere ista, mortem effugere non posse? Atque ad eum modum ego quoque vaticinatus sæpe sum. Si occideris proximum morti, condemnaberis judicio, si verò hoc non feceris, vives rectè. Nec te fas, adeò festinam incurrere mortem. An nos vides quàm minimè correcta aut emendata sunt, quæ à poëtis dicuntur? quamque item ambigua & obliqua, nec dum certa fide stabilita. Quare omnia isthæc missa fac, ut & te in cœlestibus bonorum libris inscribant. *Cri.* Bene omnia revolvis Triephon, sed mihi illud responde: Vtrum & Scytharum res in cælo describuntur. *Tri.* Omnes, Siquidem & inter gentes Chrestus fuerit. *Cri.* Multos sanè scribas in cœlo narras, quando cuncta describuntur. *Tri.* Bona verba, Critia, neque quicquam contemptum aut vile de Deo dextero loquaris, sed Catechumenus existens, persuaderi à me tibi fine, si modò vivere cupis in ævum. Nam si cælum explanavit ut pellem, terram autem firmavit super aquas, stellas formavit, hominemque ex nihilo, ut esset, in lucem produxit, quid mirum adeò, si res quoque omnium ibi describantur? Nam & tu si domunculam aliquam ædificasses, ancillas autem & servos in ea multos congregasses, nunquam te lateret quicquam eorum, quæ ab illis gererentur, quamvis abjectum & vile. Quanto igitur magis probabile est, eum qui omnia creavit, Deum, cuncta expe-

[1] Οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ] Lego κ' μοίχῳ Αἰγίσθῳ. Palm.

πωτὲ ἐν δίκηλίᾳ λεληθαμεῖν ἰκέτις πρᾶξιν, καὶ ἔννοιαν; οἱ γάρ σε θεοὶ, Κόττωβον τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἐλθόντα. Κρι. πάνυ εὖ λέγεις καί με ἀνυπρόφως τὴ Νιόβης παθεῖν. ὁκ ἐπίλης γὰρ ἄνθρωπος ἀναπίφηνα. ὅπ τοῦτον τὸ θεὸν ἐκτρέψω σοι, μὴ κεκρύφθω παθεῖν παρ' ἐμοῦ. Τρι. εἶπερ ἐν καιρῷ μὲ ὄντως φιλεῖς, μὲ ἐπιτρεῖον τι ποιήσης ἐν ἐμοὶ, ἕ ἔτερον μὴ κώσῃ σοι φράσαι, ἄλλο ἢ εἶπῃς. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ ξενικὸν ἐκεῖνο ἀκκισμάτιον ἄνεσον, ὅπως καὶγὼ κατοχρήσωμαι, καὶ ὅλως ἀλλοιαθῶ; καὶ ἐχ ὡς ἡ Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἡδὺν ὄρνεον χλιήσαμαι, καὶ τὸν ξενικὸν σε ἔκπληξιν καὶ ἐνθυμίαν λειμῶνα ἐκτραγῳδήσω. Κρι. ἢ τὸ ἐμὸν τὸ πατρῷς, ὃ τῶν χλιήσῃ. Τρι. λέγε, δόξῃ δὲ παδόμενος δύναμιν δὲ λόγου λαβών. ἐγὼ γὰρ καθεδοῦμαι, δεῖγμα αἰακίδιον ἀπὸ πλήξεως ἀείδων. Κρι. ἀπιέναι ἐπὶ τὸν λειφόρον, ὡς πρόμος γε πὶ χρεμφίζεται. καὶ δὴ ὁρῶ πολῆτος πάμπολυ ἐς τὸ ὂς ψιθυρίζοντας. ἐπὶ ἢ τῇ ἀκρῇ, ἐφεῖτο τοῖς χείλεσιν. ἐγὼ ἢ παρῆναι ἐς ἄπαντας, καὶ τὸν χεῖρα τοῖς βλεφάροις ἐξενέμωσα, ἐσκοπάζον ὀξυδερκέστατα, εἴ πως ἐν τῶν φίλων γνώσομαι. ὁρῶ ἢ Κράτωνα τὸ Πολιτικὸν, παιδόθεν φίλον ὄντα, καὶ συμπολικόν. Τρι. αἰδέσομαί τοῦτον, τὸ ἐξιστοῦ γὰρ εἴρηκας. εἶπα τί; Κρι. ἐκ δὲ πολλὰς ἐπιστραπόμενος, ἦκον ἐς τὸ ἔσω. ἕ τὸ ἑωθινὸν χαῖρε εἶπῶν, ἐχώρουν ὡς αὐτόν. ἀνθρωπίσκος δέ τις, τοὔνομα Χαρίκενος, σεσιμμένον

peditè, ac facilè percurrere, & uniuscujusque consilia & actiones animadvertere. Nam tui dii, pro Cottabis, ab iis qui rectè sapiunt, habentur. *Cri.* Rectè omnino dicis, & mihi nunc diversum accidit, atque Niobe olim: ex statua enim in hominem conversus sum. Quare jam deum istum tibi appono, & juro, quòd mali à me nihil patiêre. *Tri.* Si modò ex corde me diligis, ne quid alienum aut novum in me facias; Neve aliud celes animis, aliudque loquaris. Verùm age mirabilem illam auscultationem tuam tandem profer nobis, ut & ego expallescam, & prorsus immuter, & non quemadmodum Niobe, obmutescam, sed, uti Philomela in aviculam convertar, & mirabilem istam consternationem tuam in prato viridi Tragiço quodam modo decantem. *Cri.* Ita per filium ex patre, haudquaquam istud fiet. *Tri.* Dic modò, ac spiritu potestatem dicendi accipiens. Ego verò sedebo, Æacidem expectans, dum cantum finiat ille. *Cri.* Abieram in viam publicam, empturus videlicet ea, quibus maximè opus habebam. Atque ibi video multitudinem admodum magnam, in aurem mutuo susurrantes, audiendi autem studio etiam labiis inhærebant. Ego verò oculos per cunctos circunferens, & manum supercilii incurvam supernè ob-

ducens, inspectabam quàm acutissimè, ficubi amicorum aliquem contemplarer. Video autem Cratonem Politicum illum, qui mihi à puero usque amicus fuit, & in conviviis unà consuetus. *Tri.* Intelligo quem dicis, Inspectorem videlicet illum, sed quid postea? *Cri.* Multis itaque oppositò cubito dimotis, in anteriorem partem penetravi, & matutinum illud Ave præfatus, accedebam ad ipsum. Cæterùm homuncio quidam, nomine Charicenus, vetu-

γερόντιον, ῥίζαν τῇ ῥινὶ, ὑπόβεπλε μύξον. ἐχρέμπτετο ἐπισπυρμένον. ὁ δὲ πολιὸς, κυκεώνιον γηράτυ. εἶτα ἤρξατο ἐπιφθέγγεσθαι κακοχυμένον. ὅτου ὡς ἔοικεν, τὰς τῶν ἐξεστώτων κοιλείπτ ἐλεπασμὰς, καὶ τὰ χρέα τοῖς δανειστῆς ἀποδοσ. καὶ τί, τὰ οἰκεῖα πάντα, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς εἰσφορὰς δέξεται, μὴ ἐξεζῶν τὸ τέκνης. ἐ κωπφλυάρ ἔπ πικρότερα. οἱ δὲ αὐτὸν ἦ, ἤδετο τοῖς λόγοις, καὶ τῷ καινῷ τῶν ἀκουσμάτων ἀποτέκεντ. ἕτερος ἦ, τὸν νομὸ Χλιδόχαρμος, περιώνιον ἔχων πολύσαθρον, ἀνυποδήτης τε, καὶ ἄσκεπτος, μετέκπτ, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπιδείξαλό μοι πῖς κακοσείμεν, ἐξ ὀρέων ἀφιγμένος, κεκαρμένος τὸν κόμαν, ὦ τῷ ῥάτῳ ἀναγεγραμμένον ὄνομα ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς ἔτου τῷ χρυσῷ ἐπικλύσ τὸν λεωφόρον. ἦν δ' ἐγὼ, καὶ μὰ τὰ Ἀριστάνδρα, καὶ Ἀρτεμιδώρα, ὃ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τὰ σύμπτια σὺ ὑμῖν. ἀλλὰ σοί μὲ, τὰ χρέα πληρωθήσεται ἀναλόγως τῆ ἀποδόσεως. ὅτου ἦ, ἐπικολὺ δ' ὁδολὸν γε στρηθήσεται, ὡς πολλῶν χρυσίν ἀπορηκώς. καὶ ἔμοί γε δοκεῖτε ἐπὶ λόφου κάθεδρα πάτελον, καὶ δῆμον ὀνείρων καθαρθέντες, τοσοῦτον ὀνειροπολεῖν σὺ ἀκαρεῖ τῆ νυκτὸς ὥσης. οἰδὲ, ἀνεκρίχησαν ἅπαντες, ὡς ἀποκριθέντος τοῦ γέλωτος, καὶ τὰ ἀμαθίας μὲ κατεγίνωσκον. ἦν δ' ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, μῶν κακῶς πάντα ἐξεῤῥίνισα, ἵν' εἴπω τί κωμικώτερόν, καὶ ὦ Κρ' Ἀριστάνδρου τὸ πελμιστέα, ἐ Ἀρτεμιδώρου τὸ Ἐφέσιον ἐξίχνευσα τοὺς vetulus, emarcidus, & naſo ſtridens, tuſſiebat primò intimum quiddam, excreabatque languidum. Erat autem ſputum morte ipſa lividius. Deinde cœpit loqui voce attenuata & exili admodum. Hic, ut antè dixi, inſpectorum relinquit eleipaſmos, & debita fœneratoribus reddet, & penſiones omnes tam privatas, quàm publicas, præterea & eiramangas capiet, non inquirens cujuſque artem. Atque etiam amariora his nugabatur. Illi autem qui circa ipſum erant, delectabantur verbis hiſce, & novitati rerum, quas audiebant, advertebant animum. Alius autem quidem, cui nomen Chleuocharmus, pallium habens admodum putre, ſine calceis, & tegmine capitis incedens, interloquebatur dentibus applaudens, ut demonſtravit mihi malè veſtitus quidam, qui ex montibus advenerat, detonſa coma, in theatro ſcriptum nomen literis ſacris, & arcanis, quòd iſte auro inundaturus eſſet viam publicam. Ego verò inquam, At juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta, non ita bonum eventum habebunt hæc inter vos ſomnia. Sed tibi quidem debita multiplicabuntur, ſecundum proportionem penſionis, iſte autem quàm plurimum obolo etiam carebit, tanquam qui multo auro tam dives fuerit. Ac mihi quidem videmini ſuper Leucadem petram, & ſomniorum populum conſopiti, tam multa ſomniare, nocte quaſi in puncto exiſtente. Illi verò cachinnos ſuſtulerunt univerſi, ita ut riſu propè ſuffocarentur: meque ignorantiæ condemnarunt. At ego ad Cratonem converſus, inquam, Num perperam omnia olfeci ut comico modo dicam aliquid, & non juxta Ariſtandrum Thelmiſenſem, & Artemidorum Epheſium inveſtigavi ſomnia?

ὀνείρατα; ἦ δ' ὅς, Σίγα ὦ Κριτία, εἰ ἐγκωμιάσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ τοῦ ἡρωϊσμένα. ἃ γὰρ ὄνειροι τάδ' εἰσὶν, ἀλλ' ἀληθῆ. ἐκβησόμενα γὰρ εἰς μεῖζω μισωεῖ. ταῦτα ἀκηκοὼς ἀφ' ἑσπέρας τοῦ Κράτωνος, καὶ τὸ ὀλιθηρὸν τῆς Μεσσίας αὐτῶν καταγνοὺς, ἠρυθρίασα. καὶ σκυθρωπάζων ἐπορευόμην, πολλὰ τὸν Κράτωνα ἐπικερτομῶν. εἷς δ', θρασὺς, καὶ παιδικὸς εἶναι δοκῶν, ἁρπάσας μου τὸ λάκτος, ἐπαίρασε, ῥήτορα ποιήσας πεισόμενός τι, καὶ ἀφανιούμενον ἀφ' ἑαυτοῦ παιδαγωγῶν εἰς ἄνδρα δεινόν. εἰς λόγους δ' ταῦτα προεκαλέσατο, πείθει με τὰ καθ' ἑαυτὸν εἰς γνῶσιν ἀνθρώπου ἀφικέσθαι, καὶ ἀποφοιτῆσαι τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρα, συσκευῆσαι. ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγηθήναι. καὶ δὴ διήλθομεν Σιδηρᾶς τε πύλας, καὶ χαλκοῦς οἴκους. ἀναβάθρᾳ δ' πλείστῃ κατακυκλωσάμενοι, εἰς χρυσόροφον οἶκον ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν Μενελάου φησί. καὶ δὴ ἄπαντα ἐσκοπάζομεν, ὅσα ὁ νησιώτης οἰκῶν νεανίσκος. οὐ γὰρ ἐλλίμενα μὰ Δί', ἀλλ' ἄνδρας ἐπικυφώσεις, καὶ καθηχρωσμένους. οἰδὰ, ἰδόντες, ζηλῶσαι, ἐξεναλίας παρεληλύθοτας. ἔφασκον γὰρ, ὡς εἰ πανταχοῦ ἀγγελίαι ἀγαθαὶ ἀγαθαὶ εἶεν. ἐφαίνοντο γὰρ ὄντως ὡς τὰ κάκιστα ἀχθόμενοι, καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυπροῖς, ὥσπερ αἱ ποιητικοὶ ἐπὶ θέατρα. τὰς κεφαλὰς δ' ἀλλήλοις ἔχοντες, ἐψιθύριζον. μετὰ δὲ τὰ, ἤρουν με,

Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, ποδαπὸς πόλις, ἠδὲ τοκῆες.

λεπτὸς γὰρ ἂν εἶναι, δοκῶ γε δ' κρί-

Tum ille: Tace, inquit, Critia. Si enim silentium ages, edocebo te sacrorum pulcherrima, & quæ nunc futura sunt. Non somnia hæc sunt, sed res ipsa. Eventum autem capient in mensem qui dicitur Mesori. Hæc postquam audissem à Cratone, & lubricam ipsorum mentem cognovissem, erubui, & tristitiam præ me ferens, abii, multis Cratonem incusando. Vnus autem illorum, acerbum, & Titanicum quiddam obtuens, arreptum me veste, vellicabat, conventionem feciſse & credens, & ab inveterato illo numine instigatus: verbis autem hæc extendendo, persuadet mihi infœlici, ut ad præstigiatores istos homines accederem, & in diem atram, quod dici solet, incurrerem. Dicebat enim se, omnia ex ipsis, quæ ad sacra & arcana pertinerent, edoctum esse. Atque ita pertransivimus, ferreasque portas, & ærea limina. Multis autem superatis scalis, in domum aurato fastigio insignem ascendimus, qualem Homerus Menelai fingit esse, Atque ipse quidem omnia illa contemplabar, quæ insularis ille adolescens. Video autem non Helenen, mehercle, sed viros in faciem inclinatos & pallescentes. Illi autem ubi me conspexerunt, gaviſi sunt, & ex adverso ad nos accesserunt. Dicebant enim, num quod triste nuntium afferremus. Nam videbantur isti, quàm pessima optare, gaudebantque tristibus & malis, perinde atque in theatro furiæ. Capita autem inter se juncta tenentes consusurrabant. Postea interrogabant me:

Quisnam es & unde venis, quæ patria, quique parentes
Sunt tibi. Nam frugi quidem esse appares utique ex habitu. Tum ego:

μαΘ. Ἰὼ σ' ἐγώ, ὀλίγοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω παλαχῆ. Κριτίας ὄνομα. πόλις δὲ μοι ἔνθεν, ὅθεν κἀμὴ ὑμῖν. οἱ δ' ἀεροβατοῦντες ἐπυνθάνοντο, πῶς τὰ τῆς πόλεως, κἀμὲ τὰ σῦκα, ἦν δ' ἐγώ, χαίρουσί γε πάντες, κοὐδεὶς χαίρησον). οἰδὲ, ἀνένευον τοῖς ὀφρύσιν, οὐχ ὕτω. δυσκολεῖ γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ τὴν αὐτῶν γνώμην, ὑμεῖς πεδάρσιοι ὄντες, κοὐκ ἀπὸ ὑψηλῆς ἄκρας καθορῶντες, ὀξυδερκέστατα καὶ τάδε γινώσκετε. πῶς οὖν τὰ τῆς αἰθέρος; μῶν σκολείψει ὁ ἥλιος, ἢ ὃ σελήνη κατὰ κάθετον γένηται; ὁ Ἄρης εἰ τετραγωνήσει τὸν Δία, καὶ ὁ Κρόνος Ἑρμοῦ ἀμεσήσει τὸν ἥλιον, ἢ Ἀφροδίτη εἰ μὴ τῷ Ἑρμῇ συνοδεύσει, κἀμὲ Ἑρμαφρόδιτος ἀποκυήσουσιν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἥδεσθε, εἰ φαλδαίους ὑετοὺς ἐπιπέμψουσι, εἰ νιφετὸν πολὺν ἐπιρρούσουσι τῇ γῇ, χάλαζαν δ', ἐρυσίβην εἰ καταξέσουσι, λοιμόν, ἐλιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσι, εἰ τὸ κεφαλοβόλον ἀρχεῖον ἀπαμείψῃ, καὶ τὸ βορβορῶδες δεχεῖον ἀτμιεῖται. οἰδὲ, ὡς ἅπαντα κατορθωκότες, κατεφλυάρουν τὰ αὐτῶν ἐρασμια, ὡς μεταβαλοῦσι τὰ πράγματα. ἀπεξίας δ', κὐ παροχὴ τῇ πόλει καλλήψονται. τὰ φαβίδια, ἤτοι τὸ σαοῦσιν ὑμῖν). τότε ὀλίγον κεχθεὶς, καὶ ὥσπερ πρὸς μανιῶντα οἰδηλεῖς, ἀθρόον ἀνεβόησα, ὦ δειλαμένιοι ἀνθρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγατε, ζηλοῦντες ἀδίκως κατ' ἀνθρῶν θυμαλέοντων, πνεόντων δέρυ, καὶ λόγχας, καὶ λαμπροφόρους περιφαλείας. ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλῆς κατακύροιτο, ὡς τῇ πατρίδι ὑμῶν

ego: Pauci, inquam, frugi sunt, ut ubique video. Critias autem nomen mihi est, Civitas verò inde, unde & vobis. Vt autem illi in aëre gradientes interrogarunt, quo pacto se res civitatis, & mundus adeò totus haberet, respondens ego: Bene, inquam, habent, & insuper etiam habebunt. Illi autem abnuentes superciliis, haud ita, inquiunt, Malè enim parturit civitas. Tum ego secundum ipsorum mentem: Vos, inquam, supra terram, & in sublime sublati, & ceu ex alto cuncta intuentes, acutissimè & hæc intellectu assecuti estis scilicet. Sed quo pacto ea quæ in æthere sunt, habent sese? Num deficiet sol, & ad perpendiculum luna interponetur? Num Mars quadrangulo aspectu solem aspiciet, & Saturnus ex diametro eundem? Num Venus cum Mercurio congredietur, & Hermaphroditos procreabunt, quibus vos delectamini? num pluvias impetuosas ac vehementes demittent? num densa nive terram insternent? Grandinem autem & rubiginem devolvent? Num pestem ac famem immittent? num vas illud fulminiferum exundat, & tonitruficum receptaculum repletum est? At illi, quasi cunctis præclare gestis, deblaterabant sua ista amabilia, quòd videlicet res statim immutandæ essent, perturbationes autem & tumultus civitatem invasuræ, & exercitus ab hostibus mox superandi. Ob hæc itaque animo conturbatus, & quemadmodum ilex incensa, intumescens, magna voce exclamavi, ô miseri hominum, ne vana adeò loquacitate efferamini, acuentes dentes adversus viros, leonum animos præ se ferentes, spirantes hastam & lanceas, & candicantes cristis galeas. Sed ista in vestrum caput convertantur, quando ita

πρὸς τὴν πόλιν. ὑμεῖς γὰρ αἰθριβατοῦντες, ταῦτα ἠκούσατε. ὑμῶν τὴν πολυάσχολον μαθηματικὴν κατηρτήκατε. εἰ δέ γε μαντικῆς, καὶ ζητικῆς ὑμῖν παρέπεσεν, ὀλιγωρεῖτε τὸ δ' ἀμφὶ δίας. γυναικῶν γὰρ δύρματα ταῦτα γραϊδίων, καὶ παίγνια. ἐπιπολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἱ τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται. Τρι. τί δῆτα ταῦτα ἔφησαν ἀπολλὼ Κρίτια οἱ κεκαρμένοι τὴν γνώμην, καὶ τὴν διάνοιαν; Κρι. ἅπαντα ταῦτα παρεδράμομεν, εἰς ἐπίνοιαν παρακεκινημένοι καὶ παραφορήσαντες. ἔλεγον γὰρ ἡλίκης δίκα ἔσεσθαι διαμενοῦμεν. καὶ ἐπὶ παννύχιας ὑμνῳδίας ἐπαγρυπνήσαντες, ὀνειροπολοῦμεν τὰ τοιαῦτα. Τρι. σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἶπας; μέγα γὰρ ἔφησαν, καὶ διπροσημφόρου. Κρι. θαῤῥῶ. σὺν ἀγχόνῃ. αὐτίκα γὰρ τὰ κράδιστα. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἀστικῶν ῥηδιούργημα ἔφην εἶναι ὑμῶν, ἐπόταν ὀνειροπολῆτε, τὰ τοιαῦτα καὶ παρεισαγητε. οἱ δ', σαφῶς ὑπομειδιῶντες, ἴσως καὶ παρίρχονται ἐπὶ πλείονα. ὧν σὺ ἐγὼ, εἰ ἀληθῆ εἰσι ταῦτα ἃ αἰσθάνεσαι, σὺν ὑμῖν φασκόντων τὰ μέλλοντα ἐξισχύσητε. ἀλλὰ κρᾶσπεδάντες ὑπ' αὐτῶν, λυρήσητε τὰ μὴ ὄντα, μὴ δ' ὑμήσεσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν σὺν οἶσθ' ὅπως ληρεῖτε, ὀνείρους πιστεύοντες. τὰ κράδιστα βεβουλεύεσθε, τοῖς δ' πονηροῖς ἥδεσθε, μηδὲν ὀνήσομαι δ' βεβούλησθε. ὥστε ἐάσατε τοὺς ἀλλοκότους ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πονηρὰ βεβούλησθε, καὶ ἐμοιτοῦμαι μή πω θεὸς ὑμῖν ἐς κόρακας βάλοι, ἀφ' τοῦ τῆ πατρίδι ἐπαρᾶσθε, ὁ λόγος κιβδήλως ἐπιφημίζειν. ὅτου δ' ἅπαντες ἵνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατημέμφοντο.

patriam veſtram deprimitis. Non enim in aëre gradientes iſta audiviſtis, neque negotioſam mathematicam perfectè adeò aſſecuti eſtis. Quòd ſi verò vaticinia vos, & præſtigiæ huc induxerunt, duplex ignorantiæ nomen ſuſtinetis. Nam hæc mulierum atque aniculariam inventa ſunt & ludicra, Plerunque enim hujuſmodi res muliebres curæ proſequuntur. *Tri.* Quid autem ad hæc reſponderunt, ô optime Critia, iſti mente pariter, & ſententiis detonſi? *Cri.* Cuncta hæc prætererunt ad cogitationes illas à ſe inventas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, ſoles decem abſque cibo perſeverabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia ſomniamus. *Tri.* Tu verò quid ad ipſos dixiſti? Magnum enim & dubium quiddam dixerunt. *Cri.* Confido, nihil ignavum. Contrà enim reſpondi pulcherrimè. Nam quæ vulgo ab urbanis, inquam, de vobis jactantur, quando ſomniatis, hujuſcemodi ſcilicet proferuntur? Illi autem caninum ſubridentes, extra lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, ſi vera ſunt, inquam, talia, ô ætherii, haud unquam ſanè tutò ea quæ futura ſunt, inveſtigabitis, ſed perſuaſi ab ipſis nugabimini, quæ neque ſunt neque futura ſunt. Verùm hæc quidē neſcio quo pacto nugamini, ſomniis credentes, & quæ optima ſunt, abominamini, malis autem delectamini, haud ſanè quicquam abominatione iſta promovemini. Quamobrem miſſas facite alienas iſtas imaginationes, & prava conſilia, vaticiniaque, necubi deus vos in malam rem hinc ejiciat, eo quòd patriæ mala imprecamini, & verbis adulterinis illam affamini. At iſti unum eundemque omnes animum habentes, me multum increpabant.

φοιτᾷ. καὶ εἰ βούλει, καὶ τἄλλα σοι τὰ αὐτὰ ἐρῶ, ἅπαξ μὲ καὶ εἰς πέλλιν μετενδῦσαι ἔτυχεν, μέχρις οὗ ἡ χθὲς καὶ σὺ λαλιὰ λιθωθεῖσα ἀνέλυσε, καὶ ἄνθρωπον ἀπεκατέστησε. Τελαμὼν Κριτία, καὶ μὴ ὑπερεκτείνῃς πλείω ὕβλασε. ὁρᾷς γὰρ ὡς ἐξωλκωτή μου ἡ γνάθος, καὶ ὥσπερ πυροφορῶ. ἔδηχθην γὰρ τοῖς σοῖς λόγοις, ὡς ὑπὸ κωμῳδῶν λυπεῖσθαι. καὶ μὴ φάρμακόν μοι ἐπιθεῖναι ἐπιχείρησον, αὐτὸς γὰρ μεμψιμοιρήσω. οὐ γὰρ ἐπιτρέψω ἐξελθεῖν. ἔστι γάρ τις ἐνταῦθα ἐν τῷ οἴκῳ παρθένος ἀρρεμνόν. καὶ τὴν παλαιφατμένην ἐς τέλος ἐπάξεις. ἀλλὰ πρόσεχε τοῦτο· καὶ Κλεόλαος οὗτός ἐστιν, ὁ τοῖς πολλοῖς μάκρος βαδίσας; πάρεσθ' ὅπως μὴ κρατήσῃ; μὴν ἐπιφανήσεσθαι αὐτῷ; Κρι. καὶ μάλα. Τρι. Κλεόλαε, μὴ παραδραμὼν ἡμᾶς ἄπει, μηδ' εἰ παρέλθοις, ἀλλ' ἐλθὲ χαίρων, εἰπὲ πρὸς μῦθον φέρεις. Κλε. χαίρετ' ἄμφω καλὴ ξυνωρίς. Τρι. τίς ἡ σπουδή; οὐδαμοῦ νεῖς γὰρ ἐπισολύ. μῶν τι καινὸν πεπράκτηκας; Κλε. πίπτουσιν ὀφρῦς ἡ πάλαι βοωμένη Πέρσις, καὶ Σοῦσα ἡ τῶν ἀνέμων ἄστυ. πρὸς δ' ἔτι γε πᾶσι χθὼν Ἀσσυρίας; χαῖρε κρείττων οὐδενὸς ἀνδρὸς κρείττων. Κρι. τοῦτ' ὀκνεῖνο ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον σὸν ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' αὔξει, ἀμείνω ἐπὶ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δ' ὦ Τριεφῶν, τὰ κάλλιστα εὑρηκότες ἐσμὲν ἐνηχέσμενοι γάρ ἐν τῇ ἀποθέσει τῶν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν. ἐπεὶ τοῖς ἄλλοις παισὶν, οἷς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτ' ἀρκεῖ τοῖς παισὶ, εἰ

bant. Ac si placet, ista quoque tibi addam, quæ me etiam perinde ut statuam, murum reddiderunt, donec me frugi ista tua loquela, cùm jam in lapidem converterer, resolvit, & in hominem rursus restituit. *Tri.* Tace Critia, neque nugas istas longiùs extenderis. Vides enim quomodo intumuerit mihi venter: & quasi uterum gero. Morsus enim sum verbis à te modò dictis, perinde ut à cane rabiosa, ac nisi medicamentum aliquod oblivionem inducens, hauscro, atque ità conquiescam, memoria hæc mecum cohabitans & quasi domi apud me residens, magnum aliquod malum procreabit. Quamobrem missos istos facito, precationem à patre incipiens, & celebre illud carmen ad finem apponens. Sed quid hoc? an non Cleolaus hic est, is qui pedibus longum adeò incedit? Serò autem venit & accidit. Num alloquemur ipsum? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cleolae, nequid cursu prætervehare, neque prætereas nos: sed accede lætus, si quidem nuntium aliquod affers. *Cle.* Salvete ambo, ô præclarum par amicorum. *Tri.* Quæ autem est festinatio ista? per multum enim anhelas: Num novum aliquid gestum est? *Cle.* Cecidit superciliosum illud olim Persidis Fama celebratum, atque Susa, urbs inclyta, Cadet autem & omnis terra nobilis Arabum, Va-

lida imperantis dextera & vi roboris. *Cri.* Hoc illud est, ut semper deus non negligit bonos. Sed auget, provehens in melius Nos autem ô Triephon, pulcherrima invenimus. Sollicitus enim mecum ipse eram, quidnam in morte liberis meis testamento relicturus essem. Nosti enim paupertatem meam, quemadmodum ego tuas res quoque. Hoc igitur sufficit liberis, Dies videlicet impo-

rato-

ὑμέραν ἔ αὐτοκράτορα. πλέτον γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἀναλίψει, ἢ ἔθος ἡμᾶς ἐ καταπλήξει. Τρι. κἀγὼ ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω τοῖς πίνουσι, εἰς ἴδιαν Βαβυλῶνα ἀλλυμένην, Αἴγυπτον δυλεύσαν ἡμᾶς ἄγουσα, τὰς τῶν Περσῶν τέκνα δύλειον ἡμέραν ἄγοντα, τὰς καθόδους ἔ Σκυθῶν πομπευούσας, εἴθ' ὡς ἢ ἀνακηρυττομένας. ἡμεῖς ἔ, ἢ τὸ Ἀθήναιος ἄγνωστον ἐφευρόντες, ἢ προσκυνήσαντες, χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἀνατείναντες, τούτῳ δίκαιοι γενώμεθα, εἰς παλαιστὰς ἥκοντες τοιούτου πρώτους. ὑπήκοοι γὰρ ἐσμὲν ἡδοναῖς. τὰς ἔ λοιπὰς, ληρεῖν ἐάσωμεν, ἀφικνοῦνται γὰρ αὐτῶν οἱ πλείους, τὸ, ὡ φροντὶς Ἱππωνείδη καὶ τῶν παροιμιῶν.

Οὗτος ὁ λόγος, παθόντος ἔ Λυκίνου.

raforis. Neque enim divitiæ nos deficient, neque nos populus perterrebit. *Tri.* Et ego, ô Critia, hæc relinquam liberis, ut videant Babylonem perditam, Ægyptum in servitutem redactam, Persarum liberos servilem ætatem agentes, excursiones Scytharum sedatas, utinam & prorsus propulsatas. Nos autem illum Athenis ignotum inventum, adorantes & manus in cœlum tendentes, gratias illi agemus, ut qui digni facti fuerimus, hujusmodi potestati atque virtuti subjecti esse. Reliquos autem istos, nugari sinamus, contenti pro ipsis dicere notum illud, quod proverbio dici solet: Non est curæ Hippocli di.

Hic Dialogus, inter nothos Luciani refertur.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

CHARIDEMVS, SIVE DE PVLCHRITVDINE.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Neque hic dialogus Luciani videtur esse, id quod Aldus quoque annotavit: & cum ex stylo, quanquam multo simplicior hic, quam in superiore est, tum ex reliquo totius corporis contextu apparet. Continet autem encomium pulchritudinis seu formæ, tribus orationibus divisum, ut pote à tribus personis in convivio tractatum, quarum priores duæ præstantiam ac dignitatem pulchritudinis commendant, multis ad hoc deorum pariter, & hominum adhibitis exemplis. Postrema autem etiam vim & effectum illius, ex mutua collatione reliquarum virtutum, & eorum quæ vulgo inter bona recensentur. Cætera plana sunt.

HER-

ΕΡΜΙΠΠΟΣ.

Περιπάτης ἔτυχον χθὲς ὁ Χαρίδημε ποιούμενος σὺν τῷ θεραπαινίῳ, ἅμα μέν, ἐς τὸ παρὸν τὴν ἀχλῦν χάριν ῥαστώνης, ἅμα δ', ἔτυχον γάρ τι μελετῶν, ἐς διάνοιαν ἡσυχίας. σὺν τοιαύτῃ δὴ προξένῳ τῷ Ἐπικράτης. θεασάμενός τ', ὥσπερ εἰώθειν, ἠρώτων ὅθεν τὸ πορεύοιτο, καὶ ὅποι βαδίζοι. ὁ δὲ, ἥκειν μέν ἔφη καὶ αὐτὸς οὐκ εὐθυμουδίας χάριν, ἤκιστ' εἰώθει θεὸς τῶν ὄψιν γίνεσθαι τῶν ἀχλῦν, ἀπολαύσων δ' ἐς τὸ τότε ἐπιτηδείως εὐκράτου, καὶ κεφὴς αὔρας, λάθοι συμποσίου μέντοι καλλίστου γεγενότος σὺν πειρασιεῖ, οὗ Ἀνδροκλείδης ὁ Ἐπιχάρης, τὰ ἱππικὰ τεθυκότος Ἐρωῆ. ὅτι δ' βιβλίου ἀναγνοὺς, οὐκ ἠσαν σὺν Δωσίοις, ἔφασκε δὴ ἄλλά τε πολλὰ γεγράφθαι ἀστεῖα, καὶ χαρίεντα, καὶ δὴ καὶ κάλλιστ' ἐγκώμια εἰρῆσθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἃ οὐκέτι μὲ μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ὑπό τε γήρως ἐπιλελησμένον. ἄλλως τε δ', ἐς οὐκ ἐπιστολὴ λόγων μετεχηκότα. σὺ δ' ἂν ῥᾳδίως εἰπεῖν, ἅτε καὶ αὐτὸν ἐγκεκωμιακότα, ἐς τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον ἐστεφανωκότα τ' ἦν. Χα. γένοιτο ταῦτα ὦ Ἑρμιππε, εἰ ῥᾴστου γε ἐμοὶ ῥᾴδιον ἐπ' ἀκριβείᾳ ἅπαντα διελθεῖν. ἐγὼ γὰρ οἷόν τε ἦν πάντων ἀκούειν, θορύβου πολλοῦ γενομένου, τῶν τε διακονουμένων, ἄλλως τε, καὶ τῷ δυχερεστέρᾳ ὄν μεμνῆσθαι λόγους ἐν συμποσίῳ γιγνομένους. οἵδε γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ καὶ

HERMIPPVS.

Deambulabam fortè heri, in suburbio, Charideme, simul ut ex agrorum aspectu me aliquantulum reficerem, simul etiam quietis & otii gratia, fortè enim tum meditabar quippiam. Obviam igitur mihi fit Proxenus Epicratis filius. Allocutus autem ipsum, quemadmodum consueveram, interrogabam, unde veniret scilicet, & quò iturus esset. Tum ille, venire se quidem etiam ipsum respondet, huc oblectationis gratia, quam ex agrorum aspectu percipere consuevissét, refici autem velle etiam temperata ac levi aura, quæ illos afflaret. Cæterum redire se à convivio, quod pulcherrimum peractum fuisset in Piræo apud Androclem Epicharis filium, qui ob partam victoriam, Mercurio sacrificasset. Vicisse autem ipsum in Diasiis, libro quodam recitato. Commemorabat autem cum alia multa, quæ ibi acta essent, urbana & festiva, tum verò & pulchritudinis encomia à viris dicta, quæ illum quidem non posse referre, oblitum eorum præ senectute, præterea non ita multum in dicendo versatum. Te verò, facilè commemoraturum, ajebat ut qui & ipse encomium dixisses, & cæteris per totum convivium, animum advertisses.

Char. Facta sunt hæc Hermippe, ut dicis, Veruntamen neque mihi facile fuerit, accuratè cuncta persequi. Neque enim possibile erat omnia exaudire, multo tumultu excitato, & ab iis qui ministrabant, & ab iis qui convivabantur, præterquam quod ex difficilioribus hoc est meminisse eorum verborum, quæ in conviviis fiunt. Nosti enim quàm oblivioſos reddant, etiam eos qui alioqui plurimum

τὰς λίαν μνημονικωτάτας. πλὴν ἀλλὰ σὴν χάριν, ὡσεὶ οἷόν τε ὦ, πάντα διηγήσομαί σοι τὰ ἐκείνης, μηδὲν παραλείπων, ὧν ἂν σὺ μνημονεύῃς. Ερ. τοῦτο μὲν δὴ ἴσως, οἷδά σου χάριν. ἀλλ' εἴ μοι τὰ πάντα λόγου ἐξαρχῆς ἀποδίοις, ὅ, τι τῷ ἐμῷ ὄντι ἀνέγνω βιβλίον Ἀνδροκλῆς, τίνα τε νενίκηκε, καὶ πῶς ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, ὥστε ἂν ἐκπλῆσαι καταθεῖο τὴν χάριν. Χα. τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ὦ ἑταῖρε, ἦν ἐγκώμιον Ἡρακλέους ἔκ τε τῶν ἀεθλήσεων, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ. νενίκηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρέα, ἀπαγωνισάμενον αὐτῷ οὐκ εἰς τὰς ἀσπαχίας. μᾶλλον δὲ εἰς τὰ δόξης. Ερ. τί δ' ὦ τὸ ὑπ' ἐκείνου ἀνέγνω βιβλίον; Χα. ἐγκώμιον τῶν Διοσκούρων. ἔφασκε δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένον, καὶ τοῦτο αὐτοῖς κεχαριστῆσθαι τὴν χάριν. ἄλλως τε, καὶ ὑπ' ἐκείνων δεδιηκεκλημένον, ἐπ' ἄκρους ἰσίους ἐν τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις φανέντων. παρῆσαν μέντοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοί, οἱ μέν, συγγενεῖς αὐτῷ. οἱδέ, ὡς ἄλλως συνήθεις. οἱ δὲ λόγου τε ἄξιοι, τό, τε συμπόσιον ὅλον κεκοσμηκότες, καὶ κάλλιστα ἐγκώμια διελθόντες, Φίλων τε ὁ Δεινίου, καὶ Ἀριστιππος ὁ Ἀγαθοθένους, ὡς τελευτῶν αὐτός. συνηκολούθηκε δὲ ἡμῖν ὡς Κλεώνυμος ὁ καλὸς, ὁ δὲ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειρακίου ἀπαλόν τι, καὶ πληγυμένον. νῦν μέντοι γε ἐδέκα ἐχειν. πάνυ γὰρ εὐθυμως ἠκροᾶτο τῶν λόγων. ἐνταῦθα δὴ ὁ Φίλων πρῶτος ἤρξατο λέγειν, ὧδε οἱμιαστὶ πως ὧδε. Ερ. μηδαμῶς ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τὰ ἐγκώμια

rimum memoria valent. Sed tamen tui gratia, quoad potero, commemorare tibi illa conabor, nihil eorum prætermittens, quæcunque memoria consequi potuero. *Herm.* Proinde ob hanc rem gratiam tibi habeo. Verùm enim si mihi totam à principio narrationem repetiveris, puta & quis liber fuerit, quem recitaverat Androcles, & quem, recitato eo superaverit, postremò & quosnam vos, ad convivium vocarit, ita demum plenam apud me gratiam inibis. *Char.* Ipse quidem liber encomium *Herculis* erat, ex somnio quodam, ceu dicebat, ab ipso compositum. Vicit autem Diotimum Megarensem illum, prospicis, imò verò pro gloria cum eo certans. *Her.* Quid autem libri erat, quod ille recitavit? *Char.* Encomium Castoris & Pollucis. Dicebat autem se quoque, ex magnis periculis ab illis servatum, hanc illis gratiam persolvisse: præsertim, cùm ab illis etiam confirmatus fuisset, de summis navium velis in extremo discrimine ipsi apparentibus. Aderant autem in convivio & alii multi partim cognati ipsius, partim aliàs familiaritate juncti, qui verò memoratu digni sunt, quique totum convivium cohonestarunt, laudesque pulchritudinis verbis persecuti sunt. Philo erat, Diniæ filius, & Aristippus Agasthenis, tertiusque ipse. Accumbebat autem nobiscum & Cleonymus, formosus ille, Androclis nepos, adolescentulus tener & delicatus, qui mentem tum habere utique videbatur. Admodum enim attentè auscultabat, quæ dicebantur. Primus itaque Philo de pulchritudine incipiebat dicere, facto in hunc modum exordio. *Her.* Nequaquam, amice, ne mihi priùs ipsa encomia exor-

ἄρξῃ, πρὶν ἂν μοι πρὸς τοῦτο αἰτίαν ἀποδῷς, ὑφ' ἧς εἰς τοῦτους ἀφίχθημεν τοὺς λόγους. Χα. εἰκῇ ἀφανεῖσθαι ἡμᾶς ὦ ἑταῖρε, πάλαι δυναμένους τὸν ἅπαντα λόγον διελθεῖν, ἀπαλλαγῆναι. πλὴν ἀλλὰ τί τοῦτο ἂν χρήσαιθ', ὁπότε φίλος τις ὤν, βιάζοιτο; ἀνάγκη γὰρ ὑφίστασθαι πᾶσιν ὑπὲρ. ἵνα δ' ζητῇς αἰτίαν τοῦ λόγου, αὐτὸς ἦν Κλεώνυμος ὁ καλός. καθημένων γὰρ αὐτῶν μεταξὺ ἡμῶν τι, ὁ Ἀνδροκλείης ἦν, πολὺς ἐγένετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτοῦ, ἀποβλέπουσί τε εἰς αὐτὸν, ὡς ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ καλλος. ἀχθόμενοι δὲ πάντων ὀλιγωρήσαντες, καθήμεθα διεξιόντες ἑλκύμια καὶ μειρακίσκια. ἀγασθέντες δ' ἡμεῖς τὸν ἀνδρῶν τοῦτον φιλοκαλίαν, καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτοὺς, δρᾶμά τι πολλῆς εὐφυΐας ὑπολαβόντες, λόγοις ἀπολείπεσθαι τῶν ἰδιωτῶν περὶ τὸν καλλίστου φόβῳ τούτου οἰόμεθα χρῆναι, καὶ δὴ ἠπόρημεθα τὸ περὶ καλλους λόγου. ἔδοξεν οὖν ἡμῖν, σὺν ὀνόματι λέγειν τὸ ἅπαντος καὶ παιδὸς, μὴ γὰρ ἀνέχειν καλῶς, ἐμβαλεῖν γὰρ ἂν αὐτὸν εἰς τολμᾶν τηνικαῦτα, ἀλλ' ἄδε μ' ὥσπερ οὐκ ἔστιν ὅτως ἀπείρατος, ὅστις ἕκαστον τύχῃ λέγειν, ἀλλ' ἕκαστον εἰπεῖν ἰδίᾳ, ὃ' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ ὧν ἐπεκεμήνη. καὶ δὴ ὁρξάμενος ὁ Φίλων πρῶτος, ὅτασι τὸν λόγον ἐποιεῖτο', Ὡς ἦσι δεινὸν, εἰ πάνθ' ὅσα πρέπει μὴν ἐκάστης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν ἀπορίαν, αὐτοῦ δὲ ὧν καλλὸς ἄδεια ποιησόμεθα λόγον, ἀλλ' ὅτω καθεδούμεθα σιγῇ, ὥσπερ δεδοικότες, μὴ λάθωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, ὑπῳ ἄν τυ

exordiare, quam causſam quoque expoſueris, qua adducti, ad hoc argumentum tractandum proceſſeritis. *Char.* Præter rem moraris nos, ô optime, qui tibi jamdudum potuiſſemus: univerſa oratione expoſita, hinc abire. Veruntamen quid agas, quando quiſpiam, amicus exiſtens, tantopere urgeat? Neceſſe enim eſt quidvis etiam amici cauſſa perpeti. Cauſſam igitur quam quæris, qua ad hoc argumentum compulſi ſumus, ipſe Cleonymus, formoſus ille fuit. Cùm enim medius inter me & Androclem, avunculum, ſederet multus ab idiotis ſermo de eo fiebat, qui & reſpiciebant ad ipſum, & ad formam ejus, plus quam obſtupeſcebant. Propemodum igitur cæteris omnibus poſtpoſitis, ſedebant encomia adoleſcentis perſequentes. Nos autem admirati illorum erga pulchritudinem amorem ac ſtudium, & ſimul collaudatis ipſis, ſegnitiem magnam arbitrati ſumus eſſe, verbis ab idiotis ſuperari, præcipuè de pulcherrimis dicendo, quo ſolo nos illis præſtare putaremus. Atque ita de pulchritudine verba facere cœpimus. Viſum igitur nobis eſt, haud nominatim dicere laudes pueri, neque enim honeſtum fore, nam hoc pacto præcipitaturos nos ipſum in majorem inſolentiam eſſe, ſed tamen neque, ut illos, incompoſitè adeò, & ut cuique fortè ſuccurriſſet, ſed ſeorſim ſingulos, quacunque de re propoſita commeminiſſent. Atque ita Philo, primus exorſus, in hunc modum verba fecit: Quàm indignum verò eſt, quòd, cum quæcunque in ſingulos dies agimus, pro iis tanquam pulchris, omnem operam ac diligentiam adhibeamus, de ipſo pulchro ſermonem nullum habemus, ſed perinde ſilentes ac taciti ſedemus, ac ſi metuamus, ne fortè verbum aliquod de iis, pro quibus tantopere laboramus, vel impru-

δύζομαι τ ἄπιστα χρόνον εἰπόντες. καίτοι πῶς ἂν χρήσαιτο ἀξιπίστως τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τ μηδενὸς ἀξίων ἀποδύζων, περὶ δ καλλίστου σιγᾷη τ ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ εὖ λέξειν καλὸν, συζητῶν κάλλιον μᾶλλον, ἢ πάντα τἄλλα παρίνζ, περὶ αὐτῆ λέξειν δ τάχιστα ἡμᾶς τ ἐκφοπε πρατομένων. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λέξειν μᾶλλον ὡς χρὴ περὶ τούτο ἀφικεῖαζ εἰδέναι, εἰπεῖν ὃ μηδὲν ἐπίσαζ περὶ αὐτῆ, ὡς οἷόν τε βραχέα περὶ τούτε πειρήσομαι διελθεῖν. κάλλιστ γὰρ δὴ πάντες μᾶλλον ἐπεθύμησαν τ κάλλους. πάνυ δ' ὀλίγοι τινές. οἱ δ' τούτης ἔτυχον τ δωρεᾶς, δύδαιμονέστατοι πάντων δόξαν μεγίστηζ, καὶ παρὰ θεοῖς, καὶ παρὰ ἀνθρώποις τοῖς εἰκότα πεπαιδευμένοις. πεπύσεσθε δ, τ γὰρ θεῶν ἐξ ἡρώων γεγόνασιν, Ἡρακλῆς τε ἐστὶ Διὸς, καὶ Διόσκυροι, καὶ Ἑλένη. ὧν ὁ μὲν, ἀνδρείας ἕνεκα ταύτης λέγεται τ κάλλους τ παρὰ θεῶν. Ἑλένη δ, δ καλλίστης χάριν, αὐτῆ τε μεταβαλεῖν εἰς θεὸν, καὶ τοῖς Διοσκύροις αἰτία γενέζ αὐτῆ εἰς ὑρανὸν ἀνελθεῖν τοῖς ὑπὸ γῆν σωτεχθασμένοις. ἀλλὰ μὴν ὅτι ἀνθρώποις ἐξεῖη τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν, οὐκ ἔστιν ὅτε οὐκ, πλὴν ὅσοι μετεσχήκασι κάλλους. Πέλοψ τε γὰρ τούτε χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γανυμήδης ὁ δ Δαρδάνε ὕτος κεκρατηκέναι λέγεται δ πάντων ὁπόσοι θεῶν, ὡς αὐτὸν οὐκ ἀναχέζ συμμετασχεῖν αὐτῆ τινα τ ἄλλων θεῶν τ ἡρῶν τ παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῆ μόνῳ πεπύσθαι ἡγεμόνι imprudentibus nobis excidat. Atqui ubinam aliquis oratione meritò utatur, si, cùm de illis, quæ nullius pretii sunt, tantopere contendat, de eo quod omnium pulcherrimum est, planè conticescat? aut quomodo id quod in verbis pulchrum est, rectiùs quàm omnia alia servari poterit, si de ipso fine eorum, quæ quotidie aguntur dicere prætermittamus. Verùm ne videar monere quidem scire, quo pacto oporteat nos circa pulchrum affectos esse, dicere autem ipsum, de eo nihil posse, quoad fieri potest, de eo breviter disserere conabor. Nam pulchritudine omnes quidem cupierunt potiri: pauci autem omnino illam sunt assecuti. Qui verò donum hoc fortè adepti fuere, illi omnium beatissimi fuisse visi sunt, & apud deos, & apud homines meritò honore affecti. Atque hujus rei argumentum tale fuerit. Nam eorum qui ex Heroibus in numerum deorum recepti sunt, Hercules, & Dioscuri, & Helene, Iovis sunt proles: quorum ille quidem, fortitudinis caussa, honorem hunc consecutus esse dicitur. Helena autem pulchritudinis gratia, cum se ipsam in deam mutasse, tum fratribus Dioscuris, caussa fuisse, ut ante ipsam, in cœlum ascenderent, iis quæ cæteri vita functi sub terra obnoxii premuntur, exoluti. Quinquam etiam, quicunque hominum dignus unquam judicatus fuit, ut deorum consuetudine frueretur, alium reperire non licet, quam qui pulchritudinis particeps fuisset. Nam & Pelops eadem hac caussa cum diis Ambrosiæ particeps fuit, & Ganymedes ille Dardani, dicitur omnium summo deorum ita potitus esse. Quare etiam ipsum neque ullum deorum cæterorum alium voluisse secum venationis hujus, amorum suorum videlicet, participem fieri, sed sibi soli decorum arbitratur esse,

ἀναγ, εἰς Γάργαρον καθεξόμενος τὴν Ἴδης, ἀναγαγεῖν οἰκεῖοσι τὸ φιλτατον· ὅπως σωφέστατη τῶν ἀπάντων ἔμελλε χρόνον. τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποίηται τῶν καλῶν, ὡς ὑμόνον αὐτὸς ἀξιοῖ τὴν ὑραίαν ἀναγαγὼν οἰκεῖσι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὁ, τι τύχοι κατόμενος, σωφρονεῖν ἐκέλευσε τοῖς ἐρωμένοις. ὃ τὲ μὲ, γλυκόμενος πόνον, σωφρονεῖν Λήδᾳ. τὸν δ' ὃν εἶδε ταῦρε πεσὼν Εὐρώπην ἁρπάζῃ. εἰκασθεὶς ὄρνιθι Λήδᾳ φιτεύσαι, γλυκὺ τὴν Ἡρακλέα μὴ καὶ πολλὰ τῆς ἄν ἐχοι λέγειν πεχνάσμενος Διὸς, ὅπως ἂν οἷς ἐπεθύμει συγγένοιτο μηχανώμενος. τὸ δὲ μέσον, καὶ οἷον ἂν τις διαμόσαιμ. ὁμιλῶν γὰρ τοῖς θεοῖς, ὁ γὰρ ἀνθρώπων γε ἠδέως, πλὴν εἰ μὴ τοῖς καλοῖς. ὃν δ' ἐν τούτοις δημηγορῶν, ὅτε πεποίηται σοφιστὴς τὴν κοινὴν τῶν Ἑλλήνων ποιητὴν, ὃ θρασὺς, καὶ καταπληκτικὸς, ὡς ὃν μὲ τῇ πρωτέρᾳ δημηγορίᾳ τὴν Ἥραν, καίτοι πρώτερον πάντ' εἰωθὼς ἐπιλιμᾶν αὐτῇ, ὅμως δ' αὐτὸν ὅτως ἐφοβήσατο, ὡς ἥρκεσεν αὐτῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λόγων ἦναι τὸν ὀργὴν τοῦ Διί. τὸς δ' ἄπαντας θεὸς ὃν τῇ ὑστέρᾳ πάλιν οὐχ ἥττον κατέσησε φοβεῖσθαι, γῆν ἀναστάσιν αὐτοῖς ἀδράσι, καὶ θαλάσσαν ἀπειλήσας, μέλλον δ' σωφέστατος καλοῖς, ὅπου γένοιτο πρᾶος, ὃ ἥμερος, καὶ τοῖς πᾶσιν ἐπιεικὴς, ὥστε φῶς ἅπασι τοῖς ἄλλοις, ὃ αὐτὸ τὸ Διὸς εἶναι καταλιπὼν, ὅπως μὴ φαίνοιθ' τοῖς παιδικοῖς ἀηδὴς, ἑτέρᾳ τινὰς ἀπατεύεται χήμα. καὶ τότε καλλίστη, καὶ οἷα τὸ ὁρῶντι ἐκθαμβαγόμενος

esse, in Gargarum Idæ devolare, atque inde amasium suum, in eum locum, ubi per omne tempus cum illo consuetudinem haberet, subducere. Tantam autem curam ille semper habuit pulchrorum, ut non solùm cœlo dignatus eos fuerit, illuc ipsos attollens: sed & ipse in terram quocunque fors tulit, descenderit, ut cum amatis singulis locis congrederetur. Ac eam quidem ob rem, in cygnum conversus, cum Leda rem habuit, ob eandem autè & Tauri facie Europam rapuit. Assimilatus autem Amphitryoni, procreavit Herculem, multaque alia Iovis vaframenta enumerare quispiam possit, quibus ille eorum congressu, quorum desiderio tenebatur, potitus fuit. Quod autem maximum est, quodque aliquis miretur, cùm ille cum diis versaretur (neque enim hominum ulli conversatus est, præterquam pulchris) quoties inter illos concionem aliquam habuit, ita austerus fingitur à communi Græcorum poëta, ut in priore quidem oratione, Iunonem, quanquam illa antea ubique increpare ipsum consuevisset, nihilominus tamen ita perterruerit, ut ea satis habuerit, quod nihil gravius pateretur, & intra verba duntaxat, illius ira consisteret. In posteriore autem, deos universos non minore terrore affecerit, terram unà cum ipsis hominibus, & mare quoque, in sublime sublaturum sese minatus. At verò quoties cum pulchris congressurus est, ita mansuetus, & blandus, omnibusque æquabilis redditur, ut apud omnes alios, etiam ipso eo, quod Iupiter est deposito, videlicet ne molestus aut ingratus cuiquam eorum, quos amat, videatur, alienam aliquam formam induat, eamque pulcherrimam, & qua maximè putat, intuentem allici posse.

ὥσαν τοσοῦτον αἰδῶς, ἢ τιμὴς παρίσχηται τῇ κάλλει. ἐ μὴ χ ὁ μὲν Ζεὺς ὅτου μόνου ἐάλω ὑ κάλλους, τὰ δ' ἄλλων οὐδὲς ἐθὴν, ἵνα μᾶλλον ἔχειν δοκῇ τοῦτο κατηγορίαν Διὸς ἐχ ὡσῖ ὑ κάλλους εἰρῆσθαι, ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἐξελήσῃ σκοπεῖν, πάνυ ἂν εὕροι θεὸς τοιοῦτο πεπονθὸς δηλαδὴ τὸ μὲν Ποσειδῶ, ὑ Πέλοπος ἡττημένον. Υ'ακίνθου ὄ, τὸ Ἀπόλλω, τὸ Ἑρμοῦ ὄ, ὑ Κάδμου. ἐ θεαὶ δ' ἐλάττους σοι αἰσχύνοντα φανούμεναι τοῦτο, ἀλλ' ὥσπερ φιλοτιμίαν αὐτοῖς ἔχειν δοκεῖ, τὸ τῇ δίκῃ συγχεομένην καλῇ δημοσίᾳ, παρεχῆσθαι τοῖς ἀνθρώποις. ἔπ ὄ, τὸ μὲν ἄλλων ἀπάντων, ἐκόσῃ ὡσοῦτο ὄσα, ἐχ ἑτέρᾳ ἀμφισβητεῖ, ὡδὲ ὧν ἀρχῇ, ἀλλ' Ἀθηνᾶ μὲ, τοῖς ἀνθρώποις ἡ ἔριδμὴ τε ἐς πολέμους, ὡσὸς Ἄρτεμιν ὁ Ἀφροδίτα ὡδὲ θήρας. ὡς δ' αὖτως Ἀθηνᾶ κἀκείνη διῄρηται τῶν πολεμικῶν. τὸ ὄ γάμων Ἥρᾳ Ἀφροδίτη, ὁδὶ αὐτὴ ὡσὸς αὐτὴς ἐποχλυμένη περὶ ὧν ἐφορᾷ. ἐκόσῃ δ' ἐπὶ κάλλῃ τοσοῦτον φρονεῖ, κἀ πάσας ὑπερβάλλεσθαι δικεῖ, ὥστε κἀ ἡ ἔρις αὐτὴς ἀλλήλας ἐκπολεμῶσαι βιαιομένη, ὁδὲν ἄλλο πρᾶξαι αὐτῆς, ἢ κάλλος. ὅτως οἰομένη ῥᾳδίως ὅτῳ ἄγαλε κρατήσειν ἀρῆσι, ἢ φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψασθε δ' ἂν πῆς ἐντεῦθεν τὴν ὑ κάλλους ὠφελησίαν. ὡς γὰ ἐλάβετο ὑ μήλου, ἢ τὴν ἐπιγραφὴν ἀνελέξασθε, ἐκόσης αὐτῆς ὑπολαβοῦσης εἶναι τὸ μῆλον, μὴ ὄ μιᾶς ὄ τολμώσης τὴν ψῆφον κρῖναι αὐτῆς ἐπεῖπεῖν, ὡς ἄρ' αἰσχρὸν κρῖμα τὸ ἐπέρας εἶη τὴν ὄψιν, ἀνέχοντας ἂν ὄσα

Tantum reverentiæ & honoris pulchritudini exhibet. Ac non ſolum ipſe quidem Iupiter ita pulchritudine captus eſt, cæterorum autem deorum nullus, ut hæc magis accuſationem Iovis continere videantur, quàm pro pulchritudine dicta eſſe, ſed ſi quis diligenter conſiderare volet, omnibus etiam diis eadem hæc accidiſſe deprehendet. Vt, verbi gratiâ, Neptunum Pelopis forma captum fuiſſe. Hyacinthi autem Apollinem, & Mercurium Cadmi. Præterea neque deas pudet pulchritudine captas videri, ſed hanc quaſi æmulationem quandam honoris inter ſe habent, puta eam quæ cum pulchro aliquo rem habuit, narrare poſſe, hominibus ſeſe dediſſe. Iam verò, cùm ex cæteris omnibus, unaquæque ſuæ ac certæ rei præſes ſit, de iis, quibus quæque præeſt, nulla cum altera contendit, ſed Minerva quidem hominibus ad bella gerenda præit, haudquaquam cum Diana de venatione pugnat, eodemque modo & illa Minervæ de re militari concedit. De nuptiis autem Iuno Veneri, neque hæc illi moleſta eſt ob ea, quibus illa præſidet. At contrà ſingulæ ob formam & pulchritudinem eò uſque animo efferuntur, omnèſque alias excellere ſibi videntur, ut cum Eris ipſas inter ſe mutuo diſcordes & inimicas reddere vellet, nihil aliud objecerit illis, quam pulchritudinem, rata hoc pacto facilimè ſeſe hoc quod volebat, effecturam eſſe. Ac prudenter ſanè hoc excogitavit. Animadverteritque vel inde aliquis pulchritudinis poteſtatem. Nam poſtquam pomum illud accepiſſent, & inſcriptionem legiſſent, cum unaquæque ſuum illud eſſe cenſeret, neque tamen ulla contra ſe ipſam ſuffragium ferre ſuſtineret, quòd videlicet altera turpior

ἢ, ἢ μὲ πατήρ, ἢ δ' ἀδελφός τε, καὶ σωίσιν Διὶ, ἐπιτρέψουσι τὴν δίκην αὐτῇ. ἔχει δ' καὶ αὐτὸς ἥτις ἐστὶν ἀποφήνασθαι καλλίστη, καὶ πολλῶν ἀνδρείων ὄντων, καὶ σοφῶν, καὶ φρονίμων ἔν τε Ἑλλάδι, καὶ τῇ Βαρβάρῳ, οἵτινες ἐπιτραπεῖεν τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου, ψῆφον ἐπενεγκεῖν, ὅτι καὶ φρονήσεως, καὶ σοφίας, καὶ ῥώμης ὑπερέχει τὸ κάλλος. τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποίληται, καὶ σπουδὴν, ἀκούειν εἶναι καλαί, ὥστε καὶ τὰ ῥᾴω τὰ νομιζόμενα, καὶ θεῶν ποιητὴν, οὐκ ἄλλοθεν ποθὲν, ἢ ἀπὸ τῆς κάλλους πεπείκασιν ὀνομάζειν. ἠδίων ἂν ἦν ἀκοῦσαι λουκόλενον ἢ Ἥραν, ἢ πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλου Κρόνου. Ἀθηνᾶ δ' οὐκ ἂν βουληθείη τετρογένεια εἶναι ἢ γλαυκῶπις καλεῖσθαι. Ἀφροδίτη τὴν προσηγορίαν ἂν ἥδιστα καλεῖσθαι χρυσῆν. ἅπαξ ἅπαντ' εἰς κάλλος τείνει. καίτοι τοῦτ' οὐ μόνον ἐπίδειξιν ἔχει πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τούτου; ἀλλὰ καὶ μαρτύριόν ἐστιν ἀψευδές, ἢ κρεῖττον εἶναι πάντων τὸ κάλλος. δοκεῖ Ἀθηνᾶ μὲν, ἀνδρίας ἄμοιρος, καὶ φρονήσεως δεόμενον ἐπιψηφίζειν. ἀμφοτέρων γὰρ δεῖσθαι τούτων. Ἥρα δ' ἁπάσης ἀρχῆς, καὶ δυνασείας ἀφετώτερον ἀποφαίνει, συμπροθυμουμένη καὶ τὸ Διὸς θυγατρὶ δόξαι. εἰ τοίνυν ὕτω μὲν θεῖον, καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, ὕτω δ' ἐπιτιμᾶσθαι τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ καὶ αὐτὸς μιμούμενος τοὺς θεοὺς, ἔργῳ τε, καὶ λόγῳ πᾶν, ὅ τι ἔχομεν σωφρόνως τῇ κάλλει, παύσαμεν

pior esset, ad Iovem, harum quidem patrem, illius autem etiam fratrem & conjugem deveniunt, litem hanc illi disceptandam committentes. Ille autem cùm & per se ipse sententiam, quænam earum pulcherrima foret, proferre posset, & multi fortes, & sapientes, & prudentes cùm in Græcia, tum inter Barbaros essent, quibus eadem caussa delegari potuisset, Iudicium hoc Paridi, Priami filio commisit, manifestum adeò calculum ferens, quod & prudentiam, & sapientiam, & vires pulchritudo anteiret. Porrò tanto semper studio tantaque cura, formosæ audire expetivere, ut & heroum pariter, & deorum exornatori poëtæ persuaserint, non aliunde magis, quàm à pulchritudine sese appellare. Proinde libentius audierit niveis lacertis Iuno, quàm, antiqua dea, & Saturni magni filia. Minerva autem neque Tritogenia, quàm Glaucopis vocari maluerit. Et Venus, universo etiam redemerit, nominari, Aurea. Quæ cuncta ad pulchritudinem pertinent. Atqui hæc non modò argumento sunt, quo pacto illi, qui potiores habentur, circa hanc se gerant: sed & testimonium perhibent neutiquam falsum, quòd cæteris omnibus, præstantior eadem sit. Proinde Minerva quidem fortitudine pariter & prudentia præstare illam suffragatur, utrique enim harum præsidet ipsa. Iuno autem universa dominatione, atque potentia, expetendam magis esse, sententia sua declarat, in partem etiam Iove tanquam patrono, advocato. Quòd si igitur divina adeò res & veneranda, pulchritudo est, deinde & diis tantopere affectata, quomodo tandem honestum nobis fuerit, si non & ipsi deos imitantes, cùm rebus tum verbis, quibuscunque modis poterimus, pulchritudini patrocinemur. Atque

ὁ Φίλων περὶ μὲν κάλλους εἶπεν, ἐπιθεὶς τοῦτο τῇ πλάστῃ, ὡς ἐν πλείοσι δ' ἂν τέχναν εἰρήκει, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἠπίστατο τῶν ἀδοκίμων ὂν συμποσίων. μετ' ὀλίγον δὲ ὁ Ἀρίστιππος ἤρξατο τοῦ λόγου, πολλὰ μὲν οὐδὲν ὑπὸ Ἀνδροκλέους ὑπ' Ἀνδροκλείους. ἐ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὸ μετὰ Φίλωνα σύλλογον λέγειν. ἤρξατο δ' οὕτως. Πολλοὶ πολλάκις ἄνθρωποι τὸ περὶ τῶν βελτίστων, καὶ ἡμῖν συμφερόντων ἀφέντες λέγειν, ἐφ' ἕτερα τινὰς ὥρμησαν ὑποθέσεις. ἀφ' ὧν αὐτοῖς μὲν, δοκεῖν δόξαν περιποιήσειν, τοῖς δ' ἀκροατοῖς τοὺς λόγους ἥδιον ἀνιστηλιτεύοντας ποιεῖν. νῦν διαλαλήσουσι, οἶμαι, περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις. οἱ δὲ, διηγούμενοι τὰ σφῶν ὄντα. ἕτεροι δ', περὶ τῶν ἡδυσμάτων ἀναλεξάμενοι λογοποιοῦντες. ὡς ἐγὼ μὲν τοῦτα πάντα καταλιπὼν, ὅπως τὶ βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες σκοπεῖν. ὃς νυνὶ ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων ἤδη ὑμῖν ἐγνοκέναι νομίζων, ἅμα τε, καὶ τὸ πᾶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων καταγελᾶν τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν, τὸ δυσχερέστατον οἰόμενον εἶναι πάντῃ, τὸν αὐτὸν λυπτηλιτεστάτην, καὶ καλλίστην τοῖς ἀκούουσιν ὑποθέσιν ποιησάμενος τοῦ λόγου, καὶ ἢν πᾶς ὁστισοῦν ἂν φαίη κάλλιστ' ἂν ἔχειν ἀκούειν καλλίστη. εἰ μὲν οὖν περί τινος ἑτέρας τοὺς λόγους ἐποιούμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἔρκεσεν ἂν ἡμῖν ἀκόσμου ἕνὸς εἰπεῖν τινος, ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτοῦ. τοῦτο δ' ἄρα τοσοῦτον ἀφθονίαν παρέχεται τοῖς βουλομένοις ἅπτεσθαι τῶν περὶ τούτου λόγων, ὡς οὐκ εἰ μὴ καθ' ἁξίαν τις ἐφίκηται τοῦ λόγου νομίζειν δυσχαίνειν, ἀλλ' ἢν ὡς πολλὰ

hæc quidem Philo, de pulchritudine peroravit, hoc quoque ad finem addens, quòd etiam plura his dicturus fuisset, nisi sciret orationem in conviviis longiorem improbari. Cæterum post illum statim Aristippus verba facere cœpit, multis antea ab Androcle invitatus. Neque enim volebat, veritus proximo post Philonem loco dicere. Exorsus autem inde est: Multi sæpe homines (inquit) omittentes de rebus optimis & nobis conducentibus dicere, ad alia nescio quæ argumenta abripi consuevere, ex quibus sibi quidem famam comparaturos se putant, auditores autem verbis nihil conferentibus obtundunt. Ac dicere solent, alii quidem de iisdem rebus inter se verbis contendentes, alii autem ea, quæ non existunt, commemorantes, alii etiam de iis, de quibus minimè necesse est, verba facientes. Quos sanè decebat omnibus hisce relictis, quo pacto conducibile aliquid dicere fortè possint, apud animum cogitare. Hos igitur, quando nunc ego de iis, quæ existunt, nihil sani cognoviſſe existimo, præsertim cùm aliorum ignorantiam de rebus optimis, reprehendentem in eadem vis incurrere, omnino stultitiæ cujusdam esse putem: idem argumentum orationis utilissimum atque pulcherrimum auditoribus proponam, quodque quivis fatebitur dignissimum esse, quod pulcherrimum quoque vocetur. Quòd si igitur de alia aliqua re verba faceremus, & non de pulcritudine, satis fuisset unum aliquem dicentem audisse, & exinde argumento eo relicto, ad alia transisse: nunc autem præsens hoc, tantam dicendi copiam præbet iis, qui de eo orationem instituunt, ut haudquaquam si quis pro dignitate ipsum non tractarit, ob id infeliciter sibi succesisse rem

λοῖς ἄλλοις παλαιοῖς τι δυνηθῇ συμβαλέσθαι τοῦ τὰς ἐπαίνους τῆς ἀμείνονος οἴεσθαι πείθεσθαι τύχης. τὸ γὰρ ὅτῳ μὴ ἐφθονῶς ὑπὸ τῶν κρειττόνων πεπιμῆσθαι, ὅτῳ ἢ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον, καὶ ἀξιαγάστως, πᾶσι ἢ τοῖς ὅσοι οἰκειότητος κόσμον, ἐφ' οἷς μὲν ἂν παρὰ πάντων ἀποδεξόμενον, ὧν δ' ἀφίστατο μισούμενον, καὶ ὑπὸ πάντων ἀποβλέπειν ἀξιωμένων, τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μετέχειν ὡς ἐπαινέσαι τοῦ ἀξίως δρέσαι; ἐμὲ μὲν οὖν ἐπειδήπερ ὅτῳ πολλῶν αὐτῷ δεῖ τὰ ἐπαινεσόντων; ὥστε μόλις ἂν τὰ ἀξίως τύχοι, ὑδὲν ἀπεικὸς ἐμοῦ εἰ χαιρεῖν λέγειν περὶ αὐτοῦ, μέμονα γε μὴ Φίλωνα ποιεῖσθαι τὸν λόγους. ὅτῳ δὴ σημαίνειν, ἐ θεάσασθαι τὸ ὄντων ἐστὶν, ὥστε ἐν ὅσοι θεοὶ καλὸς πεπηκασι, δεῖται λείπει. οὐκ ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γεγονέναι, ὅτως ἐθαυμάσθη δεῖ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἔτι τῆς ἡλικίας ὅσαν αὐτὸς, καὶ πω χρείαν ἐν Πελοποννήσῳ γεγονέναι ὁ Θησεύς, ὅτω τὸ ὥρας ἰδὼν ἠράσθη, ὡς ὅσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, καὶ δόξης ἐ τυχούσης, ὅμως οὐκ ἦτο βιαίου αὐτῷ, πρὶν ἐστερημένῳ, πυρελθεῖν ἢ πάντως δύσκλειας, εἰ παύτῳ αὐτῷ γεγονὸς συνοικεῖν. ὅτω ἢ Δεινοηθεὶς, τὸ μὲ δεῖν ἐ πατρὸς λαθεῖν ἀπειπὼν, μὴ γὰρ ἂν αὐτῷ αὐτὸν ἐκδῶναι μήπω ἡλικίας ἠμμένῳ, τῷ δ' δοκεῖν ὑπερφρονήσας ἐκεῖνα, καὶ παραλθὼν, ὀλιγωρεῖν ἄλλους μετὰ πολλοὺς ἄλλους, οὐδὲν ἐπὶ τοῖς πρώτοις ἐπαινεῖν προσθεῖναι δύνασθαι, ἐλπίδα τὴν εὐμενεστέραν τύχην λαβεῖν. τὸ γὰρ ὅτῳ μὴ ἐφθονῶς ὑπὸ τῶν κρειττόνων πεπιμῆσθαι, ὅτῳ ἢ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον, καὶ ἀξιαγάστως, πᾶσι ἢ τοῖς ὅσοι οἰκειότητος κόσμον, ἐφ' οἷς μὲν ἂν παρὰ πάντων ἀποδεξόμενον, ὧν δ' ἀφίστατο μισούμενον, καὶ ὑπὸ πάντων ἀποβλέπειν ἀξιωμένων, τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μετέχειν ὡς ἐπαινέσαι τοῦ ἀξίως δρέσαι; ἐμὲ μὲν οὖν ἐπειδήπερ ὅτῳ πολλῶν αὐτῷ δεῖ τὰ ἐπαινεσόντων; ὥστε μόλις ἂν τὰ ἀξίως τύχοι, ὑδὲν ἀπεικὸς ἐμοῦ εἰ χαιρεῖν λέγειν περὶ αὐτοῦ, μέμονα γε μὴ Φίλωνα ποιεῖσθαι τὸν λόγους. ὅτῳ δὴ σημαίνειν, ἐ θεάσασθαι τὸ ὄντων ἐστὶν, ὥστε ἐν ὅσοι θεοὶ καλὸς πεπηκασι, δεῖται λείπει. ἀλλ' ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γεγονέναι, ὅτως ἐθαυμάσθη δεῖ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἔτι τῆς ἡλικίας ὅσαν αὐτὸς, καὶ πω χρείαν ἐν Πελοποννήσῳ γεγονέναι ὁ Θησεύς, ὅτω τὸ ὥρας ἰδὼν ἠράσθη, ὡς ὅσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, καὶ δόξης ἐ τυχούσης, ὅμως οὐκ ἦτο βιαίου αὐτῷ, πρὶν ἐστερημένῳ, πυρελθεῖν ἢ πάντως δύσκλειας, εἰ παύτῳ αὐτῷ γεγονὸς συνοικεῖν. ὅτω ἢ Δεινοηθεὶς, τὸ μὲ δεῖν ἐ πατρὸς λαθεῖν ἀπειπὼν, μὴ γὰρ ἂν αὐτῷ αὐτὸν ἐκδῶναι μήπω ἡλικίας ἠμμένῳ, τῷ δ' δοκεῖν ὑπερφρονήσας ἐκεῖνα, καὶ παραλθὼν, ὀλιγω-

rem arbitrari debeat, sed si post multos alios, nonnihil ad priores laudes etiam ipse conferre potuerit, benigniorem fortunam experiri putetur. Nam quòd manifestè adeò, à superioribus, in honore habitum semper est, ab hominibus autem ita pro re divina, & expetenda, existimatum, omnibusque quicunque vivunt, peculiare ornamentum existit, præterea & eos, quibus adest, ab omnibus amari & coli: illos autem quibus abest, odio haberi, neque dignos quos aspicias, videri, facit, quisnam dicendi facultate præditus tanta fuerit, ut id pro eo ac dignum est, laudare sufficiat? Veruntamen, quoniam ita multis ipsi opus est laudatoribus, ut vix unquam pro dignitate tractari queat, nihil alienum aut indecorum fuerit, etiam nos aliquid de eo dicere conari, quanquam verentes nonnihil, verba facere post Philonem. Adeò autem omnium quæ sunt, veneratione dignissima, maximeque divina res, pulchritudo est, ut etiamsi omittamus dicere, quibus honoribus dii pulchros afficere, superioribus certè temporibus illis, Helena ex Iove nata, in tanta apud omnes homines admiratione fuerit, ut cum adhuc infra ætatem esset, Theseus ob aliam quandam rem in Peloponnesum profectus, conspecta illius forma, in tantam admirationem ipsius venerit, ut cum & regnum haberet maximè tutum, & gloria excelleret nequaquam vulgari, nihilominus tamen putarit, sibi vitam vitalem, ut ille ait, non esse, si illa careret: rursum autem se omnes alios felicitate supergressurum esse, si secum illam cohabitare contingeret. Atque hoc animo cùm esset, à patre quidem ipsius accipere illam desperavit, neque enim elocaturum ipsum illam, cum nondum ad justam ætatem perveniisset, cæterùm imperio illius contempto atque despecto, spretisque insuper etiam omni-

ρήσας ἢ καὶ ἡ τῶ Πελοποννήσῳ πάντων δεινῶν, κοινωνὸν αὐτὸν τῆς ἁρπαγῆς καὶ Περίθουν τὸν Δαπίθου, βίᾳ λαβὼν αὐτὸν ἐκ πατρὸς, εἰς Ἀφίδναν ἐκόμισε τὴν Ἀττικῆς. καὶ τοσαύτην ἔσχε χάριν αὐτῷ τὴν συμμαχίας ταύτης, ὥστε ἔτους ἑφίλησε τὸ ἅπαντα χρόνον, ὅσα καὶ τοῖς ἐπιμένουσι παράδειγμα γενέσθαι τὸν Θησέως, καὶ Περίθου φιλίαν. ἐπειδὴ ἢ ἔδει καὶ κεῖνον τῶν ἄθλων γενέσθαι, τὸν Δήμητρος μυσταγωγὸν κελεῦσαι, ἐπειδὴ πολλὰ προθυμοῦτο, συνηλθεν ταύτης αὐτὸν τὴν πεῖραν ἀποχέσθαι καζεπεῖσεν, συνηκολούθησεν αὐτῷ, ταύτην πρόφασιν οἰόμενος αὐτῷ καζήσειν τὸν χάριν περὶ τὴν ψυχῆς, ὑπὲρ αὐτῆ κινδυνεύσας. ἐπανελθόντα δ' εἰς Ἄργος, αὖθις ἀπεδημεῖν αὐτῆ, ἐπειδὴ καθ' ὥραν ἦν γάμων, καίτοιγε ἔχοντες πολλάς τε, καὶ εὖ γεγονυίας ἐκ τῶν Ἑλλάδος σφίσιν αὐτοῖς ἄγεσθαι γυναῖκας οἱ τῶν Ἑλλάδος βασιλεῖς, οἱδὲ, συνελθόντες, ἐμνησικάκουν τούτῳ, τὰς ἄλλας ἀπάσας ὑπεριδόντες ὡς φαυλοτέρας, γνόντες δ' ὅτι πρεσβυγάμου ἔσται, καὶ διέπαττον, μὴ πόλεμον γένηται τῇ Ἑλλάδι, μαχομένων πρὸς ἀλλήλους, ὁμωμόκασιν ὅρκον τοιονδὶ ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐκκηρύσειν τὸν ταύτης ἀξιωθέντα, μηδ' ἐπιτρέψειν ἢν τις ἀδικεῖν ἕλκειρῆ, ἅπασι οἰόμενοι τούτῳ αὐτῷ τῷ συμμαχίαν προσκεκάζειν. τὸ μὲν ἴδιας γνώμης ἀπέτυχον πάντες, πλὴν Μενελάου. τὸ κοινὸς δ' ἐπειρέθησαν αὐτίκα. ὁ πολλῷ δ' ὕστερον ἔρεσθαι γενόμενος παῖς θεᾶς περικάλλους, ἐπιτρέψασι τῷ κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου. ὁδὲ, τὸ

bus, qui tum in Peloponneso agebant potentibus, assumpto Pirithoo, raptus socio, à patre vi abreptam in Aphidnam, Atticæ regionis oppidum asportavit. Tantâ autem gratiam habuit Pirithoo pro hoc auxilio præstito, ut ipsum per omne deinde tempus ita amarit, ut etiam posteris in exemplum abierit, Thesei & Pirithoi amicitia. At postquam etiam illum oportebat ad Plutonis proficisci regnum, ambientem filiam Cereris Proserpinam, postquam multis ipsum dehortatus à proposito, ne quid tale tentaret, avertere non potuit, unà cum ipso profectus est, arbitratus debere se hanc illi referre gratiam, ut pro eo etiam animam in periculum poneret. Cæterùm ubi hoc profecto peregrè, illa Argos mox rediisset, postquam ætate nubilis facta est, quanquam principes Græciæ, & formosas alias, & ex parentibus præclaris natas, ex tota ea terra ducere uxores sibi possent, nihilominus tamen convenientes, hujus proci facti sunt, cæteris omnibus, perinde ut vilioribus contemptis. Scientes autem, quod non absque certamine ab uno aliquo ducenda esset, metuentesque ne pugnantibus inter se aliquibus, bellum inde toti Græciæ oriretur, de communi sententia in hæc verba jurarunt, quòd omnes auxilium ferre vellent ei, quicunque uxorem hanc ducere dignatus fuisset, neque cuiquam concedere, qui injuria aliqua afficere illum aggressus esset: existimantes videlicet, sibi auxilium & societatem hanc parari. Propria quidem igitur sententia frustrati omnes sunt, præter Menelaum, communis autem pacti experimentum statim dederunt. Non enim multò pòst, cum contentio inter deas de pulchritudine orta esset, disceptatio ejus litis Paridi Priami filio

ὦ σωμάτων τῶν θεῶν πτίλησις, τῶν δ' ἀνθρώπων δὲ ἀπαλγησθεὶς ἡμίσεια κρατὸς, καὶ διδόσης Ἥρας μὲν, τῷ τῆς Ἀσίας ἄρχειν, τῇ δὲ τῶν πολέμων Ἀθηνᾶς κράτος, Ἀφροδίτης δ', τὴν τῆς Ἑλένης γάμον, καὶ φαύλοις μὲν ἀνθρώποις ἡμίσεια ἂν ποτε νομίσας σὺν ἐλάττω βασιλείαν, Ἑλένης δ' ἀδίνα τῶν ἐπιγιγνομένων ἀξιωθῆναι, ὠφείλετο τὸν τούτης γάμον. ἡμισείας δ' τῶν ὑπαρχόντων οὐείης τραπέσης πρὸς τὸν Τρῶα, καὶ τῆς Εὐρώπης τότε πρῶτον πρὸς Ἀσίας ἐλθούσης, ἔχοντες οἵ τε Τρῶες ἀποδόντες τῷ Ἑλένῃ, ἀδεῶς οἰκεῖν τῷ αὐτῶν, οἵ δ' Ἕλληνες τούτῳ αὐτὸς ἐάσαντες ἔχειν, ἀπαλλάττεσθαι τῶν οὐ πολέμων, καὶ τραπείας δυσχερῶν, οἵ δ' σὺν ἡδυλήθησαν ἀμφότεροι, σὺν ἂν ποτε νομίσαντες δύρεῖν ἀφορμῇ καλῇ πολέμου, ὡσεὶ ἧς ἀπολυόντων. Εἰ γοῦν τὰς αὐτῶν παῖδας σαφῶς εἰδότες ἀπολυμένας τῷ πολέμῳ, σὺν ἀπέπεμψαν μᾶλλον, ἀλλ' ἐπήγαγον εἰς τοῦτο, σὺν ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς οἰόμενοι φέρειν, ἢ θεῶν παῖδας γενέσθαι, τὸ μαχόμενος ὑπὲρ Ἑλένης, ἀπολεῖν. Εἰ τί λέγω τὰς αὐτῶν παῖδας; αὐτοὶ πρὸς αὐτὰς μείζω, καὶ δεινότερον ὑπεστήσαντο ἢ πρὸς γίγαντας αὐτοῖς ἡμυομένοις πολέμου. τὸ μὲν γὰρ μετ' ἀλλήλων. ἐνταῦθα γ', ἐμάχοντο πρὸς ἀλλήλους. ὃ τί ἡμύοιτ' ἂν ἐναργέστερον δεῖγμα, ὅσῳ τῶν ἀνθρωπίνων ἁπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθανάτοις κρατεῖς; ὅπου γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν ἄλλων ἀδείας ἁπάντων ἐδαμοῦ

filio delegata fuit. Qui cum judicio inferior esset, quàm ut inter corpora dearum cognoscere posset, donorum autem cogeretur judex fieri. Ac Iuno quidem offerret illi totius Asiæ imperium, Minerva robur & vires ad bella, Venus autem Helenæ hujus nuptias. Ipse verò contrà secum ita cogitaret, quòd imperia quidem etiam vilibus & contemptis hominibus obvenire possent, Helena autem, non statim ullus posterorum dignus futurus esset, nuptias hujus cæteris rebus omnibus antepositi. Postea verò exorta celebri illa expeditione contra Trojanos, & Europa tunc primum contra Asiam bello concitata, cùm Trojani possent Helena reddita, sine periculo ac metu terram suam retinere, Græci autem hanc illis habendam permittentes, omnibus illis difficultatibus, quæ ex bello & expeditionibus percipiuntur, liberari: neutri consulere sibi ipsi voluerunt, rati non aliam pulchriorem belli causam, ob quam morerentur, invenire se posse. Iam verò & dii, cùm certò scirent liberos suos in eodem bello perituros esse, haudquaquam illos ab eo absterruerunt, sed ad id ultro proficisci fecerunt, rati non minorem illi gloriam consecuturos eos esse, si pro Helena mortem obiissent, quàm quòd deorum filii procreati essent. Et quid attinet de filiis deorum dicere? cùm ipsi dii majore gravioreque certamine inter se eodem bello congressi fuerint, quam tunc, cùm contra gigantes bellum gessere. Nam in illo contra Gigantes, communibus ac mutuis auxiliis dimicarunt: hîc autem ipsi contra se ipsos arma tulerunt. Quo sanè argumento, quodnam aliud clarius esse potest, quanto etiam ipsis Diis judicibus, cæteras mortalium res omnes antecellat pulchritudo? Nam cùm pro aliarum quidem rerum nun-

σπαρόντα φαίνοντας διενεχθέντες, ὑπὲρ ὧν κάλλους, ἢ μόνον τὰς ψυχὰς ἐπιδεδωκότες, ἀλλ' ἤδη καὶ ἀλλήλοις σφᾶς αὐτοὺς πεπολεμηκότες, ἔνιοι δὲ καὶ τρωθέντες, πῶς οὐχ ἁπάσαις ψήφοις ἐσθλημένον ἀπάντων τὸ κάλλος; ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ὑπερβολὴν τοῦ περὶ κάλλους λόγου ποιεῖσθαι ἀφιστερεῖσθαι ἀεί, ὃ ἕτερον βάλομαι μεῖζόν τι, ἢ δυνάμως ἔλαττον ὄν, ὥστε δεῖξαι τὴν τοῦ κάλλους ἀξίαν, τοῦ αὐτοῦ τοῦτον εἰρηκέναι τὸν λογοποιὸν Ἱπποδάμειαν Οἰνομάου. ὅσους δὲ τούτου κάλλους ἀλόντας, μᾶλλον αἱρημένους ἀπαθῆναι ἐπιθυμίας, ἢ τούτου ἀπολαῦσαι, τὸ ἥλιον αὐτοσορᾶν. ὡς γὰρ ἐλάβετο τῆς ἡλικίας ἡ παῖς, ἐπεὶς ἄνδρας ὁ πατὴρ ἐποιεῖτο πολὺ τοῦ μέσου· παρενεγκοῦσαν ἐμοῦ, ἢ μὲ ὥρας αὐτῆς ἀλῶς, τοσοῦτον γὰρ αὐτῆς ἐφαλῶ, ὥστε κἂν τὸ μεγαληγορεῖν ὑπεναγάλλεσθαι τῇ φύσει, ἐξ ἀφ' οὗ ἀξιῶν αὐτῷ ἔχειν παρ' ἑαυτῆς. βάλλεσθαι δὲ ἐπιδίδυσαν πάλαι τὸ μῆλον αὐτῷ τῇ παιδὶ ἀξίῳ, πρὸς παρ' ἀνθρώπων φεύγων αἰτίας, μηχανῇ τινα μηχανᾶται τὴν ἐπιθυμίας ἀδικοτέρων. ἐξ ὧν ἤθετο μᾶλλον, ὅπερ ἐβούλετο, ἠφανίσθη. ὑπὸ γὰρ ἅρματι ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν εἰς πάχος ὑπὸ τῆς τέχνης ἐξηρασμένον, τὰς δὲ Ἀρκαδίας ζώσας ὑπὸ τοῦ τότε ταχίστας ἵππους, ἡμιλᾶτο φθὰς τὰς μνηστῆρας τῆς κόρης, ἆθλον τὴν νίκης παρελθόντως αὐτοῖς αὐτῷ φονεῦσις, ἢ στρεβλοῦν τὴν κεφαλὴν ἐπηγγέλλετο. ἐξῆν δ' αὐτῷ αὐτοῖς

quam ulla ullo modo inter seſe diſcordes fuerint, pro pulchritudine autem, non ſolùm filios ſuo in mortem obtulerint, ſed ipſi inter ſe dimicarint, nonnulli autem etiam vulnerati fuerint: a non omnibus calculis pulchritudinem cæteris rebus univerſis antepoſuerunt? At enim ne penuria quadam de pulchritudine dicendi, circa hunc locum commorari dutius videamur, ad alium hinc tranſire volo, haudquaquam his quæ antè dicta ſunt, ad comprobandam pulchritudinis dignitatem, inferiorem, nempe ad Hippodamiam Arcadis illius Oenomai filiam. Quam multos enim ille, pulchritudine hujus captos, oſtendit, mortem ſubire voluiſſe potiùs, quàm ab hac diſſociatos, lucem intueri. Nam poſtquam adultam ætatem attigit puella, illamque pater non parvo intervallo cæteras omnes anteire conſpexit, ipſe quoque forma illius captus eſt. Tanta enim hæc in illa excellebat, ut etiam eum, à quo nata fuerat, præter naturam illexerit. Proinde cùm ipſe quidem illam, apud ſeſe retinere cuperet, elocare autem velle ei, qui dignus illa foret, ſimularet ut hominum accuſationem evitaret, technam quandam machinatur, cupiditate ſua multò injuſtiorem, per quam putabat, id quod animo intende-

bat, facilimè ſeſe conficere poſſe. Nam currui, quem quoad fieri maximè potuerat, ad celeritatem arte compararat, equis, qui ea tum ætate in Arcadia omnium velociſſimi erant, junctis, cum procis puellæ, aurigatione certabat, ei videlicet, qui certamine ſuperaſſet, ſponſam illam proponens: qui verò victus eſſet, illum capite privandum edicens. Iubebat autem etiam ipſam unà con-ſcen-

1 παρενεγκοῦσαν] Id eſt, ὑπερενεγκοῦσαν. Ariſtides in Panathenaïco: ὁ ἡλιος βασιλέας παρενεγκὼν ταῖς ἀρετείαις. Menag.

1 Καὶ

σκευασαμένου τὸ ἅρμα, ὅπως ἀποχολήσωσι περὶ ταῦτα, ἀμελοῦσι τῆς ἱππικῆς. οἱ δ', ἀποτυχόντος τοῦ πρώτου ἁψαμένου τοῦ δρόμου, καὶ τὸν κόρης ὑπεκστάντος μὴ τοῦ ζῆν, τὸ μὲ ἀποκτῆσαι πρὸς τὰ ἆθλα, ἢ μεθ' ἡβην τι τῶν βεβλαβημένων, μειρακιώδες εἶναι νομίσαντες, τῷ δ' ὠμότητι μισήσαντες Οἰνομάου, ἄλλον ἄλλου ἔφθειραν ἀποθνήσκειν, ὥσπερ δεδικὼς μὴ τοῦ πεθάναι περὶ τὰ κόρης ἁμάρτῃ. ἐπὶ πρωῒ γὰρ μέχρι πεντεκαίδεκα νέων ὁ φόνος. θεοὶ δ' ὑπεῖδον τὴν πονηρίας μισήσαντες ταύτησι, τὸν τε τιθνεῶτα ἄμα, καὶ τῷ κόρῳ ἐλεήσαντες, τὸν μὲ, ὅπ κτήματος ἀπειρήκοντι τοιούτε, τῷ κόρῳ δ' ὅπ τὸ ὥρας ἐν χρῷ κομέοντ ἀπολαύσει, κηδεμόνι τε τοῦ νέου, ὁποῖ ἔμελλε, Πέλοψ δ' ἦν οὗτος, ἀγωνιεῖσθαι, ἅρμα τε χαλκίζοντι τούτῳ κάλλιον τύχης πεποιημένον, ἵππους τε ἀθανάτους, διὸ ὧν ἔμελλε τὸ κόρης κύριος εἶναι. ἐπὶ γάμου γε, τὸ κηδεστὴν ἐπὶ τέρμασι τῆς νίκης ἀπεκτονώς. ὅτου τὸ τοῦ κάλλους χρῆμα, ἀνθρώποις τε θεῖον εἶναι δοκεῖ, καὶ τιμώμενον τῶν πάντων, καὶ θεοῖς ἐπιτέρπει πολλαχόσε. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μεμφεσθαι δικαίως, τοσούτῳ λογιωμένοις τὰ ταῦτα περὶ κάλλους διεξελθεῖν. ὅτου μὲ δὴ καὶ Ἀριστίππου διῆλθε τὸ λόγον. *Her.* σὺ δ' οὖν λοιπὸς εἰ Χαρίδημε. ὅπως δ' ὥσπερ κορωνίδα τοῦ τοῦ κάλλους κάλλους ἐπιθήσῃ τὸ λόγου.

scendere currum, quò videlicet illi, huic intenti, aurigationis obliviscerentur. Cæterùm cùm qui primus certamen hoc iniisset, successu caruisset, & præterquàm quod à puella, etiam vita excidisset, reliqui cùm ad certamen obeundum cunctari, & eorum quæ semel decrevissent, quicquam detractare futile ac juvenile quiddam esse censerent: rursùm autem crudelitatem Oenomaï detestarentur, alius aliùm prævertit moriendo, perinde ac si metuerent, ne non pro puella illa mori possent. Ac processit cedes ea, donec tredecim eorum juvenum interficerentur. At dii, cùm illum ob pravitatem hanc odissent, pariter autem & eos qui mortui fuerant, & puellam miserarentur, alteros videlicet, quòd tantæ rei possessione privati essent, puellam autem, quòd forma sua per ætatem frui non posset, pro juvene eo, quicunque mox certaturus esset (erat autem is Pelops) curam advertentes, & currum illi donant pulchriorem arte factum, & equos immortales, quorum ope puella potiturus, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoque est, socero ad terminos victoriæ occiso. Adeò pulchritudo ipsa, cum hominibus divinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli consuevit, tum à diis quoque sæpenumero cum summo studio observata est. Quam ob rem nemo nos meritò reprehenderit, quòd operæ pretium putamus, hæc de pulchritudine disseruisse. Atque ad hunc modum & Aristippus orationem suam peregit. *Her.* At tu etiam restas Charideme: quare fac, ut quasi quandam coronidem imponas oratione tua, pulchris hisce de pulchritudine dictis.

1 Καὶ πρωῒ γὰρ μέχρι πεντεκαίδεκα νέων ὁ φόνος] Non concordat Pausanias de numero procorum ab Oenomao interfectorum, sexdecim enim ponit, quorum nomina videsis apud eum auctorem Heliacorum 2. *Palm.*

Κα. μηδαμῶς ὦ πρὸς θεῶν περαιτέρω προελθεῖν με βιάσῃ. ἱκανὰ γὰρ δηλῶσαι τὴν σπουδὴν, καὶ τὰ νῦν εἰρημένα. ἄλλως τ', εἰ δ' ὅσα περ οἶσθα ἀπομνημονεύοιμι. ῥᾴδιον γὰρ ἂν τις μνημονεύοι τὰ ἑτέροις εἰρημένα, ἢ τὰ αὐτῷ. Ερ. ταῦτα μὲ δὴ ἐστι, ὃν ἐξ ἀρχῆς ἐπιζητοῦμεν ἐπεσχηκέναι. εἰ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἡμῖν τὸ λόγων ὠφέλιμον, ὅσον ἐμέλησε τῶν ἀκουσομένων, οὐκ ἦν τοῦτον ἀποστερῆσαι, καίπερ μόγις ἔσῃ πειστικὸς. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ, τὴν ἄπαντα λόγον ὥσπερ ὑπόσχεσιν ἐξ ἀρχῆς, λέγε. Κα. βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττειν με, τὸ δυσχερὲς ἀγαπῶντα. ἐπεὶ δ' ὅτι σπουδῇ καὶ τὸ ἡμιτέρων ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, ἄγε τοίνυν καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον. Εἰ μὲν πρῶτος αὐτὸς ἦρχον περὶ οὗ καλλὰς λέγειν, προοιμίαν ἂν ἐδόμην συχνῶν. ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἤρχομαι τοῖς πρότερον εἰρηκόσιν ἐμοῦ, οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐμοῖς ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον. ἄλλως δ' οὐδ' ἑτέρωσε τὸν λόγον γενομένων, ἀλλ' ὁπαδῶν καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὡς ἐοικὸς καὶ τὰς παρούσας λαβεῖν, ὡς ἄρ' οὐχ ἕκαστος ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἕκαστος ἐπὶ μέρους διεξέρχοντες λόγον. ἑτέρῳ μὲν οὖν ἥκει γ' ἂν εἰς δύφημίαν, ἅτε ὑμῶν ἕκαστος ἔτυχεν εἰπὼν περὶ οὗ καλλὰς ἰδίᾳ τοῦτο ἢ τοσοῦτον περιέσεσθαι; ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔξω τὸ νῦν εἰρημένον, εἰ δεῖν ἐπαινεῖν τὸ εἰς αὐτό. πλεῖστα γὰρ πολλαχοῦ αὐτὰ προῖτα δεῖν λέγειν ἔοικεν δέξαι dictis. *Char.* Nequaquam, per deos quæso, ulterius progredi me cogas. Satis enim sit, indicasse tibi, & quo pacto conversati fuerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cum ne illa quidem satis adhuc meminerim, quæ modò commemoravi. Multò enim faciliùs ea memoria repetiveris, quæ ab aliis dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. *Her.* Hoc igitur illud est, quod ab initio consequi cupiebam. Neque enim mihi tantopere orationes illorum ac tuam audire cura fuit. Quare si me hac privaveris, etiam illa frustra laborasse te scias. Sed per Mercurium quæso, totam orationem, quemadmodum à principio exorsus fueris, mihi recita. *Cha.* Satius quidem fuerat, contentum his quæ dixi, à difficilioribus abstinere me: attamen quando ita cupis, & nostram audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere necesse est. Proinde hoc pacto ipse quoque verba feci. Si primus ipse cœpissem de pulchritudine dicere, procemio longo opus haberem: nunc autem quando post multos alios, qui ante me verba fecerunt, dicturus sum, nihil alienum puto fuerit, si illorum antè dictis, perinde ac procemio usus, sequentem orationem subjungam. Præsertim cùm non alio loco, sed hoc in convivio, eodemque die, orationes istæ habeantur, ita ut liceat & præsentes latere nos, perinde ac si non quisque privatim verba faceret, sed eandem singuli per vices prosequantur orationem. Proinde alteri quidem sufficerent ad laudem utique comparandam, ea quæ vestrûm unusquisque seorsim de pulchritudine dixit. At verò hic adhuc tantum supereſt, ut & iis, qui post nos venturi sunt, extra ea quæ nunc dicta sunt, satis laudum ad prædicandam illam suppetat. Plurima enim undique circunstant, quæ & ipsa eam de se opi-

παρέχηται, ὥσπερ ἀνθέων ὑπάρχειν λειμῶνι, ἀεὶ τὰ φαινόμενα ἅρπα ζόμενον τὰς ὄψεις. ἐγὼ δ' οὖν πάντων ὀκλίξας ὅσα μοι δοκῶ μὴ βέλτιον εἶναι παραλιπεῖν, λέξω λοιπὸν βραχέα, ὅπως τῷ τι κρίνειν τε μνημόνια δοθείη, ὑμῖν τε τὸ μακρηγορεῖν παραλιπὼν, θᾶττον πεπαύσομαι. τοῖς μὲν δὴ ἢ δι' ἀνδρίαν, ἢ καθ' ἕτερόν τινα τῶν ἀρετῶν ἡμῶν φαίνεσθαι δοκοῦσιν, ἵν' μὴ τῷ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ, ἀπαλλοτριώσωσιν ἡμᾶς εὖ αὐτοῖς λέγειν, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' ἂν ὑ καλῶς αὐτοὺς τι πράσσειν πρόθυμον ἔχοιμ. καλοὺς δ' ὑ μόνον ὑ φθονοῦμεν τ' ὄψεσι, ἀλλ' ὄψις τι ἰδόντες, ἁλισκόμεθα, ὑπεραγαπῶμέν τε, ὑδ' ὑπικινδύνως ὥσπερ κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῇ, δουλεύοντες αὐτοῖς. ἥδιον ἂν δ' ὧν ὑπακούσαι τις ὥρας εὐτυχήσῃ, ἢ προστάξειε τῷ μὴ τοιούτῳ. ὃ πολὺ χαλεπώτερον ἂν εἰδείη τῷ καλῷ προστάττοντι μᾶλλον, ἢ τῷ μήδ' ὁπῶν ἐπιζήμιον. καὶ τὰ μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ὧν ἂν ἐνδεεῖς ὦμεν, ἐ περαιτέρω σπουδάζομεν ὃ τυχεῖν. κάλλους δ' ἡμῖν ὑδεὶς ὑδὲ πώποτε γέγονε κόρος. ἀλλ' εἴτε τὸν Ἀγλαΐης, τὸν εἰς Ἴλιον ποτὲ συναναβάντα τοῖς Ἀχαιοῖς, εἴθ' Ὑακίνθου τὸν κάλον, ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κάλλει νικῶμεν, οὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ δεδιότες μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιγενομένοις ἂν καλοῖς ὑπερβολὴν. οἶδα δ' ὡς εἰπεῖν πάντων τῶν ὑπ' ἀνθρώπου πραγμάτων, ὥσπερ κοινὸν παρέχονται opinionem præbent, quasi singula eorum primo loco dici debeant, non aliter atque in prato aliquo floribus fœcundo, ubi semper ea quæ noviſſimè apparent, carpentes potiſſimùm alliciunt. Ego vero ex omnibus illis delectis, quæ mihi videbuntur minimè præterenda fuiſſe, paucis dicam, ut & pulchritudini debitum ſuum reddam, & vobis, omiſſa verborum prolixitate rem gratam faciam. Proinde illi quidem, qui vel ob fortitudinem, vel ob aliam aliquam virtutem præſtare nobis videntur, ſi non quotidie honeſtis actionibus benevolentiam ſibi concilient, & nos quodammodo ad amandum ſe cogant, invidemus illis magis, undecunque etiam eis negotia, quæ geruntur, minus bene procedunt. Pulchris autem non modò non invidemus formam ſuam, ſed ſimul atque aſpeximus, capimur, & plus quàm amamus eos, neque gravamur, tanquam ſuperioribus, quantum nobis licitum fuerit, & ſervire quoque illis. Libentiùs igitur quiſpiam obedierit formoſo alicui, quàm imperaverit ei, qui talis non eſt, majoremque gratiam habuerit formoſo, multa jubenti, quàm ſi nihil quicquam præcipiat. Ac cæterorum quidem bonorum, quibuſcunque caremus, ulteriorem aſſequendi curam nullam gerimus, at pulchritudinis nulla unquam nobis ſatietas oboritur, ſed ſive Aglaies filium illum, qui cum Achivis ad Trojam profectus fuit: ſive Hyacinthum formoſum illum, ſive etiam Lacedæmonium Narciſſum, pulchritudine ſuperemus, tamen nobis ipſi minimè ſatisfacimus, ſed ſemper timemus, ne fortè videamur apud poſteros, ab aliis ſuperati fuiſſe. Propemodum autem omnium eorum, quæ inter homines geruntur, ut ita dicam, quaſi quoddam commune exemplum, pulchritudo propoſita eſt. Nam

κάλλος τὸ κάλλον ἐφ'. καὶ ὅτι φροντιστὰς εἰς κάλλος ἡμέλητας τὰς φρασθύμους ἐποίησεν, ὅτι ῥήτορας τὰς λόγους συνθήναι, ὅτι μὴν γραφέας τὰς εἰκόνας γραφῆναι. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ἀν τὸ κάλλος τίλος ἐστίν. ὃν δὲ εἰς χρείαν ἤκομεν ἀναλισκάσας, σὺν ἐπείροις ἤδη ἀνδρὸς εἰς ὅσον ἔξεστι κάλλιστα κοσμούμενον. τοῦ τι δὲ Μενέλεως, ὅτοσοῦτον ἐμέλησε τῆς χρείας τὸ οἰκεῖον, ἢ ὅσον τὰς εἰσερχομένας ἀκαλλήτους. καὶ ἀφ' τοῦδ' ὅτι πολυπλεστάτας ἅμα κατασκάσας, ἐκ κάλλιστας. καὶ τὸ γνώμης οὐκ ἤμαρτεν. ὁ δὲ Ὀδυσσέως ὅτως ἀγαθὸν λέγεται τοῦτο, κὴ πάνυ δὴ πατρὸς εἰς αὐτὸν ἀφισμένου, ὡς εἰπεῖν Πεισιστράτου τοῦ Νεστορίδου, Ζηνὸς ἅμα τοιόνδε γ' ὀλυμπίῳ ἐνδύνει αὐλή. αὐτὸς δ' ὁ δὲ μειρακίου πατὴρ, σὺν ἄλλοις τοῖς χρεῶν μιλτοπαρύοις ἅμα πρὸς ναῦς συμπαλεύμενον τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ Τροίαν, ἢ ὅπως τὰς ὀρῶντας καταπλήττειν ἔχοι. καὶ χρεὼν εἴ τις ἐκείνην ἐξεύζευξεν βέλιστα τὸ πνεῦν, ῥήσας πάσας εἰς τὸ κάλλος ὁρᾶσαι, καὶ τοῦτο τυγχάνειν δὲ πάντας ἠξιώσεις. τοσοῦτον δὴ τὸ κάλλος τὰ ἄλλων ἁπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τὰ μὲ, ἢ δικαιοσύνης, ἢ σοφίας, ἢ ἀνδρείας μετέχοντα, πολλά τις ἂν εὕροι πρόσθεν μᾶλλον. τὰ δὲ τούτης εἰδέας κεκτημένα, βέλτιόν ἐστιν ὁρᾶν ἢ δεῖν, ὥσπερ δὴ καὶ τὰ μὴ μετέχοντα ἀμείνονα ἢ δεῖν. μόνας γὰρ τὰς μὴ καλὰς ὀνομάζομεν αἰσχρὰς, ὡς ἢ δεῖν ὂν εἴ τι πῆς ἔχων τύχοι πλεονέκτημα τὰ ἄλλων,

Nam neque duces negligunt ad pulchritudinem exercitus ſuos inſtruere, neque oratores ad eandem orationes ſuas componere, neque etiam pictores, imagines ac tabulas ſuas ſecundum illam depingere. Et quid attinet iſta recenſere, quorum finis quoque pulchritudo eſt? Quin illa quoque quibus neceſſariò utimur, haudquaquam prætermittimus, quin omnia, quam maximè fieri poteſt cum ſummo ſtudio, quàm pulcherrimè apparemus. Nam Menelaus quidem, non tantùm curavit uſum ædium, quantum ut pulchritudine earum ingredientes quaſi attonitos redderet. Et ob hoc ſumptuoſiſſimas pariter & pulcherrimas eas ædificavit. Neque etiam ſententia falſus eſt. Nam Vlyſſis filius ita admiratus eas fertur, cùm ad percunctandum de patre, eò loci veniſſet, ut ad Piſiſtratum Neſtoridem in hunc modum dixerit: Talis & ætherii forſan Iovis aula renidet. Et ipſe adoleſcentis pater non aliam ob cauſſam minio infectas duxit naves, cùm unà cum Græcis ad Trojam proficiſceretur, quàm ut aſpicientes eorum aſpectu obſtupefacere poſſet. Et fermè ſi quis ſingulas artes perpendere volet, reperiet omnes eas ad pulchritudinem tendere, eamque conſequi, pro ſummo ducere. Adeò autem pulchritudo cæteras res cunctas excellere videtur, ut iis, quæ vel cum juſtitia, vel ſapientia vel fortitudine aliqua fiunt, multa alia invenias majori pretio digna cenſeri: at verò quæ cum hac ſpecie commune aliquid habent, iis nihil quicquam melius invenire licet, ut rurſum & illis, quibus hæc conjuncta non eſt, nihil quicquam inhoneſtius. Quippe ſolos eos qui pulchri non ſunt, turpes vocamus, perinde quaſi pro nihilo habendum ſit, quicquid tandem aliquis habuerit, in

κάλλους ἐστερημένον. τὰς μὲν ἢ δημοκρατουμένοις τὰ κοινὰ διοικοῦσι, ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένους, τὰς μὲν, δημαγωγὰς, τὰς δὲ, κόλακας καλοῦμεν. μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ ταύτην τὴν δυνάμει γιγνομένους, φιλοπόνους τε, καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν, καὶ κοινοὺς νομίζομεν εὐεργέτας, τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅπερ τοίνυν ἄτοπον μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, ἄτοπον δὲ τοῖς πᾶσιν ἐν ἀφθόνῳ μέρει τυχεῖν, κέρδος τε νομίζουσι τοῦτο τοῦτο τι ἀφαιρεῖσθαι δωροδόκους, πῶς ἡμᾶς εἰκότως οὐκ ἄν τις ἐμέμψαιτο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν, ἔπειθ' ἑκόντα ἀφαιρούμεθα, μηδ' αὐτὸ τοῦτο αἰδούμενοι δωροδόκοι; ὅπερ ζημιούμεθα; τοσοῦτον μὲν δὴ καὶ τὸν λόγον ἐποιησάμην, πολλὰ τῶν ἐρωτώντων μοι περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφεὶς, ἐπειδὴ τὴν συνουσίαν ἐπιπολὺ προπεπονημένην εἶδον. Ερ. Εὐδαίμονές γε, οἳ τοιαύτης ἀπολελαύκαμεν συνουσίας. κερδὸς δ' ἤδη καὶ ἐγὼ ἐδόκουν ἔλαττον ὑμῶν ἔχειν λόγῳ σοί.

in quo cæteros antecellat, si idem pulchritudine careat. Proinde & eos quidem qui vel in repub. degentibus imperio præsunt, vel tyrannorum potestati subjecti vivunt, alteros quidem populares vocare solemus, alteros autem adulatores. Solos autem eos, qui huic potestati subjecti sunt, & admiramur, & cum philoponos, tum philocalos nominamus, adeoque communes benefactores censemus esse, eos, qui pulchrorum procuratores sunt. Quando igitur ita venerabilis res, pulchritudo est, ita autem ab omnibus etiam votis expetitur, & quasi pro lucro putatur, huic ministrare saltem aliquid potuisse, quomodo non meritò reprehenderit nos quispiam, quòd cum tantum lucrum lucrifacere possimus, ultro illud prodamus, ne hoc ipsum quidem verentes, damnum videlicet quod mox accipiemus? Ac tantam quidem ego quoque orationem habui, multis, quæ mihi de pulchritudine amplius dicere licebat, omissis, postquam conversationem hanc in longum adeò progressam, videbam. *Her.* Felices sanè vos, quibus tali conversatione frui licuit. Ferme autem jam etiam ego non minus voluptatis, quàm vos, per te videlicet, accepi.

Οὐδ' ἅτοπον δοκεῖ τῷ Λουκιανῷ. | *Neque hic videtur Luciani esse.*

ΝΕΡΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ ΙΣΘΜΟΥ ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ.

NERO, SIVE DE FOSSIONE ISTHMI. Si modò germanus est.

ARGVMENTVM.

Totus hic dialogus, cujuscunque tandem est (nam Luciani esse neque asseri potest, neque prorsus negari) quasi quadam in Neronem invectiva est, qua potissimùm dementia illius exagitatur, quam cùm in Isthmo fodiendo, à quo & tituli ratio sumpta est, tum in obeundis Scenicis certaminibus Imperator Romanus exercuit. Estque veluti perpetua facti commemoratio, paucis quibusdam & caterorum ipsius facinorum exemplis, amplificandi caussa, adjectis, quæ tota Musonio philosopho tribuitur, qui Tuscus genere, ut Tacitus ait, cum studia juvenum præceptis sapientiæ foveret, à Nerone postremò, cùm in omnes bonos & claros æquè grassaretur, ob linguæ libertatem, ut Suidas addit, interfectus fuit. Quòd si quid hic minùs bene redditum videbitur, id Græcorum exemplarium vitio erit tribuendum.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.

Ἡ ὀρυχὴ ⸗ Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μυσώνιε, ἀλλ' χειρὸς ὥς φασι γεγονῦια τῦ Τυραννω, νῦν εἶχεν Ἕλλωα. Μυ. Ἴσθι ὦ Μενέκρατες, καὶ βελτίω ἐνεθυμῆσθαι Νέρωνα. τὰς γὰρ περιόδους τῦ Πελοποννήσου, τὰς ὑπὲρ Μαλέαν, ξυωκρεῖ τοῖς θαλαττευομένοις, εἴκοσι σταδίων ⸗ Ἰσθμὸν ῥήγνυσθαι. Μεν. τῦτο δ' ἂν καὶ τὰς

MENECRATES.

At Isthmi fossio, quæ in manu, ut ajunt, Tyranno fuit, & tibi Musoni, mentem habere Græcam videbatur. *Muso.* Scito Menecrates, etiam meliora cogitasse Neronem. Nam & circuitus Peloponnesi illos supra Maleam, tollere navigantibus volebat, Isthmo ad viginti stadia interrupto. *Mene.* Hoc autem & empo-

1 Νέρων] Neque hic Luciani dialogus est, quemadmodum facilè omnibus vestigiis colligi potest, ac præsertim fine dialogi. Scriptus nempe hic dialogus superstite Nerone, ac Luciano necdum nato, ut patet antedictis ad Philopatrin. *Marcil.*

2 Ἡ ὀρυχὴ Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μυσώνιε] Qui potest Musonius hæc ista de Isthmi perfossione differere à Nerone interfectus jam olim, ut apud Suidam est, atque alios? Hic autem Musonius sic agit, quasi qui Neroni supervixerit, ut cum de Vindice narrat inferius in hoc Dial. Mitto jam stili indolem minimè Lucianicam, aliaque id genus argumenta. *Idem.*

1 Καὶ

ἐμπορείας ἄνησι, καὶ πᾶς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις, ἔτ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐκείνας λυσιτελῶν ὁ οἶκος ἡμερησίος, ὡς τὰ ἐπιθαλάττια εὖ πράττῃ. ταῦτα δὴ διέξιθι Μουσώνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι πᾶσιν, εἰ μή τι σπουδαῖον ἄλλο σοὶ ἔτερον. Μυ. δίειμι βουλομένοις. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι χαριζοίμην ἂν μάλιστα τοῖς τε ἀφιλμένοις ἐς ἀκρὸν ὅπως φρονιστήριον ἐπὶ τῇ σπουδάζειν. Νέρωνα τοίνυν ἐς Ἀχαΐαν ᾠδαὶ ἦγον, καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπικέναι, μήθ' ἅν τὰς Μούσας ἀναβαλέσθαι ἄδειν. ἐβούλετο δὲ καὶ τὰ Ὀλύμπια, τὸ γυμνικώτατον τῶν ἀγώνων, περᾴσαι ᾠδῇ. τὰ γὰρ Πύθια, τούτων μὲν ἑαυτὸν μετεῖναι μᾶλλον, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι. μὴ γὰρ ἂν μήθ' ἑαυτῷ συμβῆναι αὐτῷ κιθαρῳδεῖν τι, καὶ ᾠδὴν ᾆσαι. ὁ δὲ Ἑλλησπόντιος, ὃ δὴ ἄποθεν αὐτῷ βεβουλευμένον. ἀλλ' εὐτυχὲς τῇ φύσει ἔτυχε, μεγαλοψυχίας ἡσσᾶσθαι, τὸν τε βασιλέα τῶν ἐπὶ τῶν Τρῳάδος ποτὲ Ἀχαιῶν εὐθυμηθῆναι, ὡς τῶν Εὐβοίαν τε Βοιωτίας ἀπέτεμνεν Εὐρίπῳ τῷ ὕδατι τῶν Χαλκίδα. ἔτι γοῦν καὶ τὸν Δαρεῖον, ὡς ὁ Βόσπορος ἐγεφυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας. τὰ δὲ Ξέρξου, καὶ ὡσὲ τότων ἴσως ἐνεύσησι, μείζονα τῶν μεγαλοψυχιῶν ὄντα. [1] Ἐπὶ πρὸς τότοις, τὸ διὸ-

emporiis profuturum erat vi-
cet, & civitatibus cùm maritimis,
tum etiam illis, quæ in mediter-
raneis sitæ sunt. Nam si maritima
loca bene habeant, etiam illis quæ
interiora sunt, domesticus agro-
rum proventus sufficiet. Sed hæc
narra quæso Musoni, nobis, et-
enim omnes audiendi cupidi su-
mus, nisi siquid aliud est cui tu
nunc incumbere cogites. *Muso.*
Narrabo, quandoquidem vultis.
Nam sat scio, quòd plus etiam
gratificabor, iis utique, qui ad
injucundam adeò curarum offici-
nam hanc studendi causa vene-
runt. Neronem igitur in Achajam
cantiones ducebant, & illud item,
quòd sibi ipsi vehementer persua-
serat, ne Musas quidem dulciùs
modulari. Volebat autem & O-
lympia, in quo certamine maxi-
mè athletæ nudi certant, cantan-
do coronari. Nam quæ in Pythiis
aguntur, eorum pleraque ad se
magis, quàm ad Apollinem per-
tinere putabat. Neque enim ne-
que illum adversus se citharam,
aut carmen aliquod movere aude-
re. Cæterùm Isthmus haudquа-
quam ex illis erat, de quibus hic
longè antè cogitasset, sed cùm
fortè naturam loci conspexisset, magnificum opus hoc animo con-
cepit, Achivorum videlicet regem, eorum, qui ad Trojam o-
lim profecti fuere, animo proponens, qui ipse Eubœam quoque à
Bœotia resecuit, medio circa Chalcidem Euripo immisso. De-
inde autem & Darium, ut à quo & Bosporus ponte junctus fuerit,
cum is contra Scythas proficisceretur. Nam Xerxis factum, etiam
ante ista fortassis animo cogitarat, quod magnificentissimum o-
rum magnificorum omnium fuit. Supra omnia autem hæc, etiam
illud

1 Καὶ πρὸς τότοις, τὸ δι' ὀλίγου ἀλλήλοις ξυμίξαι πάντας εἶσατο ἡ Ἑλλάδα, λαμπρῶς ἐδιάζῃ τοῖς ἔξωθεν] Perobscurè dictum, ac neutiquam Lucianicè. Accessit non notatus interductus post πάντας. Nam esse debuit καὶ πρὸς τότοις τὸ δι' ὀλίγου ξυμίξαι πάντας, εἶσατο ἡ Ἑλλάδα λαμπρῶς ἐδιάζῃ τοῖς ἔξωθεν. Præter hæc, cogitavit, etiam, quòd si omnes Græcos compendio iste sic inter se permiscuisset,

μηλοις ἐπιμίξαι παύσαι τὴν Ἑλλάδα, λαμπρὸς ἐπαδὴ τὴν ἔξωθεν. αἱ γὰρ τύραννοι φύσεις, μεθύουσι μέν, ψαύουσι δὲ πη κἀκεῖσε τοῦτο φθέγμα. προελθὼν δὲ σκηνῆς, ὕμνον μὲν Ἀμφιτρίτης τε, καὶ Ποσειδῶνος ἦσε. καὶ ἄσμα, οὐ μέγα. Μελικέρτη δὲ, καὶ Λευκοθέᾳ. ἐπεὶ δὲ αὐτῷ χρυσοῦν δίκελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος, ἐπὶ τὴν ὀρυχὴν ἦξε, προτρεμμύς τε, καὶ ἀδόμενος, καὶ πανδικόμβους ἐ γῆς, τρὶς οἶμαι. τοῖς τε τὴν ἀρχὴν παρεσκευασμένοις ἀφειλάσατο μὲν ξυμπάσι ἀπασι δὲ ἔργα, ἀνὴρ εἰς τὴν Κόρινθον, τὰ Ἡρακλέους ἀεθλῶν ὑπερβεβλῆσθαι πάντα. οἱ μὲν, δὴ ὠὰ δὲ δεσμωτηρίῳ, τὰ πεπραγμένα τε, καὶ δύσπορα ἐξεπόνουν. ἡμᾶς δὲ, τὰ χαλεπὰ τε, καὶ ἐπίπονα. ἐβδόμην δὲ που, ἢ πέμπτην ἡμέραν περιεζευγμένων ἡμῶν τῷ Ἰσθμῷ, κατέβη τις ἐκ Κορίνθου λόγος ἔπω σαφὴς, ὡς δὴ Νέρωνος

illud putabat, Græciam per hoc quod brevi adeò omnes inter se misceri possent, contra exteros splendidè adeò stabilitum iri. Nam tyrannorum ingenia ebria quidem sunt, tanguntur autem alicubi, ubi vocem hanc audiunt. Porrò progressus in scenam, hymnum quidem Amphitrites & Neptuni cecinit, & canticum quoddam non magnum. Melicertæ autem & Leucotheæ. Cum autem aureum ipsi ligonem porrexissent, Græciamque ejus tutelæ commisissent, ad fodiendum profectus est, plausu cantuque prosequentibus illum tum omnibus. Atque ubi terram, ter opinor, tetigisset, deinde & quibus præfecturæ atque imperia credita erant, opus unà capessere jussisset, Corinthum redit, Herculis res gestas omnes sibi visus superasse. Illi igitur qui in vinculis fuerant, petricosis atque difficilibus conficiendis exercebantur: exercitus autem, ea quæ terrea ac plana erant, fodiebat. At ubi jam septimum & quintum diem quasi alligati Isthmo fuissemus, rumor quidam è Corintho venit, non ita tamen manifestus, quòd Neronem pœ-

miscuisset, videretur extraneis Græciam splendido quasi epulo accepisse. Nunc pretium advertere quemadmodum Iacobus Micyllus interpres qui de non pessimis est, rem gesserit. *Supra omnia autem hæc*, inquit, *etiam illud putabat: Græciam per hoc, quod brevi adeo omnes inter se misceri possent, contra exteros splendide adeo stabilitum iri.* Pro Apollo & Musæ Pseudolucianicæ. Ita? ἐσθλάδαι est *stabilitum iri?* Haud vidi magis. Miserum Lucianum qui sub tam lentis maxillis, & hunc Pseudolucianum qui sic sub Luciani pelle vapulat. Ἐγκάδαι autem Ἑλλάδα hic ψαύσαντος dixit ad Olympiorum celebritatem cogitatione se referens. *Marcil.*

ἀκούσαι τοῦτο φθέγμα] Notari debuit asteriscō hic locus, & proclamari, *Hic saltat esuriens.* Idem.

2 Ὀρύξαντος δὲ αὐτῷ χρυσοῦν δίκελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος] Relege ὀρύξαντος δὲ αὐτῷ χρυσοῦν δίκελλαν τῆς τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος. Intelligi vult procos. Achaiæ. Non dixit ἐπιτροπεύοντος, sed ἐπιτροπεύσαντος. Quia principis adventu, finitum Procos. imperium. De ritu autem hoc isto principium in operibus novis, ad C. Suetonii Vespasianum narravi c. 11x. Ridere autem qui volet, videre illi tempus genium interpretis. *Cùm autem aureum ipsi ligonem porrexissent, Græciamque tanquam in tutelam commendassent*, &c. Quid potest capitalius? *Idem.*

μετεχειρισθῆ τῷ τομῷ. ἔφασαν δὲ τὰς Αἰγυπτίους γεωμετρούσας τὴν ἑκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις, οὐκ ἴσον πάσας αὐτὰς σκοπεῖν, ἀλλ' ὑψηλοτέραν ἡγεμόνος τοῦ ἐκ Λεχαίου, ἐφ' ᾗ Αἰγίνη διοδεύεται. πελάγους μὲν τοσούτου ἤσυχον ἐπιχωρήσοντος, μὴ ὑποβρύχου ἀπειλοῦντος τὴν Αἴγιναν. Νέρωνα δὲ, τὸν μὲν ἐν Ἰσθμῷ τομὰς, ὑφ' ὧν Θαλῆς μετέστησεν ὁ στρόβιλός τι, καὶ φυσικώτερον. ἐν δὲ τομεῖν αὐτὸν ἤρξαμένου, ἡ δημοσία ἄδεια. τὰς δὲ ἐπιστροφὰς ἐθνῶν κίνησις, καὶ ὀξύτερος, ὡς τὰ ἐκείνης νῦν ἀπόδειξις, ἀπήγαγεν Ἑλλάδος τε, καὶ Ἰσθμοῦ Νέρωνα, ψυχρῶς γεωμετρήσαντα. τὰς γὰρ θαλάσσας, ἰσοζυγίους τε, καὶ ἰσοπέδους οἴδα. φασὶ δ' αὐτὸν καὶ τὰ νῦν τὰ Ῥώμης ὀλισθαίνειν ἤδη, καὶ ὑποδιδόναι. τυπὴ καὶ αὐτοῦ χθὲς ἡκούσατε δεσποτείου χιλιάρχου. Μεν. ἡ φωνὴ δὲ Μουσωνίου, ἢ τοῦ Ὀλυμπιάδων τὶ, καὶ Πυθιάδων ἐρᾷ, πῶς ἔχει τῷ τοιούτῳ; τὰ γὰρ Λήμνιον πρωτοπλόοντων, οἱ μὲν, ἐθαύμαζον. οἱ δὲ, κατεγέλων. Μεν. Ἀλλ' ἐκεῖνός γε ὁ Μενέκρατης, ὅτι θαυμασίως ἔχει δεῖ φθέγγεσθαι, ὅτι αὖ γελοίως. ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν, ἀμέμπτως τε, καὶ μέσως ἥρμοσε. φθέγγεται δὲ κοῖλον μὲν φύσει, καὶ βαρὺ, ἐγκειμένης αὐτῷ τῆς φάρυγγος. μέλη δ' ἄττα κατασκάσασμένα βομβεῖ πως. οἱ δὲ γε τόνοι τῆς φθόγγου, ἐπιλειαίνουσι τὸν

pœnituisset Isthmi incisi. Dicebant autem Ægyptios geometras, altitudinem metientes, haud quaquam eandem atque æqualem utriusque maris superficiem deprehendisse, sed cum eam partem quæ Lechæum aspicit, altiorem judicarent, de Ægina in timorem venisse. Nam si tantum pelagus contra Insulam effunderetur, periculum esse ne illa aquis obruta in profundum demergeretur. At Neronem à fodiendo Isthmo, ne Thales quidem absterriturus fuerat, quanquam sapientissimus, & naturalium rerum peritissimus. Nam incidendi illius majore studio tenebatur, quàm publicè canendi. Sed motus occidentalium gentium, & asperrimus, qui illas nunc excitat & incendit (Vindex autem nomen ipsi est) revocavit ex Græcia, & ab Isthmo Neronem frigidè maria dimensum. Nam æquè altè à terra utrumque assurgere, eandemque superficiem habere, scio. Ajunt autem ipsi & Romanas res paulatim jam labi & declinare. Id quod & ipsi ex Tribuno, qui impegerat, heri audistis. *Men.* At vox Musoni, propter quam Musas ita deperit, & Olympiadas pariter & Pythiadas amat, qualisnam tyranno est? Nam eorum qui ad Lemnum navibus veniebant, alii quidem admirabantur ipsum, alii autem etiam deridebant. *Muso.* At ille, quod ad vocem attinet, neque admiratione dignus, neque risu est. Nam ipsum natura inculpabilem, atque mediocrem formavit. Sonat autem concavum quiddam, non natura tamen, & grave, impendente illi gutture, ac carmina quidem hoc pacto accurata, quodammodo personat. Voculationes autem sonorum lævigant hunc postquam sibi

1 Ὡς τὰ ἐκείνης νῦν ἀπόδειξις] Melius ὁ τὰ ἐκείνη νεῦσις ἀπόδειξις. Marcil.

2 Ἢ πλειαίνει τοῦτον, ἐπεὶ μὴ διαρρεῖ] Melius, ἐπλειαίνει τοῦτο, ἐπεὶ μὴ διαρρεῖ

μὴ θαῤῥεῖ αὐτῷ. χρωμάτων ἢ φιλανθρωπίᾳ, καὶ μελοποιΐᾳ, καὶ ᾠδῇ μὲν δὴ, καὶ κιθαρῳδίᾳ εὐσταλεῖ, καὶ ἅμα εὐρύθμῳ βαδίσει, καὶ φθέγγεσθαι, καὶ μεταστῆναι, καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοιῶσαι τοῖς μέλεσιν, αὐχένα τε ἔχειν καὶ μύτην ἢ βασιλέα δοκεῖν, ἀκριβοῦν ταῦτα. εἰ δὲ μιμοῖτο τοὺς πρὸ αὐτοῦ, φεῦ γέλωτος, ὡς πολὺς τὸ θεωμένων σκίπτηται. καίτοι μυρίων φόβων ἐπηρτημένων, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γελᾶν εἴη. νοῦς μὲν γὰρ ἢ μετρίως πλέον. ξυνάγων τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρον διίστατο τὸ σῶμα ἀναπλώμενος, ὥσπερ οἱ ἐπὶ ἢ τροχοῦ. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρυθρότερος μᾶλλον, ἐμπιπραμένου αὐτῷ ἢ προσώπου. τὸ δὲ πνεῦμα, ὀλίγον, καὶ σὺν ἀπορίᾳ πως δή. Με. οἷόν γε ἀγωνιστὴν αὐτὸν, πῶς ὑφίεσθαι ἂν Μουσώνιε; τέχνη γάρ που χαρίζεται. Μυ. τέχνη μὲν, ὥσπερ οἱ παμπάλαιοι. ἀλλ' ὑμνημένῃ γε ὦ Μενέκρατες, τῇ τραγῳδίᾳ παρακελεύσῃ, ὡς ἀμοὶ ἀπίθανον. ἴσως γὰρ κινδυνεύει καὶ τὰς τέχνας, ὧν ἐπιτίνουσιν οἱ τεχνάζοντες. Με. τί τοῦτο Μουσώνιε; σφόδρα γάρ ἀνήκοός εἰμι λόγου. Μυ. ἄκουε δὴ λόγου αὐτόπου μὲν, οὐ διαβολῆς ἢ Ἑλλήνων πεπλασμένου. Ἰσθμοῖ γάρ νόμος κειμένου, μήτε κωμῳδίαν ἀγωνίζεσθαι, μήτε Τραγῳδίαν, ἔδοξε δὲ Νέρωνι Τραγῳδὸς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, πλείους μέν. ὁδ' ἠπειρώτης, ἄριστα φωνῆς ἔχων, διέκειτο εἰ ἐπ' αὐτῷ, καὶ θαυμαζόμενος, λαμπρότερα ἢ εἰωθὼς ἐπλάττετο, καὶ ἢ τὸ

sibi ipsi non confidit, Chromatum verò humanitate & modulatione facili quidem illa, & ad citharæ cantum accommodata: & ubi tempus est, ire & stare, & de loco transire, deinde & nutum cum membris exæquare, hæc accuratè facere, ejus est qui pudore solo eo afficitur, quòd rex videtur. At rursùm si imitetur superiores, hui quàm multis spectatoribus risus excidit: quanquam infinito metu impendente, si quis ipsius causa rideat. Nutat enim plus æquo, & eum spiritum attrahit, stat summis pedibus distentus & refractus, perinde ut ii qui in rota circumaguntur. Iam verò natura rubicundus existens, multò magis etiam rubescit, cum ipsi facies incenditur, spiritus autem modicus, & ægrè alicubi sufficiens. *Mene.* Qui verò certamine cum ipso conferuntur Musoni, quo pacto se gerunt? Nam arti gratificantur scilicet. *Muson.* Arti quidem Musoni, quemadmodum & qui luctando subserviunt: sed cogita, Menecrates, Tragicum histrionem illum, quo pacto in Isthmiis, perierit. Paria enim pericula & circa artes sunt, si qui in iis ostendandis impendio elaborant. *Mene.* Quid hoc autem Musoni, admodum enim ignarus ejus sum, quod dicis? *Muson.* Audi igitur rem absurdam quidem & insolentem, attamen in conspectu Græcorum actam. Nam cùm in Isthmiis lex esset, ut neque comœdia certaret quispiam, neque Tragœdia, Neroni placuit, Tragœdos superare. Ac prodierunt ad hoc certamen plures quidem. Epirota autem ille, ut qui voce optimè valeret, & ob eam etiam celebraretur, & in admiratione esset, clariùs solito fingebat, & coronam amare se, & nihil

τοῦτο nempe τὸ βομβεῖν. Alia erant & quidem παμμακοπαίγνια, quæ in Luciano & Pseudolucianis notarentur; sed operæ non est. Hæc autem qualiacunque illa, ex paginis libri mei fimbriatis olim stilo ætatis meæ verno, nunc παρὰ τὴν ἀξιοτορίαν exscripsi. *Marcil.*

φάνειν ἰρᾶν; καὶ μηδὲν ἀνήσειν σχέτλιον, ἢ δίκης τάλαντον δοῦναι οἱ Νέρωνα πρὸ τῆς νίκης. ὅθ' ἡδέως ἂν, ἔφη, καὶ μικρὸν ἐπισπάσασθαι τοῦ ἐπαίνου, καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠγωνίζετο ὑπὸ τὴν σκηνὴν, ἐπ' αὐτοῦ δὴ τοῦ ἀγῶνος. βοώντων δ' αὖ τῶν Ἐπειλίων ἐπὶ τῷ ἠπειρώτῃ, πέμπει τὸ γραμματεῖον, κελεύων ἀφεθῆναι αὐτῷ τοῦτο. μὴ δὲ ἐπιτρεπόντων τὸ φθέγμα, καὶ δημοσίᾳ ἐρίζοντων, εἰσπέμπει Νέρων ἐπ' ἀναβάντων τοὺς ἑαυτοῦ ὑποκριτὰς, οἷον θεσπιῳδούς τε τῷ πράγματι. καὶ γὰρ δὴ καὶ δίκτυς ἐλεφαντίνους, καὶ διθύρας, προσεβεβλημένοι αὐτοῖς ὥσπερ ἱμαρίδια, καὶ τὰ ἠπειρώτου ἀναφήναντες πρὸς τὰ ἀλσὰ κίονα, κατέλαζον αὐτοῦ τῶν φάρυγγα, παίοντες ἀρβαῖς ταῖς δίκτυσις. Με. Τραγῳδίαν δ' ἐποίησε, Μυσώνιε, μιαιφόν' ὕπω πάθος σὺν ὀφθαλμοῖς τ' Ἐπειλίων ἐραστὰ μῦθος; Μυ. παιδιὰ τοῦτο νεανία τῷ μητροκτονήσοντι. Με. εἰ δ' Τραγῳδίας ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ὀκτέμεν αὐτοῦ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν τόμιον, παρ' ᾧ αἱ ὁμφαὶ ἐνίεσαν, ἀποφράττειν ἤρμηνεν, ὡς μὴ δὴ τοῦ Ἀπόλλωνος φωνὴ εἴη. καίτοι γε Πύθιον καλέξαντα αὐτὸν, εἰς τὰς ὁρέστας τε, καὶ Ἀλκμαίωνας, οἷς τὸ μητροκτόνησιν, καὶ λόγου πού δύκλειαν ἔδωκεν, ἐπειδὴ πατράσιν ἐπεμύρησαν. Μυ. ὀδὶ, μηδαμῶς εἰπεῖν ἔχων ὅτῳ ἐπεμύρησεν, ὑφεῖλε τὸ θεῖον ὠήτου, πραότερος τ' ἀληθῶς ἀκούειν. ἀλλὰ μεῖζον λόγων, τίς ἡ προσιοῦσα ναῦς, ὡς ἐπάγειν τι ἄγαθὸν ἔοικεν. ἐστεφάνωται γὰρ τὰς κεφαλὰς, ὥσπερ χορὸς εὐφήμως. καί τις σὺν-

hil de studio remittere vel priusquam à Nerone decem talenta pro victoria acciperet. At ille exasperabatur, nam & auditus jam sub scena fuerat in ipso videlicet certamine. Acclamantibus autem Græcis, Epirotæ mittit scribam, qui juberet hunc submittere sibi sese: sed pergente eo, & supra modum attollente vocem, populariterque ac liberè cum ipso contendente, immittit Nero in pulpita suos histriones, tanquam qui ad hoc negotium pertinerent. Nam & libellos elephantinos, & duplices habebant, quibus præ se intentis, veluti pugionibus utebantur. Atque hi Epirotam ad proximam columnam erigentes, guttur ipsius fregerunt, cædentes obversis in rectum libellis. *Mene.* Tragœdia autem vicit, Musoni, sceleratum adeò facinus in oculis Græcorum ausus? *Muso.* Quid putas? ludus hic adolescenti fuit, qui matrem occidit quoque. *Mene.* Si verò inter Tragœdias, histrionem occidit, execta illius voce, quid adeò attinet demirari, quando & Pythicum os unde voces inspirare solebant, obturare conatus fuerit ut videlicet neque Apollini vox aliqua esset? Quanquam ipso Pythio, recensente, eum inter Orestas & Alcmæones, quibus id, quòd matres occidêre, etiam laudis aliquam famam præbuit, postquam id in ultionem patrum fecerant. *Muso.* Hic autem, cùm nullo modo dicere posset, quemnam ultus esset, contumelia à deo affectum sese putabat, cùm tamen mitiora, quàm veritas exigebat, audiisset. Sed interea dum sermones serimus, quænam navis ista est, quæ huc propinquat? ut autem boni aliquid afferre videtur. Nam coronati capitibus omnes sunt, perinde ut chorus quispiam, qui faustum aliquid nuntiaturus ingreditur. Et quidam

πρεσβυτὴν τὴν χεῖρα, καὶ δεδιδόμθ᾽ ὑμῖν διορᾶν τε, καὶ χαίρειν. βοᾷ τι οἰ μὴ καθηκόν, Νέρωνα οἴχεσθαι. Με. βοᾷ γάρ Μουσώνιε, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ τῆς γῆς ἄπτεται. Μυ. εὖγε ὦ θεοί. Με. ἀλλὰ μὴ ἐπιχώμεθα. ἐπὶ γὰρ τοῖς κεκμηκόσιν, ὥ φασι δεῖν.

dam ex prora manum protendit quoque, jubens & confidere nos, & gaudere, clamatque nisi non satis rectè percipio, Neronem periisse. *Mene.* Clamat enim Musoni, & manifestiùs utique, quò propiùs terram contigit. *Muso.* Euge ô dii. *Mene.* Sed ne gloriemur. Nam mortuis, ut ajunt, non decet convitiari.

ΤΡΑΓΟΠΟΔΑΓΡΑ. ΠΟΔΑΓΡΟΣ.

Ὦ στυγνὸν ὄνομ᾽, ὦ θεοῖς ἐχθρὸν μέρος
Ποδάγρα, πολυσήκατε, Κωκυτῷ πίτνον,
Ἣν Ταρτάρου κάθημαι σὸ βαθυκοίλοις,
Μίσει᾽ ἐρινὺς γαστρὸς ἐξεμάνη,
Μαζοῖσί τ᾽ ἐξέθρεψε, καὶ πικρᾷ βρέφη
Εἰς χεῖλος ἐστάλαξεν Ἀληκτὼ χόλα,
Τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἔφερε,
Εἰς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες ἀνθρώποις βλάβος.
Εἰ γὰρ πιθηκῶσιν ἀμπλακημάτων πίσυς
[1] Βροτῶν ὀπηδεῖ, τῷ, ἔδρασε σὸ φάος,
Οὐ Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐδ᾽ Ἰξίονα
Τροχῷ προδῆσαι, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ,
Ἐᾶσι κολάζειν σὸ δέμνιοι Πλειστίας,
Ἀπλῶς ἢ πάντας τοὺς κακῶς δεδρακότας,
Τοῖς σοῖς προσάπτειν ἀχθροκηδέσιν πόνοις,
[2] Ὅς μοι τὸ λυπρὸν, καὶ παλαίπωρον δέμας,
Χειρῶν ἀπ᾽ ἄκρων εἰς ἄκρους ποδῶν βάσεις,
Ἰ᾽ χῶρ᾽ φαύλῳ καὶ πικρᾷ χυμᾷ χολῆς,
[3] Πυδύμαπ βιαίῳ τῷδὲ λιστρίζον πόρους,
[4] Ἕηκε. [5] καὶ μεμυκὸς, ἐπιπτίνῃ πόνους.
Σπαλίζιον δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶν, λιπυρὸν τρίχα κακὸν,
Δίνασι φλεσμῶν σάρκα πυρπολούμενον,
Ὀπὸς κρητὴρ μισὸς αἰτναίας πυρὸς,
[6] Ἡ Σικελὸς αὐλὼν ἁλιπόρᾳ λιφοφάγῳ.

Ὦπαι

1 Βροτῶν ὀπηδεῖ] Malim βροτοῖς. Boivin.

2 Ὅς μοι τὸ λυπρὸν | Squallidum. Squallens. *Guietus.* Syntaxis est. ὡς τὸ δέμας μοι λυπρὸν καὶ παλαίπωρον χειρῶν ἀπ᾽ ἄκρων &c. ἵεται, ὃ μεμυκὸς ὀπτπίτῃ πόνους, ἰχῶρ φαύλου &c. τὸδὲ διασφίγξαν πόρους πνεύματα βιαίῳ. ἰχῶρ φαύλου. ἐκ τοῦ ἰχῶρ φαύλου. τόδε διασφίγξον. i. τὸδε διασφίγγοντος. Accusativus absolutus, cujusmodi passim exempla occurrunt. *Ea re poros stringente ob spiritus inclusi vim* &c. pro τῶδε, itaque legendum est τόδε cum Guieto, qui tamen non τόδε scripsit, sed τοδὶ, calami, ut puto, ac manus lapsu. *Boivin.*

3 Πυδύ-

TRAGOPODAGRA.

ARGVMENTVM.

Podagra, ceu Dea, poteſtatem carminibus celebrat. Et innuit fabulæ id quod ait Ovidius:

Tollere nodoſam neſcit medicina podagram.

TRAGOPODAGRA. PODAGER.

triſte nomen, ô & exoſum Diis
Podagra, lachrymoſa, Cocyto ſata,
In Tartari ſpecubus opacis edita,
Erinnys utero quam Megæra ſuo tulit,
Et uberibus aluit, cuique parvulæ
In labra lac ſtillavit Alecto tetræ,
Inominatam quis deorum te dedit
Luci, futuram noxiam mortalibus?
Nam mortuos ſi perpetrati criminis
In luce ſequitur pœna, non erat ſiti
Plutonis atra puniendus in domo,
Proles Imoli Tantalus, nec Siſyphus
Saxo, nec hîc verſandus Ixion rota.
Tuis ſed omnes omnium ſcelerum reos
Aptare decuit membrifragis cruciatibus.
Vt calamitoſum corpus aridum meum
Manibus ab extremis ad infimas pedum
Plantas, ichore tetro, amara cum bile
Per vim retentis flatibus ſtringens poros,
Habet ſe, & inde clauſum acerbiùs dolet.
Per ipſa currit ignea peſtis viſcera,
Carnemque vorticibus populatur ignium,
Ætnæ velut crater facibus exæſtuans:
Aut Sicula vallis æquoreárum rupium,

Æſti-

3 Πτέρυγι βιαίῳ τῷδε] Toſt. Guietus.

4 Ἔσχα] Diſtentum eſt. *Idem.*

5 Καὶ μαινὰς] Poteſt hic legi δολιὰς, ut pagin. 811. δολιὰς ὑπὸ μυχοῖσι γύου. Longè majorem curam poſcebant Tragopodagra & Ocypus, ſed & majus otium. In nullis Codd. reliquum dramatis Ocypi comparuit. *Bond.*

6 Η' Σικελὸς αὐλὼν ἁλιπόρου διασφάγος] i. Fretum Siculum Mamertinum, in quo Scylla & Charybdis. *Guietus.*

Ἐμὲ δυσξέλικτα κυμοτρόμου,
Ἐπέρξει πέτρῶν σκολιὸς εἰλεῖται κλύδων.
[1] Ὦ δυσκύμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
Ὡς εἰς μόιρίδιον σε πάντες ἀμφιπλάπτομεν,
Ἐλπίδι μακαίᾳ μωρὰ βεβολλόμενοι.
Χο. Ἀνὰ δίνδυμον Κυβέλης
Φρύγες ἔνθεον ὀλολυγὴν,
Ἀ πελᾷ τελεῖσιν Ἄτᾳ.
[3] Καὶ πρὸς μέλος κεραύλου
[4] Φρυγίου κατ' ἄρεα Τμώλου,
Κώμων βοῶσι Λυδοί.
[5] Παρατωλῆς σ' ἀμφὶ ῥόπτροις
Κελαδοῦσι Κρηταὶ ῥυθμῷ
[6] Νόμων ἀϊδὲν Κορυβάντες.
[7] Κλάζῃ ὃ βρέθεσσι σάλπιγξ
Ἄρειᾳ κρέκουσα Σύρῳ
Πολεμήιον ἄτλῳ.
Ἡμεῖς ὃ σοὶ Ποδάγρα,
Πρώταις ἅρπος σὺ ὤμοις
Μύσῳ τελοῦμεν οἰκτοι,
[8] Ὅτι πᾶς χλοηθήκοισι
Ποίαις τέθηλε λειμών,
[9] Ζεφύρου ὃ δίνδρεα ποώδη
Ἀπαλοῖς κόμαις πετήλοις.
[10] Ἀδὲ δύσγαμος κατ' οἶκους
Μυρόπνων δροσοῖ χαλιδῶν,
[11] Καὶ νύκτερος κοθ' ὕλαν
Τὸν Γτιν τινὰ δακρύοις
[12] Ἀτδὶς χόοις ἀηδών.
Πο. ὤμοι πόνων ὀρωρὸν, ὦ τελεῖτε ποδὸς
Μοῖραι λελοίχως βάκτρον, ἐξίρριδόν με
Βάσιν τρέμουσαν, κοὐ κατιδοῦσαν τρέβαι,
[13] Γχνος τὸ βαιὸν ὡς ἐπιρρήσσω πέδῳ.
Ἔμαρε τλήμον γῆα δυμνίαν ἄπο,

[1] Καὶ

1 Σήραξι] Σήραγξι. Guietus.
2 Ὦ δυσκίμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος] Χρῆμα, res. Podagra scil. *Idem.*
3 Καὶ πρὸς μέλος κεραύλου] Idem.
4 Φρυγίου κατ' ἄρεα Τμώλου] Omnes alii Lydiæ Tmolum montem adjudicant, & jure: fuit enim vicinus Sardibus ad meridiem; Sardes vero fuisse Lydiæ metropolin inter omnes Geographos & Historicos constat. Vt tamen aliquid pro Luciano dicam, usus est Phrygiæ nomine latissime sumpto, cujus confinia cum Lydia numquam fuerunt certa & stabiliter constituta. Nam sic Strabo lib. 13: πρὸς ὃ ἐξῆς εἰς τὰ νότια μέρη τοῖς τόποις τούτοις ἐμπλοκὰς ἴσχει μάχιμος πρὸς τὸν Ταῦρον, ὁ τὰ Φρυγία καὶ τὰ Λύδια ἢ τὰ Καρικὰ ἢ ἔτι τὰ τῶν Μύσων διασκεδεννύει εἴσω, παρεκπίπτοντα εἰς ἄλλα. Eum vide, ubi plures rationes reddit talis confusionis, & patet Lucianum promiscue Phrygiæ & Lydiæ nomina sumpsisse, quando subjungit in sequenti versu κώμων βοῶσι Λυδοί. Palm.

5 Πα-

Æstibus inevolubilibus: ubi fluctuans
Sinuosa ruinas unda scopulorum ferit.
Incomprehensum ô mentibus mortalium
Malum irritis te ut mitigamus fotibus
Omnes, inani dum stolidi spe fallimur.
Ch. Iuga Dindymi Cybeles
Phryges ululante voce
Tenero frequentant Atti.
Ad tibiæque cantum
Phrygiæ, super juga Tmoli
Comum celebrant Lydi.
Et in armis tum furentes
Solenne Cretico euan
Numero canunt Curetes.
Clangitque Marti feroci
Tuba prægravis, tumultus
Canendo bellicosos.
Sed nos tui Podagra
Mystæ tibi sacramus
Ineunte vere luctus,
Vbi pullulat virescens,
Pratum per omne, gramen:
Zephyrique spiritu arbores
Teneras comas regignunt:
Nuptiisque hirundo mœstis,
Hominum canit per ædes:
Nocturna perque sylvam
Philomela flens Attica
Ityn canendo luget.
Pod. O qui labori Bacule fers opem meo,
Sortite partes tertii pedis, gradum
Fulci trementem, dirige & nobis iter,
Leviaque, ut innitar solo, vestigia:
Et membra patiens excita de lectulo:

Et

5 Παραπλῆγας δ' ἀμφὶ ῥίπτρους] Τὸ δ' delendum videtur. ῥίπτρους, clavis. ἀμφὶ, circum. adverbium sine casu. *Guietus.*

6 Νόμον δι' ἀὴν Κορύσσοντες] Ἐὸν fort. *Idem.*

7 Καὶ ζιφὶ ὃ βεβύσσα σάλπιγξ] i. Plena, gravida. *Idem.*

8 Ὅτε πᾶς χλοπτύκοισι] i. Χλωροτύκοις. Idem.

9 Ζεφύρᾳ ὃ δένδρεα πνοαῖς] Δένδρα. Idem. Si legas δένδρεα cum Guiero, legendum etiam erit πνοαῖς, non πνοαῖσ. Nam ita poscit ratio versus Anacreontici seu dimetri catalectici. Sed fortasse nihil hic mutandum, ut sit Tribrachys pro Iambo pede. *Boivin.*

10 Α'δὲ] Leg. ὅτι. Guietus.

11 Καὶ νύκτερ@] Νυκτέρεις. Idem.

12 Α'τ'δὶς γόοις] Τοῦσ'. Idem.

13 Γ'χι@ τὸ βιαίον] Βίαιον. Idem.

[1] Καὶ λεῖπε μελάθρων τὸν ὑπαίθριον πάγον.
Σκέδασον δ' ἀπ' ὄσσων νύχιον ἐρεβος βάθος,
Μολὼν ὑγρόζε. Ὦ θεὸς ἡλίε φάος
Ἀθλωδέων αὐγαῖς, πολύμοχθον φαιδρὸν ἀπάτευ.
[2] Δέκαθεν γὰρ ἤδη τῦτο θεὸς πέμπτῳ φάει,
Ἐξ οὗ ζόφῳ σύγκλειστον ἠλίου δίκαι,
Εὐναῖς ὑπ' ἀγρώστοισι τείρομεν δέμας.
Ψυχὴ μὲν ἐν μοι, καὶ θεσπεσία πάρα,
[3] Βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ δίκρους ἀερμηδέα.
Δέμας δ' ναλτὸν, ἐκ ὑπηρετεῖ πόδας.
[4] Ὅμως δ' ἐπείγε θυμὲ, γιγνώσκων ὅτι
Πτωχὸς πολιοῦχον, τὸ λιπαρὲς μὲν ἂν θέλῃ,
Καὶ μὴ δύνηται, τῦτον ὑπὸ νεκροῖς πέφ.
Ἀλλ' εἶα.
[5] Τίνες γὰρ οἴδε βάκτρα νωμῶντες χερῶν,
[6] Κάρινα φύλλοις ἀκτίας κεκλεπτρέας,
Τίνα δαιμόνων ἄγυιαι κωμάσιν χορὸν;
Μῶν Φοῖβε παιὰν, σὸν παρείρυσιν σίβας;
Ἀλλ' ἢ σέφοντες δελφίδος φύλακα δάφνης,
[7] Ἢ μή τις ὕμιν βακχίαν κωμάζει;
Ἀλλ' ἐκ ἔπεσι κισσίνη σφραγὶς κόμας.
Τίνες ποθ' ἡμῖν ὦ ξένοι βεβήκατε;
Αὐδᾶτε, καὶ σαφέως ἡμερτὴ λόγον.
Τίς δ' ἐστιν, ὧν ὑμνεῖτε, λέξατ' ὦ φίλοι.
Χο. σὺ δ' ὢν τίς, ἡμᾶς, καὶ πόθεν, σαφηνίεις;
Ὡς γὰρ σε βάκτρον, καὶ βάσις μιμύσεται,
Μύσην ὁρῶμεν ἀνικήτου θεᾶς.
Πο. Εἰς εἰμι κἀγὼ τῆς θεᾶς ὑπαξίως.
Χο. Τὰν μὲ κυπρίαν Ἀφροδίταν
Σεμνόν σαφησῶσαι ἀπ' αἰθέρος,
Ἀνεθρέψαθ' κόσμιον ἁρμονίαν
Ἅλιος σὺν κύκνοις Νηρεύς.
Τὰν δ' Ὠκεανὸν δεσποτᾶ παγαῖς
Ζηνὸς παρακλιθεν Ὀλυμπίᾳ
Δωκώλενον δύρισι κόλπους

Ἥραν,

1 Καὶ λεῖπε μελάθρων] An λίπε, sic versus rotundior videtur. *Guietus.*

2 Δέκαθεν γὰρ ἤδη τῦτο θεὸς πέμπτῳ φάει] Φέρ. f. *Idem.*

3 Βάσεις ἀμείβειν] i. Pedes alternos ponere. *Idem.*

4 Ὅμως δ' ἐπείγε] Syntax. γιγνώσκων ὅτι, ἐν πτωχὸς πολιοῦχον περιπατεῖν θέλῃ, καὶ μὴ δύνηται, τῦτον πέφ ὑπὸ νεκροῖς. Nota φερίτιος insolentiam. πέφ pro, δεῖ θείναι. ea est vis adverbii, ὅπ, quod abundat sæpe, ut in Euang. Ioan. cap. 18. ὡς ἔν εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι &c. pro, ὡς ἔν εἶπεν αὐτοῖς τῦτο, ἐγώ εἰμι &c. Sic in hoc Luciani loco, videtur τὸ, γιγνώσκων, ὅτι πέφ ὑπὸ νεκροῖς, dictum pro, γιγνώσκων τῦτο (supp. τὸ παρειμαζόμενον) πέφ ὑπὸ νεκροῖς τὸ Πολιοῦχον περιπατεῖν &c. *Boivin.*

5 Τίνες γὰρ οἴδε] Male hæc reddidit interpres cum ibi ἀκτίας sit ἀκτὰς, id est *sam-*

Et linque culmen ædium ſublimius:
Nigramque ab oculis excutiens caliginem,
Prodi foras: & ad rutilum ſolis jubar,
Auram ſerenam ſpiritu hæto trahe.
Ter quinque namque præterîêre jam dies,
A ſole quum procul in tenebris abditus
Incompoſito in lecto cubans diſtorqueor.
Adeſt animus, adeſt voluntas ſæpius
Vt in pedes me conjiciam, fores petens,
Sed corpus imbecille vota deſerit.
At anime propera, pauperem podagricum
Sciens eſſe, & inter mortuos hunc ponito,
Obambulare qui nequit, licèt velit.
Sed eia.
Quænam iſta turba eſt, qui manu fuſtes tenent,
Cincti coronis frondis Acteæ caput:
Cujus celebrant ebrium Dei chorum?
An Phæbe Pæan numen extollunt tuum?
At Delphica nulla cingit illos laurea.
An fors canitur laus aliqua Bacchanalium?
Sed non adeſt ſignum comis hederaceum.
Age qui, vel undenam venitis hoſpites,
Exponite nobis, veraque fateamini,
Et quam Deam canatis amici dicite.
Cho. At tu quis es, vel unde nos interrogas?
Vt enim baculus, greſſuſque nobis indicant
Myſten videmus inſuperabilis Deæ.
Pod. Vnus quidem ſum: ſed Deam non dedecens.
Ch. Venerem ſacræ Deam Cypri,
Ex ætheris ortam ſemine,
Nutriit in æquoreis aquis
Nereus decentem fabricam,
At Thetis in lato ſinu,
Oceani Iunonem in alveis,
Olympii uxorem Iovis,

Nu-

ſambucus, cujus foliis podagroſi finguntur caput cingere, quia ſambuci folia ποδαγικοῖς βοηθεῖ μὴ σίατος ταυρείᾳ, ἢ πραξίᾳ. ita Dioſcorides: nec multo aliter *Plinius* & *Sammonicus* in capite *de podagra pellenda*

Parva ſabucus item hircino collita ſevo,

Boichartus de Animal. S. S. part. 2. l. 2. c. 6. *Alm.*

6 Κάρλωα φύλλοις ἀκτίας κατασφείς] Optime Boichartus animadvertit hic *ſambucum* eſſe interpretandum; nam præter adductos, ab eo auctores confirmat id Marcellus de Medicin. cap. XXXVI. *ad podagram frigidam ſambucum quoque cum axungia, & braſſica cinis cum axungia impoſitus plurimum juvat.* Iiſdem pene verbis Scribonius Largus de compoſit. medic. cap. XLI. de podagra frigida. *Idem.*

7 Ἢ μή τις ὑμῶν βαχείαν κομίζει] Βαχίαν. Guietus.

Ἦεν, ἐπιθλώσατο Τηθύς.
Κερφάσι ᾗ κρατὸς ἐν ἀφθίτῳ,
Βλόχυσιν κόρης ἄτρεμον φυὰν
Κρονίδας, μεγ' ἄεισ@ ὀλυμπίαν,
Τὰν ἐχεκύδιμον Ἀθάναν.
Τὰν σὶ ἡμετέραν θεὸν ὀλβίαν,
Ὁ γέρων λιπερᾶσιν ἐν ἀγκάλαις
[1] Πρώτην ἐλόχωσεν Ὀφίων
[2] Ὅτ' ἐπαύσατο μὲ σκότον φά@,
Ἀνέτειλέ τε λαμπὶς ἠὼς,
Καὶ πυμφαὶς ἀελίου σέλας,
[3] Τότε καὶ Ποδάγρας ἐφάνη κρά@.
Οὔτι γὰρ λαγόνων σε τικτῦσα
Μοῖρα, Κλωθὼ τό' ἔλυσεν,
Ἐγέλασεν ἅπαν σέλας ἠρανῦ,
Μέγα σὶ ἴκτυπεν εὐδι@ αἰθὴρ,
Τίνδ' ὠγλαΐτοις ἐν μαζοῖς,
[4] Ἐνολέ@ ἐβρίψαθ Πλαύτων.
Πο. [5] Τίσιν δ' ἐν τελεταῖς ὀρχάζῃ θυσανόλους;
[6] Χο. [7] ἐχ αἵματι λάβρον θυχίομεν ἀπὸ σώμα@ σπάρτ,
Οὐ τελχὶς ἀφίτευ λυχίζεται τροφαῖσιν αὐχλῶ,
[8] Οὐδὲ πολυκρότοις ἀσπαλάκοις πτέπληκτάπα,
[9] Οὐδ' ὠμὰ λακιστὰ κρέα [10] σιτούμεθα ταύρων;
[11] Ὅτι ᾗ πτελέας ἔαρι βρύῃ τὸ λεπτὸν ἄνθ@,
Καὶ πολυκέλαδ@ κόσυφ@ ἐπὶ κλάδοισι ᾄδῃ,
[12] Τότε λᾷ μελίων ὀξὺ βέλ@ πίπηγε μύστις,
[13] Ἀφανὲς, κρύφιον, δίδυκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γύῃσι.
[14] Πόδα. γόνυ. κνημίδ. ἀσπαλάκης. ἰχία. μηρές.
[15] Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρυμα. κεφαλάς.
Ἐδωδ. νέμε@. φλιάῃ. κρατεῖ. πυροῖ. μυελόσῃ.
[16] Μέχρις ἂν ἡ θεὸς τ πάνυ ἀσπὸφυγεῖν κελεύσῃ.
Πο. [17] Εἰς ἄρα κἀγὼ τ καταρχασμῶν
[18] Ἔλαθον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἡκίστα σοφῶν

Δαί-

1 Πρώτην ἐλόχωσεν Ὀφίων] Hesy. λοχάδ, πίλῃ, γλυπᾶ. Guietus.
2 Ὅτ' ἐπαύσατο μὲ σκότον φα@] Illud φάσ@, ferri non potest, scripserat Lucianus χά@. Boivin.
3 Τότε καὶ Ποδάγρας ἐφάνη κρά@] Hic versus & sex sequentes spurii videntur. Guietus.
4 Ἐνολέ@ ἐβρίψατο Πλαύτων] Εὐολέ@ leg. videtur. Idem.
5 Τίσιν δ' ἐν τελεταῖς ὀρχάζῃ θυσανόλους] Hic versus senarius videtur. ὀρχάζῃ initiat. Idem.
6 Et sequentes] Σωταδικὰ μέτρα. Idem.
7 Οὐχ αἷμα λάβρον θυχίομεν ἀπὸ σώματος] Οὐχ αἷμα προχίομεν λάβρον ἀπὸ σώματος σπάρτ. i. Non acie gladii sanguinem profundimus. προχίομεν. non σφαχίομεν. Idem.
8 Οὐδὲ πολυκρότοις] Πολυκρότοισιν. Idem.

9 Οὐδὲ

Nutrivit ulnis candidam,
Summuſque divûm Iupiter
Eſt virginis interritam
Enixus indolem vertice,
Turbas moventem Palladem.
Sed hanc beatam Deam
Primam cubitis Ophion ſenex
In delicatis protulit,
Quum deſiit tenebroſa lux,
Auroraque orta eſt lucifera, &
Sol cuncta luſtrans, tum ſimul
Se vis Podagræ protulit.
Te prodeuntem ex ilibus
Parcæ, abluit Clotho: ætheris
Riſitque vultus ſplendidus,
Cœlo ſereno detonans.
Hancque in papillis nutriit
Pluto beatus lacteis.
Pod. Sed qualibus ſacris miniſtros excitat?
Ch. Ex ore ferreo ſanguinem non fundimus:
Non illigatur flexibus colli pilus,
Nec terga talis perſtrepunt ſonantibus:
Nec fruſtra crudæ paſcimur carnis boum.
Quum vere tenuis pullulat flos ulmeus,
Merulaque ramis inſidet loquacula,
Sagitta myſtis tunc acuta figitur,
Subitque clanculum artuum penetralia.
Pedem, genu, cavoſque nodos oſſium,
Taloſque, coxas, crura, ſcapulas, & manus,
Brachiaque, carpoſque, artuum & cavernulas,
Depaſcitur, vorat, urit, inflammat, tenet,
Mollitque dum Dea linquere membra juſſerit.
Pod. Ex initiatis unus ergo, & neſcius,
Eram: proinde mitis accedat Dea.

Si-

9 Οὐσ]ʼ ὠμὰ λακιστὰ] i. Diſcerpta. Heſy. λακίζῃ, ῥηγνύῃ, ἴδιον. λακιδᾶται, ῥαγῆναι. Guietus.

10 Σιτύμιδα] Σιτύμιδα. Idem.

11 Οʼπτῆ πλειάς] Οʼπότε. Idem.

12 Τότε διὰ μελίαν] Τότε, τότε διὰ μελίων &c. *Idem.*

13 Αʼφαὶς κεύθιον, ὀδυνὸς ὑπὸ μυχοῖσι γιγνομ.] Διαδιδυκὸς. Idem.

14 Πέδα. γόνυ. κατύλια. πτερνίσκοι. ἕδρα. μηρούς] Γόνυ, ἕδρα. μηρούς. Idem.

15 Χείρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόγχας] Κόγχαι. Heſy. κόγχαι τὰ ἰσχία. ἢ τὰ ὕμοια. i. τὰ ἕδρα. Idem.

16 Μέχρις ἂν ἡ θεὸς τὸ πόνου λύσῃ] Αʼπεκφυγεῖν fort. ut ſit verſus. vel Ὑπεκφυγεῖν. Idem.

17 Εʼς ἕρα καλῶ] Αʼρα. Idem.

18 Εʼλαθον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἡπέτω πρόθυμος] Εʼλαθον ὑπάρχων; ἡπέτω τοι πρόθυμος. πρόθυμος, i. θύμιος. Idem.

Δαίμων φωνεῖται. σὺν δ' ἐγὼ μύσαις ὁμῶ,
Γ'μων κοζέρξω τὸ πολυχρῶν ἄδειν μέλος.
Σω. [1] Σίγα μ' αἰδὼς, κἀμὲ νικήσεις ἴσως.
Καὶ πῶς πολυχρῶν, δύσημέ τοι.
Γ'δὲ [2] πρὸς ὑμέλας κλινοχαρὴς
[3] Βαινῇ δαίμων, σιμπαυνι βάσιν ςπεζομφίν.
Χαίροις μακάρων πολυπαιδοῖτε,
Καὶ σοῖς πρεσβύλοις ἴλαος ἔλθοις,
Ὄμμαῖς φαιδρὸς. δίνης ἦ πόνοις λύσιν ἀκέσας,
Ταῖς δ' εἰαρινὰῖς ὥραις.
Πο. [4] Τίς τὰν ἀνίκητόν με διατόπου πόνου,
Οὐκ οἶδε πολύχρων ἢ ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;
Ἢν ἔτι λιβάνου ἀτμὸς ἐξιλάσκῃ,
Οὔτε χρῶν αἷμα βωμίοις πυρ' ἐμπύροις,
Οὐ ναὸς ὅλκιος ἐκπρεμὴς ἀγάλμασιν.
Ἢν ἔτι Παιὰν φαρμάκοις νικᾷ δόσις,
Πάντων ἰατρὸς ἦ σὸ ὑγιαῖ θεῶν.
Οὐ παῖς ὁ Φοίβου πολυμήδης Ἀσκληπιός.
Ἐξ ἃ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις ἥδος,
Τελμῶσι πάντες τὸν σὸν ἀκέσανδρον δόσιν,
[5] Κυπαῖντες ἀεὶ φαρμάκων τεχνήμασι.
Κἀμὸς γὰρ ἄλλων ἐπ' ἐμὰ πεισθεὶς πίχνῃ.
Τρέβωσιν ἰσόγλωσσα, κἀμὲ σίλπα μοι,
Καὶ φύλλα ῥιδώκων, κἀμὲ νομίσων ἀνθράκινον.
Ἄλλοι, πρόσιον. οἱ ἦ, πολυμηχάνου
Ἄλλοι, κνίδας τρέβωσιν. ἄλλοι, σύμφυτον.
Ἄλλοι, φακὸς φέρουσι τὰς ἐκ πλημάτων.
Σκαφυλίνου ἐφόδου. οἱ ἦ, φύλλα πρόσικον.
[6] Γ'οσύαμον. μήκωνα. βολβὸς. σίδια.
Φύλλιον. λίβανον. ῥίζαν ἐλλεβόρου. νίτρον.
Τῆλυ μετ' οἴνου. γυαλίνου. πολλὰμ φακὸν.
[7] Κυπαρισσίνου κιττίδα. γύαλον ἐκ πελιδνίου.
Κεφάλους ἀπίφθου φύλλα. γύψου ἐκ Γάρου.
Σπυρίδιος ὀρείας αἰγὸς. ἀνθράκων κόπρου.
[8] Κλάδρα κυάμων. ἄνθος ἀσίου λίθου.
Ἔψυσι φρύνης. μυγαλᾶς. σαύρας. γαλᾶς.
Βατραχῶν. ὠὰ νας. τραγελάφου. ἀλώπεκος.
Πῶν μὲ πέλλαν ἢ πεπείρατμι βροτοῖς;

Τίς

1 Σίγα μὴ αἰδὼς] Leg. Σίγ' αἰδὼς καὶ νικήσεις ἴσως, σίγα. i. μὴ σιγᾷ αἰδὼς ἴσως, ἐνίκησε. Ἀναπαιστικοί. Guietus.

2 Πρὸς ὑμέλας κλινοχαρὴς] Hῶδε. Ὑμέλας. i. βαμὸς. Idem.

3 Et sequentes sic distinguito:

βαινῇ δαίμων, σιμπαυνι βάσιν
ςπεζομφίν. χαίροις μακάρων
πολυπαιδοῖτε, καὶ σοῖς πρεσβύλοις
ἴλαος ἔλθοις, ὄμμαῖς φαιδρός.

δίνης

Simulque cum myſtis ego hymnos ordiar,
Solitum podagricis modulaturus melos.
Ch. Tranquillus æther eſto nunc:
Linguis faveant podagrici:
En nixa baculo, diligens
Lectos, ad aras it Dea.
Salve Deûm mitiſſima,
Famulis veni mitis tuis,
Vultu ſereno: vereque hoc
Nos libera doloribus.

Podagra.

Quis eſt hominum, cui non ego inſuperabilis
Regina morborum Podagra nota ſim?
Quam nulla placant thura fumigantia,
Affuſus aris nec cruor ardentibus,
Suſpenſa templis divitum aut donaria.
Nec ipſe Bæon omnium cœleſtium
Medicus deorum vincere pharmacis poteſt,
Phœbi-ve doctus filius Æſculapius.
Mortalium ex quo ſiquidem fuit genus,
Omnes meas vires retundere geſtiunt,
Omnemque turbant pharmacorum induſtriam,
Plantaginem terunt, apiique ſemina,
Foliaque lactucarum, & agreſte peplion,
Et marrubium amnicolamque potamogetona:
Alii Cnidas terunt, aliique ſymphytum,
Lentes paluſtres, paſtinacamque illinunt
Coctam, foliaque perſica, atque hyoſcyamum,
Bulbos, papaver, malicorium, pſyllium,
Thus, atque radicem ellebori, nitrum, merum
Cum fœnogræco, gyrinen, collamphacon,
Gallam cupreſſi, pollinem hordeaceum,
Crudæque crambes folia, gypſumque ex garo
Capræque ſimum monticolæ, ſtercus viri,
Fabaſque molitas, Aſii florem lapidis,
Alii rubetas, quoſque araneos vocant
Mures, lacertas, atque muſtelas coquunt,
Ranas, hyænas, tragelaphos, vulpeculas.

Cujus

δόλις ἢ κόνεις λύσιν ἀκίδων,
ταῖς δ' εἰαφιταῖς ἄφαις. Guietus.

4 Τίς ἢ ἀνίκητον] Syntax. τίς βροτῶν ἢ θεὸς χθονὸς &c. *Idem.*

5 Κυκῶντες] Podagræ remedia. *Idem.*

6 Τ'οσκυάμον. μήκωνα. βολζὲς. σίδια] Σίβδια. f. *Idem.*

7 Κυπαρισσίνῳ κιτίδι] Κνιδι. Idem.

8 Ἄλφα κυάμων. ἀνθ' Ἀσίου λίθου] Pulverem, an ſitum è lapide deraſum? *Idem.*

Τίς ἀχὴ χυμός; ποῖον ἐ δίνδρε δάκρυ;
Ζώνη ἀπάντων, ὀστᾶ. νεῦρα. δέρμαθα.
Στέαρ. αἷμα. μυελὸς. ὑγρον. λιπαρ(ὸν). γάλα.
Πίνουσιν οἱ μῦ, τὸ λοιπὸ πισσάρων ἄκρον.
[1] Οἱ μ̓ν, τὸ δι' ὀκτώ. τὸ δ̓ δι' ἑπτὰ, πλείονες.
[2] Ἄλλ(ος) δ̓ πίνων τῷ ἱερῷ, κριθαίρι(ον).
[3] Ἄλλ(ος) ἐπ' ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζ(ει).
Ἡδαῖ(ον) ἕτερον μᾶρον ἐξάδῃ λαβών.
[4] Ὁ δὲ, θεραπείαν ἔλαβε ἀδοῦ τ̓ πράγης.
Ἐγὼ δ̓, τούτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω.
Καὶ τοῖς ποιοῦσι ταῦτα, καὶ πειρῶσί με,
Εἰωθ' ἁπάντων κῶλον ὀρχιλωτέρα.
Τοῖς δ̓ φρονοῦσι μηδὲν ἀνιᾶν ἐμοὶ,
Ἥκιστ' ἔχω νῶν, σύμβιός τι γενόμην.
Ὁ γὰρ μεγαλαυχῶν τ̓ ἐμῶν μυηθείσαν,
Πρῶτον μ̓ν οὐδὲν σύστομεῖν διδάσκει),
Τέρπων ἀπαιδίᾳς, σὺ τραπέλοις λέγων λόγοις.
Πᾶσιν δ̓ ὀρῶντα μ̓ν γέλωτ(α), καὶ κρότον,
[5] Ὅτι ἐπὶ λυτρᾷ φερόμεν(ον) βασταζε(ῖ).
[6] Ἄτιμα γὰρ, ὡς εἶπεν Ὅμηρ(ος), ἦδ' εἶμ' ἐγὼ,
Βαίνων ἐπ' ἀνδρῶν κρᾶτα, καὶ βάπτις ποδῶν
Ἀπαλὰς ἔχουσα. δοῦλα δ̓ τοῖς πολλοῖς βροτῶν,
Ποδάγρα καλεῖται, γιγνομένη ποδῶν ἄγρα.
Ἀλλ' εἷα μύσῃ πάντες ὀργίων ἐμῶν,
Γεραίρετ' ὕμνοις τὴν ἀνίκητον θεάν.
[7] Χο. ἀδαμάντινον ἦθος ἔχουσα κόρα,
[8] Πολυσθενὶς, ὀβελιόμυια θεὰ,
[9] Κλῦε σῶν ἱερῶν μερόπων ἐπωπάς.
Μέγα σὸν κράτος ὀλβιόφρον Ποδάγρας.
Τὰν, καὶ Διὸς ὠκὺ πέφευγε βέλος,
[10] Τρομέρ δέ σε κύμασθ' ἁλὸς βαθείης,
Τρομέρ βασιλῆος ἐνέρων ἀΐδας.
[11] Ἐπιδιομοχαρὲς, καλλικλινοβατές.
[12] Κωλυσοδρόμα. βασσαραγάλα.
Σφυροπεζησιπύγα. μοχλοσαψεδάφα.
[13] Δοιδυκωφόβα. γονυκλαωσακρύπνα.

[1] Πι-

1 Οἱ δ̓ τὸ δι' ὀκτώ. τὸ δ̓ δι' ἑπτὰ πλείονες] Trajectio. legito. Οἱ δὲ τὸ δι' ἑπτὰ. τὸ δὲ δι' ὀκτὼ πλείονες. Guietus.

2 Ἄλλ(ος) δὲ πίνων] Hic versus & 3. sequentes Nothi. *Idem.*

3 Ἄλλ(ος) ἐπ' ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζ(ει)] An ἐπαοιδαῖς. i. ἐπῳδαῖς. ἐπῳδίων. an περιάπτων, amuletorum. *Idem.*

4 Ὁ δὲ θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τ̓ κρήνης] Ἔλλαβε, sed versus spurius videtur. κρήνης. an τ̓ κρανείας. an à calva. Hesy. κρήνη, κεφαλή. κρανίον, τὸ. Idem.

5 Ὅτι τὸ δὲ λυτρᾷ] γρ. Ὅτ' τὸ δὲ τῷ λυτρᾷ &c. *Idem.*

6 Ἄτιμα γὰρ, ὡς εἶπεν Ὅμηρ(ος), ἦδ' εἶμ' ἐγὼ] Ἄτιμα γὰρ ὡς Ὅμηρ(ος) εἶπ'. εἶσ'

Cujus metalli, haud facta ſunt pericula?
Quis non probatus ſuccus, & lachryma arboris?
Animalium omnium oſſa, nervi, tergora,
Adeps, cruor, medulla, lotium, merda, lac?
Alii remedium quatuor ex rebus bibunt,
Alii quidem ex octo: exque ſeptem plurimi:
Alius bibens ſacram, repurgari ſtudet,
Aut carminibus animum adhibens illuditur.
Iudæus excantat fatuum nactus alium:
Rurſus alius à fonte remedium petit,
Omnes ſed illos jubeo plorare: atque ſic
Tentantibus me, occurrere iracundior
Soleo: ſed in me excogitantibus nihil
Mitem & benignam præſto me: nam qui meis
Communicat myſteriis, primùm ſtatim
Loqui docetur ſuaviter, dehinc jocis
Oblectat omnes: cumque riſu cernitur,
Plauſuque cunctis, fertur is ut in balneum.
Quam dixit Aten ille Homerus, illa ſum:
Caput virorum calco: plantas occupo
Pedum tenellas: cumque ſim ποδῶν ἄκρα,
Vulgo podagra dicor. At meorum agite
Myſtæ orgiorum, canite non victam Deam.
Chorus.
O nympha ingenium adamantinum habens,
Multipotens, animo Dea valido,
Audi vota tuorum ſupplicum.
Magna potentia, vis tua magna,
O regina opulenta Podagra,
Quam Iovis horret pernix telum,
Quamque profundi fluctus pelagi,
Quam rex Orci trepidat Pluto.
O gaudens nodis, lectigrada,
Curſivetans, talorum tortrix,
Calcicrematrix, male humitanga:
Oſſitremenda, genufraga, pernox,

Ar-

ἀπ' ἐμ'ἰχώ. Idem. Si cum Guieto ponas ἔπι post Ο'μαξ@', ſcribendum ἐφ', propter ſpiritum δασὺν, qui ſequitur. quod Guietus non advertit. *Boivin.*

7 Anapæſti] *Guietus.*

8 Πολυδεινὲς] γρ πολυδινὲς. Idem.

9 Κλύε] Κλύε. Idem.

10 Τρομίῃ δέ σε κώμῳ δ' ἀλὲς βαθείης] An βαθίης. Idem.

11 Ἐπίδεσμοχαρὲς] Ἐπίδεσμ@', ligamen. idque vulnus obligatur. *Idem.*

12 Κωλυσιδρόμῳ] Κωλυσιδρόμῳ &c. *Idem.*

13 Δεισυκωφίζα] Δεισυκωφίζα &c. *Idem.*

[1] Περικηδυλοπωρφίλα.
Γουνάμψεπίκυρτα Ποδάγρα.
Ἄγλι. δέασοισα, κηρίεἰφ γὸ λώτησις ποδί,
Ἄκκι. ἔπος γὸ σὸκ ἐτώσιον φέρω,
Ἀλλ' ἔστ πρᾶξις τ' λόγων σωίμπεφος.
Ἐγὼ γὸ ὡς ἔπεξας ἠρέμᾳ ποδί,
Πόλεις ἰχνεύων, πάντας ἠρεύνων δόμους
Μαθεῖν ποθῶν, εἴτις σὺν ἰ πμᾶ κρέτ@.
Καὶ τ μὲ ἄλλων, ἤσυχον εἶδεν φρένα,
Νικωμένην ἄνασσα σὴν βίᾳ χαρᾷ.
[2] Δύω ζ τάδε φῶτε τολμηρὰ θρέψασ',
Ἐφορζίστλω λαοῖσι, κἀμ κατωμνύστλω,
[3] Ὡς σὸκ ἔστ σὺν κρέτος σεθέσμιον,
Ἀλλ' ἔκβολον βροτῶν σε ἠνεγκεν βίᾳ.
[4] Διόπερ κρατεραῖς σωμοχμάσας δέσμῳ πόδα,
Πεμπτῷ@ ἥκω, τρίδια Ἀμφύσεις δύο.
Πο. Ὡς κρατερὸς ἵππης ἀμφάλων ἄκεσί μοι.
Τίν@ ζ κἀμ γῆς ὄρεα δυσοάτε λιπών,
Ἥκεις; σαφῶς μὴ ὐσεν, ὡς ἰδὼ τάχ@.
Ἄγλι. πρῶτον μὲ ἔλιπεν πέντε βαθμῶν κλίμαξ,
Ξύλων τρίμυσσα Ἀμφιλύτοισιν ἁρμοχαῖς,
Ὅθεν με δέκτην κορδυλαλγῶδες πέδον,
[5] Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερεῖδον κρέμασιν.
Ὅπῃ Ἀμφύσεις ἴχνεσιν ἁλμυροῖς ἐγὼ,
Ἐτραμμίλω χάλικι ἐισέβλων ὁδόν,
Καὶ δυσπάτητον ὀξέσι κέντροις λίθων.
Μεθ' ὧν ὁλίσθῳ πῶς ἐπεσὼν λείας ὁδοῦ,
Ἔπεσδον εἰς τοσόνδε. Ἀμφίλυτος δέ μου
Ἔσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀθυτῆ σφυρῷ.
[6] Δίκης περᾶν, νόμ@ σὲ μελῶν ἰδρὼς
Ἔβρεψ, βάσιν μὲ σταθερὰν σκλυομμένα.
Ὅθεν με δέκτην πᾶν δέμας κεκμηκότα,
Πλατεῖα μὲ κίλδηθος, ἀλλ' σὸκ ἀσφαλής.
[7] Τὰ μὲ γὸ, ἔνθεν, τάσδ' σκεῖθεν ὀχήμασι,
Ἤκεισεν. χιάζκαζεν. ἔστερχε τρέχειν.
Ἐγὼ ζ ναθρὰν ἐλαφρὰ κυρίζων πόδα,
[8] Δόχμι@ ἔβαινον εἰσόδῳ πίζαν στενῶ,
Ἕως ἀπήνη Δημοδράμη τροχίλατ@.

Μό-

1 Περικηδυλοπωρφίλα] An πυρπωνδυλοπωρφίλα? supra σφυρεκφαπύσπωρ@, humor crassus in articulis, tophus. *Guietus.*

2 Δύω δὲ τάδε] An Syri medici, de quibus infra? *Idem.*

3 Ὡς ὐκ ἔστ σὺν] Οὐκεῖ. Idem.

4 Διόπερ] Εἰρωνικῶς. Idem.

5 Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερεῖδον κρέμασιν] Sic ir texpunge. Σκληροῖσι, ταρσὶς ἀντερεῖδον, κρέμασιν. ordo; πόδον ἀντερεῖδον τοῖς ταρσοῖς, σκληροῖσι κρέμασ. Idem.

6 Δί-

Articulos cruciandi cupida,
Curvigenuflexa, potens Podagra.
Nuncius.
Domina peropportuna te fers obviam,
Audi, neque enim tibi nuntium fero frivolum,
Sed ſocia verbis ipſa res adjungitur.
Nam civitates dum tuo juſſu, pede
Lento peragrans, ſcrutor omnes per domos
Numquis tuam non hîc colat potentiam:
Alios tuarum vi manuum ſat repperi
Regina domitos, mente bona quieſcere:
Audaculi ſed hi duo temerarii
Præſente turba dejerabant acriter
Venerabilem non eſſe tuam potentiam,
Sed ejiciendam de genere mortalium,
Quare potenti vinculo tenens pedem,
Stadia duo emenſus venio quinta die.
Pod. Quam ſubitus ades ô nuntie velociſſime.
Sed queis relictis inviis oris venis?
Clarè refer quò celeritatem intelligam.
Nun. Quinque graduum ſcalas reliqui primitus,
Tremulaſque luxatis trabium compagibus:
Deinde ſternax me excipit mox area,
Duris renitens ad pedes impulſibus.
Quod iter ubi confeci gravibus veſtigiis,
Stratam ſilicibus ingrediebar ſemitam,
Ituque ſcrupulis acutis aſperam.
Hinc incidens in lubricam, & planam viam,
Dum propero progredi, ſolutum retrahit
Calces malè firmas ilico cœnum retro:
Quà traſeunti liquidus & membris mihi
Sudor fluebat, æger ut feſſum gradus
Deficeret. inde laſſus omni corpore,
Latam quidem, ad tutam minùs inſiſto viam:
Variis & hinc, & inde me vehiculis,
Vt currerem, cogentibus, & urgentibus.
Quare celer iter ſublevans ſegnem pedem,
Tranſverſus occurſum fugiens, ceſſi loco,
Donec citis quadriga tranſiret rotis: My-

6 Δὶ ἧς ἀνεῤῥῶνται] Sup. ὁδῦ. Quietus.

7 Τὰ μὲν γὰρ, ἔνθεν, πόδ'] Ἔνθενδε. Idem.

8 Δίχμα δ' ἑλαυνον εἰσόδε πίζαν ςυτλῶ] Εἰς ὁδὸν πίζαν ςυτλῶ, fort. πίζαν, i. qua pedibus tantum iri poteſt. *Idem.* Guietus legit εἰς ὁδὸν. Atqui ſenſus ſine correctione apertus eſt. Interim, inquit, dum tranſirent currus, greſſus oblique flexi, per anguſtum ſolum aditus cujuſdam. Nam πίζα eſt nomen ſubſtantivum, quo præter cætera, ſignificatur ſolum, plaga, regio. Nec vero verbum βαίνειν exigit poſt ſe præpoſitionem: quippe eleganter dicitur βαίνειν ὁδὸν &c. *Boivin.*

Μύσης γὰρ ἂν σὺς, ταχὺ τρέχειν οὐκ ἔφθεισα.
Πο. οὐκ εἰς μάτην βέλεσι σῇξις ἥδε σοι
Ὀρθῶς πέπηκται, τῇδε σῇ ποδωκίᾳ
Γ᾽ασιστι πημὰς ἀνδιπαλόεσσα χάλκου.
Ἐγὼ δέ σοι δύρημα θυμᾶρες τόδε,
[1] Ἐξῆς τριταῖας πειρόσῃ κύφων πόνων.
Γ᾽μεῖς γ᾽ μιαροὶ, καὶ θεοῖς ἐχθίστοι,
Τίνες ποτ᾽ ὄντες, καὶ πόθεν πεφυκότες,
Τολμᾶτε Ποδάρκας ἀνδαμικὰς κρατεῖν;
Τῆς, ὑδ᾽ ὁ Κρονίδας οἶδε νικῆσαι βίᾳ.
Λέγατ᾽ ὦ κάκιστοι. Ἐ γὰρ ἡρώων ἐγὼ
Ἐθάμασα πλείστους, καὶ γ᾽ ἐπίστασθαι σοφοί.
[2] Πέλαμψ ποδάρκης, ποδαρκὴς ὢν σκληζέτω.
[3] Ἔθανε δ᾽ Ἀχιλλεὺς ποδαρκὴς ὢν, ὁ Πηλέως.
[4] Ὁ Βελλεροφόντης ποδαρκὴς ὢν, σκαρτέρῃ.
Θηβῶν δυνάστης Οἰδίπους, ποδαρκὴς ἰών.
[5] Ἐκ τ᾽ Πελοπιδῶν, ποδαρκὴς ἰὼν ὁ [6] Πληθύνης.
[7] Ποίαντ᾽ υἱὸς ποδαρκὴς ὢν, ἦρχε τόλμ.
[8] Ἀλλ᾽ ποδάρκης, Θεσσαλῶν ἰὼν ἡγεμών.
Οὓς ἐπείσῃξ ἕπεσι Πρωτεσίλαος σὺ μάχῃ,
Ὅμως ποδαρκὴς ὢν, καὶ πονῶν, ἦρχε τόλμ.
[9] Γ᾽ὐλίκης ἄνακτα λαιρηάδην Ὀδυσσέα,
[10] Ἐγὼ κατίπεφνον, οὐκ ἄκουδε τρυγόνος.
[11] Ὡς, ὅτι χαιρήσεντες ὦ δυσδαίμονες,
Γ᾽σην πάθητε κόλασιν οἷς ἀνδράκατε.
[12] Ια. Σύροι μὲν ἐσμὲν, οὐ Δαμασσοῦ τᾶ χθόνι,
Λιμᾷ γ᾽ πολλῷ, καὶ πενίᾳ κρατεῤῥῶμεν,
Γῆν, καὶ θάλασσαν ἐφίπτομεν πλανώμενοι,
Ἔχομεν γ᾽ χείσμα πατροδόρητον τόδε,
[13] Ἐν ᾧ παρηγερῦμεν ἀλγύντων πόνων.
Πο. Τί δὴ τὸ χείσμα, καὶ τίς ἡ σποδὴ, φράσον.
Ια. Μύσης με σιγᾷν ὅρκος, οὐκ ἐᾷ φράσαι,
[14] Καὶ λοίθια δυήσοντος σὺβλη πατρός.
Ὃς ἔπαξε κεύθειν φαρμάκου μέγα θέσπος,
Ὃ καὶ σὲ παύειν οἶδεν ἡρωομάχου.
Πο. Εἶτ᾽ ὦ κακόραθοι, καὶ κακῶς ὀλεῖσθαι;

[1] Ἐξῆς

1 Ἐξῆς τριταίας] Sic, τριὰν ἡμερῶν ἐξῆς. Guietus.
2 Πέλαμψ ποδάρκης, ποδαρκὴς ὢν, σκληζέτω] Κλινίζετο. Idem.
3 Ἔθανε δ᾽ Ἀχιλλεὺς ποδαρκὴς] An quod vulneratus sit in talo? Idem.
4 Ὁ Βελλεροφόντης, ποδαρκὴς ὢν ἐκπεσὼν] An quia à Pegaso excussus, eius fortasse fregit? Boivin.
5 Ἐκ τ᾽ Πελοπιδῶν ποδαρκὴς ἰὼν ὁ. Guietus.
6 Πληθύνης] Πλειθύνης. Idem.
7 Ποίαντ᾽ υἱὸς] Φιλοκτήτης. Idem.
8 Tres, qui sequuntur versus, suspecti. Idem.
9 Metrum non constat, nisi legamus Λάερτον ἢ Ὀδυσία, aut aliquid simile.

Λαε-

Myſtes enim tuus nequibam currere.
Pod. Non iſta gratis geſta rectò res erit,
Mi nuncie: tuæ nanque promptitudini,
Parem rependam gratiam pretio pari:
Gratum iſtud eſto præmium triennio
Toto dolores perpeti tantùm leves.
Sed vos ſceleſti Dii & inviſiſſimi,
Quinam, vel à quibus parentibus editi
Audetis obniti Podagræ potentiæ,
Cujus ſuperare vim nequit Saturnius?
Heus dicite peſſimi. Quoniam heroas ego
Quamplurimos domui, ſapientes ut ſciunt.
Priamus pede celer ille, canitur podagricus,
Periit podagra Peleo Achilles ſatus:
Et Bellerophontes podagricus me pertulit,
Potenſque Thebarum Oedipus podagricus,
Et ex Pelopis podagricus erat Pliſthenes.
Et filius Pæantis etiam podagricus
Claſſi imperavit: fuit & alius celer
Dux Theſſalorum, qui ſimul atque prælio
Victus ceciderat Proteſilaus, præfuit
Claſſi, podagricus licèt, & æger foret.
Ithacæ quoque principem Laërtis filium
Vlyſſem ego, non ſpina necuit trigonos.
Nunquam ergo gaviſuri ô calamitoſiſſimi
Pœnam patiamini meritis veſtris parem.
Med. Syri quidem genere Damaſceni ſumus,
Multa fame verò coacti, & inopia
Terram, & mare peragramus, errantes, vagi.
Habemus autem quod pater unguentum dedit.
Per hoc mala conſolamur ægrotantium.
Pod. Dicas quod unguentum & quis apparatus hîc.
Med. Myſtæ eloqui me ſacramentum non ſinit,
Nec ultimum morientis edictum patris,
Qui juſſit hanc celare nos vim pharmaci,
Quod ſævientem te quoque ſcit compeſcere.
Pod. An igitur ô execrabiles, malè perditi,

Vliſius

Λάρνακ@ dicitur aliquando pro Λάρνακ@. Soph. in Aiace μαστῆρας. Κἀκ μέν ὦ παῖ Λαρτίου δόξεις ἀφορμὰς τῶν ἐχθρῶν ἕξειν. *Boivin.*

10 Ἐγὼ κατίσχυον, ἰσχὺν ἔχων τὴν πρώτην@] Piſcis. *Guietus.*

11 Ὡς, ἅτε] Vt. *Idem.*

12 Ια. Σύροι ὦ πάτερ] Ι πάτερ. Idem.

13 Ἐν ᾧ παρηρρέμεθ᾽] Δι᾽ ἅ. nota Phraſin. *Idem.* Ἐν ᾧ, pro διὰ ἅ. Phraſis Hebraïca. dicunt enim Hebræi, in, pro, *per.* Conteres eos in virgâ ferreâ. Plalm. 2. *Boivin.*

14 Καὶ λελῆθα] Λελῆθα. Guietus.

[1] Ἔστιν τις ὦ γῆ φαρμάκου δρᾶσις τόση,
Ὁ χρείων, εἰδὲ τῶν ἐμοὶ πεσόντι βίου;
Ἀλλ' εἶα. τοῦδε [2] σύμβασιν συνθώμεθα,
Καὶ πειράσωμεν εἴτι φαρμάκου δεινοῦ
Ὑπέρτερον τίφυκεν, εἴτ' ἐμοὶ φλόγος.
Δεῦτ' ὦ σκυθρωπαὶ πάνθ' ὅτου πεπόμεναι
[3] Βάσσοι, πάρεδροι θ' ἐμῶν βακχευμάτων,
Πελάζετ' ἄσσον. καὶ σὺ μοι πόδων ἄκρας
Φλέγμαινε παρσὶν δακτύλων ποδῶν ἀχρί.
Σὺ δ', σφυροῖς ἔμβαινε. σὺ δ', μηρῶν ἄπο,
[4] Ἐς γόνατα λείβε πικρὸν ἰχῶρα βάθρῳ.
[5] Ὑμεῖς δ', χειρῶν δακτύλους λυγίζετε.
Πο. [6] Γοᾶ· ὡς ἔπαξας, πάντα σοι διδράσκομεν.
Κεῖνται βοῶσιν οἱ παλαίπωροι μέγα,
[7] Ἅπαντα γῆα πορσοβολῆ τρεβλούμενοι.
Πο. Φέρετ' ὦ ξένοι μοὶ ὧν ἀτρεκίστατον;
Εἰ χρείων ὑμῖν φάρμακον τόδ' ὠφελεῖ.
Εἰ δ' σαφῶς τόδ' ἐστὶν ἀνύξειν ἐμοί,
Λιπῶσα γαῖαν, εἰς μυχοὺς εἶμι χθονός,
Ἄϊστος, ἀφανής, πύμασι παρῶρυ βάθη.
Ια. ἰδὲ κέχρισμαι, καὶ χαλᾷ φλογμὸν πόνου.
Οἴμοι. παπαῖ. τέτρωμαι. διόλλυμαι.
Ἅπαν πέπαρμαι γῦον· ἀσκόπῳ πόκῳ.
Οὐ Ζεὺς κεραυνὸν τῶν ἀϊρρεῖ βέλος;
[8] Οὐδεὶς θαλάσσης πῦρ μαίνεται κλύδων,
Οὐδὲ τροχητὸς λαίλαπος τόσον βίᾳ.
Μὴ κἀμὲ χαρὸν πορεῖ με δῆμος Κερβέρου;
[9] Μή τις ἐχίδνης ἰὸς ἀμφιθύσσοι μ';
[10] Ἢ Λιβυρικὸς ἰχὼρ κεντοῦρος πέπλος;
Ἐλέαιρ' ἄναξ. φάρμακον δ' ὅτ' ἐμόν,
[11] Οὔτ' ἄλλο, δωίατον σὸν ἀναχαιτίσαι δρόμον.
Ψήφοις δ' ἅπασις, πᾶν ἔθνος νικᾷς βροτῶν.
Πο. παύσασθε βάπτοι, καὶ πόνους μεμίσατε
Τῶν μεπονούντων εἰς ἐμὴν ἕξιν μολεῖν.
Γίγνωσκέτω δ' πᾶς τις, ὡς μήτη θεῶν
Ἀτεγκτὸς ὢσα, φαρμάκοις ἐ πείθομαι.
[12] Χο. ὅτι Διὸς βροντῆς, Σαλμωνέως [13] ἔρεισεν βία,

[1] Ἀλλ'

1 Ἔστιν τις ὦ γῆ φαρμάκου δρᾶσις τόση] Δυνάμεως, efficacia. *Guietus.*
2 Σύμβασιν] Proprie, conventionem παρὰ τὸ συμβαίνειν, convenire. *Boivin.*
3 Βάσσοι, πάρεδροι] Adiectæ, comites. *Guietus.*
4 Ἐς γόνατα λείβε πικρὸν ἰχῶρα βάθρῳ] Παθῷ. Idem. Scribendum, σπεῷ, ut metrum constet. *Boivin.*
5 Ὑμεῖς δ' χειρῶν δακτύλους λυγίζετε] i. Torquete. *Guietus.*
6 Γοᾶ· ὡς] Βάσσοι. Idem.
7 Ἅπαντα γῆα πορσοβολῆ τρεβλούμενοι] Impressione, petitione. *Idem.*
8 Οὐδεὶς θαλάσσης πῦρ μαίνεται κλύδων] Taliter. *Idem.*

9 Μή

Vllius uſquam tanta vis eſt pharmaci,
Meam quod inunctum vim ſciat compeſcere:
Sed ſine paciſcamur, age tali fœdere,
Et experiamur anne virtus pharmaci
Futura ſit ſuperior an flammæ meæ.
Huc ô ſevera ſtatim undique convolantia
Tormenta præſides meæ veſaniæ
Ocyus adeſte: tuque ſoleas infimas
Pedum ſub ipſos uſque digitos urito,
Tu calcibus inſili, profundam tu riges,
A femoribus ad genua talem felleam:
At vos manuum repentè digitos flectite.
Tor. En imperata ſingula fecimus tibi.
Iacent, miſerique clamitant graviſſimè,
Per omnia torti membra tuis complexibus.
Pod. Intelligamus hoſpites veriſſimè
Vobiſne profit illitum hocce pharmacum.
Nam ſi palam ſit iſtud adverſum mihi,
Mundum relinquens ibo ſub terræ ſinus
Obſcura, & ignota, in profunda Tartara.
Med. En unximus, flammæ dolores nec levat.
Hei mihi, papæ miſer diſcrucior, interco,
Omnia populatur membra mea cæcum malum,
Non Iupiter fert tale telum fulminis,
Non ulla ſic procella ſævit æquoris,
Non impetuoſi tanta vis eſt turbinis,
An aſperos ſuſtineo morſus Cerberi?
Num virus Echidnæ membra mea depaſcitur?
An tunica ſanie tincta Neſſi ſanguinis?
O Dea miſerêre: nam neque meum pharmacum,
Nec aliud inhibere poterit curſum tuum,
Victrix ſed omnium omnibus es ſuffragiis.
Pod. Deſinite nunc tormenta, dolores cedite,
Mecum quia cœptæ litis illos pœnitet.
Et norit unuſquiſque me ſolam omnium
Illachrymabilem, & immedicabilem Deam.
Cho. Cum Iove Salmoneus certare volens tonitribus

Fu-

9 Μή τις ἐχίδνης] Tῆς. Idem. Sic Horat. in Epod. de allio. Num viperinus hic cruor. inde etiam deſumpſiſſe videtur Lucianus, quod de Centauri veſte ait. nam ibidem ſcripſit Horatius:

Nec munus humeris efficacis Herculis.
Inarſit aſtuoſus. Boivin.

10 Ἢ διαζώσῃς ἰχῶρι καυτεύμ πίπλῳ] Τῇ Νέσσ. Guietus.

11 Οὔτ' ἄλλο διώσασθαι σὸν ἀναχαιτίσαι ὄμμον] Inhibere. *Idem.*

12 Χο. Οὔτε Διὸς] Hexametra μείζονα. Idem.

13 Ἤρισεν] Ἤρισε. Idem.

[1] Ἀλλ' ἴθασιν ψολόεντι δαμεῖσα θυῒ φρένα βέλεμ.
[2] Οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοίβῳ σύντορος Μαρσύας,
[3] Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλοι κεῖνο θεῖ δέρμα Πύθωνος.
Πέσθος ἀείμνηστον δ' ἔβαν τοκῆς ἔχε Νιόβη,
Ἀλλ' ἔπ μυρομένῃ, σὺ χρὴ πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ.
[4] Μαιονίαι δ' ἀοιδαχίη, Τελμισσίδος ἄλθεν εἰς ὄρος,
Ἀλλ' ὀλίσθησεν τύπον, καὶ νιφὶ ἔπ πήγνυσι πλάκι.
Οὐ γὰρ ἴσον μακάρεσσ' ἐρατὸν θρασὺ ἐπὶ μερόπεσσιν.
[5] Ὡς Διός. ὡς Λητῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου.
Ἦπιον ὦ πάνδημε φέρεις ἄλγημα Παθύργου.
[6] Κάρον. ἐλαφρόν. ἄδεμνον. βραχυσκελέεσσι. ἀπάδησεν.
Εὐφορον. εὐληκτον. ὀλιγοδρανίης. δ' ἀπείπαθεν.
[7] Πολλαὶ μορφαὶ τ' ἀτυχέντων.
[8] Μελέτην ζ πόνων, καὶ τὸ σωίζηις,
Τὰς πολυκρεῶνας ὑδρομυδαίδας.
[9] Οἷον εὐθύμως ὦ συνεπαίκλησεν λήσεσθε
Πόνων, εἰ πᾶ δεκτὴν σὸν ἐπαλέσθε,
[10] Τοῖς δ' ἀδακήτοις, πόρον εὗρεν θεός.
Πᾶς ἀνεχάσθω τ' παχόντων,
Ἐμπιζομένῳ, καὶ σκωπτόμενῳ,
Τοῖον γὰρ ἔφυ τόδε πρᾶγμα.

1 Ἀλλ' ἴθασιν ψολόεντι δαμεῖσα θυῒ φρένα βέλεμ] i. Κατὰ τὸν φρένα δαμεῖσα. Guietus.

2 Οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοίβῳ σύντορος Μαρσύας] Spondaïcus μείωμα. Idem.

3 Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλοι κεῖνο θεῖ δέρμα Πύθωνος] Τὸ Pu in Πύθωνος hic corripimus. Idem.

4 Μαιονίαι δ' ἀοιδαχίη, Τελμισσίδος ἄλθεν εἰς ὄρος] Ἐς. Idem.

5 Ὡς Διός. ὡς Λητῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου] Spond. μείωμα. τὸ Pu in Πύθωνος hic producitur. Idem.

Ω Κ Υ Π Ο Υ Σ.

Ὠκύπους, Παθυλειείδη, καὶ Ἀτυσίας ἠδὲ ἐγβέστο, καὶ ἀθά-μιος ἀφ' ἑρίφων, γυμνασίων τε, καὶ κυνηγεσίων μὴ ἀμελῶν. πολλάκις ζ χειμῶνι τὰς ἐχμάρους τοῦ φ' ἁπάγκτου Παθύργου, κυνηγέλαι, φάσκων μεδὲν ὄλως εἶναι τὸ πάθος. ἡ θεὸς τοίνυν ἀγανακτεῖ, καὶ ἀφ' ὑψοῦ αἰθρίχι, τῦδε' σύτονος φέρεται, καὶ ὀρνιμάνι, ὕπλιον ὄλως τίχτων ἡ θεός. Η' μ' σκληρὸ δ' ἐφέμεθες, τανύκεστε σὺ Θησέως. Ο' δὲ χρὴς, συνίσκων ἐξ ἐπιχωρίων ποδάγρων, σωιλεγχόντων τ' Ὠκύπου. Τὸ ζ δρᾶμα, τ' πάνυ ἀστεῖον. Τὰ δ' δράματος ὑπόθεσις, Παθύργου. Ὠκύπους. Τροφός. Ἰατρός. Πόνος. Ἄγγελος.

Fumigero periit repreſſus numinis jaculo.
Pœnituit Phœbo congreſſum Matſyam ſatyrum,
Quando cutim circum canit ejus ſuave Pythius.
Litis habet luctum memorem quoque fœta Niobe:
Nanque & adhuc lugens Sipylum rigat uda lachrymis.
Mœonis ad lites Arachne, quia Pallada vocat,
Perdita, nunc ſcelus id tẽſtantia ſtamina plicat.
Impar enim eſt divorum affectibus humana vis,
Vt Iovis, ut Latonæ, ut Palladis, utque Pythii.
Mites, atque leves, celereſque, breveſque dolores,
Sedari, ferri, facileſque abiſtere, & invalidos,
Neve graves pedibus fer, ubique Podagra celebris.
Multæ ſunt formæ miſerorum:
Sed podagros morbi ſoletur
Exercitium & conſuetudo.
Quare eritis ſocii immemores cruciatuum.
Æquo animo, ſi placita non fiant,
Nec placitis iter inveniar Deus.
Quiſquis es hic cui morbus gravis eſt,
Te ludi, riderique feras,
Nam hæc hujus natura rei eſt.

6 Κῦρσον. ἰλαφρόν. ἕδρημα. βραχυλλαβίς. ἀνάδησον] Leg. videtur; ἐς ἀνάδησον, ita ut τὸ ὄν, in ἀνάδησον corripiatur. *Guietus.*

7 Et ſequentes] Ἀναπαίσυλ. Idem.

8 Μελέτην ἔχων καὶ τὸ σωθῆναι] Conſuetudo, aſſuetudo. *Idem.* Magis congrua eſſet oratio, ſi legeretur μελέτη. Boivin.

9 Ὃ δεῖν δ' ὑμᾶς ὦ συναυλήσεσι] Σύγκλησιν. Sic autem verſus diſtinguo

Ὃ δεῖν δ' ὑμᾶς ὦ σύγκλησιν
Λύσασθαι πόνων. Guietus.

10 Τοῖς δ' ἀδυκήτοις, πόρον εὗρον διὰς] Εὗρε. Idem.

OCYPVS.

Ocypus Podalirii, & Aſtaſiæ filius fuit, pulchritudine ac viribus præſtans, gymnaſiorumque & venationum in primis ſtudioſus. Hic cùm ſæpe videret eos qui à rigida Podagra detinerentur, irridere illos cœpit, dictitans nihil eſſe prorſum quòd dolerent. Indignatur itaque Dea, ac pedes illius invadit. Qui cum initio conſtanter ferret, ac morbum detrectaret, tandem à Dea totus proſternitur, & ſupinus decumbit. Scena quidem ſeu actio fabulæ intelligitur eſſe Thebis. Chorus autem ex popularibus ejus loci podagricis conſtituitur, qui omnes Ocypum pariter coarguunt. Fabula eſt ex iis quæ pro valdè urbanis habentur: interlocutores fabulæ ſunt, Podagra, Ocypus, Nutritor, Medicus, Labor, Nuntius.

Προλογίζει δὲ ἡ Ποδάγρα.

Δεινὴ μὲ σὺ βροτῶν, ἡ δυσάνυμος
Ποδάγρα πέπλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος.
Δεσμῶ γὰρ ἀμφίνοισι τοὺς πόδας βρόχοις,
Ἄρθροισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοσερὰ ῥύμη.
Γελῶ γὰρ τὴν πλημμύραν [1] ὑπ' ἐμοῦ,
Καὶ μὴ λέγουσιν [2] ἀτρεκῆ τ' συμφορᾶς,
Ἀλλ' εἰς μαζίαν σοφίαν [3] ἐξηπατημένους.
Ἅπας γὰρ [4] αὐτὸν βυκολεῖ ψυδεσμῶν,
Ὡς εὐστοχικὸς, ἢ [5] προκόψας τοι βάσιν,
Λέγει φίλοισι μὴ φράσας τὴν αἰτίαν.
Ὅ μὴ λέγει χαρ, ὡς δακῶν λαθεῖν πικὰς,
Χρόνῳ δέ γ' ἕρπων, μιλυφὴ κἀν μὴ θέλῃ.
Καὶ τότε δεσμωθεὶς ἀνομόσας με τἄτομα,
[6] Πᾶσι θριάμβῳ ἐμβεβάσκεται φίλοις.
Πόνῳ δέ μοι συνεργὸς ἐστι [7] τῶ κακῶν.
Ἐγὼ γὰρ εὖ δὲ εἰμι τούτῳ δίχα μόχθ.
Τὸν ὃν δάκνω με, κἀμὶ φρενῶν κηδόμενοι,
Ὅπ τ' ἄπασιν εἶπον πόνον κακῶν,
Οὐδὲις κακύσσοις λοιδορεῖ βρασφημίαις,
Ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ πέμπουσι δυσφήμους ὠδὰς,
Ὡς δεσμὸν ἐλπίζοντες ἐκφυγεῖν ἐμόν.
Τί τοῦτο φλυαρῶ, κἀ λέγω πόνῳ χαίρειν
Πάρειμι, μὴ φέρουσι τὴν ἐμὴν χολήν;
[8] Ὦ χαῖρ δάλον ψυχαῖον ὁ θρασὺς Ὠκύπους,
Φροντεῖ κἀφ' ἡμῶν, [9] μηδὲν εἶναί μέ τι λίαν.
Ἐγὼ δ' ὑπ' ὀργῆς, ὡς γυνὴ δεδηγμένη,
Ἀντίδακνα τοῦτον ἀθεράπευτον δύσχολις,
Ὡς ἦν ἔθος μοι [10] κἀνδύλλι ποδὸς τυχεῖν.
Ἤδη δ' ὁ δεινὸς [11] πόνος ἔχει λαπεῖν τόπον,
Καὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι τρυπᾷ τὴν κάτω.
Ὅδ' ὡς δρόμαιον, ἡ παλὴ πλήξας ἴχνος,
Πλανᾷ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
[12] Καὶ πλευρίτιδα πόδα πηδᾷ ἰχνεύμενον,

Δύ-

1 Τ'π' ἐμοῦ] Leg. videtur ἡμίαν ὕπο. Guietus.
2 Ἀτρεκῆ] Τ' ἀτρεκῆ fort. *Idem.*
3 Ἐξηπατημένους] Paratos. *Idem.*
4 Αὐτὸν βυκολεῖ] Sibi ipsi adulatur. *Idem.*
5 Προκόψας] Προσκόψας leg. omnino, si ratio sensus habeatur. *Idem.* Guietus sensui medetur, non metro cum legit προσκόψας. quid si legamus, ἢν προσκόψας βάσιν. Boivin.
6 Πᾶσι θριάμβῳ ἐμβεβάσκεται] i. Quasi in triumpho gestatur, i. deridetur. Guietus.
7 Τῶν κακῶν] Malorum, quæ facio. *Idem.*

ἐπ-

Proloquitur autem Podagra.

Gravis hominibus, & inauſpicati nominis
Podagra vocor, mortalibus dirum malum,
Quæ vinculis aſtringo nerveis pedes,
Ingreſſa clam ſub artuum compagines.
Ridere verò ſoleo eos quos torqueo,
Dum proloqui veram mali cauſam haud volunt,
Aliamque fictam in promptu habent, qua ſe tegant.
Quilibet enim ſe decipit mendacio,
Luxatum alicubi, aut graviter alliſum pedem
Dum dictitat, veramque cauſam ſupprimit.
Quod enim ipſe celat, & latere alios cupit,
Hoc tempus invito arguit eo pòſt tamen.
Ac tum domitus, veroque nomine me vocans
Geſtatur ab amicis, triumphus omnibus.
At verò ad hanc rem, adjutor eſt labor mihi.
Neque enim ſine hoc ego ſola quicquam potuero.
Hinc mordet illud, mihi & ferit præcordia,
Quòd author ille cùm mali ſit omnibus,
A nemine petitur maleficis conviciis:
Sed imprecationibus diris petor,
Quaſi hoc modo mea effugere poſſint vincula.
Cur iſta nugor, nec ferens iram meam,
Non dico cujus gratia huc advenerim?
Etenim Dolon generoſus audax Ocypus
Effertur in nos, noſque dicit eſſe nil.
Irata verò, læſa ceu morſu mulier,
Læſi viciſſim hunc non medicabili malo,
Vt moris eſt mihi, pedis petere articulos,
Ac nunc quidem dirus Labor locum eum tenet,
Plantamque terebrat infimam ſtimulis ſuis.
At ille, ceu curſu, aut palæſtra, offenderit
Pedem, magiſtrum decipit, miſerum ſenem,
Sed bilioſum, ægrè movens captum pedem,

Pro-

8 Ὁ γὰρ Δόλων ἡγεμὼν, ὁ θρασὺς] Δόλον leg. videtur φερωνυμῶς Δόλον. Guietus. Guietus legit Δόλον. vulgata lectio magis placet. Notum omnibus Dolonem fuiſſe πάνδαις ἀκύποδα. Boivin.

9 Μανίην οὖσαν μὲ πλέων] M' ἴπ. Guietus.

10 Κοινὸν λαὸν] Articuli. *Idem.*

11 Πόνος] Dolor. *Idem.*

12 Καὶ κλεφίχλον ἀνδρα πάντες ἰχνεύμενον] Κλεφίλογον. ἰχνεύμενον ἰκνεύμενον leg. fort. i. ποσὶν τα. Heſy. ἱκνεῖται, ἔρχεται, νοσεῖ, καταπίπτει &c. ἰκνεύμενον, pro ἱκνούμενον, Æolicè. i. à morbo petitum, qui à morbo petitur, tentat. *Idem.*

Δόμφ⊙ αὐτὸς ἐκ δίκαιον [1] προσέρχῃ.
Ὠκυ. πόθεν οἶ᾽ ὁ δικὸς κῦ᾽ ποδῶν ὅτ⊙ παρὼ,
Ἀτρεμυμάτους, ἄβατος, ἄσκα⊙ πόν⊙;
[2] Τείνω ἢ νεῦρον οἷα τοξότης ἀνὴρ,
Βέλ⊙ προπέμπων, [3] καὶ λίχαιν βιάζῃ,
[4] Τὸ τ᾽ πονύντων ἴχνεσιν στιχεῖ χρόνῳ.
Τρο. ἴπαιρε σαυτὸν ὦ τέκνον, κὴ κύφισον,
Μήπως με πίπτον, καβεβάλης σὺ χαλὸς ὤν.
Ὠκυ. ἰδὺ κρατῶ σε δίκαι βάρυς, κὴ πείθομαι.
Καὶ τ᾽ πονύντα πόδα πῇῶ, καὶ πραπρᾶ.
[5] Νεωτέρῳ γὰρ αἰχ⊙ ἐν παισὶν ἀεὶ,
Ὑπηρέτης ἀδωίαι⊙ γηγύζων γέρων.
Τρο. [6] Μὴ, μή τι παῖσα μᾶρε, μὴ με κερθμῇ.
Μὴ μ᾽ ὡς νέ⊙ κόμπαζε, τὸτ᾽ εἰδὼς, ὅτι
[7] Ἐν παῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων ἐσὶ νέ⊙.
Πείθυ λέγοντι. [8] τὸ πέρας ἂν ὑγιὲς ἀσω,
Ἔφη ὁ ἀρίσβυς. σὺ δ᾽ ὁ νέ⊙, πίπτεις χαμαί.
Ὠκυ. σὺ δ᾽ ἂν σφαλῇς; πίσπακας ἄπον⊙ ἂν γέρων.
Προθυμία γὰρ, ἐν χρόνοι παρίπῃ.
Περῶξις ἢ τύτοις, σὺ δ᾽ ἐπ᾽ ἴσην εὔτον⊙.
Τρο. Τί μοι σοφίζῃ, κὐ λέγαις οἷα τρέπῃ
[9] Πόν⊙ προσῆλθε σῶ ποδὸς κοίλῳ βάσει;
Ὠκυ. Δρόμασι ἀσκεῖν, κἄφον ὡς πῇῶ πόδα,
[10] Τρέχων ἔσειλα, καὶ συμιχθέλω πόνῳ.
Τρο. [11] πάλιν τρίχ᾽, ὥς τις εἶπε, ὃς κρῆμνό⊙,
Πώγωνα πλὴ κυρίαν ὑπ᾽ ἀλίνας.
Ὠκυ. ἐκεῖν παλαίαν, ὡς φίλαν [12] περιμβολὴ
[13] Βαλεῖν, ἱκλάγλω. τῦτο δὴ πίσδύ μοι.
Τρο. πεῖ⊙ φαλιώτης γίγνας, [14] ἵνα περιμβολὴ
Βάλλαν σὺ πλησῇς; [15] προκυκλοῖς ψδυλογῶν;
Τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἰχόμβ λόγον πρότ᾽,
Μηδὲν λέγοντες τῶν ἀληθείαν φίλαν.
Νυῶ δ᾽ ἐσορᾷς ἅπαν ἐξ.

O᾽

1 Προσέρχῃ] Προέρχῃ leg. *Guietus.*
2 Τείνω] Τείνῃ leg. *Idem.*
3 Καὶ λίχαιν βιάζῃ] Στίνειν leg. videtur sub. ὀϊστ⊙. *Idem.*
4 Τὸ τ᾽ πονύντων ἴχνεσιν στιχεῖ χρόνῳ] Dolores extremi, i. acerrimi, cum tempore veniunt. i. processu temporis dolores intenduntur. *Idem.*
5 Νεωτέρῳ γὰρ αἰχ⊙ ἐν παισὶν ἀεὶ] Ἐν παῖσ᾽ ἐσ᾽ ἀεὶ, sic ratio versus postulat. *Idem.*
6 Μὴ, μή τι] Sv. f. *Idem.*
7 Ἐν παῖς ἀνάγκαις] Videtur interpres non intellexisse hunc versum. sensus est:

Morbo subactus juvenis, instar est senis.

per ἀνάγκας hic intellige παῖς τ᾽ νέον ἀνάγκας. ἀμφιβολίαν autem sic resolve: πᾶς νέ⊙, γέρων ἐσι. omnis juvenis instar senis est. est tamen & alius sensus: nempe cogente necessitate, senes fungi juvenum vice. *Boivin.*

8 Τὸ

Progreditur infœlix domo ipſus hoc foras.
Ocy. Sed unde acerbus venit in pedes dolor
Hic abſque vulnere, me nec ire, ſtare nec ſinens?
At nervum, ut arcu qui ſagittas emovet,
Intendo: iniqua cogit & vis proloqui,
Cedit dolentium ultimum jam tempori.
Nut. Attolle teipſum fili, & alleva, cadens
Ne fortè, tu qui claudus es, me dejicias.
Ocy. En teneo te abſque pondere, & tibi pareo,
Ægro pedi inſiſtens, doloremque opprimens,
Nanque juniori turpe, pueros inter, eſt,
Obmurmurans miniſter, invalidus ſenex.
Nut. Ne, ne quid horum ſtulte, ne mihi objice:
Iuveniliter ne me laceſſe, illud ſciens,
Quòd juvenis eſt, quando eſt opus, quivis ſenex,
Ac crede dicenti: ultimum hoc ſi ſubtraham,
Stabo ſenex, at tu juvenis cades humi.
Ocy. Laboris expers tu ſenex labens cadis:
Siquidem parata in ſene voluntas ſemper eſt:
Sed res & opus haud quaquam in eo itidem vigent.
Nut. Sententias cur dicis, haud quonam modo
Plantam occupavit hic tui pedis labor?
Ocy. Ludendo curſu, dum levem pono pedem,
Currens retorſi, & me implicavit hic labor.
Nut. Denuo igitur curre, uti monebat, qui ſedet,
Barbamque ſub tonſore vellit hiſpidus.
Ocy. Dum luctor ergo, ceu volens parembolam
Iacere, hanc plagam tuli: mihi tu hoc credito.
Nut. Qualis fuiſti miles, ut parembolam
Iaciens, plagam ferres? refers mendacia,
Eadem iſta diximus aliquando nos quoque;
Fatendo veritatem amico nemini.
At nunc vides ut cuncta, *deeſt quidpiam.*

Quaſ-

8 Τὸ πέρας ἀν ὑπαστάσω] Leg. videtur; τὰς χέρας ἀν ὑπαστάσω. quid ſi; τὸ χέρ' ἂν ὑπαστάσω, vel τ' χέρα &c. *Guietus.* Τὸ πέρας ferri non poteſt. addi poſſit Guieti conjecturis, χέρας ἀν ὑπαστάσω, ſi ſenectutem meam, id eſt, ſenectutis meæ opem tibi ſubſtraxero. vel τ' γέροντ' ἀν &c. *Bivin.*

9 Πὴν θεραπλθε] Πεσοῦμλθε. Guietus.

10 Τρέχων ἔστιλα, ἐς σωμέχθλω πόνον] Ἐσφιλα leg. videtur, pro ἐσφάλλω autem uſurpatum τὸ ἔστιλα hic locum non habet. *Idem.*

11 Πάλιν τρέχ'] Proverbiale videtur quaſi remedium ſit in ſimili malo iterum currere. Vide Eraſm. Proverb. donuo currere. *Idem.*

12 Παρεμβολὴν] Le croc en jambe. i. pedis interjectus. *Idem.*

13 Βαλέειν] Βάλλειν. Idem.

14 Ἵνα παρεμβολὴν] Ἵν' leg. ordo; Ποῖ θραπόντας γίγνας, ἵν ἂν πλαγὴν βάλλων παρεμβολὴν] Idem.

15 Περικυκλοῖς] i. Terqiverſaris. *Idem.*

1 Ἐλε-

Ο' πόνῳ δ' [1]ἐλελίξας ἰμμελῶς ἀμφίφθ.
Ια. ποῖ ποῖ κεθάρω κλεινὸν Ὠκύπουν φίλοι,
Τὸν πόδα πονοῦντα, καὶ βάσει παρειμένον;
[2]Γ'ατρῆς γὰρ ὢν, ἕκλυον ὑπὸ φίλων τινὸς,
Πάσχοντα δεινὰ τῶτον ἀστάτῳ πάθῃ.
Ἀλλ' αὐτὸς ἦτος εἶχες ὁμμάτων ἐμῶν,
Κεῖται κατ' ἀνῆς ὑπλῳ βεβλημένος.
Ἀπαντάζομαί σε θεὸς θεῶν. κ' σὺ,
Τί τῶτο λέξον Ὠκύπου πέχει.
Εἰ γὰρ μαθοίμι τυχὸν, ἴσως ἰάσομαι
Τὸ δεινὸν ἄλγος, ἢ πάθους τλὰν συμφορᾶς.
Ὠκυ. ὁρᾷς με σωτὴρ, καὶ πάλιν σωτῆρ' ἔχε,
[3]Σάλπιγ[illegible] αὐτῆς ἄνομ' ἔχων σωτήρ' ἔχε,
Δεινὸς πόνῳ με ἢ ποδὸς δεικτὴ κακῶς.
Δεινὸν ἦ βῆμα, κὐχ [4]ἁπλοῦν πῇ ποδός.
Ια. πόθεν; τί πεπλῆγας; μήνυσον. ἢ ποίᾳ τροπῇ;
[5]Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν ὁ ἰατρὸς ἀσφαλῶς,
Κρεῖττον θεήσεται ἢ μὴ μαθών.
Ὠκυ. δρόμον τιν' ἀσκῶν, καὶ τίχνιν γυμναστικήν.
Δεινῶς ἐπλήγην ὑπὸ φίλων ὁπλίταν.
Ια. πῶς δ' ἦν ἀκριβὴς ἡ παρεσι φλεγμονή
Τότε κατ' αὐτῆς, κὐκ ἔχαις τιν' [6]ἐμβροχήν;
Ὠκυ. [7]οὐ γὰρ ἔσχον τὸ δέσμιον τ' ἐλεύθερον,
[8]Ἐσμορφίαν ἄχρηστον εἰς πολλὰς κλιτῆν.
Ια. τί δ' ἦν δοκεῖ σοι, κρύσκινήσω σὺ τ' πόδα;
[9]Ἢν γὰρ παρόχῃς μοι, γνώσεσθαι σε χρὴ,
Ὡς τοῖς τομεῦσι πλεῖον αἷμα σὺ κενῶ.
Ὠκυ. ποίησον εἴ τι καινὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
Ἵν' ὧδε δεινὸν ὧν ποδὸν παύσῃς πόνου.
Ια. ἰδὲ σιδηρόχαλκον ἐπιφέρω τομὴν,
Ὀξεῖαν, αἱμοδῖψον, [10]ἡμιφόγγυλον.
Ὠκυ. [11]ἔα. ἔα.
Γερ. σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτηρίας.
Τολμᾷς [12]σιδηρόπαρτον ἐπιβαλεῖν πόνῳ.
Μηδὲν κατειδὼς, θεοσφόρους κακῶν ποσί.
Ψευδὴς γὰρ ἔκλυες, ὧν ἔργων ἀκήκοας.
Οὐ γὰρ πάλαισιν, ἢ δρόμοισιν ὡς λίχᾳ,
Ἀσκῶν ἐπλήγη. τῶτο γῶν ἄκρᾳ μέν.

Η'λ-

1 Ἐλελίξας] Ἐλίξας. *Guietus.*
2 Γ'ατρὸς γὰρ ὢν] Γ'ατρὸς ὢν γὰρ f. *Idem.*
3 Σαλπιγ[illegible] Quasi, τὸ, Σωτῆρ' ἔχε, σάλπιγξα notet; fit σάλπιγ[illegible] τῆς. Idem.
4 Ἁπλοῦν] Planum. *Idem.*
5 Μαθὼν γὰρ ἀλήθειαν] Γὰρ, abundat, si metri ratio habeatur. *Boivin.*
6 Ἐμβροχήν] Irrigationem partis affectæ, quæ fit appositione lanæ, aut lini liquore aliquo medicali tincti. *Guietus.*
7 Οὐ γὰρ ἔσχον] i. Ferre non possum. *Idem.*

8 Ἐυ-

Quaſſanſque facilè, intorquet huc illuc labor.
Med. At ubi, ubi, amici, reperiam inclytum Ocypum,
Et pede laborantem, & vacillantem gradu?
Medicus ego accepi ex amico quopiam
Premi dolore eum, ſtare propter quem nequit.
Sed ipſus hîc propè jacet ante oculos meos,
Stratus ſupino per cubile corpore.
Salvere jubeo per Deos te, ac tuum, *hic deeſt aliquid.*
Quid iſtud Ocype dic mihi ſtatim, *hic etiam deeſt aliquid.*
Si fortè enim cognoro, tollam forſitan
Gravem dolorem, cum mali cauſa gravi.
Ocy. At me vides ô Soter & Soteriche,
Tubæ ipſius nomen gerens Soteriche,
Sævus dolor pedem mihi arrodit malè,
Greſſumque timidè facio, & haud planum pede.
Med. Vnde, aut quid accidit, expedi, aut quibus modis?
Nam medicus audiens rem ut eſt, dempto metu
Meliùs adit, non audiens errat ferè.
Ocy. Dum exerceo curſu, & arte me gymnaſtica,
Me ſauciavit quiſpiam coætaneus.
Med. Cur ergo non eſt triſtis inflammatio
Inibi, nec ulla mitigans rigatio?
Ocy. Quoniam haud amo, ex lana illigata vincula,
Vt quæ afferant deformitatem inutilem.
Med. Quid ergo tibi videtur? incîdam pedem,
Nam ſi hoc feres, ſcias licet, quàm plurimum
Exhauriam tibi fecando ſanguinem.
Ocy. Fac quicquid invenire nunc novum potes,
Vt me hoc pedum dolore liberes citò.
Med. Et ſectionem acutam, & æriferream,
Cruoribibulam, ſemicurvam infero tibi.
Ocy. Sine, ſine.
Nut. Soter quid agis? tibi-ne accidat Soteria.
Adhibere ferriſatum laborem ſuſtines.
Malumque, nil planè ſciens, infers pedi.
Deceptus etenim audiſti opera, quæ audiſti modò.
Nam neque palæſtra iſte, neque curſu, ut dictitat,
Certando læſus eſt: id ergo ex me audias. Prin-

8 Εὐμοιρίαν] Ἀ'μοιρίαν legit interpret. ſed τὸ δύμοιρίαν pl: ordo; ἀ εἴη τὰ δίσμὰ τὸ ἐμεδίαν, ὃ ἐστιν δύμοιρία εἰς πολλὰς κακὰ, τὸ μὴ ἔχειν ſcilicet. i. τὸ μὴ ἔχειν ἐστὶν δύμοιρία, καὶ τὸ ἔχειν δίσμὰ δμοιρία, vulgi opinione. Sed fortaſſe τὰ προφῆτις verba ſunt non Ocypodis ægroti. *Guietus.*

9 Ἀ'νάγε παρέχης μοι] Τοῦτο, fort. pro, μοι, leg. *Idem.*

10 Ἡμισφύλιον] An ſemicircularem? *Idem.*

11 Ἔα.] Interjectio, non verbum, ut interpres exponit. *Idem.*

12 Διδυσάσαγεν] Διδυσάγαγον. Ibid. ἄνον, i. dolorem. *Idem.*

1 Καὶ-

Ἦλθεν μὲν δὴ τοιοῦτον ὑγιὲς οὐδὲν ἐμοιγε.
Φαγὼν δ' πολλὰ, καὶ πίνων ἀδιαλείπτως,
[1] Κλίνῃσι ὕπερθε κοιμηθεὶς, ὑπνοῦ μέτα.
Ἔπειτα νυκτὸς δυσὶν ἐπιούσαις, ἐκφοβούμενος,
Ὡς δαίμονι πλησίος, [2] καὶ πάντα φόβου λαζόμενος.
Ἔλιξε σ' ὄλεθρε, πόθεν ἔχω κακὸν τόδε,
Δαίμων τις ἢ κρυπτῶν ἔξω πεδὸς;
Πρὸς τοῦτο νυκτὸς ἀναπηδήσας μέτα.
Ὁ ποῖος κῆρυξ ἐξεγηρύσῃ τὸ πρᾶγμα.
Ἐπεὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέρην ἐσκέλπιεν,
Οὗτος ἐσοσήλθε, χεῖρα θεὶς ἐμοὶ πικρὰν,
Θορὼν, πυρέσσειν, ἐπ' ἐμοὶ βάζων.
Ἀ πρὶν δέ σοι κεκτῆσθαι, πάντ' ἐψεύσατο,
Τὰ δεινὰ κρύπτων θνητὸς μυσήρεα.
Ὠκυ. Γέρων μὲ ἀεὶ τοῖς λόγοις ἀπολίζῃ,
Κοὐχοἱμῶ τὰ πρῶτα, μηδὲν εἰδέναι.
Ὁ γὰρ πονηρὸς τε, καὶ φίλοις ψευδῆ λέγων,
Πεινᾶν τ' ἔοικε, μισέχθρῳ μισοπλήρης.
Ια. πλανᾷς ἄπαιδες. ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,
Λέγων, πονεῖν μή. ὃ δ' πονεῖς, ὑπὸ λέγεις.
Ὠκυ. πῶς ἂν φράσω σοι ὅ πάθος τὴν συμφορήν;
Πάσχων γὰρ, οὐδὲν οἶδα, πλὴν φρονῶ μόνον.
Ια. ὅταν ἀφορμᾶς δίχα πονῇ τις τὸ πρᾶγμα,
Πλάσασθ' τοιαῦτ' ἐς θέλξιν κενὴς λόγους,
Εἰδὼς τὸ δεινὸν, ὡς συνίζάπτειν καλῶς.
Καὶ νοῦν μὲ ἀκμὴν εἶς.
Ἐπὰν δὲ καὶ τὸ ἔπαρον ἀληθὲς πόδε,
Στένειν, δακρύειν. ἢν δέ σοι φράσω θέλω.
Τοῦτ' ἐσ' σαυτὸν κεῖ θέλῃς, κεῖ μὴ θέλῃς.
Ὠκυ. πῶς δ' ἐς' σαυτὸν ἐπεῖπόν γ' εἰπὲ, καὶ τί [3] καλίζῃ.
Τρο. ἔχεθ μὲ ὅπως συμφορᾶς γόμου διπλῆς.
Ὠκυ. Οἴμοι. τί τοῦτο; λέξον ὦ δέσποτα γέρον.
Τρο. οὐκ ὅ τύπτω μὲ, ὃ πονεῖς, δεῖν ἔχει.
Ὠκυ. πόθος μὲ δεῖν ἔνεκ' ἔχει καλῶς λέγεις;
Τρο. τούτου σὺ σεσόθεις ἐπὶ πλεῖ δεινὸν ἄχεσι.
Ὠκυ. καὶ πῶς μοι τὸ δέμενον ἔπι;
Τρο. δεινότερον ὄσοι. φοβεῖσθαι γὰρ πόθος.
Ὠκυ. σωτὴρ, τί λέγεις; τί δέ μοι;
Ια. ἄφες με μικρόν. ἠλόγησμαι σοῦ χάριν.
Ὠκυ. Τί δ' ἐστι δεινὸν, ἢ τί συμβέβηκέ σοι;
Ια. [4] Εἰς δεινὸν κεφαλὴν ἔλθε πόνου ἦλθες πόδα.

Ὠκυ.

1 Κλίνῃσι] Κλίνης. Guietus.

2 Καὶ πάντα φόβου λαζόμενος] F. καὶ πάντας φόβου λάζεται. Idem. Guietus legit. καὶ πάντας φόβου λάζεται. Si mentis ratio habeatur legendum, πάντα. Boivin.

3 Καλίζῃ] Καλίζῃ. Guietus.

4 Εἰς

Principio enim, ſanus quidem venit domum,
Poſt autem edens multum, & bibens miſer,
Solus ſuper lectum cadens, ſomnum capit.
Deinde excitatus nocte, clamat, dæmone ut
Perculſus, omnes unde corripit metus.
Dicebat autem, unde hoc malum mihi? heu miſer,
Fortaſſe dæmon potitur aliquis pede.
Noctu inſuper ſolus quoque reſidens thoro,
Ceu præco lamentando proſequitur pedem.
At ubi diem jam gallus intonat tuba,
Acceſſit, & triſtem mihi impoſuit manum,
Plorans, febricitans, corpori innitens meo.
Tibi verò, quæ dixit priùs, mentitus eſt,
Sæva hæc volens morbi tegere myſteria.
Ocy. Verbis ſenex armatus omnis ſemper eſt:
Nil jactitans non, aſt opere præſtans parum.
Nam qui dolet, falſumque amicis diſſerit,
Similis edenti maſtichen famelico eſt.
Med. Deludis omnes tu, aliaque aliis implicas,
Dicens dolere te, aſt ubi doleas, tacens.
Ocy. Sed quomodo morbi tibi cauſam eloquar?
Nam doleo, verùm quod doleo, tantùm ſcio.
Med. Quando abſque cauſa quiſpiam dolet pede,
Poſthac inania verba fingit ut lubet,
Sciens grave illud, quo implicatus eſt malo.
Atque is etiamnum. *hic deeſt aliquid.*
Vbi verò & alterum pedem invadet dolor,
Flebis gemens, at dicere unum tibi volo,
Hoc illud eſt, nolis, velis, hoc illud eſt.
Ocy. Quid illud autem? quod-ve nomen eſt ei?
Nut. Nomen quidem habet, è duplici factum malo.
Ocy. Hei mihi quid hoc? dic obſecro te, dic ſenex.
Nut. Ab eo loco principium habet ubi nunc doles.
Ocy. Quantum ergo dicis à pede initium habet.
Nut. In fine ſævæ nomen huic Agræ adjice.
Ocy. Quo me ergo pacto miſerum adhuc?
Nut. Eſt ſæva nempe, nanque parcit nemini.
Ocy. Soter quid ais? quid me autem?
Med. Paulum ſinas me, negligor tui gratia.
Ocy. Quid hoc mali autem, aut quid tibi accidit grave?
Med. In grave malum incidiſti, & inſanabile.

Ocy.

4 Εἰς ἡσυχὸν κἀχάρεισον πόνον ἦλθες ποδός] Εἰς ἡσυχὸν ἦλθες ἀχάρεισον πόνον ποδός. Quietus. Quietus ut metrum reſtituat, legit, εἰς ἡσυχὸν ἦλθες ἀχάρεισον πόνον ποδός. At ne ſic quidem metrum conſtat. ſpondæum enim in quarto pede ejuſmodi Iambi ſtare non patiuntur. legendum itaque
Εἰς ἡσυ|χὸν ἦλ|θες πόνον|, ἀχά|ρεισον | ποδός |. Boivin.

1 Xe-

Ὦκυ. Οὐκοῦν με δεῖ σοφώτερον ἐξαστράψαι πόνου;
Ια. [1] Χωλὸς μᾶλλον ἂν ᾖς, ἐδόκει ἐμοί, μὴ φοβοῦ.
Ὦκυ. Τί δ' ἐστὶ χεῖρον;
Ια. ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμποδισθῆναι [2] μᾶλλον.
Ὦκυ. Οἴμοι. πόθεν μοι κακοὺς εἰσῆλθεν πόνους
Πολλοὺς δι' ἄκρας, καί με συμπάσχει κακῶς.
Ἢ πῶς ὅλως πέπηγα, μεταβῆναι θέλων.
Δειλαίνομαι δὲ πολλὰ μεταστῆσαι πόδα
Νήπιος, ὁποῖα βρέφος ἄφρων φοβούμενος.
Ἀλλ' ἄνδρα σε χρὴ καὶ θεῶν σωτῆρα γε,
Εἴπερ πέφυκεν ἡμῶν, μηδὲν φοβεῖσθαι,
Θεραπεύσειν ἡμᾶς. εἰ δὲ μή, διείρξομαι.
Πάσχω γὰρ ἀφανῶς. κοὐ ποδῶν τοξεύομαι.
Ια. τὰς μὲν πλανήτας ἀστέλλει λόγους ἐγώ,
Τὰς δὲ ἰατρῶν τῶν ὁμιλούντων μόνον,
Ἔργῳ δὲ μηδὲν εἰδότων σωτήριον.
Τὰ πάντα σοι πάσχοντι, συμβάντως φράσω.
Ἀφυκτον ἦλθες ἀσθένειαν εἰς πάθος κακόν.
Οὐ γὰρ σιδηρᾶ πλαγὲν ὑπαιθρίου βάσει,
Σὸν τοῖς κακοῖσι δυσφόρως τεθνηκέναι.
Δεινὴν δέ, καὶ κρυφαίαν εἰς πάντας κακήν,
Ἣν οὐκ ἂν ἄρειτ' ἄχθος ἀνθρώπου φύσις.
Ὦκυ. αἰ. αἰ. αἰ. οἴμοι. οἴμοι.
Πόθεν μοι, πυκτᾶν τὰ πόδα κρυπτῶς πόνος.
Δέξασθε χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ ἢ πεσεῖν,
Ὁποῖα σύντροφοι βακχεῖαι ὑπ' ὠλένας.
Τρο. Γέρων μὲν εἰμι. πλὴν ἰδοὺ σοι πείθομαι,
Καὶ τὰ νέου σε χειραγωγῶ πτίσσοντος ὤν.

1 Χωλὸς μᾶλλ' ἂν ᾖς] H. Guietus.
2 Μᾶλ] i. Manetie, τὸ συμποδισθῆναι &c. *Idem.*

ΛΟΥ-

Ocy. Nunquid me oportet claudicantem vivere?
Med. Tu claudus ut sis, nihil id est, ne-vè hoc time.
Ocy. Quid pejus autem?
Med. Iacêre utroque te impeditum pede manet.
Ocy. Hei mihi novus hic unde me invasit dolor,
In altero pede huicque compatitur malè?
Quo-ve penitus modo obrigui, ut ire hinc volo?
Formido verò dimovere pedem nimis,
Stultus, quasi infans derepentè exterritus.
Sed obsecro te per Deos Soteriche,
Tua siquid ars potest, mihi non invidens
Medeare: alioqui pereo: nam malum latet
Intus: pedesque ceu sagittis transfodit.
Med. Equidem remota ambagine verborum procul,
Hac qua medici alii solent uti modò,
Ipsaque re nullam salutis ferre opem,
Cuncta patienti breviter exponam tibi.
Principio inevitabile in malum miser
Planè incidisti: non enim compactilem,
Ferroque fictam pede subisti compedem,
Sed sævam & abditam omnibus prorsus malam,
Cujus hominum natura non tulerit onus.
Ocy. Heu miser, væ væ mihi.
Vnde hic mihi tacitus pedem terebrat dolor?
Suscipite me manibus priusquam concidam,
Perinde uti Satyri sub ulnas Bacchicos.
Nut Equidem senex sum: at ecce tibi pareo tamen,
Iuvenemque te longævus ipse manu rego.

Cætera desunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Εἰς ἑαυτῆ Βίβλον.

Δημοκλὴς τάδ' ἔγραψε, παλαιά τε μωρά τε εἰδώς,
Μωρὰ γὰρ ἀνθρώποις καὶ τὰ δοκοῦντα σοφά.
Οὐδὲν σὸ ἀνθρώποισι [1]Δημοκλείδη ἐστὶ νόημα.
Ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλως.

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν πυγικὸν πλοῦτον νίκων ὧν Θήρων ὁ Μενίππου,
Αἰχρῶς εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεεν δωπάνας.
Ἀλλά μιν Εὐκτήμων πατρικὸς φίλος ὡς εὑρεν
Ἤδη καρφαλέην τειρόμενον πενίῃ,
Καί μιν δακρυχέων ἀπελάμβανε, καὶ πόσιν αὐτὴν
Θῆκε θυγατρὸς ἑῆς, πόλλ' ἐπιμειλιξάμενος.
Αὐτὰρ ἐπὶ Θήρωνι παρ' ἐλπίδα ἅλυθε πλοῦτος,
Αὐτίκα τοῖς αὐτοῖς ἐτρέφετ' ἐν δαπάναις,
Γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χέεν ἐς κύτος ἡσμὴν,
Τῇ δ' ὑπὸ τὸν μικρὸν χασμοδυὴν μαργοσύνῃ.
Οὕτω μὲν Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
Οὐλομένης πενίης κῦμα πολυῤῥόθιον.
Εὐκτήμων δ' ἐδάκρυσε τὸ δεύτερον, οὐκ ἔτι κεῖνον,
Ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς ὠιζύσας τε καὶ θάλαμον.
Ἔγνω δ' ὡς οὐκ ἔστι κακῶς κεχρημένον ἄνδρα
Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ἐπ' ἀλλοτρίοις.

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θηρᾷ τὰ μὲν θηρῶν, καὶ πάντα παρέρχεται ἡμᾶς.
Ἦν ᾖ μὴ, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὡς πεθηξόμενος μὲν ὑπ' ὧν ἀγαθῶν δύπλαιε.
Ὡς ᾖ βιωσόμενος θείδεο ὧν κτεάνων.
Εἰ δὲ δ' ἀνὴρ σόφος ἐστὶν, ὃς ἄμφω τοῦτο ποήσας,
Θείδεί καὶ δαπάνῃ μέτρον ἐφημόσατο.

Εἰς

[1] Δημοκλείδη] Scribendum videtur Δημοκρίτου. Menagius.

1 Δημοκλὴς

LVCIANI EPIGRAMMATA.

In ſuum ipſius Librum.

IACOBO MICYLLO Interprete.

Lucianus ſcripſi hæc, antiquaque ſtultaque doctus:
Id quoque enim ſtultum eſt, quod tibi valde ſapit.
Nil homini certum eſt, nec voto vivitur uno:
Sed ridens, eadem hic elevat, ille probat.

In Theronem prodigum.

LVSCINIO Interprete.

Quum juvenis Theron bona, filius ille Menippi
Patria inexhauſta perderet ingluvie:
Dives opum quidam dolet hinc accedere duram
Pauperiem, patri junctus amicitia:
Et miſerum lachrymis ſic conſolatur obortis:
Sume animos, dos eſt en tibi ſumma gener.
Ille ubi jam præter ſpem partas, ſorte novata,
Senſit opes, priſcum concipit ingenium.
Omnis in hoc labor eſt, ventri ut famuletur inerti
Per fas atque nefas: ſic periiſſe juvat.
Hinc inopem rurſus ſocer arguit, omnia retro
Dum fluitare videt, forteque lapſa ſimul.
Iamque madent genæ, & luctu miſer omnia complet.
Nec Theron, ſed dos jam dolet, & ſoboles.
Heu nimium ſerò didiciſſe juvat, aliis non
Eſſe bonum, quiſquis non fuit ipſe ſibi.

In vitam humanam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Omnia mortales fugiunt mortalia cùm ſint:
Et ſi non fugiunt, nos tamen hæc fugimus.

In ſufficientiam.

VENATORIO Interprete.

Vtere divitiis veluti jamjam moriturus:
Ceu ſis victurus, tu quoque parce tuis.
Ille ſapit verè, qui res perpendit utraſque:
Parcus erit certo tempore, largus erit.

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲν εὖ πεπάτησαι πᾶς ὁ βίος βραχύς ἐστι.
Τοῖς δὲ κακῶς, μία νὺξ ἄπλετός ἐστι χρόνος.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ Ἔρως ἀδικεῖ μεροπων γένος, ἀλλ' ἀναλύσεις
Τυχαῖς ἀνθρώπων ἴδιόν ὁ Ἔρως σοφίσας.

Εἰς χάεσπας.

Ὠκεῖαι χάεσπες γλυκυρώπεσι, ἢν δὲ βραδύνῃ,
Πάσα χάεις κενεή, μηδὲ λίγιστα χάεις.

Εἰς ἀχαεύσεις.

Φαῦλος ἀνὴρ πλῆθος ἐστὶ πεπληθύος, εἰς ὃν ἀπάσης
Ἀντλῶν τὰς χαύλους, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

Εἰς Θεούς.

Ἀνθρώπους μὲν Ἴσους λύσεις ἄπορόν τι ποιήσας.
Οὐ λύσεις δὲ Θεοὺς οὐδὲ λογιζόμενος.

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν σὺ ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθρώπου κολακεῖ ψυδεμένου φιλίῃ.
Οὐ γὰρ ἴθ' ὡς ἐχθρὸν σοφυλακτόμεθ', ἀλλ' ἀκακῶπες
Ὡς φίλον, ὃ τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

Εἰς μυσήριον.

Ἀῤῥήτων ἐπέων γλῶσσα σφραγὶς ἐπικείσθω.
Κρείσσων γὰρ μύθων ἡ κεφαλὴ φυλακή.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ τῆ ψυχῆς, πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθὴς
Τἄλλα δ' ἔχει αὐτὴ πλείονα τῶν κτεάνων.

Τοῦδε

1 Ὠκεῖαι χάεσπες γλυκυρώπεσι, ἢν δὲ βραδύνῃ,
Πᾶσα χάεις κενεή, μηδὲ λίγιστα χάεις.
Dixi in hunc sensum, in Poëmatiis meis Græcis, Epigrammate ad Guillelmum Lamonium, Principem Senatus Parisiensis:
Η' χάεις ὠκεῖα μεμβλ', χάεις ἐστὶ μηδέν·
Καὶ πολὺς δεῖπν', ἐστὶ χάεις χάεισ[illegible]. Menagius.

In breve ævum.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fœlici brevis est etiam longissima vita:
Tempus at immensum est, unica nox misero.

In amorem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales non lædit amor: mens crimen amori
Impingit sceleris luxuriosa sui.

In gratias.

LVSCINIO Interprete.

Munificus gratare citò, quò dulcior adsit
Cratia: nam longa mox perit illa mora.

In Ingratos.

LVSCINIO Interprete.

Rimarum plenus perdit tua dona scelestus:
Si sapis, integro vina reconde cado.

In Deos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales si fortè latent tua crimina nequam:
Quod tecum reputas non latet hocce Deos.

In Adulatores.

OBSOPOEO Interprete.

Nil homine invenit natura nocentius illo
Quàm qui sinceram fingit amicitiam.
Non hostis vobis ultrà, sed habetur amicus,
Talis: & hac ista lædimur arte crebrò.

In Mysterium.

OBSOPOEO Interprete.

Fac arcana premat tacitæ custodia linguæ,
Sermonum custos est mihi major opum.

In Divitias.

SLEIDANO Interprete.

Nobilis est animi thesaurus, nobilis illo
Postrema quisquis parte locabit opes.

Τόνδε πολυκτίσιον, καὶ πλούσιόν ἐσι δίκαιον
Κλήζειν, ὃς χρῆται τοῖς ἀγαθοῖς δικαίως.
Εἰ δέ τις ἐν ψήφοις καθαπτόμενος, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Σωρεύει ἀεὶ πλοῦτον ἐπιτρόμβῳ.
Οὗτος ὀπυίει μάλιστα πολυτρήτοις ἐν σύριγξιν
Μοχθῶν, ἐπεὶ φιλοψόφιον τὸ μέλι.

Εἰς τύχην.

Ἀχεὺς Ἀχαιμενίδης χθαμαλὸν ποτὲ, καὶ ξ Μενίππου.
Καὶ πάλιν ἐξ ὑπάρχων βήσομαι εἰς ὑπόγειον.
Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με πρὶν φοβεῖ, καὶ πάλιν ἔσται
Θέσται, εἰμὶ δ' ἄλλως ἀδύνης, ἀλλὰ τύχης.

Εἰς δύτυχεῖς.

Μὴ πλέων, φίλος εἶ ναυβάτης, φίλος εἶ μεταίριος,
Καὶ σε ῥηϊδίως ἕκλυον δίξαμβίης.
Ἢν πλέωσης, οὐδὲς ἔτι σοι φίλος, ἀλλ' ἄρας πάντα
Ἔχθρὲ, τύχης τε ῥοπαῖς συμμιζόμενος ἁλόμενα.

Εἰς φρένησιν.

Ἢ βροδίνως βυλὴ, μετ' ἀμείνων, ἢ ξ πεχᾶν
Αἶψ' ἰφελκομένην τὴν μετέπειτα ἔχε.

Εἰς βίον.

Ἐξ ὅρας μόχθοις ἱκανώτατος, αἱ ξ μετ' αὐτὰς
Γεγήμασαι δικτύμβραι, ζῶδι λίγυσοι βροτοῖς.

Εἰς βάρος.

Εἰ πεχὺς ἐς τὸ φαγεῖν, καὶ ὠδὸς δρόμου ἀμβλὺς ὑπάρχεις,
Τοῖς ποσὶ σὺ πρᾶγμα, καὶ πέχε τὴν γάστρα.

Εἰς ἀδύνατον.

Εἴς τι μᾶλλον νίπτοις δόμος Ἰνδικὴν; ἔχιο τύχης,
Οὐ δυάσσας ἐνφερὲς νύκτα καθηλιάσας.

Εἰς

Dives erit verè, qui fidos inter amicos
Largiter effundit parta labore bona.
Sed genium quisquis defraudat, opesque tenacem
Congerit in testam, quo numerare queat,
Qualis apes, frustra studio complebit avaro
Vascula, mox fuco diripiente favos.

In Fortunam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fundus Achæmenidæ quondam hic fuit, inde Menippi:
Nuncque hunc, nuncque alium rursus adibit herum.
Nam se olim hic dominum ratus est, nunc retur & ille.
Illius at sola est fors hera, nullus herus.

In Fœlices.

VITO APERMACHIO Interprete.

Si non delinques, tibi diique hominesque favebunt.
Præstabunt faciles quæque precatus eris.
Ast ubi peccaris, cessat favor, omnia plena
Sunt odii, facta & fors aliena tibi.

In prudentiam.

SLEIDANO Interprete.

Sit mora consiliis. Nam si moderamine tractes,
Prosunt: ut stultè præcipitata nocent.

In Vitam.

VOLATERRANO Interprete.

Sex horæ tantùm rebus tribuuntur agendis:
Viveque post illas, littera ζῆν monet.

In Edacem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Si properè comedis, si tardo poplite curris,
Ore velim curras, & pedibus comedas.

In Impossibile.

SLEIDANO Interprete.

Æthiopem quid stulte lavas? Nam splendida nunquam
Nox fuerit, lumen sole negante suum.

Εἰς δυσώδεις.

Οὔτι χίμαιρος τοιοῦτον ἔπνεε καλὸν ἢ καθ' Ὅμηρον,
Οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγος πυρίπνους,
Οὐ Λῆμνος σύμπασα, οὐχ ἅρπυιῶν τὰ θεόσσα,
Οὐδ' ὁ φιλοκτήτης πᾶς ἀποπτέμβρος.
Ὡς σέ σε παμψηφεὶ νικᾷν τιλίσιλλα χιμαίρας,
Σηπεδόνας, ταφρεῖς, ἄρτεα, λημιάδας.

Εἰς τύχλιν.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δαιδάσσει, κἀν ἢ παράδοξα,
Τοῖς μικροῖς ἀνάγκ, τοῖς μεγάλοις καθάγκ.
Καὶ σοὶ τλῶ ὀφρυῶ, καὶ τ' τύφον καθαπύσαι,
Κἀν πυζικὰς χρυσοῖ τάμασθαι σοι παρέχη.
Οὐ θρύον, εἰ μολάχιν ἄνεμος ποτὶ, τὰς ἢ μιήσας
Ἢ δρύας, ἢ πλατῶνας, οἷδε χαμαὶ καθέλαι.

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πτοιότερον ἀκηδίη θυμὸν ἔχουσα,
Νηλεὴς αἴδης ἥρπασε Καλλίμαχον.
Ἀλλά με μὴ κλαίοις. καὶ γὰρ βιότοιο μετίσχεν
Παύρου, καὶ παύρων τ' βιότοιο κακῶν.

Ἀπὸ ναυηγῶν.

Γλαύκῳ, καὶ Νηρεῖ, καὶ Ἰνοῖ, καὶ Μελικέρτῃ,
Καὶ βυθίῳ Κρονίδῃ, καὶ Σαμοθρῃξὶ θεοῖς,
Σωθεὶς ἐκ πελάγους Λεκίθιος, ὧδε κέκαρμαι
Τὰς τρίχας ἐκ κεφαλῆς. ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἀλλάδα νικήσασαν ὑπερβίον ἀπίδα Μήδην,
Λαὶς ἧκεν ἐφ' κόμαι λιτίδιον.
Μήτηρ ἐσικήθη ὑπὸ γήραϊ, καὶ τ' ἄλεγχον
Ἀνθετό σοι Παφίη, τ' νεότητι φίλον.
Ἧς γὰρ ἰδεῖν συλᾷ πολιῆς πικραλήθεα μορφὴν,
Τῇδε σιμιχθείρᾳ καὶ σκιόεντα τύπον.

Εἰς

In Fœtidos.

BAPTISTA PIO Interprete.

Mæonides non tale malum ſpiraſſe Chimæram
Trigeminam, aut tauros credidit ignivomos,
Non omnem Lemnum, volucrum excrementa ſororum,
Aut Philoctete vulnera dira pedis.
Iudicio quare populi Teleſilla Chimæram
Vince, boves, ſanies, Lemniadas, volucres.

In Fortunam.

IO. SLEIDANO Interprete.

Multa poteſt fortuna, vel inſperata, potentes
Dejicit, ac tenues ſubvehit illa viros.
Illa ſupercilium tibi protinus auferet, & ſi
Aurifero madeat flumine tota domus.
Ventus enim malva, limoſaque abſtinet ulva,
Sed veteres ornos exagitare ſolet.

In Infantes.

VRS. VELIO Interprete.

Quinquennem rapuit puerum immiſerabilis Orcus,
Curarum vacuum nomine Callimachum.
Sed me flere cave. Nam paucos ut brevis annos
Vixi, ſic vitæ pauca ſiniſtra tuli.

De Naufragis.

VRS. VELIO Interprete.

Glauce, tibi & Nereo, Inoque tibi & Melicertæ,
Et Neptune tibi, & quos Samothraces habent:
Servatus pelago Lucillius, hanc ego tonſus,
Nil aliud quum ſit, dedico cæſariem.

De Mulieribus.

IO. BENEDICTO Interprete.

Quæ profligavit ſcutatos Græcia Medos,
Præda fuit formæ Græcia Laidicæ.
Sola ſenecta illam domuit, gratumque juventæ
Tum ſuſpendit anus Cypri tibi ſpeculum.
Cujus enim canæ veram odit cernere formam,
Obſcuratam odit cernere & effigiem,

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τὸ ἐν Κνίδῳ.

Τλὼ Παφίῃ γυμνὴν εἶδες ἰδεῖν, εἰ δέ τις οὐδεν,
Οὗτος ὁ τλὼ γυμνὴν φησεμεν Παφίην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφᾶς ἀνέθηκεν ὅσας Κνίδος ἄγαλμα
Κύπρι, τὰς μορφᾶς φέρτερον οὐδὲν ἔχεν.

Εἰς ἄγαλμα Ἠχοῦς, ὡς ἀνδρὸς τοῦ Παιόνος.

Ἠχὼ περιτρέσσασα ὀρῶν φίλε, Παιόνος ἐτοίμῳ
Ἀνδρὶ τύπον φθογγὴν ἔμπαλιν ἐσομβρίλω.
Παιονίην τομέοντα λάλον εἰκόνα, πνιμέσιν ὕδωρ
Παίγνιον, ὅσσα λέγεις, πιοῦσα κλύων ἄπιθι.

Εἰς ἀγωνιστήν.

Οἱ συναγωνιστὴν τὸν πυγμάχον οὐδὲ δ' ἔθηκεν
Ἄπιν, ἐδίνα γὰρ κοὐκέτ' ἐπαυμένιον.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσιν ὅσοις Ἕλλησιν ἀγωνοθέτης ἔμιλλεν
Πυγμῆς, Ἀνδρόλεως πᾶσιν ἀγωνοτόμος.
Ἔσχον δ' ἐν Πίσῃ μὲν ἴσον, ἐν Ἴσθμιον δὲ Πλαταιεῖς,
Ἐν βλέφαρον, Πυθοῖ δ' ἄπνοον ἀμφίεσμαι.
Δαμοκράτης δ' ὁ πανὸς ἐκρούσατό σοι πολιήτης,
Ἀρκεῖ μ' ἐν σταδίοις ἢ νεκρὸν, ἢ κλοεόν.

Εἰς γραμματικόν.

Γλαῦξ γραμματικὴ φυσίζους, ἴλαθι μῶπα,
Φάρμακον ἀθρομὴν μιῶσιν ἄειδε γενᾶ.
Ἔχθιν γὰρ καί σοι πολυμαθίη δαμήσασα,
Καὶ βωμὸν γυίων μήποτε δοῦμβρον.
Καὶ γὰρ σοὶ μισεῖ μὲ ὁδοὶ, μαφὴ δ' ἀλάστωρ,
Καὶ λιμβάς, πάντων δίκτυα γραμματικά.

Εἰς

In Statuam Veneris, quæ est in Cnido.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Nulli nuda Venus visa est: si visa sit ulli,
Is vidit, nudam qui statuit Venerem.

In eandem.

Eodem Interprete.

Offero Cypri tuæ tibi sculpta imitamina formæ:
Forma nam melius nil mihi Cypri tua.

In Statuam Echûs tanquam à Pane.

CORNARIO Interprete.

En Echo in petris habitans ego, Panos amica,
Comparibusque sonis omnia quæ recino.
Oris imago loquens cujusvis, agricolis sum
Deliciæ, audis quæ tu loqueris abiens.

In Pugiles.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Hîc pugil à sociis positus certaminis Apis:
Quòd nulli fecit saucia membra viro.

In Idem.

Eodem Interprete.

Quodcunque instituit certamen Græcia cæstus,
Hoc inter pugiles Androleos subii.
Restitit una mihi Pisæ auris, & una Platæis
Palpebra: me Python funerat exanimem.
At pater, ut functum stadio, mutilum-ve reportet,
Civibus armatur Damoteles sociis.

In Grammaticos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Grammatice, inventrix victus, & Musa faveto:
Quæ fers Mæonio carmine dulcis opem.
Quàm tibi debuerant offerri splendida dona,
Araque non usquam destituenda sacris.
Nanque tui, plenæque viæ, pontusque refertus,
Littoraque, ô cunctis commoda Grammatice,

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀζοστόμος ἐξορκιστὴς,
Ἐξέβαλ' ὐχ ὅρκοις, ἀλλὰ κόπροις δυσόδμοις.

Ἔρως δεσμώτης.

Ἀκόπους τ' ἔρωτας, τ' ἠέρα μακρὸν ἰδοῦσα,
Εἴ τις σὺ τερόδισσι πλανώμενον εἶδεν ἔρωτα,
Δεσμωτίδιος ἐμός ἐστι. ὁ μαινόμενος, γάρυς ἴξῃ.
Μισθός τοι τὸ φίλημα τὸ Κύπριδος. ἢν δ' ἀγάγῃς νιν,
Οὐ γοργὸν τὸ φίλημα, τὸ δ' ὦ ξένε, κἠν πλέον ἴξῃς.
Κ'ει δ' ὁ παῖς ἀδίσημος, ὃν εἰκόσι πᾶσι μιθῆοις νιν.
Χρῶτα μὲν ὑ λευκὸς, πυρὶ δ' εἰκελος, ὄμματα δ' αὖτε
Δερκιόλα, κἠν φλογόεντα, κακὴν φρένες, ἀλλ' ἀλάλυκτα.
Οὐ γὰρ ἴσον τοῖς κἠν φιλίῃσι. ὡς μέλι, φασί.
Ἢν ᾖ χλαῖ, νόος ἐστὶν ἀκήριος, ἠπεροπῆες,
Οὐδὲν ἀλαθείην δίλιον βρίθον, ἄχρια πεινῶν.
Εὐπλόκαμον τὸ κόρυμνον, ἴχνη δ' ἐπιμὸν τὸ ἀσύμπον.
Μικκύλα μὲν τὸν τόξα τὰ χρύσια, μακρὸν ᾖ βάλλει,
Βάλλῃ κ' εἰς Ἀΐδαο βαθὰν, κἠν εἰς Ἀΐδιν βασιλῆα.
Γυμνὸς μὲν τὸν ὦμον, νόος ᾖ οἱ ἐμπεπύκασται,
Καὶ πτερύγες ὅσον ἔρπις, ἐφίπτασται ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις
Ἀνέρας, ἠδὲ γυναῖκας, ἐπὶ στολίδεσσιν ᾖ κρηνῇ).
Τόξον ἴχνῃ μέλαν βαιὸν, ὑπὲρ τὸν ξόμ ᾖ βέλεμνον.
Τυτθὸν ἐοῖ τὸ βέλεμνον, ἐς αἰθέρα δ' ἄχρι φορεῖ).
Καὶ χρύσεον ὦδε νῶτα φαρίτερον. ἴνδυθι δ' οὐλὰ
Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκις κ' ἐμὲ τιτράσκῃ,
Πάντα μὲ ἄχρια, πάντα. πολὺ πλείων ᾖ οἱ αὐτῷ
Βασὰ λαμπὰς ἰοῖσι, τ' ἄλιον αὐτὸν σιαλθῇ.
Ἢν τό γ' ἴλῃς τλῶον, δαμάσας ἅμα, μιθ' ἱλεύσῃς,
Κὴν ποτ' ἴδῃς κλαίοντα, φυλάσσεο μή σε πλανήσῃ.
Κὴν γελάῃ, τύ νιν ἴλαε, κἠν ἢν ἐθέλῃ σε φιλᾶσαι,
Φεῦγα. κακὸν τὸ φίλημα, τὶ χείλεα φάρμακον οὖλε.
Ἢν ᾖ λόγῳ λάβε πεῦκε, χαρίζομαι ὅστά μοι ἅπλα,
Μή τι θίγῃς πλαίσια δῶρα, τὰ γὰρ πυρὶ πάντα βίωσαι).

Τέλος δευτέρου Ε Λυκιωῦ μέρεος.

In Fœtidos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Oris odore gravi, non ſacris dæmona verbis,
Exorciſta olido depulit ore loquens.

Amor Fugitivus.

BONAVENTVRA VVLCANIO Interprete.

Amiſſum Venus inclamabat ſaucia natum,
Ecquis mi in triviis errantem vidit Amorem?
Ille fugax meus eſt. dulce index munus habebit,
Baſiolum Veneris. quòd ſi ipſum adduxeris, hoſpes,
Non tibi baſiolum ſimplex dabo; at amplius addam.
Plurima ineſt puero nota, qua dignoſcere poſſis.
Non albus faciem, ſed totus flammeus, acres
Scintillant oculi, mala mens, oratio blanda,
Lingua animo diſpar, ſuavis vox mellis ad inſtar
Irato, mens intractabilis & fera. fallax,
Verſutus puer, & mendax, immania ludit.
Criſpicomum caput eſt illi, facieſque proterva.
Eſtque puſillimanus, ſed longè ſpicula mittit.
Mittit in ipſum Acheronta, & regem figit Averni.
Nudus membra volat paſſim, ſed tecta latet mens.
Aliger inſtar avis, nunc hunc, nunc involat illum,
Fœmina maſve ſiet, ſedem ad præcordia figens.
Parvulus huic arcus, nervoque aptata ſagitta.
Parva ſagitta quidem, ſed quæ æthera tendit ad uſque.
Parvula poſt tergum pharetra aurea; at intus amari
Sunt calami, quibus improbus & me ſæpe laceſſit.
Omnia ſæva illi, ſæva omnia, ſævior illa
Parvula fax, ipſum ſolem qua ſævus adurit.
Hunc tu ſi capies, vinctum duc, nec miſerare.
Si flentem videas, ne decipiare caveto.
Sin ridet, tu ſtringe trahens. Si ſuavia porgat,
Tu fugito: oſcula dira, & labra infecta veneno.
At ſi dicat, Habe hæc, Tibi cuncta hæc largior arma,
Ne attigeris. fallax donum, tincta omnia flammis.

FINIS.

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

Duo hi dialogi sequentes, Luciani non sunt, neque græcè scripti etiam, sed quia à doctis Italis, cum Lucianicis eodem titulo conjunctos accepimus: ne horum quidem lectione fraudare quenquam voluimus, præsertim cùm ad exemplum Lucianicorum aliquo modo efficti & ipsi essent.

Interlocutores: *Palinurus*, *Charon.*

Pal. Obsecro te ô Charon, sine me ut jam navim conscendam. *Cha.* Quis me appellas? *Pal.* Ego navita quondam illius, quem nuper viventem transvectasti, Æneæ *Trojani*. *Cha.* Tu ne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus jacebas? *Pal.* Ille ipse sum. Sed crede cœlestium nutu fieri, ut transvehar, quorum prodigiis longè lateque actæ finitimæ gentes, & ossa mea jam expiaverunt, & tumulum mihi, tumuloque insuper solennia statuerunt. Quare te oro, ô justissime Charon, patere tandem ut ingrediar, sic prospera semper sit navigatio tua, sit solida navis tua atque inconcussa. *Cha.* Rem justam petis, Palinure, ingredere, ut libet: vos verò tam confertæ umbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quænam hæc vis desiderii? Expectate tantisper, dum trans flumen hunc porto, regrediar quamprimum. *Pal.* Habeo tibi Charon, immortales gratias, qui me his tandem eripuisti è malis, qui me dira hac tandem, qua detinebar transfretandi cupidine liberasti. *Cha.* Amo te equidem, Palinure, tum propter Æneam regem, quem mihi nominasti, qui & super omnes, quos unquam viderim, mortales, visus est mihi singulari quadam præditus pietate, tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magisterium: par enim sibi quisque parem affectat, delectatque magis, quæ inter pares fit, vel confabulatio vel vitæ actio. Afficiebar porrò non modico dolore, quum videbam jamdudum te in citeriore hac ripa errantem, incertumque sedis tuæ. Neque licebat tibi succurrere, propter legem mihi datam, ne quenquam, nisi humato priùs corpore, transportem. Sum enim ego minimus inter infernos habitatores, subjectusque alienæ potestati, cui parêre non tam pulchrum mihi, quàm alias necesse sit. Gaudeo autem nunc & lætor, quòd ea aliquando se forsetibi obtulerit, qua & tuum implere desiderium, & meum relevare dolorem (salva lege officii mei) possum. *Pal.* Imò ego non minùs propter te dolebam, ô Charon, quia perspiciebam tot te graves assiduosque labores perferentem sine ulla relaxatione. Neque enim me latet, quot quantisque vexari malis solent navium gubernatores, qui nihil aliud in vita, quàm na-

navigationem exercui: atque ita exercui ut nihil illa gravius, nihil periclitatius contingere mortalibus putem: propter quod credibile magis tibi videri poteſt, ſi angebat me utique fatigatio tua, repetentem animo antiquas, quas juvenis etiam ſuſtinebam nauticas fatigationes meas: quarum experientia jam edoctus ſciebam probè pari malo tuo condolere. *Cha.* Fruſtra propter me dolebas, Palinure, nam nihil moleſta mihi eſt ars mea. *Pal.* Quid ais? *Cha.* Aio gratam me habere & jucundam artem meam. Vides ut cruda viridiſque ſenectus eſt mihi? nemini haud unquam ab ipſa, qua jam omnium annos ſupero, longæva ætate mea pertæſum me eſſe laboris mei, qui quotidie inſto alacrior atque valentior: ſed intelligo cur tu aliter tibi perſuadeas. Eſt enim communis hic morbus mortalium, ut ſortis ſuæ quemque diſtædeat, vivatque contentus nemo ſtudiis ſuis, laudent verò longè, ac beatiores exiſtiment omnes, qui diverſas à ſe artes atque actiones ſequuntur, verùm falluntur maximè opinione ſua. Nam ſi rectè intueri velint, cognoſcent perſpicuè nullum eſſe in vita eorum ſtatum qui non magnis ſcateat miſeriis, quem non magnæ graveſque perturbent undique moleſtiæ & vexationes. Et ſi detur aliquando ut alter in alterius ſtudia transferatur, quàm videas tunc ſua cuique levia videri, quæ priùs præ gravitate accuſabat, contraque ea graviora quæ priùs levia videbantur. Itaque ſi benè conſideres, Palinure, non eſt ita gravis mea conditio, ut cenſes, neque propterea quòd nauclerus ſim, ſum eo mirabilior. Sed tu (ut video) ſequeris vanos errores mortalium, ego verò integritatem tantùm, judiciique veri lucem ſecutus, dego contentus ac lætus ſorte mea, neque adſcribo mihi calamitatem, quòd deſudem quotidie navigando & defatiger. Neque ob hoc arbitror quempiam horum, qui mecum ſimul ultimas ſedes colunt, me eſſe beatiorem, non ipſos judices Minoëm, Rhadamanthum & Æacum, quanquam magna omnes emineant poteſtate, non ipſum Ditem: quanquam ſceptro potens ſit, atque regna iſta moderetur. Sunt nanque & illi ſuſ labores ſuæque moleſtiæ, & majores fortè, quo & majore regiminis ſarcina premuntur. *Pal.* Potes de te tibi Charon perſuadere, ut libet, mihi enim de me nunquam perſuadere poteris, quin ars noſtra ſine ulla comparatione cæteras laboribus & periculis excedat. Quod liquidò tibi probarem, niſi quòd vereor tædio te afficeret fortaſſe longior narratio noſtra. *Cha.* Imò ſumma me afficeret recreatione. Nam & delectat me tecum ſermocinari, & navigantibus etiam magnam animorum refocillationem afferre ſolent hujuſmodi confabulationes. *Pal.* Quando igitur non eſt tibi injucundum, proſequar ſuſcepti ſermonis noſtri rationem, ut intelligamus, non eſſe duriorem ullam, quàm nautarum ſortem: quod tibi facilè perſuadebo, ſi animadvertas, quos æſtus & frigora tolerare eos, quos perhorreſcere tonitrus & fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie agitari quotidie neceſſe ſit. Si cognoſcas quoties eos torqueri fame & ſiti, quoties ſqualore etiam teterrimo conſumi contingat: ſi attendas habita-

bitationem eorum instar carceris supellectilem, vel nullam vel sordidissimam, strata dura, cibaria aspera, potum immundissimum, indumenta spurea, incommoditatem rerum omnium, noctes insomnes, & sub divo semper, & inquietas. taceo perpetuum alioqui quoddam eorum exilium. Quos patriæ eorum exteros profugos, vagos, palantes, ignaros quietis, privatos omni (quo nihil est in vita dulcius) conjugis soboliſque fructu ac jucunditate: quis non abjectissimos, longeque omnium mortalium miserrimos esse judicabit? Prætereo Scyllam, Charybdim, Syrtes, Symplegades, tot infesta navigantibus maris pericula. Omitto tempestates, quibus nec visu quicquam est tristius, nec horribilius, quibus & ad summum vitæ usque descrimen quotidie jactantur, quatiuntur, & (quod sæpe accidit) submersi tandem obruuntur. In qua re nemo est, qui idoneus magis, quàm ego, testis adhiberi queat: qui cùm multis fuerim quassatus tempestatibus, tum ea maximè quæ me ex Sicilia in Italiam navigantem invasit, tam sæva atque horrens, *ut horrori sit adhuc* mihi ejus recordatio. Non possum certè (*ut par esset*) *explicare tibi* acerbitatem illius tempestatis, sed quanta *extiterit*, *ex hoc facilè* conjecturam facere potes, quòd Æneam ducem, cujus summa constantia & animi fortitudo ubique decantatur, vidi ego contrementem graviter atque ingementem, extentisque ad cœlum manibus beatos longè inclamantem eos, quibus ad Trojam oppetere contigisset, lamentantemque pari ab eorum morte ac fortissima, à Diomedis gladio se ereptum extitisse, crudelem equidem diem illuxisse omnibus ultimum, neque ex numero nostro quenquam putavi evasurum. Non ipsum Æneam, non Ilioneum, non Achatem, non Abantem, grandævumve Aletem, quorum naves longè disjectas, ad summumque penè exitium adductas, nescio quæ vis illa, *nisi divina* liberavit. *Cha.* Non incognita mihi narras: hæc ea ipsa die rescivi. *Pal.* Quo id modo? *Cha.* Quo id modo rogas? Anacrem illum fidumque Orontem ignoras, ductorem Lyciæ navis, is quidem tunc submersus concessit ad me, illico exponens mihi ex ordine omnia, quæ tu disseruisti, implorans deinde opem, rogitansque multum, ut se ulteriore in ripa sisterem, quòd nunquam passus fui, quum inter fluctus adhuc corpus suum sine sepulchri honore jactaretur. Nunc agit se se circum hæc stagna mœstus, atque errabundus: vidisti illum? *Pal.* Et tum vidi, & unicum meorum solatium habui, dum tantisper in ripa moratus, pari cum eo detinebar *infelicitate*. Nec enim falsa de tristi ejus interitu retulisti, cujus adhuc imago subit mihi, dum excussum è puppi, contortumque ter eum atque circumactum, horrendum, à fluctu rapidus tandem æquore vortex absorpsit. Sanè quod ad me pertinet, nihil edisseram: qui licèt eam evaserim tempestatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inveni, excussus & ipse, pariter atque jactatus inter undas (quod deerat) insuper ferro præterea obtruncatus. Ex quo nec tantùm mihi timui, quàm Æneæ, meo, ne tantis undis surgentibus,

spo-

ſpoliata magiſtro navis deficeret: hæccine eorum deliciæ, opes, tranquillitas, ſic illis vivitur, ſic moritur. Tui nunc & aliorum defende ſtudia, & artes, contendeque, ſi libet, majorem eſſe etiam eorum miſeriam & calamitatem, qui patrias incolentes ſuas, uxorumque ac filiorum ſocietate beati quieſcunt, gaudent, ludunt, hortantur, amicitias colunt, exercentur commodè, habitant magnificè, veſtiuntur cultè, convivantur lætè, cubant molliter, jucundos ſuos ac geniales agunt dies. Adde qui in urbibus optimates & primarii magnam ſibi vendicant autoritatem, habenturque ſummo in precio atque honore, qui jus dicunt, qui cauſſas agunt aliorum, qui faſces gerunt, qui ducunt exercitus, qui vel aſſiſtunt principibus, vel principes ipſi magni illuſtreſque ſunt. Quibus nec optabilius quicquam in vita eſſe video, neque beatius. *Cha.* Falleris longè Palinure, nam quos beatiores eſſe arbitraris, miſeriores illi ſunt ulla ſine dubitatione. Neque enim negaverim ſortem ſubjectam eſſe nautarum magnis malis: ſed ita ſubjectam, ne comparatione aliarum, quæ majoribus etiam gravantur incommodis, minùs certè miſera judicanda ſit. Quid enim triſtius (ut ad tuos veniam) qui patrias ſuas colunt, quid miſerabilius, quàm domi ſuæ agere, & ita agere, ut jucundiorem aliquando quàm vitam mortem optes? Quæ ulla major calamitas, quàm circundari urbem hoſtibus, ingruere bellum, volitare tela, ſtringi enſes, perfodi muros, fremere tormentis, ſaxo dirui domos, tremefieri & concuti? quemque fame ſitique deficere, corrumpi aërem, occupari mœnia, ſpoliari templa, dirumpi patrimonia, publicari bona, incendia parari, malos exultare, bonos torqueri, affici conviciis, expelli domibus, vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari filios ante parentum ora, vim pati uxores, ſtuprari gnatas. Videntur an hæc tibi mala, Palinure, & an his quæ tu meminiſti, ulla ex parte comparanda? *Pal.* Quàm vera narras, ô Charon, quàm nunc vel audiens iſta perhorreſco. Venit enim mihi in mentem, gravis illa & deploranda patriæ meæ deſolatio, Trojæ inquam, tam præpotentis olim atque prædivitis, cujus everſione nihil credo referri poſſe crudelius, aut lachrymabilius, tantaque fuit calamitatis ejus magnitudo, ut longè plura etiam atque triſtiora quàm tu ſuprà memoraveris, ſibi contigerint: quæ ſi velis, omnia tibi, ut rem certiùs agnoſcas, explicabo. *Cha.* Haud opus eſt, Palinure, quoniam & tempus non patitur, & ego hæc omnia non ſecus ac tu nota atque comperta habeo. Nam & mihi renunciaverunt, ut quæque adventabant animæ, ex illo bello profectæ. Nihil certè, ut nunc tu dixiſti, pervenit ad aures meas crudelius aut lachrymabilius. *Pal.* Faxo ut jubeas, ſed advertas Charon, graviſſima licèt hæc ſint, rariora tamen contingere, quàm ea nautarum, quæ ſuprà expoſui. *Cha.* Referam ergo alia frequentiora, & ex ipſis quidemmet civitatibus, quarum relatio augebit etiam earum miſeriam. Vade oro, & per civitatem, plateas porticuſque diſcurre, quid aliud offendes, quàm oblatrantium maledicta, inſimulationes

peſtilentiſſimas, optimi cujuſque dilacerationem, quid non? exploratorum inſidias, invidentiumque venena. Diverte modò greſſum, & artificum, mercatorumque tabernas ac conventus pete: quid aliud deprehendes, quàm ſermonum nebulas, fucos, mendacia, deceptioneſque manifeſtas. Transfer dehinc te in fora publica, ſedeſque judiciarias: quid aliud audis, quàm undique omnia magno ſtrepitu ac clamore miſceri? Quid intelliges aliud, quàm cædes, hominum compilationes, furta, graſſationes, conſpirationes, proditiones? Quæ alia occurrent tibi, niſi litigatorum jurgia, & contentiones, teſtium perjurationes, cauſidicorum prævaricationes, judicum corruptiones, præſidum ambitiones ac rapinæ? Quos ibi alios obviam tibi habebis, quàm exultantes improbos, lugentes bonos, oppreſſas viduas, proculcatos pupillos, egentes proſtratos? Attolle poſtea altiùs oculos, & atria principum perſcrutare, quam non videbis ibi aſſentatorum exaltationem, ſpeculatorum acceptionem, militum audaciam, fœneratorum voracitatem, quæſtorum improbitatem: quam non potentum hominum in tenuiores vim atque inſolentiam? Quas non concuſſiones? quas non populationes? quos non innocentes accuſari, criminari, carcerari, proſcribi? *Pal.* Gravia hæc nimis ac miſerabilia. *Cha.* At reſtant alia, quæ non minùs tibi graviora & miſerabiliora videbuntur. *Pal.* Perge. *Cha.* Quæ fortaſſis etiam graviora & miſerabiliora judicabis, quoniam domeſtica ac frequens magna eſt eorum peſtis *Pal.* Fare. *Cha.* Nolo tibi Palinure afferre in medium graves longoſque artificum & negotiatorum labores: non eos quibus afficiuntur agrorum cultores, non quibus milites, non quibus cauſidici, cæterarumque diſciplinarum ſectatores, æſtus, algores, inediam, peregrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cædes, diſtrictas habitationes, infinitaque agendi, cubandi, veſcendi incommoda vel fallidia, laſſitudines, vigilias, ſollicitudines, odia, & infamationes. Nam ſi complecti cuncta ſermone meo atque exequi voluerim, tot tantaque dicenda ſe offerent, ut præ longitudine malorum ac mole, citiùs navigatio noſtra quàm oratio finem poſſit invenire. Omittam itaque & commemorabo tantum, quas inter domeſticos parietes, tum ſervorum, tum uxorum ac filiorum moleſtias ac turbationes peſſimas perferre ſolent, qui gubernationi præſunt rei familiaris. Cujus ſi ita ut navalis expertus, facilè quicquid dicturus ſum, me etiam tacente, & intelligeres & approbares. Nam ſervorum primò in dominos ſemper prompta maledicta, furta, impoſitiones, fugas, arrogantiam, negligentiam rerum dominorum, temulentiam, edacitatem, ſomnolentiam, tarditatem, ignaviam: nemo eſt qui non videat magnam afferre his, qui patiuntur, infelicitatem. Deinde filios quorum amore nihil dulcius eſſe fertur, quanta animi cum amaritudine aſpiciant parentes, vel ægrotare, vel mortem obire, quod frequenter admodum fit, ſatis exiſtimo etiam te intelligere. Quàm verò gravem & anxiam credis eſſe eorum vel parturitionem, vel educationem, vel inſtitutionem? Quoties pro eis bonos parentes

gemere, ſuſpirare, dolere, torqueri? Quanta etiam putas perturbatione affici, dum quos progenuerunt, immenſaque adeò cura aluerunt, vel parum ſibi audientes, vel rebelles ac inteſtos, poſtea habere contingat, quæ dolenter eos ferre arbitraris, dum inſani & vecordes ſunt, dum hebetis & craſſi ingenii, dum effœminati & molles, dum dilapidant & evertunt patrimonia, dum nullo bono operi & ſtudio intendunt, dum per præcipitia vitiorum omnium vitam ducunt ſuam? Quid de uxoribus loquar, quas dos tumidas, genus inſolentes, forma ſuſpectas, deformitas reddit inviſas? Quarum lingua nihil perniciosius, quarum audacia nihil prodigioſius, quarum improbitate nihil execrabilius. Quæ jurgiis ſemper & contentionibus obtundunt viros, quæ ſemper conqueruntur, ſemper exprobrant, ſemper inſidiantur. Quibus quum deſint cætera, nunquam tamen lachrymæ, gemitus, & ſuſpiria: quæ cæca ſua, qua tantum ardent ornamentorum ambitione exhauriunt opes, labefactant domos, cogunt maritos in malos quæſtus, in dira ſcelera. Non refero turpiſſima adulteria, quibus nec punitur minus, nec peccatur magis quicquam, ea quanto dolore afficiant bonos conjuges, nemo ſatis unquam, meo judicio, enarrare poſſet, ſed magnum doloris argumentum præſtant, & graviſſimas cædes, & ingentia, quæ ſæpè propter corruptas uxores, bella exarſerunt. *Pal.* Hoc plus, quàm vellem, ſcio: nam arduum illud, quod ego vidi, Græcorum & Trojanorum bellum propter Helenæ raptum, in eam excrevit rabiem, quam nulla mundi regio ignoravit. *Cha.* Quæ toti mundo manifeſta ſunt, ea tantùm noſti Palinure, at ſi ſingula, quorum nihil me latet, intelligeres, adducereris in tantum ſtuporem, ut ſtupeſcens, etiam præ miſeratione conjugalem vitam lachrymares. *Pal.* Hui quid narras? *Cha.* Narro quæ quotidie video, & pertracto. *Pal.* Ergo connubia putas polluta & coinquinata? *Cha.* Minimè, id nunquam dixerim. *Pal.* Atqui multas memini me vidiſſe ea præditas honeſtate, ea religione ac vitæ integritate, ut divinum quiddam magis quàm humanum redolere viderentur. *Cha.* Et multas utique ejuſcemodi eſſe confiteor, ſed eas quidem, quæ optimis honeſtiſſimiſque ortæ parentibus, ebiberunt à primis annis ſobrios & caſtos mores: quæ ſanctis parentum ſuorum exemplis educatæ vitam inſtituerunt, peccare caſtigatæ, ſapienter ad manſuetudinem edoctæ, ad pietatem, ad fidem, ad divinum cultum, ad rectum compoſitumque regimen rei familiaris. Quæ ſe à thiaſis, ſaltibus, jocis: quæ ſe à ſpectaculis, ab immodeſtiore cultu, ab licentiore colloquio abdicarunt. Cæterùm quæ contra ſanctitatem, quæ malis inſtitutis, perverſiſque parentum exemplis imbutæ, molliter vixerint, aſſuefactæ deliciis, atque turpi ocio, quæ nihil niſi ſaltare, canere, fides pulſare didicerunt, quæ præterea oculis ſuis auxerunt matrum præſertim obſcœnitates & immunditias. Haſce qua fide & integritate eſſe putas erga maritos? Illabuntur ſiquidem tanquam venena tenellis mentibus parentum exempla, inde rarior etiam, quàm reris, eſt

hymenalis honestus: quò qui eas vel emendatis instituant moribus, vel sancto invitent exemplo, parentes simul rariores habeantur. Prodeunt postea in publicum quæque etiam procaciores, aperta fronte, directo gressu, quasi pudicitiam ipsæ consecrasse videantur. Et quæ secretum intra cubile probra gesserunt, cùm vestem induerint, illa contexisse atque occultasse existimant. Vosque ea, vanum vulgus, ita ut cernitis, vera ducentes esse arbitramini. At ego nihil quam quod res habet de eis judico, nuda enim hîc omnia atque aperta sunt. Non veste hîc teguntur maculæ, non pallio obnubuntur scelera, exertos omnes ac nudatos, rerumque omnium vacuos prorsus huc ingredi oportet. Quicquid in vita malè tentatum maleque actum est, hîc fronte coram ipsa demum gestatur, dispoliatur, ostentatur. Quare non mirum tibi videatur, si quorumcunque nota habeo crimina, qui quorumcunque etiam nudas, ita ut prædixi, transveho umbras. Quàm proinde ingentem video earum turbam, quæ cum impudicitiam longè apertam ostendant suam, pudicissimæ tamen in vita habeantur. Quantas secum in maritos fraudes gerunt, quot simulationes, quot proditiones, quantam hyphocrisim, quot aliorum obscœnos amores, quot pollutiones, quot supposititios partus, quot mentitas enutritiones, quot alieni seminis susceptas messes. At, quod ridiculum magis est, lugent postea ignari mariti hasce sibi extinctas uxores. Laudant inter cœtus & prædicant, quasi pudicitiæ principes. Statuunt mausolea, plurimi quoque epigrammata condi, orationes scribi, & pronunciari curant in laudem ac memoriam castitatis fideique earum sempiternam. An hæc tristia & amara esse censes, Palinure? Et an comparationem ullam habere putas, cum his nautarum, quæ ea severitate & acrimonia recensuisti, ut cætera læta, fausta, deliciarumque plena (si tibi fides daretur) existimanda essent. *Pal.* Haud equidem tanta in civitatibus privatisque domibus, quanta modò enumeratti mala regnare credidissem. *Cha.* Ita proficit inexpertos sermonem aliquando inire cum his qui multarum rerum usum atque experientiam habent. *Pal.* Ita fit. *Cha.* Quid si animadvertas labores quos præferunt nautæ, corpori magis quàm animo infensos ire, concedes amplius etiam sententiam meam. Nam hujusmodi res duræ assiduo quodam usu & assuefactione mitiores fiunt, & quodammodo domantur, quas verò ego memoravi, cùm animum magis affligunt, non ita usus & assuefactio mitigare atque edomare potest. *Pal.* Consentio tibi jam, gaudeoque in eam lucem te illustrante perveniſſe, ut intelligam tam magnam aliorum & majorem etiam, quàm nautarum miseriam. Sed illud non possum intelligere, quin principes saltem ac magni viri, non dicam, nautis, sed cæteris insuper quibuscunque mortalibus beatiores sint. *Cha.* Cur? *Pal.* Quoniam omnibus abundent atque affluant bonis. *Cha* Quibus? *Pal.* Honore, gloria, opibus, deliciis, amicis, potentatu, imperio. *Cha.* Hisce? *Pal.* Hisce & multò pluribus. *Cha.* Erras. *Pal.* Errorem hunc optassem in vita mihi. *Cha.* Deliras. *Pal.* Maluissem ita delirare, quàm tua cum sententia sapere.

pere. *Cha.* Quid, si nihil illis miserius? *Pal.* Quid, si nihil beatius? *Cha.* Haud unquam hoc mihi demonstrabis. *Pal.* Non tibi ii beati videntur, qui quicquid ad explendas voluptates optari potest, assequuntur? quibus convivandi, cubandi, ungendi, lavandi, ludendi, venandi, aucupandi, ad omnem nitorem atque satietatem semper facultas sit? Quibus quotquot velint concubitus fœminarum, quotquot velint arva, equi, canes: quibus tot sunt servi, tot exculta palatia, tot munitæ arces, oppida? Qui tantum possideant auri, gemmarum, vestium, suppellectilis? Quibus audiant omnes, adsurgant, inclinent? Quos populi vereantur, timeant, laudent, decantent? Qui leges dicant, mandent, exerceant, proscribant, puniant, extollant amicos, vindicent inimicos, trucident rebelles? *Cha.* Non est tam magna, ut existimas Palinure, eorum beatitudo. Non parit certè fastidium tanta bonorum continuatio, tantaque affluentia: neque sapit tantū, quæ non aliquando intermittitur voluptas. Præterea quomodo eos tu beatos judicare potes, qui tantis opibus atque deliciis suis nunquā fruuntur cum jucunditate, nunquam cum gaudio? Qui in tanta rerum copia nunquam exhilarent se, nunquam relevent animum, nunquam exultent? Qui tanta licet bonorum ubertate redundantes, tristitia tamen semper obducantur, sollicitudine premantur, anxietate torqueantur? Non tibi multò optabilior videtur privatorum conditio, quorum & vita securior, & voluptates etiam, si mentem intendes, majores sunt? Quos summa semper condit hilaritas, mulcet festivitas, explet alacritas? Quantam putas afferre delectationem communis, quæ cum uxoribus & filiis vita exigitur. Dum cubant tutè, vescuntur lætè, jocantur modestè? Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se & æqualium parem vitam, domesticum usum, frequentem conventum? Quid eorum amore suavius, confabulatione gratius, curis melius atque commodius? Quantum credis lætitiæ & exultationis habeant eorum convivia, ludi, cantus, solationes? quantum dilatent animos & permulceant? quantum emanet mellis, cujus nec stillam principum aliquis degustavit? *Pal.* Haud intelligo Charon, hanc quam refers, regum tristitiam atque anxietatem, qui inter risus tantùm, blanditias, jocosque versentur, quibus semper psallatur, canatur, plaudatur: & quicquid ad transigendam hilarem vitam excogitari potest, exhibeatur. *Cha.* Etiam ut video judicas Palinure, quæ oculis tantum patent, quo errore decepti mortales, plurimùm seduci solent: sed quod certum afferre possunt judicium, exteriora corporis, quæ velamenta quædam magis sunt veritatis? Aut quid certi promittere & ostentare potest frons hominum, quæ plures quàm Proteus species mentiri, atque in plures mutare queat? Considerandæ sunt secretæ animi fibræ: perscrutandæ sunt interiores mentis latebræ: quas si pervidere ita ut frontem, posses, proh dolor quantam ibi malorum turbam: quantam formidinum atque strepitationum aciem introspiceres? quot angores, sollicitudines, suspiciones? quot pestilentes morbos & perturbationes?

quanta aperirentur ulcera, quot plagæ & cædes, quot insidiæ, quot enses, & telorum infinita genera, quæ nec somnos eorum quietos, nec cibos placidos, nec opulentiam dulcem, nec imperium jucundum, nec delicias jocosque lætos esse permittant. *Pal.* Nesciebam adhuc hæc eorum qui dominantur mala, sed cur illis contingant tanta, non capio. *Chr.* Contingunt tanta propter graves inimicitias acerbaque odia, quæ continuè cum finitimis civitatibus, cum subditis sibi populis, cum sibimetipsis etiam gerunt: quo fit ut ingravescentibus odiis, increscentibusque injuriis, quibus quotidie afficiunt quemque, necesse sit illos torqueri & affligi graviter, confidere nemini, suspicari omnia possunt, extimere muscas etiam (ut ajunt) volantes, gaudere & lætari nunquam, tristitia & mœrore detineri semper. *Pal.* Adducis me facilè, ut credam, suspectas eos habere finitimas civitates, cum quibus & infensa odia confiteor, propter continua, quæ exercentur bella, & dominandi libidinem, qua *plurimum incenduntur.* Cum suis verò quibus imperant *populis, nihil accipere* possum, nisi amatorem & dulcissimam pacem? *Porrò si cum finitimis* sint inimicitiæ: si oriantur bella, ac demum etiam augentur imperia, subducuntur oppida, profligantur acies, spoliantur & captivantur hostes, populationes magnæ fiunt, trophæis decoratur patria, victoriis celebratur, triumphis extollitur. Ob quæ & principum gloria, & urbium ornatus, & inimicorum timor, & populorum inter se lætitia, atque erga principes fides & amor crescit. *Chr.* At tantùm narras quæ prospera sunt & læta, ac quæ frequentibus accidunt adversa & tristia prætermittis, quasi semper eos putes debellare hostes, potiri victoria, triumphis exultare, nunquam verò vinci, prosterni, agros suos populari, bona sua diripi, & è *suis se* oppidis dejici, sed majora hæc prætereamus, de minoribus tantùm dicatur. Quippe si conferas quas strages suorum & cædes sustinent, comperies longè majore damno quàm lucro partas eorum victorias constare, discussaque ratione decessisse plus illis quàm accessisse. His adjicias ut populorum etiam suorum odia, nedum finitimorum intelligas, quòd ad inferenda bella, & persequendos hostes opus illis est ingenti & munito exercitu, multo navigio, longa armorum & machinarum præparatione, quæ quum magno & inæstimabili constent sumptu, nec proprii suppeditent reditus, necesse est novis vectigalibus vexare populos, novas inducere præstationes, novas angarias, augere tributa, multiplicare onera, exhaurire æs omnium, eradi marsupia, imò viscera pauperum, parvos atque magnos diripere, spoliare, conculcare. Inde fit, ut quum invisos manifestè se cunctis intelligant, suspectum tum sibi incipiant habere quemque: nullius fidei, nullius amicitiæ credere, conjectari omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessimum malefactorum conscientia, ut quos injuria affecit, nunquam revocari in amicitiam, nunquam mitigari & ad veniam moveri posse putet: proinde magis insurgitur, graviores itur in injurias, hunc proscribunt, illum carcere includunt,

dunt, quorundam patrimonia publicant, alios jugulari aut ſtrangulari jubent, voluntate pro ratione utuntur: eorum quoque quos tantis læſerunt malis cognatos, affines, amicos, ſocios, ſervos, quaſi fidei ſuæ diffidentes perſequuntur. Tum cæteri qui chariores etiam videbantur, exempla aliorum proponunt ſibi, acuuntque ipſi non minùs odia. Nam non minùs rebus ſuis ac ſaluti ſuæ timent. Ita pedetentim civitas omnis indignatur, obmurmurat, rapitur ira, odiis incenditur, coquit novas cogitationes, nova concilia molitur. Mox eò deveniunt, ut hæc intelligentes videant, quantæ ruinæ quantoque præcipitio ſubjaceant, quàm tenuiſſimo quaſi quodam filo pendeant imperia ſua. Tunc cernas eos pallere, triſtari, conſumi, expavere omnia, torqueri ſcelerum ſuorum conſcientia, quæ prima eſt pœnarum omnium, timere hoſtium inſidias, civium conſpirationes, domeſticorum proditiones, oppreſſorum vindictas. Tunc ſecurum nihil exiſtimare, niſi quòd viac ferro teneantur. Propterea non credunt ſe tutò cuiquam, non miniſtris, non neceſſariis, non germanis, quorum majorum etiam quàm aliorum authoritatem magis formidant, arcent ſe ab aſpectu & præſentia omnium, cingunt ſe foſſis & aggeribus, claudunt ſe arcibus, quaſi ad perpetuos damnati carceres, cuſtodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis ut obſidere eos putes, circumvallantur. Nihil illis dulce, nihil apertum, nihil jucundum: dormiunt cum magna inquietudine, cum majore etiam vigilant. Terret illos conventus hominum, angit ſolitudo, timent colloquia, timent ſalutationes, timent dona, ſuſpecti illis aditus, ſuſpectæ ſellæ ſuſpecti cibus & potus: qui nec etiam niſi præguſtati ſumuntur, ſuſpecti pellicum & item uxorum thori. Quibus mirum eſt, cur ſine cujuſquam præguſtatione congrediantur: ipſos verò, quorum ſe cuſtodiæ commiſerunt non minùs extimeſcunt, quibus quum carere nequeant ob tutelam ſuam, eo magis augetur eorum timor & miſeria, quo armatos pro firmiore illos præſidio eſſe neceſſe ſit. Quare alienigenas & barbaros homines, atque abjectiſſimos quoſque ſibi deligunt, eoſque frequentiùs comitantur, dejiciunt ſæpius ac exterminant, quò ſaluti ſuæ (& ſi non alia, at ſaltem hac via) conſulere poſſint. Quid fœdius & ignavius dici queat, quàm hominibus immanibus, flagitioſis ſe committere: ſuos verò, prudentes, ſobrios, juſtos ſpernere atque devitare. Quanta iſta tyrannorum felicitas, quos continuus & ingens ſemper angore afficit metus, quo non modò animi graviter excruciantur, ſed cuncta inſuper dulcia mundi dona fugantur & diſſipantur. Quantæ iſtæ eorum deliciæ, quanta gaudia: qui tranquillitatem nunquam & pacem ſibi, ne dicam populis ſuis, aut hoſtibus conceſſerunt, expertes omnino tam ſanctiſſimi atque omnium dulciſſimi boni. Quænam ubertas iſta bonorum, quæ diſtracti aliunde, neque ſciant, neque viſant, neque pertractent, neque guſtent unquam. Quanta iſta imperii bona? quæ quum ipſi videre & attrectare non poſſunt, committant neceſſe eſt aliorum curæ & gubernationi, ignari rerum ſuarum, neſcii omnium fermè, quæ ſub

ſe geruntur, fraudati quotidie & decepti, ab his præſertim, quos præ cæteris auxerunt: quibus tamen quum ſe credant, quot innocentium criminationes, quot facinoroſorum falſas commendationes audiunt, quoties eorum fidem ſequuti, bonos pro malis, malos pro bonis ducunt, atque hos beneficiis, illos pœnis afficiunt? Quodque gravius eſt, quoties ipſis etiam videntibus, hi quos tantum extulerunt, pro ſententia ſua in foro quoſque lædunt, concutiunt, opprimunt, atque dilaniant. Quid mirum, ſi exardeſcunt poſtea populorum odia, ſi labefactatur poſtea eorum ſtatus atque deſolatur? quanta iſta, quamque optanda imperia, cum quibus & ſervitutem peſſimam degant, ſubjecti tantis perturbationibus, tantis inſidiis, ſubjecti ipſis etiam, quos ſib ſubjecerunt: conſtricti quaſi quibuſdam regni compedibus: clauſi intra arces, quaſi magni alicujus criminis rei: coarctati inſtar ferarum excluſi ab omni, quæ foris capitur recreatione, privati libertate, quod eſt tam dulce & omnibus optabile bonum, non hominibus modò, ſed cæteris inſuper quibuſcunque animantibus: cujus *privatione*, *quid* eſt quod triſtius aut infelicius contingere poſſit? *Pal.* *Non credis* Charon bonos aliquos mitiſque & moderatæ naturæ Tyrannos eſſe? *Cha.* Imò multos credo, ſed tanta eſt dominandi libido, tantus ardor, tanta neſcio quæ peſtis ingenita, ut quos ſemel invaſerit, ſint ſumma quanvis bonitate præſtantes, adeò illiciat eos, illicienſque depravet, ut vita potiùs quàm imperio, quod jam occupaverunt, carere poſſint, vel ad conſervandum, vel ad amplificandum contendunt unguibus dentibuſque: ac propterea nemo eſt tam bonus tyrannus, cui conſervationis, amplificationiſque ſuæ gratia multis non magnas inferre injurias, atque ob eas illatas non plurimum timere, plurimas ut pati anxietates contingat. *Pal.* Miror cur tantis in malis, quæ planè ita, ut narraſti, vera eſſe puto, appetant tantopere mortales imperium, niſi id fortaſſe faciunt cupidine honoris & gloriæ. Quid nimirum tam præſtans atque excellens bonum, tolerabiliores reddit tantas quas modò expoſuiſti miſerias. Dulce quippe eſt mandare aliis, præferri omnibus, eminere, præcellere, venerari, timeri, ſuppliciter exorari, aſſurgi ſibi, via decedi, inclinari cervicem, flecti genua, audire laudes ſuas, & rerum bene geſtarum decantationes. Quæ quum & divina numina plurimum capiant, facilè intelligi poteſt, quantum & his quoque mortalium mentes capiantur. *Cha.* Quæ tantum capere poteſt Tyrannos ullius honoris aut gloriæ exhibitio, qui ſe certò inviſos omnibus eſſe ſciunt. A quibus ſi laudentur, ſi audiantur, ſi ſibi aſſurgatur atque incurvetur, intelligunt palàm vel aſſentationis, vel timoris cauſſa id fieri. Quare non eſt ita dulcis, ut putas, hujuſmodi honoris & gloriæ exterſio magis quàm exhibitio. At verò dulcior is eſt, qui in privatos homines ab amicis & benevolis honor exhibetur, propter aliquod eorum egregium facinus, aut excellentem virtutem. Vera iſta gloria, verus iſte honor, ac dignus quidem, quo & divina numina capiantur. *Pal.* Nullam ergo video cauſſam, cur tantopere imperia deſi-

de-

derentur, desiderataque conserventur: nisi quòd habendi cupido, qua tantum trahitur humanum genus, in his maximè expletur. Quò enim quisque plus auri, agrorum, ædificiorum, oppidorum, acquirere possit, nullo parcit labori, quantumvis magno & intolerabili. Neque ullus tam amarus labor, quin propter quæstum & majorem rerum cumulationem dulcescat. Ita quum tyranni super omnes plus possideant, super omnes & beatiores videntur, licet cætera eis tristia sint atque peracerba. *Cha.* Neque istud quidem affert ullam beatitudinem, nam in primis non efficit divitem major abundantia, sed minor cupiditas. Qui enim parvo contentus est, id tantùm cupit, quod necessitati vitæ sufficiat: Is abundè est locuples, propter honestum: quod facilius implere potest desiderium, quod quum & impleverit, liberatus est ab omni, qua alii rapiuntur, habendi anxietate. Qui verò, quantum libet, dives plura concupiscit, pluribus indiget, quia perseverante acquirendi insatietate efficitur minus voti compos. Quo enim magis crescit multarum rerum possessio, magis etiam cupiditas, neque finem unquam habet vorago illa cupiditatis. Deinde non est judicandus quisque, vel locuples multitudine, vel pauper paucitate divitiarum: sed vel rerum magis implemento vel necessitate. Nam si multitudinem excedunt sumptus, quomodo potest is credi dives, qui minùs habet, quàm necesse esset: quare quum necessitatem sæpius magnam patiantur, qui tantam imperii molem administrant, indigentiores etiam putandi sunt privatis hominibus: quibus licèt tenues sint opes, at necessitatibus saltem suis vel pares, vel superiores. Taceamus graves, quas quotidie expiationes vel rapinas perferunt à quæstoribus suis, & ab his maximè, quorum fidei magis credunt: qui, quo majora etiam nacti sunt imperia, eo majora utique furta, majoremque proinde rerum suarum diminutionem patiuntur, à quibus privatos saltem homines liberos esse constat. Qui & diligentius patrimonia sua ipsi per se curare, & attentius omnia intueri possunt. Dicamus verò curas & labores, quos in administrandis tantis opibus, gubernandoque tanto potentatu tolerare eos oportet, quorum fortiores quàm Herculis humeros necesse est ad sustentandam tantam molem: plures etiam quàm Argi oculos ad tantam rerum varietatem pervidendam atque distribuendam, plura quoque quàm Iani aut Vertumni capita, ad intelligenda examinandaque tot ac tanta, cùm hostium tum populorum suorum, quæ illis negotia deferuntur. Quæ tanti animi vis, quæ non debilitetur? quæ tanta soliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta promptitudo, quæ non remittatur? Cujus est tanta valetudo, tantum robur, qui se tam vasto curarum ponderi parum audeat polliceri? Cujus est adeò æquabilis & moderatus animus, adeò perseverans? quin tam multis tamque continuis laboribus non defatigari, non quassari, nunquam quoque confringi possit? Omittamus mortales: de nobis tantùm, qui hæc ultima loca colimus, loquamur. Verùm putas, Palinure, beatiorem esse vel me, qui pauperrimus

rimus ſum omnium, qui nihil præter hanc, quam cernis, puſillam lintrem poſſideo: vel Plutonem tam lati, tamque immenſi regni tyrannum: intelligo, etſi taceas, quale de hoc ſis judicium prolaturus, crede mihi, minimè meum cum ſuo ſtatu commutarem. *Pal.* Quare? *Cha.* Quia lætus ago, & ſumma cum quiete. Non ullius rei ullam gero, niſi transvehendi haſce huc deſcendentes animas, & conſervandi incolumem hunc faſelum meum, ſolicitudinem. In qua dicam tibi quicquid eſt, quod me gravet. Quum enim propter vetuſtatem fatiſcat aliquando rimis, curare me oportet, ut reſtituatur integritati ſuæ. Quare eum conſuo ſæpius, & obſtruo, ſi quid rimarum eſt: hæc omnis mea cura eſt, hic omnis labor. At Pluto, cum tantis divitiis ſuis, ac regno tanto nunquam lætatur, nunquam quieſcit, tot curis carpitur, quot repletur hic umbris locus, implicatum ſemper habet ubique animum: hinc fertur, illinc rapitur, omnibus intentus locis, omnibus occupatus miniſtris, huic mandat, illum terret, alios acciri jubet, metum illi omnia incutiunt: *nunc* terræ hiatus, nunc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas Phœbi, ne ulla ex parte irradiet regno ſuo. Sæpe & fulmen magni fratris, ne penetret averna atque labefactet: *quoties* vidi ego illum, dum rebus ſuis timet, injectum ſummo curru peragrare omnem hanc regionem, luſtrare fines, ſcrutari omnia diligenter, aſcendere etiam in ſuperum orbem, circuire terras, perveſtigare quodcunque periculum perferre poſſet, nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: quæ cum multis in locis, at maximè ea ſolet efficere in terris Siciliæ, quæ magis etiam eum terrent, propter magnas reluctationes Typhœi gigantis, quibus totam conquaſſat illam patriam. Nam poſtquam ipſe auſus fuit bella inferre cœlo, injecére ſuperi ejus corpori Trinacriam, ſub qua ab omnibus undique *montibus* preſſus & gravatus, conatur ſæpe ſe attollere, impoſitaque ſibi rejicere. Proindeque magnos concitat motus, ac tantos quidem, ut hæc loca noſtra concutiat graviter, & tremefaciat. Cogita nunc quàm læta & optanda ſit ſors hujus inferni tyranni, cujus tot dividitur animus curis, tot propellitur tumultuationibus, quem tot oporteat præcavere pericula, tot diſpenſare miniſteria, omnia perceníere, omnia corrigere, omnia vel ipſe gubernare, vel aliis gubernanda committere. Attende rogo, & vel ex hoc uno collige ejus felicitatem. Nam ſi me deficere contingeret, huic navicularío miniſterio, quod ita neceſſarium eſt, ut vides, neceſſe eſſet eum vices meas ſubire: ne alioquin deficiente portitore, regno ſuo malè ſuccederet. *Pal.* Hoc profectò non modò verum eſſe video, ſed manibus etiam ipſis (ut ajunt) tango. Nam ea nocte, quâ aliàs ſomno gravatus è puppi in mare excuſſus fui, id continuo ſenſit Æneas meus, qui errantem ſine magiſtro navem intelligens, gubernavit eam tota ipſa nocte, non indignatus, quòd quæ ſceptrum geſtare ſolebant, remum etiam manus attrectarent. *Cha.* De magno ejus germano nihil loquor: non me latet, quantos & ille labores ac curas ſuſtinet: ſed id præcipuè ſcio,

quam

quum temeritate Phaëtontis totus penè orbis conflagrasset: quantum tunc regno suo timuit, quantum tota cœli mœnia circuit, & ne quid labefactatum viribus ignis corrueret, exploravit. Prætereo tertium fratrem, moderatorem undarum, cujus plurimæ etiam ac maximæ curæ non facilè explicari possent, sed præsertim quæ sub illa quoque Phaëtontea conflagratione ad summum penè usque exitium eum toto regno suo eum affecerunt. *Pal.* De hoc possum, quod oculis meis vidi, afferre testimonium: vidi equidem tempore illius, quem suprà retuli, horrendæ apud Siciliam tempestatis commotum graviter Neptunum, & ex alto prospicientem vocasse ad se Eurum & Zephyrum, increpatis acriter eis pro tanta suscitata tempestate, placasse ocyus omnia atque tranquilla reddidisse. Quod argumentum præstat mihi evidens, plurimarum, ut inquis, ac maximarum, quòd omnia in latissimo imperio suo paria sint, curarum suarum. *Cha.* Dic oro Palinure, putas-ne jam beatam esse tyrannorum vitam? *Pal.* Minimè. *Cha.* Optares-ne vivens eorum sortem? *Pal.* Vt quid optarem, in quo nihil omnino optandum esse manifestè intelligo? *Cha.* Ergo certo eos arbitraris miseros? *Pal.* Non miseros modò, sed omnium etiam miserrimos. *Cha.* Mirum quòd modò eos tanta frui beatitudine prædicabas. *Pal.* Quid mirum, si cæcus laudet tenebras, quas postea luci restitutus damnet? *Cha.* Vis ut & alia eorum mala tibi referam? *Pal.* Restant item alia? *Cha.* Et alia & graviora. *Pal.* Quid audio graviora? haud unquam istud credam, posse his, quæ modò dixisti, gravius aliquid addi. *Cha.* Credes, quum audieris. *Pal.* Dic ergo. *Cha.* Vides ut appropinquamus jam ripæ, non possum longiora tecum jam facere verba. *Pal.* Rogo te mi Charon, ne fallas avidissimam expectationem meam. *Cha.* An cæterarum umbrarum quas in littore reliqui avidissimam etiam expectationem vis ut fallam? *Pal.* Non diu moraberis, perge ô mi Charon. *Cha.* Imò diutius, quàm soleo, demoratus sum: sed lentus etiam navigavi propter te, cujus fabulatione delectabar. *Pal.* Age ergo, ut facis, lentiorem protrahe navigationem, ut quæ reliqua sunt dicenda, prosequi possis. *Cha.* Ea tandem tanta est tibi audiendi cupiditas? *Pal.* Tanta. *Cha.* Morem tibi geram: qua in re illud te scire velim, quod plurimum miseram reddit mortalium vitam, instabilitas scilicet, & ruina rerum. Nam certum nihil & permanens in vita quisque sibi polliceri queat. Quomodo is beatus censebitur, cujus summam quantumvis & plenam beatitudinem minima omnis disturbatio violare & auferre potest? Sanè quum omnia apud mortales infirma atque mutabilia sint: nulla tamen infirmior sors est, atque mutabilior quàm tyrannorum, quorum etiam quum major sit exaltatio, & sublimata magis status altitudo, magis est proinde (quum mutari eos contingit) casus & ruina. Inde tantæ tyrannorum proditiones, eversiones, trucidationes, ut nemo eorum fere unquam evaserit, qui non vel regno depulsus, vel veneno necatus, vel cruenta aliqua & pessima morte cæsus

vel

vel peremptus ſit. Quis talem eorum vitam optabit qui pro modici temporis felicitate (ſi tamen illa felicitas appellanda ſit) tam triſti poſtea, tamque amaro fine conſumatur? Horret animus dicere, nam ne credas iis tantùm mortales ſubjectos malis eſſe, ſenſimus & horum magnam partem aliquando nos inferi, licet tam valida nobis & munita ſit civitas tam firma & præpotens, atque omnibus undique præſidiis circunſepta. Non poſſum ſine dolore meminiſſe illius diei, qua Hercules heros ille fortiſſimus hæc regna penetravit, perfregit fores, invaſit regem, exterruit reginam, quam & antè ſocii ejus rapere adorti erant, abſtraxit Cerberum, vinctumque eum catena, tum magna vi in orbem duxit, concuſſit loca omnia, trepidare omnes umbras atque ipſos judices fecit: me quoque non modicum læſit, quem erepta cymbæ conto hoc meo percuſſit, impulſumque graviter in mediam paludem exturbavit: timui equidem tunc deſolatum ira baratrum totum. Credidi tunc ſupremum Plutoni finem adveniſſe regni ſui: neque minùs illum cum conjuge in prædam duci ad ſuperos, quàm tartareum canem: ſed paulo humaniùs cum eo actum eſt, quàm opinabar. Nam tandem ſibi ac regno ſuo bene conſultum eſt, neque tamen ita conſultum eſt, quin tricipiti cuſtode ſuo, quī tam perneceſſarius erat, ſpoliaretur. Quòd ſi opinionē meam, quæ communis erat, fata coæquaſſent: tunc cernere fuiſſet, utrum beatior vel meus vel Plutonis, tanti regis ſtatus eſſet. Ego quidem nihil ambigo, privatus fuiſſem hac navicula: hoc enim habeo tantùm, quod adimi mihi poſſit, privatus etiam fuiſſem rege meo: ſed quotquot alios voluiſſem reges, proculdubio inveniſſem, qui miniſterio meo indigentes, ſervitium meum perlibenter ſibi delegiſſent: & fortaſſe hoc lucri feciſſem, quòd pro vetuſta & attrita, qualem hanc intueris, novam mihi & magis ſolidam lembum acquiſiſſem. At Pluto quantas opes, quantos honores, quantum regnum amiſiſſet? quantam in egeſtatem, quantam in calamitatem decidiſſet? Qui neque par aliud regnum, uti parem ego, vel meliorem navim: neque parem alium famulum, uti parem ego, vel meliorem dominum inveniſſet. Excedo jam modum dicendi: ſed ſi tempus ſineret, narrarem & quibus olim curis vexatus, quantoque timore percuſſus propter bella Gigantum fuit ſummus Olympi rector. Cujus narratio majorem etiam augeret eorum, quæ ſupra dixi, malorum confirmationem. *Pal.* Haud opus eſt exemplis mihi. Nam nemo mortalium fuit, qui majora quàm ego unquam viderit eorum malorum exempla. Quid enim extitit his temporibus Trojano rege majus, quid opibus ſuis cumulatius? Quid operibus munitius & pulchrius, & quid demum exitu tantorum bonorum triſtius, quid crudelius, quid flebilius? Vidit infelix pater tam arduum & longum bellum, tot cruentas mortes natorum ſuorum. Vidit everſam ferditus & incenſam urbem. Vidit latrantem conjugem, captivatas nurus & filias, populationem tantarum divitiarum: ipſe quoque, quod ultimum reſtabat illi ſenectutis ſuæ ſolatium, Pyrrhi enſe confoſſus, & crudeliſſima morte conſumptus eſt. *Chs.* Quis meliùs me

hæc

hæc novit, qui cunctos hac scapha transvexi. A quibus & omnem calamitatem suam certatim perdidici. Notus est abundè mihi Priamus, cujus cognito acerbo casu, non potui non dolere. Notus est Troilus, noti Hector & Deiphobus, nota est cætera tot filiorum ac nepotum turba: noti innumerabiles, qui illo bello perierunt, Trojani pariter & Graii duces. Nota est infinita, quæ tunc occidit, populorum manus. Nullo memini tempore longiorem interfectorum multitudinem huc descendisse, quàm illo, quo ita lassatus fui, ut præ multitudine omnibus transvehendis minimè hæc cymba sufficeret planè. Quid opus est tibi monitore, ad aperiendas eorum miserias, quas tu subjectas oculis tuis habuisti? Quòd si pro angustia temporis liceret (jam enim video propiùs nos applicare ripæ) narrarem & millia aliorum tyrannorum, ex quibus crescceret etiam magis tibi opinio eorum calamitatis. Nam illud possum, quod certo scio, tibi verum confirmare, nullum ferè me vidisse unquam tyrannorum huc descendentium (descendunt porro omnes) qui non vel alicujus veneni infectionem, vel magnas ulcerum cicatrices, & sanguinolentæ alicujus mortis horrida signa præ se ferret. Ita mirum est videre tot ac tantos necatos, confossos, cruentatos, trucidatos. *Pal.* Quis nunc se tantis in malis tyrannum unquam esse optabit? quis imperia assequi quæret, quæ jam certiùs certo cognosco, magis fugienda etiam, quàm Medusæum caput. *Cha.* Audisti quibus apud superos tyranni malis torquentur: sed si intelligeres quæ hîc apud inferos graviora etiam illis parantur, perhorrescceres & longè magis eorum sortem. *Pal.* Ergò & alia hîc tyrannis parantur. *Cha.* Credis Palinure, scelera quæ patrant mortales hîc aliquando impunita esse? *Pal.* Hoc modò animadvertebam. *Cha.* Animadvertendum est igitur tibi quodcunque in vita peccatur, pari demum post mortem & respondente peccatis pœna puniri. Nam ut capias quod dico: si tu Palinure, artem tuam navicularíam vivens malè exercueris: si in dominum tuum mali quicquam vel cogitaveris vel commiseris: si inaudiens dicto suo extiteris, invenies hîc tibi præparatas his quæ deliqueris, similes pœnas. *Pal.* Nihil profectò Charon, scio, quod malè egerim vel in dominum meum peccaverim, nisi somnolentam illam dormitationem meam, qua negligentiùs certè, quàm debeam, me gessi. Nam magno in periculo navim simul & dominum, quem vehebat, meum reliqui, nisi vigilantior ipse & cautior meliùs sibi consuluisset: sed pœnarum satis tum ob hoc crassum peccatum meum etiam in vita recepi. *Cha.* Recipies etiam in morte. Ibis enim quum è navi te dimisero, ad severos judices nostros, qui examinant & censent delicta omnium. Ducent quoque te in examinationem, scrutabunturque crimina tua. Videor verò videre, quali te judicabunt pœnæ subjiciendum. *Pal.* Quali? *Cha.* Parem peccato tuo tibi pœnam statuent. Nam quum somno peccaveris, æterno etiam te somno damnabunt. *Pal.* Dormiam ergo in æternum? *Cha.* Ita puto: nisi gravius sit aliud peccatum tibi.

Pal.

Pal. Sic mites habeam judices, ut non sit gravius aliud mihi. *Cha.* Nullam ergo nisi somni pœnam patieris. *Pal.* Non hæc gravis pœna mihi videtur. *Cha.* Neque asinis etiam & bobus, at magnis & excellenti aliqua virtute præditis viris gravissima existimatur. *Pal.* Quas verò, dic, pœnas perferent tyranni? *Cha.* Audis tot clamantes & lamentantes voces, tot horrificos planctus, tantum stridorem ferri, tot tractus catenarum? *Pal.* Delectabat me adeò sermocinatio tua, ut his minimè animum intenderem: sed quid audio tam triste atque horrendum, quod præ horrore pœnæ aures meæ sustinere non possunt? *Cha.* Sunt hæc quæ audis, tormenta tyrannorum. Nam quum illi in vita carcere quenquam incluserint, spoliaverint, flagellaverint, trucidaverint, in summum luctum, in summam egestatem & calamitatem deduxerint, damnati sunt etiam ab incorruptis judicibus, ad perferendas pares pœnas. Ideo teterrimis quoque carceribus inclusi, spoliati, flagellati, rotati, cæsi membratim, ac mille atrocissimis mortibus cruentati, tantos edunt, quantos audis, gemitus, tantum luctum, tot ac tantos reboatus, clamores atque ejulatus. *Pal.* Dic etiam mihi Charon, an his pœnis plectuntur, qui magni atque primarii tyrannis assistunt? *Cha.* Prorsus iisdem. Nam suasu & consilio eorum maximè committunt tyranni scelera sua. *Pal.* An & in vita illi beati? *Cha.* Non secus ac tyranni, quibus assistunt, nam iisdem quoque malis subjecti sunt, eadem enim sunt in eos populorum odia, majora etiam inter se, eædem curæ, eadem pericula: & quod miserabilius est, dejiciuntur sæpe à tyrannis suis, & vel carcere vel morte aliquando pessimè afficiuntur. *Pal.* Tanta est ergo, tamque generalis omnium calamitas. Vllam verò prorsus esse putas hominum sortem, quæ beata duci possit? *Cha.* Imò beatos aliquos non nego fuisse mortales, sed perraros tamen. *Pal.* Quos perraros? *Cha.* Qui amore virtutis & literarum contempserunt cætera mundi bona. Quin se innocuos, puros, castos, integros, incorruptos conservantes, extulerunt animum altiùs ad gustandam divinam excellentiam, humana quasi sordida & abjecta relinquentes. Nam virtus per se tam dulcis, tamque jucunda res est, ut incredibiles amatoribus suis afferat voluptates. Tam nobilis & præstans est ejus possessio, ut summa quadam ubertate ditet possessores suos. Quam qui verè est assequutus, nihil præter literarum studia dulce, nihil præter Dei cognitionem habet amabile. Quæ tantum prædulcia sibi bona stabilia perpetua, incorrupta præeligit, custodit, amplectitur. Reliqua verò mundi supremo tandem gustu amara, infirma, momentanea, corruptibiliora fœco, mendaciora hilo, inaniora hilla, jejuniora papis volantibus, fugit, comtemnit, abjicit, conculcat. Contentusque seipso, ac honestissimis suavissimisque studiis suis totum nihil mundum ducit, ruentem etiam non formidat. In his recreatur, refocillatur, lætamque jucundam agit vitam, ridet tantas hominum, tamque stultas, & retrò sibi quæsitas anxietates, tot ineptias, tot cassos labores, tot inanes cu-

curas: nemini nocet, nemini molestus est. Laudant eum omnes, prædicant, admirantur, benevolentia complectuntur, favore prosequuntur: quàm verè hic beatus est, qui conscientiæ suæ innocentia & integritate fruitur? Quod primum est & dulcius omnibus, bonus securusque sui, nullo timore angitur, nulla angustia torquetur, non timet largas (quibus caret, quasque nihili facit) divitias sibi à potentioribus eripi. Non timet à quocunque se lædi, qui nec quenquam se læsisse certò intelligat: quàm verè hic felix est, qui tot tantisque se motus curis & periculis, tantarum vacuus perturbationum, sibi semper aliisque jucundus, lætetur semper, & omnibus quotquot sunt mundi honestis, & his etiam, quæ cœlibum communes sunt, perfruatur voluptatibus: qui humanioribus sanctioribusque deditus studiis, contemnat omnia, contemnensque omnia possideat. Nam is possidere omnia videtur, non qui omnibus abundet, sed cui nihil deficiat. Porrò illi nihil deficit, qui nihil concupiscit. Concupiscens autem nihil, contemnit omnia, contemnensque ita id assequitur, quod desiderat. Desiderio verò suo frui, ea demum vera & sola beatitudo, beatorumque omnium plenitudo est. *Pal.* Hi ergo quum nihil mali egerint, pœnarum & nihil patiuntur. *Cha.* Nihil prorsus: imò propter transactam bene vitam, meritum magnum assequuntur. *Pal.* Quod? *Cha.* Vel cœli fiunt incolæ, communicantque æternùm illis cœlestibus bonis. Vel si huc descendunt, mittuntur in Elysium: qui locus est quietis ac delitiarum, ubi sedes fortunatæ, campi aperti, læti, omnium omnino pœnarum expertes. *Pal.* O si mihi ad mortales redire aliquando contingeret, inclamarem quàm magna possem voce, admonerem pro suo quemque officio & dignitate, accusarem tantam laborum frustrationem, tantam curarum vanitatem, tot corruptas opiniones perversaque judicia, sed quàm maximè increparem, qui vel magistratu quopiam magno, vel imperio cæteros antecedunt, ostenderem tanta, quæ antea ignorabam: sed te docente nunc intelligo, mala eorum gravissima, dictu horribilia: revocarem omnes à vitiis, ab inferendis injuriis: ad meliorem victum, à superflua agendarum rerum cura: incenderem desiderio virtutis, laudarem innocentiam, prædicarem frugalitatem, exhortarer cunctos ad bene, graviter, castigateque vivendum, ad se cognoscendum, ad contemnendum tot caduca, & somni cujusdam vel umbræ magis similia mundi bona, invitarem ad honestas artes, ad ingenuas exercitationes, ad studia literarum, ad spem ac contemplationem divinæ bonitatis. *Cha.* Et rectè sanè: sed vides & ripam attigisse, egredere jam. *Pal.* Et jam egressus sum. Ad judices eo, placidam opto tibi semper navigationem: salve ô Charon, & vale. *Cha.* Et ego ad reliquas umbras redeo. Placidos opto tibi semper judices: salve ô Palinure, & vale.

VIR-

VIRTVS DEA.

Interlocutores, VIRTVS. MERCVRIVS.

Mercurius.

VIrtus Dea per epistolas oravit modò, ut ad se irem. Eo ut perconter quidnam me velit, illico ad Iovem redibo. *Vir.* Salve Mercuri: ago tibi gratias, quandoquidem *tua in me* pietas atque benignitas efficit, ut non penitus despecta ab omni cœtu Deorum sim. *Mer.* Expecto quid narres: tu modò perbreves narrationes facito: nam edixit ut confestim ad se redirem Iupiter. *Vir.* Etiam-ne tecum nobis non licebit nostras ærumnas exponere? Quos igitur habebo ultores injuriarum, si non modò *apud* ipsum maximum Iovem, verùm & apud te quem semper *in fratris* locum habui, colui, observavi, condolendi *facultas negatur*? O me miseram, ad quos confugiam? Vnde auxilium petam? Me quidem, cùm ita despiciar, malo esse truncum aliquem, quàm deam. *Mer.* Tandem effare, dum præbeo operam. *Vir.* Viden, quàm sim nuda & fœda? Hoc ita ut sim, efficit fortunæ deæ impietas atque injuria. Aderam sanè ornata apud Elysios campos inter veteres illos amicos: Platonem scilicet, Socratem, Demosthenem, Ciceronem, Archimedem, Polycratem, Praxitelem, & ejusmodi viros doctos, *qui* me, dum vitam agebant, piissimè atque religiosissimè coluêre. Interea loci cùm jam non pauci salutatum ad nos advolassent, è *vestigio* fortuna dea insolens, audax, temulenta, procax, *maxima armatorum* turba consepta atque stipata, properans ad nos, *jactabunda*. En, inquit, plebeja, tu-ne majoribus diis adventantibus non ultrò cedis? dolui injuriam nobis immeritis eo pacto fieri. Ac nonnihil ira concitata, inquam, neque tu maxima Dea his verbis me plebeiam efficies, neque si majoribus cedendum est, tibi turpiter cedendum censeo. Illa verò illico in convitium sese effert adversum me. Prætereo hìc quas contumelias in me primùm dum hæc inter nos geruntur, effuderit: idcirco Plato philosophus cœpit contra nonnulla de deorum officiis disputare: Illa excandescens, apagite hinc verbosi, inquit, Non enim decet servos deorum causſam suscipere; cœperat & Cicero orator plura velle suadere, at ex turba armatorum erupit, Mercuri, Antonius præpotens latera illa sua digladiatoria ostendens, gravissimumque pugnum in os Ciceronis iniecit: hinc cæteri mei amici perculsi metu, fuga sibi propere consuluere, neque enim Polycletes poplites periculo, aut Phidias scalpro, aut Archimedes horoscopo, aut cæteri inermes adversus audacissimos armatos eosque prædis atque homicidiis suetos bello ad sese tuendos valebant, ergo me infelicissimam ab ipsis diis omnibus qui tum aderant atque hominibus de-

deſertam, pugnis ac calcibus totam confregêre, veſtes meas diripuere, in lutum proſtratam reliquere, demum abire ovantes. Ego verò ita confecta, cum primùm licuit conſcendi huc, ut I. O. M. his de rebus facerem certiorem, jam quidem mihi ut intromittat expectanti menſis elapſus eſt, dumque id ut impetrem, omnes deos exeuntes atque redeuntes precor, novas ſemper aliquas excuſationes audio. Aut enim deos ajunt vacare, ut in tempore cucurbitæ floreſcant. Aut curare ut papilionibus alæ perpulchræ pictæ adſint. Quid? igitur-ne verò aliquid ſemper habebunt negocii, quo nos excluſas teneant ac flocci pendant? Tum etiam & villicus ſuſcepit curam dudum, ne cucurbitæ ſiti pereant. Nos tamen neque diis neque hominibus cordi ſumus. Has ob res te iterum atque iterum precor, obteſtorque Mercuri, qui ſemper apud deos ipſos interprès extitiſti, & ut cauſſam hanc meam juſtiſſimam atque piiſſimam ſuſcipias. Ad te confugio, te ſupplex oro, in te omnis mea ſita eſt ſpes atque expectatio. Da quæſo, operam, ne dum à vobis excludor, ipſis quoque mortalibus ſim ludibrio. Nam erit quidem dedecus deorum ordini, ubi homunculi me tametſi infirmam deam flocci pendant. *Mer.* Audivi: doleo verùm pro vetere noſtra amicitia unum admoneo, duram nimis atque difficilem cauſſam te adverſus fortunam ſuſcepiſſe. Nàm & Iupiter ipſe, ut cæteros omittam Deos, cum & ob accepta beneficia nimium fortunæ debere ſentiat, illius vires atque potentiam veretur. Ea enim ad cœlum diis aſcenſum præſtitit: atque ubi velit, valens ſua armatorum manu ejiciet. Qua de re, ſi ſapis, inter plebeios deos ignota, quoad fortunæ odium extinctum ſit, latebis. *Vir.* Æternùm latitandum eſt, ego & nuda & deſpecta abeo.

IOANNIS GEORGII GRAEVII
Notae ad tom. II. LVCIANI.

AD EIKONES.

Pag. 9. Ἀρετῇ (sc. κεκοσμημένῃ) καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις τοῦτο ὅρος ἐστίν. Vertunt: *Virtute* (sit ornata) *temperantia, aequitate, humanitate, atque aliis, quaecunque his terminis comprehenduntur.* quam male, imo quam ridicule hunc locum verterint, quis tam tyro est, qui non videat! Quid enim ultima verba hic denotant, *quaecunque his terminis comprehenduntur?* aut, si possent hic aliquid significare, quomodo ex Graecis ista colligas aut exprimas? In editione Florentina: καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσα τούτοις ὅρος ἐστίν. Verissime. & *aliis ornamentis, quae sunt in tali* sc. foemina *perfectissima.* quae possunt in foemina omnibus numeris absoluta esse perfectissima & absolutissima. Dudum observavit magnus Casaubonus ad Athenaeum ὅρος & πέρας alicujus rei dici quod volumus intelligi summum esse. Sic πέρας φιλίας, ὅρος πενίας esse *summam amicitiam, summam paupertatem.* His potes hoc exemplum adscribere, quod non ceperunt interpretes. Mallem tamen legere, ὁπόσα τούτων ὅρος ἐστίν. & *quae alia sunt talium ornamentorum perfectissima.* Et sic Lucianum scripsisse persuasum habeo.

In eadem pagina, Καὶ τὸ γλυκίον μέλι ὅλον ἀπὸ τῆς γλώσσης ἐπὶ αὐτῆς μόλιον, ἢ ἐπὶ δὲ πυλίν χάρις οἷα ἐκείνη ὁ Ὄμηρος ἂν εἶπεν. Sic Mss. Vulgo καὶ τὸ, γλυκίον μέλι, quod tamen non damno. Statim idem codex, καὶ πρᾶως διαδυόμενον εἰς τὸν ἀνῶν, & sic legisse videtur interpres, qui bene vertit, *inque aurem blande se insinuans.* est enim διαδύεσθαι *blande & latenter subire, se insinuare.* pro quo mox ἀφδύεσθαι p. 10. καὶ ἢ κηρὸν ἐπιφορήσῃ τὰ ὦτα, καὶ ἀφὲ δὲ κηρὸν ἀφδύσεται σοι τὸ μέλος. *Quin etiam auribus cera obturatis, per ceram etiam cantus penetrabit.* διαδύομαι, quod in editis extat hic est ἀπροσδόκητον.

Pag. 11. Obscura & insulsa est versio horum verborum; ἔστιν γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συνπλεχθὲν, καλὴν τοσαύτην, καὶ πολυειδῆ ποικιλλῶν δύπτλεκτον αὐτὸ αὑτῷ ἀγωνιζόμενον, *Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere.* Haec Latina quis sanus intelligat? Quid est *more graphico.* verte totum locum: *Hoc enim perexile esset, & more pictorum factum;* (scilicet unam rem pulchram ex variis rebus compositam, uti in καλλιφωνίᾳ erat factum, nec aliter possunt pictores pulchritudinem ostendere) *Tantam pulchram, & multiformem quiddam, quod secum ipse certat* (utrum scilicet alte-

ro

ro pulchrius sit) *ex multis perficere* scilicet decrevi. Totus locus sic est interpungendus: Σκόπει δὲ καὶ τὰς ἄλλας. εἰ γὰρ μίαν ἄσπερ σὺ δὴ ὁπλῶν συνθεὶς ἐπιδείξαι διήγημα, ἦν που γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συνπλεχθὲν, καλὸν τοσοῦτο, καὶ πολυειδές τι ὂν πολλῶν λιπτελῶν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀνταμιλλώμενον. ista verba quasi in parenthesi posita sunt, ἦν γὰρ τοῦτο καὶ γραφικῶς συνπλεχθὲν. Γράφειν est, pingere, γραφεῖς pictores, γραφικῶς more pictorum. quoties in hoc ipso dialogo leguntur. Sic & Latinis scribere est *pingere*. Plin. in ep. *imagines exscribendas pingendasque*. Martialis: *scriptum testudine sigma*. hoc est pictum, sed ἀνταμιλλᾶσθαι, est certare cum adversario, & si de pluribus, dicitur inter se certare. ἀνταμιλλητὴς est aemulus, qui cum aliquo certat. Mss. hic non audio, qui pro ἀνταμιλλώμενον scribit ἀνταμειβόμενον.

Pag. 12. Ὀλύμπιος est Pericles. Diodorus Siculus. lib. 12. Τοῦτο δὲ μᾶλλον συνεπίλεγον ἀφ' ἑαυτοῦ ἀδιόπτως ἐκ λόγου. διὸ καὶ αἰτίαν ὀνομάσθη Ὀλύμπιος. Plin. xxxv, 8. *Olympiumque ab eo pictum*, sic pulcherrime hunc locum ex Mss. emendavit sagacissimus Fridericus Gronovius, cum in iis legeretur *Olympium Iovem*, in editis ineptius *Clypeumque Athenis*. Sic & Val. Max. v. 10. *Non sine caussa igitur tanti roboris animus ad Olympii cognomen ascendit*, ut erudite hunc locum restituit Christophorus Colerus, ejecto vocabulo *Iovis*. Non longe post Mss. Ἀτλαντέρας legitur in Mss. εἰ γὰρ ἴσον εἰ ἦ ἐγγὺς ἀθηναίαν ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παρὸν τῶν Ῥωμαίων δύναμις. *Neque enim aequales sunt, nec quidem proximo intervallo distant* (sed longe scilicet) *Athenienſium respublica, & ista praesens Romanorum potentia*. Edit. εἰ γὰρ ἴση, non male. sed illud magis redolet Athenas. ἴσον nimirum χρῆμα. εἰ δὲ ἐγγὺς est idiotismus Graecus, *ne prope quidem ad illum accedit, longe parasangis ab illa distat*. Vtitur & in sequente dialogo: μὴ γὰρ εἶναι ἂν πολιτικὰς ἀξίας, μηδὲ ἐγγὺς, ὅπου μὴ δὲ ἄλλου τινὸς γε ἕνεκα. *Non enim talibus se dignam esse, ne quidem propius ab illis abesse, neque ullam aliam foeminam*. Sic enim Latinis usurpatur *propius abesse*. Cic. in Catone: *quod eo melius mihi cernere videor, quo ab ea propius absum*.

Pag. 25. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. *Si quod laudatur ad excellentius, quoad fieri poterit exsulerit*. Nec Graeca nec Latina verba reprehendo. Efficacius tamen vetus codex πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε προεκβάλλῃ. ut apud Latinos *provehens*.

Pag. 27. Miratur Marcilius quos Lucianus sit secutus auctores, cum scribit in dialogo pro imaginibus, Croesi filium auditu acri Melampodem antecellere, cum scribat Herodotus illum fuisse mutum; non surdum. sed ego miror Marcilium hic haerere. Quis ignorat mutos esse quoque surdos: Imo surditatem esse causſam mutae linguae. Qui surdus natus est, loqui non potest. Vnde enim sonos vocum litterarumque percipiat. Fuerunt tamen nostro seculo cum in

Germania, tum in Anglia, qui ſurdos docuerunt motu oris litteras noſſe & pronunciare. de quo extat elegans diſſertatio Georgi Morhofii, viri eruditiſſimi, & noſtri ſtudioſiſſimi. Quin & ſurdi fuerunt his in terris, non nati, ſed morbo caſuque facti, qui ex motu labiorum aeque poterant etiam longius a ſe remotos, & muſſitantes intelligere, ac ſi articulatim ſingulas voces auribus percepiſſent. Hi videbant ſonum, non audiebant.

Pag. 38. In Toxaride: Ἀχίλλεως καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θήσεως καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλον ἑπιείκειαν. In his verbis καὶ τὸν ἄλλον non agnoſcit Mſ. ſunt utique delenda. Latinus interpres vertit, ac ſi legiſſet τῶν ἄλλων, quia in τὸν ἄλλον nulla ſententia ſuberat.

Pag. 39. Turbatus eſt ordo colloquentium, qui ſic conſtituendus eſt. Μνη. οὐ λέγεις. καὶ ἀφείδωσιν ὁπόσην ἰκανὴ. πέντε ἔμοιγε δοκεῖν ἑκατέρῳ. Τε. καίμοι δοκεῖ. ἑτέρῳ δὲ λέγε. &c. dein poſt οὐχ ἅπαν ἀπιστεῖν. Μνη. ὁμολογῶ, εἴ τι καὶ ὄρκῳ δεῖν νομίζεις; πῶς δ' ἂν τὰ ἡμέτερον θεῶν; ἆρ' ἱκανὸς ὁ φίλιππος; ut haec ultima omnia Mneſippo tribuantur. Nam cum Mneſippus prior narrare incipiat, non poſſunt illa verba ἑτέρῳ λέγε Mneſippo convenire.

Pag. 43. Ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τὸν ὑπόχρυσον, ἔφην. *Alium quendam adoleſcentulum Cretenſem bene nummatum venata eſt.* ὑπόχρυσος eſt ad auri colorem accedens, ſubaureus, ut ſic dicam. ut paullo inferius ὑπόχρως ſubpallidus, non convenit pecunioſo juveni hoc verbum. Videtur litteris tranſpoſitis ſcripſiſſe Lucianus τὸν πολυχρύσων.

Pag. 48. Leve mendum in omnibus editionibus conſpicitur, quod vel a tyrone poterat deleri, ἐγὼ δὲ δίδαμιδα πολὺ μᾶλλον ἐπαμῦναι τῷ γήρᾳ. ſcribendum ἐνδαμιδεῖν. Eſt enim ab ἐνδαμιδάω. In eadem pagina paullo ante ſine ſenſu legitur, οἱ κληρονόμοι δὲ εἰς τοῦτο καταλέλειπτο, ὡς ἤκουσα, ἤκοι δίχης ἀφιστῶντες τὰ ὑπ' ἐκείνων. Vertunt: *At haeredes quibus iſta erant legata, ut audierunt, illico venerunt, agnoſcentes ea quae teſtamento erant mandata.* Quid hoc? num ἀφιστᾶν eſt *agnoſcere*? Locus eſt corruptus. Exiſtimo Lucianum ſcripſiſſe ἀπαιτοῦντες τὰ ὑπ' ἐκείνων, *petentes quae in teſtamento illis erant legata.* Nam ἀφίστημι non memini apud quenquam inveniri. ſed ἀπαιτέω Luciano eſt familiare.

Pag. 49. De Menecratis filia deformi, ὡς δὲ μὴ πάσης τῆς οὐσίας ἐκ πατρὸς, ἦν γὰρ πρὸ τοῦ πολυδύναις ἐκέκτητο ἠξίωσεν ἂν τις τῶν γαμβρῶν κ. πάντων ῥᾳδίως ἀνασχέσθαι, ὅτου καταδείγματα ὑπὸν τὸν ὄψιν. *Quam ne cum omni quidem patris ſubſtantia, quam ante mulctam poſſederat, dignatus fuiſſet, quiſquam ingenuus ac pauper facile acciperet, quae forma eſſet tam infelici.* Sic Eraſmus vertit. Non eſt mirum nullum τῶν δίχα hoc ſpinturnicium voluiſſe ducere. Omnino ſcribendum ex Mſ. τῶν ἀγνῶν. *obſcurorum, ex ima plebe.*

Pag. 54. Narrat cum quidam vinctorum in carcere Aegyptiaco limam eſſet nactus, qua λάθρᾳ τι τὸν ἅλυσιν, ἢ ἰδίδιτο ἐξῆς, τὸ κλοιῶν εἰς αὐτὸν διειργμένον, καὶ λάλυφ ἄπαντας. Eraſmus cum in-

interpolatore Salmurienſi : *Catenam inſecuit, qua ordine adſtringebantur, cyphonibus in hanc inſertis, ſolvitque omnes.* In Graecis verbis primum non intelligo quid ſit τῷ κλοιῶν εἰς αὐτὼ διειρημένων, multo minus verſionem Eraſmi *cyphonibus in eam inſertis.* διειρωμαι eſt *quaero, interrogo.* ſed legendum ex Mſ. διειρημένων. vinculis, quibus ſinguli ſeparatim ligati erant, eos dirimentibus. ὁ κλοιὸς eſt vincultum, quo vinciebantur rei in carcere, ut ſuperius ad tomum primum oſtendit. Cur *cyphones* verterit Eraſmus, ego equidem ignoro, multo minus cur in verbis, quae modo haec praeceſſerunt, interpretatus ſit, *trabem*, τῦτο γὰρ μόλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸ δεσμοφύλακα ἐξεμηχανήσατο ὥςτε αὐτὸν παρὰ τὸν Ἀντιφίλου, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δεθῆναι. *Nam hoc multis precibus a cuſtode carceris vix obtinuerat, ut proxime Antiphilo eademque in trabe vinciretur.* imo *eadem catena* ſolebant vincti interdum duo treſve eadem catena vinciri. Sic apud Romanos in carcerem conjectus, & miles, qui cuſtos ei apponebatur, eadem vinciebantur catena, ut patet ex Senecae ep. 5. *Eadem catena & cuſtodiam & militem copulat.* iſta vincula ſingularum cuſtodiarum, quibus eorum manus pedeſque conſtricti erant, alligata erant majori catenae, quam dixit Lucianus ἅλυσιν. Sic igitur in Latinam linguam vertendus hic locus : *Catenam diſſecuit, qua ordine alligabantur, vinculis in eam* (ſc. inſertis) *dirimentibus* (ſc. catenatos,) *ſolvitque omnes.* Omnes aut ſaltem paria catenatorum erant vincta compedibus, qui omnes compedes adſtringebantur catenae majori.

Paullo poſt pag. 56. rectius Mſ. καὶ αὐτὸς ἂν σοι τὰς λόγους διεξῆλθον πολλὰς, καὶ ἀγαθὰς *ipſas tibi orationes exponerem multas, & egregias,* αὐτὸς quod in editionibus eſt hic valde friget. Mox idem codex pro vulgato φαῦλος ῥήτωρ γενόμενος *ſis malus orator,* pro vulgato φαῦλος ῥήτωρ φανόμενος. & paullo ante illae membranae pro διηγησάμην σοι ἀγαθὰς καὶ βεβαίας φίλας, ſcriptum oſtendunt ἀγαθὰς καὶ γενναίας φίλας. *tam bonos & generoſos amicos.* nec ſpernendum quod ſequente pagina in hoc codice legitur, εἰ ἀληθὴς ὁ κυβερνήτης ἐστί. *verus ne quis gubernator ſit.* in editis eſt ἀγαθός.

Pag. 58. Valde quoque probo ſcripturam veteris libri, καὶ ἐφέτως δὲ τὸ μίγιστον ἄγει τριῶν εἰς τὰς συνθήκας συνιέναι, *licet autem ſummum tres in foedus tale coire,* pro communi εἰς τὰς συνθήκας εἰσιέναι, non quod hanc lectionem non poſſimus tueri, ſed quod illa ſit efficacior. Eſt enim σύνειμι vox propria qua utuntur de familiaritate, quam amici ineunt & colunt, uti notum eſt.

Pag. 59. Delenda eſt diſtinctio in his verbis : καὶ τὰς ἁμάξας καταλαμβάνουσι, αὐτίνδρους τὰς πλείστας ἁλισκομένας. Pertinet αὐτίνδρους ad ἁμάξας, Αὐτίνδροι ἁμάξαι ſunt currus cum hominibus, quibus uxores & liberos ſuos imponebant Scythae Hamaxobii. Vertendum igitur : *Et curribus potiebantur, quos capiebant cum*

ipſis hominibus, non *cum viris*, ut Eraſmus. Viri enim in caſtris verſabantur.

Pag. 67. Ὁ ὁμόσκηνος καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλάνοις ἄν. Eraſmus: *eodem cultu, eademque cum Alanis lingua.* Sed ὁμόσκηνος eſt, qui eodem genere armorum utitur, ut apud Thucydidem. Ὅμοιοι τοῖς Σκύθαις ὁμόσκηνοι, *iiſdem armis utuntur, quibus Scythae.* Σκηνὴ Graecis ſaepe ſunt arma.

Pag. 73. Καμπύλῳ τῷ ξίφει ὑπολαμπεῖς τὸν ἰγνύλον. *adunco gladio vulneratus in poplite.* Sed legendum τὴν ἰγνύαν, aut τὸν ἰγνύν. dicitur enim ἰγνύα & ἰγνύς.

Pag. 77. In aſino Καὶ ὅτι ἀργύρεον ἱκανὸν ἔχει. Cur ἔχει, & non ἔχῃ, ut τρίφῃ, quod ſequitur. Non monuiſſem, niſi omnes editiones etiam Florentinam conſentire in hoc vitio tolerando vidiſſem.

Pag. 78. In κλειοπάλῃ nihili eſt τὸ ἅμα in his verbis τότ' ἤδη ἐπιβὰς, ἅμα κατ' ἰξύν δήσας σύνεχε, Bene Mſ. ἄμμα κατ' ἰξύν δήσας, *vincula ad ilia alligans.*

Pag. 86. Ὦ δ' ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. *O intempeſtivam hanc curioſitatem.* Περιεργασίαν non memini alibi apud Graecum melioris notae ſcriptorem occurrere, quamvis περιεργάζομαι legatur. Repone igitur ex Mſ. Περιεργίας.

Pag. 88. Os dicit aſino fuiſſe vinculo occluſum ne tempus, quod viae impendendum erat, pabulo impenderet, & tardius procederet. ὥστε ἔφην τότε, καὶ ἡμεῖνα ὄνου. *Iamque tunc ſteti, aſinusque manſi.* Quomodo ſtetit, cum tantopere properaret. lege: ὥστε ἑστὼ τότε. *Tum ſic obdurato ore procedebam.*

Pag. 112. Ἡ δὲ κατεχρήσατό μοι δεινῶς. Scribe: κατεχρήσατό μου δεινῶς.

Pag. 114. In Iove Confutato, elegantius in vetiri codice ſcribitur: Δοκεῖ δ' ὅν μοι διαφόρως ἂν ἡ πλοῦτος μεγαλαυχήσαι, ὡς καὶ αὐτὸν σε ἀνάγκην αἰωρήσας ἐκ ἐξ ἀτράκτου, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς ἐκ ἐξ καλάμου τὰ ἰχθύδια. *Mihi videtur longe juſtiorem cauſam gloriandi Clotho habere, quae te ipſum attractum ſuſpendet ex fuſo, ſicut piſcatores in arundine piſces.* Vulgati ἡμᾶς, quod quidem ferri poteſt. ſed Mſ. lectio facile prae hac Graece doctis ſe probabit.

Pag. 120. Ἱκανὸν γὰρ τοῦτο, εἰ καὶ σὺ φῂς ἐπὶ μηδενὶ χρησίμῳ γίνεσθαι τὰς ζυσίας, χρησάσῃ δέ τινι, τῷ ἀνθρώπων τιμάσθαι τὸ βέλτιον. *Hoc ſatis eſt, ſi etiam dicis nullius utilitatis cauſſa ſacra fieri: verum bonitate quadam hominum quod praeſtantius eſt, colentium.* Sic recte interpres *colentium* ſc. Deos. Nihil hic monerem, niſi Mſ. juberet me non praeterire, quod in illo legitur ἀγαυοσύνῃ, pro χρησότητι hoc minime damno, alterum tamen eſt efficacius, declarat enim memorem, gratum & benevolum animum propter accepta beneficia. Sic pag. 123, idem codex pro ἀ πρὸς χαρίεντας, ſcribit χαρίσας παραίρεντας.

Pag.

Pag. 128. In Iove Tragoedo, ſcribe ut in Mſ. habetur ἄχος δ' ὅσα εἶλε πικρειάς. Eſt ex Iliad γ. v. 35. ubi eſt μὲν quod omnium eſt caſuum. mox ſcribe ex Euripidis Oreſte, ἧς σὺ κἂν ἄχθοιτ' ἄχθος. dein idem codex: ἀλλ' ὡς χρεὼν δὲ οἰκέτου ἐρᾷς. Mox ὡς τοι ὑπουργήσοντα exponit vetus ſcholion ineditum ὑπουργήσειν. quod eſt verſibus tragicis reſpondere, & quaſi ſecundas agere. Neutrum horum verborum Lexici annotarunt. Iupiter ἐπεπραγμόδει, illi vero non poterant ὑπουργήσειν.

Pag. 133. Coloſſus Rhodius propter ingentes ſumtus in ſe factos ſibi ἀγωνίζεσθαι inter deos vult vindicare, Conſulit de hac re Mercurius Iovem: τί ἄν ΖΕῦ χρὴ ποιεῖν; δύσκριτον δὲ ἐμοὶ γεῖν τὸ τοῦτο. εἰ μὲν δὲ ἐς τὸν ὕλλον ἀναλίσκοιμι, χαλκοῦς ἐστιν. εἰ δ' ἐγὼ λογίζοίμην ἀφ' ὁπόσων ταλάντων κεχάλκωται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους καὶ τὸν ἱππάδα ἂν εἴη. Hic locus imperitiſſime vertitur: *Quid facto opus Iupiter? Nam hoc iudicare difficile eſt. Nam ſi materiam reſpexero, aeneus eſt. Verum ſi ſupputem, quot in eo fabricando impenſae fuerint talenta, plures quam quingentos modios, & cenſum equeſtrem inveniam.* Oedipus ſit, qui ultima Latina verba explicet. Quid enim quingenti medimni & equeſtris cenſus faciunt ad impenſas, quas conſumſerunt in Rhodio Coloſſo erigendo? non plus ſane, quam tenuis & deſpectus rivulus ad Aegaeum mare. Paullo ante Mercurius, cum Venus quia ab Homero appelletur χρυσῆ, dixiſſet, ſibi quoque inter primi ſubſellii deos locum deberi, reſpondit, illam viſuram quoque multi auri poſſeſſorem Apollinem ἐν τοῖς ζυγίταις καθήμενον, inter zygitas ſedentem, hoc eſt tertiae claſſis Deos, quia ipſius templum ſit compilatum, ideoque Veneri cogitandum, non male ſecum agi, μὴ πάνυ ἐν ἠλιαῖς σκληπάζουσα. Si non inter imi ſubſellii Deos collocetur, in Deorum conventu. Haec loquendi genera ſunt ex republica Athenienſi petita, in qua Solon ſecundum cenſum diviſit in quatuor claſſes cives. Tertia claſſis erat τῶν ζυγιτῶν, qui ducentos medimnos aridorum & liquidorum pendebant reipublicae, & minas decem. Quarta erant θητῶν. Θῆτες ad nullum magiſtratum poterant adſpirare, ſed nullum quoque pendebant tributum, ut Romae *proletarii & capite cenſi.* Eandem tranſlationem retinet in ſequentibus, & affirmat ſi ſumtus ſint reſpiciendi in coloſſum impenſi, eum ſuper πεντακοσιομεδίμνους καὶ τὸν ἱππάδα ἂν εἴη. hoc eſt eum ante primi & ſecundi ordinis Deos ſedere debere. Πεντακοσιομέδιμνοι erant ex Solonis deſcriptione primae claſſis cives, qui ex ſuis poſſeſſionibus capiebant fructus quingentorum modiorum, aridorum ſimul & liquidorum, & qui aerario pendebant talentum. καὶ τὸν ἱππάδα ſc. τελοῦντες, hoc eſt quod tributum equeſtrem penderent, hoc eſt equitem cogerentur alere in uſum reipublicae. quorum facultates erant modii trecenti, tributum ſemitalentum. Hi erant ſecundae claſſis cives. Hanc diſtinctionem civium Atticorum lepide Lucianus tranſtulit ad Deos. Vide Polluc.

VIII, 10. Plutarch. in vita Solonis, & Aristidis, & Meursium in Solone Aristotelis sententiam refellentem.

Pag. 136. Cum Iupiter conquestus esset, de sordibus Mnesithei, qui ex naufragio servatus cum diis promisisset hecatombam, solvit tantum gallum senio confectum, & quatuor grana thuris, ὡς αὐτῷ ἀποδιδύσκοντι, τῷ ἄνθρακι, μὴ δὲ ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι & κατὰ βραχὺ σβεννύντι, *ut in pruna statim extinguerentur, & vix summa nares feriret fumus ex illis natus.* Mss. ὀσφρᾶσθαι. Sed Lege ὀσφρέσθαι. Idem quidem est quod ὀσφραίνεσθαι, Sed Grammatici observarunt malle Atticos ὀσφρᾶσθαι, quam ὀσφραίνεσθαι.

Ibid. Narrat Iupiter se venisse in Poecilem, & ibi varios homines inveniisse, alios sub dio, alios valde clamentes, ἐπὶ τῷ ἥλιον καθημένους. *in cathedris sedentes.* Sed Mss. ἡσύχιον, & quidem rectius. Nam θῶκος est Poëticum, quo Homerus aliique sunt usi, sed δίφρος est scriptoribus pedestribus proprium, & notat sellam, consessum, quamvis illud quoque inveniatur apud Aristophanem.

Pag. 140. Momus ad Iovem: εἶτ' οὐ βραχεῖ ὄψει καταμελήσεις τῶν Ἐπικούρων, καὶ Μητροδώρου, καὶ Δαμίδου, καρατμήσεις δ', καὶ ἀποσφαγιάσεις ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνηγόρους. Benedictus: *Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas, victosque & jugulatos ab ipsis patronos hosce nostros.* Apud Latinos sane *jugulare adversarium* legitur, pro ad incitas redigere. Sed Graecos ad ista has voces σφάττειν & ἀποσφάττειν non existimo transtulisse: sane nullum exemplum memoriae succurrit. Emenda sine mora ex Mss. καὶ ἀποφαγιαμένους ὑπ' αὐτῶν. *Patronos hosce nostros victos, & os eis obstructum esse.* Nam ἀποφαγίζειν est os obturare adversario, ut ne hiscere possit. Pollux VIII, 15. ἀποφέρειν τὴν γλῶτταν, ἀποφαγίζειν τὸ στόμα ἄμεινον. Aliud est inferius pag. 153. cum Momo intempestiva interpellatione obtudente Deos, Iupiter respondisset, Σὺ ἡμᾶς ἀποσφάττεις ὦ Μῶμε. quod non est, *tu macias nos Mome*, ut interpretes. sed Latini dicunt: *Enecas nos, Meme*, ut Terentius in Andria IV, 1. *Cur me enecas?* aut *occidis nes*, ut Horat. *occidis saepe rogando.* Sed in hoc ipso dialogo pag. 157, hoc verbum ex Mss. reponendum est, ἤδη γάρ σε τούτῳ ὑφαιρῶ ἀποδείξω, *ego te hac testa interficiam.* Vulgo frigidius, ἀποφανῶ. Paucis versibus ante: τὰ δ' ἄλλα κῦρ ῥᾴστα, ὡς ἂν τύχῃ ἑκάστου παρασυρόμενα. Melius Mss. διασυρόμενον. *ut quaevis forte trahitur* a vi fluminis scilicet. διασυρόμενον pertinet ad ἕκαστον. sed in iis quae modo praecesserunt, non probo ejusdem libri scripturam, quae pro τὰς ἀποδείξεις πέμπειν, prae se fert τὰς πομπὰς πέμπειν. Nam quamvis pompae & ludi in Deorum honorem instituerentur, timen πομπὰς πέμπειν, nemo dixerit. Ibidem statim & sic Mss. legendum ὥστε ὑμέτερον ἂν εἴη, *quare vestrarum esse partium*, non ἡμέτερον, sequentia indicant verba, in quibus non damno, τὰς θυσίας καρπωσόμενον quod in editionibus extat. non possum tamen non indicare, in vetere libro haberi τὰς θυσίας μόνον ἐπεμένον. *victis*

solis

solis sacrificia in epulis comedentibus. cum nunc partem sibi vindicent sacerdotes, partem qui sacrificant. & id magis arridet, genioque Luciani est convenientius.

Pag. 141. Ex Mſ. legendum, ἤτοι κηρωτῆ, ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ. non ut editiones praeferunt, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ.

Pag. 147. Μᾶλλον δὲ ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ δὴ τὴν Ποικίλην. πίττης γὲν ἀναπίπλησιν, ὁσημέραι σκυτίδωμα τὸ ἀνδριαντοποιῶν. Sic scribitur in antiquo codice, pro quo in vulgatis habetur ἀναπλατίδωμα, quod quidem & ipsum idem notat, sed alterius est interpretatio, Tritius scilicet substitutum est minus vulgato. Hoc modo vero verte: *Tuus est sane, Mercuri, frater, forensis ille, qui ad Poecilen est. Itaque pice est refertus, cum quotidie a statuariis exprimatur*, sc. eius forma, propter excellentiam. Dicebatur Ἑρμῆς Ἀγοραῖος *forensis*, quia illa porticus erat in foro, & Ἑρμῆς ὁ πρὸς τῇ πυλίδι, *Mercurius ad portulam* cujus crebra apud veteres mentio. Vide Harpocrationem, & quae ad illum notat Valleſius, nec non Meurſii Athenas Atticas lib. 1. cap. 5. Verba mox ſequentia, ἐπύγχανον μὲν ἄρτι χαλκηργῶν ὑποπιτήδωμα, τέρετρόν τε καὶ μετάφρενον. ὑφῆκτο δὲ μοι χάλκεος ἀμφὶ σώματι πλατεῖς παρηόρῃ μιμητῇ τῇ τέχνῃ, σφεκάδα χαλκῆ πᾶσαν ἐπιτυπώμενος. Vertunt; *cum ad porticum jam fabricarer aeneus, ac perque dorſum, perque pectus ungerer, factuſque inepte thorax corpori meo adpenderet, nec arte diſpari foret, ex aere totus mihi additur baltheus.* Illepide ſane & imperite. Hoc enim dicit Lucianus: *Cum fabri statuarii picem illeviſſent pectori & tergo, ridiculuſque thorax corpori imitatrice arte fictus eſſet appenſus, omni aeris figura impreſſa.* Figura nimirum aerei thoracis, quae illi pici imprimebatur. Sunt verſus alicujus Tragici, quamvis in reſponſione Iovis pro πῶῦν ὦ Ἑρμαγόρα βίλτιστε τραγῳδῶν legatur in Mſ. ἰαμβίζων. Μιμητὴ τέχνη, eſt ars quae imitatur, aut ſimulat, qualis eſt pictorum, & fictorum. Ἑρμῆς autem ἀγοραῖος appellatur a Iove voce una ex duabus conflata Ἑρμαγόρας.

Pag. 149 Dicit Deos ſaepius ad Aethiopas epulatum ire καὶ ἀνεπαγγέλτους *etiam invocatos.* Sed Mſ. αὐτεπαγγέλτους, quod elegans eſt vocabulum, *qui ſe ipſos invitant, qui condicunt.* Hoc enim Latinis eſt *condicere alicui*, ut apud Cic. 1. ad fam. 9; alicui ſignificare, ſe apud eum coenaturum. Eadem quidem vis eſt vocis ἀνεπάγγελτος, ſed illud tamen exquiſitius.

Ibid. Manifeſtum mendum eſt in his verbis Epicurei Philoſophi, quibus dixerat Stoicos ipſos τάξιν vocare, ἀνάγκην. εἶτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τίς σε μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὴ, ὁποῖά ἐστι, καὶ διεθυμημένα καὶ ἐπαινοῖντο, οἰομένῳ τι ἐπιδεῖξαι τοῦτο εἶναι, ἢ καὶ φρονίσαι ἀλλοιότερόν αὐτῶν ἔκφυσιν. Interpretes: *Deinde ſcilicet indignaberis, ſi quis te non ſequetur, cum ea quae fiunt, qualia ſunt enumeres & laudes, & putes hiſce demonſtraſſe, horum unum-*

quodque immutari providentia. Atqui non permutantur, sed eundem servant ordinem illi syderum motus, temporum vices, & quae enumeravit alia. scribendum sine dubio, ut est in Mſ. ἀφιστάτῃ, regi, administrari providentia. Sic paullo ante Timocles quaerebat, ἀλλ' ὑπό τινι θεῷ τάττεται τὰ ὅλα ἐπιμέλεια. *Hoc igitur universum nulla ne providentia regitur?*

Pag. 151. Ἐπεὶ καὶ ἑαυτὸν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπισυγκόπτας τῇ χρείᾳ τῷ θρασύτητι, τὰ δοκοῦντα οἱ λέγειν, ἄκουσον αὐτοῦ τότε παρρησιαζομένου. Sic lege & interpunge. ἄκουσον pro vulgato ἄκουε, quod tamen cum in hac, tum in Salmurienſi editione typographorum vitio eſt omiſſum, & τότε ex Mſ. repoſui. *Cum ex ſua ſententia Euripides, nulla neceſſitate fabularum compulſus, quae ipſi videntur profert, audi tunc libere loquentem.*

Pag. 152. In verſu Euripidis pro ὑγρᾷ ὸ ἀγκύλαις Mſ. θερμῷ ὸ ἀγκύλαις. Mox in alio verſu ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς verte *quicunque Iupiter ſit.*

Pag. 153. Τυπὶ πόθεν ἁμῖν τὸ ἄμφοχον κακὸν ἐπῆλθεν. Mſ. τυπὶ πόθεν ἁμῖν τὸ ἄμφοχον κακὸν ἐπήλθεν.

Pag. 154. Ἀλυσιτελὲς ἦ, οὐδὲ ἄλλο τι οὐδὲν ἔχειν ἢ νεῶς, ὁ μὴ χρήσιμος ἦν αὐτοῖς. In Mſ. hic adduntur non nullae voces: ὁ μὴ χρήσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον ὦ ὡς πρὸς τὴν ναυτιλίαν αὐτοῖς. *quod non utile omnino & neceſſarium ſit ipſis ad navigationem.*

Pag. 159. In Gallo ὦ γῆν πρὶν ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον μίαν κρηπῖδα ἐργάσωμαι. Mſ. ὦ γῆν πρὶν ἀνίσχειν τὸν ἥλιον μίαν κρηπῖδα ἐργάσεται. leg. ἀνίσχειν. ſed perinde eſt ſive ſequaris editos, ſive Mſ. Sic & inferius idem codex pag. 160. Ὅπου ἀνίσχοι ὁ ἥλιος, pro φαίνοι.

Pag. 163. Ἢ Πυθαγόρᾳ ὅτι ἐδαιτυμόκτονα καὶ τὸ ἴσον ἀποτιμῶντα κυάμοις φαγεῖν, ὡς ἂν εἰ τοὺ κεφαλοὺ ἢ πατρὸς ἐδηδώς. *Aut ſi Pythagoras peccaſſe, & aeque impium fuiſſe, ſi fabas ediſſi, ac ſi patris caput comediſſes.* Nimirum, quia Pythagoraei a fabis abſtinebant, quod illorum magiſter eas parentum capitibus eſſe ſimiles docebat. Superius in dialogo Menippi & Aeaci, cum Menippus dixiſſet in pera ſua non niſi fabas eſſe, quas nolit edere Pythagoras, reſpondet hic: Δὸς μόνον, ἄλλα δεῦρο νεκροῖς διάγματα ἔμφυτον γὰρ, ὡς ἐδὼν ἔασι κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ τοιῶν ἐνθάδε. *Da modo. Apud inferos aliae ſunt opiniones. Didici enim hic fabas & caput parentum nihil habere ſimilitudinis.* ubi neſcio cur interpretes vertant κεφαλαὶ *teſticulos.* quamvis non ignorem alios hanc quoque tradere cauſſam cur Pythagoras fabis abſtinuerit, quia virides fabae ſimiles ſint ἀνδρείοις μορίοις, ut loquitur Lucianus in βίων πράσει. Sed de capite parentis Clem. Alexand. 3 Strom.

Οὐδὲ μὲν ὅτι ἀνδρώσῃ κεφαλῇ ἀπείκασμα κύαμος· τῷ τὸ ἐπάλληλον,

Γούνῳ τοι κυάμους τρώγειν, κεφαλάς τε τοκήων.

Fabas inquit prohibuiſſe Pythagoram, quod ſit legumen flatus excitans,

tans, *non quod parentis capiti sit simile, ut velit ille versus. Idem est fabas atque caput patris edere.*

Pag. 164. Καὶ μέταλλα ὅλα χρυσίου κεκτῆσθαί μοι δοκεῖς. Interpres: & *solidas auri venas mihi videris adduxisse.* Μέταλλα ὅτου χρύσια. *totas auri fodinas*, aut *auraria metalla.* Metalla Latinis & Graecis scriptoribus sunt loca, unde metalla effodiuntur. Iustinus de Philippo VIII, 2: *Auraria in Thessalia, argenti metalla in Thracia occupat.* Sic *damnari ad metalla.*

Pag. 165. Κωλύει δ' οὐδὲν αὖθίς σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὸ δεῖπνα ἐκεῖνα ἀναμιμνήσκων, καὶ ἀναπεμπυλίζων τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Latinus interpres: *Nihil enim prohibet quo minus denuo coenes, si velut illius coenae somnium reducas, & quae tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines.* Προάγειν num est *reducere?* imo id est *educere, producere.* Non potest haec vox hic locum habere. Legendum, ut legitur in optimo codice, ἀναπλάττοντα. *si veluti coenae illius somnium, imagineris, animo concipias.* Nam ἀναπλάττειν est φαντάζεσθαι, *imaginari, animo deformare.*

Pag. 166. Σωτικὸς ἐποκοπῶν, ὑποσκοπεῖν τὸ σταχεῖον ἔλεγε. *Subinde respiciens, quot pedum esset solarii umbra.* Recte sic Salmuriensis interpolator. Alii ineptissime. Veteres enim tempus metiebantur pedibus ad proprii corporis umbram. Pollux lib. VI, c. 8. τῇ σκιᾷ δ' ἐπεμφαίνετο τὸ κατιὸν τὸ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδὸν, ἕως ἂν σταχεῶν ἐκέλευεν. καὶ ἔδει καιόδειν, εἰ δεκάπουν τὸ σταχεῖον εἴη. *Umbra vero tempus ad coenam eundi indicebant; quam & σταχεῖον vocabant. Et σταχείῳ decem pedum existente libandum erat.* Legendum autem ἔδει καιόδειν *properandum erat* ad coenam cum umbra decem pedum esset quia tum erat legitimum coenae tempus. Sic mensurabant tempus diei ante horologiorum inventionem, de quo multis disputat maximus virorum Salmasius in Exercitationibus Plinianis. Aristophanes in Ἐκκλησιαζούσαις:

Σοὶ δὲ μελήσει
Ὅταν ἡ δεκάπους τὸ σταχεῖον λιπαρῶς χορεῖν ἐπὶ δεῖπνον.
Tibi vero curae erit, cum duodecim pedum umbra erit ad laute prandendum ire.

Ibid. Ἀπέχομαι κομψῶς μάλα ἐχημοπομένου, ἀντιφέρας τὸ τελεώτατον, ὡς ἐπὶ τῷ καθαρωτάτῳ χλανίδι ἡ ἀναξολύδι. *Abeo nitide admodum cultus, sic obverso pallio, ut qua esset parte purissimum ea videretur* sic interpres. nec reprehendo, nec hic audio veterem codicem, qui pro ἀναξολύδι legit μιτραξολύδι. sed ἀναξολύς est ipsum pallium. Glossae ἀναξολὴ *amictus, amiculum.* Inferius in Timone: τὸ σχῆμα ὑστολὴς καὶ κόσμιος, τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικῶς τῷ ἀναξολύδι. *Cultu decorus, atque ornatus, incessu ac pallio modeste composito.* Sic alibi eidem ἀναξυξελημένου ὑστολῶς est qui incedit pallio decore composito.

Pag. 168. Εἶτα μηδενὸς ἀντιχρῶντος πλησίον καταπεσὼν αὐτὸς, ἐμὲ κατακλίνων φέροντες, ὡς ὀμοτεκνίζοι ἄνδρα. in Mf. ὑπατακλίνων

quo

quod minime damnandum. *Cum, inquit, nemo vellet accumbere juxta eum, me tibi collocarunt infra ipsum, ut in eodem lecto jacerem.* sic hic locus interpretandus. Ὁ μετὰ πᾶσι, sunt qui in eodem lecto triclinari cubant. In singulis lectis tres accumbere solitos nemo humanior paullo nescire potest.

Ibid. scribendum, ἄκρι ᾧ ἤδη καὶ τὸ σύντιον. sic Mſ.

Pag. 169. Parvae sunt duae labes, quae videntur a typographis profectae, sed quae tamen omnes inquinant editiones, in quibus scribitur χαλέπτειν ὄμβιαν, pro χαλέπτειν ὄμβιαν. & ὅτι χυνεῦ τ καὶ χρύῳ ἐσφήκωθ, pro ὀσφήκωθ. Sic enim apud Homerum Il. ε. v. 51. cujus sunt, ut liquet, verba.

Pag. 170. Ὅτι τὸ ἑτῷ ἤψει τοῖς Κρονίοις, δύο τίμας ᾧ ἀμάρᾳ ἐμβαλών. *Cum duobus extorum fruſtis injectis legumen coquerem saturnalibus.* ἔψω quidem mutuatur sua tempora ab ἑψέω, sed quod dudum repudiarant Atticorum aures, ut οἱ χαυκησταὶ παῖδες docuerunt. Itaque pro ἤψει malebam olim ἑψῶ, sed postea Mſ. mihi ostendit legendum esse ἔψησα, & pro τίμας, πρώχα. sed ἀλλᾶντες, sunt *botuli*, *farcimina*, non intestina.

Pag. 171. Ἐπεὶ ᾧ ἀπίθανε πρώϊν, ἅπαντα ἐκεῖνα κῦ τὰς νόμας, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον ᾠελεῖχων, ἅσμᾳ ἐξελαύνῃ, ἁλυργῆ καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμᾳ. Et quae sequuntur. Hic aliquid excidit. Sententia enim hiat, nec est unde pendeant ἅπαντα ἐκεῖνα κῦ τὰς νόμας. Salmuriensis quidem interpres multa infarcit, alia omittit, & cetera misere vertit : *Postquam vero pridie mortuus fuisset, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea hysginoque tincta veste indutus.* Ita ἐκεῖνα in Graecis Simon *ille gaudens effert?* Nam ἅσμᾳ ἐξελαύνῃ aliud est ut statim videbimus. Cur omisit τὰ ῥάκια τὰ πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον ᾠελεῖχων. Poteratne flagitiosius in hoc loco interpretando quisquam versari? Nec melius Erasmus : *At simulac mortuus est nuper, universis illis opibus juxta leges Simon ille, qui coria patria, quia pellam circum lingebat, gaudens purpura ostroque circumtectus.* In his nulla est sententia. Ad prima autem verba ἅπαντα ἐκεῖνα κῦ τὰς νόμας addendum εἶλε, quod vitio librariorum intercidit, aut simile quidem. In sequentibus quoque aliquid periit ὁ τὰ ῥάκια τὰ πίναρα nihil habent unde pendeant, & nihil significant, sed ex Mſ. haec jactura egregie sarcitur, qui in prioribus unum aut plura verba periisse luce meridiana clarius ostendit, quamvis & ipsa συνέχεια & ratio satis indicet. Sic autem in vetere codice hic locus scribitur : Ἐπεὶ ᾧ ἀπίθανε πρώϊν, ἅπαντα ἐκεῖνα κῦ τὰς νόμας, καὶ τῦν ἐκεῖν ὁ τὰ ῥάκια ᾠελειβλημᾳ τὰ πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον ᾠελεῖχων, &c. Pulchre sane & vere. Sic itur locum totum scribe & verte : ἐπεὶ ᾧ ἀπίθανε πρώϊν, ἅπαντα ἐκεῖνα κῦ τὰς νόμας * ... Σίμων. Καὶ τῦν ἐκεῖν ὁ τὰ ῥάκια ᾠελληβλημᾳ πίναρα, ὁ τὸ τρύβλιον ᾠελεῖχων ἄσμενος ἐξελαύνῃ καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμᾳ. *Postquam vero pridie mortuus* εἶλε.

ἐμ-

eſt, omnia illa ſecundum leges cepit *Simon.* Et *nunc ille qui pannis ſordidis indutus erat, qui catinum lingebat, hilaris equo vehitur, purpurea, & coccinea veſte amictus.* ἄσμενος ἐξελαύνει eſt laeto & alacri animo equo vehi, ἐλαύνειν eſt ſubaudito ἵππον, *equitare.* ut apud Latinos *vehere* ſc. ſe equo, pro *vehi* frequenter legitur, ſic & ἐξελαύνειν, & ἐπεξελαύνειν. Herodot. ἐξήλαυνε ἐς ἥθεα τὰ ἑωυτοῦ. *equitavit ad ſuam domum.* ἐξελαύνειν proprie Germanis & Belgis eſt uitrijden. Hyſginus quidem color differt a coccineo, cum ſit medius inter purpuram Tyriam & coccinum, poteſt tamen *coccineus* verti. Hyſginus enim color conficiebatur ex purpura, quae coccino ſuperinducebatur, ut dudum docuere viri doctiſſimi. Vide Salmaſ. exercitat. Plinian.

Ibidem. Non reprehendo vulgatam, εἰ ἦ ἀπειλοῦσιν ἀπειλεῖν αὐτάς ſed magis tamen probo libri veteris ſcripturam, in qua εἰ ἦ ἀπειλοῦσιν ἀπρηξίαν αὐτάς. *Minantur ſe ipſas ſuſpenſuras.* Hae ſunt & minae & facinora mulierum perdite amantium. In hoc ipſo Luciano non unum eſt exemplum.

Pag. 172. Εἶτα ἔχειν ὁ κακοδαίμων ὀλίγον τῶ ψηγμάτων ἥκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνης ἐπιπονώτερον. Salmurienſis: *Itane neglexi infelix vel pauca fruſta in vitam importare, cum illo eſſem alitus.* Sed ἥκειν ψήγμασι ἐς βίον ſignificat ne *fruſta importare in vitam?* In editione Baſileenſi Graeca 1555 legitur, ὀλίγον τῶ ψηγμάτων ἥκειν. Conſtat ſane ἥκειν conſtrui cum ſecundo caſu, ut apud Herodotum οἱ ἥκω χρημάτων, *ſum pecuniosus, dives.* οἱ ἥκω φρενῶν apud eundem *ſum prudens.* Sed dum ſemper οἱ aut πάρα, adjunctum habet. Quod conciſe dicunt οἱ ἥκειν τῶ χρημάτων, integrum eſt, οἱ ἥκειν ἐπὶ πολὺ τῶ χρημάτων. Sed hic habere locum non poteſt, ne nunc dicam ὀλίγον legi in Mſ. Florentina, Aldina, ceteriſque editionibus. In Florentina vero editione ſcribitur ἥκων pro ἥκειν. Inde mihi perſuaſi excidiſſe & hic verbum φέρειν. Et legendum ἥκειν φέρουσα. *Omiſi ferre invitam.* Eſt loquendi genus, ut multa hujus generis alia, Graecis peculiare, ἥκω φέρων eſt *fero.* Iſaeus: ὁ γραμματεὺς ἀφῖκτο ἥκων φέρων. *non adfert factas teſtamenti tabulas.* Apud Poëtas vero, imprimis apud Homerum, infinita talium locutionum ſunt exempla.

Pag. 173. Scribe: ἐγὼ δ' ποθῶ σοι φημὶ ὑπερφυὲς μηδὲν γένεσθαι πώτε. Et ſic legit interpres Latinus, quamvis omnes editiones Graecae μηδέ.

Ibid. Καὶ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἀναπλεύσας ἄτε διάθηκα τῆς κατ' ἐκεῖνα ἴδιωτας, ὥστε θεὸν ἤδη με. Interpolator: *Et cum in Italiam rurſum vela feciſſem, eo affectu Graecos ejus temporis imbui, ut me Deum praedicarent.* Palmerius cum vidiſſet in ultimis verbis labem haerere, cenſebat legendum eſſe, ὥστε ὡς θεὸν ἰδεῖν με. Sed una immutata litterula vidi puer fere ſcribendum eſſe, ὥστε θεὸν ἤγειν με. *ut me pro Deo ducerent*, ſeu *haberent.* & vere me vidiſſe Mſ. poſtea declaravit qui eandem ſervavit ſcripturam.

Pag.

Pag. 175. Mſ. Μαχεῖν δ' ἂν γένοιθ' ἁρπασθῆναι ἴσως.

Pag. 177. Οὔτε πράγμασιν ἴχνος λογιζόμενον, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς κακούργοις οἰκονόμοις ἀμφιπτύσσον, καὶ ὡς τὰς φροντίδας λογιζόμενος. Vertunt: *neque ſupputandis, aut repetendis pecuniis occupatus, neque cum ſceleratis diſpenſatoribus conflictaris, neque curis diſtrahéris.* Sed cui perſuadebit ὡς φροντίδας λογίζεσθαι eſſe *curis diſtrahi*? ne dicam τὸ λογιζόμενον eſſe in eadem ἀφειμένῃ repetitum inſcite, & in ultimis verbis eſſe ἀποδιόντος. Optime Mſ. καὶ πρὸς τὰς φροντίδας μεριζόμενον. *Et talibus curis diſtractus, talibus curis preſſus* μεριζεσθαι ὡς τι eſt *alicujus rei participem fieri.* Obvia ſunt exempla.

Ibid. Ἑσπερινὸς ὄφθ' ὑστεραίαν, λυσιμελοῦς ὥρας. Vertunt: *Sero ſurgit crepuſculo, &, ſi libuerit, lavaris.* Praeſtat *ſera veſpera.* Duplex enim erat veſpera prior, & ſerior, Veſpera prior ſtatim erat a prandio, poſterior cum ſol occideret, Atticis, δείλη, ὀψία, καὶ ὀψία. Suidas: Δείλη ὀψία ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. δείλη πρωΐα, ἡ ἀπὸ δείπνου ἕως, ἡ μὴ τὸ ἄριστον. *Sera veſpera circa ſolis occaſum: Veſpera prior, a quae eſt a prandio.* Nam verba ἡ ἀπὸ δείπνου ἕως, ſunt tanquam inſulſa delenda. Heſych. δείλη πρωΐα, ἡ μετ' ἄριστον ἕως. δείλη ὀψία, ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. *Veſpera prior eſt tempus a prandio, Veſpera ſerior, quod eſt circa ſolis occaſum.* Hinc & *ſerus veſper* Latinis. Varro: *Neſcis quid ſerus veſper vehat.*

Pag. 178. Ἢ Διονύσιος καθαιρεθεὶς τὴν τυραννίδα, τὸν Κορίνθου γράμματα διδάσκει. Salmurienſis: *Aut cum Dionyſius tyrannide abdicatus Corinthi litteras docet.* Latinis *abdicare magiſtratum* dicitur is, qui ſponte illum deponit, & exuit ſe ipſe dignitate: *Abrogatur* vero magiſtratus ei, qui illo ab alio exuitur. Mallem igitur: *abrogata tyrannide*, aut *exutus tyrannide.* Sed Mſ. non inſcite. ἢ Διονύσιος καθαιρούμενος τὴν τυραννίδα τὸν Κορίνθιον γραμματικὴν διδάσκει, μὴ πλείστου δεῖν παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. *Aut Dionyſius, poſtquam extincta eſt tyrannis Corinthi Grammatiſta docet, poſt tantum imperium pueros ſyllabas connectere cogens.* γραμματικὴ enim dicebantur, qui pueros docebant prima elementa Grammatices, Grammatici vero, qui Poëtas & alios ſcriptores interpretabantur. pro ἀναγκάζων idem codex διδάσκων, quod non probo, quia modo id vocabulum praeceſſit. Sed mox rectius in illo exaratur: ποίᾳ τινὶ ὑπερβολῇ ἐκείνου ζῆν βίου, quam in vulgatis ποίᾳ τοῦ ὑπερβολῇ ἐκείνου ζῆν βίου, *qnale illud vitae genus eſſe olim expertus es.* Nam τοῦ ἐκείνου non bene junguntur.

Pag. 179. Cum recenſuiſſet regiarum divitiarum affluentiam, ſubjicit, καὶ ἡ ἄλλη ἡ ἐκείνης τραγῳδία πᾶσα ἐξ ὑπερβολῆς ἐξηρτυμένη. Vertunt: *reliquaque omnis tragoedia principatus, ſupra quam credi queat, ingens.* Quid ſit *tragoedia principatus ingens*, quaerant, quibus libet ληρεῖν, & tempus perdere. Vertendum *reliquaque regius omnis apparatus, ſupra modum ingens*: τραγῳδία ἐκεῖ eſt regii faſtus *choragium*, omnia, quibus reges ſuperbiunt, & ſuam oſten-

oſtentant potentiam. Amat hoc vocabulum Lucianus ut ſuperius notavimus.

Ibid. Alios conſcenſis tectis aedium magni aeſtimaſſe, ſi illis liceret videre τὰς προπέμπους, τὰς ὑπομένας, *anteambulones, & a tergo ſequentes.* Optime Mſ. τὰς προπεμπομένους qui ante me ibant, pompam quaſi regiam ducentes. Nam προπέμπους, eſt *praemittentes.*

Ibid. Hoc quoque vitioſum eſt in verbis mox ſequentibus, ἢ Ζεὺς ἐστι πάγκαλος χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ξυνεργασάμενος, *Aut Iupiter omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus.* Sed unde pendet χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. Mſ. ὢν χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. quis dubitet ſic ſcribendum?

Ibid. Sequitur pervenuſta comparatio tyrannorum cum Coloſſis & ſtatuis affabre factis a praeſtantiſſimis artificibus, ſed in quibus intus nihil videatur, niſi vectes, clavos, ſtipites, καὶ πίτταν ὑπόπηλον, hoc eſt, ſi fides interpretibus, *picemque ſublitam.* ſed Mſ. καὶ πίτταν, καὶ πηλὸν, *& picem, & lutum.* ὑπόπηλος eſt vocabulum nihili, quod nuſquam legitur. Dicendum fuiſſet πήλινος. ſed quid moramur vera lectione inventa? Sic ſe ſcripſiſſe paulo poſt oſtendit quoque ubi Micyllus dicit, οὐδέπω ἔφηθα τὸ πηλὸν, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἵπερ εἰσὶ τῆς ἀρχῆς. *Nondum oſtendiſti lutum, & clavos, & vectes regni.*

Pag. 181. In his quoque verbis maculae ſunt eluendae veteris codicis ope, quae ſic eduntur: ὁ γὰρ κίνδυνος ἐμοὶ μὲν εἷς παραλιθοὶ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμφίβλοι τὸ τυμῆς τὸ ἐπ' ἄγκυ, ὀλίγον τι ἀμφίξαι τὸν δακτύλου ὑποτμήσαι. Latinus interpres: *Nam mihi hoc unum periculi eſt, ut ſi paullulum aberret ſmilion, deflectatque a recta inciſione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine.* Ἀιμάξαι non conſtruitur cum ſecundo caſu. ſed legendum ex Mſ. αἱμάξαι τὸν δακτύλου ὑποτμήσαι ὀλίγον τι. & vertendus totus locus: *Mihi enim hoc unum periculum eſt, ſi ſcalpellum aberret, deflectatque ab inciſione recta, digitos leviter ſecando vulneret.*

Ibid. Regi ſcenico tribuit Micyllus ξίφη ἐλεφαντόκωπα, καὶ ἐπίσειον κόμαν. *eburneis capulis gladios, & comam ventilantem,* ſic interpres. Sed hoc nullus mortalium intelligit. Κόμη ἐπίσειος eſt *coma promiſſa,* quae flagellat cervices, *Coma vaga & volucris,* ut Tertullianus loquitur, quae motu corporis aut aurae facile movetur. Pollux IV, 19. ubi agit de perſonis Comicis: καὶ ὁ ἐπιστὰς φαιδρὸν ἴδοι, ἢ ἀλαζόνι, καὶ τῷ χρωτὶ μέλανι, καὶ τῇ κόμῃ, ἐπισείοντι αἰ τρίχες. *Militi vero, qui a coma dicebatur ἐπίσειος, & jactabundo, eſt color & coma niger, moventur ſeu vibrantur capilli* Philoſtratus in imaginibus deſcribit Cyclopem χαίτῃ ἀναπεπλεγμένῃ ὀρθὴν, καὶ ἀμφιλαφῆ πίτυν δίκην. *jactantem rectos crines & multos inſtar quercus.* Talis ἐπίσειος κόμη mihi videtur conſpici in Alexandri Magni nummo, quem cum alii, tum Iacobus Sponius nuperius attulit in antiquitatibus Curioſis Gallice editis.

Ibid.

Ibid. De hiſtrionibus Regis perſonam gerentibus, *ὧν ἢ οἷα πολλὰ γίνεται ὑποκρίσεις τις αὐτῶν ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ καθίσῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχα τοῖς θεαταῖς. Quod ſi quis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, rem profecto movet ſpectatoribus.* ſic interpretantur. In Mſ. pro ὑποκρίσεις habetur κενεμβατήσεις & pro παρέχα, παρίχει. Vocabulum rarum eſt κενεμβατεῖν, *in locum vacuum venire*, ubi ſit cadendum. ut ſi quis putet ſe per ſcalas, illis ablatis, ex editiore loco deſcendere, neceſſe eſt ut cadat. Plutarchus in Flamino, cum narraſſet Graecos in ludis Iſthmiis, praeconis vocem qua liberos illo eſſe juſſerat, tanto excepiſſe plauſu, ut corvi ſupervolantes in ſtadium deciderint, cauſſam hujus rei reddit: *αἰτία ἢ ἡ διὰ ἀέρος ῥῆξις. ὅταν γὰρ ἡ φωνὴ πολλὴ καὶ μεγάλη φέρηται, διασπάσμενος ὑπ' αὐτῆς ὁ ἀὴρ ἀντρείδῃ τοῖς πετομένοις, ἀλλ' ὀλίθημα ποιεῖ, καθάπερ κενεμβατοῦσι. Cauſſa eſt diviſio aeris: cum enim multa & elata vox mittitur, diviſus ab ea non ſuſtinet volucres, ſed facit ut decidant, ut ſolet iis evenire qui in loca vacua veniunt*, ubi nullum eſt ſolum, cui inſiſtunt, ubi eſt hiatus, ſicut in foſſis, & puteis. Non vero in ſcena plana illos hiſtriones, de quibus loquitur, cadere, ſed de altiore loco in humiliorem & depreſſiorem, oſtendunt ſequentia, ubi totum corpus gravi illorum *κενεμβατούντων* lapſu vulnerari, & violari ait. Hujus vocabuli vim cum non cuperent ſcioli, ſubpoſuerunt notius & tritius *προσπρόσας*. Fuiſſe vero in theatris non unum locum, ubi hiſtriones poterant praecipites cadere in inferiora loci, liquet cum ex aliis antiquorum locis, tum ex Pollucis lib. IV, c. 19, ubi agit de theatri partibus.

Pag. 182. Dicit Alectryon: Nullam vitam humana tranquilliorem eſſe, ſi modo ſit *μόναις ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χρείαις ἐμμετρημένῳ, naturalibus duntaxat cupiditatibus & uſibus circumſcripta.* Sed quis dixit *ἐμμετρίαν*, aut ubi legitur *ἐμμετρημένος*? Nuſquam quam in hoc loco, qui merito ſuſpectus fuit viris doctis. Mſ. noſter ſcribit *ξυμμετρημένος*. Optime. Thucydides lib. 2, *ὧν οἷς διὰ βίου ὁμοίως καὶ τελευτῆσαι ξυμμετρίᾳ ἔπεσε. Quorum vita ſimul & mors felicitate circumſcripta eſt*, hoc eſt qui viri & morientes fuerunt felices.

Ibid. *Καί μοι τοιχωρυχῆν με σπουδαγωγήσεις*; Laborare hunc locum vidit Marcilius. ſed remedium praeſentius nobis Mſ. offert, in quo legitur, *εἰμὴ καὶ τοιχωρυχῆν γε σύ με ἀναγκήσεις. Nam tu me compelles parietes perfodere*? Praecedentia vero verba ſic diſtinguenda ſunt: *πῶς τοῦτο, κεκλεισμένων θυρῶν; quomodo hoc fieri poterit, clauſis foribus?*

Pag. 183. Locus eſt qui me diu torſit, praeſertim cum nihil in antiquo libro mihi eſſet praeſidii ad eum emaculandum. Nam inquinatum eſſe nullus dubitabam. Quis enim haec interpretetur, ὁ δὲ loquitur de Simone cerdone, qui luculentam creverat hereditatem, *αὐτὸς ἐπιμέλειαν ἐποιήσατο τοῦ κατ' ἐμοῦ*. Vertunt: *At ille rurſum curis*

coria calceis assuenda obrodet, ebibetque. Serice aut Scythice si interpres locutus esset aeque intelligeretur ac nunc intelligitur. quid enim *ebibet*? quid bibere ad coria rosionem? Dein ubi in Graecis sunt coria *calceis assuenda*? κατάμματα sunt soleae, quae calceis suppinguntur, & pedibus teruntur. At pro λάπτειν si legas, ut sine dubio legendum λάπτειν, omnes tenebrae discutientur, quae locum hunc reddiderant inexplicabilem? ῥυπόω est sordibus inquino, maculo, λαπτόω est sordibus purgo, emaculo, Hesych. λάπτει, λάπτυται. ῥύπος γὰρ ὁ ἰνὸς. λαπτύεται est *sordibus purgatur*. ῥύπος enim est *sordes*. Sic hunc Hesychii locum emendandum vidit olim Henricus Stephanus, cum in editis libris legatur ἀπτύεται, & recte Stephanum legisse hic Luciani locus argumento est. Sententia igitur, Graecorum Luciani verborum haec est: *At ille rursum soleas obrodens sordibus purget.* Nam sutores etiam ore soleas crepidarum lingendo, & si quid dedecet dentibus abradendo ut magis niterent, emundasse videntur.

Pag. 184. Περὶ τὰ ἱππικά ἐστι ὁ πάνυ ἐπιμελής. Typographi vitium esse ducerem, nisi in omnibus editionibus inveniretur. Scribendum enim περὶ τὰ ἱππικὰ ἐστι ὁ πάνυ ἐπιμελής.

Ibid. Τὰ γ' ἐκκείδεκα εἶδε Σώσυλος. Mf. unam vocem, quam & exigit sententia, interponit, quae recipienda est. τὰ γ' ἐκκαίδεκα εἶδεν, οἶμαι, Σώσυλος. *At sedecim vidit, opinor, Sosylus.* Nam se dubitare, non certo scire num viderit, ex sequentibus licet cognoscere. Paullo inferius: σιώπησον ὦ Μίκυλλε μὴ κλέπτοντός που παρόντας ἡμᾶς. Vertunt: *Tace Micylle, ne nos praesentes prodas in furto?* Quis furabatur? Atqui jam Gallus praedixerat furari non licere, nec quicquam rei alienae tangebant. Praeterea ubi in Graeco est *in furto*? Ista igitur verba dele, si Graeca recte velis intelligere.

Ibid. Σοὶ γὰρ ὑμοῖος ἐγὼ κεῖ τὰ τρόχλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Elegantius & ἀπλουστέρως Mf. τὰ τρόχλια ὑπὸ μάλης ἄπιμι ἔχων. De quo loquendi genere paullo ante monui.

Pag. 185. Ὁρᾷς ἐπαγρυπνοῦντα κεῖ τοῦτον ἐπὶ φροντίδι, ἀναλογιζόμενον τὰς τόκους, κεῖ τὰς δακτύλους κατεσκληκότα. Interpres: *Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem.* Sed δακτύλους κατεσκληκὼς, non est *contortis digitis*, sed *cujus digiti contabuerunt*. Sic paullo ante de Simonide: κεῖ κατεσκληκεν ὅλος ἀπεπτηκὼς ὑπὸ φροντίδων. *Et totus contabuit, & extenuatus est curis.* Sic igitur verte: *Vides hunc etiam vigilare prae curis, supputare usuras, & ejus digitos contabuisse* ut solent esse hominum morbis aut curis confectorum digiti. posses etiam vertere *digitos ejus occalluisse, callo fuisse obductos*, sive *callo induruisse* assidua supputatione. & hoc malo. Mox nescio cur σίλφη Latine vertatur *silpha*, ut paullo ante σμίλιον, *smilium*, cum Latina lingua has voces ignoret, & in ea suppetunt commodae, nimirum *blatta*, & *scalpellum*.

Pag. 186. In Icaromenippo. Valde fallor, aut ſcribendum eſt non longe a principio: πάλαι γὰρ ἐπικροῶμαί σε ὑπὸ τῶν ἡλίων καὶ σελήνας, ἐπὶ ᾧ τὰ φορτικὰ ταῦτα καὶ ἀηδῆ πάντα, καὶ ὑποσύγγας ἐπεξιέναι. *Et enim jamdudum te ſequens audio ſoles & lunas, & ridicula illa, ſtadia quaedam & paraſangas tanquam peregrinum jactantem.* Vulgo legitur σταθμὰς manſiones. ſed σταδίους & ὑποσύγγας rectius junguntur quam σταθμοὺς & ὑποσύγγας. Si quis tamen malit vulgatam tueri, per me licet, praeſertim ſilentibus veteribus libris.

Pag. 188. Verba haec Menippi non aſſecuti ſunt Eraſmus & Salmurienſis interpres, cum καταφρονοῦντας αὐτῶν, καὶ τὴν περὶ ταῦτα σπουδὴν ἀχολίαν τῆ ἀληθῶς σπουδαίων ἐπιτηδεύσεων, ἀναπτύξειν ᾠήθη, καὶ ὅσος τὸ πᾶν ἀναβολέα ἐπιφέρω, interpretantur: *Contemptis his atque horum ſtudio, adjectoque animo ad ea quae ſunt vere bona, hinc emicare, & ad univerſi naturam ſuſpicere ſum conatus.* ἀχολίαν τῆ ἀληθῶς σπουδαίων ἐπιτηδεύσεων, non eſt *adjecto animo ad ea quae ſunt vere bona.* ſed haec ſignificant cum praecedentibus καὶ τὴν περὶ ταῦτα σπουδὴν, *& earum rerum ſtudium abſtractionem a veris bonis eſſe ratus, ſurſum oculos tollere, & univerſum reſpicere ſtudui.* ἀχολία ſaepe eſt impedimentum, quo aliquis avocatur & abducitur a negotio & re quadam.

Pag. 191. Καὶ τὸ ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν διαλεγομένων καταγέλαστον. Interpres: *eos damnantes qui de hoc veluti uno quopiam diſputarent.* αὐτῶν delendum videtur, ſi Graece loquutus eſt Lucianus, uti ſemper accurate & emendate locutus eſt. In Mſ. eſt αὐτὸν. quod nec ipſum hic locum habere poteſt.

Pag. 194. Πάμπολυ τὸ νέφος ἀνασπάσας vertit Eraſmus, *plurimum nubium emenſus.* ſed ἀνασπᾶν eſt avellere, avertere. *Forte* legendum ἀνασπᾶς hoc eſt, quod volebat Eraſmus, *cum ſupra plures nubes evolaſſem.* Inferius in hoc catalogo: Διονύσου ἑκόντα με ἐκπτόμενον δίκαιον εἰς αἰγιόχοιο Διὸς. *me ipſum movens evolavi ad levis Aegiochi domum.*

Ibid. Leg. τῶν τε ἱππαπόλων Θρηκῶν. ex Iliad. γ. v. 4. non ἱπποπόλων ut editur vulgo, quibus hic nullus eſt locus.

Pag. 199. Οὗ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι. Eraſmus: *ubi erant convivia.* cum ſit, *alibi erant convivia.* Sic Ariſtoteles in Oeconomico quater uſus eſt ἄ pro *alibi*.

Pag. 201. Scribe ταῖς μυρμηκιαῖς μάλιστα ἐμέλησε. Nam μυρμηκιὰ eſt ἡ μηρμήκων ὀπὴ, & mox ἀνεπτόμην δίκαιον εἰς Διὸς Αἰγίου.

Pag. 203. Vide ineptias interpretum haec verba ἐπαπορῶν δ' ἐνυχῆ τὸ παρεδόξον μου καὶ ἐκπλήσσων, καὶ ὅσον οὐδέπω πάντας ἀνθρώπους ἀθρόως ἐπὶ τὰ αὐτὰ πρόσω ἐκπεφυκότας, ἐπὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκπεφυκότας, ſic vertentium: *Non nihil enim ipſos turbabat, novus & inopinatus advenius meus, & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines ad eumdem morem alati venirent.* In qua verſione nihil ſani. neſcierunt

ipſi

ἤδη ἤδη, & ἔστιν ὅπου eleganti idiotismo Graecis significare *jam jam, paulo post*, quod dudum observavit magnus Budaeus. Verte: *Turbabat enim eos non nihil nec opinus meus adventus, & quod statim* vel *mox omnes homines ad eundem modum alatos adventuros putarent.*

Pag. 206. Non absurde Mſ. ἐπιτάττει τοῖς ἀνέμοις καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. Vulgati πνεῖν. *praecepit ventis & tempestatibus, in quibus esset elaborandum.*

Pag. 207. Censeo Lucianum scripsisse τίς τε Ἡσίοδος θεογονίας ἦσεν ἡμῖν. *Hesiodi Theogonias canebant.* non ἢ θεογονίας, ut vulgo legitur.

Pag. 112. In his accusato Mſ. pro ἤδη ἔστιν κτήσασθαι τὸ ἄδε, φασὶ χολὴν ἄγειν. scribit ἤδη ἔστιν ἀλφήσασθαι τὸ ἄδε, φασὶν, χολὴν ἄγειν. *Non tantum otii habens ut aurem inveniat*, hoc est, *tangat.* ἀλφάω & ἀλφαίνω est invenio.

Ibid. Ἄργεια κρία, ἢν χελώνας ἐς τὸ αὐτὸ ἕψωσι. Haec respiciunt Pythiae responsum, quod dedit Croesi legatis, cum id consulerent de Rege, quid tum ageret, apud Herodotum lib. 1. c. 47. Meminit etiam superius in Iove Tragoedo.

Pag. 213. Nec haec verba ceperunt interpretes, ἐγὼ μόνον περὶ τὰ λαῖα ταῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετοὺς, καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα, καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομήσας μόνος καὶ ἀφειδήσας πάππου μὴ ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένου. cum sic interpretantur: *Non enim solum generalibus illis meae administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte subleuato, quiescere mihi licet.* αἱ ἐπὶ μέρους φροντίδες sunt *speciales curae*, quae singulis sunt impendendae, & opponuntur τοῖς περὶ κεφαλαίοις διοικήσεως, quae sunt, in quibus summa rerum vertitur. Sic autem vertes. *Non enim tantum praecipua illa mei imperii, pluvias, grandines, ventos, fulgura cum ipse rexi & gubernavi, levatus & solutus sum curis his particularibus.*

Cur pag. 114. in omnibus editionibus est μερμηρίζω? quis enim nescit μερμηρίζω Homericum esse verbum?

Pag. 216. Αὐτοχείδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκιποτόμων, ἢ τεκτόνων ἐξαίφνης. Mſ. ἐξεσκῶσιν. *Philosophi extemporanei ex coriariis & fabris facti oberrant.*

Pag. 218. Mſ. Αὐτὴ μὲ σὺ ταῦτά που ἐπὶ τῇ πάγῳ κάθησο. *Tu vero hic in colle consideto*: male in editis κάθηλο. Nam quamvis infinitivus pro imperativo Graecis usurpatur, hic tamen collocari non potest.

Pag. 220. Καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν ἢ ἀναγκαιοτέρων ἐξεχολεῖ. Vertunt, *inprimis quibus nihil rerum necessariarum curae est.* Περιεχολεῖν est verbum quod Graecia non novit, nec nosse potest. lege, ἀναγκαιοτέρων πρὸς ἀχολεῖ. *praecipue quos nullum negotium necessarium avocat, impedit.*

Pag. 221. Ὁ μισθὸς πρὸ τοῦ ἐπὶ τῇ δίκῃ. *Merces pro quoquo judicio*

tres oboli. Haec erat merces constituta, quae Athenis judici dabatur. Pollux Onomast. VIII, 5. τριωβόλιον ὁ τῷ δικαστῇ διδόμενος. *Tres oboli, data judici merces.* Aestimatur autem obolus Atticus octo chalcis, seu *stufero* Batavico, chalcus vero, quam Batavi *deutam* vocant. Sic & patroni caussarum merces erant tres oboli. Inferius in hoc ipso dialogo: πολλοί γὲ, οἱ κἂν ἐπὶ τριωβόλῳ λιμοκτονῆσαι ἕτοιμοι. *Sunt multi, qui vel trioboli gratia disrumpi parati sunt.*

Pag. 222. Τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν, φησὶν ἴσως τις ὑπὸ δεινότητος. *Antiquiores*, illas, inquit interpres, *prius dirimamus; Hae autem postea judicabuntur.* Non rejicio hanc scripturam, sed mihi tamen magis arridet Mſ. lectio, in quo παλαιὰς πρότερον διανύσωμεν. *priores prius expediamus* sc. causſas.

Ibid. Πλὴν ἀλλὰ κλήρῳ ἐνδίκως. Sic Mſ. *verumtamen sortive decem.* Editi, πλὴν ἀπὸ κλήρου.

Ibid. Ἆρ' οὖν ἡμῖν τὰς ὑστεροβούλους ἤδη Ἀθήνησι σὺ Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσωμεν. sic Mſ. Ἀθηνῶς. Vulgo ὑστεροβούλους.

Pag. 223. Οὐδεὶς ἐθελήσειέ γε τῷ φαυλῷ συναγορεύειν μέθυ. *Nemo certe velit ebrietati palam patrocinari.* Puer vidi legendum εὐ φαυλῷ. Et nunc firmat Mſ. in quo. οὐδεὶς ἐθελήσῃ ἴσως τῷ φαυλῷ συναγορεύειν μέθῃ. *Nemo volet aperte patrocinari ebrietati.*

Pag. 224. Dicitur ebrietas προαρπάσαι νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα. Vertunt *praereptus cum esset adhuc adolescens tenellus.* sed reponendum ex Mſ. προσαρπάσαι νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα, *ad se rapuit, seu attrahens adolescentem etiam tunc & valde tenerum.* pro quo c. 26. dicit, πρὸς ἑαυτὸν ἐξέσπασε, & statim, προσαγαγὼν αὐτὸν τῇ πόλει.

Pag. 227. Πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὸν ἐρωτᾶτε, ὅπως ἂν οἴεται χρεὼν τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμέτερον Θησέα, εἰ προσδέοιτο τῷ τέως ἡδυπαθεῖν τοῖς πόνοις. *Verumtamen illud ab ipsa quaerite, quales putet fuisse nostrum Herculem & Theseum, num voluptati indulgentes, evitarint labores.* Nihil hic reprehendo, sed moneo tantum in prioribus verbis πρότερον inferere Mſ. ἐκεῖνά γε αὐτὸν πρότερον ἐρωτᾶτε, *haec prius illam interrogate.* dein pro προσδέοιτο in illo, ut & Anglicano scribi πιθάνοιτο. *num persuasi a voluptate*, ut alludat ad Herculem Prodicium apud Xenephontem, cui voluptas omnibus modis persuadere conabatur, ut sua sequeretur castra.

Pag. 228. Καὶ ὧν φησι περὶ τοῦ πόνου τοῦ διδαμοῦ ἐξηγήσεως λῆρον οἰηθεὶς, τοὺς μὲ ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους ἀπέφυγε. Vertitur: *Et quam laborum caput, felicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos sermones & labyrinthis similes evitavit.* In Mſ. legitur ὃ δὲ ὧν φησιν ἐπὶ περιφανοῦς, τὸ πόνου. ἐπὶ περιφανοῦς, ἐν περιφανοῦς, & apud Thucyd. ἐν περιφανοῦς: uno verbo, quod & Latinis, *denique*, aut, ut Cicero, *quid quaeris? noli quaerere.* Idcirco sic vertes: *Et quam ut uno verbo dicam, laborum ait felicitatem esse, pro nugis habens, ambiguos illos sermones,*

nes, & labyrinthis similes evitavit. quamvis vulgatam non damnem, quae sic potest explicari commode, *& quam felicitatem, caput* seu *summam omnium laborum, ait esse, pronugis habens.*

Ibid. Ὥσπερ ἱκέτην ἐπὶ τὸν ἔλεον βωμὸν ἐπὶ τὸν ἡδονὴν καταφυγόντα, sic rectius Mſ. *Cum ille supplicis instar ad voluptatem, tanquam ad misericordiae aram confugerit.* editi: φεύγοντα, sed tum non confugiebat, sed ante confugerat.

Pag. 230. Τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτὸν καταδικασάτωσαν. Male interpretantur: *indicta igitur causſa ipsum condemnent.* Est enim, *ipsum condemnent quia non obierit vadimonium.* Sic ἐρήμην ὀφλεῖν, est *vadimonii deserti reum esse.* Pollux VIII, 8.

Ibid. Ἐρήμην λύειν, est *deserti vadimonii absolvere*, & iterum agendi facultatem dare.

Pag. 232. Αὐτὸν ἢ τὴν γυναῖκα ἐκεῖνον. Mſ. αὐτὸς δὲ.

Pag. 233. Ἔνοχος τῇ κακώσεως non est *vexationis* obnoxius, ut volunt interpretes, sed *malitiosae desertionis reus.* Pollux Onom. lib. III. 3: ἀποπέμψασθαι γυναῖκα, καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀποπομπὴ, καὶ ἀπόπεμψις, καὶ ἀποπέμπειν δίκη. καὶ κακεῖν, καὶ δίκη κακώσεως. πρὸικὸς, εἶτα. καὶ τἀναντίον, ἀπολείψεις, καὶ δίκη ὧδε ἢ ἀνδρὸς ἀπολείψεως. & ineptissime ab interprete Latino κακεῖν & κάκωσις, *affligere*, & *afflictionis poena.* Hic locus, ut plurima alia in Polluce non possunt verti Latine, quia lingua Latina caret vocabulis quibus proprietatem harum Atticarum locutionum exprimat recte. Hoc vero vult ἀποπομπὴ & ἀπόπεμψις dici de viro, qui repudiat uxorem. κακεῖν & κάκωσις de eo qui eam deserit. sicut contrario ἀπόλειψις de uxore, quae virum deserit, sive nuncio remisso, sive, ut puto, malitiose, & sine causa. De τὸ ἀπολείπειν, vide quae notavi olim ad Soloecistam. Quamvis δίκη κακώσεως sit quoque actio malae tractationis, quae datur etiam parentibus adversus liberos, & pupillos. Vide Harpocrationis Lexicon.

Pag. 235. Εἰς ἣν τὴν Ἀκαδήμειαν, ἢ εἰς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίστῳ τούτῳ ἀμφὶ λόγου συμπεσεῖσθαι, ἐρέσθαι ἀμελεῖ ῥᾴθυμος. πολλὰ ἔχων. &c. Victima sic leguntur. In Mſ. cum aliquot verborum incremento: ἐρέσθαι συνδιαλογιούμενος, τὸ ἐπαινεῖν καὶ πρᾶττε ὁ δυομένης. πολλὰ ἔχων. *placide disputantes, laudes & plausum non desiderantes.* quae Luciani esse nemo inficiabitur.

Ibid. Dialogus dicit se ἀναβαίνειν ὑπερῴου ἢ ὀροφῆς. sed ὑπερῷον simpliciter significat *super coelum*, vel *in coelo.* Mſ. ὑπὲρ τὰ νῶτα ἢ ὀροφῆς. *super coeli dorsum*, hoc est supra nubes, Dialogus autem hic cum de rebus sublimibus loquitur, παραφθὰς, ἢ μετέωρος βαίνῃ.

Pag. 236. Οὔτε πεζὸς εἰμι, οὔτε ἐπὶ τῶν μετεώρων βέβηκα. Interpretes: *Neque pedestris, neque sublimis incedo.* ἐπὶ μετεώρων βαίνειν non est Graecae loquendi ratio. Graeci enim dicerent μετέωρον βαίνειν. Deinde num μετέωρος opponuntur πεζικοῖς? Nihil certius,

legendum esse, ut olim vidi, & nunc vere me vidisse Mſ. docet, ἐπὶ τῶ μέτρων βαίνειν. *neque in metris incedo*, hoc est neque in prosa, nec poëtice scribor : genus meum dicendi non est quale est illorum, qui oratione soluta utuntur aut philosophi, aut oratores, aut historici, nec quale est poëtarum, sed est ex utroque mixtum. Mox καὶ ὧν τῶ συνεχῶν ἐρωτήσεων κατακλασμῶ, non est, ut interpretantur, *continuis interrogationibus praefractus*, sed exilis, exsiccatus, jejunus, macilentus, de qua voce superius non nihil notavi. Paullo ante repone particulam ἢ suo loco, ex quo exciderat, πάνυ γὰρ μᾶλλον ἂν ἤλπισεν ἢ τὸν Δήλογον τοιαῦτα ἐρεῖν περὶ ἐμοῦ.

Pag. 237. Ὅτι μὴ τὰ ἰσχνὰ ἐκεῖνα καὶ λεπτὰ καθήμενος ἐγὼ αὐτὸν συμπερολογοῦμαι. *quod tenuia illa & exilia cum ipso sedens argutari non soleo.* Mſ. pro τὰ ἰσχνὰ scribit τὰ γλιχρὰ & pro καθήμενος συμπερολογοῦμαι, legit, καθήμενος συμπερολογοῦμαι. Digitum non verterim, utrum eligas, & vereor ne ego quoque συμπερολογοῦμαι, qui haec annotem.

Pag. 242. In Parasito, definitio artis habetur : τέχνη ἐστὶν σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων πρὸς τὸ τέλος εὐχρηστον τῶ ἐν τῷ βίῳ. Sic scribe partim ex edit. Florentina, partim ex Mſ. Interpretes verterunt : *Ars est quae constat ex perceptionibus consentientibus & coexercitatis ad finem vitae utilem.* Vbi est in Graeco *consentientes*. Dein quid Latinis sint *coexercitatae* nemo dixerit. Verte : *Ars est corpus perceptionum*, quae *exercitae sunt ad finem utilem vitae finem.* sic contra ἀσυγγύμναστοι καταλήψεις sunt perceptiones. pag. 292. quae non exercentur, aut non fuerunt exercitae vide pag. 243. ubi hanc explicat definitionem.

Pag. 245. Τέλος χαρίεσσαν ἴμμεναι. Sic se restituisse ait Bourdelotius. & sic Mſ. qui addit ἄλλο, τέλος χαρίεσσαν ἄλλο, sed εἶναι retinendum esse constat ex Homeri Odyss. ι. *v.* 5. unde haec hausta sunt, unde etiam liquet in altero mox versu legendum αὐλῆσαι τε πεῖσαί τε, ut & extat in Florentina.

Pag. 248. Τῷ δ' ὄψοποιῶ ἅτε μάγειρος ἐστι---- ἅτε ὀψοποιὸς ὢν ἀπολογήσεσθαι ἀχθεσθείη, καὶ πάνυ ἄχθ. *At vero parasito neque coquus est*, &c. *neque pecuniae quo quibus causam dicere gravetur.* Sic interpres : non bene equidem. Illi dicuntur ἀπολογεῖσθαι qui se defendunt contra impugnantem. Hic est ἄντικρυς. lege ex Mſ. ὑπὲρ ὧν ἀποβυμίαν ἀχθεσθείη. *neque pecunia, quae amissa excitetur.*

Ibid. Ἀπλῆ κλοπὴ, ὥσπερ πᾶς δοῦλος τὸν διδασκάλον. sic recte Mſ. vulgo ὁ διδασκάλων.

Pag. 249. Sine dubio quoque scribendum ὁ δὲ παράσιτος ἀθλητὴς τῶν τρόφιμον ἅμα τῆς ἀρχαῖας τῆς τέχνης. *At parasitus simul atque artis orsus est*, victum habet. ἅμα τῆς ἀρχαῖας est ἅμα τῷ ἄρξασθαι, vel ἅμα τῇ ἀρχῇ. edit. male. ἅμα τὸ ἀρχαῖας.

Pag.

Pag. 257. Ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα εἰκάζειν, ἔχοντας αὐτῶν τὰ δείγματα. Vnde pendet εἰκάζειν? scribe ex Mſ. ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα εἰκάζειν; ſed *quid opus eſt iſta comparare.*

Ibid. Dicit nullum Rhetorem aut Philoſophum belli tempore ſuſtinere in campum deſcendere, & extra muros prodire. εἰ δέ τις παρεδίδοτο, φημὶ τῶν λειψανα τὴν τάξιν ὑποστρέφειν. *Quod ſi quis coactus id ſuſcepit, hunc deſerta acie abſceſſiſſe dico.* Sed quid ſuſcepit? *prodire in campum?* Sed vix Graecos ſic loqui exiſtimem. Mſ. belliſſime παρεστάχθαι. *Si quis vero in acie cogetur ſtare.* παρατάξεως eſt *inſtrus in acie.*

Pag. 259. De Socrate, cum ex proelio in palaeſtram aufugiſſet, πολὺ δὲ αὐτὸς ἀστειότερον ἐδόκει μὴ μεσομηνιᾶν καθεζόμενον ἀφαίζειν, καὶ σοφίσματα συνθέμενος τοῖς συνυπάρχουσιν, ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ μάχεσθαι. quae ſic verterunt: *Ipſi multo urbanius videbatur, cum adoleſcentulis ſedendo ſe ſe ornare, & ſecum verſantibus captiunculas proponere, quam cum Spartano viro pugnare.* Verum quis unquam audivit Socratem ſe ornaſſe, aut pueros ornari in palaeſtra, ubi nudi corpus exercebant? Vide ſequentem dialogum de gymnaſiis ubi ſe non ornaſſe in iis, ſed pulvere commaculaſſe dicuntur. Adde ἀφαίζειν non ſignificare *ſe ornare*, ut volunt interpretes. Omnia ſunt abſurdiſſima. Cogitabam olim pro ἀφαίζειν legere παίζειν, *ludere cum pueris*, nam ſic & alibi locutus eſt. ſed poſtea in Mſ. deprehendi veram ſcripturam, in quo legitur ἀφείζειν, ſed ſcribendum ἀφείζειν, *garrire.* Eſt in hoc verbo aculeata figura, qua Socrati exprobat oblique παιδαγωγίαν. Nam ἀφείζειν proprie dicitur de colloquio amatorio, Homerus Iliad. Z.

Αὐτὰρ ἔπειτα
Στήσεαθ' ὅτε χέρης ὄδι ἢ ἀφείζε γυναικί.
quando jam erat
Digreſſurus e loco ubi cum ſua colloquebatur uxore.

Et Iliad. Χ.

Τῷ σφὼ ἀφιζήσασθαι ἅτε παρθένω ἠΐθεω τε,
Παρθένω ἠΐθεω τ' ἀφείζετον ἀλλήλοισιν.
Cum hoc confabulari, ceu virgo adoleſcenſque.
Virgo & adoleſcens confabulantur inter ſe.

Hinc χρῖσις eſt blandus mulierum ſermo, quibus capiunt animos virorum. Idem Poëta de ceſtu Veneris:

Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ἀφείσιος
Πάρφασις.
Ibi eſt quidem amor, ineſt deſiderium, inſunt blanditiae
Illicium.

Recte enim antiquus interpres ἀφείσιος πάρφασις, conjungunt, & Etymologicum magnum exponit ὁμιλία διαπόσιος, colloquium quod praeparat, hoc eſt animum ad amandum & conſuelcendum incitat. Idem: ἄφεσις αἱ γυναῖκες, αἱ γαμεταὶ, οἱονεὶ ὁμαφεσίαι τινες οὖσαι, διὰ τὸ ἁμῶ ἧσθαι γάμου καὶ συνηρμόσθαι. ἐξ αὐτοῦ ἡ ἀφεί-

ζειν λέγεται, τὸ τὰς ἄνδρας γυναιξὶν ὁμιλεῖν. vide sequentia. Significat Lucianus Socratem in palaestra non de virtute disputasse cum ephebis, sed colloquia habuisse plena amoris, ac blanditiarum.

Pag. 270. In Anacharside: οὐκ οὖ πηλοῦ ἐστί γε, ἀλλὰ ψάμμου τοιαύτης βαθείας ὑποβαλλόμενοι οὖ τῷ ὀρύγματι ἐπαμώντες τε ἀλλήλους, Sic Mſ. non ταφρεύοντες, ut editur. *Sed hi non in luto sed in tam arenam in fossa subjicientes se invicem illa adspergunt.* Paullo post dicit ἐπαμᾶσθαι τῇ κόνει. Haphen intelligit. de qua Mart. VII. ep. 67. *Et flavescit haphe.* Sed de hac & aliis ad palaestram pertinentibus viri docti jampridem egerunt copiose, vide imprimis eruditissimum P. Fabrum in Agonistico 11, 2, & 5, & 22.

Pag. 284. Οἱ δημόσια πᾶσι πρόκειται ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγραμμένοι. sc. νόμοι leges, *quae majusculis litteris scriptae omnibus publice legendae proponuntur.* Quid ἅμα hic tibi velit non video. In editione Florentina legitur: μεγάλοις γράμμασιν ἅμα γεγραμμένοι. In Mſ. vero μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, ut omnino scribendum est.

Pag. 289. Υ' παράλειας τάφον. Mirum hoc manifestum vitium, quod olim Marcilius animadvertit, tolerari, cum non tantum in Florentina editione & Mſ. sed & in interpretis libro recte legatur τάφρον.

Pag. 296. Recte Mſ. μηδ' ἀπαγρεύοιτο ὑπὸ τραυμάτων, ἢ τραυμάτων, ἢ δ' ἄλλῃ δυχερείᾳ. *Ne vulnerati aut fessi, aut alia molestia affecti deficiant:* sic non male interpres, sed male vulgati sensum μὴ ἢ πρὸς ἀγρεύοιτο. Nam quis usus est τῷ πρὸς ἀγρεύειν, aut quid potest significare? Paullo ante Ἀφυπνιούσῃ μέχρι ἐσχάτης ἀπαγρεύσεως. *usque ad extremam animi defectionem.* Et 297. μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγρεῦσαι ζῶντες.

Pag. 300. De luctu. Τὸ δὲ μέσον ἡ Ἀχερουσία λίμνη περίκειται. *Quodque est gravissimum praejacet Acherusia palus.* sic interpres. sed scribendum ut Mſ. πρόσκειται, *Acherusia palus adjacet.*

Male vertunt pag. 301. Ἐρινύες, *poenae. Furiae*, poenae. Cum sit, *Erinnyes, Furiae.*

Pag. 302. Ὁ μὲν δὴ Τάνταλος ἐν αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε. *Tantalus in ipsa palude stat.* Sic interpres. Cur omisit αὐτὸς? quia nullus ei hic erat locus. Quid enim esset *Tantalus in ipsa palude ipse stat.* legendum αὐτός. Ὁ μὲν δὴ Τάνταλος ἐν αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε. *Tantalus in illa ipsa palude siccus stat*, quippe qui *mediis stitebat in undis.* Hanc meam emendationem certissimam cūe postea firmavit vetus codex,

Pag. 305. Οὐ γὰρ συμφύσει διαστρέψει. *non pervertet concubitus*, sed rectius antiquis liber ἢ γὰρ συμφύσει διαστρέψεις. *nam te depravabis, corrumpet concubitus*, non tuam valetudinem labefactabit. διαστρέφειν est *avertere, abducere.* διαφθείρειν *distorquere, corrumpere.*

Pag. 308. In Rhetorum praeceptore: ἐρωτᾷς ἢ μειρακίου ὄντος ἡ ἥτις γένοιτο καὶ τὸ σημαινόμενον τοῦτο καὶ παίδευμα ὄνομα. σοφιστὴς αὐτὸς οὖ-

τος

ναι δίξης. *Scisciteris adolescens quo pacto Rhetor evadere, & vennstissimum illud, vulgoque celebratum nomen sophista ipse censeri possis.* Sic interpres. Sed in Mſ. eſt πάνυμον ὄνομα venerandum *illud & quod ab omnibus colitur nomen.*

Pag. 313. Εἰτά τι σε κελεύσει ζηλῶν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἴσως δὲ δυσμιμήτους δυσκόλους τε λόγων, ἃ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῶν παλαιῶν ἰρήσεσι ἐστὶν Ἡγησίου, καὶ τὰ ἀμφὶ Κρατῆτα, καὶ Νησιώτου. Vertunt: *Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustae sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, Nesiotae.* Primum vertendum *Hegesiae.* Ἡγησίας enim Magneſius intelligitur ille orator qui ut Cicero de eo ait in Bruto de claris oratoribus, Chariſii voluit ſimilis eſſe, ac ſe ita putavit Atticum, ut viros illos prae ſe penes agreſtes putaret. *At*, inquit Cic. *quid est tam fractum, tam imminutum, tam in ipsa, quam tamen consequitur, concinnitate puerile?* in Oratore dicit, eum Lyſiam voluiſſe imitari, ſed particulas inciditſſe, numeros infregiſſe, & concidiſſe, non minus ſententiis peccaſſe, quam verbis, ut non poſſit quaerere, quem appellet ineptum, qui illum cognorit. Strabo XIV Geograph. tradit eum principem fuiſſe ſtyli Aſiatici, & corrupiſſe receptam conſuetudinem Atticorum oratorum. Fragmentum ex ejus oratione laudat idem Strabo lib. IX: Ὁρῶ τὸν Ἀκρόπολιν, καὶ τὸ τοῦ Διὸς τὸ πρωταίνης ἱερὸν καὶ τὸ σημεῖον. ὁρῶ τὸν ἐλαιῶνα, καὶ τὰ ἱερῶν χάρακα μύσης. Ἐκεῖνο Λεωκόριον. τοῦτο Θησεῖον. ἐ δύναμαι διηλθεῖν καθ' ἓν ἕκαστον. *Video arcem, & quod in illo est tridentis signum. Video Eleusinem, & sacrorum sum mystes. Ibi est Leocorium, hic Theseum. Non possum enarrare singula.* Dein legitur in Mſ. Καὶ τὰ ἀμφὶ Κράτητα καὶ Νησιώτου. quod eſt verius. Fuit quidem Crates Trallianus Rhetor, cujus meminit inter decem hujus nominis claros viros Diogenes Laertius, lib. IV. in Cratete, ſed is fuit obſcurus. Critias vero celebris fuit diſcipulus Socratis, corruptus a Theſſalis, & unus ex triginta tyrannis. Cic. de claris Oratoribus, cum dixiſſet de Themiſtocle, Pericle, Cleone, *huic*, inquit, *aetati suppares Alcibiades, Critias, Theramenes, quibus temporibus quod dicendi genus viguerit, ex Thucydidi scriptis, qui ipse tum fuit, intelligi maxime potest. grandes erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.* vide Philoſtratum lib. I. de vitis Sophiſtarum in Critia. Per νησιώτου vero intelligit Gorgiam Leontinam ex Sicilia, quae κατ' ἐξοχὴν νῆσος dicitur, quia inſularum maris mediterranei fuit maxima, is fuit Empedoclis diſcipulus, & principatum inter antiquiſſimos Sophiſtas tenuit. Vide Philoſtratum lib. I. de Sophiſtis, & Plutarchum in vitis Rhetorum.

Ibid. Πόνου δ' καὶ ἀγρυπνίας, καὶ ὑδατοποσίας, καὶ τὰ ἀλιταρῆ, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ ἀπραφίτητα φησί. Interpres: *Laborem autem, vigilias, aquae potum, & squalorem, haec omnia necessaria, & inevitabilia dicet.* Squalor non deſideratur in ſtudioſis eloquentiae. Mſ.

λιπαρὰς assiduitatem. quod reponendum. superius idem mendum ope codicis antiqui delevimus.

Pag. 315. Φαίη ἂν τις ἄρα σὲ οὕτω πως ἀπαναπάμενον ἐπὶ τὸν λοιπὸν τῆς κόμης, καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο. Vertit: *Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum subridens.* Vbi est in Graeco τὸν Theod. Marcilius legit ἀπεπασάμενον, *dimota nempe a fronte a tempora*, inquit. sed Mſ. legit ἐπαναπασάμενον, hoc est capillos promittens pectendo scilicet & comendo, non discipuli, sed suos, ut pulchrior & comtior videretur, majoreque polleret auctoritate. Sic in Anthol. ἐπαναπάλλ κόμαν dicitur, qui barbam comit & expandit. Discipulus non multum comae amiserat, sed magister erat calvaster, ideoque dicit ἐπὶ τὸν λοιπὸν τῆς κόμης. Mox pro αὐτοῦ ἰδίου Mſ. αὐτοῦ ἰδίου.

Pag. 316. Ἕπου μόνον ὦ Κλυτίου μίλημα οἷς ἂν ὦμεν, καὶ ζήλωσον ἡμᾶς. Interpres insulte: *solum o gloriolae studium ea, quae dico, sequere, ac omnia imitare.* Num κλυτίου est *gloriola?* Verte *O Clytii deliciae*, qui curae cordique eris Clytio. Sic & φιλότης amor, pro homine quem amamus tenerrime. sic μέλημα cura, pro qui nobis curae est. Clytius est Rhetoris nomen.

Pag. 319. Τὸν ἀρραβῶνα ἢ ἀρραβὼν. Mſ. τὸν ἀρραβῶνα ἢ ἀρραβὼν. *pro arabo dicunt* πρωτόμιον. Πρωτόμιον, ἐπιτίμιον, ἀρχαιρεσιαστήριον, ἀρχαιρεσιαστήριμμα, est *mulcta*. sed ἀρραβωνία ἡ, & ἀρραβὼν τὸ est praerogativa, ut constat ex Suida, & Hesychio. Videtur tempore Luciani a male loquentibus acceptum esse pro ἀρραβὼν, quod tamen a politioribus improbabatur. Cum tamen τιμὴ sit pretium, & ἐπιτιμᾶν pretium intendere, ἀξιωμᾶν pluris aestimare, non repudiandam duco vulgatorum librorum scripturam, videntur enim tum temporis non emendate loquentes ἀρραβὼν dixisse, quod penditur pro re emta ante τιμῶ, ante justum pretium.

Pag. 323. Μητρὸς ἢ ἀκεστρίας ἐν ἀμφοδίῳ τινος. Vertitur: *Matre vero sartrice, in bivio quodam natus sum.* Haec *natus sum* inferciunt interpretes, ut sententiam conficiant. In Graecis, ut vides, non habentur. Dein ἄμφοδον & ἄμφοδα est *diodus, bivium*, non ἀμφοδίῳ. Sed moror. leg. ut Mſſ. ἀκεστρίας ἐπιφυόμενος τινος, *quae fuit sartrix hominis venusti.*

Pag. 328. De Coroebo in scholiis Mſſ. lepida legitur historia. Κόροιβον δέ τινα μωρὸν ὄντα μνηστεύεσθαι. ὅστις γυναῖκα ἀγαθὴν μὲν ἀνελεύθως συγκαλυπτόμενον τῇ ἀλφιτοπώλιδι αὐτοῦ φῶτα, καὶ ὅτε ἐλούετο παρῆν δύεσθαι αὐτῷ μέχρις ἂν ἡ γυναικὸς ἀψαμένης τοῦ ὕδατος ἐδύνη συνέβαινεν. καὶ ὅτε ἄλλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μισθῷ ἢ ἀνδρὸς καθαψηλήσαι, ἔπειτα τῷ κοινωνίᾳ ἢ χαρᾶς γένεσθαι. Nulla est causa cur haec interpretemur. Apud Eustathium in Odyss. κ. p. 413. edit. Basil. eadem historia legitur, sed tribuitur Margitae.

Ibid. Rectius Mſ. τοὺς πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς γῆς Ἀττικῆς ἀναδοθῆναι, πρωΐτατόν τι λάχανον, *primos illos homines ex Attica terra oleram*

instar provenisse. Vulgo γῆς omittitur itaque vertit interpres *in Attica.* τῆς absorpserat γῆς.

Pag. 333. Ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὴν vertunt *circa forum plenum* Latine valde obscure. potius dicendum fuisset, *circa tempus fori pleni*, quo frequentissimum est forum, circa meridiem nostris mercatoribus omtrent de Beurstidt.

Pag. 334. Ἱερητικὸν πνεῦμα. Non possum quin adscribam hic, quae in margine veteris Codicis hic sunt adnotata ἱερητικὸν. οἷα εἰκὸς τὸ πλησιαῖον θεσι ἰωλιωῦ ἃ πρόκλος ὑπομιμνήσκει, οἷς ὁ πρωτόπλος ἀναφέγγεται πάνυ δεξιῶς καὶ γενναίως.

Ad pag. 339. ubi mentio fit Polycleti, miror veterem Luciani Scholiasten Mſ. notare Polycletum fuisse pictorem, non statuarium, itaque se non intelligere, qui in statuariorum numerum referatur a Luciano, nisi forte sit alius Polycletus. Verba enim sunt. Γεφυρὸς ὁ πολύκλειτος ὥσπερ καὶ ὁ Εὐφρανωρ, καὶ πᾶς ἀγαλματοποιὸς τῶν εἰσαῦθις, θαυμάζω ἢ μήπως ἕτερος ἐστὶν ὁ πολύκλειτος. Verum quis nescit Polycletum Sicyonium Angeladae discipulum, & ejus Canonem, & tot statuas, quas in coelum extulerunt veteres. vide Plin. xxxiv, c. 8. & de Canone sive norma Polycleti, Galenum de Hippocratis & Platonis decretis, & in primo de temperamentis. Euphranor & pictor & fictor fuit, uti ex eodem Plinio constat vide lib. xxxv, 11. Critiae quoque Plinius meminit.

Pag. 341. Scribe Ἀγανακτεῖ δὲ μὴ καθ' ὡραῖον ἐφ' ἱερῶν παλαίων ἐναυθῆ indignatur *nisi statо tempore eximiis victimis pascatur.* Sic scribendus Mſ. volente hic locus & vertendus. Vulgo legitur ἀφ' ἱερῶν invito Graecae linguae genio. vertitur satis inepte: *nisi in tempore justorum sacrificiorum epulis excipiatur.* Ἱερὰ sunt victimae, hostiae & eorum exta, quae diis adolentur. Τέλεια ἱερὰ sunt eximiae hostiae, quod ἱερὰ ῥέζειν Homero est, hoc Thucydidi ἱερὰ θύειν, *sacra facere, victimas caedere.* apud quem etiam legitur ἱερὰ τέλεια. dicuntur & ἱερεῖα, hostiae, inde ἱερεῖα sunt quaevis animalia, quae mactantur. Polyb. lib. 2. σὰρξ ἱερεῖα caro *suilla*, Athen. lib. 1. πρόφη δὲ νεογνῶν ἱερείων *caro teneorum pecudum.* Sic & ἱερεύειν & θύειν non tantum est sacrificare, sed & mactare. sic & *sacrificare* apud Plinium lib. 28, 19.

Pag. 343. Ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος, καύσωνος σφοδρότερος. Benedictus: *Febris, o qualis! incendio certe vehementior.* Mſ. ὁ δὲ πυρετὸς, οἷος καύσωνος σφοδρότερος, θερμότερος. *Febris, tanquam incendium vehementissimum, ardentior.*

Pag 349. Ad ista verba στιλάμενοι νεκρικὰς ἐσθῆτι μελαινῇ, notat antiquus Scholiastes ineditus, veteres solitos cadavera nigrae vesti insuere. Ὅτι, inquit, τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μελαίνας στολὰς ἀμφίεννυσαν. & ad sequentia, μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς haec adjecit ὅτι καὶ τὰς ψυχὰς ἀνῃτὰς ἄεσθαι εἶναι, ὥσπερ καὶ τὰ σώματα.

Pag. 360. Μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν. *Memphiticus vir, quidam ex sacris illis scribis, mirabili sa-*

ſapientiæ. ſic Benedictus. Meminit & alibi ſcribarum Aegyptiorum, in libello de ſacrificiis, ubi cum Prophetis eos conjungit, & Appul. Metam. 11. *Tunc ex his unus, quem cunctî Grammaticæ dicebant, pro foribus aſſiſtens, cœtu paſtophororum, quod ſacrſanctî collegii nomen eſt, velut in concionem vocato*, ut fuerint inter ſacerdotes Aegyptios, qui reconditam illorum ſapientiam docebant, aliiſque muneribus ſacris fungebantur. Sic & in libro de Macrobiis. p. 466. recenſet inter longaevos Aegyptios ἱερογραμματεῖς. Nec repudio lectionem editam. In Florentina tamen legitur ἱερογραμματικὸν, ſed in Mſ. ἱερῶν γραμμάτων, quod non puto faſtidiendum eſſe, ut ſit τῶν ἱερῶν γραμμάτων σοφίαν θαυμάσας. admirabili ſacrarum litterarum ſapientia praeditus. ſacras litteras vocabat illam myſticam Aegyptiorum ſapientiam, quae non niſi initiatis tradebatur, & circumſectis, magiam ſcilicet, & litteras Hieroglyphicas, de quibus tam multa apud Herodotum, Diodorum Siculum, Clementem Alexandrinum aliosque habentur.

Pag 352. Ἐγὼ δ' ὅτι μὲν χρυσοῦν δακτύλιον ἔχω ἱερὸν, Ἀπόλλωνος δὲ πυθίου εἰκόνα ἐντετυπώσης τῇ σφραγῖδι, καὶ ὅτι ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται αὐτὸς ἐμὶ, ἃ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξω ἐξαίφνης μεγαλαυχεῖν. Benedictus: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus gemmam exprimit Apollinis Pythii imaginem, nec mecum loqui Apollinem, ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare.* Pro ἄπιστα Mſ. ἀπιστεῖται ſcribit. Sic autem interpretare hunc locum: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſignum Apollinis Pythii imaginem exprimat, qui Apollo mecum loquatur, ne tibi, qui haec non credis, videar de me ipſo elate loqui, ne tibi videar me oſtentare, & jactare.*

Pag. 365. Καὶ γὰρ τὸν δορᾶς ἐκδὺς τὸν ἔνδυτον τὸν τοῦ λέοντος. *ut qui leonis exuvio ſit indutus*, bene interpres. Nec rejicio hanc ſcripturam. nam & ſic alibi loquitur Lucianus. Non fruſtra tamen in antiquo codice Mſ. legitur ἐνδύτην. Nam ſicut apud Homerum eſt ἔνδυτος *indutus eſt*, ſic & ἐνδύτην hic accepit, ſi haec ejus manus eſt, Lucianus. Nam Poëticis verbis ſaepe, ſed ſuo loco, uti hunc ſcriptorem nemini latet.

Pag. 371. In Electro, τὸ δὲ ἐμὸν ἐρεῖν πῶς ἔχοιεν ἀπλοϊκῶν, καὶ ἀμύθητον, οὐδὲ ἐξ ἀλλοτρίων πεποίηται. *Meum vero dicendi ratio quam ſit ſimplex, & a fabulis aliena, videtis, neque ipſi inſit modulatio.* Haec eſt verſio Salmurienſis. Sed in Mſ. eſt ἀμυθήτως pro ἀμύθητον, quod magis probo, & verto: *meam videtis oratio quam ſit ſimplex & inerudita*, ſic ſua ipſe per modeſtiam elevat, & *quam nihil in ipſa ſit canori*. Sic enim recte verti puto οὐδὲ. Vt Craſſus apud Cic. 111. de orat. de C. Carbone: *Profluens quiddam habuit Carbo, & canorum.* Et Gellius de eodem in Bruto de claris oratoribus: *L. Gellius qui ſe illi contubernalem, in conſulatu ſuo narrabat, canorum oratorem, & volubilem*, &c. *fuiſſe* dicebat. Vbi *volabilis* eſt, cui facile profluit oratio. Plutarchus de audi-

tione,

tione, sic circumscribit, τῷ φωνῷ ἡμιολίως καὶ κῷ μαλακίσαι, κῷ θελκτικὸν ἐφδύνειν. *Vocem accuratis quibusdam sonis ac mollitie & modulationibus edulcare.* Μόδοι pertinent ad poëtas, non ad oratores. Quonium tamen Sophistae suis orationibus adspergebant fabulas, non contendam, si quis pro Vulgata stet acrius.

Pag. 386. Perinde quidem est sive legas, ut in editis habetur κῷ ἀνελίττοις ἀεὶ, sive, ut in Mss. extat, κῷ ἀναπολίττοις ἀεὶ. Vtrumque enim significat *libros versas, evolvis*, utrumque verbum hunc apud scriptorem alibi quoque occurrit in hac notione. sed cum ἀναπολίττειν, quod hic codex vetustus prae se fert, sit verbum rarius, credibile est librarios pro eo substituisse notius & tritius. Proprie ἀναπολίττειν dicitur de voluminibus, quae evolvuntur. In sequentibus mox ineptissime vertitur, κῷ ἀλεκτρυόνας κῷ θελκτήρια, *coagmentas, spolias*, cum vertendum sit *conglutinas, circumcidis*. Chartae enim glutine jungebantur, deinde frontes librorum circumcidebantur, capiti vero voluminis adglutinabatur membrana purpurea, cui plerumque litteris aureis index libri inscribebatur, ut erudite docuit maximus vir Isaacus Vossius ad Catullum pag. 52. vide quae ibi notavit, quae maxime faciunt huic loco illustrando.

Pag 399. De non temere credendo calumniae: ὅτι Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κάρτα καὶ τἄλλα ὑ πάνυ φρενήρης τις ἂν. Salmurienſis: *Tum Ptolemaeus ut qui praeter cetera non esset admodum prudens.* In hac versione κάρτα omittitur, inepte, etiam si φρενήρης *prudens* exponas, opponuntur κάρτα & ὑ πάνυ, ineptius interponitur & sine sententia κῷ τἄλλα. Locus laborat cui suffragante Ms. sic sanitatem reddes: ὡς ἂν κάρτα ἀλλ' ὑ πάνυ φρενήρης τις ἂν. *qui quidem valde sed non in omnibus desipiebat.* Nam φρενήρης etiam est παραφρων, ut Suidas ostendit, frustra repugnante Stephano, quum & hic locus Suidae & Etymologici magis sententiam firmet. Nam si hic φρενήρης est prudens, quam quaeso sententiam ex Graecis verbis conficias. Quid enim est? *qui quidem summopere, & in aliis non omnino aut non valde prudens erat.* Sic neminem sanum loqui, nec sanus juret Orestes. Vides igitur recte locum inquinatissimum esse purgatum, & φρενήρης esse *imprudens*.

Pag. 400. Parum refert, utrum legas, quod editi prae se ferunt, ὅσον λίγιστα μεταγνῶναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere poenituisse eorum quae egerat*; an quod in Mss. est, ὅσον λίγιστα αἰσχυνθῆναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere puduisse factorum.* nec tamen codicis antiqui scripturam testatam feciſse lectoribus poenitet.

Pag. 425. Υ ποικιλόμυον ἰλαρὰ κῷ κωμικὰ προσώπῳ μάλα ἐμπαθῆ πνα κῷ χάμισπα τραγῳδίαν. Salmurienſis interpolator: *plenam affectibus tragoediam in se commovet.* Quanto rectius & elegantius Philippus Melanchthon: *agitque laeta & comica facie tragoediam meram, & nihil non triste patientem.* Sed tamen ἐμπαθὴς non est *triste patiens*, sed potius cum de homine loquuntur, est graviter commotus, & affectus. Περιπαθὴς ἐν τοῖς ὕψεσι apud Athenaeum lib.

lib. 1. Dipnosoph. est qui obsoniis valde movetur & delectatur, obsoniorum valde avidus. ἀφεπτηδὶς τραγῳδία est tragoedia acerba in eum, de quo agitur. ὑπηκοϊάζ τραγῳδίαν, Graecis est insolens loquendi genus. Sed scribendum sine dubio & mora, ut olim conjeceram, & nunc in Mſ. meam conjecturam veram esse deprehendi, ὑπηκρινόμην τραγῳδίαν *tragoediam agendam.* ὑπηκρίνατ ζ est propriam histrionum fabulam agentium in scena, unde ὑπηκριτὴς est histrio. In Pseudologista pag. 442. καίτοι μέμνησαι ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σοὶ τὸ χθὲς συμπαίζων, τῆς ὀρχήσεως ὑπηκρινόμην, καὶ συνεπαγωνιάρχης ἀξιῶν εἶναι. Salmurienſis: *Ea etiam meminerunt, ut est consentaneum, quae in theatro juvenis agebas, cum saltatoribus respondebas, atque una chori dux esse cupiebas.* Vltima verba non recte vertuntur. ὑπηκρίνατ ζ non est *respondere*, sed est hoc loco *secundas agere* seu *facere*. sic interpretandum, *cum histrionibus secundas faceret, & gregis dux esse cuperet.* Plautus Asin. II, 1. *Iam nunc secundas mihi facis.* Proprie autem *grex* de histrionibus. Petron.

Grex agit in scena mimum, pater ille vocatur,
Filius hic, nomen divitis ille tenet.

Grex Romanus in antiqua inscriptione de pantomimis. Ὀρχησταὶ autem dicebantur pantomimi, ut *cantores* histriones. Nondum tamen locus est ab omni mendo purgatus? Quid enim γέμουσα *plena tragoedia.* Cujus rei erat plena. Excidit vocula. Credo Lucianum scripsisse γέμουσαν μίσους *plenam odii.* Et sic totum locum vertendum *agentem sub persona laeta & comica tragoediam valde asperam & plenam odii. aspera tragoedia* ut apud Sueton. in Augusto: *asperrimae litterae.* sed *sub persona* ut apud Mimum Syrum:

Heredis fletus sub persona risus est.

Clarissimus Vir Iacobus Tollius, conjecit legendum esse κακὸν γέμουσαν: quod non improbo.

Pag. 436. In Pseudologista, ex Mſ. ὁ πάπα γελάσας ὡς ἀληθῶς ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐπὶ τῇ ὑπολοιμίᾳ Πυθαγόρᾳ. *Is qui tunc in Olympia risit super supposititio Pythagora.* Vulgati ὑπὸ τῇ ὑποβολιμίᾳ Πυθαγόρᾳ sub *supposititio isto Pythagora*, inquiunt interpretes, quod quid sibi velit nemo dixerit.

Pag. 438. Εἰπὲ γάρ μοι σὺς πανδήμου καὶ Γενετυλλίδος, καὶ κυβέβης. Benedictus: *Dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem, & Cybeben.* absurde. Recte vidit Palmerius πάνδημον esse Veneris epitheton, nimirum est quae Lucretio dicitur *Vulgivaga Venus.* Hinc & in Mſ. legitur σὺς δ' Παυδήμου, καὶ Γενετυλλίδων. sic sane & Aristoph. in Θεσμοφοριαζούσαις.

Ὡς ἡδὺ μέλος ὦ πότνια γενετυλλὶς
Καὶ θηλυδριῶδες, καὶ κατεγλωττισμένον.

Quam suavis cantilena, o venerandae Genetyllides, & effeminata & lasciva. Sed tamen Γενετυλλὶς etiam legitur apud eundem in Nubibus:

Η δ' ὦ μέγα, κρόκου καὶ γλαυκίσκου μύρου,
Δαπάνης, λαφύγμοῦ, κωλιάδος, γενετυλλίδος sc. ὄζει.
Haec vero unguentum, crocum obscoena basia,
Et sumtus, & Crapulam, & Venerem, & Genetyllidem olet.

Dicuntur esse dii sive Deae praesides generationis. Vide antiquae scholia. Recte vero κυβέβην docti viri emendarunt. Non est Venus sed magna mater, Cybele, quae & Graecis & Latinis *Cybebe* dicitur. Nam & in inscriptionibus, & in antiquis membranis sic appellatur, ut apud Phaedrum in codice Remensi, ut olim mihi ostendit vir dignitate & doctrina praecellens Marquardus Gudius, qui Regi Daniae est a consiliis. Is etiam ubicunque *Cybele* legatur apud Poëtas secunda longa, aut *Cybelle* corrupte, libris antiquis auctoribus, rescribendum affirmat *Cybebe*, aut *Cubebe*, quod verissimum, & in Prudentio jam emendavit Nicolaus Heinsius. Illius autem hic meminit propter ejus amorem erga Attin, & quia lascivissima fertur fuisse, ut ipse Lucianus in dialogis Deorum indicavit.

Pag. 440. Ὁ ἑβδόμων, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις, παίζειν & ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐπαίζει. Interpres: *Rursus alius Hebdomam, quod perinde atque pueri septimis diebus, ille etiam in concionibus luderet.* Hae septimae dies non sunt sabbata, quorum Sueton. in Tib. meminit *Diogenes Grammaticus disputare sabbatis Rhodi solitus, venientem, ut se extra ordinem audiret, non admiserat: ac per servulum suum in septimum diem distulerat*, ut existimat vir magnus. sed septimos dies cujuscunque mensis, quos hebdomades lunae dixit Gellius xv, 2. Illi dies sacri erant Apollini, quia septima luna Thurgalionis natus erat, ut constat ex Hesiodo in ἔργοις & ἡμέρης, v. 770. Vide ibi Proclum. Convivia tum agitabant, & pueri ludebant. Septimus quoque dies post recens natum infantem a patribus familias celebrabatur, quippe quo nomen ei imponebatur, quamvis hoc alii decima facerent. Vide Harpocrationem in ἑβδομεύομεν. Sed haec septima dies huc non pertinet, sed illa septima mensis. De qua vide viros doctissimos Meursium Graecia feriata in ἑβδόμη, & Seldenum de jure naturae & gentium III, 17.

Pag. 448. Ὁ πάππος & Τίσιον τὸν τέχνην εἶφθαι, ὡς τὸ Διαλέγεσθαι ἔργον αὐτὸς ἐποίησας. Tisiae ars est Sophistice. Fuit enim Tisias inter primos Sophistas, quem Aristotel. περὶ ἐλέγχων σοφιστικῶν cap. ult. cum dixisset omne omnis artis principium esse tenue ac difficile, sed illo reperto, facile postea crescere & augeri, quod & factum sit in orationibus politicis, Τισίας μὲν μὴ τὰς πρώτας Θρασύμαχος & μὴ Τισίαν, Θεόδωρος & μὴ τοῦτον. *Tisias quidem post primos* sc. *Sophistas, Thrasymachus autem post Tisiam, Theodorus autem post hunc.*

Pag. 467. Ὑδροποτῶν γάρ φασι τὸ ἔθνος Mss. γένος ut paulo ante γένη ὅλα μακρόβια. totae gentes. Sic apud Latinos *genus* frequenter pro populo. *Velox genus* apud Florum de Gallis, & alibi, quin & in-

interdum accipitur pro genere humano, ut docti viri ad Senecam Tragicum notarunt.

Pag. 469. Vti legendum censuerant viri doctissimi Ὁ δρόμων ἱστιλεύς, sic legitur in Mſ. ut tam foeda menda diutius non sint miranda.

Pag. 482. De dipsadibus, causſam inextinguibilis sitis esse, quæ ex morsu dipsadis oriatur, ait Lucianus ex sententia medicorum, πυκνὸν τὸ ἰὸν ὄντος, ἔπειτα δὲ δύόμενον τοῦ πότου ὀξυκινήτῳ χύσει ἀγόμενον ὡς τὸ εἶκος κατιτιόμενον, καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἀλφιβρόμενον. *Quod crassum cum sit venenum, quando postea potu madescit, celeriter movetur, humidius, ut verosimile est, redditum, & latissime diffusum.* sic interpres, nec male. Sed pro ἔπειτα δὲ δύόμενον, elegantius vetus codex, ἐπιδευψιλεδύόμενον πότῳ, *abundanter potu irriguum.* Nam ἐπιδευψιλεύω est largiter & copiose praebeo.

Pag. 485. Ἀλλά μοι δοκῶ, νὴ τὸν πρὸς Φειδίου μὴ δυσχερᾶναι τὴν εἰκόνα ἠρεμέως ὅσον, ὅμοιόν τι καὶ αὐτοὺς πεπονθέναι πρὸς ὑμᾶς. Benedictus: *Ac mihi videor, per Phidiam, ne hanc imaginem ferrum iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici.* Quid hic Phidias? Quis unquam per istum statuarium juravit? Mſ. optime & certissime ἐπὶ φιλίᾳ, per Deum amicitiae & amoris praesidem. Ostensurus magnitudinem sui erga eos studii per φίλιον Ζῆνα, cujus & alibi meminit, jurat, se illorum majore indies flagrare studio, quo saepius eos videat, eo saepius videre desideret. vide Suidam in φιλίῳ. At εἰκὼν ἠρεμὴς est similitudo a feris sumpta.

Pag. 488. Palmerius conjecit legendum esse τὸν λαμπρὸν ἀστέρα τῆς πονηρᾶς ἀπλοΐας. sic editio Florentina: male in Mſ. & editis ἀσυνοΐας, ut recte doctissimus Palmerius vidit.

Pag. 494. In navigatione: Ὁ μὲν γὰρ ἄλλος κόσμος ἐν χρῷτι, τὸ δ' ἱστὸν πυρρίστιον πυρωτὸς. Salmuriensis, *Cetera enim ornamenta, picturae, veli parasium flammeum.* Quid πυρρίστιον Graecis, Latinis *parasium* sit, quaerant quibus libet horas bonas perdere. Ego ex Florentina editione rescribendum censeo τὸ ἱστὸν πυρρίστιον πυρωτός. Nam πυρρίστιον fuit summa pars mali, per quam funes traducuntur teste Servio. Paullo post in hoc ipso dialogo: τὸν ἀπὸ λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκούρων τὸν ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῇ καρχησίῳ, *Stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, in carchesio consedisse.* vide Polluc. l. 9. Macrob. lib. 10. *Navalis mali partem inferiorem pternam vocari. At circa mediam ferme partem τερύγιον dici, summam vero partem carchesium nominari.* De τὸ πλέγμα & πυρρίστιον idem notavit Pollux, sed de carchesio addit, illud aliter etiam dici πλεκτόν, & ἠωρίσιον. Fuerant autem carchesia picta & minio illita, ut flammei essent splendoris. Apul. XI. Metam. *Malus insurgit, pinus rotunda, splendore insimo, insignis, carchesio conspicua.* Sic edit. veteres. Sed recentiores: *splendore sublimis, insigni carchesio conspicua.* sed quid spec-

dor

dor facit ad ſublimitatem? Puto legendum: *ſplendore ſublimi inſignis, carcheſio conſpicua.* h. e. qui malus in ſublimitate, ſeu in cacumine ſplendet, conſpicuum carcheſium ferens. Catullus:

Lucida quæ ſplendent ſummi carcheſia mali.

Pag. 502. Dicit Adimantus, ſe, ſi ex voto diteſcat, curaturum ſibi ut in promtu ſint ſalſamenta ex Hiſpania, vinum ex Italia, oleum ex Hiſpania, μέλι δ' ἡμίπυρον τὸ ἄπυρον, *mel vero noſtras ſine igne*, ut non male interpres, hoc eſt, mel Atticum quod ſine fumo colligebatur in argenti metallis Atticis, ut auctor eſt Strabo lib. XI, qui id vocat ἀκήρατον, alii ἄκηρον, & Plin. lib. XI, 15. *Cum eximuntur mella, apes abigi fumo utiliſſimum, ne iraſcantur, aut ipſae avide vorent.* &c. *Rurſus nimio fumo inficiuntur, quarum injuriam celerrime ſentiunt mella, vel minimo contactu roris aceſcentia. Et ob id inter genera ſervatur quod acapnon dicitur.* Latini ſcriptores poſteriores appellarunt *mel ſine fumo*, ut docuit *Pœnæ* Reineſius lib. III. Var. lect. 4. hoc vero noſtro eſt μέλι ἄπυρον.

Pag. 592. Scribendum vel puer videat, etſi Mſ. fileret, εἰ τὸ ἀχρεῖον ἀπωθήσαιμι ἐμπεσὸν εἰς τὸν πυρόν. *quid proderit in pyram inſilientem conflagrare?* In vulgatis eſt contra τὴν γραμματικὴν, canones ἐμπεσών.

Pag. 602. Καὶ ἴδιν ἴπ ὁ πίπηγα ὑπὸ ℥ κρύος. Nemo non politior magis probabit editionis Florentinae ſcripturam: καὶ ἴδιν ἴπ ὁ ὦ πίπηγα ὑπὸ ℥ κρύος. *& nihil eſt, quod non concrevit gelu.* ſed pro ἴπ mallem ἐσί.

Pag. 615. Σὺν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις βάκχοι χοϊάμοι. Non moverem huic ſcripturae controverſiam, niſi pro κυμβάλοις ſcribendum moneret Mſ. τυμπάνοις. Nam quamvis & cymbalis uſi fuerint Galli, tympana tamen propria erant Cybelae, & ejus ſacerdotibus. Hinc & ipſa Dea & illius Prophetae ſemper cum tympanis conſpiciuntur in antiquorum monumentis. Nota haec ſunt omnia.

Pag. 624. Μὴ ὁ σῖτος φθειρίζοιτο. Benedictus: *ne frumentum vermibus corrumpatur.* Nulla eſt vox apud Graecos φθειρίζω. ſed eſt diſpeſcenda, ut in Mſ. φθειρὲ ζίνη; hoc eſt *verme ſcateat.* ſed tamen puto legendum φθειρῶν ζίοιτο, ut alibi dixit Lucianus σκωλήκων ζίοντες, *vermibus plenus.* quamvis & φθειρὲ poſſit ferri.

Pag 631. Συσθιαστὴς κρηπῶτας. Syntaxis quartum caſum poſtulat. Rectius itaque Mſ. ἰσοδιαίτῳ κρηπῶτας, ὡς ἂν μὴ δ' τ' συσθιαστῷ αὐτὸν αἰτιάσασθαί π. *eodem cibo illum excipientes, ut convictor nihil poſſit accuſare.*

Pag. 643. Καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπερίψας πέρυσι ἀφ' τ' φυλακωγεῖ εἰς τὸ ὕπαιθρον τ' αὐλῆς. *gladium autem extemplo per feneſtras in aream projeciſſe.* ἐπερίψαι hic non poteſt locum habere. legendum ἀπορίψαι, quod & Mſ. prae ſe fert.

Ibid. Ἐπιχαλᾶσαι τὰς μίτρας, ὑφ' ἂν ἀναστάντων τὸ ἦθος, συνῆγεν ἑαυτόν. Benedicti interpretatio haec eſt: *vinctos advocaſſe, a*

quibus revulsa fera fuit servatus. Quid Graecis sit ἀναστῆσαι τὸ θηρίον & Latinis *refellere feram*, nec ego, nec quisquam norit, dixeritve. ne dicam ἀναστῆσαι nusquam esse refellere. Notat quidem Bourdelotius ad hunc locum, ut apud Petronium, *tamquam cupientis exire belluae*, loquitur de Poëta Eumolpo, ut hic decubicine. Sed haec sunt ἀσυμβόλητα, & ad Lucianum illustrandum nihil plane faciunt. In Mſ. nihil est praesidii, in quo legitur quoque θηείον, sed veram lectionem servavit nobis editio Florentina, in qua verissime legitur ἀναστήσαντα τὸ θυείον, revulsis, effractis foribus, quas tibicen ille insanus occluserat, ut paullo ante Lucianus ostendit: τὸν δὲ πυλῶνα ἀναστήσαντα ἐπικλείσαί τι τῶν θύρων. *At illum statim surrexisse, & fores clausisse.* Hae fuerant a vicinis effringendae, ut posset Dionicus ex illius furiosi manibus & aedibus elabi.

Pag. 645. Ἡ δὲ χάρις ἐν τῇ μειρακίῳ, καὶ πρὸς χάριν αὐτῇ σύνεσις. Benedictus vertit: *Iucundus enim est adolescenti, & cum ipso ad gratiam versatur.* inepte. verte *ad obsequium.* Sic enim Latine dicitur per ὑφημισμὸν illud obsequium turpe, quo quis corporis sui copiam facit alii, ut Graecis χάρις. Plutarchus in Erotico: χάριν γὰρ, ὦ Πρωτογένης, ἡ φιλία τοῖς ἄρρεσι δοῦσα τὸ πάλαιον κέκληκεν. *Mi Protogenes, χάρις ab antiquis dicitur muliebre obsequium ergā virum.* Sic & χαρίζεσθαί τινι est *consuescere cum aliquo.* Hesych. χαρίσασθαι· συγκοιμηθῆναι. λέγονται γὰρ αἱ γαμέτιδες χαρίζεσθαι αἱ ἐπὶ τὸ συνεύνους ἑαυτὰς ἐκδιδοῦσαι. χαρίσασθαι est dare. *Dicuntur enim mulieres* χαρίζεσθαι *quae ad concubitum sui copiam faciunt.* Hinc puella ἄχαρις, cujus flos virginitatis nondum est delibatus.

Pag. 658. De Dea Syria κεφαλὴ ἰχθύος ἔνδον. Id ipsum quoque docet Cyrillus lib. II. tom. II. in Esaiam, & Procopius *in eundem* Prophetam ad cap. 18, quippe cujus rei meminit *Propheta in initio* dicti capitis qui quod Lucianus vocat caput papyraceum, ajunt ollam fuisse papyraceam, cui Alexandrini injecerint epistolam scriptam ad mulieres Byblinas, qua significetur inventum esse Adonidem. Deinde obsignatam eam immisisse in mare quibusdam sacris ritibus adhibitis, &, affirmare illos qui mittunt, istam ollam sponte deferri per mare Byblum, & finem luctus indicere mulieribus Bybliis. Has vero esse mulieres quas dicat Ezechiel VIII, 15. lugere *Thammuz* qui sit Adonis, uti observavit eruditissimus Selldenus de Diis Syris lib. II. cap. undecimo. vide & Bochardi Phaleg. IV, 2. tom. I.

Pag. 661. Χάσμα μέγα ἐγένετο. Similis narratio de tali voragine in templo Iovis Olympii Athenis, ut vulgo credebatur, a Deucalione extructo, in quam omnem diluvii aquam defluxisse narrabant, & in quam quotannis placentam e melle & farina projectam fuisse est apud Pausaniam in Atticis, & ex illo Octavius Falconerius, vir, doctrina & dignitate conspicuus, mihique natalibus, cum in vivis esset, peramicus, in nummi Apamensis explicatione, ubi plura de hoc dilemio habet, idque Noachicum fuisse ostendit, cui adstipulor, etsi de explicatione illius nummi aliter sentiam, de quo alias plura.

Pag.

Pag. 662. Ἄτης ὁ γάμος λόδος Vulgatius Ἄτις dicitur Luciano quoque in aliis locis. Hesychius notat Ἄτις a Lacedaemoniis vocari Ἄτης, τὴν Ἄτταν φασὶ Λάκωνες. Pausaniae in Achaicis etiam Ἄτης dicitur.

Pag. 663. Ἡμιανὴ μὲν γυνὴ] Haec culta fuit in urbe Phaenices Ioppe, alia ab Dea Syria, quae numen fuit Hierapolitanorum, mulieris formam prae se ferens, nihil piscis habens. vide magnum Salmasium in Plinianis exercitationibus.

Ibid. Καὶ ἐλεφάντινα κέρατα] *Et elephantum cornua.* Vulgo *elephantum dentes* dicuntur, nimirum ebur. Id vero cornu esse non dentem contendit Pausanias in Eliacorum primo, & Aelian. IV. Hist. anim. 31. & XIV, 5. sic & in sacris litteris Apoc. XVIII, 12. cornu tribuitur elephanti, & Martialis lib. 1. ep. 19, de elephante taurum interficiente:

Qui modo per totam flammis stimulatus, arenam
Sustulerat raptas taurus in astra pilas.
Occubuit tandem cornu postiore petitus
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Sic istud epigramma legendum, vulgo sine sensu legitur, *cornuto ardore petitus.* Mss. *cornuto dore*, hinc facile videre licet scribendum esse *cornu postiore* hoc est fortiore, meliore cornu sc. elephantis, quam est cornu bovis.

Pag. 682. Φυλάξαντες ἑπτὰ ἡμερῶν ἀριθμὸν. *Observato septem dierum numero.* Mss. ἐννέα ἡμερῶν ἀριθμὸν. *novem dierum numero.*

Pag. 686. Τὸν μὲν δεξιὰ ἵδρυσε τοῦ Πτολεμαίου νεώ. *Hunc in templo Ptolemaei ad dextram collocatum esse.* Mss τοῦτον Πτολεμαίου νεώ. lego. Τὸν μὲν δεξιὰ ἵδρυσε Πτολεμαίου νεώ, ut & legisse videntur interpretes. Ptolemaeus autem Philopator Homero templum dedicavit ut auctor est Aelianus Var. Hist. XIII, 22.

Ibid. Καὶ πέπονθε τὸ ἐν τῷ δόλιχον νενικηκότι. Vertitur: *cui idem accidit ac illi, qui dolicho victoriam est adeptus.* Cur non? *cui idem accidit ac illi, qui in stadio vicit.* Sic enim Latini loquuntur, qui ignorant vocem *dolichum.* Sic & statim καὶ σὺ δή μοι δοκεῖς νενικηκὼς τὸν δόλιχον τοῦ ἵππου, inepte vertitur, *& tu certe mihi videris verborum dolicho devicto*, cum sit vertendum *& tu mihi videris in carminum stadio vicisse.*

Pag. 691. Μόνῳ γέ τοι τῷ ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον, ἃ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. Benedictus: *Ac utique solus oratorum, ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem pretulit.* Quae sit *malleo fabricata oratio* docent fabrorum filii: nobis, qui Musis operamur, ignota est utique. Σφυρήλατος λόγος laudatur non vituperatur. Plutarchus de oraculis Pythiae: ὥστε πάντα μὲν τὰ ποιητικὰ καὶ σοφὰ, τὸ γοῶδες σιωπᾶν, καὶ τὸ, μηδὲν ἄγαν λέγειν δεδιέναι, καὶ ἡσυχάζειν ὀλίγα ἥκιστα δεῖ τῷ βραχυλογίαν, ὡς πυκνὸν καὶ σφυρήλατον τὸν τὸ ἐλλιφὲς ἀφαιρούμενον ὄγκον, & quae sequuntur. *Sicuti praecepta sapientum*

quae proſcribuntur, noſce te ipſum, & illud, ne quid nimis, probamus & admiramur valde ob brevitatem, quod ſapientem & ſolidam complectantur ſententiam in paucis verbis, ſive ſine *verborum tumore*. Legendum itaque in Luciano, ut eſt in Mſ. ἔμψυχον καὶ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. *Vivam & ſolidam orationem edidit.* Vtraque vox qua laudat orationem Demoſthenis eſt tranſlata a ſtatuariorum arte. Signa enim vivere dicuntur & ſpirare, cum ſingulari artificis ingenio ſic ficta ſunt, ut videantur non ſtatuae eſſe, ſed viva animantia. Claudianus IV. Conſul. Honorii, quamvis ibi loquatur de veſtibus acu pictis:

Vivit opus, multaque ornatur jaſpide cultus,
Et variis ſpirat Nereia bacca figuris.

Σφυρήλατος, quae & dicuntur ὁλόσφυρος & ὁλοσφύρωτος, ſunt ſolida, compacta, plena, non conflata. Plin. Hiſt. Nat. XXXIII, c. 4. *Aurea ſtatua prima omnium nulla inanitate, & antequam ex aere aliqua illo modo fieret, quam vocant holoſphyratam, in templo Anaitidis poſita dicitur.* Eſt igitur σφυρήλατος oratio, ſolida, plena graviſſimis ſententiis, in qua nullus eſt inanis verborum ſtrepitus: cui opponitur *oratorum inanis ſententiis verborum volubilitas*, uti vocatur ab Auguſto.

Pag. 693. Γνησίως σοι ἡ Περικλέης. οὐκέτι μὰ τοὺς αὐτοὺς ἀστραπὰς, οὐ βροντὰς, οὐδὲ πειθῶ, τὸν κέντρον δὲ ἔχειν ἐκλαθέσθαι, ἀλλ' αὐτὸν μὲν οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαυλοτέραν ἀδὴν ἔμμετρον ἔχοντες, ἀφ' οἵου ἐξαρτίσαι ἀφ' ὁτου δ' χρόνου βάσσον καὶ κρίσιν. In hoc loco nihil ſani ſi attendas animum. Vertit Benedictus: *Hic ſatis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & ſuadelae quoddam calcar accepimus fama, ſed orationem ipſam non videmus. Vnde conſtat ejus nihil praeter opinionem ſtetiſſe, nec temporis probationem & judicium ſuſtinere potuiſſe.* Quam multa hic ſunt in Latinis infarta, ut ſententia naſcatur, quae in Graecis non habentur! quam multa male ſunt verſa! Primum ἡ Περικλέης, num eſt Pericles? Ἀπὸ κοινοῦ ex praecedentibus repetendum eſt ἐπίθεσιν. *Sufficiet tibi Periclis* ſc. eloquentia, ſi conferatur cum Demoſthenis. Dein, πειθῶ κέντρον non recte vertitur *calcar eloquentiae*, ſed *aculeus*, quem infigebat animis auditorum ut recte Melanchthon. Mox, ἀλλ' αὐτὸν μὲν οὐχ ὁρῶμεν, *ſed ipſum non videmus?* quem nam? Periclem? non mirum ante tot ſecula placida compoſtum quiete: ſed nec de Pericle locutus erat; ſed de τῇ δ' Περικλέους, de eloquentia Periclis; Itaque recte Mſ. & editio Florentina nec non Baſileenſis: ἀλλ' αὐτὴν μὲν οὐχ ὁρῶμεν. *ipſam non videmus*, ſc. eloquentiam. Nulla enim oratio ejus poſteris eſt prodita. Verba quae ſequuntur, obſcurius vertuntur: δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαυλοτέραν ἀδὴν ἔμμετρον ἔχοντες. Salmurienſis: *Vnde conſtat ejus nihil praeter opinionem ſtetiſſe.* Pejus Melanchthon: *Quare conſtat eas praeter actionem, nullam habuiſſe ſolidam ac durabilem laudem*, ſc. orationes. Et ſic Latinus quoque Interpres videtur legiſſe.

ſiſſe. Num φαντασία eſt actio, quod Melanchthoni placuit? Pro ἴχνης Mſ. ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν ἀδὺν ἔμμισον ἴχνεσιν, ἀσθ' οἷον ἐξαρκέσαι. *quae praeter imaginationem nihil quod duret habet, quippe quae non potuit ſuſtinere temporis examen & judicium, quamvis ἴχνης* ferri aeque poſſit, ac ἴχνεσιν, hoc eſt, ex qua Periclis eloquentia nihil ad poſteros eſt tranſmiſſum, nihilque ſupereſt quam illa imaginatio, illa ſpecies, quam animo informamus, ac concipimus, de ejus fulguribus & tonitribus quibus miſcuiſſe Graeciam audimus, non legimus, non videmus, ut in Demoſthene: φαντασία, hic non eſt illa Oratorum, ὅπου ἀληθείας ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάθους βλέπειν δοκῇς, καὶ ὑπ' ὄψιν πᾶσῃ τοῖς ἀκούσιν. *Cum ſcilicet ea quae dicis, quaſi enthuſiaſmo & vehementiore motu correptus videris cernere, eademque auditoribus ob oculos ponere.* ut eam definit Longinus de ſublimi dicendi genere. cap. 14: ſed illa qua rem auditam cogitatione informamus, οἷον autem non pertinet ad φαντασίαν, ſed ad ἐνθουσιασμὸν.

Pag. 695. Πάσσωνι τῷ ζωγράφῳ. Veriſſime ingenioſiſſimus & amiciſſimus Menagius emendat πεπάσσωνι. Ejus emendationem, ne quid dubii ſuperſit, firmat Mſ. & editio Florentina.

Pag. 697. Οὐ Βοιωτίας, ἀλλ' ἴσθι τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες. Haec verba in Salmurienſi verſione ſic prioribus annectuntur, ac ſi Archiae eſſent, cum ſint Antipatri, quod recte vidit Philippus Melanchthon. Sed animanda ſunt interrogationis nota. *Non in Boeotia, non hic a me auro accepto?* eum ſcilicet potuiſtis capere vivum.

Pag. 698. Οὐ φακίας καὶ πῶλον ἔχομεν. ſic quidem etiam Mſ. ſed Palmerius vidit ſcribendum eſſe πῶλους, veriſſime. Sic clare Florentina, ut nihil dubii inpoſterum ſit relictum editoribus ad veram lectionem reſtituendam.

Pag. 727. Ποτὲ δ' ἄλλό τι τοιοῦτο ὑμᾶς ἐκφέρειν φαίνεται. *Interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur.* Mſ. non male ἐκφέρειν δύναται. *vos auferre poteſt.* Sed illud etiam tolerari poteſt.

ADDENDA.

Pag. 379. ad indoctum. Εἰ μὲν τοῦ διαλεχθῆναι ἕνεκα κατασκευάζῃ αὐτὸ τοιαῦτα λέγειν, ἐκ συμβόλων ἂν σοι δόξειεν εἶναι τὰ ξύλα ταῦτα παραλαμβάνειν; Benedictus: *Niſi inde conjicias quod arreſti ſint ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas?* Mitor hoc vitii tolerari in omnibus editionibus. Atqui σῆς non ſunt tineae, ſed σῦτες. Nam quod non nulli ajunt σῆς quoque inveniri, ſaltem in caſibus obliquis, falluntur, & videntur hoc loco corrupto eſſe decepti. Gloſſae veteres: Σής, ὁ σῦλος, *haec tinea, robigo.*

Pag. 380. Κατὰ δὴ ταῦτα, ἴσχε ξυλλαβὼν ἐκεῖνα τὰ τῆ Δημοσθένης, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτῇ ὁ ῥήτωρ ἐγράψατο. Vertunt: *ſi hoc eſt animo, age conquire quaecunque Demoſthenes orator propria manu ſcripſit.* Num κατὰ δὴ ταῦτα eſt Graecis *ſi hoc eſt animo?* Videtur ſcribendum: καὶ δὴ ταῦτα ἴσχε, *Habe ſane iſta, conquiſitis quaecunque Demoſthenes propria manu ſcripſit.*

Pag. 380. l. 33. leg. ὧν οἷς διδυμοτοκοῦσι. Ibid. l. 35. hoc eſt, qui vivi.

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANI

Tomum II.

Pag. 11. Γραφικῶς συμπλεκθὲν &c.] Officio interpretum obſcuriſſimus eſt hic locus, ſi quiſquam in toto Luciano. Nam præterquam quod ille graphicus mos, quem ex Opſopæo adoptat Benedictus, in Latino ſermone ſit nullus, vide quem admodum hæc periodus contraria ſit proximæ ſequenti. Quum enim nunc velint dici perexile eſſe tot formas & multiformæ quiddam ex multis perficere (quod eſt una pictura diverſum quiddam depingere) atque adeo id culpetur, in proxima intelligunt eum velle depingere omnium animæ virtutum unam imaginem & quidem ad archetypum, etiam, ut debet inde ſequi, unum. At prorſus eſt adverſa loquentis mens: qui quum præmiſiſſet *ἐπιδεῖξαι μίαν εἰκόνα ἐκ πολλῶν συμπλεκθεῖσαν*, pro defenſione hujus ſuæ voluntatis interponit (*minus enim illud & ex vulgata pingendi conſuetudine confectum foret, tot pulchritudines*, variarum nempe partium, *& multiforme quiddam ex multis perficere ipſum ſecum certans*, vel cujus multiformis imaginis ſingulæ partes ex præſtantiſſimo ſumptæ & ſimulatæ, de præſtantia & imitationis perfectione dubium judicium facerent) pergit, quid facere *velit*, *ſed omnes virtutes animæ, ſingulatim quaque imago*, (h. e. ſic facta, ut integram picturam unaquæque virtus habeat.) *pinxum imitationem archetypi exprimens*. In proponendis animæ dotibus repudiat id quod pictor ille in corpore faciebat, qui ut Divam pulcherrimam exprimeret, ab hac puella ſumebat exemplum hujus membri vel coloris, ab alia alterius, & ſic varias pulchritudines in unam tabulam conferebat. Id in depingendis bonis animæ negat hic ſe ſequuturum, & ſic quoque illa omnia conjuncturum in una pictura, ſed ex ſingulis ſeparatam ſingularemque imaginem effecturum. Καθ' ἑαυτὸν εἰκὼν μία non debent per minorem diſtinctionem diſtrahi, ſed conjungi omnes quatuor voces, ſejunctæ ab præcedentibus & ſequentibus, quæ apponuntur, ut in tomo primo pag. 530. dixit ξύμπαντες, ὁν τῇ μίᾳ ἰδέᾳ ἅπαντες. Vbi vide noſtra.

Pag. 27. Τὸν Φρίξου ἐξυπεγον διδαχὴν & Λυγκέως] Hanc lectionem retinent omnes; etiam Latinis interpretibus offerentibus neſcio quem *Iphnea*. Et cui iſte talis auditus? manifeſte apparet tranſpoſitas literas pro Φρίξα, ut optime adſcripſit pater. Is notiſſimus in fa-

fabulari historia & quidem propter oculos, qui fuerunt excœcati.

Pag. 32. Ἀλλὰ καὶ σοὶς τοῖς ζῶσιν ἄμεινον οἰόμεθα πράξειν] Etiam in hac editione video admissum ineptissimum in versione errorem, quem ab prioribus acceperunt, *iis quæ in vita sunt*, quum & res ipsa & Græca postulent masculinum.

Pag. 41. Καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐθελήσειέ τις] Erasmus: *etiamsi quis admodum leviter concupiviſſet*. Benedictus: *etiamsi vel minimum cupiviſſet*. Non agitur de levi aut minima cupiditate; agitur de pretio, quo quis noctem ejus redimeret. Itaque verte, *etiamsi vel exiguo quis vellet*, etiamsi tenuem aliquis mercedem modo dignaretur solvere. Innuit ipsam non minus oblectatam Venere, quam adolescentes, ut ideo vix aliquem repelleret, qui modo parvum quid vellet impendere.

Pag. 42. Διάβροχον ἤδη τοῦ ἔρωτα] Ridicule interpres uterque *jamque amore illaqueatum*, quasi nunc βρόχος in mentem fuerit Luciano. Verte *madefactum ac mersum amore*. Et quæso cur nunc aliter consideranti, quam in Bis accusato. ὃ γὰρ τέλειον ἦν ἀληθῶς βρόχος τῇ μέθῃ.

Pag. 43. Τίνα αὐλείαν ἀποκλείει] Hic quoque, ut alibi, absurde vertunt *atrium occludi*, quum in dialogo Cochlidis & Parthenidis recte vertant ista κλώπες ἠκούσθη καὶ βοὴ καὶ ἡ αὐλεία ἠνεῴγετο, *domusque janua exterior effringitur*: sicut pessime de gymnasiis pag. 270. ὁ τοῦ αἰθρίου τὸ αὐλοῦς reddidit Benedictus *in atrio*, quum Opsopæus accuratior *in aulæarea*. Sequente pagina vides minime verti Græca in illis ἔλουσε δὲ οἱ στρατιῶται παρῆσαν, *ut autem diluxit, milites aderant*, quod factum ab interpretibus, quia incredibile videbatur στρατιώτας officio lictorum functos, quum intelligendi sint prætores haud dubie accincti satellitibus & lictoribus. Stupidior ἀβλεψία est interpretis Salmurienſis in pagina vicina ναύκληρος ὁ μεγαλοπρὴς scribentis *Chalcidenſis nauclerus*, quod omnino in hac editione mutari debuit.

Pag. 45. Καὶ μετ' αὐτῆς Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα. καὶ τοῦτον ἐπαίνεσον αὐτῇ] Videntur mihi enervare hunc loquendi modum, dum sic distinguunt, & vertunt, *& cum ipso Damon Chalcidenſis, ejus amicus*. In his certe nulla significatio vocum καὶ τοῦτον, Distinguo & verto, καὶ μετ' αὐτῆς Δάμωνα, τὸν Χαλκιδέα καὶ τοῦτον, ἐπαίνεσον αὐτῇ, *& in eis Damonem, hunc quoque Chalcidenſem*, (æque ut Euthydicus) *amicum ejus*. Sic solent, quum duo in eodem conveniunt.

Pag. 48. Ἀπὸ πολλόντων πέντε, ὧν εἶχε] Toto genere confusus & absurdus in his est interpres posterior. Ita enim videseum vertisse, ut dicat filiam datis quinque talentis quæ habebat elocaviſſe. Quæ talia plane non sunt in Græcis; & si dediſſet in hanc rem talenta quinque, profusus fuisset, non diligens in distribuendis hæreditariis bonis; ex quibus sic nihil reliquum supermansisset. Longe accuratior Erasmus: *& matrem alit Eudamida, & filiam non ita pridem elocavit, ex quinque talentis, quæ possidebat, duobus in propria filiæ dotem, duobus in amici filiam erogatis*. Atque ita super-

erat talentum unum in alimenta matris Eudamidæ, sapientissima ratione.

Pag. 49. Ταῦτα σὺ ἢ Ζηνόβιμον ἀποδύρεσθαι] Verterat optime Erasmus per verbum *deploraret*. Id Salmurii futiliter degeneravit in *declararet*, ac perperam in hac editione retentum. Cavebunt ipsi posteri.

Pag. 51. Ἀναπεπλόκηκε τὸν Νεῖλον ἔχειν ἤδη μῆνας] Adsumpsit ad Erasmo Benedictus *sextum jam mensem adverso Nilo navigabat*. Quod quis unus homo fecit unquam? aut si quis fecisset, qui non oportuisset fieri, ut ab illo detegerentur fontes Nili? sed fieri id non poterat, & Nilus non nisi ad Elephantinen erat bene *navigabilis*. Sed neque id dicere vult Lucianus; sed illum sex menses in ista peregrinatione consumpsisse, non utique semper navigando per adversum Nilum, sed per Nilum: versus interiora ac mediterranea cœperat navigare in Nili alveo abhinc jam sextum mensem. Καὶ non magis de adverso, quam de secundo amne sumi docet vel ipse Lucianus in Iove Tragœdo scribens, τὸ δ' ἄλλο τὸν ῥεῦμα φίεται, & πανταχοῦ μὲν ὕδωρ τὸν ῥεῦμα ἀποχωρεῖ τοῦ Δάμιδι.

Pag. 60. Διηρμένους τὰς ἀκοντίους] Iamdudum notatus & agnitus hic locus viris doctis, a quibus moniti interpretes non debuerunt perseverare in mala interpretatione *densatis telis*, quod potuit quidem fieri, sed non sunt ad sensum Græcorum exprimendum. Debuerunt *sublatis*, quum manibus levassent hastas velut transfixuri, quod fieri sic solet. Vtique pag. 70. Ἅλωνι λέγ' τὸ πολιτικὸν, τὸ πίδακα διηρμένον non interpretantur *densato*, sed *sublato gladio*. Eadem pagina non intelligo cur voces eas καὶ τοῦτο Ζίριν ἀγαγεῖν iidem reddant *idque quum temet dedideris*; quum qui sic venit, & pronunciat Zirin, paulo ante dixerit venire quasi soluturum λύτρα, non ob se dedendum.

Pag. 71. Ἡμεῖς μὲν ἐν κωλαγωγῷ τινα ἐπὶ τοῦ λιμένος ἀνεψάμενοι, κἀκ δὲ πλοίου ἐς αὐτὸν μεταστάσαντες ἤγομεν] Ad hæc ita notavit Pater. Vertunt jam ab Erasmo *res quasdam importatas in portu spectassemus, in eumque è navi subduxissemus, emimus*. Immo κωλαγωγὸς, κεπάλυμος, παιδικὸν, οἴκημος, quod sibi viderunt, conduxerunt, compararunt & eo farcinas deposuerunt ipsi ἀγορεύοντες, hoc est, in forum urbis profecti. Hesych. ἀγορεύειν, εἰς ἀγορὰν πλατεῖαν. Aristophanes Ἀνασχετῇ pag. 860. Lugd. edit. Ἀγορᾶν τ' εἰ τοῖς ἄπλοις ἐξῆν Ἀθηναίοισιν. Thucydides lib. VI. pag. 214. Καὶ ἐσπλέοντες ἠγόρευον ἐς τὴν πόλιν, ubi Scholiastes perinde ut Hesychius interpretatur. Herodotus Melpomene cap. 78. ἔχων δὲ ἐν τούτῳ Græcam vestem, ἠγόρευε. Et cap. 164. καὶ μιν Βαρκαίων τε ἄνδρες κεκαρμένοι ἀγορεύουσι, κλείνυσι. Euterpe cap. 35. Ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγορεύουσι τὴν κοπηλατίνην, etsi hic vertant *negotiantur*.

Pag. 78. Ἡ Πάλλαντος ἄγαλμα καὶ δίκτυοί μοι κάλλιστοι οἰκήσεως] Interpretes *omnes ostentaque domo pulcherrima*. Immo, ut com-

mo-

modissime notavit pater, κοιτῶνα, ut præcessit, cubiculum & locum dormiendi. Sic δωμάτιον pro cubiculo etiam. Vide Casaubonum ad Theophrast. pag. 263. Et occurrit aliquoties infra. Sed notabiliter pag. 112. οἱ μὲ προπίοντες, αὐτὸ τὸ πλησίον τῆς θ δωματίε ἐκάθιζον, ubi inepte vertunt *in propinquo vestibulo.*

Pag. 79. Ἐγὼ Ἀβρόια εἰμι, εἴ πια τῆς μητρὸς φίλη ἀκήκοες] Intelligunt, *ego Abræa sum, amica si qua unquam fuit tuæ matris*, quum non videantur eam adeo arcta conjunctione vincire voces Græcæ, quæ simpliciter sonant, *ego Abræa sum, si quam matris tuæ amicam* forsan *audis* vel audisti eo nomine, ut poëta, *Fando aliquid si forte tuas pervenit ad aures Belidæ nomen Palamedis.*

Pag. 80. Η δὲ, ἐσθὸς ἡμῖν ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μακρόε θ ὅπις σὺ τῶν ὀσφύων ὀσθάψαθ. ἡ δ σφόδρα γδ &c.] Vertunt, *Tum illa, lumbi mei agiliter moventur.... Illa impudens & vultu grata puella, Fugeris, inquit, adolescens.* At non potest ab Luciano venisse hic ordo narrandi, ut illud ἡ δ duas periodos se invicem sequentes inchoet, ea notatione, ut significet personam loquentis. Et quæ ista sui laudatio est? Immo etiam hæc ineptia non latuit interpretes, qui non bis vertunt *Tum illa*, quod facere debuerant attenti Græcis. Præclare has turbas sanavit ac restituit pater, ἡ δ ἐσθὸς σὺ μὲ ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μακρόε θ &c. ut sint verba laudantis juvenis, dicentisque *lumbi quidem tui agiliter mov.* Sic omnia hæc plana. Verum sequentia mire administrantur illa, καὶ ἀπὸ τ ἡσυχείας ἀδίνης ἀρδόμθ ἀεὶ ἀνίξη, ubi Basileenses vertunt, *cujus curam haud facile sustinebis*, Benedictus *cujus curationem haud facile sustinebis*, quæ nihil faciunt ad scopum & plenam captato ludu Palæstræ enormitatem. Pater adscripsit, F. ἡδονῆς. Vertebat igitur, *& ab ipsa curationis voluptate irrigatus semper sustinebis.* Nisi plane oxymori speciem in vulgata lectione agnoscere velimus, & ab ipso curationis dolore irrigatum dicat, ut licet dolore plenus & miser sit, semper tamen adhuc velit: quod judico verissimum.

Pag. 81. Τὰ μὲ ἄλλα γυμνὰ καθ' αὑτὰ] Placet interpretibus vertere *alia suis peculiis exuta.* Quid igitur? an non & Λελυμβόα quoque sic erant? Certe: sed illis λελυμβόα videntur dictæ, non colligatæ in sertum, quod mihi non probatur, & opinor hæc tria genera sic debent intelligi, *alia sic nuda ut nascebantur* atque adeo integræ, (ut Athenæus lib. 14. scribit ἀμφόλας dici τὰ δράγματα τ κεφῶν αὐτὰ καθ' αὑτά.) *alia soluta* foliis non amplius cohærentibus sed abruptis, *alia in serta plexa.* Sic certe procedunt Græca. Paulo post pro ἕδρυον τὸν συμπότην pater annotavit τῶν συμπότων; & sane sic jam habent interpretes.

Pag. 83. Πρῶτον δὲ κατὰ λόγον ὡς ἄμμας σφίγγε] Quum in Basileensi editione harum vocum versio esset prætermissa, Benedictus reddidit *primum in nodi modum, quod ajunt, constringe.* Ut laudo curam, sic quale dicterium possit esse ἄμμας σφίγγειν, quæ sunt

voces ſimplices, non capio, nec memini ſic legiſſe. Sed neque τὸ λέγειν ita ſumitur ab Luciano, ut patet ex Icaromenippo. Καὶ λέγειν εἰκὸς ἡ Ἀτλαντὶς πολλαχοῦ ἦν. Et alibi. Aliud eſt τὸ δὲ λέγειν. Itaque intellexerim, *primum ut ratio exigit*, vel pro more luctandi, *velut nodum ſtringe*. Hinc enim incipiebant luctæ, ut conſtare poteſt vel ex initio libelli de Gymnaſiis, πάνυ ἔνιοι τῶν νέων ποιοῦσιν, οἱ μὲν αὐτῶν ἀθλητικώτεροι &c. licet hæc quoque ſit certa ſpecies luctæ.

Pag. 84. Καὶ ἡ Νάξιννα βάσκανος ἴσως τυγχάνει εἰς τὰ αὐτῆς πέχνια] *Sed hera mea faſcinandi artem callet*. Sic Benedictus, quum tota hæc periodus omitteretur in editione Baſileenſi. Itaque ut negligentia hujus contraxit culpam, ita ille profecto ab ea liber non eſt, remotiſſimus ab ſenſu Luciani, qui exigit, *ſed hera mea valde invida eſt erga artificium ſuum*, & ſtudioſe abſcondit, nec ſuſtinet, ut quiſquam ejus fiat conſcius aut particeps.

Ibid. Πίπτοις ἀθὺς τὸ ἐρώμενον] Non capio, quam vere Benedictus nunc verterit *ad ſuum amatorem*, quum pag. 86. ea voce reddiderit ἐρώμενον. Vtique prudentius in Gallo pag. 181. puto ab eo verti *amaſium*. Eſt enim in Græcis differentia.

Pag. 90. Ὁ δὲ ἁπτὴς κάτω τὸ θάνατον ὀρχούμενος] Captavit, ut patet, elegantiam notabilem in loquendo Lucianus, quam vide ut obnubilent interpretes. Baſileenſes *mors illi attulit laborum finem*, lævíſſime. Benedictus *ille vero infra delabebatur moriendo ſubſultans*, quod ſane contingit pluribus morientibus, etſi non cadant præcipites. Verte ſimpliciter *ille deorſum abibat mortem ſaltans*.

Pag. 102. Τοῖς ξίφεσιν ἐτίμων τὰς πέχνας] Non debeo hunc locum inobſervatum prætermittere, quia ſunt eædem voces in eadem materia, qua annotavi in tomi primi pagina 475. nec tamen nunc πέχνας aliter vertunt, quam *lacertos*, quod illic quoque volebamus. Verum neſcio qui intelligantur hæc præcedentia, τὸν κεφαλὸν κάτω ἐκ τοῦ αὐχένος ἑλίσσοντες, ubi Baſileenſes, *caput ſubtus guttur ligantes*, Benedictus *depreſſa cervice caput torquentes*. Nihil horum probari poteſt, & Græca exigunt *inferne ab cervice caput verſantes* ac torquentes, ut nempe cervix cum capite videretur in omnem partem converti.

Pag. 112. Εἴτι καὶ ἀνύσαι τι ὠφελήσει ἐξ ἐμοῦ, εἴτι καὶ μὴ] Benedictus *ſive aliquid, ſive nihil ex me faceret*; ut voces palam & caute ſequitur, ita ſane evertit omnem ſenſum, qui nullus in his eſt. Baſileenſes *qui parum curans mei jacturam* &c. quos veriſſime adſecutos cenſeo mentem auctoris. Nam ἀνύω prorſus idem hic eſt, quod ἐλαττόω perdo & detero, parum curans, *ſi quam mei partem illa imminueret* ac corrumperet, *nec ne*.

Pag. 137. Οὐδὲν ἄλλο, ἢ μηδὲ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων] Opſopœus *breviter, nihil aliud quam in univerſum nos non eſſe*; quæ quidem ſingula unde colligat, præſertim primam vocem, non video. Itaque Benedictus omiſſa illa *nihil aliud quam nos non eſſe dicens*. Atqui

ipſe

ipſe auctor & nunc & in principio teſtatus eſt multa ab eo dicta eſſe de providentia. Rurſus ſi nihil aliud quam deos non eſſe dixit, non probavit igitur, atque ita nihil profeciſſe diceremus. Sed certe & probavit ſtatuas fictas ab hominibus, & ipſum lovem fuiſſe hominem. Sane parum videntur percipere loquutionem Luciani, qui innuit, ſic eum probaviſſe aut *ἀθεότητα* Deorum aut non providentiam *non ſecus ac ſi prorſus nos non eſſemus*, dicens homines de diis cogitare debere nihil aliud quam ſi penitus non eſſent.

Pag. 142. *Ἀλλ' ὅ τι χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφίναι*] Ridiculus eſt Benedictus, quum ab Opſopœo verbum Græcum vertente per Latinum *permittere* ſic abit, ut putet id notare *mandata dare* vel *injungere*, quum in Toxari pag. 58. *καὶ ἐφεῖτο δὲ τὸ μίγνυσθαι ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνήκους αἰσθάνεσθαι* ipſe clare viderit recte id verbum ab Opſopæo ſumptum eſſe.

Pag. 144. *Δάμιν αὐτοσχεδιάσαντα καὶ δι' αὐτῆς λέγειν*] Neſcio utrum Opſopæus omiſerit rectius ſecundæ vocis interpretationem, an feſtinationem ſuam indignius prodiderit Benedictus, non ſatis conſiderans vim ejus & ideo interpretans male *præſentem*. Nam æque præſens futurus erat Timocles, ſi advocato ſuo ad aurem adſtaret. Efficacia utique Græcæ vocis longe alia & major eſt, & ſatis ab viris doctis explanata, & hic ideo difficilior ad exprimendum Latine, quia ipſe Lucianus per ſequentes voces *δι' αὐτοῦ* eam explicuit. Certe tamen notat eum & aperta facie & ſine ſimulationis velamento & proprio ore atque ingenio diſſertaturum, ut *αὐτοσχεδιάσαντα καὶ* in Timone pag. 76. edit. Salmur. tum ob alios reſpectus, tum cui *ὑποκριτοῦ* abeſt. Infra in Gallo ſimile occurrit, *ὥσπερ ποτὲ ἡ φήμη τὸν Δωδώνη αὐτόφωνα ἐμαντεύετο.*

Pag. 145. *Κόμη ἀνασεσειμένη*] Non poterat Benedictus vocem minus huc aptam excogitare, quam qua uſus eſt *criſpata coma*, quæ nihil ad varicinantes. Baſileenſes clarius *comarum ſemet erigentium horror*. Horrentes enim & jactatas comas in vatibus agnoſcunt Latini. Heliodorus libro III. dicit *πάντα κόμιλλον ἀφεσίσας καὶ τὰς κατόχους μιμούμενον.*

Pag. 146. *Μακρὸν χαίρειν φράσας τοῖς πρώτοις*] Solet auctor dicere *μακρὸν*, idque videtur convenientius. In Aſino. *καὶ τοῖς ἀθλίοις καὶ διδίοις μακρὸν χαίρειν λέγων.* In Gallo. *ὁ Ἀλλάνιος ἔπεσε μακρὸν χαίρειν φράσας τῷ χρεμετίζειν.* Pagina tamen 229. *μακρὸν χαίρειν τοῖς πόνοις φράσαντες.*

Pag. 147. *Ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλκευόμενον, ὑποπεπυρωμένον τέρετρον καὶ μετάφρενον*] Vt mirifice geſſit ſe Lucianus in contemplanda, tum Latine exprimenda. Nam quum vertunt *cum ad porticum jam fabricarer aneus*, paſſivo intellectu, ut patet ex ſequentibus, rem fortaſſe perhibent, ſed non appropinquant Græcis, quæ ſunt activa, notantque *eram fabricans* vel fingens *æra*, & ideo

ideo *obductus pice pectori & tergo.* Quod quum de ſe jactat hic in ſtatuâ Hermagoras, ultro ſatis intelligendum præbet id fieri per libros ærarios. In ſequentibus vero & vana & nulla in Græcis mentio balthei, & omnia ſic vertenda ſimpliciter: *thorax autem reculus* (utpote ex fragili materia & nullius munimenti) *corpori circum allitus appenderet arte imitatrice omnem aris celaturam impreſſam habens.*

Pag. 149. Ἔτι γὰρ καὶ ἄλλως ἐξάμβλωμα] *Contingit enim, ut hæc incepta ſint* Benedictus: *jam enim alias incepta ſunt* Opſopæus, quæ ſanequam non efferunt vim loquentis. Verte. *Poteſt enim eſſe ut aliter* (quam ſcilicet munere providentiæ) vel *temere* & fortuito *incepta* &c. Nec vero in præcedentibus illa αὐτός που τὸ ζητούμενον συναρπάζεις interpreter aut cum Benedicto *tu quidem quæſtionem corripis*, vel cum Opſopæo *tu quidem quæſtionem diſcerpis*, ſed pro argumento latenter arripis & producis id ipſum quod quæritur, & ſic fraudem facis. Et niſi fallor, hunc locum innuit eumque ſic exponendum putavit Henr. Valeſius in poſtumis ad Harpocrationem pag. 145. Quin etiam mox Benedictus temere omiſit in verſione τὸν ἐπαινούμενον; at recte Opſopæus *ac laudibus efferas.*

Pag. 163. Ἠ ἐγκλεῖς, δεινόν τινα φῆς τὸ ἔρωτα δ' ἐννοεῖν, εἰ μηδὲν ἄν &c.] Pater voci octavæ adſcripſit ὀνείρῳ, quum manifeſtiſſime appareat ex ſequentibus auctorem ſcripſiſſe vel in animo habuiſſe ſcribere maſculino genere: nec tamen ſequentia talia ſunt, ut ad τὸ ἔρωτα referri poſſint, ſed debeant ad ipſum ὄνειρον. Equidem hic locus ſimillimus eſt Livianis illis XXVII, 27. *L. Celius triplicem rei geſtæ ordinem edit: unam traditam fama, alteram ſcriptam, tertiam quam ipſe pro inquiſita ac ſibi comperta affert.* Vbi poſſem ſuſpicari τὸ *ordinem* veniſſe ex permutatis & contractis literis pro *rationem.* Sed ſimile exſtare video in Varrone lib. I. R. R. c. 12. *Sin cogare ſecundum flumen adificare, cavendum ne adverſum eum ponas*, quaſi putaſſet ſe ſcripſiſſe *fluvium* vel *amnem.* Item in Vitruvii præfatione libri VII. *Itaque quoniam ſexto volumine privatorum adificiorum rationes perſcripſi, in hoc, qui ſeptimum tenet numerum, de expolitionibus exponam.* Cæterum ſequentia verba καὶ ὅρα ἔχων ἐν πλησμονῇ τὸ ὄνειρον imprudenter & inepte vertunt *metaſque volandi præſcriptas habeat ſomnium.* Ita apud interpretes inſomnium habet metas volandi ſomnium; quæ quis intelligit? Lucianus de ipſo ſomno id dicit, & poſſe tamdiu circumvolare ſomnium, donec duret ſomnus, recte & elegantiſſime ſtatuit.

Pag. 171. Ἐγὼ μὲ ἰδὼν σοφιστάς] An non σοφιστάς? Vt infra in hoc libello. ὥστε ὁπόταν πρὸς ἴσοις, οἱ μὲ πολλοὶ προσκύνουν.

Pag. 177. Σαπρόδηντινα, ἢ μαμμίδιος, ἢ κρομμύων κεφαλίδιος] Quum ſic notabiliter mutet numerum Lucianus, iniqui ſunt interpretes, qui eum non ſequuntur, ut facit ſane & Eraſmus vertens *& mamilla piſciculo*, & Benedictus *vel mamilla*, quum Lucianus clare iſta numeri

ri varietate ſubindicet unam mænida ad cænam ſatis non eſſe, ſed ſaperdæ non niſi mænidas pares eſſe. Vnde & brevem mænam dixit Martialis.

Pag. 188. Α'κήρατα ἦν τὰ ἀκύπτερα] Benedictus *celeres erant ſine cera penna:* At nulli bono iſtæ celeres. Itaque Eraſmus *citra ullam ceram erant penna.* Nec tamen id ſufficiat. Melius vertiſſent *ala* vel *penna volatiles.* ſic p. 193. Πρὸς ἄκρους τοὺς ἀκυπτέρους λαβὰς πως τοῖς χροὶ προσδιώσας, imperfecte *ſummis pennis.* Vide ad pag. 647. tomi primi.

Pag. 191. Τῶν ὡς ἔτυχε ἐνὸς αὐτῶν διαλεγομένων κατεμίγνυσον] Apparet prorſus Eraſmum, quem ſequitur Benedictus, legiſſe αὐτῷ, quod omnino requiritur.

Pag. 194. Πάμπολυ τῶν νεφῶν ἀπαναίσας] Quomodo aut hæ voces Latine reddi poſſint *plurimum nubium emenſus*, aut ſi poſſent, quid huc facerent, nullus unquam potui capere. Itaque putavi fabulatorem innuere, *quum plurimum è nubibus attraxiſſem*, atque nimia uviditate gravarer.

Pag. 200. Η' Α'χαρήσει πλῆγα κεκτῆσθαι] Puerilem ſane plagam merentur interpretes licet viri doctiſſimi, tamen teterrime in omnibus editionibus hîc de Acarnania ſomniantes: tanquam Acharnæ, regio Attices, adeo carbonibus ſuis ſit obſcura, ut debuerit ab illis ignorari.

Pag. 203. Ε'δόκει μοι ὡς εἶχον αὐτὸς εἴσω παρεῖναι] Benedictus *mihi ut habebam illico videbar ingreſſurus.* Quanto rectius & elegantius Eraſmus *mihi viſum eſt protinus ita ut eram introire.* Notiſſima formula tam Græca quam Latina.

Pag. 205. Καθίσας ὧν ἑαυτὸν ἐπὶ τῶ πρώτῳ] Quum vox poſterior non poſſit alio referri, quam ad θρόνῳ, opinor longe melius intellexiſſe Eraſmum *cum ad primam conſediſſet*, quam Benedictum, *quarum in prima ſedens*, quod ille haud dubie ad ſellam retulit abiens ab Græcis, quod non oportuit.

Pag. 221. Λόγων τῶν δικανικῶν ἅλις ἔχομεν, ὑπομίμνησκε τὸν Α'ρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούειν] Non conſtat his conſtructio, & corrigendum ex Baſileenſi ἀκούων π.

Pag. 226. Α'δελφὴ τῆς παρούσης δίκης ἐστὶν] Ab Eraſmo Benedictus accepit *quaſi quædam ſoror præſentis cauſæ eſt*, captata elegantia, ut mihi videtur, præter mentem Luciani, qui ſi tale quid intellexiſſet, ſcripſiſſet quoque ὥσπέρ τις ἀδελφή. Sed nunc ſimpliciter ἀδελφὸν ei ponitur pro æquali & ſimili, ac plane ut infra, προσκλίνου γάρ τι πρὸς τοῦτο ἔοικεν οὖσα.

Pag. 259. Ὥστε ἆρά τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σαυτοῦ τύχῃ κατεψεύδεσθαι τῶν ἀνδρῶν] Apparet quidem hæſiſſe in hoc loco Benedictum, dum quæ nimia attulit Opſopæus, amputare conatur, ſed dum expedire ſe ab ejus interpretatione penitus nequivit, nihilo magis lectorem adjuvit, quam fecerat prior, qui ſic interpretatur, *quibus per Iovem nequaquam voluntas erat hac illis illudendi gratia ex-*

exprobrare, ſicut tibi. Itaque parum gratia arti tua conciliare videre, tantos viros falſis contumeliis afficiendo. Ex his omittens Benedictus illa *ſicut tibi*, ſequentia reddidit *Itaque parum gratia arti tua conciliare videris contra viros hoſce mentiendo.* At quæſo quid eſt, quod in illis hic parafitus mentitur? Vtique in præcedenti periodo teſtatur ſe hæc eadem audiviſſe ab viris bonis & fide dignis nec ob ullam cauſam ſuſpectis mendacii in iſtis hominibus. Hinc certe & in noſtra periodo aſſentitur parafito, contra quam interpretes volunt. Nam manifeſte Græcæ voces hunc ſenſum efficiunt, *ut adeo nihil mihi videaris, gratificans tuæ arti, in illis viris mentiri.*

Pag. 263. Ὡς ἄξιον γε φιλοσόφου νεκροῦ ἰδεῖν] Aliter videntur legiſſe interpretes, dum reddunt *adeo ut indignum ſit facinus*, aut certe intelligunt aliter. In quo dubito an audiendi ſint, & non potius Lucianum intelligere debeamus, ac ſi dicat, adeo ut ſit operæ pretium, ut mereatur & dignum ſit huic adjacens philoſophi cadaver adſpici, ob maximam inde exſtituram diverſitatem.

Pag. 265. Ὥστε τὸ μάλιστα νῦν ἐδεήσαντο φιλοσόφων (περὶ μὲ γὰρ τῶ ῥητόρων τί δεῖ λέγειν;) ὁ μὲ δικάζων δίκλω δόξειε ἐπ' αὐτῇ ἰέναι] Sic concipiendus hic locus, ut egregie diſtinguitur in editione Baſileenſi, & verſio ſimplex optime ſatisfaciet omiſſis illis ineptiis, quas abunde nimis adjiciunt interpretes. Verte. *ita ut celeberrimorum hoc tempore philoſophorum (nam de rhetoribus quid opus eſt dicere?* qui ſcilicet in foro & cauſis habitant, quod philoſophus non promittit, & ideo abſurdius ſit, quod dicet) *alius quidem in cauſa ſedens ut judex, in largitione fuerit deprehenſus, alius vero* &c.

Pag 294. Ἐπὶ τυφῶς τὴν λύχνιν] Quia video tetrum errorem ex Salmurienſi editione in hanc propagari, putavi monendum male *in* Latinis legi, *ut in igne & ligno uſu venit*; quem ſi modo attendat, quilibet facile corrigat. Paulo poſt non ſufficit verſio eorum ἐ γὰρ ἀπ' ἰχυρᾶς οἴμαι τ ῥίζης ἀνεφύετο, ubi Latina habent *neque enim ab altius acta radice productum fuerat.* Neque enim in ellychnio id procedit, quod poteſt eſſe longiſſimum, ut altiſſime demittatur, nec tamen erit ἰχνεγὸν, h. e. denſum, robuſtum, ut tantam ex ſe præbeat flammæ materiam, ut flatus non extinguat: ῥίζα autem ἔ φωτὸς ἔ λύχνου eſt principium ipſius ellychnii. Aliena eſt hic conſideratio radicis in arbore & frutice.

Pag. 300. Ἀδελφιδοῦς ἔ βασιλέως Αἰακοῦ ἐσι] Iam notaverat Cognatus Æacum eſſe Iovis filium, Plutonem vero regem dixerat ſupra Lucianus fratrem Iovis. An hinc ergo non ſatis debuerunt moneri interpretes, ne verterent *Æacus eſt regis patruelis*, nec Æacum & Plutonem facerent patrueles, quum alter ſit patruus, alter fratris filius? Immo ipſa Græca vox debuerat eos admoniſſe.

Pag 301. Γ'λαυκῶν τὴν τῶ χάσματος διεξιόντων] Vertunt, *allatrans territoſque in ſpecum redigit.* Immo plane contrarium indicant Græca, ut non tam rediguntur in ſpecum, ſed abigantur, deter-

terreantur ipso ſpecu, non ſcilicet tartareo, ſed oris Cerberei, atque adeo verti debebat *& rictu* vel hiatu *deterrens*, nempe ab tentanda ulterius fuga.

Pag. 308. Τὸ σεμνόζεσθαι τοῦτο ἢ πάνδημον ὄνομα] Hæc duo in unam rem coire omnino nequeunt, & latet certe aliud, quod ex vetuſtis libris exſpectandum. Interim ſolitus fui hic legere πάνδεινον, quod vocabulum in Philopſeude quidem uſurpat auctor ad malum πάνδεινα πάσχειν ἐφ' ἑαυτοῦ ὄντα, ſed in bonum occurrit & quidem in hac ipſa materia in Rhetorum præceptore πάνδεινόν τινα ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνιστήν.

Pag. 311. Ἐφ' ὑψηλοῦ καθήσθω] Augent interpretes *in eminenti ſolio ſedet*. At non utique, quum ſic loquuntur Græci, de ſolio intelligunt: & ipſe paulo ante citatus Cebes, quum de Beatitudine agit, ὑψηλὸν agnoſcit non de ſolio, ſed de loco, ubi illa fingitur morari, & in illo ὑψηλῷ, quod ſtatuit eſſe ἀκρόπολιν & εὐεδαίμονα, iſta κρίνεται ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ. Denique Lucianus non reſpexit ad ſolium, ſed ad ſitum loci, unde mox inquit. ὡσοῦν δὴ οὐ ἱερεῖς, ἐπιθυμοῦν δηλαδὴ ὁπτάσεως γενέσθαι ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ, quæ quidem ἄκρα non eſt demonſtrata niſi in ſolo hoc ὑψηλῷ, ita ut mihi certe videatur temere addi vox tertia.

Pag. 323. Μητρὸς ἢ ἀκεσορίας ἐπ' ἀμφοδίου τινός] Puto ab eodem errore hæc corrupta eſſe, qui tomo 1. pag. 400. fecit ἐπ' Εὐφρανδίου pro ἐπ' Δοφρανδίου. Certe enim vulgata non ſatis bene ſe habent, quæ quidem fient optima, ſi legas ἀκεσορίας ἐπαμφοδίου τινός. Nam Lucianus gaudet quoque commentis talium vocum. Sic & initio Herculis Gallici agnoſcit ἀπαμερεύσεις, licet hi apud poëtas præcipuos quoque exſtent. Sed maxime miror, cur mox illa συνοῦσι τοῖς πεπραγμένοις καὶ γλιχομένῃ ἐρωτῇ interpretentur *cum infelici, ſuavi tamen amatore*, quum certiſſime talis fit inſuavis, & putidum eſt hæc corrigere, quæ nullius, niſi horum interpretum, oculos fugere poſſunt.

Pag. 328. Σπαρτάς τινας ἀναβεβλαστηκέναι] *Sativos quoſdam progerminaſſe*. Ita interpretes. Sed ab Latinis hos eoſdem æque ac ab Græcis Spartos appellatos fuiſſe diximus ex fragmento Varronis, & ideo non debuerunt boni viri appellationem celebrem & propriam ſua verſione obſcurare. Idem occurrit tomo 1. pag. 802.

Pag. 335. Ἐν Γλαυκίᾳ τῷ Ἀλεξικλέους] Video verti *in Glaucia Alexiclis filio*. At tales hi interpretes debuerunt quoque lectori demonſtrare, quid in eo factum fuerit; quod quidem in hac relatione prorſus nihil dicitur. Quid enim aliud, quam retinuit ſemel conceptum amorem, donec potiretur amato. At hæc omnia, quæ narrantur, contigerunt in domo Glauciæ, ut patet ex duobus locis, vel dum hic adjutor dicit ſe ἄγειν ἐκεῖνον μόγις ἐπὶ τὴν αὐτὸν & quod tum hic dicitur βόθρον ὀρύξαντα ἐν αἰθρίῳ τινὶ τῆς οἰκίας nempe ejuſdem, vel quod tandem ipſa Chryſis ἐπέσῃ κλαύσασα τῷ ἥρωϊ καὶ εἰσελθοῦσα verſata eſt cum Glaucia. Itaque ἐν Γλαυκίᾳ nunc accipe, ut circa finem harum

rum insaniarum ὁ Ἀμφιλόχου, ὁ Εὐκράτους. Præterea viri *docti*, qui Lucianum publico dederunt, vereor ut bene contemplati sint libros scriptos, dum eum, quem nunc dicunt filium Ἀλεξικλέους, mox ab Luciano scribi faciunt, quasi patrem habuerit Ἀλεξικλέα; ex quibus verum eligere sine auctoritate vetustatis nequimus.

Pag. 349. Καὶ προσωπείοις ἐς τὰ κρήνια μεμιμημένοις] In Salmuriensi editione simul & in hac ipsa vitiose edi video in Latinis *ac personis in capitis adfictis*, ignorans utrum sic præses ejus & editionis & versionis de industria scripserit ac interpolare voluerit Th. Mori versionem, an eam ipsam retinere, quæ est *in capita*, ut sit typorum error. Certe neutrum placet. Neque enim Græca id modo volunt adsumsisse eos personas vel larvas in capita, sed clare sumpsisse larvas tales, quæ in speciem simul & formam cranii vel calvariæ vel diu mortui capitis fictæ essent.

Pag. 351. Ἀλλὰ δήπου ὑμῖν ἐπικλυσθήσεται τὸν οἶκον ἐπαντλημένον] Et quæ venustas in hoc Luciani *ἐπαντλήσῃ*, quod tamen nunquam his narrationibus nisi venustissimum subjicit, residebit, si claudatur domus aquâ referta? Immo an claudi potest? Periit omne auctoris ingenium, quod restitues scribendo *ἐπικλυσθήσεται*, sed, inquit, oportebit domum horum aquariorum hausta refertam mergi & inundari. Res ipsa dictat.

Pag. 355. Οὐ γὰρ ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βούλομαι] *Non quod aliter historiam edere velim.* Sic Salmurienses. Sed per Musas! cui bono hic illud *aliter*? Immo, *non quod temere* & futiliter *historiæ narrationi me ostentare volo.*

Pag. 357. Ὁ δὲ ἀμφοτέρωθεν πρὸς ἥμισυ εἰς ὑπερβολὴν πεποιηκώς] Reddunt interpretes, *quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens*, ut apparet, non animadvertentes, quemadmodum ipsi evertant prorsus hanc suam narrationem. Si enim fuit talis, hoc est, ex utraque parte humilis, quomodo fuit acclivis? Vtique sic debuisset addere auctor acclivem fuisse in medio. Sed clarius se destruunt per ea, quæ mox sequuntur, quum statuunt eum locum talem fuisse alteri æquatum: Cui illi alteri? an loco? non certe, nec enim plures loci agnoscuntur, sed unius modo facies describitur. Quid quod in fine hujus ipsius paginæ ἑκατέρωθεν interpretantur *ex utraque parte*, & recte. Nempe κατ' ἥμισυ est in alteram partem. Nactus locum ab uno latere perquam humilem ac declivem, eum alteri lateri æquavit aggerando. In sequentibus Latine reddendis difficilior ratio est. Dicit Lucianus ample satis, Κρηπῖδα μὲν βεβαιοτάτην ἁπάσῃ τῇ ἔργῳ βαλόμενος, πρὸς ἡμιλίαν δὲ τὴν τοῦ ἐπιθεμένων ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμενος. Id describendi genus quum Salmurii proximum tautologiæ existimaretur, vide quî compegerit & contraxerit sua, *posito operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificii certitudinem confirmaret.* At religiosior in his Opsopæus æquare voluit Græca *firmamentumque munitissimum omni futuro operi subjiciens, fundamentorum positione substruendi ædificii cer-*

certitudinem confirmavit. Sed nos liquido & merito cenſemus hos floccifaciendos. Locus hic balneis fabricandis electus videtur fuiſſe prope rivum aut fontem, ad quem ſpectans alterum latus fuit declive, ut ſolet. Hunc locum adeptus Hippias planavit, *crepidinem* (vel marginem ripæ, qui extollendus erat) *quidem firmiſſimam omni operi ponens, & fundamentorum poſitione ſtabiliens ſecuritatem imponendæ ædificationis.* Crepidinis firmitas vel maxime requirebatur, ne deinde preſſa ventrem faceret & extrinſecus paulatim cedens ruinam toti operi afferret.

Ibid. Πυλὼν μὲν ὑψηλὸς] Conſuetudo fere & ſenſus communis virorum inſignium tutos ab reprehenſione facit hos interpretes, dum πυλῶνα vertunt *veſtibulum*: ita ubique id fieri deprehendo. Sed quæ ſimilitudo Græci πυλῶνος ad Romanum veſtibulum? & maxime hujus, qui dicitur fuiſſe ὑψηλὸς, & ἀναβάσεις ἔχων, & ὑπὲρ μέσου ἢ ὁρᾶν, quæ omnia ab Romano veſtibulo ſunt alieniſſima. Res ipſa clamat. Sequentia ſic diſtinguenda ſunt, εὐθὺς ἐξ ἀριστερᾶς ἐς τὸ ἐς τροφὴν παρεσκευασμένον οἴκημα τῶν (βαλανείου δὲ ἐν ἡδῇ τοῦτο περιπόδισις) χαμαίστρωτος ἡ ῥώμη πολλῇ καὶ λαμπούσῃ ὑποχωρήσεις. Et verte; *ad lævam verò conclavium ad delicias comparatorum* (*quippe ea hac balneo aptiſſima*) *venuſti & multa luce fulgentes receſſus.* Vulgo enim vides arenas ſine calce. Et ſicut nunc οἰκήματα non vertimus *ædiculas*, (ut inepte interpretes, & jam alibi monere debuimus) ſed *conclavia*; Sic quoque οἶκος, quæ vox frequenter ab Luciano in hac deſcriptione uſurpatur, non *domus* aut *habitatio* verti debuit (& quæſo quot ab illis domus hic ſupponuntur?) ſed cubiculum aut conclave, aut œcos, ut eam vocem in iſta ſignificatione propriam ſibi vindicarunt Latini architecti, quod & ipſum paſſim non obſervatur. Denique quum dicit εἰκόνες λίθου λάϊναι utique non ſufficit, ſi cum Salmurienſi reddas *marmoreæ imagines* (an credidit marmor non eſſe niſi candidum?) ſed potius cum Opſopæo *ex albo lapide.*

Pag. 358. Τοῦτο δ' ἂν εἴη οὐκ ἀπ' αὐτῆς μάλιστα] Cur ſic potiſſimum loquatur auctor, & non maluerit οὐκ ἐξ αὐτῆς, plane non capio, quum nihil vel præcedat vel ſequatur, unde iſtud fœmininum dependeat. Sed eſt vitium, legendumque οὐκ ἀπ' αὐγῆς, orto errore, ut videtur, ex codice majuſculis literis ſcripto, & illic confuſo charactere Τ & Γ.

Pag. 359. Ἐξόδοις τε πολλαῖς πεφυσαμένον] Non notant hæc verba, ut credidit Benedictus *multis januarum egreſſibus munitum* (& quæſo quid eſt *muniri egreſſibus januarum?*) ſed ut recte Opſopæus, *multarumque januarum egreſſibus patens.*

Pag. 360. Μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον ὑπορφυρίδι] Fieri non potuit, quin dum hæc ſic junguntur ab interpretibus, in iis intelligendis errarent. Et tamen quam ingenioſe iſta verterunt *mitra purpurea comam revinctum?* Sed duo prædicantur ab auctore, cujus

verba ſic diſtingue ἀναδεδεμένον, εἰς πορφυρίδα, & verte *mitra comam ne revinctum, purpurea in veſte.*

Pag. 361. Τοῦτο δὲ εἰκάζειν καλοῦσι αὐτῶν τὸ δεσπότην] Miror, cur vertant, *quo nomine earum dominum vocari conjice*, quum non moneat vel jubeat auctor, ſed narret ſpeculatores conjicere ita vocari earum dominum.

Pag. 362. Οἱ μὲν δὴ τῷ ἰχνῷ ἀφικνοῦνται] Interpretes, *alii ne principium quidem attingunt*; qui ſi eſſet Luciani ſenſus, ſaltem ſcripſiſſet εἰς τῷ ἰχνῷ· Sed innuit *alii omnino non veniunt*. Et ſic rectius attenderunt in Fugitivis pag. 598. Ἀρχὴν γὰρ δὴ τὸ ἴλαγγον δίχοντες. Et in Sympoſio pag. 646. Ὥστε δὴ τῷ ἰχνῷ παρεῖναι ἔξεις.

Pag. 373. Οὐ συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τῶν ἀκρίδων] Vertunt *non cervici affixum, ut eſt locuſtarum*; quod unde potuerunt effingere? De cervice nihil eſt in Luciano. Et qualis quæſo cervix locuſtarum? Certe Lucianus ullam eſſe prorſus per has voces negat, quæ verti debent, *non agnata* reliquo corpori, *ut eſt locuſtarum*, non eſt continuus tractus corporis a capite ad caudam, ut *in* locuſtis, ſed poſt caput eſt velut intervallum, ita tamen, ut tenui fauce caput reliquo corpori annectatur, & ſic poſſit converti alia parte corporis immota & quieta. Paulo poſt etiam potuit vocem φολίδας lenius interpretari, quam per vocem *cortices*, præcipue quum loricas ſquamatas dixerint, & laminas ex ferro in eis agnoverint. Tum & ὃ κῆρ τὸ ὀρρωδύκιον reddidit inſcite, *non aculeo*, quaſi vocis hujus ſignificatio & diſcrimen, quod inter muſcam & alia inſecta notat auctor, reſpiceret formam, & non potius locum ubi ſitus ejus, in extrema nempe parte diverſa, quam eſt in veſpis & apibus.

Pag. 385. Εἰς τὸ Ἔρεβος ἐμπεσόντας ἐμβληθῆναι εἰς τὸ μέλαινα πόντον] Exhibuit quoque interpres *in nigrum pontum*, nec intercedo, quo minus ab poëta aliquo ſic ſcriptum credatur. Sed Lucianum nunc ſimpliciter narrantem non reſpexiſſe opinor ad talem quandam imitationem, & intellexiſſe Melan ſinum, ut illam maris partem appellari novimus ab ingrediente eam Mela fluvio. Vide Geographos.

Pag. 389. Καὶ εἴ πς ἄλλος τὸ τοῦτο τὸ ψεῦδος πεπλάσθαι] Benedictus, *qui mendacio ſubditi ſunt*. Cedo, quos tales intelligam. Quin etiam quum conditionem hujuſmodi innuit auctor, uſurpat caſum tertium; ut in principio Fugitivorum. ἀξιῶσι γὰρ τοῦτ' ἐμοὶ πίστευθαι. Et rurſus: Κρίνεται ἐπιχειροφομένων κἀγὼ τοῦτο τῇ κυνὶ πεπλάσθαι. In Reviviſcentibus. οἱ δὲ τοῦτο τῇ ἑαυτῶν τύχῃ πεπλάσθαι, Anaſtaſius apud Baſileenſes, *& ſi qui alii hoc modo mentiti ſunt*, ſententiam, ut videtur, non voces craſſius conſiderans. Puto velle auctorem, *& ſi quis alius eorum, qui poſt vocem ψεῦδος nomen poſitum habent*. Tales enim ſunt illi, qui præcedunt Pſeudonero & Pſeudophilippus. Similiter luſit in citato loco ex Reviviſcentibus in verbo multis præpoſito φίλος.

Pag. 419. Ἐμβληθῆναι ὀρρωδίαν τῷ τότε τῇ λοιπῇ μεγαλυχίᾳ] Præceſſit

ceſſit Melanchthon in vertendo *ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit*. Et ſequitur prompte Benedictus verba hæc ipſa ſic exprimens, quod miror ab aliis, qui hunc dialogum & verſionem ejus tam accurate exegerunt, pro bono acceptum, quum nulla prorſus in Græcis fiat mentio illius funeris. Quin etiam μεγαλειρεγία non patitur, ut de impenſa pecuniaria intelligatur, Græcis ad eam exprimendam alia voce utentibus. Immo nec conſideratio magnificentiæ funeris poteſt hic locum habere. Majora deſiderantur, quæ habebis, ſi recte vertas mecum *ad reliquam rerum ſuarum magnitudinem addi voluit, ut & Deum crearet eum, qui erat mortuus*. Inter alia ingentia acta ſua referri voluit, ipſum ex mortuo feciſſe Deum.

Pag. 425. Πεεσπαῖή τινα καὶ γέμισσαν τραγωδίαν] Quum ſimpliciter & pari vocum ordine reddidiſſet Melanchthon *agitque læta & comica facie tragœdiam meram & nihil non triſte patientem*: Benedictus illud nudum γέμισσαν gravatus *plenam affectibus tragœdiam* dedit, abolito modo, quo per copulativam ſe extendit Lucianus. Id exemplum video placere aliis, qui putant ſupplendam orationem, ut legatur κακῶν γέμισσαν. Quod omnino nequeo probare, etſi videatur prima fronte blandiri. Nam quum dicit Lucianus καὶ γέμισσαν τραγωδίαν, ſimul tacite intelligit *plenam* eorum caſuum, qui ſolent eſſe proprii tragœdiarum. Quod ipſum ſolent ſæpe omittere. Sic paulo ante dixit μεσὰς ἀνωνίας, non addito quibus rebus eſſent repletæ. Sic in Sympoſio. οἱ σοφοὶ δὲ ἠσπάζοντο, καὶ ἐλοιδοροῦντο καὶ ἐπαιρεπαίμαζον καὶ ἐμαιρόμενοι. Vtique nec hic ſpeciatim quidquam addit. Quin etiam Polybius libro 1. de prælio ad Ægates dicit, nunc ὡς Ἄννωνα ποιήσαντα τὴν ἀρχὴν καὶ ὡς αὐτὰς τὰς ναυτικὰς δυνάμεις καὶ ὡσαύτως γέμισα τὸ σκάφη, nunc αἱ μὲ γὰρ νῆες γέμισσαι δυσχρήστως διέκειντο ὡς κίνδυνον. Idem fit apud Græcos in aliis verbis.

Pag. 445. Καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα καὶ χειρὶ χρῆσθαι δίγνωσις] An hæc paria eſſe poſſunt illis, quæ apponuntur ab Micyllo & Benedicto *ac lingua perinde ut manu uti decreviſti?* Certe ſic illi penitus omittunt voculam ἀντὶ. Quæ quidem ſane perincommoda eſt, niſi bene inſpexeris. Legendum enim καὶ ἂν τὶ γλώσσης ὅσα καὶ χειρὶ χρῆσθαι δίγνωσις; Eſt enim exprobratio per interrogationem excitatior, *& quid lingua æque ut manu uti decreviſti?*

Pag. 462. Παέργεγον τοῦτο ἐπὶ Γοργόνας πλῆσιν] Benedictus, *atque ut extra inſtitutum, volatus ad Gorgonas*. An credimus ſic inſignem virum diſtinxiſſe? Verius crediderim ortum errorem ab typis, & continuo ductu expreſſiſſe ſententiam, quam largius ediderat Micyllus, *atque hoc parergon quoddam, ſive extra propoſitam rem additum fuit ad eum, quo ad Gorgonas abiit volatum*. Ex Benedicto oportet certe tolli abſurda commatis diſtinctio, ut *volatus* ſit genitivo caſu.

Pag. 463. Ἄνα δ' ἀντίφρασιν, Ἀθηνᾶς ναὸς κυπολιτικῆ] Sane quidem

poſt vocem tertiam video in editionibus poni parvam diſtinctionem, non ſecus ac ſi inde ſupponere deberemus viros doctos, qui vel ediderunt vel interpretati ſunt, in Græco ſermone agnoviſſe ἡ ἀντῆνος, cujus ſecunda inclinatio foret τὸ ἀντήνοος. Sed nunquam eo vecordiæ progredi potui, credens illos ſatis bene voces Luciani conſideraviſſe. Itaque quum puer eſſem, inſiſtens illorum veſtigiis cenſui ſcripſiſſe auctorem ἄνω τις ἀντῆνος Ἀθηνᾶς ναὸς, *in medio parieti ſuperiore parte obverſum oſtio templum Minervæ poſitum eſt.* Neque hujus cogitationis nunc pœnitet, eo magis quod hunc locum videam ab viro doctiſſimo infra pag. 637. ſic tractari, quaſi vel ἄνω τὸ ἀντήνεον aut potius τὸ ἀντήνεον legendum eſſet: quorum utrumque non eſt immune vitii; quum nec prius bonam efficiat ſententiam aut ſyntaxin, nec etiam poſterius, quum ſi μέσος fuerit ἀντήνῳ, non fuerit neceſſe id rurſus exprimi; ſed recte dicit in medio pariete fuiſſe ἄνω ædem Minervæ ἀντήνεον. Quin etiam quum illic ſcribit Lucianus ἐς δὲ τὸ ἀντήνεον ἡ ἄλλη πλαγὶς, non debet ſupponi ellipſis pro ἀντήνεον τοῖχον, qui nullus illic legitur, ſed ἐς τὸν ἀντήνεον ſcilicet κλιτῆρα, qualem alium ad dexteram ingredientibus præceſſiſſe illic manifeſte legimus.

Pag. 468. Πρὸς τὸ ἐς μήκιστόν τε, καὶ λιπαρὸν τὸ πάσης γῆς, καὶ θαλάττης διαιτᾶσθαι, γῆθεν ἀφικόμενον, τῇ ἑαυτοῦ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα] Sic diſtinxit Benedictus, addita ineptiſſima verſione *longiſſimam ac pleniſſimam totam terra marique dominantem ſenectutem, jamque in ſuo ſolo regnantem & ſeneſcentem aſſequuti.* Quid enim? an Lucianus, terſus ille & liquidus, dicet ſenectutem dominantem terra marique? Porro cur jam in ſuo ſolo regnat? an etiam ante regnavit in alieno? Nihilo melius prior Opſopæus *& longiſſimam ac pleniſſimam totam terra marique dominantem ſenectutem, jamque in ſuis locis regnantem & ſeneſcentem conſequamur.* Fatue de ſe vel aſſequutis vel conſequentibus loquuntur uterque. Verte, ut clare ſonant verba, & ratio inculcat. *quo ad longiſſimam ac plenam ſenectutem veniat terra univerſa ac maris dominus, orbi ſuo imperans nunc jam ſenex.* Hoc enim intelligit votum, ut princeps, qui jam erat ſenex, maturam quoque adepturus eſſet ſenectutem.

Pag. 470. Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου] Probo magis Opſopæum vertentem *Antipater patre Iolao genitus*, quam Benedictum poſteriora omittentem, ut apparet, quia & filium Antipatri Iollam vel Iolaum in hiſtoria Macedonica audierat. Nam licet id ita ſit & habuerit eo nomine filium, utique & potuit patrem eo nomine habuiſſe, quod in ejus nepote, filio ſuo renovavit.

Ibid. Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ Πόντου ἐπλώτιστ, βιώσας] Sic diſtinguunt viri docti, & ad hunc diſtinctionis canonem formant quoque verſionem, quaſi Lucianus annotari vellet eum in Ponto mortuum fuiſſe, quod mihi ab hoc ſermone alienum videtur, & diſtinguendum eſſe φεύγων ἐπὶ Πόντου, ἐπλώτιστ βιώσας &c. *Anti-*

tigonum Coelitem fugiens in Pontum, mortuus est. Quam fugæ viam quum adnotat, tacite dat intelligendum, qua occasione regni Pontici conditor exstiterit. Et sane sic loquitur rursus auctor in Navigio. Περίοιμαι ἢ ἤδη τὸν ἐπὶ Κορίνθου ἀλὸς ἀ ὀρείπης. Et alibi plura de hac constructione dicentur, quum persuaserint sibi viri docti debere hanc poni in quarto casu, sed temere.

Pag. 488. Οὐκ ἀπορέσω ὅστις ὁτι ἠθὴ ποιητικῆς ἀσυλογίας] Recte aggressus est hunc locum Palmerius; Sed an procul dubio tetigerit verum, quod putat, valde ambigo. Negari enim nequit, quin ad vulgatam scripturam propius accedat *αἰτιολογίαν*, quomodo ipse diu est quum corrigendum suspicatus fui, quam *ἀπιλογίαν*, quod ille supponebat. Quin & significatio vocis meæ huc melius convenit, si modo examines, & ejus efficaciam ex Quintiliano huc compares.

Pag. 489. Χρησιμωτάτη ὁ τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιθ. Λυ. τῦτο μὲν ἂν &c.] Sic procedit hic locus in editionibus. Sed quid priora verba faciant ad præcedentem periodum, haud facile quis dixerit. Necessum est omnino, ut persona Luciani his omnibus præponatur, quippe cujus manifeste apparet has voces esse, qui vult concedere vaticinationem esse utilissimam hominibus, sed longe contendit ab ea abesse Hesiodum, quum pastoralia quædam monita conscriberet. Sic igitur posthac mutandæ editiones. Λυ. χρησιμωτάτη ὁ τ. β. μ. νομίζοιθ. τῦτο μὲ ἴσ &c. Paulo ante etiam interpres vocem ἐπιδηλῶσα vitiose accepit pro singulari accusativo *quum præsignificavi*, quæ tamen est pluralis & referenda ad ὅσα. Opsopæus ad ipsum poema nescio qui retulit *poemate successus manifestante laborum.*

Pag. 490. Ἐπὶ ἠθὴ τὸ τοιαῦτα εἴ τις αὐτῇ ἀναπηδήσῃ, σὺν ἂν φθάνοις κἀμὲ μόνον λέγων] Vnde potuit Benedictus venire ad talem versionem *quæ si quis illi adscripserit, neque me vatem dixerit?* Est enim præterquam inepta, tum plane contraria sensui auctoris, quem longe melius expressit Opsopæus. *At si quis & ea quæ tu jactas, illi adscribere voluerit, & ille me quoque vatem rectissime dicere poterit.* Est enim omnino hæc vis ejus loquutionis, ut ipse novit, unde in principio Fugitivorum illa σὺν ἂν φθάνοις καὶ Ἐμπεδοκλεῖ σοφὸ αὐτῷ ἐγκωλῶν vertit, *facere non poteris, quin Empedoclem ante ipsum crimineris.* Et rursus pag. 602. ὅπε σὺν ἂν φθάνοις κηρύτλων, *ne igitur præconium enunciare cunctaris.* In Symposio 634. ὅτι σὺν ἂν φθάνοις ἡμᾶς ὑμᾶς, *Itaque omnino nos excipies.*

Pag. 492. Περιγυμνῶσι τὸ πλοῖον] Benedictus *navim circumagenti.* Quod quis intelligat? & quanto melior Micyllus, *per navigium circumcirca præeunte.*

Pag. 497. Εἰ ὅστις τελάχιστον ὅσ λογίζοιθ] Benedictus, *si quis ad minima usque supputarit.* Ergo putavit ille maximam eam summam esse, quousque ascendere queant reditus ejus, &, si omnino nihil, ne minimum quidem, ex lucris in supputatione omittas, nunquam fore ultra duodecim talenta. Aliter censuit Micyllus, qui vertit *etiamsi quis communiora tantum computaret*; quæ tamen ver-

ſio ſubobſcura eſt, dum vix dicas utrum *communiora* intellexerit talenta, an ſubintellecto *lucra*. Certe videntur Graeca ſignificare duodecim redigi talenta, ſi quis craſſo modo colligat, ſi ad minimum, non ſummum quis ſubduxerit, ſi non accuratiſſime ſingula in rationem mittantur, ſed rudius generaliuſque ediderit.

Pag. 499. Ὀλίγου ὅσου ἡμιστάδιον τὸ πρὸς Δίπυλα ὑπολυψ.] Benedictus *paulo ante dimidium ſtadium quod uſque ad Dipylum ſupereſt*. Micyllus *paulo ante quam ad Dipylum perveniemus, circa extremum hemiſtadium*. Neſcio cur illis ſic placeat obſcuris eſſe & vagari; quum clare dicat *vel exiguum ſemiſtadium, quod ante Dipylum* erit nobis progredientibus reliquum, *adſumam*. De morte Peregrini. ἀφ' ὅσου ὀλίγου ἐκπεφεύξεται τὸ περιλειπόμενον.

Pag. 506. Ἀρτέμιδι θυσαντες, καὶ πᾶς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντες ἀπολιπόντες] Sic quoque Benedictus *captis civitatibus immunitis, & prafectis ibidem facile relictis*, quum Micyllus pariter dediſſet *ac civitatibus nullo defendente captis, prafectiſque ibidem facile relictis*. Mihi ea ratio loquendi videtur abſurda, & diſtinguendum eſſe λαβόντες ῥᾳδίως, ἄρχοντες ἀπλ. Sic enim & ſolent ſcriptores loqui & ſenſus communis fert. Mox longe ineptius vertuntur illa καὶ τὴν Κιλικίαν καὶ ὀρεινὴν Κιλικίας *utramque Cilicia oram maritimam videlicet & montanam*. Si enim ὀρεινὴ non eſt παράλιος, non poteſt ferri *ora*: & cur non ſimpliciter *maritimamque ac montanam Ciliciam*?

Pag. 514. Ὃς ἡμῖν σε παύσει μαργαίνοντα] Neſcio quid velit Benedictus *qui obductus te a ſtultitia cohibeat*. Interim probo Micyllum, *qui te indutum a ſtultitia cohibeat*.

Pag. 523. Ἀλλ' εἴ τινα ὄψεσθε χρόαν] Non opinor iſta notare aut bene verti ab utroque interprete *Sed ſi quam unum invenire poſſem*, aut ut alter *habere*, quod nullius ponderis eſt in hac oratione; verum *ſed utinam invenirem vetulam*! quo ſenſu frequenter ea particula etiam ab Luciano ſumitur. In Prometheo. Εἰ δὲ γύναιον, ὦ Προμηθεῦ, τοῦτο.

Pag. 564. Τετρακίλιαι ἐξηκοσταί] Vertunt *tribus nummorum millibus redemit*, in quibus vocem ſecundam ſubducta linea notavit Pater, qui haud dubie voluit intelligi τετρακίλιαι δραχμαί. Et merito. Quum manifeſte ſic intelligere appareat ipſum Lucianum ex pag. 544, ubi Charmides ait, καί τοι τοσοῦτο πρὸ ἐμοῦ λαμβάνων, καὶ νῦν ἐπὶ χιλίαις αὐτίκα σὺν εἴκοσι δίδωμι, ubi interpres ſimpliciter *mille petenti*, quum intelligat δραχμαῖς, quomodo verſit in Pſeudologiſta pag. 449. πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἑξήντα *ſeptingentas & quinquaginta drachmas*: Et ex Aſini loco manifeſtiore, καὶ πεντήκοντά με πίνητι καὶ ἕκατον Ἀττικῶν, ubi idcirco vertere etiam potuerunt *quinque & viginti drachmis Atticis*. Sic ergo debuerunt quoque, pag. 611. in Saturnalibus τρὶς μυριάσιν γε καὶ μυριάσιν, ubi vertunt *talentis & decem nummum millibus*.

Pag. 576. Ὡς Ὀνησικρίτου ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης ἐπὶ Κάλανον κεφα-

καὶ ἁβρὸν φασιν] Egregias hic agnoſce interpretationes. Opſopæus, *veluti Oneſicritus claſſis Alexandrinæ gubernator ait, cum Indum ardentem, ſicut fama eſt, conſpexiſſet.* Benedictus, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator, cum Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidiſſet.* Vidit ergo Benedictus Opſopæum largiorem eſſe, quam patiuntur Græca, & verbum φασὶν notare non niſi alterutrum poſſe vel *ait* vel *ſicut fama eſt.* Quid decrevit ergo is ipſe? nempe accepit pro *ut ajunt*, pravo ſane judicio. Non enim magis ajunt Calanum conflagraſſe, quam Oneſicritum id vidiſſe. Sed & vide, unde comparativa loquutio pendeat. Scribit Benedictus: *Illi enim non inſiliunt in ignem ut Oneſicritus Alexandri gubernator*, quaſi verò & Oneſicritus inſiluiſſet. Quin immo Lucianus Oneſicritum unum auctorem hujus hiſtoriæ citat, & ideo non poteſt imperfecta multitudinis ac rumoris citatio locum habere, & plane ſufficere debet, ſi vertas, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator viſo Calano ardente refert.* Maxime miror Benedicti iſtam verſionem placuiſſe Tan. Fabro, tam minute fingula hæc quondam recognoſcenti.

Pag. 577. Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσειεν αὐτόν] Certe Benedictus, etſi in priorum ſententia aberrarit, in poſterioribus voces; prout ſunt, expreſſit, quod Tan. Faber prorſus non facit, cujus verſio plane par foret Græcis ita conceptis οὐκ ἀπ' ἐλπίδος ἀναπηδήσειεν αὐτόν, cum extra ſpem non ſit, quin ex igne ſit reſiliturus. Nedum ut admitti poſſit, quod tentat, gemina negatio ante verbum ἀναπηδήσειεν. Sed ut habeas expedita omnia, apparet errorem ſcripturæ corrigendum eſſe & pro μὴ ἀναπηδήσειεν, reponendum μεταναπηδήσειεν. Nam in ſententia verbi μεταβάλλεσθαι idem Faber toto cælo errat, quum rectiſſime Benedictus reddiderit.

Pag. 581. Κατόπιν δὲ τὸ κηρύκιον ἀγών] Notavit pater quoque hîc conjecturam liberam & indoctam T. Fabri, & ut ab ea caveretur, juſſit inſpici Ciceronis epiſtolam ad Luccejum. In ſchedis notavit videndum Scaligerum in Græca Euſebii pag. 420. Fabrum priorem in Agoniſtico pagg. 293. & 294. Et ſane quomodo latuerunt illa in extremo Demonacte, εἶπον ἐγὼ τοῖς παροῦσι τὸ σαλπιγκτὸν τὸ κηρύκιον πόδα, λήψῃ μὲ ἀγὼν τὸ καλλιστον ἄθλων Ταμίας, Καιρὸς δὲ κραλεῖ μηκέτι μίμεισθαι?

Pag. 582. Πάλαι τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα] Plane non neceſſaria temporis illa definitio, & opinor ſcripſit πάλαι τόγε τοσοῦτον. Sic alibi.

Pag. 590. Ἐγὼ δὲ αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον] Quæ verſio hæc eſt, quam nobis offert Benedictus & ſequitur Faber? *caterum ego neque ipſe ante paucos dies vidi.* Ergo aut nunquam vidit, aut ante valde multos dies vidit. Quod quid eſt? aut quomodo ad Græca? multo melius & rectius Opſopæus *caterum ego quoque illum non ita multos ante dies conſpexi.*

Pag. 615. Ὡς ἀγείρουσιν τὴν μητέρα] An hi dies adhuc patiuntur, ut liceat Græcas iſtas voces ſic Latine verſas conſpici *ut Cybela matri ſeſe adjungant?* quum jam pag. 681. in Syria Dea ἢ πολλαὶ μύνες σὺν

τοῦτο δ' ἴσως τὴν ἀλεκτρυόνι ἀγείροντας recte: ut vides & aliter verterint: quum apud Maximum Tyr. dissert. tertia μηδὲ τὸ σὺν τοῖς κύκλοις ἀγειρόντων διαφέρουσι, οἱ δυοῖν ὀβολοῖν τὴν προσχοῦσι λαπαττίζειν, verterit Cl. Heinius, *similem mendicis illis, qui in triviis stipem colligunt, & duobus obolis obvio cuique ventura praedicunt.* At jam in Pseudomanti has voces ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἀγείροντές τι καὶ σοφιζόμενοι verterant *eorum more qui a Cybele Deorum matre afflati conveniunt.* Cur non servant eundem tenorem? Certum est, ubi ἀγείρειν habet additum calum tertium, illic agi de collectione pecuniaria & capturis: sin, esse congregationem hominum, & huc potius censeo referendum locum Maximi Tyrii, quum ἀγείροντες proprie dicantur tales circulatores in variis rebus, ut ostendit Lud. Crescollius in theatro Sophistarum libro III. Praecipue vero nugantur, quum legem Saturni mox sequentem λοιμοὺς δοῦλος τὸ ἐπιμελεμένοις Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξεῖναι intelligunt *rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas esto.* Quid enim? an putant Lucianum construere verbum ἐπιμελεμένοι cum casu tertio? Cur igitur mox apud eum Saturnus scribit pag. 623. Ὁ Ζεὺς δὲ μάλιστα τοῦ τοιούτου ἐπιμελεῖται? Immo sic quoque omnis Graecia; quae interdum & quarto casui id verbum adjungit, nunquam tertio. Omnino verte, *rationem exigere ab dispensatoribus per Saturnalia*, vel tempore Saturnalium.

Pag. 616. Τῇ δ' πρὸ τῆς ἑορτῆς] *Caeterum ante sollennitatem.* Non sufficit: nam & quum statim in praecedentibus dixit πρὸ πολλοῦ τῆς ἑορτῆς, etiam notavit tempus ante sollennitatem. Verte *caeterum die ante Soll.* Nam clare distinguit inter longinquius & magis propinquum tempus.

Pag. 618. Πάντες πᾶσι συμπίνετωσαν, ἐν ἱμάτιον, συμπόται δὲ πλούσιοι? An non scripsit auctor πάντες πᾶσι? Nam illud confusionem inducit. Sed videtur velle dare pauperibus privilegium, ut si velint, primi invadere possint calices, sed & remittere id possint. Vtique πάντες non opponuntur πλουσίοις, quod huc requiri videtur.

Pag. 636. Διδάσκαλος ὁ τοῦτο δὲ Ἀριστοκλῆς, ὁ δὲ Ζήνων] Itaper suas distinctiones inepte discerpunt editores in Graecis ea quae conjungenda sunt. Ergo & Benedictus *Aristaneti Zenonis filii praeceptor.* Quo quid obscurius? & quis aliter haec adspiciat, quam facientia Aristaenetum filium ac discipulum, Zenonem vero patrem? At plane haec sunt inversa. Et quanto praeclarior Erasmus, *quod esset Zenoni Aristaneti filio praeceptor?* Id retine, & tolle ex Graecis importunum comma.

Pag. 639. Ὁ δοῦλος τοῦ Φόλου Ἡρακλῆς] Fieri nequit, ut si quis Benedicti versionem intuens *Herculem Pholensem*, ullo modo concipere possit ea Latina facta esse ex his Graecis, qui ita eximium illum Leonardum Augustinum deduxit, ut monuimus in praefatione ejus gemmis praefixa, quod tamen tunc non advertebamus. Sola Gallia est hujus putidi commenti origo. Nam doctior

ctior Erasmus noster rectissime dederat, *Herculem apud Pholum*.

Pag. 640. Δεξιῶς πάνυ δὲ Ἀεστωνίτα τὴν παροινίαν ἐνίγνωσ᾽] Interpretantur *inducta dextre admodum temulentia*. Desideratur alius, qui illud *inducta* interpretetur. Quid enim id sibi vult? At Luciani scopus est, *tolerante Aristaneta admodum dextre temulentiam*, non exasperato ad hoc factum in pueri sui tentatione. Herodianus libro 1. Ταῦτα χαλεπήνας ὑβριστὴς τὴν πρὸς παροινίας ἕξιν, ἧς ἐτῶν τοσούτων ἠνείχοντο.

Pag. 645. Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα Πελοπίης χθονὸς, ἐν ἀντιπόρθμοις πεδ.] Vbi mens fuit vel editorum vel interpretum, equidem nescio: longe eam ab ipsis abfuisse, quum hunc locum tractarent, facile colligas. Vt enim in Græcis distinguunt, sic in Latinis Benedictus *Hæc terra Calydon Pelopii est soli, fretum qua est parte, campos divites pingues habens*, Erasmus *Calydon quidem hæc Pelopii regio soli, Qua parte Zevum spectat adversa fretum*. Atque ita Calydon ope illorum ex Ætolia transmittitur in Peloponnesum, satis ridicule. Distingue & verte, Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα, Πελοπίης χθονὸς Ἐν ἀντιπόρθμοις, πεδί᾽ ἴγκυσα ἀδύσματα. *Hæc terra* est *Calydon*, *Pelopia terra in transmarinis*, objacens Peloponneso trans fretum, *habens campos uberes*. Res ipsa clamat.

Pag. 647. Αἱ ἐπιστολαὶ ἐφάτην ὡς πρεσβυλικαί] Verterat Erasmus *videtis quam & ipsa epistolæ graves sint ac seniles*. Benedictus volens esse brevis, amputat postrema, relinquens *quam graves sint epistolæ*, contra prorsus quam oportuit. Non enim graves esse demonstrat, sed seniles, hoc est, frigidas, nullarum virium, infirme scriptas, plane qualis est appendix Observationum ad Melam, Londini nuper impressa.

Pag. 650. Ἰχθὺς ὁπόσος πηχύς] Insigne exemplum, ut error soleat augeri & quotidie invalescere. Verterat Erasmus *piscis Tagenicus*. Id eodem modo retinuit Benedictus: Sed ne quid deesset, nunc video in hac editione Græcam vocem postremam quoque incipere ab majusculo T. Habeant hoc & fruantur, quibus placet: nos censemus interpretandum *piscis ex sartagine*, quod non modo probant multa antiquorum fragmenta, sed hodieque etiam placet.

Pag. 676. Ὁκόσα ἰόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω] Vter hic interpretum laudandus, Benedictus interpretans *Quæcunque antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipio*, an Micyllus, quem postremus fere expressit, *Quæcunque igitur antiquiora me sunt, ab iis narrationem incipiam*? Sic uterque particularem ex his facit periodum, sic uterque ἱστορέω putat verti posse *incipio narrationem*. Quæ sunt utraque ab vero alienissima. Distingue Τὰ μὲν αὐτοψίῃ μαθὼν, τὰ δ᾽ ἀπὸ τῶν ἰδίων ἐδάλω, ὁκόσα ἰόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα ἐγὼ ἱστορέω, ac verte *& ex iis refero, alia quidem cognoscens quæ ipse vidi; alia ab sacerdotibus edoctus sum*, ea nempe, *quæ meis annis antiquiora commemoro*.

Pag. 683. Καὶ τὸν πατρῴην οἶκον δίκαιον] Mirifice interpretes,

quorum prior & *quod ex patria cujusque venit, id denuo apud se recipit*, citerior *atque hoc è patria domi recipiunt*. Imo *atque id ab patribus*, majoribus, *in domibus* & familiis suis *retinent*. Tessera illa & conjunctio hospitalis ab patre propagatur in filium & ab hoc exercetur conservaturque. Neque sane mox dicerem *sumptis libamentis ἐπαφείσας*, sed datis & fusis libamentis.

Pag. 685. Ὅσῳ δὲ ἧττον, δεῖ μὲν μηδὲ ὧδε παθεῖν] Salmurienſis interpres accipit, ac ſi mutetur perſona, & quum antea loquutus fuerit Therſagoras, nunc incipiat Lucianus: unde voculam γοῦν hic præcipue efficacem omittit in verſione, quam vides eſſe *Ego vero, ut dixi, deambulatione opus habeo*. Hanc ſententiam admiſit ab Melanchthone, qui prorſus eodem modo *Tum ego: Et mihi opus eſt deambulatione*. Sed profecto non ita eſt, & continuatur perſona Therſagoræ, qui quum ante jam dixerat de ambulando τοῦτο διόμην, id nunc repetit dicens, *Quod igitur dicebam, etiam deambulatione quidem opus habeo; multo autem prius, ajebam, venio hunc ſalutare optans*.

Pag. 689. Ἀφῆνέ με ὦ ὦν μὴ ἐπεξελθεῖν πάντως τοῦδ' ἐγκώμιον, οὐκ ἂν ἁμαρτεῖν οἰόμενος] Turpis macula ex Salmurienſi editione in hanc propagatur, dum ſic editur, quum voces illæ τοῦδ' ἐγκώμιον pertineant ad ſequentia, ad quæ retulit etiam interpres, ſed infeliciſſime vertens *idque encomium non diſtrahendum putarem*: neque enim ἁμαρτεῖν eſt diſtrahere, ſed ſuſpendere. Certe melius Melanchthon, *idque encomium non exiſtimarem prætermittendum eſſe*. Sic ex eadem Salmurienſi paulo ante video editum monſtroſe Σπιπίαν pro Σμύρναν.

Pag. 720. Ὀλίγων ἧττον τοῦ φῆναι διόμενος, τὸν δὲ πολὺν ἐπιτρέψειν μένειν] Benedictus *pauciſque ut nutriatur opus habeat, diutius tamen quam alii multi immoretur*. in qua interpretatione ſequutus eſt auctorem Thomam Morum, dubito an Græca rite conſiderantem. Certe res ipſa non patitur, ut in his ſit juſta oppoſitio; nec ſi vir valens diutius, quam ægroti multi, immoretur convivio, propterea ſic culpari poteſt, ut hic poſtea culpatur ab colloquentibus. Errarunt certe, quum τὸν πολὺν putarunt dici maſculine; ſunt enim neutra. Et utique illud *diutius* nullibi in Græcis. Verte, *pauciſque ut nutriatur opus habeat, quum a multis*, ſi multa deglutierit, *futurum ſit ut evocetur*.

AD-

ADDENDA.

Pag. 9. lin. 13. Μῦδον ἀντὶ μοῦδα] Lindenbrogius apud Menagium Amœnitat. juris civilis c. XXXIX. in *Mutonem* legendum putat μοῦδον ἀντὶ μοίτα. Almeloveen.

Pag. 10. lin. 25. Παρεμπεξηγάς] Sic interpres vertit. Quomodo legerit nescio. Forte legendum est παρεξίσησιν à παρεξίστημι, & erit, quod nos vernacula lingua dicimus *tu seras ravi*. Palm.

Pag. 20. lin. 10. Μὴ κεφὴ ἐπιζομίσῃ μέφαπιν ἐμπεςπατῦσαν αὐτῷ] Interpres: *ne illo* (calceo) *mihi inambulanti os obturet.* Verte: *ne inambulans, pronus in os, in vultum, cadam.* Sic infra: ὅμως ἡ τρέχωντα ἐπιχώη, ἢ ἐμπεδίσας ἐπιζομεῖ. Menagius.

Pag. 27. lin. 13. Γ'φνία] Φινία legendum omnino videtur. *Idem.*

Pag. 41. lin. 1. Καὶ σίφαντι ἠμικάφαντοι] Martialis: *A te vexatas, malo teneroſue.* Idem.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ μᾶλα πνὰ ἀποδεδηγμένα] Ex hoc loco lux affulget Theocrito in Cyclope, ubi de violento ejus in Galateam amore sic ait:

Η'ρατο δ' ἔτι ῥόδοις ἐμέλοις ἔτι καὶ ποτὶ μᾶλοις,
Α'λλ' ὀλοαῖς μανίαις.

Scilicet poma morſibus amaſiarum lancinata amantibus data favoris erat & amoris indicium. *Palm.*

Pag. 41. lin. 31. Η'δὲ, ἀπολλὺς ἤδη νέους ἐκτεφανηφόσας] Ε'κλεφανίζειν τοὺς νεάνιτας. *perdere juventutem.* Plutarchus de liberis educandis. *Menagius.*

Pag. 43. lin. 33. Ε'πικαλαμαύροφος] Ε'πικαλάμαυροφος, legendum omnino videtur. *Idem.*

Pag. 44. lin. 25. Α'πέγεσι παρὰ τὴν ἀέμοσθην ὃς ἄεμος ἢ Α'σία τότε] Cur utatur hoc loco Lucianus voce ἀέμοσθης, difficile est dicere. Fuit Lacedæmoniorum propria ea vox, & id nos docet Diodorus lib. 13. his verbis: Γ'παρχος τῆς ἡγεμονίας (ὃν οἱ Λάκωνες ἀέμοσθην ἐκάλουν.) Ii ſuos præfectos in regiones ſibi ſubjectas mittebant, & ἀέμοσθας eos vocabant. At Aſia, de qua hic ſermo, & quæ tempore Luciani & hujus Dialogi ſub Romanis erat, ut ex ipſo dialogo patet, proconſularis erat provincia, & à proconſule regebatur, qui Græcis dicebatur ἀνθύπατος. Tentabam hunc nodum ſolvere, & dicebam forte Lucianum ſervaſſe decorum, & cum Mneſippum Laconem introduceret loquentem, eum de induſtria non exacte ἰωνιζειν facere, & non perfectam notitiam Romanorum magiſtratuum habentem induxiſſe. Sed ut verum fatear, id non mihi ſatisfacit, nam nec in tota orationis ſerie utitur alia voce, quæ Laconiſmum redoleat, nec ipſum nomen Μνήσιππος videtur eſſe Laconis, ſed Μνάσιππος dicendum fuiſſet. Tum & infra de morte Peregrini utitur ea voce ex ſua perſona, ὅλη τὴ ἀέμοσθην ἀπαχθῆναι τὴ Α'σίας. Itaque alio me verto, & puto fuiſſe nomen Græci magiſtratus, non Romani. Nam civiliter & moderate regentes provincias Romani permittebant aliquando populis, ut haberent ſpeciem quandam regiminis & magiſtratus quoſdam ex ſua gente, ſibi tamen ſubditos & ſine juriſdictione ſuprema, ſed morum & εὐταξίας curam habentes. Id mihi ſuadet Budæus in commentariis ſuis, qui hæc ait: ἀέμοσθῆας ἐκάλουν Α'θηναῖοι τοὺς εἰς τὸ ζῆν διατάττοντας. Ignoratur, unde id acceperit, ſed ex eo loco colligitur fuiſſe Athenis ἀέμοσθέας id, quod Romæ Cenſores, & credo ad exemplar Cenſorum Romanorum inſtitutos, nam in antiqua Athenienſium republica de iis non fit mentio apud auctores; niſi ſic ſit, cur ita loquutus fuerit Lucianus, mihi non liquet. *Palm.*

Pag. 48. lin. 35. Εὐδαμίδα] Εὐδαμίδαν. Menagius.

Pag. 161. lin. 24. Τ'πὸ λέοντος] Leones Scythia non habet. *Idem.*

Pag.

ADDENDA.

Pag. 115. lin. 35. Πατρεὶς ἡμῖν, Πάτραι δ' Ἀχαΐας] Lucius Patrenſis. *Vide* Photium in Bibliotheca. *Menagius.*

Pag. 194. lin. 13. Γ'πνόπολιν Θρήκην] An *ἐπινόπολιν*? ut *αἰπόλιον*. Non diſplicet. *Idem.*

Pag. 306. lin. 30. Ὀ δὲ Γνδὶς, ὑάλῳ περιχεὶς] Lege ὑάλῳ περιχίῃ, ſeu potiùs περιχύῃ. Id eſt, *vitro incruſtat.* Indi mortuos incruſtaſſe teſtantur Heſiodotus & Diodorus Siculus. Peſſimè Interpres: *adipe ſuillo oblinit.* Idem.

Pag. 379. lin. 34. Ἦ μὲν οὖ πως] Τὸ ἦμὲν hîc locum habere non videtur. An legendum ἤ μὴν? Id eſt, *revera, omnino.* Heſychius: ἤ μήν: ὄντως. Idem.

FINIS.

L V

LVCIANI

Rerum in ſecundo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

BAVCHAS 73. ejus amicus Gyndanes ibid.
Abradatæ conjux formoſa 8. continentiæ exemplar. 13
Abrœa Luciani matris amica. 79
Abrotonum meretrix. 515
Academia in utramque orationem parata 223. pro ebrietate & pro ſe verba facit. ibid.
Academicum eſt nihil ſtatuere poſſe. 106
Accuſatores & judices ſimul eſſe, abſurdum 22. verus accuſator palam arguit. 409
Acherontica palus prima mortuos excipit. 300
Achilles fluvium tranſiliit, & cæde Phrygum turbavit 383. Hectorem interfecit ibid. Lycaonem interfecit & Aſteropæum ibid. illi animum intendit viſus armorum 453. inter virgines abditus fuit 526. duobus fatis illum agi 772. ejus equus verſus recitans. 159. Achilles Hectorem occidit 261. à Paride occiſus. ibid.
Acino uvæ ſublatus Sophocles. 475
Acis ancilla Meliſſæ meretricis. 523
Actæon diſcerptus à canibus 560. 612. omnium hominum miſerrimus 712
Adimantus Myrrhinuſius 491. amoris maſculi arguitur ibid. ejus votum 496. & ſeq. 499. & ſequent.
Adoleſcentia per ſe ad voluptatem prona 690
Adonis ab apro offenſus, & ubi lugeatur 658. fluvius Adonis 658. 659. quotannis cruore infici putatur 659
Adorare Perſico more 505
Adraſtus à ſue aberrans Cræſi filium necat 123
Adulatoris & laudatoris differentia 27
Adyrmachus Machlynæ dux 63
Æacus Plutonis patruelis 301. cuſtos inferorum ibid.
Ægyptia lens 200
Ægyptii agricolantes 199
Ægyptii libri de terriculis 347
Ægyptii aquæ ſacrificantes 152
Ægyptiorum templa 8. ſuperſtitio 30. Ægyptiorum templis, qui ſimiles ibid. Ægyptii divinis nominibus utuntur ibid. primi hominum cultum divinum inſtituerunt 657. ab iis hunc acceperunt Aſſyrii ibid. varia animalia pro diis habuerunt 713
Ægiſtho quid prædixerit Iupiter 773
Æqualitas in omni re juſta 406. res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima 628
Æſchyli pugillares Dionyſius comparavit 387. ebrius tragœdias componebat 691
Æſchines Socratis ſocius imitandi peritiſſimus 12. Æſchines Socraticus fuit paraſitices ſtudioſus 254. Dialogos conſcripſit ibid. Æſchines Rhetor meticuloſus 257
Æſculapius Apollinis filius 142. aſcriptitius Deus 140. ex alienis malis, proprias ſibi moleſtias contrahit 212. ejus imago in balneo poſita 357. fulmine periit 562. medicus eſt 711
Æſopus fabularum ſcriptor 193
Æthiopem lavare 394. Æthiopes nigri 767. diei ſacrificant 159
Aëtion 6
Agamemnon cum quibus diis comparetur 29. Vinolentus 687
Agaſonis inhumana petulantia 237
Agatharcydes ſcriptor Aſiaticæ hiſtoriæ 474
Agathocles Stoicus de mercede diſcipulum in jus vocat 198
Agathocles Samius in quod diſcrimen inciderit 421. Agathocles Siciliæ tyran-

rannus 95 annos vixit 468
Agathoclis & Dinis amicitia 40
Agathobulus 570
Agathon tragicus poëta 315
Agoræus ad Pœcilem ſtans 147
Ajax non fuit adeò magnus 173
Alani eadem lingua & cultu cum Scythis uruntur 67
Albus corporis color unde 6
Albus color mulieri convenit 257
Alcamenis pulcherrimum figmentum Venus hortenſis 4
Alceſtis ex inferis rediit 301
Alcibiades diſſimus fuit 125
Alcidamas Cynicus non vocatus ad convivium accedit 638. convitiator acerrimus ibid. per jocum dictus catulus Melitæus 642. inter claros oratores 690
Alcmæon laudatur quod occiderit matrem 803
Alcà plerique victum parant 608. plerique contrà res deperdunt ibid.
Alexander Theſſalus ab uxore è medio ſublatus 197
Alexander medicus 590
Alexandri modeſtia 19
Alimenta mala corpus labefactant 719
Alys fluvius una nocte circumductus 356
Atho montem quidam vult ad Alexandri imaginem efformare 19
Amabiles incantatione fiunt qui ſunt odio digni 522
Amaſtris urbs Pontica 71
Amantis indicia quæ ſint 534
Amatoris inſani actiones 42. deformis multa dat, nihil formoſus 530. Amatores læſi, amare deſinunt ibid.
Amazon junixa haſtæ 4. quid pulcherrimum habuerit 5
Ambroſia Deorum cibus 207. Amicus liberis & uxoribus antepoſitus 74. amici vulgares quales ſint in utraque fortuna 36. ut eos ambiant Scythæ 57. unus homo ſunt iiſdem dolentes & gaudentes 63. Amicorum paria 38. 40. 45. 47. 49. 51
Amicus eſt ſolus fidus quo compotore utimur 250
Amicitiæ nomen eſt parafitices principium 250
Amizocas 58
Amoris ſigna 129. moleſtiæ 542. amorem puerorum docebant Plato & Socrates 651
Amoris occulti ſigna 664
Amoris duæ ſpecies 690
Ampelis meretrix 534
Amphion 10. 460
Amphilochus in Cilicia qua mercede vaticinetur 713
Anacharſis gymnaſia Græcorum reprehendit 269. & ſeq. quem in finem 277. reprehendit & irridet Lacedæmoniorum certamina 297. & ſeq.
Anacreon Lyricus 85 annos vixit 474 476
Anaxarchus Alexandri parafitus 255
Anchoram ultimam navigantes ſacram appellant 597
Androcles Epicharis filius 781. in Diaſiis libro recitato vicit ibid. ejus oratio de pulchritudine 788
Angina cur quidam dictus 446
Animæ optimæ imago 9. & ſequent.
Animæ violenta morte occiſorum oberrant 346
Anniceris Cyrenæus 694
Annulus Gygis quid effioeret 229. Item 511. annulus ex ferro de cruce ſumpto factus 338. annuli optatæ vires 512.
Anteas Scytharum rex 90 annos vixit 469
Antia Bellerophontem ſolicitavit 427
Antigonus medicus 330
Antigonus Philippi filius monoculus 81 annos vixit 469
Antigonus filius Demetrii 80 annos vixit 469
Antigonus filii uxorem adulterio vitians 197
Antiochus Stratonicæ novercæ ignuens ibid.
Antipater Macedo 80 annos vixit 470
Antipater Demoſthenem ſibi adduci optavit 697
Antiphilus Alopecenſis 51. Dinomenis filius 53. quomodo liberatus 55. ejus calamitas 52
Antiphilus pictor Apellem calumniatur 398. 399
Anubis ex ſolido auro conflatus 132
Anubis templum compilatum ab Antiphili ſervis 51
Anus cur amentur 324
Anus Theſſalæ pleræque incantatrices

ces 522
Aornus petra inacceſſa viſa 312
Apelles 6. in eum calumnia 398
Aphrodiſia 554
Apide mortuo quid faciant Ægyptii 658
Apollo oracula obliqua reddens 143. varem ſe dicens 144. quæ præcederent oraculum ejus 145. ejus verſus ib. apud Admetum ſervivit 121. illi barbe non naſcitur 208. quibus in locis oracula habeat 212. Apollinis Lycii templum & ſimulachrum 272. ubi barbatus pingatur 677. mirum ejus oraculum ibid. ſolus ignorantia liberare poteſt 755. vates & medicus 767. varius & mendax ibid. Hyacinthum amavit 786
Apollodorus orator Pergamenus Auguſti præceptor 82 annos vixit 475
Apophradi ſimilem eſſe, quid innuat 432
Apophras quid ſit 438
Appendicula irridentur à medico 331
Apri Calydonii tergus oſtentant Tegeatæ 386
Aqua communis Ægyptiis 152. ob aquæ potum Seres dicuntur diu vivere 467
Aquila viſus eſt acutiſſimi 196. quænam putetur ingenua ibid. Iovi familiaris 203. Aquila Iovis 712
ad Aras confugiunt quibus vis infertur 156
Arameus muſcæ inſidiator 374
Arabiæ regio quàm ſuavem odorem ſpiret 675
Arbaces gladium educens in Arſacem 198
in Arcadia nullus philoſophus 220
Archias quid mandati accepiſſet ab Antipatro 697
Archibius medicus philoſophum increpans 167
Archilochus poëta cujas & qualis 432
Archimedes quid arte ſua præſtiterit 355
Archiplani Scytharum duces 59
Arena cur in certaminibus uterentur 290
Areopagitarum in judiciis mos 281. noctu cauſas judicant 460
Aretæus, Eudamidas, & Charixenus amici 47
Aretes modeſtia in rebus ſecundis 13
Arganthonius Tarteſiorum rex 150 annos vixit 468
Argoæ navis carina loquuta 160
Ariadne à Baccho in cœlum adducta 710. 711
Ariarates Cappadocum rex 82 annos vixit 470
Arignotus Pythagoricus 346. dæmonem abjecit 347
Supra Ariphradem fama 434
Ariſtides in paupertate diem obiit 125. in Themiſtoclem conſpiravit 428
Ariſtæchmus Ætolus 550
Ariſtænetus philoſophus qualis 539. Zenonis filius 636. ejus filiæ epithalamium 651. 652
Ariſtander Thelmiſenſis, Artemidorus Epheſius 775. juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta ibid.
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſii paraſitus 254. ob Ariſtippum virtus & mollities contendunt 229. 230
Ariſtobulus Caſſandrenſis hiſtoricus nonaginta annos vixit 474
Ariſtogiton Armodii paraſitus & pauper fuit 262
Ariſtonicus Marathonius qualis vir 700
Ariſtophanis laus 236
Ariſtoteles orſus eſt paraſiticam 255
Ariſtoxenus muſicus Nelei fuit paraſitus ibid.
Arma in pace ferre non licebat Athenienſibus 293
Armenii gens bellicoſa & ſagittandi perita 506
Arrogantia Perſica 454
Arſaces interficiens mulierculam 198
Arſacidis nulla pulchri ratio 453
Arſacomas 62. ejus amici Macentes & Lonchates ibid.
Artaxerxes Mnemon 86 annos vixit 472
Artaxerxes alius Perſarum rex 93 annos vixit ibid.
Artem cujuſvis conditionis homines addiſcere ſolent 239
Artis definitio 242. cuivis ineſt labor, timor &c. 248. ſordidæ artes vix neceſſaria ſuppeditant 597
Artium effecta Deorum ſunt dona 718
Aſander Boſpori rex inedia mortuus eſt 93 annos natus 472
Aſinus lyram auſcultans 380. 555. aſinus Cumanus 597. ex aſino conſpecto

&c 108. ex asini anxietate 111
Aspasia meretrix prudentiæ exemplum 12. 174. fuit Colossæ magnitudinis 13
Asphodeli pratum apud inferos 301
Assentatores quales putandi 16. assentatoribus gaudentium exemplum 17. aliud ibid. & 18. assentator quomodo laudet 26. ejus finis aliquid accipere lucri 26. 27. exemplum ibid. quibus notis discernantur à se invicem laudator & assentator 28. assentatores Diniæ 40. quàm sint potentes, indocti exemplo ostenditur 389. item Pyrrhi Epirotæ ibid. assentatoris vis in bonum virum 411. 412
Astarten, lunam esse putant, Sidonia lingua 657
Assyrii columbæ sacrificant 152. ab Ægyptiis doctrinam de Deo acceperunt 657. unde notas inustas habeant 684
Ate 14
Athenarum laus 689. classis præfectura fuit summa dignitas ibid.
Athenienses causas agens 199
Athenienses irrisores in sermonibus 279. eorum urbs antiquissima 280. adversus Eumolpum & Hippolytam fortiter se gesserunt 292
Athenienses sine Demosthene, Æninenses & Thessalos esse dicebat Philippus 703
Athenodorus Augusti præceptor, cujus precibus patria levata est vectigalibus 82 annos vixit 473
Athotæ 130 annos vivunt 467
Atimarchus quidam per ignominiam vocatus 446
Attalus Philadelphus Pergamenorum rex 82 annos vixit 470
Attalo filius venenum porrigens 198
Attica crepida qualis 317. Attici soli primi homines olerum more è terra emerserunt 328. Attica paupertas 601
Attis ex solido auro conflatus 132. fuit Lydius, primusque sacra fecit Iunoni 662
Auditores si deessent Lycinus ad columnam vel statuam verba faceret 635
Aures fide minùs dignæ quam oculi 461
Aurum se amasse dissimulans odio habetur 604. auri commoda 170. auri laus ex Pindaro 164. 165. asia laus 171. quàm multa mala creet 725

B.

Bacchæ Euripidis 388
Bacchis meretrix 622
Bacchus Iovis filius 134. ascripticius Deus 140. vinum præbet 207. ei nova carmina componendi mos desiit 696. quomodo exceptus quum adversus Indos militaret 360. ex quibus constaret ejus exercitus ibid. qualis ejus currus ibid. qualis & ipse ibid. telum ejus, ignis 361. habet templum in Lesbo ubi sepultum est Orphei caput 385. fulmine periit 562. in Syriam est profectus 663. ei priapos Græci erigunt ibid. ejus parentes, patria &c. 710
Baculus Cynici Protei talento emptus 386
Balneum in usu post longum iter 78 90. ejus præclara constructio ab Hippia 356. & seq.
Baptæ 393
Barbam, comamque habebant veteres 724. barba cultus viri, ut equorum juba ibid.
Barbari non elegantiæ, sed opum amantes 454
Barcetis 66
Bardylis rex Illyriorum 90 annos superans 469. fama supra Battam Chium 434
Basthes & Belitta amici 61
Batalus tibicen 391
Batrachion cocus 390
Battus sophista 391
Beatum est neque sitire, neque esurire, neque algere 255
tanquam Bellerophon librum circumfers 388. periculum Bellerophontis 427
in Bello ferrum gestare satius quàm aurum 169
Belittas & Basthes amici 61
Bendis ex solido auro conflata 132
Beræa Macedoniæ urbs populosa 101
Bipennis dictus est Cleodemus peripateticus 636
quæritur cur Boni plerique degant in paupertate, mali contrà 125. bonorum

rum poſt vitam fœlicitas 126
Boni viri à malis perduntur 411
Bona quot cum malis comparentur 721
Bonorum varietas data non ad neceſſitatem modò, ſed ad voluptatem 719. bona alia pro valentibus, alia pro ægrotis, alia pro aliis creata 721
Bonorum quorundam caducorum enumeratio 511
Boni in vita infœlices 614. eos non negligit Deus 779. bonorum in vita ſtatus infœlix 139
Bos deus eſt Memphitis 152
Boüm carnes aſſæ mugiverunt 160. boves ſolis ſerpſerunt & aufugerunt ex verubus 622
Boſporani pendebant tributum Scythis 62. eorum mos in perendis puellis ibid.
Boſporum Darius ponte junxit 799
Brachmanes apud Indos fuerunt longævi 466. philoſophiæ ſtudioſi ibid. tolerantiam oſtendebant 576. ſalutato ſole oriente pyram conſcendunt 586. fœlix hominum genus quibus inſtitutis vivant, utque igni pereant 594. Gymnoſophiſtæ dicuntur ibid.
Branchus in rupe ſedens 463
Bubonum ſanationes 332
Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus Xerxes, cùm poſſet, non occidit 701
Bupalum malitia ſuperare 433

C.

Cæneus aliquando fuit fœmina 175
Cadaver apud Ægyptios oppignerari ſolitum 306
Calmidis Soſandra 4
Calanus conflagravit 576
Calceus pede major 20
Callindes pictor Ampelidis ſcorti amator 535
Callias fuit ditiſſimus 125
Callimedon proditionis arguitur 706
Callimus librorum ſcriptor 391
Calliope 12
Calliſtratus inter claros oratores 690
Calumniarum mala 506. 396. tractatus de calumnia à p. 396 ad 432. ejus imago 398. definitio 404. in ea quot ſpectandæ perſonæ 405. Calumniator conſiderandus ibid. unde originem habeat 412. qui fiat ut veritatem opprimat ibid. quis potiſſimum ei ſit obnoxius 412. 413. unde petantur colores ejus 414. quænam ſit efficaciſſima 417. ejus artium enumeratio 422. ingenium hominum illa audienda gaudet plerunque 423. conſideratur is apud quem ſit delatio ibid. & ſeq. Calumniari etiam juſto accidit 428. homini familiare eſt in hoc labi ibid. quid debeat facere qui audit calumniatorem 431
Candaulæ quid acciderit 96
Canis perfecta laus 26. canis in balneo 264. canis virtutes 598. vitia ib. non ex canis podice, ſed ex aſini anxietate 117. Canis ſyderis effecta 278. Canes elephantis Indicis proceriores 342. Canis in balneo 382. non deſinit corium arrodere quum ſemel cœperit 392. canis in præſepe 395
Cantharus philoſophus 605
Carbatinæ Hyperboreorum calceamentum 355
Carbones fient theſaurus 503
Carceris incommoda 52 & ſeq.
Carneades recentioris Academiæ princeps 85 annos vixit 473
Caſſandræ genarum rubor decorus 6
Caſſiopea 18
Caſtalius fons divinus 490
Caſtrandi mos à Combabo ortus 671
Caſtrati veſtem muliebrem geſtant ibid.
Catechumenus 773
Catena Iovis 119
Cauſa indicta nemo damnandus 142
Cauſidicorum merces triobolus 223
Cebes Thebanus imagines ſcribebat 310
Cepa, Peluſiotis eſt Deus 152
Cerberi officium 448. Cerberus in oratione 448
Cercyon, Sciron, Pityocamptes, aliique viatorum cædibus inſolescentes 140
Ceres panem exhibet 207
in Certamine ſpectanda pars nuda &c. 411
Cerva pedibus velox 331. leones cervis velociores ibid.
Ceſti vis 171
Chæreas ſcorti Muſarii amator 531
Chæreæ nuptiæ in dialogo Lapitharum.
Chaldæi nitra centum annos vivunt 467

eum hordeaceo pane vescantur ibid.
Charicles Demonactis uxor meretrix 40. 41. ab amatore suo trucidata 44
Charicenus qualis homuncio 774. 775
Charinus scorti amator 522
Charmides amator scorti 542
Charixenus, Aretæus & Eudamidas amici 47
Charops Æginetæ Cinædus ditissimus 125
Chelidonium meretrix 539
ad Chelidoneas cur ab Africo tempestates concitentur 494
Chironis pedes ab equinis ungulis nihil differebant 724
Christianorum sapientia mirabilis 565. eorum studium, erga Peregrinum 567
de Christo nonnulla 566
Chrestus idem dictus per contemptum 773. Christiani sibi persuaserunt se immortales fore ibid. aliaque de illis in seq.
Chrysarium mulier venefica 516
Chrysippi syllogismi frigidi 205. 81 annos vixit 473
Chrysis amata à Glaucia 335. meretrix 336. 534
Cibus & potus corpori tantùm conveniunt 172. 173
Cicadam ala comprehendere 432
Cilix latro 199
Cinædorum cultus 725
Cinyræ mores 315. templum Veneri dicavit in Libano 659
Civitatis loca quænam sint 263. ea sectatur parasitus ibid. civitas quid sit 282
Classis præfectura, summa dignitas Athenis 689
Claudos auspicato die veteres aversabantur 441
Cleanthes Zenonis discipulus 99 annos vixit 473
Cleodemus peripateticus 330. 636. dicax & bipennis dictus ibid.
Cleodemus Critoni venenum præbuit ut patrem necaret 648. Discipuli sui uxorem stupravit 647
Cleolaus longum gradiens 779
Cleombroti Ambraciotæ saltus 764
Clenocharmus malè vestitus 775
Clinias Architelis & Eraticleæ filius 541
Clinias orator phialam suffurans 198
Clio 12
Clonarium meretrix 225
Cochlis meretrix 556
Cœna absoluta quid habeat 650
Cœna exequialis 307
Colonarium persolvere solebant ut innuitur 717
Colophone & Delphis parata sunt omnia ad vaticinandum commoda 144
Colossus immensus à Rhodiis extructus 133
Columba apud quos sacra 662
ultra Colum vivere 344
Comam & barbam habebant veteres 724
Coma est indicium nobilitatis Ægyptiæ 492. eam religant Pallenenses ib. ubi consecraretur 684
Combabi historia 666 & seq.
Comitas majorum erga minores laudatur 14. hi soli invidiam fugiunt ibid.
Communes res nova pulchritudine ornare sapientiæ est magnæ 358. 359
Comœdiam cum dialogo conjunxit Lucianus 237. cur apud Athenienses agerentur comœdiæ 285
Comœdis cur liceret cavillari 285. illorum in theatro habitus ibid.
unus ex Comicis trigaleatus 605. 606
Comparatio elegans 21
odi memorem Compotorem 635
Consolationes parentum mortis liberis 307
Consilium res sacra 309. 392
in Consultatione non ætatis sed boni communis habenda est ratio 142
Convivam facimus eum qui nobis est familiarissimus 250
Convivium victoriæ 570. convivii splendidi descriptio 168 & seq.
ante Convivium lavandum quum est linea sex pedum 617. dicteria conviviis apta 629
Copia quid sit 718
è Copto Memnon auditus 349
Coraci à Scythis vocati Pylades & Orestes, & cur 36. quid Scythis id vocabulum notet ibid.
Corinna meretrix 528
Corœbus 328
Corporis virtus est robur 719
Corporis pulcherrimi imago 5 & seq. ut comparari soleret apud Athenienses

ſes 286
Coturnicum certamina apud Athenienſes 295. cur inſtituta 296
Cothurni metaphorica ſignificatio 440
Cratetis orationes quales 313
Cratinus poëta comicus 97 annos vixit 475
Craton politicus 774
Crepida Attica qualis 317
Cretenſes Iovis ſepulchrum oſtendunt 328. 712
Critias Neſiotes 339
Critolaus peripateticus ultra 82 annum vixit 473
Criton à Cleodemo venenum accepit ad necandum patrem 648
Crobyle meretrix 528
Crœſus Perſis riſum exhibens 178. ab oraculo deluſus 124. bonis excidit 503. ab Apolline deceptus 767. Crœſi filius 27. eum eſſe mutum dolet pater 280
Cronoſolon ſacrificus 613
Cteſias Cnidius mendacii accuſatur 327
Cteſibus hiſtoricus 124 annos vixit 474
Cumæus aſinum conſpectum non ſtatim agnovit 434
Cupido luteus à mago factus 336
Cupido plus habendi malorum multorum cauſa 725
per Cybiben 438
Cyclops quidam dictus, cur 446
Cycnos non eſſe tam canoros ad Eridanum 371 & ſeq. illorum fabula ibid.
Cydias dives 510
Cydimacha 50
Cypni fluvii laus 451
Cyllenii Phaleti ſacrificant 152
Cymbalium tibicina 545
Cynæthus Demetrii aſſentator 27
Cynætho adulantior 28
Cynici perſtringuntur 717 & ſeq. de eorum vita lege totum Cynicum.
Cyrus major 100 annos natus obiit 470. cauſa mortis ejus 471

D.

Dædalus 14. ejus fabula accommodatur proſpera fortuna bene utentibus 15. alia accommodatio 128
Dæmon à mago abjicitur 337. 338. varia lingua loquens ibid. niger ibid. dæmone abjecto domus reddita habitabilis 347
Dætymones vocati paraſiti 246
Damis Epicureus & Timocles Stoïcus acerrimè contendentes 137. 147
Damon & Euthydicus amicorum par 45
Dandamis 58. ejus amicus Amizocus ibid.
Darius Boſporum ponte junxit 799
Decrianus 77. ſophiſta Patarænus ibid.
Deformis mulieris deſcriptio 516
Delphinum erga quoſdam officia 500
Delphis & colophone parata ad vaticinandum omnia commoda 144
Demades Rhetor meticuloſus 257. jocus ejus in id quod aquam biberet Demoſthenes 691. Macedonum fuit amicus contra patriam 706
Demænete Eucrati marito poſt mortem apparet 345
Demetrius Sunienſis Cynicus 51. ejus in Antiphilum amor ibid. hominum fictor 338. raptum indocto librum lacerat 388. 389
Demetrius Calliſtianus 469
Demetrius Platonicus apud Ptolemæum accuſatur 417
Democriti de animabus poſt mortem ſententia 349. 104 annos natus inedia mortuus eſt 472
Demodocus 460
Demonaſſa Corinthia tribas 525
Demonax inter Epheſiorum primarios 40. ut occiſus 44
Demophantus fœnerator frigidus ſcorti amator 535
Demoſthenis ſententia de reprehenſione 141. Demoſthenes ad bellum ineptus 257. 258. abjecto clypeo aufugit ibid. Thucydidis hiſtoriam octies exſcripſit 380. Demoſthenis & Homeri collatio 687. Athenæ patria 689 caſtitas & literarum ſtudium 690. orationis textura & ſententiæ 694. aquam potus orationes componebat 691. lucernam olebat ejus oratio ibid. aliæ ejus laudes ibid. & ſeq. auro inexpugnabilis 697. beatam eſſe urbem cui civis hujuſmodi obtigit ibid. quanto præſidio fuerit patriæ 698. confertur cum Themiſtocle & Pericle 699. in Calauria mortuus 700. ob Hyperidis calumniam exulavit, ſed honorificè poſtea rediit 700. 701.

omnibus aliis oratoribus anteponitur 701. conſilio & prudentia commendatiſſimus 702. quanti faceret ipſum Philippus Macedo ibid. quid fecerit in Philippum ibid. contra ejus eloquentiam erigi trophæum non poſſe ajebat Philippus 703. eum Ariſtoteles ad Alexandrum & Antipatrum ducere ſolebat ibid. Ariſtotelis judicium de ipſo ibid. pro patria mori ſtatuit ibid. furebat amore patriæ 704. veneno ſe interemit 707
Demylus faber 344
Dentes ſerrato ebori ſimiles 7
Derceto Semiramidis mater 662. ejus imago in Phœnicia qualis eſſet ibid.
Deſideriorum inæqualitas 726
Deucalionis fabula 660. ejus tempore aquis obrutus eſt mundus 764. quæ de eo dicuntur ad Noë referenda videntur 661
Deus pater Filius & Spiritus unus ex tribus 770. in cœlo eſt, & quid ibi faciat 771. Deus creator omnia ſcit 773, 774. Deorum denominationes fortiti 30. de Deo variæ Ethnicorum opiniones 191. Deorum cultus inanis 120. obnoxii ſunt Parcis 121. à ſe invicem differunt ibid. plerique ſunt ex auro, argentove conflati ibid. curas & calamitates ſuſtinent 128. Dii inquilini & ancipites 207. Dii omnia poſſunt 504
Dii varii variarum gentium 152 & ſeq. in eorum convivio quid quiſque præbeat 207. quid agant inter convivendum nonnulli ibid. unde aliquando laudentur 694
de Diis factitiis decretum 714
Dii Ethnicorum ad Æthiopas comeſſatum euntes 149. Dii Ethnicorum pro cottabis habentur 774
Dextra apud Scythas in pœnam amputatur victo 38
Dialogus Philoſophiæ filius 232. ejus uſus 235. conqueritur quòd malè uſurpetur à Luciano ibid. cum eo comœdiam junxit Lucianus 257
Diana conqueſta ſe ad Oenei convivium non vocatam 151. ejus ara in Tauris 153. ejus feſta in Ægina 498. venationis eſt præſes 786
Dianæ Epheſiæ templum quem in finem incenſum 574. Diana de Oeneo conqueſta 645
Diei adventantis ſignum 159
Differens & indifferens 229
Dinias cujas & qualis 40
Dinomachus Stoicus 330
Diogenes Seleucenſis 88 annos vixit 473.
Diogenis de gloria dictum 24
Dionicus ſcyphum in pompa oſtentabat 502. Dionicus medicus 634
Dionyſius literas docens 178
Dionyſius à Stoa ad voluptatem transfuga 226. Dionyſius tyrannus ineptam tragœdiam fecit 387. idem Æſchyli pugilares cur comparavit ibid.
Dionyſodorus Rhetor 636. orationes in convivio pronuntiabat 641
Diotima mentis acie & conſilio pollens 13. Diotimus ludi magiſter 539
Diotimus Megarenſis 782
Diphili in Etœmoclem injuria 646
Diphilus cognomento labyrinthus 636. Scorti amator 519
Dipſas ſerpens nocentiſſimus 483 & ſeq.
Diſci deſcriptio 289
Diſciplinas ſine bonis moribus non prodeſſe 648. Diſciplinarum uſus ad quid 283. Diſciplinis vacant homines ut ſint patriæ utiles 479
Diſcipulos à Stoicis non data mercede in vincula tradi 648
Diſcoracis opus 448
Divites magis ſiunt impoſiti quàm boni 608. eorum vitia 616. non ſunt verè fœlices ob voluptates aliaſque delicias 624. eorum vitia & mala 625
Divites multos habent aſſeclas 40. divitis indicia 78. tyrannoſius vivunt quàm pauperes 171. plerique ſunt infœlices 503
Divitum miſeriæ 176 & ſeq.
Divitiæ incertæ 503. earum mala 504. obſtacula fugiendæ 624. earum nulla utilitas ſi teſte careant 626. nuptias concidiant 638
Doctis gemina portio in Saturnalibus dari ſolebat 616
Dodonæum templum compilatum 204
Dolicho victoriam adeptus quid faciat 686
Dolorem in mediis non eſſe habendum 655
Domus laus 27. 454
Domus in tegumentum corporis 718
Dorcas meretrix 536

Dorio ſcortator bonis exhauſtus à Myrtale 553
Doris meretrix 517
Drimylus dives & avarus 170. 171
Droſe meretrix 539

E.

Ebrietatis lis contra Academiam 222. 223 & ſeq. ebrietas, flagitiorum defenſio 447
Echecratis pocula levia 501
Echinum manibus accipere 237
Echo probris à Pane peti ſolet 221. quid eam eſſe putent idiotæ 452
Educatio juvenum apud Athenienſes 282. 283
Eduliorum varietas cauſa morborum 722
Effœminati deſcriptio 391
Egeſtas eſt mala, ac pejus habere ſe facit ea quibus adfuerit 719
Eiramangas capere 775
Electri fabulæ refutatio 369 & ſeq.
Eleipaſini inſpectorum 775
Elenchus veritatis & libertatis amicus & Deus 434
Elyſius campus eſt bonorum ſedes 301
Empedocles ſapiens 195. corbonario ſimilis ibid. clam inſiliit in Ætnam 560. 562
Epeus equum ligneum fabricavit & conſcendit 356
Epicharmus poëta comicus 97 annos vixit 475
Epicteti lychnus quanti emptus & quem in finem 386
Epicurei atomi 200. providentiam negant 210. 213. 227
Epigramma majus eſſe ſcrinio 689
Epirus Myrtales meretricis amator 553. 554
Equi laus 27
Equus Medicus centauro ſatus, cappadocus 381. ubi commodè carnat 456
Eratoſthenes Grammaticus, poëta, philoſophus, geometra 82 annos vixit 476
Erichthonius è terra editus 328
Eridanus fluvius 369
Erigones canis inter ſydera 711
Eriphyle auri gratia maritum prodidit 722
Eris malum in convivium projecit 649
Eruditionis finis 283
Eſculentorum delectus ſecundum regiones 502
Ethnicorum Deorum vanitas 139
Ethnicorum variæ opiniones de Deo 191
Etœmoclis philoſophi ad Ariſtænetum epiſtola 644. canus homo & gravitatem præ ſe ferens 646. cur ad cœnam ab Ariſtæneto non invitatus ibid.
Euangeli Tarentini in Pythiis calamitas 384
Eubatidæ domus Corinthi 347
Eubœa reſecta à Bœotia immiſſo Euripo 799
Eubiotus Leucanoris frater nothus 67
Eubuli ingenium indicatur 703
Eubulides inter claros oratores 690
Euchenoris fatum 772
Eucratis obſcœnitas 185. ejus uxoris adulterium ibid. Eucrates quidam celebris mendaciis gaudens 329. Dionis filius vir ſapiens 338. Eucrates Pyræenſis qualis vir 700
Eucritus fœnerator 635. Eucritus adoleſcens amator Corinnæ meretricis 530
Eudamidas Aretæus & Charixenus amici 47
Eumelus Eleus citharœdus 384
Eumolpus Thraces ducens Athenienſes aggreſſus 292. à Philoſophia edoctus 595
Eunuchum nanciſci inauſpicatum 441. Eunuchus fuit Philæterus Pergami rex 470
Euobe militare ſignum Bacchi 362
Euphorbi coma Gratiis aſſimilata 30. auro intexta 169. Euphorbus à Menelao occiſus 173
Euphranor 6
Eupolidis Comici laus 236
Euripides Archelai paraſitus 255
Europam Phœnices templo honorarunt 657. ejus fabula ibid. nummus in ejus honorem ibid.
Euryſtheus miſſo ſervo Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centauros ſuſtulit 140. Herculi imperavit 712
Euthydicus, & Damon amicorum par 45
Exequialis cœna 307

F.

Fabarum esus à Pythagora interdictus 162
Fabrorum mos ligna ad regulam adæquantium 197
Fabularum commentum reprehenditur 327. quid commodi Græcis afferrent 329. fabularum interpretes apud Arabas fuerunt longævi 466
Faciei ob mala immutatæ exemplum 53
Fagus oracula edens 160
Fama bona unde capienda, ad doctrinam 391. fama supra Ariphradem, Misthonem Bastam 434
Fatum & fortuna potentia numina 119. fatum est quod omnia facit 123. fati necessitate alios bene, alios malè agere, ac proinde nec præmio nec pœna dignos esse 126. ejus persuasio facit ut cultus divinus contemnatur 714. inevitabile 771
Febrium periodicarum profligationes 332. curantur à statuis Polydamantis & Theagenis 714
Felices esse deos negatur 211
Ferarum in nocentes immissio in Amastri 72
Ferrum in bello gestare satiùs quàm aurum 169
Fictilium sufficiens usus 639
Filius erga patrem qualis sit 477
Filium qui afficit contumelia, contumeliosus est in patrem 760
de Finibus contendentes desisi 200
Flagris se mutuò cædunt Lacedæmonii & cur 296
utra vita Fœminæ an viri sit suavior 175
Formicæ Indicæ aurum effodiunt 172. 622. quid facere soleant formicæ 200. 201. formica est camelus, proverbium 619
Fratricida fuit Gosithres 471
in Frugalitate est virtus 718
Frugi ex habitu videri 776. pauci sunt frugi 777
Fulmen uno ictu occidit 601
Funebres orationes & ludi 307
Funiculus nimium intensus abrumpitur 521
Furiæ Plutonis ministræ 301

G.

Galea Orci 229
Galilæus cui tribuitur quod Christo competit 770
Gallus assessor Mercurii 160. cur sub ortum solis canat 161
Gallus adolescens in avem mutatus 161. Gallus Mercurio sacer 182. ejus pluma dextra longissima quam vim habeat ibid. Gallorum gallinaceorum certamina apud Athenienses 295. cur instituta ibid. Galli Rhex sacerdotes Attin imitantur 663. cur vestem muliebrem sumant 671. de eorum castratione &c. agitur ibid. seipsos cædunt 681. quando se castrent 682 quid in castratione faciant ibid.
Ganymedes ascriptitius Deus 140. ob pulchritudinem talis factus 724
Garamantes ubi habitent 482. eorum venatio ibid.
Genicularium luctandi genus 83
Gentium quarundam mores 199 & seq. per Genetyllidem 438
Geryon quid denotet 75. ejus ossa Thebani ostentant 386
Getæ belligerantes 199
Glaucias Alexiclis filius ut amore Chrysidis est captus 335. quomodo ea sit potitus 336
Glaucus laudatus 26
Gloriam consequitur, qui gloriam contemnit 24. ejus amor cur necessarius 295. solus inevitabilis 586
Glyceræ vox blanda 315. 316. meretrix 515
Gniphon fœnerator 185
Gorsus 115 annos vixit 472
Gorgias sophista 108 annos vixit 474. ratio cur tamdiu vixerit ibid.
Gorgone inspecta quid accideret 460
Gorgon fuit puella elegans & amabilis 768. 769. fuit deorum munimentum 769
Gorgona meretrix 516
Gorgus vir agrestis 556
Gosithres Artaxerxem fratrem occidit 471
Graculus Æsopi 437
Græcia quàm ampla 200
Græci philosophiam facilè exceperunt 595. qui primi ex iis ipsam complexi sint

sint ibid. Græcorum vituperium quòd præclarè de amicitia loquantur, at eam exercere nesciant 37
Gubernator bonus in tranquillitate non cognoscitur 57
Gulosi in varia mensa dubitant quid primum edere debeant 692
Gyarus insula ex Cycladibus una 44
Gygis annulus quid efficeret 229
Gymnasia reprehendit Anacharsis 269 & seq. irridet 219. eorum utilitas 271 & seq. cur in ea nudi veniant 295
Gymnosophistæ iidem ac Brachmanes apud Indos 594

H.

Hæmus mons Thraciæ 682
Hebdomam quem olim apellarint 440
Hebrus Thraciæ fluvius 682
Hectori sacra faciebant in Ilio 714
Hegesii orationes quales 313
Helena 15. non fuit pulchra quantum ait Homerus 173. fuit anus tempore Trojani belli ibid. à Theseo rapta ibid. ob pulchritudinem inter deos relata 784. à Theseo amata 789. rapta juvante Pirithoo 790. plurimos procos habuit ibid.
Hellanicus Lesbius historicus 85 annos vixit 474
Hemitheon Sybarita libidinosus 391
Hephæstionem qui non colebat, odiosus Alexandro 419. quis illi post obitum honor sit habitus ibid.
Heraclea via lapidea 2
Hercules Iovis filius 134. quædam ejus facta 140. ascriptitius Deus ibid. carnes præbet 207. quid laboribus effecerit 227. laboribus immortalitatem adeptus est 711. Ogmius dictus est à Gallis 365. ejus apud eosdem effigies ibid. & seq. Geryonis boves abegit 366. quid significet effigies ejus apud Gallos 366. 367. quicquid peregit, oratione, non vi peregit 367. se cremavit 562. quare se cremarit 576. pingitur substrato pallio in cubitum jacens 639. Pholensem Herculem ut pingant 639. nulla re indiguit 723. ob fortitudinem inter deos relatus 784
Hercules heros Tyrius, non ille decantatus 657
Hermagoræ versus 147
Hermaphroditus natura mixta est 377. utrumque membrum habet 527
Hermodorus Epicureus pejerans 198. contritus 206
Hermotimi Clazomenii animam in corpus ejus redire solitam 376
Hermon Epicureus 636. Castoris & Pollucis sacerdos 637
Herodotus mendacii accusatur 327. Lyxi filius 461
Heron nomen senis nautæ 494
Herophilus Cynicus in fornice dormiens 198
Hesiodus ex pastore poëta statim factus 310. ei musæ apparuerunt 379. poëta præstantissimus 486. Hesiodi de scriptis judicium in tractatu qui dissertatio cum Hesiodo inscribitur à p. 486 ad 491. pastor superbus 610
Hieron Syracusanorum tyrannus 92 annos vixit 468. 469. annos 70 regnavit 486
Hieromeniæ tempore nemo puniebatur 210
Hieronymus historicus 104 annos vixit 474
Himeræus poëta 22
Himeræus Phaleræus qualis vir 700
Hipparchus Hypatensis 77. avarus ibid. ejus uxor maga peritissima 79. in corvum mutata 85
Hippiæ laudes 356
Hippocratis statua ænea quid faciat 348
Hippocrenen inquinare 320
Hippoclides non laborabit 368
Hippoclidi non est curæ 780
Hippodamiæ historia 792
Hippolyta Scythica adversus Athenienses militavit 292
Hircum coleatum Pani sacrificant Athenienses 219
Histriones extra theatrum quales 514
Homeri loci 118. 131. 135. ejus scriptorum fides in dubium revocatur 178. fuit camelus ibid. mendaciis poësin conspersit 327. in Ptolomæi templo promissis capillis est depictus 686. ejus patria, genus, ætas ignota 688. non constat an Hesiodus eo sit antiquior ibid.
Homo Dei imago 31. homines ex

alto conſpecti ſunt formicarum inſtar 200
Hominum ſcelerata vita deſcripta 197 & ſeq.
Honeſtum ſolum in bonis ducens facilè fert contumeliam 645
Hordeaceo pane Chaldæi cur veſcantur 467
Horarum cœli officium 147
Hortenſis Venus 4. quid in ea fuerit pulchertimum 5
Humanarum rerum vanitas deſcripta 188
Hydriam Demoſthenis reliquias Antipatro attulit Archias 697
Hyemalis inamœnitatis deſcriptio 612
Hymnis meretrix 551
Hypata 76
Hyperboreus ſupra aquas ingrediens, & in aëre volans 335
Hyperides Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. fuit Demoſtheni infenſus 700
Hyſpaſines Characus 85 annos vixit 471
Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus 92 annos vixit 474

I.

Icarus 14. dilapſis alis decidit 188. ejus fabula accommodatur fortuna proſpera male utentibus ibid. alia accommodatio 178. ab eo mare dictum Icarium 765
Idiotæ modeſti in convivio contrà quàm Philoſophi 649
Idomeneus Agamemnonis paraſitus, 260
Ignis flatu accenditur 294. ſacrilegis & homicidis convenit 575
Ignorantia multorum malorum cauſa 396. 431. 593
Ilias malorum 649
Iliënſis Tragœdos conduxit 438
Imago Sapientiæ & Intelligentiæ 12. Prudentiæ ibid. Benignitatis & humanitatis 13. caſtitatis ibid.
Imaginis muliebris perfectiſſima deſcriptio 1 & ſeq.
Imperatores quinam optimi 354. eorundem exempla 355
Impii ſuorum ſcelerum dant pœnas 573
Inæqualitas injuſta 406. inest magnæ rebus humanis 620
Quædam quæ Inauſpicata veteribus putabantur 441
Incantatio ad amorem conciliandum qui fieret 524. incantationis effectus adverſus venenum ſerpentis 334. item ad convocandos ſerpentes ibid.
Indifferentia pudenda dicebat Peregrinus 570. 571. pecunias inter indifferentia ponebat Stoicus Zenothemis 649. 650
Indigens omnium maxima 594
Indigentia quid ſit 510. quibus major minor-ve contingat 723
Indorum Machlæorum ſitus 363. quid accidat iis qui de fontibus quibuſdam ſacris biberunt ibid.
Inedia mortem ſibi conſcivere quidam. vide in Macrobiis
Inferiæ ſepulchris inferuntur 302
Inſomnium ſomni interpres 212. 213
Interitus multæ viæ 59
Intueri rem ex intervallo quid efficiat 20. 21
Invidiam ſoli fugiunt qui erga minores comiter ſe gerunt 14. in eam incidunt qui contra agunt ibid. ubi ſæviores ſint invidiæ 440
Ioëſſa meretrix 549. ejus amatores ibid.
Ion Platonicus 330. 636. qualis fuerit ibid. regula vulgo dictus ibid.
Iophantes Sophoclem patrem deſipientiæ accuſans &c. 475
Iovialia per multos annos ab Athenienſibus intermiſſa 204
Iovis oratio ad deos 135. 136
Iphigenia initiat Oreſtem & Pyladem 35. ab iis abducitur ibid.
Iphneus cæcus 27
Iſæus inter claros oratores 690
Iſidis capillos Memphitæ oſtentant 386. Iſis cognomen navis 494
Iſidorus Characenus hiſtoricus 471
Iſmenias ſeptem talentis tibias emit 381
Iſmenodora Boeotia tibicina 527
Iſocrates præ timiditate ſuggeſtum nunquam conſcendit 257. quomodo & quo ætatis anno mortuus ſit 474. 475. inter claros oratores eſt 690
Iſthmiorum præmium, pinea corona 272
Iſtiæus grammaticus 636. carmina recitans in convivio 641

Isthmi fossione quid intenderit Nero 798
in Isthmiis nec comœdia nec Tragœdia certare licebat 802
Iudicum officium tam reum quam actorem audire 407
Iupiter Philius 39. quis sit 150. deridetur quòd sit mortuus 154. in anrum mutatus 170. terram despectans 194. quid de eo sentiant homines 204. ubi vota audiat 203. quot quantisque negotiis distrahatur 213 & sequent. divitias & regna largitur 608. nullo delectu id facit ibid. scommate perstringitur in id quod transformatus est in aurum & taurum 711. 712. 766. apud Æthiopas 12 dies convivatus 767. per totum corpus prægnans factus ibid. quantum gaudeat pulchritudine 785
Iurandi mos per canes, anseres, platanos 191
Iustitia in terras à Iove denuo mittitur 215
quod Iustum est bonorum maximum dixit filius Sophronisci 215
Ixion quid fecerit in deorum convivio 632

L.

Labor Epicuro malum videtur 229. ejus utilitas 287. 288. 294. ex laboribus bona germinant 312
Labyrinthus cognomentum Diphili 636. filii Zenonis præceptor ibid.
Lacedæmonii pila certant 296. aliud certamen ibid.
Laches Areopagita 532
Lachrymis qui non flectitur, lapis est non homo 546
Lacon loris cæsus 199
Laio datum oraculum 124
Lamprias scortator 520. Thaidos amator ibid.
Lapidis Heraclei vis 2
Latona Evagoræ uxor 30
Laudatores dirò Suveι 25. mentiri nolunt 27. laudis modum quem observet ibid. laudator & assentator unde dignoscantur 28
Laus nimia molesta 16. quatenus sit tolerabilis laus ibid. laudem non agnoscere modesti est 24. laudari nolens, laude in primis dignus ibid. est libera 25. quomodo laudandum ibid. & seq. laudis argumentum à patria repetè sumitur 689
Læna meretrix 525
Learchus omnium hominum miserrimus 712
Lecticas tanquam currus cervicibus qui ferant 722
Lectus magnus ex Indica testudine 114
Lechythio fugitivus 605
Leges majusculis elementis scriptæ apud Athenienses 284
Lemnia Venus 4. quid in ea pulcherrimum 5
Lenarum artes in adolescentes 41
Leonis pelle ridiculam simiam circumferre 329. 330. Leonis vis ad remedia 331
Leontichus medicus 330
Leosthenis elogium de Demosthene 691
Lesbia poëtria 13
Lethe fluvius memoriæ infensus 301 supra Leucadem petram consopiti 775
Leucanor Bospori rex 62
Libamina reliquunt Scythæ ibid.
Libanitis 379
Liberi primi impensiùs amantur à matribus 269
Libidinis horrendæ fictum exemplum 112. libidinis gratia molestias faciunt & patiuntur homines 722
Libidines torrenti instar ferunt 726. item instar furentis equi ibid.
Libri quomodo ornentur 387. quem inde docti capiant usum 394. liber triceps ibid.
Libyæ australe latus arena est 481. cur inhabitabilis 482
Linguæ adversus quendam oratio 445
Lirioëssa vox, hoc est, florida 567. lilia sunt flores ibid.
Lonchates 62
Longævorum catalogus 467 & seq.
Lucianus masculo amori obnoxius 1. 2. adolescens formosus 79. in asinum mutatus 85. Cinædo venditur 161. olitori 166. servo ditissimi Thessalonicensis 208. devoratis rosis formam humanam recipit 114. ejus status, studium & patria 115. ejus calumnia adversus philosophos 190. in liberalibus disciplinis versatus est 466. parcus laudator fuit 21. ejus cum Palæstra congressus 81 & seq. sub Syri nomi-

nomine dicit quantum à Rhetorica nobilitatus fuerit 231 & ſeq. Iudicium vulgi de ejus orationibus 362. ejus ſenilis oratio qualis 368 & ſeq. ejus de ſua oratione modeſtum judicium 430. Syrum ſe videtur dicere 388 230. 231
Lucta in luxo ſit 272. & cur 289
ratio Lugendi mortuos 303 & ſeq. adverſus hujuſmodi luctum, increpatio 304 & ſeq.
à Luna ad ſolem quantum ſit ſpacii 186. eam incoli quidam dixerunt 190. quid illi attribuerint philoſophi 201. ejus labor perpetuus 211. ejus multæ formæ à mago oſtenſæ 336
ad Lunam cadentes ſuſcipit Syrus 337
Lupus fruſtra inhians 167
Luſtrationes quibus rebus fierent 334
Lutum cur certantibus ſubſterneretur 290
in Luxu eſt vitium 718
Lycæna meretrix 545
Lycamben malitia ſuperare 433
Lychnis gemma cur ſic dicta 676
Lychnus Epicteti ter mille drachmis emptus 386. Lychnus extinguitur facilè cui deeſt materia 294
Lycurgus Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. Lycurgus Lacedæmoniis quando leges tulerit 297. Lycurgus legiſlator 85 annos vixit 476
Lynceus 27
Lypaën quid metaphoricè ſignificet 440
Lyra meretrix, Daphnidis filia 529
Lyſias Cephali filius 458. Lyſias ſcortator 545
Lyſimachus rex Macedoniæ 80 annos vixit 469. ei filius inſidias ſtruens 197
Lyſionis domus à meretrice everſa 42
Lyſippus Neptunum æneum fecit 132

M.

Macentes 62. ejus amici Arſacomas, & Lonchates ibid.
Machæram propriam contra ſeipſum acui iniquum 233
Machlyenſes 69
Magi merces quatuor minarum 337. mulieris magæ merces 524. Magi cur fuerint longævi 466. 467. Magicæ actiones uxoris Hipparchi 84 & ſeq.
Magidium pſaltria 545
de Magni cum parvo collatione ſententia 21
Mali poſt vitam infœlices 125. 126. in vita inulti 139. poſt vitam puniuntur 301. in vita fœlices 614
Malo alieno ſapientis exemplum 90. Nihil paſſus es mali, tibi ſi non attribuas 157
Malthace meretrix blanda voce utens 315. 316
Malvæ foliis cædere 380
Mano Arabibus imperavit 472
Margites 328
Mariti lege fiunt omnia bona uxoris 312
Maris tranquillitas allicit ad navigandum 457. Maris jactati deſcriptio 46
Marſyæ tibiæ 381
Maſiniſſa Mauruſiorum rex 90 annos vixit 471
Maſtera Leucanoris Boſpori regis uxor 67
Mater filiam ad ſcortandum hortans 521. 528. Matris deformiſſimæ filius formoſiſſimus 50
Mazæa Leucanoris filia 62
Medicus irridens uſum appendiculorum & incantamentorum 331. Medicus peritus accerſendus ægro, non diſertus 354. imperiti magis ſua ornant quàm periti 394. Medicorum eſſe naturam rerum ſcrutari 485. Medicus morbum ægroti ignorans, alium curat 694
Meduſa ſaxifica 2
Megalopola uxor præfecti equorum 96
Megilla Lesbia Lezæ amatrix 525
Melampus acumine auditus excellens 27
Melampygus 450
Meleager fame contabuit 647
Meletas declamationes vocant 436
Meliſſa meretrix 521. ejus & Charini diſſidium ibid. & ſeq.
Melitæus catulus, ſcomma in Alcidamantem 642
Mellis in dolio periit Minois filius 489
Memnon dictus oriente ſole clamare 51 è Copto auditur 349
Memphitæ Iſidis capillos oſtentant 386

Mem-

Memphitis bos eſt Deus 152
Mendacium ad utilitatem prolatum laudatur 326. alius contrarium vituperatur 327
Menecles Luciani herus 111
Menecrates mulctatus facultatibus 49. filiam habuit deformiſſimam ibid.
Menelaus ultro venit 638. ejus ædium pulchritudo 796
Menelai pulchra domus ſuſpicitur 452
Menippus quibus alis acceptis in cœlum volarit 188. 193. Cynicus acerrimus 236
Mens clauda & ſiculna 382
Menſariæ lis ob Diogenem 230
ad Mentiendum impellentes cauſæ 326
Mercatoris Sidonii conſilium Alexandro datum 311
Mercurius non callebat multas linguas 134. Deorum facundiſſimus 160. fur 183. veterator, improbus Iovis libidinoſiſſimi ſervus, adulter 708. ejus imagines quædam duplices 160. ejus officia quædam 217. quandoque eſt in inferis 301. Logius 445 Cadmum amavit 786. Mercurius & Venus congreſſu ſuo faciunt hermaphroditos 777
Meretrix ad tinnitum argenti accurrit 337. ejus ornamenta 454. quid ſoleat facere 516. Meretrici res graviſſima prolem alere 517. pauperes hac arte plerumque victum quærunt 521. iraſci poteſt: ſed contumeliam rependere non debet ibid. quomodo conciliandum odium adverſariæ meretrici 524. quid faciens diteſcere poſſit 529. qui grata ſit amatoribus ibid. Meretrices prudentes verbis non credunt 532. amare meretricem non decet 541
Meretriciæ actiones 41. 42. meretricis potenter allicientis hypotypoſis 80
Meriones therapon Idomenei 262
Meſori menſis nomen 776
Micyllus ad cœnam ad Eucrate invitatus 166. ejus ſomnium 168
Midas fame periit omnibus in aurum converſis 501
Midias ſceleratus ditiſſimus 125
Miltiades proditionis ſuſpectus 428. 429. ejus fama ſupra Biſthonem Sybaritam 434
Minervæ attributa 708. cur geſtet Gorgonem ibid. præſes bellorum 786
Minos Cretenſis bonos honore, malos vero ſupplicio afficit 126. Cretenſibus leges tulit 297. Iudex Inferorum & Iovis filius 301. prædixit filium in mellis dolio periturum 489
Mithres ex ſolido auro conflatus 132. candyn & tiaram geſtans 713
Mithridates Ponti rex Ciſtes cognominatus 84 annos vixit 470
Mnaſcires Parthorum rex 96 annos vixit 471
Mnaſon 341
Mneſitheus ſedecim diis gallum unicum immolavit 136
Modeſtiæ exemplum 16. in rebus ſecundis ſervanda 14.
Modica petens à Deo impetrat 118
Momi oratio ad Deos 138. ſemper aſper & objurgator 141. mores ejus 709
Monumentorum vanitas 307
Mors in libertatem aſſerit 121. quibus neceſſitatibus liberet 305. putatur eſſe ſummum malum 307. mortuis ad vitam non datur reditus 299. 300. lavandi mos 302. item ungendi, coronandi & veſtiendi ibid. luctus pro illis 303. Lugentur non ſua ſed ſuperſtitum cauſa 304. pro illis ludi & funebres orationes 307. Mors velociſſima quæ igne infertur 574. omnibus hominibus eſt vitæ terminus 687. mors quæ vacat turpitudinis periculo eſt honeſtum effugium 707
Mortis genus inuſitatum in ventre jumenti 95
Moſchion ſcortator 544
Mulieres decet lævor & mollities 724
Mulieris ſumma laus 15. mulieres gallos concupiſcunt, eas etiam Galli 368. Mulier aſini amore capta 112. mulieris ſufficiens ornatus quis 454. ejus pulchritudinem minuunt ornamenta 458. Muſca formoſa mulier 376. alia pœttia 377. alia meretrix ibid.
de Mundo variæ ſententiæ 191
Muneri uni vacandum eſſe innuit 716
Murus ligneus quem inexpugnabilem eſſe reſpondit Apollo 707

Muſarium meretrix 531
Muſcarum encomium 372 & ſequent. muſca olim fuit formoſa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid. Muſcæ variæ ibid. ex muſca elephantem facere ibid.
Myrmidones è formicis nati 201
Myronis opus ſtatua diſcum jactans 339
Myrtale meretrix 553
Myrtium meretrix 517
Myrto cædere 380

N.

Navis ingentis deſcriptio 493 Nauſicaa moderatè rebus ſecundis uſa 13
Nautarum differentia 155. nautam per antennas currere turò, & per funes aſcendere mirum 493. nautarum judices eſſe 578
Neanthi fatuitas erga Lyram Orphei 385
Nectar potus deorum 207
Nefaſtus dies quis ſit 439. cur inſtitutus ibid.
Negationes duæ unam faciunt affirmationem 168
Nemeorum præmium corona apii 272
Neptunus Laomedonti ſervivit 121. marinam remp. adminiſtrat 141. mænidas præbet 207. Salmonei filiam Tyro ſtupravit 707. Martem liberavit ibid. Pelopem amavit 786
Nero matricida, quid coram Græcis ſceleris commiſerit 803
Neſiotæ orationes quales 313
Neſtor 27. fuit paraſitus Agamemnonis 260. eloquens ibid. decem tales optabat Agamemnon ibid.
Neſtor Stoicus, Tiberii præceptor 92 annos vixit 474. Neſtor Cænei & Exadii fuit paraſitus 261. per tria ſæcula vixit 466
Neuris ancilla Droſes meretricis 540
Neuroſpaſta dicta pudenda lignea 664
Nicomachus Geraſenus 770
Nilus ut depingeretur 311
Niobe lachrymans in lapidem converſa 30
Nireus 17
Nix frigore ſuo pedes cujuſdam putrefecit 382
Notæ inuſtæ cur habeant omnes Aſſyrii 684
Novæ pulchritudinis ſpecimina comminiſci in rebus communibus, ſapientiæ eſt non exiguæ 358. 359
Nox in cœlo cur adſit, cùm ſol ſemper adſit 208
Numæ Pompilii laus à virtute & ſenectute, ſupra 80 annos vixit 468
in Nuptiis non convenit obturbare 645. quid de iis ſentiat Ion 651. earum præſes eſt Venus 786

O.

Obolus ori mortui indi ſolitus 302. eſt trajectionis merces ibid. oboli variarum gentium ibid.
Olmeum inquinare 380
Obſoleta quædam vocabula græca 319
Ocream capiti, tibiæ galeam adaptare ibid.
Oculo altero intuentes ſubri ligna meliùs æquant 197
Oculos ſibi eruendos dat Dandamis ut amicum ſervet 60
Odii in meretricem adverſariam conciliandi ratio 524
Oeneus Dianæ oblitus 645
Oenomaus Arcas pater Hippodamiæ, & quid ad collocandam filiam fecerit 792
Oenopion pincerna 443
Officio non debet deeſſe quiſquam, etſi ſexcenti obſtent morbi 167
Ogmius à Gallis Hercules dictus 365
in Olympia ſingulis quinquennalis ſacra Jovi fiebant 205. in Olympia aureum ſtatui 440. à quo in Olympiam ad luſtra fit aqua 572
Olympii tibiæ 381
Olympicis victoribus non licebat ſtatuas corporibus majores exigere 20
Olympiorum præmium, oleagina corona 272
Olympius cum Aſpaſia converſari ſolitus 22
Oneſicritus in ignem inſiliit 576
Opus exordientibus omnibus ſolgens apponenda facies 358
Oracula ambigua 139. 143
Oratio longior in conviviis improbatur 788
Orationem effigie Mercurii, Græci,

ci, Herculis, Galli depingunt 366. 367
Oratio solùm in senectute perfecta est 367. oratione non vi peregit labores Hercules ibid. oratio tricuspis 448. an ad habendam orationem faciat domus pulchritudo 452 & seq.
Orator debet cibo & potui parcere 49. oratores captare solent judicum benevolentiam 281. opus habent afflatu divino 687. Oratores, Luciani tempore, Demosthenis orationes paucis immutatis declamabant 135
Orci galea 229
Ordinis desertor capite mulctatur 507
Oreensis piscator tridentem Neptuno surripuit. 141
Oreſtes Thoantem occidit, & Scythas alios 35. cur ob cæsam matrem laudetur 803. Oreſtes & Pylades cur à Scythis colantur 34. iisdem sacrificia fiunt 32. illi Iphigeniam & deam abducunt 35
Orion cæcus Cedalionem portat 468
Oris infræni finis infœlicitas 450
Orithyam à Borea fuisse amatam negatur. 328
Orodeciden malitia superare 433
Orpheus 10. ejus mors 385. ejus lyra suspensa in templo Apollinis ibid. ejus lyra quid præstiterit ibid.
Orpheus Thracius à Philosophia edoctus 595. in Argo navigavit 604. à fœminis Thraciis discerpitur 612

P.

Pacare Apellis 6
Palæstra ancilla Hipparchi imprudens 80
in Palamedem calumnia Vlyssis 428
Pallenenses comam ad pubertatem usque religant, eamque senes nutriunt 492
Pammenes discipulus Etœmoclis 644
Pamphilus Myrtii meretricis oblitus 517
Pannychis meretrix 536
Pan qualis 218. 219. Opem Athenienſibus tulit 218. habitat infra Pelasgium 219. hircum coleatum illi sacrificant Athenienses ibid. est pastor, saltator, bellator 220. Echonem probris solet incessere 221. eum ex Arcadia Marathonem venisse negatur 328. ei fons apud Indos sacer 363
Panos descriptio 710
Panathenæorum præmium, oleum 272. 273
Pancrates magus Memphiticus 350
Pancratio quomodo certent 272
per Pandemum 438
Pangæi magnitudo 200
Pannum lacerum extrudere 441
Parasiticam esse artem 242. ejus definitio 245. ars est omnium optima 148. est præstantior philosophia 263. Parasiti vitam esse beatam 245. Parasiti tempore Vlyssis vocati Dæmones 246. fuerunt heroes præstantissimi 259. 260. parasitus therapon appellatus 262. amat eos à quibus alitur ibid. eosdem defendit 262. 263. In bello animus 262, quale sit cadaver 263. in venatione audacia ibid. gloriam temnit, & pecunias 264. animi vacat perturbationibus 265. de parasito non est qui victu indiget ibid. castitas 266. ornat divitem 267. stipat 268
Parcarum potentia 118. nomina 118, 119. singula per deos faciunt 122. unicuique genus mortis decernunt 141. non mutantur 615. omnia faciunt. 778
Paris Achillem occidit 261. ejus judicium 790. 791. oportet ut Parricidæ & impii scelerum suorum pœnas luant 573
Pars utraque audienda in judicio 407
Parthi gens bellicosa 506. sagittandi perita ibid.
Pasiphaes adulter 118
Passo qualem equum pinxerat 695
Patræ Achaiæ urbs 115
à Patria laudis argumentum sumitur 689. patria nihil dulcius 477. ejus encomium à pag. 477 ad 482.
Patroclus ab Euphorbo occisus 173. fuit parasitus Achillis 261. ejus præstantia ibid. facta quædam. ibid. ejus cadaver hinc atque illinc attrahebant 658
Paucis dicta recordari facile 25
Pavonis in florente prato ostentatio 456
Pauperes iniquo animo ferunt opulentiam

tiam divitum 620. item eorundem contemptum 621. pauperum obſonia ibid. quomodo divitum fœlicitatem augeant 628. & ſeq. novam rerum partitionem ſemper petunt 631. importunæ pauperum petitiones ibid. ingratitudo ibid. ſcelus à paupere commiſſum excuſatur 448. pauperum commoda 176. pauper nec ſapiens eſſe, nec finem voluptatis conſequi poteſt 247
Paupertas Artica 601. paupertatis malum per ſui feſti tempus corrigit Saturnus. 613
Pecches apud Ægyptios ſunt parvi puruli 311
Pede latiora dicuntur, quæ excedunt 25. pedibus illoris ingredi 316. pedes frigore putrefacti in nivibus 382. pedes lignei eorum in vicem poſiti. ibid. pedum officium ingredi 718
Pelias putans ſe poſſe repubeſcere 17
Pelichus dux Corinthius 339
pro Peloponnenſi regione qui pugnarunt cur ridiculi perhibeantur 200
Pelops ob pulchritudinem inter deos verſatus 784. Hippodamiam obtinuit 793
Peluſiotis cepa eſt Deus 152
Penelope Icari filia continentiæ exemplar 13
Penthens à Bacchis diſcerptus 560. 612. omnium hominum fuit miſerrimus 712
Perdiccas Agathoclem Saminm liberavit. 421
Perigrini, ſeu hoſpites, qui ſunt viri boni, quo in pretio habeantur apud Scythas 32
Peregrini mors 559. & ſeq. cognominabatur Proteus ibid. ejus vita 564 & ſeq. novus Socrates dictus 567. Peregrini bonorum pretium 569. Phœnicem ſe tranſnominavit 578
Periclis uxor Aſpaſia 172. qualis oratio ejus 693
Perſæ igni ſacrificant 152
Perſarum reges in acie medii eſſe ſolent 506
Perſpicuè dicendum & cur 143
Phædra ut privignum accuſavit 669
Phœdrus Myrrhinuſius 453
Phaëthontis fabula refutata 369 & ſequent.
Phanias incantationibus ad meretricem revocatus 523
Phanomachus dives effœminatus 503
Phaon formoſus 17
Pharia turris 194
Phemius 460
Pherecydes hiſtoricus 85 annos vixit 774
Phidias opus emendat 21. 22. ejus pulcherrimum opus, Lemnia 4
Philænidis libri 445. monile quale habeat 528
Philæterus primus Pergami rex, fuit eunuchus & 80 annos vixit 470
Philebus emptor Luciani 101
Philematium meretrix 543. duæ ſunt ejuſdem nominis ibid.
Philemon comicus, riſu ſuffocatus eſt nonageſimo anno ætatis 475
in Philippi *Macedonis* ebrietatem &c. invehitur Demoſthenes 687
Philinus præſtantiſſimus faber ferrarius 528
Philo Diniæ filius 782. ejus de pulchritudine verba 783
Philocles 353
Philocrates Rhetor meticuloſus 257. ejus ingenium indicatur 703
Philoctetes ſagittas habens 381
Philoſophorum variæ opiniones de Luna 201. quibus notis cognoſcantur 163. vanitas doctrinæ illorum 189. & ſeq. mores quales 202. item 208. variæ ſectæ ibid. quibus ſint ſimiles 209. quis inter eos primas partes ferat 209. Momo ſimiles ibid. infinitus numerus ibid. ſimulata probitas 216. quàm ſint boni 218. qui ſemi boni ibid. Pani adſimiles barba 219. in diſputando vehementia 220 & ſeq. illorum hypocriſis 228. quidam paraſiti eſſe cupiverunt 253. eorundem exempla ibid. & ſeq. philoſophus nullus in bellum prodiit 257. ignavi fuerunt omnes 258. quale ſit philoſophi cadaver 263. illius color ibid. in convivio eſt ut canis in balneo 264. gloriæ ſtudio tenetur ibid. Item pecuniarum ibid. variæ philoſophorum mortes 267. falſorum philoſophorum deſcriptio 593. 597 & ſequent. philoſophi colebantur magnopere 596. eorum varia in convivio petulantia

tia 649. pugna & cædes 653. excogitarunt nova vocabula quæ deridentur 714
Philosophia & Rhetorica propter suam præstantiam, scientiæ vocatæ fuerunt 251. alius aliam philosophiam esse contendit 252. diversæ philosophiæ ibid. una tantùm esse potest. ibid. philosophia Iovem appellat patrem 593. cur in terram à Iove missa 594. ad barbaros primùm ivit ibid. ad Indos primùm ibid. inde in Æthiopiam & Ægyptum 595. postea Babylonem ibid. &c. conqueritur quòd servi ad se transfugerint 596. eam addiscere longum 597
Philoxenus cur à Dionysio in Latomias conjectus 387
Phocion in paupertate diem obiit 125
Phœbis meretrix 524
Phœnix avis Indica senio confecta rogum consendit. 578
Phœnices divini negotiatores 34. viam stellis notantes 186. 187
Phrenetici & medici contentio 642 & seq.
Phryges Lunæ sacrificant 152
Phrynonis ingenium indicatur 703
Pictoriæ lis ob Pyrrhonem 230
Pictores & poëtæ ἀνθ' ὁμοίου 25
Pilæ certamen apud Lacedæmonios 296
Pindari versus 165. alius locus 358. alius locus 689. alius 693
Pirithoi & Thesei amicitia in exemplum abiit 790. eorum ad inferos descensus ibid.
Pisces ubi putentur sacri 662. magis mutus quàm Piscis 159
Pistillum aquam hauriens 350
Pittacus 100 annos vixit 472. 473
Pityne fabula à Cratino edita 475
Pityocamptes, Cercyon, Sciron, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Platonis leges frigidæ dicuntur 205. fuit ad parasitandum inhabilis 254. ejus alamus currus 325. philosophorum sanctissimus 81 annos vixit 473
Plus vident multi quàm unus, etsi sit Phidias 22
Plutonis stymon 300. sorte ipsi manium regnum obtigit ibid. dominus inferorum 301
Plutus è tenui filo pendet 503
de Podag. vide Tit. Tragopo.
Pœnæ Plutonis ministræ 301
Poëtæ veritatem non curant 150. ἀνθ' ὁμοίου sunt 25. afflati à musis vera canunt, & secus 118. sunt liberi 689. à poëtis non exigendum ut omnia perfectè sibi respondeant 488. libertas & fingendi licentia poëticæ propria ibid. ad eam furore est opus 687
Poëtica ars quodam fato accedit 250
Polemo Stirlensis 538
Polemonis ab ebrietate ad Academiam transitus 223
Polybius Lycortæ filius quo casu 82 anno ætatis obierit 474
Polycrates bonis excidit 503
Polydamantis athletæ statua febricitantes sanat 714
Polygnotus 6
Polymnia 12
Polyprepon phrenitide laborans 648
Pontus ante Pyladem & Orestem, atque adeò Argonautas intactus 33. 34. cur inhospitum appellarent 34
Porcellus Acarnanius 533
Posidonius Apamensis Philosophus & historiæ scriptor 84 annos vixit 478
à Possidere de sumpta Philosophorum nomina 602
Potamon orator 90 annos vixit 475
Præmia certaminum 272. 295
Praxias nauclerus 532
Preces variæ variorum hominum 205. quando preces pro toto anno concipiant Romani 436
Priapos Baccho Syri erigunt 663. priapi 300. ulnarum Baccho dicati 672
Principium non est cujus non est una perceptio 253
Principio quid esset 770
Privignus Stratonices eam amavit 665
Proditores patriæ perdere volebat Antipater 697. 698
Promissiones admirandæ quamplurimis videntur incredibiles 310
Promotum vel rejectum 229
Procemio uti non licebat apud Areopagitas 281
Proserpina Domina inferorum 301
Protei Cynici baculus talento emptus 386.

386. Proteo rerum marinarum peritior 494. vates fuit 578. ejus mutationes 695
Proteſilaus ex inferis rediit 301
Proteſilao ſacra faciebant in Cherroneſo 714
Providentia negata à ſophiſtis 120. Damide Epicureo 137. Timocle defenſa ibid. Item 148 & ſeq. argumenta ad eam probandam 82. & 149. argumentorum refutatio ibid. & ſeq.
Proverb. 22. 25. 89. 93. 108. 117. 134. 144. 129. 346. 348. 377. 380. 391. 521
Pſeudalexander 389
Pſeudonero ibid.
Pſeudophiloſophorum deſcriptio 593. 597 & ſeq.
Pſeudophilippus 389
Pſoram fricari jucundum 237
Ptolemæus cum ſorore rem habens 197. parum prudens 399
Ptolemæus Lagi filius regum ſui temporis fœliciſſimus, vixit ſupra 80 annos 170
Ptolemæus Philadelphus ejus filius ibid.
Pudendâ lignea, dicta neuroſpaſta 664
Pugilares Æſchyli cur comparârit Dionyſius 387
Pulchramm rerum nulla eſt ſatietas 486
de Pulchritudine oratio Diniæ 783
Purpura ex piſcibus capitur 722
Pylades & Oreſtes occidunt Ægiſthum 462. Pyladi & Oreſti ſacrificant Scythiæ 32. quid apud Scythas fecerint 33. heroës habiti apud illos 34. cur in admiratione ſint illis 35. templum conditum & ſcriptum in eo de iis elogium ibid. picturæ pro iiſdem ibid. cur eos Scythæ venerarentur 36. cur vocati Coraci ibid.
Pyrallis ſcortum 545
Pyramides umbram non præbent 51
Pyrrhi Epirotæ dementia contracta adulatorum aſſentatione 389. hæc dementia quomodo & à qua repreſſa ibid.
Pyrrhonis in morem hæreſes 206
Pythagoras in Euphorbum transformatur 172. in præclaris diſciplinis exercitatus 173. quomodo & ubi inſtitutus ibid. ejus aureum femur 174. cur non conſuetæ præceperit ib. ejus ſectatores ibid. fuit Aſpaſia Mileſia ibid. fuit Crates Cynicus 175. reliquæ ejus Metempſychoſes ibid.
Pythagoræ inſtituta quædam 162. cur ſtaturerit non edendas eſſe carnes & fabes ibid. & 174. in Gallum tranſivir 161 ejus metempſychoſes ibid.
Pytheas proditionis arguitur 706
Pythiorum præmium, poma 272

Q.

Quaternio, Pythagoricus numerus 770
Quinquennale ſilentium Pythagoræ 162

R.

Rabidi canis morſus quid efficiat 358
Recurrere ſatius quàm malè currere 89
Regia dignitas bonorum caput 178
Regium eſt de regno dimicantem vulnerari 509
Regum incommoda 510. 514 & ſeq.
Regibus ſunt aures, oculique multi 380
Remedia quædam abſurda 331. oportet bonos viros bona cum ſpe Remp. defendere 637
Reprehendere facile cuivis 141
Reſurrexit quidam poſt vigeſimum diem 324
Retractationem ſcripſit Himerius poeta 22
Rhadamanthus inferorum judex, Jovis filius 301
Rhea ſacra ubi & à quo inſtituta 663
Rhetor nullus in bellum prodiit 257. omnes gloriam amant 264. amant pecuniam ibid. eorundem animi pertubationes 265. eſt inſa magniloquentiam poëticos 310
Rhetoricæ lis contra Syrum 231. ut corrupta eſt 284. quid quibuſdam dicta 237. eam vocant ſcientiam, quæ pulcherrima eſt res 251. alii autem bonam, alii malam ſentiunt ibid.

res eſt operoſa 308. 309. claros reddit 309. ad Rhetoricam duæ viæ 310. ejus imago ib. qualis initiò videatur 312. qualis utraque ad eam via ib. viæ aſperæ ad eam deſcriptio 313. & ſeq. viæ ad eandem planæ deſcriptio 314. ad viam hanc planam ducentis oratio ibid.
Rhodius ſophiſta Cynicus 51
Rhodii Coloſſum immenſum ſtruxerunt 133. 194
Rhododaphne cujuſdam cinædi cognomen 446
Rhodope mons Thraciæ 602
Riſu ſuffocatus eſt Philemon 475
Robur eſt corporis virtus 719
Romanas res labi ajebant Neronis tempore 801
Roſæ ex lauro ſylveſtri naſcentes 88. præſtigiis mutatam formam reſtituunt 86
Roxanes labia 6

S.

Sacerdotis ſummi habitus 679
Sacerdotes variorum officiorum 679
Sacra civitas eſt in Syria 656. cui ſacra ibid. quæ ſacra ibi celebrent ibid. quid faciat qui eò primùm venit 683
Sacrificiis veſcuntur Dii 207
Salmonei pœna 766
Samippi patria & votum 504
Sanitatis imago in balneo poſita 449
quinam Sapientes ſint laude digni 354
Sappho exemplar jucunditatis vitæ 13
Sardanapalus effœminatus regnavit 125. ejus mores 315
Sardonius riſus 93
Sati ex draconum dentibus Thebani 328
Saturnus Iovis pater in inferis vinctus 121. divitias & imperium dare non poteſt 607. quot dierum ſit ejus imperium ib. quid interea fieret 608. quid dare poſſet 609. quæritur an vera ſint quæ de ipſo & Iove dicuntur ibid. reſpondetur ad hoc 610. qualis illo regnante vita 611. talis ludebant ejus tempore ibid. qualis pingatur 614. patrem Cælum execuit 615. ejus tempore quàm fœlicia eſſent omnia 620. quibus rebus indulgerent per feſtum ipſius 623
Saturnalium tempore quid facerent 608. alea ludebatur ib. quid item fieret 609. licebat ſervis dominos impunè convitiis inceſſere 610. quare tunc par ſervorum & liberorum honor 611. leges Saturnalium 615. & ſeq. quid fieret dum celebrabantur 623
Satyris fons facer apud Malchæos Indos 363
Satyri quales eſſent 710
Satyrio nomen ſcurræ 642
Scarabeus philoſophus 603
an Scientia à recta ratione abducat 648. 649
Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique viatorum cædibus inſolescentes 140
Scribæ ſacri apud Aſſyrios fuere longævi 466
Scorpionum duplex genus 483
Scurra qualis adhibitus convivio Ariſtæneti 641
Scythæ Oreſti & Pyladi ſacrificant 32. nihil amicitia melius arbitrantur 36. arcu valuerunt 37. eorum laudes ibid. pœna victo apud eos 38. bella apud eos perpetua 57. quo pacto faciant amicos ib. quot admittant 58. eorum juramentum ib. conſuetudo apud eos defendendi in tergore bubulo 64. Acinaci ſacrificant 152. in plauſtris errantes 199. viros bonos vita functos colunt 32. cur id faciant ibid. viros præclaros quamvis peregrinos, pro indigenis habent 35. patres vita functos devorant 37. pro agreſtibus & feris habiti ib. quanto melius amicitiam colant quàm Græci ibid. formoſiſſimas pellices eligunt 51. in dicendo phaleras verborum non adhibent 56. putant contumelioſum eſſe Deo vinum libare. 62. eorum divitiæ in pecoris & plauſtrorum multitudine conſiſtunt 63. illorum ſupplicandi genus maximum 65. Scythæ & Alani eodem cultu & lingua utuntur 67. Scythæ puniunt eos qui læſerunt 274. cur ſemper in armis ſint 293. ad uberiora paſcua ſubinde ſe transferunt 639
Semiramis matri Decreto templum ædificavit 662. ejus ſignum columba 676. juſſerat ſe Iunone poſthabita coli 678. morbo ad ſui cognitionem redacta ibid.
Senis decrepiti deſcriptio 304. Senes repuerascere vulgo dicunt 613. ſenectutis imbecillæ hypotypoſis 368
Sepes quidem dictus ob barbæ ſpinoſitatem 446
Sepulturæ varii modi 306
Seres ad 300 annos vivunt, & cur 467
Serpentum demulſiones 332. eorum diver-

diverſæ ſpecies 334. effecta ibid. ſerpentes ſtatu magi incenſi ibid. ſerpentum diverſæ ſpecies 483
Servi dominorum honeſta & turpia norunt 80. non debent domini manum expectare, ut officium faciant 106. iis convenit color niger 257. ſervum qui contumelia afficit, in dominum eſt contumelioſus 760
Servius Tullius 80 annos ſuperavit 468
Servitus gravis eſt & intolerabilis 597
Sicyonia ſolea 317
Sidonii mercatoris conſilium Alexandro datum 310
Sileni fons ſacer apud Indos Machlæos 363. ejus deſcriptio ibid.
Simia eſt ſimia etiamſi aurea gerat inſignia 380. ſimiam mane nancifci inauſpicatum 441
Simmiche meretrix 522
Simonides Ceus ſupra 90 ann. vixit 475
Simonis cujuſdam mentio 170. 171 is nomen diſſyllabum voluit fieri tetraſyllabum 183. ejus cura ad conſervandas opes deſcripta ibid.
Simylus Chalcidenſis nauclerus 45
Sinathocles Parthorum rex 97 annos vixit, ſeptem regnavit 471
In Sinum non ſpuere 498
Sirenum modulatio 10
Siſinnes & Toxaris amici 71
Siſyphium pondus 501
Smyrna Ionicarum urbiũ pulcherrima 3
Socrates imitandi peritiſſimus 12. undecim viris traditus eſt 125. injuſtè damnatus 215. & ſeq. ejus ex bello fuga 259. docendi quam pugnandi ſtudio magis tenebatur ibid. ad platanum docens 453. ei amicos in carcere appingunt 585. eum occiderunt idiotæ 593
Socrates calvus & ventricoſus 343. apud Athenienſes calumnia peritus. 428
Sol maſſa candens dictus 190. ab eo vapores attrahi 190. 191. 202. ejus labor perpetuus 211
Solea Sicyonia 317
de Soleciſmo à 728 ad 763.
Solonis laudes 277. 100 annos vixit 472. 473
Solum currentem vincere facile 22
Somnii portæ duæ 164. ad omnes devolat 212
Somniorum ſuper populũ conſopiti 775
Sophiſtæ nomen celebratum 308. centautis comparatur 595
Sophocles poëta tragicus 95 anno *obiit* 475. in jus vocatus ab Iophonte filio &c. ibid.
Sors ſæpè volvitur 33
Soſandra Calamidis 4
Soſylus equiſo 184
Spadonem veteres domo egredientes, inauſpiccatum putabant nanciſci 441
Spartinus Medus pede è convivio tractus 198
Spectra audito æris ferive tinnitu fugiũt 337. ſpectrum ſemiſtadialis mulieris 341. 342. aliud juvenis pulchri candida veſte amicti 344. alia quæ domum inhabitabilem reddebant 347
Sperata non faciunt, plerumque & non ſperata faciunt dii 655
Sperchim & Bulim Lacedæmonios Xerxes admiratus non occidit 701
Sphenopogones Comœdiarum qui dicti 623
Sponſa obvelabatur 637. à fœminis ſtipabatur ibid.
Statua noctu apparens 338
Statuæ Polydamantis & Theagenis febricitantes curant 714. ſtatuæ quantæ erigerentur Olympicis victoribus 20. ſtatuæ numinum non ſunt ipſa numina 28. ſtatuæ quæ moventur, ſudant, oracula edunt 659. ſtatuæ variæ earumque effecta 338. 339
Stellas aquam potare 190
Stentorem clamore vincere 304
Steſichorus Lyricus 85 annos vixit 476
Stheneboea privignum ſuum pudicitiæ tentatæ accuſans 669
Stoa heptaphonos 588. ſtoa voluptati litem intendit 222. 226
Stoicorum mores 226. ἀναίδεια illorum naturæ repugnans 229. verbula miſera tantùm habent 647. ſimulant pecunias contemnere 649
Stratonices ridiculum factum quæ calva cum eſſet ſuam comam laudare vult 18. uxor fuit regis Aſſyriorum 664. à privigno amata ibid. Combabi amore capta 367. de ea dicuntur quæ de Phædra &c. 668, 669
Sthrutiones in Lybia ingentes 482
Suberibus ſervati Euthydicus & Damon 47
Sycophantæ fora & judicia ſectantur 163
Sylla multos libros Athenis in Italiam advexit 380
Syllogiſmus comutus, acervalis, metens

tens 644. frigidi Syllogiſmi Chryſippi. 205
Syria Dea per pagos circumferri ſolita 101. ejus tibicen quid agat 102. quid alii ibid.
Syrus 51. proſæ ſcriptor 230. 231. ex Palæſtina cadentes ad Lunam ſuſcipit 337

T.

Tales 100 annos vixit 472. 473 Talus Cretenſis 340. talorum luſus temporibus Saturni uſitatus 611
Tantali pœna 302
Tardilinguis, fortè antonomaſticè Moſes intelligendus. 770. 771
Tarquinius ultimus rex Romanorum ultra 90 annos vixit 468
Tartarus locus ſub terra profundus 299. ejus rex Pluto 300
Tegeatæ apri Calydonii tergus oſtentant 386
Telamonis filii Teucer & Ajax 261
Templa qua ratione condiderint veteres 454. templorum variorum enumeratio 657. & ſeq.
Teræus rex 92 annos vixit 471
Tergora direpta ſerpere viſa 160
à Terra ad Lunam quantum ſit ſpatii 186. terra quàm ſit parva 194
de Terriculis non loquendam coram juvenibus 351. 352
Terrores Plutoni miniſtrant 301
Teſtamentum Eudamidæ 47
Thaidis vox blanda 315. 316. meretrix 515
Thales Mileſius una nocte Alym circumduxit 356. ſapientiſſimus & naturalium rerum peritiſſimus 801
Thamyris 460
Theagenis de Peregrino dicta 561. & ſeq. is vocatus Neſtor 580. ſtatua febricitantes curat in Thaſo 714
Theano magnanima 13. moderatè uſa rebus ſecundis ibid.
Thebani ex ſerpentis dentibus, ſati, atque 328. oſſa Geryonis oſtentant 386
Themiſtocles calumnia petitus ab Ariſtide 428. idem proditionis ſuſpectus 428. 429
Theopompus ob Tricaranum in judicio agens 448
Therapon paraſitum ſignificat 262
Theres Dryſorum rex 92 annos natus obiit 469
Theſagoras quibus faciei indiciis cognoſcendus 685. poëta ibid.
Therſites 27. quali corpore fuerit 383. vecors 604. carbones fient Theſaurus 503
Theſeus maleficos in itinere excidit 140. laboribus quid effecerit 227. ex inferis rediit 308. Herculis diſcipulus: rex Athenienſium Neptuni filius, pedibus nudis, barba, comaque prolixa 724
Theſmopolis philoſophus 167
Theſpis Thebanus citharœdus 384
Theſſalæ anus pleræq; incantatrices 522
Thoas ab Oreſte occiſus 35
Thraces Zamolxidi ſacrificant 152. Eumolpum ſequuti adverſus Athenienſes 292
Thucydidis hiſtoria octies à Demoſth. exſcripta 380
Thyeſtes à fratre circumventus liberos edit 610
Tibiæ tuba, cymbaliſque dulciores 373
Tibicina Cymbalium 545. tibicina Parthenis 556
Tibiæ Timothei 381. Iſmenias tibias ſeptem talentis emit ibid.
Tigranes Armeniorum rex 85 anno ætatis obiit 471
Tigrapates Lazorum princeps 62
Timæus Tauromenites hiſtoricus 96 annos vixit 474
Timocles Stoicus pius 143. diſertus apud diſcipulos, apud multitudinem timidus &c. ibid.
Timolaus ſpectaculorum amans 491
Tinniunt aures illi de quo fit mentio 536
Tireſias fuit fœmina 175. nocuit illi dixiſſe utra vita viri an fœminæ ſit ſuavior ib. uſque ad ſex ætates vixit 466. ex muliere vir factus 527
Tiſias 448
Titanicum obtueri 776
Tmuis diu fuit ſervus 323
Tragœdiæ cur publicè apud Athenienſes agerentur 284. unde illarum materiæ 397
Tragœdorum habitus in theatro 285
Tribas mulier Lesbia 525. quid facerent tribades 526. & ſeq.
Tridente Græciam interficere 448
unus ex comicis Trigaleatus 605. 606
Triobolus cauſidicorum merces 223
Triptolemi fabula damnatur 328
Triſtitiæ cauſæ 265
Trœzenii ante nuptias Hippolyto ſacrandos capillos tondent 684

Tryphæna meretrix 542
Turris Pharia 194
Tyrannorum ingenia ebria sunt 800

V.

Vaticinii artem quomodo experirentur 212
Veneficæ merces 524
Venus Cnidiorum pulcherrimum Praxitelis opus 3. hæc statua amata 4. Venus ex albo lapide à Praxitele facta 233. Venus hortensis 4. Cnidiæ capitis descriptio 5. ejus cum Marte adulterium 161. & seq. cum Mercurio congrediens hermaphroditos facit 777
Venus myrtum præbet 207. publica & cœlestis 531. nuptiarum præses est 786
Ventus & Acinacis apud Scythas Dii 58. ventus vitæ causa ibid. ventorum nonnulli usus. 212
Verba alata sunt 461
Veritas est remedium adversus mendacia 353
Vestis Indica mollior Græca 373. vestis in tegumentum comparata 718. vestium varietas 725
Via tritissima est tutissima 694
Victoria, in convitiis sita, disputantibus 148. victoriæ convivium 510
Victorum in certaminibus æstimatio 273. 274. quid ad coronam illis accedat 277
Ad Vigilandum cadendi metus multum facit. 674
Vindex, nomen ejus qui Neronem ab Isthmo revocavit. 801
Virilia sibi amputavit Combabus 667
Virtutis & mollitiei ob Aristippum contentio 229. virtus etiam apud hostes in pretio est. 701
Visus magis quàm auditus afficit 460 ejus voluptas potentissima. 460. 461
Vita humana omnium minimum tranquilla 182. vitam mediocriter bonam qui vixerunt ubi à morte collocentur 302. vitæ necessitates 305. ad vitam producendam utilitates quæ sint 467. ut vita humana in ignorantia, indeque ortis malis versatur 593
Ulyssis facta quædam 245. apud Phæacas parasitum egit 246. ex inferis rediit 301. quid ad redimendos socios fecerit 326. 327. aures cera obturatas habuerunt 628
Unguentodorus 605
Per Ungues audire monstrosum est 765
Universitas hæc sine gubernatore, uti navis, esse non potest 154. de ejus creatione 770
Vocis præclaræ descriptio 9. & seq.
Voluptas bonũ ab Epicuro censetur 229. eam detorsit ad se à Parasitica 246. quid sit ibid. secundum voluptatem victurus quid facere debeat 247. quibus illecebris voluptas perosque pelliciat 226
Vota varia variorum hominum 105. votum pro opulentia 496. pro regno 504
Urbes ex alto visæ formicarum nidis similes 201. venerabiliores sunt quæ Deorum sunt patriæ 478
Vulcanus claudus & mechanicus 119
Uxores juxta Platonis sententiam debent esse communes 651. cur illud ibid. Uxorem amittere minoris facit quàm filium rex quidam 665. eam repudiare licet, si injuriam fecerit 757. qui uxorem contumelia afficit in virum contumeliosus est 760

X.

Xanthus Achillis equus versus recitans 159
Xenocrates Platonis discipulus 84 annos vixit 473
Xenophanes Dexinis filius 91 annos vixit 473
Xenophilus musicus Pythagoricus philosophus 105 annos superavit ibid.
Xenophon Grylli filius 90 ann. vixit 474
Xoës diu fuit servus. 323

Z.

Zamolxis Scytharum Deus conditione fuit servus 713
Zelotypia signum amoris 534
Zelotypiæ effecta 556
Zelotypi dolore afficiuntur 534. 535
Zelotypi gestus & actiones 535
Zeno Stoicorum princeps 98 annos vixit 473
Zenothemis Massilienses formosus & procerus deformissimam uxorem habuit 49. ejus in Menecratem studium ibid.
Zenothemis Stoicus 636. ingurgitans se cibis 638
Zirim qui exclamavit apud Sauromatas non occiditur 60
de Zopyro Darii dictum 157

FINIS.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

SECVNDVM VOLVMEN

LVCIANI.

РАСИНЪ

ВЕСЬ ЕГО ТЕАТРЪ

ИЛИ

ЕСХИЛЪ

ВЕСЬ ЕГО ТЕАТРЪ

ИЛИ

ЕВРИПИДЪ

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Εἰκόνες.

Pag. 1. Mſ. in 4. Αὐτῷ τῷ μέτρῳ φασὶ] Τῷ αὐτῷ μέτρῳ, τῇ αὐτῇ εὐθυμυθίᾳ. ἔστι δὲ παροιμιῶδες.

Καὶ τῷ Παυδίων ἔπῃς] Τῷ Περκνῷ, ἤτοι τῷ ἀηδόνι.

Σίπυλον] Ὄρος Λυδίας ἀφ' οὗ τὸν Σμύρναν, ἐν ᾧ ἡ Νιόβη ἐκ λίθου πεποίηται.

Τῷ Θρᾳκεῖ] Τῷ Ὀρφεῖ.

Τὸν Κιθαιρῶνα] Ἀμφίονα ὃς τὰς Θήβας ἔκτισε τὰς Βοιωτίας, ὑπὸ αὐλοῦ καὶ κιθάρας.

Οὐχ ὥσπερ ἡ Κλειὼ] Καὶ γὰρ τὰς Μούσας ἄλλαι ἄλλης φασὶν ἔφορον εἶναι τέχνης λογικῆς καὶ ἐπιστήμης. Κλειὼ μὲν ἱστορίας, ἧς καὶ Οὐρανίαν εἶναι φασι, Θαλείαν κωμῳδίας, Εὐτέρπην αὐλῶν, Μελπομένην τραγῳδίας, * Τερψιχόρην ψαλτηρίου, Ἐρατὼ κιθάραν, Πολυμνίαν ὀρχήσεως, Οὐρανίαν ἀστρολογίας, Καλλιόπην ποιήσεως.

Ἢ Σαπφὼ δὲ] Ὅσον εἰς σῶμα, εἰδεχθεστάτη Σαπφὼ μικρόν τι μέλαινα ὁρωμένη. καὶ τί γὰρ ἄλλο ἦ ἀηδὼν, ἀμόρφοις τοῖς πίλοις ἐπὶ μικρᾷ τῇ σώματι τεθειλημένη;

Οὐδὲν τραχηλοῦ] Οὐ σθεναρὸν ἢ μεθ' ὑπερβάσεως μυώδους, ἀλλὰ εὐδιάθετον καὶ ἐξ ἀληθοῦς γνώμης κατορθώμενον.

Ὑπὲρ τῶν εἰκόνων.

P. 16. Mſ. in 4. Ὀλίγης ἔτους ἀπηρξαμένης ἐς Πάνθειαν τὴν Σμυρναίαν, γυναῖκα ὑπὸ Οὐήρου ἐς χρηστὸν Καίσαρος, ἐπαίνου ἐστὶν, ὃν καὶ εἰκόνες ἐπέγραψεν.

Καὶ ἐδὲ ὅσης ὀλίγης] Εἴληπται μὲν ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς σωτηρίας τῆς πολέσιν ὅσην, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντίστροφον τῆς σωτηρίας, τὸ γὰρ ἀναφορικὸν πεπάπεται, καὶ τὸ ἀντικείμενον τῇ ποσῷ, τὸ μὲν γὰρ πολέσιν ὅσην ἐστὶ, τὸ δὲ ὅσης ὀλίγης.

Τισὰς πλοκάμους] Σημαίνει ὅτι βόστρυχοι μὲν ἐπὶ ἀνδρῶν, πλοκάμοι δὲ ἐπὶ γυναικῶν εὐσήμως ἂν ῥηθείεν.

* Hic legebatur Euterpe; ſed cùm jam hoc haberetur nomen, deeſſetque Terpſichore, manifeſtum erat feſtinantem Librarium poſteriorem hanece Muſam oblitum. Licèt non conveniat Mythologis inter ſe circa Muſarum inventa, nec præſtantiſſimi Poëtæ divitionem hanc artium inter Muſas agnoſcant, attamen quod hic dicitur de Euterpes, & Terpſichores inventis ſatis conſentit cum Epigram. CXXXVIII. *Anſonii* ad quod vide *El. Vinetum*.

Παραθεωρεῖν με] Ἀντὶ τοῦ παραβλέπειν, συγκρίνειν.

Τῷ Καισαρίπαιδι] Τῷ Κηρίῳ λέγει γαμετῇ.

Ἡ γαλῆ τοῦ Ἀλεξάνδρου] Σημαίνει τὸ ἀνθρωπικὸν καὶ συνετὸν καὶ ἰχθρὸν Ἀλεξάνδρου.

Μὴ ὑπὲρ τὸ πόδιον] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερπίπτειν ἀξιούντων τὰ καθ' ἑαυτοὺς προάγματα. ὃ ποιεῖν φιλοῦσιν οἱ αὐχμηρατίαν.

Ὀξυηκοώτεροι] Ὅτι ὁ Μελάμπους ὀξυήκους.

Mſ. in fol. Γύπες τῶν γυναικῶν· κάλλος γυναικὸς ἀφαρμοσίαν πλάσις. [ὡσεὶ τὰς Θεσσαλὰς ἀντισυγκρίνας τύπτες.] ἤκουσι καλῶς ὡς ἄπαυδοι συγκρίνας· Ἀπλήκτῳ ὡσεὶ τοῖς καλοῖς τοῖς λόγοις, δεικνὺς συνωδὰς τηλικαύτας συγκρίσεις. [ὑδὲ ὁ μασίξας] ὁ μισοφιλόξενος ὁ Ζωίλος ἐπικληθὴς, ὀβελίσας καὶ ἀθετήσας πολλὰ τοῦ Ὁμήρου ἐπῶν.

Τόξαρις ἢ Φιλία.

P. 32. Mſ. in 4. Οὐκ ἂν φθάνητε] Ἀντὶ τοῦ πάχιστα ἂν πάντως ἐπὶ τὸ ὅμοιον διαπαλαίσητε.

Ἐκτραχηλίσασα] Τὸ ἐν τῇ σωφροσύνῃ πεπεδημένον ἐκδείρασα.

Ἐκ τῶν ὑπάρχων] Ὡς ἐπὶ ἄγρας ἱερώκων ἢ ἀετῶν μετάληψιν τῶν λάρων.

Καὶ μοὶ ἐπ' ὀφθαλμῶν] Διαπύησις ἐξαπίνης ἐν παθεῖ.

Ἐν τυσσῷτω πάθει] Ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ μετεῖν.

Γυπρίμεροι] Γυπρέμεροι, ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς διαφθορᾶς λέγεται.

Λύκιος ἢ Ὄνος.

P. 76. Mſ. in fol. Συμβόλαιον] Γραμματεῖον. [λιτόν] ἁπλοῦν. [σκῆψις] ἀπόφασις. [ἐπιμόν.] ἀναιδὲς, σκληρὸν. διὰ τὸ ἰσόθεον, ὁ ἐστιν ὁρμῶν. τοιοῦτοι γὰρ καὶ ἀναιδεῖς. [χηρεύς] Φοβερός. [ἐπὶ κόρῃς] παρείας. [ἄμμα] δέσμα. [ἄδρον] βαθὺ, μέγα, διαψιλές, πλούσιον. [καθαψήσασα] καθαπτασαμένη. καπεψηλαφήσασα. [ἐπαύλῃ σπανίων ἐκείνων ἀνθρώπων ὅσον ἦν] ἔπαυλις ἡ οἰκία ἐν ᾗ τὰ αὐλία ποιοῦνται· αὐλὶς δὲ ἡ κοίτη. [ἀναίρομαι] ἐκπίπτω τῇ ψυχῇ. [σκιάδιον] χαμαικοιτίδιον. [σαρδόνιον γελῶντες] Σαρδὼ νῆσος ἐστὶ πρὸς ἡλιόκλειας κῆλας. ἔνθα βοσκόμενα γίνονται ὄμματα στένοντα. ἂν οἱ γυάμμοι ἀποσπασθῶσι καταχήμματα, ἀκουσίως γελῶσι, καὶ ὅτε πλαδυτῶσι. Τιμαῖος δὲ φησιν ἐκεῖ ὡς τὰς ὑπὲρ ἑπτὰ χιλιοστὰς χρονίας αὐτῶν θύουσι τῷ Κρόνῳ. γελῶντες καὶ τυπτόντες ξύλοις, καὶ τοῦς ἀχρονεῖς κρημνοὺς καταδύντες, ὅθεν σαρδόνιος γέλως ἐκλήθη. ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι ἐκεῖνοι οἱ θηκάκοπτες χάραντες γελῶσιν ἀκουσίως ὡς τῷ ὑπὸ τῶν παίδων ἀφορῶντες ἀπανθρωπον πλωτῶν, ὅθεν ἡ παροιμία. [καλαδίῳ] χοινίκι. [ἐβράζατο] ἐπαλάττετο [θήκη] τὸ ὄν. [καθαρώτατον] οἰκίαν [δεχόμενον] μαγειρεῖον. [λαφύσσοντας] διαπαραπαίοντας. [καινῶς] παραδόξως. [ἐκπατᾷ] ἀεί. [συπποῦν] ὑπαλλ. [τυρεύων] καθοκλάζων. [ἀπάλιστον] μέγα. ἄπειρον. ἀχώνευτον. [πλημμύρᾳ] πλημμύρα τὸ πλαδᾶν καὶ πλαδυτία ἡ ὑδαρῆ. ἢ βάθρα. Τσαίος δὲ εἶπε τὰ γεωργήσιμα χωρία. [πεφυρμένον] φύραι, μολύνω, σκυβρίζω, συγχέω, πτύσσω, μιγνύω. [ἀκεσμὸν] ἐπαρωγὴν. [ὁμιλῶ] πλήθος. [ἀλαρώχου] ὠδρίτου, ὑπτιαφθαρτου. [ἀχήρωτας] ἀλαζόνας, ἀπατεῶνας. [ἐτραπεύσαντο] ἐψευδοντο. [εἰρκτὴν]

[κέρατα] φυλακάς. [πείθεσι.] ἀφίστασι. [ὑστεραῖον] ἀύριον. [λάσιον] ὕβρει. [μελίπηκα] εἶδος πλακοῦντος. [μάτυι] στάκτη κατηχεῖν] κατηχῶ, ἀντιπέμπω, παραπῶ αἰτητικῆ. κατηχῶ δὲ αὐτὸ ἐν ἄχῳ τῇ γενικῇ. [ἡ πορεία] ὁ καμὸς ἢ πορείας. [χαμεύνιον] πανὸς χαμαὶ μικρὸν αὐτῆ.

Ζεὺς Ἐλεγχόμενος.

P. 117. Mſ. in 4. Ἡάνυ μὲν δὴ] Τοῦτο καθ' Ἑλλάνων ἠπόρησεν. εἴτ' ἄλλό τι δύνατον εἰμαρμένη καὶ τύχη παρὰ τὰ μέρη, εἴτε ἰσοδυναμοῦσι. διὰ ὡς μεγάλης ἕως τὰ ἀπείρου, ἐποίησε τὸν Δία....., ἐξ αὐτῶν ἁρπαγῆναι δυνάμενον.

Μετρίαν] Ταπεινὸς, ἐπιεικὴς.

Οὐδὲν γὰρ ἔστω] Πλατωνικὸν τὸ ῥητόρημα.

Καθήσειν] κρεμάσειν.

Τῷ λίνῳ αὐτῶν] Τῷ Διὸς αὐτοῦ ὅτι ἡμεῖς οἱ θεοὶ ἐσμὲν ἡμῶν ἀρτίμελες τὰ μέρεσιν ὁ Κωΐακὸς ἐμάλαξε.

Τῷ βίαν] Τῷ δύναμιν.

Τὰς θυσίας φησὶ] Δηλόντι ὁ λόγος.

Μὴ ὀκνήσῃς] Ἀπὸ κοινοῦ τὸ μὴ ὀκνήσῃς ἴν' ᾖ καὶ ὅπερ ἀσφαλίστερον ἀπεκρεμόμην μὴ ὀκνήσῃς.

Ἀντίδοσιν] Ἀνθ' ὧν λαμβάνουσιν ἀγαθῶν τὰς θυσίας ἀποδίδοντες.

Ἰμονίαν παθεῖς] Ἰμονία λέγεται τὸ κοινὸν εἰς ὃ διαμένουσι ὁ κάδος, δι' οὗ τὸ ὕδωρ εἰς τὸ φρέατων ἀπέλυσαν. ἰμονία λέγεται καὶ ἡ ἀφ' οὗ κάδου ἢ πηγῆς ἄλλη ἀφ' κοινὸν ἄντλησις. διότι ἐξ ἰμῶς λιγέται, κυρίως μὲν ὁ λῶρος, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ κοινόν.

Ὁ Προμηθεύς] Λέγουσι ὅτι ὁ Ζεὺς τὸ πῦρ ἔκρυπτεν καὶ οὐκ ἠθέλησε δοῦναι αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις. ὁ δὲ Προμηθεὺς κλέψας αὐτὸ τούτοις ἔδωκε, καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς ἔδησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου ὄρους, καὶ ἐποίησεν ἀετὸν ἐσθίειν τὸ ἧπαρ αὐτοῦ.

Τὸν γὰρ πατέρα σου] Πατὴρ δὲ Διὸς ὑπῆρχεν ὁ Κρόνος. ἔτος ἐγαμικὸς ὡς εἰς τὸ ἀπ' αὐτοῦ γαμομένων τὰ βασιλείας ἐκβαλεῖ αὐτὸν, ἐπεὶ δ' ἂν ἔχειν ἦον κατηθίειν αὐτόν. τοῦτο ἐποίησε δύο ἰοῖς, τῷ Ἅιδῃ καὶ τῷ Ποσειδῶνι. ὅτε δὲ ἐγεννήθη ὁ Ζεὺς, ἡ Ῥέα ἡ γυνὴ τοῦ Κρόνου, δέδωκεν αὐτῷ λίθον ἀντὶ τοῦ Διός. ὁ δὲ Κρόνος κατεπιὼν, καὶ τοὺς πρότερον παῖδας ἐξήμεσεν. αὐξηθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς τὰ ἑαυτοῦ πατρὸς τὰ βασιλείας ἐδίωξεν, καὶ δεσμὸς βαλὼν αὐτῷ εἰς τὸν ταρτάρου ἀπῆγεν.

Τὸν σὸν ἀδελφὸν] Ὁ Ποσειδῶν ἀδελφὸς ὢν τοῦ Διὸς ἀφ' οὗ τὸ βαρίως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβιάζοντο μὴ καὶ ἄλλων θεῶν ὑποτάξαι αὐτόν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Ζεὺς τοῦτος ἐπεμελήσατο. τοῦ δὲ Ποσειδῶνος ἐπιμῦσαι εἰς Τροίαν ἐπὶ τοῦ δηλώσου τοῦ Λαομέδοντος.

Παρὰ Ἀδμήτου] Ὁ Ἀσκληπιὸς ὑὸς ἦν τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅτε τῇ ἰδίᾳ τέχνῃ τῇ ἰατρικῇ χρώμενον, ὡς μυθολογοῦσι, τοὺς ἀποθνήσκοντας ἤγειρεν. καὶἐρισθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐκεραύνωσεν αὐτόν. ἐπὶ τούτῳ λυπηθεὶς ὁ Ἀπόλλων, τοὺς Κύκλωπας τοὺς σιδηρέας κατασκεύαζειν τοὺς κεραυνοὺς κατετόξευσε. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐποίησε τὸν Ἀπόλλωνα τοῦ Ἀδμήτου ἀγελεύειν. ὁ δὲ Ἄδμητος ἦν βασιλεὺς Θεσσαλίας.

Ε'ν ἀκμρεῖ] Ε'ν βραχυπέτῳ. λέγεται ἢ ἀκμρὲς τὸ βραχὺ διὰ μετα-φορᾶς τ̃ τρεχῶν τ̃ μηδὲ κεφῆναι ἀφ' βραχύτ̃ δυναμένων.

Εἰ μὴ ὧδέ τ̃το φῆς] Ἀντὶ τ̃ κ τ̃το.

Υ'π' αἰχμῆς] Κροῖσος ὁ Λυδῶν βασιλεὺς εἶδεν ὄνειρον, ὡς ὁ υἱὸς αὐ-τ̃ Ἄτυς αἰχμῇ σιδηρᾷ τυπήσῃ. φοβηθεὶς δὲ, ἐ συνεχώρ τῷ παι-δὶ ὅπλ κ πολεμίων ἀπτεσθαι, ὅτε ἀφ' τότε παρελθεῖν εἰ ὦ συμ-μαχ σίδηρος. συὸς ἢ κ τὸν χοῖρον φονεύ⟨σ⟩ πεισθεὶς ἔπεμψεν εἰς Θήρας τ παῖδα. καὶ ἐν τῇ θηρεύειν Ἄδραστος ἐξ τ θηρινότητα, βίψας κ̃ τ̃ συὸς, αὐτὸ μ ἥμαρτεν, ἁπαρεῖ ἢ τ Κροῖσα υἱόν.

Ἄλοκα] Τὸν αὔλακα, ὁ ἐστι ἀροτριωθεῖσαν γῆν, λέγ ἢ τὸν γυ-ναικ.

Ἀποσπερῶντες] Φανερῶντες.

Ἄρνεια κρέα] Ὁ Κροῖσος θέλων πειρᾶσθαι εἰ ἀληθῆ μαντεύ⟨ε⟩ται Ἀ-πόλλων, μίξας ἄρνεια κρέα καὶ διὸ χελώνης, ἕψας αὐτὰ καὶ ἐπέτρεπεν ἀπελθεῖν πᾶσι ὥδε αὐτὸν καὶ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τί ποιεῖ; ὁ ἢ ἀπεκρίνατο, Ὀδμὴ μ' ἐς φρένας ἦλθε κραταιέρνου χαλκήνης Ἑψομένης σὺν χαλκῷ ἄμ' ἀρνείοισι κρέεσσι.

Διηνεκὲς μένω⟨ν⟩] Ἐν ἑτοίμῳ ἔχων.

Καλλίας δὲ] Ἀλκιβιάδης Κλεινίᾳ, Σκαμβωνίδης τ̃ δήμου, πρωτεύων ὡς Ἀριστοφάνης Σφηξί. γήμας ἢ τὴν Ἱππονίκ θυγατέρα, Καλλίᾳ ἢ ἀδελφῷ, αὐτῇ μ ἐπισπᾶται ἐπίκλησιν. τ ἢ Καλλίᾳ ἐπιτρέπ τὸ ἀφ' τὰ χρή-ματα ἀπολέσθαι. καὶ συνοῦσαν μὲν⟨ο⟩ πολ τ ἡλικιωτῶν, κινδύνου τῷ Ἱππονίκῳ ἐπιτελέσαι. καὶ βαδίζων εἰς τὰς τ ἱερασῶν ἀρχὰς, τὰς καλλίστας τ βοῶν ὀνομαζόμε⟨ν⟩ον, ἵνα μὴ τ ἱερασῶν. αὐτῇ ἢ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς ἐπιμείνῃ Ἀλκιβιάδης ὧδέ τὰς νόμους. ἔτ⟨ι⟩ ἢ Ἀγάθων ὀνομάζεται, ἤτοι ὅτι τὰς μικρὰς ἀγαθὰς ὀνόμαν. ἢ ὅτι διὸ Ἀγαθῆς χορείας ἦν.

Παρεδόθη τοῖς ἕνδεκα] Οἱ ἕνδεκα ἄρχοντες ἦσαν ὧδέ Ἀθηναίοις, τ̃ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐπικαλούμενοι. καὶ τὰς συκοφαντουμένας ὡς πλέπτ̃σι, ἢ ἀνδραποδίστ̃σι, ἢ λωποδύταις, ἂν μ ὁμολογῶσι, βασανισταῖς ζημιοῦσιν. εἰσὶ ἢ ἀμφισβητῶσιν, εἰς δικαστήριον εἰσάγουσι. καὶ ὁ θλ ἂν κριθῇ περὶ αὐτὸν ποιεῖσι. καὶ εἴ τις ἄλλ⟨ο⟩ κακοῦργόν τι ἐπιτηδεύσει, εἰσπράττουσιν. ἐὰν ἢ ἀμφισβητῶσι, εἰς δικαστήριον εἰσάγουσι. καὶ ὁ θλ ἂν κριθῇ περὶ αὐτὸν ποιεῖσι. καὶ εἴ τις ἄλλ⟨ο⟩ κακοῦργόν τι ἐπιτηδεύσει, εἰσπράττουσιν.

Τί δὲ κἀκεῖνον ἐρωτᾷς] Ἀντὶ τ̃ δὲ οὐδέτερον.

Τίτυος] Ὁ Τιτυὸς ἠτέλησε βιάσασθαι τὴν Λητὼ γυναικὸ ὄσσαν τ̃ Διός, μητέρα ἢ Ἀπόλλω⟨ν⟩ος καὶ Ἀρτέμιδος. καὶ ἀφ' τ̃το κολάζε⟨ι⟩ τὸν τ̃ ᾅδη, αὐτὸν γὰρ ὁ τ̃ ἐσαεὶ ἐξαπλωμένος, ὀδυνηθήμενοι οἱ γύπες τὸ ἧπαρ αὐτ̃ κατεσθίουσι.

Ἀγαπήσαμεν] Ἀρκεσθησόμεθα.

Μ⟨ε⟩in fol. Ζεὺς ἱλε⟨ο⟩χόμ⟨ε⟩ν. Βάπτοντες] ὁ ἀφ' πυρὸς πύχνας ἐργα-ζόμενον. [τὸν σὸν ἀδελφόν] ὁ Ποσειδῶν, ἀδελφὸς ὢν τ̃ Διός, μὴ φέρων βα-σιλείαν τ̃ Διὸς ἀφ' τὸ βαρέως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβουλεύσατο μ̃ καὶ ἄλλων θεῶν τυραννίδος αὐτὸν. γνοὺς δὲ τ̃το ὁ Ζεὺς τὸν βουλευσάμενον ἐπιμωρήσατ⟨ο⟩. τ δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τὸ δουλεῦσαι τῷ Λαομεδόντι. [μισθοῦ πο ἦ] πάντως γενναίως κ̃ τ̃το καθ' Ἑλλήνων ἠπόρησεν. εἰπέ ἄλλο τι σὺ γ⟨ε⟩ ἡ εἰμαρμένη καὶ τύχη ὧδέ τὰς μοίρας. [καταπίστευσα] τυτίσ μετατίθησι. [σκέπαρνον] ὁ πέλεκυς κ̃ τὸ ἔλεον, ὧδέ τὸ ἐπίπεσον τ ἄξονα.

ἄριστ. [κωδείρξας] ἐγκλησιάζω. [τοὶ γάρ τοι] Ϝ εἰσιστ. [δυσκολόμβ] ἀντὶ Ϝ ἀμφοχάλη κρατῶν ὥσπερ τὸ δρυ. [ἀνεσκολοπίζοιθ] Γύγης ἀνὴρ ἐστρ[ατ]ω ἀνεσκολοπίσθη ὡς αὐτὸς. [τὰ δὲ κάκεῖνο] ἀντὶ Ϝ δὲ ἐκεῖνον. [ἐφιμᾶντας] ἐφάπτοιτο καὶ ἁλαμβάνωσιν. [ἀγαπήσομβ.] ἀρκεσθησόμεθα.

Ζεὺς Τραγῳδός.

P. 127. Ml. in 4. Ἡ τραγῳδία πεπλήρω] συμφορῶν. ἐπεὶ δ' οὐ συμφορᾷ μᾶν ὁ Ζεὺς ἐστι, εἰκότως αὐτὸν ὡς τραγικὸν ὑπετίθη. Δηλ. τὸ τρ. γὰρ καὶ Δηλ. ἰάμβων τραγικῶν Δηλέγει] αὐτὸ Ἡ ὡς καὶ Ἀθηνᾶ. καὶ αὐτὸς ἦ Δηλ. ἰάμβων ὡς εἰκὸς αὐτὸς ἀπεκρίνατο.

Ὦ μεγαλοστομφάγδα] Ἀδιάκοπτος ὀλ[ο]ὸ ὁ γέλως, ὡς καὶ Ϝ Διὸς καὶ τὸ τραγῳδεῖν ἀγνοοῦντος.

Ὑποδραματουργεῖν] Τὸ δραματουργεῖν Ϝ ὑποδραματουργεῖν τοῦτο Δηλοῖ. δραματουργεῖ μὲν γὰρ ὁ ποιητὴς, καὶ τὸ ὑποδραματουργεῖν ὅλης, καὶ τὸ ἐπῶν, ὡς Εὐριπίδης, Εὔπολις, Ἀριστοφάνης καὶ εἴ τις τοιοῦτος. ὑποδραματουργεῖ δὲ, ὁ τὰ ὑπὸ τῶν δραματουργῶν τούτων εἰρημένα λαμβάνων καὶ, καιρὸν, καὶ, πρὸς οἰκείοις αὐτὰ θέλοντα ἁρμόττειν, ἀντὶ τοῖς ἤδη πεπραγμένοις ἀφομοιοῦμαι.

Ἐπὶ ξυρᾶ ἔρηκεν] Ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν ὀξέως ἔχόντων ὅταν κινδύνου λεγομένου, Δηλ. τὸ μὴ δυνασθαι τὸν ξυρὸν ἵστασθαι.

Τὰ γέρρα] Τὰ κάτωθεν λεγόμενα τῶν κατασχόντων. ἐκεῖνα δὲ, ὡς λέγουσιν, οἱ Τιτᾶνες ἐδέδεντο.

Πῶλος ἡ Ἀριστόδημος] Οὗτοι τραγῳδίας ἦσαν ὑποκριταί. ἐπειδὴ δὲ ὁ Ζεὺς τραγικὸς ἰάμβους ἔλεγεν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι αὐτὸ Διὸς Πῶλος ἐφασαν ἡ Ἀριστόδημος. Πῶλος ἦ καὶ Ἀριστόδημος ὑποκρίνασθαι περιφανεῖς. ὑποκρίνονται δὲ οἱ περὶ τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας καὶ θεὸς, καὶ τοῦτο μᾶν Ἥρα γυναικεῖα κρατυμένη ὀλιγωρίᾳ καὶ ὅτι ὅλως θεῶν ὑποκρίνονται σώσωσι, ὑποκρινομένη ἀβέλτερα τῷ Διὶ ὑποτίθεται.

Καὶ γὰρ μεταίρει] Πρὸς ἀκρόασιν.

Ἀλλ' ὅτι ἀγνοήσιτον] Τὸ ἀγνοήσιτον, ἀντὶ τοῦ ἀγνοηθήσῃ. σκηπτὸς δὲ ὅτι ὁ τοῖς ἄρχουσι κατ' ἰδίαν τι πράττειν ἢ μὴ τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ χαίνουσιν, τυραννικὸν δοκεῖ.

Ἀλλ' ἐς Διὸς ἔλαχε πάντες] Πρὸς τὴν λοιδορίαν διαβολὴν μᾶλλον ἢ μωρίαν τῇ περὶ τοὺς λεγομένους θεούς, καὶ Πράκτας καὶ θεὸν εἶναι Ἐπικούρειος μεμυθολογήκασιν. ὃν οἱ μὲν αὐτῶν τὸν αὐτὸν φασὶν εἶναι τῷ Διονύσῳ, ἐπιθετικῶς αὐτοῦ τούτου δηλονότι Πελάτου κεκλημένου, ἄλλοι δὲ Διονύσου μὲν ὄντος μητέρος ἦ ἡ Ἀφροδίτης ἡ Διώνης. Μυασέας δὲ ὁ Παπαρεὺς ἐρμηνεύθην τὸν Πέλαπον λεγόμενον, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης υἱόν. καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὰς λειμῶνας, ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τοῦ μηδέπω αἰδοῖ ἐχομένου. ἐλθὼν γάρ φασι γλαῦσαν μεγάλην καὶ γαστέρα καὶ αἰδοῖον, λεχθῆναι ἦ ὑπ' αὐτοῦ ὅτι σημαίνει τὸ ἄγαλμα αὐτὸ, ὡς ὁ κραταιὸς γλαῦκας καὶ γαστέρα καὶ μίξει, ἄμεμπτον ἐξ ἧ τὸν βίον.

Πάγχυ νωθυμοῦσι] Ἀντὶ ὑμῶν.

Οἱ Φηδίαι μᾶ] Οὗτοι ἀγαλματοποιοὶ ἦσαν ἄριστοι.

Ἡ Βενδὶς δὲ αὕτη] Ἡ μὲν Βενδὶς, Θρᾳκικὴ θεός· ὁ δὲ Ἄτυος Λυδὸς ἦν· οἱ λόγοι δὲ πανταχόσε περιφέρονται. Μίθρας, Περσικὸς, ὁ Ἄττις, Φρύγιος· ὁ μὲν Μίθρας, ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Ἡλίῳ φασὶν· ἐπεὶ δὲ οἱ βάρβαροι πλείω τῶν ἑνὸς οἴονται, ἱστόρησε καὶ πολυπλασίως τοὺς ἑαυτῶν θεοὺς κομπορρημονεῖν. τὸν Ἄττιν δὲ Φρύγας σέβονται, τὸν αὐτὸν ὄντα τῷ Διονύσῳ. φασὶ δὲ αὐτὸν καὶ βληθῆναι ὑπὸ Ῥέας τῆς τῶν θεῶν λοιμοκτόνου μητρός. ἐφ' ᾧτε ἐρέμβεσθαι αὐτῆς ὑπάρξαι. ἔνιοι δὲ καὶ γενέσθαι μὲν αὐτὸν ὄντα δὲ εὐειδῆ παθεῖν αὐτὸν φασι. τοῦτο ἱερογραφοῦντες λοιμοκτονοῦντες ἐκπεμπόμενοι ἀφίστασθαι τὰ γαμητὰ ἄρθρα ἀναπήγνυσι ὕστις. ἀφ' ὧν καὶ τοὺς παίζοντας τοῦτο τῷ πάσχειν δυσέχειν, ὡς τῷ Ἄττιδι ἐπιτηδείων ἀναπείσαι, ἁρμοδιώτερος δὲ εἶναι λέγοιτο, καθ' ὅτι καὶ αὐτὸς Ἄττις τοιοῦτος ἐπαμφοτέρῳ τῷ μόρῳ ἐξεπεζόρθη.

Χρυσῆ γάρ εἰμι] Χρυσῆν ἔλεγον Ὅμηρος τὴν Ἀφροδίτην, ἐπειδὴ καλὴ, οὕτη δὲ ἡλίκη ἀναφαίνεται, ἔστιν ὅτε δ' ὁπόμικρος.

Πάνυ λαμπρῶ] Λαμπρὰ δὲ ἐστὶ ὁ ἐν τοῖς ὄμμασι ῥύπος.

Πεντέληθεν] Ἀπὸ Πεντέλης. Πεντέλη δέ ἐστι λίθος παρ' Ἀθηναίοις εἰς ἀγάλματα ἐπιτήδειος.

Παφλαγονίης] Οὗτος ἀγάλματοποιὸς ἄριστος, ὃς τὴν κρατίστην τοῦ τε Κνίδου τῆς Ἀφροδίτης ἄγαλμα.

Τὴν πάπαπας] Τὰς κόκκυγας φασὶν. εἰσὶ δὲ οἱ παπαύλιοκοι, οἷς λάπτεσθαι τὴν ὑδρίαν.

Ἐν τῷ ἥπατι] Θῆτες σκαλεῖτε ἔνδον τοῖς Ἀθηναίοις οἱ πάντων μεγίστας λάτ. ἔχοντες, ὃ ἐπὶ μισθῷ δουλεύειν πεφόρηνται. ἐν τῷ ἥπατι δὲ σκαλησιάζειν λέγει ἀντὶ τοῦ τὸν πάντα χρόνον πόνεσθαι.

Γῆν τελίσκουσιν] Διανομὴν κρίνουσιν.

Ὑπὲρ τὰς πεντηκοσιομεδίμνους] Εἰς τέσσαρας διηρῆτο πάλαι τὸ σῶμα ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων· εἰς πεντηκοσιομεδίμνους, οἵ τινες ἦσαν πάνυ πλούσιοι· εἰς ἱππέας, ἡτίνων πλουσίων· εἰς ζευγήτας, ἢ ἡμίονος· εἰς θῆτας, τοὺς πένητας. οὐκοῦν ὑπὲρ τὰς πεντηκοσιομεδίμνους τῶν Ἀφροδίτην ὡς πλουσίαν εἰς τὸ ἥπαρ τελεῖν, εἰς πεντηκοσιομεδίμνους οἷόν τε τοῦτον ὡς πλούσιον.

Τὴν πύλαι] Πύλη λεγέτω ἡ συναγωγὴ τῶν Ἀθηναίων παρὰ τὸ πεπύσθαι τοὺς εἰσερχομένους ὑπ' αὐτῆς.

Ἀλλ' Ἡρακλῆς] Εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι σὺν χαρᾷ ὄντες, ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ἡρακλέα ὡς ἀλεξίκακον. εὐμόρφως δὲ ὁ Λουκιανὸς τὸν Δία ἐπιτηδεύει ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ἡρακλέα, παρὰ τὸν ἐν τοῖς ἐρχομένους.

Ὦ Ζεῦ τῶν Ἑλλήνων τυραννεῦσιν] ἀντὶ τοῦ τῶν Ἑλλήνων γλώττων.

Εὐκαρδιωτάτην] Εὐφυεστάτην.

Πρώτας] Ἀντὶ τοῦ πρωΐστας.

Διομήδειος] Βρασυλλείως.

Παπαφάπτας] Γυναικῶν πάππας.

Ὀλυμπιάς] Κωμῳδοποιός.

Παρὰ Καφηρίδι] Ἀκρωτήριόν τῆς Εὐβοΐας ἔχει μὲν ὄνομα καὶ Εὔβοια τὸ ξύλον ἡμιόνου Καφηρίδα. Καφαρεὺς δὲ λεγόμενος τόπος ἐν Ἀλαλαῖς τῆς τῶν Ἀζαναλαίων χώρας καὶ σταφυλῶδης, σκοπιὰ διειλημμένη, καὶ ἔρημος χειμῶνι καὶ τὰ εἰς ἀπόβασιν λιμενώδη, ἔνθα κρημνοῖς ἀφειργόμενον καὶ τοῖς ἄλσεσι κατεῖδε ὁ

πειόμενος

πεόμβῳ, ὡς ὁ παρ' Ὁμήρῳ σφενδόνης σκῆπτρῳ, τὸ ὅπου κύμασι λείπει πανταχοῦ ἀνεμοῦν Καφηρεὺς ὧν κῆμ αὐτὸς. κῆμ ἴσως εἰρῆ) Καφηρεὺς, ἀπὸ τοῦ καταπνεῖσθαι ἀνεμόδεσιν, κάφος γὰρ τὸ πνεῦμα, αὐτὸ δὲ κῆμ Ὅμηρος Αἰαντ' εἰς Ἀχαμέμνονα οἷον ἀγὴ κεκαφήσει νίκη, οἷονεὶ πνεύσασα, ἤτοι πρὸ τοῦ πολεμικὸν ἀγῶνος καυχᾶται ἡ τῇ ἀγωνίᾳ τὴν νίκης, τῆς χαρᾶς αὐτῷ τὰς ἀναπνοικὰς ποιᾶς καταζώσασης, κῆμ πέρα τοῦ σωθῆναι ἐπιπάλλῃ τὸ πνεῦμα καταπιγέσης, παρ' ὃ δὴ καί πνες ἔλαθον τελείως ἐκπεπνευκότες, μὴ δυνηθέντες τοσοῦτον τὸ ἔκτοθεν ἐπιπάλλειν πνεῦμα, ὅσον ἐξήρκεσε τῷ δὲ τῆ χαρᾶς ζώρυχείᾳ πλαρῶσαι. ἢ ὅτι σωματικῇ τῇ ζώντι τοῦ συμπάσχοντος τὸν ψυχικὸν πνεῦμα, ὡς ἀπὸ πνοῆς ἀλόγως ἀναζώννυσθαι τοῦ ἀμέτρως ἐκχεόμενον. *

Ἐν Κεραμεικῷ] Δύο ἦσαν Κεραμεικοὶ παρ' Ἀθηναίοις, ὁ μὲν ἐν τῇ πόλει. ὁ δὲ ἔξω τῶν πόλεως, ἐνταῦθα δὲ τὸν ἐν τῇ πόλει λέγει ποτέ.

Τὸ μικροψυχίαν] Τὴν σκληρότητα.

Ἡ δὴ κορυζῶσα] Ὑπὸ δὲ γηρᾶς μύξας ἐκχέουσα, κόρυζαν δὲ αὐτὰ μύξας.

Τῶν ἐρμάτων] Ὑφαλῶν πετρῶν.

Ποικίλλω] Ποικίλη γὰρ ἦν παρ' Ἀθηναίοις, ἐκαλεῖτο δ' ὕστις ἐκ ποικίλης ἐν αὐτῇ ζωγραφίας.

Καὶ Δαπεπομένης] Ἀμφισβητοῦντας.

Ἐπισπασάμενον] Ἐπισύρας, χαλάσας.

Τὸν Ἐπικηρέων Δαμεῖν] Ἐπικηρεῖοι καὶ Στοιχοὶ δύο γένη Φιλοσόφων, τούτων οἱ μὲν Ἐπικούρειοι, ἀπὸ ἀστοχίας ἔλεγον διοικεῖσθαι τὰ πράγματα, οἱ δὲ Στοιχοὶ ὑπὸ προνοίας.

Τὸν ἐπιτελῆ] Τὸν ἄξιον δὲ ἐπιτελεῖσθαι, τουτέστι πλουτεῖν.

Σαρδόνιον ἐπιγελῶν] Σαρδόνιον γέλως λέγεται, ὁ ἐν ὑπακοῇ γινόμενον.

Παραμυθητῶν] Συνακολουθῶν.

Τὸ κήρυγμα] Τοῦτο λέγει ὅτι καλεζομένοις ὁ συμβολαιοπώλης ὑφηγεῖται νόμος, ὃς ἱκανὸς γνώμιον εἰσφέρειν, ἀνιστᾶσθαι ἐρῶν ὅτι κῆμ ἐγώ.

Τῶν πλείων θεῶν] Νόμος ἐκέλευσε παρ' Ἀθηναίοις, πρώτους λέγειν τοὺς ὑπὲρ τὰ ν' ἔτη γεγονότας, κῆμ μετ' αὐτοὺς τοὺς λοιπούς. οὗτοι ἐξῆν ἢ δημηγορῆσαι, ὅτε τοῖς ἀπίμοις ὅτε τοῖς ξένοις, ὅτε τοῖς μὴ καταλαβοῦσι τὴν ἡνωμένην ἡλικίαν. τὸ δὲ νενόμισται παρ' Ἀθηναίοις, νῦν παρὰ τοῖς θεοῖς ὑπάρχει).

Ὧ θεοὶ πάντα ἀπόκρυφα φασίν] Λόγιον ἐπὶ τῶν ἀνεπικρύπτων, κῆμ

* Hæc omnia de Caphareo Promontorio habentur totidem verbis in Etymologico Magno. Stephanus aliam vocis Etymologiam tradit, quæ verior, licèt ipse eam satis non intellexerit. Καθηρᾶς, inquit, ἐκαλεῖτο, ὅτι ἐκεῖ ἐκάθηραν οἱ Εὐβοεῖς. Nempe Καθηρᾶς est Græce quod Καθαρὸς fuit linguâ Phœniciâ, nam ut καθαίρειν significat *expiare*, *lustrare* apud Græcos, ita etiam fumitur apud Phœnices כפר *Caphar*. Sic nimirum scopulum, aut navale hoc Euboeæ vocaverant qui cum Cadmo ex Phœniciâ in eas oras advenerant. Vid. Bochartum in Canaan. Lib. I. c. XIII. qui tamen veram hujus vocis originem non est assecutus.

ἀπειληλύθασι λεγομένων, μηδὲν ὑποδεεστέρων τῶν λεγομένων, ἀλλ' ὡς ἐνὶ τὸ πρᾶγμα διεξιόντες.

Καὶ μετὰ τοῦτον Θέμις] Θέμις ἐστὶν ἡ δίκη. καλῶς δὲ τῷ Διὶ τὸν Ἄλωον ἔωσαν· ὡς δικαίως τῶν θεῶν ἀπολαμβανόντων, ὅτι αὐτοὶ ἡμάρτον, ὡς Δίφιλος ὁ Ἄλωος.

Τὸν Ἄλωον] Κορίτου τοῦ τῶν Λυδῶν βασιλέως ἐρωτήσαντος εἰ Δίφιλος ὁ Ἄλωος τῷ Κύρῳ, τῶν Περσῶν βασιλέως, ἀπεκρίνατο. ὅτι Δίφιλος μεγάλων δεῖται κρεμάλων· ὅσα, ἀγνοήσας πόσαι δεῖται, Δίφιλος ὁ Ἄλωος, τῷ ἰδίῳ ἀπώλεσεν.

Ὦ Θεὶ Σαλαμὶς] Περσῶν καὶ Ἑλλήνων ναυμαχεῖν εἰς Σαλαμῖνι μελλόντων ἔχρησε τοῖς Ἕλλησιν ὁ Ἀπόλλων, τῶν τε χρησμῶν. λέγεται δὲ αὐτὸν Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος νοήσας, ὅτι ἂν μὲν ἀεὶ φησὶ θεῖαν καλεῖ τὴν Σαλαμῖνα, εἰ δὲ αὖ τὴ πίπτειν ἔμελλον Ἕλληνες, πολιτικῶς Ἑλληνικῶς, ὡς τῶν Περσῶν περιγιγνομένων θαλάττης.

Δεῖν ἀγαπᾶν] Ἀρκεῖσθαι, εὐχαριστεῖν.

Τῶν παρεγγράπτων τούτων] Πάντες οἱ πολῖται παρ' Ἀθηναίοις ἐν γραμματείῳ ἐγγεγράφοντο. εἶτις δὲν μὴ ὢν πολίτης ἐγγραφῇ παρ' ἀξίαν, παρέγραπτος καλεῖτο. διὰ τοῦτο τούτους παρεγράπτους ὀνόμασεν.

Εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεύς] Ὁ Αἰγεὺς Ἀθηναῖος ὤν, ἐν Τροιζῆνι πόλει τῆς Πελοποννήσου συνεκαθεύδησεν Αἴθρᾳ τῇ θυγατρὶ τοῦ Πιτθέως. ἡ δὲ Αἴθρα ἐμήνυσε τὸν Θησέα. ὁ τοίνυν Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν πατέρα ἐρχόμενον, πολλὰς λῃστὰς σύρων, πάντας ἀπέκτεινεν ἐν τῇ ὁδῷ πορευόμενον.

Τὸν Σκείρωνα] Λῃστὴ ἦσαν δύο κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ Τροιζῆνος εἰς τὰς Ἀθήνας ἀγούσαν. καὶ ὁ μὲν Σκείρων λῃστὴς ὢν ἐνάγκαζε τοὺς παριόντας πλύνειν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς θαλάσσης καθημένους. καὶ λακτίζων εἰς θάλασσαν ἐρρίπτει, καὶ ἡ χελώνη δεχομένη κατήσθιε.

Πιτυοκάμπτην] Πιτυοκάμπτης ἦν, καὶ ὅτον λῃστὴς ὢν, ἔκαμπτε πίτυς, καὶ ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας κρατεῖν οἱ δ' ἀναπαυόμενοι ἀπωλλύοντο.

Καπετώλιον] Τὸν Ἡρακλέα.

Καὶ κνισᾷ] Καπνὸν ἐν τοῖς βωμοῖς ἀπορράζει.

Ὁ δὲ Κερκυών, καὶ ὅτον ἀήθικος ὢν τὰ ἄλλα εἰς τοὺς ξένους, καὶ παλαίειν ἠνάγκαζε. καὶ τὸν μὲ βιαζόμενον διέφθειρε, καὶ ὁ τόπος παλαίστρα καλεῖτο ἐν ᾧ ᾤκει, τελεσίον Ἐλεύσινος. διέφθειρε δὲ πάντας τοὺς καταπαλαίσαντας αὐτοῦ εἰς πάλιν, πάλιν Θησέως, Θησεὺς δὲ καταπαλαίσας αὐτὸν σοφίᾳ τέλειον. παλαιστὴς γὰρ ὢν ἔμελλε Θησεὺς καὶ μεγάλῳ πρῶτον καὶ ῥώμῃ χρώμενον εἰς τὰς παλαίστρας. ἐπεὶ δὲ καὶ ἕτερος τις ὄνομα Δίτυλεως. ὅτον ἀπειρον, ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας ἅπτεσθαι καὶ χεῖρας ἐπιστρέφειν· εἰ δὲ ἀντέπιπτον, ἔκτεινεν αὐτούς. τοῦτον δὲ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν.

Καὶ Φάλαρις ὁ Ἀκραγαντῖνος ὅτον χαλεπωτάτης ἐπενόει κολάσεως.

Βύσιρις ἦν ὁ Αἰγύπτιος, ὅστις ὁμοῖος ἦν, ὡς καὶ ἀνθρώπους ἐσθίειν.

Ὁ δὲ Ἐχεμος τὸ Ἡπείρου βασιλούς πυρριπικώτερος. Διομήδης δὲ ὁ Θρᾷξ. ὅτον ἵππους εἶχεν ἀνθρωποφάγους. καὶ ὃς σκοπὸς ἔδοξεν αὐτοῖς.

Ἐξ Ὀλυμπίας] Γράφεται Πίσης, Πίσα δὲ πόλις τῆς Ἠλιακῆς μοίρας Πελοποννήσου, καθ' ἣν καὶ ἄγων ἐπιλέγεται τὰ Ὀλύμπια.

Μιᾶν

Μνᾶν ἑκάτερον] Ἡ μνᾶ ἓξ δραχμὰς ἔχει· ἡ δὲ Ἀττικὴ μνᾶ ἑκατὸν δραχμὰς ρ', ὡς φησὶν ὁ Πολυδεύκης. Εὔπολις Κόλαξι, δεῖπνον δὲ ρ' δραχμῶν, καὶ ἐπιφέρει. κἀλαξιν οἶνον δὲ ἑτέραν μνᾶν. ὁλοσχοίνου μνᾶν εἴρηκε καὶ τὰς ἑκατὸν ρ' δραχμάς. ἡ μέντοι δραχμὴ εἶχεν ὀβολοὺς ς', ὅθεν καὶ ἐπωβελία τὸ ἔκτον ἦν τιμήματος.

Ἐν Γεραιστῷ] Γεραιστὸς πόλις Εὐβοίας, ὅτου μέχρι νῦν λεγομένη, καὶ ὁ Ὠρεὸς πόλις Εὐβοίας. ἧς οἱ πολῖται Ὠρεῖται λεγονται.

Ἐξ Ἐρήμης] Ἐρήμη λεγομένη νῆσος ἐρυθρᾶς θαλάσσης πρὸς τὴν δίκης ἡμέρας, ἐφ' ἧς τῶν ἀντιδίκων ἀπολειφθέντων· τότε γὰρ οἱ δικάσαι καταδικάζουσι τῶν ἀπολειφθέντων ἐρημίαν.

Θυνιῶδες] Ἐπειδὴ τὰς ῥίνας ὁ λόγος ἀμφισβητήσει νικῶμεν, ἀλλὰ πρεσβείαις ἀναπρεσβύμεν, εἰκότως τὸ φονεῦσαι τὸν Δάμιν θυννιῶδες ἀπόμασεν.

Ἀμφήριστον] Ἀμφισβητήσιμον.

Ἐς τὸ τῶ ὠδῖνα] Ἀφ' οὗ οἱ δώδεκα θεοὶ ἄρχειν ἐτάχθησαν, δηλονότι παιδίσκης τῆς Κρόνου δεχῆς.

Χαλεπὸν μὲν] Γελοιῶδες, ἀνόητον.

Ληξιαρχικὸν] Δύο ἦσαν γραμματεῖα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. καὶ ἐν μὲν ἐνὶ ἐνεγράφοντο ἅμα τῇ γεννήσει, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, ἡνίκα τὴν ἐνόμιμον ἡλικίαν ἐλάμβανεν. τοῦτο δὲ ἐκαλεῖτο Ληξιαρχικόν. ἐπειδὴ οἱ ἐγγραφόμενοι ἐν αὐτῷ κύριοι ἐγίνοντο τότε τῆς παιδιᾶς ληξεως, τουτέστι κλήσεως τῆς ἀποστάσεως. ληξις γὰρ ἐκαλεῖτο ἡ παιδιὰ κληρονομία. ἐπὶ μὲν τῶν ὀρφανῶν καλουμένων, ὑπὸ ἐπιτρόπου παρεπιμπλᾶ τὰ παιδιά. ὡς ἂν αὐτῶν ἐπιόντων μὴ φθείρηται τὰ ὀρφανῶν, εἶτα ἐπεὶ οἱ ἂν ἐπιόντες οἱ ὀρφανοὶ ἐγένοντο, ἐξῆν αὐτοῖς λόγου τῶν νόμων εἰς τὸ Ληξιαρχικὸν ἐγγραφέντας, ἀναλαμβάνειν τὰ πατρῶα. τὸ δὲ λῶ τοῦ ληξεως, ἤτοι τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς κληρονομίας. τοῦτο οὖν σύνταξον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα φησὶν ὁ Ζῶος, ὡς εἰ καὶ ἀμάντειος εἶ, καὶ τοῦτο αἰτιᾷ, τὸ μὴ ἐξὸν εἶναι σοι λίγα, ἀλλ' ὧν ἔξεσι. πάλαι γὰρ τῆς αὐτεξουσιότητος ἐπλάσθη, ὡς καὶ ὑπὲρ ἄλλων καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐξεῖναι σοι λέγειν καὶ γνώμην εἰσηγεῖσθαι τῆς βουλομένης. τὸ δὲ ὀλίγον δεῖν τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ἂν, ἀντὶ δὲ χεῖρον τῆς ἐπὶ Κρόνου τῷ βουλῷ συμπαληρώντων θεῶν. ὁκτὼ γὰρ ἦσαν οἱ πάλαι θεοί, ὡς καὶ Ἡσιόδῳ δοκεῖ περὶ Ἀλικαρνασσέως.

Ἐ'φίεναι] Συγχωρεῖν, ἐπιτρέπειν.

Γελοῖα ὀφλισκανεῖ] Γέλωτα χρεωστεῖ, ἀντὶ τοῦ γελᾶται.

Τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν] Ὁ Κρόνος, ὡς οἱ Ἑλληνες λέγουσι, πρώην ἐβασίλευσε τῶν θεῶν, καὶ εἰ μὴ ἄλλως δώδεκα τῆς σὺν αὐτῷ βουλευούσης θεωχθείς ἢ τῶν βασιλείας ὑπὸ τοῦ Διὸς τοῦ ἰδίου υἱοῦ ἐβλήθη εἰς τὸν Ταρτάρου, καὶ μὴ τοῦτο, ἄλλη σωτηρία βουλὴ τοῦ Διός.

Ἐν τῇ Ἑλικῶνι] Βοιωτίας ὄρος, ὑπὸ Ἀλφειοῦσαν αἱ Μοῦσαι ἐλέγοντο.

Βατταρίζων] τὸ ὑπὸ τὴν σωτηρίαν βερσερίζων. ὁ Βάττος ἢ ἦτος, ὁ κατὰ Κυρήνην ἀποικίας ἡγήσατο, μογιλάλος τις ὤν, ἀπὸ τούτου καὶ τοὺς μὴ δυσφήμους, μηδὲ τραχὺ κεχρημένους * καὶ δυσφήμους, βατταρίζειν φασίν.

* Hæc quoque in Etymologico leguntur, unde hic supplendum est τὴν γλῶτταν φλὸς ἐπισυρμένους φύσιγγμένους καὶ, quæ voces imperiti Librarii negligentiâ

Συνείναι μὴ γὰρ] Ἀντὶ τοῦ διδάσκειν, ἐκπαιδεύειν.

Λοξὸς ὢν] Λοξὸς παλαίτατα ὁ Ἀπόλλων, ἀφ' τὸ λοξὰ μαντεύεσθαι, ὃ ἐστι ῥαδίως καὶ ἀδήλως. χείρων δὲ ἐστι τὸ ἀποτεινόμενον δυσλυτον ζήτημα. χειρώδης ὢν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ ἀσαφής.

Καὶ πολίτας χρυσοῦς] Κροῖσος γὰρ ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, χρυσοῦς αὐτῷ πολίτας ἀπεσήμανεν.

Ἐν Δελφοῖς] Ἐν τούτοις γὰρ τοῖς τόποις ὁ Ἀπόλλων, ὡς λέγεται, ἐμαντεύετο. εἰσὶ δὲ οἱ μὲ Δελφοὶ, οἱ Φωκίδι, ἢ δὲ Κολοφὼν ἐν Ἀσίᾳ.

Κίνημα κορυβαντώδες] Μανιώδες. οἱ γὰρ Κορύβαντες δαίμονές εἰσι περὶ τὴν Ῥέαν. * κατὰ μανίαν δέ, μανιώδη, φοβερά.

Οὐκ ἄρτια κρέα] Κροῖσος γὰρ ἀπειράκις τοῦ ἐν Δελφοῖς μαντείου εἰ ἀληθὲς εἴη, ἐπεὶ τοιοῦτο. ἱστορήσας εἰς Δελφοὺς ἀπέστελλεν, ἔπεξεν αὐτοῖς ῥητὸν ἡμέρων. μὴ τὸ ἀφικέσθαι καὶ τοῦτο τὸν ἐμαντεύσθεσαν, ἀπειρέσθαι τὸν Πυθίαν τὸν ἀφιπλεῖ πραχθὲν ὁ Κροῖσος; ἐπεὶ δὲ ταῦτα τὰ τίμια δὲ Κροῖσος. λέβητα εἰς λέβητα ἀπεμάλαιν, εἶτα χαλκᾶς κρέα καὶ δρίνειν συγκαίσας, καὶ τὸν λέβητα τὸν ὑπὸ ἐμάλαιν, ὕψος. ἅπερ ἀπαντα ἡ Πυθία ἀνεῖλεν ὡς ἐπεσκέψατο. μάλιστα δὲ τὰ χαλκᾶς κρεῶν. ὁδὸν μ' ἐς Φρύγας ἦλθε κραιπνὸν χελώνης.

Θεμιστοκλέης] Καὶ γὰρ μὴν ὁ Θεμιστοκλῆς σωθεὶς τοῦ δεινοῦ Ἀθηναίοις χρησμοῦ. ὅτι τοῖς Ἀθηναίων ἐπὶ ξέρξῃ ἐμαντεύσαντο Ἀθηναῖοι, εἰ ἄμεινον αὐτοῖς ἐκλιπεῖν τὸ ἄστυ, καὶ ἀνεῖλεν ἡ Πυθία τὸ, Τεῖχος τειτογενὲς ξύλινον δώσει σύρσπα Ζεύς, καὶ, ὦ θεῖα Σαλαμὶς ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν. ὡς ὧν μὲν Θεμιστοκλέης ἀνδρεῖον τὸ τε καὶ λέγει ὁ χρησμός, τοῖς δ' ἄλλοις ἀσυμέτρως ἔνι. τοῦτο καὶ νῦν ἀσφαλὲς ὁ Μῶμος. ὅπως σαφέστερον τοῦτο δὲ χρησμοῦ εἰπεῖν, ὡς μὴ δεῖσαι Θεμιστοκλέης ἐξηγητοῦ.

Εἰ καὶ μὴ τοιοῦτός εἰμι] Ἐπιδὴ ἄνθρωπος ἄν, ὡς λέγεται, πρόθυμος γέγονε θεὸς, καὶ εἰς ἀρχαῖοι μεταφύκησιν.

Ἡρακλείης ἰὼ] Τοῦτο εἰώθασιν ἐπὶ θαυμασμοῦ λέγειν. ἔστι δὲ ἐπίφθεγμα ἐκπληκτικὸν. ἐκπληττόμενοι δὲ τοῦτο εἰς Ἡρακλέα.

Καὶ

tiâ omissæ, faciunt ut credam alibi alia deesse, quæ Apolline indigerent conjectore.

e hisce videndus Strabo Lib. x. Exquo, advocatâ & Phœniciæ linguæ ope, paucis indicabimus qui Corybantes hi fuerint. 1. Viri fortes fuerunt satellites primorum Phrygiæ Regum, qui postmodum in Deorum numerum relati sunt. Hoc fabula, id est, antiqua Græciæ fama docet, idemque apparet ex ἐκφράσει κατὰ quam memorat Strabo. Hebraice כרוב *Cherub* dicitur vir fortis, ut multis probat Vir Doctiss. *J. Spencerus* de Ritualibus Mosis Legibus p. 764. unde Angeli dicuntur *Cherubini*, hoc est fortes, ut alibi dicuntur גבורים quod idem significat. Indidem Corybantes δαίμονες dicti sunt. 2. Confunduntur cum Κάβειροις, ut ibidem testatur Strabo: ita & Hebraicè כרוב *Cherub* & כביר *Chebir*, unde *Cabiri Dii*, unum idemque significant, ut idem ostendit Spencerus. 3. Corybantes, & Cabiri, ut & Cherubini ex Ægypto orti, aucto ibus Herodoto & Strabone, quibus adjungas licet *Spencerum* & *Bocharum*. 4. Iidem dicebantur esse cum Curetibus qui fuerunt etiam viri fortes, Hebraïs כרתים, ut ostendit Bocharus. Verum ista ψεύσασθαι μάρτυρι, donec *Mythicorum Temporum Historiam*, edamus, ubi ex fabulis antiquissimas eruemus historias.

Καὶ δεινῶς Βοιώτιον] Εἰς ἀμφοῖαν ἐσκώπτοντο οἱ Βοιωτοί. ἀφ' ἧς καὶ ἡ παροιμία Βοιωτία ὗς. ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς Βοιωτὸς, ἐξ Ἀλκμήνης γάρ, δριμέως πάνυ ἐπίσκωπτ. τὸ μὲν γὰρ ὠφφανὶς..... ἐπὶ..... τὸ δὲ νοήμονι εἰς ἀμφοῖαν αὐτὸν Δασυρῆ ὡς Βοιωτὸν.

Καὶ ὠφεσίτε τὴν γαῖαν] Τάχα σὺ τῇ γαῖᾳ τῇ λεγομένῃ ποικίλῃ τὰ περὶ Μαραθῶνα ἐμάχεσθε. διὰ ταῦτα φησὶν, ὡς Μαραθῶνι δὲ, Ἀθηναῖοι Πέρσας ἐνίκησαν. κωμαγεῖ δὲ εἰς τὸ ἀερισώσαντων ὡς Μαραθῶνι καὶ Περσῶν. ὁ δὲ Μιλτιάδης στρατηγὸς ἦν τότε τῶν Ἀθηναίων. Δασυρῆ δὲ καὶ τὰς κατ' ἐκεῖνα καιροὺς ἑπτάσας, ὡς συχνότερον τούτων μεμνημένων ἀδὲν δέον σὺ ταῖς δημηγορίαις, ἀλλ' ἐκπλήξεως χάριν δ' ὑβριστὴν ὁμιλεῖ. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ὕστερον φησὶ Δασπαίζων σὺ τῷ Γηγόνων Διδασκάλῳ.

Εὖγε οἰκόθεν ὁ μάρτυς] Παροιμία ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτῶν φερόντων μάρτυρας, τὸ σὺ τῇ συνηθείᾳ, οἰκεῖα ἡ μαρτυρία. καλῶς δὲ ἐχρήσατο αὐτῇ, ἐπειδὴ καὶ τῶν θεῶν νῦν ὁ Ἡρακλῆς ἐλάλησεν.

Ὁ ἀγοραῖος] Ἑρμῆς ἀγοραῖος ἐτιμᾶτο παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς σὺ τῇ ἀγορᾷ ἱδρυμένος. εἰκότως δὲ ἀδελφὸν ἐκάλεσε δ' Ἑρμῆ, τὸ ἄγαλμα αὐτοῦ.

Πίπτης γὰρ ἀναπάλαιστος] Οἱ γὰρ ποιηταὶ τὸν ἀνδριάντας καὶ τὰ ἀγάλματα, ἔθος εἶχον ὠφελατάττειν τὸ ἄγαλμα δ' Ἑρμῆ πίστιν καὶ ὅπως λαμβάνειν τὸ αὐτοῦ σκεύωμα, ἵνα ὠφῇς αὐτὸ ποιήσωσιν.

Ὑποπτιόμενος] Πίστιν παλαττόμενος.

Δάμιν τε καὶ] Μίαν δὲ εἰκεῖν Ἑρμῆ Δάμιν τε καὶ Τιμοκλέα, ὁ Ζεὺς τὸ παράγγελμα ποήσας, ἀνακόπτ αὐτόν.

Κεκραγέναι] Τὰς τὰ μεγάλα κράζοντας.

Εἰ πάλλαι] Οἱ σὺ πολλῷ.

Ἀκροβολισμός] Ἐστὶν ὅτε περὶ συμβάλλουσιν οἱ πολέμιοι, ἀλλήλους βάλλουσι τοῖς βέλεσι καὶ τοῖς λίθοις.

Εἶτ' οἱ ἄνθρωποι] Εὖγε ὅτι οἱ ἄνθρωποι. ἵν' ἡ χειρουργικὴ ἐπίρρημα σωματοποιημένον τῷ ἀνθρώποι. εἰώθασι δὲ οἱ μετεωρικοὶ τοῦτο ποιεῖν κ' αὐτοῖς ὠφελίμοις.

Κηλεῖν] Θέλγειν.

Καὶ σε μετέρχονται] Ὁ' ἐστι τιμωροῦνται.

Ἡ θυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνὴ] Ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα.

Οὐκοῦν πινα] Πάντα ταῦτα Ὅμηρος ὠφελεῖ δ' Διὸς εἶπε. καλῶς δὲ πάντα τὸν Ὅμηρον αὐτὸν κ' τὸν Ἑλλήνων ἤνεγκε μάρτυρα.

Σῶκος ἐλεινὸς] Οὕτως ἐκάλεῖτο ὁ Ἑρμῆς οἱονεὶ Σωτήριος.

Οἱ τραγῳδοὶ] Οὗτοι ὑποκριταὶ ἦσαν ὑποκρινόμενοι τὰ τῶν τραγῳδιῶν δράματα.

Χειρίδες] Τὰ χειρῶς λεγόμενα μανίκια.

Καὶ τὰς ἐμβάτας] Ἐμβάτας μὲν τὰ ξύλα ἃ βάλλουσιν ὑπὸ τὰς πόδας οἱ τραγῳδοὶ, ἵνα φανῶσι μακρότεροι. πεδήρης δὲ, τὰ μίλρα τῶν ποδῶν ἐλαφρὰ ἱμάτια.

Σκύθαι μὲν] Φουγάνων φακέλους οἱ Σκύθαι σωνήσαντες, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὄγκων ἀκινάκων ἱδρύσαντες σιδηροῦν θυσίας ἐπιτείνως ὠφοσέχουσι ὠφελοῦσι, καὶ ἵππων, νομίζοντες αὐτὸν εἶναι δ' Ἄρεως τὸ ἄγαλμα.

Α᾽μφηκὼς] Ἐκ τ̃ δύο μερῶν ἡκῶν τυτέστι βοῶν. ἀδύις γὰρ ὁδὸς ἐστὶ πορεύεσθαι, ὅπ τ̃ Α᾽λυν διαβὰς τὴν δύναμιν καταλύσῃ. διὰ τὸ τ̃ κρὰ διαβεβάσθαι τ̃ ἀμφήκης, ἴν᾽ ἡ ἀφ᾽ ἑκατέρου ἔρεισα πείθῃ.

Οἱοί εἰσι κρὰ τ̃ Ἑρμῶν ἕνιοι] Οἱ Ἑρμαῖ πετράγωνοί πιες κίονες ἵσαν παρὰ τὰς ὁδὰς ἱδρυμένοι. ἄνω εἰς τὸ ἄκρον εἰς κεφαλὴν ἔχοντες ἀνθρώπου μεμιμημένον τ̃ λίθον. σπάνιον μὲν ὂν ἐν πρόσωπον ἔχειν ἡ κεφαλὴ ὡς πάντων ἀνθρώπων, ἔστι δ᾽ ὅπ κρὰ δύο ἀφ᾽ ἑκατέρου μέρους. αἰνίττεται δὲ αὐτοῖς ὁ Ἑρμῆς αὐτὸς περιφανῶν ὢν κρὰ παρὰ τὰς ὁδούς. Ἑρμοῦ τ̃ λόγου βάλλοντος εἶναι. ἐσημάνουν δὲ τὸν βίον, ὃν διῆγε τ̃ ὁδῶ πορευόμενον, σὺν λόγῳ κρὰ μὴ λόγῳ πορεύεσθαι, κρὰ τὸπον ἀληθῆ ὡς ἑδραῖον τὸ πεζὸν ἀπεικάζει τ̃ χήμαλον. διπρόσωπον ἢ ἐποιεῖτο, εἰς ἑκάτερα τ̃ χρῆναι τοῖς φίλοις, ὅτοι τοῖς τὴν αὐτὴν ἡμῖν ὁδὸν τ̃ βίου ἐσόπι ἢ παρὸν κρὰ ἀπὸν ὁμοίως κατὰ διάθεσιν μένειν.

Ὁ Σαρδιανὸς] Ὁ ἀπὸ Σάρδεων, ὃν Σάρδεις γὰρ ἦν τὰ τ̃ Κροίσου βασίλεια.

Τὸ ἀμφιδέξιον] Ἀμφιδέξιον λέγεται ὁ πὶς δύο χερσὶν ὡς δεξιαῖς χρώμενον. ἀμφιδέξιον δὲ σύνταξαι τὸ σὺν τῶν δύο μερῶν νοούμενον.

Ἐδὴ αὐτὰ] Ἐδὴ τὰ ἀγάλματα λέγει, παρὰ τὸ ἑδράζω.

Ἐν τωὐρεῖ] Ἐν γὰρ τῇ σωκηΐᾳ τὰς κορυθμένας ξένας ἔβυσιν τῇ Ἀρτέμιδι.

Ἀλλ᾽ ἐξ ἀμάξης] Ἐν τῇ ἑορτῇ τ̃ Διονυσίων παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ ἁμαξῶν καθήμενοι ἐσκωπτον ἀλλήλους κρὰ ἐλοιδοροῦντο πολλά. πεφοιμίακε δὲ εἰκότως ἐπὶ τ̃ ὑστεραιαῖος χρωμένων, τὸ ἐξ ἁμάξης.

Τάφον πιὰ] Τάφον λέγει σὺν τῇ Κρήτῃ. κρὰ ἐπιγράφει σὺν αὐτῷ ἢ Διὸς τάφος, κρὰ εἰς αὐτὸν τὸν ἀληθινὸν.

Καὶ ἱππιατρὸς] Ἀνάπαλιν οἱ μὲν τὰς μεγάλας κρὰ μέσας καλοῦσιν ἵππους. εἰσὶ δ᾽ οἱ κρὰ τὰ παρ᾽ ἡμῖν λεγόμενα κάροια ἀνάπαλιν, φασὶν οἷς ἡ κέρασια ἐπέλκεται.

Πρόπτυον] Τὸ χοινίον εἷς ὁ δεσμὸς τ̃ ἵστου.

Ὁ χοίνικος] τὸ τ̃ πώρας μέσης ἀπόσχημα ἀμύγδαλον. ὃ κρὶ τ̃ πρόπτιδος ἐστὶν ὀρθόν. χοίνικος ἢ ἐλίγατο, ὅπ χοῦς κεφαλὰς μοσθοῦντες οἱ καπήλοι, ἐπιβάλλοντες τῷ ἄκρῳ. πρὸς τὸ τοιοῦτον εἰς χοῦν ἀπικνοῦντες, ἢ ἓξ ὀβολοστάται χαίρει, ὡς ἀξιόπιστος αὐτοῖς ἡ ναῦς διαπλεῖν, τοῦτον χοῦν ὑπερτείνοντες τ̃ κυμάτων.

Διμοιρίτου] Διμοιρίτης ὁ ἓξ ὁμοίων τ̃ σὺν τῇ νηὶ ἄρχων. τριμοιρίτης ἢ, ὁ ἓξ τριῶν μέρους ἄρχων. ὅπως ἢ ἐλίγατο οἱ μὲν τὸν σύπλουν μισθὸν λαμβάνοντες τριακόντων. τῷ μὲν εἶναι τῶν τριακοντόρων ἐπίτιμοι.

Τὸν δὲ κατακλυσθέντα] Πάντα τῶν λεγομένων ὡς ὀνόματα τ̃ σὺν τοῖς σκώλοις, ἃ μεταφορικῶς ἐπὶ ἀνθρώπων νοητέον. ὅπειμὶ ὀφείλοντες κακῶς πράττειν, ἀτυχεῖν. οἱ ἢ ἀδικοι, ὑπέχατοι.

Ὅπως Σωκράτης] Σωκράτης κρὶ Φωκίων, Ἀθηναῖοι ἦσαν, ἀμφότεροι ἐπ᾽ ἀρετῇ θαυμαζόμενοι. ὁ μὲν φιλόσοφος, ὁ δὲ στρατηγός.

Ὅσους ἢ ἀγαθοὺς] Ὁ μὲν Καλλίας κτλ. ὡς Κρατῖνος φησίν, Ἰπποκίνας ἦν ὁ ὠνὸς τὸν δῆμον Μελιτέως, πλησίον κρὶ πεχκπῶν κρὶ ὑπὸ πενιῶν ἀλφορεμμένος, κρὶ κόλακας τρέφων. εἰς δὲ σχῆμα πάντα

Κρα-

Κραπίνῳ κωμῳδεῖ, ὡς ἴνα τὸ καπήλειον. οἱ γὰρ δανειζόμενοι πρὸς κτήσεις ὑπεπίπτουν, καὶ ἐπιγράφον αὐτὰς εἰς τὸ γινώσκειν ὅτι ὑποθήκαι εἰσίν. ὅτεν καὶ Μένανδρος, ἀσκὸν χοϊκὸν εἰώθασι λέγειν τὸ ἀνεπιδάνειστον. κωμῳδεῖ δ' αὐτὸν Κραπίνῳ καὶ ὡς Φρύγα γυναῖκα μοιχεύσαντα καὶ τρίχα πάλλοντα δηνάρια εἰς τὸ μὴ κελήσαι. ὁ δὲ Μειδίας ὀρτυγοκόπος ὢν ὡς Πλάτων, ἀφελὴς καὶ ὡς πονηρὸς ἦ καὶ κόπαλον, καὶ τὸ δημόσιον νοσοῦσιν. ὁ δὲ Σαρδανάπαλος ἦν ὢν Ἀνακυνδαραξάρου καὶ Μήδης. καὶ βαπλοῦς Ἀσσυρίων τρυφὴν πεπραμένος καὶ γυναιξὶ τὸ πάλαι βίον ἐκδεδυκώς. διὸ καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡ τοῦ Ἀσσυρίων κατελύθη δυνατεία.

Τοίχοις ἄρχων] Οὐ μόνον ἐπὶ οἴκοις τοίχος λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πολέως.

Κατὰ ῥᾶν ἀποχωρεῖ] Κατὰ ῥᾶν φέρεται, ἐπὶ τῶν εὐπολούτων ὁ λόγος. ὅτε γὰρ ῥοῦμα φερόμενοι, τὴν ἰδίαν πόλιν αἴρουσι. διὸ καὶ ἡ πόλις τὸ παροιμιῶδες. διὰ τοῦτο καὶ νῦν τῇ πλησίον ἐχρήσατο.

Τῶν ἱερῶν φασιν ἀγκυρῶν] Ἀγκυρὰ ἐστὶν ὃν τῇ νηῒ τῇ μεγίστῃ ὡς καλοῦσιν ἱερόν. αὕτη δ' ὅτι μεγάλοι καὶ ἀλλοι κίνδυνοι, πλοῦτοι βάλλει. εἶπεν οὖν τοῦτο, ὡς μέγαν πλοῦτον ἐπιζητήσαντα τὸν πάντων μέγιστον.

Εἰμὶ τυκοβόρυχος] καλῶς πάνυ εἰσήγαγε τὸν Τιμοκλέα εἰς ὕβριν τραπέζης. τοῦτο γὰρ ἔθος τοῖς πλουσίοις.

Οὐ φέρων καταφρονῶν] Πάνυ ἐπὶ τῇ νίκῃ καταγελῶν.

Καὶ ὁ σύρφαξ] Ὑποκορισμὸς ἦν συρφετὸς ὁ σύρφαξ.

Ἐπὶ τῷ Ζωπύρου] Τοῦ Δαρείου πολιορκοῦντος τὴν Βαβυλῶνα, καὶ μὴ δυνάμενον παραλαβεῖν αὐτὴν, ὁ Ζωπυρος κόψας ἑαυτοῦ τὸ ὦτα καὶ τὴν ῥῖνα, καὶ μαστιγώσας ἑαυτὸν, προσῆλθε τοῖς Βαβυλωνίοις, ὡς παρὰ Δαρείου τοῦτα παθών· οἱ δὲ νομίσαντες αὐτὸν ἀληθῆ λέγειν, κατεπίστευσαν αὐτῷ τὴν πόλιν. ὁ δὲ προεδόκει τὴν Δαρείῳ τὴν Βαβυλῶνα. καὶ διὰ τοῦτο ἴδιον αὐτὸν ὁ Δαρεῖος, εἶπεν, ἠβουλόμην σεσωσμένον ἔχειν τὸν Ζωπυρον, ἢ μυρίας μὴν Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

Μ[ι]. in fol. Ζεὺς τραγῳδεῖς. ἀπολοικα] ἀπολέσθαι, ἀπελθεῖν. [ἐπὶ τῇ ἀκρῇ] ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ πέτρᾳ. [μανυσμοὶ] γράφει) μάνυσμοι. τουτέστιν ἄνδρες ὕμνων. [συνίκτης γράφεται συνήκτης. [πεπαιτεῖν] γράφει) πεπλωτεῖσθαι. [πλεπόδην] ἀσχοινόδην, ἀντὶ δὲ κατ' ἐκλογὴν. πλεπόδην δὲ ἀντὶ δὲ πλησίως. [ὁ Μίθρης] ὁ Μίθρης ἐστὶ δᾷδα Περσικὴ ὁ ἥλιος. [κυνοσεσωσμον] Ἀνθεῖν. [λημῶ] λήμης ἔχω· λημὴ δ' ἐστὶν ὁ ἐν τοῖς ὄμμασι ῥύπος.

Οἰνεὺς ἢ Ἀλεκτρυών.

P. 157. Mſ. in 4. Διάτονον] Οξύτονον.

Ὦσαύ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον] Αἰήτης ὁ τῶν Κόλχων βασιλεὺς εἶχε δέρμα πρόβατον χρυσοῦν, καὶ τοῦτο ὁράκων πρεσβυλάτιον ἄυπνον εἰς τὸ αὐτὸ τὸ χρυσόμαλλον φησὶ διόν. ὁ Φρίξος μὲν ὢν ὁ Ἀθαμάντος παῖδες καὶ παιδεραστὴς, * ὃς Κρῆς ὀνόματος διρᾶ. τυθεὶς ὑπὸ τῶν Κολχίδων γῆν καὶ ἐκδεδυκὼς καὶ ἐπεὶ, ὡς ὁ μῦθος, χρυσόμαλλον εἶχε τὸ δέρας, διδόασι εἰς φυλακὴν ὑπὸ δράκοντος φυλασσόμενον. ἐφ'

* Ita fabulam de aureo vellere satis frigidè ἐμυθολόγησεν Heraclitus *de incredibilibus* c. 24.

ἐφ' ᾧ ὕστερον Γλάυκῳ μὴ τὰ ἄλλα Ἀργείοις πᾶσι πολεμεῖν ἐφῶτι κοινὸς εἶναι καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀπαγαγεῖν, εἶπε Μηδείας τὸ γαμετὸς μὲν λέγει δὲ βασιλεύοντος τὸν τόπον ἀδελφῆς τῆς Ἀψύρτου, ὃς ἐπιτρέψοντα τῶν φυλακῶν δὲ δόρυ, ἀφ' οὗ εἰς Γλαυκίαν αὐτῆς ἔρωτα δόλῳ μὲν τοῦ πατρὸς μεταθέσθαι, Ἄψυρτον δὲ τὸν ἀδελφὸν ἀποκτείνασης καὶ ὕστερον συμπεραστῆναι Γλαύκῳ, αὐτὸ τι τὸ δέρος ληφθῆναι καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀφικέσθαι.

Περίγραφε παρέξεις] Ἐκθήλυνον, φησίν, κρατήσασί σου δυσχεραίνω, πηδῶν χαίρουσι τῇ σκοπιᾷ δύνῃ ἀφορᾶν.

Πρὸ ὁδοῦ ἔσῃ] Τὸ οὐ τῇ συνηθείᾳ ὑποκρίψας ἔσῃ οὐ τοῦ ἔργου δὲ προφανῶς ἀνήσεις πεπονηκὼς ἑαυτῷ. τοῦτο δὲ τὸ ὑπὸ ὁδοῦ, παρεμπόδιος ἐπιλείψομαι ἐπὶ τῷ ὥστε τι πρωτόλειον ὑπολαμβάνον τὸ μὴ ταῦτα γινόμενον. συμβαλλόμενος μοί τοι τοῖς μὴ ταῦτα εἰ καὶ κρεῖσσον παρέρχεται, ὥστε καὶ εἰ οἷς ὁδοῦσιν ὑπόκειμαι ἐπιτηδειότητα τοῦ συνεργικὸν ἔχοντα τι τῇ ὁδῷ. παρ' ὃν καὶ ὑπὸ ὁδὸν εἴρηκε, ὁ δὲ τῶς, ὑπὸ δὲ ὀφειλομένου ἔργου ἴσως τοῦτο κρεῖσσον παρέρχεται πεπονηκώς. ὃ, σοι τυχὸν τῶν ἀναγκαίων προφῶν ὑπολείσοι. καὶ Πλάτων ὁ συμποσίῳ, σύντε δὺ ἐρχόμενον, ὑπὸ ὁδὸν βαδίσομεθα ὁ τι ἐργάσομαι, ἀλλ' ἰόντε.

Ὦ Ζεῦ περάσῃς] Εἰώθασιν οἱ ἀρχαῖοι ἀπὸ τοῦ παραγομένου τὸ Δία καλεῖν. οἷον διχόμηνος ξένιος, ὑπάλλων Δία ξένιον, ὕστερον καὶ αὐτοῦτο, καλεῖ τὸ Δία περάσιον, τὸ ἀποδιώκοντα τὰ πέραθεν. πέρας δὲ λέγει, τὸ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ τὸ ἀλεκτρυόνα χρήσασθαι.

Ἀποτρόπαιον] Ὁ ἀποτρέπτειν πᾶς.

Ἀλεξίκακε] Ὁ ἀποδιώκων τὰ κακά. ἀλεξίκακος δὲ ὁ Ἡρακλῆς, ὡς πολλὰ τοῦ ἐν τῷ κότῳ κακῶν ἰασάμενον.

Οὐ χαλεπῶς] Οὐ δυσχερῶς.

Εἰ δὲ ἐκμυθήσειν] Σιωπήσειν, φυλάξαι τὸ μυστήριον.

Ἢ τὸ ὀργὴς τρόπις] Τρόπις μέρος δὲ πλοίου, ὀργὴ δέ ἐστι τὸ πλοῖον ἐν ᾧ Γλάυκος ἔπλωσεν. τοῦτο δὲ ὡς λέγουσιν ἡ τρόπις ἐλάλει. μαντεῖον δὲ λέγει δὲ Διὸς ἐν Δωδώνῃ, ὅπου φηγὸς ἐστὶ δρῦς. εἰς ἣν ἐμαντεύοντο.

Λαβόντα] Ἀναληφθέντα.

Φίλον γένοιτο τῷ Ἄρει] Λέγει ὅπῃ Ἀφροδίτη τὸ Ἡφαίστου ἐκοινώνησε. καὶ ὁ Ἄρης τούτῳ ἐμίσησεν. κεῖται δὲ τὸ ὡς, ἵνα δὲ ὅπου, ὡς ξυμπίνοι καὶ ξυγκόμαζοι, καὶ ὡς κοινωνοὶ τῶν ἐρωτικῶν.

Ὄφελον] Τὸ εἴθε καί τι ὄφελόν τι γὰρ μὴ τὸ γενέσθαι τῷ Φοβοσίαν, εἰ βοᾶτε ὄφελον.

Ἐκτραπέζου] Ἐξω τῆς τραπέζης.

Εὔφορβον γένοιο] Οὕτως ὡς λῷ τῶν Τρώων. ὅς τις καὶ πρῶτος δόρατι τὸν Πάτροκλον ἔπληξεν.

Ὦ Μνησάρχου παῖς] Μνησάρχου παῖδα τὸν Πυθαγόραν. καλῶς δὲ παίζων Μνησάρχου παῖδα τὸν ἀλεκτρυόνα εἰκάζεσιν.

Ἀντὶ Σαμίας Ταναχραίου] Σάμος νῆσος ἣν ὤκει ὁ Πυθαγόρας. Τάναγρα δὲ, πόλις Βοιωτίας. ὅθεν ὁ Μίκυλος ἦν ἀναμένας.

Ἢ Πυθαγόρειόν τι] Πυθαγόρειόν ἐστι τοῦτο τὸ δόγμα, ἴσον τὸ φακῶν κυάμους, τοῦ φακῶν τῶν κεφαλὴν δὲ πατρός.

Ἀναπεπταῖχθαι] Τὰ σωθησομένα ἀναμιμνήσκειν.

Οὐκ ἀπέρρηκτον ἡμῖν ἡ τροφή] Οὐκ ἀπηρτημένη.

Δεῖ-

Δεῖνόν τινα Φῆς] Μέγαν, θαυμαστὸν.

Περὶ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾶ] Φαυλότερον ἐγένετο, ὅς τις ἐπήδα πολλὰ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ σκαπτόντων ἐν ὀδοὺς καὶ τούτους πηδῶντων, ὁ φαῦλον ὑπὲρ τὸν ἐν τάφῳ ἐπήδησεν. ὀνειδίσαντος δὲ τὴν παροιμίαν ἐπὶ τῷ ὑπὲρ τὸ ὠφελιμοῦν τί ποιοῦντων, ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶ.

Ἀπωθήσῃ] Ἀποκόψῃ.

Τῶν ἐλεφαντίνων] Λέγει Ὅμηρον λέξει μὲν τὰ ἐλεφαντίνων πυλῶν τοὺς ψοφοδεῖς ὀνείρους ἔρχεσθαι, λέξει δὲ τὰ κερατίνων τοὺς ἀληθεῖς.

Τυφλὸς αὐτὸς ὢν] Γίνεται Ὅμηρον οἱ μὲν καὶ ἀπὸ γενετῆς τυφλὸν, καὶ τὸ σύμπλασμα ὅτι μάλιστα τοῦτο γενέσθαι, ὁμήρου καλοῦντων Δωρέων τοὺς τυφλούς. Ἡ ἐρώτησις μέντοι τὸ Ὁμήρου χράφειν βίον, ὃν ἀπὸ γενέσεως τυφλὸν ἱστορεῖ, ἀλλὰ πολλὴν ἀλώμενον γῆν ἱστορίας χάριν, γενόσθαι καὶ τὴν Ἀττικήν, κἀκεῖ νοσήσαντα χαλεπῶς ὑπὸ τῆς νόσου τὴν ὄψιν ἀποβαλεῖν.

Παῖδε ὦ Μίδα] Λέγεται ὁ Μίδας παῖδα ὧν φιλόχρυσος, ὅτι ἠύξατο παῖδα σφᾶγμα ἂ ἂν ἅψηται χρυσὸν γένεσθαι. φασὶ δ' ὅτι καὶ διὰ τοῦτο ἀπίθανα, καὶ αὐτὴ γὰρ ἡ τροφὴ τῆς ἥπατος χρυσὴ ἐγένετο.

Πολὺ] Χυδαϊστὶ γὰρ τὸ πολύ.

Ἄρεσον μὲ ὕδωρ] Ἡ σύνταξις ἔστω, ἄρεσον μὲ τὸ ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς ἡδύπνοον τὸ σῶμα τῇ γυναικὶ ἀφροτίσῃ καὶ τοῖς ἐξοχὴν ἐν πλούτῳ.

Γυναικάρεσμένον] Ἀντὶ τοῦ μεθῶντα.

Εὐκρότης] Οὗτος ὁ Εὐκρότης παρ' Ἀθηναίοις ἦν πλούσιος.

Σὺν τελεσακρῷ] Εἰς πανοχρῷ.

Ἢ πλουσάτω] Ῥίζης ἐστὶ πυρετός.

Οὗ ἔφυδρος ἐγώ] Ἡνίκα δύο παλαίσειν ἀθλητὴ, κήρυκα τῆς ἔξω θύρας, ὀφείλον τῷ νικῶντι παλαίσαι. καὶ ὁ τοιοῦτος κολούτης ἔφυδρος, ἀπὸ τοῦ ἠτιμωμένου αἰσχρόμβρου.

Εἰς ὑπερβολὴν κυρεῖν] Καρῆναι * δόρμβον.

Ὀπωσοῦν τὸ στοιχεῖον εἴη] Στοιχεῖον σπουδῆς λέγει τὴν τοῦ ἡλίου σκιάν. εἰώθασι γὰρ οἱ ζῆν νίκης τυχεῖν ἡ σκιὰ χάριεσσα ποιοῦσιν, συναθλεῖν. ἄτως δ' εἰώθεσαν οἱ παλαιοὶ καλεῖν τὸν ἥλιον, ἢ τὴν σκιὰν τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου. τοιοῦτο δὲ τὸ λεγόμενον, ὥσπερ βροντὴς καὶ τὴν κίνησιν ὁ ἥλιος. οἱ γὰρ ἐπαγωνιῶντες πνεῖ, καὶ τὸ βροντᾶσθαι τὸ ὥρας μακρὰν καὶ ἀπέρανθον ἡγοῦνται.

Ἐπιρεδομένου] Ἐπικαλινομένου.

Εἰσὶ δὲ μύστραι λόκης χαυλιῶν] Παροιμία ἐπὶ τοῦ ἐλπιζόντων τί, καὶ παρ' ἐλπίδας ἀποτυγχανόντων.

Φιλοτησίας] Φιλοτησίαν σοφιστὴν ἐστὶν ἡνίκα τὸν ἐν ἀείσῃ ἀπὸ τοῦ δαθείσης αὐτῷ φιάλης πιὼν φέρων, τὸ λοιπὸν παρέχοι φίλῳ, καὶ τὴν φιάλην χαριστόμενον.

Ὁ δὲ πάντων θεῶν πατήρ] Τῆς Δανάης ὁ Ἀκρίσιος. ὁ δὲ Ἀκρίσιος βασιλεὺς ἦν τοῦ Ἄργους, ἴλαθι χρησμῷ, ὅτι ὁ γενόμενος ἀπὸ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Δανάης φονεύσει αὐτόν. καὶ διὰ τοῦτο φοβηθείς, ἀπέκλεισεν

* Scriptum hic fuit κάρη additâ supra contractionis notâ, unde conjicere proclive erat legendum κάρηναι, licet Grammatici de ovibus dici velint, de hominibus vero κείρεσθαι.

αὐτὸν σὺν χαλκῷ. καὶ ὁ Ζεὺς ἐργασθεὶς αὐτῆς, μετεβλήθη εἰς χρυσὸν καὶ ἔφθειρεν αὐτὴν, εἰσελθὼν λάθρᾳ τῆς δάμαλος.

Ἑστῶσι] Πεσσάριον.

Τοῖς Κρητικοῖς] Ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Κρήτων. τόμιος δὲ ταύρου· ἄλλως ὁ συνηθεία λακωνική.

Καὶ ὑσγινοδαφὴ ἀμπεχόμενον] Ὑσγινὸν ἐστιν ἄνθος ἑωϊκὸς ἁπαλόφυλλον, βαθύτερον, ἴσως δὲ τὸ ἀπὸ χειρείων αἰμάκτων βαπτόμενα.

Ἀλεργὴ] Πορφυρᾶ.

Ὠμάτειν] Ὠμᾶτα ἱπεῖρος.

Καμηλῶν] Χώρα Περσική.

Περιέρμονα ἄοικος] Περὶ τούτου φησὶν εἰς τὸ σῶμα τῶν Πυθαγορείων ἱπλανώμενα. οἷς καὶ ζῆπος ὁ ἐστὶ σῶμα, ἴσως ὅτι Μνήσαρχος ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἔκπυστός μοι οἶκος, τοῦτόν ἔασεν μέ.

Τὸν μέντοι ἱπεῖρον αὐτῶν] Ὁ γὰρ Εὔφορος τὸν Τρῶα, ὁ δὲ Ἀρχιλοχείους τὸν Ἐλπήνορα.

Σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν] Καθόλου σοφιστὰς ἐκάλουν τοὺς ἀπατεῶνας ἀπὸ τῶν λόγων.

Καὶ οὐ τῷ μέρει] Καὶ οὐ μέρος φησὶ κατακαλέσουσι, ἵνα κατεγέλασε Κρητικιστὴν καὶ τὸν ἄλλον.

Ἄλλως τε Τειρεσίας ὧδε ἐμοῦ] Ὁ Τειρεσίας, ὡς λέγουσι, εἶδε τὴν Ἀθηνᾶν λουομένην. κἄκοίνη ἐρχομένου μετέβαλεν αὐτὸν εἰς γυναῖκα.

Ὁ Ἐλάτου παῖς ὁ Καινεύς] Ὁ Καινεὺς ὧδέτερον, ὡς φασιν, γενὴς ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος. καὶ ὃν οὖν ἄλλως ἴδῃ συγγενέσθαι αὐτῷ, εἰ μὴ ὁμόσῃ αὐτῇ ὡσάτερον ποιήσειν ὃ βούλεται. ὀμόσαντος δὲ τοῦ Ποσειδῶνος, εἶπεν ὅτι ἄνδρα με ποίησον. ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ ὅρκου ποιήσας οὐκ ἐδυνήθη συγγενέσθαι. λέγεται δὲ καὶ Καινέα ὑπὸ γυναικὸς εἰς ἄνδρα μεταβαλόμενον, καὶ γαμεσάσθαι γαμέτας ὑπὸ μὲν τοῦρος μὴν ὀλίσθαι Ἐλάτειος ἀλοάμενος.

Οὐδὲ τῷ Τειρεσίᾳ συνενεγκεῖν] Ἐπὶ συμφέροντι γενομένου. ἀμφισβήτησαν γάρ ἀλλήλοις ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα, τίς τῶν γυναικείων μᾶλλον ἥδεται. ἡ δὲ γυνὴ καὶ ἔλαβεν δικαστὴν τὸν Τειρεσίαν ὡς ἄμεινον ὄντα τοῦ δυὸ. ὁ δὲ ἔφη, ὡς σύνεπλάσθησαν ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρὸς ὀργῇ, καὶ ὀργιζόμενα ἡ Ἥρα ἐτύφλωσεν αὐτόν.

Ποτνιαμένη] Ὀδυρομένη.

Ὠ Διοσκόρω τῶν ἀνομιότητος] Καὶ τοῦτο γραμματικῶς ἀναφωνεῖ, τοὺς Διόσκουρους τῶν Λακεδαιμονίων, ὡς συνήθως δῆθεν, ὡς ἂν μὴ τῇ μεγάλῃ τοῦ βίου ναυάγιον ὑποστείλῃ, ὡς οἱ ἀπὸ γῆς εἰς τὴν θάλασσαν μεταποιούμενοι.

Οὐδὲ οἰσυίνιλα ἀσπίδα ἔχων] Τοῖς λεπτοῖς τῶν οἰσύων. οἰσύα δὲ ἐστὶ λυγώδης βοτάνη ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χοινίκια.

Τονῦσι] Καταβυκάζουσι.

Καπηλαλάζησας] Καπήλους.

Διαπυκτεύων] Ἀντὶ τοῦ ἀγωνιούμενον καὶ ἐξασκούμενον. ἐστὶ καὶ οἱ πύκται ὧδε πολλὰ ποιοῦντες τὴν εἰς τὸν ἀντιπαλοῦντα βολὴν κατασκοπούμενοι ποιοῦσιν, ἀλλὰ μὴ μάτην μηδὲ εἰς ἄερα δίκην τὴν πυγμὴν πίμπλαντες.

Σκαπέρδαι] Εὐτελὴς βρῶμα λεπτοὶ ἰχθύων μικρῶν τηγανιζόμενοι. οἱ δὲ

ῶν τὰ ἀπὸ τ ἀφύων ᾖτοι ἐγκρυόλεων ἢ τῶν σκύρων διηρμένα κολάκωσις πλύγμα. ἔνιοι ζ σκιπήρδιλα εἰρήκασι τὸ σὺν συὸς πέλεκυς, ὃ νῦν γρύδιλα Παφλαγόνες φασὶ καὶ χρῶνζ. μαινὶς ζ καὶ αὐτὸ εἶδός τι τ κολυμένης μονομένης.

Περιπλαμένῳ τὰ πλεκά] Ἀντὶ ζ κεκαλυμμένης ἀπὸ τ βασιλείας. νικήσας δὲ αὐτὸν ὁ Κύρῳ, ἠξίωσεν αὐτὸν καῦσαι, καὶ μὴ τοῦτο ἐλεήσας ἔσωσεν.

Τραγῳδία πᾶσα] Ἐπειδὴ τὰ σὺν τῇ τραγῳδίᾳ κομπά ἐστιν, εἰκότως τραγῳδίαν τ ἑαυτῆ κόμπον ἐκάλεσεν.

Τὴν ἐφεσρίδα] Τὸ φορούμενον ἔξωθεν ἱμάτιον.

Ἢ Φαιδίας] Οὗτοι ἀγαλματοποιοί ἦσαν.

Καὶ τὰς γόμφους] Τυπίσιν, ὅπου ἡμῖν εἶπας τὸν ὕσσον εἶδον τ ἀρχῆς συμφορᾶν.

Τὸν Πέρσῃ ζ] Ἀρταξέρξῃ Πέρσαις βασιλεύοντι, Κύρῳ ὁ ἀδελφὸς τὴν βασιλείαν ἀποστάσης βιαίως ἀφῃρεῖτο Κλεάρχου πολὺν στρατὸν ἄξοντος. Περδίκκας, Πτολεμαῖος καὶ Σίλανος, ἦσαν οἱ τρεῖς ἀφ᾽ ὧν ἔσαν Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ μὲν Περδίκκας συνδιαιτᾶτ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεύοντι μετ᾽ Ἀλέξανδρον ἀφίστησιν ὅτι τὴν βασιλείαν ὁ ζ Πτολεμαῖος ἦρξεν Αἰγύπτου. καὶ Σίλανος τ περὶ Βαβυλῶνα τόπων, ὡς ἱστορεῖ Δείνιππος.

Καὶ ἀμάρτοι τ τομῆς] Τὸ ἐξῆς τ ἐπ᾽ εὐθὺ τομῆς.

Κύρα ξενολογῶν] Ξένους τραπέζῃσι συνάγων καὶ ἰδίᾳ ἀνακοινούμενος.

Καὶ ἄλλον Παρμένιον ἐπαινούμενος] Τὸν Φιλιππου λέγει, τοῦτο γὰρ ἔτος ἦν ὁ Παρμένιον, πάνυ εὐδοκίμει.

Ὁ Τίβις] Οἰκίτης ὄνομα.

Ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις.] Πάνυ κατακήλως τοῖς φυσικοῖς τ ζώων ἤθεσι, τὰ τ ἀνθρώπων ἐπιτηδεύμασιν ἥρμοσε. τὸ μὲν εἰς τὰς θηλείας πλεονεκτικὸν ἔππου, τὸ δὲ τελείως ἄπληστον. τῇ τ βατράχων φλυαρίᾳ τὸ συκοφαντικόν. τὸ κηπίλον τ κηλοιῶν καὶ γερυδάδι τὸ σοφιστικόν. τὸ δηλικὸν τ κυνῶν, καὶ παντὸς ὕτιος ὃν ἐσσυπλικὸν, τὸ μαγειρικόν. τῷ δὲ ὄχιαν ἑτοίμως ζ ἀλεκτρυόνος τὸ τ κιναιδίας ἀκόλαστον.

Τῇ γυναικὶ ἰδιάζοντι] Ἐναντίον τὸ σὺν τῷ λόβῳ ὃ ἐπὶ τῷ δ ὠτὸς ἄκρῳ βαλλόμενον.

Οὗτοι καταθῦσι] Μετὰ τρυφῆς δαπανῶσι.

Σίλφιν] Σίλφη ζῴδιον ἐοικὸς καναθάρῳ. λέγεται ζ καὶ τιφὴ, ἐμπὶς ζ ζῴδιον ἐοικὸς κώνωπι γινόμενον σὺν τοῖς ὕδασι.

Τὸ λυκαυγὶς αὐτὸ] Τὸ ἐωθινὸν ἔτι μικρᾶς σκοτίας ὕσης.

Mſ. in fol. Ὄνειρος ἡ ἀλεκτρύων. κρέα βοῶν σὺν ὀμφακίνῳ. Ὁ μὲν Ὀμήρου τοῦτο ἐπὶ τ Γλίκωνος σὺν Ὀδυσσεῖ, ὡς οἱ ἑταῖροι δ Ὀδυσσέως σφάξαντες ἔλυον, αἱ βόσκαι ζ καὶ τὰ κρέα ἐκπίνοντο τε καὶ ἐδόαν, ὥστε ζωῆς οὐσίας αὐτοῖς. [ἡ τὸν παιδοβλήματα ὄνειρον] καλῶς σὺ ποιῶν. ἄμφω γὰρ προτάσθη καὶ εἰς φάσμα ψιλὸν ἀποτελοῦσι. [σὺν ἀφανῶς] ἀλλὰ σαφανῶς καὶ ἐξακούστως. [ὑποβεβρεγμένῳ] μεθύσῳ. [πότος] πότος παροξυντόνως μὲν σημαίνει τὸ συμπόσιον. ὀξυτόνως ζ αὐτὸ τὸ πόμα καὶ τὸ πίνειν δηλοῖ. [ὦ τοῦ] ὦ τὸν σημαίνει τὸ ἐπαῖρε. καὶ γίνεται ὦδε τὸ ἔτης, ὃ σημαίνει τ συγγενῆ. καταγωγὸν ἔπαιρε. ἐξ αὐτοῦ γίνεται ἐπαῖρε, ὡς

μίσητος μισητὸν, καὶ σὺ συγκοπῇ ἐπὶ. καὶ ἡ κλητικὴ ὦ ἑταῖρε, καὶ λόγε Ἑλλὴ ἢ Ε πεῖ. [οἰσυίνλω] οἰσυίνη ἡ ἐκ λύγου δρεπτόμενος πτελεμίνη. οἱ ποῖα ἐοῦ ὅτι καὶ ἐξ Αἰγίνης κομίζεται καμάδια τοιαῦτης ἐργασίας. [ἐλλίω] τὸν δρεπτὸν ἀπὸ τῆς οἰσύας. οἰσύα δὲ ἐστιν ἀκανθώδης βοτάνη, ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χοινία. [ἐπιεικεῖς] τὸ ἐπιεικὲς σχῆμα δηλοῖ, τὸν πρόποδα λαβόν, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπιεικὴς ἄνθρωπος. καὶ τὸ συμμετρον, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπιεικῶς ὁδὸς ζῇ, ἀντὶ τοῦ συμμέτρως. καὶ τὸ πᾶν, ὡς ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς ὁ Δημοσθένης, ὃ μὲν ἀλλ' ἐπιεικῶς τοῦθ' ὁ δυσμεγέθεστον ἐστιν, ἀντὶ δὲ πάνυ δυσμεγέθεστον ἐστι. [λυπεῖ γ' τὸν μὲν Δυδὸν ὁ ἡμῖν καιρὸς ὤν.]... τὸ Φίλιππον λέγ. τοῦτο γὰρ φραστέον ὧν ὁ Παρμενίων πάνυ εὐδοκίμ. [κινεμβατήσας] κινεμβατεῖν οἱς κακὸν ἑαυτοῖς. κακὰ ἐπιχειρεῖν. [κατακυψούνλω] κατακυψούνλω καὶ ὁ σπουδάζων τὰ τῆς πολιτείας. οὐκ ἐν ὑδὲ ἀνθρωπίνλω εἶναι νομίζ.

Ἰκαρομβίπτης, ἢ Τερνέφελης.

P. 186. Mf. in 4. Ἱκρομένιππος ὁ Φοινείμβης ἐπιμίκρατ] λόγος ἀφ' ὧν.....

Τ' πκείμβνοι οἷς Ἴκρομβν τ Δαιδάλε ὑποφερόμβν..... καὶ πτέρυγι καὶ φασκωνίδις. εἰς Μίνιππον τ Κωνικὸν φιλόσοφον..... ὃς Παπίρων ὑπάρχων τ Λυκίας, καὶ τῶν Ἀπωδύνης δόξαν ὑποτιθέμβν γαμετὴν ἰὼ καὶ συγκεκερασμένην τὸ σῶμα, καὶ σὺν ἀδίκημος, ὑδὲ τῶν ὄψιν, ὅσα φησὶ ἔφην δυσχέρειαν ὑποφέρεται καὶ ὕ.... ὥστε εἰ πίστις ὕπεστι Φιλοστράτῳ τοῦ Τυρίου τ Ἀπολλωνίου ἢ Τυανέως ἀναχαφόντι βίον, ᾧ ὑπὸ ἐμπύσης ἐφωράθησαν, ἢ Κόρινθον τ Πελοποννήσου. καὶ ἀπὸ τούτου ἐπεὶ πλείστων Ἀπολλωνίου τοῦ θεσπεσιωτάτου γέτε ἀνθρώπου, ὄργιον, φασὶν, ὁ μάγος συνέφθη. καὶ τὸ ἢ βίω λοιπὸν δυσπραγίαις ἔχωσε τούτῳ περατείαις τε συγχαίρων, καὶ εἰς μαθὴν ὑχὶς λιθοίας τῶν χαλκῶν δακτυλιοθηκῶν. διὸ καὶ ὁ παρὼν Λουκιανὸς φασκωλεύσας τοῦτο δὴ τὸ συνῆθες αὐτοῦ θεσπεσιωτάτου, καὶ ὑπερηφάνως περιστάσασθαι, συζεύγνυσι τούτῳ τ Ἴκρομβν, λίνον λίνῳ συνάπτων, ὡς οἱ παροιμιαζόμβνοι φάσκουσι.

Σταθμὸς] Μονή.

Τ' ποξυνίζοντας] Εἴνας καὶ ἀγνώστους ἀφλεγομένους.

Παρασπόγας ὅλας] Ὁλοκλήρους.

Πάρεστι ἐξ ὑφαντῆ] Ἀπὸ ἢ ὑφαντῆ πεσών.

Τὸ πίσος πίστεως] Ὑπερ, ἀφ' τῶν πίστ.

Περισφερὶς] Ὁ μύων.

Οὐτ' παιδικὴ] Ἐρώμβνον.

Παρασπόγαι] Μίσγον Περσικὸν ὁ ἢ ξυσπόγης, ὁδὲ σπόδιοι λ' π' ἢ σπόδιοι, ὀργύαι ρ'. ἄπαρε καὶ τὸ σπλίβνον σποδῶν ρ'. τὸ δὲ μίλιον, σπόδια ζ'. πνὶς δὲ τ' ἀρχαιοτέραν δίκη βάλοντες σπόδιον τὸ μίλιον εἶναι. Στασῶν δὲ ὁ γαυρῶφος, ἡ. ἄπος ἢ ζ'.

Ἐκείνῳ τοῦ Φρυγὸς] Τοῦ Φρυγὸς. ὁ Γανυμήδης ἰὼ Φρὺξ μυρεψικὸς ἀσπίσπης. τούτῳ πρόσθη ὁ Ζεύς. καὶ μεζοβληθεὶς οἷς ἄετὸν, ἥρπασε αὐτὸν, καὶ ἀνέφυσεν αὐτὸν οἰνοχόον.

Ὁ μὲν γὰρ Ἴκρος] Ἴκρος ἦν ἰὼ ἢ Δαιδάλε. ὃν ἰὼ ἐπέτητο πτῆ

καὶ

καὶ ὁ πατὴρ. ὡς παῖς ὁ Γηρυὼν ἀπελθὼν εἰς ὕψος, ἔκφυσε λοβὸν τῆς πλευρᾶς, εἰς τὸν βάλασσαν ἔπεσε. καὶ ἀπ' αὐτῆς ἀκληθη Γηρυὼν πέλαγος· ὁ Δαίδαλος δέ, μικρὸν ἐπετάσθη διάφημος. ἀλλ' ὅτος αὐτὸν καὶ εἰς αὐτὸν ἔφη ἀναβεβηκέναι τὸ ἱερόν.

Τὰ ἀκύπλερα] Τὰ ἄκρα τῶν πλευρῶν, τὰ εἰς ὀξὺ καθελήλυθα.

Αὐτὰς ὠλένας τὰ πλευρά] Σὺν αὐταῖς ὠλέναις. ὠλένας δὲ λέγουσι καὶ τοὺς ὤμους.

Διαίξασα] Ὁρμήσασα.

Καὶ ἀπέκμαρξα ἐμαυτῷ] Ἄδηλα.

Ὡς ὄφη] Ὡς δυνατόν.

Τερατυρίας] Μαθολογίας.

Τῶν χαμαὶ] Ἀντὶ τῶν ἀνθρώπων.

Οὐρανονόμων] Ἀνόητος.

Μύδρον μὲν] Σίδηρον πεπυρωμένον.

Ἐπικαίεται] Καπνοδύεται.

Ὑψηγόραι πυῖς] Ὑψηγόραι, ὑψηλὰ λέγοντες. ἐρανονόμους δέ, ἐρώντα φρονοῦντας.

Ἠξίουν μετεωρολέσχας τε] Καὶ τὰ ἐρανίων φιλοσόφους.

Ἐδέησαν] Ἀντὶ τοῦ ἔσχυσαν.

Εἰ σὺ γειτονίας ἐπὶ] Εἰ γειτνιῶσιν ἀλλήλοις, καὶ πλησιάζουσιν.

Τίσι δ' ἀκούσεται] Εἰς Πλάτωνα αἰνίττεται καὶ Ἀριστοτέλη.

Ἢ τὰς μὲν πέρατός τε] Δύο γὰρ ταῦτα τὸ πέρας τὸ καὶ τὸ ἄπειρον, αἵπερ εἶναι φασὶν οἱ μαθηματικοὶ τὰ πάντος γενέσεως. τὸ πέρας μὲν εἰδοποιοῦν καὶ ἐπὶ φύσιν ἄγον τὸ ἡμίτερα καὶ περιέχον. τὸ δὲ ἀπειρίας, οἷον τῇ γενέσει ἐναδίδοσις, καὶ ἀναζωπυρώσις ὁ ἤδη πρὸς παῦλαν ἐκκλινόμενον καὶ κεκμηκὸς τῷ χρονίσαι τῇ ἀθανασίᾳ τῆς ὕλης, καὶ βίᾳ πάλιν ἄλλως ἀπέρματα παριχρώμενος τῷ ἐναδιλείπειν τὰ ἀμφοδῶν καὶ ἀπεργάζεσθαι τὰ κινήσεως.

Ἀριθμός τις ὁ θεὸς ἐμοὶ] Πυθαγόρας λέγει.

Οἱ δὲ κατ' ἀρχὰς] Σωκρατικὴ λέξις.

Τῶν ὅλων δρχαὶ] Εἰς Μωσέα ἀποτείνει τὰ ῥήματα.

Τοῖς δὲ, τὰ δεύτερα] Τοὺς Σωκρατικοὺς λέγει.

Ἔτι δὲ, οἱ μὲν] Ἀριστοτέλη ἀμφιβάλλει.

Εἶτα καὶ φθορὰν] Ἐπικρεῖας φησί.

Τοὺς παρλωσοφήτας] Γεγηρακότας.

Ἀπεχνῶς] Πάνυ.

Ἔτερος δέ μοι θυμός] Λοιδορεῖ.

Λαβάς τινας] Κρατήματα.

Ὑμετέρᾳ] Ὄρη τῆς Ἀττικῆς.

Ἔτι δὲ, οἱ μὲν ἀσύμματον καὶ ἄμορφον] Τὸν Πλάτωνα. καὶ γὰρ αὐτὸν τὸν θεὸν καὶ τὴν ὕλην ἀσύμματον ἔφασκεν, ἐξ ἀναλογίας τοιαύτης καθεστηκέναι.

Δορυφορήμασιν] Δορυφορήματα καλεῖται ἀπὸ τοῦ Κωμικοῦ τὰ παρὰ ἀσήμαντα. ἄπινα συμπορεύεται μὲν τοῖς κωμῳδοῦσιν, αὐτὰ δὲ ἀδύνατα ἀμελίγεται καθάπερ οἱ δῆλοι.

Ὑψορεμέτους τε] Εἰς ὕψος βρυτῶσιν, ὅ ἐστιν ὑπερηφάνους.

Αἴσωπος ἀντὶ τοῦ καὶ ἡθοποιός. σχεδὸν δὲ μῦθον, ὃν φησὶ τὸν κάμηλον εἰσαγαγόμενον τῷ Διΐ.

Εἶτα ὑπὲρ Φολόης] Ταύτας Πελοποννήσου ὄρη τῆς Ἀργολικῆς μέρος. τὸν Ταΰγετον δὲ τῆς Λακωνικῆς, οὐ δεξιᾷ τῶν Σπαρτιατῶν.

Κάμειρος] Κοπρεμένη.

Ἀλλ' ἐπὶ τὸ Ὄλυμπον ἀναβάς] Τὸν Μακεδονικὸν Ὄλυμπον λέγει. ὃς ἐστὶ διεστηκὼς τοῦ Πηνειοῦ καὶ τῶν Θετταλικῶν ἐπὶ τριάκοντα. ἔστι δὲ ὑψηλὸν καὶ μέγα, καὶ μέχρι Πιέρας διατείνομενον.

Τῶν ἱπποπόλων Θρᾳκῶν] Τῶν διὰ τὰς ἵππους ἀναστρεφομένων.

Καὶ εἶτα μὴ τὸν Ῥόδιον Κολοσσόν] Ὁ μὲν Κολοσσὸς Ῥόδιος ἀνδριὰς ἦν χαλκοῦς, ἡλίου ἀνακείμενος, καθ' ὅπερ καὶ αὐτὸ ἡ νῆσος ἡλίου ἐστίν. ἐξέκειτο μὲν πηχῶν τριάκοντα ὕψος, ἔργον δὲ Λυσίππου τοῦ ἀγαλματοποιοῦ. ὁ δὲ ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργος καὶ τῇ ἐπὶ πολὺ Αἰγύπτου Ἀλεξανδρείᾳ φιλοδόξημα τετράγωνος, σταδιαῖος τὸν περίβολον, ἐπὶ πολὺ δὲ αἴρων ἀνέχων, ὡς ἀπὸ ῥᾳδίας μιλίων. ἀνεστήθη δὲ τοιοῦτος, ἵν' ᾖ ἡμέρας μὲν σημεῖον τοῖς πλέουσι, νυκτὸς δὲ πυρσός. ἐφεῖς ὃν οἱ πλέοντες ἀπαδυόμενοι, μὴ ἔχοιεν ἐμπίπτοντες τοῖς δὲ Παραιτονίοις ἔρημοις ἀλφθείρειαν. χαίρει δὲ ἐστεφανῶσθαι μὲν Ἀλεξάνδρῳ δὲ Φιλίππου καὶ Ὀλυμπιάδος, ἐγχρυσοῦσθαι δὲ Σωφράτει δὲ Κνιδίῳ. ὃς καὶ ἐπέγραψε τῷ πύργῳ ἐπὶ τῇ λίθῳ, Σώφρατος Δεξιφάνους Κνίδιος θεοῖς σωτῆρσι, ὑπὲρ τῶν πλεόντων.

Καθάπερ Λυγκεύς] Ὁ Λυγκεὺς ὅτι λίγειτης. ὅπως ἂν ὀξυδερκέστατος, ὥστε καὶ τὰ ὑπὸ γῆν βλέπειν.

Σποδὸν πλίας] Ἀνάπλεως.

Ἐπὶ τὸ καπνοδόχης] Καλῶς εἶπεν ἐπὶ τὸ καπνοδόχης, ὡς λαλαμένης διὰ πυρός.

Ἄπαρ] Ἀκαδή.

Μετὰ τὸν Ἐνδυμίωνα] Τῷ Ἐνδυμίωνι ἐρασθῆναι τὴν σελήνην σωμῆν αὐτοῦ, καὶ λέγει τοῦτο Ἑκαταῖος, ὡς δὲ τὴν σελήνην λέγουσι, τὸν δὲ Ἐνδυμίωνα ὁμωνυμον.

Νῦν γὰρ δὴ λαμπάς] Ὀφθαλμιᾷ, λάμπει γὰρ ὁ σωματοῦμβρις ὡς τὸ ὀφθαλμοῦ ῥῦπος.

Καὶ μὴν πικρὸν σοι] Ἐν σοὶ ἐστι, φησὶ, τὸν ἐκ ὀφθαλμοῦ βασιλικὸν ἀπέσκαζε.

Κατ' ὀλίγον ὑπαπιὸν] Κατὰ μικρὸν ἀπερχόμβρος.

Πῶλεμαῖος μὲν σωώνυμος] Πῶλεμαῖος ὁ ἐπίκλην Φιλάδελφος Στρατονίκην τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν οὖσαν γυναῖκα. Λυσίμαχος δὲ υἱὸν τὸν Ἀγαθοκλέα τὸν ἡδὺν ἀφθληθέντα ἐπιβουλεύσαι αὐτῷ ἀπέκτεινε.

Ἐν τῷ χαμαιλυπείῳ] πυρσείῳ.

Τὴν ὀφρὺν κατηλοιμένος] Διαπεφυμμένος, τυθεισμένος, συντεταγμένος. ἀλοᾶν γὰρ τὸ συντρίβειν, ἢ τύπτειν.

Τέρψιν] Τέρψιν.

Ἐυεργὸν ἦν] Δυσχερές.

Εἰλαπίνας] Εὐωχίας ἄφεσιν.

Τὴν Γετικὴν ἀποβλίψαιμι] Τὴν τῶν Γετῶν * χώραν. οἱ δὲ Γέται ἔθνος βάρβα-

* Al ab aliis Daci vocantur. Vide Xiphilinum in Trajano.

βάρβαροι καὶ ἰσχυρὸν ὁ Ῥωμαίων κατέξανασκεῖν καὶ μέχρι φόρου ἀπαγωγῆς πατεινῶσαι Ῥωμαίους, ὑπὸ Τραιάνου ὕστερον ὕπατος ἐξολεθρεύθη Δεκεβάλου χρώμενον βασιλεῖ, ὥστε τὸ πᾶν ἔθνος εἰς ποσαρχίαν τὴν ἐξ ἑσπέρας ἄνδρας. ἐκάστῳ ἦθος ἐπιτήδευμα λέγει.

Ἀπωδὰ] Ἐξωτ᾽ ἀδῆς.

Ὁποῖός τις ὁ κυκεὼν ἦτ᾽] Κυκεὼν πόμα ἐστὶν ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτου καὶ ὕδατος συγκείμενον. ἐπειδὴ ἂν Ἀπόλλων λέγῃ ὡς πολλῶν συγχεῖαι τ᾽ βίου, ἀφ᾽ τοῦτο αὐτὸν κυκεῶνα ἐκάλεσεν.

Τὸ Σικυώνιον πεδίον] Σικυὼν πόλις ἐστὶ Κορίνθου πλησίον. ἡ ἢ Οἰνόη καὶ Μακρὰ ἄκρα. Ἀχαρνῆσι δὲ, ὡς Ἀθήνησιν. καὶ γὰρ Ἀχαρναὶ ὡς Ἀθῆναι.

Φακὸν πολυτελῆ] Φάκος, ὁ ὦμος. φακὴ ἢ ἐψητὸς ἰσχνός.

Τὴν Κωνωπείαν] Περὶ τῆς Κωνωπείας χώρας ἠμφισβήτουν ἀμφίλογοι Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι. καὶ ἔδοξεν ὡς τετρακοσίας ἀφ᾽ ἑκατέρου πολυρὶς μαχαῖς, καὶ τὸ νικῶν᾽ εἶναι τῶν χώρων. μαχεσαμένων δὲ αὐτῶν, πολὺ τελεῶν πάντες ἀπώλοιθ. δύο Ἀργείων καὶ ἑνὸς Λακεδαιμονίου. εἶτα δεξάντων Ἀργείων νενικηκέναι, καὶ ἀφ᾽ τοῦτο ἀνακεχωρηκότων, ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπὶ χωρίας μείνας, τὸ νενικηκέναι ἐκέρδη, Ἀργείων ὡς φυγόντων κωδακελθέντων.

Θεῖ φέρει] Τρίχα.

Ταῖς μυρμηκιαῖς] Τοῖς μυρμήκων τόποις.

Τὸ χαὶ Πάχηκον] Τὸ Πάχηκον ὄρ᾽ περὶ Φιλίππους ἐπὶ τ᾽ Μακεδονίας, χρυσᾶ μέπαλλα ἔχον.

Τὰς Μυρμιδόνας] Ὁ Αἰακὸς ᾧ Διὸς ἦν υἱὸς καὶ ἐβασίλευσε. λέγεται δὲ ὅτι θεωρῶν τὸν αὐτοῦ χώρον ὀλιγανθρώπευσε, ηὔξατο τοῦ Διί. ὁ δὲ τὰς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε. καὶ ἀφ᾽ τοῦτο Μυρμιδόνες κέκληνται.

Ἐς αἰκιόχοιο Διὸς] Λέγει ὁ Ζεὺς ὑπὸ αἰγὸς τραφῆναι, καὶ διὰ τοῦτο δέρματος αἰγὸς, ἀσπὶς βασταζεται. αἰγίοχος ὢν, ὁ αἰγίδα κατέχων.

Βαρὺ χαρ ὕδωρ ἢ μὴτι φέρειν δύη] Οὐδὲν βαρὺ τὸ ἀφεψητὸν σοι. εἰ μὴ χρεία ἔστι βαστάσαι τι.

Οἱ δὲ ὅτι ἀπὸ ἔκφυσις ἐπωνύμη] Ἀναξαγόρας τοῦτο λέγει ὁ Φυσικός.

Καὶ τὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκάστου βίον] Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἴδιον αὐτῶν. τὸν ἐκάστου κατοικίαν λέγει. εἰ μὴ θρυμένος καὶ τοῦτο λέγει θραμματούργων ὡς ἐπὶ σκιωῆς ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων ἀφ᾽ πάντ᾽, ἅτε ἄλλα μὲν ὄντος, ἄλλα δ᾽ ἀξιοῦντ᾽ δοκεῖν.

Ἵνα μὴ δόξω] Τοπικὸν τοῦτο αὐτὸ ᾧ ὅπου.

Δερμοῦ τε καὶ πτανοῦδις] Καθαπληκτικὸν καὶ φοβερὸν ἀπὸ τ᾽ Τιτάνων. Τιτᾶνες δ᾽ οἱ παλαιοὶ θεοί.

Ἀπαγορεύσαιμι] Ἀπαρνήσαιμι.

Χρημοτίσαντες] διοικήσαντες.

Διασαφῶν᾽ ὑπὸ τ᾽ λόγων] Ὑπὸ διαφορῶν δοξῶν αὐθαλεκόμ᾽.

Τί ἂν λέγοις φησὶ Ὦτε περὶ καὶ Ἐφιάλτου] Ὦτ᾽ καὶ Ἐφιάλτης ἠθέλησαν θεομάχοι ὄντες, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆναι.

Τὰ Διάσια τοιοῦτόν ἐστιν] Διάσια ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἣν ἐπιτέλουν μετά τιν᾽ συγκοτήν᾽, ὑοντες τὸν αὐτὴν Διὶ Μειλιχίῳ. τὸ δὲ Ὀλύμπιον ὅτι ἐστὶν ἱερὸν ᾧ Ὀλυμπίου Διὸς ὃν Ἀθήνας, διὰ μεγαλυρίας δόντων τ᾽ Ἀθη-

Ἀθηναίων χρημάτων εἰς τὴν κρίσιν, πλέον τ' ἐπῆν παρέπεσεν ἀναζόμενον, ὡς ἦν ὁ ὁ Κυζικηνὸς, καὶ σὺν ἂν ἐπιστεπλέσθαι ἄμφω, εἰ μὴ Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων δημοσίοις ἀναλώμασι ἐπιστεπλάβετο τ' ἔργων.

Ἐν Δωδώνῃ νεὼν] Δωδώνη πόλις ἐστὶ Θετταλίας, ἐν ᾗ ἱερὸν Διὸς ἐμαντεῖον.

Παίζοις ἴσχνα ἔφη] Τὸ ἴσχνα φησὶν ἐνεκα κωμῳδίας. φιλόκωμον δ' εἶπεν, ὅτι ἀεὶ φιλοῦσι τὰ ξένα.

Ὑπὸ τῆ ἡμέρᾳ τῆ ἡμέρᾳ θυσιῶν] Ἐνθα ἐπελεῖτο τὰ Ὀλύμπια εἰς τιμὴν τοῦ Διός.

Τοιχαρεῖον ψυχροτήρας] Ἐπὶ καὶ οἱ Πλάτωνος νόμοι, ὁ χράμματος μόνος, καὶ ἡ πολιτεία ὁ τελάσματος λόγου, ἀσωμάτους καὶ οἱ Χρυσίππου συλλογισμοὶ σοφισμαπώδεις ὄντες, καὶ ἰδέαι ἄτοποι ἡ Πλάτωνος νόμων τὰ χρεωδῆ ἐπιφωνοῦσι, ἀρχὴ κεῖνη καὶ ἀποπειρατῶν μαθητὰς ἀνθρώπων μετακινεῖζας εὐφυιμμένους τύπους, ἀφ' τὸ ἀωφελὲς τε καὶ ἄκαρπον.

Τὸ Ἀκαδημαϊκὸν σεῖνο ἐπιπονῶν] Οὐκ ἀκριβῶς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν τοῖς Πυῤῥωνείοις ἢ τοὶ Ἐφεκτικοῖς λαπίσμενος Λυκιανὸς. ἀπαδιαστέλλοντας γὰρ τούτους οἱ ἐξ Ἀκαδημίας. ὡς αὐτῶν ἴσιν σεῖνον τῶ Πυῤῥωνείων ἀκέσασθαι τὸ τοῖς ὑπεναντίοσιν, ἔπασχον γὰν τῶν τὸ τῆς ἰσοδυναμίας τ' ἀντιπάλων λόγων. σὺν ἔλεγχος ὁ ποτ' ἄρα παρέφοιτο αὐτοὺς εἰς συγκατάθεσιν.

Καπήλευε δ' ἅπαντα] Ἐξ αἰῶνος γὰρ ὕπνοι θεοὶ ἐνομίσθησαν.

Ἐκ τῶν θυσιῶν κρεῶν] Σὺν αὐτῷ τῷ λίπι.

Καὶ ὁ Σειληνὸς κῴδιον] Κόρδαξ ἐστὶν ἡ μὴ μίμης ὄρχησις.

Διαπηδήσαι] Θορύβου καὶ παρανοίας ἐπλήρουν.

Καὶ τὴν πρώτην ὠδὴν] Τὸ ἄεισον μὴν ὕδωρ.

Ὑποβεβρεγμένον] Ἀντὶ τῶ μεθύον.

Ὑπόμεσον] Δυσθανάτως.

Τετυφωμένου] Ὑπερήφανον.

Τὴν σπιχειρίαν] Τὴν εἰς ὀλίγον εἴρεσιν.

Εἰς νάσσαν] Εἰς τὸ ἐξῆς, ὅτοι τὸ ἐπερχόμενον ἔτος.

Ὑπὸ τῆ Ἑρμῆ] Ἑρμῆς ὁ ὁ Κυλλήνη τραφόμενος.

MS. in fol. Γραμματιστὴς ἢ ὑπερηφίλων ἀνεπίληπτόν τι] εἰ λητῶς ἔστ τὸ ὅλον ὁ τηχητὴς ὑπὲρ τοῦ λόγου πᾶν τοῦτο συνέστησε μόνον, Λυκιανὸς κρίσιν ἄξιον τίμα. λητῶς θεὸς πίφυκεν ἢ θεὸς ἄρα. [πλημμελῶς] πῶς πλήρυξε τὸν ἄσοδα πλήπτειν, ἢ πλήρυγα κρούειν. [ἀμετρίως] τὸν ἀμετρεῖσθαι σύστοιχα ἐπὶ τῆ αὐτῆ σημασιομένῳ παρείληφεν ἐφ' ᾧ καὶ ὁ τοῦ Προμηθέως ποιητής. [ἀδιαφορεσίμων.] παρέστιον, καταδικοῖς. ὕβρει ἀδιαφορεσίμων, ἀδιαλείπτων, ἐλεεῖν, καταφρονεῖσθαι. ἀδιαφόρημα ἐνώπιον συγκόσμημα. [χάλοιος.] χάλοιος καὶ χαλεῖν ἀφέρμασα. χάλοιον μὲν γὰρ ὁ χάλων ἄξιον. χαλεῖος δὲ, ὁ χαλεπαίνοις. [καὶ ὅσον ἐδὲ τὰ πάντας ἀνθρώπους ἀφίζεσθαι.] ὅμοιον τοῦτο τῷ ἐδὲ ἐφεκτικὸν σεῖνον. ὕξεσθαι οἱ Ὀδυσσεῖς, ὅσον σὺν ἠδὴ. ἠδὴ ὡς ὀλίγου καὶ σὺν εἰς μακρὸν. [καὶ Ἐφιάλτης.] Ὧτος καὶ Ἐφιάλτης ἠβήλησαν ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἀναβαθεῖν. καὶ δὴ ὅρη ἐπιθέντες ὄσσῃ ἐπ' ὄλυμπον ἀναβαίνειν.

Ἀπόλ-

Ἀπόλλων τύτους ἐπόξευσε. καὶ ὁ μὲν μῦθος ἔτος. ἡδέως ἀκηκοέναι. ἔτοι φυσικοὶ φιλόσοφοι ὄντες Θετταλοὶ Ἀλοίους παῖδας, πρῶτοι ἀναμετρεῖν ἐπειρᾶθησαν τὰ τῶν ἀρουραίων σώματα ἀπὸ τῆς γῆς, ἐχρωντότε τοῖς ὄρεσιν ὑψηλοτάτοις τῆ Θετταλίας εἰς τὸ τότε καὶ τῆ ἐξ ἐκείνων σκιᾷ. συμίδη δὲ αὐτὸς ἐκεῖθεν πεσεῖν καὶ ἀποθανεῖν· ὅθεν καὶ ὁ μῦθος πεπλάσθαι, ὡς ἰσαρεῖ * Δημω.... [μύρτα] ὁ καρπὸς τῆ μυρσίνης. [ὁ Μῶμος] Τὸν τὸ Μῶμον ὁ Λυκιανὸς θεὸν καταπίπτειν μεμφόμενον τὰ ὑπὸ τῶν θεῶν γενόμενα. [διεπηύκλη] θορύβου καὶ παραχῆς ἐπλήρουτο. [τὴν ἐκ χειρείαν] τὴν ὡσὶ ὀλίγον εἰρήνην εἰς τὸ ἑξῆς ἤτοι τὸ ἐπηρχόμενον ἔτος. ἔστι δὲ χρέιν δηλωτικὸν ἐπιτήκμα ἔ μέλλοντος. ἔ μὲν γὰρ παραχωμένη δήλωτικὸν τὸ πάρυσι, ἔ δὲ ἐνεστῶτος τὸ τῆτες, ἔ δὲ μέλλοντος ἐς πέρυσι.

Δὶς κατηγορούμενος, ἢ Δικαιόπολις.

Pag. 211. Mſ. in 4. Ἀφλιωάσαντες] Τὸν χαλινὸν ἀπορίψαντες.

Ὡς μὴ βλακεύωμεν ἐπ' αὐτοῖς] Ἀντὶ ἔ μὴ ἀργίας ἀξιώσωμεν τὴν ἄρχων ἀπόνου. τὸ γὰρ βλακεύειν, ἐπὶ τῆ μὴ φυγῆς τὴ ἐπιπλεόντων λέγεται.

Ὥσπερ τὸ ἐν τῆ Νεμέα βυκόλον] Νεμέα ἐστὶ τόπος ἐν τῆ Κορινθιακῆ ᾠδή * * Τρητὸν λειγόμενον, ἔ Ἡρακλῆς τὸ λέοντα φονεύσας, τὰ Νέμεα ἐπιπλεύσας κατήρξαθο. ἐν τοίνυν τῆ Νεμέα, ἐφ' ᾧ τὸν Ἡρακλῆ τὸ λέοντα καταξάσασθαι, οἱ βυκόλοι ἀγρυπότατοι καὶ φιλοπαίγμονες ἦσαν, φόβῳ τὸ μὴ παθεῖν ὑπὸ τῶ λέοντος τὰ βυκόλια.

Γ' πρὸ εἰρῶν] Σήψεως.

Ἐώλους δίκας] Ἐῶλός ἐστιν ὁ χθεσινὸς ἄρτος, ὁ μὴ διαπαύμενος τῆ πρώτη ἡμέρα. ἑώλους οὖν δίκας λέγει τὰς φυλαττομένας.

Καὶ μάλιστα ὁπόσ'] Καὶ μάλιστα ὅσαι εἰσὶ ᾠδὴ πυκνῶν. οἷον ὅτι γράμματικὴ κοσίτανι ἐκτρικῆς, ἢ ὁπτορικὴ γραμματικῆς.

Γ' πρημέρας] Παροξύνουσας τὴν προθεσμίαν, τυτέστι ἀφεδρασυρούσας.

Ἐξεῖναι ἐφέντων] Ἐκκλήτων δεδωκότων.

Ἐξ ὑπαρχῆς] Ἀναγέν.

Παρὰ τὰς σεμνὰς θεὰς] Σεμνὰς θεὰς τὰς Ἐλευσῖνι· τύτων γὰρ τὸ ἱερὸν πλησίον ἔ Ἀρείου πάγου.

Ὁ ἔ Σωφρονίσκου] Τὸν Σωκράτην λέγει.

Μηδὲ τὸ ἀλεκτρύονα] Ὁ γὰρ Πλάτων ἐν τῆ Φαίδωνι τὸ θανάτου Σωκράτους διηγούμενος, εἰσάγει αὐτὸν ἐν τῆ μέλλει πλυνῶν, ἐπιτρέπειν τυγχάνειν τῆ Ἀσκληπιῆ τὸ ἀλεκτρύονα ἣν συνετάξαθο.

Διελθόντων] Ταραχθέντων.

Προπαροιθεῖας μεν] Ἰδιοπαθείας.

Προεπτερνίσθαι] Ἀπὸ πόλλω ξηποδεχθῆναι.

Ἐκλελῆσθαι πάλαι] Ὅπ τὸ ἐκλελῆσθαι αἰτιατικῆ συντάττεται.

Δώσοποιόν] τὸ ἀνεκπλυτὸν βάμμα.

* Sic ſcriptum eſt in Codice Mſ. An hic autem intelligatur Δημοδίνης Thrax Grammaticus de quo Suidas, an alius, juxta cum ignaritiſſimis novi.

** Legebatur unà voce παραπτητον, ſed liquet ex Pauſania in Corinthiacis locum fuiſſe Nemeæ victimum qui Τρητὸς dicebatur. Vide Sylburg. Ed. p. 111.

Τῷ πύκνα ὁρῶσι] Τῷ συκλήσιαι τὸ Ἀθηναίων δηλοῖ· τὸ πυκνὰ δὲ πάλιν ἡ ὑψηλὸς τόπος δηλοῖ· τὸ πτηνὸν καὶ σιωπηρὸν ὡς ἔνθεν.

Τὸν Παυσανίαν] ἁρμοδίως ὡς ἴδιον υἱὸν ἐπαινεῖ αὐτόν.

Τὸ Παρθένιον] ὄρος Ἀρκαδίας.

Ὑπὸ τὸν Δαπτὸν] Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς κατὰ τὸ Ε' Μήδους φυτεύων, καὶ δὲ ἐκεῖθεν ἦλθεν, ἀλλ' ἔπεμψε Δάτιν στρατηγόν. ὁ γ' ἐλθὼν εἰς Μαραθῶνα, ἡττήθη ὑπὸ Ἀθηναίων.

Σπήλυγξι] Σπήλαιον.

Γῆ δὲ Πελασγικὴ] Τόπος Ἀθήνας ἀπὸ Πελασγῶν τῶν αὐτὴν οἰκησάντων, γράφεται καὶ Δι' ε'.

Ἀπωτάτω μὲν πύδοιμι] Πόλεμον, λέγει γὰρ Πᾶν συμμαχήσας τοῖς Ἀθηναίοις τῶν Μαραθῶνι, πολλὰς τῶν βαρβάρων ψυχὰς σώσας.

Ὄρειος γὰρ ἔφυν] τὸν ὄρεσι διατρίβοντα.

Ἀσπίδα] πολεμικὸν.

Μετρὸν ἀνδρὸς τ' ὄρθιον] ἀντὶ δὲ ἐπὶ τὸ μεῖζον καὶ ὀξὺ τὸ φωνῆς. ἐς ἀκριβέστερον ἔγραψε τὸ τῶν Φιλοσόφων τὸν πᾶς Δημοκρίτειος συνουσίας σύμπλασμα.

Τεθήπασι] Θαυμάζουσι.

Ἄλις ἔχοιμι] ἀντὶ δὲ ἄλις ἔχοι, ἤγουν ἀρκούντως. ἅπαξ γὰρ τὰ δύσκολα τὸν τῇ συμφορᾷ δηλαδὴ μαθόντα. ἀπόπτ μὴ πρὸ δύσκολον κεῖται, μήτε ἀντὶ ἀποπλοκὴν ῥήματος· οἷον ἅπαξ ἢ ἅπαξ εἰσῆλθε, καὶ πολλὰ μὲ εἰρωτᾶτε, ἀντὶ γὰρ δὲ εἰσῆλθε.

Ἀργυρασπιδικὴ] Τραπεζιτικὴ.

Κατὰ δὲ ῥήτορα] Ὁ ῥήτωρ ἅτος εἶ αὐτὸς, καθάπερ Λυκοῦ.

Κακῶσαι τῷ Σύρῳ] Διὰ τὸ Σύρον εἶναι τὸ ῥήτορα.

Καί μοι ἤδη καλῶ αὐτόν] Εἰσελθεῖν πολέμων εἰς τὸ δικαστήριον, μεῖζεται τοῖς δικασταῖς.

Ὅπου σὺν χερσὶ κίνδυνος] Ὅτι οἱ Στωϊκοὶ ὡς κεφαλὰς ἴσασι διόλου μεταμφιέσεις, ὡς οἱ Μοναχοὶ νῦν.

Μορμολυττόμενον] Ταραττόμενον.

Ἀφίωσαν] Φυγεῖν.

Ὅπου μηδὲ τὸ θεῖον φείδεται] Διὰ τοὺς Ἐπικουρείους ἀθέους μᾶλλον ὄντας, ἡδονικοὺς δὲ περισσότερους.

Τὸν ὑμέτερον Θησέα] Ἀθηναῖος γὰρ ὁ Θησεύς· Ἀθηναῖοι δὲ οἱ δικάζοντες.

Τῷ ἐλίᾳ βωμόν] Βωμὸς ὑπῆρχε παρ' Ἀθηναίοις ᾧ ἐλίᾳ, * ὃ καὶ οἱ ἀδικούμενοι, ἵνα ἐλεηθῶσι, καταφύγωσι.

Τὰς μὲν ἀγκύλας ἐκείνων λόγους] Τὰς περιφραμμένους. λέγει δὲ τὰς συλλογισμούς.

Τελικῶς ἔλεγον οἱ Στωϊκοὶ τὸ ἀγαθὸν. τὸ μὲν γὰρ σῶστον καὶ οἷον πηγὰς ἔχον χώραν, ὃ καὶ ἀφωρίζοντο, ἀγαθὸν εἶναι λέγοντες, ἀφ' ᾧ συμβαίνῃ ὠφελεῖσθαι τὴν πρώτως εἶναι αἰτίαν καὶ ὑφ' ὃ δύνηται καθὼς συμβαίνῃ ὠφελεῖσθαι. ὥσπερ εἰ θερμαινόμενός τις ψύχος τὸ νόσου ἀπαλλάττει, ἡ γὰρ τὸ θερμαίνον, ἀλλὰ τὸ θερμαίνεσθαι αἴτιον τὸ ὠφελεῖσθαι. καὶ πρῶτον ἔλεγον

* Hic ſcriptum fuit ἐλαίᾳ, quòd nempe Librarius diſtanti minùs attentus affines ſonos τῷ Η & τῷ Α ι confuderit. Vid. Præfationem præfixam Scholiis primi Voluminis.

γον ἀγαθὸν ηδονὴν καὶ ἐπὶ τὰ εἰρημένα ἀφτέον, τὸ οἱονεὶ ὠφελῶν, ὅπερ ἐ ἔστιν ὅλῳ ὠφελητέον), ἀλλὰ ἔ σε ὑπολήψε. Ὁμοίως τούτοις ἐ τὸ κακὸν εἶναι τριττόν. τὸ τε παρ' ἑαυτοῦ συμβαίνειν βλάπτεσθαι, ὡς ὁ κακόμοιρος λέπ πυρός. καὶ τὸ κακὸν, ὡς ὁ χαιμῶν ὑπαίθρῳ ἀφανυκτρούσας. καὶ τὸ κακόπαρον καὶ ἐπὶ τὰ ὄντως ἀναφερόμενον, ὡς οἱ φασκοι τὴς, πρὸς τὴν αἴδησιν λαπολείπων τὸν σωφροσύνης ἕνεκεν πόνοις αὐτὸν ἐνδέσθε ἀνιαρῶς ἀμακεῖαζ. τούτων δὲ τ ἀγαθῶν, τὰ μὲ εἶναι ἐδὲ ψυχὴν ; τὰ δὲ ἔκθες. οἷτε ἐδὲ σῶμα, οἷτε ἐδὲ τὰ κυρίως ἔκθες, τὰ ἦ ὅτι κ ψυχὴν, ὅτε ἔκθες. ἄσπερ ὅσοι φιλίαν ἔ ἔσθ ἡμᾶς ἢ τινα ἀγίσι ἐσκ ἔχωσι τοῦ μηδὲ γνωστὶ ἡμῶν εἶναι, ἄλλως δὲ ἀνωδαίοι εἰσὶ κ ἔχοντες ἀρετάς. ἀναλόγως τούτοις καὶ τὰ κακὰ τριττὰ ἔχ ἀμφοράν. καὶ ἐπ τ ἀγαθῶν τὰ μὲ εἶναι φασὶ ἀμαθέσεις, ὡς τὰς ἀρετὰς· τὰ ἦ ἕξεις, ὡς τὰ ἐπιτηδεύμαθα τὰ δὲ ὅτε ἕξεις, ὅτε ἀμαθέσεις, ὡς οἱ κ ἔσ ἀρετὰς σύνεσιν, οἷον ἡ φρόνησις, ἡ δικαίωσις, καὶ τὰ ὁμοπαθήσια. ἀναλόγως καὶ οἱ ἐδὲ ψυχὴν κακίαν, ὡς φθόνον, καὶ φθονερὸς, κ φθόνησις. καὶ αὖτις τ ἀγαθῶν, τὰ μὲν εἶναι τελικὰ, τὰ ἦ ποιητικὰ, τὰ ἦ κ τὰ τελικὰ κ τὰ ποιητικά. ὁ μὲν ἐν φρόνιμος ἄνθρωπος κ ὁ φίλος, ποιητικὰ ἀγαθὰ· χαρὰ ἦ καὶ εὐφροσύνη καὶ ἡδονὴ, καὶ φρονίμη ἐπιτήδησις τελικὰ μόνον. αἱ ἦ ἀρεταὶ πᾶσαι κ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰ ἀποτελοῦσι τὴν εὐδαιμονίαν καὶ συμπληροῦσι, μόνη αὐτὴς γινόμενα. ἀναλόγως ἦ κ ἐπὶ τ κακιῶν κ τ εὐπαθοῦς τ εὐδαιμονίας πρόκεισθε καὶ γὰ ὁ κακὸς καὶ ἄφρων καὶ ἐχθρὸς, ποιητικὰ κακῶ· λύπη ἦ, καὶ δυσκληρία, καὶ φόβος, καὶ ἀφρονικὴ ἐπιτήδησις καὶ πλημμελὴς κίνησις, τελικὰ μόνον. αἱ ἦ κακίαι πᾶσαι, καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰρ ἀποτελοῦσι κ συμπληροῦσι τὴν κακοδαιμονίαν· σῶμα ἦ ἐδέξεζοι, καὶ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὰς ἀρετὰς ψυχῆ μόν, τὸ συμφυὲς καὶ σύγγρον σὺν ἡμῖν πρῶτον λέγοντες, καὶ ζῶον εἶναι αὐτὸν, καὶ ζῆν κ αἰσθάνεσθ· μάλιστα τ ἡγεμονικὸν αὐτῆς μέρος, ὃ καὶ διάνοιαν καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἀρετὴν, ζῶον φασιν. ζῶον ἦ ἀνθρώπινόν λογικὸν, ἥμερον, φύσι πολιτικὸν, τὴν ἀρετὴν πᾶσαν τὴν ἐδὲ ἀνθρώπου κ τὴν εὐδαιμονίαν κ τὸ τέλος, λογικὸν εἶναι φασί. καὶ τὴν μὲ εὐδαιμονίαν, ζωὴν ἀκόλουθον εἶναι κ ὁμολογουμένην τῇ φύσῃ· τὸ ἦ τέλος ὁμοίως τὸ ὁμολογουμένως ζῆν. τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ κ ἀκολούθως κ συμφώνως ζῆν, ὡς τ μεχομένους ζώντων, καὶ κοδαιμονήσοντας. ὅλου ἦ αὐτὸν ὁλόκληρον ζωὴν, ἐν τῇ τ κ φύσιν συλλογὴ καὶ ἀπολογὴ. τριχῶς ἦ τὸ τέλος φασὶ, τὸ τελικὸν ἀγαθὸν, ὡς ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ τὴν ὁμολογίαν λέγουσι τέλος εἶναι κ τ σκοπὸν, οἷον τ ὁμολογούμενον βίον. καὶ τρίτον τέλος, τὸ ἔχοντα τ ὀρεκτῶν, ἐφ' ᾧ πάντα τὰ ἄλλα ἀναφέρεται· τὰ ἦ μεταξὺ τ ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἀδιάφορα, οἷον ὑγίειαν, ὑγίεια, πάντα, σχολὴν, ἀσχολίαν. καὶ τοιαῦτα διαχῶς νοοῦσι· καθ' ἕνα μὲν τρόπον, τὸ μήτε ἀγαθὸν, μήτε κακὸν· καθ' ἕτερον δὲ, τὸ μήτε ὁρμῆς μήτε ἀφορμῆς ποιητικὸν, ὡς τὸ πεφυτῆς ἢ ὄρπης ἔχειν τοὺς τοίχους. ἀλλὰ κ τ σὺν ἡμῖν κ ἐδὲ ἡμᾶς τὰ μὲν εἶναι φασὶν κ φύσιν, τὰ ἦ ἐδὲ φύσιν, τὰ ἦ ὅτε κατὰ φύσιν, ὅτε παρὰ φύσιν. κατὰ φύσιν μὲν ἰσχύν, ὑγίειαν, εὐαθητικίαν ὀρθότητα· ἐδὲ φύσιν ἦ, νόσον, ἀσθένειαν, πήρωσιν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὅτε ἦ ἐδὲ φύσιν, ὅτε κ φύσιν φυχῆς παρέκστασιν κ σύμπτωμα. καθὸ μὲν

ἐστι φάσεων φωνῶν δεκτικὴ, ὡς ἐπὶ τῶ ἀλογίστως ὀρεκτικῶ καὶ ἡμερευτικῶν. τὸ δὲ τροφὴν καὶ πρόοσιν δεκτικὸν, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις. τῶν δὲ, διαφόρων λέγεται τὰ μὲν προηγμένα, τὰ δὲ ἀποπροηγμένα, τὰ δὲ ἀδιάφορα. καὶ τῶ προηγμένων, τὰ μὲν κατὰ ψυχὴν εἶναι, ὡς εὐφυΐαν, μνήμην, γνωμὴν, εὐξυνεσίαν, καὶ εὐδαιμονίαν. τὰ δὲ κατὰ σῶμα, ὡς ὑγίειαν, ἰσχὺν, εὐαισθησίαν, καὶ τὰ ὅμοια. ἐκτὸς δὲ ὅσα τέκνα, κτῆσις σύμμετρος, ἀποδοχὴ παρ' ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὅμοια. τελικῶς δὲ καὶ τὰ ἀποφθεγμάτα φασὶν ἀναλόγως τοῖς προηγμένοις, καὶ ἀπείμεναι ἐπὶ ἐκφορῶ τῶν τελῶν τῶν ἐπ' ἐκείνοις ἀποδεχθέντων τὰ ἀντικείμενα. οἷον κατὰ ψυχὴν ἀποφθεγμένα, ἀφυΐαν, ἀμνημοσύνην, δυσμάθειαν, ἀπροκοπίαν, ἀβουλίαν καὶ τὰ ὅμοια. κατὰ δὲ σῶμα, καχεξίαν, ἀσθένειαν, δυσαισθησίαν. κατὰ δὲ τὰ ἐκτὸς, πήρωσιν τέκνοποιΐας, καὶ φθόρησιν κτήσεως ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὅμοια. ἔστι δὲ προηγμένα, ἔστι δὲ ἀποφθεγμένα, κατὰ φυχὴν μὲν, φαντασίαν, καὶ συγκατάθεσιν, καὶ ὅσα τοιαῦτα· κατὰ σῶμα, λοιδορῆσθαι, καὶ χαροποιῆσθαι, καὶ ἡδονὴν σπέρματος καὶ πόνον. ἐκτὸς δὲ ὅσα αὐτάρκη ὄντα, καὶ μηδὲν χρήσιμον προσφερόμενα, μικρὰν παντελῶς παρέχεται χρείαν, ὡς ἡ κατὰ τὸ ἀνοήτων ἀποδοχή· τὸ δὲ ψυχῆς κυριωτέρας ὄσης ἐστὶ σώματος κατὰ τὸ κατὰ φύσιν ζῆν, δηλονότι καὶ τὰ περὶ ψυχὴν κατὰ φύσιν ὄντα καὶ προηγμένα, τῶν ἀξίων ἔχει τὰ περὶ τὸ σῶμα, καὶ τὰ ἐκτὸς· οἷον εὐφυΐα ψυχῆς κατὰ ἀρετὴν ὑπερέχει τὸ δὲ σώματος εὐφυΐας, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. ἔτι τῶν ἀδιαφόρων, ὁρμῆς κινητικά ἐστιν, ὅσα κατὰ φύσιν, οἷον ἰσχύς. ἀφορμῆς δὲ, τὸ κατὰ φύσιν, ὡς νόσος. ἡ δὲ κατ' ὁρμῆς, ἢ ἀφορμῆς ὡς τὸ περίπατος, ἢ λῆψις ἐχίνου τοῦ τείχους. καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ φύσιν διαφόρων, τὰ μὲν ἐστι πρῶτα κατὰ φύσιν ὡς νίκησις ἢ χρῆσις κατὰ τὰς σπερματικὰς λόγους γινομένη, οἷον ὑγίεια καὶ αἴσθησις· λέγω δὲ τὴν κατάληψιν καὶ ἰσχὺν κατὰ μετοχὴν δὲ, ὅσα μετέχει κινήσεως καὶ χρήσεως κατὰ τὰς σπερματικὰς λόγους· οἷον χεὶρ δεξιὰ, καὶ σῶμα ὑγιαῖνον, καὶ αἴσθησις μὴ πεπηρωμένη. πάλιν δὲ τὰ κατὰ φύσιν λεπτὰ ἐστι, φασὶν, τὰ δὲ παρὰ φύσιν ἄλεπτα. καὶ τὰ κατὰ φύσιν δὲ ἑαυτὰ εἶναι λευκὰ· ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ κατὰ συναπτικῶς ἐπ' αὐτά, ἢ ἐπὶ τὸ αἴτιον καθ' αὐτῶν, οἷον ὑγίεια, αἴσθησις, δόξα, κάλλος· σώματος τὸ δὲ ἕτερα ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ, ἀνενδεκτικῶς ἐφ' ἕτερα, καὶ μὴ καθ' ἑαυτὰ, οἷον πλοῦτος, καὶ δόξα καὶ τὰ ὅμοια. ἀΐδιον γὰρ τούτων δὲ ἑαυτὸν αἱρετὸν ἐστιν ἀεὶ· ὁ μὲν πλοῦτος, ἀφ' ἑαυτοῦ ἢ σύμπτωσίαν δὲ τίλας, ἢ τῆ δόξα, δὲ ἀλαζονεία, ἢ δὲ ὑγίεια καὶ αἴσθησις δι' ἑαυτὰ αἱρεταί.

Ὡς κακὸν ὁ πόνος] Κακὸν μὲν τὸ πόνον, καὶ τὴν κόπον δὲ ἀγαθὸν, πάνυ μὲν ὄν.

Τὴν δὲ αἰδῶ κωμῳδεῖ] Τὴν δὲ αἰδῶ τὸ κεκεφαλαίωται· λέγουσι δὲ, ὅτι τοῦτο φέρων εἰς ἐπ' ἐφικνεῖσθαι.

Οὐχ ὡς ἀνοδίαν αὐτῷ χρώμενος] Τοῦτο γὰρ δόγμα τῶν Στωϊκῶν, ἀσύμφορα χρῆσθαι τῷ σώματι.

Τὸ δεῖπα μὲν τοι] Ὡς καὶ ἐν τῇ σωτηρίᾳ εἰώθει μὲν λέγειν ἀσείστως τὸ τοιοῦτον· ὅτω καὶ τὸν ὕπνος τὸ δεῖπα εἶπεν, ἴσως διὰ τὴν σύντομον σημάσας, καὶ ἀσείστως ἀσυνέσκηκας, καὶ ὅτι τοῦτο δείκνυσιν. δεῖπνον γὰρ καὶ ἀσείστως εἰπεῖν ἐώθει ὕπνος τὸ περίδολον εἶπεν, ἀλλὰ τὸ ὀλιγοστὸν· ἔχει γὰρ διὰ τὸ σύντομον τὸ περίδολον.

Πί-

Πίφαυσαν] Τὴν Διονύσου τοῦτο λέγουσιν ἡ δημοσθενικὴ φοβηθεῖσα ἔφυγε.

Ὁ Πύρριον ἦ] Ὁ Πύρριον ζώγραφος ὥσπερον ὤν, μόνοις μὴ τοῦτο φιλόσοφον, ἵστις εἶχε σκοπὸν πάντα ἀναιρεῖν τὰ ὄντα.

Ἔωλον] Παλαιόν.

Κάνδυν ὑπόδυτος] Ἱμάτιον Περσικόν. ὅπερ λέγουσιν Ἀρχαδικόν.

Αὐτὸν ἢ τὴν γυναῖκα] Γενικήτλω λέγει τὸν διάλογον, ἐπὶ τοῖς αἰσθάνεσιν αὐτοῦ χρῆσθαι φιλοσόφοις. μόλις σπουδῆς ἡ βαθεῖα ἡσυχία ὑπάρχει.

Τὸ ἄμιτρον] ἀτελῶν.

Ἡ κρότος πολὺς] κρότον μὲν ἐπὶ τῶν ῥητορικῶν καὶ μάλιστα τῶν πανηγυρικῶν ὑπάρχειν λαλουμένων, καὶ τῶν ῥητόρων, ὡς ἔθος αὐτοῖς, πεπαρρησιασμένως χειροκροτούντων ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς Δημοσθένους τοιοῦτον οὐδέν, ἀλλά τι σεμνὸς ἔπος ἢ ἀνυπονοήτων γνωμῶν ἢ λόγων. ὑπὸ οἷς ποτὲ ἀσπίδων ῥηθείη, μεσοῦσαμένου ἄχρι οὗ τὰ χείλη διάσχοι. τὸ δὲ σεσιωπῶν Δημοσθένους μόνου καὶ ἐν πᾶσι βραχύ τι δηλοῖ ἐπιστῆσαι τῷ χείρονι, καὶ τοῦτο καθεμιᾶς ἐξαίνυστον.

Περὶ τῶν κακώσεως νόμοις] κάκωσις ἐστὶν ὅταν μὴ δίκης τῶν ἁμαρτανόντων τοὺς ἰδίους γόνους ἢ τινα γυναῖκα.

Ἐγὼ γὰρ ὁρῶν ταῦτα] τὸ φορτικὸν τοῦτο τῶν νέων ῥητόρων ὁ ἐπὶ τῆς ἀπαγγελίας καταφορικῆς διεξερχόμενος λέγων. διὸ καὶ πῶς ῥηξίν αὐτὸ ἀπεικάζω καὶ τῷ τούτων ὑπτιασμῷ διὰ τὸ τοὺς παλαίοντας αὐτοὺς χαίρειν τοῖς κώλοις, καὶ πᾶσι παρηχήσεσι, καὶ οἷς τισι τοιούτοις ἄλλοις. τὸ μηδὲ μεμύσθαι καὶ κωμάζουσιν εἰς τὰς χρωμένας τοῖς λόγοις οἷς ἐπιβαλλομένης καὶ γαμηλίοις μεταλαμβάνει. ὑδὲ γὰρ τούτων χάριν ῥηθείη, ἀλλὰ ἦ ἐπανορθωτικῶς ἦ βίᾳ. τὸ δὲ ἴσως ἐν συμβολαῖς τε καὶ δίκαις. καὶ ἔπαρ' ἂν ἐγκωμίοις, καὶ ἐπαίνοις τῶν θεσμῶν καταρθώντων, ἃ τοῖς ἐν τοῖς πότοις ἀσελγαινόντων, καὶ κώμοις λαμπρῶς ἐκπλεόντων, καὶ γάμοις ἐλαφρῶς συνισαμένων.

Καὶ τυρόπωλαι κατηγορίας] Διὰ τὰς τὰς λεγομένας *μελίτας ἐπιτηδεύοντας, ἐν αἷς τυρόπωλοι τινὲς μελετῶσι, καὶ τὴν ἄλλην ἄτοπα τοιοῦτα.

Ὁ Δημόλοχος ἀεὶ ἐν αὐτῶν λέγει] καταγινώσκει ὁ ῥήτορος ὁ Δημόλοχος, ὅτι..... Δημόλοχον ἀνηρεθτέρου καὶ κρατιμίνου. τοῦτο γὰρ τῶν φιλοσόφων Δημόλοχον ἀλλότριον.

Καὶ τὸ μὴ τραγικὸν σκῆπτρον] Ἐν οἷς τὰ Πλατῶνος τοιαῦτα σόβας ἄνδρας καὶ μεγαλόφρονας καὶ ψυχαίους τοῖς Δημόλοχοις ὑποβαλλόμενος, εἰκότως καὶ τραγικὴν μίμησιν τούτου καλεῖ. ὥσπερ ἀμέλει κωμικὸν πάλιν καὶ σατυρικὸν τὸν ἦ Σύρον καλεῖ. κωμικὸν μὲν, διὰ τὸ γελοῖον σατυρικὸν ἦ, διὰ τὸ πολλάκις καὶ αἰσχρότατα πρασσειρεῖν Δημόλοχος. οἱ τε γὰρ Σάτυροι κραταλάσται ἦ θρᾶκες, αἵ τε κωμῳδίαι γέλοιοι καὶ πανήγυρεις σκωμμάτων. οἱ Σάτυροι ἦ μεθύοντες ἀεὶ καὶ ἐσφαλλόμενοι εἰσάγονται, καὶ ὡς τὰ ἀλλοκότου ἦ σώματος τὴν μορφῆς. ἔτι καὶ ἁρμοτικὸν ὡς σωφροσύνης αἰσχρᾶς. ἐπεὶ τοίνυν κίχρηται καὶ τοιούτοις Λυκαμβοὺς Δημόλοχος ὡς ἐπὶ ἦ συμποσίῳ αὐτὸν τὸν Ἀλκιβιάδην εἰσάγει καὶ πᾶς

* Eas Latini *Causas* Ciceronis tempore, *Controversias* Quintiliani ævo dixerunt. Vide quæ contra eas habet Petronius initio.

ἅμμες τ' φιλοσόφαν, εἶπε νῦν τοῦτο, ὡς ἀεὶ τοῖς καμικοῖς ἀσυκοφίοις καὶ σκυτεϊκοῖς διεσκόπτομεν τὰ αὐτά. καὶ τὸν ἴαμβον δὲ, καὶ τὸ κωμικὸν ἦθος ἐχαλκαμβάτιζεν. τὸ μὲν ἴαμβον ὡς χλαμυδικὸν, τὸν κωμικὸν ὡς πᾶσι λαλοιδορήμβιον. τοῦ τε γὰρ ἰάμβου Ἀρχίλοχος, ὃν καὶ πρῶτον φασὶ τοῦ μέτρου χρήσασθαι, ἀεὶς ὕβρει τ' Λυκαμβίδαν διεχρήσατο. εἰ τε Κωμικοὶ γενόμενοι φιλόσοφοι, ἅπασι διελοιδορῶντο. τοῦτο λόγιον ἐπιτήδευμα ἔχοντες, ὧν καὶ Μένιππος εἷς ἦν.

Πρῶτον μὲ αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν] Ὅπερ ἀναπέμπων ὑπέβλητο τὸν διάλογον λέγειν, ἵνα ὁ μέγας ὦ ἀγαθὲ Ζεὺς, πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων, ἀθυμοῦμεν πτῆναι ἕνεκα. τοῦ γὰρ νῦν λέγειν ὅτι χαμαὶ βαίνειν εἴδοτα καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπινα τρόπον, οὐκ ἄλλο ἐδύν, ἢ διαγελῶντας τὸ δῆθεν ὑψηλὸν ἐκεῖνο τῆς μεγαληγορίας.

Τὰ πρὸς τοῦ πολίτου] Τὸ τ' Θρᾴττης τοῦτο ἰδιῶτικὸν, ἃ δίφυῆς ἀεὶ ἐπίσκωψιν εἰς Θάλητα τὸν φυσικόν.

Ὡλοθ' ἡμέραν τοῦτο] Τὸν Ἀπίκισμὸν φασὶ καὶ τὸ τ' λέξεως ἀνῆκον καὶ διαμεμελισμένον, ὑ γὰρ φασιν ὡς Σύρος ὢν βαρβάρων τῶν λέξιν ἀσιδοπολλάκις δ' λόγῳ βαρβαρισμοῖς αὐτὸν διαλαθεῖν καὶ σολοικισμοῖς, ἀλλὰ τὸ πρέπον αὐτὸ διετήρησε τῇ λέξῃ Πλατωνικὸν τρόπον.

Τῷ τετρυπημένῳ ὄντι φέρῃ] Ἐπὶ τ' δικαζομένων δύο ψῆφοι ἐπῆντο, ἡ μὲ τελήρης, ἡ δὲ τετρυπημένη. ἐδίδοτο δὲ τοῖς μὲ νικῶσιν ἡ τελήρης, τοῖς ἡττημένοις ἡ τετρυπημένη. καὶ μάρτυς τούτων Αἰσχύνης ὁ τοῦ κῆ Τιμάρχου. τῷ γὰρ τετρυπημένῳ, ἀξιοῖ Τιμάρχου δοθῆναι. εἰ γὰρ καὶ εἰς ῥαδιουργίαν ὁ λόγος αὐτῷ ἀποδύῃ, ἀλλ' ὧν πάντως καὶ ἡττημένου Τιμάρχου τοιούτῳ δοθῆναι ἀξιοῖ.

Περὶ Παρρησίτου. ἢ ὅτι τέχνη ἡ Παρρησιαστική.

P. 239. Μᾶ. in 4. Μὰ Δία] Ἡ ἀπόφασις συντομωτάτη μὲν ἔχει τὴν ἄρνησιν, καὶ ἐδὲ ἀσκεῖ.

Εἰ μὲ οἷόν τε εἶναι] Εἰ μὲ δὴ δύναται κακόν τινα εἶναι, πλὴν, ἢ σὺ φῄς, βέλτιστον κακὸς εἶναι, φημὶ γὰρ ἐμαυτὸν καὶ χαίρειν ἢ σὺ ἀεὶ λέγεις ὡς τι μὴ ἀγνοῶν μοι τοῦτο δοκεῖ ὀνειδίζων ἀεί. ὡς εἰδὼς καὶ σημαίνων ἐπὶ τὸ κακὸς εἶναι. ἢ ὅτους ἀπολύσαιμι, ἐγὼ μὲ οἷόν τε αὖναι ἀβέλτερον, καὶ πλεῖον φέρειν βέλτιον ὡς μηδὲ δυνατὸς παρέχειν ἀγνοεῖν, ὁπηνίκα μέ τις τοῦτο ὀνειδίζῃ, ἀλλὰ σεμνύεσθαι ἀληθῆ καὶ καλὸν ἐπίστασθαι γνώμην τὴν πλείστου ὑπεδύόμενον ἐφιππάζεσθαι, καὶ πλεῖον τ' ἀεὶ δυνάσθαι.

Παρρησιαζῆς] Ἀπολύεις.

Πάνυ] Εἰρωνεία.

Καταπίπτει σὺ πυρρὰν χύτραν] Πλεονάζῃ ἀπλῶς ἡ ἀπαγόρευσις μὴ, ἀμέλει τε μὴ σκαζῇς· ἤκαιρ γὰρ καὶ τῶν κωλικῶν χρῆσαι ἡ μία ἀπαγόρευσις, γοῦν ἡ ἀσφὴς, ἢ ἡ δευτέρα.

Περὶ τῶν ἐκπεπτωκότων αἱ τέχναι] Καὶ μᾶλλον μισεῖται διὰ τοῦτο ἡ τέχνη τ' τῆς πονηρίας καὶ.... αὐτὸς ἐμπεσεῖν.... τεχνίτας καὶ τελῶντας.... παρὰ τῶν ἐνέρχεσθαι κεκτῆσθαι. ὥσπερ οἰκοδόμους, οἰκίαν· οἱ δὲ τῶν κιθαρῳδικὴν καὶ ὀρχηστικὴν ἀνῃροῦντο, οὐδεὶ γὰρ αὐτὰς τὰς ὑπηρεσίας ἔχουσι πλοῦτον. πρῶτον μὲν, οὐδεὶς φθόνος τ' ὁμιλούντων, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ αὐτὸν τ' σκω-

ἀπαιδίαν τέχνων, ἢ τὸν βίον ἀχρήστως συνελήμενος. Εἶπε δ' ὅτι καὶ τούτων ἡ Δημοσθένους τε μηδεμίαν ἴζιν εἰπεῖν] Δημοσθένη δὲ ἀπολειπομένην καλῶς αὐτὸς σημαίνων αὐτῷ ἀπεφήνατο τὸ ἀπόπαρκλον σι..... ἢ τὲ τέχνων..... ἐξορμαπιζομένης.

Ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει] Εἰς τὰς Ἐπικυρείους αἰνίττεται, οἷ πάλαι ἢ ἀπιθῶς τῷ ἡδονῇ ἀπεφήναντο.

Καὶ ὑδὲν Ἐπικούρῳ μέλει] Σημειῶ διὰ τοῦτο σύνταξιν ὄμοιον, τοῦ μελήσαντος δὲ μοι ἐπὶ πολλοῦ. ὡρίαι γὰρ, ἡ γενικὴ συνίταξε τοῦτο, ἀντὶ ἢ περὶ τούτου, ἀπαδὴς ἠξίου.

Οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνοντες] Τὰς βαναύσους λέγει τέχνας, καὶ γὰρ αὖται πολλοῖς χαλεπαὶ βίᾳ τοῖς κεκτημένοις μεταχειρίζονται.

Σχολὴ δῆλον] Σημειῶ διὰ τοῦτο σύνταξιν ἀντὶ γὰρ ἢ ἀσχολίαι ἢ ἀμφορεῖται κεῖται.

Φιλοσοφίαν δέ τις] Ἐντεῦθεν Ἀλεξάνδρου τὸ Ἀναξαγόρου καὶ τὸ Παρμενίδην οἵτινες ἔλεγον ἓν τὸ ὅλον καὶ ἄπειρον. εἶπωδ.... καὶ τὸν Ἀριστοτέλους τοῦτο τοιαῦτα δέξαν... τρεπ... διὰ συλλογίζεται γενναίως τῇ φυσικῇ ἀκροάσει, καὶ διὰ δογμάτων, καὶ ἔλεγον τρία ὑλικὰ..... εἴδος.... * τὰ δὲ δύο ὑλικὰ καὶ εἴδος. καὶ ἡ μὲν ὕλη, ἀεὶ ὑποκειμένη λόγῳ.... τὰ δύο ἐξαναγκαῖα τὸ ἕν. ἀφ' εἴδους γὰρ οὐδὲν ἐξαναγκαίως στέρησις ὄντος ἐστὶν εἴδους. πῶς δὲ ὡς οὐ παρόδῳ διδάσκει ἐν τῷ..... βιβλίῳ· οὐ δὲ τῷ δευτέρῳ, ἀκριβέστερον καὶ ἀγωνιστικώτερον, ὅπου ὄντως ἐστὶν ἕν, ὡς φυσικὸς γὰρ τοῦτο..... διὸ τὰ αὐτῶν βιβλία ἐπιγράψαν φυσικὰ, ἡ μᾶλλον δὲ ὡς θεολόγος.

Ὡς ἔοικε Δημοσθένει] Τὸ ἐξῆς ὑδὲ εἰσὶν ὡς, ἔοικεν, οἱ Στωϊκοὶ διάφορα δόγματα ἔχοντες τοῖς Δημοσθένους.

Ὅμοια δοκεῖ γενέσθαι τῇ Νικίᾳ] Ἧς μέμνηται Θουκυδίδης ναυμαχίας τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων ὑπὲρ Συρακοσίας γενέσθαι, καὶ καταναυμαχηθῆναι ὑπὸ Γυλίππου καὶ Λακεδαιμονίων.

Ἀρ' ὀχ' ὁ μὲν τὸ σῶμα πρῶτον] Ἅπαξ καταλοιπὸν οἰνοποσίαι καὶ μέθη τὰς ὀφθαλμὰς διαφθείρει καὶ..... σκληραγωγὸς, δόξῃ δυμαθὴς τις εἶναι, ἡ μᾶλλον καὶ ἔστι, ἀλλὰ παραφρὼν καὶ παραφορεῖ. κατὰ τὰς λυσωδίας τῶν Κυῶν. ὡς καὶ διὰ τὸ πολυσαρκίαν καταπεφορτίσθαι καὶ καταραστωδίαν τῷ γνάμῳ.... δεῖ γενναῖον. οἷ ὥστε δεδεῖχθαι, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν πρώτων ἢ πολέμων βίᾳ. φρόδος ἂν γένοιτο..... δὲ τὸ βραχύτατον ὑ..... μείνας παλαιπω..... ἡ μὲ Σωκράτης..... ἢ τῶν ἐπὶ Δηλίῳ..... ἀλλ' αὐτὸς τι ἀ..... ων καταλαμβα..... καὶ ἄλλως ὑπερφέρων τῇ μάχης καὶ ἀμφισβήτησις..... τίς τε καὶ σύχρὸς ὁ σκιλευτώδης, ἀπὸ φιλοσόφου.

Δείψασθαι τῷ τάξει] Εἰς Δημοχάρην αἰνίττεται τοῦτο παθόντα.

Ἀλλὰ Θρᾴξι ἢ Σκύθαις] Περὶ Δημοσθένους.... Σκυθίδου γὰρ ἦν.

Φαί-

* Hic videtur deesse σίρησις, & paucula quædam de materia & forma, quorum jacturam non ægre ferret eruditus orbis. Sequentia etiam ita sunt mendosa, ut intelligi non possint. Sunt lacunæ plures quæ forte inde duntaxat natæ quod Librarius Autographi verba legere non potuerit, multa enim hic pessime erant scripta.

Φεύγων ὀπίσθιον] Μὴ συνοφάντῃ κατάφαγε· οὐχ ὅπως γε ἀλλ' ὑπισχνοῦ διεπίλῃ.

Ὡς αἰξιόν γε] Εἰρωνεία.

Τὰς μὲν γὰρ λαγὼς] Ἀλλὰ ἐ λίονζα ἀντιβρυχήσεται, ἢ ἐ λόχυν ἀντρυήσεται αἰξ, τοῦτο μοι λέγε.

Δόξης καταφρονοῦσα] Οὕτω ἐ χοῖρος λεχθεῖεν δόξης καταφρονεῖν, αἰὶ πρὸ βορβόρου πλαπτόμενοι.

Καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα] Οἷον ὅτι μισθὸς.

Οὐδ' ἔχ' τις εἰπεῖν δίκαιον] Εὐπλεῖς καὶ παρεωραμένην τίς δίκη; τίς γὰρ κύνὸς ἀπόισι γραφή;

Τὰς δὲ καταπεφοβημένας] Φασηλίτας, ὡς Σακρατίης. καταπεφοβισμένας τὸ σῶμα ὡς Ἡρακλῆ ὁ Ἐρίσιος. φοβηθέντας, ὡς Ἀντισθένης. φυγόντας.....

Τοῦτο περιεσθίοντος] Τοῦτο ἐ μᾶλλον ποιοῦσιν. ἀλλ' οὐδὲ ἐπαινέσῃ μᾶλλον τὸν ἀνδρώπων, τὸν ἐδισμένον.

Ἀνάχαρσις, ἢ περὶ γυμνασιῶν.

P. 269. Mſ. in 4. Καὶ ὅπως μὴ καθάπερ] Ἐλλειπὴς ἡ φράσις ἔ συμπεπλεγμένου τοῦ σκυθικοῦ ῥήματος, καὶ σωθῆς Ἀθηναίοις. οἷον ὡς ἐπὶ τούτῳ, ἀλλ' ὅπως μοι μηδὲν δυσχερὲς ἀκούσῃ, σωσυπακούεται γὰρ τὸ μέμνησο. ὅπως δ' ἂν καὶ σύπεσθε ἑλλειπτικῶς σωφέσει ὁ λόγος. καὶ ὅπως μὴ καθάπερ νόμοις σωστέξῃς οἷς ἂν λέγω σωὸς σὲ ὡς ἐξαπατῶντος πιστεύειν αὐτοῖς. ἀλλ' ἔνθα αὐτοὶ μὴ ὀρθῶς τι λέγωσι δεκτέ. ἀπολίγειν δ' ὠδὺς καὶ διωδύνειν τὸν λόγον λέγεται γὰρ τὸ σκόπτειν, ἵν' ᾖ τὸ τέλειον ὄντος. ἀλλ' ἔνθα ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγωσι δοκῇ, σκόπτειν ἀπολίγειν ὠδὺς καὶ διωδύνειν τὸν λόγον. ἀναλαβὼν δ' ὧν ἄνω τὸν λόγον λέγει ἔ καὶ ὅπως μὴ καθάπερ νόμοις σωστέξεις, καὶ ὅλον ἐπιλῶν, εἶτα σαφέστερον τὸ λεγόμενον. ὅπ ὄντως χρὴ ἐλλειπῶς ἔχοντα τοῦτο νοεῖν. καὶ ὄντως ἔ ἐλλειπῶς ἀναπληρούμενον.

Καὶ σάγαρις καὶ λάβρος] Γέβρον πτερόφυτον σκέπασμα ὰ σειτᾶς βύρσης, ᾧ ἀντὶ ἀσπίδος ἐχρῶντο Σκύθαι ὰ τοῖς πολέμοις ἐσκεπασμένοι. φέρεται δ' καὶ ἐπὶ ἄλλων σημαινομένων ἀλλ' τοῖς παλαιοῖς. παρ' Ἐπιχάρμῳ μέ, λάβρον..... ξίφα γὰρ εἴρεται ἐπὶ τοῦ αἰδίου. Ἀλκμὰν δὲ ἐπὶ τῶν οἰῶν πέφηκε τὸν λέξιν. Δημοδόκης δ' ἐπὶ τῶν σκιωῶν καὶ τὸ περιφραγμάτων, καὶ τὰ λάβρα ὑπεπέμπεσσαν. καὶ παρ' Αἰγυπτίοις δ' τε καὶ τὸ Πηλούσιον καλούμενον, ἀφ' τοῦτο ὀνομάσθη, ἐπεὶ σκιωόμενον ἐστὶ ὰ οἷς ἀλεξιφυλάττοντες τὰς εἰσόδους ἀφιτελέσωσι. καὶ Ἀλεξιφάνης ὡς ἐπὶ φυλακῆς τινὸς καὶ μη.... τραπικῶς παρείλαβε τὸν λέξιν. *

Ἀκινάκης] Ἀκινάκης, ἡ ῥομφαία ἤτοι ἡ σπάθη ἀλλ' τοῖς Σκύθαις.

Περὶ

* Hujus quidem loci ſenſum ſuppeditabunt Harpocration, Etymologicum Magnum & Phavorinus in voce Γέβρον, ſimilia enim habent, ſed quia Scholiaſtæ noſtri verba non parum ab eorum verbis differunt, ejus lacunæ ex iis ſuppleri non poſſunt. Vide & Feſtum in voce *Gerra*, ejuſque Interpretes *Scaligerum* & *Dacerium*. Cæterùm quod hic habetur de origine nominis Gerrhorum Ægyptiacorum neſcio an alibi legantur, nam Strabo quidem Gerrhorum meminit. Lib. XVI. p. 523. ſed nihil hac de re habet.

Περὶ πένθους.

P. 299. Mſ. in 4. Τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν] Αὐλητὰς γὰρ συνεκάλουν ἐπὶ τὰ πένθη τῶν ἀποιχομένων, ὡς δῆλον καὶ ἀπὸ τῆς Θείας Εὐαγγελίας.

Ῥητόρων Διδάσκαλος.

P. 308. Mſ. in 4. Νέος ἦν] Φασὶν ὡς εἰς * Πολυδεύκη τὸν ὀνομαστολόγον, ἀποτετόμωμον Λυκιάνου, τοῦτον γράψαι τὸν λόγον. τέχνῃ μὲν οὖν, ὡς ἔοικε, τινὰ λόγον ἐπιδείκνυσθαι, σοφὸν δὲ λέξειν ἀληθέστατον ὑφιστάνειν, καὶ ἴσως οὐκ ἀπὸ σκοποῦ τοῦτο τοῖς φήσασιν εἴρηται. ἐπεὶ καὶ συγχρόνω ἄμφω Λυκιανὸς καὶ Πολυδεύκης. ἐπὶ γὰρ Μάρκου τοῦ Αὐτοκράτορος.

Τῇ ῥοπῇ] Τῷ βάρει.

Σὺ δὲ μήπω πείθεσθε] Συνήθες τοῦτο καὶ ποιητικὸς καὶ λογοχράφοις ἀπαρεμφάτοις χρῆσθαι ἀντὶ προστακτικῶν, ὡς νῦν ἔστιν. ἀντὶ γὰρ τοῦ μὴ πείθου, εἶπε πείθεσθε. τοῦτο δ' ἂν ὡς ἔτυχε γένοιτο, ἀλλ' ἡνίκα μετὰ ἀπαγορεύσεως ἡ ἔννοια προήεισιν, οἷον ἄλλα σε κελεύω μὴ τοῦτο ποιεῖν. ἀντὶ δὲ μὴ τοῦτο ποίει, καὶ ὡς δ' Θεολόγος Γρηγορίας, ἢ μὴ διδάσκειν τὸ τρόπῳ. ἀντὶ γὰρ προστακτικῶν τὰ ἀπαρέμφατα κεῖται.

Ἀγαίωνα] Ἀγῶνα τραγῳδίας ποιητὴς, εἰς μαλακίαν σκωπτόμενος.

Ὦ μέλημα] Ἀντὶ τοῦ ῥᾳθύμημα. οἱονεὶ ἐπιμέλειά μοι πολλὴ φροντὶς ἦν.

Πολυχιδὴς] Πολυχιδὴς, τὸ νῦν ῥῖκτον. ἐμβάδες δὲ, τὰ ὑφ' ἡμῶν καλούμενα. καὶ δῆλον ἀφ' ὧν πίλοις αὐτοὺς προετρέπετο τοῖς λάνοις, ἃ οὐκ ἂν ἐπὶ ἄλλοις γένοιτ' ἂν ὑποδήμασιν.

Εἶτ' ἔστω φάρμακον ἡ ἀναισχυντία] Δειμίας ἄρα ὁ βωμολόχος καὶ γόης τοῦ λόγου ἐνθένδε τῶν ῥωμαϊστὶ ἀνδρῶν, εἰς τὸ ἐναντίον τοῦ ἐκείνου λοιδορεῖσθαι μόνον ἀρετῶν. τὸ μὲν γὰρ τοῦ ἐπιμελὲς καὶ ὕπνιον, λῆρον σκάλεσι. τὸ δὲ τοῦ γοργὸν καὶ πυκνὸν, εἰς τὸ ἄκαιρον ἀπίσκωψε. τὸ δὲ τοῦ ἀφειτόν τι καὶ ἐλεύθερον καὶ κατὰ πᾶσαν ἰδίαν δύσεπιχείρητον, εἰς ψυχρολογίαν διέβαλε.

Ἐπὶ πᾶσι δ' ὁ Μακεδὼν] Ταῦτα πάντα παρ' Ἡρόδοτον ἱστορῶν, ἐν τῷ Μαρδονίου τοῦ Περσῶν μάχη. Περσῶν μὲν Δάτιδες ἡγεμόνες, Ἀθηναίων δὲ Μιλτιάδης. ἐν ᾗ ὁ Καλλίμαχος πολεμῶν, καὶ τῷ κεφαλῷ ἀφαιρεθείς, ἐπὶ πολὺ νεκρὸς εἰσήκει ὑπὸ τοῦ πλήθους τῆς πολεμίας στρατιᾶς, ἐδὴ τι πάθοι αἰσθόμενος. ἡ Ἑλλησποντία ὑπὸ Ξέρξῃ γεφύρωσις, καὶ ἡ τοῦ Ἄθω διόρυξις, ἵν' ἡ θάλασσα εἰσρυεῖσα πλοῦν ἀπρᾳόστῳ τοῖς Ξέρξῃ σκάφεσι, καὶ ὅσα ἄλλα.

Καὶ μηδὲς πατασσέσθω] Οὐκ ἄμεινον πατὶ τὸ μισεῖν καὶ καταπλήττειν ἔργον τὸ τὴν μηδὲν πατάσσειν δεχαίαν εἶναι.

Κελάρυζε] Λαρύγιζε.

* Pollux non tantùm ſcripſerat Onomaſticon de quo hìc noſter, ſed etiam declamationes, alioſque ejuſmodi libellos, inter quos fuit oratio contra Socratem, ut auctor eſt Suidas, unde ſibi Sophiſtæ, quatenus in malam partem ea vox ſumitur, nomen meruit. At ſi eidem Suidæ crederemus tempora non convenirent, cùm Lucianus ſub Trajano, ut ait, vixerit, Pollux verò ſub Marco & Commodo Impp. Verùm Suidam erraſſe oſtendit Voſſius de Hiſt. Græcis Lib. II. c. 15. cujus rationibus in poſterum addetur Scholiaſtæ noſtri auctoritas.

Υ̓πῆρχε γάρ μοι ὦ φίλη Ἀδράστια] Δαίμων ἡ Ἀδράστεια παρ' Ἐλλησι τοῖς μεγάλα καυχωμένοις ἐπιφυομένη. ἐπεὶ ὅτι καυχώμενοι αἰσχύνεται ὁ μιαρὸς οὗτος διδάσκαλος, ὥστε ἀκμελιοτόμῳ τῷ ἀνόμοια, ἀνεφήμησε νῦν ὕπτιος αὐτῷ, ἤτοι ἐπιθοίατο.

Ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς] Ἐντεῦθεν ἀναπτέρυγον ἤδη ὡς Πολυδεύκῃ λῆσον ὁ παρὼν λόγος, εἶμι Κάστορος ἀδελφὸς Πολυδεύκης ὁ Λήδας, ᾧ οὗτος ὁμώνυμος, ὁ λῆσον ῥητῶρων διδάσκαλος.

Μὴ τῷ πανδήμῳ] Τῷ Ἀφροδίτῃ φησὶ. ὄμνυσι δὲ παιστέον τὸν, ἢ λῆσ τῶν προηγουμένων αἰσχρότητα τ χρεὼς, ἢ λῆσ τὸ ἀνειδὲς. ἐπεὶ καὶ τοῦτο μ τ ἄλλων κακῶν ἔχουσιν ἀπορίαν, ὁ μιμεῖται καὶ αὐτὸς ὑποδάκλε) καὶ τὰς ἄλλας διδάσκ.

Καὶ χαῖρε] Γράφε) καὶ χάῖρε ὁ σμικρὸν ἐπιτάμνων αὐτοῖς.

Mſ. in fol. Ῥ̓ητῶρων διδάσκαλον. ἃ μὴ] ἃ δὲ μὴ εἰπὼν. ἀλλὰ πᾶμμῆ, πᾶμμῆ ϗ. εἰ καὶ Λυκιακὸς λέγῃ σὺ τοῦτο σὺ οἶδα ἐπὶ παίζων, ἔστ ἀστεϊάζων. καὶ πάλιν σὺ Τίμωνι, διὸς ἅπασι τοῖς ἐδωμένοις, ᾧ μὴν πέντε δραχμὰς, ᾧ δὲ μίαν, ᾧ ϗ ἡμιπάλαστον. ὁ δὲ αὐτὸς ὅτ ἐξελίγχῃ τοῦτο σὺ τῷ Ψυδεσταλοικιῇ αὐτῷ. [λαρύγγιζε] λαρυγγίζειν τὸ πλατύνειν τὴν φωνὴν καὶ μὴ κατὰ φύσιν φθέγγεσθαι, ἀπὸ ἐπιτηδείων ἀσιερρώτερον τῆς λάρυγγος χρῆσθαι. [σκόλοψι] σκόλοψ ὀξὺ ξύλον ὅσῳ ἐπηρμένῳ τοῦ πέριξ, ὡσὰ τὸ κολάτ)ον κόλοψ, ἢ ὡσὰ τὸ χίζω χόλοψ, καὶ σκόλοψ τὸ διχισμένον καὶ ἀπεξυμένον ξύλον. [Καρεῶπτ] ἀπὸ ϗ Κάρου ϗ ἐπικινομένου τοῖς ὕπνοις τῶν πηγῶν καπηλίκως ὀνόμασεν. [κελύφη] κέλυφος τὸ ϗ ὠὸς λέπος. [Φελλῶν] * Φελλὸς ὄρος τῆς Γαλατίας ἐν ᾧ γίνονται σοῦκα ὑστερμεγέθη. ἐκ δὲ τούτων τ δένδρων γίνεσθαι τὰς Φέλλεις φησὶ κυδωνίων τ σωμάτων. [καὶ τὸ πλουτ.ία] τὸ πλοῦτος ψυδέστερον μ τ ἀνυποστάτου ἐπαγγελίας.

Φιλοψευδὴς ἢ ἀπίστων.

P. 326. Mſ. in 4. Οὐδὲν φησὶς ἔπος] Ἀντὶ ϗ ὑδὲν φησὶς τ λόγων, ὃν ἐρεῖμεν.

Εἶμι τὸ χείλασον] Αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν κάτω ἅμα τοῦτο διεξιών.

Καὶ ὡς σκ γυναικός τις] Ὡς Πρόκνη καὶ Φιλομήλα κ Καλλισώ. ἢ μᾶ εἰς ἀρχῆν. Πρόκνη δὲ καὶ Φιλομήλα εἰς ὄρνεα μεταβληθῆσαι.

Ταῦτα Κορδίῳ τινὸς] Ὀ μὲν Κόρδιος μωρός τις λίαν μνημονικὸς ἄνθρωπος· καὶ ἴσως, ὥστε γυναῖκα ἀγαγὼν μὴ ἂν ἐλπίσαι σωφρονεῖν αὐτῇ λῆσ τ εἰς τὸν πάντερων αὐτὸν φόβον. καὶ ἴσως ἐχρῆν τοῦτον παρηνεῖν αὐτῷ μέχρις ἂν τ γυναικὸς σπερμάτιον τὸ ἄῤῥεν, ὁ δύνῃ συνέχειν, καὶ σὺ ἄλλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μορίῳ ϗ ὠὸς

* De hoc Italiæ monte nihil, quod equidem reſcire potuerim, apud Geographos invenitur. Plinius præterea negat *in tota Italia naſci* ſubet Lib. XVI. c. 8. licet Theophraſtus *in Tyrrhenia* naſci ſcribat Lib. III. c. 16. niſi ſit mendum, quod ut ſuſpicer facit Plinius contrarium affirmans, licèt legiſſet hunc locum Theophraſti, quem & in quibuſdam vertit. Cæterum hic abſurdè ex piceis, ſuber defumi dicit cum ſint arbores planè diverſæ. Videtur potius apud Græcos φελλὸς idem ſignificaſſe ac φλοιὸς, & ſuber κατ' ἀντωνομασίαν dictum conſtet, ut etiam apud Latinos factum, quod obſervavit in ſuo Lexico *R. Conſtantinus*, & poſt illum *I. Harduinus* ad locum Plinii laudatum.

ὀλὸς κεφαλὴν θεῖσαι. ὕστω τῷ κοινωνίαν τότε ἢ γάμε γενέσθ. ὁ δὲ Μαρκίτης μωρὸς καὶ αὐτὸς, τὰ κύμβαλα μετρεῖν ἐπιχειρῶν.

Πρὸς τὴν Εἰσίας, ὦ Τυχιάδη] Τὴν Εἰσιν εἰς ὅρκον παρέλαβεν, ὡς κάπηλον αὐτῆς πυθανόμενος, καὶ τὸ σθένος καὶ τὰ ἐφόδια ἐκάστης αὐτῶν ἐξορκῶν.

Καὶ παπαρέτης] Ὅπερ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἑκάστης σθεναρίστως, αἰδεσίμως ἅπαντας.

Καπηλικὴν μὲν] Καπηλικὴν πολλῷ τῷ ὄντι. αἰπατικὴν αὐτὴ γενικῶς Ἀττικῶς.

Καὶ ἦλθ φασὶν ὀκτρέες τὸν ἵλεω] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσυμφόρως ἀσύμφορα πεπραμένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ψευδῶν εἰρηται τὴν λίνῳ λίνον συνάπτειν.

Καρβατίνας] Καρβατίνας, τὰ τραχέα καὶ τριβικὰ ὑποδήματα, ἃ καὶ χθόνιας φασίν.

Δημαινίτης] Γράφε] καὶ Δημίου.

Πολυκλείτου γὰ] Γραφοὺς ὁ Πολύκλειτος ὥσπερ καὶ ὁ Εὐφράνωρ. καὶ πῶς ἀγαλματοποιὸς ὢν εἰστύγε] χαμαιζῆλος.

Ἀλλὰ τὰ Δαιδάλου πτυκτὰ] Τοῦτο δ' μάτην εἶπεν. ἀλλ' ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλος ἄγαλμα εἰργάσατο ὠλισκελές, τῶν περὶ αὐτὸν πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὸ ποδὶ ἀποπλάνητον, πάρεσχε φήμιν, ὡς τὰ Δαιδάλου ἀγάλματα κινεῖται αὐτόματα. *

Ἡμισεδαίας] Πεντήκοντα ὀργυιῶν.

Περιέκειτο] Γράφεται, κρεῖττο.

Ἀκριβῶς ἐσφυκτο] Γράφεται, ἰκριῶς ἐσφύκει.

Ἐπιμετρήσαι] Ἀντὶ τοῦ σθένειν.

Οὕτω περίεια διεξιόν] Ἐπὶ τῶν ἡδέως ἡνίκα τὸ παραδόξου ἐπιτελεῖν ἐδύ καὶ πλέον..... ἄνωθεν ὑπὲρ τὰς πα..... ἐκ τέρας τ μέσης τοῦ ἡδέως θύρας..... δὲ πρὸς τὴν δύσιν τοῦ ἡδέως πλουσίου ἀπ.... χάσιν. ὃ καὶ ἦσ..... ὁ τὸ σθενικήνιόν ἐστι..... χαυῶν δύο μεταφέρομ..... τ ἐξ ἀριστερῶν θύρας καὶ ἥρωας σιφόν..... ῥαδίως, ὥσπερ λύ..... φερομένας τ ἀμ..... ὁ τάτω παρεδο..... ὡς δ' χρὴ ἀπιστεῖν τὸ δρομέως. ἐπεὶ θεὸς πάρεστι τῷ ἔργῳ ὡς μὴ ἀδύνατον εἶ..... τοῦ ὁ ἐπὶ πάντων τε..... σθεοδόκιμα ὁ..... ρωντως τινὶ συμβ..... ἐπικράτησαν τὸ εἰ μὴ.

Ἐθῆτι μελαίνῃ] Ὅτι τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μελαίνας στολὰς ἀμφιέννυσαν.

Ἕωλον] Τὸ ἕωλον λαμβάνεται καὶ ἐπὶ τοῦ χθεσινοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἤδη διεφθορότος.

Εἰς Κοπτὸν] Κοπτὸς πόλις Αἰγύπτου. ἐς ἣν φασι τὸν Ὕσιν ἀφικνούμενον Ὅσιριν τὸν ὑὸν ἀναζητεῖν. μαθόντα δὲ αὐτὸν διεσπαράχθαι, τὸν κόλπον ἑαυτῆς εἰσκύψαι, παρ' ὃ καὶ Κοπτὸς ὀνομάσθη ἡ πόλις. ἐδέκνυτο δ καὶ ὁ τελώνιμος τοῖς ἐπιδημοῦσιν αὐτόθι, ἀπιστόν τι τεχνῶν πλῆθος, ὅσον ἐξ ἀνθρώπου κεφαλῆς εἰκάσαι. †

* Idem habet *Palaphatus de Incredibilibus* c. xxii. & *Tzetzes* Chil. i. c. 19.

† A Græculis hoc fictum, qui priùs debuissent ostendere Isidem Græcè locutam

Ἐν Μακ.] Ἀμφίλοχός τε κατ' ἐξ. τοὺς μελλόντας ἐν Μακ.

Mſ. in fol. Φιλοψευδὴς ἢ ἀπιστῶν. εἰδὲν ὡς ἔπος τοῦτο φασὶ.] ἤτοι εἶδεν ὡς τὸν λόγον ὃν εἰρόμην. [Κορυβ. πινὸς] † ὁ μὲν Κορυβ. μωρὸς καὶ λίπιμνημονεύ) ἄνθρωπος, καὶ ὑπὸς ὡς καὶ γυναῖκα ἀγαγὼν, μὴ ἂν ἐλάθ. ἐγκαθεύδουσαν αὐτῇ λάβ. τὸν ὡς τὸν πειρᾶσθαι αὐτῆ φόβον. μέχρις ἂν τῆς γυναικὸς σκευαμένης τὸ ἄρθρον, ὃ δύνησαι ἐχ., καὶ οὐκ ἄκως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μοιρίῳ ἐπιτρὸς καταψηφίσαιτο. καὶ ὅτι τῶν κοινωνίαν ἐγάμει τότε γυνέ. ὁ δὲ Μαργίτης μωρὸς καὶ αὐτὸς τὰ κύμβαλα μετρεῖν ἐπιχειρῶν. [καὶ ἄλλα φασὶν ἀκριβεῖς τὸ ἦλον] πυροιμία ἐπὶ τῶν ἀσυμφόρως ἀσύμφορα πεπραγμένων, ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν ψευδῶν τῷ λίνῳ λίνον σαυάπτειν εἴρηται. [κορδαπίνας] κορδαπίνα τὸ τραχὺ καὶ πολυπλοκῶδες, ἀ καὶ δρυδύλας φασί. [τῶν Δαιδάλου τεχνημάτων] τοῦτο δ' μόνον εἶπεν, ἀλλ' ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλος ἀγάλματα ἐφράσατο βλεπτικὰ, τὰ δὲ αὐτοῦ πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὸ πολὺ ἀπεπλάνησαν, πάρεχε φήμην ὡς τὰ τοῦ Δαιδάλου ἀγάλματα κινεῖσθαι αὐτόματα. [ἔωλος] τὸ ἔωλος λαμβάνει) καὶ ἐπὶ τοῦ χθεσινοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ πάλαι διεφθορότος. [ἐοικὼς ἡ μελαίνα] ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰς νεκρὰς μελαίνας στολὰς ἀμφιέννυσαν.

Ἱππίας ἢ Βαλανεῖον.

P. 354. Mſ. in 4. Τῶν σοφῶν οἰκείως] Οὕτω καὶ Φακυλίδης φησὶ, Τὸν σοφὸν σοφὸς δύνῃ, τέχνας δ' ἀμήτεχνος.

Περίοικοι] Τέχνη μηχανική.

Mſ. in fol. Ἱππίας ἢ βαλανεῖον· ἀλλὰ καὶ ἔριδος ὁμοίοις] τὸ δὲ Φακυλίδου, Τὸν σοφὸν σοφὸς δύνῃ, τέχνας δ' ὁμότεχνος. [καὶ Ἀρχιμήδει] ὁ Ἀρχιμήδης ἐν Σικελίᾳ ὢν κατασκεύασεν ἐκ χαλκοῦ πυροφόρα κάτοπτρα, ἅπερ ἀπώμοσεν αὐτοκρὺ δὲ εἶναι τὰ μάθημα. εἶτ' ἀναστήσας δὲ ἡλίῳ δὲ ἐν σοβαλόν) τοῖς κατόπτροις τὰς ἀκτῖνας ἐναγκαλισάμενος ἐν τῷ τόπῳ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν πῦρ καὶ ἔφλεγε τὰς ἐν ἀπόσας τὰ ἐναντία. [ἀφόδων] ἄφοδος ὁ ἀπόπλους.

Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος.

P. 359. Mſ. in 4. Ἐμβάδι] Εἶδος ὑποδήματος.

Ἔτεργον ὃ τερπνόν] Εἶδος Παιὸς.

Καὶ τὸ μὲν σύνθημα ἐν ἄπασι τὸ δοῦ] Ἄνω τὰς ὑποφαυγὰς ἔστιν ἀπὸ δὲ εἴδους εἰκάζ. τὸν Ὑμέναιον. ἔδειξε καὶ τὸν Παιὰ· σύνηθες ὀνόμασι τὸν Σειληνὸν παίζειν. καινὸν τοῦτο, εἰ μήπερ τ' αὐτὸν οἶς) τὸν Σειληνὸν τῷ Ὑμεναίῳ.

Μὴ με κρουσεσπᾶν] Μαίνεσθαι.

Mſ. in fol. Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος· κῶμος.....] Εἶδος ἀσχημόνως καὶ αἰσχρῶς ὀρχήσεως ἀπαλλησίας πυρρίχης. [μίτρᾳ] μίτρα ἡ ἐπὶ μετώπῳ ἄκρῳ χρυσοῦ ἔχουσα ψέλιον, δρχᾶς ἂν εἴη καὶ βασιλείας σύμ-

cutam. Sed ſolent, etiam barbarorum nominum, Etymologias Græcas tradere.

† Stulta hæc hiſtoria jam lecta eſt in altero Scholiaſta, & quod mireris ubique eadem planè erant mendo, ut μώριον pro μόριον, unde conjicere eſt utrumque ex eodem fonte hauſiſſe.

σύμβολον. [ϖεζαίτερος] μεγαλοκέφαλον. [ἐπισπίξαντες] τρώσαντες. [πληρυθημένοι] σκαταλαμάντες.

Προλαλιὰ, ὁ Ἡρακλῆς.

P. 365. Mſ. in 4. Ταῦτά μι] Ἀντὶ ϖ κῦ ταῦτα.

Τὸ ϖ γῆρας] Εὐριπίδης.

Ὦ Τήιε ποιητὰ] Τὸν Ἀνακρέοντα λέγει τὸ λυρικόν.

Ἱππωνακτίδης] Παρομοία ἡ φορὰ τῆς Ἱππωνακτίδη, ἐπὶ τῶν μὴ πάνυ σωφρόνων ἡμῶν λεγομένη, ἀλλὰ κῦ τὸ σώφρονα φερόντων μεταχειριζομένων.

Περὶ τῆς ἠλέκτρας ἢ τῶν κύκνων.

P. 369. Mſ. in 4. Ἀλλὰ μαρτύρομαι] Ἀντὶ ϖ βιβλία.

Μίμας Ἐγκώμιον.

P. 372. Mſ. in 4. Κατώπιν κὴ ἐμπίδων] Ἕτερον κώνωψ ἐμπίδος. καί τοι Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς τ' αὐτὸν φησὶ κάνωπας κὴ Ἐμπίδας, ἐν Νεφέλαις.

Ταρβεῖν] Φοβεῖται.

Mſ. in fol. Μίμας ἐγκώμιον· ἐμπίσι] ἐμπὶς ὁ ϖ τοῖς ὕδασι κώνωψ. ὁ δὲ κώνωψ εἶδος ζωδίου. [κοτυληδόνι.] κοτυληδόνες αἱ ϖ πολύποδος πλεκτάναι. [πίσσωθαι τῷ μίμᾳ ποιεῖ] ὥστε ἡ πίσσα ϖ τοῖς ἐγκωμίοις πεποιημένη μίμᾳ σὺν ἀφίσταται ϖ δήγματος λιπαρῶς, ὅταν δὲ κὴ αὐτὸς σὺν λάβῃ, βωμολόχε, ἀεὶ ποτε ϖ φλυαρεῖν κὴ λοιδορεῖσθαι εἰς ἄνδρας τοὺς ἀγαθούς, ἀλλ' εἰς μίμας.... [ἐρεχθεῖσα] ἡ φλυαρία πεποίηκε τὸ ἔλεγχον ϖ τοῖς χείλεσιν ἔχειν.

Πρὸς τὸν ἀπαίδευτον κὴ πολλὰ βιβλία ὠνούμενον.

P. 378. Mſ. in 4. Ὡς ὑπὸ εἰκόνων βιβλίων αἰτήσεις πολλὰ, Λυκιανὲ, κὴ μὴ λαβὼν, καλῶ τοῦτο δεῖγμα δὲ ἀπὸ τῶν ἀμείνω αὐτόν.

Καὶ συμβόλους τοὺς σοὺς] Ἀπὸ δύο εἰς σοὺς σημαίνει ϖ τοὺς ζῆτας.

Ὅσα ὁ Καλλίνος εἰς κάλλος] Καλλιγράφοι ὅτι μεγάλους ἔλεγον. Φιλωνίδης] Προσλαμβάνει.

Ἐλικῶνα μὲν] Ὅρος ὅπου αἱ Μοῦσαι ἀφορτίζειν λέγονται.

Συλήσει ἀνδρὶ κὴ δασεῖ] Ἔοικε Σύρος εἶναι ὁ βιβλιοκάπηλος ὅτος κὴ Δαμασκηνὸς, ὅσον λόγῳ τῷ Λιβανίδης εἴκασε.

Μυρίην ἄν] Ποταμοί εἰσιν ὅτοι ποῦ αὐτῇ τῇ κορυφῇ ϖ Ἐλικῶνος· ὁ δὲ Ἑλικὼν, ὄρος ἐστὶ Βοιώτιον, ὑπὲρ τοὺς ϖ πόδας Θεσπιεῶν πόλις κατοικεῖται, ὅθεν ὁ Ἔρως, ὃν Ἀλκμήνης ἐξήργασεν, ἀμυθήσιόν τι ἔργον ἰδεῖν. ϖ δὲ Ἑλικῶνα δὲ φησι κὴ Ἡσίοδος τιμῶντα Μούσας ἰδεῖν, κὴ τῷ ποιητικῷ σοφίαν λαβεῖν.

Κὲν καταβαλλόμενος αὐτὰ] Οὕτω χάρ φασι τὸ Μακεδόνα Ἀλέξανδρον ἐπικηδεῦσαι τοῖς Ὁμήρου ποιήμασιν.

Ἀγαθὰ ὧν τοῦτο] Προσυπακουστέον τὸ χαρίεν· ἢ ἔνεκεν, τίνος ὧν ἀγαθὰ χάρεν, ἢ ἕνεκεν.

Ὁ Ἰσμηνίας] Ἰσμηνίας ὅτω καλούμενος κὴ αὐτὸς Κορίνθιος. κὴ αὐ-

τὰς ἐλπίσας, ὡς τ' ὁμωνυμίας εἰς τὰς αὐλὰς κλήσεις τὸ Ι'σμηνίε, οὗτος αὐτοπρόσωπος ἔσεσθαι Ι'σμηνίας. ἐόντων μὲν, ὡ μάλιστα καὶ ἀπιθάνων τυγχάνει.

Ὁ δὲ ἵππον κτῆσιν τῶν Μήδων] Ἐπίσημον τοῦτο τῶν ἵππων ἐπὶ τῶ μεγάλῳ ἐγκαιομένῳ παρὰ τῶν παλαιῶν, καὶ ἦσαν δ' οἱ ἵπποι τῶν ὀρίμων, οἷς ἐπὶ μὲν τὸ μηρὸν τὸ παρόσημον κέντρα τὸ τοιχεῖον, ἢ σίγμα, ἀφ' οὗ καὶ παρονομάζοντο, ἀπὸ δὲ κέντρα κεντρατίαι, ἀπὸ δὲ σίγμα σατφίραι. Μῆδος δ' ἵππος ὁ Νησαῖος· ἢ Νῆσαι δ' πόλις Μηδείας, ἢ αἱ βασιλικαὶ ἱππηφορῶσαι νεμόμεναι τοῖς Μήδων βασιλεῦσιν ἵπποις ἑτέρφοι γενοίμεν· κενταυρίδαι δ', ἵπποι οἱ ἀπὸ Λαερίσσης τ' Θετταλίας, τάχα ἀπὸ τ' Κενταύρων ὀνόμασται.

Καὶ ὑπερπηδήσας μὲ τ' ποταμὸν] Ταῦτα πάντα λέγει Ὅμηρος τ' Ἀχιλλέα ποιήσαι.

Κόλλοπας ἐπικειμένῳ] Κόλλοπες οἱ παρασαλίσκοι τ' κιβάρεως, ἂν ἐκδέδεται αἱ νόραι.

Περὶ ποδὶ, δή σοι] Περὶ ποδὶ ἀπὶ τῶ κῦ ποδὶ, ταλαίσιον, ἐγγὺς, ἢ ἁλῆς ἔρεγε ἔρειν, ὡδὶ ποδὶ ἀντὶ καθαπερ ἐρημένῳ· ἐπεὶ καὶ τὰ παρ' ἡμῶν δύναται φρονήσαι ὧδὶ τὰς ποδὰς ἐπῆται.

Κληρονομήσας] Κληρονομῶ σᾶ Ἀττικῶς.

Διαπαρσαμένῳ αὐτὸν] Ἐπεὶ κἀκείνῳ ὑπὸ τ' Κωῶν διεπαράθη.

Ἀ' μόνα ἐξάρεπε τῇ Ὀρφεῖ] Καλλίοπης γὰρ τ' Μούσης μυθοῦσι γενέσθαι τὸν.

Ἐκείνῳ γέροντι] Περὶ δ' Περιχείρε λέγε.

Καὶ πρώιμον] Λέγεται καὶ ἄρπ πρώιμον, ὃς ἐχρήσατο καὶ Πλάτωνος. Ὦ ὑδὶ εἰπὶν καλὸν] Καινοπρεπὲς καὶ τοῦτο, ὡς ὑδὶ εἰπὶν καλὸν· τὸ γὰρ κοινὸν ὡς ὑδὲ καλὸν εἰπεῖν.

Καὶ ταῖς τίλφαις οἰκήσεις] Τίλφη ζωύφιόν τι τοῖς βιβλίοις ὡς ἐπίπαν σκώληκας πέφυκε, ἐπιμήκη κέρκον ἔχον, ὡς σὺ μικρὰ κανθάρι, λάσιον δὲ πέλαγος εἶπε τοῦτο ἐγχρίσαντο κοπρόφιν λαβόλλιον.

Οὐδέπερ ὠνεῖσθαι τὰ βιβλία] Τὸ ὐδέπερ ἐπὶ δύο λαμβάνεται· πῶς δ' ἐν τούτοις εἰ μήπω ἔσφαλται τὰ τ' χαφῆς, καὶ ἀντὶ δ' οὐχ ἵπερ, ἁλίσκεται ὐδέπερ, ἢ ἀπαθλίπται τὸ Ε δ' σωδίσμε.

Καίτοι τὰ τῶν Μουσῶν] Ἀντὶ δ' ὁμοίων τῇ παροιμίᾳ τῇ λιθοξοΐσῃ χοιρὶς τὰ Μουσῶν καὶ Φρυγῶν ἐρίσμαθα.

Σοφὸν γὰ] Κατὰ μικρὸν γὰρ ἦτο ὁ Λυκιακὸς ἦν.

Οὐχὶ μ' χύτραις λημῶντες] Χύτραις λημῶντες, ἀντὶ δ' χύτραις ἴσως ἐπιφέροντες λήμας.

Καὶ σὺ τοίνυν ἄλλῳ μὴ δηλήσῃ] Καλῶς ἂν εἶχε τὰ δυσχεραστέον τοῦτο μεταφέρειν, μὴ καὶ ἐν τῶν βιβλίων, ἀλλὰ πᾶσιν τὸν βιβλιοθήκην πᾶσιν Λυκιανὸν καὶ παρόντ' ἐπιδεῖναι, ἢ τοιοῦτόν σφηκίαν καθ' ἑαυτὸν κινῆσαι ἑνὸς ἐγκατῆσαι βιβλίε.

Περὶ τὸ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν διαβολῇ.

P. 195. Mſ. in 4. Ἀνὴρ κάλλη] τὰ ὧδε παμμεγέθη ἔχων] Πεπεισμένον δ' Μίδα τῇ ὀρχῇ κεχρημένα, καὶ ὑπὲρ τὰ παιδὰ μισθώσεως πάσης ἔχοντα κατὰ πᾶσης τ' ὀρχῆς αὐτὰ, ἐμυθολόγησαν πῶς τ' χρυσ-

χμείναν, ὡς ὄνε ἔχει ὁ Μίδας ὦπα. ἢ ὅπ μακρὸ ὦπα ἴχλ. Ἀλφ κὴ τὰ μήκισα μιόμβια ἀκιάφ. ἢ ὅπ κὴ ὄνΘ· τὸ ζῶον ὕπως δύκηον, ὡς κὴ τ̃ λανθανόντων ψόφων αἰσθάνεσθαι. *

Θεοδότιον] Δηλονότι πραγμάτων τ̃ ἐπανασάσεως τ̃ Θεοδότη.

Οὐ πάνυ φρενήρης πς ὢν] Σημειῶ πῶς τὸ κάρζω κέντημ.

Ἔσαδε] Ἀντὶ τ̃ ἔρεσεν.

Δύο καρτυρῶσιν] Γράφεται ὁ καρτῦσαι.

Ὁ θεολογητὴς] Ἀντὶ τ̃ ὁ ἑρμῆσῦς.

Μελανείμων] Ἢ μετάνοια μελανειμων.

Δικαίας κὴ ἀμερεῖς] Ἀντὶ τ̃ μηδὲν μέρΘ κατειληφύας.

Φησὶ δὲ] Φωκυλίδης.

Ἄμφω μῦθοι ἀκύσας] Ἀπίκὸς σολοικισμός.

Τῇ τ̃ ἀκκοντΘ· ὀργῇ] Αὐτὸ πᾶν τὸ ὂν φάσκεις, Λυκιανέ.

Ἔνθα ὁ μὴ χρησὸς] Οἷον τῦτο εἶπας ἀληθέσθων.

Ὑπολαμβάνοντες] Ἀντὶ τ̃ πᾶσλαμβάνοντες.

Ὑπωληγὸς] Ὑπωληξ ὐχ' ὁ τόπΘ· μόνον λέγεται, ἀλλὰ κὴ ὁ σιδηρᾶς ὀχεύς, ὃν νῦν λάμναν φασί.

Καὶ Στρατονίκη] Τῶ Σελεύκυ Στρατονίκην λέγ, ἧς ὁ υἱὸς Σελεύκυ Ἀντίοχος ἐρασθεὶς πείθ τὸν πατέρα ταύτης παραχωρησάσθαι τ̃ ἰδ. πείθ δ νόσῳ ἀλλὰ κὴ εἰς αὐτὸ μαθὼν τὸ βαπεῖν ὅτι τοῦτο εἰς τῶ Στρατονίκην ἔρωτα, ὃν ἀμηχανίᾳ γὰρ τ̃ πατρὸς μαθόντΘ Σελεύκυ Ἀξ τ̃ υἱὸν Ἀντίοχον, εἶτα σοφίᾳ τ̃ ἰατρᾶ γνωσθέντΘ τ̃ παρατιθὲ τ̃ νόσον τ̃ ἔρωτΘ, ὑποπτεύση ταύτης ὁ πατὴρ τ̃ ἰδ.

Λαζενδᾶ] Καινοπρεπὲς τὸ χῆμα.

Ὅπ πολλάκις] Οἷον ἠδὺ πνεῖς, Λυκίανε, κ τ̃ κερδίας ὥσπ ἀλωπέκας μύρα παρὰ πᾶσιν ὑπόνοιαν νῶν ἀληθῶν.

Πεπισδύμενα Ἀβδολῶν] Εἰς τ̃ Γωσῆφ αἰνίπεσθαί μοι δοκεῖ.

Οὐ] Κακῶς στι δοκεῖ, ὦ † ὠσμωτῦ. ἢ γὰρ εἰς Γωσῆφ ὁ λόγος αἰνίπεται, ἀλλ' εἰς Βελλεροφόντην, ὃς κὴ αὐτὸς παρόμοιον αὐτῦ πέπονθεν εἰς τὴν τ̃ Προίτου γυναῖκα Ἀντειαν, ὡς φησὶν Ὅμηρος ἐν Ζ, κὴ τὴν χόμησαν ἀπηρέφη αὐτὸς, ὃ πολυ ἦν τὸ ἐν μέσῳ Ἀβδόρον.

Ὡὶ τῷ θεῖ Σειρήνων μόνῳ γνίζαθ] Οὐκοῦν τὸ τ̃ Ὀδυσσέως περὶ Σειρήνας, ἀληθρεκῶς λέγεται ἢ μὴν αἰσθητῶς, ὡς φησὶν ὍμηρΘ.

Φιλοπαίας ὑποκεισμένΘ] Τὸ λόγιον τῦτο ταύτην ὑποκεισμένΘ ἀντὶ τ̃ Ἀβδ ταύτην ἈβδολογάμβΘ αὐτῦ. ἐχθρὸς δὲ ἦν ἀεὶ Θεμιστοκλέης Ἀριστείδης Ἀβδ κ̃ συναὐτῷ πρεσβεύτης. πυθεὶς Ἀριστείδης, βαλὼν, φησὶ, ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν Θεμιστόκλεις τὴν ἔχθραν ἀπολίπωμεν, ἵν γὰρ δεκὴ πάλιν αὐτὴν ἐπανιόντες ἀναλεψόμεθα.

Mſ. in fol. Περὶ δ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν Ἀβδολῆ· οὐ σκότῳ] ἀντὶ τ̃ ἐπισκιάζουσα κὴ ἐπικρύπτουσα κὴ ἐπισκοτίσασα. ἄγνοια γὰρ ἡ νὺξ λέγεται. [ἐπιτραμμένΘ] ἀντὶ τ̃ ἐπιτροπὴν τ̃ παὶ Φοινίκην ἀῶν.

[κε-

* Similia legas apud laudatum jam Palæphatum.

† Sic clarè legitur in Mſ. Videtur hoc Scholion alterius esse Grammatici qui auctori præcedentis Scholii contradicat. Quid sit ωσμωτῦ plane ignoro, nisi forte legendum sit ἑρμωνῦ, i. interpres, quo nomine præcedentem Scholiastam appellaret hujus Scholii auctor.

[κεκραιπηκὼς] δηλονότι πεπαγμένον ἢ ἐπικαθέσιος τοῦ θεοδότου. [κρᾶσι] λέγεται λίαν, μεγάλως. [φρενήρης] ὁ φρόνιμος. [ἴασιν] ἄγων ἄρεσιν. [γήρατος] λεπτὸν καὶ διαφανὲς ἱμάτιον ἢ πάντως πορφυροῦν. [τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐπιθυμίαν] τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν ὑποδεξάμενον, ὡς ὁ Μάγιστρος Συλοχάκης * λέγει. Λέοντα τὸν βασιλέα ὑπεξεβάκχευε δὲ Θεοφάνους πολλὰ καὶ τερατώδη διεξιόντος σύνταξις, ἅτε καὶ ἄκρου, ἵνα μόνον εὐδοκιμήσῃ ψωμόμορφος. [τὸ ἀψίκορον] πικρὸν ἄψυ ὁ σημαίνει τὸ εὐθὺς καὶ τὸ κόρος, τὸ εὐθέως κόρον λαμβάνειν, καὶ ταχέως πληρούμενον. καταπεπτικὸν τὸ χῦμα. οἶδα γὰρ ὕπνος τὸ κοινὸν καὶ καθωμιλημένον.

Ψυδολογικὸς, ἢ περὶ τῆς ἀπορεφάδος.

P. 431. Mſ. in 4. Καὶ Γενετυλλίδων] Εἰς ἀφροδίσια παίζων βυλόμενος τὸν κακοδαίμονα τυγχάνει, τοῖς τοιούτοις αὐτὸν ὀνόμασιν ὀρκώσας διέγνωκε. ἀ πρόδηλος ἡ αἰσχρὰς Ἀφροδίτης εἰσὶν ἐπίθετα.

Θάτερον τῶν πεντῶν] Κακῶς γὰρ τὸ θάτερον εἶπε, ἐπὶ μηδὲ ἡ εὐθεῖα θάτερος, ἀλλ' ἄτερος. λέγεται γὰρ ὃ ἕτερος σταυρεσφῆν ἄτερος λέγεται, καὶ ἄτερον ἡ αἰτιατικὴ. ἀεὶ γὰρ αὐτὴ τῇ εὐθείᾳ ἀκολουθεῖ. τὸ δὲ πεῖν μίωσιν, προδήλως βάρβαρον δυικὸν ἢ πεῖν ἐπαναλάμβανον. ὡσαύτως δύσφημον καὶ τὸ ἀνημέλα. τίς γὰρ χρεία δὲ στερητικῶν, μηδὲν πλέον δὲ νῦν δηλοῦντος; τὸ δὲ τοιεκχύνει, καὶ ἀδιόρθωτον. ἐπὶ χέω μὲν ἐπίσης ἡ Ἑλληνικὴ χρῆσις, χύνω δὲ ὑδέπω ἐγκέκραμαι τῇ Ἑλλάδι γλώσσῃ, ὥσπερ ὑδὲ τὸ πίταμαι. ἀ γὰρ ἔστι πίτημι, ἀλλὰ πίτνω βαρύτονον, ἀφ' ἧ πίτημι ἴσως ἂν λεχθείη. ἔκ τοῦ μετοχὴ πιτόμενος, ὡς καὶ Πλάτων Εὐθύφρονι, τί δαὶ πιτόμενοι ἵππων διώκεις. πίεσμαι δὲ, ὑδαμῶς, ἀλλ' ἡ ἄρα ἴπεσμαι, ὡς καὶ δὲ ἵπτημι, ὡς καὶ δὲ ἵστημι λεχθείη ἂν ἵσταμαι.

Ὁ πρὸ τοῦ Τισίᾳ τῷ τέχνῃ] Τισίᾳ τοῦτο λέγει δὲ Κόρακος δὲ Σικελιῶτης μαθητής. τέχνῃ γὰρ καὶ τοιοῦτο ἐσοφισμένον ἴσως, περισσότατον εἰρήσεται.

Ὦ παιπάλημα] Παιπάλημα ὁ πανοῦργος ἄνθρωπος κυρίως. ὁ ὡς ἐπὶ ἄλλων τῆς κακῆς συναλλεσσόμενος καὶ συντετριμμένος. τοῦ δὲ τοῦτο βέλτιον τὸ γλωσσαλγεῖ τοῦτο δηλοῖ. ἀλλὰ τὸ ὑπὸ τὸ ἀντιδότου μισητὸς, ὥσπερ ἄλλοτρον διατετριμμένον κίναιδος ἢ ὅπερ ποιῶν, ὅπερ παθών, ἐπὶ τὸ τῷ αἰδοῖ κινεῖν.

Mſ. in fol. Περὶ τοῦ ἀπορεφάδος καὶ Τιμάρχου ἀπορεφάδα] ἀπορεφάδας ἡμέρως καὶ ἀπορεφάδας ἁπλῶς καλεῖσθαι τὰς σεσημειωμένας. παρέχεται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ ἰσορείας τοιάσδε. ἔδος ἦν τοῖς Ἀθηναίοις τὰς πανηγύρεις καθαιρουμένους ἔξω φέρειν τοῦ πόλεως καὶ διδύναι αὐτοῖς τῷ ἀπήκοντι δίκην· ἐξῆσαν γὰρ αὐτῶν ἀπὸ πάντων σεσημειωμένων πυλῶν, καὶ σὺν ἀπὸ τῶν σωθέντων τοῖς ἄλλοις πολίταις, ἃς πύλας ἐκάλουν ἀπορράδας. [γεγωνότερον] τραυότερον. [τὸν Ἀφροδίδην] Ἀφροδίδης ὁ λοιδορεῖ-

* *Magiſtri* fuit ſumma dignitas in Aula Conſtantinopolitana, de qua Vid. *Meurſium* in Lexico Græco-barbaro. Quis autem hic Leo intelligatur, Thrax, Iſauricus, vel Copronymi filius, quærent quibus per otium licebit. Interea hinc liquet Scholiaſtam noſtrum ſaltem ante 1229 annos non vixiſſe, quandoquidem tum regnare cœpit Leo Thrax.

ρεῖται ἀεὶ γυναιξὶ συνῶν, κιθαρῳδὸς δὲ ὢν. Ἀ εισοφάνης, Ἀ ελφρόδιτε ἐσὶ μὴν πονηρὸς ἀλλὰ τῶτο μ' οὐ βάλεῖ. ἔτι δ' ὁ μήνων πονηρὸς, ὁ χαὶ ὀδὶ ἂν ἡδόμιλον, ὀδὲ παιπόνηρον, ἀλλὰ χὴν σοφιξόμενός τι. τῶν γὰρ αὐτὸ γλώτταν αἰσχρῶς ἡδεν. τετέτι τὸ αἰδοῖον δ' ἀνθρώπε χ τὸ πόρμα. Ἀ ελφρόδης γε Πολυμνήστε χ Οἰονίχος ἀρίητοποιεῖ. χὴν πολυμνήστια χ αὐτὴ καμωδεῖται ἐπ' αἰσχρότητι. εἴ τις ὢν τοιῶτον ἄνδρα χὴν σφόδρα φυλάττοι, μήποτ' οὐκ δ' αὐτὸ πίστιν ποιεῖν. χὴν ἀῦθις, Ἀ ελφρόδης παῦσαι ληρῶν. [ἀιπτῶις ποσὶ] ἀνίπτοις ποσὶ, ἀνὺ δ' ἀνετοίμοις, χ χωλὸς τινὸς δ' ἐξοκοῦς. παροιμία ἐπὶ τ' ἀμαθῶς ἐπί τινα ἔργα χὴ πράξεις ἀφικνυμένων. [βδελυρία] αἰσχροποιία. [αὐτὸς] μαθητὴς. [ὁ γὰρ σοφιστὴς] Τίμαρχος. [χειδιάζειν] ἤτοι χείδια λέγειν, τὰ μὴ μετὰ σκέψεως χινούμενα. [ἐπήμυσε] ἐπιῦόητεν. [ἀφῆλιξ] πρεσβύτης. [ἠτιάσατο] ἐμέμφθη. [κύφωνα] κύφωνες ξύλα ἦσαν ἐπιτιθέμενα εἰς τὰς τέτονας τ' καμάρας ἵνα μὴ σύρῶσιν * ἀνακυψαι. Ἀ εισοφάνης Ἰλλύττω, ὦ τύμπανα, ὦ κύφωνες σὸν ἀρήξετε. κύφων δέ ἐσι δεσμὸς ξύλινος ὃν οἱ μὲν κλοιὸν οἱ δὲ καλοιὸν ὀνομάζεσιν. ἔνθα χὴ ὁ πονηρὸς ἀνθρωπος, κύφωνα τείνει δ' ἐπὶ πάντων δυσχερῶν χ ὀλιθρίων. χὴ κυφωνισμὸς ἐπὶ τ' τιμωρείων. Ἀ ρχίλοχος δὲ, ἀντὶ δ' κακὸν χ ὀλέθριον. ἔφη δ' κύφων δ' ὁ τὸ ἀναγκάζειν τὰς δεσμίας κύφειν. ἐὰν δέ τις φρασυτόμος τι ὂν δ' νόμιμον παρ' ἡδὺ ποιήσιτεν, δεδέσθω ὑπὸ κύφωνι ὡς τῷ δρχείῳ ἡμερῶν κ'. ἐπιρρύτομος μέλιτι χυμὸς χὴ χάλακι, ἵνα ἡ μελίτιμος δ' μᾶλλον δύπτοι. δ' δὲ χρόνος διεῖται κατὰ κρημνῶν ὠῶεῖα, σαλῶν γυναικεῖα σφυδαλόῤῥας. [νεανεύεται] νέα ἔργα ποιεῖ, κομπάζει δ' κενὰ πλημμέλη ἐγκαυχᾶται. [δ' Σινωπεὺς] Διογένης. [βιπτῶν] σωυσσάζων. [Τριπαραφύω] Τελμῶρα· Φρυγίοις ἐσὶ τ' Ἀ ργείας ὕπω λιγόμενοι. [τελγλάχνι] τελγλώχνα τόξα τείχνα. [πάτερον] κακῶς τὸ πάτερον εἶπε. [τὸ τερᾶν μυσοῖ] τερῶν πολλῶν σφόδρα βαρβάρων. δύνᾳ δ' τερῶν ἐπαγωμένων. ὥστε πάλιν δύσφημον χ τὸ ἀπαιμία. τὶς γὰρ χρεία δ' σερπτικὸ μεδὲν τμέον δ' μὴ δηλῦντος; τὸ δέ τοι ὀκχύνειν χὴ αἰδέρῶτον, χύνα γὰρ σὸν ἐπίστ δ' ἡ Ἑλληνικὴ χρῆσις. ὥσπερ δὲ τὸ πιπόμμα. ὁ γὰρ ἐστὶ πίπτω, ἰὼ εἰς πίπτομμι, ὡς ἵστημι ἵσταμμι, ἀλλὰ πίπω. ἀφ' δ πέτομμι ἴσως ἂν λεχθείη, δ ἐ ἡ μετοχὴ ὁ πετόμμος ὡς ὁ Εὐθύφρονι Πλάτων, τὸ δὲ πετόμμον πτὰ διώκεις. ὁ μὲν πέτομμι, ἀλλ' ἡ ἀορ ἔπταμον ὡς δὸν δ' ἵπτημι δ' ἐκπλήσσω τ' ἵσταμμι. [Α'δάσεια] δυίμενα εἶναι λέγεσι τοῦτον τοῖς πάνυ μεγάλα ἐγκαυχωμένοις ὑπονεμεσῶσαι. [Τισία] Τισία λέγ δ' κήρυκος δ' Σικελῦ μαθητὴ. πέχα γάρ τοιῶτον χὴ αὐτὸς κατασοφισάμενός πια πρεσβῦτλν εἰργάσατο. [τὴν Καμφείναν] λίμνην φασὶ τῇ Καμφείῃ πόλει συνεχομένην, ὀνώνυμον αὐτῇ. ἣν βυλομένοις Καμφειναίοις μετοχετεῦσαι, ἐχρήσθη ὁ Διὸς μὴ κινεῖ Καμφείναν. οἱ δ' θεὸν δρακόντωσε ἐβλάσφησαν, ὀφθὴ παροιμία εἰρῆσθαι ἐπὶ τ' καθ' ἑαυτῶν βλαβερῶς τὶ ποιεῖν μελλόντων. πνὲς δ φασὶ φυτὸν δυσῶδες εἶναι τὴν Καμάρῳ, δ τὰς κλάδας λῶσιομένης ἀηδέ-

* Erat in Mſ. prima duntaxat hujus vocis ſyllaba, ſed reliquas ex Suida ſupplevimus, indidemque quædam in ſequentibus manifeſto corrupta emendavimus: utrobique enim res iiſdem verbis exprimebatur, exceptis paucilis, ut ex collatione ſatis liquebit. Superiora etiam de Ariphrade ex Suida emendata.

στρον ὄζειν. [τὸ παιπάλημα] παιπάλεμα ὁ παιδεραστὴς ἀνθρωπος μύελος. ὁ ὡς ἀπὸ ἄλδυρον τοῖς κακοῖς σωπαλληκτισμένον, καὶ σωπτερεμμένον. νῦν δὲ τοῦτο βάλε δηλῶν, ἀλλὰ τὸν ὑπὸ ἀνεσθότος μισητίας ὥσπερ ἄλδυρον ἀφαπτερεμμένον. κίναιδος δ' ὁ τὰ ποιῶν, ὅτι πάσχων, ἀπὸ τοῦ τὴν αἰδὼ κινεῖν.

Περὶ τῆς οἴκης.

Pag. 450. Mſ. in 4. Ἀλέξανδρον μὴ ἐπιθύμησον] Ὅτι Ἀλέξανδρος τὸν Κύδνον λαπὰ μὲν, ὃ μικρῶς ῥᾴων ἦν, ὡς φησιν Ἀρίστων. Στράβων δ' ὁ μαυρούσιος ἱστορεῖ περὶ τοῦ ποταμοῦ Κύδνου, ὅτι ἀφ' ψυχρότητος τὴν παχυνσυρίαν τῶν ζώων ἰᾶται ἐμβαίνοντα τῷ ῥεύματι τούτου καὶ ἐγχρονίζοντα.

Τοῖς Ἀρσακίδαις] Ἀρσακίδας τοὺς Περσῶν φησὶ βασιλεῖς, ἀπὸ Ἀρσάκου δ' παλαιοτάτου τοὺς γονεῖς ἐλκύσας.

Καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα] Τὰς γραφὰς φησιν, εἴτ' οὖν ζωγραφίας ὑφ' ὧν ἀνθῶσι καὶ φυτῶν μιμήμασιν εἴργασται, καὶ εἴτ' οὖν τοιοῦτο ἄλλο.

Διολωδώσασιν τῶν κυμάτων] Ὡς καινὰς τὰς ἀναδιπλώσεις, λαμπρούς.

Καὶ ὁ δ' Ὁμήρου ῥήτωρ οὑτῶς] Εἰς Πάριν Ἀλέξανδρον, ὡς φησιν Ὁμηρος, Ἀλέξανδρον ὀνομάζει, ὁ λόγος φησί.

Τῶν Γοργόνων καλῶς] Ὅτι αἱ Γοργόναι καλλὴ καὶ δύμορφίαν ἐξισοῦσαι οἱονεὶ ἀπιλίθωτον τὸν ἀνθρώπους.

Ἀσπίδωρος] Ὡς ἀπὸ τῆς δύρεως, ἡ ἀσπίδωρος.

Μακρόβιοι.

P. 465. Mſ. in 4. Ὁ Σελδικεύς] Ἐστὶ δὲ Σελδίκεια καὶ ἐπὶ Τίγριδι τῷ ποταμῷ.

Mſ. in fol. Μακρόβιοι. συμβαλεῖν] Διαφέρειν. τοῦτον. [σύνειμι γὰρ τελῶν ἴσῃ] τελεῖ εἰς τὸν Ἕλλησας ἀντὶ τοῦ Ἕλλησι ἐστὶ. τελεῖ εἰς τὰς ἀνδρας, ἀντὶ δὲ ἀνὴρ ἐστὶ. πλεῖ εἰς σύνειμι γὰρ ἴσῃ, ἀντὶ δὲ σύνειμι ἐστὶν ἐστὶ. ἔτος γὰρ φασὶν οἱ Αἰτωλοί. [καπέσρεψε] ἐπλάνησε. [καπαχθεὶς] ξενοδοχηθεὶς. [φῦμα] ψυδράκιον, ψόρα. [καὶ ἀπηκριέρων] ἐκ τοῦ λιμοῦ ἢ ἀγχόνη ἐξάγων. [ποτιώμην] ἀνιόμην, ποτιώμην τὸ δυσφορῶ, καὶ τὸ μετὰ δεινοῦ παθήσεως ἱκετεύω.

Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον.

P. 486. Mſ. in 4. Εἰς ὃν καιρόν τινα] Ὑστέρησις δὲ εἰς ὅτινα ἄλλον καιρὸν, ἵνα πτερυκλλῇ τὸν λόγον ποιήσῃ, ὡς σὺ τοῦ εἰ μὴ λέγει μυθεῖ ἄλλο. ὁπόταν οἱ ῥήτορες εἰ καὶ μὴ δεῖ ἐν ἄλλῳ ὑστερήσεις εἴπωσιν, εἶτα χρὴ Ἑρμοκράτης πεῖσθαι.

Καὶ βδελύττειν] Ἀμέλγειν. καὶ βδελυδὸς τὸ ἀμολγεῖον.

Καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἰρηκέναι σοι] Ἀντὶ δὲ ἀπλῶς εἰπεῖν καὶ τὸ ποιμενικῶν δύνασθαι.

Mſ. in fol. Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον ἴνθα] Θεῖον πνεῦμα κινήσαν. [αὐλῶ μὲν μοι] δύναμαι λύω. [βδελύττειν] ἀμέλγειν. [συνηθλακότες] απ-

σκινδάλαμοι τὰ τῶν κυλάμων ἀποξύσματα ἡ σκόλοπες, ἢ ἐπιξηρασία τῶν ἀκροδρύων. σκινδάλαμος τοῦτο ἢ ἐπὶ μὴ εὐθείας ὀξύνει. * σκινδαλάμους ἐν λεπτολογίαις. Ἀριστοφάνης σὺ νεφέλαις, λόγοι ἀκριβῶν σκινδαλάμους μοῦσομαι. [κατασκίζουσι] κεντοῦσι. [ἐπιαλος] ῥιγοπύρετος.

Πλοῖον ἢ δίκαι.

P. 490. Mſ. in 4. Οὐκ ἐμάλαττον] Κρῶσις ου ω καὶ ου ε εἰς τὸ ω ου ἐγὼ καὶ ου ἔλεγον.

Τῶν περσικῶν ἐπειλημμένον] Τὰ νῦν κρέα λεγόμενα ὀνόματα τοῖς ναυτικοῖς ἢ καὶ κρέκας καλοῦσιν οἱ παλαιοί.

Τὸ ἱερὸ τὸ παρόσιον] Τὸ καρχήσιον.

Καί τοι τὶς αὐτὴ μὴ γὰρ ὀκνήσας εἰπεῖν] Ὡς μόνον ἀπορρήτου ὄντος τοῦ τὰ μυρίκια ἀμύητον ἐξειπεῖν. τοῦτο δὲ καὶ τοῖς ἀποκλείοντος φασὶν ὡς οὐκ ἔξον σοι ἀδεῖν ὡσὲ ἡμᾶς ἔχειν ἀπόρρητον, ἅμα καὶ ἃ δεῖ τοῖς ἄλλοις ἀποκρύπτειν ἀνακινδυνεύσαι, τὰ ὡσὲ ἡμᾶς συμφέροντα ἀδῆσαι), μεμυήμεθα γὰρ καὶ αὐτοὶ, καὶ τοῦτο δὴ τὸ τῶ πεζεγρωδῶν, ὡσὲ οἰκεῖον χορὸν ἰρεῖς.

Πρὸς ου λαχιστὸν τὶς λογίζοιτο] Ναυλικῶ.

Καὶ ἐς Αἴγινων] Ἑορτὴ ἐν Αἰγίνῃ.

Ὑπερμαζᾶς γὰρ] Λέγει τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἄγχου πνίγεσθαι δηξαμένου πλησίον, ἐπειδὴ συδικορῶν ἢ τοὺς συνήθεις πάνυ ἐνοχλούντων καὶ ὑπερβαλλόντων, ὅθεν καὶ ὑπερμαζᾶν λέγει) ὡς μὴ πλέον μάζης ὡσὲ ου ἡνυποζηκότων, πρώτη καὶ τὸ ἐπιφερόμενον ἔταξε λόγιον καὶ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ κυρίως φερομένου καὶ ἀλαζονευόντων φησὶ τὸ μηδὲν εἰς τὸ κάλλιον πλύνειν, ὡς καὶ ἀφ' τοῦτο ἡ συνήθεια μακροπλύσας σκωπτικῶς ὀνομάζει.

Καὶ νεκρὸν ἄλλο παιδίον] Μελικέρτου φησὶ τοῦ τοῦ Ἰνοῦς παῖδα, ἐπιδιώκοντος ου Ἀθάμαντος αὐτόν.

Οὐ σκύφον ἀλλὰ σισύφιον τι βάρος] Τοῦ γὰρ Σισύφου πέτρου ὁ ᾅδης ἀνοχλίζειν ὁ μῦθος ποιεῖ.

Οἰνὸς ἢ ἐξ Γπελίας] Οὐ φαλέρνον φασὶ. τὸ κάτω ἢ Γενείας τοῦσὲ τὸ Γάδειρα λέγει. πολλὰ γὰρ ἐκεῖθεν ἐκομίζετο περὶ ὧν ἐκομίζετο, ἐχθύας φερόντος αὐτοῦ τοῦ ἄλλου θαλάσσαν, ἀλλὰ πολλοῦ καὶ τοῦ μεγάθους καὶ τοῦ λίπους τοὺς ἄλλους παρευδοκιμοῦντας.

Πρὸς τὸ ἐφίππιον] Τῶν ἀρμάτων φησὶν, ἅτινι τοῦ ἐφεσείδα, ὃν νῦν σίδαν φασί.

Ἀντίπατρον πικὰ ἴασαι] Ἀλεξάνδρου τοῦτο τὸ ἰσοτελείας, κρίνειν γὰρ πεφυκότων τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπὶ τῆς Εὐρώπης Ἀντίπατρον ὡσὲ αὐτοῦ καπηλεύσῃ.

Ἐξαδίον γὰρ οἶμαι σοι] Ἐξ ταδίων, ἱερεῖα γὰρ ἦδη αὐτοῖς ὁπόσων σταδίων ἀπέχει ἂν ἀφικομένη ἡ κενὴ μακαρία.

Παραπεκινηκέναι τοῦ γνώμου] Ὅρον μαθηματικόν.

Τοῦ ἀριστερὰ κατορτιζομένου] Ἐπὶ τῆς χειρὸς δακτυλιοφορούσης.

Mſ. in fol. Πλοῖον ἢ δίκαι· θαλάμης.] θαλάμη καὶ θάλαμος, οἶκος ἢ κοιτών. [ὑποδεδικὼς] Σημειοῦ τὸ ὑποδεδικὼς, ἀντὶ ου ὑποδεδεμένον.

* Videtur hic omiſſum quod extat apud Suidam: τὸν ἢ ου πλησίον πυροξύνει.

[κρόβυλον] κρώβυλος· εἶδος πλέγματος τῆς τριχῶν, ὃν ἐπιτίθεται εἰς ὀξὺ κορυφήν. [κόμαξ] χάραξ. ὀρθὸν ξύλον. λέγεται δηλονότι [κάλων μακρότερα] τὰ ἐπὶ τῶν ραπτῶν καὶ δημοσίων πίνακα. εἴτε ἐμπεφυκότων ὕδατα, εἴτε καὶ καθ' ὑδάτων εὐθέα κάλων μακροτέρων ἢ παλαιοὶ καταφήμισαν.

Μύρτου καὶ Πάμφιλος καὶ Δωρίς.

P. 515. Μῆ. in 4. Ὁ Ἀλωπεκῆθεν] Δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. δῆμος Ἀττικὸς ἡ Ἀλωπεκή.

Φίλιννα καὶ ἡ μήτηρ.

Καταλιπόσα] Δύνατον ἀπελθεῖν εἰς τὰ Λαμπτρίσια καὶ ἐξεβαλεῖν ἑαυτόν. αὐτὸν γὰρ λοιπὸν ἔθος ἐποιήσαντο. ἀλλ' ὅμως τὸ νυκτὸς οἴκοι συκοφαντηθὲν μετ' αὐτῆς καταλιπόσα.

Δώριον καὶ Μυρτάλη.

Ὦ Διοσκόρω] Ὡς ναύτης τὸν Διοσκόρους καλεῖ. ἔστι γὰρ συνήθως ἐλάχιστα τοῖς ναύταις.

Δώπιδες] Τάπητες. ἀπὸ τοῦ ὑποδέδεμαι τάπητας.

Κρωβύλη καὶ Κόρινναι.

Ἀφάσσια] Ἀφάσσια λέγουσι δύμματα εἶναι τοῖς πάνυ μεγάλα ἐγκαυχωμένοις ὑποτεμεσθῶσιν.

Μυσέριον καὶ ἡ μήτηρ.

Σήμερον Ἀλῶα ἐστί] Ἀλῶα, ἑορτὴ ἐστὶν Ἀθήνησιν μυστήρια τελέσχησε, Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ Διονύσου, ἐπὶ τῷ τιμᾷ τῆς ἀμπέλου καὶ τῇ χρήσει ἧς οἶνος, καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν. Φιλόχορος ὁ Φρεάρριος ἀπὸ ἧς τῶν ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς ἔδει τὰς ἄλλας ποιεῖσθαι.

Συμβολὰς] Ὅ ἐστιν.

Παννυχὶς, Δορκὰς, Φιλόστροφος, καὶ Πολέμων.

Δημοσιεύτας ὤν] Δημοσιεύτης, τοῦτο ἐνίοτε τὸ τελώνιον ἀποδιδόασιν, ἐπειδὴ τὸν δημόσιον ἐστὶ τὸ δραχμῆς. ὁ δὲ τοῦτο λαμβάνων πρατὴν δημοσιεύτης ἐλέγετο. ἐπὶ δὲ πεντε πραπτικὰ ἔχει ὡς ὁ λοιπὸς, ἀλλ' τὸ παρ' ἄλλης πραπότερος δύο μέρος λαμβάνειν. οἱ δὲ δημοσιῶναι καὶ ἡμιλοχίαι καλοῦσι φασι. καὶ δημοσιώνης καὶ ἡμιλοχίης, ὁ ἄρχων τῆς δημοσιείας, καὶ ἡμιλοχίας.

Γύεσται, καὶ Πυθιὰς, καὶ Δυσίας.

Θεόγνιδι] Θεόγνιδος ἐπικείμενος λίθος τοῖς ἐξοχαῖς τῶν οἴκων.

Τῶν Πυθίου] Πυθίου, τὸ πεφαλοδίσκιον καὶ ὑπόξηλον· ὅμοιον ἀποκεῖσθαι τοὺς ἀνδρίας.

Περὶ τῆς Περεχίνης τελώνης.

P. 559. Μῆ. in 4. Τὸν μὲν πατέρα] Οὐχ ὑπὸ πατρὸς ἀλλὰ Περε-

ρεχρῖν· ; Ἀφ' τῦτο ποιητὴν τὸν αὐτὸν καλεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ τραγικὸν τὸ πρᾶγμα διείρηται μεγάλης συμφορᾶς αἴτιον ἑαυτῷ, καὶ οἷα οἱ τραγῳδιοποιοὶ γράφουσι· Ἀφ' τῦτο καὶ Ἀφροδίτης ἐμνημόνευσε σκηνικῶ πράγματι· καὶ αὐτὸν ποιητὴν εἶπεν, ὡς τοιαύτης τραγῳδίας εἰσηγητήν.

Διίφυτε, ῥαφανίδι] Τὰς μοιχὰς γὰρ τοιαύτῃ ἀποτίνειν τοῖς παλαιοῖς ἔθος ποιεῖν. ἐπεὶ γὰρ ἑάλω μετὰ πολλὰς τὰς ἄλλας, πλυνῶντες, ῥαφανίδα τῇ πυγῇ δ' μοιχῇ πάνυ ἀδρὰν ἔνειρον.

Θαυμασὴν σοφίαν τ' Χρισιανῶν] Θαυμασὴν μὲν ὄν, ὦ μιαρὲ, καὶ πάντας ἐπέκεινα θαυμαζόν. εἰ καὶ σοὶ τυφλῷ ὄντι καὶ ἀλαζόνι τὸ κάλλος αὐτῆς ἀνεπίσκεπτον καὶ ἀθέατον.

Σίδυσι τὸν ἄνθρωπον] Τὸν ἀληθῆ θεὸν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον. τὸν δ' παιδὸς, ὦ λῆρε, ποιητῶν.

Τὰς Ἑλληνικὰς ἀπαρχήσαν'] Μιαρὸν κεφαλὴ, ὃς ἐν βραχεῖ ἀπέτεις καὶ ταύρους καὶ χρυσᾶς βοῦς καὶ ὅρμον ἀξίως, καὶ μὴ καὶ τ' ἄλλον ὃν κατέχας λῆρον ἐπὶ τ' Ἑλληνικῶν θεῶν, οἷν τὰς τοιάτας ἐκ ἀξίους φῆς παρεβάσεως.

Τὸν ὃ ἀνασκολοπισμένον] Οἷα ληρεῖς, ἃ κατέφρυκτε, κατὰ δ' σωτῆρος Χριςῦ; ὃς καὶ τῦτο ἔπεκεν, ἀθλιώτατε σὺ δ' Ἡφαίςου κολάσεσθε, ὡς δ' Ἀχιλλέα, καὶ τὰ ὑμέτερα Ἀφροδίτης. ὦ τ' ἀπειρήτου συγχύσεως καὶ βδελυρίας πάσης μιαιφονίας δίτεραπιλίας, μιαρὲ, καὶ ἀμόβαρτε, ἀλλότρια τ' ζωῆς, καὶ μίτρας τ' αἰσχίς κολάσεως!

Τῶν Παφλαγόνων Πόλις] Παφλαγὼν ὡς ἔοικεν Περιηγεῖται, ἀπὸ Πάφου τ' νήσου.

Εἶτα τῆς πόλεως ἀπαρξισθείσης] Καὶ πῶς οἱ παλαιολόγοι Περιηγεῖται τὸν ἀντικλῆν Ἡφ' τῶν Παφλαγόνων τῆς παλαιοτέρας, ἀπαιτεμένον τ' Ἀφ' τῶν παλαιοτέρων, ὡς ἔφης, ἀφαιμένων τῦτο ἀρχῶν; ἀλλ' εἰς πάντας συκοφαντεῖς πάσης ἀρετῆς σκώπτων, καὶ Ἀφροδίλου.

Καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ] Βῆρον ὃ Μάρκον Ἀντωνῖνον, οἶμαι, λέγει.

Τῶτο τῷ Μυσικῷ] Κυνικοὶ καὶ ὗτοι, ἢ καὶ ἄλλως φιλόσοφοι ἰλιγγιᾷν ἐρῳντες ποιημένοι. Ἐπίκτητον μὲν, Στωϊκὸν οἶδα. Δίωνα δ' τὸν Πρυσιέα, ὃν καὶ ἐπώνυμον ὁ Χρυσόσομος, ὃν καὶ λόγῳ ἐνδέδυκε ἰκανῶς σπουδαίως τῷ ὄντι καὶ παντοίας ἀφιλείας μετὼν.

Ὁ ἐκ Πατρῶν δᾶδα ἔχων] Τὸν Θεαγένην λέγει. ἐκ Πατρῶν δ' τ' Πελοποννήσε.

Τῷ κυκεδαίμονι Πρωτέως ἐμίγη] Πρωτεὺς μὲ τέχνα καὶ συγγνωσὰ, ὃ καὶ ψυχρὰ τῇ συγγνωμῇ· ὕτω τὸν βίον ἀπολεῖται. σὺ δὲ τίς ὃ τρόπος ἀμύνῃ, λόγῳ μὲ ἐμπορδυσάμενος, ὕτω σοφιζόμενος ἐκ τοῖς ὕθλοις δ' ἐκ παρηλογίαις τῦτον ἐπαγωγεῖς;

Δεσπότα.

P. 591. Μῆ. in 4. Ἑπτὰ ἐκ τ' ἀπαίτησον] Τὰς ἑπτὰ λεγομένας σοφὰς. Πιτιακὸν, Βίαντα, Θάλητα, Περίανδρον, Κλεόβυλον, Χίλωνα, Σόλωνα.

Καὶ ἄλλον ἐκ Σάμου] Ἐκ Σάμου, Πυθαγόραν τ' Μνησάρχου. ἐξ Ἐφέσου

σι Η᾽ρακλεῖται. ἐξ Α᾽θήνων Δημόκριτον. ἄμφω ϗ φυσικῶ φιλοσόφω ὄντε.

Τὸν Γναθωνίδην] Κολάκων οἱ θεραπεύοντες ἄνθρωποι.

Μᾶλλον δὲ τὸν ὀπισθόδομον] ὀπισθόδομος μέρος τοῦ ἀκροπόλεως τοῦ Α᾽θηναίων, ἔνθα καὶ τὰ χρήματα ἔκειτο τῆς θεοῦ ϗ τοῦ Α᾽θηνᾶς ναοῦ, οὐ μὴν ἀποτίθεντο τὰ χρήματα. [ἔστι δὲ τῶν ἀπόρων] οἱ ἔνδεες ἄνθρωποι. Πιττακὸς. Βίας. Θαλῆς. Πεισάνδρου. Κλεόβουλος. Χίλων. Σόλων. ὧν Σάμιος Πυθαγόρας. ἐξ Ε᾽φέσου Η᾽ράκλειτος. ἐξ Α᾽βδήρων. * [ϗ ἄλλοι] Η᾽ράκλειτον. [ἄλλοι] Δημόκριτον. [ἀμυδρὸν] ἀφανῆς, σκοτεινόν. [ἀποτεθησόμενος] ἀναχωρήσας. [ἀποφορὰς] ἀποφορὰ, χρήσιμα, οἰκεῖα, ἁρμόδια, ἐπιτήδεια. [γλίσχρος] παρεισάκτους. [ἐπιμὼν] ἀναίσχυντον [εἰς χρημάτων μὴν] εἰς τὸν τῶν χρημάτων σύλλογον. [χρηματίζεσθαι] χρήματα συλλέγειν. [κολαστὸν] τιμωρητέον. [αὐτοκράτορας] βασιλέα. [μίτρᾳ] ζωστῆρι. [λεοντῆν] τελαμῶνιον λέγει.

Τὰ περὶ Κρόνου.

P. 606. Μᾶλλον δ᾽ ἐγὼ ἂν ὡς ἀρχίζειν] Τὸ ἐξῆς ἔγωγε ἂν ἐρωτήσας ὡς ἀρχίζειν γᾶν ἔφειτο μοι.

Ὁπότε ἡ χὼν ἐπέχῃ] Χειμῶνος καὶ τὰ Κρόνια ἤγετο.

Νόμοι Συμποτικοί.

Ὁπόταν τὸ σιτίον ἐξάπτειν ᾖ] Τῶν ἀπὸ τῆς ἀκτῖνος ϗ ἡλίου τῶν σωμάτων περιφερομένων λέγει σκιὰν, ὅταν γὰρ αὐτῶν σιτίον σκάλλωσι.

Ἐπίσολαι] Κρητικαί.

Ὡς ϗ νῦν ἔχομεν] Ἐπὶ τῶν μικροῖς μεγαλαυχημένων ἡ παροιμία.

Οἱ σφηνοπώγωνες] Σφηνοπώγωνες εἰσὶ κωμῳδίαι δύο εἰσὶν ὁ μὲν ἱλαδίφης, ὁ ϗ οἰκίτης. ὁ μὲν ἱλαδίφης ἀναφαλαντίας ὀφρῦς ἀνεστραμμένους, ὀξυγένειος. ὁ ϗ οἰκίτης ἀκμάζῃ καὶ ὄγκῳ ἴσχει ὑψηλὸν καὶ πλατὺν περιλαμπόμενον τὸ φερόμενον ξανθὸς, πλαγίας, ἐρυθρὸς, σχίσιν ἀγγείου.

Κρόνου πλησίοις χαίρειν.

Ψύλλα πηδατέτηκας] Ψύλλα ἐπὶ μὲν ταχέως ἀποδραμεῖν πέφυκεν.

Οἱ πλησίοι τῷ Κρόνῳ χαίρειν.

Ὀργὴν καὶ μῖσος] Ἤτοι παροιδὴν ἢ ὅσα ἤτησεν.

Μᾶλλον δὲ τὸν ἱερέα Γεροσόλων Γεροσόλων ἀρχιερέα] ἀρχιερατεύοντα. [ἢ δ᾽ ὅς] ὁ αὐτός. [σκόμμασι] σκώμματα. [βάκηλον] βάκηλον μίσας μὲν, ἀσυνήθη δὲ καὶ γοναικώδη. δύθυρος. ἀπόκρυπτος. [Νόμοι] πρῶτον γυμνάσια, πυρφόλιον, διφρηστῆρα, πέρνην. [Ἐπιστολαὶ Κρητικαὶ. ἐμβάπτει] τὰ ξύλα ἐμβάπτουσι ὑπὸ τὰς πλευρὰς ἵνα φανῶσι μακρότεροι. [ἰφαλαργίδα] πορφυρᾶν χλαμύδα. [χίσκη] εἶδος μίτρας. [σπαῖρ] σκωλήκων [σπίσι καὶ κίσαις] κίσι καὶ κίσις, ὄλκιον, ἀγγεῖον ὃ φέρουσι βράκας κίστην καὶ ἱμάτια. πινὰ τὸ τ᾽ αὐτὸ ϗ Σ. κίσθη γὰρ, οἱ δὲ πτερωτοὺς κίσθους ἐπτερύγωσαν θεοὺς ἀνθρώπων ὑποδοχήν. [τῇ λοπαδὶ πεφαμένῃ] Γράφεται ἐπιδεδεμένῃ, τῇ λοπαδὶ ἐλαιούσῃ, ἢ τῇ πίνακι. [ὠμυστὶ] ἀνεστραμμένῃ

* Hic omissum Δημόκριτον.

μῆ οἶνε. [ἀπὸ δ' γλαύκης διαβήσηνται] ἀποβάλωμεν τὴν φυλακήν. [τὸ τι ἄκαιρα] ἄκαιρος εἶδος ἔπεσι σκώμματος, καὶ ἀκαιροπόλης ὁ ταῦτα πωλῶν. [φιλαυτῶν] ὁ κενόδοξος ὁ ἑαυτὸν δηλονότι φιλῶν καὶ πάντα πρὸς ἑαυτὸν χάριν. [Κρόνος ἐμοὶ τῷ πρεσβύτῃ χαίρειν. βλακεύσας] μαλακισθείς. [κραυγάσαντας] μανῆναι. [ποτνιᾶ] ποτνιᾶται, δαιμονᾷ μετ' οἰμωγῆς, ἐπικαλεῖν τοὺς Θεούς, δυσφορεῖν, ἀνιᾶται. [κεφαλὴν] βαρύμοιρος ἀπὸ μέθης οἶνε. [Κρόνος πλησίος χαίρειν. ἔναγχος] πρὸ ὀλίγου. [κατανικώσκειν] λοιδορεῖν. [φιλοτησίας] φιλικὰς δεξιώσεις. [φιλοφρονήσεις] δεξιώσεις, ἢ φιλοτησίας. [εἰ μύοιτις] κεκμυῶντες, τυφλοὶ ὀφθαλμοὺς κλείοντες. [σπίρδω] ὅτι αἱ ἀφῦαι κελάμοις διαπαρμένα καὶ τετρυχωμένα σπίρδας λέγουσι. ἢ παλαιὰ τραγῳδία * Παφλαγόνες φασί. [οἱ πλήσιοι τοῦ Κρόνου χαίρειν. Γαστρίζεται.] γαστρίζεται, λαιμοτομοῦσι τὸν ἑαυτῶν γαστρίμαργον.

Συμπόσιον, ἢ Λαπίθαι.

P. 633. Mſ. in. 4. Συμπόσιον] Ἡ Λαπίθων ἐπιγράφη. ἐφ' ὁμοίῳ γὰρ τῷ πολέμῳ τοῖς ἐπὶ Θησέως πεπλεσμένοις. κἀκεῖ γὰρ οἱ Κένταυροι μεθυσθέντες, εἶτα παῖς ἡ Λαπιθῶν γυναικὶ ὑβριστικῶς ἐπιθέμενοι, μέχρι τραυμάτων καὶ φόνων προέχωρησαν. ἀφ' ἧς εἰς πόλεμον προῆλθοσαν ἀπάντων. ἡ Λαπίθων γὰρ τῆς γάμους ἐπιτελῶν, ὁμάλεσί τινας τῶν Λαπίθων, καὶ τινας τῶν Κενταύρων, εἰς ἣν τῶν Κενταύρων ὁ Εὐρυτίων μεθυσθείς, τὴν νύμφην ἐβιάσατο. κρατηθέντες δὲ αὐτὸν οἱ Λαπίθαι, ἀπέτεμον αὐτοῦ τὴν ῥῖνα καὶ τὰ ὦτα. καὶ ὀκτὼ συνεκροτήθη Λαπίθαις καὶ Κενταύροις.

Καὶ ἀναμωτὶ [Δεξιώτατα κέχρηται τούτῳ ἀπὸ τοῦ πολέμου ἐπὶ τὸν παθημένων ὑπόθεσιν μεταβαλών. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ πολέμου ἔχω φασὶ βέλεσι, τοῖς λοιποῖς τυγχάνουσι βολῆς. οὐτωσὶ δὴ, ἐπειδὴ οὐ τῇ ἐσιόσῃ πάλαισμα μεθύουσιν συνεῤῥάγη. εἶτα τακεῖσι μαγειρεῖα διηγεῖται καὶ ἡσυχίαν ἄγεσθαι. παίζων φησὶ ὅτι διηγεῖται ἡμῖν παθήμασι ὑπ' ἀδίνος ἅτε διοχλούμενον τοῦ πεπαγμένου. ἔχω γὰρ τυγχάνομεν ὄντες δὲ χθεσινὸν πολέμου καὶ τὰ σκεῦη παροιμίας.

Καὶ πολλὰ τὰ ἰωλοκρασίαι] Ἰώνικα συνήθως ἀλλήλοις παρ' Ἀθηναίοις οἱ νέοι, ἐπὶ ἐκάστῳ κράτηρι οἶνε ἐπῆντο. καὶ εἴπερ σκαθεύδοντι μὴ πιῶν τὶ ἴδιον κωτήρδη, πρὸς κῦ τὸ αὐτὸ κεφαλῆς ἐξεχέετο, καὶ ἐκαλεῖτο τοῦτο ἰωλοκρασία. ἴωλον γὰρ τὸ χθεσινόν. εἴρηται δὲ σὺν παρὰ μεταφορικῶς, ἀντὶ δ' ὕβρεν.

Ἀμυσὶ] Ἀνὰ δ' μῦσιν καὶ κλεῖσιν τὸ στόμα.

Μηδὲν πρὸς ὀργὴν] Τὸ μηδὲν πρὸς ὀργὴν καὶ τὸ ἀπ' ἴσης μὴ πρὸς πολλὰς ἐρεῖς. τὰ δύο κῶλα ἐλλείπουσι τοῦ αὐτοπλῶν ῥημάτων κατ' ἴδιος ἀτικόν. τὸ μὲν πρῶτον, τὸ χοίνις ἐλλείπ. τὸ δὲ τὸ σκόπ.

Καὶ πολλὰ κἀλλὰ] Μάχαιρα.

Ὁ Λαβύρινθος] Λαβύρινθος ἦν οἴκημα σκολιώτερον. καὶ ἐπειδὴ σκολιὸς ἦν ὁ παῖς ζητήσει, διὰ τοῦτο ἐπεκλήθη λαβύρινθος.

Αἱ

* Ita clarè legebatur in Scholiaſte noſtro. Etymologici magni Auctor habet ἰόνθην.

Αἱ γυναῖκες] Σημειοῦ ὅτι ἐπὶ τῶ γάμου οἱ παλαιοὶ τὰς γυναῖκας ἐπὶ μίας ἁμαξίης τοῖς ἀνδράσι συνωχίζον, καὶ ἀπαγόσπασις αὐτὰς ἐκάθιζον τῶν ἀνδρῶν, ὕστερ ὁ σημών.

Ἐνεδιάζετο] Ἠμφισβητεῖτο.

Τοῖν Ἀνάκοιν] Τῶν Διοσκούρων. Ἄνακας γὰρ ἔλεγον αὐτοὺς, καὶ Ἀνάκειον τὸ ἱερὸν αὐτῶν.

Χυτρὶς] Ζωμὸς.

Καὶ κίμμαξα] κλακτὸν.

Καὶ κορυκείας] Ἀρτύματα.

Ἐκ φρεσπῆς] Ἀπὸ ὑψηλοτέρου τόπου.

Ὄ, τι] Οὐκ αἰπολογικὸς οὐδισμὸς τὸ ὅτι, ἀλλ' ἀπορρεικὸν ἄρθρον τὸ ὁ. τὸ, τί παρείλκυσε φόρεσον, ἀττικαὶ ἔδφ.

Γʼ κατυπορύζοντες] Γʼ ποτροχάζοντες.

Τὸν Ἀλκιδάμαντα βόλω] Ὁ ποιητὴς ἐπὶ Μενελάου βολὼ τὸν μάχην εἶπεν. ὁ Λυκιανὸς δὲ παρώδησεν αὐτὸ σύμπειπᾶς ἐπὶ τῶ Ἀλκιδάμαντος, λέγων βοὴν τὸν κορυνητὴν ἀβοὴν δὲ ἐνταῦθα ἀλλὰ βόλω ὁ ἐκ κροκάλων καὶ θορυβώδη. ὃν καὶ Δημῶ τῶ ἐπομένων παρέφησεν κρυπτικὸν ἐπιτήδευμα.

Τῷ φόλῳ] Φόλος ἐκάλουν τῶ Κενταύρων εἰς. παρ' ὃ ἐξενοδόχησε Ἡρακλῆς.

Περιεσοβεῖτο ἡ κύλιξ] Ἐκινεῖτο, φερομένη.

Ἐν τοσούτῳ] Ἀντὶ τῶ μεταξὺ, ἢ ἀντὶ τῶ ὡς ὅτε ταῦτα ἐγίνετο.

Παῖς ἀναλῶτο] Γράφεται καὶ καλεῖτό.

Ὀρεσκόμῳ] Τὸν ἐπιμελούμενον τῶ ὀρέων.

Προπίνει σοι] Σκῶπτ τὸν σύντεξιν, ὡς πίνω σοι Ἡρακλῆς δέχηται. ὃ τῶν ἀρχαϊκῶς φασὶν εἰς τὸν στρεβλοῦσα τόδε, ἢ τὸν ὑγιαίνω. δεῖ γὰρ λέγειν ὡς πίνωσι ἢ ὡς ὑγιείας. ἢ ὡς πίνω βασιλεῖ. ἢ ὡς πίνωσι Μαρείας τ' Θεοτόκου, καὶ ἐπὶ τῶ ἄλλων ὁμοίως.

Οὗτος ἀρχήσατο τότε κακκαλ..... κοινῶς μὲ τὰ ὁ τῶν Θηβαίων τῶ χορῶν ἄσκησε. ἰδίως δὲ τῶ ῥυθμῶ..... λους χορὸν σκιλικὸν ἢ κυκλικὸν χόρημτος καὶ κρεκαπορόλλελος ἤτοι ἐπὶ τῶ χορεύοντος, ὅπως ἂν καὶ εἰς τὸ ἑαυτῶν ἀποβλέποντες οἱ χορεύοντες, ἐλεγον ζωά.

Μελιτιεῖον] Τὸ ἐκ Μελιτῆς, ἔστ ἢ φυφεσὸν καὶ μικρὸν καὶ λεῖον, οἷα παρ' ἡμῖν τὸ.....

Παροξύνας ἑαυτὸν] Μεταστενώσας, καταπλήσας. βύσσα γὰρ τὸ φορέμα.

Ἡ Ἀδμήτου] Ἀδμήτειον διαίμησε τὸν λόγων τῶν μίαν καινοχαμισμένος ὑπενεμισῶσιν.

Ὅταν αὐτὸν] Ἀπολαύσωσιν.

Ἐν τῷ Ἀνακείῳ] Ἱερῶ τῶ Διοσκούρων. ὕστ δὲ λέγει] Ἀνάκειον ὡς παροξύτονον, ὅσα ἀπὸ κυρίων συμπίπτωσιν, ἢ ἐπιθετικῶν ἐχόντα τὸν εἰ διφθογγον. καὶ ἔκθετα παροξύτονα, οἷον Ἡρακλειον, ἀγὼ Ἡρακλεῶ ἆθλῳ. Χαρίνειον, Ἀνάκειον, Ἀνακτόρειον, Βασίλειον, καὶ Μουσείλειον ὅρος.

Πελοπίης χθονὸς] Τῆς Πελοποννήσου λέγει. φύτη δὲ ἐπὶ Καλυδῶν, ὡς τῆς ἀντικρὺ πορθμοῖς τ' Πελοποννήσου, πεδιάδας καλλίστας ἔχουσα.

Αἰχμῆς αἰτίαν] Ἢ καταισχύνης ἢ ἀποστρέψας.

Οἱ

Οἰνεΐδης] Ὁ γὰρ Οἰνεὺς ἐπὶ τῷ θυσίαν τῷ Ἄρτεμιν σὺν ἀπάλλοις ἀσπερ καὶ Ἀριστοφάνης τὸν Τιμοκλέα ἐπὶ τὸ δεῖπνον. ὡς ἐν εἰρωνείᾳ δὲ ταῦτα λέγει ὁ Ἑρμῆς.

Ὁ Μελέαγρος] σβεσθείσης γὰρ τῆς λαμπάδος καὶ τῆς μητρὸς, καὶ μικρὸν αὐτὸς ἐμφρανίστο. τῷ Μελεάγρῳ γὰρ συνισχύσῃ λαμπὰς, ὡς καὶ Εὐριπίδης, ὅτι ἐφ' ὅσον ἅπτεται ζῇ ὁ Μελέαγρος. ὅτι δὲ, χώραν τὴν Ἀταλάντην σύμμαχον καὶ τὰς ἀδελφὰς τῆς ἰδίας μητρὸς, ἀφορίσαι τὸ Καλυδώνιον κάπρον, ἱρᾶν τῆς Ἀταλάντης, ἔδωκεν αὐτῇ τὰ πρωτεῖα. ἐρρέθησαν ἐπὶ τούτῳ οἱ θεοί. καὶ γενομένης μάχης, ἀπέκτειναν αὐτὰς, ἐπὶ τοῦτο ἐλυπήθη ἡ Μελεάγρου μήτηρ Ἀλθαία κατ' αὐτῶν, ὡς ὑπὲρ ἀδελφῶν, καὶ ἀπεθύσατο, ἐσβεσε τὸν λαμπάδα. ἦν δὲ ὁ Μελέαγρος υἱὸς Οἰνέως.

Κατεσκέδασεν] Ἐπέχυσεν.

Ὡς λάφυσσεν] Γράφεται λάφυσσεν.

Τὰ μαθήματα] Οὐ πάντων τοῦτο τὸ μαθητῶν ἐστὶν, ἀλλὰ τῶν μὴ κεκεραμένων καὶ εὐσεχόντως φιλοσοφούντων. ὅθεν καὶ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι τὰ μὲν θύραθεν νῦν εὐσκτήσασθε, τὰ δὲ ἴδιον ἀπόλεσεν.

Ἀπιὼν] Σωιεχῶς.

Εἰς Πηλέως] Ἐν τῷ γάμῳ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος, ἡ Ἔρις μὴ κληθεῖσα, ἔβριψε μῆλον εἰς τὸ μέσον, ἐν ᾧ ἐγράφη, Τῇ καλῇ τὸ μῆλον. ἠμφισβήτησαν δὲ τούτου Ἀφροδίτη, Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ. καὶ ἐκέλευσαν τὸν Πάριδα, εὐσκεμθεῖσαν τὴν Ἀφροδίτην, ἐχαρίσατο τῷ Πάριδι διὰ τούτου τὸν Ἑλένην. δι' ἣν ὁ Τρωϊκὸς γέγονε πόλεμος.

Τὸν ζῆλον] Πᾶν κεῖται ὁ ζῆλος ἐπὶ τῇ γυναικὸς ἕρᾳ ; ἐζήτησεν ὁ Διονυσόδωρος. * λέγουσι γὰρ πῆται τὸν λέξιν ἐπὶ τῇ μοιχεύειν καὶ ἐπὶ τῇ φθονεῖν. ὅπου δ' ἐπὶ τῇ ζηλοτυπεῖν τιθέσι καὶ γυναῖκος μοιχείας. Λυσίας ἐν τῷ κατ' Παντολέοντος.

Ἀπόλῃ] Γράφεται ἀπόνῃ.

Πιμελιστέρα] Λιπαρωτέρα.

Χρησῷ μήλα] Ἀγαθῷ ἀντὶ μεγάλῳ.

Εἰτ' ἀπολογήμου] Κηδόμου καὶ φροντίζων ἵνα μὴ ἀπόλῃ.

Πονήρα] Ἀντὶ βαρεῖα.

Ταινίας] Ἐπιφάνειας ἤτοι φασκίας.

Αἱ ἐλεγεῖα] Ὅλα τὰ ἐλεγεῖα χαλᾶ καὶ τούτῳ χαίρειν εἶπεν ἐπ' αὐτοῖς κινηθῆναι μέλλοντα ἐξεπίτηδες, καὶ τοῦτο λυπεῖσθαι ποιήσαι ἐς πλείονα ὕβριν τοῦ Συμποσίου.

Τὸν Πατρόκλου νεκρὸν] Ὁ γὰρ Ὅμηρος μεγάλῳ λόγῳ κινηθῆναι μάχην μικρᾷ Ἕλλησι καὶ Τρωσὶν, ἐπὶ τῷ τοῦ Πατρόκλου σώματι.

Εἰτ' ἀπολογήμου] Κηδόμου καὶ φροντίζων ἵνα μὴ ἀπόλῃ.

Περὶ τῆς Συνόδου Θεῶν.

P. 656. Mſ. in 4. Ἀλεκτρυὼν † Πόσον ὄρνις ἡ ἀνὴρ ἔστι καλούμενος ; ὄρνιθι γὰρ τὶ σωστικὸν μισθὸς καὶ τοσοῦτος ; ἢ πῶς ἐν τῇ λίμνῃ, καὶ πόσα μηχανῇ ὄρνις ἐστὶ ἀμφίβιος εἰπέσθ ;

* Potuit adjicere poni & ἀντὶ τοῦ μισεῖν, ut ex Æschine observarunt Harpocration & Suidas.

† Vid. notam *Palmerii* ad p. 680.

Mſ. in fol. Περὶ τ̃ Εὐρίπ. Θεῦ· τῷ Διονύσῳ] τῷ Διθυραμβικῷ ὑμνήσαντες οἱ Ἕλληνες, φαλλοῦ εἴδωλον αὐτῷ. φαλλὸς δ̃ ἐστὶ σὺν δίκῃ τοῦ ἱερουργοῦ χρῆμα αἰδοῖον ἀνδρός. καὶ τοῦτο ἐπιτίθενται ἑαυτοῖς, καὶ οἱ τοῖς τραγικοῖς καὶ οἱ τοῖς μίσεσι μυρσίνοις, καὶ ἐφερχόντο πομπεύοντες ὀπίσω τοῦ Διόνυσου, τιμῶντες τιμῇ τοιαύτῃ τὸν Διόνυσον. ὅθεν καὶ Σεμέλης τ̃ Κάδμου θυγατρὸς γενέσθαι φασὶ τὸν Διόνυσον. αὐτὴ δὲ κεραυνωθεῖσα ἐζητεῖτο ὑπὸ τ̃ Διονύσου. ἐπιπλανωμένῃ δ̃ τότε καὶ ζητοῦσῃ, Πολύμνου παῖς ὢν λαγόμβου ἐφίλησε τὸν Διόνυσον, καὶ ὑπῆρχεν ἐπίδοξος αὐτοῦ τῶν μυστηρίων εἰ πεπληρωκήσοι αὐτόν. ὁ δὲ Διόνυσος ὑπῆρχεν τοῦτο. λέγει αὐτῷ ὁ Πολύμνου ὅτι οὐ λάρνη ἐστὶν ἡ Σεμέλη. εἶτα ἐπῆλθεν ὁ Διόνυσος εἰς τὴν θαλάσσην, ἵνα περάσῃ εἰς τὴν Λέρνην. σπαραγμὸν ἔσχεν αὐτοῦ καὶ ὁ Πολύμνου, καὶ τέθνηκε. λυπηθεὶς δὲ ὁ Διόνυσος, ὅπου ἐφέρησε αὐτῷ ἔθηκε, αἰδοῖον ξύλινον εἰς συκῆν ξύλε πελεκήσας, καὶ τῷ χρόνῳ ἐκεῖ ἔθος μυήμῃν τοῦ Πολύμνου. ἀφ̃ ταύτην τὴν αἰτίαν τοῖς φαλλοῖς πομπεύουσιν τὸν Διόνυσον. φαλλοὶ δὲ εἰσὶν ὕτοι πάντες. ὑβρισταὶ δὲ οἱ τὰς μητρὸς ἐπ' εὐθείαν ἀποδεικνύμενοι.

Δημοσθένους ἐγκώμιον.

P. 685. Mſ. in 4. Ἀμέλει μ̃] Ἀντὶ τ̃ πάντως.

Πολὺ μᾶλλον σοφίσεται] Ἡ πλεονάζουσα φράσις αὕτη συνήθης Ἀττικοῖς, καὶ ποτὲ μὲν, ὡς ἐπὶ πρώτου σοφιστοῦ δεικνυμένου, ποτὲ δὲ, ὡς ἐπὶ τέτου ἀφηγημένου, ὅσῳ πολὺ δ̃ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ ἔπι δίρειν.

Τὸν τὸν Δῆλιχον] Δύναται καὶ δ̃ τ̃ Δῆλιχον νενικηκότος, καὶ τὸ τὸν Δῆλιχον νενικηκότος. ἀλλ' ἐπὶ τοῦ σοφιστοῦ τῶν ἄρθρων ὑποτέλλειαν, εἰώθασιν Ἀττικοὶ ἐν τῶν δύο ἀόριστα παρελεῖν, συνυπακούεσθαι γὰρ τὸ λοιπὸν, εἰ μὲν γὰρ τὸ δ̃ εἴη, λείπει τὸ τὸν, καὶ ἔσται ὕτως, καὶ πάντων τὸ δ̃ νενικηκότος τὸν Δῆλιχον, συνυπακούεται γὰρ τὸ τὸ, ὃ καὶ φαυλότερον. εἰ τὸν Δῆλιχον εἴη, ἐλλείπει τὸ τ̃ χαικῆς ἄρθρου [συνυπακούεσθαι ὕτως, καὶ πάντων τὸ δ̃ νενικηκότος τὸν Δῆλιχον. ἐγκελεύεται δὲ ἴσως τῶτο δ̃ σοφιστὴς καθὸ φίλος Ἀθηναίοις τ̃ ἄρθρων ἐλλειπτέρας τὰς πλάσεις σοφίρειας, ὡπερ γὰρ ἀφιλόμολα φασὶ τὰς βασιλέας, καὶ σοφὴν βασιλεῖ.

Διαφερέτερον δὲ τόνῳ] Ὅτι κ̃ τῶτο κρεῖττον ὅμηρος Δημοσθένους.

Τὸ μεταξύ] Οἷον πάντων τὸν Διομήδην τ̃ Γλαύκου ὀργώσας ἐδὲ τῆς μάχης διεξοδικοῦ ἀναγινωσκόμενον τ̃ λόγου.

Γέμοντὴν ἡ χρυσόλακκος] Ἀρχαϊκῶτερον τῶν Πινδάρου δ̃ μελοποιῶν ὕμνων.

Ἀλλ' εἰ δήπου πάντων] Ἀλλ' εἰ δήπου θαυμάσας Δημοσθένους εἶχον λέγειν ἢ τὸ θαυμάσας.

Παρὼν εἶναι τῶν] Παρέλκει τὸ εἶναι, ἐπισκοπτέον δ̃ εἰ ὅμοιον τ̃ οὐκ εἶναι, οἰκεῖ μ̃ ἢ ἀπαρεμφάτως πέπεται, οἷον ὅπου ἂν ἐγὼ οὐκ εἶναι πειθοῦς.

Mſ. in fol. Δημοσθένους ἐγκώμιον· Ἕρμειον] Ἕρμειον λέγεται τὸ σῦριγμα. παράγεται δὲ ἀπὸ δ̃ Ἑρμῆς, Ἑρμεῖον καὶ Ἕρμειον. οἱ γὰρ παλαιοὶ τὸν Ἑρμῆν ὡς ἔφορον τῶν ὁδῶν ἔθηκαν τὰς ὁδὸς ἴσαφον φ

τι καὶ εἴ τι δύσκοπον τύχοις σὺ τοῖς ὁδοῖς τὰς αἰτίας ἀνιχνεύων, καὶ δὴ καὶ Ἑρμῆ παρομοιάζοντ' ἐρμαῖον καὶ ἕρμαιον. [ψυχαγωγέμενον] ψυχαγωγέμενον; πρᾶον. [δίλιχος] δίλιχος ὄνομα δρόμου ὅσονπερ ἐστὶν ἑκατὸν στάδια. σὺ τοῦτ' Ὁμήρου συγχεῖν Δημοσθένην καὶ δεικνυσι μιχθὴν εἰς ῥήτορας χάριν καὶ τὸν βίον δὲ σημαίνει Δημοσθένους ἐκ διαλέξεως τὰς ἐπαίνους εἰσφέρων. [καταῤῥωδοῦντα] φοβουμένου. [σύνθασμὸν] σύνθασμὸς λέγεται, ὅταν ἡ ψυχὴ ἐλαύνηται ὑπὸ δεῖσθαι. [κορδακισμὸς] κορδακισμὸς ὁ αἰσχρὸς τῶν μίμων ψόφος. * [ἀνειμένος] σκολευμένος, παρειμένος. [κνᾶν] κνᾶν τὸ ἕρπειν. [Φρύνης] πόρνου. [μεπλαθεῖν] ἀσκεῖν. [συνείραν] συμπλέκειν. [σφέργα] σφέργα πλέον Γοσκυάτης φησὶ, ἵνα σφύρᾳ τοι χάνῃ] ἀντὶ δὲ πλέον. [ναίομεν] Ἀρχέας.

Θεῶν Ἐκκλησία.

P. 708. Mſ. in 4. Μηκέτι τοιθορύζετε] Ἀντὶ δὲ τοῦ θόρυβον ποιεῖτε. τοιθορίζειν γὰρ τὸ γογγύζειν.

Οἷς ἔξεστιν] Τὸ, οἷς ἐφεῖται ἀφ' οἷς ἡλείας καὶ τὸν ἔρωτα. ὁ δὲ ἑξῆς ἡλείας δημιουργεῖν.

Οὔτε τῶν μίτραν] Μίτρα ὁ γυναικεῖος τῆς κεφαλῆς ἀναδεσμός· λέγεται δὲ μίτρα καὶ σφηκοφιδίος ἡ ὁπλισις ἀλυσιδωτὴ σφῶν δὲ ἥττης φυλακῆς καὶ ἀσφάλεια.

Ὁ δὲ φαλακρὸς] Τὸν Σιληνὸν λέγει.

Τῶν δ' Ἡφαίστου δὲ χαλκεύς] Ὁ Ἡφαιστος ὅτι Ἀθηναῖος ἐκ γῆς γέγονε· τοῦτο φασὶν τὸν Διόνυσον δῦναι τὸ κλῆμα πρῶτον. ἀφ' οὗ ἐκφεύγει ἡ πρώτη ἄμπελος ὀνομάσθη, καὶ ἡ χώρα ἡ συγκύσασα τὸ φυτὸν· ὅτι ὁ Ἡφαιστος ἔδωκε ποιμέσι δῶρα πιεῖν Ἀττικοῖς. δὲ πίοντες νομίσαντες τοὺς λοιποὺς ὅτι πεθηκότες εἰ βαθεῖ τῇ ὕπνῳ ἀφ' τῶν οἰνοποσίαν καθεχθέντες, ἀποκτείναι τὸν Ἡφαιστον, νομίσαντες δηλάσειν φάρμακον δεδωκέναι, ὃ μόνον τοῖς καθεύδουσιν, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῖς ἐγρηγορόσι καὶ τῇ μέθῃ βακχεύουσι μανίας ἐμποιητικόν. ὅτου μὲν οὖν τὸν Ἡφαιστον λαθανεῖν. ἐπεὶ δὲ κατέσκαψαν λάκκον τὸ μέγας, τὸν Διόνυσον χόλον αὐτοῖς ἐμβαλεῖν τοιόνδε. ἐλθὼν γάρ ποθ' αὐτοὺς σὺν χήμασι ἀρχαίᾳ παιδὸς, ἐξέμηνεν αὐτοὺς ποθ' ὁρμὴν μίξεως. καὶ δὴ ἐπιχειρούντων αὐτὸν ἀφθείραι. ἀλλ' ὁ μὲν οὐδὲν ἀφαιρεῖς ἐμηχάνησε. οἱ δὲ, ὅτε δὴ σκείνῳ ὑποχωμένῳ τὸ καθ' ὁρμὴν αὐτοῖς ἐᾶν σκπλέσαι. ὠρμήκεσαν ἄχρι κινήσεως. καὶ δὴ μεμενηκέναι ὅτως ἀεὶ σὺν τῆς ὀργῆς Διονύσου, ἀκαταπαύστου τῶν ὀργὴν ἔχοντες ἐφ' οἷς ἐξιλασκόμενοι τὸν θεὸν, τοιαῦτα χρῆσμὸν πεποιηκότες πάλιναι χήμασι, καὶ ἀνδ' ἑαυτῶν ἀναθέντες ἐπώσαντο τὰς μανίας.

Οὔτε Ἀχαιῶν Αἴγιόσσου] Αἴγιον καὶ Ἑλίκη καὶ Βύρα καὶ Ῥύπαι καὶ Πάτραι πόλεις εἰσὶ Πελοποννήσου. Πάτραι μὲν, μικρὸν ἀπὸ δὲ Κεφαλλὴν κόλπου κατακρὺ τῶν Ἐχινάδων νήσων, ὡς ἀπὸ τῶν ἐν. αἱ δὲ λοιπαὶ ἐν Δαλματίαι, τῆς ἐπὶ Κορίνθου φερούσης Ἑλίκης, καὶ τὰ ἐρείπια ἐστιν ἐδεῖν ἀπὸ σταδίων εἰκοσιπέντε. αὕτη δὲ πᾶσα ἡ πόλις ὑποβρύχιος ἐστὶ τῇ θαλάσσῃ, σεισμῷ πάλαι τοῦτο παθοῦσα.

* Sic ſcripſi, erat enim μίραν nullo ſenſu, cùm Heſychius nos doceat Κορδακισμὸς εἶδος τοῦ τῶν μίμων γελοίου καὶ σκίγκια.

Η' Ε'λλόβιον ἡμῖν γένη] Ε'λλόβιον, τὸ αὐτὸ τῷ τὸ ἀνείριτον καὶ ὠτίων λοβοῖς.

Καὶ μητρολῴαν ὡς ὅπ] Ἀλκμαίων γὰρ ἐλθὼν εἰς Φ Ἀμφιαρεῖον. ὡς Ἀλκμαίων τὸν μητέρα ἀπέκτεινας, ἐπλανᾶτο κ' πάσης γῆς, μέχρις αὐτὸν λάβῃ τὸ ἄγος τ μητρὸς καθαιρόμενον. χρήσαντος δὲ αὐτῷ Ἀπόλλωνος ζητεῖν γῆν εἰς κατοίκησιν, ἥτις οὔπω ὑπὸ τ μητρὸς ὑπ' αὐτὸ κλυσούσης. σκέψασθαι μὴ ἀνάπαχυ ἀνειρῆσθαι, ἐπεὶ ὅσοι τῶν ἐπιβολαίων Φ Ἀχελῴου. γολιοῦς γὰρ ὄντος ἀεὶ ῥέον, καὶ τῶν Ε'χινάδων νήσων εἰς γαλαξίαν ἐκδιδὺς, ὑποπεσὼν αὐτῷ ποσχοῦσιν ὕστερον ἐργάσασθαι καὶ γῆν ἀναδεῖξαι ἥτις ἐκείνῃ σῶμα οὐδέπω ὑποδέξασθαι, μὴ ἀντίθεον ὄσης τῆς Φ μητρὸς φόνου. καὶ δὴ πορευθέντα καὶ κατοικήσαντα τὴν καταισιάδα γῆν. * Καὶ ἐξ ἐνὸς τῶν υἱῶν Ἀκαρνᾶνος, Ἀκαρνανίαν τὸν τόπον ὀνομάσαι.

Ψευδοσοφιστὴς, ἢ Σολοικιστὴς.

P. 728. Mſ. in 4. Βελόμβου ἀπαίτα εἰδέναι τὸ σόλοικον. ὁ δὲ † Λεκιανὸς βελόμβου εἰσήγαγε σολοικίζοντα, καὶ ἀπὸ τούτου ψευδοσοφιστὴν αὐτὸν ὠνόμασεν. ἐπιτηδὲς δὲ ὁ Λεκιανὸς σολοικίζει, ἵνα δείξῃ τὸν σοφιστὴν μὴ δυνάμενον ἐλέγξαι τὸν σολοικίζοντα.

Α'ρτι ϝ σολοικιῶ] Τὸ ἄρτι μέμικται ὑπ' αὐτῶν. οὐκ ἄρα λέγομεν ἄρτι σολοικιῶ.

Α' μὴν οἶδ', ἀ σ' ᾐ] Ε'χρῆν ἐπεῖν τὸ μὴν, τὸ ϝ.

Τὰς τρεῖς ἀγνοήσεις. τὸ ὄφελον] Οὐδέποτε μέλλοντι συντάττεται * ἀπαρεμφάτῳ, ἢ ὑποτακτικῇ, ἀλλ' εὐκτικῇ, ἢ ἀπαρεμφάτῳ ἢ εὐκτικῇ, ἀοριστικῷ καὶ παρῳχημένῳ. ἐὰν δὲ εἰπῇ ὄφελον ἀκολουθεῖν δυνηθῆναι. καὶ μᾶλλον ὅτι καὶ τὸ νῦν συντάσσεται ὁ μέλλοντι ἢ οὐδέποτε μέμικται συντάττεται. Διττῶς δὲ ἐν τῷ εἰς σολοικίσαι. διὸ καὶ λέγει ὅτι τελεῖς σολοικίσας.

Μίαν δὲ ἄθλον] Ε'πὶ Φ ἀγῶνος ἢ λίγιστα Φ ἄθλου.

Καὶ ἀφίδια ἐς τὸ ἔμπροσθεν] Κακῶς Φ εἰς Φ ἔμπροσθεν ἀφίδιον. ἢ γὰρ λίγα Φ ἀφεδαίνοντος τί ἔμπροσθεν ἄκρο. κακῶς δὲ καὶ εἰς Φ ἔμπροσθεν ἐπὶ ἀφίδι φησί.

Μεθήκα ἧν λαχώ] Καὶ τοῦτο σόλοικον γενικῇ χρῆσαι ἀντὶ αἰτιατικῆς, ὁλαχὼς Φ λαχὼ ἡ γενικὴ, ἢ σ' αἰτιατικὴ Φν λαχὼν μετὰ Φ νῦν, ἀλλ' ἡ χωρὶς Φ νῦν.

Μὴ σ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντος κωλύσῃ] Ε'πειδὴ φησὶ ἀφίστα τὸ σολοικισμὸν εἴς τινα ἐσολοίκισα. τοῦτο χάριν οὐκ ἔγνως τὸν σολοικίζοντα.

Τῶν τὰς τίτθας ϝηλαζόντων] Η' τίτθη ϝηλάζει. ὁ δὲ ἀντιστρέψας ἴφη τὰ παιδία ϝηλάζει.

Οὐ-

* Hoc fuit initium Mſ. in 4. in quo videtur linea aut aliquid amplius deeſſe.

† Hic aliquid deeſt, quod ſuppleri poterit ex Pauſaniæ Arcadicis, ubi hanc Alcmæonis habet Hiſtoriam. p. 492. Ed. Sylburgii. Cæteroqui Καταισιάδα non meminit.

* Videtur ἀπαρεμφάτῳ hic abundare. Vid. not. Cl. Grævii ad p. 730.

Οὐδὲ αὐξάνουζι παῖδα] Αὐξανόμενα γὰρ ἴδῃ εἰπεῖν παθητικῶς, ἀλλ' ἐνεργητικῶς.

Οὐδὲν γνωσόμεθα] Ὥρμηλε γὰρ καὶ τὸν δυτικὸν ἐνθάδηναι σύνδεσμον τὸν ἂν οἷον εἰ τοῦτο ἀγνοήσομεν, οὐδὲν ἂν γνῶμεν οὐδὲ γνωσόμεθα. νῦν δὲ ἀναλῆ ἀσυλλόκιστα, καὶ τῇ ἐκείνῃ τὸ ἂν, καὶ τῇ τὸ μέλλοντι χρόνῳ τὸ γνωσόμεθα. οὐδέποτε γὰρ τοῖς δυνητικοῖς μέλλοντες συντάττουζι.

Τὰ τοιαῦτα ἔλεγον] Πόσους παῖδας ἔσχες.

Πηνίκα ἔξεισι] Τὸ ἔξεισι δηλοῖ τὸ ἡμέρᾳ, ἐνεστῶτα γὰρ. τί οὖν φησὶ ἐρωτᾶς τὸ πότε ἔρχεται; ἢ αὐτόθεν;

Τὰ πατρῶα] Πατρικὸν ὅπαν εἴπωμεν, τὰ δὲ πατρὸς λέγομεν, ζῶντος δὲ πατρός. ὅταν δὲ τὰ πατρῶα, τεθνηκότος.

Πατριώτης] Ὁμοίως γὰρ ἴδῃ εἰπεῖν, ὁμόγλωσσος, ὁμόνομος. τὸ δὲ πατριώτης, ἐπὶ βαρβάρων. οἱ βάρβαροι γὰρ ὅτως ἀλλήλας φασὶ, ἀνὰ δὲ πολίτης. καὶ ἴσως ὅτι μὴ κατὰ πόλεις οἰκοῦσι. Πλάτων μέντοι καὶ ἐπὶ Ἑλλήνων τῶν τοῖς νόμοις, τὸ πατρίῳ ἐχρήσατο.

Μείουσης] Μείουσα γὰρ ἀλλ' ἡ μειοῦσης.

Λῆμμα πάρεστιν] Λῆμμα γὰρ ἡ ἀνδρία δι' ἧς Μ.

Ὁ μείραξ] Τὸ μείραξ ἡ φασὶ ἐπὶ ἀνδρὸς λέγεται, ἀλλ' ἐπὶ γυναικὸς ἡ ἡβώσης. ἐπὶ δὲ ἀνδρὸς μειράκιον λέγουσιν.

Πρὸς τὸν εἰπόντα] Τοῦτο ἐνέργειαν ἡ πάθος σημαίνει.

Σωσιπέδᾳ μοι] Ἐπὶ φατνοπέδῃ γὰρ τοῦτο ἀφῆκεν.

Πεπλέγηκα αὐτόν] Ὑπηγαγόμην γὰρ ἴδῃ εἰπεῖν ἢ μετῆλθον αὐτόν. τὸ γὰρ πεπλέγηκα ἐπὶ δὲ κύκλῳ λέγεται τινα πλέκειν.

Σωσικρίνῃ αὐτῷ] Σωσιδικάζετο γὰρ ἴδῃ εἰπεῖν, ἢ ἡμφισβήτει, ἀλλ' ἡ συνεκρίνετο. τὸ γὰρ συγκρίνεσθαι, ἐπὶ δὲ πυκνῶς ἡ δεκίμη χρῆσις τῶν Ἑλλήνων εἶδεν.

Νὴ τοῦτο δοκεῖ] Τὸ γὰρ νὴ, δόξῃς καὶ αἰπαλικῇ. ἀλλ' ὅτι καὶ δοκικῇ. τὸ δὲ δοτικῇ, δοκικῇ ἀπαιτεῖ. κωλῶς δὲ παίζων αὐτὸν εἴρηκεν. ὡς αὖ καὶ νῶν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν, ἴδῃ γὰρ εἰπεῖν καὶ νῶν ἁμαρτάνομεν ἐρεῖς τυτέσσι ἡμῶς, ἀλλ' οὐχ ἡμῖν.

Μιχθῆσα] Ἐμίχθη γὰρ ἀνὴρ φασὶ γυναικὶ, οὐχ γυνὴ ἀνδρί.

Καρῆναι] Τὸ κείρασθαι ἐπὶ δὲ κοσμίως. τὸ δὲ κορῆναι, ἐπὶ δὲ ἀτίμως, καὶ μετὰ ὕβρεως.

Συγγραφεῖν] Ἐπὶ γὰρ τῶν φιλίως ἀλλαγμάτων ἐρεχθεῖν λέγεται, ἢ ἀμφισβητεῖν, ἢ φιλονεικεῖν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐχθρῶς, συγγράφεσθαι ἢ ἀλλοκρίζεσθαι.

Βασανίζεσθαι] Βάσανος γὰρ ἐπὶ τῆς δοκιμασίας λέγεται καὶ ἐπὶ κολαζομένων ἀφ' ἡμερησίων ὀργάνων.

Εἰ μελετήσει] Οὐ γὰρ ἀξιοῦσιν Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν ῥήμασι τοῦτο ἐνεργητικῶς ὑποφέρειν, ἀλλὰ παθητικῶς τὸν μέλλοντα, ἢ γάρ φασι μελετήσων, ἀλλὰ μελετήσομαι.

Τεθνήξει] Τεθνήξειν γὰρ ἐχρῆν λέγειν ἐπὶ δὲ τρίτου, ἀλλ' ἡ τεθνήξη ἐπὶ δευτέρου.

Στοχάζομαι] Τὸ γὰρ στοχάζεσθαι, ἐπὶ δὲ ἀκριβῶς τάττεσθαι τοῦ βαλλοῦ, ἢ δὲ πλημμέλεσθαι.

Χρῆσθαι] Χρᾶσθαι γὰρ λέγουσιν Ἀθηναῖοι.

Ἔκτοπ.] Ἐξόπισθεν γὰρ τὸ δύκιμον.

Ἀπιλαμβάνομαι] Τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι, Ἀπίσχεσθαι ἐπὶ δὲ κωλύσεως, ἐπιπλήττει. μᾶλιστα ὁ Πλάτων.

Ὃ γὰρ φασὶ ἐπὶ ἑνὸς] Εἴρηκε καὶ ἀμέσως. ἐπὶ δὲ ἐψηφισμένου, φασὶ λέγειν.

Διωμόσαμεν] Βούλεται τὸ οὖν μέσον σημαίνειν ἐπὶ ὧν τὸ διωμόσασθαι μᾶλλον, ἐπιλαμβάνεται αὐτῶν, ὡς μὴ συνιέντων τολοιπόσασθαι.

Τὸ ἀπάγειν] Βούλεται μὴ λαμβάνεσθαι ἐπὶ παρανόμοις ἀφέσεως, ἀλλ' ὅτι ἀκουσίως τοῦτο. χρῆται γὰρ μὴ καὶ ἄλλοις πολλοῖς ὁ Πλάτων παρανόμως ὡς φαίνεται. ἀκουόντων λέγω ἢ ὄψεως ἢ πάνυ σχεδόν.

Ἵππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν] Καὶ τοῦτο ἀδηλότητος. ἵππον γὰρ εἰς πεδίον φασὶν καλεῖν, ἀλλ' οὐχὶ ἱππεῖς.

Μαντόμεν] γεῖν] Χρᾷ μὲν ὁ Ἀπόλλων, μαντεύεται δὲ ὁ Πρόσπολος.

Εἰ ἄρα καὶ ὡς] Οὐ γὰρ καὶ εἷς, ἀλλὰ καὶ ἕκαστος δεῖ λέγειν.

Τὸν μητρυιόμιον αὐτῷ] Ἐπὶ γυναικὸς τὸ μητρυιὰς. ἐπὶ δὲ ἀνδρῶν τὸ μνᾶς. μιᾶτιν μὲν γὰρ ἀνὴρ γυναῖκα, μητρυιὸν δὲ γυή.

Ἀπολείποι τὴν γυναῖκα] Ἀπολείπει γὰρ γυὴ τὸν ἄνδρα ἐρεῖ. ἀνὴρ δὲ γυναῖκα οὐκ, ἀλλ' ἀποβάλλει.

Νῦν ψοφεῖν τὴν ὄργιν] Κόπτει μὲν γὰρ τὴν ὄργιν ἔξω τις ἐστὶς. ψοφεῖ δὲ ὁ ἔσω.

Νῦν δὴ] Πλατωνικὸν, σημαῖνον τὸ ἀρτίως. ὥσπερ δὲ τὸ ἄρτι λέγει τὸ ἀκριβέστατον ἢ σημασίας δὲ οὐσιῶδες, μέλλοντα καὶ ἢ ἀποδεικτὴ σημασίας, ὅπου καὶ τὸ νῦν δὴ εἰς τὸ γενησόμενον ἀσυνάρτητον, ἵνα μὴ σολοικίζοι ὁ χρώμενος ὕστερος.

Mſ. in fol. * Ψόφοσοφιστὴς ἢ σολοικιστὴς· ἰστέον ὅτι μέμνηται δὲ ποτε μὲν δὲ ἀν σκοφόφου. ὃ γὰρ εὕρηται ἔξω ἄν, καὶ ἐρῶ ἄν. λέγει τοῦτο γὰρ τὸ ἄν, ἢ τι τοῦ συνεστῶτος καὶ παρακειμένου, ἵνα μέλλοντα δηλώσωμεν. μέλλουσι δὲ οὕτως τίς χρεία δὲ ἄν, σολοικισμὸς τὸ μὲν ὅτι μὴ ἐστὶ, τὸ δὲ ῥῆμα πληθυντικόν. [Λῆμμα.] Λέγει δύο Μ. τὸ λαμβανόμενον. Λῆμμα λέγει ἑνὸς τὸ φρόνημα. [Μείρεξ] ἡλυκῶς λέγει. ἐπὶ ἀφαιρεῖται τὸ μειρακίσει [διδάσκαλος] λέγεται σκοφοβᾶ ἐγὼ ἄλλοι, ἢ τὸ φοεῖν μὴ. [κρυφῇ] ἡ κεφαλή. τὸ δὲ κρυφῶσι, ἢ δὲ χρῆ) ὑπερβατὸν τὸ κρυφαίως τοῦτον. † ὥσπερ Σικελὸς ὁ αὐτόχθων. Σικελιώτης ὁ τῶν Σικελίας εἰκῶν ξένος. ὅτω πάντες, καὶ παλαιότης. [Ἐξορμῶ] σημαίνει τὸ ἀφικνοῦμαι ἵππον καὶ ὁρμηθήναι ποιῶ. ὁρμῶμαι δὲ ἐγὼ αὐτός. [Φείσῃ] τὸ φείσῃ δηλοῖ τὸ φείξ αὐτῷ. πᾶς ὃν εἰς ὤν, φείξ αὐτῷ ἔσῃσι. σύγκλεισιν καὶ ἀφέκλεισιν φασὶν οἱ φιλόσοφοι τὴν ἴσωσιν καὶ διάλυσιν, οὐχ ὡς φασὶν οἱ τῇ σωτηρίᾳ τὴν ἀντίπαξιν. ὃν συνεληλύθασι ἴδιᾳ εἰπεῖν. ἡ ἡμιφισβήτησις. [Βροδίοις] ἀφὸ πολιτικῆς. βροδίσεσθαι παρ' Ἕλλησι. [τὸ λίλοιφα] τὸ λέλοιφα. Ἀπίκου εἴληχα φασὶ, καὶ τὸ λίλειφα εἴληφα. [φασὶν] φασὶς ἐπὶ ἑνὸς ἔρει καὶ ὠμῶ. [ἱππεῖς] οἱ ἱππεῖς συναιρῶν ἀπὸ δὲ ἱππέως, τοὺς ἱππεῖς ἢ φασὶ, ἀλλὰ τοὺς ἱππέας, ὑπὲρ φασὶν τοὺς ἱππεῖς οὐκ εἰσήνεγκε. [Ἀτρ] τὸ ἄτιμα διαστελλόμενον δηλοῖ τὸ ἄτιμα,

* Hæc ultima fuere Scholia in Mſ. in folio.

† Hic videtur deeſſe vox παροιμίαν, licèt multum lacunæ veſtigium appareat in Apographo.

να, ψιλέμμον δὲ τὸ πνᾶ. λειγόμμον ἢ μετὰ τῦ ἴππος φιλῆ ἵνα δηλοῖ τὸ πνᾶ. [κωδωλᾶς] Ἰσοκράτης ἐν τῷ Εὐαγόρᾳ. καὶ τῶν τῆσιν ὅλλων βασιλέϊ τῷ μεγάλῳ κωπηδὸν λωσιν. ὅπε ἀσφαλὲς ἦν τὸ τῦ Λυκιωῦ.

Φιλόπατρις ἢ διδασκόμενος.

Mſ. in fol. Βυσσοδομεύεις] βάθυς σκέπτη. [πτικαίρωσι] Κέρδεσι. [ἀπψύξω] ἀποθανεῖμαι, ξηρανθήσομαι. [ἀρίγνωθι] διάγνωσον. [ὠθοσπιεί ζετο] ἐπείρας ὠθοσίλαβεν. [ὀπ νεκρόδυ] νεκρῶν. [ἀναφαλαντίας] φαλακρᾶς. [φῶς] θεὸς. [ὁ βρεδύγλωσσος] Μωσῆς. [ἀοίδιμος] ἔνδοξος. [ἕ] αὐτὸν. [χνεμένῳ] ἀνθρώπῳ. [τὸν ἠὸν] Σαρπηδόνα. [φλαῦρον] φαῦλον ἢ κἄφον, κακὸν. Διαφέρει γὰρ φλαῦρον καὶ φαῦλον. φλαῦρον μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ μικρὸν κακὸν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. ἢ φλαῦρον ἀηδὲς, δύσφημον, λυπηρὸν. [κόπλαξ] παιδιὰ. [ἀπαυθίσω] ἀπαγορεύσω. ἀπολέμμον. [παπῆνας] σκοπήσας. [κεκνεμωμὸν] κεκοὶ κεκὶ εἰμφίπα ἔχων. [ἢ σὶ ὄς] ἔφη σκεῖνος. [Μεσαελὶ] Αὐγυστὸν. [λοπὸς] εὐδύμφ. [ῥήτρῳ] ῥήτῃ, συμβήκαι, λόγοι, χάμοι, ὁμολογίαι, ψηφίσμασι, συγχάμμασι. [ὁ ἡσιώτης] Πραξισίλαος.

ΤΕΛΟΣ.